

Cornell University Library

The original of this book is in
the Cornell University Library.

There are no known copyright restrictions in
the United States on the use of the text.

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

3 1924 061 105 494

**THE
COMMERCIAL LAWS OF THE WORLD**

**VOLUME XIX
SWEDEN AND NORWAY**

BRITISH EDITION

THE COMMERCIAL LAWS OF THE WORLD, EDITED BY
THE HON. SIR THOMAS EDWARD SCRUTTON, JUDGE
OF THE KING'S BENCH DIVISION OF THE HIGH COURT
OF JUSTICE, ENGLAND (CONSULTING EDITOR) AND
WILLIAM BOWSTEAD, OF THE MIDDLE TEMPLE,
BARRISTER AT LAW, LONDON (GENERAL EDITOR)

LONDON
SWEET & MAXWELL, LIMITED
3 CHANCERY LANE

FRENCH EDITION

LE DROIT COMMERCIAL DE TOUS LES PAYS CIVILISÉS
EDITÉ PAR DR. LYON-CAËN, PROFESSOR AND DEAN
OF THE FACULTY OF LAW IN PARIS, PAUL CARPEN-
TIER, EDITOR AND MEMBER OF THE FRENCH BAR, LILLE,
AND FERNAND DAGUIN, MEMBER OF THE FRENCH
BAR, COURT OF APPEAL, PARIS, SECRETARY GENERAL OF
THE FRENCH LAW ASSOCIATION, SECRETARY OF THE
WORK, HENRI PRUDHOMME, JUDGE OF THE HIGH
COURT AT LILLE

PARIS
LIBRAIRIE GÉNÉRALE DE DROIT
ET DE JURISPRUDENCE
F. PICHON & DURAND-AUZIAS

GERMAN EDITION

DIE HANDELSGESETZE DES ERDBALLS, ORIGINATED BY DR. OSCAR BORCHARDT, BERLIN, AND EDITED BY DR. JOSEF
KÖHLER, GEH. JUSTIZRAT (K. C.), PROFESSOR AT THE UNIVERSITY OF BERLIN, HEINRICH DOVE, GEH. JUSTIZRAT (K. C.),
SYNDIC OF THE BERLIN CHAMBER OF COMMERCE, SECOND VICE PRESIDENT OF THE REICHSTAG, GEH. JUSTIZRAT (K. C.)
DR. FELIX MEYER, JUDGE OF THE COURT OF APPEAL, BERLIN, AND DR. HANS TRUMPLER, SYNDIC OF THE FRANKFURT
CHAMBER OF COMMERCE

BERLIN, SW. 19
R. v. DECKER'S VERLAG
G. SCHENCK
KGL. HOFBUCHHÄNDLER

THE COMMERCIAL LAWS OF THE WORLD

COMPRISING

THE MERCANTILE, BILLS OF EXCHANGE, BANKRUPTCY
AND MARITIME LAWS OF ALL CIVILISED NATIONS

TOGETHER WITH

COMMENTARIES ON CIVIL PROCEDURE,
CONSTITUTION OF THE COURTS, AND
TRADE CUSTOMS

IN THE ORIGINAL LANGUAGES INTERLEAVED
WITH AN ENGLISH TRANSLATION

CONTRIBUTED BY

NUMEROUS EMINENT SPECIALISTS OF ALL NATIONS

AMERICAN EDITION

CONSULTING EDITOR:

THE HONOURABLE SIR THOMAS EDWARD SCRUTTON
JUDGE OF THE KING'S BENCH DIVISION OF THE HIGH COURT OF JUSTICE, ENGLAND

GENERAL EDITOR:

WILLIAM BOWSTEAD
OF THE MIDDLE TEMPLE, BARRISTER AT LAW, LONDON

WITH A GENERAL INTRODUCTION BY

CHARLES HENRY HUBERICH

J.U.D.(HEIDELBERG), D.C.L.(YALE), LL.D.(MELBOURNE), COUNSELLOR AT LAW, BERLIN AND PARIS,
SOMETIME PROFESSOR OF LAW IN THE LAW SCHOOL OF THE LELAND STANFORD JUNIOR
UNIVERSITY

BOSTON
THE BOSTON BOOK CO.
83-91, FRANCIS STREET

B18417

**SVERIGES
HANDELS- OCH KON-
KURSRÄTT**

**THE COMMERCIAL AND
BANKRUPTCY LAW OF
SWEDEN**

AF

BY

DR. JUR. ADOLF ASTRÖM,
DOCENT VID LUNDS UNIVERSITET.

ADOLF ÅSTRÖM, LL.D.
LECTURER AT THE UNIVERSITY OF LUND.

UNDER MEDVERKAN

WITH THE COLLABORATION

AF

OF

DR. JUR. ERNST KALLENBERG,
PROFESSOR VID LUNDS UNIVERSITET.

ERNST KALLENBERG, LL.D.
PROFESSOR AT THE UNIVERSITY OF LUND.

TRANSLATED

BY

JOHN DORUM, B.A.

BOSTON
THE BOSTON BOOK CO.
83-91, FRANCIS STREET

Innehållsförteckning.

	Side
Historisk inledning	4
Bibliographie	9
Processen vid de allmänna domstolarna och exekutionsförfarandet	13
I. Processen vid de allmänna domstolarna	13
A. Domstolsorganisationen	13
B. Förfarandet vid domstolarna i första instans	16
C. Rättsmedel	24
D. Processkostnader	26
II. Exekutionsförfarandet	27
Öfversigt öfver de viktigaste, den svenska handelsrätten rörande, lagar	30
Sveriges Handelsrätt	33
I. Handelsståndet	33
Kapitlet I. Handel och köpmän	33
Kapitlet II. Villkoren för rätt att drifva handel	37
A. Villkoren för rätt att drifva handel i allmänhet	37
a) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till personerna	37
b) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till viss plats	48
c) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till varornas beskaffenhet	51
d) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till viss tid	52
B. Villkoren för rätt att drifva särskilda slag af handel	53
a) Handel med brännvin	53
b) Handel med vin och öl samt tillagade, alkoholfria drycker jämte svagdricka	54
c) Handel med explosiva varor	54
d) Handel med eldfarliga oljor	55
e) Handel med gifter	55
f) Handel med margarin	56
Kapitlet III. Handelsmäklare och handelsagenter	57
Kapitlet IV. Handelsbiträden och handelsfullmäktige	61
Kapitlet V. Lag, angående handelsregister, firma och prokura	64
Kapitlet I. Om handelsregister	64
Kapitlet II. Om firma	66
Kapitlet III. Om prokura	68
Kapitel VI. Handelsböcker och handelsräkningar	69
II. Handelsassociationer	73
Inledning	73
Kapitlet I. Handelsbolag, Kommanditbolag och enkla bolag	73
Lag om handelsbolag och enkla bolag	73
Kapitlet I. Om handelsbolag	73
I. Om handelsbolag i allmänhet	73
II. Särskilda bestämmelser om handelsbolag med begränsad ansvarighet för en eller flere af bolagsmännen (kommanditbolag)	77
Kapitlet II. Om enkla bolag	77
Kapitlet II. Aktiebolag	79
Inledning	79
Lag om aktiebolag	80
III. Handelsaftal	108
Kapitlet I. Om köp och byte	108
Kapitlet II. Om försträckning	117
Kapitlet III. Om Kommission och Spedition	123
Sveriges Konkursrätt	125
Inledning	125
Konkurs-Lag	125
I. Kapitlet. Om egendoms afträdande till konkurs	125
II. Kapitlet. Om gäldenären och hans skyldighet under konkursen emot sina borgenärer, så ock om hans underhåll och hans ansvarighet för gälden	130
III. Kapitlet. Om hvad till konkursbo rätteligen hör och om återgång af aftal	132
IV. Kapitlet. Om afträdd egendoms förvaltning	133

Table of Contents.

Historical introduction	Page 4
Bibliography	9
Procedure before the ordinary tribunals and the process of execution.	13
I. Procedure before the ordinary tribunals	13
A. Organisation of the tribunals	13
B. Procedure before the tribunals of the first instance	16
C. Recourse (Appeals)	24
D. Costs of proceedings	26
II. Execution proceedings	27
Table of the most important Laws concerning Swedish commercial law	30
The commercial law of Sweden	33
I. The mercantile class	33
Chapter I. Trade and traders	33
Chapter II. Conditions on which the right to carry on trade can be obtained	37
A. Conditions on which the right to carry on trade in general can be obtained	37
a) Conditions on which the right to carry on trade can be obtained in regard	37
to persons	37
b) Conditions of the right to carry on trade relative to certain localities .	48
c) Conditions on which the right to carry on trade is granted in respect of	51
the quality of the goods	51
d) Conditions on which the right to carry on trade is granted in regard	52
to time	52
B. Conditions on which the right to carry on special kinds of trade is granted	53
a) Trade in brandy	53
b) Trade in wine and beer, and prepared non-alcoholic beverages and small beer	54
c) Trade in explosives	54
d) Trade in inflammable oils	55
e) Trade in poisons	55
f) Trade in margarine	56
Chapter III. Commercial brokers and commercial agents	57
Chapter IV. Commercial employees and commercial attorneys	61
Chapter V. Act concerning commercial registers, firms and proxies	64
Chapter I. Commercial registers	64
Chapter II. Firms	66
Chapter III. Proxies	68
Chapter VI. Commercial books and commercial accounts	69
II. Trading associations	73
Introduction	73
Chapter I. Trading partnerships, limited partnerships and simple partnerships	73
Act on trading partnerships and simple partnerships	73
Chapter I. Trading partnerships	73
I. Trading partnerships in general	73
II. Special provisions relative to trading partnerships with limited lia-	77
bility for one or more of the partners (limited partnership) . .	77
Chapter II. Simple partnerships	77
Chapter II. Joint stock companies	79
Introduction	79
Act on joint stock companies	80
III. Commercial contracts	108
Chapter I. Of sale and barter	108
Chapter II. Loans	117
Chapter III. Commission and forwarding agency	123
The Swedish Law of Bankruptcy	125
Introduction	125
Bankruptcy Act	125
Chapter I. The subjection of property to administration in bankruptcy	125
Chapter II. The debtor and his obligations towards his creditors during bankruptcy	130
proceedings, his maintenance and his responsibility for his debts. .	130
Chapter III. Concerning that which legally belongs to the bankruptcy estate and	132
concerning the annulment of transactions	132
Chapter IV. Administration of the estate in bankruptcy	133

	Sida
V. Kapitlet. Om fordringars bevakning vid konkurs och om rättegång deri . . .	139
VI. Kapitlet. Om förlikning och ackord emellan gäldenären och borgenärerna .	144
VII. Kapitlet. Om utdelning och redovisning, så ock om afslutande af Konkurs .	147
VIII. Kapitlet. Om ansvar i Konkurs för bedrägligt förhållande, annan oredlighet och vårdslöshet	150
IX. Kapitel. Allmänna bestämmelser	151
Formånsrätt i konkurs	152

Bihang.

A. Bankväsendet	158
B. Försäkringsväsendet	160
Inledning	160
Lag om försäkringsrörelse den 24. Juli 1903	161
Allmänna bestämmelser	161
Om försäkringsaktiebolag	161
Om ömsesidiga försäkringsbolag	171
Om försäkringsfond och säkerhetsfond	179
Om tillsyn å försäkringsbolag	181
Om särskild administration	183
Om frivillig öfverlåtelse af försäkringsbolags lifförsäkringar	185
Om registrering	186
Ansvarsbestämmelser	188
Om undantag från lagens tillämplighetsområde	188
Öfvergångsbestämmelser	190
Lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket den 24. Juli 1903	190
C. Konsulatväsendet	194
D. Handels- och sjöfartstraktater	194

	Page
Chapter V. Notification of claims in the bankruptcy and the proceedings relative thereto	139
Chapter VI. Compositions and arrangements between the bankrupt and his creditors	144
Chapter VII. Distributions and the rendering of accounts, and the termination of the bankruptcy	147
Chapter VIII. Concerning liability in bankruptcy in case of fraud, dishonesty and negligence	150
Chapter IX. General provisions	151
Preferential rights in bankruptcy	152

Appendix.

A. Banking	158
B. Insurance	160
Introduction	160
<i>Act concerning insurance operations of 24th July 1903</i>	161
General provisions	161
Joint stock insurance companies	161
Mutual insurance societies	171
Insurance fund and guarantee fund	179
Supervision of insurance associations	181
Special administration	183
Voluntary transfer of the life assurances of insurance associations	185
Registration	186
Penal provisions	188
Exceptions from the scope of the application of the Act	188
Transitory provisions	190
<i>Act concerning the right of foreign insurance establishments to carry on insurance operations in this Kingdom</i>	190
C. The Consular service	194
D. Commercial and navigation treaties	194

Historisk inledning.

1. Den absoluta handelsfrihetens period. Under den äldsta tiden var rätten att idka handel alldeles fri. Man skulle kunna kalla detta skede i den svenska handelsrättens historia — den absoluta handelsfrihetens period. De svenska statssamhällena bestodo ursprungligen af bönder („odalmän“) och deras underlydande. Nästan alla näringar, jagt, fiske, bergsbruk, handverk och jämväl handel idkades såsom binäring till jordbruket. Enligt urgammal sed förde bonden sitt arbetes afkastning till messor och marknader vid de hedniska offer- och tingsställena, sedermera till köpstäderna, hvart han behagade, och jämväl huru han behagade, till lands eller sjös¹). Af rikets dåvarande brist på kommunikationer följde emellertid, att sjövägen, såväl vattendrag och insjöar som hafvet, utgjorde den hufvudsakliga leden för samfärdseln. I smäckra forsbåtar gick man nedför de forsande strömmarne — förbi vattenfallen släpades farkosterna fram öfver land, s. k. Ed — och med egna fartyg gjorde bönderna sina handelsresor från Bottniska viken till de lönande afsättningsorterna kring Mälaren samt från de södra kusterna till Åbo, Stockholm, Wisby, Norra Tyskland och Danmark, i hvarje fall till den plats, der de ansågo sig kunna sälja dyrt och köpa billigt. Denna bondesjöfart och bondehandel d. v. s. rätten för bönderna att föra sina egna produkter på egna fartyg till hvilken stad de ville — i lagstiftningen kallas den allmogens seglationsfrihet — blef visserligen under den följande perioden begränsad och understundom helt och hållet upphäfd, men har i alla fall fortleft genom alla tider. Sålunda utfärdades den 20 Nov. 1766 en författning, hvarigenom landtmannen förklarades ega frihet till seglations idkande på alla orter inom riket samt att afsätta sina varor och landsbruksalster på hvad ort och ställe honom lägligast syntes²). Förordningen den 11 Februari 1832 om den s. k. landtmanna-seglationen utsträckte slutligen denna rätt nära nog till dess urgamla omfång. En fri seglation inrikes orter emellan med fartyg af hvilken storlek som helst tilläts; och denna seglation finge äfven utsträckas till Norge, Finland och Danmark för utförande af eget lands produkter och återförande af samma länders till införsel i riket loggifna produkter³). Äfven i § 12 af Handelsordningen den 22 Dec. 1846 äro landtmän tillförsäkrade liknande rätt.

Mot denna allmogens seglationsfrihet svarade under äldsta tider köpmännens, utländskes såväl som inländskes, rätt att föra köpmannavaror till hvilken messa, marknad eller köpstad inom riket som helst samt att fritt derstädes köpa och sälja.

I den mån köpstäder uppkommosträfvade dessa dock snart att draga till sig all handel från kringliggande landsbygd äfvensom att begränsa utländske köpmäns handelsrätt.

2. Handelstvångets period i allmänhet. Härmed börjar det andra skedet i den svenska handelsrättens historia. Lämpligen skulle det kunna benämnas handelstvångets period. Denna karaktäriseras deraf, att handelsnäringen tvångsvis underkastades en än svagare, än starkare reglering från statens sida. Denna periods rättsuppfattning är grundlagd redan genom konung Magnus Erikssons stadslag (från medlet af 1300 talet) och är fullt utvecklad i 1734 års allmänna lag, men modifieras i väsentliga delar genom Handelsordningen den 22 Dec. 1846 för att slutligen helt och hållet aflysas genom nu gällande K. Förordning ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

¹) Palmén, E. G., Historisk framställning af den svensk-finska Handelslagstiftningen från Gustaf Vasas regering till 1766. Helsingfors 1876 (cit. Palmén), s. 31 ff. — ²) Linde, L. G., Sveriges Ekonomirätt. Stockholm 1888 (cit. „Linde: Ekonomirätten“) s. 513. — ³) Linde, Ekonomirätten s. 526.

Historical Introduction.

1. The period of absolute freedom of trading. In the most ancient times the right to carry on trade was entirely free. One might call this period of the history of the Swedish law of commerce — *the period of absolute freedom of trading*. The communities of the Swedish State originally consisted of freeholders ("yeomen") and their subordinates. Almost all vocations, hunting, fishing, mining, handicrafts, and also commerce, were exercised as accessories of agriculture. According to a most ancient custom the freeholders brought the products of their work to fairs and markets held at the places for heathen sacrifices and the administration of justice, and afterwards to towns of commerce, where they pleased, and also how they pleased, by land or by sea¹. Owing to the lack of means of communication, however, which at that time was prevalent in the Kingdom, it was a natural consequence that transport by water, as well on rivers and lakes as by sea, was the principal means of intercourse. Impetuous currents were descended in light cascade boats — past waterfalls the boats were hauled over land — and by means of their own vessels the freeholders effected their commercial travels from the Gulf of Bothnia to the remunerative places of commerce round the Mälars, and from the Southern coasts to Abo, Stockholm, Wisby, Northern Germany and Denmark, in any case to the place where they considered that they would be able to sell their products dearly and buy their supply cheaply. This navigation and commerce of the landed proprietors, i. e. the right of the proprietors to transport their own products in their own vessels to whatever place they chose — in the legislation this right is called *the liberty of navigation of the people* — was certainly in the subsequent period limited and sometimes entirely suspended, but has at any rate survived through all times. Thus, on the 20th November 1766 a Law was enacted declaring that the peasants had liberty of navigation at all places within the Kingdom, and to dispose of their goods and agricultural produce wherever it seemed most convenient to them²). The Ordinance of the 11th February 1832 concerning the so-called *navigation of the peasants* finally extended this right nearly to its most ancient limits. It was permitted freely to exercise navigation between places situated within the Kingdom by means of vessels of any size; and this kind of navigation was even extended to Norway, Finland and Denmark with a view to the exportation of home products and the importation of the products of these countries, in so far as by law they were allowed to be imported into the Kingdom³). Also in § 12 of the Ordinance of Commerce of 22nd December 1846 peasants are secured a similar right.

To this liberty of navigation of the people corresponded in ancient times the right of traders, foreigners as well as natives, to carry merchandise of commerce to any fair, market or town of commerce within the Kingdom, and freely to buy and sell goods there.

In the same measure as places of commerce came into existence, these, however, soon endeavoured to attract to themselves all commerce from the surrounding rural districts, and also to limit the commercial rights of foreign traders.

2. The period of restricted trading in general. Here the second phase of the history of the Swedish law of commerce commences. It might properly be called *the period of restricted trading*. The characteristic of this period is that trade as a profession was subjected alternately to a weaker and a stronger regulation on the part of the State. The foundation of the law of this period was established by King Magnus Eriksson's Town Law (of the middle of the fourteenth century), and was fully developed in the National Law of 1734, but was modified in essential parts by the Ordinance of Commerce of 22nd December 1846, and has finally been abrogated in its entirety by the Royal Ordinance now in force concerning the extended liberty of trading, of 18th June 1864.

¹) *Palmén, E. G.*, Historical exposition of the Swedish-Finnish Commercial Legislation from Gustav Vasa's reign until 1766. Helsingfors 1876 (cited "*Palmén*"), p. 31 *et seq.* — ²) *Linde, L. G.*, Sveriges Ekonomirätt. Stockholm 1888 (cited "*Linde: Ekonomirätten*"), p. 513. — ³) *Linde, Ekonomirätten*, p. 526.

3. Handelstvånget under medeltiden. Redan under hedna tiden (före år 1000) utgjorde ön Gotland medelpunkten för en liflig handelsväg från östersjön öfver Dyna och Dnjepr till Konstantinopel. Staden Visby var under 1100—1200 talen östersjöländernas förnämsta handelsstad, och sedan Hanseförbundet uppkommit stod Visby länge i spetsen för förbundets tredje afdelning, omfattande Riga, Reval, Dorpt, Pernau m. fl. städer på östra sidan om Östersjön¹). För denna stad gälde Visby stadslag, som på konung Magnus Erikssons befallning affattades vid medlet af 1300-talet, äfvensom Visby sjörätt, hvilken dock endast är excerpter ur Lybecks lagar och öfversättning af Flamska och Amsterdamska sjörätterna²). Visby stadslag innehåller viktiga bestämmelser såväl angående handelsrätt som „skepps rätt“.

På det svenska fastlandet utvecklade sig på 12—1300 talet Stockholm till den betydligaste handelsstaden. Den hade sin egen rätt, kallad Bjärköarätten, hvilken äfven brukats i några andra köpstäder³). Sedermera utarbetades Konung Magnus Erikssons stadslag (mellan 1350—1357), hvarvid man i främsta rummet haft afseende på Stockholm, men också haft för ögonen dess tillämpning i andra städer⁴).

I en Köpmalabalker innehållas företrädesvis de handelsrättsliga och i en Skipmalabalker de sjörättsliga föreskrifterna.

I två hänsenden genomförde den medeltida handelsrätten tvång på den ursprungligen fria rätten att idka handel, nämligen dels på inrikeshandeln genom förbud mot s. k. landsköp dels ock på utrikes handeln genom åtskilliga inskränkningar uti utländske mäns handelsrätt.

4. Förbudet mot landsköp. Förbudet mot landsköp uppstälde som grundsats för handeln, betraktad såsom näring, att allt köp skulle göras i stad, både landtmän och köpmän emellan, och ej å landet eller annorstädes. Härigenom blef handelsnäringen icke blott i allmänhet städerna, utan ock köpstadsmännen, hvar i sin stad, uteslutande förbehållen.

Härvid är likväl att märka, att landtmän voro oförhindrade att köpa, sälja och byta sig emellan sina egna produkter, äfvensom att bergsmannanäringen var härutinnan med jordbruksnäringen likställd, så att landtmän och bergsmän kunde hvar med annan byta egna produkter t. ex. smör mot jern.

Häraf kan dragas den slutsatsen, att förbudet mot landsköp endast innebar en koncentring till städerna af handelsnäringen i inskränkt mening d. v. s. den yrkesmessiga verksamhet, som består i att köpa varor i syfte att, utan vidtagande af väsentliga materiella förändringar med dem, sälja dessa varor till högre pris. Till handel i denna mening hörde altså icke de fall, då den som frambragt eller förädlad en vara sålde eller bytte denna till den, som ämnade använda den för sitt eget konsumtiva eller produktiva behof⁵).

Förbudet mot landsköp finnes stadgad, förutom i ett stort antal särskilda författningar, i Köpmala balken XXIII: pr. af konung Magnus Erikssons stadslag samt i handelsbalkens kap. 6 af 1734 års lag⁶), Modifikationerna uti landköpsbestämmelserna gjordes genom 5 och 6 §§ af handelsordningen den 22 Dec. 1846; och slutligen upphäfdes desamma genom K. F. ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

5. Utländske mäns handelsrätt. Utländske män, s. k. gäster, som sjöledes ankommo, egde väl, enligt bestämmelserna i konung Magnus Erikssons stadslag, i städernas hamnar fri handel, men voro förpligtade att upplägga och försälja

1) Linde, Ekonomirätten s. 486—488. — 2) Visby stadslag och sjörätt, utg. af C. G. Schlyter, Lund 1853; s. IV—VI samt s. XXXVIII. — 3) Konung Magnus Erikssons stadslag, utg. af C. G. Schlyter; Lund 1865, s. LIX. — 4) Ib., s. LXIX. — 5) Det ekonomiska samhällslifvet. 12. Häftet, s. 417. — 6) Linde, Ekonomirätten, s. 484—486. Palmén s. 33ff.

3. Restricted trading in the Middle Ages. Already in the heathen period (before the year 1000) the Island of Gothland formed the centre of a vigorous commercial movement from the Baltic by way of the Dyna and Dnieper to Constantinople. The town of Wisby was in the twelfth and thirteenth centuries the principal town of commerce of the countries of the Baltic, and since the Hanseatic League came into existence, Wisby was long at the head of the third section of the League, comprising Riga, Reval, Dorpat, Pernau and other places on the Eastern side of the Baltic¹). In this town the *Town Law of Wisby* was applicable, which was enacted in the middle of the fourteenth century by order of King Magnus Eriksson, and the *Maritime Law of Wisby*, which however only consists of extracts from the laws of Lubeck and translations of the *Maritime Law*²) of Flanders and Amsterdam. The Town Law of Wisby contains important provisions concerning both commercial law and the "law of ships".

On the Swedish continent, Stockholm in the thirteenth and fourteenth centuries developed and became the most important town of commerce. Stockholm had its own law, called the *Björköarrätt*, which was also applied in some other towns of commerce³). Subsequently *King Magnus Eriksson's Town Law* was enacted (between 1350—1357), which in the first instance had Stockholm in view, but also its adaptation to other towns⁴).

In a Book concerning Sale were contained preferably the provisions relating to commercial law, and in a Book concerning Ships the provisions relating to maritime law.

In two respects the commercial law of the Middle Ages imposed restrictions on the original free right to exercise commerce, in the first place on home trade by the prohibition against the *selling of goods in the rural districts*, and in the second place on foreign trade by various limitations of the trading rights of foreigners.

4. Prohibition against the selling of goods in the rural districts. The prohibition against the selling of goods in the rural districts established as a principle for trade, considered as a *profession*, that all sales should be effected in towns, both as between peasants and as between traders, and not in the rural districts or elsewhere. In this way trade as a profession was not only exclusively reserved for the towns in general, but also for the inhabitants of the towns of commerce, everyone in his own town.

In this connection it should, however, be observed that peasants were not prevented from buying, selling and exchanging their own products as between themselves, and that the mining industry in this respect was placed on an equal footing with agriculture, so that peasants and exploiters of mines had a right to exchange their own products between them, as for example butter for iron.

From this circumstance the conclusion may be drawn that the prohibition against the selling of goods in the rural districts only resulted in a concentration in the towns, of trade as a profession in a limited sense, i. e. trading operations consisting in buying goods with a view to selling them at higher prices without subjecting them to essential material modifications. To trade in this sense, consequently, those cases did not belong where the person who had produced or manufactured goods sold or delivered them by way of exchange to some other person who intended to make use of them for his own purposes of consumption or production⁵).

The prohibition against the selling of goods in the rural districts was ordained, not only in a large number of special enactments, but also in the Book concerning Sales XXIII: pr. of King Magnus Eriksson's Town Law, and in the Book of Commerce, Chap. 6, of the Code of 1734⁶). Modifications in the provisions concerning selling of goods in the rural districts were made by §§ 5 and 6 of the Ordinance of Commerce of 22nd Dec. 1846; and finally the same were abrogated by the Royal Ordinance concerning the extended liberty of trading, of 18th June 1864.

5. The right of foreigners to trade. Foreigners, the so-called *visitors*, who arrived by sea had certainly, according to the provisions of King Magnus Eriksson's Town Law, the right to trade freely in the ports of the towns, but were compelled to

¹) *Linde*, *Ekonomirätten*, pp. 486—488. — ²) The Town Law and Maritime Law of Wisby, edited by *C. G. Schlyter*, Lund 1853; pp. IV—VI and p. XXXVIII. — ³) King Magnus Eriksson's Town Law, edited by *C. G. Schlyter*; Lund 1865, p. LIX. — ⁴) *Ibid.* p. LXIX. — ⁵) *Det ekonomiska samhällslifvet*. 12th Part, p. 417. — ⁶) *Linde*, *Ekonomirätten*, pp. 484—486; *Palmén*, p. 33 *et seq.*

de medförda varorna, innan desamma finge till annan ort i riket bortforslas. Gästerna skulle först anmäla sig hos fogden, innan de öppnade försäljning. Det var dem icke tillåtet att föra sina varor till andra städer eller på landet eller till några marknader att der sjelfva eller genom andra sälja, ej heller att fara i landet och indrifva sina fordringar. De egde ej sälja på andra än de dem anvisade ställen och ej i mindre kvantiteter, och, hvad de ej kunde afsätta, fingo de utföra. Det var dem slutligen ock förbjudet att i staden drifva köpenskap med andra än köpstadsmän, ej med bönder och andra landtmän, ej heller fingo gästerna sinsemellan göra något köp medan de voro i landet¹⁾.

Dessa inskränkningar i gästernas handelsrätt och den passiva utländska handeln motsvarades af städernas stapel- och nederlagsrätt.

Ifrågavarande rättsgrundsatser återfinnas i handelsbalkens kap. 5 i 1734 års lag och blefvo upphäfdas först genom K. F. ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

I öfrigt kunde utländske mäns handelsrättigheter i Sverige i särskild ordning bestämmas genom traktater eller, som de under äldre tider vanligen kallades, privilegier. Under hela senare hälften af medeltiden (från midten af 1200—talet) utöfvade sålunda Hanseförbundet ett dominerande inflytande å Sveriges handel. Halfva antalet af borgmästare och rådmän i städerna skulle vara tyskar; och tid efter annan förlänades hansestäderna ofta betydande förmåner. Höjdpunkten nåddes genom privilegiibrevet den 10 Juni 1523 af innehåll, att hansestäderna öfverallt i riket voro fria från tull och alla andra afgifter för både in- och utgående varor, att all handel på Sverige skulle vara nämnda städer förbehållen samt att slutligen svenska köpmän skulle få drifva handel utomlands endast med hansestäderna och att all seglats genom Öresund och Bälterna skulle vara svenska fartyg alldeles förbjuden²⁾.

6. Handelstvånget under nyare tiden. De följande 300 åren (15—1700 talen) karaktäriseras af statens positiva ingripande för näringslivets höjande och utrikes handelns förvandlande till aktiv. Nästan alla konungar och regeringar under denna tid satte en ära uti att arbeta för landets inre utveckling. Gustaf Wasa befriade landet från Hanseförbundets öfvervalde och verkade såsom en landsfader med särskilda föreskrifter för särskilda fall systematiskt och målmedvetet för utrikes handelns främjande. Karl IX följde i faderns fotspår. Gustaf Adolf och Axel Oxenstjerna likasom Karl XI fortsatte energiskt i den utvecklade merkantilismens tecken: export- och importförbud, prohibitivtullar, upprättandet af handelskompanier med monopol å vissa handelsgrenar eller å vissa handelsområden, försök att anlägga kolonier i främmande världsdelar (Nya Sverige), den inhemska sjöfartens skydd mot utländsk konkurrens genom navigationslagar m. m. I hufvudsakligen samma riktning fortgick det under 1700 talet, då mycket arbete nedlades på att höja landet ur den ruin, hvori det kommit genom Karl XII: s långvariga krig. Först sedan fysiokraternas läror hade börjat vinna insteg inträdde vissa rubbningar i systemet och förbereddes en ny ordning.

På handelslagstiftningens område äro att anteckna två förändringar af ingripande betydelse: utrikes handelns inskränkande till en viss grupp af städer, de s. k. stapelstäderna, samt handelsnäringens uppdelning i gillen, den s. k. handelsparteringen.

7. Stapelstäder och uppstäder. De från medeltiden härstammande bestämmelserna om förbud mot landsköp och inskränkningarna uti utländske köpmäns handelsrätt afsågo alla att åstadkomma ett särskiljande af stadsmannanärningar från landtmannanärningar, ity att handeln hänvisades till städerna. Under

¹⁾ Se L i n d e, Ekonomirätten, s. 493 med anförda lagrum. Jmf. ock Visby stads privilegier i Schlyters edition af Visby stadslag rubriken: Appendix. — ²⁾ L i n d e, Ekonomirätten, s. 491.

warehouse and sell the goods brought by them before they could be forwarded to other places of the Kingdom. Visitors were in the first instance bound to report themselves to the bailiff before commencing the sale of their goods. They were not allowed to take their goods to other towns or the rural districts or certain other markets in order to sell them there either themselves or by means of intermediaries, nor were they allowed to travel in the country with a view to recovering their claims. They were not allowed to sell goods at other places or in smaller quantities than those indicated to them, and goods they were not able to dispose of had to be re-exported. Finally they were also prohibited from trading in a town with persons other than those who were *inhabitants of the town in question*, and not with peasants or other inhabitants of the rural districts, nor were visitors allowed to conclude any bargain as between themselves, so long as they were in the country¹).

To these limitations of the trading right of visitors and of the *passive* foreign trade corresponded the *staple and warehousing right* of the towns.

The legal principles in question are to be found in Chap. 5 of the Book of Commerce of the Code of 1734, and were not abrogated until the 18th June 1864, by the Royal Ordinance concerning the extended liberty of trading.

Further, the right of foreigners to trade in Sweden could be specially provided for by means of treaties, or, as they were usually called in ancient times, by *privileges*. During the entire latter half of the Middle Ages (from the middle of the thirteenth century) the Hanseatic League in this respect exercised a dominating influence on the trade of Sweden. Half the number of the burgomasters and councillors of the towns had to be Germans; and little by little privileges of considerable importance were conceded to the Hanseatic towns. The culmination was reached by the Letter of Privilege of 10th June 1523 providing that the Hanseatic towns everywhere in the Kingdom should be exempted from customs duties and other dues both on imported and exported goods, that all trade with Sweden should be reserved for the towns mentioned and finally that Swedish traders should be allowed to carry on trade abroad only with Hanseatic towns, and that all navigation through the Ore Sund and the Belts should be entirely prohibited²) to Swedish ships.

6. Restrictions on trading in modern times. The characteristics of the subsequent three centuries (the sixteenth to the eighteenth century) are the positive interference on the part of the State with a view to the development of industrial activity and the transformation of foreign trade into *active* trade. Nearly all the Kings and Governments of this period considered it an honour to work for the development of the interior of the country. Gustaf Wasa freed the country from the supremacy of the Hanseatic League and, like a father of the country, worked systematically and with a definite goal in view for the furtherance of foreign trade by means of a series of special measures taken for special cases. Charles IX followed in his father's footsteps. Gustaf Adolf and Axel Oxenstjerna, as well as Charles XI, energetically continued to develop the *mercantile privileges*: export and import prohibitions, prohibitive Customs duties, establishment of trading companies with monopolies for certain branches of commerce or for certain commercial districts, endeavours to establish colonies in foreign parts of the world (New Sweden), protection of home navigation against foreign competition through Navigations Acts, etc. In the main the same kind of development was pursued in the eighteenth century, when much work was done with a view to raising the country from the ruin brought about by the long war of Charles XII. It was not until the theories of the physiocrats had commenced gaining ground that the system was to some extent disturbed and a new order of things prepared.

In the sphere of commercial laws, two modifications of decisive importance should be noted: the limitation of foreign trade to a certain group of towns, the so-called *staple towns*, and the partition of the commercial industries into guilds, the so-called *partition of trade*.

7. Staple towns and towns of the interior (Uppstäder). The provisions originating from the Middle Ages concerning the prohibition against the selling of goods in the rural districts, and the limitation of the trading right of foreign traders, all had in view to bring about a distinction between the occupations of the inhabitants

¹) *Linde*, *Ekonomirätten*, p. 493, with the laws cited. Cf. also the privileges of the town of Wisby in Schlyter's edition of the Town Law of Wisby under the heading: Appendix. — ²) *Linde*, *Ekonomirätten*, p. 491.

nyare tiden hänvisades ytterligare visst slag af handel till vissa städer, ett annat slag af handel till andra städer. Den ledande principen var den, att vissa städer företrädesvis skulle blifva stapelorter för handeln med utländingarna, såväl aktivt genom fri utskeppning, som passivt genom rättigheten att i sina hamnar få emottaga främmande köpmän; andra deremot inskränkas till den inre handeln och sjöfarten utan rättighet till passiv handel i sina hamnar med främmande köpmän, men en och annan likväl berättigad till aktiv utländsk handel, stundom inskränkt till vissa artiklar, stundom till ett visst antal skepp. Genom åtskilliga författningar från början af 1600 talet delades sålunda städerna i tre kategorier:

a) stapelstäder, som egde fri och oinskränkt nederlags- och utskeppningsrätt (passiv och aktiv handel); b) sjöstäder, som väl egde drifva aktiv utländsk handel och utskeppning, antingen oinskränkt, eller med vissa varor, men icke passiv, eller att emottaga besök af främmande skepp; c) uppstäder, som egde idka handel och sjöfart endast på inländska hamnar, antingen på alla, eller blott på några vissa, såsom de vester- och österbottniska på Stockholm och Åbo (det s. k. bottniska handelstvånget). Icke långt derefter upphörde emellertid den gruppen b tillkommande rätten till utrikes seglation; och blefvo härigenom de svenska städerna reducerade till två klasser: stapelstäder och uppstäder¹⁾.

Denna ordning är sedermera fastslagen i kap. 2 af handelsbalken i 1734 års lag; och upphäfdes först genom K. F. ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

8. Handelsparteringen. Det sista stora steget på handelstvångets väg bestod uti den s. k. handelsparteringen, som innebar dels förbud att idka både „köpenskap och handtverk“ dels ock förbud att idka samhandel d. v. s. förenandet af handel med helt olika slags varor (den egentliga handelsparteringen). Handelsparteringen blef påbjuden genom näringsförordningen för Stockholm af år 1635 och förnyades 1641, hvarigenom hvarje köpman hänvisades att ingå i ett af de 15 gillen, i hvilka köphandeln nu fördelades. Hvarje gille skulle, likasom ett handtverkskrå, förestås af äldermän och bisittare. En så långt gående handelspartering kunde likväl icke ens i Stockholm genomföras, ännu mindre i de andra städerna, utan man måste nöja sig med att särskilja köpmanshandel, hökeri och handtverk²⁾.

Allmänna lagen af 1734 bibehöll förbudet mot att förena handel med handtverk (3 kap. 3 § handelsbalken), men särskiljer i öfrigt endast grosshandel från minuthandel (4 kap. 1—2 §§: na handelsbalken).

Jämväl handelsparteringen upphäfdes genom K. F. ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

9. Den relativa handelsfrihetens period. Från och med början af 1800 — talet vunno liberalismens grundsatser alltmer terräng inom den svenska handelsrätten. Genom handelsordningen den 22 Dec. 1846 modifierades den äldre handelsrättens bestämmelser i alla viktigare afseenden. När sedermera prohibitivsystemet inom tullagstiftningen i grundsats upphäfdes vid riksdagen 1853—54, följde såsom ett korollarium införandet af den ännu gällande näringsordningen, ofta omförmälda K. F. ang. utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.

Enligt denna har handeln blifvit frigifven i allt utom hvad som rör tullförhållandena, hvadan den egenskap, som numera utmärker stapelstad till skilnad från uppstad, består deri, att fartyg, som till större eller mindre del är lastadt med tullpligtiga varor, ej må utan bevisligt nödtvång inlöpa till annan svensk landningsplats än stapelstadshamn, hvarjemte i stapelstad kan förvärfvas nederlagsrätt.

Såsom ledande grundsats uttalar den nya näringsordningen (§ 1), att svensk man eller kvinna är berättigad att i stad eller å landet idka handels- eller fabriks-

¹⁾ Linde, Ekonomirätten, s. 493—497. — ²⁾ Linde, Ekonomirätten, s. 503.

of towns and those of the inhabitants of rural districts, by referring commerce to the towns. In more recent times, a certain kind of trade was further referred to certain towns, another kind of trade to other towns. The leading principle was that certain towns should preferably become staple towns for trade with foreigners both for *active* trade by free exportation, and for *passive* trade by the right of receiving foreign traders in their harbours; others, on the other hand, were limited to home trade and navigation, without the right to exercise passive trade in their harbours with foreign traders, but particular towns nevertheless obtaining in some instances a right to carry on *active* foreign trade, sometimes limited to certain articles, sometimes to a certain number of vessels. By means of various enactments promulgated at the commencement of the seventeenth century, the towns were consequently divided into three categories:

a) *Staple towns*, which possessed a free and unlimited right to warehouse and export goods (passive and active trade); b) *Maritime towns*, which certainly had a right to exercise active foreign trade and export trade, either unlimited, or in certain goods, but not passive trade, nor to receive the calls of foreign vessels; c) *Towns of the interior*, which only had a right to exercise trade and navigation to Swedish ports, either to all of them, or only to certain definite ports, as for example the towns to the East and West of the Gulf of Bothnia, to Stockholm and Åbo (the so-called Bothnian trading restriction). A short time after, however, the right to exercise foreign navigation as belonging to group b) ceased to exist; and owing to this circumstance, the Swedish towns were reduced to the following *two* classes: *staple towns* and *towns of the interior*¹).

This arrangement was subsequently confirmed in Chap. 2 of the Book of Commerce of the Code of 1734, and was not abrogated until the 18th June 1864 by the Royal Ordinance concerning the extended liberty of trading.

8. Partition of trade. The last great step on the path of restricted trading consisted in the so-called partition of trade, partly comprising the prohibition to exercise at the same time both "commerce and handicrafts", and partly the prohibition to exercise a collective trade, i. e. combined commerce in entirely different kinds of goods (partition of trade properly so-called). The partition of trade was imposed by the trading Ordinance for Stockholm of 1635, and was renewed in 1641, whereby every trader was required to join one of the fifteen guilds between which trade was now divided. Each guild, like a corporation of handicraftsmen, had to be presided over by aldermen and assessors. A partition of trade so far-reaching could not, however, even in Stockholm, be carried out, still less in the other towns, and it was necessary to be content with distinguishing between the trade of merchants, the provision trade and handicrafts²).

The National Law of 1734 maintained the prohibition against combining commerce with handicrafts (Chap. 3, § 3 of the Book of Commerce), but in other respects only distinguished wholesale trade from retail trade (Chap. 4, §§ 1—2, of the Book of Commerce).

The partition of trade was subsequently abrogated by the Royal Ordinance concerning the extended liberty of trading of 18th June, 1864.

9. The period of relative liberty of trading. From the commencement of the nineteenth century, the principles of liberalism constantly gained more ground in Swedish commercial law. By the Ordinance of Commerce of 22nd Dec. 1846, the provisions of the ancient commercial law were modified in all the most important points. When, subsequently, the prohibitive system in the Customs legislation was in the main abrogated by the Riksdag of 1853—54, there followed as a corollary the introduction of the trading regulations which are still in force, the often mentioned Royal Ordinance concerning the extended liberty of trading of 18th June, 1864.

Under this Ordinance trade has been rendered free in all respects, except as regards what concerns the Customs service, and consequently the characteristic which now distinguishes a *staple town* from a town of the interior consists in the circumstance that vessels which to a greater or smaller extent are loaded with goods subject to Customs duties must not, without provable necessity, put into other Swedish ports than staple ports and, further, that the right of warehousing may be obtained in staple towns.

As a leading principle the new Trading Ordinance (§ 1) provides that a Swedish man or woman is entitled, in towns or the rural districts, to carry on commercial

¹) *Linde*, *Ekonomirätten*, pp. 493—497. — ²) *Linde*, *Ekonomirätten*, p. 503.

rörelse, handtverk eller annan handtering; att till utrikes ort utföra (d. ä. exportera) eller derifrån införa (d. ä. importera) samt inrikes orter emellan (d. ä. oberoende af olikheten mellan stapelstäder och uppstäder) fortskaffa varor, äfvensom att reda i skepp för såväl inrikes som utrikes fart.

Det skede af den svenska handelsrättens historia, som inledes med proklamerandet af denna grundsats, kan lämpligen kallas den relativa handelsfrihetens period.

Visserligen har Sverige år 1888 återgått till ett måttligt protektionistiskt tullsystem; och det borde därför kunna antagas, att en ändrad handelspolitik också borde medföra vissa förändringar å handelsrätten. Men så är åtminstone icke ännu händelsen.

10. Handelsrätt i teknisk bemärkelse finnes icke i Sverige. Af den föregående framställningen framgår, att det är den svenske och utländske män under olika perioder tillkommande rätten att i Sverige idka handel, som påtryckt hvarje periods handelsrätt dess säregna karaktär. Öfriga delar af handelsrätten t. ex. rättsreglerna angående handelsaftal hafva lemnats alldeles oberörda af här ofvan skildrade förändringar.

I sammanhang härmed bör framhållas, att rent formelt sedt har aldrig i Sverige funnits någon handelsrätt i teknisk bemärkelse d. v. s. en med särskild hänsyn till handelsståndet stiftad och efter handelns behof lämpad rätt.

Alla lagkodifikationerna, Visby stadslag, konung Magnus Erikssons stadslag, konung Kristoffers landslag och 1734 års lag, innehålla viktiga handelsrättsliga bestämmelser, men dessa äro framställda i sammenhang med de allmänna civilrättsliga rättsreglerna.

Detta oaktadt kan emellertid icke förnekas, att genom beröringen med främmande nationer handelsrättsliga regler här omfattats af den större handeln samt att det uppkommit en för köpmännen egendomlig rätt, hvilken antingen icke alls är tillämplig på andra aftal än handelsaftal eller dock har bildats med särskild hänsyn till handelsaftal. Äfven om svensk rättspraxis i regel måste antagas hafva motsträfvigt velat taga hänsyn till handelsusancer och handelssedvänjor, är det icke desto mindre sannt, att dessa usancer och sedvänjor sakta men säkert blifvit för rättslifvet bestämmande faktorer. Särskildt bekräftas riktigheten af detta påstående, derigenom att den senast tillkomna lagen på handelsrättens område, nämligen lagen om köp och byte af lös egendom, i viktiga delar måste anses vara kodifikation af förutvarande sedvanerätt.

Under de senaste årtiondena har ett ganska fruktbringande arbete gjorts för åstadkommande af tidsenliga till handelsrätten hörande lagar.

I skrifvelse af den 9 Maj 1876 anhöll svenska riksdagen om utarbetande af en fullständig handelslagbok för Sverige samt att öfverensstämmelse med motsvarande dansk och norsk lagstiftning, så vidt möjligt, måtte dervid åstadkommas. Den första frukten häraf voro de gemensamma vexellagarna af den 7 Maj 1880, hvilka dock väsentligen öfverensstämma med den äldre svenska vexellagen af 1851¹⁾. Derefter utarbetades först lagar om varumärken samt om handelsregister, firma och prokura, hvilka antogos i Sverige resp. den 5 Juli 1884 och den 13 Juli 1887. En ny sjölag blef likaledes genomförd i alla tre länderna; den antogs i Sverige den 12 Juni 1891.

Sedermera har i Sverige genomförts en fullständig reform af holagsrätten genom lagarna af den 28 Juni 1895. En gemensam nordisk kommitté har utarbetat en lag angående checks, hvilken antagits i Sverige den 24 Mars 1898. Slutligen har likaledes af en gemensam nordisk kommitté utarbetats förslag till lag om köp och byte af lös egendom, hvilket i hufvudsakliga delar blifvit af Sveriges riksdag år 1905 antaget och som blifvit såsom lag promulgeradt den 20 Juni 1905.

¹⁾ Rothschilds handbok för köpmän; Andra Afdelningen Handelsrätt, bearbetad af J. Heckschers. 98.

or manufacturing operations, handicrafts or other manual occupations; to carry goods to foreign places (i. e. to export) or to carry goods from such places (i. e. to import), and to carry goods between places in Sweden (i. e. independently of the dissimilarity between staple towns and towns of the interior), and also to equip ships for navigation, both within the country itself and abroad.

The period of the history of the Swedish commercial law which was initiated by the proclamation of this principle, may consequently be called *the period of relative liberty of trading*.

It is true that Sweden in the year 1888 re-introduced a moderately protectionist Customs system; and it may be considered that a modified commercial policy ought also to entail certain modifications of commercial law. But such modifications have not, at any rate up to the present, been effected.

10. Commercial law in a technical sense does not exist in Sweden. It results from the preceding exposition that it is the right appertaining to Swedes and to foreigners in the various periods to trade in Sweden which has impressed on the commercial law of each period its peculiar character. Other parts of the commercial law, for example, the legal provisions concerning commercial contracts, have remained entirely unaffected by the modifications mentioned above.

In connection herewith, it ought to be pointed out that from a purely formal point of view Sweden has never had any commercial law in the technical sense of the term, i. e. a law having special application to traders as a class and adapted to the needs of trade.

All the legislative codifications, the Town Law of Wisby, King Magnus Erikson's Town Law, King Christopher's National Law and the Code of 1734, contain important provisions of commercial law, but these provisions are expounded in connection with the legal provisions of the ordinary civil law.

It cannot, however, in spite of this circumstance, be denied that owing to the contact with foreign nations, principles of commercial law have been accepted in Sweden by the large traders, and that a special law for traders has come into existence, which is either not applicable to contracts other than commercial contracts at all, or has been formed with commercial contracts specially in view. Even though Swedish legal practice (jurisprudence) must be considered, as a general rule, as having unwillingly taken notice of commercial usages and customs, it is nevertheless true that these usages and customs have slowly but surely become decisive factors in the administration of justice. The correctness of this proposition is, in particular, confirmed by the fact that the latest enactment which has come into existence within the sphere of commercial law, i. e. the Act on Sale and Exchange of movables, must in essential parts be considered as a codification of previously existing law of custom.

During the last decades very fruitful work has been done with a view to bringing about up-to-date enactments within the sphere of commercial law.

In its Address of 9th May 1876, the Swedish Riksdag asked for the elaboration of a complete Code of Commerce for Sweden, and that, in so far as possible, harmony with the corresponding Danish and Norwegian laws might be brought about by such codification. The first result of this request was the *Bills of Exchange Acts* 7th May 1880, common to the three countries, which however are similar in the main to the older Swedish Bills of Exchange Act of 1851¹). Subsequently, in the first place, Laws on *Trade Marks* and on *Commercial Registers, Firms and Proxies* were drafted, and were successively promulgated in Sweden on the 5th July 1884 and the 13th July 1887. A new *Maritime Law* was also enacted in all the three countries; this Law was in Sweden promulgated on the 12th June 1891.

Further, a complete reform of the *law of associations* has in Sweden been accomplished by the Acts of 28th June 1895²). An inter-Scandinavian Committee drafted a Law on *Cheques*, which was promulgated in Sweden on the 24th March 1898. Finally, a similar inter-Scandinavian Committee drafted a project to a Law on *Sale and Exchange of Movables*, which in its main parts was adopted by the Swedish Riksdag in the year 1905, and which was promulgated as law on the 20th June 1905.

¹) *Rothschild's Manual for Traders; Second Part, Commercial Law*, edited by *J. Heckscher*, p. 98. — ²) The Act on Joint Stock Companies of 28th June, 1895, has been repealed and replaced by a new Law which came into force on January 1st, 1912.

Bibliography.

I. General works.

A) Legal bibliographies.

Aagesen, A.: Fortegnelse over Retssamlinger, Retslitteratur m. m. i Danmark, Norge, Sverig, og til Dels Finland. Kjøbenhavn. 1876.

Hammar skjöld: Quellen und Literatur des Handelsrechts in den skandinavischen Staaten [Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht, herausgegeben von L. Goldschmidt und P. Laband. Bd. 18. 1873. S. 493—498].

Tidskrift for Retsvidenskab. Kristiania. 1889 ff.

B) Collections of statutes.

Svensk författningssamling 1825 ff. Stockholm. 1825 ff. —

Allmänt sakregister till svensk författningssamling 1825—70 och 1875—85. Stockholm. 1851—73, 1886.

— 1825—74. Upprättadt af L. B. Falkman. Stockholm. 1876.

— 1875—85. Upprättadt af N. A. Ödman. Stockholm. 1886.

— 1875—94. Upprättadt af C. P. Hagbergh. Stockholm. 1895.

— 1895—1904. Upprättadt af C. P. Hagbergh. Stockholm. 1905.

Sveriges Rikes Lag, antagen af Riksdagen 1734, med tillägg af de stadganden, som utkommit till den 1 jan. 1911. 32a uppl. Utg. af Hjalmar Westring. Stockholm. 1910.

Sveriges rikes Lag gillad och antagen på riksdagen år 1834, af konungen stadfäst den 23 jan. 1736, med förordningar och stadganden, som utkommit till början af jan. 1910. Utg. af W. Uppström. 27: de uppl. Stockholm. 1910.

Backman, J. H.: Ny lagsamling. H. 1—8. Örebro. 1831—60.

Backman, C. E.: Fortsättning till ny lagsamling. H. 9—10. Stockholm. 1874. 1878.

Branting, J. G.: Handbok, innehållande uppgift af de fläste från äldre tider intill och med 1825 utkomne svenske författningar, rörande ärender, som höra till Sveriges rikes styrelse, försvar, hushållning, police, bergverks- och bruksdrift, handel, slöjder och handtverkerier, eller angå personers och egendomsars, inrättningsars eller lägenheters rättigheter och skyldigheter m. m. D. 1—3. Suppl. Stockholm och Örebro. 1827—31.

Danekwardt, G. M.: Sammandrag af gällande författningar rörande Handtverkerier och Manufakturur samt In- och Utrikeshandel och Sjöfart med dertill hörande Tullverk samt Lots- och Båkinrättningar; så ock andre dermed gemenskap ägande samt till Commerce-Collegii befattning hörande ämnen. Stockholm. 1823.

Lilienberg, G. R.: Svensk lagsamling. 1—3. Stockholm. 1875—1885.

1. Grundlagarna, de s. k. konstitutionella stadgarna, kommunalförordningarna.

2. 1. Giftermåls-, ärfda-, och jordabalkarna. 2. Byggningsbalk.

3. 1. Handelsbalken. 2. Rättegångsbalken samt utskökningslag. 3. Sjölag. 4. Strafflag. 5. Kyrkolag, supplement, innehållande författningar som utfärdats intill 1884 års utgång, samt register.

Skarin, R.: Svensk lagsamling. Forts. af G. R. Lilienbergs lagsamling. Stockholm.

1. (omfattande åren 1885—93). Grundlagarne, giftermåls-, ärfda-, jorda- och byggningsbalkarne. 1895.

2. (omfattande åren 1885—95). Handelsbalken, rättegångsbalken, utskökningslagen, sjölagen, strafflagen och kyrkolagen. 1899.

Modée, R. G.: Utdrag utur alle ifrån den 7 dec. 1718 [till 1794 års slut] utkomne publique handlingar, placater, förordningar, resolutioner och publicationer, som rikssens styrsel samt invärtes hushållning och författningar i gemen, jämväl ock Stockholms stad i synnerhet angå. Stockholm. D. 1—4, 1742—1754. — D. 5—15, 1756—1829.

Stierrmann, A. A. von: Samling utaf k. bref, stadgar, och förordningar etc. ang. Sveriges rikess commerce, politie och oeconomie uti gemen. Ifrån år 1523 intill närvarande tid. D. 1—6: 1523—1718. Stockholm. 1747—1775.

Les Codes suédois de 1734 civil, pénal, commercial suivis des lois postérieures promulguées jusqu'à ce jour. En particulier des lois hypothécaires, de celles sur l'état civil, la prescription, les successions, le change, la faillite, les registres de commerce du Code maritime de 1891 et des lois sur la propriété industrielle, traduits du suédois, annotés et précédés d'une introduction par Raoul de La Grasserie. Paris. 1895.

C) Systematic views and introductions of Law, Encyclopædias.

Nordisk Retsencyklopædi, samlet og udg. af T. H. Aschehoug, K. J. Berg & A. F. Krieger. Kjøbenhavn.

1. De nordiske Retskilder. Ved E. Herzberg. 1890. — Den nordiske Statsret. Ved T. H. Aschehoug. 1885.
2. Privatretten: 1. Den nordiske Familie- og Arveret. Ved J. H. Deuntzer. 1878. 2. Den nordiske Tingsret. Ved H. Matzen & N. Lassen. 1880. 3. Den nordiske Obligationsret. Ved G. W. Gram & H. H. Vogt. 1888.
3. Den nordiske Strafferet. Ved C. Goos. 1882. 1899.
4. Processen: 1. Den danske og norske Proces. Ved J. Ipsen. 1879. 2. Den svenska processen. Af G. Broomé, W. Bergstrand & P. Assarsson. 1880.
5. Den nordiska förvaltningsrätten. Af H. Blomberg. 1887—1889.
- Linde, L. G.: Sveriges Ekonomirätt. Stockholm. 1888.
- Thurgren, J. A.: Handbok i hela svenska lagfarenheten i sammandrag. Stockholm. 1889.

D) Journals.

Svensk Export: Tidskrift för utrikes handel och sjöfart, utg. af Sveriges allmänna export-förening. Årg. 1 ff. Stockholm. 1895 ff.

E) Reports and leading cases.

- Juridiskt arkiv.** Utg. af C. Schmidt. Bd. 1—34. Kristianstad 1830—1862.
- Tidskrift för lagstiftning, lagskipning och förvaltning.** Stockholm.
- Årg. 1—24, utg. af Chr. Naumann 1864—1887.
- Årg. 25, utg. af Naumann & W. Billing. 1888.
- Nytt juridiskt arkiv.** Utg. af G. B. A. Holm. Stockholm.
- Årg. 1—2. 1874—1875.
- Afd. 1. Tidskrift för lagskipning. Årg. 3 ff. 1876 ff.
- Afd. 2. Tidskrift för lagstiftning m. m. Årg. 3 ff. 1876 ff.
- Högsta Domstolens minnesbok för åren 1876—1890.

II. Special works on the commercial law.

a. Reports of Committees etc.

- Förarbetena till Sveriges rikets lag 1686—1736.** Efter offentligt uppdrag utg. af W. Sjögren I—VI. Stockholm. 1899—1904.
- Riksdagens protokoll** 1867 ff.
- Naumanns Tidskrift** [se Afd. I. här ofvan litt. E].
- Holms arkiv.** Afd. 2 [se Afd. I. här ofvan litt. E].
- Förslag till Handelsbalk** [af Lag-committén]. Stockholm. 1815.
- Förslag till allmän civillag** [af Lag-committén]. Stockholm. 1826; 2a uppl. 1837—1839.
- Förslag till handelsbalk och utsökningsbalk m. m.** [af lagberedningen]. Stockholm. 1850.
- Förslag till lag ang. handelsregister, firma och prokura,** utarb. af de dansk-norsk-svenske komiterade jemte motiv dertill. Stockholm. 1884.
- Nya lagberedningens Förslag till lag om köp och byte m. m.** Stockholm. 1895.
- Förslag till lag om köp och byte af lös egendom** [afg. af dertill utsedde komitterede]. Stockholm. 1903.

b. Commentaries.

- Hasselrot, B., och Håkansson, E.:** Handelsbalken jemte dithörande författningar med förklarande anmärkningar och belysande prejudikat. Del 1—6. Stockholm. 1893—1903.
- Almén, T.:** Om köp och byte af lös egendom. Del 1—2. Stockholm. 1906—190.
- Hasselrot, B.:** Handelsbalken. Del 1. Stockholm. 1911.

c. Handbooks and treatises.

- Advokaten.** Juridisk rådgifvare och formulärbok för hvar man, utg. af E. G. Flensburg. Stockholm. 1902.
- Backman, C. E.:** Juridisk handbok, omfattande tviste-, utsöknings- och rättegångsmål. Stockholm. 1883.
- Flensburg, E. G.:** Lärobok i lagkunskap för handelsläroverk. Stockholm. 1903.
- Hagen, van der:** Handbok för köpmän m. fl. Stockholm. 1877.
- Hemming, A.:** Handbok i handelsrätt och sjö rätt. Stockholm. 1902.
- Rabenius, Th.:** Handbok i Sveriges gällande förvaltningsrätt. 1—3. Upsala. 1866 bis 1873. — 2a uppl. af 1: a delen. 1875.
1. Förvaltningens organisation och embetsmännen.
  2. Justitie — civil — och ecklesiastik-förvaltningen.
  3. Finansförvaltningen.

Rotschilds **Handbok** för köpmän, handelsbokhållare och kontorister. Innehållande hela handelsvetenskapen i sammanträngd framställning. Under redaktion af Dr. A. W. son Munthe fullständigt omarbetad efter svenska förhållanden af H. Engdahl, J. Heckscher, J. Leffler, A. Looström, A. Meyer, F. Nordberg, J. F. Nyström, K. Söndén, W. Söndén och N. Torpson. 2a uppl. Stockholm. 1903.

Belfrage, K.: **Svensk Handelsrätt**. Stockholm. 1910.

d. Special treatises.

Almén, T.: Om auktion såsom medel att åvägabringa aftal. 1—2. Diss. Upsala. 1897 och 1900.

Arnberg, W.: **Anteckningar om frihetstidens politiska ekonomi**. 1. **Handeln och näringarna**. Upsala. 1868.

Holmbergson, J.: **Förklaringar öfver handelsbalken**. Diss. Upsala. 1806.

Lagervall, E. F. J.: **Öfversigt af förordningar rör Sveriges handel och öfriga stadsnärningar under Karl X Gustaf och Karl XI: s förmyndare 1654—1672**. Diss. Upsala. 1869.

Lehmann, R.: **Die skandinavischen Entwürfe eines Gesetzes über den Kaufvertrag** [Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht begründet von L. Goldschmidt. 56. Bd. S. 1ff.].

Lundell, J.: **Om handtverksskrån, näringsfrihet och arbetets organisation**. Lund. 1846.

Modeer, A.: **Försök till en allmän historia om Svea rikets handel**. Afd. 1—2. Stockholm. 1770.

Naumann, Chr.: **Om landsköp**. Lund. 1838.

Rabenius, Th.: **Om näringslagstiftningens utveckling** [Upsala Universitets årsskrift]. 1867.

Seth, Pehr von: **Om subjektiva villkor för rätt att idka handel enligt svensk rätt**. 1 och 2. Inledande spörsmål. Subjektiva villkor för svenska undersåtar för vinnande af handelsrättighet. Diss. Jönköping. 1897.

Eberstein, G.: **Läran om namn och firma**. Diss. Upsala. 1909.

III. Special commercial laws.

a. Bills of exchange, cheques.

Bergstrand, W.: **Kommentar öfver nya vexellagen**. Norrköping. 1885.

Ekeberg, B.: **Om växelförpliktelses uppkomst. Om mortifikation af växel**. Diss. Upsala 1905.

Heckscher, J.: **Die nordischen Scheckgesetze**. (Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht. 48. Bd. 1899. S. 389—417).

Holm, G. B. A., och Bergius, O.: **Vexellag med förklaringar m. m.** Stockholm. 1880.

Looström, A.: **Vexel- och checklära enligt svensk rätt**. 3e uppl. Sthm. 1902.

Welin, A. Th.: **Handbok i den Svenska vexelrätten jemte bihang, innehållande de tyska, franska och finska vexellagarna samt vexelformulär och sakregister**. Stockholm. 1877.

Advokaten. **Juridisk rådgifvare och formulärbok för hvar man**, utg. af E. G. Flensburg. Stockholm. 1902. Afd. Vexelrätt s. 707—744.

Flensburg, E. G.: **Lärobok i lagkunskap för handelsläroverk**. Stockholm. 1903. s. 79 till 100.

Rotschilds **Handbok för Köpmän m. fl.** 2a uppl. Stockholm. 1903. Afd. Växellära s. 316—348.

b. Companies and partnerships.

Förslag till lagar om enkla bolag och handelsbolag, om aktiebolag samt om föreningar för ekonomisk verksamhet m. m. afg. af särskilt utsedde komiterade. Stockholm. 1890.

Bolagslagarna och firmalagen jemte dithörande författningar med hänvisningar, formulär och sakregister, utg. af H. E. G. Hamilton. 2a uppl. Stockholm. 1897.

Hagströmer, Johan: **Om aktiebolag enligt svensk rätt**. Diss. Upsala. 1872.

Kallenberg, E.: **Om aktiebolags företrädande inför domstolar och andra myndigheter** [Nytt jur. Arkiv, utg. af G. B. A. Holm. 1905].

Pappenheim, M.: **Die schwedischen Gesetzentwürfe vom Jahre 1890 betr. das Gesellschaftswesen**. [Sonderabdruck aus: Festgabe der Kieler Juristenfakultät zu Rudolf von Iherings fünfzigjährigem Doktorjubiläum. Kiel u. Leipzig. 1892.]

Riesenfeld, C. E.: **Die Versicherungsaktiengesellschaft im Lichte der modernen Gesetzgebung unter besonderer Rücksicht auf Schweden und Norwegen**. Straßburg. 1897.

Söderström, E.: **Gällande lagar om aktiebolag jämte tillhörande författningar med förklarande anmärkningar och präjudikat m. m. samt formulär**. Stockholm. 1906.

Förslag till lag om aktiebolag, afg. af därtill utsedde kommitterade. Stockholm. 1908.

Skarstedt, S.: **Nya aktiebolagslagen 1910**. Stockholm. 1910.

c. Banks.

Bankkomiténs betänkande. 1—2. Stockholm. 1883.

Förslag till lagar ang. bankbolag med solidarisk ansvarighet för delegarne samt ang. bankaktiebolag (afg. af särskilde komiterade). Stockholm. 1902.

Bankbolagslagarna och vissa dithörande författningar jemte motiv m. m. utg. af Sven Köhler. Stockholm. 1903.

Sveriges Riksbank. Lagar, instruktioner och reglemente för förvaltningen. Stockholm.

d. Law of insurance.

Alglave, Paul: L'Etat et la province assureur en Suisse et dans les pays scandinaves. Thèse de droit. Paris. 1901.

Assurandören. Skandinavisk Forsikringstidende. Udgivet af et Aktieselskab. Ansvarlig Redaktør O. Rechenдорff. 1. Aargang ff. 1885 ff. Kjøbenhavn.

May, J.: Meddelanden ang. försäkringsväsendet i Sverige, hemtade och sammanförda ur försäkringsbolagens officiella uppgifter. Stockholm. 1891—1900.

Riesenfeld, C. E.: Die Versicherungsaktiengesellschaft im Lichte der modernen Gesetzgebung, unter besonderer Rücksicht auf Schweden und Norwegen. Straßburg. 1897.

Skarstedt, S.: Försäkringslagarna och dithörande författningar. Med förklarande anmärkningar. Stockholm. 1904.

Försäkringsföreningens tidskrift. 1878 ff. Stockholm.

Försäkringsmannaföreningens tidskrift. 1901 ff. Stockholm.

Engströmer, Th.: Om försäkringsgivares förpliktelse. Diss. Upsala. 1908.

e. Carriers, railways, telegraphs.

Ask, J.: Om häfvande af fraktaftal. Lund. 1891.

Hammarskjöld, K. H. L.: Om fraktaftalet och dess viktigaste rättsföljder. Upsala. 1886.

Handlingar rörande telefon- och telegrafväsendet. Stockholm. 1888.

1893 års jernvägskomités betänkanden. Stockholm. 1893—1895.

Wiberg, A.: Posthandbok till tjänst för handel, finans och industri. Efter officiella källor utarbetad. Stockholm. 1897. Göteborg. 1898. 1900.

f. Maritime law.

Afzelius, I.: Det nya sjölagförslaget jemfördt med nu gällande sjölag [Nytt Juridiskt Arkiv]. 1887.

Afzelius, I.: De nya nordiska sjölagarne [Tidskr. for Retsvidenskab]. 1893.

Afzelius, I.: Sjölagen jämte viktigare författningar rörande sjöfarten. 1. Sjölagen d. 12. Juni 1891 med Anmärkn. 2. Författn. rör. sjöfarten. Stockholm. 7: de uppl. 1911.

Afzelius, I.: Sjölagen med förklaringar ur autentika källor samt hänvisningar och sakregister. Stockholm. 1891.

Beauchet, L.: Lois maritimes scandinaves (Suède, Danemark, Norvège) traduites et annotées. (Collection des principaux codes étrangers.) Paris. 1895.

Befätkande och lagförslag, afg. den 22. Febr. 1887 af den komité, åt hvilken enligt k. m. s. beslut den 8. Sept. 1882 i nåder uppdragits att granska sjölagen. Stockholm. 1887.

Code maritime de Suède du 12 juin 1891. Stockholm. 1892.

Dahlström, J. N.: Den svenska privata sjörätten. Stockholm 1882.

Ernberg, A.: Om bärgning och bärgarelönen enligt svensk sjö rätt. Lund. 1905.

Hambro, C. F.: Den privata sjörätten enligt svensk lagstiftning. 2. uppl. Stockholm. 1882.

Lilienberg, G. R.: Sjölagen med anmärkningar m. m. 4e uppl. Stockholm. 1880.

The Maritime Law of Sweden of the 12th June 1891. Stockholm. 1893.

Rabenius, Th.: Handledning vid föreläsningar i sjörätten. Upsala. 1869.

g. Commercial jurisdiction.

Förslag till lag om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid behandling af handelsmål [Komitébetänkande]. Stockholm. 1904.

h. Bankruptcy and insolvency.

Broomé, G. A.: Studier i konkursrätt. Lund. 1888.

Landtmansson, J. S.: Om concursbo, dess begrepp, uppkomst och omfattning. Universitets årsskrift. Upsala. 1866.

Martin, Hugo: Om akord i konkurs enligt svensk rätt. Diss. Upsala. 1880.

Montan, C. O.: Om konkursdoms rättskraft utom konkursen samt dermed sammanhängande spörsmål. Kristiania. [Särtryk af „Tidskrift for Retsvidenskab“. 1894.]

Nordling, E. V.: Om konkursbos rätt vid köp eller leveransafstal. (Naumanns Tidskrift för lagstiftning etc. 1875.)

Olivecrona, S. R. D. K. af: Bidrag till den svenska konkurslagstiftningens historia. Ups. 1862.

Rydin, Karl: Om konkursförbrytelser enligt svensk rätt. Diss. Upsala. 1888.

Sandberg, Ludw.: Om bolags konkurs. Diss. Lund. 1893.

Weser, L. A.: Konkurslagen jemte dithörande författningar o. s. v. 6:e öfvers. uppl. med iakttagande af de till d. 1. sept. 1886 tillkomna stadganden. Stockholm. 1886.

Westring, Hj.: Konkurslagen jämte dithörande författningar med förklaringar och rättsfall; sammandrag af hvad domare och parter hafva att iakttaga, formulär och sakregister. 8e uppl. Stockholm. 1900.

Processen vid de allmänna domstolarna och exekutionsförfarandet.

Af

Professor Dr. Ernst A. Kallenberg, Lund.

Framställningen är, såsom rubriken angifver, delad i två afdelningar. — För vissa mål vid de allmänna domstolarna äro särskilda bestämmelser gifna. Dessa bestämmelser, hvilka angå, bland andra mål, växelmålen, medtagas ej i denna allmänna öfversikt.

I. Processen vid de allmänna domstolarna.

Hufvudkällan för den allmänna civilprocessrätten är alltså den afdelning af 1734 års lag, som bär namnet Rättegångs Balk. Denna har naturligtvis undergått en mångfald större och mindre förändringar, men grundprinciperna kunna sägas vara desamma. 1734 års lag var för sin tid ett synnerligen framstående lagverk. På civilprocessens område äro, hvad angår domstolarna i första instans, dess ledande tankar: enkelhet och formfrihet, muntlig och offentlig förhandling emellan domstol och parter, bevisomedelbarhet samt kraftig processledning från domstolens sida. Dessa principer ha nämnda domstolar i det hela förblifvit trogna. Läger man här till de jämförelsevis ringa kostnader, som en processföring kräfver, så torde man åtminstone i hufvudsak ha angifvit orsakerna till att oaktadt alla de brister, som vidlåda den i många afseenden föräldrade svenska processen, oaktadt en genomgripande reform och modernisering af rättegångsväsendet sedan länge stått på dagordningen, reformsträfvandena dock hittills ej burit annan frukt än partiella ändringar. De ha icke framgått af en utbredd och stark folkopinion om nödvändigheten af en radikal omgestaltung.

Det synes vara nödvändigt att, innan framställningen angående själfva förfarandet vidtager, göra några kortfattade anmärkningar om domstolsorganisationen. Därunder finna jämväl reglerna angående domstolarnas kompetens omnämmande.

A. Domstolsorganisationen.

1. Allmänna Domstolar. Allmänna domstolar äro: i första instans Häradsrätter och Rådstufvurätter; i andra instans Hofrätter, till antalet tre, nämligen Svea Hofrätt i Stockholm, Göta Hofrätt i Jönköping och Hofrätten öfver Skåne och Blekinge i Kristianstad; i tredje och sista instans Högsta Domstolen, som dömer i Konungens namn.

Med afseende å rättskipningen i första instans må framhållas, att till grund för indelningen i rättskipningsdistrikt ligger skillnaden emellan land och stad. Städerna och landet ha särskilda, på olika sätt organiserade domstolar. Hvar stad har, med några få undantag sin egen domstol: Rådstufvurätt. Såsom Rådstufvurätt i de större städerna fungerar ett af tre fackdomare bestående kollegium. I de mindre städerna är endast Rådstufvurättens ordförande, borgmästaren, fackdomare; de två bisittarne äro lekmän och väljas af den församling, som har beslutanderätten i stadens angelägenheter.

Landsbyggden är, såsom nämnt, indelad i särskilda rättskipningsdistrikt. Domstol i ett sådant distrikt är Häradsrätten, hvilken består af en fackdomare, häradshöfdingen, såsom ordförande och ett kollegium af folkvalda lekmän, till antalet minst sju, högst tolf, den s. k. nämnden. Nämnden, en gammal svensk domstolsinstitution, som dock under utvecklingens gång växlat karaktär, fungerar i alla mål utan undantag, både civila och kriminella. Nämnden deltar med ordföranden i pröfningen af hvarje sak i hela dess vidd. Om samtliga medlemmarna af nämnden äro ense och af annan mening än ordföranden, blir nämndens mening den afgörande; i annat fall bestämmer ordförandens mening domstolens beslut.

Procedure before the ordinary tribunals and the process of execution.

By

Ernst A. Kallenberg, LL. D. Professor at Lund.

This exposition, as the heading indicates, is divided into two parts. — For certain lawsuits before the ordinary tribunals special provisions have been made. These provisions, which, *inter alia*, concern bills of exchange causes, are not comprised in this general exposition.

I. Procedure before the ordinary tribunals.

The principal source of the ordinary civil procedure is still the part of the Code of 1734 which bears the name of the Book of Procedure. This Book has, of course, undergone numerous modifications of more or less importance, but the fundamental principles may be said to have remained the same. The Code of 1734 was for its epoch a very remarkable legislative work. In the sphere of civil procedure its leading ideas, in so far as the tribunals of the first instance are concerned, are simplicity and liberty as regards forms, oral and public proceedings as between the tribunals and the parties, directness of evidence and an energetic direction of the proceedings on the part of the tribunals. The said tribunals have generally remained faithful to these principles. If one adds to this the comparatively small costs which a lawsuit entails, one has at least in a general manner indicated the reasons for the fact that in spite of all the defects connected with the Swedish procedure, which is obsolete in many respects, and although a thorough reform and modernization of the administration of justice has for a long time been the order of the day, the efforts with a view to reform nevertheless have not up to the present resulted in anything more than partial modifications. These modifications have not been the result of a widely spread and strong public opinion concerning the necessity for a radical change.

It seems to be necessary, before commencing the exposition regarding the procedure itself, to make some brief remarks with regard to the organisation of the tribunals. Under this heading the rules regarding the competence of the tribunals will also be expounded.

A. Organisation of the tribunals.

1. Ordinary tribunals. Ordinary tribunals are: in the first instance the District Tribunals and the Town Tribunals; in the second instance the Courts of Appeal, which are three in number, viz., the Svea Court of Appeal in Stockholm, the Gotha Court of Appeal in Jönköping and the Court of Appeal for Scanie and Blekinge in Cristianstad; in the third and last instance the Supreme Court, which adjudicates in the name of the King.

With regard to the jurisdiction in the first instance, it must be pointed out that the division into jurisdictions is based on the distinction between rural districts and towns. The towns and the rural districts have separate tribunals, which are differently organised. Every town, with a few exceptions, has its own tribunal: the Town Tribunal. In the larger towns, courts consisting of three professional judges act as Town Tribunals. In the smaller towns, only the president of the Town Tribunal, the burgomaster, is a professional judge; the two assessors are laymen and are elected by the assembly which has the right to decide on the affairs of the town.

The rural districts, as has been mentioned, are divided into special districts of jurisdiction. The tribunal of such a district is the District Tribunal, consisting of a professional judge, the judge of the district, as president, and a body of laymen elected by the people, the number of which is at least seven, at most twelve, the so-called *nämnd* (or committee of assessors). This committee, an ancient Swedish judiciary institution, which, however, in the course of the time has modified its character, officiates in all causes without exception, in civil as well as criminal causes. The committee of assessors participate with the president in the examination of every cause throughout its whole extent. If all the members of the committee are unanimous and of a different opinion from the president, the opinion of the committee prevails; in the contrary case, the opinion of the president constitutes the decision of the tribunal.

Hofrätterna och Högsta Domstolen äro kollegier af fackdomare.

2. Domares inhabilitet. Vissa omständigheter göra domare inhabil att taga befattning med sak, med afsende å hvilken sådan omständighet föreligger. Sådana omständigheter äro t. ex. vissa skyldskaps — eller svägerskapsförhållanden mellan domare och part eller från domarens sida förväntad nytta eller skada af sakens utgång. Beträffande beaktandet af dessa inhabilitetsgrunder gälla följande hufvudregler. Hvarje domstol (detta gäller äfven om domstolarna i högre instans) tillser ex officio, att ej någon medlem af domstolen är inhabil, och där så befinnes vara fallet, skall denne afhålla sig från befattning med målet. Det står ock part fritt att göra invändning om att domare är inhabil. Beslut, som förklarar domare inhabil, är definitivt. Om däremot domstol ogillar invändning om inhabilitet, får däröfver (med ett oväsentligt undantag) föras klagan i högre rätt. Det står ock part under vissa förutsättningar (se nedan) fritt att först i högre rätt framställa invändning om inhabilitet mot domare i lägre instans. Ex officio pröfvar högre rätt icke, huruvida domare i lägre varit inhabil.

3. Saklig kompetens. Bortser man från de saker, som äro förlagda till specialdomstolar och hvarom ej nu är fråga, är principen för domstolarnas sakliga kompetens den, att alla saker upptagas och afgöras i första instans af de allmänna underrätterna, Härads- och Rådstufvurätterna. Deras sakliga kompetens är öfver hufvud icke på något sätt inskränkt. Den svenska processrätten står främmande för den i modern lagstiftning vanliga anordningen att klassificera målen efter deras olika betydighet och hänvisa de objektivt sedt viktigare till kollegiala domstolar, medan de mindre viktiga tilldelas enmansdomstolar. En del bestämmelser kunna dock betecknas såsom undantag från regeln, att samtliga domstolar i första instans ega kompetens för mål af hvad slag som helst. Bland undantagen förtjenar här endast nämnas, att växel- och checkmål äfvensom sjörättsmål uteslutande handläggas af städernas medborgare (Promulgationsförrdn. till Växellagen den 7 Maj 1880, § 5; Checklagen den 24 Maj 1898, § 15; Sjölagen den 12 Juni 1891, § 313).

4. Lokal kompetens. Hvad angår de allmänna domstolarnas i första instans lokala kompetens, kan såsom hufvudregel angifvas, att den domstol är behörig, inom hvars distrikt svaranden har sitt domicil, för så vidt ej målet är af beskaffenhet att enligt uttrycklig bestämmelse höra till annan domstol.

Det allmänna forum (forum generale) är således forum domicilii. Sitt domicil i rättslig mening har en person i den ort, där han är mantalsskrifven. Saknar en person ett rättsligt domicil, skall talan mot honom anställas vid den domstol, där han anträffas, eller, om han är utrikes, där han senast inom riket hade sitt domicil. Utlänning, som bor inom riket, stämmas likaledes till forum domicilii. Utlänning, som icke har något domicil inom riket, kan kâranden söka vid den domstol inom riket, där han anträffas, samt, om talan gäller uppfyllandet af en förbindelse, som utlänningen här i riket ådragit sig, tillika vid domstol, inom hvars distrikt han har egendom eller förbindelsen uppkommit. Särskilda bestämmelser äro beträffande talan mot dansk medborgare gifna i Förordn. den 15 Juni 1861 ang. verkställighet i Sverige af beslut, meddelade af domstol i konungariket Danmark, hvilken förordning är grundad på en konvention emellan Sverige och Danmark.

I de mål, hvilka ej höra till speciellt forum, anställas talan mot handelsbolag vid domstolen i den ort, där rörelsen drifves, eller, om rörelsen drifves å skilda orter i den ort, där hufvudkontoret är beläget, samt mot aktiebolag, sparbanker, solidariska bankbolag och registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, där styrelsen har sitt säte.

The Courts of Appeal and the Supreme Court are bodies of professional judges.

2. Incompetence of judges. Certain circumstances render judges incompetent to take part in the adjudication of a cause in respect of which any of such circumstances exists. Such circumstances are, for example, certain blood relationships or relationships by way of marriage between the judges and the parties, or the advantage or prejudice which may be expected by the judge from the result of the cause. As regards the observance of these reasons for incompetence the following principal rules apply. Every tribunal (this also applies to the higher tribunals) *ex officio* takes care that no member of the tribunal in question is incompetent, and where such incompetence is found to exist, the judge concerned must abstain from taking part in the adjudication of the cause. Also the parties are at liberty to challenge a judge regarding his incompetence. Resolutions declaring judges incompetent are final. If, on the other hand, the tribunal rejects the challenge concerning incompetence, such rejection (with an unimportant exception) may be the subject of an appeal to a higher tribunal. The parties are also, subject to certain conditions (see below), at liberty not to make challenges on the ground of the incompetence of judges of a lower instance until before the tribunal of the higher instance. A tribunal of appeal does not *ex officio* examine whether judges of an inferior instance were incompetent.

3. Competence as regards subject-matter. Omitting those causes which are submitted to special tribunals, and which are not now under consideration, the principle in regard to the competence as regards subject-matter of the tribunals is that all causes are submitted to and adjudicated on in the first instance by the ordinary inferior tribunals, the District and the Town Tribunals. Their competence as regards subject-matter is generally in no way limited. The Swedish law of procedure does not recognise the rule generally found in modern legislative systems, which consists in the classification of lawsuits according to their relative importance and the submission of causes which, objectively viewed, are the more important to collegial tribunals, whereas the less important causes are referred to such tribunals as have a single judge only. Some provisions may, however, be considered as exceptions from the rule that all the tribunals of the first instance are competent in any cause whatever. Amongst these exceptions it is only necessary to mention here that bills of exchange and cheques, as well as maritime, causes are exclusively adjudicated on by the Town Tribunals (the Ordinance of Introduction of the Bills of Exchange Act of 7th May 1880, § 5; the Cheques Act of 24th May 1898, § 15; the Maritime Law of 12th June 1891, § 313).

4. Local competence. With regard to the local competence of the ordinary tribunals of the first instance, it may be indicated as a main rule that that tribunal is competent within the district of which the defendant has his domicile, provided that the suit is not of such a nature that according to a formal provision it has to be brought before another tribunal.

The ordinary jurisdiction (general *forum*) is consequently the *forum domicilii*. A person has his domicile, in a legal sense, at the place where he is registered for assessment. If a person has no domicile in the legal sense of the term, the suit against him ought to be brought before the tribunal of the place where he is found to be, or, in case he is abroad, where he had his last domicile within the Kingdom. Foreigners resident within the Kingdom are also summoned before their *forum domicilii*. Foreigners not having a domicile within the Kingdom may be sued before the tribunal within the Kingdom where they are found to be, and, if the suit concerns the fulfilment of an obligation which the foreigner in question has contracted in the Kingdom, also before the Tribunal within the district of which he has property or the obligation has come into existence. Special rules with regard to suits brought against Danish citizens have been enacted in the Ordinance of 15th June, 1861, concerning the execution in Sweden of decisions rendered by tribunals of the Kingdom of Denmark, which Ordinance is based on a Convention between Sweden and Denmark.

In those causes which are not subject to a special *forum*, actions against trading partnerships are brought before the tribunal of the place where the business is carried on, or, if the business is carried on at various places, of the place where the head office is situated, and against joint stock companies, savings banks, banking partnerships with unlimited liability and registered societies with economic objects, of the place where the board of directors has its seat.

Af de bestämmelser, som angå fora specialia, omnämnas här endast några få. För tvister, hvilka röra fast egendom, är domstolen i den ort, där fastigheten är belägen, behörig. Vidare höra tvister om arf, testamente och betalning af afliden persons efterlämnade gäld till den domstol, som var den aflidnes forum personæ. Talan angående redovisning för eller klander å förvaltning kan anställas vid domstolen, inom hvars distrikt förvaltningen egt rum.

En svarande kan genstämma käranden till samma domstol, som handlägger denne senares talan, förutsatt att de ömsesidiga anspråken ha gemenskap med hvarandra och genstämningsanspråket icke i och för sig är af beskaffenhet att höra till något speciellt forum. Flera personer kunna i sak, som dem alla rör, alla instämmas till forum för den af dem som saken förnämligast angår, oafsedt att detta forum ej är forum för de öfrige, under förutsättning att sakens utredning fordrar detta.

5. Kompetensreglernas rättsliga natur. Reglerna angående domstolarnas kompetens äro delvis af absolut natur. En domstol i första instans skall ex officio tillse, att den ej tager befattning med ett mål, hvarför den ej är sakligt kompetent. Dessutom får ej afvikelse ske från stadgandena om forum för vissa särskildt i lagen uppräknade tvister, bland hvilka märkas tvister, som röra fast egendom, arf och testamente.

För öfrigt pröfvar underrätt sin behörighet, endast så framt svaranden i stadgad ordning framställer invändning. Om invändning ej göres, skall målet anses vara vid rätt domstol anhängiggjort. Mankan i nu antydda omfattning tala om en parternas dispositionsrätt beträffande forum. Dispositionsrätten har däremot ej sträckts så långt, att bindande verkan tillerkänts aftal, hvarigenom en person utfäst sig att svara vid annan än rätt domstol. Oaktadt sådant aftal föreligger, skall domstol ingå i pröfning af framställd kompetensinvändning och, om invändningen finnes befogad, förklara sig inkompetent.

Högre rätt skall utan inskränkning ex officio pröfva, huruvida den enligt kompetensreglerna — vare sig de angå den sakliga, lokala eller på instansordningen beroende kompetensfördelningen — är behörig.

6. Handelsdomstolar. En lag af den 20 Juni 1905 innehåller bestämmelser om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid behandling af handelsmål. Med handelsmål förstås i denna lag tvist om anspråk, som grundar sig på köp af lös egendom eller på aftal om inköp eller försäljning i kommission af sådan egendom, dock endast där fråga är om aftal mellan köpmän i och för deras rörelse. Mål, som handläggas i den för växel mål eller för tvister i konkurs stadgade ordning, hänföras ej till handelsmål. Såsom köpman skall vid lagens tillämpning anses enhvar, som enligt därom gällande bestämmelser är pliktig att föra handelsböcker.

Enligt ifrågavarande lag skola vid behandling af handelsmål inför Rådstufvurätt i Stockholm, Göteborg eller Malmö i rätten sitta två af dess lagfarna ledamöter, af hvilka den ene skall föra ordet, samt två handelskunniga män. Stadsfullmäktige i nämnda städer utse hvartannat år det af konungen för hvarje rådstufvurätt särskildt fastställda antal personer, som under nästföljande två år skola tjänstgöra såsom handelskunniga ledamöter, samt ett lika antal suppleanter. Tjänstgöringen fördelas emellan de sålunda utsedde enligt viss uppgjord ordning.

Om käranden vid uttagande af stämning till någon af nämnda rådstufvurätter begärt, att handelskunniga ledamöter skola deltaga i målets handläggning, skall domstolen vid målets företagande vara sammansatt så som ofvan är sagdt. Finner domstolen emellertid, att målet ej är till handelsmål hänförligt, skall domstolen förordna, att densamma under målets vidare handläggning skall vara samman-

Of the provisions which concern special jurisdictions, we shall here only mention a few. In disputes concerning immovables, the tribunal of the place where the immovable property is situated is competent. Again, disputes concerning successions, wills and the payment of debts left by deceased persons, are brought before the tribunal where the deceased had his *forum personæ*. Suits concerning the rendering of the accounts of, or complaints in respect of, an administration may be brought before the tribunal within the district of which the administration in question has been exercised.

A defendant may bring a counterclaim against the plaintiff before the same tribunal as adjudicates on the suit of the latter, provided that the reciprocal claims are connected with one another, and that the counterclaim does not in itself, owing to its nature, belong to a special jurisdiction. Several persons may, in a cause which concerns them all, be summoned before the jurisdiction of the person whom the suit principally concerns, notwithstanding that this jurisdiction is not that of the other defendants, subject to the condition, however, that the adjudication on the cause requires this mode of procedure.

5. The juridical nature of the rules of competence. The rules concerning the competence of the tribunals are partially of an absolute nature. A tribunal of the first instance must of its own motion see that it does not adjudicate on a cause with regard to which it has no competence by reason of the subject-matter. Further, no departures must be made from the rules of jurisdiction in regard to certain disputes specially designated by the law, amongst which disputes concerning immovables, successions and wills must be noted.

In addition, a tribunal of the first instance examines its own competence only in case the defendant makes an objection in a lawful manner. If no objection is made, the action will be considered as having been brought before the competent tribunal. One may, in the sense just indicated, speak of the right of disposition of the parties in regard to jurisdiction. The right of disposition, on the other hand, has not been extended so far that an agreement by which a person has consented to appear before another tribunal than the competent one is recognised as having a binding effect. Although such an agreement exists, a tribunal is bound to undertake the examination of an objection made against its competence, and if the objection is found to be justified, declare itself incompetent.

Higher tribunals are bound, *ex officio* and without limitation, to examine if they are competent according to the rules of competence — whether these rules concern the competence as to subject-matter, local competence, or competence based on the order of the instances.

6. Commercial tribunals. An Act of the 20th June, 1905, contains provisions concerning the special composition of certain Town Tribunals when adjudicating on commercial causes. Commercial causes within the meaning of this Act are disputes concerning claims which are based on the sale of movables or on agreements concerning the purchase or sale on commission of such property, but only where there is a question of agreements between traders in and relating to their trading operations. Causes coming within the provisions enacted for bills of exchange causes or for disputes in matters of bankruptcy, are not classed amongst commercial causes. Any person is considered a trader within the meaning of the Act who, according to the provisions applicable to this matter, is bound to keep commercial books.

According to the Act in question, when commercial causes are adjudicated upon before the Town Tribunals of Stockholm, Gothenburg or Malmö, two of the members of these Tribunals who are professional lawyers, of whom one shall be president, and two members who are experts in commercial matters shall sit. The municipal councils of the said towns every two years choose the number of persons specially fixed by the King for each Town Tribunal, who during the subsequent two years serve as commercial members, and an equal number of substitutes. The service is allotted between the members thus chosen according to certain regulations fixed beforehand.

If the plaintiff, when asking for the service of a notice of summons with a view to an action before any of the said Town Tribunals, demands that members who are commercial experts shall take part in the adjudication on the cause, the tribunal **must**, when the cause is taken, be composed in the manner above indicated. If, however, the tribunal is of opinion that the cause in question does not come within

satt såsom för tvistemål i allmänhet är stadgadt. Om kändanden däremot ej vid stämningens uttagande framställt ofvannämnda begäran, skall domstolen vid målets företagande ha sin vanliga sammansättning. Svaranden eger i sådant fall vid första rättegångstillfälle, då han är tillstädes, framställa invändning om att domstolen bör vara sammansatt såsom handelsdomstol. Underlåter svaranden framställa sådan invändning, eger ej ändring i domstolens sammansättning rum, ändå att målet är af handelsmåls egenskap. I högre instans får ej komma under pröfning, huruvida handelskunniga ledamöter bort deltaga i målets behandling vid rådstufvurätten.

Om flere anspråk skola handläggas i ett gemensamt förfarande och något af dem är af handelsmåls egenskap, gälla i fråga om rådstufvurättens sammansättning de ofvan anförda reglerna.

I frågavarande lag kan tillämpas i afseende på rådstufvurätt äfven i annan än de förut angifna städerna, så framt konungen på framställning af stadsfullmäktige förordnar, att så skall ske.

B. Förfarandet vid domstolarna i första instans.

1. **Processens inledande.** Den första åtgärden för inledandet af process består däri, att kändanden hos häradsbördingen eller en af honom förordnad person — om processen skall föras vid häradsrätt — eller hos därför bestämd person, eventuellt rättens ordförande — om rådstufvurätt är processdomstol — begär åläggande för svaranden att inställa sig inför domstolen för att svara å kändandens talan.

Denna ansökan, som regulariter är skriftlig men dock äfven kan vara muntlig (i hvilket senare fall dock det åligger den hos hvilken ansökningen gjorts, att skriftligen affatta stämningen), skall innehålla uppgift på, utom domstolen och svaranden, det materiella anspråket, så kännetecknadt, att det kan sägas vara individualiseradt.

Sedan den begärda resolutionen erhållits, har kändanden att själf ombesörja stämningsskriftens (d. v. s. stämningsansökningens med resolution) delgifvande åt svaranden. Delgifningen sker på så sätt, att stämningsskriften i original eller bestyrkt afskrift öfverlämnas åt svaranden. För att för kändanden underlätta bevisningen om att delgifning vederbörligen egt rum, är stadgadt, att skriftligt intyg af vissa personer utgör fullt bevis i sådant afseende. Vistas svaranden i utlandet kan kändanden mot förskjutande af nödiga kostnader begära utrikesministeriets biträde för delgifningens verkställande. Under vissa förutsättningar kunna, då svarandens vistelseort är okänd, extraordinära delgifningssätt användas, såsom offentliggörande i den officiella tidningen m. m. I en del fall, då svarandena äro flere, behöfver kändanden icke delgifva genom att åt hvarje svarande öfverlämna ett exemplar af stämningsskriften. Af öfriga delgifningsstadganden framhålla vi blott det, enligt hvilket, då svaranden är bolag, förening eller stiftelse, delgifningen sker till den, som eger att företräda svaranden, eller, om flere hvar för sig eller gemensamt ega rätt att företräda, någon af dem.

Stämningens delgifning är den akt, som gör målet anhängigt vid domstolen.

Delgifningsfristerna (tiden emellan delgifningen och första förhandlings-terminen) äro olika, alltefter som svaranden vistas inom eller utom riket. I förra fallet rätta de sig, enligt vissa i lag närmare angifna grunder, efter domicilet förhållande till den ort, där domstolen sammanträder. I senare fallet utgör fristen, om svaranden vistas inom Europa, sextio dagar och, om svaranden vistas utom Europa, etthundra tjugo dagar.

2. **Förening af anspråk.** Det möter ej hinder för kändanden att i en stämningsskrift förena flere olika själfständiga anspråk mot svaranden, förutsatt att dom-

the category of commercial causes, the tribunal must decree that, during the further adjudication on the cause, it shall be composed as enacted by law for ordinary suits. If, on the other hand, the plaintiff, when demanding the summons, has not made the aforesaid request, the tribunal, when the cause is adjudicated upon, will be composed in the ordinary way. The defendant has the right in such a case, at the first sitting of the tribunal at which he is present, to make an objection to the effect that the tribunal ought to be composed as a commercial tribunal. If the defendant omits to make such objection, no modification takes place in the composition of the tribunal, although the cause is a commercial one. It may not be examined, on an appeal, whether members who are experts in commercial matters ought to have taken part in the adjudication on the cause before the Town Tribunal.

If several claims are dealt with in the same action, and any of them is of a commercial nature, the aforesaid provisions regarding the composition of the Town Tribunal apply.

The Act in question may also be applied to Town Tribunals adjudicating in other towns than those above indicated, provided that the King on the application of the competent municipal council orders that this shall be the case.

B. Procedure before the tribunals of the first instance.

1. The initiation of process. The first step in the initiation of process consists in an application by the plaintiff to the judge of the district or a person authorised by him — if the suit is to be adjudicated upon before a District Tribunal — or to a person designated for this purpose or the president of the tribunal as the case may be — if a Town Tribunal is the adjudicating tribunal — that a notice of summons be served on the defendant to appear before the tribunal in order to respond to the action of the plaintiff.

This application, which as a general rule is made in writing, but also may be made verbally (in which latter case, however, it is incumbent on the person to whom the application has been made, to draw up the notice of summons in writing), must, besides mentioning the tribunal and the defendant, contain an indication of the material claim, designated in such a manner as to be considered a concrete case.

When the application made has been granted, the plaintiff himself must see that the written notice of summons (i. e. the application for the notice of summons with the request granted), is served on the defendant. The notice is served by presenting to the defendant the written notice of summons in the original or a certified copy. In order to facilitate for the plaintiff the proof that the notice has been duly served, it has been enacted by law that the written attestation of certain persons is sufficient proof in this respect. If the defendant resides abroad, the plaintiff may, on advancing the amount of the necessary costs, demand the assistance of the Ministry for Foreign Affairs for the purpose of the service on the defendant of the notice of summons. Under certain conditions, extraordinary modes of serving the notice may be applied, when the place of residence of the defendant is unknown, as, for example, by publications in official newspapers, etc. In cases where there are several defendants, the plaintiff need not serve the notice of summons by sending a certified copy thereof to *each* defendant. Amongst other provisions relative to the service of the notice of summons we only point out that according to which, when the defendant is an association, society or charitable institution, the service of the notice is effected on the person on whom it is incumbent to represent the defendant, or, in case several persons separately or collectively are authorised to represent the defendant, on any one of them.

The service of the notice of summons is the step which brings the action before the tribunal.

The periods of the notice of summons (the time between the service of the notice and the first sitting in court) vary, according to whether the defendant resides within or outside the Kingdom. In the former case these periods are fixed, in conformity with certain rules which are indicated in detail by the law, according to the relation which exists between the domicile and the place where the tribunal sits. In the latter case the period, if the defendant resides within Europe, is sixty days, and, in case the defendant resides outside Europe, one hundred and twenty days.

2. Joinder of claims. Nothing prevents the plaintiff from joining in *one* notice of summons several dissimilar independent claims against the defendant, provided

stolen är behörig i fråga om dem alla. Finner emellertid domstolen, att de icke lämpligen kunna behandlas i ett gemensamt förfarande, eger domstolen förordna om skild behandling. Likaledes är ett gemensamt uppträdande af flere kârande eller mot flere svarande medgifvet, om de äro berättigade, respektive förpliktade på grund af samma rättsförhållande eller faktum. Äfven eljest kan ett gemensamt uppträdande förekomma, men domstolen pröfvar fritt, huruvida ej separation bör anordnas.

3. Offentlig förhandling. Parts rätt att begagna fullmäktig. Förhandlingen inför domstolen är offentlig. Det står parterna fritt att möta personligen eller genom fullmäktige. Part, som möter genom fullmäktig, kan dock åläggas att personligen inställa sig för afgifvande af upplysningar, om domstolen pröfvar hans närvaro i sådant afseende erforderlig.

I valet af fullmäktig är part ej begränsad till någon viss kår. Advokatmonopol lika litet som advokattvång är rådande. Dock uppställer lagen några allmänna villkor för rätt att vara fullmäktig (bland hvilka villkor icke ingår fordran på juridisk utbildning), liksom ock vissa omständigheter utesluta en person från fullmäktigskap i viss bestämd tvist. Skulle en person, som uppträder såsom fullmäktig, visa sig sakna erforderliga förutsättningar, eger ock domstolen förbjuda honom att föra talan i målet. Domstolarna ådagalägga emellertid stor, ja i allmänhet allt för stor hänsynsfullhet vid utöfvandet af denna befogenhet.

4. Processmaterialets åstadkommande. Processmaterialet åvägabringas hufvudsakligen genom parternas verksamhet. Denna består ju till en hufvuddel i deras egna anföranden. Kâranden framställer sina yrkanden och redogör för det till grund liggande saksammanhanget. Svaranden framkommer med hvad han har att anföra. Detta kan framkalla nya uttalanden af kâranden, hvilka i sin ordning kunna gifva anledning till bemötande från svarandens sida, och på detta sätt kan förhandlingen vidare fortgå. — Till en andra hufvuddel består parternas verksamhet i framläggandet af bevis, därest deras påståenden äro i behof däraf. Till bevisföringen kunna åter ömsesidiga anföranden anknyta sig. Någon i lag faststeld tidsgräns för processföringen finnes ej.

5. Koncentration i processen. Hvad angår medel att åstadkomma koncentration i processen, bör framhållas, att eventualmaximen icke är rådande. Lagen innehåller väl en bestämmelse, som kan synas antyda annat. Det är nämligen föreskrifvet, att parterna skola genast framlägga alla sina skäl och bevis. Men då någon processuell påföljd för underlåtenhet härutinnan icke är stadgad, har bestämmelsen icke någon effektivitet. Med afseende å några processuella invändningar är dock särskildt stadgadt, att de skola framställas å visst tidigare stadium af processen (se nedan s. 19). Och vidare kan domstolen vid beviljandet af uppskof stipulera præclusionspåföljd.

6. Parts sanningsplikt. Genom att framkomma med osanna påståenden bryta parterna mot en dem åliggande plikt, den negativa sanningsplikten, och kunna ådraga sig straff. Äfven en positiv sanningsplikt får anses vara erkänd. Denna innebär, att parten är förpliktad icke blott till att följa sanningen i hvad han säger utan, hvad mera är, till att icke förtiga sanningen. Den positiva sanningsplikten yttrar sig för hvardera parten med hänsyn till hvad motparten anfört däri, att parten är pliktig att däröfver förklara sig tydligt och fullständigt. Förpliktelsen göres gällande därigenom att domstolen ställer frågor på parterna, hvilka frågor det åligger dem att besvara. Om part tiger eller yttrar sig ofullständigt eller tvetydigt, blir icke enligt svensk rätt häraf en gifven följd, att motpartens framställning skall tagas för god. Man torde icke kunna komma längre än till att i partens tystnad eller underlåtenhet att bestrida se ett indicium till förmån för motpartens sakframställning.

7. Formen för parternas anföranden. Någon viss form för parternas anföranden är ej föreskrifven. Till dem tages hänsyn utan afseende å om de framföras muntligen eller äro skriftligen affattade. 1734 års lag har tänkt sig den muntliga formen

that the tribunal in question is competent in regard to them all. If, however, the tribunal is of opinion that the claims cannot conveniently be dealt with in the same action, the tribunal has power to order that they be adjudicated on separately. Similarly, the joinder of several plaintiffs against several defendants is permitted, if they are creditors or debtors, as the case may be, by reason of the same legal relation, or the same fact. A combined action may also otherwise be brought, but the competent tribunal is at liberty to decide whether separate actions ought not to be ordered.

3. Public proceedings. The right of parties to avail themselves of representatives. The proceedings before the tribunals are public. The parties are at liberty to appear in person or by means of representatives. A party who appears by means of a representative may, however, be enjoined to appear in person in order to give information, if the tribunal considers his presence necessary for this purpose.

In the choice of representatives the parties are not limited to any particular class of persons. No monopoly for advocates exists, any more than it is compulsory to employ advocates. The law, however, enumerates some general conditions as the basis for the right to act as representatives of parties (there is not to be found amongst these conditions the requirement that representatives shall have a legal education), in the same way as certain circumstances exclude a person from serving as a representative in certain definite disputes. If a person acting as a representative proves to lack the necessary qualifications, the tribunal has power to forbid him to serve in the action. The tribunals, however, exhibit great, in general even too great, leniency in the exercise of this power.

4. How the materials of process come into existence. The materials of process are mainly furnished by the operations of the parties. These operations principally consist in their own allegations. The plaintiff on his side expounds his claim and explains the facts of the case on which the action is based. The defendant also expounds his point of view. This may elicit new allegations on the part of the plaintiff, which again may occasion a reply on the part of the defendant, and the proceedings may continue in this manner. — Another principal part of the proceedings consists in the operations of the parties with a view to producing evidence, where their allegations are in need of being proved. In connection with the evidence the parties may make new allegations. The law provides no time limit for the proceedings of an action.

5. Concentration of the process. As regards the measures by means of which the concentration of the process may be brought about, it should be pointed out that the "principle of eventuality" is not applicable in Swedish law. The law certainly contains a provision which may seem to indicate something different. It in effect provides that the parties shall produce all their reasons and evidence as soon as possible. But as no sanction in regard to the proceedings has been provided by law for the omission to comply with this rule, the provision is of no importance. With regard to certain objections (exceptions) to the process, it has, however, been specially provided by law that they shall be made at a certain early stage of the proceedings (see below p. 19). And, further, the tribunal may on granting a postponement make it a condition that preclusion shall follow.

6. The obligation of the parties to be truthful. By making untrue allegations the parties violate an obligation incumbent on them, the *negative* obligation to keep to the truth, and may be liable to punishment. A *positive* obligation to speak the truth must also be considered as recognised. This obligation involves that the parties are bound not only to keep to the truth in what they say, but, what is more, not to conceal the truth. The positive obligation to speak the truth manifests itself in respect of each of the two parties with regard to the allegations of the opponent, to the effect that each party is bound to make a clear and complete explanation of the matter. This obligation is made effective by the tribunal putting questions to the parties, which it is incumbent on them to answer. If a party keeps silent or makes incomplete or ambiguous statements, it does not as a necessary consequence result according to Swedish law that the allegations of the opponent must be held good. In this respect one ought not to go further than to see in a party's silence or omission to contest the allegations of his opponent an indication in favour of the declarations of the latter.

7. The form in which the allegations of the parties are presented. No special form is prescribed with regard to the presentation of the allegations of the parties. Their allegations are considered, whether they are presented orally or in writing.

såsom regel och skriftlig framställning såsom ett undantag, hvilket endast får förekomma, då särskilda omständigheter påkalla det. Sedan länge tillämpas emellertid lagen så, att parterna ha full frihet i ifrågavarande afseende. Faktiskt förhåller det sig så, att på landsbyggsden och i mindre städer, där parterna ofta personligen eller genom ombud, som sakna juridisk utbildning, föra sin talan, den muntliga formen i stor utsträckning finner användning, medan i de större städerna, där jurister idka advokatverksamhet såsom yrke och i allmänhet anlitas vid processföring, den skriftliga formen har öfverhand.

8. Processmaterialets upptagande i protokoll. Muntlig i den mening, hvori uttrycket tages i modern processteori, kan processen vid domstolarna i första instans, såsom framgår redan af det föregående, icke sägas vara. Det är ej så, att parterna måste muntligen utveckla sin talan, och att den muntliga framställningen omedelbart lägges till grund för domen. Tvärtom måste allt hvad parterna anföra, liksom äfven allt hvad angår bevisföringen antecknas i protokollet. Endast hvad däri upptagits är processmaterial i egentlig mening och utgör basis för domen. Här af följer, att samma behof af koncentration, som yppar sig i en muntlig process och som det där är en hufvuduppgift att söka åstadkomma, icke föreligger i svensk process. Svårigheten att döma blir ej större, om saken handlägges vid flere olika tillfällen, än om saken utageras vid ett enda tillfälle.

9. Uppskof. Med det nyss sagda står i sammanhang, att det för part ej möter någon större svårighet att erhålla uppskof. Uppskof kan beviljas ej blott då båda parterna äro öfverens därom utan äfven på begäran af allenast ena parten, då skälig uppskofsanledning anföres. Domstolarna visa härvid i allmänhet stor liberalitet. Domstol eger ock, utan att part begärt det, förordna om uppskof.

10. Domstolens processledning. Ehuru, efter hvad redan är antydt, principen är den, att parterna ha att sörja för processmaterialet, är dock ingalunda domstolen hänvisad till en helt och hållet passiv roll. 1734 års lag har fasthållit velat förläna domstolen ett synnerligen kraftigt initiativ, och af detta begagna sig äfven i allmänhet underrätterna. Särskildt är detta måhända fallet med häradsrätterna, där parterna ännu i dag ofta personligen eller genom icke juridiskt utbildade ombud föra sin talan. Domstolen leder genom sin ordförande processen och har att vidtaga de anordningar, som erfordras för åstadkommande af reda och ordning i förfarandet. I sådant afseende har redan nämnts, att domstolen eger skilja anspråk, som förenats men icke lämpligen kunna behandlas gemensamt. Domstolen har vidare att söka få till stånd klara och bestämda yrkanden samt en redig och fullständig framställning af fakta. Det medel, som för sådant ändamål står domstolen till buds, är att ställa frågor på parterna. Domstolen kan ex officio anställa syn och tillkalla sakkunniga. Det är domstolens sak att förhöra vittnen, och af parterna i rättsgången införda bevismedel eger domstolen fritt tillgodogöra sig. För öfrigt är det icke domstolen medgifvet att själf införskaffa bevismedel.

11. Delning af proceduren. Formalitets- och realitetsfrågor behandlas i ett enhetligt gemensamt förfarande. En tvådelning af förfarandet på det sätt, att processförfätsättningarna först göras till föremål för förhandling och pröfning, hvarefter, om ingen förutsättning därför befinnes brista, förfarandet rörande det materiella anspråket vidtager, känner ej svensk rätt. I viss mån kunna dock de processhinderande invändningarna sägas gifva upphof åt ett särskildt förfarande. — Ett processande och afgörande punktvis kan ej ega rum, hvad beträffar det materiella anspråket. En därifrån skild fråga är den, huruvida, då kåranden förenat flere själfständiga anspråk, något af dem kan göras till föremål för särskild dom, om det tidigare än de öfriga slutbehandlats. Så kan ske, åtminstone om parterna äro ense därom.

The Code of 1734 has admitted the oral form as the rule, and the presentment in writing an exception, which only ought to apply when special circumstances require such a course. For a long time, however, the law has been applied in the sense that the parties are at full liberty as regards this point. The fact is that in the rural districts and the smaller towns, where the parties often conduct their causes personally or by means of representatives who lack legal education, the oral form is to a great extent employed, whereas in the larger towns, where lawyers exercise the profession of advocates and are generally employed for the conduct of the proceedings, the written form is prevalent.

8. Taking down of the material of the process in the record. The proceedings before the tribunals of first instance, as results from what has been already said, cannot be said to be oral in the sense in which the term is understood in the modern theory of procedure. It is not the fact that the parties must orally develop their contentions, and that the oral exposition serves directly as a basis for the judgment. On the contrary, all the allegations of the parties, including those which concern the evidence, must be taken down in the record of the tribunal. Only what has been taken down in the record is the material of the process properly so-called and forms the basis of the judgment. It results from this circumstance that there is not found in Swedish procedure the same need of concentration which manifests itself in an oral proceeding, and which it is there the principal aim to try to bring about. The difficulty of adjudicating is not rendered greater when a cause is dealt with upon several occasions than when it is terminated at one single hearing.

9. Adjournment. It is connected with what has just been said that a party has no great difficulty in obtaining an adjournment. An adjournment may be granted not only when the two parties agree on such a course, but also at the request of only one of the parties when a reasonable motive for the adjournment exists. The tribunals in this respect are as a general rule very liberal. A tribunal has also a right, even though none of the parties requests such a course, to decide that an adjournment shall take place.

10. The conduct of proceedings by the tribunals. Although, according to what has already been said, the principle obtains that it is for the parties to produce the material of the process, the tribunal is not, however, by any means limited to playing a part which is entirely passive. The Code of 1734 has rather inclined to invest the tribunals with a singularly forcible right of initiative, of which the lower tribunals also generally avail themselves. This is perhaps particularly the case with regard to the District Tribunals, where the parties even to-day often conduct their cause personally or by means of representatives who have had no legal education. The tribunal conducts the proceedings through its president and has to decide in regard to the measures which are requisite in order to bring about order and clearness in the proceedings. In this respect it has already been mentioned that the tribunal has power to separate claims which have been joined, but which cannot conveniently be adjudicated upon at the same time. In addition, the tribunal ought to see that the conclusions of the parties are clear and distinct, and that the statements of the facts are precise and complete. The measure which is at the disposal of the tribunal for attaining this object is to put questions to the parties. The tribunal may of its own motion order a view and avail itself of experts. It is the function of the tribunal to examine witnesses and it is at liberty to make use of the means of evidence which the parties have brought forward in the course of the proceedings. The tribunal, however, is not permitted itself to procure means of proof.

11. Division of the proceedings. Questions of form and substance are dealt with together in one and the same proceeding. Swedish law does not know of any twofold division of the proceedings in the sense that the conditions of process are at first made the object of examination and verification, whereupon, if none of these conditions are found wanting, the proceedings regarding the substance of the case take place. In a certain measure, however, it may be said that objections to the process made with a view of preventing the action from taking its course, occasion special proceedings. — In so far as the substance of the claim is concerned, the hearing and decision in respect of each single point separately cannot take place. It is another question whether, in case the plaintiff has combined several independent claims, any of them may be made the object of a separate judgment, if the consideration thereof is concluded earlier than that of the other claims. Such a course may at any rate be adopted when the parties agree to it.

12. Behandlingen af processuella invändningar. För vissa invändningar af processuell natur gälla särskilda föreskrifter. Främst komma härvid i betraktande de två invändningar, som i svensk teori ofta gå under namnet processhindrande. Med denna benämning vill man antyda, att ifrågavarande invändningar — invändning om jäf mot domare och invändning mot domstolens behörighet — kunna hindra processens fortgång, till dess de blifvit definitivt afgjorda. Den förra invändningen skall part framställa vid första rättegångstillfälle, då han är tillstades och domaren sitter i rätten, eller, om inhabilitetsgrunden då ej föreligger eller är parten bekant, vid nästa rättegångstillfälle, sedan han därom erhöll kännedom. Part, som ej varit vid underrätten tillstades eller där ej haft tillfälle att framställa invändningen, har (med ett oväsentligt undantag) invändningsrätt äfven i högre instans. Exceptio fori skall svaranden framställa vid första rättegångstillfälle, då han är tillstades. Har svaranden af laga skäl varit hindrad från inställelse vid underrätten, eger han göra invändningen i hofrätten (men icke i högsta instansen). Öfver inhabilitetsinvändning eller invändning om forum skall domstolen så snart ske kan gifva särskildt beslut. Ogillas invändningen, kan domstolen omedelbart fortsätta handläggningen och, om sådant är möjligt, samma dag slutligen afgöra målet resp. döma till värjemålsed. I sådant fall eger part, som vill klaga öfver beslutet om invändningen, klaga i sammanhang därmed att han drager det slutliga utslaget resp. edsutslaget under högre rätts pröfning.

Om däremot domstolen icke samma dag invändningsbeslutet meddelas, slutligen dömer resp. dömer till värjemålsed, eger part, som är med invändningsbeslutet missnöjd, att samma dag för processdomstolen anmäla sitt missnöje och sedan särskildt klaga öfver invändningsbeslutet. Förrän rättsmedelsinstansen meddelat sitt beslut i invändningsfrågan, får då ej under några förhållanden underrätten gifva slutligt utslag i målet eller däri döma till värjemålsed. För öfrigt skall icke i anledning af invändningsfrågans fullföljande till högre rätt underrätten låta proceduren afstanna, så framt ej motparten till den part, som klagat öfver invändningsbeslutet, framställer yrkande därom.

Till frågan om sättet för stämningsskriftens delgifvande anknyta sig jämväl en del särskilda bestämmelser. Uteblifver svaranden från underrätten, ingår denna ex officio i pröfning af nämnda fråga och förklarar sig, om delgifningen befinnes icke ha skett på föreskrifvet sätt, förhindrad att upptaga målet. Kommer åter svaranden tillstades, pröfvar domstolen förevarande fråga, endast så framt svaranden gör invändning. Sådan invändning får svaranden ej göra senare än vid första rättegångstillfälle, då han är närvarande. I händelse svaranden uteblifvit vid underrätten, eger han framställa invändningen första gången han yttrar sig i hofrätten. Öfver frågavarande invändning skall underrätt snarast möjligt gifva särskildt beslut, dock får med beslutet missnöjd part icke särskildt öfverklaga det samma. — Skulle käranden icke delgifva svaranden stämningsskriften tillräckligt lång tid före första förhandlingsterminen, kan detta under inga förhållanden medföra en längre gående påföljd, än att målet uppskjutes för att svaranden må komma i åtnjutande af laglig delgifningstid. Och denna påföljd inträder endast om svaranden antingen uteblifver å första förhandlingsterminen eller då kommer men, innan han inlåtit sig i sakligt genmäle, framställer invändning.

Beträffande andra processuella invändningar än de ofvan nämnda — vare sig processinvändningar i teknisk mening, d. v. s. invändningar, hvarigenom brist på någon processförutsättning göres gällande, eller andra invändningar af processuell natur — stadgar lagen blott, att underrätten skall gifva särskildt beslut öfver

12. Proceedings in respect of the objections to the process. In respect of certain objections relative to the process special provisions apply. In the first place there should be mentioned in this connection the two objections which in Swedish theory are often called process hindrances. By this expression it is intended to indicate that the objections in question — objections relating to the challenge of judges and objections against the competence of the tribunals — may prevent the continuation of the process until they have been definitively adjudicated upon. The former kind of objection must be made by a party at the first sitting of the tribunal at which he is present, and when the judge sits in court, or, if the ground of incompetence does not then exist or is not then known to the party, at the first sitting of the tribunal after he has obtained knowledge thereof. A party who has not appeared before the inferior tribunal, or has not had the opportunity of making the objection there, has (with an insignificant exception) the right to make objections also before the tribunal of the higher instance. The defendant must present the *exceptio fori* at the first sitting of the tribunal at which he is present. If the defendant for valid reasons has been prevented from appearing before the inferior tribunal, he has a right to make his objection before the Court of Appeal (but not before the Supreme Court). The tribunal must, as soon as possible, render a special decision concerning challenges of judges or objections to the jurisdiction. If the objection made is rejected, the tribunal may immediately continue the consideration of the cause, and, if it is possible, determine the suit on the same day, or render judgment on an oath of denial, as the case may be. In such a case, the party desirous of appealing against the decision on the objection, may lodge this appeal at the same time as he submits the final judgment or the judgment on the oath of denial to the higher tribunal for examination.

If, on the other hand, the tribunal does not on the same day as the decision on the objection is given, render its final judgment or judgment on an oath of denial, as the case may be, the party who is dissatisfied with the decision relative to the objection, may on the same day declare his dissatisfaction before the tribunal adjudicating on the suit, and subsequently lodge a special appeal against the decision on the objection. Until the Court of Appeal has given its decision with regard to the objection, the inferior tribunal may not, under any circumstance whatever, render a final judgment on the cause or a judgment on an oath of denial. The inferior tribunal may not, however, by reason of the proceedings before the higher tribunal on the appeal as regards the objection, allow its proceedings to be interrupted, unless the opponent of the party who has lodged the appeal makes a request to this effect.

There is a series of special provisions connected with the question relative to the mode of serving the notice of summons. If the defendant does not appear before the competent lower tribunal, this tribunal of its own motion passes to the examination of the said question and, in case the notice of summons is found not to have been served in the manner prescribed by law, declares itself prevented from adjudicating on the cause. If, on the other hand, the defendant appears, the tribunal only examines such question in case the defendant makes an objection on this point. The defendant, however, is not allowed to make such an objection at a later stage than the first sitting of the tribunal at which he is present. If the defendant has not appeared before the lower tribunal, he may make his objection the first time he appears before the Court of Appeal. The lower tribunal must, as soon as possible, render a special decision upon the objection in question, but the party who is dissatisfied with this decision is not allowed to lodge a special appeal against it. — If the plaintiff does not serve the notice of summons on the defendant in sufficient time before the first sitting of the tribunal at which the cause is dealt with, this circumstance cannot in any case have any further consequence than the adjournment of the cause, so that the defendant may enjoy the lawful period of notice. And this consequence only results when the defendant either is absent at the first sitting of the tribunal, or then appears and makes his objection before the commencement of the consideration of the principal cause.

Concerning objections against the process other than those mentioned above — whether they are objections against the process in the technical sense of the term, i. e. objections by means of which defects as regards the essential conditions for the initiation of the process are taken advantage of, or other objections relating

invändningen, där dess beskaffenhet fordrar detta, och att sådant beslut ej får särskildt öfverklagas.

13. Fullföljd af talan mot beslut under rättegången. För öfrigt är det en regel, som gäller ej blott invändningsbeslut utan äfven andra under pågående rättegång vid underrätt meddelade beslut, att klagan ej får föras särskildt utan först i samband med fullföljd af talan i hufvudsaken. Att regeln har undantag, har redan visats beträffande invändningar. Äfven i en del andra fall lider regeln undantag. Bland dem må nämnas, att beslut, hvarigenom underrätt dömt till värjemålsed, särskildt öfverklagas, och att part eger föra särskild talan mot beslut, hvarigenom han anser målet onödigt uppehållas.

14. Parts uteblifvande. Uteblifva båda parterna å tid, då saken första gången förekommer till handläggning, afskrifves målet från vidare handläggning. Uteblifver kâranden men svaranden kommer, kan ej någon pröfning af det materiella anspråket ega rum. För kâranden blir påföljden den, att han på yrkande af svaranden förpliktas ersätta dennes rättegångskostnad, därest han ej inom viss tid visar, att han haft laga hinder för inställelse, hvarjämte domstolen ålägger kâranden att inom viss tid å nyo anställa talan vid påföljd att han i annat fall går sin talan förlustig. Hvad slutligen angår det fall, att kâranden tillstådeskommer men svaranden uteblir, så intager svensk rätt en ståndpunkt, som är allt utom tillfredsställande. Det stadgande i 1734 års lag, som hänför sig till detta fall, innehåller, att domstolen skall döma i saken efter som sanning däri kan utletas. Denna bestämmelse innebär, att svaranden icke får anses ha genom sin utevaro vare sig medgifvit kârandens anspråk eller erkänt riktigheten af de fakta, kâranden till stöd därför åberopat. Dessa fakta måste af kâranden bevisas, och domstolen har att pröfva icke blott deras rättsliga relevans utan äfven, huruvida den af kâranden presterade bevisningen är tillräcklig. Den enda olägenhet — om man kan tala härom — som svarandens contumacia ådrager honom, består däri, att i saken dömes utan att han blifvit hörd. I praxis tillämpar man i allmänhet icke nämnda stadgande i andra fall, än då kâranden på grund af skriftligt fordringsbevis eller godkänd räkning gör gällande att fordringsanspråk. Då detta är förhållandet, fäller domstolen s. k. tredskodom d. v. s. ålägger, utan att målet uppskjutes, svaranden betalningsskyldighet. Eljest använder man det förfarande, hvarom stadgas i en förordning af den 6 Okt. 1882. Den uteblifne svaranden dömes till böter, målet uppskjutes och svaranden förelägges vid vite att infinna sig. Ställer han sig ej föreläggandet till efterrättelse, kan detta föranleda vitets utdömande, nytt uppskofbeslut och nytt föreläggande vid högre vite att komma tillstådes. Samma tillvägagångssätt kan upprepas så ofta som helst. Visar det sig ej möjligt att genom de upprepade bötesstraffen förmå svaranden till inställelse, så återstår till sist ingen annan utväg, än att domstolen dömer på grundvalen af den utredning, som föreligger. Med användande af personligt tvång får ej domstolen åstadkomma svarandens inställelse.

Skulle parterna tillstådeskomma då saken första gången handlägges, men vid ett senare rättegångstillfälle båda uteblifva, afskrifves målet. Uteblifver endast endera parten vid ett senare rättegångstillfälle, beror det på omständigheterna — framför allt på grunden till att målet förut blifvit uppskjutet och på hvad som i partens utevaro förekommer — huruvida domstolen slutligen dömer i målet eller å nyo uppskjuter det.

15. Intervention. Tredje man eger intervensera i rättegång, som rör honom eller hans rätt. Lagen omnämmer både hufvud- och biintervention.

16. Kârandens nedläggande af sin talan. Kârandens uppgifvande af sitt anspråk. Medgifvande från svarandens sida. Bortsedt från de förut angifna fall, i hvilka målet afskrifves på grund af parts uteblifvande, gestaltar sig processen enklast, då kâranden nedlägger sin talan. Enligt praxis eger svaranden under sådan förutsättning icke påfordra någon materiell pröfning. Målet afskrifves, dock

to the process — the law only provides that the lower tribunal shall render a special judgment on the objection if the nature of the objection requires such a judgment, and that such a judgment may not be made the subject of a special appeal.

13. The lodging of appeals against judgments rendered in the course of the proceedings. Further, it is a rule which applies not only to judgments on objections, but also to other judgments rendered by the lower tribunal in the course of the proceedings, that an appeal may not be lodged against them separately, but only in connection with the appeal against the principal judgment. That there are exceptions to this rule has already been shown in regard to objections. But there are also some other exceptions to the same rule, amongst which may be mentioned, that judgments which the lower tribunals have rendered on an oath of denial may be subjected to a special appeal, and that a party has a right to lodge a special appeal against judgments by which he considers that the suit has been unnecessarily delayed.

14. Default of the parties. If both parties make default at the sitting of the tribunal at which the cause is taken the first time, it is struck off the roll. If the plaintiff makes default, but the defendant appears, the merits of the cause cannot be subjected to examination. The consequence of this for the plaintiff is that at the request of the defendant he is obliged to pay the latter's costs of the proceedings, unless he proves within a certain time that there was a lawful hindrance preventing him from appearing, and the tribunal in that case orders the plaintiff to bring the action anew within a certain time, under penalty, if he fails to do so, of the forfeiture of his right. Finally, as regards the case where the plaintiff appears but the defendant makes default, Swedish law takes a point of view which is anything but satisfactory. The enactment of the Code of 1734 which refers to this case provides that the tribunal shall adjudicate on the cause according to what it considers to be the truth. This provision implies that the defendant cannot be considered, owing to his default, either as having recognised the claim of the plaintiff or the correctness of the facts on which the plaintiff has based his claim. These facts must be proved by the plaintiff, and the tribunal must examine, not only their relevancy, but also whether the proof produced by the plaintiff is sufficient. The only inconvenience — if one can speak of inconvenience — which the default of the defendant entails for him, is that the cause is adjudicated upon without his having been heard. In practice the said provision is not generally applied in other cases than those where the plaintiff sues for the recovery of a claim on the basis of a written title or acknowledged account. When this is the case, the tribunal renders a so-called judgment by default, i. e. imposes the obligation of payment on the defendant without adjourning the suit. Otherwise, the procedure which is fixed by an Ordinance of 6th Oct., 1882, is applied. The defaulting defendant is condemned to a fine, the suit is adjourned and the defendant is summoned to appear under penalty of a fine. If he does not comply with the summons, the consequence may be his condemnation to the payment of the fine, a fresh decision of adjournment, and a fresh summons under penalty of a higher fine. The same mode of procedure may be renewed as often as may be desired. If it does not prove possible to induce the defendant to appear by means of repeated penalties, no other remedy finally remains for the tribunal but to adjudicate on the basis of the allegations made. The tribunal may not bring about the appearance of the defendant by personal coercion.

If the parties appear when the cause is taken the first time, but they both make default at a subsequent sitting of the tribunal, the suit is struck off the roll. If only one of the parties makes default at a subsequent sitting of the tribunal, it depends on circumstances — before all on the reasons for the suit having previously been adjourned and on what has taken place in the absence of the party — whether the tribunal finally adjudicates on the suit or adjourns it anew.

15. Intervention. A third person has a right to intervene in proceedings which concern himself or his rights. The law deals with both principal and subsidiary intervention.

16. Discontinuance by the plaintiff. Renunciation by the plaintiff of his claim. Admission by the defendant. When we except the cases previously indicated, in which the suit is terminated owing to the default of a party, an action takes the most simple course when the plaintiff discontinues his suit. In practice the defendant has in such case no right to demand an examination of the merits of the claim.

att, om svaranden det begär, käranden förpliktas ersätta svarandens rättegångskostnader.

Ice att förväxla med kärandens återtagande af sin talan är hans uppgifvande af själfva det materiella anspråket. Till innebörden svarar mot anspråkets uppgifvande af käranden dess medgifvande af svaranden. Kärandens uppgifvande af sitt anspråk liksom svarandens medgifvande af detsamma lägges omedelbart till grund för domen, och det materiella afgörandet utfaller, utan att någon vidare pröfning anställles, i förra fallet till förmån för svaranden, i senare fallet till förmån för käranden.

17. Förlikning. Om förlikning heter det i lagen, att domstolen skall råda parterna därtill. Träffa parterna förlikning, stadfästes denna af domstolen. Å stadfäst förlikning eger part erhålla verkställighet liksom å rättskraftig dom.

18. Bevis. a) Legal bevisteori. Öfvergå vi härefter till bevisrätten, så bör först framhållas, att det kapitel i 1734 års lag, som handlar om „laga bevis“, ännu är utan väsentliga ändringar gällande. Den s. k. legala bevisteorien måste närmast anses vara antagen, men den är ingalunda strängt genomförd. Denna teori kommer hufvudsakligen till uttryck däri, att lagen uppräknar åtskilliga omständigheter, som göra personer på grund af presumerad brist på trovärdighet inhabila att vittna, vidare i satserna, att två sammanstämmande vittnen äro fullt bevis, ett vittne däremot endast halft bevis, och slutligen i grundsatsen, att indicier icke kunna utgöra fullt bevis. I praxis har man emellertid för länge sedan brutit med sistnämnda grundsats. Utan tvekan anser man indicier kunna åstadkomma fullt bevis. Det är sålunda nu egentligen endast stadgandena om inhabilitet att vittna och om två vittnen såsom fullt bevis, hvilka berättiga till påståendet, att den legala bevisteorien är antagen.

b) Skriftligt bevis. Handelsböcker. Beträffande pröfningen af skriftligt bevis har lagen gifvit domstolarna oinskränkt frihet.

Särskilda bestämmelser äro gifna (i en förordning af den 4 Maj 1855) om handelsböcker såsom bevismedel. Vederböriligen förda handelsböcker kunna i handlstvister mellan köpmän tjena såsom bevismedel. Är handelsbok ej fördd på föreskrifvet sätt, eger den ej beviskraft till förmån för den, som åberopar boken, så framt ej motparten medgifver det eller sakens beskaffenhet är sådan, att domstolen finner boken oaktadt bristen ha bevisvärde. Då köpman åberopar handelsbok såsom bevis i tvist angående något handelsärende, hvarom i boken vederbörlig anteckning bör förekomma, står det motparten fritt att förete motbevisning eller att visa fel i boken eller sådana omständigheter, som eljest göra den misstänkt. Om köpmän å ömse sidor åberopa handelsböcker, och böckerna strida mot hvarandra tillkommer det domstolen att pröfva, huruvida denna omständighet bör anses förtaga böckerna bevisvärde, eller om någondera boken bör tillerkännas öfvervägande trovärdighet. Ordentligt fördd handelsbok kan icke ensam ha verkan af fullt bevis. Därtill måste komma, antingen att andra parten medgifver det, eller att andra omständigheter bekräfta anteckningen i boken, eller att köpmannen eller annan som fört boken, med ed bestyrker den. På domstolen ankommer det att föreskrifva sådan ed. Vägran af part att förete sin handelsbok, då domstolen ålaggt honom det eller andra parten erbjudit sig att erkänna boken såsom fullt bevis, kan efter omständigheterna medföra, att domstolen antingen omedelbart förkastar den vägrande partens påstående eller tillåter hans motpart att beediga sitt påstående eller sin bok.

c) Syn. Syn eger domstolen anordna så väl på begäran af part som ock, efter hvad redan antydts, ex officio. Om syneobjektets natur det påkallar, kan domstolen för ändamålet sammanträda å annan ort än i sin vanliga lokal. De stadganden om syn, som i svensk rätt förefinnas, hänföra sig just till sådana fall, i hvilka domstol anställer syn „på stället“ och syneobjektet är fast egendom.

The suit is struck off the roll, but, if the defendant requests such a course, the plaintiff is ordered to pay the costs of the proceedings.

The renunciation by the plaintiff of his material claim itself must not be confused with the discontinuance of the suit by him. To the renunciation of the claim by the plaintiff, the admission of the claim by the defendant corresponds. The renunciation of the claim by the plaintiff, as well as the admission of the claim by the defendant, serve as the direct basis of the judgment, and the final judgment on the claim is rendered, without any further examination taking place, in the former case in favour of the defendant, in the latter case in favour of the plaintiff.

17. Compromise. The law provides with regard to compromise that the tribunal shall advise the parties to come to terms. If the parties arrive at a settlement, the compromise is confirmed by the tribunal. A party has a right to obtain the compulsory execution of a compromise so confirmed, in the same manner as of a judgment having the effect of *res judicata*.

18. Evidence. a) **The theory of legal proof.** If we now pass to the law of evidence, it should in the first place be pointed out that the Chapter of the Code of 1734 which deals with "legal proof" still applies without essential modifications. The so-called theory of legal proof must therefore in the main be considered as having been admitted, but it has not been at all rigorously applied. This theory has its principal application in the circumstance that the law enumerates various circumstances which, owing to the presumed lack of credibility, render persons incompetent to give evidence, further in the principle that two witnesses who agree are considered as furnishing full proof, one witness, on the other hand, only half proof, and finally in the principle that circumstantial evidence cannot constitute full proof. In practice, however, we have long ago dismissed the last-mentioned principle. We doubtless consider that circumstantial evidence may serve as full proof. Consequently it is now, in reality, only the provisions concerning incompetence to give evidence and concerning the evidence of two witnesses as constituting full proof which justify the contention that the theory of legal proof is accepted.

b) **Documentary evidence. Commercial books.** Concerning the examination of documentary evidence, the law has given the tribunals full liberty.

Special provisions have been enacted (in an Ordinance of 4th May 1855) concerning commercial books as a means of proof. Regularly kept commercial books may serve as a means of proof in commercial disputes between traders. If a commercial book has not been kept in the manner prescribed, it possesses no probatory force in favour of the person who refers to the book, unless the opponent gives his consent, or the nature of the cause is such that the tribunal is of opinion that the book, in spite of the irregularity, is worthy of credence. When a trader refers to a commercial book as evidence in a dispute regarding a commercial matter, concerning which the book ought to contain a regular entry, the opponent is at liberty to produce counter-evidence, or to point out irregularities in the book or such circumstances as in other respects render it suspicious. If traders reciprocally refer to commercial books, and their books contradict each other, the tribunal may examine to what extent this circumstance ought to be considered as depriving the books of probatory value, or whether any of the books ought to be recognised as preponderately credible. A regularly kept commercial book cannot in itself have the effect of full proof. It is necessary in addition, either that the other party should consent to it, or that other circumstances should confirm the entry in the book, or that the trader or some other person who has kept the book should confirm the same on oath. The tribunal has a right to order that such oath be taken. The refusal of a party to produce his commercial book when the tribunal has ordered him to do so, or the other party has offered to recognise the book as full proof, may, according to circumstances, cause the tribunal either immediately to reject the contention of the refusing party or allow his opponent to confirm on oath his contention or his book.

c) **Inspection. (View.)** The tribunal may order an inspection (view) either at the request of a party or, according to what has already been indicated, of its own motion. If the nature of the object of the view requires such a course, the tribunal may for this purpose sit at a place other than its usual seat. The provisions concerning inspection which are to be found in Swedish law refer to cases in which the tribunal orders a view to take place "on the spot", and the object of the view is an immovable.

d) Ed. Ed såsom bevismedel har funnit användning i olika typer. Hufvudindelningen är: af domaren pålaggd ed samt bjuden ed.

Hufvudrollen spelar den af domaren pålaggda eden, och af dess båda arter intager värjemålseden den principala ställningen. Värjemålsed är en ed, som domstolen ålägger part i fråga om ett noga fixerat faktum, beträffande hvilket beviskyldigheten åligger motparten. Parten får sig genom beslut af domstolen förelagdt att med ed förneka riktigheten af detta faktum. Villkor för edens ådömande äro, att parten har erforderliga personliga kvalifikationer för att eden skall kunna utan fara för missbruk anförtros honom, och att ett visst mått af bevis för det ifrågavarande faktum redan förebragts. Å ena sidan är eden utesluten, då ej någon som helst bevisning presterats; det skall föreligga åtminstone halft bevis enligt den legala teorien, d. v. s. ett vittne, eller ock annat enligt domstolens pröfning därmed i styrka likställdt bevis. Å andra sidan får eden icke ådömas, då ifrågavarande faktum redan är tillräckligt styrkt eller kan på annat sätt än genom anlitan af eden till fullo bevisas. Eden har m. a. o. endast subsidiär användning. — Verkan af att parten vare sig aflägger eden eller underlåter detta är i lag bestämd. I förra fallet kan det af parten genom eden förnekade faktum icke läggas till grund för domen. I senare fallet anses faktum vara genom partens underlåtenhet att edligen förneka det i förening med den i öfrigt för samma faktum af andra parten presterade bevisningen till fullo ådagalagdt. Då härtill kommer, att ed endast ålägges i fråga om ett faktum, som är för processens utgång afgörande, finner man, hvilken betydelse edsbeslutet eger.

Den andra arten af ed, som domstolen ålägger, är fyllnadsed. I motsats mot värjemålsed är fyllnadseden en ed, som afläggas beträffande ett faktum af den part, som är för samma faktum beviskyldig. Genom sin ed åstadkommer parten fullt bevis för samma faktum. Fyllnadsed kan endast användas i några få i lag uttryckligen angifna fall.

Bjuden ed är en ed, som afläggas af ena parten efter öfverenskommelse därom emellan honom och motparten. Den ena parten erbjuder den andra att låta fastställandet af ett stridigt sakförhållande ankomma på ed. Anbudet kan gå ut på vare sig att anbudsgifvaren själf eller att motparten skall aflägga eden. Anbudet kan i hvilket fall som helst utan någon menlig processuell påföljd afvisas af den part, till hvilken det riktats. Först sedan det antagits, framträda verkningarna, bestående däri, att ingendera parten kan ensidigt häfva öfverenskommelsen och att det förhållande, som eden skall afse, gäller såsom fastställdt eller ej, allt efter som eden afläggas eller icke afläggas. För giltig öfverenskommelse om ed fordras, att parterna ha dispositionsrätt öfver processföremålet. Domstolen eger ock förbjuda eden, om missbruk däraf är att befara.

e) Erkännande. Hvad beträffar institutet parts erkännande, så har förut med några ord omnämnts det erkännande, som hänför sig till själfva den materiella rätten. Här är blott fråga om det erkännande, som hänför sig till ett faktum.

1734 års lag innehåller i kapitlet om laga bevis ett stadgande, som handlar om parts erkännande inför rätta. Ett erkänt faktum likställas med ett genom vittnen bevisadt faktum. Här af är tydligt, att lagstiftaren uppfattat erkännandet såsom ett bevismedel icke såsom en dispositionsakt. Dess verkan är att åstadkomma fullt bevis om det ifrågavarande faktum.

Emellertid är man ense om att ett erkännande äfven kan ha karaktären af en dispositionsakt. När erkännandet är att tillägga den ena eller andra egenskapen, och hvilken innebörd man bör tillmäta den disposition, som erkännandet såsom dispositionsakt innefattar, äro frågor som i svensk rättsvetenskap framkallat öfver hufvud samma meningsskiljaktighet som i utländsk modern doktrin.

Ett erkännande af ett faktum utom rätta är enligt svensk rätt att uppfatta såsom ett indicium, så framt ej erkännandet endast är en omklädnad för en omedelbar rättsdisposition.

f) Vittnen. Af samtliga bevismedlen är vittnesbeviset det, som rikligast tillgodosetts med stadganden i 1734 års lag.

d) Oath. The oath as a means of proof has found application in various types. The principal types are: the oath imposed by the judge and the oath which is offered.

The oath imposed by the judge plays the principal part, and of its two kinds the *oath of denial* is the principal one. The oath of denial is the oath which the tribunal imposes on a party when there is a question of an exactly determined fact the burden of proof of which lies on the opponent. The tribunal by its judgment gives the party the right to deny on oath the accuracy of the fact in question. The conditions for the administration of the oath are that the party should have the necessary personal qualifications which guarantee that the oath may be entrusted to him without danger of abuse, and that a certain measure of proof of the fact in question has already been adduced. In the first place, the oath is excluded when no evidence whatever has been given; there must, according to the legal theory, be at least half proof available, i. e. one witness, or some other evidence which according to the opinion of the tribunal is equally strong. On the other hand, the oath must not be administered when the fact in question has already been sufficiently substantiated, or may be fully proved in some other manner than by means of the oath. The oath, in other words, is of only a subsidiary application. — The effect of the taking of the oath by a party and of his refusal to take it is determined by law. In the former case, the fact denied on oath by the party cannot serve as the basis of the judgment. In the latter case, the fact is considered as fully proved by the refusal of the party to deny it on oath, in conjunction with the evidence otherwise adduced regarding the same fact by the other party. If it is further considered that the oath is only administered in relation to a fact which is decisive for the conclusion of the suit, it is easy to see what importance a judgment rendered on an oath of denial has.

The other kind of oath which the tribunal imposes is the *suppletory oath*. In contrast to the oath of denial, the suppletory oath is one which is taken in relation to a fact by the party on whom the burden of proof of the same fact lies. By his oath the party provides full proof of this fact. The suppletory oath can only be employed in a few cases expressly indicated by the law.

The offered oath is one which is taken by one party in pursuance of an agreement to this effect between himself and his opponent. One party offers to the other to allow the settlement of a matter in litigation to depend on an oath. The offer may import either that the person offering himself or that his opponent shall take the oath. The offer may, in any case, without any detrimental consequences as regards the process, be rejected by the party to whom it is made. It is not until the offer is accepted that its consequences arise, namely, that neither party can unilaterally break the agreement, and that the matter in dispute which the oath has in view, is considered as substantiated or not, according to whether the oath is taken or not. For a valid agreement concerning the oath, it is required that the parties should have the right of disposal of the object of the litigation. The tribunal also has the power to forbid the oath, if it is feared that it may occasion abuses.

e) Admissions. As regards the admissions of a party, we have already in a few words mentioned the admission which refers to the material claim itself. There is here only a question of the admission which refers to a fact.

The Code of 1734 contains in the Chapter on legal proof a provision which deals with the admission of a party before the tribunal. An admitted fact is placed on a par with a fact proved by means of witnesses. It is obvious from this that the legislator has considered the admission as a means of proof and not as an act of disposition. The effect of the admission is to provide full proof of the fact in question.

It is agreed, however, that an admission may also be of the nature of an act of disposition. But whether one or the other quality ought to be attributed to the admission and what importance ought to be attached to the disposition which the admission as an act of disposition involves, are questions which in Swedish jurisprudence have in general aroused the same difference of opinion as in foreign modern theory.

The admission of a fact outside the tribunal is, according to Swedish law, to be considered as presumptive evidence only, provided that the admission is not merely a disguise of a direct legal disposition.

f) Witnesses. Of all the means of proof, the proof by means of witnesses is the one which has been most amply provided for by the Code of 1734.

Plikten att, då det vederbörligen påfordras, tillstädeskomma inför domstol och vittna i där anhängig process är ej underkastad någon bestämd lokal begränsning. Processdomstolen eger pröfva, huruvida en till vittne åberopad person vistas så aflägsset, att det ej bör åläggas honom att infinna sig inför domstolen, och må i sådant fall tillåta, att han höres vid den domstol som är närmast hans uppehållsort. Vittnesförhör vid annan domstol än processdomstolen kan för öfrigt förekomma, äfven eljest då fullgiltig anledning hindrar vittnet från inställelse vid denna senare. I fall då till vittne åberopad person befinner sig utrikes, kan domstolen medgifva, att förhör med honom anställles vid utländsk domstol; de närmare reglerna härom innehållas i lag den 6 Mars 1899.

Bortsett från dessa undantagsfall gäller emellertid regeln, att bevisningen genom vittnen skall, liksom annan bevisning, försiggå omedelbart inför processdomstolen.

Vittnesplikten omfattar skyldigheten att aflägga föreskrifven vittnesed. Denna afläggas innan förhöret tager sin början. Från nämnda skyldighet är dock gjordt undantag beträffande främmande trosbekännare af sådan lära, som ej tillstodjer afläggande af ed. Vidare kunna parterna efterskänka eden. Särskildt edsformulär är föreskrifvet för judar.

Tredska att fullgöra vittnesplikten medför tvångspåföljder. Hvad angår skyldigheten att tillstädeskomma inför domstol för att vittna, så må först framhållas att det är den parts sak, som vill ha en person hörd såsom vittne, att själf draga försorg om hans inkallande. En privat anmodan är ej tillräcklig, om vittnet ej godvilligt vill åtlyda kallelsen. Endast om parten låter stämman vittnet till rätten (någon bestämd delgifningstid behöfver ej vid sådan stämning iakttagas; det är tillräckligt, att stämningen delgifves i så god tid, att vittnet kan bekvämligen infinna sig), kunna i fall af tredska tvångsmedel komma till användning. Uteblifver vittnet å den dag, då det enligt stämningen bör infinna sig, blir påföljden ådömande af ett i lagen bestämdt lågt bötesstraff, och vittnet förelägges vid vite att tillstädeskomma vid nästa rättegångstillfälle. Kommer vittnet ej heller då, utdömes vitet och domstolen förordnar, att vittnet skall hämtas till rätten. — Väger en till vittne åberopad person, som är vid domstolen närvarande, att aflägga vittnesed eller att efter aflaggd ed afgifva vittnesberättelse har domstolen att såsom tvångsmedel använda upprepade och successivt förhöjda viten. Saknar vittnet medel till böternas gäldande, förvandlas de till fängelse.

Vittne är berättigadt till ersättning för inställelsen af den part, som inkallat vittnet.

De i lagen uppräknade omständigheter, som utesluta från vittnesmåls afläggande (jäf), kunna fördelas i två grupper: absoluta och relativa jäf. De förra göra en person inhabil att vittna i hvad mål det vara må, de senare ha afseende å visst bestämdt mål. Absolut inhabila äro: de, som ej uppnått femton års ålder; i psykiskt afseende abnorma personer; menedare; personer som ådömts förlust af medborgerligt förtroende eller äro anklagade för brott, som medföra sådan påföljd; bekännare af annan än kristen troslära med undantag för judar. Relativt inhabila äro: de, som till part stå i vissa skyldskaps- och svägerskapsförhållanden (öfver hufvud desamma, som göra domare inhabil); parts husfolk och enskilda tjenare; parts uppenbare ovän och den, som med part har oafgjord rättegång; de, hvilka själfva eller hvilkas anhöriga eller besvägrade kunna vänta nytta eller skada af sakens utgång; fullmäktig (utan hufvudmannens medgifvande) i den sak, hvari fullmäktigskapet uppdragits åt honom.

Samtliga dessa inhabilitetsgrunder skola af domstolen ex officio beaktas. Och lagen har tillaggt domstolen ett visst allmänt initiativ i fråga om deras efterforskande. Det är nämligen stadgadt, att domaren skall, om parten ej själf förstår att åberopa sådana grunder, efterfråga om förefintligheten däraf.

Parterna kunna öfverenskomma om vittnesförhör med person, som är af god fräjd men på annan grund jäfvig. Dock eger domstolen pröfva, huruvida förhör

The obligation to appear before a tribunal on service of a regular summons and to give evidence in a lawsuit pending before the tribunal is not subject to any definite limitation as regards the locality. The tribunal of the process may examine to what extent a person summoned as a witness lives so far away that he ought not to be required to appear before the tribunal, and must in such case permit that he be heard by the tribunal nearest to his place of residence. Examination of witnesses before a tribunal other than the tribunal of the process may, as a general rule, also take place when a witness for valid reasons is prevented from appearing before the latter. If in such case the person summoned to appear as a witness resides abroad, the tribunal may permit that he be examined by a foreign tribunal; the particulars regarding this matter are contained in the Act of 6th March 1899.

When, however, we disregard these exceptional cases, the rule obtains that the evidence of witnesses, like other evidence, must be given directly before the tribunal of the process.

The obligation to give evidence comprises the obligation to take the oath prescribed for witnesses by law. The oath is taken before the examination commences. From the said obligation, however, an exception has been made in favour of foreign adherents of such creeds as do not permit the taking of the oath. The parties may further forego the oath. A special form of oath is prescribed for Jews.

The refusal to comply with the obligation to give evidence entails means of compulsion. As regards the obligation to appear before a tribunal in order to give evidence, it must in the first place be pointed out that it is the affair of the party who wishes to have a person examined as a witness to see himself that this person is summoned. A private invitation is not sufficient if the witness does not of his own free will respond to it. It is only when the party causes the witness to be summoned before the tribunal (no definite period of notice of the summons need be observed in the case of such summonses; it is sufficient if the notice is served so early that the witness may conveniently appear before the tribunal), that in case of refusal measures of compulsion may be applied. If the witness makes default on the day on which according to the summons he ought to appear, the consequence will be his condemnation to payment of a moderate fine fixed by law, and the witness, under penalty of a fine, will be summoned to appear at the next sitting of the tribunal. If the witness still makes default, the fine will be inflicted and the tribunal will order that the witness shall be compulsorily brought into court. — If a person summoned to appear as a witness, who is present before the tribunal, refuses to take the oath, or on having taken the oath to give evidence, the tribunal will, as a measure of coercion, impose repeated and successively augmented fines. If the witness has no means to pay fines, imprisonment is substituted therefor.

Witnesses are entitled to compensation for appearing in court, to be paid by the party who has summoned the witness concerned.

The circumstances enumerated by the law which exclude a person from the right to give evidence (grounds of challenge), may be divided into two groups: the absolute and relative grounds of challenge. The former make a person incompetent to give evidence in any cause whatever, the latter have certain definite causes in view. Those are absolutely incompetent who have not yet reached the age of fifteen; persons who are intellectually abnormal; perjurers; persons who have lost their civil rights or who are accused of offences entailing such loss; the adherents of other than the Christian religion with the exception of the Jews. Those are relatively incompetent who are related in certain degrees by blood or marriage to a party (in general the same relationships here come into consideration as make judges incompetent); the family and the domestic servants of a party; the declared enemies of a party and such persons as have a lawsuit pending with a party; those persons who themselves or whose relatives by blood or marriage may expect to be benefited or prejudiced by the result of the cause; attorneys (without the consent of their principals) in the cause in respect of which their powers have been entrusted to them.

All these grounds of incompetence must be considered by the tribunal of its own motion. And the law has given the tribunal a certain general initiative with regard to making inquiries concerning such grounds. Notably it is prescribed that the judge shall, if a party does not himself understand how to inquire as to such grounds, put questions as to their existence.

The parties may agree as to evidence being given by a person who has a good reputation, but for other reasons is incompetent. The tribunal, however, has a right

med honom bör tillåtas. Domstolen torde vid denna sin pröfning böra i vissa fall fästa afseende jämväl å den omständigheten, huruvida den till vittne åberopade personen, om hvars hörande parterna äro öfverens, själf är villig att vittna. Vid fastställandet af inhabilitetsgrunderna har lagen väl i främsta rummet fullföljt syftet att gifva regler, som garantera fullt trovärdiga vittnesmål, men det får efter min mening antagas, att i fråga om vissa bland dessa grunder jämväl billighets-hänsyn till vittnet spelat in. Är detta riktigt, så följer däraf, att i vissa fall en person har rätt att vägra vittnesmål, oaktadt parterna vilja ha honom hörd. En dylik rätt synes exempelvis böra anses föreligga, då vittnet står i nära skyldskapsförhållande till part. Att närmare ingå härpå, kan så mycket mindre ifrågakomma, som principens giltighet enligt svensk rätt vid saknaden af uttryckliga bestämmelser icke är höjd öfver allt tvifvel.

Vittnesförhöret ledes af domstolen, d. v. s., närmare bestämdt, af rättens ordförande. Förhöret bör så ledas, att vittnet får afgifva sitt vittnesmål såsom en enda sammanhängande berättelse. Part får ej direkt ställa frågor på vittnet utan bör för domaren uppgifva hvilka frågor parten vill ha besvarade, och om domaren finner dem höra till saken, är det han, som framställer dem. Hvert vittne höres för sig, och därvid bör iakttagas, att under förhör med ett vittne annat vittne ej får vara tillstädes.

Hvad slutligen angår uppskattningen af vittnesbeviset, så skall här blott hänvisas till hvad förut därom yttrats.

g) **Sakkunnige.** Lagen innehåller ej några bestämmelser om sakkunnige. Detta institut har emellertid icke dess mindre sin erkända plats i svensk rätt. Man torde kunna säga, att i praxis sakkunniginstitutet knappast framträder såsom ett från vittnesbeviset väsentligen skildt institut i de fall, då part påkallar förhör med viss person för att denne må afgifva ett sakkunnigt omdöme. Den väsentliga skillnaden emellan vittnen och sakkunnige visar sig hufvudsakligen när domstolen själf påkallar biträde af sakkunnig. Att domstolen eger ex officio göra detta, är redan antydt.

I detta sammanhang kan förtjena påpekas, att häradsrätten i nämnden har ett element, som besitter stor förtrogenhet med de speciella förhållanden, hvarom fråga är i åtskilliga af de på landet förekommande processerna.

19. Det slutliga afgörandet. Sedan handläggningen afslutats, tillkännagifver domstolen, att och när det slutliga afgörandet skall meddelas. Vanligen, särskildt i vidlyftigare mål, får med afgörandet anstå till ett senare rättegångstillfälle. Domstolens öfverläggning får allmänheten ej öfvervara, men domens afkunnande sker offentligt.

En doms exigibilitet är icke beroende däraf att den innehåller något uttryckligt uttalande därom. Oaktadt sådant uttalande saknas kan verkställighet erhållas, om för öfrigt domens innehåll är sådant, att exekution kan ifrågakomma.

I mål, däri parterna förete vidlyftiga räkningar, eger domstolen låta dessa utredas genom gode män och först på grundvalen af denna utredning döma.

Om så finnes nödigt, kan domstolen i sammanhang med förordnandet om utredning genom gode män ingå i pröfning af hvardera partens fordringar och fastställa den grund, efter hvilken utredningen skall ske. Är part missnöjd med den därefter af gode männen verkställda uträkningen, eger han påkalla domstolens afgörande.

C. Rättsmedel.

1. Vad. Återvinning. Mot underrätternas slutliga afgöranden i ordinära civila processer är vad rättsmedlet.

Såsom undantag från regeln äro egentligen endast att framhålla de utslag, hvarigenom domstolen förklarar sig obehörig eller stämningen ogill; dessa öfverklagas genom besvär.

to make inquiries as to whether his examination ought to be permitted. The tribunal, when making these inquiries, ought in certain cases also to consider whether the person summoned to serve as a witness, and as to whose evidence the parties agree, is himself willing to give evidence. In the fixing of the grounds of incompetence, the law has certainly in the first place sought to enact rules which guarantee the complete credibility of the evidence given, but in my opinion it must be considered that with regard to certain of these grounds, considerations of fairness to the witness have also played a part. If my opinion is correct, it results that a person in certain cases has a right to refuse to give evidence, although the parties desire to have him examined. It seems, for instance, that we must consider that such a right exists when the witness is nearly related to a party. There is no reason to inquire further into this matter, the more so because the correctness of this principle according to Swedish law, owing to the absence of express provisions, is not placed beyond all doubt.

The examination of witnesses is conducted by the tribunal, i. e., more definitely expressed, by the president of the tribunal. The examination ought to be conducted in such a manner that the witness may be in a position to give his evidence in the form of one single continuous statement. A party may not put questions to the witness direct, but must indicate to the judge what questions he desires to have answered, and if the judge is of opinion that these questions are relevant to the cause, it is he who puts them. Every witness is examined separately and it should be observed that when the examination of one witness is being proceeded with, no other witness should be allowed to be present.

Finally, as regards the appreciation of the evidence given by a witness, it is sufficient here merely to refer to what has already been said on this point.

g) Experts. The law does not contain any provisions concerning experts. This institution has, however, in spite of this fact, a recognised place in Swedish law. One might say that, in practice, proof by means of experts hardly appears as an institution essentially different from the evidence given by witnesses in those cases where a party requests the examination of a person in order that he may give a competent opinion. The principal difference between ordinary witnesses and experts is mainly manifest when the tribunal itself invokes the assistance of experts. That the tribunal has a right to do so of its own motion, has already been indicated.

In this connection it deserves to be pointed out that the District Tribunal, in the committee of assessors, has an element which possesses a high degree of competence in regard to special matters arising for consideration in the various lawsuits brought in the rural districts.

19. The final (definitive) judgment. On the conclusion of the hearing, the tribunal makes known that, and when, the final judgment will be rendered. Usually, in particular in complicated suits, the rendering of judgment is postponed until a subsequent sitting of the tribunal. The public are not admitted to the deliberations of the tribunal, but the pronouncement of the judgment takes place in public.

The executive force of a judgment does not depend on whether the judgment contains an express provision on this subject. Although such a provision may be absent, the judgment may be put into execution if the contents thereof are in other respects such as permit of execution.

In lawsuits where the parties avail themselves of complicated accounts, the tribunal may have the accounts inquired into by confidential men, and only render judgment on the basis of such inquiry.

If such a course is found to be necessary, the tribunal may, in connection with the appointment of confidential men, proceed to examine the contentions of the parties and fix the basis on which the inquiry shall take place. If a party is dissatisfied with the award of the confidential men, he is at liberty to invoke the decision of the tribunal.

C. Recourse (Appeals).

1. Appeal. Objection. Appeal is the method of recourse employed in ordinary civil lawsuits against the final judgments rendered by the inferior tribunals.

As exceptions from this rule, only those decisions by which the tribunal has declared itself incompetent or the summons void, need be pointed out; these decisions may be the subject of complaint.

Vidare bör anmärkas, att en svarande, som ådömts betalningsskyldighet genom s. k. tredskodom, kan mot domen använda det uteslutande för sådant fall afsedda rättsmedlet återvinning. Återvinning intager bland rättsmedlen en särskild ställning, icke blott genom det begränsade användningsområdet utan äfven därigenom att detta rättsmedel — till skillnad från de öfriga ordinära rättsmedlen, hvilka göra målet anhängigt vid högre instans — medför målets upptagande vid samma domstol, som redan dömt. Den tredskovis dömde svaranden anhängiggör målet å nyo vid denna domstol genom stämning i vanlig ordning å sin motpart. Part, som dömts tredskovis, kan emellertid mot domen använda äfven det vanliga rättsmedlet vad. Detta är ej att förstå så, som om parten kunde på en gång begagna sig af båda rättsmedlen återvinning och vad, utan så, att parten eger inom stadgad tid genom vad draga målet under pröfning af högre instans och att endast om han lämnar tiden därför obegagnad återvinning kan förekomma.

I ett fall, nämligen då underrätt dömt till värjemålsed, är vad rättsmedel mot beslut under rättegången.

2. Revisionsansökning. Vad är det rättsmedel, hvarigenom part får underrätts slutliga afgörande hänskjutet till hofrätts pröfning. Mot hofrätts slutliga afgörande i vademål står ytterligare rättsmedel till buds. Part eger nämligen genom revisionsansökning fullfölja målet vidare till högsta instansen.

De båda rättsmedlen vad och revisionsansökning ha, på sätt af det nyss sagda framgår, samma sakliga användningsområde. Ett mål, som genom vad kommit till hofrätt, drages genom revisionsansökning under högsta instansen.

Äfven i öfrigt svara dessa två rättsmedel väsentligen emot hvarandra.

3. Rättsmedelstypen hos vad och revisionsansökning. Revisionsansökning ej mindre än vad tillhör rättsmedelstypen appell. Part kan således ej blott i hofrätten genom vad utan äfven i högsta instansen genom revisionsansökning ernå pröfning af saken i hela dess vidd, af „bevisfrågan“ lika väl som af „rättsfrågan“. Och part kan i både mellaninstansen och högsta instansen framkomma med så väl nya sakuppgifter som ny bevisning. Vidare är förfarandet i vademålen liksom i revisionsmålen rent skriftligt; förhandlingen emellan parterna har formen af skriftväxling. Ett muntligt element förekommer dock äfven såtillvida som domstolen kan till vinnande af upplysningar kalla parterna att inställa sig till s. k. muntligt förhör. Processen är icke offentlig. Stadganden om summa appellabilis förekomma icke i fråga om vare sig vad eller revisionsansökning. Utan afseende å tvisteföremålets större eller mindre värde kan ett mål fullföljas ända till högsta instansen.

4. Förfarandet vid vad och revisionsansökning. Vid både vad och revisionsansökning består den första inledande åtgärden däri, att den missnöjde parten anmäler sin afsikt att använda rättsmedlet. Vid vad sker denna anmälan, muntligen eller skriftligen, senast å sjunde dagen från den dag, då domen gafs, i stad hos rådstufverätten, som dömt, eller en där anställd tjänsteman, som undfått förordnande att mottaga sådan anmälan, på landet hos häradsrätten eller häradshöfdingen eller någon af honom därtill förordnad person. Då anmälan göres, skall erläggas ett penningbelopp, uppgående till en krona 50 öre; fattigdom befriar dock från afgiftens erläggande. Vid revisionsansökning sker anmälan skriftligen hos hofrätten sist å tjugonde dagen från den dag, då hofrätten dömde. Någon penningavgift erlägges ej vid denna sistnämnda anmälan. Den klagande parten har därefter att inställa sig i rättsmedelsinstansen och dit ingifva inläga. Den därför föreskrifna tiden är i vademålen trettio dagar med undantag för de nordligaste delarna af riket, där tiden är längre; i revisionsmålen är tiden fyrtiofem dagar. Vid revisions-

It should further be observed that a defendant who has been condemned to make a payment by a judgment on default, may employ against the judgment the method of appeal called objection, which is exclusively intended for this purpose. Objection, amongst the methods of appeal, holds a special position, not only owing to its limited sphere of application, but also owing to the circumstance that this method of appeal — to be distinguished from the other ordinary methods of appeal which bring the cause before a higher instance — involves that the suit should be recommenced before the same tribunal as has already rendered judgment. The defendant condemned by default brings the suit anew before this tribunal by means of a notice of summons served on his opponent according to the ordinary rules. A party condemned by default may, however, also employ against the judgment the ordinary method of recourse — appeal. This practice is not to be understood as if the party could at the same time employ both the methods of recourse, objection and appeal, but to the effect that the party, within the period fixed by law, may subject the cause to appeal before a higher instance, and that only in the event of his not taking advantage of this period, objection may be made.

In one case, viz., when an inferior tribunal has rendered judgment on an oath of denial, appeal is the method of recourse employed against a decision rendered in the course of the proceedings.

2. Application for revision. Appeal is the method of recourse by which a party brings the final judgment of an inferior tribunal before the competent Court of Appeal for examination. Against the final judgment of the Court of Appeal in a suit on appeal there is a further method of recourse available. A party may, in fact, by an *application for revision*, carry the matter to the Court of the highest instance.

The two methods of recourse, appeal and application for revision, have, as results from what has just been said, the same sphere of application. An action which by means of an appeal has been brought before the Court of Appeal is, by an application for revision, carried before the Supreme Court.

In other respects also, these two methods of recourse in the main correspond to one another.

3. The type of the methods of recourse in the case of appeal and application for revision. The application for revision, no less than the appeal, belongs to the type of methods of recourse called appeal in the wide sense of the term. A party may consequently, not only before the Court of Appeal by means of an appeal, but also before the Supreme Court by means of an application for revision, obtain a fresh examination of the cause in its whole extent, of the "question of proof" as well as of the "question of right." A party may also, both in the intermediate instance and in the highest instance, avail himself of new facts and also new means of proof. Further, the process in appeals, as well as in cases of applications for revision, is entirely written; the proceedings between the parties take the form of an exchange of documents. An oral element, however, also supervenes here, in that the tribunal, with a view of obtaining information, may summon the parties to appear in order to subject them to a so-called oral examination. The proceedings are not public. Provisions concerning the *summa appellabilis* do not come into question, either in relation to an appeal or an application for revision. Without regard to the greater or lesser value of the object of litigation, a cause may be carried before the highest instance (Supreme Court).

4. The procedure in the case of appeals and applications for revision. Both in the case of an appeal and an application for revision, the initiating step consists in the dissatisfied party declaring his intention of employing the method of recourse in question. In the case of an appeal, this declaration is made, orally or in writing, at the latest on the seventh day from the day on which the judgment was rendered, in a town before the Town Tribunal which has rendered the judgment, or before a functionary appointed there who has been authorised to receive such declarations, in the rural districts before the District Tribunal or the president thereof, or some person appointed for this purpose by the president. When the declaration is made, a sum of one krona fifty öre must be paid; poverty, however, is a ground of exemption from the payment of the fee. In the case of an application for revision, the declaration is made in writing before the Court of Appeal at the latest on the twentieth day from the day on which the Court of Appeal rendered its judgment. No fee is paid in the case of this latter declaration. The party appeal-

inlaga skall parten föga ett belopp af etthundrafemtio kronor, dock att på visst sätt ådagalaggd medellöshet befriar från denna afgift.

Den klagande partens motpart åligger det att själf förskaffa sig underrättelse om den anmälan, hvarom ofvan är nämnt, och att därefter utan vidare kallelse tillstådeskomma i rättsmedelsinstansen. Tiden för motpartens inställelse tilländagår å fjortonde dagen från den dag, då den klagande parten bör inställa sig.

5. Besvär. Jämte vad, revisionsansökning och återvinning har den svenska rätten ännu ett ordinärt rättsmedel, nämligen besvär. I det föregående ha nämnts tvänne fall, i hvilka rättsmedlet mot slutliga afgöranden utgöres af besvär. För öfrigt kommer detta rättsmedel till användning mot beslut under rättegången, för så vidt särskildt rättsmedel får användas mot dessa beslut. Besvärsprocessen företer åtskilliga olikheter vid jämförelse med vade- och revisionsprocessen. Förfarandet är öfver hufvud mera summariskt. Det inledes därigenom, att parten till den högre instansen inlämnar en besvärsskrift. På grundvalen af denna skrift med därvid fogade protokoll och andra handlingar dömer rättsmedelsinstansen utan att höra motparten, så framt det vid pröfningen af målet befinnes, att ändringssökandet ej kan bifallas. Däremot kan ej ändring göras, med mindre än att motparten erhållit tillfälle att skriftligen förklara sig öfver besvären. För sådant ändamål blifva besvärshandlingarna honom genom klagandens försorg tillställda, och han får viss tid för förklarings afgifvande sig förelaggd.

6. Extraordinära rättsmedel. Utom de hittills omtalade rättsmedlen, de s. k. ordinära, känner svensk rätt äfven rättsmedel af extraordinär natur d. v. s. sådana, som bereda tillfälle att få afgöranden, som redan betraktas såsom definitiva, underkastade ny pröfning. Dessa extraordinära rättsmedel äro bundna vid vissa strängt begränsade förutsättningar.

D. Processkostnader.

Vid anmälan om vad och vid ingifvande af revisionsinlaga erläggas, såsom redan är nämnt, vissa belopp, resp. 1 kr. 50 öre och 150 kr. Det sistnämnda beloppet eger emellertid parten återfå, om högsta instansen ändrar den hofrättsdom, hvilken parten genom revisionsansökning dragit under dess pröfning.

Då fordringsanspråk på grund af skriftlig utfästelse, såsom obligation, skuldebref, godkänd räkning m. m., göres gällande, skall fordringshandlingen förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

För öfrigt är processföring öfver hufvud ej förbunden med andra afgifter till statskassan eller till offentlig myndighet än de, som utgå för stämpel å eller utskrift af de expeditioner af protokoll och domar, som part är skyldig att lösa. Dessa afgifter, som äro olika vid underrätterna och domstolarna i högre instans, utgöra jämförelsevis låga belopp (exempelvis vid häradsrätt stämpelavgift för första arket 2 kr., för hvarje följande ark 1 kr. 50 öre; utskriftsavgift för första arket 1 kr., för för hvarje följande ark 50 öre). Fattigdom befriar från dessa afgifters erläggande.

Den af parterna, som tappar, har att ersätta sin motpart alla dennes nödiga rättegångskostnader. Om likväl saken varit så tvifvelaktig, att den tappande parten haft skälig orsak till rättegång, eller om hans motpart varit ålaggd värjemålsed, eller om parterna båda delvis vinna, delvis tappa, får hvardera parten vidkännas sina kostnader. Detsamma kan blifva fallet, om utgången blir en annan i högre instans än i lägre.

ing must thereupon appear before the tribunal of recourse and present a written document there. The period prescribed for this presentment is in cases of appeal thirty days, with the exception of the most Northerly parts of the Kingdom, where the period is longer; in the case of applications for revision the period is forty-five days. The party must annex to the document of revision a sum of one hundred and fifty kronor; lack of means, proved in a certain manner, however, gives exemption from payment of this fee.

It is incumbent on the opponent of the party appealing himself to procure information concerning the declaration mentioned above, and thereupon, without any further summons, to present himself at the tribunal of recourse. The period for the opponent to appear expires on the fourteenth day from the day on which the party appealing ought to appear.

5. Complaint. Besides appeals, applications for revision and objections, the Swedish law has still another ordinary method of recourse, called complaint. Two cases have already been mentioned in which the recourse against a final decision is exercised by means of a complaint. This method of recourse is further employed against decisions rendered in the course of the proceedings, provided that a special appeal is available against such decisions. The procedure in the case of complaint presents various dissimilarities when compared with that in the case of appeal and application for revision. The procedure is generally more summary. It is initiated by the party presenting a document of complaint to the tribunal of higher instance. On the basis of this document, in connection with the record of the tribunal and other documents, the tribunal of higher instance judges without hearing the opponent, in case it results from the examination of the matter that the application for modification cannot be granted. No modification can, on the other hand, be made unless the opponent has been permitted to make a written statement regarding the complaint. With this object in view, the documents of the complaint are submitted to him by the applicant, and a certain period is granted to him for making his statement.

6. Extraordinary methods of appeal. Besides the methods of appeal mentioned up to the present, the so-called ordinary ones, Swedish law also recognises methods of appeal of an extraordinary nature, i. e. such as allow of decisions which are already considered as definitive being submitted to a new examination. These extraordinary methods of appeal are subject to certain rigorously limited conditions.

D. Costs of proceedings.

On the presentment of a declaration of appeal and a document of revision, as has already been mentioned, certain sums, 1 krona 50 öre and 150 kronor, respectively, must be paid. The party, however, has a right to obtain repayment of the latter sum, if the Supreme Court modifies the judgment of the Court of Appeal which the party by his demand for revision has submitted to the examination of the Supreme Court.

When a claim based on a written promise, as, for example, a bond, note of hand (letter of indebtedness), recognised account, etc., is made, the document of the claim must be provided with a stamp of 25 öre for each full 100 kronor of the capital amount, the payment of which is asked for.

For the rest, the conduct of a lawsuit is not in general subject to costs payable to the Treasury or the public authorities other than those defrayed for stamps or for exemplifications of the record of the tribunal and judgments which it is incumbent on the party to pay. These fees, which vary before the lower tribunals and the tribunals of the higher instances, are comparatively small (for example in the case of the District Tribunal the stamp duty for the first folio is 2 kronor, for every subsequent folio 1 krona 50 öre; the fee for exemplifications is 1 krona for the first folio, and 50 öre for every following folio). Poverty is a ground of exemption from the payment of these fees.

It is incumbent on the losing party to refund to his opponent all the costs of the latter necessitated by the proceedings. If, nevertheless, the cause has been so doubtful that the losing party has had reasonable ground for invoking the judgment of the tribunal, or if his opponent has been subjected to taking the oath of denial or if each party partially wins and partially loses, each party has to pay his own costs. This may also be the case if the judgment of the higher instance is different from that of the lower instance.

Utlänning, som vid svensk domstol processar såsom kärke mot svensk medborgare såsom svarande, är på yrkande, framställt af denne senare vid första rättegångstillfället, då han är tillstådes, skyldig att ställa borgen eller annan säkerhet för kostnad och skada, som käranden genom laga kraft egande beslut i rättegången kan kännas skyldig att gälda svaranden. I vissa fall, såsom då utlänningens talan innefattar allenast genstämning eller grundas å växel, kan dock säkerhet ej fordras. Underlåtenhet af utlänningen att ställa säkerhet, då domstolen förelaggt honom detta, medför såsom påföljd, att målet afskrifves.

Från ifrågavarande skyldighet eger konungen efter aftal med främmande stat och under förutsättning af ömsesidighet befria undersäte i stat, med hvilken aftal träffats. Sådana aftal äro ingångna med ett flertal europeiska stater.

II. Exekutionsförfarandet.

Stadgandena angående exekutionsförfarandet inrymmas i utsökningslagen af den 10 Augusti 1877.

1. De exekutiva myndigheterna. Hvad först angår de myndigheter, som här komma i betraktande, så bör framhållas, att handhafvandet af exekutionsväsendet icke åligger domstolarna i första instans. Den exekutiva makten är skild från den dömande, dock att domstolarna i högre instans, hofrätterna och högsta domstolen, fungera såsom öfverinstanser jämväl i exekutionsmålen.

Öfverexekutor är på landet konungens befallningshafvande, hvar inom sitt län, i Stockholm öfverståhållareämbetet samt i öfriga städer magistraten eller, om konungen så förordnar, viss ledamot af magistraten.

Underexekutor („utmättningsman“) är på landet kronofogde, hvar inom sitt tjänstgöringsområde, och i stad stadsfogde. Underexekutors uppgift är hufvudsakligen att fullgöra hvad öfverexekutor förordnar. I vissa bestämda fall eger han dock själfständigt vidtaga verkställighetsåtgärder.

I rättsmedelsafseende är hofrätt öfverordnad öfverexekutor, högsta domstolen öfverordnad hofrätt.

2. Exekutiv urkundsprocess. Exekution förutsätter såsom regel, att domstol pröfvat det anspråk, om hvars realisation är fråga. Svensk rätt innehåller emellertid bestämmelser, som handla om en exekutiv urkundsprocess i vissa skuldfordringsmål, den s. k. lagsökningsprocessen. Det utslag, hvarigenom i sådan process betalnings-skyldighet ådömes, är, ehuru processen föres hos öfverexekutor och icke vid domstol, exigibelt under samma villkor som ett domstolsutslag.

Ifrågavarande process är betingad af vissa för densamma egendomliga förutsättningar. Fordringsanspråket skall gå ut på betalning af penningar eller af varor, för så vidt man får karakterisera en skyldighet att prestera varor såsom en betalnings skyldighet i egentlig mening. (En leveransskyldighet hör således ej hit.) Anspråket skall vara grundadt på en skriftlig handling, som upprättats och utlämnats just för att tjena till bevis om fordringen. Och vidare skall fordringen vara förfallen.

Under dessa förutsättningar eger fordringsegaren anställa talan hos öfverexekutor. Behörig är öfverexekutor i den ort, där gäldenären har sitt domicil eller någon tid sig uppehåller. Grundas fordringen på löpande förskrifning, kan gäldenären sökas hvar han träffas. Detta senare är dessutom fallet, om gäldenären saknar domicil eller är utlänning. Svensk undersäte, som saknar domicil inom Sverige och vistas utrikes, sökes där han senast inom riket hade sitt domicil. Är fråga om fordran, som är in-teknad i fast egendom, och vill fordringsegaren endast kräfva betalning ur egendomen, är öfverexekutor i den ort, där egendomen ligger, behörig.

Processen inledes därigenom, att fordringsegaren till öfverexekutor inlämnar en skrift och därvid bifogar sitt fordringsbevis i bestyrkt afskrift. Öfverexekutor

A foreigner who brings an action as plaintiff before a Swedish tribunal against a Swedish citizen as defendant, is bound, at the request of the latter, made at the first sitting of the tribunal at which he is present, to furnish a surety or other security for the costs and damages which the plaintiff, in accordance with a decision having the force of *res judicata* and rendered in course of the proceedings, may be adjudged to owe to the defendant. In certain cases, however, as, for example, when the foreigner's demand is only a counterclaim or is based on a bill of exchange, no security can be asked for. If the foreigner in question omits to give security when the tribunal has imposed on him the obligation to do so, the consequence is that the suit is struck off the roll.

The King may, in conformity with conventions made with foreign States, and on condition of reciprocity, exempt from the said obligation citizens of States with which such conventions have been made. Such conventions have been made with the majority of European States.

II. Execution proceedings.

The provisions relating to execution proceedings are contained in the Execution Act of 10th August 1877.

1. The execution authorities. In the first place, as regards those authorities which here come into consideration, it must be pointed out that execution proceedings are not incumbent on the tribunals of the first instance. The executive power is separate from the adjudicating one; the tribunals of the higher instances, however, the Courts of Appeal and the Supreme Court, also act as superior instances in matters relating to execution.

The superior execution officer in the rural districts is the King's High Sheriff of the county, in Stockholm the Governor General, and in other towns the magistrate, or, if the King decides it, a certain member of the magistracy.

The inferior execution officer ("the officer of seizures") is in the rural districts the Crown bailiff, each in his own district, and in towns the town bailiff. The task of the inferior execution officer mainly consists in carrying out the orders of the superior execution officer. In certain definite cases he has, however, authority to act independently with regard to executions.

As regards appeals (recourse) the Court of Appeal is superior to the superior execution officer, the Supreme Court superior to the Court of Appeal.

2. Documentary execution proceedings. It is, as a general rule, a necessary condition for a compulsory execution that the tribunal should have examined the claim the realisation of which is in question. Swedish law, however, contains provisions dealing with execution proceedings on the basis of documents in certain lawsuits concerning debts, the so-called *lagsökningsprocessen*. The decision by which, in such suits, the obligation to make payment is imposed, is, although the proceedings are conducted before the superior execution officer and not before a tribunal, enforceable by execution on the same conditions as a judgment rendered by a tribunal.

The proceedings in question are subject to certain conditions peculiar to this mode of procedure. The claim must be for the payment of money or of goods, provided that an obligation to furnish goods may be characterised as an obligation to *make payment* properly so-called. (An obligation to deliver goods consequently does not belong to this category.) The claim must be based on a written document which has been executed and delivered precisely in order to serve as a proof of the claim. And further the debt must be due for payment.

On these conditions the creditor has a right to present his claim to the superior execution officer. The competent superior execution officer is that of the place where the debtor has his domicile or has resided for some time. If the claim is based on a document issued payable to bearer, the debtor may be sued where he is found to be. This latter alternative also applies when the debtor has no domicile or is a foreigner. A Swedish subject having no domicile within Sweden who is resident abroad, is sued where he had his last domicile within the Kingdom. If there is a question of a claim which is charged on an immovable, and if the creditor only desires to seek satisfaction out of the property, the superior execution officer of the place where the property is situated is competent.

The proceedings commence by the creditor presenting a document to the superior execution officer with a certified copy of the document proving his claim an-

förelägger fordringsegaren att delgifva handlingarna åt gäldenären, som har att inom viss tid ingifva en svarsskrift. Försummar gäldenären detta utan laga förfall, lämnas honom ej vidare tillfälle att yttra sig. Förhandlingen emellan parterna inskränker sig i regeln till nu nämnda tvänne skrifter, en å hvardera sidan. Ännu en skrift kan emellertid förekomma. Öfverexekutor kan nämligen, om gäldenärens svar föranleder därtill, låta fordringsegaren få bemöta svarsskriften.

Ett afvikande förfarande kan förekomma hos öfverexekutor i stad. Öfverexekutor kan nämligen själf låta tillställa gäldenären de af borgenären ingifna handlingarna och därvid kalla gäldenären att å viss dag inställa sig inför öfverexekutor för svaromåls afgifvande. Till inställelse vid samma tillfälle kallas jämväl fordringsegaren, om han vistas i staden. Inför öfverexekutor ega i detta fall parterna att, muntligen eller skriftligen, utföra sin talan. Detta förfarande kommer till användning endast om fordringsegaren framställer begäran därom och ingifver ansökningshandlingar i två exemplar samt gäldenären befinner sig i staden.

I ifrågavarande process gälla endast skriftliga bevis. Gäldenärens invändningar mot fordringsanspråket hindra således icke bifall till ansökningsen, med mindre de äro genom skriftliga bevis styrkta. Undantag får dock härvid göras för invändning af gäldenären, vare sig att den å fordringsbeviset befintliga namnteckningen icke är hans, eller att han blifvit tvungen eller förledd att utgifva fordringshandling. Dessa invändningar äro föremål för särskilda bestämmelser.

Den pröfning, som i ifrågavarande process kommer rättsförhållandet till del, är, såsom af det föregående framgår, icke en allsidig och uttömmande pröfning. Dess uppgift är ej heller att göra saken till res judicata. Då därför öfverexekutor ådömer gäldenären betalningsskyldighet, eger denne, förutsatt att han ej själf hos öfverexekutor erkänt skulden, att inom viss tid, sex månader, efter det öfverexekutors afgörande vann laga kraft eller, om rättsmedel däremot användts, efter det hofrätten dömt, stämma om återvinning vid domstol och sålunda i vanlig rättegångsväg ernå en slutgiltig pröfning af målet. Begagnar gäldenären sig ej af denna rätt, blir öfverexekutors afgörande definitivt.

Då öfverexekutor finner fordringsegarens ansökningsen icke kunna bifallas, innehåller afgörandet, att målet såsom tvistigt förvisas till domstol.

Hofrätt är sista instans i de mål, hvarom nu varit fråga.

3. Beslut, som berättiga till erhållande af verkställighet. Verkställighet kan, såsom redan antydts, erhållas på grund af vare sig dom, meddelad af domstol i vanlig civil rättegång, eller beslut, hvarigenom i mål, hvarom ofvan under 2 var tal, betalningsskyldighet ådömts.

Endast domar af svenska domstolar kunna verkställas. Från denna regel eger undantag rum enligt förordningen af den 15 Juni 1861 ang. verkställighet i Sverige af dansk domstols afgöranden samt enligt lag af den 6 Mars 1899 ang. verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut. Sistnämnda lag angår verkställighet af beslut, hvarigenom utländsk domstol ålagt kändande eller intervenient att ersätta rättegångskostnad. Den afser endast beslut af domstol i främmande stat, som genom aftal medgifvit motsvarande förmån beträffande beslut af svensk domstol.

En dom skall för att kunna verkställas ha vunnit laga kraft. Denna regel har dock vidtgående undantag. Bland undantagsfallen må nämnas, att utmätning kan erhållas på grund af en icke lagakraftvunnen dom, hvarigenom betalningsskyldighet blifvit någon ålaggd. Dock kan den tappande parten undgå utmätning genom att ställa pant eller borgen för hvad honom genom domen ålaggts att utgifva så ock för skada, som genom uppehållet kan vållas motparten, eller ock genom att hos konungens befallningshafvande till fullgörande af domen nedsätta ett

nexed. The superior execution officer directs the creditor to submit these documents to the debtor, who has to present a document of defence within a certain time. If the debtor omits to do this without having a lawful excuse, no further opportunity is given him for defence. The proceedings between the parties are, as a general rule, limited to the two documents mentioned, one from either side. A further document may, however, supervene. That is to say, the superior execution officer may, if the debtor's defence occasions such a course, allow the creditor to reply to the latter.

A different kind of procedure may take place before the superior execution officer of a town. That is to say, the superior execution officer may himself send to the debtor the documents presented by the creditor, and at the same time summon the debtor to appear before him on a certain day with his defence. If the creditor is resident in the town, he is also summoned to appear on the same day. The parties have in this case the right to put forward their contentions before the execution officer, either orally or in writing. This kind of procedure is only applied when the creditor makes a request to this effect and presents the documents of application in two copies, and the debtor is staying in the town.

In the proceedings in question written evidence is alone admissible. The defences set up by the debtor against the claim consequently do not prevent the creditor's application from being acceded to, unless they are substantiated by written evidence. An exception must, however, in this respect be made with regard to defences set up by the debtor importing either that the signature written on the document in evidence of the claim is not his, or that he was induced to issue such document by duress or fraud. These defences are the subject of special provisions.

The examination to which in the proceedings in question the legal rights of the parties are subjected, is, as results from the foregoing remarks, not a thorough and exhaustive one. Nor is the object of this examination to make a *res judicata* of the matter. When, therefore, the superior execution officer condemns the debtor to pay, the latter, provided that he has not, before the superior execution officer, himself recognised the debt, has a right within a certain time — six months after the decision of the superior execution officer acquired legal force, or, if this decision has been appealed against, after the Court of Appeal has rendered its judgment — to present a demand for restitution before the tribunal and by way of the ordinary method of procedure obtain a final examination of the matter. If the debtor does not avail himself of this right, the decision of the superior execution officer becomes final.

When the superior execution officer is of opinion that the creditor's application cannot be acceded to, his decision imports the reference of the matter as contentious to the competent tribunal.

The Court of Appeal is the last instance in the disputes which are here in question.

3. Decisions authorising compulsory execution. A compulsory execution, as it has already been indicated, may be obtained either on the basis of a judgment rendered by a tribunal in accordance with the ordinary civil procedure, or a decision by which in such proceedings as are dealt with above under No. 2 the obligation to make payment has been imposed.

Only judgments rendered by Swedish tribunals are capable of compulsory execution. An exception is made from this rule, according to the Ordinance of 15th June 1861, concerning the execution in Sweden of judgments rendered by Danish tribunals, and according to the Act of 6th March 1899 concerning the execution in certain cases of judgments rendered by foreign tribunals. The latter Act concerns the execution of decisions by which a foreign tribunal has imposed on the plaintiff or an intervener the obligation to pay the costs of the proceedings. The Act only has in view decisions rendered by tribunals of foreign States which, by convention, have granted corresponding favours in respect of decisions rendered by Swedish tribunals.

In order that execution may issue on a judgment it must have obtained the force of *res judicata*. This rule, however, has important exceptions. Amongst these exceptional cases it must be mentioned that a seizure may be effected on the basis of a judgment which has not obtained the force of *res judicata*, by which the obligation to make a payment has been imposed on a person. The losing party may, however, avoid the seizure by giving a pledge or security for performance of the obligation imposed on him by the judgment, and also for damage which may be

penningbelopp, som svarar mot hvad dömdt blifvit. Och om utmätning kommer till stånd, så får dock, utom i några särskilda fall, den utmätta egendomen icke utan gäldenärens samtycke säljas förrän domen vunnit laga kraft. Ett annat undantagsfall är det, att någon blifvit förpliktad att till annan utgifva viss lös egendom. Domen kan, innan den vunnit laga kraft, befordras till verkställighet, om den vinnande parten ställer pant eller borgen för egendomens återbäring.

Att af domstol fastställd förlikning verkställas i likhet med rättskraftig dom, har förut framhållits.

En dom, hvarigenom svaranden blifvit dömd in contumaciam, går, utan hinder däraf att svaranden stämt om återvinning, i verkställighet såsom laga kraftvunnen, så vida ej domstolen annorledes förordnar.

Verkställighet af skiljedom sökes hos öfverexekutor, som pröfvar, huruvida skiljedomen är sådan, att den kan verkställas, och om så befinnes vara förhållandet, meddelar förordnande om verkställighet.

4. Myndighet, hos hvilken verkställighet begäres. I vissa i lagen uppräknade fall kan part erhålla verkställighet omedelbart genom underexekutor, i öfriga fall måste han hos öfverexekutor begära förordnande om verkställighet. Till den förra gruppen höra, bland andra, de fall, då betalningsskyldighet eller förpliktelse att utgifva viss lös egendom ålagts. Den princip, på hvilken lagen är byggd, är den, att verkställighetsorder af öfverexekutor erfordras, då domens innehåll kan gifva anledning till tvekan om rätta sättet för verkställighet eller då domen ålägger en förpliktelse, som endast kan fullgöras af den förpliktade själf och hvars fullgörande därför måste genom mot honom riktade tvångsmedel framtvingas, men att eljest underexekutor eger verkställa utan föregående order.

5. Sättet för verkställighet. Föreskrifter i fråga om sättet för verkställighet gifver lagen endast så vidt angår realisationen af en betalningsskyldighet. För öfrigt beror sättet på domens innehåll. Skall någon tillhållas att göra eller underlåta något, eger öfverexekutor såsom tvångsmedel använda föreläggande af och fällande till vite.

De verkställighetsåtgärder, som afse realisation af en betalningsskyldighet, äro utmätning, försäljning samt redovisning och fördelning af de till följd af utmätningen influtna medlen.

6. Utmätning. Därifrån undantagen egendom. Den, som vill erhålla utmätning, har att för sådant ändamål vända sig till underexekutor (den underexekutor, inom hvars tjänstgöringsdistrikt egendomen, som skall utmätas, befinner sig) samt till honom ingifva domen och, om fordringen är grundad på skriftligt fordringsbevis, jämväl detta bevis i hufvudskrift. Det åligger underexekutor att i föreskrifven ordning underrätta gäldenären om den begärda utmätningen, dock att under vissa villkor utmätningen kan försiggå, fastän sådan underrättelse ej meddelats. Underkastad utmätning är all gäldenärens egendom, som öfver hufvud kan öfverlåtas och som ej är enligt särskilda bestämmelser fritagen från utmätning, med undantag för dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn, dels nödiga arbetsredskap och andra nödiga lösören till ett värde af högst 150 kr. och dels, om gäldenären saknar utväg till nödortföttigt uppehälle, förråd för en månad. Innestående aflöning för allmän eller enskild tjänst eller innestående pension å rikets stat får ej utmätas, förrän gäldenären är berättigad att lyfta aflöningen eller pensionen.

7. Manifestationsed. Gäldenären kan icke med anledning af den mot honom riktade verkställigheten förpliktas att aflägga manifestationsed. Om fordringsegaren icke kan genom utmätning erhålla full betalning, har han emellertid utvägen att få gäldenären försatt i konkurs. Och i konkursen är gäldenären skyldig att edligen uppgifva sina tillgångar.

caused to the opponent through the delay, or by depositing with the King's high sheriff for the fulfilment of the judgment a sum of money corresponding to that which he has been condemned to pay. And if the seizure is effected, the property seized, except in a few special cases, must not be sold without the debtor's consent until the judgment has obtained the force of *res judicata*. Another exception is the case where a person is under the obligation to deliver a certain movable object to some other person. Execution may be issued before the judgment has obtained the force of *res judicata*, if the winning party gives a pledge or security for the restitution of the property.

It has already been pointed out that on a compromise confirmed by a tribunal execution may issue in the same manner as on a judgment which has obtained the force of *res judicata*.

A judgment by which the defendant has been condemned in default may, notwithstanding that the defendant has lodged a demand for restitution, be executed as having obtained the force of *res judicata*, provided that the tribunal does not decide to the contrary.

The execution of an arbitral award is demanded from the superior execution officer, who has to examine whether the award is capable of execution, and if this is found to be the case, must order that the execution be effected.

4. The authority from whom compulsory executions are demanded. In certain cases enumerated in the Law, a party may obtain execution through the inferior execution officer direct, in other cases he must demand the decision of the superior execution officer concerning the execution. To the former category belong those cases, amongst others, in which the obligation to make a payment or to hand over a certain movable object has been imposed. The principle on which the Law has been based is that an order for execution issued by the superior execution officer is required when the contents of the judgment may give rise to doubt as to the proper mode of effecting the execution, or when the judgment imposes an obligation which can only be fulfilled by the person on whom it is imposed himself, and the fulfilment of which consequently must be enforced by means of coercion employed against him, but that the inferior execution officer otherwise may levy an execution without a previous order therefor having been issued.

5. The mode of levying executions. Provisions concerning the mode of levying executions are contained in the Law only in so far as the fulfilment of obligations to make payments is concerned. In other cases, the mode of execution depends on the contents of the judgment. If a person is enjoined to perform or omit something, the superior execution officer may, as a measure of coercion, threaten him with a fine and condemn him to pay such fine.

The modes of execution which have the fulfilment of an obligation to make a payment in view, are seizure and sale and the distribution of the proceeds resulting from the seizure.

6. Seizure. Property exempt from seizure. A person desirous of obtaining a seizure must with that object apply to the inferior execution officer (the inferior execution officer within whose district the property to be subjected to seizure is found to be), and submit to him the judgment, and in case the claim is based on a written document as evidence thereof, also this document in the original. It is incumbent on the inferior execution officer, according to the prescribed rules, to inform the debtor of the request for the seizure; under certain circumstances, however, the seizure can be effected, although such information has not been given. All the property of the debtor which is capable of alienation, and which is not exempt from seizure in conformity with special provisions, is liable to be seized, with the exception of the clothes and bedding necessary for the debtor, his wife and children not provided for, the necessary implements of work and other necessary movables, not exceeding a value of 150 kronor at most, and further, if the debtor has not the necessary means of subsistence, provisions for one month. Salaries due for public or private service, or pensions due from the State, may not be seized until the debtor is entitled to draw his salary or pension.

7. Oath of discovery. The debtor cannot, with regard to an execution directed against him, be compelled to take an oath of discovery. If, however, the creditor cannot through a seizure obtain full payment, he has the means of subjecting the debtor to administration in bankruptcy. And, being subjected to administration in bankruptcy, the debtor is obliged to take the oath relative to his property.

8. **Öffentlig auktion.** Försäljning af utmätt egendom sker genom offentlig auktion. Auktion å lös egendom förrättas af underexekutor, auktion å fast egendom förrättas i stad af öfverexekutor, på landet under olika betingelser af öfver- eller underexekutor.

9. **Fördelning af influtna medel.** De penningar, som till följd af utmätningen influtit, tillställas genom auktionsförrättarens försorg den fordringsegare, på hvilkens begäran verkställigheten egt rum, och de öfriga fordringsegare, som jämte den förre kunna enligt lagens härom gällande bestämmelser vara berättigade till betalning ur det utmätta. Fördelningen emellan flere fordringsegare sker enligt den i lagen fastställda rangordningen emellan deras fordringar, efter det i allmänhet dem lämnats tillfälle att yttra sig vid för sådant ändamål utlyst sammanträde.

10. **Provisoriska säkerhetsåtgärder.** Hittills har varit fråga om exekutiv verkställighet i egentlig mening d. v. s. om verkställighet för realisation af ett anspråk, hvars rättmätighet vederbörligen pröfvats. Det återstår att nämna några ord om en verkställighet, som kan ega rum innan dylik pröfning anställts. De verkställighetsåtgärder, som nu åsyftas, ha karaktären af provisoriska säkerhetsåtgärder; deras ändamål är att bereda säkerhet för att ett anspråk skall kunna, sedan pröfningen däraf medhunnits, vinna realisation.

Ifrågavarande åtgärder äro kvarstad, skingringsförbud och reseförbud.

Kvarstad kan öfverexekutor bevilja på yrkande vare sig af fordringsegare eller af någon, som påstår sig ega bättre rätt till viss bestämd sak, som annan innehar. Endast lös egendom kan beläggas med kvarstad. Villkor för kvarstad äro, att sökanden visar sannolika skäl för sitt yrkande, och att öfverexekutor finner det vara fara för att gäldenären undansticker eller förstör egendomen. Skingringsförbud kan afse ej mindre fast än lös egendom. Sådant förbud kan erhållas i fall, då tillräcklig anledning att bevilja kvarstad ej finnes, men för öfrigt under samma villkor. Reseförbud innebär, såsom namnet angifver, förbud för en person att afresa från den ort, där han befinner sig. Detta förbud, som ej får gälla för längre tid än sex veckor, kan meddelas, dels då gäldenär befaras skola lämna riket utan att efterlämna känd egendom, som svarar mot gälden, och dels då någon, som häftar i skuld för hushyra, kost m. m. dyl., befaras skola afvika från orten, utan att fordringsegaren ha säkerhet i kvarlämnad egendom.

Kvarstad, skingrings- och reseförbud gå åter, om ej den, på hvars yrkande åtgärden skett, inom viss tid anhängiggör sitt anspråk vid domstol eller hos öfverexekutor. Dessutom kan gäldenär, som träffats af sådan åtgärd, när som helst åstadkomma dess upphörande därigenom att han ställer pant eller borgen för fordringen.

Öfversigt öfver de viktigaste, den svenska handelsrätten rörande, lagar.

A. Handelsrätt i allmänhet.

I. Handel och rätt att idka handel.

a) Allmänna lagar.

1. K. F. den 18 Juni 1864 ang. utvidgad näringsfrihet med ändringar den 20 Juni 1879, den 23 Sept. 1887, den 30 Juni 1893 samt den 4 Dec. 1908;

2. K. F. ang. förbud mot lotterier m. m. den 6 Aug. 1881;

3. K. F. ang. förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning den 9 Nov. 1888 med ändring den 9 Juli 1909;

8. Public auction. The disposal of property seized takes place by way of a public auction. An auction with a view to the sale of movables is conducted by the competent inferior execution officer, auctions with a view to the sale of immovables are in towns conducted by the superior execution officer, in the rural districts by the superior or inferior execution officer, according to circumstances.

9. Distribution of moneys obtained. The moneys which are obtained by means of seizure in execution are, by the care of the auctioneer, remitted to the creditor at whose request the execution has taken place, and to the other creditors who, in addition to the aforesaid, may, according to the provisions of the law applicable to the matter, be entitled to obtain payment out of the property seized. The distribution between several creditors takes place according to the ranking fixed by law in respect of their claims, after, as a general rule, they have had the opportunity of declaring themselves on the matter at a meeting convened for this purpose.

10. Provisional measures of security. Up to the present we have dealt with compulsory executions properly so-called, i. e. executions with a view to the realisation of claims the lawfulness of which has been regularly verified. It remains to say a few words regarding the execution which may be effected before such verification has taken place. The modes of execution which we here have in view have the nature of provisional measures of security; their object is to procure security that satisfaction of a claim may be obtained after the verification thereof has taken place.

The measures in question are sequestration, prohibition of alienation of property and prohibition of departure.

The superior execution officer may order a sequestration at the request either of the creditor or of some other person who pretends to have a better claim to a certain definite thing which is in the possession of a third person. Only movables can be sequestered. The conditions of sequestration are that the person who requests it should prove that he has reasonable grounds for his request, and that the superior execution officer should be of opinion that there is danger of the debtor concealing or destroying his property. A prohibition of alienation may apply to immovables as well as movables. Such a prohibition may be obtained in cases where there is no sufficient reason for ordering a sequestration, but otherwise subject to the same conditions. The prohibition of departure, as the term indicates, is to prevent a person from quitting the place where he is staying. This prohibition, which may not operate for a period longer than six weeks, may be granted either when it is feared that the debtor may quit the Kingdom without leaving behind him any known property to cover his debts, or when it is feared that a person owing house rent, board, etc. may leave the locality without the creditor having security in the property left behind by the debtor.

A sequestration, a prohibition of alienation, or of departure, becomes void if the person at whose request the measure has been ordered, does not within a certain period bring his claim before the competent tribunal or the superior execution officer. Further, the debtor who is affected by such measure may at any time bring about its suspension by giving a pledge or security for the claim.

Table of the most important Laws concerning Swedish commercial law.

A. Commercial law in general.

I. Trade and the right to carry on trade.

a) *General Laws.*

1. Royal Ordinance of 18th June 1864, concerning the extended liberty of trading, with modifying Acts of 20th June 1879, 23rd Sept. 1887, 30th June 1893 and 4th Dec. 1908;

2. R. O. concerning the prohibition against lotteries, etc., of 6th Aug. 1881;

3. R. O. concerning the prohibition against the importation of goods with an incorrect indication of origin, of 9th Nov. 1888, with amendment of 9th July, 1909;

4. K. F. ang. bevilningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 23 Okt. 1908;
5. K. F. ang. förbud för barn att idka viss försäljning den 4 Dec. 1896;
6. Lag om förbud mot viss försäljning af tobak den 14 Maj 1909.

b) Speciella lagar.

1. K. F. ang. eldfarliga oljor och vissa andra därmed jämförliga vätskor den 26 Nov. 1875 med ändringar den 27 Mars 1885 och den 21 Maj 1910;
2. K. Giftstadgan den 7 Dec. 1906, ändrad den 31 Dec. 1907 och den 4 Okt. 1910;
3. K. F. ang. försäljning af brännvin den 9 Juni 1905, ändrad den 14 Jan. och den 18 Febr. 1910;
4. K. F. ang. explosiva varor den 19 Nov. 1897;
5. K. F. ang. kontroll å tillverkningen af margarin och margarinost äfvensom konstister samt å handeln därmed den 13 Okt. 1905, ändrad den 15 Okt. 1909;
6. K. F. ang. försäljning af vin och öl den 9 Juni 1905, ändrad den 10 Juni 1910;
7. K. F. ang. försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka den 9 Juni 1905;
8. K. Kung. ang. infördet af samt handel med vissa slag af utländskt frö den 5 Febr. 1909;
9. K. Kung. ang. ursprungsbevis för raffineradt och oraffineradt utländskt soeker, som inkommer till riket den 14 Juni 1909;
10. K. Kung. ang. införsel af samt handel med utländskt barrträdsfrö den 4 April 1910.

II. Handelsståndet.

1. K. Maj:ts Legostadga för husbönder och tjänstehjon den 23 Nov. 1833 med ändringar den 1 Okt. 1858 och den 22 Okt. 1875;
2. K. F. ang. handelsböcker och handelsräkningar den 4 Maj 1855 med ändringar den 12 Sept. 1868, den 28 Juni 1895, den 24 Juli 1903 och den 14 Maj 1909;
3. Lag ang. handelsregister, firma och prokura den 13 Juli 1887 med ändringar den 28 Juni 1895 samt den 8 April och den 30 Sept. 1904;
4. K. Maj:ts mäklareordning den 9 Juni 1893 ändrad den 20 Nov. 1908;
5. K. Maj:ts skeppsklarerareordning den 9 Juni 1893.

III. Handelsassociationer.

1. Lag om handelsbolag och enkla bolag den 28 Juni 1895 med ändringar den 10 Juli 1899, den 18 Sept. 1903 samt den 12 Aug. 1910;
2. Lag om aktiebolag den 12 Aug. 1910;
3. Lag om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 Juni 1895 med ändringar den 10 Juli 1899, den 24 Juli 1903, den 30 Sept. 1904 samt den 7 och den 27 April 1906.

IV. Handelsaftal.

1. K. F. om tioårig preskription och om årsstämming den 4 Mars 1862 med ändringar den 28 Juni 1895, den 10 Maj 1901, den 14 Juli 1907 och den 12 Aug 1910.
2. Lag ang. ocker den 14 Juni 1901;
3. Lag om köp och byte af lös egendom den 20 Juni 1905.

V. Mynt, mått och vikt. Varumärken.

1. K. K. innefattande lag om Rikets mynt den 30 Maj 1873 med ändringar den 17 Mars 1876, den 25 Juni 1881, den 19 Maj 1893 och den 9 Maj 1896;
2. K. F. om mått och vikt den 9 Okt. 1885, ändrad den 22 Jan. 1909;
3. Lag om skydd för varumärken den 5 Juli 1884 med ändringslag den 5 Mars 1897;
4. K. K. ang. skydd för vissa främmande patent och varumärken den 26 Juni 1885;

4. R. O. concerning the imposition of dues for the granting of certain privileges and rights, of 23rd Oct. 1908;
5. R. O. concerning the prohibition of children from practising certain kinds of commerce, of 4th Dec. 1896;
6. Act concerning the prohibition against certain sales of tobacco, of 14th May 1909.

b) Special Laws.

1. R. O. concerning inflammable oils and certain other similar liquids, of 26th Nov. 1875, with modifying Acts of 27th March 1885 and 21st May 1910;
2. His Majesty's Ordinance concerning poisons, of 7th Dec. 1906, with modifications of 31st Dec. 1907 and 4th October 1910;
3. R. O. concerning the sale of brandy of 9th June 1905 with modifications of 14th Jan. and 18th Feb. 1910;
4. R. O. concerning explosives, of 19th Nov. 1897;
5. R. O. concerning the control of the manufacture of margarine and margarine cheese and artificial fat and the trade in these goods, of 13th Oct. 1905, with amendment of 15th Oct., 1909;
6. R. O. concerning the sale of wine and beer of 9th June 1905;
7. R. O. concerning the sale of prepared non-alcoholic beverages and small beer, of 9th June 1905;
8. R. P. concerning the importation of and trade in certain kinds of foreign seeds, of 5th Feb. 1909;
9. R. P. of 14th June 1909 concerning certificates of origin of refined and unrefined foreign imported sugar;
10. R. P. of 4th April 1910, concerning the importation of and trade in foreign seeds of pine trees.

II. The mercantile class.

1. His Majesty's Hiring Ordinance for masters and servants, of 23rd Nov. 1833, with modifying Acts of 1st Oct. 1858 and 22nd Oct. 1875;
2. R. O. concerning commercial books and commercial accounts, of 4th May 1855, with modifying Acts of 12th Sept. 1868, 28th June 1895, 24th July 1904 and 14th May 1909;
3. Act concerning commercial registers, firms and proxies, of 13th July 1887, with modifying Acts of 28th June 1895, 8th April and 30th Sept. 1904;
4. His Majesty's Regulations concerning brokers, of 9th June 1893, amended 20th Nov. 1908;
5. His Majesty's Regulations concerning the clearing of vessels, of 9th June 1893.

III. Trading associations.

1. Act concerning trading associations and simple partnerships, of 28th June 1895, with modifying Acts of 10th July 1899, 18th Sept. 1903 and 12th Aug. 1910;
2. Act concerning joint stock companies of 12th August, 1910;
3. Act concerning registered associations pursuing economic objects of 28th June 1895, with modifying Acts of 10th July 1899, 24th July 1903, 30th Sept. 1904, 7th and 27th April 1906.

IV. Commercial contracts.

1. R. O. concerning decennial prescription and summonses to notify claims within a year, of 4th March 1862, with modifying Acts of 28th June 1895, 10th May 1901, 14th June 1907 and 12th Aug. 1910;
2. Act concerning usury, of 14th June 1901;
3. Act concerning the sale and exchange of movables, of 20th June 1905.

V. Coins, measure and weight. Trade marks.

1. Royal Publication containing the Act concerning the coinage, of the Kingdom, of 30th May 1873, with modifying Acts of 17th March 1876, 25th June 1881, 19th May 1893 and 9th May 1896;
2. R. O. concerning measure and weight, of 9th Oct. 1885, amended 22nd Jan. 1909;
3. Act concerning the protection of trade marks, of 5th July 1884, with modifying Act of 5th March 1897;
4. R. P. concerning the protection of certain foreign patents and trade marks, of 26th June 1885;

5. K. K. ang. skydd för danska patent och varumärken den 19 Okt. 1894.

B. Vexel- och checkrätt.

1. Vexellag den 7 Maj 1880;
2. K. F. om nya vexellagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 7 Maj 1880 med ändringslag den 24 Sept. 1886;

3. Checklag den 24 Mars 1898.

C. Konkursrätt.

1. Konkurslag den 18 Sept. 1862 med ändringar den 12 Maj 1870, den 10 Aug. 1877, den 26 Sept. 1879, den 6 Okt. 1882, den 13 April 1883, den 1 Maj 1885, den 8 Juni 1888, den 14 Juni 1888, den 22 Maj 1891, den 12 Juni 1891, den 14 April 1893, den 19 Nov. 1897, den 1 Juli 1898, den 29 Mars 1899, den 10 Maj 1901, den 5 Juli 1901, den 24 Juli 1903, den 8 April 1904, den 17 Mars 1905, den 14 Juli 1907 och den 5 Juni 1909;
2. Lag om boskilnad den 1 Juli 1898;
3. Lag ang. solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs den 18 Sept. 1903.

D. Sjörätt.

1. Sjölagen den 12 Juni 1891 med ändringar den 10 Maj 1901, den 20 Juni 1905 och den 27 April 1906;
2. Lag om in-teckning i fartyg den 10 Maj 1901;
3. K. F. ang. registrering af svenska fartyg den 18 Okt. 1901.

E. Bank- och börsrätt.

1. K. F. ang. Sveriges allmänna hypoteksbank den 16 Maj 1890;
2. Lag ang. sparbanker den 29 Juli 1892;
3. K. F. ang. Konungsriket Sveriges stadshypotekskassa, den 5 Juni 1909;
4. K. F. ang. grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet den 5 Juni 1909;
5. Lag för Sveriges Riksbank den 12 Maj 1897 med ändringslagar den 3 Maj 1901 och den 14 Maj 1902;
6. Lag, innefattande särskilda bestämmelser om vissa aktiebolag, som drifva lånerörelse den 27 Maj 1898 med ändringslag den 18 Sept. 1903;
7. Lag ang. bankaktiebolag den 18 Sept. 1903 med ändringslag den 7 April 1906 och den 5 Juni 1909;
8. Lag ang. solidariska bankbolag den 18 Sept. 1903 med ändringslag den 7 April 1906 och den 5 Juni 1909;
9. Lag ang. tillsyn å vissa penninginrättningar, som drifva sin rörelse utan af konungen stadfäst reglemente den 18 Sept. 1903;
10. K. F. ang. fondmäklare i Stockholm den 8 Februari 1901;
11. Lag ang. emissionsbanken den 5 Juni 1909.

F. Försäkringsrätt.

1. K. Kung ang. uppbörd af afgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter den 22 Okt. 1886;
2. K. Reglemente för allmänna brandförsäkringsverket för byggnader å landet den 8 Mars 1889 med ändringsbestämmelser den 16 Okt. 1891, den 9 Dec. 1896, den 23 Mars 1906 och den 10 Dec. 1909;
3. K. Reglemente för städernas lösöreförsäkringsbolag den 29 April 1892 med ändringsbestämmelser den 1 Okt. 1894 och den 22 Sept. 1899;
4. K. Reglemente för städernas allmänna brandstodsbolag den 25 Nov. 1898;
5. Lag om försäkringsrörelse den 24 Juli 1903 med ändringslag den 7 April 1906 och den 4 Dec. 1908;
6. Lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket den 24 Juli 1903;
7. K. Kung. om försäkringsregistrens förande den 4 Dec. 1903;

5. R. P. concerning the protection of Danish patents and trade marks, of 19th Oct. 1894.

B. Law of bills of exchange and cheques.

1. Bills of Exchange Act of 7th May 1880;
2. R. O. concerning the introduction of the new Bills of Exchange Act and what shall be observed in respect thereof, of 7th May 1880, with modifying Act of 24th Sept. 1886;
3. Cheques Act of 24th March 1898.

C. Bankruptcy law.

1. Bankruptcy Act of 18th Sept. 1862, with modifying Acts of 12th May 1870, 10th Aug. 1877, 26th Sept. 1879, 6th Oct. 1882, 13th April 1883, 1st May 1885, 8th June 1888, 14th June 1888, 22nd May 1891, 12th June 1891, 14th April 1893, 19th Nov. 1897, 1st July 1898, 29th March 1899, 10th May 1901, 5th July 1901, 24th July 1903, 8th April 1904, 17th March 1905, 14th July 1907 and 5th June, 1909;
2. Act concerning the separation of property, of 1st July 1898;
3. Act concerning the bankruptcy of unlimited banking partnerships, joint stock banks and savings banks, of 18th Sept. 1903.

D. Maritime law.

1. The Maritime Law of 12th June 1891, with modifying Laws of 10th May 1901, 20th June 1905 and 27th April 1906;
2. Act concerning securities on ships, of 10th May 1901;
3. R. O. concerning the registration of Swedish ships, of 18th Oct. 1901.

E. Law relating to banks and exchanges.

1. R. O. concerning the general Mortgage Bank of Sweden, of 16th May 1890;
2. Act concerning savings banks, of 29th July 1892;
3. R. O. concerning the Mortgage Bank of the towns of the Kingdom of Sweden, of 5th June 1909;
4. R. O. of 5th June 1909, concerning the conditions of the formation and operations of urban mortgage associations;
5. Act concerning the Bank of the Kingdom of Sweden, of 12th May 1897, with modifying Acts of 3rd May 1901 and 14th May 1902;
6. Act containing special provisions concerning certain joint stock companies engaged in loan operations, of 27th May 1898, with modifying Act of 18th Sept. 1903;
7. Act concerning joint stock banking companies, of 18th Sept. 1903, with modifying Acts of 7th April 1906 and 5th June 1909;
8. Act concerning unlimited banking partnerships, of 18th Sept. 1903, with modifying Acts of 7th April 1906 and 5th June 1909;
9. Act concerning the supervision of certain financial institutions operating without regulations confirmed by the King, of 18th Sept. 1903;
10. R. O. concerning stock brokers operating in Stockholm, of 8th February 1901;
11. Law concerning banks of issue of 5th June 1909.

F. Insurance law.

1. R. Publication concerning the collection of dues payable to certain insurance establishments based on mutuality, of 22nd Oct. 1886;
2. R. Regulations for the ordinary fire insurance of buildings in the rural districts, of 8th March 1889, with modifying provisions of 16th Oct. 1891, 9th Dec. 1896, 23rd March 1906 and 10th Dec. 1909;
3. R. Regulations for societies insuring movables in towns, of 29th April 1892, with modifying provisions of 1st Oct. 1894 and 22nd Sept. 1899;
4. R. Regulations for the Ordinary Urban Fire Insurance Society, of 25th Nov. 1898;
5. Act concerning insurance operations, of 24th July 1903, with modifying Acts of 7th April 1906 and 4th Dec. 1908;
6. Act concerning the right of foreign insurance establishments to conclude insurances in this Kingdom, of 24th July 1903;
7. R. Pub. concerning the keeping of insurance registers, of 4th Dec. 1903;

8. K. Kung. om införande i försäkringsregistren af vissa äldre försäkringsbolag den 4 Dec. 1903;

9. K. Kung. med bestämmelser om skyldighet för vissa försäkringsanstalter att ang. sin verksamhet göra anmälan och lemna uppgifter den 4 Dec. 1903;

10. K. M: ts nådiga instruktion för Dess försäkringsinspektion den 31 Dec. 1903.

G. Transporträtt.

Järnvägar. 1. K. Reglemente för trafiken på statens järnvägar den 4 April 1862 med ändringsbestämmelser den 18 Sept. och den 30 Okt. 1903 jämte förklaring den 11 Dec. 1903;

2. K. F. innefattande särskilda föreskrifter ang. lagfart, inteckning och utmätning af järnväg, så ock i fråga om förvaltning af järnväg under konkurs den 15 Okt. 1880;

3. Lag, ang. ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift den 12 Mars 1886 med ändringslag den 8 Juli 1904;

4. Lag, ang. tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 Mars 1886 ang. ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift den 22 Juni 1904;

5. K. Kung. ang. kontroll öfver enskilda järnvägars rullande materiel den 31 Dec. 1904;

6. Lag i anledning af Sveriges anslutning till den internationella godstrafik-konventionen den 22 Nov. 1907;

7. K. Cirkulär ang. beskaffenheten af sådan rullande materiel vid Sveriges normalspåriga järnvägar, som är afsedd för internationel trafik den 25 Maj 1908.

Post. 1. Allmän poststadga den 9 Sept. 1907, ändrad den 10 Nov. 1908, den 18 Maj, 6 Aug., 29 Okt. och 7 Dez. 1909 samt den 7 Juni 1910;

2. K. F. ang. villkoren för postbefordran af tidningar och andra periodiska skrifter den 27 Maj 1904;

3. K. Kung. ang. förbud mot postbefordran af paket, innehållande brännvin eller andra brända eller destillerade spirituösa drycker den 21 Dec. 1904.

Telegraf. K. Kung. ang. fastställelse af telegraf reglemente den 27 Maj 1909;

Kanaltrafik. 1. K. Reglemente för begagnande af Göta kanal den 17 Mars 1893 med ändringsbestämmelser den 3 Juni 1904;

2. K. Reglemente för begagnande af Trollhätte kanal den 17 Nov. 1893 med ändringsbestämmelser den 3 Juni 1904; *

3. Direktionens öfver Södertelje kanal- och slussverks kungörelse ang. gällande regler i afseende å hvad vid begagnande af Södertelje kanal- och slussverk bör iakttagas den 31 Aug. 1904;

4. K. Reglemente för begagnande af Vaddö kanal den 28 Okt. 1904;

5. K. Reglemente för trafiken å Göta älf den 4 Nov. 1904.

Automobiltrafik. K. F. om automobiltrafik den 21 Sept. 1906, ändrad den 4 Juli 1910. Internationel konvention rörande automobiltrafik, afslutad i Paris den 11 Okt. 1909, tillträdd af Sverige den 9 Dec. 1910.

Sveriges Handelsrätt.

I. Handelsståndet.

Kapitlet I. Handel och köpmän.

1. **Begreppet handel** är icke i lag definieradt. K. F. angående utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864 (i det följande kallad näringsfrihetsförordningen¹⁾) omfattar följande näringsgrenar: handel, fabriksrörelse, handtverk och annan handtering. Handtverket karaktäriseras däraf, att arbetet sker hufvudsakligen genom handkraft och efter beställning²⁾. Med annan hand-

¹⁾ Cit. N. F. — ²⁾ Rabenius: Sveriges Förvaltningsrätt II (cit. Rabenius) s. 209.

8. R. Pub. concerning the taking down in the insurance register of certain old insurance societies, of 4th Dec. 1903;

9. R. Pub. with provisions concerning the obligation of certain insurance establishments to make declarations and give information regarding their operations, of 4th Dec. 1903;

10. His M.'s gracious Instruction concerning insurance inspection, of 31st Oct. 1903.

G. Law of transport.

Railways. 1. R. Regulations concerning the traffic of the State Railways, of 4th April 1862, with modifying provisions of 18th Sept. and 30th Oct. 1903, and explanation of 11th Dec. 1903;

2. R. O. containing special provisions concerning the registration of mortgages and seizures in execution of railways, and also concerning the administration of railways in bankruptcy, of 15th Oct. 1880;

3. Act concerning the responsibility for damage resulting from the working of railways, of 12th March 1886, with modifying Act of 8th July 1904;

4. Act concerning the application to electric railways of the provisions of the Act of 12th March 1886, as to the responsibility for damage resulting from the working of railways, of 22nd June 1904;

5. R. Pub. concerning the control of the rolling material of private railways, of 31st Dec. 1904.

6. Act concerning the accession of Sweden to the International Convention on traffic in goods of 22nd Nov. 1907;

7. R. Circular concerning the quality of rolling material of Swedish railways of normal gauge intended for international traffic, of 25th May 1908;

Post. 1. The general Postal Regulations of 9th Sept. 1907, with modifications of 10th Nov. 1908, 18th May, 6th Aug., 29th Oct. and 7th Dec. 1909, and 7th June, 1910;

2. R. O. concerning the conditions of the conveyance by post of newspapers and other periodically printed matters, of 27th May 1904;

3. R. Pub. concerning the prohibition against the conveyance by the post of parcels containing brandy or other distilled spiritous liquors, of 21st Dec. 1904.

Telegraphs. R. Pub. of 27th May, 1909, concerning the fixing of telegraph regulations.

The traffic on canals. 1. R. Regulations concerning the use of the canal of Gotha of 7th March 1893, with modifying provisions of 3rd June 1904;

2. R. Regulations concerning the use of the canal of Trollhätte, of 17th Nov. 1893, with modifying provisions of 3rd June 1904;

3. Publication of the Board of Directors of the canal and locks of Södertelje, concerning the rules to be observed for the use of the canal and locks of Södertelje, of 31st Aug. 1904;

4. R. Regulations concerning the use of the canal of Vaddö, of 28th Oct. 1904;

5. R. Regulations concerning the traffic on the river Gotha of 4th Nov. 1904.

Motor vessel traffic. R. O. concerning the traffic of motor vessels, of 21st Sep. 1906, with modifications of 4th July 1910. International Convention concerning the traffic of motor vessels, concluded in Paris 11th Oct. 1909, acceded to by Sweden 9th Dec. 1910.

The Commercial Law of Sweden.

I. The mercantile class.

Chapter I. Trade and traders.

1. The term "*commerce*" is not defined by law. The Royal Ordinance concerning the extension of the liberty of trading, of 18th June 1864 (hereinafter called the Free Trading Ordinance¹) comprises the following different occupations: *commerce, carrying on of factories, handicrafts and other occupations*. *Handicrafts* present the characteristic that the work is mainly done by manual labour and to order²). By

¹) Cited as F. T. O. — ²) *Rabenius*, Sveriges Förvaltningsrätt II (cited as *Rabenius*), p. 209.

tering torde afses till handtverken ej egentligen hörande förädlingsyrken, såsom bageri-, bryggeri-, slakteri-, byggmästare- och murmästareyrkena¹⁾, äfvensom brännerirörelse²⁾.

Fabriksrörelsen skiljes från handtverket och handteringen genom verksamhetens större omfattning, användning af maskindrift samt utsträckt arbetsfördelning. Såväl handtverk som handtering kunna likväl i vissa afseenden rättsligen likställas med fabriksrörelse, därest „de idkas i så stor omfattning eller under sådana förhållanden i öfrigt, att handtverket eller handteringen skäligen må anses för fabrik“³⁾, det fabriksmessiga handtverket och den fabriksmessiga handteringen.

Med handel åter torde, enligt näringsfrihetsförordningen, förstås den verksamhet, som går ut på att köpa eller tillbyta sig varor för att utan väsentlig omarbetning åter föryttra dem; detta dock under förutsättning att verksamheten sker i eget namn, vare sig för egen räkning eller i kommission för en annan; att verksamheten är yrkesmessig; och att verksamheten drives i förvärfssändamål⁴⁾.

Då handeln sålunda är varuhandel, kan den icke hafva till föremål fastigheter eller sådan lösegendom, som byggnader å annans grund, grufvor eller grufvedelar⁵⁾.

Till handel kan icke heller enligt svensk rätt hänföras s. k. oegentlig handel t. ex. handel med värdepapper, bankirrörelse, bank- och försäkringsrörelse, eller sådan kommissionsverksamhet, som ej direkt afser inköp och försäljning af varor⁶⁾. I viss riktning har likväl begreppet handel en större omfattning än hvad här ofvan angifvits.

I regel är hvarje tillverkare af varor berättigad att sälja sina egna tillverkningar utan särskild anmälan eller särskildt tillstånd⁷⁾. Men för två fall har handeln utvidgats att omfatta moment, som eljest skulle falla inom vederbörande tillverkningsnärings rättsområde.

Därest tillverkare vill försälja sina egna tillverkningar „i bod eller från annat upplagsställe“, hänföres sådan försäljning till handel; och därest han i egenskap af tillverkare är berättigad att utan särskild anmälan idka sin tillverkningsnärning, måste han i detta fall göra anmälan om handel. Sålunda blifva de, som till afsalu med biträde endast af hustru och hemmavarande barn tillverka fabriks- och handtverksarbeten, äfvensom landtmän, hvilka med biträde endast af hustru, hemmavarande barn och lagstadde tjänstehjon, till afsalu förfärdiga s. k. husflits-alster, under här angifna förutsättning pliktige att anmäla handel. Detsamma gäller ock om producenter af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt alster af inhemsk husslöjd⁸⁾.

Anm. Husfliten är en supplerande verksamhet, en bisysselsättning, som utfyller de från hufoudsysselsättningen lediga stunderna, och en verksamhet, som idkas utan tillhjälp af särskildt för detta ändamål tillkallade arbetare. Alster af husflit kunna utgöras af fabriks- och handtverksarbeten. Med alster af husslöjd förstås sådana förädlingsprodukter, hvilka inom riket eller någon del däraf allmänt äro föremål för folksysselsättning, eller på hvilkas utseende folksmaken tryckt sin särskilda prägel⁹⁾.

Därest vidare tillverkare af varor vill försälja sina egna tillverkningar under kringförande utom bosättningsorten, hänföres sådan försäljning jämväl till handel; och äro därå de för s. k. gårdfarihandel (se No. 2) gällande bestämmelser tillämpliga. Fri försäljningsrätt under kringförande hafva likväl fabrikanter och handtverkare, som anmält sig till idkande af fabrik eller handtverk och som antingen själfve eller med biträde endast af hustru och hemmavarande barn verkställa försäljningen, dock under vissa närmare angifna villkor, äfvensom produ-

1) Seth s. 15—16 och Advokaten s. 585. — 2) Lag ang. minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke d. 17 Okt. 1900, § 1. — 3) K. F. ang. minderårigas användande i arbete vid fabrik, handtverk eller annan handtering d. 18 Nov. 1881, § 8. Lag ang. minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke d. 17 Okt. 1900, § 1. — 4) Seth s. 62—63. — 5) Seth s. 18—20. — 6) Seth s. 20—25. — 7) Seth s. 27. — 8) N. F. § 2 och § 11 mom. 1 och 3. Seth s. 27—37 och 59—60. jmf. Rabenius s. 251. — 9) Seth s. 42.

other occupations are meant occupations with a view to the preparation of things not belonging to handicrafts properly so-called, as for example the occupations of bakers, brewers, butchers, builders and masons¹⁾, also of distillers²⁾.

The exploitation of factories is distinguished from handicrafts and other manual occupations by the greater extent of the operation, the application of machinery and an extensive division of labour. Both handicrafts and other manual occupations may, however, in certain respects be legally placed on a level with the *exploitation of factories* if "they are exercised on so large a scale or under such circumstances in other respects that the handicrafts and manual occupations in question must reasonably be considered as factories"³⁾. These occupations are handicrafts and other manual occupations carried on on the scale of factories.

By *commerce* one ought, on the other hand, according to the Free Trading Ordinance, to understand *such operations as have in view the purchase or exchange of goods in order to dispose of them anew without essentially transforming them*; this, however, on condition that the operation in question is performed in *a person's own name*, either for his own account or under a commission from some other person; that the operation is performed in the exercise of *a trade or profession*; and that the operation is performed *with a view to making profit*⁴⁾.

Commerce consequently being also *commerce in goods*, it cannot have as its object immovables or such movables as buildings erected on the ground of some other person, mines or parts of mines⁵⁾.

Nor, according to Swedish law, can *commerce* not properly so-called, as, for example, dealings in securities, banking and insurance operations, or such commission operations as do not directly have the purchase and sale of goods as their object, be included in the term "commerce".⁶⁾ In certain respects, however, the term "commerce" has a wider application than that indicated above.

As a general rule every producer of goods is entitled to sell his own products without special declaration or special authorisation⁷⁾. But in two cases the term "commerce" has been extended so as to comprise situations which would otherwise come within the juridical notion of productive occupations properly so-called.

If a producer wishes to sell his own products "*in a shop or from a warehouse*" such a sale is comprised in the term "commerce"; and if in his capacity as a producer he is entitled without special declaration to exercise his productive occupation, he must in this case make a declaration concerning his commerce. Consequently those persons who, with the assistance only of their wives and children staying at home, produce for sale objects of manufacture and handicrafts, as well as peasants who, with the assistance only of their wives, children staying at home and their servants lawfully employed, produce for sale so-called products of home industries, are under the conditions here indicated liable to make a declaration regarding their commerce. The same rule also applies to producers of necessaries of life, agricultural and farm produce and products of genuine manual home work⁸⁾.

Note. *Home industries* are supplementary operations, accessory occupations which fill up the hours free from the principal occupation, and operations which are performed without the assistance of workmen specially engaged for this purpose. Products of home industries may consist in products of manufacture or of handicrafts. *Products of genuine manual home work* are understood to be such finished products as within the Kingdom or some part of the Kingdom are generally the object of the occupation of the people, or the appearance of which the taste of the people has specially influenced⁹⁾.

Further if producers of goods wish to sell their own products *by hawking them outside the place of their domicile*, such sale is also placed on a level with commerce; and the provisions applicable to the so-called hawkers' trade (see No. 2) apply to this kind of commerce. Nevertheless, those manufacturers and handicraftsmen have a free right of selling and hawking, who have declared themselves as exercising the exploitation of factories and handicrafts, and who, either themselves or with the assistance only of their wives and children staying at home,

1) Seth pp. 15—16 and "the Advocate" p. 585. — 2) Act concerning the employment of minors and women in industrial occupations, of 17th Oct. 1900, § 1. — 3) R. O. concerning the employment of minors in factories, handicrafts or other manual occupations, of 18th Nov. 1881, § 8. Act concerning the employment of minors and women in industrial occupations of 17th Oct. 1900, § 1. — 4) Seth pp. 62—63. — 5) Seth pp. 18—20. — 6) Seth pp. 20—25. — 7) Seth p. 27. — 8) F. T. O. § 2 and § 11, paragraphs 1 and 3. Seth pp. 27—37 and 59—60. Cf. Rabenius p. 251. — 9) Seth p. 42.

center af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt alster af inhemsk husslöjd¹⁾.

2. Olika slag af handel. Följande olika slag af handel hafva rättslig betydelse, nämligen:

a) Grosshandel;

b) Varuförsäljning „i bod eller från annat upplagsställe“ af sådan omfattning, att den icke är att hänföra till månglerirörelse (se litt. c.) (kallas i det följande „bodhandel“);

c) Mångleri- eller annan sådan mindre handelsrörelse, som idkas med biträde endast af hustru och barn (kallas i det följande „månglerirörelse“);

Anm. De under litt. b) och c) omförmälda slag af handel motsvaras af uttrycket: „försälja varor i bod eller från annat upplagsställe“ i N. F. § 2. och motsvara tillsammans den äldre rättens begrepp *minuthandel* med tillägg af tillverkares försäljning af egna tillverkningar, därest den äger rum under form af bodhandel;

d) Handel under kringförande inom bosättningsorten²⁾;

Anm. Bosättningsort är det distrikt, där en person är mantalsskrifven. Mantalsskrifningsdistriktet är stad, socken å landet eller, där socken tillhör flera fögderier, fögderidelen af socken³⁾.

e) Handel under kringförande utom bosättningsorten, annorledes än å marknad;

Härunder höra dels realisation, dels gårdfarihandel.

Med realisation förstås, att en handlande utom den ort, där han anmält sig till handels idkande, eller ock å sådan ort, innan kontor af stadigvarande beskaffenhet där inrättats⁴⁾ på kortare tid å auktion eller under hand annorledes än å marknad afyttrar lager af handelsvaror.

Med gårdfarihandel förstås, att en person, själf eller genom annan, utom den ort, där han är bosatt, kringför varor till salu annorledes än å marknad.

f) Marknads- och torghandel.

3. Begreppet köpman. Vid sidan af det ofvan angifna begreppet handel finnes begreppet köpman, som har sin särskilda omfattning och betydelse⁵⁾.

Den för denna fråga grundläggande författningen är K. F. ang. handelsböcker och handelsräkningar den 4 Maj 1855, hvars § 28 förklarar, att hvad i denna författning är stadgad för köpmän, gäller i alla afseenden äfven å de öfrige af dem, som enligt 1 och 2 § böra hålla handelsböcker. Härmed har till grund för köpmansbegreppet lagts plikten att föra handelsböcker, så att alla bokföringspliktiga förklarats vara köpmän.

Ofvan åberopade § 1 af K. F. den 4 Maj 1855 innehåller en allmän föreskrift, att „en hvar, som till sitt yrke gjort att i gross eller i minut handel såsom näring idka eller att varor till försäljning tillverka eller bearbeta, vare, ehvad det är enskild man, bolag eller förening, pliktig ordentliga handelsböcker föra“. Det samma gäller för enkelt bolag, som blifvit i handelsregistret infördt, äfvensom för alla aktiebolag, utan afseende å den rörelse som bedrives.

Såsom närmare förklaring fogas till denna allmänna föreskrift en uppräknig af yrken, som falla under § 1. Enligt uttrycklig föreskrift i § 2 skola således följande föra handelsböcker, nämligen: 1. de, som drifva penninghandel och bankrörelse; — 2. de, som för egen räkning eller i kommission in- eller utrikes uppköpa varor för att försälja dem; — 3. de, som i kommission emottaga varor till försäljning; — 4. de, som för in- eller utrikes sjöfart bygga eller utrusta skepp eller fartyg för att upplåta dem på frakt eller försälja dem; — 5. idkare af försäkringsrörelse; — 6. idkare af apoteksrörelse; — 7. idkare af boktryckeri- och bokförlagsrörelse; — 8. idkare af gröfre eller finare smidesbruk och af verk för tackjärnsblåsning

¹⁾ N. F. § 9 mom. 4 och § 11 mom. 2—3. Seth s. 37—59. — ²⁾ N. F. § 9 mom. 4 a contrario. — ³⁾ K. F. ang. mantalsskrifning den 6 Aug. 1894, § 1 mom. 1 och § 3 mom. 1. — ⁴⁾ N. F. § 9 mom. 3 endigt K. F. den 4 Dec. 1908. — ⁵⁾ Rotschilds Handbok s. 99—101.

effect the sale, only, however, on certain conditions the details of which are indicated, and also the producers of necessities of life, agricultural and farm produce and products of genuine manual home work¹).

2. Various kinds of commerce. From a juridical point of view the various kinds of commerce may be divided as follows:

a) *Wholesale trade*:

b) Sale of goods "*in shops or from other warehouses*" to such an extent that it cannot be considered to be comprised in the term petty trade (see letter c) (hereinafter called "*shop trade*");

c) *Petty trade* or such other minor trading operations as are exercised with the assistance of only wife and children (hereinafter called *petty trade*):

Note. The kinds of commerce mentioned under letters b) and c) correspond to the expression "sale of goods in shops or from other warehouses" contained in F. T. O. § 2, and together correspond to the term *retail trade* of ancient law, with the addition of the sale on the part of producers of their own products, if such sale takes place in the form of shop trade:

d) Commerce by hawking *within a person's place of domicile*²);

Note. *The place of domicile* is the district where a person is inscribed in the register of assessment. The district of assessment is a town, a parish in the rural districts, or, where a parish belongs to several bailiwicks, the bailiwick where the part of the parish in question is situated³).

e) Commerce by hawking *outside the place of domicile*, otherwise than at markets;

To this category partly clearance sales and partly hawking properly so-called belong.

Clearance sales are understood to mean that a trader, outside the place where he has made a declaration with a view to the carrying on of his trade, or at such place before a permanent office has been established there⁴), disposes of stocks of merchandise during brief periods by auction or private sale otherwise than at markets.

Hawking trade properly so-called is understood to mean that a person, either himself or by means of some other person, takes goods round for sale otherwise than at markets outside the place where he is domiciled.

f) Trade at fairs and markets.

3. The term "*trader*". Besides the term "commerce" as defined above, we have the term "trader" with its special sphere and significance⁵).

The enactment on which this matter is based is the R. O. concerning commercial books and commercial accounts, of 4th May 1855, § 28 of which enacts that the provisions of this Ordinance with regard to traders apply also in all respects to all other persons who, according to §§ 1 and 2, are obliged to keep commercial books. Owing to this circumstance *the obligation to keep commercial books* forms the basis of the conception of a trader, to the effect that all persons liable to keep books are declared to be traders.

§ 1 of the R. O. of 4th May 1855 above referred to contains a general provision that "every person is bound to keep regular commercial books who has made it his occupation to carry on wholesale or retail trade or to produce or prepare goods for sale, whether it is an *individual*, a *partnership* or *company* or a *society*". The same rule applies to *simple partnerships* which have been notified in the *commercial register*, as well as to *all joint stock companies*, without taking into consideration the kind of business they carry on.

As a further explanation an enumeration of occupations coming within § 1 is added to this general provision. According to express provisions contained in § 2, the following persons are bound to keep commercial books: 1. those who engage in money and banking operations; — 2. those who for their own account or on commission at home or abroad buy goods with a view to re-selling them; — 3. those who receive goods on commission for the purpose of selling them; — 4. those who, for navigation at home or abroad, build or equip ships or vessels with a view to letting them for freight or selling them; — 5. those who carry on insurance business; — 6. chemists; — 7. printers and publishers; — 8. those who exploit forges for rough

1) F. T. O. § 9, par. 4 and § 11, pars. 2—3. Seth pp. 37—59. — 2) F. T. O. § 9, par. 4 a contrario. — 3) R. O. concerning the inscription of the names of persons in the register of assessment, of 6th Aug. 1894, § 1, par. 1 and § 3, par. 1. — 4) F. T. O. § 9 par. 3, in accordance with the R. O. of 4th Dec. 1908 — 5) Rotschild's Manual, pp. 99—101.

och järngjuteri; — 9. idkare af fabriker och manufakturverk; — 10. idkare af de borgerliga yrken, som hafva till ändamål att till försäljning bereda lifsmedel eller drycker; samt — 11. de, som gjort till sitt yrke att på beting öfvertaga uppförande och bättrande af hus och byggnader.

Enligt samma § äro från skyldighet att föra handelsböcker befriade: A) jordbrukare och idkare af de näringar, hvilka sammanhånga med jordbruket eller äro att betrakta såsom föremål för husflit; — B) idkare af grufdrift och bergsmannahandtering; — C) handtverkare, som hufvudsakligen förfärdiga varor på beställning; — D) de, som utan biträde af andra än hustru och barn idka mångleri- eller annan sådan mindre handelsrörelse; och — E) de, som utan biträde af andra än hustru och barn bereda lifsmedel, drycker eller andra varor till försäljning.

Anm. Den uppräknig af bokföringspliktig näring, som finnes i § 2 af K. F. ang. handelsböcker och handelsräkningar den 4 Maj 1855, är att anse såsom föråldrad och ofullständig. Den har också föranlett yrkande om revision af ifrågakvarande bestämmelser. Då emellertid underlåtenhet att fullgöra bokföringsplikten kan medföra straffrättsliga påföljder (se sid. 71 § 11), torde skyldigheten att föra handelsböcker icke kunna utsträckas till andra näringsgrenar än de i författningen uttryckligen angifna.

Anm. Till jordbrukets binäringar (se litt. A) äro att hänföra a) trädgårdsskötsel, b) boskapskötsel, c) skogsafverkning, d) jagt, e) fiske, f) tillgodogörande af sådana mineralrikets alster, som icke äro föremål för inmutning eller koncession t. ex. sten — och kalkbrytning, sand- och grustägt etc., samt g) mejeri, kvarn- och sågverksdrift för tillgodogörande af egna produkter.

Till idkare af grufdrift och bergsmannahandtering (se litt. B.) må hänföras all sådan näringsverksamhet, som afser att från landets djupområde upphämta föremål för inmutning eller koncession t. ex. järn- koppar- bly- och zinkmalmer m. m. samt stenkol och eldfasta leror.

4. Köpmansbegreppets rättsliga användning. Detta på bokföringsplikten uppbyggda köpmansbegrepp har sin särskilda användning inom rättslifvet. Först och främst ligger det till grund för firmaplikten, ity att, enligt § 8 i lag ang. handelsregister, firma och prokura den 13 Juli 1887, hvar som vill idka „handel eller annan näring“, med hvars utföfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, är pliktig att till införande i handelsregistret anmäla sin firma. Vidare är bildandet af handelsbolag beroende på begreppet köpman. Enligt § 1 i lag om handelsbolag och enkla bolag den 28 Juni 1895 kallas det handelsbolag, när två eller flera sluta bolag för att under gemensam firma idka „handel eller annan näring“, med hvars utföfvande följer skyldighet att föra handelsböcker.

Så är begreppet köpman konstituerande för begreppet köpmans konkurs. Enligt § 139 i konkurslagen den 18 Sept. 1862 förstås med köpman i konkurslagen enhvar, som idkar eller under loppet af ett år, innan ansökning om konkursen gjordes, idkat sådan „handel eller rörelse“, hvaröfver han är pliktig föra handelsböcker.

Än vidare är köpmansbegreppet bestämmande för begreppet handelsköp, enär enligt § 4 i lag om köp och byte den 20 Juni 1905, det köp, som är slutet emellan köpmän i och för deras rörelse kallas handelsköp, hvarvid med köpman förstås en hvar, som är pliktig att föra handelsböcker.

Samma köpmansbegrepp ligger likaledes till grund för bestämmandet af begreppet handelsmål, enligt § 1 i lag om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid behandling af handelsmål den 20 Juni 1905¹⁾. Med handelsmål förstås härvid tvist om anspråk, som grundar sig på köp af lös egendom eller på aftal om inköp eller försäljning i kommission af sådan egendom, där köpet eller kommissionsaftalet slutits mellan köpmän i och för deras rörelse; och såsom köpman skall vid tillämpning af denna lag anses enhvar, som är pliktig att föra handelsböcker.

Slutligen motsvaras ock uttrycket „köpman“ i § 30 af växellagen den 7 Maj 1880 af samma köpmansbegrepp. Enligt denna bestämmelse är växelnehafvaren

¹⁾ Se fol. 15 n. 6.

and fine work, pig-iron works and iron foundries; — 9. exploiters of factories and manufacturers; — 10. those who exercise civil professions with a view to preparing necessities of life or beverages for sale; and — 11. those whose occupation is to undertake the erection and repairing of houses and buildings by contract.

According to the same § the following are *exempted* from the obligation to keep commercial books: A) agriculturists and persons engaged in those occupations which are connected with agriculture or are to be considered as the object of home industries; — B) exploiters of mines and quarries; — C) handicraftsmen who principally make goods to order; — D) those who without the assistance of other persons than their wives and children carry on petty trade or other similar commerce of small importance; and — E) those who without the assistance of other persons than their wives and children prepare comestibles, beverages or other goods for sale.

Note. The enumeration of persons bound to keep books which is to be found in § 2 of the R. O. concerning commercial books and commercial accounts, of 4th May 1855, must be considered obsolete and incomplete. This enumeration has also occasioned requests for a revision of the provisions in question. As, however, the omission to carry out the obligation to keep books may entail criminal liability (cf. p. 71 § 11), the obligation to keep commercial books presumably cannot be extended to branches of trade other than those expressly mentioned in the Ordinance.

Note. The accessory occupations of agriculture (see letter A) include a) gardening, b) cattle breeding, c) forestry, d) hunting, e) fishing, f) the preparation of such products of minerals as are not the object of appropriation or concession, as, for example, the exploitation of quarries and limestone rocks, sand and gravel-pits, etc.; and g) the exploitation of dairies, mills and saw-mills with a view to the preparation of the exploiter's own products.

In the *exploitation of mines and quarries* (see letter B) all such occupations must be included as have in view the extraction from the depths of the soil of ores and minerals which may be the object of appropriation or concession, as, for example, iron, copper, lead and zinc ores, etc., and coal and fire-clay.

4. The juridical application of the term "trader". The conception of a trader based on the obligation to keep books has various applications in the juridical sphere. The conception is in the first place the basis of the *obligation to have a firm name*, in the sense that, according to § 8 of the Act concerning commercial registers, firms and proxies of 13th July 1887, any person desirous of carrying on "trade or other occupations", the carrying on of which involves the obligation to keep commercial books, is bound to declare his firm name with a view to having it entered in the commercial register. Further, the formation of a *commercial partnership* is based on the conception of a trader. According to § 1 of the Act on commercial partnerships and simple partnerships of 28th June 1895, we have a commercial partnership before us when two or more persons establish an association in order to carry on under a common firm name "trade or other occupations", the carrying on of which involves the obligation to keep commercial books.

Similarly the conception of a trader is essential for the conception of *trader's bankruptcy*. According to § 139 of the Bankruptcy Act of 18th Sept. 1862, by a "trader" is in bankruptcy law meant any person who carries on, or in the course of a year before the application for bankruptcy is presented, has carried on a "trade or business" in respect of which he is bound to keep commercial books.

The conception of a trader is further decisive with regard to the conception of a *commercial sale*, as, according to § 4 of the Act on sale and exchange of 20th June 1905, a sale which is concluded between traders within the sphere and in respect of their trade is called a commercial sale, and any person is understood to be a trader for this purpose who is bound to keep commercial books.

The same conception of a trader is also at the basis of the determination of what is a *commercial cause* according to § 1 of the Act of 20th June 1905¹⁾ concerning the special composition of certain Town Tribunals when adjudicating on commercial causes. By commercial causes in this connection are meant disputes concerning claims which are based on the sale of movables, or on agreements concerning the purchase or sale on commission of such property, where the sale or commission agreement has been concluded between traders within the sphere and in respect of their trade; and in the application of this Act any person is considered a trader who is bound to keep commercial books.

Finally the same conception of a trader also corresponds to the term "trader" in § 30 of the Bills of Exchange Act of 7th May 1880. According to this provision

¹⁾ See p. 15 No. 6.

och öfverlåtare berättigade att efter protest anställa återgångstalan om erhållande af säkerhet för osäkert godkännande, därest acceptanten, „om han är köpman inställt sina betalningar“ och han icke, när växelnehafvaren det äskat, ställt säkerhet för växelns inlösen å förfallotiden.

Kapitlet II. Villkoren för rätt att drifva handel.

5. Om relativ näringsfrihet i allmänhet. Näringsfrihetsförordningen grundar sig på principen om relativ näringsfrihet, d. v. s. frihet för hvarje person ej blott att drifva det yrke, som mest tilltalar honom, utan ock att med hvarandra förena äfven olikartade yrken, samt att utöfva sin näring på hvilken ort som helst och utsträcka densamma till flera orter eller flera lokaler inom samma ort, endast med de inskränkningar, som för vissa fall föranledas däraf att näringsidkare skall äga vissa egenskaper och iakttaga vissa föreskrifter. Därför är näringsfriheten inskränkt med afseende å vissa särskilda näringsgrenar. Slutligen äger ej lika stor frihet rum för utlänningar som för svenskar¹⁾.

A. Villkoren för rätt att drifva handel i allmänhet.

a) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till personerna.

6. Svensk och utlänning. Med hänsyn till personerna gälla särskilda regler för svenska medborgare och för utlänningar.

Gränsen mellan svensk och utlänning är att uppdraga i öfverensstämmelse med lag om förvärfvande och förlust af medborgarerätt den 1 Okt. 1894, som är af följande lydelse:

§ 1. Svensk medborgarerätt förvärfvas, på grund af födsel, af äkta barn, hvars fader har svensk medborgarerätt.

2. Utländsk man eller utländsk ogift qvinna, som är född i riket och här oafbrutet haft sitt hemvist intill uppnådd ålder af tjugutvå år, blifver svensk medborgare, så framt han eller hon icke under sista året hos Kon:s bef:de i länet genom därom afgifven skriftlig förklaring afsagt sig rättigheten att varda svensk medborgare och därvid tillika med behörigt bevis styrkt sig äga medborgarerätt i annat land. Rätt till afsägelse, som nu är nämnd, äger ej rum för den, som är född af utlänning, hvilken själf begagnat sig af sådan rätt.

Då svensk medborgarerätt på grund af denna § förvärfvas af utländsk man, tillkommer sådan rätt äfven hans hustru och äkta barn.

3. Utländsk qvinna, som gifter sig med svensk medborgare, förvärfvar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, blifva jämväl de barn, där de ännu äro omyndiga, svenske medborgare.

4. Svensk medborgarerätt förvärfvas vidare genom naturalisation i den ordning och under de villkor, som finnas bestämda genom särskild lag.

Naturalisation af utländsk man medför, om därvid ej annorlunda bestämts, svensk medborgarerätt äfven för hans hustru och omyndiga äkta barn.

5. Svensk medborgarerätt förloras af den, som blifver medborgare i annat land.

Önskar någon, för vinnande af utländsk medborgarerätt, att frikallas från sina medborgerliga förpliktelser till Sverige, göre därom ansökning hos Konungen. Bifalles ansökningen, varde därvid såsom villkor stadgadt, att sökanden inom viss utsatt tid skall hafva förvärfvat medborgarerätt i annat land.

6. Svensk qvinna, hvilken gifter sig med den, som ej är svensk medborgare, förlorar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, och äro de, då föräldrarne med hvarandra ingå äktenskap, ännu omyndiga, förlora jämväl de barn svensk

¹⁾ Rotschilds Handbok s. 101.

the holder and endorser of a bill of exchange is entitled on protest to have recourse in order to obtain security in the case of insufficient acceptance, when the acceptor "if he is a trader and has suspended his payments", has not, on the demand of the holder of the bill, given security for the payment thereof at maturity.

Chapter II. Conditions on which the right to carry on trade can be obtained.

5. Relative liberty of trading in general. The Free Trading Ordinance is based on the principle of *relative liberty of trading*, i. e. the liberty for any person not only to follow the occupation which he prefers, but also to combine dissimilar occupations with one another, and to carry on his trade at any place whatever and extend the same to several localities or several places in the same locality, subject only to those limitations which in certain cases are occasioned by the fact that the persons who carry on trade must possess certain qualifications and observe certain provisions. In addition, the liberty of trading is limited as regards certain special branches of trade. Finally, foreigners have not as great a liberty to trade as Swedes¹⁾.

A. Conditions on which the right to carry on trade in general can be obtained.

a) *Conditions on which the right to carry on trade can be obtained in regard to persons.*

6. Swedes and foreigners. In regard to *persons* there are special rules applicable to *Swedish citizens* and to *foreigners*.

The demarcation between Swedes and foreigners must be drawn in conformity with the Act concerning *the acquisition and loss of the citizen right*, of 1st Oct. 1894, which reads as follows:

§ 1. The Swedish citizen right is acquired by birth, by legitimate children whose fathers have the Swedish citizen right.

2. A foreigner or a foreign unmarried woman who was born in the Kingdom and has had his or her domicile here without interruption until the age of twenty-two years accomplished, becomes a Swedish citizen, provided that he or she has not in the course of the last year renounced his or her right to become a Swedish citizen by means of a written declaration made to this effect to the King's high sheriff of the county, and at the same time proved by means of a sufficient certificate that he or she possesses the citizen right in another country. The right of renunciation above mentioned does not apply in respect of persons born of foreigners who have themselves exercised such right.

When the Swedish citizen right on the basis of this § is acquired by a foreigner, this right also devolves on his wife and legitimate children.

3. A foreign woman who marries a Swedish citizen acquires through the marriage the Swedish citizen right.

If the spouses have had children before their marriage, those children who are still minors also become Swedish citizens.

4. The Swedish citizen right is further acquired through naturalization in accordance with those formalities and subject to those conditions which have been provided by a special Law.

The naturalization of a foreigner, if nothing has been provided to the contrary, involves the Swedish citizen right also for his wife and legitimate children who are minors.

5. The Swedish citizen right is lost by persons becoming citizens of other States.

If any person desires, with a view to the acquisition of a foreign citizen right, to be exempted from his obligations as a citizen in Sweden, he shall make an application to this effect to the King. If the application is granted, it shall at the same time be stipulated as a condition that the applicant shall have acquired the citizen right in another State within a certain fixed time.

6. A Swedish woman who marries a foreigner loses her Swedish citizen right by the fact of the marriage.

If the spouses have had children before their marriage, and if the children are still under age when their parents marry, these children also lose their Swedish

¹⁾ Rotschild's Manual, p. 101.

medborgarerätt. Äro de vid sagda tid till myndig ålder komna, behålla de sin svenska medborgarerätt.

7. Har svensk man eller svensk ogift kvinna, efter uppnådd ålder af tjuguetå år, eller änka, efter äktenskapets upplösning, i tio år oafbrutet haft sitt hemvist utom riket, förloras jämväl medborgarerätten, där ej vistan det utomlands föranledts af offentligt uppdrag för riket, eller ock förbehåll göres om medborgarerättens bibehållande genom en inom nämnda tids utgång hos svensk beskickning eller svenskt konsulat afgifven skriftlig förklaring i enlighet med de närmare bestämmelser, som af Konungen meddelas. Sådan förklaring skall, för att fortfarande äga giltighet, förnyas inom hvar tionde års slut; den kan icke med laga verkan afgifvas af annan än den, som själf utflyttat ur riket, och hans efterkommande i första led samt änka efter sådan person, som nu är nämnd.

Förlust af medborgarerätt enligt denna § för svensk man medför förlust af sådan rätt äfven för hans hustru och omyndiga äkta barn, såvida de ej blifva i riket kvar.

Konungen äger genom öfverenskommelse med främmande stat inskränka eller upphäfva tillämpligheten, såvidt förhållandet till sådan stat angår, af de ofvan i denna § meddelade bestämmelser. (Lag den 27 April 1906.)

8. Den som i följd af bestämmelserna i 7 § förlorat svensk medborgarerätt och icke blifvit medborgare i annat land, återvinner medborgarerätten, då han tager hemvist i riket, eller ock Konungen medgifver, att medborgarerätten därfrutan återvinnas må.

Har konungen öfverenskommit med främmande stat, att den, som varit svensk medborgare och vunnit medborgarerätt i det främmande landet, skall anses hafva afstått från denna rätt, när han ånyo bosatt sig här i riket och härstädes vistats viss tid; förlorar någon på sådan grund sin utländska medborgarerätt, återvinner han samtidigt svensk medborgarerätt.

Återvinnes i enlighet med hvad ofvan i denna § sägs svensk medborgarerätt af mannen, tillkommer sådan rätt också hans hustru och omyndiga äkta barn, där ej i fall, hvarom i andra stycket förmäles, de hvarken äro bosatta här i riket, när medborgarerätten af mannen återvinnes, eller jämte honom förlorar medborgarerätt i det främmande landet. Lag den 7 Maj 1909, hvari tillika stadgas:

Denna lag träder i kraft, genast efter utfärdandet. Förutvarande svensk medborgare, som då är bosatt här i riket och på grund af öfverenskommelse, som i 8 § andre stycket afses, förlorat sin utländska medborgarerätt, återvinner vid lagens trädande i kraft svensk medborgarerätt. Återvinnes sålunda svensk medborgarerätt af mannen, tillkommer sådan rätt jämväl hans hustru och omyndiga äkta barn, såframt de äro bosatta här i riket, då lagen träder i kraft, eller jämte mannen förlorat medborgarerätt i det främmande landet. Oäkta barn följer i fråga om medborgarerätten modern i fall, där enligt bestämmelsen i föregående punkt äkta barn följer fadern.

9. Oäkta barn, hvars moder är svensk medborgare, förvärfvar genom födseln svensk medborgarerätt. Det följer i fråga om medborgarerätten modern jämväl i öfriga fall, där enligt bestämmelserna i denna lag äkta barn följer fadern. Ändras moderns ställning i afseende å medborgarerätten i följd af äktenskap med annan än fadern, sker därigenom ej ändring i den medborgarerätt, som dessförinnan tillkom hennes oäkta barn.

10. Barn, som anträffas här i riket, utan att kunskap om dess ställning i afseende å medborgarerätten vinnes, anses, intilldess annat utrönes, som svensk medborgare.

Öfvergående stadgande.

Denna lag träder i kraft den 1 Januari 1895; kommande de i 2 § meddelade bestämmelser att tillämpas jämväl i fråga om utlänning, som är född före nämnda tid, såvida han då ännu ej uppnått tjuguetå års ålder.

citizen right. If the children are of age at the said time, they retain their Swedish citizen right.

7. If a Swede or a Swedish unmarried woman, after the age of twenty-one years accomplished, or a widow after the dissolution of the marriage, has had his or her domicile outside the Kingdom, for ten years without interruption, the Swedish citizen right is also lost unless the sojourn abroad has been occasioned by an official mission on behalf of the Kingdom or a reservation is made with a view to the retention of the citizen right by means of a written declaration made before the expiration of the said time to a Swedish Legation or Swedish Consulate in accordance with the detailed provisions enacted by the King. Such declaration, in order to be permanently valid, shall be renewed during the period of every ten years; this declaration cannot with legal force be made by any other person than the one who has emigrated from the Kingdom, and his descendants in the first degree, and the widow of such person as is now referred to.

The loss of the citizen right according to this § incurred by a Swede involves the loss of such right also in respect of his wife and legitimate children who are under age, provided that they have not remained in Sweden.

The King has a right, by means of an agreement with a foreign State, to limit or suspend the application, in so far as the relation to such State is concerned, of the provisions indicated above in this § (Act of 27th April 1906).

8. A person who in virtue of the provisions of § 7 has lost his Swedish citizen right, and who has not become a citizen of another State, acquires his citizen right anew when he re-establishes his domicile in Sweden, or when the King grants the renewal of the citizen right without such re-establishment of domicile.

If the King has agreed with a foreign State that persons who have been Swedish citizens and acquired the citizen right in the foreign State in question shall be considered as having renounced this right when they have anew become domiciled in this Kingdom and lived here for a certain time; if any person on this basis loses his foreign citizen right, he at the same time re-acquires his Swedish citizen right.

If, in pursuance of the above provision of this Act, the Swedish citizen right is acquired anew by the man, such right also devolves on his wife and legitimate children who are under age, unless in such cases as are dealt with in the second paragraph they are either not domiciled in this Kingdom at the time when the citizen right is re-acquired by the man or together with him lose their citizen right in the foreign State. Act of 7th May 1909, which also provides:

This Act shall come into force immediately on its promulgation. Persons having the Swedish citizen right previously and who at the time of the promulgation are domiciled in this Kingdom and on the basis of the agreement provided for in the second paragraph of § 8 have lost their foreign citizen right, acquire their Swedish citizen right anew by the coming into force of the Act. If in this manner the Swedish citizen right is acquired anew by the man in question, such right also devolves on his wife and legitimate children who are under age, provided that they are domiciled in this Kingdom at the time of the coming into force of the Act, or together with him have lost their citizen right in the foreign State. Illegitimate children follow their mothers as regards their citizen right in cases where in accordance with the provision of the preceding paragraph legitimate children follow their fathers.

9. Illegitimate children whose mother is a Swedish citizen, acquire by their birth the Swedish citizen right. Such children, with regard to their citizen right, follow their mother also in the other cases where, according to the provisions of this Act, legitimate children follow their father. If the position of the mother in regard to her citizen right is altered as a consequence of a marriage contracted with some other person than their father, no alteration owing to this circumstance is made in regard to the citizen right which previously belonged to her illegitimate children.

10. Children who are found within this Kingdom without there being any knowledge obtainable concerning their position in regard to their citizen right, are considered Swedish citizens until the contrary is ascertained.

Transitory provisions.

This Act shall come into force on the 1st January 1895; the provisions of § 2 shall also be applied to foreigners who were born before the said time, provided that the foreigner in question has not at the time reached the age of twenty-one years.

Den i § 4 åsyftade lag är K. F. ang. ordningen och villkoren för utländsk mans upptagande till svensk medborgare den 27 Febr. 1858. Denna är af följande lydelse.

§ 1. Vill utländsk man blifva till svensk medborgare upptagen, göre därom hos Konungen ansökning.

2. Svensk medborgarerätt må kunna vinnas af utländsk man, som 1:o uppnått 21 års ålder, 2:o äger god frejd, 3:o varit boende trenne år i riket och 4:o har utväg att sig försörja.

Har utländsk man, enligt hvad i 28 § Regeringsformen medgifvet är, blifvit i rikets tjänst anställd, eller har han gjort sig känd för utmärkt skicklighet i vetenskap eller konst, eller i landtbruk, bergsbruk eller annan näring, eller finnes hans upptagande till svensk medborgare eljest för riket medföra gagn, då må medborgarerätt äfven tidigare efter inflyttningen i riket, än ofvan sagdt är, kunna honom beviljas.

3. Ansökning om svensk medborgarerätt skall vara åtföljd af bevis om sökandens ålder och från hvilket land han är, om tiden då han i riket inkommit och den eller de orter, där han sedermera varit boende, samt om hans frejd och trosbekännelse.

Härom skall ock den ämbetsmyndighet, hvars utlåtande öfver ansökningen Konungen inforrar, söka att inhämta och meddela de ytterligare upplysningar, som kunna finnas af nöden.

4. Då ansökning om svensk medborgarerätt bifalles, varde därvid såsom villkor stadgadt, att sökanden, inom den tid Konungen förelägger, skall inför vederbörande myndighet dels styrka, så framt sådant icke redan skett, att sökanden upphört att vara främmande makts undersäte, dels ock tro- och huldhetsed såsom svensk medborgare aflägga.

Är sökanden från sådant land, hvars lagar icke tillåta befrielse från undersätlig förbindelse, varde sökanden förelagdt att vid tro- och huldhetsedens fullgörande skriftligen afsäga sig de politiska förmåner och rättigheter, sökanden i det främmande landet innehar.

Anm. Frågor om medborgarerätt tillkomma justitiedepartementet.

7. Fri handelsrätt för hvarje svensk medborgare. Rätten för svenska medborgare att i Sverige drifva handel är antingen fri, eller beroende af särskild anmälan eller särskildt tillstånd.

Den fria handelsrätten tillkommer hvarje svensk medborgare i denna hans egenskap och är oberoende af de vanliga materiella eller formella betingelserna. Den kan sålunda utöfvas utan att den handlande behöfver hafva god frejd eller råda öfver sig själf och sin egendom; för dess utöfvande fordras icke något slags anmälan eller utverkande af något tillstånd.

Denna fria handelsrätt förekommer i följande fall: a) Handel under kringförande inom bosättningsorten¹⁾; — b) Handel under kringförande af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt alster af inhemsk husslöjd, såväl inom som utom bosättningsorten²⁾; samt — c) Marknads- och torghandel.

8. Handelsrätt efter särskild anmälan. I vanliga fall är rätten att drifva handel beroende af särskild anmälan.

Anmälan är af två slag, antingen näringsanmälan eller firmaanmälan.

Näringsanmälan skall göras af grosshandel, bodhandel och månglerirörelse, men firmaanmälan endast af grosshandel och bodhandel.

Såväl näringsanmälan som firmaanmälan skall göras skriftligen i Stockholm hos Öfverståthållareämbetet, i annan stad med egen jurisdiktion hos magistraten, men i stad utan egen jurisdiktion (Borgholm och Haparanda) hos stadsstyrelsen samt på landet hos konungens befallningshafvande³⁾.

¹⁾ N. F. § 9 mom. 1 o. 2 samt § 9 mom. 4 *a contrario*. — ²⁾ N. F. § 11 mom. 3. — ³⁾ N. F. § 9 mom. 1 o. 2 samt Lag ang. handelsregister, firma och prokura den 13 Juli 1887, § 16.

The Act indicated in § 4 is the R. O. *concerning the regulations and conditions required in order that foreigners may acquire the Swedish citizen right, of 27th Feb. 1858.* This Ordinance reads as follows:

§ 1. If a foreigner wishes to acquire the Swedish citizen right, he shall make an application to this effect to the King.

2. The Swedish citizen right can be acquired by a foreigner who 1: has accomplished the age of 21 years, 2: has a good reputation, 3: has lived for three years in the Kingdom, and 4: has the necessary means of subsistence.

If a foreigner according to Article 28 of the Constitution has been engaged as a public functionary of the Kingdom, or if he has distinguished himself in science or art, or in agriculture, mining or some other occupation, or if it is found that his adoption as a Swedish citizen will in other respects be profitable to the Kingdom, the Swedish citizen right may also be granted to him within a shorter time than the aforesaid, after he has established himself in the Kingdom.

3. An application for acquisition of the Swedish citizen right shall be accompanied by evidence of the applicant's age and nationality, of the time of his arrival in the Kingdom, and of the place or places where he has since been living, and of his good reputation and the religion professed by him.

Concerning these particulars the authority whose opinion on the application is demanded by the King, shall also try to obtain and give such further information as may be found necessary.

4. When an application for the Swedish citizen right is granted, the grant is based on the condition that the applicant shall, within the time fixed by the King, in the first place certify before the competent authority that he has ceased to be the subject of a foreign power, if this has not already been done, and in the second place take the oath of faith and loyalty as a Swedish citizen.

If the applicant comes from a country the laws of which do not permit of his exoneration from the obligations of a citizen, the applicant shall be requested on taking the oath of faith and loyalty to renounce in writing those political advantages and rights which he possesses in the foreign country in question.

Note. The Ministry of Justice is competent in matters relating to the citizen right.

7. **The right of every Swedish citizen to freedom of trading.** The right of Swedish citizens to trade in Sweden is either *free*, or subject to *special declaration or special authorisation*.

The right to freedom of trading appertains to every Swedish citizen in his capacity as such, and is subject to the usual material and formal conditions. The right to freedom of trading may consequently be exercised without it being necessary that the trader in question should have a good reputation or have the power to dispose of his person and property; no special declaration or acquisition of an authorisation is required in order to be able to exercise the right to freedom of trading.

This right to freedom of trading exists in the following cases: a) trade by hawking *within* the place of residence¹⁾ of the trader concerned; — b) trade by hawking *with necessaries of life, agricultural and farm produce and objects of manual home industries*, both within and outside the place of residence²⁾ of the trader concerned; and — c) commerce at fairs and markets.

8. **The right of trading according to special declaration.** Ordinarily the right to carry on a trade is subject to a *special declaration*.

There are two kinds of declaration: it is either a *declaration of the occupation* or a *declaration of the firm name*.

A declaration of the occupation must be made by wholesale dealers, shopkeepers and petty traders, but a declaration of the firm only by wholesale dealers and shopkeepers.

Declarations of the occupation as well as those of the firm shall in *Stockholm* be made in writing at the Office of the Governor General, in *other towns* possessing a jurisdiction of their own to the magistrate, in towns not possessing their own jurisdiction (Borgholm and Haparanda) to the borough council, and in the rural districts to the King's high sheriff³⁾.

¹⁾ F. T. O., § 9, paragraphs 1 and 2, and § 10, paragraph 2, *a contrario*. — ²⁾ F. T. O., § 11, paragraph 3. — ³⁾ F. T. O. § 9, pars. 1 and 2, and the Act of 13th July 1887, § 16, concerning commercial registers, firms and proxies.

I de fall då både näringsanmälan och firmaanmälan erfordras, kunna de göras hvar för sig. Är likväl firmaanmälan åtföljd af det eller de betyg, som för näringsanmälan äro erforderliga, vare det så ansedt, som om näringsanmälan jämväl blifvit fullgjord (N. F. § 10 mom. 1).

Särskilda föreskrifter angående firmaanmälan finnas i lagen ang. handelsregister, firma och prokura den 13 Juli 1887 (den s. k. firmalagen).

De myndigheter, som skola mottaga näringsanmälan, äro skyldiga att öfver inkomna anmälningar föra särskild förteckning. Ingifna betyg skola förvaras¹⁾.

Myndigheterna äga icke verkställa annan pröfning af inkomna anmälningar än den, huruvida sökanden innehar de kvalifikationer, hvilka äro stadgade såsom villkor för handels drifvande. Förefinnas dessa kvalifikationer, är sökanden också ovillkorligen berättigad till handelns idkande²⁾.

Näringsanmälan innehåll är bestämmande för näringsrättighetens omfattning, så att t. ex den, som vill idka såväl handverk som bodhandel, måste anmäla bådadera.

Vid näringsanmälan skola fogas betyg, som utvisa, att sökanden för hvarje särskildt fall innehar de erforderliga kvalifikationerna.

Dessa äro för rättigheten att idka grosshandel, bodhandel eller månglerirörelse endast att 1. hafva „god frejd“; samt — 2. „råda öfver sig sjelf och sin egendom“.

I saknad af god frejd är den, som af domstol blifvit genom laga kraft vunnen dom förklarad förlustig medborgerligt förtroende, under den tid denna förlust varar³⁾. Tillvaron af god frejd styrkes genom s. k. frejdebevis, d. v. s. utdrag af prästbetyget (erhålles af vederbörande pastor).

Med uttrycket „råda öfver sig sjelf och sin egendom“ förstås förmågan att med bindande verkan sluta civilrättsliga aftal i allmänhet⁴⁾.

De, som icke råda öfver sig själfva och sin egendom äro a) omyndiga; b) konkursgäldenärer och c) kvinnor, som stå under målsmanskap.

Omyndiga äro de, som icke uppnått myndig ålder (21 år) eller, om de uppnått myndig ålder, blifvit af en eller annan anledning för omyndiga förklarade.

Fullmyndighet styrkes dels genom frejdebeviset, som innehåller uppgift om ålder, dels ock genom s. k. myndighetsbevis, som utfärdas af domaren på landet och rådhusrätten i stad och som innehåller, att personen i fråga, hvilken uppnått myndig ålder, icke blifvit omyndig förklarad.

Omyndig kan likväl vinna rättighet att idka handelsrörelse, såvida förmyndaren därtill samtycker och ikläder sig ansvarighet för de förbindelser, han i och för rörelsen kan komma att ingå. Under enahanda villkor må, därest handlande varder omyndig förklarad, rörelsen kunna fortsättas⁵⁾.

Anm. 1. Det antages, att m. i. n. å. r. i. g. för att kunna erhålla handelsrättighet måste hafva uppnått 15 års ålder⁶⁾.

Anm. 2. På grund af bestämmelsen i § 5 af näringsfrihetsförordningen att „efter näringsidkares död må rörelsen för sterbhusdelägarnes räkning fortsättas under ett år“, äger under sagda tid omyndig sterbhusdelägare, därest han i öfrigt besitter erforderliga egenskaper, idka handel utan tillstånd eller borgen af förmyndare.

Anm. 3. Då anmälningsinläga ingifves för omyndig, skall bestyrkt afskrift af förmyndareförordnandet ingifvas.

Den, som afträdt sin egendom till sina borgenärers förnöjande (konkursgäldenär), råder icke öfver sig själf och sin egendom och kan alltså icke heller drifva handel.

1) N. F. § 10, mom. 2. — 2) Rabenius s. 212—213. — 3) Seth s. 101—106; Advokaten s. 586—587. — 4) Seth s. 110. — 5) N. F. § 6. — 6) Seth s. 146—147.

In those cases where a declaration both of the occupation and the firm is required, the declarations may be made separately. If, however, a declaration of the firm is accompanied by the certificate or certificates which are requisite for the declaration of the occupation, it is to be considered as if a declaration of the occupation had been made at the same time (F. T. O. § 10, par. 1).

Special provisions concerning the declaration of firms are to be found in the Act concerning commercial registers, firms and proxies of 13th July 1887 (the so-called Firms Act).

It is incumbent on those authorities who are competent to receive declarations of occupations, to keep a *special record* of the declarations received. Documents with which they have been accompanied must be preserved¹⁾.

It is not incumbent on the authorities to subject the declarations received to any other verification than that of ascertaining whether the applicant possesses those qualifications which are prescribed by law as conditions for the carrying on of the trade. If these qualifications exist, the applicant has an absolute right to carry on the trade in question²⁾.

The contents of a declaration of occupation are decisive with regard to the extent of the trading right, to the effect that, for example, a person who wishes to carry on both a handicraft and a shop trade must declare both.

A declaration of occupation must be accompanied by certificates showing that the applicant possesses the necessary qualifications required in each particular case.

The qualifications required for the right to carry on a wholesale, shop or petty trade are only: 1. to have a "*good reputation*": and — 2. to have the power to "*dispose of one's own person and property*".

A person has not a good reputation who, by a judgment having the effect of *res judicata*, has been declared to have *forfeited his citizen right*, during the time of the forfeiture of such right³⁾. The existence of a good reputation is attested by means of a so-called *certificate of reputation*, i. e. an extract from the pastor's register (obtained from the competent pastor).

By the expression "*dispose of one's own person and property*" is meant the capacity to enter into agreements under the civil law in general with legal effect⁴⁾.

The persons who cannot dispose of their own person and property are: a) *minors*; b) *bankruptcy debtors*, and c) *women who are under marital authority*.

Minors are those who *have not come of age* (21 years), or those who, after having come of age, have for some reason or other been declared as *being under guardianship*.

The age of majority is attested either by a *certificate of reputation* which contains particulars as to age, or by the so-called *majority certificate*, which is issued by the judge in the rural districts and the Town Tribunal in towns, and which states that the person in question, who has reached the age of majority, has not been declared incapable of managing his own affairs.

A minor may, however, obtain the right to carry on a trade, if the guardian gives his consent to this effect and takes upon himself the responsibility for the obligations which the minor in question may contract *in and for his trade*. A trader who has been declared incapable of managing his own affairs may continue his trade on the same conditions⁵⁾.

Note 1. It is considered that a *minor* in order to obtain the right to trade must have reached the age of fifteen years⁶⁾.

Note 2. Owing to the provision contained in § 5 of the Free Trading Ordinance importing that "after the death of a trader his trade may be continued for one year for the account of his heirs", an heir who is incapable of managing his affairs may during the same period carry on trade without the authorisation or guarantee of his guardian, provided that in other respects he possesses the requisite qualifications.

Note 3. When a declaration is made on behalf of a person who is incapable of managing his own affairs, this document must be accompanied by a certified copy of the declaration of the guardian made on the matter.

A person who has *surrendered his property* (*cessio bonorum*) in favour of his creditors (a bankruptcy debtor), cannot dispose of his person and property and consequently cannot carry on a trade.

1) F. T. O. § 10, paragraph 2. — 2) Rabenius, pp. 212—213. — 3) Seth pp. 101—106; Advokaten pp. 586—587. — 4) Seth p. 110. — 5) F. T. O. § 6. — 6) Seth pp. 146—147.

Den, som anmäler handel, måste medelst s. k. konkursbevis, som utfärdas af domaren på landet och rådhusrätten i stad, styrka att han icke är under konkurs.

Anm. 1. Därest handlande kommer under konkurs, kan rörelsen visserligen fortsättas för konkursboets räkning till dess redan befintligt handelslager blifvit slutsåldt, men å andra sidan är det en med straff, enligt § 18 i näringsfrihetsförordningen, belagd förseelse att under konkursen försälja varor, som efter dess öppnande uppköpts. De s. k. konkursrealisationerna, som utgjort ett medel för illojal konkurrens, äro sålunda olagliga¹⁾.

Anm. 2. Efter konkursens afslutande kan gäldenären på nytt börja drifva handelsrörelse, äfven om han ej kan styrka, att han är från borgenärernas kraf fri²⁾.

Gifta kvinnor, som stå under mannens målsmanskap, kunna icke drifva handel.

Enligt § 4 af näringsfrihetsförordningen medgifves likväl „gift kvinna, som med mannen sammanlefver,“ rätt att idka handel, såvida mannen gifver sitt tillstånd därtill och ikläder sig ansvarighet för de förbindelser, hon i och för rörelsen kan komma att ingå. Här af följer att gift kvinna, som icke sammanlefver med mannen, eger utan mannens samtycke eller borgen drifva handel. Sådana fall inträffa, då makarna genom dom blifvit skilda till „säng och säte,“ då mannen förlöper eller öfvergifver sin hustru, eller då han aftjenar frihetsstraff³⁾.

För visst fall torde t. o. m. gift kvinna, äfven om hon med mannen sammanlefver, äga rätt att drifva handel, oberoende af mannens samtycke eller borgen.

Därest mannen är „för sjukdom eller af annan orsak“ för längre tid ur stånd att förvalta makarnas bo, torde, jämlikt grunderna för 9 kap. 2 § giftermålsbalken, hustrun vara berättigad att idka handel utan mannens samtycke eller borgen.

Anm. 1. Därest gift kvinna, som med mannen sammanlefver, har partiell rådighet öfver sin egendom, vare sig därigenom att hon vunnit boskillnad, eller därigenom att enligt föreskrift i äktenskapsförord eller gåfvobref eller testamente hon äger förvaltningsrätt öfver viss egendom, kan hon visserligen med civilrättslig verkan drifva handel, utan mannens borgen för sina förbindelser, eller t. o. m. utan hans samtycke, men näringsanmälan kan icke inregistreras af vederbörande myndighet om sådant begäres, utan hon blifver jämlikt 18 § näringsfrihetsförordningen förfallen till straff för olaga handel. Om gift kvinna, under ofvan angifna förutsättning, drifver handel med samtycke af mannen, men utan hans borgen för sina förbindelser, svarar hon för ingångna förbindelser, jämlikt 11 kap. 4 § giftermålsbalken, med sin giftorätt, d. v. s. sin andel i makarnas samfälda egendom, samt sin enskilda egendom. Drifver hon åter handel utan mannens vare sig samtycke eller borgen, svarar hon för ingångna förbindelser, jämlikt 11 kap. 5 § giftermålsbalken, endast med den egendom, hvaröfver hon under pågående äktenskap har full förvaltningsrätt.

Anm. 2. Därest mannen ikläder sig ansvarsförbindelse för hustrun, sträcker sig hans ansvarighet endast till de förbindelser, som hon direkt ingår i och för rörelsen, t. ex. betalningsskyldighet för borgade varor, lån af förlagskapital, lön åt biträden, hyra för lokal etc. men icke till sådana, som endast stå i indirekt sammanhang med rörelsen⁴⁾.

Anm. 3. Mannen kan närsomhelst återkalla meddeladt tillstånd för hustrun att drifva handel. Sådän återkallelse kan anses hafva kommit till tredje mans kännedom, därest handeln är grosshandel eller bodhandel, sedan anmälan därom blifvit gjord till handelsregistret. Är det åter fråga om mångleri-rörelse, måste mannen gentemot tredje man kunna styrka, att denne på något sätt haft kunskap om återkallelsen⁵⁾.

Anm. 4. För gäld, som gift kvinna ådrager sig i och för handel, som hon med mannens bifall idkar, ansvarar hon jämväl med egendom, som hon efter boskillnad eller äktenskapskillnad förvärfvar⁶⁾.

Vissa personer äro på grund af sin tjänsteställning förbjudna att drifva handel.

Dessa äro de, som hafva kronouppbörd om händer, eller äro allmänne åklagare, eller äro anställda såsom tjenstemän eller betjente vid tullverket. Förbudet gäller så länge bemälda personer äro i tjänst och jämväl för deras hustrur⁷⁾.

¹⁾ Seth s. 111 ff. — ²⁾ Seth s. 114. — ³⁾ Seth s. 121—124. — ⁴⁾ Seth s. 135. — ⁵⁾ Seth s. 138—140. — ⁶⁾ Lag om boskillnad d. 1 Juli 1898, § 19; Lag om bodelning vid äktenskapskillnad m. m. d. 1 Juli 1898, § 2. — ⁷⁾ N. F. §§ 3 o 4.

A person who declares a trade must by means of a so-called *bankruptcy certificate*, which in the rural districts is issued by the judge and in towns by the Town Tribunal, prove that he is not under administration in bankruptcy.

Note 1. When a trader is subjected to administration in bankruptcy, his business may without doubt be continued for the account of the bankruptcy estate until the stock of goods in hand has been disposed of, but, on the other hand, according to § 18 of the Free Trading Ordinance, it is a punishable offence to sell goods *during the bankruptcy* which have been bought after its commencement. The so-called *bankruptcy realisations*, which are a means of unfair competition, are consequently illegal¹⁾.

Note 2. After the conclusion of a bankruptcy, the debtor may commence to carry on trade anew, even when he cannot show that he is discharged from his creditors' claims²⁾.

Married women, being under the marital authority of their husbands, cannot carry on any trade.

According to § 4 of the Free Trading Ordinance, however, a "*married woman living with her husband*" is granted the right to carry on a trade, provided that her husband gives his consent to this effect and takes upon himself the responsibility for the obligations which she may contract *in and for her trade*. It results from this provision that a woman who does not live with her husband has a right to carry on a trade without the consent or guarantee of her husband. Such cases occur when the cohabitation of the spouses has been suspended by a judgment, when the husband *deserts* or *abandons* his wife, or when he *serves a term of imprisonment*³⁾.

In certain cases also a married woman, *even though she lives with her husband*, may have the right to carry on a trade independently of her husband's consent or guarantee.

If the husband "owing to illness or for some other reason" is for a long time unable to manage the common property of the spouses, the wife ought, reasoning by analogy from § 2 of Chap. 9 of the Marriage Act, to be entitled to carry on a trade without her husband's consent or guarantee.

Note 1. If a married woman living with her husband has the right partially to dispose of her property, either because she has obtained a separation of property, or because in pursuance of a provision of the marriage contract, or by virtue of a deed of gift or a will, she has the right to dispose of certain objects, she may certainly carry on trade with the effect resulting from the civil law without her husband undertaking responsibility for the obligations contracted by her, and even without his consent, but the declaration of the occupation may not, if a request is made to this effect, be registered by the competent authority, and according to § 18 of the Free Trading Ordinance she is subject to punishment for unlawful trading. If a married woman, on the hypothesis indicated above, trades with her husband's consent, but without his guarantee for the obligations contracted by her, she is liable for these obligations according to § 4 of Chap. 11 of the Marriage Act, in respect of her part of the conjugal property, that is to say, her part of the common property of the spouses, and also in respect of her separate property. If, on the other hand, she trades without either the consent or the guarantee of her husband, she is liable, according to § 5 of Chap. 11 of the Marriage Act, for obligations contracted, only in respect of the property of which during the marriage she has the right to dispose freely.

Note 2. If the husband takes upon himself the responsibility for the obligations contracted by his wife, this responsibility extends only to those obligations which she *directly* contracts in and for the purpose of her trade, as, for example, the obligation to make payment for goods bought on credit, the loan of working capital, the salaries of employees, the rent of premises, etc., and not to such obligations as are only indirectly connected with the trade⁴⁾.

Note 3. The husband may at any time *revoke* the authorisation given by him to his wife to carry on trade. Such revocation may be considered as having come to the knowledge of third persons, when the trade in question is a wholesale or shop business, after a declaration to this effect has been made in the commercial register. If, on the other hand, it is a question of a petty trade, the husband must, as against third persons, be able to prove that they somehow or other have had knowledge of the withdrawal⁵⁾.

Note 4. For debts which a married woman contracts in and for the purpose of the trade which she carries on with her husband's consent, she is also liable in respect of the property acquired by her after a *separation of property* or the *dissolution of the marriage*.⁶⁾

Certain persons, owing to their position as functionaries, are prohibited from carrying on trade.

Such persons are those who are *collectors of taxes*, or *public prosecutors*, or functionaries or employees of the administration of the customs. The prohibition is effective so long as the said persons are employed, and also in respect of their wives⁷⁾.

1) Seth p. 111 *et seq.* — 2) Seth p. 114. — 3) Seth pp. 121—124. — 4) Seth, p. 135. — 5) Seth, pp. 138—140. — 6) Act on separation of property of 1st July 1898 § 19; Act on division of property in case of dissolution of marriage etc. of 1st July 1898, § 2. — 7) F. T. O. §§ 3 and 4.

Liknande förbud gäller ock för m ä k l a r e enligt § 8 i K. Mäklareordningen den 9 Juni 1893 samt för notarius publicus enligt § 7 i K. Stadgan den 6 Okt. 1882 ang. notarii publici befattningen.

Anm. Allmänna åklagare äro justitiekansler, justitieombudsman, konungens befallningshafvande, fiskaler, kronofogdar och länsmän, d. v. s. alla, som äga å tjenstens vägnar anhängiggöra och utföra åtal¹⁾.

Emedan rättigheten att drifva grosshandel, bodhandel eller månglerirörelse är beroende af ofvan angifna personliga kvalifikationer, följer däraf, att, om personen upphör att innehafva någon af dessa, hans handelsrättighet i detta omfång går förlorad; och af samma skäl följer vidare, att den rörelse, för hvilken en viss person visat sig behörig, ej kan å en annan överlätas, utan att denne i sin ordning visat sig berättigad därtill²⁾.

Aftal, som afslutas af person utan handelsrättighet eller sedan hans handelsrättighet upphört, förlora likväl icke sin rättsliga giltighet³⁾.

Efter näringsidkares död må rörelsen för sterbhusdelägarnes räkning fortsättas under ett år⁴⁾.

Den, som utan vederbörlig anmälan, där sådan är föreskrifven, idkar försäljning af varor eller eljest öfverskrider den näringsrättighet, näringsfrihetsförordningen i särskilda fall bestämmer, eller i öfrigt felar mot de i dessa afseenden gifna föreskrifter, är förfallen till böter från och med fem hundra kronor⁵⁾. Böterna tillfalla med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel. Vid bristande tillgång till böternas gäldande skola dessa förvandlas till fängelse efter de grunder, som äro bestämda i strafflagen⁶⁾.

Anm. Samtliga ofvan angifna betyg påfordras i praxis endast då anmälan afser bokföringspliktig handel, d. v. s. g r o s s h a n d e l och b o d h a n d e l. Vid anmälan om månglerirörelse pläga vederbörande myndigheter anse det tillfyllest, om sökanden bifogar u t d r a g u r p r ä s t b e t y g e t jämte samtycke och borgen af förmyndare eller äkta man, i händelse anmälan göres för omyndig eller gift kvinna, som med mannen sammanlefver⁷⁾.

9. Handelsrätt efter särskildt tillstånd. Tvänne slag af handel få endast drifvas efter särskildt tillstånd, nämligen realisation och gårdfarihandel.

I båda fallen erfordras icke blott anmälan utan äfven tillåtelse af offentlig myndighet.

Vederbörande myndigheter äro i Stockholm öfverståthållareämbetet samt i landsorten Konungens befallningshafvande i det eller de län, där försäljningen skall äga rum⁸⁾.

Myndigheten pröfvar ej blott sökandens personliga behörighet utan undersöker på grund af alla föreliggande omständigheter om tillstånd skall meddelas eller icke. Tillstånd kan alltså vägras på andra grunder än för bristande personlig behörighet. Särskildt skall prövas behovet för orten af dylik handel. Härmed sammanhänger, att ett meddeladt tillstånd kan af vederbörande myndighet, närhelst skälig anledning därtill förekommer, återkallas. Sådan återkallelse har dock ingen giltighet förrän den, som undfått tillståndet, eller biträde, som vid rörelsen användes, erhållit del däraf.

Tillstånd till gårdfarihandel äfvensom återkallelse af tillstånd till realisation och gårdfarihandel skall införas i länskungörelserna.

Bevis om tillstånd skall i hufvudskrift eller styrkt afskrift vid försäljningens utöfvande ständigt medföras af den, som undfått tillståndet, och af hans biträden för att på anfordran uppvisas.

Ansökning om realisation skall innehålla uppgift om den eller de kommuner, hvarinom och den tid, under hvilken man inom hvarje särskild kommun ämnar idka försäljning. Vid ansökningen skall fogas dels bevis att sökanden efter behörig

1) Seth s. 153—154. — 2) Rabenius s. 213; Jmf. Seth s. 75—78. — 3) Rotschilds Handbok s. 102. — 4) N. F. § 5. — 5) N. F. § 18. — 6) N. F. § 23. — 7) Advokaten s. 587. — 8) N. F. § 9 m. 1 o. 2.

A similar prohibition also applies to *brokers* according to § 8 of the Royal Ordinance concerning brokers, of 9th June 1893, and to *public notaries* in conformity with § 7 of the R. Ord. concerning the functions of public notaries, of 6th Oct. 1882.

Note. The public prosecutors are the Chancellor of Justice, the Attorney General, the King's high sheriffs, the fiscal prosecutors, the King's bailiffs and the local bailiffs, i. e. all those who have power *ex officio* to institute and carry on a prosecution¹).

As the right to carry on wholesale, shop and petty trade is dependent on the possession of the personal qualifications indicated above, it results that if the trader in question ceases to possess any of these qualifications, his right to trade ceases to the same extent; and for the same reason it further results that the trade for which a certain person has proved to possess the requisite qualifications, cannot be transferred to some other person without the latter in his turn having established that he is in possession of the requisite qualifications²).

Agreements concluded by a person not possessing the right to trade, or since his right to trade ceased to exist, do not for that reason lose their legal validity³).

After the death of a trader, his trade may for one year be continued for the account of his heirs⁴).

A person who, without making the regular declaration where one is prescribed, engages in the selling of goods or in some other respect exceeds the right of trading which is given by the Free Trading Ordinance in certain cases, or otherwise violates the provisions enacted on this subject, is liable to fines of from 5—500 kronor⁵). These fines accrue as to one third to the Crown and as to two thirds to the prosecutor. If there is a special informer, he is entitled to one half of the share of the prosecutor. In the case of default in the payment of fines, these may be converted into imprisonment according to the provisions enacted by the Criminal Law⁶).

Note. All the certificates indicated above are in practice demanded only when the declaration relates to such trade as involves the obligation to keep books, i. e. *wholesale* and *shop trade*. For the declaration of a petty trade the competent authorities usually consider it sufficient when the applicant presents an *extract of the pastor's register* together with an attestation of the consent and guarantee of the guardian or husband, in the event of the declaration being made in respect of a minor or married woman living with her husband⁷).

9. Right to carry on trade by special permission. Two kinds of trade can only be carried on by *special permission*, namely, the realisation trade and the hawker's trade.

In both cases, not only a declaration, but also a *permission* from the competent authority is required.

The competent authorities are in Stockholm the *Governor General of the town* and in the rural districts the *King's high sheriff* of the county or counties where the sale in question is to take place⁸).

The competent authority not only verifies the applicant's personal qualifications, but also ascertains whether, having regard to all the circumstances of the case, permission ought to be granted or not. The permission requested may consequently be refused on other grounds than that of lack of personal qualifications. It ought to be specially ascertained whether the business is needed at the place in question. It results from this that a permission granted may be *revoked* by the competent authority whenever there is a reasonable ground for such revocation, which, however, has no effect until the person who has obtained the permission, or an employee engaged in the business, has been notified of the revocation.

The permission to carry on the hawker's trade, as well as the revocation of permission granted for the carrying on of the realisation or the hawker's trade, must be inserted in the official publications of the district.

The certificate of permission must, when the sale is carried out, always be in the possession of the person who has obtained the permission, or of his employee, in the original or a certified copy, in order that it may be produced when asked for.

An application for permission to carry on the realisation trade must contain an indication of the parish or parishes within which, and the time during which within each special parish, the applicant intends to carry on the sale. The appli-

¹) Seth, pp. 153—154. — ²) Rabenius pp. 213; cf. Seth, pp. 75—78. — ³) Rotschild's Manual p. 102. — ⁴) F. T. O. § 5. — ⁵) F. T. O. § 18. — ⁶) F. T. O. § 23. — ⁷) Advokaten p. 587. — ⁸) F. T. O. § 9 pars. 1 and 2.

anmälan inom riket idkar handel och gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, dels ock förteckning å det varulager, som sökanden önskar försälja.

Därest sökanden önskar vid försäljningen använda biträden, skall han uppgifva den eller de personer, han vill därtill använda samt angående dem aflämnas såväl frejdebetyg och intyg att de gjort sig kända för redbarhet och ordentlighet som ock betyg att de råda öfver sig och sin egendom. Vill sökanden till biträde använda „gift kvinna som med mannen sammanlefver“, skall hon i stället för myndighets- och konkursbevis ingifva bevis om mannens tillåtelse. Deremot är det icke medgifvet sökanden att till biträde vid realisation använda omyndiga.

Beviljas ansökningsen, bestämmer vederbörande myndighet, med afseende å varuförteckningens omfattning och det tillämnade antalet försäljningsdagar, en särskild afgift, ej under tjugofem kronor eller öfver femhundra kronor, till hvarje kommun, inom hvilken försäljningen skall ske. Dessa afgifter skola af sökanden erläggas, då tillståndsbeviset till honom utlämnas, hvarefter afgifterna öfversändas till vederbörande kommunalmyndigheter för att kommunerna tillgodokomma.

Utländing, äfven om han undfått tillstånd till utöfvande af handel, får likväl icke verkställa realisation, eller användas såsom biträde vid dylik försäljning, vare sig den sker för svensk eller utländsk mans räkning, utan att K. Majt. på grund af ingången traktat därtill gifvit lof. Sådant lof sökes af utländing i enahanda ordning som tillstånd för utländing att i Sverige idka handelsrörelse, och gäller i öfrigt härom i tillämpliga delar de föreskrifter, som om realisation äro meddelade¹⁾.

Ansökning om gårdfarihandel skall beträffande sökanden och de personer, som denne vill använda till biträden, vara åtföljd af samma intyg, som erfordras vid ansökan om tillstånd till realisation för biträde. Gift kvinna, som med mannen sammanlefver, kan erhålla tillstånd att idka gårdfarihandel äfvensom att vara biträde därvid, under vilkor att mannen gifver sitt samtycke därtill samt, därest hon vill idka själfständig gårdfarihandel, han ikläder sig borgen för hennes förbindelser²⁾. Omyndiga däremot kunna hvarken själfva idka gårdfarihandel eller användas såsom biträde därvid³⁾. Om sökanden anmält sig till handels idkande, skall han bifoga betyg att han inom riket idkar handel och gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet (N. F. § 9 m. 4 enl. K. F. d. 4 Dec. 1908).

Beviljas ansökningsen skall i tillståndsbeviset intagas föreskrift om den tid, tillståndet gäller, hvilken tid ej må utsträckas öfver ett kalenderår, äfvensom fullständig beskrifning på utseendet jämte uppgift om åldern af sökanden och den eller dem, han må äga att såsom biträden använda⁴⁾. Tillståndet gäller endast inom det län, där det lämnats, och endast inom Stockholms stad, om det gifvits af öfverståthållareämbetet.

Utländing, äfven om han undfått tillstånd till utöfvande af handel, får likväl icke idka gårdfarihandel, eller användas såsom biträde vid dylik handel, vare sig den sker för svensk eller utländsk mans räkning⁵⁾. Förbudet är sålunda i detta fall ovilkorligt.

I trenne fall är handel under kringförande utom bosättningsorten medgifvet utan särskildt tillstånd, nämligen 1. den, som anmält sig till idkande af fabrik eller handtverk, äger själf eller genom hustru eller hemmavarande barn, alltså utan rätt att använda främmande biträden, till salu kringföra sina egna tillverkningar, dock att den som utbjuder varorna bör medföra dels prästbetyg och dels af magistrat eller stadsstyrelse, stadsfiskal, kronofogde eller länsman utfärdadt intyg angående beskaffenheten af det näringsyrke, som idkas

¹⁾ N. F. § 26, mom 2. Realisation kan verkställas af den, som drifver endast kommissionshandel. — ²⁾ N. F. § 9, mom. 4 och § 4. — ³⁾ Seth s. 162. — ⁴⁾ N. F. § 10, mom. 2. — ⁵⁾ N. F. § 26, mom. 2. Jämväl gårdfarihandel kan vara kommissionshandel.

cation must be accompanied firstly by proof that the applicant, in pursuance of a regular declaration, carries on trade within the Kingdom, secondly by an attestation that the applicant is known as being honest and regular, and lastly, by a list of the stock which the applicant wishes to dispose of.

If the applicant wishes to avail himself of employees when carrying on the sale, he must indicate the person or persons he intends to employ and present in respect of them both a certificate "of reputation" and an attestation that they are known as being honest and regular, as well as a certificate showing that they are competent to "dispose of their persons and property". If the applicant wishes to engage as an employee a "married woman who lives with her husband", she must, instead of a majority and bankruptcy certificate present a proof of her husband's permission. The applicant is not, on the other hand, permitted to avail himself in his realisation trade of employees who are minors.

If the application is granted, the competent authority fixes with regard to the extent of the list of goods and the intended number of sale days, a special fee, not under twenty-five kronor and not exceeding five hundred kronor, to be paid to each parish within which the sale is to take place. These fees must be paid by the applicant when the certificate of permission is handed over to him, whereupon the fees are remitted to the competent parish authorities in order to be included in their funds.

A foreigner who has obtained permission to carry on a trade may not by reason thereof carry on a realisation trade, or be employed as an assistant at such a sale, whether it is carried on for the account of a Swede or a foreigner, without His Majesty having granted him an authorisation to do so on the basis of a special treaty. Such authorisation is applied for by a foreigner in the same manner as the authorisation for foreigners to carry on trade in Sweden, and, in general, the provisions which have been enacted concerning realisation find here a corresponding application.¹⁾

An application for permission to carry on the hawker's trade must with regard to the applicant and those persons whom he wishes to employ as his assistants, be accompanied by the same certificates as are required for employees in the case of an application for permission to carry on the realisation trade. A married woman living with her husband may obtain permission to carry on the hawker's trade, as well as to be employed by a hawker, on condition that her husband gives his consent, and if she wishes to hawk independently, that he guarantees her obligations²⁾. Minors cannot, on the other hand, either themselves hawk or be engaged as employees in a hawking business³⁾. An applicant for permission to carry on the trade must furnish proof that he is carrying on trade within the Kingdom and that he is known for his honesty and regularity (F. T. O. § 9, par. 4, in accordance with the R. O. of 11th Dec. 1908).

If the application is granted, the permission certificate must indicate the time for which the permission is granted, which must not exceed one calendar year, as well as a complete description of the exterior, and an indication of the age, of the applicant and of the person or persons he may be entitled to employ as his assistants⁴⁾. This permission only applies to the district in respect of which it has been granted, and within the town of Stockholm, only if it has been granted by the Governor General of the town.

Even though a foreigner has obtained permission to carry on trade, he is nevertheless not permitted to hawk, or to be engaged in a hawking business as an employee, whether the business is carried on for the account of a Swede or that of a foreigner⁵⁾. The prohibition is therefore in this case an absolute one.

Hawking outside the place of domicile of the hawker is allowed without authorisation in two cases, namely, 1. *a person who has made a declaration with a view to the exploitation of a factory or a handicraft* may himself, or by means of his wife or children staying with him, that is to say, without the right to employ strangers, *hawk his own products for sale*, it being incumbent however on the person offering the goods for sale to have with him in the first place his pastor's certificate, and in the second place an attestation issued by the magistrate or the municipal council,

¹⁾ F. T. O. § 26, par. 2. A realisation may be effected by a person who only carries on commission trade. — ²⁾ F. T. O. § 9, par. 4 and § 4. — ³⁾ Seth p. 162. — ⁴⁾ F. T. O. § 10, par. 2. — ⁵⁾ F. T. O. § 26, par. 2. Hawking also may be commission trade.

af den, för hvars räkning varorna utbjudas. Sistnämnda intyg bör, för att anses gällande, vara utfärdadt under det kalenderår, då försäljningen äger rum¹⁾; — 2. enhvar, vare sig i stad eller på landet, är medgifvet att till salu kringföra lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt alster af inhemsk husslöjd²⁾; — 3. den, som i vederbörlig ordning anmält sig till handels idkande, är berättigad att utan tillstånd drifva gårdfarihandel å ort, där på grund af dylik anmälan kontor af stadigvarande beskaffenhet inrättats (N. F. § 9 m. 4 enl. K. F. den 4 Dec. 1908).

Anm. Den rätt, som är landtmän tillförsäkrad, att utan anmälan, med biträde af hustru, hemmavarande barn och lagstadda tjänstehjon till afsalu förfärdiga de fabriks- och handtverksarbeten, hvilka, såsom föremål för husflit kunna af dem åstadkommas, ej mindre än den rätt, som sådana för statens eller kommunens räkning stiftade inrättningar, hvilka afse fattig- eller fängelsevård, äfvensom undervisnings- och vårdanstalter af alla slag, hafva att till afsalu tillverka fabriks- och handtverksarbeten, kan icke anses innefatta befogenhet att under kringförande utom bosättningsorten (resp. platsen för fattigvårdsinrättningen etc.) försälja de tillverkade varorna³⁾.

Den som utan tillstånd, då sådant erfordras, idkar försäljning, är förfallen till samma straff, som förut är sagdt angående handel utan anmälan (se Nr. 8)⁴⁾. Angående böters fördelning mellan kronan, åklagare och angifvare, samt böters förvandling gälla ock därstädes anförda föreskrifter.

Om påföljden för oloflig realisation eller gårdfarihandel af utländing se nedan Nr. 12.

Anm. 1. Aftal, som slutas af personer, hvilka verkställa realisation eller gårdfarihandel utan tillstånd, blifva icke på grund af det bristande tillståndet ogiltiga.

Anm. 2. De skärpta bestämmelser, som gälla för realisation och gårdfarihandel, hafva naturligen föranlett till försök att kringgå desamma. Sålunda hafva handelsidkare, i stället för att söka tillstånd till realisation, till handelsregistret anmält filialer af sin handelsrörelse i flera kommuner samt därefter vid särskilda tillfällen och i tillfälligt förhyrd lokal äfvensom från bord vid landsvägen i dessa kommuner idkat försäljning af handelsvaror. Ehuru ett sådant förfarande af domstolarne icke ansetts olagligt, torde en dylik tillfällig handel, låt vara såsom filial, knappast uppfylla de betingelser på stadigvarande handel, som ligga till grund för stadgandet i § 2 af näringsfrihetsförordningen. Vägleda af domstolarnes ofvan nämnda medgifvande, har man också sedermera t. o. m. sökt kringgå bestämmelserna om förbud för utländing att drifva gårdfarihandel. Sålunda har t. ex. till handelsregistret anmälts, att en person ämnade idka „manufaktur- och diversehandel“ i en socken å landet (bosättningsorten) jämte 12 socknar i grannskapet, äfvensom att han till prokurister antagit 3 personer (utländingar), hvarefter denna handelsrättighet begagnats på det sätt att prokuristerna idkat gårdfarihandel inom de 13 angifna socknarna. I detta fall förekom ingenstädes någon stadigvarande handel, än mindre någon handel med bokföring; och förfarandets olaglighet är ännu tydligare än i det först nämnda fallet.

Medelst K. F. d. 4 Dec. 1908 har N. F. ändrats så att det numera uttryckligen framgår, att anmäld handel i regel förutsätter, „kontor af stadigvarande beskaffenhet“. Ofra anmäckta trafik torde således icke vidare kunna prakticeras.

10. Burskap. Rätten att drifva handel likasom annan stadsmannanäring var enligt äldre rätt beroende af burskap. Sedan numera hvarje näringsgren kan idkas utan innehafvande af burskap, har detta förlorat sin förra betydelse. Den enda förmån, som kan åtfölja burskap, är delaktighet i vissa kassor och fonder i de städer, där fullkomlig likställighet ej blifvit åvägabragd mellan borgare och icke-borgare⁵⁾.

För burskaps vinnande och innehafvande gälla följande stadganden:

Den, som vill vinna burskap, skall ingifva ansökan därom hos borgmästare och råd, som öfver ansökan skall höra borgerskapet. Bifalles ansökningen, skall

¹⁾ N. F. § 11, mom. 2. — ²⁾ N. F. § 11, mom. 3. — ³⁾ N. F. § 11, mom. 1. och 4. —

⁴⁾ N. F. § 18. — ⁵⁾ Linde, Ekonomirätten s. 473—474.

the fiscal prosecutor, the King's bailiff or the local bailiff regarding the nature of the occupation of the person for whose account the goods are offered for sale. The attestation last mentioned must, in order to be considered valid, have been issued during the calendar year in which the sale takes place¹); — 2. any person, whether in a town or the rural districts, has the right to hawk for sale necessities of life, agricultural and farm produce and products of manual home industries²); — 3. any person who in the prescribed manner has applied for the permission to carry on trade is entitled, without obtaining special permission, to carry on the hawker's trade at the place where he has established a permanent place of business (F. T. O. § 9, par. 4, in accordance with with the R. O. of 4th Dec. 1908).

Note. The liberty granted to agriculturists, without a declaration, to prepare for sale, with the assistance of their wives, children staying at home and their lawfully engaged domestic servants, those products of manufacture and handicrafts which may be produced by them as objects of home industries, as well as the right which institutions established on account of the State or municipalities, and having as their object to maintain the poor, guard the prisoners, and also public schools and shelters of all kinds, have to make products of manufacture and handicrafts for sale, cannot be considered as including the authorisation to hawk the goods produced outside their place of domicile (or the place where the public shelter, etc. is situated)³).

Any person who, without permission, where such permission is required, carries on a sale, is liable to the same punishment as that which has previously been mentioned with regard to trade carried on without a declaration (see No. 8)⁴). The provisions mentioned at the same place with respect to the distribution of fines between the Crown, the prosecutor and the informer, and with respect to the conversion of fines into imprisonment, also apply here.

See below, No. 12, as to the consequences of illegal realisations or hawking by foreigners.

Note 1. Contracts entered into by persons effecting realisations or carrying on the hawker's trade without permission, are not invalid because such permission has not been obtained.

Note 2. The rigorous provisions applicable to realisations and hawking have of course given rise to endeavours to evade them. With this object traders have, instead of applying for a realisation permission, declared in the commercial register branches of their trading operations in several parishes, and subsequently, on special occasions and in premises hired for the occasion, as well as from tables placed near the country roads of these parishes, carried on the sale of merchandise. Although such a practice is not considered unlawful by the tribunals, such occasional trade, even exercised as a branch, hardly seems to fulfil the conditions of the right to exercise *permanent trade*, which are at the basis of § 2 of the Free Trading Ordinance. Encouraged by the aforesaid concession of the tribunals, endeavours have subsequently also been made even to evade the provisions concerning the prohibition of foreigners from hawking. It has, for example, been declared in the commercial register that a person intended to exercise "trade in manufactured and mixed goods" in a parish situated in the rural districts (the place of his residence) and in twelve parishes of the neighbourhood, and that he had engaged *three persons (foreigners) as proxies; this right of trading was subsequently exercised* in such a manner that the proxies carried on the hawker's trade within the 13 parishes mentioned. In this case there was no permanent trade carried on at all, and still less any trade with book-keeping; and the illegality of the proceeding is still more obvious than in the case first mentioned.

By the R. O. of 4th Dec. 1908 the F. T. O. has been modified, so that it is now expressly provided that a declared trade as a general rule implies "a permanent office". Consequently the practice mentioned above presumably no longer prevails.

10. The burgher's right. The right to carry on trade, as well as other urban occupations, was, according to ancient law, dependent on *the burgher's right*. As at the present day every branch of trade may be carried on without the possession of the burgher's right, the latter has lost its previous importance. The only advantage attached to the burgher's right is the *participation in certain funds* in those towns where a complete equality has not been brought about between burghers and non-burghers⁵).

The following provisions apply in respect of the acquisition and exercise of the burgher's right:

A person who wishes to acquire the burgher's right must make an application for this purpose to the burgomaster and council, who with respect to the appli-

¹) F. T. O. § 11, par. 2. — ²) F. T. O. § 11, par. 3. — ³) F. T. O. § 11, paragraphs 1 and 4. — ⁴) F. T. O. § 18. — ⁵) Linde, Law of Economy, pp. 473—474.

sökanden ställa borgen för 6 års utskylder samt angifva den handel och näring, som han vill drifva. Sedermera utfärdas för honom burbref¹⁾).

Utländing må ej vinna burskap. Ej må någon vara borgare i tvänne städer tillika²⁾).

Vill någon uppsäga burskap, skall han göra detta inför borgmästare och råd sex månader, förrän han afträder sin borgerliga näring eller flyttar ifrån orten, samt visa att han fullgjort sin borgareplikt. Flyttar han utrikes, skall han gifva ut sjätte pänningen („census emigrationis“) af all sin egendom, konungen och staden till tveskiftes, därest ej annorlunda är bestämdt mellan Sverige och det rike, hvartill han flyttar. Förer han egendomen ut, eller bjuder han till att skaffa den bort, förrän afgiften är betald, har han förverkat hälften däraf. Flyttar han förr, än han burskap uppsagt och bevis undfått, att han sin borgareplikt fullgjort, böte 50 daler (25 kronor) och njute dessförrinnan ej burskap i annan stad³⁾).

11. Utländingars näringsrätt i allmänhet. Utländing får endast med konungens tillstånd drifva handelsrörelse. Med handel är likställd fabriksrörelse samt handtverk och annan handtering⁴⁾).

Utländing må icke i riket inmuta mineralfyndighet; ej heller äge han, med mindre än att Konungen funnit skäligt därtill lämna bifall, förvärfva eller bearbeta inmutad mineralfyndighet eller idka grufdrift; och skall förty det försöks- eller grufarbete, som utländing utan sådant medgifvande kan komma att företaga eller företaga låta, vara utan verkan till bevarande af hans eller annans rätt i hit hänförligt afseende; dock att hvad sålunda blifvit stadgadt icke äger tillämplighet i fråga om fyndighet eller gruflägenhet, som på grund af äldre, behörigen förvärfvad rättighet af utländing innehafves. (§ 68 grufvestadgan den 16 Maj 1884 med lydelse enligt lag den 20 Okt. 1899.)

Deremot är utländing medgifvet att reda i skepp för såväl inrikes som utrikes fart; dock med vilkor att utländings andel icke får sträcka sig utöfver en tredjedel af fartygets dräktighet äfvensom att utländing icke må antagas till hufvudredare⁵⁾).

Hvad angår idkande af de s. k. landtmannannäringarna, jordbruk, skogsafverkning, jakt, fiske m. m., är utländings rätt därtill beroende af besittningsrätt till fast egendom; och gäller därom att utländing, som icke erhållit svensk medborgarerätt, är icke berättigad att i riket förvärfva och besitta fast egendom, utan att han därtill undfått Konungens tillstånd, i följd hvaraf lagfart därå för sådan utländsk man icke må beviljas⁶⁾).

Anm. 1. Med „handelsrörelse“ i § 26 mom. 1 N. F. förstås alla slag utaf handel, således icke allenast gross- och bodhandel samt månglerirörelse utan äfven handel under kringförande inom och utom bosättningsorten.

Anm. 2. „Handtverk“ i § 26, mom. 1. N. F. inbegriper jämväl sådan tillverkning till afsalu (motsatsen till husbehof) af fabriks- och handtverksarbeten, som bedrifves med biträde endast af hustru och hemmavarande barn.

Anm. 3. Med „annan handtering“ i samma lagrum förstås jämväl yrkesmessigt utöfvande af handtering med biträde endast af hustru och barn.

Anm. 4. Därest utländing erhållit konungens tillstånd att besitta fast egendom, torde han likasom svensk landtman vara berättigad att utan tillstånd till afsalu förfärdiga s. k. husflitsalster⁷⁾ äfvensom att till salu kringföra lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter samt hussløjdsalster⁸⁾).

Anm. 5. Den, som undfått Konungens tillstånd att idka fabriks- eller handtverksrörelse, torde utan tillstånd vara berättigad att själf eller genom hustru eller hemmavarande barn till

1) Handelsbalken (cit. H. B.), 3 kap. 1 § och K. Bref d. 19 Maj 1806. — 2) H. B. 3 kap., 2 o 3 §§. — 3) H. B. 3 kap., 5 §. — 4) N. F. § 26, mom. 1. — 5) N. F. § 25. — 6) K. Kung. den 3 Okt. 1829. — 7) Jmf. N. F. § 11, mom. 1. — 8) Jmf. N. F. § 11, mom. 3.

cation must hear the burghers. If the application is granted, the applicant must give security for the payment of rates and taxes during a period of six years, and indicate the trade or occupation which he wishes to carry on. Subsequently a burgher's certificate is issued to him¹).

Foreigners cannot acquire the burgher's right. No one can be a burgher in two towns at the same time²).

If a person wishes to renounce his burgher's right, he must make a declaration to this effect before the burgomaster and the council six months before he gives up his burgher's trade or moves from the place, and prove that he has fulfilled his duties as a burgher. If he leaves the Kingdom, he must surrender the sixth part ("census emigrationis") of all his property, to be divided equally between the King and the town in question, if nothing to the contrary has been agreed between Sweden and the State to which he emigrates. If he takes his property abroad with him, or if he takes steps with the intention of taking it abroad, before the surrender has been made, he forfeits one half of his property. If he moves before he has renounced his burgher's right and obtained an attestation that he has fulfilled his duties as a burgher, he is liable to a fine of 50 daler (25 kronor), and cannot enjoy the burgher's right of another town before that time³).

11. Right of foreigners to trade in general. Foreigners may only *carry on trading operations after obtaining the authorisation of the King. The exploitation of factories and handicrafts and other manual occupations* are in this respect treated on a par with trading⁴).

A foreigner may not apply for a concession for the exploitation of mines within the Kingdom; nor has he a right, unless the King has found that there are reasonable grounds for granting such authorisation, to acquire or work the products of mines the concession of which has been obtained, or to *exploit mines*; consequently, the works of searching or exploring which a foreigner without such authorisation may undertake or cause to be undertaken, are without effect as regards the preservation of his rights or the rights of other persons in this connection; the legal provisions enacted on this point do not, however, apply in relation to ores or mines possessed by foreigners on the basis of rights which have previously been duly obtained. (§ 68 of the Mines Act of 16th May 1884, as modified by the Act of 20th Oct. 1899.)

Foreigners are, on the other hand, permitted to *carry on business as ship-owners* in reference to both home and foreign navigation, subject to the condition, however, that the shares of foreigners must not exceed one third of the tonnage of the vessel in question, and that no foreigner may be appointed as a principal managing owner⁵).

As regards the carrying on of the so-called *rural occupations*, agriculture, forestry, hunting, fishing, etc., the rights of foreigners depend on their right to own immovables; the rule applicable on this point is that a foreigner who has not obtained the Swedish citizen right is not entitled to acquire and own immovables in the Kingdom, unless he has obtained the King's authorisation to do so, and, consequently, a foreigner not having the citizen right cannot be registered as owner in the record of the competent tribunal⁶).

Note 1. By the term "trading operation" used in § 26, par. 1 of the F. T. O. is meant all kinds of trade, consequently not only wholesale and shop trade and petty trade, but also the hawker's trade within and outside the place of domicile.

Note 2. The term "handicraft" used in § 26, par. 1 of the F. T. O. also includes the making for sale (as distinguished from the behoof of the household) of products of manufacture and handicrafts, which is carried on *only with the assistance of the wife and children staying at home*.

Note 3. The term "other manual occupations" used in the same ordinance also includes the manual occupations carried on *with the assistance of only wife and children*.

Note 4. If a foreigner has obtained the King's authorisation to own immovables, he has the same right as Swedish agriculturists to make the so-called objects of home industries⁷) without obtaining the permission to sell them, as well as to hawk for sale necessities of life, agricultural and farm produce and products of home industries⁸).

Note 5. A person having obtained the King's permission to exploit factories and handicrafts, is presumably entitled without authorisation to hawk his own products either himself,

¹) Book of Commerce (cited B. C.), Chap. 3, § 1 and Royal Letter of 19th May 1806. —

²) B. C. Chap. 3, §§ 2 and 3. — ³) B. C. Chap. 3, § 5. — ⁴) F. T. O. § 26, par. 1. — ⁵) F. T. O. § 25. — ⁶) R. Pub. of 3rd Oct. 1829. — ⁷) Cf. F. T. O. § 11, par. 1. — ⁸) Cf. F. T. O. § 11, par. 3.

salu kringföra sina egna tillverkningar under vilkor, som för motsvarande svensk näringsidkare äro angifna¹⁾.

Anm. 6. Derest utlänning, som erhållit Konungens tillstånd att idka fabriks- eller handtverksrörelse, vill försälja sina egna tillverkningar i bod, bör han däremot åt sig utverka särskildt tillstånd.

Med rätt att å viss ort inom riket idka handel eller annat näringsyrke följer rätt att: a) idka marknadshandel samt — b) föra varor mellan inrikes orter äfven som till eller från utrikes ort²⁾.

Utlänning, äfven om han undfått tillstånd att i Sverige utöfva handel eller annan näring, har likväl icke rätt att idka eller användas såsom biträde vid realisation eller gårdfarihandel; dock hvad realisation angår med rätt för Konungen att därtill gifva lof (se ofvan Nr. 9).

Styrelsen för svenskt aktiebolag må, därest Konungen för särskildt fall sådant medgifver, bestå af utlänningar, till högst en tredjedel af hela antalet³⁾.

Däremot kan utlänning ej vara styrelseledamot i registerad förening för ekonomisk verksamhet⁴⁾ eller i försäkringsbolag⁵⁾; ej heller hufvudlottägare i solidariskt bankbolag⁶⁾ eller delägare i bankaktiebolag⁷⁾.

12. Särskilda bestämmelser ang. utlänningars handelsrätt. Ansökning om tillstånd för utlänning att i Sverige idka handels- eller fabriksrörelse, handtverk eller annan handtering skall, ställd till Konungen, ingifvas i Stockholm hos Öfverståthållareämbetet och i andra orter hos konungens befallningshafvande. Ansökningen skall innehålla uppgift på den stad eller ort å landet, där rörelsen eller handteringen skall idkas, och skall vara åtföljd af: 1. betyg att den sökande är myndig och äger god frejd; samt — 2. vederhäftig borgen eller annan säkerhet för utskylder till staten och kommunen under tre år.

Anm. Önskar utlänning tillstånd till drifvande af inrättning, som afser tillgodogörande eller förädling af mineralrikets alster och ej är att anse såsom handtverk (t. ex. masugn eller hytta, stångjärnsbruk eller manufakturverk), skall ansökningen, ställd till Konungen och åtföljd af betyg att den sökande är myndig och äger god frejd, ingifvas till *k o m m e r s k o l l e g i u m*, som sedermera behandlar ärendet på enahanda sätt, som för Öfverståthållareämbetet och Konungens befallningshafvande är föreskrifvet⁸⁾.

Den myndighet, hos hvilken ansökan är ingifven, kan sedermera inhämta ytterligare upplysningar om den sökande, därest sådana äro af nöden samt infordra vederbörandes förklaringar, hvarefter den har att med eget utlåtande insända samtliga handlingarna till Finansdepartementet. Ärendet afgöres på civilministerns föredragning af Konungen i statsrådet⁹⁾.

Därest utlänning erhållit tillstånd att idka handel eller annan s. k. stadsmannanäring, åligger honom, så framt han fortfarande vill begagna sig af tillståndet, att före utgången af den tid, under hvilken säkerhet för utskylder till staten och kommunen blifvit af honom ställd, till Öfverståthållareämbetet eller Konungens befallningshafvande ingifva ny vederhäftig borgen eller annan säkerhet för samma utskylder, hvarje gång under en tid af tre år¹⁰⁾.

Anm. Därest utländskt bolag önskar i Sverige idka stadsmannanäring tillämpas fordringarna om myndighet och god frejd på de personer, som utgöra dess styrelse eller ansvara för dess förbindelser.

Idkar utlänning utan tillstånd handel eller annat näringsyrke, eller öfverskrider han det tillstånd, honom meddelats, eller i öfrigt felar mot näringsfrihetsförordningens gifna föreskrifter, är han förfallen till böter från och med fem till och med

1) N. F. § 11, mom. 2. — 2) N. F. § 29. — 3) Lag om aktiebolag d. 12 Aug. 1910, § 57. — 4) Lag om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet d. 28 Juni 1895, § 23. — 5) Lag om försäkringsrörelse d. 24 Juli 1903, §§ 34 o. 84. — 6) Lag ang. solidariska bankbolag d. 18 Sept. 1903, § 9. — 7) Lag ang. bankaktiebolag d. 18 Sept. 1903, § 9. — 8) N. F. § 27. — 9) N. F. § 26, mom. 1. — 10) N. F. § 28.

or by means of his wife or children staying at home, on the same conditions as govern in the case of the corresponding Swedish traders¹⁾.

Note 6. If, on the other hand, a foreigner who has obtained the King's permission to exploit factories or handicrafts, wishes to sell his own products in a shop, he must obtain a special authorisation for this purpose.

The right to carry on a trade or some other occupation at a certain place within the Kingdom implies the right: a) to carry on commerce at markets and — b) to transport goods between places situated within the Kingdom and to import and export goods²⁾.

A foreigner, even though he has been permitted to carry on trade or some other occupation in Sweden, nevertheless has no right to carry on the realisation or hawker's trade, or to be engaged as an employee in these trades; the King may, however, authorise him to carry on the realisation trade (see above, No. 9).

The board of directors of a Swedish joint stock company may, if the King grants such authorisation in a special case, consist of foreigners, the number of whom must not, however, exceed one third of the total number of directors³⁾.

A foreigner may not, on the other hand, be a member of the board of directors of a registered association established with an economic object⁴⁾, or of an insurance association⁵⁾; nor may a foreigner be the principal partner of an unlimited banking partnership⁶⁾, nor a shareholder of a joint stock banking company⁷⁾.

12. Special provisions concerning the rights of foreigners to trade. An application for an authorisation for a foreigner to carry on trade or a manufacturing industry, a handicraft or some other manual occupation in Sweden, must be addressed to the King and in Stockholm be presented at the Office of the Governor General, and in other places to the King's high sheriff. The application must contain an indication of the town or of the place in the rural districts where the trade or manual occupation is to be carried on, and must be accompanied by: 1. an attestation that the applicant is of age and has a good reputation, and — 2. a sufficient guaranty or other security for the payment of rates and taxes to the parish and the State for a period of three years.

Note. If a foreigner wishes to obtain permission to exploit an establishment having for its object the preparation or working of mineral products, and such exploitation is not to be considered as a manual occupation (for example, a blast-furnace or foundry, a forge or manufacturing works), the application, addressed to the King, and accompanied by an attestation that the applicant is of age and has a good reputation, must be sent to the competent *chamber of commerce*, which will subsequently deal with the matter in accordance with the provisions enacted for the proceedings of the Governor General and the King's high sheriff⁸⁾.

The authority to which the application has been sent may subsequently ask for further information regarding the applicant, if this is considered necessary, and demand explanations of the interested person; the competent authority must then, accompanied by a declaration of its own, send all the documents to the Ministry of Finance. The matter is settled by the King at a council of his ministers in accordance with a proposition presented by the Minister of the Interior⁹⁾.

If a foreigner has obtained authorisation to carry on trade or some other so-called urban occupation, it is incumbent on him, if he wishes permanently to avail himself of the authorisation, to present to the Office of the Governor General or the King's high sheriff, before the expiration of the period in respect of which security has been given by him for the payment of taxes and rates to the State and the parish, a new guaranty or another security for the payment of the same taxes and rates, each time for a period of three years¹⁰⁾.

Note. If a foreign association wishes to carry on an urban occupation in Sweden, the provisions regarding majority and good reputation are applicable to those persons who conduct the business or are responsible for the obligations of the association.

If a foreigner without authorisation carries on trade or some other occupation, or if he exceeds the authorisation granted him, or in other respects violates the provisions enacted in the Free Trading Ordinance, he is liable to fines of from 5 to

¹⁾ F. T. O. § 11, par. 2. — ²⁾ F. T. O. § 29. — ³⁾ Act concerning joint stock companies, of 12th August 1910, § 57. — ⁴⁾ Act on registered associations with economic objects, of 28th June 1895, § 23. — ⁵⁾ Act on insurance operations, of 24th July 1903, §§ 34 and 84. — ⁶⁾ Act concerning unlimited banking partnerships of 18th Sept. 1903, § 9. — ⁷⁾ Act concerning joint stock banking companies of 18th Sept. 1903, § 9. — ⁸⁾ F. T. O. § 27. — ⁹⁾ F. T. O. § 26, par. 1. — ¹⁰⁾ F. T. O. § 28.

femhundra kronor. Härjämte må allmän åklagare af olofligen till salu hållna varor, till säkerhet för gäldande af högsta bötesbeloppet, 500 kronor, och för ersättningar, som kunna den brottslige intill ett belopp af 200 kronor ådömas, taga i beslag, därest annan säkerhet därför icke ställes, så mycket som skäligen kan anses i värde motsvara högst 700 kronor. Skall sådant beslag äga bestånd, måste likväl åtal mot vederbörande ofördröjligen anställas. Böterna tillfalla med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel. Vid bristande tillgång till böternas gäldande skola dessa förvandlas till fängelse efter de grunder, som äro bestämda i strafflagen¹⁾.

Anm. Med „olofligen till salu hållna varor“ förstås varor, som äro upplagda i försäljningsändamål.

Vissa undantag från ofvan angifna allmänna regler finnas.

Vissa främmande staters undersåtar äro likställda med svenskar på grund af traktater, dels sådana, som direkt tillerkänna den utländska statens invånare samma rätt som svenskar, dels sådana, som medgifva viss främmande stats undersåte lika rätt med den mest gynnade nation.

I detta sammanhang må framhållas, att, enligt Art. 6 i handels- och sjöfarts-traktaten mellan Sverige och Tyska riket den 8 Maj 1906, köpmän, fabriks- och andra näringsidkare, som äro försedda med s. k. närings- legitimationsbevis, äro berättigade att personligen eller genom i deras tjänst anställda resande inom den andra traktatslutande partens område, såvidt det är tillåtet för det egna landets undersåtar, göra varuinköp hos köpmän eller i öppna försäljningslokaler eller hos personer, hvilka producera varorna, eller att söka beställningar hos köpmän i deras affärslokaler eller hos personer, i hvilkas rörelse varor af samma slag som de utbjudna finna användning.

Resande äger medföra endast varuprof, men inga varor.

Genom K. Kung. den 14 Juni 1906 har utfärdats närmare bestämmelser rörande ifrågavarande närings-legitimationsbevis. På ansökning af köpman eller af fabriks- eller annan näringsidkare må de utfärdas af Konungens befallningshafvande eller af ordförande i magistrat eller af poliskammare.

Vid ansökningen skall af sökanden uppgifvas beskaffenheten af den rörelse, sökanden drifver, samt hvar och under hvilken firma detta sker. Därjämte skall sökanden medelst företeende af debetsedel eller på annat sätt ådagalägga, att sökanden i Sverige erlägger stadgade skatter och afgifter, äfvensom med prästbetyg styrka, att sökanden eller, där ansökningen afser bevis för någon i hans tjänst anställd resande, denne äger god frejd.

Den, för hvilken beviset skall utfärdas, skall personligen inställa sig hos den myndighet, hos hvilken beviset begäres.

Närings-legitimationsbevis skall utfärdas på såväl svenska som tyska språket i öfverensstämmelse med det vid kungörelsen såsom bilaga fogade formulär och gälla för det kalenderår, hvarunder det utfärdas.

För bevisets ifyllande på tyska språket må, där så anses nödigt, den myndighet, som har att utfärda beviset, på sökandens bekostnad anlita notarius publicus; och må för beviset lösen ej fordras.

Enahanda bevis skola utfärdas för svenska handelsresande i Finland (K. Kung. d. 26 Febr. 1909).

Vissa generella medgifvanden kunna också vara af Konungen meddelade för vissa slag af handelsförhållanden. Sålunda är enligt k. bref d. 23 Dec. 1885 utlänning tills vidare medgifvet att, under pågående sillfiske vid Bohusläns kuster, efter anmälan hos Konungens befallningshafvande, vederbörande kronobetjänt eller magistrat, idka uppköp af fisk för utförsel till utlandet; dock utan rätt till annan förädling af varan än som erfordras för dess bevarande under transporten såsom färsk.

Å andra sidan kunna också vissa generella förpliktelser vara vissa slag af utlänningar pålagda.

¹⁾ N. F. §§ 31 o. 23.

500 kronor. Further, the public prosecutor may effect a seizure on the goods illegally offered for sale, as a security for the payment of the maximum fine, 500 kronor, and for damages to which the offender may be condemned, not exceeding the amount of 200 kronor, in case no other security is forthcoming to this effect, to such an extent as can reasonably be considered to correspond in value to 700 kronor at most. For the seizure to be valid, however, is necessary that the offender should be prosecuted without delay. The fines accrue as to one third to the Crown and as to two thirds to the prosecutor. If there is a special informer in the case, he takes one half of the share of the prosecutor. If the fines cannot be recovered, they may be converted into imprisonment in accordance with the provisions of the Criminal Law¹).

Note. The expression "goods illegally offered for sale" means goods exposed for the purpose of being sold.

There are certain exceptions from the general rules indicated above.

The subjects of certain foreign States are by virtue of *treaties* placed on an equality with Swedes. These treaties in some cases directly grant the subjects of foreign States the same right as Swedes, and in some cases grant the subjects of certain foreign States the same rights as those granted to the most favoured nation.

It must be pointed out in this connection that according to Art. 6 of the Commerce and Navigation Treaty of 8th May 1906 between Sweden and the German Empire, traders, manufacturers, and persons carrying on other businesses, who are provided with so-called trading certificates, are entitled, within the territory of the other contracting party, either personally or through travellers engaged in their service, to the same extent as is permitted to the subjects of such country, to buy goods from traders or at public places of sale or from persons who produce the goods, or to seek orders from traders at their business premises, or from persons in whose business goods of the same kind as those offered are employed.

Travellers may carry with them samples of goods, but no goods.

By the Royal Publication of 14th June, 1906, detailed provisions have been enacted with respect to the trading certificates in question. At the request of a trader or a manufacturer or person carrying on some other business, the certificates are issued by the King's high sheriff or by the president of the magistracy or the police office.

The applicant must in his application indicate the nature of the business he carries on, and where and under what firm name the business is carried on. The applicant must further, by producing a receipt, or in some other manner, prove that he pays in Sweden the taxes, rates and dues as prescribed by law, and by means of a pastor's certificate prove that he, or if the application is made for a certificate for a traveller engaged in his service, that this person, has a good reputation.

The person in respect of whom the certificate is to be issued must appear personally before the authority from whom the certificate is requested.

Trading certificates are issued both in Swedish and German, in conformity with the form annexed to the Royal Publication, and are available during the calendar year in the course of which they are issued.

With regard to the filling up of the certificate in German, the authority charged with filling it up must have recourse to a public notary, at the expense of the applicant, where such a course is considered necessary; the certificate is issued free of charge.

Similar certificates are issued to Swedish commercial travellers in Finland (R. O. of 26th Feb. 1909).

Certain *general authorisations* may also be granted by the King in respect of certain kinds of commercial transactions. Foreigners may, for example, according to the Royal Letter of 23rd Dec. 1885, until further order during the season for herring fishing along the coast of the county of Bohus, after a *declaration* made for this purpose to the King's high sheriff, competent officer of the Crown or magistrate, freely purchase fish for exportation to foreign countries; the fish, however, must not be subjected to any other preparation than that which is necessary for its preservation in a fresh state during the transport.

On the other hand, also, certain *general obligations* may be imposed on certain classes of foreigners.

¹) F. T. O. §§ 31 and 23.

Hit höra föreskrifterna i K. F. ang. bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 23 Okt. 1908, § 3, beträffande bevilningsavgift af vissa handlande och handelsexpediter, så lydande:

„Utländing eller i utlandet bosatt svensk undersåte, som icke för det år, hvar för uppbörd af bevilning till svenska staten senast ägt rum, erlagt bevilning för inkomst af kapital eller arbete, skall, då han reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande af handel, med eller utan varuprof, bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, vid ankomsten till riket till närmaste kronouppbördsman i stad aflämna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här kvarstanna, samt därvid för rättigheten att idka dylik handel förskottsvis erlägga en afgift af etthundra kronor för den första tidrymden af trettio på hvarandra följande dagar, räknade från och med den dag afgiften erlägges, ehvad han vill under hela denna tidrymd eller blott en del däraf begagna sig af rättigheten, och, om verksamheten utan afbrott fortsättes utöfver de första trettio dagarna, af femtio kronor för hvarje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd af femton dagar, hvilka afgifter skola, antingen för längre tid på en gång eller för minst den tidrymd, för hvilken vid inbetalandet afgift, enligt hvad nyss är sagdt, lägst må erläggas, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, där han vid betalningstiden sig uppehåller; skolande kvittenset å den erlagda afgiften, hvilket uttryckligen bör angifva sista dagen i den tidrymd, för hvilken afgift blifvit erlagd, vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga rekvisitioner, böra af statskontoret Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillsändas, för att kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å etthundra och dels å femtio kronor, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing eller med utländing, enligt hvad här ofvan är sagdt, likställde svenske undersåte, som utbjuder eller slutar handel om utländska varor, skall å den ort, hvarest han först utöfvar sin verksamhet i landet, innan handel därstädes inledes, i stad inför borgmästare, stadsfiskal eller poliskommissarie eller ock å polisvaktkontor samt å landet inför vederbörande kronofogde eller länsman eller ordföranden i socknens kommunalnämnd, styrka, att han behörigen erlagt den stadgade afgiften, och skall bevis om sådan anmälan på begäran meddelas; åliggande det handlanden eller handelsexpediten att på anfordran uppvisa kvittens å erlagd afgift. Beträdes någon, som antingen ej erlagt afgiften eller ock underlåtit att hos vederbörande myndighet, på sätt ofvan blifvit föreskrifvet, förete bevis om afgiftens erläggande, med att idka dylik handel, böte från och med etthundra till och med femhundra kronor, och vare han därjämte i förstnämnda fall skyldig utgifva afgift för den tid, hvarunder den olofliga handeln utöfvats. Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, där sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika mellan åklagaren och den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången“.

b) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till viss plats.

13. Inledning. Visserligen råder i Sverige s. k. lokal näringsfrihet, så att handel (äfvensom annan förädlings- och omsättningsnärings) kan idkas hvar som helst, oberoende af skillnad mellan land och stad. Men det gifves likväl vissa grupper af rättsbestämmelser, som afse att reglera handeln med afseende å vissa lokala förhållanden.

14. Stapelstads-, Nederlags- och Transitupplagsrätt. a) Stapelstadsrätt. Enligt äldre rätt voro städerna dels stapelstäder dels uppstäder med monopol, de förra på utrikes, de senare på inrikes handeln.

Numera äro stapelstäderna medelpunkter för tullkammardistriktet eller de områden, hvori landet i tullafseende är indeladt. Stapelstäderna (till ett antal af omkring 50) ligga mestadels vid saltsjön men äfven vid de stora från saltsjön navigabla insjöarna och kanalerna (t. ex. Eskilstuna, Jönköping, Karlstad, Linköping).

To this category belong the provisions of § 4 of the R. O. concerning the granting of certain privileges and rights, of 2nd Dec. 1892, as modified by the law of 14th June 1906; these provisions relate to the authorisation fees to be paid by certain traders and commercial employees and read as follows:

"Any foreigner, or any Swedish subject domiciled abroad, who, for the year for which the taxes payable to the Swedish State have the last time been levied, has not paid the tax assessed on the income of his capital or of his work, shall, when travelling in the country for his own account, or as a representative for some other person, with a view to negotiations relative to commerce, with or without samples of goods, and offering or concluding bargains in foreign goods still to be delivered from abroad, present, on his arrival in the Kingdom, to the nearest tax collector of the Crown in a town a written declaration indicating how long he intends to stay in Sweden. He shall at the same time pay in advance for the right to carry on such commerce a fee of one hundred kronor for the first period of thirty consecutive days, reckoned from the day on which the fee is paid, whether he wishes to exercise the right during all this period or only during part of it, and, if his operations are continued without interruption after the expiration of the first thirty days, he shall pay fifty kronor for every period of fifteen days following immediately thereupon, which fees shall, either for a long period at once, or at least for the period for which, according to what has just been said, the lowest fee must be paid, be paid to the tax collector of the Crown in a town of the county where he resides at the time the payment is made. The receipts for the fees paid, which shall expressly indicate the last day of the period for which a fee has been paid, shall be given on printed forms, which on regular requisitions shall be sent by the State Treasury of his Majesty's high sheriff in order to be kept ready at hand by the tax collectors of the Crown in the towns, and these forms, which shall be issued either for one hundred or for fifty kronor, shall contain a reminder concerning the due observance of the provisions relating to such commerce.

Any foreigner or Swedish subject placed on a level with foreigners according to what has been said above, who offers or concludes bargains in foreign goods, shall prove at the first place where he intends to carry on his commerce in the country, before he there commences doing business, in towns before the burgomaster, the public prosecutor or the commissioner of police, or at the police office, and in the rural districts before the competent Crown bailiff or local bailiff or the chairman of the parish council, that he has duly paid the fee prescribed by law, and at his request an attestation shall be issued to him certifying that he has complied with this provision. It is incumbent on the trader or commercial employee on demand to produce the receipt for the fee paid. If any person is found practising such commerce, who either has not paid the fee or has omitted to produce his receipt showing the payment of the fee in the manner prescribed above before the competent authority, he is liable to a fine of from 100 to 500 kronor, and in the former case he shall also pay a fee for the period during which the unlawful commerce has been practised. Offences in respect of these rules are within the competence of the police courts, where they exist, and in other places of the ordinary tribunals; the fines imposed are divided equally between the prosecutor and the parish where the offence has been committed".

b) The conditions of the right to carry on trade relative to certain localities.

13. Introduction. There certainly exists in Sweden a so-called local trading liberty, that is to say that trade (as well as other occupations having in view the preparation and sale of goods) may be carried on anywhere, without regard to the difference between the rural districts and towns. There are nevertheless certain groups of legal provisions having as their object the regulation of trade on the basis of certain local circumstances.

14. The right of staple towns, the right of warehousing and the right of warehousing goods in transit. a) *The right of staple towns.* According to ancient law some towns were staple towns, others towns of the interior with a monopoly, the former trading with foreign countries, the latter carrying on home trade.

At the present day the staple towns are the centres of the Customs districts or the territories into which the country is divided in regard to the administration of the customs. The staple towns (to the number of about 50) are mostly situated along the sea coast, but also on the large lakes and canals which are navigable

Stapelstäderna hafva tullkammare och äro de förnämsta tullplatserna. Inom de särskilda tullkammardistriktet finnas visserligen andra tullplatser med ständig tullbevakning, men de hafva en inskränktare kompetens än stapelstädernas tullkammare. Generaltullstyrelsen låter i allmänna författningssamlingen årligen kungöra, hvilka dessa senare tullplatser äro.

Tullagsstiftningen hvilat på den uppfattningen att från utrikes ort kommande fartyg med tullpliktig last skall tullbehandlas i stapelstad.

Befälhafvare å fartyg, som ankommer från utrikes ort, är, utom i fall af trängande nöd, förbjuden att inlöpa till annat ställe vid Sveriges kust än tullplats, eller till vissa uppräknade inloppsstationer till stapelstäderna Stockholm, Nyköping, Norrköping, Söderköping, Uddevalla och Kungälf¹⁾.

Lossning och tullbehandling af gods, som sjöledes från utrikes ort inkommer, må äga rum å hvilken tullplats som helst, såframt fartyget icke till någon del innehar tullpliktig last. Är däremot större eller mindre del af den från utlandet medförda lasten tullpliktig, må, så länge sådant gods innehafves, lossning ur fartyget icke äga rum annorstädes än i stapelstad.

Har fartyg för lossning af innehafvande last ankommit till tullplats, som icke är stapelstad, och förekommer anledning, att större eller mindre del af lasten är enligt gällande tulltaxa underkastad tull, åligge tulltjänstemannen på stället att i ämnet inhämta yttrande af tullkammaren i distriktet; och må under tiden lossning från fartyget icke medgifvas; ägande tullkammaren att, om så pröfvas nödigt, beordra lämplig person att för undersökning af godset afresa till stället.

Befinnes godset tullpliktigt, vare lossningen förbjuden och befälhafvaren skyldig ej mindre att med lasten i dess helhet afgå till tullkammaren i distriktet än äfven att ersätta all af undersökningen uppkommen kostnad.

Angående lossning och tullbehandling af omalen och malen spannmål å tullplats, som icke är stapelstad, äfvensom angående lossning och tullbehandling af tullpliktiga varor i Höganäs och vissa gottländska landthamnar gälla särskilda bestämmelser.

Barlast må lossas äfven vid annat ställe än tullplats; dock skall fartyget dessförrinnan anlöpa tullkammaren i distriktet för invisitation samt medtagande af den tullbetjäning, som erfordras för lossningens öfvervakande äfvensom för verkställande af kölvisitation; kunnande jämväl annan tullplats inom distriktet för sagda ändamål i stället anlöpas, såvida erforderlig tullbevakning där finnes att tillgå eller kan från tullkammaren anskaffas. För bevakningskostnaden svare i hvarje fall fartygets befälhafvare²⁾.

b) Nederlagsrätt. I stad, hvarest tullkammare under tullförvaltares öfverinseende finnes inrättad, är ägare af från utrikes ort infördt, tullpliktigt gods berättigad att emot särskild afgift till kronan sådant gods, efter verkställd undersökning, under eget och tullverkets läs upplägga utan att för detsamma betala tull, innan det till inhemsk förbrukning uttages; kunnande godset jämväl, utan att tull därför erlägges, till utrikes ort åter utföras. Sådan magasinering benämnes nederlag.

För brännvin och sprit af säd, potatis eller andra jordfrukter med undantag af whisky äfvensom för krut och andra explosiva varor må nederlagsrätt ej åtnjutas³⁾.

Nederlagsafgiften utgör en procent af det belopp, hvartill tullafgiften för godset uppgår⁴⁾.

Ägaren är berättigad att, efter tillsägelse hos tullförvaltningen, efterse och vårda sitt nederlagsgods äfvensom att, efter särskild anmälan hos tullförvaltningen, taga prof däraf i lämpliga små kvantiteter. Dock bör sådant alltid ske i närvaro af därtill beordrad tullbetjänt; och vare han, jämte godsets ägare, ansvarig om olagheter därvid föröfvas.

1) K. Tullstadgan d. 1 Juli 1904, § 5. — 2) Ibem. § 14. — 3) Ibem. § 62 enl. K. Kung. den 2 Dec. 1910. — 4) Ibem. § 68, mom. 1.

from the sea (for example, Eskilstuna, Jönköping, Karlstadt, Linköping). The staple towns have Customs Offices and are the most important Customs places. Within the various Customs Districts there are certainly other Customs places with a regular Customs service, but they have a more limited competence than the Customs Offices of the staple towns. The General Customs Administration every year publishes in the public Law Gazette a list of these latter Customs places.

The Customs laws are based on the principle that ships coming from abroad with dutiable cargo shall be dealt with by the Customs administration of a staple town.

Masters of ships coming from abroad are, except in cases of urgent necessity, prohibited from *putting into* other places along the Swedish coast than Customs places, or into certain enumerated places of entry near the staple towns of Stockholm, Nyköping, Norrköping, Söderköping, Uddevalla and Kungälf¹).

The unloading and Customs administration of goods arriving by sea from abroad, may be effected at any Customs place whatever, if no part of the vessel contains dutiable cargo. If, on the other hand, a larger or smaller part of the cargo carried from abroad is dutiable, the unloading of the vessel must not be effected at any place other than a staple town so long as such goods are on board.

If a ship has arrived at a Customs place which is not a staple town, in order to unload her cargo, and if there is reason to suppose that a larger or smaller part or her cargo according to the Customs tariff in force is subject to duty, it is incumbent on the Customs official of the place in question to solicit the opinion of the Customs Office of the district on the matter; and in the meantime the unloading of the vessel must not be permitted; the Customs Office may, if it is considered necessary, order that a suitable person shall be sent to the place in order to examine the goods.

If the goods are found to be dutiable, the unloading is prohibited, and it is incumbent on the shipmaster to go with his whole cargo to the Customs Office of the district, and to refund all the expenses of the examination.

Special provisions apply to the unloading and Customs administration of cereals, unground and ground, at a Customs place which is not a staple town, as well as to the unloading and Customs administration of dutiable goods at Höganas and certain ports of Gothland.

Ballast may be unloaded also at other places than Customs places; the vessel must, however, previously put into the Customs Office of the district for inspection and take on board the Customs official who is required for the supervision of the unloading as well as for the examination of the bottom of the vessel; some other Customs place within the district may be put into instead, for the same purpose, provided that there exists in that place a sufficient personnel for the requisite Customs supervision, or such personnel can be obtained from the Customs Office. The shipmaster is in every case liable to pay the costs of supervision²).

b) *The right of warehousing.* In towns where a Customs Office has been established under the direction of an inspector of Customs, the owners of dutiable goods imported from abroad are entitled, against the payment of a special fee to the Crown, to warehouse such goods after examination under their own lock and that of the Customs administration without paying duty thereon until the goods are taken away for home consumption; the goods may also be re-exported to foreign countries without the payment of duty. Such storage is called *warehousing*.

The right of warehousing brandy and spirits made from grain, potatoes or other products of the soil, except whisky, as well as gunpowder and other explosives, may not be granted³).

The warehousing fee is one per cent. of the amount of the Customs duty to be paid on the dutiable goods⁴).

The owner is entitled, after having notified the Customs administration, to inspect and protect his warehoused goods, and also, on having made a special declaration to the Customs administration, to take away samples of his goods in suitable small quantities. The taking away of samples, however, must always take place in the presence of a Customs official put on duty for this purpose; the official, jointly with the owner of the goods, is responsible for illegalities committed on such occasions.

¹) Customs Ordinance of 1st July 1904, § 5. — ²) Ibid. § 14. — ³) Ibid. § 62; R. Ord. of Dec. 2, 1910. — ⁴) Ibid. § 68, par. 1.

Ompackningar och aftappningar må tillåtas, efter särskild pröfning, dock alltid i mycket inskränkt omfattning¹⁾.

Tiden för uppläggningsen är högst 5 år²⁾.

c) Transitupplagsrätt. I stad, hvarest tullkammare under tullförvaltares öfverinseende finnes inrättad, må, såvida staden anskaffat och till tullverket öfverlämnat i laga ordning beskaffadt upplagsmagasin, utländska varor kunna, mot särskild afgift till kronan, för viss tid uppläggas under tullverkets lås utan att vara underkastade undersökning från tullverkets sida. Sålunda upplagda varor kunna direkt förtullas, förflyttas till annan stads transitupplag, uppläggas å nederlag eller återutföras. Sådan magasinering benämnes transitupplag.

För krut och andra explosiva varor må transitupplagsrätt ej åtnjutas. Ej heller må brännvin och sprit af säd, potatis eller andra jordfrukter med undantag af whisky uppläggas å transitupplag annat än för återutförsel; ägaren dock obetaget att före återutförseln låta varan från ett till annat transitupplag förflyttas³⁾.

Endast styckegods, hvarmed förstås gods, som inkommer i emballage eller oemballerad, i stycken eller buntar, får läggas å transitupplag; och skall godset uppläggas sådant det inkommit⁴⁾.

Transitupplagsrätt är endast vissa städer medgifven. Generaltullstyrelsen skall i början af hvarje år allmänligen kungöra, i hvilka städer sådan rätt åtnjutes⁵⁾.

Transitupplagsavgiften, som för en tid af tre månader i sänder påföres ägaren, skall utgå första gången med 70 öre och hvarje följande gång med 35 öre för hvarje 100 kilogram af godsets vikt, dock icke i något fall med mindre än 10 öre för hvar särskild varuangifning⁶⁾.

Godsägaren får ej efterse eller taga prof af godset, så länge det ligger på detta upplag⁷⁾.

Af gods, som finnes å transitupplag, må vid förtullning, öfverflyttning till nederlag eller till annat transitupplag eller vid återutförsel ej mindre parti uttagas än helt kolli eller stycke⁸⁾.

Gods må å transitupplag kvarblifva under ett år, räknadt från den dag, då det till transitupplag angafs. Mellan sextionde och trettionde dagen före utgången af sagda tid bör ägaren skriftligen af tullförvaltningen erinras om sin skyldighet att angifva godset till förtullning, uppläggning å nederlag eller återutförsel; börande för sådan erinran erläggas särskild afgift efter vederbörligen fastställd taxa. Det transitupplagsgods, som icke vid årets utgång blifvit behörigen angifvet, skall, efter undersökning och tullbehandling, å vederbörligen utlyst auktion genom tullförvaltningens försorg genast försäljas och må försäljningsbeloppet, sedan tull, såvida sådan skall utgå, och omkostnader blifvit afdragna, tillhandahållas ägaren. Anmäler han sig ej inom natt och år efter auktionsdagen, tillfaller beloppet kronan⁹⁾.

Enligt K. F. om frihamn den 15 Nov. 1907 kan efter särskildt tillstånd af Konungen frihamn inrättas i stapelstad. Ännu (1911) har dock ingen frihamn kommit till stånd.

15. Marknader. Enligt äldre rätt funnos både enskilda marknader, som afsågo samfärdseln mellan invånarne i en viss stad å ena sidan och landbefolkningen å den andra, samt frimarknader, „till hvilka säljare och köpare i hela riket utan minsta åtskillnad ägde ett fritt och obehindradt tillträde“.

Numera finnas endast frimarknader. Dessa marknader böra hållas i städerna, hvarvid likväl undantag må göras för de orter, som på långt afstånd äro belägna, så att landtmarknader må bibehållas, då aflägsenheten kan räknas till 6 mil och

¹⁾ Ib. § 70. — ²⁾ Ib. § 86. — ³⁾ Ib. § 89 enl. K. Kung. den 2 Dec. 1910. — ⁴⁾ Ib. § 90. — ⁵⁾ Ib. § 92. — ⁶⁾ Ib. § 94. — ⁷⁾ Ib. § 97. — ⁸⁾ Ib. § 108. — ⁹⁾ Ib. § 109.

The re-packing and re-tapping of goods may be permitted after a special examination, always, however, to a very limited extent¹⁾.

The maximum period for the warehousing of goods is always 5 years²⁾.

c) *The right of warehousing goods in transit.* In towns where a Customs Office has been established under the supervision of an inspector of Customs, foreign goods may, if the town in question has provided a warehouse and placed it at the disposal of the Customs Office in accordance with law, on the payment of a special fee to the Crown, be warehoused for a certain period under the lock of the Customs Office without being subject to examination on the part of the Customs administration. On goods warehoused in this manner the Customs duty may be paid at once, the goods may be removed to the warehouse for goods in transit situated in another town, be warehoused in the ordinary way or be re-exported. Such storage is called *warehousing of goods in transit*.

The right to warehouse gunpowder and other explosives as goods in transit may not be granted. Nor may brandy and spirits made from grain, potatoes or other products of the soil, except whisky, be warehoused as goods in transit with any object in view other than that of re-exportation; the owner of these goods is permitted, however, before the re-exportation is effected, to remove the goods from one warehouse for goods in transit to another³⁾.

Only piece goods, that is to say, goods arriving packed or unpacked, in parcels or bunches, can be warehoused as goods in transit; and the goods must be warehoused in the state in which they arrive⁴⁾.

The right of warehousing goods in transit can only be granted in certain towns. The General Customs Administration must, at the commencement of every year, publish a list of the towns in which this right is granted⁵⁾.

The fee for warehousing goods in transit, which is imposed on the owner for a period of three months at a time, is calculated for the first time at the rate of 70 öre and for every subsequent time at the rate of 35 öre for each 100 kilogrammes of the weight of the goods, in no case, however, less than 10 öre for each separate declaration of goods⁶⁾.

The owner of the goods is not allowed to inspect or take away samples of his goods, so long as they are deposited in the warehouse for goods in transit⁷⁾.

No smaller quantities than whole parcels or pieces may be taken away of goods warehoused as goods in transit when duty is paid on them, when they are removed for ordinary warehousing or to some other warehouse for goods in transit, or re-exported⁸⁾.

Goods may remain warehoused as goods in transit for one year, reckoned from the day on which they were declared for warehousing as goods in transit. Between the sixtieth and the thirtieth day before the expiration of the said period the owner must be reminded in writing by the Customs administration of his obligation to declare whether he will pay duty on the goods, or warehouse or re-export them; for such reminder a special fee is paid in accordance with a fixed tariff. The goods warehoused as goods in transit which have not been duly declared at the end of the year, must, after verification and examination by the Customs administration, immediately be sold by a duly published auction at the instance of the Customs administration, and the proceeds of the sale, after deduction of Customs duty and costs, be placed at the owner's disposal. If he does not present himself within a year and a day after the auction, the amount accrues to the Crown⁹⁾.

According to the R. Ord. of 15th Nov. 1907 a free harbour may be established in a staple town by special permission of the King. No such free harbour has up to now (1911) been established.

15. Fairs. According to ancient law there were both *special fairs* serving for the commerce between the inhabitants of a certain town on the one hand and the population of the rural districts on the other, and *free fairs* "to which sellers and buyers from the whole Kingdom had free and unimpeded access without the least distinction".

At the present day only free fairs exist. These fairs must be held in towns; exceptions may, however, be made in respect of places situated far away from a town, to the effect that rural fairs may be held where the distance from a town

1) Ibid. § 70. — 2) Ibid. § 86. — 3) Ibid. § 89; R. Ord. of Dec. 2, 1910. — 4) Ibid. § 90. — 5) Ibid. § 92. — 6) Ibid. § 94. — 7) Ibid. § 97. — 8) Ibid. § 108. — 9) Ibid. § 109.

därutöver ifrån städerna, och äfven på närmare afstånd, efter omständigheterna, samt terminerna marknaderna emellan så fördelas, att marknadssökanden kan med maklighet bevista den ena marknaden efter den andra¹⁾).

Frågor om tillåtelse till marknaders hållande och om indragning af sådana, som redan beviljats, må ankomma på kommerskollegii pröfning, sedan Konungens befallningshafvande och öfrige vederbörande blifvit hörde²⁾. Konungens befallningshafvande skall årligen till vederbörande ämbetsverk (kommerskollegium) ingifva förslag till marknadsterminer³⁾.

Ingen marknad, ehvad den påstår en eller flera dagar, må utsättas att börja på måndag eller näst efter helgedag⁴⁾.

Alla handlande, som med sitt gods besöka städernas frimarknader, de må hålla sitt gods till salu uti uppsatte bodar på torgen eller hemma uti husen, där de vistas, skola erlægga ståndpänningar⁵⁾. Härifrån är dock allmogon befriad⁶⁾.

I almanackan skall för hvarje år genom Kommerskollegii försorg införas en förteckning på de marknader, som det året skola hållas⁷⁾.

I 1911 års förteckning upptagas dels de marknader, som påstå mer än en dag, dels de frimarknader, å hvilka Konungens befallningshafvande uppgifvit betydligare kreaturshandel äga rum, dels ock de marknader, som äro afsedda för handel med kreatur och landtmannavaror (s. k. kreatursmöten).

16. Auktioner. Auktioner äro antingen exekutiva (pant- konkurs- och utmätningssauktioner) eller frivilliga.

För de förra gälla bestämmelserna i 5 kap. utsökningslagen, K. Kung. om kronofogdes och stadsfogdes dagbok i utsökningsmål samt ang. hvad vid utsökningslagens tillämpning i vissa andra fall skall iakttagas den 12 Juli 1878 m. fl.

Frivilliga auktioner kunna å landet hållas af hvem som helst⁸⁾.

I städerna åter ske auktioner vanligen under tillsyn och genom försorg af städernas ämbetsmän på s. k. auktionskammare. För auktionsverket i Stockholm gälla särskilda bestämmelser⁹⁾.

17. Särskilda försäljningsställen i stad. I stad har vederbörande kommunala representation (stadsfullmäktige eller allmän rådstuga, d. v. s. stadens samtliga röstberättigade invånare samlade inför magistraten å rådhuset) att bestämma hvilka torg, hamnar och dylika ställen i staden skola vara upplåtna till allmänna försäljningsställen. Härjämte äger magistraten bestämma särskilda af nämnda platser för försäljning af vissa slags varor. Den som bryter mot hvad sålunda är stadgadt plikte från och med 2 till och med 20 kronor¹⁰⁾.

Å gator eller andra allmänna platser än de i ofvan angifven ordning bestämda må icke, utan magistratens tillstånd, försäljning bedrivas från stånd, bord eller dylikt, eller så att den på stället framgående rörelsen därigenom hindras eller uppehålls. Icke heller må handels- eller handtverksvaror, utan magistratens särskilda tillstånd, uppläggas eller utställas å gata eller annan allmän plats, än den, som för sådant ändamål är anvisad. Den, som bryter mot dessa föreskrifter, böte från och med 2 till och med 50 kronor¹¹⁾.

Hvad som här är stadgadt om stad gäller äfven för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning, i de fall att Konungens befallningshafvande i särskild ordning sådant förordnat. Genom beslut, som skall underställas Konungens pröfning¹²⁾.

c) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till varornas beskaffenhet.

18. Förbud mot införsel af varor med oriktig ursprungsbeteckning. Därest å vara, som från utrikes ort för försäljning till Sverige införes, finnes anbragt namn

1) K. Bref den 11 Juni 1788. — 2) K. Bref d. 7 o. Kom. koll. k. den 28 Juli 1841. — 3) Landshöfdinge Instruktionen den 10 Nov. 1855, § 31, mom. 10. — 4) K. Bref d. 23 Febr. 1825. — 5) K. Res. d. 16 Okt. 1723, § 18. — 6) K. Res. d. 1 Aug. 1727, § 44. — 7) K. Bref d. 4 April 1829. — 8) K. Res. på Allm. besvär d. 17 Dec. 1734, § 10. — 9) Rabenius s. 267—268; Linde Ekonomirätten s. 598—601; Advokaten s. 283—288. — 10) Ordningsstadgan för rikets städer d. 24 Mars 1868, § 1. — 11) Ib. § 2. — 12) Ib. § 30.

is more than 6 miles, and even within a shorter distance, according to circumstances. The market days must be distributed in such a manner as to enable persons frequenting the fairs easily to visit them in succession¹⁾.

Questions relating to the authorisation to hold fairs and concerning the abolition of fairs already authorised, must be submitted to the examination of the competent Chamber of Commerce, after the high sheriff and other competent authorities have been heard on the matter²⁾. The high sheriff must every year submit to the competent authority (Chamber of Commerce) proposals for market days³⁾.

No fair, whether it lasts one or several days, may be fixed as commencing on a Monday or day following immediately on a holiday⁴⁾.

All traders who visit the free urban fairs with their goods, must pay a toll, whether they offer their goods for sale from sheds established for the purpose in market places or from the houses where they are staying⁵⁾. The rural population is however exempted from paying tolls⁶⁾.

In the calendars there must be inserted every year, at the instance of the competent Chamber of Commerce, a list of the fairs to be held during the year in question⁷⁾.

In the list from 1911 are indicated, firstly, those fairs which last more than one day, secondly, those free fairs at which the high sheriff has indicated that important sales of cattle will take place, and finally those fairs which are intended for trade in cattle and rural products (the so-called cattle fairs).

16. Auctions. Auctions are either *execution* sales (pledge [mortgage], bankruptcy and seizure auctions), or *voluntary* ones.

As regards the former category the provisions of Chap. 5 of the Execution Act, and of the Royal Ordinance of 12th July 1878, etc. concerning the keeping of a journal of matters relating to seizures in execution, by the Crown and urban bailiffs, and concerning the rules to be observed for the application of the Execution Act in certain other cases, apply.

Voluntary auctions may *in the rural districts* be held by anybody⁸⁾.

In towns, on the other hand, auctions are usually held under the supervision and at the instance of the municipal functionaries at so-called *auction rooms*. Special provisions apply to auctions held in Stockholm⁹⁾.

17. Special places of sale in towns. In towns the competent representatives of the municipality (the municipal councillors or town meeting, i. e. all the inhabitants of the town in question having a right to vote, who are assembled before the magistrate at the Town Hall) decide what markets, ports and similar places in the town shall be used as *public places of sale*. The magistrate may also designate certain of the places mentioned to be used for the sale of certain kinds of goods. Any person infringing the regulations made regarding this matter is liable to a fine from 2—20 kronor¹⁰⁾.

In the streets or public places other than those indicated above, there must not, without the authorisation of the magistrate, be carried on any sale from stalls, tables, etc., or in such a manner as to impede or interrupt the regular traffic going on at the place in question. Nor may commercial wares or products of handicrafts without a special permission of the magistrate, be deposited or displayed in streets or any public places other than those designated for that purpose. Any person infringing these regulations is liable to a fine of from 2—50 kronor¹¹⁾.

These provisions which are applicable to towns also apply to country-towns, ports, fishing-places and other places with a considerable and dense population in the cases determined by the high sheriff by a special Regulation¹²⁾.

c) Conditions on which the right to carry on trade is granted in respect of the quality of the goods.

18. Prohibition against the importation of goods with an incorrect indication of origin. If, on goods imported from abroad to Sweden for sale there is found to

¹⁾ Royal Letter of 11th June 1788. — ²⁾ R. Letter of 7th and the Chamber of Commerce Ordinance of 28th July 1841. — ³⁾ The Instructions for sub-sheriffs of 10th Nov. 1855, § 31, par. 10. — ⁴⁾ R. Letter of 23rd Feb. 1825. — ⁵⁾ R. Ord. of 16th Oct. 1723, § 28. — ⁶⁾ R. Ord. of 1st Aug. 1727, § 44. — ⁷⁾ R. Letter of 4th April 1829. — ⁸⁾ R. Ord. concerning the public charges in the rural districts, of 17th Dec. 1734, § 10. — ⁹⁾ Rabenius pp. 267—268; Linde, *Ekonomirätten* pp. 598—601; Advokaten pp. 283—288. — ¹⁰⁾ Regulation Ordinance for the towns of the Kingdom of 24th March 1868, § 1. — ¹¹⁾ Ibid. § 2. — ¹²⁾ Ibid. § 30.

å ort, fastighet, industriell anläggning eller näringsidkare inom Sverige eller annan beteckning, som ger varan sken af att vara i Sverige tillverkad, skall sådan vara vid införseln tagas i beslag och dömas förbruten¹⁾.

Denna påföljd inträder likväl icke i följande fall: 1. då det ådagaläggas att varan verkligen är i Sverige tillverkad och tillförene blifvit ur riket utförd; — 2. då jämte ofvan nämnda svenska ursprungsbeteckning å varan finnes på tydligt och lätt i ögonen fallande sätt angifvet att varan är af utländsk tillverkning; eller — 3. då det eljest är uppenbart, att afsikt att vilseleda genom oriktig ursprungsbeteckning ej föreligger²⁾.

Innan vara, som tagits i beslag, försäljes, skall namn eller beteckning, som föranlett beslaget, utplånas eller ock å varan på ett tydligt, lätt i ögonen fallande sätt utmärkas, att varan blifvit i utlandet tillverkad. Kan dylik åtgärd ej lämpligen vidtagas, skall varan till den del, sådant nödigt är, förstöras. Kostnaden för åtgärd, hvarom här sägs, skall utgå af hvad varan vid försäljningen inbringar eller, där den ej kan på sådant sätt gäldas, af tullmedel³⁾.

Därest ägare eller emottagare af vara, som tagits i beslag, vid beslagstillfället eller sist inom 4 dagar därefter hos vederbörande tullförvaltning sådant yrkar, skall tullförvaltningen till Generaltullstyrelsens pröfning hänskjuta frågan, huruvida åtal för öfverträdelsen må anhängiggöras eller om beslaget bör, såsom utan laga skäl verkställt, återgå⁴⁾.

Hvad här ofvan är sagdt gälle ock i det fall att den oriktiga ursprungsbeteckningen är anbragt å käril eller omslag, i hvilket varan vid införseln förvaras, såvida kärilet eller omslaget är sådant, att varan är afsedd att däri hållas till salu⁵⁾.

19. Förbud mot försäljning af hälsofarliga varor. Där farsot härjar eller annan giltig anledning förefinnes, har den för öfvervakande af allmänna hälsovården i stad tillsatta s. k. hälsovårdsnämnden befogenhet att, så länge anledningen fortfar, förbjuda att till salu i stad hålla omogen frukt eller frukt af visst slag eller annat födoämne, hvars förtärande vederbörande läkare intygar vara menligt för hälsotillståndet⁶⁾.

Hvad här är sagdt om stad gäller ock för köping, hamn, fiskläge och annat ställe med större sammanträngd befolkning i de fall att Konungens befallningshafvande i särskild ordning sådant förordnat⁷⁾.

d) Villkoren för rätt att drifva handel med hänsyn till viss tid.

20. Förbud mot viss försäljning nattetid eller å sön- och helgdagar. I regel är det förbjudet att å sön- eller högtidsdagar idka handel. Enligt K. F. ang. förbud för barn att idka viss försäljning den 4 Dec. 1896 kan härjämte förbud utfärdas för barn af mankön under 14 år och af kvinnkön under 15 år att å gator eller andra allmänna platser eller å utskänkningsställen eller andra offentliga lokaler till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat. Förbud, hvarom här sägs, må ej utsträckas utöfver tiden från klockan 8 eftermiddagen till klockan 8 förmiddagen med undantag af sön- och helgdagar, i afseende å hvilka sådant förbud må meddelas för hela dygnet (§§ 1 och 3).

Då förbud meddelats af K. befallningshafvande skall detsamma allmängöras genom dess införande i länskungörelserna samt uppläsande i stadens kyrkor och genom dess intagande i stadens tidning eller, där flera tidningar utkomma, i den af dem, där allmänna påbud för staden vanligen meddelas (§ 2 mom. 3).

Öfverträdes meddeladt förbud, skall den, för hvars räkning utbudandet eller utdelningen ägt rum, därest öfverträdelsen skett med hans vilja och vetskap, straffas med böter från och med fem till och med ett hundra kronor (§ 4).

¹⁾ K. F. ang. förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungsbeteckning d. 9 Nov. 1888, § 1, mom. 1. — ²⁾ Ibem. § 1, mom. 2. — ³⁾ Ibem. § 2, mom. 2. — ⁴⁾ Ibem. § 3. — ⁵⁾ Ibem. § 4. — ⁶⁾ Hälsovårdsstadgan för riket den 25 Sept. 1874, § 15, mom. 4. — ⁷⁾ Ibem. § 26.

be attached to them the name of a Swedish place, immovable, industrial establishment or trader, or some other indication giving the goods the appearance of having been manufactured in Sweden, such goods must at the time of entry be seized and confiscated¹⁾).

This consequence, however, does not ensue in the following cases: 1. when it is established that the goods have really been manufactured in Sweden and previously been exported from the Kingdom; — 2. when besides the aforesaid indication of Swedish origin there is found to be indicated on the goods in a distinct and easily perceptible manner that the goods are of foreign make; or — 3. when for some other reason it is manifest that there is no intention of misleading the public by an incorrect indication of origin²⁾).

Before the goods which have been confiscated are sold, the name or indication which has brought about the confiscation must be effaced, or it must be indicated on the goods in a distinct and easily perceptible manner that they have been made abroad. If this cannot be carried out in a suitable manner, the goods must, so far as it is necessary, be destroyed. The costs of the operation here indicated must be paid out of the proceeds of the sale, or where the costs cannot be paid in this manner, out of monies of the Customs³⁾).

If the owner or consignee of goods which have been seized, at the time of the seizure or at the latest within 4 days thereafter, presents a request to this effect to the competent Customs administration, the latter must refer the matter to the General Customs Administration for examination as to whether the offender ought to be prosecuted, or whether the seizure ought to be cancelled as having been made without lawful cause⁴⁾).

The above provisions also apply in case the incorrect indication of origin has been attached to the vessel or packing in which the goods are enclosed when imported, provided that the vessel or packing is such that the goods are intended to be offered for sale therein⁵⁾).

19. Prohibition against the sale of goods dangerous to health. In cases of contagious epidemics or other similar emergencies, the so-called *sanitary council* appointed in towns for the supervision of the public health is authorised, so long as the emergency lasts, to prohibit the sale in towns of unripe fruit or of certain kinds of fruit or other comestibles the consumption of which the competent medical men consider detrimental to the public health⁶⁾).

These provisions applicable to towns also apply to country-towns, ports, fishing places and other places with a considerable and dense population, in the cases determined by the high sheriff by a special Regulation⁷⁾).

d) Conditions on which the right to carry on trade is granted in regard to time.

20. Prohibition of certain sales at night or on Sundays and holidays. As a rule it is prohibited to carry on trade on Sundays and holidays. According to the Royal Ordinance concerning the prohibition of children from transacting certain sales, of 4th Dec. 1896, a further prohibition may be issued to the effect that male children under 14 years and female children under 15 years must not offer for sale or distribute *printed matters, flowers, mercery wares, etc.* in streets or other public places, or places where liquors are retailed, or other public premises. The prohibition here mentioned may only apply to the time from 8 p. m. until 8 a. m., except on Sundays and holidays, in respect of which such prohibition may apply without limitation (§§ 1 and 3).

If a prohibition is issued by the high sheriff, it must be published by means of an insertion in the Gazette for Notifications of the county, as well as by reading it in the churches of the town and by means of its insertion in the newspaper of the town, or, where several newspapers are published, in that one of them in which public regulations and bye-laws concerning the town are generally inserted (§2, par. 3).

If a published prohibition is contravened, the person for whose account the offer for sale or the distribution has taken place, must, if the contravention has been committed with his knowledge and consent, be punished with a fine of from 5—100 kronor (§4).

¹⁾ R. O. of 9th Nov. 1888, § 1, par. 1, concerning the prohibition against the importation into the Kingdom of goods with incorrect indications of origin. — ²⁾ Ibid. § 1, par. 2. — ³⁾ Ibid. § 2, par. 2. — ⁴⁾ Ibid. § 3. — ⁵⁾ Ibid. § 4. — ⁶⁾ Ordinance concerning the public health of the Kingdom, of 25th Sept. 1874, § 15, par. 4. — ⁷⁾ Ibid. § 26.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för öfverträdande af förbud, fortsätter eller förnyar samma förseelse, skall, för hvarje gång åtal mot honom ägt rum och han däraf undfått del, fällas till de böter, som för dylik förseelse äro bestämda (§ 5).

Öfverträdelse af förbud åtalas af allmän åklagare (§ 6).

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag (§ 7).

Enligt lag den 14 Maj 1909 om förbud mot viss försäljning af tobak är det förbjudet att å sön- eller högtidstlag utomhus till salu hålla tobak eller hvad däraf är förfärdigadt, med mindre att tillstånd af Kon. Bef. de erhållits.

B. Villkoren för rätt att drifva särskilda slag af handel.

a) *Handel med brännvin.*

21. För detta slag af handel gäller K. Förordning ang. försäljning af brännvin den 9 Juni 1905.

Af den senare författningens bestämmelser anföras följande:

Försäljning af brännvin delas i partihandel och detaljhandel; detaljhandel må äga rum antingen till afhämtning (utminutering) eller till förtäring på stället (utskänkning) (§ 1).

Med brännvin afses i denna förordning utom egentligt brännvin äfven andra brända in- eller utländska alkoholhaltiga drycker samt sprit; drycker, tillagade med bränd alkoholhaltig vätska, hvarvid dock såsom tillagning icke skall anses så kallad förskäring af viner; så ock i allmänhet drycker, hvilka hålla en högre alkoholhalt än 25 procent (§ 1).

Vid partihandel vare minsta tillåtna försäljningsbeloppet 250 liter samt vid utminutering en liter, och får hvad såldt blifvit icke i mindre belopp än det minsta, som i hvartera fallet må säljas, utlämnas eller mellan flera köpare fördelas; ej heller får något af det sålda förtäras på försäljningsstället (§ 3).

Vid utskänkning må brännvin försäljas till huru ringa belopp som helst, dock endast till förtäring på stället (§ 4).

Innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin må ej å annan ort än den, där han utöfvar sin försäljningsrättighet, mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud till köpare utlämna brännvin i mindre belopp än 250 liter eller vid personligt besök eller genom ombud hos annan än innehafvare af dylik försäljningsrättighet till salu utbjuda brännvin eller upptaga beställningar därå i mindre belopp än nyss är nämndt (§ 5).

Detaljhandel med brännvin må icke vara förenad med annan handel, till hvars drifvande särskild anmälan fordras; dock att vin och andra drycker må tillhandahållas vid utminutering till afhämtning och vid utskänkning till förtäring på stället (§ 6).

Byteshandel med brännvin vare lika med brännvinsförsäljning ansedd (§ 7).

Därest vid något tillfälle brännvin blifvit utborgadt till myckenhet, för hvilken försäljningspriset understiger femtio kronor, må betalning därför ej kunna utsökas (§ 8).

För rätten att idka partihandel med brännvin gälla samma regler som för handel i allmänhet.

Detaljhandeln med brännvin är däremot bunden vid särskilda stränga bestämmelser.

I regel får hädanefter sådan handel hvarken i stad eller på landet drifvas af annan än särskildt för detaljhandel med brännvin bildadt bolag, hvilket endast skall hafva till ändamål att i sedlighetens intresse ordna och handhafva ifrågavarande handel och icke afse att bereda delägarne vinning utöfver årlig ränta med högst fem procent å de af delägarne tillskjutna kontanta medel.

Brännvinsförsäljningsbolagen stå under offentlig myndighets kontroll och vinstmedlen användas för allmänna ändamål.

A person who, during the time when he is being prosecuted in respect of a contravention of a prohibition, continues or repeats the same offence, is liable, on each occasion on which proceedings are instituted against him, and of which he has been notified, to be condemned in the fines prescribed for similar offences (§ 5).

The contravention of a prohibition is prosecuted by the public prosecutor (§ 6).

If the whole amount of the fines inflicted cannot be recovered, they are converted (to imprisonment) in conformity with the general Criminal Law (§ 7).

In accordance with the Act of 14th May 1909, concerning the prohibition against certain modes of selling tobacco, it is prohibited to display tobacco or products thereof on Sundays or holidays for sale outside the house, unless permission has been obtained from the King's representative.

B. Conditions on which the right to carry on special kinds of trade is granted.

a) Trade in brandy.

21. To this kind of trade the Royal Ordinance of 9th June 1905 concerning the sale of brandy applies.

Of this latter Ordinance we cite the following provisions:

The sale of brandy is divided into *wholesale* and *retail trade*: retail trade may take place either by taking the liquor away from the premises (*utminuter*) or by consuming it on the premises (*utskänkning*) (§ 1).

By brandy for the purposes of this Ordinance is meant, besides brandy properly so-called, also other distilled Swedish or foreign alcoholic liquors and spirits; liquors prepared with distilled alcoholic liquids, the so-called diluting of wines not, however, being considered "preparation"; the same rule generally also applies to liquors which contain alcohol in excess of 25 per cent. (§ 1).

In wholesale trade the smallest permissible sale quantity is 250 litres, and in the retail trade (not for consumption on the premises), one litre, and what has been sold must not be delivered in smaller quantities than the smallest which may in each case be sold, nor be distributed amongst several purchasers; nor may any part of the quantity sold be consumed on the premises (§ 3).

In the case of retailing for consumption on the premises, brandy may be sold in any small quantity whatever, only, however, for the purpose of being consumed on the premises (§ 4).

Persons who are authorised to sell brandy may not, at any other place than that in which they exercise their right to sell, deliver brandy against payment on delivery or by agents to purchasers in quantities smaller than 250 litres, nor by means of personal visits or agents offer brandy for sale to other persons than those who possess a similar right to sell, nor take orders for brandy of smaller quantities than those just mentioned (§ 5).

Retail trade in brandy may not be combined with any other trade for the carrying on of which a special declaration is necessary; wine and other liquors may, however, be stocked for the purpose of selling them for consumption off the premises and for consumption on the premises (§ 6).

Trade by way of exchange in brandy is considered equivalent to the sale of brandy (§ 7).

If in any case brandy has been sold on credit, and the sale price is under fifty kronor, the payment of this amount cannot be recovered by legal proceedings (§ 8).

The right to carry on wholesale trade in brandy is subject to the same rules as those applicable to trade in general.

Retail trade in brandy, on the other hand, is subject to special and rigorous provisions.

Henceforth, as a general rule, such trade may not be carried on, either in towns or the rural districts, by any other person than a *society* specially established for the retail trade in brandy, which societies may only have as their object, in the interest of public morals, to regulate and carry on the trade in question, and not to distribute to their members profits in excess of the annual interest, which may not exceed five per cent. of the amounts contributed in cash by the members.

The societies for the sale of brandy are subject to the control of the public authorities, and the excess profits obtained are employed in the interest of the public.

b) Handel med vin och öl samt tillagade, alkoholfria drycker jämte svagdricka.

22. Beträffande detta slag af handel gällde förut K. F. ang. försäljning af vin, maltdrycker, kokadt kaffe och andra tillagade icke spirituösa drycker den 24 Okt. 1885.

För att kunna frigöra handeln med de alkoholsvagare maltdryckerna (svagdrickat) från åtskilliga af de strängare bestämmelser, som ansetts böra gälla om de starkare maltdryckerna, utfärdades den 9 Juni 1905 dels en K. F. ang. försäljning af vin och öl dels en K. F. ang. försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka, hvilka båda trädte i kraft den 1 Jan. 1906.

Försäljning af vin eller öl d. v. s. rätt att utskänka vin eller öl samt försäljning till afhämtning af vin eller öl, må i regel ej bedrivas af annan än den, som därtill erhållit tillstånd af Konungens befallningshafvande.

Med öl förstås alla slag af maltdrycker, med undantag af svagdricka. Enligt K. F. ang. tillverkning och beskattning af maltdrycker den 7 Aug. 1907 förstås med svagdricka hvarje maltdryck, som ej innehåller mer än $2\frac{1}{4}$ volymprocent alkohol och är inbryggd med en stamvört, hvilkens extrakthalt icke öfverstiger 6 procent.

Tillstånd till utskänkning af vin eller öl får icke meddelas den, som idkar annan handel i öppen bod än matvaruhandel.

Försäljning genom kringföring af vin eller öl i stad må för vissa fall äga rum. Sådan kringföring på landet är däremot förbjuden.

För annan handel med vin eller öl än medelst utskänkning, afhämtning eller kringföring gälla reglerna för handel i allmänhet.

Utskänkning af tillagade, alkoholfria drycker eller svagdricka må i regel bedrivas efter anmälan i Stockholm hos Öfverståthållareämbetet, i annan stad hos magistraten och på landet hos länsmanen.

Annan försäljning af sådana drycker än den som sker till förtäring på stället är i regel tillåten under samma villkor, som för idkande af handel i allmänhet.

c) Handel med explosiva varor.

23. Handeln därmed är reglerad medelst K. F. ang. explosiva varor den 19 Nov. 1897 jämte K. F. ang. explosiva varors transporterande å järnväg af samma dag och år.

Förstnämnda författning definierar i § 1, mom. 1 explosiva varor sålunda: „Med explosiva varor förstås varor, som bestå af eller innehålla sådana på kemisk väg eller genom mekaniska blandningar framställda produkter, som äro af beskaffenhet att genom stöt, antändning eller uppvärmning kunna bringas att hastigt sönderdelas och, helt eller delvis, häftigt öfvergå i gasformigt tillstånd, och hvilkas användning i och för sig är grundad på denna deras beskaffenhet“.

Sådana varor skola, med afseende å de försiktighetsmått, som böra beträffande olika slag af dylika varor föreskrifvas, hänföras till två klasser.

Efter ett närmare angifvande af hvilka explosiva varor höra till ena eller andra klassen föreskrifves i mom. 2 följande: „Uppstår fråga till hvilken klass annan, här ofvan icke angifven explosiv vara skall hänföras, göre inspektionen för explosiva varor därom anmälan hos Konungen.“

Anm. Enligt K. kung. den 19 Nov. 1897 utgöres här omförmälda myndighet af en af Konungen förordnad inspektör för explosiva varor.

Författningens följande §§ äro ordnade under följande rubriker och under-rubriker: Kap. 1. Om tillverkning. A. Tillverkning af explosiva varor af 1:sta klass.; B. Tillverkning af explosiva varor af 2:dra klass. — Kap. 2. Om förvaring och vård af explosiva varor af 1:sta klass. — Kap. 3. Om handel och innehafvande. A. Handel och innehafvande af explosiva varor af 1:sta klass.; B. Handel och innehafvande af explosiva varor af 2:dra klass. — Kap. 4. Om transport. A. Transport af explosiva varor af 1:sta klass.; B. Transport af explosiva varor af 2:dra klass. — Kap. 5. Om införande från utrikes ort. — Kap. 6. Ansvarsbestämmelser. — Kap. 7. Allmänna bestämmelser angående författningens efterlefnad m. m. — Kap. 8. Öfvergångsstadganden.

b) *Trade in wine and beer, and prepared non-alcoholic beverages and small beer.*

22. To this kind of trade the Royal Ordinance of 24th Oct. 1885 concerning the sale of wine, malt liquors, coffee and other prepared non-spiritous beverages was formerly applicable.

In order to exempt the trade in malt liquors containing small quantities of alcohol (small beer) from some of the more rigorous provisions which, it has been considered, ought to apply to malt liquors containing a larger quantity of alcohol, there were enacted on the 9th June 1905 *in the first place* a R. O. concerning the sale of wine and beer, and *secondly* a R. O. concerning the sale of prepared non-alcoholic beverages and small beer, which both came into force on 1st January 1906.

The sale of wine or beer, that is to say, the right to *retail* wine or beer *for consumption on or off the premises*, may as a general rule only be exercised by a person who has been authorised in that behalf by the high sheriff.

By "beer" is meant all kinds of malt liquors, with the exception of small beer. According to the R. O. of 7th August 1907 concerning the preparation and assessment of malt liquors, "small beer" means every malt liquor which does not contain more than $2\frac{1}{4}$ per cent. of alcohol in bulk and is brewed with worts the extract proportion of which does not exceed 6 per cent.

No person who carries on trade in open shop other than the sale of comestibles, may be authorised to retail wine or beer for consumption on the premises.

In certain cases the sale of wine or beer by hawking may take place in towns. In the rural districts, on the other hand, such hawking is prohibited.

All trade in wine and beer other than that carried on by retailing for consumption on or off the premises and by hawking is subject to the rules applicable to trade in general.

Sales by retail for consumption on the premises of prepared non-alcoholic beverages or small beer may as a general rule be made in Stockholm on a declaration made at the Office of the Governor General, in other towns to the magistrate, and in the rural districts to the local bailiff.

Retail trade in such beverages other than that which takes place with a view to consumption on the premises is as a general rule permitted on the same conditions as those required for the carrying on of trade in general.

c) *Trade in explosives.*

23. The trade in explosives is regulated by the Royal Ordinance concerning explosive goods of 19th Nov. 1897 and by the Royal Ordinance concerning the transport on railways of explosive goods of the same date and year.

The former Ordinance in § 1, par. 1, defines explosive goods in the following manner: "By explosive goods are meant goods which consist of or contain such products prepared chemically or by mechanical concoctions as are of a nature to be suddenly decomposed through friction, ignition or heating, and, either in whole or in part, to be violently transformed into a gaseous state, and the application of which in itself is based on this quality of theirs."

These goods must, in respect of the precautions to be taken concerning the various kinds of such goods, be divided into two classes.

After a detailed indication of what explosive goods belong to one or the other class, paragraph 2 prescribes: "If doubt arises as to what class explosive goods other than those indicated above belong to, the authority for inspection of explosive goods shall make a report to the King on the matter."

Note. According to the Royal Ordinance of 19th Nov. 1897, the authority here mentioned is constituted by an inspector of explosive goods appointed by the King.

The subsequent Articles of the Ordinance are divided into the following headings and sub-headings: Chap. 1. Manufacture. A. Manufacture of explosive goods of the 1st class; B. Manufacture of explosive goods of the 2nd class. — Chap. 2. Preservation and supervision of explosive goods of the 1st class. — Chap. 3. Trade and possession. A. Trade in and possession of explosive goods of the 1st class; B. Trade in and possession of explosive goods of the 2nd class. — Chap. 4. Carriage. A. Carriage of explosive goods of the 1st class; B. Carriage of explosive goods of the 2nd class. — Chap. 5. Import from foreign places. — Chap. 6. Provisions concerning responsibilities. — Chap. 7. General provisions concerning the application of the Ordinance, etc. — Chap. 8. Transitory provisions.

Handel med explosiva varor får ej utöfvas utan att därtill vunnits särskildt tillstånd.

d) Handel med eldfarliga oljor.

24. Detta slag af handel är reglerad medelst K. F. ang. eldfarliga oljor och vissa andra därmed jämförliga vätskor den 26 Nov. 1875.

Författningen har följande rubriker: Art. I. Om de eldfarliga ämnen, å hvilka denna författning äger tillämpning. — II. Om villkoren för rättighet att tillverka eller raffinera eldfarliga oljor. — III. Om upplag af eldfarliga oljor och de för sådant ändamål afsedda förvaringsrum eller magasin. — IV. Om minuthandel med eldfarliga oljor och de för sådan handel eller enskild förbrukning afsedda förråd. — V. Om försändning af eldfarliga oljor landvägen eller sjöledes. — VI. Ansvarsbestämmelser. — VII. Allmänna föreskrifter angående författningens efterlefnad och tillämpning.

Eldfarliga oljor definieras och klassificeras sålunda:

§ 1. 1 mom. Till eldfarliga oljor räknas alla flytande kolväten, — såsom petroleum och de genom destillation af skiffer, stenkol, brunkol, torf, ved, harts med flera ämnen beredda så kallade råoljor, och flyktiga oljor — så framt de, vid profning å Abels apparat för undersökning af eldfarliga oljor, vid en värmegrad af + 40 å Celsii termometer eller därunder afgifva antändbar ånga.

2 mom. Eldfarliga oljor indelas i två klasser. Till första klassen eller mycket eldfarliga oljor räknas utan hänsyn till beskaffenheten i öfrigt eller namnet de, hvilka vid profning å nämnda apparat redan vid + 22 å Celsii termometer eller därunder afgifva antändbar ånga. Öfriga eldfarliga oljor hänföras till andra klassen. De kallas mindre eldfarliga oljor.

För idkande af minuthandel med eldfarlig olja fordras anmälan i Stockholm hos Öfverståthållareämbetet, i annan stad hos magistraten eller annan stadsstyrelse samt å landet eller i köping, som af viss stad icke är beroende, hos Konungens befallningshafvande i länet eller hos kronofogden i orten. Förflyttas handeln från ett ställe till ett annat, skall anmälan därom ock göras.

För rätt att hålla upplag af eldfarliga oljor fordras tillstånd af Konungens befallningshafvande.

e) Handel med gifter.

25. För detta slag af handel gäller giftstadgan af den 7 Dec. 1906, hvilken dock icke är tillämplig å vård och försäljning af giftigt ämne såsom läkemedel å apotek eller å utlämnande af giftiga läkemedel af läkare, veterinär eller tandläkare och icke heller å förvaring och användning af giftiga ämnen inom vetenskapliga institutioner eller offentliga undersökningslaboratorier.

Giftiga ämnen hänföras till två klasser. De till hvardera klassen hörande ämnen äro upptagna i särskilda till giftstadgan fogade förteckningar, hvilka skola minst hvar tredje år revideras.

Giftigt ämne af första klassen må icke till riket införas af andra än apoteks-föreståndare, fabrikanter, som för sin tillverkning behöfva giftigt ämne, samt föreståndare för vetenskapliga institutioner eller offentliga undersökningslaboratorier. För införsel af giftigt ämne af andra klassen gälla samma regler, som för införsel af varor i allmänhet.

Särskilda stränga bestämmelser gälla för tillverkning af giftigt ämne af första klassen äfvensom för försäljning, utlämnande och innehavande af sådant ämne. Giftigt ämne af andra klassen må till salu hållas och försälas, utom af apoteks-föreståndare och fabrikanter, äfven af handlande, som anmält att de ämna drifva handel med sådant ämne.

Det är förbjudet att till salu hålla eller försälja papper, väfnader, barnleksaker eller garn, om varan vid prof af för hvarje varuslag föreskrifven myckenhet befinnes innehålla minst 0,20 milligram arsenik, beräknad såsom metall. Profvet skall verkställas i öfverensstämmelse med föreskrifterna i en särskild instruktion rörande sättet för arsenikundersökningars utförande den 7 Dec. 1906. Det är likaledes förbjudet att till salu hålla eller försälja varor, afsedda till förtäring, om de innehålla giftigt ämne af första eller andra klassen eller om de innehålla ämne, som utan

Trade in explosive goods must not be carried on unless special authorisation has been obtained for this purpose.

d) Trade in inflammable oils.

24. This kind of trade is regulated by the Royal Ordinance concerning inflammable oils and certain other similar liquids, of 26th Nov. 1875.

This Ordinance has the following headings: Art. 1. Inflammable substances to which this Ordinance is applicable. — II. The conditions on which the right is granted to produce or refine inflammable oils. — III. Warehousing of inflammable oils and the warehouses or magazines intended for this purpose. — IV. Retail trade in inflammable oils and the provisions established for this trade or for private consumption. — V. Carriage of inflammable oils by land or sea. — VI. Provisions concerning responsibilities. — VII. General provisions concerning the observance and application of the Ordinance.

Inflammable oils are defined and classified as follows:

§ 1. Paragraph 1. As inflammable oils are considered all carburetted fluids, — such as petroleum and the so-called crude oils obtained by the distillation of schist, coal, lignite, peat, wood, resin and other substances, and volatile oils — provided that on testing with Abel's apparatus for the verification of inflammable oils, at a temperature of $+40^{\circ}$ Celsius or under, they give off inflammable vapour.

Paragraph 2. Inflammable oils are divided into two classes. To the first class, or highly inflammable oils, those belong which, without regard to their nature in other respects, or their name, on testing with the said apparatus give off inflammable vapour at $+22^{\circ}$ Celsius or under. Other inflammable oils belong to the second class. They are called "less inflammable oils".

For carrying on retail trade in inflammable oils in Stockholm a declaration is required to be made at the Governor General's Office, in other towns to the magistrate or some other municipal administration, and in the rural districts or country-towns which are not subordinate to any other town, to the high sheriff of the county or to the Crown bailiff of the place in question. If a business is removed from one place to another, a declaration must also be made of this fact.

For the right to warehouse inflammable oils the authorisation of the high sheriff is required.

e) Trade in poisons.

25. To this kind of trade the Poisons Act of 7th Dec. 1906 now applies, which, however, is not applicable to the supervision and sale of poisonous substances as medicine at chemists' shops, nor to the delivery of poisonous medicine by medical practitioners, veterinary surgeons or dentists, nor to the keeping and employment of poisonous substances at scientific institutions or public experimental laboratories.

Poisonous substances are divided into two classes. The substances belonging to each class are comprised in special lists annexed to the Poisons Act, which lists are revised every three years.

Poisonous substances of the first class may not be imported into the Kingdom by persons other than managers of chemists' shops, manufacturers needing poisonous substances for their business, and directors of scientific institutions or public experimental laboratories. As regards the importation of poisonous substances belonging to the second class, the same rules apply as those applicable to the importation of merchandise in general.

Special rigorous provisions apply to the manufacture of poisonous substances belonging to the first class, as well as to the sale, delivery and possession of such substances. Poisonous substances of the second class may be stocked for sale and sold, not only by managers of chemists' shops and manufacturers, but also by traders who have declared that they intend to carry on trade in such substances.

It is prohibited to offer for sale or sell paper, textiles, toys or yarn, if the goods, on examination of a quantity prescribed for each species of goods, are found to contain at least 0.20 milligrammes of arsenic, calculated as metal. The examination must be made in conformity with the provisions of a Special Instruction of 7th Dec. 1906 concerning the mode of carrying out the examination of arsenic. It is also prohibited to offer for sale or sell goods intended for consumption, if they contain poisonous substances belonging to the first or second class, or if they

att utgöra giftigt ämne af första eller andra klassen, likväl finnes upptaget i en vid giftstadgan fogad särskild förteckning.

Påföljden för öfverträdelse af giftstadgans föreskrifter är böter samt i vissa fall beslagtagande af varan.

f) Handel med margarin.

26. Handeln med margarin är reglerad genom K. F. angående kontroll å tillverkningen af margarin och margarinost äfvensom konstister samt å handeln därmed den 13 Okt. 1905.

Följande bestämmelser anföras:

§ 1. 1 mom. Med margarin afses i denna författning hvarje smörliknande vara, af hvad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk.

Med margarinost förstås sådan ost eller ostmassa, däri ingår fett, som ej är framställt ur mjölk.

Med konstister förstås hvarje med konst framsteld, till människoföda afsedd isterliknande vara af hvad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår annat fett än svinfett. Från tillämpningen af författningen är dock undantaget oförfalskadt, från djur eller växter hämtadt fett, som utbjudes till salu under benämning, som tydligen angifver dess ursprung.

2 mom. Vid tillverkningen af margarin och margarinost skall sesamolja tillsättas till en mängd, som motsvarar, om tillverkningen afser margarin, minst tio procent samt, om tillverkningen afser margarinost, minst fem procent af det vid tillverkningen använda fettet och växtoljorna, sesamoljan däri icke inbegripen. Tillsättandet af sesamoljan skall ske vid fettets och oljornas sammanblandande, och skall den tillsatta sesamoljan vara af den beskaffenhet, som Landtbruksstyrelsen uti särskildt utfärdad kungörelse föreskrifver.

5. 1 mom. Den som annorledes än till förbrukning i eget hushåll tillverkar margarin eller konstister eller som drifver handel därmed, vare pliktig att förvara varan i kärl, som antingen är fyrkantigt eller ock har sådan oval form, att dess längd är minst en och en half gång dess bredd; utvändigt å kärlets botten, lock och sidor skall med minst tre centimeter höga bokstäfver finnas inbrändt eller på annat varaktigt sätt anbragt dels ordet „margarin“ eller „margarine“, om varan utgöres af margarin, eller ordet „konstister“, om innehållet utgöres af sådan vara, dels ock tillverkarens eller, där varan blifvit införd från utrikes ort, importörens namn. Dock må varan i minuthandeln utställas till försäljning i klumpar eller mindre stycken, så vida å varan finnes anbragt en lätt i ögonen fallande skylt eller etikett, innehållande med tydliga bokstäfver ordet „margarin“ eller „margarine“, om varan utgöres af margarin, eller ordet „konstister“, om innehållet utgöres af sådan vara.

2 mom. En hvar, som annorledes än till förbrukning i eget hushåll tillverkar margarinost, vare skyldig att låta dels vid pressningen å hvarje osts plana ytor med bokstäfver af minst tre centimeters höjd intrycka ordet „margarinost“ jämte namnet å det mejeri, där osten tillverkats, dels ock för så vidt osten icke är afsedd för export utvändigt färga densamma mörkröd medelst användande af orleana, kokad i asklut, eller annat därmed jämförligt giftfritt färgningsmedel; och må ej annan margarinost än den, som blifvit pressad och färgad i enlighet med hvad ofvan sägs, till förbrukning inom riket till salu hållas. Om ost pressas och lagras i samma tyg, och tyget är så tunnt att färgen går igenom detsamma, må färgningen ske på tyget.

3 mom. Då margarin, eller konstister till riket införes eller från riket utföres, skall varan förvaras i kärl af den form och på det sätt märkt, som i 1 mom. sägs. Då margarinost från riket utföres, skall den vara så pressad, samt, då den till riket in föres, så pressad och färgad, som i 2 mom. föreskrifves.

4 mom. Vid försäljning af margarin eller konstister skall varan, där den ej till köparen öfverlämnas i kärl af sådan form och så märkt, som ofvan är nämndt, utlämnas med ett omslag, innehållande med tydliga bokstäfver ordet „margarin“

contain substances which, without being poisonous substances of the first or second class, are nevertheless comprised in a special list annexed to the Poisons Act.

Persons violating the provisions of the Poisons Act are liable to fines, and in certain cases to have their goods confiscated.

f) Trade in margarine.

26. The trade in margarine is regulated by the Royal Ordinance of 13th Oct. 1905 concerning the control of the manufacture of margarine and margarine cheese as well as of artificial fat, and the trade in these products.

We quote the following provisions:

§ 1. Paragraph 1. By "margarine" in this Ordinance is meant any substance resembling butter, whatever its origin, mode of preparation or composition, provided that it contains fat which has not been produced from milk.

By "margarine cheese" is meant any cheese or substance resembling cheese containing fat which has not been produced from milk.

By "artificial fat" is meant all substances resembling fat which are artificially prepared and intended for human food, whatever their origin, mode of preparation or composition, provided that they contain fat other than that obtained from swine. Unadulterated fat obtained from animals or plants, and offered for sale under a mark clearly indicating its origin, is however excepted from the application of the Ordinance.

Paragraph 2. In the preparation of margarine and margarine cheese, sesame oil shall be employed in a quantity corresponding to at least ten per cent., if the preparation has margarine as its object, and at least five per cent., if the preparation has margarine cheese as its object, of the fat and vegetable oil employed in preparation exclusive of sesame oil. Sesame oil shall be added when the fat and oils are mixed, and the sesame oil added shall be of the quality prescribed by the Administration of Agriculture in a special Regulation published on this subject.

5. Paragraph 1. A person who for any other purpose than consumption in his own household manufactures margarine or artificial fat, or who trades in these products, is bound to keep the goods in vessels which are either square or have such oval form that their length is at least half as long again as their breadth; outside, at the bottom of the vessel, on the cover and on the sides, there shall be burnt, or marked in some other durable manner, in letters which are at least three centimetres high the word "margarin" or "margarine", if the goods consist of margarine, or the words "artificial fat", if the contents are of this nature, as well as the manufacturer's name, or in case the goods have been imported from a place abroad, the name of the importer. In retail trade, however, the goods may be displayed for sale in bulk or small pieces, provided that on the goods there is attached an easily perceptible sign or mark containing in distinct letters the word "margarin" or "margarine", if the goods consist of margarine, or the words "artificial fat", if they are of this nature.

Paragraph 2. Any person who for any other purpose than consumption in his own household manufactures margarine cheese, is bound, in the first place, when pressing every cheese to stamp, on its even exterior, in letters which are at least three centimetres high, the words "margarine cheese" together with the name of the dairy where the cheese has been made, and in the second place, to dye the exterior of the cheese dark red by means of Orleans red boiled in ash-lye, or some other similar non-poisonous means of dyeing; no other margarine cheese may be offered for sale within the Kingdom than that which has been pressed and dyed in accordance with the above provisions. If the cheese is pressed and kept in the same cloth, and the cloth is so thin that the colour penetrates it, the cloth shall be dyed.

Paragraph 3. When margarine, margarine cheese or artificial fat is imported into or exported from the Kingdom, such margarine or artificial fat shall be preserved in vessels having the form and being marked in the manner indicated in paragraph 1, and such margarine cheese shall be pressed and dyed as prescribed in paragraph 2.

Paragraph 4. On the sale of margarine or artificial fat the goods shall, where they are not delivered to the buyer in vessels having such form and being marked in the manner indicated above, be delivered in a cover bearing in distinct letters

eller „margarine“, om varan utgöres af margarin, eller ordet „konstister“, om innehållet utgöres af sådan vara.

5 mom. Vid försäljning af margarinost i mindre stycken än hel ost, skall varan utlämnas med ett omslag, innehållande med tydliga bokstäver ordet „margarinost“ (K F. d. 15 Okt. 1909).

6. Där margarin, margarinost eller konstister hålles till salu, vare sig i salubod, å öppen plats eller från fartyg, skall säljaren sådant genom tydligt och lätt i ögonen fallande anslag tillkännagifva.

7. I räkningar, fakturor, fraktsedlar, konnossement, slutsedlar, leveranskontrakt och andra dylika skriftliga handlingar, som angå margarin, margarinost eller konstister, skall varan uttryckligen angifvas såsom margarin, margarinost eller konstister.

8. 1 mom. Om från utrikes ort inkommen vara, som angifves till tullbehandling såsom margarin eller konstister, icke förvaras i kärl af sådan form och så märkt, som i 5 § 1 mom. sägs, skall, innan varan må från tullverket utlämnas, genom importörens försorg varan ompackas å dylikt kärl eller kärlet märkas på sätt i nämnda lagrum stadgas; börande, där det icke ådagalägges att varan är i Sverige tillverkad och tillförene blifvit ur riket utförd, tullförvaltningen härvid jämväl tillse, att å kärlet på tydligt och lätt i ögonen fallande sätt utmärkes att varan är af utländsk tillverkning.

2 mom. Såsom margarinost till tullbehandling angifven vara, som ej är så pressad och färgad som i 5 § 2 mom. sägs, må ej i riket införas.

12. 2 mom. Den, som öfverträder föreskrifterna i 5 § 1 eller 2 mom. eller som till riket inför eller söker införa margarin eller margarinost, som icke blifvit tillsatt med den i 1 § 2 mom. föreskrifna mängd sesamolja, eller som till riket inför eller söker införa margarin eller konstister annorledes än i kärl af sådan form och så märkt, som i 5 § 1 mom. sägs, eller margarinost, som icke är så pressad och färgad, som föreskrifves i 5 § 2 mom., och utan att varan angifves till tullbehandling såsom margarin, margarinost eller konstister, böte från och med ett hundra till och med ett tusen kronor och hafve förbrutit varan.

För bokhandel och bokförlagsverksamhet äfvensom för apoteks-
rörelse gälla speciella bestämmelser.

Kapitlet III. Handelsmäklare och handelsagenter.

27. Handelsmäklare. Mäklare, skeppsklarerare och agenter biträda köpmännen med förmedling vid afslutandet af de särskilda handelsaffärerna, men intaga gentemot köpmännen, i motsats till handelsbiträden och handelsfullmäktige, en fullt själfständig ställning.

Handelsagenter skiljas från handelsmäklare därigenom att de förra hafva ständigt uppdrag att för samma person förmedla affärer, medan de senares verksamhet förutsätter särskildt uppdrag för hvarje särskildt fall.

I Sverige finnas auktoriserade mäklare, men, enär de icke hafva monopol på sin verksamhet, hafva således andra personer frihet att åtaga sig samma uppdrag som de auktoriserade mäklarne, s. k. frimäklare. Det finnes icke något hinder för att fri mäklareverksamhet utföras vid ett eller annat enstaka tillfälle.

Såväl tillfälligt som yrkesmessigt utförd fri mäklareverksamhet må anses underkastad den allmänna civilrättens rättsregler beträffande enkelt uppdrag att uträtta något för annan person¹⁾. Såsom regel må antagas, att mäklaren är berättigad till arvode, äfven om sådant icke aftalats, så snart det genom honom förmedlade aftalet kommit till stånd. Ovisst är däremot, om arvodet skall anses vara af mäklaren intjenadt, därest hans verksamhet endast innefattat ett påvisande för uppdragsgifvaren af ett tillfälle för afslutande af aftal eller om det därjämte fordras, att mäklaren skall hafva biträdt vid sjelfva aftalets afslutande. I Högsta Domstolens

¹⁾ Jmf. Winroth: Strödda uppsatser I; art. „Syssloman“.

the word "margarin" or "margarine", if the goods consist of margarine, or the words "artificial fat" if the contents consist of such merchandise.

Paragraph 5. On the sale of margarine cheese in pieces smaller than whole cheeses, the goods shall be delivered in a cover bearing in distinct letters the words "margarine cheese" (R. Ord. of 15 Oct. 1909).

6. Where margarine, margarine cheese or artificial fat is offered for sale, whether in a shop, a public place or on board ship, the seller shall make this known by means of a distinct and easily perceptible notice.

7. In bills, invoices, way bills, bills of lading, brokers' notes, delivery contracts and other similar written documents which relate to margarine, margarine cheese or artificial fat, the goods shall be expressly indicated as margarine, margarine cheese or artificial fat.

8. Paragraph 1. If goods coming from places abroad, which are declared to the Customs administration as margarine or artificial fat, are not kept in vessels having the form and being marked in the manner indicated in Art. 5, par. 1, the goods shall, before they are cleared from the Customs, be re-packed at the instance of the importer in such vessels or the vessels be marked in the manner prescribed in the said provisions. The Customs administration shall, where it is not proved that the goods have been produced in Sweden and previously exported from the Kingdom, also see that it is marked on the vessels in a distinct and easily perceptible manner that the goods are of foreign production.

Paragraph 2. Goods declared to the Customs administration as margarine cheese, which are not pressed and dyed in the manner indicated in Art. 5, par. 2, may not be imported into the Kingdom.

12. Paragraph 2. Any person violating the provisions of Art. 5, par. 1 or 2, or importing or attempting to import into the Kingdom margarine or margarine cheese to which the quantity of sesame oil prescribed in Art. 1, par. 2 has not been added, or importing or attempting to import into the Kingdom margarine or artificial fat otherwise than in vessels having such form and being marked in such manner as is provided in Art. 5, par. 1, or margarine cheese not being pressed and dyed in the manner prescribed in Art. 5, par. 2, and without the goods being declared to the Customs administration as margarine, margarine cheese or artificial fat, is liable to a fine of from one hundred to one thousand kronor, and the goods are subject to confiscation.

Special provisions apply to the *book and publishing trade*, as well as to the *apothecaries' trade*.

Chapter III. Commercial brokers and commercial agents.

27. **Commercial brokers.** Brokers, shipbrokers and agents assist traders as intermediaries in entering into various commercial transactions, but occupy as regards the traders, in contrast to commercial assistants and commercial attorneys, an entirely independent position.

Commercial agents are distinguished from commercial brokers by the fact that the former have a permanent mandate to enter into transactions on behalf of the same persons, whereas the authority of the latter to act depends on a special mandate given in respect of each individual case.

In Sweden there are *authorised* brokers, but as they have no monopoly in the carrying on of their business, other persons also are at liberty to undertake the same mandates as the authorised brokers; these are the so-called *private brokers*. Nothing prevents a private broker from being employed in this or that particular case.

The business of private brokers, whether carried on only occasionally or as a profession, must be considered subject to the legal provisions of the general civil law concerning simple mandates to do something on behalf of some other person¹⁾. It must be admitted as a general rule that a broker is entitled to remuneration, even though it has not been stipulated for, as soon as an agreement has been concluded by his agency. It is, on the other hand, doubtful whether remuneration is to be considered as having been earned by a broker, when he has done nothing more than indicate to the principal an opportunity for concluding an agreement;

¹⁾ Cf. *Winroth: Miscellaneous Essays I*; art. "Syssloman" (Mandatory).

dom den 20 Dec. 1880¹⁾ torde den grundsatsen hafva kommit till tillämpning, att det är nog att mäklaren lämnat anvisning på tillfälle till afslutande af ett aftal, naturligtvis under förutsättning att aftalet kommer till stånd.

Beträffande yrkesmessigt bedrifven fri mäklareverksamhet (egendomsagenturer, kommissionärsanstalter, platsanskaffningsbyråar m. m.) torde vara osäkert, huruvida den hos sin utförare kan antagas förutsätta de för handels idkande nödiga kvalifikationerna: „att hafva god frejd samt råda öfver sig själf och sin egendom“ (N. F. § 2) eller näringsanmälan²⁾ eller firmaanmälan.

För auktoriserade mäklare (s. k. stadsmäklare) gälla särskilda bestämmelser, nämligen K. Mäklareordningen den 9 Juni 1893.

Mäklare kunna i alla städer antagas för att, när de varda därom anlitade, biträda vid köp och försäljning af varor, fastigheter, fartyg eller andelar däri, vexas och andra värdepapper samt vid uppgörande af aftal om försträckning, hyra, arrende och försäkring äfvensom af andra likartade aftal (§ 1).

Ej må annan till mäklare antagas än den, som är svensk medborgare, eger medborgerligt förtroende, råder öfver sig och sitt gods och gjort sig känd för redlighet samt anses ega noggrann kännedom om och förfarenhet uti de till mäklareyrket hörande göromål (§ 2).

Auktoriserade mäklare antagas och stå under öfveruppsigt af en särskild nämnd, kallad handels- och sjöfartsnämnd, hvilken tillsättes af stadsfullmäktige, eller där sådana ej finnas, af allmänna rådstugan (§§ 3—6).

Mäklare skall med redlighet, nit och oveld fullgöra sina åligganden samt icke uppenbara hvad honom i hans befattning såsom hemligt anförtrödt varder.

Innan han träder i utförning af sin befattning, meddele magistraten honom erinran om de med befattningen förenade åligganden och det ansvar, försummelse däraf medför (§ 7).

Mäklare vare förbjudet att idka handel med vexas eller andra värdepapper, varor eller annat eller att i sådan handelsrörelse deltaga, vare sig omedelbart eller med begagnande af annan persons namn. Ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman (§ 8).

Ej må mäklare såsom af honom afslutadt antaga och anteckna annat aftal än sådant, som han personligen uppgjort. Sker annorlunda och uppkommer tvist om hvad slutadt blifvit, vare därå utfärdad slutsedel ogill (§ 9).

Det åligger mäklare att öfver alla af honom slutade aftal med undantag af dem, som angå penningeförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande ej mindre kontrahenternas namn, aftalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris samt alla andra öfverenskomna villkor, än äfven upplysning, huruvida kontrahenterna själfve eller genom fullmäktige varit å slutningsorten tillstädes eller icke. Af denna slutsedel ege hvardera kontrahenten erhålla ett exemplar, hvilket skall till å slutningsort närvarande kontrahent eller fullmäktig öfverlemnas, för vaxel- och försäkringsslut inom två timmar efter det slutet gjordes och för andra aftal innan klockan 11 förmiddagen nästföljande helgfria dag, samt till annan kontrahent eller fullmäktig öfversändas med allmänna posten så snart ske kan; varande kontrahenterna i hvarje fall, der slutsedel skall utfärdas, berättigade att, om de så önska, af mäklare genast erhålla en kortfattad uppgift, upptagande datum, kontrahenternas namn jämte villkoren för aftalet (§ 10).

Har mäklare inom tid, som beträffande slutsedel ofvan för hvarje fall stadgats, till kontrahent öfverlämnat eller öfversänt afräkningsnota öfver slutadt aftal om köp eller byte af fondpapper på sätt i nämnda förordningen den 6 november 1908

1) Nytt Jur. Arkiv. Afd. I 1880 s. 460. — 2) Nytt Jur. Arkiv. Afd. I 1884 s. 555.

or whether it is also necessary that the broker should have taken part in concluding the agreement itself. In the judgment of the Supreme Tribunal of 20th Dec. 1880¹), the principle was applied that it is sufficient when the broker has indicated the opportunity for the conclusion of an agreement, on the condition, of course, that the agreement is concluded.

As regards the business of private brokers carried on as a profession (estate agents, commission establishments, employment agencies, etc.) it is doubtful whether the persons carrying on the profession can be presumed to possess the qualifications necessary for the carrying on of trade: "to have a good reputation and be able to dispose of their persons and property" (F. T. O. § 2) or whether they are bound to make a declaration of their profession²) or firm name.

To *authorised brokers* (the so-called urban brokers) special provisions apply, viz., the Royal Ordinance concerning brokers, of 9th June 1893.

Brokers may be established in all towns in order, when they are requested for this purpose, to assist in the purchase and sale of goods, immovables, ships or shares of ships, bills of exchange and other negotiable securities, and by the conclusion of contracts concerning loans, hire, tenancy and insurance, as well as other similar contracts (§ 1).

No persons may be established as brokers other than such as are Swedish subjects, have the citizen right, are able to dispose of their persons and property, and have made themselves known as reputable persons, and are considered as possessing an exact knowledge of and experience in the various matters belonging to the brokers' profession (§ 2).

Authorised brokers are appointed and supervised by a special commission, called the *Commercial and Maritime Commission*, which is chosen by the municipal council, or where such a body does not exist, by all the citizens having a right to vote (§§ 3—6).

Brokers must honestly, zealously and impartially fulfil their duties and not reveal what has been entrusted to them confidentially in their profession.

Before they commence to exercise their profession, the magistrate shall remind brokers of the obligations connected with their profession and the consequences resulting from the neglect thereof (§ 7).

Brokers are prohibited from trading in bills of exchange or other negotiable securities, goods or other things, and from taking part in any such trading operations, whether directly or by making use of the name of some other person. Nor may they be proxies, commercial representatives or employees of traders (§ 8).

Nor may brokers accept and notify as concluded by them agreements other than such as they have personally concluded. If they act to the contrary, and if disputes arise as to what has been agreed upon, the brokers' notes on the matter shall be null and void (§ 9).

It is incumbent on brokers in respect of all agreements concluded by them, with the exception of those concerning money loans, to fill out and sign with their names brokers' notes, containing accurately the names of the contracting parties, the nature and scope of the agreement, the amount and price, as well as all the other terms of the agreement in question, and also information as to whether the contracting parties have or have not been present themselves or by mandatories *at the place of the contract*. Either of the contracting parties may obtain a copy of the issued broker's note, which must be delivered to contracting parties or mandatories present at the place of the contract, in the case of agreements in relation to bills of exchange and insurance, within two hours after the conclusion of the contract, and in the case of other agreements before 11 A. M. on the following business day, and to other contracting parties or mandatories a copy of the broker's note shall be sent as soon as possible by the ordinary mail. The contracting parties have in every case where a broker's note is issued, a right, if they desire it, immediately to obtain from the broker in question a brief statement indicating the date, the names of the parties and the terms of the agreement (§ 10).

If a broker, within the time which has been provided concerning the broker's note in each case, has handed over or despatched to a contracting party a note of settlement of an agreement come to concerning the purchase or exchange of nego-

¹) New Juridical Archives. Part I 1880 p. 460. — ²) New Juridical Archives. Part I 1884 p. 555.

angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper omförmäles, vare mäklare icke pliktig utfärda särskild slutsedel, utan må afräkningsnotan gälla såsam slutsedel (K. Kung. d. 20 Nov. 1908).

Uti särskild, med ordningsnummer å hvarje blad från början till slut försedd, inför stadens magistrat genomdragen och med magistratens sigill besegrad bok, å hvilkens första och sista sida magistraten meddelat intyg om bladens antal, skall mäklare för hvarje dag införa och med den noggrannhet, som i fråga om slutsedel i nästföregående § är stadgad, anteckna alla af honom slutade aftal.

Denna bok må icke innehålla något, som rör andra angelägenheter. Radering i densamma äfvensom sådan öfverstrykning, att därigenom det förut skrifna göres oläsligt, vare alldeles förbudna.

Nämnda bok skall af mäklare så förvaras, att hvad den innehåller icke bliver kunnigt för andre än vederbörande kontrahenter eller deras rättsinnehafvare; dock att, därest vid uppkommen tvist utdrag af boken i omtvistade ämnet af domaren infordras, sådant utdrag bör lemnas (§ 11).

I städer, där börs finnes, skall i börsbyggnaden kostnadsfritt upplåtas rum till mäklarenoteringskontor, som förestås af en bland stadens mäklare efter den ordning och under den tid, hvarom mäklarne sinsemellan öfverenskomma (§ 13).

Under kontorsföreståndarens vård skola i noteringskontoret förvaras tre särskilda noteringsböcker: en för vaxelslut, en för varuslut och en för slut af publika papper.

Till kontorsföreståndare skall hvarje mäklare vid börstidens utgång aflämna uppgift om belopp, kurs och «uso» (förfallotid och bruk i afseende å sättet för densammans beräknande) för en hvar af de utaf honom bortslutade vaxlar på särskilda platser, hvilka uppgifter föreståndaren har att genast i noteringsboken inskrifva. Omedelbart efter emottagandet af dessa uppgifter skall föreståndaren bestämma de för dagen å hvarje myntslag gällande hufvudkurser, en för långa och en för korta vaxlar efter platsens uso samt en för vaxlar, betalbara vid uppvisandet. Till grund för bestämmande af hufvudkurs för långa och korta vaxlar läggas de sammanräknade högsta belopp, hvarom slut efter lika kurs och uso blifvit uppgjorda; hufvudkurs för vaxlar, betalbara vid uppvisandet, bestämmas till den kurs, hvartill Riksbanken vid börstidens början förklarar sig lägst vilja sälja sådana vaxlar, dock att, om annan eller andra bankinrättningar vid börstidens utgång hafva till lägre kurs och sammanlagdt större belopp än Riksbanken sålt vaxlar, betalbara vid uppvisandet, denna kurs då lägges till grund för bestämmande af hufvudkurs å sådana vaxlar. Sålunda bestämd hufvudkurs gäller till nästa vaxelsbör.

De sålunda bestämda hufvudkurser skola genast i noteringsboken antecknas; dock att hufvudkurser för långa och för korta vaxlar ej noteras för de myntslag, hvaruti sammanlagda vaxelsluten icke uppgå till ett belopp, motsvarande minst fem tusen kronor.

De mäklare, som uppgjort varuslut, skola äfven, med undantag för sådant, hvars hemlighållande någon af kontrahenterna fordrat, till kontorsföreståndaren vid börstidens utgång aflämna uppgift å belopp, pris och betalningstid, hvarom anteckning genast bör af föreståndaren göras i den för varuslut inrättade boken.

I noteringsboken för publika papper skall föreståndaren efter hvarje för försäljning af dylika värdepapper af mäklare eller på hans föranstaltande hållen auktion inskrifva de pris, enligt hvilka slut om sådana papper blifvit uppgjorda. Därest de pris, hvartill dylika papper för inköp efterfrågas eller till salu utbudas, kunna bestämdt uppgifvas, böra dessa pris jemväl uti boken införas (§ 14).

Mäklare är berättigad att för sitt biträde uppbära arvode (courtage) till ett belopp af från $\frac{1}{4}$ till 1 procent af aftalade beloppet och skall erläggas till hälften af

tible securities in the manner mentioned in the Ordinance of 6th November 1908 as to a special stamp duty to be paid on the purchase or exchange of negotiable securities, the broker in question shall not be liable to issue a special broker's note, but the note of settlement may serve as a broker's note (R. Ord. of 20th Nov. 1908).

Brokers must in a special book, the leaves of which must be numbered from the beginning to the end, and which must be fastened by means of a cord before the magistrate and provided with the seal of the magistrate, and on the first and last pages of which the magistrate has made an attestation of the number of the leaves, enter every day, and with the accuracy which has been prescribed in regard to brokers' notes in the preceding Article, make a note of all the contracts concluded by them.

This book must not contain anything which concerns other matters. Erasures therein, as well as such crossing-out as makes what has already been written illegible, are absolutely prohibited.

The said book must be preserved by the broker in such a manner that its contents do not become known to persons other than the interested contracting parties or persons having their rights; in case of a dispute having arisen, however, and an extract of the book in regard to the matter in litigation having been demanded by the competent judge, such extract shall be supplied to him (§ 11).

In towns where an Exchange exists, a room in the Exchange building must be placed at disposal for the purpose of serving as an *Office for brokers' quotations*. This office is directed by one of the brokers of the town in accordance with the regulations and for the time which may be agreed upon between the brokers (§ 13).

Under the supervision of the director there shall be kept at the Office for quotations three special day-books: one for bills of exchange transactions, one for transactions in goods and the other for transactions relative to public securities.

Every broker must, at the close of the Exchange, hand over to the director of the Office a statement of the amount, rate of exchange and "*uso*" (time for payment and usage in respect of the mode of calculating the same) for each of the bills of exchange transactions effected by him on various places, which statement the director must at once take down in the day-book. Immediately on the receipt of this statement, the director must fix the principal rates of exchange in respect of every currency for the day in question, one for long and one for short bills of exchange according to the usage of the place, and one for bills of exchange payable at sight. As the basis for fixing the principal rate of exchange for long and short bills, the sum of the highest amounts for which transactions have been effected according to the same rate of exchange and *uso* serves; the principal rate of exchange for bills payable at sight is fixed according to the lowest rate at which the Bank of the Kingdom at the opening of the Exchange has declared itself willing to sell such bills, but if, however, another or other banking establishments at the close of the Exchange have sold at a lower rate and for a total amount which is larger than that for which the Bank of the Kingdom has sold bills payable at sight, this rate shall then serve as a basis for the fixing of the principal rate of exchange for bills of this kind. A principal rate of exchange fixed in this manner applies until the next Exchange for bills of exchange.

The principal rates of exchange fixed in this manner must at once be taken down in the day-book; principal rates for long and short bills are not, however, quoted in respect of those currencies in which the total amount of the bills of exchange transactions effected does not reach at least five thousand kronor.

Those brokers who have effected transactions in goods must also, except in respect of such transactions as either of the contracting parties has demanded shall be kept secret, hand over to the director of the Office at the close of the Exchange a statement of the amount, price and time for payment, which must immediately be taken down by the director in the book kept for transactions in goods.

In the day-book for public securities the director must, after every auction held by a broker or at his instance for the sale of such securities, take down those prices at which transactions in these securities have been effected. If the prices at which similar securities are demanded or offered for sale can be exactly ascertained, these prices must also be entered in the day-book (§ 14).

A broker is entitled to claim for his intervention a commission (brokerage) of from $\frac{1}{5}$ to 1 per cent. of the amount negotiated, one half of which must be paid by each

hvardera kontrahenten, där ej annorlunda är aftaladt eller för särskilda fall finnes stadgadt. Arfvodet må dock ej i något fall understiga 50 öre af hvardera kontrahenten (§ 18).

I Stockholm finnas autoriserade fondmäklare att biträda vid köp och försäljning af obligationer, aktier och andra dylika värdepapper.

Fondmäklare antagas af Stockholms handels- och sjöfartsnämnd; och skola i sin verksamhet å fondbörsen ställa sig till efterrättelse de af handels- och sjöfartsnämnden eller särskildt utsedde fondbörskommitterade gifna föreskrifter.

För fondmäklare i Stockholms gälla bestämmelserna i mäklareordningen den 9 Juni 1893. med åtskilliga tillägg och undantag enligt K. kung. ang. fondmäklare i Stockholm den 8 Febr. 1901. Sådana äro:

I slutsedel, som fondmäklare tillställer komitent öfver köp eller försäljning å fondbörs, upptagas icke andra namn än fondmäklarens och hans komitents.

Har vid uppdrag angående köp eller försäljning af värdepapper utom fondbörs det förbehåll gjorts, att köparens eller säljarens namn icke må yppas, äger fondmäklare att i slutsedeln, men icke i mäklareboken, utesluta namnet å köparen eller säljaren.

I de fall, då den ene kontrahentens namn i slutsedeln uteslutes, är fondmäklare personligen ansvarig för aftalets vederbörliga fullgörande (§ 3).

Den i mäklareordningen omförmälda noteringsbok för slut om publika papper skall i Stockholm icke föras. I stället skall därstädes genom fondbörskomiterades försorg å fondbörsen föras en kursnoteringsbok, hvari inskrifvas såväl de pris, till hvilka slut om värdepapper skett, som de pris, till hvilka, ehvad slut om visst värdepapper kommit till stånd eller ej, köpare eller säljare af värdepapperet finnes.

Efter hvarje fondbörs skola de noterade kurserna på lämpligt sätt offentliggöras (§ 4).

Fondmäklare är skyldig att låta den eller dem bland fondbörskomiterade, som komiterade därtill utse, taga del af innehållet i mäklareboken.

Sådan granskning af fondmäklares anteckningsbok må dock endast äga rum, efter det fondbörskomiterade, vare sig på grund af inkommen anmälan eller af annan anledning, beslutat granskningen och samtidigt bland sig utsett en eller flere att densamma förrätta (§ 5).

Fondmäklare är skyldig att, när uppdrag i sådant hänseende honom af vederbörande meddelas, å börsen hålla auktion för försäljning af obligationer, aktier eller andra dylika värdepapper, som på grund af föreskrift i lag eller författning icke må annorlunda än genom offentlig auktion försälas.

För värdepapper, som vid auktion försåls, erlägge säljaren afgift efter två kronor för tusendet af försäljningssumman, derest annan öfverenskommelse ej är vorden träffad. Häraf utgår till stadens kassa dess andel efter en krona för tusendet och återstoden tillkommer auktionsförrättaren, hvilken det åligger ombesörja, att stadens andel varder utan dröjsmål behörigen aflemnad (§ 8).

För skeppsklarerare gäller K. Skeppsklarerareordningen den 9 Juni 1893.

28. Handelsagenter. Handelsagenter eller handelsombud intaga likasom handelsmäklaren gentemot köpmannen en själfständig ställning, men skilja sig från mäklaren därigenom att de hafva ständigt uppdrag att förmedla eller afsluta affärer för viss köpman. Handelsagenten skiljes från kommissionären derigenom, att den förre handlar i hufvudmannens, den senare i eget namn.

I svensk rätt finnas inga för rättsförhållandet mellan handelsagenter och deras hufvudmän speciellt gällande lagbestämmelser, utan måste å detta förhållande tillämpas de allmänna rättsgrundsatser, som kunna anses hafva kommit till uttryck i 18 Kap. handelsbalken af 1734 års lag angående sysslomän eller ombudsmän.

of the contracting parties, where nothing has been agreed to the contrary and no provision is made in respect of special cases. The brokerage, however, is not in any case less than 50 öre for each of the contracting parties (§ 18).

In Stockholm there are *stockbrokers* who are employed in the purchase and sale of bonds (debentures), shares and other similar securities.

Stockbrokers are in Stockholm appointed by the Commercial and Maritime Commission; they must in the exercise of their profession on the Stock Exchange comply with the regulations made by the Commercial and Maritime Commission or by a committee specially appointed for service at the Stock Exchange.

The provisions of the Brokers Ordinance of 9th June 1893, with various additions and exceptions contained in the Royal Ordinance concerning stockbrokers in Stockholm, of 4th February 1901, apply to stockbrokers in Stockholm. These provisions are the following:

In brokers' notes handed over by stockbrokers to principals in respect of purchases or sales effected on the Stock Exchange, no other names than those of the stockbrokers and their principals may be mentioned.

If, in the case of mandates concerning the purchase or sale of securities to be effected outside the Stock Exchange, the reservation has been made that the name of the buyer or seller must not be disclosed, the stockbroker may omit the name of the buyer or seller in the broker's note but not in his day-book.

In those cases where the name of either of the contracting parties is omitted in the broker's note, the stockbroker in question is personally responsible for the due performance of the contract (§ 3).

The day-book mentioned in the Brokers Ordinance relating to dealings in public securities must not be kept in Stockholm. Instead of this book there must in Stockholm, under the care of the Stock Exchange Committee, be kept at the Stock Exchange a book for quotations of current prices, in which must be entered the prices at which transactions in securities have been effected as well as the prices at which, whether transactions in individual securities have been effected or not, there are buyers and sellers of the securities in question.

After the close of every Stock Exchange the rates of exchange quoted must be published in a suitable manner (§ 4).

Stockbrokers are bound to allow the member or members of the Stock Exchange Committee, who have been appointed by the Committee for this purpose, to investigate the contents of their brokers' books.

Such an investigation of the day-book of a stockbroker may, however, only take place after the said Committee, either owing to a denunciation made or for some other reason, has decided on the investigation, and at the same time has chosen one or more of its members to carry out the investigation (§ 5).

It is incumbent on stockbrokers, when mandates to this effect have been entrusted to them by interested persons, to hold auctions at the Exchange for the sale of bonds, shares or other similar securities which, owing to legal provisions or ordinances, may not be sold in any other way than by public auction.

In respect of securities sold by auction, the seller must pay a fee of two per thousand of the amount of the sale, if nothing has been agreed to the contrary. Out of this sum the portion due to the funds of the town is paid at the rate of one krona per thousand, and the remainder belongs to the person who has held the auction, on whom it is incumbent to see that the share of the town is duly paid without delay (§ 8).

The Royal Ordinance concerning shipbrokers, of 9th June 1893, is applicable to *shipbrokers*.

28. Commercial agents. Commercial agents or commercial representatives, like commercial brokers, occupy an independent position as against traders (their principals), but are distinguished from brokers in that they have a permanent mandate to negotiate or enter into transactions on behalf of certain traders. Commercial agents are distinguished from commission agents in that the former act in the names of their principals, the latter in their own names.

There are not in Swedish law any legislative provisions which specially apply to the legal relations between commercial agents and their principals; to this kind of relations the ordinary principles which have been expressed in Chap. 18 of the Book of Commerce of the Code of 1734, concerning mandatories or representatives, must be applied.

I hvad mån agenten kan förplikta sin hufvudman är alltid att bedöma efter det uppdrag, som denne gifvit honom.

I allmänhet är han blott berättigad att förmedla, men ej att avsluta affärer. Men därutöfver kan uppdraget omfatta såväl att avsluta affärer som ock att uppbära penningar för hufvudmannen. Är agenten berättigad att avsluta affärer, måste han ock anses befogad att med afseende därå företräda hufvudmannen, såsom att med laga verkan mottaga anmärkningar om fel i vara, förslag angående förändringar i leverans- och betalningsvillkor m. m.

Däremot innefattar uppdrag att avsluta affärer icke rätt att med bindande verkan för hufvudmannen mottaga betalning, icke ens i det fall att agenten åtagit sig del credere för de af honom avslutade affärerna¹⁾.

I öfrigt kan det antagas, att agenten är pliktig att i sina handlingar iakttaga sin hufvudmans bästa med den sorgfällighet, som en ordentlig köpman i allmänhet måste iakttaga, såsom att pröfva kunders kreditförhållanden (jmf. 18: 6 handelsbalken: «hafver syssloman borgat sin hufvudmans gods och varor ut till den, som för ärlig och riktig man känd var») och underrätta hufvudmannen om inträdda förändringar däri.

Å andra sidan har agenten rätt till provision för alla förmedlade eller avslutade affärer, som tillkommit genom hans verksamhet, äfvensom ersättning för sådana kostnader, som han för särskilda fall gjort utöfver hvad honom under normala förhållanden ålegat. Sålunda torde han hafva rätt till reseersättning, därest han för affärs förmedlande eller avslutande måst resa till ort belägen utom honom tilldeladt distrikt, men däremot icke ersättning för t. ex. kontorskostnader (jmf. 18: 5 handelsbalken: «syssloman njute skälig arfvodes lön, så och vedergällning för det, som han å annans ärender rätteligen kostat hafver»). I brist på uttrycklig öfverenskommelse bestämmes provisionen efter handelsbruk eller usancer.

Agentaftalet upphör t. ex. därigenom att aftalad tid utlöper, att hufvudmannen eller agenten dör (18 kap. 7 och 8 § handelsbalken) eller att hufvudmannen gör konkurs.

Aftalet kan ock häfvas genom uppsägning, därvid agenten torde vara pliktig att iakttaga skälig uppsägningstid (18 kap. 7 § handelsbalken).

Då handelsagenten är en i handelsnäringen själfständigt verksam person, torde han böra hafva de för handels idkande i allmänhet föreskrifna kvalifikationerna (§ 2 i Näringsfrihetsförordningen) samt måste antagas vara pliktig att göra föreskrifven näringsanmälan (§ 9 mom. 1 och 2. Näringsfrihetsförordningen). Däremot torde det vara osäkert, huruvida han kan anses vara pliktig att föra handelsböcker enligt K. F. ang. handelsböcker och handelsräkningar den 4 Maj 1855.

Kapitlet IV. Handelsbiträden och handelsfullmäktige.

29. Handelsbiträden. Dessa biträda i handeln, likasom handelsmäklare och handelsagenter, men intaga i motsats till dem en icke-själfständig ställning.

Köpmannen kallas i förhållande till handelsbiträden och handelsfullmäktige principal.

För handelsbiträden i egentlig mening, d. v. s. personer, som äro anställda i en handelsaffär för utförande af merkantil-tekniskt arbete (bokhållare, kassörer, korrespondenter, kontorister, handelsresande, magasinsbokhållare, bodbetjänter m. fl.) gälla föreskrifterna i §§ 15—17 i näringsfrihetsförordningen äfvensom allmän lag och, där icke träffad öfverenskommelse annorlunda bestämmer, hvad legostadgan i tillämpliga delar innehåller (näringsfrihetsförordningen § 17 mom. 4).

¹⁾ Rotschilds Handbok s. 105.

To what extent an agent may contract obligations binding on his principal must always be decided in accordance with the mandate the latter has given him.

He is in general only authorised to negotiate, and not to conclude transactions. But his mandate may also comprise both the power to conclude transactions and to receive money on behalf of the principal. If an agent is authorised to conclude transactions, he must also be considered as representing the principal in respect thereof, as, for example, for the purpose of receiving with legal effect complaints concerning defects of goods, proposals relating to modifications of the conditions of delivery and payment, etc.

A mandate to conclude transactions does not, on the other hand, of itself give power to receive payment so as to bind the principal, even where the agent has taken upon himself a *del credere* responsibility in respect of transactions concluded by him¹).

Further, it is presumed to be incumbent on an agent in his operations to see to his principal's interests with the same diligence as is exercised by a regular trader in general, as, for example, to make inquiries as to the credit of the customers (cf. 18: 6 of the Book of Commerce: "if a mandatory has sold the property and goods of his principal on credit to a person *known* as honourable and regular") and inform his principal of changes which take place in this respect.

On the other hand, an agent has a right to *commission* in respect of all the transactions negotiated or concluded by him and resulting from his agency, as well as to reimbursement of such expenses as in special cases he has incurred in excess of what is incumbent on him under normal circumstances. Similarly, he is entitled to have his travelling expenses refunded, when for the purpose of negotiating or concluding transactions he has to go to places situated outside the district allotted to him, but not, on the other hand, to be compensated, for example, in respect of office expenses (cf. 18: 5 of the Book of Commerce: "A mandatory is entitled to a reasonable remuneration for his services, as well as reimbursement of expenses justifiably incurred in the affairs of another person"). In default of express agreement, the commission is fixed according to commercial custom or usage.

A contract of agency ceases, *inter alia*, by the expiration of the time agreed upon, by the death of the principal or agent (Chap. 18, §§ 7 and 8 of the Book of Commerce) or by the principal becoming bankrupt.

The contract may also be determined by notice, it being incumbent on the agent to observe a reasonable period of notice (Chap. 18 § 7 of the Book of Commerce).

As a commercial agent is a person exercising his profession independently, he must possess the qualifications generally prescribed for the carrying on of trade (§ 2 of the Free Trading Ordinance), and must be considered as being bound to make the prescribed declaration of his profession (§ 9, par. 1 of the Free Trading Ordinance). Whether he is also bound to declare his firm depends on whether he exercises the profession of an agent to such an extent that he is bound to keep commercial books according to the R. O. of 4th May 1855 concerning commercial books and commercial accounts.

Chapter IV. Commercial employees and commercial attorneys.

29. Commercial employees. These persons assist in commerce, like commercial brokers and commercial agents, but in contrast to them occupy a position which is not independent.

A trader is called a principal in relation to his commercial employees and commercial attorneys.

Commercial employees in the proper sense of the term, i. e. persons who are employed in a commercial concern for the purpose of doing work of a mercantile-technical nature (book-keepers, cashiers, correspondents, clerks, commercial travellers, warehouse book-keepers, shop assistants, etc.) are governed by the provisions of §§ 15—17 of the Free Trading Ordinance as well as by the civil law, and, where there is no agreement to the contrary, by the provisions of the Hiring Ordinance in so far as they can be applied (§ 17, par. 4 of the Free Trading Ordinance).

¹) Rotschild's Manual p. 105.

Beträffande formen för aftalets ingående föreskrifver § 15 mom. 1 Näringsfrihetsförordningen att aftalet skall, i närvaro af tillkallade vittnen, upprättas samt innehålla noggranna bestämmelser om villkoren och däribland tjänstetiden, som ej må öfverstiga tre år. Iakttagande af denna form är dock icke att anse såsom ett nödvändigt villkor för aftalets giltighet. Äfven på annat sätt tillkommet aftal måste anses vara för parterna bindande, när det blott kan bevisas.

Sådan öfverenskommelse träffas för omyndig med målsman och må icke lyda på längre tid, än till dess den omyndige inträder i myndighetsåldern. Handlande, som i sin tjänst upptager fattigt barn, hvilket icke har målsman, äger öfver sådant barn föräldrarätt till dess det uppnått myndig ålder. Ej må dock någon antagas till biträde i handel förrän efter fyllda 12 år.

Tjänsteaftalet måste anses innebära, att biträdet underkastar sig principalens husbondevälde och den för affärens drifvande gällande arbetsordning, hvaribland hör att utföra det till bitrådets befattning hörande arbete. I detta afseende är stadgadt, att näringsidkare äger öfver biträde lagligt husbondevälde, såvidt ej annorlunda genom träffad öfverenskommelse är bestämdt; dock att biträde icke utan uttryckligt medgifvande må användas till annat göromål eller ärende, än som tillhör yrket (§ 15 mom. 3 näringsfrihetsförordningen). För handeln gälla ej bestämmelserna angående minderårigas eller kvinnors användande till arbete i industriellt yrke, handverk eller annan handtering.

Med afseende å tjänstetidens längd blir öfverenskommelsen bestämmande, dock med den ofvan angifna begränsningen angående omyndiga samt att den ej må öfverstiga tre år.

Förhållandet emellan principalen och biträdet är icke blott ett rättsförhållande, i hvilket ömsesidiga rättigheter och pligter på förhand kunna bestämmas och i nödfall upprätthållas med statsmaktens hjälp, utan är ock ett etiskt förhållande af förtroende och välvilja. Några af detta förhållande följande slutsatser kunna jämväl medföra rättsplikter för parterna. Sålunda är det uttryckligen stadgadt, att näringsidkare åligger att vaka däröfver att biträdet, särdeles det som är minderårigt och är i principalens hus och bröd, hålles till gudsfruktan, ordentlighet och goda seder samt att biträdet använder till buds stående tillfällen till erhållande af undervisning, t. ex. i för näringarna afsedda läroanstalter (§ 17 mom. 1 näringsfrihetsförordningen). Härjämte skall principalen vid sina bitrådets behandling och sysselsättning fasta behörigt afseende å deras hälsa och arbetsförmåga (§ 17 mom. 2 näringsfrihetsförordningen). Å andra sidan äro handelsbetjante pliktiga att visa principalen tillbörlig aktning, samt efterkomma hans befallningar i afseende å de göromål, som till affärens drift höra, äfvensom i öfrigt med flit och omsorg fullgöra sina åligganden och icke genom försummelse eller oordentlighet förfara hans egendom (§ 17 mom. 3 näringsfrihetsförordningen). Öfverträdelse af dessa föreskrifter medför straff af böter, där ej högre ansvar enligt handlingens beskaffenhet är föreskrifvet (§§ 21 och 22 näringsfrihetsförordningen).

Beträffande arfvodets storlek gäller den träffade öfverenskommelsen. Uppstår tvist härom och kan det ej styrkas, huru mycket biträdet skall hafva, bestämmas detta af domstol, efter hvad åt sådant biträde, som är i fråga, i orten vanligen gifves (legostadgan §§ 31 och 32). Bitrådets lön för sista året utgår med förmänsrätt i principalens konkurs (17 kap § 4 handelsbalken).

Aftalets upplösning äger i ordinära fall rum, då den för detsamma bestämda tiden gått till ända, eller, då ingen tid för aftalets bestånd blifvit öfverenskommen, efter uppsägning från endera sidan.

Med ledning af föreskrifterna i § 39 legostadgan torde dock kunna antagas, att en uppsägningsfrist af minst två månader bör åtnjutas, åtminstone för det fall att aftalet haft en varaktighet af ett år eller därutöver.

Principalens dödsfall, konkurs eller öfverlåtelse af affären torde icke häfva kontraktet, utan biträdet är berättigadt åtnjuta lön och andra förmåner

As regards the *form* of these contracts, § 15, par. 1, of the Free Trading Ordinance provides that the contract shall be made in the presence of summoned witnesses, and shall contain exact stipulations as regards the terms of the contract, and in particular the duration of the engagement, which must not exceed three years. The observance of this form is not, however, to be considered as a necessary condition for the validity of the contract. Contracts made in some other manner must also be considered binding on the parties, provided only that they can be proved.

Such contracts are in respect of minors made by their guardians, and may not be made for a longer period than until the minor concerned comes of age. Traders engaging in their service poor children who have no guardians, have in respect of such children the right to exercise the powers of parents until they have reached the age of majority. No person, however, may be engaged as an employee until he has completed his twelfth year.

A contract of service must be considered as involving that the employee submits to his principal's *domestic power and the regulations applicable to the carrying on of his business*, and notably that the employee does the work belonging to his service. It has in this regard been provided by law that traders have a legal right to exercise domestic power in respect of their employees, so far as nothing to the contrary has been agreed; employees may not, however, without their express consent, be put to other work or other occupation than that which belongs to their service (§ 15, par. 3 of the Free Trading Ordinance). The provisions concerning the employment of minors and women in industrial works, handicrafts or other manual occupations, do not apply to commerce.

The contract made governs *the duration of the period of employment*, subject, however, to the aforesaid limitation as regards minors, and to the rule that the period must not exceed three years.

The relation existing between a principal and his employees is not a mere legal relation in which the rights and duties of the two parties can be fixed beforehand, and in case of need be upheld by means of the authorities of the State, but is also an *ethical relation* based on confidence and goodwill. Some of the conclusions resulting from this relation may also entail legal obligations for the parties. It has, in particular, been provided by law that it is incumbent on traders to see that their employees, especially those employees who are minors and lodge and board with their principals, are admonished to fear God and to conduct themselves regularly and morally, and that they use the opportunities at their disposal for instructing themselves, for example, at commercial or industrial schools (§ 17, par. 1 of the Free Trading Ordinance). In addition, the principals must, in the treatment and occupation of their employees, duly consider their health and working capacity (§ 17, par. 2 of the Free Trading Ordinance). On the other hand, it is incumbent on commercial employees duly to respect their principals and to carry out their orders in relation to the occupations which belong to the exploitation of the business concerned, as well as in other respects diligently and carefully to carry out their duties and not to prejudice the interests of their principals by negligence or irregularity (§ 17, par. 3 of the Free Trading Ordinance). Violations of these provisions entail punishment by fines, where no more severe punishment has been provided, owing to the nature of the offence (§§ 21 and 22 of the Free Trading Ordinance).

As regards *the amount of the salary* the contract which has been made is decisive. If a dispute arises with regard to salary, and the amount thereof cannot be proved, the matter is settled by the competent tribunal according to what similar employees are usually paid at the place in question (The Hiring Ordinance, §§ 31 and 32). The last year's salary of an employee is a preferential debt in his principal's bankruptcy (Chap. 17, § 4 of the Book of Commerce).

The contract generally *terminates* by the expiration of the period fixed for its duration, or, when no period has been agreed upon during which the contract is to last, by notice given on either side.

Having regard to the provisions of § 39 of the Hiring Ordinance, it is considered that a period of at least two months' notice is necessary, at any rate in cases where the contract has had a duration of one year or more.

The *death, bankruptcy or transfer of the business* of a principal does not dissolve the contract, and the employee is entitled in such cases to obtain salary and other

till aftaltidens resp. uppsägningsfristens slut. Denna rätt torde likväl biträdet gå förlustigt, därest det vägrar fortsätta tjänsten, om sådant erbjudes, hos sterbhuset resp. konkursboet eller affärens nye innehafvare¹⁾.

Denna rättsregel torde kunna härledas ur föreskrifterna i §§ 47 och 48 legostadgan, tillämpade å ifrågavarande rättsförhållanden.

Däremot kan aftalet före aftaltidens slut (förutom genom bitrådets dödsfall) häfvas på grund af bitrådets sjukdom. Blir biträdet sjukt och sättes derigenom ur stånd att fullgöra sina skyldigheter, kan nämligen principalen icke anses förpliktad att behålla det till kontraktstidens slut, utan måste antagas vara berättigad att afskeda detsamma (jmf. § 6 legostadgan). Det afbrott, som genom sjukdomen vållas i bitrådets verksamhet, måste likväl vara af en viss längre varaktighet för att medföra rätt för principalen att med laga verkan häfva aftalet.

Härutöfver kan aftalet, innan tiden för aftalets varaktighet är tilländalupen, häfvas på grund af brister i fullgörandet af de genom aftalet åtagna förbindelserna. Sådana brister äro å bitrådets sida, att biträdet är otroget, odugligt, okunnigt, försumligt, gensträfvigt eller oordentligt, vidare att det i längre tid utan laga förfall underlåter att sköta sina sysslor, att det lefver osedligt, gör sig skyldigt till misshandel eller ärekränkning mot principalen eller dömes för brott, som medför frihetsstraff (jmf. §§ 10—16 legostadgan). Å sin sida kan också principalens uppförande berättiga biträdet till att häfva kontraktet, såsom när principalen misshandlar eller groft förolämpar biträdet, ålägger det rättsstridiga eller osedliga handlingar, underlåter att förse det med försvarligt underhåll och tjänligt husrum, där sådant ålegat honom, eller använder det till andra göromål än de, som tillhöra yrket (jmf. §§ 6 och 9 legostadgan). Till domstolens pröfning är i alla dessa fall den frågan öfverlämnad, om brottet mot aftalet är af sådan väsentlig beskaffenhet, att den förnärmade parten kan begära aftalets upplösning.

Brytes rättsförhållandet därigenom att principalen utan laga skäl entledigar biträdet, är biträdet berättigadt att erhålla den aftalade lönen för kontraktstiden med afdrag af eventuel inkomst för annan tjänst, som biträdet efter entledigandet antagit (jmf. § 5 legostadgan). Upphör biträdet utan laga skäl med sin tjänst, är principalen berättigad att låta tjänsten verkställas af annan person samt afkorta kostnaden å bitrådets lön eller, om bitrådets lön ej räcker till, att uttaga resten af annan bitrådets tillhörighet (jmf. § 14 legostadgan).

30. Handelsfullmäktige. Handelsfullmäktige hvartill äfven räknas handelsföreståndare, disponenter, vissa slag af handelsresande samt prokurister, äro på en gång principalens biträden och hans sysslomän.

Rättsförhållandet regleras i förra hänseendet af de för tjänstelega gällande bestämmelser, och kan med afseende på reglerna för tjenstetidens längd, aflöning, villkoren för aftalets upphäfvande och parternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter hänvisas till hvad förut är sagdt om handelsbiträden, hvarvid dock må erinras om de modifikation, som kunna uppkomma på grund af dessa högre handelsbitrådets faktiska ställning t. ex. därigenom att lönen helt eller delvis beräknas i förhållande till affärsvinsten såsom *tantié* me.

Rättsförhållandet mellan principalen och handelsfullmäktigen såsom syssloman bestämmes deremot med ledning af de för fullmaktsaftalet gällande regler (18 kap. handelsbalken); och det är just dessa regler som utgöra det för handelsfullmäktige rättsligen karaktäristiska.

Denna de handelsfullmäktiges dubbelställning framträder tydligast i den omständigheten att fullmakten kan när som helst återkallas af principalen, utan att fullmäktigen kan lagligen motsätta sig detta, hvaremot tjänsteaftalet, detta oaktadt,

¹⁾ Jmf. Rotschilds Handbok s. 107.

privileges until the termination of the period of the contract or the period for giving notice, as the case may be. The employee, however, forfeits this right if he refuses to continue the service when this is offered him by the heirs, the bankruptcy estate or the new proprietor of the business, as the case may be¹).

These principles may be adduced from the provisions of §§ 47 and 48 of the Hiring Ordinance, applied to the legal relations in question.

The contract may, on the other hand, be dissolved before the termination of the period agreed (apart from the case of the death of the employee) by reason of the *illness* of the employee. If an employee becomes ill and for this reason becomes unable to carry out his duties, the principal is not bound to keep him until the termination of the period of the contract, but is entitled to dismiss him (cf. § 6 of the Hiring Ordinance). The interruption which is brought about in the services of the employee through an illness must, however, be of a certain duration in order that the principal may have the right to determine the contract with legal effect.

The contract may further, before the period stipulated for its duration has expired, be determined owing to insufficient fulfilment of the obligations assumed. Such insufficient fulfilment may arise on the part of the employee because he is dishonest, inefficient, ignorant, negligent, obstinate or unpunctual, or further, because for a long time and without valid excuse he omits to do his work, leads an immoral life, is guilty of violence, or does harm to his principal's reputation, or is condemned for an offence entailing imprisonment (cf. §§ 10—16 of the Hiring Ordinance). On the other hand, a *principal's* conduct also may entitle his employee to terminate the contract, as, for example, when the principal maltreats or grossly insults his employee, imposes on him illegal or immoral acts, neglects to provide reasonable board and suitable lodging for him where this obligation is incumbent on the principal, or employs him on other work than that belonging to his occupation (cf. §§ 6 and 9 of the Hiring Ordinance). The question in all these cases submitted to the competent tribunal for decision is whether the violation of the contract is of such an essential nature as to give the injured party the right to demand the termination of the contract.

If the legal relation is broken by the fact that the employer *without lawful ground* discharges an employee, the employee is entitled to obtain the agreed salary for the stipulated period of the contract, subject to the deduction of earnings in some other employment which the employee may have obtained after his dismissal (cf. § 5 of the Hiring Ordinance). If the employee ceases his service without lawful ground, his principal is entitled to have the service performed by some other person and to deduct the cost from the employee's salary, or, in case the salary is not sufficient, to recover the remainder from the employee's other belongings (cf. § 14 of the Hiring Ordinance).

30. Commercial attorneys. *Commercial attorneys*, in which category also *commercial managers, directors, certain kinds of commercial travellers and proxies* must be included, are at the same time *employees* and *mandatories* of their principals.

The legal relation is in the former respect regulated by the provisions applicable to the *hire of services*, and in regard to the rules as to the duration of the period of service, the salary, the conditions for the dissolution of the reciprocal rights and obligations of the parties, we refer to what has previously been said concerning commercial employees; in this connection such modifications must be borne in mind as may arise on account of the actual position of these superior commercial employees, for example, by reason of the fact that the salary in whole or in part is calculated in proportion to the profits of the transactions as *percentage*.

The legal relations between a principal and his commercial attorney as a *mandatory* are, on the other hand, decided according to the rules applicable to the *contract of mandate (agency)* (Chap. 18 of the Book of Commerce); and it is precisely these rules which are characteristic from a legal point of view of a commercial attorney.

This double position of commercial attorneys manifests itself most conspicuously in the circumstance that the authority may at any time be revoked by the principal, without the attorney being able legally to oppose the revocation, whereas,

¹) Rotschild's Manual p. 107.

fortfarande äger bestånd och icke kan upplösas utan med tillämpning af de för detsamma gällande regler.

Den större eller mindre befogenhet, som tillkommer hvarje särskildt slag af handelsfullmäktige i deras transaktioner gentemot tredje man, är beroende på omfattningen af den meddelade fullmakten. Denna är alltid en s. k. generell fullmakt, d. v. s. fullmakt att i allmänhet företräda en person antingen med afseende på en hel affär eller viss del af en affär eller ock med afseende å viss till en affär hörande verksamhet.

Generell fullmakt att drifva en affär medför icke rätt för fullmäktigen att föryttra eller med begränsade sakrätter belasta principalens fasta egendom¹⁾ eller att vidtaga väsentliga förändringar uti affärens drift²⁾ eller att upptaga lån³⁾ eller att föra principalens talan inför domstolar⁴⁾. Däremot torde han vara befogad att med laga verkan mottaga stämning⁵⁾.

Omfattar den generella fullmakten såväl att drifva en affär som ock att föra talan inför domstolar och myndigheter, medför den likväl icke rätt att sätta annat ombud i sitt ställe eller att ingå förlikning eller kompromiss⁶⁾.

Handelsfullmäktige bruka, då de underteckna principalens firma, till skillnad från prokurister begagna uttrycket „genom“ före sitt eget namn eller „pr.“ framför firmanamnet⁷⁾.

Fullmaktsaftalet kan ingås muntligen, skriftligen eller tyst. Aftalet kan upphöra hufvudsakligen af följande anledningar: att fullmäktigen utfört de i fullmaktsaftalet afsedda rättshandlingarna; — att hufvudmannen uppsäger fullmaktsaftalet; — att fullmäktigen af någon laga orsak uppsäger fullmaktsaftalet; — att hufvudmannen dör; — att hufvudmannen förklaras omyndig eller kommer i konkursstillstånd; samt — att fullmäktigen dör.

Endast för det slag af handelsfullmäktige, som kallas prokurister, finnas i svensk rätt speciella föreskrifter, nämligen i lagen ang. handelsregister, firma och prokura den 13 juli 1887 (se härnadan).

Kapitlet V. Lag, angående handelsregister, firma och prokura.

(Gifven Stockholms slott den 13 Juli 1887.)

Kapitlet I. Om handelsregister.

§ 1. För Stockholm skall hos Öfverståthållarembetet, för annan stad hos magistraten, eller, der sådan ej finnes, hos vederbörande stadsstyrelse, och för landsbygden hos Konungens Befallningshafvande föras handelsregister⁸⁾ för inskrifning af de anmälanden, om hvilka i denna lag förmäles eller hvilkas intagande i registret kan varda annorledes föreskrifvet.

2. Anmälan till handelsregistret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter⁹⁾ för registreringen och dess kungörande. Aflemnas anmälan genom ombud eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

¹⁾ Jmf. s. 68 lag ang. handelsregister, firma och prokura den 13 juli 1887 (cit. firmalagen) § 25. — ²⁾ Ibm. „— hvad till bedrifvande af hufvudmannens rörelse hörer —“. ³⁾ Jmf. H. B., kap. 18, § 3, sjölagen § 11 och grufvestadgan den 16 maj 1884, § 64. — ⁴⁾ Jmf. rättegångsbalken (cit. R. B.) kap. 15, § 7, firmalagen § 25, sjölagen §§ 11, 48 o. 54. — ⁵⁾ Jmf. R. B., kap. 11, §§ 11 o. 13. — ⁶⁾ Jmf. R. B., kap. 15, § 7 samt lag om skiljemän den 28 okt. 1887, § 1. — ⁷⁾ Rotschilds Handbok s. 109. — ⁸⁾ De myndigheter, som föra handelsregistren äro lokala och desamma, som enligt § 9 i näringsfrihetsförordningen mottaga näringsanmälan (se No. 8). Aktiebolagsregistret föres af en central myndighet: Patent- och Registreringsverket i Stockholm (K. K. om aktiebolagsregistrets förande m. m. den 18 Maj 1896, § 1). De s. k. föreningsregistren, hvari föreningar för ekonomisk verksamhet registreras, föras hos kon. Bef. (se Lag om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 Juni 1895, § 56). — ⁹⁾ Såsom afgifter för registrering och dess kungörande skola erläggas: a) då firma första gången till registret anmäles: af enskild näringsidkare 4 kronor, af handelsbolag 6 kronor, b) då anmälan eljest sker 3 kronor. Ingen afgift skall erläggas för: 1. registrering på grund af 21 § 4 eller 5 mom. i firmalagen och kungörande enligt det förra momentet; 2. registrering och kungörande af prokura, hvarom anmälan sker samtidigt med det firman första gången till registret anmäles; 3. registrering

on the other hand, the contract of service, in spite of the revocation, remains in force and can only be dissolved subject to the rules applicable to the contract of service.

The greater or lesser authority which appertains to every particular kind of commercial attorneys in their transactions with third persons, depends on the extent of the mandate which has been given to them. This is always a so-called *general mandate*, i. e. a mandate involving the authority to represent a person generally, either in respect of an entire business or a certain part of a business, or in respect of a certain class of acts relative to a business.

A general power to manage a business does not authorise the attorney to alienate or charge with limited real rights his principal's immovables¹⁾, or to carry out essential modifications in the exploitation of the business²⁾, or to contract loans³⁾, or to appear on behalf of his principal before the tribunals⁴⁾. On the other hand, he is authorised to receive summonses with legal effect⁵⁾.

A general power, even if it comprises the authorisation both to manage a business and to appear before tribunals and authorities, nevertheless does not authorise the attorney to substitute another agent in his place or to compound claims or enter into a compromise⁶⁾.

Commercial attorneys are accustomed, when signing the firm names of their principals, to make use, in contrast to proxies, of the term "*genom*" (by) in front of their own names or "per" in front of the firm name⁷⁾.

The contract with an attorney may be entered into orally, in writing or tacitly. The principal reasons for the determination of the contract are the following: if the attorney has carried out the transactions indicated in the contract; — if the principal gives notice of revocation of the contract of agency; — if the attorney for some lawful reason gives notice of renunciation of the contract; — if the principal dies; — if the principal is declared incapable of managing his affairs or becomes bankrupt; and — if the attorney dies.

It is only in the case of the kind of commercial attorneys who are called *proxies*, that there are found special provisions in the Swedish legislation, viz., in the Act concerning commercial registers, firms and proxies, of 13th July 1887 (see below).

Chapter V. Act concerning commercial registers, firms and proxies.

(Given at Stockholm Castle the 13th July 1887.)

Chapter I. Commercial registers.

§ 1. There shall be kept in Stockholm at the Governor General's Office, in other towns by the magistrate, or, where there is no magistrate, by the competent municipal council, and in the rural districts by the King's high sheriff, a commercial⁸⁾ register for the inscription of those declarations which are prescribed in this Act, or the inscription of which in the register may be otherwise prescribed.

2. The declarations for inscription in the commercial register shall be made in writing and be accompanied by the prescribed fees⁹⁾ for the registration and its publication. If the declaration is presented by a mandatory or is sent by post, the signature shall be certified by witnesses.

¹⁾ Cf. p. 68, the Act concerning commercial registers, firms and proxies of 13th July 1887 (cited as the Firms Act) § 25. — ²⁾ Ibid. "— all matters appertaining to the *exploitation* of his principal's business —". — ³⁾ Cf. the Book of Commerce, Chap. 18, § 3, the Maritime Law § 11, and the Mines Act of 16th May 1884, § 64. — ⁴⁾ Cf. the Book of Procedure (cited B. P.), Chap. 15, § 7, the Firms Act § 25, the Maritime Law §§ 11, 48 and 54. — ⁵⁾ Cf. the Book of Procedure, Chap. 11, §§ 11 and 13. — ⁶⁾ Cf. B. P., Chap. 15, § 7, and the Act on Arbitrators of 28th Oct. 1887, § 1. — ⁷⁾ Rotschild's Manual, p. 109. — ⁸⁾ The authorities which keep the commercial registers are *local* and the same as those which according to § 9 of the Free Trading Ordinance receive declarations of occupations (see No. 8). The register for joint stock companies is kept by a central authority: The Patent and Registration Office in Stockholm (Royal Ordinance concerning the keeping of the register for joint stock companies, etc., of 18th May 1896, § 1). The so-called association register, in which associations having economic objects are entered, is kept by the high sheriff (see the Act on registered associations with economic objects of 28th June 1895, § 56). — ⁹⁾ As fees for the registration and its publication there must be paid: a) when a firm is declared for registration the first time: by an individual trader 4 kronor, by a trading partnership 6 kronor, b) when a declaration is made for other purposes, 3 kronor. No fee shall be paid in case of: 1. registration in accordance

3. Har den anmälände icke iakttagit de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall stadgade, eller innehåller anmälan annat än som enligt lag må i registret intagas, skall registrering vägras.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen hålla sökanden tillhanda eller, om han uppgifvit fullständig adress, till honom med posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen derför.

Årsökanden med beslutet missnöjd, ege han att vid talans förlust innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag deröfver anföra besvär hos Konungens Befallningshafvande, om beslutet meddelats af magistrat eller stadsstyrelse, och mot Konungens Befallningshafvandes beslut hos Konungen.

4. Den myndighet, hos hvilken handelsregistret föres, skall ofördröjligen låta kungöra innehållet af anmälan, som i registret intages, så väl i allmänna tidningarna som ock i den stads tidning, der myndigheten har sitt säte eller, om flera tidningar der utgifvas, i den af dessa, der allmänna påbud för staden vanligen meddelas. Utgifves ej tidning i staden, skall kungörelsen införas i den tidning i länets residensstad, der allmänna påbud för denna stad vanligen meddelas. Bilaga till anmälan skall ej kungöras.

En samling¹⁾ för hela riket af de i allmänna tidningarna kungjorda anmälanden skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

5. Närmare föreskrifter om handelregistrens förande, de i 4 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda § omförmälda samling meddelas af Konungen²⁾.

6. Förmenar någon, att en i handelsregistret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande föras vid allmän underrätt.

7. Det som i enlighet med denna lag blifvit infördt i handelregistret och kungjordt i ortstidningen skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, der ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap derom.

och kungörande af anmälan om rörelses upphörande. K. K. om handelsregistrens förande m. m. d. 4 Nov. 1887, § 6.

¹⁾ För denna publikation gäller: K. K. om utgifvande af samlingar, omfattande de ur aktiebolagsregistret, det försäkringsregister, som skall föras hos Patent- och registreringsverket, föreningsregistren och handelsregistren kungjorda uppgifter, d. 4 Dec. 1903. — De samlingar, som omförmälas i 71 § af lagen om aktiebolag, 153 § af lagen om försäkringsrörelse, 61 § af lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet d. 28 Juni 1895 och 4 § i lagen om handelsregister, firma och prokura d. 13 Juli 1887, skola i ett sammanhang utgifvas, häftevis två gånger i månaden. I hvarje häfte intagas, särskildt för hvarje samling, de sedan nästföregående häfte i allmänna tidningarna införda kungörelser, ordnade, kungörelser om aktiebolag och solidariska bankbolag länsvis efter ort, der bolags styrelse har sitt säte, kungörelser om försäkringsbolag efter den art af försäkringsrörelse, bolag drifver, och öfriga kungörelser efter myndighet, som utfärdat kungörelsen. Årsregistret till samlingarna bör i bokstafsordning upptaga dels i en afdelning, särskildt för hvarje samling, firmorna jemte hänvisning för hvarje firma till de sidor, å hvilka någon uppgift rörande densamma finnes införd, dels ock i en annan afdelning, gemensamt för samlingarna, namnen å de personer, som i uppgifterna omförmälas, med iakttagande dock deraf, att i årsregistret ej skola upptagas vare sig namnen å solidariska bankbolags hufvudlottegar eller namnen å de medlemmar af registrerad förening, hvilka till följd deraf, att de åtagit sig personlig ansvarighet för föreningens förbindelser, införts i samlingen af de ur föreningsregistren kungjorda uppgifter. Utgifningen ombesörjes genom Patent- och registreringsverket. — Denna kungörelse skall träda i kraft d. 1 Jan. 1904. — ²⁾ Kung. om handelsregistrens förande m. m. d. 4 Nov. 1887. (Se anm. till § 4.)

3. If the person who makes the declaration has not observed the provisions which are prescribed by law for each particular case, or if the declaration contains anything which according to law may not be entered in the register, the registration shall be rejected.

If the registration is rejected, the registration authorities shall immediately inform the applicant, or, if he has given his full address, send him by post a written notification of the decision, with the grounds on which it is based.

If the applicant is dissatisfied with the decision, he must, under pain of forfeiting his right, before twelve o'clock on the sixtieth day from the day of the decision, lodge a complaint against it with the King's high sheriff, if the decision has been given by a magistrate or municipal council, and with the King, if it has been given by the high sheriff.

4. The registration authorities shall, without delay, publish the contents of the declaration which has been inscribed in the register, both in the public newspapers and in the newspaper of the town where the competent authority has its seat, or, if several newspapers are published there, in that one of them in which the public notifications of the town are usually published. If no newspaper is published in the town in question, the publication shall be made in the newspaper of the principal town of the county where the public notifications of that town are usually published. Documents enclosed with the declaration shall not be published.

The authorities shall from time to time issue a printed collection¹⁾ for the whole Kingdom, of the declarations published in the public newspapers, and the collection shall be provided with a yearly index.

5. Detailed provisions concerning the keeping of commercial registers, the publications prescribed in § 4, the registration and publication fees, and the time and mode of the publication of the collection dealt with in the said §, shall be issued by the King²⁾.

6. If any person considers that an entry made in the commercial register is detrimental to him, he shall bring the question of the annulment of the entry before the competent lower tribunal for decision.

7. A declaration which according to this Act has been entered in the commercial register and published in the local paper, shall be considered as having come to the knowledge of third persons, unless the circumstances of the case are such as to raise a presumption that they have neither had nor been able to have knowledge of it.

---

with Art. 21, par. 4 or 5 of the Firms Act and publication according to the preceding paragraph; 2. registration and publication of proxies, the declaration as to whom takes place at the same time as the firm is declared for registration the first time; 3. registration and publication of a declaration concerning the dissolution of a business. R. O. concerning the keeping of commercial registers, etc., of 4th Nov. 1887. § 6.

¹⁾ To this publication the provisions of the R. O. of 4th Dec. 1903, concerning the publication of collections comprising the declarations published from the register for joint stock companies, the insurance register which is kept by the Patent and Registration Office, the association register and the commercial register, apply. — The collections which are dealt with in § 71 of the Act on joint stock companies, § 153 of the Act on insurance operations, § 61 of the Act on registered associations with economic objects of 28th June 1895, and § 4 of the Act on commercial registers, firms and proxies of 13th July 1887, are published together in parts issued twice a month. Every part must contain, separately for every collection, the publications inserted in the public newspapers since the preceding part was published; the publications concerning joint stock companies and unlimited banking partnerships are inserted for every county according to the place where the board of directors of the company or partnership has its seat, publications concerning insurance associations according to the kind of insurance the association carries on, and other publications according to the authority which has issued the publication. The annual register of the collection contains in alphabetical order, in the first place, in a separate section for each collection, the names of the firms with a reference for each of them to those pages on which any entry relating to the same has been made; secondly, in another section common to all the collections, the names of those persons who are mentioned in the entries, subject, however, to the observance of the rule that there shall not be entered in the annual register either the names of the principal partners of unlimited banking partnerships, or the names of the members of registered associations who, by reason of the fact that they have assumed personal liability for the obligations of their associations, have been inserted in the collection of the declarations published from the association register. The publication is made by the Patent and Registration Office. — This Ordinance came into force on the 1st Jan. 1904. — ²⁾ Ordinance concerning the keeping of commercial registers, etc., of 4th Nov. 1887. (See note to § 4.)

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifva anmaldt, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva derom haft vetskap.

Kapitlet II. Om firma.

8. Hvar, som vill idka handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, vare pliktig att till införande i handelsregistret anmäla det namn, hvarunder han ämnar bedriva sin rörelse och som han vid därvid förekommande underskrifter ämnar teckna. Sådant namn kallas firma¹⁾.

I handelsbolag åligger det hvarje bolagsman att ansvara för anmälningsskyldighetens fullgörande²⁾.

Från nu stadgade anmälningsskyldighet undantagas fartygsredare och rederier³⁾, aktiebolag⁴⁾, ömsesidiga försäkringsbolag⁵⁾, registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet⁶⁾ samt solidariska bankbolag⁷⁾.

Enkelt bolag må⁸⁾, efter ansökning af bolagsmännen, i handelsregistret införas på sätt om handelsbolag är stadgad; och gälle sedan om det bolag hvad i denna lag finnes angående handelsbolag föreskrifvet. (Lag den 8 April 1904.)

9. Enskild näringsidkares firma skall innehålla hans tillnamn med eller utan förnamn. Ej må i firman intagas något, som antyder, att firman innehafves af ett bolag eller en förening⁹⁾.

Firma för handelsbolag skall, då icke alla bolagsmännen äro i firman namngifna, innehålla namnet å minst en af dem med ett tillägg, som antyder, att flere bolagsmän finnas. I handelsbolags firma må ej intagas namn å annan person än bolagsman.

Finnes kommanditdelägare, skall firman innehålla ordet «kommanditbolag». Ej må eljest i firma, som efter denna lag registreras, intagas något, som antyder begränsning af innehafvarens eller bolagsmans ansvar.

Angående förbud för enskild man och vissa enskilda penninginrättningar att i sin firma använda ordet bank är särskildt stadgad¹⁰⁾. (Lag den 30 Sept. 1904.)

10. Ej må någon i sin firma obehörigen intaga annans namn eller namnet å annans fasta egendom. I firma må ej angifvas företag, som icke står i förbindelse med innehafvarens rörelse, ej heller må firma, som angifver visst slag af rörelse, bibehållas oförändrad, sedan en väsentlig förändring af rörelsen egt rum.

Firma skall tydligt skilja sig från andra för samma kommun förut i handelsregistret intagna, ännu bestående firmor. Den som vill anmäla firma, hvari hans

1) Firmaplikten är beroende af bokföringsplikten. — 2) Handelsbolag är en association mellan två eller flere för att under gemensam firma idka bokföringspliktig näring (Lag om handelsbolag och enkla bolag den 28 Juni 1895, § 1). — 3) Öfver fartyg föres register hos kommerskollegium i Stockholm (K. F. ang. registrering af svenska fartyg, den 18 Okt. 1901, § 1). — 4) Aktiebolagsregistret föres af Patent- och Registreringsverket (se § 1 anm.). — 5) Försäkringsregistret föres hos Patent- och Registreringsverket (Lag om försäkringsrörelse den 24 Juli 1903, § 147). — 6) Föreningsregistren föres hos Konungens Bef. de (se § 1 anm.). — 7) Solidariska bankbolag införas i aktiebolagsregistret (Lag ang. solidariska bankbolag d. 18 Sept. 1903, § 76). — 8) Enkla bolag äro berättigade, men ej pliktiga att anmäla firma. — 9) Detta stadgande kringgås dock ofta på så sätt, att tvenne personer anmäla, att de i bolag idka rörelse, hvarefter den ene af dem anmäler utträde ur firman, i hvilket fall den kvarstående enligt § 11 äger rätt att begagna firman oförändrad. — 10) I firma för bankbolag, hvars grundfond ej understiger en million kronor, skola ingåorden enskild bank. Sådan firma må ej af annan begagnas. Understiger bankbolags grundfond en million kronor, skall bolagets firma innehålla ordet folkbank. Ej må enskild man eller annan enskild penninginrättning än bolag, hvarom i denna lag förmåles, samt sparbank och bankaktiebolag i sin firma använda ordet bank. (Lag ang. solidariska bankbolag den 18 Sept. 1903, § 10.)

So long as such publication has not taken place, that which is or ought to have been declared cannot with legal effect be advanced against persons other than those who are proved to have had knowledge of it.

Chapter II. Firms.

8. Any person desirous of carrying on a trade or other occupation, the carrying on of which involves the obligation to keep commercial books, is bound, for the purpose of entry in the commercial register, to declare the name under which he intends to carry on his business, and which he intends to use when he signs for his firm. This name is called the firm name¹⁾.

In trading partnerships every partner is bound by the obligation to make a declaration²⁾.

Managing shipowners, and shipowning firms³⁾, joint stock companies⁴⁾, mutual insurance societies⁵⁾, registered associations with economic objects⁶⁾ and unlimited banking partnerships⁷⁾ are exempt from the obligation to make a declaration as now provided by law.

A simple partnership may⁸⁾, on the application of the partners, be entered in the commercial register in the manner prescribed by law for trading partnerships; and what is provided in this Act concerning trading partnerships shall hereafter apply to simple partnerships (Act of the 8th April 1904).

9. The firm name of an individual trader shall contain his surname with or without his Christian name. It must not contain anything indicating the existence of a partnership or association⁹⁾.

The name of a trading partnership shall, when the names of all the partners are not contained therein, contain at least that of one of them with an addition denoting the existence of several partners. The firm name of a trading partnership may not contain the names of persons other than partners.

If there are limited partners, the firm name shall contain the words "limited partnership". A firm name registered according to this Act shall not contain anything denoting that the liability of the proprietor or general partners is limited.

There are special provisions concerning the prohibition of individuals and certain financial institutions from using the word "bank" in their firm names¹⁰⁾. (Act of 30th Sept. 1904.)

10. No person is permitted, without being entitled to do so, to insert in his firm name the name of another person, or the name of the real estate of another person. A firm name must not contain any indication as to enterprises which are not connected with the owner's business; nor may a firm name denoting a certain kind of business remain unaltered when the business itself has been essentially altered.

The firm names entered in the register of the same parish shall be clearly distinguished from each other. The person who wishes to register a firm name in which

1) The obligation to have a firm name depends on the obligation to keep books. — 2) A trading partnership is an association between two or more persons in order to carry on under a common firm name a business which involves the obligation to keep books (Act of 28th June 1895, § 1, concerning trading partnerships and simple partnerships). — 3) A register of ships is kept at the Chamber of Commerce in Stockholm (R. O. concerning the registration of Swedish ships, of 18th Oct. 1901, § 1). — 4) The register for joint stock companies is kept by the Patent and Registration Office (see § 1, note). — 5) The insurance register is kept by the Patent and Registration Office (Act on insurance operations, of 24th July 1903, § 147). — 6) The association register is kept by the high sheriff (see § 1, note). — 7) Unlimited banking partnerships are entered in the register for joint stock companies (Act on unlimited banking partnerships, of 18th Sept. 1903, § 76). — 8) Simple partnerships have a right, but are not bound, to declare their firm name. — 9) This provision is, however, frequently evaded in the following manner: two persons declare that they carry on a business in partnership, and then one of them declares his retirement from the firm, in which case the person remaining has a right, according to § 11, to use the firm name without altering it. — 10) The firm name of a banking partnership the capital of which is not less than one million kronor must contain the words "*private bank*". Such a firm name may not be used by any other person. If the capital of a banking partnership is less than a million kronor, the firm name must contain the words "*popular bank*". No single person or private financial establishment other than the partnerships dealt with in this Act, and *savings banks* and *joint stock banking companies* may use the word bank in their firm names. (Act concerning unlimited banking partnerships of 18th Sept. 1903, § 10.)

namn ingår, skall förty, om samma firma redan är intagen i registret för annan näringsidkare inom samma kommun, genom tillägg till sitt namn eller annorledes tydligt skilja sin firma från den äldre firman.

11. Enka, som fortsätter sin aflidne mans rörelse, så ock man, som fortsätter hustruns före eller under äktenskapet drifna rörelse, må begagna firman oförändrad. Enskild näringsidkares arfvinge, så ock flere sterbhusdelegare, som skola i handelsbolag fortsätta enskild näringsidkares rörelse, ege samma rätt, derest den aflidne medgifvit det eller, om han aflidit utan att hafva annorlunda förordnat, hans samtliga sterbhusdelegare äro derom ense.

Inträder någon såsom delegare i enskild näringsidkares eller handelsbolags rörelse, må firman fortfarande begagnas oförändrad. Lag samma vare, om delegare utträder ur handelsbolag, dock att hans namn icke må i firman qvarstå, med mindre han sjelf medgifvit det eller, om han aflidit utan att hafva annorlunda förordnat, hans samtliga sterbhusdelegare dertill samtyckt. (Lag den 28 Juni 1895.)

12. Firma må icke öfverlätas i andra än de här ofvan förutsatta fall; enskild näringsidkare eller handelsbolag dock obetaget att vid rörelsens öfverlåtande till enskild näringsidkare eller handelsbolag medgifva den nye egaren att nyttja firman med ett tillägg, som visar att öfverlåtelse egt rum. (Lag den 28 Juni 1895.)

13. Der, i fall hvarom i 11 eller 12 § förmäles, bolagsman skall vara kommanditdelegare, lände till efterrättelse hvad i 9 § finnes om kommanditbolags firma stadgadt. (Lag den 28 Juni 1895.)

14. År genom aftal bestämdt, att rättighet att teckna handelsbolags firma endast tillkommer flere bolagsmän i förening, böra desse verkställa firmateckningen så, att de jemte firman underskrifva sina namn. (Lag den 28 Juni 1895.)

15. Sättes rörelse under förvaltning af syssломän (administratörer), med rätt för dem att teckna firman, eller under likvidation, eller fortsättes enskild näringsidkares rörelse af sterbhusdelegare, enligt hvad för viss tid är medgifvet¹⁾, bör firmateckningen ske på sådant sätt, att det ändrade förhållandet deraf framgår. (Lag den 28 Juni 1895.)

16. Anmälan om firma²⁾ skall, innan näringsens utövande börjas, ske för rörelse, som drifves i Stockholm, hos Öfverståthållareembetet och för rörelse i annan stad hos stadens magistrat eller, der sådan ej finnes, hos vederbörande stadsstyrelse, och, om rörelsen drifves å landet, hos Konungens Befallningshafvande i länet. Drifves rörelsen i flera kommuner, skall anmälan ske till handelsregistret för den kommun, der hufvudkontoret är beläget.

Inrättas afdelningskontor med sjelfständig förvaltning (filial) i annan kommun, än der hufvudkontoret är beläget, skall anmälan till registret för den kommun ske innan firman får der begagnas. Filial för rörelse, som har hufvudkontoret utom riket, anses såsom fristående rörelse, för hvilken anmälan skall göras af den, som förestår rörelsen.

Anmälan, hvarom i denna § förmäles, skall vara underskrifven af alla anmälningsskyldige. (Lag den 28 Juni 1895.)

17. I enskild näringsidkares anmälan skall uppgifvas utom firman: 1. den anmälandes fullständiga namn och hans hemvist; — 2. rörelsens allmänna beskaffenhet; — 3. kommunen, der rörelsens hufvudkontor, eller, om anmälan afser afdelningskontor, detta är beläget.

18. I handelsbolags anmälan skall uppgifvas utom firman: 1. samtliga bolagsmäns fullständiga namn och deras hemvist; — 2. rörelsens allmänna beskaffenhet; — 3. kommunen, der rörelsens hufvudkontor, eller, om anmälan afser afdelningskontor, detta är beläget; och, der ej hvar bolagsman för sig skall hafva rätt

¹⁾ Efter näringsidkares död må rörelsen för sterbhus delegarnes räkning fortsättas under ett år (N. F. § 5). — ²⁾ Därest vid firmaanmälan fogas de betyg, som fordras för näringsanmälan, vare det så ansedt som om näringsanmälan jemväl skett (N. F. § 10 mom. 1).

his name is contained shall therefore, if the same firm name has already been entered in the register for some other trader in the same parish, plainly indicate by means of an addition made to his name, or in some other manner, the difference between his firm and the other firm.

11. A widow continuing the business of her deceased husband, and a husband continuing the business carried on by his wife before or during their marriage, may maintain the firm name unaltered. The heirs of an individual trader, and several heirs continuing the business of an individual trader as a trading partnership, have the same right, if the deceased has permitted it, or if he died without having given directions to the contrary, when all the heirs agree to such a course.

If a person becomes a member of an existing business which has previously been carried on by a single person or a trading partnership, the firm name may remain unaltered. The same rule applies if a member retires from a trading partnership; his name may not, however, be kept in the firm name without his permission, or, if he has died without having given directions to the contrary, unless all his heirs consent thereto (Act of 28th June 1895).

12. Except in the cases above mentioned, the transfer of a firm may not take place. When, however, a business carried on by a single trader or trading partnership is transferred to a single trader or trading partnership, it may be agreed that the new owner shall use the same firm name with an addition indicating that a transfer has taken place (Act of 28th June 1895).

13. If, in the cases dealt with in §§ 11 and 12, a member of a trading partnership shall be a limited partner, the provisions of § 9 concerning the firm names of limited partnerships shall apply (Act of 28th June 1895).

14. If it has been stipulated by agreement that the right to sign for the firm of a trading partnership appertains to several partners jointly, they shall sign for the firm by signing their own names in addition to that of the firm (Act of 28th June 1895).

15. If a business is placed under the administration of trustees (administrators) with the right to sign for the firm, or in liquidation, or if the business of a single trader is provisionally continued by his heirs¹) the signature shall be effected in such a manner as to indicate the change which has taken place (Act of 28th June 1895).

16. The declaration of the name of a firm²) shall be made, before the carrying on of the business is commenced, in case the business is carried on in Stockholm, at the Governor General's Office, and in respect of businesses carried on in other towns, before the magistrate of the town, or, where there is no magistrate, before the competent municipal council, and if the business is carried on in the rural districts, before the high sheriff of the county. If the business is carried on in several parishes, the declaration shall be made in the commercial register of the parish where the head office of the business is situated.

If a branch office with independent management (affiliated) is established in a parish other than that in which the head office is situated, the declaration must be made in the register of that parish before the firm name can there be used. The branch of a business which has its head office outside the Kingdom, is considered as an independent business, in respect of which the declaration shall be made by the manager of the business.

The declaration dealt with in this § shall be signed by all persons bound to make a declaration (Act of 28th June 1895).

17. The declaration of a single trader shall contain, besides the firm name: 1. the full name of the person who makes the declaration and his address; — 2. the general character of the business; — 3. the parish where the head office, or if the declaration concerns a branch office, where this office, is situated.

18. The declaration of a trading partnership shall contain besides the firm name: 1. the full names of all the partners and their addresses; — 2. the general character of the business; — 3. the parish where the head office, or if the declaration concerns a branch office, where this office, is situated; and where the right to sign

¹) After the death of a trader the business may be continued during one year for the account of the heirs (F. T. O. § 5). — ²) If, in the case of the declaration of a firm, the certificates which are required for the declaration of an occupation are included, it is to be considered as if the declaration of occupation had been made at the same time (F. T. O. § 9, par. 3).

att teckna firman, — 4. hvilken eller hvilka bland dem sådan rätt tillkommer, samt huruvida rättigheten endast kan utföras af flere i förening.

I kommanditbolags anmälan skall tillika uppgifvas hvilken eller hvilka af bolagsmännen äro kommanditdelegare och beloppet af hvarje sådan bolagsmans utfästa insats. (Lag den 28 Juni 1895.)

[19 och 20 upphäfdas genom Lag den 28 Juni 1895.]

21. 1. Sker ändring i något förhållande, hvarom inskrifning skett i handelsregistret, eller inträffar något af de i § 15 omtalade fall, skall anmälan derom så fort ske kan göras i den ordning, som stadgats för anmälan om firma; dock att ändring af hemvist icke behöfver anmälas.

2. Då rörelse upphör, åligge anmälningsskyldigheten den, som vid den tiden utfövrade rörelsen eller var delegare i densamma. Vid enskild näringsidkares död åligge anmälningsskyldigheten sterbhusdelegarne. Upphör handelsbolag i följd af delegares död, åligge anmälningsskyldigheten, utom de öfrige bolagsmännen, jemväl den aflidnes sterbhusdelegare. I fråga om annan ändring än rörelsens upphörande åligge anmälningsskyldigheten en hvar, som efter ändringen utfövrar eller är delegare i rörelsen.

3. Flyttas rörelse från en kommun till en annan, eller sker ändring i sjelfva firman, skall tillika fullständig firmaanmälan göras.

4. Har genom laga kraftvunnen dom blifvit förklaradt, att anmälan icke bort intagas i registret eller att något förhållande, hvarom inskrifning skett, ändrats eller upphört, skall på begäran af någondera parten anteckning derom ske i registret; underrättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 4 § sägs. I fråga om beslut, som angår bolagsmans skiljande från rätten att teckna bolagets firma, skall hvad nu är stadgadt ega tillämpning, ändå att beslutet ej vunnit laga kraft.

5. Inträffar konkurs, skall underrättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen derom genom rättens eller domarens försorg afsändas till registreringsmyndigheten för att inskrifvas i handelsregistret¹⁾. Sådan anteckning skall afföras, då gäldenären visar, att han eger få den afträdde egendomen till sig återställd, eller att konkursen eljest är att anse för afslutad. (Lag den 28 Juni 1895.)

22. Då firma anmäles, skall en hvar, som är berättigad att teckna firman, på samma gång egenhändigt inskrifva firmateckningen i handelsregistret eller i ett särskildt bihang till detta, såvida icke teckningen verkstälts å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sker derom, att någon blifvit berättigad att teckna förut anmäld firma.

23. Försummas anmälan, som ofvan föreskrifves, eller har, efter det registrering af firma vägrats eller upphäfts, den anmälningsskyldige försummat göra ny anmälan, då skall enskild näringsidkare, bolagsman eller annan, som till sådan förseelse gjort sig skyldig, straffas med böter från och med fem till och med ettundra kronor. (Lag den 28 Juni 1895.)

24. Förseelse, som i föregående § är med ansvar belagd, skall åtalas hos polisdomstol i den ort, der den ifrågakvarande rörelsen drifves, om särskild sådan domstol är der inrättad, men eljest hos poliskammare eller, om poliskammare icke finnes, vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål hvad i allmänhet är angående besvär i brottmål stadgadt.

Böter, som ådömas enligt 23 §, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

Kapitlet III. Om prokura.

25. Har innehafvaren af en i handelsregister införd firma meddelat viss man fullmakt, som uttryckligen förklaras vara prokura, eller har han annorledes utmärkt någon såsom sin prokurist, ege denne att, i allt hvad till bedrivande af hufvud-

¹⁾ Konkurslagen den 18 Sept. 1862, § 15.

for the firm does not belong to each partner, — 4. an indication of the partner or partners who have such a right, and whether the right is only to be exercised by several partners jointly.

The declaration of a limited partnership shall also contain an indication as to which of the partners are limited partners, and the amount of the stipulated investment of every such partner (Act of 28th June 1895).

[19 and 20. are repealed by the Act of 28th June 1895.]

21. 1. If a change takes place as regards any of the facts entered in the commercial register, or if any of the cases mentioned in § 15 occurs, a declaration to this effect shall be made as soon as possible, in the manner prescribed for declarations of firms; it is, however, not necessary to make a declaration as to a change of residence.

2. If a business is terminated the obligation to make a declaration is incumbent on the person who at that time carries on the business or is a partner therein. At the death of a single trader, the obligation to make a declaration is incumbent on the heirs. If a trading partnership terminates in consequence of the death of a partner, the obligation to make a declaration is incumbent on the deceased's heirs as well as on the other partners. As regards other alterations than the termination of the business, the obligation to make a declaration is incumbent on every person who after the alteration carries on or takes part in the carrying on of the business.

3. If a business is removed from one parish to another, or if the firm itself is altered, a complete declaration of the firm shall be made at the same time.

4. If, by a judgment which has the force of *res judicata*, it has been decided that a declaration should not have been entered in the register, or that any fact which has been entered is altered or has ceased to exist, a note to this effect shall be made in the register at the request of any party; such note shall be published in the manner prescribed in § 4. As regards decisions concerning the withdrawal from a partner of the right to sign for the firm, the provisions mentioned shall apply, although the decision has not yet acquired the force of *res judicata*.

5. If bankruptcy is declared, the information concerning the public notice of summons shall simultaneously with its publication be despatched, at the instance of the tribunal or judge, to the registration authority, in order to be entered in the commercial register¹). Such entry shall be cancelled when the debtor proves that he is entitled to have the alienated property restored to him, or when the bankruptcy is for some other reason to be considered as terminated (Act of 28th June 1895).

22. When a firm name is declared, every person who is entitled to sign for the firm shall at the same time personally enter his signature in the commercial register or in a special supplement to it, provided that this signature has not already been given on the declaration and certified by witnesses. The same proceeding shall be followed when a declaration is made that some person has become entitled to sign for a firm previously declared.

23. If the declaration as above prescribed is omitted, or if, after the registration of a firm has been refused or cancelled, the person bound to make the declaration has omitted to make a fresh declaration, a single trader, partner or other person who has been guilty of such omission shall be liable to punishment by fines of from five to one hundred kronor (Act of 28th June 1895).

24. Offences entailing punishment according to the preceding § shall be prosecuted before the police court of the place where the business in question is carried on, if such a tribunal for this purpose is established there, but otherwise at the police office, or if there is no police office, before the ordinary tribunal; the ordinary provisions concerning appeal in criminal cases shall apply to appeals against the decisions of tribunals or police offices adjudicating on these matters.

Fines imposed according to § 23 accrue to the Crown. If the full payment of the fines cannot be made, they are converted (to imprisonment) in accordance with the general Criminal Law.

Chapter III. Proxies.

25. If the proprietor of a firm which is entered in the commercial register has given to a person a power of attorney which is expressly declared to be a proxy, or if he has in some other manner designated a person as his proxy, the latter is

¹) The Bankruptcy Act of 18th Sept. 1862, § 15.

mannens rörelse hörer, handla å hans vägnar och teckna hans firma; dock må prokuristen ej afhända hufvudmannen hans fasta egendom eller medgifva in-teckning deri, med mindre han blifvit dertill uttryckligen bemyndigad.

Skriftlig prokura innefattar behörighet för prokuristen att sjelf eller genom ombud föra hufvudmannens talan inför domstolar och andra myndigheter, så ock att å hans vägnar ingå förlikning.

26. Prokura må meddelas flera personer på sådant sätt, att den endast kan begagnas af dem gemensamt (kollektivprokura).

27. Den behörighet, som jemlikt 25 § tillkommer prokurist, kan icke med laga verkan mot tredje man, som är i god tro, inskränkas till viss tid eller annorledes begränsas.

28. Prokurist bör vid firmans tecknande dertill foga ett tillägg, som utmärker prokurauppdraget (per procura, p. p. eller annan förkortning af dessa ord) och derjemte underskrifva sitt namn. I afseende å kollektivprokura skall iakttagas hvad angående antalet underskrifter blifvit vid prokurans meddelande bestämdt.

29. Prokurist må icke öfverlåta prokuran å annan person.

30. Prokura kan när som helst återkallas. Hufvudmannens död medför ej prokurans upphörande.

31. Prokura må, om den ej innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än som medgifvits i 25 eller 26 §, af hufvudmannen anmälas till det handelsregister, i hvilket firman inskrifvits.

Då prokura anmäles, skall prokuristen på samma gång egenhändigt teckna firman och sin underskrift i handelsregistret eller i ett särskildt bihang till detta, så vida ej teckningen verkstälts å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrks.

32. Ändring eller återkallelse af anmäld prokura skall anmälas till handelsregistret.

33. Genom denna lag upphävas: förordningen den 28 Juni 1798 angående hvad bolag iakttaga böra, som under s. k. firma eller särskildt antagen handteckning vilja handels- och fabriksrörelse idka; — förordningen den 30 Maj 1879 angående tillägg till gällande föreskrifter om aktiebolag; — 5 och 21 §§ i lagen angående bankaktiebolag den 19 November 1886, så ock hvad i 39 § af samma lag stadgas om anmälan hos rätten af förändring i bankaktiebolags ordning och förändringens kungörande; samt hvad i 1 § af förordningen angående aktiebolag den 6 Oktober 1848 föreskrifves om anmälan hos rätten af bolagsordning och Konungens beslut om fastställelse derå äfvensom af förändring i bolagsordningen. (Lag den 28 Juni 1895.)

34. Denna lag skall vara till efterlefnad gällande från och med den 1 Januari 1888.

Föreskrifterna i lagen afse jemväl näring, som utöfvas då lagen träder i kraft; dock att firma för dylik näring må, om den brukats före lagens utfärdande, intagas i handelsregistret, ändå att den icke är så beskaffad, som i 9 och 10 §§ föreskrifves. Den i 8 § stadgade anmälningsskyldighet skall för sådan näring, vid bot som i 23 § sägs, fullgöras inom sex månader sedan lagen trädte i kraft, oberoende af anmälan, som förut kan hafva egt rum på grund af förordningen den 28 Juni 1798, den 6 Oktober 1848 eller den 30 Maj 1879 eller lagen den 19 November 1886.

Kapitlet VI. Handelsböcker och handelsräkningar.

Kongl. maj:ts nådiga förordning angående handelsböcker och handelsräkningar.

(Gifven Stockholms slott den 4 Maj 1855.)

§ 1. En hvar, som, i den ordning särskilda författningar innehålla, i stad eller på landsbygden, till sitt yrke gjort att i gross eller i minut handel såsom näring idka eller att varor till försäljning tillverka eller bearbeta, vare, ehvad det är enskild man, bolag eller förening, pliktig ordentliga handelsböcker föra, såsom här nedan sägs.

authorised in all matters appertaining to the exploitation of his principal's business, to act on his behalf and to sign for his firm. The proxy must not, however, without express authorisation to this effect, dispose of or mortgage his principal's immovables.

A proxy given in writing authorises the proxy either in person or by his attorney to conduct his principal's cause before the tribunals or other authorities, and also to compound claims on his behalf.

26. A proxy may be given to several persons in such a manner as to be used by them only collectively (collective proxy).

27. The power given to a proxy according to § 25 cannot, as against *bona fide* third persons, validly be limited to a certain time or be otherwise limited.

28. The proxy, when he signs for the firm, shall make an addition denoting his character as a proxy (per procura, p. p., or some other abbreviation of these words), and shall also sign his own name. When a collective proxy is used, due notice shall be taken of what was stipulated when the proxy was given, with regard to the number of signatures.

29. A proxy cannot transfer his authority to another person.

30. A proxy may at any time be revoked. The principal's death does not entail the termination of the proxy.

31. A proxy may, if it does not contain limitations or reservations other than those mentioned in §§ 25 and 26, be declared by the principal in the commercial register in which the firm has been entered.

Concurrently with the declaration of the proxy, the proxy shall personally sign the commercial register, or a special supplement of the register, for the firm and with his own name, if his signature has not already been written on the declaration and been certified by witnesses.

32. Alterations in or revocation of a registered proxy shall be declared in the commercial register.

33. By this Act are repealed: the Ordinance of 28th June 1798 concerning the rules to be observed by associations which under a firm name or a signature specially adopted, desire to transact commercial operations or exploitations of factories; — the Ordinance of 30th May 1879 concerning additions to the provisions in force relative to joint stock companies; — §§ 5 and 21 of the Act of 19th November 1886 concerning joint stock banking companies, as well as what is provided in § 39 of the same Act concerning the declaration before the tribunal of modifications in the statutes (articles of association) of joint stock banking companies and the publication of such modifications; and what is provided in § 1 of the Ordinance of 6th October 1848 concerning joint stock companies, in regard to the declaration before the Tribunal of the statutes (articles of association) and the King's decision as regards the approbation of such statutes, as well as the alterations of the statutes of such companies (Act of 28th June 1895).

34. This Act shall come into force on the 1st January 1888.

The provisions of the Act also apply to businesses being carried on when the Act comes into force; the firm names of such businesses may, however, if they were in use before the promulgation of the Act, be entered in the commercial register, although they are not of the nature prescribed in §§ 9 and 10. The obligation of making a declaration as provided in § 8 in respect of such businesses, must, subject to fines as provided in § 23, be fulfilled within six months of the Act coming into force, independently of the declaration which may have previously taken place on the basis of the Ordinances of 28th June 1798, 6th October 1848 or 30th May 1879 or the Act of 19th November 1886.

Chapter VI. Commercial books and commercial accounts.

His Royal Majesty's gracious Ordinance concerning commercial books and commercial accounts.

(Given at Stockholm Castle the 4th May 1855.)

§ 1. Any person who, in the manner prescribed by special laws, in towns or the rural districts, makes it his occupation to carry on trade as a wholesale or retail trader, or to manufacture or prepare goods for sale, whether such person is a single individual, a partnership or an association, is bound to keep regular commercial books as provided below.

Lag samma vare för enkelt bolag, som blifvit i handelsregistret infördt, så ock för aktiebolag, ändå att det ej idkar sådant yrke, som nu är sagdt. (Lag den 28 Juni 1895.)

2. Under stadgandet i första punkten af 1 § inbegripas: de, som penninghandel och bankrörelse drifva; de, som för egen räkning eller i kommission in- eller utrikes varor uppköpa, för att dem åter utsälja; de, som i kommission varor till utsäljning emottaga; de, som för in- eller utrikes sjöfart skepp eller fartyg bygga eller utrusta, för att dem på frakt upplåta eller försälja; idkare af försäkringsrörelse; idkare af apoteksrörelse; idkare af boktryckeri- och bokförlagsrörelse; idkare af gröfre eller finare smidesbruk, och af verk för tackjärnsblåsning och järngjuteri; idkare af fabriker och manufakturverk; idkare af de borgerliga yrken, som hafva till ändamål att lifsmedel eller drycker till försäljning bereda; och de, som till sitt yrke gjort att på beting öfvertaga uppförande af hus och byggnader.

Undantagne äro: jordbrukare och idkare af de näringar, hvilka med jordbruket sammanhånga eller såsom föremål för husflit äro att betrakta; idkare af grufdrift och bergsmannahandtering; handtverkare, som hufvudsakligen på beställning varor förfärdiga; och de, som, utan biträde af andra än hustru och barn, mångleri- eller annan sådan mindre handelsrörelse idka, eller lifsmedel, drycker eller andra varor till försäljning bereda. (Lag den 24 Juli 1903.)

Anm. Angående bokföringsplikten och köpmansbegreppet se I Kap., No. 3, s. 35.

3. De i § 1 föreskrifna handelsböcker skola vara: dagbok, brefbok, inventariabok; köpman dock obetaget att, efter godtfinnande, därjämte andra handelsböcker föra.

4. I dagboken skola antecknas, dag efter dag, i den ordning de inträffat, alla öfverenskommelser, företag och affärer, utan undantag, som köpmannen för egen del, eller för andras räkning, enligt uppdrag, afslutat och som med rörelse äga samband, de fordringar och den gäld, som däraf eller annorledes tillkommit, borgensärens och gäldenärens namn, de växlar eller andra skuldförbindelser, som blifvit utgifna, till betalning godkända eller endosserade, de borgensförbindelser, som blifvit ingångna, de kontanta penningebelopp, som, på hvilken grund det må vara, för dagen influtit eller utgått, och särskildt de varor till art, belopp och pris, som utborgade blifvit.

I dagboken skola ock antecknas beloppen af de summor, köpman för sin hushållning från kassan uttagit, såsom ock priset å de varor, han från sina förråder till hushållningen använt.

De penningebelopp, som för dagen influtit för varuförsäljning i minut, må för en gång vid dagens slut i dagboken antecknas.

5. Är rörelsens omfång eller beskaffenhet sådan, att förande af odelad dagbok olämpligt blefve, må dagboken föras i särskilda afdelningar, med afseende å göromålens och affärernas art.

6. Brefboken skall innehålla noggranna afskrifter af alla i handelsärenden aflätna bref efter deras datum och på det språk, hvarpå de skrifvits.

Bref, som i handelsärenden ankomma, skola, likaledes ordnade efter deras datum, noggrant bevaras.

7. Inventarii-bok skall upprättas vid den tidpunkt köpmannen sin rörelse öppnar, och upptaga noggrann uppgift på allt hvad han äger i fastighet, lösören och varulager, med därå påfördt värde, på fordringar och gäld, och på beloppet af hans kontanta penningar. Inom de sex första månaderna hvarje år skall ock en balansräkning uppgöras, utvisande de tillgångar, köpmannen vid nästförflutna rörelseårs utgång ägde och de gäldebelp, för hvilka han då på en eller annan grund häftade; börande denna balansräkning i sin ordning uti inventarii-boken införas.

I den inventariabok, som sålunda upprättas vid den tidpunkt då köpmannen öppnar sin rörelse, äfvensom i den årliga balansräkningen skola inom linjen angifvas samtliga de borgens- och öfriga ansvarsförbindelser för andra, i hvilka köpmannen

The same rule applies to simple partnerships which have been entered in the commercial register, as well as to joint stock companies, although they do not carry on trade as just mentioned (Act of 28th June 1895).

2. The first paragraph of § 1 includes: those who engage in money and banking operations; those who for their own account or on commission buy home or foreign goods in order to re-sell them; those who receive goods on commission for sale; those who build or equip ships or vessels for navigation in inland or foreign waters, with the object of letting them on hire (affreightment) or selling them; those who carry on insurance business; those who do business as apothecaries; printers and publishers; those who exploit forges for rough and fine work, iron-works and foundries; those who exploit factories and manufacturing works; those who are engaged in occupations having as an object the preparation of comestibles or beverages for sale; and those who as contractors have made it their occupation to undertake the erection of houses and buildings.

There are excepted: agriculturists and persons engaged in those occupations which are connected with agriculture, or are to be considered as the object of home industries; exploiters of mines and quarries; handicraftsmen who principally make goods to order; and those who, without other assistance than that of their wives and children carry on petty trade or other similar commerce of small importance, or prepare comestibles, beverages or other goods for sale (Act of 24th July 1903).

Note. Concerning the obligation of keeping books and the term "trader" see Chap. I, No. 3, p. 35.

3. The commercial books prescribed in § 1 shall be: day-book, copy letter book and inventory book; a trader is, however, not prevented from keeping other commercial books in addition, as he thinks proper.

4. In the day-book shall be entered, day by day, in the order in which they take place, all agreements, enterprises and businesses, without exception, which the trader has transacted for his own account or for that of other persons in pursuance of a mandate, and which are connected with his trade, the credits and debts which have resulted therefrom or which have arisen in some other manner, the names of his creditors and debtors, the bills of exchange and other acknowledgments of indebtedness which have been issued, accepted for payment or indorsed, the amounts which have been received in payment of credit transactions, the amounts in cash which, from one source or another, have been taken or disbursed in the course of the day, and, in particular, the nature, quantity and price of the goods which have been sold on credit.

The day-book shall also contain an entry relating to the amount of the sums which the trader has taken from his cash for his household expenses, as well as the price of the goods which he has taken from his stores for his household.

The sums of money which during the day have come in in respect of retail sales may be entered in the day-book at the end of the day as one sum.

5. If the extent or nature of the business is such that the keeping of a non-divided day-book would be inconvenient, the day-book may be kept in separate sections according to the nature of the operations and transactions.

6. The copy letter book shall contain exact copies of all the letters sent in relation to commercial transactions according to their dates and in the language in which they are written.

Letters received in relation to commercial transactions, also arranged according to their dates, shall be carefully preserved.

7. The inventory book shall be instituted at the time when the trader commences his business, and shall contain an exact statement of all his property in immovables, movables and stock in trade, with their value appended to them, of his assets and debts, and of the amount of his money in cash. Within the first six months of every year he shall also draw up a balance-sheet showing the assets which the trader owned at the end of the preceding business year, and the amount of the debts for which for any reason he was then liable; this balance-sheet shall be entered in a regular manner in the inventory book.

In the inventory book which in this manner is instituted at the time when the trader commences his business, as well as in the annual balance-sheet, there shall be indicated all the credit and other obligations contracted on behalf of other

häftar, i den mån samma förbindelser ej äro att hänföra till gäld, hvarom ofvan nämts. L a g d. 14 M a j 1909.

8. Inventariibok och balansräkning skola af köpmannen med hans underskrift bestyrkas. Är det ett bolag, som rörelsen idkar, och äro alla eller flera medlemmar för bolagets förbindelser obegränsadt ansvarige; då skola alla de, själfva eller genom ombud, underskrifva, som sålunda förpliktade äro. (Lag den 28 Juni 1895.)

9. Dagbok och inventarii-bok skola, innan de begagnas, inbindas och, hvar för sig, i fortlöpande sifferföljd, pagineras. Det, som införes, skall i oafbruten följd, utan luckor eller tomma mellanrum, inskrifvas. Ej må något af innehållet genom öfverstrykning eller annorledes oläsligt göras, eller genom radering, utbyte af blad, inskrifning mellan raderna eller i kanten ändras eller tilläggas. Behöfves ändring eller tillägg, må det såsom fortlöpande text å bladet antecknas. Hafva andra anteckningar däremellan tillkommit, varde ändringen eller tillägget därefter infördt, och i sådant fall dagen uppgifven, då ändringen eller tillägget skedde.

10. Köpman är pliktig sina handelsböcker under tio år, räknade från den dag sista inskrifningen skedde, så vårda, att de vid behof må tillgängliga vara.

11. Köpman, som befinnes icke hafva efterkommit hvad om handelsböcker nu stadgadt är, vare, där han i konkurstillstånd råkar, underkastad den påföljd, (konkurs-lagen) ity fall bestämmer.

Anm. Strafflagen kap. 23.

§ 1. Finnes gäldenär, som kommit i konkurstillstånd, hafva öfvat bedrägeri mot sina borgenärer i något af dessa fall:

3. att han, där han idkat handel eller annan rörelse, hvaröfver bok hållas bör, fört falska böcker, eller sina böcker svikligen förändrat eller uppsåtligen förstört, undanstuckit eller oläsliga gjort; en sådan gäldenär skall dömas till straffarbete från och med två till och med sex år, så ock till förlust af medborgerligt förtroende. Äro omständigheterna synnerligen mildrande; må tiden för straffarbetet till sex månader nedsättas. (Lag d. 20 Juni 1890.)

3. Pröfvas gäldenär hafva visat uppenbar vårdslöshet emot sina borgenärer därigenom, 3. att han, där han idkat handel eller annan rörelse, hvaröfver bok hållas bör, sådan bokföring icke ordentligen fullgjort; straffes med fängelse.

4. Har aktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag eller registrerad förening för ekonomisk verksamhet kommit i konkurstillstånd, och finnes styrelseledamot eller annan, som är satt att leda bolagets eller föreningens angelägenheter, hafva mot borgenärerna sig förbrutit, som här ofvan sägs; då skall han straffas, som vore han gäldenär i konkursen. (Lag den 24 Juli 1903.)

12. Handelsböcker, som vederbörligen förda äro, kunna i handelstvister emellan köpmän inbördes såsom bevisningsmedel tjäna, efter hvad därom här nedan sägs. (K. F. den 22 Sept. 1868.)

13. Är handelsbok ej så förd, som ofvan är sagdt, äge den ej vitsord till förmån för den, som sig därå beropar, så framt ej vederparten det medgifver eller sakens beskaffenhet sådan är, att domaren finner boken i det målet vitsord förtjäna.

14. Emellan köpmän inbördes vare bevisning genom handelsbok tillåten i tvister, som angå något handelsärende, hvarom i boken vederbörlig anteckning förekomma bör; oförkränt likväl vederparts rätt att motbevisning förete, eller där han det gitter, fel i boken, eller sådana omständigheter visa, som boken eller personen misstänkta göra.

15. Nu vill, vid tvist emellan köpmän inbördes om fordran, som på handelsbok grundas, den, som sökes, likaledes med sin handelskok visa, att den fordran redan betald, eller annorledes gulden är; befinnas böckerna å båda sidor vara ordentligen förda, men i den tvistiga frågan emot hvarandra strida; pröfve domaren, huruvida i ty fall böckernas vitsord bör förfalla, eller om sådana omständigheter äro för handen, att någondera öfvervägande trovärdighet må förtjäna.

persons in respect of which the trader is liable to the extent to which the same obligations are not to be included in such debts as have been mentioned above. Act of 14th May 1909.

8. The inventory book and the balance-sheet shall be certified by the trader with his signature. If it is an association which carries on the business, and if all or several of the members are liable without limitation for the obligations of the association, all who are liable in this manner shall sign personally or by their attorneys (Act of 28th June 1895).

9. The day-book and the inventory book, before they are used, shall be bound, and each of them be separately paged in a continuous manner. The entries shall be made in a continuous sequence without gaps or open spaces. None of the contents shall be rendered illegible by crossing out or in any other manner, nor be altered by erasures, change of leaves, writing between the lines, or alterations or additions in the margin. If alterations or additions are needed, they must be made following the text on the page. If other entries have been made in the meantime, the alterations or additions shall follow in succession, and in such case the day when the alteration or addition was made shall be indicated.

10. A trader is bound to preserve his commercial books for ten years, reckoned from the day on which the last entry was made, in order that they may be available in case they are wanted.

11. A trader who is found not to have complied with the provisions in force concerning commercial books, is subject, if he becomes bankrupt, to the consequences mentioned in the Bankruptcy Act on this subject.

Note. The Criminal Law, Chap. 23.

§ 1. If a debtor subjected to administration in bankruptcy is found to have defrauded his creditors in any of the following cases:

3. if he has carried on a trade or other occupation in respect of which books ought to be kept, and has kept false books, or altered his books in a fraudulent manner, or deliberately destroyed, concealed or rendered them illegible; such a debtor shall be condemned to hard labour for from two to six years, and also to the loss of his citizen-right. In case of particularly extenuating circumstances, the period of hard labour may be reduced to six months (Act of 20th June 1890).

3. If a debtor is proved to have shown manifest negligence towards his creditors in that he
3. while carrying on a trade or other occupation in which books ought to be kept, has not kept his books in a regular manner:

he is liable to punishment by imprisonment.

4. If a joint stock company, mutual insurance association or registered association with economic objects has been subjected to administration in bankruptcy, and a member of the board of directors or some other person who is appointed to conduct the affairs of the company or association is found to have committed any of the offences against the creditors indicated above, he shall be punished as if he were the debtor in bankruptcy (Act of 24th July 1903).

12. Commercial books which have been kept in a regular manner may serve as evidence as between traders reciprocally in commercial disputes in accordance with the following provisions (R. O. of 22nd Sept. 1868).

13. A commercial book which is not kept as provided above is not evidence in favour of the person who invokes it, unless the opponent gives his consent to this effect, or the nature of the cause is such that the judge is of opinion that the book deserves to serve as evidence in the action.

14. As between traders reciprocally it is permissible to prove a contention by means of commercial books in disputes which concern any commercial transaction regarding which there ought to be a regular entry in the book in question: this does not, however, affect the right of the opponent to produce a counter-proof, or, if he is able to do so, to point out errors in the book or such circumstances as give ground for suspecting the book or the interested person.

15. If, in a dispute between traders concerning a claim which is based on commercial books, the defendant also wishes to use his commercial books to prove that the claim in question has already been paid or discharged in some other manner, and if the books are found to have been regularly kept on both sides, but to contradict each other as regards the contested point, the judge shall examine whether in such case the probatory force of the books shall disappear or whether such circumstances exist that credence ought to be given to one party in preference to the other.

16. Det vitsord, ordentligen förd handelsbok tillkommer, må uti handels-tvister emellan köpmän ej för fullt bevis gälla, där ej den, som sökes, det medgifver, eller andra omständigheter tillika förekomma, som boken bekräfta, eller ock köp-mannen, eller den, som boken fört, den med ed sannar; egande domaren, efter sakens beskaffenhet, sådan ed i hvarje fall föreskrifva.

17. Åskar, under det någon emellan köpman uppkommen handelstvist inför domstol anhängig är, någondera parten, att den andra, till sakens belysning, sin handelsbok förevisa må, eller finner domaren eljest sådan åtgärd nödig; äge han därtill förordna och utdrag, rörande det tvistiga, taga eller taga låta, där så be-höfves.

18. Vägrar part att sin handelsbok förete, då det af domaren honom ålagdt är, eller den andra parten sig erbjudit, att boken för fullt bevis godkänna; ankomme på domarens pröfning, att den vägrandes påstående i saken omedelbart förkasta, eller vederparten tillåta sin bok eller utsago med ed sanna.

19. Har köpman utom de böcker, som enligt 3 § ovillkorligen hållas böra, andra handelsböcker fört; äge domaren ock makt dem, vid förelagdt vite eller annan påföljd, infordra och af deras innehåll, beträffande tvistefrågan, kännedom eller utdrag taga eller taga låta. Dock må något vitsord dessa böcker ej tilläggas, där de ej, så vidt med deras ändamål förenligt är, uppfylla de villkor, som för de förnas vitsord äro fastställda.

20. [Upphäfd genom K. F. den 12 Sept. 1868.]

21. Handelsräkning, som af köpman utfärdas, bör med hans handelsböcker noggrant öfverensstämma.

22. Är emellan köpmän öppen kredit aftalad, antingen i allmänhet, eller för ett visst handelsföretag; vare den, som kredit gifvit, pliktig räkning däröfver den andra tillställa inom den tid vanligt handelsbruk bestämmer, om ej annorlunda aftaladt är. Finner den, som räkningen emottog, densamma oriktig vara; åligge honom utan dröjsmål bevisligen därom tillsäga den, som räkningen gaf, eller, där denne ej kan anträffas, klander emot den räkning hos konungens befallningshaf-vande¹⁾ anmäla inom tre månader, sedan han densamma emottog. Försummar han det, och har han ej heller inom den tid, som nu är sagd, bevisligen tillställt den, som räkningen gaf, annan på sina böcker grundad räkning, som mot den af honom emottagna strider; vare det ansedt så, som hade han räkningen godkänt.

23. Räkning å varor, utborgade till köpman utan aftal om öppen kredit, skall, vid den påföljd 25 § utsätter, gäldenären bevisligen tillställas senast inom tre må-nader efter utgången af det år, hvarunder det utborgade i handelsboken inskrefs, där ej annorlunda uttryckligen aftaladt är. (K. F. den 12 Sept. 1868.)

24. Är räkningen sådan gäldenär, som i nästföregående § sägs, vederbörligen tillställd, och har han ej inom tre månader, sedan han den emottog, bevisligen tillsagt fordringsägaren, att räkningen ej godkännes, eller ock till rätten, hvarunder gäldenären lyder, klander därå instämt; vare då räkningen lika utmätningsgill som förfallet skuldebref. Har gäldenären genom sin påskrift räkningen godkänt; vare lag samma. (K. F. den 12 Sept. 1868.)

Anm. Utsökningslag kap. 2.

§ 12. För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, där gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes äger stadigt hemvist, sökes där han finnes, eller, om han utrikes är, där han inom riket senast var boende. Är gälde-nären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Hvad nu är sagdt äge icke tillämpning i fråga om fordran, som grundar sig å växel eller check. (Lag den 24 Mars 1898, som trädte i kraft den 1 Jan. 1899.)

¹⁾ Numera öfverexekutor (K. F. om utsökningslagens införande den 10 Aug. 1877, § 9).

16. The probatory force inherent in regularly kept commercial books cannot in commercial disputes between traders constitute full proof unless the defendant gives his consent or there are other circumstances existing which confirm the correctness of the book, or unless the trader or the person who has kept the book confirms it on oath; the judge may, according to the nature of the cause, order that such an oath shall be taken in any case.

17. If, while a commercial dispute between traders is pending before the tribunal, either party demands that the other party for the elucidation of the cause shall produce his books, or if the judge for other reasons is of opinion that such a course is necessary, he may order production, and, if necessary, may make or order to be made an extract concerning the point in dispute.

18. If a party refuses to produce his commercial book when the judge has ordered him to do so, or the other party has offered to recognise the book as full proof, it depends on the discretion of the judge whether the allegations in the cause of the party so refusing shall be immediately rejected, or whether the opponent shall be permitted to confirm his book or allegations on oath.

19. If a trader, in addition to the books which he is absolutely bound to keep according to § 3, has kept other commercial books, the judge has also the power to order, under pain of a fine or other sanction, that such books be produced and to take notice of their contents concerning the matter in litigation, or to take or cause to be taken a note or extract. No probatory force may, however, be attributed to these books, if they do not fulfil, in so far as is compatible with their object, the conditions prescribed for the probatory force of the first mentioned books.

20. [Repealed by the R. O. of 12th Sept. 1868.]

21. Commercial accounts made out by a trader shall correspond exactly with his commercial books.

22. If open credit has been agreed upon as between traders, either in general, or in respect of a certain commercial enterprise, it is incumbent on the trader who has given credit to send an account to the other party within the time fixed by usual commercial custom, if nothing has been agreed to the contrary. If the trader who has received the account finds that the same is incorrect, it is incumbent on him, without delay and in a provable manner, to notify the trader who rendered the account of the circumstance, or, when the latter cannot be found, to lodge a complaint against the account with the high sheriff¹⁾ within three months after he received the account. If he omits to do so, and if he has not, within the time last mentioned, in a provable manner sent to the trader who rendered the account another account based on his books which contradicts the account received by him, he must be considered as having approved the account.

23. Provided that nothing has been expressly stipulated to the contrary, the account for goods sold on credit to a trader without an agreement having been made as to open credit, shall, under the sanction determined by § 25, in a provable manner be sent to the debtor at the latest within three months after the expiration of the year during which the goods sold on credit were entered in the commercial book (R. O. of 12th Sept. 1868).

24. If the account has been duly sent to such a debtor as is mentioned in the preceding §, and if he has not within three months after having received it notified the creditor in a provable manner that he does not approve the account, or brought a complaint against the account before the tribunal of his own jurisdiction, execution may issue on the account in the same way as on a note of hand which is due for payment. The same rule applies when the debtor has acknowledged the account by his signature (R. O. of 12th Sept. 1868).

Note. Execution Act, Chap. 2.

12. For claims which are due for payment and are based on notes of hand or other written titles, the debtor may be sued before the superior execution officer of the place where he has his domicile or his temporary residence. A person who has not a permanent domicile is sued where he is found, or if he is abroad, where he was last resident within the Kingdom. If the debtor is a foreigner, or if the claim is based on a note of hand issued payable to bearer, the debtor may be sued where he is found.

This provision does not apply to claims which are based on bills of exchange or cheques. (Act of 24th March 1898, which came into force on the 1st Jan. 1894.)

¹⁾ Now to be lodged with the superior execution officer (R. O. concerning the Introduction of the Execution Act, of 10th Aug. 1877, § 9.)

25. Har köpman försummat, att räkning å utborgade varor gäldenären tillställa eller honom därför hos rätten eller konungens befallningshafvande¹⁾ söka inom den tid, som i 23 § sägs; då må för den fordran handelsbok något vitsord ej tillkomma.

26 och 27. (Upphäfda genom K. F. den 12 Sept. 1868.)

28. Hvad i denna förordning stadgadt är för köpman, gälle i alla hänseenden äfven för de öfrige af dem, som, enligt 1 och 2 §§, handelsböcker hålla böra.

Det alle, som vederbör, hafve sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafve vi detta med egen hand underskrifvit och med vårt kongl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 4 Maj 1855. — Oscar. — (L. S.) — G. A. Sparre.

II. Handelsassociationer.

Inledning.

Följande allmänna former för sammanslutning af enskilde personer för gemensamma ekonomiska ändamål finnas enligt svensk rätt, nämligen: a) handelsbolag; — b) kommanditbolag; — c) enkla bolag; — d) registrerade enkla bolag; — e) aktiebolag; samt — f) registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet.

Härjämte förekomma särskilda associationsformer såsom rederier, bankaktiebolag, solidariska bankbolag, försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag m. fl.

Handelsbolag, kommanditbolag samt enkla bolag, vare sig registrerade eller icke-registrerade, regleras af lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895 med ändring af § 17 den 10 juli 1899, af § 55 den 18 sept. 1903 samt af §§ 15, 17, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 52 och 53 den 12 aug. 1910. För aktiebolag gäller lagen om aktiebolag den 12 aug. 1910. För ekonomiska föreningar gäller lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 juni 1895 med ändring af § 24 den 10 juli 1899, af §§ 1, 11 och 50 den 24 juli 1903, af § 6 den 30 sept. 1904, af §§ 25, 27 och 43 den 7 april 1906 samt af § 23 den 27 april 1906.

Enär de ekonomiska föreningarna torde vara af mindre betydelse för den internationella samfärdseln, intagas här endast de egentliga bolagslagarne.

Kapitlet I. Handelsbolag, Kommanditbolag och enkla bolag.

Af nedanstående lag gälla för handelsbolag och för registrerade enkla bolag §§ 1—37, för kommanditbolag härjämte §§ 38—44 samt för icke-registrerade enkla bolag §§ 45—53.

Lag om handelsbolag och enkla bolag.

(Gifven Stockholms slott den 28 juni 1895.)

Kapitlet I. Om handelsbolag.

I. Om handelsbolag i allmänhet.

Hvad med handelsbolag förstås.

§ 1. Sluta två eller flere bolag för att under gemensam firma idka handel eller annan näring, med hvars utfövande följer skyldighet att föra handelsböcker, kallas det handelsbolag²⁾.

2. Handelsbolag kan förvärfva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt inför domstol och annan myndighet söka, kära och svara.

Om firma gälle hvad särskildt är stadgadt³⁾.

1) Numera öfverexekutor. — 2) Jmf. ofvan s. 37—38. — 3) Se ofvan s. 63.

25. If a trader has omitted to send the debtor an account for goods sold on credit or to sue him before the tribunal or the high sheriff¹⁾ within the time mentioned in Art. 23, the commercial book in question cannot serve as a proof in respect of the claim.

26. and 27. (Repealed by the R.O. of 12th Sept. 1868.)

28. That which is prescribed in this Ordinance with regard to traders is in all respects also applicable to the other persons who according to §§ 1 and 2 are bound to keep commercial books.

All persons concerned shall obediently comply with this Law. As a further guarantee We have signed this Law by Our own Hand and had it confirmed by Our Royal Seal.

Stockholm Castle the 4th May 1855. — *Oscar*. — L. S. — G. A. Sparre.

II. Trading associations.

Introduction.

According to Swedish law we have the following ordinary forms for the combination of single persons with a common economic object, viz.: a) unlimited trading partnerships; — b) limited partnerships; — c) simple partnerships; — d) registered simple partnerships; — e) joint stock companies; and — f) registered associations having an economic object.

In addition we have special forms of associations, as, for example, ship-owning firms, joint stock banking companies, unlimited banking partnerships, joint stock insurance companies, mutual insurance societies, etc.

Unlimited trading partnerships, limited partnerships and simple partnerships, whether registered or not, are regulated by the Act on trading partnerships and simple partnerships of 28th June 1895 with the modifications resulting from § 17 of the Act of 10th July 1899, § 55 of the Act of 18th Sept. 1903, and §§ 15, 17, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 52 and 53 of the Act of 12th August 1910. To joint stock companies the Act on joint stock companies of 12th August, 1910, is applicable. To economic associations the Act on registered associations having an economic object, of 28th June 1895, with the modifications made by § 24 of the Act of 10th July 1899, §§ 1, 11 and 50 of the Act of 24th July 1903, § 6 of the Act of 30th Sept. 1904, §§ 25, 27 and 43 of the Act of 7th April 1906 and § 23 of the Act of 27th April 1906, is applicable.

The economic associations being of minor importance for international intercourse, we have only inserted the Acts on partnerships and companies properly so called.

Chapter I. Trading partnerships, limited partnerships and simple partnerships.

Of the Act inserted below, §§ 1—37 apply to trading partnerships and registered simple partnerships, §§ 38—44 to limited partnerships, and §§ 45—53 to non-registered simple partnerships.

Act on trading partnerships and simple partnerships.

(Given at Stockholm Castle the 28th June 1895.)

Chapter I. Trading partnerships.

I. Trading partnerships in general.

What is meant by a trading partnership.

§ 1. When two or more persons establish a partnership with the object of carrying on a trade or other industry under a common firm name, the carrying on of which entails the obligation of keeping commercial books, it is called a trading partnership²⁾.

2. A trading partnership may acquire rights and assume liabilities, and make applications and sue and be sued before tribunals and other authorities.

There are special legal enactments concerning firms and firm names³⁾.

¹⁾ Now before the superior execution officer. — ²⁾ Cf. above pp. 35—36. — ³⁾ See above, p. 66.

Om bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd.

3. Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd bestämmas genom aftal. I den mån ej annorlunda aftalats skola bestämmelserna i §§ 4—15 lända till efterrättelse.

4. Bolagsman ege ej, utan öfrige bolagsmännens samtycke, sätta annan i sitt ställe.

5. En hvar bland bolagsmännen vare berättigad att vidtaga åtgärd i förvaltningen af bolagets angelägenheter, der ej förbud deremot inlägges af annan bolagsman, som ej är från förvaltningen utesluten. Åtgärd, som är för bolagets ändamål främmande, må ej vidtagas utan samtliga bolagsmännens samtycke.

Är det aftaladt, att förvaltningen eller viss del deraf skall af samtliga bolagsmännen eller två eller flere bland dem i förening handhafvas, må åtgärd, som ej tål uppskof, vidtagas utan hinder deraf att bolagsman ej hinner tillkalla annan bolagsman att i afgörandet deltaga eller att bolagsman i följd af sjukdom eller af annan orsak är oförmögen att i förvaltningen deltaga.

6. Har genom bolagsaftal åt bolagsman uppdragits att handhafva förvaltningen eller viss del deraf, må han ej från det uppdrag skiljas, utan skäl dertill är, såsom att han i bolagets angelägenheter visat trolöshet eller grof försummelse eller vårdslöshet, eller att han i följd af fortvarande sjukdom eller af annan orsak är oförmögen att deltaga i förvaltningen.

7. Ändå att bolagsman ej deltagar i förvaltningen, ege han, när uppenbart hinder i bolagets verksamhet ej derigenom vållas, granska bolagets räkenskaper äfvensom i öfrigt taga kännedom om bolagets angelägenheter.

8. För hvarje räkenskapsår skall bolagsman tillgodoföras ett belopp, motsvarande dels ränta efter fem för hundra om året å hans vid räkenskapsårets början behållna insats, dels ock arfvode för förvaltning af bolagets angelägenheter, der sådant betingats.

9. Öfverskott eller brist, som förefinnes efter det bolagsmännen tillgodoförts hvad dem enligt § 8 tillkommer, anses såsom vinst eller förlust för räkenskapsåret.

10. Vinst och förlust fördelas mellan bolagsmännen efter hufvudtalet.

Är för fördelningen allenast af vinst eller allenast af förlust viss grund aftalad, gälle den vid fördelningen af så väl vinst som förlust.

11. Sedan räkenskapsafslutning gjorts, vare bolagsman berättigad att utfå hvad honom enligt 8 och 10 §§ tillgodoförts; dock skall, der brist i hans insats uppkommit, hvad till dess fyllande åtgår innehållas.

12. Hvad bolagsman eger att för räkenskapsår lyfta skall, der han ej inom utgången af följande året af den rätt sig begagnat, läggas till hans insats; dock må denna ej derigenom mot annan bolagsmans bestridande ökas utöfver aftaladt belopp.

13. Bolagsman vare ej pliktig att på yrkande af öfrige bolagsmännen utöfver sin aftalade insats något tillskjuta.

14. Har bolagsman för bolagets räkning vidkänts nödig eller nyttig utgift, ege han att för derigenom uppkommen fordran njuta ränta efter fem för hundra om året från den dag fordringen tillkom.

Försummar bolagsman att göra aftaladt tillskott eller att redovisa influtna medel, gäld ränta efter ty nu är sagdt från den dag tillskottet eller redovisningen bort ske.

15. Bolagsman vare pliktig ersätta skada och förlust, som genom hans försummelse eller vårdslöshet uppkommit.

Talan härom skall hos domstol anhängiggöras inom ett år från det nästa räkenskapsafslutning blef för bolagsmännen tillgänglig, men, där räkenskapsafslutning ej

The reciprocal rights and obligations of the partners during the existence of the partnership.

3. The reciprocal rights and obligations of the partners during the existence of the partnership are determined by agreement. In so far as nothing has been stipulated to the contrary, the provisions of §§ 4—15 shall apply.

4. A partner may not, without the consent of the other partners, substitute another person in his place.

5. Every partner has a right to perform acts of administration of the affairs of the partnership, where no objection has been made by another partner who is not excluded from the administration. A measure which is outside the scope of the partnership may not be adopted without the consent of all the partners.

If it is agreed that the management, or a certain part thereof, shall be conducted by all the partners or by two or more of them collectively, a measure which cannot be postponed may be adopted notwithstanding that a partner is unable to summon some other partner to take part in the decision, or that a partner owing to illness or for some other reason is unable to take part in the management.

6. If by the articles of partnership a partner has been entrusted with the conduct of the management or a certain part thereof, he cannot be deprived of his functions unless there is reason for such a course, as, for example, when he has been unfaithful or guilty of grave negligence or carelessness in the affairs of the partnership, or when, as a consequence of a protracted illness or for some other reason, he is unable to take part in the management.

7. Although a partner does not take part in the management, he has a right, except when a manifest obstacle to the exploitation of the business of the partnership will be brought about by such a course, to examine the accounts of the partnership, as well as to be informed of the affairs of the partnership in other respects.

8. In respect of every business year there shall be placed to the credit of the partners, in the first place, an amount corresponding to interest at the rate of five per cent. per annum on the amount of their capital available at the commencement of the business year, secondly, remuneration for the management of the affairs of the partnership, when a remuneration has been agreed upon.

9. The excess or deficit which appears after the partners have been credited with what is due to them according to Art. 8, is considered a profit or loss of the business year.

10. Profit and loss are distributed amongst the partners according to their number.

If a certain mode of distribution has been stipulated only with regard to profit or only with regard to loss, this mode of distribution shall apply to both profit and loss.

11. When the accounts have been closed, the partners have a right to receive what has been placed to their credit according to §§ 8 and 10; when, however, there have been losses of capital, there shall be retained what is necessary to cover the losses.

12. The sums the partners have a right to receive for a financial year shall be added to their capital in case they have not availed themselves of this right before the expiration of the ensuing year; their capital, however, must not thereby be augmented beyond the agreed amount, if other partners are opposed to this.

13. The partners are not bound at the request of other partners to contribute anything in excess of their stipulated contributions to capital.

14. If a partner has incurred necessary or useful expenses for the account of the partnership, he has a right to interest at the rate of five per cent. per annum on the resulting claim, from the day on which the claim arose.

If a partner omits to pay a stipulated contribution or to render an account for amounts received, he is liable to pay interest at the said rate, from the day on which the contribution ought to have been paid or the account ought to have been rendered.

15. A partner is bound to indemnify the partnership against the damage or loss which has been caused by his negligence or carelessness.

Actions for such indemnity must be brought before the competent tribunal within a year from the day on which the next yearly account is accessible to the

göres, innan bolaget träder i likvidation, inom samma tid från det bolaget upplöstes. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Klander af räkenskapafslutning skall, vid enahanda påföljd, anställas inom ett år från det den blef för bolagsmännen tillgänglig.

Om bolagets och bolagsmännens förhållande till tredje man.

16. En hvar af bolagsmännen ege, der ej annorlunda aftalats, företräda bolaget; dock må bolagsman, som i bolagets angelägenheter visat trolöshet, kunna på annan bolagsmans yrkande af domstol skiljas från rätten att företräda bolaget; beslut härom gånge i verkställighet utan hinder af förd klagan.

Är mellan bolagsmännen öfverenskommet, att endast någon eller några af dem, eller endast några eller alla i förening ega företräda bolaget, och sluter någon, med vetskap derom, aftal med bolagsman, som icke är behörig att företräda bolaget, vare det aftal ej för bolaget bindande. Hvad nu är sagdt gälle ock, der någon sluter aftal med den han vet vara från rätten att företräda bolaget skild.

Annan inskränkning i bolagsmans befogenhet att företräda bolaget vare mot tredje man utan verkan.

17. Angående bolagsmans befogenhet att för bolaget mottaga stämning, är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl, då annat meddelande skall bolaget delgifvas.

18. Prokura må meddelas allenast af samtliga bolagsmännen i förening, men kan återkallas af en hvar bolagsman, som ej är från rätten att företräda bolaget utesluten.

I öfrigt gälle om prokura hvad särskildt är stadgadt¹⁾.

19. För handelsbolags förbindelser svare bolagsmännen, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld; dock ege, der bolagsmans egendom blifvit till konkurs afträdd, den, som hos bolaget har fordran, ej, så vidt bolagsmannens enskilde borgenärs rätt rör, ur afträdda tillgångarne njuta utdelning för större del af sin fordran, än som ej kan hos bolaget utfås.

20. Upptages ny bolagsman, vare han ansvarig jemväl för bolagets dessförrinnan ingångna förbindelser. Afgår bolagsman, svare han ej för bolagets derefter uppkommande förbindelser, der den, med hvilken afhandlats, om afgången egde vetskap.

21. Varder handelsbolag i konkurstillstånd försatt, må fordran hos bolaget, ändå att den eljest ej vore till betalning förfallen, genast hos bolagsmännen utsökas.

22. Bolagsmans enskilde borgenär ege ej mot sin fordran hos bolagsman kvitta skuld till bolaget, ej heller annorledes för sin fordran söka godtgörelse ur något, som bolaget tillhör.

23. Öfverlåter bolagsman utan öfrige bolagsmännens samtycke sin andel i bolaget å annan, eller varder den i mät tagen och försäld, hafve öfverlåtelsen eller försäljningen ej mot bolaget annan verkan, än att bolagsmannens rättsinnehafvare eger utfå, under bolagets bestånd, hvad bolagsmannen, efter ty i § 11 sägs, egt lyfta och, vid bolagsskifte, den del af behållna tillgångar, som på bolagsmannen belöper; vare dock rättsinnehafvare, lika med bolagsmannen, berättigad att uppsäga bolaget eller eljest påfordra dess upplösning.

24. Handelsbolag vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, der rörelsen drifves, eller, om rörelsen drifves å skilda orter, i den ort, der hufvudkontoret är beläget.

¹⁾ Se ofvan s. 68.

partners, or if the account of the financial year is not rendered before the dissolution of the partnership, within the same time from the date of the distribution of the property of the partnership. If this is omitted, the right to bring the action ceases.

Complaints resulting from the rendering of the account of the financial year shall, subject to the same consequences, be made within a year from the day on which the account is accessible to the partners.

The relations of the partnership and of the partners with third persons.

16. Any partner has a right, where nothing has been agreed to the contrary, to represent the partnership; a partner, however, who in the affairs of the partnership has shown unfaithfulness, may at the request of some other partner be declared by the competent tribunal to be unsuitable to represent the partnership; a decision to this effect is capable of execution, even though an appeal has been lodged against it.

If it has been agreed between the partners that only one or some of them, or only some or all of them collectively, have a right to represent the partnership, and if any person who has knowledge of this circumstance makes an agreement with a partner who is not authorised to represent the partnership, the agreement is not binding on the partnership. This rule is also applicable in case any person makes an agreement with a partner whom he knows has been deprived of his right to represent the partnership.

Any other limitation of the competence of the partners to represent the partnership is without effect as against third persons.

17. Provision is made by the Code of Procedure as to the competence of the partners to receive summonses on behalf of the partnership; and the rules enacted in this respect shall also apply when the notifications of other public authorities are communicated to the partnership.

18. Proxies shall only be given by all the partners collectively, but may be revoked by any partner who is not excluded from the right to represent the partnership.

In other respects, the special legal provisions relating to proxies are applicable¹⁾.

19. The members of a trading partnership are jointly and severally liable for the partnership obligations as for their own debts; but where the property of a partner has been subjected to administration in bankruptcy, a person who has a claim on the partnership shall not, as against the separate creditors of the partner, obtain a dividend out of the assets in respect of a larger part of his claim than that which cannot be recovered from the partnership.

20. If a new partner is admitted, he is also liable for the obligations of the partnership previously contracted. If a partner retires from the partnership, he is not liable for the obligations of the partnership subsequently contracted, if the persons with whom the liabilities were contracted had knowledge of the retirement of the partner.

21. When a trading partnership is subjected to administration in bankruptcy, a claim on the partnership, although it would otherwise not be due for payment, may immediately be enforced against the partners.

22. The separate creditors of the partners have not a right to set off against debts due to the partnership their claims on the partners, nor in any other way to obtain payment of their claims out of property belonging to the partnership.

23. If a partner, without the consent of the other partners, transfers his share to some other person, or if it is seized and sold, the transfer or the sale has no other effect as against the partnership than that the assignees of the partner have a right during the existence of the partnership to receive what the partner has, according to Art. 11, a right to receive, and on the distribution of the property of the partnership, that share of the available assets which is distributed to the partner; the assignees, however, equally with the partner, have a right to give notice to determine the partnership or otherwise to demand its dissolution.

24. Trading partnerships, in those lawsuits in respect of which nothing to the contrary has been provided by law, are subject to the jurisdiction of the ordinary tribunal of the first instance instituted at the place where the business is carried on, or, if the business is carried on at various places, at the place where the head office is situated.

¹⁾ See above p. 68.

Om bolagets upplösning och likvidation.

25. Är handelsbolag ej slutet på bestämd tid, äge bolagsman när som helst uppsäga bolaget, och skall i sådant fall bolaget träda i likvidation sex månader därefter. Har om uppsägningstiden annat mellan bolagsmännen aftalats, lände det till efterrättelse.

26. Har handelsbolag slutits på bestämd tid, och varder det, efter utgången af den tid, utan uttryckligt aftal fortsatt, eller har bolag slutits på bolagsmans lifstid, vare lag som i § 25 sägs.

27. Ehvad handelsbolag slutits på bestämd tid eller icke, äge bolagsman påfordra, att bolaget genast träder i likvidation, om skäl därtill är, såsom: att han själf eller annan bolagsman genom fortvarande sjukdom eller annat olycksfall blifvit satt ur stånd att fullgöra hvad honom såsom bolagsman åligger; — att annan bolagsman tredskats att göra aftaladt tillskott eller, utan öfrige bolagsmännens medgifvande, för enskild räkning förfogat öfver sin andel i bolaget; — att annan bolagsmans andel i bolaget blifvit i mät tagen och försåld; — att annan bolagsman i bolagets angelägenheter visat trolöshet eller grof försummelse eller vårdslöshet; — att annan bolagsman genom laga kraft ägande dom förklarats förlustig medborgerligt förtroende eller blifvit ställd under framtiden för brott, som kan medföra sådan påföljd.

28. Dör bolagsman, skall, där ej annat aftalats, bolaget genast träda i likvidation.

29. Varder bolagsman i konkurstillstånd försatt, skall bolaget genast träda i likvidation.

30. Har det aftal träffats, att bolaget, där det eljest, efter ty ofvan är sagdt, skolat träda i likvidation, må, med uteslutande af bolagsman eller hans rättsinnehafvare, mellan öfrige bolagsmännen fortsättes, vare aftalet ej giltigt, med mindre öfverenskommelse träffats om grunden för afgången bolagsmans eller hans rättsinnehafvares utlösande. Ända att sådan öfverenskommelse träffats, vare aftalet, där bolagsmans egendom afträds till konkurs, ej för konkursboet bindande.

31. Vidtager bolagsman förvaltningsåtgärd, efter det sådant förhållande inträffat, att bolaget skolat träda i likvidation, eller efter det bolaget kommit i konkurstillstånd, men innan bolagsmannen erhållit kännedom därom, vare bolagsmännen emellan så gillt, som om ofvannämnda förhållande icke inträffat eller bolaget ej kommit i konkurstillstånd.

32. I bolagets likvidation äge, där ej annat aftalats, samtliga bolagsmännen att, själfva eller genom ombud, deltaga. Äro flere delägare i boet efter afliden bolagsman, äge å deras vägnar allenast en af dem eller ett gemensamt ombud deltaga i likvidationen.

33. Jämte hvad i 32 § sägs, skall vid likvidationen, där ej annat öfverenskommit, rörande bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter, hvarom i 5, 7, 8, 10, 14 och 15 §§ förmåles, i tillämpliga delar lända till efterrättelse hvad i nämnda §§ finnes stadgadt eller särskildt varit aftaladt.

34. Sedan sådant förhållande inträffat, att bolaget skolat träda i likvidation, skola dess tillhörigheter, så snart utan uppenbar skada ske kan, i penningar förvandlas.

Bolagsgoods må ej, mot någon bolagsmans bestridande, afyttras annorledes än genom försäljning å offentlig auktion.

35. Ej må tillgångarna mellan bolagsmännen skiftas, innan all veterlig gäld blifvit betald eller erforderliga medel därtill afsatta. Ur behållna tillgångarna äge bolagsmännen återfå en hvar sin insats. Räcker behållningen ej därtill, varde bristen räknad såsom förlust; uppstå öfverskott, utgör det slutlig vinst.

The dissolution and liquidation of the partnership.

25. If a trading partnership is not established for a definite period, any partner has a right at any time to give notice of the dissolution of the partnership to take effect six months afterwards. If other agreements have been made between the partners concerning the period for giving notice of the dissolution of the partnership, these agreements shall apply.

26. If a trading partnership is established for a definite period, and if, after the expiration of that period, the partnership is continued without express agreement, or if a partnership has been established for the lifetime of a partner, the provisions of Art. 25 shall apply.

27. Whether a trading partnership has been established for a definite period or not, any partner has a right to demand that the partnership shall be immediately dissolved, if there is sufficient reason for dissolution, as, for example: if he himself or some other partner owing to protracted illness or some other accident, has become unable to carry out what is incumbent on him as a partner; — if some other partner refuses to pay the stipulated contribution, or if, without the consent of the other partners, he has disposed of his share in the partnership for his own account; — if the share of some other partner in the partnership has been seized and sold; — if some other partner has shown unfaithfulness or grave negligence or carelessness in the affairs of the partnership; — if some other partner, by a judgment which has obtained the force of *res judicata*, has been condemned to the loss of his citizen right, or has been subjected to a prosecution which in future may entail this consequence.

28. If nothing has been stipulated to the contrary, the partnership shall fall into liquidation immediately on the death of a partner.

29. If the property of a partner is subjected to administration in bankruptcy, the partnership shall immediately fall into liquidation.

30. If it has been agreed that a partnership which, according to the above provisions, should have fallen into liquidation, may, subject to the exclusion of a partner or his assignee, be continued between the other partners, the agreement shall not be valid unless an arrangement has been come to with regard to the basis for the redemption of the share of the partner who has retired or his assignee. Even though such an arrangement has been come to, the agreement shall not, where the property of the partner has been subjected to administration in bankruptcy, be binding on the bankruptcy estate.

31. If a partner performs an act of management after the occurrence of such a circumstance that the partnership ought to fall into liquidation, or after the partnership has been subjected to administration in bankruptcy, but before the partner has obtained knowledge thereof, it shall as between the partners be considered as if the said circumstance had not occurred, or as if the partnership had not been subjected to administration in bankruptcy.

32. If nothing has been agreed to the contrary, all the partners themselves or by representatives have a right to take part in the liquidation of the partnership. If there are several participants of the estate after the death of a partner, only one of them on their behalf or a representative acting on behalf of them all has a right to take part in the liquidation.

33. Without prejudice to the provision of § 32, the reciprocal rights and obligations of the partners which are dealt with in Articles 5, 7, 8, 10, 14 and 15 shall in case of liquidation, where nothing has been agreed to the contrary, be governed by the applicable provisions of the said Articles or by what has been specially agreed upon.

34. When such a circumstance has occurred that the partnership ought to fall into liquidation, its assets shall be converted into money when this can be done without manifest damage.

The property of the partnership may not, in the case of objection on the part of any partner, be disposed of otherwise than by sale by public auction.

35. The assets of the partnership may not be distributed amongst the partners until all known debts have been paid or the requisite amount has been set aside. Out of the remaining assets every partner recovers his capital. If these assets are not sufficient for this purpose, the deficit is reckoned as loss; if there is a surplus, this constitutes the final profit.

36. Atnöjes bolagsman ej med bolagsskifte eller med åtgärd, som under likvidationen vidtagits, skall han sin talan hos domstol anhängiggöra inom ett år från det skiftet skedde. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Då skifte ägt rum, anses bolaget upplöst.

37. Har handelsbolags egendom afträds till konkurs, och finnes efter konkursens afslutande öfverskott för bolaget, skall likvidation verkställas i enlighet med bestämmelserna i 32, 33, 34, 35 och 36 §§.

Finnes ej öfverskott, anses bolaget upplöst, då konkursen afslutats.

II. Särskilda bestämmelser om handelsbolag med begränsad ansvarighet för en eller flere af bolagsmännen (kommanditbolag).

38. Bolagsman må kunna förbehålla sig att för bolagets förbindelser ej ansvara med mera än han i bolaget insatt eller åtagit sig att insätta. Ej må sådant förbehåll af samtliga bolagsmännen göras.

Bolagsman, som gjort förbehåll, hvarom nu är sagdt, kallas kommanditdelegare och bolaget kommanditbolag. Sådant bolags firma skall innehålla ordet „kommanditbolag“.

39. Der ej annat aftalats, ege kommanditdelegare ej deltaga i förvaltningen af bolagets angelägenheter.

40. Är ej genom aftal bestämdt, efter hvilken grund kommanditdelegare skall deltaga i vinst och förlust, och kunna bolagsmännen ej derom åsämjas, skilje rätten dem emellan.

41. Kommanditdelegare vare utesluten från befogenheten att företräda bolaget.

Sluter någon aftal med den han vet vara kommanditdelegare, vare det aftal ej för bolaget bindande, utan så är att kommanditdelegaren haft fullmakt.

42. Har kommanditdelegare ej till fullo inbetalt sin utfästa insats, eller har han återtagit något af insatsen eller, innan uppkommen brist i insatsen blifvit fylld, lyftat hvad honom enligt §§ 8 och 10 tillgodoförts, vare han med det belopp, som till följd deraf i utfästa insatsen brister, ansvarig för bolagets förbindelser i den ordning, som i § 19 föreskrifves.

43. För förbindelse, vid hvars tillkomst den, med hvilken afhandlades, ej egde vetskap om förbehåll, som i § 38 sägs, svare kommanditdelegaren lika med annan bolagsman.

Har med kommanditdelegares begifvande användts firma, hvilken ej innehåller ordet „kommanditbolag“, vare lag samma i afseende å hvad under den firma för bolaget slutits.

44. Varder det belopp, hvarmed kommanditdelegare, efter ty i § 38 sägs, står i ansvarighet för bolagets förbindelser, efter öfverenskommelse mellan bolagsmännen nedsatt, vare det utan verkan i afseende å förbindelse, vid hvars tillkomst den, med hvilken afhandlats, om förhållandet saknade kännedom.

Kapitlet II. Om enkla bolag.

Hvad med enkelt bolag förstås.

45. Sluta två eller flere bolag för visst företag eller för fortsatt verksamhet, och är bolaget ej sådant, hvarom i kap. 1 af denna lag är särskildt stadgad, kallas det enkelt bolag.

Enkelt bolag må kunna, efter ansökning af bolagsmännen, i handelsregistret införas; och varde det bolag sedan såsom handelsbolag ansedt¹⁾.

46. Enkelt bolag kan ej förvärfva rättigheter eller iklåda sig skyldigheter; ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara.

¹⁾ Om enkelt bolags registrering se firmalagen § 8 s. 66.

36. If any partner is dissatisfied with the distribution of the assets of the partnership, or with the steps taken during the liquidation, he may bring an action before the competent tribunal within a year from the date of the distribution. If he omits to do so, he forfeits his right of action.

When the distribution has taken place, the partnership is considered dissolved.

37. If the property of a partnership has been subjected to administration in bankruptcy, and if after the conclusion of the bankruptcy there is a surplus in favour of the partnership, the liquidation shall be effected in accordance with the provisions of Articles 32, 33, 34, 35 and 36.

If there is no surplus, the partnership is considered dissolved by the conclusion of the bankruptcy.

II. Special provisions relative to trading partnerships with limited liability for one or more of the partners (limited partnership).

38. Any partner may make a reservation that he is not to be responsible for the liabilities of the partnership in excess of the amount he has contributed or engaged to contribute to the partnership. Such a reservation may not be made by all the partners.

A partner who has made the reservation above mentioned is called a limited partner, and the partnership a limited partnership. The firm name of such a partnership shall contain the words "limited partnership".

39. Where nothing has been agreed to the contrary, a limited partner may not take part in the management of the affairs of the partnership.

40. If it has not been determined by agreement in what proportion the limited partners shall participate in profits and losses, and if the partners cannot agree on this point, the competent tribunal shall decide between them.

41. The limited partners are excluded from the power of representing the partnership.

If a third person contracts with a limited partner, knowing him to be such, the contract shall not be binding on the partnership, unless the limited partner has had a mandate.

42. If a limited partner has not paid his stipulated contribution in full, or if he has withdrawn any part thereof, or has withdrawn what has been placed to his credit according to Articles 8 and 10 before any deficiency which has arisen in his contribution has been made good, he shall be liable in the manner provided by Art. 19 for the obligations of the partnership to the extent of the amount which is deficient in the stipulated contribution.

43. In regard to obligations contracted with third persons having no knowledge of the reservation mentioned in the Art. 38, the limited partners are liable equally with the other partners.

If, with the consent of the limited partners, a firm name has been used which does not contain the words "limited partnership", the aforesaid provision is applicable to all the obligations contracted for the partnership under this firm name.

44. If the amount for which a limited partner is liable in respect of the obligations of the partnership in conformity with Art. 38, is reduced by an agreement between the partners, this agreement is without effect in respect of obligations contracted with third persons who had no knowledge of the reduced liability.

Chapter II. Simple Partnerships.

What is meant by a simple partnership.

45. If two or more persons establish a partnership with a view to a certain enterprise or a permanent exploitation, and the partnership is not one to which the special provisions in Chap. 1 of this Act apply, the partnership is called a simple partnership.

A simple partnership may, on application made by the partners, be entered in the commercial register; such a partnership shall subsequently be treated as a trading partnership¹⁾.

46. Simple partnerships cannot acquire rights or assume liabilities, nor can they make applications, or sue or be sued, before tribunals or other authorities.

¹⁾ Concerning the registration of simple partnerships, see the Firms Act, § 8, p. 66.

Om bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd.

47. Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd bestämmas genom aftal.

I den mån ej annorlunda aftalats, skola dels de i §§ 4, 6, 7, 10, 11, 13, 14 och 15 om handelsbolag gifna stadganden ega motsvarande tillämpning, dels ock bestämmelserna här nedan i § 48 lända till efterrättelse.

48. För vidtagande af åtgärd i förvaltningen af bolagets angelägenheter erfordras samtliga bolagsmännens samtycke; dock skall hvad i § 5 är för handelsbolag stadgadt rörande åtgärd, som ej tål uppskof, ega motsvarande tillämpning.

Är mellan bolagsmännen aftaladt, att förvaltningsåtgärd må vidtagas utan att samtliga bolagsmännen förenat sig derom, må den ändock ej vidtagas, om förbud deremot inlägges af bolagsman, som ej är från förvaltningen utesluten.

Om bolagsmännens förhållande till tredje man.

49. Genom aftal, som slutas å bolagsmännens vägnar eller under benämning, hvarmed bolagsmännen samfäldt betecknas, blifver bolagsman i förhållande till den, med hvilken aftalats, ej berättigad eller förpliktad, med mindre han deltagit i aftalet.

Hafve flere bolagsmän deltagit i aftalet, blifva de i förhållande till den, med hvilken aftalats, berättigade och förpliktade hvar till lika del efter hufvudtalet, der ej annat vid aftalet öfverenskommits.

50. Användes vid aftals ingående benämning, som i § 49 sägs, må ej den benämning innehålla personnamn eller ordet „handelsbolag“, vid äfventyr att bolagsmän, med hvilkas begifvande sådant skett, svara för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en.

Innehöll benämningen något af orden „aktiebolag“ eller „förening“, svare de, som deltagit i aftalet, efter ty nu är sagdt.

51. Drifves handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, vare om ansvarigheten för derigenom uppkommande förbindelser lag, som i § 50 mom. 1 sägs.

Om bolagets likvidation och upplösning.

52. I fråga om enkelt bolags likvidation och upplösning skall hvad i 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 och 32 §§ finnes för handelsbolag stadgadt äga motsvarande tillämpning.

I öfrigt skall vid likvidationen, där ej annat öfverenskommits, rörande bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter, hvarom i 7, 10, 14, 15 och 48 §§ förmäles, i tillämpliga delar lända till efterrättelse hvad i nämnda §§ finnes stadgadt eller särskildt varit aftaladt.

53. Om sättet för likvidationens verkställande, så ock om klander af bolagsskifte eller af åtgärd, som under likvidationen vidtagits, vare lag som i 34, 35 och 36 §§ finnes i fråga om handelsbolag föreskrifvet; dock gälle, där någon bolagsman är eller varder i konkurstillstånd försatt, med afseende å hans andel i gemensam egendom hvad i konkurslagen stadgas.

54. Om registrering gälle hvad särskildt är stadgadt¹⁾.

55. Hvad i denna lag är föreskrifvet skall ej äga tillämpning å aktiebolag eller rederier eller solidariska bankbolag.

Ej heller göres genom denna lag ändring i hvad om bolag för verksamhet af visst slag eljest är i lag eller författning särskildt stadgadt. (Lag den 18 sept. 1903.)

56. Genom denna lag upphäfvas: kap. 15 handelsbalken samt lagen angående tillägg till kap. 15 handelsbalken den 13 juli 1887.

¹⁾ Se firmalagen s. 67.

The reciprocal rights and obligations of the partners during the existence of the partnership.

47. The reciprocal rights and obligations of the partners during the existence of the partnership are determined by agreement.

In so far as nothing has been agreed to the contrary, the provisions concerning trading partnerships in Articles 4, 6, 7, 10, 11, 13, 14 and 15 shall in the first place be applied in a corresponding manner, and secondly, the provisions of Art. 48 below shall be applied.

48. In order to take steps in the management of the affairs of the partnership, the consent of all the partners is required; what is provided in Art. 5 concerning trading partnerships shall, however, correspondingly apply to measures which cannot be postponed.

If it has been agreed between the partners that measures regarding the management may be taken without all the partners having given their consent to this effect, such measures must nevertheless not be taken, if objections are made against them by a partner who is not excluded from the management of the partnership.

The relations of the partners with third persons.

49. Agreements entered into on behalf of the partners, or under a denomination by which the partners are designated collectively, do not, towards the person with whom the agreement has been made, create rights or liabilities in favour of or against a partner who has not taken part in the agreement.

If several partners have taken part in the agreement, each of them acquires rights and incurs liabilities on an equal footing according to their number, towards the person with whom the agreement has been made, where nothing has been stipulated to the contrary in the agreement.

50. If on entering into an agreement the denomination mentioned in Art. 49 is used, this denomination must not contain the names of persons or the words "trading partnership", under pain of the partners who have given their consent to this being done becoming jointly and severally liable for obligations thereby incurred.

If the denomination contains either of the terms "joint stock company" or "association", those partners who have taken part in the agreement are liable in conformity with what has just been said.

51. If trade or some other industry is carried on, the carrying on of which entails the obligation to keep commercial books, the provision contained in Art. 50, par. 1, shall apply to the liability in respect of obligations thereby contracted.

The dissolution and liquidation of the partnership.

52. Regarding the dissolution of simple partnerships, as well as regarding their liquidation, the provisions concerning trading partnerships which are contained in Articles 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 and 32 shall apply in a corresponding manner.

Furthermore, where nothing has been agreed to the contrary, the reciprocal rights and obligations of the partners, which are dealt with in Articles 7, 10, 14, 15, and 48, shall be regulated, pending the liquidation, by the applicable provisions of the said Articles, or by what has been specially agreed upon.

53. Regarding the mode of carrying out the liquidation, as well as regarding complaints as to the distribution of the property of the partnership, or as to measures which have been adopted during the liquidation, the provisions of Articles 34, 35 and 36 concerning trading partnerships apply; where, however, any partner is or becomes subjected to administration in bankruptcy, the provisions of the Bankruptcy Act shall apply to his share of the common property.

54. The registration of partnerships is regulated by special Laws¹⁾.

55. The provisions of this Act shall not apply to joint stock companies or shipowning firms or unlimited banking partnerships.

Nor is any modification made by this Act in what has otherwise been specially provided by Laws or Ordinances in relation to partnerships having certain kinds of operations as their object. (Act of 18th Sept. 1903.)

56. By this Act are repealed: Chap. 15 of the Book of Commerce and the Act of 13th July 1887, additional to Chap. 15 of the Book of Commerce.

¹⁾ See the Firms Act, p. 67.

57. Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1897 och ega tillämpning jemväl å då bestående bolag; dock skola rättigheter och skyldigheter, som dessförrinnan uppkommit, bedömas efter äldre lag.

Kapitlet II. Aktiebolag.

Inledning.

Enligt äldre lagstiftning, Kungl. Förordningen angående aktiebolag af den 6 Okt. 1848, erfordrades Konungens stadfästelse af bolagsordningen, därest aktieägare skulle befrias från ansvar för bolagets skulder utöfver åtagna insatser. Lagen om aktiebolag af den 28 Juni 1895 medförde härutinnan en principiell ändring. Från den 1 Januari 1897 förutsattes endast för bolags bildande, att vid skeende i n r e g i s t r e r i n g konstateras, att bolagsordningen är i öfverensstämmelse med aktiebolagslagen samt att vid bolagets bildande så förfarits, som i lagen föreskrifves. Konungens stadfästelse erfordras numera endast för vissa särskilda slag af bolag såsom bankbolag och försäkringsbolag.

I skrifvelse af den 18 Mars 1903 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t tacktes föranstalta om en revision af 1895 års lag om aktiebolag. Sedan en kommité tillsatts, som under år 1908 aflämnade förslag i ämnet, framlade Kungl. Maj:t till 1910 års riksdag förslag till ny aktiebolagslag, och sedan riksdagen antagit förslaget med åtskilliga förändringar, utfärdades den nya lagen den 12 Augusti 1910.

Den nya lagen, som trädde i kraft den 1 Januari 1912, afviker i flera hänseenden från 1895 års lag. Här må framhållas några hufvudpunkter i den nya lagen.

För att såvidt möjligt förhindra, att allmänheten förledes till aktieteckning i osunda företag, innehåller lagen vidtgående publicitetsbestämmelser beträffande förfarandet vid aktiebolags bildande. Dessa bestämmelser skola tillämpas såväl om stiftarne vid bolagets bildande själfva öfvertaga alla aktier (s. k. simultanbildning) som då andra personer inbjudits till aktieteckning (s. k. successivbildning).

I syfte att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning inom aktiebolag samt en effektiv kontroll innehåller den nya lagen bl. a. bestämmelser om skyldighet i vissa fall för aktieägare, som vill utöfva rösträtt å bolagsstämma, att afgifva egenhändigt underskrifven försäkran om att han är aktiens verkliga ägare, om balansräkningens innehåll, om ökat civilt och kriminellt ansvar för stiftare, styrelse och revisorer, samt om rätt för en minoritet inom bolaget att dels påkalla utseende af en revisor för att med öfriga revisorer deltaga i granskningen af styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper dels föra talan mot styrelse, stiftare och revisorer. Vidare stadgas befogenhet under viss förutsättning för rätten eller domaren att förordna en god man att öfva tillsyn öfver likvidatorers förvaltning.

Till skydd för minoriteten i aktiebolag äro äfven gifna föreskrifter om begränsning af bolagsstämmas och styrelses rätt att förfoga öfver bolagets egendom, hvarjämte märkas de i förhållande till 1895 års lag i allmänhet restriktivare bestämmelserna i nya lagen om särskild röstpluralitet i åtskilliga fall för beslut å bolagsstämma samt om särskild maximigräns för aktieägars rösträtt å bolagsstämma, en bestämmelse, som dock ej är af tvingande natur, utan kan undantag från densamma ske genom föreskrift i bolagsordningen. Vidare stadgas rätt för aktieägare med sammanlagt belopp af minst en femtedel af hela aktiekapitalet att påkalla domstols pröfning af arvodesbelopp, som af bolagsstämma tillerkännts styrelseledamot, revisor, tjänsteman i bolaget eller äljes åt någon för fullgörande af honom meddelat uppdrag.

57. This Act shall come into force on the 1st January 1897 and shall also apply to partnerships then existing; rights and liabilities previously arisen shall, however, be adjudicated upon according to ancient law.

Chapter II. Joint Stock Companies.

Introduction.

According to the former Law, the Royal Ordinance of 6th Oct. 1848, concerning joint stock companies, *the confirmation of the King* was required for the statutes (articles of association) of companies, in order that the shareholders should be free from liability for the debts of a company beyond the amount of the shares subscribed for. The Act on joint stock companies of 28th June 1895 brought about a complete change on this point. From the 1st January 1897 it was only required for the formation of a company that at the time of its *registration* the statutes (articles of association) of the company should be proved to be in accordance with the Act on joint stock companies, and that in the formation of the company the proceedings prescribed by the Act should be adopted. The confirmation of the King is now only required in respect of certain particular kinds of companies, as, for example, banking and insurance companies.

In a message of 18th March 1903 the Riksdag proposed that His Majesty should be invited to proceed to a revision of the Act of 1895 on joint stock companies. A committee having been constituted, which in the year 1908 presented a project on the subject, His Majesty in 1910 submitted a project for a new Act on joint stock companies to the Riksdag, and the Riksdag having adopted the project with various modifications, the new Act was promulgated on the 12th August 1910.

The new Act, which came into force on the 1st January 1912, differs in several respects from the Act of 1895. We will here point out a few main features of the new Act.

In order as far as possible to prevent the public from being induced to subscribe for shares in unsound enterprises, the Act contains far-reaching provisions concerning the procedure for securing publicity to be followed when a joint stock company is formed. These provisions apply when the founders themselves subscribe for all the shares (so-called simultaneous formation) as well as when other persons are invited to subscribe for shares (so-called successive formation).

With the object of bringing about a *satisfactory internal administration* of joint stock companies and an *effective control*, the new Act *inter alia* contains provisions as to the obligation in certain cases of shareholders who wish to exercise their right of voting at the general meeting, to present a declaration signed by themselves to the effect that they are the true owners of the shares, as to the contents of the balance sheet, as to the augmented civil and criminal liability of founders, directors and auditors, and as to the right of a minority of the company, in the first place, to bring about the appointment of an auditor to take part with the other auditors in the examination of the administration of the board of directors and the audit of the accounts of the company, and secondly to prosecute directors, founders and auditors. It is further provided in the Act that under certain conditions the tribunal or judge shall be empowered to appoint an inspector to supervise the administration of the liquidators.

In order to protect the *minority of a joint stock company* provisions have also been enacted for the limitation of the right of the general meeting and the board of directors to dispose of the property of the company, besides which should be noted the generally more restrictive provisions of the new Act as compared with the Act of 1895, as to a special majority of votes in various cases for the passing of resolutions at the general meeting and as to a special maximum limit to the right of voting of the shareholders at the general meeting, a provision which, however, is not of a compulsory nature, but may be modified by regulations in the statutes (articles of association) of the company. The Act further gives a right to shareholders with an aggregate amount of one fifth of the whole share capital to bring about an examination by the competent tribunal of the amount of remuneration which has been granted by the general meeting to members of the board of directors, auditors, employees of the company or to any other persons for the execution of mandates entrusted to them.

Å vissa särskilda slag af aktiebolag, såsom järnvägsaktiebolag, försäkringsaktiebolag och bankaktiebolag eger den nya lagen, helt eller delvis, icke tillämpning.

Beträffande aktiebolag, som bildats innan den nya lagen trädte i kraft, stadgas i lagens § 141 såsom hufvudregel, att den nya lagen skall lända till efterrättelse äfven för sådant bolag, dock med en del särskildt angifna undantag.

För aktiebolag gälla åtskilliga speciella föreskrifter. Sålunda får aktiebolag — i likhet med andra bolag eller föreningar — icke förvärfva jordbruks eller skogs-egendom inom större delen af Norrland och Dalarna. Vid köp af fast egendom skall aktiebolag, då köpeafhandling för lagfart företes, betala dubbelt så stor stämpelafgift (1 krona 20 öre för hvarje hundratal af egendomens taxeringsvärde) som andra rättssubjekt. Vid emission af aktier skall betalas en stämpel af 10 öre för hvarje fulla 10 kronor af aktiens belopp, då det gäller gammalt bolag, och af 5 öre i fråga om nybildadt bolag.

Vidare gälla enligt Kungl. Förordningen om inkomst- och förmögenhets-skatt samt Kungl. Förordningen om taxeringsmyndig neter och förfaanget vid taxering, begge af den 28 okt. 1910, särskilda bestämmelser om aktie bolags deklara-tionsplikt och skatteplikt.

Lag om aktiebolag.

(Gifven Stockholms slott den 12 Augusti 1910.)

Inledande bestämmelser.

§ 1. De, som vilja med ett af dem tillskjutet, i visst antal lotter (aktier) fördeladt kapital idka verksamhet i bolag utan att personligen ansvara för däraf uppkommande förbindelser, äga, på sätt i denna lag sägs, bilda aktiebolag.

2. Aktiekapitalet må ej sättas lägre än fem tusen kronor.

Där aktiekapitalet skall, utan ändring af bolagsordningen, kunna bestämmas till lägre eller högre belopp, må lägsta beloppet (minimikapitalet) ej utgöra mindre än tredjedelen af högsta beloppet (maximikapitalet).

3. Aktierna skola lyda å lika belopp i svenskt mynt, ej understigande femtio kronor; dock må aktie kunna lyda å mindre belopp, lägst tio kronor, där aktie-kapitalet ej öfverstiger femtio tusen kronor.

Hvad för aktie skall inbetalas må ej bestämmas till lägre belopp än det, hvarå aktien skall lyda.

Aktie vare mot bolaget odelbar.

Å aktierna skola utfärdas bref, hvilka ställas till viss man, där ej Konungen för särskildt fall medgifver, att brefven må ställas till innehafvaren.

Om aktiebolags bildande.

4. Stiftare af aktiebolag skola vara här i riket bosatta svenska undersåtar och till antalet minst fem.

5. Stiftarna skola upprätta och egenhändigt underteckna en stiftelseurkund, angifvande: 1) föremålet för bolagets verksamhet; — 2) aktiekapitalet eller, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet; — 3) det belopp, hvarå aktie skall lyda; — 4) den ort inom riket, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte; — 5) huru styrelsen skall sammansättas och grunderna för dess beslutförhet; — 6) det sätt, hvarpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom, äfvensom den tid före stämma, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna.

Såsom stiftare anses allenast de, som undertecknat stiftelseurkunden.

Stiftarnas namnunderskrifter skola vara af vittnen styrkta.

The new Act is inapplicable, wholly or in part, to certain particular kinds of joint stock companies, as, for example, joint stock railway companies, insurance companies and banking companies.

As regards joint stock companies established before the new Act came into force, the Act provides in § 141 that as a general rule the new Act shall apply also to such companies, subject, however, to certain exceptions specially indicated.

Various special provisions apply to joint stock companies. Thus joint stock companies — like other companies or associations — are not permitted to acquire agricultural or forestal property in the greater part of Norrland and Dalecarlia. On the purchase of immovables a joint stock company must, when the purchase deed is registered in the Land Register, pay twice as much stamp duty (1 krona 20 öre per cent. of the estimated value of the property) as other persons. On the issue of shares a stamp duty of 20 öre must be paid in respect of each full 10 kronor of the amount of the share, when old companies are concerned, and of 5 öre in the case of companies recently formed.

Further, according to the Royal Ordinance concerning taxes on income and capital, and the Royal Ordinance concerning the valuation authorities and the proceedings to be followed at the valuation, both of 28th Oct. 1910, special provisions apply to the obligation of joint stock companies to make a declaration and pay the taxes.

Act on joint stock companies.

(Given at Stockholm Castle the 12th August 1910.)

Introductory provisions.

Art. 1. Persons desiring by means of capital subscribed by them, and divided into a certain number of shares, to carry on operations in association without being personally liable for obligations resulting therefrom, may form a joint stock company in the manner prescribed in this Act.

2. The share capital may not be fixed at an amount of less than five thousand kronor.

If the share capital is capable, without modifications of the statutes (articles of association) of the company, of being fixed at a lower or higher amount, the lowest amount (the minimum capital) may not be less than a third of the highest amount (the maximum capital).

3. All the shares shall be of the same amount in Swedish currency, not being below fifty kronor; the shares may, however, be issued for a smaller amount, but not for less than ten kronor, if the share capital does not exceed fifty thousand kronor.

The amount to be paid on a share may not be fixed at a sum lower than the nominal amount of the share.

The shares shall as against the company be indivisible.

Certificates shall be issued for the shares, and shall be issued nominatively, unless the King in a special case permits them to be issued to bearer.

The formation of joint stock companies.

4. The founders of a joint stock company shall be Swedish subjects resident in this Kingdom and shall number at least five.

5. The founders shall draw up and personally sign a deed of foundation (memorandum of association) indicating: 1. the objects of the company; — 2. the share capital, or, if the share capital, without modifications of the statutes (articles of association) of the company, is capable of being fixed at a lower or higher amount, the minimum capital and the maximum capital; — 3. the nominal amount of the shares; — 4. the place within the Kingdom where the board of directors of the company is to have its seat; — 5. the composition of the board of directors and the regulations as to the passing of resolutions by the board; — 6. the mode of convening the shareholders to the general meeting and of communicating other information to the shareholders, as well as the time before the meeting at which the steps prescribed for the convening of the meeting must at the latest be taken.

Only those persons are considered founders who have signed the deed of foundation (memorandum of association).

The signatures of the founders shall be certified by witnesses.

6. Skall bolagets verksamhet efter viss tid upphöra, eller skola aktiebrefven ställas till innehafvaren, eller skall förbehåll träffas enligt 49 § om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen af aktier eller enligt 52 § om rätt för aktieägare att vid akties öfvergång lösa aktien eller om förbud i vissa fall mot akties förvärfvande eller enligt 138 § om tvisters afgörande af skiljemän,

eller skola, i den mån sådant må ske, grunderna för utöfvande af rösträtt och för fattande af beslut å bolagsstämma afvika från hvad därom finnes föreskrifvet i 79, 91 och 93 §§,

eller skall om användande af bolagets vinst eller af bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning gälla annat än i 55 § 2 mom. och 114 § är stadgadt,

varde bestämmelse härom intagen i stiftelseurkunden.

Där ej alla aktier skola medföra samma rätt, skall stiftelseurkunden angifva det belopp, hvartill aktier med företrädesrätt må kunna utgifvas, och det företräde de skola medföra, äfvensom, såframt aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, den rätt till teckning eller erhållande af nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning må tillkomma hvarje särskildt slag af aktier.

7. Ej må stiftare eller annan af bolaget erhålla godtgörelse för dess bildande, utan så är, att bestämmelse härom fullständigt angifvits i stiftelseurkunden.

I stiftelseurkunden skall ock fullständigt angifvas hvarje bestämmelse, som må hafva träffats därom,

att stiftare eller annan skall äga att teckna aktie med rätt att tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor,

att i annat fall egendom skall af bolaget öfvertagas,

eller att stiftare eller annan eljest skall af bolaget erhålla särskild förmån eller rättighet. Sker det ej, vare sådan bestämmelse utan verkan mot bolaget.

8. Stiftarna låte kungöra stiftelseurkunden i allmänna tidningarna äfvensom i tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte.

Där för aktie skall inbetalas högre belopp än det, hvarå aktie skall lyda, varde i kungörelsen intagen uppgift om det belopp, som skall för aktie inbetalas.

9. Stiftelseurkunden i två exemplar äfvensom ett exemplar af de tidningar, i hvilka kungörelse enligt 8 § varit införd, skola ingifvas, om bolagets styrelse skall hafva sitt säte i Stockholm, till öfverståthållareämbetet och i annat fall till Konungens befallningshafvande i länet. Det ena exemplaret af stiftelseurkunden skall förvaras för att hållas tillgängligt för en hvar, som önskar taga kännedom däraf; det andra skall, försedt med påskrift om uppvisandet, återställas till stiftarna.

Har ej vid stiftelseurkundens upprättande iakttagits hvad förut i denna lag är stadgadt eller finnes stiftelseurkunden eljest i dit hörande ämne innehålla något, som strider mot denna lag, eller har den icke kungjorts i enlighet med hvad i 8 § är stadgadt, må den ej mottagas. Vägras mottagandet, skall bevis därom jämte skälen för beslutet på begäran meddelas.

10. Teckning af aktier skall ske å teckningslista i hufvudskrift, som egenhändigt underskrifvits af stiftarna, eller i afskrift, bestyrkt af notarius publicus.

Teckningslista skall innefatta styrkt afskrift af stiftelseurkunden jämte den i 9 § omförd påskrift samt angifva : 1) den ordning, hvari aktietecknare bör fullgöra hvad honom åligger på grund af teckningen; — 2) den tid, ej öfverstigande ett år från stiftelseurkundens uppvisande, inom hvilken konstituerande stämma skall hållas; — 3) där för aktie skall inbetalas högre belopp än det, hvarå aktie skall lyda, det belopp, som skall för aktie inbetalas; — 4) där i stiftelseurkunden

6. If the operations of the company are to terminate after a certain time, or if the share certificates are to be issued to bearer, or if a reservation is made according to § 49 concerning the reduction of the share capital by the redemption of the shares, or according to § 52 concerning the right of shareholders to repurchase shares in case of their transfer or concerning the prohibition in certain cases against the acquisition of shares, or according to § 138 concerning the settlement of disputes by arbitrators,

or if, to the extent to which this may take place, the bases for the exercise of the right to vote and the passing of resolutions at the general meeting deviate from what is provided on this subject in §§ 79, 91 and 93,

or if, concerning the employment of the profits of the company or the assets of the company preserved at its dissolution, other provisions are to apply than those enacted in § 55, par. 2 and § 114,

provisions to such effect shall be inserted in the deed of foundation.

If all the shares do not give the same rights, the deed of foundation shall indicate the amount to which shares with preferential rights may be issued, and the preference which such shares shall entail, as well as, in cases where the share capital, without modifications of the statutes (articles of association) of the company, is capable of being fixed at a lower or higher amount, the right of subscribing for or acquiring the new shares which, by the augmentation of the share capital, may fall to each particular kind of shares.

7. Founders or other persons may not obtain remuneration in respect of the formation of the company, unless a provision on this subject has been inserted in full in the deed of foundation.

In the deed of foundation there shall also be inserted in full every arrangement which may have been come to to the effect:

that founders or other persons shall be entitled to subscribe for shares with the right, or the right subject to conditions, of paying for them otherwise than by means of money or,

that in the contrary case property shall be taken by the company,

or that founders or other persons shall obtain some other special advantages or rights from the company. If this is not done, any such arrangement shall be without effect as against the company.

8. The founders shall cause the deed of foundation to be published in the public newspapers, as well as in a newspaper in the place where the board of directors of the company is to have its seat.

If a higher amount is to be paid for shares than their nominal amount, the publication shall contain an indication of the amount which is to be paid for the shares.

9. Two copies of the deed of foundation, as well as one copy of the newspapers in which in accordance with § 8 the publication has been made, shall be presented, if the board of directors of the company is to have its seat in Stockholm, at the Office of the Governor General, and in other cases to the King's high sheriff of the county. One of the copies of the deed of foundation shall be preserved in order to be held at the disposal of any person desirous of inspecting the same; the second copy, furnished with an attestation of the presentment, shall be returned to the founders.

If, in the drawing up of the deed of foundation, the foregoing provisions of this Act have not been observed, or if it is found that the deed of foundation contains anything on the subject of such provisions which is contrary to this Act, or if the deed has not been published in accordance with the provisions of § 8, it may not be received. If the reception of the deed is refused, an attestation to this effect, together with the reasons for the decision, shall be given on request.

10. The subscription of shares shall take place on the original subscription list, signed in person by the founders, or on a copy certified by a public notary.

The subscription list shall contain a certified transcript of the deed of foundation, together with the attestation mentioned in § 9, and indicate: 1. the manner in which the subscribers for shares have to carry out what is incumbent on them by reason of the subscription; — 2. the time, not exceeding one year from the presentment of the deed of foundation, within which the constitutive meeting is to be held; — 3. if a higher amount is to be paid for shares than the nominal amount

minimi- och maximikapital angifvits, men allenast ett visst belopp, understigande maximikapitalet, skall få tecknas, storleken af detta belopp.

Där annan än stiftare må teckna aktier, skall teckningslista, hvarå sådan teckning må äga rum, dessutom innehålla uppgift å det antal aktier, som en hvar af stiftarna tecknat, och å den grund, efter hvilken i händelse af öfverteckning aktierna skola fördelas mellan tecknarna.

Hvarje stiftare skall teckna minst en aktie.

11. Aktieteckning vare ogiltig, där den ej göres å teckningslista, som uppfyller föreskrifterna i 10 §.

Aktieteckning med villkor vare ogiltig, där ej, efter ty i 7 § sägs, bestämmelse om sådan teckning intagits i stiftelseurkunden.

12. Har ej före utgången af den tid, inom hvilken enligt teckningslistan konstituerande stämma skall hållas, beslut å sådan stämma fattats om bolagets bildande eller om uppskof därmed enligt hvad i 15 § stadgas, vare aktieteckningen icke vidare bindande.

13. Ej må sådan grund för aktietecknings ogiltighet, som i 11 och 12 §§ afses, göras gällande, utan så är, att den hos registreringsmyndigheten anmälts före bolagets registrering.

14. Konstituerande stämma utlyses af stiftarna i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolagsstämma.

Å konstituerande stämman framlägga stiftarna genast stiftelseurkunden, försedd med den i 9 § omförmälda påskrift, och teckningslistorna äfvensom, där i stiftelseurkunden intagits bestämmelse, som omförmäles i 7 §, de skriftliga handlingar, som därom kunna vara upprättade, jämte en af stiftarna underskrifven berättelse, angifvande de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af bestämmelsens betydelse för bolaget.

15. Styrkes å stämman genom behöriga teckningslistor, att det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt stiftelseurkunden lägst må sättas, är fulltecknad, skall, sedan aktierna, i händelse det tecknade beloppet öfverskjuter hvad högst må tecknas, blifvit mellan tecknarna fördelade och öfverskjutande teckning förklarats förfallen, till afgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd; dock att där minst en fjärdedel af de närvarande eller ock aktietecknare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en fjärdedel af det vid stämman företrädde aktiekapitalet rösta därför, med frågans afgörande skall anstå till fortsatt stämma å viss dag minst fyra och högst sex veckor därefter. Å den fortsatta stämman varde frågan utan vidare uppskof afgjord.

Besluta de närvarande enhälligt, att bolaget skall komma till stånd, eller finnas vid omröstning de flesta röstande hafva förenat sig därom och utgöra dessa minst en fjärdedel af hela antalet tecknare med ett sammanlagdt aktiebelopp af mer än halfva det å stämman företrädde aktiekapitalet och minst en fjärdedel af hela aktiekapitalet, skall bolaget anses bildadt; i annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

Aktietecknare, till hvars förmån i stiftelseurkunden intagits bestämmelse, som i 7 § sägs, äge ej deltaga i omröstning, hvarom ofvan förmäles; ej heller må sådan tecknare eller af honom tecknade eller eljest förvärfvade aktier vid omröstningen tagas i beräkning. Hvad nu är stadgadt gälle dock ej, där i stiftelseurkunden dylik bestämmelse intagits till förmån för samtliga aktietecknare.

16. Är aktiebolag bildadt, skal bolagsordning antagas samt val af styrelse och revisorer förrättas.

Sker det ej å konstituerande stämman, åligger det stiftarna att senast en månad därefter i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolags-

of the shares, the amount which is to be paid for the shares; — 4. if the minimum and maximum capital are indicated in the deed of foundation, but only a certain amount, being less than the maximum capital, is to be subscribed, the amount of this sum.

If persons other than founders may subscribe for shares, the subscription list on which such a subscription may take place shall further contain an indication of the number of shares which each of the founders has subscribed for, and of the basis on which, in case of an excessive subscription, the shares are to be allotted amongst the subscribers.

Every founder shall subscribe for at least one share.

11. A subscription of shares is void if it is not effected on a subscription list fulfilling the provisions of § 10.

A conditional subscription of shares is void if a provision relating to such subscription has not been inserted in the deed of foundation in accordance with the provisions of § 7.

12. If, before the expiration of the time within which according to the subscription list the constitutive meeting is to be held, a resolution has not been passed at such a meeting for the establishment of the company or for the postponement of the question according to what is provided in § 15, the subscription of shares shall no longer be binding.

13. Such grounds for the invalidity of the subscription of shares as are indicated in §§ 11 and 12 may not be set up unless the ground has been declared before the registration authority previously to the registration of the company.

14. A constitutive meeting shall be convened by the founders in the same manner as shall apply to the convening of ordinary general meetings.

At the constitutive meeting the founders shall immediately present the deed of foundation, furnished with the attestation mentioned in § 9, and the subscription lists, and also, if any such provision as is mentioned in § 7 has been inserted in the deed of foundation, the written documents which may have been drawn up on the subject, together with a report signed by the founders indicating those circumstances which may be of importance for the appreciation of the significance of the provision as regards the company.

15. If it is proved at the meeting by means of regular subscription lists that the lowest amount at which the share capital according to the deed of foundation may be fixed, has been subscribed in full, the meeting, when the shares, in case the subscribed amount exceeds the maximum capital, have been allotted amongst the subscribers and the subscription in excess has been declared void, shall proceed to the decision as to whether the company shall be established; if, however, at least one fourth of the persons present or subscribers representing shares to the aggregate amount of at least one fourth of the share capital represented at the meeting vote in favour of such a course, the decision of the question shall be adjourned to a subsequent meeting to be held on a certain day not less than four and not more than six weeks afterwards, At this subsequent meeting the question shall be decided without any further adjournment.

If the persons present decide unanimously that the company shall be established, or if on the new voting the majority of the voters are found to be in accord on this subject, and if those persons form at least one fourth of the total number of subscribers with a total share capital exceeding one half of the share capital represented at the meeting and at least one fourth of the whole share capital, the company shall be considered established; in other cases the question of the establishment of the company shall be considered to be decided in the negative.

Subscribers of shares in whose favour such a provision has been inserted in the deed of foundation as is mentioned in § 7, have no right to take part in the new voting referred to above; nor may such subscribers, nor any shares subscribed or otherwise acquired by them, be taken into consideration at the new voting. What is here enacted shall not, however, apply if such a provision has been inserted in the deed of foundation in favour of all the subscribers of shares.

16. When a joint stock company has been established, the statutes (articles of association) of the company shall be adopted, and its board of directors and auditors appointed.

If this does not take place at the constitutive meeting, it is incumbent on the founders, at the latest within one month afterwards, to convene, in the manner

stämma, för ändamålet utlysa särskild stämma att hållas så snart ske kan. Uraktlåtes det, har magistrat eller kronofogde i den ort, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte, att på ansökan af aktieägare ofördröjligen kalla aktieägarna till sådan stämma.

17. Bolagsordning skall innehålla bestämmelser i samtliga de ämnen, hvilka enligt 5 och 6 §§ skola upptagas i stiftelseurkunden, så ock angifva bolagets firma, huru många revisorer skola utses, samt huruvida mera än en ordinarie bolagsstämma skall årligen hållas, tiden för sådan stämmas hållande, och hvilka ärenden skola å ordinarie stämma eller, där flera hållas, å hvar och en af dem förekomma till behandling.

I de ämnen, som omförmälas i 5 och 6 §§, må afvikelse från hvad stiftelseurkunden innehållit ej göras, med mindre samtliga aktieägare förena sig därom. Ej heller må, utan samtliga aktieägares medgifvande, bestämmelse rörande ämne, hvarom i 6 § sägs, beslutas, där den ej varit intagen i stiftelseurkunden.

18. Aktiebolags firma skall innehålla ordet »aktiebolag».

Ny firma skall tydligt skilja sig från andra, förut i laga ordning registrerade, ännu bestående aktiebolagsfirmor.

19. Vid konstituerande stämman, så ock vid sådan särskild stämma, som i 16 § sägs, skall genom stiftarnas försorg föras protokoll; och lände i öfrigt i tillämpliga delar till efterrättelse hvad i 78 § finnes stadgadt om protokoll, val af ordförande och förteckning öfver de närvarande.

Hvad i 79 § är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma äge med de afvikelser, som föranledas af bestämmelserna i 15 §, motsvarande tillämpning å sådan stämma, som ofvan sägs.

20. Hvad om klander af bolagsstämmobeslut är stadgadt i 95 och 96 §§ gälle i tillämpliga delar i fråga om talan å beslut, som fattats å konstituerande stämman, så ock å sådan särskild stämma, som i 16 § sägs.

21. Sedan bolagsordning antagits samt styrelse och revisorer blifvit valda, så ock af det tecknade beloppet, efter afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än äfven för aktierätt, som af aktietecknare må hafva enligt 30 § förverkats och ej af annan öfvertagits, minst hälften blifvit inbetald i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser, må bolaget enligt föreskrifterna i denna lag registreras; dock får registrering ej ske, där det tecknade beloppet efter ofvannämnda afdrag understiger det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må sättas.

22. Innan bolaget registrerats, kan det ej förvärfva rättigheter eller iklåda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara; dock äge bolagets styrelse föra talan om utbekommande af tecknad aktiebelopp.

Handla styrelseledamöter, aktieägare eller andra å bolagets vägnar, innan det blifvit registrerad, svare de, som i åtgärden eller beslut därom deltagit, för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

23. Ansökning om bolagets registrering skall göras af dess styrelse.

I sådan ansökning skola uppgifvas

dels stiftarnas och styrelseledamöternas samt, där suppleanter i styrelsen utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels bolagets postadress,

applicable to the convening of ordinary general meetings, a special meeting for this purpose, to be held as soon as possible. If this is omitted, the magistrate or crown bailiff of the place where the board of directors of the company is to have its seat, shall, at the request of shareholders, immediately convene the shareholders to such a meeting.

17. The statutes (articles of association) of the company shall contain provisions concerning all the matters which according to §§ 5 and 6 are to be contained in the deed of foundation, and also indicate the firm name of the company, how many auditors are to be appointed, and whether more than one ordinary general meeting is to be held every year, the time when such meeting is to be held, and what subjects are to be dealt with at the ordinary meeting, or, if several meetings are to be held, what subjects are to be dealt with at each of them.

With regard to the subjects which are mentioned in §§ 5 and 6, no deviation may be made from the provisions of the deed of foundation, unless all the shareholders agree on the matter. Nor, without the consent of all the shareholders, may any decision be taken regarding such subjects as are mentioned in § 6 if they have not been included in the deed of foundation.

18. The firm name of a joint stock company shall contain the words "joint stock company".

Any new firm name shall be clearly distinguished from the firm names of other joint stock companies previously registered in the manner provided by law, and which are still in existence.

19. At the constitutive meeting, and also at such special meetings as are mentioned in § 16, a record (minutes) shall be taken at the instance of the founders; and moreover the provisions of § 78 concerning the taking of minutes, the election of the chairman and the list of the persons present, shall apply in so far as they are apposite.

The provisions of § 79 as to the exercise of the right to vote and the passing of resolutions at the general meeting shall, subject to the deviations which result from the provisions of § 15, correspondingly apply to such meetings as are referred to above.

20. The provisions of §§ 95 and 96 as to complaints against resolutions passed at general meetings shall, in so far as they are apposite, apply to complaints against resolutions passed at constitutive meetings, and also at special meetings, held in accordance with § 16.

21. When the statutes (articles of association) of the company have been adopted, and the board of directors and auditors appointed, and when, out of the amount subscribed, after deduction has been made, not only on account of an excessive subscription if there has been one, but also on account of the right to shares which may have been forfeited by the subscribers in accordance with § 30, and which have not been taken by other persons, at least one half has been paid up in money or otherwise in conformity with the provisions of the deed of foundation, the company may be registered in accordance with the provisions of this Act; the registration may not, however, take place if the amount subscribed, after the deductions mentioned above have been made, does not reach the lowest amount at which the share capital may be fixed according to the statutes (articles of association) of the company.

22. Before a company is registered, it cannot acquire rights or contract liabilities, nor make applications or sue or be sued before tribunals or other authorities; the board of directors of the company may, however, sue for payment of the amount subscribed for shares.

If members of the board of directors, shareholders or other persons act on behalf of the company before it has been registered, those persons who have taken part in the transaction entered into or resolution passed are jointly and severally liable for the obligations thereby contracted as for their own personal debts.

23. The application for the registration of the company shall be made by the board of directors.

The application shall indicate:

in the first place, the full names as well as the nationality and domicile of the founders and the members of the board of directors, and of the deputies of the directors, if deputies have been appointed,

secondly, the postal address of the company,

dels ock, där befogenhet att teckna bolagets firma ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än styrelseledamot eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Vid ansökningen skola fogas: 1) stiftelseurkunden, försedd med påskrift om uppvisande, som i 9 § sägs, samt öfriga i 14 § 2 mom. angifna handlingar, så ock styrkta afskrifter af samtliga dessa handlingar; — 2) af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokollet vid konstituerande stämman, så ock, där annan stämma hållits, af det därvid förda protokollet; — 3) två på enahanda sätt, som under 2) sägs, till riktigheten styrkta exemplar af bolagsordningen; — 4) en med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter försedd handling, innehållande *dels* uppgift, huru mycket blifvit tecknadt, med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för aktierätt, som af aktietecknare må hafva enligt 30 § förverkats och ej af annan öfvertagits, äfvensom huru mycket af det belopp, hvartill aktiekapitalet sålunda uppgår, blifvit inbetaladt, *dels ock* försäkran, att den sålunda anmälda inbetalningen fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser; — 5) bevis om tillstånd, som, efter ty i 3 eller 57 § sägs, må vara af Konungen meddeladt.

24. Har hvad bolaget i annat än penningar enligt bestämmelse i stiftelseurkunden öfvertagit blifvit uppskattadt till oskäligt högt värde, eller oskälig förmån enligt stiftelseurkunden blifvit tillerkändstiftare eller annan, och hafva stiftarna om den egendom eller förmån i de för konstituerande stämman jämlikt 14 § framlagda handlingar lämnat oriktig uppgift, vare de pliktiga att ersätta bolaget skadan, en för alla och alla för en.

Uppgörelse mellan bolaget och stiftare rörande den senare i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet är ej för bolaget bindande.

25. Har, innan två år förflutit efter bolagets registrering, för godtgörelse, som öfverstiger en femtedel af hela aktiekapitalet, å bolagets vägnar träffats något aftal om förvärf af fast eller lös egendom, som är afsedd till stadigvarande bruk för bolaget, skall aftalet genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas för registrering.

Om aktiebref och aktiebok.

26. Aktiebref skola undertecknas af styrelsen samt angifva ordningsnummer å den eller de aktier, hvarå brefven lyda, akties belopp och dagen för utfärdandet. Styrelseledamots namnteckning må kunna återgifvas genom tryck eller på annat dylikt sätt; dock skall hvarje aktiebref vara egenhändigt undertecknadt af minst en styrelseledamot.

Har förbehåll träffats enligt 49 § om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen af aktier eller enligt 52 § om rätt för aktiegare att vid akties öfvergång lösa aktien eller om förbud i vissa fall mot akties förvärfvande, varde ock det förbehåll angifvet i aktiebrefvet.

27. Ej må aktiebref utgifvas, innan registrering enligt 33 § skett därom, att full betalning erlagts för aktier tillhopa motsvarande det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, ej heller innan full betalning blifvit erlagd för den eller de aktier, hvarå brefvet lyder.

Utgifves, innan aktiebref utfärdats, bevis om rätt till delaktighet i bolaget (promess) eller om verkställd inbetalning å aktie (interimsbevis, interimskvitto), skall sådant bevis ställas till viss man.

thirdly, also, if the power to sign the firm name of the company is not only to be exercised by the directors, what person or persons, separately or collectively, are to be entitled to exercise this power.

If any person other than the members of the board of directors, or their deputies, is to be entitled to exercise the said power, his full name and domicile shall also be indicated.

To the application shall be annexed: 1. the deed of foundation furnished with a note of the presentment as provided in § 9, and the other documents indicated in § 14, par. 2., and also certified copies of all these documents; — 2. a copy of the record (minutes) taken at the constitutive meeting, certified by a public notary or by the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, and if some other meeting has been held, also a copy similarly certified of the record taken at this meeting; — 3. two copies of the statutes (articles of association) of the company, the correctness of which is certified in the same manner as is indicated under No. 2; — 4. a document furnished with the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, containing *in the first place* a statement of the amount subscribed, after deduction has been made, not only on account of an excessive subscription if there has been one, but also on account of the right to shares which may have been forfeited by the subscribers in accordance with § 30, and which have not been taken by any other person, as well as how much of the sum to which the share capital consequently amounts has been paid up, *secondly* an assurance to the effect that the payments so declared have been made in money or otherwise in conformity with the provisions of the deed of foundation; — 5. a certificate of the authorisation which, according to the provisions of § 3 or § 57, may have been granted by the King.

24. If that which the company has received otherwise than in money according to a provision of the deed of foundation, has been estimated at an unreasonably high value, or if an unreasonable advantage has under the deed of foundation been granted to founders or some other person, and if the founders have presented an incorrect statement regarding this property or advantage in the documents presented according to § 14 to the constitutive meeting, they shall be jointly and severally liable for the damage incurred by the company.

A settlement come to between the company and its founders concerning the obligation incumbent on the latter to pay damages in their capacity of founders, is not binding on the company.

25. If, before the expiration of two years after the registration of the company, any agreement has been made, for a consideration exceeding one fifth of the total share capital, on behalf of the company concerning the acquisition of immovables or movables intended for permanent use in the company, the board of directors shall take care that the agreement is immediately notified for registration.

Share certificates and register of shares.

26. The share certificates shall be signed by the directors and contain the number or numbers of the share or shares for which the certificate in question is issued, the amount of the share (or shares) and the day of the issue thereof. The signatures of the members of the board of directors may be reproduced by printing or in some other similar manner; every share certificate shall, however, be signed in person by at least one member of the board of directors.

If a reservation has been made in accordance with § 49 with respect to the reduction of the share capital by the redemption of shares, or in accordance with § 52 with respect to the right of shareholders to repurchase shares in case of their transfer, or with respect to the prohibition in certain cases against the acquisition of shares, such reservation shall also be indicated in the share certificate.

27. Share certificates may not be issued until the registration has been effected in accordance with § 33 of the fact that full payment has been made on shares together amounting to the lowest sum at which the share capital according to the statutes (articles of association) of the company may be fixed, nor until full payment has been made on the share or shares for which the certificate in question is issued.

If, before the issue of share certificates, certificates of the right of participation in the company (promise) or of part-payments having been made on shares (interim certificates, provisional receipts) are issued, such certificates shall be issued nominatively.

28. Öfver aktiebolags samtliga aktier har styrelsen att ofördröjligen upplägga en aktiebok. I denna skola genom styrelsens försorg aktierna upptagas med uppgift å de ursprungliga ägarna samt hos styrelsen styrkta förändringar i äganderätten till aktie ofördröjligen antecknas; dock att, där lösningsrätt enligt 52 § 1 mom. tillkommer förutvarande aktieägare, anteckning ej må ske förr än sig visat, att lösningsrätten ej begagnas. I aktieboken skall ock anmärkas dagen, då anteckning skett.

Det åligger styrelsen att omedelbart före bolagsstämma vara tillstädes för att pröfva de frågor om nya aktieägars införande i aktieboken, som då kunna yppas. Dock skall, där i bolagsordningen enligt 76 § 1 mom. rätten till deltagande i bolagsstämmas förhandlingar gjorts beroende af att anmälan därom sker viss tid före stämman, styrelsesammanträde för pröfning af frågor, som nyss sagts, hållas omedelbart före anmälningstidens utgång.

Ej må styrelsen vägra att i aktieboken såsom ägare införa den, som företer aktiebref, ställdt till innehafvaren eller försedt med behörigen sammanhängande och till honom fortgående följd af öfverlåtelse.

Är aktiebref ställdt till viss man, vare med det undantag, hvarom i 52 § 4 mom. stadgas, den, till hvilken aktie öfvergått, ej gentemot bolaget att anse såsom aktieägare, innan han blifvit införd i aktieboken.

Styrelsen åligger att hålla aktieboken tillgänglig för en hvar, som vill taga kännedom om densamma.

Om inbetalning, ökning och nedsättning af aktiekapitalet.

29. Sist inom två år från bolagets bildande skall för aktie full betalning erläggas.

Aktietecknare, som ej senast vid bolagets bildande för aktie erlägger full betalning, vare skyldig aflämna särskild skriftlig förbindelse å återstoden. Denna förbindelse må, ändå att aktierätten öfvergår till annan, ej återställas förr, än aktiens belopp blifvit till fullo guld.

Ej vare aktietecknare berättigad att kvitta sin skuld på grund af aktieteckning mot fordran hos bolaget.

30. Uraklåter någon att i rätt tid fullgöra inbetalning å aktie, vare han skyldig att gälda ränta efter sex för hundra om året från förfallodagen.

Verkställes ej inbetalning i rätt tid, eller försummar någon att aflämna den i 29 § omförmälda förbindelse, åge styrelsen, där ej rättelse sker inom en månad efter anmaning, förklara aktierätten förverkad. Det åligger styrelsen, där betalning uteblifvit, att, så snart ske kan, antingen vidtaga nyssnämnda åtgärd eller utsöka beloppet.

Underättelse om tiden för inbetalning, äfvensom anmaning, hvarom ofvan är sagdt, må anses vara gifven, när den blifvit kungjord i den ordning, som skall gälla för kungörande af kallelse till ordinarie bolagsstämma, så ock, där aktietecknarens postadress uppgifvits för styrelsen, till honom blifvit försänd i rekommenderadt bref.

Då aktierätt förverkats, kan hvad å aktien redan inbetalts ej återfordras.

31. Är aktierätt förverkad, efter ty ofvan är sagdt, vare aktietecknaren, där bolagets egendom afträdes till konkurs, som börjar inom två år efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid, ändock skyldig att, såvidt borgenärs rätt därpå beror, fullgöra återstående inbetalningen, i den mån den ej visas vara för öfvertagande af aktierätten verkställd af annan.

28. The board of directors shall without delay institute a register of all the shares (share-book) of the company. Under the care of the board of directors the shares shall be entered in this register with an indication of their original holders, and the modifications certified by the board of directors in the proprietary right to the shares shall immediately be entered in the register; if, however, the right of repurchase (pre-emption) according to § 52, par. 1 appertains to some previous shareholder, the entry may not be made until it has been established that the right of repurchase (pre-emption) has not been exercised. There must also be indicated in the register of shares the day on which the entry was made.

It is incumbent on the board of directors to be present immediately before the general meeting in order to inquire into the questions relating to the entry in the register of shares of new shareholders which may at that time be raised. If, however, in the statutes (articles of association) of the company, conformably with § 76, par. 1, the right to participate in the deliberations of the general meeting has been made dependent on the condition that a notification on the subject is made within a certain time before the meeting, the meeting of the board of directors for the purpose of inquiring into questions of the kind just mentioned shall be held immediately before the expiration of the period for notification.

The board of directors may not refuse to enter as owner in the register of shares a person who produces a share certificate issued to bearer, or furnished with a series of transfers which is regularly continuous and extends to him.

If a share certificate is issued nominatively, the person to whom the share has been transferred shall not, subject to the exception enacted in § 52, par. 4, be considered as a shareholder as against the company until he has been entered in the register of shares.

It is incumbent on the board of directors to hold the register of shares accessible to any person desirous of inspecting it.

Payment, increase and reduction of the share capital.

29. At the latest within two years after the establishment of the company full payment must be made on all the shares.

Subscribers of shares who do not at the time of the establishment of the company make full payment on their shares, are bound to deposit a special written engagement for the remainder. This engagement, even if the share in question is transferred to some other person, shall not be returned until the amount of the share has been paid in full.

Subscribers of shares are not entitled to discharge their debts resulting from the subscription of shares by setting off claims against the company.

30. If a person omits to make full payment on his share in due time, he shall be liable to pay interest at the rate of six per cent. per annum from the day for payment.

If payment is not made in due time, or if any person omits to deposit the written engagement mentioned in § 29, the board of directors, if the default is not remedied within a month after the issue of a notice of summons, may declare the right to the share in question forfeited. It is incumbent on the board of directors, if payment has not been made, either to avail itself of the measure just mentioned or to institute proceedings for the recovery of the amount as soon as feasible.

The notification of the time for payment, as well as the notice of summons mentioned above, may be considered as having been given when the notification and notice of summons have been published in the manner applicable to the publication of notices convening ordinary general meetings, and also, if the postal address of the subscriber of the share has been notified to the board of directors, when such notification and notice have been sent to him in a registered letter.

When the right to a share has been forfeited, the restitution of the amount already paid on the share may not be demanded.

31. If the right to a share has been forfeited in accordance with the above provisions, the subscriber of the share, if the estate of the company is subjected to administration in bankruptcy within two years after the expiration of the time fixed for the payment for the shares, shall nevertheless be liable, so far as is necessary to satisfy the claims of creditors, to make payment of the arrears in full, to the extent to which it is not proved to have been made by some other person with a view to the taking over the share in question.

32. Varder, efter det ansökning om bolagets registrering gjorts, ytterligare inbetalning å aktier fullgjord, må styrelsen för registrering göra anmälan om sålunda inbetaldt belopp. Anmälan, som skall vara försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevitnade namnunderskrifter, skall innefatta försäkran, att den sålunda anmälda inbetalningen fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser.

33. Sist sex månader efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid skall styrelsen, där ej anmälan om hela aktiekapitalets inbetalning förut skett, för registrering aflämna en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven uppgift, huru mycket af det belopp, som för registrering anmälts vara inbetaldt, motsvaras af aktier, för hvilka full betalning erlagts. Styrelseledamöternas namnteckningar skola vara af vittnen styrkta.

Har ej inom ofvan stadgad tid anmälts, att full betalning behörigen erlagts för aktier tillhopa motsvarande det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, och inkommer ej heller behörig anmälan, utvisande, att sådan betalning fullgjorts, inom en månad efter det från registreringsmyndigheten till bolagets styrelse aflåtits skrifvelse med anmaning att ofördröjligen inkomma med dylik anmälan, skall bolaget träda i likvidation.

34. Har, efter det ansökning om bolagets registrering gjorts, aktietecknares aktierätt förklarats förverkad, och varder den ej inom en månad af annan öfvertagen, skall aktiekapitalet anses minskadt med det belopp, som svarar emot den förverkade aktierätten; och göra styrelsen ofördröjligen anmälan härom för registrering.

35. Ökning af aktiekapitalet medelst ny aktieteckning må ej beslutas, innan det belopp, hvartill aktiekapitalet vid beslutets fattande uppgår, till fullo inbetalts och registrering därom skett. Ej heller må, där beslut om sådan ökning förut fattats, ytterligare ökning beslutas, innan på grund af förra beslutet tecknad belopp, med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för förverkad och ej af annan öfvertagen aktierätt, blifvit till fullo inbetaldt och detta förhållande registrerats.

Beslut om ökning, hvarom ofvan sägs, kan fattas endast af bolagsstämma.

36. Beslutet om aktiekapitalets ökning skall angifva: 1) det belopp, hvarmed aktiekapitalet må ökas; — 2) den företrädesrätt att teckna nya aktier, som må tillkomma aktieägare; — 3) den tid, ej understigande fyra veckor från den dag, då beslutet enligt 41 § kungjorts i allmänna tidningarna, inom hvilken aktieägare må begagna den honom tillkommande företrädesrätt till teckning; — 4) det belopp, som skall för aktie inbetalas; — 5) den grund, efter hvilken i händelse af öfverteckning aktierna skola fördelas mellan tecknarna; — 6) där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, den olikhet, som mellan dem skall förefinnas.

37. Skall aktieägare eller annan äga teckna ny aktie med rätt att därför tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor, varde fullständiga bestämmelser därom meddelade i beslutet om aktiekapitalets ökning.

Det åligger styrelsen, där fråga är om sådant villkor, som ofvan sägs, att å bolagsstämman framlägga de skriftliga handlingar, som därom kunna vara upprättade, äfvensom en af styrelsen underskrifven berättelse, angifvande de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af villkorets betydelse för bolaget.

38. Bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning skall, ehvad det innefattar ändring af bolagsordningen eller ej, genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas för registrering.

32. If, after the application for the registration of the company has been made, the further payments on the shares are made in full, the board of directors may notify such further payments for registration. The notification, which shall be furnished with the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, shall contain an assurance that the payments notified in this manner have been made in money or otherwise in conformity with the provisions of the deed of foundation.

33. Within six months at the latest after the expiration of the time fixed for the payment on the shares the board of directors, if the notification of the payment of the whole share capital has not taken place previously, shall present for registration a statement, signed in person by the members of the board of directors, as to what amount of the sum notified for registration as having been paid up corresponds to shares on which full payment has been made. The signatures of the members of the board of directors shall be certified by witnesses.

If, within the time fixed above, it has not been notified that payment in full has been duly made on shares corresponding in the aggregate to the lowest amount at which the share capital according to the statutes (articles of association) of the company may be fixed, and if, further, a regular notification is not made establishing that such payment has been effected, within one month after a communication has been despatched from the Registration Authority to the board of directors calling on the board to make such a notification immediately, the company shall be subjected to liquidation.

34. If, after the application for registration of the company has been made, the right to a share of a subscriber has been declared forfeited, and if the share is not taken by some other person within one month afterwards, the share capital shall be considered as having been reduced by the amount which corresponds to the forfeited share; the board of directors shall without delay make a notification on the matter for registration.

35. The increase of the share capital by means of a fresh subscription of shares may not be decided on until the sum to which the share capital at the time when the resolution is passed amounts, has been paid up in full, and registration of this fact has taken place. Nor, if a resolution concerning such an increase has been passed previously, may a further increase be decided on, until the amount subscribed on the basis of the previous resolution, after deduction has been made, not only on account of an excessive subscription if there has been one, but also on account of shares which have been forfeited without having been taken by any other person, has been paid up in full, and this fact has been registered.

A resolution in relation to increases of capital as dealt with above may only be passed by the general meeting.

36. A resolution for the increase of the share capital shall indicate: 1. the amount by which the share capital is to be increased; — 2. the preferential right of subscribing for new shares which may appertain to shareholders; — 3. the time, not being less than four weeks from the day on which the resolution in accordance with § 41 was inserted in the public newspapers, within which shareholders may avail themselves of the preferential right appertaining to them of subscribing; — 4. the amount which is to be paid on the shares; — 5. the basis on which, in case of an excessive subscription, the shares are to be allotted amongst the subscribers; — 6. if the new shares are not to be placed on an equal footing with the older shares, the difference which is to exist between them.

37. If shareholders or any other persons are to be entitled to subscribe for new shares with the right, or the right subject to conditions, of paying for them otherwise than by means of money, the complete provisions on this subject shall be included in the resolution dealing with the increase of the share capital.

It is incumbent on the board of directors, if there is a question of conditions as above mentioned, to present to the general meeting the written documents which may have been drawn up on this subject, as well as a report signed by the directors indicating the circumstances which may be of importance for the appreciation of the significance of the conditions for the company.

38. The resolution of the general meeting in relation to the increase of the share capital shall, whether the resolution includes alterations of the statutes (articles of association) of the company or not, be forthwith notified for registration by the board of directors.

Vid nämnda anmälan skola fogas dels, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, dels den i 37 § omförmälda berättelse och öfriga där angifna handlingar i hufvudskrift och bestyrkt afskrift.

39. Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare hvarje aktieägare berättigad att, i den mån sådant kan ske, af de nya aktier, för hvilka betalning skall erläggas i penningar, efter teckning erhålla det antal, som svarar mot hans andel i det förutvarande aktiekapitalet.

40. Aktieägare, som vill begagna honom tillkommande företrädesrätt till teckning af ny aktie, vare skyldig att vid teckningen förete det eller de aktiebref, hvarå teckningsrätten grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebref förses med påskrift, att teckningsrätten begagnats.

41. Bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning skall genom styrelsens försorg kungöras i allmänna tidningarna äfvensom i tidning inom den ort, där styrelsen har sitt säte.

Kungörelsen skall ock angifva förutvarande aktiekapitalets storlek samt bolagsordningens bestämmelser ej mindre om föremålet för bolagets verksamhet och om akties belopp, än äfven i de ämnen, som omförmälas i 6 §.

Det åligger styrelsen att, där så ske kan, i rekommenderadt bref om bolagsstämmans beslut ofördröjligen underrätta hvarje aktieägare.

42. Teckning af de nya aktierna skall ske å teckningslista i hufvudskrift, försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter, eller i afskrift, bestyrkt af notarius publicus.

Teckningslista skall innehålla bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning, uppgift å de tidningsnummer, i hvilka beslutet enligt 41 § varit infördt, äfvensom, där på grund af bestämmelse i beslutet aktieägare eller annan skall äga teckna ny aktie med rätt att därför tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor, redogörelse för de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af villkorets betydelse för bolaget.

I teckningslista skall ock angifvas den ordning, i hvilken aktietecknare bör fullgöra hvad honom på grund af teckningen åligger.

Ett exemplar af bolagsordningen och den senaste fastställda balansräkningen skola bifogas hvarje teckningslista.

43. Teckning af ny aktie vare ogiltig, där den ej göres å teckningslista, som uppfyller föreskrifterna i 42 § 1, 2 och 3 mom.

Teckning med villkor vare ogiltig, där ej, efter ty i 37 § sägs, bestämmelse om villkoret meddelats i beslutet om aktiekapitalets ökning.

Ej må sådan grund för ogiltighet af teckning af aktie, som ofvan i denna paragraf afses, göras gällande, utan så är, att den anmälts hos registreringsmyndigheten, innan registrering enligt 45 § skett i anledning af anmälan, att aktien till fullo inbetalts.

44. Sist ett år från det bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning fattades skall för ny aktie full betalning erläggas.

Bestämmelsen i 29 §, att aktietecknare ej är berättigad till kvittning, gälle ock vid ny aktieteckning, där ej i beslutet om aktiekapitalets ökning sådan rätt blifvit medgifven; och skall jämväl vid sådan teckning äga motsvarande tillämpning hvad i 30 och 31 §§ finnes stadgadt om påföljd för uraktlåtenhet att verkställa inbetalning å tecknad aktie, så ock om anmaning att fullgöra sådan inbetalning.

45. Sist sex månader efter utgången af den för inbetalning af de nya aktierna bestämda tid skall styrelsen för registrering anmäla, huru många aktier till fullo

The said notification shall be accompanied in the first place by two copies of the minutes of the general meeting held to deliberate on the matter, the copies being certified by a public notary or by the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, and secondly by the report mentioned in § 37 and the original and certified copies of the other documents mentioned there.

39. If all the previous shares carry the same rights, each shareholder shall be entitled, so far as this is possible, to obtain on subscription out of the new shares for which payment is to be made in money the number which corresponds to his holding in the previous share capital.

40. Shareholders desirous of availing themselves of the preferential right appertaining to them of subscribing for new shares, are bound to produce at the subscription the share certificate or certificates on which the right of subscription is based; and at the instance of the board of directors such certificates shall be furnished with a note indicating that the right of subscription has been taken advantage of.

41. The resolution of the general meeting in relation to the increase of the share capital shall, at the instance of the board of directors, be published in the public newspapers, as well as in the newspaper of the place where the board of directors has its seat.

The publication shall also indicate the amount of the previous share capital, and the provisions of the statutes (articles of association) of the company, not only with regard to the objects of the company and the amount of the shares, but also with regard to those matters which are dealt with in § 6.

It is incumbent on the board of directors, where this is feasible, immediately to inform every shareholder in a registered letter of the resolution passed at the general meeting.

42. The subscription for the new shares shall take place on the original subscription list, furnished with the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, or on a copy certified by a public notary.

The subscription list shall contain the resolution of the general meeting for the increase of the share capital, an indication of the numbers of those newspapers in which the resolution has been published in accordance with § 41, as well as, when according to the provisions of the resolution shareholders or some other persons are entitled to subscribe for new shares with the right, or the right subject to conditions, of paying for them otherwise than in money, an indication of the circumstances which may be of importance for the appreciation of the significance of the conditions for the company.

The subscription list shall also indicate the manner in which subscribers for shares have to carry out what is incumbent on them by reason of the subscription.

A copy of the statutes (articles of association) of the company and the latest balance-sheet drawn up shall be annexed to every subscription list.

43. The subscription for new shares is invalid if it is not made on a subscription list which fulfils the provisions of § 42, paragraphs 1, 2 and 3.

A conditional subscription is invalid if a provision relative to the condition has not been included in the resolution for the increase of the share capital in conformity with the provisions of § 37.

The ground for the invalidity of a subscription for shares indicated above in this Article, may not be taken advantage of unless the ground has been notified to the Registration Authority before the registration has taken place, in accordance with § 45, of the notification to the effect that the shares have been paid up in full.

44. At the latest within one year from the day on which the resolution of the general meeting in relation to the increase of the share capital was passed, payment shall be made in full for the new shares.

The provision of § 29 that subscribers for shares are not entitled to obtain a discharge by set-off, is also applicable in the case of a new subscription for shares, if such a right has not been conceded in the resolution for the increase of the share capital; and the provisions of §§ 30 and 31 as to the consequences of the omission to make payment for shares subscribed for and also as to the notices of summons demanding such payment, shall correspondingly apply also to this kind of subscription.

45. Within six months at the latest after the expiration of the time fixed for payment for the new shares, the board of directors shall notify for registration how

inbetalts. Vid anmälan, som skall vara försedd med styrelseledamöternas egens händiga, bevittnade namnunderskrifter, skola fogas: 1) en med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter försedd handling, innehållande *del*-uppgift, huru mycket blifvit tecknadt, med afdrag ej mindre i anledning af öfver-teckning, där sådan ägt rum, än ock för aktierätt, som af aktietecknare förverkats och ej af annan öfvertagits, *dels ock* försäkran, att den anmälda inbetalningen å aktierna fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med de i beslutet om aktiekapitalets ökning meddelade bestämmelserna; — 2) teckningslistorna, så ock styrkta afskrifter af desamma; — 3) ett exemplar af de tidningar, i hvilka bolagsstämman beslut om ökningen enligt 41 § varit infördt.

Varda efter aflämnandet af ofvannämnda handlingar aktier ytterligare till fulla inbetalda, må anmälan därom kunna göras för registrering. Anmälan skall vara försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter samt innehålla sådan försäkran, som ofvan under 1) sägs.

Aktiekapitalet skall, så snart registrering skett i anledning af anmälan, som ofvan i denna paragraf sägs, anses ökad med sammanlagda beloppet af de aktier, som anmälts vara till fulla inbetalda.

46. Utan hinder af hvad i 35—45 och 94 §§ finnes stadgadt må styrelsen besluta aktiekapitalets ökning under förutsättning af bolagsstämmans godkännande. I ty fall skola i afseende å bolagsstämmans beslut, hvarigenom sådant godkännande meddelas, och å styrelsens skyldighet att å stämman framlägga handlingar, som kunna vara af vikt för frågans afgörande, bestämmelserna i 35 §, 37 § 2 mom. och 38 § äga motsvarande tillämpning, och skall hvad i 36 §, 37 § 1 mom. och 39—45 §§ är föreskrifvet lämpas å styrelsens beslut om ökningen och å verkställigheten däraf; dock gälle, *att* för ny aktie full betalning skall erläggas sist ett år från det bolagsstämman godkänt styrelsens beslut; *att* innan sådant godkännande meddelats, den i 45 § 1 mom. föreskrifna anmälan till registret ej må göras; och *att* förty, där den i sistnämnda paragraf stadgade tid för anmälningsskyldighetens fullgörande tilländagått, innan godkännandet meddelats, sagda anmälan skall göras samtidigt med den i 38 § föreskrifna anmälan till registret af bolagsstämmans beslut.

47. Aktiekapitalet må kunna ökas jämväl medelst öfverföring till detsamma af besparade vinstmedel, som ej afsatts till reservfond eller förnyelsefond; och skola därvid bestämmelserna i 35 § äga motsvarande tillämpning.

Bolagsstämmans beslut om ökningen skall angifva det belopp, hvarmed aktiekapitalet skall ökas, äfvensom, där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, den olikhet, som mellan dem skall förefinnas.

Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare hvarje aktieägare berättigad att af de nya aktierna erhålla det antal, som svarar mot hans andel i det förutvarande aktiekapitalet.

Beslutet om ökningen skall genom styrelsens försorg kungöras på sätt i 41 § 1 mom. sägs. Kungörelsen skall ock angifva förutvarande aktiekapitalets storlek.

Beslutet skall, ehvad det innefattar ändring af bolagsordningen eller ej, genom styrelsens försorg anmälas för registrering. Vid anmälan skola fogas dels, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, dels ett exemplar af de tidningar, i hvilka beslutet, enligt hvad ofvan stadgats, varit infördt, dels ock ett exemplar af den senaste fastställda balansräkningen, jämte en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven försäkran, att balansräkningen,

many shares have been paid up in full. The notification, which shall be furnished with the personal signatures, certified by witnesses, of the members of the board of directors, shall be accompanied by: 1. a document furnished with the personal signatures, certified by witnesses, of the members of the board of directors, containing *in the first place* an indication as to how much has been subscribed, after deduction not only on account of an excessive subscription, where there is one, but also on account of shares which have been forfeited by subscribers for shares without having been taken by any other person, *secondly*, an assurance to the effect that the payments on the shares have been made in money or otherwise in accordance with the provisions included in the resolution for the increase of the share capital; — 2. the subscription lists, and also certified transcripts of these lists; — 3. copies of those newspapers in which the resolution of the general meeting for the increase of capital has been published in accordance with § 41.

If, after the presentment of the aforesaid documents, further shares are paid up in full, a notification of this fact may be made to the Registration Authority. This notification shall be furnished with the personal signatures, certified by witnesses, of the members of the board of directors, and contain such an assurance as is mentioned above under No. 1.

The share capital shall, as soon as registration has taken place in respect of the notification which is mentioned above in this Article, be considered as increased by the whole amount of those shares which have been notified as having been paid up in full.

46. Without prejudice to the provisions of §§ 35—45 and 94, the board of directors may decide upon the increase of the share capital on the assumption that the resolution will meet with the approval of the general meeting. In such case the provisions of § 35, § 37, par. 2, and § 38 shall correspondingly apply in respect of the resolution of the general meeting by which such approval is given, and in respect of the obligation of the board of directors to present to the meeting documents which may be of importance for the decision of the question, and the provisions contained in § 36, § 37, par. 1, and §§ 39—45 shall be applied to the resolution of the board of directors for the increase of capital and the realisation thereof; the rule however shall apply, that full payment for new shares shall be made within one year at the latest from the approval of the resolution of the board of directors by the general meeting; that before such approval has been given, the notification to the register prescribed in § 45, par. 1, may not be made; and that, consequently, if the period prescribed in the Article last mentioned for the fulfilment of the obligation to make a notification has expired before the approval is given, the said notification shall be made simultaneously with the notification to the register of the resolution passed by the general meeting as prescribed in § 38.

47. The share capital may be increased either by means of the transfer to such capital of surplus profits which have not been set aside for the reserve fund or the renewal fund; and the provisions of § 35 shall in such case correspondingly apply.

The resolution of the general meeting relative to the increase shall indicate the amount by which the share capital is to be increased, and also, if the new shares are not to be placed on an equal footing with the older shares, the difference which is to exist between them.

If all the older shares have equal rights, each shareholder is entitled to acquire out of the new shares the number which corresponds to his share in the previous capital.

The resolution for the increase of capital shall be published at the instance of the board of directors in the manner indicated in § 41, par. 1. The publication shall also indicate the amount of the previous share capital.

The resolution, whether it includes modifications of the statutes (articles of association) of the company or not, shall be notified, at the instance of the board of directors, for registration. The notification shall be accompanied in the first place by two copies of the record (minutes) taken of the deliberations on the matter, which record shall be certified by a public notary or the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, *secondly* by a copy of the newspapers in which the resolution has been published in accordance with what

dem veterligen, ej upprättats i strid med bestämmelserna i 56 §. Styrelseledamöternas namnteckningar å denna försäkran skola vara af vittnen styrkta.

Aktiekapitalet skall, så snart registrering af beslutet skett, anses ökad med det belopp, som enligt beslutet skall till aktiekapitalet öfverföras.

Ej må bref å ny aktie utlämnas till aktieägare, innan registrering af beslutet om ökningen skett eller innan aktieägaren företett det eller de aktiebref, hvarå rätten att erhålla ny aktie grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebref förses med påskrift, att bref å ny aktie utlämnats.

48. Sedan för aktie full betalning blifvit erlagd, vare aktieägaren icke pliktig att ytterligare tillskjuta något.

49. Innehåller bolagsordningen bestämmelse om minimi- och maximakapital, må aktiekapitalet, såframt förbehåll därom gjorts i stiftelseurkunden eller vid bolagsordningens antagande, kunna genom inlösen af vissa aktier enligt bestämda grunder nedsättas, dock ej under minimikapitalet.

Dylik nedsättning af aktiekapitalet må kunna ske jämväl genom inlösen af aktier, som utgifvits vid aktiekapitalets ökning, såframt förbehåll därom gjorts, efter ty ofvan sägs, eller i beslutet om ökningen.

Förbehåll, hvarom nu är sagdt, må ej bringas till verkställighet, där det ej blifvit intaget i bolagsordningen och registrerad. Då nedsättning verkställts, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom för registrering.

Har aktie, enligt hvad ofvan sägs, blifvit inlöst, bör aktiebrevet genom styrelsens försorg förses med påskrift om inlösandet.

50. Beslut om nedsättning af aktiekapitalet i annat fall än i 49 § sägs kan fattas endast af bolagsstämma.

Beslut om sådan nedsättning må ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökning om rättens tillstånd skall vara åtföljd af bevis, att beslutet blifvit registrerat, afvensom af förteckning å bolagets samtliga kända borgenärer. Rätten utfärde kallelse å okända borgenärer att skriftligen angifva sina fordringar hos rätten; och gälle om tiden för inställelsen och om kallelsens kungörande hvad om årsstämming är stadgad. Styrkes å dag, som af rätten utsättes, att de borgenärer, hvilka äro upptagna å förteckningen eller gifvit sig an hos rätten, blifvit till fullo förnöjda för sina uppgifna fordringar eller medgifvit aktiekapitalets nedsättning, varde ansökningen bifallen. Beslutet härom skall, i hufvudskrift eller styrkt afskrift, genom styrelsens försorg insändas för registrering. Likaledes åligger det styrelsen att, sedan nedsättningen verkställts, därom göra anmälan för registrering.

Nedsättning af aktiekapitalet, hvarom nu är sagdt, vare, där bolagets egendom afträdes till konkurs, som börjar inom ett år från det rättens beslut efter verkställd registrering kungjordes i allmänna tidningarna, utan verkan mot borgenär, som ej till nedsättningen samtyckt eller vid fordringens tillkomst hade kännedom om rättens beslut, hvarigenom nedsättning medgifvits.

Har till fullgörande af beslutet om nedsättningen aktie blifvit inlöst eller dess belopp minskadt, bör aktiebrevet genom styrelsens försorg förses med påskrift därom.

51. Egen aktie må aktiebolag ej mot vederlag förvärfva i annan ordning än i 49 eller 50 § sägs, ej heller mottaga såsom pant.

has been prescribed above, and finally by a copy of the last balance-sheet which has been drawn up, besides an assurance signed in person by the members of the board of directors to the effect that the balance-sheet, so far as they know, has not been drawn up contrary to the provisions of § 56. The signatures of the members of the board of directors shall, on the document of the assurance, be certified by witnesses.

The share capital, as soon as the registration of the resolution has taken place, shall be considered as increased by the amount which according to the resolution is to be transferred to the share capital.

A certificate issued for a new share may not be handed over to a shareholder until the registration of the resolution for the increase has taken place, nor until the shareholder in question has produced the share certificate or certificates on which his right to acquire new shares is based; and such share certificate or certificates shall at the instance of the board of directors be furnished with a note indicating that a certificate has been delivered for the new share.

48. When a share has been paid up in full, the holder is not liable to make any further payment.

49. If the statutes (articles of association) of the company contain provisions relating to a minimum and a maximum capital, the share capital may, provided that a reservation to this effect has been made in the deed of foundation or on the adoption of the statutes (articles of association) of the company, be reduced by the redemption of certain shares according to fixed principles, but not, however, below the minimum capital.

Such reduction of the share capital may take place also by the redemption of shares which have been issued on an increase of the share capital, provided that a reservation has been made to this effect, in accordance with the above provisions or in the resolution for the increase.

Such a reservation as has just been mentioned may not be given effect to unless it has been inserted in the statutes (articles of association) of the company and registered. When the reduction has been effected, the board of directors shall immediately make a notification to this effect for registration.

If a share, according to what is provided above, has been redeemed, the share certificate shall be furnished at the instance of the board of directors with a note of the redemption.

50. A reduction of the share capital in other cases than that mentioned in § 49 may only be made in pursuance of a resolution passed by a general meeting.

The resolution for such a reduction may not be carried out without the authorisation of the competent tribunal. The application for the authorisation of the tribunal shall be accompanied by a certificate stating that the resolution has been registered, as well as by a list of all the known creditors of the company. The tribunal issues a summons to the unknown creditors calling upon them to present their claims in writing to the tribunal; and as regards the period of notice and the publication of the summons, the provisions enacted concerning summonses to appear in a year shall apply. If it is established on the day fixed by the tribunal that those creditors who are included in the list, or who have given notice of their claims to the tribunal, have obtained full satisfaction for their notified claims, or given their consent to the reduction of the share capital, the application shall be granted. The decision to this effect shall be presented in the original or in a certified transcript for registration at the instance of the board of directors. It is also incumbent on the board of directors, after the reduction has been effected, to make a notification to this effect for registration.

The reduction of the share capital which has just been dealt with shall, if the assets of the company are subjected to administration in bankruptcy within a year from the day on which the decision of the tribunal, after registration, has been published in the public newspapers, be without effect as against creditors who have not consented to the reduction, or who at the time when their claims arose had no knowledge of the decision of the tribunal by which the reduction was acceded to.

If, for the carrying out of the resolution for reduction, a share has been redeemed or its amount reduced, the share certificate shall at the instance of the board of directors be furnished with a note to this effect.

51. A company may not acquire its own shares for valuable consideration in any other manner than that mentioned in § 49 or 50, nor receive its own shares by way of pledge.

Hvad nu är stadgadt utgör ej hinder för aktiebolag att å auktion inropa för bolagets fordran utmätt aktie, dock med skyldighet att åter afyttra den, så snart det kan ske utan förlust.

Om inskränkning i rätten att förfoga öfver aktie.

52. Skola aktiebrefven ställas till viss man, må i bolagsordningen kunna förbehållas, att, där aktie öfvergår till annan än aktieägare eller till annan än ägare af visst slag af aktier, förutvarande aktieägare eller ägare af visst slag af aktier skola vara berättigade att lösa aktien. I ty fall skall bolagsordningen angifva den ordning, i hvilken lösningsrätten må tillkomma aktieägarna inbördes, den tid ej öfverstigande nittio dagar, räknadt från anmälan hos styrelsen om aktiens öfvergång, inom hvilken den, som vill begagna sig af lösningsrätten, skall därom göra anmälan hos styrelsen, äfvensom den tid, ej öfverstigande trettio dagar, räknadt från det lösens belopp blifvit bestämdt, inom hvilken lösen skall erläggas.

Där aktiebrefven skola ställas till viss man, må i bolagsordningen ock intagas förbehåll, hvarigenom rätten för aktiebolag eller annan samfällighet eller för annan än här i riket bosatt svensk medborgare att genom teckning eller öfverlåtelse förvärfva aktie inskränkes.

Där i fall, som i 1 mom. afses, lösen skall erläggas för aktie, men öfverenskommelse ej kan träffas om lösens belopp, varde, såframt ej annorlunda är stadgadt i bolagsordningen, beloppet, som skall motsvara aktiens verkliga värde, bestämdt af tre skiljemän, utsedde enligt lagen om skiljemän, med rätt för part, som ej åtnöjes med skiljemännens beslut, att draga tvisten under rättens pröfning, såframt han instämmer sin talan inom nittio dagar från det skiljemännens beslut i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift delgafs honom.

Innan det visar sig, att lösningsrätten ej begagnas, vare den, till hvilken aktie öfvergått, ej i förhållande till bolaget att anse såsom aktieägare; dock äge han uppbära den vinstutdelning, som må vara med aktierätten förknippad, och utöfva aktien, i händelse af aktiekapitalets ökning, tillkommande företrädesrätt till teckning af ny aktie. De af sådan teckning härflytande rättigheter och skyldigheter öfvergå å den, som begagnar sig af lösningsrätten.

Ej må på annat sätt, än ofvan är sagdt, rättigheten att förfoga öfver aktie inskränkas.

Om reservfond, vinstutdelning och balansräkning.

53. Af aktiebolags årsvinst, efter afdrag för hvad som åtgår till betäckande af möjligen förefintlig brist från föregående år, skola minst tio procent afsättas till reservfond. Vid beräkning af det belopp, som sålunda minst skall afsättas till reservfonden, må ej från årsvinsten afdragas den andel däri, som kan hafva tillerkänts styrelseledamot eller annan såsom arfvode (tantien). Sedan fonden uppgått till ett belopp motsvarande tio procent af inbetalda aktiekapitalet eller till det högre belopp, som kan vara bestämdt i bolagsordningen, må vidare afsättning af årsvinsten kunna upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall afsättning därtill ånyo vidtaga.

Till reservfonden skall alltid läggas hvad vid aktieteckning må hafva för aktierna erhållits utöfver det belopp, hvarå de lyda, så ock, där aktierätt förverkats och aktiekapitalet i följd däraf minskats, hvad, innan aktierätten förverkades, blifvit inbetaldt å aktien.

Nedsättning af reservfonden må beslutas allenast för betäckande af förlust, som enligt fastställd balansräkning finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet, och som icke kan ersättas af andra befintliga, till framtida förfogande afsatta medel.

That which is now enacted does not prevent a joint stock company from buying by auction a share which has been seized for a claim on the company, subject, however, to the obligation of reselling the share, when this can be done without loss.

Concerning the limitation of the right to dispose of shares.

52. If the share certificates are to be issued nominatively, the reservation may be made in the statutes (articles of association) of the company that, if the shares are transferred to persons other than shareholders, or to persons other than the holders of a certain kind of shares, preceding shareholders or the holders of a certain kind of shares shall be entitled to repurchase the shares. In such case the statutes (articles of association) of the company shall indicate the manner in which the right of repurchase is to appertain to the shareholders reciprocally, the time, not exceeding ninety days reckoned from the notification to the board of directors of the transfer of the share in question, within which the person desirous of taking advantage of his right of repurchase shall make a notification to this effect to the board of directors, as well as the time, not exceeding thirty days reckoned from the day on which the amount of the repurchase price was fixed, within which the said price shall be paid.

If the share certificates are to be issued nominatively, the statutes (articles of association) of the company may also contain a reservation by which the right of joint stock companies or other associations or of persons other than Swedish citizens domiciled in the Kingdom, to acquire shares by subscription or transfer, is restricted.

If in the case provided for in paragraph 1, the amount of the repurchase price is to be paid for a share, but no agreement can be come to with regard to this amount, the amount which corresponds to the real value of the share shall, where nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles of association) of the company, be fixed by three arbitrators appointed in accordance with the Act on arbitrators, with the right for a party who is not satisfied with the award of the arbitrators, to refer the dispute to the examination of the competent tribunal, provided that he lodges his complaint within ninety days from the day on which the award of the arbitrators was communicated to him in the original or in a certified transcript.

Until it is established that the right of repurchase will not be taken advantage of, the person to whom the share has been transferred shall not be considered as a shareholder as against the company; he has, however, a right to receive the dividends distributed in respect of the share, and in case of the increase of the share capital to exercise the preferential right appertaining to the share to subscribe for new shares. The rights and obligations resulting from such a subscription pass to the person who takes advantage of the right of repurchase.

The right to dispose of shares may not be restricted in any other manner than that above mentioned.

Concerning reserve funds, distribution of profits and balance-sheets.

53. Out of the annual profits of a joint stock company after deduction of what is employed for the covering of the deficit which may have arisen in the preceding year, at least ten per cent. shall be set aside for the reserve fund. For the calculation of the lowest amount which in this manner must be set aside for the reserve fund, the part of the annual profit which may have been granted to members of the board of directors or other persons as remuneration (percentage) may not be deducted. When the fund has reached an amount corresponding to ten per cent. of the paid-up share capital or to the higher amount which may have been fixed in the statutes (articles of association) of the company, any further setting aside of annual profits may cease; if the fund decreases to less than the amount thus prescribed, the setting aside for the fund shall commence anew.

That which, on the subscription for shares, may have been obtained for the shares in excess of the amount for which they are issued, and also, if a share has been forfeited and the share capital as a consequence thereof reduced, that which before the share was forfeited, had been paid up on the share, shall always be added to the reserve fund.

A reduction of the reserve fund may only be decided on with a view to the covering of such losses as according to the drawn-up balance-sheet are found to have arisen from the exploitation as a whole, and as cannot be paid out of other available amounts set aside to be disposed of subsequently.

54. Ej må till aktieägarna annorledes än i följd af aktiekapitalets nedsättning, efter ty i 49 eller 59 § sägs, utbetalas annat än den vinst, som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista året, i den mån vinsten ej skall afsättas till reservfonden. Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid med hvad sålunda stadgats eller med bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldige att återbära densamma; och ansvare därjämte de, som deltagit i beslutet, en för alla och alla för en, för den brist, som vid återbäringen kan uppkomma.

55. Bolagsstämma må ej förfoga öfver bolagets vinstmedel eller öfriga tillgångar för ändamål, som uppenbarligen är för bolagets verksamhet främmande; stämman dock obetaget att till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång, som i förhållande till bolagets ställning är af ringa betydighet.

Det tillkommer bolagsstämma att besluta, huruvida och i hvad mån den vinst, som enligt 54 § 1 punkten kan utdelas, skall till det ändamål användas.

Innehåller bolagsordningen bestämmelser, som afvika från hvad ofvan i 2 mom. stadgats, lände de till efterrättelse.

56. Jämte hvad i förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar är stadgadt gälle i afseende å upprättande af aktiebolags balansräkning: 1) bolagets tillgångar må ej upptagas vare sig öfver sina verkliga värden eller till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning; — 2) andra tillgångar än sådana, som äro afsedda för stadigvarande bruk för bolaget, må dock upptagas till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning, såframt särskilda omständigheter kunna anses lämna fog härför och dessa i balansräkningen fullständigt angifvas; — 3) osäkra fordringar skola upptagas endast till de belopp, hvarmed de beräknas komma att inflyta, och värdelösa fordringar afskrifvas; — 4) tillgångar, afsedda till stadigvarande bruk för bolaget, må utan hinder af hvad under 1) stadgats upptagas till belopp, motsvarande kostnaderna för tillgångarnas anskaffning eller tillverkning, ehuru verkliga värdet är lägre än detta belopp. I ty fall skall dock därå årligen afskrifvas det belopp, som motsvarar tillgångarnas af ålder eller nyttjande eller annan därmed jämförlig orsak uppkomna värdeminskning. I stället för sådan afskrifning må motsvarande afsättning kunna göras till en särskild förnyelsefond. Sådan fond må ej minskas annorledes än genom en minskningen motsvarande afskrifning å ifrågakvarande tillgångar; — 5) tillgångar, som under 4) afses, må ej i vidare mån än som betingas af därå nedlagda förbättringar upptagas till högre värde än det, hvartill de varit uppförda i närmast föregående fastställda balansräkning; — 6) de belopp, hvartill aktiekapitalet, reserv- och förnyelsefonder samt andra fonder uppgå, skola hvar för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna; — 7) kostnader för bolagets bildande, organisations- eller förvaltningskostnader eller förvärfvad egen aktie må ej uppföras såsom tillgång; — 8) äger bolaget aktier i annat bolag, skola dessa i balansräkningen, särskildt för hvarje sådant bolag, upptagas till antal och värden; och skall, där så ske kan, till balansräkningen fogas sistnämnda bolags senaste fastställda balansräkning.

Om styrelse och firmateckning.

57. För aktiebolag skall finnas en styrelse, bestående af en eller flere ledamöter.

Styrelsen äge, i enlighet med hvad i denna lag är stadgadt, förvalta bolagets angelägenheter.

Styrelsen väljes å bolagsstämma; dock må enligt bestämmelse, som på grund af särskild lag eller författning eller efter Konungens medgifvande intagits i bolagsordningen, en eller flere ledamöter af styrelsen kunna på annat sätt utses.

Ledamot af styrelsen skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej för särskildt fall Konungen medgifver, att styrelsen må till viss del, ej öfverstigande

54. Nothing may be paid to the shareholders, otherwise than in consequence of a reduction of the share capital in accordance with the provisions of § 49 or 59, other than the profit which is found to be available according to the drawn-up balance-sheet for the preceding year, to the extent to which the profit has not to be set aside for the reserve fund. If a distribution of profits is decided on and carried out contrary to what is provided by law or to the provisions of the statutes (articles of association) of the company, those persons who have profited by such distribution shall be liable to restore the dividends received; and further those persons who took part in the decision shall be jointly and severally liable for the deficit which may result on the restitution.

55. The general meeting may not dispose of the profits or other property of the company for purposes which are obviously foreign to the operations of the company; the meeting is, however, at liberty to employ for the good of the public in general, or for purposes equivalent thereto, property which is of minor importance having regard to the position of the company.

It is incumbent on the general meeting to decide whether and to what extent the profit which, according to § 54, par. 1, may be distributed in dividends, shall be employed in that way.

If the statutes (articles of association) of the company contain provisions which differ from what has been enacted above in par. 2, these provisions shall apply.

56. Besides the provisions of the Ordinance relating to commercial books and commercial accounts, the following rules shall apply as to the drawing up of the balance-sheet of a company: 1. the assets of a company may not be estimated at an amount either in excess of their real value or higher than that which corresponds to the cost of their acquisition or production; — 2. other objects than such as are intended to be permanently used by the company may, however, be estimated at an amount higher than that which corresponds to the cost of their acquisition or production, when special circumstances can be considered as affording sufficient grounds for such a course, and these circumstances are fully indicated in the balance-sheet; — 3. doubtful claims shall be entered only for the amount which it is calculated that the company will be able to recover, and bad debts shall be written off; — 4. objects intended to be permanently used by the company may, notwithstanding the provision of No. 1, be estimated at an amount corresponding to the cost of acquisition or production of such objects, although their real value is less than that amount. In such case, however, there shall every year be deducted in respect of such objects the amount which corresponds to the decrease in the value of the objects resulting from age or wear or other similar cause. Instead of such deduction a corresponding amount may be set aside for a special renewal fund. Such a fund may not be reduced otherwise than by a deduction corresponding to the reduction of the value of the objects in question; — 5. the objects referred to under No. 4 may not, in a greater measure than that which is justified by improvements made thereto, be entered at a value higher than that at which they have been entered in the preceding balance-sheet drawn up; — 6. the sums to which the share capital, reserve and renewal funds and other funds amount, shall each be separately entered in the balance-sheet amongst the debts; — 7. the expenses of the formation of the company, of its organisation or administration, or its own shares which have been acquired, may not be entered as assets; — 8. if the company owns shares issued by other companies, these shares shall be entered in the balance-sheet separately for each such company at their number and value; and, where this is feasible, the balance-sheets last drawn up of the companies last mentioned shall be annexed to the balance-sheet.

The board of directors and the signature of the firm name.

57. A joint stock company shall have a board of directors consisting of one or more members.

The board of directors shall, in conformity with the provisions of this Act, manage the affairs of the company.

The board of directors is elected by the general meeting; one or more members of the board of directors may, however, be appointed in some other manner, in pursuance of a provision which, in virtue of a special Act or Ordinance or a royal authorisation, has been adopted in the statutes (articles of association) of the company.

The members of the board of directors shall be Swedish citizens domiciled in the Kingdom, unless the King in a special case should permit that a certain portion

en tredjedel af hela antalet, bestå af medborgare i annat land eller å utrikes ort bosatta svenska medborgare.

Styrelseledamot må ej utses för längre tid än fem år. Styrelseledamot må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af bolagsstämman vald styrelseledamot, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val af ny ledamot. Utan hinder af hvad nu stadgats må dock, där bolagsordningen sådant medgifver, med valet kunna anstå till nästa ordinarie bolagsstämma, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter.

58. Styrelsen, så ock den eller de särskilda styrelseledamöter, som bemyndigats teckna bolagets firma, äge att själfva eller genom ombud ej mindre i förhållande till tredje man handla å bolagets vägnar än äfven inför domstolar och andra myndigheter företråda bolaget. Inskränkning i den befogenhet, som sålunda tillkommer styrelsen eller viss styrelseledamot, vare, i den mån ej annat följer af hvad i denna lag stadgas, utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen. Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras.

59. I förhållande till bolaget vare styrelsen och de styrelseledamöter, som, efter ty i 58 § är sagdt, äga företråda bolaget, pliktiga att i sin förvaltning af bolagets angelägenheter ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som i bolagsordningen eller af bolagsstämman eller, såvidt rörer styrelseledamot, af styrelsen meddelas.

Styrelsen eller styrelseledamot må dock ej efterkomma bolagsstämmans föreskrift, där den finnes strida mot denna lag eller bolagsordningen.

60. Bemyndigande för styrelseledamot att teckna bolagets firma må, där ej annat blifvit bestämdt i bolagsordningen eller af bolagsstämman, meddelas af styrelsen.

Ej må sådant bemyndigande meddelas af bolagsstämman, med mindre bolagsordningen innehåller stadgande i sådant afseende.

61. Är enligt bolagsordningen styrelsen beslutför, utan att samtliga ledamöter äro tillstädes, må likväl ärende, som ankommer på styrelsen, ej företagas, utan att, såvidt ske kunnat, samtliga erhållit tillfälle att deltaga i ärendets behandling.

62. Såsom styrelsens beslut gälle, där ej annorlunda är bestämdt i bolagsordningen, den mening, om hvilken vid sammanträde de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdas af ordföranden vid sammanträdet.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, s'om kan vara stridande mot bolagets. Hvad sålunda är stadgadt äge motsvarande tillämpning beträffande gäfv från bolagets sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

63. I bolagsordningen må bestämmas, att styrelsen äger bemyndiga annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma; och äge jämväl bolagsstämman tillåta styrelsen att meddela sådant bemyndigande. I fråga om den, som sålunda erhållit rätt att teckna bolagets firma, skall tillämpas hvad som enligt 58 och 59 §§ gäller beträffande styrelseledamot, som äger teckna firman.

of them, not exceeding one third of their whole number, may consist of subjects of other countries or of Swedish citizens domiciled at places abroad.

The members of the board of directors may not be appointed for a period longer than five years. Any member of the board of directors may, although the period for which he has been appointed has not expired, be removed from his office by a resolution of those who appointed him.

If a member of the board of directors elected by the general meeting resigns before the expiration of the period for which he has been elected, and if no deputy is available, it is incumbent on the other members of the board of directors to proceed without delay to the election of a new member. Notwithstanding this provision, the election, however, if the statutes (articles of association) of the company permit such a course, may be postponed until the next ordinary general meeting, provided that the board can carry on the administration with the remainder of its members.

58. The board of directors, and also the special member or members of the board of directors who have been authorised to sign the firm name of the company, may themselves or by mandatories both act on behalf of the company as regards third persons and also represent the company before tribunals and other authorities. Any limitation of the power which appertains accordingly to the board of directors or certain members thereof, shall, in so far as nothing to the contrary results from the provisions of this Act, be without effect as against third persons, unless the latter have or ought to have knowledge of the limitation. Provisions containing such restrictions may not be registered.

59. As against the company, the board of directors and those of its members who according to what is provided in § 58, may represent the company, are bound in their management of the affairs of the company, to comply with the special directions which are given in the statutes (articles of association) of the company or by the general meeting, and in so far as a member of the board of directors is concerned, by the board of directors.

The board of directors or a member of the board may not, however, comply with the directions of the general meeting, if they are found to be contrary to this Act or the statutes of the company.

60. The authorisation for a member of the board of directors to sign the firm name of the company may, if nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles of association) of the company or by the general meeting, be granted by the board of directors.

Such authorisation may not be granted by the general meeting, unless the statutes of the company contain a provision to this effect.

61. Although, according to the statutes (articles of association) of the company, the board of directors is competent to pass resolutions without all the members of the board being present, a matter which concerns the board of directors may not be dealt with, unless, as far as it has been possible, all the members of the board have had the opportunity of taking part in the deliberations on the matter.

62. If nothing has been provided to the contrary in the statutes (articles of association) of the company, that opinion shall be considered as the resolution of the board of directors to which the majority of the members voting at the meeting agree, but in the case of an equality of votes, that opinion which is supported by the chairman of the meeting.

A member of the board of directors is not entitled to take part in the deliberations on a matter concerning an agreement between himself and the company. Nor may he take part in the deliberations on a matter concerning an agreement between the company and a third person, if he is particularly interested in the matter in a manner which may be contrary to the interests of the company. This provision shall correspondingly apply to gifts on the part of the company, and also to actions or other proceedings against a member of the board of directors or a third person.

63. It may be provided in the statutes (articles of association) of the company that the board of directors shall have power to authorise persons other than the members of the board of directors to sign the firm name of the company; and the general meeting is also competent to give power to the board of directors to grant such authorisations. As regards the person who has in this manner obtained the right to sign the firm name of the company, the provisions of §§ 58 and 59 applicable to members of the board of directors who may sign the firm name shall apply.

64. Vid meddelande af rätt till firmateckning må kunna föreskrifvas, att denna rätt får utöfvas endast af flere i förening.

65. Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna bolagets firma eller ändrar styrelseledamot eller eljest någon, som, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna firman, sitt hemvist eller ändras bolagets postadress, skall styrelsen därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Vid anmälan om ändring i styrelsens sammansättning skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker ändringen.

66. Den, som äger företräda bolaget, må ej ikläda bolaget förpliktelser eller eljest förfoga öfver dess tillgångar i vidare mån än sådant enligt 55 § 1 mom. är för bolagsstämman medgifvet. Hvad sålunda är stadgadt må dock ej åberopas mot tredje man, med mindre han insett eller bort inse, att stadgandet ägt tillämpning.

67. Skriftlig handling, som utfärdas för aktiebolag, bör undertecknas med bolagets firma. Vid firmateckning skola de, som teckna firman, äfven underskrifva sina namn.

Har handlingen ej undertecknats med bolagets firma och framgår ej af dess innehåll, att den utfärdats å bolagets vägnar, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för bolaget bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

68. Angående befogenhet för styrelseledamot, så ock för den, som eljest, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna bolagets firma, att för bolaget mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl, då annat meddelande skall delgifvas bolaget.

Vill styrelsen kära till bolaget, kalle styrelsen aktieägarna till bolagsstämma för val af ombud att i den tvist föra bolagets talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit föredragen å stämman.

69. Minst en månad före den bolagsstämma, hvarom förmäles i 82 §, aflämnas styrelsen till revisorerna en af styrelsens ledamöter underskrifven förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkning samt balansräkning för det förflutna räkenskapsåret. Genom styrelsens försorg skola dessa handlingar jämte den berättelse, som enligt hvad nedan sägs skall afgifvas af revisorerna, under minst en vecka närmast före stämman hållas för aktieägarna tillgängliga i tillräckligt antal exemplar äfvensom ofördröjligen öfversändas till aktieägare, som med uppgifvande af postadress anhåller därom.

I förvaltningsberättelsen skall lämnas redogörelse för de under året verkställda afskrifningarna och grunderna därför.

70. Styrelseledamöter, som genom att öfverträda denna lag eller bolagsordningen eller eljest uppsåtligen eller af vårdslöshet tillskynda bolaget skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Angående styrelseledamöters skadeståndsansvar gentemot tredje man stadgas i 135 §.

71. Hvad i denna lag finnes stadgadt om styrelseledamot äge motsvarande tillämpning å suppleant i styrelsen.

Har suppleant utöfvat styrelseledamots befogenhet, vare den omständighet, att förutsättningen för hans inträde i styrelsen saknats, utan verkan mot en hvar, som ej visas hafva ägt kännedom därom.

Bestämmelse rörande den förutsättning, under hvilken suppleant äger utöfva styrelseledamots befogenhet, må ej registreras.

Om revision.

72. Styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skola granskas af en eller flere revisorer.

64. On the granting of the right to sign the firm name, it may be stipulated that this right shall only be exercised by several persons jointly.

65. If modifications are made in the composition of the board of directors or in regard to the right to sign the firm name of the company, or if a member of the board of directors or some other person who, individually or jointly with another person, has been authorised to sign the firm name, alters his domicile, or if the postal address of the company is altered, the board of directors shall immediately make a notification thereof for registration. The notification of a modification in the composition of the board of directors shall be accompanied by a certified transcript of the record (minutes) or other document attesting the modification.

66. A person empowered to represent the company may not contract liabilities on behalf of the company, or otherwise dispose of its property, to an extent larger than that granted according to § 55, par. 1, to the general meeting. This provision may not, however, be invoked against third persons, unless they have knowledge, or ought to have known, that the provision has been applied.

67. A written document executed for a joint stock company ought to be signed with the firm name of the company. On the signing of the firm name, those persons who sign for the company shall also append their own names.

If the document has not been signed in the firm name of the company, and if it does not result from its contents that it has been executed on behalf of the company, the persons who have signed the document, whether it is considered to be binding on the company or not, shall be jointly and severally liable for the obligations which may have been contracted by the document, as for their own debts.

68. The Code of Procedure makes provisions concerning the power of a member of the board of directors, and also of any other person who either individually or in concert with another, has been authorised to sign the firm name of the company, to receive summonses on behalf of the company; and the provisions applicable in this respect shall also apply when other communications are to be made to the company.

If the board of directors wishes to sue the company, the board shall convene the shareholders to a general meeting for the purpose of electing a representative to appear on behalf of the company in the process. A summons shall be considered as having been served, when it has been notified to the general meeting.

69. At least one month before the general meeting which is dealt with in § 82, the board of directors shall present to the auditors a report on the management signed by the members of the board of directors, together with an account of profit and loss and a balance-sheet drawn up for the preceding financial year. The board of directors shall take care that these documents, together with the report which according to what is provided below is to be presented by the auditors, are for at least one week immediately preceding the meeting kept in a sufficient number of copies at the disposal of the shareholders, and are despatched without delay to those shareholders who, with the indication of their postal address, make a request to this effect.

The report on the management shall include an account of the reductions effected during the year, and the reasons therefor.

70. Those members of the board of directors who, in contravention of the provisions of this Act or the statutes (articles of association) of the company or otherwise, deliberately or by negligence cause loss to the company, shall be jointly and severally liable for the loss.

The provisions of § 135 shall apply in so far as the responsibility of the members of the board of directors for damages to third persons is concerned.

71. The provisions of this Act in relation to members of the board of directors shall correspondingly apply to the deputies of the members of the board.

If a deputy has exercised the powers of a member of the board of directors, the fact that the conditions necessary for his becoming a member of the board do not exist, shall be without effect as against any person who is not proved to have had knowledge of the fact.

The provisions concerning the conditions on which deputies may exercise the powers of the members of the board of directors may not be registered.

Audit.

72. The management of the board of directors and the accounts of the company shall be inquired into by one or more auditors.

Revisorerna väljas å bolagsstämma; dock må i bolagsordningen kunna bestämmas, att en eller flere revisorer skola på annat sätt utses att jämte de å bolagsstämman valda deltaga i granskningen.

Till revisor må ej utses den, som är i bolagets eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor utses, må ej utgå före nästa ordinarie bolagsstämma och ej omfatta längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af bolagsstämman vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.

73. Hos Konungens befallningshafvande i länet må påkallas utseende af en revisor att med öfriga revisorer deltaga i dem åliggande granskning af styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper eller i granskning af vissa räkenskaper. Förslag härom skall väckas å bolagsstämma. Har förslaget å bolagsstämma antagits eller ock biträdts af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, åligger det styrelsen att inom en vecka hos Konungens befallningshafvande göra framställning om utseende af revisor. Underlåter styrelsen det, stånde hvarje aktieägare fritt att göra dylik framställning.

Hvad i 72 § 3 mom. och 4 mom. 2 punkten är stadgadt gälle ock om revisor, som utses af Konungens befallningshafvande; och vare sådan revisor berättigad att af bolaget erhålla skäligt arvode.

74. Styrelsen skall bereda revisor tillfälle att när som helst inventera bolagets kassa och öfriga tillgångar samt granska bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af revisor begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Vid fullgörande af sitt uppdrag hafva revisorerna att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af bolaget meddelas och ej afse inskränkning i deras i lag stadgade befogenhet eller eljest strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen.

Revisorerna skola för hvarje räkenskapsår öfver granskningen afgifva en af dem underskrifven berättelse, som skall öfverlämnas till styrelsen minst två veckor före den i 82 § nämnda bolagsstämman. Inom samma tid skola revisorerna till styrelsen återställa förvaltningsberättelsen, vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen.

Angående revisorers befogenhet att påkalla sammankallande af extra bolagsstämma stadgas i 83 §.

75. Hafva revisorer i sin berättelse eller annan handling, som framläggas å bolagsstämma, mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af dem granskats, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, bolaget ansvariga för all där af uppkommande skada, en för alla och alla för en.

Om bolagsstämma.

76. Aktieägaress rätt att deltaga i handhafvandet af bolagets angelägenheter utöfvas å bolagsstämma. Där äge, om aktiebrefven äro ställda till viss man, hvarje i aktieboken införd aktieägare, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna, rösträtt i enlighet med hvad i 79 § sägs. Äro aktiebrefven ställda till innehafvaren, tillkomme rösträtt i enlighet med hvad i nyssnämnda paragraf sägs en hvar, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna och därvid företer aktiebref eller eljest styrker sin äganderätt till aktie. I bolagsordningen må kunna stadgas, att aktieägare för att vinna rätt till deltagande i förhandlingarna skall hos styrelsen anmäla sig viss tid, högst tre dagar, före bolagsstämman. Meddelas dylikt stadgande, skall i bolagsordningen jämväl intagas bestämmelser om kungörande af ort

The auditors are elected by the general meeting; it may, however, be provided in the statutes (articles of association) of the company that one or more auditors shall be appointed in some other manner for the purpose of taking part in the examination in conjunction with the auditors elected by the general meeting.

Persons employed in the service of the company, or of a member of the board of directors, may not be appointed as auditors.

The time for which an auditor is appointed shall not expire before the next ordinary general meeting and shall not exceed a period of two years. An auditor may, although the period for which he has been appointed has not expired, be removed from his office by a resolution of those who appointed him.

If an auditor elected by the general meeting resigns before the expiration of the period for which he has been appointed, and if there is no deputy, it is incumbent on the board of directors to proceed without delay to the election of a new auditor.

73. The King's high sheriff of the county may be urged to appoint an auditor who, in conjunction with the other auditors, may take part in the examination incumbent on them of the management of the board of directors and the accounts of the company or in the examination of certain special accounts. Any proposal to this effect shall be made at the general meeting. If the proposal has been approved by the general meeting, or been adopted by shareholders representing in the aggregate at least one fifth of the whole share capital, it is incumbent on the board of directors to present a proposal to the high sheriff within a week for the appointment of an auditor. If the board omits to do so, any shareholder is at liberty to present a similar proposal.

The provisions of § 72, paragraph 3, and of the second sentence of paragraph 4, shall also apply to the auditor who is appointed by the high sheriff; and this auditor shall be entitled to obtain a reasonable remuneration from the company.

74. The board of directors shall give the auditors the opportunity at any time of drawing up an inventory of the cash and other property of the company, and of examining all the books, accounts and other documents of the company; and the information demanded by the auditors concerning the management may not be refused by the board of directors.

In fulfilling their functions the auditors shall comply with the special directions which are given to them by the company, and which do not involve any limitation of their powers as established by this Act, and are not otherwise contrary to any Law or Ordinance or the statutes (articles of association) of the company.

The auditors in respect of every financial year shall make a report signed by them concerning their examination, which shall be presented to the board of directors at least two weeks before the general meeting mentioned in § 82. The auditors shall within the same time return to the board of directors their report of the management, the account of profit and loss and the balance-sheet.

The provisions concerning the power of the auditors to urge the convening of an extraordinary general meeting are to be found in § 83.

75. If the auditors in their report, or some other document which is presented to the general meeting, have knowingly given incorrect information or designedly omitted to make observations concerning incorrect information contained in a document which has been inquired into by them, or in the fulfilment of their functions have shown negligence, those who are found guilty of any such fault shall jointly and severally be liable to the company for all damage resulting therefrom.

The general meeting.

76. The right of the shareholders to take part in the management of the affairs of the company is exercised at the general meeting. At the general meeting, if the share certificates have been issued nominatively, every shareholder entered in the register of shares who presents himself with the object of taking part in the deliberations, has a right to vote in accordance with the provisions of § 79. If the share certificates are issued to bearer, the right to vote, in accordance with the provisions of the said Article, appertains to every person who declares his intention of taking part in the deliberations and at the same time produces a share certificate or otherwise proves his right of ownership of a share. It may be provided in the statutes (articles of association) of the company that shareholders, in order to obtain the right

och tid för hållande af sådant styrelsesammanträde, som i 28 § 2 mom. 2 punkten sägs.

Vill någon själf eller genom ombud utöfva rösträtt för aktie, vare han, såframt å bolagsstämman aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af det å stämman företrädda aktiekapitalet framställt yrkande därom, pliktig att aflämna en af honom egenhändigt underskrifven försäkran, att han icke under falskt sken af köp, gäfvu eller annat aftal åtkommit aktien, utan verkligen är ägare af densamma, och att han ej heller för att kringgå i lag eller bolagsordningen meddelade bestämmelser om rösträtt förvärfvat aktien med skyldighet att åter afyttra densamma. Hvad nu är stadgadt äge ej tillämpning å den, till hvilken aktien öfvergått genom arf, giftorätt eller testamente, ej heller då den uppgifne ägaren af aktien förut å ordinarie bolagsstämma såsom ägare fört talan för samma aktie, såframt ej visas, att därefter förändring i äganderätten till aktien ägt rum.

Skall försäkran afgifvas af förmyndare eller målsman eller eljest af någon, som är satt att företräda ägaren, varde försäkran därefter lämpad.

77. Ej må någon själf eller genom ombud eller såsom ombud för annan å bolagsstämma deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Hvad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gäfvu från bolagets sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Ledamot af styrelsen må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, eller i val af revisor.

78. Å bolagsstämma skall aktieboken af styrelsen hållas tillgänglig.

Där ej annat finnes stadgadt i bolagsordningen, välje bolagsstämman själf ordförande att leda förhandlingarna.

Å stämman skall upprättas och till godkännande framläggas en förteckning öfver närvarande aktieägare och ombud för aktieägare med uppgift å det antal aktier, för hvilket en hvar af dem äger utöfva rösträtt. Sedan denna förteckning, som skall tjäna till röstlängd vid stämman, godkänts, lände densamma till efterrättelse å stämman; dock att, där stämman uppskjutes till senare dag än nästföljande söckendag, ny förteckning skall upprättas å den fortsatta stämman.

Genom styrelsens försorg skall föras protokoll öfver förhandlingarna å stämman. Protokollet, hvori nyssnämnda förteckning intages, underskrifves af ordföranden och minst en å stämman utsedd aktieägare eller ombud för aktieägare. Senast två veckor efter stämman skall protokollet genom styrelsens försorg hållas tillgängligt för aktieägarna.

79. Jämte hvad i öfrigt i denna lag är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma gälle: 1) att rösträtt ej må utöfvas för aktie, å hvilken icke fullgjorts förfallen inbetalning eller i fråga om hvilken ej, där sådant skolat ske, aflämnats i 29 § omförmäld förbindelse; — 2) att hvarje aktie, för hvilken rösträtt må utöfvas, berättigar till en röst; — 3) att frånvarande aktieägars rösträtt må utöfvas genom ombud; — 4) att ingen dock må för egna eller andras aktier utöfva rösträtt för mer än en femtedel af det å stämman företrädda aktiekapitalet; — 5) att såsam bolagets beslut gäller den mening, för hvilken de flesta rösterna afgifvas; — 6) att vid lika röstetal val afgöres genom lottning, men i andra

to take part in the deliberations, shall present themselves to the board of directors at a certain time, at the most three days before the general meeting. If such a provision is adopted, the statutes (articles of association) of the company shall also contain provisions as to the publication of the place and time for the holding of the meeting of the board of directors mentioned in the second sentence of the second paragraph of § 28.

If any person wishes to exercise the right to vote in respect of a share either himself or by means of a proxy, he shall, when at the general meeting shareholders with a total share amount of at least one tenth of the share capital represented at the meeting have made a request to this effect, be bound to produce an assurance signed by himself in person to the effect that he has not come into the possession of the share under a simulated purchase, gift or other agreement, but that he is in fact the owner of the same, and further that he has not, with the intention of evading the law or the provisions of the statutes (articles of association) of the company concerning the right to vote, acquired the share subject to the obligation of restoring the same. What is here prescribed shall not apply to a person by whom the share in question has been acquired by way of inheritance, contract of marriage or will, nor where the person indicated as owner of the share has previously at an ordinary general meeting maintained a demand as owner in respect of the same share, unless it is proved that a modification has subsequently taken place in the proprietary right to the share.

If the assurance is produced by a guardian or representative or by some other person who has been appointed to represent the owner, the assurance shall be adapted accordingly.

77. No person may, either himself or by means of a proxy or as a proxy for some other person, take part in deliberations at the general meeting on a matter concerning an agreement between himself and the company. Nor may he take part in the deliberations on a matter concerning an agreement between the company and third persons, if he is particularly interested in the matter in a manner which may be contrary to the interests of the company. These provisions shall apply correspondingly concerning gifts on the part of the company, and also concerning legal or other proceedings against himself or third persons.

A member of the board of directors may not take part in any decision concerning the discharge from liability in relation to acts of management for which he is responsible, or in the election of auditors.

78. The register of shares (share book) shall at the general meeting be kept accessible by the board of directors to those who are interested.

If nothing to the contrary is provided in the statutes (articles of association) of the company, the general meeting itself elects a chairman who conducts the deliberations.

At the general meeting a list of shareholders and proxies of shareholders present shall be drawn up and presented for approval, with an indication of the number of shares in respect of which each of them is entitled to exercise his right to vote. On the approval of this list, which shall serve as an indication of the number of votes to be given at the meeting, the same shall be observed at the meeting; if, however, the meeting is adjourned to a day subsequent to the next following business day, a new list shall be drawn up at the adjourned meeting.

It is the duty of the board of directors to have a record (minutes) drawn up of the proceedings at the meeting. The record, in which the aforesaid list shall be included, shall be signed by the chairman and at least one shareholder or proxy of a shareholder appointed at the meeting. Two weeks at the latest after the meeting, the record (minutes) shall by the direction of the board of directors be kept at the disposal of the shareholders.

79. Besides the other provisions in this Act concerning the exercise of the right to vote and the passing of resolutions at the general meeting the following regulations shall apply: 1. that the right to vote may not be exercised in respect of shares on which calls due have not been paid up, or in relation to which the engagement mentioned in § 29 has not been deposited, if this ought to have been done; — 2. that every share in respect of which the right to vote may be exercised gives a right to one vote; — 3. that the right to vote of shareholders who are absent may be exercised through proxies; — 4. that no person, however, may in respect of his own shares or those of other persons exercise the right to vote in respect of more than one fifth of

frågor den mening gäller, som biträdes af de flesta röstande, eller, om jämväl antalet röstande är lika, af stämmans ordförande.

I bolagsordningen må kunna intagas bestämmelser afvikande från hvad ofvan under 2)—6) stadgas; dock att aktieägares rättighet att utöfva rösträtt ej får inskränkas utöfver hvad under 1) är föreskrifvet, och att aktieägares rättighet att genom ombud utöfva rösträtt ej får inskränkas i vidare mån än att föreskrift må kunna meddelas därom, att till ombud må utses allenast aktieägare. Utan hinder af hvad sålunda stadgats må i händelse af aktiekapitalets ökning kunna i beslutet därom föreskrifvas, att för ny aktie icke må utöfvas rösträtt vid bestämmande af vinstutdelning, hvartill den nya aktien icke medför rätt.

Hvad ofvan under 1) stadgats utgör ej hinder för aktieägare att, under det han är förlustig sin rösträtt, med laga verkan deltaga i beslut, för hvars giltighet erfordras, att samtliga aktieägare förena sig därom.

80. Bolagsstämma skall, såframt ej annat blifvit i bolagsordningen eller af bolagsstämma bestämdt, sammanträda å den ort, där styrelsen har sitt säte.

Styrelsen har att, på sätt bolagsordningen föreskrifver, kalla aktieägarna till bolagsstämma. Föreskrifna kallelseåtgärder skola vara vidtagna senast två veckor före ordinarie stämma och senast en vecka före extra stämma. Där för giltighet af beslut erfordras, att det fattas å två på hvarandra följande stämmor, må kallelse till andra stämman ej ske, innan den första hållits. Kallelse till andra stämman skall, såframt för beslutets giltighet erfordras, att det å denna stämma biträdes af samtliga röstande, jämväl, där så ske kan, försändas i rekommenderadt bref till hvarje aktieägare.

81. Under en vecka närmast före ordinarie bolagsstämma skall förteckning öfver de ärenden, som därvid skola förekomma, genom styrelsens försorg hållas tillgänglig för aktieägarna äfvensom ofördröjligen öfversändas till aktieägare, som med uppgifvande af postadress anhåller därom.

Skall å stämman förekomma ärende, innefattande förslag till ändring af bolagsordningen, varde den föreslagna ändringen till sitt hufvudsakliga innehåll angifven i förteckningen.

Ärende, som ej varit upptaget å förteckningen, må ej vid stämman företagas till afgörande, där det ej enligt lag eller bolagsordningen skall förekomma å stämman eller omedelbart föranledes af ärende, som där skall afgöras. Utan hinder af hvad sålunda stadgats må dock å stämman kunna fattas beslut om utlysande af extra stämma för behandling af visst ärende.

Aktieägare vare berättigad att få ärende hänskjutet till pröfning å stämman, såframt han hos styrelsen framställer yrkande därom minst tio dagar före stämman.

82. Inom åtta månader efter utgången af hvarje räkenskapsår skall hållas ordinarie bolagsstämma, å hvilken styrelsen har att framlägga sin förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för det förflutna året tillika med revisorernas berättelse.

83. Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla aktieägarna till extra bolagsstämma.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna själfva utlysa bolagsstämma. Äro ej samtliga revisorer ense om stämmas utlysande, gälle den mening,

the share capital represented at the meeting; — 5. that the opinion in favour of which the majority of the votes is given shall be considered a resolution of the company; — 6. that in the case of an equality of votes an election is decided by the drawing of lots, but as regards other matters the opinion prevails which is adopted by the majority of the persons voting, or, in case of an equality of the number of persons also, by the chairman of the meeting.

Provisions deviating from what is provided above under Nos. 2—6 may be inserted in the statutes (articles of association) of the company; the right of shareholders to exercise their voting powers must not, however, be limited in excess of what is provided under No. 1, and the right of shareholders to exercise their voting powers through proxies must not be limited to a greater extent than that a resolution may be passed to the effect that only shareholders may be appointed as proxies. Notwithstanding these provisions, it may, in the event of an increase of the share capital, be provided in the resolution relating thereto, that in respect of new shares the right to vote may not be exercised in respect of resolutions as to the distribution of profits in which the new shares have no right to participate.

The above provision under No. 1 does not prevent a shareholder, during the time his right to vote is suspended, from taking part with legal effect in resolutions for the validity of which the unanimity of all the shareholders is required.

80. The general meeting shall assemble at the place where the board of directors has its seat, unless the contrary has been prescribed by the statutes (articles of association) of the company or by the general meeting.

It is incumbent on the board of directors to convene the shareholders to the general meeting in the manner prescribed by the statutes (articles of association) of the company. The measures prescribed for the convening of shareholders shall be carried out within two weeks at the latest before an ordinary meeting, and within one week at the latest before an extraordinary meeting. If it is required for the validity of a resolution that it be passed at two consecutive meetings, the convening of the second meeting may not take place until the first has been held. The notice convening the second meeting, where it is required for the validity of the resolution that at this meeting it should be acceded to by all the persons voting, shall also, when it is feasible, be sent in registered letters to all the shareholders.

81. During one week immediately preceding the ordinary general meeting an agenda of the matters to be dealt with at the meeting shall, by the direction of the board of directors, be kept at the disposal of the shareholders and also be forthwith sent to those shareholders who, with the indication of their postal addresses, make a request to this effect.

If matters are to be dealt with at the meeting which have in view the modification of the statutes (articles) of the company, the essential parts of the modification proposed shall be mentioned in the agenda.

Matters which have not been included in the agenda may not be decided on at the meeting, if according to law or the statutes (articles) of the company they may not be submitted to the meeting, or if they are not directly occasioned by matters to be settled at the meeting. Notwithstanding this provision, resolutions may be passed at the meeting in relation to the convening of extraordinary meetings for the purpose of dealing with particular matters.

A shareholder is entitled to have a matter referred to the meeting for examination, provided that he presents a request to this effect to the board of directors at least ten days before the meeting.

82. Within eight months after the expiration of every financial year, the ordinary general meeting shall be held, at which the board of directors shall present the report on its management, together with the account of profit and loss and the balance-sheet of the preceding year, along with the report of the auditors.

83. The board of directors may convene the shareholders to an extraordinary general meeting whenever it considers it convenient.

The auditors may, if their inquiries occasion such a proceeding, present a written demand, with an indication of the reasons, that the board of directors shall convene an extraordinary general meeting to be held as soon as possible, subject to the observance of the time prescribed for publishing the notice convening the meeting. If the board of directors does not comply with such a demand within a week, the

hvarom de fleste förena sig, eller vid lika röstetal deras mening, som anse extra stämma ej böra hållas.

Extra bolagsstämma skall ock af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet eller den mindre del däraf, som kan vara bestämd i bolagsordningen.

Vid extra bolagsstämma må ej till afgörande företagas ärende, som ej varit angifvet i kallelsen till stämman. Är fråga om ändring af bolagsordningen, skall den föreslagna ändringen till sitt hufvudsakliga innehåll angifvas i kallelsen.

84. Underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla aktieägarna till ordinarie bolagsstämma, eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, hvarom i 83 § 3 mom. är sagdt, utlyst bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske, har magistrat eller kronofogde i orten att på anmälan af aktieägare ofördröjligen utlysa bolagsstämma.

85. Å den bolagsstämma, som i 82 § afses, skall balansräkningen med de rättelser och tillägg, som må finnas erforderliga, fastställas äfvensom frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid förvaltningsberättelsen omfattar företagas till afgörande.

Med balansräkningens fastställande eller med frågan om ansvarsfrihets beviljande skall dock anstå till fortsatt stämma å viss dag minst fyra och högst åtta veckor därefter, i fall så påfordras af aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet. Utöfver nämnda tid vare ej uppskof medgifvet.

Styrelsen vare pliktig att å den i denna paragraf afsedda stämma, i den mån sådant af aktieägare äskas och kan ske utan förfång för bolaget, meddela till buds stående närmare upplysningar angående förhållanden, som kunna inverka på bedömandet af värdet å bolagets tillgångar och af dess ställning i öfrigt.

Sist en månad efter det balansräkningen blifvit fastställd skall densamma jämte styrelsens förvaltningsberättelse samt vinst- och förlusträkningen genom styrelsens försorg afsändas till registreringsmyndigheten.

Om talan emot styrelse, stiftare eller revisorer.

86. Ansvarsfrihet må ej anses vara styrelsen beviljad, såframt aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, röstat däremot.

Äro aktiebrefven ställda till viss man, må dock, där den eller de, som röstat mot ansvarsfrihets beviljande, äro i minoriteten, i ofvannämnda aktiebelopp ej inräknas aktie, som aktieägare bekommit annorledes än genom arf, giftorätt eller testamente, utan så är, att han sedan minst sex månader före den stämma, där förvaltningsberättelsen framlades, varit i aktieboken införd såsom ägare af aktien.

Varder talan å förvaltningen under den tid förvaltningsberättelsen omfattar ej anställd inom sex månader från det berättelsen framlades å bolagsstämma, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad.

Utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats, må sådan talan å förvaltningen, som grundas därpå, att styrelseledamot begått brottslig handling, kunna mot honom anställas, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen afsett äfven den handling.

87. Har å bolagsstämma, där styrelsens förvaltningsberättelse framlagts, eller å sådan fortsatt stämma, som i 85 § sägs, ansvarsfrihet ej blifvit beviljad, äge aktieägare med aktiebelopp, hvarom stadgas i 86 § 1 och 2 mom., å bolagets vägnar

auditors may themselves publish the notice convening the meeting. If all the auditors do not agree as to the convening of the meeting, the opinion of the majority shall prevail, or, in case they are equally divided, the opinion of those who think that an extraordinary meeting ought not to be held.

An extraordinary general meeting shall also be convened by the board of directors, when it is demanded in writing for an indicated purpose by shareholders with a total number of shares amounting to at least one tenth of the entire share capital or the lesser part thereof which may have been fixed in the statutes (articles) of the company.

Such matters may not be dealt with at an extraordinary general meeting as have not been indicated in the notice convening the meeting. If there is a question of modifying the statutes of the company, the essential parts of the proposed modification shall be indicated in the notice convening the meeting.

84. If the board of directors omits to convene the shareholders to the ordinary general meeting in the manner prescribed, or if the board has not within two weeks at the latest after the demand which is mentioned in § 83, par. 3, convened the meeting to be held as soon as possible, subject to the observance of the time prescribed for publishing the notice convening the meeting, the magistrate or the Crown bailiff of the place shall, at the request of the shareholders, immediately publish the notice convening the meeting.

85. At the general meeting referred to in § 82, the balance-sheet, with the corrections and additions which may be found necessary, shall be settled, and also the question of granting to the board of directors a discharge from liability in respect of the period comprised in the report on the management.

The settlement of the balance-sheet, or the question of granting a discharge from liability, shall, however, be adjourned to a subsequent meeting to be held on a certain day not less than four nor more than eight weeks afterwards in case such a course is demanded by shareholders with shares amounting to at least one tenth of the whole share capital. Beyond the time mentioned no adjournment may be granted.

It is incumbent on the board of directors, at the meeting referred to in this Article, to the extent in which such a course is demanded by shareholders and may be effected without detriment to the company, to give any further information available concerning circumstances that may affect the appreciation of the value of the company's property and its position in other respects.

Within one month at the latest after the balance-sheet has been settled, it shall, together with the report on the management of the board of directors and the account of profit and loss be sent by the direction of the board of directors to the Registration Authority.

Concerning redress against the board of directors, founders or auditors.

86. The discharge from liability may not be considered as having been granted to the board of directors when shareholders with shares amounting to at least one fifth of the entire share capital have voted against the discharge.

If the share certificates are issued nominatively, and if the person or persons who have voted against the granting of the discharge from liability are in a minority, there may not, however, be included in calculating the said amount shares which shareholders have acquired otherwise than by inheritance, a marriage contract or a will, unless the shareholders in question, at least six months before the meeting at which the report on the management is presented, have been entered in the register of shares (share-book) as owners of the shares.

If proceedings against the management carried on during the period comprised in the report on the management are not instituted within six months from the day on which the report was submitted to the general meeting, the discharge from liability shall be considered as having been granted to the board of directors.

Notwithstanding that the discharge from liability has been granted, proceedings against a member of the board of directors which are based on the fact that he has committed a criminal act may be instituted, unless the discharge from liability obviously comprised also this act.

87. If, at the general meeting to which the report of the board of directors on the management has been submitted, or at such a subsequent meeting as is referred to in § 85, the discharge from liability has not been granted, shareholders

föra talan å förvaltningen. Samma lag vare i fråga om anställande af sådan talan å förvaltningen, som enligt 86 § 4 mom. må anställas utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats.

Sedan talan blifvit anställd, må den omständigheten, att en eller flere af de aktieägare, som anställt talan, afstått från fullföljd af densamma, ej utgöra hinder för de öfriga att fullfölja talan, ändå att dessas sammanlagda aktiebelopp är mindre än här ofvan sagts.

88. Aktieägare, som enligt 87 § anställt talan å styrelsens förvaltning, svare för rättegångskostnaderna, dock med rätt att af bolaget erhålla ersättning i den mån kostnaderna täckas af hvad genom rättegången kommit bolaget till godo.

89. Har förslag om anställande af talan mot stiftare enligt 24 § eller mot revisorer enligt 75 § ej antagits å bolagsstämma, vare i fråga om aktieägars rätt att å bolagets vägnar föra sådan talan lag, som i 87 och 88 §§ sägs; dock vare rätten att föra talan mot stiftare ej beroende däraf, att aktieägare viss tid varit i aktieboken införd såsom ägare till sina aktier.

Talan må ej anställas mot stiftare, sedan två år förflutit efter bolagets registrering, eller mot revisorer, sedan två år förflutit från det revisorernas berättelse framlades å bolagsstämma, utan så är, att talan grundas därpå, att brottslig handling blifvit begången.

90. Afträdes aktiebolags egendom till konkurs, som börjar inom två år från det förvaltningsberättelsen framlades å bolagsstämma, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, anställa klander å förvaltningen för det räkenskapsår berättelsen afser.

Inträffar konkurs inom två år från det bolaget registrerades, stånde konkursboet öppet att mot stiftare anställa talan enligt 24 §. Kommer bolaget i konkurs inom två år från det revisorernas berättelse framlades å bolagsstämma, äge konkursboet mot dem anställa sådan talan, som omförmäles i 75 §.

Talan, hvarom ofvan i denna paragraf sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställelsedagen eller, där tiden för talans anställande af bolaget då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Om ändring af bolagsordningen och vissa andra fall, då särskild röstpluralitet å bolagsstämma erfordras.

91. Beslut, som innefattar sådan ändring af bolagsordningen, att rättsförhållandet mellan redan utgifna aktier rubbas, eller att förbehåll, som i 52 § sägs, i bolagsordningen intagas, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om grunderna för utföfvande af rösträtt och för fattande af beslut å bolagsstämma eller om användande af bolagets vinst eller af bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning, så ock beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 138 § sägs, eller att tiden för bolagets bestånd förlänges, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträds af samtliga röstande och dessa tillika företrädit minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om föremålet för bolagets verksamhet vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordi-

with shares representing the amount of capital referred to in § 86, paragraphs 1 and 2, are entitled on behalf of the company to institute proceedings against the management. The same provisions shall apply to the institution of such proceedings against the management as may be instituted in accordance with § 86, par. 4, notwithstanding that a discharge from liability has been granted.

When the proceedings have been instituted, the fact that one or more of those shareholders who have instituted them have abstained from following them up, shall not prevent the other shareholders from continuing the proceedings, although the total capital represented by these shareholders is less than that indicated above.

88. Shareholders who, in conformity with § 87, have instituted proceedings against the management of the board of directors, are answerable for the costs of the process, with the right, however, of obtaining reimbursement from the company to the extent to which the costs are covered by what has accrued to the company in consequence of the proceedings.

89. If a proposal respecting the institution of proceedings against founders in accordance with § 24, or against auditors in accordance with § 75, has not been adopted by the general meeting, the provisions of §§ 87 and 88 shall apply to questions concerning the right of shareholders to institute such proceedings on behalf of the company; the right to institute proceedings against founders shall, however, be independent of the question whether shareholders have been entered for a certain time in the register of shares as owners of their shares.

Proceedings may not be instituted against founders when two years have elapsed since the registration of the company, nor against auditors when two years have elapsed from the time when the report of the auditors was submitted to the general meeting, unless the proceedings are based on the commission of a criminal act.

90. If a joint stock company is subjected to administration in bankruptcy within two years from the day on which the report on the management was submitted to the general meeting, the bankruptcy estate is entitled, although the discharge from liability has been granted to the board of directors, to institute an action respecting the management during the financial year which the report refers to.

If bankruptcy occurs within two years from the day on which the company was registered, the bankruptcy estate may institute proceedings against the founders in accordance with § 24. If the company is subjected to bankruptcy within two years from the day on which the report of the auditors was submitted to the general meeting, the bankruptcy estate may institute proceedings against the auditors in the manner mentioned in § 75.

The proceedings which are dealt with above in this Article shall be instituted within one month from the day fixed for the notification of claims, or, if the period for instituting the proceedings by the company has not at that time expired, before the expiration of that period. Failing this, the right to institute proceedings is prescribed.

Concerning modifications of the statutes (articles of association) of the company and certain other cases in which a special majority is required at the general meeting.

91. Resolutions involving such modifications of the statutes (articles of association) of the company as alter the legal relations between the shares already issued, or as import that a reservation mentioned in § 52 shall be inserted in the statutes, are not valid unless all the shareholders agree on the subject.

Resolutions involving modifications of the statutes in relation to the conditions for the exercise of the right to vote and for the passing of resolutions at the general meeting, or in relation to the employment of the profits of the company or the property belonging to the company at the time of its dissolution, and also resolutions involving such a modification of the statutes as the insertion of the reservation mentioned in § 138, or the prolongation of the period for the existence of the company, are not valid unless all the shareholders agree on the subject, or the resolutions have been passed at two consecutive general meetings, of which one at least is an ordinary meeting, and at the meeting which has been held last they have been agreed to by all the persons voting and representing at least three fourths of the entire share capital.

Resolutions involving modifications of the statutes which affect the object of the operations of the company are invalid unless all the shareholders agree on the matter, or the resolutions in question have been passed at two consecutive meetings,

narie, samt å den stämman, som sist hålles, biträds af minst tre fjärdedelar af de röstande och dessa tillika företrädit minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet. I fråga om giltighet af beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att aktiekapitalet må ökas, vare, där aktier med olika rätt finnas, lag, som nu är sagdt; dock erfordras, att de röstande, som biträdt beslutet, företrädit jämväl minst tre fjärdedelar af varhje särskildt slag af aktier.

Beslut om annan ändring af bolagsordningen vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den stämman, som sist hålles, biträds af minst två tredjedelar af de röstande.

* Är för giltighet af beslut, hvarom nu är sagdt, något ytterligare villkor bestämdt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

Har i bolagsordningen intagits bestämmelse, enligt hvilken annan bestämmelse ej må ändras, utan att Konungen därtill lämnat medgifvande, må ej heller den förra bestämmelsen utan Konungens medgifvande ändras.

92. Beslut, som i 91 § 3 mom. 2 punkten afses, så ock beslut enligt samma paragrafs 4 och 5 mom. om sådan ändring af bolagsordningen, att aktier med företrädesrätt må utfärdas, skall innehålla bestämmelser om det belopp, hvartill nya aktier må utgifvas, om de rättigheter, som i förhållande till de förutvarande aktierna skola tillkomma de nya, samt om den rätt till teckning eller erhållande af nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning må tillkomma hvarje särskildt slag af aktier.

93. Där aktier med olika rätt finnas, vare beslut om aktiekapitalets nedsättning enligt 50 § ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

I fråga om giltighet af beslut om nedsättning af aktiekapitalet enligt 50 § i andra fall än ofvan i 1 mom. sägs eller om bolagets trädande i likvidation i andra fall än i 33 och 97 §§ förmäles vare lag, som i 91 § 4 och 5 mom. sägs.

94. Beslut om ändring af bolagsordningen skall af styrelsen ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett. Vid anmälan fogas, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom, där fråga är om beslut afseende sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 52 § sägs, bevis att förbehållet blifvit antecknad å hvarje bref å aktie, som detsamma afser.

Om klander af bolagsstämmobeslut.

95. Menar styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare, att beslut, som fattats å bolagsstämma, icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller bolagsordningen, äge därå tala genom stämning å bolaget inom två månader från beslutets dag eller, där bolaget då ej var registrerad, från dagen för registreringen. Försummas det, vare rätt till klandertalan öfver beslutet förlofad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 68 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omförmälda stämman inom ofvan i denna paragraf stadgad tid blifvit utlyst att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är af beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

of which one at least is an ordinary meeting, and at the meeting which was held last they were agreed to by at least three fourths of the persons voting and representing at least three fourths of the entire share capital. As regards the validity of resolutions involving modifications of the statutes to the effect that the share capital may be increased, the same rules shall apply though there are shares with different rights; it is, however, required that the persons voting who have agreed to the resolutions should represent at least three fourths of each particular kind of shares.

Resolutions involving other modifications of the statutes are invalid unless all the shareholders agree on the matter, or the resolutions have been passed at two consecutive general meetings, of which one at least is an ordinary meeting, and at the meeting which is held last they have been agreed to by at least two thirds of the persons voting.

If for the validity of resolutions which are now in question any further condition has been provided in the statutes of the company, this condition also shall apply.

If a provision has been inserted in the statutes of the company, according to which other provisions may not be modified without the King having given his consent to this effect, the former provision may not be modified without the consent of the King.

92. Resolutions referred to in the 2nd sentence of the 3rd paragraph of § 91, and also resolutions passed in conformity with paragraphs 4 and 5 of the same Article in relation to modifications of the statutes (articles of association) of the company to the effect that shares with preferential rights may be issued, shall contain provisions concerning the amount for which new shares may be issued, concerning the rights which in relation to the previous shares shall appertain to the new shares, and concerning the right of subscription or acquisition of new shares which, on the increase of the share capital, may appertain to each particular kind of shares.

93. If shares with different rights exist, resolutions in relation to the reduction of the share capital passed in conformity with § 50 are invalid, unless all the shareholders have agreed on the matter.

The provisions of § 91, paragraphs 4 and 5, shall apply to questions as to the validity of resolutions in relation to the reduction of the share capital in conformity with § 50 in other cases than that mentioned above in paragraph 1, or in relation to the entering into liquidation of the company in other cases than those mentioned in §§ 33 and 97.

94. Resolutions involving modifications of the statutes (articles of association) of the company shall be immediately notified by the board of directors for registration and may not be carried out until the registration has taken place. The notification shall be accompanied by two copies of the record (minutes) taken on the matter, the record being certified by a public notary or by the personal signatures certified by witnesses of the members of the board of directors, and also, if it is a question of resolutions having in view such a modification of the statutes as to include a reservation of the kind mentioned in § 52, by proof that the reservation has been noted on every share certificate which it concerns.

Concerning complaints against resolutions of the general meeting.

95. If the board of directors or members thereof or shareholders are of opinion that a resolution passed at a general meeting has not been brought about in a regular manner, or is otherwise contrary to this Act or the statutes (articles of association) of the company, they may institute a complaint against such resolution by summoning the company within two months from the day of the resolution, or, if the company had not then been registered, from the day of the registration. If this is not done, the right of complaint against the resolution is prescribed.

If the board of directors wishes to institute a complaint, the provisions of § 68, par. 2, shall apply; the right of the board to institute the complaint shall, however, be considered as preserved if the meeting there referred to, within the time prescribed above in this Article, has been convened to be held as soon as it can take place with the observance of the period prescribed for convening the meeting.

If the action of complaint has been brought, the tribunal, when there is ground for such a course, may order that before the final judgment is rendered in the action the resolution attacked shall not be carried out. This order, if the resolution attacked is of such a nature that it ought to be registered, shall at the instance of the tribunal or the judge immediately be notified for registration.

Domstols utslag, hvarigenom bolagsstämmobeslut upphäfts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare, som ej instämt klandertalan.

96. Har bolagsstämma bestämt arfvode åt styrelseledamot, revisor eller tjänsteman i bolaget eller eljest åt någon för fullgörande af honom meddeladt uppdrag, äge aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en femtedel af hela aktiekapitalet, där arfvodet förmenas vara för högt bestämdt, att inom två månader från beslutets dag eller, där bolaget då ej var registrerad, från dagen för registreringen hos rätten eller domaren göra ansökning om pröfning af arfvodets storlek; och äge rätten, där arfvodet uppenbarligen finnes vara bestämdt till oskäligt belopp, att efter vederbörandes hörande göra jämkning däri.

Om likvidation och upplösning.

97. Förutom i det fall, hvarom förmäles i 33 §, skall aktiebolag träda i likvidation: 1) då aktiekapitalet till två tredjedelar eller den mindre del, som kan vara bestämd i bolagsordningen, gått förloradt och ej inom tre månader, efter det bolagsstämman erhållit meddelande därom, bristen blifvit fylld; — 2) då antalet aktieägare nedgått under fem och tillräckligt antal aktieägare ej inom tre månader inträdt; — 3) då i bolagsordningen viss tid för bolagets verksamhet blifvit fastställd och denna tid gått till ända; — 4) då eljest förhållande inträffat, på grund hvaraf enligt bestämmelse i bolagsordningen bolaget skall upphöra med sin verksamhet.

98. Visar sig vid uppgörande af bokslut eller eljest, att aktiekapitalet till den del, som i 97 § under 1) sägs, gått förloradt, lämne styrelsen ofördröjligen meddelande därom å bolagsstämma.

Det åligger styrelsen att, när helst anledning yppas till antagande, att bolaget gjort förluster i den omfattning, hvarom ofvan förmäles, ofördröjligen upprätta bokslut för utrönande af bolagets ställning.

Vid förlustens beräkning skola tillgångarna upptagas till sina verkliga värden; dock att tillgångar, afsedda till stadigvarande bruk för bolaget, må, äfven om verkliga värdet är lägre, upptagas till det belopp, som motsvarar kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning med afdrag af den värdeminskning, för hvilken enligt 56 § afskrifning bort äga rum.

Underlåter styrelsen att fullgöra hvad ofvan i 1 mom. är föreskrifvet, svare styrelseledamöterna för bolagets uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

99. Finnes aktiebolag sakna till registret anmäld, behörig styrelse, vare aktieägare eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning, att bolaget må förklaras skyldigt att träda i likvidation. Kungörelse om ansökningen med uppgift om tiden, när densamma kommer att pröfvas af rätten, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i tidning inom orten. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flere syssломän att emellertid taga bolagets egendom under vård och bevaka dess angelägenheter. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten, att bolaget skall träda i likvidation, och förordne en eller flere likvidatorer att verkställa densamma.

Om förordnande af syssломän skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

100. Har bolagsstämma i enlighet med 93 § 2 mom. beslutat, att bolaget skall träda i likvidation, eller skall eljest af anledning, som i 33 eller 97 § sägs, likvidation verkställas, välje bolagsstämman en eller flere likvidatorer att verkställa likvidationen.

The decision of the tribunal by which the resolution passed by the general meeting is annulled or modified, shall also be binding as regards the shareholders who have not brought the action of complaint.

96. If the general meeting has fixed a remuneration for the members of the board of directors, auditors or employees of the company, or for some other person for carrying out duties entrusted to him, the shareholders representing a total amount of at least one fifth of the entire share capital may, if the remuneration is considered as having been too highly fixed, within two months from the date of the resolution, or, if the company had not then been registered, from the date of the registration, make an application to the tribunal or the judge for an examination of the amount of the remuneration; and the tribunal may, if the remuneration is found to have been fixed at a manifestly unreasonable amount, reduce it, after having heard the interested persons.

Concerning liquidation and dissolution.

97. In addition to the case which is dealt with in § 33, a joint stock company shall enter into liquidation: 1. when two thirds of the share capital, or the lesser amount thereof which may have been fixed in the statutes (articles of association) of the company, has been lost, and the deficit has not been covered within three months after the general meeting has been informed of the circumstance; — 2. when the number of shareholders has fallen below five and a sufficient number of shareholders has not been obtained within three months; — 3. when in the statutes of the company a certain period has been fixed for the duration of the company, and this period has expired; — 4. when some other circumstances have happened owing to which the company is to terminate its operations in accordance with its statutes.

98. If it is established by the making up of the books or otherwise that that part of the share capital which is mentioned in § 97 No. 1 has been lost, the board of directors shall immediately inform the general meeting of the occurrence.

It is incumbent on the board of directors, whenever there is occasion to suppose that the company has incurred losses to the extent mentioned above, immediately to proceed to the making up of the books with a view of ascertaining the position of the company.

For the calculation of the loss the property of the company shall be estimated at its real value; objects, however, which are intended to be used permanently by the company may, although their real value is lower, be estimated at the amount which corresponds to the cost of their acquisition or production after deduction of the decrease in value for which a reduction ought to have been made in accordance with § 56.

If the board of directors neglects to carry out the provisions of paragraph 1, the members of the board are jointly and severally liable for the obligations undertaken by the company, as for their own debts.

99. If a joint stock company has no regular board of directors notified in the register, a shareholder or creditor, and also any other person whose right may depend on some person being available who is authorised to represent the company, is entitled to make an application to the tribunal or the judge that the company may be declared bound to enter into liquidation. The publication of the application, with an indication of the time when the same is going to be examined by the tribunal, shall be drawn up by the tribunal or the judge, and at least three months before the time mentioned shall be inserted in the public newspapers, and also in the local newspaper. The tribunal or judge may also, if this is demanded, appoint one or more trustees to take charge temporarily of the property of the company and attend to its affairs. If it is established within the time fixed that the aforesaid situation continues, the tribunal declares that the company shall enter into liquidation, and appoints one or more liquidators to carry the liquidation into effect.

The appointment of trustees shall, at the instance of the tribunal or the judge, be notified for registration without delay.

100. If the general meeting, in conformity with § 93, par. 2, has decided that the company shall enter into liquidation, or if liquidation otherwise takes place in pursuance of the provisions of § 33 or 97, the general meeting appoints one or more liquidators for the purpose of carrying out the liquidation.

I bolagsordningen må kunna bestämmas, att en eller flere likvidatorer skola på annat sätt utses att jämte de af bolagsstämman valda deltaga i likvidationen.

101. Utser bolaget ej likvidatorer, ehuru sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 97 § under 1) eller 2) påkallar likvidation, svare de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande af bolagets verksamhet eller handla å dess vägnar, för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

102. Har sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 97 § under 1)—4) påkallar likvidation, och varder ej inom en månad därefter till registret, enligt hvad nedan sägs, anmaldt, att bolaget trädt i likvidation, förklare rätten, på ansökan af aktieägare eller styrelseledamot och efter bolagets hörande, att bolaget skall träda i likvidation; och förelägge rätten bolaget att inom viss tid, ej understigande en månad, utse en eller flere likvidatorer vid äfventyr, att förordnande i sådant hänseende eljest meddelas af rätten.

Har registreringsmyndigheten, enligt hvad i 125 § sägs, hos rätten tillkännagifvit, att aktiebolag jämlikt 33 § bort träda i likvidation, men att anmälan till registret om utseende af likvidator ej blifvit gjord, förordne rätten efter bolagets hörande en eller flere likvidatorer att verkställa bolagets likvidation.

103. Finnes aktiebolag, som enligt anmälan till registret trädt i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda, behöriga likvidatorer, vare aktieägare eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning om utseende af likvidatorer; och skall i öfrigt hvad i 99 § är stadgadt i tillämpliga delar lända till efter rättelse.

104. Likvidator skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej för särskildt fall Konungen medgifver, att en eller flere af likvidatorerna, dock högst en tredjedel af hela antalet, må vara medborgare i annat land eller å utrikes ort bosatta svenska medborgare.

Uppdraget att vara likvidator anses gälla intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst återkallas af den, som meddelat uppdraget.

Afgår af bolagsstämman vald likvidator, innan han fullgjort sitt uppdrag, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga likvidatorer att ofördröjligen föranstalta om val af ny likvidator.

105. Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att bolaget trädt i likvidation. Därvid skola uppgifvas

dels likvidatorernas samt, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels ock, där befogenhet att teckna bolagets firma ej skall utöfvas allenast af likvidatorerna gemensamt, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än likvidator eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Afgår likvidator eller suppleant eller utses ny sådan eller sker ändring i fråga om rätten att teckna bolagets firma eller ändrar likvidator eller suppleant eller eljest någon, som, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna firman, sitt hemvist, skall ock därom anmälan för registrering ofördröjligen göras af likvidatorerna.

Vid anmälan, att likvidator eller suppleant utsetts, skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker anmälanens riktighet, jämte bevis om tillstånd, som, efter ty i 104 § sägs, må vara af Konungen meddeladt.

106. Då likvidatorer utsetts, göre styrelsen ofördröjligen redo för sin förvaltning under den tid, för hvilken ej förut förvaltningsberättelse framlagts å bolagsstämma.

It may be provided in the statutes (articles of association) of the company that one or more liquidators shall be appointed in some other manner for the purpose of taking part in the liquidation jointly with those appointed by the general meeting.

101. If the company does not appoint liquidators, although the circumstances have occurred which according to the provisions of § 97 No. 1 or 2 necessitate liquidation, those persons who with knowledge of the circumstance take part in a resolution for the continuation of the operations of the company, or act on behalf of the company, are jointly and severally liable for obligations resulting therefrom, as for their own debts.

102. If such a circumstance has occurred as, according to the provisions of § 97 Nos. 1—4, necessitates liquidation, and if it is not within one month thereafter notified in the register, in conformity with what is provided below, that the company has entered into liquidation, the tribunal, at the request of shareholders or members of the board of directors, and after having heard the company, declares that the company shall enter into liquidation; and the tribunal orders the company within a certain time, not being less than one month, to appoint one or more liquidators, subject to the risk that in the contrary case the tribunal will take the necessary steps in this regard.

If the Registration Authority, according to the provision of § 125, has intimated to the tribunal that a joint stock company ought in conformity with § 33 to have entered into liquidation, but that the notification in the register of the appointment of a liquidator has not been made, the tribunal after having heard the company shall order that one or more liquidators shall proceed to liquidate the company.

103. If a joint stock company which, according to a notification in the register, has entered into liquidation, is subsequently found to be without regular liquidators notified in the register, shareholders or creditors, and also any other person whose right may be dependent on there being some person available who is empowered to represent the company, are entitled to make an application to the tribunal or the judge for the appointment of liquidators; and in other respects the appropriate provisions of § 99 shall apply.

104. A liquidator must be a Swedish citizen domiciled in this Kingdom, unless the King in a special case permits that one or more liquidators, not more, however, than one third of their total number, may be citizens of another country, or Swedish citizens domiciled at a place abroad.

The office of liquidator is considered as lasting until the liquidation has been closed, but he may at any time be removed by the person who appointed him.

If a liquidator appointed by the general meeting resigns before he has completed his charge, and if there is no deputy available, it is incumbent on the other liquidators immediately to proceed to the election of a new liquidator.

105. The liquidators shall without delay notify for registration that the company has entered into liquidation. There shall for this purpose be indicated:

in the first place the full names as well as the nationalities and domiciles of the liquidators and their deputies, if deputies have been appointed,

secondly, if the power to sign the firm name of the company is not to be exercised only by the liquidators jointly, what person or persons, separately or jointly, is or are to have such power.

If any other person than liquidators or deputies is to have the said power, his full name and domicile shall also be indicated.

If a liquidator or deputy resigns, or if a new liquidator or deputy is appointed, or if a change is made in relation to the right to sign the firm name of the company, or if a liquidator or deputy, or some other person who alone or jointly with another is empowered to sign the firm name, alters his domicile, a notification for registration of this fact shall also immediately be made by the liquidators.

The notification of the fact that a liquidator or a deputy has been appointed shall be accompanied by a certified transcript of the record (minutes) or some other document establishing the correctness of the notification, together with proof of the permission which, according to the provisions of § 104, may have been given by the King.

106. When the liquidators have been appointed, the board of directors shall immediately render an account of their management during the time for which a report on the management has not previously been presented to the general meeting.

Styrelsens redovisning skall af likvidatorerna ofördröjligen öfverlämnas till revisorerna, som hafva att granska densamma och däröfver inom fyra veckor afgifva skriftlig berättelse. Redovisningen jämte revisorernas berättelse framlägges af likvidatorerna, så snart ske kan, å bolagsstämma; och skall å den stämma till behandling företagas frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid redovisningen omfattar. Om behandling af denna fråga samt om rätt att tala å styrelsens förvaltning äge hvad i 85—88 och 90 §§ finnes stadgadt motsvarande tillämpning.

107. På ansökan af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af hela aktiekapitalet förordne rätten eller domaren en god man att öfva tillsyn öfver likvidatorernas förvaltning.

Likvidatorerna skola bereda gode mannen tillfälle att när som helst inventera bolagets kassa och öfriga tillgångar samt granska bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af honom begärd upplysning angående förvaltningen ej af likvidatorerna förvägras.

Gode mannen äge, när helst han finner omständigheterna det påfordra, sammankalla aktieägarna till bolagsstämma samt vare berättigad att å stämma, där han är närvarande, föra ordet.

På rätten ankomme att entlediga gode mannen och i hans ställe förordna annan.

Gode mannen är berättigad att af bolaget erhålla skäligt arvode.

När god man förordnats, skall underrättelse därom ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

108. Likvidatorerna åligger att ofördröjligen söka årsstämmning å bolagets okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder.

Där af aktieägare med aktiebelopp, som i 107 § sägs, å den stämma, å hvilken likvidatorer utses, tillkännagifves, att förordnande af god man kommer att begäras, må, intill dess fjorton dagar förflutit från stämman eller dessförinnan god man förordnats, bolagets egendom icke föryttras i annan mån än att af dess lösa egendom må försälas hvad för fortsättande af bolagets rörelse eller för undvikande af skada i följd af egendomens försämring eller förstöring oundgängligen erfordras.

Företes under likvidationens fortgång hos likvidatorerna bevis, att aktieägare med aktiebelopp, som i 107 § sägs, hos rätten eller domaren gjort ansökan om förordnande af god man, skall, intill dess fjorton dagar förflutit från det beviset hos likvidatorerna företetts eller dessförinnan god man förordnats, gälla enahanda inskränkning i rätten att föryttra bolagets egendom, som ofvan i 2 mom. sägs.

Med den inskränkning, som följer af hvad förut i denna paragraf är stadgadt, skall bolagets egendom, i den mån sådant erfordras för likvidationens verkställande och så snart det kan ske utan uppenbar skada, förvandlas i penningar.

Har god man förordnats, får bolagets egendom ej afyttras under hand utan gode mannens samtycke. Gode mannen må ej utan synnerliga skäl motsätta sig af likvidatorerna ifrågasatt försäljning.

109. Likvidatorerna hafva att sist två månader efter hvarje räkenskapsårs slut upprätta en redogörelse för sin förvaltning under året samt hålla den tillgänglig för aktieägarna.

Har likvidationen ej afslutats inom två år, skola i nästa redogörelse uppgifvas de hinder, som därför mött.

År god man förordnad, skall denne öfver redogörelsen afgifva utlåtande, som bifogas densamma.

110. Med den inskränkning, som föranledes af hvad i 108 § är stadgadt, skall om likvidators befogenhet att företräda aktiebolag och om deras rättigheter i öfrigt, så ock om deras skyldigheter gälla i tillämpliga delar hvad angående styrelse eller styrelseledamot är i denna lag stadgadt.

The account rendered by the board of directors shall be immediately handed over by the liquidators to the auditors, on whom it is incumbent to examine the account and to make a written report on the same within four weeks. The account rendered, together with the report of the auditors, shall as soon as possible be presented by the liquidators to the general meeting; and at this meeting the question of granting a discharge from liability to the board of directors in respect of the period comprised in the account comes up for discussion. With regard to the discussion on this question and to the right of attacking the management of the board of directors, the provisions of §§ 85—88 and 90 shall correspondingly apply.

107. On an application by shareholders with shares amounting together to at least one tenth of the entire share capital, the tribunal or the judge shall appoint an inspector for the purpose of supervising the management of the liquidators.

The liquidators shall give the inspector the opportunity at any time of drawing up an inventory of the company's cash and other property and of examining all the books, accounts and other documents of the company; and information demanded by him concerning the management may not be refused by the liquidators.

The inspector, whenever he is of opinion that the circumstances require it, may convene the shareholders to a general meeting, and he is entitled, if he is present, to speak at the general meeting.

The tribunal has power to dismiss the inspector and to appoint another in his place.

The inspector is entitled to receive a reasonable remuneration from the company.

When an inspector has been appointed, information of the appointment shall, at the instance of the tribunal or the judge, immediately be despatched for registration.

108. It is incumbent on the liquidators to issue a summons to the unknown creditors of the company to appear within a year, and to draw up a list of its assets and debts without delay.

If shareholders representing such an amount of capital as is mentioned in § 107, make known at the meeting at which liquidators are appointed that the appointment of an inspector will be demanded, the property of the company may not, until the expiration of fourteen days after the meeting was held, or until the inspector has been appointed, be disposed of, except that out of the movables there may be sold what is absolutely necessary for the continuation of the operations of the company and for the avoidance of loss in consequence of the deterioration or wasting of the property.

If in the course of the liquidation proof is produced to the liquidators that shareholders representing such an amount of capital as is mentioned in § 107 have made an application to the tribunal or the judge for the appointment of an inspector, the same limitation of the right to dispose of the property of the company as is mentioned above in paragraph 2, shall apply until the expiration of fourteen days from the day on which the proof was produced to the liquidators, or until an inspector is appointed.

With the limitation resulting from what has been previously provided in this Article, the property of the company shall, to the extent which is necessary for carrying out the liquidation, and as soon as this can be done without manifest damage, be converted into money.

If an inspector has been appointed, the property of the company shall not be disposed of by private contract without the consent of the inspector. The inspector may not, except for obvious reasons, oppose a sale suggested by the liquidators.

109. It is incumbent on the liquidators, at the latest two months after the close of every financial year, to draw up a report of their management during the year and keep it at the disposal of the shareholders.

If the liquidation has not been terminated within two years, the next report shall indicate the obstacles which have prevented the termination.

If an inspector has been appointed, he shall give his opinion on the report, to which such opinion shall be annexed.

110. Subject to the restriction resulting from what is provided in § 108, the provisions of this Act in relation to the board of directors or members of the board of directors shall, so far as they are appropriate, apply as to the power of the liquidators to represent the company and as to their rights in other respects and also their duties.

111. Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 67 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af handling, som å bolagets vägnar utfärdas, äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Har under handlingen ej bolagets firma tecknats på sätt, som ofvan i 1 mom. sägs, och framgår ej af handlingens innehåll såväl, att den utfärdats å bolagets vägnar, som ock att bolaget är i likvidation, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för bolaget bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

112. Sedan den i årsstämningen utsatta inställelsedag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald, skola bolagets tillgångar skiftas. Är någon del af gälden tvistig eller ej förfallen och kan förty eller af annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och återstoden skiftas.

Ej må annorledes än nu är sagdt skifte äga rum. Sker det eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse af bolagets oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som vid skiftet något uppburit, skyldig att återbära hvad han bekommit.

113. Visar likvidator uppenbarligen motvilja eller försummelse vid fullgörande af sitt uppdrag, anmåle gode mannen förhållandet hos rätten; och äge rätten, efter likvidatorns hörande, entlediga honom och utse annan i hans ställe.

114. Aktieägare vare berättigad att af bolagets behållna tillgångar bekomma hvad å hans aktier i förhållande till hela aktiekapitalet belöper.

Innehåller bolagsordningen bestämmelser, som afvika från hvad sålunda stadgats, lände de till efterrättelse.

115. Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de, så snart ske kan, å bolagsstämma framlägga redovisning för sin förvaltning.

Är god man förordnad, har han att granska redovisningen och däröfver afgifva skriftligt utlåtande, för hvilket ändamål likvidatorerna skola minst en månad före stämman till honom öfverlämna redovisningen. Utlåtandet bifogas redovisningen, då denna framlägges å stämman.

116. Åtnöjes aktieägare ej med likvidatorernas redovisning, skall han genom stämning anhängiggöra sin talan hos domstol inom ett år från den dag, då redovisningen framlades å bolagsstämma. Försummas det, hafve han förlorat sin talan.

117. Då likvidatorerna å bolagsstämma framlagt redovisning för sin förvaltning, anses bolaget upplöst; och skola likvidatorerna ofördröjligen därom göra anmälan för registrering.

Vid anmälan skall fogas bestyrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom bevis om dagen för årsstämningsens utfärdande.

118. Afträdes aktiebolags egendom till konkurs, skall underrättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen därom genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Under konkursen företrädes bolaget såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 99 § eller likvidatorer varit utsedda, af dessa. Under konkursens fortgång må dock i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän, som förordnats enligt nämnda paragraf, äfvensom utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

119. Finnes efter konkursens afslutande öfverskott för bolaget, skall likvidation verkställas, och gälle i afseende därå bestämmelserna i 100, 101, 103—105

111. During the liquidation the firm name of the company shall be signed with the addition of the words "in liquidation".

In addition, the provisions of § 67 in relation to the signing of documents executed on behalf of the company shall correspondingly apply during the liquidation of the company.

If a document has not been signed with the firm name of the company in the manner indicated above in par. 1, and if it does not result from the contents of the document that it has been executed on behalf of the company, and also that the company is in liquidation, those persons who have signed the document, whether the same is found to be binding on the company or not, shall be jointly and severally liable for the obligations contracted by the document, as for their own debts.

112. When the day fixed in the summons to appear within the year for the presentment of claims has passed, and all known debts have been paid, the assets of the company shall be distributed. If any of the debts are subject to dispute, or not due for payment, and if the payment of any such debt cannot be made for this or some other reason, the necessary amount for the payment thereof shall be retained, and the remainder distributed.

A distribution may not take place otherwise than has just been indicated. If it does so take place, or if the amount retained is found not to be sufficient for the payment of the debts, the persons who at the distribution have received anything shall in the case of the company's inability to fulfil its obligations be liable to return what they have received.

113. If a liquidator manifestly shows ill-will or negligence in the fulfilment of his office, the inspector shall report the fact to the competent tribunal; and the tribunal after having heard the liquidator may remove him and appoint another in his place.

114. The shareholders are entitled to receive out of the property retained by the company what is due to them on their shares in proportion to the whole share capital.

If the statutes (articles of association) of the company contain provisions deviating from what is thus provided, those provisions shall apply.

115. When the liquidators have completed their functions, they shall, as soon as possible, present an account of their management to the general meeting.

If an inspector has been appointed, it is incumbent on him to examine the account and to give his opinion upon the same in writing; for this purpose the liquidators, one month at least before the meeting, shall hand over their account to him. The written opinion of the inspector shall be annexed to the account of the liquidators when this is presented to the meeting.

116. If a shareholder is not satisfied with the account of the liquidators, he shall bring his complaint by a summons before the competent tribunal within a year from the day on which the account was presented to the general meeting. If this is not done, he shall lose his right of recourse to the tribunal.

117. When the liquidators have presented the account of their management to the general meeting, the company is considered dissolved; and the liquidators shall immediately make the proper notification for registration.

The notification shall be accompanied by a certified transcript of the record (minutes) which has been taken respecting the matter, as well as a certificate of the day on which the summons to appear within a year was issued.

118. If the property of the company is subjected to administration in bankruptcy, notice of the public summons shall, simultaneously with the publication of the summons, be despatched for registration at the instance of the tribunal or the judge.

During the bankruptcy the company as the bankruptcy debtor is represented by the board of directors, or, if at the commencement of the bankruptcy trustees in accordance with § 99, or liquidators, have been appointed, by the latter. In the course of the bankruptcy, a board of administration may, however, in a regular manner be appointed instead of the trustees who have been appointed in conformity with the said Article, and also new members of the board of directors or new liquidators.

119. If, after the termination of the bankruptcy, there is a surplus available in favour of the company, the liquidation shall be carried out, and the provisions

och 107—117 §§. Har ej inom en månad efter konkursens afslutande till registret anmälts, att bolaget trädt i likvidation, vare lag, som i 102 § 1 mom. sägs.

Finnes ej öfverskott, anses bolaget upplöst, då konkursen afslutats. Det åligger dem, som under konkursen sist företrädt bolaget såsom konkursgäldenär, att om bolagets sålunda skedda upplösning ofördröjligen göra anmälan till registret.

Om registrering.

120. Hos patent- och registreringsverket eller den myndighet i Stockholm, som Konungen kan komma att bestämma, skall föras aktiebolagsregister för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola för registrering anmälas, eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

121. Anmälan till registret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter för registreringen och dess kungörande. Aflämnas anmälan genom ombud, eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

Då aktiebolags registrering sökes, skall hvarje styrelseledamot och suppleant, så ock i öfrigt en hvar, som, ensam eller i förening med annan, är berättigad att teckna bolagets firma, på samma gång egenhändigt inskrifva sin namnteckning i registret eller i särskildt bihang till detta, såframt ej namnteckningen förefinnes å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sedermera sker därom, att styrelseledamot eller suppleant blifvit utsedd, eller att eljest någon, ensam eller i förening med annan, blifvit berättigad att teckna firman.

122. Har den anmälande icke iakttagit de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall stadgade, eller prövas bolagsordning eller beslut, som anmäles för registrering, icke hafva tillkommit i föreskrifven ordning eller ej stå i öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning, skall registrering vägras.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen hålla sökanden till handa eller, om han uppgifvit postadress, till honom med allmänna posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen därför.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han att, vid talans förlust, innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag däröfver anföra besvär hos Konungen.

123. Beviljas aktiebolags registrering, låte registreringsmyndigheten i registret införa: 1) dagen för bolagsordningens antagande; — 2) bolagets firma; — 3) föremålet för bolagets verksamhet; — 4) det belopp, hvartill, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, aktiekapitalet uppgår, så ock, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet; — 5) å hvilket belopp aktie skall lyda; — 6) huru stor del af aktiekapitalet blifvit, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, inbetald, samt, där ej aktierna till fullo inbetalts, inom hvilken tid återstående inbetalningen skall fullgöras; — 7) den ort, där styrelsen har sitt säte; — 8) bolagets postadress; — 9) det sätt, hvarpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom, äfvensom den tid före stämma, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna; — 10) hvarje styrelseledamots och suppleants samt, där eljest någon, ensam eller i förening med annan, är berättigad att teckna bolagets firma, dennes fullständiga namn och hemvist; — 11) där befogenhet att teckna firman ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse eller förbehåll, hvarom förmäles i 6 §, varde anmärkning om den bestämmelse eller det förbehåll gjord i registret.

of §§ 100, 101, 103—105 and 107—117 shall apply in respect thereto. If, within one month after the termination of the bankruptcy, it has not been notified in the register that the company has been subjected to liquidation, the provision of § 102, par. 1 shall apply.

If there is no surplus available, the company is considered dissolved when the bankruptcy is terminated. It is incumbent on those who during the bankruptcy last represented the company as the bankruptcy debtor immediately to make a notification to the registry of the dissolution of the company thus taking place.

Concerning registration.

120. A register for joint stock companies shall be kept at the Patents and Registration Office, or by the authority in Stockholm which the King may designate, for the purpose of recording therein those matters which according to this Act are to be notified for registration, or the recording of which in the register is or shall be otherwise prescribed.

121. The notifications to the registry shall be made in writing and be accompanied by the prescribed fees for the registration and its publication. If the notification is made by a representative, or sent by post, the signature shall be certified by witnesses.

When the registration of a joint stock company is applied for, every member of the board of directors and every deputy, and also every person who alone, or in conjunction with others, is entitled to sign the firm name of the company, shall at the same time write his signature with his own hand in the register or in a special supplement thereto, except where the signature is to be found on the notification document and has been certified by witnesses. The same proceeding shall be followed when a notification is subsequently made of the fact that a member of the board of directors or a deputy has been appointed, or that otherwise some person, either alone or in conjunction with others, has been authorised to sign the firm name.

122. The registration shall be refused if the person notifying has not observed the provisions which are found to have been enacted for each special case, or if it is established that the statutes (articles of association) of the company, or the resolution which is notified for registration, have not been adopted in the manner prescribed, or are opposed to the provisions of this Act or otherwise contrary to law or ordinances.

If the registration is refused, the Registration Authority shall immediately inform the applicant, or, if he has given his postal address, send him by the ordinary post a written communication of the decision with the grounds therefor.

If the applicant is dissatisfied with the decision, he must, on pain of losing his right of appeal, bring his appeal regarding the matter before the King by twelve o'clock on the sixtieth day from the day of the decision.

123. If the registration of the company is granted, the Registration Authority shall record in the register: 1. the day on which the statutes (articles of association) of the company were adopted; — 2. the firm name of the company; — 3. the objects of the company; — 4. the sum to which, according to the declaration of the members of the board of directors, the share capital amounts, and also, if the share capital may without modifications of the statutes of the company be fixed at a lower or higher amount, the minimum capital and the maximum capital; — 5. for what amount the shares are to be issued; — 6. how large a part of the share capital has been paid up according to the declarations of the members of the board of directors, and, if the shares have not been paid up in full, within what time the further payments are to be made; — 7. the place where the board of directors has its seat; — 8. the postal address of the company; — 9. the manner in which the general meeting is to be convened and other notices are to be communicated to the shareholders, as well as the time before the meeting within which the steps prescribed for convening the meeting are at the latest to be taken; — 10. the full name and address of every member of the board of directors and their deputies, and, if otherwise some person, either alone or in conjunction with others, is entitled to sign the firm name of the company, the full name and address of the latter; — 11. if the power to sign the firm name is not to be exercised by the board of directors alone, what person or persons, separately or jointly, is or are to have this power.

If the statutes of the company contain such a provision or reservation as is indicated in § 6, a note shall be made in the register of that provision or reservation.

Det ena exemplaret af bolagsordningen skall fördes med bevis om registreringen samt jämte hufvudskrifterna af öfriga handlingar, som ingifvits jämväl i styrkt afskrift, återställas till sökanden.

124. Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den ändring, där registrering beviljas, anmärkas i registret.

Sker registrering på grund af anmälan enligt 38, 47 eller 94 §, skall ena exemplaret af det ingifna protokollet fördes med bevis om registreringen samt jämte hufvudskrifterna af öfriga handlingar, som ingifvits jämväl i styrkt afskrift, återställas till sökanden. Sker ändring i firman, skall ny, fullständig inskrifning i registret göras.

125. Har sådant fall inträffat, att bolaget jämlikt 33 § skall träda i likvidation, varde anteckning därom gjord i registret. Anmäles ej inom en månad, att likvidator blifvit utsedd, åligger det registreringsmyndigheten att om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos rätten.

126. Hvad i aktiebolagsregistret införes, med undantag af underrättelse om konkurs, hvarom förmäles i 118 §, skall genom registreringsmyndighetens försorg ofördröjligen kungöras i allmänna tidningarna.

En samling för hela riket af hvad sålunda kungjorts skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och fördes med register för hvarje år.

I den mån nyssnämnda samling tryckes skall den öfversändas till hvarje domstol, Konungens befallningshafvande och öfverexekutor.

Anmälningsskrifter med därvid fogade handlingar skola, särskildt för hvarje bolag, förvaras såsom bilagor till aktiebolagsregistret.

127. Närmare föreskrifter om aktiebolagsregistrets förande, de i 126 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda paragraf omförmälda samling och dess öfversändande till vissa myndigheter meddelas af Konungen.

128. Företer aktiebolags registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister eller aktiebolagsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda bolaget att efter viss tid använda förstnämnda firma äfvensom åläggja bolaget det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i aktiebolagsregistret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

129. Har genom laga kraft ägande dom blifvit förklaradt, att en i registret gjord inskrifning ej bort ske, eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt, eller att eljest visst förhållande, hvarom inskrifning skett, ej föreligger, skall på begäran af någondera parten anteckning därom göras i registret. Underättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 126 § sägs.

Varder, sedan i registret gjorts anteckning om aktiebolags konkurs, af öfverrätt förklaradt, att offentlig stämning ej bort utfärdas, skall anteckningen på därom gjord ansökan afföras ur registret. Samma lag vare i fråga om anteckning rörande beslutad nedsättning af aktiekapitalet, efter ty i 50 § sägs, där ansökningen om nedsättning genom laga kraft ägande beslut afslagits eller frågan om nedsättning eljest förfallit.

130. Det, som i enlighet med denna lag blifit infördt i aktiebolagsregistret och kungjort i allmänna tidningarna, skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, där ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifva anteckadt i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva ägt vetskap därom.

One copy of the statutes of the company shall be furnished with a certificate of the registration and be returned to the applicant along with the originals of the other documents which also may have been handed in in certified copies.

124. If a modification in relation to a matter which has been recorded in the register is notified, this modification, if the registration is granted, shall be noted in the register.

If the registration takes place on the basis of a notification in accordance with §§ 38, 47 or 94, one of the copies of the record (minutes) presented shall be furnished with a certificate of the registration and, together with the originals of the other documents which also may have been handed in in certified copies, be returned to the applicant. If the firm name is modified, a new and complete inscription shall be made in the register.

125. If such an event has happened that the company according to § 33 is to enter into liquidation, a note to this effect shall be made in the register. If it is not notified within a month that a liquidator has been appointed, it is incumbent on the Registration Authority immediately to notify the competent tribunal of the circumstance.

126. The matters entered in the register of joint stock companies, with the exception of the notification of bankruptcy which is dealt with in § 118, shall at the instance of the Registration Authority be immediately published in the public newspapers.

A collection for the whole Kingdom of matters which have been published in this manner shall, at the instance of the public authorities, be printed and published from time to time and furnished with a table of contents for every year.

From time to time as the collection just mentioned is printed, it shall be sent to every tribunal, to the King's high sheriff and to the superior execution officer.

The notification papers, with the documents annexed thereto, shall be preserved separately for each company as appendices of the register of joint stock companies.

127. Detailed rules will be issued by the King concerning the keeping of the register of joint stock companies, the publications provided for in § 126, the fees for registration and publication, and the time and manner of the publication of the collection dealt with in the said Article, and for sending it to certain authorities.

128. If the registered firm name of a joint stock company presents a resemblance to a firm name previously recorded in the commercial register, the register of associations or register of joint stock companies, and if the proprietor of the latter firm is prejudiced by this circumstance, the competent tribunal may at his request prohibit the company from using the first mentioned firm name after a certain time as well as impose on the company the damages which are considered reasonable.

If for other reasons any person is of opinion that a notification made in the register of joint stock companies is detrimental to him, he may bring an action for the cancellation of the registration and for damages before the competent tribunal.

129. If it has been declared by a judgment which has become *res judicata*, that a notification entered in the register ought not to have taken place, or that a resolution which has been registered is invalid, or that otherwise a certain fact in relation to which a notification has been made does not exist, a note to this effect shall be made in the register at the request of either party. Information concerning such note shall thereupon be published in conformity with § 126.

If after a notification has been made in the register of the bankruptcy of a joint stock company, it is declared by the higher tribunal that a public summons ought not to have been issued, the notification shall, on a request being made to this effect, be struck out of the register. The same rule shall apply to notifications of resolutions passed with a view to the reduction of the share capital in accordance with § 50, if the application for the reduction has been rejected by a decision which has become *res judicata*, or if the question of the reduction has otherwise dropped.

130. That which in accordance with this Act has been recorded in the register of joint stock companies, and inserted in the public newspapers, shall be considered as having come to the knowledge of third persons, unless it results from the circumstances that they neither have had nor ought to have had knowledge thereof.

Until such publication has been made, the fact which has been or ought to have been recorded in the register may not be invoked with legal effect against persons other than those who are proved to have had knowledge thereof.

131. Företer den, som inför domstol, Konungens befallningshafvande eller öfverexekutor företräder aktiebolag, bevis utvisande, att han den dag, beviset utfärdades, enligt aktiebolagsregistret var behörig att företräda bolaget, och är det bevis ej äldre än ett år, åligger det myndigheten att ur den i 126 § omförmälda tryckta samling inhämta upplysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Hvad i sådant afseende nyssnämnda samling i den mån den kommit myndigheten tillhanda utvisar, skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

Straffbestämmelser.

132. Med böter från och med femtio till och med två tusen kronor eller fängelse straffes: 1) stiftare, som mot bättre vetande i stiftelseurkunden, i teckningslista eller i skriftlig handling, som återopas i listan eller bifogas densamma eller eljest framläggas å konstituerande stämman, meddelar oriktig uppgift; — 2) styrelseledamot eller annan, som vid anmälan till registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift; — 3) styrelseledamot, med hvars begifvande utfärdas aktiebref, hvilket utan Konungens lof är ställt till innehafvaren, eller i hvilket aktie angifves lyda å mindre belopp än i denna lag är medgifvet, eller i hvilket mot föreskriften i 26 § 2 mom. förbehåll, som där sägs, ej angifvits; — 4) styrelseledamot eller likvidator, där han mot bättre vetande i skriftlig handling, som framläggas å bolagsstämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, rörande bolagets angelägenheter meddelar oriktig uppgift eller mot bättre vetande vare sig låter i aktieboken göra anteckning i strid med bestämmelserna i 28 § 1 och 3 mom. eller underlåter ombesörja, att förändring i äganderätt till aktie varder jämlikt 28 § 1, 2 och 3 mom. antecknad i aktieboken; — 5) styrelseledamot eller likvidator, som uppsåtligen i strid med bestämmelsen i 54 § 1 punkten låter verkställa utbetalning till aktieägare; — 6) styrelseledamot, som vid upprättande af balansräkning mot bättre vetande förfar i strid med bestämmelserna i 56 §; — 7) revisor eller enligt 107 § förordnad god man, där han i berättelse eller utlåtande eller annan handling, som framläggas å stämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift rörande bolagets angelägenheter eller uppsåtligen underlåter att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af honom granskats; — 8) revisor, som, därest han insett eller bort inse, att skada däraf kunnat följa, yppar något af hvad vid granskningen af styrelsens förvaltning eller bolagets räkenskaper kommer till hans kännedom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande af hans uppdrag; — 9) en hvar, som falskeligen afgifver sådan försäkran, som omförmäles i 76 § 2 mom.

Ej må straff, som ofvan är stadgadt, tillämpas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

133. Bryter någon mot hvad i 27 eller 51 § finnes stadgadt, eller underlåter styrelseledamot i annat fall, än i 132 § under 4) afses, att iakttaga föreskrift, som är meddelad i 28 § 1, 2 och 3 mom.,

eller underlåter styrelseledamot att iakttaga föreskrift, som i 25 §, 26 § 1 mom., 28 § sista momentet, 34 §, 38 §, 40 §, 42 § 4 mom., 45 § 1 mom., 47 § sista momentet, 49 § 3 mom. 2 punkten, 50 § 2 mom. sista punkten, 65 §, 69 §, 74 § 1 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 85 § 4 mom. eller 94 § är meddelad,

eller försummar styrelseledamot vare sig att på sätt i 81 § 1 mom. stadgas hålla den där omförmälda förteckningen tillgänglig och öfversända den till aktieägare eller att, då aktieägare enligt 4 mom. i nämnda paragraf påyrkat hänskjutande af visst ärende till pröfning å bolagsstämma, låta upptaga ärendet å förteckningen,

eller bryter någon, som enligt 118 § under aktiebolags konkurs företrädte bolaget såsom konkursgäldenär, mot hvad i 119 § 2 mom. 2 punkten är stadgadt,

131. If a person who represents a joint stock company before a tribunal, the King's high sheriff or the superior execution officer, produces a certificate establishing that on the day on which the certificate was issued, he was according to the register of joint stock companies empowered to represent the company, and if the said certificate is not more than a year old, it is incumbent on the authority to search the printed collection mentioned in § 126 to ascertain whether a modification of the power of representation has been made. That which in this respect is indicated by the said collection so far it has come to the hands of the authority, shall be considered proof for the authority, as far as nothing to the contrary is established.

Penal provisions.

132. There shall be punished by fines of from fifty to two thousand kronor or imprisonment: 1. founders who knowingly give incorrect information in the deed of foundation, subscription list or a written document which is referred to in the list or annexed to the same, or otherwise produced at the constitutive meeting; — 2. a member of the board of directors or any other person who knowingly gives incorrect information for the purpose of a notification for registration; — 3. a member of the board of directors with whose consent a share certificate is issued which, without the King's authorisation, is issued to bearer, or in which the share is indicated as having been issued for an amount smaller than that which is permitted by this Act, or in which, notwithstanding the provision contained in § 26, par. 2, the reservation there mentioned has not been indicated; — 4. a member of the board of directors or a liquidator who in a written document which is presented to the general meeting or otherwise kept at the disposal of the shareholders, knowingly gives incorrect information in relation to the affairs of the company, or who knowingly either causes a note to be made in the register of shares (share book) contrary to the provisions of § 28, paragraphs 1 and 3, or omits to see that changes in the ownership of a share are recorded in the register of shares (share book) in conformity with § 28, paragraphs 1, 2 and 3; — 5. a member of the board of directors or a liquidator who intentionally causes a dividend to be paid to the shareholders contrary to the provision of § 54, par. 1; — 6. a member of the board of directors who in the drawing up of the balance sheet knowingly proceeds contrary to the provisions of § 56; — 7. an auditor or an inspector appointed according to § 107, who in a report or declaration or some other document which is presented to a general meeting, or is otherwise kept at the disposal of the shareholders, knowingly gives incorrect information concerning the affairs of the company, or designedly omits to make a remark against incorrect information contained in a document which has been examined by him; — 8. an auditor who, if he has understood or ought to have understood that damage might result from it, reveals something which comes to his knowledge in the examination of the management of the board of directors or the accounts of the company, without such revelation being necessarily required for the fulfilment of his functions; — 9. any person who falsely makes such an assurance as is dealt with in § 76, par. 2.

The punishment provided above may not be applied if the offence, according to the ordinary Criminal Law, ought to be punished more severely.

133. If any person infringes the provisions of § 27 or § 51,

or if a member of the board of directors omits in any case other than that indicated in § 132 under No. 4 to observe the provisions enacted in § 28, paragraphs 1, 2 and 3,

or if a member of the board of directors omits to observe the provisions enacted in § 25, § 26, par. 1, § 28, last paragraph, § 34, § 38, § 40, § 42, par. 4, § 45, par. 1, § 47, last paragraph, § 49, par. 3, 2nd sentence, § 50, par. 2, last sentence, § 65, § 69, § 74, par. 1, § 78, par. 1 or 4, § 85, par. 4 or § 94,

or if a member of the board of directors omits to keep the agenda mentioned in § 81, par. 1, accessible and to send it to the shareholders, in the manner there prescribed, or, when the shareholders, according to paragraph 4 of the said Article, have requested the reference of a particular matter to the general meeting for examination, omits to have the matter entered on the agenda,

or if any person who according to § 118 has represented the company as the bankrupt debtor during the bankruptcy of the company, acts in contravention of what is prescribed in § 119, par. 2, 2nd sentence,

straffes med böter från och med fem till och med fem hundra kronor.

Samma lag vare

om revisor, hvilken underlåter iakttaga föreskrift, som meddelats i 74 § 3 mom. eller 106 § 2 mom. 1 punkten,

om likvidator, som ej fullgör hvad honom enligt 105 §, 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § 1 eller 2 mom., 115 § 2 mom., eller 117 § åligger.

samt om god man, där han försummar fullgöra hvad i 109 § 3 mom. eller 115 § 2 mom. finnes stadgadt.

Förseelse mot 69 §, 74 § 1 eller 3 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 81 § 1 mom., 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § eller 115 § 2 mom., så ock styrelseledamots försummelse att å den i 81 § omförmälda förteckning upptaga ärende, hvars hänskjutande till bolagsstämma af aktieägare påyrkats enligt 4 mom. i samma paragraf, må åtalas allenast af målsägende; och skall härvid såsom målsägende anses såväl bolaget som hvarje aktieägare.

134. Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Särskilda bestämmelser.

135. Aktieägare, som genom att öfverträda denna lag eller bolagsordningen tillskynda bolaget skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller aktieägare denna lag eller bolagsordningen och tillskyndas tredje man därigenom skada, vare de, som låtit sådant komma sig till last, ansvarige för skadan, en för alla och alla för en.

136. Aktiebolag vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt bolagsordningen har sitt säte.

137. Försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering skall åtalas vid allmän underrätt i den ort, där bolagets styrelse enligt bolagsordningen har sitt säte.

138. Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare skola hänskjutas till afgörande af en eller flere skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeaftal; och gälle om påkallande af förbehållets tillämpning hvad om stämning i denna lag finnes stadgadt.

139. Om järnvägsaktiebolag och försäkringsaktiebolag, så ock om bankaktiebolag och andra aktiebolag, som hafva till ändamål att drifva lånerörelse, är särskildt stadgadt.

Genom denna lag göres ej ändring i hvad om bolag för verksamhet af visst slag eljest är i lag eller författning särskildt stadgadt.

140. Genom denna lag upphäfves lagen om aktiebolag den 28 Juni 1895.

141. Denna lag skall träda i kraft den 1 Januari 1912.

Rättigheter och skyldigheter, som uppkommit dessförrinnan, skola bedömas efter äldre lag.

Aktiebolag, som bildats, innan denna lag trädit i kraft, må registreras enligt bestämmelserna i äldre lag, men i öfrigt skall med afseende å sådant bolag denna lag lända till efterrättelse med nedan angifna undantag: 1) 25 § äger ej tillämpning; — 2) i stället för bestämmelserna i 26 § 2 mom., 27 §, 32 §, 33 §, 79 § 1 mom. under 4) och 125 § i den mån de afvika från motsvarande bestämmelser i äldre lag skola dessa senare bestämmelser äga tillämpning; — 3) med afseende å bolag, hvars ordning innehåller bestämmelser afvikande från hvad i 29, 30 eller 48 § stadgas, lände dessa bestämmelser i bolagsordningen till efterrättelse; — 4) har beslut om aktiekapitalets ökning registrerats, innan denna lag trädit i kraft, må ökningen verkställas och registreras enligt äldre lags bestämmelse; — 5) äger bolag på grund af bestämmelse i bolagsordningen rätt att inlösa egna aktier, lände den bestämmelse till efterrättelse utan hinder af hvad i 51 § stadgas; — 6) å bolag, i hvars ordning finnes

he shall be liable to punishment by fines of from five to five hundred kronor. The same provision shall apply

to any auditor who omits to observe the provision enacted in § 74, par. 3, or § 106, par. 2, 1st sentence,
to any liquidator who does not carry out what is incumbent on him according to § 105, § 106, par. 2, § 107, par. 2, § 109, par. 1 or 2, § 115, par. 2, or § 117, and to any inspector if he omits to carry out what is prescribed in § 109, par. 3 or § 115, par. 2.

Contraventions of § 69, § 74, par. 1 or 3, § 78, par. 1 or 4, § 81, par. 1, § 106, par. 2, § 107, par. 2, § 109 or § 115, par. 2, and also omissions on the part of members of the board of directors to enter on the agenda mentioned in § 81 matters the reference of which to the general meeting has been requested by the shareholders in conformity with § 4 of the same Article, may only be the subject of a prosecution by the complainant himself; and in this connection the company as well as every shareholder shall be considered complainants.

134. Fines inflicted according to this Act shall accrue to the Crown. In default of means for payment of the fines, they shall be converted to imprisonment in accordance with the general Criminal Law.

Special provisions.

135. Shareholders who, in contravening this Act or the statutes (articles of association) of the company, cause damage to the company, shall be jointly and severally responsible for the damage.

If members of the board of directors, liquidators or shareholders contravene this Act or the statutes of the company, and if damage is thereby caused to third persons, the persons who have been guilty of the contravention shall be jointly and severally responsible for the damage.

136. Joint stock companies shall, in those lawsuits in respect of which nothing to the contrary has been provided by law, be subject to the ordinary lower tribunal of the place where the board of directors has its seat in conformity with the statutes (articles of association) of the company.

137. Omissions to make notifications for registration according to the provisions of this Act shall be the subject of prosecution before the ordinary lower tribunal of the place where the board of directors has its seat in conformity with the statutes (articles of association) of the company.

138. If the statutes of the company contain a reservation to the effect that disputes between the company and the board of directors or members thereof or shareholders shall be referred for decision to one or more arbitrators, this reservation shall have the same effect as an agreement come to by way of compromise; and the provisions in this Act concerning summonses shall be applicable to requests for the application of the reservation.

139. Special provisions shall apply to joint stock railway companies and joint stock insurance companies and also to joint stock banking companies and other joint stock companies having loan transactions for their object.

This Act does not modify what is otherwise specially provided by law or Ordinance concerning associations having objects of a particular kind.

140. The Act on joint stock companies of 28th June 1895 is repealed by this Act.

141. This Act shall come into force on January 1st, 1912.

Rights and obligations previously existing shall be adjudicated on in accordance with the former law.

Joint stock companies established before this Act comes into force may be registered in accordance with the provisions of the previous law, but in other respects this Act shall apply to such companies, subject to the exceptions indicated below: 1. § 25 shall not apply; — 2. instead of the provisions of § 26, par. 2, § 27, § 32, § 33, § 79 par. 1 under No. 4 and § 125, to the extent to which they differ from the corresponding provisions of the previous law, these latter provisions shall apply; — 3. with regard to companies the statutes (articles of association) of which contain provisions differing from what is prescribed in §§ 29, 30 or 48, these provisions of their statutes shall apply; — 4. if a resolution for the increase of the share capital has been registered before this Act comes into force, the increase may be effected and registered in accordance with the provisions of the previous law; — 5. if a company on the basis of a provision of its statutes has a right to redeem its own shares,

särskildt stadgadt angående sådant förbehåll, som omförmäles i 52 §, eller om annan inskränkning i rätten att förfoga öfver aktie, skola bestämmelserna i sagda lagrum ej äga tillämpning, utan gälla därutinnan hvad bolagsordningen innehåller; — 7) har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning upptagit tillgång till högre belopp än som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning eller tillverkning, utgör bestämmelsen i 56 § under 1) ej hinder mot att fortfarande upptaga den tillgång till samma belopp som förut; — 8) har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning såsom tillgång upptagit egna aktier, utgör bestämmelsen i 56 § under 7) ej hinder mot att dessa aktier fortfarande under högst tre år upptagas såsom tillgång, dock under förutsättning, att de upptagas skilda från öfriga tillgångar; — 9) bestämmelsen i 57 § 4 mom. utgör ej hinder mot att här i riket bosatt norsk undersåte, hvilken, då lagen den 27 April 1906 angående ändrad lydelse af 40 § i lagen om aktiebolag den 28 Juni 1895 trädde i kraft, var ledamot af aktiebolags styrelse, i sådan egenskap kvarstår under den tid, för hvilken han blifvit vald; — 10) hvad i 58 § stadgas därom, att inskränkning i styrelsens eller styrelseledamots befogenhet att företräda bolaget skall vara utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen, och ej få registreras, afser ej bestämmelse i bolagsordning, att vissa utfästelser för att vara gällande skola vara undertecknade jämväl af en af Kungl. Maj:t utsedd ledamot af styrelsen; — 11) där bolag blifvit i enlighet med bestämmelse i äldre lag upplöst, skola i afseende å likvidationen bestämmelserna i samma lag lända till efterrättelse.

Skall enligt hvad ofvan stadgats i fråga om bolag, som bildats, innan denna lag trädte i kraft, äldre lags bestämmelse gälla och är i samma lag öfverträdelse af den bestämmelse belagd med straff, skall beträffande sådant bolag jämväl dylik straffbestämmelse lända till efterrättelse.

I fråga om styrelseledamot eller suppleant, som enligt äldre lag berättigats teckna aktiebolags firma, skola bestämmelserna i 58 och 59 §§ lända till efterrättelse; och skall förty inskränkning i befogenheten för den, som äger teckna bolagets firma, att företräda bolaget, ändå att inskränkningen enligt äldre lag registrerats och kungjorts, icke därigenom anses hafva kommit till tredje mans kännedom.

Det alla, som vederbör, hafva sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafva Vi dette med egen hand underskrifvit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 12 Augusti 1910.

Gustav.
(L. S.)

Albert Petersson.

III. Handelsaftal.

Kapitlet I. Om köp och byte.

Inledning.

Nedanstående lag om köp och byte af lös egendom afser endast att gifva regler för det i följd af ett köp eller byte uppkomma rättsförhållandet mellan kontrahenterna. Lagen innehåller således icke några bestämmelser om avslutande af aftal om köp och byte.

Lagen gäller såväl för köp och byte i allmänhet som ock för köp mellan köpmän.

Lag om köp och byte af lös egendom.

(Gifven Stockholms slott den 20 juni 1905.)

Vi Oscar, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes konung, göra vederligt: att vi, med riksdagen, funnit godt att, med upphäfvande af 1 kap. 2, 3, 4, 6 och 7 §§ handelsbalken äfvensom 38 § konkurslagen, förordna som följer:

the provision shall apply notwithstanding what is provided in § 51; — 6. to companies in the statutes of which there is a special provision to be found concerning such a reservation as is mentioned in § 52, or concerning other limitations of the right to dispose of shares, the provisions of the said Article shall not apply, but in that respect the provisions of the statutes of the company shall apply; — 7. if a company when this Act comes into force has included objects in the balance-sheet last examined for an amount higher than that which corresponds to the cost of their acquisition or production, the provision of § 56 under No. 1 does not prevent the continued inclusion of such objects at the same amount as that at which they have been previously included; — 8. if a company when this Act comes into force has included in the balance-sheet which was examined last its own shares as assets, the provision of § 56 under No. 7 does not prevent these shares from being continued to be included as assets for not exceeding three years, subject, however, to the condition that they are entered separately from other property; — 9. the provision of § 57, par. 4 does not prevent a Norwegian subject resident in this Kingdom who, when the Act of 27th April 1906 concerning the modified text of the Act on joint stock companies of 28th June 1895 came into force, was a member of the board of directors of a joint stock company, from remaining in this office during the period for which he has been appointed; — 10. the provision of § 58 to the effect that limitations of the powers of the board of directors or members thereof to represent the company, shall be without effect as against third persons, unless they had or ought to have had knowledge of the limitation, and may not be registered, has not in view a provision of the statutes of the company to the effect that particular promises in order to be valid must also have been signed by a member of the board of directors appointed by his Majesty; — 11. if a company has been dissolved in accordance with the provisions of the previous law, the provisions of the same law concerning the liquidation shall apply.

If, according to what has been provided above concerning companies which have been established before this Act comes into force, the provisions of the previous law apply, and if according to such law a violation of those provisions is punishable, the same penal provisions shall also apply to such companies.

As regards members of the board of directors or deputies who according to the previous law are empowered to sign the firm name of a joint stock company, the provisions of §§ 58 and 59 shall apply; and consequently the limitation of the power of the person who has a right to sign the firm name, to represent the company, although the limitation has been registered and published in accordance with the previous law, shall not for this reason be considered as having come to the knowledge of third persons.

All persons concerned shall obediently act accordingly. In testimony of which We have signed this Act by Our own hand and had it certified by Our Royal Seal. Stockholm Castle the 12th August 1910.

Gustav.
(L. S.)

Albert Petersson.

III. Commercial Contracts.

Chapter I. Of sale and barter.

Introduction.

The Act reproduced below on sale and barter of movable property only has as its object to provide rules for the legal relation arising between the contracting parties consequent on a sale or an exchange. The Act consequently contains no provisions with regard to the conclusion of contracts of sale or barter.

The Act applies both to sale and barter in general and to sales between traders.

An act concerning the sale and exchange of movable property.

(Given at Stockholm Castle the 20th June 1905.)

We Oscar, by the Grace of God, King of Sweden, Norway, the Goths and the Wends, make known: that We, in concert with the Riksdag, have found good, on the repeal of §§ 2, 3, 4, 6, and 7 of Chap. I of the Book of Commerce, as well as of § 38 of the Bankruptcy Act, to decree as follows:

Allmänna bestämmelser.

§ 1. De i denna lag gifna stadganden om säljares och köparens rättigheter och skyldigheter lände till efterrättelse, såvidt ej annat är uttryckligen öfverenskommet eller eljest må anses aftaladt eller ock följer af handelsbruk eller annan sedvänja.

Hvad i denna lag är stadgadt om köp skall i tillämpliga delar gälla i fråga om byte.

2. Betingar man sig af annan, att han skall mot vederlag i penningar något förfärdiga och ämnet därtill bestå, den beställning vare såsom köp af lös egendom ansedd, dock ej där fråga är om uppförande af hus, vattenverk eller annan byggnad.

3. Köp, som ej afser bestämdt gods utan allenast viss myckenhet af angifvet slag, kallas i denna lag leveransaftal, ehvad det skall af säljaren fullgöras genast eller först å senare tid.

Har någon sålt viss myckenhet att ur bestämdt gods uttagas, det köp vare ock under leveransaftal inbegripet.

4. Köp, som är slutet mellan köpmän i och för deras rörelse, kallas i denna lag handelsköp.

Med köpman förstås i denna lag enhvar, som, enligt hvad särskildt finnes stadgadt, är pliktig att föra handelsböcker.

Om köpeskillingens bestämmande i vissa fall.

5. Är köp slutet utan att priset blifvit bestämdt, erlägge köparen hvad säljaren fordrar, där det ej kan anses oskäligt.

6. Varder vid handelsköp räkning å godset köparen tillställd, och meddelar han ej så snart ske kan säljaren, att det i räkningen upptagna pris icke godkännes, vare han pliktig att det pris gälda, där det ej visas, att lägre pris blifvit bestämdt, eller ock det som fordrats är uppenbart orimligt.

7. Skall köpeskillingen beräknas efter godsets myckenhet, varde till grund för beräkningen lagd den myckenhet godset utgör, då faran för dess förstörelse öfvergår å köparen.

8. I de fall, då köpeskillingen skall beräknas efter godsets vikt, varde vikten af förpackning (taravikt) afräknad.

Om platsen för godsets aflämnande.

9. Godset skall aflämnas, där säljaren vid köpet hade sitt hemvist, eller, om han idkade handel eller annan rörelse och köpet därmed ägde samband, där rörelsen idkades; dock att, där godset veterligen fanns annorstädes, aflämnandet skall äga rum där det fanns.

10. Skall godset af säljaren försändas från en ort till en annan att där af köparen mottagas, vare det att anse såsom aflämnadt, då det omhändertagits af någon, som åtagit sig dess forslande från den ort, hvarifrån försändandet bör ske, eller, så framt det skall afsändas med fartyg, då det är bragt innanför dess sida.

11. Har säljaren att ombesörja godsets forslande till köparen utan att likväl försändande från en ort till en annan ifrågakommer, må ej godset anses aflämnadt, förrän det kommit i köparens besittning.

Om tiden för köpets fullgörande.

12. Är ej tid utsatt för fullgörande af hvad enligt köpet åligger säljaren eller köparen, och framgår ej af omständigheterna, att det skall verkställas utan uppskof, varde det fullgjordt vid anfordran.

13. Där viss tidrymd är utsatt, inom hvilken godset bör aflämnas, skall rätten att närmare bestämma tiden för aflämnandet tillkomma säljaren, med mindre af omständigheterna framgår, att det varit af hänsyn till köparen, som tiden ej blifvit närmare bestämd.

General provisions.

§ 1. The provisions of this Act concerning the rights and obligations of sellers and purchasers apply in so far as nothing to the contrary has been expressly agreed upon, or may be considered as having been stipulated, or results from commercial or other custom.

The provisions of this Act concerning sale, in so far as they may be applied, shall apply also to barter.

2. If one person agrees with another that the latter, against payment in money, shall produce an object and furnish the raw material therefor, such an agreement is considered as a purchase of movable property, not, however, where there is a question of building a house, constructing water works or erecting some other kind of building.

3. A sale which has not as its object specific goods, but only a certain quantity of an indicated species, is in this Act called a contract for delivery, whether the seller is to execute the contract immediately or not until some future time.

If a person has sold a certain quantity to be selected from amongst determined goods, such sale is also considered as a contract for delivery.

4. A sale which is concluded between traders in the course and for the purpose of their trade is in this Act called a commercial sale.

Any person is in this Act considered as a trader who according to special provisions is bound to keep commercial books.

How the price is fixed in certain cases.

5. If a sale has been concluded without the price having been fixed, the purchaser has to pay what the seller demands, in so far as this amount cannot be considered exorbitant.

6. If, in the case of a commercial sale, an invoice of the goods sold is sent to the purchaser, and if he does not, as soon as possible, notify the seller of his refusal to recognise the price stated in the invoice, he is bound to pay such price, unless it is proved that a lower price has been agreed upon or that the price demanded is obviously excessive.

7. If the price is to be calculated according to the quantity of the goods sold, such quantity is taken as the basis of the calculation as exists at the moment when the risk of accidental loss passes to the purchaser.

8. In those cases where the price is to be calculated according to the weight of the goods sold, the weight of the packing (tare) shall be deducted.

The place of delivery of the thing sold.

9. The thing sold shall be delivered at the place where the seller had his residence when the sale was concluded, or, if he carried on a trade or other industry and the sale was connected therewith, at the place where this industry was carried on; provided that where the thing sold was known to be at some other place, the delivery shall take place where it was found to be.

10. If the thing sold is to be sent by the seller from one place to another, to be received by the purchaser there, the thing is considered as delivered when it has been taken possession of by some person who has undertaken to transport it from the place from which it is sent, or, if it is to be sent by ship, when it has been put on board the ship.

11. If the seller is charged to send the thing sold to the purchaser without there being any question of despatching it from one place to another, the thing will not be considered as delivered, until it has come into the purchaser's possession.

The time for carrying out the sale.

12. If no time has been fixed for the fulfilment of the obligations incumbent on the seller and on the purchaser by reason of the sale, and if it does not result from the circumstances that the sale is to be carried out without delay, it must be executed on demand.

13. If a certain period of time has been fixed within which the thing sold is to be delivered, the right to fix the exact time for delivery shall appertain to the seller, unless it appears from the circumstances that the exact time was not fixed out of consideration for the purchaser.

Om rätt att innehålla godset eller köpeskillingen.

14. Säljaren vare berättigad att hålla godset inne, till dess köpeskillingen gäldas och köparen att innehålla köpeskillingen, till dess godset hålles honom till handa.

15. Skall godset försändas från den ort, där det bör aflämnas, vare säljaren ej på grund af hvad i 14 § är stadgadt berättigad att undandraga sig dess afsändande, men äge i stället hindra, att det å bestämelseorten utgifves till köparen.

16. Utfärdas i fall, som i 15 § afses, för godsets försändande fram till bestämelseorten konnossement eller ock fraktsedel, som är så inrättad, att säljaren efter dess utgifvande till köparen ej äger öfver godset förfoga, och är köpet att hänföra till handelsköp, skall godset anses såldt att betalas emot nämnda handling efter ty i 71 § sägs.

Om faran för godset.

17. Intill dess godset är aflämnadt stånde säljaren faran för att det af våda förstöres, försämrans eller minskas. Dock ligge vid köp af bestämdt gods, som skall af köparen afhämtas, faran å denne, så framt den tid är inne, då han äger påkalla godsets aflämnande, samt godset hålles redo; och vare förty köparen, änskönt godset må hafva af våda förstörts, försämrats eller minskats, pliktig att köpeskillingen gälda.

Om godsets afkastning.

18. Faller af godset afkastning förrän det skall aflämnas, den tillfalle säljaren; dock vare köparen berättigad till afkastningen, där den, efter hvad med fog kunnat beräknas, skolat först efter nämnda tid falla.

Afkastning, som faller efter det godset skolat aflämnas, tillfalle köparen, där det ej kunnat med fog beräknas, att den skolat tidigare falla.

19. Köp af aktie skall anses omfatta den utdelning, som vid köpet ännu ej förfallit till betalning, så ock den rätt till teckning af ny aktie, som åtföljer eller kan komma att åtfölja sådan aktie, som köpet afser.

20. Är köp slutet om räntebärande papper, äge köparen uppbära den ränta, som vid köpet eller, där handlingen skall å senare tid aflämnas, vid den tid var upplupen men ännu ej förfallen; och åligger köparen att jämte den för handlingen bestämda köpeskillingen gälda hvad mot sagda ränta svarar, med mindre fordringen uppenbarligen blifvit såld såsom osäker.

Om dröjsmal å säljarens sida.

21. Varder godset ej i rätt tid aflämnadt, och beror ej sådant af köparen eller af händelse, för hvilken han står faran, stånde till honom, huruvida han vill kräfva godsets aflämnande eller häfva köpet.

Var dröjsmålet af ringa betydelse för köparen, eller hade säljaren grundad anledning att sådant antaga, må ej köpet häfvas, utan så är att köparen betingat sig noggrant iakttagande af tiden för godsets aflämnande; dock skall vid handelsköp hvarje dröjsmål medföra rätt till köpets häfvande, med mindre det, som fördröjdt är, utgör allenast en ringa del af godset.

22. Skall godset aflämnas efter hand i särskilda poster, och varder någon af dem fördröjd, vare köparen ej på grund af hvad i 21 § är stadgadt berättigad att häfva köpet i vidare mån, än såvidt rörers sagda post. Kan upprepande af dröjsmålet skäligen befaras, äge köparen strax afvisa jämväl hvad senare skolat aflämnas. Stå posterna i det sammanhang, att det skulle lända köparen till förfång att delvis vidblifva köpet, må det i sin helhet häfvas.

23. Afser köpet bestämdt gods, och lider köparen skada genom dröjsmal med godsets aflämnande, njute han ersättning af säljaren, med mindre det visas, att dröjsmålet icke kan tillräknas denne såsom försummelse.

The right to retain the thing sold or the price.

14. The seller has a right to retain the thing sold until the price is paid, and the purchaser to retain the price until the thing sold is delivered to him.

15. If the thing sold is to be despatched from the place for delivery, the seller is not entitled in virtue of the provision of § 14 to refrain from sending it, but he may in lieu of this right prevent it from being handed over to the purchaser at the place of destination.

16. If in the case mentioned in § 15 a bill of lading or a way bill is issued in respect of the despatching of the thing sold to the place of destination, and the bill of lading or way bill is of such a character that the seller has no longer the right to dispose of the thing, from the time when the bill in question is handed over to the purchaser, and if the sale is a commercial sale, the thing shall be considered as sold to be paid for against the delivery of the said document in accordance with the provisions of § 71.

The risk to which the thing sold may be exposed.

17. The seller bears the risk of the accidental destruction, deterioration or diminution of the thing sold until delivery has taken place. If, however, the sale concerns a specific thing which ought to be taken away by the purchaser, and if the time has come when he is entitled to claim the delivery, and the thing is kept ready, the purchaser bears the risk and is consequently liable to pay the price, even though the thing has been accidentally destroyed, deteriorated or diminished.

The profits of the thing sold.

18. The profits which are derived from the thing sold up to the time of its delivery belong to the seller; but the purchaser is entitled to them if, according to what might reasonably be presumed, they would not arise until after delivery.

The profit which arises after the time fixed for the delivery of the thing sold belongs to the purchaser, unless there was reason to presume that it would arise before delivery.

19. The sale of a share shall be considered as including any dividend which was not due for payment at the time of the conclusion of the sale, and also the right to subscribe for new shares which appertain or will appertain to such a share as is contemplated by the sale.

20. If a sale has been concluded in respect of a chose in action bearing interest, the purchaser is entitled to the interest which is accruing but not yet due for payment at the conclusion of the sale, or, if the transfer of the chose in action is to be made at some ulterior date, at the time of the transfer; and it is incumbent on the purchaser to pay, in addition to the price stipulated for the chose in action the amount corresponding to the said interest, unless the claim has obviously been sold as doubtful.

Delay on the part of the seller.

21. If the thing sold is not delivered at the stipulated time, and the delay is not due to the conduct of the purchaser or some occurrence in regard to which he takes the risk, the purchaser can either demand the delivery of the thing or cancel the bargain.

If the delay is of minor importance to the purchaser, or if the seller is entitled to suppose it to be so, the sale may not be cancelled unless the purchaser has stipulated for an exact observance of the time for delivery; in the case of commercial sales, however, every delay shall entail the right to cancel the sale, unless only a small quantity of the goods sold has been delayed.

22. If the goods sold are to be delivered by successive instalments, and if one delivery is delayed, the purchaser is only entitled in pursuance of the provisions contained in § 21 to cancel the purchase in so far as this delivery is concerned. If a repetition of the delay is seriously to be feared, the purchaser may immediately cancel the purchase also in regard to later deliveries. If the deliveries are connected in such a manner that the partial continuation of the purchase would be prejudicial to the purchaser, it may be cancelled in its entirety.

23. If a sale concerns a specific thing, and the purchaser suffers damage by the delay in the delivery of the thing sold, he is entitled to compensation from the seller, unless it is established that the delay is not imputable to the latter as negligence.

24. Är köpet att hänföra till leveransaftal, och uppstår skada genom dröjsmål å säljarens sida, varde, ändå att dröjsmålet ej kan tillräknas säljaren såsom försummelse, skadan af honom ersatt, utan så är att han på grund af förbehåll vid köpet är från ersättningsskyldighet befriad, eller ock möjligheten att fullgöra aftalet må anses utesluten i följd af omständighet, som ej bort af säljaren vid köpets avslutande tagas i beräkning, såsom förstörelse af allt gods af det slag eller det parti köpet afser, eller krig, införselförbud eller därmed jämförlig händelse.

25. Varder, i fall då köp häfves och enligt 23 eller 24 § ersättning för skada må utgå, utredning angående skadan ej förebragt, skall ersättningen sättas till belopp, hvarmed vid den tid, då aflämnandet bort ske, priset å sådant gods, som köpet afser, må hafva öfverstigit köpeskillingen.

26. Är godset ej aflämnadt, änskönt tiden, då sådant skolat ske, är förfluten, och varder köparen af säljaren tillspord, huruvida han oansedt dröjsmålet vill mottaga godset, gifve han utan oskäligt uppehåll säljaren därom meddelande eller hafve förlorat sin rätt att kräfva godsets aflämnande. Har säljaren ej framställt förfrågan, hvarom nu är sagdt, vare köparen likväl förlustig rätten att kräfva godsets aflämnande, där han ej inom rimlig tid meddelat säljaren, att han vill den rätt utöfva.

27. Finnes, då godset kommer köparen tillhanda eller han af säljaren underättas om dess afsändande, att det är aflämnadt senare än ske bort, och vill köparen å dröjsmålet tala, gifve han säljaren därom meddelande, vid handelsköp genast och vid annat köp utan oskäligt uppehåll. Sker det ej, vare köparen all talan förlustig. Vill på grund af dröjsmålet köparen häfva köpet, meddele han det säljaren utan oskäligt uppehåll eller hafve förlorat sin rätt att köpet häfva.

Om dröjsmål å köparens sida.

28. Varder ej i rätt tid köpeskillingen erlagd eller åtgärd, hvaraf dess utbekommande må bero, af köparen viddtagen, stånde till säljaren, huruvida han vill häfva köpet eller kräfva dess fullgörande; dock må, där dröjsmålet är af ringa betydelse, köpet ej häfvas, med mindre det är att till handelsköp hänföra.

Är godset kommet i köparens besittning, hafve säljaren ej makt att häfva köpet efter ty nu är sagdt, så framt han ej därom gjort förbehåll eller godset blifvit af köparen afvisadt.

29. Är vid köp af gods, som skall aflämnas efter hand i särskilda poster, köparen pliktig att erlagga betalning särskildt för hvarje post, och inträffar i afseende å betalningen för någon post dröjsmål, som enligt 28 § första stycket kan komma i betraktande, äge säljaren häfva köpet beträffande de poster, som senare skolat aflämnas, dock ej där all anledning saknas att befara dröjsmålets upprepande.

30. Där köp af säljaren häfves efter ty här förut är sagdt, skola i fråga om hans rätt till skadeersättning de i 24 § gifna stadganden äga motsvarande tillämpning. Saknas utredning angående skadan, varde ersättningen satt till belopp, hvarmed vid den tid, då dröjsmålet inträdde, köpeskillingen må hafva öfverstigit priset å sådant gods som köpet afser.

31. Är köpeskillingen ej erlagd eller annan köparens åtgärd, som i 28 § afses, ej viddtagen, änskönt tiden, då sådant bort ske, är inne, och är ej godset kommet i köparens besittning, vare säljaren, där han af köparen tillspörjes, huruvida han oansedt dröjsmålet vill vidblifva köpet, pliktig att utan oskäligt uppehåll gifva köparen meddelande därom. Underlåtes det, hafve säljaren förlorat sin rätt att kräfva köpets fullgörande. Har köparen ej framställt förfrågan, hvarom nu sagdt är, vare säljaren likväl förlustig rätten att vidblifva köpet, där han ej inom rimlig tid meddelat köparen, att han vill den rätt utöfva.

24. If a sale is to be considered as a contract for delivery, and if damage arises owing to delay on the part of the seller, he is liable to pay compensation even though the delay is not imputable to him as negligence, unless he has stipulated for an exemption from liability to pay compensation by a clause in the contract, or the possibility of executing the contract must be considered as rendered impossible by circumstances which it was not the duty of the seller to take into consideration at the conclusion of the sale, as, for example, in the case of destruction of all the goods of the kind or the parcel which the sale concerns, or in the case of war, prohibition of importation, etc.

25. Where a sale is cancelled, and compensation has to be paid for damage in accordance with § 23 or § 24, if proof of the damage is not produced, the compensation shall be estimated at the amount by which, at the time when delivery should have taken place, the price of such goods as those forming the object of the sale exceeds the sale price.

26. If the thing sold is not delivered although the time for delivery has passed, and if the purchaser is asked by the seller whether he is willing to receive the thing notwithstanding the delay, he shall without unjustifiable delay notify the seller thereof, on pain of forfeiting his right to claim delivery of the thing sold. Even if the seller has not put the aforesaid question, the purchaser nevertheless forfeits his right to claim delivery of the thing sold, unless he has within a reasonable time informed the seller of his intention to exercise his right.

27. If it is found, at the time when the thing sold comes into the possession of the purchaser, or when he is notified of its despatch by the seller, that it has been delivered later than it ought to have been, and if the purchaser wishes to take advantage of the delay, he shall inform the seller of his intention to do so, in the case of commercial sales immediately, and in the case of other sales without unjustifiable delay. If he omits to do so, the purchaser loses all right of action for the delay. If, owing to the delay, the purchaser wishes to cancel the bargain, he must, on pain of forfeiting his right to do so, inform the seller of his intention without unjustifiable delay.

Delay on the part of the purchaser.

28. If the price is not paid in due time, or the purchaser does not in due time make such arrangements as may bring about the payment of the price, it lies with the seller either to cancel the bargain or claim its fulfilment; if the delay, however, is of minor importance, the sale may not be cancelled, unless it has the character of a commercial sale.

If the thing sold has come into the possession of the purchaser, the seller has no power to cancel the bargain according to the aforesaid provision, unless he has made a reservation to this effect or the thing in question has been rejected by the purchaser.

29. If, in case of the sale of goods which are to be delivered by successive instalments, the purchaser is bound to make payment for each delivery separately, and if with regard to the payment of any delivery such delay occurs as according to § 28, first paragraph, may be taken into consideration, the seller has a right to cancel the bargain in regard to the deliveries remaining to be effected, except where there is no occasion to fear that the delay will occur again.

30. If a sale is cancelled by the seller in pursuance of what has been said above, the provisions of § 24 shall apply correspondingly to questions relative to his right to claim damages. In default of proof of the loss, the damages are fixed at the amount by which, at the time when the delay occurred, the sale price exceeds the current price of such goods as those which formed the object of the sale.

31. If the price has not been paid, or the purchaser has omitted to make some other arrangement such as is mentioned in § 28, although the time when this ought to have taken place has expired, and if the object of the sale has not come into the possession of the purchaser, the seller, if he is asked by the purchaser whether he wishes to maintain the purchase in spite of the delay, is bound to inform the purchaser accordingly without unreasonable delay. If he omits to do so, he forfeits his right to claim the fulfilment of the bargain. Even if the purchaser has not put the aforesaid question, the seller nevertheless forfeits his right to maintain the bargain, unless he has informed the purchaser within a reasonable time of his intention to exercise this right.

32. Varder senare än ske bort köpeskillingen erlagd eller annan åtgärd, som i 28 § sägs, vidtagen, och vill säljaren utöfva den rätt till köpets häfvande, som på sådan grund må honom tillkomma, meddele han det köparen vid handelsköp genast och vid annat köp utan oskäligt uppehåll. Gör han det ej, hafve förlorat sin rätt att häfva köpet.

33. Underlåter köparen att i rätt tid afhämta eller mottaga godset, eller varder i följd af annat dröjsmål från hans sida godset ej till honom utgifvet, vare säljaren pliktig att om godset taga vård intill dess dröjsmålet upphör eller han utöfvar den rätt att häfva köpet, som enligt 28 § må honom tillkomma; dock att, där godset blifvit försändt, det ej åligger säljaren att å bestämmelseorten taga det i sin vård, med mindre där finnes någon, som äger å hans vägnar omhändertaga godset, och sådant kan ske utan väsentlig kostnad eller olägenhet.

34. Kan, i fall som i 33 § afses, säljaren ej utan väsentlig kostnad eller olägenhet fortfara med godsets vårdande, eller förfogar ej köparen öfver godset inom skälig tid efter det han blifvit därom tillsagd, äge säljaren låta det för köparens räkning säljas å offentlig auktion; gifve dock, såvidt ske kan, köparen i god tid underrättelse om tid och plats för auktionen. Kan ej försäljning sålunda ske, eller är uppenbart, att de med försäljningen förenade kostnader ej skulle kunna ur köpeskillingen utgå, äge säljaren bortskaffa godset.

35. Är gods, som säljaren enligt 33 § har att vårda, utsatt för förskämning eller snar förstörelse, eller fordrar det alltför kostsam vård, vare säljaren pliktig att låta godset för köparens räkning säljas efter ty i 34 § är sagdt.

36. Har i följd af dröjsmål å köparens sida säljaren haft kostnad för godsets vård eller annan särskild utgift, njute han af köparen ersättning; äge ock rätt att till säkerhet för den ersättning godset innehålla.

37. Varder i följd af dröjsmål från köparens sida godset ej i rätt tid aflämnadt, och låg ej faran redan tillföre å köparen, skall den å honom öfvergå, vid leveransaftal dock endast såvidt gods är för hans räkning afskildt.

Om ränta å köpeskillingen.

38. I fråga om köpares skyldighet att gälda ränta skola de i 9 kapitlet 10 § handelsbalken stadgade grunder äga tillämpning; dock att vid handelsköp, där ej viss tid för köpeskillingens gäldande är utsatt, ränta efter sex för hundra om året skall utgå från den tid godset aflämnades eller, i händelse dess aflämnande blifvit af köparen fördröjdt, från det dröjsmålet inträdde.

Om köparens obestånd.

39. Har, i fall då anstånd med köpeskillingens erläggande är medgifvet, köparen efter köpets afslutande, blifvit försatt i konkurstillstånd — eller vid utmätning funnits sakna tillgång att betala sin gäld — eller, om han är köpman, inställt sina betalningar — eller eljest funnits vara på sådant obestånd, att det måste antagas, att köpeskillingen ej varder rätteligen erlagd; — vare säljaren berättigad att, intill dess betryggande säkerhet ställes för köpeskillingens gäldande, hålla godset inne eller, där det är försändt men ej kommit i köparens besittning, hindra dess utgifvande. Är tiden för godsets aflämnande inne, och vill säljaren häfva köpet, hafve ock därtill lof, så framt ej ofördröjligen efter anmaning säkerhet ställes för köpeskillingens gäldande.

40. Har köparen kommit i konkurstillstånd, och är ej tid inne vare sig för godsets aflämnande eller för köpeskillingens erläggande, äge säljaren kräfva besked, huruvida konkursboet vill köpet tillträda. Gifves ej sådant besked utan oskäligt uppehåll, äge säljaren häfva köpet.

32. If the price is paid later than it ought to be, or if such other arrangement as is mentioned in § 28 is made too late, and if the seller wishes to exercise the right to cancel the bargain which appertains to him on such ground, he must in the case of commercial sales inform the purchaser of his intention to do so without delay, and in the case of other sales without unreasonable delay. If he omits to give such notice, he forfeits his right to cancel the bargain.

33. If the purchaser omits to take away or accept the object of the sale in due time, or if in consequence of some other delay on his part the thing sold is not delivered to him, the seller is bound to take care of the thing sold until the delay ceases or he exercises the right to cancel the bargain which according to § 28 appertains to him; but where the thing sold has been despatched, it is not incumbent on the seller to take care of it at the place of destination, unless there is some one present there who is authorised to take possession of it on his behalf and this can be effected without considerable cost or trouble.

34. If in the case provided for in § 33 the seller cannot without considerable cost or trouble continue to take care of the thing sold, or if the purchaser does not within reasonable time take possession of it after having been requested to do so, the seller may have it sold for the account of the purchaser by a public auction; it is, however, incumbent on him, in so far as it is possible, to notify the purchaser sufficiently long beforehand as to when and where the auction is going to be held. If the sale cannot be effected in this manner, or if it is obvious that the costs connected with a sale cannot be paid out of the price obtained, the seller is entitled to dispose of the thing sold.

35. If the thing sold which the seller has to take care of in accordance with § 33, is liable to deteriorate or to be quickly destroyed, or if the cost of keeping it is too heavy, it is incumbent on the seller to have it sold for the account of the purchaser in accordance with the provisions of § 34.

36. If, in consequence of the delay on the part of the purchaser, the seller has incurred expenses for keeping the thing sold or other additional expenses, he is entitled to an indemnity from the purchaser, and as security for this he has a right to retain the thing sold.

37. If owing to delay on the part of the purchaser the thing sold is not delivered at the stipulated time, and if the risk has not already passed to the purchaser, it shall devolve on him, in the case of sales for delivery, however, only in so far as goods have been set aside for his account.

Interest on the price.

38. As regards the obligation of the purchaser to pay interest, the rules prescribed by § 10 of Chapter 9 of the Book of Commerce shall apply; in the case of commercial sales, however, where no definite time has been stipulated for the payment of the price, interest shall be paid at the rate of six per cent. per annum from the time of delivery of the thing sold, or in case the delivery has been delayed by the purchaser, from the day of the commencement of the delay.

The insolvency of the purchaser.

39. If, in cases where a period of credit has been granted for payment of the price, the purchaser after the conclusion of the sale has been subjected to an administration in bankruptcy — or if, in the case of a seizure in execution, he has been found incapable of paying his debts — or if, being a trader, he has suspended his payments — or if he has been otherwise found to be so embarrassed that it must be presumed that the price will not be regularly paid; — the seller is entitled, until satisfactory security is given for the payment of the price, to retain the thing sold, or where it has been despatched but has not come into the possession of the purchaser, to prevent its delivery. If the time fixed for the delivery of the thing sold has expired, and if the seller wishes to cancel the bargain, he is also at liberty to do so, unless, immediately on a summons having been served, security is given for the payment of the price.

40. If the purchaser has been subjected to proceedings in bankruptcy, and neither the time for delivery of the thing sold nor the time for payment of the price has arrived, the seller has a right to demand information as to whether the bankruptcy creditors desire to carry out the purchase. If such information is not given without unreasonable delay, the seller may cancel the bargain.

41. Varder, efter det köparen kommit i konkurstillstånd, godset utgifvet till konkursboet, och är ej köpeskillingen erlagd, äge säljaren kräfva godset åter, med mindre boet gifver köpeskillingen ut eller, så framt den ej är till betalning förfallen, förklarar sig vilja den gälda och ställer betryggande säkerhet, där sådan af säljaren äskas.

Har boet afyttrat godset eller eljest däröfver för egen räkning förfogat, så att det ej kan återställas i väsentligen oförändradt skick, äge boet ej draga sig från köpet undan.

Om fel eller brist i godset.

42. Är bestämdt gods såldt och finnes däri fel, äge köparen häfva köpet eller fordra sådant afdrag å köpeskillingen, som mot felet svarar. Är felet att anse såsom ringa, må ej köpet häfvas, utan så är att säljaren svikligen förfarit.

Saknade godset vid köpet egenskap, som kan anses tillförsäkrad, eller har felet efter köpet uppkommit i följd af säljarens vanvård eller försummelse, eller ligger svikligt förfarande säljaren till last, vare han pliktig att ersätta köparen dennes skada.

43. Finnes fel i gods, som till fullgörande af leveransaftal aflämnats, äge köparen häfva köpet eller kräfva gillt gods; vare ock, där han ej vill sålunda afvisa godset, berättigad att fordra det afdrag å köpeskillingen, som mot felet svarar. Är felet att anse såsom ringa, må ej godset afvisas, med mindre säljaren svikligen förfarit eller ock afvetat felet å sådan tid, att han utan oskäligen kostnad eller svårighet kunnat till köpets fullgörande anskaffa felfritt gods.

Säljaren vare, ändå att felet ej kan anses bero af försummelse från hans sida, pliktig att ersätta köparen dennes skada; dock skall hvad i 24 § är för där afsedt fall stadgadt angående befrielse från ersättningsskyldighet äga motsvarande tillämpning.

44. Fråga, huruvida fel vidlåder godset, skall så framt ej felet uppkommit genom säljarens vållande, bedömas med hänsyn till godsets beskaffenhet vid den tid, då faran för dess förstörelse öfvergick på köparen.

45. Hvad i 25 § är stadgadt angående beräknande af skadeersättning, då köp häfves på grund af dröjsmål med godsets aflämnande, äge jämväl tillämpning då köp varder häfdt i följd af fel i godset.

46. Finnes, i fall då godset skall aflämnas efter hand i särskilda poster, någon af dem behäftad med fel, vare köparen ej på grund af hvad här förut är stadgadt berättigad att häfva köpet i vidare mån, än såvidt rörer sagda post. Kan det skäligen befaras, att senare poster ock skola finnas felaktiga, må jämväl dessa strax afvisas. Stå posterna i det sammanhang, att det skulle lända köparen till förfång att delvis vidblifva köpet, må det i sin helhet häfvas.

47. Har köparen före köpet undersökt godset eller utan giltig anledning undandragit sig att efterkomma anmaning därom, eller har han satts i tillfälle att före köpet undersöka prof å godset, må fel, som han vid undersökningen bort märka, ej af honom åberopas, med mindre säljaren svikligen förfarit.

48. Är gods såldt å auktion, äge köparen ej tala å fel i godset, med mindre säljaren svikligen förfarit eller godset ej motsvarar den beteckning, hvarunder det utbjudits.

Hvad nu är stadgadt äge dock ej tillämpning, där köpman låter å auktion försälja lager af handelsvaror.

49. Vill säljaren afhjälpa fel i godset eller vid leveransaftal aflämna gillt gods i stället för det, som felaktigt är, låte köparen sig med sådan rättelse nöja, där den kan äga rum, innan han enligt 21 § skulle varit berättigad att häfva köpet, och uppenbart är, att han ej skulle hafva kostnad eller olägenhet af att låta rättelsen ske; dock njute han i hvarje fall den rätt till skadeersättning, som enligt här förut gifna stadganden må honom tillkomma.

41. If the thing sold is handed over to the bankruptcy estate after the purchaser has been subjected to administration in bankruptcy, and if the price has not been paid, the seller is entitled to claim that the thing sold shall be returned to him, unless the estate pays the price or, if it is not due for payment, declares itself willing to pay it and gives sufficient security, if this is requested by the seller.

If the estate has sold the object, or has otherwise disposed of it for its own account in such a manner as to prevent it from being returned in an essentially unaltered condition, the estate is not entitled to withdraw from the bargain.

Defects or insufficiency of the thing sold.

42. If the sale concerns a specific thing, and there is a defect in it, the purchaser may cancel the sale or claim such a reduction in the price as corresponds to the defect. If the defect is to be considered as non-essential, the bargain may not be cancelled, unless the seller has acted fraudulently.

If the thing at the conclusion of the sale lacked qualities which may be considered as warranted, or if the defect after the conclusion of the sale has been caused by want of care or negligence on the part of the seller, or if the seller has acted fraudulently, he is bound to compensate the purchaser for the damage sustained by him.

43. If there is a defect in goods delivered in performance of a contract for delivery, the purchaser may cancel the bargain or demand goods in conformity with the contract; he may also, if he does not wish to reject the goods, claim a reduction in the price corresponding to the defect. If the defect is to be considered as non-essential, the goods may not be rejected, unless the seller has acted fraudulently or knew of the defect at a time when without unreasonable cost or trouble he could have procured goods free from defects for the execution of the sale.

The seller, even though the defect cannot be considered as resulting from negligence on his part, is bound to pay for the damage sustained by the purchaser; the provisions of § 24, however, relative to cases indicated there concerning exemption from the obligation to pay damages, shall apply correspondingly.

44. The question whether the thing sold has a defect shall be decided with regard to the state of the thing at the time when the risk of its destruction passed to the purchaser, provided that the defect has not been caused by the conduct of the seller.

45. The provisions of § 25 concerning the estimate of the damages where a bargain is cancelled owing to the delay in delivery of the thing sold, also apply when the sale is cancelled owing to a defect in the thing sold.

46. If it is found, in the case of goods sold to be delivered by successive instalments, that one of the deliveries is defective, the purchaser, according to the preceding provisions, may cancel the bargain only in so far as the said delivery is concerned. If it may reasonably be feared that subsequent deliveries also will be found defective, these too may immediately be rejected. If the deliveries are connected in such a manner that it would be prejudicial to the purchaser partially to maintain the purchase, it may be cancelled in its entirety.

47. If the purchaser has examined the goods sold before the conclusion of the bargain, or has omitted without sufficient reason to examine them although called upon to do so, or if he has been placed in a position to examine a sample of the goods before the conclusion of the sale, he cannot take advantage of defects which he ought to have discovered by such examination, unless the seller has acted fraudulently.

48. If the goods have been sold by auction, the purchaser cannot make any claim by reason of defects, unless the seller has acted fraudulently, or the goods do not correspond with the description under which they were offered for sale.

This provision does not, however, apply where a trader causes a stock of commercial goods to be sold by auction.

49. If the seller is willing to remedy a defect in the goods sold, or in the case of contracts for delivery, to deliver goods in conformity with the contract in lieu of the defective ones, the purchaser must accept the offer if it can be performed before he would have been entitled to cancel the bargain according to § 21, and if it is manifest that such performance would not cause him expense or inconvenience; in any case, however, he has the right to claim damages which may appertain to him according to the preceding provisions.

50. Hvad här förut är föreskrifvet om fel i godset skall i tillämpliga delar gälla, där godset ej uppgår till full myckenhet men, efter hvad köparen måste antaga, är af säljaren aflämnadt såsom fullt. Vill köparen kräfva det felande ut, hafve därtill lof, ehvad bristen är större eller mindre.

51. Vid handelsköp låte köparen, då godset aflämnats, eller, så framt det är försändt, då det kommit honom till handa, så att han enligt 56 § skulle vara pliktig att därom taga vård, föranstalta, om sådan undersökning af godset, som efter godt handelsskick kan ifrågakomma.

Skall prof å det gods, som såldt är eller af säljaren afses till köpets fullgörande (utfallsprof), tillställas köparen, låte denne, så snart profvet kommit honom till handa, det undersöka efter ty nyss är i fråga om godset stadgadt.

52. Yppas fel eller brist i godset, och vill köparen därå tala, gifve därom säljaren meddelande, vid handelsköp genast och vid annat köp utan oskäligt uppehåll. Gifves ej sådant meddelande, änskönt köparen märkt eller bort märka felet eller bristen, vare köparen all talan förlustig.

Vill köparen häfva köpet eller vill han kräfva annat gods, meddele han sådant säljaren utan oskäligt uppehåll. Underlåtes det, må ej godset afvisas eller felande gods utkrävas.

53. Hvad i 52 § är stadgadt om förlust af rätten att tala å fel eller brist äge ej tillämpning, där säljaren svikligen förfarit, ej heller där han visat grof vårdslöshet och felet eller bristen länder köparen till märklig skada.

54. Har köparen ej inom ett år från det godset af honom mottagits gifvit säljaren meddelande, att han vill tala å fel eller brist, hafve sin talan förlorat, utan så är att säljaren åtagit sig att jämväl efter nämnda tid svara för godset, eller svikligt förfarande ligger säljaren till last.

Bestämmelser i fråga om afvisande af gods och häfvande af köp.

55. Är godset kommet i köparens besittning, vare denne, så framt han vill enligt denna lag afvisa godset, pliktig att därom för säljarens räkning taga vård, och njute han af säljaren ersättning för vården. Hvad i 34 och 35 §§ är stadgadt i fråga om såldt gods, som skall af säljaren vårdas för köparens räkning, äge motsvarande tillämpning beträffande det gods köparen efter ty nu är sagdt har i sin vård.

56. Är godset försändt till köparen, och har denne satts i tillfälle att på bestämelseorten komma i besittning därå, vare han, där han vill afvisa godset, pliktig att taga det i besittning för säljarens räkning, där sådant kan ske utan erläggande af köpeskillingen, så ock eljest utan väsentlig kostnad eller olägenhet. Hvad sålunda är stadgadt äge dock ej tillämpning, så framt säljaren är tillstädes å bestämelseorten eller där finnes någon, som på grund af konnossement eller eljest äger att för säljarens räkning omhändertaga godset.

Tager köparen godset i besittning, äge stadgandena i 55 § tillämpning.

57. Varder köp häfdt enligt denna lag, äge säljaren ej återbekomma godset med mindre han återbär hvad han å köpeskillingen uppburit, men vare ej heller pliktig att gifva köpeskillingen ut med mindre han återbekommer godset väsentligen oförändradt och oförminskadt.

Är, då köp sålunda häfves eller gods eljest afvisas, köparen berättigad till ersättning af säljaren, äge han hålla godset inne till dess den ersättning gäldas eller betryggande säkerhet ställes för dess gäldande.

58. Hvad i 57 § är stadgadt om säljarens rätt att vid köpets häfvande återbekomma godset utgöre ej hinder för köparen att häfva köpet, så framt godset

50. The preceding provisions relative to defects in the goods sold shall receive a corresponding application where the goods do not amount to the entire quantity sold, but, according to what the purchaser is bound to assume, they are delivered by the seller as a complete fulfilment of the contract. If the purchaser wishes to claim delivery of the quantity short, he may do so, whether this quantity is large or small.

51. In the case of commercial sales, when the goods have been delivered, or, if they have been despatched, when they have come into the purchaser's possession, so that according to § 56 he is bound to take care of the goods, he must make such an examination of the goods as good commercial custom requires.

If a sample of the goods sold or the goods intended by the seller to serve for the complete performance of the contract (average sample) is to be despatched to the purchaser, the latter, as soon as the sample has been received by him, shall cause it to be examined according to what has just been prescribed relative to the goods sold.

52. If it is manifest that the goods sold are defective or insufficient, and if the purchaser wishes to complain of the defect or insufficiency, he must notify the seller thereof, in the case of commercial sales at once, and in the case of other bargains without unreasonable delay. If such notice is not given, although the purchaser has discovered or ought to have discovered the defect or insufficiency, he forfeits all right to make a claim.

If the purchaser wishes to cancel the bargain, or if he wishes to demand other goods, he shall without unreasonable delay notify the seller thereof. If this is omitted, the goods may not be rejected nor a claim be made for a further delivery.

53. The provisions of § 52 as to loss of the right to complain of defects or insufficiency do not apply where the seller has acted fraudulently, nor where he has been guilty of gross negligence, and the defect or insufficiency causes considerable loss to the purchaser.

54. If the purchaser does not within a year after the day on which the goods sold were received by him, notify the seller of his intention to complain of defects or insufficiency, he forfeits his right, unless the seller has undertaken to warrant the goods also after the said period or has been guilty of fraudulent conduct.

Provisions concerning the rejection of goods and the cancellation of sales.

55. If the goods sold have come into the possession of the purchaser, he is bound, if he wishes to reject the goods in pursuance of this Act, to take care of them on behalf of the seller, and he is entitled to reimbursement from the seller of any expenses incurred. The provisions of §§ 34 and 35 relative to goods sold which are to be taken care of by the seller on behalf of the purchaser apply correspondingly as regards such goods as the purchaser has in his care in pursuance of the aforesaid provision.

56. If the thing sold has been despatched to the purchaser, and if the latter has been placed in a position to take possession thereof at the place of destination, he is bound, if he wishes to reject it, to take possession thereof on behalf of the seller, if this can be done without payment of the price and otherwise without considerable expense or trouble. This provision, however, does not apply if the seller is present at the place of destination, or if any other person is present there who by virtue of a bill of lading or otherwise is entitled to take possession on behalf of the seller.

If the purchaser takes possession of the thing sold, the provisions of § 55 apply.

57. If a sale is cancelled according to the provisions of this Act, the seller is not entitled to have the thing sold returned to him, unless he refunds the amount which he has received in payment of the price, nor is he bound to refund the price paid unless the goods sold are restored to him in an essentially unchanged and undiminished condition.

If the purchaser, when a purchase is cancelled in this manner or the thing sold is rejected for some reason or other, is entitled to be compensated by the seller, he has a right to retain the thing until the compensation is paid or sufficient security is given for payment thereof.

58. The provisions of § 57 relative to the right of the seller to have the thing sold restored to him on the cancellation of the sale, does not prevent the purchaser

är af våda förstördt, försämradt eller minskadt, ej heller där det undergått förändring allenast genom sin egen beskaffenhet eller till följd af åtgärd, som för dess undersökande varit nödig, eller som eljest af köparen vidtagits, innan fel eller brist, på grund hvaraf han vill häfva köpet, märkts eller bort märkas.

Om hemulsskyldighet.

59. Finnes godset hafva vid köpet tillhört annan än säljaren, vare denne, ändå att han var i god tro, pliktig att ersätta köparen skada, som af sagda anledning må honom tillskyndas.

Var, då köpet slöts, köparen ej i god tro, äge hvad nu är sagdt icke tillämpning.

Om öppet köp.

60. Är öppet köp aftaladt, och har godset blifvit af säljaren aflämnadt, vare köparen ej berättigad att draga sig från köpet undan, med mindre han inom bestämd tid eller, där bestämmelse om tiden ej träffats, utan oskäligt uppehåll gifver säljaren till känna, att han ej vill godset behålla. Intill dess godset återlämnas, stånde köparen faran för dess förstörelse, försämring eller minskning.

Om vissa meddelanden enligt denna lag.

61. Är sådant meddelande från köparens sida, som afses i 6, 26, 27, 52 eller 54 §, inlämnadt för befordran med post eller telegraf eller eljest på ändamålsenligt sätt afsändt, och varder det försenadt eller kommer det icke fram, må ej den omständighet föranleda, att afsändaren förlorat talan eller rättighet. Lag samma vare i fråga om meddelande från säljarens sida, hvarom i 31 eller 32 § är sagdt.

Om betydelsen af vissa vid köp brukliga uttryck.

62. Är gods såldt *fritt ombord (fob)* med angifvande af viss ort, skall på köparen ankomma att befrakta fartyg eller tinga skeppsrums, som erfordras för godsets fortskaffande från sagda ort.

Säljaren åligger att på egen bekostnad försända godset till lastningsorten samt vidtaga de åtgärder i afseende å godsets inlastning, som enligt lag eller sedvänja där ankomma på aflastare.

Godset skall anses aflämnadt, då det kommit innanför fartygets sida, och stånde, intill dess sådant skett, säljaren faran, ehvad köpet afser bestämdt gods eller är att till leveransafstal hänföra.

Den omständighet, att fartyget är af köparen befraktadt eller skeppsrums af honom tingadt, medföra icke skyldighet för köparen att före godsets framkomst till bestämmelseorten det undersöka, och utgöra ej heller hinder för säljaren att utöfva sådan rätt, som i 15, 28 eller 39 § är nämnd.

Köparen åligger att erlägga betalning mot konnossement efter ty i 71 § sägs, ändå att sådan betalning ej är utfäst.

63. Varder gods såldt *fraktfritt (cost and freight c & f, c f)* med angifvande af viss bestämmelseort, åligger säljaren att på egen bekostnad försända godset till den ort.

Godset skall anses aflämnadt, då det blifvit för befordran omhändertaget såsom i 10 § sägs.

Köparen åligger att erlägga betalning mot konnossement eller fraktsedel efter ty i 71 § sägs, ändå att sådan betalning ej är utfäst.

Köparen vare, ändå att köpeskillingen icke är till betalning förfallen då godset framkommer, pliktig att i afräkning å köpeskillingen erlägga frakt, som ej är af säljaren gulden. Ej må den omständighet, att köpeskillingen sålunda till en del erlagts i förtid, medföra rätt för köparen att vid återstodens gäldande njuta ränteafdrag.

from cancelling the sale, if the subject matter thereof has been accidentally destroyed, deteriorated or diminished, nor if it has undergone changes only by reason of its nature or in consequence of some measure which has been necessary for its examination, or which has been taken by the purchaser for some other reason before the defect or the insufficiency by reason of which he wishes to cancel the bargain has been discovered or ought to have been discovered.

Warranty against eviction.

59. If it is found that at the conclusion of the sale the thing sold belonged to some person other than the seller, it is incumbent on the latter, although he acted in good faith, to compensate the purchaser for such damage as he may have incurred owing to the said fact.

The preceding provision does not apply if at the conclusion of the sale the purchaser did not act in good faith.

Test purchases.

60. If a test purchase has been agreed upon, and if the thing sold has been delivered by the seller, the purchaser is not entitled to withdraw from the bargain, unless within the stipulated time, or, if no time has been stipulated, without unreasonable delay he notifies the seller that he will not keep the thing. Until the thing sold has been returned, the purchaser is responsible for the destruction, deterioration, or diminution thereof.

Concerning various declarations to be made according to this Act.

61. If such a declaration on the part of the purchaser as is mentioned in §§ 6, 26, 27, 52 or 54 has been delivered for transmission by post or telegraph or has otherwise been despatched in a suitable manner, or if it is delayed or does not arrive at the place of destination, this circumstance shall not cause the loss of any right of action or other right of the sender. The same rule obtains with regard to those declarations on the part of the seller which are dealt with in §§ 31 and 32.

The meaning of certain terms customary in the case of sales.

62. If goods have been sold *free on board (f. o. b.)* with the indication of a certain place, it is incumbent on the purchaser to charter a ship or to hire the room on board a ship necessary for the conveyance of the goods from the said place.

It is incumbent on the seller at his own expense to send the goods sold to the place of loading and to make such arrangements with regard to the loading thereof as are incumbent on the consignor according to the laws and customs obtaining there.

The goods shall be considered delivered when they have been put on board the ship, and until this has taken place the seller bears the risk, whether the bargain has specific goods in view or is to be considered as a contract for delivery.

The circumstance that the ship has been chartered by the purchaser or room on board a ship has been hired by him, does not imply any obligation for the purchaser to examine the goods before their arrival at the place of destination, nor does it debar the seller from exercising such a right as is mentioned in § 15, 28 or 39.

It is incumbent on the purchaser to pay against the bill of lading in accordance with the provisions of § 71, although such payment has not been stipulated for.

63. If merchandise is sold *freight-free (cost and freight, c. and f., c. f.)* with an indication of a certain place of destination, it is incumbent on the seller at his own expense to send the merchandise to that place.

The goods are considered delivered when they have been taken possession of for transport in accordance with § 10.

It is incumbent on the purchaser to make payment against the bill of lading or the way bill in accordance with § 71, even though such payment has not been stipulated for.

The purchaser, although the price is not due for payment on the arrival of the goods sold, is bound, subject to deduction from the price, to pay the freight which has not been paid by the seller. The circumstance that part of the price is consequently paid before it is due does not give the purchaser the right to claim an allowance or interest when the remainder is paid.

64. De föreskrifter, som enligt 63 § gälla för köp, som där afses, äge jämväl tillämpning, då gods blifvit med angifvande af viss bestämmelseort såldt *cif* (*cost, insurance, freight*) eller *caf* (*coût, assurance, fret*).

Utöfver hvad i sagda paragraf är stadgadt åligger vid köp, hvarom nu är fråga, säljaren att, efter ty sedvanligt, är, försäkra godset mot fara, för hvilken det under vägen är utsatt. Underlåtes det och varder ej i följd däraf köpet häfdt, njute köparen ersättning för skada, som i följd af underlåtenheten uppstår; vare ock berättigad att själf taga försäkring och låta kostnaden därför afräknas å köpeskillingen.

65. Är gods, som skall försändas från ort till annan, såldt *fritt* (*franco*) eller *levererad* eller *fritt levererad* å angifven ort, må ej godset anses aflämnadt förrän det framkommit till sagda ort.

Varder ordet *levererad* brukadt i förening med något af uttrycken *fraktfritt*, *cif* eller *caf*, skall utan hinder däraf hvad om dessa senare uttryck är i denna lag sagdt till alla delar äga tillämpning.

66. Är vid leveransaftal godsets myckenhet angifven med uttryck, som lämnar utrymme för val (*cirka från—till* eller dylikt), ankomme på säljaren att träffa valet, där ej af omständigheterna framgår, att det varit af hänsyn till köparen, som myckenheten ej blifvit bestämdt angifven.

Är beteckningen *cirka* brukad, skall den afvikelse från angifven myckenhet, som må anses medgifven, utgöra, där fråga är om hel fartygslast, tio för hundra och eljest fem för hundra.

67. Har vid köp af gods, som skall sjöledes tillsändas köparen, godset betecknats såsom *fartygslast*, och varder jämväl annat gods af säljaren inlastadt, vare köparen, där sådant kan lända honom till olägenhet, berättigad att häfva köpet; njute ock, ehvad köpet häfves eller icke, ersättning för skada.

68. Är tiden för vidtagande af åtgärd i afseende å godsets aflämnande eller mottagande bestämd till *början* (*primo*) af en månad, varde åtgärden vidtagen sist å månadens tionde dag. Med *midten* (*medio*) af en månad förstås månadens elfte till och med tjugonde dag samt med månadens *slut* (*ultimo*) dess återstående dagar.

Vid köp af värdepapper skall med början af en månad förstås dess första helgfria dag, med midten af en månad dess femtonde dag eller, om den infaller å helgdag, nästa helgfria dag, och med månadens slut dess sista helgfria dag.

69. Har säljaren förbundit sig till *afskeppning* eller *aflastning* inom viss tid, skall det åtagande anses fullgjordt, då godset blifvit före den bestämda tidens utgång inlastadt.

Varder konnossement utfärdadt, och framgår ej af konnossementet, att inlastningen är i rätt tid verkställd, äge köparen afvisa godset.

70. Är gods såldt att betalas *kontant*, vare säljaren ej pliktig att låta godset utgifvas till köparen, med mindre köpeskillingen gäldas. Varder det ändock utgifvet, åligger köparen att genast sin betalningsskyldighet fullgöra.

71. Har köparen förbundit sig att erlægga *betalning mot konnossement* eller att mot erhållande af konnossement godkänna växel, som af säljaren drages, vare han ej berättigad att undandra sig betalning eller godkännande på den grund, att godset ej framkommit eller han ej haft tillfälle att det undersöka.

Då betalning eller godkännande kräfves, skall säljaren hålla köparen till handa, förutom konnossementet, räkning å godset samt, där det skall af säljaren försäkras, jämväl försäkringsbref.

Hvad sålunda är föreskrifvet äge motsvarande tillämpning, där köparen förbundit sig att mot sådan fraktsedel, som i 16 § är nämnd, erlægga betalning, eller godkänna växel.

64. The provisions which according to § 63 apply to the sales mentioned there are also applicable if goods have been sold *c. i. f.* (*cost, insurance, freight*) or *c. a. f.* (*coût, assurance, fret*) with the indication of a definite place of destination.

Apart from the provisions of the said Article, in the case of the sales here dealt with it is incumbent on the seller, in accordance with custom, to insure the goods sold against risks to which they are exposed during the transport. If this is omitted and if the bargain is not cancelled in consequence of the omission, the purchaser has a right to be compensated for such damage as may result from the omission; he is also entitled to effect the insurance himself and deduct the cost thereof from the price.

65. If merchandise which is to be sent from one place to another has been sold *free (franco)* or *delivered* or *delivered free* at a designated place, the goods are not considered delivered until they have arrived at that place.

If the word "*delivered*" is used in conjunction with any of the terms "*freight-free*", "*c. i. f.*" or "*c. a. f.*", the provisions of this Act relative to these latter terms shall nevertheless apply in their entirety.

66. If in the case of contracts for delivery the quantity of the goods sold is indicated by terms which denote a certain latitude ("*circa*", "*about*", "*from-to*", etc.), the option appertains to the seller, unless it results from the circumstances that it was out of consideration for the purchaser that the quantity has not been definitely fixed.

If the term "*circa*" is used, the deviation from the indicated quantity which may be considered admissible shall, where there is a question of the whole cargo of a ship, be ten per cent., and otherwise five per cent.

67. If, in the case of a sale of goods to be sent to the purchaser by sea, the goods have been designated as *the cargo of a ship*, and if other goods also are loaded by the seller, the purchaser is entitled, if he may be prejudiced by such act, to cancel the bargain; whether the sale is cancelled or not, he is entitled to compensation for the damage sustained.

68. If the time for carrying out a measure in regard to the delivery or the reception of the goods sold has been fixed at the commencement (*primo*) of a month, it shall be carried out at the latest on the tenth day of the month. By the "*middle (medio)*" of a month is meant the eleventh to and including the twentieth day of the month, and by the "*end (ultimo)*" of a month the remainder of the days of the month.

In the case of a sale of negotiable securities the "*commencement*" of the month means the first business day, the "*middle*" of a month the fifteenth day, or, if it falls on a holiday, the next business day, and the "*end*" of a month the last business day of the month.

69. If the seller has undertaken to effect the *shipment* or *unloading* within a certain time, the shipment or unloading shall be considered as having been effected when the goods have been shipped or unloaded before the expiration of the stipulated time.

If a bill of lading has been issued, and if it does not appear from the bill of lading that the loading has been effected in due time, the purchaser may reject the goods.

70. If the goods have been sold against payment *in cash*, it is not incumbent on the seller to cause the goods to be handed over to the purchaser until the price is paid. If the goods sold are nevertheless handed over to the purchaser, it is incumbent on him to fulfil his obligation to make payment without delay.

71. If the purchaser has agreed to make *payment against bill of lading* or on the receipt of the bill of lading to accept a bill of exchange drawn by the seller, he is not entitled to refuse to make payment or to give his acceptance on the ground that the goods have not arrived or that he has not had the opportunity to examine them.

When the payment or acceptance is demanded, the seller must hold at the disposal of the purchaser, not only the bill of lading, but also the invoice of the goods, and, in case the goods are to be insured by the seller, also the insurance policy.

The provisions of this Act shall apply correspondingly, if the purchaser has agreed to make payment or accept a bill of exchange against such a way bill as is mentioned in § 16.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1906.

Det alla, som vederbör, hafva sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafve vi detta med egen hand underskrifvit och med vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 20 juni 1905. — Oscar. — (L. S.) — Ossian Berger.

Kapitlet II. Om försträckning.¹⁾

Försträckningsaftalets ingående.

Med försträckning förstås ett aftal, hvarigenom en person af en annan erhåller penningar eller andra förbrukliga ting att använda och förbruka såsom sin egendom med förbindelse att återställa dem i samma slag, myckenhet och godhet.

Löfte att framdeles lämna försträckning är enligt svensk rätt icke bindande.

Försträckningsaftalet är fullbordadt, när föremålet därför blifvit öfverlämnadt till gäldenären. Å skuldsedel skrives ofta valutaklausul («valuta bekommen»), men detta är icke nödvändigt.

Enligt lagens föreskrift (H. B. 9:1) skall försträckningsaftalet ingås antingen muntligen i tvänne vittnens närvaro eller skriftligen. Men äfven om försträckning skett utan både skuldebref och vittnen, är aftalet likväl bindande. Vanligen utfärdar dock gäldenären skuldebref (skuldsedel, revers) d. v. s. skriftlig utfästelse att utgifva det belopp i penningar eller varor, som han af borgenären erhållit.

Skuldebref kan äfven utgivas på grund af t. ex. kreditköp.

Skuldebref bereder borgenären den fördelen, att han vid utkräfandet af sin därpå grundade fordran kan använda det s. k. lagsökningsförfarandet²⁾.

Den, som mot annan anhängiggör talan på grund af skuldebref, är bevisskyldig, därest motparten bestrider, att han tecknat sitt namn å skuldebrefvet. Denna regel torde gälla äfven för det fall, att skuldebrefvet är af vittnen styrkt.

Därest gäldenärens underskrift å ett skuldebref är äkta, innefattar denna omständighet i regel tillräckligt bevis om textens äkthet. Bär texten likväl tydliga spår af undergången förändring, torde innehafvaren af skuldebrefvet i händelse af invändning vara pliktig styrka, att gäldenären afvetat ändringen.

Om försträckningsaftalet ingåtts muntligen, måste borgenären, därest gäldenären bestrider att försträckning ägt rum, icke allenast bevisa, att han lämnat gäldenären valuta, utan äfven att valutan gifvits i försträckning.

Personerna vid försträckningsaftalet, gäldenären och borgenären, skola vara behöriga att ingå aftal. Omyndig, som fyllt 15 år, kan likväl utlämna försträckning, därest han genom eget arbete förvärfvat det försträckta. Försträckning till omyndig kan i regel icke på rättslig väg utkrävas. Detsamma gäller äfven beträffande myndig gäldenär, som åtnjuter underhåll af föräldrar eller andra släktingar. För tillämpning af sist nämnda regel fordras likväl, icke allenast att borgenären haft kännedom om att gäldenären vid aftalets ingående njutit underhåll, utan ock att gäldenären icke vid nämnda tid kunnat försörja sig själf.

Är skuldebref utfärdadt af flere personer, kan den förbindelse, som de gemensamt åtagit sig gentemot borgenären, vara af tvänne olika slag, nämligen solidarisk förbindelse eller enkel förbindelse. I förra fallet är hvar och en af gäldenärerna gentemot borgenären ansvarig för försträckningens hela belopp. I senare fallet är ansvarigheten emellan gäldenärerna fördelad antingen efter hufvudtalet eller efter vissa bestämda delar af försträckningssumman. Är ej i förbindelsen angifvet, huru ansvarigheten är beskaffad, anses den vara ingången till lika del efter gäldenärernas antal.

Är förbindelsen solidarisk, äger borgenären utsöka sin fordran af hvilken han vill. Finnes ej tillgång hos den sökte, kan han efter behag vända sig mot någon af de öfrige, till dess han blir fullt godtgjord. Den af gäldenärerna, som fått betala

¹⁾ Efter Hasselrot och Håkansson: Handelsbalken 2, samt Flensburg: Advokaten. —

²⁾ Se ofvan s. 27—28.

This Act shall come into force on the 1st of January 1906.

All persons concerned shall in obedience act accordingly. In testimony of which We have signed this Act by Our own hand and had it confirmed by Our Royal Seal. Stockholm Castle the 20th June 1905. — *Oscar*. — (L. S.) — Ossian Berger.

Chapter II. Loans.¹⁾

Conclusion of contracts of loan.

By a loan is meant a contract by which one person obtains from another money or other consumable things for use and consumption as his property, subject to the obligation to restore others of the same species, quantity and quality.

A promise to make a loan in future is not binding according to Swedish law.

A contract of loan is complete when the subject matter thereof has been handed over to the debtor. A value clause ("value received") is often written on notes of hand, but such a clause is not necessary.

According to the provisions of the Law (Book of Commerce, 9: 1) a contract of loan must be made either orally in the presence of two witnesses or in writing. But such a contract is nevertheless binding, even though the loan has been made without the issue of a note of hand and without witnesses. Usually, however, the debtor issues a note of hand (acknowledgment, receipt), i. e. a written promise to restore in money or goods the amount which he has received from the creditor.

A note of hand may also be issued on the basis, for example, of a purchase on credit.

A note of hand secures to the creditor the advantage that for the recovery of his claim based thereupon he may have recourse to the so-called forced execution process²⁾.

A person who brings an action against another on the basis of a note of hand is bound to prove his claim if his opponent denies that the note of hand contains his signature. This rule presumably also applies in case the note of hand has been certified by witnesses.

If the signature of the debtor on a note of hand is genuine, this fact as a general rule constitutes sufficient proof of the genuineness of the text. If, nevertheless, the text shows distinct traces of alterations, the holder of the note of hand in the case of an objection is presumably bound to prove that the debtor had knowledge of the alteration.

If a contract of loan has been concluded orally, the creditor, if the debtor denies that a loan has been made, must not only prove that he has handed the value over to the debtor, but also that the value was transferred as a loan.

The parties to a contract of loan, the debtor and the creditor, must be competent to conclude contracts. Minors who have completed their fifteenth year may, however, grant loans if they have acquired the money or things lent by them by their own work. Loans granted to minors cannot as a general rule be recovered by means of legal proceedings. The same rule also applies to debtors, being of age, who are maintained by their parents or other relatives. In order, however, to apply the rule just mentioned, it is required not only that the creditor should have knowledge of the fact that the debtor at the time when the contract was concluded received maintenance, but also that the debtor at the said time was unable to maintain himself.

If a note of hand has been issued by several persons, the obligation which they have contracted in common may as regards the creditor be one of two different kinds, viz., a joint and several obligation or a several obligation. In the former case each of the debtors is as regards the creditor responsible for the whole amount of the loan. In the latter case the responsibility is apportioned amongst the debtors either according to their number or according to certain definite portions of the amount lent. If the nature of the responsibility is not indicated in the contract of loan, the responsibility is considered as having been apportioned equally according to the number of the debtors.

If an obligation is joint and several, the creditor may enforce his claim against any debtor as he chooses. If the debtor sued is insolvent, the creditor may at his pleasure proceed against some of the others, until he has obtained full satisfaction.

¹⁾ According to Hasselrot and Håkansson: The Book of Commerce 2, and Flensburg: Advokaten. — ²⁾ See above p. 27—28.

mer än sin andel efter hufvudtalet, kan för det öfverskjutande söka hvilken af sina medgäldenärer han vill. Denne senare kan därefter i sin ordning vända sig till någon af de öfriga ända till dess hvar och en har utgifvit sin andel. Skulle brist uppstå hos en eller flere af medgäldenärerna, bör den fördelas efter hufvudtalet mellan de solvente.

Har borgenären låtit en af de solidariske gäldenärerna blifva fri från ansvarigheten, kan han sedermera fordra betalning hos de öfriga endast efter hufvudtalet. Är någon af de kvarstående gäldenärerna insolvent, skall bristen lika fördelas mellan de öfriga gäldenärerna, dock med skyldighet för borgenären att vidkännas den del af bristen, som eljest skolat falla den befriade gäldenären till last.

Löpande och icke-löpande skuldebref.

Skuldebref kan vara antingen löpande eller icke-löpande. Ett löpande skuldebref är ställt till innehafvaren eller till viss man eller order; ett icke-löpande däremot till viss man eller till viss man eller hans rättsinnehafvare.

Följande olikheter beträffande löpande eller icke-löpande skuldebrefs rättsverkan må anföras:

Innehafvare af löpande skuldebref är, utan att öfverlåtelse därå finnes tecknad eller eljest styrkes, berättigad att erhålla betalning för skuldebrefvet. Ett icke-löpande skuldebref däremot är endast på grund af särskild öfverlåtelse gällande i annan persons hand än dens, till hvilken det blifvit utställt eller hans rättsinnehafvares.

Utfärdaren af ett löpande skuldebref äger icke mot den siste innehafvaren, som i god tro förvärfvat skuldebrefvet, göra gällande andra invändningar, som grunda sig på utfärdarens förhållande till skuldebrefvets tidigare innehafvare, än om sådant, som blifvit å skuldebrefvet anteckadt. Gäldenären kan sålunda icke till befrielse från den siste innehafvarens kraf åberopa motfordran hos någon af skuldebrefvets förre innehafvare eller göra gällande att han verkställt afbetalning till någon af dem, såvida icke anteckning härom blifvit gjord å skuldebrefvet. Däremot äger utfärdaren af ett icke-löpande skuldebref göra invändningar (t. ex. om genfordran och betalning), som grunda sig på utfärdarens förhållande till skuldebrefvets förste innehafvare. Afser dylik invändning någon omständighet, som inträffat innan gäldenären erhöill kännedom om skuldebrefvets öfverlåtande, anses invändningen alltid befogad. Angår åter invändningen någon omständighet, som inträffat efter det gäldenären underrättats om öfverlåtelsen, godkännes invändningen, om den afser motfordran, men ogillas, om den angår verkställd betalning.

Vid lagsökning hos öfverexekutor kan gäldenären på grund af löpande skuldebref sökas hvar han träffas med delgifning af lagsökningshandlingarna, hvaremot lagsökning på grund af icke-löpande skuldebref måste ske hos öfverexekutor i den ort, där gäldenären har sitt hemvist eller slagit sig ned för någon tid eller, om han saknar stadigt hemvist anträffas med delgifningen af lagsökningshandlingarna, eller om han är utrikes, senast var inom riket boende.

Vid stämning till domstol måste borgenären, vare sig skuldebrefvet är löpande eller icke-löpande, instämma gäldenären till domstolen i den ort där han har sitt bo och hemvist (är mantalsskrifven).

Härjämte är rättsverkan af gäldenärs invändning inför *domstol* därom att han blifvit tvungen eller förledd att utgifva skuldebref, hvarå krafvet grundas, olika om skuldebrefvet är löpande eller icke-löpande. Beträffande löpande skuldebref kan så beskaffad invändning gentemot innehafvare i god tro endast göras gällande därest gäldenären i särskildt föreskrifven ordning gjort anmälan om tvånget eller förledandet. Är skuldebrefvet icke-löpande, kan ifrågavarande invändning däremot med laga verkan framställas, äfven om anmälan om tvånget eller förledandet icke gjorts.

Anmälan om tvång eller förledande skall göras vid domstol eller hos öfverexekutor inom fyra veckor sedan tvånget eller förledandet skedde, hvarjämte gäldenären är pliktig att, inom

A debtor who has been compelled to pay more than his share according to the number of the debtors, may in respect of the excess sue any co-debtor. The latter may subsequently, on his part, proceed against others until each of them has paid his share. In case of insolvency of one or more of the co-debtors, the deficiency must be made good by the solvent ones according to their number.

If the creditor has released one of the joint and several debtors from liability, he may subsequently claim payment from the others only according to their number. In case of insolvency of any of the remaining debtors, the deficiency must be made good by the other debtors equally, subject, however, to the obligation of the creditor to bear that part of the deficiency which otherwise would have been at the charge of the released debtor.

Negotiable and non-negotiable notes of hand.

A note of hand may either be negotiable or non-negotiable. A negotiable note of hand is issued payable to bearer or to a certain person or his order; a non-negotiable note, on the other hand, to a certain person or to a certain person or his assigns.

The following differences in the legal effects resulting from negotiable and non-negotiable notes of hand may be pointed out:

The holder of a negotiable note of hand, without a transfer being found written thereon or otherwise certified, is entitled to obtain payment of the note of hand in question. A non-negotiable note of hand, on the other hand, is only on the basis of a special transfer available in the hand of a person other than the person to whom it was issued payable or his assigns.

A person issuing a negotiable note of hand may not, as against the last holder who has acquired the note in good faith, set up defences based on the relation of the person issuing the note to the previous holders thereof other than such as have been mentioned on the note of hand. The debtor consequently cannot, in order to discharge himself from the claim of the last holder, invoke a counterclaim against any of the previous holders of the note of hand or object that he has made a payment on account to any of them, unless an annotation has been made to this effect on the note of hand. The person issuing a non-negotiable note of hand, on the other hand, may set up defences (for example, a counterclaim or part payment) which are based on the relation of the person issuing the note to the first holder thereof. If such a defence is founded on any circumstance which occurred before the debtor acquired knowledge of the transfer of the note of hand, the defence is always considered justified. If, again, the defence is founded on any circumstance which has occurred after the debtor has been notified of the transfer, the defence is admissible if it has a set-off for its object, but not if it concerns a payment which has been made.

In proceedings before the superior execution officer, the debtor may on the basis of a negotiable note of hand be sued wherever he is found to be when the process is served on him, whereas proceedings on the basis of a non-negotiable note of hand must be taken before the superior execution officer of the place where the debtor has his domicile or has established himself for some time, or if he has no permanent domicile, where he is found to be when the process is served on him, or if he is abroad, where he last resided within the Kingdom.

In the case of a summons before the competent tribunal, whether the note of hand in question is negotiable or non-negotiable, the creditor must summon the debtor before the tribunal of the place where he has his residence and domicile (is recorded in the cadastral register).

Moreover, the legal effect of the defence of the debtor before a *tribunal* that he has been induced by duress or fraud to issue the note of hand on which the claim is based, varies according to whether the note is negotiable or non-negotiable. As regards a negotiable note of hand a defence of this nature as against holders in good faith can only be put forward if the debtor, in the manner specially prescribed, has made a declaration concerning the duress or fraud. If the note of hand is non-negotiable the defence in question may, on the other hand, be advanced with legal effect, even though a declaration concerning the duress or fraud has not been made.

The declaration concerning duress or fraud must be made before the competent tribunal or the superior execution officer within four weeks after the duress or fraud took place, besides

lika tid efter det anmälan gjordes, låta införa domstolens eller öfverexekutorns bevis därom i allmänna tidningarna (utsökningslagen § 26).

Vid lagsökning hos öfverexekutor lämnas invändning om tvång eller förledande utan afseende, därest anmälan därom icke blifvit verkställd, vare sig lagsökningen grundar sig på löpande eller icke-löpande skuldebref. Har anmälan blifvit gjord, förvisas målet såsom tvistigt till domstol.

Har en gäldenär af öfverexekutor blifvit ålagd betalningsskyldighet på grund af ett icke-löpande skuldebref, oaktadt invändning om icke-anmaldt tvång eller förledande blifvit framställd, äger gäldenären sedermera rätt att stämma borgenären till domstol om återvinning (utsökningslagen § 32).

Återbetalningsskyldigheten.

Betalningen skall erläggas på rätt tid och ort. Tiden kan vara antingen obestämd eller bestämd. Finnes ingen öfverenskommelse om betalningstiden, är borgenären berättigad att fordra betalning, när han vill, och likaså har gäldenären då rätt att betala sin skuld när helst han önskar. Skall betalning erläggas viss tid efter uppsägning, har gäldenären lika rätt som borgenären att verkställa uppsägning.

Då löpande skuldebref uppsäges af gäldenären, bör anteckning derom göras å skuldebrevet.

Är viss betalningsort ej bestämd, bör betalningen erläggas, där borgenären bor.

I händelse af tvist om betalning erlagts eller ej gäller den regeln, att så länge borgenären innehar skuldebrevet, antages utfärdarens skuld enligt detsamma kvarstå. Vid betalningsskyldighetens fullgörande bör alltså gäldenären alltid återfordra skuldebrevet, enär han eljest riskerar att få betala skulden en gång till äfven om han försett sig med kvitto eller vittnen. Påskrift å skuldebrevet om betalningen eller skuldebrevets öfverkorsande äro i detta hänseende icke fullt betryggande åtgärder, enär påskriften och öfverkorsningarna kunna utplånas.

Undantagsvis är skuldebref i borgenärens hand utan kraft och verkan mot utfärdaren, nämligen då å skuldebrevet finnes anteckning om pant, samt utfärdaren återfått panten. Skuldebrevet anses då inlöst, till dess borgenären bevisar, att panten utlämnats utan likvid.

I vissa fall kan utfärdaren åläggas betalningsskyldighet utan återbekommande af skuldebrevet. 1. Därest ett icke-löpande skuldebref uppgifves hafva förkommit eller förstörts, är utfärdaren skyldig betala skulden mot kvitto, utan att borgenären behöfver bevisa sin uppgift. — 2. Är skuldebref, som ej kan företes, löpande, är utfärdaren häraf likaledes skyldig att betala mot kvitto, därest borgenären kan styrka, att skuldebrevet så förkommit eller förstörts, att det icke vidare kan göras gällande. Kan sådan bevisning däremot ej presteras, vill en mening att gäldenären befrias från betalningsskyldighet, en annan åter, att han förpliktas betala mot kvitto jämte borgen för den kostnad och skada, som gäldenären kunde få vidkännas till följd däraf, att skuldebrevet blefve af annan person företedt och kraf emot gäldenären på grund af skuldebrevet anställdt. — 3. Påstår utfärdaren af ett skuldebref, som af borgenären uppgifves hafva förkommit, att detsamma blifvit af honom inlöst och förstördt, kan betalningsskyldighet icke åläggas, såvida icke borgenären kan visa riktigheten af sin uppgift.

Framställer gäldenären yrkande om kvittning för motfordran hos borgenären, kan detta yrkande icke framställas såsom käromål i en rättegång, utan endast af svaranden i ett krafsmål, vare sig vid domstol eller hos öfverexekutor. Motfordran skall vara klar och till betalning förfallen. Då kvittningsyrkande framställles hos öfverexekutor, skall motfordran dessutom grunda sig på skriftligt fordringsbevis. Yrkande om kvittning kan äfven göras vid utmätning. Bifalles kvittningsyrkandet torde i regel kvittningen böra anses vara verkställd den dag, då motfordran uppkom. För den händelse att hufvudborgenären icke visste, när

which the debtor is bound, within the same period after the declaration has been made, to have the certificate of the tribunal or the superior execution officer on the subject inserted in the public newspapers (The Execution Act, § 26).

In proceedings before the superior execution officer the defence of duress or fraud is not taken into consideration, if a declaration relative thereto has not been made, whether the proceedings are based on a negotiable or a non-negotiable note of hand. If a declaration has been made, the cause is referred to the competent tribunal as litigious.

If the obligation to make payment has been imposed on a debtor by the superior execution officer on the basis of a non-negotiable note of hand, although a defence of duress or fraud which has not been declared has been set up, the debtor has subsequently the right to summon the creditor before the tribunal for recovery (The Execution Act, § 32).

The obligation to make repayment.

The payment must be made at the right time and place. The time for payment may be either undetermined or determined. If there is no agreement as to the time for payment, the creditor is entitled to claim payment whenever he chooses, and similarly the debtor has a right to pay his debt whenever he likes. If payment is to be made at a certain time after notice, the debtor has the same right to give notice as the creditor.

When notice as to payment of a negotiable note of hand is given by the debtor, an annotation to this effect must be made on the note of hand.

If a definite place for payment has not been fixed, the payment must be made where the creditor lives.

In the case of dispute as to whether payment has been made or not, the rule is that so long as the creditor is in possession of the note of hand, the debt of the person who has issued it, in conformity with the note of hand, is considered as still existing. Consequently, on discharging his obligation to make payment, the debtor should always demand the restitution of the note of hand, as he otherwise runs the risk of being compelled to pay his debt over again, even though he has obtained a receipt or has had witnesses. Annotations on the note of hand concerning payment or the cancellation of the note is in this respect not entirely a satisfactory measure, because the annotation or the cancellation may be erased.

There is an exceptional case where a note of hand which is in the possession of the creditor has no force or effect as against the person who issued it, namely, when there is an annotation of a pledge on the note and the pledge has been restored to the person who issued the note. The note of hand is then considered redeemed, unless the creditor proves that the pledge was restored without payment.

In certain cases the obligation to make payment may be imposed on the person issuing the note of hand without the note being restored to him. 1. If it is alleged that a non-negotiable note of hand has been lost or destroyed, it is incumbent on the person who issued it to pay his debt against a receipt, without the creditor being bound to prove his allegation. — 2. If a note of hand which cannot be presented is negotiable, the issuer thereof is likewise bound to pay the note against a receipt, in case the creditor can prove that the note has been lost or destroyed in such a manner that it can no longer be put forward. If, on the other hand, such a proof cannot be given, one opinion is that the debtor ought to be discharged from the obligation to make payment, another that he should be bound to make payment against a receipt together with security for the expenses and damage which the debtor may have to bear as a consequence of the fact that the note of hand may be presented by another person and a claim be made against the debtor on the basis of the note of hand. — 3. If the person who has issued a note of hand which is stated by the creditor to have been lost maintains that the same has been paid and destroyed by him, the obligation to make payment cannot be imposed unless the creditor is able to prove the correctness of his statement.

If the debtor demands to be discharged from his debt by means of a set-off against his creditor, such demand cannot be made by the debtor as plaintiff in an action, but only as the defendant in a money suit, whether before a tribunal or the superior execution officer. A set-off must be liquidated and due for payment. When a defence of set-off is put forward before the superior execution officer, the set-off must moreover be based on a written document proving the claim. A claim to a right of set-off may also be made simultaneously with a seizure. If the claim to a right of set-off is allowed, the set-off is presumably as a general rule considered

motfordran kom i gäldenärens hand, bör likväl kvittningen räknas såsom verkställd först vid den tidpunkt, då yrkande därom framställdes.

Den, som på en annan öfverlåt en genom försträckning uppkommen fordran, blir gentemot den nye innehafvaren ansvarig för fordrans verklighet men icke för gäldenärens vederhäftighet.

Skuldebref skall, då det för vinnande af betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

Om ränta.

Rätten till ränta kan grunda sig såväl på försträckningsaftal som också på andra aftal t. ex. kreditköp.

Sedan 6 och 7 §§ i 9 kap. handelsbalken jämte K. F. den 13 Sept. 1864 blifvit upphäfda genom Lag den 28 Sept. 1907, är ränterätten numera frigifven, så att den endast begränsas af den här nedan intagna lagen ang. ocker.

Beträffande gäldenärs skyldighet att betala ränta måste beaktas, dels om ränta blifvit utfäst eller icke, dels om skuldförbindelsen är löpande eller icke-löpande. Är ränta utfäst och skuldförbindelsen är icke-löpande, betalas ränta tills betalning sker; är däremot skuldförbindelsen löpande, betalas ränta dels från förbindelsens tillkomst till dess förfallodag och dels från den dag gäldenären delgifvits stämning eller lagsökning för skulden, till dess betalning sker. Sist omnämnda bestämmelse kan emellertid förändras genom aftal t. ex. så att gäldenären utfäster sig att betala ränta «tills betalning sker». Därest ränta icke är utfäst och skuldförbindelsen är icke-löpande med bestämd förfallotid, erlägges 6 procents ränta från förfallodagen till dess betalning sker; är däremot skuldförbindelsen löpande med bestämd förfallotid, erläggas 6 procent från den dag stämning eller lagsökning för skulden delgifvits, till dess betalning sker. I det fall att hvarken ränta är utfäst eller förfallotid är bestämd, betalas 5 procents ränta från den dag stämning eller lagsökning för skulden delgifvits, till dess betalning sker. Äro gäldenären och borgenären köpmän, som föra kontokurant angående sina affärsförhållanden, blir gäldenären skyldig att erlägga dels det borgenären tillgodoförda räntesaldo och dels borgenärens kapitalfordran jämte ränta därå från den dag, hvarunder kontokuranten afslutats, till dess betalning sker.

Lagen ang. ocker den 14 juni 1901 är af följande lydelse:

§ 1. Hvar som vid försträckning af penningar eller beviljande af anstånd med gälds betalning begagnar sig af någons trångmål, oförstånd eller lättsinne till att taga eller för sig eller annan betinga förmögenhetsförmåner, hvilka märkligen öfverstiga hvad som efter omständigheterna kunde anses utgöra skälig ränta, varde, ändå att öfverenskommelsen har sken af aftal om annat än försträckning eller anstånd med betalning, för ocker straffad med böter från och med tjugufem till och med ett tusen kronor eller med fängelse i högst ett år, där ej å förbrytelsen straff är i allmänna strafflagen utsatt.

Lag samma vare, där någon, som förvärfvat fordran, den han visste vara tillkommen genom ocker, uppbär eller utsöker eller till annan öfverlåter större del af fordringen än efter lag skall utgå.

2. Har vid försträckning eller beviljande af anstånd med gälds betalning öfvats ocker efter ty i 1 § sägs, vare gäldenären, ehvad utfäst blifvit, ej pliktig att betala mera än försträckt är eller fordringen utgjorde vid anståndets beviljande.

3. Är af gäldenären annat eller mera utgifvet än enligt 2 § honom ålag att gälda; det gånge åter. Har förskrifning, som å fordringen utfärdats, öfvergått till någon, i hvars hand den gäller ändå att fordringen genom ocker tillkommit,

as operative from the day on which it arose. In the case of the principal creditor not knowing when the debtor acquired the claim on which the set-off is founded, the set-off is, however, not considered as operative until the day on which a demand to this effect was made.

A person who has transferred to another a claim resulting from a loan, is answerable to the transferee for the reality of the claim but not for the solvency of the debtor.

A note of hand, when it is presented to the public authority with a view to obtaining payment thereof, must be furnished with a stamp of 25 Öre for every full 100 Kronor of the principal amount the payment of which is sought.

Interest.

A right to interest may be based, not only on contracts of loan, but also on other contracts, for example, sales on credit.

Since Articles 6 and 7 of Chapter 9 of the Code of Commerce, together with the R. O. of 13th Sept. 1864, have been repealed by the Act of 28th Sept. 1907, the right to take interest is now free, so that it is only restricted by the Act concerning usury inserted below.

As regards the obligation of the debtor to pay interest, it must be considered in the first place whether interest has been stipulated for or not, secondly whether the note of hand in question is negotiable or non-negotiable. If interest has been stipulated for and the note of hand is non-negotiable, the interest has to be paid until payment is made; if, on the other hand, the note of hand in question is negotiable, interest has to be paid on the one hand, from the coming into existence of the obligation to the day for payment, and on the other hand, from the day on which the summons has been served on the debtor or execution proceedings for recovery of the debt have been taken until payment is made. The last mentioned rule may, however, be altered by agreement, for example, to the effect that the debtor promises to pay interest "until payment is made". If interest has not been stipulated for and the note of hand is non-negotiable with a definite day for payment, 6 per cent. interest has to be paid from the day for payment until payment is made; if, on the other hand, the note of hand is negotiable with a definite day for payment, 6 per cent. has to be paid from the day on which a summons has been served or execution proceedings have been instituted until payment is made. In case interest has not been stipulated for nor a time for payment fixed, 5 per cent. interest has to be paid from the day on which the summons has been served or execution proceedings with a view to the recovery of the debt have been instituted, until payment is made. If the debtor and the creditor are traders who keep an account current as regards their business relations, the debtor is liable to pay on the one hand the balance of interest brought to the credit of the creditor, and on the other hand, the principal claim of the creditor together with interest thereon from the day on which the account current was closed until payment is made.

The Act of 14th June 1901 concerning usury reads as follows:

§ 1. Any person who, in making money loans or granting postponements of the payment of debts, takes advantage of the need, want of intelligence or recklessness of a person in order to take or stipulate for, either for himself or other persons, pecuniary advantages which considerably exceed what according to the circumstances may be considered reasonable interest, shall, even though the agreement has the appearance of a contract relating to something other than a loan or a postponement of payment, be punishable for usury by fines of from twenty-five to one thousand kronor or by imprisonment for not exceeding one year, unless the offence is subject to punishment according to the ordinary Criminal Law.

Any person who, on having acquired a claim which he knew had arisen from usury, receives or obtains by means of a seizure in execution or transfers to a third person a larger part of the claim than is permitted by law, shall be liable to the same penalty.

2. If, in the case of a loan or the granting of the postponement of the payment of a debt, usury has been practised according to § 1, the debtor, whatever may have been stipulated, shall not be liable to pay more than the amount lent or the amount of the claim when the postponement was granted.

3. If the debtor has paid anything else or more than he was bound to pay according to § 2, he shall be entitled to restitution. If a note of hand issued in respect of a claim has been transferred to a person in whose possession it is valid

och varder förskrifna beloppet till honom guld, söke gäldenären sitt åter hos den, som ockret öfvat. Har egendom, hvartill gäldenären äger återvinningsrätt, kommit i annan mans hand genom sådant fång, att denne ej är pliktig att annorledes än mot lösen utlämna egendomen, eller är den så förskingrad eller förstörd, att den ej kan återställas, njute gäldenären ersättning för sin förlust efter egendomens värde.

Äro flere, som i ockret tagit del, svare de en för alla och alla för en för hvad enligt denna paragraf skall gäldas.

4. Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmän strafflag.

Preskription och årsstämmning.

Kongl. förordn. om tioårig preskription och om årsstämmning
den 4 mars 1862.

§ 1. Hvar, som har fordran hos annan i penningar, eller hvad det är, skall den genom stämning eller lagsökning, eller eljest skriftligen eller muntligen, hos gäldenären kräva inom tio år från den dag, då skuldebref eller annan handling, hvarå fordran grundad är, gafs, eller fordringen annorledes tillkom; och vare fordringens tillkännagifvande hos gäldenären lika ansedt, som hade kraf skett: är fordran ej till betalning förfallen så tidigt att den inom tio år sökas eller krävas kan; då skall borgenär, inom sagda tids förlopp, gäldenären derom erinra. Vare ock borgenär skyldig att, så länge hans fordran sedan inestår, den ånyo bevaka, som nu sagdt är, inom hvart tionde år ifrån den dag, då sista bevakningen skedde.

Har den, hos hvilken fordran genom kraf eller erinran bevakas skall, blifvit i sådant ändamål, å tre särskilda dagar af tionde året, sökt i sitt hemvist, men ej kunnat träffas; gifve borgenär fordringen an hos domstol eller [konungens befallningshafvande]¹⁾, och låte bevis däröfver i allmänna tidningarne införas tre gånger, minst fjorton dagar emellan hvarje gång, och första gången inom tionde årets slut.

Är borgenären ej veterligt, om eller hvar gäldenären äger hemvist inom riket; då må ock fordringen hos domstol eller [konungens befallningshafvande]¹⁾ an gifvas och beviset däröfver i tidningarna införas, inom tid, som nu sagdt är.

2. Försummar borgenär, att fordran bevaka efter hvad i 1 § skils; hafve sin talan emot gäldenären förlorat.

3. Afbetalning å hufvudstol eller räntebetalning, som af gäldenär, eller med hans vetenskap, gjord är, så ock annat gäldenärs erkännande af fordringens tillvaro, gälle såsom hade fordringen hos honom bevakad blifvit. Inteckningsförnyelse hafve ock lika verkan emot ägare af den intecknade egendomen: vill borgenären hålla talan emot annan öppen; bevake då sin fordran emot denne, såsom i 1 § sägs.

4. Nu har gäldenär blifvit för fordran lagsökt: fastställes fordringen genom dom eller utslag; varde tid att den sedan efter 1 § bevaka räknad från det domen eller utslaget gafs, där ej verkställighet därå kommer innan den tid ute är: har lagsökningen afstannat och, sedan gäldenären sist hördes eller till hörande kallades, den i 1 § utsatta tid förflutit, och visas det ej, att fordringen blifvit under den tid så bevakad, som i samma paragraf sägs; då vare, till krafrättens bibehållande, den lagsökning emot gäldenären utan verkan: samma lag vare, då dom eller utslag fallit, hvarom kungörelse skall gäldenären meddelas, där ej sådan kungörelse sker eller fordringen efter 1 § bevakas, inom tid, som där stadgas, räknad från det gäldenären sist hördes eller till hörande kallades.

¹⁾ Numera öfverexekutor. K. F. om nya uts.-l:s inf. m. m. d. 10 aug. 1877, § 9.

although the claim has arisen from usury, and if the amount of the note of hand is paid to him, the debtor shall be entitled to claim the restitution of what is due to him from the person who has practised the usury. If property in respect of which the debtor has a right of recovery has come into the possession of some other person under such circumstances that the latter is not bound to restore the property otherwise than against payment, or if it has become so deteriorated or destroyed that it cannot be restored, the debtor shall be entitled to compensation for his loss according to the value of the property.

If several persons have taken part in usury, they shall be jointly and severally liable in respect of the application of the provisions of this Article.

4. Fines which are inflicted in accordance with this Act shall accrue to the Crown. Fines the whole amount of which cannot be recovered shall be converted (to imprisonment) in accordance with the ordinary Criminal Law.

Prescription and summons to notify claims within a year.

Royal Ordinance of 4th March 1862 concerning decennial prescription and summonses to notify claims within a year.

§ 1. Any person who has a claim to a sum of money or any other thing shall demand it against the debtor by means of a summons or legal proceedings, or otherwise in writing or orally, within ten years from the day on which the note of hand or other document on which the claim is based was issued or the claim arose in some other manner; the acknowledgment of the claim by the debtor shall be equivalent to such a demand: if the claim is not due for payment so soon that it can be sued for or demanded within ten years, the creditor before the expiration of the said period shall remind the debtor of this fact. It is also incumbent on the creditor, so long as his claim is subsequently outstanding, to notify it anew in the aforesaid manner within every ten years from the day on which the last notification was made.

If the person to whom a claim is to be notified by means of a demand or a reminder, has been sought for this purpose at his domicile on three different days of the tenth year without having been found, the creditor shall notify the claim to the Tribunal (or the high sheriff)¹⁾, and have a notice to this effect inserted three times in the public newspapers, at intervals of at least fourteen days between each publication, and the first time before the end of the tenth year.

If the creditor does not know whether or where the debtor has his domicile within the Kingdom, the claim may be notified to the tribunal (or the high sheriff)¹⁾ and the notice to this effect be inserted in the newspapers during the aforesaid time, also.

2. If the creditor omits to notify his claim in accordance with § 1, he shall lose all his rights in relation thereto as against the debtor.

3. Part-payments of the principal debt or payments of interest which have been made by the debtor or with his knowledge, as well as all other admissions on the part of the debtor of the existence of the claim, shall be as effective as if the claim had been notified to him. A renewal of the registration of a security shall also have the same effect as against the owner of the registered property: if the creditor wishes to maintain his right of action against some other person, he shall notify his claim to the latter as indicated in § 1.

4. If a debtor has been sued in respect of a claim, and the claim has been established by a judgment or a decision, the period for subsequently giving notice of the claim according to § 1 shall be calculated from the day on which the judgment or decision was given if the claim is not realised before the expiration of that time. If the action has been discontinued, and, since the debtor was last heard or summoned to be heard, the time prescribed by § 1 has expired, and if it is not established that the claim during that time has been notified in the manner indicated in the same Article, the action against the debtor shall then be without effect as regards the maintenance of the claim. The same rule shall apply when a judgment or decision has been rendered of which notice ought to be given to the debtor, unless such notice is given or claim is notified in accordance with § 1 within the time prescribed there, reckoned from the day on which the debtor was last heard or summoned to be heard.

¹⁾ Now the superior execution officer. Royal Ordinance concerning the Introduction of the new Execution Act of 10th August 1877, § 9.

5. Äro flera gäldenärer, de där, en för alla och alla för en, betalningsskyldighet sig iklädt, och försummar borgenär att sin fordran hos någondera bevaka efter 1 §; vare de andra ej skyldiga att gälda hvar mer, än sin del efter hufvudtalet: uppkommer brist hos någondera; varde den lika fördelad emellan de öfriga, som förbindelsen sig iklädt, och falle borgenär den del till last, som gäldas skolat af den, han låtit blifva ansvarigheten kvitt. Har borgenär under tionde året fått sin fordran hos någondera gäldenären ut; då äge denne, inom ett år sedan fordringen gulden blef, sin rätt bevaka hos de andra, af hvilka ersättning bör utgå, för hvad han öfver egen del betalt.

6. Vill den, hos hvilken fordran blifvit genom kraf utom rätta, eller genom erinran bevakad efter 1 §, ej affida borgenärs lagsökning; stånde honom fritt att, genom sakens instämmande till domstol, äska fordringsrättens pröfning.

7. Har gäldenär genfordran hos borgenär; äge rätt att sin skuld däremot kvitta, ändå att han den genfordran ej så bevakat, som i 1 § sägs: var tiden till genfordringens bevakning ute, när den i hans hand kom eller när han till borgenären skyldig blef: äge kvittningsrätt ej rum.

8. Ej vare borgenär, den där har gods såsom pant eller eljest under panträtt i handom, pliktig att gifva det gods ut, innan fordran, hvarför han panträtt däri äger, honom gulden varder, ändå att den fordran ej blifvit efter 1 § bevakad: öfverskjuter fordringen godsets värde; gälle för bevakandet af det öfverskott, hvad om fordran stadgadt är.

9. Nu vill efterlevande make, arfvinge eller testamentstagare, sedan laga bouppteckning skett, säker vara att icke okända fordringar sig yppa; äge då att hos rätten, hvarunder boet i konkursmål hörer, begära kallelse å dess okända borgenärer, och gifve in förteckning på alla dem, som veterliga äro.

10. Då makar varda i äktenskapet skilda; — eller handelsbolag eller annat bolag, som, enligt hvad särskildt är stadgadt, allmänt kungjordt varit, eller registrerad förening träder i likvidation eller försättes i konkurs; — eller myndig person varder under förmyndare ställd; — ma ock kallelse å okända borgenärer så sökas, som i 9 § sagdt är. (Lag den 12 Aug. 1910.)

11. Då kallelse är så sökt, som i 9 § sägs; utfärde rätten offentlig stämning å okända borgenärer, att sist före klockan tolf å viss dag, näst efter ett år, gifva sina fordringar skriftligen eller muntligen an: är boet å landet, och äskas ej urtima ting; då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som näst efter ett år infaller. Stämningen varde å rättens dörr anslagen ett år före inställelsedagen och i allmänna tidningarna kungjord tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader innan den dag inträffar. Kronans ombudsman i orten och alla inländska borgenärer, som å den i 9 § omförmälda förteckning upptagna äro, skola om stämningen särskildt underrättas; och foge rätten eller domaren anstalt, att sådan underrättelse varder, minst en månad före inställelsedagen, dem meddelad.

12. Uraktlåter borgenär, den där ej finnes upptagen å omförmälda förteckning, att sin fordran å den i årsstämningen utsatta inställelsedag angifva, och har han den ej heller förut angifvit, hafve sin talan förlorat emot gäldenär, som ej visas hafva före inställelsetiden ägt, eller å nämnda tid erhållit vetskap om fordringens tillvaro; och vare gäldenär, som för sådan fordran sökes, pliktig, där borgenär det äskar, med ed betyga, att den fordran ej var honom känd före inställelsedagens utgång: brister han åt eden, eller styrkes annorledes, att han om fordringen ägt kunskap, som sagdt är; betale då sin andel i gälden.

Är årsstämning af förmyndare tagen för person, som till myndiga år kommit, men blifvit under förmyndare ställd; då hafve ock borgenär, hvarom nu nämndt är, sin talan förlorat, där ej förmyndaren visas hafva om fordringen ägt eller erhållit vetskap, såsom förut är sagdt.

5. If there are several debtors who are jointly and severally liable for the debt, and if the creditor omits to notify his claim to any of them in accordance with § 1, the other debtors shall not be liable to pay more than their shares according to their number. If any of them are insolvent, this loss shall be equally divided amongst the other debtors, and that share which should have been paid by the debtor who is discharged from liability shall be the loss of the creditor. If the creditor during the tenth year has obtained payment of his claim from one of the debtors, the latter has a right, within a year after the claim was paid, to notify his right to the others, who shall be bound to refund him what he has paid in excess of his own share.

6. If a person who has been notified of a claim by means of an extra-judicial summons or a reminder in accordance with § 1 is unwilling to wait for the action of his creditor, he shall be at liberty himself to take proceedings and demand that the matter shall be adjudicated upon by the competent tribunal.

7. If a debtor has a cross claim against his creditor, he shall be entitled to a set-off, even though he has not notified his cross claim as prescribed by § 1; if the period for notifying the cross claim has expired at the time when he acquired it or when he became indebted to the creditor, no right of set-off shall exist.

8. A creditor who has goods as a pledge or on which he has a lien in his possession shall not be bound to restore such goods until the claim in respect of which he has the pledge or lien has been paid to him, even though that claim has not been notified in accordance with § 1; if the claim exceeds the value of the goods, the excess shall be notified in accordance with the provisions prescribed for claims.

9. If a surviving spouse, heirs or legatees, after the prescribed inventory of the estate has been drawn up, wish to be assured that there will be no unknown claims presented, they may request the tribunal which would have jurisdiction in case of bankruptcy to summon the unknown creditors and to draw up a list of all those who are known.

10. If spouses are separated; — or if a trading partnership or some other company or society which according to special provisions has been published, or a registered association, falls into liquidation or is subjected to administration in bankruptcy; — or if a person who is of age is placed under guardianship; — in all these cases a summons of the unknown creditors shall be requested in the manner provided by § 9 (Act of 12th Aug. 1910).

11. When a summons has been requested in the manner prescribed by § 9, the tribunal shall issue a public summons calling on the unknown creditors to give notice of their claims in writing or orally at the latest before twelve o'clock on a certain day shortly after the expiration of a year; if the estate is situated in the rural districts, and if an extraordinary session is not requested, the time for the notification of claims may be postponed to the ordinary session following next after the expiration of a year. The summons shall be affixed to the door of the tribunal one year before the day for notification and be published three times in the public newspapers, the first time ten months and the third time at the latest four months before that day. The representative of the Crown at the place in question and all the creditors living within the Kingdom who are comprised in the list mentioned in § 9, shall be individually notified of the summons; and the tribunal or the judge shall take such steps that they can be notified in this manner at least one month before the day for the notification of claims.

12. If a creditor not mentioned in the aforesaid list omits to notify his claim on the day fixed for notification in the summons, and if he has not notified it previously, he loses his right of action against any debtor who is not proved to have had knowledge before the time for notification, or at the said time to have obtained knowledge, of the existence of the claim, and a debtor sued in respect of such a claim shall be bound, if his creditor requests such a course, to certify on oath that the claim in question was not known to him before the expiration of the time for notification; if he refuses to take the oath, or if it is otherwise established that he had knowledge of the claim as aforesaid, he shall pay his share of the debt.

If the summons is issued at the request of the guardian of a person who is of age but has been placed under guardianship, such creditors as have just been mentioned shall lose their rights of action, unless it is established that the guardian had or acquired knowledge of the claim as above mentioned.

13. Äro flera gäldenärer, de där, en för alla och alla för en, betalningsskyldighet sig iklädt, och har årsstämmning å någonderas borgenärer ågått; då äge hvar af de andra gäldenärerna, lika med borgenären, att fordringen bevaka, ändå att den ej blifvit förut hos någondera utsökt.

14. Är borgenärs fordran intecknad i fast egendom eller i tomträtt eller i fartyg, eller har han lös egendom såsam pant eller eljest under panträtt i handom; njute han ur den egendom, som sålunda häftar, betalning ändå att han ej, efter årsstämmning, sin fordran angifver. Om rätt till kvittning för genfordran vare ock lag som i 7 § sägs, ändå att den fordran ej blifvit efter årsstämmning angifven. (Lag den 14 Juni 1907.)

15. Utan hinder af årsstämmning må borgenär under anslagstiden sin fordran utsöka.

16. Utsöker ej borgenär sin fordran då årsstämmning utfärdad blifvit, hafve gäldenär, sedan inställesedagen förbi är, den rätt, som i 6 § stadgas.

17. Varder egendom till konkurs afträdd före inställesedag, som i årsstämmning utsatt är, och har borgenär, före nämnda dag, till rätten eller domaren gifvit bevakningsinlaga i konkursen in, på sätt i konkurslagen stadgas; vare ej pliktig att sin sålunda bevakade fordran jämväl efter årsstämmningen anmäla.

18. Hvad om gäldenär i denna förordning sägs, gälle äfven om löftesman i allt hvad där af å honom lämpas kan.

19. I andra fall, än det, som i 11 § sägs, då i lag eller särskild författning någons rätt och talan är inskränkt inom kortare tid än tio år, rätte han sig därefter.

Vare ock gällande hvad särskildt är stadgadt om preskription för fordringar, som grunda sig å redogörares uppbörd af allmänna medel.

20. För fordran hos bank eller allmänt penningeverk, efter sedel eller annan löpande förbindelse, som tryckt eller graverad utgifves, gälle, ej hvad om tioårig preskription eller bevakning efter årsstämmning nu sagdt är, utan lände till efterrättelse hvad därom särskildt är stadgadt. Samma lag vare angående medel, som blifvit insatta i landtränteri, i rikets ständers bank eller riksgälds-kontor, eller under annan allmän vård.

Kapitlet III. Om Kommission och Spedition.

Kommission. Kommissionsaftalet består i att afsluta affärer i eget namn, men för en annans räkning på grund af denne därtill lämnadt uppdrag. I denna utsträckning omfattar sålunda kommissionsaftalet såväl egentlig (inköps- och försäljnings-) kommission, som också oegentlig kommission (transport- försäkrings- och bankaffärer etc.). Då emellertid de oegentliga kommissionsaffärerna falla utanför begreppet handel i trängre mening, lämnas de här åsido.

Men detsamma gäller också beträffande inköpskommissionen. Äfven detta slag af kommission torde, enligt svensk rätt, icke böra bedömas efter handelsrättsliga regler.

Kommissionshandel består uti att försälja varor i eget namn, men för annans räkning. Detta framgår af föreskriften i § 2 af K. F. ang. handelsböcker och handelsräkningar d. 4 Maj 1855, enligt hvilket lagrum „de, som i kommission in- eller utrikes varor uppköpa för att dem åter utsälja och de, som i kommission varor till försäljning emottaga“ äro köpmän i handelsrättslig mening. Inköpskommissionen är sålunda hänförlig till begreppet handel endast i det fall, att kommissionen innefattar såväl inköp som försäljning af varor.

Kommissionshandel är stadigvarande handel. Dock kunna såväl gårdfari-handel som realisation drifvas i kommission, men gälla därför särskilda regler.

13. If there are several debtors who are jointly and severally liable for the debt, and if a summons to notify claims within a year has been issued to the creditors of any of them, each of the other debtors, on an equal footing with the creditor, has a right to notify the claim, even though none of them has previously been sued in respect of the claim.

14. If the claim of a creditor is registered on an immovable, or a building right or a ship, or if he has movable property as a pledge or subject to a lien in his possession, he shall have a right to be paid out of the property thus affected, even though he does not present his claim in pursuance of a summons to notify claims within a year. The provisions of § 7 shall apply as regards a right of set-off, although the claim in question has not been notified in accordance with a summons to notify claims within a year (Act of 14th June 1907).

15. Notwithstanding the issue of a summons to notify claims within a year a creditor may proceed for the recovery of his claim during the time the notification is affixed at the tribunal.

16. If a creditor does not proceed for the recovery of his claim when a summons to notify claims within a year has been issued, the debtor may exercise the right given by § 6 after the day for notification has passed.

17. If property is subjected to administration in bankruptcy before the day for notification indicated in the summons to notify claims within a year, and if the creditor before the said day has notified his claim to the tribunal or the judge in the bankruptcy in the manner prescribed by the Bankruptcy Act, he shall not be bound to notify the claim again in accordance with the summons to notify claims within a year.

18. The provisions with regard to debtors in this Ordinance shall also apply to sureties in so far as they are appropriate to them.

19. In other cases than those provided for in § 11, if in an Act or special Ordinance a right or right of action is subject to prescription within a period shorter than ten years, that period of prescription shall be observed.

The special provisions concerning the prescription of claims which are based on the collection of public charges shall also be maintained.

20. As regards claims on banks or public financial establishments resulting from notes or other negotiable securities which are issued in print or engraved, the above provisions as to decennial prescription and notifications in accordance with a summons to notify claims within a year shall not apply, but the special provisions enacted on this subject. The same rule shall apply as regards moneys which have been deposited in district revenue offices, the National Bank of Sweden or the Office of the Public Debt, or in some other public establishment.

Chapter III. Commission and forwarding agency.

Commission agency. A contract of commission consists in concluding transactions in one's own name, but for the account of some other person, on the basis of a mandate given for this purpose by the latter. From this point of view a contract of commission consequently comprises both commission agency properly so-called (for purchase and sale) and commission agency not properly so-called (transport, insurance and banking affairs). As, however, commission transactions not properly so-called are not comprised in the term "trade" in its strict sense, they are here left out of consideration.

But this also applies to commission agency for purchase. Even this kind of commission agency ought not, according to Swedish law, be adjudicated on according to the provisions of commercial law.

Commission *trade* consists in *selling* goods in one's own name, but for the account of some other person. This results from the provision of § 2 of the R. O. concerning commercial books and commercial accounts, of the 4th May 1855, according to which Article "those who purchase on commission home or foreign goods in order to *re-sell* them, and those who receive on commission goods for *sale*" are traders in the sense of the commercial law. Commission agency for purchase is consequently included in the term "trade" only in case the commission in question comprises both the purchase and the sale of goods.

Commission trade is a permanent trade. Both the hawkers' trade and the realisation trade may, however, be carried on on commission, but subject to special provisions enacted on the subject.

Kommissionären i vanlig kommissionshandel måste hafva de för handlande i allmänhet erforderliga kvalifikationerna för rätt att utöfva handel. Han är ock pliktig att föra handelsböcker.

Kommittenten kan vara såväl handlande som tillverkare, såväl svensk som utlänning.

Gentemot tredje man förvärfvar kommissionären rättigheter och ikläder sig skyldigheter, som om han idkade handel för egen räkning. Den, som af en kommissionär köper varor, kan sålunda vända sig endast mot denne för framställande af anspråk på grund af försenad leverans eller fel i godset.

Å andra sidan är endast kommissionären, men icke kommittenten, berättigad att hos köparen utkräfva köpeskillingen.

Å rättsförhållandet mellan kommittent och kommissionär torde följande rättsregler vara tillämpliga:

Kommissionären är förpliktad att med omsorg och noggrannhet utföra kommittentens uppdrag, att rätta sig efter dennes order och kontraorder, att lämna meddelande angående uppdragets fullgörande och affärens förlopp samt att gifva underrättelse om kundernas möjligen hotande insolvens m. m.

De varor, som kommissionären mottagit till försäljning och som fortfarande tillhöra kommittenten, är kommissionären pliktig att vårda äfvensom att ersätta kommittenten hvarje genom honom eller hans folk förorsakad skada eller förlust därå.

Kommissionären är i öfrigt skyldig att ersätta kommittenten all den skada, som förorsakas genom hans öfverskridande af uppdraget eller annan försummelse eller vårdslöshet. Såsom öfverskridande af sin befogenhet anses, om kommissionären säljer under det af kommittenten bestämda limitum, för så vidt han icke verkställer försäljningen för att skydda kommittenten för en hotande förlust. Kommissionären öfverskrider också sin befogenhet, om han emot kommittentens order säljer på kredit.

Härjämte är kommissionären pliktig att redovisa köpeskillingen för de försålda varorna vare sig efter vissa terminer eller efter hvarje affärs afslutande, beroende på det mellan kontrahenterna träffade aftalet. För köpeskillingens erläggande svarar kommissionären blott, då han förbundit sig att stå del credere.

Å andra sidan är kommissionären berättigad att uppbära arfvode eller provision (vid del credere-ansvarighet särskild del credere-provision) äfvensom ersättning för alla för uppdraget gjorda utlägg till frakt, porto, försäkringspremier, tull m. m.

Vidare har kommissionären i kommittentens konkurs samma rätt att ur till försäljning mottagna varor njuta betalning för förskott samt för hafda kostnader som om han mottagit varorna under panträtt¹⁾.

Slutligen har ock kommissionären rätt att kvarhålla godset (retentionsrätt), till dess kommittenten gäldar de på detsamma gjorda kostnader (H. B. 12 kap. 8 §).

Spedition består i ombesörjande af varuförsändning i eget namn för främmande räkning. Speditören står i samma förhållande till varans afsändare som kommissionären till kommittenten²⁾.

Osäkert är om speditörer, enligt svensk rätt, äro beträffande rätten till näringsutöfning att likställa med handlande³⁾.

Speditören åligger att sorgfälligt utföra det åt honom öfverlämnade uppdraget, hvartill hör att riktigt välja transportväg, transportmedel och fraktförare. Han är ock pliktig att bevara och vårda tillsända varor, undersöka deras yttre beskaffenhet och konstatera möjligen befintliga skador. Speditören svarar för hvarje skada, som tillskyndas godset genom hans vållande vid deras emottagande, förvarande eller afsändande äfvensom för all skada, som uppkommer genom hans öfverskridande af uppdraget.

¹⁾ K. F. ang. förmånsrätt i sådana till försäljning anförtrödda varor, därå förskott blifvit lämnadt, d. 6 okt. 1848. — ²⁾ Rothschilds handbok s. 139. — ³⁾ Jmf. s. 35—36 här ofvan.

A commission agent, in ordinary commission trade, must have the qualifications generally required for traders in order that they may have the right to carry on trade. He is also bound to keep commercial books.

A principal may be either a trader or a producer, either a Swede or a foreigner.

As regards third persons a commission agent acquires rights and becomes subject to liabilities as if he carried on the trade on his own account. A person who purchases goods from a commission agent may consequently only look to the latter when making claims based on delay in delivery or defects of the goods.

On the other hand, only the commission agent, and not the principal, is entitled to demand payment of the price from the purchaser.

The legal relations between a principal and his commission agent are governed by the following rules:

It is incumbent on a commission agent to carry out with care and exactitude his principal's instructions, to be guided by the latter's orders and counter-orders, to render an account of the execution of his commission and the course of the business, and to give information when he fears the insolvency of the customers, etc.

It is incumbent on a commission agent to take care of the goods he has received for sale, which continue to belong to his principal, as well as to compensate his principal for any damage to or loss of the goods caused by the agent himself or his employees.

A commission agent is, moreover, bound to compensate his principal for all damage occasioned by his exceeding his authority or by any other negligence or imprudence. It is considered as an excess of his authority if the commission agent sells below the *limit* fixed by his principal, except where he effects the sale in order to protect the principal against a threatened loss. A commission agent also exceeds his authority if he sells goods on credit contrary to the instructions of his principal.

Further, it is incumbent on a commission agent to render an account of the price of goods sold, either at certain definite periods or after the conclusion of every transaction, based on the contracts agreed upon between the contracting parties. A commission agent is responsible for the payment of the price only when he has undertaken to be liable *del credere*.

A commission agent, on the other hand, is entitled to remuneration or commission (in the case of his being liable *del credere* a special *del credere* commission) as well as reimbursement of all the expenses incurred in respect of his commission for freight, postage, insurance premiums, customs duties, etc.

A commission agent has, further, the same right to obtain payment in his principal's bankruptcy, out of goods received for sale, of monies advanced and expenses incurred, as if he had received the goods in pledge¹).

Finally, a commission agent has a right to retain the goods (right of retention) until the principal has paid the expenses incurred in respect of the same goods. (Book of Commerce, Chap. 12, § 8.)

Forwarding agency consists in carrying out the forwarding of goods in one's own name on behalf of some other person. A forwarding agent occupies the same legal position towards the consignor of the goods as a commission agent towards his principal²).

It is doubtful whether a forwarding agent, according to Swedish law, is with regard to the right to carry on his business to be placed on an equal footing with traders³).

It is incumbent on a forwarding agent to carry out carefully the mandate entrusted to him, with which is coupled the obligation to choose the proper route, means of transport and carrier. It is also incumbent on him to preserve and take care of the goods sent to him, to examine their external condition and point out such damage as the goods may possibly have sustained. A forwarding agent is responsible for all damage which the goods sustain through his conduct in their reception, preservation or forwarding, as well as for all damage which arises through the violation of his instruction.

¹) R. O. of 6. Oct. 1848, concerning preferential right in respect of goods entrusted for sale on which advances have been made. — ²) Rotschild's Manual, p. 139. — ³) Cf. above pp. 35, 36.

Å andra sidan har speditören rätt till provision samt ersättning för kostnader och utlägg. Till säkerhet för sin fordran har speditören, enligt svensk rätt, icke panträtt eller förmånsrätt utan endast retentionsrätt.

Sveriges Konkursrätt.

Inledning.

De för konkurs (köpmäns och icke-köpmäns) gällande allmänna regler finnas i konkurslagen den 18 September 1862 med de ändringar däraf, som tid efter annan egt rum. Sålunda ändrades §§ 86, 87 och 88 den 12 Maj 1870, §§ 3, 20, 22, 24, 25, 29 och 126 den 10 Aug. 1877, § 47 den 26 Sept. 1879, § 2 den 13 April 1883, §§ 9 och 52 den 1 Maj 1885, § 59 den 8 Juni 1888, § 34 den 14 Juni 1888, §§ 104, 106 och 113 den 22 Maj 1891, §§ 13 och 54 den 12 Juni 1891, §§ 102 och 140 den 14 April 1893, § 41 den 19 Nov. 1897, § 5 den 1 Juli 1898, § 67 den 29 Mars 1899, §§ 51, 90 och 117 den 10 Maj 1901, § 10 den 14 Juni 1901, § 142 den 5 Juli 1901, § 15 den 24 Juli 1903, §§ 60 och 144 den 8 April 1904 § 30 den 17 Mars 1905, §§ 2 och 90 den 14 Juni 1907 samt §§ 125 och 127 den 5 Juni 1909. Härjämte har § 33 blifvit upphäfd den 10 August 1877 och § 38 den 20 Juni 1905 och §§ 128 hafva blifvit upphäfd och ersatta genom stadganden i kap. 3 och 23 i strafflagen af den 16 Februari 1864. Oaktadt alla vidtagna förbättringar, anses likväl konkurslagen vara föråldrad, och har Kungl. Maj: t tillsatt en kommitté för en allmän revision af densamma.

Här nedan intages konkurslagen med kommentar. Härtill fogas en redogörelse för prioriterade borgenärens förmånsrätt sinsemellan till konkursgäldenärs egendom.

Konkurs-Lag.

Gifven Stockholms Slott den 18 September 1862.

(Swensk¹⁾ Författnings-Samling 1862, Nr. 51.)

Vi Carl, med Guds Nåde, Sveriges, Norriges, Göthes och Vendes Konung, göre veterligt: det Vi, uppå Rikets Ständers underdåniga förslag, funnit godt att, med upphäfvande af 1 till och med 6 Kapitlen i Konkurs-Lagen den 12 Mars 1830 och de särskilda rörande konkursmål utfärdade Författningar, hwilka ej här nedan i 85 och 93 § särskildt äro undantagna, samt med ändring af 8 Kap. 2 § 8 mom. och 12 Kap. 6 § Rättegångs-Balken i hwad dessa lagrum afse konkurs- och urarfwa-mål, förordna som följer:

Kapitlet I. Om egendoms afträdande till konkurs.

§ 1. Vill någon afträda egendom till konkurs; gifve ansökning derom in till Underrätten i den stad, eller, å landet, till Domaren i den ort, der gäldenär bör inför domstol swara i twistemål, som angå gäld i allmänhet.

¹⁾ Författningssamlingens ortografi är bibehållen.

Ad § 1. Rätten eller domaren underkastar ansökningen formell pröfning. Råder sökanden öfver sin egendom, är myndig eller, om det är gift kvinna, har boskillnad, bifalles ansökningen utan realitetspröfning. Är sökanden juridisk person, fogas vid ansökningen bevis att den undertecknats af därtill berättigad person. — Rätt domstol är den, inom hvars domvärjo sökanden är eller senast varit mantalsskrifven.

On the other hand, a forwarding agent is entitled to remuneration and reimbursement of expenses and disbursements. As security for his claims a forwarding agent has not, according to Swedish law, a pledge-right or preferential right, but merely a right of retention.

The Swedish Law of Bankruptcy.

Introduction.

The general provisions applicable to bankruptcy (of traders and non-traders) are to be found in the Bankruptcy Act of the 18th September 1882, with the alterations thereof which have been made from time to time. Thus §§ 86, 87 and 88 were modified on the 12th May 1870, §§ 3, 20, 22, 24, 25, 29 and 126 on the 10th August 1877, § 47 on the 26th September 1879, § 2 on the 13th April 1883, §§ 9 and 52 on the 1st May 1885, § 59 on the 8th June 1888, § 34 on the 14th June 1888, §§ 104, 106 and 113 on the 22nd May 1891, §§ 13 and 54 on the 12th June 1891, §§ 102 and 140 on the 14th April 1893, § 41 on the 19th Nov. 1897, § 5 on the 1st July 1898, § 67 on the 29th March 1899, §§ 51, 90 and 117 on the 10th May 1901, § 10 on the 14th June 1901, § 142 on the 5th July 1901, § 15 on the 24th July 1903, §§ 60 and 144 on the 8th April 1904, § 30 on the 17th March 1905. §§ 2 and 90 on the 14th June 1907, and §§ 125 and 127 on the 5th June 1909. Moreover § 33 was repealed on the 10th August 1877 and § 38 on the 20th June 1905, and §§ 128, 129 and 130 have been superseded by Chap. 23, §§ 1, 2 and 3 of the Criminal Law of the 16th February 1864. In spite of all the improvements which have been made, the Bankruptcy Act is nevertheless considered to have grown out of date, and His Royal Majesty has quite recently appointed a committee with a view to a general revision of the Act.

The Bankruptcy Act, with a commentary, is inserted below. An exposition of the reciprocal preferential rights of secured creditors on the property of the bankrupt is annexed thereto.

Bankruptcy Act.

Given at Stockholm Castle the 18th September 1862.

(Swedish¹) Collection of Laws, 1862, No. 51.)

We Charles, by the Grace of God, King of Sweden, Norway, the Goths and the Wends make known: that consequent on the project submitted to Us by the Estates of the Realm, We have found good, with the repeal of Chapters 1 to 6 of the Bankruptcy Act of the 12th March 1830 and the special enactments concerning proceedings in bankruptcy which are not specially excepted below in §§ 85 and 93, and with the modification of Chap. 8, § 2, paragraph 8 and Chap. 12 § 6 of the Code of Procedure, in so far as these Articles relate to proceedings in bankruptcy and lawsuits relative to successions, to decree as follows:

Chapter I. The subjection of property to administration in bankruptcy.

§ 1. If a person wishes to subject his property to administration in bankruptcy, he shall present a petition in that behalf to the inferior tribunal of the town, or, in the rural districts, to the judge of the place where the debtor has his forum for litigations relative to debts in general.

¹) The spelling of the Collection of Laws is maintained.

As to § 1. The tribunal or the judge subjects the petition to a *formal* examination. If the petitioner has the power to dispose of his property, is of age, or if it is a married woman, has a separation of property, the petition will be granted without inquiring into the merits of the case. If the petitioner is a juridical person, the petition must be accompanied by a certificate stating that it has been signed by a person authorised to sign it. — The competent tribunal is that within the jurisdiction of which the petitioner is or has last been entered on the cadastral register.

2. 1 mom. Borgenär ege ock söka, att gäldenärs egendom afträdas skall i följande fall, nemligen: 1. då gäldenär är för skuld rymd, eller veterligen ur riket faren och anledning är för handen, att han förblifver utrikes för att undgå borgenärs kraf; — 2. då verkställighet af utmätning, hvarigenom all gäldenärs kända egendom medtagas skulle, blifvit för annans fordran sökt; — 3. då gäldenär svikligen, borgenärer till förfång, afhänder sig eller undanskaffar sina tillgångar.

2 mom. Borgenär äge jämväl söka, att gäldenärs egendom afträdas skall: då lös egendom, däri förmånsrätt jämlikt 17 kap. 6 § första stycket handelsbalken eller på grund af förlagsinteckning tillkommer borgenären, blifvit utmätt för annans fordran,

eller egendom, som nyss sagts, eller egendom, däri han har förmånsrätt jämlikt 17 kap. 5 § första stycket handelsbalken, genom skriftlig afhandling förtrytats med villkor, att säljaren äger behålla egendomen i sin vård,

samt skälig anledning är att befara, att den öfriga egendom, hvari borgenären äger förmånsrätt, är otillräcklig till gäldande af hans fordran. L a g d. 14 J u n i 1907.

3. Har borgenär klar och förfallen fordran; ege jemväl söka, att gäldenärs egendom afträdas skall: då gäldenären håller sig undan, och icke för sig ställt ombud, som rätt för honom gör, eller lemnat känd egendom qvar, som mot hans veterliga gäld synes svara; då vid utmätning för den fordran gäldenär funnits sakna full tillgång till skuldens gäldande, eller uppgifven tillgång funnits tvistig eller af annan orsak ej kunnat straxt till betalning i laga ordning användas, så ock då verkställighet af utmätning å gäldenärs egendom blifvit af annan borgenär äskad, och skälig anledning är att befara, att, efter försäljning af den egendom, tillgång till de öfrigas förnöjande ej finnes.

4. Är gäldenär köpman, och visas sådana omständigheter, på grund hvaraf antagas kan, att han öfver en vecka sina betalningar inställt; då ege borgenär, ändå att hans fordran ej förfallen är, söka, att gäldenärs egendom afträdas må.

Har borgenär genom Notarius Publicus eller i vittnens närvaro uppmanat köpman att betala klar och förfallen gäld, och är den gäld icke inom en vecka derefter gulden; då ege ock den borgenär söka, att gäldenärs egendom till konkurs afträdas skall.

Ad § 2. För användningen af § 2 kräfves, att sökanden styrker sig äga fordran — förfallen behöfver den ej vara — hos gäldenären. — Förlagsinteckning beviljas enligt svensk lag för drifvande af fabrik af hvad slag som helst och i öfrigt endast för följande slag af rörelse: kvarnrörelse, boktryckeri, bryggeri, brännvins- och kruttillverkning samt bergsbruk eller grufvedrift af alla slag. Inteckningsrätten upphör, så snart det intecknade öfvergår till ny ägare, men omfattar äfven sådan egendom, som efter inteckningen tillkommit för rörelsens drift.

Fordringar med förmånsrätt enligt 17 kap. 6 § första stycket handelsbalken äro angifna å sid. 155 n:r 3 litt. b.

Fordringar med förmånsrätt enligt 17 kap. 5 § första stycket handelsbalken äro angifna å sid. 155 n:r 3 litt. a.

Förettrandet af egendomen måste hafva ägt rum med tillämpning af K. F. den 20 Nov. 1845 i afseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarblifva.

Ad § 3. Är gäldenären dömd betalningskyldig, anses fordran icke vara klar förr än domen vunnit laga kraft. Är gäldenären dömd utan att hafva afgifvit svaromål samt därefter stämmer om återvinning, är fordran icke heller klar förr än slutlig dom i återvinningstvisten föreligger. Om åter fordringen icke bestrides eller dess riktighet genast kan ådagaläggas, behöfves ingen föregående dom.

Ad § 4. Betydelsen i denna lag af ordet köpman bestämmes i § 139. — Ett likvidationsförfarande utan konkurs kan i Sverige icke komma till stånd, utan att samtliga borgenärer och gäldenären äro därom ense och en borgenär, som en gång anslutit sig därtill, är ej häraf bunden, utan kan när som helst utan hänsyn till öfrige fordringsägare påyrka konkursförfarande.

2. Par. 1. A creditor also may demand that the property of his debtor shall be subjected to administration in bankruptcy in the following cases, namely: 1. When the debtor has absconded owing to indebtedness, or when it can be established that he has left the Kingdom, and there is ground to fear that he will remain abroad in order to avoid the claims of his creditors; — 2. When the realisation of a seizure in execution of all the known property of the debtor has been demanded for the claim of some other person; — 3. When the debtor fraudulently, to the detriment of his creditors, alienates or removes his property.

Par. 2. A creditor is also entitled to demand that the property of his debtor shall be subjected to administration in bankruptcy when movables over which the creditor has a preferential right in virtue of Chap. 17, § 6, paragraph 1, of the Code of Commerce or in virtue of a security registered on stock in trade, have been seized for the claim of some other person, or when property of the kind just mentioned, or property on which he has a preferential right according to Chap. 17, § 5, paragraph 1 of the Code of Commerce, has been alienated by a written document subject to the condition that the seller shall keep the property in his possession, and there is serious reason to fear that the other property subject to the preferential right of the creditor is insufficient for the payment of his claim. Act of 14th June 1907.

3. If a creditor has an uncontested claim which is due for payment, he can also demand that the property of the debtor shall be subjected to administration in bankruptcy, if the debtor conceals himself and has not appointed a representative who can fulfil his obligations, or has not left known property which seems sufficient to satisfy his proved debts; further, if on execution for the recovery of the debt in question the debtor has been found not to possess sufficient assets for the payment of the debt, or if some declared asset has been found to be subject to dispute, or for some other reason has not been capable of being immediately realised for payment in a lawful manner, or if the realisation of a seizure in execution of the debtor's property has been demanded by some other creditor, and there is serious reason to fear that after the sale of this property the proceeds will be insufficient for the satisfaction of the other creditors.

4. If the debtor is a trader and circumstances are proved to exist from which it may be presumed that he has suspended his payments for more than a week, the creditor, although his claim is not due for payment, may demand that the debtor's property shall be subjected to administration in bankruptcy.

If the creditor, by means of a public notary or in the presence of witnesses, has summoned a trader to pay an uncontested debt which is due for payment, and if the debt is not paid within a week thereafter, the creditor may demand that the debtor's property shall be subjected to administration in bankruptcy.

As to § 2. For the application of § 2, it is required that the petitioner should establish that he has a claim — which need not be due for payment — on the debtor. — A registered security on stock in trade according to Swedish Law, is allowed in the case of factories of every kind and in addition only in the case of the following kinds of exploitation: mills, printing works, breweries, brandy distilleries and powder factories and mines and quarries of all kinds. The right of security ceases as soon as the encumbered objects pass to a new owner, but it comprises also such property as after the registration of the security has been acquired for the exploitation of the industry in question.

Claims with preferential rights in accordance with Chap. 17, § 6, par. 1 of the Code of Commerce are indicated on p. 155, No. 3, letter b.

Claims with preferential rights in accordance with Chap. 17, § 5, par. 1 of the Code of Commerce are indicated on p. 155, No. 3, letter a.

The alienation of the property must have taken place subject to the application of the R. O. of 20th Nov. 1845 as regards transactions concerning movables which the buyer leaves to the charge of the seller.

As to § 3. If the debtor has been condemned to pay, the claim is not considered uncontested until the judgment has become *res judicata*. If the debtor has been condemned without having been heard, and subsequently lodges an "objection", the claim is not considered uncontested until final judgment has been given on the objection. If, on the other hand, no defence has been set up against the claim, or if its correctness can immediately be proved, no previous judgment is necessary.

As to § 4. The meaning of the word "trader" in this Act is defined by § 139. — Liquidation proceedings without administration in bankruptcy cannot take place in Sweden unless all the creditors and the debtor are agreed on the subject, and a creditor who has once consented is not bound by this agreement, but may at any time, without considering the other creditors, demand an administration in bankruptcy.

5. Der likväl borgenärs fordran tillkommit sednare än de omständigheter, på hvilka han sin ansökning om egendoms-afträdet grundar; vare den ansökning utan verkan.

Har borgenär för sin fordran säkerhet genom pant eller genom inteckning i fast egendom; ege ej den rätt, i 2, 3 och 4 § omförmäld är, der han ej gitter visa, att panten eller inteckningen till gäldande af hans fordran otillräcklig är. Ej heller ege borgenär söka, att makars bo afträdas skall, der hans fordran är sådan, att för densamma ej kan vinnas utmätning i annan egendom än den, hvaröfver hustrun eger råda.

6. 1 mom. Nu är i stad konkursansökning af gäldenär gjord; utfärde då Rätten genast eller sist nästa dag stämning å borgenärerna som framdeles sägs.

2 mom. Har i stad borgenär sökt, att gäldenärs egendom afträdas må; höre Rätten deröfver gäldenären genast, eller, der han då ej träffas kan, sist inom två dagar: will han undwika konkurs; förnöje genast sökanden eller ställe antaglig borgen för hans fordran; dock bör gäldenär, som köpman är, förfallen fordran straxt gälda: gitter ej gäldenär fullgöra hvad nu sagdt är; beslute Rätten, att hans egendom afträdas skall, och förfare som i nästföregående mom. sagdt är: kommer ej gäldenär å dag, hvartill han kallad blifvit; pröfve Rätten ändå sökandens skäl.

3 mom. Nu är, i anledning af borgenärs ansökning, gäldenär med kallelse sökt, der han hemvist, tjenst, näring eller kost hafver: finnes han ej der, eller hans ombud eller kan man ej på det eller annat sätt få kunskap hvar han vistas, och är anledning, att han håller sig undan, eller är han rymd eller weterligen ur riket faren; förelägge Rätten honom, genom kungörelse i allmänna tidningarna tre gånger, wiss tid af en till högst två månader från sista kungörandet att sig inställa: låte ock hans kända egendom under säker wård sättas: kommer han ej inom förelagd tid; pröfve Rätten ändå sökandens skäl.

7. 1 mom. Är å landet konkursansökning af gäldenär till Domaren ingifven; utfärde denne genast stämning å borgenärerna.

2 mom. Är sådan ansökning gjord af borgenär; förelägge Domaren gäldenären lämpligen kortaste tid och, der han är aflägsset boende, högst en vecka efter del-fåendet, att sig deröfver förklara: och bör sökanden tillställa Domaren bevis öfver delgifvandets sist inom fjorton dagar efter det ansökningen gjord är, eller vare ansökningen förfallen, der ej sökanden styrker, att gäldenären ej anträffas kunnat. Medgifver gäldenären borgenärens ansökning; förfare Domaren såsom i föregående

Ad § 5. Äfven om borgenären vid fordringens tillkomst var okunnig om sådana omständigheter, som i och för sig kunde föranleda konkurs, får han icke åberopa dem till stöd för ett konkursyrkande, så snart de äro äldre än skulden. Är fordringen på borgenären öfverlåten, har han likväl samma rätt som föregångaren. — Pants eller intecknings otillräcklighet kan, där ej disproportionen är alldeles uppenbar, endast ådagaläggas genom laglig försäljning. — Bestämmelsen i sista punkten afser, att hustru — såvida ej boskillnad finnes mellan makarne — icke kan försättas i konkurs, utan att mannen däri försättes.

Ad § 6. Till 2 mom. Rätten kallar icke ex officio gäldenären, utan får borgenären ombesörja, att rättens kallelse meddelas honom, hvarefter ansökningen pröfvas, vare sig gäldenären svarar eller ej. — Om ställd borgen icke af borgenären godkännes, gifver rätten utslag däröfver.

Ad § 7. Landtdestolarne bestå af en rättslärd ordförande, domaren, och ett antal lekmän. Domaren får ensam icke handlägga rättsärenden af tvistig beskaffenhet men har en viss administrativ befogenhet såsom utfärdande af kallelser och dylikt. Se § 11. — Urtima kallas hvarje destolens sammanträde utöfver de i lag stadgade, hvilka förut voro tre om året men efterhand å de tätare befolkade orterna ökat till sammanträde hvarje eller hvarannan månad med undantag för sommarmånaderna.

5. If, however, the claim of the creditor has arisen after the circumstances on which he bases his petition for the subjection of the property of the debtor to administration in bankruptcy, this petition shall be without effect.

If the creditor has security for his claim by means of a pledge or a registered mortgage on immovable property, he has not the right mentioned in §§ 2, 3 and 4, unless he can prove that the pledge or registered mortgage is insufficient for the satisfaction of his claim. Nor may the creditor demand that the common estate of spouses shall be administered in bankruptcy, if his claim is of such a nature that it can only be enforced by execution against the property of which the wife has power to dispose.

6. Par. 1. If in a town a debtor has demanded that his property shall be subjected to administration in bankruptcy, the tribunal shall immediately, or at the latest on the following day, issue a summons to the creditors in the manner indicated below.

Par. 2. If in a town a creditor has demanded that the property of a debtor shall be administered in bankruptcy, the tribunal shall forthwith or, if he cannot be found, at the latest within two weeks, examine the debtor regarding his affairs; if the debtor wishes to avoid proceedings in bankruptcy, he must forthwith satisfy the petitioner or give him an acceptable security for his claim; if, however, the debtor is a trader, he must immediately pay a claim which is due for payment. If the debtor is unable to make this payment, the tribunal shall order the administration of his property in bankruptcy, and shall proceed in the manner indicated in the preceding paragraph; if the debtor does not appear on the day for which he has been summoned, the tribunal shall nevertheless consider the allegations of the petitioner.

Par. 3. If, on the petition of a creditor, the debtor has been sought, in order to serve him with a summons, where he has his residence, service, occupation or board, without it being possible to find him or his representative, or if it is impossible by any means whatsoever to find out where he lives, and if there is reason to believe that he is concealing himself, or if he has absconded or it can be proved that he has left the Kingdom, the tribunal shall summon him by means of a notice inserted three times in the public newspapers to appear within a certain time, not exceeding two months from the last insertion, and shall also take care that his known property is placed under proper charge. If he does not appear within the fixed time, the tribunal shall nevertheless consider the allegations of the petitioner.

7. Par. 1. If in the rural districts a petition for administration in bankruptcy has been presented to the judge by the debtor, the judge shall immediately issue a summons to the creditors.

Par. 2. If such a petition has been presented by a creditor, the judge shall grant to the debtor the shortest period appropriate, and where he lives at a distance a maximum of one week after having been notified, for presenting his observations on the petition, and the petitioner shall prove to the judge that the debtor has been notified, at the latest within fourteen days after the presentment of the petition, on pain of the petition being dismissed, unless the petitioner proves that it

---

As to § 5. Even though the creditor, at the time when the claim arose, was not aware of the circumstances which in themselves may bring about an administration in bankruptcy, he may not invoke them in favour of a petition for administration in bankruptcy if they were anterior to the debt. If the claim has been transferred to the creditor, the latter has the same right as the transferor. — The insufficiency of a pledge or registered security, if the disproportion is not clearly manifest, can only be established by a sale in accordance with law. — The provision of the last sentence signifies that a wife — if there is no separation of property between the spouses — cannot be made bankrupt unless her husband is also made bankrupt.

As to § 6. Par. 2. The tribunal does not of its own motion summon the debtor, but the creditor must see that the summons of the tribunal is notified to him, whereupon the petition is considered whether the debtor replies or not. — If the security offered is not accepted by the creditor, the tribunal decides on the matter.

As to § 7. The tribunals of the rural districts are composed of a learned president, the judge, and a number of laymen. The judge may not adjudicate alone upon legal matters of a litigious nature, but has a certain administrative competence, as for example to issue summonses, etc. See § 11. — All the sessions of the tribunal, apart from those which are prescribed by law, are called extraordinary; the number of sessions was formerly three per annum but the number has been increased from time to time in the more densely populated districts, and sessions are now held every month or every two months, with the exception of the summer months.

mom. sagdt är: gör gäldenären jäf emot ansökningen, eller blifver han med förklaring ute; hänskjutes saken till Rätten, och vare lag som i 6 § 2 mom. sagdt är.

3 mom. I de fall, som i 6 § 3 mom. omförmälda äro, gälle för Domaren å landet, hvad om Rätten i stad sagdt är; dock varde, der gäldenär ej inom förelagd tid sig inställer, saken till Rätten hänskjuten.

4 mom. Skall konkursmål af Rätten handläggas; varde urtima ting af Domaren utsatt att hållas så fort ske kan och sist inom fjorton dagar, der ej lagtima ting inom samma tid infaller, eller sökanden önskar, att ärendet ändå må till lagtima ting anstå, och sådant ej af gäldenären bestrides.

8. Är konkurs å gäldenär sökt, och dör gäldenär, utan att han den ansökning medgifvit, eller söker borgenär, att afliden gäldenärs bo till konkurs afträdas må; förelägges delegarna i boet att sig deröfver förklara, der de kända och inländska äro, fjorton dagar eller högst en månad från delfäendet, och, der de okända eller utrikes farna äro, en eller högst två månader efter det kungörelse blifvit tre gånger i allmänna tidningarna införd: och warde saken så bedömd som om gäldenären lefwat. Dör gäldenär, sedan han sökt att få sitt bo afträda; warde saken ej deraf uppehållen.

9. Vid konkursansökning foge gäldenär uppteckning å boets egendom och gäld, med uppgift å borgenärs namn och hemvist, så ock å de böcker och handlingar, som boet röra; och vare uppteckningen med edsförpligtelse underskrifven. Är ej bouppteckning bifogad, eller uppstår konkurs i följd af borgenärs yrkande och aflemnar ej gäldenär vid förklarings afgifvande bouppteckning; varde, i stad af rätten och å landet af domaren, förordnande genast meddeladt magistratsperson, kronofogde, länsman, rättens betjent eller annan lämplig person att uppteckningen utan dröjsmål förrätta; och åligge gäldenären att allt, som till boet hör, under edsförpligtelse redligen uppgifva. Kan ej fullständig uppteckning genast ske, bör skriftlig uppgift å borgenärerne och deras hemvist rätten eller domaren ofördröjligen tillställas.

Då konkurs uppstått, varde förordnande genast meddeladt person, som nu nämnd är, att gäldenärs böcker och andra handlingar, som hans rörelse angå, under försegling sätta eller i förvar taga, så ock, der rätten eller domaren så nödigt anser att låta konkursboets kända egendom under säker vård hållas och boets angelägenheter bevakas intilldess, såsom framdeles sägs, gode män utsedde blifvit. Är ej bouppteckning af gäldenären ingifven, varde förordnande, på sätt nyss nämndt är, alltid meddeladt. På yrkande af gäldenären eller någon af borgenärerne ege rätten eller domaren att, i stället för förordnande hvarom nu är nämndt, uppdraga åt en eller flere skicklige män att boet jemte de böcker och handlingar, som nämnda äro, omhändertaga och med den befogenhet, som tillkommer gode män, boet förvalta, intilldess gode män utsedde blifvit.

Varder annan än den, som domare- eller tjensteed aflagt, till förrättningsman enligt denna § förordnad; svärje inför rätten eller domaren, att han det uppdrag redligen fullgöra skall; och hafve sedan samma pligt och njute skydd, som enligt lag tillkommer dem, hvilka rättens ärenden gå.

10. Finner Rätten eller Domaren, att konkursansökning ej kan upptagas, förty att den är till orätt domstol ställd, eller af annan orsak; teckne det skriftligen

Ad § 9. Om icke det i andra afdelningen af § 9 nämnda förordnande för en eller flere personer att med gode mäns befogenhet omhändertaga boet varder utfärdadt, medför konkursförklaringen genast afbrytande af gäldenärens ekonomiska verksamhet såsom stängande af handelslokal m. m.

Ad § 10. Angående stämningen äfvensom klagan öfver rättens beslut se § 15—17.

has been impossible to find the debtor. If the debtor acquiesces in the petition of the creditor, the judge shall proceed as indicated in the preceding paragraph. If the debtor challenges the petition, or if he does not make a statement relative thereto, the matter shall be referred to the tribunal, and the provisions of § 6 par. 2 shall apply.

Par. 3. In the cases mentioned in § 6, par. 3, the provisions with regard to the tribunals of the towns shall apply to the judges of the rural districts; the matter shall, however, be referred to the competent tribunal if the debtor does not appear within the time fixed.

Par. 4. If a tribunal is to adjudicate on a bankruptcy matter, an extraordinary session shall be fixed by the judge, to be held as soon as possible and at the latest within fourteen days, unless an ordinary session is to be held within the same period, or the petitioner wishes that the case shall be postponed to the ordinary session, and this is not objected to by the debtor.

8. If a petition has been presented for the administration in bankruptcy of the property of a debtor, and the debtor dies without having acquiesced in the petition, or if a creditor demands that the estate of a deceased debtor may be administered in bankruptcy, the heirs of the estate shall be summoned to give their opinion on the matter, if they are known and resident in the Kingdom, in fourteen days or at the most one month after having been summoned, and if they are unknown or have gone abroad, in one or at most two months after the summons has been inserted three times in the public newspapers; and the cause shall be adjudicated upon as if the debtor were alive. If the debtor dies after he has petitioned for an administration in bankruptcy, the matter shall not be postponed by reason of this fact.

9. The debtor shall annex to his bankruptcy petition a statement of the assets and debts of his estate, with an indication of the names and addresses of the creditors, as well as of the books and documents which concern his estate; and the statement shall be signed and confirmed on oath. If the statement is not annexed, or if the administration in bankruptcy is commenced on the petition of a creditor, and if the debtor when making his observations does not present a statement of his assets and debts, the tribunal in the towns or the judge in the rural districts shall immediately order that an inventory shall be drawn up without delay by a member of the magistracy, Crown bailiff, local bailiff, official of the tribunal or some other competent person; and the debtor shall be bound to state honestly on oath all that which belongs to his estate. If a complete inventory cannot be made immediately, a list of the creditors and their addresses shall be drawn up and presented to the tribunal or judge without delay.

When the bankruptcy is commenced, an order shall immediately be made that such a person as is mentioned above shall place the books and other documents of the debtor concerning his affairs under seal or in safe keeping, and also, if the tribunal or the judge considers it necessary, shall cause the known property of the bankruptcy estate to be placed in safe keeping, and attend to the interests of the estate until provisional administrators have been appointed as mentioned below. If a statement of the assets and debts of the estate is not presented by the debtor, such an order as has just been mentioned shall always be made. At the request of the debtor or any of the creditors the tribunal or the judge may, instead of making the aforesaid order, entrust one or more competent persons to take charge of the estate, together with the books and documents mentioned, and to administer the estate with the authority appertaining to provisional administrators until such administrators have been appointed.

If any person is appointed as administrator in accordance with this Article who has not taken the oath as a judge or a public officer, he shall swear before the tribunal or the judge that he will honestly carry out his duties; and he shall subsequently have the same obligations and enjoy the same protection as appertain according to law to judicial officers.

10. If the tribunal or the judge is of opinion that a petition for administration in bankruptcy cannot be granted because it has been presented to an incompetent

As to § 9. If the order mentioned in the second paragraph of § 9 for one or more persons to take charge of the estate with the authority of provisional administrators is not made, the declaration of bankruptcy entails the immediate interruption of the economic operations of the debtor, as, for example, the closing of his business premises, etc.

As to § 10. Concerning the summons, as well as appeals against the decision of the tribunal, see §§ 15—17.

å ansökningen. Vill annan än gäldenären klaga deröfver att ansökning upptagen är; varde tiden för besvär's anförande räknad från det stämningen blef i allmänna tidningarna första gången kungjord. Ej må sådan klagan sedan föras.

11. Domaren å landet ege, ändå att han jäfvig är, meddela påskrift å konkursansökning att den ej upptagas kan, förelägga gäldenär att öfver borgenärs ansökning om konkurs sig förklara, utfärda offentlig stämning, der gäldenär sjelf sökt att få sin egendom afträda eller medgifvit borgenärs yrkande derom, utsätta urtima ting, der sådant i konkursmål erfordras, samt förordna om sådan åtgärd i afseende å uppteckning och vård af gäldenärs bo, som i 9 § omförmäld är: anmäla dock, der förordnande för särskild domare tarfvas, jäfvet utan dröjsmål i Hofrätten.

12. Konkurs anses börjad den dag, ansökning derom ingifven är, der konkurs på den ansökning följer.

13. Hvad, efter konkursens början, i utsökningsmål mot gäldenären göres, vare utan all verkan i konkurssaken, der ej in-tecknings- eller panthafvare yrkar försäljning af egendom, hvari han förmånsrätt till betalning eger. Är lös egendom före konkursens början utmätt, men ej försäld; upphøre Konungens Befallningshafvandes eller utmätningsmans befattning dermed; dock att angående utmätt fartyg och gods i fartyg gäller hvad här nedan i 51 § stadgas.

14. I den stämning, som, enligt hvad i detta Kap. sagt är, å borgenärer utfärdas, skall nämnas dagen, då konkursen börjad är, samt utsättas viss dag näst efter två, eller, der särskilda omständigheter oundgängligen kräfva längre tid, sist före fyra månader, då borgenärerna hafva att, innan klockan tolf på dagen, i stad å det rum, som dertill varder bestämdt, och på landet å visst ställe inom Rättens domsaga, sina fordringar anmäla och bevaka.

Är anledning antaga, att konkursbo å landet är så ringa, att der icke finnes värde för Ett tusen Riksdaler; varde då inställelsen utsatt till viss dag under det lagtima ting, som näst efter två månader i häradet infaller, ändå att dermed dröjer längre än fyra månader efter stämningens utfärdande.

Har, på sätt särskildt är stadgadt, årsstämmning blifvit utfärdad, och afträdes, före den deri utsatta inställelседag, egendom till konkurs; då skall i den stämning, som i konkursen utfärdas, erinran ske derom, att årsstämmning tillförene beviljad är, och att den ej genom konkursstämningen förfallit.

Ad § 12. Om borgenär medgifver anstånd med konkursansökningens pröfvande, uppskjutes ärendet, men om sedermera ansökningen bifalles, räknas konkursen det oaktadt hafva börjat då ansökningen ingafs. Då emellertid gäldenären under tiden haft full ekonomisk handlingsfrihet, bestämmes konkursboets ekonomiska ställning af förhållandena vid konkursförklaringen, i den mån icke bestämmelserna om återvinning i § 36 kunna komma till användning.

Ad § 13. Lika rätt med in-teckningshafvare tillkommer enligt prejudikat fordringsägare, som vunnit utmätning af fastigheten, då utmätningen vunnit laga kraft (efter 15 dagar, om den ej öfverklagats) och kungörelse om försäljning utfärdats.

Ad § 14. Årsstämmning, hvarigenom borgenär kallas att inom ett år bevaka sin fordran vid äfventyr af dess förlust, utfärdas på begäran, då äktenskapsskillnad inträddt, då myndig person förklarats omyndig samt då bolag eller registrerad förening för ekonomisk verksamhet blifvit upplöst äfvensom efter afliden person. Försummelse af bevakning i anledning af årsstämmning drabbar icke känd borgenär eller innehafvare af realsäkerhet, så långt denna räcker. Se ofvan s. 122.

tribunal or for some other reason, a note shall be made on the petition to this effect. If any person other than the debtor wishes to lodge an appeal against a decision granting the petition, the period for lodging the appeal shall be reckoned from the day on which the summons was published for the first time in the public newspapers. Such an appeal may not be lodged after this date.

11. The judge in the rural districts, even though he is not competent, may make a note on the petition for administration in bankruptcy that it cannot be granted, invite the debtor to give his opinion concerning the petition of a creditor, issue public summonses if the debtor has himself presented a petition for administration in bankruptcy or acquiesced in the petition of a creditor therefor, fix extraordinary sessions when these are necessary in bankruptcy proceedings, and give orders concerning such measures relative to the drawing up of the statement of affairs and the taking charge of the estate of the debtor as are mentioned in § 9; he shall, however, if it is necessary to appoint a special judge, inform the Superior Tribunal of his want of competence without delay.

12. A bankruptcy is considered as commencing on the day on which the petition is lodged, if an administration in bankruptcy follows on the petition.

13. All processes of execution issued against the debtor after the commencement of the bankruptcy shall be without effect as regards the administration in bankruptcy, except where mortgagees or pledge-holders demand the sale of the property on which they hold preferential claims. If movables have been seized before the commencement of the bankruptcy but not sold, the high sheriff or the execution officer shall suspend his proceedings in the matter; but as regards the seizure of ships and of goods on board ships the provisions of § 15 shall apply.

14. In the summons which, according to the provisions of this Chapter, is issued to creditors, the day shall be mentioned on which the bankruptcy commenced, and a certain day shall be indicated immediately after two, or if special circumstances necessitate a longer period, at the latest within four, months, on which the creditors shall, before midday, in towns at the premises which are designated for this purpose, and in the rural districts at a certain place within the jurisdiction of the tribunal, give notice of and establish their claims.

If there is reason to presume that a bankruptcy estate in the rural districts is so small as not to amount to a value of one thousand Riksdaler, the day for the notification of claims shall be postponed to a certain day of the ordinary session which is held in the district immediately after the expiration of two months, although by this course a postponement exceeding four months after the issue of the summons is brought about.

If a summons to notify claims within a year has been issued in the manner specially prescribed by law, and if before the day fixed in this summons for giving notice of claims an estate is subjected to administration in bankruptcy, the summons which is issued in relation to the proceedings in bankruptcy shall mention that a summons to notify claims within a year has already been issued, and that it has not been cancelled by the summons in relation to the proceedings in bankruptcy.

As to § 12. If a creditor consents to the postponement of the examination of his petition for administration in bankruptcy, the case stands adjourned, but if the petition is subsequently granted, the bankruptcy is nevertheless considered as having commenced on the day on which the petition was lodged. As, however, the debtor in the meantime has had full liberty of economic action, the economic position of the bankruptcy estate is determined according to the circumstances obtaining at the time of the declaration of the bankruptcy, in so far as the provisions concerning the avoidance of certain transactions contained in § 36 cannot be applied.

As to § 13. The same right as appertains to holders of registered securities appertains, according to precedent, to creditors who have obtained a seizure in execution of immovable property, when the execution has become *res judicata* (after 15 days, if it has not been appealed against) and a notification concerning the sale has been published.

As to § 14. A summons by which the creditors are called upon to notify their claims within a year on pain of forfeiting them is issued on request, when the dissolution of a marriage has taken place, when a person who is of age has been declared incapable of managing his affairs, and when a partnership or a registered association having an economic object has been dissolved, as well as on the death of a person. The omission to give notice of claims in pursuance of a summons to notify claims within a year does not affect the known creditors or possessors of real security to the extent of the latter. See above p. 122.

15. Offentlig stämning, hvarom nu sagdt är, skall ofördröjligen å rättens dörr anslås och varde kungörelse om densamma genast eller nästa postdag afsänd för att införas, i allmänna tidningarna tre gånger, sista gången en månad före inställelsedagen, samt, där så ske kan, i tidning inom orten en gång. Kronans ombudsman och alla kända inländska borgenärer skola därjämte om stämningen underrättas genom särskilda kallelsebref, hvilka rätten eller domaren låte till dem med posten afsändas så tidigt, att kallelserna må kunna komma borgenärerna till handa minst en månad före inställelsedagen. Jämväl kända utländska borgenärer böra, så fort ske kan, genom särskilda kallelsebref om stämningen underrättas.

16. Vill gäldenär i det fall, att konkurs å honom blifvit yrkad, söka ändring i beslut om egendoms afträdande; hafve lof dertill; men beslutet gånge ej dessmindre i verkställighet.

17. Varder af Öfverrätt förklaradt, att stämning ej bort utfärdas, eller att konkurs ej må ega rum; meddeles det Underrätten eller Domaren; och varde stämningen från Rättens dörr nedtagen, så ock kungörelse derom i tidningarna införd, der stämningen förut blifvit sålunda kungjord.

18. Ej må, sedan stämning gifven är, eller beslut om egendoms afträdande blifvit af Rätten meddeladt, konkursansökningen återkallas utom i det fall, hvarom i 94 § förmåles.

Kapitlet II. Om gäldenären och hans skyldighet under konkursen emot sina borgenärer, så ock om hans underhåll och hans ansvarighet för gälden.

19. Ej må, från den dag, gäldenär gjort ansökning om sin egendoms afträdande, eller medgifvit borgenärs yrkande derom, eller erhållit del af Rättens beslut, det hans egendom afträdas skall, intilldess han uppteckningen af sitt bo med ed fästet och boet till den, som, efter hvad i 9 § sägs, förordnas att detsamma omhändertaga, eller till gode män öfverlemnadt, gäldenären sig från sitt hemvist begifva vid andra tillfällen, än då han besöker den offentliga gudstjensten, eller skall vid Rätten, eller annorstädes, för meddelande af upplysningar rörande boet, på kallelse sig inställa.

20. Är gäldenär, efter ty i 153 § utsökningslagen skils, för öfverträdande af reseförbud insatt i hädte, då offentlig stämning å hans borgenärer utfärdas; varde derutur lösgifven, sedan han bouppteckningen med ed fästet: ställe sig dock till efterrättelse hvad i 19 § sagdt är.

21. Sedan gäldenären fullgjort hvad i afseende å bouppteckning och boets öfverlemnande i 19 § föreskrifves; ege han jemväl vid andra än der nämnda tillfällen utom sitt hus vistas; dock må han ej, utan borgenärernas samtycke, förr än två månader efter inställelsedagen förflutit, sig från sitt hemvist längre bort aflägsna, än att han kan, en vecka efter kallelse, vid Rätten eller annorstädes inom Rättens domsaga personligen sig inställa till afgifvande af upplysningar rörande boet: vare ock skyldig att för gode män eller sysslomän uppgifva stället, der han vistas, och, om det utom domsagan är, viss derinom bosatt person, till hvilken kallelse å honom må lemnas.

Ad § 15. „Allmänna tidningarna“ afser i Sverige Post- och Inrikes Tidningar, utgifven i Stockholm. — Det är stämningens anslående i rättslokalen och dess offentliggörande i allmänna tidningarna som äro rättsligt afgörande. — En borgenär, som icke mottagit kallelsebref, kan icke åberopa denna felaktighet såsom en rättslig faktor.

Ad § 21. Bestämmelserna om inskränkning i gäldenärens personliga handlingsfrihet tillämpas särdeles mildt. Straffhotet i nästföljande paragraf kommer därför nästan aldrig till användning.

15. The public summons just referred to shall immediately be affixed to the door of the tribunal and the notification thereof be forthwith or on the next post day despatched in order to be inserted three times in the public newspapers, the last time one month before the day fixed for giving notice of claims, and also, where this can be done, once in a local newspaper. The Public Attorney and all the known creditors resident in the Kingdom shall also be notified of the summons by individual letters of summons, which the tribunal or the judge shall cause to be sent to them by post so early that they can reach the creditors at least one month before the day fixed for the notification of claims. The known foreign creditors shall also, as soon as possible, be notified of the summons by means of special letters of summons.

16. If a debtor, when a petition for the administration in bankruptcy of his property has been lodged, wishes to apply for the modification of a decision for administration in bankruptcy, he is at liberty to do so, but the decision shall nevertheless be carried out.

17. If it is declared by the superior tribunal that a summons should not have been issued, or that an administration in bankruptcy should not take place, the inferior tribunal or the judge shall be notified of such declaration, and the notice of the summons shall be removed from the door of the tribunal, and a notice relative thereto be published in those newspapers in which the notice of the summons was previously published.

18. Apart from the case mentioned in § 94, a petition for administration in bankruptcy cannot be withdrawn after a summons has been issued or the tribunal has given a decision for administration of the estate in bankruptcy.

Chapter II. The debtor and his obligations towards his creditors during bankruptcy proceedings, his maintenance and his responsibility for his debts.

19. From the day on which the debtor has presented his petition for administration of his estate in bankruptcy, or acquiesced in the petition of a creditor therefor, or been notified of the decision of the tribunal that his estate shall be administered in bankruptcy, the debtor may not, until he has confirmed the statement of the assets and debts of his estate on oath and handed over his estate to the person who according to § 9 is appointed to take charge thereof or to the provisional trustees, leave his residence except when he attends divine service, or on the receipt of summonses appears before the tribunal or some other public body in order to give information concerning his estate.

20. If the debtor, in accordance with § 153 of the Execution Act, has been imprisoned owing to the violation of a prohibition against going away after the notification to his creditors of the public summons, he shall be set at liberty on having confirmed on oath the statement of his assets and debts; he shall, however, comply with the provisions of § 19.

21. After the debtor has done what is prescribed in § 19 relative to the statement of his assets and debts and the handing over of his estate, he may leave his house in other cases than those mentioned in that Article; but he may not, without the consent of his creditors, until two months have elapsed since the day fixed for the notification of claims, go so far away from his residence that it is not possible, within a week after having been summoned, to appear in person before the tribunal or at some other place within the jurisdiction of the tribunal in order to give information concerning his estate; he shall also be bound to indicate to the provisional administrators or the trustees the place where he is staying, and if this place is outside the jurisdiction, the name of a person resident within the jurisdiction with whom summonses for him may be left.

As to § 15. By the "public newspapers" in Sweden are meant the "Post- och Inrikes Tidningar" published in Stockholm. — It is the affixing of the notice of summons on the premises of the tribunal and its publication in the public newspapers which are the decisive facts according to law. — A creditor who has not received a letter of summons may not take advantage of this omission as an effective factor.

As to § 21. The provisions as regards the restrictions of the personal liberty of the bankrupt are applied in a very lenient manner. The threat of punishment contained in the following Article is therefore very rarely applied.

22. Begifver sig gäldenär från sitt hemvist utan att hafva iakttagit hvad honom efter 19 och 21 § åligger; då må han i häkte hållas till dess han sådant åliggande fullgjort: uteblifver han, då han efter kallelse sig inställa borde; varde genast hemtad: afviker han från det ställe, dit han kallad eller hemtad blifvit, medan hans närvaro der erfordras; varde i häkte förvarad under den tid, som för ändamålet nödig pröfvas. Kostnaden för gäldenärens hållande i häkte drabbe i dessa fall konkursboet.

23. Rymmer gäldenär för skuld, men varder ertappad; då skall han i häkte förvaras till dess utredas kunnat, huruvida han till bedrägligt förhållande sig skyldig gjort.

Har gäldenär, som rymt, Konungens lejdebref erhållit; förfares i enlighet dermed.

24. Då anledning förekommer, att gäldenär i häkte förvara, eller att tredskande gäldenär hemta, efter hvad i 22 § sägs; anmäle det rättens ombudsman hos rätten eller domaren, som derom förordnar.

25. Sedan uppteckning af gäldenärs bo skett, låte rätten eller domaren, ändå att han jäfvig är, genast kalla gäldenären att å viss dag, sist inom fjorton dagar, bouppteckningens riktighet med ed fästa. Å landet må sådan ed afläggas inför domaren, der ej ting snart infaller.

Är gäldenär häktad, eller aflägsat boende; då må rätten eller domaren tillåta honom att edgången inför närmaste domstol fullgöra.

26. Å den dag, som sålunda utsatt blifvit, gifve gäldenären upp om och hvad mera till boet hörer än som förut upptecknad blifvit, och svärje sedan denna ed: "Jag N. N. svär och betygar vid Gud och hans heliga evangelium, att den öfver mina tillgångar och skulder, i anledning af min vid N. N. Rätt nu anhängiga konkurs förrättade uppteckning (med deri af mig nu gjorda tillägg) riktig är, så att ej något af hvad boet tillhör är af mig själf, eller genom andra, mig veterligen, undantaget; och detta är wisst, så sannt mig Gud hjelpe till lif och själ."

Skall eden afläggas af förmyndare eller målsman; varde den derefter lämpad.

27. Gäldenärs hustru gånge ock sådan ed, som omförmäld är, der någon af borgenärerna det äskar. Tjenare och andra, som om boets tillstånd kunskap ega, åligge jemväl, der så äskas, att det uppgifva och uppgiften med ed fästa. Är gäldenär död, eller har han vikit undan; ege Rätten, der så skäligen pröfvas, förelägga barn, som till laga ålder komma äro, att bouppteckningen edeligen styrka.

Omyndig förklarad, hvars egendom till konkurs afträdes, vare ock pligtig bouppteckningsed aflägga, der Rätten eller Domaren så skäligen pröfvar.

28. Wägrar gäldenär att eden gå; varde i häkte insatt till dess han edgången fullgör.

29. Gäldenär vare pliktig gifva borgenärerna, deras gode män eller sysslomän, de underrättelser om konkursboets tillstånd och tillhörigheter, som af dem äskas: tredskas han; ege rätten eller domaren, på framställning af rättens ombudsman, honom förelägga, att det fullgöra vid äfventyr af häkte.

30. Gäldenär skall, där han sig ej annorledes försörja kan, af konkursboet njuta nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn under två månader från den dag, offentlig stämning gifven är. Kan ej inom nämnda tid bouppteckningen med ed fästas och boet till gode män öfverlämnas; njute gäldenären, till dess sådant skett, underhåll som sagdt är. Gäldenären varde ock tilldeladt hvad som erfordras

---

Ad § 25. Såsom af § 39 framgår, är vid samma tillfälle som i denna paragraf afses, det första sammanträdet mellan borgenärerna, det s. k. första förhöret, och är det af synnerlig vikt för fordringsägaren att redan vid detta sammanträde låta sig representeras, så vidt han vill hafva något inflytande på förvaltningen.

22. If the debtor leaves his residence without having observed the provisions of §§ 19 and 21, he may be arrested and kept in prison until he has complied with such provisions; if he makes default when he should have appeared on having been summoned, he shall forthwith be taken to the appointed place by force; if he leaves the place to which he has been summoned or taken while his presence there is required, he shall be kept in prison for the time which is considered necessary for the purpose. The costs of the maintenance of the debtor during his imprisonment shall in these cases be defrayed out of his bankruptcy estate.

23. If the bankrupt absconds by reason of indebtedness, but is apprehended, he shall be kept in prison until it has been established whether he is guilty of fraudulent conduct.

If the bankrupt who has absconded has obtained the King's letter of safe-conduct, proceedings shall be taken in conformity therewith.

24. If there is ground for keeping the bankrupt in prison or for taking him there by force where he makes default, in conformity with § 22, it shall be incumbent on the commissary of the tribunal to notify the tribunal or the judge, who shall make an order accordingly.

25. When the inventory of the property of the bankrupt has been drawn up, the tribunal or the judge, even though his competence is contested, shall immediately cause the bankrupt to be summoned for a certain day, at the latest within fourteen days, to confirm on oath the correctness of the inventory. In the rural districts this oath may be taken before the judge, if no sessions are held in the near future.

If the bankrupt has been imprisoned, or if he lives at a distance, the tribunal or the judge may permit him to take the oath before the nearest tribunal.

26. On the day fixed for this purpose the bankrupt shall make a statement as to any further property belonging to the estate in addition to that comprised in the inventory already drawn up, and thereupon he shall take the following oath "I, N. N., swear and certify by God and His holy Gospel that the inventory of my assets and debts drawn up in reference to my bankruptcy now pending before the tribunal of N. N. (with the additional inventory now drawn up by me) is correct, so that nothing belonging to my estate has to my knowledge been withdrawn by myself or by other persons; and this is true, so God help my body and soul."

When taken by guardians or legal representatives the oath shall be modified accordingly.

27. The wife of the bankrupt shall also take the oath reproduced above if any creditor demands it. Servants and other persons who have knowledge of the position of the estate shall, if requested to do so, also be bound to state what they know and to certify their statements on oath. If the bankrupt is dead or has absconded, the tribunal shall, when this course is considered appropriate, require the children who are of age to certify the inventory on oath.

Persons declared incapable of managing their own affairs, whose property is subjected to administration in bankruptcy, shall also be bound to certify the inventories of their estates on oath, if the tribunal or the judge considers it appropriate.

28. If the bankrupt refuses to take the oath, he shall be kept in prison until he consents to do so.

29. It is incumbent on the bankrupt to give the creditors, their provisional administrators or trustees, the information concerning the position and belongings of the bankruptcy estate which he is asked to give; if he refuses to do so, the tribunal or the judge shall, on the application of the commissary of the tribunal, enjoin him to comply with the request on pain of imprisonment.

30. If the bankrupt cannot maintain himself in some other manner, he shall be entitled to obtain from the bankruptcy estate the necessary allowance for the maintenance of himself, his wife and children who are not provided for, for a period of two months from the day on which the public summons was issued. If the inventory of the estate cannot be confirmed on oath and the estate be handed

---

As to § 25. As results from § 39, the first meeting of creditors, the so-called first examination, takes place on the same occasion as is referred to in this Article, and it is of particular importance that they should be represented at this meeting, if they desire to exercise any influence on the administration of the bankruptcy.

för resa och uppehälle, då han, efter kallelse, har att inställa sig vid rätten till förhör, eller annorstädes till afgifvande af upplysningar rörande konkursboet, dock ej mer, om han vistas utom rättens domsaga, än som tarfvades, om han därinom, å ort där han sist vistades, sig uppehölle. I öfrigt äge han från konkursboet utbekomma och behålla dels nödiga gång- och sängkläder för sig, hustru och oförsörjda barn, dels ock, till ett värde af högst etthundrafemtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören.

Kommer tvist upp i anledning af hvad nu stadgadt är; pröfve rätten hvad gäldenären består må med afseende såväl å hans behof och boets ställning, som å hans omsorg att rätt för sig göra och beredvillighet att gode männen tillhandgå.

31. Afträdes embets- eller tjenstemans egendom till konkurs; varde det hans närmaste förman ofördröjligen af Rätten eller Domaren kungjort: och ankomme på den myndighet, under hvilken gäldenären i och för tjensten lyder, att pröfva huruvida han förr, än fyra månader efter inställelsedagen förflutit, må i utöfningen af tjensten åter inträda.

Af gäldenärens lön varde, efter afdrag af det, som utgår till den, tjensten i hans ställe förestår, gäldenären så mycket tillagdt, som till hans eget, hans hustrus och oförsörjda barns underhåll tarfvas: hvad öfrigt är, gånge till konkursboet.

32. Gäldenär svare med den egendom, han i framtiden ärfva eller förvärfva kan, der ej annan öfverenskommelse i laga ordning träffad blifvit, till fulla gälden, ehvad den i konkursen är bevakad eller icke.

33. Denna paragraf är upphäfd.

34. Hvad rätten beslutar i frågor, hvilka i detta kapitel omförmälda äro, gånge i verkställighet, ändå att beslutet öfverklagas.

Kapitlet III. Om hwad till konkursbo rätteligen hör och om återgång af aftal.

35. Till konkursbo räknas all egendom, som gäldenären tillhörde den tid, då han sin konkursansökning till Rätten eller Domaren ingaf, eller, i anledning af borgenärs ansökning om konkurs, offentlig stämning utfärdades, så ock hvad honom under konkursen tillfaller af sådan beskaffenhet, att det för gäld kan i mät tagas, äfvensom hvad enligt 36 § till boet återvinnas kan. Ej må dock af hvad gäldenären under konkursen genom eget arbete förvärfvar, boet tillkomma mera än den behållning, som återstår, sedan afdrag skett för all kostnad till förlag jemte gäldenärens, hans hustrus och oförsörjda barns nödiga underhåll. Om gäldenärs lön för embete eller tjänst är i 31 § stadgadt.

36. 1 mom. Har gäldenär genom gåfva afhändt sig egendom af sådant värde att borgenärerna deraf märkelig skada haft, och äro ej mer än tre månader före konkursens början förflutna, sedan gåfva af lös egendom fullbordad, eller lagfart

Ad § 35. Äganderätt af ideell natur, till manuskript eller uppfinning, öfvergår icke på konkursboet. Om däremot manuskriptet är såldt eller patent meddeladt å uppfinningen är fordringen på betalning för skriften äfvensom själfva patentet konkursboets egendom. Rätt till varumärke öfvergår däremot icke på konkursboet. — Årlig ränta tillhörande gäldenären tillfaller konkursboet, så länge konkursen varar, men dess kapitalvärde får icke af konkursboet realiseras.

Ad § 36. Gåfva af lös egendom är ej fullbordad förr än egendomen öfverlämnats. — Hvad som är vanligt betalningsmedel bestämmes med hänsyn till gäldenärens rörelse och kunna således för en köpman hit hänföras handelsvaror. — Det i mom 4 afsedda pantaftal är giltigt, äfven om det slutits under den kritiska tiden, de trettio dagarna, såvidt det slutits i sammanhang med hufvudaftalet, detta äfven om panten ej öfverlämnats omedelbart.

over to the provisional administrators within the said period, the bankrupt, until this has taken place, shall be maintained as mentioned above. The bankrupt shall also be granted what is necessary for his travelling expenses, board and lodging, when on having been summoned he has to appear before the tribunal in order to be examined, or otherwise in order to give information concerning the bankruptcy estate, not in excess, however, if he lives outside the jurisdiction of the tribunal, of what would have been necessary if he had continued to live at the place where he last resided within the jurisdiction. Moreover, he shall be entitled to obtain from the bankruptcy estate and to keep the necessary clothing and bedding for himself, his wife and children who are not provided for, and also the necessary implements and other necessary movables of a value not exceeding one hundred and fifty Kronor.

If a dispute arises relative to the above provisions, the tribunal shall decide what amount the bankrupt shall be granted, having regard both to his needs and the position of his estate, as well as to his eagerness to fulfil his obligations and his willingness to assist the provisional administrators.

31. If the property of a public official or employee is subjected to administration in bankruptcy, the tribunal or the judge shall forthwith inform the immediate superior of the official or employee in question of the fact, and it is for the authority to which the bankrupt is subordinate in and relative to his service to decide whether he may again resume the exercise of his functions before four months have passed since the day fixed for the notification of claims.

Out of his salary, after deduction of the amount which is paid to his substitute, the bankrupt shall be entitled to so much as is necessary for the maintenance of himself, his wife and children who are not provided for; the surplus shall be added to the assets of the bankruptcy estate.

32. The bankrupt is liable in respect of the property he may inherit or acquire in future, if no agreement to the contrary has been come to in a lawful manner, for all his debts, whether they have been notified in the bankruptcy or not.

33. This Article is repealed.

34. The decisions of the tribunal relative to questions dealt with in this Chapter shall be carried out, even though they have been appealed against.

Chapter III. Concerning that which legally belongs to the bankruptcy estate and concerning the annulment of transactions.

35. All property which belonged to the bankrupt at the time when he presented his petition for administration in bankruptcy to the tribunal or the judge, or when a public summons was issued by virtue of the petition of a creditor for administration in bankruptcy, and also all property which accrues to him during the bankruptcy of such a nature that it may be seized for debts, as well as all property which may be recovered by the estate according to § 36, forms part of the bankruptcy estate. Of that which the bankrupt acquires during the bankruptcy proceedings by his own work, the estate may not take more than what remains after deduction has been made for all the expenses of exploitation and of what is necessary for the maintenance of the bankrupt, his wife and children who are not provided for. The salary of the bankrupt as an official or employee is dealt with above in § 31.

36. Par. 1. If a bankrupt has by way of gift disposed of property of such a value that the creditors have been considerably prejudiced thereby, and if within three months before the commencement of the bankruptcy such a gift of movable pro-

As to § 35. Proprietary rights of an incorporeal nature in respect of manuscripts or inventions do not pass to the bankruptcy estate. If, on the other hand, a manuscript has been sold or a patent has been granted for an invention, the claim for the price of the manuscript or the patent itself belongs to the bankruptcy estate. The right to a trade mark, on the other hand, does not pass to the bankruptcy estate. — Annual interest to which the bankrupt is entitled accrues to the bankruptcy estate so long as the administration in bankruptcy lasts, but its capital value may not be realised by the bankruptcy creditors.

To § 36. A gift of movable property is not complete until the subject-matter thereof has been delivered. — What is meant by ordinary means of payment is determined with regard to the occupation of the bankrupt, and consequently, as regards traders, commercial goods may be included in this category. — A contract of pledge, notwithstanding paragraph 4, is valid, even though it has been effected during the critical period, the thirty days, if it has been effected in connection with the principal agreement, and this even though the pledge has not been immediately delivered.

å gåfva af fastighet sökt blifvit; ege konkursboet den egendom återvinna: samma lag vare, der köp, byte, lega eller annat sådant aftal skett, och af missförhållandet mellan de å ömse sidor utfästade vilkor skönjas kan, att aftalet hufvudsakligen har egenskap af gåfva. Då egendom sålunda återvinnes, gäldar konkursboet derå gjord nödig kostnad, äfvensom, der något å andra sidan blifvit erlagdt, det sålunda utgifna eller dess värde.

2 mom. Har under de trettio sista dagarna före konkursens början gäldenären betalt gäld, som icke före den början till betalning förfallen varit, eller har han under samma tid annorledes än med penningar, vaxlar, i köpenskap löpande förbindelser, eller andra, med hänsyn till gäldenärens yrke, vanliga betalningsmedel, betalt förfallen gäld; gånge den betalning åter, om borgenärerna derå tala; fordringsägaren obetaget att i konkursen göra sin fordran gällande. I fråga om vaxel, som på gäldenären dragen är, må dock talan om återbäring af redan verkställd betalning, som med penningar skett, ej kunna anställas mot annan än den, för hvars räkning vaxeln dragen är, eller, om detta är gäldenären sjelf, emot första emottagaren.

3 mom. Har under den tid, i nästföregående mom. sagd är, gäldenären annorledes ingått aftal, hvarigenom han iklädt sig förbindelse eller afhändt sig egendom, borgenärerna till förfång och under sådana omständigheter, att den, med hvilken aftalet ingicks, haft skäligen anledning att sådant antaga; gånge ock det aftal, på borgenärernas åkärnan, åter såsom i 1 mom. sägs.

4 mom. Är under de sista trettio dagarna före konkursens början pant af gäldenären lemnad för skuld, vid hvars tillkomst sådan säkerhet ej varit betingad; vare pantsättningen utan verkan, der borgenärerna det påstå.

5 mom. Har under sist sagda tid lös egendom blifvit för någon borgenärs fordran i mät tagen och försäld; vare lag som i 2 mom. sägs.

6 mom. Har egendom, hvartill borgenärerna ega återvinningsrätt, kommit i annan mans hand genom sådant fång, att denne finnes berättigad egendomen behålla, eller är egendomen eljest så förskingrad eller förstörd, att den ej återställas kan; njute konkursboet ersättning för sin förlust efter egendomens värde.

37. Vilja gode männen, sysslomännen eller borgenärerna egendom till boet enligt 36 § återvinna; tage stämning och fortställe den sist inom en månad efter inställelsedagen. Har å fast egendom, som gäldenären sig afhändt, lagfart ej blifvit sökt förr än efter inställelsedagen; varde den klandertid, nu sagd är, beräknad från den dag, lagfarten söktes. Enskild borgenär ege ock rätt återvinningstalan anställa, på sätt nämndt är: kungöre det dock, innan saken vid domstolen förkommer, för gode männen eller sysslomännen: försummar han det; då må hans talan ej till pröfning upptagas.

Vill den, emot hvilken återvinningstalan anställd är, i följd deraf fordran i konkursen bevaka, och är den talan ej så tidigt väckt, att han kunnat bevaka fordringen å inställelsedagen; vare han berättigad att, sedan fordringen, der så äskas, blifvit med borgenärsed fästad, på hvad han till konkursboet återbära skall, afräkna så mycket, som på fordringen belöpa bort, om den å inställelsedagen bevakad blifvit.

38. Denna § är upphäfd genom lag om köp och byte af lös egendom den 20 juni 1905.

Kapitlet IV. Om afträdd egendoms förvaltning.

39. Till det förhör inför Rätten eller Domaren, då, enligt hvad i 25 § sagdt är, gäldenären bör bouppteckningsed aflägga, varde ock i orten vistande och närmast boende borgenärer kallade att utse gode män för att konkursboet till förvaltning emottaga. Borgenärerna skola dervid uppgifva beloppet och beskaffen-

perty has been made, or the legal seizure of a gift of immovable property has been demanded, the bankruptcy estate is entitled to recover such property; the same provision shall apply where a purchase, barter, hire or other similar contract has been entered into, if by reason of the inadequacy of the consideration, it may be inferred that the contract in question has principally the character of a gift. When property is recovered in this manner, the bankruptcy estate shall pay the necessary expenses incurred in respect thereof, and also, in case anything has been paid or done in performance of the contract by the other party, refund the amount or value thereof.

Par. 2. If, during the thirty days next before the commencement of the bankruptcy, the bankrupt has paid debts which were not due for payment before such commencement, or if during the same period he has paid debts which were due otherwise than by means of money, bills of exchange, negotiable securities or other ordinary means of payment, having regard to his profession or business, the thing given in payment shall be restored if the creditors demand it; but the creditor in question may prefer his claim against the bankruptcy estate. As regards bills of exchange drawn on the bankrupt, however, proceedings relative to the restitution of payments already made may not be instituted against any person other than the person for whose account the bill of exchange was drawn, or, if this person is the bankrupt himself, against the first transferee.

Par. 3. If, during the period indicated in the preceding paragraph, the bankrupt has entered into any other agreement according to which he has undertaken liabilities or alienated property to the prejudice of his creditors and under such circumstances that the person with whom the agreement was entered into had sufficient reason to presume that it would prejudice the creditors, this agreement also shall at the request of the creditors be annulled in accordance with paragraph 1.

Par. 4. If, during the thirty days next before the commencement of the bankruptcy, the bankrupt has given a pledge for a debt for which no such security was stipulated at the time of its creation, the pledge shall be void, if this is insisted upon by the creditors.

Par. 5. If, during the period aforesaid, movables have been seized and sold for the claim of any creditor, the provisions of paragraph 2 shall apply.

Par. 6. If property in respect of which the creditors have a right of reclamation has come into the possession of some other person in such a way that he is considered entitled to keep the property, or if the property has become destroyed or deteriorated to such an extent that it can no longer be restored, the bankruptcy estate shall be indemnified for its loss according to the value of the property.

37. If the provisional administrators, the trustees or the creditors desire to recover property for the estate in accordance with § 36, they shall issue a summons accordingly and put their claim forward relative thereto at the latest within one month after the day for notification of claims. In the case of immovable property which the bankrupt has alienated, if registration according to law has not been demanded until after the day for notification, the period for impugning the transaction now referred to shall be calculated from the day on which the registration is demanded. An individual creditor also has the right to bring an action with a view to recovery in the aforesaid manner, but he must give notice of his action to the provisional administrators or the trustees before the case is taken by the tribunal; if he omits to do so, his action may not be adjudicated upon.

If the person against whom an action with a view to recovery has been brought wishes to notify his claim in the bankruptcy in consequence of the action, and if the action has not been brought soon enough to enable him to notify his claim on the day for notification, he shall be entitled after he has confirmed his claim on oath, if this is requested, to deduct from what he has to restore to the bankruptcy estate as much as would have accrued to his claim if it had been notified on the day for notification.

38. This Article is repealed by the Act of 20th June 1905, concerning the sale and barter of movable property.

Chapter IV. Administration of the estate in bankruptcy.

39. The creditors living at the place and in the immediate neighbourhood shall also be summoned to the hearing before the tribunal or judge at which the bankrupt, according to the provisions of § 25, has to confirm on oath the inventory of his assets and liabilities, for the purpose of electing provisional administrators

heten af sina fordringar och, så vidt ske kan, förete de handlingar, hvarå fordringarna sig grunda: sedan välje de inför Rätten eller Domaren två eller flera gode män, helst bofaste och dem, som sjelfve äro sakegare: är boet af ringa beskaffenhet, och vilja borgenärerna förvaltningen deraf åt blott en god man anförtro; vare det tillåtet, der Rätten eller Domaren pröfvar att det ske må. Förordnande för gode män skall af Rätten eller Domaren utfärdas.

I de fall, då, enligt 25 §, gäldenär må bouppteckningsleden vid annan Rätt aflägga, varde dock borgenärerna, på sätt nu sagdt är, kallade till förhör inför Konkursdomaren eller den Rätt, der konkurssaken är anhängig. Samma lag vare, der, i följd af särskilda omständigheter, bouppteckningen till Rätten eller Domaren icke inkommit inom en vecka från den dag, offentliga stämningen gafs.

40. Äro borgenärer, som tillstådeskommit, få och ega de ringa fordringar, eller kan ej konkursboets förvaltning de af dem valde gode män med säkerhet betros; ligge till Rätten eller Domaren att utse annan skicklig och vederhäftig man, eller flera, att med närvarande borgenärer, eller de af dem valde gode män, i förvaltningen deltaga.

41. Då gode män utses, förordne ock rätten eller domaren en ärlig och förständig man att i konkurssaken vara rättens ombudsman. Härtill må ej utses rättens ordförande, ej heller, i stad, annan ledamot af rätten. Ombudsmannen åligger att öfver gode männens och sysslomännens förvaltning hafva tillsyn: att vid de borgenärernas sammanträden utom rätten, der han är tillstådes, föra ordet: att hos rätten eller domaren anmäla de frågor, hvilka af konkurssaken uppstå och rättens pröfning påkalla: och att i öfrigt vidtaga de åtgärder och beslut, hvilka enligt denna lag på rättens ombudsman ankomma.

Har den, som till ombudsman förordnas, ej förut aflagt domareed; gånge sådan ed inför rätten eller domaren, innan han nämnda befattning tillträder.

42. På Rätten eller Domaren ankomme att, när så skäligt pröfvas, Ombudsman entlediga och annan i hans ställe förordna. Deröfver må klagan ej föras.

43. Sedan borgenärerna å inställedagen bevakat sina fordringar, välje de, inför Ordföranden vid sammanträdet eller Rättens ombudsman, sysslomän, så många som de efter boets beskaffenhet nödiga finna, att i gode männens ställe förvaltningen af boet öfvertaga och besörja alla de ärenden, som borgenärernas gemensamma rätt och bästa röra. Rätten eller Domaren utfärde förordnande för de valde. Till sysslomän må väljas borgenärer eller andra skickliga män.

44. Borgenärerna ega att, då sysslomän väljas, eller sedermera, gifwa dem föreskrift, hvarefter de i förvaltningen sig rätta skola: stånde ock borgenärerna fritt att bland sig välja en eller flera, för hvilka, i förening med Rättens ombudsman, sysslomännen hafva att, när så fordras, visa reda. Rättens ombudsman ege ock redovisning fordra, när han så nödigt finner.

Ad § 39. Att domstolen har rätt tillsätta en eller flere gode män vid sidan af de valde synes af § 40. Uppstår tvist om fordrans giltighet, afgöres denna preliminärt af domstolen, och blir denna preliminar dom för valet af gode män afgörande men prejudicierar icke i öfrigt.

Ad § 41. Rättens ombudsman ingriper direkt i förvaltningen på sådant sätt, att om ej lagstadgad majoritet vinnes för en mening vid borgenärssammanträde, ombudsmannen afgör frågan (§ 60). Därjämte är hans mening afgörande i afseende på utdelningsförslag (§ 114), hvilket ofta uppgöres direkt af honom. I öfrigt är hans ställning såsom juge-commissaire af öfvervakande art.

to receive the bankruptcy estate for administration. The creditors shall at the same time indicate the amount and nature of their claims, and, as far as possible, produce the documents on which their claims are based; then they shall choose before the tribunal or judge two or more provisional administrators, preferably such as are domiciled there and are personally interested in the bankruptcy; if the bankruptcy estate is of but little importance, and if the creditors desire to entrust the administration thereof to one provisional administrator only, they may do so in cases where the tribunal or judge considers it expedient. A certificate of the appointment of the provisional administrators shall be issued by the tribunal or judge.

In those cases where, according to § 25, the bankrupt may take the oath relative to the inventory of his assets and liabilities before some other tribunal, the creditors nevertheless shall be summoned in the manner indicated above to be heard before the bankruptcy judge or the tribunal before which the bankruptcy is pending. The same rule shall apply where in consequence of special circumstances the inventory of the assets and liabilities of the estate is not presented to the tribunal or judge within a week from the day on which the public summons was issued.

40. If only a few creditors are present and their claims are of but little importance, or if the administration of the bankruptcy estate cannot with safety be entrusted to the provisional administrators elected by them, it is the duty of the tribunal or judge to appoint some other competent and reliable person or persons to take part, in concert with the creditors present, or the provisional administrators elected by them, in the administration.

41. When the provisional administrators have been elected, the tribunal or judge shall also appoint an honest and intelligent person to represent the tribunal in the bankruptcy. The president of the tribunal may not be appointed for this purpose, nor in towns may any other member of the tribunal. It is incumbent on this commissary to supervise the administration of the provisional administrators and the trustees, to preside over the meetings of creditors held outside the tribunal and at which he is present, to give notice to the tribunal or judge of those questions which arise in the administration of the bankruptcy and require the investigation of the tribunal, and moreover to take those measures and come to those decisions which according to this Act appertain to the commissary of the tribunal.

If the person appointed as commissary has not previously taken the oath as a judge, he shall take this oath before the tribunal or judge before entering upon his duties.

42. It appertains to the tribunal or judge, when such a course is considered expedient, to remove the commissary and appoint another in his place. A decision on this point is not subject to appeal.

43. When the creditors, on the day fixed for the notification of claims, have notified their claims in the bankruptcy, they shall elect before the chairman of the meeting or the commissary of the tribunal as many trustees as, according to the nature of the estate, they consider necessary to undertake the administration of the estate in the place of the provisional administrators, and to take charge of all the matters which affect the common rights and interests of the creditors. The tribunal or judge shall issue a certificate of the appointment of the persons elected. Either creditors or other suitable persons may be elected as trustees.

44. The creditors are entitled, at the time of the election of trustees, or subsequently, to give them instructions according to which they must carry out the administration; the creditors are also at liberty to elect one or more from amongst themselves to whom, in concert with the commissary of the tribunal, the trustees are to render an account of their administration, when such an account is demanded. The commissary of the tribunal is also entitled to demand a similar account, when he deems it necessary.

As to § 39. That the tribunal may appoint one or more provisional administrators besides those already appointed results from § 40. If a dispute arises as to the validity of a claim, the dispute is decided preliminarily by the tribunal, and this preliminary judgment is decisive as regards the choice of provisional administrators, but is without prejudice in other respects.

As to § 41. The commissary of the tribunal directly intervenes in the administration in such a manner that, if a majority as prescribed by law is not obtained in favour of a motion at the meetings of creditors, the commissary decides the matter (§ 60). His opinion is also decisive in regard to projects for distribution (§ 114), which are frequently drawn up by him direct. In other respects his position as commissary judge is of a supervisory nature.

45. Ej må borgenär, som till god man eller syssloman är vald, eller sådant uppdrag erhållit, som i nästföregående § sagdt är, den befattning sig undandraga, utan han dertill visar giltigt skäl.

46. Gode män skola, så snart de förordnade blifvit, taga konkursboet under vård, göra sig noga underrättade om boets tillstånd, afskilja hvad der finnes som annan tillhör, och gifva det till egaren ut, då hans rätt ostridig är, granska boupp-teckningen, uppteckna hvad förut ej upptecknad blifvit, bevaka boets rättegångar och angelägenheter, indrifva fordringar och bereda boet till utredning.

47. Fast egendom må ej före inställelsedagen försäljas, utan så är, att den för in-tecknad gäld utmätt blifvit.

48. Finnas i gäldenärs bo sådana varor eller tillhörigheter, som förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde underkastade äro, eller alltför kostsam vård erfordra; ege gode männen, med samtycke af Rättens ombudsman och sedan gäldenärens yttrande blifvit inhemtadt, det gods försälja låta, antingen å offentlig auktion, eller under hand, efter som det för konkursboet fördelaktigast pröfvas. Sker försäljning under hand; då skall godset förut af sakkunnige män värderas.

Äro boets tillgångar i reda penningar så ringa, att, till vinnande af erforderliga medel för boets vård och förvaltning, nödigt blifver andra varor eller lösören före inställelsedagen försälja; ege ock gode männen sådan försäljning verkställa, dock ej utöfver hvad nödigt är. Ej må i andra fall, än nu sagda äro, lös egendom före inställelsedagen försäljas, utan så är att gode männen, efter samråd med Rättens ombudsman och sedan gäldenären hörd blifvit, anse nödigt, till förekommande af synnerlig förlust för borgenärerna, att gäldenärens rörelse fortsätta, der sådant enligt lag kan ske.

49. Gode männen skola, med ledning af gäldenärens böcker och andra konkurs-boet rörande handlingar samt de omständigheter, hvilka dessutom öfver boets tillstånd och anledningarna till obeståndet kunna upplysning lemna, derom uppsätta skriftlig berättelse, som borgenärerna å inställelsedagen föreläggas skall. I den berättelse varde särskildt anmärkt, hvilka böcker gäldenären hållit, och huru de förda blifvit, så ock huruvida skäligen anledning förefinnes dertill, att gäldenären gjort sig skyldig till bedrägligt förhållande, annan oredlighet eller vårdslöshet mot sina borgenärer.

50. Då sysslomän förordnade blifvit, åligge gode männen att för sysslomännen visa reda för boets tillstånd och sin förvaltning samt boet med allt hvad dertill hör till dem öfverlemla. Är någon till syssloman vald, som förut god man var; vise han reda för borgenärerna.

51. Fast egendom må ej annorledes än å offentlig auktion säljas, der ej alla vid sammankomsten närvarande borgenärer, så ock gäldenären, dertill samtycka. Är sådan egendom för gäld in-tecknad, då må försäljning utom offentlig auktion ej ske, der ej in-teckningshafvare, hvilkens rätt är deraf beroende, det medgifver och för in-teckningens dödande aflemnar in-teckningshandlingen till den, som af in-teckningshafvaren och köparen utses; sker försäljningen å auktion, varde de in-teckningshafvare, som kände äro, dertill kallade. Ej må å sådan auktion egendom

Ad § 46. Gode männens uppdrag är att förbereda boet för realisation. Lös egendom får af dem realiseras i de i § 48 särskildt angifva fall men aldrig fast egendom. Utdelning kan af dem medgifvas, mot borgen, åt vissa prioriterade fordringsägare enligt § 55.

Ad § 47. Se anmärkningen under § 13.

Ad § 48. Den i sista punkten nämnda realisationen kan enligt § 9 hafva fortgått äfven före valet af gode män.

Ad § 50. Redovisning inför borgenärerna förekommer sällan, äfven om gode männen också väljas till sysslomän. Se anm. vid § 63.

45. A creditor who has been elected as a provisional administrator or trustee, or who has been entrusted with such a commission as is mentioned in the preceding Article, may not refuse to undertake the duty, unless he has a good reason for his refusal.

46. The provisional administrators, as soon as they have been appointed, shall take charge of the bankruptcy estate, make themselves well acquainted with the position of the estate, set aside therefrom property belonging to other persons, and hand it over to the owners when their rights are uncontested, examine the inventory, make a statement of what has previously been omitted, attend to the lawsuits and affairs of the estate, recover claims and prepare the estate for liquidation.

47. Immovable property may not be alienated before the day fixed for the notification of claims, unless it has been seized in pursuance of registered debts.

48. If the estate of the bankrupt comprises goods or effects which are susceptible of deterioration or of rapid destruction or decrease in their value, the preservation of which is too expensive, the provisional administrators, with the consent of the commissary of the tribunal, and after the opinion of the bankrupt has been obtained, may dispose of such goods, either by public auction or by private contract, according to which method is considered more profitable to the bankruptcy estate. If the sale is effected by private contract, the goods shall be valued beforehand by experts.

If the assets available in cash are so insignificant that in order to obtain the necessary moneys for the preservation and administration of the estate, it is necessary to dispose of other goods or movables before the day fixed for the notification of claims, the provisional administrators may also realise such goods or movables, but not in excess of what is necessary. Movable property may not be sold before the day fixed for the notification of claims in other cases than those above mentioned, unless the provisional administrators, after having consulted the commissary of the tribunal, and after having heard the opinion of the bankrupt, consider it necessary, in order to prevent considerable loss for the creditors, to continue the business of the bankrupt, where such a course is permissible according to law.

49. The provisional administrators shall, by means of the books of the bankrupt and other documents concerning the bankruptcy estate and in the light of any facts which may afford any further information concerning the position of the estate and the causes of the insolvency, make a written report relative thereto to be presented to the creditors on the day fixed for the notification of claims. In this report shall be specially indicated what books the bankrupt has kept, and how they have been kept, and also whether there is sufficient reason to suppose that the bankrupt has been guilty of fraudulent conduct or of other dishonesty or negligence as regards his creditors.

50. When the trustees have been appointed, the provisional administrators shall render an account to them of the position of the estate and of their administration and hand over to them the estate with all its belongings. If any person is appointed as a trustee who was previously a provisional administrator, he shall render an account to the creditors.

51. Immovable property may not be realised otherwise than by public auction, unless all the creditors present at a meeting of creditors, as well as the bankrupt, consent to such a course. If such property has been registered as a security for debts, the sale may only be effected by public auction, unless the creditors whose rights are secured thereon give their consent accordingly, and with a view to the discharge of the registered securities hand over the documents of title to the persons who are designated by the holders of the documents of titles and the purchasers; if the

---

As to § 46. The function of the provisional administrators consists in preparing the estate for realisation. Movable property may be realised by them in the cases specially indicated in § 48, but immovable property never. A distribution may be authorised by them against security, to certain secured creditors according to § 55.

As to § 47. See the note to § 13.

As to § 48. The realisation mentioned in the last sentence may according to § 9 have taken place even before the election of provisional administrators.

As to § 50. The rendering of account to the creditors rarely occurs, even though the provisional administrators are elected as trustees. See note to § 63.

säljas under inteckningarnes värde, sammanlagdt med det belopp, som med förmansrätt framför desamma enligt lag bör ur egendomen utgå, der ej borgenärerna i den ordning, 59 och 60 § stadga, till den försäljning lemna bifall, så ock de inteckningshafvare, hvilkas rätt är af försäljningen beroende, dertill samtycka och för inteckningarnes dödande aflemna inteckningshandlingarne efter ty nyss är sagdt. Kan försäljning sålunda ej ske, ega borgenärerna hos vederbörande myndighet äska försäljning i den ordning, som om fast egendom, den der utmätt blifvit, särskildt är stadgad.

Lös egendom må ej heller säljas annorledes än å auktion, den der blifvit lagligen kungjord, der ej borgenärerna i den ordning, som i 59 och 60 § stadgas, besluta, att egendomen eller någon del deraf må säljas under hand, samt rättens ombudsman efter gäldenärens hörande dertill lemnar bifall. Lös egendom, deri borgenär har panträtt eller annan förmansrätt, som endast i viss egendom gäller, må ej i något fall utan hans samtycke säljas utom auktion. Skall helt fartyg eller gods i fartyg säljas, ega borgenärerna, der fartyget finnes å ort inom riket, hos vederbörande utmättningsman äska försäljning i den ordning, som om dylik egendom, den der blifvit utmätt, särskildt är stadgad. Är fartyg, som säljas skall, för gäld intecknad, må det ej annorledes än utmättningsvis säljas, med mindre inteckningshafvare, hvilkens rätt är af försäljningen beroende, dertill samtycker och för teckningens dödande aflemnar inteckningshandlingen till den, som af inteckningshafvaren och köparen utses.

52. Sedan afgjort är, att ackord ej kommer till stånd, skall försäljning af boets egendom, så fort ske kan, ega rum, der ej borgenärerne besluta uppskof med försäljningen. Sådant uppskof må dock ej emot någon borgenärs eller gäldenärens vid sammankomst gjorda bestridande bestämmas till längre tid än ett år. Ej heller må sådant beslut lända till inskränkning i den rätt, i fråga om försäljning af egendom, som enligt lag tillkommer inteckningshafvare eller borgenär, hvarom i 54 § sägs.

Väckes fråga om sådant uppskof, skola borgenärerne sammankallas att öfver frågan besluta; skolande i kallelsen till borgenärssammanträdet utsättas, att dylik fråga å sammanträdet förekommer till afgörande.

53. Om osäker eller tvistig tillgång må förlikningsanbud antagas af borgenärerna, der gäldenären det bifaller: vägrar han bifall; då må han sjelf tvisten utföra, der han ställer säkerhet för hvad i förlikning bjudes: kan han ej det; varde rättigheten, såsom annan lös egendom, å auktion försäld, der borgenärerna så för godt finna.

Anbud om förlikning, som fast egendom angår, må ej före inställelsedagen af borgenärerna till pröfning företagas, der uppskof ske kan: kan ej uppskof ega rum; då må förlikning afslutas, der borgenärerna och gäldenären derom ense äro, och Rättens ombudsman förlikningen bifaller.

54. Har borgenär lös egendom i pant eller eljest under panträtt i handom, eller har fartyg eller gods i fartyg tagits i mät för fordran, för hvilken borgenären har sådan rätt till fartyget eller godset, som i 11 kap. sjölagen sägs, eller har eljest för fordran lös egendom blifvit utmätt inom den tid och på det sätt, att, enligt hvad särskildt är stadgad, förmansrätt i den egendom för samma fordran uppkommit; ege borgenären besörja, att den pant eller egendom å offentlig auktion såld varder, der ej gode männen eller sysslomännen vilja den lösa; skolande försäljningen, der egendomen utgöres af fartyg eller gods i fartyg, ske i den ordning,

Ad § 53. Om gäldenären sålunda sjelf utför rättstvist, blifver hvad han därigenom kan vinna icke konkursboets egendom i vidare mån än annat, som han under konkursen genom eget arbete förvärfvat enligt § 35.

Ad § 54. Till konkursboet har borgenären att redovisa öfverskottet öfver sin genom pant tryggade fordran med afdrag af försäljnings- och förvaringskostnader.

sale is effected by auction, the known holders of the documents of title shall be invited to the auction. The property may not be sold at such auction at a price less than the amount of the registered securities together with the amount of any preferential rights over the property ranking before them according to law, unless the creditors in accordance with the provisions of §§ 59 and 60, and also those secured creditors whose rights depend on the sale, give their consent to such a sale, and with a view to the discharge of the securities surrender the documents of title of the registered securities in the manner indicated above. If a sale cannot be effected in this manner, the creditors may demand a sale before the competent authority in the manner which is specially prescribed by law for immovable property which has been subjected to seizure.

Nor may movable property be sold otherwise than by an auction which has been publicly announced in a lawful manner, unless the creditors in the manner prescribed by §§ 59 and 60 decide that the property or any part thereof may be sold by private contract, and the commissary of the tribunal gives his consent thereto after the bankrupt has been heard. Movable property on which a creditor has a pledge-right or some other preferential right which is based solely on a particular object, may in no case be sold otherwise than by auction without his consent. If an entire ship or goods on board a ship are to be sold, the creditors have a right, in case the ship is found at a place in the Kingdom, to demand the sale thereof before the competent execution officer in the manner which is especially prescribed by law for property which has been seized in execution. If securities have been registered on a ship which is to be sold, the sale thereof may not be effected otherwise than as in the case of a seizure in execution, unless the holders of the registered securities whose rights depend on the sale give their consent thereto, and with a view to the discharge of the securities, hand over the documents of title thereof to the person who is designated by them and the purchaser.

52. When it is decided that a composition cannot be arranged, the sale of the property of the estate shall be effected as quickly as possible, if the creditors do not decide on a postponement of the sale. Such a postponement may not be made for a period exceeding one year against the opposition at a meeting of any creditor or the bankrupt. Nor may such a resolution result in a restriction of the right concerning the sale of property which according to law appertains to holders of registered securities or such creditors as are indicated in § 54.

If a question is raised as to such a postponement, the creditors shall be summoned to decide on the matter; the notice convening the meeting shall indicate that this question will be submitted to the meeting for deliberation.

53. As regards assets which are subject to doubt or litigation the creditors may accept proposals for compromise, with the consent of the bankrupt; if he refuses his consent, he may institute proceedings himself on giving security for what is offered in the proposal for compromise; if he is unable to do so, the right, like other movable property, shall be sold by auction if the creditors consider it expedient.

Offers of compromise which relate to immovable property may not be submitted for consideration by the creditors before the day fixed for the notification of claims, if it is possible to postpone the consideration; if a postponement cannot take place a compromise may be arranged, provided the creditors and the bankrupt agree upon the matter, and the commissary of the tribunal gives his approval.

54. If a creditor possesses a movable as a pledge or otherwise subject to a pledge-right, or if a ship or goods on board a ship have been seized for a claim in respect of which the creditor has such a right of security over the ship or the goods as is mentioned in Chapter 11 of the Maritime Law, or if otherwise a movable has been seized for a claim within the time and in such a manner that, in accordance with special provisions, a preferential right over the thing has resulted for the same claim, the creditor shall be entitled to see that that pledge or thing is sold by public auction, if the provisional administrators or the trustees are unwilling to redeem

As to § 53. If the bankrupt himself institutes proceedings in this manner, what he may gain thereby accrues to the bankruptcy estate only to the same extent as other property which he has acquired during the bankruptcy by his own work according to § 35.

As to § 54. It is incumbent on the creditor to render an account to the bankruptcy estate of the amount in excess of his claim secured by the pledge, with the deduction of costs of realisation and preservation.

som om dylik egendom, den der blifvit utmätt, särskildt är stadgad. Der ej egendomen utmättningsvis försäljes, låte borgenären gode männen eller sysslomännen minst en månad förut veta, när försäljningen skall ske, och vise för dem reda för hvad som influtit.

Vill ej borgenären om försäljningen föranstalta, som nu sagdt är; ege sysslomännen derom besörja.

55. Gode män eller sysslomän må, efter samråd med Rättens ombudsman, i mån af influtna tillgångar, medgifva borgenär, som har fordran, den der enligt 4 eller 5 § i 17 Kap. Handels-Balken med förmånsrätt utgå bör, att betalning derför före tiden för fordringarnas granskning lyfta, dock bör borgenären förut hafva gifvit sin bevakningsinlaga till Rätten eller Domaren in: vare ock pliktig ställa borgen för hvad han lyfter, der ej borgenärerna, vid sammankomst, lyftning utan borgen medgifva.

56. Då inställelsedagen förbi är, må andra borgenärer, som förmånsrätt för sina bevakade fordringar hafva, medgifvas, på sätt i nästföregående § sagdt är, att betalning ur tillgångarna lyfta, sedan de, der edgång äskats, sådan fullgjort. Kronan vare dock ej pliktig att borgen ställa.

57. Vägras lyftning, der den enligt föregående § medgifvas må; ege borgenär att sig derom hos Rätten anmäla, och gifve Rätten deröfver utslag.

58. Gode männen eller sysslomännen må, efter samråd med Rättens ombudsman, sammankalla borgenärerna att höras öfver ämnen, som boet och dess förvaltning röra. Rättens ombudsman ege ock för sådant ändamål borgenärerna sammankalla, när han så nödigt finner. Önskar fordringsegare eller gäldenär, att samtliga borgenärer höras må; äske det hos Rättens ombudsman, som eger pröfva om skäl dertill är: afslår han den begäran; då må ansökningen fullföljas hos Rätten, som beslut i ärendet meddelar.

59. Då, enligt hvad i nästföregående paragraf sagdt är, borgenärer höras skola, varde de till sammankomst å viss tid och ort kallade genom kungörelse, som i allmänna tidningarna och, der så ske kan, i tidning inom orten tre gånger införas bör, första gången minst tio dagar före sammanträdet, der ej rättens ombudsman, med afseende å särskilda omständigheter, finner nödigt annan tid för visst fall bestämma. Sedan sysslomän förordnade blifvit, vare kungörelse i tidningarna ej nödig, der gäldenären och alla borgenärer, som vid sammankomsten ega talan, annorledes om densamma så tidigt underrättas, att de sjelfva eller genom ombud sig infinna kunna.

60. Vid val till gode män eller sysslomän, så ock uti alla andra mål, som röra förvaltning af gäldenärs bo, gälle såsom beslut den mening, hvarom, bland närvarande borgenärer, de sig förena, hvilkas fordringar sammanräknade utgöra största beloppet, så framt dessa borgenärer därjämte utgöra minst en fjärdedel af de röstande: kan beslut på sådant sätt ej åstadkommas; varde yttrande inhämtadt af rättens ombudsman, och gälle den mening, han biträder. Ej må i frågor, som uppenbarligen röra endast en eller några borgenärs rätt, annan borgenär i omröstningen deltaga. Bevakar medgäldenär eller löftesman jämte borgenären samma fordran; äge de tillsammans röst, beräknad efter den fordran: kunna de

Ad § 57. För förmånsrätterna redogöres i särskild afdelning (s. 152 och följande).

Ad § 59. Iakttagande af laga form för borgenärernas sammankallande är en nödvändig förutsättning för att de å sammanträde fattade beslut skola vara oantastliga. Se följande paragraf.

Ad § 60. Beslut får således icke öfverklagas, därför att det kan skada borgenärs eller gäldenärs intresse utan endast om det icke tillkommit i laga ordning, såsom utan att kallelse till sammanträdet vederbörligen utfärdats eller dylikt. Se dock anmärkning vid § 67.

it; if the property is a ship or goods on board a ship, the sale shall be effected in the manner which is especially prescribed by law for similar property which is seized in execution. If the property in question is not sold as on a seizure in execution, the creditor shall inform the provisional administrators or the trustees at least one month beforehand as to when the sale is to take place, and render an account to them of the proceeds of the sale.

If the creditor is unwilling to take such measures as to the sale as have been mentioned above, it shall be incumbent on the trustees to take the necessary steps for this purpose.

55. The provisional administrators or the trustees, after consultation with the commissary of the tribunal, may, to the extent of the assets received, permit a creditor who has a preferential claim according to § 4 or § 5 of Chap. 17 of the Book of Commerce, to receive payment before the time fixed for the verification of the claims, but in this case the creditor must previously have notified his claim in writing to the tribunal or the judge; it shall also be incumbent on him to give security for what he receives, if the creditors do not at a meeting dispense with the security.

56. When the day fixed for the notification of claims has passed, other creditors who have a right of preference as regards their notified claims may, in the manner mentioned in the preceding Article, be permitted to receive payment out of the assets, when, on having been requested to do so, they have taken the oath. The Crown shall however be under no obligation to give security.

57. If payment is refused in cases where according to the preceding Article it may be permitted, the interested creditor has a right to bring the matter before the competent tribunal for decision.

58. The provisional administrators or the trustees, after consultation with the commissary of the tribunal, may summon the creditors to be heard relative to matters which concern the estate and its administration. The commissary of the tribunal may also convene a meeting of creditors for this purpose, if he considers it necessary. If a creditor or the bankrupt desires that a meeting of all the creditors shall be convened, he shall present a request to this effect to the commissary of the tribunal, who shall decide whether there is sufficient reason for convening it; if he refuses the request, the application may be carried before the tribunal, which shall decide on the matter.

59. When, according to the provisions of the preceding Article, the creditors are to meet, they shall be summoned to a meeting to be held at a certain time and place, by a notice which shall be inserted three times in the public newspapers, and, where it is possible, in a local paper, the first time at least ten days before the meeting, if the commissary of the tribunal does not, having regard to special circumstances, consider it necessary in particular cases to fix some other time. When the trustees have been appointed, it shall not be necessary to insert a notice in the newspapers, if the bankrupt and all the creditors who have a right to vote at the meeting have been notified in some other manner so soon as to enable them to attend the meeting either themselves or by representatives.

60. In the election of provisional administrators or trustees, as well as in all other matters affecting the administration of the estate of the bankrupt, a resolution shall be considered as having been carried when the aggregate amount of the claims of creditors in favour of it exceeds a moiety of the total amount of the claims of the creditors present and the creditors in favour of the resolution constitute at least one-fourth in number of the persons voting; if a resolution cannot be obtained under these conditions the opinion of the commissary of the tribunal shall be taken, and this opinion shall be decisive. In matters which manifestly concern only one or more particular creditors, no other creditor may take part in

---

As to § 57. Preferential rights are dealt with in a special Section (p. 152 *et seq.*).

As to § 59. The observance of the legal formalities relative to the convening of the creditors is a necessary condition for the validity of the resolutions passed at the meetings. See the next Article.

As to § 60. A resolution consequently may not be appealed against by reason of the fact that it may prejudice the interests of a creditor or the bankrupt, but only in case it has not been passed in a lawful manner, as, for example, without the notice convening the meeting having been properly issued etc. See, however, the note to § 67.

sig ej förena; gälle borgenärens mening, där ej de andra honom utlösa eller för hans fordran ställa full säkerhet.

Menar någon borgenär, eller gäldenären, där hans rätt kan vara af beslutet beroende, att detsamma olagligen tillkommit; äge däröfver anföra besvär. Är beslutet fattadt å sammanträde inför rättens ombudsman eller gode män eller sysslomän, skall klagan föras hos den rätt, där konkurssaken är anhängig, i stad inom fjorton dagar och å landet inom en månad; och förordne rätten eller domaren, där så nödigt pröfvas, att öfrige borgenärer skola å sammankomst, som af rättens ombudsman utlyses, af besvärerna erhålla del för att å viss dag förklaring däröfver inför rätten afgifva, vid äfventyr, att ärendet ändå företagas skall: dock gånge, utan hinder af de anförda besvärerna, borgenärernas beslut i verkställighet, där ej förbud däremot från rätten eller domaren kommer. I fråga om klagan öfver beslut, som fattats å sammanträde inför rätten eller domaren eller, i stad, inför någon rättens ledamot, gälle hvad om klagan öfver sådan myndighets beslut är stadgadt; och gånge borgenärernas beslut, utan hinder af förd klagan, i verkställighet, där ej förbud däremot från hofrätten kommer.

61. Der borgenärer, i andra fall än i 6 Kap. sägas, något besluta om en borgenärs betalningsrätt, honom eller andra till förfång, som ej i beslutet deltagit, eller om andra ämnen, som af Rätten pröfvas skola och till boets förvaltning ej höra; vare det ogildt.

62. Vid borgenärernas sammankomster utom Rätten skall protokoll öfver deras beslut hållas och uppläsas, så ock af några bland dem underskrifvas: och varde det af gode männen eller sysslomännen förvaradt, att vid påfordran Rättens ombudsman och delegarne i konkursen tillhandahållas.

63. Inom en vecka efter hvar månads slut, der ej borgenärerna annan tid bestämma, skola gode männen eller sysslomännen till Rättens ombudsman aflemna räkning öfver boets inkomster och utgifter i penningar under månaden, hvilken räkning skall af Ombudsmannen förvaras; och bör hvad af influtna medel ej till boets vård och förvaltning nödigt är af gode männen eller sysslomännen i allmänt ränteri eller penningeverk insättas, der ej borgenärerna vid sammankomst besluta, att penningar utlånas må mot säkerhet, som borgenärerna godkänt. Under anslagstiden må dock penningar ej utlånas på längre tid än till inställelsedagen.

64. Visa gode män eller sysslomän motvilja eller försummelse vid fullgörandet af sitt uppdrag, eller vägra de att om boet och dess förvaltning meddela upplysningar, när Rättens ombudsman, någon af borgenärerna eller gäldenären det äskar; då må Rättens ombudsman förhållandet hos Rätten anmäla, och ege Rätten de försumlige eller motvillige tillhålla att sina åligganden fullgöra, eller, efter omständigheterna, dem från förvaltningen genast skilja. I sistnämnda fall kalle Rättens ombudsman borgenärerna tillsammans, att inför honom andra gode män eller sysslomän välja, och anmäla valet hos Rätten eller Domaren till den åtgärd, som i 39, 40 och 43 § sägs.

65. Vill borgenär eller gäldenär framställa sådan anmärkning mot gode män eller sysslomän, som i nästföregående § omförmäld är; göre det hos Rättens ombudsman. Varder den klagan af Ombudsmannen lemnad utan afseende; stånde det klaganden fritt att sin klagan Rättens pröfning underställa.

Ad § 63. Denna paragrafs bestämmelse om månadsredovisning tillämpas sällan i praktiken. Då den i § 44 anvisade utväg att välja vissa borgenärer, inför hvilka redovisning skall lämnas, äfven i mycket ringa utsträckning plägar anlitas, är borgenären, ända tills utdelningsförslag föreligger, endast i ringa grad i tillfälle att följa förvaltningen. Genom rättens ombudsman kan dock den enskilde borgenären påfordra upplysningar.

the voting. If a co-debtor or surety, together with the interested creditor, notify the same claim, they are jointly entitled to one vote calculated in accordance with the amount of the claim; if they cannot agree, the opinion of the creditor shall be decisive, unless the others redeem or give full security for his claim.

If any creditor or the bankrupt whose right is dependent on a resolution passed, is of opinion that the same has been passed in an unlawful manner, he may lodge an appeal against it. If the resolution has been passed at a meeting before the commissary of the tribunal or the provisional administrators or the trustees, the appeal shall be brought before the tribunal before which the proceedings in bankruptcy are pending, in towns within fourteen days, and in the rural districts within one month; and the tribunal or judge, if this course is considered necessary, shall order that the other creditors, at a meeting which is announced by the commissary of the tribunal, shall be notified of the appeal in order to be able to make a declaration relative thereto before the tribunal on a certain day, on pain of the cause being nevertheless adjudicated upon; but notwithstanding the appeal, the resolution of the creditors shall be carried out, if this is not forbidden by the tribunal or judge. As regards appeals against resolutions passed at meetings before the tribunal or judge, in towns before a member of the tribunal, the provisions as to appeals against the decisions of such authorities shall apply; and the resolutions passed by the creditors shall be carried out notwithstanding appeals which have been lodged, if this is not forbidden by the Court of Appeal.

61. If creditors, in cases other than those mentioned in Chap. 6, pass a resolution as to the claim of a creditor, to the detriment of himself or others who have not taken part in the resolution, or as to other subjects which ought to be decided upon by the tribunal and which do not appertain to the administration of the bankruptcy, such resolution shall be void.

62. At the meetings of creditors outside the tribunal, minutes shall be taken of their resolutions and read, and shall be signed by some of them; and the minutes shall be preserved by the provisional administrators or the trustees, in order to be produced on request to the commissary of the tribunal and the persons who take part in the bankruptcy.

63. Within one week after the expiration of every month, if the creditors do not fix some other time, the provisional administrators or the trustees shall render an account to the commissary of the tribunal of the receipts of the estate and of the outgoings in cash during the month, which account shall be preserved by the commissary; and all the moneys received which are not needed for the preservation and administration of the estate, shall be deposited by the provisional administrators or the trustees in a public revenue office or a financial establishment, unless the creditors at a meeting resolve that these moneys may be lent against security which the creditors have accepted. During the period for notification moneys may not, however, be lent for a longer period than up to the day fixed for the notification of claims.

64. If the provisional administrators or the trustees show perverseness or negligence in the fulfilment of their duties, or if they refuse to give information concerning the estate or its administration, when the commissary of the tribunal, any creditor or the bankrupt demands it, the commissary may report the matter to the tribunal, and the tribunal may bid the negligent or perverse administrators or trustees to perform their duties, or, according to the circumstances, immediately remove them from the administration. In the latter case the commissary of the tribunal shall convene a meeting of creditors to elect before him other provisional administrators or other trustees, and notify the election to the tribunal or the judge in the manner indicated in §§ 39, 40 and 43.

65. If a creditor or the bankrupt desires to prefer such a complaint against the provisional administrators or the trustees as is mentioned in the preceding Article, he shall lodge his complaint with the commissary of the tribunal. If the complaint is not taken into consideration by the commissary, the plaintiff shall be at liberty to submit his complaint for examination to the competent tribunal.

As to § 63. The provision of this Article concerning the monthly rendering of accounts is rarely applied in practice. Since the measure indicated in § 44, to elect certain creditors to whom the account is to be rendered, is usually also to a very small extent resorted to, a creditor, until the proposal for distribution has been presented, is only to a small degree in a position to control the administration. A particular creditor may, however, demand information from the commissary of the tribunal.

66. Gode män eller sysslomän värde konkursboets egendom och rätt som sin egen, eller gäldenären. Äro flera gode män eller sysslomän, och vilja de dela förvaltningen sig emellan; bestämme, i fråga om gode män, Rätten och, i afseende å sysslomän, borgenärerna, om och i hvad mån det ske må: hafva de förvaltningen odelad; då må de ej annorlunda än samfäldt vidtaga någon åtgärd, som för boet någon förpligtelse medföra kan, eller någon rättighet detsamma afhända.

67. Arfvode till gode män och till sysslomän bestämme borgenärerna, antingen till visst af hundra, eller efter annan grund; ej må det för sysslomän efter tid räknas. God man eller syssloman ege ej att för egen del, der han sjelf är borgenär, eller såsom ombud för annan deltaga i borgenärernas beslut derutinnan. Nöjes ej god man eller syssloman med beslutet, eller menar någon borgenär, eller gäldenären, att arfvodet blifvit för högt bestämdt; lägge rätten dem emellan, som skäligt pröfvas.

När beslut angående arfvode till sysslomännen fattas, skola borgenärerna tillika föreslå arfvode till rättens ombudsman. Det förslag skall, jemte det i ärendet förda protokoll, ingifvas till rätten, som derefter bestämmer hvad skäligen må rättens ombudsman i arfvode tillerkännas.

Ej må arfvode njutas förr än gode män eller sysslomän slutlig reda för sig gjort.

Arfvode, som belöper för egendom, hvilken är in-tecknad eller deri särskild förmånsrätt eljest eger rum, skall, likasom kostnaden för den egendoms vård och försäljning, af egendomens afgäld och köpeskilling utgå.

68. Hvad Rätten beslutar i frågor, som i detta Kap. omförmälas, gånge i verkställighet, ändå att beslutet öfverklagas, der det ej rör ämne, som i 66 eller 67 § nämndt är.

Kapitlet V. Om fordringars bewakning wid konkurs och om rättegång deri.

69. På den inställelsedag, som, enligt 14 §, varder genom den offentliga stämningen för fordringars anmälade bestämd, skola tillstädesvara, i stad Rättens Ordförande, eller annan af Rätten dertill utsedd Ledamot, och å landet Domaren, att ordet vid förhandlingarna föra, så ock Rättens ombudsman, gode männen och gäldenären; dock må de sednares utevaro ej hindra ärendets handläggning. Ordföranden uppläse gäldenärens konkursansökning eller, der egendomsafträdet tvunget är, den derom förda skriftväxling, jemte beslutet derom, så ock öfriga handlingar, deraf parterna om saken nödig kunskap få kunna. Derefter uppgifve hvar borgenär skriftligen sin fordran med den rätt, han påstår: lägge ock de handlingar in, på hvilka han sin talan grundar, eller afskrifter deraf, med åtecknad bevis af Rättens betjente eller af två andra trovärdiga män, att de med hufvudskrifterna lika äro. Har borgenär före inställelsedagen bevakningshandlingar aflemnat, i stad till Rätten samt, å landet, till Domaren, varde det ock tillkännagifvet.

Ad § 66. Ansvarighet för förvaltningen åligger sysslomännen pro rata, icke solidariskt. Är förvaltningen odelad, skola alla rätteliga åtgärder företagas gemensamt.

Ad § 67. För klander af borgenärernas beslut om arfvode tillämpas icke föreskrifterna i § 60 utan får dylik talan föras enligt § 124 ända till tre månader efter slutredovisningens granskning.

Ad § 69. Å inställelsedagen skall ock gäldenärs anbud om ackord ingifvas (§ 95) äfvensom gäldenärens hustrus begäran om boskillnad, så vidt hon vill undanskifta egendom.

66. The provisional administrators or the trustees shall take care of the property and rights of the bankruptcy estate as they would of their own, or pay damages. If there are several provisional administrators or trustees, and if they desire to apportion the administration between them, the tribunal shall decide in the case of provisional administrators and the creditors in the case of trustees, whether and to what extent the apportionment may take place; if the administration remains undivided, they may not otherwise than in concert adopt any measure which may entail any obligation on the estate, nor abandon any right belonging thereto.

67. The remuneration of the provisional administrators and the trustees shall be fixed by the creditors, either at a certain percentage, or on some other basis; the remuneration of the trustees may not be calculated according to the time of their administration. A provisional administrator or a trustee may not, in respect of his own portion, either where he is himself a creditor or as a representative of any other person, take part in the resolutions of the creditors relative thereto. If a provisional administrator or a trustee is dissatisfied with the resolution, or if any creditor or the bankrupt is of opinion that the remuneration has been fixed too highly, the tribunal shall decide between them as it thinks fit.

When the resolution concerning the remuneration of the trustees is passed, the creditors shall at the same time propose a remuneration for the commissary of the tribunal. This proposal, together with the minutes on the matter, shall be presented to the tribunal, which shall thereupon decide what may reasonably be allowed as remuneration to the commissary.

A provisional administrator or a trustee may not receive his remuneration until he has rendered a final account of his administration.

Any remuneration accruing in respect of property which has been registered as a security, or on which a special preferential right exists, shall, as also the expenses of the preservation and sale of that property, be paid out of the proceeds and price of the property.

68. The decisions of the tribunal relative to questions which are dealt with in this Chapter shall be carried out, even though the decision in question is appealed against, unless it concerns a subject mentioned in § 66 or § 67.

Chapter V. Concerning the notification of claims in the bankruptcy and the proceedings relative thereto.

69. On the day which according to § 14 is fixed by the public summons for the notification of claims, there shall be present, in towns the president of the tribunal or some other member thereof designated for this purpose by the tribunal, and in the rural districts the judge, in order to preside over the deliberations, and also the commissary of the tribunal, the provisional administrators and the bankrupt; the absence of the latter, however, does not prevent the deliberations from taking place. The president shall read the petition of the bankrupt for administration in bankruptcy, or, if the cession of the property is a compulsory one, the documents which have been exchanged and the resolution passed relative thereto, and also the other documents from which the parties may derive necessary information on the matter. Thereupon every creditor shall in writing give notice of his claim and the right to which he pretends; he shall also annex the documents on which he bases his claim, or copies thereof, with an attestation signed by the clerks of the tribunal or two other reliable persons that they correspond to the originals. If a creditor, before the day fixed for the notification of claims, has presented his documents of notification, in towns to the tribunal, and in the rural districts to the judge, this shall also be mentioned.

As to § 66. The trustees are responsible for the administration *pro rata*, not jointly and severally. If the administration is undivided, all legal measures must be carried out jointly.

As to § 67. The provisions contained in § 60 do not apply to appeals against resolutions of the creditors as to remuneration, but such appeals must be brought within three months after the audit of the final rendering of account in conformity with § 124.

As to § 69. On the day fixed for the notification of claims the proposal of the bankrupt for composition shall also be presented (§ 95), as well as the petition of the bankrupt's wife for separation of property, if she wishes to set aside any property for herself.

70. Derefter företages, der ej någon af tillstådesvarande parter anstånd äskar, granskningen af de anmälda fordringarna. Ordföranden redogöre dervid för fordringsanspråket samt den rätt till betalning, som yrkas: framställe ock särskildt till parterna om de godkänna så väl yrkandet om betalningsrätt, som påstående om förmånsrätt, der sådant blifvit väckt; och göre derom i protokollet anteckning.

Ej må å hvad sålunda blifvit af samtliga tillstådesvarande parter godkändt eller utan anmärkning lemnadt, talan af någon part sedan ega rum; dock lände ej godkännande af yrkad förmånsrätt till förfång af deras rätt, som enligt lag hafva företrädesrätt till betalning ur viss egendom.

71. Vill någon å inställedagen närvarande borgenär, god man eller syssloman, eller ock gäldenären, der han tillstådes är, jäf emot en eller flera af de bevakade fordringarna göra, eller begär någon af dem rådrum att sitt beslut derom, efter granskning af handlingarna, fatta; utsätte då Ordföranden viss dag inom två veckor derefter, å hvilken anmärkningarna, skriftligen författade, sednast skola aflemnas till Rätten eller Domaren. Ordföranden bestämme ock å inställedagen, efter samråd med Rättens ombudsman, ej mindre lämplig ort, hvarest handlingarna under skriftvexlingstiden skola genom Ombudsmannen parterna tillhandahållas, än ock viss dag, minst en och högst två veckor efter tiden för anmärkningarnas aflemnande, samt lämpligt ställe för parterna att inför Ombudsmannen sammankomma, såsom i 74 § sägs. Begär någon af parterna för anmärkningars afgifvande och sammanträdet inför Ombudsmannen längre tid än nu sagdt är, och är saken vidlyftig; då må Ordföranden anstånd medgifva, dock ej utöfver hvad nödigt pröfvas.

Ej må emot fordran, som å inställedagen anmäld är, jäf annorledes än i nu stadgad ordning framställas.

72. Rättens ombudsman vare pliktig att, der handlingarnas granskning ej blifvit å inställedagen afslutad, skyndsamt upprätta en förteckning, utvisande beloppet af hvarje anmäld fordran, så ock, der förmånsrätt blifvit yrkad, den åberopade grunden derför samt den plats i förmånsrätts-ordningen, som, enligt det framställda yrkandet, skulle fordringen tillkomma. Den förteckning vare hos Ombudsmannen tillgänglig minst fyra dagar före utgången af den för anmärkningars aflemnande bestämda tid.

73. Nu hafva skriftligen författade anmärkningar i föreskrifven tid inkommit; öfverlemne Rättens ordförande eller Domaren de skrifter till Rättens ombudsman och bestämme dervid tillika viss dag, då parterna, derest förlikning ej träffas kan, hafva att inför Rätten sammankomma, i stad inom fjorton dagar efter sammanträdet inför Ombudsmannen och på landet å det efter nämnda sammanträde först infallande lagtima ting, der urtima ting ej varder äskadt.

74. Vid sammankomst inför Rättens ombudsman, hvarom nu sagdt är, ingifve den eller de borgenärer, mot hvilkas fordringsanspråk jäf blifvit gjordt, skriftligen

Ad § 70. Är bevakning lämnad utan anmärkning, är den sedan oantastbar, så vidt angår däraf följande rätt i den pågående konkursen. Däremot blifver den godkända fordringen icke därigenom giltig utanför konkursförfarandet. — Med afseende på granskningen af bevakningarna är föreskriften i Kungl. Förordningen den 21 mars 1884, angående rätt till betalning i visst fall för borgade varor, af synnerlig vikt. Den lyder: „Är betalning för borgade varor bestämd till olika belopp med hänsyn till olika betalningstider, och afträdes gäldenärens egendom till konkurs, då skall för sådan fordran, där den i konkursen bevakas, borgenär icke, till förfång för öfrige fordringsegare, njuta rätt till högre betalning än efter det lägst bestämda beloppet, såvida anmärkning därom framställes i den för jäf mot bevakade fordringar i konkurslagen stadgade ordning.“

Ad § 72. Det i förestående paragrafer omförmälda uppskof med fordringarnas granskning är det vanliga i alla icke alltför obetydliga konkurser, detta tydligen beroende på det preklusiva stadgandet i § 70.

Ad § 74. Det är nödvändigt för part, som vill hålla sin talan öppen att närvara vid här omnämnda sammankomst och uttryckligen förbehålla sig rätt till vidare talan, eljest äro de fullständigt utestängda enligt § 75. Detta gäller äfven för sysslomännen.

70. Thereupon the verification of the notified claims shall be undertaken, if none of the parties present demand a postponement. The president shall at the same time make a statement as to each claim and the right to payment which is put forward in relation thereto; moreover, he shall in particular ask the parties whether they admit both the claim and the preferential right of payment, if such a right is advanced; and he shall make a note in the minutes accordingly.

The claims which have been admitted in this manner by all the parties present, or which have not been contested, may not subsequently be attacked by any party; but the approval of a preferential right which is demanded shall not prejudice the rights of such persons as according to law have preferential rights of payment out of certain property.

71. If any creditor, a provisional administrator or a trustee, present on the day fixed for the notification of claims, or the bankrupt, if he is present, wishes to challenge one or more of the notified claims, or if any of them demands a postponement to consider his decision relative thereto after the examination of the documents of title, the president shall fix a certain day within two weeks thereafter, on which at the latest any objection shall be presented in writing to the tribunal or the judge. The president, on the day fixed for the notification of claims, shall also, after consultation with the commissary of the tribunal, fix a suitable place where the instruments supporting the claims, during the period for the exchange of documents, are to be held for the inspection of the parties by the commissary, and also a certain day, at least one and at most two weeks after the time for the presentation of objections, and he shall also fix a suitable place where the parties can meet before the commissary in accordance with § 74. If any party demands a longer period for the presentation of objections and for the meeting before the commissary than that mentioned, and if the matter is a complicated one, the president shall grant an extension of time, not, however, for longer than is deemed necessary.

A claim which is notified on the day fixed for the notification of claims can only be challenged in the manner prescribed above.

72. It is incumbent on the commissary of the tribunal, in case the verification of the claims has not been terminated on the day fixed for the notification of claims, immediately to draw up a statement indicating the amount of each claim notified, and also, if a preferential right has been demanded, the basis on which it is founded, and the ranking in the order of the preferential rights which according to the demand made would appertain to the claim in question. This statement shall be accessible in the hands of the commissary at least four days before the expiration of the time fixed for the presentation of objections.

73. If written objections have been presented at the prescribed time, the president of the tribunal or the judge shall hand over the objections to the commissary of the tribunal, and also simultaneously fix a certain day on which the parties, if a compromise cannot be arranged, are to meet before the tribunal, in towns within fourteen days after the meeting before the commissary, and in the rural districts at the first ordinary session occurring after the aforesaid meeting, if an extraordinary session is not demanded.

74. At the meeting before the commissary of the tribunal mentioned above, the creditor or creditors whose claims have been challenged shall present their

As to § 70. If a claim has been notified without opposition, it will subsequently be unimpeachable, in so far as the right arising therefrom in the pending bankruptcy is concerned. The recognised claim, on the other hand, does not become valid owing to this circumstance apart from the bankruptcy proceedings. — With regard to the verification of the notifications of claims, the provision of the Royal Ordinance of 21st March 1884 concerning the right to payment in certain cases for goods obtained on credit, is of particular importance. It reads: "If the payment for goods obtained on credit has been fixed at different amounts according to different times for payment, and if the property of the debtor becomes subjected to proceedings in bankruptcy, the creditor shall not, in respect of such claim, if it is notified in the bankruptcy, have a right to the detriment of the other creditors, to payment in excess of the lowest amount fixed, provided an objection relative thereto is made in the manner prescribed in the Bankruptcy Act for objections to notified claims."

As to § 72. The postponement of the verification of the claims mentioned in the preceding Articles is usual in all bankruptcy estates which are not too insignificant, this manifestly resulting from the preclusive provision contained in § 70.

As to § 74. It is necessary for a party who wishes to maintain his claim to be present at the meeting here mentioned and expressly reserve for himself the right of further action, otherwise he is completely excluded according to § 75. This also applies to the trustees.

uppsatta svaromål: bifoge ock de handlingar, som deras talan styrka. Ombudsmannen uppläse den förda skriftvexlingen och söke att parterna om det stridiga förlika. Medgifva samtliga tillstädesvarande parter, att gjordt jäf må förfalla, eller inskränka de jäfvet; ege ej part, som uteblifvit, derå tala. Finnes jäf, derom förlikning ej träffas kunnat; då skall frågan till Rätten hänskjutas, och kungöre Ombudsmannen tiden, då parterna hafva att utan vidare kallelse sig vid Rätten inställa. Är det Häradsrätt; inhemte han dock först om urtima ting för sakens behandling äskas, i hvilket fall tiden af Domaren kungöres i allmänna tidningarna tre gånger, sista gången minst fjorton dagar före tinget.

Ombudsmannen tillställe derefter ofördröjligen Rättens ordförande eller Domaren protokoll öfver sammanträdet, innehållande om och i hvad mån förlikning skett och hvilka anspråk såsom stridiga återstå, äfvensom om förhör vid Rätten blifvit af någon part äskadt. Det protokoll skall af Ombudsmannen underskrifvas och jemväl af två tillstädesvarande borgenärer påtecknas.

75. Nu äro tvistiga fordringsanspråk till Rätten hänskjutna; då skall Rätten dem, utan hinder af parternas uteblifvande, ofördröjligen till afgörande företaga och, så vidt ske kan, på en gång, med dom afhjelpa. Ej vare part tillåtet att inför Rätten vidare i saken anföra, der ej sednast vid det sammanträde inför Rättens ombudsman, hvarom i nästföregående § sagdt är, förbehåll derom blifvit gjordt, eller Rätten eljest pröfvar nödigt att parter höra. Tarfva en del fordringar längre tid för att utredas och styrkas; då skall dom öfver dem, som snarare afgöras kunna, förr meddelas: ej heller må saken uppehållas förty att någon borgenärs anspråk på annan Rätts pröfning beror, utan fastställe Rätten hans betalningsrätt för det belopp, som genom dom i den särskilda rättegången bestämdt varder.

76. Göres jäf emot bevakad fordran af en eller flera parter; det gälle ock för de andra, ändå att de ej i jäfvet deltagit.

77. Vädjar någon mot Rättens dom; åligge Rätten eller Domaren, att alla handlingar, som tvisten röra, till Hofrätten insända tre veckor förr än parterna skola sig der inställa.

78. Ej må i högre Rätt andra bevis i konkurssak gälla än de, som vid första domstol i laga ordning föredetta varit, der ej den högre Rätt pröfvar, att parts begäran om anstånd utan skäl afslagen blifvit, eller att han ej fått tillräckligt rådrum att bevis anskaffa. Är dom grundad å skäl, som af gäldenär eller borgenär under skriftvexlingen ej anförda varit; då ege ock den missnöjd är, att till bestyrkande af sin rätt nya bevis förete.

79. Söker någon borgenär ändring i Rättens dom; det gälle ej för dem, som ändring icke sökt.

80. Nu kan så hända, att någon borgenär vill efter inställelsedagen fordringsanspråk anmäla; gifve sin inlaga in, i stad till Rätten och å landet till Domaren. Rätten eller Domaren utsatte i anledning deraf förhör med parterna inom två

Ad § 75. Syssломännen äga i denna egenskap, om de gjort vederbörligt förbehåll, föra konkursboets talan mot enskilde borgenärer vid underrätten men få icke utan uppdrag af borgenärerna och endast för deras räkning, som lämnat uppdraget, fullfölja mål i högre rätt. Enskild borgenär får endast föra talan å egna vägnar, ej för konkursboet (utom hvad angår återvinning), vid högre rätt.

Ad § 78. Denna paragraf tillämpas icke i fråga om klander å fastställelse af ackord.

Ad § 79. Enligt hvad vid § 75 anmärkts får icke konkursboet såsom sådant (genom syssломännen) söka ändring i rättens dom.

replies in writing, annexing thereto the instruments on which their claims are based. The commissary shall read the documents which have been exchanged and try to bring about a compromise between the parties on the disputed points. If all the parties present agree that an objection made shall be renounced or restricted, a party who is absent has no right of action relative thereto. If an objection exists in regard to which no compromise is effected, the question shall be referred to the competent tribunal, and the commissary shall fix the time at which the parties without any further summons are to appear before the tribunal. If it is a district tribunal, he shall, however, first inquire as to whether an extraordinary session has been demanded for the adjudication of the cause, in which case the date shall be published by the judge three times in the public newspapers, the last time at least fourteen days before the session.

The commissary shall thereupon without delay send to the president of the tribunal or the judge the minutes of the deliberations of the meeting, containing information as to whether and to what extent a compromise has been arrived at and what claims remain contested, as well as whether an examination before the tribunal has been demanded by any party. The minutes shall be signed by the commissary and also by two of the creditors present.

75. If a contested claim has been referred to the tribunal, the tribunal, notwithstanding the default of the parties, shall immediately proceed to adjudicate upon the matter, and, so far as this is possible, render its judgment at once. A party shall not be permitted to plead any further in the cause before the tribunal, unless, at the latest at the meeting before the commissary of the tribunal mentioned in the preceding Article, a reservation was made in this behalf, or the tribunal for other reasons considers it necessary to hear the parties. If some claims need more time for examination and approval than others, judgment shall first be rendered in respect of those which can be most quickly decided upon; nor may the cause be adjourned because the claim of any creditor depends on the decision of some other tribunal, but the tribunal shall settle his right to payment at that amount which is established by a judgment given in special proceedings.

76. If a notified claim is challenged by one or more parties, this opposition shall also hold good in respect of the other parties, even though they have not taken part in the challenge.

77. If any person appeals against the judgment of the tribunal, it is the duty of the tribunal or the judge to send all the documents which affect the dispute to the superior tribunal three weeks before the parties are to appear there.

78. No other evidence may be given before a superior tribunal in affairs relative to a bankruptcy than that which has been lawfully put forward before the tribunal of the first instance, unless the superior tribunal is of opinion that the request of a party for an adjournment has been rejected without sufficient reason, or that he has not had sufficient time for adducing his evidence. If a judgment is based on grounds which have not been invoked by the bankrupt or a creditor in the course of the exchange of documents, the appellant also has a right to adduce new evidence in order to establish his right.

79. If any creditor applies for a modification of a judgment rendered by the tribunal, the petition of the applicant does not hold good for those who have not presented any petition for a modification.

80. If it happens that any creditor, after the day fixed for the notification of claims, wishes to give notice of a claim, he shall present his demand, in towns to the tribunal and in the rural districts to the judge. The tribunal or the judge

---

As to § 75. The trustees in bankruptcy have in this capacity, if they have made a regular reservation, a right to pursue the lawsuits of the bankruptcy estate against particular creditors before the inferior tribunals, but may not without a mandate from the creditors, and only for the account of those creditors who have given the mandate, pursue lawsuits before the superior tribunals. A particular creditor may only bring an action on his own behalf, not on behalf of the bankruptcy estate (apart from matters concerning reclamations), before a superior tribunal.

As to § 78. This Article does not apply to questions relative to appeals against the confirmation of compositions.

As to § 79. According to the note to § 75 the bankruptcy estate as such (through the trustees in bankruptcy) may not appeal against the judgment of the tribunal.

månader derefter: och varde saken dervid och jemväl sedermera så behandlad, som här ofvan sagdt är om fordran, den der blifvit å inställedagen anmäld.

Till det förhör, som sålunda inför någon Rättens ledamot eller Domaren hållas skall, låte han kalla Rättens ombudsman, så ock gäldenären, der han när vistas, jemte sysslomännen, de sednare för att den anmälda fordringen granska: låte ock förhöret tre gånger, sist fjorton dagar förut, i allmänna tidningarna kungöra.

Ordföranden, Rättens ombudsman, så ock sysslomännen, der de när varit, njute för inställelsen vid det förhör ersättning af den eller de borgenärer, hvilkas fordringsanspråk der förevarit; och betale de likaledes kallelsekostnaderna. Varder jemväl förhör inför Rättens ombudsman, enligt 71 §, nödigt; gäldes kostnaden derför af de borgenärer, hvilkas bevakningar det förhör föranledt.

81. Borgenär, som efter inställedagen fordran anmäler, ege ej i saken tala förr än förhör i anledning af hans bevakning blifvit, såsom i nästföregående § sagdt är, inför någon Rättens ledamot eller Domaren hållet.

82. Yrkar gäldenär eller borgenär, att annan borgenär skall sin fordran med ed fästa, vare denne då pliktig sådan ed svärja: "Jag N. N. svär och betyggar vid Gud och Hans heliga evangelium, att jag, innan ansöknungen om afträdande af N. N:s egendom mig kunnig blef, på god tro varit innehafvare af den fordran, jag nu uppgifvit, och att den icke, mig veterligen, af svek eller bedrägeri tillkommit, utan riktig är, såsom den af mig uppgifven blifvit: så sannt mig Gud hjälpe till lif och själ."

Skall fordran bevakas af arfvinge, af ombud för Kronan, allmänt verk eller allmän inrättning, eller af styrelse för bolag eller förening, hvars angelägenheter af viss styrelse förvaltas; varde eden derefter lämpad. Samma lag vare, der fordran bevakas af förmyndare eller målsman för omyndig eller den under målsmanskap står, af god man eller syssloman i konkurs för gäldenär, eller af den, som det eljest efter lag tillkommer att annans fordran i konkurs bevaka: vare ock i sådant fall rätta sakegaren pliktig, att sjelf, om han dertill skicklig finnes, edgången fullgöra, der någon borgenär det äskar och Rätten pröfvar skäl dertill vara.

83. Har borgenär uppgifvit större fordran än han sedan under eden begripa kan; då må han, vid edens afläggande, rättelse i den bevakning göra.

84. Dör borgenär, innan han sin fordran med äskad borgenärsed styrkt; skall eden afläggas af den, som i hans ställe träder, och varde derefter lämpad.

85. Är någon borgenär af sådan lära, att han ej kan eden på föreskrifvet sätt aflägga; förhållas dermed efter hvad för sådana fall särskildt är stadgadt.

86. Yrkande, att anmäld fordran med ed fästas skall, göres skriftligen, i den ordning och inom den tid, som för jäf emot fordringar förr stadgade äro. Ej må sådant yrkande i bevakningsinlaga väckas. Rätten eller Domaren förelägge den, emot hvilken yrkandet framställles, att, inom viss tid af högst en månad från det han af föreläggandet erhållit del, edgången fullgöra och med bevis derom inkomma.

Ad § 81. Rätt till efterbevakning kvarstår under hela konkursförfarandet men får icke ske sedan konkursen afslutats, äfven om väckta konkurstvister ännu pågå mellan öfrige borgenärer. Se § 125.

Ad § 85. Edsförpliktelsen åligger hvarje fordringsägare, äfven om han på grund af pant-rätt eller kvittningsrätt icke bevakar sin fordran i konkursen. Angående panthafvares rätt se § 90.

Ad § 86. Jfr. § 90.

shall fix a day within two months thereafter for the examination of the parties relative thereto, and the matter shall then and thereafter be adjudicated upon in the manner indicated above concerning claims which have been notified on the day fixed for the notification thereof.

To the examination which consequently takes place before a member of the tribunal or the judge, the commissary of the tribunal, and also the bankrupt if he lives in the neighbourhood, together with the trustees in bankruptcy, the latter in order to verify the notified claim, shall be summoned; the day fixed for the examination shall also be published three times, the last time fourteen days beforehand, in the public newspapers.

The president, the commissary of the tribunal, and also the trustees in bankruptcy, if they are present, shall be entitled to remuneration for their presence at that examination from the creditor or creditors whose claims have been dealt with there; and the latter shall also pay the costs of the summons. If an examination before the commissary of the tribunal according to § 71 also proves necessary, the costs thereof shall be paid by those creditors whose notifications have caused the examination.

81. A creditor who gives notice of his claim after the day for notification may not bring an action concerning the matter until there has been a hearing relative to his notification before a member of the tribunal or the judge in accordance with the preceding Article.

82. If the bankrupt or a creditor demands that some other creditor shall confirm his claim on oath, the latter shall be bound to take the following oath: "I, N. N. swear and certify by God and His holy Gospel that, before the petition for the administration in bankruptcy of N. N.'s property became known to me, I became entitled in good faith to the claim which I have now notified, and that it has not, to my knowledge, come into existence by means of treachery or fraud, but that it is genuine, as notified by me, and this is as true, so God help my body and soul."

If a claim is to be notified by heirs, representatives of the Crown, a public office or a public institution, or by the directors of a company or association the affairs of which are administered by a certain board of directors, the oath shall be adapted accordingly. The same rule shall apply if a claim is notified by the guardians or lawful representatives of minors or persons who have been declared incapable of managing their own affairs, by the provisional administrators or trustees of bankrupts' estates, or by persons on whom it is for other reasons incumbent according to law to notify the claims of other persons in the bankruptcy; in such cases the plaintiff himself is also bound to take the oath, if he is considered fit to do so and if any creditor demands it and the tribunal is of opinion that there is sufficient ground for him to do so.

83. If a creditor has given notice of a claim in excess of what he can subsequently confirm on oath, he may, when taking the oath, modify his notification.

84. If a creditor dies before having confirmed his claim on oath as demanded, the oath shall be taken by the person who takes his place, and be adapted accordingly.

85. If a creditor is the adherent of such a religious persuasion that he is prevented from taking the oath in the prescribed manner, the special provisions applicable to such cases shall apply.

86. A demand to the effect that a notified claim is to be confirmed on oath, shall be made in writing in the manner and within the time prescribed in relation to objections to claims. Such demands may not be made in the notification itself. The tribunal or the judge enjoins the person against whom the demand is preferred to take the oath and send an attestation relative thereto within a certain time not exceeding one month from the day on which he receives the order.

As to § 81. The right of after-notification of claims exists during the whole of the bankruptcy proceedings, but may not be exercised after the termination of the bankruptcy, even though disputes arising relative to the bankruptcy are still pending between the other creditors. See § 125.

As to § 85. The obligation to take the oath is incumbent on each creditor, even though owing to a pledge-right or a set-off he does not notify his claim in the bankruptcy. As to the rights of secured creditors see § 90.

As to § 86. Cf. § 90.

Föreläggandet bör borgenären tillställas så, som i lag om stämning stadgas; åliggande dock borgenär, hvilken förmånen af sådant delgifningssätt sig tillförsäkra vill, att i bevakningsinlagen uppgifva viss ort inom Riket, der han eller ombud för honom träffas kan. Har han det underlåtit; ege Rätten eller Domaren förordna, att föreläggandet uti allmänna tidningarne införas må; och anses i sådant fall borgenären af föreläggandet undfå del den dag, detsamma sålunda kungöres.

Den, på grund af hvilkens yrkande föreläggandet blifvit meddeladt, vare pliktig att delgifvandet deraf ombesörja och bevis derom till Rätten eller Domaren ingifva inom en månad från den för framställande af jäf mot fordringar bestämda tid. Försummar han det och anmäler han ej hinder, som af Rätten godkännes; varde edgångsyrkandet utan afseende lemnadt. Varder anmaldt förfall godkänt; sätte Rätten ut ny tid, hvarinom bevis öfver delgifvandet inlemnas skall; dervid Rätten, om borgenär eller ombud för honom ej kunnat anträffas å ort, som i bevakningsinlagen uppgifvits, eger förordna, att föreläggandet, genom dess införande i allmänna tidningarne, borgenär delgifvas må.

87. Då borgenär edgång fullgöra skall; göre det vid den Rätt, hvarunder konkurssaken lyder eller inför annan domstol eller på landet inför Domaren. Vistas borgenär utom Riket; då eger han eden aflägga i landet, der han vistas, antingen hos Svenska beskickningen eller inför den domstol eller den myndighet, hos hvilken, enligt det landets lag, sådan edgång fullgöras må.

Borgenär stånde ock fritt att eden aflägga före inställelsedagen inför domstol eller myndighet, som nyss nämnd är, så ock å inställelsedagen inför Ordföranden.

88. Kan borgenär ej inom föreskrifven tid fullgöra honom förelagd edgång och derom till Rätten eller Domaren ingifva bevis; anmäle han inom samma tid sitt förfall för Rätten eller Domaren, och pröfve Rätten, om längre tid honom föreläggas må. Försummar borgenär att edgångsbevis inom föreskrifven tid ingifva; varde hans bevakning utan afseende lemnadt: företer han det sedan; anses bevakningen då vara gjord.

89. Edgångsbevis, hvarom i nästföregående § sagdt är, varde af Rätten eller Domaren tillstäldt Ombudsmannen. Vill någon borgenär jäf emot det bevis framställa; göre det skriftligen hos Rätten eller Domaren inom fjorton dagar efter det beviset sednast ingifvas bort; och varde, för pröfning af jäfvet, utsatt tid, då parterna hafva att hos Rätten sig infinna. Rätten eller Domaren skall den tid tre gånger, sista gången minst fjorton dagar förut, i allmänna tidningarna kungöra låta.

90. Borgenär, som för sin fordran har lös pant i handom eller inteckning i gäldenärens fasta gods eller i tomträtt, der sådan rätt tillkommer gäldenären, eller i denne tillhörigt fartyg eller rätt till betalning ur fartyg, frakt eller gods i fartyg, som i 11 kap. sjölagen sägs, njute, der han fordringen i konkursen icke bevakat, ej rätt till betalning ur annan konkursboets egendom än den, som för fordringen sålunda häftar. Sådan borgenär vare ock pliktig, der det äskas, att,

Ad § 88. Bevis om aflagd borgenärsed behöfver således för att vara giltigt icke stå i något sammanhang med framställd begäran om edens afläggande blott beviset afser en tidigare tidpunkt än den senast af konkursdomstolen föreskrifna.

Ad § 89. Fullgörandet af edgången har ingen betydelse såsom bevis om fordringens riktighet utan pröfvas detta som om ingen edgång förekommit. Här anförda jäf afser således att edgången icke fullgjorts i laga ordning, hvarigenom bevakningen skulle förfalla.

Ad § 90. Edgången har ingen betydelse gentemot rätten att till konkursboet återvinna pant (§ 36 mom. 4) utan pröfvas denna rätt oberoende af fullgjord ed.

Tomträtt är nyttjanderätt under högst 100 år till byggnadsplats inom stad eller därmed likartadt samhälle.

The order shall be notified to the creditor in the manner prescribed by the Act concerning summonses; it is, however, incumbent on the creditor who wishes to secure for himself the advantage of such a notice, to indicate in the notification of his claim a certain place within the Realm where he or his representative can be found. If he omits to do so, the tribunal or the judge may decree that the order shall be published in the public newspapers; and the creditor is in such a case considered as having been notified of the order on the day of the publication.

It is incumbent on any person on whose demand an order of this kind has been issued, to see that notice thereof is given and that the attestation relative thereto is presented to the tribunal or the judge within one month from the time fixed for the notification of objections to claims. If he omits to do so and does not declare that he has been prevented in a manner which is approved by the tribunal, the demand for the taking of the oath shall be rejected. If the obstacle alleged is accepted, the tribunal shall fix a new period within which the attestation relative to the notice is to be presented; in which case the tribunal may adjudge, if the creditor or his representative has not been found at the place indicated in his notification, that the order shall be communicated to him by means of a publication in the public newspapers.

87. When a creditor has to take the oath, he may do so before the tribunal where the bankruptcy is pending or before some other tribunal, or, in the rural districts, before the judge. If a creditor lives abroad, he may take the oath in the country where he is living, either at the Swedish legation or before the tribunal or authority before which according the laws of the country in question such oath may be taken.

A creditor is also at liberty to take the oath before the day fixed for the notification of claims, before the tribunal or authority just mentioned, and also on the day fixed for the notification before the president.

88. If a creditor cannot within the time prescribed take the oath imposed upon him and present an attestation relative thereto to the tribunal or judge, he shall within the same time notify the tribunal or judge of his default, and the tribunal shall then decide whether a longer period shall be granted to him. If the creditor neglects to present the attestation relative to his taking the oath within the time prescribed, the notification of his claim will be disregarded; if he subsequently presents the attestation, the notification will be considered as having been effected on that day.

89. The attestation of the taking of the oath mentioned in the preceding Article shall be transmitted by the tribunal or the judge to the commissary. If any creditor wishes to challenge the attestation, he shall do so in writing before the tribunal or judge within fourteen days after the day on which the attestation should at the latest have been presented; and a date shall be fixed for the consideration of the challenge, at which the parties are to appear before the tribunal. The tribunal or judge shall cause this date to be published three times in the public newspapers, the last time at least fourteen days beforehand.

90. A creditor whose claim is secured by a pledge in his possession, or by a mortgage on immovable property of the bankrupt or on a building right, where such a right belongs to the bankrupt, or by a registered security on a ship belonging to him, or who has a right to payment out of a ship, freight or goods on board a ship, as prescribed in Chap. 11 of the Maritime Law, has not, unless he has notified his claim in the bankruptcy, any right to payment out of any property belonging

---

As to § 88. The attestation relative to a creditor's oath which has been taken consequently need not, in order to be valid, be in any way connected with a demand made for the taking of the oath, when the attestation only refers to a time previous to the last day fixed by the bankruptcy tribunal.

As to § 89. The taking of the oath is of no importance as a proof of the correctness of the claim, which is verified as if the oath had not been taken at all. The challenge in question here consequently concerns the fact that the oath has not been taken in a lawful manner, thereby causing the notification of the claim in question to become void.

As to § 90. The taking of the oath is of no importance as regards the right of the bankruptcy creditors to recover pledges (§ 36, paragraph 4), this right being examined independently of the oath which has been taken.

The right to a site is the right during at most 100 years to the use of a building site within towns or communities on a level with them.

innan han betalning ur egendomen njuta må, sin fordran med den i § 82 föreskrifna borgenärsed fästa. Åskas sådan ed; förelägge rätten eller domaren, såsom i 86 § sägs, borgenären viss tid, från det han af föreläggandet erhållit del, att till rätten eller domaren ingifva bevis, att han föreskrifven ed aflagt: utsatte ock viss tid af högst en månad, inom hvilken den, som edgången yrkat, har att delgifvandet ombesörja och med bevis derom inkomma, vid den påföljd för underlåtenhet deraf, som i sistnämnda § stadgas. Ej må i detta fall föreläggandets införande i tidning såsom delgivning godkännas.

Försummar borgenären att inom den föreskrifna tiden med edgångsbevis inkomma eller laga förfall därför visa; då må egendomen, såsom annan konkursboets tillhörighet, af gode männen eller sysslomännen om händer tagas, och utdelning derutur ske till andra borgenärer, som sina fordringar lagligen bevakat: fullgör han edgången innan sådan utdelning skett; vare vid sin rätt till betalning ur egendomen bibehållen (Lag den 14 Januar 1907).

91. Den, som vill begagna fordran endast till kvittning mot skuld, hvarför han hos gäldenären häftar, vare ej pliktig att sådan genfordran i konkursen bevaka. Sökes hans skuld för konkursboet ut; åligge honom, der han kvittningsrätt njuta vill, att, om så åskas, fordringen beediga, såsom i 82 § sagdt är.

92. Utan hinder af den ed, som borgenär gått, ege Rätten att pröfva giltigheten af hvarje fordran, hvaremot jäf i laga ordning gjordt är.

93. Hvad om fordringars bevakande i detta Kap. sägs, gälle ej för fordran hos bank eller allmänt penningeverk, efter sedel eller annan löpande förbindelse, som tryckt eller graverad utgifves, utan lände derom till efterrättelse hvad i särskild lag stadgas.

Kapitlet VI. Om förlikning och ackord emellan gäldenären och borgenärerna.

94. Har gäldenär, hvars egendom till konkurs afträdd är, om betalningen af sin gäld träffat öfverenskommelse med sina borgenärer; ege rätt att, sedan den i stämningen utsatta inställelsetid förbi är, hos Rätten eller Domaren göra ansökan, att konkursen nedläggas må. Är skriftlig öfverenskommelse upprättad och af alla borgenärer, som sig anmält, jemte gäldenären, undertecknad, eller har gäldenären andra bevis, att han nämnda borgenärer förnöjt; gifve Rätten eller Domaren, sedan gode männen eller sysslomännen hörde blifvit, bevis att konkursen nedlagd är: och varde det emot borgenärer så ansedt, som om konkurs ej inträffat.

95. Vill gäldenär erbjuda ackord, efter hvad här nedan sägs; ingifve sednast å inställelседagen skriftligt förslag derom med alla villkor dervid; och varde det förslag, innan sammanträdet upplöses, af Ordföranden föredraget för borgenärerna. Med pröfningen af ackordsförslaget skall anstå till det i 71 § omförmälda förhör inför Rättens ombudsman: tarivas ej sådant förhör; utsatte Ordföranden och

Ad § 91. Har borgenär flere fordringar, äger han valrätt, hvilkendera han vill kvitta. Fordringen måste hafva uppkommit före konkursen, eljest har han ingen kvittningsrätt.

Ad § 93. De enskilda bankernas sedelutgifningsrätt har numera upphört i Sverige. Särskilda, dock föga omfattande bestämmelser om solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs finnas i lag, utfärdad den 18 september 1903, enligt hvilken allmänt ombud deltagar i förvaltningen. I lag om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 finnas föreskrifter för försäkningsbolags konkurs. Lag den 15 oktober 1880 innefattar särskilda föreskrifter angående järnvägs konkurs.

Ad § 95. Ackord (Förlikning) enligt § 94 förutsätter godkännande af alla fordringsägare, som i konkursen bevakat sin fordran. Tvångsackord enligt § 95 kan däremot beslutas af en viss majoritet enligt § 99. Administration utan konkurs kan endast komma till stånd genom öfverenskommelse mellan gäldenären och samtliga borgenärer (se anm. under § 4).

to the estate other than that affected by the claim in question. It is also incumbent on such a creditor, before he may be satisfied out of the property, to confirm his claim on oath as prescribed by § 82, if this is demanded. If such an oath is demanded, the tribunal or the judge shall enjoin the creditor concerned, as indicated in § 86, to present within a certain time after the order has been notified to him an attestation to the tribunal or judge that he has taken the prescribed oath; a certain time, not exceeding one month, shall also be fixed, within which the person who has demanded the oath shall see that notice is given and produce an attestation relative thereto, on pain, in case of the omission to do so, of the consequences prescribed in the preceding Article. In this case the publication of the order in a newspaper may not be recognised as notice.

If the creditor does not within the prescribed time present an attestation of his taking the oath or produce a lawful excuse for his default relative thereto, the property, as in the case of all other belongings of the bankruptcy estate, may be taken possession of by the provisional administrators or the trustees, and distribution thereof may be made to the other creditors who have lawfully notified their claims; if he takes the oath before such a distribution has been effected, he preserves his right to payment out of the property in question (Act of 14th January 1907).

91. A person who wishes to avail himself of his claim only as a set-off against a debt for which he is liable to the bankrupt is not bound to notify such a cross-claim in the bankruptcy. If his debt is put forward against him by the bankruptcy estate, it is incumbent on him, if he wishes to enjoy the right of set-off, to confirm his claim on oath in accordance with § 82, in case such a confirmation is demanded of him.

92. Notwithstanding the oath which a creditor has taken, the tribunal may examine the validity of each claim which has been challenged in a lawful manner.

93. The provisions relative to the notifications of claims which are contained in this Chapter do not apply to claims on banks or public financial institutions based on notes or other negotiable securities which are printed or engraved, but the provisions of special Acts shall apply relative thereto.

Chapter VI. Compositions and arrangements between the bankrupt and his creditors.

94. If a debtor whose property has been subjected to administration in bankruptcy has made an arrangement with his creditors as to the payment of his debts, he has a right, after the expiration of the period fixed for the notification of claims in the summons, to present a petition to the tribunal or the judge that the bankruptcy may be closed. If an arrangement has been made in writing and signed by all the creditors who have notified their claims, together with the bankrupt, or if the bankrupt can prove in some other manner that he has satisfied the said creditors, the tribunal or the judge, after the provisional administrators or the trustees have been heard, shall issue a certificate stating that the bankruptcy has been closed, and as regards the creditors it shall be considered as if the bankruptcy had not taken place.

95. If the bankrupt wishes to offer a composition in accordance with the provisions hereinafter contained, he shall at the latest on the day fixed for the notification of claims present a written proposal in this behalf, together with all the terms relative thereto, which proposal shall be submitted by the president to the creditors before the meeting is dissolved. The investigation of the proposal

As to § 91. If a creditor has several claims, he may elect which he prefers to set off. The claim must have arisen before the bankruptcy, otherwise he has no right to a set-off.

As to § 93. The right of private banks to issue notes has now ceased to exist in Sweden. Special provisions, but of little importance, concerning the bankruptcy of unlimited banking partnerships, joint stock banking companies and savings banks are to be found in the Act which was promulgated on the 18th September 1903, according to which a public representative takes part in the administration. The Act concerning insurance operations of the 24th July 1903 contains provisions as to the bankruptcy of insurance companies. The Act of the 15th October 1880 contains special provisions as to the bankruptcy of railway companies.

As to § 95. A composition (arrangement) according to § 94 implies an acceptance by all the creditors who have notified their claims in the bankruptcy. A compulsory composition in accordance with § 95 may, on the other hand, be concluded by a certain majority in accordance with § 99. An administration without bankruptcy can only be brought about by agreement between the debtor and all the creditors (see the note to § 4).

kungöre å inställeledagen för parterna viss tid och ort, att inför Ombudsmannen sammankomma för att beslut i anledning af ackordsförslaget fatta. Under tiden vare förslaget för borgenärerna tillgängligt, såsom om bevakningsinlagor i 71 § sagdt är.

96. Å den dag, då ackordsförslag sålunda prövas skall, inställe sig gäldenären personligen, och ej genom ombud, der han ej har laga förfall. Dervid må väl, med gäldenärens begifvande, jemkning i förslaget ega rum; men ej må uppskof med pröfningen ske, utan att sådant uppskof medgifves antingen af samtliga tillstädesvarande borgenärer, eller ock af fyra femtedelar af dem och desse jemväl bevakat fyra femtedelar af de vid ackord, enligt hvad här nedan sägs, röstberättigade borgenärers i konkursen anmälda fordringsbelopp.

97. Då ackordsförslag till pröfning förekomma skall, tillhandahålle Rättens ombudsman skriftlig förteckning å alla röstberättigade borgenärer, jemte det belopp af deras fordringar, som vid ackordet, enligt hvad nedan sägs, i betraktande komma må.

98. I öfverläggning och beslut angående ackordsförslag må ej de borgenärer taga del, hvilka förmånsrätt för sina bevakade fordringar yrkat, utan i den mån de det yrkande återkalla. Annan borgenär må i röstningen deltaga, ändå att hans fordran bestridd är.

99. Förslag till ackord skall såsom antaget anses, derest antingen alla tillstädesvarande borgenärer sig derom förenat och de bevakat två tredjedelar af samtliga i konkursen anmälda fordringsbelopp, de der blifvit eller blifva till betalning godkända och ej med förmånsrätt utgå, eller ock fyra femtedelar af de vid sammanträdet tillstädesvarande borgenärer ackordsförslaget bifallit och desse borgenärer jemväl bevakat fyra femtedelar af nyssnämnda fordringsbelopp.

100. Ackordet är, fastän antaget enligt nästföregående §, dock ej giltigt, så framt det ej af Rätten fastställles.

101. Antages ackordsförslaget af borgenärerna, eller kan, i följd deraf att jäf emot någon af de röstberättigades fordringar gjordt, men ännu ej pröfvadt är, ej vid sammanträdet afgöras, om förslaget är att såsom antaget eller förkastadt anses; då skall förslaget, jemte det vid sammanträdet förda protokoll och den i 97 § omförmälda förteckning, sist inom en vecka af Ombudsmannen till Rätten eller Domaren inlemnas för att af Rätten prövas.

102. Då, på sätt i nästföregående § sagdt är, ackordsförslag till rättens pröfning inkommit, utsätte rätten eller domaren genast dag, då ärendet skall vid rätten förekomma, och låte den dag kungöras såsom i 89 § föreskrifvet är.

Vill borgenär, på de i 104 § omförmälda grunder, fastställelse af ackordet bestrida; göre det skriftligen hos rätten eller domaren sist en vecka förr än ärendet skall vid rätten förekomma.

Då ärendet är i det skick, att rätten kan ackordsförslaget till afgörande företaga, skall rätten öfver detsamma genast eller sist nästa dag meddela yttrande, der ej särskilda omständigheter oundgängligen kräfva längre rådru.

103. Innan ackordsförslag af Rätten till afgörande företages, afgifve Rättens ombudsman noggrann berättelse om de i konkurssaken förekomna omständigheter, som gäldenärens förhållande, boets ställning och sakens beskaffenhet i öfrigt närmare beteckna.

Ad § 98. Återkallelse af förmånsrätt medför rätt att rösta om antagande af ackordet, men återkallelsen är sedan bindande gentemot öfrige borgenärer, äfven om ackord icke kommer till stånd.

Ad § 101. Om ackordet icke antages, kan frågan icke återupptagas, äfven om sedermera skulle visa sig att t. ex. fordringsägare fått rösta, som ej varit därtill berättigad enligt slutlig dom i konkurstvisten.

for composition shall be postponed to the examination mentioned in § 71 before the commissary of the tribunal; if such an examination is unnecessary, the president shall fix and on the day for notification announce to the parties a certain time and place when and where they are to appear before the commissary in order to pass a resolution on the proposal for composition. In the meantime the proposal shall be accessible to the creditors as prescribed in § 71 concerning notification documents.

96. On the day on which the proposal for composition is to be considered, the bankrupt shall appear in person, and not by means of a representative, unless he has a lawful excuse for absence. On this occasion the proposal may be modified with the consent of the bankrupt; but the investigation may not be adjourned, unless such adjournment is agreed to either by all the creditors present or by four-fifths of them who in addition have given notice of four-fifths of the amount of the claims notified in the bankruptcy of creditors having a right to vote on the composition in accordance with the provisions given below.

97. When the proposal for composition is submitted for consideration, the commissary of the tribunal shall present a written statement of all the creditors having a right to vote, together with the amount of their claims which may come into consideration in the composition in accordance with the provisions given below.

98. In the deliberations and the resolution concerning the proposal for composition those creditors who have demanded a right of preference in respect of their notified claims may take part only in so far as they have renounced this demand. Other creditors may take part in the voting, even though their claims have been contested.

99. A proposal for composition shall be considered as accepted if either all the creditors present have acceded to it, and they have notified two-thirds of the total amount of claims notified in the bankruptcy which have been or are admitted and which are not secured by a right of preference, or four-fifths of the creditors present at the meeting approve of the composition and these creditors in addition have notified four-fifths of the total amount of claims just mentioned.

100. A composition is not valid, however, although it has been accepted in accordance with the preceding Article, unless it is confirmed by the tribunal.

101. If a proposal for composition is accepted by the creditors, or if it cannot, owing to the circumstance that any of the claims of the creditors having a right to vote have been challenged and not yet adjudicated on, be decided at the meeting whether the proposal is to be considered as accepted or rejected, the proposal, together with the minutes of the meeting and the statement mentioned in § 97, shall, at the latest within a week, be presented by the commissary to the tribunal or the judge for examination.

102. When a proposal for composition has been presented to the tribunal for examination in the manner prescribed in the preceding Article, the tribunal or judge shall immediately fix the day on which the matter is to be taken by the tribunal, and have the day published as prescribed by § 89.

If a creditor wishes to oppose the confirmation of a composition on the grounds stated in § 104, he shall do so in writing addressed to the tribunal or judge at the latest one week before the matter is to be taken by the tribunal.

When the matter has proceeded so far that the tribunal is in a position to come to a decision relative to the proposal for composition, the tribunal shall immediately, or at the latest on the following day, give its opinion on the proposal, unless special circumstances render a longer period of delay unavoidably necessary.

103. Before a proposal for composition is decided upon by the tribunal, the commissary of the tribunal shall make a precise report as to the circumstances of the bankruptcy, relative to the conduct of the bankrupt, the position of the estate, and the nature of the case in other respects.

As to § 98. A renunciation of a right of preference imports the right to vote on the acceptance of a composition, but such a renunciation is subsequently binding as regards the other creditors, even though the composition is not brought about.

As to § 101. If a composition is not accepted, the matter may not be reopened, even though it subsequently appears for example that a creditor has been allowed to vote who was not entitled to do so according to a final judgment rendered in proceedings relative to the bankruptcy.

104. Ackord må ej, ändå att det ej bestridt är, af rätten fastställas: då beslutet icke i laga ordning tillkommit: då gäldenär blifvit dömd för bedrägligt eller oredligt förhållande mot sina borgenärer eller medan han under tilltal derför står: då anledning är, att gäldenär hemligen gynnat någon borgenär vid ackordet, eller att annat svek dervid egt rum: då ackordet icke åt alla de borgenärer, hvilka det angår och som ej uttryckligen förklarat sig ty förutan med ackordet nöjde, gifver lika rätt och minst femtio för hundra af fordringsbeloppet, att betalas sist ett år efter det ackordet blifvit fastställt: då det uppenbarligen lärer till skada för borgenärerna.

Bestrides ackordet på den grund, att säkerhet ej finnes för dess fullgörande; pröfve rätten, efter omständigheterna, huruvida fastställelse på sådan grund vägras må.

105. Finner Rätten, då ackordsförslag till dess pröfning hänskjutet är, att utgången af borgenärernas omröstning öfver förslaget, enligt de i 99 § utstakade grunder, blifver olika, då de fordringar, mot hvilka jäf kvarstår, samt de för dem afgifna röster inberäknas, och då de icke beräknas, och anser Rätten i öfrigt skal vara för handen att fastställelse å ackordet meddela; döne då Rätten först öfver de tvistiga fordringsanspråken eller så många af dem, som erfordras för att utgången af borgenärernas omröstning blifver lika, ehvad öfriga omtvistade fordringar till betalning fastställas eller icke; och stånde i detta fall vid första Rätts dom, så vidt den eger inflytande på frågan om hvilka fordringsägare och hvilka belopp skola vid röstningen öfver ackordet afses.

106. Ej må ackordsförslag af borgenärer antagas, medan gäldenären står under tilltal för bedrägligt eller oredligt förhållande mot sina borgenärer. Besluta borgenärerna med den öfvervigt af röster, som i 96 § sagdt är, att med ackordsfrågan skall anstå till dess dom öfver gäldenären fallit; må dock uppskof med försäljning af konkursboets egendom ej ske, der ej borgenärerna med enahanda röst öfvervigt det bestämma. Är uppskof med ackordsfrågan beslutadt; ege gäldenären, sedan dom i anledning af åtalet fallit och han förklarats ej kunna till ansvar fällas, nytt ackordsförslag framställa: ingifve det dock till rätten eller domaren inom fjorton dagar efter det domen vunnit laga kraft: sker det ej; anses ackordsfrågan hafva förfallit.

107. Nu har, på sätt i nästföregående § sagdt är, nytt ackordsförslag af gäldenären ingifvits; kungöre Rätten eller Domaren, såsom i 89 § stadgas, viss tid och ort för parterna att inför Rättens ombudsman sammankomma för att öfver förslaget besluta. Under tiden vare förslaget hos Ombudsmannen för granskning tillgängligt.

Å sålunda utlyst sammankomst må ej ytterligare uppskof med ackordsförslagets pröfning beslutas.

108. Ackord må ej beviljas bank eller allmänt penningeverk, som sedlar eller andra löpande förbindelser, tryckta eller graverade, utgifvit och hvars egendom till konkurs afträdd är.

109. Har Rätten fastställt ackordsaftal; vare detsamma bindande för alla de borgenärer, kända eller icke, som egt rätt att sina fordringar i konkursen be-

---

Ad § 104. Domstolen äger inlåta sig på realitetspröfning, huruvida ackordet må anses fördelaktigt för fordringsägaren och, om så ej är förhållandet, vägra fastställelse.

Ad § 106. Det nya ackordsförslaget skall öfverensstämma med det ursprungliga, men äger gäldenären göra de modifikationer, som äro en omedelbar följd af under mellantiden vidtagna förvaltningsåtgärder.

Ad § 109. Ackordet är således bindande för alla oprioriterade fordringsägare, äfven dem som icke i konkursen anmält sin fordran. Med detta enda undantag berör konkursen enligt svensk rätt icke fordringsägarens anspråk gentemot gäldenären utan endast hans utsökningsrätt i den egendom som konkursboet tillhör. — Ackordet inverkar icke på fordringsägarens rätt gentemot gäldenärens löftesmän eller medgäldenärer. Äfven desse äga därför bestrida ackordet.

104. A composition, although it has not been opposed, may not be confirmed by the tribunal: if the proposal has not been brought about in a lawful manner; if the bankrupt has been condemned for fraudulent acts or dishonesty against his creditors or while he is being prosecuted for such conduct; if there is ground to presume that the bankrupt has secretly favoured any creditor in the composition, or that some other subterfuge has been committed in connection therewith; if the composition in question does not give all the creditors whom it concerns and who have not expressly declared themselves satisfied with the composition, equal rights and at least fifty per cent. of the amount of their claims to be paid within one year at the latest after the confirmation of the composition; if it is manifest that the proposed composition is prejudicial to the creditors.

If a composition is opposed on the ground that no guarantee exists for its fulfilment, the tribunal shall consider whether, having regard to the circumstances, the confirmation ought to be refused for this reason.

105. If the tribunal, when a proposal for composition has been submitted to it for consideration, is of opinion that the result of the voting of the creditors on the proposal in conformity with the basis indicated in § 99 is different according to whether the claims remaining contested and the votes given relative thereto are included or not, and if the tribunal in other respects considers that sufficient grounds exist for the confirmation of the composition, the tribunal shall first adjudicate upon the contested claims or so many of them as are required in order that the result of the voting of the creditors may be the same whether the other contested claims are admitted or not; and in this case the judgment of the inferior tribunal is not subject to appeal, in so far as it concerns the question what creditors and what amounts are to be taken into consideration in the voting on the composition.

106. A proposal for composition may not be accepted by the creditors while the bankrupt is being prosecuted for fraudulent or dishonest conduct against his creditors. Though the creditors decide by the majority of votes which is mentioned in § 96 that the question of the composition shall be adjourned until judgment relative to the bankrupt has been rendered, the realisation of the property of the estate may, nevertheless, not be postponed, unless the creditors decide thereon by the same majority. If an adjournment of the question of the composition has been decided on, the bankrupt has a right, when judgment has been rendered on the accusation, according to which he is found not guilty, to draw up a new proposal for composition and present it to the tribunal or judge within fourteen days after the judgment has become *res judicata*; if this does not take place, his proposal for composition shall be considered null and void.

107. If a new proposal for composition has been made by the bankrupt in the manner indicated in the preceding Article, the tribunal or judge shall, in accordance with § 89, publish a certain time and place at which the parties are to meet before the commissary of the tribunal in order to pass a resolution relative to the proposal. In the interval the proposal shall be accessible for inspection in the hands of the commissary.

At the meeting convened in this manner no further adjournment of the investigation of the proposal for composition may be decided upon.

108. A composition may not be granted to banks or public financial institutions which issue notes or other negotiable securities, printed or engraved, and the property of which has been subjected to administration in bankruptcy.

109. If the tribunal has confirmed a proposal for composition, the proposal is binding on all the creditors, known or unknown, who had a right to notify their

---

As to § 104. The tribunal is authorised to inquire into the merits of the case in considering whether a composition is advantageous to the creditors, and, if this is not the case, to refuse confirmation.

As to § 106. The new proposal for composition must be in accord with the original one, but the bankrupt may make such modifications therein as are a direct consequence of measures of administration taken in the interval.

As to § 109. A composition is consequently binding on all the unsecured creditors, even on those who have not notified their claims in the bankruptcy. With this sole exception, a bankruptcy according to Swedish law does not affect the claim of a creditor against the bankrupt, but only his right to effect a seizure in execution of the assets belonging to the bankruptcy estate. — A composition does not affect the right of a creditor against the sureties or co-debtors of the bankrupt. Therefore these also are entitled to object to the composition in question.

vaka, utan undantag för andra än dem hvilkas fordringar genom inteckning, pant eller annan laga förmånsrätt försäkrade äro. Räcker ej den egendom, hvari borgenär inteckning, pant eller annan särskild förmånsrätt eger, till gäldande af hans fordrans fulla belopp; vare han för återstoden underkastad de villkor, som genom ackordet bestämda äro för dem, hvilka förmånsrätt ej ega.

110. Utan hinder deraf, att borgenär godkänt ackordsförslag, ege han mot gäldenärens löftesmän eller medgäldenärer föra den talan, hvartill han eljest varit lagligen berättigad; och förty må löftesman eller medgäldenär ackordet bestrida, ändå att fordringen ej är af honom, utan af borgenären allena bevakad.

111. Jäf, som mot anmäld fordran gjordt är, varde pröfvadt i den ordning, som i denna lag stadgas, ändå att konkursen i följd af träffadt ackordsaftal förfallit.

112. Då, i följd af konkursens nedläggande eller fastställt ackordsaftal, afträdd egendom till gäldenären återställas skall, gifve gode männen eller sysslomännen honom ofördröjligen redovisning för egendomens förvaltning. Vill gäldenären den redovisning klandra; göre det genom stämning inom tre månader efter det han redovisningen emottog.

113. Varder, efter fastställelse af ackordsförslag, yppadt, att gäldenären gjort sig skyldig till bedrägligt eller oredligt förhållande mot sina borgenärer eller vid ackordet hemligen gynnat någon af dem; förfalle den eftergift, som genom ackordet må vara gäldenären tillerkänd.

Kapitlet VII. Om utdelning och redovisning, så ock om afslutande af konkurs.

114. Sedan tiden för de å inställedagen anmälda fordringars granskning ute är, och så mycket medel influtit att utdelning för bevakade fordringar, som ej utgå med förmånsrätt, kan ske till fem för hundra eller eljest lämpligen ega rum; åligge sysslomännen att, i samråd med Rättens ombudsman, uppgöra förslag till sådan utdelning. Uppstå dervid skiljaktiga meningar emellan sysslomännen och Ombudsmannen; varde förslaget enligt Ombudsmannens mening upprättadt.

115. Har borgenär bevakat fordran, för hvars betalning gäldenären jemte andra, likaledes i konkurstillstånd försatta, medgäldenärer eller löftesmän, en för alla och alla för en, häfta; vare berättigad till utdelning i en hvar af de ansvarigas konkursmassor för hela sin bevakade fordran: ege dock ej uppbära mer än mot hans fordran svarar. Uppstår öfverskott; gånge det till dem af medgäldenärernas eller löftesmännens konkursmassor, från hvilka större utdelning fallit än som, efter förbindelsernas ordning och beskaffenhet, på dessa gäldenärers eller löftesmäns andel i ansvarigheten dem emellan inbördes löper.

116. Nu hafva, utom borgenären, jemväl medgäldenärer eller löftesmän samma fordran för sin del bevakat; då skall utdelning efter den gemensamma fordringens hela belopp, ehvad den hel och hållen af en eller delvis af flera bevakad är, för dem alla gemensamt beräknas, och tage deraf först borgenären hvad till full be-

Ad § 112. Då prioriterade fordringsägare icke hafva inflytande på och icke beröras af ackordet, men sysslomännen äro äfven desse fordringsägarers ombud, upphör icke genom ackordet sysslomännens förpliktelse att tillhandahålla dem likvid ur konkursmassan för deras fordringar. Sysslomännen få således, vid risk af personlig ansvarighet mot de prioriterade, icke till gäldenären återställa mera af konkursboets egendom än som återstår efter dessas tillfredsställande.

Ad § 116. Konkursboet anlitas för fordringens hela belopp, äfven om medgäldenärer finnas, liksom gäldenären kunnat därför angripas. Utgår sålunda ur konkursboet proportionsvis för mycket, får detta taga ut hvad som för mycket utgifvits af medgäldenärerna. Äro äfven dessa i konkurstillstånd måste det först betalande konkursboets fordran hos de andra fördelas efter ansvarigheten. Denna är således konkursbo emellan endast subsidiärt solidarisk.

claims in the bankruptcy, without any other exception than those whose claims are secured by a mortgage, pledge or other preferential right. If the property on which a creditor has a mortgage, pledge or other special preferential right does not suffice for the satisfaction of the whole amount of his claim, he shall in respect of the remainder of his claim be subject to the terms which are fixed by the composition relative to those who have no preferential right.

110. Notwithstanding that a creditor has acceded to a proposal for composition, he may institute such proceedings against the sureties or co-debtors of the bankrupt as he otherwise would have been legally entitled to institute; and a surety or a co-debtor may consequently object to the composition in question, even though the claim which is concerned has not been notified by him but by the creditor alone.

111. An objection which has been made against a notified claim shall be inquired into in the manner which is prescribed by this Act, even though the bankruptcy has become closed in consequence of a proposal for composition which has been agreed upon.

112. If, as a consequence of the termination of a bankruptcy or the confirmation of a proposal for composition, the property subject to administration in bankruptcy is to be restored to the debtor, the provisional administrators or the trustees shall immediately render an account to him of their administration of his property. If the debtor wishes to question the account, he shall do so by means of a summons within three months after he received the account.

113. If, after the confirmation of a proposal for a composition, it appears that the bankrupt has been guilty of fraudulent or dishonest conduct against his creditors, or has secretly favoured any of them in the composition, the release which has been accorded to the debtor by the composition shall become null.

Chapter VII. Distributions and the rendering of accounts, and the termination of the bankruptcy.

114. When the time for the verification of the claims duly notified has expired, and the available resources are sufficient for a distribution at the rate of five per cent. in respect of the notified claims which are not to be satisfied preferentially or in some other manner, it shall be incumbent on the trustees in bankruptcy, in concert with the commissary of the tribunal, to draw up a project for such a distribution. If the trustees and the commissary disagree on this point, the project shall be completed in accordance with the opinion of the commissary.

115. If a creditor has notified a claim, for the payment of which the bankrupt together with other co-debtors or sureties who have also been subjected to administration in bankruptcy are jointly and severally liable, he shall be entitled to a dividend out of each of the bankruptcy estates for the whole amount of his notified claim; he shall, however, receive nothing in excess of his claim. If such a surplus arises, it shall accrue to the estates of those co-debtors or sureties who have paid a dividend in excess of what, according to the ranking and nature of their liabilities, corresponds to the portion owing by these co-debtors or sureties in respect of their reciprocal responsibilities.

116. If, as well as the creditor, co-debtors or sureties have also on their part notified the same claim, the dividend shall be calculated in respect of them all in common on the whole amount of their common claim, whether the total claim or only a part of it has been notified by each of them, and out of this dividend

As to § 112. As the secured creditors cannot exercise any influence on and are not affected by the composition, but the trustees are the representatives also of these creditors, the obligation of the trustees to give them satisfaction for their claims out of the bankruptcy assets does not cease by reason of the composition. The trustees consequently, on pain of incurring personal responsibility, may not as against the secured creditors restore to the bankrupt more of the assets of the estate than that which remains after these creditors have been satisfied.

As to § 116. There is a right of recourse against the bankruptcy estate for the whole amount of the claim, even though there are co-debtors who, like the bankrupt, might have been sued in respect of the claim. If, in consequence, too large a sum proportionately is paid out of the bankruptcy estate, the creditors of the estate may recover the sum paid in excess from the co-debtors. If the co-debtors also are bankrupt, the claim of the estate which pays first must be distributed amongst the others according to their liability. The liability as between bankruptcy estates is consequently only subsidiarily joint and several.

talning af hans fordran åtgår. Hvad sedan återstår tillfalle medgäldenärerna eller löftesmännen, i den mån de, genom afbetalningar, hos gäldenären fordringsrätt erhållit.

Är fordringen af medgäldenärer eller löftesmän efter konkursens början hos fordringsegaren infriad; vare de berättigade till utdelning å samma belopp som fordringsegaren, derest han ej betalning fått, egt i konkursen bevaka; dock må de ej uppbära mera än emot deras fordringar svarar.

117. 1 mom. För fordringar, hvarå ränta är utfäst eller eljest lagligen eger rum, upphøre, emellan fordringsegarne inbördes, ränteberäkning från den dag, offentlig stämning gafs, der ej boet förslår till gäldande af ränta å alla bevakade fordringar, utom böter. Räcker boet dertill; då beräknas å fordran, för hvilken ränta ej är utfäst och viss betalningstid ej heller bestämd, ränta efter fem för hundra om året från den dag, den offentliga stämningen gafs.

2 mom. Utgår fordran med förmånsrätt; njutes derå full ränta till den dag, som för utdelning bestämmes, der borgenären ej dessförinnan fått uppbära betalning; dock gälle ej i inteknad egendom förmånsrätt till ränta, som före konkursens början upplupen är, för längre tid än tre år. Är för fordran, hvarom nu sagdt är, ränta ej utfäst och viss betalningstid ej heller bestämd; varde ändå ränta till fem för hundra om året derå beräknad från den dag, den offentliga stämningen utfärdad blef.

3 mom. För fordran, som eljest ej förfallen vore, må utdelning eller kvittning i konkurs ske: skall ränta ej gäldas före förfallodagen; beräknas utdelningen å det belopp, som efter en räntefot af fem för hundra om året utgör sådan fordrans värde den dag, då offentliga stämningen gafs, eller, der fordran utgår fullt eller med förmånsrätt, den dag, som för utdelning bestämd är, om betalning dessförinnan ej fått uppbäras.

118. Då förslag till utdelning upprättadt är, kalle Rättens ombudsman, på sätt i 59 § sägs, utan dröjsmål borgenärerna tillsammans att förslaget till granskning företaga: och varde sammankomstens ändamål i kallelsen uttryckligen tillkännagifvet.

119. Varder förslaget af alla kända borgenärer, då de å sammankomsten tillstädes äro, gilladt; då skall utdelning af massans tillgångar, i mån af hvarje borgenärs godkända fordran, utan dröjsmål verkställas. Är borgenärs fordran godkänd genom domslut, som ej laga kraft eger; vare han dock berättigad att emot borgen lyfta hvad sålunda godkändt blifvit: är fordringen ogillad, eller beror den på pröfning; varde så mycket, som på fordringen belöpa kan, afsatt till dess sig visat, om ändring i domen blifvit sökt och vunnen, eller fordringen pröfvad blifvit.

120. Vill borgenär, som ej när varit å den sammankomst, hvarom ofvan sagdt är, eller, dervid tillstädes, ej utdelningsförslaget gillat, klander deremot väcka; anmäla skriftligen hos Rätten eller Domaren sitt klander inom en månad efter sammankomsten; och vare under den tid förslaget hos syssломännen tillgängligt. Rätten eller Domaren utsatte viss dag, då parterna hafva att hos Rätten sig inställa, och låte den dag tre gånger, sista gången minst fjorton dagar förut, i allmänna tidningarna kungöras, der ej Rätten eller Domaren finner, att alla parter, som saken rör, annorledes kunna till förhöret lämpligen kallas. De för sakens pröfning nödiga handlingar skola af syssломännen, på anfordran, Rätten tillställas. Ej må parts uteblifvande hindra dom öfver klandret.

Ad § 118. Föreskriften i sista delen af paragrafen är icke preklusiv, såsom eljest är regel i svensk konkursrätt.

Ad § 120. Utdelning utan borgen förutsätter således, att samtliga borgenärer låtit sig vid sammankomsten representeras och godkänd utdelningsförslaget.

the creditor shall first receive what is necessary for the full satisfaction of his claim. What then remains accrues to the co-debtors or the sureties to the extent to which, by means of part payments, they have acquired a right to payment against the principal debtor.

If the claim has been paid to the creditor by co-debtors or sureties after the commencement of the bankruptcy, they shall be entitled to a dividend on the same amount as the creditor would have had a right to notify in the bankruptcy if he had not obtained payment; they may not, however, receive anything in excess of the amount of their respective claims.

117. Par. 1. In respect of claims on which interest has been stipulated or is otherwise payable according to law, the calculation of the interest, as between the creditors reciprocally, shall cease from the day on which the public summons was issued, if the assets are insufficient for the payment of interest on all the notified claims, exclusive of fines. If the assets are sufficient, interest on claims in respect of which no interest has been stipulated and no definite time for payment has been fixed, shall be calculated at the rate of five per cent. per annum from the day on which the public summons was issued.

Par. 2. If a claim is paid preferentially, full interest shall be paid on the claim up to the day which is fixed for distribution, in case the creditor has not obtained payment previously; as regards mortgaged property, however, the right of preference does not extend to interest accrued more than three years before the commencement of the bankruptcy. Though interest has not been stipulated in respect of such a claim, nor a definite time fixed for payment, interest at the rate of five per cent. per annum shall nevertheless be calculated thereon from the day on which the public summons was issued.

Par. 3. In respect of a claim which would not otherwise be due for payment, a distribution or set-off may take place in the bankruptcy; if interest is not to be paid before the day for payment, the dividend shall be calculated on the amount which, with the addition of interest at the rate of five per cent. per annum, would be equal to the amount of the claim on the day on which the public summons was issued, or, in case the claim is paid in full or preferentially, on the day which is fixed for the distribution, if payment could not be made previously.

118. When a project for distribution has been drawn up, the commissary of the tribunal, in the manner prescribed by § 59, shall without delay convene a meeting of creditors to consider the project; and the object of the meeting shall be expressly indicated in the notice concerning it.

119. If the project is approved by all the known creditors, they being present at the meeting, the distribution of the available resources shall be effected without delay to the extent of the admitted claim of each creditor. If the claim of a creditor has been admitted by a judgment which has not become *res judicata*, he shall nevertheless be entitled, against security, to receive what is due to him according to the judgment; if the claim has been rejected, or if it is subject to verification, the amount appertaining to the claim shall be set aside until it has been ascertained whether a modification of the judgment has been applied for and obtained, or the claim has been established.

120. If a creditor who was not present at the meeting mentioned above, or, if he was present, did not approve of the project for distribution, wishes to appeal against it, he shall lodge his appeal in writing with the tribunal or judge within a month after the meeting; and the project shall in the meantime be open to inspection in the hands of the trustees. The tribunal or judge shall fix a certain day on which the parties are to appear before the tribunal, and shall have notice of that day published three times in the public newspapers, the last time at least fourteen days beforehand, if the tribunal or judge is not of opinion that all the parties whom the cause concerns can be otherwise summoned to the hearing in a suitable manner. The documents necessary for the consideration of the matter shall on request be sent to the tribunal by the trustees. The absence of a party does not prevent the rendering of a judgment on appeal.

As to § 118. The provision contained in the latter part of the Article is not preclusive, as is otherwise the rule in Swedish bankruptcy law.

As to § 120. A distribution without security consequently implies that all the creditors have been represented at the meeting and have approved of the project for distribution.

Är ej förslaget af alla borgenärer gilladt; då må ej utdelning efter förslaget annorledes än emot borgen ske förr än tid för klanders anställande försuten är eller slutlig dom öfver väckt klander fallit.

121. Sedan utdelningsförslag, på sätt nu sagdt är, laga kraft vunnit, eller af domstol pröfvadt blifvit; gälle de derigenom bestämda grunder, i afseende å alla i förslaget upptagna fordringar, jemväl vid ytterligare förslag till utdelning ur konkursboet.

122. Kommer borgenär, som efter inställeldagen fordran anmält, och hos syssloman visar sig hafva bevakningshandlingar till Rätten eller Domaren ingifvit; då skall i utdelningsförslag, om hvars framläggande å viss dag kungörelse ej redan blifvit utfärdad, utdelning å hans fordran beräknas, och varde beloppet afsatt till dess fordringen granskad och pröfvad blifvit.

123. Varder den fordran godkänd; ege borgenären rätt att af de konkursboets tillgångar, som ej äro upptagna uti äldre utdelningsförslag än det i 122 § omförmälda, först, så vidt återstående tillgångar dertill förslå, erhålla utdelning till så stort belopp, som på hans fordran löper i förhållande till hvad de andra redan uppburit, och tage sedan med dem del i det, som af tillgångarna kan återstå: njute ock tillgodo den förmånsrätt, honom enligt lag tillkommer.

124. Då slutlig utdelning sker, skall ock redovisning för boets förvaltning framläggas.

Vill borgenär eller gäldenär förvaltningen, eller sysslomännens åtgärder i ett eller annat afseende klandra; instämme klandret till den Rätt, under hvars dom konkurssaken lyder, inom tre månader från den dag, å hvilken den för redovisningens granskning utsatta sammankomst upplöstes; och varde klandret pröfvadt, ändå att konkurssaken i högre Rätt fullföljes.

125. Sedan all konkursboets tillgängliga egendom blifvit i penningar förvandlad och den för slutliga utdelningen deraf bestämda dag tilländagått, anses konkursen afslutad, ändå att dom öfver bevakade tvistiga fordringar ej fallen är, eller någon ytterligare tillgång, i följd af rättegång eller annorledes, sedermera för boet uppkomma kan. Yppas sådan tillgång; warde den, på sätt förut stadgadt är, bland borgenärerna fördelad.

Då konkurs således bör såsom afslutad anses, göre rättens ombudsman genast anmälan därom till rätten eller domaren; gifve ock om konkursens afslutande bevis till gäldenären, om han det äskar. Vågar ombudsmannen att meddela gäldenären åskadt bevis, pröfve rätten, om laga skäl för den vägran är. Lag d. 5 Juni 1909.

126. Nu varder under förvaltningens lopp, förr eller senare, uppenbart, att konkursboets tillgångar ej förslå till kostnaderna för boets utredning och konkurssakens behandling; då skall rättens ombudsman, med företeende af gode mennens eller sysslomännens derom afgifna framställning, förhållandet hos rätten anmäla, och ege rätten förordna, att vidare behandling af konkurssaken ej eger rum, derest ej inom trettio dagar borgenär eller gäldenären visar, att tillräckliga medel för konkurssakens fortsättning äro att tillgå.

Finnes ej i boet tillgång till gäldande af kostnaden för den offentliga stämningens kungörande och kallelsebrefs afsändande, njute rätten eller domaren ersättning af allmänna medel, för hvad till sådant ändamål förskjutet blifvit.

Ad § 124. Enligt denna paragraf får föras talan äfven mot de arfvoden, som åt förvaltarne af konkursboet utgått, äfven om beslutet om dessa arfvoden fattats långt förut.

Ad § 126. Konkursen kan således i detta fall afslutas redan före inställeldagen. Bestämmelsen är en naturlig följd däraf att för konkursförfarande enligt svensk rätt icke kräves den minsta tillgång hos gäldenären.

If the project has not been approved of by all the creditors, a distribution in conformity with the project may not take place, except against security, until the period for appeal has expired or a final judgment has been rendered on the appeal which has been lodged.

121. Upon the project for distribution having in the manner above indicated become *res judicata*, or been confirmed by the tribunal, the bases thereby fixed shall apply to all the claims included in the project, also in the case of further distributions out of the assets of the bankruptcy.

122. If a creditor who has notified a claim after the day fixed for the notification of claims appears and proves before the trustee in bankruptcy that he has presented notification documents to the tribunal or judge, a dividend shall be calculated in respect of his claim in the project for distribution, concerning the presentment of which on a certain day a notice has not already been issued, and the amount shall be set aside until the claim has been verified and admitted.

123. If the claim is admitted, the creditor in question is entitled out of those assets of the bankruptcy which have not been included in projects for distribution anterior to that mentioned in § 122, to receive in the first place, provided the remaining assets are sufficient for this purpose, a dividend of such an amount as appertains to his claim in proportion to what the others have already received, and subsequently to receive a dividend with them out of the remainder of the assets; he is also entitled to exercise the right of preference appertaining to him according to law.

124. When the final distribution takes place, an account of the administration of the estate shall at the same time be rendered.

If a creditor or the bankrupt for any reason wishes to object to the administration or the measures taken by the trustees, he shall bring his complaint before the tribunal having jurisdiction in the bankruptcy, within three months from the day on which the meeting fixed for the consideration of the account was dissolved; and the complaint shall be examined, even though the bankruptcy is pending before a higher tribunal.

125. When all the available property of the bankruptcy has been converted into money and the day fixed for the final distribution thereof has passed, the bankruptcy is considered terminated, even though judgment has not been rendered in respect of notified claims which are contested, or further assets consequent on lawsuits or otherwise may subsequently accrue to the estate. If such assets accrue, they shall be distributed amongst the creditors in the manner previously prescribed.

When the bankruptcy is thus considered terminated, the commissary of the tribunal shall immediately notify the tribunal or the judge accordingly; he shall also give the bankrupt a certificate concerning the termination of the bankruptcy, if he demands it. If the commissary refuses to give the bankrupt the certificate demanded the tribunal shall decide whether there is any lawful ground for the refusal (*Act of 5th June 1909*).

126. If, in the course of the administration, it becomes manifest, sooner or later, that the assets of the bankruptcy are insufficient for the costs of the realisation of the estate and the bankruptcy proceedings, the commissary of the tribunal, on presentment of a statement to this effect by the provisional administrators or the trustees, shall report the circumstance to the tribunal, and the tribunal may order that the bankruptcy proceedings shall be discontinued unless a creditor or the bankrupt within thirty days proves that sufficient assets for the continuation of the proceedings are available.

If sufficient assets are not found in the estate for the costs of the publication of the public summons and the sending of the letter convening the creditors, the tribunal or judge may recover from the public treasury the amount advanced for this purpose.

As to § 124. A complaint may also be lodged in pursuance of this Article in respect of the remuneration which the administrators have received from the bankruptcy estate, even though the resolution as to this remuneration has been passed a long time beforehand.

As to § 126. The bankruptcy may consequently in this case be terminated before the day fixed for the notification of claims. This provision is a natural consequence of the fact that, in order to bring about bankruptcy proceedings according to Swedish law, the debtor need not have any assets at all.

127. Vid allmän underrätt skall föras förteckning öfver alla där anhängiga konkurser, utvisande dagen, då hvarje konkurs börjat, och de därmed vidtagna åtgärder samt tiden för dess avslutande. Förteckningen skall ock lämna fullständig upplysning om gäldenärens hemvist vid konkursens början samt, då han flyttat till annat ställe, om det nya hemvistet.

Hvar, som erhållit uppdrag att i konkurs vara rättens ombudsman, åligger att årligen, i stad inom första hälften af januari månad, och på landet å första lagtima rättegångsdag, till rätten ingifva skriftlig uppgift å de konkurser, hvarut i han föregående år haft sådant uppdrag sig anförtrodt, hvilken uppgift bör, särskildt för hvar konkurs, innehålla de upplysningar om gäldenärens hemvist, hvar om ofvan i denna § sägs, samt utvisa alla i konkursen vidtagna åtgärder för förvaltningens bringande till slut och, där ej slutlig utdelning skett, fullständig upplysning om orsakerna därtill. På rätten ankomme därefter att pröfva huruvida ombudsmannen må vid den honom uppdragna befattning bibehållas. Lag d. 5 Juni 1909.

Kapitlet VIII. Om ansvar i konkurs för bedrägligt förhållande, annan oredlighet och vårdslöshet.

§ 128, 129 och 130 hafva ersatts af bestämmelserna i Strafflagen den 16 februari 1864, Kap. 23 § 1, 2 och 3, så lydande:

23 Kap.

§ 1 (motsvarande § 128). Finnes gäldenär, som kommit i konkurstillstånd, hafva öfvat bedrägeri mot sina borgenärer i något af dessa fall: 1. att han under lånadt namn köpt egendom och den bland tillgångarne ej uppgifvit, eller under falskt sken af köp, gåfva eller annat aftal egendom från konkursboet undandragit, eller annorledes svikligen förskingrat, undandolt eller ur vägen skaffat något af sina tillgångar; eller — 2. att han i hemligt förstånd med någon föregifven borgenär uppgifvit eller vidgått falsk skuld; eller — 3. att han, der han idkat handel eller annan rörelse, hvaröfver bok hållas bör, fört falska böcker, eller sina böcker svikligen förändrat eller uppsåtligen förstört, undanstuckit eller oläsliga gjort; — en sådan gäldenär skall dömas till straffarbete från och med två till och med sex år, så ock till förlust af medborgerligt förtroende. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, må tiden för straffarbetet till sex månader nedsättas.

2 (motsvarand § 129). Har gäldenär oredlighet emot sina borgenärer brukat i ty: 1. att han, sedan han sjelf sökt att få sin egendom afträda, eller, der konkursen tvungen är, sedan borgenärs ansökning derom honom kunnig blef, något af egendomen, borgenärerna till förfång, dock utan sviklig afsigt att bereda sig fördel, sålt, uppsåtligen förstört eller annorledes förskingrat; eller — 2. att han, med kännedom om sitt obestånd eller sin oförmåga att rätt för sig göra, genom gåfva eller annan åtgärd, som till sin följd dermed lika är, afhändt sig egendom af sådant värde, att borgenärerna deraf märkelig skada haft eller få kunnat; dömes till straffarbete i högst två år eller fängelse; varde ock, der han till straffarbete i minst sex månader dömes, förklarad medborgerligt förtroende förlustig.

3 (motsvarande § 130). Pröfvas gäldenär hafva visat uppenbar vårdslöshet emot sina borgenärer derigenom: 1. att han till sitt hushåll eller sina personliga utgifter använt, eller på spel eller andra dermed jemförliga företag, der utgången berott af ren tillfällighet, eller genom vingleri i vexelrörelse eller lättsinnigt ingångna ansvarsförbindelser förlorat belopp, som icke stått i skäligt förhållande till hans ställning eller tillgångar; — 2. att han inom de sista tretio dagarne förr än han sin egendom afträdde eller borgenärs ansökning derom honom kungjord blef, in-

Ad § 130. Fängelse ådömes enligt svensk lag på minst en månad och högst två år.

127. A record shall be kept at the inferior tribunals of all the pending bankruptcies, indicating the date of the commencement of each bankruptcy and the measures taken relative thereto, and also the time of their termination. The record shall also give complete information concerning the domicile of the bankrupt at the time of the commencement of the bankruptcy, and, in case he has moved to another place, concerning his new domicile.

It is incumbent on any person who has been entrusted with the duty of acting as the commissary of a tribunal to present every year to the tribunal, in towns during the first half of the month of January, and in the rural districts on the first day of the ordinary sessions, a written statement of the bankruptcies in respect of which he has been so entrusted during the preceding year, which statement shall contain, separately for each bankruptcy, the information concerning the domicile of the bankrupt mentioned in this Article and an indication of all the measures taken therein to bring about the termination of the administration, and, if a final distribution has not been effected, complete information as to the reasons therefor. It subsequently appertains to the tribunal to decide whether the commissary shall be maintained in the office entrusted to him (Act of 5th June 1909).

Chapter VIII. Concerning liability in bankruptcy in case of fraudulent conduct, other acts of dishonesty and negligence.

§§ 128, 129 and 130 have been superseded by the provisions of the Criminal Law of the 16th February 1864, Chap. 23, §§ 1, 2 and 3, reading as follows:

Chapter 23.

§ 1 (corresponding to § 128). If a debtor who has been subjected to administration in bankruptcy is found guilty of fraud against his creditors in any of the following cases: 1. if he has bought property under a borrowed name and has not included it amongst his assets, or under the false appearance of a purchase, gift or other agreement has withdrawn property from the bankruptcy, or in some other manner has fraudulently dissipated, concealed or removed any part of his assets; or — 2. if in pursuance of a secret understanding with a pretended creditor, he has declared or admitted a false debt; — or 3. if, having carried on a trade or other occupation in respect of which books ought to be kept, he has kept false books, or has fraudulently altered or deliberately destroyed or concealed his books or rendered them illegible; — such debtor shall be condemned to penal servitude for from two to six years, and also to the forfeiture of his rights as a citizen. If the circumstances are particularly extenuating, the duration of the penal servitude may be reduced to six months.

2 (corresponding to § 129). If a debtor has committed an act of dishonesty against his creditors in that: 1. after having himself requested to have his property administered in bankruptcy, or, in case the bankruptcy is a compulsory one, after the petition of the creditors was notified to him, he has sold, deliberately destroyed or otherwise dissipated any part of his property to the detriment of his creditors, but without a fraudulent intention of enriching himself; or — 2. with the knowledge of his insolvency or his inability to meet his obligations, he has by gifts or other transactions equivalent thereto in their consequences, disposed of property to such an extent that the creditors have been or might have been considerably prejudiced thereby; he shall be condemned to penal servitude for not exceeding two years or to imprisonment; in addition, if he is condemned to penal servitude for not less than six months, he shall be declared to have forfeited his rights as a citizen.

3 (corresponding to § 130). If it is established that a debtor has shown manifest negligence as regards his creditors in the fact: 1. that in his household or for his personal expenses he has employed sums, or in gambling or other similar enterprises the result of which depends on mere chance, or by dealings in bills of exchange operations or by obligations recklessly incurred, he has lost amounts, which are in no reasonable proportion to his position or assets; — 2. that in the course of the last thirty days before he surrendered his property to administration in bankruptcy, or the

As to § 130. Imprisonment according to Swedish law is imposed for a time of not less than one month and not exceeding two years.

dragit penningar, borgat varor eller sålt egendom och ej kan nöjaktig reda därför visa; — 3. att han, der han idkat handel eller annan rörelse, hvaröfver bok hållas bör, sådan bokföring icke ordentligen fullgjort; — 4. att han, sedan han på sådant obestånd kommit, att han inse bort, det han ej kunde rätt för sig göra, genom försäljning af egendom till uppenbart underpris eller på annat sådant sätt beredt sig penningetillgång, eller gynnat någon borgenär, till de öfrigas förfång, med betalning, pant eller annan säkerhet för fordran, som ej förfallen varit eller hvarför viss förfallotid ej varit utsatt och kraf ej heller hos gäldenären skett, eller, i uppenbar afsigt att fördröja konkursens utbrott, sin rörelse fortsatt och derunder penningar eller varor upplånat; straffes med fängelse.

131. Denna § är upphäfd.

132. Denna § är upphäfd.

133. Har någon borgenär för sin röst vid borgenärers sammankomst betingat sig särskilda fördelar af gäldenären eller af annan på gäldenärens vägnar, eller eljest med gäldenären hemligen träffat aftal om någon särskild förmån för sig; böte halfva värdet af hvad han sig förbehållit, konkursboets ensak, eller straffes med fängelse från och med en månad till och med ett år.

134. Har gäldenär, som för bedrägligt eller oredligt förhållande eller för vårdslöshet anklagas, sig på flykt begifvit; gånge ändå dom öfver honom. Dom öfver bedräglig gäldenär, så ock öfver den, som rymt, varde, sedan domen laga kraft vunnit, i allmänna tidningarna kungjord. Innehar sådan gäldenär, eller den, som för annan oredlighet eller vårdslöshet mot borgenärer dömd är, embete eller tjänst; varde domen, innan den verkställs, insänd till det embetsverk, hvarunder han lyder.

135. Åtal emot gäldenär för bedrägligt eller oredligt förhållande, eller för vårdslöshet, varde särskildt från de tvister, som om fordringsanspråken och bättre rätt emellan borgenärerna kunna uppkomma, utfördt och afdömdt. Sådant åtal skall utföras inför den domstol, under hvilken konkurssaken lyder.

136. Då konkurs uppstått, gifve Rätten eller Domaren genast derom under rättelse till allmänna åklagaren i orten; och ege han hos gode männen eller sysslomännen tillgång till alla handlingar, som boet röra och om gäldenärens förhållande kunna upplysning lemna.

137. Uppgifves i den berättelse, hvarom i 49 § stadgadt är, anledning vara att antaga, det gäldenären gjort sig skyldig till brottsligt förhållande mot sina borgenärer, eller är af någon borgenär i bevakningsinlaga eller annan skrift sådan angifvelse gjord; då skall Rätten eller Domaren låta allmänna åklagaren derom underrättas.

138. I afseende å tid för anställande af åtal mot gäldenär för vårdslöst förhållande gälle hvad (i 47 § af Kongl. Förordningen om förfalskning, så ock om bedrägeri och annan oredlighet, den 7 September 1858) stadgadt är.

Kapitlet IX. Allmänna bestämmelser.

139. Med köpman förstås i denna lag en hvar, som idkar eller under loppet af ett år, innan ansökning om konkurs gjordes, idkat sådan handel eller rörelse, hvaröfver han, enligt hvad särskildt är stadgadt, är pliktig att handelsböcker föra.

Ad § 138. Tiden är två år, hvilka räknas från konkursens början, då brottet först däri-
genom anses konstitueradt (Strafflagen kap. 5, § 14).

Ad § 139. Föreskrift om bokföring finnes i Kungl. Förordningen den 4 maj 1855. Se
ofvan.

petition of a creditor in that behalf was notified to him, he has recovered moneys, bought goods on credit or sold property without being able to render an exact account of such transactions; — 3. that, having carried on a trade or other occupation in respect of which books ought to be kept, he has not kept such books in a regular manner; — 4. that since he became insolvent to such an extent that he ought to have foreseen his inability to meet his liabilities, he has sold property at a price which is manifestly below its real value, or in some other similar manner procured moneys for himself or favoured any creditor to the detriment of the others by means of payment, pledge or other security for a claim which was not due for payment or in respect of which no definite time for payment had been stipulated or which had not been presented for payment to the debtor, or, with the manifest intention of postponing the commencement of his bankruptcy, he has continued his exploitation and borrowed money or bought goods on credit therefor; he shall be punished by imprisonment.

131. This § is repealed.

132. This § is repealed.

133. If any creditor, in respect of his voting at the meetings of creditors, has stipulated for special advantages from the bankrupt or from other persons on behalf of the bankrupt, or in some other manner has secretly made an agreement with the bankrupt with a view to some special advantage for himself, he shall be liable to pay a fine to the assets of the bankruptcy of half the value of what he has retained for himself, or be liable to punishment by imprisonment for from one month to one year.

134. If a debtor who is accused of fraudulent or dishonest conduct or negligence has absconded, judgment shall nevertheless be passed on him. The judgment passed on a fraudulent, as well as on an absconding, debtor shall, after it has become *res judicata*, be published in the public newspapers. If such a debtor, or a person who has been sentenced for some other dishonesty or negligence against his creditors, is a public official or employee, the judgment shall be communicated to the public institution to which he is subordinate before it is carried out.

135. Prosecutions against bankrupts for fraudulent or dishonest conduct, or for negligence, shall be proceeded with and adjudicated upon separately from those disputes which arise between the creditors as to the existence and ranking of their claims. Such prosecutions shall be adjudicated upon by the same tribunal as deals with the bankruptcy in question.

136. When a bankruptcy has commenced, the tribunal or judge shall forthwith inform the local counsel for the Crown of the matter, and he shall have access to all the documents which are in the hands of the provisional administrators or the trustees and which concern the estate and may afford information as to the conduct of the bankrupt.

137. If the report prescribed by § 49 indicates that there is reason to presume that the bankrupt has been guilty of criminal conduct against his creditors, or if such an indication has been made by any creditor in a document of notification or in any other document, the tribunal or judge shall inform the Public Prosecutor of this fact.

138. With regard to the period for instituting proceedings against bankrupts for negligent conduct, the provisions of § 47 of the Royal Ordinance concerning forgery, and also concerning fraud and other acts of dishonesty, of the 7th September 1858, shall apply.

Chapter IX. General provisions.

139. By "trader" in this Act is meant any person who carries on or, in the course of a year before the petition for administration in bankruptcy is presented, has carried on a trade or exploitation in respect of which he is bound to keep commercial books in accordance with the special provisions on that subject.

As to § 138. The period is two years, which are calculated from the commencement of the bankruptcy, as the crime is not considered accomplished until then (the Criminal Law, Chap. 5, § 14).

As to § 139. The provisions concerning book-keeping are to be found in the Royal Ordinance of the 4th May 1855. See above.

140. Är gäldenär, hvars egendom till konkurs afträdes, gift; varde hustrun kallad till det förhör, som i 39 § omförmäles. Rätten eller domaren å landet, om förhöret hålles inför denne, förordne då god man att hustrun biträda: ej må dock mot hennes bestridande sådant förordnande meddelas.

141. Alla handlingar i konkursmål skola tvefaldt inlemnas, ehvad det sker till Rätten, Domaren eller Rättens ombudsman. Försummar det någon; gäldelösen för afskrift af den eller de handlingar, som ej sålunda ingifvits.

142. Då i stad rättegångsdag ej är, och någon ej finnes satt att å rättens vägnar inlagor emottaga, må ansökningar och andra skrifter, som enligt denna lag skola till rätten ingifvas, aflemnas till rättens ordförande.

Part vare tillåtet att med allmänna posten i betaldt bref till rätten eller domaren insända följande handlingar, nemligen: bevis att borgenärs ansökan om konkurs blifvit gäldenär delgifven; bevakningsinlaga, såvidt fråga ej är om efterbevakning; anmärkning emot bevakad fordran; yrkande att fordran skall med ed fästas; bevis om delgifning af föreläggande, som i anledning af sådant yrkande meddelats; anmälan att hinder mött för sagda delgifning eller för edens afläggande; bevis att eden blifvit aflagd; jäf emot sådant bevis; samt skrift, deri borgenär bestrider fastställelse af ackord; och skall handling, som blifvit sålunda insänd, anses ingifven å tid, då den emottagits af den, till hvilken handlingen enligt lag bör aflemnas.

143. De i konkurssak till Rätten, Domaren eller Rättens ombudsman ingifna handlingar, så ock protokollen vid alla i denna lag föreskrifna sammanträden inför någon Rättens ledamot eller Ombudsmannen, skola i Underrättens arkif förvaras, så vidt de ej redan blifvit, enligt 77 §, till Hofrätten insända.

144. Har domaren eller någon rättens ledamot meddelat beslut i fall, där sådant enligt denna lag på honom ankommer, må klagan föras i hofrätt; dock gånge beslutet utan hinder af förd klagan i verkställighet, där ej förbud däremot från hofrätten kommer.

145. Denna Lag skall icke blifva gällande i de mål, som göras anhängiga före utgången af December månad nästkommande år.

Förmånsrätt i konkurs.

Förmånsrätt i konkurs kan gälla antingen i all gäldenärens egendom eller endast i viss hans egendom. Utdelningen till fordringsägare med generell förmånsrätt sker först och främst ur sådan egendom, som icke häftar för någon speciell förmånsrätt. Endast om tillräcklig dylik egendom icke finnes, får lägre förmånsrätt i viss egendom, i ordning från den sämsta, vika för den generella förmånsrätten. De under II 2. a), b) och c) här nedan nämnda förmånsrätter skola dock i första hand utgå af lös egendom och endast ifall sådan brister ur fast egendom. Då böter, som gäldenären är ålagd utgifva, kunna enligt i lag fastställda grunder ersättas af annat straff af icke ekonomisk art, konkurrera de icke med borgenärernas fordringar utan får för deras gäldande egendom tagas ur konkursboet endast såvida öfverskott uppstår, sedan samtliga fordringsägare med och utan förmånsrätt fått full likvid för sina fordringar.

Ad § 140. Har hustrun boskillnad, tillämpas ej denna bestämmelse. Lag om boskillnad är utfärdad den 1 juli 1898.

140. If a debtor whose property is subjected to administration in bankruptcy is married, his wife shall be summoned to the hearing which is mentioned in § 39. The tribunal, or the judge in the rural districts, if the hearing takes place before the latter, shall appoint a person to assist the wife. This appointment may not, however, be made against her wish.

141. All documents relative to bankruptcy proceedings shall be presented in duplicate, whether it be to the tribunal, the judge or the commissary of the tribunal. Any person in default shall pay the charge for the copy of the documents which have not been presented in this manner.

142. If there is no session of the competent tribunal in a town, and no person has been appointed for the purpose of receiving documents on behalf of the tribunal, petitions and other documents which according to this Act are to be presented to the tribunal, may be presented to the president of the tribunal.

Parties shall be permitted to send the following documents by the ordinary post in prepaid letters to the tribunal or the judge, viz.: Attestations that the petitions of creditors for proceedings in bankruptcy have been notified to the debtor concerned; documents relating to the notification of claims, in so far as there is no question of supplementary notifications; objections to notified claims; requests demanding that claims shall be confirmed on oath; attestations of the notification of the orders which have been served in pursuance of such requests; announcements of obstacles encountered in connection with the said notification or in connection with the taking of the oath; attestations that the oath has been taken; challenges of such attestations; and documents in which creditors oppose the confirmation of a composition; and documents which have been sent in this manner shall be considered as having been presented at the time at which they are received by the persons to whom they are to be presented according to law.

143. Documents relative to bankruptcy proceedings which are presented to the tribunal, the judge, or the commissary of the tribunal, as well as minutes of all the meetings prescribed by this Act and held before any member of the tribunal or the commissary, shall be preserved in the archives of the inferior tribunal, in so far as they have not already been sent to the superior tribunal in accordance with § 77.

144. If a judge or any member of the tribunal has given a decision in a case which is within his competence according to this Act, an appeal against the decision may be brought before the superior tribunal; the decision is, however, capable of execution in spite of an appeal having been lodged, if the superior tribunal does not forbid the execution.

145. This Act shall not apply to proceedings which are instituted before the end of the month of December next year.

Preferential rights in bankruptcy.

A preferential right in bankruptcy may exist either in respect of all the property of the bankrupt or only in respect of certain parts thereof. A distribution to creditors with a general preferential right is in the first place made out of such property as is not subject to any special right of preference. It is only when such property is found to be insufficient that inferior rights of preference in relation to certain property, ranking from the lowset upwards, are displaced by the general right of preference. The preferential rights mentioned below (under II 2. a, b and c) must, however, in the first place be satisfied out of movable property, and only in the event of insufficiency of such property, out of immovable property. Since fines, the payment of which is imposed on debtors, may according to the bases prescribed by law be converted into some other punishment of a non-economic nature, they do not compete with the claims of the creditors, but property is taken for their payment from the bankruptcy estate only in so far as a surplus arises after all the creditors with and without preferential rights have obtained full satisfaction of their claims.

As to § 140. If the wife has a separation of property, this provision is inapplicable. The Act concerning the separation of property was promulgated on the 1st July 1898.

Förmånsrättsordningen innebär, att endast i den mån en fordringsägare med bättre förmånsrätt erhåller full likvid och dock egendom återstår, någon utdelning till fordringsägare med sämre rätt ifrågakommer.

Ordningen är den här nedan angifna, hvarvid särskildt anmärkts förmånsrätterna enligt svensk sjörätt, då dessa hafva en i vissa afseenden egenartad karaktär.

I. Förmånsrätter enligt sjörätt.

a) Panträtt enligt Sjölagen.

Sjölagen den 12 juni 1891:

§ 267. Borgenär, som för sin fordran har panträtt i fartyg, frakt eller inlastadt gods, efter ty här nedan sägs, njute betalning ur panten framför de borgenärer som i 17 Kapitlet Handelsbalken omförmälas.

268. Panträtt i fartyg och frakt tillkommer nedanstående fordringar: 1. lots-penningar, bergarelön och ersättning för fartygets befriande ur fiendes våld; — 2. befälhafvarens och besättningens fordran å hyra och annan godtgörelse, hvartill de på grund af sin anställning å fartyget äro lagligen berättigade; — 3. fordran å bidrag till gäldande af gemensamt haveri eller annan kostnad, som skall fördelas efter enahanda grund; bodmerifordran, så ock lastegares fordran för gods, som blifvit under resa såldt för fartygets behof; och — 4. fordringar, som grunda sig på förbindelser, hvilka befälhafvaren i denna sin egenskap ingått för fartygets behof, eller på uteblifvet, felaktigt eller ofullständigt fullgörande af förbindelser, hvilka redaren själf eller annan på grund af redarens fullmakt ingått och som skolat af befälhafvaren i denna hans egenskap fullgöras, så ock fordringar å ersättning för skada, hvilken vållats genom fel eller försummelse, som i § 8 sägs; (försummelse af befälhafvare eller besättning); befälhafvarens fordran för hvad han själf förskjutit för fartygets behof eller på grund af egen utfästelse för sådant ändamål nödgats utgifva. Panträtt i fartyg omfattar jämväl fartygets tillbehör; panträtt i frakt omfattar bruttofrakten för den resa, under hvilken fordringen uppkommit. Panträtt för bodmerifordran omfattar fartyg eller frakt eller bägge-dera enligt bodmeribrevfets innehåll. Under fartygs tillbehör innefattas icke proviant eller bränsle, ej heller å ångfartyg kol eller andra för maskinens drift afsedda ämnen.

269. De i 268 § omförmälda fordringar äga, där de alla uppstått under samma resa, rätt till betalning i den nummerordning, i hvilken de i samma paragraf äro nämnda. Fordringar, som äro upptagna under samma nummer, skola sig emellan njuta lika rätt; dock hvad angår de under 1. och 3. nämnda fordringar endast så vida de härleda sig från samma nödfall; eljest skall den yngre äga företräde till betalning framför den äldre. Hafva fordringarne uppstått under olika resor, skola de, hvilka härleda sig från en senare resa, äga företräde framför alla dem, som uppstått under en tidigare; dock behålle befälhafvare och besättning den dem tillagda förmånsrätt i fartyget för så mycket af hvad de på grund af sist ingångna hyresafstal hafva att fordra, som belöper å senaste tolf månader, ändå att fartyget under tiden gjort flere resor (om fartyget går förloradt eller säljes, träder den erhållna ersättningen i stället för fartyg och frakt).

276. Panträtt i inlastadt gods tillkommer nedanstående fordringar: 1. bergare-lön och ersättning för godsets befriande ur fiendes våld; — 2. fordran å bidrag till gäldande af gemensamt haveri eller af annan kostnad, som skall fördelas efter enahanda grund; bodmerifordran äfvensom lastegares fordran för gods som blifvit under resa såldt för annan lastegares räkning; — 3. fordringar, som grunda sig på förbindelser, hvilka befälhafvaren i denna sin egenskap för lastens behof ingått; befälhafvarens fordran för hvad han själf föreskjutit för lastens behof eller på grund af egen utfästelse för sådant ändamål nödgats utgifva; och — 4. fordran för frakt och ersättning för öfverliggedagar eller för annat uppehåll vid lastning eller lossning.

The ranking of preferential rights imports that only to the extent to which creditors with better preferential rights are satisfied in full and assets are nevertheless still available, can there be a question of any distribution to creditors with rights of an inferior rank.

The ranking is that which is indicated below, where the rights of preference according to Swedish maritime law are specially pointed out, these rights having a peculiar character in certain respects.

I. Preferential rights according to Maritime Law.

a) Pledge-right according to the Maritime Law.

The Maritime Law of the 12th June 1891¹⁾:

§ 267. A creditor, who has security for his claim in ship, freight or cargo, as mentioned below, shall be entitled to payment out of such security in priority to the creditors referred to in Chap. 17 of the Mercantile Law.

268. The following claims shall have the right to security in ship and freight, i. e.: 1. pilot dues, salvage compensation and indemnification for releasing the ship from the hands of enemies; — 2. any claim of master and crew for wages and other pay, to which they may be legally entitled on the strength of their engagement on board; — 3. any claim for proportion in general average, or for the payment of any costs to be apportioned on the same principles (Art. 161, 218); bottomry claim, as well as the claim of any owner of cargo for goods sold during the voyage for the requirements of the ship; — 4. all claims based on the engagements of the master for the requirements of the ship in his capacity of master, or based on any incorrectness or omission in the fulfilment of any engagements entered into by the owners or any other person on the strength of the owners' power of attorney and which should have been fulfilled by the master in his said capacity; all claims for damage caused by any such fault or neglect as mentioned in Art. 8; and further the master's claim for whatever he may himself have advanced for the requirements of the ship, or been obliged to pay for such purpose on the strength of his personal promise. The right to security in a ship includes everything belonging to the ship, and the security in freight includes the gross freight for the voyage during which the debt has been incurred. The right to security for a bottomry claim shall comprise ship or freight, or both, according to the contents of the bottomry bond. Neither provisions nor fuel, nor, in the case of a steamer, the coals and other requisites for the working of the engines; shall be included amongst the ship's belongings in the sense of the present article.

269. The claims mentioned in Art. 268, if they have all arisen during the same voyage, shall have the right to payment in the order in which they are enumerated in the said article. The claims specified in the same subdivision shall between themselves enjoy equal rights. As far as the claims in subdivisions 1 and 3 are concerned, they shall only enjoy equal rights between themselves when they are due to the same cause of necessity, otherwise the claim of a later date shall have priority to an older claim. If the claims have arisen during different voyages, those emanating from a later voyage shall have priority to each and every claim from any previous one. The master and crew, however, to retain the priority in the ship secured to them for so much of their claims as is earned during the last twelve months on the strength of the last agreement, in spite of the vessel having in the meantime made several voyages (if the ship is lost or sold, the compensation obtained is substituted for the ship or freight).

276. The following claims shall have the right to security in the cargo on board i. e.: 1. salvage compensation and any indemnification for releasing the cargo out of the hands of the enemies; — 2. any claim for proportion in general average, or for the payment of any other costs to be apportioned on the same principles (Art. 161 and 218). Bottomry-claim as well as the claim of any owner of cargo for goods sold during the voyage for account of any other owner of cargo; — 3. all claims based on the engagements undertaken by the master in his capacity of master for the requirements of the cargo, and the master's claim on account of whatever he may himself have advanced for the requirements of the cargo, or been obliged to

¹⁾ The translation of §§ 267—269 and 276 of the Maritime Law is an official translation published by permission of the Swedish Government. (Gen. Ed.)

De här omförmälda fordringar skola sig emellan äga rätt till betalning i den nummerordning, i hvilken de ofvan äro nämnda Fordringar, som äro upptagna under samma nummer, njute lika rätt; dock hvad angår de under 1. och 2. upptagna fordringar endast såvida de härleda sig från samma nödfall; eljest skall den yngre hafva företräde framför den äldre.

Har borgenär panträtt i flere panter, häfte enhvar af panterna för gäldens hela belopp.

b) Förskott till fartygsbyggnad.

Har den, för hvars räkning fartyg bygges, gifvit varfsegaren eller byggmästaren förskott i penningar eller byggnadsämnen; är afhandling därom upprättad och hos vederbörlig magistrat in-tecknad njute förskottsgifvaren sedan förmånsrätt i de lämnade byggnadsämnena och det, som med förskottet är tillverkad.

c) In-teckning i fartyg.

Därefter njute borgenär, som för sin fordran har in-teckning i fartyg, förmånsrätt i fartyget och dess tillbehör; dock gälle ej förmånsrätt för ränta, som före ut-mätning eller början af konkurs är upplupen, för längre tid än tre år. Är fartyget in-tecknad för fleres fordringar, äge den företräde, som först sökt in-teckning; hafva flere sökt in-teckning samma dag, äge lika rätt. Är in-teckning för fordran vunnen på grund af medgifvande, som lämnats efter fordringens tillkomst, och varder den, som in-teckningen medgifvit, eller, där flere äro, som den medgifvit, någon af dem försatt i konkurs, som börjar inom en månad efter det in-teckningen söktes, vare in-teckningen utan verkan. Ej heller gälle in-teckning, som blifvit sökt samma dag konkurs börjats eller därefter.

d) Förskott för driften.

Har redare i fartyg för medredare lämnat förskott för rederirörelsens be-drifvande, njute han sedan för sin fordran förmånsrätt i fartyget.

II. Förmånsrätter enligt allmän lag.

1. a) Fordran, för hvilken borgenären har lös pant i händer. Förmånsrätten gäller i lika grad, om panten innehafves af tredje man, som är skyldig tillhanda-hålla panthafvaren panten eller dess värde. Panthafvaren kan enligt § 54 Konkurs-lagen själf realisera panten men är skyldig för konkursboet redovisa eventuellt öfverskott. — b) Handtverkares fordran för arbete och öfriga kostnader å gods, som lämnats honom till reparation eller annan bearbetning och som fortfarande af honom innehafves. — c) Fordran för förskott å köpeskilling för varor, som af ägaren lämnats till försäljning äfvensom för kostnader, som i och för försäljnings-uppdraget af kommissionären utgifvits. Lika rätt som innehaf af själfva varorna gifver innehafvande af konnossement å desamma, där ej varorna enligt hvad ofvan nämnts svara såsom pant för vissa sjörättsliga fordringar.

Sverges riksbank tillerkännes panträtt för belånade järn- och våg-effekter, så länge de äro kvar å vågen, såsom vore de i bankens hand.

Medan nu anförda förmånsrätter äro speciella, gäller förmånsrätt i all gälde-närens egendom för följande grupp:

pay for such purpose on the strength of his private engagement; — 4. any claim in respect of freight, compensation for demurrage, or for any other delay in loading or discharging. The claims hereabove mentioned shall between themselves enjoy the right to payment in the order in which they are enumerated. The claims specified in the same subdivision shall enjoy equal rights. As far as the claims in subdivisions 1 and 2 are concerned, they shall only enjoy equal rights between themselves when they are due to the same cause of necessity; otherwise the claim of a later date shall have priority to an older claim.

If a creditor has a pledge-right on several objects, each of the pledges is security for the whole amount of the debt.

b) Money advanced for the building of ships.

If the person on whose behalf a ship is being built has advanced money or building materials to the owner of the ship-yard or the shipbuilder, and if a deed has been executed in relation thereto and registered before the competent magistrate, the person advancing the money or materials subsequently has a right of preference over the materials delivered and over that which has been constructed by means of the money or materials advanced.

c) Registration of securities on ships.¹⁾

A creditor who for his claim has a security registered on a ship thereafter enjoys a preferential right over the ship and her appurtenances; but his right of preference is not effective in respect of interest accrued before a seizure or the commencement of proceedings in bankruptcy for a period exceeding three years. If the ship is registered as security for the claims of several persons, the creditor has the preference who first applied for a registration of the security; if several persons applied for registration of the security on the same day, they have an equal right of preference. If the registration as security for a claim has been obtained on the basis of a consent given after the claim has arisen, and if the person who has given his consent to the registration, or, in case several persons have given their consent thereto, one of them, becomes bankrupt within one month after the application for registration was lodged, the registration shall be without effect. A registration as security which has been applied for on the very day of the commencement of the bankruptcy or thereafter, is equally void.

d) Money advanced for exploitation.

If the owner of a ship has advanced money to his co-owners for the exploitation of the shipowning business, he enjoys, in respect of his claim, a right of preference over the ship.

II. Preferential rights according to the common law.

1. a) Claims for which the creditor has a movable pledge in his possession. The right of preference is effective to the same extent if the pledge is held by a third person who is bound to hand over the pledge or its value to the creditor. The pledgeholder, according to § 54 of the Bankruptcy Act, may realise the pledge himself, but is bound to render an account of any surplus to the bankruptcy estate. — b) The claims of artificers for the labour and expenses relative to goods which have been left with them for repairs or other work, and which are still in their possession. — c) Claims for money advanced on the price of goods which have been left by their owner for sale, as well as for expenses incurred by the commission agent in connection with his commission to sell. The possession of the bill of lading of the goods in question affords the same right as the possession of the goods themselves, unless the goods, in accordance with what has been said above, are subject to a pledge-right in respect of certain maritime claims.

The National Bank of Sweden is granted a pledge-right over dock warrants and warehouse certificates for iron, so long as it remains in the docks or warehouses, as if it were in the possession of the Bank.

Whilst the aforesaid rights of preference are special, a right of preference in respect of the following group extends to all the property of the debtor:

¹⁾ See Vol. XX, Scandinavia, p. 188.

2. a) Försträckning, som lämnats till afliden gäldenärs begrafning; — b) Kostnad för bouppteckning, med rätt efter under a nämnda; — c) Läkarearvode, läkemedel och föda under afliden gäldenärs sista sjukdom, deras arvode, som därunder skött honom, betjänTERS och tjänstehjons lön för sista året, annan arbetares dagspenning eller aflöning för de sista tre månaderna samt sådan begrafningshjälp eller för de sista tre månaderna upplupen sjukhjälp eller lifränta, som det enligt lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete åligger gäldenären att utgifva.

Hvad som gäller om förmånsrätt för arbetares aflöning äge ock tillämpning i afseende å skadestånd, som i händelse af obehörigt afskedande eller arbetsaftals häfvande må tillkomma arbetaren i stället för aflöning, som skulle med förmånsrätt utgått. Innestår hos arbetsgifvare viss del af arbetares lön till säkerhet för arbetarens fullgörande af sina skyldigheter, äge arbetaren för sålunda innestående lön enahanda förmånsrätt som nu angående arbetares aflöning är sagd, ehvad fordringen stått inne längre eller kortare tid.

Med tjänstehjon i detta sammanhang afses enligt praxis icke blott egentliga tjänare utan hvarje hos gäldenären i stadigvarande befattning anställd person.

Lag angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete är utfärdad den 5 juli 1901.

Härefter, i ordningen med afseende på förmånsrätt komma:

3. a) Husvärdts rätt till huslega för sista året och för sista tre månaders kost så ock ersättning, där sådan skall utgå, för skada å den förhyrda lägenheten: förmånsrätten gäller endast i sådan gäldenärens egendom, som finnes kvar i huset; finnes ingen gäldenärens egendom därstädes har värden ingen förmånsrätt.

b) Tionde ränta och all annan sådan afgäld af fast egendom, så vida den ej stått inne mera än ett år: förmånsrätten gäller i den fasta egendomen eller, om gäldenären icke äger denna, i lösören.

Samma förmånsrätt tillkomme ock jordägare, som åt annan upplåtit sin fasta egendom, i de denne tillhöriga lösören och byggnader, som å egendomen finnas, samt, där tomträtt upplåtits, i tomträtten med hvad därtill hör, för arrende eller afgäld, som till jordägaren skall utgå, samt för jordägaren åliggande utskyld eller annan afgift, som bort af egendomens innehafvare gäldas, dock ej för fordran, som förfallit till betalning tidigare än ett år före utmätning eller början af konkurs, så ock för husröta eller vanhäfd, där sådan ersättning skall utgå. Har jordägare lämnat arrendator kreatur, redskap eller annat till egendomens bruk, njute jordägaren lika rätt för lega, som ej stått inne längre än nyss sagts, äfvensom ersättning, där sådan bör utgå, för hvad sålunda blifvit arrendatorn lämnadt.

Därefter njute borgenär, som för sin fordran har inteckning i tomträtt, förmånsrätt i tomträtten med hvad därtill hör; dock gälle ej förmånsrätt för ränta, som före utmätning eller början af konkurs är upplupen, för längre tid än tre år.

Med afgäld af fast egendom är äfven likställd statens fordran enligt anteckning i jordeboken för lån ur odlingslånefonden samt, såvidt det ej stått inne mera än ett år, bidrag till utflyttning, eller ersättning för odling eller vanhäfd å jord eller för ståndskog, plantering eller torfjord enligt bestämmelse vid laga skrifte.

Härnäst kommer i förmånsrättsordningen

4. Fordran för hvilken innehafves förlagsinteckning. Rätten afser den lösa egendom, som inteckningen omfattar det vill säga det af förlagstagaren tillverkade, de för tillverkningen afsedda råämnena, all den lös egendom, vare sig maskiner, redskap, dragare eller annat, som hör till tillverkningens bedrivande, förlagstagarens fordringar för sådana förskott i penningar eller varor, som lämnats för förlagstagarens ifrågavarande affärsrörelse, samt, vid förlag till bearbetande af andra

2. a) Loans advanced for the funeral of a deceased debtor. — b) Expenses of drawing up the inventory of an estate, ranking after the claims mentioned under a. — c) Doctors' fees, medicine and food during the last illness of a deceased debtor, the remuneration of the persons who attended him during his illness, the salaries of employees and servants for the last year, the hire or wages of other workmen for the last three months, and such funeral or medical expenses during the last three months or life annuities as the debtor is bound to pay according to the Act concerning compensation for injuries by accident during work.

That which is applicable to the preferential right in respect of the wages of workmen also applies to damages which in the event of wrongful dismissal or the discontinuance of contracts for work may appertain to the workman in lieu of the wages which would have been entitled to a right of preference. If a certain part of the wages of a workman remains with the employer as a security for the performance by the workman of his obligations, the workman is entitled for the wages so remaining with the employer to the same right of preference as has just been mentioned in connection with workmen's wages, whether the amount has remained with the employer for a long or short period.

By the term "servants" in this connection is meant, according to practice, not only servants properly so-called but all persons permanently employed by the debtor.

The Act concerning compensation for injuries by accident during work was promulgated on the 5th July 1901.

The following rank next as regards the right of preference:

3. a) The claim of a landlord for rent for the last year and for board during the last three months and also compensation, where such is to be paid, for damage done to premises which have been hired: the right of preference only extends to such effects of the debtor as remain in the house; if the debtor has no effects therein, the landlord has no right of preference.

b) Tithe rents and all other charges on immovable property, provided they are not in arrear for more than one year: the right of preference extends to the immovable property, or, if the debtor does not own it, to his movable property.

The same right of preference also appertains to landowners who have let their immovable property to other persons, over movables and buildings appertaining to the latter which are to be found on the property, and, where a right to a site has been let, over the right to the site with its accessories, for rent or charges which are to be paid to the landlord, and for rates and taxes or other charges incumbent on the landlord which ought to have been paid by the occupant of the property, not, however, for claims which have become due for payment previous to one year before a seizure or the commencement of a bankruptcy, so also for dilapidation or insufficient up-keep of houses, where such compensation is to be paid. If a landlord has supplied cattle, implements or other things for use on the property to the tenant, the landlord enjoys the same right for hire which is not in arrear for a period longer the one just mentioned, as well as compensation where such is to be paid for what has been supplied to the tenant in such manner.

Thereafter a creditor who for his claim holds a registered security over a right to a site enjoys a right of preference over the right to the site with its accessories; a right of preference, however, does not hold good for interest which has accrued before a seizure or the commencement of a bankruptcy for a period exceeding three years.

The claims of the State according to the entries in the cadastral register for loans out of the loan fund for land tillage, and, provided they do not go back for more than one year, contributions to removals, or compensation for improvements or the deterioration of the soil or unfelled forests, plantations or boggy ground, according to the provisions enacted for the legal apportionment, are also on a par with rents of immovable property.

Next follow in the ranking of preferential rights:

4. Claims for which registered securities on stock in trade exist. This right extends to the movable property which the registration of the security comprises, i. e. that which has been produced by the purchaser of stock, the raw materials intended for the production, all the movable property, whether it is machinery, implements, beasts of burden or anything else which appertains to the exploitation, the claims of the purchaser of stock for moneys advanced or goods lent in the course

grufvor än järngrufvor, äfven själfva grufvan. För ränta, som upplupit före konkursens början, gäller förmånsrätten ej för längre tid än tre år.

Finnas flere förlagsinteckningar, hafva de rätt efter sin ålder. Rätten gäller tydligen endast i sådan lös egendom, som finnes kvar, då konkursen börjar.

Därnäst medför:

5. utmätning af lös egendom, såvidt den skett mera än 30 dagar före konkursens början, förmånsrätt i det utmätta för den fordran, för hvilken utmätningen skett. Är gäldenären död, vinnes i urarfvakonskurs, som därefter uppkommer, förmånsrätt icke genom utmätning, som verkställes innan en månad förflutit efter det bouppteckningen afslutades, om konkursen uppkommer inom nämnda tid.

Huruvida det utmätta försålt före konkursens början eller ej, är för förmånsrätten utan betydelse. Hafva flere utmätningar skett, gifver den äldre företråde; hafva de skett på en gång, gifva de lika rätt.

6. a) Fordran för hvilken finnes inteckning i fast egendom. Denna rätt kommer i själfva verket närmast efter den under 3 här ofvan nämnda afgäld då 4. och 5. endast afse lösegendom. Förmånsrätten gäller äfven för ränta, som upplupit inom tre år före konkursens början. Finnas flere inteckningar, gifver äldre sådan företråde framför yngre; hafva inteckningarna sökts samma dag, gifva de lika rätt.

Förmånsrätten bortfaller, om inteckningen är sökt eller beviljad för fordran, vid hvars tillkomst gäldenären icke medgifvit inteckning, och därjämte konkursen börjar inom en månad från det inteckningen söktes; likaledes bortfaller förmånsrätten, om gäldenären visserligen vid fordringens tillkomst medgifvit inteckning, men fordringsägaren försummat att i stad inom en månad och på landet vid det ting (tingssammantråde), som först infaller en månad efter fordringens tillkomst, söka inteckning, och sedermera konkurs uppstår inom en månad efter det inteckning söktes. Om däremot inteckning aftalas vid skuldens uppkomst, och borgenären sedan icke gör sig skyldig till anförda dröjsmål med sökandet af inteckning, uppstår förmånsrätt, så snart inteckningssökandet inträffar före konkursen. Endast om inteckningen sökes samma dag konkursen börjar eller därtfer, blifver den äfven i detta fall utan värde med hänsyn till inteckningshafvarens förmånsrätt framför andra borgenärer.

Vid urarfvakonskurs är inteckning, som sökes i den dödes egendom inom en månad från det bouppteckningen afslutades eller enligt lag bort afslutas, utan värde mot den dödes borgenärer, om konkursen inträffar inom samma tid efter dödsfallet.

Gäller inteckning till säkerhet för afkomst eller annan förmån af fast egendom, uppstår samma förmånsrätt som om inteckningen gällt för fordran, således äfven för inestående äldre afkomst, som belupit på de tre senaste åren före konkursens början. Är afkomsten eller förmånen bestämd till visst belopp i penningar eller varor, och genom försäljningen af egendomen rätten till nämnda afkomst eller förmån upphör, gäller samma förmånsrätt för hela det skadestånd, som till följd af rättens upphörande tilldömes dess innehafvare.

Fordran för ogulden köpeskilling gifver bättre rätt än inteckning för annan köparens skuld, såvidt säljaren icke försummat att för sin fordran söka inteckning, i stad inom tre månader och å landet sist vid det ting (tingssammantråde), som infaller näst efter sex månader, sedan köparen fått lagfart.

Stockholm stads brandförsäkringskontor har för beviljadt premielån (d. v. s. försträckning af försäkringspremien eller försäkringsskillingen) jämte 3 års ränta

of the carrying on of the business of the purchaser of stock, and, in the case of stock for the working of mines other than iron mines, also the mines themselves. The right of preference is ineffective as regards interest accrued before the commencement of the bankruptcy for any period exceeding three years.

If several registrations of securities on stock exist, the rights rank in the order of their dates. The right is obviously effective only in respect of such movable property as exists at the commencement of the bankruptcy.

Next follow:

5. Seizures of movable property, in so far as they have been effected more than thirty days before the commencement of the bankruptcy, create a preferential right over the property seized for the claim in respect of which the seizure was effected. If the debtor is dead, a right of preference in the bankruptcy of the succession resulting is not acquired by means of a seizure which is effected within one month after the termination of the drawing up of the inventory of the estate, if the bankruptcy proceedings commence within the said period.

Whether the property seized has been sold before the commencement of the bankruptcy or not does not affect the preferential right. If several seizures have been effected, the earliest has the preference; if they have been effected at the same time, they rank *pari passu*.

6. a) Claims for which registered securities on immovable property exist. This right in reality ranks next to the charges mentioned above under No. 3, Nos. 4 and 5 concerning only movables. The right of preference extends to interest accrued within three years before the commencement of the bankruptcy. If several registrations of security exist, the earlier ones have priority to the more recent ones; if the registrations of security have been applied for on the same day, they rank *pari passu*.

The right of preference becomes extinct if the registration of security has been applied for or granted in respect of a claim at the coming into existence of which the debtor did not consent to the registration and the bankruptcy commences within one month from the day on which the registration was applied for; the preferential right also becomes extinct if, though the debtor at the coming into existence of the claim gave his consent to the registration, the creditor has omitted, in towns within one month and in the rural districts at the next sessions (sitting of the tribunal) after the expiration of one month from the coming into existence of the claim, to apply for the registration of the security, and the bankruptcy commences within one month after the registration was applied for. If, on the other hand, registration is stipulated for at the coming into existence of the claim, and the creditor is not subsequently guilty of the aforesaid delay relative to the application for registration, a preferential right arises provided that the application for registration is made before the bankruptcy. It is only in case the registration is applied for on the same day as that on which the bankruptcy commences or thereafter that it is without value to the creditor as regards his preferential right as against other creditors.

In the case of bankruptcies of successions the registration of a security on the property of the deceased which is applied for within one month after the completion of the inventory of the estate, or after it ought to have been completed according to law, is without value as regards the deceased's creditors, if the bankruptcy commences within the same time after the death.

In the case of a registration as security for the rents of or other charges on immovable property, the same right of preference arises as if the registration had been effected as security for a claim, consequently also for rents accrued due during the last three years before the commencement of the bankruptcy. If the rents or charges are fixed at a certain amount of money or goods, and if by reason of the sale of the property the right to the said rents or charges ceases, the right of preference avails in respect of all the damages which in consequence of the extinction of the right are adjudged to the holder thereof.

A claim for unpaid purchase money affords a better right than the registration of a security for the debts of the purchaser, provided the seller has not omitted to apply for the registration of his claim, in towns within three months and in the rural districts at the latest at the first session (sitting of the tribunal) held after the expiration of six months since the purchaser has been lawfully registered as such.

The Fire Insurance Office of the city of Stockholm, for premium loans (i. e. the advance of the insurance premium or the insurance price) granted, together

därå förmånsrätt i det brandförsäkrade huset framför alla intecknade fordringar, så snart lånet antecknats å brandförsäkringsbrevet och utan att inteckning behöfver hos domstolen sökas.

6. b) Utmätning af fast egendom för fordran gifver, om utmätningen leder till egendomens försäljning, förmånsrätt som om inteckning sökts samma dag utmätningen skedde och med företrädare för inteckning, som kan hafva sökts nämnda dag. Liksom i fråga om utmätning af lös egendom bortfaller emellertid omförmälda förmånsrätt, ifall konkurs börjar inom en månad efter den fasta egendomens utmätning eller, vid urarfva konkurs, om utmätningen skett efter gäldenärens död inom en månad från det bouppteckningen afslutades.

7. Närmast efter nu angifna fordringar utgår omyndigs fordran hos föräldrar eller förmyndare, och denna förmånsrätt gäller i all gäldenärens egendom, fast som lös. Har gäldenären haft flere förmynderskap om hand, äro de olika myndlingarna likställda. Denna förmånsrätt upphör emellertid, om mer än tre år förflutit, sedan förmynderskapet upphörde, utan att talan om redovisning eller klander å lämnad redovisning eller talan om fordringens utgående blifvit anhängiggjord, eller om laga åtgärd, som därutöfver behöfts för erhållande af redovisning eller betalning, icke blifvit vidtagen inom ett år från det anledning därtill yppades.

Omyndigs förmånsrätt gäller endast fordringar, som uppkomma med anledning af förmyndarens rätt att förvalta den omyndiges egendom, och således icke t. ex. lån, som förmyndaren kan hafva mottagit af myndlingen.

8. Härefter tillkommer förmånsrätt i all gäldenärens egendom och med sins emellan lika rätt kyrkors, fattigkassors, och sockenmagasiners fordringar hos deras föreståndare, kronans, riksdagens, städers och allmänna af Konungen stadfästade kassors, penningverks och inrättnings fordringar hos de tjänstemän, som hafva att uppbära deras inkomster, för hvad af denna uppbörd inestår äfvensom i öfrigt fordringar hos statens ämbets- eller tjänstemän för egendom, som dessa å tjänstens vägnar mottagit. Har staten ersatt hvad tjänsteman tillgripit eller förskingrat — en ersättningsskyldighet, som numera åligger staten ifråga om hvad utmätningsmyndigheterna i denna sin egenskap uppbära af enskilde — har staten samma förmånsrätt, som nu omförmäls, för sin härigenom uppkomna fordran, men någon förmånsrätt tillkommer däremot icke borgenman, som på grund af uppbördsborgen inbetalt hvad uppbördsman förskingrat.

9. Sedan utgår fordran för sådan på tiden efter konkursens början belöpande sjukhjälp eller lifränta, som det enligt lag angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete kan åligga konkursgäldenären att utgifva (angående förut upplupen sådan ersättning se ofvan under 2. c).

10. Därefter har staten förmånsrätt i lös egendom för gäldenärens kronoskatt sista och löpande året, så vidt det ej gäller skatt för fast egendom (angående denna se ofvan under 3. b).

11. Sist bland förmånsberättigade fordringar komma kommunal- och stadsutskylder, af kyrkostämma eller kyrkofullmäktige beslutade afgifter till kyrka och skola samt härads- och landstingsmedel, likaledes endast för sista och löpande året samt sins emellan likställda.

---

with three years' interest thereon, has a preferential right in respect of the house which is insured against fire before all the secured claims, provided that the loans are noted on the fire insurance policies and without it being necessary to lodge an application for registration with the tribunal.

6. b) A seizure of immovable property for a claim, if the seizure results in the sale of the property, creates a preferential right as if a registration of security had been applied for on the same day as that on which the seizure was effected and with preference over a security registration of which may have been applied for on the said day. As in the case of seizures of movable property, however, the aforesaid preferential right becomes extinct if the bankruptcy commences within one month after the seizure of the immovable, or, in the case of bankruptcy of a succession, if the seizure has been effected after the death of the debtor, within one month from the completion of the inventory of the estate.

7. The claims of minors against their parents or guardians are paid immediately after the aforesaid claims, and this right of preference extends to all the property of the debtor, immovable as well as movable. If the debtor in question has administered several guardianships, the different minors are on an equal footing. But this right of preference ceases if more than three years have elapsed since the guardianship terminated, without an action for the rendering of an account or a complaint against an account rendered or an action for the payment of the claim having been brought, or if the legal measures which were further necessary for obtaining the account or the payment have not been taken within one year from the day on which an occasion for this purpose presented itself.

The right of preference of minors is only effective in respect of claims which arise through the right of the guardian to administer the property of the minor, and consequently not, for example, in respect of loans which the guardian has received from the minor.

8. In the next place a right of preference in respect of all the property of the debtor, and with a reciprocal and equal ranking, appertains to the claims of churches, poor funds and parochial stores against their managers or administrators, of the Crown, the Riksdag, towns and public funds authorised by the King, revenue offices and institutions, against the officials whose duty it is to collect their revenue, for what is outstanding of this revenue, as well as the claims against the officials or employees of the State for property which they have received in their service. If the State has made good what an official has appropriated or dissipated — an obligation which is now incumbent on the State as regards what the execution authorities in their capacity as such receive from private persons — the State has the same right of preference as that just mentioned for its claims which have arisen from such circumstance, but no right of preference, on the other hand, appertains to a surety who, on the basis of a security given for revenue, has paid what a collector has dissipated.

9. In the next place must be paid the claims for medical attendance and life annuities accrued due after the commencement of the bankruptcy, which, according to the Act concerning compensation for injuries by accident during work the bankrupt is bound to pay (concerning such compensation as has accrued previously, see above under 2 c).

10. In the next place the State has a preferential right against movable property for taxes payable to the Crown by the bankrupt for the last and the current year, in so far as taxes for immovable property are not concerned (concerning these see above under 3 b).

11. The last amongst the preferential claims are the charges payable to parishes and towns, charges imposed by church meetings or churchwardens for churches and shools and the charges payable to districts and counties, also only for the last and the current year and all ranking on an equal footing.

Bihang.

A. Bankväsendet.

De svenska banker, som bedriva fullständig bankrörelse, kunna delas i fyra väsentligt skilda grupper, nämligen: 1. Sveriges Riksbank; — 2. Solidariska bankbolag; — 3. Bankaktiebolag och — 4. Folkbanker.

Sveriges Riksbank. Genom 1897 års bankreform har sedelbanksväsendet undergått en grundlig omgestaltning. Ifrån 1830 talet funnos nämligen ett antal enskilda banker med sedelutgifningsrätt. Men år 1897 bestämdes, att dessa bankers rätt att utgifva sedlar skulle upphöra senast med utgången af 1903. Från och med 1904 har sålunda riksbanken ensam rätt att utgifva banksedlar.

Bestämmelserna om riksbankens förvaltning och rörelse finnas dels i grundlagarna dels i en af regering och riksdag gemensamt stiftad lag. Den nu gällande är af den 12 Maj 1897 med däri vidtagna ändringar dels den 3 Maj 1901 dels den 14 Maj 1902.

Riksbanken står under Riksdagens garanti. Dess styrelse består af 7 ledamöter s. k. fullmäktige, af hvilka en — ordföranden — utnämnes af regeringen och de öfriga väljas af riksdagen genom elektor. Styrelsen väljer bland sina af riksdagen valda ledamöter tvänne s. k. deputerade, hvilka fungera såsom bankens verkställande direktörer.

Riksbankens grundfond skall utan beräkning af den s. k. afbetalningslånefonden (12,5 miljoner kronor) utgöra 50 miljoner kronor. Reservfonden skall ökas genom årliga afsättningar, till dess den uppgår till 25% af grundfonden.

Riksbanken äger rätt utgifva sedlar till de belopp, som motsvaras af följande kassatillgångar: 1. metallisk kassa, bestående af allt riksbanken tillhörigt och inom landet befintligt svenskt och utländskt guldmynt samt omyntadt guld; — 2. på utrikes ort nedsatt eller under transport därifrån varande mot sjöfara försäkradt guldmynt eller omyntadt guld; — 3. hos bank eller bankir på utrikes ort i löpande räkning inestående medel, efter afdrag af riksbankens skuld i dylik räkning.

Dessutom är banken berättigad till en sedelutgifning af högst 100 miljoner, samt, därest den metalliska kassan öfverstiger 40 miljoner, af ytterligare ett belopp, uppgående högst till den summa, hvarmed den metalliska kassan öfverstiger 40 miljoner kronor, om den utgifna sedelmängden motsvaras af följande tillgångar: 1. lätt säljbara utländska statspapper; — 2. statens, allmänna hypoteksbankens och andra inhemska obligationer, som noteras å utländsk börs; — 3. Växlar, betalbara inom eller utom riket.

Bankens inom landet befintliga kassa af guld skall alltid uppgå till minst 40 miljoner kronor.

Solidariska Bankbolag. För de enskilda bankerna med sedelutgifningsrätt gällde Kungl. Kungörelsen angående enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar den 12 Juni 1874. Dessa voro grundade på delägarnes solidariska ansvarighet samt på af regeringen meddelad koncession. Sedan det blifvit bestämdt att sedelutgifningsrätten för dem skulle upphöra med utgången af 1903, men detta oaktadt flera enskilda sedelutgivande banker önskade bibehålla delägarnes personliga ansvarighet, tillkom Lagen angående solidariska bankbolag den 18 Sept. 1903.

Denna är tillämplig icke allenast å solidariska bankbolag, som bildas efter lagens trädande i kraft, utan äfven å äldre enskilda banker, enär i samtliga dessa bankers bolagsordningar intagits föreskrift om skyldighet för banken att ställa sig till efterrättelse hvad för bankbolag med solidarisk ansvarighet för lottägarne kunde varda i lag stadadt¹⁾.

1) Bankbolagslagarna af Sven Köhler; Stockholm 1903, s. 2.

Appendix.

A. Banking.

The Swedish banks which wholly carry on banking operations may be divided into four groups, which in the main are separate, viz.: 1. the National Bank of Sweden; — 2. banking partnerships with joint and several liability; — 3. joint stock banking companies; — 4. people's banks.

The National Bank of Sweden. By the banking reform of the year 1897 the law with regard to banks issuing notes has undergone a radical change. In fact since 1830 a number of private banks with the right to issue notes existed. But in 1897 it was enacted that the right of these banks to issue notes should cease at the latest at the end of 1903. Consequently, since 1904 the National Bank of the Kingdom alone has the right to issue bank notes.

The provisions relating to the administration and operations of the National Bank are partly to be found in the constitutional laws, partly in an Act promulgated by the Government and the Riksdag in common. The Act now in force is of the 12th May 1897, with the modifications made therein in the first place on the 3rd May 1901 and secondly on the 14th May 1902.

The National Bank is guaranteed by the Riksdag. Its board of directors consists of 7 members, so-called proxies (attorneys), of whom one — the president — is appointed by the Government, and the others are chosen by the Riksdag by means of an election. The board of directors chooses from among its members elected by the Riksdag two so-called deputies, who act as the managing directors of the bank.

The capital of the National Bank, without including the so-called loan fund for annual repayments by instalments (12,5 million Kronor) amounts to 50 million Kronor. The reserve fund is to be augmented by setting aside sums every year, until it amounts to 25 per cent. of the capital.

The National Bank has a right to issue notes for the sums which are covered by the following cash securities: 1. the amount available in metal, consisting of all the Swedish and foreign gold coins and gold in bullion belonging to the National Bank and existing in the country; — 2. the gold coins or gold in bullion deposited at places abroad or being carried therefrom with an insurance against maritime risks; — 3. the amounts deposited on account current with banks or bankers at places abroad, after deduction of the debts of the National Bank in similar account.

The bank is, moreover, authorised to issue notes for a maximum of 100 millions, and if the amount available in metal exceeds 40 millions, for a further sum amounting at most to the sum by which the amount available in metal exceeds 40 million Kronor, provided that the amount of the notes issued is covered by the following assets: 1. easily realisable foreign State securities; — 2. bonds issued by the State and the General Mortgage Banks, and other Swedish bonds which are quoted on foreign Exchanges; — 3. bills of exchange payable within or outside the Kingdom.

The sum in gold of the Bank available within the Kingdom must always amount to at least 40 million Kronor.

Banking partnerships with joint and several liability. The Royal Publication concerning private banks with a right to issue their own bank notes of the 12th June 1874 applied to private banks with a right to issue notes. These banks were founded on the principle of joint and several liability of their members and on a concession granted by the Government. Since it had been decided that their right to issue notes should cease at the end of 1903, but in spite of this several private banks issuing notes desired to maintain the personal liability of their members, the Act concerning banking partnerships with joint and several liability was promulgated on the 18th Sept. 1903.

This Act is applicable, not only to banking partnerships with joint and several liability founded after the coming into force of the Act, but also to older private banks, since the statutes (articles of association) of all these banks contain provisions requiring the bank to comply with all future enactments relative to banking partnerships with joint and several liability on the part of their members¹).

¹) The Acts concerning banking partnerships by Sven Köhler; Stockholm 1903, p. 2.

Solidariska bankbolag kunna endast upprättas efter koncession af regeringen (§ 1).

Bankbolag skall bestå af minst 30 hufvudlottägare. De skola vara svenska medborgare. Dessa bolagsmän skola insätta bolagets grundfond och solidariskt ansvara för uppfyllandet af alla bolagets förbindelser (§ 9). Hufvudlottägarne hafva rätt att med sig förena kommanditlottägare, som icke ansvarar med mera än han i bolaget insatt eller åtagit sig att insätta. Kommanditlottägare må dock icke i bolaget inrymmas för större belopp än som motsvarar hälften af grundfonden (§ 18).

Bankbolags grundfond skall utgöra minst en miljon kronor (§ 8). Understiger grundfonden icke detta belopp, skall i bolagets firma ingå orden enskild bank (§ 10).

Bankbolag må ej drifva handel med annat än guld, in- och utrikes växlar samt räntebärande papper (således icke med aktier). Såsom pant får bankbolag icke mottaga egna lottbref eller andra bankbolags hufvudlottbref (§ 27).

Bankbolag skola införas i aktiebolagsregistret.

Dessa bolag äro underkastade en sträng offentlig kontroll.

Bankaktiebolag. För aktiebankerna gällde förut lagen angående bankaktiebolag den 19 Nov. 1886. I sammanhang med den nya lagen för de solidariska bankerna tillkom emellertid den nu gällande lagen angående bankaktiebolag den 18 Sept. 1903, hvilken sedermera i vissa afseenden blifvit ändrad den 7 April 1906.

Den nya lagen är tillämplig icke allenast å nya aktiebanker utan äfven i vissa fall å äldre sådana.

För bildandet af nytt bankaktiebolag erfordras regeringens koncession (§ 1).

Delägarne skola vara svenska medborgare och till antalet minst tjugo (§ 9).

Grundfonden skall i regel utgöra minst en miljon kronor (§ 10), som fördelas i aktier å lika belopp. Aktiebref skall ställas till viss man (§ 11).

Bankaktiebolags firma skall utmärka bolagets egenskap af aktiebolag (§ 8).

Icke heller sådan bank får drifva handel med annat än guld, in och utrikes växlar samt räntebärande papper. Såsom pant får den icke mottaga egna aktiebref (§ 24).

Bankaktiebolag skola införas i aktiebolagsregistret (§ 60).

Jämväl aktiebankerna stå under sträng offentlig kontroll.

Folkbanker. Dessa banker äro antingen solidariska folkbanker eller aktiebolag.

Därest solidariskt bankbolags grundfond understiger en miljon kronor, får den i sin firma icke upptaga benämningen enskild bank utan folkbank (Lag ang. solidariska bankbolag den 18 Sept. 1903, § 10).

Bankaktiebolags grundfond kan bestämmas till lägre belopp än en miljon kronor, dock till minst 200 000 kronor (Lag angående bankaktiebolag den 18 Sept. 1903, § 10).

För äldre folkbanker, som tillkommit utan regeringens koncession, gäller Lag angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som drifva sin rörelse utan af Konungens stadfäst reglemente den 18 Sept. 1903.

Med bankrörelse närbeslägtad verksamhet bedrivs härutöver af följande:
a) Aktiebolag med ändamål att idka fastighetsbelåning eller pantlånarörelse. De skola söka regeringens koncession (Lag innefattande särskilda bestämmelser om vissa aktiebolag, som drifva lånarörelse den 27 Maj 1898 med ändring den 18 Sept. 1903); — b) Kreditföreningar. Sådana hafva tillkommit på grundvalen af lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 Juni 1895; — c) Sparbanker. För dem gäller Lag angående sparbanker den

Banking partnerships with joint and several liability can only be established in pursuance of a concession granted by the Government (§ 1).

A banking partnership shall consist of at least 30 principal partners. They shall be Swedish citizens. These partners shall contribute the capital of the partnership and be jointly and severally liable for the fulfilment of all the obligations of the partnership (§ 9). The principal partners have a right to associate with limited partners who are not liable beyond what they have contributed or agreed to contribute. Limited partners may not, however, be admitted into the partnership for an amount exceeding that which corresponds to a moiety of the partnership capital (§ 18).

The capital of the partnership shall amount to at least one million Kronor (§ 8). Provided that the capital does not fall below this amount, the firm name of the partnership shall contain the words "*private bank*" (§ 10).

A banking partnership may not trade in anything but gold, Swedish and foreign bills of exchange and securities bearing interest (consequently not in shares). A banking partnership may not receive in pledge its own share certificates or the certificates of the shares of principal partners in other banking partnerships (§ 27).

Banking partnerships must be entered in the register of joint stock companies.

These partnerships are subject to a rigorous *public control*.

Joint stock banking companies. Joint stock banks were formerly regulated by the Act concerning joint stock banking companies of the 19th Nov. 1886. But, in connection with the new Act concerning banking partnerships with joint and several liability the Act now in force concerning joint stock banking companies of the 18th Sept. 1903 was promulgated, an Act which was subsequently modified in certain respects on the 7th April 1906.

The new Act is applicable not only to new joint stock banks, but in certain cases also to older banks of this category.

A concession of the Government is required for the formation of a joint stock banking company (§ 1).

The shareholders shall be Swedish citizens and their number at least twenty (§ 9).

The capital shall as a general rule amount to a minimum of one million Kronor (§ 10), divided into shares of equal amount. The share certificates shall be issued nominatively (§ 11).

The firm name of a joint stock banking company shall indicate the nature of the company as a joint stock company (§ 8).

These banks also may not trade in anything but gold, Swedish and foreign bills of exchange and securities bearing interest. They may not receive their own share certificates in pledge (§ 24).

Joint stock banking companies shall be entered in the register of joint stock companies (§ 60).

Joint stock banks also are subject to a rigorous public control.

People's banks. These banks are either people's banks with joint and several liability or joint stock companies.

If the capital of a banking partnership with joint and several liability is less than one million Kronor, it must not adopt in its firm name the denomination of "*private bank*" but that of "*people's bank*" (Act concerning banking partnerships with joint and several liability of the 18th Sept. 1903, § 10).

The capital of a joint stock banking company may be fixed at an amount lower than one million Kronor, but must be at least 200 000 Kronor (Act concerning joint stock banking companies of the 18th Sept. 1903, § 10).

The older people's banks which came existence without a concession from the Government are subject to the Act of the 18th Sept. 1903 concerning the supervision of certain financial institutions which carry on their operations without regulations approved by the King.

Business which is nearly related to banking is carried on by the following:
a) *joint stock companies having as their object the granting of loans on mortgages of immovables or against pledges.* They must apply for a concession from the Government. (Act containing special provisions concerning certain joint stock companies which carry on loan operations, of the 27th May 1898, with modifications of the 18th Sept. 1903); — b) *credit associations.* These associations have come into existence on the basis of the Act on registered associations with an economic ob-

29 Juli 1892; — d) Hypoteksinrättningar. Sveriges allmänna hypoteksbank har till uppgift att ombesörja all den upplåning, som erfordras för att åt hypoteksföreningarna bereda medel till lån åt jordbruksegendom. Hypoteksföreningarna åter utlämna lånen mot säkerhet i jord. Såväl hypoteksbanken som hypoteksföreningarna stå under offentlig kontroll, och förvaltas enligt reglementen, som fastställas af regeringen. För banken gäller K. Förordningen angående Sveriges allmänna hypoteksbank den 16 Maj 1890. För fastighetsbelåning i städerna finnes en motsvarande organisation. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, för hvilken gäller en K. F. den 5 Juni 1909, ombesörjer upplåningen åt hypoteksföreningar för hvilka gäller dels K. F. den 5 Juni 1909 ang. grunderna för stads-hypoteksföreningars bildande och verksamhet dels särskilda af Kungl. Maj:t fastställda reglementen.

Den 5 Juni 1909 utfärdades lag ang. emissionsbanken. Någon sådan bank har dock icke ännu (1911) kommit till stand.

B. Försäkringsväsendet.

Inledning.

Sjöförsäkring bedrivs på grundvalen af kap. 10 i sjölagen.

Brandförsäkring idkas dels af aktiebolag dels af ett större antal ömsesidiga brandförsäkringsanstalter. De största af dessa senare äro Allmänna brandförsäkringsverket för byggnader å landet med af regeringen fastställt reglemente den 8 Mars 1889 med vissa däri vidtagna ändringar den 16 Okt. 1891, den 9 Dec. 1896 och den 23 Mars 1906, Städernas allmänna brandstodsbolag med af regeringen fastställt reglemente den 25 Nov. 1898 samt Städernas lösöreförsäkringsbolag med af regeringen fastställt reglemente den 29 April 1892 med däri vidtagna ändringar den 1 Okt. 1894 och den 22 Sept. 1894.

Lifförsäkring och andra arter af försäkring drivas under form af antingen försäkringsaktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag.

För all försäkringsverksamhet, för hvilken icke finnas speciella författningar eller reglementen, gäller numera i regel lagen om försäkringsrörelse den 24 Juli 1903, med vissa ändringar den 7 April 1906. Denna lag är dock icke tillämplig å: a) riksförsäkringsanstalter; — b) anstalt, som allenast meddelar försäkring mot förlust å skuldebref eller andra värdehandlingar; — c) ränte- och kapitalförsäkringsanstalt; — d) ömsesidigt försäkringsbolag för försäkring af egendom å landsbygden, hvars verksamhetsområde är mindre än ett härad¹⁾; — e) sjuk- och begravningskassa eller annan dylik understödsförening, hvars verksamhet icke afser affärsmässigt drifvande af försäkringsrörelse.

De under b, c och d omförmälda försäkringsanstalter äro dock skyldiga att angående sin verksamhet göra anmälan och lämna vissa uppgifter enligt en Kungl. Kungörelse den 4 December 1903.

I anledning af den nya försäkringslagens föreskrifter utfärdades dels Kungl. Kungörelsen om försäkringsregistrens förande m. m. den 4 December 1903 dels ock Kungl. Kungörelsen om införande i försäkringsregistren af vissa äldre försäkringsbolag likaledes den 4 December 1903.

För den myndighet, som skall utöfva närmaste uppsikten öfver försäkringsverksamheten, den s. k. försäkringsinspektionen, utfärdades af regeringen instruktion den 31 December 1903.

Angående uppbörd af afgifter till vissa på ömsesidighet grundade försäkringsanstalter gäller en Kungl. Kungörelse den 22 Okt. 1886.

För utländsk försäkringsverksamhet i Sverige är slutligen utfärdad Lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket den 24 Juli 1903.

Här intagas såväl den allmänna försäkringslagen som ock lagen för utländsk försäkringsverksamhet i Sverige.

¹⁾ Med försäkring af egendom å landsbygden förstås försäkring af såväl fast som lös egendom, brandförsäkring, hagelskadeförsäkring, kreatursförsäkring m. m.

ject, of the 28th June 1895; — c) *savings banks*. These banks are regulated by the Act of the 29th July 1892 concerning savings banks; — d) *mortgage establishments*. The General Mortgage Bank of Sweden has as its object to procure all the loans which are required by mortgage associations for the purpose of lending on rural properties. Both the Mortgage Bank and the mortgage associations are subject to public control, and are managed in accordance with regulations approved by the Government. The Bank is regulated by the Royal Ordinance concerning the General Mortgage Bank of Sweden of the 16th May 1890. The Mortgage Funds of the towns of the Kingdom of Sweden, to which a R. O. of 5th June 1909 applies, effect loans to mortgage associations to which partly the R. O. of 5th June 1909 concerning the conditions of the formation and the operations of urban mortgage associations and partly special regulations fixed by His Majesty apply.

On the 5th June 1909 an Act concerning *banks of issue* was promulgated. No such bank, however, has yet (1911) come into existence.

B. Insurance.

Introduction.

Marine insurance is carried on on the basis of Chap. 10 of the Maritime Law.

Fire insurance is carried on partly by joint stock companies, partly by a large number of mutual fire insurance societies. The largest of the latter are the "*General Fire Insurance Institution for Buildings in the Rural Districts*", with regulations approved by the Government, of the 8th March 1889, and certain modifications made therein of the 16th Oct. 1891, the 9th Dec. 1896 and the 23rd March 1906, the "*General Urban Fire Insurance Association*" with regulations approved by the Government of the 25th Nov. 1898, and the "*Urban Association for the Insurance of Movables*", with regulations approved by the Government, of the 29th April 1892, and modifications made therein of the 1st Oct. 1894 and the 22nd Sept. 1894.

Life assurance and other kinds of insurance business are carried on either by joint stock insurance companies or by mutual insurance societies.

The Act concerning insurance operations of the 24th July 1903, with certain modifications of the 7th April 1906, now applies as a general rule to all insurance operations for which no special enactments or regulations exist. But this Act is not applicable to: a) insurance establishments of the Kingdom; — b) establishments which only grant insurance against the loss of bonds or other valuable securities; — c) establishments for the insurance of interest and capital; — d) mutual insurance societies for the insurance of property in the rural districts the sphere of the operations of which is smaller than one district¹); — e) sickness and burial societies or other similar friendly societies, the objects of which are not the carrying on of insurance operations as a business.

It is, however, incumbent on the insurance establishments mentioned under b, c and d to make a declaration of and present certain statements concerning their operations in accordance with a Royal Publication of the 4th December 1903.

In pursuance of the provisions of the new Insurance Act, the Royal Publication of the 4th December 1903 concerning the keeping of insurance registers, etc. was issued, and also the Royal Publication of the 4th December 1903 concerning the entering in the insurance register of certain older insurance associations.

With regard to the Authority which is to exercise the most immediate supervision of insurance operations, the so-called inspection of insurances, the Government issued the Instruction of the 31st December 1903.

A Royal Publication of the 22nd Oct. 1886 regulates the collection of dues appertaining to certain insurance establishments based on mutuality.

Finally, in respect of insurance operations carried on by foreigners in Sweden, an Act of the 24th July 1903 has been promulgated concerning the right of foreign insurance establishments to carry on insurance operations in this Kingdom.

We insert below both the general Insurance Act and the Act concerning insurance operations carried on by foreigners in Sweden.

¹) By insurance of property in the rural districts is meant insurance of immovables as well as of movables, fire insurance, insurance against damage by hail, cattle insurance, etc.

Lag om försäkringsrörelse.

(Gifven Stockholms slott den 24 Juli 1903.)

Vi Oscar, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götas och Vendes Konung, göre vederligt: att Vi, med Riksdagen, funnit godt i nåder förordna som följer:

Allmänna bestämmelser.

§ 1. Försäkringsrörelse må, förutom af anstalt, som inrättats af staten, drifvas endast af *försäkringsaktiebolag* eller af bolag eller förening, grundad på delägarnas ömsesidiga ansvarighet (*ömsesidigt försäkringsbolag*). Försäkringsbolag må icke drifva annan rörelse än försäkringsrörelse.

Om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket stadgas särskildt.

2. De, som vilja stifta försäkringsbolag, skola upprätta fullständig bolagsordning samt därå söka Konungens stadfästelse. Afser bolagets rörelse lifförsäkring eller afser rörelsen annat slag af försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, skola tillika, enligt hvad i 5 och 67 §§ sägs, upprättas bestämmelser angående vissa grunder för försäkringsverksamheten samt därå sökas Konungens stadfästelse. Konungen pröfvar bolagsordningens och de öfriga grundernas öfverensstämmelse med denna lag samt lag och författning i öfrigt, så ock om och i hvad mån särskilda bestämmelser därutöver må, med hänsyn till vidden och beskaffenheten af bolagets rörelse, erfordras. Å beslut om ändring i stadfäst bolagsordning eller i öfriga stadfästa grunder för bolags verksamhet skall ock sökas Konungens stadfästelse.

Stiftarna skola vara här i riket bosatta svenska undersåtar och till antalet minst fem.

Med lifförsäkring förstås i denna lag jämväl lifränte- och kapitalförsäkring.

3. Försäkringsbolag skall, på sätt nedan sägs, registreras.

Innan bolaget blifvit registrerad, kan det ej förvärfva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara.

Ingås förbindelse å bolagets vägnar, innan det blifvit registrerad, vare de, som ingått förbindelsen, ansvariga därför såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

Om försäkringsaktiebolag.

4. Bolagsordning för försäkringsaktiebolag skall angifva: 1. bolagets firma; — 2. föremålet för bolagets verksamhet, med särskildt angifvande, i fråga om bolag, hvars rörelse afser lifförsäkring, huruvida bolaget skall utan läkarundersökning meddela lifförsäkring mot dödsfall; — 3. den ort, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte; — 4. huru styrelsen skall sammansättas och grunderna för dess beslutförhet; — 5. huru revision af styrelsens förvaltning skall ske; — 6. det högsta belopp, hvarför bolaget må utan återförsäkring ikläda sig ansvarighet på samma risk; — 7. de grunder, enligt hvilka skall förfogas öfver uppkommen vinst; — 8. huruvida mera än en ordinarie bolagsstämma skall årligen hållas, tiden för sådan stämmas hållande och hvilka ärenden skola å ordinarie stämma, eller, där flera hållas, å hvar och en af dem förekomma till behandling; — 9. huru kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till delägarnas kännedom; — 10. grunderna för utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma, så vidt de skola afvika från hvad härom finnes i 28 och 29 §§ föreskrifvet; — 11. aktiekapitalet eller, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring i bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet; — 12. å hvilket belopp aktie skall lyda; — 13. huruvida alla aktier skola medföra samma rätt, samt, i annat fall, till hvilket belopp aktier med

Act concerning insurance operations.

(Given at Stockholm Castle the 24th July 1903.)

We Oscar, by the Grace of God, King of Sweden, Norway, the Goths and the Wends, make known: that We, in concert with the Riksdag, have found good graciously to prescribe as follows:

General provisions.

§ 1. Apart from institutions established by the State, insurance operations may only be carried on by *joint stock insurance companies* or by societies or associations based on the mutual responsibility of their members (mutual insurance societies). Insurance associations may not carry on any other operations than those of insurance.

Special provisions regulate the right of foreign insurance establishments to carry on insurance operations in Sweden.

2. Persons who wish to establish insurance associations shall draw up complete statutes (articles of association) and apply for the approval of the King thereof. If the association in question intends to carry on life assurance operations or to effect any other kind of insurances for an indefinite time or for a period exceeding ten years, the association shall, according to the provisions of §§ 5 and 67, also draw up regulations fixing certain bases of the insurance operations and apply for the approval of the King thereof. The King shall verify whether the statutes (articles of association) and the other bases are in accordance with this Act and with other laws and enactments generally, and also whether and to what extent further special regulations may be required with regard to the extent and nature of the operations of the association. The approval of the King shall also be applied for in the case of resolutions modifying the statutes (articles of association) which have been approved or other approved bases of the operations of the association.

The founders must be Swedish subjects domiciled in Sweden and their number at least five.

The term "life assurance" within the meaning of this Act includes insurances of life annuities and of capital.

3. Insurance associations shall be registered in the manner indicated below.

The association cannot, before it has been registered, acquire rights or contract liabilities, nor make any claim before a tribunal or other Authority, either as plaintiff or defendant.

If a liability is contracted on behalf of an association before it has been registered, the persons who have contracted the liability shall be jointly and severally liable therefor as for their other debts.

Joint stock insurance companies.

4. The statutes (articles of association) of a joint stock insurance company shall state: 1. the firm name of the company; — 2. the objects of the company, with a special indication, in the case of companies having life assurance operations as their object, whether they intend to effect life assurances payable on death without medical examination; — 3. the place where the company's board of directors is to have its seat; — 4. the rules as to the composition of the board of directors and as to the manner in which they are to pass resolutions; — 5. the manner in which the management of the board of directors is to be reviewed; — 6. the highest amount which the company may take at its charge on a single risk without re-insuring; — 7. the bases according to which the available profit is to be disposed of; — 8. whether more than one ordinary general meeting is to be held every year, the time for the holding of the general meeting and what subjects are to be dealt with at the ordinary general meeting, or, in case several are to be held, what subjects are to be submitted to the deliberations of each of them; — 9. the manner in which general meetings are to be convened and other communications are to be brought to the knowledge of the shareholders; — 10. the bases of the exercise of the right of voting and of the passing of resolutions at general meetings, in so far as these bases are to deviate from the provisions bearing on the point contained in §§ 28 and 29; —

företrädesrätt må kunna utgifvas och hvilket företräde de skola medföra; — 14. i hvilken ordning aktietecknare bör inbetala tecknad aktiebelopp; — 15. huruvida och i hvilken utsträckning delägare är pliktig att tillskjuta något utöver tecknad aktiebelopp, samt under hvilka förhållanden och i hvilken ordning dylik tillskottsplikt bör fullgöras.

5. Afser försäkringsaktiebolags rörelse lifförsäkring, skola upprättas bestämmelser angående följande grunder för lifförsäkringsverksamheten, nämligen: 1. grunderna för beräkning af försäkringspremier och premiereserv; — 2. reglerna för återköp af försäkring, för påföljd af försummelse att erlägga premie samt för lämnande af förskott mot säkerhet i försäkringsbref; — 3. grunderna för beräkning och fördelning af den vinst, som må tillkomma försäkringstagarna; — 4. huruvida bolaget må drifva försäkringsrörelse i utlandet, samt, i sådant fall, hvilka beräkningsgrunder och försäkringsvillkor skola vid den utländska rörelsen tillämpas.

Skall försäkringsaktiebolag meddela försäkring af annat slag än lifförsäkring, och skall sådan försäkring meddelas för all framtid eller för längre tid än tio år, skola upprättas bestämmelser angående grunderna för beräkning af försäkringspremier och premiereserv för sådana försäkringar.

6. Aktiekapitalet skall bestämmas med hänsyn till vidden och beskaffenheten af den tillämnade rörelsen samt fördelas i aktier å lika belopp i svenskt mynt. Skall aktiekapitalet kunna, utan ändring i bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, må minimikapitalet ej utgöra mindre än tredjedelen af maximikapitalet.

För försäkringsaktiebolag, hvars rörelse afser lifförsäkring, må ej aktiekapitalet eller i fall, hvarom nyss är sagdt, minimikapitalet sättas till lägre belopp än tjugufem gånger det högsta lifförsäkringsbelopp, hvarför bolaget må vid början af sin verksamhet utan återförsäkring ikläda sig ansvarighet på samma risk, eller i något fall understiga etthundratusen kronor. Vid tillämpning af hvad sålunda är föreskrifvet skall i fråga om lifränteförsäkring försäkringsbeloppet anses motsvara femton gånger den årliga lifräntan. För annat försäkringsaktiebolag må ej aktiekapitalet eller, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring i bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet sättas lägre än femtusen kronor.

Ej må aktie lyda å mindre belopp än femtio kronor; dock må, där aktiekapitalet ej öfverstiger tiotusen kronor, aktie kunna lyda å mindre belopp, lägst tio kronor.

Aktie vare mot bolaget odelbar.

7. A aktierna skola utfärdas bref, angifvande ordningsnummer å den eller de aktier, hvarå de lyda. Aktiebref skall ställas till viss man.

Ej må aktiebref utgifvas, innan bolaget registrerats och full betalning erlagts för den eller de aktier, hvarå brefvet lyder, samt, där aktietecknare är pliktig att lämna tillskott, som i 12 § sägs, särskild skriftlig förbindelse å dylikt tillskott blifvit aflämnad.

Utgifves dessförinnan bevis om rätt att vinna delaktighet i bolaget eller om verkställd inbetalning å aktie, skall jämväl sådant bevis ställas till viss man.

8. Det belopp, som skall utgöra full betalning för aktie, må ej sättas lägre än det belopp, hvarå aktien skall lyda.

Sist inom två år från bolagets bildande skall för aktie full betalning erläggas.

11. the amount of the share capital, or, in case the share capital may, without modifications of the statutes (articles of association) of the company, be fixed at a lower or higher amount, the minimum capital and the maximum capital; — 12. the nominal amount of the shares; — 13. whether all the shares are to confer the same rights, and, in the contrary case, for what amount shares with preferential rights may be issued and what preference they are to confer; — 14. in what manner subscribers for shares are to pay the amounts of their shares; — 15. whether and to what extent shareholders are to be liable to make payments in excess of the subscribed share capital, and on what conditions and in what manner such obligation to make additional payments is to be fulfilled.

5. If a joint stock insurance company intends to carry on life assurance business, regulations regarding the following bases of its life assurance operations shall be drawn up, viz.: 1. the bases of the calculation of assurance premiums and premium reserve; — 2. the rules relating to the surrender of policies, the consequences of omissions to pay premiums, and the advancing of loans on the security of policies; — 3. the bases of the calculation and distribution of the profit which may accrue to the assurance takers; — 4. whether the company may carry on insurance operations abroad, and, in such case, what bases of calculation and insurance conditions are to be applied to its operations abroad.

If a joint stock insurance company is to undertake any kind of insurances other than life assurance, and if such insurances are to be granted for an indefinite time or for a period exceeding ten years, regulations concerning the bases of the calculation of insurance premiums and premium reserve for such insurances shall be drawn up.

6. The share capital shall be fixed with regard to the extent and nature of the intended operations and be divided into shares of equal amounts in Swedish currency. If the share capital may, without a modification of the statutes (articles of association) of the company be fixed at a lower or higher amount, the minimum capital may not amount to less than one third of the maximum capital.

In respect of joint stock insurance companies which have life assurance as their object, the share capital, or in the case last mentioned the minimum capital, may not be fixed at an amount lower than twenty-five times the highest amount of life assurance which the company may at the commencement of its operations take at its charge on a single risk without re-insuring, nor in any case amount to less than one hundred thousand Kronor. By the application of the provisions prescribed to this effect the assurance amount shall, in so far as the insurance of life annuities is concerned, be considered as corresponding to fifteen times the annual life annuity. In the case of other joint stock insurance companies the share capital, or, if the share capital may, without a modification of the statutes (articles of association) of the company, be fixed at a lower or higher amount, the minimum capital, may not be fixed at less than five thousand Kronor.

The nominal amount of the shares may not be fixed at less than fifty Kronor; provided that if the share capital does not exceed ten thousand Kronor, the nominal amount of the shares may be fixed at less, but not at less than ten Kronor.

The shares shall as regards the company be indivisible.

7. Certificates shall be issued for the shares, indicating the number or numbers of the share or shares to which they correspond. The share certificates shall be issued nominatively.

The share certificates may not be issued until the company has been registered and payment in full has been made on the share or shares for which the certificates are issued, and in case the subscribers for shares are liable to make additional payments in accordance with § 12, not until a special written promise has been made in respect of such additional payments.

If interim certificates are issued concerning the right to acquire participation in the company or concerning payments made on shares, these certificates shall also be issued nominatively.

8. The amount which is to constitute full payment for a share may not be fixed at an amount lower than the nominal amount of the share.

Payment in full on the shares shall be made at the latest within two years from the formation of the company.

Aktietecknare vare skyldig att senast vid bolagets bildande aflämna särskild skriftlig förbindelse å oguldet aktiebelopp äfvensom, där aktietecknaren är pliktig lämna tillskott, som i 12 § sägs, å sådant tillskott.

Öfvergår aktierätten till annan, må ändock förbindelse å oguldet aktiebelopp ej återställas förr, än aktiens belopp blifvit till fullo guldets, ej heller förbindelse å tillskott, som ofvan sägs, återlämnas, innan densamma blifvit till fullo inlöst eller den, till hvilken aktierätten öfvergått, aflämnat ny sådan förbindelse, som af bolagets styrelse godkännes.

9. Uraktlåter någon att i rätt tid fullgöra inbetalning å aktie eller af tillskott, som i 12 § sägs, vare skyldig att gälda ränta efter fem för hundra om året från förfallodagen.

Varder ej i rätt tid inbetalning å aktie verkställd, eller försummar någon att aflämna förbindelse, hvarom i 8 § 3 mom. förmäles, äge styrelsen, där ej rättelse sker inom en månad efter anmaning, förklara aktierätten förverkad.

Underrättelse om tiden för inbetalning äfvensom anmaning, hvarom ofvan är sadt, må anses vara gifven, när den blifvit kungjord i den ordning, som för kungörande af kallelse till ordinarie bolagsstämma skall gälla, så ock, där aktietecknarens adress uppgifvits för styrelsen, blifvit i rekommenderadt bref till honom försänd.

Då aktierätten förverkats, kan hvad å aktien redan inbetalts eller redan inbetaladt tillskott, hvarom i 12 § förmäles, ej återfordras.

10. Är aktierätt förverkad, efter ty ofvan är sagdt, vare aktietecknaren, där bolagets egendom afträdes till konkurs, som börjar inom två år efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid, ändock skyldig att, så vidt borgenärs rätt därpå beror, fullgöra återstående inbetalning å aktie eller af tillskott, som i 12 § sägs, i den mån sådan inbetalning ej visas vara af annan för öfvertagande af aktierätten verkställd.

11. Sedan för aktie full betalning erlagts, vare aktieägaren icke skyldig att ytterligare tillskjuta något, där ej bolagsordningen innehåller bestämmelse om sådan skyldighet.

12. Innehåller bolagsordningen bestämmelse om skyldighet att tillskjuta något utöfver teknadt aktiebelopp, må beloppet af sådant tillskott ej för någon aktie öfverstiga tre gånger aktiens belopp.

13. Försäkringsaktiebolags firma skall innehålla ordet »försäkringsaktiebolag».

Ny firma skall tydligt skilja sig från annan, förut i laga ordning registrerad, ännu bestående firma, så ock från benämning å utländsk försäkringsanstalt, som är allmänt känd här i riket.

14. Inbjudning till aktieteckning skall vara egenhändigt underskrifven af stiftarna samt innefatta styrkt afskrift af Konungens beslut om stadfästelse å bolagsordningen samt, där bolagets rörelse afser försäkring, som i 5 § omförmäles, å öfriga i samma paragraf angifna grunder för bolagets verksamhet.

Inbjudningen skall innehålla bestämmelser ej mindre om den tid, ej öfverstigande ett år från det stadfästelsen meddelats, inom hvilken sammanträde för pröfning af frågan om bolagets bildande skall hållas, än äfven om den grund, efter hvilken i händelse af öfverteckning de utbudna aktierna skola bland tecknarna fördelas.

Aktieteckning vare ogiltig, där den ej göres å sådan inbjudning, som ofvan i denna paragraf sägs.

The subscribers for shares shall be bound to present at the latest at the time of the formation of the company, a special promise in writing in respect of the unpaid amounts of their shares, and also, if the subscribers for shares are liable to make additional payments in accordance with § 12, in respect of such additional payments.

Where the right to a share is transferred to some other person, an engagement in respect of the unpaid amount of the share may not be restored until the full amount of the share has been paid, nor may such an engagement in respect of additional payments as is referred to above be restored until the same has been discharged in full or the person to whom the right to the share has been transferred has subscribed a new promise which is approved by the board of directors of the company.

9. If any person omits to pay the full amount of a share or to make an additional payment in accordance with § 12 in due time, he shall be liable to pay interest at the rate of five per cent. per annum from the day for payment.

If payment on a share is not effected in due time, or if any person omits to present such a promise as is mentioned in § 8, paragraph 3, the board of directors shall have power, if the matter is not regularised within one month after a formal notification in that behalf, to declare the right to the share in question forfeited.

Information regarding the time for payment, as well as the notification mentioned above, shall be considered as having been given when it has been published in the manner which is to apply to the publication of notices concerning ordinary general meetings, and also, in case the address of the subscriber for shares has been given to the board of directors, when such information has been sent to him in a registered letter.

When the right to a share has been forfeited, it may not be demanded that the amount already paid up on the share, or the amount of any additional payment, in accordance with § 12, shall be repaid.

10. Where the right to a share has been forfeited in accordance with what has been said above, the subscriber for the share shall nevertheless, in case the property of the company is subjected to proceedings in bankruptcy within two years after the expiration of the time fixed for the payment on the share, be liable, to the extent to which the rights of the creditors depend upon it, to complete the outstanding payment on the share or the additional payment mentioned in § 12, unless it is proved that such payment has been made by some other person for the renewal of the right of the share.

11. When full payment has been made on a share, the shareholder shall not be liable to make any further payment, unless the statutes (articles of association) of the company contain provisions imposing such an obligation.

12. If the statutes (articles of association) contain provisions imposing the obligation to make payments in excess of the amount subscribed for a share, the amount of such additional payments may not on any share exceed three times the amount of the share.

13. The firm name of a joint stock insurance company shall contain the words "joint stock insurance company".

A new firm name shall be clearly distinguishable from other firm names previously registered in a regular manner and still subsisting, as well as from the denominations of foreign insurance establishments which are generally known in this Kingdom.

14. An invitation for subscription of shares shall be signed by the founders in person and contain a certified copy of the decision of the King approving the statutes (articles of association) and in case the objects of the company include such assurances as are mentioned in § 5, approving the other bases indicated in the same Article for the operations of the company.

An invitation for subscription shall contain provisions, not only as to the time, not exceeding one year from the day on which the approval was given, within which the meeting for the consideration of the question of the formation of the company is to be held, but also as to the basis according to which, in case of an excessive subscription, the shares offered are to be allotted amongst the subscribers.

A subscription for shares shall be invalid if it is not made on the basis of such an invitation as is mentioned above in this Article.

15. Ej må stiftare eller annan betinga sig att för aktie eller för fullgörande af skyldighet, som i 12 § sägs, tillskjuta annat än penningar eller eljest åtnjuta särskild förmån eller rättighet. Aktieteckning, som göres med sådant förbehåll, vare ogiltig.

16. Stiftarna åligge att i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolagsstämma, för pröfning af frågan om bolagets bildande utlysa sammanträde att hållas inom den i inbjudningen bestämda tid. Har ej sammanträde inom sagda tid hållits, vare aktieteckningen icke vidare bindande.

17. Styrkes vid sammanträde, som i 16 § omförmäles, genom behöriga teckningslistor, att aktiekapitalet är, enligt inbjudningens innehåll, fulltecknad, skall, sedan i händelse af öfverteckning aktierna blifvit mellan tecknarna fördelade och öfverskjutande teckning förlarats förfallen, till afgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd; dock må de flesta af de närvarande kunna besluta, att med frågans afgörande skall anstå till fortsatt sammanträde inom en månad därefter.

Besluta de närvarande enhälligt, att bolaget skall komma till stånd, eller finnas vid omröstning de flesta röstande hafva förenat sig härom och utgöra dessa minst en fjärdedel af hela antalet tecknare, stiftarna inräknade, med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en fjärdedel af hela aktiekapitalet, skall bolaget anses bildadt samt val af styrelse och revisorer äga rum; i annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

18. Ansökning om försäkringsaktiebolags registrering skall af dess styrelse göras.

Sådan ansökning skall innehålla ej mindre uppgift å styrelseledamöternas fullständiga namn äfvensom om deras hemvist än ock, där bolagets firma ej skall tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt, uppgift å den eller dem, som äro berättigade att teckna firman, samt vara åtföljd af: 1. Konungens beslut om stadfästelse i två styrkta afskrifter; — 2. protokoll vid sammanträde med aktieägarna, utvisande att beslut fattats om bolagets bildande och att styrelse blifvit utsedd; — 3. en af styrelseledamöterna afgifven, egenhändigt underskrifven uppgift, huru mycket blifvit tecknad, med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för aktierätt, som af aktietecknare förverkats och ej af annan öfvertagits, äfvensom huru mycket af det belopp, hvartill aktiekapitalet sålunda uppgår, blifvit inbetaldt; — 4. samtliga teckningslistor, i hufvudskrift och styrkt afskrift.

19. Ändring i bolagsordningen eller i öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet skall registreras. Styrelsen skall härom ofördröjligen göra ansökning och därvid foga två styrkta afskrifter af Konungens beslut om den å ändringen meddelade stadfästelse.

20. Förklaras aktietecknares aktierätt förverkad, och varder den ej inom en månad därefter af annan öfvertagen, skall aktiekapitalet anses minskadt med det belopp, som svarar emot den förverkade aktierätten; och varde anmälan härom ofördröjligen för registrering gjord.

21. Sist sex månader efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid skall, där ej anmälan om full inbetalning förut skett, för registrering aflämnas en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven uppgift om det belopp, som å aktierna inbetalts.

Understiger hvad inom sålunda stadgad tid anmälts vara inbetaldt det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, skall bolaget anses vara vid utgången af den tid upplöst; och varde anteckning härom i registret gjord.

22. Ökning af aktiekapitalet medelst ny aktieteckning må ej ske, innan förutvarande aktiekapital blifvit till fullo inbetaldt.

15. Neither founders nor other persons may stipulate that for shares or for the fulfilment of the obligation mentioned in § 12 they shall give anything other than money or that they shall otherwise obtain special advantages or rights. A subscription for shares which is made with such a reservation shall be void.

16. It is incumbent on the founders, in the manner prescribed for the convening of ordinary general meetings, to summon a meeting for the consideration of the question of the formation of the company, to be held within the time fixed in the invitation. If a meeting has not been held within the said time, the subscription for shares shall not be further binding.

17. If at such a meeting as is mentioned in § 16 it is proved by means of regular subscription lists that the share capital has been subscribed in full in accordance with the terms of the invitation, a decision shall be come to, after the shares in case of an excessive subscription have been allotted amongst the subscribers and the excessive subscription has been declared annulled, as to whether the company is to be established; the majority of the persons present may, however, resolve that the decision on the question shall be postponed to an adjourned meeting to be held within one month afterwards.

If the persons present unanimously resolve that the company is to be established, or if at the voting the majority of the voters have agreed to this effect and these persons constitute at least one-fourth of the whole number of subscribers, including the founders, with a total share amount of at least one-fourth of the entire share capital, the company shall be considered established and the election of the members of the board of directors and auditors takes place; in other cases the question of the establishment of the company shall be considered negatived.

18. The application for the registration of a joint stock insurance company shall be made by the board of directors of the company.

Such an application shall contain a statement of the full names of the members of the board of directors and their addresses, and, if the authority to sign the firm name of the company is not to appertain to all the members of the board of directors jointly, an indication of the member or members authorised to sign the firm name, and shall be accompanied by: 1. the decision of approval of the King in two certified copies; — 2. the minutes of the meeting of the shareholders stating that a resolution has been passed for the establishment of the company and that its board of directors has been appointed; — 3. a declaration made and signed in person by the members of the board of directors as to what amount has been subscribed, after a deduction both in respect of the excessive subscription, if there has been one, and in respect of shares the right to which has been forfeited by subscribers without having been taken over by others, and further, how much of the sum to which the share capital thus amounts has been paid up; — 4. all the subscription lists, in the original and in a certified copy.

19. Any modification of the statutes (articles of association) of the company or of other approved bases of the operations of the company shall be registered. The board of directors shall to this end immediately make an application and accompany the same by two certified copies of the decision of the King granting his approval of the modification.

20. If the right to a share of a subscriber is declared forfeited, and if the right is not within one month afterwards taken over by some other subscriber, the share capital shall be considered diminished by the amount which corresponds to the forfeited share; and this occurrence shall immediately be notified for registration.

21. Within six months at the latest after the expiration of the time fixed for the payment for shares, a statement signed in person by one of the members of the board of directors of the amount which has been paid up on the shares shall be lodged for registration, if notification of full payment has not been made previously.

If the amount which has been declared paid up within the time thus fixed is less than the minimum amount at which the share capital may be fixed according to the statutes (articles of association) of the company, the company shall be considered dissolved at the expiration of that time; and an annotation to this effect shall be made in the register.

22. An increase of the share capital by means of a fresh subscription for shares may not take place until the share capital previously subscribed has been paid up in full.

Beslut om sådan ökning skall registreras och må ej bringas till verkställighet, innan det blifvit registrerad. Innefattar beslutet ändring i bolagsordningen, må registrering ej ske förr, än stadfästelse å ändringen vunnits.

Vid ansökning om registrering af beslut, som nu är sagdt, skall fogas en af styrelseledamöterna afgifven, egenhändigt underskrifven försäkran, att förutvarande aktiekapital till fullo inbetalts.

Sist en månad efter utgången af den för inbetalning af de nya aktierna bestämda tid, hvilken ej må öfverstiga ett år från det beslutet registrerades, skall för registrering aflämnas en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven uppgift om det belopp, som å de nya aktierna inbetalts.

23. Hvad om påföljd för uraktlåtenhet att verkställa inbetalning å tecknad aktie eller af tillskott, som i 12 § sägs, så ock rörande anmaning finnes i 9 och 10 §§ stadgad skall äga motsvarande tillämpning vid ny aktieteckning, som i 22 § sägs.

24. Varder, efter det uppgift, som i 21 eller 22 § omförmäles, blifvit aflämnad, ytterligare inbetalning å aktier fullgjord, må anmälan därom kunna för registrering göras.

25. Under försäkringsaktiebolags bestånd må ej till utdelning åt aktieägare eller försäkringstagare användas annat än den behållning, som enligt vederbörligen pröfvad balansräkning finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet, i den mån behållningen ej skall till reservfond eller säkerhetsfond afsättas.

Egen aktie må försäkringsaktiebolag ej förvärfva, ej heller såsom pant emottaga.

26. Försäkringsaktiebolag, hvars rörelse icke afser allenast lifförsäkring, skall af sin årsvinst afsätta minst tio procent till reservfond. Sedan fonden uppgått till ett belopp, motsvarande tio procent af inbetalda aktiekapitalet eller till det högre belopp, som kan vara i bolagsordningen bestämdt, må vidare afsättning af årsvinsten kunna upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade belopp, skall afsättning därtill ånyo vidtaga.

Till reservfonden skall alltid läggas hvad vid aktieteckning kan för aktierna betingas utöfver det belopp, hvarå de lyda, så ock, där aktierätt förverkats och aktiekapitalet i följd därpå minskats, hvad, innan aktierätten förverkades, blifvit å aktien inbetaladt.

Nedsättning af reservfonden må beslutas allenast för betäckande af förlust som enligt vederbörligen pröfvad balansräkning finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet.

27. Aktieägares rätt att deltaga i handhafvandet af bolagets angelägenheter utöfvas å bolagsstämma. Där äge hvarje aktieägare, som behörigen anmäler sig till deltagande i förhandlingarna, rösträtt.

Ej må någon, för egen del eller såsom ombud för annan, deltaga i afgörande af fråga, hvari hans enskilda rätt är mot bolagets stridande; och må förty ledamot af styrelsen ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, ej heller i val af revisor.

Vid bolagsstämma skall, genom styrelsens försorg, föras protokoll, utvisande hvilka aktieägare i förhandlingarna deltagit samt det antal aktier, för hvilket enhvar af dem ägt rösta. Senast fjorton dagar efter stämman skall protokollet vara för aktieägarna tillgängligt.

28. Beslut om ändring af bolagsordningens bestämmelse i afseende på föremålet för bolagets verksamhet eller om sådan ändring af bolagsordningen, att aktier med företrädesrätt må utfärdas, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträdts af minst tre fjärdedelar af de röstande med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet.

Any resolution concerning such an increase shall be registered and may not be carried out until it has been registered. If the resolution in question includes a modification of the statutes (articles of association) of the company, the registration may not take place until the approval of the modification has been granted.

An application for the registration of such a resolution as has just been referred to shall be accompanied by an assurance given by the board of directors and signed in person by one of them, that the share capital previously subscribed has been paid up in full.

Within one month at the latest after the expiration of the time fixed for the payment for the new shares, which may not exceed one year from the registration of the resolution, a statement of the amount which has been paid up on the new shares, signed in person by one of the members of the board of directors, shall be lodged for registration.

23. That which is prescribed concerning the consequences of an omission to make payment for a subscribed share or to make an additional payment in conformity with § 12, and also concerning the notification referred to in §§ 9 and 10 shall apply correspondingly to fresh subscriptions for shares in accordance with § 22.

24. If, after the statement prescribed in § 21 or § 22 has been furnished, a further payment is made on shares a notification may be made for registration accordingly.

25. During the existence of a joint stock insurance company nothing may be employed for distribution amongst shareholders or insurance takers but the amount available which, according to a regularly approved balance-sheet, is found to have resulted from the operations in their entirety, in so far as the amount available has not to be set aside for the reserve fund or the guarantee fund.

A joint stock insurance company may not acquire its own shares nor receive them in pledge.

26. A joint stock insurance company the objects of which are not life assurance operations only, shall, out of its annual profits, set aside at least ten per cent. for the reserve fund. When the fund has attained an amount corresponding to ten per cent. of the paid up share capital or to the higher amount which may have been fixed in the statutes (articles of association) of the company, any further setting aside of the annual profits may cease; if the fund falls below the amount thus prescribed, the setting aside for the fund shall commence anew.

That which may be stipulated, according to the subscription for shares, to be paid for the shares in excess of their nominal amount, and also, where the right to a share has been forfeited and the share capital as a consequence thereof has been diminished, that which has been paid up on the share before the right to the share was forfeited, shall always be added to the reserve fund.

A reduction of the reserve fund may only be resolved upon for covering losses which, in accordance with a regularly approved balance-sheet are found to have resulted from the operations in their entirety.

27. The right of a shareholder to take part in the management of the company is exercised at the general meetings. At such meetings every shareholder who duly presents himself as desiring to take part in the deliberations, has a right to vote.

No person may take part on his own behalf or as the representative of any other person in the decision of a question in which his personal interest is opposed to that of the company; and consequently a member of the board of directors may not take part in resolutions relative to the discharge from liability for administrative measures for which he is responsible, nor in the election of auditors.

Minutes of general meetings shall be kept at the instance of the board of directors, mentioning shareholders who have taken part in the deliberations and the number of shares for which each of them had a right to vote. In fourteen days at the latest after the meeting the shareholders shall have access to the minutes.

28. A resolution for modifications of the provisions of the statutes (articles of association) of the company relative to its objects, or for modifications of the statutes of the company to the effect that shares with preferential rights may be issued, shall not be valid unless all the shareholders have consented thereto or the resolution has been passed at two consecutive general meetings, of which one at least was an ordinary meeting, and at the meeting which was last held it was acceded to by at least three-fourths of the persons voting with a total share amount of at least three-fourths of the entire share capital.

Beslut om annan ändring i bolagsordningen eller om ändring i öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet eller om bolagets upplösning af annan orsak, än i 50 § sägs, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägarna förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträds af minst två tredjedelar af de röstande.

Är för giltighet af beslut, hvarom nu är sagdt, något ytterligare villkor i bolagsordningen bestämdt, lände ock det till efterrättelse.

29. Jämte hvad i 27 och 28 §§ är om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma stadgadt, gälle, där ej annorlunda finnes i bolagsordningen bestämdt: att hvarje aktie berättigar till en röst; — att frånvarande aktieägarers rösträtt må genom ombud utöfvas; — att såsom bolagets beslut gäller den mening, för hvilken de flesta rösterna afgifvits; och — att vid lika röstetal val afgöres genom lottnings, men i andra frågor den mening gäller, som biträdes af de flesta röstande eller, om jämväl antalet röstande är lika, af stämmans ordförande.

30. Ordinarie bolagsstämma skall hållas inom sex månader efter utgången af hvarje räkenskapsår. Å den stämma skall styrelsen framlägga förvaltningsberättelse jämte balansräkning för det förflutna året tillika med det utlåtande, som enligt 44 § bör af revisorerna afgifvas.

Minst åtta dagar före ordinarie bolagsstämma skall förteckning å de ärenden, som därvid skola förekomma, genom styrelsens försorg hållas för aktieägarna tillgänglig. Ärende, som ej varit å förteckningen upptaget, må ej utan samtliga närvarandes samtycke vid stämman till afgörande företagas, där det ej omedelbart föranledes af förvaltningsberättelsen eller balansräkningen eller revisorernas utlåtande, eller ock enligt bolagsordningen skall vid stämman afgöras.

Vill aktieägare hänskjuta ärende till pröfning hos stämman, göre hos styrelsen anmälan därom minst fjorton dagar före stämman.

31. Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla aktieägarna till extra bolagsstämma.

Sådan stämma skall af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet eller den mindre del däraf, som må vara i bolagsordningen bestämd.

Vid extra bolagsstämma må ej till afgörande företagas ärende, som ej varit i kallelsen till stämman angifvet.

32. Har styrelsen ej senast fjorton dagar efter påfordran, hvarom i 31 § är sagdt, utlyst bolagsstämma att hållas inom en månad, där ej annat af bolagsordningen föranledes, eller underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla aktieägarna till ordinarie bolagsstämma, har magistrat eller kronofogde i orten att, på anmälan af aktieägare, ofördröjligen utlysa bolagsstämma.

33. Menar styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare, att beslut, som å bolagsstämma fattats, icke i behörig ordning tillkommit eller eljest strider mot lag eller författning eller mot bolagsordningen eller mot öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet, äge därå tala genom stämning å bolaget inom två månader från beslutets dag. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Hvad om klander af bolagsstämmobeslut nu är sagdt gälle ock, där aktietecknare vill tala å beslut, som fattats å sammanträde, hvarom i 16 § förmåles.

34. Försäkringsaktiebolag skall företrädas af en styrelse, bestående af tre eller flera ledamöter.

A resolution for other modifications of the statutes of the company, or for modification of other approved bases of the operations of the company, or for the dissolution of the company for other reasons than those mentioned in § 50, shall not be valid unless all the shareholders have consented thereto, or the resolution has been passed at two consecutive general meetings, of which one at least was an ordinary meeting, and at the meeting which was last held it was acceded to by at least two-thirds of the persons voting.

If any further condition has been prescribed in the statutes of the company for the validity of the aforesaid resolutions, such condition shall be complied with.

29. In addition to the provisions contained in §§ 27 and 28 concerning the exercise of the right of voting and the passing of resolutions at general meetings, the following provisions shall apply, if nothing to the contrary has been provided in the articles of association: every share gives a right to one vote; — the right of voting of absent shareholders may be exercised by means of proxies; — the opinion in favour of which the majority of the votes has been given is considered as the resolution of the company; and — in the case of an equality of votes elections are decided by drawing lots, but in other matters the opinion prevails which is acceded to by the majority of the persons voting or, if the number of the persons voting is equal, by the chairman of the meeting.

30. An ordinary general meeting shall be held within six months after the expiration of every financial year. At this meeting the board of directors shall present an account of the management, together with the balance-sheet of the preceding year and the report which according to § 44 is to be made by the auditors.

It is the duty of the board of directors to see that, at least eight days before the ordinary general meeting, a list of the subjects which are to be discussed at the meeting shall be held at the disposal of the shareholders. A resolution may not be taken upon a subject which has not been included in the list, without the consent of all the persons present at the meeting, unless it directly arises from the account of the management or the balance-sheet or from the report of the auditors, or the matter has to be decided at the meeting according to the statutes (articles of association) of the company.

If a shareholder wishes to submit a matter to the consideration of the meeting, he shall notify the board of directors to this effect at least fourteen days before the meeting.

31. The board of directors may summon the shareholders to extraordinary general meetings whenever they consider this course advisable.

Such a meeting shall be convened by the board of directors when it is requested in writing for a definite purpose by shareholders with a total share amount of at least one-tenth of the entire share capital or the lesser part thereof which may have been fixed in the statutes (articles of association) of the company.

Subjects which have not been indicated in the notice convening the meeting may not be submitted for decision to an extraordinary general meeting.

32. If the board of directors has not, within fourteen days at the latest after the receipt of the request mentioned in § 31, convened a general meeting to be held within one month, where the statutes (articles of association) of the company do not otherwise provide, or if the board of directors omits to summon the shareholders to an ordinary general meeting in the prescribed manner, the Magistrate or the Crown Bailiff of the place shall, at the request of the shareholders, convene a general meeting without delay.

33. If the board of directors or members thereof or shareholders are of opinion that a resolution which has been passed at a general meeting has not been passed in a proper manner, or is otherwise contrary to the law or ordinances or to the statutes (articles of association) of the company or other approved bases of the operations of the company, they may lodge an appeal against such resolution by summoning the company within two months from the day on which the resolution was passed. If this is omitted, they shall have forfeited their right of appeal.

What is said above concerning appeals against resolutions passed at a general meeting of the company shall also apply when subscribers for shares desire to appeal against resolutions passed at such meetings as are mentioned in § 16.

34. A joint stock insurance company shall be represented by a board of directors consisting of three or more members.

Ledamot af styrelsen skall vara i Sverige bosatt svensk undersåte.

Val af styrelseledamot må ej afse längre tid än fem år. Styrelseledamot må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut å bolagsstämma från uppdraget skiljas.

Ändring i styrelsens sammansättning skall ofördröjligen för registrering anmälas.

35. Angående styrelseledamots befogenhet att för bolaget mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl då annat offentlig myndighets bud skall delgifvas bolaget.

Vill styrelsen klandra beslut, som å bolagsstämma fattats, eller eljest kära till bolaget, kalle aktieägarna till bolagsstämma för val af ombud att i den tvist föra bolagets talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit å stämman föredragen; dock vare i fall, som i 33 § ases, styrelsens rätt till talan bevarad, om inom där stadgad tid stämman blifvit utlyst att ofördröjligen hållas.

36. Fullmakt eller afhandling som för försäkringsaktiebolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

37. Inskränkning i styrelsens befogenhet att företräde bolaget vare utan verkan mot enhvar, som ej visas hafva ägt kännedom om den inskränkning.

Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras.

38. Ej må prokurist för försäkringsaktiebolag antagas.

39. Såsom styrelsens beslut gälle, där ej annorlunda är i bolagsordningen bestämdt, den mening, om hvilken vid sammanträde de flesta röstande förenat sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes af ordföranden vid sammanträdet.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i afgörande af fråga, hvori hans enskilda rätt är mot bolagets stridande.

40. Styrelsen åligger att vid fullgörandet af sitt uppdrag ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af bolaget meddelas och ej strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen eller mot öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet.

41. Öfver försäkringsaktiebolags samtliga aktier skall genom styrelsens försorg hållas förteckning, i hvilken skola upptagas de ursprungliga aktieägarna samt införas de förändringar i äganderätten till aktie, som hos styrelsen anmälas.

Af den förteckning äge enhvar vid anfordran taga kännedom.

42. Den förvaltningsberättelse, som styrelsen, efter ty i 30 § sägs, har att för hvarje år å bolagsstämma framlägga, skall uttryckligen ange den vinst eller förlust, som af rörelsen under året uppkommit.

Förvaltningsberättelsen och balansräkningen skola minst en månad före stämman tillhandahållas revisorerna samt, tillika med dessas utlåtande, minst åtta dagar före stämman i tillräckligt antal exemplar hållas för aktieägarna tillgängliga.

43. Å den bolagsstämma, där styrelsens förvaltningsberättelse och balansräkningen jämte revisorernas utlåtande framläggas, skall jämväl till behandling

All members of the board of directors must be Swedish subjects domiciled in Sweden.

No member of the board of directors may be elected for a period exceeding five years. A member of the board of directors, although the period for which he has been elected has not expired, may be removed from his office by a resolution passed at a general meeting.

Modifications in the composition of the board of directors shall immediately be notified for registration.

35. The Code of Procedure contains provisions concerning the competence of the members of the board of directors to receive summonses on behalf of the company; and what is applicable in this respect shall also apply when the orders of other public bodies are to be communicated to the company.

If the board of directors wishes to appeal against a resolution which has been passed at a general meeting, or otherwise institute proceedings against the company, it shall summon the shareholders to a general meeting for the election of representatives to appear for the company in the proceedings. A notice of summons shall be considered as having been served when it has been read at the meeting; the right of the board of directors to institute proceedings shall, however, be preserved in the cases mentioned in § 33, if within the time prescribed in the same Article the meeting has been convened to be held immediately.

36. A power of attorney or a contract which has been given or made in writing for a joint stock insurance company shall be signed on behalf of the company by appending its firm name. On the signing of the firm name the persons who are empowered to sign for the company shall also sign their own names.

The firm name, if nothing has been provided to the contrary, shall be signed by all the members of the board of directors jointly.

If a power of attorney or a contract which has been given or made for the company has not been duly signed on its behalf, the persons who have signed the document shall be jointly and severally liable, as for their own debts, for what has been agreed upon on the basis of the power of attorney or by the contract.

37. Restrictions on the powers of the board of directors to represent the company shall be without effect as against any person who is not proved to have had knowledge of the restrictions.

Resolutions containing such restrictions may not be registered.

38. Proxies may not be appointed by joint stock insurance companies.

39. If nothing is provided to the contrary in the statutes (articles of association) of the company, the opinion in favour of which the majority of the persons present at a meeting have voted, and in the case of an equality of votes, the opinion which is acceded to by the chairman of the meeting, shall prevail as the resolution of the board of directors.

Members of the board of directors may not take part in the decision of questions in which their personal interests are opposed to the those of the company.

40. It is incumbent on the directors, in the performance of their functions, to comply with the special directions which are given to them by the company and which are not contrary to the law or ordinances or the statutes (articles of association) or other approved bases of the operations of the company.

41. It is the duty of the board of directors to see that a register is kept of all the shares of the joint stock insurance company in question, in which shall be entered the original shareholders and the changes in the ownership of shares which are notified to the board of directors.

Any person may, on demand, inspect this register.

42. The account of the management which it is the duty of the board of directors according to § 30 to present to the general meeting every year, shall state expressly the profit or loss which has resulted from the operations of the company in the course of the year.

The account of the management and the balance-sheet shall be placed at the disposal of the auditors one month at least before the meeting, and, together with the report of the latter, shall in a sufficient number of copies be held at the disposal of the shareholders at least eight days before the meeting.

43. At the general meeting at which the account of the management of the board of directors and the balance-sheet, together with the report of the auditors,

företagas frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid berättelsen omfattar.

Yrkas af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet, att med afgörande af den fråga skall anstå till fortsatt stämma inom två månader, må sådant anstånd ej förvägras.

Varder talan å förvaltningen under den tid berättelsen omfattar ej anställd inom ett år från det berättelsen å bolagsstämma framlades, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit beviljad.

Utan hinder däraf att ansvarsfrihet beviljats, äge bolaget att, inom två år från det förvaltningsberättelsen å bolagsstämma framlades, i afseende å förvaltningen anställa talan mot styrelseledamot, som visas hafva i berättelsen eller balansräkningen mot bättre vetande meddelat oriktig uppgift, där denna kan antagas hafva inverkat å beslutet om ansvarsfrihet.

44. Styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skola granskas af en eller flera revisorer. Öfver granskningen skall för hvarje år skriftligt utlåtande afgifvas.

Val af revisor må ej afse längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut å bolagsstämma skiljas från uppdraget.

Hvad i 40 § är om styrelsen stadgadt skall äga motsvarande tillämpning å revisorer.

45. Revisor skall äga ständig tillgång till bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af honom begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Där granskningen därtill föranleder, må revisorerna skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att extra bolagsstämma skall af styrelsen utlysas. Har sådan påfordran skett, skall hvad i 32 § sägs äga motsvarande tillämpning.

46. Hafva revisorer i sitt utlåtande mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik, i förvaltningsberättelsen eller balansräkningen meddelad uppgift, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat grof vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, bolaget ansvariga för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en. Ej må dock talan härom anställas, sedan två år förflutit från det revisorernas utlåtande å bolagsstämma framlades.

47. Afträdes försäkringsaktiebolags egendom till konkurs, som börjar inom två år från det förvaltningsberättelsen å bolagsstämma framlades, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, anställa klander å förvaltningen för det räkenskapsår berättelsen afser.

Inträffar konkurs inom två år från det revisorernas utlåtande å bolagsstämma framlades, stände konkursboet öppet att mot dem anställa sådan talan, som i 46 § förmäles.

Talan, hvarom i denna paragraf sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställelsedagen eller, där tiden för talans anställande af bolaget, efter ty ofvan är sagdt, då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

48. De vid försäkringsaktiebolags bildande och därefter före utgången af andra räkenskapsåret till organisation använda kostnader må, där sådant i bolagsordningen bestämmes, i bolagets balansräkning uppföras såsom tillgång; dock skola dessa organisationskostnader i bolag, hvars rörelse allenast afser lifförsäkring, vara afskrifna senast vid utgången af det tionde räkenskapsåret sålunda, att vid utgången af det sjätte året skall hafva afskrifvits minst en femtedel och vid utgången af hvarje följande år ytterligare minst en femtedel för hvarje år, samt i annat

are presented, the question of granting a discharge from liability to the board of directors for the period comprised in the account shall also be submitted for deliberation.

If it is demanded by shareholders with a total share amount of a least one-tenth of the entire share capital that the settlement of this question shall be postponed to an adjourned meeting to be held within two months, such postponement may not be refused.

If a complaint against the management during the period which the account comprises is not lodged within a year from the day on which the account was presented to the general meeting, it shall be considered as though the discharge from liability had been granted.

Notwithstanding that the discharge from liability has been granted, the company may, within two years from the day on which the account of the management was presented to the general meeting, institute proceedings in respect of the management against any member of the board of directors who is proved knowingly to have given incorrect information in the account or the balance-sheet, if such information may be supposed to have influenced the decision in relation to the discharge from liability.

44. The management of the board of directors and the accounts of the company shall be examined by one or more auditors. A written report on the examination shall be made every year.

Auditors may not be elected for a time exceeding two years. An auditor, although the time for which he has been elected has not expired, may be removed from his office by a resolution passed at a general meeting.

That which is provided in § 40 with regard to the board of directors shall apply in a corresponding manner to the auditors.

45. The auditors shall always have access to all the books, accounts and other documents of the company; and the board of directors may not refuse information with regard to the management which is demanded by the auditors.

If the result of the examination warrants such a course, the auditors may by writing, with an indication of the reasons, demand that an extraordinary general meeting shall be convened by the board of directors. Where such a demand has been made, the provisions of § 32 shall apply correspondingly.

46. If the auditors have knowingly made an incorrect statement in their report or deliberately omitted to make observations as to any incorrect statements contained in the account of the management or the balance-sheet, or in the exercise of their functions have shown gross negligence, those who have committed such default shall be jointly and severally liable towards the company for all damage arising therefrom. Proceedings may not, however, be instituted in respect thereof when two years have elapsed since the report of the auditors was presented to the general meeting.

47. If the property of a joint stock insurance company is subjected to proceedings in bankruptcy which commence within two years from the day on which the account of the management was presented to the general meeting, the bankruptcy creditors may, although a discharge from liability has been granted to the board of directors, lodge a complaint against the management in respect of the financial year to which the account relates.

If proceedings in bankruptcy commence within two years from the day on which the report of the auditors was presented to the general meeting, the bankruptcy creditors may institute such proceedings against them as are mentioned in § 46.

The proceedings mentioned in this Article must be instituted within one month from the day for the notification of claims, or, if the period for proceedings by the company in accordance with what has been said above has not yet expired, before the expiration of that period. If this is omitted, the right to take proceedings shall be barred.

48. The expenses incurred in the formation of a joint stock insurance company and subsequently before the expiration of the second financial year, for organisation, may, if the statutes (articles of association) of the company so provide, be brought into the balance-sheet of the company as an asset; these expenses of organisation shall, however, in the case of companies which have only life assurance as their object be discharged at the latest at the expiration of the tenth financial year, in such a manner that at the expiration of the sixth year at least one

bolag afskrifvas med minst en åttendedel för hvarje efter andra räkenskapsåret följande år.

Kostnad, som under loppet af ett räkenskapsår användts till anskaffande af nya lifförsäkringar, må i balansräkningen uppföras såsom tillgång, dock icke till högre belopp än en och en half procent af summan af de under året anskaffade och på bolagets eget ansvar bibehållna, i kraft varande lifförsäkringar, lifränteförsäkringar oräknade. Har anskaffningskostnad för något år sålunda uppförts såsom tillgång, skall den afskrifvas med minst en femtedel för hvarje år.

Innan organisations- och anskaffningskostnader fullständigt afskrifvits, må ej för något år till aktieägare och försäkringstagare utdelas sammanlagdt mera än fem procent å det inbetalda aktiekapitalet.

49. Försäkringsbref skall innehålla uppgift ej mindre om de för bolaget, som meddelar försäkringen, gällande allmänna försäkringsvillkor, än äfven om de särskilda villkoren för den försäkring, som i brevet afses.

Där uti meddelanden, som äro afsedda för allmänheten, vid angifvande af bolagets fonder inräknas oguldna förbindelser af aktieägare, skall beloppet af sådana förbindelser särskildt utsättas.

50. Har antalet aktieägare nedgått under fem, eller har enligt vederbörligen pröfvad balansräkning aktiekapitalet till två tredjedelar eller till den mindre del, som kan vara i bolagsordningen bestämd, gått förloradt skall, där ej inom tre månader tillräckligt antal aktieägare inträder eller bristen i aktiekapitalet fyller, bolaget upplösas och likvidation verkställas, vid äfventyr att de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande af bolagets verksamhet eller handla å dess vägnar, svara för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en.

51. Finnes försäkringsaktiebolag sakna till registret anmäld, behörig styrelse, äge aktieägare eller borgenär hos rätten eller domaren göra ansökning om bolagets upplösning. Kungörelse härom med uppgift om tiden, när ansökningen kommer att af rätten prövas, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i ortstidning, genom hvilken kallelse till bolagsstämma skall bringas till aktieägarnas kännedom. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flera personer att emellertid såsom gode män företräda bolaget. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten bolaget upplöst och förordne en eller flera likvidatorer att dess likvidation verkställa.

Om beslut, hvarigenom bolaget förklarats upplöst, så ock om förordnande, som enligt denna paragraf meddelas, skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

52. Afträdes försäkringsaktiebolags egendom till konkurs, skall bolaget anses upplöst den dag, då dess konkursansökning till rätten eller domaren ingafs, eller då, i anledning af borgenärs ansökning om konkurs, offentlig stämning utfärdades. Underrättelse om den offentliga stämningen skall, samtidigt med kungörelsen därom, genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

53. Under konkursen företrädes bolaget såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där bolaget vid konkursens början var upplöst, af likvidatorerna; dock må ny styrelse eller nya likvidatorer kunna under konkursens fortgång i behörig ordning utses.

54. Upplöses försäkringsaktiebolag af annan anledning än i 51, 52 eller 136 § sägs, skall likvidation verkställas af styrelsens ledamöter såsom likvidatorer, där ej, till följd af bolagsordningens bestämmelse eller bolagets beslut, en eller flera särskilda likvidatorer utses. Uppdraget att vara likvidator anses gälla intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst kunna af bolaget återkallas.

fifth and at the expiration of every succeeding year at least one further fifth for each year shall have been discharged, and in the case of other companies the expenses shall be discharged at the rate of at least one eighth for each succeeding year after the second financial year.

Expenses which in the course of a financial year are incurred for the acquisition of fresh life assurances, may be brought into the balance-sheet as an asset, not, however, for an amount exceeding one and a half per cent. of the sum of the life assurances acquired in the course of the year, maintained at the company's own risk and being in force, life annuities not included. If the expenses of acquisition for any year have been brought in as an asset, they shall be discharged at the rate of one fifth at least for each year.

Before the expenses of organisation and acquisition have been completely discharged, there may not for any year be distributed to shareholders and insurance takers more than five per cent. of the paid-up share capital.

49. Insurance policies shall contain a statement of the general conditions of insurance applicable to the company which grants the insurance, and also of the special conditions of the insurance contemplated by the policy.

If, in communications which are intended for the public, unpaid obligations of shareholders are included in the assets of the company, the amount of such obligations shall be specially indicated.

50. If the number of shareholders has fallen below five, or if according to a regularly approved balance-sheet two thirds of the share capital or the lesser proportion thereof which may have been fixed in the statutes (articles of association) of the company, has been lost, then, unless within three months the number of shareholders becomes sufficient or the loss of the share capital is made good, the company shall be dissolved and liquidation be effected, otherwise those who with knowledge of the circumstances take part in a decision concerning the continuation of the operations of the company or act on its behalf shall be jointly and severally liable for obligations which may result therefrom.

51. If a joint stock insurance company is found to lack a regular board of directors notified in the register, shareholders or creditors may apply to the tribunal or the judge for the dissolution of the company. A notice of the application, with an indication of the time when it is to be considered by the tribunal, shall be issued by the tribunal or the judge, and at least three months before the said time be inserted in the public newspapers as well as in the local paper through which the convening of general meeting has to be brought to the knowledge of the shareholders. The tribunal or the judge may also, if it is demanded, appoint one or more persons to represent the company as provisional administrators. If it is proved at the time fixed that the unlawful situation continues, the tribunal shall declare the company dissolved and appoint one or more liquidators to carry out the liquidation.

The decision by which the company is declared dissolved, and also the appointment which is made in accordance with this Article, shall forthwith be caused to be notified for registration by the tribunal or the judge.

52. If the property of a joint stock insurance company is subjected to proceedings in bankruptcy, the company shall be considered dissolved from the day on which the petition for proceedings in bankruptcy was presented to the tribunal or the judge, or, in case of bankruptcy on a petition of creditors, from the day of the issue of the public notification. The tribunal or the judge shall cause information concerning the public notification, simultaneously with the publication thereof, to be sent for registration.

53. During the bankruptcy proceedings, the company shall be represented as the bankruptcy debtor by its board of directors, or, if the company had been dissolved before the commencement of the bankruptcy proceedings, by the liquidators; a new board of directors or new liquidators may, however, be appointed in the regular manner in the course of the bankruptcy proceedings.

54. If a joint stock insurance company is dissolved for other reasons than those mentioned in §§ 51, 52 or 136, the liquidation shall be carried out by the members of the board of directors as liquidators, unless as a consequence of a provision of the statutes (articles of association) or a resolution of the company one or more special liquidators are to be appointed. The authority of a liquidator is considered as continuing until the liquidation has been terminated, but may at any time be withdrawn by the company.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla upplösning, hvarom nu är fråga, med uppgift å dem, som, enligt hvad här ofvan i denna paragraf är sagdt, skola vara bolagets likvidatorer, äfvensom å dem, hvilka enligt bolagets beslut äga teckna bolagets firma. Afgår likvidator eller utses ny sådan, skall ock därom anmälan för registrering ofördröjligen göras.

55. Likvidatorerna åligge att ofördröjligen söka årsstämming å bolagets okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder och uppgöra balansräkning.

Så snart utan uppenbar skada ske kan, skall bolagets egendom i penningar förvandlas, där ej annat föranledes af bestämmelserna i 139—144 §§.

56. Där ej annat föranledes af bestämmelserna i 139—144 §§, gälle om likvidatorers befogenhet att företräda försäkringsaktiebolag och deras skyldigheter i tillämpliga delar hvad angående styrelse är stadgadt; dock äge likvidatorer ej, utan särskildt, af bolaget erhållet bemyndigande, afyttra dess fasta egendom annorledes än genom försäljning å offentlig auktion.

57. Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation«.

I öfrigt skall hvad i 36 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

58. Innan den i årsstämningen utsatta dag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald, må bolagets tillgångar ej mellan aktieägarna skiftas.

Då likvidationen afslutats, skall anmälan därom ofördröjligen af likvidatorerna för registrering göras.

59. Åtnöjes aktieägare ej med bolagsskifte eller med åtgärd, som under likvidationen vidtagits, skall han sin talan hos domstol anhängiggöra inom ett år från den dag likvidationen afslutades. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Lag samma vare, där i fall, som i 139 § afses, försäkringsinspektionen ej åtnöjes med skifte eller åtgärd, hvarom nu är sagdt.

60. Har försäkringsaktiebolag kommit under likvidation eller i konkurs-tillstånd, äge försäkringstagare häfva försäkringsaftalet, där ej bolaget vid anfordran ställer säkerhet för aftalets fullgörande. Försäkringsaftal, som ej sålunda häfts, skall upphöra att gälla ett år efter likvidationens eller konkursens början, där ej aftalets giltighet dessförinnan upphört.

Upphör, enligt hvad nu är sagdt, försäkringsaftalet att gälla, äge dock försäkringstagaren återfå den på försäkringen belöpande andel uti den i 120 § omförmälda försäkringsfond, i den mån bolagets tillgångar därtill förslå.

Hvad i denna paragraf är stadgadt gälle icke lifförsäkringsaftal. Om häfvande af sjöförsäkringsaftal stadgas i sjölagen.

61. Försäkringsaktiebolag vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt bolagsordningen har sitt säte.

Innehåller bolagsordningen föreskrift, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare skola hänskjutas till afgörande af en eller flera skiljemän, äge den föreskrift samma verkan, som skiljeaftal tillkommer, och gälle om påkallande af föreskriftens tillämpning hvad om stämning i denna lag finnes stadgadt.

62. Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller aktieägare denna lag eller bolagsordningen eller öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet, svare de för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

The liquidators shall immediately notify for registration the dissolution here in question, with an indication of the persons who according to provisions of this Article are to be liquidators of the company, as well as of the persons who according to a resolution of the company have authority to sign the firm name of the company. If a liquidator resigns or if a new liquidator is appointed, this occurrence also shall immediately be notified for registration.

55. It is incumbent on the liquidators immediately to summon the unknown creditors of the company to notify their claims within a year and to make a list of the assets and liabilities of the company and to draw up a balance-sheet.

As soon as it can be done without manifest injury, the property of the company shall be converted into money, if nothing to the contrary is provided by §§ 139—144.

56. If nothing to the contrary is prescribed by §§ 139—144, the provisions concerning the board of directors, so far as they are appropriate, shall apply as to the authority of the liquidators to represent a joint stock insurance company and as to their obligations; the liquidators may not, however, without special authorisation obtained from the company, alienate its immovables otherwise than by means of a sale by public auction.

57. During the liquidation the firm name of the company shall be signed with the addition of the words "in liquidation".

Further, the provisions of § 36 relative to the signing of powers of attorney given or contracts made on behalf of the company during its existence, and also relative to the consequences of the omission to comply therewith, shall apply correspondingly during the liquidation of the company.

58. Before the day fixed in the summons to notify claims within a year has passed and all known debts have been paid, the assets of the company may not be distributed amongst the shareholders.

When the liquidation has been terminated, the circumstance shall immediately be notified by the liquidators for registration.

59. If a shareholder is dissatisfied with the distribution of the assets or with measures which have been taken during the liquidation, he shall bring his complaint before the competent tribunal within one year from the day on which the liquidation was terminated. If this is omitted, his right of complaint shall be barred.

The same rule shall apply if, in the case mentioned in § 139, the Board of Inspection of Insurances is dissatisfied with the distribution or the aforesaid measures.

60. If a joint stock insurance company falls into liquidation or bankruptcy, the insurance takers may cancel their contracts of insurance, if the company on a request to this effect does not give security for the fulfilment of the contracts. Contracts of insurance which are not cancelled in this manner shall cease to be effective one year after the commencement of the liquidation or the bankruptcy proceedings, if the efficacy of the contracts has not ceased previously.

If a contract of insurance ceases to be effective in conformity with what has been said above, the insurance taker shall nevertheless have a right to recover the amount corresponding to his insurance from the insurance fund mentioned in § 120, to the extent to which the assets of the company are sufficient for this purpose.

The provisions of this Article do not apply to contracts of life assurance.

The cancellation of contracts of marine insurance is governed by the Maritime Law.

61. Joint stock insurance companies, in the actions concerning which no provision of the law to the contrary applies, shall have their forum before the ordinary inferior tribunal of the place where the board of directors has its seat according to the statutes (articles of association) of the company.

If the statutes of the company contain a provision to the effect that disputes between the company and the board of directors or members thereof or shareholders are to be referred for decision to one or more arbitrators, that provision shall have the same effect as a contract for submission to arbitration, and the provisions of this Act concerning summonses shall apply to requests for the application of such provision.

62. If members of the board of directors, liquidators or shareholders act in contravention of this Act or the statutes (articles of association) of the company or other approved bases of the operations of the company, they shall be jointly and severally liable for all damage resulting therefrom.

Om ömsesidiga försäkringsbolag.

63. Delägare i ömsesidigt försäkringsbolag äro försäkringstagarna.

64. För ömsesidigt försäkringsbolags förbindelser svara delägarna personligen med obegränsad eller till visst belopp begränsad ansvarighet; dock må i fråga om bolag, hvars rörelse icke afser försäkring af egendom, kunna bestämmas, att allenast bolagets tillgångar skola häfta för dess förbindelser. Delägares ansvarighet må göras gällande allenast i den ordning denna lag föreskrifver.

65. Skulle i ömsesidigt försäkringsbolag, hvars rörelse icke afser försäkring af egendom, delägarna enligt bolagsordningen stå i personlig ansvarighet för bolagets förbindelser, må i bolagsordningen kunna bestämmas, att bolaget äger vid meddelande åt annat bolag af återförsäkring å lifförsäkring fritaga det bolag från sådan ansvarighet. Dock må ej återförsäkringar, som meddelats under sagda villkor, öfverstiga en tiondedel af lifförsäkringarnas sammanlagda belopp; vid tillämpning häraf skall lifräntas försäkringsbelopp beräknas på sätt i 6 § är för där afsedda fall stadgadt.

För återförsäkring, som ofvan i denna paragraf afses, må ej medgifvas andel i uppkommande vinst.

66. Bolagsordning skall angifva: 1.—8. hvad i 4 § är under 1.—8. i fråga om försäkringsaktiebolag föreskrifvet; — 9. grunderna för utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma, med särskildt angifvande, där garantikapital förskjutes, huruvida och i hvilken mån delägare skall vara utesluten från rösträtt och sådan rätt tillkomma garant; — 10. huru kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden kungöras delägarna eller röstberättigade, som icke äro delägare; — 11. huruvida och i hvilken utsträckning styrelsen må äga för bolaget upptaga lån; — 12. huru för bolagets förbindelser skall ansvaras; — 13. antal och belopp af försäkringar, som skola vara tecknade, innan bolaget må anses bildadt; — äfvensom, där garantikapital förskjutes: 14. garantikapitalets belopp; — 15. i hvilken ordning garant bör inbetala tecknad garantibelopp; — 16. huruvida och i hvilken utsträckning garant är pliktig att något utöfver tecknad garantibelopp tillskjuta, samt under hvilka förhållanden och i hvilken ordning garant bör fullgöra dylik tillskottsplikt; — 17. huruvida och i hvilken ordning ränta å garantikapitalet skall erläggas och garantikapitalet återgäldas.

Bolagsordningen skall jämväl innehålla bestämmelser ej mindre om den tid, ej öfverstigande ett år från det stadfästelse meddelats, inom hvilken sammanträde, som i 74 § sägs, skall hållas, än äfven om grunderna för utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å sådant sammanträde.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse, att bolagsstämmas befogenhet skall helt eller delvis utöfvas af vissa därtill utsedda personer, skall hvad i denna lag om bolagsstämma med ömsesidigt försäkringsbolag sägs äga motsvarande tillämpning å sammanträde med nämnda personer.

67. Afser ömsesidigt försäkringsbolags rörelse försäkring, som i 5 § omförmäles, skall hvad i samma paragraf är föreskrifvet äga motsvarande tillämpning.

68. Sist inom två år från bolagets bildande skall, där garantikapital förskjutes, tecknad garantibelopp vara till fullo kontant inbetaldt. Garant vare skyldig att senast vid bolagets bildande aflämna särskild skriftlig förbindelse å tecknad garantibelopp, som är oguldet, äfvensom å tillskott, som det enligt bolagsordningen åligger honom att tillskjuta utöfver tecknad garantibelopp.

69. Upplöses ömsesidigt försäkringsbolag, äge garant för fordran på grund af inbetalning af garantibelopp eller tillskott, hvarom i 66 § under 16) förmäles, ej njuta betalning ur bolagets tillgångar förr, än bolagets öfriga skulder blifvit till fullo guldna.

Mutual insurance societies.

63. The members of a mutual insurance society are the insurance takers.

64. The members are personally liable to an unlimited or a certain limited amount for the obligations of a mutual insurance society; it may, however, in the case of societies the objects of which do not comprise insurance of property, be provided that only the assets of the society shall be liable for its obligations. The liability of the members may only be enforced in the manner prescribed by this Act.

65. If, in a mutual insurance society the objects of which do not comprise insurance of property, the members according to the statutes (articles of association) are personally liable for the obligations of the society, it may be provided in the statutes that the society is to have a right, on effecting re-insurances of life assurances with other societies, to discharge the latter from such liability. But re-insurances which have been effected on the aforesaid conditions may not exceed one-tenth of the total amount of the life assurances; in the application of this provision the amount of the insurance of life annuities shall be calculated in the manner prescribed in § 6 for the cases mentioned in that Article.

No share in the expected profit of the re-insurances which are mentioned in this Article may be taken.

66. The statutes (articles of association) of the society shall state: 1.—8. that which is prescribed in § 4 under Nos. 1—8 concerning joint stock insurance companies; — 9. the bases on which the right to vote is to be exercised and resolutions are to be passed at general meetings, with a special indication, if a guarantee capital is to be advanced, as to whether and to what extent the members are to be excluded from the right of voting and such right is to appertain to the guarantors; — 10. the manner in which the general meeting is to be convened and in which other communications are to be notified to the members or the persons having a right to vote who are not members; — 11. whether and to what extent the board of directors may contract loans behalf of the society; — 12. the rules as to liability for the obligations of the society; — 13. the number and amount of the insurances which have to be subscribed before the society may be considered constituted; — and also, in case a guarantee capital is to be advanced: 14. the amount of the guarantee capital; — 15. in what manner the guarantors are to pay the subscribed guarantee capital; — 16. whether and to what extent the guarantors are liable to make additional payments in excess of the subscribed guarantee capital, and under what circumstances and in what manner the guarantors are to fulfil this obligation to make additional payments; — 17. whether and in what manner interest is to be paid on the guarantee capital and how the guarantee capital is to be repaid.

The statutes (articles of association) of the society shall also contain provisions concerning the time, not exceeding one year from the date on which the authorisation was granted, within which the meeting mentioned in § 74 is to be held and also concerning the bases for the exercise of the right of voting and for the passing of resolutions at such meeting.

If the statutes (articles of association) of the society contain provisions to the effect that the powers of the general meeting are wholly or in part to be exercised by certain persons appointed for this purpose, the provisions of this Act concerning the general meetings of mutual insurance societies shall apply correspondingly to the meetings of the said persons.

67. If the operations of a mutual insurance society comprise such insurances as are mentioned in § 5, the provisions of that Article shall apply correspondingly.

68. Within two years at the latest from the formation of the society, the subscribed amount of the guarantee capital, in case a guarantee capital is to be advanced, shall be paid up in full in cash. The guarantors shall be bound to present, not later than at the time of the formation of the society, a special written promise relative to the amount of the guarantee capital subscribed which has not been paid up, and also relative to the additional payments which, according to the statutes (articles of association) of the society, they are bound to pay in addition to the amount of the guarantee capital subscribed.

69. If a mutual insurance society is dissolved, the guarantors are not entitled to payment from the assets of the society of claims based on the payment of the guarantee capital or such additional payments as are dealt with in § 66 under No. 16, until all the other debts of the society have been discharged in full.

70. Ömsesidigt försäkringsbolags firma skall innehålla orden »ömsesidig» samt »försäkring».

Ny firma skall tydligt skilja sig från annan, förut i laga ordning registrerad, ännu bestående firma, så ock från benämning å utländsk försäkringsanstalt, som är allmänt känd här i riket.

71. Innan ömsesidigt försäkringsbolag må anses bildadt, skola försäkringar vara tecknade till antal och belopp, som bestämmas med hänsyn till beskaffenheten af den tillämnade rörelsen; förskjutes garantikapital, må de erforderliga försäkringarnas antal och belopp i förhållande därtill nedsättas.

72. Inbjudning till teckning af delaktighet i ömsesidigt försäkringsbolag skall vara egenhändigt underskrifven af stiftarna samt innefatta styrkt afskrift af Konungens beslut om stadfästelse.

Teckning må ej vid sammanträde, hvarom i 74 § förmäles, tagas i beräkning, där den ej göres å sådan inbjudning, som nu är sagd.

73. Har stiftare förbehållit sig särskild förmån eller rättighet, vare det förbehåll mot bolaget utan verkan, där det ej finnes i inbjudningen fullständigt angifvet.

74. Stiftarna åligge att i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolagsstämma, för pröfning af frågan om bolagets bildande utlysa sammanträde att hållas inom den i bolagsordningen bestämda tid.

75. Styrkes vid sammanträde, som i 74 § omförmäles, genom behöriga teckningslistor, att försäkringar blifvit tecknade till minst det antal och belopp, som i bolagsordningen föreskrifvas, samt, där garantikapital skall förskjutas, att det samma blifvit till den i bolagsordningen föreskrifna del kontant inbetaldt, skall till afgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd; dock må beslutas, att med frågans afgörande skall anstå till fortsatt sammanträde inom en månad därefter.

Bslutes, att bolaget skall komma till stånd, skall bolaget anses bildadt samt val af styrelse och revisorer äga rum; i annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

76. Ansökning om ömsesidigt försäkringsbolags registrering skall af dess styrelse göras.

Sådan ansökning skall innehålla ej mindre uppgift å styrelseledamöternas fullständiga namn äfvensom om deras hemvist, än ock, där bolagets firma ej skall tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt, uppgift å den eller dem, som äro berättigade att teckna firman, samt vara åtföljd af: 1. Konungens beslut om stadfästelse, i två styrkta afskrifter; — 2. protokoll, utvisande att bolaget blifvit bildadt och styrelse utsedd; — 3. samtliga teckningslistor, i hufvudskrift och styrkt afskrift.

Dessutom skall, där garantikapital enligt bolagsordningen skall förskjutas, vid ansökningen fogas styrkt afskrift af garantiaftalet äfvensom en af styrelseledamöterna afgifven, egenhändigt underskrifven förklaring, huru stor del af garantikapitalet blifvit kontant inbetald samt huruvida och i hvad mån förbindelser, som i 68 § omförmälas, blifvit aflämnade.

Varder, efter det ansökning om ömsesidigt försäkringsbolags registrering gjorts, inbetalning å garantikapital verkställd, må anmälan därom kunna för registrering göras.

77. Under ömsesidigt försäkringsbolags bestånd må ej till utdelning af ränta eller vinst åt garanter eller af vinst åt delägare användas annat än den behållning, som enligt vederbörligen pröfvad balansräkning finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet, i den mån behållningen ej skall till säkerhetsfond afsättas.

78. Å bolagsstämma må ej någon för egen del eller såsom ombud för annan deltaga i afgörande af fråga, hvori hans enskilda rätt är mot bolagets stridande;

70. The firm name of a mutual insurance society shall contain the words "mutual" and "insurance".

A new firm name shall be clearly distinguished from other existing firm names which have previously been registered in a lawful manner, and also from the denominations of foreign insurance establishments which are generally known in this Kingdom.

71. Before a mutual insurance society may be considered formed, insurances must be subscribed in a number and for an amount which are fixed with regard to the nature of the intended operations; if a guarantee capital is advanced, the number and amount of the requisite insurances may be reduced accordingly.

72. An invitation to subscribe for participation in a mutual insurance society shall be signed by the founders in person and contain a certified transcript of the decision of approval of the King.

A subscription may not be taken into consideration at the meeting mentioned in § 74, unless it has been preceded by such an invitation as has just been referred to.

73. If the founders have reserved for themselves special privileges or rights, such reservation shall be without effect as regards the society, unless it has been stated in its entirety in the invitation.

74. It is incumbent on the promoters to convene a meeting, to be held within the time fixed in the statutes (articles of association), and in the manner which is to apply to the convening of ordinary general meetings, for the purpose of considering the question of the formation of the society.

75. If it is established at the meeting mentioned in § 74, by means of regular subscription lists, that insurances have been subscribed for at least the number and amount which are prescribed in the statutes (articles of association) of the society, and, in case a guarantee capital is to be advanced, that the same has been paid up in cash to the extent prescribed in the statutes (articles of association), the question whether the society is to be formed shall be submitted for decision; it may, however, be resolved that the decision of the question shall be postponed to an adjourned meeting to be held within one month afterwards.

If it is resolved that the society is to be formed, the society shall be considered constituted and the election of the board of directors and auditors shall take place; otherwise the question of the formation of the society shall be dropped.

76. The application for the registration of a mutual insurance society shall be made by its board of directors.

Such an application shall contain not only a statement of the full names of the members of the board of directors and of their addresses, but also, in case the firm name of the society is not to be signed by all the members of the board of directors jointly, an indication of the member or members who are authorised to sign the firm name, and shall be accompanied by: 1. the decision of approval of the King, in two certified transcripts; — 2. the minutes establishing that the society has been formed and its board of directors elected; — 3. all the subscription lists, in the original and in a certified transcript.

Moreover, the application shall, in case a guarantee capital is to be advanced in accordance with the statutes (articles of association) of the society, be accompanied by a certified transcript of the contract of guarantee as well as a declaration made by the board of directors, and signed in person by one of the members thereof, as to how large a portion of the guarantee capital has been paid up in cash, as well as whether and to what extent the engagements mentioned in § 68 have been presented.

If, after an application for the registration of a mutual insurance society has been made, a partial payment is made in respect of the guarantee capital, this circumstance may be notified for registration.

77. During the existence of a mutual insurance society nothing may be distributed as interest or profit to guarantors or as profit to members but the amount available which, according to a regularly approved balance-sheet, is found to have resulted from the operations as a whole, in so far as this amount has not to be set aside for the guarantee fund.

78. At general meetings no person may, either on his own account or as a representative of any other person, take part in the decision of any question in which

och må förty ledamot af styrelsen ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, ej heller i val af revisor.

Öfver belut, som å bolagsstämma fattas, skall genom styrelsens försorg protokoll föras. Senast fjorton dagar efter bolagsstämman skall protokollet vara för delägarna så ock för röstberättigade, som ej äro delägare, tillgängligt.

79. Beslut, hvarigenom delägarnas ansvarighet för bolagets förbindelser förändras, vare ej giltigt, med mindre samtliga delägarna därtill samtyckt.

Beslut om annan ändring i bolagsordningen eller om ändring i öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet eller om bolagets upplösning vare ej giltigt, med mindre samtliga röstberättigade förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den bolagsstämma som sist hålles, biträds af minst två tredjedelar af de röstande. Är härutöfver något villkor för beslutets giltighet i bolagsordningen bestämdt, lände ock det till efterrättelse.

80. Ändring i bolagsordningen eller i öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet skall registreras. Styrelsen skall härom ofördröjligen göra ansökning och därvid foga två styrkta afskrifter af Konungens beslut om den å ändringen meddelade stadfästelse.

81. Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla de röstberättigade till extra bolagsstämma.

Sådan bolagsstämma skall af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af minst en tiondedel af samtliga röstberättigade eller det mindre antal, som må vara i bolagsordningen bestämdt.

Vid extra bolagsstämma må ej till afgörande företagas ärende, som ej varit i kallelsen till stämman angifvet.

82. Har styrelsen ej senast inom fjorton dagar efter påfordran, hvarom i 81 § är sagdt, utlyst bolagsstämma att hållas inom en månad, där ej annat af bolagsordningen föranledes, eller underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla de röstberättigade till ordinarie bolagsstämma, har magistrat eller kronofogde i orten att, på anmälan af röstberättigad, ofördröjligen utlysa bolagsstämma.

83. Menar styrelsen eller ledamot däraf eller delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, att beslut, som å bolagsstämma fattats, icke i behörig ordning tillkommit eller eljest strider mot lag eller författning eller mot bolagsordningen eller öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet, äge därå tala genom stämning å bolaget inom två månader från beslutets dag. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Hvad om klander af bolagsstämmobeslut nu är sagdt äge motsvarande tillämpning i fråga om talan å beslut, som fattats vid sammanträde, hvarom i 74 § förmäles.

84. Ömsesidigt försäkringsbolag skall företrädas af en styrelse, bestående af tre eller flera ledamöter.

Ledamot af styrelsen skall vara i Sverige bosatt svensk undersåte.

Val af styrelseledamot må ej afse längre tid än fem år. Styrelseledamot må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut å bolagsstämma från uppdraget skiljas.

Ändring i styrelsens sammansättning skall ofördröjligen för registrering anmälas.

his personal interests are opposed to those of the society; and consequently a member of the board of directors may not take part in decisions concerning a discharge from liability for administrative measures for which he is responsible, nor in the election of auditors.

It is the duty of the board of directors to see that minutes are kept of the resolutions passed at general meetings. Fourteen days at the latest after a general meeting the minutes shall be accessible to the members, as well as to the persons having a right to vote who are not members.

79. A resolution by which the liability of the members for the obligations of the society is modified shall not be valid unless all the members have given their consent thereto.

A resolution for other modifications of the statutes (articles of association) of the society, or for modifications of other approved bases of the operations of the society, or for the dissolution of the society, shall not be valid unless all the persons having a right to vote have consented thereto or the resolution has been passed at two consecutive general meetings, of which one at least was an ordinary meeting, and at the meeting which was last held it was acceded to by at least two-thirds of the persons voting. If any further condition for the validity of the resolution has been prescribed in the statutes of the society, this condition shall also be complied with.

80. Modifications of the statutes (articles of association) of the society or of other approved bases of the operations of the society shall be registered. The board of directors shall forthwith make an application for this purpose and accompany the application by two certified transcripts of the decision of approval of the King of the modification in question.

81. The board of directors, when it considers this course opportune, may convene the persons having a right to vote to an extraordinary general meeting.

Such a general meeting shall be convened by the board of directors when it is demanded in writing for a definite purpose by at least one-tenth of all the persons having a right to vote or the lessser number which may have been prescribed in the statutes (articles of association) of the society.

Subjects which have not been indicated in the notice convening the meeting may not be submitted for decision at an extraordinary meeting.

82. If the board of directors has not, within fourteen days at the latest after the requisition which is mentioned in § 81, convened a general meeting to be held within one month, where nothing to the contrary is provided in the statutes (articles of association) of the society, or if the board of directors omits to summon the persons having a right to vote to an ordinary general meeting in the prescribed manner, the Magistrate or the Crown Bailiff of the place shall, at the request of a person having a right to vote, convene a general meeting without delay.

83. If the board of directors or a member thereof, or a member or person having a right to vote who is not a member, is of opinion that a resolution which has been passed at a general meeting has not been passed in a proper manner or is otherwise contrary to the law or ordinances or the statutes (articles of association) of the society or other approved bases of the operations of the society, such resolution may be appealed against by summoning the society within two months from the day on which the resolution was passed. If this is omitted, the right of appeal shall be barred.

The above provision concerning appeals against resolutions passed at a general meeting shall apply correspondingly to resolutions which have been passed at the meeting mentioned in § 74.

84. A mutual insurance society shall be represented by a board of directors consisting of three or more numbers.

The members of the board of directors shall be Swedish subjects domiciled in Sweden.

No member of the board of directors may be elected for a period exceeding five years. A member of the board of directors, even though the period for which he has been elected has not expired, may be removed from his office by a resolution passed at a general meeting.

Any modification of the composition of the board of directors shall immediately be notified for registration.

85. Angående styrelseledamots befogenhet att för bolaget mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl då annat offentlig myndighets bud skall delgifvas bolaget.

Vill styrelsen klandra beslut, som å bolagsstämma fattats, eller eljest kära till bolaget, kalle de röstberättigade till bolagsstämma för val af ombud att i den tvist föra bolagets talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit å stämman föredragen; dock vare i fall, som i 83 § afses, styrelsens rätt till talan bevarad, om inom där stadgad tid stämman blifvit utlyst att ofördröjligen hållas.

86. Fullmakt eller afhandling, som för ömsesidigt försäkringsbolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingens slutit.

87. Inskränkning i styrelsens befogenhet att företräda bolaget vare utan verkan mot enhvar, som ej visas hafva ägt kännedom om den inskränkning.

Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras, där ej fråga är om inskränkning i befogenheten att för bolaget upptaga lån.

88. Ej må prokurist för ömsesidigt försäkringsbolag antagas.

89. Såsom styrelsens beslut gälle, där ej annorlunda är i bolagsordningen bestämdt, den mening, om hvilken vid sammanträde de flesta röstande förenat sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdades af ordföranden vid sammanträdet.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i afgörande af fråga, hvari hans enskilda rätt är mot bolagets stridande.

90. Styrelsen åligge att vid fullgörandet af sitt uppdrag ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af bolaget meddelas och ej strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen eller öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet.

91. Ordinarie bolagsstämma skall hållas inom sex månader efter utgången af hvarje räkenskapsår. Å den bolagsstämma skall styrelsen framlägga förvaltningsberättelse jämte balansräkning för det förflutna året tillika med det utlåtande, som enligt 95 § bör af revisorerna afgifvas.

92. Minst åtta dagar före ordinarie bolagsstämma skall förteckning å de ärenden, som därvid skola förekomma, genom styrelsens försorg hållas för de röstberättigade tillgänglig. Ärende, som ej varit å förteckningen upptaget, må ej utan samtliga närvarande röstberättigades samtycke vid stämman till afgörande företagas, där det ej omedelbart föranledes af förvaltningsberättelsen eller balansräkningen eller revisorernas utlåtande, eller ock enligt bolagsordningen skall vid stämman afgöras.

Vill röstberättigad hänskjuta ärende till pröfning å stämman, göre hos styrelsen anmälan därom minst fjorton dagar före stämman.

93. Den förvaltningsberättelse, som styrelsen, efter ty i 91 § sägs, har att för hvarje räkenskapsår å bolagsstämma framlägga, skall uttryckligen angifva den vinst eller förlust, som af rörelsen under året uppkommit.

Förvaltningsberättelsen och balansräkningen skola minst en månad före stämman tillhandahållas revisorerna samt, tillika med dessas utlåtande, minst åtta dagar före stämman i tillräckligt antal exemplar hållas för de röstberättigade tillgängliga.

85. The Code of Procedure contains provisions concerning the competence of the members of the board of directors to receive summonses on behalf of the society; and what is applicable in this respect shall also apply when the orders of other public bodies are to be communicated to the society.

If the board of directors wishes to appeal against a resolution which has been passed at a general meeting, or otherwise sue the society, the board shall summon the persons having a right to vote to a general meeting for the purpose of electing a representative to appear for the society in the proceedings. A notice of summons shall be considered as having been served when it has been read at the general meeting; in those cases, however, which are mentioned in § 83, the right of the board of directors to appeal shall be preserved if within the time prescribed in the same Article the meeting has been convened to be held immediately.

86. Powers of attorney or contracts which are given or made in writing for a mutual insurance society shall be signed on behalf of the society by appending its firm name. On the signing of the firm name the persons who are authorised to sign for the society shall also sign their own names.

The firm name, if nothing has been provided to the contrary, shall be signed by all the members of the board of directors jointly.

If a power of attorney or a contract which has been given or made for the society is not duly signed on its behalf, those persons who have signed the document shall be jointly and severally liable, as for their own debts, for what has been agreed upon on the basis of the power of attorney or by the contract.

87. Restrictions on the powers of the board of directors to represent the society shall be without effect as against any person who is not proved to have had knowledge of the restrictions.

A resolution containing such a restriction may not be registered, unless it concerns a restriction on the power to contract loans on behalf of the society.

88. Proxies may not be appointed by mutual insurance societies.

89. If nothing is provided to the contrary in the articles of association, the opinion in favour of which the majority of the persons have voted at a meeting, and in the case of an equality of votes, the opinion which is acceded to by the chairman of the meeting, shall prevail as the resolution of the board of directors.

The members of the board of directors may not take part in the decision of questions in which their personal interests are opposed to those of the society.

90. It is incumbent on the directors, in the performance of their functions, to comply with the special directions which are given by the society and are not contrary to the law or ordinances or the statutes (articles of association) or other approved bases of the operations of the society.

91. An ordinary general meeting shall be held within six months after the expiration every financial year. At that general meeting the board of directors shall present an account of its management, together with a balance-sheet for the preceding year, as well as the report which has to be made by the auditors according to § 95.

92. It is the duty of the board of directors to see that, at least eight days before the ordinary general meeting, a list of the subjects which are to be dealt with at the meeting is held at the disposition of the persons having a right to vote. Subjects which have not been included in the list may not, without the consent of all the persons present having a right to vote, be submitted to the decision of the meeting, unless the subjects directly result from the account of the management or the balance-sheet or the report of the auditors, or have to be decided upon at the meeting according to the statutes (articles of association) of the society.

If a person having a right to vote wishes to submit a matter to the consideration of the meeting, he shall notify the board of directors to this effect at least fourteen days before the meeting.

93. The account of the management which the board of directors, according to § 91, must present to the general meeting for every financial year, shall expressly state the profit or loss which has resulted from the operations during the year.

The account of the management and the balance-sheet shall be placed at the disposal of the auditors at least one month before the meeting and, together with the report of the latter, be held at least eight days before the meeting, in a sufficient number of copies, at the disposition of the persons having a right to vote.

94. A den bolagsstämma, där styrelsens förvaltningsberättelse och balansräkningen jämte revisorernas utlåtande framläggas, skall jämväl frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid berättelsen omfattar företagas till behandling.

Yrkas af minst en tiondedel af samtliga röstberättigade, att med afgörande af den fråga skall anstå till fortsatt stämma inom två månader, må sådant anstånd ej förvägras.

Varder talan å förvaltningen under den tid berättelsen omfattar ej anställd inom ett år från det berättelsen å bolagsstämma framlades, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit beviljad.

Utan hinder däraf att ansvarsfrihet beviljats, äge bolaget att, inom två år från det förvaltningsberättelsen å bolagsstämma framlades, i afseende å förvaltningen anställa talan mot styrelseledamot, som visas hafva i berättelsen eller balansräkningen mot bättre vetande meddelat oriktig uppgift, där denna kan antagas hafva inverkat å beslutet om ansvarsfrihet.

95. Styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skola granskas af en eller flera revisorer. Öfver granskningen skall för hvarje räkenskapsår skriftligt utlåtande afgifvas.

Val af revisor må ej afse längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut å bolagsstämma skiljas från uppdraget.

Hvad i 90 § är om styrelse stadgad skall äga motsvarande tillämpning å revisorer.

96. Revisor skall äga ständig tillgång till bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar, och må af honom begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Där granskningen därtill föranleder, må revisorerna skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att extra bolagsstämma skall af styrelsen utlysas. Har sådan påfordran skett, skall hvad i 82 § sägs äga motsvarande tillämpning.

97. Hafva revisorer i sitt utlåtande mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik, i förvaltningsberättelsen eller balansräkningen meddelad uppgift, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat grof vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, bolaget ansvariga för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

Ej må dock talan härom anställas, sedan två år förflutit från det revisorernas utlåtande å bolagsstämma framlades.

98. Afträdes ömsesidigt försäkringsbolags egendom till konkurs, som börjar inom två år från det förvaltningsberättelsen å bolagsstämma framlades, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, anställa klander å förvaltningen för det räkenskapsår berättelsen afser.

Inträffar konkurs inom två år från det revisorernas utlåtande å bolagsstämma framlades, stånde konkursboet öppet att mot dem anställa sådan talan som i 97 § förmåles.

Talan, hvarom i denna § sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställelsedagen eller, där tiden för talans anställande af bolaget, efter ty ofvan är sagdt, då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

99. De vid ömsesidigt försäkringsbolags bildande och därefter före utgången af andra räkenskapsåret till organisation använda kostnader må, där sådant i bolagsordningen bestämmes, i bolagets balansräkning uppföras såsom tillgång; dock skola dessa organisationskostnader i bolag, hvars rörelse allenast afser lifförsäkring, vara afskrifna senast vid utgången af det tionde räkenskapsåret sålunda, att vid

94. At the general meeting at which the account of the management of the board of directors, the balance-sheet and the report of the auditors, are presented, the question of granting a discharge from liability to the board of directors for the period comprised in the account shall be submitted for deliberation.

If it demanded by at least one-tenth of all the persons having a right to vote that this question shall be postponed to an adjourned meeting to be held within two months, such postponement may not be refused.

If a complaint against the management during the time which the account comprises is not lodged within one year from the day on which the account was presented to the general meeting, it shall be considered as though the discharge from liability had been granted.

Notwithstanding that the discharge from liability has been granted, the society may, within two years from the day on which the account of the management was presented to the general meeting, institute proceedings in respect of the management against any member of the board of directors who is proved knowingly to have given incorrect information in the account or the balance-sheet, if such information may be supposed to have influenced the decision in relation to the discharge from liability.

95. The management of the board of directors and the accounts of the society shall be examined by one or more auditors. For every financial year a written report on the examination shall be made.

The auditors may not be elected for more than two years at a time. An auditor, even though the time for which he has been elected has not expired, may be removed from his office by a resolution passed at a general meeting.

The provision contained in § 90 with regard to the board of directors shall apply correspondingly to auditors.

96. The auditors shall always have access to all the books, accounts and other documents of the society, and information demanded by them with regard to the management may not be refused by the board of directors.

If the result of the examination warrants such a course, the auditors may by writing, with an indication of the reasons, demand that an extraordinary general meeting shall be convened by the board of directors. If such a demand has been made, the provisions of § 82 shall apply correspondingly.

97. If the auditors in their report have knowingly made an incorrect statement or deliberately omitted to make an observation as to any incorrect statements contained in the account of the management or the balance-sheet, or in the exercise of their functions have shown gross negligence, those who have committed such fault shall be jointly and severally liable towards the society for all damage arising therefrom.

Proceedings may not, however, be instituted in respect thereof when two years have elapsed since the report of the auditors was presented to the general meeting.

98. If the property of a mutual insurance society is subjected to proceedings in bankruptcy which commence within two years from the day on which the account of the management was presented to the general meeting, the bankruptcy creditors may, even though a discharge from liability has been granted to the board of directors lodge a complaint against the management in respect of the financial year to which the account relates.

If proceedings in bankruptcy commence within two years from the day on which the report of the auditors was presented to the general meeting, the bankruptcy creditors may institute such proceedings against them as are mentioned in § 97.

The proceedings dealt with in this Article shall be instituted within one month from the day for the notification of claims, or, if the period for proceedings by the society in accordance with what has been said above has not yet expired before the expiration of that period. If this is omitted, the right to take proceedings shall be barred.

99. The expenses incurred in the formation of a mutual insurance society and subsequently before the expiration of the second financial year, for organisation, may, if the statutes (articles of association) of the society so provide, be brought into the balance-sheet of the society as an asset; these expenses of organisation shall, however, in the case of societies which have only life assurance as their

utgången af det sjätte året skall hafva afskrifvits minst en femtedel och vid utgången af hvarje följande år ytterligare minst en femtedel för hvarje år, samt i annat bolag afskrifvas med minst en åttendedel för hvarje efter andra räkenskapsåret följande år.

Kostnad, som under loppet af ett räkenskapsår användts till anskaffande af nya lifförsäkringar, må i balansräkningen uppföras såsom tillgång, dock icke till högre belopp än en och en half procent af summan af de under året anskaffade och på bolagets eget ansvar bibehållna, i kraft varande lifförsäkringar, lifränteförsäkringar oräknade. Har anskaffningskostnad för något år sålunda uppförts såsom tillgång, skall den afskrifvas med minst en femtedel för hvarje år.

Innan organisations- och anskaffningskostnader fullständigt afskrifvits, må icke för något år till garantier och delägare utdelas sammanlagdt mera än fem procent å inbetaldt garantikapital till den del detta icke må hafva blifvit till garanterna återbetaldt.

100. Försäkringsbref skall innehålla uppgift ej mindre om de för bolaget, som meddelar försäkringen, gällande allmänna försäkringsvillkor, än äfven om de särskilda villkoren för den försäkring, som i brevet afses.

Där uti meddelanden, som äro afsedda för allmänheten, vid angifvande af bolagets fonder inräknas oguldna förbindelser af garantier, skall beloppet af sådana förbindelser särskildt utsättas.

101. Finnas ömsesidigt försäkringsbolags tillgångar enligt vederbörligen pröfvad balansräkning icke motsvara dess skulder, de i 120 och 126 §§ föreskrifna fonder inberäknade, skall, där ej för bolagets förbindelser hafva allenast dess tillgångar, det belopp, hvartill bristen, i den mån den ej varder täckt genom nedsättning af den i 126 § omförmälda säkerhetsfond, uppgår, med tillägg af högst en tiondedel ofördröjligen af styrelsen uttaxeras å dem, som varit delägare i bolaget under hela eller någon del af den tid balansräkningen afser; är delägarnas personliga ansvarighet till visst belopp begränsad, skall uttaxeringen därefter jämkas.

Varder bristen ej genom uttaxering, på sätt nu är sagdt, täckt, eller hafva allenast bolagets tillgångar för dess förbindelser, skall i förra fallet hvad af bristen icke kunnat genom uttaxering täckas, och i senare fallet hela bristen i den mån den ej varder genom nedsättning af den i 126 § omförmälda säkerhetsfond täckt, utjämnas genom nedsättning af försäkringsbeloppen, där ej annorlunda är i bolagsordningen föreskrifvet.

Ej må dock, där garantikapital förskjutits, uttaxering eller nedsättning af försäkringsbeloppen äga rum, så länge bristen ej öfverstiger det inbetalda garantikapitalet till den del detta icke må hafva blifvit till garanterna återbetaldt.

102. Uttaxering eller nedsättning, hvarom i 101 § förmäles, skall ske i förhållande till enhvar delägares försäkringsbelopp, där ej annan grund är i bolagsordningen bestämd.

103. Inbetalning af medel, som enligt 101 § uttaxerats, må fördelas på terminer, dock ej flera än sex eller med mera än ett halft år mellan hvarje inbetalning.

104. Beslut om uttaxering skall, där ej annorlunda finnes i bolagsordningen föreskrifvet, minst en månad före den för hvarje inbetalning bestämda dag delgifvas i den ordning, som för kungörande af meddelanden åt delägarna finnes stadgad.

105. Å delägare uttaxerad belopp, som ej å utsatt tid erlägges, skall ofördröjligen utsökas. Finnes vid utmätning delägare sakna genast utmättningsbar tillgång till utsökta beloppets fulla gäldande eller varder delägares egendom afträdd till konkurs, skall, i den mån brist, som jämlikt 101 § skall täckas genom uttaxering, icke genom de erlagda beloppen blifvit täckt, i förra fallet hvad som brister och i senare fallet hvad å delägaren belöper uttagas hos öfriga delägare så långt deras ansvarighet räcker; och skola i ty fall de för första uttaxeringen gällande grunder lända till efterrättelse.

object, be discharged at the latest at the end of the tenth financial year, in such a manner that at the expiration of the sixth year at least one fifth shall have been discharged, and at the expiration of every following year at least one fifth for each year, and in the case of other societies these expenses shall be discharged at the rate of at least one eighth for each succeeding year after the second financial year.

Expenses which have been incurred in the course of a financial year for the acquisition of fresh life assurances may be brought into the balance-sheet as an asset, not, however, for an amount in excess of one and a half per cent. of the sum of the life assurances acquired during the year, maintained at the society's own risk and being in force, life annuities not included. If the expenses of acquisition have for any year been brought in as an asset, they shall be discharged at the rate of at least one fifth for each year.

Before the expenses of organisation and acquisition have been completely discharged, there may not for any year be distributed to guarantors and members more than five per cent. of the paid-up guarantee capital, in so far as this may not have been refunded to the guarantors.

100. Insurance policies shall contain not only the general conditions of insurance applicable to the society which grants the insurance, but also the special conditions of the insurance contemplated by the policy.

If, in communications which are intended for the public, unpaid obligations of guarantors are included in the assets of the society, the amount of such obligations shall be specially indicated.

101. If the assets of a mutual insurance society are found, according to a duly approved balance-sheet, not to correspond to its debts, the funds prescribed in §§ 120 and 126 included, the sum to which the deficit amounts shall, in case the assets of the society are not alone liable for its obligations, in so far as the deficit is not covered by means of a reduction of the guarantee fund mentioned in § 126, with the addition of at most one tenth, immediately be assessed by the board of directors on those who have been members of the society during the whole or any part of the time to which the balance-sheet relates; if the personal liability of the members is limited to a certain amount, the assessment shall be adjusted accordingly.

If the deficit is not covered by means of an assessment in the manner indicated above, or if only the assets of the society are liable for its obligations, the portion of the deficit which has not been able to be covered by means of the assessment in the former case, and the whole deficit to the extent to which it is not covered by means of a reduction of the guarantee fund mentioned in § 126, in the latter case, shall be adjusted by means of a reduction of the amount of the insurances, if nothing to the contrary is provided in the statutes (articles of association) of the society.

In case, however, a guarantee capital has been advanced, no assessment or reduction of the amount of the assurances may take place, so long as the deficit does not exceed the paid-up guarantee capital, in so far as this may not have been refunded to the guarantors.

102. The assessment or reduction provided for in § 101 shall take place in proportion to the amount of insurance of each member, if no other basis has been prescribed in the statutes (articles of association).

103. The sums assessed in accordance with § 101 may be made payable by instalments, but not by more than six nor with more than half a year between each instalment.

104. The resolution relative to the assessment shall, if nothing to the contrary is prescribed in the statutes (articles of association), be notified in the manner which is prescribed for the publication of communications to the members, at least one month before the day fixed for each payment.

105. An amount assessed on the members which is not paid in due time shall be recovered without delay by means of a seizure in execution. If on the seizure a member is found not to possess immediately realisable assets for the full payment of the amount sued for, or if the property of a member is subjected to proceedings in bankruptcy, the deficit which, according to § 101, is to be covered by means of an assessment shall, in so far as it has not been covered by means of the amounts received, be recovered from the other members to the extent of their liability, in the former case to the extent of the amount which is wanting, and in the latter case, of the amount which is assessed on the member in question; and in such case the bases applicable to the former assessment shall be applied.

106. Afträdes ömsesidigt försäkringsbolags egendom till konkurs, må den delägare åliggande personliga ansvarighet för bolagets förbindelser göras gällande endast i den mån bolagets tillgångar ej förslå till gäldande af dess skulder samt allenast i den ordning, som i 107 och 108 §§ sägs.

107. Å det sammanträde i bolagets konkurs, då förslag till sista utdelningen af bolagets tillgångar framläggas, skall, där brist för borgenärerna uppstår, af konkursförvaltningen jämväl framläggas förslag till uttaxering å delägarna, så långt deras ansvarighet räcker, af det för bristens täckande erforderliga belopp. Sådan uttaxering skall verkställas efter de i 101 och 102 §§ stadgade grunder, dock att uttaxeringen skall ske å dem, som vid konkursens början voro eller under hela eller någon del af det före konkursens början närmast förflutna året varit delägare bolaget.

Öfver detta förslag, som skall genom konkursförvaltningens försorg hållas tillgängligt, må klandertalan föras i samma ordning som angående klander af utdelningsförslag finnes i konkurslagen stadgad. Sådan talan må jämväl af delägare anställas.

108. Sedan förslaget till uttaxering vunnit laga kraft eller blifvit af första domstolen i konkurssaken pröfvadt, åligge det syssломännen i konkursen att ofördröjligen i den ordning, som för kungörande af meddelanden åt delägarna finnes stadgad, infordra uttaxerade beloppen.

Infordradt belopp, som ej å utsatetid erlägges, skall af syssломännen utsökas; och vare vid utsökningen förslaget till uttaxering lika gällande som domstols laga kraft ägande dom.

Finnes vid utmätning delägare sakna genast utmätningsbar tillgång till utsökta beloppets fulla gäldande, eller varder delägares egendom afträdd till konkurs, gälle hvad i 105 § är stadgadt.

Är ej förslaget till uttaxering af alla borgenärerna och delägarna gilladt, må ej utdelning ske, innan tid för klanders anställande är förutten. Har förslaget öfverklagats, må ej belopp, som klandret afser, annorledes än mot borgen utdelas, förrän slutlig dom öfver klandret fallit.

109. Finnes ömsesidigt försäkringsbolag sakna till registret anmäld, behörig styrelse, äge delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, eller borgenär hos rätten eller domaren göra ansökning om bolagets upplösning. Kungörelse härom med uppgift om tiden, när ansökningen kommer att af rätten prövas, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i ortstidning, genom hvilken kallelse till bolagsstämma skall bringas till delägarnas kännedom. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flera personer att emellertid såsom gode män företräda bolaget. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten bolaget upplöst och förordne en eller flera likvidatorer att dess likvidation verkställa.

Om beslut, hvarigenom bolaget förklarats upplöst, så ock om förordnande, som enligt denna § meddelas, skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

110. Afträdes ömsesidigt försäkringsbolags egendom till konkurs, skall bolaget anses upplöst den dag, då dess konkursansökning till rätten eller domaren ingafs, eller då, i anledning af borgenärs ansökning om konkurs, offentlig stämning utfärdades. Underrättelse om den offentliga stämningen skall, samtidigt med kungörelsen därom, genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

111. Under konkursen företrädes bolaget såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där bolaget vid konkursens början var upplöst, af likvidatorerna; dock må ny styrelse eller nya likvidatorer kunna under konkursens fortgång i behörig ordning utses.

106. If the property of a mutual insurance society is subjected to proceedings in bankruptcy, the personal liability of the members for the obligations of the society may be invoked only in so far as the assets of the society are insufficient for the payment of its debts, and only in the manner which is indicated in §§ 107 and 108.

107. At the meeting in the bankruptcy of the society at which the scheme for the final distribution of the assets of the society is presented, the administrators of the bankruptcy shall, in case there is a deficiency as regards creditors, present a scheme for the assessment on the members to the extent of their liability, of the amount requisite for covering the deficit. Such an assessment shall be made according to the bases prescribed in §§ 101 and 102; but it shall be made on those who were members of the society at the commencement of the bankruptcy proceedings or who had been members during the whole or any part of the year immediately preceding the commencement of the bankruptcy.

This scheme, which shall be held open to inspection by the administrators of the bankruptcy, may be subjected to appeal in the same manner as is prescribed in the Bankruptcy Act for appeals against schemes of distribution. Such an appeal may also be lodged by members.

108. When the scheme of assessment has become *res judicata* or has been approved by the tribunal of first instance in the bankruptcy proceedings, it is incumbent on the trustees in bankruptcy immediately to call in the assessed amount in the manner which is prescribed for the publication of communications to be made to the members.

The amount which has been called in and not paid at the time fixed, shall be recovered by the trustees by means of a seizure in execution, and in the execution proceedings the scheme of assessment shall have the same force as the judgment of a tribunal which has become *res judicata*.

If on the seizure a member is found not to possess sufficient immediately realisable property for the full payment of the amount sued for, or if the property of a member is subjected to proceedings in bankruptcy, the provision of § 105 shall apply.

If the scheme of assessment has not been approved by all the creditors and the members, the distribution may not take place until the period for lodging an appeal has expired. If the scheme has been appealed against, the amount which the appeal concerns may not be distributed, except against security, until a final judgment has been rendered on the appeal.

109. If a mutual insurance society is found to lack a regular board of directors notified in the register, the members, or persons who are not members having a right to vote, or the creditors, may apply to the tribunal or the judge for the dissolution of the society. A notice of the application, with an indication of the time at which it is to be considered by the tribunal, shall be issued by the tribunal or the judge, and at least three months before the said time be inserted in the public newspapers, as well as in the local paper by means of which the convening of general meeting has to be brought to the knowledge of the members. The tribunal or the judge may also, if it is demanded, appoint one or more persons to represent the society as provisional administrators. If it is proved at the time fixed that the unlawful situation continues, the tribunal shall declare the society dissolved and appoint one or more liquidators to carry out the liquidation.

The decision by which the society is declared dissolved, and also the appointment which is made according to this Article, shall immediately be caused to be notified for registration by the tribunal or the judge.

110. If the property of a mutual insurance society is subjected to proceedings in bankruptcy, the society shall be considered dissolved from the day on which the petition for proceedings in bankruptcy was presented to the tribunal or the judge, or in case of bankruptcy on the petition of a creditor, from the day of the issue of the public notification. The tribunal or the judge shall cause information concerning the public notification, simultaneously with the publication thereof, to be sent for registration.

111. During the bankruptcy proceedings the society shall be represented as the bankruptcy debtor by the board of directors or, in case the society had been dissolved before the commencement of the bankruptcy proceedings, by the liquidators; a new board of directors or new liquidators may, however, be appointed in the regular manner in the course of the bankruptcy proceedings.

112. Upplöses ömsesidigt försäkringsbolag af annan anledning än i 109, 110 eller 136 § sägs, skall likvidation verkställas af styrelsens ledamöter såsom likvidatorer, där ej, till följd af bolagsordningens bestämmelse eller bolagets beslut, en eller flera särskilda likvidatorer utses. Uppdraget att vara likvidator anses gälla, intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst kunna af bolaget återkallas.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla upplösning, hvarom nu är fråga, med uppgift å dem, som, enligt hvad i denna paragraf är sagdt, skola vara bolagets likvidatorer, äfvensom å dem, hvilka enligt bolagets beslut äga teckna bolagets firma. Afgår likvidator eller utses ny sådan, skall ock därom anmälan för registrering ofördröjligen göras.

113. Likvidatorerna åligge att ofördröjligen söka årsstämmning å bolagets okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder och uppgöra balansräkning.

Så snart utan uppenbar skada ske kan, skall bolagets egendom i penningar förvandlas, där ej annat föranledes af bestämmelserna i 139—144 §§.

114. Där ej annat föranledes af bestämmelserna i 139—144 §§, gälle om likvidatorers befogenhet att företräda bolag och deras skyldigheter i tillämpliga delar hvad angående styrelse är stadgadt, dock äge likvidatorer ej, utan särskildt, af bolaget erhållit bemyndigande, afyttra dess fasta egendom annorledes än genom försäljning å offentlig auktion.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 86 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

115. Ömsesidigt försäkringsbolags tillgångar må ej mellan delägarna skiftas, innan den i årsstämmningen utsatta dag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald.

Finns, sedan bolagets alla å den i årsstämmningen utsatta inställelsedag anmälda eller eljest kända skulder blifvit guldna, tillgångar, de där enligt bolagsordningens bestämmelse kunna fördelas bland dem, som vid bolagets upplösning voro delägare i bolaget, skall fördelningen ske i förhållande till enhvar delägarers försäkringsbelopp, där ej annan grund finnes i bolagsordningen bestämd.

Då likvidationen afslutats, skall anmälan därom ofördröjligen af likvidatorerna för registrering göras.

116. Åtnöjes ej delägare eller garant med skifte af bolagets tillgångar eller med åtgärd, som under likvidationen vidtagits, skall talan hos domstol anhängiggöras inom ett år från den dag likvidationen afslutades. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Lag samma vare, där i fall, som i 139 § afses, försäkringsinspektionen ej åtnöjes med skifte eller åtgärd, hvarom nu är sagdt.

117. Har ömsesidigt försäkringsbolag kommit under likvidation eller i konkursstillstånd, äge delägare häfva försäkringsaftalet, där ej bolaget vid anfordran ställer säkerhet för aftalets fullgörande. Försäkringsaftal, som ej sålunda häfts, skall upphöra att gälla ett år efter likvidationens eller konkursens början, där ej aftalets giltighet dessförrinnan upphört.

Upphör, enligt hvad nu är sagdt försäkringsaftalet att gälla, äge dock delägaren återfå den på försäkringen belöpande andel uti den i 120 § omförmälda försäkringsfond, i den mån bolagets tillgångar därtill förslå.

Hvad i denna paragraf är stadgadt gälle ej lifförsäkringsaftal. Om häfvande af sjöförsäkringsaftal stadgas i sjölagen.

112. If a mutual insurance society is dissolved for some reason other than those mentioned in §§ 109, 110 or 136, the liquidation shall be carried out by the members of the board of directors as liquidators, unless as a consequence of the provisions of the statutes (articles of association) or a resolution of the society one or more special liquidators are to be appointed. The authority of a liquidator is considered as continuing until the liquidation has been terminated, but may at any time be withdrawn by the society.

The liquidators shall immediately notify the dissolution in question for registration, with an indication of the persons who according to the provisions of this Article are to be the liquidators of the society, as well as of the persons who according to a resolution of the society have the right to sign the firm name of the society. If a liquidator resigns or if a new liquidator is appointed, this occurrence also shall immediately be notified for registration.

113. It is incumbent on the liquidators immediately to summon the unknown creditors of the society to notify their claims within a year, and to draw up a list of the assets and liabilities of the society and a balance-sheet.

As soon as it can be done without manifest injury, the property of the society shall be converted into money, if nothing to the contrary is provided by §§ 139—144.

114. If nothing to the contrary is prescribed by §§ 139—144, the provisions concerning the board of directors, so far as they are appropriate, shall apply as to the authority of the liquidators to represent the society and as to their obligations; the liquidators may not, however, without a special authorisation obtained from the society, alienate its immovables otherwise than by means of a sale by public auction.

During the liquidation the firm name of the society shall be signed with the addition of the words "in liquidation".

Further, the provisions of § 86 relative to the signing of powers of attorney given or contracts made on behalf of the society during its existence, and also relative to the consequences of the omission to comply therewith, shall apply correspondingly during the liquidation of the society.

115. The assets of a mutual insurance society may not be distributed among its members until the day fixed in the summons to the creditors to notify their claims within a year has passed and all the known debts have been paid.

If, after all the debts of the society notified on the day for notification fixed in the summons mentioned in the preceding paragraph and all debts otherwise known have been paid, assets exist which according to the provisions of the statutes (articles of association) may be distributed among those who at the time of the dissolution of the society were members thereof, the distribution shall take place in proportion to the amount of insurance of each member, if no other basis is prescribed in the statutes (articles of association) of the society.

When the liquidation has been terminated, a notification to this effect shall immediately be made by the liquidators for registration.

116. If the members or guarantors are dissatisfied with the distribution of the assets of the society or with measures which have been taken during the liquidation, they shall bring their complaint before the competent tribunal within one year from the day on which the liquidation was terminated. If this is omitted, the right of complaint shall be barred.

The same provision shall apply if in the case mentioned in § 139, the Board of Inspection of Insurances is dissatisfied with the distribution or the aforesaid measures.

117. If a mutual insurance society falls into liquidation or bankruptcy, the members may cancel their contracts of insurance, if the society does not on request give security for the fulfilment of the contracts. A contract of insurance which has not been cancelled in this manner shall cease to be effective one year after the commencement of the liquidation or the proceedings in bankruptcy, if the efficacy of the contract has not ceased previously.

If, according to what has just been said, a contract of insurance ceases to be effective, the member in question may nevertheless recover the amount corresponding to his insurance, from the insurance fund mentioned in § 120, in so far as the assets of the society are sufficient for this purpose.

The provisions of this Article do not apply to contracts of life assurance.

The cancellation of contracts of marine insurance is governed by the Maritime Law.

118. Ömsesidigt försäkringsbolag vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt bolagsordningen har sitt säte.

Innehåller bolagsordningen föreskrift, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot däraf eller delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, skola hänskjutas till afgörande af en eller flera skiljemän, äge den föreskrift samma verkan, som skiljeaftal tillkommer, och gälle om påkallande af föreskriftens tillämpning hvad om stämning finnes stadgad.

119. Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller delägare eller röstberättigade, som ej äro delägare, denna lag eller bolagsordningen eller öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet, svare de för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

Om försäkringsfond och säkerhetsfond.

120. Försäkringsbolag skall i sin balansräkning såsom skuld upptaga försäkringsfond.

Försäkringsfonden innefattar: 1. ersättningsreserven, motsvarande försäkringsbelopp, som anmälts eller förfallit till ersättning men icke blifvit utbetalda; — samt, där bolaget uppbär premie för försäkring löpande utöfver tiden för räkenskapsårets utgång: 2. premiereserven, motsvarande sammanlagda värdet af alla löpande försäkringar.

Omfattar bolagets rörelse olika försäkringsgrenar, skall för hvarje försäkringsgren särskild försäkringsfond upptagas.

Efter de grunder, som sålunda gälla för beräkningen af den på försäkring belöpande andel i försäkringsfonden, beräknas äfven värdet af försäkringstagarens fordran hos bolaget på grund af försäkringsaftalet.

121. För bolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, skall premiereserven för lifförsäkringar minst uppgå till skillnaden mellan kapitalvärdet af bolagets förbindelser på grund af löpande lifförsäkringar och kapitalvärdet af de nettopremier, som lifförsäkringstagarna må hafva att ytterligare erlägga. Från kapitalvärdet af bolagets förbindelse på grund af lifförsäkring må afräknas belopp, som bolaget förskjutit mot säkerhet i försäkringsbrevet inom dettas återköpsvärde.

Varda, sedan bolag, hvars rörelse afser lifförsäkring, börjat sin verksamhet, grunderna för beräkning af dess premiereserv för lifförsäkringar ändrade, och föranleder ändringen skyldighet att för äldre försäkringar i balansräkningen upptaga premiereserv till högre belopp än efter förut gällande grunder, må försäkringsinspektionen med afseende å fullgörande af denna skyldighet medgifva bolaget sådant anstånd, att under viss tid, ej öfverstigande femton år, premiereserven för sådana försäkringar må upptagas till lägre belopp än efter de nya grunderna; dock att skillnaden årligen skall minskas i enlighet med en af försäkringsinspektionen fastställd plan.

122. Har försäkring återförsäkrats hos inländskt bolag, som enligt denna lag är berättigadt att drifva försäkringsrörelse, vare, utom i det fall, som i 164 § 2 mom. afses, det bolag, åt hvilket återförsäkringen meddelats, fritaget från förpliktelsen att för det återförsäkrade beloppet göra afsättning till försäkringsfond. Samma vare ock förhållandet i fråga om försäkring, som återförsäkrats hos utländsk försäkringsanstalt, där försäkringsinspektionen anser afsättning till försäkringsfond icke med hänsyn till försäkringstagarnas säkerhet vara erforderlig.

Hafva särskilda inländska försäkringsbolag, som enligt denna lag äro berättigade att drifva försäkringsrörelse, öfvertagit försäkring under gemensam ansvarighet en för alla och för en, vare hvart och ett af bolagen pliktigt att göra afsättning till försäkringsfond allenast för så stor del af försäkringen, som, enligt aftal mellan bolagen, på det bolag belöper.

118. Mutual insurance societies in the actions concerning which nothing to the contrary has been prescribed by law, shall have their forum before the ordinary inferior tribunal of the place where the board of directors has its seat according to the statutes (articles of association) of the society.

If the statutes of the society contain a provision that disputes between the society and the board of directors or members thereof or members of the society or persons who, without being members, have a right to vote, are to be referred for decision to one or more arbitrators, that provision shall have the same effect as a contract for submission to arbitration, and the provisions applicable to summonses shall apply to requests for the application of such provision.

119. If members of the board of directors, liquidators or members or persons who, without being members, have a right to vote, act in contravention of this Act or the statutes (articles of association) of the society or other approved bases of the operations of the society, they shall be jointly and severally liable for all damage resulting therefrom.

Insurance fund and guarantee fund.

120. Every insurance association shall bring into its balance-sheet an insurance fund as a liability.

The insurance fund comprises: 1. the indemnity reserve corresponding to the amounts of insurance which have been declared or become due for payment but have not been paid; — and in case the association collects premiums for insurances running beyond the time of the expiration of the financial year: 2. the premium reserve corresponding to the total value of all the current insurances.

If the operations of the association comprise several different branches of insurance, a special insurance fund shall be established for each branch of insurance.

According to the bases thus fixed for the calculation of the portion of the insurance fund appertaining to insurances, shall also be calculated the value of the claims of the insurance takers on the association on the basis of their contracts of insurance.

121. In the case of associations which carry on life assurance business, the premium reserve for life assurances shall amount at least to the difference between the capital value of the obligations of the association on the basis of current life assurances and the capital value of the net premiums which the takers of life assurance may further have to pay. From the capital value of the obligations of the association on the basis of life assurance there may be deducted the amount which the association has advanced on security of insurance policies within the surrender value of the latter.

If, after an association the objects of which comprise life assurance has commenced business, the bases of the calculation of its premium reserve for life assurances are modified, and if the modification entails the obligation in respect of older assurances to bring into the balance-sheet a premium reserve of an amount in excess of the amount according to the bases previously obtaining, the Board of Inspection of Insurances may, with reference to the fulfilment of this obligation, grant to the association such a respite that, during a certain time not exceeding fifteen years, the premium reserve for such assurances may be brought in at a lower amount than according to the new bases; the difference shall, however, be diminished every year in accordance with a scheme fixed by the Board of Inspection of Insurances.

122. If an insurance has been reinsured with a Swedish association which according to this Act is entitled to carry on insurance operations, the association which has effected the reinsurance shall, apart from the case which is mentioned in § 164, par. 2, be discharged from the obligation to set aside for the insurance fund a sum for the amount reinsured. The same provision shall also apply as regards insurances which have been reinsured with foreign insurance establishments, in case the Board of Inspection of Insurances is of opinion that a setting aside for the insurance fund is not necessary for the security of the insurance takers.

If individual Swedish insurance associations which according to this Act are entitled to carry on insurance operations, have taken an insurance under joint and several liability, each association shall be bound to set aside an amount for the insurance fund only in respect of so large a portion of the insurance as according to the contract between the associations is at the charge of the association in question.

123. Tillgångar motsvarande försäkringsfonden för lifförsäkringar skola redovisas: 1. i obligationer, som utfärdats eller garanterats af staten; — 2. i allmänna hypoteksbankens obligationer; — 3. i fordringsbevis, utfärdade af Riksbanken eller af annan bank, hvars reglemente blifvit af Konungen fastställt; — 4. i obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade af svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd; — 5. i skuldförbindelser, för hvilka bolaget äger säkerhet genom in-teckning i fast egendom inom två tredjedelar af senast fastställda taxeringsvärde, så ock med försäkringsinspektionens medgifvande i skuldförbindelser med säkerhet af in-teckning intill fulla taxeringsvärdet i bolaget tillhörig fastighet, som är afsedd för inrymmande af lokal för bolagets rörelse, eller, där bolaget äger flera sådana fastigheter, i en af dem; dock att i hvarje fall åbyggnad å egendom skall, för att in-teckning i egendomen må godkännas, vara brandförsäkrad i något med vederbörligen fastställd bolagsordning förse-dt brandförsäkringsbolag inom riket; — 6. i sådana af enskilda järnvägar eller industriella inrättningar utfärdade obligationer, utländska statsobligationer och andra värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuda kunna anses jämförliga med några af de under 1.—5. nämnda.

De i enlighet med bestämmelserna i 48 eller 99 § såsom tillgång uppförda anskaffningskostnader må ock användas till redovisning af tillgångar motsvarande försäkringsfonden, så länge försäkringsinspektionen finner sådant kunna ske, utan att försäkringstagarnas säkerhet därigenom äfventyras.

124. Meddelar försäkringsbolag försäkring af annat slag än lifförsäkring, och meddelas sådan försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, skola tillgångar motsvarande försäkringsfonden för sådana försäkringar redovisas i värdehandlingar af den i 123 § under 1.—6. omförmälda beskaffenhet.

125. De värdehandlingar, i hvilka enligt 123 eller 124 § tillgångar motsvarande försäkringsfond redovisas, skola förvaras afskilda från bolagets öfriga tillgångar och under minst två särskilda lås med olika nycklar, af hvilka en innehafves af ett af Konungens befallningshafvande förordnad ombud. I de sålunda förvarade handlingarna njute försäkringstagarna panträtt såsom i handfången pant till säkerhet för fullgörandet af bolagets på försäkringsaftalen grundade förbindelser.

För hvarje år skall, senast efter det balansräkning för året blifvit upprättad och å bolagstämman pröfvad, bolaget sätta i sådant förvar, som nyss är sagdt, de värdehandlingar, i hvilka inträdd ökning af försäkringsfond redovisas. Skulle enligt balansräkningen för något år försäkringsfond nedgå, så att de i särskildt förvar satta värdehandlingarna komma att uppgå till högre belopp än fonden, har försäkringsinspektionen att på framställning af bolaget lämna tillstånd till utbe-kommande af värdehandlingar svarande emot öfverskottet. Bolaget äge jämväl för utbetalande af förfallet försäkringsbelopp, för hvilket afsättning till försäkrings-fonden ägt rum, utbekomma värdehandlingar, i den mån sådant af försäkringsin-spektionen prövas kunna ske utan förfång för försäkringstagarnas säkerhet. Utbyte af värdehandling, som i denna paragraf afses, emot annan sådan värdehandling må äga rum, när sådant af bolaget påkallas.

Visar bolaget, att för bevakande af dess rätt på grund af värdehandling, som, enligt hvad nu är sagdt, blifvit satt i särskildt förvar, eller för annat dylikt ändamål tillgång till sådan handling erfordras för bolaget, vare ombudet pliktigt att till bolaget emot kvitto utlämna handlingen mot skyldighet för bolaget att inom skälig tid återställa densamma eller aflämna annan lika god handling.

Det åligger ombudet att, när bolaget befinnes ej fullgöra de i denna paragraf stadgade skyldigheter, därom ofördröjligen göra anmälan hos försäkringsinspek-tionen.

Ombudet uppbär af bolaget arfvode till belopp, som af Konungen bestämmes.

126. Försäkringsbolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, skall, på sätt här nedan sägs, göra afsättning till säkerhetsfond.

123. The assets representing the insurance fund for life assurances shall consist: 1. in bonds which have been issued or guaranteed by the State; — 2. in bonds of the General Mortgage Bank; — 3. in credit notes issued by the National Bank or by some other bank the regulations of which have been approved by the King; — 4. in bonds or other acknowledgments of indebtedness issued or guaranteed by a Swedish parish which has obtained the authorisation of the King to contract or guarantee a loan; — 5. in acknowledgments of indebtedness for which the association possesses security by way of mortgage on immovables up to two-thirds of the assessable value last estimated, and also, with the consent of the Board of Inspection of Insurances, in acknowledgments of indebtedness secured by mortgage up to the full assessable value of an immovable belonging to the association and intended for premises for the business of the association, or, in case the association possesses several such immovables, of one of them; in any case, however, buildings on an immovable, in order that a mortgage on the immovable may be approved, must be insured against fire with some Swedish fire insurance association having statutes (articles of association) which have been duly approved; — 6. in bonds issued by private railways or industrial establishments, foreign State bonds and other negotiable securities, which, according to their nature and the security they afford, may be considered on a level with some of those mentioned under Nos. 1—5.

The expenses of acquisition brought in as an asset in accordance with the provisions of § 48 or § 49 may also be used to make up the assets representing the insurance fund, provided that the Board of Inspection of Insurances is of opinion that this may be done without the security of the insurance takers being endangered thereby.

124. If an insurance association grants insurances of any other kind than life assurance, and if such insurances are granted for an indefinite period or for a period exceeding ten years, the assets representing the insurance fund for such insurances shall consist in securities of the nature dealt with in § 123 under Nos. 1—6.

125. The securities in which the assets representing the insurance fund consist according to § 123 or § 124, shall be kept separate from the other assets of the association and under at least two separate locks with different keys, one of which shall be kept by a deputy appointed for the purpose by the King's representative. The insurance takers have a pledge-right on the securities preserved in this manner as on objects pledged as security for the fulfilment of the obligations of the association based on the contract of insurance.

Every year the association shall, at the latest after the balance-sheet of the year has been drawn up and approved at the general meeting, place under such safe-keeping as has just been mentioned the securities in which any increase in the insurance fund shall consist. If, according to the balance-sheet, the insurance fund should be reduced for any year, so that the securities deposited in safe-keeping amount to a sum in excess of the fund, the Board of Inspection of Insurances shall at the request of the association give permission for the withdrawal of the securities corresponding to the excess. The association may also withdraw securities for the payment of the insurances which are due and in respect of which a setting aside to the insurance fund has taken place, in so far as it is considered by the Board of Inspection of Insurances that this may be done without prejudice to the security of the insurance takers. An exchange of securities referred to in this Article may be effected against other such securities when this is demanded by the association.

If the association proves that in order to safeguard its rights on the basis of securities which, according to what is above provided, have been deposited in safe-keeping, or that for some other similar purpose it is necessary for the association to have possession of such securities, the deputy shall be bound to hand over the securities to the association against a receipt and subject to the obligation of the association to restore the same or to hand over equally good securities within a reasonable time.

It is the duty of the deputy, in case the association fails to fulfil the obligations prescribed by this Article, immediately to make a report to this effect to the Board of Inspection of Insurances.

The deputy receives from the association a remuneration the amount of which is fixed by the King.

126. Insurance associations which engage in life assurance operations shall set aside an amount for the guarantee fund in the manner indicated below.

Intill dess säkerhetsfonden uppgår till ett belopp motsvarande en tjugondedel af försäkringsfonden för lifförsäkringar, skall till säkerhetsfond årligen afsättas minst hälften af den behållning, som finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet, sedan afsättning till den i 26 § omförmälda reservfond ägt rum; dock att försäkringsinspektionen är berättigad att för visst fall medgifva, att mindre årlig afsättning än nu sagts må äga rum, där inspektionen anser sådant kunna ske utan förfång för försäkringstagarnas säkerhet. Då säkerhetsfonden uppgår till ofvan sagda belopp, vare afsättning till fonden ej erforderlig; nedgår fonden under samma belopp, skall afsättning därtill ånyo vidtaga. Ej må återbetalning af garantikapital äga rum, där ej säkerhetsfonden uppgår till sagda belopp.

Nedsättning af säkerhetsfond må icke utan särskildt tillstånd af försäkringsinspektionen äga rum, där sådant ej erfordras för betäckande af förlust, som icke kunnat ersättas genom uppkommen årsvinst eller, i fråga om bolag, som jämte lifförsäkringsrörelse drifver annan försäkringsrörelse, genom nedsättning af reservfonden.

127. Har försäkringsbolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, redovisat tillgångar motsvarande viss del af aktiekapital, dock ej öfverstigande halfva detta kapital, eller af garantikapital i sådana värdehandlingar, som i 123 § är sagdt, samt till lifförsäkringstagarnas säkerhet satt dessa värdehandlingar i pant på sätt i 125 § är angående försäkringsfond stadgadt, må det sålunda redovisade beloppet afräknas från den föreskrifna säkerhetsfonden.

Drifver försäkringsbolag jämte lifförsäkringsrörelse annan försäkringsrörelse, skola tillgångar motsvarande säkerhetsfonden redovisas på sätt om försäkringsfond är i 123 § föreskrifvet; i fråga om värdehandlingar, i hvilka tillgångarna sålunda redovisas, gälle hvad i 125 § säges om där afsedda handlingar.

128. Drifver försäkringsbolag rörelse i utlandet, äger Konungen i fråga om försäkringsfond eller säkerhetsfond för de utländska försäkringarna medgifva de afvikelser från stadgandena i 120—127 §§, som med hänsyn till utländsk lag pröfvas erforderliga, i den mån sådant kan ske utan förfång för de inländska försäkringstagarnas säkerhet. Medgifvas sådan afvikelse, förordnar Konungen tillika i hvad mån föreskrifterna i 139—144 §§ skola äga tillämpning beträffande de försäkringar, som i medgifvandet afses.

129. Vid försäkringsbolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, skall för utförande af erforderliga försäkringstekniska beräkningar och utredningar finnas anställd en aktuarie.

130. Villkoren för behörighet att utföra befattning såsom aktuarie bestämmas af Konungen. På Konungens pröfning ankommer i särskildt fall, huruvida utan hinder af dylika villkor viss person må kunna såsom aktuarie godkännas.

Om tillsyn å försäkringsbolag.

131. Den i denna lag föreskrifna tillsyn öfver försäkringsbolag utfövas af en för hela riket gemensam försäkringsinspektion.

Ledamot af försäkringsinspektionen må ej deltaga i styrelsen af eller vara anställd vid försäkringsbolag eller vid utländsk försäkringsanstalt, som, enligt hvad särskildt stadgas, erhållit tillstånd att här i riket drifva försäkringsrörelse; ej heller må ledamot af inspektionen vara aktieägare eller garant i sådant företag.

Närmare bestämmelser om försäkringsinspektionens organisation och verksamhet meddelas af Konungen.

132. Öfver försäkringsinspektionens beslut må klagan föras hos Konungen.

Under förutsättning af ömsesidighet äger Konungen förordna, att, där sådant pröfvas erforderligt, öfver beslut eller utlåtande, som af försäkringsinspektionen

Until the guarantee fund amounts to a sum corresponding to one-twentieth part of the assurance fund for life assurances, there shall every year be set aside for the guarantee fund at least one half of the net profit which is found to have resulted from the operations as a whole, after the setting aside for the reserve fund mentioned in § 26 has taken place; the Board of Inspection of Insurances is, however, authorised in certain cases to permit that the annual setting aside shall be less than that indicated above, if the Board of Inspection is of opinion that this can be done without prejudice to the security of the assurance takers. When the guarantee fund amounts to the sum mentioned above, further setting aside for the fund shall not be necessary; if the fund falls below the said sum, the setting aside shall take place anew. The repayment of the guarantee capital may not take place if the guarantee fund does not amount to the said sum.

A reduction of the guarantee fund may not take place without a special permission given by the Board of Inspection of Insurances, unless the reduction is necessary for the satisfaction of losses which it has not been possible to make good by means of the annual profits or, where associations are concerned which, apart from life assurance business, do other kinds of insurance business, by means of a reduction of the reserve fund.

127. If an insurance association which carries on life assurance business proves that it possesses assets corresponding to a certain part of the share capital but not in excess of one half of this capital, or of a guarantee capital consisting in such securities as are mentioned in § 123, and for the security of the takers of life assurances has pledged these securities in the manner prescribed by § 125 as regards the insurance fund, the amount thus proved to exist may be deducted from the prescribed guarantee fund.

If an insurance association, apart from life assurance business, does business in other kinds of insurance, assets representing the guarantee fund shall be proved to exist in the manner which is prescribed by § 123 concerning the insurance fund; as regards the securities in which the assets are thus proved to consist, the provisions of § 125 concerning the securities mentioned in that Article shall apply.

128. If an insurance association carries on operations abroad, the King may, with regard to the insurance fund and the guarantee fund for the foreign insurances, permit such departures from the provisions contained in §§ 120—127 as are considered necessary owing to foreign law, to the extent to which this can be done without prejudice to the security of the insurance takers. If such a departure is permitted, the King shall at the same time decide to what extent the provisions of §§ 139—144 are to be applied as regards those insurances to which his permission relates.

129. In the case of insurance associations which carry on life assurance business, an actuary shall be employed to make the technical calculations and investigations necessary for insurances.

130. The qualifications for the exercise of the profession of an actuary shall be determined by the King. It depends in each particular case on the decision of the King whether a person can be approved as an actuary without taking these qualifications into consideration.

Supervision of insurance associations.

131. The supervision of insurance associations prescribed in this Act shall be exercised by a Board of Inspection of Insurances common to the whole Kingdom.

A member of the Board of Inspection of Insurances may not act as a member of the board of directors of, nor be employed by, an insurance association, or by a foreign insurance establishment which in pursuance of special enactments has been authorised to carry on insurance operations in this Kingdom; nor may any member of the Board of Inspection be a shareholder or a guarantor in such an enterprise.

Detailed provisions as to the organisation and operations of the Board of Inspection of Insurances shall be decreed by the King.

132. Appeals against decisions of the Board of Inspection of Insurances may be brought before the King.

Subject to the condition of reciprocity, the King may prescribe that, where this course is considered necessary, in respect of decisions or opinions given by the

meddelats i ärende rörande svenskt försäkringsbolag eller rörande norsk eller dansk försäkringsanstalt, skall, för så vidt ärendet angår lifförsäkringsrörelse här i riket, inhämtas yttrande af sakkunniga män, utsedda till lika antal från hvartdera af de tre rikena.

133. Till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet skall försäkringsbolag årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser, som af Konungen meddelas. Detta bidrag må icke i något fall öfverstiga en femtedels procent af bolagets hela inkomst af afgifter för nästföregående kalenderår för försäkringar, som tillhöra bolagets rörelse här i riket.

134. Försäkringsbolag åligger att årligen inom en månad efter den i 30 eller 91 § omförmälda bolagsstämma till försäkringsinspektionen ingifva: 1. styrelsens förvaltningsberättelse, balansräkningen, revisorernas utlåtande äfvensom de å bolagsstämman i anledning af nämnda handlingar fattade beslut; — 2. en af styrelsen upprättad och underskrifven uppgift om bolagets verksamhet under året och om dess ställning vid årets slut; — äfvensom, där bolaget driver lif-försäkringsrörelse: 3. en af bolagets aktuarie afgifven redogörelse för beräkning af premiereserven för lifförsäkringarna; — 4. en af bolagets aktuarie upprättad jämförelse mellan den under året bland lifförsäkringstagarna inträffade dödlighet och den dödlighet, som lagts till grund för beräkning af premiereserven för lif-försäkringarna, samt mellan den verkliga och den vid samma beräkning antagna räntefot.

Bolaget skall tillika inom samma tid låta införa den under 2. omförmälda uppgiften i allmänna tidningarna.

Under 2., 3. och 4. omförmälda handlingar skola upprättas i enlighet med formulär, som af försäkringsinspektionen fastställas.

Finner försäkringsinspektionen nödigt att infordra ytterligare upplysningar, skola sådana ofördröjligen lämnas.

135. Försäkringsbolag vare pliktigt att när som helst hålla bolagets räkenskaper och öfriga handlingar tillgängliga för försäkringsinspektionen eller dess ombud, äfvensom att lämna försäkringsinspektionen tillträde till bolagsstämma. Hvad försäkringsinspektionen vid granskning af räkenskaper och handlingar eller vid bolagsstämma må hafva erfarit angående enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden må ej för allmänheten yppas.

I fråga om bolag, som driver lifförsäkringsrörelse, äge försäkringsinspektionen förordna en revisor att med de af bolaget utsedda revisorer deltaga i granskningen af styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper. Den sålunda förordnade revisorn äge af bolaget uppbära arfvode till belopp, som af Konungen bestämmes.

136. Sker afvikelse från denna lag eller från bolagsordning eller från öfriga för bolagets verksamhet stadfästa grunder, äge försäkringsinspektionen förelägga bolaget att inom viss tid vidtaga de åtgärder, som pröfvas erforderliga för rättelses vinnande. Lag samma vare, där det visar sig, att de till redovisning af föreskrifven försäkringsfond afsatta tillgångar icke äro tillräckliga.

Finner försäkringsinspektionen bolagsordning eller öfriga för bolags verksamhet stadfästa grunder icke längre vara betryggande, äge inspektionen göra anmälan därom hos Konungen, som, där så pröfvas erforderligt, förelägger bolaget att inom viss tid vidtaga åtgärder för rättelses vinnande.

Hafva åtgärder, som, enligt hvad här ofvan är sagdt, föreskrifvits, icke inom den bestämda tiden vidtagits, ankommer på Konungen att, där försäkringstagarnas säkerhet finnes äfventyrad, förbjuda fortsättning af bolagets verksamhet och förordna om bolagets upplösning. Varder bolaget sålunda upplöst, förordnar Konungen en eller flera likvidatorer att bolagets likvidation verkställa; sådan likvidator äge af bolaget uppbära arfvode till belopp, som af Konungen bestämmes.

Board of Inspection of Insurances relative to matters affecting Swedish insurance establishments or affecting Norwegian or Danish insurance establishments, the opinion of experts appointed in an equal number by each of the three Kingdoms shall be taken, in so far as the matter in question concerns life assurance operations carried on in Sweden.

133. To cover the expenses of the organisation and operations of the Board of Inspection of Insurances, all insurance associations shall annually pay contributions in accordance with regulations decreed by the King. These contributions may not in any case exceed one fifth per cent. of the total income of the association in question accruing from the charges for the preceding calendar year for insurances which appertain to the operations of the association in the Kingdom.

134. It is incumbent on insurance associations every year within one month after the general meeting mentioned in § 30 or § 91 to present to the Board of Inspection of Insurances: 1. the account of the management of the board of directors, the balance-sheet, the report of the auditors, and also the resolutions passed at the general meeting with regard to the aforesaid documents; — 2. a statement made and signed by the directors concerning the operations of the association during the year and concerning its position at the end of the year; — and further, if the association carries on life assurance operations: 3. a statement made by the actuary of the association relative to the calculation of the premium reserve for life assurances; — 4. a comparison made by the actuary of the association between the mortality which has happened in the course of the year amongst the takers of life assurances and the mortality on the basis of which the premium reserve for life assurances has been calculated, as well as between the real rate of interest and that adopted by the same calculation.

The association shall also within the same time cause the statement mentioned under No. 2 to be inserted in the public newspapers.

The documents mentioned under Nos. 2, 3 and 4 shall be drawn up in accordance with forms prescribed by the Board of Inspection of Insurances.

If the Board of Inspection considers it necessary to ask for further information, such information shall be given without delay.

135. Insurance associations are bound at all times to hold the accounts and other documents of the association at the disposition of the Board of Inspection of Insurances or its representative, as well as to give the Board of Inspection access to general meetings. What the Board of Inspection may have learnt concerning the personal or economic position of particular individuals by the examination of accounts and documents or at general meetings may not be divulged to the public.

As regards associations which carry on life assurance operations, the Board of Inspection of Insurances may appoint an auditor to take part in concert with the auditors appointed by the association in the examination of the management of the board of directors and the accounts of the association. The auditor thus appointed is entitled to receive from the association a remuneration the amount of which shall be fixed by the King.

136. In case of derogation from this act or from the statutes (articles of association) or from other approved bases of the operations of an association, the Board of Inspection of Insurances may enjoin the association to take those measures which are considered necessary for remedying the situation within a certain time. The same provision shall apply if it is established that the assets set aside to constitute the prescribed insurance fund are not sufficient.

If the Board of Inspection is of opinion that the statutes (articles of association) or other approved bases of the operations of an association are no longer satisfactory, the Board may report the circumstance to the King, who, if such a course is considered necessary, may enjoin the association to take measures within a certain time to remedy the situation.

If the measures which have been prescribed in accordance with the above provisions have not been taken within the time fixed, it rests with the King, if the security of the insurance takers is found to be jeopardised, to forbid the continuation of the operations of the association and to pronounce the dissolution of the association. If the association is thus dissolved, the King shall appoint one or more liquidators to carry out the liquidation of the association; these liquidators are entitled to receive a remuneration from the association the amount of which shall be fixed by the King.

Om anmälan för registrering af upplösning och förordnande, hvarom nu är sagdt, beslutar Konungen.

137. Ställes försäkringsbolag under likvidation af annan anledning än i 136 § sägs, skall bolagets styrelse eller, om bolaget saknar till registret anmäld, behörig styrelse, rätten eller domaren härom ofördröjligen hos Konungen göra anmälan; Konungen förordnar, där så pröfvas erforderligt, en person att med öfriga likvidatorer verkställa bolagets likvidation. Förordnas sålunda likvidator, skall bolagets firma tecknas af denne i förening med den eller dem, som eljest äro berättigade att teckna firman.

Den af Konungen förordnade likvidatorn äge af bolaget uppbära arvode till belopp, som af Konungen bestämmes.

Om anmälan för registrering af förordnande, som ofvan sägs, beslutar Konungen.

138. Afträdes försäkringsbolags egendom till konkurs, skall rätten eller domaren härom ofördröjligen hos Konungen göra anmälan; Konungen förordnar, där så pröfvas erforderligt, ett allmänt ombud att såsom god man och syssloman deltaga i konkursboets förvaltning med de gode män och sysslomän, som utses på sätt i konkurslagen stadgas.

Det allmänna ombud, som sålunda blifvit förordnad, äge, lika med rättens ombudsman, att sammankalla borgenärerna att höras öfver ämnen, som röra boet och dess förvaltning, samt att hos rätten anmäla, om annan god man eller syssloman i konkursen visar motvilja eller försummelse vid fullgörande af sitt uppdrag. Då allmänna ombudet kallar borgenärerna till sammanträde, åligge ombudet att därom underrätta rättens ombudsman.

Utan hinder af beslut, som kan vara fattadt om delning af förvaltningen af boet, äge allmänna ombudet deltaga i förvaltningen i alla dess delar.

Af det arvode, som för gode männen och sysslomännen bestämmes, tage allmänna ombudet en tredjedel.

Om särskild administration.

139. Har försäkringsbolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, kommit under likvidation eller i konkurstillstånd, skall, för tillvaratagande af lifförsäkrings-tagarnas rätt, en särskild administration inträda. Förvaltningen af administrationsboet ålige försäkringsinspektionen.

Försäkringsinspektionen skall ofördröjligen för lifförsäkringstagarnas räkning omhändertaga samtliga de värdehandlingar, i hvilka lifförsäkringstagarna enligt bestämmelserna i 125 och 127 §§ njuta panträtt.

Härmed öfvergå på administrationsboet alla bolagets rättigheter och skyldigheter på grund af lifförsäkringsaftalen äfvensom, där lifförsäkringar återförsäkrats, bolagets rättigheter och skyldigheter på grund af återförsäkringarna.

För det belopp, hvarmed omförmälda värdehandlingar må finnas i värde understiga summan af lifförsäkringsfonden och af det högsta i 126 § föreskrifna belopp för säkerhetsfonden, äge administrationsboet fordringsrätt hos bolaget.

140. Under administrationstiden må icke meddelas nya lifförsäkringar, ej heller återköp af lifförsäkringar äga rum, eller förskott mot säkerhet i lifförsäkringsbref lämnas.

Å lifförsäkringsbelopp, som förfallit till betalning före bolagets upplösning, skall utbetalas så mycket, som skolat gäldas, därest likvidation eller konkurs icke inträffat. Å lifförsäkringsbelopp, som förfaller till betalning under administrations-tiden, utbetalas, innan administrationen afslutats, allenast så mycket, som försäkringsinspektionen finner kunna utgå utan förnärmande af öfriga lifförsäkrings-tagares rätt. Befinnes sedermera, att för mycket utbetalts, äge återbäring ej rum.

141. Så snart administration inträddt, skall försäkringsinspektionen företaga en noggrann värdering af de värdehandlingar, som af inspektionen omhändertagits,

The King shall decide as to the notification for registration of the dissolution and the appointment mentioned above.

137. If an insurance association is subjected to liquidation for some other reason than any of those mentioned in § 136, the board of directors of the association or, in case the association has no regular board of directors declared in the register, the tribunal or the judge, shall report the fact to the King without delay; if it is considered necessary, the King shall appoint a person to carry out the liquidation of the association in concert with the other liquidators. If such a liquidator is appointed, the firm name of the association shall be signed by him in conjunction with the person or persons who are otherwise authorised to sign the firm name.

The liquidator appointed by the King is entitled to receive a remuneration the amount of which shall be fixed by the King.

The King shall decide as to the notification for registration of the appointment mentioned above.

138. If the property of an insurance association is subjected to proceedings in bankruptcy, the tribunal or the judge shall report the fact to the King without delay; if it is considered necessary the King shall appoint a general representative to take part in the administration of the bankruptcy estate as a provisional administrator and trustee in concert with the provisional administrators and trustees who are appointed in the manner prescribed in the Bankruptcy Act.

The general representative who has been thus appointed, equally with the commissary of the tribunal, may convene the creditors to be heard concerning matters which affect the estate and its administration, and report to the tribunal if some other provisional administrator or trustee should display ill-will or negligence in the discharge of his functions. The general representative, when summoning the creditors to a meeting, shall inform the commissary of the tribunal.

The general representative may take part in all the branches of the administration, notwithstanding any resolution which may have been passed as to the division of the administration of the estate.

The general representative shall receive one-third of the remuneration which is fixed for the provisional administrators and the trustees.

Special administration.

139. If an insurance association which carries on life assurance business has fallen into liquidation or bankruptcy, a special administration shall be instituted for the purpose of safeguarding the rights of the life assurance takers. The administration of the estate devolves on the Board of Inspection of Insurances.

The Board of Inspection of Insurances shall, on behalf of the life assurance takers, immediately take possession of all the securities over which the life assurance takers have a pledge-right according to the provisions of §§ 125 and 127.

Thereupon all the rights and obligations of the association based on the contracts of life assurance and also, in case life assurances have been re-insured, the rights and obligations of the association based on the re-insurances, pass to the estate under administration.

The estate under administration is entitled to make a claim on the association for the amount by which the value of the aforesaid securities may be found to fall below the sum of the life assurance fund and of the maximum amount prescribed in § 126 for the guarantee fund.

140. During the time of the administration fresh life assurances may not be granted, nor may any surrender of life assurances take place, nor any advance be made on the security of life assurance policies.

On amounts of life assurances which became due for payment before the dissolution of the association so much shall be paid as would have been paid if the liquidation or proceedings in bankruptcy had not occurred. On amounts of life assurances which become due for payment during the time of the administration only so much shall be paid before the termination of the administration as the Board of Inspection of Insurances considers may be paid without prejudice to the rights of the other life assurance takers. If it is subsequently found that too much has been paid, no restitution shall take place.

141. As soon as the administration has commenced, the Board of Inspection of Insurances shall make an exact valuation of those securities of which the Board

samt verkställa beräkning af det belopp, hvartill lifförsäkringsfonden uppgår å första dagen i månaden näst efter den, då bolaget upplöstes.

142. Sedan de i 141 § föreskrifna åtgärder vidtagits och försäkringsinspektionen med ledning däraf verkställt utredning angående administrationsboets ställning, skall inspektionen inleda underhandlingar med de inländska försäkringsbolag, som må befinnas villiga att öfvertaga samtliga till administrationsboet hörande försäkringar.

Finner försäkringsinspektionen, att anbud, som i följd af underhandlingarna inkommit, bör antagas, skall inspektionen ofördröjligen upprätta redogörelse för den verkställda utredningen angående administrationsboets ställning och för de i anbudet föreslagna villkoren för försäkringarnas öfvertagande, med särskildt angifvande af den nedsättning i försäkringsbeloppen, hvilken må hafva betingats; i redogörelsen skola jämväl anföras de skäl, som föranleda inspektionen att förorda anbudet.

Försäkringsinspektionen skall till enhvar af de försäkringstagare, hvilkas adress är känd, med allmänna posten öfversända ett exemplar af sagda redogörelse. Därjämte skall hufvudsakliga innehållet af redogörelsen kungöras i allmänna tidningarna.

Har före utgången af en af försäkringsinspektionen bestämd samt i redogörelsen och kungörelsen utsatt tid, minst fjorton dagar efter det kungörelsen infördes i allmänna tidningarna, icke någon invändning från försäkringstagare till inspektionen inkommit, eller uppgå de försäkringstagare, som förklarat sig icke godkänna förslaget, ej till minst en femtedel af hela antalet, skall anbudet anses vara af försäkringstagarna antaget. Administrationen skall i sådant fall afslutas genom öfverlämnande till det bolag, som öfvertager försäkringarna, af administrationsboets tillgångar och handlingar.

Har vid försäkringarnas öfverlåtande uppstått öfverskott, skall öfverskottet öfverlämnas till det bolag, hvars försäkringar varit föremål för öfverlåtelsen.

143. Har ej från inländskt bolag inkommit anbud om försäkringarnas öfvertagande, eller har försäkringsinspektionen icke funnit något inkommet anbud böra antagas, eller har anbud, som af försäkringsinspektionen förordats, icke blifvit på sätt i 142 § sägs antaget, skall inspektionen, där den finner ömsesidigt försäkringsbolag för försäkringarnas öfvertagande och rörelsens fortsättande lämpligen kunna bildas, kalla försäkringstagarna till sammanträde för fattande af beslut om bildande af sådant bolag. Kallelsen skall kungöras i allmänna tidningarna minst en månad före sammanträdet, äfvensom med allmänna posten öfversändas till de försäkringstagare, hvilkas adress är känd. Vid kallelsen skall i meddelandena till de särskilda försäkringstagarna fogas en af inspektionen upprättad redogörelse för den verkställda utredningen angående administrationsboets ställning samt för den nedsättning i försäkringsbeloppen, hvilken inspektionen må finna erforderlig, äfvensom ett genom inspektionens försorg upprättadt förslag till bolagsordning för det nya bolaget och till öfriga i 5 § angifna grunder för bolagets verksamhet.

Besluta de vid sammanträdet närvarande enhälligt, att bolaget skall bildas i enlighet med de af försäkringsinspektionen föreslagna grunder, eller finnas vid omröstning mera än fyra femtedelar af de röstande hafva förenat sig härom, skola bolagsordning och öfriga grunder för bolagets verksamhet anses vara af försäkringsbolagarna antagna. Beslutet skall underställas Konungens stadfästelse.

Sedan Konungens stadfästelse erhållits och bolagets registrerats, skall administrationen afslutas genom öfverlämnande till det nya bolaget af administrationsboets tillgångar och handlingar. Det nya bolaget inträder i administrationsboets rättigheter och skyldigheter.

Kan icke i den ordning, som i denna paragraf sägs, nytt bolag komma till stånd, skall fördelning af administrationsboets tillgångar äga rum, där ej samtliga

of Inspection has taken possession, and shall proceed to calculate the sum to which the life assurance fund amounts on the first day of the month following that in which the association was dissolved.

142. When the measures prescribed in § 141 have been taken and the Board of Inspection of Insurances, guided thereby, has made an estimate of the position of the estate under administration, the Board of Inspection shall commence negotiations with those insurance associations operating in Sweden which may be found willing to take over all the assurances appertaining to the estate under administration.

If the Board of Inspection is of opinion that offers which have been received as a consequence of the negotiations should be accepted, the Board shall immediately present a statement of the estimate made of the position of the estate under administration and of the terms proposed in the offer for the taking over of the assurances, with a special indication of the reduction in the amount of assurance which may have been stipulated for; in this statement the reasons which have induced the Board of Inspection to recommend the offer shall also be indicated.

The Board of Inspection shall send by the ordinary post to each of the assurance takers whose addresses are known a copy of the said statement. Moreover, the principal contents of the statement shall be published in the public newspapers.

If, before the expiration of a period fixed by the Board of Inspection and indicated in the statement and the publication, fourteen days at least after the publication was inserted in the public newspapers, no objection has been presented by assurance takers to the Board of Inspection, or if the number of assurance takers who have declared themselves unwilling to accept the proposal does not amount at least to one-fifth of the whole number, the offer shall be considered as accepted by the assurance takers. The administration shall in such case be terminated by handing over to the association which has taken over the assurances the assets and securities of the estate under administration.

If on the transfer of the assurances a surplus has arisen, the surplus shall be handed over to the association the assurances of which have been the subject-matter of the transfer.

143. If no offer has been received from associations operating in Sweden concerning the taking over of the assurances, or if the Board of Inspection of Insurances has not considered acceptable any offer made, or if an offer recommended by the Board of Inspection has not been accepted in the manner indicated in § 142, the Board, if it is of opinion that a mutual insurance society may conveniently be formed for the taking over of the assurances and the continuation of the business, shall summon the assurance takers to a meeting for the purpose of coming to a decision relative to the formation of such a society. The notice convening the meeting shall be inserted in the public newspapers at least one month before the meeting, and also be despatched by the ordinary post to the assurance takers whose addresses are known. On the convening of the meeting the notice sent to the individual assurance takers shall be accompanied by a statement, drawn up by the Board of Inspection, of the estimate made concerning the position of the estate under administration as well as of the reduction of the amount of assurance which the Board of Inspection may deem necessary, and also by a project drafted at the instance of the Board of Inspection for the statutes (articles of association) of the new society and for the other bases of the operations of the society which are indicated in § 5.

If the persons present at the meeting unanimously resolve that the society shall be formed in accordance with the bases proposed by the Board of Inspection of Insurances, or if, on taking the votes, it is found that more than four-fifths of the persons voting are in favour of these bases, the statutes (articles of association) of the society and the other bases of the operations of the society shall be considered as having been accepted by the assurance takers. The resolution shall be submitted to the approval of the King.

When the approval of the King has been granted and the society registered, the administration shall be terminated by the handing over to the new society of the assets and securities of the estate under administration. The new society enters upon the rights and obligations of the estate under administration.

If a new society cannot be formed in the manner indicated in this Article, the distribution of the assets of the estate under administration shall take place,

försäkringstagare öfverenskomma om administrationens fortsättande; och ankomme i sistnämnda fall på försäkringsinspektionen, huruvida ytterligare åtgärder böra vidtagas för försäkringarnas öfverlåtande eller för bildande af nytt bolag.

144. Har försäkringsbolag, som meddelar försäkring af annat slag än lifförsäkring och meddelar sådan försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, kommit under likvidation eller i konkursstillstånd, skall försäkringsinspektionen utse ett ombud, som har att å försäkringstagarnas vägnar iakttaga och bevaka den panträtt, som jämlikt 125 § tillkommer försäkringstagarna uti de enligt sagda paragraf till deras säkerhet i särskildt förvar satta värdehandlingar, med iakttagande däraf, att enhvar försäkringstagare njuter panträtt i nämnda värdehandlingar i den mån han enligt bestämmelsen i 120 § 3 mom. äger fordran hos bolaget på grund af försäkringsaftalet.

Ombudet äge af bolaget uppbära arfvode till belopp, som bestämmes af Konungen.

Om frivillig öfverlåtelse af försäkringsbolags lifförsäkringar.

145. Vill försäkringsbolag, som drifver lifförsäkringsrörelse, till annat inländskt försäkringsbolag öfverlåta vare sig alla sina lifförsäkringar eller viss del däraf, skall tillstånd till öfverlåtelsen sökas hos försäkringsinspektionen. Vid ansökningen skall fogas aftalet angående öfverlåtelsen, äfvensom förebringas sådan utredning, att försäkringsinspektionen kan med ledning däraf bedöma, huruvida öfverlåtelsen kan ske utan förnärmande af försäkringstagares rätt.

Finnes ej ansökningen böra genast afslås, skall försäkringsinspektionen genom tillkännagifvande i allmänna tidningarna kungöra ansökningens innehåll, aftalet angående öfverlåtelsen och ett sammandrag af den förebragta utredningen samt förelägga de försäkringstagare, hvilkas försäkringar äro afsedda att öfverlätas, att sist inom tre månader, efter det kungörelsen varit i allmänna tidningarna införd, hos försäkringsinspektionen skriftligen anmäla, huruvida de hafva något att mot ansökningen erinra. Underrättelse om kungörelsen och föreläggandet skall med allmänna posten afsändas till enhvar af nämnda försäkringstagare, hvilken adress är känd.

Varder inom den utsatta tiden bifall till ansökningen bestridt af minst en femtedel af de försäkringstagare, hvilkas försäkringar äro i fråga, skall ansökningen afslås. I annat fall företage försäkringsinspektionen ansökningen till slutlig pröfning.

Bifalles ansökningen, skall det bolag, som öfverlåter försäkringarna, anses fritaget från sina förpliktelser på grund af de öfverlättna försäkringarna, och skola dessa förpliktelser i stället åligga det bolag, till hvilket försäkringarna öfverlätas.

Där bolags samtliga försäkringar på sätt nu är sagdt öfverlätas, skall bolaget anses upplöst den dag, ansökningen bifölls.

Varder, efter det ansökning, hvarom i denna paragraf förmäles, bifallits, det bolag, som öfverlätit försäkringar, försatt i konkurs, skall, vid tillämpning af hvad i 36 § 3 mom. konkurslagen är stadgadt angående rätt till talan om återgång af aftal, sådant aftal, som afses i denna paragraf, anses ingånget den dag, ansökningen bifölls.

146. Vilja två eller flera försäkringsbolag, som drifva lifförsäkringsrörelse, sammansluta sig till ett nytt bolag med ändamål att öfvertaga deras förpliktelser på grund af lifförsäkringar, skall, jämte det att stadfästelse å det nya bolagets ordning och å öfriga grunder för dess verksamhet sökes efter ty ofvan i denna lag är föreskrifvet, tillika i tillämpliga delar iakttagas hvad i 145 § är stadgadt.

unless all the assurance takers agree to the continuance of the administration; and in the latter case, it is for the Board of Inspection of Insurances to decide whether further measures shall be taken relative to the transfer of the assurances or the formation of a new society.

144. If an insurance association which grants insurances other than life assurances, and grants such insurances for an indefinite period or for a period exceeding ten years, has fallen into liquidation or bankruptcy, the Board of Inspection of Insurances shall appoint a representative to attend to and safeguard on behalf of the insurance takers the pledge-right which, according to § 125, appertains to them over the values deposited in special safe-keeping for their security in accordance with the said Article, subject to the observance of the rule that every insurance taker is to have a pledge-right over the said securities to the extent to which, according to the provision of § 130, par. 3, he has a claim on the society based on the contract of insurance.

The representative is entitled to a remuneration from the society the amount of which shall be fixed by the King.

Voluntary transfer of the life assurances of insurance associations.

145. If an insurance association which carries on life assurance operations wishes to transfer to some other insurance association operating in Sweden either all its life assurances or a certain part thereof, permission to effect such a transfer must be obtained from the Board of Inspection of Insurances. The application shall be accompanied by the contract relative to the transfer, and such a statement shall be presented that the Board of Inspection, being guided thereby, can appreciate whether the transfer can be carried out without prejudice to the assurance takers.

If it is considered that the application ought not to be rejected immediately, the Board of Inspection of Insurances shall, by means of an insertion in the public newspapers, make known the contents of the application, the contract relative to the transfer and a summary of the statement presented and shall enjoin the persons assured whose assurances are intended to be transferred, to notify the Board of Inspection in writing, at the latest within three months after the publication has been made in the public newspapers, whether they have any objection to make against the application. Information concerning the publication and the proposition shall be despatched by the ordinary post to each of the said assurance takers whose address is known.

If, within the time fixed, the approval of the application is refused by at least one-fifth of the persons assured whose assurances are concerned, the application shall be considered rejected. In the contrary case, the Board of Inspection shall submit the application to a final examination.

If the application is approved, the association which transfers the assurances shall be considered discharged from its liabilities on the basis of the transferred assurances, and the liabilities shall be at the charge of the association to which the assurances are transferred instead.

If all the assurances of an association have been transferred in the manner just indicated, the association shall be considered dissolved on the day on which the application was approved.

If, after the application referred to in this Article has been approved, the association which has transferred the assurances is subjected to proceedings in bankruptcy, such a contract as is contemplated in this Article shall, for the purpose of the application of the provision contained in § 36, par. 3 of the Bankruptcy Act concerning the right to institute proceedings for the rescission of contracts, be considered as concluded on the day on which the application was approved.

146. If two or more insurance associations which carry on life assurance operations wish to combine for the formation of a new association having as its object the taking over of their liabilities based on life assurances, then, in addition to its being necessary that the approval of the regulations of the new association and the other bases of its operations should be applied for according to the provisions of this Act, the applicable parts of the provisions contained in § 145 shall also be observed.

Om registrering.

147. Hos patent- och registreringsverket skall föras försäkringsregister för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola för registrering anmälans eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

För anmälningsskyldighetens fullgörande svare styrelseledamöterna eller, där bolaget är upplöst annorledes än genom konkurs, likvidatorerna.

148. Anmälan till registret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter för registreringen och dess kungörande. Aflämnas anmälan genom ombud, eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

Då försäkringsbolags registrering sökes, skall enhvar, som är berättigad att teckna dess firma, på samma gång egenhändigt inskrifva firmateckningen i registret eller i särskildt bihang till detta, såvida icke teckningen verkställts å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sker därom, att någon blifvit berättigad att teckna förut anmäld firma.

149. Hafva icke vid anmälan till registrering iakttagits de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall meddelade, eller prövas beslut, som för registrering anmäles och för hvars giltighet Konungens stadfästelse ej erfordras, icke hafva i föreskrifven ordning tillkommit eller ej stå i öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning, skall registrering vägras.

Registreringsmyndigheten skall jämväl vägra registrering af försäkringsaktiebolag, där, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, aktiekapitalet ej uppgår till det belopp, hvartill det enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, eller, enligt samma uppgift, ej minst hälften af aktiekapitalet blifvit inbetald, samt registrering af ömsesidigt försäkringsbolag med garantikapital, där, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, ej minst hälften af garantikapitalet blifvit kontant inbetald eller stadgad skyldighet att aflämna förbindelser, som i 68 § ömförmlas, ej fullgjorts.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen hålla sökanden till handa eller, om han uppgifvit fullständig adress, till honom med allmänna posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen därför.

Är sökanden med beslutet missnöjd, äge han att, vid talans förlust, innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag däröfver anföra besvär hos Konungen.

150. Beviljas försäkringsaktiebolags registrering, låte registreringsmyndigheten i registret införa: 1. dagen för Konungens beslut om stadfästelse och dagen för beslutet om bolagets bildande; — 2. bolagets firma; — 3. föremålet för bolagets verksamhet; — 4. den ort, där styrelsen har sitt säte; — 5. det belopp, hvartill, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, aktiekapitalet uppgår, så ock, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring i bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet; — 6. å hvilket belopp aktie skall lyda; — 7. huru stor del af aktiekapitalet blifvit, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, inbetald, samt, där ej aktierna till fullo inbetalts, inom hvilken tid återstående inbetalningen skall fullgöras; — 8. huruvida och i hvilken utsträckning delägare är pliktig att något utöfver tecknad aktiebelopp tillskjuta; — 9. huru kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till delägarnas kännedom; — 10. styrelseledamöternas fullständiga namn och hemvist; — 11. hvilken eller hvilka bland styrelseledamöterna äro berättigade att teckna firman.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse om företrädesrätt för vissa aktier, skall ock därom anteckning i registret göras.

Registration.

147. An insurance register shall be kept at the Patent and Registration Office for recording the matters which, according to this Act, are to be notified for registration or the recording of which in the register is or may be otherwise prescribed.

The members of the board of directors, or, in case the association in question has been dissolved otherwise than by bankruptcy, the liquidators shall be answerable for the fulfilment of the obligation to make notification for registration.

148. A notification for registration shall be made in writing and be accompanied by the fees prescribed by law for the registration and its publication. If the notification is made by a representative, or if it is sent by post, the signature shall be certified by witnesses.

When the registration of an insurance association is applied for, every person who is authorised to sign its firm name shall at the same time by his own hand sign the firm name in the register or in a special appendix thereto, unless the signature has been given on the document of notification and been certified by witnesses. The proceedings shall be the same when it is notified that a person has become authorised to sign a firm name previously notified for registration.

149. Registration shall be refused if, on the notification for registration, those provisions have not been observed which are prescribed for each particular case, or if it is established that resolutions which have been notified for registration and for the validity of which the approval of the King is not required, have not been passed in the manner prescribed or are not in conformity with the provisions of this Act or are otherwise contrary to the law or ordinances.

The registration authority shall also refuse the registration of joint stock insurance companies if the share capital, according to the statement made by the members of the board of directors, does not amount to the minimum sum at which according to the statutes (articles of association) of the company it may be fixed, or if, according to the same statement, one-half at least of the share capital has not been paid up, and the registration of mutual insurance societies with guarantee capital if, according to the statement made by the members of the board of directors, one-half at least of the guarantee capital has not been paid up in cash or the obligation to present the promises mentioned in § 68 has not been fulfilled.

If registration is refused, the registration authority shall immediately inform the applicant thereof, or, if he has given his full address, send him by the ordinary post information in writing of the decision and the reasons therefor.

If the applicant is dissatisfied with the decision, he shall, on pain of forfeiting his right of appeal, lodge an appeal against it with the King before twelve o'clock on the sixtieth day from the date of the decision.

150. If the registration of a joint stock insurance company is granted, the registration authority shall enter in the register: 1. the date of the decision of approval of the King and of the resolution for the formation of the company; — 2. the firm name of the company; — 3. the objects of the company; — 4. the place where the board of directors is to have its seat; — 5. the sum to which the share capital, according to the statement made by the members of the board of directors, is to amount, and also, if the share capital may, without changes in the statutes (articles of association) of the company, be fixed at a lower or higher amount, the minimum capital and the maximum capital; — 6. the nominal amount of the shares; — 7. what portion of the share capital, according to the statement made by the members of the board of directors, has been paid up, and, in case the shares have not been paid up in full, within what time the payment of the remainder is to be made; — 8. whether and to what extent the shareholders are to be liable to make payments in excess of the subscribed share capital; — 9. the manner in which general meetings are to be convened and in which other communications are to be brought to the knowledge of the shareholders; — 10. the full names and addresses of the members of the board of directors; — 11. which member or members of the board of directors is or are authorised to sign the firm name.

If the statutes (articles of association) of the company contain provisions concerning a right of preference appertaining to certain shares, a note shall also be made in the register of this fact.

Den ena afskriften af Konungens beslut om stadfästelse skall, försedd med bevis om registreringen, jämte teckningslistorna i hufvudskrift, till sökanden återställas.

151. Beviljas ömsesidigt försäkringsbolags registrering, låte registreringsmyndigheten i registret införa: 1. dagen för Konungens beslut om stadfästelse och dagen för beslutet om bolagets bildande; — 2. bolagets firma; — 3. föremålet för bolagets verksamhet; — 4. den ort, där styrelsen har sitt säte; — 5. beloppet af garantikapital, där sådant förskjutes, huru stor del däraf blifvit inbetald, förutsättningarna för dess återgäldande samt huruvida och i hvilken utsträckning garant är pliktig att tillskjuta något utöfver tecknad garantibelopp; — 6. huru för bolagets förbindelser skall ansvaras; — 7. huruvida och i hvilken utsträckning styrelsen äger för bolaget upptaga lån; — 8. styrelseledamöternas fullständiga namn och hemvist; — 9. hvilken eller hvilka bland styrelseledamöterna äro berättigade att teckna firman; — 10. huruvida och i hvilken mån delägare skall vara utesluten från rösträtt och sådan rätt tillkomma garant, samt huruvida bolagsstämmas befogenhet skall, helt eller delvis, utöfvas af därtill särskildt utsedda personer; — 11. huru kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden kungöras delägarna eller röstberättigade, som icke äro delägare.

Den ena afskriften af Konungens beslut om stadfästelse skall, försedd med bevis om registreringen, jämte teckningslistorna i hufvudskrift, till sökanden återställas.

152. Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den, där registrering beviljas, i registret anmärkas.

Registreras ändring i bolagsordningen eller i öfriga stadfästa grunder för bolagets verksamhet, skall ena afskriften af Konungens beslut om stadfästelse å sådan ändring till sökanden återställas, försedd med bevis om registreringen. Sker ändring i firman, skall ny, fullständig inskrifning i registret göras.

153. Hvad i registret införes, med undantag af underrättelse om konkurs, hvarom i 52 eller 110 § förmäles, skall genom registreringsmyndighetens försorg ofördröjligen kungöras i allmänna tidningarna.

En samling för hela riket af hvad sålunda kungjorts skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

Anmälningsskrifter med därtill hörande handlingar skola, särskildt för hvarje försäkringsbolag, såsom bilagor till registret förvaras.

154. Närmare föreskrifter om registrets förande, de i 153 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda paragraf omförmälda samling meddelas af Konungen.

155. Menar någon, att en i registret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande föras vid Stockholms rådstufvurätt.

156. Har genom laga kraft ägande dom blifvit förklaradt, att en i registret gjord inskrifning ej bort ske, eller att något förhållande, hvarom inskrifning skett, ändrats eller upphört, skall, på begäran af någondera parten, anteckning därom göras i registret. Underrättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 153 § sägs.

Varder, sedan i registret anteckning om försäkringsbolags konkurs gjorts, af öfverrätt förklaradt, att offentlig stämning ej bort utfärdas, skall anteckningen, på därom gjord ansökning, ur registret afföras.

157. Det, som i enlighet med denna lag blifvit infördt i registret och kungjord i allmänna tidningarna, skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, där ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifva i registret antecknad, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva därom ägt vetskap.

One of the copies of the decision of approval of the King, furnished with an attestation of the registration, together with the originals of the subscription lists, shall be restored to the applicant.

151. If the registration of a mutual insurance society is granted, the registration authority shall enter in the register: 1. the date of the decision of approval of the King and of the decision concerning the formation of the society; — 2. the firm name of the society; — 3. the objects of the society; — 4. the place where the board of directors is to have its seat; — 5. the amount of the guarantee capital, if any is to be advanced, what portion thereof has been paid, the terms of repayment and whether and to what extent guarantors are to be liable to make payments in excess of the guarantee capital subscribed; — 6. the rules as to liability for the obligations of the society; — 7. whether and to what extent the board of directors of the society may contract loans on behalf of the society; — 8. the full names and addresses of the members of the board of directors; — 9. which member or members of the board of directors is or are authorised to sign the firm name; — 10. whether and to what extent the members are to be excluded from the right to vote and such right is to appertain to the guarantors, and whether the powers of the members in general meeting are, wholly or partially, to be exercised by persons specially appointed for this purpose; — 11. the manner in which general meetings are to be convened and in which other communications are to be made to the members or the persons, not being members, who have a right to vote.

One of the copies of the decision of approval of the King, furnished with an attestation of the registration, together with the originals of the subscription lists, shall be restored to the applicant.

152. If modifications occur in relation to circumstances which have been entered in the register, the modifications shall, if registration is granted, be noted in the register.

If modifications of the statutes (articles) of the association or of other approved bases of the operations of the association are made, one copy of the decision of approval of the King of such modification shall be restored to the applicant, furnished with an attestation of the registration. If a change is made in the firm name, a new and complete entry shall be made in the register.

153. It is the duty of the registration authority immediately to publish in the public newspapers that which is entered in the register, with the exception of the information relative to bankruptcy which is mentioned in § 52 or § 110.

The State shall cause a collection for the whole realm of what has been published in this manner, to be printed from time to time and furnished with an index for every year.

The notification papers with the documents appertaining thereto shall, separately for every insurance association, be preserved as appendices to the register.

154. Detailed regulations concerning the keeping of the register, the publications prescribed in § 153, the fees for the registration and publication, and the time and mode of publication of the collection mentioned in the said Article shall be decreed by the King.

155. If any person is of opinion that an entry made in the register is detrimental to him, he may institute proceedings for the cancellation of the registration before the Town Tribunal of Stockholm.

156. If it has been determined by a judgment which has become *res judicata* that an entry made in the register ought not to have been made, or that any circumstance which has been entered therein has been modified or has ceased to exist, a note of such fact shall, at the request of any of the parties, be made in the register. Information of such note shall be published in the manner prescribed in § 153.

If, after an entry concerning the bankruptcy of an insurance association has been made in the register, it is decided by a superior tribunal that the public notification ought not to have been made, the entry, on a request made to this effect, shall be expunged from the register.

157. The entries made in the register and published in the public newspapers in accordance with this Act shall be considered as having come to the knowledge of third persons, unless it results from the circumstances that they neither have had nor ought to have had knowledge thereof.

Before such publication has taken place, the circumstance which has been or ought to have been entered in the register, cannot with legal effect invoked against any persons other than those who are proved to have had knowledge thereof.

Ansvarsbestämmelser.

158. Drifver någon här i riket försäkringsrörelse utan att vara därtill berättigad, straffes med böter från och med femtio till och med fem tusen kronor.

Fortsätter någon under tid, då han är ställd under tilltal för förbrytelse, som nu är sagd, samma förbrytelse, skall han, när han därtill varder lagligen förvunnen, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fällas till de böter, som för sådan förbrytelse äro stadgade.

159. Den, som i anmälan till registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift, straffes med böter från och med femtio till och med två tusen kronor, där ej å förseelsen straff är i allmänna strafflagen utsatt.

Lag samma vare, om den, som mot bättre vetande lämnar oriktig sådan uppgift, redogörelse eller jämförelse, hvarom i 134 § under 2., 3. eller 4. förmåles.

160. Bryter någon emot föreskrifterna i 7 § 2 eller 3 mom., 49 § 1 mom. eller 100 § 1 mom., eller underlåter ledamot af försäkringsaktiebolags styrelse att iakttaga föreskrift, som i 19 eller 20 §, 21 § 1 mom., 22 § 4 mom., 34 § 4 mom., 41 § 134 §, 135 § 1 mom. eller 137 § är meddelad, eller underlåter ledamot af ömsesidigt försäkringsbolags styrelse att iakttaga hvad i 80 §, 84 § 4 mom., 134 §, 135 § 1 mom. eller 137 § är stadgadt, straffes med böter från och med fem till och med femhundra kronor.

Lag samma vare, där likvidator för försäkringsbolag ej fullgör hvad honom enligt 54 § 2 mom., 58 § 2 mom., 112 § 2 mom., 115 § 3 mom. eller 135 § 1 mom. åligger.

Bryter någon emot föreskriften i 49 § 2 mom. eller 100 § 2 mom., eller lämnar någon eljest i meddelanden, som äro afsedda för allmänheten, oriktiga eller vilseledande uppgifter angående försäkringsbolag, straffes efter ty i 1 mom. sägs.

161. Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Om undantag från lagens tillämplighetsområde.

162. I fråga om ömsesidigt försäkringsbolag, hvars verksamhet endast afser att meddela försäkring af egendom inom ett län, skall af denna lags förestående bestämmelser, förutom de i sista momentet af denna § angifna lagrum, i tillämpliga delar allenast gälla hvad i 1, 3, 63, 64, 66, 68, 69, 71, 74, 75, 77—79, 81—91, 94—120, 122, 131, 132, 134—138 och 158—161 §§ stadgas, dock att sådan uppgift angående bolagets verksamhet och ställning, hvarom i 134 § under 2. förmåles, skall införas, i stället för i allmänna tidningarna, i den stads tidning, där Konungens befallningshafvande har sitt säte, eller, om flera tidningar där utgifvas, i tidning, där allmänna påbud för staden vanligen meddelas.

De, som vilja stifta ömsesidigt försäkringsbolag, hvarom nu är sagdt, skola upprätta fullständig bolagsordning samt därå söka Konungens befallningshafvandes stadfästelse. Konungens befallningshafvande pröfvar bolagsordningens öfverensstämmelse med denna lag samt lag och författning i öfrigt, så ock om och i hvad mån särskilda bestämmelser därutöfver må erfordras.

Å beslut om ändring i stadfäst bolagsordning skall ock sökas Konungens befallningshafvandes stadfästelse.

Firman skall innehålla ordet »försäkring» och angifva området för bolagets verksamhet samt tydligt skilja sig från andra, hos samma myndighet förut enligt bestämmelserna i denna paragraf införda, ännu bestående firmor.

Sedan bolaget bildats och styrelse blifvit utsedd, skall ansökning om bolagets registrering af styrelsen göras. Sådan ansökning skall innehålla ej mindre uppgift å styrelseledamöternas fullständiga namn äfvensom om deras hemvist, än ock, där bolagets firma ej skall tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt, uppgift

Penal provisions.

158. If any person engages in insurance operations in this Kingdom without being entitled to do so, he shall be liable to punishment by fines of from fifty to five thousand Kronor.

If any person, during the time he is being proceeded against for the aforesaid offence, commits the same offence, he shall, in case he is lawfully convicted, be condemned for every time a summons is issued and served relative thereto, to the fines prescribed by law for such offences.

159. Any person who in a notification for registration knowingly gives incorrect information shall be liable to punishment by fines of from fifty to two thousand Kronor, if the offence is not subject to punishment according to the ordinary Criminal Law.

The same provision shall apply to any person who knowingly gives incorrect information in a statement or comparison mentioned in § 134 under Nos. 2, 3 and 4.

160. If any person infringes the provisions of § 7, par. 2 or 3, § 49, par. 1 or § 100, par. 1, or if a member of the board of directors of a joint stock insurance company omits to observe any provision contained in § 19 or § 20, § 21, par. 1, § 22, par. 4, § 34, par. 4, § 41, § 134, § 135, par. 1 or § 137, or if a member of the board of directors of a mutual insurance society omits to observe what is prescribed in § 80, § 84, par. 4, § 134, § 135, par. 1 or § 137, he shall be liable to punishment by fines of from five to five hundred Kronor.

The same provisions shall apply if the liquidator of an insurance association does not fulfil what is incumbent on him according to § 54, par. 2, § 58, par. 2, § 112, par. 2, § 115, par. 3 or § 135, par. 1.

If any person contravenes the provisions contained in § 49, par. 2 or § 100, par. 2, or if any person in communications which are intended for the public otherwise makes incorrect or misleading statements concerning insurance associations, he shall be punished in accordance with the provisions of paragraph 1.

161. Fines which are inflicted according to this Act shall accrue to the Crown. In case of inability to pay the whole amount of the fines, they shall be converted (to imprisonment) in accordance with the ordinary Criminal Law.

Exceptions from the scope of the application of the Act.

162. In the case of mutual insurance societies the objects of which only comprise the granting of insurances of property in one district, of the aforesaid provisions of this Act, apart from those mentioned in the last paragraph of this Article, there shall only apply, in so far as they are applicable, the provisions of §§ 1, 3, 63, 64, 66, 68, 69, 71, 74, 75, 77—79, 81—91, 94—120, 122, 131, 132, 134—138 and 158—161; but such statements concerning the operations and position of the society as are mentioned in § 134 under No. 2, shall be published, instead of in the public newspapers, in the newspaper of that town where the King's representative has his official residence, or, in case several newspapers are published there, in the newspaper in which the public notifications of the town are usually inserted.

Those persons who wish to establish a mutual insurance society of the kind which is here mentioned, shall draw up complete statutes (articles of association) and submit the same to the King's representative for approval. The King's representative shall examine whether the statutes (articles of association) are in conformity with this Act and other laws and ordinances, as well as whether and to what extent further special provisions are required.

The approval of the King's representative shall also be applied for relative to resolutions for modifications of the approved statutes (articles of association).

The firm name shall contain the word "insurance" and indicate the scope of the operations of the society and be clearly distinguished from other firm names still existing which have previously been notified to the same authority according to the provisions of this Article.

When the society has been formed and its board of directors appointed, the latter shall apply for the registration of the society. This application shall contain not only a statement of the full names and addresses of the members of the board of directors, but also, if the firm name of the society has not to be signed by all the

å den eller dem, som äro berättigade att teckna firman, samt vara åtföljd af:
1. Konungens befallningshafvandes beslut om stadfästelse, i två styrkta afskrifter;
— 2. protokoll, uti vassande att beslut fattats om bolagets bildande och att styrelse blifvit utsedd; — 3. samtliga teckningslistor i hufvudskrift och styrkt afskrift.

Stadfäst ändring i bolagsordningen skall, vid det i 160 § stadgade äfventyr, ofördröjligen anmälas för registrering. Vid ansökning härom skall styrelsen foga två styrkta afskrifter af Konungens befallningshafvandes beslut om den å ändringen meddelade stadfästelse.

Hos Konungens befallningshafvande skall föras register för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola i fråga om ömsesidigt försäkringsbolag, hvarom i denna paragraf är sagdt, anmälas eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

Beviljas bolags registrering, låte Konungens befallningshafvande i registret införa: 1. dagen för beslutet om bolagets bildande; — 2. bolagets firma; — 3. föremålet för bolagets verksamhet; — 4. den ort, där styrelsen har sitt säte; — 5. huru för bolagets förbindelser skall ansvaras; — 6. huruvida och i hvilken utsträckning styrelsen må äga för bolaget upptaga lån; — 7. styrelseledamöternas fullständiga namn och hemvist; — 8. hvilken eller hvilka bland styrelseledamöterna äro berättigade att teckna firman; — 9. huru kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden kungöras delägarna eller röstberättigade, som ej äro delägare.

Det ena exemplaret af Konungens befallningshafvandes beslut om stadfästelse skall, försedd med bevis om registreringen, jämte teckningslistorna i hufvudskrift, till sökanden återställas.

Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den där registrering beviljas, i registret anmärkas. Registreras ändring i bolagsordningen, skall ena afskriften af Konungens befallningshafvandes beslut om stadfästelse å ändringen till sökanden återställas, försedd med bevis om registreringen. Sker ändring i firman, skall ny, fullständig inskrifning i registret göras.

Menar någon, att en i registret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande föras vid rådstufvurätten i den stad, där Konungens befallningshafvande har sitt säte.

Hvad i 147 § 2 mom., 148 och 149 §§, 153 § 1 och 3 mom. samt 154, 156 och 157 §§ är stadgadt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om registrering och register, hvarom i denna § är sagdt, dock att de kungörelser, som i 153 § 1 mom. och 156 § omförmälas, skola införas, i stället för i allmänna tidningarna, i ortstidningen, samt att hvad i 157 § är sagdt om verkan af kungörande i allmänna tidningarna i stället skall gälla kungörande i ortstidningen.

163. Hvad ofvan i denna lag är föreskrifvet skall ej äga tillämpning å:
a) anstalt, som inrättats af staten; — b) anstalt, som allenast meddelar försäkring mot förlust å skuldebref eller andra värdehandlingar; — c) ränte- och kapitalförsäkringsanstalt; — d) ömsesidigt försäkringsbolag för försäkring af egendom å landsbygden, hvars verksamhetsområde är mindre än ett härad; — e) sjuk- och begravningskassa eller annan dylik understödsförening, hvars verksamhet icke afser affärsmässigt drifvande af försäkringsrörelse.

Anstalt, hvarom ofvan under b), c) och d) förmäles, vare dock pliktig att angående sin verksamhet göra anmälan och lämna uppgifter i enlighet med de föreskrifter, Konungen meddelar.

164. I fråga om återförsäkring äger Konungen medgifva sådana afvikelser från hvad denna lag innehåller, som pröfvas skäliga.

Har Konungen fritagit försäkringsbolag från skyldighet att afsätta försäkringsfond för återförsäkring, som af bolaget meddelas, skall sådan försäkring icke medföra den i 122 § 1 mom. stadgade verkan.

members of the board of directors jointly, an indication of the member or members who are authorised to sign the firm name, and be accompanied by: 1. the decision of approval of the King's representative, in two certified transcripts; — 2. the minutes showing that a resolution has been passed for the formation of the society, and that a board of directors has been appointed; — 3. all the subscription lists in the original and a certified transcript.

An approved modification of the statutes (articles of association) of the society shall, under penalty of the fines prescribed in § 160, immediately be notified for registration. To the application for registration the board of directors shall annex two certified copies of the decision of approval of the King's representative of the modification.

At the office of the King's representative a register shall be kept for the entry of those matters which, according to this Act in relation to the mutual insurance societies mentioned in this Article, have to be notified or the entry in the register of which is or may be prescribed in some other manner.

If the registration of the society is granted, the King's representative shall cause to be entered in the register: 1. the date of the resolution relative to the formation of the society; — 2. the firm name of the society; — 3. the objects of the society; — 4. the place where the board of directors is to have its seat; — 5. the rules as to liability for the obligations of the society; — 6. whether and to what extent the board of directors is authorised to contract loans on behalf of the society; — 7. the full names and addresses of the members of the board of directors; — 8. which member or members of the board of directors are authorised to sign the firm name; — 9. the mode of convening general meetings and of bringing other communications to the knowledge of the members or the persons, not being members, who have a right to vote.

One of the copies of the decision of approval of the King's representative furnished with an attestation of the registration, together with the original subscription lists, shall be returned to the applicant.

All changes of circumstances entered in the register which are notified shall be mentioned in the register, if the registration is granted. If a modification of the statutes (articles of association) of the society is registered, one of the copies of the decision of approval of the King's representative of the modification shall be returned to the applicant, furnished with an attestation of the registration. If the firm name is modified, a new complete entry shall be made in the register.

If any person is of opinion that an entry which has been made in the register is prejudicial to him, proceedings for the cancellation of the registration may be instituted before the tribunal of the town where the King's representative has his official residence.

The provisions of § 147, par. 2, §§ 148 and 149, § 153, pars. 1 and 3 and §§ 154, 156 and 157, shall apply correspondingly to the registration and register which are mentioned in this Article, but the publications which are mentioned in § 153, par. 1 and § 156, shall be made, instead of in the public newspapers, in the local newspaper, and the provisions contained in § 157 concerning the effect of publications in the public newspapers shall apply instead to publications in the local newspaper.

163. The foregoing provisions of this Act shall not apply to: a) establishments founded by the State; — b) establishments which only grant insurances against the loss of notes of hand or other securities; — c) establishments for the insurance of income and capital; — d) mutual insurance societies for the insurance of property in the rural districts the territory of the operations of which is smaller than one district; — e) Sickness and burial societies or other similar friendly societies the objects of which do not comprise the carrying on of insurance business for profit.

Such establishments as are mentioned above under b, c and d shall, however, be bound to make a notification of their operations and to make statements in accordance with provisions to be decreed by the King.

164. As regards reinsurances the King may authorise such departures from the provisions of this Act as are considered reasonable.

If the King has exempted an insurance association from its obligation to set aside an insurance fund for reinsurances effected by the association, such an insurance shall not produce the effects indicated by § 122, par. 1.

Öfvergångsbestämmelser.

165. Genom denna lag upphävas: nådiga kungörelsen angående anordnande af tillsyn å inländska försäkringsanstalter den 22 oktober 1886; samt lagen om aktiebolag, som drifva försäkringsrörelse, den 28 juni 1895.

166. Å försäkringsbolag, hvars stadgar blifvit före denna lags trädande i kraft af Konungen eller af Konungens befallningshafvande stadfästa, skola föreskrifterna i denna lag icke äga tillämpning såvidt de afse ämnen, rörande hvilka blifvit i stadgarna särskildt bestämdt; dock att denna lag gäller till efterrättelse i fråga om ändring af stadgarna eller af de i 5 § angifna grunder för försäkringsversamhet, om det sätt, hvarpå bolaget skall företrädas och dess firma tecknas, om delgifning af stämning eller annat offentlig myndighets bud, om skyldighet att afsätta och redovisa försäkringsfond och säkerhetsfond, om sättande i förvar af värdehandlingar motsvarande dessa fonder, om utdelning till aktieägare, garantier eller försäkrings-tagare, om likvidation och särskild administration, om frivillig öfverlåtelse, om tillsyn, om registrering och om ansvar. Stadfästelse å de grunder för försäkrings- verksamhet, angående hvilka jämlikt 5 eller 67 § bestämmelser skola upprättas, skall, ändå att rörande sagda grunder eller en eller flera af dem må hafva blifvit i stadgarna särskildt bestämdt, sökas inom ett år efter lagens trädande i kraft.

För försäkringsbolag, som börjat sin verksamhet innan denna lag trädit i kraft, men hvars stadgar icke blifvit stadfästa, skall, där enligt denna lag stadfästelse å bolagsordningen och å öfriga grunder för bolagets verksamhet erfordras, sådan stadfästelse sökas inom den i 1 mom. stadgade tid.

Ömsesidigt försäkringsbolags firma, som brukats innan denna lag träder i kraft, må, där Konungen sådant medgifver, godkännas och registreras, äfven om den- samma icke i allo öfverensstämmer med bestämmelsen i 70 §.

Konungen äger för särskilda fall medgifva, att med viss i denna lag gifven, föreskrifts tillämpning å försäkringsbolag, som börjat sin verksamhet före lagens trädande i kraft, må anstå under viss tid, högst fem år.

De öfvergångsstadganden, som i afseende å registrering af äldre bolag må finnas vara erforderliga, meddelas af Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1904.

Lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkrings- rörelse här i riket.

(Gifven Stockholms slott den 24 juli 1903.)

Vi Oscar, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes Konung, göre veterligt: att vi, med Riksdagen, funnit godt i nåder förordna som följer:

§ 1. Utländsk försäkringsanstalt må här i riket drifva försäkringsrörelse, där sådant sker genom generalagent såsom syssloman, och i öfrigt under villkor, som nedan i denna lag stadgas.

Ej må anstalt hafva mera än en generalagent.

Generalagent må, därest sådant ej förbjudes i fullmakten, använda agent såsom ombud vid rörelsens drifvande.

2. Generalagent skall vara bosatt här i riket, äga god frejd och råda öfver sig och sin egendom samt, därest han är utländsk undersåte, hafva, på sätt särskildt är föreskrifvet, förvärfvat rätt att inom riket idka handel eller annat näringsyrke.

Generalagentur må jämväl innehafvas af svenskt aktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag, såvida samtliga styrelseledamöterna äro efter ty ofvan i denna

Transitory provisions.

165. By this Act are repealed: the Royal Ordinance of 22nd October 1886 concerning the supervision of insurance establishments operating in Sweden; and the Act of 28th June 1895 concerning joint stock companies which carry on insurance operations.

166. The provisions of this Act shall not apply to insurance associations the statutes (articles of association) of which are approved by the King or the King's representative before this Act comes into force, so far as such provisions concern matters as to which special rules are contained in the statutes; this Act shall, however, apply as regards modifications of the statutes or of the bases indicated in § 5 for insurance operations, as regards the manner in which the association is to be represented and its firm name signed, as regards the serving of summonses or the orders of other public authorities, as regards the obligation to constitute an insurance fund and a guarantee fund, as regards the deposit in safe-keeping of securities representing these funds, as regards distributions to shareholders, guarantors or insurance takers, as regards liquidation and special administration, voluntary transfer, supervision, registration and responsibility. The approval of the bases of insurance operations concerning which according to § 5 or § 7 rules are to be enacted shall, even though the said bases or one or more of them may have been specially dealt with in the statutes (articles of association), be applied for within one year after the coming into force of this Act.

As regards insurance associations which have commenced their operations before the coming into force of this Act, but the statutes (articles of association) of which have not been approved, the approval shall be applied for within the time prescribed in paragraph 1, if such approval of the statutes and other bases of the operations of the association is required according to this Act.

The firm name of a mutual insurance society which has been used before the coming into force of this Act may, if the King permits such a course, be approved and registered, even though the same does not in all respects agree with the provisions of § 70.

The King may in special cases permit that the application of certain provisions of this Act to insurance associations which have commenced their operations before the coming into force of the Act, may be postponed for a certain time, not exceeding five years.

The transitory provisions which may be found necessary in regard to the registration of older associations, shall be decreed by the King.

This Act shall come into force on the 1st January 1904.

An Act concerning the right of foreign insurance establishments to carry on insurance operations in this Kingdom.

(Given at Stockholm Castle the 24th July 1903.)

We Oscar, by the grace of God, King of Sweden, Norway, the Goths and the Wends, make known: that We, in concert with the Riksdag, have found good graciously to decree as follows:

§ 1. Foreign insurance establishments may carry on insurance operations in this Kingdom, provided they do so by means of a general agent as representative, and in other respects subject to the conditions which are prescribed below in this Act.

An establishment may not have more than one general agent.

A general agent may, if such a course is not forbidden in his power of attorney, employ agents as representatives in the exploitation of the business.

2. A general agent must be domiciled in this Kingdom, have a good reputation and be able freely to dispose of his person and property, and also, if he is a foreign subject, have acquired, in the manner specially prescribed, the right to carry on trade or to engage in some other occupation within the Kingdom.

A general agency may also be exploited by a Swedish joint stock company or a mutual insurance society, provided that all the members of its board of di-

paragraf sägs behöriga, eller af svenskt handelsbolag, om samtliga bolagsmännen äga dylik behörighet. För fullgörande af de skyldigheter, som åligga generalagent svare i förra fallet enhvar styrelseledamot och i det senare enhvar bolagsman, som ej är endast kommanditdelägare.

3. Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drifver försäkringsrörelse, skall i alla däraf härflytande rättsförhållanden lyda under svensk lag samt vara pliktig att svara inför svensk domstol och underkasta sig svensk myndighets afgörande.

4. Innan utländsk försäkringsanstalt må börja drifvandet af försäkringsrörelse här i riket, skall därtill förvärfvas tillstånd af försäkringsinspektionen.

Vid ansökning om sådant tillstånd skola fogas: 1. handlingar, som styrka generalagentens behörighet enligt 2 §; — 2. det för anstalten gällande reglemente, i två exemplar; — 3. uppgift, enligt närmare bestämmelser, som af försäkringsinspektionen meddelas, om öfriga grunder för anstaltens verksamhet; — 4. bevis att anstalten i sitt hemland med laga rätt drifver sådan försäkringsrörelse, som är i fråga, jämte behörigen styrkt uppgift om den tid, hvarunder anstalten i hemlandet drifvit sådan försäkringsrörelse, och om anmärkningar, som af myndigheterna därstädes under de sista tre åren må hafva framställts emot anstaltens verksamhet, äfvensom anstaltens förvaltnings- och revisionsberättelse för hvar och ett af de tio sista åren, därest anstalten så länge varit i verksamhet; — 5. fullmakt för generalagenten att å anstaltens vägnar här i riket drifva försäkringsrörelsen och att uti alla däraf härflytande rättsförhållanden för anstalten mottaga stämning samt själf eller genom annan tala och svara; — 6. skriftligt bemyndigande för försäkringsinspektionen att i de fall, som i 7 och 11 §§ omförmälas, förordna ett ombud att å anstaltens vägnar mottaga stämning samt i öfrigt företräda anstalten; — 7. skriftlig förklaring, att anstalten i allt, som angår försäkringsrörelsen här i riket, underkastar sig svensk lag och svensk myndighets afgörande; — 8. behörigt intyg, att den, som utfärdat de i 5.—7. omförmälda handlingar, är därtill berättigad och att handlingarna äro affattade i enlighet med hemlandets lagar; — 9. bevis att anstalten, för ändamål, som i 9 § sägs, samt på sätt och under villkor, som af försäkringsinspektionen godkännas, i Riksbanken nedsatt, i penningar eller värdehandlingar, ett belopp af etthundra tusen kronor för lifförsäkring, samma belopp för brandförsäkring eller för sjöförsäkring och ett belopp af femtio tusen kronor för hvarje annat slag af försäkring.

Med lifförsäkring förstås i detta lagrum jämväl lifränte- och kapitalförsäkring.

5. Finnes generalagenten behörig enligt 2 § och äro de enligt 4 § ingifna handlingar jämväl i öfrigt af föreskrifven beskaffenhet, meddele försäkringsinspektionen anstalten tillstånd att här i riket drifva försäkringsrörelsen; dock skall sådant tillstånd vägras, därest grunderna för anstaltens verksamhet finnas hvila på ett system, som uppenbarligen är af beskaffenhet att ej medgifva en betryggande försäkringsverksamhet, eller med hänsyn till innehållet af de i 4 § omförmälda handlingar sådan försäkringsverksamhet uppenbarligen icke är att förvänta.

Meddelas tillstånd, skall försäkringsinspektionen låta i allmänna tidningarna införa tillkännagifvande härom jämte fullmakten eller, där den är på främmande språk affattad, svensk öfversättning däraf.

6. Vidtages ändring i det för anstalten gällande reglemente eller i öfriga uppgifna grunder för anstaltens verksamhet, skall generalagenten inom tre månader därefter till försäkringsinspektionen ingifva två exemplar af beslutet därom. Om ändringen låte försäkringsinspektionen ofördröjligen införa tillkännagifvande i allmänna tidningarna.

rectors have the qualifications prescribed above in this Article, or by a Swedish trading partnership, if all the partners have the same qualifications. In the former case each member of the board of directors, and in the latter case each partner who is not merely a limited partner, shall be responsible for the fulfilment of those obligations which are incumbent on general agents.

3. A foreign insurance establishment which carries on insurance operations in this Kingdom shall in all legal relations resulting therefrom be subject to Swedish law and be liable to be sued before Swedish tribunals and to submit to the decisions given by Swedish authorities.

4. Before a foreign insurance establishment may commence carrying on insurance operations in this Kingdom, an authorisation from the Board of Inspection of Insurances must be obtained for this purpose.

The application for such an authorisation shall be accompanied by: 1. documents demonstrating that the general agent has the qualifications prescribed in § 2; — 2. the regulations governing the establishment, in two copies; — 3. a statement in conformity with the detailed provisions which are decreed by the Board of Inspection of Insurances concerning other bases of the operations of the establishment; — 4. proof that the establishment in its country of origin lawfully carries on such insurance operations as are in question, together with a duly certified statement of the time during which the establishment has carried on such insurance operations in its country of origin, and of observations which may have been made by the authorities there during the last three years relative to the operations of the establishment, as well as an account of the management and audit of the establishment for each of the last ten years, if the establishment has been operating for so long; — 5. a power of attorney for the general agent to carry on insurance operations on behalf of the establishment in this Kingdom and to receive summonses on its behalf in respect of all legal relations resulting from the operations, and to sue and defend by himself or by means of some other person; — 6. a written authorisation for the Board of Inspection of Insurances, in the cases which are mentioned in §§ 7 and 11, to appoint a representative to receive summonses on behalf of the establishment and to represent it in other respects; — 7. a written declaration that the establishment in everything which concerns its insurance operations in this Kingdom submits to Swedish law and the decisions of Swedish authorities; — 8. a regular attestation that the person who issued the documents mentioned in Nos. 5—7, was entitled to do so, and the documents were issued in accordance with the laws of the country of origin; — 9. proof that the establishment has deposited in the National Bank of Sweden for such purposes as are mentioned in § 9, and in the manner and on the terms which are approved by the Board of Inspection of Insurances, a sum in cash or securities amounting to one hundred thousand Kronor for life assurances, an equal sum for fire insurance or for marine insurance and a sum of fifty thousand Kronor for every other kind of insurance.

The term "life assurance" in this Article includes insurance of life annuities and capital.

5. If a general agent is found to have the qualifications required according to § 2, and if the documents presented in accordance with § 4 are in other respects found to answer the prescribed conditions, the Board of Inspection of Insurances shall authorise the establishment to carry on insurance operations in this Kingdom; such authorisation shall, however, be refused if the bases of the operations of the establishment appear to be founded on a system which is manifestly of such a nature that it does not afford a sufficient security for insurance operations, or if, having regard to the contents of the documents mentioned in § 4, sufficiently secured insurance operations are manifestly not to be expected.

If the authorisation is granted, the Board of Inspection of Insurances shall cause to be inserted in the public newspapers a notice to this effect, together with the power of attorney, or, in case it is drafted in a foreign language, a Swedish translation thereof.

6. If a modification is adopted relative to the regulations of the establishment or relative to other bases indicated for the operations of the establishment, the general agent shall within the following three months send to the Board of Inspection of Insurances two copies of the resolution on the subject. The Board of Inspection shall without delay cause a notice to be inserted in the public newspapers concerning the modification.

Har af myndigheterna i anstaltens hemland framställts anmärkning mot anstaltens verksamhet, skall generalagenten så fort ske kan därom skriftligen underätta försäkringsinspektionen.

7. Varder generalagent urständsat att utföra sitt uppdrag, vare sig emedan han ej vidare är enligt 2 § behörig eller af annan anledning, eller afsäger han sig uppdraget, eller återkallas fullmakten, skall, för tiden till dess hindret upphört eller ny generalagent blifvit utsedd och af försäkringsinspektionen godkänd, inspektionen förordna ett ombud att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i öfrigt företräda anstalten med afseende på redan meddelade försäkringar; och låte inspektionen ofördröjligen införa tillkännagifvande härom i allmänna tidningarna. Intill dess sådant förordnande blifvit kungjort, äge försäkringstagare hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blifvit inbetald till anstalten.

8. Generalagent vare pliktig: att när som helst hålla räkenskaper och handlingar tillgängliga för försäkringsinspektionen eller dess ombud, äfvensom att i öfrigt lämna de upplysningar, som af inspektionen äskas i fråga om anstalten och dess verksamhet inom riket; — att för hvarje räkenskapsår, enligt formulär, som af försäkringsinspektionen fastställs, upprätta och inom åtta månader efter räkenskapsårets utgång till inspektionen insända uppgift angående anstaltens verksamhet inom riket samt att inom samma tid låta införa uppgiften i allmänna tidningarna; äfvensom — att inom tre månader efter det berättelse om revision af anstaltens räkenskaper och förvaltning blifvit å sammanträde med anstaltens delägare framlagd, till försäkringsinspektionen ingifva ett exemplar af denna berättelse.

9. Hvad på sätt i 4 § omförmäles blifvit af utländsk försäkringsanstalt i Riksbanken nedsatt må allenast användas till gäldande af fordringar på grund af försäkringsaftal, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket, äfvensom af böter, afgifter och ersättningar, som i anledning af denna rörelse må åläggas generalagenten eller anstalten.

Minskas det nedsatta beloppet i följd däraf, att värdehandlingar nedgå i värde eller att någon del af beloppet åtgår till gäldande af fordringar, böter, afgifter eller ersättningar, eller af annan anledning, skall hvad som brister i det föreskrifna beloppet fyllas inom fyra veckor efter det generalagenten blifvit därom tillsagd af försäkringsinspektionen.

Varder icke inom nu stadgade tid bristen fylld, hafve anstalten förverkat sin rätt att här i riket drifva försäkringsrörelse; och åligge det försäkringsinspektionen att härom ofördröjligen låta införa kungörelse i allmänna tidningarna.

10. Sker afvikelse från denna lag eller inträder förändring i de förhållanden, som voro bestämmande för meddelande af tillstånd att här i riket drifva försäkringsrörelsen, ankomme på försäkringsinspektionen att återkalla det meddelade tillståndet. Om återkallelse låte försäkringsinspektionen ofördröjligen införa tillkännagifvande i allmänna tidningarna.

11. Upphör utländsk försäkringsanstalt att drifva rörelsen här i riket, åligge anstalten att, med bifogande af behörig fullmakt, hos försäkringsinspektionen uppgifva ombud, som af inspektionen godkännes, att å anstaltens vägnar mottaga stämning och i öfrigt företräda anstalten i afseende å redan meddelade försäkringar; för tiden intill dess sådan anmälan skett äge försäkringsinspektionen förordna ett ombud med sagda befogenhet. Om fullmakten eller förordnandet låte inspektionen ofördröjligen införa tillkännagifvande i allmänna tidningarna. Intill dess sådant kungörande skett, äge försäkringstagare hos försäkringsinspektionen insätta förfallen försäkringspremie med samma verkan som om den blifvit inbetald till anstalten.

Har utländsk försäkringsanstalt upphört att drifva rörelsen här i riket, må det belopp, som enligt hvad i 4 § omförmäles blifvit i Riksbanken nedsatt, kunna, efter anmälan hos försäkringsinspektionen, af anstalten utbekommas, därest det

If the authorities of the country of origin of the establishment have made observations against the operations of the establishment, the general agent shall, as soon as possible, in writing inform the Board of Inspection of Insurances of this circumstance.

7. If the general agent becomes unable to carry out his duties, whether because he is no longer qualified according to § 2 or for any other reason, or if he renounces his mandate or his power of attorney is withdrawn, the Board of Inspection shall, for the time during which the obstacle continues or until a new general agent has been appointed and approved by the Board of Inspection, appoint a representative to receive summonses on behalf of the establishment and in other respects to represent it in relation to the insurances already granted; and the Board of Inspection shall without delay cause a notice to this effect to be inserted in the public newspapers. Until notice of such appointment has been published, the insurance takers have a right to deposit with the Board of Inspection insurance premiums which are due for payment, with the same effect as if they had been paid to the establishment.

8. A general agent is bound: at all times to hold accounts and documents accessible to the Board of Inspection of Insurances or its representative, as well as in other respects to give the information which is required by the Board relative to the establishment and its operations within the Kingdom; — for every financial year to make a report concerning the operations of the establishment within the Kingdom, in accordance with forms prescribed by the Board of Inspection, and within eight months after the expiration of the financial year to send this report to the Board of Inspection, and within the same time to cause it to be inserted in the public newspapers; and also — within three months after the report on the audit of the accounts and the statement of the management of the establishment have been submitted to a meeting of the shareholders of the establishment, to present a copy of this report and statement to the Board of Inspection.

9. The sums which, in the manner indicated in § 4, have been deposited in the National Bank by a foreign insurance establishment may only be employed for the payment of claims based on insurance contracts which appertain to the operations of the establishment in this Kingdom, and for the payment of fines, imposts and damages which in respect of such operations may be imposed on the general agent or the establishment.

If the amount deposited is reduced as a consequence of a fall in the value of securities or of any portion of the amount being employed for the payment of claims, fines, imposts or damages, or of any other cause, the deficit in the amount prescribed shall be made up within four weeks after the general agent has been so requested by the Board of Inspection of Insurances.

If within the time mentioned the deficit is not made up, the establishment shall forfeit its right to carry on insurance operations in this Kingdom; and it is incumbent on the Board of Inspection of Insurances immediately to cause a notice to this effect to be inserted in the public newspapers.

10. In case of derogation from this Act or of changes occurring in the circumstances which were decisive for the granting of the authorisation to carry on insurance operations in this Kingdom, the Board of Inspection of Insurances may revoke the authorisation granted. The Board of Inspection shall immediately cause a notice to be inserted in the public newspapers of the revocation.

11. If a foreign insurance establishment ceases to carry on operations in this Kingdom, it shall be incumbent on the establishment, annexing a regular power of attorney, to indicate to the Board of Inspection of Insurances a representative approved by the Board, to receive summonses on behalf of the establishment and in other respects to represent the establishment in relation to insurances already granted; until such indication has been made, the Board of Inspection shall appoint a representative with the said powers. The Board of Inspection shall immediately cause notice to be inserted in the public newspapers of the power of attorney or the appointment. Until such a notice has been inserted, the insurance takers may deposit with the Board of Inspection insurance premiums which are due for payment, with the same effect as if they had been paid to the establishment.

If a foreign insurance establishment has ceased to carry on operations in this Kingdom, the amount which, according to the provisions of § 4, has been deposited in the National Bank may, after a notification to the Board of Inspection, be with-

visas, att anstaltens samtliga förbindelser, som i 9 § afses, blifvit fullgjorda, eller att anstalten för deras fullgörande ställt annan säkerhet, som af inspektionen godkännes.

12. Ombud, som enligt 7 eller 11 § förordnats af försäkringsinspektionen, äge af anstalten uppbära ersättning med belopp, som af Konungen bestämmes.

13. Utländsk försäkringsanstalt, som drifver försäkringsrörelse här i riket, vare pliktig att i alla för allmänheten afsedda meddelanden vid teckning af sin firma utsätta hemlandet äfvensom anstaltens egenskap att vara grundad på aktier eller på ömsesidighet eller på andra grunder. Ej må sådan anstalt själf eller genom sina agenter och personal angifva sig hafva genom den i 4 § föreskrifna deposition ställt fullgod säkerhet för sina svenska försäkringstagare eller angifva sig vara beträffande hela sin verksamhet kontrollerad af svenska staten, ej heller må annan beteckning af likartadt innehåll användas.

Försäkringsbref skall innehålla uppgift ej mindre om de för anstalten, som meddelar försäkringen, gällande allmänna försäkringsvillkor, än äfven om de särskilda villkoren för den försäkring, som i brevet afses.

Där uti meddelanden, som äro afsedda för allmänheten, vid angifvande af anstaltens fonder inräknas oguldna förbindelser af delägare eller garanter, skall beloppet af sådana förbindelser särskildt utsättas.

14. Är handling, som enligt denna lag till försäkringsinspektionen ingifves, affattad på främmande språk, skall, där så påfordras, tillika ingifvas en bestyrkt svensk öfversättning däraf.

Tillkännagifvande, som enligt denna lag sker i allmänna tidningarna, skall bekostas af den anstalt, som tillkännagifvandet rör.

15. Innan förhållande, som enligt denna lag skall i allmänna tidningarna kungöras, blifvit sålunda kungjort, må det icke med laga verkan återopas mot annan än den, som visas hafva därom ägt vetskap.

16. Till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet skall utländsk försäkringsanstalt, som drifver försäkringsrörelse här i riket, årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser, som af Konungen meddelas. Detta bidrag må icke i något fall öfverstiga en femtedels procent af anstaltens hela inkomst af afgifter för nästföregående kalenderår för försäkringar, som tillhöra anstaltens rörelse här i riket.

17. Öfver försäkringsinspektionens beslut må klagan föras hos Konungen.

18. Hvar som här i riket drifver försäkringsrörelse för utländsk försäkringsanstalts räkning, utan att anstalten erhållit tillstånd till rörelsens bedrivande, straffes med böter från och med femtio till och med fem tusen kronor.

Fortsätter någon under tid, då han är ställd under tilltal för förbrytelse, som nu är sagd, samma förbrytelse, skall han, när han därtill varder lagligen förvunnen, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits fällas till de böter, som för sådan förbrytelse äro stadgade.

19. Underlåter generalagent att fullgöra hvad honom enligt 6 eller 8 § åligger, eller bryter någon emot föreskrifterna i 13 § 1 eller 2 mom., straffes med böter från och med fem till och med fem hundra kronor.

Lag samma vare, där någon bryter emot föreskriften i 13 § 3 mom., eller eljest i meddelanden, som äro afsedda för allmänheten, lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter angående anstalt, hvarom i denna lag är fråga.

Den, som i fall, hvarom i 4, 6 eller 8 § förmäles, emot bättre vetande lämnar oriktig uppgift, straffes med böter från och med femtio till och med två tusen kronor, där ej å förseelsen straff är i allmänna strafflagen utsatt.

20. Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

21. I fråga om utländsk försäkringsanstalt, hvars rörelse här i riket allenast afser återförsäkring, äge denna lag ej tillämpning.

drawn by the establishment, if it is proved that all the obligations of the establishment which are mentioned in § 9 have been discharged, or that the establishment has given such security for their fulfilment as is approved by the Board of Inspection.

12. A representative who has been appointed by the Board of Inspection in accordance with § 7 or § 11, is entitled to receive remuneration from the establishment of such an amount as is fixed by the King.

13. A foreign insurance establishment which carries on insurance operations in this Kingdom is bound, in all communications intended for the public, to add to the signature of its firm name its country of origin as well as the nature of the establishment as being founded on share capital, or on mutuality or on some other basis. Such an establishment may not, either itself or by its agents or employees, indicate that by means of the deposit prescribed in § 4 it has given complete security for its Swedish insurance takers or indicate that with regard to its whole exploitation it is controlled by the Swedish State, nor may any other designation of similar purport be employed.

Insurance policies shall contain statements concerning the general insurance terms employed by the establishment which grants the insurance and also concerning the special terms of the insurance contemplated by the policy.

If, in communications which are intended for the public, unpaid obligations of members or guarantors are included in indicating the funds of the establishment, the amount of such obligations shall be specially stated.

14. If a document which is presented to the Board of Inspection of Insurances in pursuance of this Act is drafted in a foreign language, a certified Swedish translation thereof shall, if this is requested, also be presented.

Notices which are inserted in the public newspapers in pursuance of this Act shall be paid for by the establishment which the notices concern.

15. Circumstances which, in accordance with this Act, are to be published in the public newspapers cannot, before they have been so published, be invoked with legal force against persons other than those who are proved to have had knowledge thereof.

16. To cover the expenses of the organisation and operations of the Board of Inspection of Insurances, foreign insurance establishments which carry on insurance operations in this Kingdom shall every year pay a contribution in accordance with regulations which are to be decreed by the King. This contribution may not in any case exceed one-fifth per cent. of the total revenue of the establishment from charges during the preceding calendar year for insurances which appertain to the operations of the establishment in this Kingdom.

17. Appeals against decisions of the Board of Inspection of Insurances may be brought before the King.

18. Any person who in this Kingdom carries on insurance operations for the account of a foreign insurance establishment without the establishment having obtained the authorisation to carry on such operations, shall be liable to punishment by a fine from fifty to five thousand Kronor.

If any person, during the time when proceedings are pending against him for the offence just mentioned, continues the same offence, he shall, if he is lawfully convicted, be condemned to the fine prescribed for such an offence for each time a summons relative thereto is issued and served.

19. If a general agent omits to fulfil his obligations according to § 6 or § 8, or if any person violates the provisions contained in § 13 par. 1 or par. 2, he shall be punished with fines of from five to five hundred Kronor.

The same provision shall apply if any person violates the provision contained in § 13, par. 3, or otherwise in communications which are intended for the public gives incorrect or misleading information concerning establishments which are dealt with in this Act.

Any person who in the cases which are mentioned in §§ 4, 6 or 8 knowingly gives incorrect information, shall be punished with fines of from fifty to two thousand Kronor, if the offence is not punishable according to the ordinary Criminal Law.

20. The fines which are inflicted in accordance with this Act shall accrue to the Crown. If the means necessary for the full payment of the fines are not available, the fines shall be converted (into imprisonment) in accordance with the ordinary Criminal Law.

21. This Act shall not apply to foreign insurance establishments the operations of which in this Kingdom only comprise re-insurances.

22. Genom denna lag upphäfves nådiga kungörelsen angående villkoren för utländsk försäkringsanstalts rätt att här i riket drifva försäkringsrörelse den 22 oktober 1886.

Utländsk försäkringsanstalt, som vid denna lags trädande i kraft lofligen drifver försäkringsrörelse här i riket, skall, om den önskar under mera än ett år därefter fortsätta rörelsen, begära tillstånd på sätt i 4 § är föreskrifvet.

Denna lag skall träda i kraft den 1 Januari 1904.

C. Konsulatväsendet.

Upplösandet af unionen emellan Sverige och Norge föranledde omorganisation af konsulatväsendet. Sålunda utfärdades en Kungl. Förordning angående konsulatväsendet den 24 Sept. 1906.

Denna författning behandlar följande ämnen: Kapitel I. Om styrelsen af konsulatväsendet; — Kapitel II. Om konsulatens organisation och personal; — Kapitel III. Om konsulats upprättande m. m.; — Kapitel IV. Om konsuls ämbetsverksamhet; A. Allmänna föreskrifter; B. Föreskrifter i afseende å berättelser i ämbetsärenden; C. Föreskrifter i afseende å förhållande till handelsfartyg; D. Föreskrifter i afseende å understöd åt sjöfolk å utländsk ort m. m.; E. Öfriga föreskrifter; — Kapitel V. Om konsuls löneförmåner samt om ersättning för konsuls utgifter i ämbetsärenden m. m.; — Kapitel VI. Om konsuls tjänstledighet och förordnande af vikarie m. m.; — Kapitel VII. Om konsuls förflyttning, återkallande m. m. samt förordnande under vakans; — Kapitel VIII. Öfriga bestämmelser.

D. Handels- och sjöfartstraktater.

De nu gällande handels- och sjöfartstraktater äro afslutade med:

Argentina (vänskaps- handels- och sjöfartsfördrag) d. 17 Juli 1885 (Sv.F.S.¹⁾ 1900, Nr. 104);

Belgien d. 11. Juni 1895 (Sv.F.S. 1895, Nr. 45);

Bulgarien aftal den 10. Maj 1906 (Sv.F.S. Nr. 29);

Danmark d. 2 Nov. 1826 (Sv.F.S. 1826, Nr. 50); Art. 2 mom. 2 och 3 hafva upphäfts genom K. Kung. d. 24/3 1865; jmf. Deklaration d. 25 Juni 1869 ang. befrielse från hamn och lästafgifter för vissa s. k. färjemansbåtar i svenska och danska hamnarne vid Sundet (Sv.F.S. 1869, Nr. 33), Deklaration d. 22 Sept. 1871 ang. särskilda bestämmelser till befrämjande af handels- och sjöfartsförbindelsen emellan Sverige och Danmark, särskildt med afseende på Öresund (Sv.F.S. 1871, Nr. 1), K. Kungörelse ang. upphörande af skyldighet för befälhafvare af de i 2: dra punkten af deklarationen d. 22 Sept. 1871 omförmälda svenska fartyg och båtar att å svenskt konsulat sig infinna d. 19 Juli 1872 (Sv.F.S. 1872, Nr. 53), Deklaration d. 2 April 1873 ang. befrielse för vissa svenska och danska farkoster att erlægga hamnavgift (Sv.F.S. 1873, Nr. 16) samt Deklarationerna d. 5 Aug. 1879 och d. 11 Juni 1904 ang. utsträckning af det område, inom hvilket sjöfarten mellan svensk och dansk hamn skall behandlas såsom inrikes fart (Sv.F.S. 1879, Nr. 34 och 1904, Nr. 24);

Frankrike d. 30 Dec. 1881 (Sv.F.S. 1882, Nr. 14 och 15); delvis förlängd genom konvention d. 13 Jan. 1892 (Sv.F.S. 1892, Nr. 1); öfverenskommelse d. 2 Dec. 1908 ang. handelsförbindelserna (Sv.F.S. 1909, Nr. 18);

Grekland d. 15/27 Okt. 1852 (Sv.F.S. 1853, Nr. 69); jmf. deklaration d. $\frac{2 \text{ Mars}}{18 \text{ Febr.}}$ 1893 (Sv.F.S. 1894, Nr. 15);

Italien d. 14 Juni 1862 (Sv.F.S. 1862, Nr. 54); jmf. protokoll d. 11 Okt. 1875 (Sv.F.S. 1875, Nr. 77) samt deklarationer d. 7 Juni och 4 Juli 1877 (Sv.F.S. 1877, Nr. 19 och 32);

Japan d. 2 Maj 1896 (Sv.F.S. 1897, Nr. 105);

Kina d. 8 Juli 1908 (Sv.F.S. 1909, Nr. 113);

¹⁾ = Svensk Författningsamling.

22. The Royal Ordinance of 22nd October 1886 concerning the terms for the right of foreign insurance establishments to carry on insurance operations in this Kingdom is repealed by this Act.

Foreign insurance establishments which at the time of the coming into force of this Act lawfully carry on insurance operations in this Kingdom shall request an authorisation in the manner prescribed in § 4, if they desire to continue their operations for a period exceeding one year thereafter.

This Act shall come into force on the 1st January 1904.

C. The Consular Service.

The dissolution of the Union between Sweden and Norway brought about a reorganisation of the consular service. For this purpose a Royal Ordinance of 24th Sept. 1906 concerning the consular service was promulgated.

This Ordinance deals with the following subjects: Chapter I. Administration of the consular service; — Chapter II. Organisation and personnel of the consulates; — Chapter III. Establishment of the consulates, etc.; — Chapter IV. The official functions of the consuls; A. General provisions; B. Provisions relative to reports on official matters; C. Provisions as to relations to merchant ships; D. Provisions relative to the assistance of seamen at places abroad, etc.; E. Other provisions; — Chapter V. Emoluments of the consuls and compensation to the consuls for expenses incurred in the exercise of their functions, etc.; — Chapter VI. Leave of absence of the consuls and appointment of substitutes, etc. — Chapter VII. Removals, recalls, etc. of the consuls and appointments during vacancies; — Chapter VIII. Other provisions.

D. Commercial and navigation treaties.

The commercial and navigation treaties now in force have been concluded with:

Argentina (Treaty of Friendship, Commerce and Navigation) the 17th July 1885 (Sv.F.S.¹) 1900, No. 104);

Belgium the 11th June 1895 (Sv.F.S. 1895, No. 45);

Bulgaria. Treaty of the 10th May 1906 (Sv.F.S., No. 29);

Denmark, the 2nd Nov. 1826 (Sv.F.S. 1826, No. 50); Art. 2, paragraphs 2 and 3 have been abrogated by the Royal Ordinance of the 24th March 1865; cf. the Declaration of the 25th June 1869, concerning exemptions from harbour and loading dues for certain so-called ferry boats in the Swedish and Danish ports at the Sund (Sv.F.S. 1869, No. 33), the Declaration of the 22nd Sept. 1871, concerning special provisions for the furtherance of the commercial and maritime relations between Sweden and Denmark, especially with regard to the Ore Sund (Sv. F.S. 1871, No. 1), the Royal Ordinance of the 19th July 1872 concerning the termination of the obligation for shipmasters of the Swedish vessels and boats mentioned in Art. 2 of the Declaration of the 22nd Sept. 1871 to appear at Swedish consulates (Sv.F.S. 1872, No. 53), the Declaration of the 2nd April 1873, concerning the exemption of certain Swedish and Danish craft from paying harbour dues (Sv.F.S. 1873, No. 16) and the Declarations of the 5th Aug. 1879 and the 11th June 1904, concerning the extension of the territory within which navigation between Swedish and Danish ports is to be treated as home navigation (Sv.F.S. 1879, No. 34 and 1904, No. 24);

France, the 30th Dec. 1881 (Sv.F.S. 1882, Nos. 14 and 15); partially prolonged by the Convention of the 13th Jan. 1892 (Sv.F.S. 1892, No. 1); together with the Commercial Convention of the 2nd Dec. 1908 (Sv.F.S. 1909, No. 18);

Greece, the 15th 27th Oct. 1852 (Sv.F.S. 1853, No. 69); cf. the Declaration of the 18th Febr. 1893 (Sv.F.S. 1894, No. 15);

Italy, the 14th June 1862 (Sv.F.S. 1862, No. 54); cf. the Protocol of the 11th Oct 1875 (Sv.F.S. 1875, No. 77) and the Declarations of the 7th June and the 4th July 1877 (Sv.F.S. 1877, Nos. 19 and 32);

Japan, the 2nd May 1896 (Sv.F.S. 1897, No. 105);

China, the 8th July 1908 (Sv.F.S. 1909, No. 113);

¹) Svensk Författningsamling (Collection of Swedish laws).

Liberia d. 1 Sept. 1863 (Sv.F.S. 1864, Nr. 48);

Marokko d. 3 Juli 1880 ang. främmande maktens skydds rätt derstädes (Sv.F.S. 1881, Nr. 77);

Mexikos Förenade Stater d. 29. Juli 1885, ändrad genom protokoll d. 15 Dec. s. å. (Sv.F.S. 1886, Nr. 57);

Nederländerna d. 25 Sept. 1847 (Sv.F.S. 1847, Nr. 49); jmf. deklaration d. 29 Nov. 1856 (Sv.F.S. 1856, Nr. 66); konvention d. 15 Dec. 1908 (Sv.F.S. 1910, Nr. 22);

Nordamerikas Förenade Stater d. 4 Juli 1827 (Sv.F.S. 1828, Nr. 76);

Persien d. 17 Nov. 1857 (Sv.F.S. 1859, Nr. 67);

Portugal Deklaration d. 16 April 1904 (Sv.F.S. 1907, Nr. 9);

Rumänien d. 3 Mars 1910 (Sv.F.S. 1910, Nr. 38);

Ryssland d. 8 Maj 1838 (Sv.F.S. 1838, Nr. 34); jmf. deklaration d. 17 Nov. 1869 (Sv.F.S. 1869, Nr. 69) samt aftal den 9 Aug. 1906 (Sv.F.S. Nr. 74);

Schweiz, Skrifvelse från schweizische konsuln i Stockholm d. 22 Mars 1902;

Serbien, Deklaration d. 11 April (29 Mars) 1907 (Sv.F.S. 1907, Nr. 141);

Siam d. 18 Maj 1868 (Sv.F.S. 1869, Nr. 74 och 1870, Nr. 21); jmf. deklaration d. 16 Juli 1883 (Sv.F.S. 1883, Nr. 47);

Spanien sjöfartstraktat d. 15 Mars 1883 (Sv.F.S. 1883, Nr. 24) med deklaration d. 13 Juli 1900 ang. tolkningen af artikel 4 (Sv.F.S. 1900, Nr. 71) samt handels-traktat d. 27 Juni 1892 (Sv.F.S. 1893, Nr. 85);

Storbrittanien och Irland d. 18 Mars 1826 (Sv.F.S. 1826, Nr. 40);

Turkiet d. 10 Januari 1837;

Tyska Riket d. 8 Maj 1906 (Sv.F.S. 1906, Nr. 48), hvarigenom traktaterna med Preußen, Hamburg, Bremen, Lübeck, Oldenburg och Mecklenburg-Schwerin blifvit upphäfdä;

Österrike-Ungern d. 3 Nov. 1873 (Sv.F.S. 1874, Nr. 22); jmf. deklaration d. 25 April 1892 (Sv.F.S. 1893, Nr. 59);

Härjämte må här anföras följande:

Konvention mellan Sverige och den internationella Kongo-Associationen d. 10 Febr. 1885 (Sv.F.S. 1885, Nr. 35);

Internationel konvention rörande främjandet af handel och civilisation i vissa delar af Afrika m. m. d. 26 Febr. 1885 (Sv.F.S. 1887, Nr. 69);

Deklaration mellan Sverige och Egypten ang. erkännande af det egyptiska tullreglementet d. 12 Febr. 1890 (Sv.F.S. 1890, Nr. 9);

Internationel konvention ang. sundhets- sjöfarts- och karantänsväsendet i Egypten m. m. d. 30 Jan. 1892 (Sv.F.S. 1893, Nr. 100); samt

Deklaration ang. ordnande af Sveriges traktatförhållanden med regentskapet Tunis d. 5 Maj 1897 (Sv.F.S. 1897, Nr. 83).

Årligen utfärdas följande:

Kommerskollegii kungörelse ang. de förmåner, som i Sveriges hamnar äro beviljade främmande länders fartyg; samt

Kommerskollegii kungörelse ang. de förmåner i fråga om skeppsmätning, som på grund af traktater eller särskilda öfverenskommelser tillkomma svenska fartyg i främmande länders hamnar.

Mellan Sverige och Norge gälla beträffande dessa länders ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden följande särskilda författningar:

Konvention mellan Sverige och Norge ang. transitotrafiken d. 26 Okt. 1905 (Sv.F.S. 1905, Nr. 81);

K. Kungörelse ang. de rättigheter, som i Sverige tillkomma norska fartyg och båtar d. 11 Maj 1906 (Sv.F.S. 1906, Nr. 23);

K. Kungörelse ang. vissa bestämmelser rörande varuförseln mellan Sverige och Norge öfver Idefjorden och Svinesund d. 11 Maj 1906 (Sv.F.S. 1906, Nr. 23); samt

K. Förordning ang. vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge d. 1 Maj 1909 (Sv.F.S. 1909, Nr. 27).

- Liberia**, the 1st Sept. 1863 (Sv.F.S. 1864, No. 48);
- Morocco**, the 3rd July 1880, concerning the right of protection of foreign powers in that country (Sv.F.S. 1881, No. 77);
- Mexico (United States of)**, the 29th July 1885, modified by the Protocol of the 15th Dec. of the same year (Sv.F.S. 1886, No. 57);
- Netherlands**, the 25th Sept. 1847 (Sv.F.S. 1847, No. 49); cf. the Declaration of the 29th Nov. 1856 (Sv.F.S. 1856, No. 66); Convention of the 15th Dec. 1908 (Sv. F.S. 1910, No. 22);
- United States of North America**, the 4th July 1827 (Sv.F.S. 1828, No. 76);
- Persia**, the 17th Nov. 1857 (Sv.F.S. 1859, No. 67);
- Portugal**, Declaration of the 16th April 1904 (Sv.F.S. 1907, No. 9);
- Rumania**, the 3rd March 1910 (Sv. F.S. 1910, No. 38).
- Russia**, the 8th May 1838 (Sv.F.S. 1838, No. 34); cf. the Declarations of the 17th Nov. 1869 (Sv. F.S. 1869, No. 69) and the Treaty of the 9th August 1906 (Sv.F.S., No. 74);
- Servia**, the Declaration of the 11th April 1907
29th March (Sv.F.S. 1907, No. 141);
- Siam**, the 18th May 1868 (Sv.F.S. 1869, No. 74 and 1870, No. 21); cf. the Declaration of the 16th July 1883 (Sv.F.S. 1883, No. 47);
- Spain**, the Navigation Treaty of the 15th March 1883 (Sv.F.S. 1883, No. 24) with the Declaration of the 13th July 1900 concerning the interpretation of Art. 4 (Sv.F.S. 1900, No. 71) and the Commercial Treaty of the 27th June 1892 (Sv.F.S. 1893, No. 85);
- Great Britain and Ireland**, the 18th March 1826 (Sv.F.S. 1826, No. 40);
- Turkey**, the 5th March 1862 (Sv.F.S. 1862, No. 35);
- The German Empire**, the 8th May 1906 (Sv.F.S. 1906, No. 48), by which the Treaties with Prussia, Hamburg, Bremen, Lubeck, Oldenburg and Mecklenburg-Schwerin were abrogated;
- Venezuela**, the 23rd April 1840 (Sv.F.S. 1841, No. 24);
- Austria-Hungary**, the 3rd Nov. 1873 (Sv.F.S. 1874, No. 22); cf. the Declaration of the 25th April 1892 (Sv.F.S. 1893, No. 59).
- Moreover, the following may be mentioned.
- The Convention of the 10th Febr. 1885 (Sv.F.S. 1885, No. 35) between Sweden and the international Congo-Association;
- The International Convention of the 26th Febr. 1885 (Sv.F.S. 1887, No. 69) concerning the furtherance of commerce and civilisation in certain parts of Africa, etc.;
- The Declaration between Sweden and Egypt of the 12th Febr. 1890 (Sv.F.S. 1890, No. 9) concerning the recognition of the Egyptian customs regulations;
- The International Convention concerning the measures taken relative to health, navigation and quarantine in Egypt, etc., of the 30th Jan. 1892 (Sv.F.S. 1893, No. 100); and
- The Declaration of the 5th May 1897 (Sv.F.S. 1897, No. 83) concerning the regulation of the diplomatic relations with the Regency of Tunis.
- The following are published annually:
- The Publication of the Chamber of Commerce concerning the advantages which are granted to foreign vessels in Swedish ports; and
- The Publication of the Chamber of Commerce concerning the advantages relative to the measurement of ships which, on the basis of treaties or special conventions, appertain to Swedish ships in the ports of foreign countries.
- The following special regulations between Sweden and Norway exist with regard to the reciprocal relations of commerce and navigation of these countries:
- The Convention between Sweden and Norway concerning the transit traffic, of the 26th Oct. 1905 (Sv.F.S. 1905, No. 81);
- The Royal Ordinance concerning the rights which in Sweden appertain to Norwegian ships and boats, of the 11th May 1906 (Sv.F.S. 1906, No. 23);
- The Royal Ordinance concerning certain regulations relative to the transport of goods between Sweden and Norway on the Ideffjord and the Svinesund, of the 11th May 1906 (Sv.F.S. 1906, No. 23); and
- The Royal Ordinance concerning certain regulations as to the traffic on the boundary between Sweden and Norway, of the 1st May 1909 (Sv.F.S. 1909, No. 27).

Index.

A

ACCOUNT CURRENT, 120.

ACCOUNTS, COMMERCIAL, 72, 73.

ACKNOWLEDGMENT:

interruption of prescription by, 121.
of indebtedness, 117—121.

ADMISSIONS, 21, 22.

AGE OF MAJORITY, 40.

AGENT: *see* COMMISSION AGENT; COMMERCIAL ASSISTANTS; COMMERCIAL TRAVELLER.

authority, generally, 61, 64.
broker, 57—60: *see* BROKER.
commercial, generally, 60, 61.
forwarding, 124, 125.
power of attorney, 63, 64.
proxy, 68, 69.
qualifications, 61.
reimbursement, 61.
remuneration, 61.
termination of contract of employment, 61, 63, 64.

AMALGAMATION:

insurance companies and societies, 185.

APPEALS:

bankruptcy: *see* BANKRUPTCY.
default judgment, 25.
generally, 24—26.
interlocutory judgments, 20, 26.

ARRANGEMENT: *see* BANKRUPTCY.

ASSIGNMENT:

of debt, 120.

ASSISTANTS, COMMERCIAL, 61—63.

ASSOCIATIONS: *see* COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.

firm name, 83, 105.

insurance: *see* INSURANCE COMPANIES AND SOCIETIES.

trading, generally, 73.

ATTORNEY, POWER OF, 63, 64.

AUCTION:

sales by, 51, 60.

B

BALANCE SHEET:

company, 91, 93.
insurance companies and societies, 167—169.
obligation of trader to draw up, 70, 71.
partnership, 71, 74, 75.

BANKING PARTNERSHIP:

firm name, 66.

BANKRUPTCY, 125 *et seq.*:

absconding debtor, 131.
acquisitions by debtor during, 132.
actions against the bankrupt pending, 129.
acts of bankruptcy, 126.
avoidance of transactions, 132, 133.
after-acquired property, 132.
appeal against declaration of, 129, 130.
    decisions as to admission of claims etc., 141.
    scheme of distribution of dividend, 148.
    decisions of Bankruptcy Court generally, 152.
    resolutions at meetings of creditors, 138, 139.
administration of the estate, 133—139.
accounts of provisional administrators and trustees, 135, 138, 147.
arrest of debtor, 130, 131.
allowance to debtor for maintenance etc., 131, 132.
assets realised after winding-up, 149.

BANKRUPTCY—continued.

- company, of, 98, 103, 104.
- competent court, 125.
- complaints against provisional administrators and trustees, 138, 149.
- co-debtors, 147, 148.
- commencement of, 129.
- creditor's petition, 126, 127.
- continuation of debtor's business, 135.
- compromise of claims to assets, 136.
- confirmation of claims on oath, 142—144.
- criminal liability, 150, 151.
- contested claims, how decided, 140, 141.
  - dividends in respect of, 148, 149.
- closing proceedings owing to insufficiency of assets, 149.
- commissary, 134, 139.
- composition in, 144—147.
  - confirmation by Court, 145, 146.
  - contested claims, votes in respect of, 145, 146.
  - closure of negotiations on prosecution of debtor, 146.
  - does not affect rights against sureties and co-debtors, 146, 147.
  - effect of, 146, 147.
  - in what cases admissible, 146.
  - majority required for acceptance of, 145.
  - preferential and secured creditors, 145.
  - proposal for, 144, 145.
  - voting on proposal, 145.
  - who may apply for, 146.
- debtor's petition, 125.
- deceased debtor, of, 128.
- declaration of, 128.
- distribution of assets when no composition takes place, 147—149.
- dividends, 147—149.
- disability of bankrupt to trade, 141.
- duty of debtor to remain in the jurisdiction etc., 130.
- death of debtor during the proceedings, 128.
- effects of, 128 *et seq.*
- executions avoided by, 129.
- final distribution and winding up, 149.
- fraudulent, criminal liability, 150, 151.
- gifts avoided by, 132, 133.
- imprisonment of bankrupt, 131.
- insurance companies, 169, 170, 183.
- introduction, 125.
- information, duty of debtor to give, 131.
- irregularities in book-keeping by debtor, 150, 151.
- interest, 148.
- inventory and estimate of assets and liabilities, 128, 131.
- insolvent estates of deceased persons, 128.
- joint debtors, bankruptcy of, 147, 148.
- joint stock company, of, 98, 103, 104.
- legislation on, 125.
- married woman, of, 127.
- measures following declaration of, 128.
- meetings of creditors, general provisions as to, 137.
  - for verification of claims, 139, 140.
  - minutes, 138.
  - to consider composition, 145.
  - preliminary, 133, 134.
  - mode of summoning, 137.
  - to consider proposed dividend, 148.
  - voting at, 137, 138.
- measures as to debtor personally, 130, 131.
- mutual insurance societies, 177, 178.
- notification of claims, 139—143.
- oath in confirmation of inventory, 131.
- objections to notified claims, 140, 141.
- opening of the proceedings, 125—127.
- offences generally, 150, 151.
  - as regards keeping books, 71.
- partner, of, 75.

BANKRUPTCY—*continued*.

- partnership, of, 75, 76, 77.
- payments avoided by, 133.
- punishment of bankrupts, 150, 151.
- pending executions, 129.
- personal earnings of bankrupt, 132.
- pledgees and mortgagees, rights of, 135—137, 143, 144, 147, 148, 154—157.
- pledges and mortgages avoided by, 133.
- payment of bill of exchange when bankruptcy imminent, 133.
- preferential claims, 62, 137, 145, 147, 148, 152—157.
- procedure, 152.
- preliminary meeting of creditors, 133, 134.
- property forming part of estate, 132.
- provisional administrators, 133—135.
- presentation of documents etc., 152.
- proceedings on petition, 127—129.
- public servant, of, 132.
- proof of debts, 140—144.
- registration of, 68, 150.
- right to vote at meetings of creditors, 137, 138.
- remuneration of trustee and provisional administrator, 139.
- realisation of assets, 135, 136.
- record of notified claims, 140.
- report of provisional administrators, 135.
- set-off of mutual debts, 144.
- scheme of arrangement, 144—147.
- secured creditors, 135—137, 143, 144, 147, 148.
- sale of pledged objects, 136, 137.
- statement of affairs, 128, 131.
- summons to notify claims, 129, 130.
- supplementary distribution, 149.
- termination of proceedings, 144, 149.
- taking possession of the estate, 128, 135.
- trader, meaning of, 151.
- trustee or trustees, appointment of, 134.
  - removal of, 138.
  - duties of, 135, 138, 139.
  - accounts of, 134, 138.
- withdrawal of petition, 130.
- who may apply for, 125—127.

BANKS, 158—160.**BARTER**, 108.**BEER:**

- trade in, 54.

BIBLIOGRAPHY:

- bankruptcy, 12.
- banks, 11.
- bills of exchange, 11.
- carriers, 12.
- collections of statutes, 9.
- companies and partnerships, 11.
- encyclopædias, 9, 10.
- general works, 9, 10.
- insurance, 12.
- law reports, 10.
- maritime law, 12.
- special works in commercial law, 10—12.

BOOKS:

- brokers, 59, 60.
- commercial, 69—73.
- obligation to keep, 35, 36, 69—72.

BRANDY:

- trade in, 53.

BROKER, 57—60.

- authorised and private, 57, 58.
- contract notes, 58, 59.
- day book, 59, 60.
- distinguished from commercial agent, 57.
- obligations generally, 58.
- prohibited from trading, 42, 58.

BROKER—continued.

- qualifications, 58.
- quotations, 59.
- remuneration, 57—60.

BURGHER'S RIGHT, 44, 45.**C****CAPACITY:**

- to trade, 40—42.

CHALLENGE OF JUDGES, 14.**CHOSSES IN ACTION:**

- sale of, 110.

CITIZEN RIGHT:

- acquisition and loss of, 37—39.

CLEARANCE SALES, 35.**CLERKS, 61—63.****COMMERCE: see TRADE.**

- meaning of, 33—35.

- various kinds of, 35.

COMMERCIAL ACCOUNTS, 72.**COMMERCIAL AGENT, 60, 61: see AGENT; COMMISSION AGENT, ETC.****COMMERCIAL ASSISTANTS, 61—63.****COMMERCIAL ASSOCIATIONS, 73 et seq.: see COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.****COMMERCIAL ATTORNEYS, 63, 64.****COMMERCIAL AUTHORITY, 60, 61, 63, 64.****COMMERCIAL BOOKS, 35, 36, 69—72.****COMMERCIAL CAUSES, 15, 16: see PROCEDURE.****COMMERCIAL LAW:**

- table of legislation, 30—33.

COMMERCIAL PAPERS: see NEGOTIABLE INSTRUMENTS.**COMMERCIAL REGISTER:**

- annual register of entries in, 65.
- annulment of entries in, 65.
- alterations in firms etc., registration of, 68.
- bankruptcy, registration of, 68, 150.
- by whom kept, 64, 66.
- companies and partnerships, 66.
- different sections of, 65, 66.
- duties of registration authorities, 65.
- declarations, how made, 64, 67.
- dissolution of association, registration of, 68.
- fees for registration etc., 64, 65.
- fine for omission to register, 68.
- insurance companies, 164, 165, 186, 187.
- obligation to register, 66, 68.
- proxies, registration of, 69.
- publication of entries in, 65.
- registration, where made, 64, 67.
- rejection of declarations, 65.

COMMERCIAL TRAVELLER:

- for foreign firms, 47, 48.
- notice to determine contract of service, 63, 64.

COMMERCIAL TREATIES, 194, 195.**COMMERCIAL TRIBUNALS, 15, 16.****COMMISSION AGENCY, 123, 124.****COMMISSION AGENT, 123, 124.****COMPANY:**

- accounts, 93.
- actions by and against, 107.
- alteration of capital, 86—89.
  - of articles, 98, 99.
  - of memorandum, 83.
- amalgamation (insurance companies), 185.
- annual general meeting, 96, 97.
- application for registration, 83, 84.
- appointment of directors, 91.
- arbitrations, 107.
- articles of association, 82, 83.
- audit, 93, 94.

COMPANY—*continued.*

- authority to sign firm name, 92, 93.
- balance sheet, 91, 92.
- banking, 159.
- bankruptcy of, 98, 103, 104.
- calls, 85, 86.
- capital, increase of, 86—89.
  - minimum amount of, 80.
  - reduction of, 89, 99.
- certificate of shares, 80, 84.
- complaints against resolutions, 99, 100.
- constitutive meeting, 82, 83.
- contents of memorandum, 80, 81.
- contracts, 93.
- directors, 91—93.
  - actions by, against the company, 93.
  - annual report by, 93.
  - appointment, 91.
  - criminal liability, 106, 107.
  - delegation of authority, 93.
  - discharge from liability, 97, 98.
  - duration of office, 92.
  - joint and several liability, 93, 107.
  - meetings of, 92.
  - misfeasance, 93.
  - negligence, 93.
  - power and duties generally, 92, 93.
  - proceedings against, for negligence etc., 98.
  - qualification, 91, 92.
  - remuneration, 100.
  - resolutions of, 92.
- dissolution, 100—104.
- dividends, 91.
- extraordinary general meetings, 96, 97.
- firm name, 83, 105.
- first general meeting, 82, 83.
- forfeiture of shares, 85, 86.
- formation, 80—84.
- founders, 80, 81, 84, 98.
- general meetings, 94—97.
- historical introduction, 79, 80.
- increase of capital, 86—89.
- inspection of register, 85.
- insurance: *see* INSURANCE COMPANIES.
- liability of auditors for negligence etc., 94, 98.
- liability of founders for misrepresentation etc., 84.
- liquidation, 100—104.
- may not purchase own shares, 89, 90.
- meetings, 94—97.
- memorandum of association:
  - alteration, 83.
  - form and contents, 80, 81.
  - publication of, 81.
- minimum capital, 80, 86.
- minutes, 83, 95.
- name, 83, 105.
- new shares, right of members to subscribe for, 86—88.
- notice of meetings, 96.
- number of members, 80.
- offences, 106, 107.
- ordinary general meetings, 96, 97.
- payment of dividends out of capital, 91.
- penal provisions, 106, 107.
- preference shares, 81, 99.
- promoters and promotion, 80, 81, 84.
- reduction of capital, 89, 99.
- register of members, 85.
- registration, 83, 84, 93, 104—106.
  - of alterations of articles, 99.
  - of balance sheet etc., 97.

COMPANY—continued.registration—*continued.*

- of increase of capital, 88, 89.
- of reduction of capital, 89.
- of liquidation, 101, 103, 104.

remuneration of directors, 100.

report of liquidators, 102.

restrictions on dealing with shares, 90.

reserve fund, 90.

resolutions, 95, 96, 98—100.

shares:

- amount of, 80.
- calls, 85, 86.
- certificates, 80, 84.
- forfeiture, 85, 86.
- payment for, 85, 86, 87.
- preference, 81, 99.
- pre-emption, right of, 90.
- register, 85.
- registration of transfer, 85.
- sale of, 110.
- subscription of, 81, 82, 87.
- transfer, 590.

stamp duties on purchase of immovables, 80.

subscription list, 81, 82, 87.

taxes on income and capital, 80.

transactions before registration, 83.

voting, 94—96.

winding up, 100—104.

COMPOSITION IN BANKRUPTCY, 144—147.**CONCILIATION PROCEEDINGS, 21.****CONSIGNMENT: *see* COMMISSION AGENT.****CONSULAR SERVICE, 194.****CONTRACT:**

- duress, 118, 119.
- delay, 120, 121.
- fraud, 118, 119.
- interest for delay, 120, 121.
- joint and several, 117, 118, 123.
- limitation of actions, 121—123.
- of loan, 117—121.
- of service, 62.
- prescription, 121—123.
- set-off, 119, 122.

COSTS, 26, 27.**COURTS, 13—16.****COURTS FOR COMMERCIAL CAUSES, 15, 16.****CREDIT ASSOCIATION, 159, 160.****CURRENT ACCOUNT, 120.****CUSTOMS ADMINISTRATION, 49, 50.****D****DAY BOOK, 70, 71.****DEL CREDERE AGENT, 124.****DISSOLUTION:**

- of companies, 100—104.
- of company, registration of, 101, 103, 104.
- of insurance companies and societies, 169, 177, 178, 182, 183.
- of partnership, 76—78.

E**EMPLOYEES, 61—63.****EVIDENCE:**

- admissions, 22.
- brokers' notes as, 59.
- commercial books as, 21, 71—73.
- inspection, 21.
- oath, 22.
- theory of legal proof, 21.
- witnesses, 22—24.

EXCHANGE OF GOODS, 108.

EXCHANGES, 59, 60.

EXECUTION, 27—30.

- acknowledged account, 72.
- avoidance by bankruptcy, 129.
- distribution of proceeds of seizure, 30.
- of foreign judgments, 28.
- officers, 27.
- on award of arbitrators, 29.
- objects exempt from seizure, 29.
- provisional measures of security, 30.
- public auction, 30.
- summary, 27, 28.

EXPLOSIVES:

- trade in, 54.

F

FACTOR: *see* COMMISSION AGENT.

FAIRS AND MARKETS, 50, 51.

FIRE INSURANCE, 160.

FIRM AND FIRM NAME, 66—68.

- declaration of, 39, 40.
- insurance companies and societies, 163, 172.
- joint stock company, 83, 105.

FOREIGN INSURANCE COMPANIES, 190—194.

- taxation of, 193.

FOREIGN JUDGMENTS:

- execution of, 28.

FOREIGNERS:

- naturalisation of, 37, 39.
- penalty for unlawful trading, 46, 47.
- right of, to trade etc., 45—48.
- security for costs from, 27.

FORWARDING AGENT, 124, 125.

H

HAWKERS, 35, 39, 42—44.

HISTORICAL INTRODUCTION, 4—8.

HOME INDUSTRIES, 34.

I

IMPORTATION:

- of goods with incorrect indication of origin, 51, 52.

INFLAMMABLE OILS:

- trade in, 55.

INSOLVENCY: *see* BANKRUPTCY.

INSURANCE COMPANIES AND SOCIETIES, 161 *et seq.*: *see also* MUTUAL INSURANCE SOCIETIES.

- administration of, by the Board of Inspection, 183—185.
- articles of association, 161, 162.
- alteration of regulations, 164—166.
- actuary, 181.
- application for registration, 164.
- appeals against resolutions of general meetings, 166, 167.
- annual balance sheet, accounts and report, 167—169.
- amalgamation, 185.
- authorisation of foreign associations, 191.
- alteration of articles of foreign association, 191.
- approval of regulations, 161.
- auditors, 168, 182.
- bankruptcy of, 169, 170, 183.
- Board of Inspection, 181—183.
- calls, 163.
- capital, 162.
- carrying on business abroad, 162, 181.
- constitutive meeting, 164.
- contracts before registration, 161.
- directors, 166—168.
- dividends, 165, 169.

INSURANCE COMPANIES AND SOCIETIES—continued.

- dissolution, 169, 182, 183.
- duties of representatives of foreign associations, 191—193.
- deposit to be made by foreign associations, 191—193.
- expenses which may be brought into balance sheet as an asset, 169.
- founders, 161.
- forum, 170.
- foreign associations, 190—194.
- forfeiture of shares, 163, 164.
- firm name, 163, 172.
- general provisions, 161.
- general meetings, 165—168.
- guarantee fund, 171, 172, 180, 181.
- increase of capital, 164, 165.
- inspection of books etc. by the Board of Inspection, 182.
- interest on calls, 163.
- insurance fund, 179, 180.
- investment of insurance fund, 180.
- joint stock companies, 161 *et seq.*
- kinds of associations permitted to do insurance business, 161.
- liquidation, 169, 170, 182—185.
- marking of securities in which assurance fund invested, 180.
- meaning of life assurance business, 161.
- minutes, 165.
- mutual societies, 171—179: *see* MUTUAL INSURANCE SOCIETIES.
- offences and penalties, 188, 193.
- preliminary expenses, 169.
- premium reserve, 162, 179.
- pledge-right of assured over investments of insurance fund, 180, 185.
- proceedings against company by directors, 167.
- register of shares, 167.
- registration, 164, 165, 186, 187.
- re-insurance, 179.
- representatives of foreign associations, 190—193.
- registration of authorisation etc. in the case of foreign association, 191.
- reserve fund, 165.
- resolutions, 165—167.
- share certificates, 162.
- shares and shareholders, 162, 163, 164.
- supervision, 181—183.
- small and mutual societies, 188, 189.
- subscription for shares, 163.
- signature of contracts etc., 167.
- special administration, 183—185.
- taxation of foreign associations, 193.
- transitory provisions, 190.
- transfer of business to another company, 185.
- transfer of shares, 163, 164.
- winding-up, 182—185.
- withdrawal of authorisation, 192.

INTEREST:

- in bankruptcy, 148.
- liability to pay, generally, 120, 121.
- loans, on, 120, 121.
- rate of, 120.
- running accounts, 120.

INTOXICATING LIQUORS:

- trade in, 53, 54.

INTRODUCTION, 4—8.**J****JOINDER OF CLAIMS, 16, 17.****JOINT STOCK BANKS, 159.****JOINT STOCK COMPANY: *see* COMPANY.****JUDGES:**

- challenge of, 14, 19.

JUDICIAL INSPECTION, 21.**JUDICIAL ORGANIZATION, 13—16: *see* PROCEDURE.**

L

LEGISLATION:

on commercial subjects, 30—33.

LICENCE:

to carry on realisation and hawker's trade, 42—44.

LIMITATION OF ACTIONS, 121—123.

LIMITED PARTNERSHIP, 77: *see* PARTNERSHIP.

firm name, 66, 67, 77.

limited partner's position as regards third persons, 77.

registration of, 66, 68.

relations between the partners, 77.

LOAN, 117—121.

interest on, 120, 121.

LOST INSTRUMENTS, 119.

M

MANAGER, 63, 64.

MARGARINE:

trade in, 56, 57.

MARKETS AND FAIRS, 50, 51.

MARRIED WOMAN:

bankruptcy of, 127.

capacity to trade, 41.

MERCANTILE: *see* COMMERCIAL.MERCHANT: *see* TRADER.

MINES:

exploitation of, by foreigners, 45.

MINORS, 40.

capacity to trade, 40.

employees, *as*, 62.

loans to and by, 117.

MORTGAGE BANK, 159, 160.

MUTUAL INSURANCE SOCIETIES: *see also* INSURANCE COMPANIES.

articles of association, 171.

application for registration, 177.

appeals against resolutions, 173, 174.

annual report and balance sheet, 174—176.

audit and auditors, 175.

assessments, 176, 177.

bankruptcy, 177, 178.

constitutive meeting, 177.

dissolution, 177, 178.

directors, 173, 174.

dividends, 177.

extraordinary meetings, 173, 175.

firm name, 177.

form of contracts etc., 174.

forum, 179.

general meetings, 173—175.

guarantee capital 171, 172.

liability of members, 171.

liquidation, 177, 178.

members, 171.

minutes, 173.

organisation expenses, 175, 176.

proceedings of directors against society, 174.

registration of articles of association etc., 173, 187.

resolutions, 173, 174.

small societies, 188, 189.

subscriptions, 177.

voting at general meetings, 172, 173.

N

NATIONALITY, 37—39.

NATIONAL BANK, 158.

NATURALISATION, 37, 39.

NEGOTIABLE INSTRUMENTS, 118, 119.

defences available against *bona fide* transferee, 118.

interest, 120.

loss or destruction, 119.

NEGOTIABLE INSTRUMENTS—*continued*.

- payment, 119, 120.
- pledge of, 119.
- receipts for part payments etc., 119.
- set-off, 119.

NOTE OF HAND, 117—121.

O

OATH:

- in judicial proceedings, 22.

OBLIGATIONS:

- assignment of, 120.
- duress, 118, 119.
- fraud, 118, 119.
- interest for delay, 120, 121.
- joint and several, 117, 118, 123.
- limitation of actions, 121—123.
- payment, 119, 120.
- prescription, 121—123.

OFFICIAL QUOTATIONS, 59, 60.

P

PARTNERSHIP:

- alterations in registration of, 68.
- annual balance sheet, 71, 74, 75.
- actions against, 75.
- authority of partner to represent the firm, 75.
- banking, 158, 159.
- bankruptcy of, 75, 76, 77.
- contributions to capital, 74.
- distribution of profits and losses, 74.
- dissolution of, 76, 77, 78.
  - registration of, 68.
- firm name, 66, 67.
- inspection of books etc. by partners, 74.
- implied authority of partners, 75.
- limited, 77.
- liability of partners for debts, 75.
- liquidation of, 76, 77, 78.
- management, 74.
- proxies, 68, 69, 75.
- relations of partners *inter se*, 74, 75, 78.
  - with third persons, 75, 78.
- registration in commercial register, 66—68.
- simple, 77, 78.
- signature, 67, 68.
- trading, meaning of, 73.
- transfer of share in, 75.

PAYMENT:

- of debt, 119, 120.

PEOPLE'S BANKS, 159.

- of obligations, 61—63.
- time for, 71.

PLEDGE:

- bankruptcy of pledgor, rights of pledgee on, 135—137, 143, 144, 147, 148, 154—157.
- negotiable instruments, 119.
- pledgee in good faith, title of, 119.
- rights of pledgee not affected by prescription of personal claim, 122, 123.

POISONS:

- trade in, 55.

POWER OF ATTORNEY, 68, 69.

PRESCRIPTION, 121—123.

PRIVATE BANKS, 158, 159.

PROCEDURE, 13 *et seq.*

- audience, right of, 17.
- adjournment, 18.
- admissions, 21, 22.
- actions against partnership, 14.
- appeals, 24—26: *see* APPEALS.
- bankruptcy: *see* BANKRUPTCY.

PROCEDURE—continued.

- challenge of judges, 14, 19.
- of witnesses, 23, 24.
- competence, 14, 15.
- counterclaim, 15.
- commercial books as evidence, 21, 71, 77.
- causes, 15, 16.
- courts, 13—16.
- compromise, 21.
- costs, 26, 27.
- discontinuance, 20, 21.
- division of the proceedings, 18.
- denial, oath of, 22.
- default, 20, 25.
- domicile, 14.
- evidence, 71—74.
- execution, 27—30.
- foreign judgments, execution of, 28.
- incompetence of judges, 14.
- initiation of process, 16.
- intervention, 20.
- inspection, 21.
- joinder of claims, 17, 16.
- judgment, 24.
- judicial organisation, 14—16.
- jurisdiction in respect of locality, 14, 15.
- in case of juristic persons, 14.
- non-appearance, 20.
- notice of summons, service of, 16, 19.
- oath, 22.
- objections to the jurisdiction, 19.
- obligation to be truthful, 17.
- organisation of the tribunals, 13—16.
- period for service of summons, 16.
- pleadings, 17, 18.
- production of books, order for, 72.
- proof, legal, 21.
- provisional measures of security, 30.
- record, the, 18.
- representative, appearance by, 17.
- security for costs, 27.
- service of process, 16, 19.
- summary execution, 27, 28.
- suppletory oath, 22.
- view, 21.
- witnesses, 22—24.

PROOF:

- commercial books as means of, 21, 71, 77.
- modes of, 22—24.

PROMISSORY NOTE, 117—121.**PROXY, 68, 69.****PUBLIC PROSECUTORS, 42.****PUBLICATION:**

- of entries in commercial registers, 65.

PURCHASE: see SALE OF GOODS.**Q****QUOTATIONS:**

- brokers, 59, 60.

R**REALISATION TRADE:**

- permission to carry on, 42—44.

REGISTER, COMMERCIAL: see COMMERCIAL REGISTER.**RUNNING ACCOUNT, 120.****S****SALE:**

- of chose in action, 110.
- of shares includes rights, 110.

SALE OF GOODS:

- auction, by, 113.
- bankruptcy of buyer, 112, 113.
- bill of exchange against bill of lading, 116.
- "cash against bill of lading", 110, 116.
- "circa", 116.
- computation of time, 116.
- "c. i. f.", 116.
- "cost and freight" — "c. f.", 115.
- cancellation of contract for defects, 113—115.
  - for non-payment of price, 111, 112
- contract "for delivery", 109.
- duties of seller as to transmission of goods, 115.
- delivery, when considered made, 109, 115.
  - duty of buyer to examine goods on, 114.
  - time for, 109.
  - of too small or too large a quantity, 114.
  - and payment *prima facie* concurrent conditions, 110.
- delay on part of seller, 110, 111.
  - of buyer, 111, 112.
- damages for non-delivery, 111.
- duty of seller to take care of object sold, 112.
- defects in the goods, 113—115.
- damages where goods defective, 113.
- declarations by post or telegraph, delay in transmission of, 115.
- "delivered" at a particular place, 116.
- "f. o. b.", 115.
- "freight free", 115.
- "free to ship" etc., 116.
- "from — to", 116.
- general provisions, 109.
- instalments, default of buyer, 111.
  - of seller, 111, 113.
- interest on price, 112.
- insolvency of buyer, 112, 113.
- insurance in case of "c. i. f." sale, 116.
- "immediate shipment" etc., 116.
- liability for delay, 110—112.
- lien of seller, 110.
- non-acceptance by buyer, 112.
- "payment in cash", 116.
- place of delivery, 109.
- price, how fixed, 109.
- produce of object sold, 110.
- realisation sales, 42—44.
- risk of loss, 110.
- rights of buyer in event of delay, 110, 111.
  - in case of defects, 113—115.
- re-sale by seller on default of buyer, 112.
- rejection of goods delivered, 114.
- sale of "a cargo", 116.
  - on approval, 115.
- sample, sale by, 114.
- time for performance, 109.
- test purchases, 115.
- unascertained goods, 109.
- warranty against eviction, 115.
- when commercial, 109.

SAMPLE, SALE BY, 114.

SAVINGS BANKS, 160.

SECURITY FOR COSTS, 27.

SERVICE:

- contract of, 62.

SETTLED ACCOUNTS, 72.

SET-OFF:

- generally, 119, 122.
- in bankruptcy, 144.

SHARES, SALE OF, 110.

SHIPBROKER, 57, 58, 60.

SIMPLE PARTNERSHIP, 77, 78.

- SOCIETY: *see* COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.
 insurance: *see* INSURANCE COMPANIES; MUTUAL INSURANCE SOCIETIES.
 SPIRITS:
   trade in, 53.
 STAPLE TOWNS, 48, 49.
 STOCKBROKERS, 60.
 SUNDAY:
   prohibition of trading on, 52, 53.
 SURETYSHIP:
   bankruptcy, 147, 148.
   composition by principal debtor, 146, 147.

T

- TAXATION:
   insurance companies, 193.
   joint stock companies, 80.
 TRADE:
   realisation, permission to carry on, 42—44.
   right to carry on, 37 *et seq.*
   special regulations for certain kinds of, 53 *et seq.*
   various kinds of, 35.
 TRADE REGISTER: *see* COMMERCIAL REGISTER.
 TRADER:
   balance sheet, obligation to draw up, 70, 71.
   books of, 35, 36, 69—72.
   capacity to trade, 40—42.
   declaration of firm, 39, 40, 64, 67.
     of occupation, 39, 40, 42.
   firm name, 66—68.
   foreigner as, special rules, 45—48.
   juridical application of conception of, 36.
   meaning of, 35, 36.
   obligation to keep books, 35, 36, 69—72.
     to register, 66, 68.
   penalty for unlawful trading, 42, 44.
   special regulations for certain trades, 53 *et seq.*
   trading certificates, 42—44, 47.
   wholesale and retail, 35.
 TRADING ASSOCIATIONS, 73 *et seq.*: *see* COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP;
   PARTNERSHIP.
 TRADING CERTIFICATE, 42—44.
 TRADING TOWNS, 6, 48, 49.
 TRAVELLER: *see* COMMERCIAL TRAVELLER.
 TREATIES:
   as to right of foreigners to trade in Sweden, 47.
   commercial and navigation, 194, 195.

U

- UNWHOLESOME FOOD, 52.
 USURY, 120, 121.

W

- WAREHOUSING, 49, 50.
 WINDING-UP:
   companies generally, 100—104.
   insurance companies and societies, 182—185.
 WINE:
   trade in, 54.
 WITNESSES, 22—24.
 WRONGFUL DISMISSAL, 63.
-

**DEN THE COMMERCIAL
NORSKE HANDELSRET AND BANKRUPTCY LAW
OG KONKURSRET OF NORWAY**

AF

BY

EDWARD HAMBRO
HØIESTERETSASSESSOR, KRISTIANIA.

EDWARD HAMBRO
MEMBER OF THE SUPREME COURT,
CHRISTIANIA.

TRANSLATED

BY

JOHN DORUM, B. A.

BOSTON
THE BOSTON BOOK CO.
83-91, FRANCIS STREET

Indhold.

I. Den norske Handelsret.

	Side
Første Afsnit. Indledning. Kilder. Litteratur	4
I. Indledning	4
II. Kildernes Historie	4
III. Den videnskabelige Behandling af Handelsretten og de vigtigste Love angaaende Handelsretten	5
IV. De norske Loves Bekjendtgjørelse	6
V. Oversigt over de væsentligste norske Love angaaende Handelsretten	7
VI. Litteraturfortegnelse	10
Andet Afsnit. Kort Oversigt over nogle Hovedsætninger af den norske almindelige Privatret og Civilproces	14
Første Afdeling. Hovedsætninger af den almindelige Privatret	14
I. Personret	14
II. Familieret	17
III. Tingsret	18
IV. Obligationsret	37
V. Arveret	41
Anden Afdeling. Den norske Civilproces i kort Omrids	42
Tredie Afsnit. Om Handelsdomstole	61
Fjerde Afsnit. Om Handelen og om Handelsberettigelse	63
Første Afdeling. Om Handelen	63
Anden Afdeling. Om den personlige Handelsberettigelse	64
I. Historisk Oversigt	64
II. Den nugældende Ret. Lov om Handelsnæring af 16 Juli 1907	65
III. Straffebestemmelser	73
Femte Afsnit	74
Første Afdeling. Om Handelsregister, Firma og Prokura. Loven af 17 Mai 1890	74
Anden Afdeling. Om Handelsbøger	82
Tredie Afdeling. Om Handelsfuldmagt	83
Fjerde Afdeling. Om Handelsmedhjælpere	86
Femte Afdeling. Om Handelsagenter, Mæglere og Speditører	87
Sjette Afdeling. Om Handelskommission	90
Sjette Afsnit. Om Handelsselskaberne	92
Første Afdeling. Indledning	92
Anden Afdeling. Om de navngivne eller ansvarlige Handelsselskaber	94
I. Begreb. Selskabskontrakt. Firma. Registrering	94
II. Det indre Forhold mellem Deltagerne	94
III. Det udvortes Forhold overfor Trediemand	96
IV. Det ansvarlige Handelsselskabs Ophør	100
Tredie Afdeling. Om Handelsselskaber med personligt, men delt (proratarisk) Ansvar	101
Fjerde Afdeling. Om Handelsselskaber med blandet Ansvar	101
Femte Afdeling. Om Aktieselskaber og Selskaber med begrænset Ansvar	102
I. Lov af 19 Juli 1910 om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper	102
Indledende bestemmelser	102
Første del. Om aktieselskaper	103
1ste kapitel. Om selskapets stiftelse	103
2det kapitel. Om aktiekapitalen	106
3die kapitel. Om aktier og deres overdragelse	108
4de kapitel. Om aktie-eiernes rettigheder og forpligtelser	108
5te kapitel. Om styret	110
6te kapitel. Om repræsentantskapet	112
7de kapitel. Om generalforsamlingen	112
8de kapitel. Om opløsning, avvikling og aktiekapitalens nedsættelse	116
9de kapitel. Om udenlandske selskapers adgang til at drive virksomhet her i landet	118
Anden del. Om kommanditaktieselskaper	119
10de kapitel	119
Tredie del. Forskjellige bestemmelser	120
II. De udenlandske Aktieselskabers Retsstilling	122
Sjette Afdeling. Om Selskaber med vexlende Kapital eller med vexlende Medlemsantal	124
Syvende Afsnit. De enkelte Handelsforretninger	125
Første Afdeling. Kjøb og Salg	125

Table of Contents.

I. The Norwegian Commercial Law.

	Page
First Section. Introduction. Sources. Literature	4
I. Introduction	4
II. History of the sources	4
III. The scientific exposition of commercial law and the most important Acts dealing with commercial law	5
VI. The publication of Norwegian Laws	6
V. Table of the most important Acts concerning commercial law	7
VI. Bibliography	10
Second Section. A brief summary of some main principles of the Norwegian general Civil Law and Civil Procedure	14
First Part. Main principles of the general Civil Law	14
I. The law of persons	14
II. Family law	17
III. The law of things	18
IV. The law of obligations	37
V. The law of inheritance	41
Second Part. Brief summary of the Norwegian Civil Procedure	42
Third Section. Commercial Tribunals	61
Fourth Section. Trading and the right to trade	63
First Part. Concerning trade	63
Second Part. Concerning the personal authorisation to trade	64
I. Historical survey	64
II. The law now in force. The Law concerning trade as a profession of 16th July 1907	65
III. Penal provisions	73
Fifth Section	74
First Part. Commercial registers, names of firms and powers of attorney. Law of 17 May, 1890	74
Second Part. Commercial books	82
Third Part. Commercial authority	83
Fourth Part. Commercial assistants	86
Fifth Part. Commercial agents, brokers and forwarding agents	87
Sixth Part. Commercial commission agency	90
Sixth Section. Trading associations	92
First Part. Introduction	92
Second Part. Unlimited trading partnerships	94
I. Definition. Contract of partnership. Firm. Registration	94
II. The internal relations between the partners	94
III. The external relations as regards third persons	96
IV. Dissolution	100
Third Part. Commercial associations with personal, but only partial (<i>pro rata</i>) liability	101
Fourth Part. Commercial partnerships with mixed liability	101
Fifth Part. Joint stock companies and other associations with limited liability	102
I. The Act of 19 July 1910 concerning joint stock companies and limited partnerships with shares	102
Introductory provisions	102
First Part. Joint stock companies	103
Chapter I. The formation of a company	103
Chapter II. The share capital	106
Chapter III. Shares and their transfer	108
Chapter IV. The rights and obligations of the shareholders	108
Chapter V. The board of directors	110
Chapter VI. The council of representatives	112
Chapter VII. The general meeting	112
Chapter VIII. Dissolution and liquidation of the company, and reduction of the share capital	116
Chapter IX. The right of foreign companies to carry on business in Norway	118
Second Part. Limited partnerships with shares	119
Chapter X.	119
Third Part. Various provisions	120
II. The legal position of foreign joint stock companies	122
Sixth Part. Associations with variable capital or with a variable number of members	124
Seventh Section. The various commercial operations	125
First Part. Purchase and sale	125

	Side
I. Almindelige Bemærkninger	125
A. Købekontrakten	125
B. Købesummen eller Prisen	128
C. Særlige Bestemmelser i Købekontrakterne	129
II. Loven af 24 Mai 1907 om Køb	134
Anden Afdeling. Bytte	148
Tredie Afdeling. Boghandelen	148
Fjerde Afdeling. Føringkontrakterne	150
I. Almindelighed	150
II. Personføring	151
III. Godsføring	152
IV. Det norske Postvæsen	153
V. Telegraf- og Telefonvæsen	154
Femte Afdeling. Kredit- og Betalingsretshandler	154
Sjette Afdeling. Forsikring	155
Lov af 29 Juli 1911 om forsikrings-selskaper	155
Første del. Almindelige bestemmelser	156
Anden del. Om skadesforsikringsselskaper	157
Kapitel I. Om gjensidige skadesforsikrings-selskaper	157
Kapitel II. Om tilsyn med skadesforsikrings-selskaper	166
Tredie del. Om livsforsikrings-selskaper	166
Kapitel III. Almindelige bestemmelser	166
Kapitel IV. Om tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet	168
Kapitel V. Om forsikringsfond og sikkerhedsfond	169
Kapitel VI. Om tilsyn med livsforsikrings-selskaper	171
Kapitel VII. Om administration av livsforsikrings-selskaper	172
Kapitel VIII. Om overdragelse av et livsforsikrings-selskaps forsikringsbestand	174
Kapitel IX. Forskjellige bestemmelser	174
Fjerde del	174
Kapitel X. Om utenlandske forsikrings-selskapers adgang til at drive virksomhet i Norge	174
Femte del. Slutningsbestemmelser	177
Kapitel XI. Overgangs- og straffebestemmelser	177
Kapitel XII. Om lovens omraade og ikrafttræden	179
Syvende Afdeling. Børser og Børsforretninger. Handelskamre	180
Ottende Afsnit. Den norske Konsulatlovgivning	184
Niende Afsnit. Handels- og Sjøfartstraktater med andre Lande	186

II. Den norske Konkursret.

Første Afsnit. Kilder og Litteratur	188
Andet Afsnit. Materiel Konkursret. Fordringshaverne og Konkursmassen	188
Almindelige Bemærkninger	188
Første Afdeling. Fordringshaverne	189
Anden Afdeling. Konkursmassen	193
Tredie Afsnitt. Konkursbehandlingen	197
Første Afdeling. Kompetens og Værnething. International Konkursret	197
Anden Afdeling. Konkursloven af 6 Juni 1863 med senere Forandringer og Tillæg	200
Kapitel 1. Om Konkursens Aabning	200
Kapitel 2. Om Boets Bestyrelse	203
Kapitel 3. Om Skyldnerens Hæftelse, Mødepligt og Adgang til Underholdning af Boet	206
Kapitel 4. Om hvad der hører til Boets Masse	207
Kapitel 5. Om Fordringshavernes Indkaldelse og Fordringernes Prøvelse	210
Kapitel 6. Om Akkord	211
Kapitel 7. Om Skiftesamlinger og Stemmeret i Boets Anliggender	216
Kapitel 8. Om Afgjørelsen af Fordringshavernes Paastande og deres gjensidige Tvistigheder	217
Kapitel 9. Om Udlodninger	217
Kapitel 10. Om Boets Slutning	219
Kapitel 11. Om visse Konkursboer	219
Kapitel 12. Forskjellige Bestemmelser	220
Tredie Afdeling	224
I. Lov af 6 Mai 1899 om Akkordforhandling	224
II. Lov af 2 Juni 1906 indeholdende Forandringer i Lovgivningen om Akkordforhandling og Konkurs	233

	Page
I. General remarks	125
A. The contract of sale	125
B. The amount of the sale or the price	128
C. Special provisions contained in contracts of sale	129
II. Law relating to the Purchase of Goods of May 24, 1907	134
Second Part. Barter	148
Third Part. The book trade	148
Fourth Part. Contracts of carriage	150
I. General remarks	150
II. Carriage of passengers	151
III. Carriage of goods	152
IV. The Norwegian Postal Service	153
V. Norwegian telegraphs and telephones	154
Fifth Part. Credit and money transactions	154
Sixth Part. Insurance	155
Act of 29 July 1911 concerning insurance associations	155
First Part. General provisions	156
Second Part. Indemnity insurance associations	157
Chapter I. Mutual indemnity insurance societies	157
Chapter II. Supervision of indemnity insurance associations	166
Third Part. Life assurance associations	166
Chapter III. General provisions	166
Chapter IV. The authorisation to carry on life assurance operations	168
Chapter V. Assurance fund and guarantee fund	169
Chapter VI. Supervision of life assurance companies and societies	171
Chapter VII. Administration of life assurance companies and societies	172
Chapter VIII. Transfer of the assurances of life assurance companies or societies	174
Chapter IX. Various provisions	174
Fourth Part	174
Chapter X. The right of foreign insurance associations to carry on operations in Norway	174
Fifth Part. Final provisions	177
Chapter XI. Transitory and penal provisions	177
Chapter XII. The scope and coming into force of the Act	179
Seventh Part. Exchanges and Exchange operations. Chambers of Commerce	180
Eighth Section. Norwegian legislation concerning the Consular Service	184
Ninth Section. Commercial and navigation treaties concluded with other countries	186

II. The Norwegian Law of Bankruptcy.

First Section. Sources and literature	188
Second Section. The substantive law of bankruptcy. The creditors and the assets of the bankruptcy	188
General remarks	188
First Part. The creditors	189
Second Part. The assets of the bankruptcy	193
Third Section. The bankruptcy proceedings	197
First Part. Competence and jurisdiction. International law of bankruptcy	197
Second Part. The Bankruptcy Act of 6 June 1863, with the subsequent additions and modifications	200
Chapter 1. The commencement of bankruptcy	200
Chapter 2. The administration of the estate	203
Chapter 3. The arrest of the debtor, his obligation to appear at meetings and his right to claim maintenance from the estate	206
Chapter 4. Concerning that which belongs to the assets of the estate	207
Chapter 5. Concerning the creditors and verification of claims	210
Chapter 6. Composition	211
Chapter 7. Meetings of creditors and the right to vote on the affairs of the estate	216
Chapter 8. Decisions in respect of the claims of the creditors and their reciprocal disputes	217
Chapter 9. Dividends	217
Chapter 10. Termination of the bankruptcy	219
Chapter 11. Concerning certain bankruptcy estates	219
Chapter 12. Miscellaneous provisions	220
Third Part	224
I. The Act of 6 May 1899 on negotiations for preventive composition	224
II. The Act of 2 June 1906, containing modification in the laws concerning negotiations for preventive composition and bankruptcy	233

I.

Den norske Handelsret.

Første Afsnit. Indledning. Kilder. Litteratur.

I. Indledning. Handelsretten har i Norge aldrig været udskilt af den almindelige Civilret eller været betragtet og behandlet som en særskilt Disciplin. Der har heller aldrig været følt Trang til at lovfæste Handelsretten som et for sig bestaaende Hele. Den allerede af Kong Magnus Lagabøter (d. v. s. Lovforbedrer) ved hans Lovgivervirksomhed (1274—76) skabte Retsenhed i Landet har aldrig siden været forstyrret, og en egen Jurisdiktion i Handelssager har indtil Aaret 1904 ikke eksisteret. De to vigtigste Foranledninger til Kodificering af en særlig Handelsret har derfor ikke gjort sig gjældende. Vistnok gives der norske Love udelukkende og andre hovedsagelig af handelsretligt Indhold; men den allerstørste Del af den norske Handelsret maa endnu karakteriseres som uskreven Ret.

Den almindelige europæiske Handelsret har i Middelalderen med Udgang fra Nord-Italien udbredt sig over Tyskland, Nederlandene og Danmark og er i sine Hovedstykker bleven reciperet, i Norge som andetsteds, væsentlig gennem dens faktiske Udøvelse fra Kjøbmændenes Side. Senere har Domstolenes Praxis, af og til den positive Lovgivning og tilsidst Videnskaben fulgt efter.

II. Kildernes Historie. Vor nuværende Handelsret har derfor ikke sine Kilder i den ældre indenlandske Ret, endskjønt denne aldeles ikke savnede handelsretlige Bestemmelser¹⁾. Selv den endnu for Tiden gjældende „Landslov“ (Kong Christian den Femtes) af 1687 har kun enkelte Bestemmelser af handelsretligt Indhold, saaledes navnlig Søretten (Lovens 4de Bog) og Vexelretten (Bog 5, Kap. 1, Art. 6—26). Dette er dog nutildags sat udaf Kraft eller har ihvertfald tabt sin Betydning for den nuværende Handelsret.

Norges Forening med Danmark indtil 1814 har fremkaldt et omfattende Retsfællesskab mellem disse to Lande. Grundlaget for den nuværende norske Privatret og Civilproces, nemlig den ovennævnte Kong Christian den Femtes Landslov, som afløste en ældre, Kong Christian den Fjerdes Landslov af 1604²⁾, blev med Forsæt bragt i Overensstemmelse med den allerede i Aaret 1683 udkomne Lovbog for Danmark; for Størstedelen er de to Love ordlydende overensstemmende. I den paafølgende Tid blev der af de dansk-norske enevældige Monarker givet mange fælles Love („Forordninger“) for begge Lande. Retsfællesskabet havde videre en kraftig Støtte i den fælles Retspleie, idet begge Lande havde en fælles øverste Domstol, Høiestret i Kjøbenhavn. Der opstod sluttelig ogsaa i den sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede en fælles Retsvidenskab, hvis sidste og tillige eminenteste Repræsentant, Dansken Anders Sandø Ørsted (1778—1860), der indtager en Stilling i den dansk-norske Retsvidenskab omtrent som en Friederich Carl v. Savigny i Tyskland, endnu er af væsentlig Betydning for den videnskabelige Behandling af den nuværende norske Privatret. Retsfællesskabet har naturligvis siden Rigernes Adskillelse i 1814 løst sig noget, og hvert Lands Retsvidenskab har sammen med Lovgivningerne taget sit selvstændige Løb. Men alligevel hersker der en stor Lighed

¹⁾ Allerede den ældste Bylov (*Bjarkeyjarretr*) — se Norges gamle Love I—V, Christiania 1846—1895, 4°, Bd. IV, S. 71 o. flg. — indeholder sø- og handelsretlige Bestemmelser. Saadanne findes ogsaa i Kong Magnus Lagabøters Landslovgivning, navnlig i hans (den nyere) Bylov (ogsaa *Bjarkeyjarretr*) af 1276, der endog indeholder en egen Søfartslov (*Farmannalög*), se Norges gamle Love II, S. 274 u. flg. Nærmere hos v. A mira: Nordgermanisches Obligationenrecht, Bd. 2, S. 817 o. flg. — ²⁾ Denne var i det Væsentlige kun en Gjengivelse i det daværende Sprog af Kong Magnus Lagabøters gamle Landslovgivning.

I. The Norwegian Commercial Law.

First Section. Introduction. Sources. Literature.

I. Introduction. In Norway the commercial law has never been separated from the general civil law or been considered and treated as a special branch of knowledge. Nor has any need of codifying the commercial law as an independent whole ever been felt. The uniformity of the laws of the country brought about by the legislative efforts (1274—76) already commenced by King *Magnus Lagabøter* (i. e. improver of laws) has never since been disturbed, and no special jurisdiction in commercial causes existed until the year 1904. The two most important reasons for the codification of a separate commercial law have consequently not asserted themselves. There are certainly Norwegian Laws which, some exclusively and others principally, deal with matters of commercial law; but by far the greater part of the Norwegian commercial law must still be characterized as unwritten law.

The general European commercial law in the Middle Ages spread from Northern Italy to Germany, the Netherlands and Denmark, and in Norway, as elsewhere, it has in its main points been adopted, chiefly through the usages practised by traders. The practice of the tribunals, now and then positive legislation, and finally legal science, subsequently followed.

II. History of the Sources. Our actual commercial law has not its sources therefore in the ancient national law, although the latter was not entirely devoid of rules relating to commercial law¹). Even the "National Law" of 1687 in force to-day (that of King Christian the Fifth) has only a few provisions concerning commercial law, notably for example the maritime law (the fourth Book of the Law) and the law as to bills of exchange (Book 5, Chap. I, Arts. 6—26). These provisions, however, are now repealed or have at any rate lost their importance for the actual commercial law.

The union of Norway with Denmark until 1814 brought about an extensive community of laws between these two countries. The basis of the actual Norwegian civil law and civil procedure, viz., the above-mentioned National Law of King Christian the Fifth, which superseded the older one, the National Law of King Christian the Fourth of 1604²), was advisedly brought into harmony with the Code of Denmark already published in the year 1683; in the main the text of the two Codes is literally the same. In the following period many Laws common to the two countries ("Ordinances") were enacted by the Danish-Norwegian absolute Monarchs. The community of laws further had a powerful support in the uniformity of legal practice, the two countries having a common Supreme Tribunal, the Supreme Tribunal of Copenhagen. Finally, in the latter half of the 18th century a common science of jurisprudence came into existence, the last and at the same time the most eminent representative of which, the Dane *Anders Sandøe Ørsted* (1778—1860), whose position in the Danish-Norwegian jurisprudence is similar to that of Friedrich Carl v. Savigny in Germany, has still great authority for the scientific treatment of the actual Norwegian civil law. The community of law has of course since the separation of the two Kingdoms in 1814 to some extent relaxed,

¹) Already the most ancient Municipal Law (*Bjarkeyjarretttr*) — see *Norway's Ancient Laws* I—V, Christiania 1846, 4th Vol. p. 71 *et seq* — contained provisions of maritime and commercial law. Such are also to be found in King Magnus Lagabøter's National Legislation, notably in his (the more recent one) Municipal Law (also *Bjarkeyjarretttr*) of 1276, which even contains a special Maritime Law (*Farmannalóg*); see *Norway's Ancient Laws* II, p. 274 *et seq*. See for further particulars *v. Amira*: *Nordgermanisches Obligationenrecht*, Vol. 2, p. 817 *et seq*. —

²) This was in the main only a reproduction in the language of the period of King Magnus Lagabøter's ancient National Legislation.

i begge Landes Privatret indtil den Dag idag, og i det ene Lands Retsvidenskab (og delvis tillige i Retspraxis) tages der endnu fremdeles i meget stort Omfang Hensyn til og gjøres Brug af Arbeider, som skriver sig fra det andet Lands Retslærde. Man kan derfor endnu med fuld Ret tale om en fælles Retsvidenskab i de to Lande.

Dette gjælder saameget mere Handelsretten med dens overalt fremherskende internationale Karakter. Dertil kommer imidlertid endnu et andet Moment, som har skabt et nyt Retsfællesskab netop paa Handelsrettens Omraade og det mellem alle de tre skandinaviske Folk. Saaledes har de tre Lande siden Midten af Syttiaarene fælles Myntsystem med Guldmyntfod (Kroner og Ører); Sverige og Norge har i Løbet af Ottiaarene antaget det metriske Maal og Vægtsystem. Der har fra den sidste Fjerdedel af det forløbne Aarhundrede derhos gjort sig gjældende en mærkbar Strømning, navnlig fremkaldt og næret af de nordiske Juristmøder, til Fordel for en nærmere Tilslutning mellem de tre Lande i deres egentlige Handelslovgivning. Man har efter Forberedelse ved Kommissioner, sammensatte af Danske, Svensker og Nordmænd, istandbragt en Række vigtige handelsretlige Love, som alle er indbyrdes saa ligt affattede, — de danske og norske paa Grund af Sprogligheden ofte ordlydende overensstemmende — som overhovedet muligt. Dette Retsfællesskab strækker sig over Vexel- og Checkretten, Retten angaaende Handelsregistre, Firma og Prokura, videre over Søren og Varemærkeretten. Disse Omstændigheder har ogsaa gjort det nødvendigt i Fremstillingen af de tre Landes Handelsret i dette Verk at behandle Søren og Vexelretten i en for de tre Lande fælles Afdeling som nordisk Vexel og Søren¹⁾. Dertil kommer fra den seneste Tid en ny fælles Lov af handelsretligt Indhold, nemlig om Kjøb og Salg²⁾. Loven indeholder enkelte nye Retssætninger, men er for Størstedelen at betragte som en særdeles heldig Lovfæstelse af den hidindtil gjældende Sædvaneret paa dette Omraade. Forøvrigt er ogsaa Patentretten samt Forfatter- og Kunstnerretten i de tre Lande ordnet ved paa lignende Maade istandbragte fælles eller i det mindste meget lige Love. Om en fælles Lovgivning vedkommende Aktieselskaber og Livsforsikringsselskaber har der ogsaa været Tale.

III. Den videnskabelige Behandling af Handelsretten og de vigtigste Love angaaende Handelsretten. De vigtigste Dele af den nugjældende norske Handelsret behandles i de forskellige Afsnit af Civilretten, navnlig af Obligationsretten, i umiddelbar Forbindelse med Fremstillingen af den almindelige borgerlige Ret, idet det alene fremhæves, at denne eller hin Retsregel i Handelsforhold undergaar denne eller hin Afændring, for det meste i skjærpende Retning. Saaledes navnlig i Obligationsrettens almindelige Del, f. Ex. under Læren om Kontrakter, om Repræsentation (Fuldmagt), om Skyldnerens og Fordringshaverens Mora, om Opfyldelse; i den specielle Del i Læren om Kjøb og Salg, om Gjældsbreve, hvor Vexel- og Checkretten behandles, i Læren om Fuldmagt og Arbejdskontrakterne, hvor Handelsmedhjælperne omtales; i Obligationsretten foredrages ogsaa hele Selskabslæren. De specielle handelsretlige Elementer i disse forskellige Lærer og tillige Domstolenes Afgjørelser af handelsretlige Spørgsmaal er da dels grundede paa positive Love, hvor saadanne for Tilfældet er givne eller anvendelige, dels paa anerkjendte merkantile Sædvaner og Usancer, forsaavidt saadanne er af Betydning for Spørgsmaalet, og i Mangel deraf paa mere selvstændige Overveielser af, hvad der stemmer med den almindelige Handelsomsætnings Krav og med en agtsom og redelig Forretningsmands Handlemaade. Herunder bliver der hyppig i Overensstemmelse med Handelsrettens almene og internationale Karakter i de litterære Fremstillinger taget Hensyn til fremmed Ret og de vigtigste udenlandske

¹⁾ De fælles Udkast til Love om Handelsregistre, Firma og Prokura har ved Behandlingen i de tre Landes Nationalforsamlinger undergaaet saa mange Forandringer, at Lovene ikke egner sig for en fælles Fremstilling i Lighed med de to i Texten nævnte. Varemærkelovene er der i nærværende Verk overhovedet ikke taget Hensyn til. — ²⁾ I Sverige er Loven vedtaget i 1905, i Danmark i 1906 og i Norge i 1907.

and the jurisprudence of each country has, together with the legislation, taken its independent course. But in spite of this there is still to-day a great similarity in the civil law of the two countries, and in the jurisprudence of one country (in part also in legal practice), works written by learned lawyers of the other country are still to large extent made use of and taken into consideration. We are therefore entirely justified in speaking of a common jurisprudence of the two countries.

This in a still greater degree applies to commercial law the international character of which is everywhere predominant. There is, however, still another cause which has brought about a new community of law strictly in the domain of commercial law, and this between all the three Scandinavian peoples. The fact is that the three countries since the middle of the seventies have had a common monetary system with a gold currency (Kroner and Ører); and Sweden and Norway in the course of the eighties adopted the metrical system of measure and weight. Further, since the last quarter of the preceding century a remarkable current has asserted itself, brought about and nourished especially by the congresses of Scandinavian lawyers, in favour of a closer rapprochement between the three countries in regard to their legislation concerning matters of commerce properly so-called. After preparations made by committees composed of Danes, Swedes and Norwegians, a series of important commercial Laws has been established, which have all been drafted with as great a similarity as possible, — the Danish and Norwegian ones, on account of the resemblance of the languages, often literally the same. This community of law embraces the laws of bills of exchange and cheques, the laws concerning commercial registers, firms and proxies, and, further, maritime law and the law as to trade marks. These circumstances, so far as the exposition of the commercial laws of the three countries in this work is concerned, have rendered it necessary to deal with the maritime and bills of exchange laws in a section common to the three countries as Scandinavian bills of exchange and maritime law¹). To these must be added a new common law of recent date dealing with matters of commerce, namely, the Sale Act²). This Act contains some new provisions, but is chiefly to be considered as a particularly successful codification of the customary law previously obtaining on this subject. Further, the patent laws and the literary and artistic copyright laws of the three countries have been regulated by establishing in a similar manner Laws which are uniform or at least very much like each other. The question of legislating in common with regard to joint stock companies and life assurance companies has also been mooted.

III. The scientific exposition of commercial law and the most important Acts dealing with commercial law. The most important parts of the Norwegian commercial law now in force are dealt with in the various sections of the civil law, particularly the law of obligations, in direct connection with the exposition of the ordinary civil law, and it is only pointed out that this or that legal rule in relation to commercial matters is subject to this or that modification, generally in the sense of making it more rigorous. This is notably the case in the general part of the law of obligations, for example in the rules concerning *contracts*, *representation* (agency), the responsibility of the debtor and the creditor for delay (*Mora*), *payment* (or *performance*); in the special part in the rules concerning *purchase and sale*, *notes of hand* (letters of obligation), where the law of *bills of exchange* and *cheques* is dealt with, in the rules concerning representation (agency) and *contracts of service*, where *commercial employees* are dealt with; the whole of the law concerning associations is also expounded in the law of obligations. The special points relating to commercial law contained in these various rules, and also the decisions of the tribunals in regard to questions of commercial law, are partly based on positive laws in cases where such laws have been enacted or are applicable, partly on recognised mercantile customs and usages in so far as they are of importance for the question, and in default thereof, on more independent considerations as to what is in harmony with the requirements of commercial traffic and with the conduct of a careful and honest

¹) The uniform projects of laws concerning commercial registers, names of firms and powers of attorney (proxies) suffered so many modifications during the deliberations in the national assemblies of the three countries, that the laws are not suitable for an exposition in common similar to that of the two mentioned in the text. The Trade Marks Acts have in this work not been considered at all. — ²) In Sweden the Law was passed in 1905, in Denmark in 1906 and in Norway in 1907.

Handelslovbøger, ligesom ogsaa de toneangivende udenlandske Forfattere raadspørges.

De Love, som er af større Betydning for Handelsretten, er ikke talrige; de fleste er allerede ovenfor anførte. Konkursretten er i der Væsentligste den samme for Forretningsmænd og Ikke-Forretningsmænd; dog gives der visse kun overfor Forretningsmænd virkende Betingelser for Aabning af Konkurs, navnlig Betalingsindstilling. Konkurslovgivningen blev i Aaret 1899 undergivet en Revision; samtidig udkom der to nye Love om Præventivakkord før Konkursen, efter Forbillede af den belgiske Lov af 20. Juni 1883, og om et Overstyre for Konkursvæsenet, en hovedsagelig administrativ Instans for Klager over Konkursbestyrernes Administrationshandling og over Negtelse eller Stadfæstelse af en Tvangsakkord. Dette Overstyre for Konkursvæsenet er imidlertid atter igjen sløfet ved en Lov af 2 Juni 1906 som en altfor kostbar og ikke absolut paakrævet Institution. Dets Forretningsomraade er fordelt mellem Justitsdepartementet og Høiesterets Kjæremaalsudvalg. Foruden de privatretlige Love, som omhandler Handelsretten, gives der i Norge en i 1907 udkommen Lov om Handelsnæring, og hvad dermed staar i Forbindelse.

IV. De norske Loves Bekjendtgjørelse. Lovenes Offenliggjørelse¹⁾ foregik i Norge indtil Udgangen af 1876 paa en meget gammeldags Maade, ligervis som man fra gammel Tid ogsaa havde publiceret private Dokumenter, Skjøder og Pantebreve, nemlig ved Læsning af Loven til Thinge med paafølgende Anmærkning i Thingbogen, at Loven var læst. De sanktionerede Love — og før 1814 de kongelige Forordninger — blev ved Regjeringens Foranstaltning efter Udgivelsen trykte i enkelte løse Kvarthefter og tilstillede bl. a. samtlige Landets Underretter til Publikation. Loven traadte i Kraft i hver Retskreds samtidig med Læsningen.

Dette blev i sin Helhed forandret ved en Lov af 1 April 1876 om Udgivelse af en Lovtidende og Bekjendtgjørelse af Love m. v. Efter denne bekjendtgjøres Lovene fra 1 Januar 1877 af i en officiel Lovtidende „Norsk Lovtidende“. Naar der i Lovene selv intet andet er bestemt, træder de i Kraft 4 Uger efter den paa Lovtidendens første Side angivne Dag, da vedkommende Nummer af Tidenden blev udgivet. Loven af 1876 har derhos skabt en „anden Afdeling“ af Lovtidenden, som strengt taget ikke er officiel, skjønt den udgives af den offentlig ansatte Redaktør af den officielle („første“) Afdeling og paa Statens Bekostning. Denne („anden“) Afdeling indeholder en løbende almindelig Lovsamling for hvert Aar. Denne Samling optager ikke blot Love, men ogsaa andet for Retsanvendelsen og Administrationen vigtigt Stof, f. Ex. Traktater, kongelige Resolutioner samt Departements-skrivelser og Bestemmelser af forskjellig Slags. Begge Afdelinger udgjør hver et Bind aarlig og fortsættes fra Aaret 1877. De norske Love citeres almindelig kun med deres Datum og deres Inskription, for Lovene efter 1877 under Henholden til Lovsamlingen i Lovtidendens anden Afdeling, hvor Stoffet er ordnet kronologisk, og for de ældre Love og Forordninger (tilligemed Reskripterne) under Henholden til de nedenfor anførte private Lovsamlinger, da der tidligere ingen offentlig Samling eksisterede i Lighed med den nuværende i Lovtidendens anden Afdeling.

De forskjellige nødvendige offentlige Bekjendtgjørelser og de private med lovbestemte Retsvirkninger indrykkes siden 1 Januar 1883 i en (som Bilag til Lovtidenden) mindst engang ugentlig udkommende „Kundgjørelsestidende“; denne omhandles nærmere i Loven af 19 Juni 1882 angaaende Udgivelse af en offentlig Kundgjørelsestidende.

¹⁾ Se nærmere Aubert: De norske Retskilder (Christiania 1877), S. 267—277.

business man. In this connection, and by reason of the general and international character of commercial law, foreign law and the most important foreign commercial codes are frequently taken into consideration in literary expositions, and the most eminent foreign authors are also consulted.

The enactments which are of great importance for commercial law are not numerous; most of them have already been mentioned above. The *bankruptcy law* is in its most essential points the same for traders and non-traders; there are however certain conditions for commencing bankruptcy which are only applicable in regard to business men, notably with respect to suspension of payment. The legislation on bankruptcy was in the year 1899 subjected to a revision; simultaneously two new laws were published concerning compositions before and in lieu of bankruptcy, based on the Belgian Law of 20th June 1883 as a model, and concerning a superior Board operating in cases of bankruptcy, principally as an administrative body to deal with complaints (appeals) in regard to the administrative acts on the part of the trustee of the bankruptcy estate, and in regard to the refusal or confirmation of a composition. This superior Board operating in case of bankruptcy has, however, been abolished by an Act of 2nd June 1906, as being an institution too expensive and not absolutely necessary. Its functions were divided between the Ministry of Justice and the Appeal Committee of the Supreme Court. Besides the civil laws relating to commercial law, there exists in Norway an Act concerning trading and related matters, which was published in 1907.

IV. The publication of Norwegian Laws. Up to the end of 1876 the publication¹⁾ of Laws took place in a very old-fashioned manner, in the same way that from ancient times also private documents, conveyances and instruments of mortgage or charge had been published, viz., by the public reading of the Laws at the sessions of the tribunals, with a subsequent annotation in their records indicating that the Law in question had been read. The Laws sanctioned — and before 1814 the Royal Ordinances — were on publication printed by order of the Government on separate loose sheets and despatched, notably to all the tribunals of the first instance of the country, for reading. A Law came into force in every jurisdiction simultaneously with its being read in court.

This was entirely altered by an Act of 1st April 1876 concerning the issue of a Law Gazette and the publication of Laws etc. In pursuance of this Act the Laws from 1st January 1877 were published in an official law journal "The Norwegian Law Gazette". When nothing to the contrary is provided in the Laws themselves, they come into force 4 weeks after the day indicated on the first page of the Law Gazette as that on which the number of the Gazette in question was published. The Act of 1876 has also brought into existence a "second part" of the Law Gazette, which strictly speaking is not official although it is edited by the officially appointed editor of the official ("first") part, and at the expense of the State. This ("second") part contains a general collection of the current Laws of every year. This collection does not comprise Laws only, but also other materials of importance in connection with the application of law and the administration, for example, treaties, Royal Resolutions and Ministerial Circulars and decisions of various kinds. The two parts comprise one volume each every year and have been continued from the year 1877. The Norwegian Laws are generally cited by their date and their inscription only; in so far as the Laws enacted after 1877 are concerned, they are cited with reference to the collection of Laws of the second part of the Law Gazette, where the matters are arranged chronologically, and in so far as the older Laws and Ordinances are concerned (including Rescripts), with reference to the private collection of Laws cited below, because previously no public collection existed similar to that contained in the second part of the Law Gazette.

The various official publications which are necessary, and the private publications having legally determined consequences, have since 1st January 1883 been inserted in a "Gazette of Publications", which is issued at least once every week (as a supplement of the Law Gazette); this has been dealt with in detail in the Act of 19th June 1882 concerning the issue of an official "Gazette for Notifications".

¹⁾ See for further particulars *Aubert: The Norwegian Sources of Law* (Christiania 1877), pp. 267—277.

V. Oversigt over de væsentligste norske Love angaaende Handelsretten.

A. Den offentlige eller politimæssige Del af Handelsretten, Handelsberettigelsen.

1. Almindelighed.

Lov af 16 Juli 1907 om Handelsnæring.

2. Love om Handel med særskilte Gjenstande:

a) Lov af 14 Juni 1851 om Lotterier og andre Lykkespil med Tillægslov af 27 Juli 1895; — b) Lov af 4 April 1883 om Veining og Vragning af Tør- og Klipfisk i Bergen; — c) Lov af 6 Juni 1891 om Guld- og Sølvarbejders Finhed og Stempling; — d) Lov af 30 April 1892 om Maaling af Trælast, som udskibes; — e) Lov af 10 December 1898 om Lagring og Salg af Kalciumkarbid og Fremstilling af Acetylgas¹⁾; — f) Lov af 26 Mai 1900 om Sildetønder med Forandring ved Lov af 13 Juli 1905; — g) Lov af 4 Mai 1901 om Vragning af Sild; — h) Lov af 8 Marts 1902 om Fabrikation af og Handel med Margarin og Margarinost med Tillægslov af 10 September 1909; — i) Lov af 17 Mai 1904 om Indførsel af Apothekervarer og om Handelen med Gifte og Arkana; — k) Lov af 17 Mai 1904 om Salg og Udskjænkning af Brændevin, Øl, Vin, Frugtvin og Mjød; — l) Lov af 16 Juli 1907 om Handelsnæring, Kapitel 8; — m) Lov af 15 August 1908 om Tilvirkning, Omdestillation og Beskatning af Brændevin.

3. Love om Handelen i visse Landsdele:

a) Lov af 13 September 1830 om Handelen i Finmarken eller Vest- og Øst-Finmarkens Fogderier, § 9; — b) Lov af 9 August 1839 om Handelen i Nordlandene eller Nordlands Amt med Senjen og Tromsø Fogderier af Finmarkens Amt under de aarlige Fiskerier §§ 4 og 8; — c) Lov af 27 Juni 1892 om Forbud mod Udførsel af Trævirke fra Nordlands, Tromsø og Finmarkens Amter; — d) Lov af 20 Februar 1904 til Forebyggelse af Smughandel med spirituose Drikke i Tromsø Stift og i Namdalens Fogderi af Nordre Trondhjems Amt; — e) Lov af 16 Juli 1907 om Handelsnæring, Kapitel 9.

B. Den privatretslige Del af Handelsretten.

1. Handelsstand.

a) Lov af 17 Mai 1890 om Handelsregistre, Firma og Prokura; — b) Lov af 24. Mai 1907 § 4 (om Handlende og Handelskøb); — c) Lov af 16 Juli 1907 § 1 (om Berettigelse til at drive Handel; — d) Lov af 16 Juli 1907 § 11 (om den handelsrettlige Pligt til Bogførsel); — e) Almindelig borgerlig Straffelov af 22 Mai 1902: 1. § 286—89 og § 374 angaaende de Handelendes Bogførsel, 2. § 295—97 om Aager, jfr. ogsaa den borgerlige Straffelovs Indførselseslov af s. D. § 17, og 3. Kap. 41 (§ 409—413) om Forseelser i private Tjenesteforhold. Se ogsaa § 294, 2 om Aabenbarelse af Forretningshemmeligheder.

2. Rettergangen.

a) Lov af 20 December 1902 om Rettergangsmaaden i Handelssager; — b) Konkursret: Lov af 6 Juni 1863 om Konkurs og Konkursboers Behandling med Tillægslove af 3 Juni 1874, to Lov af 6 Mai 1899 og Lov af 2 Juni 1906.

3. Vexelret.

a) Lov af 7 Mai 1880 om Vexler; — b) Lov af 17 Juni 1880 om Rettergangsmaaden i Vexelsager; — c) Lov af 3 August 1897 om visse Anvis-

¹⁾ Her kan ogsaa nævnes Loven af 3 Mai 1871 om Behandling af ildsfarlige Stoffer med Tillægslove af 29 Mai 1879, 28 Mai 1881, 14 Juni 1890 og 1 Mai 1909.

V. Table of the most important Norwegian Acts of Parliament concerning commercial law.

A. The part of the commercial law dealing with public matters or matters of police; the right of trading.

1. *In general.*

The Act of 16th July 1907 concerning trade and traders.

2. *Acts concerning trade in particular things.*

a) The Act of 14th June 1851 concerning lotteries and other games of chance; with supplementary Act of 27th July 1895; — b) The Act of 4th April 1883, concerning weighing and sorting of dried fish and salted cod at Bergen; — c) The Act of 6th June 1891, concerning the fineness and stamping of articles of gold and silver; — d) The Act of 30th April 1892, concerning the measurement of cargoes of wood intended for export; — e) The Act of 10th December 1898 concerning the storage and sale of carbide of calcium and the production of acetylene gas¹); — f) The Act of 26th May 1900, concerning herring barrels with the modifications made by the Act of 13th July 1905; — g) The Act of 4th May 1901, concerning the sorting of herrings; — h) The Act of 8th March 1902, concerning the production of and trade in margarine and margarine cheese, with the supplementary Act of 10th Sept. 1909; — i) The Act of 17th May 1904, concerning the importation of pharmaceutical goods, and commerce in poisons and secret remedies; — k) The Act of 17th May 1904, concerning the sale and retailing of spirits, beer, wine, cider and mead; — l) The Act of 16th July 1907, concerning trade and traders, Chapter 8; — m) The Act of 15th August 1908, concerning the production, re-distillation and taxation of spirits.

3. *Acts concerning trade in certain parts of the country.*

a) The Act of 13th September, concerning trade in the Finmark or in the bailiwicks of West and East Finmark, § 9; — b) The Act of 9th August 1839, concerning trade in the Northern districts or the county of Nordland with the bailiwicks of Senjen and Tromsø of the county of Finmark during the annual fishing, §§ 4 and 8; — c) The Act of 27th June 1892, concerning the prohibition of importation of wooden wares from the districts of Nordland, Tromsø and Finmark; — d) The Act of 20th February 1904, concerning the prevention of smuggling of spiritous liquors in the Diocese of Tromsø and in the bailiwick of Namdal of the county of Northern Trondheim; — e) The Act of 16th July 1907, concerning trade and traders, Chapter 9.

B. The part of the private law dealing with commercial matters.

1. *Traders.*

a) The Act of 17th May of 1890, concerning commercial registers, firms and proxies; — b) The Act of 24th May 1907, § 4 (concerning traders and commercial sales); — c) The Act of 16th July 1907, § 1 (concerning the right of trading); — d) The Act of 16th July 1907, § 11 (concerning the obligation to keep books according to commercial law); — e) The general Civil Criminal Law of 22nd May 1902: 1. §§ 286—89 and § 374 concerning the book keeping of traders, 2. §§ 295—97 concerning usury; cf. also the Act of Introduction of the Civil Criminal Law of the same date, § 17, and 3. Chap. 41 (§§ 409—413) concerning offences in relation of domestic service. See also § 294, 2 concerning the divulgement of secrets in business.

2. *Procedure.*

a) The Act of 20th December 1902, concerning the procedure in commercial causes; — b) Bankruptcy law: The Act of 6th June 1863, concerning bankruptcy and the administration of bankruptcy estates, with supplementary Acts of 3rd June 1874, two Acts of 6th May 1899 and the Act of 2nd June 1906.

3. *Bills of exchange law.*

a) The Act of 7th May 1880, concerning bills of exchange; — b) The Act of 17th June 1880, concerning the procedure in bills of exchange causes; — c) The

¹ Here may also be mentioned the Act of 3rd May 1871 concerning the treatment of inflammable materials, with supplementary Acts of 29th May 1881, 14th June 1890 and 1st May 1909.

ninger (Checks); — d) Lov af 17 Marts 1902 indeholdende Tillæg til Lovgivningen om Stempelafgifter (angaar Vexelstempel).

4. Søret.

a) Lov af 22. Mai 1869 om Kontrol med Befordringen af Udvandrere til fremmede Verdensdele med Tillægslov af 5 Juni 1897; — b) Lov af 31 Mai 1873 om Maaling af Skibe med Tillægslov af 17 April 1875; — c) Lov af 26 Juni 1889 om Maskinister paa Dampfartøier af Handelsmarinen med Tillægslov af 13 Juni 1894; — d) Lov af 20 Juli 1893 om Sjøfarten med Tillægslov af 18 September 1909; — e) Lov af s. D. om Stranding og Vrag; — f) Lov af 10 Juli 1894 om Havne- og Ringevesenet; — g) Lov af 26 Mai 1899 om Lodsvæsenet med Tillægslov af 29 Marts 1906; — h) Lov af 4 Mai 1901 om Registrering af Skibe med Tillægslov af 14 Juli 1909; — i) Lov af 9 Juni 1903 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed med Tillægslove af 8 August 1908 og 18 September 1909; — k) Lov af 7 April 1906 om Adgang til at føre Fartøj og blive Styrmand samt om Navigationsexamina m. v; — l) Lov af 15 August 1908 om Kjendtmænd.

5. Transportforretninger (tillands).

a) Lov af 12 August 1848 indeholdende særlige Forskrifter angaaende Anlæg af Jernbaner til almindelig Brug med Tillægslove af 7 September 1854, 6 Juni 1884, 23 April 1898 og 8 Juni 1907. Driftsreglement af 18 Oktober 1880 for Stats-Jernbanerne, fastsat af Departementet for det Indre; — b) Lov af 12 Mai 1888 om Postvæsenet med Tillægslove af 6 Juli 1892, 9 Juni 1903, 11 Juni 1906, 8 Mai 1907 og 23 Juli 1909. — Postreglement af 19 April 1905. — c) Lov af 29 April 1899 om Statens Eneret til at befordre Meddelelser ved Telegrafinjer eller lignende Anlæg med Tillægslov af 16 Juli 1907. — Telegrafreglement af 22 Juni 1904; — d) Lov af 14 Juli 1893 om Skydsvæsenet med Tillægslov af 14 Marts 1905 og Lov af 31 Mai 1900 angaaende Renskydsen.

6. Børs- og Mæglervæsen.

a) Lov af 8 September 1818 angaaende Oprettelse af en Børs i Christiania, Do. i Drammen af 6 April 1839, i Stavanger af 11 April 1878, i Christianssand af 29 Juni 1894, i Skien af 10 Juni 1895, i Aalesund af 21 Februar 1905. Se ogsaa de i Henhold til § 1 i Børsloven emanerede kgl. Res. af 25 Oktober 1819 om Oprettelse af en Børs i Trondhjem, Do. af 3 Marts 1837 i Bergen og af 20 November 1869 i Christianssand; — b) Lov af 14 April 1860 indeholdende Forandringer i Bestemmelserne om enkelte Børserne tildelte Afgifter med Tillægslove af 30 December 1865, 25 Marts 1872 og 19 Juni 1883; — c) Lov af 17 Marts 1886 om Forandringer i Børslovgivningen; — d) Indførelseslov af 22 Mai 1902 af den nye borgerlige Straffelov af s. D. § 12 om Spil og Væddemaal, derunder om Terminspil (Differenshandel); — e) Lov af 8 September 1818 om Ansættelse af Mæglere og om deres Pligter og Rettigheder med senere Tillæg og Ændringer i Love af 14 Januar 1837, 22 Juni 1863 og 5 Juni 1869 (Frigivelse af Mæglernæringen).

7. Bankvæsen.

a) Lov af 28 Juni 1887 om Kongeriget Norges Hypothekbank med Tillæg og Forandringer ved Love af 26 Juni 1889, 6 Juli 1892, 23 Juli 1894, 6 December 1901 og 8 Mai 1907. Den norske Hypothekbanks Reglement er fastsat ved kgl. Res. af 12 November 1907; — b) Lov af 6 Juli 1887 om Sparebanker med Tillæg og Forandringer ved Love af 14 Juni 1890, 11 Juni 1892, 23 Juli 1894, 5 Marts 1900, og 9 Juni 1903; — c) Lov af 23 April 1892 om Norges Bank med senere Tillæg og Ændringer i Love af 27 Juli 1896, 19 Mai 1900, 14 Mai 1902, 13 Juli 1905 og

Act of 3rd August 1897, concerning certain orders (cheques); — d) The Act of 17th March 1902, containing a supplement to the legislation on stamp duties (concerns the stamping of bills of exchange).

4. *Maritime law.*

a) The Act of 22nd May 1869, concerning the supervision of the transport of emigrants to foreign parts of the world, with a supplementary Act of 5th June 1897; — b) The Act of 31st May 1873, concerning the measurement of vessels, with a supplementary Act of 17th April 1875; — c) The Act of 26th June 1889, concerning engineers on board steamships belonging to the commercial fleet with a supplementary Act of 13th June 1894; — d) The Act of 20th June 1893, concerning navigation, with a supplementary Act of 18th September 1909; — e) The Act of the same date concerning stranding and shipwrecks; — f) The Act of 10th July 1894, concerning ports and sound signals; — g) The Act of 26th May 1899, concerning pilotage, with a supplementary Act of 29th March 1906; — h) The Act of 4th May 1901, concerning the registration of ships, with a supplementary Act of 14th July 1909; — i) The Act of 9th June 1903, concerning the State control of the seaworthiness of ships, with supplementary Acts of 8th August 1908 and 18th September 1909; — k) The Act of 7th April 1906, concerning the authorisation to command ships and become first mate, and concerning navigation examinations etc.; — l) The Act of 15th August 1908, concerning private pilots.

5. *Transport business (by land).*

a) The Act of 12th August 1848 contains special provisions concerning the construction of railways for general use, with supplementary Acts of 7th September 1854, 6th June 1884, 23rd April 1898 and 8th June 1907. The Regulation concerning the exploitation of the State Railways of 18th October 1880, issued by the Ministry of the Interior; — b) The Act of 12th May 1888 concerning the Postal Service, with supplementary Acts of 6th July 1892, 9th June 1903, 11th June 1906, 8th May 1907 and 23rd July 1909. — The postal Regulation of 19th April 1905. — c) The Act of 29th April 1899, concerning the monopoly of the State to convey messages by telegraph cables or other similar means, with supplementary Act of 16th July 1907. — The Telegraph Regulation of 22nd June 1904; — d) The Act of 14th July 1893, concerning conveyance by vehicles, with a supplementary Act of 14th March 1905, and the Act of 31st May 1900 concerning conveyance by means of reindeers.

6. *Exchange and brokers.*

a) The Act of 8th September 1898, concerning the establishment of an Exchange in Christiania, Ditto at Drammen of 6th April 1839, at Stavanger of 11th April 1878, at Christiansand of 29th June 1894, at Skien of 10th June 1895, at Aalesund of 21st February 1905. See also the Royal Resolution of 25th October 1819 being in accordance with § 1 of the Exchange Act concerning the establishment of an Exchange at Trondheim, Ditto of 3rd March 1837 at Bergen and of 20th November 1869 at Christiansand; — b) The Act of 14th April 1860, containing modifications of the regulations concerning some dues allotted to the Exchanges, with supplementary Acts of 30th December 1865, 25th March 1872 and 19th June 1883; — c) The Act of 17th March 1886, concerning modifications of the legislation relating to Exchanges; — d) The Act of 22nd May 1902, concerning the introduction of the new Civil Criminal Law of the same date, § 12 concerning games and betting, including time bargains (difference transactions); — e) The Act of 8th September 1818, concerning the appointment of brokers and concerning their duties and rights, with subsequent supplement and modifications introduced by the Acts of 14th January 1837, 22nd June 1863 and 5th June 1869 (liberty for all to exercise the profession of broker).

7. *Banking.*

a) The Act of 28th June 1887, concerning the Mortgage Bank of the Kingdom of Norway, with the supplement and modifications of the Acts of 26th June 1889, 6th July 1892, 23rd July 1894, 6th December 1901 and 8th May 1907. The Regulations of the Norwegian Mortgage Bank have been fixed by the Royal Resolution of 12th November 1907; — b) The Act of 6th July 1887, concerning savings banks, with the supplement and modifications of the Acts of 14th June 1890, 11th June 1892, 23rd July 1894, 5th March 1900, and 9th June 1903; — c) The Act of 23rd April 1892,

1 Mai 1909. — Norges Banks Reglement er fastsat ved kgl. Res. af 16 November 1892 med senere ved kgl. Res. af 30 November 1894, 19 April 1898, 20 Februar 1900, 3 September og 2 December 1901, samt 9 Februar og 30 November 1903, 28 August 1905, 24 September 1906, 11 Februar 1907 og 22 November 1909 stadfæstede Tillæg og Andringer; — d) Lov af 9 Juni 1903 om Arbejderbrug og Boliglaan med Tillægslove af 13 Februar 1905, 24 Mai 1907, og 8 August 1908. Reglement for den norske Arbejderbrug- og Boligbank af 3 August 1905; — e) Lov af 6 August 1897 om Adgang for visse Aktieselskaber og Bankindretninger til at udstede Obligationer lydende paa Ihænde-haveren med Tillægslov af 29 Mai 1901. Lov af 17 Juni 1907 om Adgang for Kreditforeninger til at udstede Obligationer, lydende paa Ihænde-haveren. Lov af 3 September 1909 om Adgang for visse Skibskreditforeninger til at udstede Obligationer lydende paa Ihænde-haveren.

8. Myntvæsen, Maal og Vægt.

a) Lov af 17 April 1875 angaaende Pengevæsenet (d. v. s. Myntvæsenet) med Tillægslove af 8 Juni 1881 og 20 Juli 1895, — b) Lov af 22 Mai 1875 om metrisk Maal og Vægt med Tillæg og Forandringer i senere Love af 4 Mai 1878, 3 Mai 1890, 21 Mai 1894, 24 December 1904 og 17 Juni 1907.

9. Forsikring.

a) Brandforsikring: 1. Lov af 9 August 1839 om Forrettigheder for Assuranceforeninger med Tillægslov af 4 August 1845. 2. Lov af 19 August 1845 om den almindelige Brandforsikringsindretning (Brandkasse) med Tillæg og Forandringer ved senere Love af 23 Juni 1854, 11 Juni 1857, 3 Marts 1860, 26 Mai 1866, 27 Marts 1869, 3 Mai 1873, 1 Juni 1876, 19 Juni 1883, 31 Mai 1890, 6 Juli 1892, 27 Juli 1895 og 8 August 1908. 3. Lov af 17 Juni 1869 om gjensidige Brandassuranceforeninger; — b) Søforsikring omhandles i Sølovens 10de Kapitel, jfr. ogsaa Almindelig norsk Søforsikringsplan 1907, udgivet af Repræsentantskabet for det norske Veritas; — c) Livsforsikring: 1. Forordning af 15 Mai 1810 om, at alle private Forsørgelses- og Understøttelses-Selskaber skal være underkastede Tilsyn af en Komite, med Kancelliplakat af 30 November (indeholdende en kgl. Res. af 23 November) 1810 indeholdende nærmere Bestemmelser i Forordningen af 15 Mai 1810, de private Forsørgelses- og Understøttelses-Selskaber betræffende. 2. Lov af 31 Mai 1873 angaaende en Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd med Tillægslove af 18 Mai 1876, 13 Marts 1882, 1 Juli 1893, 18 Mai 1896 og 5 Juni 1909. 3. Lov af 21 Juni 1895 om den norske Enkekasse med Tillægslove af 9 Mai 1896, 8 April 1899, 22 Mai 1902 og 15 August 1908; — d) Ulykkesforsikring: Lov af 23 Juli 1904 om Ulykkesforsikring for Arbejdere i Fabriker m. v. med Tillægslove af 23 December 1899, 12 Juni 1906 og 30 Juni 1908. Lov om Ulykkesforsikring for Fiskere af 7 August 1908. Lov af 18 September 1909 om Sygeforsikring. Reglement for Rigsforsikringsanstalten af 19 Februar 1907; — e) Forsikringsselskaber: Lov af 29 Juli 1911.

10. Toldvæsen.

a) Lov af 20 September 1845 om Toldvæsenet med Tillæg og Forandringer ved senere Love af 30 Juli 1851, 12 Oktober 1857, 28 April 1866, 17 Juni 1869 og 28 Juni 1887. — b) Lov af 10 Juli 1897 om Vareførselen landværts mellem Norge og Sverige med Tillægslov af 14 Mai 1898.

concerning the Bank of Norway, with subsequent supplement and modifications contained in the Acts of 27th July 1896, 19th May 1900, 14th May 1902, 13th July 1905 and 1st May 1909. — The Regulations of the Bank of Norway have been fixed by the Royal Resolution of 16th November 1892, with subsequent supplement and modifications confirmed by the Royal Resolutions of 30th November 1894, 19th April 1898, 20th February 1900, 3rd September and 2nd December 1901, and 9th February and 30th November 1903, 28th August 1905, 24th September 1906, 11th February 1907, and 22nd November 1909; — d) The Act of 9th June 1903, concerning workmen's allotments and loans on dwellings, with supplementary Acts of 13th February 1905, 24th May 1907, and 8th August 1908. The Regulations of the Norwegian Bank for workmen's allotments and dwellings of 3rd August 1905; — e) The Act of 6th August 1897, concerning the right of certain joint stock companies and banking establishments to issue bonds to bearer, with a supplementary Act of 29th May 1901. The Act of 17th June 1907, concerning the right of credit associations to issue bonds to bearer. The Act of 3rd September 1909, concerning the right of certain maritime credit associations to issue bonds to bearer.

8. *Currency, measure and weight.*

a) The Act of 17th April 1875, concerning the monetary system (i. e. the currency), with supplementary Acts of 8th June 1881 and 20th July 1895; — b) The Act of 22nd May 1875, concerning metrical measure and weight, with the supplement and modifications of subsequent Acts of 4th May 1878, 3rd May 1890, 21st May 1894, 24th December 1904 and 17th June 1907.

9. *Insurance.*

a) *Fire insurance*: 1. The Act of 9th August 1839, concerning the privileges of insurance associations, with supplementary Act of 4th August 1845. 2. The Act of 19th August 1845, concerning the general Fire Insurance Institution (Fire Insurance Fund), with the supplement and modifications introduced by subsequent Acts of 23rd June 1854, 11th June 1857, 3rd March 1860, 26th May 1866, 27th March 1869, 3rd May 1873, 1st June 1876, 19th June 1883, 31st May 1890, 6th July 1892, 27th July 1895 and 8th August 1908. 3. The Act of 17th June 1869, concerning mutual fire insurance associations; — b) *Marine insurance* is dealt with in the 10th Chapter of the Maritime Law, cf. also the general Norwegian Maritime Insurance scheme of 1907, published by the Board of Representatives of the Norwegian Veritas; — c) *Life assurance*: 1. The Ordinance of 15th May 1810, importing that all private beneficent and charity societies shall be subject to the supervision of a committee, with the Chancery Placard of 30th November (containing a Royal Res. of 23rd November) 1810, containing further particulars in regard to the Ordinance of 15th May 1810 concerning the private beneficent and charity societies. 2. The Act of 31st May 1873, concerning a *pension fund* for the employees of the State, with supplementary Acts of 18th May 1876, 13th March 1882, 1st July 1893, 18th May 1896 and 5th June 1909. 3. The Act of 21st June 1895, concerning the establishment of the Norwegian Widows' Fund, with supplementary Acts of 9th May 1896, 8th April 1899, 22nd May 1902 and 15th August 1908; — d) *Accident insurance*: The Act of 23rd July 1904, concerning the accident insurance of factory workers etc., with supplementary Acts of 23rd December 1899, 12th June 1906 and 30th June 1908. The Act concerning the accident insurance of fishermen of 7th August 1908. The Act of 18th September 1909, concerning sickness insurance. The Regulations of the Insurance Institution of the Kingdom of 19th February 1907; — e) *Insurance associations*: Act of 29th July 1911.

10. *The Customs.*

a) The Act of 20th September 1845, concerning matters relating to the Customs, with the supplement and modifications of subsequent Acts of 30th July 1851, 12th October 1857, 28th April 1866, 17th June 1869 and 28th June 1887; — b) The Act of 10th July 1897, concerning the transport of goods by land between Norway and Sweden, with a supplementary Act of 14th May 1898.

Bibliography.

I. General Works.

A) Legal Bibliographies.

Aagesen, A.: Fortegnelse (indtil 1875) over Retssamlinger, Retslitteratur m. m. i Danmark, Norge og Sverig samt til Dels Finland med Angivelse af vigtigere Lovbud fra en forholdsvis senere Tid. Kjøbenhavn. 1876.

Secher, V. A.: Litteraturfortegnelse for 1889 i det nordisk „Tidsskrift for Retsvidenskab“, cfr. sub D, Bd. 3 (1890) S. 348—360; Nordisk Literaturfortegnelse for 1890 i det samme Tidsskrift Bd. 4 (1891) S. 480—491; do. for 1891, *ibid.* Bd. 5 (1892) S. 478 til 491; do. for 1892—1893, *ibid.* Bd. 7 (1884) S. 453—475.

Secher, V. A., og Taranger, A.: Nordisk Literaturfortegnelse for 1894, *ibid.* Bd. 8 (1895) S. 463—477; do. for 1895, *ibid.* Bd. 9 (1896) S. 449—463.

Taranger, A.: Nordisk Literaturfortegnelse 1896, *ibid.* Bd. 10 (1897) S. 466—483.

Björling, Carl A., Jørgensen, Paul Johs., og Taranger, A.: Nordisk Literaturfortegnelse 1897 med Supplement til Literaturfortegnelsen for 1896 og tidligere Aar, *ibid.* Bd. 11 (1898) S. 469—512; Nordisk Literaturfortegnelse 1898, *ibid.* Bd. 12 (1899) S. 389—425.

Björling, C., Dahl, Frantz, og Motzfeldt, U. A.: Nordisk Literaturfortegnelse 1899, *ibid.* Bd. 13 (1900) S. 439—484; do. 1900, *ibid.* Bd. 14 (1901) S. 293—334; do. 1901, *ibid.* Bd. 15 (1902) S. 396—440.

Dahl, Frantz, Motzfeldt, U. A., Schlyter, K. J. D.: Nordisk Literaturfortegnelse 1902, *ibid.* Bd. 16 (1903) S. 207—252; do. 1903, *ibid.* Bd. 17 (1904) S. 469—516; do. 1904, *ibid.* Bd. 18 (1905) S. 430—480; do. 1905 *ibid.* Bd. 19 (1906) S. 375—435; do. 1906 *ibid.* Bd. 20 (1907) S. 439—498; do. 1907 *ibid.* Bd. 21 (1908) s. Fortsættes.

Aubert, L. M. B., und Hammarskjöld: Skandinavisches Handelsrecht, Quellen und Literatur des Handelsrechts in den Skandinavischen Staaten in Goldschmidts Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht 18. Bd. (1873).

B) Collections of Laws.

Reskripter, Resolutioner og Collegial-Breve for Kongeriget Norge i Tidsrummet fra 1660 til 1813 udtogsvis udgivne af J. A. S. Schmidt. 2 Bd. Christiania. 1847.

Kongelige Reskripter, Resolutioner og Collegial-Breve for Norge i Tidsrummet 1660—1813 udgivne med Anmærkninger af Fr. A. Wessel-Berg. 4 Bd. Christiania. 1841—1845; med Register 1 Bd. Christiania. 1847.

Forordninger, aabne Breve, Placater m. m. for Kongeriget Norge i Tidsrummet 1648—1813 udtogsvis udgivne af J. A. S. Schmidt. 2 Bd. Christiania. 1851—1852.

Kongelige aabne Breve og andre trykte Anordninger, udkomne i Tidsrummet 1648—1813, udtogsvis udgivne af Fr. Timme. 2 Bd. Christiania. 1841—1842.

Love, Anordninger, Kundgjørelser, aabne Breve, Resolutioner m. m., der vedkommer Kongeriget Norges Lovgivning og offentlige Bestyrelse i tidsfølgende Orden og udtogsvis samlede og udgivne af A. Vogt, Arntzen m. Fl. 1814—1876. 25 Bd. Christiania. 1820—1877. (Bd. 1 i 2den Udgave, Christiania. 1837.)

Ebbel og Kaltenborn: Alphabetisk Register [til ovennævnte „Vogt-Arntzenske“ Lovsamling] for 1814—1845. Christiania. 1837—1848.

Love, Anordninger, Tractater, Resolutioner, Kundgjørelser, Departementsskrivelser, Cirkulærer m. m. for Kongeriget Norge i Tidsrummet 1814—1894, i Udtog og med Henvisninger udgivne af J. A. S. Schmidt, (senere) Otto Mejlænder og Hans Munk m. Fl. (og igjen) Otto Mejlænder. 12 Bd. Christiania. 1849—1895.

Mejlænder, Otto: Hovedregister [til ovennævnte „Schmidt-Mejlænderske“ oder „Munk-Mejlænderske“ Lovsamling] 1814—1886. Christiania. 1889.

Almindelig norsk Lovsamling 1660—1885 i Udtog og med Henvisninger udgivet af Otto Mejlænder. 2 Bd. 2te Udg. Christiania. 1885—1887. 3 Bd.: Almindelig norsk Lovsamling 1886—1891. Christiania 1893 og 4. Bd.: Almindelig norsk Lovsamling 1892—1896. Christiania. 1900.

Almindelig norsk Lovsamling i Udtog og med Henvisninger udgivet af Otto G. Mejlænder. 1. Bd. (1660—1860), Bd. 2 (1861—1885). Christiania. 1905. [Revideret Udg. af den ovennævnte af Otto Mejlænder udgivne Lovsamling, hvis første 3 Bind er udsolgte.]

Almindelig norsk Lovsamling med Henvisninger udgivet af P. J. Paulsen, J. E. og C. S. Thomle. (1660—1907). 7 Bd. med Register (8. Bd.). Christiania. 1905—08.

Samling af Love, emanerede paa 13de ordentlige Storting (1852), udgivne med Henvisninger (fra 1865 og i lang Tid ved Otto Mejlænder, senere af Parmann og tilsidst af Olafsen) Christiania, liden 8°. [Efter hver ordentlig Stortingssession udkommet med

1 Bind til 1901, mangler for Sessionen 1901/02 og 1902/03; atter udkommet for Sessionen 1903/04 og fortsattes. Indholder kun Lovtexterne.]

Norsk Lovsamling fra 1660 til Nutiden ved Færden, And. [(Stoffet er her systematisk ordnet.) Udkommet er Bd. 2 med Undertitel: Næringslovgivningen og dermed sammenhængende Bestemmelser. Christiania 1904 — og Bd. 3 med Undertitel: Den almindelige Privatret. Christiania 1905.]

Norsk Lovtidende. 1ste Afdeling (*Rigets officielle Lovtidende*. Udgivet efter offentlig Foranstaltning, 1877 ff. [fortsættes, 1 Bd. aarlig udkommende i enkelte Nummere efter Behovet.] Christiania.

2den Afdeling: Samling af Love, Resolutioner m. m. Udgivet efter offentlig Foranstaltning, 1877 ff [fortsættes, 1 Bd. aarlig i fjerdingaarlige Hefter]. Christiania.

Register til Norsk Lovtidendes 2den Afdeling 1877—1896. 2 Bde. Christiania. 1887—97.

Love med tilhørende Forarbejder (d. i. Materialien), udgivne af J. Cappelen og (später) J. Soldan. 1897 ff. [fortsættes, 1 eller 2 Bd. aarlig.] Christiania. 4°.

Recueil des traités de la Norvège. Publié à l'usage des représentants diplomatiques et consulaires de Norvège par les soins du ministère des affaires étrangères. Christiania, 1907.

C) General views of law. Encyclopædias.

Hagerup, Fr.: Forelæsninger over Retsencyklopædi. Christiania. 1906.

Nordisk Retsencyklopædi, udgivet af A. T. Aschehoug, K. J. Berg og A. T. Krieger. De enkelte Dele med følgende Undertitler:

I. *Retskilderne og Statsretten*: Hertzberg, Ebbe.: De nordiske Retskilder. Kjøbenhavn. 1890. — Aschehoug, J. H. Prof.: Den nordiske Statsret. Kjøbenhavn. 1885.

II. *Privatretten*: Gram, G. W., og Vogt, Hans: Den nordiske Obligationsret. Kjøbenhavn. 1888. — Matzen, H. og Lassen, N.: Den nordiske Tingsret. Kjøbenhavn. 1888. — Deuntzer, J. H.: Den nordiske Familie- og Arveret. Kjøbenhavn. 1878.

III. *Strafferetten*: Goos, C.: Den nordiske Strafferet. Almindelig Del. Kjøbenhavn. 1882. Speciel Del. Kjøbenhavn. 1899.

IV. *Processen*: Ibsen, J.: Den danske og norske Proces. Kjøbenhavn. 1879. — Bromé, G., Bergstrand, W., Assarsson, P.: Den svenske Processen. Kjøbenhavn. 1880.

V. *Forvaltningsretten*: Blomberg, H.: Den nordiske Förvaltningsrätten. Kjøbenhavn. 1887—1889.

Lehr, Ernest: *Eléments du droit civil scandinave* (Danemark, Norvège, Suède) avec la collaboration de M. Munch-Petersen, M. Kristen Johanssen, Mlle. Else Eschelsson. Paris. 1901.

D) Journals.

[Specielle handelsretlige Tidsskrifter eksisterer ikke. De efternævnte er af almindeligt retsvidenskabeligt derunder ogsaa handelsretligt Indhold. De to sidstnævnte er væsentlig Domssamlinger, dog med enkelte Afhandlinger og talrige mindre Artikler og Notiser, de sidste navnlig af handelsretligt Indhold.]

Tidsskrift for Retsvidenskab, udgivet af den Stangske Stiftelse i Christiania 1888 ff. [hidindtil 21 Bd., fortsættes og udkommer med 1 Bd. aarlig, for det meste i fjerdingaarlige Hefter.]

Norsk Retstidende, cfr. sub E.

Ugeblad for Lovkyndighed, cfr. sub E.

E) Law Reports.

Norsk Retstidende (von 1870 mit Undertitel: Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsøkonomi) 1836 ff. [hidindtil 70 Bd., aarlig 1 Bd., mest i ugentlige Nummere.]

Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsøkonomi. 1861—1870. 10 Bde. Christiania. 4°.

Hovedregister, til Norsk Retstidende 1836—1850, Christ. 1851; do. 1851—1860, Christ. 1862; Hovedregister til Norsk Retstidende og Ugeblad for Lovkyndighed 1861—1870, Christ. 1873; Hovedregister til Norsk Retstidende 1871—1880, Christ. 1884; do. 1881—1890, Christ. 1893; do. 1891—1900, Christ. 1903.

Repertorium for praktisk Lovkyndighed. En afkortet Bearbejdelse af Norsk Retstidende samt Udvalg af ældre Domme. 1ste Samling 1815—1842, udgivet af Fr. Brandt. 3 Bde. og Register. Christ. 1855—1863. — 2den Samling 1834—1850, udgivet af M. Ingstad og N. Aall. 2 Bde. og Register. Christ. 1871—1875. — 3de Samling 1851—1860, udgivet af S. Hall. 2 Bde. og Register. Christ. 1880—1884. 4de Samling 1861—1863, udgivet af S. Hall. 1 Bd. og Register. Christ. 1886.

Hambro, E.: Domme og Kjendelser ved Kristiania Byret i borgerlige Retstrætter. 1ste Samling 1867—1891. 3 Bde. Christiania. 1901.

Siewers, V.: Domme og Kjendelser ved Kristiania Byret i borgerlige Retstrætter. 2den Samling 1892—1900. 2 Bde. Christiania. 1903.

Siewers, V.: Domme og Kjendelser ved Kristiania Byret i borgerlige Retstræter. 3die Samling 1901—1905. Christiania. 1906.

Samling af nordiske Domme i sjøfartsanliggender, udgivet af nordisk skibsrederforening ved J. J a n t z e n , 1900 u. flg. [*et Bind aarlig*]. Christiania.

II. Special works on commercial law.

Samling af Love etc. 1749—1887 vedrørende Kongeriget Norges Handel og Skibsfart m. m. Udgivet til Brug for de forenede Rigers Konsuler efter Foranstaltning af Departementet for del Indre (texte norvégien et anglais). Christiania. 1890.

Riddervold, H.: Handelslovgivningen. Christiania. 1881.

Norske Handels- og Sjølove med Reglementsbestemmelser, Henvisninger Anmærkninger og Registre, udgivne af B. Morgenstierne og O. Bødtker. 3 Udg. Christiania. 1909.

Norsk Lovsamling fra 1660 til Nutiden. 2den Bd. Næringslovgivningen og dermed sammenhængende Bestemmelser, udgivet af A. Færden. Christ. 1904, vgl. oben S. 10.

Sjømandslovbog Norsk. Samling af Love og Forskrifter angaaende Sjøfarten. Udg. af P. A. Holm. Christiania. 1908.

Bendixen, B. E.: Et Omrids af Norges Handelshistorie. 2 Opl. Bergen. 1908.

Schweigaard, A.: Den norske Handelsret. Christiania. 1841.

Hagerup, Francis: Omrids af den norske Handelsret. 3die omarbejdede og forøgede Udgave. Christiania. 1908.

Beichmann, Fr.: Lov om Handelsregistre, Firma og Prokura af 17 Mai 1890, udgivet med forklarende Anmærkninger. Christiania. 1890.

Aubert, L. M. B.: Den norske Obligationsrets specielle Del. 1. Bd. 2. Udg. besørget af P. R y g h. Christiania. 1901. 2. Bd. 2. Udg., besørget af E. H a m b r o. Christiania. 1905. 3. Bd. 2. Udg., besørget af A u b e r t junior, Christiania. 1904.

Hagerup, Francis: Om Kjøb og Salg. Forelæsninger holdte ved Kristiania Universitet. 2. Ausg. Christiania. 1884.

Hallager, Fr.: Den norske Obligationsrets almindelige Del. Omarbejdet og forøget Udgave af nogle Afsnit af „Den norske Obligationsret“ ved Aubert, L. M. B. Christiania. 1887. 2det uforandrede Oplag. 1896.

Platou, O.: Det navngivne Handelsselskabs Retsforhold ligeoverfor Trediemand. Christiania. 1875.

Platou, O.: Forelæsninger over norsk Selskabsret. I. Christiania 1906.

Hallager, Fr.: Den norske Obligationsret. 2det Oplag ved L. M. B. Aubert. 2 Bde. Christiania. 1879.

Handels-Registre for Kongeriget Norge. Udgivet paa Foranstaltning af det Offentlige i Henhold til Lov om Handelsregistre, Firma og Prokura af 17de Mai 1890 § 4. Christiania. 1891 u. flg. [*Udkommer med 1 Bd. aarlig med Register over Firmaer og Personer i hvert Bind.*]

Adeler, A.: Kortfattet Haandbog i Handelslære med Punkter af den norske Handelsret. For Handelsskoler og det praktiske Liv. 3die Oplag. Christiania. 1907.

Adeler, A.: De vigtigste norske Handelslove 1880—1907. Christiania 1907.

Scheel, Chr.: Lov om Handelsnæring af 16 Juli 1907. Udgivet med Anmærkninger og Henvisninger. 2det Oplag. Christiania 1908.

Forslag til Lov om Handelsnæring (Kommissionsforslag). Christiania. 1904. 4°.

Udkast til Lov om Kjøb og dermed sammenhængende Love. Udarbejdet under Konferencer und svenske og danske Kommitterede af en af Justitsdepartementet nedsat Komite. Christiania. 1903. 4°. — **Motiver til Udkast til Lov om Kjøb.** Christiania. 1904. 4°.

Commercial usages.

Responsa, afgivne af Christiania Handelsstands Forenings Femtimandsudvalg. Samlede og udgivne med Henvisninger af H e l l i k V a l e n. 1ste Samling. Christiania. 1904, 2den Samling. Christiania 1907.

Special treatises.

a) Bills of Exchange.

Morgenstierne, B.: Vexel- og Checklovene, forsynede med Henvisninger. 4. Opl. Christiania. 1902.

Aubert, L. M. B.: Den nordiske Vexelret. Kjøbenhavn. 1882.

b) Associations with limited liability.

Udkast til Lov om Kommanditaktieselskaber, Foreninger med vexlende Kapital, Selskabsmedlemmers Ansvar, Selskaber med personligt — solidarisk eller delt — Ansvar med Motiver. Afgivne af en af Justitsdepartementet i 1898 nedsat Komite. Christiania. 1898. 4°.

c) Joint stock companies and limited partnerships.

Udkast til Lov om Aktieselskaber. Christiania. 1894. 4°.

Udkast til Lov om Kommanditaktieselskaber etc. *vide sub b.*

Udkast til Lov om Kommanditaktieselskaber og Foreninger med vexlende Kapital. Christiania. 1900. 4°.

Udkast til Lov om Livsforsikringsvirksomhed. Afgivet af Delegerede fra Norge, Danmark og Sverige. Christiania. 1900. 4°.

Udkast til Lov om Livsforsikringsvirksomhed. Afgivet af Delegerede fra Norge, Danmark og Sverige. Stockholm. 1903. 4°.

Entwurf eines Gesetzes über Versicherungsaktiengesellschaften für das Königreich Norwegen nebst der Begründung und einem Anhang enthaltend den Entwurf zu einem Gesetze über Aktiengesellschaften. Straßburg. 1897.

Riesenfeldt, E. E.: Die Versicherungsaktiengesellschaft im Lichte der modernen Gesetzgebung unter besonderer Rücksicht auf Schweden und Norwegen. Straßburg. 1897.

Udkast til Lov om Forsikringselskaber. — Motiver af Oscar Platon. Christiania. 1895. 4°. [*Tysk Oversættelse i Zeitschrift für Versicherungsrecht und -Wissenschaft. 3. Bd.*]

d) Insurance.

Platon, Oscar: Om Livsforsikringskontraktens Natur. Christiania. 1887. 4°.

Alglave, Paul: L'Etat et la province assureur en Suisse et dans les pays scandinaves. Thèse de droit. Paris. 1901.

Se hertil ogsaa Litteraturen under Sociétés.

e) Maritime law.

Almindelig norsk Sjøforsikringsplan. Udgivet af Repræsentantskabet for Det norske Veritas. Christiania 1907. — Engelsk Oversættelse: Petersen, Fred. Smith: Revised general statutes for norwegian marine insurance, Septbr. 1894. Christiania. 1896.

Beauchet, L.: Lois maritimes scandinaves (Suède, Danemark, Norvège) traduites et annotées (Collection des principaux codes étrangers). Paris. 1895.

Brandt, Fr.: Om Søforsikring. Et Tillæg til Sørensen. Christiania 1876. — Tysk Oversættelse: Über Seeversicherung. Eine Ergänzung zum Seerecht. Nach dem norwegischen Original wiedergegeben. Leipzig. 1878.

Jansen, Andr.: Skibsassuranceforeningen i Arendal 1857—1887. Christiania. 1887.

Jantzen, J.: Befragtningsklausuler og Havarier. Haandbog. Kristiania. 1900.

Lambrechts, S.: Lov om Registrering af Skibe af 4. Mai 1901 med tilhørende Reglement. Udgivet med Anmærkninger og Henvisninger. Christiania. 1901.

Pappenheim, M., und Johanssen, Kr.: Das norwegische Seegesetz (Lov om Sjøfarten) vom 20. Juli 1893 unter Vergleichung mit dem schwedischen Seegesetz vom 12. Juni 1891 und dem dänischen Seegesetz vom 1. April 1892 in das Deutsche übertragen. Stuttgart. 1895.

Platon, O.: Forelæsninger over Norsk Sør. Christiania. 1900.

Samling af nordiske Domme i sjøfartsanliggender, udgivet af nordisk skibsrederforening ved J. Jantzen. Christiania. 1900. [*Udkommer med 1 Bd. aarlig.*]

Udkast til Sölöven. Udarbejdet af de norsk-svensk-danske Sölövskommissioner. Indstilling (hovedsagelig af O. Platon) fra den ved kongelig Resolution af 9 December 1882 nedsatte norske Kommission. Christiania. 1890. 4°.

f) Maritime jurisdiction.

Hagerup, Fr.: Forelæsninger over den norske Civilproces, 1. Teil, 2. Ausg. Christiania. 1905.

Schweigaard, A.: Den norske Proces 2. Teil, 4. Ausg. Christiania. 1893.

g) Commercial jurisdiction.

Hagerup, Francis: Forelæsninger over den norske Civilproces. 1. Teil, 2. Ausg. Christ. 1903.

h) Bankruptcy.

Hagerup, Francis: Konkurs og akkordforhandling. 2den Udgave, Christiania. 1907.

Koss, Harald og Berg, Paal: Lov om Konkurs og konkursboers behandling af 6 Juni 1863, revid. 6 Mai 1899 og 2 Juni 1906, samt lov om akkordforhandling af 6 Mai 1899 med ændringer af 2 Juni 1906. Med lovцитater, henvisninger m. v. 2den gennemseede Udg. Christiania. 1906.

Schweigaard, A.: Den norske Proces. 3. Band, 2. Ausg. Christiania. 1885.

Andet Afsnit. Kort Oversigt over nogle Hovedsætninger af den norske almindelige Privatret og Civilproces.

Almindelige Bemærkninger.

Som Indledning til den særlige Handelsret og som udfyldende Grundlag for den efterstaaende Fremstilling af samme og derhos til Forstaaelse af den eiendommelige Procesmaade i Handels- og Søretssager ansees en kort Oversigt over enkelte Dele af den norske almindelige Civilret og Proces for nødvendig. Der vil ikke blive givet noget fuldstændigt Privatrets- eller Civilprocessystem; men alene Rets-sætninger og Ordninger, som er eiendommelige for Norge (og naturligvis tildels ogsaa for Danmark¹⁾), og mere eller mindre fremmede for Udlændinger, vil udgjøre Indholdet af nærværende Afsnit.

Første Afdeling. Hovedsætninger af den almindelige Privatret.

Som ovenfor antydet vil i dette Afsnit saadanne Retsnormer ikke blive berørte, der i det Væsentligste er at betragte som Fælleseie for alle civiliserede Retsforfatninger. Hovedveerkerne i den enkelte Materie vedkommende Litteratur vil findes angivne under Afsnittets forskellige Underafdelinger.

I. Personret.²⁾

a) Fuldmyndigheden er for begge Kjøen ved Lov (af 27 Marts 1869) knyttet til det fyldte 21de Aar; mellem det 18 og 21 Aar ligger Mindreaarigheden (Landsloven af 1687, Bog 3, Kap. 19, Art. 34). Yngre Personer er umyndige. Disse sidste staar under Værgemaal, de Mindreaarige faar en Kurator ved Siden af sig. En Gjenindsættelse i den forrige Stand (*restitutio in integrum*) paa Grund af Mindreaarighed er ukjendt i norsk Ret.

De Umyndige under 14 Aar kan ikke straffes og er heller ikke erstatningspligtige for den Skade, de forvolder; har Barnet Formue, kan Retten bestemme, hvor det efter Omstændighederne findes billigt, at Skaden helt eller delvis skal erstattes af denne Formue (Indførelsesloven til den borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902, § 22)³⁾. Den fulde Kontraktshabilitet tilkommer alene de Fuldmyndige (Mand som Kvinde). De Umyndige under 15 Aar mangler Evne til at kontrahere; Personer mellem 15 og 18 Aar kan gyldig forpligte sig ved Kontrakter om personlig Tjeneste⁴⁾; kun Kontrakter om Stillingen som Haandværkslærling udkræver Faderens eller Værgens Samtykke (Lov af 15 Juni 1881 om Forandringer i Haandværkslovgivningen § 1); det antages videre⁵⁾, at de ogsaa frit kan raade over selverhvervet Gods. De Mindreaarige⁶⁾ (18—21 Aar) forvalter selv sin Formue, dog er deres Kontrakter først bindende, naar Kurator har samtykket deri. Et generelt Samtykke fra Kurator⁷⁾ foreligger, naar den Mindreaarige med hans Indvilgelse driver Handel eller Haandværk; i disse Tilfælde er den Mindreaarige beføiet til paa egen Haand at afslutte de sædvanlige til Forretningen hørende Dispositioner og Kontrakter. De Mindreaariges Kontrakter om personligt Arbejde er bindende; de har fri Raadighed over selverhvervede Midler. Deres Intercession (Forløfte og Pantsættelse for fremmed Gjæld) er, selv med Kurators Samtykke, efter Landslovens 1—21—16 altid ugyldig.

Umyndiggjørelse omhandles i Loven af 28 November 1898; den bestemmes af en Specialdomstol, Værgemaalsretten. Denne er sammensat af tre Dommere,

¹⁾ Sml. ovenfor S. 4—5. — ²⁾ Collett: Forelæsninger over Personretten efter den norske Lovgivning, Christiania 1865, I—II, anden Del indeholder Familieretten. Dette Verk er nu temmelig forældet. Anden Del er senere udgivet af E. Hagerup Bull under Titel: Forelæsninger over Familieretten efter den norske Lovgivning, 5. Udgave, Christiania 1885. —

³⁾ Den samme Regel om Erstatningspligt kan ogsaa anvendes paa de i strafferetslig Forstand Utilregnelige, Indførelseslovens, § 23. — ⁴⁾ Saml. Collett, Familieret, 5. Udg., S. 329—331. —

⁵⁾ Sml. Collett, anf. V., S. 331 o. flg. — ⁶⁾ Sml. om de Mindreaarige Collett, anf. V., S. 466 o. flg. — ⁷⁾ Sml. Collett, anf. V., S. 472 o. flg.

Second Section. A brief summary of some main principles of the Norwegian general Civil Law and Civil Procedure.

General observations.

A brief summary of some parts of the Norwegian general civil law and procedure seems necessary as an introduction to the special commercial law, and as a complementary basis of the succeeding exposition of this law, and also for the comprehension of the peculiar mode of procedure used in commercial and maritime causes. No complete system of civil law or civil procedure will be given, but only legal principles and rules peculiar to Norway (and, of course, in part also to Denmark¹), and more or less unknown to foreigners, will be dealt with in this section of the work.

First Part. Main principles of the general Civil Law.

As indicated above, such legal rules as in the main are to be considered common property of all civilised legislations will not be dealt with in this section. The principal works of the literature dealing with single subjects will be found indicated under the various sub-divisions of the section.

I. The Law of Persons.²)

a) The full power of managing one's own affairs has in regard to both sexes been fixed by the Act of 27th March 1869 at the 21st year accomplished; the age of minority is between the 18th and the 21st year (the National Law of 1687, Book 3, Chap. 19, Art. 34). Younger persons are children and have no legal power to manage their own affairs. The latter are under guardianship, persons who are in minority having a curator beside them for their assistance. A restitution to the preceding state (*restitutio in integrum*) on account of minority is unknown to Norwegian law.

Children who are under 14 years old cannot be punished and are not liable to pay compensation for the damage caused by them; if a child has property, the competent tribunal, where this course owing to circumstances is considered reasonable, may decide that the damage in its entirety or in part shall be made good out of this property (the Act of Introduction of the Civil Criminal Law of 22nd May 1902, § 22³). The full legal capacity to conclude contracts appertains only to those persons who are of age (men and women). Children under 15 years of age have no power to conclude contracts; persons between 15 and 18 years of age can validly engage themselves by contracts concerning their personal service⁴); only contracts regarding the position as apprentices in handicrafts require the consent of the father or the guardian (the Act of 15th June 1881 concerning modifications in § 1 of the Legislation on Handicrafts); it is further considered⁵) that they also have free power to dispose of property acquired by themselves. Minors⁶) (18—21 years) manage their own property; their contracts, however, are not binding until their curators have given their consent. We have a general consent on the part of the curators⁷) before us when the interested person who is a minor with his consent carries on a trade or a handicraft; in these cases the minor may freely make the general arrangements and conclude the ordinary contracts appertaining to his business. The contracts of such persons concerning their personal work are binding; they have full power to dispose of property acquired by themselves. Their intercession (giving security and pledges in respect of property belonging to other persons) is, even with the consent of their curators, always invalid according to the National Law 1—21—16.

The declaration of the legal incapacity of persons to manage their own affairs is dealt with in the Act of 28th November 1898; it is decided upon by a special

¹) Cf. above p. 4—5. — ²) *Collett*: Lectures on the Law of Persons according to the Norwegian legislation, Christiania 1865, I—II; the second part contains the family law. This work is now more or less obsolete. The second part has subsequently been edited by *E. Hagerup Bull* under the title of: Lectures on the Family Law according to the Norwegian legislation, 5th edition, Christiania 1885. — ³) The same rule as to the obligation to pay compensation may also be applied to persons who are irresponsible from the point of view of the criminal law; the Act of Introduction, § 23. — ⁴) Cf. *Collett*, Family Law, 5th edition, pp. 329—331. —

⁵) Cf. *Collett*, op. cit. p. 331 *et seq.* — ⁶) Cf. concerning minors *Collett*, op. cit. p. 466 *et seq.* —

⁷) Cf. *Collett*, op. cit. p. 472 *et seq.*

Underdommeren (i Christiania og Bergen et Medlem af Byretten) og de to Forligelseskommissærer¹⁾ i Distriktet som Meddommere.

b) Værgen, som varetager de Umyndiges og de Umyndiggjortes økonomiske Interesser og udfører Retshandlinger for dem, er enten født Værg (Fader, Broder, Farfader o. s. v.) eller sat Værg, opnævnt af Øvrigheden. De Umyndiges Arvemidler forvaltes af „Overformynderierne“²⁾. Disse bestaar (sml. Loven af 28 September 1857 med Tillægslove af 25 April 1863 og 4 Juni 1877) i hver Kommune af to ulønnede Medlemmer („Overformyndere“), som vælges af Underdommeren og Kommunestyret sædvanligvis blandt de mest formuende af Kommunens Indvaanere. Overformynderne forvalter de Umyndiges Formue selvstændig med Bistand af Værgen og har at gjøre den frugtbar ved Udlaan mod Pant i fast Gods med nærmere foreskrevet („reskriptmæssig“) Sikkerhed. Kontrollen med Overformyndernes Forretningsførsel føres af Underdommeren og Kommunestyret. Overformynderiet i Christiania er ordnet ved en særlig Lov af 25 Februar 1899 med Tillægslov af 22 Februar 1908.

c) Det kan med Hensyn til juridiske Personer bemærkes, at Stiftelsen af denne Slags Retssubjekter i Almindelighed ikke er gjort afhængig af nogen administrativ eller anden Tilladelse eller Godkendelse.

d) „Statsborgerretten“³⁾ er ordnet ved Loven af 21 April 1888 med den senere Tillægslov af 27 Juli 1896 og 11 Juni 1906.

De Bestemmelser, som her kommer i Betragtning, er i det Væsentlige følgende:

§ 1. Norsk Statsborgerret erhverves ved Fødselen: af ægte Barn, hvis dets Fader eller Moder da har norsk Statsborgerret, af uægte Barn, hvis dette er Tilfældet med Moderen. Barn, som hittedes her i Riget, uden at dets Forældre opdages eller deres statsborgerlige Stilling bringes paa det Rene, inden Barnet fylder sit attende Aar, ansees som født af norsk Statsborger.

2. Gjennem egen Handling erhverves norsk Statsborgerret: a) ved Ægteskab, nemlig af fremmed Kvinde, som gifter sig med norsk Statsborger; — b) ved at tage fast Bolig i Norge, nemlig saafremt den Indflyttede efter Grundlovens § 92, a, b, eller d har norsk Indfødsret⁴⁾; dette gjælder dog ikke om indfødt Nordmand, som tager fast Bolig her i Landet paa Grund af Ansættelse i fremmed Stats Tjeneste, ei heller om Kvinde, der vel har norsk Indfødsret, men er gift med fremmed Stats Borger; — c) ved at modtage Bestalling som Embedsmand eller fast Ansættelse af Kongen eller et Regjeringsdepartement som Bestillingsmand i den norske Stats Tjeneste. Forsaavidt angaar Embeder eller Bestillinger i Rigets diplomatiske eller konsulære Tjeneste i fremmet Land, gjælder denne Bestemmelse kun om den, som har norsk Indfødsret⁵⁾ og siger sig løs fra undersaatligt Forhold til fremmed Stat.

3. Norsk Statsborgerret kan ogsaa tilstaaes andre Indvaanere af Landet ved Bevilling af Kongen eller den, han dertil bemyndiger⁶⁾. Saadan Bevilling maa dog i Almindelighed kun meddeles den, der a) har havt fast Bolig her i Landet i tre paa hinanden følgende Aar; — b)⁷⁾ stiller Sikkerhed for, at han og hans Familie ikke vil tiltrænge offentlig Fattigunderstøttelse, inden Hjemstavns-

¹⁾ Sml. om disse Fremstillingen af Civilprocessen III. — ²⁾ Sml. Collett, *anf. V.*, S. 373 u. flg. — ³⁾ Jfr. Aschehoug, T. H.: Norges nuværende Statsforfatning. 2. Udg. (Christiania 1891), Bd. 1, S. 94 o. flg. og den nyeste Fremstilling hos Morgenstierne: Lærebog i den norske Statsforfatningsret, 2 Udg. (Christiania 1909), S. 76 o. flg. — ⁴⁾ Disse Bestemmelser i Grundloven giver dem Indfødsret, som: a) enten er fødte i Riget af Forældre, der da var Statens Undersaatte; eller — b) er fødte i fremmede Lande af norske Forældre, som paa den Tid ikke var en anden Stats Undersaatte; — c) eller som herefter opholder sig i Riget i ti Aar. — ⁵⁾ Se Anm. 4. — ⁶⁾ Efter den kgl. Res. af 11. Juni 1888, Nr. 1: Justitsdepartementet. — ⁷⁾ Bestemmelserne i Lit. b er fastsatte ved Tillægsloven af 27. Juli 1896.

tribunal, the Guardianship Tribunal. This is composed of three judges, the judge of the first instance (in Christiania and Bergen a member of the Town Tribunal) and the two members of the Compromise Committee¹⁾ of the jurisdiction as assessors.

b) The guardian who looks after the economic interests of minors and persons declared legally incapable to manage their own affairs, and carries out legal transactions on their behalf, is either their legitimate guardian (father, brother, grandfather etc.) or a guardian appointed by the Authority. The means inherited by persons legally incapable to manage their own affairs are administered by the "Superior Guardians' Administrations"²⁾. These (cf. the Act of 28th September 1857, with supplementary Acts of 25th April 1863 and 4th June 1877) in every parish consist of unpaid members ("superior guardians"), who are usually elected by the judge of the first instance and the parish council from amongst the wealthiest inhabitants of the parish. The superior guardians, with the assistance of the guardian, independently administer the property of persons legally incapable of managing their own affairs and have to increase such property by means of loans granted against mortgages on immovables according to security which is prescribed in detail (in conformity with rescript). The administration of the superior guardians is subject to the control of the judge of the first instance and the parish council. The superior guardianship administration of Christiania is regulated by a special Act of 25th February 1899, with supplementary Act of 22nd February 1908.

c) With regard to *legal persons* (corporations) it may be observed that the establishment of this kind of legal subjects in general does not depend on any administrative or other permission or approval.

d) "The State citizenship"³⁾ is regulated by the Act of 21st April 1888, with the subsequent supplementary Acts of 27th July 1896 and 11th June 1906.

The provisions which here must be considered are in the main the following:

§ 1. At birth every person born in wedlock shall be entitled to the rights of a Norwegian state-citizen if the father and mother are then Norwegian state-citizens, and, in the case of illegitimate children, if the mother be possessed of such rights. Foundlings discovered in this country are considered as born of Norwegian state-citizens, provided, before the completion of the eighteenth year of their age, their parents have not been traced, nor their nationality proved.

2. The rights of a Norwegian state-citizen are acquired by the following voluntary acts: a) By marriage, viz, of an alien woman with a Norwegian state-citizen; — b) When a person who, according to art. 92, a, b, or d, of the Constitution, having acquired the rights of a Norwegian-born state-citizen⁴⁾, takes up a fixed domicile in Norway. This rule however shall not apply to Norwegian-born state-citizens, who assume a fixed domicile in Norway by virtue of an appointment in the service of a Foreign State, or to women having the rights of Norwegian-born state-citizens but married to the subjects of a Foreign State; — c) By accepting an appointment as a Norwegian Official (*Embedsmand*), or a permanent appointment from the King or any Department of the Government, as a functionary in the service of the Norwegian State. In the case of officials or functionaries appointed to the diplomatic or consular service in a foreign country, this rule shall only apply to persons having the rights of Norwegian-born state-citizens⁵⁾ who renounce their allegiance to any Foreign State.

3. The rights of a Norwegian state-citizen may also be conferred on other inhabitants of the country by permission of the King, or of the Authority authorized⁶⁾ by Him to grant such permission. As a rule such license shall only be granted to those, who: a) Have had a fixed domicile in this country during three consecutive years; — b)⁷⁾ Give security that they and their families will not become chargeable

¹⁾ Cf. concerning these the Exposition of Civil Procedure III. — ²⁾ Cf. *Collett*, op. cit. p. 373 *et seq.* — ³⁾ Cf. *Aschehoug*, T. H.: *Norway's Actual Constitution*, 2nd Edition (Christiania 1891) Vol. I, p. 94 *et seq.*, and the most recent exposition made by *Morgenstierne*: *Elements of Norwegian Constitutional Law*, 2nd Edition (Christiania 1909), p. 76 *et seq.* — ⁴⁾ These provisions of the Constitution grant those persons the native right, who: a) either were born in the Kingdom of parents who were then subjects of the State; or — b) were born in foreign countries of Norwegian parents who at that time were not subjects of another State; or — c) who have subsequently lived in this Kingdom for ten years. — ⁵⁾ See precedingnote. — ⁶⁾ According to the Royal Rescript of 11th June 1888, No. 1: The Department of Justice. — ⁷⁾ The provisions of letter b. are established by the supplementary Act of 27th July 1896.

ret¹⁾ er erhvervet i noget norsk Fattigvæsen distrikt, forsaavidt saadan Hjemstavn ret ikke allerede tilkommer ham paa den Tid, da nærværende Lov træder i Kraft²⁾; — c) er fuldmyndig; — d) ikke befinder sig i noget af de Tilfælde, som efter Grundlovens § 52 a og 53 a³⁾ medfører Stemmerets Suspension eller Fortabelse. — Den, som attraar i Henhold til disse Bestemmelser at blive norsk Statsborger, har at indgive Andragende derom gennem Øvrigheden paa det Sted, hvor han bor, ledsaget af Oplysning om, hvor han har boet under sit Ophold her i Landet, og om i hvilken anden Stat han har Borgerret, samt af Erklæring om, at han under Betingelse af Andragendets Indvilgelse udtræder af alt undersaatligt Forhold til denne Stat. Hvis der efter dennes Retsregler til saadan Udtrædelse kræves Samtykke af dens Regjering eller anden Myndighed, skal det af Ansøgeren godtgøres, at han har faaet saadant Samtykke. — Indvilges Andragendet, meddeles der efter Formular⁴⁾, som af Kongen fastsættes, Ansøgeren Statsborgerbrev. — Et ved Bevilgning meddelt Staatsborgerbrev træder først i Kraft, naar den, hvem det er meddelt, til Thinge høitideligen har tilsagt Norges Konstitution Troskab⁵⁾. Den Dommer, som modtager Troskabsløftet, giver Statsborgerbrevet Paategning om samme. — Enke eller ugift Kvinde kan erhverve Statsborgerret paa den her foreskrevne Maade, men aflægger ikke saadan Ed.

4. Den med Hjemmel af nærværende Lovs § 2 og 3 erhvervede Statsborgerret tilkommer ogsaa Erhververens Hustru samt hans eller hendes umyndige Børn, som er hjemme hos Forældrene eller besørges opdragne af dem.

6.⁶⁾ Norsk Statsborgerret tabes ved: a) at blive Borger i fremmed Stat; — b) at forlade Landet for bestandig.

Dog kan norsk Borger, der ifølge Grundlovens § 92 a, b eller d har Indfødsret, bibeholde sin Statsborgerret, naar han inden et Aar efter sin Udflytning eller efter den Dag, nærværende Lov træder i Kraft⁷⁾, for den norske Konsul paa Stedet erklærer, at han ønsker vedblivende at være norsk Staatsborger.

Erklæringen gjælder for et Tidsrum af 10 Aar og kan inden dets Udløb fornyes med Virkning for et lignende Antal Aar.

Den, der flytter til andet Land paa Grund af Ansættelse i norsk Statstjeneste, beholder sin norske Statsborgerret.

I alle Tilfælde, hvor den Udflyttede beholder saadan Ret, bevares den ogsaa for hans Hustru samt hans eller hendes umyndige Børn, som er hjemme hos Forældrene eller besørges opdragne af dem.

7. De, der efter Grundlovens § 92 a, b eller d har norsk Indfødsret, er altid berettigede til at tage fast Bolig her i Landet. De beholder den dem ved Lovene om Fattigvæsenet af 6te Juni 1863, for Kjøbstæderne § 16, for Landet § 17, tillagte Hjemstavn ret⁸⁾.

Norske Statsborgere er berettigede til at opholde sig her i Landet⁹⁾.

1) Enhver Kommune er i Regelen et selvstændigt Fattigdistrikt, som har at sørge for de til samme hørende Fattiges Pleie; disse har Hjemstavn ret i vedkommende Distrikt. Hjemstavn ret i et norsk Fattigdistrikt tilkommer kun norske Statsborgere og dem, som uden at være norske Statsborgere har norsk Indfødsret og sit Hjemsted i Norge. Hjemstavn ret i norsk Fattigdistrikt erhverves ved, at man i to paa hinanden følgende Aar, som i Tilfælde regnes fra Udfærdigelsen af norsk Statsborgerbrev, har havt sit faste Opholdssted i et Fattigdistrikt uden at have nydt nogen Fattigunderstøttelse for sig selv, sin Hustru eller sine Børn under 15 Aar. jfr. Lov om Fattigvæsenet af 19 Mai 1900, §§ 9—11. — 2) D. v. s. 29. August 1896. — 3) Vedkommende Bestemmelser i Grundloven er følgende: „Stemmeret suspenderes ved offentlig Tiltale for strafbare Handlinger, der kan medføre Stemmerettens Tab. Stemmeret tabes ved Domfældelse for strafbare Handlinger overensstemmende med, hvad derom i Lov bestemmes.“ Jfr. Straffeloven af 22 Mai 1902, §§ 16 og 29, 2. — 4) Formularen er fastsat ved kgl. Res. af 11. Juni 1888. — 5) Her brugtes tidligere Ed, „Konstitutionsed“; ved Loven af 29. Marts 1900 blev denne afskaffet og de fornødne Ændringer foretagne i nærværende Paragraf. — 6) § 5 har nu ingensomhelst Interesse. — 7) D. v. s. 21. April 1888. — 8) Jfr. den senere Lov om Fattigvæsenet af 19 Mai 1900 § 11, se ovenfor Note 1. — 9) Resten af dette Led er nu uden Betydning.

to the Poor Law District before having by domicile¹⁾ acquired the right to become chargeable to the Parish in any district in this country, provided such rights do not already belong to them at the time when this Law shall come into force²⁾; — c) Are of age; — and d) Are not temporarily, or for ever, disqualified from the right of suffrage according to §§ 52, a and 53, a³⁾, of the Constitution. — In order to obtain the rights of a Norwegian state-citizen in virtue of these rules, an application should be made to the Authorities at the place where the applicant resides, stating at which places he has resided in this country, and, if he is a subject of any Foreign Country, the name of such country, adding a declaration to the effect that, in case of the application being granted, he will renounce all allegiance to such Foreign State. If the validity of the last named declaration depends, according to the laws of the Foreign State in question, on the consent of its Government, the applicant must prove that such consent has been granted. — If the application is granted, a Certificate⁴⁾ as Norwegian state-citizen will be issued to the applicant in such form as the King may prescribe. Such certificate shall only come into force after the person named therein has taken the oath⁵⁾ prescribed in § 51 of the Constitution. The judge by whom the oath has been administered shall endorse the certificate with an attestation of the administration of the oath. — The rights of a Norwegian state-citizen may be acquired by any widow or spinster, according to the preceeding rules, but without taking the oath prescribed.

4. When the rights of a Norwegian state-citizen have been acquired by a person, in virtue of §§ 2 and 3, the same rights shall also belong to his wife, and those of his or her children under age, who reside with their parents, or who are educated and brought up at their cost.

6.) A Norwegian state-citizen shall lose his rights as such: a) When he becomes the subject of a Foreign State; — b) When he leaves the Kingdom for ever.

Any Norwegian state-citizen, however, having the rights of a Norwegian-born state-citizen in virtue of § 92, a, b or d, of the Constitution, may retain his rights as a Norwegian state-citizen by making a declaration of his intention to remain as such before the local Norwegian Consul, within one year after his departure, or after the day when the present Law comes into force⁷⁾.

This declaration shall be valid for the space of ten years, within the expiry of which term, it may be renewed for a similar period.

Any person who takes up his residence in a foreign country, on account of his appointment as a Norwegian Official, shall retain his rights as a Norwegian state-citizen.

In all cases in which such right is retained, it applies likewise to the wife, and to his or her children under age, who reside with their parents, or are educated and provided for by them.

7. Every person who in virtue of § 92, a, b or d, of the Constitution, has the right of a Norwegian-born state-citizen, is entitled to settle in the Kingdom, and shall retain the domiciliary rights⁸⁾ conferred by the Poor Laws for the towns and for the rural districts, of June 6th, 1863, §§ 16 and 17 respectively.

Norwegian state-citizens are entitled to reside in Norway⁹⁾.

1) Every parish is as a rule an independent Poor Law District which has to take care of the poor belonging to it; these have their domiciliary right in the district in question. The domiciliary right in a Norwegian Poor Law District is only due to Norwegian-born state-citizens and those who, without being Norwegian-born state-citizens, have the Norwegian native right and their domicile in Norway. The domiciliary right in a Norwegian Poor Law District is acquired when a person during two consecutive years, which eventually are calculated from the issue of the Certificate as Norwegian state-citizen, has had his fixed domicile within a Poor Law District without having obtained any poor relief for himself, his spouse or children under 15 years of age. Cf. the Poor Law of 19th May 1900, §§ 9—11. — 2) I. e. 29th August 1896. — 3) The provisions of the Constitution on this point are as follows: "The right of suffrage is suspended by public prosecution for criminal acts which may bring about the loss of the right of suffrage. The right of suffrage is lost by judgment owing to criminal acts in accordance with the provisions of the law bearing on this matter". Cf. the Criminal Law of 22nd May 1902, §§ 16 and 29, 2. — 4) The form is prescribed by the Royal Rescript of 11th June 1888. — 5) The oath previously taken, "Constitution oath", was abolished by the Act of 29th March 1900 and the necessary modifications were made in the present Article. — 6) § 5 has now no interest whatever. — 7) I. e. 21st April 1888. — 8) Cf. the subsequent Poor Law of 19th May 1900, § 11; see above note 1. — 9) The remainder of this § is now without importance.

Norsk Statsborger er norsk Undersaat. Den ved Lov om Værnepligten af 12te Mai 1866 § 12¹⁾ indvandrede Udlændinger betingelsesvis tillagte Frihed for Militærtjeneste forbeholdes dem, selv om de er blevne norske Statsborgere.

8. De Indvaanere af Landet, som ikke har norsk Statsborgerret, er heller ikke norske Undersaatte. Med Hensyn til deres Retsstilling gjælder imidlertid fremdeles, hvad der i anden Lov end Grundloven og nærværende Lov er foreskrevet om norske Undersaatte, Indlændinger, Nordmænd, Rigets Indvaanere eller norske Borgere, dog at indvandrede Udlændinger er underkastede Udvisning af Riget i samme Tilfælde som hidtil.

17.²⁾ Ved Udtrykket fast Bolig her i Landet betegnes i nærværende Lov saadant Ophold, som vidner om den Hensigt at forblive her for bestandigt.

II. Familieret.³⁾

Formuesforholdet mellem Ægtefæller omhandles i Loven af 29 Juni 1888. Naar der intet er aftalt mellem Ægtefolkene i denne Retning, indtræder Formuesfællesskab efter Lovens almindelige Bud. Fællesskabet bestyres ifølge Lovens § 14 af Ægtemanden, og hans Eneberettigelse som Bestyrer er i det Væsentlige kun undergivet følgende Indskrænkninger (§ 14): han er ikke berettiget uden Hustruens Samtykke til at bortgive mere end en Tiendedel af Fællesformuen, heller ikke kan han paa Landet afhænde, pantsætte eller bortleie de af hende indbragte faste Eiendomme. Særeie for Hustruen og udelukkende under hendes Bestyrelse er efter Lovens § 31 Udbyttet af hendes selvstændige Virksomhed og de Gjenstande, som hun har kjøbt for selverhvervede Midler. Denne Bestemmelse kommer følgende de gifte Kvinder, som driver Forretninger, kun da tilgode, naar deres Driftskapital ikke hidrører fra Ægtemanden. Hustruen kan ikke uden Mandens Samtykke paaføre Fællesskabet Gjæld; de af Hustruen stiftede Forpligtelser er dog bindende for Fællesskabet og Ægtemanden, naar de er paadragne til fælles Nytte eller Fornødenhed (Lovens § 17).

Særeie mellem Ægtefællerne kan begrundes ved Ægtepagt, ved Testament eller ved Skifte af Fællesskabet.

Ægtepagten maa (Lovens § 2) affattes skriftlig og være thinglyst⁴⁾; i visse Tilfælde trænger den ogsaa kongelig Stadfæstelse (§ 4). Gaver mellem Ægtefolk kan gyldig alene gjøres ved Ægtepagt (§ 24); befriet fra denne Form er dog Gaver til personligt Brug tilligemed Livrenter og Livsforsikringer til Bedste for Hustruen (§ 24). Forældre og andre Slægtninge kan i sine Testamenter bestemme, at den Arv, som tilfalder en af Ægtefællerne, skal behandles som dennes Særeie; det samme gjælder tillige Gaver (ogsaa mellem Levende) og Legater (§ 19).

Opløsning af Formuesfællesskabet fremkaldes regelmæssig ved Ægteskabets Opløsning; den kan under Ægteskabet forlanges af Hustruen, naar Ægtemandens Formuesbestyrelse giver Grund til Frygt for, at han vil forøde Formuen (§ 32), naar Hustruen er forladt af Manden, naar han uden hendes Samtykke har bortgivet mere end en Tiendedel af Formuen eller uden hendes Samtykke ulovlig har forføiet over den af hende indbragte Grundeiendom (§ 34 jfr. § 14), og naar han kommer under Konkurs (§ 38). Den fuldmyndige Hustru bestyrer selv sit Særeie

¹⁾ Denne Paragraf lyder: „Udlændiger, der har erhvervet fast Hjem her i Riget, er værnepligtige lige med Indfødte, forsaavidt ingen Konvention med fremmed Stat eller noget undersaatligt Forhold til en saadan maatte være til Hinder derfor. Dog skal saadanne Værnepligtige være fri for den i Værnepligten grundede Militærtjeneste, saalænge Staten er i Krig med deres Fødeland.“ Saadanne Konventioner er afsluttede bl. a. med de forenede nordamerikanske Fristater (Konv. af 26 Mai 1869), med Mexiko (Konv. 29 Juli 1885), med Argentina (Traktat 17 Juli 1885) og med Japan (Traktat 2 Mai 1896). — ²⁾ §§ 9—16 er ophævede og erstattede ved to Love af 18 September 1909, den ene om Erhvervelse af Vandfald, Bergverk og anden fast Eiendom, den anden om Erhvervelse af Skov. Se om disse Love i det følgende Afsnit III, Tingsret, S. 18 o flg. — ³⁾ Det S. 12, Note 2 anførte Verk af Collett i 5. Udg. og særlig Scheel, H.: Om Ægtefællers Formuesforhold efter norsk Ret., Christiania 1892, Hovedværket om den ægteskabelige Formuesret i Nutiden. — ⁴⁾ Se om denne nærmere nedenfor S. 18—19 og A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, 3die Bind (2den Udg.), S. 134—39.

Every Norwegian state-citizen is a Norwegian subject. Immigrating aliens shall, even after becoming Norwegian state-citizens, enjoy the immunity from military service conditionally accorded to them by the Law concerning military service, of 12th May, 1866, § 12¹).

8. Those inhabitants of the country not possessing the rights of Norwegian state-citizens are not Norwegian subjects. With regard to their legal status, the rules contained in the Laws, with the exception of the present Law and the Constitution, relating to Norwegian subjects, Natives, Norwegians, Inhabitants of the Kingdom, and Norwegian citizens, shall continue in force, foreigners being, however, subject to expulsion from the Kingdom in the same cases as hitherto.

17.²) The term "fixed domicile" in this country in the present Law shall be understood to mean any residence of such a nature as shows it to be the intention of the person to remain permanently in the Kingdom.

II. Family Law.³)

The relations as between spouses in regard to matters of property are dealt with in the Act of 29th June 1888. When nothing has been stipulated between spouses this respect, community of property takes place in accordance with the general provisions of the Act. Such community according to § 14 of the Act is administered by the husband, and his exclusive right of management is in the main subject only to the following restrictions (§ 14): He is not without the consent of his wife entitled to give away more than one tenth of the common property, nor may he in the rural districts dispose of, pawn or let real estate provided by her. The proceeds of the wife's independent work and such objects as she has bought with means acquired by herself are according to § 31 of the Act subject to her sole ownership and exclusive management. This provision consequently only applies to married women carrying on a trade when their exploitation capital does not originate from the husband. A wife cannot without the consent of her husband contracts debts to the charge of the community; the obligations incurred by the wife are, however, binding on the community and the husband when they have been incurred for the common advantage or necessity (§ 17 of the Act).

Separate ownership of the property of spouses may be obtained by marriage contract, by will or by a division of the community.

A marriage contract (§ 2 of the Act) must be drafted in writing and registered in the record of the competent tribunal⁴); in certain cases it also requires a royal confirmation (§ 4). Gifts between spouses can only validly be effected by a marriage contract (§ 24); gifts made for personal use and life annuities and life assurances effected in favour of the wife, are not, however, subject to this formality (§ 24). Parents and other relatives may in their wills decide that the inheritance accruing to one of the spouses shall be treated as his or her separate property; the same rule applies to gifts (also between living persons) and legacies (§ 19).

The dissolution of the community of property regularly results from the dissolution of the marriage; during the marriage such dissolution may be demanded by the wife when the management of the property on the part of the husband gives reason to fear that he will waste the property (§ 32), when the wife has been abandoned by the husband, when without her consent he has given away more than one tenth of the property or without her consent has unlawfully disposed of the real estate provided by her (§ 34 cf. § 14), and when he becomes bankrupt (§ 38).

¹) This Article reads: "Foreigners having acquired a fixed domicile in this Kingdom are subject to military service on a par with natives, provided no treaty with a foreign State or any relation of allegiance to such State prevents it. Such persons, however, as are subject to military service, shall be free of such service so long as the State is at war with their native country." Such treaties have for example been concluded with the United States of North America (Convention of 26th May 1869), with Mexico (Convention of 29th July 1885), with Argentina (Treaty of 17th July 1885) and with Japan (Treaty of 2nd May 1896). — ²) §§ 9—16 have been repealed and replaced by two Acts of 18th September 1909, one concerning the acquisition of waterfalls, mines and other real estate, and the other concerning the acquisition of forests. See concerning these Acts Section III following, the Law of Things, p. 18 *et seq.* —

³) The work of *Collett*, cited, p. 12 note 2, in its 5th edition and in particular *Scheel, H.*: The relation of spouses in regard to matters of property according to Norwegian law, Christiania 1892; being the most important work of modern times on the law of property in reference to marriage. — ⁴) See with regard to this, further particulars below, pp. 18—19 and *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, 3rd Volume (2nd Edition), pp. 134—139.

frit; det staaer dog Arveladeren i Testament og Giveren aabent at overdrage Bestyrelsen af Hustruens arvede eller ved Gave erhvervede Særeie til en anden (§ 19). Hustruen kan ikke gyldig intercedere for Manden uden Overformynderiets Samtykke (§ 13). For at være sikker overfor Gjældsforfølgning fra Ægteemandens Kreditorer og overfor hans Konkursbo maa Hustruens Særeie, hvis det bestaar i fast Gods, være anført i Grundbøgerne som hendes Særeie (§ 9) og Løsøre (§ 21 og 22) maa holdes udenfor Ægteemandens Besiddelse med Undtagelse af Aktiebrev, Gjældsbreve og Forsikringspolicer, som lyder paa Hustruens Navn, Gang- og Sengklæder samt Smykker og andre Ting, som Hustruen holder under Laas og Lukke, Møbler og andre Brugsgjenstande, hvorover der er optaget en til enhver Tid fuldstændig, vidnefast Fortegnelse, og endelig Besætning og Agerbrugsredskaber paa Hustruens Landeiendom.

III. Tingsret.¹⁾

a) Blandt de originære Erhvervsmaader maa fremhæves Hævden²⁾; denne er for fast Gods som for Løsøre betinget af en 20-aarig Besiddelse i god Tro og er med Hensyn til fast Gods principielt ikke udelukket eller indskrænket ved Grundbøgernes Indhold³⁾.

b) Den kontraktsmæssige Overdragelse af Eiendomsret til fast Gods⁴⁾ sker ved Thinglysning af Eiendomsoverdragelsesdokumentet eller Kjøbebrevet („Skjødet“). „Thinglysning“ eller „Thinglæsning“, hvilke Ord bruges i samme Mening, betyder Bekjendtgjørelse eller Læsning til Thinge⁵⁾. De Dokumenter, som skal indføres i Grundbøgerne, bliver nemlig først oplæste (tidligere i sin Helhed, nu kun summarisk) til Thinge, d. v. s. i en offentlig Underretssession og (ogsaa kun summarisk) indførte i den i Sessionen førte Retsprotokol. Derefter afskrives de ordlydende i den egentlige Grundbog eller Pantebog paa Grundbogføreren's Kontor. I denne Grund- eller Pantebog optages alle de ved Thinget læste Dokumenter i tidsfølgende Ordning efter Læsningen. Til denne Bog føres der to Registre, Panteller Realregistret og Personalregistret. Det første svarer nærmest til den tyske Grundbog; for hver enkelt selvstændig matrikuleret⁶⁾ Eiendom aabnes der et Realfolium, hvorpaa de i Grundbogen indførte Dokumenter, som angaar vedkommende Eiendom, summarisk anføres. I det andet Register indføres de Dokumenter, som ikke angaar nogen fast Eiendom, men Personer; Registret er ordnet alfabetisk, og Indførelserne gjøres paa vedkommende Personers Navn, Skyldnernes, Ægtefællernes o. s. v. Mellem Parterne gaar Eiendomsretten vistnok over allerede ved Udfærdigelsen og Overleverelsen af Skjødet; men for at forskaaffe Erhververen en absolut

¹⁾ Brandt, Fr.: Tingsretten, fremstillet efter den norske Lovgivning, 3die Udg. ved Vogt, Christiania 1892. Scheel, H.: Forelæsninger over norsk Tingsret, Christiania. 1 Hefte 1901, 2 Hefte 1905 (endnu ufuldført). — ²⁾ Brandt, anf. V., S. 471 o. flg. Scheel, S. 381 o. flg. — ³⁾ Om Forholdet mellem Grundbogsvesenet og Hævden jfr. Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 3 (2 Udg.), S. 147—51. — ⁴⁾ Jfr. Scheel, anf. V., S. 303 o. flg., og Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 3 (2. Udg.), S. 122 o. flg. — ⁵⁾ En udførlig, historisk saavel som dogmatisk og praktisk Fremstilling af det norske Thinglysningsvesen er givet af Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, 3die Bind (ogsaa med saadan Undertitel: Det norske Thinglysnings- og Registreringsvesen, et Tillæg til Obligationsretten), 2. Udg., 1904, S. 3—310, som maa nævnes som Hovedværket i denne Materie. Sml. ogsaa Aubert: Grundbøgernes Historie i Norge, Danmark og tildels Tyskland (med et Resumé i det tyske Sprog), Christiania 1892, og Doublie: Beiträge zur Geschichte der deutschen Grundbücher, Zeitschr. d. Savigny-Stift. f. Rechtsgesch., XIV (germ. Abt.), S. 1—74. — ⁶⁾ Individualiseringen af Landseieendommene, hvorpaa Indretningen af Realregistret er bygget, findes i Grundskaatmatrikulen, som er istandbragt ved en Værdsættelse af samtlige Eiendomme, sml. Loven af 6 Juni 1863 (med Tillægslov af 17 Mai 1872), om Revision af Matrikulen, hvorved den ældre Værdsættelse afløstes af den nu gjældende. Samtlige Eiendomme paa Landet er ansat til 500 000 Skyldmark, hver Mark à 100 Øre. Se om Skylddeling Lov af 20 August 1909. I Byerne hviler Grundstykkernes Individualisation paa vedkommende Bys Grundopmaaling, sml. Scheel: Tingsret, S. 129—136 om Landet, og S. 313—314 om Byerne, og Aubert, anf. V., S. 85—87 med Note og S. 156—157.

A wife who is of age freely manages her separate property herself; a testator by his will and a donor are however at liberty to entrust the management of the separate property bequeathed or given to the wife to some other person (§ 19). A wife cannot validly intercede in the place of her husband without the consent of the competent superior guardianship (§ 13). The separate property of a wife must in order to be secure against actions brought by her husband's creditors in respect of debts and against his bankruptcy, if it consists of real estate, have been registered in the Real Estate Record as her separate property (§ 9), and movables (§ 21 and 22) must be kept from the possession of her husband; from this rule are excepted: shares, notes of hand and insurance policies issued in the name of the wife, clothing and bedding, as well as jewelry and other objects which the wife keeps under lock and key, furniture and other objects for use, of which there at any time exists a complete list confirmed by witnesses, and finally, live stock and agricultural implements used on the landed property of the wife in question.

III. The Law of Things.¹⁾

a) Amongst the original modes of acquisition, prescription²⁾ must be mentioned; this in respect of immovables, as well as of movables, is based on 20 years' possession in good faith, and in respect of immovables is in principle not excluded or limited by the contents of the Land Registers³⁾.

b) Transfer by contract of the proprietary right in immovables⁴⁾ takes place by recording the document of transfer or the letter of sale ("title") of the property in question in the Land Register of the competent tribunal. "Thinglysning" or "Thinglæsning", terms which have an identical significance, means publication or proclamation at the competent tribunal⁵⁾. The documents to be recorded in the Land Registers are in fact first read (previously *in extenso*, now only summarily) at the competent tribunal, i. e. at the public sessions of the tribunal of the first instance and (also only summarily) taken down in the judicial record kept at the sessions. Then they are literally copied into the Land Register properly so-called, or the Mortgage Register kept at the office of the Land Registrar. In this Land or Mortgage Register all the documents read at the tribunal are taken down in chronological order after the reading. This book is divided into two parts, the Mortgage or Real Register and the Register of Persons. The former more especially corresponds to the German Land Register; for every single property independently registered⁶⁾ a folio is opened in which the documents that have been entered in the Land Register and which concern the property in question are summarily recorded. In the second Register those documents which do not concern any real estate are recorded, but only the persons concerned; this Register is alphabetically arranged

¹⁾ *Brandt, Fr.*: The Law of Things, expounded according to the Norwegian legislation, 3rd edition by *Vogt*, Christiania 1892. *Scheel, H.*: Lectures on the Norwegian Law of Things. Christiania, 1st part 1901, 2nd part 1905 (not yet completed). — ²⁾ *Brandt*, op. cit. p. 471 *et seq.* *Scheel* p. 381 *et seq.* — ³⁾ Concerning the relation between the registration of land and prescription, cf. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 3 (2nd ed.), pp. 147—51. — ⁴⁾ Cf. *Scheel*, op. cit. p. 303 *et seq.*, and *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 3 (2nd ed.), p. 122 *et seq.* — ⁵⁾ A complete, historical as well as dogmatical and practical, exposition of the Norwegian judicial land registration has been made by *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, 3rd Volume (also with the following sub-title: The Norwegian judicial Land Registration and the Land Register, a supplement of the Law of Obligations), 2nd edition, 1904, pp. 3—310, which must be mentioned as the principal work on this subject. Cf. also *Aubert*: The history of the Land Registers of Norway, Denmark and part of Germany (with a summary in the German language), Christiania 1892, and *Doublier*: Contributions to the history of the German Land Registers, Review of Savigny-Stift of the History of Jurisprudence, XIV (German part), pp. 1 to 74. — ⁶⁾ The individualization of the land properties on which the arrangements of the Real Register are based is to be found in the Land Tax Register established by means of a valuation of all properties; cf. the Act of 6th June 1863 (with supplementary Act of 17th May 1872), concerning the revision of the assessments, by which the ancient valuation was replaced by that which is now in force. All the properties in the rural districts are estimated at 500 000 Skyldmark (cadastral unity) each Mark being equal to 100 øre. Cf. concerning the cadastral division the Act of 20th August 1909. In the towns the individualization of immovables is based on the cadaster of the town in question, cf. *Scheel*: The Law of Things, pp. 129—136 concerning the rural districts, and pp. 313—314 concerning the towns, and *Aubert*, op. cit. pp. 85—87 with note and pp. 156—157. —

Ret overfor enhver Trediemand og overfor Sælgerens Kreditorer og hans Konkursbo, maa Skjødet tillige være thinglyst¹⁾).

c) Med Hensyn til Løsøre er det omstridt, hvorvidt man kan forlange Overleverelse (Tradition) som Betingelse for Eiendomsrettens Overgang; ihvertfald anerkjendes Gyldigheden af et i de reelle Omstændigheder begrundet *constitutum possessorium*²⁾).

d) Den norske Ret tilsteder en omtrent ubegrænset Vindikationsret³⁾ uden Forskjel mellem fast Gods og Løsøre og uden Hensyn til, om den Besidder, hvem Gjenstanden fravindiceres, ved dens Erhvervelse var i god eller i ond Tro. Invindikable er Penge og Gjældsbreve lydende paa Ihændehaveren, medmindre det godtgjøres af Vindikanten, at Besidderen ved deres Erhvervelse var i ond Tro. Angaaende Vexler se Vexellovens § 76. De blotte Besiddelsessøgsmaal har altid været ukjendte i norsk Ret⁴⁾.

e) Brugrettigheder⁵⁾ kan ogsaa erhverves ved den 20-aarige Hævd, dog kun, saafremt deres Udøvelse aabenbarer sig gennem en for Brugens Skyld anbragt Indretning (*opus manufactum*)⁶⁾. De kontraktmæssig stiftede Servituter maa thinglyses.

f) Angaaende Adgang til at erhverve Eiendoms- og Brugsret over fast Eiendom mærkes følgende Love:

1. Lov af 18 September 1909 om Erhvervelse av Vandfald, Bergverk og anden fast Eiendom, der lyder saaledes⁷⁾:

Kapitel I. Om vandfald.

§ 1. Uten tilladelse, meddelt av Kongen, kan ingen andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere erhverve eiendomsret eller bruksret til vandfald eller stryk, som antages enten alene eller i forbindelse med andre under ett utnyttbare fald eller stryk at kunne ved regulering utbringes til mer end 1000 naturhestekræfter. Hvorvidt faldet har denne effektivitet, avgjøres i tvilstilfælde ved lovlig skjøn.

2. Fremmede statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og for et flertals vedkommende bestaar av norske statsborgere, kan, naar ikke almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til at erhverve vandfald paa nærmere betingelser, hvorved følgende grundregler blir at iagttas: 1. Koncessionen meddeles bestemt person eller selskap. Det kan sættes som betingelse, at der i nogen utstrækning aapnes adgang for norsk kapital til at delta i foretagendet. Er det et selskap, som søker koncession, kan der sættes betingelser sigtende til at forhindre, at en majoritet av selskapets parter eller aktier kommer til at tilhøre nogen, som eier eller bruker andet vandfald her i riket, eller som sitter inde med aktiemajoriteten i noget andet selskap, der eier eller bruker vandfald her

¹⁾ A u b e r t, anf. V., S. 172—177, 187—208, sml. ogsaa Undersøgelserne om de norske Grundbøgers *publica fides*, smst. S. 208—229, og H a g e r u p: Om Grundbøgernes offentlige Troværdighed (Forhandl. ved det 6. nord. Juristmøde, 1887) og den S a m m e: Den norske Panteret (2. Udg., Christiania 1898), S. 79—88. — ²⁾ Sml. H a g e r u p: Om Tradition som Betingelse for Overdragelse af Eiendomsret til Løsøre (Doktorafhandling) i „Norsk Retstidende“ for 1884, S. 673 o. flg. (ogsaa i Særtryk), se ogsaa den stenografiske Gjengivelse af Doktor-disputatsen i „Norsk Retstidende“ for 1885, S. 565 o. flg., videre A u b e r t: Den norske Obligationssrets specielle Del, Bd. 1 (2. Udg.), S. 117 o. flg., og S c h e e l: Forelæsninger over norsk Tingsret, 2 Hefte (1905), S. 336 o. flg. — ³⁾ Jfr. B r a n d t: Tingsret (3. Udg.), S. 523 o. flg., samt G e t z: Om Vindikationsrettens Begrænsning efter norsk Ret i hans: Juridske Afhandlinger, udgivne af Hagerup (Christiania 1903), S. 417 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. H a m b r o, E.: Bidrag til Læren om Besidelse (Christiania 1887), S. 178 o. flg. — ⁵⁾ Sml. B r a n d t: Tingsret (3. Udg.), S. 130 o. flg. — ⁶⁾ Jfr. B r a n d t, anf. V., S. 489 o. flg. — ⁷⁾ Den nyere norske Ortografi er anvendt i denne og den følgende Lovtext.

and the entries are made in the name of the person in question, in that of the debtor, the spouses etc. *Intra partes* the proprietary right, it is true, is transferred already by the issue and transfer of the title of ownership; but in order to provide the transferee with an absolute right as against third persons and as against the creditors of the seller and his bankruptcy estate, the title must also have been recorded in the Register of the competent tribunal¹).

c) With regard to movables it is doubtful whether delivery can be demanded as a basis of the proprietary right; at any rate the validity of a *constitutum possessorium*²) based on actual circumstances is recognised.

d) Norwegian law admits the existence of a nearly unlimited right of reclamation³), without any difference in regard to immovables and movables, and without regard to whether the possessor from whom the object in question is reclaimed acted in good or bad faith when acquiring it. Money and notes of hand issued payable to the bearer are not subject to reclamation, unless the person reclaiming proves that the possessor when acquiring them acted in bad faith. Concerning bills of exchange, see § 76 of the Bills of Exchange Act. Actions concerning merely the right of possession have always been unknown to Norwegian law⁴).

e) Servitudes⁵) may also be acquired by 20 years' prescription, but only when their exercise manifests itself through a work (*opus manufactum*)⁶) established for their use. Servitudes granted by contract must be recorded in the Register of the competent tribunal.

f) Concerning the authorisation to acquire the right of ownership and servitudes on immovables the following Acts should be noted:

1. The Act of 18th September 1909 concerning the acquisition of waterfalls, mines and other immovables, which reads as follows⁷):

Chapter I. Waterfalls.

§ 1. Without authorisation granted by the King, no person other than the State, Norwegian corporations and Norwegian parishes and Norwegian state-citizens can acquire the proprietary right or the usufruct of a waterfall or rapid which, either alone or in connection with others under one exploited waterfall or rapid, is by regulation considered to produce more than 1000 natural horse power. Whether a waterfall possesses this power is in doubtful cases decided by experts in accordance with law.

2. Foreign state-citizens and corporations, foundations, joint stock companies and other associations with limited liability, the boards of directors of which have their seat in Norway and the majority of which consists of Norwegian state-citizens may, when considerations of public interest are not opposed to such a course, be authorised by the King (concession) to acquire waterfalls on conditions subject to the following principal rules: 1. The concession is granted to a definite person or association. It may be stipulated as a condition that to some extent Norwegian capital shall be permitted to participate in the enterprise. If it is an association which demands the concession, conditions may be imposed having in view to prevent a majority of the shares of the association from coming into the possession of any person who owns or exploits another waterfall in this Kingdom, or who possesses

¹) *Aubert*, loc. cit. pp. 172—177, 187—208; cf. also the researches made concerning the *publica fides* of the Norwegian Land Registers, *ibid.* pp. 208—229, and *Hagerup*: Concerning the public authenticity of the Land Registers (deliberations at the 6th Scandinavian Lawyers' Congress, 1887) and the same: The Norwegian pledge-right (2nd ed., Christiania 1898), pp. 79—88. — ²) Cf. *Hagerup*: Concerning delivery as a condition of the transfer of the proprietary right in movables (dissertation made for the acquisition of the degree of a doctor) in the "Norwegian Review of Jurisprudence" of 1884, p. 673 *et seq.* (also in separate edition); see also the stenographic reproduction of the defence of the thesis in the "Norwegian Review of Jurisprudence" of 1885, p. 565 *et seq.*; further, *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1 (2nd ed.), p. 117 *et seq.*, and *Scheel*: Lectures on the Norwegian Law of Things, 2nd part (1905), p. 336 *et seq.* — ³) Cf. *Brandt*: The Law of Things (3rd ed.), p. 523 *et seq.*, and *Getz*: Concerning the limitation of the right of reclamation according to Norwegian law, in his Juridical essays, edited by *Hagerup* (Christiania 1903), p. 417 *et seq.* — ⁴) Cf. *Hambro, E.*: A contribution to the theory of possession (Christiania 1887), p. 178 *et seq.* — ⁵) Cf. *Brandt*: The Law of Things (3rd edition), p. 130 *et seq.* — ⁶) Cf. *Brandt*, op. cit. p. 489 *et seq.* — ⁷) The modern Norwegian orthography has been used in the text of this and the following Law.

i riket; — 2. Koncessionen gir adgang til vandfaldets utnyttelse som kraftkilde overensstemmende med koncessionsbetingelserne og den til enhver tid om saadan bedrift gjældende lovgivning. Det kan bestemmes, at kraften ikke maa anvendes til visse arter av industri; — 3. Utbygning av vandfaldet maa i tilfælde paabegyndes inden en frist av ikke over 5 aar. Vandbygningsarbeiderne maa fuldendes og anlæggets drift paabegyndes inden en yderligere frist av ikke over 7 aar. Driften maa ikke i saa lang tid som 5 aar kontinuerlig stanses eller kontinuerlig indskrænkes til mindre end en fjerdepart av det i den forløpne tid indsatte maskineris energi, og saadanne stansninger eller indskrænkninger maa ikke nogensinde i løpet av 10 aar samlet finde sted i saa meget som 5 aar. Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid, som paa grund av overordentlige tildragelser (vis major) har været umulig at utnytte. Naar forholdene gjør det paakrævet, kan det tillates, at vandfaldet utbygges efterhvert inden bestemte tidsfrister, eller at det kun delvis utbygges. Kongen kan dispensere fra de i henhold til denne post fastsatte tidsfrister; — 4. Ved vandfaldets utbygning og kraftanlæggets drift skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere og funktionærer, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlige hensyn taler derimot, ogsaa tillates benyttet fremmede arbeidere naar de har hat fast bopæl her i riket det hele sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forsikring benyttes eller ha et visst fortrin i konkurransen. De samme bestemmelser kan træffes for de bedrifter, som tilhører koncessionssøkeren, og som forsynes med kraft fra anlægget. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen; — 5. Arbeiderne maa ikke paalægges at motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller paalægges nogen forpligtelse med hensyn til indkjøp av varer (herunder dog ikke sprængstof, verktøi og andre arbeidsmaterialer). Hvis koncessionæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal netto-overskuddet efter revidert årsregnskap anvendes til almen-nyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes efter samraad med et av arbeiderne opnævnt utvalg, som i tilfælde av tvist kan forlange saken forelagt til avgjørelse av vedkommende regjeringsdepartement; — 6. Der bør, naar omstændighetene tillater det, paalægges koncessionæren forpligtelser med hensyn til paa rimelige vilkaar at skaffe arbeiderne husrum og grund til forsamlingslokale, til lokale for kooperativ eller anden handelsvirksomhet og lignende; — 7. Koncessionæren bør paalægges pligt til opsamling av et fond til sikring for vedkommende fattigkommune overensstemmende med de regler, som i lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900, kapitel 4, er git om bergverker. Likeledes bør det paalægges koncessionæren at avsætte et fond til sikring for fattigkommunen i anledning av utbygningsarbeiderne og opførelsen av kraftstation. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond, som ikke medgaar til dækning av kommunens utgifter til fattigunderstøttelse av arbeidere ved de nævnte anlæg, tilbakebetales til koncessionæren; — 8. Anvendes vandkraften til produktion av elektrisk energi, maa koncessionæren ikke uten samtykke fra vedkommende regjeringsdepartement indgaa i nogen overenskomst til kunstig forhøielse av prisene paa energi her i riket. Heller ikke maa elektrisk energi avgives til utlandet uten departementets tilladelse; — 9. Det skal i koncessionen bestemmes, at koncessionæren er forpligtet til at avgi indtil 5 pct. av den til enhver tid utbyggede elektriske kraft til den kommune, hvor kraftanlægget er beliggende, eller andre interesserte kommuner efter departementets bestemmelse, likesom der kan forbeholdes staten ret til at erholde andre 5 pct. av kraften. Kraften leveres efter en maksimalpris, beregnet paa at dække produksjonsomkostningene med tillæg av 20 pct. I produksjonsomkostningene medregnes 6 pct. rente av anlægskapitalen. Produktionsomkostningenes størrelse fastsettes ved overenskomst mellem vedkommende departement og koncessionæren eller i mangel av saadan ved lovlig skjøn. Det kan betinges, at denne fastsættelse revideres til bestemte tider. Koncessionen bør indeholde nærmere bestemmelser om det varsel, koncessionæren har krav paa, før kraften uttages. Hvis anlægget skal levere energien i anden form end elektrisk, kan tilsvarende bestemmelser træffes; — 10. Koncessionen gives for et bestemt tidsrum av mindst 60 aar og høist 80 aar. Tiden regnes fra koncessionens meddelelse. Ved koncessionstidens utløp tilfader vandfaldet med alle de indretninger, hvorigjennem vandets løp og leie forandres, saasom damanlæg, kanaler, tunneler, bassænger, rørledninger m. m. samt de til utbygningen og kraftanlægget erhvervede grundstykker og rettigheter staten med fuld eiendomsret og uten vederlag. Likesaa kan det bestemmes, at kraftstationerne med tilhørende maskineri og andet tilbehør skal tilfalde staten

the majority of shares of any other company which owns or exploits a waterfall in this Kingdom; — 2. The concession gives the right to exploit the waterfall in question as a source of power, in accordance with the conditions of the concession and the legislation at any time applicable to such exploitation. It may be decided that the power must not be used for certain kinds of industry; — 3. The constructional work carried out in connection with the waterfall must have been commenced within a period not exceeding 5 years. The hydraulic construction works must be completed and the exploitation of the works be commenced within a further period not exceeding 7 years. The exploitation must not be continually suspended for so long a period as 5 years, nor be continually reduced to less than a fourth of the energy of the machinery which has been established during the past time of operation, and the whole period of such suspensions or reductions in the course of 10 years must never take place for so long a period as 5 years. When calculating this period the time is not included which on account of extraordinary events (*force majeure*) it has been impossible to utilize. When circumstances require it, it may be permitted that the waterfall in question may be constructed for exploitation successively within certain definite periods, or that it may be only partially constructed for exploitation. The King may dispense with periods the fixed according to this number; — 4. On the constructional work of the waterfall and the exploitation of the power works only workmen and functionaries having the Norwegian native right or state-citizen right shall, in so far as possible, be employed. It may, however, when reasons of public interest are not contrary to such a course, also be permitted that foreign workmen should be employed when they have had a fixed domicile in the Kingdom during the whole of the preceding year. Similarly Norwegian materials and Norwegian insurance ought to be made use of or have a certain preference in the competition. The same stipulations may be made in regard to those exploitations which belong to the person demanding the concession, and which are provided with power from the water works. The detailed regulations concerning the application of this provision shall be inserted in the concession; — 5. The workmen must not be compelled to receive goods instead of money as remuneration for work, nor must any obligation be imposed on them with regard to the purchase of goods (not however including explosives, implements and other materials requisite for their work). If the person who has obtained the concession keeps a store for his workmen, the net proceeds existing after the audit of the annual account shall be employed for purposes in the general interest of the workmen. This application is fixed after consultation with a committee chosen by the workmen, which in case of dispute may demand that the matter shall be submitted for decision to the competent Government Office (Department); — 6. When circumstances permit it, there shall be imposed on the person applying for the concession obligations with regard to providing his workmen on reasonable terms with dwellings and ground for the erection of a meeting-hall, and of a house intended for co-operative or other commercial operations etc.; — 7. There shall be imposed on the person obtaining the concession an obligation to collect a fund as security for the district (parish) of the poor in question in accordance with the provisions in the Poor Law of 19th May 1900, Chapter 4, concerning mines. There shall also be imposed on the person obtaining the concession an obligation to deposit a fund as security for the parish of the poor in connection with the constructional work and the erection of the power station. The fund is administered by the public authority. That portion of this fund which is not used to cover the amount expended by the parish on the poor relief of the workmen of the works in question is refunded to the person who has obtained the concession; — 8. If the water power is used for the production of electrical energy, the person having obtained the concession must not, without the consent of the competent Government Office, conclude any agreement with a view to artificially increasing the prices of energy in this Kingdom. Nor must electrical energy without the consent of the Government Office be produced for foreign countries; — 9. In the concession it shall be provided that the person applying for the concession is bound to supply not exceeding 5 per cent. of the electrical power produced at any time to the parish where the power works are situate, or other interested parishes in accordance with the decision of the Government Office, and the State may also retain the right to obtain a further 5 per cent. of the power. The power is delivered according to a maximum price calculated to cover the costs of production, with an addition of 20 per cent. In the costs of production are in-

med fuld eiendomsret uten vederlag. Det, som ikke tilfalder staten, kan den indløse for dets værdi efter skjøn paa sin bekostning eller forlange fjernet inden en av departementet fastsat frist; — 11. Koncessionen bør kun meddeles, forsaavidt ældre panteheftelser, servitutter av væsentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser fjernes eller viker prioritet for de i koncessionen paalagte forpligtelser, derunder ogsaa de multer, som kan bli ilagt efter § 17; — 12. Til videre overdragelse av vandfaldet utkræves kongelig tilladelse, selv om den nye erhverver er norsk kommune eller norsk statsborger. Erhververen maa i ethvert tilfælde underkaste sig de i den oprindelige koncession fastsatte betingelser. Til tilladelsen kan desuten knyttes de betingelser, som er omhandlet ovenfor under 1. Tilladelse til overdragelsen blir at meddele, hvor ikke almene interesser skades ved, at flere vandfald samles paa en haand, eller almene hensyn iøvrig taler derimot.

Koncessionen med de til den knyttede betingelser blir at tinglæse for koncessionærens regning. Alle senere tinglæste heftelser paa de i post 10 omhandlede eiendomme og gjenstande bortfalder ved disses overgang til staten ifølge koncessionen. Naar vandfaldet overgaar til staten, blir en meddelelse herom av vedkommende departement at oversende retsskriveren til tinglæsning.

Den, som yder eller har ydet laan mot pant i vandfald, kan paa forhaand meddeles tilladelse (koncession) efter nærværende paragraf til at erhverve vandfaldet gjennom kjøp paa tvangsauktion, saafremt han, naar denne holdes, fremdeles er panthaver. Koncessionstiden blir at regne fra koncessionens meddelelse, mens de øvrige vilkaar indtræder, naar erhvervelsen finder sted. Har vandfaldets eier, før panthaveren erholder koncession, erhvervet det i henhold til tidsbegrænset koncession, blir koncessionen til panthaveren at meddele for den gjenstaaende del av eierens koncessionstid.

Kapitel II. Om bergverk.

3. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan ingen andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, utøve den i bergverkslovgivningen omhandlede ret til skjærpning, anmeldelse og muting eller paa anden maate med fuld retsvirkning erhverve eiendomsret eller bruksret til mutbare anvisninger eller gruber, som indgaar under bergverkslovgivningen, det være sig paa egen eller anden mands grund.

cluded 6 per cent. for interest on the foundation capital. The amount of the costs of production is fixed by agreement between the competent Government Office and the person applying for the concession, or in default of such agreement by a legal estimate. The condition may be imposed that this stipulation shall be revised at definite periods. The concession ought to contain specified particulars concerning the notice which the person obtaining the concession is entitled to claim before the power may be preclaimed. If the works deliver the energy in a form other than electricity, the corresponding stipulations may be made to this effect; — 10. The concession is granted for a definite time not being under 60 years and not exceeding 80 years. This period is calculated from the time at which the concession is granted. At the expiration of the time of the concession the waterfall, together with all those establishments by which the current and the base of the water have been modified, as for example dams, canals, tunnels, basins, tubes etc., as well as the plots of land and rights acquired for carrying out the constructional work and the fitting up of the power station, with full proprietary right and without compensation, devolves on the State. It may also be provided that the power stations with machinery appertaining to them and other accessories, with full proprietary right and without compensation, shall devolve on the State. The objects which do not devolve on the State may be acquired by the State at their full value according to a valuation effected at its own expense, or the State may demand their removal within a period fixed by the competent Government Office; — 11. The concession ought only to be granted when previous mortgages, servitudes of essential importance, rents and other similar charges, are cancelled or cede their priority in favour of the obligations imposed by the concession, including also the fines which may be imposed in accordance with § 17; — 12. A Royal authorisation is required for further transfer of the waterfall, even when the new transferee is a Norwegian parish or a Norwegian state-citizen. The transferee in any case must submit to the conditions stipulated for the original concession. To the authorisation may also be attached the conditions dealt with above under No. 1. The transfer shall be authorised when the interests of the public are not prejudiced by the circumstance that several waterfalls are united in the hands of one proprietor, and when considerations bearing on the public welfare in general are not opposed to such a course.

The concession, with the conditions attached to it, must be entered in the Record of the competent tribunal for the account of the person demanding the concession. All the charges affecting the properties and objects mentioned in No. 10 and subsequently taken down in the Record of the tribunal shall be null and void when these are transferred to the State in accordance with the concession. When a waterfall is transferred to the State, the Government Office which is concerned shall notify the secretary of the competent tribunal of the occurrence with a view to having the notification of transfer read at the sessions and recorded.

The person who grants or has granted a loan against a mortgage on a waterfall, may, in accordance with the present Article, beforehand obtain authorisation (concession) to acquire the waterfall by way of purchase at a forced auction, provided that, when this is held, he is still a mortgagee. The period of the concession shall be calculated from the authorisation of the concession, whereas the other conditions come into force as soon as the acquisition has taken place. If the owner of the waterfall, before the mortgagee obtains the concession, has acquired it according to a concession limited in time, the concession shall be granted to the mortgagee for the remainder of the period of concession of the owner.

Chapter II. Mines.

3. Without authorisation granted by the King, no person other than the State, Norwegian parishes and Norwegian state-citizens and corporations, foundations, joint stock companies and other associations with limited liability, the boards of directors of which are in their entirety Norwegian, and have their seat in Norway, shall be allowed to exercise the right dealt with in the legislation on mines to search for minerals, to declare and demand a concession to work a mine, or to acquire in any other manner with full legal effect a proprietary right or right of usufruct of assignments susceptible of a concession or of mines subject to the legislation on mines, whether it be on his own property or on that of someother person.

4. Uten tilladelse meddelt av Kongen maa ingen andre end staten og norske kommuner igangssette regelmæssig bergverksdrift paa mutbare metaller og malmer her i riket.

5. Personer samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar kan, naar ikke almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til at erhverve og drive mutbare anvisninger eller gruber paa nærmere betingelser, hvorved fornemmelig følgende grundregler blir at iagttas: 1. Koncession meddeles bestemt person, korporation, stiftelse eller selskap. Som regel bør det kræves, at selskapets bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske statsborgere. Det kan sættes som betingelse, at der i nogen utstrækning aapnes adgang for norsk kapital til at delta i foretagendet. Er det et selskap, som søker koncession, kan der sættes betingelser sigtende til at forhindre, at en majoritet av selskapets parter eller aktier kommer til at tilhøre nogen, som forøvrig driver bergverksdrift her i riket, eller som sitter inde med aktiemajoriteten i noget andet selskap, der driver bergverksdrift her i riket; — 2. Koncessionen gir adgang til grubens eller anvisningens utnyttelse overensstemmende med koncessionsbetingelserne og den til enhver tid om saadan bedrift gjældende lovgivning; — 3. Forberedende arbeider til igangsættelse av bergverksdrift maa begyndes inden en bestemt frist. Driften skal foregaa paa bergmæssig maate overensstemmende med den til enhver tid gjældende lovgivning. Finder departementet, at driften av en grube i væsentlig grad avviker fra det bergmæssige, og forestilling i den anledning til grubens bestyrer ikke efterkommes, kan det forlange, at bergverkseieren fremlægger en plan for et bestemt tidsrum til fremtidig bergmæssig drift av gruben. Planen skal indleveres til departementets godkjendelse senest 4 maaneder, efterat begjæringen er fremsat. Drift kan alene foretages i overensstemmelse med den av departementet godkjendte plan; dog kan avvikelser ske med departementets samtykke. Hvorvidt driften er bergmæssig og overensstemmende med den godkjendte driftsplan, avgjøres i tilfælde av tvist ved lovlig skjøn; — 4. Ved bergverkets anlæg og drift skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere og funktionærer, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlige hensyn taler derimot, ogsaa tillates benyttet fremmede arbeidere, naar de har hat fast bopæl her i riket i det sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forikring benyttes eller ha et visst fortrin i konkurransen. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen; — 5. Arbeiderne ma ikke paalægges at motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller paalægges nogen forpligtelse med hensyn til indkjøp av varer (herunder dog ikke sprængstof, verktøi og andre arbeidsmaterialer). Hvis verket holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet efter revidert aarsregnskap anvendes til almennyttig eiendom for arbeiderne. Anvendelsen fastsættes efter samraad med et av arbeiderne opnævnt utvalg, som i tilfælde av tvist kan forlange saken forelagt til avgjørelse av vedkommende regjeringsdepartement; — 6. Der bør, naar omstændighetene tillater det, paalægges koncessionæren forpligtelser med hensyn til paa rimelige vilkaar at skaffe arbeiderne husrum og grund til forsamlingslokale, til lokale for kooperativ eller anden handelsvirksomhet og lignende; — 7. Koncessionæren maa ikke uten vedkommende departements samtykke indgaa i nogen overenskomst til kunstig forhøielse av prisene paa bergverksprodukter her i riket; — 8. Koncessionen gives for et bestemt tidsrum av indtil 80 aar, regnet fra koncessionens meddelelse. Ved koncessionstidens utløp tilfalder bergverket med tilhørende grundstykke og rettigheter inden koncessionsfeltet, det til gruberne hørende egentlige grubemaskineri med tilhørende bygninger samt alle veier inden koncessionsfeltet staten med fuld eiendomsret uten vederlag. Det øvrige til bergverket hørende byggeri og maskineri, som efter bergverkslovgivningen kan bortflyttes, samt jernveier, taugbaner og utskibningsanlæg inden koncessionsfeltet kan staten indløse for dets værdi efter skjøn paa sin bekostning eller forlange fjernet inden en av vedkommende departement fastsat frist; — 9. For koncessionen kan bestemmes en produktionsavgift av hver ton malm. Avgiftssatsen blir for de første 10 aar at fastsette i koncessionen og senere for indtil 10 aar ad gangen ved overenskomst mellem koncessionæren og vedkommende departement eller i mangel av overenskomst ved skjøn av en kommission bestaaende av vedkommende bergmester og to andre medlemmer, av hvilke koncessionæren og departementet opnævner hver et. Utgiftene ved denne kommission utreder statskassen og koncessionæren hver med en halvdel. Avgiften ansættes til et beløp, som antages at

4. Without authorisation granted by the King, no one other than the State and Norwegian parishes shall in this Kingdom commence the exploitation of mines containing metals and ores subject to concession.

5. Persons and corporations, foundations, joint stock companies and other associations with limited liability may, when considerations bearing on the interests of the public in general are not opposed to such a course, be granted by the King the authorisation (concession) to acquire and exploit assignments susceptible of the acquisition of a concession or of mines on particular conditions, in regard to which, notably, the following main principles must be observed: 1. The concession is granted to a definite person, corporation, foundation or association. As a general rule it shall be demanded that the board of directors of the association shall have its seat in Norway and shall consist in its entirety or in part of Norwegian state-citizens. The condition may be imposed that Norwegian capital shall to some extent have the right to participate in the enterprise. If it is an association which demands the concession, conditions may be imposed having in view to prevent a majority of the shares of the association from coming into the hands of a person who already exploits mines in this Kingdom, or who possesses the majority of the shares of some other association exploiting mines in this Kingdom; — 2. The concession gives the right to exploit the mine or the assignment in accordance with the conditions of the concession and the legislation at any time applicable to such exploitation; — 3. Works preparatory to the commencement of the exploitation of a mine must have been commenced within a definite period. The exploitation shall be carried on in a manner which is in harmony with the working of mines in general and in accordance with the legislation applicable at any time. If the competent Government Office is of opinion that the exploitation of a mine deviates to a considerable degree from the normal course followed in the exploitation of mines, and if observations to this effect addressed to the board of directors of the mine in question are not attended to, the Government Office may demand that the owner of the mine shall present a scheme to operate for a definite period for the future exploitation of the mine in accordance with the normal way of exploiting mines. The scheme shall be submitted to the Government Office for approval at the latest within 4 months after the request has been made. Exploitation shall only be undertaken in accordance with the scheme approved by the competent Government Office; departures from the scheme may, however, take place with the consent of the Government Office. Whether the exploitation is in harmony with the normal exploitation of mines and in accordance with the approved scheme of exploitation is in case of doubt decided by experts according to law; — 4. For the establishment and exploitation of a mine, workmen and functionaries having the Norwegian native right or state-citizen right shall, as far as possible, alone be employed. It may, however, when circumstances affecting the interests of the public in general are not opposed to such a course, also be permitted to employ foreign workmen when they have had a fixed domicile in the Kingdom during the preceding year. Also Norwegian materials and Norwegian insurance ought to be used or have a certain preference in the competition. The detailed regulations concerning the application of this provision shall be inserted in the concession; — 5. The workmen must not be compelled to accept goods instead of money as the remuneration for work done, nor must any obligation be imposed on them with regard to the purchase of goods (not including, however, explosives, implements and other materials used in the exploitation). If the works in question keep a store for their workmen, the net proceeds existing after the audited annual account shall be applied to purposes for the general interest of the workmen. This application shall be fixed after a joint deliberation with a committee selected by the workmen, a committee which in case of dispute may demand that the matter shall be submitted for decision to the competent Government Office; — 6. When circumstances permit it, obligations shall be imposed on the person demanding the concession with regard to providing the workmen with dwellings and ground for a meeting-hall on reasonable terms; this also applies to the ground for premises for co-operative or other commercial operations etc.; — 7. The person demanding the concession must not without the consent of the competent Government Office conclude any agreement having in view an artificial increase of the prices of the products of mines in this Kingdom; — 8. The concession is granted for a definite period not exceeding 80 years, calculated from the date on which the concession is granted. At the expiration

motsvare indtil 3 pct. av malmens værdi paa produktionsstedet, færdig til levering til hyttedrift eller til eksport, med fradrag av omkostninger ved grubedrift, skeidning og opberedning og ved transport fra grube til skeidehus og opberedningsverksted, men uten fradrag for administrations- og anlægsomkostninger, renter av anvendt kapital og andre almindelige omkostninger. Procentsatsens størrelse inden de angivne grænser bestemmes i koncessionen. Naar det findes hensigtsmæssig, kan produktionsavgiften ved koncessionens meddelelse fastsættes til et bestemt beløp av hver ton malm for den hele koncessionstid. Avgiftens størrelse blir ogsaa i dette tilfælde at ansætte til et beløp, som antages at motsvare indtil 3 pct. av malmens værdi paa produktionsstedet, beregnet paa den maate, som foran er nævnt. Kongen kan for bestemte tidsrum frafalde avgiften, saaledes hvis malmen forædles her i riket; — 10. Til videre overdragelse av anvisningen eller gruben utkræves kongelig tilladelse, selv om den nye erhverver er norsk kommune eller norsk statsborger. Erhververen maa i ethvert tilfælde underkaste sig de i den oprindelige koncession fastsatte betingelser. Til tilladelsen kan knyttes de betingelser, som er omhandlet ovenfor under 1. Tilladelse til overdragelsen blir at meddele, hvor ikke almene interesser skades ved, at flere bergverk samles paa samme haand, eller almene hensyn iøvrig taler derimot; — 11. Koncessionen bør kun meddeles, forsaavidt ældre panteheftelser, servitutter av væsentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser fjernes eller viker prioritet for de i koncessionen paalagte forpligtelser, derunder ogsaa de mulktter, som kan bli ilagt efter § 17.

Koncessionen med de til den knyttede betingelser blir at tinglæse for koncessionærens regning. Alle senere tinglæste heftelser paa de i post 8 omhandlede eiendomme og gjenstande bortfalder ved disses overgang til staten ifølge koncessionen. Naar bergverket overgaar til staten, blir en meddelelse herom av vedkommende departement at oversende retsskriveren til tinglæsning.

Den, som yder eller har ydet laan mot pant i bergverk, kan paa forhaand meddeles tilladelse (koncession) efter nærværende paragraf til at erverve og drive dette, saafremt erhvervelsen sker gjennom tvangsauktion, og han da fremdeles er panthaver. Koncessionstiden blir at regne fra koncessionens meddelelse, mens de øvrige vilkaar indtræder, naar erhvervelsen finder sted. Har bergverkets eier, før panthaveren erholder koncession, erhvervet det i henhold til tidsbegrænset koncession, blir koncessionen til panthaveren at meddele for den gjenstaaende del av eierens koncessionstid.

6. Det aarlige beløp av den i § 5 nr. 9 omhandlede produktionsavgift utregnes av vedkommende departement paa grundlag av en av koncessionæren for hvert

of the period of concession, the mine with the plot of land and rights appertaining to it within the scope of the concession, the machinery of the mine properly so-called with buildings belonging to it, and all the roads within the field of the concession, with full proprietary right and without compensation, shall devolve on the State. The State may acquire at their value according to an estimate made at its own expense, the other buildings and machinery appertaining to the mine which, according to the legislation on mines, may be removed, and railroads, rope-railways and export establishments within the field of the concession, or may demand that they shall be removed within a certain period fixed by the competent Government Office; — 9. A tax on the production of each ton of ore may be fixed in the concession. The rate of the tax for the first 10 years shall be fixed in the concession, and for subsequent periods of not exceeding 10 years each shall be determined by agreement between the person demanding the concession and the competent Government Office, or in default of agreement by means of an estimate made by a committee consisting of the competent superintendent of mines and two other members, of whom the person demanding the concession and the Government Office each appoints one. The expenses incurred by this committee shall be paid as to one moiety by the Exchequer and as to the other moiety by the person demanding the concession. The tax shall be fixed at an amount which is considered to correspond to a maximum of 3 per cent. of the value of the ore at the place of production, ready for delivery to the foundry or for exportation, subject to deduction of the expenses of the exploitation of the mine, of sorting and preparation, and of the transport from the mine to the sorting house and the place for preparation, but without deduction of the expenses of administration and plant, interest on expended capital and other general expenses. The rate of the percentage within the indicated limits shall be fixed in the concession. When it is considered opportune, the production tax may when the concession is granted be fixed at a definite amount for each ton of ore for the whole period of the concession. The amount of the tax shall also in this case be fixed at an amount which is considered to correspond to a maximum of 3 per cent. of the value of the ore at the place of production, calculated in the manner above indicated. The King may for certain periods grant exemption from the tax, for example when the ore is smelted in this Kingdom; — 10. A Royal authorisation is required for further transfer of the assignment or the mine, even if the new transferee is a Norwegian parish or a Norwegian state-citizen. The transferee in any case must submit to the conditions fixed in the original concession. The conditions dealt with under No. 1 may be attached to the authorisation. The authorisation of transfer shall be granted when the interests of the public are not prejudiced by the circumstance that several mines will be united in the hands of one proprietor, and when the interests of the public are not otherwise opposed to such a course; — 11. The concession ought not to be granted unless anterior mortgages (hypothecations), servitudes of considerable importance, rent rights and other similar charges, are annulled or cede their priority in favour of the obligations imposed in the concession, including also the fines which may be imposed according to § 17.

The concession, with the conditions attached to it, shall be registered in the Record of the competent Tribunal for the account of the concessionaire. All the subsequent charges registered in the Record of the Tribunal, on the properties and objects dealt with in No. 8, become null and void in virtue of the concession, by the transfer of these to the State. When a mine has been transferred to the State, a notice to this effect shall be sent by the competent Government Office to the secretary of the tribunal in order that it may be placed on its Record.

Any person who grants or has granted a loan against a mortgage (hypothecation) on a mine, may obtain permission (concession) in advance in virtue of the present Article, to acquire and exploit such mine, provided that the acquisition takes place by a forced auction, and he is then still a mortgagee. The period of concession shall be calculated from the date on which the concession has been granted, whereas the other conditions come into force when the acquisition takes place. If the owner of the mine, before the mortgagee obtains the concession, has acquired the mine according to a concession for a limited period, the concession shall be granted to the mortgagee for the remainder of the period of concession granted to the owner.

6. The annual amount of the production tax dealt with in No. 9 of § 5 shall be calculated by the competent Government Office on the basis of a book kept

aar ført bok, hvori fortløpende indføres de utdrevne, skeidede og opberedte mineralers art og mængde. Boken skal indsendes til departementet inden utløpet av det første kvartal i det paafølgende aar.

Undladelse av at føre eller til bestemt tid indsende den her omhandlede bok straffes med bøter. Indførelse av forsætlig urigtige opplysninger i boken straffes med bøter eller med fængsel indtil 4 maaneder.

Avgiften forfalder til betaling 4 uker efter, at koncessionæren har mottatt meddelelse fra departementet om dens størrelse. Fra forfald beregnes 6 pct. aarlig rente, til betaling sker.

Avgiften inndrives ved utpantning og har i konkurstilfælde fortrinsret like med skatter.

7. Anvisning eller grube, som omfattes av en i henhold til § 5 meddelt koncession, skal i de tilfælde, hvor den efter reglerne i lov om bergverksdriften av 14 juli 1842 kapitel 6 skulde falde i det fri, isteden tilfalde staten paa samme maate som i koncessionen for koncessionstidens utløp bestemt.

Bestemmelsen i nævnte lovs § 30 kommer ikke til anvendelse overfor anvisning eller grube, som er tilfaldt staten ifølge nærværende lov eller ifølge en i overensstemmelse med samme meddelt koncession.

8. Begjæring om muting, utmaal eller frist skal bergmesteren ikke avvise, om han finder, at den skriver sig fra nogen til saadan erhvervelse uberettiget; derimot skal han gjøre anmerkning herom paa dokumentet og indberette saken til departementet. Det samme gjelder, hvis han finder det tvilsomt, om ansøkeren er berettiget til erhvervelsen.

9. Enhver, som ved denne lovs ikrafttræden har erhvervet eller senere efter tilladelse erhverver anvisninger eller gruber, som indgaar under bergverkslovgivningen, kan for en bestemt tid meddeles samme ret som norske statsborgere til at skjærpe, anmelde og mute eller paa anden maate erhverve mutbare anvisninger eller gruber inden et eller flere bestemt angivne felter. Tilladelsen kan efter fristens utløp fornyes. Den medfører ogsaa ret til at igangssette regelmæssig bergverksdrift paa de saaledes erhvervede anvisninger og gruber. Hvis den oprindelige erhvervelse av anvisning eller grube grunder sig paa tilladelse, hvorfor er sat særegne betingelser, skal samme betingelser gjælde for de senere erhvervelser. Er betingelser ikke sat for den oprindelige erhvervelse, finder reglerne i § 5 anvendelse paa den nye tilladelse.

10. Tilladelse efter denne lov behøves ikke til saadan prøvedrift, hvis formaal alene er den foreløbige undersøkelse av forekomsten for at bedømme dens drivværdighet, og ved hvilken ikke utbrytes mere end 1000 kubikmeter fjeld pr. aar ved hver for sig avsondret drift. Tilladelse til at utbryte mere end 1000 kubikmeter pr. aar kan gives av departementet. Om driften har det nævnte formaal, avgjøres i tvilstilfælde av departementet, som kan bestemme, at driften skal stanse eller holdes inden nærmere angivne grænser. Overtrædelse av departementets bestemmelser herom straffes med bøter indtil kr. 10 000.

Kapitel III. Om anden fast eiendom.

11. Eiendomsret eller bruksret til fast eiendom, som ikke indgaar under de særlige lovregler om vandfald, bergverk eller skog, kan ikke uten tilladelse meddelt av Kongen med fuld retsvirkning erhverves av andre end staten, norske kommuner, norske statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og bestaar udelukkende av norske statsborgere.

every year by the person who has obtained the concession, in which shall be entered without interruption the quality and quantity of the extracted, sorted and prepared ore. This book shall be sent to the Government Office before the expiration of the first quarter of the ensuing year.

The omission to keep or to send the book here dealt with at the stipulated time shall be punished with a fine. The entering in the book of particulars which are known to be incorrect shall be punished with fines or imprisonment not exceeding 4 months.

The tax becomes due for payment 4 weeks after the person having obtained the concession has been informed by the Government Office of its amount. 6 per cent. annual interest is calculated from the day for payment until payment takes place.

The tax when due shall be recovered by means of a seizure, and in the case of bankruptcy, constitutes a preferential claim on a par with ordinary taxes.

7. An assignment or a mine comprised in a concession granted according to § 5 shall, in those cases in which according to the provisions contained in the Act concerning the exploitation of mines of 14th July 1842, Chapter 6, it would pass into the hands of the public in general, devolve on the State instead in the manner fixed in the concession with regard to the expiration of the period of the concession.

The provision of § 30 of the said Act shall apply to an assignment or a mine which has passed into the hands of the State according to the present Act or according to a concession granted in accordance with this Act.

8. The inspector of mines shall not reject any demand for concession, measuring or postponement, if he finds that it originates from any person not entitled to such acquisition; on the other hand, he shall make a note to this effect on the document in question and report the matter to the competent Government Office. The same rule applies when he considers it doubtful whether the petitioner is entitled to the acquisition.

9. Any person who at the time when this Act comes into operation has acquired, or subsequently by permission acquires, assignments or mines to which the legislation on mines applies, may for a definite period be granted the same right as Norwegian state-citizens to search for and declare mines and demand concessions of mines, or in some other manner acquire assignments or mines subject to concession within one or several definite districts. The authorisation may be renewed after the expiration of the period of concession. Such authorisation also implies the right to commence regular mining exploitation of the assignments and mines thus acquired. If the original acquisition of an assignment or mine is based on an authorisation limited by special conditions, the same conditions shall apply to subsequent acquisitions. If the original acquisition has not been limited by any conditions, the provisions of § 5 shall apply to the new authorisation.

10. Authorisation according to this Act is not required for experimental exploitation, the object of which is to provisionally examine the possible existence of minerals or ore, in order to be in a position to judge as to the value of a subsequent regular exploitation, and by which not more than 1000 cubic meters of rocks per annum calculated in any separate exploitation is extracted. The competent Ministry may grant the permission for extraction of rocks exceeding 1000 cubic meters per annum. Whether the exploitation has the said object in view shall in doubtful cases be submitted for decision to the competent Government Office, which may decide that the exploitation shall be suspended or kept within limits specially indicated. Infringements of the decisions of the Office to this effect are punished with fines not exceeding kr. 10 000.

Chapter III. Other immovables.

11. The proprietary right or the usufruct of immovables not comprised in the special legal provisions dealing with waterfalls, mines or forests, cannot without authorisation given by the King be acquired with full legal effect by any person other than the State, Norwegian parishes, Norwegian state-citizens and corporations, foundations, joint stock companies and other associations with limited liability, the board of directors of which has its seat in Norway and exclusively consists of Norwegian state-citizens.

Undtagelse fra denne bestemmelse kan Kongen fastsætte for leie og andre bruksrettigheter, som stiftes for en tid av høist 10 aar.

12. Andre personer, korporationer, stiftelser og selskaper end de, som er nævnt i § 11, kan, naar ikke særlige almene hensyn taler derimot, av Kongen erholde tilladelse til erhvervelse av saadan eiendomsret eller bruksret som der omhandlet.

Ved tilladelsens meddelelse kan der fastsættes saadanne betingelser, som findes paakrævet av almene hensyn.

Kapitel IV. Om kjøp av energi, frembragt ved vandkraft.

13. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan ingen andre end staten og norske kommuner erhverve og benytte energi, frembragt ved vandkraft, i større mængde end 500 hestekræfter. Saadan tilladelse er dog kun nødvendig, hvis det vandfald, som leverer kraften, er over 1000 naturhestekræfter, beregnet paa den maate, som er fastsat i § 1.

14. Personer, korporationer, stiftelser samt aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, kan, hvor ikke særlige almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til erhvervelse og benyttelse av mere end 500 hestekræfter av energi paa nærmere betingelser, hvorved følgende grundregler blir at iagttas: 1. Koncessionen meddeles bestemt person, korporation, stiftelse eller selskap. Som regel bør det kræves, at selskapets bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske statsborgere. Den kjøpte energi kan ikke overdrages videre uten samtykke av vedkommende departement; — 2. Det kan fastsættes, at energien ikke maa anvendes til bestemte arter av industri; — 3. Ved bygning og drift av vedkommende anlæg skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlige hensyn taler derimot, ogsaa tillates anvendt fremmede arbeidere naar de har hat fast bopæl her i riket i det sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forsikring benyttes eller ha et vist fortrin i konkurransen. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen; — 4. For koncessionen kan der bestemmes en aarlig avgift av indtil kr. 1,25 for hver hestekraft over 500. Saadan avgift blir dog ikke at paalægge, hvor energien leveres fra vandfald, som er koncedert overensstemmende med bestemmelsene i nærværende lovs § 2. Avgiften forfalder til betaling ved aarets utgang; erlægges den ikke til forfaldstid, svares derefter 6 pct. aarlig rente. Den inddrives ved utpantning og har i konkurstilfælde fortrinsret like med skatter.

Kapitel V. Almindelige bestemmelser.

15. Andragende om tilladelse (koncession) efter denne lov skal være ledsaget av fornødne beskrivelser, som vedkommende departement kan forlange supplert med de nødvendige tegninger, karter og lignende.

Andragende fra selskap skal være ledsaget av erklæring fra bestyrelsen om, at der ikke foreligger nogen avtale, sigtende til at overdække det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse. Blir tilladelse meddelt selskapet, skal dette senere naar dette maatte kræves, indsende til departementet lignende erklæring om, at der ikke med hensyn til bestyrelsen er indtraadt nogen saadan forandring, at de lovbestemte betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede.

Hvis de omhandlede erklæringer er urigtige, kommer straffelovens § 166 til anvendelse.

Forinden andragende om tilladelse efter denne lov avgjøres, skal der som regel indhentes uttalelse fra vedkommende kommunestyre.

16. Der anordnes en vasdragskommission, hvis erklæring skal indhentes angaaende alle andragender om koncession efter nærværende lovs kapitel I og IV.

The King may make exceptions from this provision in regard to hiring and other rights of usufruct agreed upon for a period not exceeding 10 years.

12. Other persons, corporations, foundations and societies than those which are mentioned in § 11 may, when special circumstances bearing on the interests of the public in general are not opposed to such a course, be authorised by the King to acquire such a proprietary right or usufruct as has there been dealt with.

When the authorisation is granted such conditions may be imposed as may be deemed necessary in the interest of the public welfare.

Chapter IV. Concerning the purchase of energy produced by hydraulic power.

13. Without authorisation granted by the King, no person other than the State and Norwegian parishes can acquire and use energy produced by hydraulic power in quantities exceeding 500 horse power. Such authorisation is, however, only necessary in case the waterfall produces the power in excess of 1000 natural horse power calculated in the manner fixed in § 1.

14. Persons, corporations, foundations, and joint stock companies and other associations with limited liability may, where circumstances bearing on the interests of the public in general are not opposed to such a course, be granted authorisation (concession) by the King to acquire and use a quantity of energy in excess of 500 horse power on specified conditions, in connection with which the following fundamental principles shall be observed: 1. The concession is granted to a definite person, corporation, foundation or association. As a general rule it shall be demanded that the board of directors of the association in question shall have its seat in Norway and shall consist in its entirety or in part of Norwegian state-citizens. The energy purchased must not be further transferred without the consent of the competent Government Office; — 2. It may be stipulated that such energy must not be used for certain kinds of industry; — 3. In the construction and exploitation of the works in question, workmen having the Norwegian native right or state-citizen right shall alone, as far as possible, be employed. When considerations bearing on the interests of the public in general are not opposed to such a course it may, however, also be permitted to employ foreign workmen when they have had a fixed domicile in this Kingdom during the preceding year. Also Norwegian materials and Norwegian insurance shall be used or have a certain preference in the competition. The detailed regulations concerning the application of this provision shall be inserted in the concession; — 4. An annual tax not exceeding kr. 1,25 for each horse power in excess of 500 may be imposed for the concession. Such tax shall, however, not be imposed where the energy is delivered from waterfalls the concessions of which have been granted in accordance with the provisions of § 2 of the present Act. The tax is due for payment at the end of the year; if it is not paid when due for payment, 6 per cent. interest shall be paid after that date. It shall eventually be recovered by a seizure and in case of bankruptcy constitutes a preferential claim on a par with ordinary taxes.

Chapter V. General provisions.

15. Applications for authorisation (concession) according to this Act shall be accompanied by the requisite descriptions, to which the competent Government Office may demand to have attached the necessary drawings, maps etc.

An application from an association shall be accompanied by a declaration from its board of directors stating that no agreement has been concluded having in view to conceal the real circumstances as to the board of directors of the association. If the association obtains the authorisation demanded, the association shall subsequently, if requested to do so, send to the Government Office a similar declaration, stating that with regard to the board of directors no such alteration has taken place that the conditions provided by law for the acquisition of the concession are no longer existing.

If the aforesaid declarations are incorrect, § 166 of the Criminal Law shall be applied.

Before a decision is given in respect of an application for authorisation according to this Act, the interested parish council shall as a rule be asked to state its opinion in the matter.

16. A water-course commission shall be appointed, the opinion of which shall be asked in regard to all applications for concession according to Chapters I

Kommissionen skal desuten avgi uttalelse i alle vasdragsspørsmåal, som vedkommende departement foreligger for den. Kommissionen bestaar av 5 medlemmer, nemlig vasdragsdirektoren og 4 meglemmer, som opnævnes av Kongen for 6 aar. Av de først opnævnte medlemmer uttræder dog efter lodtrækning 2 efter 3 aars forløp. I vasdragsdirektørens forfald indtræder hans stedfortræder. For hvert av de andre medlemmer opnævner Kongen en varamand.

Endvidere anordnes en bergkommission, hvis erklæring skal indhentes angaaende alle andragender om koncession efter nærværende lovs kapitel II. Kommissionen skal desuten avgi uttalelse i alle bergverksspørsmåal, som vedkommende departement foreligger for den. Kommissionen bestaar av 3 medlemmer, som opnævnes av Kongen for 6 aar. Av de først opnævnte uttræder dog efter lodtrækning et efter 2 aars forløp og et efter 4 aar. For hvert medlem opnævner Kongen en varamand.

17. For overtrædelse av de betingelser, som er sat i en tilladelse, der omhandles i nærværende lov, kan der bestemmes tvangsmulkt som enten paaløper, indtil forholdet er bragt i orden, eller forfalder med et bestemt beløb for hver overtrædelse.

De saaledes indkomne mulkter, saavel som de efter denne lov (§§ 5 og 14) indkomne avgiftsbeløb, avsættes til særskilte fond, hvis anvendelse bestemmes av Stortinget.

18. Kongen kan efter andragende fra vedkommende erhverver ændre de betingelser, som er fastsat i en overensstemmende med denne lov meddelt tilladelse. Dog maa ændringen ikke gaa utenfor de grænser, som følger av de foran opstillede grundregler for betingelsernes indhold.

19. Fremmed statsborger, som erholder tilladelse efter §§ 2, 5 og 12 eller driver saadan prøvedrift som i § 10 omhandlet, skal, hvis han ikke er bosat her i riket, være forpligtet til, paa det sted hvor eiendommen ligger eller driften foregaar, at ha en fuldmægtig, som er bemyndiget til i hans fravær at svare paa hans vegne for domstolene og andre embedsmyndigheter i saker, som vedrører tilladelsen, eiendommen, anlægget eller driften. Fuldmægtigen skal i saadanne saker motta søksmaal ved stedets forlikskommission og ret. Hans navn og bopæl blir at tinglyse.

Hvad her er bestemt skal ogsaa gjælde korporation, stiftelse eller selskap, hvis bestyrelse ikke har sæte i Norge, og som erholder tilladelse efter §§ 5 og 12 eller driver saadan prøvedrift som i § 10 omhandlet.

Iagttages ikke foranstaaende bestemmelser, kan underdommeren i det distrikt, hvor eiendommen ligger eller driften foregaar, paa begjæring av nogen deri interessert med bindende virkning for vedkommende koncessionær opnævne saadan fuldmægtig. Det samme gjælder, om korporation, stiftelse eller selskap ikke opfylder sin forpligtelse til at ha sæte for bestyrelsen her i riket.

20. Avtale, som maatte komme i strid med bestemmelserne i §§ 1, 3, 11 og 13, kan alene forlanges fuldbyrdet, saafremt kongelig tilladelse til erhvervelsen erholdes.

21. Forlanges noget dokument tinglyst angaaende en erhvervelse, hvortil ifølge denne lov behøves tilladelse, og saadan ikke fremlægges, kan retsskriveren dog ikke negte tinglysning, men han skal i saa fald, saavel som hvor han finder det tvilsomt, hvorvidt erhvervelsen er i i strid med loven, gjøre anmerkning herom i panteregistret og paa dokumentet. Anmerkningen skal av retsskriveren meddeles vedkommende departement, som kan bestemme, at den atter blir at utslette.

22. Er en mot denne lov stridende retshandel fuldbyrdet ved tinglysning av hjemmelsbrev, eller er kjøperen eller leieren indsat i eiendommens besiddelse eller rettighetens utøvelse, skal departementet fastsætte en frist, inden hvilken forholdet maa bringes i lovlig orden, saasom ved erhvervelse av den fornødne til-

and IV of the present Act. This commission shall also give its opinion regarding all matters relating to water-courses which the competent Government Office may submit to it. The commission consists of 5 members, viz., the director of water-courses and 4 members appointed by the King for a period of 6 years. Out of the members first appointed, however, two withdraw as decided by lot after two or three years' service. In the absence of the director of water-courses, his deputy takes his place. The King appoints a deputy for each of the other members.

In addition, a mines commission is appointed, the opinion of which shall be asked in regard to all applications for concession according to Chapter II of the present Act. This commission shall also give its opinion in regard to all questions concerning mines which the competent Government Office may submit to it. The commission consists of 3 members, who are appointed by the King for a period of 6 years. Out of the members first appointed, however, two withdraw as decided by lot after 2 years' service and one after 4 years' service. The King appoints a deputy for each member.

17. A coercive fine may be imposed for the infringement of conditions imposed in an authorisation dealt with in the present Act; such fine either runs until the situation has been regularised, or a certain amount becomes due for payment in the case of each infringement.

The fines so paid, as well as the amount of the taxes paid according to this Act (§§ 5 and 14), shall be deposited in special funds the disposal of which shall be decided by the Storting.

18. In conformity with an application made by the interested concessionaire, the King may modify the conditions imposed in an authorisation (concession) granted in accordance with the present Act. Such modification, however, must not exceed the limits resulting from the fundamental principles above laid down concerning the contents of the conditions.

19. A foreign subject obtaining authorisation according to §§ 2, 5 and 12, or carrying on such experimental exploitation as is dealt with in § 10, shall, if he is not domiciled in this Kingdom, be bound, at the place where the property is situated or the exploitation is carried on, to have an attorney who in his absence is empowered to represent him before the Tribunals and other authorities in causes dealing with the authorisation, the property, the works or the exploitation. The attorney in such causes may be sued before the compromise (conciliation) committee and the Tribunal of the place in question. His name and residence shall be read at the sessions and taken down in the Record of the competent Tribunal.

That which has here been provided shall also apply to any corporation, foundation or association the board of directors of which has not its seat in Norway, and which obtains authorisation according to §§ 5 and 12, or carries on such experimental exploitation as is dealt with in § 10.

If the preceding provisions are not complied with, the judge of the first instance of the jurisdiction where the property in question is situated or the exploitation is carried on may, at the request of some person interested in the matter, appoint such attorney with binding effect for the concessionaire in question. The same rule applies if any corporation, foundation or association does not comply with its obligation to have the seat of its board of directors in this Kingdom.

20. The performance of an agreement which may be contrary to the provisions of §§ 1, 3, 11 and 13 shall only be demanded when a Royal authorisation has been obtained for the acquisition.

21. If it is demanded that any document shall be read at the sessions and taken down in the Record of a Tribunal concerning an acquisition for which according to this Act an authorisation is required, and such authorisation is not produced, the secretary of the Tribunal shall not, however, refuse to put the case on the Record of the Tribunal, but he shall in such case, as well as where he considers it doubtful whether the acquisition is contrary to law, make a note to this effect in the Mortgage Register and on the document itself. The secretary of the Tribunal shall inform the competent Government Office of such note, and such Office may decide that it shall be struck out.

22. If a transaction which is contrary to this Act has been carried out by the proprietary title being registered in the Record of the competent Tribunal, or if the purchaser or lessee has been put in possession of the property or in the exercise of the right in question, the Government Office shall fix a period within

ladelse eller ved frivillig omgjørelse av retshandelen eller ved gjenstandens salg til nogen, som er berettiget til at erverve samme. Fristen maa ikke sættes kortere end 6 maaneder eller længere end 3 aar. Den kan forlænges efter de i § 26 b givne regler.

Departementets bestemmelser efter denne paragraf blir at tinglese.

Hvad her er foreskrevet om retshandel stridende mot denne lov, finder ogsaa anvendelse paa retshandel, som før denne lovs ikrafttræden er skedd i strid med lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 eller med lov om adgang til at erverve skog, bergverk eller vandfald av 12 juni 1906 med tillægslove av 28 mai 1907 og 24 januar 1908 (jfr. love av 26 mars 1907 og 28 mars 1908).

23. Oversittes en i henhold til foregaaende paragraf fastsat frist, skal utenfor de i kap. IV omhandlede tilfælde eiendommen eller bruksretten efter øvrighetens befaling uten forliksmægling eller varsel sælges ved tvangsauktion. Salget sker med bindende virkning for eieren eller besidderen, hans hjemmelsmand, deres kreditorer og konkursboer samt dem, som har pant i eiendommen eller bruksretten. Det foregaar for eierens eller besidderens regning og saaledes, at intet av den ved auktionen utbragte kjøpesum utbetales ham, førend hans hjemmelsmand har erholdt det vederlag, han har betinget sig for eiendommen eller bruksretten. Blir dette vederlag ikke dækket fuldt ut, har han den personlige tiltale til sin skyldner i behold.

Angaar retshandelen erhvervelse og utnyttelse av energi, frembragt ved vandkraft, skal, naar den fastsatte frist er utløpet, uten at forholdet er bragt i orden, energiens avgivelse og mottagelse straks avbrytes. Overtrædelse herav straffes med bøter.

24. Tilfalder eiendomsret eller bruksret til vandfald, bergverk eller anden fast eiendom ved arv nogen, som er uberettiget til at erverve den, kommer forskriftene i §§ 22 og 23 likeledes til anvendelse, dog saaledes, at der gjennem overenskomst med fremmede magter kan vedtages længere frist end i § 22 bestemt til at bringe arve-erhvervelsen i lovlig orden.

Tilhører saadan eiendomsret eller bruksret med fuld retsvirkning en kvinde, forblir hendes særeie, om hun gifter sig med nogen, som ikke kan erverve den uten kongelig tilladelse og ikke har faat saadan tilladelse.

25. Undergaar korporation, stiftelse eller selskap, som har erholdt tilladelse efter denne lov, senere saadan forandring, at de lovbestemte eller vedtagne betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede, finder reglerne i §§ 22 og 23 tilsvarende anvendelse.

Det samme gjelder, hvis korporation, stiftelse eller selskap, som efter denne lovs § 11 eller efter lov om norsk statsborgerret m. m. av 21 april 1888 § 9 eller lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 §§ 1 og 2 uten tilladelse har erhvervet eiendomsret eller bruksret til fast eiendom her i riket, undergaar saadan forandring med hensyn til bestyrelsens sæte eller bestyrelsesmedlemmernes statsborgerret, at de ikke lenger oppfyller de i disse bestemmelser fastsatte betingelser i saa henseende.

26. Den, som har panteret i eiendom eller bruksret, som han efter denne lov alene med kongelig tilladelse kan erverve med fuld retsvirkning, kan dog a) ta eiendommen til brukelig pant for indtil 5 aar; oversittes denne frist, skal øvrigheten paa panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den, til hvem han maatte overdrage sin ret, la eiendommen bortsælge ved tvangsauktion — b) erholde tilslag ved tvangsauktion over eiendommen eller bruksretten; reglerne i §§ 22 og 23 kommer da til anvendelse, dog saaledes, at departementet under særlige omstændigheter paa ansøking kan forlænge den i henhold til § 22 satte frist med et passende tidsrum indtil 3 aar, naar en eiendom er kjøpt paa tvangsauktion for at redde en

which the situation must be regularised in accordance with law, as, for example, by acquiring the necessary authorisation or by voluntarily cancelling the transaction or selling the object to any person who is entitled to acquire it. The period must not be fixed at less than 6 months and must not exceed 3 years. It may be prolonged according to the provisions given in § 26b.

The decisions of the Government Office given according to this Article shall be registered in the Record of the competent Tribunal.

The provisions here enacted concerning transactions which are contrary to this Act shall also apply to such transactions as before this Act comes into force have been concluded contrary to the Act concerning the right for other persons than Norwegian state-citizens to acquire immovables, or the usufruct of real estate in this Kingdom, of 9th June 1903, or to the Act concerning the right to acquire forests, mines and waterfalls of 12th June 1906, with supplementary Acts of 28th May 1907 and 24th January 1908 (cf. the Acts of 26th March 1907 and 28th March 1908).

23. If a period fixed according to the preceding Article is exceeded, the property or the usufruct in question, in cases other than those mentioned in Chapter IV, shall be sold by a compulsory auction at the request of the authority, without negotiations with a view to compromise and without notifying the party. The sale takes place with binding effect against the owner or possessor, his grantor, their creditors and bankruptcy estates, and also against those persons who have a mortgage on the property or the usufruct. The sale takes place for the account of the owner or possessor, and to the effect that no part of the proceeds of the sale resulting from the auction shall be paid to him until his grantor has obtained the compensation for which he has stipulated for the property or the usufruct. If this compensation is not entirely covered, he has his right of bringing a personal action against his debtor in reserve.

If the transaction concerns the acquisition or exploitation of energy produced by hydraulic power, the delivery and reception of the energy shall at once be suspended when the fixed period has been exceeded without the situation having been regulated. Any infringement of this rule shall be punished by a fine.

24. The provisions of §§ 22 and 23 shall also apply if the proprietary right or usufruct of waterfalls, mines or other immovables, devolves by way of inheritance on any person not entitled to acquire it, provided, however, that by means of conventions with foreign powers, longer periods than those fixed in § 22 may be granted with a view to regularising in accordance with law the acquisition brought about by way of inheritance.

If such a proprietary right or usufruct belongs with full legal effect to a woman, it shall remain her separate property if she marries any one not entitled to acquire it without Royal authorisation and not having obtained such authorisation.

25. If a corporation, foundation or association, having obtained authorisation in accordance with this Act, is subsequently transformed to such an extent that the conditions provided by law or agreed on in order to obtain the authorisation are no longer existent, the provisions of §§ 22 and 23 shall apply correspondingly.

The same rule obtains if a corporation, foundation or association which, according to § 11 of this Act, or according to the Act concerning the Norwegian state-citizen right etc. of 21st April 1888 § 9, or the Act concerning the authorisation of other persons than Norwegian state-citizens to acquire immovables or the usufruct of land in this Kingdom of 9th June 1903 §§ 1 and 2, has acquired without authorisation the proprietary right or the usufruct of immovables in this Kingdom, is subjected to such modifications with regard to the seat of its board of directors or the state-citizen right of the directors, that it no longer fulfils the conditions imposed in this respect in the foregoing provisions.

26. Any person having a mortgage on a property or a usufruct, which according to this Act he can obtain with full legal effect only by means of a royal authorisation, may, however: a) Take possession of the property in virtue of the mortgage for a period not exceeding 5 years; if this period is exceeded, the Authority may, in the name of the mortgagee and with binding effect against himself and the person to whom he may transfer his right, cause the property to be sold by a compulsory auction: — b) Buy in at the reserve at the compulsory auction in respect of the property or the usufruct; the provisions of §§ 22 and 23 shall then apply, but in such a manner that the Government Office under special circum-

erhververen tilhørende fordring eller rettighet, hvorfor haves pant i eiendommen. Frist kan i henhold til § 22 forelægges, saasnart budet er approbert. Har pantthaveren først tat pantet til brukelighet, maa fristen ikke sættes saa lang, at den samlede besiddelsestid blir mere end 7 aar.

27. Vedkommende departement kan la opta retslige forklaringer overensstemmende med straffeproseslovens regler om, hvorvidt der foreligger nogen overtrædelse av bestemmelserne i denne lov eller lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 eller lov om adgang til at erverve skog, bergverk eller vandfald av 12 juni 1906 med tillægslove av 28 mai 1907 og 24 januar 1908 (jfr. love av 26 mars 1907, 28 mars 1908 og 16¹) mars 1909) eller av de vedtagne betingelser for meddelt tilladelse.

28. Overfor selskap eller sammenslutning, hvis medlemmer er personlig ansvarlige, blir denne lovs regler om erhvervelse at anvende, som om erhvervelsen skedde til fordel for den av medlemmene, for hvis vedkommende der i saa henseende gjælder de strengeste regler.

Hvad her er bestemt om medlemmene av ansvarlig selskap finder tilsvarende anvendelse overfor ansvarlig medlem og kommanditist i et kommanditselskap og overfor ansvarlig indehaver og stille interessent i et stille selskap. Den, som har ydet en anden laan, hvorfor er betinget indflydelse paa bestyrelsen av laantagerens forretning eller andel i dens utbytte, blir ved anvendelsen av denne regel at behandle som stille interessent i forretningen. Kongen skal dog kunne gjøre undtagelse fra bestemmelserne i 2det og 3dje punktum for bestemte indskud eller laan, hvor dette findes ubetænkelig.

29. Muterens ret efter bergverkslovgivningen til at erholde den grund og det vand, som er nødvendig til bergverksdriften, skal være uberørt av bestemmelserne i denne lovs kapitel III.

30. Naar et vandfald med anlæg ifølge meddelt koncession tilfalder staten, skal en del av anlægget eller dets værdi, dog ikke over en tredjepart, tildeles de kommuner, som paa grund av regulering avgir særlig vandkraft, eller som staar i saa nær forbindelse med anlægget, at dette har direkte fordel av forbindelsen.

Stortinget bestemmer i tilfælde værdien og andelen derav til kommunerne samt foretar fordelingen mellem disse. Det kan ogsaa bestemme, at der av midlerne opprettes et fond til fordel for kommunerne, eller at der utbetales disse en andel av det økonomiske utbytte, anlægget maatte gi.

31. Nærværende lov træder i kraft straks. Den blir uten anvendelse paa tilfælde, hvori dens bestemmelser maatte komme i strid med bestaaende traktat²).

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 samt lov om adgang til at erverve skog, bergverk eller vandfald her i riket av 12 juni 1906 med tillægslove av 26 mars 1907, 28 mai 1907, 28 mars 1908 og 16¹) mars 1909 ophæves, undtagen forsaavidt angaar erhvervelse av eiendomsret eller bruksret til skog.

Lov om bergverksdriften av 14 juli 1842 § 20 skal for fremtiden lyde saaledes: For det, grundeieren avgir, nyder han fuld erstatning. Denne blir at bestemme under den forutsetning, at grunden avstaaes til stedsevarig bruk. Spørsmålet saavel om denne erstatnings størrelse som om nødvendigheten og omfanget av de avstaaelser, som ifølge § 18 fordres av grundeieren, avgjøres i mangel av mindelig

1) Feil for 23. — 2) Jfr. traktat med Amerikas forenede stater av 3 april 1783, art. VI (jfr. traktat av 4 juli 1827, art. 17), med Hawaii av 1 juli 1852, art. 2, med Grækenland av 27/15 oktober 1852, art. 2 og 12, med Liberia av 1 september 1863, art. III, med Mexico av 29 juli 1885, art. 2 og 16, med Spanien av 27 juni 1892, art. 2, med Portugal av 31 decembe 1895, art. 2 og med Japan av 2 mai 1896, art. 2.

stances may on application prolong the period fixed in accordance with § 22 by a suitable extension not exceeding 3 years, when a property has been bought at a compulsory auction in order to save a claim or right belonging to the acquirer for which there exists a mortgage on the property. The period may be proposed according to § 22 as soon as the reserve price has been approved. If the mortgagee has entered into possession, the period must not be fixed for so long that the total period of possession exceeds 7 years.

27. The competent Government Office may cause legal declarations to be made, in accordance with the rules of procedure of the criminal law, concerning the existence of any infringement of the provisions of this Act, or the Act concerning the authorisation for other persons than Norwegian state-citizens to acquire immovables or usufruct of land in this Kingdom of 9th June 1903, or the Act concerning the authorisation to acquire forests, mines or waterfalls of 12th June 1906, with supplementary Acts of 28th May 1907 and 24th January 1908 (cf. the Acts of 26th March 1907, 28th March 1908 and 23rd March 1909), or of the conditions imposed by authorisations granted.

28. As against a partnership or an association the members of which are personally responsible, the provisions of this Act concerning acquisition shall apply as if the acquisition in question had been effected in favour of that one of the members in respect of whom the most rigorous rules regarding this point are applicable.

That which has here been prescribed concerning the members of an unlimited partnership is in a corresponding manner applicable to the responsible partners and limited partners of a limited partnership, and to the responsible proprietor and the dormant partners of a sleeping partnership. Any person having granted another person a loan subject to the condition of his influence being exercised in the management of the business of the person to whom the loan has been granted, or of participation in the profit of his business, shall in the application of this rule be treated as a dormant partner of the business. The King may, however, make exceptions from the provisions of the 2nd and 3rd sentences in respect of certain payments or loans, when it is found that there is nothing suspicious.

29. The right of the person demanding a concession in accordance with the legislation on mines to obtain the ground and water necessary for the exploitation of the mine in question shall not be affected by the provisions of Chapter III of this Act.

30. When a waterfall with works established in virtue of a concession devolves on the State, a portion of the works or their value, but not exceeding a third, shall be allotted to those parishes which, in pursuance of regulations, furnish special hydraulic power, or which are so intimately connected with the works that they have a direct advantage in the connection being maintained.

The Storting eventually fixes the value and the portions of it to be allotted to the parishes, and undertakes the distribution amongst them. It may also be decided that out of the means a fund for the benefit of the parishes shall be established, or that part of the eventual economic profit of the works shall be paid to them.

31. The present Act shall come into force forthwith. It does not apply to cases in which the provisions of the Act are contrary to existing treaties¹⁾.

The Act of 9th June 1903 concerning the right of other persons than Norwegian state-citizens to acquire immovables or the usufruct of land in this Kingdom, and the Act of 12th June 1906 concerning the right to acquire forests, mines or waterfalls in this Kingdom, with supplementary Acts of 26th March 1907, 28th May 1907, 28th March 1908 and 23rd March 1909, shall be repealed, except in so far as the acquisition of the proprietary right or usufruct of forests is concerned.

The Act concerning the exploitation of mines of 14th July 1842 § 20 shall in future read as follows: For that which the proprietor of the soil furnishes he is entitled to full compensation. This shall be fixed on the assumption that the ground in question is transferred for perpetual use. The question both as to the amount of this compensation and as to the necessity and the extent of the transfer of ground

¹⁾ Cf. the treaty with the United States of America of 3rd April 1783, Art. VI (cf. the treaty of 4th July 1827, Art. 17), with Hawaii of 1st July 1852, Art. 2, with Greece of 27/15 October 1852, Art. 2 and 12, with Liberia of 1st September 1863, Art. III, with Mexico of 29th July 1885, Art. 2 and 16, with Spain of 27th June 1892, Art. 2, with Portugal of 31st December 1895, Art. 2, and with Japan of 2nd May 1896, Art. 2.

overenskomst ved lovlig skjøn, der, hvad overskjøn angaar, betales av grundeieren, naar det av ham rekvireres og gaar ham imot, men i alle andre tilfælde av den, der har forlangt avstaaelsen. Grundeieren skal ha ret til at fordre enten godtgjørelse en gang for alle eller en aarlig avgift. Bruker grundeieren ei selv jorden, saa nyder brukeren avgiften for sin brukstid, eller, hvis eieren vælger erstatningen paa en gang utbetalt, da renterne derav.

2. Lov af 16 September 1909 om Erhvervelse af Skog, der lyder saaledes:

Kapitel I. Om tilladelse (koncession) til at erhverve skog.

§ 1. Forsaavidt ikke anderledes er bestemt i denne lov, gjælder for erhvervelse av skoggrund her i riket lovgivningen om erhvervelse av fast eiendom i almindelighet.

2. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan eiendomsret til skoggrund, som sammen med, hvad erhververen tidligere eier av skoggrund inden samme herred, utgjør mer end 100 hektar eller mer end en tiendedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund, ikke med fuld retsvirkning erhverves av andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere.

3. Til erhvervelse av eiendomsret til skoggrund kræves kongelig tilladelse, selv om erhververen er norsk statsborger, saafremt skoggrunden sammen med, hvad han tidligere eier av saadan grund inden samme herred, utgjør mer end 500 hektar eller mer end en tiendedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund og erhververen derhos enten a) har del i ledelsen av et selskap, hvis forretning omfatter handel med eller utnyttelse av skog eller skogprodukter, og som efter reglene i denne lov ikke frit kan erhverve skog av hvilken som helst utstrækning inden det herred, hvor eiendommen er beliggende, eller er ansat i saadant selskaps tjeneste, eller — b) ikke i de to sidste aar før kontraktens avslutning har været og fremdeles er bosat i det herred, hvor eiendommen ligger.

Saadan tilladelse utkræves ogsaa for norsk kommune, naar den inden et andet herreds grænser vil erhverve eiendomsret til skoggrund av større utstrækning end nævnt i denne paragraf.

Ovennævnte flateindhold av 500 hektar kan efter andragende fra herredsstyret av Kongen nedsættes eller forhøies for vedkommende herred, dog ikke til under 100 eller over 2500 hektar.

Likeledes kræves kongelig tilladelse, selv om erhververen er indenbygdsboende norsk statsborger, saafremt den erhvervede skoggrund sammen med, hvad han tidligere eier av saadan grund inden herredet, utgjør mer end en femtedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund.

4. For herred, hvor mer end en tredjedel av det samlede flateindhold av skoggrund antages for tiden at eies av fremmede, det vil her sige kommuner, personer, korporationer, stiftelser eller selskaper, som efter reglene i denne lov ikke frit kan erhverve skoggrund, kan Kongen efter andragende fra herredsstyret bestemme, at de i §§ 2 og 3 fastsatte grænser for nødvendigheten av tilladelse nedsættes, eller at adgangen for fremmede til at erhverve yderligere skoggrund inden herredet skal være forbudt.

Saadan bestemmelse kan efter herredsstyrets andragende igjen ophæves.

5. Ved bestemmelsen av en skoggrunds flateindhold medregnes kun, hvad der er bevokset med skog samt snauhugget skogmark.

6. For norske statsborgere er tilladelse efter § 3 ikke nødvendig til erhvervelse gjennom arv eller egtesap eller gjennom odelsløsning eller ved overdragelse til nogen, som enten er nærmere odelsberettiget til eiendommen end overdrageren, eller som er beslegtet eller besvogret med denne i op- eller nedstigende linje eller i første eller anden sidelinje.

Til erhvervelse gjennom tvangsauktion, derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, er heller ikke tilladelse efter § 3 nødvendig for norsk kommune eller norske statsborgere eller efter § 2 nødvendig for korporationer og stiftelser,

which in accordance with § 18 is required of the proprietor is, in default of amicable compromise, settled by valuation according to law; this valuation, in so far as extra valuation is concerned, is paid by the proprietor when it has been demanded by him and is in his disfavour, but in all other cases by the person who has demanded the cession. The proprietor shall have a right to claim either compensation once for all or an annual rent-charge. If the proprietor in question does not exploit the ground himself, the exploiter enjoys the rent-charge so long as his exploitation lasts, or if the proprietor chooses to be paid a compensation once for all, then the interest on this compensation.

2. Act of 16th September 1909 concerning the acquisition of forests which reads as follows:

Chapter I. Concerning the authorisation (concession) to acquire forests.

§ 1. When nothing to the contrary is provided in this Act, the legislation on the acquisition of immovables in general shall apply to the acquisition of forest land in this Kingdom.

2. Without authorisation granted by the King the proprietary right of forest land which, together with that which the acquirer has previously owned of forest land within the same parish, exceeds 100 hectares or one tenth of the whole area of forest land of the parish, cannot with full legal effect be acquired by anyone else than the State, Norwegian parishes and Norwegian state-citizens.

3. For the acquisition of the proprietary right of forest land a Royal authorisation is required, even if the acquirer is a Norwegian state-citizen, when the forest land in question together with that which he already owns within the same parish exceeds 500 hectares or one tenth of the whole area of forest land of the parish, and the acquirer in addition either: a) Participates in the management of an association the business of which comprises trade in or exploitation of forests or products of forests, and which according to the provisions of this Act cannot freely acquire forests of any extent within that parish where the property is situated, or is engaged in the service of such an association, or — b) during the two last years preceding the conclusion of the contract has not been and is still not domiciled in the parish where the property is situated.

Such authorisation is also required in respect of Norwegian parishes when they desire within the limits of another parish to acquire the proprietary right of forest land of a larger area than that mentioned in this Article.

The above-mentioned area of 500 hectares may, on application made by the parish council, be reduced or augmented by the King in respect of the interested parish, but not to less than 100 nor more than 1000 hectares.

A Royal authorisation is similarly required even when the acquirer is a Norwegian state-citizen resident in the parish, if the acquired forest land together with that which he already owns within the parish exceeds one fifth of the whole area of the forest land of the parish.

4. In respect of parishes where more than a third of the whole area of forest land is for the time being estimated to be owned by strangers, i. e. parishes, persons, corporations, foundations or associations which according to the provisions of this Act cannot freely acquire forest land, the King, on application made by the interested parish council, may decide that the limits provided in §§ 2 and 3 for the necessity of an authorisation shall be reduced, or that the right of strangers to acquire further forest land within the parish shall be prohibited.

Such decision may, on application made by the parish council in question, again be cancelled.

5. In the calculation of the area of forest land, only that land which is covered with forest, including wood-land cut bare, shall be included.

6. In respect of Norwegian state-citizens, authorisation according to § 3 is not necessary for acquisition by way of inheritance or marriage, or for the redemption of allodial properties, or for transfer to any one who is either more nearly entitled to exercise the redemption of allodial properties than the transferor or is related by consanguinity or affinity with such person in the ascending or descending line or in the first or second collateral line.

For acquisition by way of compulsory auction, including also auctions in accordance with § 127 of the Bankruptcy Act, authorisation according to § 3 is not necessary in the case of Norwegian parishes or Norwegian state-citizens, nor according

som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis formaal er almennyttig, samt Norges Bank, Kongeriket Norges Hypotekbank, Riksforsikringsanstalten, offentlige fond og autoriserte sparebanker. Forsaavidt angaar auktioner i henhold til denne lovs § 21, skal dette dog alene gjælde, saafremt erhvervelsen er skedd for at redde en erhververen tilhørende fordring eller rettighet, hvorfor haves panteret i eiendommen, uten at denne panteret er paaheftet av den, hvem eiendommen frasælges ved auktionen.

Til erhvervelse gjennom tvangsauktion, derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, er tilladelse efter § 2 heller ikke nødvendig for aktiebanker og forsikrings-selskaper, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske borgere, saafremt banken eller selskapet har panteret i eiendommen, dog saaledes, at dette ved auktioner i henhold til denne lovs § 21 alene gjælder, forsaavidt panteretten ikke er paaheftet av den, hvem eiendommen frasælges ved auktionen.

7. Tilladelse til at erhverve eiendomsret til saadan fast eiendom som i §§ 2 og 3 omhandlet kan, hvor ikke almene hensyn taler derimot, meddeles norske kommuner, norske statsborgere, korporationer og stiftelser, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis formaal er almennyttig, samt aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis grundkapital helt tilhører staten, norske kommuner eller norske statsborgere. Aktier eller parter i selskap, som skal erholde saadan tilladelse, maa lyde paa navn, likesom selskapet maa underkaste sig de bestemmelser, som findes nødvendige av hensyn til kontrollen med, at grundkapitalen helt forblir norsk. Særlig maa det føre bok over sine medlemmers navn, stilling, bopæl og statsborgerret og overdragelse av parter eller aktier i samme kan ikke med retsvirkning ske til andre end staten, norske kommuner eller norske statsborgere.

Ved tilladelsens meddelelse kan der fastsættes saadanne betingelser, som findes paakrævet av almene hensyn.

8. I ethvert herred skal der være et skogutvalg bestaaende av 3 skogkyndige medlemmer. Formanden med varamand beskikkes av amtsutvalget og de to andre medlemmer tillikemed to varamænd vælges av herredsstyret for 3 aar ad gangen. Saaavel formanden som medlemmene og varamændene maa være bosat inden herredet. Enhver valgbar, som ikke er over 60 aar gammel, er pliktig til at motta valg; dog kan den, som har gjort tjeneste i tre aar, undslaa sig for likesaa lang tid.

I skogløse herreder kan herredsstyret med vedkommende regjeringsdepartements samtykke undlate at oprette skogutvalg.

Medlem av skogutvalget fratræder i sak, som angaar ham selv eller nogen, der er ham saa nær beslegtet eller besvogret som søskendebarn.

Skogutvalgets medlemmer tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt. Utgiftene herved og ved skogutvalgets virksomhet i det hele utredes av kommunen, der har ret til under utpantningstvang hos den i erhvervelsen interesserte at fordre tilbakebetalt de utgifter, som har været forbundet med det i § 9c nævnte arbeide, forsaavidt dette er foranlediget ved hans koncessionspliktige skogerhvervelse eller hans begjæring om skogutvalgets bestemmelse efter nævnte paragraf.

9. Skogutvalget har paa begjæring av herredsstyret, dettes ordfører, amtmanden, vedkommende regjeringsdepartement eller nogen i erhvervelsen interessert skjønsmæssig at bestemme: a) Størrelsen av herredets samlede flateindhold av skoggrund; — b) Hvor stor del av herredets samlede flateindhold av skoggrund tilhører fremmede; — c) Størrelsen av den skoggrund, som omfattes av en erhvervelse, og av den skoggrund, som erhververen tidligere eier inden herredet.

to § 2 in the case of corporations and foundations having a board of directors entirely Norwegian, with its seat in Norway, and pursuing objects in the interests of the public in general, nor in the case of the Bank of Norway, the Mortgage Bank of the Kingdom of Norway, the Insurance Institution of the Kingdom, public funds and authorised savings banks. In so far as auctions according to § 21 of this Act are concerned, this provision shall however only apply when the acquisition has taken place in order to save a claim or a right belonging to the acquirer in respect of which a pledge-right on the property exists, without such pledge-right having been created by the person whose property is sold by auction.

For acquisition by way of a compulsory auction, including also auction in accordance with § 127 of the Bankruptcy Act, authorisation according to § 2 is not necessary in respect of joint stock banks and insurance societies the boards of directors of which have their seats in Norway and consist in entirety or in part of Norwegian citizens, if the bank or society in question has a pledge-right on the property, provided, however, that this provision only applies to auctions in accordance with § 21 of this Act in so far as the pledge-right has not been created by the person whose property is sold by auction.

7. Authorisation to acquire the proprietary right of such immovables as are dealt with in §§ 2 and 3 may, where the interests of the public in general are not opposed to such a course, be granted to Norwegian parishes, Norwegian state-citizens, corporations and foundations the boards of directors of which are entirely Norwegian with their seat in Norway, and the objects of which are of general public interest, and joint stock companies and other associations with limited liability the boards of directors of which are entirely Norwegian with their seat in Norway, and the paid up capital of which wholly belongs to the State, Norwegian parishes or Norwegian state-citizens. Shares in associations which shall obtain such authorisation must be issued nominatively, and the association in question must comply with the provisions which are found necessary in respect of the control to be exercised in order that the paid up capital may remain Norwegian in its entirety. Such associations must in particular keep a record of the positions, residences and state-citizen rights of their members, and shares in such associations cannot with legal effect be transferred to any other persons than the State, Norwegian parishes or Norwegian state-citizens.

On the grant of the authorisation (concession) such conditions may be imposed as are found necessary in the interests of the public in general.

8. In every parish a committee of forests consisting of 3 members who are experts in matters relating to forests shall be appointed. The chairman and his deputy shall be appointed by the county committee and the two other members with their two deputies shall be elected by the parish council for a period of three years. Both the chairman, the members and the deputies must be resident within the parish. Every eligible citizen not being more than 60 years of age is bound to accept election; a citizen, however, who has served for three years, may refuse re-election for an equally long period.

In parishes not possessing forests the parish council, with the consent of the competent Government Office, may omit to appoint a committee of forests.

Members of a committee of forests withdraw in matters which concern themselves or any person as nearly related to them by blood or by marriage as first cousin.

The members of a committee of forests are entitled to expenses of conveyance by vehicle and board similar to those fixed for chairmen of parish councils. These expenses and those connected with the operations of the committee of forests in general are defrayed by the parish, which has a right by means of seizure of the property of the person interested in the acquisition to enforce reimbursement of those expenses which have been connected with the work mentioned in § 9c, provided that this work has been occasioned by his acquisition of forest land for which authorisation is compulsory, or by his request for a decision of the committee of forests according to the said Article.

9. At the request of the parish council, its chairman, the high sheriff, the competent Government Office, or any person interested in the acquisition, the committee of forests by way of an estimate shall fix: a) The total area of forest land of the parish; — b) How large a part of the total area of the forest land of the parish belongs to strangers; — c) The area of the forest land comprised in an acquisition, and of the forest land which the acquirer previously owned within the county.

Forøvrig har skogutvalget at avgi de uttalelser, som departementet begjærer, samt utføre de andre forretninger, som tillægges det ved denne lov eller senere love.

10. Saadan bestemmelse som i § 9 omhandlet kan skogutvalget træffe uten at iverksætte undersøkelse paa stedet, men maa i tvilsomme tilfælde anstille saadan undersøkelse.

11. Bestemmelse truffet av skogutvalget efter § 9, bokstav a og c, skal meddeles departementet, hvis den medfører, at vedkommende erhvervelse ikke kan ske uten tilladelse.

Bestemmelse, som har denne virkning, kan paa begjæring av nogen i erhvervelsen interessert indbringes for herredsstyret til prøvelse, og herredsstyrets avgjørelse indbringes til prøvelse av departementet.

Iøvrig kan skogutvalgets bestemmelser efter § 9, bokstav a, b og c ikke omgjøres. Disse bestemmelser av skogutvalget eller i tilfælde av herredsstyret eller departementet er bindende med hensyn til de forhold, som omhandles i denne lov, og kan ikke prøves av domstolene.

12. Naar begjæring er fremsat om skogutvalgets bestemmelse efter § 9, bokstav c, er vedkommende erhverver pliktig til at meddele utvalget, hvilke skoggrunde han tidligere eier i herredet, samt de opplysninger, han sitter inde med om utstrækningen saavel av disse skoggrunde som av den skoggrund, den nye erhvervelse gjælder.

13. Andragende om tilladelse (koncession) efter denne lov skal indeholde opplysning om salgssum, betalingsvilkår og øvrige salgsbetingelser. Det skal være ledsaget av fornødne beskrivelser og oppgaver, som vedkommende departement kan forlange supplert. Andragendet skal indsendes til skogutvalget, som gjennom herredsstyret indsender det til vedkommende departement. Det skal ledsages av skogutvalgets og herredsstyrets uttalelse om størrelsen av herredets samlede flateindhold av skoggrund, og hvor stor del herav eies av fremmede, om størrelsen av den skoggrund, som erhvervelsen gjælder, og av den skoggrund, som erhververen tidligere eier inden herredet, samt av deres erklæring om, hvorvidt andragendet bør indvilges, og hvorvidt der i tilfælde bør knyttes betingelser til tilladelsen. For herredsstyrets vedkommende skal erklæringen tillike indeholde uttalelse som i § 31 bestemt.

14. Andragende fra selskap om tilladelse efter denne lov skal være ledsaget av erklæring fra bestyrelsen om, at hele grundkapitalen saavidt vites tilhører norske statsborgere, og at der ikke foreligger nogen avtale sigtende til at overdække det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse eller med hensyn til eiendomsretten til grundkapitalen. Blir tilladelse meddelt selskapet, skal dette senere, naar det maatte begjæres, indsende til departementet erklæringer om, at der ikke med hensyn til bestyrelsen eller til den interesserte kapital saavidt vites er indtraadt nogen saadan forandring, at de lovbestemte betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede.

Hvis de avgivne erklæringer er urigtige, kommer straffelovens § 166 til anvendelse.

15. Er der for tilladelser, som er git i henhold til denne lov, stillet betingelser, kan der for overtrædelse av dem fastsettes tvangsmulkt, som enten paaløper, indtil forholdet er bragt i orden, eller forfalder med et bestemt beløp for hver overtrædelse.

De saaledes indkomne mulktter avsettes til et særskilt fond, hvis anvendelse bestemmes av Stortinget.

16. Kongen kan efter andragende fra vedkommende erhverver ændre betingelserne, om saadanne er fastsat i en i henhold til denne lov meddelt tilladelse.

17. Avtale, som maatte komme i strid med bestemmelserne i §§ 2 og 3, kan alene forlanges fuldbyrdet, saafremt kongelig tilladelse til erhvervelsen erholdes.

18. Forlanges noget dokument tinglæst angaaende en erhvervelse, hvortil ifølge denne lov behøves tilladelse, og saadan ikke fremlægges, kan retsskriveren

In general the committee of forests shall give the information required by the Government Office, and carry out the other business imposed on it by this Act or subsequent Acts.

10. The committee of forests may give the decision which is dealt with in § 9 without making an inquiry on the spot, but in doubtful cases shall make such inquiry.

11. A decision given by the committee of forests according to § 9, letters a and c, shall be communicated to the Government Office, if such decision involves that the acquisition in question cannot take place without an authorisation.

A decision having this effect may at the request of any person interested in the acquisition be submitted to the parish council for examination, and the decision of the parish council may be presented to the Government Office for examination.

In general the decisions given by the committee of forests according to § 9 letters a, b and c, are not subject to annulment. These decisions given by the committee of forests, or eventually by the parish council or the Government Office, are binding with regard to the relations dealt with in this Act and cannot be submitted to the Tribunals for examination.

12. When a request has been made with a view to obtaining the decision of the committee of forests according to § 9, letter c, the interested acquirer is bound to give notice to the committee of forests of what forest land he already owns in the parish, and to give the information in his possession concerning the area both of this forest land and of the forest land comprised in the new acquisition.

13. An application for authorisation (concession) according to this Act shall contain information concerning the price, conditions of payment and other stipulations of the sale. Such application shall be accompanied by the necessary descriptions and indications which the competent Government Office may demand by way of a supplement. The application shall be sent to the committee of forests, which, through the parish council, shall forward it to the competent Government Office. The application shall be accompanied by the declarations of the committee of forests and the parish council regarding the total area of the forest land of the parish, and what part of it is owned by strangers, regarding the area of the forest land comprised in the acquisition, and of the forest land which the acquirer previously owned in the parish; the application shall further be accompanied by their declarations as to whether it ought to be granted and whether in that case conditions ought to be attached to the authorisation. In so far as the parish council is concerned, the declarations shall also contain the information indicated in § 31.

14. An application made by an association for authorisation according to this Act shall be accompanied by a declaration from its board of directors stating that the entire foundation capital, in so far as it is known, belongs to Norwegian state-citizens, and that there is no agreement in existence having in view the concealment of the real facts with regard to the board of directors of the association or with regard to the proprietorship of the foundation capital. If authorisation is granted to the association, the association shall subsequently, if this should be demanded, forward to the Government Office declarations stating that with regard to the board of directors or the capital in question, in so far as is known, no such change has taken place that the conditions imposed by law for the acquisition of the authorisation are no longer existent.

If the declarations furnished are incorrect, § 166 of the Criminal Law shall apply.

15. If, in connection with authorisations granted according to this Act, conditions have been imposed, it may be provided that infringements of these conditions shall be subject to a coercive fine, which shall either run until the situation has been regularised, or shall be imposed for a certain amount in case of each infringement.

The fines recovered in this manner shall be deposited in a special fund, the application of which shall be decided by the Storting.

16. The King, at the request of the interested acquirer, may modify the conditions which have been provided in an authorisation granted in accordance with this Act.

17. The fulfilment of agreements contrary to the provisions of §§ 2 and 3 can only be demanded when a Royal authorisation is obtained for the acquisition.

18. If it is demanded that any document shall be registered in the Record of a Tribunal, and such document concerns an acquisition for which according

dog ikke negte tinglæsning, men han skal i saa fald, saavel som hvor han finder det tvilsomt, hvorvidt erhvervelsen er i strid med loven, gjøre anmerkning herom i panteregistret og paa dokumentet. Anmerkningen skal av retsskriveren meddeles vedkommende departement, som kan bestemme, at den atter blir at utslette.

Ved bedømmelsen av, hvorvidt en erhvervelse er overensstemmende med denne lov, bør retsskriveren som regel godta en av hververen paa tro og love avgit skriftlig erklæring om størrelsen av den skoggrund, erhvervelsen gjælder, og av den skoggrund, som hververen tidligere eier inden samme herred, samt om at han i de sidste 2 aar før kontraktens avslutning har været og fremdeles er bosat i det herred, hvor eiendommen er beliggende, og ikke staar i noget saadant forhold som i § 3, bokstav a nævnt til noget selskap, hvis forretning omfatter handel med eller utnyttelse av skog eller skogprodukter.

19. Er en mot denne lov stridende retshandel fuldbørdet ved tinglæsning av hjemmelsbrev, eller er hververen indsat i eiendommens besiddelse, skal departementet fastsette en frist, inden hvilken forholdet maa bringes i lovlig orden, saasom ved erhvervelse av den fornødne tilladelse eller ved frivillig omgjørelse av retshandelen eller ved eiendommens salg til nogen, som er berettiget til at erhverve samme. Fristen maa ikke søttes kortere end 6 maaneder eller længere end 3 aar. Den kan forlænges efter de i § 24 bokstav b givne regler.

Departementets bestemmelser efter denne paragraf blir at tinglæse.

20. Det paaligger lensmanden uopholdelig at meddele vedkommende regjeringsdepartement underretning, saasnt det kommer til hans kundskap, at en kjøper i strid med denne lov er indsat i en eiendoms besiddelse.

21. Oversittes en i henhold til § 19 fastsat frist, skal eiendommen efter øvrighetens befaling uten forligsmægling eller varsel sælges ved tvangsauktion. Salget sker med bindende virkning for eieren eller besidderen, hans hjemmelsmand, deres kreditorer og konkursboer samt dem, som har pant i eiendommen. Det foregaar for eierens eller besidderens regning og saaledes, at intet av den ved auktionen utbragte kjøpesum utbetales ham, førend hans hjemmelsmand har erholdt det vederlag, han har betinget sig for eiendommen. Blir dette vederlag ikke dækket fuldt ut, har han den personlige tiltale til sin skyldner i behold.

22. Tilfalder eiendomsret til skog ved arv nogen, som er uberettiget til at erhverve den, kommer forskriftene i §§ 19 og 21 likeledes til anvendelse, dog saaledes, at der gjennom overenskomst med fremmede magter kan vedtages længere frist end i § 19 bestemt til at bringe arve-erhvervelser i lovlig orden.

Tilhører saadan eiendomsret med fuld retsvirkning en kvinde, forblir den hendes særeie, om hun gifter sig med nogen, som enten er utelukket fra at erhverve eiendommen, eller som ikke kan erhverve den uten kongelig tilladelse og ikke har faat saadan tilladelse.

23. Undergaar korporation, stiftelse eller selskap, som har erholdt tilladelse efter denne lov, senere saadan forandring, at de lovbestemte eller vedtagne betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede, finder reglerne i §§ 19 og 21 tilsvarende anvendelse.

24. Den, som har panteret i eiendom, som han efter denne lov enten overhodet ikke eller alene med kongelig tilladelse kan erhverve med fuld retsvirkning, kan dog a) Ta eiendommen til brukelig pant for indtil 3 aar; oversiddes denne frist, skal øvrigheten paa panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den, til hvem han maatte overdrage sin ret, la eiendommen bortsælge ved tvangsauktion; — b) Erholde tilslag ved tvangsauktion over eiendommen. Reglene i §§ 19 og 21 kommer da til anvendelse, forsaavidt bestemmelserne i § 6 ikke medfører noget andet; dog kan vedkommende departement under særlige omstændigheter forlænge

to this Act an authorisation is required, and the authorisation in question is not produced, the secretary of the Tribunal shall not refuse to register the document, but in such case he shall, as well as where he considers it doubtful whether the acquisition is contrary to law, make a note to this effect in the Mortgage Register and on the document itself. The secretary of the Tribunal shall communicate this note to the competent Government Office, which may decide that it shall be struck out.

When deciding whether an acquisition is in conformity with this Act, the secretary of the Tribunal as a general rule ought to accept a written declaration made on faith and law by the acquirer concerning the area of the forest land comprised in the acquisition, and of the forest land which the acquirer previously owned within the same parish, and concerning the circumstance that during the last 2 years preceding the conclusion of the contract he was and still is resident in the parish where the property is situated, and that he is not engaged in any such relation as mentioned in § 3, letter a, with any association the business of which comprises trade in or exploitation of forests or products of forests.

19. If a transaction contrary to this Act has been completed by registration of the proprietary title in the Record of the competent Tribunal, or the possession of the property in question has been delivered to the acquirer, the Government Office shall fix a period within which the situation must be regularised according to law, as, for example, by the acquisition of the necessary authorisation or by voluntary cancellation of the transaction or by the sale of the property to any person who is entitled to acquire it. The period must not be fixed at less than 6 months nor exceed 3 years. It may be prolonged in accordance with the provisions of § 24, letter b.

The decisions of the Government Office in pursuance of this Article are subject to registration in the Record of the competent Tribunal.

20. It is incumbent on the local bailiff forthwith to inform the competent Government Office, as soon as it becomes known to him, that a purchaser has entered into possession of a property contrary to this Act.

21. If a period fixed according to § 19 has expired, the property shall, at the request of the competent authority and without negotiations with a view to compromise or notice, be sold by a compulsory auction. The sale is effected with binding effect as regards the owner or the possessor, his grantor, their creditors and bankruptcy estates and the persons having mortgages on the property. The sale is effected for the account of the owner or the possessor, and so that no part of the price obtained by the auction shall be paid to him until his grantor has obtained the compensation for which he has stipulated for the property. If this compensation is not entirely covered, he has the right in reserve of bringing a personal action against the debtor.

22. If the proprietary right in a forest passes by way of inheritance to any person who is not entitled to acquire it, the provisions of §§ 19 and 21 shall apply, provided, however, that in pursuance of agreements with foreign powers, a longer period may be granted than that fixed in § 19 for regularising in accordance with law acquisitions by inheritance.

If such a proprietary right belongs with full legal effect to a woman, it shall remain her separate property if she marries any one who is either excluded from acquiring the property, or who cannot acquire it without Royal authorisation and has not obtained such authorisation.

23. If a corporation, foundation or association, having obtained authorisation according to this Act, is subsequently subjected to such modifications that the conditions provided by law or accepted upon the grant of the authorisation are no longer existent, the provisions of §§ 19 and 20 shall apply in a corresponding manner.

24. A person having a mortgage on a property which, according to this Act, he either cannot at all or can only with Royal authorisation acquire with full legal effect, may, however: a) Take possession of the property in virtue of the mortgage for a period not exceeding 3 years; if this period is exceeded, the Authority may, in the name of the mortgagee and with binding effect against himself and the person to whom he may transfer his right, cause the property to be sold by a compulsory auction; — b) Buy in at the reserve at the compulsory auction of the property. The provisions of §§ 19 and 21 shall then apply provided the provisions

den i henhold til § 19 satte frist med et passende tidsrum indtil 3 aar, naar en eiendom er kjøpt ved tvangsauktion for at redde en erhververen tilhørende fordring, hvorfor haves pant i eiendommen. Frist kan i henhold til § 19 forelægges, saasnart budet er approbert. Har pantaveren først tat pantet til brukelighet, maa fristen ikke sættes saa lang, at hans samlede besiddelsestid blir mer end 5 aar.

25. Hvor en skogerhvervelses gyldighet er betinget av kongelig tilladelse, maa der, indtil forholdet er bragt i orden, ikke aavirkes mer i skogen end tilhushbehov og gaardsfornødenhet.

Overtrædelse av dette forbud straffes med bøter, hvorhos det ulovlig aavirkede eller dets værdi kan inddrages hos den skyldige eller den, paa hvis vegne han har handlet. Inddragningen sker til fordel for vedkommende herredskasse.

26. Vedkommende departement kan la opta retslige forklaringer overensstemmende med straffeproseslovens regler om, hvorvidt der foreligger nogen overtrædelse av bestemmelseerne i denne lov.

27. Overfor selskap eller sammensluting, hvis medlemmer er personlig ansvarlige, blir denne lovs regler om erhvervelser at anvende, som om erhvervelsen skedde til fordel for den av medlemmene, for hvis vedkommende der i saa henseende gjælder de strængeste regler.

Hvad her er bestemt om medlemmene av ansvarlig selskap, finder tilsvarende anvendelse overfor ansvarlig medlem og kommanditist i et kommanditselskap og overfor ansvarlig indehaver og stille interessent i et stille selskap. Den, som har ydet en anden laan, hvorfor er betinget indflydelse paa bestyrelsen av laantagerens forretning eller andel i dens utbytte, blir ved anvendelsen av denne regel at behandle som stille interessent i forretningen. Kongen skal dog kunne gjøre undtagelse fra bestemmelseerne i 2det og 3dje punktum for bestemte indskud eller laan, hvor dette findes ubetænkelig.

28. Foranstaaende bestemmelser gjælder ikke erhvervelse av grund, som muteren efter bergverkslovgivningen er berettiget til at erholde avstaat som nødvendig til bergverksdriften.

Heller ikke kommer bestemmelseerne til anvendelse i tilfælde, hvori de maatte stride mot bestaaende traktat.

Kapitel II. Om forkjøpsret til skog.

29. I de tilfælde, da der efter bestemmelseerne i denne lovs 1ste kapitel utfordres tilladelse (koncession) til erhvervelse av skoggrund og erhvervelsen ikke sker gjennom tvangsauktion, derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, har den herredskommune, hvor skoggrunden er beliggende, forkjøpsret til samme.

Er den av forkjøpsretten omfattede eiendom beliggende i flere herreder, skal forkjøpsretten i tilfælde av uenighet mellem disse, tilkomme det av dem, som antages at ha størst interesse i salget, henset til almene og økonomiske forhold. Tvist, som maatte opstaa i anledning herav, avgjøres med endelig virkning av vedkommende regjeringsdepartement.

30. Agtes ved den retshandel, til hvis fuldbyrkelse koncession efter denne lov maa søkes, avhændet ogsaa anden fast eiendom, rettighet eller løsøre, er den herredskommune, som vil gjøre sin forkjøpsret gjældende, alene paa forlangende av koncessionssøkeren forpligtet til at gjøre forkjøpsretten gjældende til mer end skoggrunden.

31. Herredskommunens adgang til at gjøre forkjøpsret gjældende til en eiendom opstaar, saasnart ansøknin om koncession er indgit til skogutvalget.

Naar et herredsstyre overensstemmende med § 13 avgir erklæring i anledning av et koncessionsandragende, bør det tillike uttale sig om, hvorvidt det vil benytte sin forkjøpsret. Hvis beslutning, gaaende ut paa at gjøre forkjøpsretten gjældende,

of § 6 indicate nothing to the contrary; under special circumstances, however, the competent Government Office may prolong the period fixed according to § 19 by a suitable extension not exceeding 3 years, when a property has been bought at a compulsory auction in order to save a claim belonging to the acquirer for which a mortgage on the property is existent. The period may according to § 19 be proposed as soon as the reserve price has been approved. If the mortgagee has entered into possession, the period must not be fixed for so long that the total period of possession exceeds 5 years.

25. Where the validity of the acquisition of a forest depends on the condition of the grant of a Royal authorisation, no more trees in the forest than are necessary for domestic needs and the requirements of the farm in question may be felled until the situation has been regularised.

Infringement of this prohibition is punished by fines, and the illegally felled trees or their value may be confiscated from the guilty person or the person on whose behalf he has acted. The confiscation takes place in favour of the funds of the interested parish.

26. The competent Government Office may cause legal inquiries to be made, in accordance with the provisions of the Criminal Law, as to whether any infringement of the provisions of this Act has been committed.

27. To a society or an association the members of which are personally responsible, the provisions of this Act concerning acquisitions shall apply as if the acquisition had taken place in favour of that one of the members in regard to whom the most rigorous rules in this respect are applicable.

That which is here prescribed in regard to the members of unlimited partnerships shall in a corresponding manner apply to responsible partners and limited partners of a limited partnership, and to the responsible proprietor and dormant partners of a sleeping partnership. Any person having granted another person a loan subject to the condition of his exercising influence in the management of the business of the person seeking the loan, or subject to the condition of his obtaining part of its profits, shall in the application of this rule be treated as a dormant partner of the business. The King may, however, make exceptions from the provisions of the 2nd and 3rd sentences in respect of definite investments or loans where such a course is considered safe.

28. The preceding provisions do not apply to the acquisition of land of which the concessionaire according to the legislation on mines is entitled to obtain the transfer as necessary for the exploitation of a mine.

Nor do these provisions apply to cases where they may be contrary to existing treaties.

Chapter II. The right of pre-emption on forests.

29. In the cases where, according to the provisions of the 1st Chapter of this Act, an authorisation (concession) is required for the acquisition of forest land, and the acquisition does not take place by way of compulsory auction, including also auction in accordance with § 127 of the Bankruptcy Act, the parish in which the forest land in question is situated has the right of pre-emption on such forest land.

If the property comprised by the right of pre-emption is situated in several parishes, the right of pre-emption in case of disagreement between them shall devolve on that parish which is considered to be most interested in the sale from the point of view of general and economic conditions. Disputes arising from this contingency are decided with final effect by the competent Government Office.

30. If, by a transaction for the fulfilment of which a concession according to this Act must be demanded, it is also intended to dispose of other immovables, rights or movables, the parish which desires to take advantage of its right of pre-emption is only at the request of the person demanding the concession compelled to advance its right of pre-emption in respect of that which is not forest land.

31. The right of the parish to enforce its right of pre-emption on a property arises as soon as the application for a concession has been presented to the committee of forests.

When a parish in accordance with § 13 makes a declaration on the occasion of an application for a concession, the parish shall also declare whether it will make use of its right of pre-emption. If a decision with a view to advancing the right of pre-

ikke er fattet i lovlig herredsstyremøte med mindst to tredjedels flertal inden 6 uker, efterat ordføreren har mottat saken, ansees forkjøpsretten som bortfalt.

Paa saadan beslutning som foran nævnt kommer § 38 i lov om formandskaper paa landet av 14de januar 1837 ikke til anvendelse. Beslutningen blir uopholdelig at indsende til vedkommende departement og samtidig at meddele sælgeren.

32. Naar forkjøpsretten gjøres gjældende, indtræder den forkjøpsberettigede i den oprindelige kjøpers rettigheter og forpligtelser. Dog skal den del av vederlaget, der ikke bestaar i penge-ydelse, eller ydelse av føderaad, eller hvis erlæggelse er gjort avhængig av en betingelse, hvis opfyldelse ikke ligger i herredsstyrets haand, værdsættes til et pengebeløp, som i mangel av mindelig overenskomst fastsættes ved lovlig skjøn. Kan en betinget ydelse ikke værdsættes i penger, hvilket i tvist-tilfælde likeledes avgjøres ved lovlig skjøn, bortfalder ydelsen uten vederlag.

Er der i salgsvilkaarene betinget ret for sælgeren til gjenkjøp eller til at fragaa salget under betingelser, hvis opfyldelse ikke ligger i herredsstyrets haand, kan en saadan gjenkjøps- eller fragaaelsesret ikke gjøres gjældende overfor herredsstyret.

Ifald herredskommunen benytter sin forkjøpsret, skal den yde koncessions-søkerne erstatning med 2 pct. av de første kr. 50 000 av kjøpesummen og 1 pct. av det overskytende beløp, dog ikke i noget tilfælde mer end tilsammen kr. 5000.

33. Anføres det i koncessionsandragendet, at overdragelsen helt eller delvis er en gave, og der i andragendet angives den sum, som antages at tilsvare eiendommens værdi, blir denne sum at anse som den for forkjøpsretten gjældende kjøpesum, hvis ikke herredsstyret finder den for høit ansat. Isaaafald kan herredsstyret la kjøpesummen fastsætte ved lovlig skjøn.

Er der for skoggrund og anden fast eiendom, rettighet eller løsøre, som agtes avhændet underet med den, fastsat en fælles kjøpesum, skal det likeledes ved skjøn bestemmes, hvor stor del av den fælles kjøpesum der svarer til skoggrunden.

34. Til de i §§ 32 og 33 omhandlede skjøn, hvortil ikke særskilt forliksmægling finder sted, maa stevning forkyndes inden 14 dage, efterat ordføreren har mottat saken, og skjønnet maa fremmes inden 1 maaned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist. Overskjønen maa være tilstevnt inden 14 dage efter underskjønnets avholdelse og skal likeledes fremmes inden 1 maaned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist.

Den i § 31 foreskrevne frist for herredsstyrets beslutning regnes fra skjønnets eller i tilfælde overskjønnets avholdelse.

Skjønsmænd saavel til underskjøn som til overskjøn opnævnes av amtmanden utenfor det eller de i skjønnet interesserte herreder.

35. Herredsstyret har samme krav som sælgerens medkontrahent paa, at eiendommen holdes vedlike, at den ikke skades ved hugst, bortførelse av bygning eller lignende, og at den i det hele leveres til den betingede tiltrædelsestid i den stand, hvori nævnte medkontrahent hadde ret til at forlange den.

Overtrædelse herav straffes med bøter. Det ulovlig aavirkede eller dets værdi inddrages hos den skyldige eller den, paa hvis vegne han har handlet. Inddragningen sker til fordel for vedkommende herredskasse. Offentlig paatale finder ikke sted uten herredsstyrets begjæring.

Herredsstyret kan derhos kræve erstattet det tap, som det er paaført ved overtrædelsen.

Har sælgerens medkontrahent uten at ha erholdt koncession tiltraadt en eiendom, som indgaar under nærværende lov, kan herredskommunen forlange, at der gjøres et fradrag i kjøpesummen, svarende til den forringelse, eiendommen rets-

emption has not been come to at a valid meeting of the parish council with a majority of at least two thirds within 6 weeks after the reception of the matter by the chairman, the right of pre-emption is considered annulled.

To such a decision as above mentioned § 38 of the Act concerning parish councils in the rural districts of 14th January 1837 does not apply. The decision shall without delay be sent to the competent Government Office and simultaneously be communicated to the seller.

32. When the right of pre-emption is advanced, the person entitled to exercise the pre-emption is subrogated to the rights and obligations of the original purchaser. That part of the compensation, however, which does not consist in payment of money or the grant of maintenance, or the performance of which has been made dependent on a condition the fulfilment whereof is not within the competence of the parish council, shall be valued at an amount of money which, in default of a compromise, shall be fixed by an estimate according to law. If a stipulated performance cannot be valued in money, which, in case of doubt, is also decided by an estimate according to law, the performance is excused without compensation.

If, in the conditions of the sale, a right of re-purchase by the seller has been stipulated, or a right to relinquish the sale on conditions the fulfilment of which is not within the competence of the parish council, such a right of re-purchase or relinquishment cannot be advanced against the parish council in question.

In case the parish exercises its right of pre-emption, the parish shall grant the concessionaire a compensation of 2 per cent. of the first kr. 50 000 of the price and 1 per cent. of the amount in excess, but in no case more than a total amount of kr. 5000.

33. If it is indicated in an application for a concession that the transfer in question is in its entirety or in part a gift, and in the application the sum is indicated which is considered to correspond to the value of the property, this sum shall be considered as the price applicable to the right of pre-emption, if the parish council does not find it has been too highly fixed. In the latter case the parish council may have the price fixed by an estimate according to law.

If, in respect of forest land and other immovables, rights or movables which are intended to be disposed of together with it, a price for the whole has been fixed, it shall also be decided by an estimate how large a part of the whole price corresponds to the forest land in question.

34. As regards the estimates dealt with in §§ 32 and 33, for which no special negotiations with a view to compromise take place, a summons must be issued within 14 days after the reception of the matter by the chairman, and the estimate in question must be furthered within one month after the expiration of the period for notice fixed by law. Notice regarding an extra estimate must be given within 14 days after the time of the ordinary estimate and must also be furthered within one month after the expiration of the period for notice fixed according to law.

The period fixed in § 31 for the decision of the parish council is calculated from the time when the estimate, or the extra estimate, as the case may be, took place.

The experts, both in respect of the ordinary and the extra estimate, are appointed by the high sheriff outside the parish or parishes interested in the estimate.

35. The parish council has the same right as the party contracting with the seller in respect of the maintenance of the property, as to the circumstance that it must not be deteriorated by felling of trees, removal of buildings or other similar causes, and that on the whole it shall be delivered, at the period fixed for taking possession of it, in the state in which the other contracting party mentioned had a right to claim it.

Any infringement of this rule is subject to punishment by fines. Trees unlawfully felled or their value shall be confiscated from the guilty person or the person on whose behalf he has acted. The confiscation takes place in favour of the funds of the interested parish. Public prosecution does not take place without the request of the parish council.

The interested parish council may also demand compensation for losses sustained by infringement.

If the party contracting with the seller has, without having obtained a concession, taken possession of a property affected by the present Act, the parish may demand that an amount shall be deducted from the price corresponding to

stridig har lidt ved hugst eller anden virksomhet fra kontrahentens side, efterat saadan tiltrædelse har fundet sted. Fradagets størrelse bestemmes ved lovlig skjøn, hvis omkostninger likeledes fratrækkes kjøpesummen. Har erhververen beheftet eiendommen saaledes, at heftelsernes samlede beløb overstiger den for forkjøpet gjældende kjøpesum, er heftelserne uforbindende for herredskommunen, forsaavidt de overstiger nævnte kjøpesum.

36. Nærværende lov træder i kraft straks. Den blir uten anvendelse paa tilfælde, hvori dens bestemmelser maatte komme i strid med bestaaende traktat¹⁾.

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 samt lov om adgang til at erhverve skog, bergverk eller vandfald her i riket av 12 juni 1906 med tillægslove av 26 mars 1907, 28 mai 1907, 24 januar 1908, 28 mars 1908 og 16²⁾ mars 1909 ophæves, forsaavidt angaar erhvervelse av eiendomsret eller bruksret til skog.

3. Lov af 10 Februar 1908 om Ugyldighed af visse Udhugstkontrakter m. v., der lyder saaledes:

§ 1. Ved Udhugstkontrakt forstaaes i nærværende Lov enhver Overenskomst, som gaar ud paa at indrømme nogen eller skjønnes at tilsigte at indrømme nogen Ret til anden Hugst i fremmed Skog end Hugst til Husbehov eller Gaardsfor-nødenhed.

2. Udhugstkontrakt maa herefter ikke indgaaes for et længre Tidsrum end 3 Aar, regnet fra Kontraktens Afslutning, dog kan det bestemmes, at de Trær, som er udblinket inden Udløbet af nævnte 3 Aar, kan afvikres i et yderligere Tidsrum indtil 2 Aar derefter.

Ved Salg af Skog eller Eiendom, hvis hovedsagelige Værdi er Skogbestanden, maa Gjenkjøbsret herefter ikke forbeholdes Sælgeren eller nogen anden for et længere Tidsrum end 3 Aar, regnet fra Kontraktens Afslutning. Overenskomst, som strider mod Bestemmelserne i denne Paragraf, er forsaavidt ugyldig.

3. Overenskomst eller Forskrivelse, der gaar ud paa eller skjønnes at tilsigte Sikkerhedsstillelse for Opfyldelse af Kontrakt, som strider mod Bestemmelserne i nærværende Lov, er ugyldig.

g) Som kontraktmæssigt Pant³⁾ i Løsøre med Undtagelse af Skibe⁴⁾ erkjendes kun Haandpant⁵⁾.

I fast Eiendom stiftes Panteret som Underpant ved Thinglysning af Pantebrevet. Panterettighedernes Rang eller Prioritet bestemmes efter Datoen for deres Thinglysning (d. v. s. deres Læsning til Thinge, jfr. ovenfor S. 18—19). Dokumenter, som kommer til Læsning ved samme Ting, har lige Prioritet, hvilket dog kun gjælder ved kontraktmæssige eller „frivillige“ Retsstiftelser. I Sammenstød mellem saadanne og f. Ex. en Udlægsforretning eller andre til Tvangsfuldbyrdelsen hørende Retsstiftelser, har disse, som i den norske Rets teori betegnes som „tvungne“ Retsstiftelser, Prioritet foran de førstnævnte. Er to Udlægsforretningene læste ved samme Thing, har den Forrangen, som er først afholdt. Pantobligationernes

¹⁾ Jfr. anmærkning til den foregaaende lovs § 31. — ²⁾ Feil for 23. — ³⁾ Hovedværket over norsk Panteret er nu: Hagerup: Den norske Panteret, 2. Udg., Christiania 1898. Sml. den ældre Fremstilling hos Hallager: Den norske Obligationsret, 2. Udg., besørget af Aubert, Bd. 2 (1879), S. 297 o. flg. Vigtige Bidrag indeholder ogsaa det ovenfor (S. 16, Note 5) nævnte Værk af Aubert. — ⁴⁾ Skibshypotheket er særlig anordnet ved Loven om Skibsregistreringen af 4. Mai 1901, §§ 21 og 24—30. — ⁵⁾ Sml. Loven af 12. Oktober 1857, om Pant og Thinglysning, § 1. Loven, som ogsaa indeholder de i Texten lige nedenunder nævnte Forskrifter om de thinglyste Rettigheders Rang, kaldes almindeligvis blot Panteloven. Ved Lov af 8 Juni 1895 er det bestemt, 1. at Panteret i en Gjenstand ogsaa omfattes de Krav, Eieren maatte have erhvervet ved dens Forsikring, og 2. at ved Pantsættelse af Bergværker, Fabriker og andre industrielle Anlæg kan ogsaa pantsættes de til Driften hørende løse Maskiner, Indretninger og Redskaber, herunder ogsaa Transportmateriel, som Vogne, Heste, Pramme o. lgn.

the deterioration the property has illegally suffered by the felling of trees or other acts on the part of the said contracting party after such taking possession has occurred. The amount to be deducted is fixed by an estimate according to law, the cost of which is also deducted from the price. If the purchaser has mortgaged the property to such an extent that the total amount of the mortgages exceeds the price applied to the pre-emption, the interested parish is not liable for such mortgages in so far as they exceed the said price.

36. The present Act comes into force forthwith. It shall not apply to cases where its provisions may be contrary to any existing treaty¹).

The Act concerning the right of others than Norwegian state-citizens to acquire immovables or the usufruct of land in this Kingdom of 9th June 1903, and the Act concerning the right to acquire forests, mines and waterfalls in this Kingdom of 12th June 1906, with supplementary Acts of 26th March 1907, 28th May 1907, 24th January 1908, 28th March 1908 and 23rd March 1909, are repealed in so far as the acquisition of the proprietary right or usufruct of forests is concerned.

3. The Act of 10th February 1908 concerning the invalidity of certain contracts in respect of the felling of trees etc. which reads as follows:

§ 1. A contract regarding the felling of trees is in this Act understood to be any agreement having in view the granting to any person, or which is considered as having in view the granting to any person, of the right of felling trees in the forests belonging to some other person, other than that of felling trees for domestic needs or the requirements of the farm.

2. A contract regarding the felling of trees must in future not be concluded for a period exceeding 3 years, reckoned from the conclusion of the contract; it may however be stipulated that those trees which have been marked before the expiration of the said 3 years may be felled and removed within a further period not exceeding 2 subsequent years.

In the case of a sale of forests or property the principal value of which consists in its richness of forests, the right of subsequent re-purchase must not be reserved for the seller or any other person for a period exceeding 3 years, reckoned from the conclusion of the contract. Agreements contrary to the provisions of this Article are in so far invalid.

3. Any agreement or promise having in view or which is considered to have in view the giving of security for the fulfilment of a contract contrary to the provisions of the present Act, is invalid.

g) Only actual deposits as security³) are recognised as pledges of movables by contract⁴), except in the case of ships⁵).

A pledge-right (hypothecation) on immovables is established by registration of the mortgage deed in the Record of the competent Tribunal. The sequence or priority of the mortgage deeds is decided according to the date of their entry in the Record of the Tribunal (i. e. their reading at the sessions of the Tribunal in question, cf. above pp. 18—19). Documents read at the same sessions have equal priority, which, however, only obtains in the case of rights established by contract or "voluntarily". In the case of conflict between such rights and, for example, a seizure or other established right appertaining to a compulsory execution, the latter, which in the Norwegian legal theories are designated as "forced" established

¹) Cf. note to § 31 of the preceding Act. — ³) The principal work on Norwegian pledge-right is now: *Hagerup*: The Norwegian Pledge-right, 2nd edition, Christiania 1898. Cf. the more ancient exposition by *Hallager*: The Norwegian Law of Obligations, 2nd edition, published by *Aubert*, Vol. 2 (1879), p. 297 *et seq.* The above-mentioned work by *Aubert* (p. 16, note 5) also contains important contributions on this subject. — ⁴) Securities on vessels have been specially provided for by the Act concerning the Registration of Vessels of 4th May 1901, §§ 21 and 24—30. —

⁵) Cf. § 1 of the Act of 12th October 1857 concerning pledge and the registration of notifications in the Records of the Tribunals. The Act, which also contains the provisions mentioned just below in the text concerning the sequence of the rights registered in the Records of the Tribunals, is generally called the Pledge Act. The Act of 8th June 1895 provides, 1. that the pledge-right on an object also comprises the claims which the owner may have acquired by insuring the object in question, and 2. that on mortgaging (hypothecating) mines, factories and other industrial establishments, also the loose engines, fixtures and implements, including also such transport material as vehicles horses and barges etc., appertaining to the exploitation, may be mortgaged.

Prioritet kan afændres ved thinglyste Prioritetsforbehold fra Udstederens og Prioritetsvigelser fra Panthavernes Side. For forfaldne Renter, som Pantekreditor „betror“ Debitor, bevares Prioriteten efter vedkommende Pantobligation kun for et Aar¹⁾).

En Ombytning af Kreditor efter Pantobligationen trænger ikke Thinglysning; Pantobligationer transporteres ganske ligefrem som almindelige Gjældsbreve²⁾).

Naar Pantegjælden (Kapitalafdrag eller Renter) ikke i rette Tid betales, er Kreditor berettiget til ved en retslig Indvisning (Landsloven af 1687 5—7—8) at skaffe sig Besiddelsen af den til Underpant stillede Eiendom for direkte at gjøre sig betalt af dens Afkastninger³⁾ (naturlige Frugter som ogsaa borgerlige, f. Ex. Leieafgifter); Kreditor er berettiget til at forblive i denne Besiddelse, indtil han er fuldstændig dækket; kun maa han vige for Kreditorer med bedre Prioritet, naar disse til sin Fyldestgjørelse forlanger at tiltræde Pantets Besiddelse⁴⁾).

Ved Exekution stiftes „Retspant“ i Udlægget⁵⁾; Retspantet er beskyttet overfor enhver Trediemand som Underpant saavel i fast Gods som Løsøre, efterat det er thinglyst (i første Tilfælde indføres Udlægsforretningen i Realregistret paa vedkommende Eiendoms Folium, i sidste Tilfælde i Personalregistret, jfr. ovenfor S. 18); i Løsøre er Retspantet som Haandpant⁶⁾ uden Thinglysning ligesaa virksomt.

Tvangsrealisation, „Tvangsauktion“, sker som en offentlig Auktion i judicielle Former og bestyres af Auktionsforvalterne, for det meste Underdommerne⁷⁾. Fremgangsmaaden ved det kontraktmæssige Haandpant er meget enkel (kun et vidnefast Varsel til Skyldneren 8 Dage før Salget⁸⁾); med Hensyn til Underpantet er Regelen efter Indholdet af de i det almindelige Omsætningsliv anvendte Pantebreve den, at Kreditor straks, efterat Skyldneren er kommet i Mora, er berettiget til („uden Lovmaal og Dom“) at forlange Realisationen. Eierne af vedkommende faste Eiendom faar et særskilt Varsel om det forestaaende Salg ved den sædvanmæssig antagne Regel, at Kreditor først maa indkalde ham til Forligsprøve for Forligelseskommissionen⁹⁾; derefter kan han forlange Auktionen hos Auktionsforvalteren.

Haandpanthaveren har som saadan første Prioritet, uden hvilken Tvangsauktion over pantsat Løsøre i Regelen ikke kan forlanges. Med Hensyn til Underpant har enhver Panthaver Adgang til at forlange Tvangsauktion uden Hensyn til hans Prioritet; men Salg kan ikke finde Sted, medmindre den budne Kjøbesum er stor nok til at dække samtlige foranstaaende Panthaveres Fordringer; disse Fordringer kan ikke kræves betalte, hvis de ikke ellers er forfaldne. Overstiger Kjøbesummen Rekvirentens Fordring, paaligger det de efterstaaende Panthavere eller Eierne at indkræve sit Tilgodehavende hos Kjøberen. Der foreligger saaledes her en Særforfølgning mod Pantets Eier, ikke nogen Specialkonkurs i dette. De Fordringer, som ikke dækkes af Kjøbesummen, taber sin Panteret i Eiendommen og kan mortificeres som Heftelser paa denne og udslettes af Pantebøgerne¹⁰⁾).

1) Sml. den dansk-norske Forordning af 12. Marts 1790 og Hagerup, anf. V., S. 347. o. flg. — 2) Jfr. Hagerup, anf. V., S. 146. — 3) Om Panterettens Udstrækning til Frugterne, sml. Hagerup, anf. V., S. 196 o. flg. — 4) Sml. Hagerup, anf. V., S. 246, 391 o. flg. — 5) Om Retspant, se Hagerup, anf. V., S. 131—135. — 6) Løsøret overgives da under Udlægsforretningen i Kreditors umiddelbare Besiddelse, sml. Panteloven af 12. Oktober 1857, § 7. — 7) Om Tvangsrealisationen jfr. Hagerup, anf. V., S. 250 o. flg. — 8) Sml. Panteloven af 12. Oktober 1857, § 2. — 9) Sml. nedenfor i Afsnittet om Processen under III. — 10) Sml. Hagerup, anf. V., S. 401, se og Loven af 19. August 1845 om Pantevæsenet, § 2.

rights, have priority before those first mentioned. If two seizures have been read at the same sessions, that one has the priority which has first been effected. The priority of mortgage deeds may be changed owing to reservations as to priority recorded by the tribunals on the part of the mortgagors and relinquishments of priority on the part of the mortgagees. As to interest due for payment which the mortgage creditor "confides" to the debtor, the priority according to the mortgage deed is preserved only for one year¹).

A change of creditor in conformity with the mortgage deed need not be registered in the Record of the Tribunal; mortgage deeds are transferred in a straightforward manner like ordinary notes of hand²).

When the mortgage debt (capital or interest) is not paid in due time, the creditor by means of a judicial decree (the National Law of 1687, 5—7—8) is entitled to take possession of the mortgaged property in order to pay himself direct from its produce³) (natural as well as civil produce, for example, house rent); the creditor is entitled to remain in this possession until he has been completely satisfied; he must, however, withdraw in favour of creditors possessing priority, when the latter for their satisfaction claim to take possession of the mortgaged property⁴).

A judicial "pledge" is established on the seized object⁵) by means of an execution; after having been registered in the Record of the competent Tribunal, the judicial pledge is protected as against any third person as a mortgage, both on immovables and movables (in the former case the seizure is registered on the folio of the property in question contained in the Land Register, in the latter case in the Register of Persons, cf. above p. 18); in respect of movables the judicial pledge is equally effective without having been registered in the Record of the Tribunal⁶).

A compulsory realisation ("compulsory auction") takes place as a public auction in accordance with the usual legal practice and is carried out by the official auctioneer, generally the judge of the first instance⁷). The proceedings in the case of a deposit as security by agreement is very simple (only a notice confirmed by witnesses given to the debtor 8 days before the sale⁸); with regard to mortgage (hypothecation) the rule according to the contents of the mortgage deeds used in ordinary business transactions is that the creditor, immediately on the debtor having incurred responsibility for delay, is entitled (without legal action or judgment) to demand the realisation. The owner of the immovable in question receives a special notice concerning the imminent sale, in accordance with the rule adopted by custom that the creditor in the first place shall summon him with a view to a compromise before the compromise committee⁹); he may then demand of the official auctioneer that the auction shall take place.

The creditor holding the pledge has, as such, the first priority, without which as a rule a compulsory auction of pledged movables cannot be demanded. With regard to mortgage (hypothecation), every mortgagee has a right to demand a compulsory auction without regard to his priority; but the sale cannot take place unless the price offered is sufficiently high to cover all the claims of the prior mortgagees; the payment of these claims cannot be demanded if they are not otherwise due for payment. If the price exceeds the claim of the person demanding the sale, it is incumbent on the succeeding mortgage creditors or the owner to collect their dues from the purchaser. Consequently we have here a special proceeding against the mortgagee before us, not any special bankruptcy in respect of the mortgage. The claims not covered by the price lose their mortgage right on the property and may be annulled as mortgages thereon and cancelled in the Mortgage Register¹⁰).

¹) Cf. the Danish-Norwegian Ordinance of 12th March 1790 and *Hagerup*, op. cit. p. 347 *et seq.* — ²) Cf. *Hagerup*, op. cit. p. 146. — ³) Concerning the extension of the pledge-right to the proceeds, cf. *Hagerup*, op. cit. p. 196 *et seq.* — ⁴) Cf. *Hagerup*, op. cit. pp. 246, 391 *et seq.* — ⁵) Concerning legal pledge, see *Hagerup*, op. cit. pp. 131—135. — ⁶) Movables are then during the seizure surrendered to the immediate possession of the creditor; cf. the Pledge Act of 12th October 1857, § 7. — ⁷) Concerning forced realisation, cf. *Hagerup*, op. cit. p. 250 *et seq.* — ⁸) Cf. the Pledge Act of 12th October 1857, § 2. — ⁹) Cf. below, in the section concerning procedure under III. — ¹⁰) Cf. *Hagerup*, op. cit. p. 401; see also the Act of 19th August 1845 concerning the hypothecary institutions, § 2.

IV. Obligationsret.¹⁾

a) Kontraktsformer. Der gives i Regelen ingen nødvendig Kontraktsform; de obligatoriske Forpligtelser er ligesaa gyldige efter en formløs og mundtlig Overenskomst som efter en skriftlig Kontrakt. Kun de overalt herskende Formalkontrakter som Vexelen og Cheeken, Konnossementet o. s. v. er bundne til den skriftlige Form. Vistnok har det selvfølgelig sin store Betydning, at Kontrakten er affattet skriftlig; men en Betingelse overhovedet for dens Retsgyldighed er denne eller hvilkensomhelst anden Form kun ganske undtagelsesvis.

Mellem Nærværende foreligger der en bindende Kontraktsafslutning, allerede naar den ene Part har fremsat til den anden et bestemt og endeligt Tilbud paa en for denne anden forstaaelig Maade, og Sidstnævnte uopholdelig afgiver en til Tilbudet svarende Antagelseserklæring. Som Nærværende maa ogsaa de betragtes, der forhandler ved Hjælp af Telefon.

b) Kontraktsafslutning mellem Fraværende. Mellem Fraværende falder Tilbudet og Antagelsen tydeligere fra hinanden. Tilbyderen er bundet ved sit Tilbud i saa lang Tid, som han har indrømmet den anden Part til Afgivelse af Antagelseserklæring, og hvor ingen saadan Frist udtrykkelig er sat, varer Tilbyderens Forpligtelse saa længe, som det er nødvendigt for den anden Part til ufortøvet Afgivelse af Antagelseserklæring. Paa telegrafisk Tilbud maa svares i Telegram og i Regelen efter den forretningsmæssige Opfatning²⁾ inden de første 24 Timer efter Tilbudets Modtagelse; forlanges øjeblikkeligt Svar, maa dette afgives senest en eller et Par Timers Tid efter³⁾; ellers er Tilbudet ikke længer forbindende for Tilbyderen. Paa Brev maa svares „med omgaaende“ Post, naar der ikke er krævet Telegraf-svar. Indløber Antagelsen i rette Tid, er Kontrakten sluttet; er det kommet for sent til Tilbyderen, er denne ikke mere pligtig til at vedstaa sit Tilbud. Dog maa han ufortøvet efter at have modtaget den forsent indløbne Antagelseserklæring meddele den anden Part, at Kontrakten ikke kommer istand, ellers vil denne være berettiget til at paastaa Kontrakten gyldig afsluttet, dog vel kun naar Forsinkelsen ikke har været væsentlig. Virkningen af et Tilbud eller en Antagelse kan tilintetgøres ved Tilbagekaldelse, men denne maa være indløben til Modparten før eller senest samtidig med Tilbuds- resp. Antagelseserklæringen⁴⁾.

c) Flerhed af Skyldnere; solidarisk, delt Ansvar. Med Hensyn til Gjældsforhold maa der gøres opmærksom paa, at naar Flere hæfter for den samme Gjæld, formodes det i norsk Ret sædvanmæssig, at de overfor Fordringshaveren hæfter en for alle og alle for en (solidarisk), hvis ikke en anden Fordeling af Hæftelsespligten skulde vise sig at være aftalt⁵⁾. Herfra gives der egentlig kun to Undtagelser af Betydning, nemlig for Deltagerne i et Partsrederi, som kun hæfter efter Forholdet af sine Skibsparter uden nogen subsidiær Solidaritet⁶⁾, og for Forlovere (ogsaa Selvskyldnere), som har *beneficium divisionis*, naar de i Fællesskab har overtaget et udelte Forløfte, men uden udtrykkelig at forpligte sig *in solidum*, subsidiært hæfter de dog solidarisk⁷⁾. Ogsaa Arvingerne hæfter principielt kun *pro rata* for Arveladerens Gjæld, sml. videre derom i Afsnittet om Arveretten.

¹⁾ Hallager: Den norske Obligationsret, 2 Bind, 2. Udg. ved Aubert, Christiania 1879. Hallager: Den norske Obligationsrets almindelige Del. Omarbejdet og forstørret Udg. ved Aubert, Christiania 1887. Andet uforandrede Oplag, Christiania. 1895. Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1, 2. Udg. ved Rygh, Christiania 1901; Bd. 2, 2. Udg. ved Hambro, 1905; Bd. 3 (med Undertitel: Det norske Thinglysning- og Registreringsvæsen) 2. Udg. ved Aubert (junior), 1904. — ²⁾ Sml. Responsa, Afgivne af Christiania Handelsstands Forenings Førtimandsudvalg, udgivne af Valen, første Samling (Christiania 1904), Resp. Nr. 48. — ³⁾ Sml. de i forrige Note citerede Responsa Nr. 32. — ⁴⁾ Sml. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 70, og Christiania Byrets Dom i „Norsk Retstidende“ for 1900, S. 604—607. — ⁵⁾ Sml. Hallager-Aubert: Den norske Obligationsrets almindelige Del, S. 11 o. flg. — ⁶⁾ Sml. Plato: Forelæsninger over norsk Søret (1900), S. 95 o. flg. — ⁷⁾ Sml. Aubert: Obligationsrettens specielle Del, Bd. 2 (2. Udg. 1905), S. 224 o. flg.

IV. The law of obligations.¹⁾

a) *Forms of contract.* As a general rule it may be said that no compulsory form of contract exists; the obligatory engagements are as valid under an agreement made without form and orally as under a written contract. Writing is only compulsory in respect of the contracts everywhere recognised as formal, such as bills of exchange, cheques, bills of lading etc. It is certainly of great importance that a contract should be drawn up *in writing*; but this or any other form is only quite exceptionally a condition of its legal validity.

Between *persons present* a contract is complete and binding as soon as one party has made to the other a definite and final offer in a manner which is comprehensible to him, and the latter without delay has made a declaration of acceptance corresponding to the offer. Those who negotiate by means of telephone are also considered as persons present.

b) *Conclusion of contracts between absent persons.* In the case of persons who are absent the offer and acceptance are more manifestly distinct. The person offering is bound by his offer during such time as he has granted to the other party for making a declaration of acceptance, and where no such time has been expressly fixed, the obligation of the offeror lasts as long as is necessary for the other party to make a declaration of acceptance without delay. An offer made by telegraph must be answered by a telegram and as a general rule, according to the custom prevalent in business²⁾, within the first 24 hours after the receipt of the offer; if an immediate answer is demanded, such answer must be given at the latest within one or two hours³⁾; otherwise the offer is no longer binding on the person who has made it. A letter must be answered "by return" of post, when an answer by telegraph has not been asked for. If an acceptance arrives in due time the contract is concluded; if it has been received too late by the offeror, the latter is no longer bound to maintain his offer. He must, however, immediately on receipt of the declaration of acceptance which has arrived too late, inform the other party that the contract will not be concluded, otherwise the other party will be entitled to insist that the contract is validly concluded, but presumably only when the delay has not been considerable. The effect of an offer or an acceptance may be annulled by means of a revocation, but this must be received by the other party before or at the latest simultaneously with the declaration of offer or acceptance, as the case may be⁴⁾.

c) *Plurality of debtors; joint and several liability.* With regard to relations of debtors and creditors it must be observed that when several persons are liable in respect of the same debt, it is in Norwegian law habitually presumed that they are jointly and severally liable towards the creditor, if no other distribution of the liability to perform the obligation is proved to have been agreed on⁵⁾. From this rule there are in reality only two exceptions of importance, viz., in respect of the partners of a shipowning business, who are liable only in proportion to their shares without any subsidiary solidarity⁶⁾, and in respect of sureties (also sureties under taking primary liabilities) who enjoy the *beneficium divisionis* when they have contracted together an undivided suretyship, but without expressly pledging themselves *in solidum*; subsidiarily, however, they are jointly liable⁷⁾. Also heirs are in principle only liable *pro rata* for debts of the deceased; see further particulars concerning this matter in the section dealing with the law of inheritance.

¹⁾ *Hallager*: The Norwegian Law of Obligations, 2nd Volume, 2nd edition by *Aubert*, Christiania 1879. *Hallager*: The general part of the Norwegian Law of Obligations. Revised and enlarged edition by *Aubert*, Christiania 1887. Second unaltered edition, Christiania 1895. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1, 2nd edition by *Rygh*, Christiania 1901; Vol. 2, 2nd edition by *Hambro*, 1905; Vol. 3 (with the sub-title: Det norsk Thinglysnings-og Registreringsvaesen) 2nd edition by *Aubert* (junior) 1904. — ²⁾ Cf. *Responsa*, made by the Committee of fifty men of the Christiania Traders' Union, edited by *Valen*, first collection (Christiania 1904). Resp. No. 48. — ³⁾ Cf. No. 32 of the *Responsa* cited in the preceding note. — ⁴⁾ Cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 70, and the judgment rendered by the Town Tribunal of Christiania contained in the "Norwegian Legal Gazette" of 1900, pp. 604—607. — ⁵⁾ Cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Norwegian Law of Obligations, p. 11 *et seq.* — ⁶⁾ Cf. *Platou*: Lectures on Norwegian Maritime Law (1900), p. 95 *et seq.* — ⁷⁾ Cf. *Aubert*: The special part of the Law of Obligations, Vol. 2 (2nd edition 1905), p. 224 *et seq.*

d) Renter, Aager, Procesrenter, Handelsrenter. Renter er ikke mere begrænset ved et bestemt lovfæstet Maximum; men efter Straffeloven af 22 Mai 1902 §§ 295—297 straffes enhver som skyldig i Aager, der ved Retshandel udnytter nogens Nød, Letsind, Forstandssvaghed eller Uerfarenhed til at opnaa eller betinge sig et Vederlag, der efter de foreliggende Omstændigheder staar i aabenbart og stærkt Misforhold til, hvad der ydes. En efter disse §§ 295—297 strafbar Retshandel er efter § 17 i Indførelsesloven til den nye Straffelov (af samme Dato) uforbindende. Fragaas Retshandelen er saavel den Fornærmede som den anden Part forpligtet til at tilbagegive det af ham modtagne eller dettes Værdi tilligemed, hvor Retshandelen angaar Pengelaan, lovlig Rente fra Modtagelsestiden. Dette gjælder imidlertid kun om de ved Kontrakt betingede Renter; naar ingen Renter er aftalte, indtræder Rentepligten først fra Sagsanlægget, og Rentefoden er da altid 4pct. (Procesrenter)¹⁾. Den blotte Mora begrundet ikke Rentepligt, hvis ikke saadan allerede var aftalt for dette Tilfælde. Undtagelser findes imidlertid i Vexel- og Søretten, f. Ex. Vexelrenterne, som løber med 6 pct. fra Forfaldsdag²⁾, se ogsaa §§ 17, 182 og 261 i Søløven. En Undtagelse indeholdes ogsaa i den nedenfor i Afsnit 7, første Afdeling om Kjøb og Salg indtagne Lov af 24 Mai 1907 § 38.

Forøvrigt anerkjendes, ligeledes uden paaviselig tidligere Aftale, sædvansmæssig en Rentepligt for Handelsmænd i visse Tilfælde, navnlig i Kontokurrentforholdet, hvor en Renteberegning af 6% indtil Forholdets Afslutning³⁾ er tilladt. Men fra denne Tid tilkjenner Domstolene kun Renter med 4%⁴⁾. Ogsaa udenfor Kontokurrentforholdet anerkjendes undertiden mellem Handlende en ikke udtrykkelig aftalt Rentepligt, hvis Grundlag er at søge i en stiltiende Vedtagelse; særlig vil en saadan Pligt blive anseet virksom, naar der i ligeartede Forhold mellem vedkommende Parter tidligere har været krævet og uden Modsigelse erlagt Renter.

e) Transport of Fordringer. I Læren om Fordrings Cession maa den dansk-norske Forordning af 9 Februar 1798 særlig fremhæves. Denne og den derpaa byggede sikre Retspraxis har gjort Gjældsbrevene til negotiable Papirer. Det Gjælds-brev, som kan tillægges disse Retsvirkninger, maa være et af Skyldneren ensidig udfærdiget Skriftstykke, hvis Hovedformaal er at afgive en bestemt Erkjendelse af en Pengegjæld; ogsaa Pantobligationer er tillige Gjældsbreve. Har Skyldneren helt indfriet sin Gjæld uden at have faaet Gjældsbrevet kvitteret, eller betalt Afdrag, uden at disse er afskrevet paa Gjældsbrevet, er den kontraktsmæssige⁵⁾ Cessionar i god Tro alligevel berettiget til at indkræve hele Gjælden. Det samme gjælder ogsaa andre Indsigelser fra Skyldnerens Side, som ikke kan sees af selve Gjælds-brevet. Som saadanne Indsigelser, der fortabes overfor godtroende Cessionar, kan videre nævnes Kompensations-, Simulations- og Novationsindsigelsen, Aager-Indsigelsen, *exceptio non numeratae pecuniae*, Hasardspilindsigelsen og tillige *exceptio doli (specialis)*. Derimod er andre Indsigelser som *exceptio falsi* og *metus, praescriptionis* og *praecclusionis* ikke udelukkede overfor Cessionaren⁶⁾. Denne Gjældsbrevenes Egenskab af Legitimationspapirer har nødvendiggjort en ved Loven af 6 Marts 1869 nærmere anordnet Fremgangsmaade til deres Mortifikation i Til-

1) Sml. Loven af 29. Juni 1888, § 3, og Hagerup, Civilproces, Bd. 1 (2. Udg.), S. 323. —

2) Sml. Vexellovens §§ 50 og 52. — 3) Som Afslutning af Forholdet ansees den Termin, hvorefter der ikke mere forekommer gjensidige Ydelser, men Skyldnerens Debetsaldo med de deraf beregnede Renter kun fremføres terminvis. — 4) Sml. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 255 o. flg., og Høiesteretsdomme i „Retst.“ for 1873, S. 529; 1883, S. 289; 1889, S. 615 og 1895, S. 134. — 5) Denne gunstige Retsstilling for den godtroende Cessionar kommer ikke den oprindelige Kreditors Arvinger tilgode, heller ikke hans Kreditorer, som ved Eksekution har erhvervet Raadighed over hans Gjælds-brev, eller Kreditors Konkursbo. Den Cessionar, der har erhvervet Gjælds-brevet som Gave, vil vel heller ikke kunne indrømmes denne heldige Retsstilling. — 6) Det kan nemlig ikke lægges *debitor cessus* tillast, at saadanne Indsigelser ikke kan sees af Gjælds-brevet i Cessionarens Haand.

d) *Interest, usury, process interest, commercial interest.* Interest is no longer limited by a definite maximum fixed by law; but according to the Criminal Law of 22th May 1902, §§ 295—297, any person who in a legal transaction exploits the need, thoughtlessness, weakness of mind or inexperience of another in order to obtain or stipulate for a return which, having regard to the circumstances, is in manifest and strong disproportion to that which is performed for the same, is punished as guilty of usury. A transaction punishable according to these §§ 295—297 is, according to § 17 of the Act of Introduction of the new Criminal Law (of the same date), not binding. If the transaction is cancelled, both the offended and the other party are liable to return that which they have received or its value, together with lawful interest from the time of receipt, where the transaction concerns a loan in money. This, however, only applies to interest stipulated by contract; if no interest has been stipulated, the obligation to pay interest does not commence until an action has been brought, and the rate of interest is then always 4 per cent. (process interest¹). *The mere responsibility for delay (Mora) is no reason for the payment of interest, if interest had not previously been agreed upon for the case in question.* Exceptions are however to be found in the Bills of Exchange and Maritime Laws, for example, the interest on bills of exchange, which runs at the rate of 6 per cent. from the day for payment²); see also §§ 17, 182 and 261 of the Maritime Law. An exception is also contained in § 38 of the Purchase and Sale Act of 24th May 1907, inserted below in Section VII, First Part.

In addition, where it cannot be proved that any previous agreement has been made, an obligation for traders to pay interest is in certain cases recognised by custom, notably in the case of current accounts, where interest at the rate of 6 per cent. until the termination³) of the relationship is permitted to be charged. But from this date the tribunals adjudge interest only at the rate of 4 per cent.⁴). Also, outside the relationship arising from current accounts, an obligation, not expressly agreed on to pay interest is sometimes recognised between traders, where the basis of this obligation is to be sought in a tacit acceptance; such an obligation is in particular considered to exist when in similar relations between the parties in question interest has previously been demanded and paid without objection.

e) *Transfer of claims.* In dealing with the transfer of claims the Danish-Norwegian Ordinance of 9th February 1798 must especially be mentioned. This and the regular legal practice based on it has transformed notes of hand (money letters) into negotiable instruments. The note of hand to which these legal effects can be attributed must be a written document unilaterally issued by the debtor, the principal aim of which is to make a definite declaration recognising the money debt in question; also instruments of pledge or mortgage are at the same time notes of hand. If the debtor has paid his debt in its entirety without having obtained the note of hand receipted, or paid instalments without these having been noted on the note of hand in question, the *bona fide* transferee is nevertheless entitled to demand the whole debt according to the contract⁵). The same principle also applies to other defences on the part of the debtor which cannot be adduced from the note of hand itself. As examples of such defences which cannot be set up against a *bona fide* transferee, the defences of set-off, of simulation and novation, the defence of usury, the *exceptio non numeratae pecuniae*, the defence of gaming and also the *exceptio doli (specialis)* may further be mentioned. On the other hand, other defences such as the *exceptio falsi* and *metus, praescriptionis* and *praecclusionis* may be set up against the transferee⁶).

¹) Cf. the Act of 29th June 1888, § 3, and *Hagerup*, Civil Procedure, Vol. I (2nd edition), p. 323. — ²) Cf. §§ 50 and 52 of the Bills of Exchange Act. — ³) The time of the termination of the relationship is considered that after which no more reciprocal performances occur, but the debit balance of the debtor, with the interest calculated on it, can only be claimed by instalments. — ⁴) Cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 255 *et seq.*, and judgments rendered by the Supreme Tribunal published in the "Law Review" of 1873, p. 529; 1883, p. 289; 1889, p. 615 and 1895, p. 134. — ⁵) This favourable legal position of the *bona fide* transferee does not benefit the heirs of the original creditor, nor those of his creditors who by means of a seizure have obtained the right to dispose of his note of hand, nor the creditor's bankruptcy estate. To the transferee who has acquired a note of hand as a gift it will presumably not be possible to grant this favourable legal position. — ⁶) The *debitor cessus* is in fact not to blame that such defences cannot be seen in the note of hand which is in the transferee's possession.

fælde af, at de er tabte¹⁾). Direkte til Ihændeoveren er det i Regelen ikke tilladt at udstede private Gjældsbreve²⁾).

Det antages, at den godtroende Sælger af en ugyldig eller bortfaldt Gjældsfordring er ansvarlig overfor den godtroende Kjøber for fuld Erstatning. For Debtors Solvens indestaar han dog ikke, medmindre han har givet en særlig Garanti derfor; Cessionen betagnes da i Regelen som „skadesløs Transport“ af Fordringen, og Sælgeren er da ansvarlig som simpel Forlover³⁾).

Kjøbet af rentebærende skriftlig Gjældsfordring omfatter de ved Kjøbet, eller, hvis senere Levaring skal finde Sted, de ved Leveringstiden paaløbne, men endnu ikke forfaldne Renter. Fremgaar det ikke af Omstændighederne, at Fordringen er solgt som usikker, bliver det til Renterne svarende Beløb at betale i Tillæg til Kjøbesummen og samtidig med denne⁴⁾).

f) Gjældsovertagelse⁵⁾. Gjældsovertagelsen har i de senere Tider oftere stillet temmelig vanskelige Spørgsmaal til de norske Domstole. Det maa vel betragtes som fast Retspraxis⁶⁾ at Kreditor allerede i Kraft af den mellem Skyldneren og Gjældsovertageren truffede Aftale, at den sidstnævnte skal være Skyldner i den førstnævntes Sted, er berettiget til uden særlig Underretning direkte at indkræve Gjælden hos Overtageren. Han har Valget mellem dem begge; men Sagsanlæg mod hvilkensomhelst af dem bevirker, at den anden bliver endelig fri, uden Hensyn til, om Kreditor derved opnaar Dækkelse. Naar Kjøberen af en fast Eiendom har overtaget den derpaa hvilende Pantegjæld og atter solgt Eiendommen med en lignende Overtagelse fra den nye Eiers Side, har Kreditor derfor Valget mellem den oprindelige Sælger og begge Kjøberne; en Frist, inden hvilken Kreditor maa have truffet sin Bestemmelse (som i den tyske borgerlige Lovbogs § 416) eksisterer ikke. Aktieselskaber, hvis Aktier ikke er fuldt indbetalte, har ogsaa Valget mellem at indkræve de senere indkaldte Aktieterminer hos den oprindelige Aktionær eller direkte hos den senere Aktiekjøber. Men det er paa den ene Side antaget, at dette kun gjælder overfor den Kjøber, som endnu er i Besiddelse af de paagjældende Aktier, og paa den anden Side, at den Sælger, som efter Salget af sine Aktier har været nødt til at indbetale til Aktieselskabet de paa Aktierne indkaldte Beløb, har Regres til Kjøberen for dette Udlæg, naar indet modsat har været aftalt ved Kjøbet.

En Gjældsovertagelse finder ogsaa hyppig Sted i Anledning af Forretningsoverdragelser, og det er ikke tvivlsomt, at Forretningskreditorerne ogsaa uden Underretning fra Kontrahenternes Side med Hensyn til Forretningsgjælden har Valget mellem den forrige og den nye Forretningsindehaver.

¹⁾ Angaaende Cessionslæren, som her kun er berørt for Gjældsbrevenes Vedkommende, fordi denne Lære forsvigt ikke frembyder noget eiendommeligt, sml. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 181 o. flg. Om Mortifikation jfr. samme Verk, S. 238 o. flg., og angaaende Mortifikationsprocessen Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces, Bd. 2 (2. Udg.), Christiania 1905, S. 235—239. — ²⁾ Saadanne Gjældsbreve til Ihændeoveren kan alene udstedes af Norges Bank (Pengesedler) og derhos af Kommuner (L. 23 Mai 1857) Jernbaneinteressentskaber (L. 22 Juni 1863), Aktieselskaber med indbetalt Aktiekapital paa mindst $\frac{1}{2}$ Million Kroner og Bankindretninger med Aktiekapital paa mindst 1 Million Kroner, og hvis Planer er approberede af Kongen (L. 6 August 1896 med Tillægslov 29 Mai 1901) og Kreditforeninger, hvis Statuter er approberede af Kongen (L. 17 Juni 1907). Se ogsaa Lov af 3 September 1909 om Adgang for visse Skibskreditforeninger til at udstede Obligationer til Ihændeoveren. — ³⁾ Jfr. Hallager-Aubert: Obligationsrettens specielle Del, S. 185 o. flg.; se ogsaa Hagerup: Om Kjøb og Salg (2. Udg.), Christiania 1884, S. 38—39. — ⁴⁾ Jfr. den nedenfor i Afsnit 7, første Afdeling om Kjøb og Salg indtagne Lov om Kjøb og Salg af 24 Mai 1907 § 20. — ⁵⁾ Jfr. Hagerup i „Norsk Retstidende“ for 1886, S. 337 o. flg. og Solum, E. i „Retst.“ for 1909, S. 1 o. flg. samt Thomle, C. S.; Gjældsovertagelse er vintivos efter norsk Ret. Christiania 1909. — ⁶⁾ Jfr. Hambro i „Tidskrift for Retsvidenskab“, Bd. 17 (1904), S. 73—80, hvor de afgjørende Præjudikater er anførte og nærmere omhandlede.

This quality of notes of hand as documents of proof has necessitated a proceeding of annulment in case they are lost¹), the particulars of which have been provided by the Act of 6th March 1869. It is as a general rule not permitted to issue private notes of hand²) payable direct to the bearer.

It is considered that the *bona fide* seller of an invalid or cancelled claim is liable towards the *bona fide* purchaser for full compensation. He is, however, not responsible for the debtor's solvency, unless he has specially guaranteed his solvency; the transfer is then as a rule described as a "transfer without damage" of the claim, and the seller is then liable as a simple surety³).

The purchase of a written claim bearing interest comprises the current interest or, if delivery is to take place subsequently, the interest accrued at the time of delivery but not yet due for payment. If it does not result from circumstances that the claim has been sold as uncertain, the amount corresponding to the interest shall be paid in addition to and simultaneously with the price⁴).

f) *Transfer of liabilities (novation)*⁵). The questions concerning the transfer of liabilities which of late have been submitted to Norwegian tribunals for decision have frequently caused them serious difficulties. It must presumably be considered as the regular legal practice⁶) that the creditor, in virtue of the agreement come to between the debtor and the transferee that the latter shall be debtor in the former's place, is entitled without special notice to claim the debt direct from the transferee. He may make his choice between the two; but an action brought against either of them has the effect that the other is finally discharged, without regard to whether the creditor by this course obtains full satisfaction. When the purchaser of an immovable has assumed liability for a mortgage (hypothecation) debt on it and has again disposed of the property with a similar assumption on the part of the new owner, the creditor has therefore the choice between the original seller and both the purchasers; there exists no period within which the creditor must make an election (as in German Civil Code § 416). Joint stock companies the shares of which have not been paid up in full also have the choice between claiming the payments last called up from the original shareholder or direct from the subsequent purchaser of the share in question. But it is in the first place presumed that this only applies to the purchaser who is still in possession of the shares, and on the other hand that the seller who after the sale of his shares has been compelled to pay calls to the company has a right of recourse against the purchaser for this payment, when nothing to the contrary has been stipulated at the time of the purchase.

Debts are also frequently assumed in connection with transfers of businesses, and it is not subject to doubt that the creditors of businesses, also without notification from the contracting parties, have with regard to the debts of the businesses concerned, the choice between the old and the new possessors of the businesses.

¹) Concerning the law of transfer, which is here touched on only in reference to notes of hand, because in other respects it does not present anything which is particularly interesting, cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 181 *et seq.* Concerning annulment, cf. the same work, p. 238 *et seq.*, and concerning the procedure of annulment, *Hagerup*: Lectures on Norwegian Civil Procedure, Vol. 2 (2nd edition), Christiania 1905, pp. 235—239. — ²) Such notes of hand issued payable to bearer can only be issued by the Bank of Norway (bank notes), and by parishes (The Act of 23rd May 1857), railway companies (the Act of 22nd June 1863), joint stock companies with a paid up share capital amounting to at least half a million kroner, and banking establishments with a share capital amounting to at least one million kroner, and the schemes of which have been approved by the King (the Act of 6th August 1896, with supplementary Act of 29th May 1901), and credit associations the Statutes (regulations) of which have been approved by the King (the Act of 17th June 1907). See also the Act of 3rd September 1909, concerning the right of certain maritime credit associations to issue bonds to bearer. — ³) Cf. *Hallager-Aubert*: The special part of the Law of Obligations, p. 185 *et seq.*; see also *Hagerup*: On Purchase and Sale (2nd edition), Christiania 1884, pp. 38—39. — ⁴) Cf. the Purchase and Sale Act of 24th May 1907, § 20, below, Section 7, First Part. — ⁵) Cf. *Hagerup* in the "Norwegian Law Review" of 1886, p. 337 *et seq.* and *Solum, E.* in the "Law Review" of 1909, p. 1 *et seq.*, and *Thomle, C. S.*: Gjældsovertagelse inter vivos efter norsk Ret (Transfer of liabilities between living persons according to Norwegian law), Christiania 1909. — ⁶) Cf. *Hambro* in the "Review of Jurisprudence", Vol. 17 (1904), pp. 73—80, where the decisions are cited and dealt with in detail.

g) Forældelse. Den almindelige Forældelse af obligatoriske Fordringer er nu ordnet ved en Lov af 27 Juli 1896¹⁾, hvorved den ældre, paa Landsloven af 1687 hvilende Ret har undergaaet en total Omformning.

Forældelsen indtræder som Regel (§ 3) ti Aar efter Fordringens Forfaldstid eller efter det Tidspunkt, da den tidligst ved Opsigelse kunde være gjort forfalden.

I tre Aar forældes (§ 5): 1. Fordringer, som udspringer af Kjøb af Varer og Løsøre, af Brug af fast eller løst Gods, af Ophold, Fortæring og Forpleining, af Person- eller Godsbefordring og af Arbeide eller personlig Virksomhed af hvilken-somhelst Slags; — 2. Fordringer paa Skat, Gebyr eller andre offentlige Afgifter og paa Tilbagebetaling af saadanne (feilagtig udbetalte) Afgifter; — 3. Derhos Fordringer paa forfalden Rente eller Terminer af Lønning, Pension, Livrente. Føderaad, Underholdningsbidrag eller paa andre Ydelser, som forfalder terminvis og ikke er at betragte som Afdrag paa en skyldig Hovedstol; — 4. Og endelig Fordringer, som Forlover eller Medskyldner, der har indfriet Gjælden, i denne Anledning har paa Hovedskyldner, Medforlover eller Medskyldner.

Den almindelige Frist paa ti Aar indtræder dog for de under Nr. 1, 2 og 4 nævnte Fordringer, naar der er udstedt Gjældsbevis for den paagjældende Fordring; ligesaa med Hensyn til de under Nr. 3 nævnte Fordringer, naar der foreligger et særligt Gjældsbevis eller Coupon vedkommende den enkelte Termin.

Paa den anden Side indtræder der en tyveaarig Forældelsesfrist (§ 4) for 1. Fordringer paa Banker eller offentlige Kasser i Anledning af Midler, som deri er indsatte eller givne i Forvaring; — 2. Fordringer paa Livrente og lignende Fordringer, som bestaar i Ret til med visse Mellemløb at kræve en Ydelse, som ikke er at betragte som Afdrag paa en skyldig Hovedstol; — 3. Og endelig Fordringer efter Gjældsbevis, som er udfærdigede til Ihændeleveren og udstedte af Staten, Norges Hypothekbank eller af en Kommune eller forsynede med Statens Garanti.

Norges Banks Forpligtelse til Indløsning af norske Papirpenge forældes ikke (§ 19). For Forældelse af Forloverens Forpligtelser gjælder den samme Frist som for Forældelse af Hovedforpligtelsen; er den sidste allerede forældet, indtræder med Retsnødvendighed ogsaa Forældelse af Forloverens Forpligtelse, selv om Forloveren er Selvskyldner (§ 6). Forældelsens Løb bliver i Regelen kun afbrudt fra Skyldnerens Side ved Anerkjendelse af Gjælden og fra Kreditors Side ved Sagsanlæg eller, hvad dermed kan sidestilles. Panteret og Tilbageholdelsesret berøres ikke af de til Grund for disse liggende Fordringers Forældelse.

h) Præklauson. De obligatoriske Fordringer er ogsaa undergivne Præklauson²⁾. Denne indtræder, naar Arvinger udsteder præklausivt Proklama vedkommende den overtagne Arvegjæld, en Opfordring, som maa offentlig bekjendtgøres, til Arvekreditorerne om inden en bestemt Frist (efter 3 eller 6 Maanedere) at anmelde sine Krav for Arvingerne (Lov af 28 August 1851), og naar et saadant præklausivt Proklama, i de Tilfælde, at Arvingerne har tiltraadt Arven *sub beneficio inventarii*, udfærdiges af Skifteretten, hvem Aflæggelse af Arvegjælden saavel som Fordelingen af Overskuddet mellem Arvingerne i dette Tilfælde paaligger. I begge Tilfælde vil Bekjendtgørelserne indeholde den nedarvede Klausul: *sub poena præclusi et perpetui silentii* eller en norsk Oversættelse eller Omskrivning af disse Ord i Opfordringen.

i) Leie, Leiekontraktens tinglige Virkning. I Obligationsrettens specielle Del er særlig at fremhæve vedkommende Leie³⁾, at Leiekontrakten faar en tinglig Virkning, med Hensyn til Løsøre, naar dette er kommet i Leietagerens Besiddelse, og

¹⁾ Denne Lovs Bestemmelser og den norske Rets almindelige Forældelseslære er nærmere omhandlet af Hambro, E.: Om Forældelse af Fordringer efter norsk Ret. Efter Universitetsforelæsninger, Christiania 1897. De tinglige Krav er i Regelen ikke undergivne Forældelse.

²⁾ Sml. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 314 o. flg., Haagerup: Skifte og Arvebehandling, 2den Udgave (Christiania 1907), S. 58 o. flg. — ³⁾ Aubert: Obligationsrettens specielle Del, Bd. 1 (2. Udg.), S. 195 o. flg.

g) *Prescription*. The ordinary prescription of claims in respect of obligations is now regulated by the Act of 27th July 1896¹), which has completely transformed the ancient law based on the National Law of 1687.

Prescription as a rule (§ 3) takes place ten years after the time for payment of the claim in question, or after the date on which the claim at the earliest might have been made due for payment by means of a formal notification.

Prescription takes place after three years (§ 5) in the case of: 1. claims originating from the purchase of goods and movables, from the use of immovable or movable objects, from lodging, board and maintenance, from the transport of persons or goods, and from work or personal services of whatever kind they may be; — 2. claims in respect of taxes, dues or other public payments and in respect of the recovery of such payments as have been erroneously made; — 3. claims in respect of interest due or instalments of salaries, pensions, life annuities, maintenance, alimentary allowances or other obligations which become due for payment by instalments and are not to be considered as part-payments of a principal debt; — 4. and finally, claims which a surety or a co-debtor who has paid the debt has on the principal debtor, a co-surety or a co-debtor, owing to this circumstance.

The ordinary period of prescription of ten years however applies to the claims mentioned under Nos. 1, 2 and 4 when a note of hand has been issued in respect of the claim in question; the same rule obtains with regard to the claims mentioned under No. 3 when a special note of hand or coupon regarding the particular instalment exists.

On the other hand a *period of prescription of twenty years* (§ 4) obtains in respect of 1. Claims on banks or public banking establishments in respect of funds or effects which have been deposited with them or entrusted to their keeping; — 2. Claims in respect of life annuities and similar claims consisting in the right at certain intervals to demand a performance which is not to be considered as part-payment of a principal debt; — 3. And finally, claims on notes of hand which have been issued to bearer, or have been issued by the State, the Mortgage Bank of Norway or by a parish, or are provided with the guarantee of the State.

The obligation of the Bank of Norway to redeem Norwegian bank notes is not subject to prescription (§ 19). The same period of prescription is applicable both to the obligation of a surety and to that of the principal debtor; if the latter is already prescribed, the prescription of the obligation of the surety also necessarily takes place, even in cases where the surety undertakes a primary liability (§ 6). The running of a prescription is as a rule only interrupted on the part of the debtor by the recognition of the debt in question, and on the part of the creditor by the bringing of an action or that which is equivalent to the bringing of an action. Pledge-right and the right of retention are not affected by the prescription of the claims on which these rights are based.

h) *Preclusion*. Claims in respect of obligations are also subject to preclusion²). This takes place when heirs issue a preclusive proclamation concerning the debts of an inheritance, a summons which must be published and made known to the creditors of the inheritance, to the effect that within a definite period (3 or 6 months) they shall give notice of their claims to the heirs (the Act of 28th August 1851), and when such a preclusive proclamation, in the cases where the heirs have entered upon the inheritance with benefit of inventory (*sub beneficio inventarii*), is issued by the Distribution Tribunal, on which the liquidation of the debts of the inheritance as well as the distribution of an eventual surplus between the heirs in this case are incumbent. In both cases the publications must contain the traditional clause: *sub poena preclusi et perpetui silentii* or a Norwegian translation or a paraphrase of these words in the summons issued.

i) *Hire, the effect in rem of a contract of hire*. In the special part of the law of obligations it must be specially pointed out in respect of hire³), that a contract of hire has an effect *in rem* with regard to movables when these have come into the

¹) The provisions of this Act and the general theory of prescription in Norwegian law has been dealt with in detail by *Hambro, E.*: On Prescription of Claims according to Norwegian law. In accordance with lectures given at the University, Christiania 1897. Real actions are not as a rule subject to prescription. — ²) Cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 314 *et seq.*, *Hagerup*: Distribution and Administration of Inheritances, 2nd edition (Christiania 1907), p. 58 *et seq.* — ³) *Aubert*: The special part of the Law of Obligations, Vol. 1 (2nd edition), p. 195 *et seq.*

ved Grundeiendom, naar Leiekontrakten er thinglyst. Udleierens Retsefterfølgere kan da ikke bringe Leieferholdet til Ophør førend i den thinglyste Leiekontrakt bestemte („Leie gaar for Eie“). Uden Thinglysning af Kontrakten er Leietageren, saafremt han endnu ikke har faaet Besiddelsen af den leiede Eiendom, ikke tinglig beskyttet, og hvis han er i Besiddelsen, kun til nærmeste lovbestemte Faredag, hvortil der kan gives lovlig Opsigelsesfrist¹⁾.

k) Forløfte. I Læren om Forløfte²⁾ adskiller man ved Pengeforpligtelser „den simple Forlover“, som først er ansvarlig efter Hoveddebitor, og „Selvskyldneren“, som hæfter paa samme Linje som Hoveddebitor overfor Kreditorerne. Ansvar som „Selvskyldner“ formodes ikke, men maa særlig være overtaget. De forretningsmæssige Former af Forløfte, i Vexelretten „*aval*“ og ellers Ansaret „*del credere*“, medfører altid Ansvar som Selvskyldner.

V. Arveret.³⁾

a) Almindelige Bemærkninger. Kilderne er delvis temmelig gamle, nemlig Landsloven af 1687, Bog 5, Kap. 2 og 3 (Skiftebehandlingen, Arvegældens Dækelse og Arvingernes personlige Hæftelse) og Forordningen af 8 April 1768 (det ved denne Forordning indførte *beneficium inventarii*), dels fra senere Tid, f. Ex. Loven af 31 Juli 1854 om Intestat- og testamentarisk Arv (med senere Ændringer i Love af 27 Juni og 6 Juli 1896 og Indførelsesloven til den nye borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 § 14) samt Loven af 30 Juli 1851 (om efterlevende Ægtefælles Adgang til at hensidde i uskiftet Bo m. v.). Om forsvundne og fraværende Personer som Arvelader og Arving handler Loven af 12 Oktober 1857 med Tillægslov af 3 Marts 1866.

b) Lovens Arvefølge. Intestatarveretten er ordnet efter Forbillede af den danske⁴⁾ og gennem denne af den østerrigske⁴⁾. 1ste Klasse Descendenter, i ulige Grader *in stirpes*. — 2den Klasse Forældre og deres Descendens, paa samme Maade. — 3die Klasse Besteforældre og deres Descendens, paa samme Maade, og saa videre fremad dog kun til Beslægtede i 7de Led (romersk Tællemåde). Er der ingen Descendens efter den afdøde Ægtefælle, arver den efterlevende en Trediedel af den Afdødes Formue. Pligtdelsret har kun Descendenterne; men Pligtdelens Størrelse er $\frac{3}{4}$ af Intestatarveloddet.

c) Testamenter. For Testamentet som Privattestament kræves i Regelen skriftlig Form; det maa underskrives af Testator i Overvær af to med de indsatte Arvinger uforbundne Vidner, som ogsaa skal medundertegne Testamentet, idet de derhos afgiver sin Erklæring om, at Testator har været ved Sans og Samling. Det offentlige Testament oprettes i Overvær af Notarius publicus og indføres i hans Notarialprotokol. Gyldigheden af et i Udlandet oprettet Testament er betinget af at enten Forskrifterne i den norske Lov eller Oprettelsesstedets Lov er opfyldte⁵⁾.

d) Arvserhvervelsen. Arvingen erhverver Efterladenskaberne allerede der, ved, at han overlever Arveladeren⁶⁾; er samtlige Arvinger myndige og personlig — eller ved befuldmagtiget Stedfortræder — tilstede, staar det dem frit uden nogen Indblanding fra Skifterettens Side selv eller ved valgte Tillidsmænd at forrette

¹⁾ Jfr. Forordningen af 4 December 1795. — ²⁾ Jfr. A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 2 (2. Udg., Christiania 1905), S. 181 o. flg. Jfr. ogsaa under c) S. 37 ovenfor. — ³⁾ Hovedværket er nu P l a t o u, O.: Forelæsninger over norsk Arveret, Christiania 1899. Angaaende den processuelle Del (*actio familiae erciscundae* i norsk Ret og *beneficium inventarii*) se ogsaa H a g e r u p: Skifte og Arvebehandling, 2den Udgave, Christiania 1907 (3die Del af hans Proceslærebog). — ⁴⁾ Jfr. den danske Arveforordning af 21. Mai 1845, § 1 o. flg., og den østerrigske Lovbogs (af 1811), § 732 o. flg. — ⁵⁾ Disse Bestemmelser om Intestatarvefølgen og om Testament formen indeholdes i den førnævnte Lov af 31 Juli 1854. — ⁶⁾ Jfr. Loven af 31 Juli 1854, § 76.

possession of the hirer, and in respect of immovables when the lease has been registered in the Record of the competent Tribunal. The successors to the lessor's rights cannot in such case determine the lease before the stipulated time which has been registered in the Record of the Tribunal ("Lease is equivalent to ownership"). If the lease is not registered in the Record of the Tribunal, the lessee, provided he has not taken possession of the property leased, is not protected *in rem*, and if he has entered into the possession of it, he is so protected only up to the next day fixed by law for which notice to quit may be given subject to the legal period of notice¹⁾.

k) *Suretyship*. In the law of suretyship²⁾ in regard to money obligations, a distinction is made between "the simple surety", who is only liable after the principal debtor, and the "personal debtor", who is liable on a par with the principal debtor towards the creditors. The responsibility as "personal debtor" is not presumed, but must be specially assumed. The forms of guaranty used in business, in the law of bills of exchange "*aval*", and otherwise the responsibility "*del credere*", always import the responsibility of a personal debtor.

V. The law of inheritance.³⁾

a) *General observations*. The sources are in part rather ancient, viz., the National Law of 1687, Book 5, Chap. 2 and 3 (the liquidation of the inheritance, the payment of the debts of the inheritance and the personal liabilities of the heirs) and the Ordinance of 8th April 1768 (*beneficium inventarii* introduced by this Ordinance), in part originate from more recent times, for example the Act of 31st July 1854 concerning inheritances on intestacy and by will (with subsequent modifications contained in the Acts of 27th June and 6th July 1896 and the Act of Introduction of the new Civil Criminal Law of 22nd May 1902 § 14), and the Act of 30th July 1851 (concerning the right of a surviving spouse to retain undivided possession of the estate after the death of the other spouse etc.). The Act of 12th October 1857, with the supplementary Act of 3rd March 1866, treat of persons who have disappeared or are absent, in their capacity as testators and heirs.

b) *Inheritance according to law*. The law of intestate inheritance is based on the Danish⁴⁾ law as a model and through this on the Austrian law⁴⁾. 1. class: descendants, in unequal degrees *per stirpes*; — 2. class: parents and their descendants, in the same manner; — 3. class: grand parents and their descendants, in the same manner, and so on but only as far as relatives of the 7th degree (Roman computation). If a deceased spouse has left no descendants, the surviving spouse inherits a third of the deceased's property. The descendants only have the right to claim *legitima portio*; but the *legitima portio* is $\frac{3}{4}$ of the share of the inheritance on intestacy.

c) *Wills*. A will in the form of a private testament must as a rule be written; it must be signed by the testator in the presence of two witnesses not related to the heirs instituted by him. The witnesses must also sign the will and on doing so they must also make a declaration to the effect that the testator when making the will was of sound mind. A public will is made in the presence of a public notary and taken down in his notarial record. The validity of a will made abroad is subject to the condition that either the provisions of the Norwegian law or those of the law obtaining at the place where the will has been made have been complied with⁵⁾.

d) *Acquisition of inheritances*. An heir acquires the property left by the mere fact that he survives the deceased⁶⁾; if all the heirs are of age and present in person — or are represented by an authorised attorney — they are at liberty either themselves or by means of chosen representatives, without any interference on the part

¹⁾ Cf. the Ordinance of 4th December 1795. — ²⁾ Cf. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 2 (2nd edition, Christiania 1905), p. 181 *et seq.* Cf. also under c) p. 37 above. — ³⁾ The principal work is now *Platou, O.*: Lectures on the Norwegian Law of Inheritance, Christiania 1899. Concerning the part relating to the procedure (*actio familiae erciscundae* in Norwegian law and *beneficium inventarii*) see also *Hagerup*: Distribution and Administration of Inheritances, 2nd edition, Christiania 1907 (3rd part of his book on the Elements of Procedure). — ⁴⁾ Cf. the Danish Ordinance concerning Inheritances of 21st May 1845, § 1 *et seq.* and §§ 732 *et seq.* of the Austrian Code (of 1811). — ⁵⁾ The rules concerning the succession of the inheritance of an intestate and concerning the forms of wills are contained in the above-mentioned Act of 31st July 1854. — ⁶⁾ Cf. the Act of 31st July 1854, § 76.

Skiftebehandlingen¹⁾. De hæfter da i Regelen²⁾ kun *pro rata* og uden subsidiaer Solidaritet for Arveladerens Gjæld og kan af vedkommende Kreditorer forsaavidt søges umiddelbart³⁾. Arvingerne hæfter overfor Legatarerne som overfor Arvekreditorerne⁴⁾. Som tidligere bemærket, har de ogsaa Adgang til at udstede præklusivt Proklama med Hensyn til Arvegjælden. Naar en eller flere af Arvingerne (men ikke af Legatarerne) er umyndig⁵⁾ eller fraværende (uden Stedfortræder), indtræder Skifteretten paa Embeds Vegne og overtager hele Besørgelsen saavel af Arvegjældens Dækning og — med efterstaaende Prioritet — Udredelsen af mulige Legater som af Fordelingen af det mulige Overskud mellem Arvingerne. Disse sidste er da befriede for enhver personlig Hæftelse overfor Arvekreditorerne og Legatarerne. Denne sidste Følge af den offentlige Skiftebehandling (*beneficium inventarii*) kan opnaaes af alle Arvinger, naar de afholder sig fra Arveboet og overlader dets hele Behandling til Skifteretten; Arvingerne bliver i saa Tilfælde under ingen Omstændigheder pligtige til at udrede mere til Arvekreditorerne, end de selv har erholdt sig tildelt af Skifteretten som Arv, og netop denne Eventualitet er kun meget lidet sandsynlig, fordi der ved den offentlige Skiftebehandling ikke finder Sted nogen Arvedeling, førend Gjælden og Legaterne er dækket, og Retten regelmæssig udsteder Proklama⁶⁾.

e) Skifteretten. Skifteretten beklædes af den almindelige Underdommer, undtagen i Christiania, hvor der er to „Skifteforvaltere“, i Aker, hvor Kriminaldommeren (og Auktionsforvalteren) tillige er Skifteforvalter, i Drammen, hvor Skifteretten beklædes af Borgermesteren, i Stavanger, hvor Auktionsforvalteren (og Skattefogden) ogsaa er Skifteforvalter samt i Bergen, hvor Byfogden er Skifteforvalter.

f) Arveafgiften. Om Arveafgiften handler Loven af 8 April 1905; Afgifternes Størrelse fastsættes for hver Budgettermin af Stortinget. Skattepligten er i Regelen kun betinget af, at Arveladeren ved sin Død havde sin Bopæl inden Riget, hvorimod det ikke kommer i Betragtning, hvor Midlerne findes. Af Grundeierdomme med deres Tilbehør og af de derpaa hvilende Rettigheder skal der svares Arveafgift, enten naar de er beliggende inden Riget (uden Hensyn til Arveladerens Bopæl), eller naar Arveladeren ved sin Død havde sin Bopæl inden Riget, og der ikke kræves Arveafgift af Eiendommen i det fremmede Land, hvor den ligger.

Anden Afdeling. Den norske Civilproces i kort Omrids.

I. Almindelige Bemærkninger. Kilder.

Den norske Civilproces⁷⁾ er nu temmelig forældet, idet den endnu har sit Legalgrundlag i Landsloven af 1687 og Lovgivningen fra det 18de Aarhundrede samt forøvrigt hovedsagelig hviler paa en af den almindelige tyske Proces paavirket

¹⁾ Jfr. Platou, Arveret S. 274 o. flg. — ²⁾ Om de tre Undtagelser efter Landsloven af 1687, 5—2—84 jfr. Platou, anf. V., S. 279 o. flg., og Hagerup: Skifte og Arvebehandling, S. 43 o. flg. — ³⁾ Jfr. Platou, anf. V., S. 284 o. flg., og Hagerup, anf. V., S. 45—46. — ⁴⁾ Jfr. Loven af 31. Juli 1854, § 46, Platou, anf. V., S. 297 o. flg. og Hagerup, anf. V., S. 54 o. flg. — ⁵⁾ Se ovenfor S. 13. Der er i norsk Ret — senest ved Lov om Arveafgift af 8. April 1905 § 30 — draget Omsorg for, at ethvert Dødsfald bliver anmeldt for denne Ret. — ⁶⁾ Sml. om den norske Rets *beneficium inventarii* Forordningen af 8. April 1768, Platou, anf. V. S. 317 o. flg., og Hagerup, anf. V., S. 52—54 og S. 163 o. flg. — ⁷⁾ De norske Hovedværker over Civilproces er: Schweigaard, A.: Den norske Proces, Christiania I (5 Udg. 1891), II (4 Udg. 1893), III (2 Udg. 1885). Getz, B.: Om Paaanke til høiere Ret, Christiania 1884. Hagerup, Francis: Forelæsninger over den norske Civilproces, Christiania I (2 Udg. 1903), II (2 Udg. 1905), III (2 Udg. 1907), IV (2 Udg. 1907). De danske Processualister, navnlig Nellesmann og Deuntzer, er ogsaa af Betydning for den norske Procestheori. En tysk Fællesfremstilling af den danske og norske Civilproces (af Deuntzer og Getz) findes i følgende Værk: Die Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr. Herausgeg. von Dr. Franz Leske og Dr. W. Löwenfeld. 2det Bind. (Berlin 1897), S. 789—871. Her er (S. 791 til 793) ogsaa en udførlig Kilde- og Litteraturfortegnelse.

of the Distribution Tribunal, to carry out the distribution of the inheritance¹). They are then as a rule²) liable only *pro rata*, and without subsidiary joint liability, for the debts of the testator, and to that extent they may be sued direct³) by the interested creditors. The heirs are liable towards the legatees in the same manner as towards the creditors of the inheritance⁴). As previously observed, they have also a right to issue a preclusive proclamation with regard to the debts of the inheritance. When one or more of the heirs (but not of the legatees) is or are a minor or minors⁵) or absent (without having a representative), the competent Distribution Tribunal intervenes *ex officio* and undertakes the whole administration, both in respect of the payment of the debts of the inheritance and — with subsequent priority — the payment of possible legacies, as well as of the distribution of the possible surplus amongst the heirs. These latter are then exempt from any personal liability towards the creditors of the inheritance and the legatees. This latter consequence of the public liquidation (*beneficium inventarii*) may be obtained by all the heirs when they abstain from the inheritance and leave its whole administration to the Distribution Tribunal; the heirs are not in such case under any circumstances liable to pay more to the creditors of the inheritance than they have themselves had distributed to them as their shares by the Distribution Tribunal, and even this eventuality is very improbable, because no distribution of the inheritance takes place in the public liquidation until the debts and legacies have been covered and the Tribunal has published a regular proclamation⁶).

e) *The Distribution Tribunal.* The Distribution Tribunal is presided over by the ordinary judge of first instance, except in Christiania, where there are two "Distribution Administrators"; in Aker (the parish surrounding Christiania), where the criminal judge (and the administrator of auctions) is at the same time administrator of inheritances; in Drammen, where the burgomaster acts as administrator and liquidator of inheritances; in Stavanger, where the administrator of auctions (and the collector of taxes) also acts as liquidator of inheritances; and in Bergen, where the magistrate undertakes the distribution of inheritances.

f) *Death duties.* The Act of 8th April 1905 deals with death duties; the amount of the death duties is fixed by the Storting for every financial year. The obligation to pay the duty is as a rule only subject to the condition that the deceased at his death had his domicile within the Kingdom, whereas where the assets are to be found does not come into consideration. Immovables, with their accessories and the real rights affecting them, are subject to death duties either when they are situated within the Kingdom (without regard to the domicile of the deceased), or when the deceased at his death had his domicile within the Kingdom and the property is not subject to death duty in the foreign country where it is situated.

Second Part. Brief summary of the Norwegian Civil Procedure.

I. General remarks. Sources.

The Norwegian civil procedure⁷) is now more or less obsolete, as it still has its legal basis in the National Law of 1687 and the legislation of the 18th century, and in other respects principally rests on the legal practice of the same century

¹) Cf. *Platou*, The Law of Inheritance, p. 274 *et seq.* — ²) Concerning the three exceptions according to the National Law of 1687, 5—2—84, cf. *Platou*, op. cit. p. 279 *et seq.*, and *Hagerup*: Distribution and Administration of Inheritances, p. 43 *et seq.* — ³) Cf. *Platou*, op. cit. p. 284 *et seq.*, and *Hagerup*, op. cit. pp. 45—46. — ⁴) Cf. the Act of 31st July 1854, § 46, *Platou*, op. cit. p. 297 *et seq.* and *Hagerup*, op. cit. p. 54 *et seq.* — ⁵) See above p. 13. The Norwegian legislation for the last time by the Act concerning death duties of 8th April 1905, § 30 — has provided that every death shall be declared to this Tribunal. — ⁶) Cf. concerning the *beneficium inventarii* of the Norwegian law, the Ordinance of 8th April 1768, *Platou*, op. cit. p. 317 *et seq.*, and *Hagerup*, op. cit. pp. 52—54 and p. 163 *et seq.* — ⁷) The principal Norwegian works on civil procedure are by: *Schweigaard*, A.: The Norwegian Procedure, Christiania I (5th edition 1891), II (4th edition 1893), III (2nd edition 1885). *Getz*, B.: Appeal to a superior tribunal, Christiania 1884. *Hagerup*, Francis: Lectures on the Norwegian Civil Procedure, Christiania I (2nd edition 1903), II (2nd edition 1905), III (2nd edition 1907), IV (2nd edition 1907). The Danish writers on procedure, notably *Nelleman* and *Deuntzer*, are also of importance for the Norwegian theory of procedure. A German joint exposition of the Danish and Norwegian Civil Procedure (by *Deuntzer* and *Getz*) is to be found in the following work: *Die Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr*. Edited by Dr. Franz Leske and Dr. W. Löwenfeld, 2nd Volume (Berlin 1897), pp. 789—871. Here is (pp. 791 to 793) also to be found a complete list of sources and literature.

Retspraxis fra det samme Aarhundrede. Af almindelige Proceslovnoveller gives der i Norge efter 1814 i det Væsentligste alene en Lov af 4 Juni 1892. Procesmaaden i første og anden Instans er skriftlig og beherskes af Forhandlings- og Eventualmaximen. Efterat Straffeprocessen allerede ved en Lov af 1 Juli 1887 havde faaet en ny Skikkelse og ved Indførelse af Juryretter med Mundtlighed og Bevisumiddelbarhed var bragt i Overensstemmelse med Nutidens Fordringer, har man ogsaa paabegyndt en Revision af Civilprocessen. De ved Civilprocesreformen nødvendiggjorte Lovforslag — L. om Domstolenes Ordning, L. om Rettergangsmaaden i Tvistemaal og L. om Tvangsfuldbyrdelse og om foreløbig Retshjælp — er for Tiden under Forberedelse i Centraladministrationen paa Grundlag af de af en nedsat Kommission for Størstedelen i 1907 afgivne Udkast. Disse viser en ikke ringe Paavirkning fra nyere Proceslove, særlig den østerrigske.

II. Domstolene.

Der gives i Norge tre Instanser, Underretterne, Overretterne (i Christiania, Bergen og Trondhjem) samt Høiesteret¹⁾ for hele Riget i Christiania.

1. Underretterne paa Landet. Norges ældgamle Thingforfatning bestaar fremdeles, forsaavidt som Landet er delt i talrige (ca. 400) mindre Retskredse („Thinglag“), som hovedsagelig ogsaa ligger til Grund for Landets geistlige og kommunale Inddeling. I hver af disse Retskredse er der ansat en Lensmand²⁾. Flere Retskredse danner tilsammen et Underretsdistrikt, „Sorenskriveri“. Disse Underretter (i et Antal af 32) er besat med retslærde Dommere, „Sorenskrivere“, som Enedommere.

Underdommeren i Byerne, som i Almindelighed udgjør særskilte Retskredse og tillige selvstændige Underretsdistrikter, er den retslærde Byfoged. I Christiania er der fra 1867 af og i Bergen siden 1900 en kollegial Domstol, „Byret“, som første (og anden) Instans. Formanden benævnes „Justitiarius“ og de øvrige Medlemmer af Retten „Assessorer“³⁾, hvis Antal i Christiania for Tiden er 16, i Bergen 3. Disse Byretters Domme afsiges af tre Medlemmer, naar Tvistgjenstanden er mere værd end 32 Kroner (*summa appellabilis* til Overretterne), ellers kun af ét. Appellen fra disse to Byretter⁴⁾ gaar umiddelbart til Høiesteret.

2. Overretterne er ogsaa kollegiale Retter, en Justitiarius (sml. ovenfor) og tre til fire Assessorer. Dommene afsiges altid af tre Medlemmer.

3. Høiesteret bestaar af en Justitiarius og 13 Assessorer. I hver Sag skal mindst 7 Medlemmer dømme. Forhandlingerne er i Regelen mundtlige, dog maa alle Bevisligheder forelægges Retten i skriftlig Form.

1) Som „Rigsret“ betegnes i det norske Retssprog kun den overordentlige Straffedomstol, som omhandles i Rigets Grundlov (af 4 November 1814) §§ 86 og 87. Domstolen bestaar af Lagthingets og Høiesterets Medlemmer. Denne Straffedomstol dømmer „i første og sidste Instans i de Sager, som af Odelstinget anlægges enten mod Statsraadets eller Høiesterets Medlemmer for Embedsforbrydelser eller mod Storthingets Medlemmer for de Forbrydelser, de som saadanne maatte begaa“. Den Straffelov, som her kommer til Anvendelse, benævnes almindelig i Fremstillingerne af den norske Forfatningsret som „Ansvarlighedsloven“ og er af 7 Juli 1828, jfr. iøvrigt A s c h e h o u g, T. H.: Norges nuværende Statsforfatning 2 Udg. (Christiania 1893) Bd. 3, S. 433 o. flg., ogsaa (en forkortet Fremstilling) D e n s a m m e i Nordisk Retsencyklopædi, 1 Del: Den nordiske Statsret (Kjøbenhavn 1885), S. 475—477; se ogsaa M o r g e n s t i e r n e: Lærebog i den norske Statsforfatningsret (Christiania 2 Udg. 1909), S. 298 o. flg. —

2) Lensmanden er en underordnet administrativ Statsfunktionær paa Landet; han er Politibetjent, afholder Exekutioner og (som Stedfortræder for Underdommeren) tillige Tvangsauktioner, fungerer ogsaa som Stævnevidne og som oftest er han (paa Amts-kassererens eller Fogdens Vegne) Skatteopkræver i Distriktet. — 3) „Assessor“ betyder i Norge altid et retslært Medlem af en fast kollegial Ret, ogsaa af Høiesteret. — 4) Overretterne i Christiania og Bergen har følgelig ikke Jurisdiktion i disse Byer.

influenced by the general German procedure. Of general amending legislation in regard to procedure the only law of importance in Norway after 1814 is an Act of 4th June 1892. The mode of procedure in the first and second instance is in writing and is dominated by the system of compromise and eventuality. After the criminal procedure had obtained a new form by an Act of 1st July 1887, and by the introduction of the jury, with oral proceedings and direct evidence, had been brought into harmony with the requirements of modern times, a revision of the civil procedure was also commenced. The Bills necessary for the revision of the civil procedure — a Law concerning the organisation of the tribunals, a Law concerning the procedure to be followed in disputes and a Law concerning compulsory execution and provisional legal assistance — are at present under preparation in the central administration on the basis of projects made, mostly in 1907, by a committee appointed for this purpose. These projects show that they have to a large degree been influenced by modern laws of procedure and notably by that of Austria.

II. The Tribunals.

There are in Norway three instances, the inferior tribunals, the superior tribunals (with their seat in Christiania, Bergen and Trondheim) and the Supreme Tribunal¹⁾ for the whole Kingdom with its seat in Christiania.

1. *The inferior tribunals in the rural districts.* The ancient judicial constitution of Norway still exists, in so far that the rural districts are divided into numerous (about 400) small jurisdictions ("thinglag"), which in the main are also the basis of the religious and parochial division. In each of these jurisdictions a local bailiff is appointed²⁾. Several parochial jurisdictions together form a jurisdiction of an inferior tribunal, a "Sorenskriveri". These inferior tribunals (numbering 82) are presided over by single judges, "Sorenskrivere", who have passed the State examinations prescribed for lawyers.

The inferior judge in the towns, which generally form special jurisdictions and at the same time independent jurisdictions of the tribunals of the first instance, is the magistrate, who is a lawyer. In Christiania since 1867, and in Bergen since 1900; a collegiate tribunal ("town tribunal") acts as that of the first (and second) instance. The president has the title of "Justitiarius" and the other members that of "assessors"³⁾, who in Christiania at present number 16, in Bergen 3. The judgments of these town tribunals are rendered by three members when the object of the dispute exceeds a value of 32 Kroner (*summa appellabilis* to the superior tribunals), otherwise only by one. Appeals from these two town tribunals⁴⁾ are brought direct before the Supreme Tribunal.

2. *The superior tribunals* are also collegiate tribunals having a justitiarius (cf. above) and three to four "assessors". The judgments are always given by three members.

3. *The Supreme Tribunal* consists of a justitiarius and 13 assessors. At least 7 members must judge in every cause. The proceedings are as a rule oral; all the evidence, however, must be submitted to the tribunal in a written form.]

1) By "Tribunal of the Kingdom" in the Norwegian legal language only the extraordinary criminal tribunal is designated, which is dealt with in the Constitution of the Kingdom (of 4th November 1814), §§ 86 and 87. The tribunal consists of the members of the Lagthing and the Supreme Tribunal. This criminal tribunal judges "in the first and last instance in those proceedings which are brought by the Odelsting either against the members of the Cabinet or the Supreme Tribunal for crimes committed in office or against the members of the Storting for crimes which in such capacity they may have committed". The criminal law which is here applicable is in the expositions of Norwegian Constitutional Law generally called the "Act of responsibility" and is of 7th July 1828; cf. further *Aschehoug, T. H.*: The actual Constitution of Norway, 2nd edition (Christiania 1893), Vol. 3, p. 433 *et seq.*, also (an abbreviated exposition) by the same author in the Scandinavian Encyclopædia of Jurisprudence, I part: Scandinavian Constitutional Law (Copenhagen 1885), pp. 475—477; see also *Morgenstierne*: Elements of Norwegian Constitutional Law (Christiania, 2nd edition 1909), p. 298 *et seq.* — 2) The "lensmand" is a subordinate administrative functionary of the State operating in the rural districts; he is commissioner of police, carries out executions and (as a deputy of the judge of the first instance) also compulsory auctions; he further acts as process server and in most cases is (on behalf of the treasurer of the county or the bailiff) the collector of taxes of his parish. — 3) "Assessor" always means in Norway a member of a permanent collegiate tribunal, also of the Supreme Tribunal, who has passed the prescribed State examinations in jurisprudence. — 4) The superior tribunals of Christiania and Bergen consequently have no jurisdiction in these towns.

III. Forligsmæglingen. Kommissionsforlig.

Som Indledning til den ordinære Procesmaade maa i Regelen Forligsmægling være forsøgt¹⁾. Forligsprøven anstilles for „Forligelseskommissærerne“, som er to (paa Landet tre) og vælges i hver Kommune²⁾ af de almindelige Kommunalvælgere. Klageren indgiver paa „Forligelseskommissionens“ Kontor sin Klage, som almindeligvis kun indeholder en summarisk Angivelse af hans Fordring eller Grunden til hans Sagsanlæg; Klagen bliver her forsynet med en „Indkaldelse“ af Parterne til at møde ved førstkommande ugentlige Kommissionsmøde og med denne Indkaldelse ved Klagerens Foranstaltning forkyndt for Sagvolderen. Forkyndelsen sker i disse Tilfælde, ligesom ogsaa ellers brugeligt, ved særlige af Underdommerne ansatte og edfæstede „Stævnevidner“; paa Landet forretter Lensmændene eller deres Assisterter sædvanligvis som Stævnevidner. Varslet er her meget kort, i Byerne kun to Dage, paa Landet fem. Parterne har at møde personlig³⁾ for Kommissionen. Udebliver Klageren aldeles, afvises Sagen fra Kommissionen, og Klageren maa indlede sin Proces med en ny Forligsprøve. Er Forligsmæglingen forgjæves, bevidnes dette af Kommissærerne ved en Paategning paa Klagen, og Sagen henvises til Rettergang. Paastævnes da ikke Sagen inden Aar og Dag (et Aar og sex Uger) til Retten, er ny Forligsmægling nødvendig.

Et mellem Parterne for Kommissionen (eller endog for hvilkensomhelst Ret) indgaaet Forlig kan af Paciscenterne afsluttes som umiddelbart exigibelt. Dette benyttes i Forretningslivet hyppig til at gjøre et Privatdokument (et Gjælds-brev) exigibelt uden Lovmaal og Dom. Skyldneren befuldmægtiger i Gjælds-brevet en i Tjeneste hos Kreditor (f. Ex. en Sparebank) staaende Person som sin Stedfortræder med Hensyn til den nødvendige Forligsmægling angaaende Gjælden og fastsætter samtidig Indholdet af det (exigible) Forlig, som Stedfortræderen kan indgaa for Fuldmagtsgiveren. Efter Forfaldsdag afslutter Kreditor Forliget for Forligelseskommissionen med Stedfortræderen uden nogensomhelst Medvirkning fra Skyldnerens Side, hvorefter Kreditor strax har Adgang til Exekution mod denne sidste med Hjemmel af det afsluttede Forlig. Dette kan betegnes som den norske „Urkundenproces“.

Forligelseskommissionen fungerer undertiden som Domstol:

A. i Gjældssager, i hvilke Paastanden ikke overstiger 500 Kroner, 1. Naar Indklagede, skjønt lovlig varslet til Forligsmægling ved Kommissionen, ikke møder, uden at Kommissionen har Grund til at antage, at han ved lovligt Forfald hindres i at møde eller lade møde; — 2. Naar han vistnok møder og ikke benægter Gjældens Rigtighed, men er uvillig til at afslutte exigibelt Forlig.

B. i Stridigheder om fast Gods paa Landet, ifald Forligsmæglingen finder Sted paa selve Eiendommen⁴⁾, naar denne særlige Form for Forligsmæglingen er forlangt af en af Parterne, og den omtvistede Interesse efter Kommissionens Ansættelse ikke overstiger 1000 Kroner.

¹⁾ Sml. Loven af 24 Juli 1824 (med senere Tillægslove) om Forligelsesvæsenet og Hagerup: Civilproces Bd. 1 (2 Udg.), S. 113 o. flg. — ²⁾ Kommissionsdistrikterne falder ikke altid sammen med de engere Retskredse paa Landet; hver By vælger sine Forligelseskommissærer. — ³⁾ Bor Klageren udenfor Kommissionsdistriktet — som f. Ex. alle Udlændinger — kan han sende en Stedfortræder til Forligsprøven. Det samme gjælder ogsaa Indklagede; det er dog kun undtagelsesvis, at nogen med Retsvirkning kan indkaldes til en anden Forligelseskommission end den, i hvis Distrikt han har sin Bolig. Bor Sagvolderen i Udlandet, falder Forligsmæglingen bort, f. Ex. hvor *forum rei sitae* kommer til Anvendelse. Ulovlig Brug af Stedfortræder er truet med Domfældelse til at betale Modpartens Procesomkostninger i første Instans uanset Dommens Udfald forøvrigt, hvilket ogsaa gjælder Indklagede, naar denne var pligtig til at møde, men ganske udebliver. Naar begge Parter møder ved Stedfortræder, falder den ovennævnte Pønalfølge bort. — ⁴⁾ Her indfinder først den tredje Kommissær sig, jfr. ovenfor, som alene i disse Tilfælde tjenstgjør.

III. Negotiations with a view to compromise. Compromise Committee.

As an introduction to the ordinary procedure negotiations with a view to compromise as a rule must be tried¹). A negotiation with a view to compromise is carried on before the "compromise commissaries", who to the number of two, in the rural districts three, are in every parish²) elected by the ordinary parochial electors. The plaintiff presents his claim at the office of the "compromise committee", which as a general rule only contains a summary statement of his claim or the reason of his bringing an action; the claim is here furnished with a "summons" of the parties to meet at the next weekly meeting of the committee, and with this summons is at the instance of the plaintiff served on the defendant. The summons in these cases, as is also otherwise customary, is effected by means of special "process servers" appointed and sworn in by the inferior judges; in the rural districts the local bailiff or his assistants usually act as process servers. The notice given is here very short, in the towns only two days, in the rural districts five. The parties have to meet in person³) before the committee. If the plaintiff entirely makes default, the cause is rejected by the committee, and the plaintiff must initiate his process afresh by means of a new negotiation for compromise. If the negotiations with a view to compromise are in vain, this is signified by the commissaries by means of an annotation on the claim, and the cause is brought before the competent tribunal. If the action is not then brought before the tribunal within a year and a day (one year and six weeks), it is necessary to initiate fresh negotiations with a view to compromise.

A compromise concluded between the parties before the committee (or even before any tribunal) may be agreed by the parties as immediately capable of execution. This proceeding is in business practice frequently made use of in order to make a private document (a note of hand) capable of execution without process and judgment. The debtor gives authority in the note of hand to a person employed by the creditor (for example a savings bank) to act as his representative in the necessary negotiation with a view to compromise concerning the debt, and at the same time fixes the terms of the compromise capable of execution which the representative may conclude on behalf of the giver of the mandate (i. e. the debtor). After the day for payment, the creditor concludes the compromise with the representative before the compromise committee without any collaboration whatever on the part of the debtor, whereupon the creditor immediately obtains a right of execution against the debtor on the basis of the compromise concluded. This may be called the Norwegian "Urkundenprocess" (process by means of documents).

The compromise committee sometimes operates as a tribunal:

A. in matters of obligations in which the claim does not exceed 500 kroner,
1. When the defendant, although legally summoned to negotiate with a view to compromise before the committee, does not appear, the committee having no reason to suppose that he is prevented from appearing or from allowing himself to be represented owing to a lawful hindrance; — 2. When he appears and does not deny the correctness of the debt, but is unwilling to conclude a compromise capable of execution.

B. in disputes concerning immovables in the rural districts, in case the negotiation with a view to compromise takes place on the property⁴) itself, when this special form of the negotiation with a view to compromise has been demanded by one of the parties, and the value of the contested interest according to the estimate of the committee does not exceed 1000 kroner.

¹) Cf. the Act of 24th July 1824 (with subsequent supplementary Acts) concerning the institution of the compromise committee and *Hagerup*: Civil Procedure, Vol. I (2nd edition), p. 113 *et seq.* — ²) The districts of the compromise committees do not always coincide with the narrower legal jurisdictions in the rural districts; every town elects its compromise commissaries. —

³) If the plaintiff resides outside the district of a compromise committee — as for example all foreigners — he may send a representative to negotiate with a view to compromise. The same rule also applies to the defendant; it is, however, only an exception that any one can be summoned with legal effect before another compromise committee than that operating in the jurisdiction in which he has his residence. If the defendant lives abroad, the negotiation with a view to compromise is omitted; for example, where the *forum rei sitae* applies. An unlawful employment of a representative entails the condemnation to pay the costs of the opponent in the first instance, notwithstanding the result of the judgment in other respects, which also applies to the defendant when it is incumbent on him to appear, and he entirely makes default. When both parties negotiate by means of a representative, the above-mentioned penal effect does not apply. — ⁴) Here only the third commissary intervenes (cf. above), who only acts in such cases.

Appel af Forligelseskommissionens Domme gaar altid til Underretten, hvor Sagen i det Væsentlige behandles som *res integra*.

IV. Retssessionerne, ordinære og ekstraordinære.

De ordinære Civilretters offentlige Sessioner er fast anordnede.

a) De ordinære Underretssessioner paa Landet (endnu kaldet „Thing“) er enten fastsatte for de enkelte mindre Retskredse („Thinglag“ sml. ovenfor)¹⁾, i Regelen tre Gange om Aaret, eller efter Forordningen af 5 Mai 1797 for større Dele af eller for den hele Underretskreds („Sorenskriveri“ sml. ovenfor); disse sidste Retssessioner afholdes i de Maaneder, da der ingen Session (intet „Thing“) finder Sted for de mindre Retskredse²⁾. Antallet af begge Slags Retssessioner bestemmes af Regjeringen som faststaaende Norm, og Dagene for de enkelte Sessioner fastsættes af vedkommende Amtmand for hvert Aar efter Forslag af Underdommerne. Endelig har man siden 1858 to Gange om Maaneden Extrasessioner, de saakaldte „Extrathing“³⁾, hvorpaa der siden 1893 i allerede anlagte Sager ogsaa kan fremlægges Indlæg, hvorimod Vidneførsel ikke kan finde Sted eller Skjøn afgives uden samtliges — ogsaa Dommerens — Samtykke. Alle disse ovenfor nævnte Retssessioner bliver i Begyndelsen af hvert Aar offentlig bekendtgjorte af Amtmændene for hvert Amt.

b) De ordinære Underretssessioner i Byerne (her benævnt „Bything“) holdes en Gang ugentlig paa den af Regjeringen fastsatte Ugedag. Byretten i Christiania har ordinære Retssessioner til Behandling af civile Sager 4 Dage om Ugen, Bergens Byret endnu kun en Dag. Desforuden har man i Byerne⁴⁾ Extrasessioner, „Extrathing“, i Regelen en Gang ugentlig.

c) De ekstraordinære Underretssessioner. „Gjæsteretsprocessen“. Ved Siden af disse ordinære Retssessioner, i hvilke civile Sager af hvilkensomhelst Art efter Sagelisten kommer til Behandling, har Klageren i visse Tilfælde Adgang til udenfor disse ordinære Sessioner og uden Hensyn til dem at forlange en ekstraordinær Session, „Extraret“, hvori kun den enkelte af ham tilsigtede Retssag anhängiggjøres og behandles. Bliver senere hele Processen behandlet i saadanne ekstraordinære Sessioner, kan derved opnaaes en meget virksom Paaskyndelse af Sagsbehandlingen, fordi man ikke behøver at afvente Tiden for en ordinær Retssession til Sagsanlægget, og især fordi de senere Udsættelser i disse Tilfælde kan udmaales meget kortere end Mellemrummene mellem de ordinære Retssessioner, hvilket ikke alene gjælder paa Landet, hvor Sessionerne regelmæssig afholdes med en Maanedes Mellemrum, men ogsaa i Byerne, idet Udsættelserne kan fastsættes fra Dag til Dag eller kun med nogle faa Dages Længde. I Regelen har Parterne dog Adgang til, naar de er enige derom, at forlange Processens videre Behandling overført til de ordinære Retssessioner, hvorved der i Almindelighed vil vindes en Besparelse af Retsgebyrer.

Ret til at forlange „Extraret“ tilkommer Sagsøgeren i de saakaldte „Gjæsteretssager“. Gjæsteretssager er saadanne, hvori Sagsøgeren — eller undertiden Sagvolderen — er „Gjæst“, d. s. v. personlig tilstede i den Retskreds, hvor Sagen efter Værnethingsreglerne hører hjemme, og nærværende ved dens Anhängiggjørelse, medens han har sin Bopæl udenfor denne Retskreds; dette gjælder dog ikke Sager,

1) Disse Sessioner kaldes „Sage- og Skattething“, fordi Skatterne tidligere indkrævedes ved samme Leilighed af den kongelige Foged. — 2) Disse Retssessioner kaldes derfor „Maanedsting“. Her bliver de Sager behandlede, som har sit Værnething i hver af de mindre Retskredse. Maanedstinget betragtes som et Fællesting for de til Maanedsting-kredsen hørende mindre Retskredse („Thinglage“). — 3) Disse Sessioner er egentlig indførte i 1857 for „Thinglysningens“ Skyld, d. v. s. Bekjendtgjørelse i de af Underdommerne førte Grundbøger, fordi denne Bekjendtgjørelse alene kan ske ved (summerisk) Oplæsning af vedkommende Dokumenter i offentlig Retssession, og Prioriteten regnes fra denne Læsning. Den egentlige Indførsel finder senere Sted, jfr. forøvrigt ovenfor S. 18—19. — 4) Udenfor Christiania; her er Thinglysningstvæsenet ganske udskilt fra Byretten og henlagt til „Byskriverne“. Der sker ikke mere nogen Læsning af Documenterne i Rettens Civilsessioner; Læsningen sker paa Byskriversnes Kontor i Extrasessioner, „Extrathing“, som kun er bestemte dertil.

Appeals from judgments of the compromise committee are always brought before the inferior tribunals, where the cause is in the main dealt with as *res integra*.

IV. Sessions of the tribunals, ordinary and extraordinary.

The public sessions of the ordinary civil tribunal are regulated according to a fixed rule.

a) *The ordinary sessions of the inferior tribunals in the rural districts* (still called "Thing") are either fixed in respect of the single smaller jurisdictions ("Thinglag" cf. above)¹⁾ to take place as a rule thrice a year, or according to the Ordinance of 5th May 1797 in respect of larger parts of or the whole jurisdiction of an inferior tribunal ("Sorenskriveri" cf. above); these latter legal sessions take place during those months in which there are no sessions (no "Thing") in the smaller jurisdictions²⁾. The number of the two kinds of sessions are fixed by the Government as a permanent rule, and the days of the single sessions are fixed by the competent high sheriff for every year in accordance with the propositions made by the judges of the inferior tribunals. Finally, since 1858, twice a month extraordinary sessions, the so-called "Extrathing"³⁾, take place, at which, since 1893, in actions which have already been brought, written defences also may be presented, whereas evidence cannot be given nor estimates made without the consent of all the interested parties and also that of the judge. All these above-mentioned legal sessions must at the commencement of every year be published by the high sheriff for each county.

b) *The ordinary sessions of the inferior tribunals in the towns* (here called "By-thing") are held once a week on the business day fixed by the Government. The town tribunal of Christiania has ordinary legal sessions for the judgment of civil causes 4 days a week, the town tribunal of Bergen still only one day. In addition, in the towns⁴⁾ extraordinary sessions, "Extrathing", as a rule take place once a week.

c) *The extraordinary sessions of the lower tribunals. "Visitors' Court procedure."* Beside these ordinary legal sessions, at which civil causes of any kind are dealt with according to the cause list, the plaintiff in certain cases has a right outside these ordinary sessions and without regard to them to demand an *extraordinary session*, "*Extraret*", at which only the particular action brought by him is commenced and adjudicated on. If subsequently the whole process is dealt with at such extraordinary sessions, a very sensible acceleration of the procedure of the lawsuit may thereby be obtained, because it is not necessary to wait for the time of an ordinary legal session for bringing the action, and especially because the subsequent postponements in these cases may be fixed at much shorter periods than the intervals between the ordinary legal sessions, which circumstance not only applies to the rural districts, where the sessions are regularly held at intervals of one month, but also in the towns, as the postponements may be fixed from day to day or with an interval of only a few days. As a rule, however, the parties have a right, when they agree on such a course, to demand that the further proceedings of a lawsuit shall be transferred to the ordinary legal sessions, whereby a reduction of the legal fees is generally gained.

In the so-called "Visitors' Court" causes the plaintiff has a right to demand an extraordinary session. Visitors' Court causes are those in which the plaintiff — or sometimes the defendant — is a "visitor", i.e. present in person in the jurisdiction in which the cause according to the rules of jurisdiction belongs, and present when it is brought before the tribunal, whereas he has his domicile outside this juris-

¹⁾ These sessions are called "sessions of affairs and taxes", because previously the taxes were collected on the same occasion by the Royal Bailiff. — ²⁾ These legal sessions are therefore called "monthly sessions". Here those causes are dealt with which have their jurisdiction in each of the smaller jurisdictions. The monthly session is considered as a joint-session for the smaller jurisdictions ("Thinglage") appertaining to the jurisdictions of the monthly sessions. — ³⁾ These sessions were in fact introduced in 1857 for the purpose of taking down declarations in the Records of the Tribunals, i. e. publications in the cadastral registers kept by the inferior judges, because these publications can only be effected by means of a (summary) reading of the documents in question at public legal sessions, and the priority runs from this reading. The taking down in the Record properly so-called takes place subsequently; cf. for further particulars above pp. 18—19. — ⁴⁾ Outside Christiania; here the institution of the cadastral register is quite separate from the town tribunal and has been transferred to the "registrars of the town". No more reading of documents takes place at the civil sessions of the tribunal; the reading takes place at the office of the registrars of the town at extraordinary sessions ("Extrathing") instituted only for this purpose.

hvor fast Eiendoms Værnething kommer til Anvendelse. I de ovennævnte Tilfælde har der, ikke ganske uden Legalgrundlag, men dog mestendels ved Sædvanen, udviklet sig en særlig Procesmaade, som senere ved den positive Lovgivning er bleven anerkjendt som en bestaaende selvstændig Procesform. Forligsmæglingen falder bort som et afsondret Processkridt for Kommissionen, Stævningsvarslet forkortes sterkt (Aftensvarsel), Sagen behandles i „Extraret“, og Udsættelser indrømmes Sagvoldt deren til hans Forsvar kun sparsomt og knapt; Fristen for Domsafsigelsen er kun tre Dage, og Exekutionsfristen ogsaa kun tre Dage, efterat Domskonklusionen er forkyndt for Sagvolderen. Denne skarpe Procesmaade, som kun har Anvendelse i første Instans, har forlængst været anvendt i Vexelsager og er tillige af Lovgivningen foreskrevet som Norm for Sagsbehandlingen ved de senere indførte Sjø-Haandværks- og Handelsretter¹⁾.

Disse tre Specialretters Sessioner er ikke ved almindelige Bestemmelser fastsatte paa Forhaand, men bliver, eftersom det tiltrænges, særskilt berammede af Underdommeren som Rettens Formand for hver enkelt Sag; Sessionerne er derfor altid at betragte som ekstraordinære. Vexelsagerne, som behandles ved de almindelige Civilretter, kan efter Sagsøgerens Valg ogsaa anhängiggjøres og behandles i de ordinære Civilretssessioner („ved Thinget“); alligevel kan deres Behandling til enhver Tid i Løbet af Processen paa Klagerens Begjæring udsættes til en ekstraordinær Session („Extraret“) og Behandlingen fortsættes i saadanne Sessioner. Det Omvendte gjælder Handelssagerne, som altid maa anhängiggjøres for Handelsretten i en ekstraordinær Session, men senere kan overføres til den forudbestemte Rækkefølge af de sædvanlige Civilunderretters ordinære Sessioner („til Bythinget“). Haandværks- og Sjøfartsagerne derimod, hvilke sidste ikke er indskrænkede alene til Byernes Underretter, kan alene behandles for vedkommende Specialret, følgelig i ekstraordinære Sessioner og forekommer derfor overhovedet ikke i de sædvanlige Civilunderretters ordinære Sessioner. I alle disse Sager foretages Forligsmæglingen af Retten selv, med Forbigaaelse af Forligseskommissionen.

Behandling i ekstraordinær Retssession, „Extraret“, er desuden altid nødvendig naar Sagen angaar en fast Eiendom, som skal tages i Øiesyn af Retten, som derunder indfinder sig paa Aastedet.

I flere af disse Tilfælde undergaar Underrettens Sammensætning tillige en Forandring, i Handels- og Haandværkssager: Underdommeren og to handelsenholdsvis haandværkskyndige og i Sjøfartssager to i Skibsfart kyndige Personer som Bisiddere. I Sager, hvor en fast Eiendom skal tages i Øiesyn af Retten, er denne undertiden besat med Underdommeren og fire Lægmænd som „Meddommere“.

Stævningsdokumentet maa, hvis Sagen skal anhängiggjøres i en ekstraordinær Session, først af Sagsøgeren forlægges for Underdommeren for at indhente hans skriftlige Berømmelse af Tiden (Dag og Klokkeslet) og Stedet for den ekstraordinære Session, hvorefter Stævningen med Dommerens Berømmelse forkydes Sagvolderen.

d) Overretssessionerne er kun ordinære og afholdes en Gang om Ugen; ekstraordinære Sessioner forekommer ikke ved disse Retter.

e) Høiesteretssessionerne, hvor Procesmaaden er mundtlig, og hvor den ene Sag i Regelen ikke kan komme til Behandling, førend den tidligere er afsluttet, har to kontinuerlige Sessioner. Den ene begynder anden Tirsdag i Januar, den anden begynder første Tirsdag i September. De offentlige Retsmøder finder Sted paa de fem sidste Dage i Ugen. Stævningen maa være udtaget mindst 4 Uger før den Session, hvortil Sagen er paastævnt. Den maa derhos i betimelig Tid være forkyndt for Modparten, som imidlertid ikke indstævnes til en bestemt Dag, men til den hele Session,

¹⁾ Sml. angaaende Gjæsteretsprocessen Hagerup: Civilproces, Bd. 2 (2 Udg.), S. 152 o. flg.

diction; this, however, does not apply to causes where the jurisdiction in regard to immovables — *forum rei sitae* — applies. In the above-mentioned causes a special mode of procedure has, not quite without legal basis, but mostly by custom, developed itself, a mode which by positive legislation has subsequently been recognised as an independently existing form of procedure. The negotiations with a view to compromise are omitted as a special formality of procedure before the committee, the period of notice on issuing the summons is much shortened (a day's notice), the cause is adjudicated upon at an extraordinary session, and the postponements granted to the defendant for the preparation of his defence are scarce and brief; the time for rendering judgment is only three days, and the time for execution also only three days after the judgment has been notified to the defendant. This rigorous mode of procedure, which is only applicable in the first instance, has for a long time been applicable in bills of exchange causes and has also been prescribed by the legislature as a rule for the adjudication of causes dealt with before the maritime, industrial and commercial tribunals which have subsequently been established¹).

The sessions of these three special tribunals are not fixed beforehand according to general rules, but are specially convened by the inferior judge as president of the tribunal in respect of each particular cause according to requirements; the sessions are therefore always to be considered as extraordinary ones. Bills of exchange causes which are dealt with before the ordinary civil tribunals may, according to the choice of the defendant, also be brought and adjudicated upon at the ordinary civil sessions (at the "Thing"); their further adjudication may, however, at any time in the course of the process be postponed at the request of the plaintiff to an extraordinary session ("Extraret"), and their adjudication is then continued at such sessions. The reverse applies to commercial causes, which must always be brought before a commercial tribunal at an extraordinary session, but may subsequently be transferred to the pre-arranged cause list of the regular sessions of the ordinary inferior civil tribunals ("the Town Tribunal"). Industrial and maritime causes, on the other hand, which latter are not limited only to the inferior tribunals of the towns, can only be dealt with before the special tribunal in question, consequently at extraordinary sessions, and therefore do not take place at all at the regular sessions of the ordinary inferior civil tribunals. In all these causes the negotiations with a view to compromise are undertaken by the tribunal itself, and the compromise committee is disregarded.

The adjudication at an extraordinary legal session ("Extraret") is further always necessary when the cause concerns an immovable which has to be viewed by the competent tribunal on the spot.

In several of these cases the *composition* of the inferior tribunal is also subject to modifications in commercial and industrial causes: the judge of the tribunal of the first instance is assisted by two experts in commercial or industrial matters as the case may be, and in maritime causes by two experts in navigation, as assessors. In causes where an immovable has to be examined by the tribunal, it is sometimes composed of the inferior judge and four laymen as "co-judges".

The document of assignation must, if the cause in question is brought at an extraordinary session, be submitted by the plaintiff at the outset to the inferior judge in order to obtain his appointment in writing of the time (day and hour) and the place where the extraordinary session shall be held, whereupon the summons with the time appointed by the judge is notified to the defendant.

d) *The sessions of the superior tribunals* are always ordinary and take place once a week; extraordinary sessions do not occur at these tribunals.

e) *The sessions of the Supreme Tribunal*, where the mode of procedure is oral, and where one cause as a rule cannot be adjudicated on until the preceding one has been concluded, are two continual sessions. The first commences on the second Tuesday in January, the second on the first Tuesday in September. The public sittings of the tribunal take place on the five last days of the week. The summons must be issued at least 4 weeks before the session at which the cause will be taken. Further it must be notified in due time to the opponent, who however is not summoned

¹) Cf. concerning the Visitors' Court procedure, *Hagerup: Civil Procedure*, Vol. 2 (2nd ed.), p. 152 *et seq.*

hvori Sagen da efter den trykte Høiesteretsorden¹⁾ kommer til Behandling. Enkelte Sager er dog undtagne fra den regelmæssige Rækkefølge; de kan komme til Behandling, saasnart kun Stævningsvarslet er udløbet, saakaldte Extraordenssager. Blandt disse er Vexelsagerne samt Sjø-, Handels- og Handværksretssagerne, som gennem denne Bestemmelse har et meget vigtigt Privilegium, især da Antallet af de øvrige for Retten indbragte Sager i de senere Aar er forholdsvis betydeligt.

V. Retspersonalet.

Retspersonalet ved Underretterne paa Landet bestaar af Underdommeren som Formand („Administrator“), der ogsaa sædvanligvis forretter som Retsskriver (ved en af sine Kontorister), og af to edfæstede Retsvidner. — I Byerne gjælder det samme, dog er her i de større ansat særskilte Retsskrivere („Byskrivere“). I Christiania og Bergen benævnes Byrettens Retsskrivere „Justitssekretær“. I de ovennævnte tre Specialretters Sessioner beklædes Retten kun af vedkommende Underdommer og de to fagkyndige Bisiddere, „Meddommere“. I Overretternes Sessioner er i det mindste to af Medlemmerne og „Justitssekretæren“ tilstede. I Høiesteret deltager regelmæssig syv Medlemmer af Retten og to „Protokolsekretærer“ i de offentlige Retsmøder.

VI. Retsstedet.

De ordinære Underretssessioner, „Thingene“, paa Landet afholdes ikke paa Underdommerens Bolig eller inden samme Underretskreds overhovedet altid paa samme Sted. De for de mindre Retskredse („Thinglagene“) bestemte Sessioner afholdes indenfor disse, idet Dommeren hver Gang foretager en Rundreise gennem de til hans Embedsdistrikt hørende Retskredse. Maanedstingene afholdes i et bekvemt Lokale (hyppig et offentligt) i Centrum af Maanedstingekredsen, „Extra-thingene“ altid paa Underdommerens Bolig i hans Kontor. De enkelte ekstraordinære Retssessioner²⁾ afholdes regelmæssig i den af de mindre Retskredse, hvor Sagvolderen bor eller forøvrigt har et Værnething.

Underretssessionerne, de ordinære som de ekstraordinære, i Byerne afholdes altid i de samme (offentlige) Bygninger, naar det ikke er en fast Eiendom, som Retten skal tage i Oiesyn. Det samme gjælder selvfølgelig med Hensyn til Overretterne og Høiesteret, som altid afholder sine Sessioner paa samme Sted.

VII. Sagførertvang. Sagførerne.

Den norske Civilproces kjender ikke Sagførertvang; enhver kan gaa i Rette for sig selv, endog i Høiesteret, eller lade sig repræsentere af „sin Værge, Frænde eller Tjener“³⁾. Brugen af saadanne Stedfortrædere er dog i Nutiden temmelig sjelden, og Parterne er da henviste til Sagførerne, som efter norsk Ret har et Monopol eller et Privilegium paa at gaa i Rette for andre, jfr. Lov af 12 August 1848 om Sagførere. I det praktiske Liv føres alle Processer af nogen og ofte tillige af ganske ringe Interesse for Underretterne og med meget sjældne Undtagelser alle Processer for Overretterne og Høiesteret ved Sagførere. Det kan nævnes, at efter en Lov af 20 Februar 1904 har Kvinder Adgang til Autorisation som Sagførere paa de samme Betingelser som Mænd. Naar i Norge en Sagfører har Titel „Sagfører“ eller „Overretssagfører“⁴⁾, er han berettiget til at gaa i Rette for alle Rigets Under- og Overretter; fører han Titelen „Advokat“ eller „Høiesteretsadvokat“, har han Adgang til ogsaa at gaa i Rette for Høiesteret, dette sidste dog kun, hvis han bor i Christiania eller dens Omegn. Der gives ikke nogen lovbestemt Honorar- eller Gebyrtaxt for norske Sagførere.

¹⁾ Denne affattes i det Væsentligste efter Stævningernes Ælde; de Sager, som først er appellerede, er ogsaa de første i Rækkefølgen — ²⁾ Naar det ikke gjælder en fast Eiendom, som skal besigtiges af Retten. — ³⁾ Sml. Landsloven af 1687, 1—9—14. — ⁴⁾ De Sagførere, som kun er berettigede til at gaa i Rette for Underretterne, er ikke mange og har kun meget liden Betydning.

for a definite day, but for the whole session at which the cause according to the printed cause list of the Supreme Tribunal¹⁾ will be dealt with. Certain causes are however excepted from the regular sequence; they may be dealt with as soon as the notification period has expired. These are called extraordinary causes. Amongst these are bills of exchange causes, and causes on appeal from the maritime, commercial and industrial tribunals, causes which owing to this regulation have a very important privilege, especially as the number of other causes brought before the Tribunal in later years has been considerably augmented.

V. The personnel of the tribunals.

The juridical personnel of the inferior tribunals in the rural districts consists of the inferior judge as president ("Administrator"), who also usually acts as registrar of the tribunal (through one of his clerks), and of two juridical witnesses sworn on oath. — In the towns the same arrangement obtains, except that in the larger towns special registrars ("Town registrars") are appointed. In Christiania and Bergen the registrars of the town tribunals are called "secretaries of justice." At the sessions of the above-mentioned three special tribunals the Court is composed solely of the inferior judge and the two experts as assessors, "co-judges". At the sessions of the superior tribunals at least two of the members and the "secretary of justice" are present. At the sessions of the Supreme Tribunal seven members of the tribunal and two "secretaries of the record" are as a general rule present at the public sittings.

VI. The seat of the tribunals.

The ordinary sessions of the inferior tribunals (the "Thing") in the rural districts do not always take place at the domicile of the inferior judge in question nor within the jurisdiction of the tribunal always at the same place. The sessions fixed for the smaller jurisdictions (the "Thinglag") take place within these, the judge each time making a circular tour through the jurisdictions belonging to the district of his office. The monthly sessions are held in convenient rooms (frequently public ones) in the centre of the jurisdiction of the monthly session in question, the "extraordinary sessions" always at the office of the inferior judge at his domicile. The isolated extraordinary sessions of the tribunals²⁾ are as a rule held in that of the smaller jurisdictions where the defendant resides or generally has his *forum*.

The sessions of the lower tribunals, ordinary as well as extraordinary, in the towns are always held in the same (public) buildings, when the cause does not concern an immovable which the tribunal has to view. The same rule of course obtains with regard to the superior tribunals and the Supreme Tribunal, which always hold their sessions at the same place.

VII. Compulsory employment of solicitors. Solicitors.

The Norwegian civil procedure does not recognise *compulsion in respect of the employment of solicitors*; any one has a right to plead his own cause, even before the Supreme Tribunal, or permit himself to be represented by "his guardian, relative or servant"³⁾. Nowadays, however, it occurs very rarely that such representatives are employed, and the parties therefore must have recourse to solicitors, who, according to Norwegian law, have a monopoly or a privilege to represent other persons before the tribunals; cf. the Act of 12th August 1848 concerning solicitors. Practically all the lawsuits of some, and frequently also of quite minor, importance before the inferior tribunals, and with very rare exceptions all the lawsuits before the superior tribunals and the Supreme Tribunal are carried on by means of solicitors. It may be mentioned that according to the Act of 20th February 1904 women have a right to be authorised as solicitors on the same conditions as men. When in Norway a solicitor has the title of solicitor or "solicitor of the superior tribunals"⁴⁾, he is entitled to plead before all the inferior and superior tribunals of the Kingdom; if he has the title of "Advokat" or "Advokat of the Supreme Tribunal", he has a right to plead also before the Supreme Tribunal; this latter, however, only if he has his domicile in Christiania or its surroundings. The law does not contain any provisions concerning the tariff of fees to be paid to Norwegian solicitors.

¹⁾ This is in the main drafted according to the dates of the summonses; the causes which have first been submitted to appeal are also the first in the sequence. — ²⁾ When it does not concern an immovable which has to be seen by the members of the tribunal. — ³⁾ Cf. the National Law of 1687, 1—9—14. — ⁴⁾ The solicitors who have only a right to plead before the inferior tribunals are not many, and have very little importance.

VIII. Værnethinget.

En Persons almindelige Værnething bestemmes ved hans faste Bolig (*forum domicilii*), og hvis han ikke har saadan, ved hans Opholdssted. For juridiske Personer er Sædet for deres Forvaltning eller Bestyrelse det afgjørende. For Handelsfirmaer, som er indførte i Handelsregistret, er det indregistrerede Forretningssted, ogsaa for Forretningens Eneindehaver, det bestemmende. I Retstrætter, som angaar en fast Eiendom, bestemmes Værnethinget efter Eiendommens Beliggenhed (*forum rei sitae*). Videre har man Deliktsværnethinget (*forum delicti commissi*), hvor den retsstridige Handling er forøvet, hvilket har Betydning i Civilsager for Skadeserstatningssøgsmaal paa Grund af retsstridige Handlinger, som ikke forfølges strafretslig; Rettens Kompetense er i dette Tilfælde overhovedet ikke betinget af Sagvolderens Nærværelse ved Sagsanlægget. Fremdeles har man det særlige Værnething for Kontrakts- eller Betalingsstedet (*forum contractus s. solutionis*); dette Værnething er begrundet, naar en obligatorisk Forpligtelse, ikke blot en Pengegæld, skal opfyldes paa et bestemt Sted, og Skyldneren ved Sagsanlægget er tilstede der, uden Hensyn til, om han ogsaa bor sammesteds¹⁾. Paa Grund af Fordringernes Konnexitet har man Kontrasøgsmaalsværnethinget (*forum reconventionis*).

Endelig maa det bemærkes, at Overholdelsen af Værnethingsreglerne ikke — med Undtagelse af den faste Eiendoms Værnething — paa Embeds Vegne paaases af Domstolene, hvorfra følger, at Parterne kan enes om at indbringe sin Sag for en anden Underret end den efter Værnethingsreglerne kompetente, hvad der meget ofte hænder ved Christiania og Bergens Byretter, hvorved Instansfølgen forkortes (*forum conventionis s. prorogatum*). Indsigelsen, at Retten efter Lovbestemmelserne om det personlige Værnething ikke er kompetent, maa allerede ved Sagsanlægget fremsættes af Sagvolderen, naar dennes Værnething „egentlig ikke vides“, d. v. s. Personer, som ikke har fast Bolig eller i Firmaregistret indført Forretningssted²⁾.

Paa Landet er Inddelingen i de mindre Retskredse („Thinglage“) det afgjørende for den efter Værnethingsreglerne kompetente Ret. Sagvolderen har følgende i Regelen ingen Pligt til at møde for Retten udenfor den Retskreds, hvor han har sin Bolig og dermed sit personlige Værnething; den samme stedlige Begrænsning gjælder ogsaa for Pligten til at møde for Retten som Vidne. Dog er de ordinære Maanedsting (sml. ovenfor) at betragte som fælles for alle de til Maanedstingkredsen hørende mindre Retskredse („Thinglage“), og alle Sager, som har sit Værnething i en af disse, kan ogsaa anhängiggjøres og behandles ved de ordinære Maanedsting. I Byerne er Byterritoriet det afgjørende.

IX. De almindelige Grundssætninger, særlig Processens Skriftlighed.

Som indledningsvis nævnt, er den norske Civilproces skriftlig; Dommeren kan alene lægge det til Grund for sin Dom, som forelægges ham i skriftlig Form, *quod non est in scriptis, non est in mundo*. Parternes Fremstillinger, Vidnernes Udsagn, de Sagkyndiges Erklæringer, alt maa foreligge i skriftlig Form, naar Sagen gaar til Doms, for at kunne komme i Betragtning.

a) Forhandlingsmaximen. Den norske Dommer indtager under Processen en temmelig passiv Holdning. Det er helt og holdent Parternes Sag efter eget Initiativ og paa egen Risiko at fremstille og oplyse Sagen saavidt, som de er istand til og finder det fordelagtigt. Dommeren blander sig ikke ind i Proceduren og forskafter sig heller intet Kjendskab til de af dem indgivne Processkrifter, førend Sagen som moden til Afgjørelse forelægges ham til Paadømmelse. Han kan intet

¹⁾ I dette Tilfælde er Sagvolderen „Gjæst“, sml. ovenfor, og kan forlange Gjæsteretsprocessen anvendt. — ²⁾ Ellers kommer Indsigelsen om, at Retten er inkompetent, ligesom de øvrige formelle Indsigelser tidnok i det første Retsmøde, hvori Sagvolderen tager til Gjenmæle i Sagen. Den særlige Forskrift i Texten findes i Landslovens 1—2—24.

VIII. Jurisdiction.

The ordinary *forum* of a person is decided by his fixed domicile (*forum domicilii*), and if he has none by his temporary residence. In respect of legal persons the seat of their administration or board of directors is decisive. In respect of commercial firms which have been registered in the commercial register, the place of business recorded in the register, also that of the sole proprietor of a business, is the deciding one. In legal disputes which concern an immovable, the jurisdiction is decided according to the situation of the property (*forum rei sitae*). Further we have the jurisdiction for delicts (*forum delicti commissi*) where the wrongful act has been committed, which has importance in civil actions brought with a view to obtaining damages on account of wrongful acts not prosecuted by means of the criminal law; the competence of the tribunal is in this case not at all based on the condition that the defendant is present when the action is brought. In addition we have the special jurisdiction of the place of the making or performance of a contract (*forum contractus s. solutionis*); this jurisdiction is justified when an obligation, not only a money debt, is to be performed at a definite place, and the debtor, when the action is brought, is present there, without regard to whether he has his domicile at the same place¹). On account of the connection of the claims we have the jurisdiction of cross-actions (*forum reconventionis*).

Finally, it must be noted that the observance of the rules of jurisdiction is not — with the exception of the jurisdiction in respect of immovables — regarded by the tribunals *ex officio*, from which it follows that the parties may agree to bring their action before another inferior tribunal than that which is competent according to the rules of jurisdiction, which frequently occurs at the town tribunals of Christiania and Bergen, in which case the number of instances is diminished (*forum conventionis s. prorogatum*). The defence that the tribunal in question is not competent according to the provisions of the law concerning personal jurisdiction, must be set up by the defendant at the time when the action is brought, in case the latter's jurisdiction "in reality is not known", i. e. in the case of persons not having a fixed domicile or a place of business²) recorded in the commercial register.

In the rural districts the division into smaller jurisdictions ("Thinglage") is decisive in regard to the competent tribunal according to the rules of jurisdiction. The defendant consequently is not bound as a rule to appear before a tribunal operating outside the jurisdiction where he has his domicile and, consequently, his personal jurisdiction; the same limitation as to place also applies to the obligation to appear before a tribunal as a witness. The regular monthly sessions (cf. above) are however to be considered as common to the smaller jurisdictions ("Thinglage") belonging to the jurisdiction of the monthly session, and all the lawsuits having their *forum* in one of these may also be brought and dealt with at the regular monthly sessions. In the towns the territory of the town in question is decisive.

IX. General principles, especially as to the written procedure.

As mentioned in the Introduction, the Norwegian civil process takes place *in writing*; the judge can only make the basis of his judgment that which is submitted to him in a written form, *quod non est in scriptis, non est in mundo*. The productions of the parties, the evidence of the witnesses, the declarations of the experts, must all be presented in writing in order to enter into consideration when judgment is rendered.

a) *The system of compromise.* The Norwegian judge plays a more or less passive part during the proceedings. It is entirely the affair of the parties, according to their own initiative and at their own risk, to present and elucidate the cause in so far as they are able to do so and consider it advantageous. The judge does not interfere with the proceedings, nor does he acquire for himself any knowledge of the process documents presented to him until the cause, as ripe for decision,

¹) In this case the defendant is a "visitor", cf. above, and may demand that "Visitors' Court procedure" be applied. — ²) Otherwise the defence that the tribunal in question is incompetent, as well as other formal defences, may be set up at the first sitting of the tribunal at which the defendant replies on the action brought. The special provision in the text is to be found in 1—2—24 of the National Law.

tilkjende eller frakjende uden for Parternes Paastande og er tillige regelmæssig bunden ved Parternes Enighed angaaende faktiske Omstændigheder, sml. de gamle Retsparømier, *ne procedat iudex ex officio* og *ne eat iudex ultra petita partium*. Kun i Ægteskabs- og Statussager er Dommerens Stilling mere fremtrædende.

b) Med dette processuelle saakaldte Dispositionsprincip, at Parterne alene har den afgjørende Bestemmelse over Tilveiebringelsen og Formen af det Processtof, som skal forelægges Dommeren, og over Omfanget af Paastandene, staar Eventual- eller Koncentrationsmaximen i den nøieste Forbindelse. Denne kræver, at saaofte en Part ytrer sig i Processen, skal Vedkommende ytre sig saaledes, d. v. s. saa fuldstændig og udtømmende, som om Parten udtalte sig for sidste Gang. Nye Kjendsgjæringer, nye Paastande, nye Retsgrunde kan ikke senere anføres, naar de allerede ved en tidligere Leilighed havde kunnet fremføres, og saadan Fremførelse har været forsømt. Omvendt maa ogsaa enhver Benægtelse af Modpartens Anførsler ske strax, efterat man har faaet Leilighed dertil. En Anførsel, som ikke er benægtet af Modparten i rette Tid, gjælder som indrømmet af ham. Eventualmaximen er ogsaa virksom mellem de forskellige Instanser; hvad der f. Ex. i denne Henseende er forsømt for Underretten, kan ikke indhentes for de overordnede Retter. Der gives imidlertid Dispensation (af Justitsministeriet, det saakaldte Justits- og Politidepartement) mod denne Præklusionsvirkning af Eventualmaximen i de høiere Instanser. Maximen gjælder ikke for Tilveiebringelsen af Beviser. Paa ethvert Stadium af Processen kan man gjøre Brug af nye Vidneforklaringer, nye Dokumenter, nye Udtalelser af Sagkyndige o. s. v. Heller ikke har den nogen Anvendelse med Hensyn til Paastande eller Anførsler, hvis Existens først senere er begrundet, eller som før var Parten ubekjendt, eller som først er foranledigede ved det af Modparten anbragte, og selvfølgelig ikke med Hensyn til rene Retsdeduktioner.

Retterne paaser ikke paa Embedsvegne Overholdelsen af Eventualmaximen; kun paa Forlangende af Modparten gjøres dens Følger virksomme.

c) Udstykning af Processen. Processen maa føres som et Hele, indtil Sagen ved Procedurens Afslutning forelægges Dommeren som i enhver Retning moden til Afgjørelse¹⁾. Det er dog for alle Retter tilladt at dele Sagsbehandlingen i to Afsnit, nemlig *quoad formalia* og *quoad realia*. Reiser Sagvolderen Indsigelser mod Rettens Kompetense, eller paastaar han, at der forøvrigt mangler en absolut eller relativ Procesforudsætning, og af den Grund paastaar Sagens Afvisning fra Retten, kan begge Parter forlange, at dette Spørgsmaal præjudicielt („præliminær“) afgjøres, hvorved bemærkes, at alle formelle Indsigelser (Afvisningsgrunde) maa fremsættes paa én Gang, og forinden Sagen procederes i Realiteten. Kun hvad Retten paa Embedsvegne har at overvaage, kan til enhver Tid anbringes med Virkning.

Finder Retten Sagvolderens formelle Indsigelser af Betydning, afslutter den Sagen med en Dom, som lyder paa „Sagens Afvisning“, hvorved der intet afgjøres angaaende Parternes materielle Tvistemaa. I modsat Fald indleder Retten en Fortsættelse af Proceduren ved en (interlokutorisk) Kjendelse, hvorved Sagvolderens Afvisningspaastand forkastes, og der sættes ham en Frist, inden hvilken han har at fremkomme med sit Tilsvar angaaende Retstrættens reale Indhold. Videre Deling er utilstedelig. Der gives ingen Beviskjendelser; Spørgsmaalene om, hvem Bevisbyrden paahviler, hvad der maa bevises, om Beviset kan ansees at være ført, afgjøres alle i og med den afsluttende Dom, forsaavidt det findes paakrævet, uden nogensomhelst forangaaende Antydning om Rettens Mening. Selv begge Parter Enighed giver ikke Domstolene Ret til at afgive saadanne Forhaandsafgjørelser. Det maa ogsaa bemærkes, at den norske Proces ikke, selv ikke i Handelssager, kjender eller tillader Domme for en Del af Paastanden. Er Sagen paastevnt for et større Beløb, og viser det sig, at Sagvolderen kun benægter Rigtigheden af en forholdsvis mindre Del af Gjælden, har Klageren ikke Ret til at forlange en exigibel Dom for den uomstridte Del af Gjælden. Han maa enten opgive den bestridte Del af sin Fordring for hurtig at faa Dom for det Uomstridte, eller

¹⁾ Parterne „indlader“ da Sagen, og Retten „optager“ den.

is submitted to him for judgment. He is not authorised to recognise or refuse anything outside the demands of the parties, and is also as a rule bound by the agreement of the parties concerning circumstances based on facts; cf. the ancient legal maxims *ne procedat iudex ex officio* and *ne eat iudex ultra petita partium*. Only in causes which concern marriages and status is the position of the judge more prominent.

b) *The system of eventuality or concentration* is intimately connected with the so-called system of disposition in procedure, importing that only the parties have a right to decide in regard to the presentation and form of the subject-matter of the process to be submitted to the judge, and in regard to the extent of the claims. The former system requires that whenever a party expresses his opinion in the course of the proceedings, this shall be done in as complete and exhaustive a manner as if the party expressed his opinion for the last time. New facts, new claims, new juridical reasonings cannot subsequently be presented, if it was possible to present them on a previous occasion and such presentation has been omitted. Reciprocally also every denial of the opponent's allegations must be presented immediately the opportunity to do so offers. An allegation which is not contradicted by the opponent in due time is considered as admitted by him. The system of eventuality is also operative between the various instances; for example, that which in this respect has been omitted before the inferior tribunal, cannot be set up before the superior tribunals. A dispensation may, however, be granted (by the Ministry of Justice, the so-called Ministry of Justice and Police) from this preclusive effect of the system of eventuality before the superior instances. The system does not apply to the production of evidence. At every stage of the proceedings fresh evidence, fresh documents, fresh opinions of experts etc., may be produced. Nor does it apply to claims or allegations the reasons for the existence of which will only be produced subsequently, or which were previously unknown to the party, or which have only been brought about by the allegations of the opponent, and of course not to mere juridical deductions.

The tribunals do not *ex officio* see that the principle of eventuality is observed; its consequences are made effective only at the request of the opponent.

c) *Division of the process*. A lawsuit must be carried on as a whole until the cause at the end of the proceedings is submitted to the judge as in every respect ready for decision¹). It is however permitted before all the tribunals to divide the proceedings into two sections, viz., *quoad formalia* and *quoad realia*. If the defendant contests the competency of the tribunal in question, or if he maintains that in other respects an absolute or a relative condition of the lawsuit is wanting, and for this reason maintains that the cause should be rejected by the tribunal, both parties may demand that this question shall be preliminarily decided; in this regard it should be noted that all formal defences (reasons for rejection) must be set up at once and before the merits of the cause are proceeded with. Only points which the tribunal is bound in virtue of its office to take notice of can be advanced with effect at any stage of the proceeding.

If the tribunal finds that the formal defences of the defendant are well founded, the tribunal closes the cause with a judgment declaring that "the cause is rejected", which decides nothing as to the merits of the dispute of the parties. In the contrary case, the tribunal commences a continuation of the proceedings by means of an interlocutory decision dismissing the claim for rejection presented by the defendant, and a period is fixed within which he must present his answer concerning the merits of the lawsuit. Any further division of the process is not permitted. Decisions in regard to evidence are not rendered. The questions as to whom the burden of proof is incumbent on, what has to be proved, whether the proof can be considered as having been made, are all decided in and by the final judgment in so far as it is found necessary, without any preceding indication concerning the opinion of the tribunal. Even the agreement of both parties does not entitle the tribunal to give such decisions beforehand. It must also be noted that the Norwegian procedure, even in commercial causes, does not recognise or allow judgments concerning only part of a claim. If the claim has been made in respect of a higher amount, and if it appears that the defendant only contests the correctness of a comparatively small part of the debt, the plaintiff has no right to demand a judgment capable of

¹) The parties then "submit" the cause, and the tribunal "accepts" it.

han maa vente med hele sit Krav, indtil Processen om den bestridte Del er ført til Ende.

X. Processens Gang.

a) Almindelig Karakteristik af Processens Gang for Underretterne. Denne er omtrent følgende. Stævningen, som forkyndes for Sagvolderen, lyder paa en nærmere angivet ordinær Retssession. Varslet er regelmæssig paa Landet, naar Sagvolderen bor indenfor Retskredsens („Thinglaget“), ti Dage efter Forkyndelsen, i Byerne syv Dage. Indenfor det samme Underretsdistrikt („Sorenskriveri“) er Varslet to Uger, indenfor samme Amt tre Uger og ellers — følgelig for Udlændinger, naar de undtagelsesvis kan drages ind for en norsk Domstol —, fire Uger¹⁾. I „Gjæstere-tssager“ (sml. ovenfor) i Vexels-, Handels-, Haandværks- og Sjøfartssager er Varslet meget kortere, indenfor samme Retskreds (Hovedtilfældet) kun fra en Dag til den næste („Aftensvarsel“)²⁾. Bor Sagvolderen mere end 20 Kilometer fra det Sted, hvor Retssessionen skal være, forlænges Fristen med 24 Timer og forholds-mæssig ved større Afstande.

b) Parternes Skriftvexling. Sagsøgeren eller som oftest dennes Sagfører vil regelmæssig ved Sagens Anhængiggjørelse selv eller ved Fuldmægtig³⁾ møde frem ved „Rettens Bord“ i vedkommende ordinære Session, efterat de ældre til denne udsatte Sager efter „Sagelisten“ er behandlede, og overlevere Dommeren sin Forligsklage (sml. ovenfor) med Forligelseskommisærernes Attest samt Stævningen med Bevidnelse om lovlig Forkyndelse og i større Sager tillige en skriftlig Fremstilling („Deduktionsindlæg“) angaaende Klagegrunden og Paastanden, idet han under Henvisning til de fremlagte Skriftstykker „indlader“ Sagen (sml. ovenfor). I mindre Sager er Klagegrunden og Paastand med tilstrækkelig Fuldstændighed allerede indtaget i Forligsklagen eller i Stævningen, og „Indladelsen“ sker da kun under Henvisning til disse; undertiden formuleres Paastanden først bestemt under Anhængiggjørelsen ved at dikteres til Retsprotokollen. Alt, hvad Parterne vil have Dommeren forelagt, maa, som forhen bemærket, enten forelægges ham i Skriftform eller bringes til hans Kjendskab ved at indføres i Retsprotokollen.

Møder Sagvolderen i Sessionen og ikke indrømmer Retsmæssigheden af Sagsø-gerens Krav, udbeder han sig hos Dommeren en Frist for at forsvare sig, paa Landet almindeligvis til næste ordinære Session, i Byerne omkring tre til sex Uger. Han fremlægger da sit Tilsvær i et skriftligt „Indlæg“. Klageren faar da en Frist for i et Indlæg Nr. 2 at svare paa Sagvolderens første Indlæg. Paa denne Maade drager Sagen sig udover gennem en Række ordinære Retssessioner. Spørgsmaalet, om den begjærede Udsættelse skal gives, eller om en Forlængelse af Fristen skal indrømmes, afgjøres af Dommeren.

c) Vidneafhørelser. Denne i det Udvortes temmelig ensformige Procesgang for Underretterne undergaar kun en Forandring, naar Vidner skal afhøres. Enhver af Parterne har Adgang til i hver Retssession, hvortil Sagen for Vedkommende er udsat, fra sin Side at føre Vidner uden forudgaaende Beviskjendelse eller nogen andenslags Indvilgelse eller Bemyndigelse fra Rettens Side. Parterne fører saa mange eller saa faa Vidner, som de selv bestemmer, og Afhørelsen sker efter særlige, i et Spørgsmaalsskrift for hvert Vidne anførte Spørgsmaal. Vidneexaminationen foretages altid af Dommeren selv, og Resultaterne (almindeligvis i *oratio obliqua* og som Svar til de enkelte i Spørgsmaalsskriftet nummererede Spørgsmaal) ind-

1) Sml. Lov om Varsler m. v. af 4 Juni 1892. — 2) Handels-, Haandværks- og Sjøfarts-sagerne kan, som ovenfor nævnt, kun anhængiggjøres i en ekstraordinær Retssession, Vexel-sager derimod ogsaa i de ordinære Underretssessioner; i alle Tilfælde er det i Texten angivne kortere Varsel gjældende. — 3) Sagførerne er berettigede til at møde for alle Retter undtagen Høiesteret ved Stedfortræder.

execution in respect of the part of the debt which is not contested. He must either abandon the contested part of his claim in order to obtain an immediate judgment in respect of the non-contested part, or he must postpone his whole claim until the proceedings concerning the contested part have been terminated.

X. The course of the proceedings.

a) *General characteristics of the course of the proceedings before the inferior tribunals.* This is shortly as follows. The summons served on the defendant has in view an ordinary judicial session specially indicated. The period of notice given in the rural districts, when the defendant resides within the jurisdiction (the "Thinglag"), is as a rule ten days after the summons has been served, in the towns seven days. Within the same jurisdiction of an inferior tribunal ("Sorenskriveri") the period of notice is two weeks, within the same county three weeks and otherwise — consequently in respect of foreigners, when exceptionally they can be summoned before a Norwegian tribunal — four weeks¹). In "Visitors' Court causes" (cf. above), in bills of exchange, commercial, industrial and maritime causes, the period of notice is much shorter, within the same jurisdiction (the principal cause) only from one day to the next ("a day's notice")²). If the defendant lives more than 20 kilometers from the place where the session of the tribunal is to be held, the period of notice is prolonged by 24 hours and proportionately when larger distances are concerned.

b) *Exchange of written documents between the parties.* The plaintiff, or, as is most frequently the case, his solicitor, for the introduction of the cause, as a general rule appears in person or by his representative³) at the "table of the tribunal" at the ordinary session in question after the earlier causes postponed at the same session according to the "cause list" have been taken, and presents to the judge his demand of compromise (cf. above) with the attestation of the compromise commissaries, and the summons with the confirmation as to lawful notice having been given, and in more important causes also a written exposition ("deductive pleading") concerning the grounds of his demand and his claims, and under reference to the written documents produced, he "submits" his cause (cf. above). In less important causes the grounds of the demand and the claims have already been included with sufficient completeness in the demand of compromise or in the summons, and the "submission" then takes place only under reference to these; sometimes the claims are not formulated in a definite manner until after the introduction of the action, and in that case are dictated to be taken down in the Record of the tribunal. All matters which the parties wish to have submitted to the judge must, as previously observed, either be submitted to him in writing or be brought to his knowledge by their having been taken down in the Record of the tribunal.

If the defendant appears at the session and does not admit the legitimacy of the demand of the plaintiff, he asks the judge for a postponement in order that he may present his defence, in the rural districts, as a general rule, until the next ordinary session, in the towns for from three to six weeks. He then presents his defence in a written pleading. The plaintiff then obtains a postponement in order to answer in a pleading No. 2 the first pleading of the defendant. In this manner the cause is protracted through a series of ordinary legal sessions. The question as to whether the postponement demanded shall be granted, or whether a prolongation of the postponement shall be granted, is decided by the judge.

c) *The hearing of witnesses.* This externally more or less uniform course of the proceedings before the inferior tribunals is subject to modification only when witnesses are heard. Either of the parties has a right at every legal session to which the cause has been postponed, to bring witnesses on his part without any previous decision as to evidence or any other kind of consent or authorisation on the part of the tribunal. The parties bring as many or as few witnesses as they themselves choose, and the hearing of them takes place in accordance with special questions indicated separately in respect of each witness in writing. The examination of the witnesses is always undertaken by the judge himself, and the results (ordinarily in an *oratio*

¹) Cf. the Act on notifications of summonses etc. of 4th June 1892. — ²) Commercial, industrial and maritime causes may, as above mentioned, only be taken at extraordinary sessions of the tribunals; on the other hand, bills of exchange causes can also be taken at the ordinary sessions of the inferior tribunals; in all the cases the shorter notice indicated in the text applies. — ³) The solicitors have a right to plead before all tribunals except the Supreme Tribunal by means of a representative.

føres ved Diktat af Dommeren i Retsprotokollen. Modparten har Adgang til at forlange Modspørgsmaal forelagte Vidnet af Dommeren til Fuldstændiggjørelse og nærmere Oplysning af det paagjældende Forhold. Vidnerne er som saadanne i Regelen kun pligtige til at møde for Retten indenfor de mindre Retskredse, hvor de har sit personlige Værnething¹⁾. Det er af den Grund hyppig nødvendigt at føre Vidner for en anden Ret end den, hvor Sagen „gaar“; dette sker ganske simpelt, idet den Part, som vil paaberaabe sig Vidnesbyrdet, stævner Modparten og Vidnerne med tilstrækkeligt Varsel (sml. ovenfor) til en ordinær Session ved den paagjældende Ret og i denne begjærer hos Dommeren, at de i Stævningen nævnte Vidner maa blive afhørte efter de i Spørgsmaalsskriftet opstillede Spørgsmaal. Naar Afhørelsen er tilendebragt, begjærer Parten en Afskrift af, hvad der som Resultat af Vidneafhørelsen er tilført Protokollen af Dommeren, og denne Afskrift fremlægges i „Hovedsagen“ og benyttes som Vidnebevis i denne.

d) Processen i Udeblivelsestilfælde. Møder Sagvolderen ikke ved Sagens Anhängiggjørelse for Retten, bliver den af Sagsøgeren „indladt“ (sml. ovenfor) Sag strax „optaget“ af Dommeren, og Dommen vil da regelmæssig tage Sagsøgerens Paastand tilfølge som indrømmet af Sagvolderen. Det maa dog som Betingelse for en saadan Dom ved Stævnevidnets (sml. ovenfor) Attestation paa Stævningen godtgjøres, at Stævningen lovlig og med tilstrækkeligt Varsel har været forkyndt for Sagvolderen. I Mangel af lovlig Forkyndelse, eller hvis Varslet har været for kort, „afvises“ Sagen fra Retten paa Embeds Vegne. Dommeren skal dog i det ovennævnte Tilfælde frifinde Sagvolderen, hvis det af de med Stævningen fremlagte Dokumenter tydelig viser sig, at hans Fordring overfor Sagvolderen ikke er retsbegrundet, f. Ex. Sagvolderen har efter sin af Sagsøgeren fremlagte Erklæring ikke indgaaet Forløftet som Selvskyldner, hvad Sagsøgeren paastaar, eller Fordringen viser sig at være forældet, Sagvolderens Navn staar ikke paa Vexelen, denne er præjudiceret o. s. v. Maa det efter Stævnevidnets Forkyndelsesattestation antages, at Sagvolderen ikke i Tide har faaet Kundskab om Stævnamaalet, skal Retten paa Embeds Vegne udsætte Sagen og forordne ny Paastævning.

e) Parternes Forpligtelse til at møde personlig for Retten. Parterne har i Regelen ingen Pligt til personlig at møde for Retten i Civilsager; de repræsenteres ogsaa i Virkeligheden for det meste af sine Retsfuldmægtige; alle personlige Erklæringer eller Ytringer fra Parternes Side maa, som ovenfor omtalt, enten være skriftlig affattede eller tilføres Retsprotokollen.

f) Procesgangen for Overretterne og Høiesteret. Alene Underretterne er kompetente til at foretage Vidneafhørelser, modtage Edsaflæggelser o. s. v. I Overretterne føres Processen kun ved skriftlige Indlæg (to fra hver Side), og i Høiesteret er vistnok Advokaternes Plaidoyers mundtlige, men hele Bevismaterialet forelægges Retten i skriftlig Form og oplæses af en af Sekretærerne. Naar Indstevnte for Høiesteret ikke møder, behandles Sagen skriftlig. Skriftlig Behandling kan ogsaa ellers finde Sted af saadanne Sager, som af en af Justitiarius og de to ældste Assessorer bestaaende Kommission findes egnede dertil, særlig vidtløftige og indviklede Regnskabssager og i de senere Aar — som en midlertidig Foranstaltning paa Grund af Rettens betydelige Restancer — tillige af saa mange andre Sager, som Kommissionen finder hensigtsmæssigt, navnlig af de mindre vidtløftige. Domene afsiges ogsaa i disse Tilfælde af mindst af 7 af Rettens Medlemmer paa Grundlag af en skriftlig Votering²⁾.

XI. Bevis.

Bevisbedømmelsen var efter Landsloven af 1687 bunden, men maa i Nutiden betegnes som i det Væsentlige fri; en Undtagelse vil blive nævnt nedenfor under Afsnittet om Bevis ved „Syn og Skjön“. Bevismidlerne er:

¹⁾ Sml. ovenfor S. 45 om Retssessionerne paa Landet. — ²⁾ Jfr. om Sagsbehandlingen i Høiesteret Hagerup: Civilproces II (2 Udg.) S. 116 o. flg.

obliqua and as answers to the different questions enumerated in the written interrogatories) are taken down in the Record of the tribunal from the dictation of the judge. The opponent has a right to demand that cross-questions shall be put to the witness by the judge in order to complete and further elucidate the matters in question. The witnesses are as such, as a general rule, only obliged to appear before the tribunal within the smaller judicial districts in which they have their personal *forum*¹⁾. For this reason it is frequently necessary to bring witnesses before another tribunal than that to which the cause has been "submitted"; this takes place quite simply to the effect that the party who wishes to take advantage of the evidence summons the opponent and the witnesses with a sufficient period of notice (cf. above) to appear at an ordinary session before the tribunal in question, and before this tribunal requests the judge to examine the witnesses mentioned in the summons in accordance with the questions indicated in the written interrogatories. When the examination is finished, the party demands a copy of what has been dictated by the judge and taken down in the Record of the tribunal as the result of the examination of the witnesses, and this copy is produced in the "principal cause" and used as evidence therein.

d) *Proceedings in case of default.* If the defendant does not appear when the cause is commenced before the tribunal, the cause "submitted" (cf. above) by the plaintiff is immediately "accepted" by the judge, and the judge then as a general rule considers the claims of the plaintiff as admitted by the defendant. It must, however, as a condition of such a judgment be proved by means of the attestation of the process servers (cf. above) of the summons that the summons has lawfully and with a sufficient period of notice been served on the defendant. In default of a lawful summons, or if the period of notice has been too short, the cause is *ex officio* "rejected" by the tribunal. The judge ought, however, in the above-mentioned case, to acquit the defendant if it is obvious from the documents presented with the summons of the plaintiff, that his claim against the defendant is not valid according to law, if, for example, the defendant has not according to his declaration presented by the plaintiff given a guarantee by which he undertakes a primary liability (renouncing the *beneficium discussionis*), which the plaintiff maintains has been the case, or if it appears that the claim in question is prescribed, that the defendant's name is not on the bill of exchange in question, that the bill of exchange is prejudiced and so on. If, according to the attestation made on the summons by the process servers, it must be admitted that the defendant has not in due time been informed of the summons, the tribunal will *ex officio* postpone the cause and prescribe a fresh summons.

e) *The obligation of the parties to appear in person before the tribunals.* The parties are not as a general rule bound to appear in person before a tribunal when civil causes are concerned; they are also in fact mostly represented by their legal attorneys; all personal declarations or remarks on the part of the parties must, as mentioned above, either be reduced to writing or be taken down in the Record of the tribunal.

f) *The proceedings before the superior tribunals and the Supreme Tribunal.* Only the inferior tribunals are competent to hear witnesses, receive oaths etc. Before the superior tribunals the proceedings are conducted solely by means of written pleadings (two from either side), and before the Supreme Tribunal, though the arguments of counsel are certainly oral, the whole material of the evidence is submitted to the tribunal in writing and read by one of the secretaries. If the defendant does not appear before the Supreme Tribunal, the cause is dealt with in writing. Adjudication in writing may also otherwise take place in such causes as are considered suitable for this mode of procedure by a committee consisting of the justitiarius and the two senior assessors, particularly lengthy and complicated matters of account, and during the last years — as a temporary expedient owing to the considerable arrears of the tribunal — also in as many other causes as the committee considers appropriate, notably in those of minor importance. The judgments are also in these cases rendered by at least 7 of the members of the tribunal on the basis of written votes²⁾.

XI. Evidence.

The appreciation of evidence was a matter which was subject to rules under the National Law of 1687, but must now mainly be considered as being free; an exception will be mentioned below in the section concerning evidence by means of "view and estimation". The means of proof are:

¹⁾ Cf. above p. 45 concerning the sessions of the tribunals in the rural districts. — ²⁾ Cf. concerning the proceedings before the Supreme Tribunal, *Hagerup: Civil Procedure II* (2nd edition), p. 116 *et seq.*

a) Egen Tilstaaelse. Denne ansees i Civilprocessen som en dispositiv Retshandling, naar der ikke handles om Retsgoder, som efter sin Natur er unddraget Parternes frie Raadighed¹⁾. Og dens Virkning bortfalder ikke ved et senere Bevis for dens Urigtighed. Der maa desuden føres Bevis for Omstændigheder, som vilde have gjort Tilstaaelsen som Kontrakt uvirksom eller ugyldig. Tilstaaelsen kan ogsaa være stiltiende; den kan f. Ex. ligge i en undladt Benægtelse af en Paastand fra Modpartens Side.

b) Bevis ved Ed, Partsed. Edsmaalægget kan alene udgaa fra Dommeren, og dette sker kun ved en afsluttende Dom. En Aftale mellem Parterne om Afgjørelse af deres Retstvist ved den enes Edsaflæggelse er ugyldig. Hovedregelen er, at Retten, naar den, hvem Bevisbyrden paahviler (altsaa ikke altid Sagsøgeren, endskjønt dette naturligvis er det hyppigste), ikke har ført det fulde Bevis for sin faktiske Paastand, har Adgang til under denne Tvil at paalægge Modparten (altsaa ikke nødvendigvis Sagvolderen) edelig at bestyrke sin Benægtelse af den paagjældende Kjendsgjerning. Domskonklusionen lyder da betinget: Saafremt N. N. inden en nærmere fastsat Frist edelig benægter dette eller hint²⁾, frifindes han for N. N. s Tiltale. Aflægger han ikke saadan Ed, domfældes han overensstemmende med Modpartens Paastand. I sjældnerne Tilfælde kan Eden paalægges den Bevispligtige til Udfyldelse af hans Bevis, som ikke findes at være tilstrækkelig ført. I enkelte særlige Tilfælde kan Eden paalægges, uden at den bevispligtige Part har ført nogetsomhelst Bevis fra sin Side. Blandt disse er i Forretningslivet de hyppigste: 1. Fremlæggelse for Retten af et privat Dokument med Modpartens Underskrift. Benægter denne Ægtheden af sit Navn, eller paastaar han, at Dokumentet senere end Underskriften er forfalsket, kan det i Dommen paalægges ham at bekræfte dette med sin Ed. — 2. Er Kreditors Fordring støttet til ordentlig førte Handelsbøger, kan det uden yderligere Bevis paalægges Skyldneren med sin Ed at bestyrke sin Benægtelse af disses Rigtighed.

Eden kan alene angaa Kjendsgjerninger, hvortil Edsaflæggeren har eller maa have personligt Kjendskab.

Aflæggelse af Partseden sker i Form af en efter vedkommende Dom følgende, selvstændig Sag, som (uden Forligsmægling) indbringes for den i Dommen nævnte Underret³⁾ efter Stevning til Modparten til at paahøre E den (Edssager). Eden kan paalægges af Underdommeren saavelsom af Overretten og Høiesteret. Naar Eden er aflagt, er Dommen inappellabel; Appelstevning forhindrer Edens Aflæggelse, og den blotte Erklæring om at ville appellere Dommen udelukker Edsaflæggelsen i de første tre Maaneder; men hvis Appellen ikke inden denne Frist er iværksat⁴⁾, har den Edspligtige igjen Adgang til at aflægge den.

c) Vidnebeviset. Landsloven opstillede „to Vidner overensstemmende udi een Ting“ som den legale Maalestok for det fulde Bevis. Denne Lovens Maalestok har i Nutiden ved Sædvaneret tabt sin tidligere Betydning. Det er ikke mere nødvendigt, at Vidnerne har gjort sine lagttagelser til samme Tid, og et enkelt Vidne i Forbindelse med Indicier, ja endog saadanne ganske alene kan efter Omstændighederne tilveiebringe fuldt Bevis. De forskellige øvrige processuelle Regler om Vidnebeviset⁵⁾ og Vidneafhørelsen er dels neppe af tilstrækkelig Interesse, dels er de tidligere berørte. Der eksisterer ingen Indskrænkning i, hvad der kan være Gjenstand for Vidnebevis som f. Ex. i Frankrige. Udlændinge, som opholder sig her i Riget, kan indstevnes som Vidner for Retten paa deres Opholdssted; de afhøres ved Tolk, naar de ikke er det norske Sprog mægtige.

1) Som i Ægteskabs- og Statusprocesser. — 2) Edsthemaet redigeres ordlydende i Domskonklusionen og maa ved Edsaflæggelsen nøie belyses. — 3) Denne er sædvanligvis bestemt ved Edsaflæggerens personlige Værnething. — 4) Appelstævningen maa inden Fristens Udløb være Modparten lovlig forkyndt. — 5) En Oversigt findes i den ovennævnte Samling af Leske og Løwenfeld (jfr. Note 7 ovenfor S. 42) Bd. 2, S. 812—813.

a) *Admission by a party.* This in civil procedure is considered as a legal act of disposition when there is no question of legal rights which according to their nature are withdrawn from the free disposal of the parties¹). And its effect is not avoided by subsequent evidence proving it to be incorrect. In addition, circumstances which would have made the admission ineffective or invalid as a contract must be proved. An admission may also be tacit; it may, for example, be implied from an omission to deny an allegation on the part of the opponent.

b) *Proof by the oath; oath of the parties.* Only the judge can impose on the parties the taking of the oath, and this only takes place by means of a final judgment. An agreement between the parties concerning the settlement of their legal dispute by means of one party taking the oath is invalid. The principal rule is that when the party on whom the burden of proof lies (consequently not always the plaintiff, although this of course is the most frequent occurrence) has not given complete proof of his allegations of fact, the tribunal has a right in case of doubt to require the opponent (consequently not necessarily the defendant) to confirm on oath his denial of the fact in question. The conclusions of the judgment are in such case conditional as follows: If N. N. within a period specially fixed denies this or that on oath²), he will be discharged from N. N.'s complaint. If he does not take such oath, he is condemned in accordance with the claim of the opponent. In rare cases the oath may be imposed on the person on whom the burden of proof rests in order to make his evidence, which is not considered to have been given in a satisfactory manner, complete. In some special cases the oath may be imposed without the party on whom the burden of proof rests having given any evidence whatever on his part. Amongst these cases the most frequent in business life are the following: 1. The production before the tribunal of a private document with the opponent's signature. If the latter denies the genuineness of his signature, or maintains that the document has been falsified after the signature was given, the judgment may require him to confirm such allegation on oath; — 2. If the creditor's claim is based on regularly kept commercial books, the debtor may without further evidence be required to confirm on oath his denial of their correctness.

The oath may only concern facts which the person who takes it has or ought to have personal knowledge of.

The taking of the oath by a party is effected in the form of an independent action subsequent to the judgment imposing it, an action which (without negotiations with a view to compromise) is brought before the inferior tribunal³) mentioned in the judgment, after a summons has been served on the opponent to hear the oath being taken (oath suits). The taking of the oath may be imposed by the judge of an inferior tribunal, as well as by a superior tribunal and the Supreme Tribunal. When the oath has been taken, no appeal can be made from the judgment; a summons of appeal prevents the taking of the oath, and the mere declaration of an intention to appeal from a judgment excludes the taking of the oath during the first three months; but if an appeal has not been lodged⁴) within this period, the person on whom it is incumbent to take the oath has anew the right of taking it.

c) *Proof by means of witnesses.* The National Law provided that "two witnesses agreeing with regard to a matter" should be the legal standard of complete proof. This standard of the law has in modern times, owing to the influence of custom, lost its previous importance. It is no longer necessary that the witnesses should make their observations at the same time, and a single witness in conjunction with circumstantial evidence, and even such evidence by itself alone may according to circumstances provide complete proof. The various other rules of procedure concerning proof by means of witnesses⁵) and the hearing of witnesses are in part of very little interest, and in part have previously been touched on. No limitation exists in respect of what may be the subject-matter of proof by means of witnesses, as for example is the case in France. Foreigners living in this Kingdom may be summoned as witnesses before the tribunal operating at their place of residence; their evidence is taken with the assistance of an interpreter, if they cannot speak the Norwegian language.

¹) As in lawsuits concerning marriages and questions of status. — ²) The subject-matter of the oath is textually inserted in the conclusions of the judgment and must be closely observed when the oath is taken. — ³) This is usually determined by the personal *forum* of the person who takes the oath. — ⁴) The summons of appeal must be lawfully served on the opponent before the expiration of the period for notification. — ⁵) An exposition is to be found in the above-mentioned collection of Leske and Löwenfeld (cf. above note 7, p. 42) Vol. 2, pp. 812—813.

d) Bevis ved „Syn og Skjøn“¹⁾ svarer nærmest til den franske Procesrets Bevis ved Sagkyndige, men maa betegnes som et særegent Procesinstitut af meget eiendommelig Natur. For Fremskaffelse af Beviset istandbringes der et Kollegium, som kan karakteriseres som en „Specialjury“²⁾, af i Almindelighed fire Medlemmer, som under Forsæde af Underdommeren, men uden hans Deltagelse i deres faktiske Overveielser og disses Resultater, har at udtale sig om de Bevisspørgsmaal, som i skriftlig Form forelægges dem af Parterne. Er en Part ikke tilfreds med Udfaldet, kan maa forelægge de samme Spørgsmaal for en Overinstans af lignende Art (almindeligvis benævnt „Overskjøn“³⁾, medens det første Kollegium da i Modsætning betegnes som „Underskjøn“⁴⁾ til Besvarelse. Denne Overinstans bestaar af otte Medlemmer⁵⁾, som i Lighed med Underskjønnet virker under Forsæde af Underdommeren, men uden Ret for Dommeren til Indgreb i deres faktiske Overlægninger eller disses Resultater.

Ved „Syn og Skjøn“ kan a) enten en bestaaende Tilstand konstateres (de rene „Syn“⁶⁾), eller b) finde Sted en Bedømmelse af Tilstande eller Begivenheder („Skjønne“⁷⁾). Disse Bedømmelser bestaar hyppig 1. i en Værdsættelse eller Taxering f. Ex. af Omfanget af en lidt Skade, en tabt Vinding eller Værdien af en Gjenstand eller en Arbejdsydelse; der kan imidlertid ogsaa 2. være Tale om andre Bedømmelser, f. Ex. Beskaffenheden af en Vare, en Bros Bærekraft, en Maskines Ydelsesevne, et Skibs Sødygtighed o. dsl.; der vil derhos kunne spørges 3. om Aarsagerne til en bestemt Begivenhed eller Tilstand, f. Ex. Nedstyrtningen af et Bygværk eller en Murs Skjævhed.

Der gives imidlertid Beviserklæringer, som ikke kan erhverves under Formen af det her omhandlede Retsmiddel, navnlig Erklæringer, hvis Indhold forudsætter Undersøgelser af særlig teknisk eller videnskabelig Art. Det forholdsvis store Antal af Mænd, som ovenikjøbet maa gjøre sine Iagttagelser samtidig, vil her ofte gjøre de for Syn og Skjøn gjældende Retsformer særdeles besværlige, f. Ex. ved langvarige og indviklede kemiske Analyser; det kan ogsaa være vanskeligt at finde saa mange tilstrækkelig kyndige Mænd paa Parternes Sted eller overhovedet paa noget Sted. I disse eminente Tilfælde af Bevis ved Sagkyndige nægter netop det heromhandlede Retsmiddel sin Tjeneste⁸⁾. Saadanne Sagkyndige maa derfor enten afhøres som Vidner, hvad de imidlertid ikke er pligtige til, fordi deres Erklæringer forudsætter særlige Undersøgelser, som falder uden for den almindelige Vidnepligt, eller deres skriftlige Erklæring maa fremlægges i Retten. Affattelsen af saadanne skriftlige Erklæringer er dog ogsaa en frivillig Sag, og deres Vægt ved Rettens Bevisbedømmelse er ganske ulovbestemt. Den hele Fremgangsmaade ligger i disse Tilfælde helt udenfor den paa dette Omraade særlig stærkt forældede Civilprocesret⁹⁾. Den Sagkyndighed, hvorom der i Anledning af dette Retsmiddel i dets retslige Former alene vil kunne blive Tale, naar der overhovedet forlanges saadan, er følgende i det Væsentlige kun den, som kan erhverves ved saadanne Erfaringer, der er vundne i en vis Livsstilling eller Forretningsvirksomhed, og som ikke kan forudsættes hos Mænd i retslærde Dommeres Stilling og med deres Uddannelse.

Procesinstituttet „Syn og Skjøn“ er ikke blot et Bevismiddel¹⁰⁾; det er dette, naar det anvendes under Processen før Dommen til Retfærdiggjørelse af Klage-

1) Dette Afsnit, som maa ansees for at være af væsentlig Betydning for Forretningsverdenen, er her temmelig omhyggelig behandlet i nær Tilslutning til Fremstillingen i det ovennævnte Værk af Hagerup, Bd. 1, S. 559—597. — 2) Dette Udtryk hører ikke hjemme i norsk Ret, men anvendes her for at gjøre hele Fremgangsmaaden lettere forstaalig for Udlændinger. — 3) I Tilfælde af blotte „Syn“, sm. nedenfor, har denne Overinstans ingensomhelst praktisk Betydning. —

4) Naar Underinstansen („Underskjønnet“) undtagelsesvis kun er besat med to Medlemmer, bestaar Overinstansen („Overskjønnet“) ogsaa kun af fire; i de almindelige Processer forekommer dette meget sjelden. — 5) Som ogsaa omfatter Konstatering gennem andre Sanser end Synet, f. Ex. Hørelsen eller Lugten. — 6) Bevismidlet anvendes dog undertiden ogsaa i saadanne Tilfælde, særlig naar det gjælder Spørgsmaal, som hører under Ingeniørvidenskab og Bygningskyndighed, og et tilstrækkeligt Antal Sagkyndige kan findes, uagtet Sagsforholdet ofte udkræver temmelig specielle Kundskaber. — 7) I Straffeprocessen er Bevismidlet ved Sagkyndige anordnet paa en ganske anden og moderne Maade. — 8) I dette Tilfælde vil „Skønnets“ Opgave i det Væsentligste bestaa i de ovenfor under Lit. a og Lit. b, No. 2 og 3 nævnte Undersøgelser og Bedømmelser.

d) *Evidence by means of "view and estimation"*¹⁾ most nearly corresponds to *evidence by means of experts* according to the French procedure, but must be considered as a special institution of procedure of a very peculiar nature. In order to provide the evidence a body is established which may be characterised as a "special jury"²⁾, generally composed of four members who under the presidency of the judge of the competent inferior tribunal, but without his taking any part in their consideration of facts and their results, have to give their opinion on the questions of evidence which are submitted to them in writing by the parties. If one party is dissatisfied with the result, the same questions may be submitted for decision to a superior body of a similar kind (generally called "overskjön"³⁾, whereas the former body in contrast to the latter is designated "underskjön". This superior body consists of eight members⁴⁾, who, as in the case of the inferior body, exercise their functions under the presidency of the judge of the inferior tribunal, who has no right to interfere with their consideration of facts or their results.

By means of "view and estimation" either: a) an actual fact may be ascertained (mere "view")⁵⁾, or b) an appreciation of facts or occurrences ("estimate") takes place. These appreciations frequently consist: 1. in a valuation or estimate, for example, of the extent of damage sustained, the amount of a lost profit or the value of an object or of a performance; there may, however, also 2. be a question of other appreciations, for example the quality of merchandise, the power of resistance of a bridge, the working power of an engine, the seaworthiness of a vessel etc.; there may also be a question 3. as to the causes of a definite occurrence or circumstance, for example, the collapse of a building or the obliquity of a wall.

There are, however, declarations for purposes of proof which cannot be obtained in the form of legal evidence here mentioned, notably declarations the contents of which imply examinations of a particularly technical or scientific nature. Further, the comparatively large number of men who must make their observations at the same time frequently makes the legal procedure applicable to "view and estimation" particularly difficult of application, for example, in the case of complicated chemical analyses of long duration; it may also be difficult to find a sufficient number of experts at the place of residence of the parties, or, indeed, at any place at all. In these cases, eminently suitable for evidence by means of experts, the legal means of proof here dealt with cannot effectively render service⁶⁾. Such experts must consequently either be examined as witnesses, which, however, they are under no obligation to consent to, because their declarations imply special inquiries not comprised in the duties of ordinary witnesses, or their written declarations must be submitted to the tribunal. The drafting of such written declarations is, however, also a voluntary matter, and their weight in the appreciation of the evidence on the part of the tribunal is wholly undetermined by the provisions of the law. The whole proceedings are in these cases entirely outside the law of civil procedure⁷⁾, which on this point is practically obsolete. The special knowledge of which, in connection with this means of proof in its legal forms there may be a question, when such knowledge is required at all, is consequently only as a general rule that which can be acquired through such experience as has been obtained in a certain social position or circle of business operations, and which men having the position and education of judges learned in the law cannot be supposed to possess.

The institution of procedure which is called "view and estimation" is not only a means of proof⁸⁾; it is this when it is used during the proceedings before judgment

¹⁾ This section, which must be considered highly important for business men, is here rather carefully treated in close connection with the exposition contained in the above-mentioned work by *Hagerup*, Vol. 1, pp. 559—597. — ²⁾ This term does not belong to Norwegian law, but is here used in order to make the whole procedure more easily comprehensible to foreigners. —

³⁾ In case of mere "view", cf. below, this superior body has no practical importance whatever. —

⁴⁾ When the inferior body (the "underskjön") is exceptionally composed only of two members, the superior body ("the overskjön") also consists only of four; in the ordinary lawsuits this occurs very rarely. — ⁵⁾ Which also comprises ascertainment through other senses than the sight, for example, through hearing or smelling. — ⁶⁾ This means of proof is, however, sometimes also used in such cases, especially when questions are concerned which appertain to the engineering and building sciences, and a sufficient number of experts can be found, although the circumstances of the case in question often require rather special knowledge. — ⁷⁾ In the criminal procedure proof by experts is arranged for in quite another and modern manner. —

⁸⁾ In this case the work of the estimation body in the main consists in the examinations and appreciations mentioned under letter a and letter b, Nos. 2 and 3.

grunden eller Paastanden. Men det udgjør ogsaa undertiden en Fuldstændiggjørelse af Dommen (af hvilkensomhelst Domstol), naar det overensstemmende med den i Domskonklusionen givne Anvisning anvendes efter Dommen¹).

Medlemmerne af Syns- og Skjønkollegiet kan udvælges af Parterne selv, og naar de Valgte er villige til at fungere, behøves ingen særlig Opnævnelse. Ellers tages Skjønsmændene af et Udvalg, som i et Antal af fra 18 til 72²) istandbringes for hver af de mindre Retskredse („Thinglag“) og for hver By af Kommunestyret, og som skal bestaa af dertil skikkede Mænd; undtagelsesvis kan Opnævnelsen ogsaa ske udenfor dette lokale Udvalg, naar der for det særskilte Tilfælde udkræves tekniske eller andre særlige Kundskaber. Opnævnelsen sker paa Landet af Fogderne, men i de Amter, hvor disse Embeder allerede er afskaffede, af Underdommerne, hvad der fremtidig vil blive den almindelige Regel, og i Byerne (ogsaa i Christiania og Bergen) af Byfogderne. „Underskjønnets“ 4 Mænd og „Overskjønnets“ 8 vælger mellem sig en Opmand.

Bevisoptagelsen finder i Regelen Sted i en af Underdommeren berammet extraordinær Retssession, til hvilken Modparten og Mændene (med de opnævnte Suppleanter) særlig er varslede, uden Hensyn til den Omstændighed, at Processen („Hovedsagen“), i hvilken Beviset skal benyttes, gaar for den samme Ret i de ordinære Sessioner. I Sessionen forelægger Parten Mændene de Spørgsmaal (skriftlig eller ved Tilførsel til Retsprotokollen), over hvilke der begjæres „Syn og Skjøn“. Modparten kan fra sin Side forelægge Mændene udfyldende eller forklarende Modspørgsmaal paa samme Maade. Der kan da udvikle sig en Skriftvexel med „Indlæg“ fra begge Sider, hvilken ogsaa (til den blotte Vexling af Indlæg) kan overføres til Underrettens ordinære Sessioner, hvor Mændene ikke er tilstede. Vidneførsel til Oplysning for Mændene maa dog efter den strengere Retspraxis ske i ekstraordinære Sessioner i Nærvær af disse. Efter Afslutningen af denne Procedure bliver alle „Indlæggene“ og de øvrige Dokumenter (f. Ex. Tegninger) oversendte Mændene, og disse har da, uden at nogensomhelst retslig Form er foreskrevet derfor, efter Gjennemgaaelsen af det skriftlige Stof at raadslaa sammen og foretage de nødvendige Undersøgelser paa Aastedet, indtil de er komne paa det rene med Hensyn til Svarene paa de stillede Spørgsmaal. Som før sagt, tager Underdommeren ingen Del i denne Virksomhed. Mændene underretter (ved Opmanden) Retten (eller vedkommende Part) og møder i Retten i en af Underdommeren berammet extraordinær Session, hvor „Skjønresultaterne“ afgives i Form af særskilte Svar paa de forelagte Spørgsmaal.

„Syn og Skjøn“ som det her er beskrevet, har en domslignede Karakter, forsaavidt som Parterne ikke har Adgang til at gjøre det samme Spørgsmaal flere Gange til Gjenstand for „Syn og Skjøn“. Dommeren er ogsaa paa Grund heraf til en vis Grad formelt bunden ved „Skjønsmændenes“ eller deres Flertals Udtalelser og Resultater.

Disse Resultater kan imidlertid angribes ved to meget forskellige Retsmidler. Ønsker vedkommende Part en Forandring med Hensyn til den faktiske og mere skjønsmæssige eller særlig tekniske Side af Mændenes „Skjønssafgjørelse“, saa anvendes det ovennævnte Retsmiddel, „Overskjøn“ med 8 Mænd. Den ydre Fremgangsmaade er her ganske lig den ved „Underskjønnet“; det maa dog fremhæves, at „Overskjønnet“ alene tilsigter en Prøvelse af „Underskjønsmændenes“ rent faktiske Afgjørelser eller deres rent faktiske Værdsættelser; en Ændring i de retslige Forudsætninger og overhovedet i Retsgrundlaget for „Underskjønnet“ er her udelukket. En Mangel af denne sidste Slags kan afhjælpes ved Appel til Overretten, f. Ex. om Værdsættelsen skal ske efter Priserne paa Kjøberens eller paa Sælgerens Sted, om den positive eller kun den negative Kontraktsinteresse skal værdsættes,

¹) De „Skjønnet“ i disse Tilfælde tilfaldende Opgaver er i det Væsentligste de ovenfor under Lit. b, No. 1 omtalte Taxationer af en lidt Skade o. s. v. — ²) Efter Andragende fra vedkommende Kommunestyre kan Kongen fastsætte et større Tal, hvor dette findes ønskeligt.

is rendered, to establish the grounds of the action or the claims. But sometimes it also serves to make the judgment (no matter of what tribunal) complete, when in accordance with an indication given in the conclusions of the judgment it is applied after judgment has been rendered¹).

The members of the body of "view and estimation" may be chosen by the parties themselves, and when those whom they have chosen are willing to act no special nomination is necessary. Otherwise the experts are taken from a panel which, composed of from 18 to 72 members²), is established in each of the smaller jurisdictions ("Thinglag") and in each town by the parish council, and which consists of men suitable for the purpose; in exceptional cases men not belonging to the local panel may be nominated, when in the particular case in question technical and other special knowledge is required. The nomination in the rural districts is made by the bailiffs, but in those counties in which this functionary has already been abolished by the judges of the inferior tribunals, which in future will be the general rule, and in the towns (also in Christiania and Bergen) by the magistrates. The 4 men composing the "Underskjön" and the 8 composing the "Overskjön" choose between them an umpire.

The taking of evidence, as a general rule, takes place at an extraordinary session convened by the judge of the competent inferior tribunal, to which the opponent and the experts (with the appointed deputies) are specially summoned, without regard to the circumstance that the process (the "principal cause") in which the evidence is to be used will be taken at the ordinary sessions of the same tribunal. At the session the interested party submits to the experts those questions (by writing or by insertion in the Record of the tribunal) in regard to which "view and estimation" are demanded. The opponent on his part may submit to the experts supplementary or explanatory cross-questions in the same manner. An exchange of documents in writing with "requests" from either side may then develop itself, which also (in respect of the mere exchange of requests) may be transferred to the ordinary sessions of the inferior tribunal in question, where the experts are not present. The hearing of witnesses for the instruction of the experts must, however, in accordance with the rigorous legal practice, take place at extraordinary sessions in the presence of the experts. After the conclusion of this procedure, all the "requests" and the other documents (for example, drawings) are sent to the experts, who then, without any judicial form whatever being prescribed with regard to their proceedings, after having examined the written material, deliberate together and proceed with the necessary examinations on the spot, until they have come to a clear understanding with regard to the answers to be made to the questions submitted to them. As previously mentioned, the judge of the inferior tribunal takes no part in these operations. The experts (through their umpire) inform the tribunal (or the interested party) and appear before the tribunal at an extraordinary session convened by the judge of the inferior tribunal, where the "results of the estimation" are rendered in the form of separate answers to the questions submitted.

The "view and estimation" here described have a character similar to that of a judgment, in so far that the parties have no right to make the same question several times the object of view and estimation. The judge is also for this reason to a certain extent formally bound by the declarations made and results rendered by the "estimation men" or their majority.

These results may, however, be attacked by two very different modes of procedure. If the interested party desires a modification with regard to the "decision" of the experts from the point of view of the facts or the estimation itself, or from the technical point of view in particular, the above-mentioned legal institution, the "overskjön" composed of eight men, is employed. The formalities of their proceedings are similar to those of the "underskjön"; it must, however, be pointed out that the "overskjön" only has in view the examination of the decision as to the mere facts or the estimation of mere facts on the part of the "underskjön"; a modification of the legal premisses and the legal bases of the "underskjön" in general is here out of the question. A defect of this latter kind may be remedied by means of an appeal to the superior tribunal, for example, concerning whether the valuation

¹) The work incumbent on the experts in these cases is mainly the estimate of damages sustained etc., as mentioned above under letter b, No. 1. — ²) At the request of the interested parish council, the King may fix a higher figure where this is found desirable.

o. lign. Finder Appeldomstolen, at de retslige Forudsætninger for Skjønnets har været urigtige, saa vil den kassere hele Skjønnets, „Under- og Overskjønnet“. Parterne har da Adgang til at optage Skjønnets som „Underskjøn“ *ab integro* paa det af Appelretten angivne nye Retsgrundlag.

Anvendes „Syn og Skjøn“ som Bevismiddel, altsaa før Dommen, er dets Resultat kun da afgjørende og bindende for Retten, naar det er bygget paa et af Retten billiget Retsgrundlag. Men det er her ganske afhængigt af den Part, som har begjæret Skjønnets, hvilke faktiske og retslige Forudsætninger, som skal lægges tilgrund for Skjønnets. Vedkommende Part maa selv bedømme, hvorledes det Skjøn, som agtes anvendt til Støtte for Klagegrunden eller Paastanden i „Hovedsagen“, bedst tjener dette Formaal. Griber Parten her feil, saa vil Skjønnets intet nytte og ikke være afgjørende for Dommen. Dommeren i Hovedsagen fastsætter først i sin Sagen afsluttende Dom de for hans Afgjørelse ledende faktiske og retslige Forudsætninger, og Parten maa da for at være sikker paa sit Bevis for alle Eventualiteter lade Skjønnets udføre alternativt efter de i Sagen mulige Domsresultater. For en Appel til Overretten er der i disse Tilfælde ikke Plads.

Det supplerende Skjøn, som vel er det oprindelige, har sin Grund i en bestemt Begrænsning af Dommerens Officium. I alle Tilfælde, hvor Dommen gaar ud paa Skadeserstatning, er der i Regelen ikke Adgang for Dommeren til selv at foretage Skadeserstatningens Værdsættelse i Penge; denne henvises i Domskonklusionen til „Skjøn af uvillige Mænd“. Dette gjælder, naar en Værdsættelse er nødvendig for at bringe Domsresultatet i exigibel Form, ikke blot ved Søgmaal til Indtale af Skadeserstatning, men ogsaa hvor der f. Ex. handles om Afslag i Kjøbesummen paa Grund af Feil ved den kjøbte Gjenstand (*actio quanti minoris*) eller om Vederlag for Arbeider eller andre personlige Ydelser, hvorom der ikke foreligger nogen bestemt Aftale, o. a. dsl. Retsgrundlaget for Skjønnets er her den forudgaaende Dom; men hvor dette alligevel synes tvilsomt, er Parterne berettigede til at forlange af den Underdommer, som fører Forsædet i Skjønnets (sml. ovenfor), at han paa Forhaand ved en særlig Kjendelse som Instruktion for Skjønsmændene nærmere fastsætter de retslige Forudsætninger, hvorunder Skjønnets som udfyldende den foreliggende Dom skal afgives. Her vil der ofte blive appelleret saavel til Overretten (*quoad ius*) som til „Overskjøn“ (*quoad factum sive ipsam aestimationem*).

I nogle Tilfælde finder Skjønnets Sted uden nogensomhelst ledsagende eller forudgaaet „Hovedsag“, særlig i de mange Expropriationstilfælde, hvor saavel Expropriationsberettigelsen og Betingelserne for Expropriationen i det konkrete Tilfælde som ogsaa Erstatningen fastsættes ved retsligt Skjøn.

I visse Sager er Retten — rigtignok kun i første Instans — ved sin Sammen sætning udstyret med den nødvendige Sagkundskab. Dette er Tilfældet i Sjøretsager, Handels- og Haandværkssager med Hensyn til de herfor anordnede Sjøretter, Handelsretter og Haandværksretter. Den dømmende Ret sættes i disse Tilfælde istand til ogsaa at udføre „Skjønsmændenes“ Funktioner, idet Underdommeren og de deltagende Bisiddere (Meddommerne) som et samlet Kollegium afgiver saavel de retslige som de „skjønsmæssige“ Afgjørelser. Underdommeren deltager her paa sin Side i „Skjønne“ og Lægmandsmeddommerne paa sin Side i de retslige Afgjørelser; i begge er simpelt Flertal af Stemmer det afgjørende. Der er ogsaa for disse Tilfælde anordnet et „Overskjøn“ som Appellinstans, der vistnok forretter med Underdommeren som Formand, men uden hans Deltagelse i Afgjørelserne, som her kun kan være af faktisk („skjønsmæssig“) Natur, ikke af retslig. I Sjørets- og Handelssager udføres „Overskjønne“ af fem sjø-, henholdsvis handelskyndige Personer, i Haandværksretssager af fire haandværkskyndige. Om en særskilt Appel til Forandring af Retsgrundlaget eller de retslige Forudsætninger for „Underskjønnet“ (Appellen til Overretten, sml. ovenfor) kan der i disse Tilfælde ikke være

should take place in accordance with the prices obtaining at the place of the purchaser or that of the seller, whether the positive or merely the negative side of the contract etc. shall be valued. If the tribunal of appeal finds that the legal principles of the estimation have been incorrect, it may quash the whole estimation, as well that of the second as that of the first instance. The parties have then a right to have the estimation made as one of first instance *ab integro* on the fresh legal basis indicated by the tribunal of appeal.

If "view and estimation" are used as a means of evidence, consequently before judgment is given, the result is only then decisive and binding on the tribunal when such result has been established on a legal basis recognised by the tribunal. But it is here entirely in the option of the party who has demanded the estimation to determine what premisses as to facts and with regard to law shall serve as the basis of the estimation. The interested party himself must judge how the estimation which is intended to be used to support his demand or his contentions in the "principal cause" serves his interests best. If the party here makes an error, the estimation will be of no avail and will not be decisive for the judgment. The judge in the principal cause does not until his final judgment of the cause fix the premisses in regard to facts and law which guide him in his decision, and the party must, in order to be certain of his evidence in all eventualities, cause the estimation to be made alternatively according to the possible results of the judgment of the cause. There is no appeal to a superior tribunal in these cases.

The supplementary estimation, which in reality is an original one, is based on the circumstance that the competence of the judge is to a certain extent limited. In all the cases where the judgment rendered has damages in view, the judge himself as a general rule has no right to make an estimate of the compensation to be given in money; this estimate is in the conclusions of the judgment referred to an "estimate made by impartial men." This rule applies when a valuation is necessary in order to give the result of the judgment a form which is susceptible of execution, not only in the case of actions with a view to obtaining damages, but also where, for example, it is a question of reducing the price on account of defects in the object purchased (*actio quanti minoris*), or of compensation for work done or other personal performances concerning which there is no definite agreement etc. The legal basis of the estimation is here the preceding judgment; but where this basis nevertheless seems doubtful, the parties are entitled to demand of the judge of the inferior tribunal who presides over the estimation (cf. above), that he shall fix beforehand by means of a special decision serving as an instruction to the estimation body, the precise details of the legal premisses according to which the estimation as completing the judgment given shall be made. Here frequently an appeal will be lodged both with the superior tribunal (*quoad ius*) and with the "overskjön" (*quoad factum sive ipsam aestimationem*).

In some cases the estimation takes place without any accompanying or preceding "principal cause" whatever, especially in the many cases of expropriation, where both the right of expropriation and the conditions of the expropriation in the concrete case, as well as the compensation, are determined by means of a legal "estimation."

In certain cases the tribunal — it is true only in the first instance — in virtue of its composition possesses the necessary technical knowledge. This is the case in maritime, commercial and industrial causes submitted to the maritime, commercial and industrial tribunals established for these causes. The judging tribunal is in these cases placed in a position to carry out the functions of the "estimation body", the judge of the inferior tribunal and the assessors present (the co-judges) collectively rendering both the legal decisions and the decisions based on valuation (estimation). The judge of the inferior tribunal here on the one hand takes part in the "estimations", and the co-judges, who are laymen, on the other hand take part in the legal decisions; in both the simple majority of votes cast is decisive. In respect of these cases also a superior estimation body (overskjön) has been established as an instance of appeal; this body operates under the presidency of the judge of the inferior tribunal, but without his participation in the decisions, which can here only be of a nature relating to facts ("estimation of facts"), not to law. In maritime and commercial causes the estimations by way of appeal are carried out by five persons who are experts in maritime or commercial matters as the case may be,

Tale, fordi disse Momenter er fastsat ved Dommen og alene kan forandres ved Appel af denne.

Videre maa det ogsaa bemærkes, at Eiendomssøgemaal og Sager til Indtale af Erstatning for Skade, som er paaført et Grundstykke, ogsaa kan foranledige en kollegialt sammensat Underret, naar nemlig en Besigtigelse og Undersøgelse af den faste Eiendom er nødvendig til Tvistens Afgjørelse. Denne Undersøgelse foretages af Retten selv, og denne er da besat med Underdommeren og fire Meddomsmænd, der dømmer som et samlet Kollegium. I Overinstanserne erstattes den umiddelbare Iagttagelse ved Karter („Situationskarter“).

e) Bevis ved Dokumenter. De offentlige Dokumenter holdes for ægte og uforfalskede, indtil det modsatte er bevist; dette ansees ogsaa gjældende med Hensyn til offentlige Dokumenter fra Udlandet.

Privatdokumenternes Ægthed præsumerse vistnok ikke paa samme Maade; Modparten maa dog, som ovenfor nævnt med sin Ed benægte selv eller ved befuldmægtiget Stedfortræder at have underskrevet Dokumentet (overhovedet, eller som det nu lyder). Ellers maa Ægtheden bevises ved Vidner eller paa anden Maade. Skriftsammenligningen spiller i den norske Civilproces en lidet paaagtet Rolle.

Indholdet af de offentlige Dokumenter betragtes som sandt, indtil det modbevises; dette gjælder ikke om Indholdet af Privatdokumenter, som hidrører fra Trediemand. Forfatteren maa, hvis det er muligt, føres som Vidne. Den frie Bevisbedømmelse har imidlertid ogsaa her gjort sig gjældende, særlig med Hensyn til Lægeattester og andre fra sagkyndige Specialister afgivne Erklæringer, som efter sin Natur ikke ret vel kan afgives under Formerne af et retsligt „Skjøn“. Ogsaa ellers vil Indholdet af et saadant Privatdokument kunne komme i Betragtning som et Bevisdatum af ubestemt Vægt. Om det i Handelsbøger liggende Bevis er det Fornødne anført ovenfor under Bevis ved Ed.

f) Editionspligt. Den saakaldte Editionspligt er ikke nævnt i Civilproceslovgivningen, og man maa derfor paa dette Omraade indskrænke sig til alene at bringe de af Civilretten flydende almindelige Regler til Anvendelse.

XII. Domme.

a) Deres udvortes Affattelse. Dommene¹⁾ falder i to Afsnit, Præmisserne, som indeholder den faktiske Fremstilling og Afgjørelsesgrundene, og Konklusionen, som fremhæves udvortes og angiver Dommens exigible²⁾ Resultat.

b) De Tvangsmidler, som staar til Domstolenes Raadighed, er forskjellige; der gives en umiddelbar og en middelbar Tvangsfuldbyrdelse. Gaar Dommen ud paa Betaling af en bestemt Pengesum³⁾, fuldbyrdes dette gennem Udlæg; gaar Dommens Paalæg ud paa Udlevering af en Løsørengenstand (*alia certa res*), kan denne af Exekutionsmyndigheden umiddelbart fratages den til Udleveringen Pligtige. Handles der om et Grundstykke eller et Hus, som den Dømte har at fravige til Fordel for Modparten, fuldbyrdes ogsaa denne Dom umiddelbart ved, at Exekutionsmyndigheden udsætter den Dømte af Besiddelsen. Indeholder Dommen den Bestemmelse, at den ene Part skal udføre en Handling eller Virksomhed til Fordel for den anden, kan dette ikke fremtvinges ved direkte Exekution. Dommen giver i disse Tilfælde selv Anvisning paa en Bod, som med et i Dommen selv fastsat Beløb løber for hver Dag eller Uge („løbende Mulkt“), saalænge den Dømte ikke efterkommer Dommens Paalæg; for denne Bod, som almindeligvis tillægges Stedets

¹⁾ Fristen for Domsafsigelsen i almindelige Civilsager er 6 Uger, for kollegiale Retter kan den forlænges indtil 12 Uger. I Gjæsterets- og Vexelsager er den for Enkeltdommeren i første Instans kun 3 Dage, efterat Sagen er „optaget“. Angaaende Handels- og Sjøretssagerne jfr. de særskilte Fremstillinger. — ²⁾ Undtagen i Fastsættelsessøgemaalene, hvor der ingen Plads er for Exekution, og selvfølgelig, naar Sagvolderen frifindes. — ³⁾ Enten er denne angivet i selve Dommen, eller den fastsættes ved et efter Dommen følgende „Skjøn“.

in industrial causes by four persons who are experts in matters of handicrafts. There is in these cases no question of a special appeal for bringing about a modification of the legal basis or the legal conditions of the "estimation" (concerning the appeal to the superior tribunal, see above), because these points have been settled by the judgment and can only be modified by means of an appeal from the judgment.

Further, it must be observed that causes involving claims on property and causes involving demands of compensation for damage caused to real estate, may also bring about the constitution of an inferior tribunal operating collectively, notably when a view or examination of the real estate in question is necessary for the settlement of the dispute. This examination is undertaken by the tribunal itself, and the tribunal is then composed of the judge of the inferior tribunal and four assessors (co-judges), who adjudicate as a corporate body. In the higher instances actual views are replaced by maps ("maps of the situation").

e) *Proof by means of documents.* Public documents are considered as genuine and non-falsified until the contrary has been proved; this is also considered to apply to public documents coming from abroad.

The genuineness of private documents is not, certainly, presumed in the same manner; the opponent must, however, as mentioned above, deny on oath either in person or by an authorised representative that he has signed the document (in general, or in its actual tenor). Otherwise the genuineness must be proved by means of witnesses or in some other manner. Comparison of documents in the Norwegian civil procedure plays an insignificant part.

The contents of public documents are considered as true until the contrary has been proved; this does not apply to the contents of private documents originating from third persons. The author must, if it is possible, be brought as a witness. The free appreciation of evidence has, however, also here asserted itself, especially with regard to medical certificates and other declarations made by experts, declarations which owing to their nature cannot very well be made in the form of legal "estimations". In other respects also the contents of such private documents may be taken into consideration as evidence of indefinite importance. The necessary remarks concerning the evidentiary value of commercial books have been made above under proof by oath.

f) *Obligation to produce documents.* The so-called obligation to produce documents is not mentioned in the legislation on civil procedure, and as to this point it is therefore necessary to limit oneself to applying the general rules resulting from the civil law.

XII. Judgments.

a) *Their external tenor.* Judgments¹⁾ are divided into two parts, the premisses, containing the exposition of facts and the reasons for the decision, and the conclusion, which is addressed to the public and indicates the result of the judgment which is susceptible of execution²⁾.

b) *The means of coercion* at the disposal of the tribunals are various; there is a direct and an indirect method of execution of a judgment. If a judgment has in view the payment of a definite sum of money³⁾, it is executed by means of a seizure; if a judgment has in view the delivery of a specific movable object (*alia certa res*), the object may be directly taken by the authority charged with the execution from the person on whom the delivery is incumbent. If there is a question of a plot of land or a house which the defeated party has to relinquish in favour of his opponent, this judgment also is directly carried out, to the effect that the authority charged with the execution dispossesses the defeated party. If a judgment contains the decision that one of the parties shall perform an act or exercise his activity in favour of the other, this cannot be enforced by means of a direct execution. In these cases the judgment itself indicates the penalty by a fine the amount of which is fixed in the judgment itself, which runs for every day or week ("running fine") during

¹⁾ The period for rendering judgment in ordinary civil causes is six weeks, in the case of collective tribunals it may be extended to a period not exceeding twelve weeks. In Visitors' Court and bills of exchange causes the period for the single judge of the first instance is limited to three days after the cause has been "accepted" for judgment. Concerning commercial and maritime causes, cf. the separate expositions on these matters. — ²⁾ Except in the actions with a view to confirmation, where there is no occasion for execution, and of course when the defendant is exonerated. — ³⁾ This is either indicated in the judgment itself, or is fixed according to an "estimation" taking place subsequent to the judgment.

Kommunekasse, kan der da tages Udlæg. Domme, som paalægger den ene Part en Undladelse, er ikke exigible og kan heller ikke gøres exigible ved Trusel om en fremtidig Bod i Tilfælde af Paalæggets Tilsidesættelse. Den nye borgerlige Straffelov (af 22 Mai 1902) § 344 straffer imidlertid Udøvelse af en Ret, som ved endelig Dom er frakjendt En, med Bøder eller Fængsel indtil 3 Maaneder.

c) Exekutionsfristens Begyndelse. Under- og Overretternes Domme er i Almindelighed exigible 15 Dage, efterat de er forkyndte for Modparten¹⁾; Domme i „Gjæsteretssager“ og i Vexel-, Sjørets-, Handels- og Haandværkssager er exigible allerede 3 Dage efter deres Forkyndelse. Høiesteretsdomme er strax (og endog uden forudgaaende Forkyndelse) exigible. Naar Dommen giver Anvisning paa Tvangsmidlet „løbende Mulkt“ (sml. ovenfor), vil den med det samme ogsaa nærmere angive en Frist, da Handlingen eller Virksomheden skal være fuldført, og fra hvilken Boden begynder sit „Løb“.

d) Exekutionskraftens Forældelse. Exekutionskraften hos alle Domme og Forlig (sml. ovenfor), som lyder paa Betaling af Penge, varer kun tre Aar. Den obligatoriske Forpligtelse, som fremgaar af Dommen, — den seirende Parts materielle Fordring efter Dommen — forældes i ti Aar. Exekutionskraften kan gjenvindes efter de 3 (men dog altid indenfor de 10) Aar: 1. Ved Appel „til Stadfæstelse“²⁾; — 2. Med Hensyn til Høiesteretsdomme ved Gjenoptagelse for samme Ret til Fornyeelse af Exekutionskraften³⁾; — 3. I alle Tilfælde ved Søgmaal for den Underret, hvor den Dømte har sit personlige Værnething.

XIII. Retsmidler.

a) Appellen. Der gives i den norske Civilproces kun et Retsmiddel i teknisk Forstand til Forandring af en foreliggende Dommerafgjørelse, Appellen, som altid er af devolutiv Karakter og bringer Sagen for en høiere Instans. Høiesterets Domme er uforanderlige. Retsformerne er ganske de samme, enten en afsluttende Dom eller en mellemkommende Kjendelse søges omstødt ved dette Retsmiddel, og enten Omstødelsesgrundene har Hensyn til formel eller materiel Ret. Gjenoptagelse af en Sag for den samme Ret, som allerede har dømt deri, kan med den ovennævnte Undtagelse ikke finde Sted, medmindre den tidligere Sagsbehandling af høiere Ret er kjendt uefterrettelig.

b) Appelfristerne er 3 Maaneder til Overretterne og 6 Maaneder til Høiesteret, i begge Tilfælde regnet fra Dommens Datum. Der gives (af Justitsdepartementet) Dispensation fra disse Frister, dog kun indenfor et Tidsrum af 3 Aar, og efter en Undersøgelse af det enkelte Tilfælde; Dispensationen er ikke „kurant“. Appelsommen for Overretterne er 32 Kroner, for Høiesteret 1000 Kroner. Uden denne Slags Inskrænkning er de Domme altid appellable, som angaar personlige Anliggender, særlig et Individ's personlige eller familieretslige Stilling, eller faste Eiendomme og deres Tilbehør eller Servituter over saadanne Eiendomme, tilligemed aarlige Afgifter eller Indkomster, som i det mindste beløber sig til Renter af 1000 Kroner, beregnet efter 4%. Fra Reglerne om Appelsommen gives der Dispensation af Justitsdepartementet; denne er heller ikke „kurant“.

c) Forkortelse af Instansrækken. I nogle Tilfælde forkortes Instansfølgen ved Overspringen af den i Overretterne liggende Melleminstans; dette sker i Regelen

¹⁾ Det kan af Retten bestemmes, at Dommen strax skal være exigibel; den Part, som forlanger dette, maa da stille Sikkerhed for de skadelige Følger af dette, saafremt Dommen ved Appel skulde blive forantred. — ²⁾ Her har de almindelige Appelfrister ingen Anvendelse.

— ³⁾ Dette er det eneste Tilfælde, hvori der tilstedes Gjenoptagelse af en Civilsag for samme Ret, som før har dømt i den.

which the condemned party does not comply with the conclusions of the judgment; for recovery of this fine, which as a rule accrues to the parochial funds of the place, a seizure may be effected. Judgments restraining one of the parties from doing something are not susceptible of execution, and cannot be made susceptible of execution by means of threats concerning a future fine in case the conclusions of the judgment are disregarded. The new Civil Penal Code (of 22nd May 1902) § 344, however, penalises the exercise of a right of which a person by a final judgment has been dispossessed, with fines or imprisonment for not exceeding 3 months.

c) *The commencement of the period for execution.* The judgments of the inferior and superior tribunals are as a rule capable of execution 15 days after they have been served on the opponent¹); judgments rendered in Visitors' Court causes and in bills of exchange, maritime, commercial and industrial causes are capable of execution 3 days after they have been served on the opponent. Judgments rendered by the Supreme Tribunal are forthwith capable of execution (and even without having been previously served on the opponent). When judgments indicate the means of coercion as a "running fine" (cf. above), they also indicate at the same time a period within which the act or the service is to be performed and from the termination of which the fine commences "running".

d) *The prescription of the power of execution.* The power of execution in the case of all judgments and compromises (cf. above) having in view the payment of money lasts only for *three years*. The personal liability resulting from the judgment, — the material claim of the successful party according to the judgment — is prescribed *in ten years*. The power of execution may be recovered after the three (however always within the ten) years: 1. By means of an appeal "in confirmation"²); — 2. With regard to judgments rendered by the Supreme Tribunal, by means of a resumption before the same Tribunal with a view to obtaining a renewal of the power of execution³); — 3. In all cases, by means of an action brought before the inferior tribunal where the party condemned has his personal forum.

XIII. Methods of appeal.

a) *Appeal.* In Norwegian civil procedure there is, technically speaking, only one judicial means for bringing about the modification of a decision rendered by a judge, *the appeal*, which always has the character of devolution and brings the cause in question before a higher instance. Judgments rendered by the Supreme Tribunal cannot be modified. The judicial forms are in all respects the same whether a concluding judgment or an interlocutory decision is sought to be quashed by this means, and whether the grounds for quashing a judgment relate to formalities or the merits of the case. The resumption of a cause before the same tribunal as has already adjudicated on it, cannot, with the above mentioned exception, take place unless the previous dealing with the cause on the part of a superior tribunal is declared erroneous.

b) *The periods for appeal* are three months in the case of an appeal before the superior tribunals, and six months in the case of an appeal before the Supreme Tribunal, in both cases counted from the date of the judgment rendered. The Department of Justice may make exceptions in regard to these periods, but only within a period not exceeding three years and after an examination of the particular case. Such exceptions are not current. The fee for an appeal before the superior tribunals is 32 kroner, before the Supreme Tribunal 1000 kroner. Without any limitation of this kind, judgments are always subject to appeal which concern personal affairs, especially the personal position or position according to the family law of an individual, or which concern immovables and their accessories or servitudes thereon or annual taxes or revenues the interest of which amounts at least to 1000 kroner, calculated at 4 per cent. The Department of Justice may grant exemption from the regulations concerning the fees for appeals, but such an exemption is not current.

c) *Abbreviation of the series of the instances.* In some cases the sequence of the instances is abbreviated by omitting the intermediate instance before the superior

¹) The tribunal may decide that the judgment shall at once be capable of execution; the party who demands this must then give security for the damaging consequences which may arise from an immediate execution, in case the judgment should be modified on appeal. —

²) Here the ordinary postponements by reason of an appeal do not apply. — ³) This is the only case in which the resumption of a civil cause is permitted before the same tribunal as has previously adjudicated on it.

naar Underretten er ordnet som Kollegialret. Saaledes er de Domme, som afsiges af Byretterne i Christiania og Bergen ligesom ogsaa af alle Sjø-, Handels- og Haandværksretter, kun appellable til Høiesteret, og hvis denne Appel paa Grund af Bestemmelserne om Appelsummen er udelukket, er de inappellable. Ogsaa Domme i Vexelsager er direkte appellable til Høiesteret, saafremt Appelsummen tillader dette, ellers kan de indankes til Overretterne. Videre er den direkte Appel til Høiesteret tilladt, naar den kun angaar en processuel („formel“) Afgjørelse af Underdommeren, og denne selv som personlig ansvarlig for samme indstevnes til Høiesteret sammen med Modparten.

d) Appellens Virkning. Appellen har i Regelen suspensiv Virkning. Exekutionen er ikke betinget af, at Dommen har vundet endelig Retskraft. Exekutionsfristerne (15 Dage) er i Modsætning netop kortere end Appelfristerne; følgelig kan Exekution finde Sted, skjønt Spørgsmaalet om Appel endnu staar aabent. I disse Tilfælde, hvor Exekutionen allerede har fundet Sted, vil Appel af Dommen ogsaa omfatte Exekutionen. Realisationen af de udlagte Gjenstande kan da ikke finde Sted. Er Appellen imidlertid allerede institueret før Exekutionen, saa kan heller ikke nogen Exekution finde Sted; dog har Fordringshaveren Adgang til i saadanne Tilfælde at forlange „Afsætning“. Dette er en Udlægsforretning, men uden Beføielse til Realisation (Auktion) af Udlægget. Er Exekutionen paabegyndt, forhindres dens Fortsættelse ved Stevning til Appellinstansen.

Procesmaaden ved Overretterne og Høiesteret er ovenfor (S. 49) antydet.

XIV. Exekution.

Tvangsfuldbyrdelsen (Exekution) henlaa før paa Landet under Fogderne; for Fremtiden vil Lensmændene have at overtage alle Exekutioner. Allerede nu tilliger Exekutioner for Beløb, som ikke overskrider 1000 Kroner, overalt Lensmændene. I Byerne er Byfogden Exekutionsmyndighed.

Den Tvangsfuldbyrdelse, hvis Gjenstand er Penge, sker ved Udlæg, som giver Kreditor Panteret („Retspant“) i de udlagte Gjenstande. For at beskytte denne Panteret i de udlagte Gjenstande overfor Trediemand, maa disse, saafremt de bestaar af Løsøre, enten være overgaaede i Kreditors Besiddelse efter de om Haandpant gjældende Regler, eller Udlægsforretningen maa være „thinglyst“, d. v. s. indført i „Personalregistret“. Dette føres af de Embedsmænd, under hvilke Grundbøgerførelsen, „Thinglysningen“, henhører, som et Fællesregister for hvert Underretsdistrikt (sml. ovenfor). Er der taget Udlæg i fast Eiendom, maa Udlægget indføres i Grundbøgerne paa vedkommende Eiendoms Folium („thinglyses“). Retspant i Skibe maa indføres i Skibsregistret.

XV. Tvangsauktion.

Realisationen sker altid ved offentlig Tvangsauktion; herfor gjælder der ingen Frist, Kreditor kan forlange den umiddelbart efter Udlægsforretningen ligesaa vel som senere efter eget Godtykke. Dette gjælder saavel Løsøre som fast Gods, dog har Skyldneren for dette sidste Vedkommende en Løsningsfrist for Eiendomme paa Landet af 6 Maaneder og i Byerne af 2 Maaneder. Tvangsauktionen kan alene finde Sted efter forudgaaende offentlig Bekjendtgjørelse og med en Frist, regnet fra den første Bekjendtgjørelse af 14 Dage ved Løsøre og 4 Uger ved fast Gods og Skibe.

Tvangsauktionerne afholdes paa Landet af Underdommerne eller i deres Sted af Lensmændene, i Byerne i Regelen af Byfogderne, i Christiania af en særskilt Embedsmand, „Auktionsforvalteren“.

Som netop bemærket er Kreditor ikke nødt til inden en bestemt Frist at realisere sit Udlæg; han kan ogsaa benytte sit Retspant som Sikkerhed for sin Fordring.

tribunals; this as a rule takes place when the competent inferior tribunal is established as a composite tribunal. Those judgments, for example, which are rendered by the town tribunals of Christiania and Bergen and also by all the maritime, commercial and industrial tribunals, are only subject to appeal before the Supreme Tribunal, and if this appeal on account of the rules concerning the fee for appeal is excluded, they are not subject to appeal at all. Also judgments rendered in bills of exchange causes are subject to direct appeal before the Supreme Tribunal, provided the fee for appeal permits it; otherwise they may be appealed from before the superior tribunals. Further a direct appeal before the Supreme Tribunal is permitted when the appeal in question only concerns a ("formal") decision of procedure rendered by the judge of the inferior tribunal, and the judge himself, as personally responsible for the same, together with the opponent, is summoned before the Supreme Tribunal.

d) *The effect of an appeal.* An appeal as a general rule has a suspensive effect. An execution of a judgment is not based on the condition that the judgment in question has attained final legal force. The periods for execution (15 days) are relatively shorter than the periods for appeal; consequently an execution may take place although the question of appeal is still pending. In these cases, where the execution has already taken place, the appeal from the judgment also comprises the execution. The realisation of the seized objects then cannot take place. If however the appeal has already been instituted before the execution, the execution cannot take place; the creditor, however, in such cases has a right to demand "seizure by way of security". This is a seizure by way of execution, but without a right to realise (by auction) the object seized. If the execution has commenced, its continuation is suspended by the summons of appeal.

The mode of procedure before the superior tribunals and the Supreme Tribunal has been indicated above (p. 49).

XIV. Execution.

Forced consummation (execution) was previously carried out in the rural districts by the bailiffs; in future the "lensmaend" (parochial bailiffs) will have to carry out all executions. Even now executions for amounts not exceeding 1000 kroner are incumbent on the "lensmaend". In the towns the Magistrate acts as the execution authority.

Where the object of an execution is money, it is effected by means of a seizure giving the creditor a pledge-right ("legal pledge") on the things seized. In order to protect this pledge-right on the objects seized as against third persons, where they consist of movables, either the objects must have passed into the possession of the creditor according to the rules concerning pledge, or the seizure must have been put on record at the office of the competent tribunal, i. e. inscribed in the "personal register". This register is kept by the functionary who is charged with the keeping of the cadastral register, the "Record of the Tribunal", as a common register for every jurisdiction of the inferior tribunals (cf. above). If a seizure has been effected on an immovable, it must be recorded in the cadastral register on the folio of the property in question ("recorded at the sessions of the tribunal"). Pledge-rights on ships must be entered in the register of ships.

XV. Compulsory auctions.

Realisation always takes place by a compulsory public auction; here there is no postponement; the creditor may demand a compulsory auction immediately after the seizure has been effected or subsequently, according to his desire. This rule applies to movables as well as to immovables; the debtor, however, in respect of the latter is granted time for repurchase of the property, which in the rural districts is a period of six months and in the towns of two months. A compulsory auction can only take place after previous publication, and subject to a postponement, calculated from the first publication, of fourteen days in the case of movables and four weeks in the case of immovables and vessels.

Compulsory auctions are in the rural districts conducted by the judge of the inferior tribunal or by the parochial bailiff (lensmand) in his place, in the towns as a general rule by the Magistrate, in Christiania by a special functionary, the "administrator of auctions".

As has just been observed, the creditor is not compelled to realise the objects seized within a definite period; he may also use his legal pledge as security for his

Dette er uden Tidsbegrænsning tilladt med Hensyn til Udlæg, som han har taget i sin Besiddelse. Hviler derimod Panterettens Beskyttelse kun paa Thinglysning, maa denne fornyes for hvert 10de Aar.

Der kan saavel under Exekutioner som under Tvangsauktioner opkomme Tvist, som afgjøres ved Bestyrerens („Administrators“) Kjendelser. Disse kan appelleres til vedkommende Overret, i Christiania og Bergen til Byretten, og videre til Høiesteret.

Egentlig Personalexekution forekommer ikke i Norge siden Loven af 3 Juni 1874.

XVI. De foreløbige Retsmidler.

Arrest og Forbud er den norske Civilproces's foreløbige Retsmidler.

Arrest i Løsøre og fast Gods finder Sted til Sikring af en obligatorisk Fordring, i Regelen en Gjældsfordring. Fordringen maa være forfalden, hvad der dog med Hensyn til Bodmerifordringer efter Sjøloven af 20 Juli 1893 ikke udkræves. Arrest-rekvirenten har at stille sin Modpart Sikkerhed (Forløfte eller Realsikkerhed) for Arrestens skadelige Følger, saafremt den skulde blive ophævet som ulovlig. Skyldneren kan fra sin Side afværge Arresten ved Sikkerhedsstillelse. Arresten maa saasnart som mulig af Arrestrekvirenten indbringes for Underretten til Stadfæstelse (Justifikation), og samtidig maa Indtale af Gjældsfordringen ske, eller hvis saadan Indtale allerede før er paabegyndt, Arresten ufortøvet indbringes i Sagen ved Kon-tinuationsstevning. Skyldneren har imidlertid sædvanmæssig Adgang til strax gennem Appel at indbringe Arresten for Overretten, og i denne Krydsning af Dom-stole maa Sagen for Underretten paa Grund af Litispendens udsættes, indtil Over-retsdom er falden. Nødvendigheden af at forfølge Arresten for Underretten med-fører den Følge, at Arrest er uændelig mod en Skyldner, som intet Værnething har i Riget; et almindeligt *forum arresti* er ikke anerkjendt. Arrestmyndigheden paa Landet henligger under Fogderne, fremtidig under Underdommerne, i Byerne under Byfogderne. Arresten giver ingen egentlig Panteret; den maa thinglyses for at erholde Beskyttelse, men giver ingen Sikkerhed mod Trediemands Exekution ligesaa lidt som mod Skyldnerens Konkurs, kun mod Skyldnerens frivillige For-føininger, forsaavidt de er til Arresthaverens Skade, men i dette Tilfælde ogsaa mod godtroende Trediemand. Thinglysningen virker kun i „Aar og Dag“ (1 Aar og 6 Uger), men kan i Løbet af denne Frist fornyes med samme Virkning. Arrest efter Sjølovens § 185 taber sin Kraft 8 Dage efter Bodmerifordringens Forfaldsdag.

Ved Arresten paalægges der Skyldneren en Pligt med Hensyn til Løsøre til ikke at beskadige, forflytte eller afhænde Gjenstandene eller paa anden Maade unddrage dem fra fremtidig at tjene som Udlæg for Kreditors Fordring. Over-trædelser (som alene paatales efter den Fornærmedes Begjæring) straffes efter Straffeloven af 22 Mai 1902 § 343 med Bøder (indtil 5000 Kroner) eller Fængsel indtil 4 Maaneder.

Personalarrest er efter Loven af 3 Juni 1874 kun anvendelig, naar Skyldneren staar i Begreb med at forlade Landet under saadanne Omstændigheder, at det maa ansees tvilsomt, hvorvidt han har i Sinde nogensinde at vende tilbage til Riget. Skyldneren kan afværge denne Arrest enten ved at anvise tilstrækkeligt Gods til Udlæg eller ved Sikkerhedsstillelse. Det maa videre opstilles som Betingelse for Personalarrest, at Skyldneren har et Værnething i Riget.

„Forbudet“ benyttes mest i Tvistemaal om tinglige Rettigheder som ind-ledende Skridt. Det maa ligesom Arresten ufortøvet indbringes for Underretten, og ved samme Leilighed maa ogsaa Forbudets retslige Grundlag behandles og af-gjøres. Forbudet virker aldrig *in rem* kun overfor den, mod hvem det er bragt i Anvendelse.

Overtrædelse af et gyldigt Forbud straffes som Arrestbrud.

claim. This is permitted without limitation as to time, with regard to objects seized of which he has taken possession. If on the other hand the protection of the pledge-right is only based on the entry in the record of the competent tribunal, the entry must be renewed every ten years.

Disputes may arise during seizures as well as during compulsory auctions, which are settled by the decisions of the competent administrator. From these decisions an appeal lies to the superior tribunal, in Christiania and Bergen to the Town Tribunal, and ultimately to the Supreme Tribunal.

Personal executions properly so-called have not occurred in Norway since the Act of 3 June 1874.

XVI. Provisional judicial measures.

Arrest and prohibition are the provisional judicial measures of the Norwegian civil procedure.

Arrest of movables and of immovables takes place as a security for an obligatory claim, as a general rule a claim for payment of money. The claim must be due for payment, which, however, according to the Maritime Law of 20th July 1893, is not required in respect of bottomry claims. The person requiring the arrest must give his opponent security (a surety or real security) against the damaging consequences of the arrest, in case it should be suspended as unlawful. The debtor on his part may prevent the arrest by giving security. The arrest must as soon as possible be referred, by the person requiring the arrest, to the competent inferior tribunal for confirmation (justification), and at the same time the payment of the claim must be formally demanded, or if such demand has previously been made, the arrest must forthwith be included in the cause by means of a summons of continuation. The debtor, however, has a right according to custom immediately to refer the arrest to the competent superior tribunal by means of an appeal, and in this crossing of tribunals the cause must be postponed before the inferior tribunal, owing to the pending litigation, until the judgment of the superior tribunal has been rendered. The necessity of pursuing the arrest before the inferior tribunal entails the consequence that arrest is inapplicable to a debtor who has no forum in the Kingdom; a general *forum arresti* is not recognised. The authority which carries out the arrest is in the rural districts the bailiff, in future the judge of the inferior tribunal, in the towns the Magistrate. The arrest does not confer a real pledge-right; it must be entered in the record of the competent tribunal in order to obtain protection, but does not give security against executions brought about by third persons, nor against the debtor's bankruptcy, but only against the debtor's voluntary dispositions when they are prejudicial to the person who has effected the arrest, but in this case also against *bond fide* third persons. The entry in the record of the tribunal operates only during "a year and a day" (one year and six weeks), but in the course of this period it may be renewed with the same effect. An arrest according to § 185 of the Maritime Law loses its effect in eight days after the day for payment of the bottomry claim in question.

An arrest imposes on the debtor an obligation with regard to movables not to damage, remove or dispose of the objects, or in any other manner to prevent them from serving in the future as objects of a seizure for the creditor's claim. Violations of this obligation (which are only prosecuted at the request of the prejudiced party) are punished, in accordance with § 343 of the Criminal Law of 22th May 1902, with fines (not exceeding 5000 kroner) or imprisonment not exceeding four months.

Personal arrest according to the Act of 3rd June 1874 only applies when the debtor intends to leave the country under such circumstances as render it doubtful whether he has in mind ever to return to the Kingdom. The debtor may prevent this arrest either by assigning sufficient property for a seizure or by giving security. As a further condition of personal arrest it is required that the debtor should have a forum in the Kingdom.

"*Prohibition*" is mostly used as an initiating measure in disputes concerning real rights. As in the case of arrest it must forthwith be brought before the competent inferior tribunal, and on the same occasion the legal basis of the prohibition must be dealt with and settled. Prohibition never operates *in rem* but only in respect of the persons against whom it has been applied.

Violations of a valid prohibition are punished in the same way as violations of arrests.

XVII. Retssportlerne.

Retsgebyrerne er fastsatte ved en Lov af 6 August 1897.

De i Forbindelse med den tvungne Forligsmægling staaende Gebyrer er ganske lave og ubetydelige.

Underretsgebyrene er følgende: for Behandling af en almindelig Retssag betales 20 Kroner; angaar Sagen en Pengefordring, som ikke overskrider 500 Kroner, er Gebyret kun 10 Kroner, og hvis Fordringen ikke overskrider 100 Kroner, kun 5 Kroner.

For Edssager, Thingsvidner og for Syn- og Skjønnsforretninger betales der i Almindelighed 10 Kroner.

Bliver en Sag behandlet i extraordinær Session („Extraret“), er der videre at udrede: for Berømmelse af den første Session 5 Kroner og for Behandling af Sagen den første Dag 5 Kroner og for hver følgende Dag 10 Kroner.

Enhver Sag udsættes uden Gebyr for hver Part to Gange, tredje Gang betales 1 Krone, fjerde Gang 2 Kroner og saa videre indtil Gebyret har naaet 5 Kroner, hvilket Beløb senere ikke overskrides.

Overretsgebyrene er: for Bekræftelse af en Stevning 5 Kroner og for Behandling af en Overretssag 25 Kroner. Udsættelsesgebyrerne er her noget højere end ved Underretterne og kan stige til 10 Kroner.

Gebyrerne i Høiesteret er: for Bekræftelse af en Stevning 20 Kroner og for Sagsbehandlingen 50 Kroner.

Skjønsmænd erholder 2 Kroner for hver Dag, de tjenstgør; undtagelsesvis fastsættes deres Godtgjørelse af Retten.

XVIII. Processuelle Retsbestemmelser om Udlændinger og udenlandske Domme.

Der gives i den norske Civilproces kun ganske faa Retsbestemmelser om Udlændinger¹⁾. Deres Parts- og Proceshabilitet retter sig efter Loven i det Land, hvor de har sin Bolig (*lex domicilii*). *Beneficium paupertatis* (Frihed for Retssportler og en af det Offentlige honoreret Sagfører) tilstaaes Udlændinger som Indlændinger (af Justitsdepartementet) under Befølgning af de samme Grundsætninger²⁾.

Der bestaar hverken for Udlændinger eller for Indlændinger nogen Pligt til paa Forhaand at stille Sikkerhed for Modpartens eventuelle Sagsomkostninger som Betingelse for Sagsanlæg eller for at tage til Gjenmæle mod et saadant; heller ikke forøvrigt kjender den norske Civilproces nogen *cautio iudicatum solvi*³⁾.

Værnethingsreglerne tager ikke særligt Hensyn til Udlændinger. En Udlænding i Udlandet kan derfor uden sit Samtykke ikke indstevnes til en norsk Domstol, medmindre fast Eiendoms- eller Deliktsværnethinget kommer til Anvendelse; om han har Aktiva, Løse eller fast Gods, her i Riget, gjør ingen Forskjel, og under Mangelen af et Værnething kan hans Formue eller Dele deraf ikke belægges med Realarrest. [Her maa imidlertid bemærkes Varemærkeloven af 26 Mai 1884, § 15 Nr. 2, som bestemmer, at enhver, som begjærer et udenlandsk Varemærke indført i Varemærkeregistret, har at vedtage Christiania Byret (Handelsret) som rette Værnething i alle Sager, som angaar Varemærket. Videre maa enhver Udlænding, som

¹⁾ Der spørges her kun efter Boligen, Domicilet, ikke efter Statsborgerretten; fremmede Statsborgere, som har sin Bolig i Norge, betragtes og behandles i disse Henseender som Indlændinger, medens Nordmænd, som bor i Udlandet, gjælder for Udlændinger. — ²⁾ Sml. Traktat af 29 April 1899. — ³⁾ Bestemmelserne om Stævning af Udlændinger findes nu i Loven af 4 Juni 1892. Naar Forkyndelsen skal ske i Udlandet, gjælder følgende Frister (§ 14): for Sverige, Danmark, Finland, Tyskland, Holland, Belgien, Frankrige, Storbritannien og Irland 2 Maaneder, for det øvrige Europa samt Alger, Tunis og de forenede Stater i Nordamerika 3 Maaneder og ellers 6 Maaneder. Disse Frister gjælder til alle Retter, ikke blot Underretterne. Har den, som skal stævnes i Udlandet, et for Sagsøgeren bekendt Bosted, sker Forkyndelsen i Overensstemmelse med de paa vedkommende Sted gjældende Bestemmelser (§ 8); den norske Konsul er pligtig til paa Forlangende at yde sin Bistand ved Forkyndelsen. Er Udlændingens Bosted ikke bekendt, saa kan han — med Undtagelse af de faa Tilfælde, hvor Brug af almindelig Stævning (Ediktalstævning) er tilladt — overhovedet ikke stævnes for norsk Domstol, medmindre han tidligere har haft Bolig eller Opholdssted i Norge (Sml. § 9 i den netop anførte Lov).

XVII. Legal fees.

The legal fees are fixed by an Act of 6th August 1897.

The fees connected with compulsory negotiations with a view to compromise are quite low and insignificant.

The fees of the inferior tribunals are the following: for the adjudication on an ordinary lawsuit, 20 kroner; if the cause concerns a money claim not exceeding 500 kroner, the fee is only 10 kroner, and if the claim does not exceed 100 kroner, only 5 kroner.

For oath proceedings, hearing of witnesses, and businesses in connection with view and estimation the charge is generally 10 kroner.

If a cause is taken at extraordinary sessions ("Extraret") there must further be paid: for the appointment of the first session, 5 kroner, for the adjudication on the cause on the first day, 5 kroner, and for each subsequent day, 10 kroner.

Every cause may twice be postponed without fee at the instance of each party; the third time, one krone is paid, the fourth time, 2 kroner, and so on until the fee has reached 5 kroner, which amount is subsequently not exceeded.

The fees of the superior tribunals are: for the confirmation of a summons, 5 kroner, and for the adjudication on a cause before one of the superior tribunals, 25 kroner. The fees for postponement are here somewhat higher than before the inferior tribunals and may amount to 10 kroner.

The fees of the Supreme Tribunal are: for the confirmation of a summons, 20 kroner, and for the adjudication on a cause, 50 kroner.

Experts obtain 2 kroner for each day they serve; in exceptional cases their remuneration is fixed by the Tribunal.

XVIII. Rules of procedure concerning foreigners and foreign judgments.

The Norwegian civil procedure contains but few legal provisions concerning foreigners¹⁾. Their competence to act as parties and to bring actions is determined by the law of the place where they have their domicile (*lex domicilii*). The *beneficium paupertatis* (exemption from legal fees and the concession of a solicitor paid by the State) is granted to foreigners like natives (by the Department of Justice) in accordance with the same principles²⁾.

No obligation either for foreigners or natives exists as to giving security beforehand for the eventual process costs of the opponent as a condition for bringing an action, or for setting up defences against an action brought; nor does the Norwegian civil procedure in other respects know of any *cautio judicatum solvi*³⁾.

The rules of jurisdiction make no distinction in regard to foreigners. A foreigner living abroad cannot therefore without his consent be summoned before a Norwegian tribunal, unless the jurisdiction concerning immovables or delicts applies; whether he has assets, movables or immovables, in this Kingdom makes no difference, and in default of a jurisdiction neither his property nor part of it can be subjected to real arrest. [Here however the Trade Marks Act of 26th May 1884, § 15 No. 2 must be noted, which provides that every person demanding the insertion of a foreign trade mark in the Trade Marks Register must accept the Town Tribunal (Commercial Tribunal) of Christiania as the competent jurisdiction in all causes concern-

¹⁾ We are here only concerned about the residence, the domicile, not about the state-citizen right; foreign state-citizens having their residence in Norway are in these respects considered and dealt with as natives, whereas Norwegians residing abroad are looked upon as foreigners. — ²⁾ Cf. the Treaty of 29th April 1899. — ³⁾ The provisions as to the summoning of foreigners are now to be found in the Act of 4th June 1892. When a summons is to be served abroad the following postponements (§ 14) are applicable: in respect of Sweden, Denmark, Finland, Germany, Holland, Belgium, France, Great Britain and Ireland, two months, in respect of the remainder of Europe and Algeria, Tunis and the United States of North America, three months, and in respect of the rest of the world, six months. These postponements apply to all tribunals, not only to those of the first instance. If the person who is to be summoned abroad has a domicile known to the plaintiff, the summons is served in accordance with the rules applicable at the place in question (§ 8); the Norwegian consul is obliged on request to grant his assistance when the summons is served. If the domicile of the foreigner in question is not known, he cannot — with the exception of the few cases where the use of ordinary summonses (edictal summonses) are permitted — be summoned before a Norwegian tribunal at all, unless he has previously had his residence or domicile in Norway (cf. § 9 of the Act just referred to).

indgiver Patentansøgning, efter Patentloven af 16 Juni 1885, § 13 angive en behørig bemyndiget og i Norge bosat Fuldmægtig, som repræsenterer ham i alle Patentet vedrørende Anliggender og med Virkning for Fuldmagtsgiveren kan indstævnes for Retten; Retssager, hvori et Patent paastaaes ugyldigt eller senere bortfaldt, hører efter samme Lovs § 28 altid for Christiania Byret (Handelsret).] Men hvis Udlændingen optræder som Sagsøger for norsk Domstol, og Sagvolderen gjør Modsøgsmaal gjældende, kan han blive dømt, idet Modsagsøgerens Stævning — ogsaa til Appellinstanserne — alene behøver at forkyndes for den Sagfører, der repræsenterer Hovedsagsøgeren i Processen, og Exekutionen af denne Dom maa ligesom i de oven anførte Tilfælde kunne finde Sted ved Udlæg i hans mulige Formue her i Riget; udenfor Riget er derimod enhver Tvangsfuldbyrdelse ved norsk Embedsmyndighed selvfølgelig udelukket.

Videre pligter Udlænding i Henhold til den første af de ovenfor gjengivne Love af 18 September 1909 § 19 at holde en fast Fuldmægtig paa det Sted, hvor Eiendommen er beliggende. Fuldmægtigen skal være bemyndiget til i hans Fravær at svare paa hans Vegne for Domstolene og andre Embedsmyndigheder i Sager, som angaar Eiendomsretten eller Brugsretten. Fuldmægtigens Navn og Bopæl bliver at thinglyse.

Er Udlændingen midlertidig nærværende i Landet, kan han i Regelen heller ikke stævnes som Part for norsk Domstol, fordi han ikke har sit Bosted og dermed heller ikke sit personlige Værnething her. Den norske Domstol kan imidlertid blive kompetent, saafremt det gjælder Fordringer, som skal opfyldes her i Riget, jfr. ovenfor *forum contractus sive solutionis*; ogsaa i dette Tilfælde er Exekutionen naturligvis indskrænket til hans Formue her i Riget. Udlændinger, som ikke har noget fast Bosted i Udlandet (f. Ex. undertiden Cirkus- og Variété-Artister) kan imidlertid sagsøges for norsk Ret, saalænge de har sit Opholdssted i Riget.

De udenlandske Domme respekteres med Hensyn til Indholdet af de norske Domstole, naar Sagen ogsaa efter norsk Procesret havde sit Værnething i Udlandet. Umiddelbart fuldbyrdede kan de udenlandske Domme dog ikke blive i Norge, men først efterat deres Indhold er optaget i en norsk Dom efter almindelig Procesmaade¹⁾. Efter Lov af 8 August 1908 kan — under Forudsætning om Gjensidighed — en fremmed retskraftig Dom, forsaavidt den paalægger Sagsøgeren eller Intervenienten at udrede Procesomkostninger, fuldbyrdes her i Riget for disse Omkostningers Vedkommende efter Kjendelse af Underretten paa det Sted, hvor den Domfældte har sit almindelige Værnething eller i Mangel af saadant, hvor han har Formue²⁾.

XIX. Konsularjurisdiktionen.

Angaaende denne (Loven af 29 Marts 1906) se nærmere nedenfor ottende Hovedafsnit: Om Konsulatlovgivningen, Afdeling II.

Tredie Afsnit. Om Handelsdomstole.³⁾

I. Kilder.

Indtil Aaret 1904 har der i Norge ikke existeret nogen særegen Rettergangsmaade i Handelssager og heller ikke egne Handelsdomstole. Vistnok har man fra før af haft en paaskyndet Procesmaade i Vexelsager; men Vexelhabiliteten er ikke indskrænket til Forretningsverdenen. Ved Loven af 20 December 1902 (med Tillægslov af 8 Juni 1907) om Rettergangsmaaden i Handelssager, som først traadte Kraft den 1 Januar 1904, har man i Norge indført egne Handelsdomstole i første

¹⁾ Sml. Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces, Bd. 1 (2den Udg.), S. 94 o. flg., se ogsaa Fliflet: The effect of foreign judgments in Norway. Paper read at the Christiania Conference 1905 of the International Law Association. London. 1905. — ²⁾ Jfr. international Overenskomst af 17 Juli 1905 angaaende den civile Proces. — ³⁾ Til hele dette Afsnit om Handelsdomstolene sml. den foran givne korte Fremstilling af den almindelige norske Civilproces.

ing trade marks. Further, every foreigner presenting an application for a patent, according to the Patents Act of 16th June 1885, § 13, is obliged to indicate a sufficiently authorised attorney resident in Norway as his representative in all matters concerning the patent in question, an attorney who may be validly summoned before a tribunal on behalf of the principal; lawsuits in which a patent is sought to be declared invalid or lapsed are according to § 28 of the same Act always brought before the Town Tribunal (Commercial Tribunal) of Christiania.] But if a foreigner is a plaintiff before a Norwegian tribunal, and the defendant brings a cross-action, the plaintiff may be condemned, to the effect that the summons of the defendant who brings the cross-action — also in the instances of appeal — only needs to be served on the solicitor representing the principal plaintiff in the lawsuit, and the execution of this judgment, as in the cases mentioned above, is capable of taking place by means of a seizure of the property which the plaintiff may possess in this Kingdom; outside the Kingdom, on the other hand, every execution on the part of the Norwegian authorities is of course out of the question.

Further, a foreigner is liable in accordance with § 19 of the first of the Acts of 18th September 1909 above cited, to keep a permanent representative at the place where his immovable is situated. The representative must be authorised in his absence to answer on his behalf before the tribunals and other public authorities in causes concerning the proprietary right or the usufruct. The name and address of the representative must be entered in the record of the competent tribunal.

In the case of a foreigner being only temporarily present in this country, he cannot as a rule be summoned as a party before a Norwegian tribunal, because he is not domiciled and consequently has not his personal jurisdiction here. The Norwegian tribunal in question may, however, become competent where claims are concerned which are to be fulfilled in this Kingdom; cf. above, *forum contractus sive solutionis*; also in this case the execution is of course limited to his property situated in this Kingdom. Foreigners having no fixed residence abroad (for example, circus and variety artists) may, however, be sued before Norwegian tribunals, so long as they are staying in the Kingdom.

Foreign judgments are respected with regard to their contents by the Norwegian tribunals, when the cause according to the Norwegian law of procedure was within the foreign jurisdiction. Foreign judgments cannot, however, be directly executed in Norway, but only when their contents have been adopted in a Norwegian judgment in accordance with the ordinary mode of procedure¹). According to the Act of 8th August 1908, a foreign judgment having legal force may — provided there is reciprocity — in so far as it imposes on the plaintiff or the intervening person an obligation to defray the costs of process, be executed in this Kingdom in respect of such costs according to a decision rendered by the inferior tribunal operating at the place where the condemned party has his ordinary jurisdiction, or in default of such jurisdiction where he has his property²).

XIX. Consular Jurisdiction.

Concerning this jurisdiction (the Act of 29th March 1906), see below, the eighth Section: as to the consular legislation, Part II.

Third Section. Commercial Tribunals.³)

I. Sources.

Up to the year 1904 no special mode of procedure in commercial causes existed in Norway, nor did special *commercial tribunals* exist previous to that year. There was previously, it is true, an accelerated mode of procedure in bills of exchange causes; but the competence in respect of bills of exchange is not limited to persons engaged in trade. By the Act of 20th December 1902 (with the supplementary Act of 8th June 1907), concerning the mode of procedure in commercial causes, which

¹) Cf. *Hagerup*: Lectures on Norwegian Civil Procedure, Vol. 1 (2nd edition), p. 94 *et seq.*; see also *Flihet*: The effect of Foreign Judgments in Norway. Paper read at the Christiania Conference 1905 of the International Law Association. London 1905. — ²) Cf. the International Agreement of 17th July 1905, concerning Civil Procedure. — ³) With regard to the whole of this Section concerning the commercial tribunals, cf. the brief exposition of the general Norwegian Civil Procedure given above.

Instans¹⁾, dog kun i Byerne, og i disse ovenikjøbet kun, forsaavidt vedkommende Kommunestyre har udtalt sig for Indførelsen af saadan Specialret.

II. Formaalet med og Sammensætningen af Handelsdomstolene. Handelsdommere.

Hovedformaalet med Handelsretterne er efter Forbillede af de siden 1861 existerende Sjøretter at indføre de merkantile eller forretningsmæssige Fagkundskaber og Erfaringer i Dommerkollegiet ved Siden af Retskyndigheden, naar Tvisten dreier sig om saadanne Forhold, som tilhører Handels- og Forretningslivet, og tillige at paaskynde Retsbehandlingen i disse Sager. Det første er tilsigtet ved Rettens Sammensætning; den bestaar af tre Dommere, Byens Underdommer, „Byfogden“ (i Christiania og Bergen et Medlem af den kollegiale Byret), som Formand og to Kjøbmænd („Handelsdommere“) som Bisiddere eller Meddomsmænd. Handelsdommerne, hvis samlede Antal for hver Retskreds fastsættes af Kongen, skal være norske Statsborgere — Mand eller Kvinde — over 30 Aar gamle og derhos kyndige i Handelssager (sml. Lovens § 8). De vælges hvert tredje Aar af Kommunestyret. Saavidt muligt skal det iagttages ved Valget, at Kyndighed i de forskjellige Grene af Handelssager er repræsenteret inden Kredsen af de Valgte, og for hver enkelt af de Valgte skal den eller de Retninger anføres, hvori han særlig ansees kyndig. Samtidig vælges der Suppleanter i saadant Antal, som fastsættes af Kongen. Enhver, der i fire Aar har gjort Tjeneste som Handelsdommer, kan undslaa sig for at forrette i ligesaa langt Tidsrum. Af de Valgte opnævner Underdommeren for hver Sag to, som skal tiltræde Retten; Opnævnelsen sker efter Tur, som i Regelen ikke maa fraviges, medmindre Hensynet til den for vedkommende Sag fornødne Kyndighed skulde nødvendiggjøre det.

III. Konkurrence mellem Handelsdomstolene og de almindelige Underretter i Byerne.

Handelssagerne kan ogsaa indbringes for de almindelige Retter, naar begge Parter er enige derom; skal der afhøres Vidner udenfor den Handelsret, for hvilken Sagen verserer, finder dette Sted for de almindelige Retter, medmindre Handelsretten under Hensyn til Sagens Beskaffenhed har bestemt noget andet. Er en Handelssag urettelig indbragt for en almindelig Civildomstol, eller omvendt en almindelig Civilsag for Handelsretten, medfører ikke dette Sagens „Afvisning“, men Paadømmelsen henskydes paa Embedsvegne til den kompetente Domstol (Lovens § 6). Modøgsmaal kan ogsaa indbringes for Handelsretten uden Hensyn til, om Modfordringen efter sin Art falder ind under Handelsrettens Kompetence (Lovens § 5).

IV. Procesgangen.

Angaaende den særlige Rettergangsmaaade for Handelsretterne maa her i sin Almindelighed henvises til den ovenfor givne korte Fremstilling af den ordinære norske Civilproces, hvor der tillige er taget det fornødne Hensyn til Handelsretterne. Det skal her kun ganske summarisk fremhæves, at den tilstræbte Paaskyndelse af Handelsprocesserne er opnaaet derved, at Varselsfristerne (ogsaa for Vidnerne) er meget kortere (endog fra den ene Dag til den anden) end de sædvanlige, at den almindelig foreskrevne særlige Forligsmægling falder bort, idet Forligsmæglingen finder Sted ved Sagens Anhængiggjørelse for Retten, at Inkaminationen — uafhængig af de almindelige Underretters paa Forhaand med længere Mellemrum fastsatte ordinære Sessioner — maa ske i en ekstraordinær Session („Extraret“), og at Proceduren kan fortsættes i saadanne ekstraordinære Sessioner lige til Afslutningen. Par-

¹⁾ Om Handelsretterne se nærmere Hagerup; Forelæsninger over den norske Civilproces, Bd. I, 2 Udg. Christiania 1903, S. 163—166, 172—173, 193 o. fl. a. St.

did not come into force until the 1st January 1904, special commercial tribunals in the first instance¹⁾ were established in Norway, but only in the towns, and only in these in so far as the interested parish council expressed itself in favour of the establishment of such a special tribunal.

II. Scope and composition of the Commercial Tribunals. Commercial Judges.

The principal aim of the commercial tribunals, with the maritime tribunals, which have existed since 1861, as their model, is to introduce, besides jurisprudence, special mercantile or business knowledge and experience to the collective tribunal when the dispute concerns such relations as belong to commercial and business life, and also to accelerate the procedure in these causes. The former object is aimed at by the composition of the tribunal, which consists of three judges, the judge of the inferior tribunal of the town, the "town bailiff" (in Christiania and Bergen a member of the collegiate Town Tribunal), as president, and two traders ("commercial judges") as assessors or co-judges. The commercial judges, whose total number for every jurisdiction is fixed by the King, must be Norwegian state-citizens — men or women — upwards of 30 years of age, and also experts in commercial matters (cf. § 8 of the Act). They are elected every three years by the parish council. In so far as possible, it must be observed when the election takes place that knowledge of the various branches of commercial matters is represented within the jurisdiction by those who are elected, and in respect of each of those who are elected that that branch or those branches shall be indicated in which he (or she) is considered particularly qualified. At the same time deputies are elected in such number as may be fixed by the King. Every person who for four years has served as a commercial judge may refuse to act for an equally long period. From amongst those who have been elected the judge of the inferior tribunal for each cause designates two, who join the tribunal; this designation takes place in rotation, which as a rule must not be departed from, unless considerations of the knowledge required for the cause in question necessitate such departure.

III. Conflict between the Commercial Tribunals and the ordinary inferior tribunals of the towns.

Commercial causes may also be brought before the ordinary tribunals when both parties agree on such a course; if witnesses are to be heard outside the Commercial Tribunal before which the cause is being adjudicated on, this takes place before the ordinary tribunals, unless the Commercial Tribunal in question, out of consideration for the nature of the cause, has decided on some other course. If a commercial cause has incorrectly been brought before an ordinary civil tribunal, or an ordinary civil cause before the Commercial Tribunal, this does not bring about the "rejection" of the cause, but the adjudication is *ex officio* referred to the competent tribunal (§ 6 of the Act). Cross-actions may also be brought before the Commercial Tribunal without regard to whether the cross-claim according to its nature is comprised in the competence of the Commercial Tribunal (§ 5 of the Act).

IV. Procedure.

As regards the special procedure to be followed before the Commercial Tribunals, the brief exposition of the ordinary Norwegian civil procedure given above must be referred to, where also the Commercial Tribunals have been duly considered. It may here, only quite summarily, be pointed out that the desired acceleration of commercial lawsuits has been achieved by the circumstances that the periods of the notices of summons (also in respect of witnesses) are much shorter (even from one day to the other) than the ordinary ones, that the generally prescribed special negotiations with a view to compromise are omitted, these negotiations taking place when the cause is brought before the tribunal, that the cause — independently of the ordinary sessions of the ordinary inferior tribunals fixed beforehand with long intervals — must be brought at an extraordinary session ("Ex-

¹⁾ Concerning the commercial tribunals, see, further, *Hagerup: Lectures on Norwegian Civil Procedure*, Vol. I, 2nd edition, Christiania 1903, pp. 163—166, 172—173, 193 *et seq.*

terne har dog for at spare Retsudgifter¹⁾ Adgang til at lade Sagen midlertidig indbringes i den almindelige civile Underrets ordinære Sessioner til Behandling, naar der kun gjælder Vexling af Indlæg. Dommen skal afsiges inden 14 Dage efter Procedurens Afslutning, og 3 Dage, efterat en Afskrift af Domskonklusionen er forkyndt for Sagvolderen, kan Eksekutionen finde Sted. Appellen gaar umiddelbart til Høiesteret, hvis Procesgjenstanden har en Værdi af mindst 1000 Kroner, ellers er Handelsrettens Dom inappellabel.

V. Gjenstand for Handelsrettens Jurisdiktion.

Handelssager er ifølge Lovens § 2: 1. Sager mellem Handlende eller mellem Handlende og Haandværkere i Anledning af Retshandler, som for begge Parter Vedkommende er foretagne i deres Bedrift; — 2. Sager angaaende Retsforholdet mellem Medlemmerne af et Handelsselskab eller mellem dette og dets Medlemmer eller mellem et Handelsselskabs Bestyrelse, Repræsentantskab eller Likvidatorer og Selskabet eller dets Medlemmer; — 3. Sager, som opstaar af Overdragelse af en Handelsbedrift eller angaar Ret til Brug af Firma; — 4. Sager angaaende industriel Retsbeskyttelse; — 5. Sager, som angaar Retsforholdet mellem Handlende og deres Forretningsbestyrere, Prokurister og Handelsreisende.

Som Handlende ansees ifølge Lovens § 3 enhver, som driver: 1. Handel i Henhold til Handelsborgerskab²⁾ eller Handelsbrev²⁾ eller nogen paa almindelig Kjøbmandshandel rettet Bevilling²⁾; — 2. Udskibning (Exportforretning); — 3. Forlagsvirksomhed eller anden Bog-, Musik- eller Kunsthandelen vedkommende Virksomhed; — 4. Veksler- eller Bankforretninger; — 5. Mæglervirksomhed, Agentur, Spedition eller anden Kommissionsvirksomhed; — 6. Forsikringsvirksomhed; — 7. Fabrik eller Bjergværk eller Haandværk, forbundet med Handel med forarbejdede Gjenstande.

Som Handelsselskab ansees ifølge samme § ethvert Selskab, som driver nogen ovenomhandlet Virksomhed, samt Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber, som driver en hvilken som helst paa Erhverv rettet Virksomhed.

Fjerde Afsnit. Om Handel og Handelsberettigelse.

Første Afdeling. Om Handelen.

Det almindelige Handelsbegreb er i norsk Ret ikke bestemt ved Lov, men kun udviklet gennem Sædvanen sammen med den øvrige almindelige Handelsret og i det Væsentlige ikke afvigende fra den udenlandske Rets³⁾. Forskjellige Love, navnlig Loven af 17 Mai 1890 om Handelsregistre bestemmer vistnok Begrebet Handel, og Loven af 20 December 1902 definerer Handelssager; disse Bestemmelser er dog kun af positiv Natur og gjælder alene inden Rammen af vedkommende Love, som netop maa forstaaes og anvendes paa Grundlag af dette almindelige Handelsbegreb.

I videre Betydning af Ordet forstaar man ved Handel alle de Forretninger, som formidler Vareomsætningen eller understøtter denne Virksomhed. I snevrere Forstand er („den egentlige“) Handel Salg (eller Bytte) af Varer, som man har indkjøbt for atter at afhænde dem i væsentlig uforandret Tilstand. Under Varer gaar kun Løsøre, ikke fast Gods, vistnok heller ikke Skibe. Begrebsmæssig udelukket fra Handel er den Omsætning, som er forbundet med en Bearbejdelse eller Forarbejdelse af Varerne (Fabrik- og Haandværksdrift). Fabrikdriften er dog i

¹⁾ Retssportlerne i Sjøretssager er ogsaa gjældende i Handelsretssager, ligesaa Bestemmelsen om Meddommernes Godtgjørelse. — ²⁾ Jfr. herom i næste Afdeling. — ³⁾ Nærmere om det almindelige Handelsbegreb se A u b e r t, L. M. B.: Den norske Obligationsrets (specielle) Del Bd. I (2 Udg. 1901), S. 49 o. flg. og udførligere samme Værk Bd. III (2 Udg. 1904), S. 350 o. flg. samt en Afhandling om Begrebet Handelsmand i nordisk Ret af I. H e c k s c h e r i Nordisk Tidsskrift for Retsvidenskab, 14 Aargang (1901), S. 359 o. flg. Om Forskjellen mellem Handelsmænd og Handværkere se A u b e r t a n f. V. I, S. 51—52 og III S. 357, mellem disse sidste og Fabrikanter i b i d. III, S. 359—363.

traret"), and that the procedure may be continued at such extraordinary sessions until the cause is concluded. The parties, however, in order to save legal costs¹⁾, have a right provisionally to bring the cause for adjudication at the ordinary sessions of the ordinary civil inferior tribunal when there is only a question of exchange of pleadings. Judgment must be rendered within fourteen days after the conclusion of the procedure, and the execution may take place three days after the conclusions of the judgment have been served on the defendant. Appeals are brought direct before the Supreme Tribunal if the object of the action has a value amounting to at least 1000 kroner; otherwise a judgment of the Commercial Tribunal is not subject to appeal.

V. Causes within the competence of Commercial Tribunals.

Commercial causes according to § 2 of the Act are: 1. Cases between traders, or between traders and artisans, consequent upon legal transactions which have been undertaken by both parties in their trade; — 2. Cases respecting the legal relations between the members of a commercial association, or between such an association and its members, or between the director, representatives or liquidators of a commercial association, and the association or its members; — 3. Cases arising from the transfer of a commercial business, or concerning the right of using the name of a firm; — 4. Cases concerning the legal protection of industry; — 5. Cases concerning the legal relation between traders and their managers, attorneys and travellers.

As a trader must, according to § 3 of this Law, be considered any person carrying on: 1. Trade by virtue of a burgher's certificate²⁾, or trader's licence²⁾, or any warrant²⁾ for general business; — 2. Shipment; — 3. Publishing or any other occupation connected with the trade in books, music or art; — 4. Exchange or banking business; — 5. Brokerage, agency, commission agency, or any other commission business; — 6. Insurance business; — 7. Manufacturing, mining, or artisan's business in connection with the sale of manufactured articles.

Any partnership engaged in any occupation referred to above, as well as joint stock companies and limited partnerships engaged in any occupation having the object of gain, shall according to the same § be considered as commercial associations.

Fourth Section. Trading and the right to trade.

First Part. Concerning trade.

The general conception of trade in Norwegian law is not determined by any Act of the legislature, but has been developed in conjunction with the other general commercial law through custom alone and in the main points does not differ from that of foreign law³⁾. Various enactments, notably the Act of 17th May 1890 concerning commercial registers, certainly determine the conception of trade, and the Act of 20th December 1902 gives a definition of commercial matters; these provisions are, however, of a merely positive nature and have no application outside the scope of the Acts in question, which must be understood and applied precisely on the basis of this general conception of trade.

In the wider sense of the word we understand by *trade* all the businesses carrying out the exchange of goods (merchandise) or assisting in bringing about such intercourse. In the narrower sense trade ("properly so-called") is the sale (or exchange) of goods which have been purchased with the view of again disposing of them without essentially modifying their condition. The term "goods" (merchandise) comprises movables only, not immovables, and presumably not ships. In accordance with the conception of trade, this does not include transactions connected

¹⁾ The legal fees in maritime causes are equally applicable to commercial causes, as also the provisions concerning the remuneration of assessors (co-judges). — ²⁾ Cf. concerning this point the Part following. — ³⁾ For further information concerning the general conception of trade see *Aubert, L. M. B.*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. I (2nd edition 1901), p. 49 *et seq.* and the more detailed exposition in the same work, Vol. III (2nd edition 1904), p. 350 *et seq.* and a treatise on the Significance of the term Trader in Scandinavian law by *L. Heckscher* in the *Scandinavian Review of Jurisprudence*, 14th annual publication (1901), p. 359 *et seq.* Concerning the difference between traders and artisans, see *Aubert, op. cit.* I. pp. 51—52 and III, p. 357, and between the latter and manufacturers, *ibid* III, pp. 359—363.

flere Retninger stillet lige med Handel, navnlig med Hensyn til Handelsjurisdiktionen, Registreringspligt og Bogførsel. Videre er Urproduktionen udelukket, som Landbrug og Skovdrift samt Bjergværksdrift; den sidste er imidlertid i de samme Retninger som Fabrikdriften stillet lige med Handelen. Endelig ligger ogsaa udenfor Handelen Kjøb af Ting til eget Brug (f. Ex. Klæder, Levnetsmidler for Husholdningen) og Salg af Gjenstande, som man har erhvervet vederlagsfrit. Udskebningen (Exportforretningen), ogsaa af egne Produkter, er ligesom Fabrikdriften og Bjergværksdriften stillet lige med Handel med Hensyn til Handelsjurisdiktionen og Bogførselen; Registreringspligt er dog kun paalagt den Udskebning, som i Virkeligheden er Handel, d. v. s. Udskebning af indkjøbte Varer.

Under den „uegentlige“ Handel gaar de forskjellige Hjelpevirksomheder, Bankforretning, Forsikringsforretning (naar denne ikke fremtræder i Form af en gjen-sidig Forsikringsforening) videre Transportforretninger af forskjellig Slags, Kommissions-, Speditions- og Mæglerforretninger tilligemed Agentur. Auktion som saadan ansees i Norge ikke som Handelsforretning; den er forøvrigt siden 1 Juli 1892 fri for enhver¹⁾.

De forskjellige Arter af den uegentlige Handel er af Lovgivningen ikke samtlige i alle Retninger ligestillende med den egentlige Handel, særlig med Hensyn til Registreringspligt og Bogførsel; heller ikke har Reglerne om Nødvendigheden af en særskilt personlig Handelsberettigelse Anvendelse indenfor den „uegentlige“ Handels hele Omraade.

Anden Afdeling. Om den personlige Handelsberettigelse.²⁾

I. Historisk Oversigt.

Det er i de fleste europæiske Stater Regel, at den, som har til Hensigt at drive Handel, kun har at indgive en Anmeldelse derom til vedkommende Myndighed. Hermed forholder der sig i Norge ganske anderledes. Den lovlige Adgang til at drive Handel er her fra gammel Tid bunden og gjort afhængig af en særlig, af Øvrigheden til den enkelte meddelt, personlig Koncession eller Berettigelse, „Handelsberettigelsen“. Kjøbmandshandelen var fra fordums Tid af betragtet som et Privilegium for Byernes Borgere, medens Landbefolkningen var henvist til at gjøre sine Indkjøb i Byerne. I disse var Handelsberettigelsen afhængig af Borgerskab, og paa Landet var det kun med Hjemmel af kongelig Koncession, „Bevilling“, tilladt den enkelte Person at drive Kjøbmandshandel („Landhandel“). Med denne gamle Opfatning blev der først brudt ved Loven af 8 August 1842 om Handelen (d. e. Handelsberettigelsen). Loven gav Handelen med indenlandske Produkter ganske fri for Landets Indvaanere (dog ikke fra faste Udsalgssteder) og videre med forskjellige, specielt opnævnte Varer, hvoriblandt visse Levnetsmidler og dertil Bøger, Malerier og lignende Kunstsager (Lovens § 16). Landhandelen blev stillet noget friere, men var endnu ikke tilladt med direkte fra Udlandet forskrevne Varer, og kun Byernes Handelsmænd var berettigede til Kommissionshandel. Loven af 28 September 1857 ophævede den tidligere Nødvendighed af kongelig Bevilling til Landhandel og erstattede den med et „Handelsbrev“, som udleveredes af Fogderne; samtidig blev det tilladt Landhandlerne at drive Handel med enkelte udenlandske Varer (saasom Farvevarer, Kaffe, Sukker og Tobak) fra faste Udsalgssteder. Først Loven af 26 Mai 1866 gav Landhandlerne Retten til at forskrive alle sine Varer direkte fra Udlandet. Handelsberettigelsen med Hjemmel af Handelsbrevet var imidlertid endnu undergivet den Indskrænkning, at Forretningen alene maatte drives i en vis Afstand fra Byerne.

¹⁾ Love om Auktionsvæsenet af 17 Juni 1869, 15 Juni 1882 og af 4 April 1891. —

²⁾ Se her den oversigtlige Fremstilling hos Hagerup: Omrids af den norske Handelsret, Christiania 3 Udg. 1908, S. 13 o. flg. Fremstillingerne i D. Schnitler, Fremstilling af den norske Politiret §§ 17—19, W. S. Dahl, Norges Landnæringsret, 8 Afsnit, og P. Holmsen, Haandbog i Politilovgivningen, er nu forældede, og endnu mere den i Aaret 1841 af A. Schweigaard forfattede Udsigt over den norske Handelsret.

with the fashioning or preparation of the goods (operations of manufacturers and handicraftsmen). Exploitations of factories are, however, in several respects placed on a par with trade, notably in so far as commercial jurisdiction, the obligation to make a declaration in the commercial register, and book-keeping are concerned. Further, all original production is excluded, such as agriculture, forestry and the exploitation of mines; the latter is, however, in the same respects as the exploitation of factories placed on a par with trade. Finally, the purchase of objects for one's own use is not considered trade (for example clothes, provisions for the house), nor the sale of objects which have been acquired gratuitously. The exportation (the export trade), even of one's own products is, like the exploitation of factories and mines, placed on a par with trade with regard to the commercial jurisdiction and book-keeping; the obligation to make a declaration in the commercial register is, however, only imposed on exportation which in reality is trade, i. e. the exportation of goods purchased.

Trade "improperly so-called" includes the various auxiliary operations, such as the businesses of banking, insurance (when it does not present itself in the form of a mutual insurance association), also transport businesses of various kinds, commission and forwarding businesses, brokers' operations and agency. An auction is not as such considered in Norway a trading operation; since 1st July 1892 any person¹⁾ is at liberty to effect sales by auction.

The various kinds of trade improperly so-called have not in all respects been placed by the legislation on a par with trade properly so-called, especially with regard to the obligation to make declarations in the commercial register and book-keeping; nor are the rules concerning the necessity of obtaining a special personal authorisation to trade applicable within the whole sphere of trade "improperly so-called".

Second Part. Concerning the personal authorisation to trade.²⁾

I. Historical survey.

In most European States the rule obtains that a person intending to carry on a trade has only to make a declaration to this effect to the competent Authority. This matter is conducted in quite a different manner in Norway. The legal right to carry on trade here has from ancient times been restricted and made dependent on a special personal concession or authorisation, "the right to trade", granted to the individual applicant by the competent Authority. The trade of merchants was formerly considered as a privilege of the citizens of the towns, the rural population being under the necessity of making their purchases in the towns. In the towns the right to trade was dependent on a burgher's certificate, and in the rural districts particular persons were allowed to carry on trade as merchants ("rural trade") only by virtue of a Royal concession, "authorisation". This ancient conception was for the first time broken in upon by the Act of 8th August 1842 concerning trade (i. e. the right to trade). The Act gave the inhabitants of the country free liberty to trade in home products; not however from fixed places for sale (permanent shops), and also in various specially indicated goods, amongst others certain necessities of life and also books, pictures and similar objects of art (§ 16 of the Act). The rural trade was rendered somewhat more free, but was still not permitted in goods ordered direct from abroad, and only the traders of the towns had a right to carry on commission trade. The Act of 28th September 1857 abolished the former necessity of obtaining Royal authorisation to carry on rural trade and replaced it by a "trading certificate" issued by the bailiff; at the same time rural traders were allowed to trade in particular foreign goods (such as dyes, coffee, sugar and tobacco) from fixed places for sale (permanent shops). The Act of 26th May 1866 for the first time gave the rural traders the right to order all their goods direct from abroad. The right to trade granted by the trading certificate

¹⁾ The Acts concerning auctions are of 17th June 1869, 15th June 1882 and 4th April 1891.

— ²⁾ See on this subject the summary exposition by *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law, Christiania, 3rd edition, 1908, p. 13 *et seq.* The expositions by *D. Schnitler*, Exposition of the Norwegian Law of Police §§ 17—19, *W. S. Dahl*, The Trade Law as applied in the rural districts of Norway, 8th section, and *P. Holmsen*, Manual of the Police Legislation, are now obsolete, and still more so the outline of the Norwegian Commercial Law by *A. Schweigaard* made in the year 1841.

Denne Indskrænkning blev fjernet ved Loven af 25 April 1874. Den eneste tilbageblevne Forskjel var Bykjøbmændenes udelukkende Ret til Kommissionshandel og til Udslibning; i sidstnævnte Henseende blev Forskjellen ophævet ved Loven af 15 Juni 1882 om Udslibningsret. Kommissionshandel var derimod endnu fremdeles forbeholdt Byernes Handlende¹⁾. Alle tidligere Bestemmelser er nu afløste af Lov om Handelsnæring af 16 Juli 1907. Denne har beholdt den ældre Rets Grundsætninger; men i Enkelthederne er der store og vigtige Afvigelser.

II. Den nugældende Ret. Lov om Handelsnæring.

(Af 16 Juli 1907.)

Denne Lov lyder saaledes:

Første Kapitel. Kjøbmandshandel.

§ 1. Naar ikke andet udtrykkelig er sagt i denne Lov, udkræves Handelsret som Kjøbmand af den, som for egen Regning, selv eller gennem andre, vil handle med dertil indkjøbte Varer eller drive Kommissionshandel, Handelsagentur, Boghandel³⁾ Veksler- eller Bankforretning.

Dette gjælder ogsaa Forbrugsforeninger⁴⁾, selv om de indkjøbte Varer bare sælges til Foreningens Medlemmer.

Bankindretninger, som er oprettet ved Lov⁵⁾ eller er offentlig godkendt⁶⁾, tiltrænger ikke Handelsret.

Uden Handelret kan hvemsomhelst give en Kjøbmand Varer i Kommission.

2. Næringsbrev paa Kjøbmandshandel (Handelsbrev) meddeles fuldmyndige⁷⁾ Indvaanere af Riget efter skriftlig Søknad. Denne skal være ledsaget af: enten: Vidnesbyrd om, at Ansøgeren i mindst 3 Aar — indenlands eller udenlands — har været Fuldmægtig, Handelsreisende, Handelsbetjent eller Kontorist ved nogen af de Forretninger, som er nævnt i § 1, eller ved en industriel Virksomhed, eller at han i samme Tidsrum har været Farmaceut ved indenlandsk Apotek; — eller: Afgangsvidnesbyrd fra en Skole med Bogholderi som Fag; Skolen maa være godkendt dertil af vedkommende Departement; — eller: Vidnesbyrd fra to troværdige Personer, som i mindst fem Aar har drevet og fremdeles driver nogen af de Forretninger, som er nævnt i § 1, eller nogen industriel Virksomhed, om at han har fornøden Kyndighed i Handelsbogholderi (jfr. § 11). Dette Vidnesbyrd skal være udfærdiget efter Forskrift, fastsat af vedkommende Departement.

Med Indvaanere af Riget menes i denne Lov enhver, som har opholdt sig i Landet uafbrudt i mindst 1 Aar og fremdeles er bosat her⁸⁾.

¹⁾ Dertil kommer endnu Retten til Kreditoplag, som efter Loven af 7 Mai 1904 om Kreditoplag kun ganske undtagelsesvis er tilstaaet Handlende paa Landet. Ved denne Ret opnaar den Handlende at faa sine toldpligtige Varer strax udleverede af Toldvæsenet og de pligtige Toldafgifter krediterede i indtil 1 Aar, medens Toldvæsenet har Sikkerhed (legal Panteret) i de Varer, som findes i Kjøbmændenes Oplag, for de til enhver Tid skyldige Toldafgifter. Denne Bestemmelse er upaavirket af den nedenfor indtagne Lov af 16 Juli 1907. —

²⁾ Nævnes her, fordi Forlagsboghandlerne er medtagne, ikke blot Sortimentsboghandlerne. —

⁴⁾ Jfr. om disse nedenfor S. 124—125. — ⁵⁾ Som Norges Bank, Lov af 23 April 1892, og Kongeriget Norges Hypothekbank, Lov af 28 Juni 1887, jfr. iøvrigt ovenfor S. 8. — ⁶⁾ Som Sparebankerne, jfr. Lov af 6 Juli 1887 og ovenfor S. 8. — ⁷⁾ Fuldmyndigheden indtræder i Norge ved det fyldte 21 Aar. — ⁸⁾ Bestemmelserne om norsk Statsborgerret (Lov af 21 April 1888, jfr. ovenfor S. 15 ff.) er her ikke afgjørende.

was, however, still subject to the limitation that the business must only be carried on at a certain distance from the towns. This limitation was abrogated by the Act of 25th April 1874. The only difference left was the exclusive right of the traders of the towns to carry on commission trade and export business; in the latter respect the difference was abrogated by the Act of 15th June 1882 concerning the right to export goods. Commission trade was on the other hand still reserved for the traders of the towns¹). All the former legal provisions have now been superseded by the Act of 16th July 1907 concerning trade as a profession. This Act has maintained the principles of the ancient law, but in the details great and important modifications have been brought about.

II. The law now in force. The Law concerning Trade as a Profession.

(Of 16th July 1907.)

This Law reads as follows²):

Chapter I. General Trade.

§ 1. If not otherwise expressly stated in this Law any person who himself, or through the medium of others, intends to trade, on his own account, in goods purchased for that purpose, or to carry on commission business, commercial agency, a bookseller's business³), exchange or banking business, is required to take out a Trader's Licence.

This also applies to co-operative societies⁴) even though the goods bought are sold exclusively to their members.

Banking institutions established by law⁵) or recognized by the public authorities⁶), are not required to hold a Trader's Licence.

Any person may consign goods to a merchant for sale on commission, without possessing a Trader's Licence.

2. A Trader's Licence is granted on a written application to adult⁷) inhabitants of the Kingdom. The application must be accompanied by: *either*: an attestation showing that the applicant has for 3 years at least — at home or abroad — served as head clerk, commercial traveller, shopman, or office assistant in any such business as mentioned in § 1, or in some industrial business, or that he has, for a similar period served as pharmacist at a pharmaceutical chemist's in Norway; — *or*: a final certificate from a school at which book-keeping is taught, and authorized to teach that subject by the Government Office concerned; — *or*: an attestation from two trustworthy persons who, for a period of not less than five years, have carried on and are still carrying on any such business as mentioned in § 1, or any industrial business, stating that he has acquired the necessary knowledge of commercial book-keeping (cp. § 11). This attestation shall be made out in accordance with a form prescribed by the Government Office concerned.

Inhabitants of the Realm shall, for the purpose of this Law, mean any persons who have, without interruption, been residing in this country for at least 1 year, and who are still residing here⁸).

1) To this must further be added *the right to carry on bonded warehouses*, which, according to the Act of 7th May 1904 concerning bonded warehouses is only quite exceptionally granted to traders in the rural districts. By means of this right a trader is able to obtain immediate delivery from the Custom House of his goods subject to duty, and the Customs duties thereon are placed at his debit for a period not exceeding one year, the Custom House administration having security (a legal pledge-right) on the goods which are to be found in the trader's warehouse for the duties which at any time are due for payment. This arrangement is not affected by the Act of 16th July 1907, inserted below. — 2) The following is the official translation of the text of the Law, published by permission of the Norwegian Government. — 3) They are mentioned here because the publishing booksellers are included, not only the commission booksellers. — 4) Cf. concerning these, below, pp. 124—125. — 5) As for example the Bank of Norway, the Act of 23rd April 1892, and the Mortgage (Hypothecation) Bank of the Kingdom of Norway, the Act of 28th June 1887, cf. in other respects above p. 8. — 6) As for example savings banks, cf. the Act of 6th July 1887 and above, p. 8. — 7) In Norway a person becomes of age at the completion of 21 years. — 8) The provisions concerning the Norwegian state-citizen right (the Act of 21st April 1888, cf. above, p. 15 *et seq.*) are here not decisive.

3. Handelsbrev udfærdiges i Kjøbstad og Lædested af Magistraten¹⁾, paa Landet af Lensmanden, mod den Godtgjørelse, som Sportelloven²⁾ fastsætter³⁾, og indføres i en godkendt Bog. Om Handelsbrevets Udstedelse sendes straks Underretning til Politimesteren, hvis denne ikke tillige er Magistrat, og paa Landet til Ordføreren.

Opsigelse af Handelsbrev foregaar hos den Myndighed, som har udfærdiget det.

4. Udelukket fra at opnaa Handelsbrev er enhver, som ved Dom for strafbar Gjerning er frakjendt statsborgerlige Rettigheder eller er i det Tilfælde, som Grundlovens § 52 a nævner⁴⁾.

Handelsbrev kan heller ikke meddeles Skibsførere, Lodser, Embedsmænd, Politiets og Toldvæsenets Tjenestemænd, Apotekere og offentlig godkendte Vragere. Det samme gjælder den, som lever i Egteskab med nogen, som har en af disse Stillingen. Fritagelse fra Forskrifterne i dette Led af Paragrafen skal dog kunne gives af Kongen eller den, han overdrager det til.

5. Handelsbrev kan løses hvorsomhelst i Riget, i eller udenfor Bostedskommunen⁵⁾, men ikke i mere end én Kommune paa samme Tid. Handelsbrevet giver Ret til Handel fra ét fast Udsalgssted eller andet Forretningssted i den Kommune, som det lyder paa. Bankvirksomhed kan dog med Hjemmel af samme Handelsbrev udøves samtidig i flere Kommuner og fra flere Forretningssteder. Ligesaa skal samvirkende (kooperative) Handelsselskaber have Ret til at have mere end et Udsalgssted i Næringskommunen⁶⁾, dersom de bare sælger til sine Medlemmer, naar vedkommende Handelsselskab løser Handelsbrev for hvert enkelt Udsalgssted.

En Kjøbmand kan have Kontor paa et andet Sted i Næringskommunen⁶⁾ end Udsalgsstedet; men han maa da ikke levere Varer fra Kontoret. Solgte Varer kan leveres fra Pakboder eller andre Oplagssteder, selv om disse ligger adskilte fra Udsalgsstedet. Det er forbudt Kjøbmænd at lade Varer falbyde ved Ombæring eller udenfor Markedstiden at udstille Varer til Salg paa offentlige Steder.

Naar en Forretning aabnes eller flyttes indenfor Næringskommunen, skal vedkommende melde det til Politiet.

6. Kjøbmand kan ikke opnaa nyt Handelsbrev i nogen anden Kommune, før han har opsagt sit tidligere Handelsbrev, og der er gaaet et Aar, siden dette blev udstedt.

Hvis ikke særlige Omstændigheder maatte tale derimod, skal et opsagt Handelsbrev, med fornøden Paategning af Næringskommunens Magistrat eller Lensmand, gjælde som Sikkerhed for, at Ansøgeren fylder de Vilkaar, som er nævnt i § 2.

Fritagelse fra Forskriften i denne Paragrafs første Led kan gives af Kongen eller den, han overdrager det til.

7. Den Handelsret, som tilkommer en Kjøbmand, gaar over paa hans Enke, om hun ikke selv allerede før har Handelsret. For at hun skal kunne vedblive at udøve den Handelsret, hun saaledes har faaet, maa hun inden 6 Maaneder efter Mandens Død godtgjøre for den Myndighed, som er nævnt i § 3, enten at hun fylder Vilkaarene i § 2 (jfr. § 4)), eller at hun driver sin Forretning gennem Fuldmægtig, som fylder disse Vilkaar. Arving over 18 Aar kan drive Forretningen, indtil han bliver fuldmyndig⁷⁾, naar det sker gennem Fuldmægtig, som godtgjør, at han fylder de nævnte Vilkaar.

8. Dersom ansvarlige Selskaber og Kommanditselskaber (derunder ogsaa Kommanditaktieselskaber) skal kunne drive nogen Virksomhed, som kræver Handelsret, maa enhver Deltager, som har Ret til at tegne Selskabets Navn, have Handelsbrev i vedkommende Kommune. Ingen af disse kan da samtidig udøve sin Handelsret paa anden Maade.

¹⁾ Byernes Magistrat benævnes i de fleste Byer for Borgermester. — ²⁾ Af 6 August 1897. — ³⁾ Disse er for Handelsbrev 30 Kroner i Byerne og 8 Kr. paa Landet. — ⁴⁾ D. v. s. under offentlig Tiltale for strafbare Handlinger, som kan medføre Stemmerettens Tab. — ⁵⁾ D. v. s. den Kommune, hvor Ansøgeren har sin faste Bolig. — ⁶⁾ D. v. s. den Kommune, hvor Kjøbmanden driver sin Forretning. — ⁷⁾ Dette bliver han med det fyldte 21 Aar.

3. Trader's Licences are issued in towns and creeks by the Magistrate¹⁾, in rural districts by the chief constables on payment of the fee prescribed²⁾ by the Fees and Perquisites Act³⁾, and must be entered in an authorized register. Information of the issue of a Trader's Licence shall be forwarded without delay to the Chief of the Police, if he is not also the Magistrate, and in rural districts to the Chairman of the District Council.

Notice of the withdrawal or renunciation of a Trader's Licence must be given to the Authority by whom it was issued.

4. Any person who, having been found guilty of a punishable offence, has been deprived of the rights of a state-citizen, or who is in such a position as is referred in § 52, a, of the Fundamental Law⁴⁾, is precluded from obtaining a Trader's Licence.

Nor can a Trader's Licence be granted to shipmasters, pilots, public officials (embedsmaend), police and customs officials, apothecaries, and authorized sorters or tasters. This also applies to persons wedded to one, still in life, who holds any of the aforesaid situations. Exemption from the provisions of this section [paragraph] may, however, be granted by the King or a person authorized by him.

5. A Trader's Licence may be obtained at any place in the Kingdom, within or out of the district in which the applicant resides⁵⁾, but not in more than one district at a time. A Trader's Licence entitles the holder thereof to carry on business from a permanent shop or other business premises in the district for which it is available. Banking business may, however, under one and the same Trader's Licence, be carried on simultaneously in several districts and from several business premises. Co-operative societies shall, likewise, if selling exclusively to their members, be entitled to have more than one shop in the same district⁶⁾, on condition that the society concerned takes out a Trader's Licence for each separate shop.

A tradesman may have his office at another place in the district⁶⁾ than that at which he has his shop, but if so, he is not entitled to deliver goods from the office. Goods sold may be delivered from warehouses or other storing places, even if they are detached from the shop. Tradesmen are forbidden to peddle, or to expose goods for sale in public places, except at the fair time.

The opening or removal of a business within the district, must be notified to the police by the person or persons concerned.

6. No trader can obtain a new Trader's Licence in any other district, until he has given up his former Licence, and a year has elapsed from the date at which it was issued.

Unless special circumstances should tell against it, a renounced Trader's Licence duly endorsed by the Magistrate or the chief constable of the licensing district, shall be taken as a valid proof that the applicant complies with conditions set forth in § 2.

Exemption from the provision of the first section [paragraph] of this paragraph [§] may be granted by the King, or a person authorized by him.

7. A trading privilege to which a tradesman is entitled shall pass to his widow provided she is not already possessed of a trading privilege on her own behalf. In order to be entitled to continue to exercise the right thus transferred to her, she must, within six months after her husband's death, prove to the satisfaction of the Authority mentioned in § 3, either that she complies with the conditions of § 2 (cp. § 4), or that her business is conducted by a managing clerk who complies with the said conditions. Heirs who have completed 18 years of age may carry on the business until they attain majority⁷⁾, provided this be done through the medium of a manager who proves that he complies with the said conditions.

8. The right of unlimited liability companies and commandite companies⁸⁾ (including commandite companies of shareholders) to carry on any trade for which a Trader's Licence is required is subject to the condition that each of the members entitled to sign on behalf of the company, shall hold a Trader's Licence in the district concerned. In such a case, none of the said members may at the same time exercise their trading privilege in any other way.

¹⁾ The Magistrate of the towns is in most towns designated as Burgomaster. — ²⁾ Of 6th August 1897. — ³⁾ These fees are, for a Trader's Licence issued in the towns 30 kroner, and in the rural districts 8 kroner. — ⁴⁾ I. e. subject to public prosecution for punishable acts which may entail the loss of the right to vote. — ⁵⁾ I. e. the parish where the applicant has his fixed domicile. — ⁶⁾ I. e. the parish where the trader in question carries on his business. — ⁷⁾ They attain this with the completion of the 21st year. — ⁸⁾ I. e. ordinary and limited partnerships. Gen. Ed.

Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar kan meddeles Handelsbrev og drive Handelsnæring, saalænge en Deltager, som er Medlem af Styret, fylder Vilkaarene i § 2, jfr. § 4. Hvem dette er, skal til enhver Tid være opgivet for den Myndighed, som har udstedt Handelsbrevet.

Hvis de Selskaber, som er nævnt i forrige Led, bruger Forretningsfører eller Disponent, skal ogsaa han fylde de samme Vilkaar.

Som Selskab med begrænset Ansvar regnes ethvert Selskab med flere end 20 Medlemmer eller med skiftende Medlemstal eller skiftende Kapital, selv om dets Medlemmer er fuldt ansvarlige.

Om samvirkende Selskab ifølge § 5 løser mere end et Handelsbrev i Næringskommunen, er det nok, naar ét Medlem af Selskabets Styre og i Tilfælde dets Forretningsfører fylder Vilkaarene i § 2, jfr. § 4.

9. Kjøbmænd skal betale en aarlig Afgift til Næringskommunen af Kr. 25,00 uden Fradrag i sine andre Skatter. Dette gjælder, selv om de ingen Forretning driver eller er bosat udenfor Næringskommunen. Afgiften forfalder inden Udgangen af Januar Maaned. Det første Aar betales Afgiften fuldt ud, naar Handelsbrevet løses, enten det er før eller senere i Aaret. Afgiften kan inddrives ved Udpantning. Hvis Udpantning faaaføgt er afholdt, og Afgiften ikke er betalt inden en Maaned derefter, er Handelsbrevet sat ud af Kraft.

I de Handelsselskaber, som er nævnt i § 8, første Led, skal disse Forskrifter gjælde alle dem, som har Handelsbrev.

10. En Kjøbmands Døds- eller Konkursbo har Ret til at udsælge de Varer, Boet sidder inde med ved Dødsfaldet eller Konkursens Aabning, og Dødsboet har desuden Ret til i Løbet af et Aar at sælge Varer, som er indkjøbt til Udfyldning.

Ingen Konkursskyldner har Ret til at udøve anden Handelsret som Kjøbmand end Kommissionshandel eller Handelsagentur, før Boet er sluttet, eller Akkord er stadfæstet af Skifteretten.

11. Det paaligger enhver Kjøbmand at føre Bøger, som skal vise, hvorledes Forretningen gaar, og Pengene bruges. Bogførslen skal altid give Oplysning om, hvad der af Penge eller Varer er udtaget til Kjøbmandens og hans Families Brug. Der skal i det mindste føres Dagbog eller Kladdebog, Kassebog og Regnskabsbog for Fordringshavere og Skyldnere (Kontobog). Disse Bøger skal være indbundet, og Siderne eller Bladene nøiagtig numereret, før de tages i Brug. Det, som er skrevet i Bøgerne, maa ikke gjøres ulæseligt. Heller ikke maa noget Blad rives ud.

Naar Forretningen aabnes, skal alle Eiendele og Gjældsforpligtelser opføres. Hvert Aar foretages nøiagtig Afslutning af Bøgerne. Derefter skal Formuesstillingen¹⁾ (Status) indføres i en særskilt Bog og underskrives af Forretningens Eier, eller om der er flere ansvarlige Deltagere, af dem alle. I Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar (jfr. § 8 næstsidste Led) skal Formuesstillingen underskrives af Styret.

Ved Opgjøret af Formuesstillingen maa udestaaende Krav og andre Eiendele ikke sættes høiere end til deres sandsynlige Værdi. Krav, som er blevet for gamle eller ikke kan ventes indfriet, maa ikke medtages. Hvert Aar skal optages Fortegnelse over Varerne. Det paaligger enhver Kjøbmand i 10 Aar at gemme sine Handelsbøger deriblandt ogsaa den Bog, som indeholder Formuesopgjøret, med tilhørende Varefortegnelse, modtagne Forretningsbreve og Kopibøger, dersom saadanne er ført.

I Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar er Styrets Medlemmer ansvarlige for Opfyldelsen af de Pligter, som denne Paragraf foreskriver.

Andet Kapitel. Salg af Varer af egen Tilvirkning. Haandverkeres udvidede Salgsret.

12. Indvaanere af Riget har Ret til frit at afsætte de Varer, som de her i Riget selv har tilvirket eller ladet tilvirke, naar de iagttager følgende Regler: a) Fast Udsalgssted kan Tilvirkeren bare have ved sin Bolig i Hjemstedskommunen og der, hvor Tilvirkningen er foregaaet. Enhver, som har Haandverksborgers-

¹⁾ D. v. s. Balancen.

Joint-stock companies and other limited liability companies may obtain a Trader's Licence and carry on business so long as one member, being a director of the company, complies with the conditions of § 2; cp. § 4. The Authority by whom the Trader's Licence is issued must at all times be informed of the name of the director so qualified.

If a business manager is employed by any such company as mentioned in the foregoing section [paragraph], he, also, is required to comply with the same conditions.

A company shall be considered as a limited liability company, when it consists of more than 20 members, or when the number of its members or the amount of its capital is fluctuating, even though the liability of its members is unlimited.

When by virtue of § 5 a co-operative society takes out more than one Trader's Licence in the licensing district, it will be sufficient, if one of the directors, and, if required, the business manager (if any) complies with the requirements of § 2, cp. § 4.

9. Tradesmen shall pay to the licensing district an annual fee of kr. 25.00, without being granted any reduction in other rates or taxes. This shall apply even if they do not carry on business, or reside out of the licensing district. The fee is payable before the end of the month of January. The first year, the fee shall be paid in full at the time of taking out the Trader's Licence, whether it be prior to or after that date. The fee may be enforced by distraint. If distraint has been levied without effect, and the fee is not paid within one month thereafter, the Trader's Licence becomes void.

When applied to the commercial companies¹⁾ mentioned in § 8, first section [paragraph], these provisions shall include all members holding a Trader's Licence.

10. The administrators of the estate of a deceased or bankrupt are entitled to realise the goods held by the trader at the time of his death, or the commencement of his bankruptcy proceedings, and the administrators of the deceased's estate are, moreover, entitled for a period of one year, to sell goods purchased in order to complete stocks on hand.

No bankrupt is entitled to carry on any business other than commission agency or commercial agency, until the bankruptcy proceedings are concluded, or he has compounded with his creditors, and had the arrangement sanctioned by the Bankruptcy Court.

11. It is the duty of every trader to keep books showing how the business is proceeding, and how the money is used. The book-keeping shall always indicate the amount of money or goods taken for the use of the trader and his family. A day-book or memorandum, cash-book, and ledger shall at any rate be kept. These books shall be bound, and their pages or leaves accurately numbered before being taken into use. No entry made in the books may be rendered illegible, and no leaf may be torn out.

At the commencement of the business, all its assets and liabilities shall be recorded. The books shall be accurately made up every year, after which the balance-sheet shall be entered in a separate book and signed by the owner of the business, or if there be several responsible partners, by all of them. In joint stock companies, or other limited liability companies (cp. § 8, last sec. [par.] but one) the balance-sheet shall be signed by the directors.

In making up the balance, outstanding debts and other assets must not be rated higher than their probable value. Claims that have become too old, or are not likely to be paid, must not be taken into account. A list of the goods on hand shall be drawn up once a year. It is incumbent on every trader to retain his business books, including the book containing the balance-sheet with list of goods annexed, business letters received, and letter-book, if any, for a term of ten years.

In joint stock companies, and other limited companies the directors are responsible for the fulfilment of the duties prescribed by this paragraph [Article].

Chapter II. Sale of Goods made or manufactured by the Vendor. Artisans' extended Right of Sale.

12. Inhabitants of the Kingdom are freely entitled to sell goods made by themselves, or caused to be made, within the Kingdom, when the following rules are observed: a) A permanent shop may only be opened at the maker's dwelling at the home district, and the place where the goods are made. Any person holding

¹⁾ I. e. ordinary and limited partnerships. Gen. Ed.

kab eller Næringsbrev paa Haandverk¹⁾), Fabrikanter og Verkseiere skal dog have Ret til at have endnu ét fast Udsalgssted i By, naar de gjør Melding derom til Politiet. For Haandverkere gjælder dette bare i den By, hvor de driver sit Haandverk; — b) Salg ved Omførsel af Varer af egen Tilvirkning er udenfor Tilvirkerens Hjemstedskommune og tilgrænsende Kommuner undergivet Reglerne i § 19, sidste Led.

13. Enhver, som har Haandverksborgerskab eller Næringsbrev paa Haandverk, kan med Hjemmel heraf ogsaa sælge Varer, som er tilvirket af andre, naar de er af samme Slag, som de, han selv tilvirker, eller er Ting, som sedvanlig hører med til saadanne Varer. Til Næringsdrivende i samme Fag kan han endvidere sælge Redskaber og Raaemner, som bruges i hans Næringsdrift. Den Handelsret, som efter denne Paragraf tilkommer en Haandwerker, kan bare udøves, saa længe han kan godtgjøre at drive Haandverksvirksomhed, og maa foregaa fra hans faste Udsalgssted eller, hvis han ifølge § 12 har flere Udsalgssteder, fra ét af disse.

Tredie Kapitel. Optagelse af Bestillinger.

14. Ret til selv eller gennem andre at tinge bort Varer har: a) Indvaanere af Riget, naar det gjælder Frihandelsvarer og Varer, som de her i Riget har virket eller ladet virke; — b) Rigets Kjøbmænd. Udenfor Næringskommunen skal det dog bare være dem tilladt at tinge bort saadanne Varer til Kjøbmænd og andre Næringsdrivende, som disse omsætter eller bruger som Redskaber og Raaemner i sin Virksomhed; — c) Handlende og Tilvirkere, som ikke er Indvaanere af Riget, i samme Udstrækning som Kjøbmænd har udenfor sin Næringskommune.

Salg af medbragte Mønstre og Prøver maa bare foregaa efter de Regler, som nedenfor er givet om Salg ved Omførsel.

15. Handelsreisende, som ikke er Indvaanere af Riget, pligter at løse Handelspas, dersom de med eller uden Prøver, for egen eller andres Regning, vil indlede eller afslutte Handel om Varer, som skal leveres fra Udlandet.

Handelspasset skal løses hos Stedets Politimyndighed, naar den Reisende kommer til Riget, eller før han begynder sin Virksomhed. Det udfærdiges bare for et eller flere Tidsrum paa 30 Dage, regnet fra den Dag, Passet udstedes. Det betales forskudsvis med en Afgift til Statskassen, regnet efter hundrede Kroner for 30 Dage. Paa ethvert Sted, hvor Forretninger søges indledet, skal Handelspasset forevises for Politiet, som uden Godtgjørelse giver det Paategning herom.

Fjerde Kapitel. Salg ved Auktion.

16. Det er enhver tilladt ved Auktion at foretage de Salg, som han efter denne Lov har Ret til uden Auktion.

Kjøbmandsvarer og ubrugte Varer, som er tilvirket ved Haandverk eller Industri, maa dog ikke sælges ved Auktion. Under særlige Omstændigheder kan vedkommende Amtmand efter Søknad give Tilladelse hertil.

Ting, som er givet til velgjørende eller almenyttige Øiemed, kan frit sælges ved Auktion.

Strandede eller havarerede Varer kan, selv om Eieren ikke har Handelsret, sælges ved Auktion paa det Sted, hvor de er ført iland, eller hvor Amtmanden efter særskilt Søknad tillader det.

De Varer, som et Døds- eller Konkursbo har ved Dødsfaldet eller Konkursens Aabning, eller som indehaves af en Handelsmand eller Haandwerker, som vil slutte med sin Forretning, og som derfor opsiges sin Næringsbrev, kan uhindret af denne Lov sælges ved Auktion i Næringskommunen og udenfor den paa det Sted, hvor Varerne da var.

Ligeledes kan Auktion bruges i alle Tilfælde, hvor nogen har Ret til uden særskilt Hjemmel at sælge Ting, som tilhører en anden; endvidere, hvor Salg sker til Opløsning af Sameie, eller hvor man sælger Ting, som en anden har Krav paa, men undlader at modtage.

¹⁾ Borgerskabsbrevet udfærdiges for Mænd og Næringsbrevet for Kvinder.

an Artisan's Certificate or Licence¹⁾, manufacturers, and factory owners may, however, keep an additional permanent shop in towns, when notice thereof is given to the Police. In respect to artisans this rule shall only apply to the town in which they carry on their business; — b) Hawking goods out of the maker's home district and its neighbouring district, shall be subject to the rules laid down in § 19, last section [paragraph].

13. Any person holding an Artisan's Certificate or Licence may, by virtue thereof, sell goods made by others, if they are of a similar kind to those made by himself, or are things usually pertaining to such goods. He is also entitled to sell tools and raw materials used in his trade to persons carrying on a similar trade. The right of sale granted to an artisan by this paragraph can only be exercised so long as he can prove that he carries on an artisan's business, and the sale must take place from his permanent shop, or, if he has several shops by virtue of § 12, from one of them.

Chapter III. Sale of Goods to Order.

14. The following persons shall be entitled to contract for supply of goods either on their own account, or through the medium of others: a) Inhabitants of the Kingdom, when the goods are free-trade goods, or goods made or caused to be made in this Kingdom by themselves; — b) The traders of the Kingdom. Out of the licensing district, however, their right to contract for the supply of goods to traders and other salesmen shall be limited to such goods as they (the latter) dispose of or use as tools or raw materials in their line of business; — c) Traders or manufacturers who are not inhabitants of the Kingdom, to the same extent as that permitted to traders out of their licensing district.

The sale of patterns and samples brought to any place may only be carried on in accordance with the rules given below relating to hawking.

15. Commercial travellers not being inhabitants of the Kingdom, who, whether provided with patterns or not, or acting on their own account or that of others, intend to open or conclude sales of goods to be delivered from abroad, are required to take out a Trading Licence.

The Trading Licence must be obtained from the local Police Authority on the traveller's arrival in the Kingdom, or before he commences business. It is issued only for one or more periods of 30 days, reckoned from the date of issue, on payment, in advance, of a fee to the Treasury reckoned at the rate of 100 Kroner for 30 days. At every place where the traveller intends to transact business the Trading Licence must be produced and shown to the Police Authorities, who will then confirm its production by endorsing it free of charge.

Chapter IV. Sale by Auction.

16. Any person is entitled to effect such sales by auction as those to which he is otherwise entitled according to this Law.

Merchandise, and unused handmade or industrial manufactures may, however, not be sold by auction. Under special circumstances the Amtmand concerned may, on demand, grant permission for their being sold by auction.

Things intended for charitable purposes or public utility may, freely, be sold by auction.

Goods washed ashore, or wrecked goods may, even if the owner has no licence to trade, be sold by auction at the place where they are brought ashore, or where permission is granted by the Amtmand on special application.

Goods belonging to the estate of a deceased or of a bankrupt at the time of the decease or the commencement of the bankruptcy, as well as goods in the possession of a tradesman or artisan who resigns his Trader's Licence with a view to withdrawing from business, may, independent of this Law, be sold by auction in the licensing district or at the place where the goods are at the said time.

Sale by auction may also be resorted to in all instances in which a person is entitled, without special warrant, to sell goods belonging to another; and also when a sale is to be effected with a view to dissolving joint ownership, or when articles are to be sold which another party may have a claim to, but neglects to take over.

1) The Artisan's Certificate is issued to men and the Licence to women.

De Forskrifter, som fastsætter, at Salg i visse Tilfælde skal foregaa ved Auktion, forbliver i Kraft.

Femte Kapitel. Udførselshandel.

17. Ret til Udførsel til fremmede Lande af indenrigske Varer og af udenrigske Varer, som har været omsat her i Riget, tilkommer bare Indvaanere af Riget. Udførselsretten er undergivet følgende nærmere Forskrifter: a) Uden Handelsret kan udføres: Frembringelser af Jord-, Have- og Husdyrbrug — ikke Hermetik — Vildt, vilde Bær og Blomster, fersk Fisk, Is, Ertser og Sten; — b) Den, som har Salgsret som Tilvirker eller Kjøbmand, kan udføre de Varer, Salgsretten omfatter; — c) Fører af norsk Fartøi kan i dette udføre Varer, som tilhører ham selv.

For at en Kjøbmand skal kunne drive Udførsel udenfor Næringskommunen, maa han paa det fremmede Sted lade sig indskrive hos Magistraten eller paa Landet hos Lensmanden, som meddeler ham Vidnesbyrd om Udførselsret. Dette betales som Handelsbrev efter § 3.

Den, som ikke er Indvaaner af Riget, kan ikke melde Varer til Udførsel som Fuldmægtig for nogen anden.

Sjette Kapitel. Frihandel.

18. Frihandel kan bare udøves af Rigets Indvaanere.

Helt fri er Handelen med Frembringelser af Have- og Jordbrug i naturlig Tilstand, vilde Bær og Blomster, Ved og Trævirke, Torv og Torvstrø, Is, levende og slagtede Dyr, ugarvede Huder og Skind, Kjødvarer, Vildt og Fjærfæ, Fisk og Fiskevarer, tillaget Mad — ikke Hermetik — Eg, Melk og Fløde, Natursmør, Ost, Bager- og Konditorvarer.

I smaat er Handelen fri med Mineralvand, som ikke indeholder Gifter, alkoholfrit Øl, Fyrstikker, Saape, Penne, Blæk, Brevpapir, Konvolutter, Blyanter og Lak, Salt, Petroleum, Kul og Koks.

Varerne maa ikke af Frihandlerne være indført fra Udlandet.

Hermed er dog ikke gjort nogen Fravigelse fra Forskrifterne om de faste Udsalgssteder, Haandverkere har Tilladelse til at have (§ 12), eller om Udførselshandelen (§ 17).

Skolebøger og andre Skolesager kan Lærere paa Landet sælge til vedkommende Skoles Elever.

Syvende Kapitel. Salg ved Omførsel.

19. Ved Omførsel kan enhver Indvaaner af Riget sælge følgende Varer: a) Sten, Sand, Mursten, Kalk og andet lignende Bygningsvirke, Pottemagerarbejde, Fiskeredskaber, Baade, Baadtilbehør og forarbejdede Tøndebaand af Træ; — b) Varer, som han kan godtgjøre er frembragt ved indenlandsk Landbrug eller Fiske.

Til Omførselshandel regnes ogsaa Salg fra Jernbanevogn, Fartøi eller Baad, midlertidigt Herberge, Boder og Telte, som er midlertidig opført eller kan flyttes, eller fra andet Oplag eller Udsalgssted, som Sælgeren bare bruger til enkelte Tider af Aaret.

Omførselshandel efter denne Paragraf maa ikke drives fra samme Udsalgssted længere end 2 Maaneder i et Træk eller i samme Kalenderaar mere end 4 Maaneder ialt. Saafremt Omførselshandelen varer over fjorten Dage, skal Sælgeren melde det til Politiet.

20. Udenrigske Varer, som er indført her til Riget, kan hvemsomhelst fra det Fartøi, den Baad eller Jernbanevogn, som Varen er indført i, sælge til Rigets Kjøbmænd og til andre Næringsdrivende inden Riget, som omsætter eller bruger saadanne Varer i sin Virksomhed.

21. Varer, som Sælgeren godtgjør er tilvirket ved indenlandsk Husflid, — dog ikke færdige Klæder og Skotøi — kan Indvaanere af Riget sælge ved Omførsel efter skriftlig Tilladelse af Politiet. Det samme gjælder ubrugte trykte Bøger. Tilladelsen udstedes for Kalenderaaret og for det enkelte Politidistrikt eller Dele deraf. Den maa altid føres med og forevises, naar det kræves. Den kan naarsomhelst tilbagekaldes, dersom Politiet finder Grund dertil.

The regulations prescribing that in certain instances sales shall be effected by auction shall remain in force.

Chapter V. Export Trade.

17. The right to export to foreign countries native goods, and foreign goods which have been realized in this Kingdom, shall only belong to the inhabitants of the Kingdom. The right of exportation is subject to the following instructions: a) No Trading Licence is required for the exportation of agricultural and horticultural products, or those of domestic animals — canned goods excepted — game, wild berries and flowers, fresh fish, ice, ores and stone; — b) Any person having the right of sale accorded to manufacturers, makers or tradesmen may export all such goods as he is entitled to sell; — c) Any master of a Norwegian vessel may export, in his vessel, articles belonging to himself.

Traders, in order to be entitled to carry on export trade at any place out of the licensing district, must register themselves at the office of the Magistrate at the place, or in rural districts at the office of the chief constable (*lensmand*), who will grant them a Certificate of Exportation, on payment of the fee prescribed in § 3 for Trader's Licences.

People who are not inhabitants of the Kingdom are not entitled, as authorised representatives of any other persons, to declare goods for exportation.

Chapter VI. Free Trading.

18. Free trading may only be carried on by Inhabitants of the Kingdom.

Trading is entirely free in respect to horticultural and agricultural products in a raw condition, wild berries and flowers, firewood and wooden materials, peat and moss litter, ice, live and slaughtered animals, untanned hides and skins, meat, game and poultry, fish and preparations of fish, victuals — canned goods excepted —, eggs, milk and cream, natural butter, cheese, bread-stuffs and confectionary.

Retail trade is free in respect to mineral water not containing any poison, non-alcoholic beer, matches, soap, pens, ink, letter-paper, envelopes, lead-pencils and sealingwax, salt, petroleum, coal and coke.

The goods may not be imported by the unlicensed traders from a foreign country.

These provisions shall, however, not allow of any deviation from the rules concerning the permanent shops artisans are permitted to open (§ 12), or concerning export trade (§ 17).

Schoolmasters in rural districts are permitted to sell school-books and other articles for schools to the pupils of the school concerned.

Chapter VII. Hawking or Peddling.

19. Any inhabitant of the Kingdom is entitled, as hawker, to sell the following articles: a) Stone, sand, bricks, chalk, and similar building materials, pottery, fishing tackle, boats and appurtenances, and ready-made wooden hoops; — b) Wares which he can prove to be products of home agriculture or fishing.

Hawking also includes any sale from railway carriages, vessels or boats, temporary lodgings, stall or tent temporarily erected, or transportable; or from any other store or shop that is but occasionally used by the seller.

Hawking as defined by this paragraph [Article] may not be carried on from the same place for more than 2 successive months, or for more than 4 months altogether in the same calendar year. If the sale is continued beyond fourteen days, the hawker shall notify it to the Police.

20. Any person is entitled to sell foreign goods imported to this Kingdom, from the vessel, boat or railway carriage in which they are imported, to the tradesmen of the Kingdom and to other salesmen within the Kingdom who realize or use such goods in their business.

21. Inhabitants of the Kingdom are entitled to trade as hawkers with wares which they can prove to be products of native home manufacture — ready made clothes and shoes excepted — on obtaining a written permission from the Police. This rule also applies to unused printed books. The permission is granted for the calendar year, and for the one police-district or parts thereof. It must be carried by the holder at all times, and produced and shewn on demand. It may be withdrawn at any time if the Police find reason to do so.

22. Udenfor de Tilfælder, som er nævnt i §§ 12b, 18, 19, 20, 21, 24 og 25, kan Omførselshandel bare foregaa paa Landet i Nordlands, Tromsø og Finmarkens Amter og bare i de af disse Amter, hvor det bliver fastsat af Kongen¹⁾ efter vedkommende Amtsthings²⁾ Forslag.

Den, som vil drive slig Handel, skal hertil løse et Næringsbrev, som skal lyde paa vedkommendes Navn og gjælder for Kalenderaaret. Næringsbrevet udfærdiges uden Godtgjørelse af Politimesteren (Fogden), i Byerne Magistraten paa vedkommendes Hjemsted. Den Handlende skal altid føre det med sig og fremvise det, naar det kræves.

Næringsbrev paa Omførselshandel meddeles bare fuldmyndige Indvaanere a Riget. Det bør ikke tilstaaes nogen, som har overskredet den Næringsret, han før har havt, eller har gjort sig skyldig i strafbar Gjerning, som kan medføre højere Straf end Pengebod, eller som kan mistænkes for at være Løsgjænger eller Tigger. Under de samme Omstændigheder kan den Politimyndighed, som har udstedt Næringsbrevet, naar som helst tilbagekalde det, ligesom det stedlige Politi ved Paategning kan sætte det ud af Kraft indenfor sit Embedsomraade.

I hvert Amt, hvor Næringen agtes udøvet, skal Næringsbrevets Indehaver uden Fradrag i sine andre Skatter betale en Afgift til Amtskommunekassen³⁾ af ikke under Kr. 25,00 og ikke over Kr. 200,00 efter Amtsthingets Afgjørelse. Afgiften kan indenfor disse Grænser fastsættes til forskjellige Beløb efter Handelsens Art, Udøverens Hjemsted i eller udenfor Amtet eller andre lignende Omstændigheder. Den maa være indbetalt til nærmeste Lensmand i vedkommende Amt og Paategning derom paaført Næringsbrevet, før Handelen kan begynde. For dette tilkommer Lensmanden Kr. 2,00 af den Næringsdrivende.

Uhindret af denne Paragraf kan den, som indenfor vedkommende Kommune driver Handel enten som Kjøbmand eller som Tilvirker efter § 12, bruge til fast Udsalgssted en Bod eller lignende, som er midlertidig opført eller kan flyttes. Ligesaa skal hans Udsalgssted gjælde som fast, selv om han bare bruger det en kortere Tid.

23. Guld- og Sølv-sager, Smykker, Spillekort, Lommeure og Lægemedler maa ikke sælges ved Omførsel.

24. Den Salgsret, som tilkommer nogen efter denne Lov, kan ogsaa udøves paa ethvert offentligt Marked, naar det gjælder Ting, som det er tilladt, at sælge paa Markedet. Den, som driver Omførselshandel efter § 22, har dog bare Salgsret paa offentligt Marked indenfor det Amt, hvor han ifølge sit Næringsbrev har Ret til at handle.

De nærmere Regler om Markedshandel og om Afgift for den fastsættes ved kommunal Vedtægt⁴⁾.

25. Naar det ikke strider mod kommunal Vedtægt⁵⁾, kan Politiet give Tilladelse til ved Omførsel inden vedkommende Kommune at sælge Blade, Billeder, Festtegn og andre Smaating og til ved enkelt Leilighed i velgjørende eller almenyttigt Øiemed at sælge Ting, som er indkjøbt dertil. Tilladelsen kan enten være almindelig eller gjælde for Enkeltmand. Saadan Handel skal være underkastet de Regler, som er givet derom i Vedtægt eller af Politiet.

Paa samme Maade kan Tilladelse gives til at sælge Blade, Tidsskrifter, Reiselæsning, Frimerker og Brevkort fra Udsalgsboder paa Gade, Plads eller privat Jernbane- eller Sporveisstation.

Uden kommunal Vedtægt kan sligt Salg tillades af Jernbanestyrelsen paa Statsbanernes Stationer og af Poststyrelsen paa Postskibene.

Ottende Kapitel. Visse særskilte Slags Handel.

26. Gifter og Apotekvarer maa bare sælges fra Rigets Apotek, naar ikke andet udtrykkelig er fastsat i denne Lov.

1) Jfr. kong. Resolution af 8 September 1908. — 2) Amtstinget bestaar af Ordførerne de til vedkommende Amt hørende Herredsstyrer; disse Provinciallanddage (jfr. de franske „conseils généraux“) raadslaar under vedkommende Amtsmands Forsæde om Amtets Fællesanliggender. Fællesudgifterne bestrides af Amtskommunekassen. — 3) Sml. Note 2. — 4) Jfr. nedenfor § 38 *in fine*. Overtrædelse af saadanne Forskrifter straffes efter den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 § 339,2 med Bøder (1—5000 Kr.). — 5) Jfr. Note 4.

22. Apart from the instances referred to in §§ 12b, 18, 19, 20, 21, 24 and 25, hawking may only be carried on in the rural districts of the Amts (provinces) of Nordland, Tromsø and Finnmarken, and that only in such of the said Amts as may be determined by the King¹⁾ in conformity with the suggestions of the county council²⁾ concerned.

Any person desirous of carrying on such trade is required to take out a Hawker's Licence, bearing the applicant's name and valid for the calendar year. The Licence is issued free of charge by the chief of the Police (Sheriff), in towns by the Magistrate, at the domicile of the applicant. The hawker must at all times carry it with him, and produce and shew it on demand.

A Hawker's Licence can only be granted to adult inhabitants of the Kingdom. It should not be granted to any person who has exceeded the trading rights previously held by him, or who is guilty of a punishable offence which may involve a severer punishment than that of a fine, or who may be suspected of vagrancy or mendicancy. Under similar circumstances the Police Authority by whom the Licence has been issued, may at any time withdraw it, and the local Police Authorities may, by an endorsement, invalidate it within their jurisdiction.

Every licensed hawker shall, without any deduction being made from other rates or taxes payable by him, pay to the treasury³⁾ of each of the Amts in which he intends to trade, a fee of not less than 25 Kroner, and not more than 200 Kroner, according to the decision of the Communal Council. The fee may be fixed at any amount within these limits, according to the nature of the trade, the hawker's domicile whether within or out of the Amt or similar circumstances. It must be paid to the nearest Chief Constable (Lensmand) in the Amt concerned, and a receipt thereof be endorsed on the Licence, before the business can begin. For this endorsement the hawker must pay 2 Kroner to the Chief Constable (Lensmand).

Unaffected by the provisions of this paragraph [Article], any person trading within the district concerned as tradesman or manufacturer according to § 12, may use as a permanent shop a stall or the like which is temporarily erected, or one that can be removed. His shop shall also be considered a permanent one, even if it is but used for a limited period.

23. Gold and silver articles, trinkets, playing cards, watches, drugs, and medicines may not be sold by hawkers.

24. The right of sale belonging to any person according to the present Law may also be exercised at any public fair in respect to articles that are permitted to be sold in the fair. Persons carrying on a hawker's business, according to § 22 are, however, only entitled to sell their wares at public fairs held within the Amt in which they are authorized to trade by their licence.

The further regulations respecting sales at fairs, and the fees to be paid for such, shall be determined by local by-laws⁴⁾.

25. Provided it is not at variance with local by-laws⁵⁾, the Police may grant premission to any one to hawk about, for sale within the district concerned, newspapers, pictures, festival badges, and other trifles, as well as to sell, for charity or public utility, things purchased for such a purpose. The permission may either be general, or granted to a specified person. Such sales shall be subject to the rules prescribed by local by-laws, or by the Police.

In like manner permission may also be granted to sell newspapers, periodicals, travelling literature, stamps and post cards from stalls erected in streets, squares, or at private railway or tramway stations.

At public railway stations and on board mail-steamers the sale of such articles may, independently of local by-laws, be permitted by the Railway Authorities or the Postal Authority respectively.

Chapter VIII. Certain Specific Kinds of Trade.

26. Poisons and drugs may only be sold from authorized pharmacies, if not otherwise expressly decided by this Law.

1) Cf. the Royal Resolution of 8th September 1908. — 2) The county council consists of the chairmen of the parish councils belonging to the county in question; these provincial diets (cf. the French "*conseils généraux*") deliberate under the presidency of the high sheriff concerning the affairs common to the whole county. The common expenses are defrayed out of the county funds. — 3) Cf. note 2. — 4) Cf. below § 38 *in fine*. The infringement of such regulations involves punishment according to the general civil Criminal Law of 22nd May 1902, § 339, 2 by fines (1—5000 kr.). — 5) Cf. note 4.

Det tilkommer Kongen at fastsætte, hvad som skal regnes for Gifter og Apotekvarer, og i hvilken Udstrækning dette skal gjælde for hver enkelt Vare. Forslag derom skal forud være afgivet af et Udvalg, som opnævnes af Kongen, og som skal sammensættes af 2 Apotekere og 3 andre Medlemmer, tilhørende Handel og Industri. De Forskrifter, som saaledes bliver fastsat, skal paa samme Maade undergives et Gjennemsyn hvert 10de Aar. Udvalgets Forslag skal kundgjøres mindst 3 Maaneder, før Kongen fattet sin Afgjørelse¹⁾.

Paa samme Maade skal det fastsættes, hvad som skal regnes til den Afdeling af Gifter, som er nævnt i § 27a, og hvilke Ting der skal kunne sælges baade af Apotekere og af Kjøbmænd.

Kongen eller den, han overdrager det til, kan gjøre saadanne Ændringer i de udfærdigede Forskrifter, som i Tiden mellem hvert Gjennemsyn viser sig nødvendige, og tillige afgjøre, om nye Ting, som efter sidste Gjennemsyn er kommet i Handelen, skal komme ind under Apotekeres Salgsret eller Enehandel¹⁾.

Naar det efter denne Paragraf fastsættes, hvad som skal komme ind under Apotekeres Enehandel, skal det have for Øie, at der ikke bliver gjort større Indskrænkninger i Handelen med Stoffer, som bruges til Kunst, Husflid og Industri, end Sundhedshensyn kræver.

Denne Paragraf skal ikke være til Hinder for, at der fra Apotek sælges ogsaa andre Ting end de, som her er nævnt, naar de bruges i Sundheds- eller Sygepleie.

27. For Salg af Apotekvarer og Gifter udenfor Apotek skal gjælde følgende Forskrifter: a) Med Politiets Tilladelse kan Kjøbmænd sælge Gifter, som ikkeer særlig farlige, og som i større Udstrækning har teknisk Anvendelse; — b) Med vedkommende Departements Tilladelse kan alle Slags Gifter og Apotekvarer sælges af Kjøbmænd, som har de Egenskaber, som kræves for at blive Apoteker, eller som paa anden Maade har godtgjort, at de har den nødvendige Uddannelse og Varekundskab.

Det Salg, som er nævnt i denne Paragraf, kan bare foregaa til Kjøbmænd, som har Ret til at sælge vedkommende Ting, og til Apotekere, Fabrikanter eller andre Industridrivende, som bruger dem i sin Virksomhed, og til Bestyrere af offentlige Laboratorier og videnskabelige Indretninger, som ikke er Sygehus eller Pleiehjem. Tilvirkere af Gifter og Apotekvarer kan bare sælge sine Varer til de Kjøbmænd og Forbrugere, som er nævnt i denne Paragraf.

Det Salg, som er nævnt i denne Paragraf skal foregaa efter faste Regler for saadanne Varers Opbevaring, Forsendelse og Afhændelse og for Tilsynet dermed. Disse Regler udfærdiges af Kongen eller den, han overdrager det til.

28. Handel med brugte eller kasserede Ting kan bare drives efter særskilt Tilladelse af Politiet. Afgift af saadan Næring og Forskrifter for Udøvelsen af den kan fastsættes ved kommunal Vedtægt²⁾.

Niende Kapitel. Særskilte Forskrifter for de nordlige Landsdele.

29. Følgende særskilte Forskrifter skal gjælde i Nordland, Tromsø og Finmarkens Amter: a) Salgsret efter § 20 tilkommer bare Indvaanere af Riget; — b) Russiske Undersaatter, som driver Fiske fra de Steder, som er nævnt i Lov om Fiskerierne i Finmarken af 13de September 1830 § 40, skal indtil videre have Ret til paa disse Steder at sælge sin Fangst; — c) I Vesteraalens Distrikt af Nordlands Amt og i Tromsø og Finmarkens Amter skal Førere af russiske Fartøier fra Egnene om Hvidehavet og Nordishavet indtil videre have Ret til fra 15de Juni til 30te September³⁾ af alle og enhver for egen eller andres Regning, at købe eller mod Vederlag i Fiskeredskaber, Hamp, Jern, Korn, Mel, Gryn, Seildug, Tjære, Taugverk og Trævirke at tilbytte sig og selv opgive til Udførsel raa og saltet Fisk. — Forskrifterne i dette Led kan Kongen efter Amtstingets⁴⁾ Søknad udvide til at gjælde ogsaa Steder indenfor Lofotens Distrikt. De kongelige Resolutioner af 19de April 1879 og 19de December 1881 om Makketidshandelens⁵⁾ Udvidelse til enkelte Steder i samme Distrikt skal gjælde indtil videre med de Ændringer, som følger af denne Lov; — d) Lov af 27de Juni 1892 om Forbud mod Udførsel af Trævirke m. v. fra Nordland, Tromsø og Finmarkens Amter og Lov af 20de Februar 1904 til Fore-

¹⁾ Jfr. Plakat af 29 August 1908. — ²⁾ Jfr. § 38 *in fine*. — ³⁾ Denne Tid kaldes «Makketid» (d. v. s. Marketid), fordi den fangne Fisk i denne paa Grund af Mark er udsat for hurtigere Bedærvelse end ellers. — ⁴⁾ Jfr. ovenfor S. 70, Note 2. — ⁵⁾ Jfr. Note 3.

It rests with the King to determine what articles are to be considered as poisons and drugs, as well as to what extent these designations are to be applied to the various articles. A proposal in relation to this shall, previous to the King's decision, be made by a Board appointed by the King, and consisting of two pharmaceutical chemists, and three other members engaged in commerce and industry. The instructions so established shall be revised every 10 years by a Board appointed and constituted in a similar manner. The proposal adopted by the Board shall be published at least 3 months prior to the King's decision¹⁾.

In like manner instructions shall be given as to what poisons are to be included in the class referred to in § 27a; and as to the articles that may be sold both by pharmaceutical chemists and tradesmen.

The King, or the person or persons authorized by him, may make such modifications in the instructions issued, as may be found necessary during the period elapsing between each revision, and may also decide whether new articles that have come into the market after the last revision, are to be subject to the pharmaceutical chemists' monopoly.

In deciding what articles are to come within the monopoly of pharmaceutical chemists according to this paragraph [Article], care must be taken that dealing in materials used in art, domestic and other industries is not restricted to a greater extent than required by sanitary considerations.

Nothing in this paragraph [Article] shall prevent other things than those here mentioned being sold from pharmacies, provided they are used in hygiene or sick-nursing.

27. The sale of drugs and poisons from other than pharmacies, are regulated by the following instructions: a) By permission of the Police, tradesmen may sell poisons that are not excessively dangerous, and that are used to a great extent for technical purposes; — b) Subject to the permission of the Government Office concerned, all kinds of poisons and drugs may be sold by tradesmen who possess the qualifications required for becoming a pharmaceutical chemist, or who have otherwise proved that they possess the necessary training, and knowledge of wares.

The sales mentioned in this paragraph [Article] may only be made to tradesmen entitled to sell the articles concerned, and to pharmaceutical chemists, manufacturers or other such traders who use them in their branch of business, and to the heads of public laboratories, and scientific establishments, which are not infirmaries or nursing institutions. Makers of poisons and drugs may only sell their articles to such tradesmen and consumers as are specified in this paragraph [Article].

The sales referred to in this paragraph [Article] shall be subject to permanent regulations as to the keeping, transportation and selling of such articles, and the supervision thereof. Such regulations are prescribed by the King, or a person authorized by him.

28. No dealing in second-hand or discarded articles may be carried on except by special permission of the Police. Fees for such business, and instructions for the exercise of it may be prescribed by local by-laws²⁾.

Chapter IX. Special Instructions for the Northern Districts.

29. The following special instructions shall come into force in the Amts of Nordland, Tromsø and Finnmark: a) The right of sale in accordance with § 20 belongs exclusively to inhabitants of the Kingdom; — b) Russian subjects engaged in fishery at the places referred to in § 40 of the Law of September 13, 1830, relating to the fisheries in Finnmarken, shall, until further notice, be entitled to sell their take at the said places; — c) In the Vesteraalen District of the Amt of Nordland, and in the Amts of Tromsø and Finnmarken, masters of Russian vessels from the districts adjoining the White Sea and the Arctic Ocean shall, until further notice, from the 15th of June to the 30th of September³⁾, be entitled to obtain from anybody, on their own or others' account, by purchase, or by bartering, fishing appliances, hemp, iron, corn, flour, groats, canvas, tar, ropes, and wooden materials, both raw and salted fish, and to report the same for exportation in their own name. — On the application of the communal council (County Council)⁴⁾, the King may extend the instructions of this section to places within Lofoten District. The Royal Ordinances of April 19, 1879, and December 19, 1881, respecting the extension of the "Foul Fish Season" sales⁵⁾ to certain places within the same district, shall

¹⁾ Cf. the Placard of 29th August, 1908. — ²⁾ Cf. § 38 *in fine*. — ³⁾ This period is called "Makketid" (i. e. worm period), because the fish caught during this period, owing to worms, are exposed to quicker deterioration than otherwise. — ⁴⁾ Cf. above p. 70, note 2. — ⁵⁾ Cf. note 3.

byggelse af Smughandel med spirituose Drikke i Tromsø Stift og Namdalens Fogderi af Nordre Trondhjems Amt bliver fremdeles gjældende.

30. Russiske Undersaatter fra Grænseegnene og svenske Undersaatter skal indtil videre have Ret til paa offentlige Markeder i Tromsø og Finmarkens Amter at sælge til alle og enhver disse Egnes Frembringelser af de almindelige Landbonæringer, Jagt og Husflid.

31. Det paaligger den, som har Handelsbrev paa Landet i Tromsø Stift, at modtage Opnævnelse som Gjestgiver.

Særskilt for Finmarkens Amt skal gjælde følgende Afgivelser fra Lovens almindelige Regler: a) Det paahviler den, som har Handelsbrev paa Landet, at overtage Thinghold¹⁾ og afgive Hus til Ekstraretter²⁾ og at gjøre Tjeneste som Dampskibsekspeditor og Postaabner mod den Godtgjørelse, som er eller bliver fastsat; — b) Naar nogen løser Handelsbrev paa Landet, skal han istedet for den Godtgjørelse, som er fastsat i Sportelloven, betale en Afgift af Kr. 40,00 til Finmarkens Brændevinsafgiftskasse³⁾; — c) Denne Lov gjør intet Skaar i den Handelsret, som er tilstaaet russiske Undersaatter ved Overenskomst af 8de Mai—26de April 1838⁴⁾. Saalænge denne Overenskomst staar ved Lag, bliver derfor § 9 i Lov om Handelen i Finmarken af 13de September 1830 fremdeles gjældende.

Tiende Kapitel. Forskjellige Forskrifter.

32. Enhver kan underhaand eller ved Auktion sælge eller udføre nye eller gamle Ting, som han kan godtgjøre at have faaet eller kjøbt til eget Brug. Paa samme Maade kan offentlige Myndigheder sælge inddragne Varer eller Hittegods.

33. Naar Omstændighederne maatte tilsige det, kan det kræves i Forelæg af Pengebod for Overtrædelse af nogen af Lovens Forskrifter om Omførselshandel, at vedkommende straks⁵⁾ siger fra, om han vedtager Forelægget. Ligeledes kan det fastsættes i Forelægget, at Sigtede hos Politiet skal nedlægge eller stille Sikkerhed for den Sum, Boden lyder paa, hvis han ikke straks vedtager Forelægget. Sigtede kan paagribes og sættes i Varetægtsfængsel, dersom han ikke opfylder disse Vilkaar.

Bliver nogen dømt for ulovlig at have udøvet Handelsnæring, som er paalagt særskilt Afgift, skal Afgiften betales for den Tid, han har udøvet Næringen.

34. De særlige Forskrifter, som gjælder for Salg af Brændevin, Øl, Vin, Frugtvin og Mjød, Guld- og Sølvarbejder, Spillekort, Margarin, almindelige Maal- og Vegtredekskaber, Lotterisedler, ildsfarlige Ting, Almanaker, Kalendre og Fortidslevninger, skal fremdeles staa ved Kraft.

35. Naar denne Lov træder i Kraft, ophæves det, som endnu er gjældende i følgende Love: Lov angaaende Borgerskabs Meddelelse til Handlende af 8de Juni 1818; Lov om Handelen i Finmarken eller Vest- og Østfinmarkens Fogderier af 13de September 1830 §§ 3 og 5; Lov om Handelen i Nordlandene m. v. af 9de August 1839 § 3; Lov om Handelen af 8de August 1842; Lov om Forandringer i samme af 19de August 1845; Lov af 17de August 1848, indeholdende nærmere Bestemmelser for den i § 16, Litera a i Lov om Handelen af 8de August 1842 hjemlede Frihandel, forsaavidt Christiania By angaar; Lov af 3die September 1851, indeholdende Forandringer i Lov om Handelen af 8de August 1842; Lov af 21de Januar 1860, inde-

¹⁾ passende Godtgjørelse at afgive de fornødne Lokale for de ordinære Underrets sessioner i Civilsager paa Landet („Thingene“, jfr. ovenfor S. 45) og at huse og beværte Dommeren tilligemed tilstedeværende Sagførere o. s. v. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 45. Derunder gaar ogsaa Meddomsretssessioner i Straffesager. — ³⁾ Angaaende Brænde vinsafgiftskassen for Finmarken jfr. Lov af 14 April 1860. Kassens Indtægter bestaar af visse Afgifter, som er paalagt Brændevin, som indføres til eller tilvirkes i Finmarken. Kassens Midler, forsaavidt de overstiger 180 000 Kr., og dens aarlige Indtægter anvendes til almenyttige Indretninger i Finmarken. Grundfondet gjøres frugtbart ved Udlaan mod Pant i faste Eiendomme i Finmarken. — ⁴⁾ Overenskomsten er nærmere angivet nedenfor i niende Afsnit. — ⁵⁾ Ellers har han en i Forelægget fastsat Frist, som i Regelen ikke maa sættes kortere end 3 og længere end 10 Dage efter Forkyndelsen. Jfr. Straffeprocessloven af 1 Juli 1887 §§ 287—288.

remain in force until further notice, subject to the modifications consequent on this Law; — d) The Law of June 27, 1892, prohibiting the exportation of wooden materials from the Amts of Nordland, Tromsø and Finnmarken, and the Law of February 20, 1904, for Prevention of the Smuggling of Intoxicating Liquors in the Diocese of Tromsø and the Bailiwick of Namdalen in the Amt of Nordre Trondhjem, shall remain in force.

30. Russian subjects from the border districts, and Swedish subjects shall, until further notice, be entitled to sell to anybody products of agriculture, game, and domestic industry from the said districts, at the public fairs in the Amts of Tromsø and Finnmarken.

31. It shall be incumbent on any person holding a Trader's Licence in a rural district in the diocese of Tromsø to receive an appointment as innkeeper.

The following alterations in the general rules of the Law shall come into force in the Amt of Finnmarken only: a) It is incumbent on any person holding a Trader's Licence in a rural district to provide quarters¹⁾ for assizes and special sessions²⁾, and to act as steamship agent and country postmaster for such remuneration as is, or may be, prescribed; — b) Any person taking out a Trader's Licence in a rural district shall, instead of the fee prescribed by the Fees and Perquisites Act, pay a fee of 40 Kroner to the Liquor Fee Funds of Finnmarken³⁾; — c) This Law shall not affect the trading privilege granted to Russian subjects by the Treaty of May 8—April 26, 1838⁴⁾. So long, therefore, as this treaty remains in force, § 9 of the Law of September 13, 1830, respecting the Trade in Finnmarken, shall continue in force.

Chapter X. Various Regulations.

32. Any person may, privately or by auction, sell or export new or secondhand articles which he can prove that he has acquired or bought for his private use. In like manner the public Authorities may sell goods that have been confiscated or lost.

33. When an order for the payment of a fine is issued against a person for any transgression of the regulations respecting hawking given in this Law, the defendant may, if required by circumstances, be enjoined to give immediate⁵⁾ notice as to whether he will accept the order or not. The order may also require the defendant, if he declines to accept the decree, to deposit the amount of the fine with the Police, or give security for it. If these terms are not complied with the defendant may be apprehended and detained in custody.

When a person is adjudged guilty of having unlawfully carried on a trade for which a special fee is charged, such fee shall be paid for the time he has carried on the business.

34. The special regulations in force relating to the sale of liquor, beer, wine, cider, mead, gold and silver articles, playing cards, margarine, general weight and measure appliances, lottery-tickets, inflammable and explosive articles, almanacs, calendars, and relics of the past, shall continue to be in force.

35. When this Law shall come into force the provisions of the undermentioned Laws that may still be valid, shall become void: Law of June 8, 1818, relating to the granting of citizenship to Traders; §§ 3 and 5 of the Law of September 13, 1830, respecting the Trade in Finnmarken, or the Bailiwicks of West and East Finnmarken; § 3 of the Law of August 9, 1839, respecting the Trade in the Northern Districts etc.; Commercial Law of August 8, 1842; Law amending the same, dated August 19, 1845; Law of August 17, 1848, containing further regulations respecting the free trade prescribed by the Commercial Law of August 8, 1842, so far as the town of Christiania is concerned; Law of September 3, 1851, amending the Commercial

¹⁾ I. e. against a suitable remuneration to provide the requisite rooms for the ordinary sessions of the inferior tribunals in civil causes adjudicated on in the rural districts (the "Thing", cf. above p. 45) and to provide lodging and board for the judge together with the solicitors present etc. — ²⁾ Cf. above p. 45. These also include the sessions of the tribunals with assessors in criminal causes. — ³⁾ Concerning the Liquor Fee Funds of Finnmarken, cf. the Act of 14th April 1860. The receipts of the Funds consist in certain dues imposed on spirits imported to or produced in Finnmarken. The means of the Funds, in so far as they exceed 180 000 kr., and their annual revenue, are utilized for institutions of public utility in Finnmarken. The capital is made productive through loans against security on immovables in Finnmarken. — ⁴⁾ The details of the Treaty are indicated below in Section IX. — ⁵⁾ Otherwise he has a period fixed in the order, a period which as a rule must not be less than three nor more than ten days after the announcement of the order. Cf. §§ 287—288 of the Law of Procedure in Criminal Causes of 1st July 1887.

holdende Forandring i Lov om Handelen i Nordlandene af 9de August 1839 m. v.; Lov af 22de Juni 1863, indeholdende Forandringer i den om Handelen i Finmarken gjældende Lovgivning undtagen dens § 8, som bliver gjældende til Udgangen af Aaret 1908; Lov om Udvidelse af Handelsfriheden paa Landet af 26de Mai 1866; Lov indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Christiania af 26de Mai 1866, § 2, Litera c, forsaavidt Markedshandelen gaar; Lov af 4de Juni 1866, indeholdende Forandring i Lov om Handelen af 8de August 1842; Lov om Forandringer i Handelslovgivningen af 24de Mai 1873; Lov af 3die Juni 1874 om Forandringer i de om Makketidshandelen i Nordlands, Tromsø og Finmarkens Amter gjældende Bestemmelser; Lov indeholdende Forandring i Lovgivningen om Konkurs m. v. af 3die Juni 1874 § 5, forsaavidt Handelsmænd angaar; Lov af 22de Mars 1879 om Forandring i de om Makketidshandelen i Nordlands Amt gjældende Bestemmelser; Lov om Udskibningsret af 15de Juni 1882 §§ 1—3; Lov angaaende Borgerbreve af 4de Juli 1884, forsaavidt angaar Borgerbrev paa Handelsnæring; Lov om Skydsvæsenet af 14de Juli 1893 § 71; Lov om Forandring i Handels- og Haandverkslovgivningen af 29de Juni 1894, forsaavidt angaar Kvinders Adgang til at erholde Handelsbrev; Lov af 21de Juli 1894 om delvis Omordning af det civile Embedsværk, § 3b, forsaavidt angaar Udstedelse af Handelsbrev i Landdistrikterne; Lov om Skat paa udenlandske Handelsreisende af 27de Juli 1896 og Tillægslov til samme af 13de Mai 1899; Lov om Indførsel af Apotekervarer samt om Handel med Gifte og Arkana af 16de Mai 1904, forsaavidt angaar § 1, 4de og 5te Led; Lov af 26de Mai 1906 om Forandring i Lov om Handelen af 8de August 1842, og ellers enhver Forskrift, som strider mod denne Lov.

36. Den, som udøver Handelsret med Hjemmel af Handelsborgerskab¹⁾ Handelsbrev¹⁾ eller Landhandlerbevilling²⁾, naar denne Lov træder i Kraft, skal have Ret til at drive Handelsnæring som Kjøbmand efter denne Lov og skal i alle Maader være ligestillet med en saadan. Dette gjælder ogsaa den, som udøver Handelsret med Hjemmel af fast Stationshold paa Landet, saalænge den Overenskomst om Stationsholdet staar ved Lag, som han har, naar Loven træder i Kraft³⁾.

Den Handelsret, som efter § 2 i Lov af 22de Juni 1863 om Forandring i Lovgivningen om Handelen i Finmarken drives paa flere Steder samtidig, naar denne Lov træder i Kraft, kan Indehaveren fremdeles udøve. Den gaar over paa hans Enke og mindreaarige Livsarvinger og kan fornyes af hans myndige Livsarvinger, naar Forskrifterne i denne Lovs §§ 7, 2 og 3 iagttages. For Enken og Arvingerne bortfalder dog denne Ret til at drive Handel paa flere Steder 50 Aar, efter at denne Lov er traadt i Kraft. Den aarlige Afgift, som Kjøbmænd skal svare efter § 9, betaales af hver Handelsret, som vedkommende udøver.

37. Enhver, som løser Handelsbrev, efterat denne Lov er traadt i Kraft, skal finde sig i, at de Rettigheder og Pligter, som han faar efter denne Lov, bliver ændret ved ny Lov.

38. Denne Lov træder i Kraft 1ste Juli 1908.

De Forskrifter, som trænges til dens Gjennemførelse, gives af Kongen eller den, han overdrager det til⁴⁾.

Forskrifter, som fastsættes ved kommunal Vedtægt efter denne Lov, maa have Kongens Stadfæstelse.

III. Straffebestemmelser.

Straffene for Overtrædelse af Reglerne om Handelsberettigelse er nu fastsatte i den nye Straffelov af 22 Mai 1902 § 332 som lyder saaledes: „Med Bøder⁵⁾ eller med Fængsel⁶⁾ indtil 3 Maaneder straffes den, som uden offentlig Bemyndigelse eller Tilladelse udøver en Virksomhed, til hvilken saadan kræves, eller overskrider Grænserne for den ham meddelte Bemyndigelse eller Tilladelse eller vedbliver at udøver en Virksomhed, hvortil Retten er ham frakjendt ved endelig Dom.“

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 65—66. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 65—66. — ³⁾ Jfr. herom Skydsloven af 14 Juli 1893. — ⁴⁾ Handels- og Industridepartementet, jfr. de kong. Resolutionen af 29 Februar og 7 Marts 1908. — ⁵⁾ Efter samme Lovs § 27 fra 1 til 5000 Kroner. — ⁶⁾ Minimum af Fængselstraf er efter Lovens § 17 21 Dage.

Law of August 8, 1842; Law of January 21, 1860, amending the Law of August 9, 1839, respecting the Trade in Northern Districts, etc.; Law of June 22, 1863, amending the Law respecting the Trade in Finmarken, except § 8, which shall remain in force till the end of the year 1908; Law of May 26, 1866, respecting the extension of Free Trade in rural districts; § 2, sub-section c, of the Law of May 26, 1866, containing certain regulations respecting the Police of Christiania so far as concerns the trade at public fairs; Law of June 4, 1866, amending the Commercial Law of August 8, 1842; Law of May 24, 1873, amending the Commercial Laws; Law of June 3, 1874, amending the regulations in force respecting the "Foul Fish Season" sales in the Amts of Nordland, Tromsø and Finmarken; § 5 of the Law of June 3, 1874, amending Bankruptcy legislation, so far as tradesmen are concerned; Law of March 22, 1879, amending the regulations in force respecting the "Foul Fish Season" sales in the country of Nordland; §§ 1—3 of the Law of June 15, 1882, respecting the Right of Shipment; Law of July 4, 1884, respecting Burgher's Licences, so far as Trading Licences are concerned; § 71 of the Conveyance of Travellers Act, of July 14, 1893; Law of June 29, 1894, amending the Commercial Trade legislation, so far as concerns the right of women to obtain Trading Licences; § 3, b, of the Law of July 21, 1894, respecting a partial reorganisation of the Civil Service, so far as concerns the issuing of Trading Licences in rural districts; Law of July 27, 1896, and Additional Law of May 13, 1899, respecting the Taxation of Foreign Commercial Travellers; Law of May 16, 1904, respecting the Importation of Drugs, and the Dealing in Poisons and Arcana so far as concerns § 1, par. 4 and 5; Law of May 26, 1906, amending the Commercial Law of August 8, 1842, and furthermore any provision that may be at variance with the present Law.

36. Any person carrying on trade by virtue of a Burgher's Certificate¹⁾, a Trader's Licence¹⁾, or a Licence to keep a general store in the country²⁾, when this Law shall come into force, shall be entitled to carry on business with the same rights and liabilities as a tradesman according to this Law. This also applies to any person who, at the coming into force of this Law, carries on trade under a Licence to keep a permanent posting station in the country, so long as such Licence remains valid³⁾.

Any licensed business which, at the coming into force of this Law, is carried on simultaneously at several places by virtue of § 2 of the Law of June 22, 1863, amending the commercial legislation respecting trade in Finmarken, may be continued by the holder of the licence. His licence shall be transferred to his widow and minor heirs, and may be renewed by his adult heirs when the instructions contained in §§ 7, 2 and 3 of this Law are complied with. The right to carry on business at several places simultaneously, which is thus granted to widows and heirs, shall, however, terminate fifty years after the coming into force of this Law. The annual fee which is to be paid by tradesmen according to § 9, shall be paid on each licence held by the same person.

37. Any person who takes out a Trader's Licence after the coming into force of this Law, must submit to such modifications as to the rights and duties assigned to him by this Law, as may be prescribed by new Laws.

38. This Law shall come into force on the first day of July, 1908.

The instructions which may be required for carrying the Law into effect shall be given by the King, or a person authorized by him⁴⁾.

Instructions established by local by-laws according to this Law, must be sanctioned by the King.

III. Penal Provisions.

The penalties applicable to infringements of the rules concerning the right to trade are now fixed by the new Criminal Law of 22nd May 1902 § 332, which reads as follows: "Any person who without public authorisation or permission exercises a calling for which such authorisation or permission is required, or exceeds the limits of the authorisation or permission granted to him, or continues to exercise a calling for which the right has been withdrawn from him by a final judgment is liable to fines⁵⁾ or imprisonment⁶⁾ for a period not exceeding three months."

¹⁾ Cf. above pp. 65—66. — ²⁾ Cf. above pp. 65—66. — ³⁾ Cf. with regard to this matter the Law on Relays of 14th July 1893. — ⁴⁾ The Department of Commerce and Industry, cf. the Royal Resolution of 29th February and 7th March 1908. — ⁵⁾ According to § 27 of the same Law from 1 to 5000 kroner. — ⁶⁾ The minimum punishment by way of imprisonment is according to § 17 of the Law 21 days.

Loven af 17 Mai 1904 om Salg og Skjænkning af Brandevin, Øl, Vin, Frugtvin og Mjød har i Kapitel 6 nogle specielle Straffebestemmelser, som dog kun truer med Bøder for særlige, for det meste ubetydelige Overtrædelser af Loven.

Femte Afsnit.

Første Afdeling. Om Handelsregistre, Firma og Prokura.

Disse Dele af den norske Handelsret er væsentlig i Overensstemmelse med de i Danmark (Lov af 1 Marts 1889) og i Sverige (Lov af 13 Juli 1887) gjældende Regler ordnet ved den norske Lov af 17 Mai 1890 om Handelsregistre, Firma og Prokura¹⁾, som lyder saaledes:

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders, gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 26de April dette Aar, saalydende:

Første Kapitel. Handelsregistre.

Art. 1. I Kjøbstæderne og Ladestederne skal der af Magistraten³⁾ og paa Landet af Fogden⁴⁾ føres et Handelsregister, i hvilket bliver at indføre de Anmeldelser, som omhandles i denne Lov, eller hvis Optagelse i Registret ellers maatte blive lovhemlet⁵⁾.

2. Anmeldelse til Handelsregistret skal ske skriftlig og være ledsaget af Betaling for Registrering⁶⁾ og Kundgjørelse⁷⁾.

Forsaavidt Anmelderne ikke giver personligt Møde for Registeringsmyndigheden, skal deres Underskrifter være bekræftede af Notarius publicus⁸⁾ eller af Lensmanden paa deres Hjemsted.

3. Fyldestgjør en Anmeldelse ikke Lovens Forskrifter, eller indeholder den noget, hvis Indførelse i Registret ikke er lovhemlet, skal Anmeldelsen afvises⁹⁾.

Registeringsmyndigheden skal, forsaavidt Anmelderens Adresse er opgivet eller kjendt, snarest muligt meddele ham Underretning om Afvisningen og Grunden til samme.

Finder Anmelderen Afvisningen unbeføjet, kan han forlange Spørgsmaalet om dens Lovlighed forelagt vedkommende Regjeringsdepartement¹⁰⁾, ved hvis Afgjørelse det da i Forhold til Anmelderen har sit Forblivende. Vil han have Spørgsmaalet indbragt for Domstolene, kan han, forsaavidt han ikke foretrækker at an-

1) Denne Lov er i 1890 udgivet med en fortrinlig Kommentar af F. Beichmann; videre er Handelsregistret behandlet af Professor A u b e r t i en Opsats i Nordisk Tidsskrift for Retsvidenskab, Bd. 4 (1891), S. 176—218: Til Fortolkning af de nordiske Handelsregisterlove, og af den S a m m e udførlig og udtømmende i hans: Den norske Obligationsrets specielle Del Bd. 3 (2 Udg.), S. 311—393, om Registret specielt S. 311—356. — 2) Det er Borgermesteren eller (i de mindre Byer) den Embedsmand, hvem Magistratsforretningerne er overdragne, for det meste Byfogden, som tillige er Underdommer. — 3) Efter Loven af 21 Juli 1894 om delvis Omordning af det civile Embedsværk § 3 a vil Førelsen af Handelsregistrene paa Landet efter Ophævelsen af Fogedembederne blive overdraget Underdommerne („Sørenskriverne“). — 4) Andre Love, som tillader Indførsel i Handelsregistret, gives der endnu ikke. — 5) Se derom nedenfor § 36. — 6) Bekjendtgjørelsen, som skal indrykkes i den offentlige Kundgjørelsestidende (§ 4), betales ifølge kgl. Res. af 9 December 1882 med 12 Øre pr. Korpus- og 10 Øre pr. Petitolinje. — 7) I Udlandet saavel som i Indlandet. Notarius publicus er paa Landet almindeligvis Underdommeren („Sørenskriveren“), i Byerne Byfogden. — 8) Registerføreren fører Kontrol med, at Anmeldelserne er underskrevne af dem, hvem dette paahviler, og at Underskrifterne er bekræftede efter § 2, at Anmeldelserne indeholder alt, hvad Loven fordrer, og med de foreskrevne Bilag, og at Anmeldelsernes Indhold ikke strider med Lovens Forskrifter. Derimod har han ikke til Opgave at kontrollere Indholdets Sandhed, hvor Loven ikke kræver Legitimation. Han er derfor ikke pligtig til at anstille særlige Undersøgelser; men hvis han har sikker Kundskab om Anmeldelsens Usandhed, er han saavel berettiget som forpligtet til at negte Registrering. — 10) Handels- og Industridepartementet.

The Law of 17th May, 1904, concerning the sale and retailing of spirits, beer, wine, cider and mead has in Chapter 6 some special penal provisions, which however only provide for fines to be imposed in the case of special, mostly insignificant, infringements of the Law.

Fifth Section.

First Part. Commercial Registers, Names of Firms, and Powers of Attorney.

These parts of the Norwegian commercial law, which are in the main in agreement with the legal provisions applicable in Denmark (the Act of 1st March 1889) and in Sweden (the Act of 13th July 1887), are regulated by the Norwegian Law of 17th May 1890, relating to Commercial Registers, Names of Firms and Powers of Attorney¹⁾, which reads as follows:

We Oscar, by the Grace of God King of Norway and Sweden, the Goths and the Wends, make known: That the resolution of the 26th April of this year, passed by the ordinary Storting now assembled, has been submitted to Us, reading as follows²⁾:

Chapter I. Commercial Registers.

Art. 1. In the incorporated towns and villages the Magistracy³⁾, and in the country districts the Sheriff⁴⁾, shall keep a Commercial Register for the entry of the notifications prescribed in this Law, or the entry of which is otherwise required by the law⁵⁾.

2. All notifications for insertion in the Commercial Register shall be in writing and accompanied by the fees prescribed for registration⁶⁾ and publication⁷⁾ thereof.

If the applicants do not personally present themselves to the Registrar their signatures shall be attested by the Notary Public⁸⁾ or the Sub-Sheriff at their place of residence.

3. If a notification is not in compliance with the requirements of the law, or contains any thing which may not be lawfully registered, it shall be rejected⁹⁾.

The Registrar shall, if the address of the party is stated or known, inform him of such rejection and the reasons for the rejection as soon as he possibly can.

If the applicant considers the refusal unlawful he may demand the question of its legality being laid before the Department of the Government¹⁰⁾ concerned, by whose decision the applicant shall be bound. If he wants to have the case brought before the Court he may, provided he does not desire to proceed in the ordinary

¹⁾ This Law, together with an excellent commentary, has been edited by *F. Beichmann* (1890); further the Commercial Register has been dealt with by Professor *Aubert* in an article in the *Scandinavian Review of Jurisprudence*, Vol. 4 (1891), pp. 176—218: Interpretation of the Scandinavian enactments concerning Commercial Registers, and by the same author explicitly and exhaustively in: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 3 (2nd edition), pp. 311—393, concerning the Register in particular, pp. 311—356. — ²⁾ The following is the official translation of the text of the Law, published by permission of the Norwegian Government. — ³⁾ It is the burgomaster or (in the smaller towns) the functionary to whom the magisterial business is entrusted, mostly the Magistrate, who at the same time is the judge of the Lower Court. — ⁴⁾ According to § 3 of the Law of 21st July 1894 concerning a partial reorganisation of the work of the civil functionaries, the keeping of the Commercial Registers in the rural districts after the abolition of the functions of the bailiffs will be entrusted to the judges of the inferior tribunals ("*Sorenskriverne*"). — ⁵⁾ There are still no other enactments providing for registration in the Commercial Register. — ⁶⁾ Cf. concerning this matter, below, § 36. — ⁷⁾ The publication, which must be inserted in the *Gazette for Public Notifications* (§ 4), is according to the Royal Resolution of 9th December 1882 to be paid for at the rate of 12 öre and 10 öre per line (*Korpuslinje* and *Petillinje* respectively). — ⁸⁾ Abroad as well as at home. The public notary is in the rural districts generally the judge of the Lower Court ("*Sorenskriveren*"), in the towns the Magistrate. — ⁹⁾ The Registrar sees that the notifications are signed by those on whom it is incumbent to sign them, and that the signatures are confirmed according to § 2, that the notifications contain all that which the law requires and are accompanied by the prescribed appendices, and that the contents of the notifications are not contrary to the provisions of the law. On the other hand, it is not his function to investigate the truth of the contents where the law requires no proof. It is therefore not incumbent on him to make special inquiries; but if he has a positive knowledge of the falsehood of the notifications, it is both his right and his duty to reject the registration. — ¹⁰⁾ The Department of Commerce and Industry.

ægge Søgemaal paa almindelig Maade, forlange, at Begistreringsmyndigheden oversender Anmeldelsen, ledsaget af dens Bilag og de Forklaringer, som fra begge Sider¹⁾ maatte være afgivne, til vedkommende Underret²⁾, som da inden otte Dage eller snarest muligt skal afgive sin Kjendelse³⁾. Er Registeringsmyndigheden selv Underdommer, kan Anmelderen kræve Beslutningen om Afvisning afgiven i Form af Kjendelse⁴⁾.

4. Den Myndighed, som forestaar Handelsregistrets Førelse, skal uopholdelig paa Anmelderens Bekostning lade enhver i Registret indført Anmeldelse indrykke i den offentlige Kundgjørelsestidende⁵⁾. Kundgjørelsen skal, naar ikke andet særlig er fastsat i Loven⁶⁾, omfatte Anmeldelsens hele Indhold, men ikke de samme vedlagte Bilag⁷⁾.

Ved offentlig Foranstaltning skal en for hele Biget fælles Samling af de kundgjorte Anmeldelser efterhaanden udgives og snarest muligt forsynes med Aarsregister⁸⁾.

5. De nærmere Regler om Handelsregistrets Førelse gives af Kongen eller den han dertil bemyndiger⁹⁾. Paa samme Maade kan fornøden Bestemmelse træffes om de i § 4 omhandlede Kundgjørelser samt om Udgivelsen af den sammesteds ommeldte Samling.

6. Antager nogen, at en i Handelsregistret optagen Anmeldelse er ham til Skade, hører Spørgsmaalet om Anmeldelsens Udslettelse under Domstolenes Afgjørelse¹⁰⁾.

7.¹¹⁾ Det, som overensstemmende med denne Lov er bleven registreret og kundgjort, skal ansees for at være kommet til Trediemands Kundskab, medmindre han efter Omstændighederne maa antages at have været uvidende derom, uden at dette kan lægges ham tillast som Mangel paa tilbørlig Agtpaagivenhed.

Saalænge Kundgjørelse ikke har fundet Sted, kan det Forhold, der er eller skulde have været anmeldt, ikke gøres gjældende mod Trediemand, medmindre det bevises, at han har havt Kundskab derom.

Andet Kapitel. Firma.¹²⁾

8. Enhver, der driver saadan Handel eller dermed ligestillet Virksomhed, som omhandles i § 35, er pligtig¹³⁾ til at anmelde til Handelsregistret det Navn, hvorunder Forretningen drives og Underskrift med Hensyn til samme meddeles (Firma)¹⁴⁾.

Forsaavidt angaar Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar, paahviler Anmeldesepigten¹⁵⁾ Selskabets Bestyrelse; for andre Selskabers Vedkommende paahviler den samtlige fuldt ansvarlige Medlemmer.

¹⁾ Der forudsættes her Muligheden af, at saavel Anmelder som ogsaa Registerfører skriftlig har udtalt sig om Afvisningsspørgsmaalet. — ²⁾ D. e. Underretten i den Retskreds, hvor Anmeldelsen skulde indføres i Handelsregistret. — ³⁾ Kjendelsen kan kun stadfæste Negtelsen eller forkaste den; Skadeserstatning hos Registerføreren kan Anmelderen kun opnaa ved ad gaa den sædvanlige Vei gennem Rettergang. — ⁴⁾ For at kunne paaanke Kjendelsen. — ⁵⁾ Se Note 3. — ⁶⁾ Se § 37, No. 1 og § 18 in fine. — ⁷⁾ Se §§ 18=20. — ⁸⁾ Denne Samling er ovenfor i Bibliografien nærmere omhandlet. — ⁹⁾ Ved kgl. Res. af 29 Juni 1890 er Udfærdigelsen af vedkommende Regler overdraget til det (daværende) Departement for det Indre, og Reglerne er givne af det nævnte Departement ved Cirkulære af 11 November 1890 tilligemed de fornødne Schemata og Formularer, se senere Cirkulære fra det samme Departement af 23 November 1892. — ¹⁰⁾ Se ogsaa § 21, 4 Lød. — ¹¹⁾ Hvor Trediemands Kundskab eller Uvidenhed er uden Betydning, har denne § ingen Anvendelse. Hvis f. Ex. et personlig ansvarligt Selskabsmedlem ikke er nævnt i Selskabets Firmaanmeldelse, endskjønt han ikke er udttraadt, befries han ikke derved for at hæfte overfor Fordringshaverne, selv ikke overfor dem, som tilfældigvis skulde være i Uvidenhed om det virkelige Forhold. — ¹²⁾ Se om Firmaet Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del III (2den Udg.) S. 365—393, særlig om den efter Loven af 17 Mai 1890 gjældende Firmaret S. 376—393. Se ogsaa Platon: Forelæsninger over norsk Selskabsret I, S. 46 o. flg. og Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.), S. 42 o. flg. — ¹³⁾ Om Straffen i Tilfælde af Undladelse se under § 23. — ¹⁴⁾ Brugen af (det personlige, se § 9) Firma giver ikke en Enkeltmands Forretning efter norsk Ret nogenomhelst retlig Selvstændighed, enten Firmanavnet falder sammen med hans virkelige Navn eller ikke. Forretningen udgjør aldrig et fra hans øvrige Formue afsondret Satisfaktionsobjekt for Forretningskreditorerne. I Konkurstilfælde udgjør hans Formue i Forretningen og hans øvrige Formue kun et udelte Konkursbo, hvori Forretningskreditorerne og hans øvrige Fordringshavere konkurrerer *pari passu*. Man har imidlertid i Norsk Retspraxis havt Exempler paa, at Enkeltmands Formue har faldt fra hinanden i flere afsondrede

manner, demand that the Registrar shall transmit the notification accompanied by its appendices and the explanations which may have been given on both sides¹⁾, to the Lower Court²⁾ concerned, which then shall, within eight days, or as soon as possible, give its decision³⁾. Should the Registrar himself be Judge of the Lower Court the applicant may demand that his decision as to the rejection of the registration be given by a formal judicial decree⁴⁾.

4. The official in charge of the registration shall immediately, at the expense of the applicant cause all notifications entered on the Register to be published in the Gazette for Public Notifications⁵⁾. The publication shall, in default of any other special provisions in the law⁶⁾, embrace the entire contents of the notification, but not the appendices annexed to it⁷⁾.

At the instance of the Public Authorities a printed collection of the notifications thus published shall from time to time be issued and be provided as soon as possible with an index for each year⁸⁾.

5. The King, or the Authority empowered by him, may issue special regulations as to the keeping of the Commercial Register⁹⁾. In the same manner special regulations may be issued respecting the publications referred to in § 4, and the issuing of the collection mentioned in the same paragraph [Article].

6. If any person presumes that the registration of any notification is prejudicial to him, the question whether the registration ought to be cancelled shall be decided by the Court¹⁰⁾.

7.¹¹⁾ Any thing that has been registered and published in conformity with this Law, shall be considered as having been made known to a third party, unless, according to circumstances, there is reason for presuming that the party concerned has not been acquainted with this fact, and provided such ignorance cannot be laid to his charge as want of due knowledge of this circumstance.

So long as no publication has taken place, the facts which have been, or ought to have been, notified cannot be maintained against a third party unless it is proved that the person concerned is aware of the fact.

Chapter II. Firms.¹²⁾

8. Every person engaged in trade or in any of occupations mentioned in § 35, is bound¹³⁾ to notify to the Registrar for registration in the Commercial Register the name under which the business is carried on and the signature to be made on its behalf (Name of Firm)¹⁴⁾.

In the case of joint stock companies limited and other limited liability companies the duty of making the notification¹⁵⁾ shall rest on their directors, and, as regards other companies [partnerships], on all members with unrestricted liability.

1) The possibility is here implied that both the person who makes the notification and also the Registrar have declared themselves in writing concerning the question of rejection. —

2) I. e. the Lower Court of the jurisdiction where the notification ought to be recorded in the Commercial Register. — 3) The decision can only confirm the rejection or quash it; the applicant can obtain damages from the Registrar only by way of the ordinary procedure. —

4) In order to be able to appeal from the decision. — 5) See note 3. — 6) See § 37, No. 1 and § 18 *in fine*. — 7) Cf. §§ 18—20. — 8) This collection is indicated with more detail in the bibliography above. — 9) By the Royal Resolution of 29th June 1890 the issue of the Regulations in question has been entrusted to the (then) Department of the Interior and the Regulations have been issued by the said Department in the Circular of 11th November 1890,

together with the requisite models and forms; cf. the subsequent Circular issued by the same Department on the 23rd November 1892. — 10) See also § 21, 4th paragraph. — 11) Where the knowledge or ignorance of third persons is without importance, this § does not apply. If, for example, the personally responsible member of a partnership is not mentioned in the notification of the firm of the partnership, although he has not withdrawn, he is not therefore discharged from liability towards the creditors, not even towards those who may be in ignorance concerning the actual circumstances. — 12) See concerning firms, *Aubert*: The special part (III) of the Norwegian Law of Obligations (2nd edition) pp. 365—393, especially concerning the law relating to firms applicable according to the Act of 17th May 1890, pp. 376—393. Cf. also *Platou*: Lectures on the Norwegian Law of Associations I, p. 46 *et seq.* and *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (3rd edition), p. 42 *et seq.* — 13) As to the penalty in case of omission see § 23, below. — 14) The use of a firm name (concerning the personal one, see § 9) does not according to Norwegian law give the business of a single person any legal independence whatever, whether his firm name coincides with his real name or not. His business never constitutes an object for the satisfaction of the creditors of the business separate from his other property. In case of bankruptcy his property vested in the business and his other property constitute

9. Enkeltmands Firma skal indeholde hans Efternavn med eller uden Fornavn. Det maa ikke indeholde noget, som antyder et Selskabsforhold, eller at Ansaret er begrænset.

Et ansvarligt Selskabs Firma skal, naar ikke alle Medlemmers Navne er optagne i samme, indeholde mindst et Medlems Navn samt et Tillæg, der antyder et Selskabsforhold. Et Kommanditselskabs Firma skal indeholde mindst et fuldt ansvarligt Medlems Navn med et Tillæg, der antyder et Selskabsforhold eller, forsaavidt Kommanditisternes Indskud er fordelt paa Aktier, betegner Selskabet som et Kommanditaktieselskab. I et ansvarligt Selskabs eller Kommanditselskabs Firma maa ikke optages Navnet paa andre Personer end fuldt ansvarlige Medlemmer eller noget, der gaar ud paa at begrænse Ansaret for Selskabets fuldt ansvarlige Medlemmer.

Et Aktieselskabs Firma skal betegne Selskabets Egenskab af Aktieselskab.

Andre Selskaber med begrænset Ansvar skal i sit Firma optage et Virksomheden betegnende Udtryk; saadant Firma maa ikke indeholde noget Personnavn.

10. Ingen maa i sit Firma uden Hjemmel optage Andenmands Navn eller Navnet paa Andenmands faste Eiendom. Et Firma maa ikke indeholde Angivelse af Foretagender, der ikke staar i Forbindelse med Forretningen; ei heller maa et Firma, som angiver en bestemt Art af Forretning, bibeholdes uforandret, naar denne er væsentlig forandret.

Et Firma skal tydelig adskille sig fra andre i samme Kommune bestaaende og i Registret indførte Firmaer. Den, som anmelder et Firma, hvori hans Navn findes, skal derfor, naar det samme Firma allerede er indført i Registret for nogen anden i samme Kommune, ved et Tillæg til sit Navn eller paa anden Maade tydelig adskille sit Firma fra det ældre.

11.¹⁾ Enke, som fortsætter²⁾ sin afdøde Mands Forretning, samt Ægtemand, som fortsætter²⁾ den af hans Hustru før eller under Ægteskabet drevne Forretning, kan benytte Firmaet uforandret. Arvinger³⁾, som med fuldt personligt Ansvar fortsætter²⁾ den Afdødes Forretning, har samme Ret, saafremt den Afdøde har tilladt det, eller om han er død uden at have taget anden Bestemmelse, alle Arvinger samtykker deri.

12. Indtræder nogen som Medlem i en bestaaende Forretning, der hidtil har været drevet af Enkeltmand, et ansvarligt Selskab eller et Kommanditselskab, kan Firmaet vedblivende føres uforandret. Det samme gjælder, hvis et Medlem udtræder af et ansvarligt Selskab eller af et Kommanditselskab; dog maa hans Navn ikke beholdes i Firmaet, medmindre han har tilladt det, eller, hvis han er død uden at have taget anden Bestemmelse, alle hans Arvinger samtykker deri.

13. Udenfor de ovennævnte Tilfælde kan Overdragelse af Firma ikke finde Sted. Dog skal det ved Overdragelse til Enkeltmand, ansvarlig Selskab eller Kommanditselskab af en af de i § 12 omhandlede Forretninger være tilladt at vedtage, at den nye Indehaver bibeholder Firmaet med et Tillæg, som antyder Efterfølgerforholdet.

Konkursboer, se „Norsk Retstidende“ for 1901, S. 136 og for 1903, S. 757. Begge Domme omhandler det samme Firma og maa ansees som en Undtagelse, begrundet i ganske særlige Forhold.

¹⁾ Paragrafen handler kun om Enkeltmands Firma; angaaende Deltagerne i et ansvarligt Selskab eller et Kommanditselskab se § 12. — ²⁾ Dette er kun Tilfældet, saafremt Forretningens Aktiva og Passiva overtages. — ³⁾ Den gjenlevende Ægtefælle har i Regelen overfor de øvrige Arvinger Ret til at fortsætte den Afdødes Forretning, se Lov af 30 Juli 1851 angaaende den gjenlevende Ægtefælles Adgang til at hensidde i uskiftet Bo m. V. Fortsættelse af Forretningen ved Arvingerne vil i Regelen fordi der i disse Tilfælde maa gives Afkald paa *beneficium inventarii* — ikke kunne ske uden alles Samtykke, medmindre den afdøde Indehaver har truffet testamentarisk Bestemmelse herom.

9. The name of the firm of a single party shall contain his family-name, with or without the addition of his Christian name. It must not contain anything leading to the supposition of membership or that its responsibility is limited.

The business name of a company [partnership] with unlimited liability shall, when it does not embrace the names of all members, contain at least the name of one member with an addition indicating the existence of partnership. The firm of a company [partnership] formed partly of members with unlimited, and partly of members with limited, liability (Kommanditselskab) shall contain at least the name of one member with unlimited liability with an addition indicating the existence of a partnership, or, if the capital subscribed by the members with limited liability is divided into shares, that the company is a mixed liability company [limited partnership]. In the name of a company [partnership] with unlimited liability, or in that of a mixed liability (kommandit) company [partnership] there must not be inserted the name or names of others than the members with unlimited liability, nor anything indicating any limitation of the liability of such members of the company [partnership].

The business name of a joint stock company shall indicate that the company is of that description.

Other companies with limited liability shall use a designation by which the character of the business is indicated, but such name must not contain that of any person.

10. No person may, without being entitled thereto, adopt for his business name the name of another person, or of a real estate belonging to another person. The name of a firm must not contain any reference to any concern unconnected with the business; nor can the name of a firm indicating a special line of business be retained without alteration if the character of the business is materially changed.

The name of a firm shall be distinctly separated from other such names registered and existing in the same municipality. Any person shall consequently on notifying a firm containing his name, if the same name has previously been registered by another person in the same municipality, have his firm clearly distinguished from that of the older established house by an addition to his name or otherwise.

11.¹⁾ Any widow continuing²⁾ the business of her late husband, or any husband continuing the business carried on by his wife before or after the marriage, may use its name without any alteration. Heirs³⁾ who, with unlimited personal liability, continue²⁾ to carry on the business of a deceased person,* are entitled to a similar right, provided the deceased permitted it, or if he died without having made any contrary decision, when all the heirs consent thereto.

12. If any person is admitted a member of an existing business, which has hitherto been carried on by a single person, an unlimited company [partnership], or a mixed liability company [limited partnership], the name may be retained unaltered. The same rule shall apply if any member of an unlimited company or a mixed liability company retires, but his name must not be retained in the firm without his permission, or if he dies without having made any resolution to the contrary, all his heirs consent thereto.

13. In other cases than those mentioned above, no transfer of a firm can take place. Yet in the event of the transfer of any such business as is mentioned in § 12, to a single person, an unlimited company [partnership], or a mixed liability company [limited partnership], it may be lawfully agreed that the new owner shall retain the name with an addition to it indicating his succession.

only one undivided bankruptcy estate, in which the business creditors and his other creditors compete *pari passu*. There have, however, in Norwegian legal practice been cases in which the property of a single person has been divided up between several separate bankruptcy estates; see the "Norwegian Review of Jurisprudence" of 1901, p. 136 and of 1903, p. 757. The two judgments concern the same firm and must be considered as an exception based on very special circumstances.

1) The Article only deals with firms of single persons; concerning the members of an unlimited partnership or a limited partnership, see § 12. — 2) This is only the case when the assets and debts of the business are transferred. — 3) The surviving spouse is as a general rule entitled as against the other heirs to continue the business of the deceased; see the Act of 30th July 1851, concerning the right of the surviving spouse to retain undivided possession of the deceased's estate etc. The continuation of the business on the part of the heirs cannot, as a general rule, — because in this cases the *beneficium inventarii* must be renounced — take place without the consent of them all, unless the deceased proprietor has made arrangements to this effect by will.

14.¹⁾ Er det vedtaget i et ansvarligt Selskab, at Retten til at tegne Firmaet kun kan udøves af flere Medlemmer i Forening, bør de som er berettigede til at tegne Firmaet, tillige underskrive sine Navne.

Firmategning for et Aktieselskab eller andet Selskab med begrænset Ansvar bør være ledsaget af Underskrift af dem, der er berettigede til at tegne Firmaet.

15.²⁾ Stilles en Forretning under Bestyrelse af Tillidsmænd (Likvidatorer, Administratorer) med Ret for dem til at tegne Firmaet, eller fortsættes en Forretning efter Indehaverens Død midlertidig af Arvingerne, bør Firmategningen ske paa saadant Maade, at det forandrede Forhold deraf fremgaar.

16. Anmeldelsen af Firma skal, før Forretningen træder i Virksomhed, ske til Handelsregistret i den Kreds (§ 1), hvor Forretningskontoret findes. Det samme gjælder, naar der oprettes en under særskilt Bestyrelse staaende Forretningsafdeling (Filial); ligger Filialen ikke i samme Kreds som Hovedkontoret, skal vedkommende Myndighed snarest muligt efter Anmeldelsens Registrering bekendtgjøre Anmeldelsen i den offentlige Kundgjørelsestidende og oversende den til Optagelse i Handelsregistret i den Kreds, hvor Filialen er beliggende. Udenlandsk Forretnings Filial betragtes som selvstændig Forretning og skal anmeldes af sin Bestyrelse.

Anmeldelsen skal være underskrevet af samtlige anmeldelsespligtige Personer.

17. Enkeltmands Anmeldelse skal foruden Firmaet angive: 1. Hans fulde Navn og Bopæl; — 2. Forretningens almindelige Beskaffenhed³⁾ samt — 3. Den Kommune, hvor Forretningskontoret (Filialen) findes⁴⁾.

18. Et ansvarligt Selskabs Anmeldelse skal foruden Firmaet angive: 1. Samtlige Medlemmers fulde Navn og Bopæl; — 2. Forretningens almindelige Beskaffenhed; — 3. Den Kommune, hvor Forretningskontoret (Filialen) findes, og, saafremt ikke hvert enkelt Medlem har Ret til at tegne Firmaet; — 4. Hvem saadan Ret tilkommer, samt om denne Ret kun kan udøves af flere i Forening⁵⁾.

Det samme gjælder om Kommanditselskabers Anmeldelse, dog at denne tillige skal indeholde en udtrykkelig Angivelse af denne Selskabets Egenskab og, hvis det er et almindeligt Kommanditselskab, Oplysning om hver enkelt Kommanditists Navn og Indskud, eller, hvis det er et Kommanditaktieselskab, en med Selskabets Vedtægter bilagt Meddelelse om de i § 19 under 1 og 4 til 7 omhandlede Punkter. Derhos skal som Bilag vedlægges en Erklæring fra Kommanditisterne eller fra deres Tilsynsraad, forsaavidt et saadant legitimeres at være opnævnt, om, at Anmeldelsen sker med deres Samtykke⁶⁾. Kommanditisternes Navne og Beløbet af deres Indskud bekendtgjøres ikke.

---

1) Denne Paragrafs Forskrifter om Kollektivsignatur er ikke præceptoriske, men kun Ordensforskrifter, som legaliserer den normale Maade at undertegne paa i disse Tilfælde, men ikke tilsigter at opstille uøftergivelige Betingelser for Undertegningens forbindende Kraft. Har alle Deltagere i et ansvarligt Handelsselskab efter den almindelige Regel Signaturen, forudsætter Loven, at de simpelthen undertegner Firmaet uden nogetsomhelst Tillæg. — 2) Ogsaa denne Paragraf giver kun Ordensforskrifter af samme Karakter som de i § 14. Den samme Regel — ogsaa kun som Ordensforskrift — gjælder, naar Forretningens Indehaver overensstemmende med Loven af 6 Mai 1899 om Akkordforhandling er under saadan Forhandling se sidstnævnte Lov § 8, 2 Led. — 3) Her kræves kun en ganske generel Betegnelse, omtrent som Handel, Bankforretning, Fabrikdrift o. dsl., i Modsetning til Forskriften i § 19, hvor Forretningens Art skal angives. — 4) Se ogsaa § 22 om Firmategningen. — 5) Det kan derimod ikke registreres, at Signaturen kun gjælder med Hensyn til visse Arter af Forretninger, eller at den ved visse Forretninger kun maa udøves af flere Selskabsmedlemmer i Fællesskab; Registret skal overhovedet ikke spille Rolle som Fælde for Trediemand. — 6) Anmeldelsen selv underskrives nemlig kun af den eller de uindskrænket ansvarlige Selskabsmedlemmer (Komplementærer).

14.¹⁾ If it has been agreed that the right of signing the name of an unlimited company [partnership] shall only belong to several members jointly, those who are entitled to sign the name of the firm shall also subscribe their own names.

The signature of the name of a joint stock company limited, or other company with limited liability, ought to be accompanied by the signature of the person or persons entitled to sign the name of the firm.

15.²⁾ If any business is placed under the management of trustees (liquidators, administrators) and they are entitled to sign the name of the firm, or if after the death of the owner a business is provisionally continued by the heirs, the signature ought to be effected in a manner indicating the change.

16. Notification of the name of a firm shall, before the business commences, be given to the Registrar of the district (see § 1) in which the office of the business is situated. The same rule shall apply on the establishment of a branch office of the business under a separate management (Branch). If such branch office be not situated in the same district as the head office, the Authority concerned shall, as soon as possible after the registration of the notice, cause the same to be published in the Gazette for Public Notifications, and transmit it for registry in the Commercial Register of the district where the branch office is situated. The branch offices of foreign firms shall be regarded as independent houses of business and shall be notified to the Registrar by their managers.

The notification shall be signed by all the persons on whom the duty of making such notification is imposed by the law.

17. The notification to be made by a single person shall contain, besides the name of the firm [the] following particulars, viz: 1. His full name and residence; — 2. The general nature³⁾ of the business, and — 3. The Commune in which the business office (branch office) is situated⁴⁾.

18. The notification to be made by an unlimited company [partnership] shall contain, besides its name: 1. The full names of all the members and their residences; — 2. The general nature of the business; — 3. The commune in which the business office (branch office) is situated, and provided that not all the members are entitled to sign the name of the firm; — 4. The person or persons to whom the said right appertains and whether such right can only be exercised by several persons jointly⁵⁾.

The same rule shall apply to the notifications required of a mixed liability company [limited partnership], but they shall also contain an express statement that the company is of the said nature with the addition, if it is an ordinary mixed liability company, of the name of every member, and the amount invested by each in the company or, if it is a mixed liability shareholders' company, a statement concerning the facts referred to in § 19 clauses 1 and 4 to 7, and the articles of association of the company. In addition to these documents a declaration shall be annexed signed by the company's (Kommandit) members [special partners], or their Board of Control if it is proved that a such has been appointed, to the effect that the notification is made with their consent⁶⁾. The names of the company's (Kommandit) members [special partners] and the amounts invested by them need not be published.

¹⁾ The provisions of this Article concerning collective signatures are not imperative, but only directory provisions rendering legal the normal mode of signing in these cases, and not having in view the setting-up of absolute conditions in respect of the binding force of the signature. If all the partners of an unlimited partnership according to the ordinary rule have the right to sign, the law takes it for granted that they simply sign the name of the firm without any addition whatever. — ²⁾ This Article also only contains directory provisions of the same nature as those of § 14. The same rule — also only as a directory provision — applies when the proprietor of the business, in accordance with the Act of 6th May 1899 concerning negotiations with a view to composition, is engaged in such negotiations; see this last Act § 8, 2nd paragraph. — ³⁾ Here only a mere general designation is required, as, for example, trade, banking business, exploitation of factory etc., in contrast to the provision of § 19, where the nature of the business must be indicated. — ⁴⁾ See also § 22 concerning the signature of the name of the firm. — ⁵⁾ On the other hand, it cannot be entered on the Register that the signature only applies to certain kinds of transactions, or that the right to sign in respect of certain transactions can only be exercised by several members of the partnership jointly; the Register may not, in general, play the part of a pitfall for third persons. — ⁶⁾ The notification itself is in fact signed only by that member or those members of the partnership whose responsibility is unlimited (complementary partners).

19. Et Aktieselskabs Anmeldelse skal foruden Firmaet angive: 1. Vedtægternes Dato; — 2. Forretningens Art; — 3. Den Kommune hvor Forretningskontoret (Filialen) findes; — 4. Den tegnede Aktiekapitals Størrelse og Fordeling i Aktier; — 5. Om Aktierne er udstedte paa Navn eller til Ihænderhavere; — 6. Om Aktierne er fuldt indbetalte og i modsat Fald, naar Indbetaling kan kræves; — 7. Om Bekjendtgørelser til Medlemmerne skal ske i de offentlige Tidender, og i saa Fald i hvilke; — 8. Bestyrelsesmedlemmernes fulde Navn og Bopæl; — 9. Hvem af disse der er berettiget til at tegne Selskabets Firma.

Med Anmeldelsen skal som Bilag følge Selskabets Vedtægter samt behørig Legitimation for Bestyrerne.

20. Hvad der i § 19 er fastsat om Anmeldelse af et Aktieselskabs Firma, finder tilsvarende Anvendelse paa andre Selskaber med begrænset Ansvar, saaledes at der i Anmeldelsen skal meddeles Oplysning om de Bestemmelser, som maatte være vedtagne angaaende Medlemmernes Ansvar ligeoverfor Trediemand.

21. Sker Forandring i noget Forhold, hvorom Tilførsel er gjort i Handelsregistret, eller indtræder noget af de i § 15 omhandlede Forhold, skal Anmeldelse herom snarest muligt gøres under Iagttagelse af Forskrifterne om Fremgangsmaaden ved Anmeldelse af Firma; dog behøver Forandring af Bopæl ikke at anmeldes. Foregaar der ellers nogen Forandring i Vedtægterne for et af de i § 19, jfr. § 18 andet Led, eller i § 20 omhandlede Selskaber, skal Dagen for den besluttede Forandring anmeldes og et Exemplar af Beslutningen vedlægges.

Naar Forretningen ophører, paahviler Anmeldelsespligten enhver, som ved den Tid var Indehaver af eller ansvarlig Deltager i samme, eller forsaavidt angaar Aktieselskab eller andet Selskab med begrænset Ansvar, Medlem af dets Bestyrelse. Dør Indehaveren af en Forretning, paahviler Anmeldelsespligten hans Bo¹⁾; ophører et ansvarligt Selskab paa Grund af et Medlems Død, paahviler Anmeldelsespligten saavel de andre ansvarlige Medlemmer som den afdødes Bo. Naar der er Spørgsmaal om andre Forandringer end Forretningens Ophør, paahviler Anmeldelsespligten enhver, som efter Forandringen er Indehaver af eller ansvarlig Deltager i Forretningen eller, forsaavidt angaar Aktieselskab eller andet Selskab med begrænset Ansvar, Medlem af dets Bestyrelse.

Flyttes Forretningen til en anden Kommune, eller forandres selve Firmaet, skal tillige fuldstændig Firmaanmeldelse gøres.

Er det ved Dom blevet afgjort, at en Anmeldelse ikke burde have været optagen i Handelsregistret, eller at et Forhold, hvorom Tilførsel er gjort i dette, er forandret eller ophørt, skal der herom paa Forlangende af nogen af Parterne i Registret optages en Bemærkning, der bliver at kundgjøre overensstemmende med § 4.

I Tilfælde af Konkurs skal Skifteretten²⁾ foranledige tilført Handelsregistret en Bemærkning om Konkursbehandlings Aabning og Ophør.

22. Samtidig med, at en Firma anmeldes, skal de, der er berettigede til at tegne Firmaet, egenhændig indskrive Firmategningen i Handelsregistret eller i et særligt Tillæg til dette, forsaavidt saadan Firmategning ikke er meddelt paa Anmeldelsen. Paa samme Maade forholdes, naar der sker Anmeldelse om, at Nogen faar Ret til at tegne et tidligere anmeldt Firma.

23. *Indeholdt Straffebestemmelser, som nu er afløste ved § 339, Nr. 1 i den nye borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902. Den nye Bestemmelse lyder saaledes:*

¹⁾ D. e. de for Arvegjælden hæftende Arvinger, og naar de har tiltraadt Arven *sub inventario*, i hvilket Tilfælde den hele Skiftebehandling udføres af Skifteretten (se den følgende Note), maa Anmeldelsen udgaa fra denne Ret. — ²⁾ Konkursretten, som i Norge tillige er Skifteret (for Arvedelinger og Dækkelser af Arvekreditorer), falder i Regelen sammen med Underretten.

19. The notification of a limited liability company shall contain besides its name: 1. The date of its articles of association; — 2. The nature of the business; — 3. The Commune where the business office (branch office) is situated; — 4. The amount of the capital subscribed, and the number of shares; — 5. Whether the shares are issued to named persons or to the holder; — 6. Whether the whole amount subscribed has been paid up, or, if not, when the remainder can be called in; — 7. Whether notifications from the company to its members shall be published in the newspapers, and, if so, in what papers; — 8. The full names and residences of the directors or managers of the company; — 9. The names of the directors or managers entitled to sign on behalf of the company.

The articles of association of the company and a properly attested authority of the appointment of the directors or managers shall accompany the notification as an Appendix.

20. The regulations prescribed by § 19, with regard to the notification of the name of a company, shall apply equally to other limited liability companies, in whose case the notification shall contain the regulations adopted concerning the liability of the members with respect to a third party.

21. If any alteration takes place with regard to any of the facts of which entry is made in the Register, or should any such circumstance occur as is referred to in § 15, it shall be notified as soon as possible under observation of the prescriptions given concerning the notification of a firm, but a change of residence need not be notified. If, otherwise, any alteration takes place in the articles of association of any of the companies mentioned in § 19, 2d section [paragraph], § 18, 2d section [paragraph], or § 20, the date of the alteration agreed to shall be notified and a copy of the resolution passed in respect thereof be annexed.

When a business is terminated the duty of notification shall be incumbent on any person who at the time was the owner of the business, or responsible partner in it, or, in the case of a joint stock company limited or any other limited liability company, any of its directors or managers. In the event of the death of the owner of a business, the duty of notification shall rest on the administrator or administrators of his estate¹⁾; if an unlimited liability company [partnership] terminates on account of the death of a member, the duty of notification shall rest both on the other responsible members and the administrators of the estate of the deceased. In the event of any other changes than the termination of the business, the duty of notification shall be incumbent on any person who, after the change, is the owner of, or responsible partner in the business, or, provided it is a joint stock company limited, or another limited liability company, any of its directors or managers.

If the seat of the business is removed to another Commune, or if the firm itself is altered, a circumstantial notification concerning the business shall be forwarded to the Registrar.

If it has been decided by a decree of the Court, that a notification ought not to have been entered on the Commercial Register, or that any fact, of which entry is made in the Register, is altered or has ceased to exist, a note to this effect shall, at the request of any of the parties, be entered on the Register, and published in accordance with § 4.

In the event of bankruptcy, the Court by which the estate is administered²⁾ shall cause a notice to be entered on the Commercial Register concerning the opening of bankruptcy proceedings and their termination.

22. At the time of making the notification prescribed with regard to the name of a firm, those who are entitled to sign the name of the firm shall enter their signatures in the Commercial Register, or in a special Supplement to it, provided such signatures are not attached to the original notification. The same rule shall apply on a notification being made that any person has been authorized to sign the name of a firm which has already been registered.

23. *Contained penal provisions which are now superseded by § 339, No. 1 of the new Criminal Law of 22nd May 1902. The new provision reads as follows:*

¹⁾ I. e. the heirs liable for the debts of the inheritance, and when they have entered on the inheritance *sub inventario*, in which case the whole administration of the distribution is effected by the Distribution Tribunal (see the following note), the notification must proceed from this Tribunal. — ²⁾ The Bankruptcy Court, which in Norway is also the Distribution Tribunal (for distributions of inheritances and the satisfaction of the creditors of inheritances), as a general rule coincides with the inferior tribunal.

„Med Bøder¹⁾ straffes den, som undlader at afgive lovbefalet Anmeldelse eller lovbefaalede Oplysninger til offentlig Myndighed.“

24. *Indeholdt væsentlig straffeprocessuelle Bestemmelser, som efter den ovennævnte nye Straffelov ingen Betydning har mere. Efter Staffeloven er de i § 339 omhandlede strafbare Handlinger og Undladelser kun „Forseelser“, hvilket ifølge Straffeprocenloven af 1 Juli 1887 i dens nuværende reviderede Lydelse (af 22 Mai 1902) medfører nogle processuelle Særegenheder (for det meste Forenklinger).*

Tredie Kapitel. Prokura.²⁾

25. Har Indehaveren af et i Handelsregistret indført Firma givet Nogen en Fuldmagt, der udtrykkelig betegner sig som Prokura, eller har han paa anden Maade betegnet³⁾ Nogen som sin Prokurist, er denne bemyndiget til i Alt, hvad der hører til Driften af Fuldmagtsgivernes Forretning⁴⁾ at handle paa hans Vegne og tegne Firmaet. Dog maa Prokuristen ikke uden udtrykkelig Bemyndigelse afhænde eller behæfte Fuldmagtsgiverens faste Eiendomme.

26. Prokura kan meddeles flere Personer saaledes, at den kun kan benyttes af disse i Forening (Kollektivprokura).

27. Den Prokuristen i Medfør af § 25 tilkommende Beføielse kan ikke med Retsvirkning ligeoverfor godtroende Trediemand indskrænkes til bestemt Tid eller paa anden Maade begrænses.

28.⁵⁾ Prokuristen bør, naar han meddeler Underskrift, til Firmaet føie et Tillæg, der antyder Prokuraforholdet (pr. procura, p. p. eller anden Forkortelse af disse Ord), samt tillige undertegne sit Navn. Ved Kollektivprokura bliver at iagttage, hvad der med Hensyn til Antallet af Underskrifter er foreskrevet ved Prokuraens Meddelelse.

29. En Prokurist kan ikke overføre Prokuraen til en anden⁶⁾.

30.⁷⁾ Prokura kan til enhver Tid tilbagekaldes. Fuldmagtsgiverens Død medfører ikke Prokuraens Ophør.

31. Prokura kan⁸⁾ af Fuldmagtsgiveren anmeldes til det Handelsregister, hvori Firmaet er indført, men maa i saa Fald ikke indeholde nogen Begrænsning eller noget Forbehold, der ikke er hjemlet ved § 25 og 26.

Samtidig med, at Prokuraen anmeldes, skal Prokuristen tegne Firmaet og sin Underskrift i Handelsregistret eller i et særligt Tillæg til samme, forsaavidt det ikke er skeet paa Anmeldelsen.

32. Forandringer i eller Tilbagekaldelse af en anmeldt Prokura skal anmeldes til Handelsregistret⁹⁾.

1) Fra 1—5000 Kroner. — 2) Angaaende Handelsfuldmagt i Almindelighed og om Prokura se forøvrigt nedenfor S. 83 o. flg. og A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, II, §§ 90 og 91 (2 Udg. S. 125—141). — 3) F. Ex. stiltiende i længere Tid at have vidst om og taalt, at ens Fuldmægtig opfører sig som Prokurist overfor Trediemand og afgiver Underskrift for Forretningen som saadan. — 4) Mere indskrænket end efter den tyske Handelslovbogs Forskrift i § 49 første Led. Ogsaa med Hensyn til Prokuristen for Firmaer, som ikke er indført i Handelsregistret, vil dog Indskrænkningen efter § 25 i Tvilstilfælde ansees gjældende. Den nordiske Forskrift stemmer i det Væsentlige med den schweizerske Obligationsrets § 423. — 5) Disse Forskrifter ligesom de i § 14 er kun Ordensregler. Forretningens Indehaver og Trediemand, som kontraherer med Prokuristen, maa dog altid være berettigede til at forlange Prokuristens Underskrift i den af Loven angivne Form. — 6) Denne Bestemmelse hindrer naturligvis ikke, at Prokuristen i enkelte Anliggender benytter sig af en Submandatar; denne sidste bliver jo ikke derved Prokurist. — 7) Om Ophør og Tilbagekaldelse af Handelsfuldmagt og Prokura overhovedet se nedenfor S. 84 og A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del II, § 93 (i Forholdet mellem Fuldmagtsgiver og Fuldmægtig) og § 94 (overfor Trediemand), 2 Udg., S. 157—170. — 8) Anmeldelse af Prokura til Handelsregistret er en ganske frivillig Sag, men er betinget deraf, at Firmaet selv allerede er eller samtidig bliver registreret. Prokuraens forbindende Kraft overfor Trediemand eller overhovedet Lovens Regler om Prokura er ikke gjort afhængige af Registrering. — 9) Anmeldelserne efter § 32 er derimod ikke undergivne Frivilligheden.

"Any person omitting to make a notification according to law or to give information in accordance with law to the public authority shall be fined"¹⁾).

24. *In the main contained provisions of criminal procedure, which, according to the above-mentioned new Criminal Law, have no longer any importance. According to the Criminal Law the acts and omissions subject to punishment dealt with in § 339 are only "offences", a circumstance which according to the Law of Criminal procedure of 1st July 1887 in its actual revised tenor (of 22nd May 1902) entails some peculiarities of procedure (mostly simplifications).*

Chapter III. Powers of Attorney.²⁾

25. If the owner of any firm entered in the Commercial Register has given an authority to any other person which expressly indicates it to be a power of attorney or if he has in any other way declared³⁾ any person to be his attorney, such person is entitled to act in every way on his behalf, and to sign the name of the firm in all matters connected with the transactions of the principal's business⁴⁾. But the person entrusted with such a power may not without express authority sell, or encumber, the real property of his constituent.

26. A power of attorney can be conferred upon several persons so that it can only be exercised by them jointly (collective power of attorney).

27. If the authority conferred upon the attorney in conformity with § 25 is limited to a certain time or otherwise restricted, such limitation shall not have any legal effect upon a third person provided the latter has acted in ignorance of such limitation.

28.⁵⁾ The attorney ought, when signing on behalf of the firm, to make an addition to the signature by which the power of attorney is indicated (pr. procura, p. p. or another abbreviation of these words) and also add his name. In a collective power of attorney, the number of the signatures shall be the same as prescribed on conferring the authority.

29. An attorney cannot transfer his authority to another person⁶⁾.

30.⁷⁾ A power of attorney may be revoked at any time. The power of attorney is not cancelled by the death of the person by whom it was granted.

31. A power of attorney can⁸⁾ be notified to the Registrar by the person by whom it has been granted, for insertion in the Commercial Register at the place where the name of the firm is registered, but in such a case it must not contain any limitation or condition which is not provided for in §§ 25 and 26.

At the same time as the power of attorney is notified, the attorney shall sign the name of the firm and his own name in the Commercial Register or in a special supplement to it, if such signature has not been made on the notification.

32. Any alteration made with regard to a power of attorney once notified for registration, or the revocation thereof, shall be notified to the Registrar⁹⁾.

1) From 1—5000 kroner. — 2) Concerning commercial authority in general and concerning proxies (powers of attorney), see also below, p. 83 *et seq.* and *Aubert*: The special part (II) of the Norwegian Law of Obligations, §§ 90 and 91 (2nd edition pp. 125—141). — 3) For example, to have known for a long period and tacitly permitted one's principal clerk to act as a proxy (attorney) as regards third persons and sign for the business as such. — 4) More limited than according to the provision of the first paragraph of § 49 of the German Commercial Code. The limitation according to § 25 will in doubtful cases be considered as obtaining also with regard to proxies (attorneys) of firms which have not been declared in the Commercial Register. The Scandinavian provision in the main coincides with § 423 of the Swiss Law of Obligations. — 5) These provisions, like those of § 14, are only directory. The proprietor of the business and third persons contracting with the proxy (attorney), are however always entitled to demand the signature of the proxy (attorney) in the form indicated by law. — 6) This provision of course does not prevent the proxy (attorney) from availing himself in particular cases of a sub-agent; the latter certainly does not owing to this circumstance become a proxy (attorney). — 7) Concerning the cancellation and revocation of commercial authorities and proxies (powers of attorney) in general, see below, p. 84, and *Aubert*: The special part (II) of the Norwegian Law of Obligations, § 39 (dealing with the relation between principal and agent) and § 94 (dealing with the relation to third persons), 2 ed. pp. 157—170. — 8) The notification of a proxy (power of attorney) in the Commercial Register is entirely a voluntary matter, but is based on the condition that the firm itself is registered already or at the same time. The binding force of the proxy (power of attorney) as against third persons, and the provisions of the law generally concerning proxies (powers of attorney) have not been made dependent on the registration. — 9) The registrations according to § 32, on the other hand, are not voluntary.

Fjerde Kapitel. Almindelige Bestemmelser.

33. Ved Anvendelsen af Bestemmelserne i denne Lov bliver følgende at fasttage: a) Ved Kommanditselskab forstaaes et Selskab, der bestaar af et eller flere Medlemmer, som med deres hele Formue, En for alle og Alle for En, hæfter for Selskabets Forpligtelser (fuldt ansvarlige Medlemmer), og af et eller flere Medlemmer, der kun hæfter med de Indskud eller den Aktiekapital, hvormed de til Handelsregistret anmeldes som deltagende i Forretningen (Kommanditister)¹). Findes der i et saadant Selskab flere fuldt ansvarlige Medlemmer, er det tillige et ansvarligt Selskab; — b) At der, uden at derom sker Anmeldelse til Handelsregistret, af Nogen er gjort Indskud i den paagjældende Forretning, er uden Indflydelse paa de angaaende Indehaverne af saadan Forretning, være sig Enkeltmand eller Selskab, i denne Lov indeholdte Bestemmelser²); — c) Som Selskab med begrænset Ansvar betragtes ethvert Selskab med flere end tyve Medlemmer eller med vexlende Medlemsantal eller vexlende Kapital (Forbrugs- og Produktionsforeninger o. desl.), selv om dets Medlemmer er fuldt ansvarlige.

34. Det Sted, hvor et Selskabs Forretningskontor ifølge den i Handelsregistret indførte Anmeldelse findes, ansees i alle Selskabets retslige Anliggender som dets Hjemsted³).

Indehaves et registreret Firma af en Enkeltmand, er han i alle Forretningen vedrørende Anliggender pligtig at modtage Søgmaal ved det anmeldte Forretningssteds Forligelseskommision og Ret.

Har Enkeltmand eller Selskab Filial paa andet Sted, og Forpligtelsen er paa-draget ved dennes Bestyrelse, kan Sagen tillige indbringes for dette Steds Forligelseskommision og Ret.

Med Hensyn til Forkyndelse og Varsel kan det nærværende eller, hvis intet kan paavises, det senest benyttede Forretningskontor (Filiakontor) eller Forretningsleilighed betragtes som Bopæl.

35. Som Handlende eller lige med Handlende ansees i denne Lov: a) Enhver, Enkeltmand eller Selskab, som driver Handel eller Udskibning⁴) i Henhold til Handelsborgerskab⁵) eller Handelsbrev⁵) eller nogen paa almindelig Kjøbmandshandel rettet Bevilling⁵), eller som søger stadigt Erhverv ved at drive Forlagsvirksomhed eller anden Bog-, Musik- eller Kunsthandelen vedkommende Virksomhed, Vexelerer- eller Bankforretninger, Assuranceforretninger mod Præmie, Assurance-agentur i Kjøbstad eller Ladested eller Spedition⁶), eller som driver Fabrik eller Bergværk; — b) Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber, der driver en hvilken som helst paa Erhverv rettet Virksomhed; — c) Andre Selskaber, der driver Skibsrederi⁷), undtagen almindelige Partrederier, samt — d) Sparebanker.

1) Et Kommanditselskab i denne Lovs Forstand — og udenfor Lovens Ramme er disse Begrebsbestemmelser ikke anvendelige — foreligger kun, naar Kommanditisten, en eller flere, og deres Indskud er registrerede. Videre maa Kommanditisten hæfte overfor Selskabets Kreditorer med sit Indskud; hvis han derimod tilsigter i Selskabets Konkurs at konkurrere *pari passu* med dets Kreditorer, foreligger der intet Kommanditselskab, og en Anmeldelse om en Kommanditist, der havde forbeholdt sig denne Ret, maatte afvises efter Lovens § 3. En hemmelig Aftale derom ved Siden af en lovmæssig Indregistrering af Vedkommende som Kommanditist vilde være uden Retsvirkning, se ogsaa Forskriften i § 18. — 2) De i No. 2 omhandlede Tilfælde (uden Registrering) vil oftere, men ikke altid, svare til den tyske Handelslovbogs „stille Selskaber“, se O. P l a t o u i „Norsk Retstidende“ for 1882, S. 469: „Studier over Kommanditselskabet“, hvor det hævdes, at de Tilfælde, hvori der gjøres Indskud, i Norge for det meste er at betragte som stille Selskab. Se forøvrigt nærmere nedenfor i Selskabslæren under Kommanditselskaber og stille Selskaber. Jfr. ogsaa P l a t o u: Selskabsret, S. 185 o. flg. — 3) Dette gjælder dog ikke med Hensyn til Skattepligt, der bestemmes nærmere ved særlige Love. — 4) Jfr. om Retten til Udskibning (Exportforretning) Loven af 16 Juli 1907, Kap. 5, ovenfor S. 69. — 5) Se om Handelsretten Loven af 16 Juli 1907, Kap. 1 ovenfor S. 65 o. flg. — 6) Derimod ikke Transportforretninger for egen Regning eller Dampskibs-expedition. — 7) Her tages der navnlig Hensyn til Skipsaktieselskaberne, som er blevet temmelig hyppige i Norge.

Chapter IV. General regulations.

33. On applying the prescriptions contained in this Law the following ought to be observed: a) The word kommandit-company (mixed liability company) shall be understood to apply to any company [partnership] consisting of one or more members who, one for all and all for one are severally and jointly responsible for the debts of the company [partnership] to the extent of their entire fortunes (members with full liability) and of one or more members entered on the Commercial Register, as participators in the business (Kommanditister)¹⁾, whose contributions or share capital represents their total liability. If in such a company [partnership] there are several members with unlimited liability, the company [partnership] is nevertheless an unlimited liability company; — b) The fact of any person having invested an amount in the company, without any notification to that effect being made to the Registrar, shall not have any influence on the Regulations contained in this Law respecting the owners of any such business, whether they be sole owners or a company [partnership]²⁾; — c) Every company consisting of more than twenty members, or consisting of a varying number of members or fluctuating amount of capital (co-operative societies and the like), ought to be regarded as a limited liability company even if its members are fully liable.

34. The place where the business office of a company [or partnership] is situated, according to the notification entered in the Commercial Registers, shall as regards all the legal relations of the company, be considered as its residence³⁾.

If a registered firm is owned by one person, he shall, in all cases connected with the business, be subject to the jurisdiction of the Board of Conciliation and the Court of the said place.

If a sole owner or a company [or partnership] has a branch business at any other place and its engagements are binding on its managers, the case may also be brought before the Board of Conciliation and Court at the place in question.

With regard to the service of summonses the present office of the firm, or, if it cannot be found, then the premises last used as its business office (branch office) or business premises, shall be regarded as the residence.

35. The following persons shall be considered by this Law as traders or equivalent to traders: a) Any person or company who carries on a trade, or shipment⁴⁾, in virtue of a burgher's certificate⁵⁾, or trader's licence⁵⁾, or any warrant for general business⁵⁾, or regularly engaged in any occupation connected with publishing, or any other book, music or art business, exchange or banking business, insurance business by the payment of premiums, insurance agency in towns and villages, or commission agency⁶⁾, or in any manufacturing or mining business; — b) Joint stock companies or mixed liability (Kommandit) companies of shareholders engaged in any occupation having the object of gain; — c) Other companies carrying on the business of shipowners⁷⁾, excepting ordinary part-owners; — d) Savings banks.

1) A limited partnership in the sense of this Law — and outside the scope of the Law these definitions are not applicable — exists only when the special (limited) partners, one or several, and their investments have been registered. Further the special partner must be liable towards the creditors of the partnership with his investment; if on the other hand he intends to compete *pari passu* with the creditors in the case of bankruptcy of the partnership, we have not a limited partnership before us, and the declaration concerning a special partner having reserved for himself this right must be rejected according to § 3 of the Law. A secret agreement to this effect, apart from a valid registration of the person in question as a special (limited) partner would be without legal force; see also the provision in § 18. — 2) The cases (without registration) dealt with in No. 2 frequently, but not always, correspond to the "sleeping partnership" of the German Commercial Code; see O. Platou in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1882, p. 469: "Excursus on the Limited Partnership", where it is maintained that the cases in which investments are made are in Norway mostly to be considered as sleeping partnerships. For further particulars see below in the exposition on associations, under limited partnerships and sleeping partnerships. Cf. also Platou: The Law of Associations, p. 185 *et seq.* — 3) This however does not apply to the obligation to pay taxes, which is determined by special Laws. — 4) Cf. concerning the right of exportation (export business) the Law of 16 July 1907, Chapter 5, above, p. 69. — 5) Cf. concerning the right to trade the Law of 16th July 1907, Chapter I, above, p. 65 *et seq.* — 6) But not, on the other hand, transport business carried out for one's own account, nor forwarding by steamers. — 7) Here shipping joint stock companies, which have become common in Norway, are in particular alluded to.

Undtagne er Selskaber, som har faaet sine Vedtægter ved Beslutninger af Rigets lovgivende Magt¹⁾.

Handlende²⁾, som ikke er anmeldelsespligtige, samt Haandværkere og gjensidige Forsikringsselskaber kan dog foretage Anmeldelse til Handelsregistret og bliver da i det Hele underkastede denne Lovs Bestemmelser.

36. *Er afløst ved Bestemmelserne i Lov af 6 August 1897 om Betaling for offentlige Forretninger, hvis § 72 lyder saaledes: „For Registrering af den første Anmeldelse af et Selskabs Firma betales Kr. 10,00 og af Enkeltmandsfirma Kr. 5,00.*

For Registrering af senere Anmeldelse vedkommende et tidligere anmeldt Firma saavel som for Anmeldelse om meddelt, forandret eller tilbagekaldt Prokura betales Kr. 2,00; dog registreres Anmeldelse af Ophør med en Forretning uden Betaling.

Gjælder Anmeldelsen en Filial, beliggende i anden Registreringskreds end Hovedkontoret, erlægges ikke særskilt Gebyr for dens Registrering i Filialkontorets Kreds.

Sker Anmeldelsen angaaende Prokura i Forbindelse med anden Anmeldelse vedkommende Firmaet, erlægges ikke derfor særskilt Betaling.

For Registrering af Anmeldelse vedkommende autoriseret Sparebank eller Selskab med vekslede Medlemsantal eller vekslede Kapital erlægges ikke Betaling.“

De øvrige i Forbindelse med Handelsregistret staaende Gebyrer er følgende:

„For Kjendelse angaaende Afvisning af Anmeldelse til Handelsregistret³⁾ betales Kr. 5,00“ (*Lov af 6 August 1897, § 1, 2det Led*).

For bekræftede Udskrifter af Registret Kr. 0, 80 pr. Ark (*Lov af 6 August 1897 § 75*).

For Attest, som udfærdiges af Registerføreren, og ikke hensigtsmæssig kan gives i Form af Udskrift Kr. 2,00 (*Lov af 6 August 1897 § 76*).

„For ugentlig at meddele Udskrift af alt, hvad der anføres i Handelsregistret, tilkommer Registerføreren i Christiania Kr. 50,00 og andetsteds i Riget Kr. 20,00 aarlig. For at meddele mundtlig Oplysning af Handelsregistret eller Anmeldelse til samme tilkommer Registerføreren Kr. 1,00 for hvert enkelt Firmas Vedkommende“ (*den sidstnævnte Lovs § 101*).

37. Denne Lov, der træder i Kraft den 1ste Januar næste Aar, finder ogsaa Anvendelse paa bestaaende Firmaer med følgende nærmere Bestemmelser: 1. De bliver at anmelde i Henhold til denne Lov inden 3 Maaneder efter, at den er traadt i Kraft. Forsaavidt Anmeldelse tidligere har fundet Sted i Henhold til Lov om Firmaregistret af 3die Juni 1874, bliver Registreringen at foretage uden Betaling. Kundgjørelse er derhos uforuden, hvor den nye Anmeldelse ikke indeholder andet, end hvad der tidligere er anmeldt og kundgjort; Forandring af Bopæl kommer herved ikke i Betragtning. — 2. De kan anmeldes med de samme Vilkaar og Begrænsninger, hvormed de tidligere lovlig er anmeldte, og kan, forsaavidt de hidtil har været lovlig førte⁴⁾, optages i Handelsregistret, selv om de ikke fyldestgør Forskrifterne i denne Lovs § 9 og 10. Dog skal der i ethvert Fald, hvor Indehavere af en Forretning har begrænset sit personlige Ansvar, uden at dette har fundet sit Udtryk i det brugte Firma, til samme føies Tillægget „be-

1) F. Ex. Norges Bank (Lov af 23 April 1892). Kongsberg Sølvværk er, som tilhørende Staten, ikke registreringspligtigt. — 2) Det viser sig her, at Loven anerkjender et videre Handelsbegreb end ovenfor i denne Paragraf opstillet; dette er det sædvanlige, til Grund for den almindelige Handelsret liggende Handelsbegreb, jfr. ovenfor S. 63—65. Alle Handlende i Ordets videste Betydning omfattes derfor, naar man regner dem, som efter denne Lov har Pligt til Registrering og dem, som efter Loven har Adgang dertil. — 3) Se Registreringslovens § 3. — 4) Ogsaa tidligere var det tilladt at indtage eller bibeholde i Firmaet dens Navn, som ikke havde givet sit Samtykke dertil og ikke som Indehaver eller Deltager i Forretningen hæftede for Forretningsgjælden; dog blev Brugen af fingerte Navne anset tilladt. Det var heller ikke tilladt at føre et Firma, som var ganske ligt et allerede bestaaende paa samme Sted, medmindre det nye Firmas Indehavers Navn faldt sammen med det ældre Firma.

Those companies shall be exempted whose articles of association (by-laws) have been granted by Resolutions of the Legislature of the Kingdom¹).

Any trader²) who is not legally required to make the notifications to the Registrar prescribed, as well as artizans and mutual insurance companies may, however, make such notification to the Registrar, and shall thereby become subject to the regulations of this Law.

36. *Is superseded by the provisions of the Act of 6th August 1897 concerning payment for official services, § 72 of which reads as follows:* "For the registration of the first notification of the firm of a company [partnership] 10 Kroner and of the firm of a single person 6 Kroner shall be paid.

For the registration of subsequent notifications concerning a firm previously registered, as well as for the notifications concerning powers of attorney [proxies] which have been granted, modified or withdrawn, the fee shall be 2 Kroner; but the termination of a business shall be registered free of charge.

If the notification concerns a branch situated in another registration district than that of its head office, no special fee shall be paid for the registration in the district of the branch office.

If a notification concerning a power of attorney [proxy] is made in conjunction with some other notification concerning the firm, no special fee shall be paid for this.

For the registration of notifications concerning authorized savings banks or companies having a variable number of members or variable capital no fee is charged."

The other fees which are to be paid in connection with the Commercial Register are the following:

"For the decision concerning the rejection of notifications for the Commercial Register³) 5 Kroner shall be paid" (*The Act of 6th August 1897, § 1, 2nd paragraph*).

For certified extracts from the Register kr. 0,80 per folio shall be paid (*The Act of 6th August 1897, § 75*).

For an attestation given by the Registrar which cannot conveniently be given in the form of an extract 2 Kroner shall be paid (*The Act of 6th August 1897, § 76*).

An annual fee of 50 Kroner in Christiania and 20 Kroner in other places of the Kingdom is paid for a weekly transcript of all the entries made in the Commercial Register. Likewise for the fee of one Krone anybody can require viva-voce information from the Register of the notification as regards a single firm" (§ 101 of the last mentioned Act).

37. This Law, which will come into force on the 1st January next year, also applies to existing firms subject to the following provisions: 1. They shall be notified in accordance with this Law within three months after it has come into force. Where notification has taken place previously in accordance with the Law on Registers of Firms of 3rd June 1874, the registration shall be made free of charge. Publication is, in consequence, unnecessary if the new notification does not contain anything more than that which has been previously notified and published; change of residence is not in this connection taken into consideration; — 2. They may be notified with the same conditions and limitations with which they have previously been lawfully notified, and provided their firm names have up to the present been lawfully used⁴), they may be entered in the Commercial Register, even though they do not fulfil the requirements of §§ 9 and 10 of this Law. There shall, however, in every case where the proprietor of a business has limited his personal liability without this

¹) For example, the Bank of Norway (the Act of 23rd April 1892). The silver mines of Kongsberg, as belonging to the State, are not subject to registration. — ²) It here appears that the Law recognises a wider conception of trade than that indicated above in this Article; this is the ordinary conception of trade on which the general commercial law is founded; cf. above, pp. 63—65. All traders, in the widest sense of the word, are therefore included when there are counted those who according to this Law are subject to registration and also those who according to the Law have a right to register. — ³) See § 3 of the Registration Law. — ⁴) Nor was it previously permitted to insert or keep in the name of a firm, the name of a person who had not given his consent thereto or who was not liable as a proprietor or partner of the business for the debts of the business; the use of imaginary names was, however, considered permissible. Nor was it permitted to use a firm name which was quite similar to one already existing in the same place, unless the name of the proprietor of the new firm coincided with that of the previous firm.

grænset Ansvar“ eller „limiteret“ eller, forsaavidt angaar et Aktieselskab eller et Kommanditaktieselskab, et Selskabets Egenskab som saadant betegnende Udtryk.

Lov om Firmaregistre af 3die Juni 1874 ophæves fra 1ste Januar næste Aar.

Efter Udløbet af den i nærværende Paragraf Nr. 1 satte Frist træder ogsaa de i Henhold til nævnte Lov stedfundne Anmeldelser ud af Kraft.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning smø Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Anden Afdeling. Om Handelsbøger.¹⁾

I. Loven af 16 Juli 1907 og Loven af 3 Juni 1874.

Bestemmelserne i den foran indtagne Lov om Handelsnæring af 16 Juli 1907 § 11²⁾ indeholder de for H a n d e l s m æ n d gjældende Forskrifter om Bogførsel. For dem, som driver F a b r i k, B e r g v æ r k eller — som Hovednæring — S k i b s r e d e r i, indeholdes de tilsvarende Regler i Loven af 3 Juni 1874 § 5, der nu lyder saaledes: „Enhver, som driver Fabrik, Bergværk eller — som Hovednæring — Skibsrederi, skal være pligtig til saadan Bogførsel, at Forretningernes Gang og Midlernes Anvendelse deraf kan erfares. I denne Hensigt skal han føre idetmindste Dagbog (Memorial) og Kassabog samt Hovedbog, hvilke, forinden de tages i Brug, skulle være indbundne og nøiagtig paginerede, ligesom han ogsaa engang aarlig skal opgjøre sin Status og med sin Underskrift indføre samme enten i Hovedbogen eller i en særskilt Bog. Er Virksomheden ubetydelig og af ringe Omfang, er det tilstrækkeligt, at der føres Kassabog og en Bog over Gjæld og Tilgodehavende, dog at der med Hensyn til Status forholdes som ovenfor nævnt.“

II. Straffebestemmelser.

Den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 § 286—289 og § 374 lyder saaledes:

§ 286. „Med Bøder³⁾, Hefte³⁾ eller Fængsel³⁾ indtil 1 Aar straffes den, som undlader Regnskabsførsel eller Aarsopgjør, hvortil han paa Grund af sin Næring efter Loven er pligtig, eller gjør sig skyldig i grov Forsømmelse eller Uorden med Hensyn til samme“.

§ 287. „Med Fængsel indtil 3 Aar straffes den, som i sin Næring fører urigtigt Regnskab eller ved Tilintetgjørelse eller Ubrugbargjørelse eller paa anden Maade søger at unddrage sine Regnskabsbøger eller andre hans Regnskab vedkommende Papirer fra at blive benyttede“.

§ 288. „Efter § — — — 287 straffes ogsaa den, som medvirker til nogen der nævnt Handling, eller som til Skyldnerens Fordel eller med hans Samtykke eller paa hans Vegne foretager nogen saadan Handling eller medvirker dertil.

Efter § 286 straffes ogsaa den, som under Varetagelsen af andres Anliggender har forholdt sig som der nævnt“.

§ 289.

„De i § 284—287 omhandlede Forbrydelser paatales ikke, medmindre Konkurs eller Akkordforhandling under Rettens Beskyttelse⁴⁾ er aabnet, eller Konkurs paa Grund af Midlernes Utilstrækkelighed er nægtet⁵⁾).

Ovenstaaende Bestemmelser finder ogsaa Anvendelse paa de i § 288 omhandlede Forbrydelser.“

¹⁾ Jfr. Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.), S. 50 o. flg. — ²⁾ Jfr. foran S. 67. — ³⁾ Bøderne er fra 3 til 10 000 Kroner i de i §§ 286—288 omhandlede Tilfælde (Forbrydelser) i Tilfældene efter § 374 (Forseelse) gaar Bodene fra 1 til 5 000 Kroner. Den korteste Tid for Hefte eller Fængsel er i alle Tilfælde 21 Dage. — ⁴⁾ I Overensstemmelse med Loven af 6 Mai 1899 om Akkordforhandling. — ⁵⁾ Af Konkursretten.

having been expressed in the firm name used, be appended to the same the addition "limited liability" or "limited" or, if a joint stock company or a mixed liability (Kommandit) shareholders' company [limited partnership with share capital] is concerned, an expression indicating the character of the association as such.

The Law on Registers of Firms of 3rd June 1874 shall be repealed from the 1st January next year.

After the expiration of the period fixed in the present Article No. 1, the notifications made in accordance with the said Law shall also lose their force.

We have consequently sanctioned and confirmed, as we herewith sanction and confirm this Resolution as law under Our Hand and the Seal of the Realm.

Second Part. Commercial Books.¹⁾

I. The Act of 16th July 1907 and the Act of 3rd June 1874.

The provisions of the Law previously inserted concerning Trade as a Profession, of 16th July 1907, § 11²⁾ contain the regulations in regard to book-keeping applicable to *traders*. In respect of those who are engaged in the exploitation of *factories or mines* or — as their principal profession — the *business of managing shipowners*, the corresponding rules are contained in the Act of 3rd June 1874, § 5, which now reads as follows: "Any person who is engaged in the exploitation of a factory, a mine or — as his principal profession — a managing shipowner's business, shall be bound to keep such books as make it possible to ascertain the course of the business and the employment of its proceeds. For this purpose he shall at least keep a day-book (Memorial) a cash-book and a ledger, which, before being taken into use, shall be bound and correctly paged; once a year he shall also draw up a balance sheet and with his signature enter the same either in the ledger or in a special book. If the business is insignificant and of small extent, it is sufficient if a cash-book and a book of debts and assets are kept; the rule, however, with regard to the balance sheet shall be observed as mentioned above."

II. Penal provisions.

§§ 286—289 and § 374 of the general Civil Criminal Law of 22nd May 1902 read as follows:

286. "Any person who neglects to keep books or to draw up an annual balance sheet, when on account of his trade this is incumbent on him according to law, or who is guilty of serious negligence or disorder in this regard, shall be liable to fines³⁾, arrest³⁾ or imprisonment³⁾ for not exceeding one year."

287. "Any person who in his trade keeps incorrect accounts, or who by destruction or by rendering unfit for use or in any other manner, tries to prevent his account books or other documents concerning his accounts from being utilised, shall be liable to imprisonment for not exceeding three years."

288. "According to § — — 287 shall also be punished any person who co-operates with a view to bringing about any act therein mentioned, or who for the advantage of the debtor or with his consent or on his behalf undertakes any such act or to co-operate with a view to bringing it about."

According to § 286 shall also be punished any person who in attending to the affairs of other persons has conducted himself as therein mentioned."

§ 289.

"The crimes dealt with in §§ 284—287 shall not be prosecuted, unless bankruptcy proceedings or negotiations for composition under the supervision⁴⁾ of the Court have been commenced, or a declaration of bankruptcy has been refused owing to the insufficiency of the assets⁵⁾."

The preceding provisions shall also apply to the crimes dealt with in § 288."

---

¹⁾ Cf. *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (3rd edition), p. 50 *et seq.* —

²⁾ Cf. above p. 67. — ³⁾ The fines amount to from 3 to 10 000 kroner in the cases (crimes) dealt with in §§ 286—288, in the cases provided for by § 374 (offences) the fine amounts to from 1 to 5000 kroner. The shortest period in the case of arrest or imprisonment is in all cases 21 days. —

⁴⁾ In accordance with the Act of 6th May 1899 concerning negotiations for composition. —

⁵⁾ By the Bankruptcy Court.

§ 374. „Med Bøder straffes den, som undlader Bogførsel eller Nedtegnelse, hvor saadan er lovbeftet, eller gjør sig skyldig i grov Forsømmelse eller Uorden med Hensyn til samme.

Den, som i en Næring fører eller lader føre urigtige Bøger eller Regnskaber, straffes med Bøder eller Fængsel indtil 6 Maaneder.“

Endelig maa her nævnes Lov af 6 Juni 1863 om Konkurs og Konkursboers Behandling (i dens ved Revisionen af 6 Mai 1899 erholdte Affattelse) § 70, Nr. 4, som lyder saaledes:

„Akkorden bliver at nægte Stadfæstelse¹⁾, naar Skyldneren senere end 2 Aar før Konkursen eller, om Akkordforhandling er gaaet forud, før denne blev aabnet, er domfældt for saadant strafbart Forhold, som omhandles i Straffelovens Kap. 21, § 12—16²⁾, eller Skifteretten finder det godtgjort, at han i nævnte Tidsrum har gjort sig skyldig i saadant Forhold“.

III. Handelsbøgernes Beviskraft

er omhandlet i enkelte Bestemmelser i Landsloven af 1687 (Bog 5, Kap. 13, Art. 47 og 48), som dog nu er forældede og uden umiddelbar Betydning for Retspraxis. Sædvansmæssig har der imidlertid udviklet sig den Regel, at en Fordring, som alene støtter sig til ordentlig førte Handelsbøger, dog nøder Modparten til at bekræfte sin Benægtelse af sin Forpligtelse efter Fordringen med sin Ed. Det maa dog bemærkes, at Handelsbøgernes Beviskraft naturligvis efterhaanden afsvækkes, jo ældre Fordringen er, uden at Kreditor i Mellemtiden har forlangt Opgjør³⁾.

Tredie Afdeling. Om Handelsfuldmagt.⁴⁾

I. Almindelige Bemærkninger.

Fra gammel Tid er der forbundet en aaben Fuldmagt med det i de forskellige Handelsforretninger virksomme Hjelpepersonales Stillinger, f. Ex. Butikbejtjensens til Salg af Varer og Modtagelse af Betalingen. Omfanget af denne Fuldmagt er med Undtagelse af Prokuristens ikke lovbestemt, men maa bedømmes in concreto efter de sædvanlige Forhold i vedkommende Forretning saavel som efter Hjelpepersonalets forskellige Stillinger og de dermed sædvansmæssig forbundne Pligter, hvorved Publikums berettigede gode Tro saavidt muligt maa blive at tage i Beskyttelse.

II. Handelsreisende.

Alle Handelsreisende⁵⁾ (og tillige Bysælgerne) er bemyndigede til at optage Bestillinger for Principalen. Men om de ogsaa er bemyndigede til at afslutte endelige og for Principalen forbindende Salg, er mindre sikkert. Spørgsmaalet maa vel afgjøres saaledes, at de i vedkommende Forretning fast ansatte Handelsreisende i Regelen binder sine Principaler ved sine Salg⁶⁾, i ethvert Fald maa Principalen uopholdelig give Bestillerne Underretning om, at Ordren ikke vil blive effektueret. Provisionsreisende kan derimod kun ansees bemyndigede til Optagelse af Ordres; men Principalen, i hvis Navn Bestillingen er optaget, maa ogsaa i disse Tilfælde saa hurtig som muligt give Bestillerne Underretning, naar han ikke ønsker at effektuere Bestillingen. Bysælgerens Fuldmagt er maaske mere indskrænket og strækker sig vel i alle Tilfælde ikke udenfor at modtage Bestillinger. Derimod maa de Handelsreisende i Regelen nægtes Beføielse til at indfordere Principalens Tilgodehavende,

¹⁾ Af Konkursretten. Akkordens Gyldighed er betinget af denne Stadfæstelse. — ²⁾ Disse Straffebestemmelser i den ældre Straffelov er afløste bl. a. af de oven anførte Bestemmelser i den nye Straffelov. — ³⁾ Se Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces Bd. 1, § 125, B, b (2 Udg., S. 608). — ⁴⁾ Se Aubert: Den norske Obligationsret specielle Del Bd. II. 2 Udg., Christiania 1905, S. 125—141. — ⁵⁾ Aubert, det i Note 4 anførte Verk, S. 130 o. fig. — ⁶⁾ Et udtrykkeligt Forbehold fra den Handelsreisendes Side, at Ordrens Effektuering skal være afhængig af Principalens Bestemmelse, vil naturligvis stille Sagen anderledes; men uden et saadant Forbehold vil i det store Flertal af Tilfælde den faste Handelsreisendes Salg blive anset som forbindende for Principalen, se ogsaa Aubert, det ovenfor anførte Verk, S. 131—132 med Note 13.

§ 374. "Any person who omits to keep books or to make a record where this is prescribed according to law, or who is guilty of serious negligence or disorder in this regard, shall be subject to a fine.

Any person who in his trade keeps or causes to be kept incorrect books or accounts shall be subject to a fine or to imprisonment for not exceeding six months."

It remains finally to mention here § 70, No. 4 of the Act of 6th June 1863, concerning bankruptcy and the administration of bankruptcy estates which (in its tenor resulting from the revision of 6th May 1899) reads as follows:

"The confirmation¹⁾ of a composition shall be rejected when the debtor, within the two years before the bankruptcy, or, if negotiations for composition have preceded it, before these were commenced, has been condemned for such punishable conduct as is dealt with in Chapter 21, §§ 12—16²⁾ of the Criminal Law, or the Distribution Tribunal considers it proved that during the said period he has been guilty of such conduct."

III. The probatory force of commercial books.

This is dealt with in some provisions of the National Law of 1687 (Book 5, Chap. 13, Arts. 47 and 48), which are however now obsolete and without direct importance in legal practice. By way of custom, however, the rule has been developed that a claim which is based solely on regularly kept commercial books at any rate compels the opposite party to confirm his denial of his obligation according to the claim on oath. It must, however, be observed that the probatory force of commercial books of course becomes weakened as the claim becomes older without the creditor having in the meantime demanded a settlement³⁾.

Third Part. Commercial authority.⁴⁾

I. General remarks.

From ancient times a general authority has been connected with the positions of the auxiliary personnel operating in various commercial businesses, for example with that of the shopman in effecting the sale of goods and the receipt of payment. The extent of this authority is, with the exception of that of the proxy, not fixed by law, but must be estimated in accordance with the concrete case and the usual circumstances obtaining in the business in question, as well as in accordance with the various positions of the auxiliary personnel and the duties which according to custom are connected with these positions, in such manner that the reasonable good faith of the public may as far as possible be protected.

II. Commercial travellers.

All commercial travellers⁵⁾ (and also local agents) are authorised to take orders for the principal. But whether they are also authorised to conclude definite sales which are binding on the principal is less certain. The question must presumably be determined to the effect that the commercial travellers permanently employed in the business in question as a general rule bind their principals by their sales⁶⁾, and in any case the principal must without delay inform the persons giving the orders that they will not be executed. Travellers on commission, on the other hand, can only be considered as having authority to take orders; but the principal in whose name an order has been received must also in this case as quickly as possible inform the persons giving the order when he does not wish to execute the order given. The authority of local agents is perhaps more limited, and presumably in all cases does not go beyond receiving orders. On the other hand, commercial travellers must not,

¹⁾ By the Bankruptcy Court. The validity of a composition is based on this confirmation.

— ²⁾ These penal provisions in the older Criminal Law have *inter alia* been superseded by the above mentioned provisions of the new Criminal Law. — ³⁾ See *Hagerup*: Lectures on the Norwegian Civil Procedure, vol. 1, § 125, B, b (2nd edition, p. 608). — ⁴⁾ See *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. II, 2nd edition, Christiania 1905, pp. 125—141. — ⁵⁾ *Aubert*, the work mentioned in note 4, p. 130 *et seq.* — ⁶⁾ An express reservation on the part of a commercial traveller to the effect that the carrying out of the order shall be dependent on the decision of the principal, of course places the matter in another light; but without such a reservation a sale effected by the permanently employed commercial traveller will in the great majority of cases be considered as binding on the principal; see also *Aubert*, the work cited above, pp. 131—132 with note 13.

naar dette ikke udtrykkelig i Cirkulærer eller i den Reisendes Indroduktionsbreve er udtalt overfor Kundekredsen. Om Kontantforretninger ved Handelsreisende er der vel kun ganske sjelden Tale.

III. Almindelig Handelsfuldmagt sammenlignet med Prokura.

Den almindelige Handelsfuldmagt¹⁾ afviger i norsk Ret ikke væsentlig fra den Art af samme, der betegnes som Prokura²⁾. Den almindelige Handelsfuldmagt giver Beføjelse til at foretage alt, hvad der hører til den sædvanlige Drift af den Slags Forretninger, dog ikke til Salg eller Pantsættelse af faste Eiendomme, da de sidstnævnte Dispositioner overhovedet ikke falder ind under Begrebet Handel. Prokura er dog, selv i sit efter Loven af 1890 i Sammenligning med de tilsvarende Bestemmelser i den tyske Handelslovbog (§ 49, første Led) indskrænkede Omfang, mere omfattende end den blotte almindelige Handelsfuldmagt, der ikke fremtræder som Prokura. Generalhandelsfuldmægtigen er kun bemyndiget til de Dispositioner, som efter almindelig og forretningsmæssig Opfatning hører hjemme i vedkommende Forretning efter dennes særlige Art, men Prokuristen tillige til enhver Disposition, selv om den er noksaa usædvanlig, naar den dog faktisk er truffet i Forretningens Interesse³⁾. Dette er ihvertfald den eneste Forskjel, som man med Hensyn til Omfanget er berettiget til at opstille mellem den almindelige Handels- eller Administrationsfuldmagt og Prokura. Prokuristen er ligesaa vel som Generalfuldmægtigen ubeføiet, hvis Forretningen er egentlig Handel, f. Ex. til at spekulere i Børspapirer for Principalens Regning; tillige ligger det udenfor begges Kompetence uden særlig Bemyndigelse at afhænde eller behæfte Forretningens faste Eiendomme, selv om det sker i dennes Interesse. Kun Prokuristen er bemyndiget til enhver Disposition i den særlige konkrete Forretnings Interesse uden Hensyn til, om Dispositionen er usædvanlig eller ikke, naar den kun ikke er ganske fremmed for Forretningen eller uforenlig dermed. Prokuristen kan saaledes f. Ex. købe et Hus for Forretningen, acceptere Vexler, selv om ikke dette forhen har været brugeligt i Forretningen, og repræsentere Principalen for Retten, hvilket alt gaar udover Generalhandelsfuldmægtigens Kompetence.

Det maa her erindres, at Anmeldelsen til Handelsregistret af en Enkeltkjøbmands eller et ansvarligt Handelsselskabs Forretning kun maa indeholde dennes „almindelige Beskaffenhed“⁴⁾, hvad der er uforenligt med en nærmere eller særlig Begrænsning i Indholdet af Prokuristens Fuldmagt i vedkommende Forretning, medens Anmeldelsen af et Aktieselskabs Forretning skal angive „Forretningens Art“⁵⁾ og følgelig tillader en nøagtigere Betegnelse af den særlige Forretningsbranche, hvilket maa bevirke en tilsvarende Indskrænkning i Prokuristens Fuldmagt i disse Tilfælde.

IV. Fuldmagtsforholdets Ophør.

Fuldmagten kan i Regelen altid og uden Opsigelse tilbagekaldes⁶⁾; er Fuldmagten givet som uigjenkaldelig, gjælder vistnok det samme, forsaavidt Bemyndigelsen har fundet Sted i Fuldmagtsgiverens Interesse, ellers er Gjenkaldeligheden maaske rettest at nægte. Som ovenfor bemærket, er Prokuraen — registreret eller ikke — altid gjenkaldelig.

Tilbagekaldelsen virker overfor Fuldmægtigen først fra den Tid, da den blev ham bekendt.

Fuldmagtsgiverens Død ophæver, ialfald i civile Forhold, Fuldmagten (fra Fuldmægtigens Kundskab derom); men Handelsfuldmagten ansees almindeligvis

¹⁾ Aubert, det ovenfor anførte Verk, S. 137 o. flg. — ²⁾ Se Loven af 17 Mai 1890 § 25, ovenfor S. 79. — ³⁾ Denne Forstaaelse af Bestemmelserne i Loven af 1890 § 25 angaaende Omfanget af Prokura stemmer med den schweiziske Obligationsrets § 423, der som Forbillede ikke har været uden Indvirkning paa den heromhandlede Bestemmelse i de nordiske Love; se ogsaa Aubert i nordisk Tidsskrift for Retsvidenskab, Aargang 4 (1891), S. 205 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. §§ 17, 2 og 18, 2 i Fimaloven ovenfor S. 77. — ⁵⁾ Jfr. Fimalovens § 19, 2, ovenfor S. 78. — ⁶⁾ Jfr. Aubert, det ovenfor anførte Verk, S. 157 o. flg. En anden Sag er det, at Fuldmægtigen i Regelen ikke er forpligtet til strax at forlade sin Stilling i Principalens Tjeneste, men kan forlange sit tidligere aftalte Vederlag uformindsket under den gjældende Opsigelsesfrist.

as a general rule, be considered as having authority to collect what is due to the principal, when this has not been expressly declared to the customers in circulars or in the letters of introduction of the travellers. There is rarely any question as regards cash transactions entered into by commercial travellers.

III. The ordinary commercial authority compared with the proxy.

The ordinary commercial authority¹⁾ in Norwegian law does not essentially differ from that kind of the same authority which is designated as a proxy²⁾. The ordinary commercial authority gives power to undertake all that which belongs to the ordinary exploitation of the kind of business in question, but not, however, sales or mortgages (hypothecations) of immovables, as the last named transactions are not as a general rule comprised in the conception of "trade". The proxy, however, even in its limited extent according to the Law of 1890, as compared with the corresponding provisions of the German Commercial Code (§ 49, first paragraph), is more comprehensive than the mere ordinary commercial authority which does not present itself as a proxy. A general commercial mandatory is only authorised to carry out those transactions which, according to ordinary and businesslike notions, belong to the business in question, having regard to its peculiar kind, but a proxy also to carry out any transaction, even though it is quite unusual, when nevertheless, it has in fact been carried out in the interest of the business³⁾. This is, however, the only difference which, so far as concerns the extent, can legally be maintained between the ordinary commercial or administrative authority and the proxy. The proxy, as well as the general mandatory, is incompetent if the transaction in question is not trading properly so-called, for example, a speculation in Exchange securities for the account of the principal; it is also outside the competency of both, without special authorisation, to dispose of or mortgage (hypothecate) the immovables of the business, even though it is done in the interest of the business. The proxy alone is authorised to carry out any transaction in the special and concrete interest of the business without regard to whether the transaction is unusual or not, provided that it is not entirely extraneous to or incompatible with the business. The proxy may consequently, for example, buy a house for the business, accept bills of exchange even though this has not previously been customary in the business, and represent the principal before the tribunals, all of which is in excess of the competence of the general commercial mandatory.

It must here be remembered that the notification in the Commercial Register of the business of a single trader or of that of an unlimited partnership must only contain the "general nature"⁴⁾ of the business, which is incompatible with a detailed or special limitation of the powers of the proxy in the business in question, whereas the notification of the business of a joint stock company must indicate the "nature of the business"⁵⁾, and consequently permits of a more detailed designation of the special branch of business in question, which must result in a corresponding limitation of the powers of the proxy in these cases.

IV. Termination of authority.

A mandatory's authority may, generally speaking, always and without notice be revoked⁶⁾; though the authority has been given as irrevocable, the same rule presumably applies where it has been given in the interest of the principal, otherwise it is perhaps most correct not to admit the revocability. As observed above, a proxy — registered or not — is always revocable.

The revocation, as against the mandatory, does not operate until it comes to his knowledge.

The death of the principal, at all events in civil (non-commercial) relations, puts an end to the authority (from the time when the mandatory obtains knowledge

¹⁾ *Aubert*, the work cited above, p. 137 *et seq.* — ²⁾ See the Act of 17th May 1890 § 25, above p. 79. — ³⁾ This interpretation of the provisions of § 25 of the Act of 1890 concerning the extent of the proxy coincides with § 423 of the Swiss Law of Obligations, which has not been without influence as a model with regard to the provision of the Scandinavian laws here dealt with; see also *Aubert* in the "Scandinavian Review of Jurisprudence", 4th annual publication (1891), p. 205 *et seq.* — ⁴⁾ Cf. §§ 17, 2 and 18, 2 of the Firms Act above p. 77. — ⁵⁾ Cf. the Firms Act § 19, 2, above p. 78. — ⁶⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, p. 157 *et seq.* It is another matter that the mandatory as a general rule is not compelled immediately to leave the situation which he holds in his principal's service, but may claim his previously stipulated remuneration undiminished under observance of the period applicable for giving notice.

som vedvarende, indtil den kaldes tilbage af den Afdødes Efterfølger eller Arvinger. Selv om Prokuraen kun er givet for Principalens Levetid, ophører den dog ikke med hans Død, men tiltrænger ogsaa i dette Tilfælde en udtrykkelig Tilbagekaldelse.

Ogsaa ved Fuldmagtsgiverens Umyndiggjørelse¹⁾ og Konkurs ophører Fuldmagten. Denne falder desuden bort ved Fuldmægtigens Død, da Fuldmagten ikke gaar over paa hans Arvinger, derimod ikke nødvendigvis ved hans Umyndiggjørelse eller Konkurs.

Fuldmagtsforholdets Ophør overfor Trediemand²⁾ falder ikke altid sammen med dets Tilbagekaldelse eller Ophør overfor Fuldmægtigen. Er baade den Sidstnævnte og Trediemand endnu i Uvidenhed angaaende de Omstændigheder, som bevirker Fuldmagtens Ophør, maa den fra begge Sider i god Tro afsluttede Rets-handel ansees for at være virksom. Dette gjælder efter norsk Ret dog neppe for Tilfælde af Fuldmagtsgiverens Konkurs. Trediemand, som efter Konkursens Aabning kontraherer med Fuldmægtigen, begge i Uvidenhed derom, kan vanskelig stilles gunstigere, end om han ligesaa uvidende havde kontraheret med Konkurs-skyldneren selv³⁾. Er Trediemand bekendt med Ophørsgrunden, vil han ikke gyldig kunne kontrahere med Fuldmægtigen, selv om den Sidstnævnte endnu er i Uvidenhed. Hvis omvendt Fuldmægtigen ved, at Fuldmagten er ophørt, medens den med ham kontraherende Trediemand er uvidende derom, er Retshandelen virksom i Tilfælde af Fuldmagtsgiverens Umyndiggjørelse eller hans Død, men uvirksom i Tilfælde af hans Konkurs. I Tilfælde af Tilbagekaldelse⁴⁾ kan Afgjørelsen undertiden være tvilsom og forbundet med Vanskeligheder. Meget vil her afhænge af den Maade, paa hvilken Fuldmagten tidligere har været bekendtgjort. Er Fuldmagten tilkjendegivet Trediemand ved særskilt Brev eller paa anden særlig Maade, f. Ex. ved Cirkulærer til Forretningsvenner eller, forsaavidt Prokura angaar, ved Indførsel i Handelsregistret⁵⁾, saa maa den ogsaa tilbagekaldes paa samme Maade. Er Bekjendtgjørelse af Fuldmagten derimod kun skeet ved Meddelelse i Aviserne, kan en saadan Tilbagekaldelse neppe være nødvendig; denne Bekjendtgjørelses-maade, der kun er at anse som et ufuldkomment Surrogat, bør ikke i denne Henseende ligestilles med de nys omhandlede. Er Fuldmagten givet for en vis Tid, saa ophører den ved Udløbet af denne, undtagen Prokuraen, som paa Forhaand ikke gyldig kan indskrænkes til en bestemt Tid. Den aabne Fuldmagt ophører naturligvis med den Stilling, hvorpaa den grundes. Er Fuldmagten givet mundtlig uden at være meddelt bestemte Personer, er Trediemands Kundskab om Tilbagekaldelsen ikke nødvendig.

Har nogen givet Generalfuldmagt i et uden bestemt Begrænsning affattet Dokument, som i Almindelighed angiver Fuldmægtigen som overfor Publikum bemyndiget til at handle paa Udstederens Vegne, er Spørgsmaalet om Tilbagekaldelsens Virkning noget tvilsomt, naar Dokumentet ikke samtidig tilbageleveres, og Fuldmægtigen efter Tilbagekaldelsen svigagtig benytter det. Overfor godtroende Trediemand vil Udstederen uagtet sin Tilbagekaldelse dog maatte ansees bunden. Er Dokumentet imidlertid noget ældre, saaat Mistanken om en mulig Tilbagekaldelse naturlig gjør sig gjældende, vil dog Afgjørelsen ofte falde anderledes ud og til Skade for den Trediemand, der har havt Tillid til et saadant gammelt Fuldmagtsdokument.

¹⁾ De materielle og processuelle Regler om Umyndiggjørelse findes i Lov af 28 November 1898. Umyndiggjørelsen besluttet ved Kjendelse af en Specialdomstol, Værgemaalsretten, jfr. ovenfor S. 14. — ²⁾ Aubert, det ovenfor anførte Verk, S. 162 o. flg. — ³⁾ Jfr. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling, (2 Udg.) Christiania 1907, S. 152—3. —

⁴⁾ Aubert, det ovenfor anførte Verk, S. 160—161. — ⁵⁾ Efter Udslettelsen af den indførte Prokura vil det kunne hælde, at den tidligere Prokurist endnu har det oprindelige Prokuradokument i Hænde. Dette vil dog ikke nytte Trediemand noget, som i Tillid til Dokumentet indlader sig med ham, naar han ikke er istand til at bevise, at han paa Kontraktstiden endnu ikke kjendte eller burde kjende til Udslettelsen i Registret.

of it); but a commercial authority is generally considered as continuing until it is revoked by the deceased's successor or heirs. Even though a proxy has only been given for the duration of the principal's life, it does not cease with his death, but in this case also requires an express revocation.

The authority also ceases in the case of the principal being declared incapable of managing his own affairs¹⁾ or when he becomes bankrupt. Further, the authority ceases on the death of the mandatory, as it does not pass to his heirs, but on the other hand it does not necessarily cease on his being declared incapable of managing his affairs or becoming bankrupt.

The termination of the authority as regards third persons²⁾ does not always coincide with its revocation or termination as against the mandatory. If both the latter and the third person are still in ignorance of the circumstances which cause the termination of the authority, the transactions concluded in good faith must be considered as valid on both sides. This, however, according to Norwegian law, does not apply in case the principal becomes bankrupt. Third persons who, after the commencement of the bankruptcy, contract with the mandatory, both being ignorant of this event, can hardly be placed in a more favourable position than if they, just as ignorant, had contracted with the bankrupt debtor himself³⁾. If third persons have knowledge of the cause of the termination, they cannot validly contract with the mandatory, even if the latter is still in ignorance. If, on the other hand, the mandatory knows that his authority has ceased, whereas a third person contracting with him is ignorant of the circumstance, a legal transaction is valid in the case of the principal being declared incapable of managing his affairs or in the case of his death, but invalid in case of his bankruptcy. In the case of a revocation⁴⁾ the decision may sometimes be doubtful and subject to difficulties. Much here depends on the manner in which the authority has previously been made known in public. If third persons have been notified of the authority by special letters or in some other particular manner, for example, by means of circulars sent to business friends or, in so far as a proxy is concerned, by registration in the Commercial Register⁵⁾, it must also be revoked in the same manner. If, on the other hand, the publication of the authority in question has only taken place by insertion in the newspapers, a similar revocation can scarcely be necessary; this manner of publication, which is only to be considered as an incomplete equivalent, ought not in this respect to be placed on a par with those just dealt with. If an authority has been given for a certain period, it ceases at the expiration of this period, except in the case of a proxy, which cannot be limited in advance to a definite period. An open authority of course ceases with the termination of the situation on which it is founded. If an authority has been given verbally without having been communicated to definite persons, knowledge of the revocation on the part of third persons is not necessary.

If a person has given a general authority in a document drafted without definite limitation, a document which in a general manner indicates the mandatory as authorised in regard to the public to act on behalf of the principal, the question of the effect of a revocation is somewhat doubtful when the document in question is not at the same time returned, and the mandatory fraudulently makes use of it after the revocation. As regards *bona fide* third persons the principal, in spite of his revocation, must be considered as bound. If however the document is somewhat old, so that the suspicion concerning a possible revocation presents itself as a matter of course, the decision frequently has a different result, to the prejudice of third persons who have had confidence in such an old document as conferring authority.

¹⁾ The rules of substantive law and of procedure concerning the declaration of the incapacity of a person to manage his own affairs are to be found in the Act of 28th November 1898. The declaration of this incapacity is pronounced by a decision of a special tribunal, the Guardianship Tribunal, cf. above p. 14. — ²⁾ *Aubert*, the work cited above, p. 162 *et seq.* —

³⁾ Cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition, (2nd edition) Christiania 1907, pp. 152—3. — ⁴⁾ *Aubert*, the above-mentioned work, pp. 160—161. — ⁵⁾ After the cancellation of the registered proxy it may occur that the previous proxy still has the original document of proxy in his possession. This circumstance, however, does not in the least benefit third persons who in reliance on this document contract with him, if they are not in a position to prove that at the time when the contract in question was concluded they still did not know and ought not to have known of the cancellation in the register.

Fjerde Afdeling. Om Handelsmedhjælpere.¹⁾

I. Kontraktsforholdet.

Om Handelsmedhjælpere gives der i norsk Ret kun meget sparsomme Lovbestemmelser. Retspraxis maa ansees som Hovedkilde for Erkjendelsen af den gjældende Ret, og særlig Underretternes Praxis²⁾, da Processer, som dreier sig om saadanne Spørgsmaal, praktisk talt aldrig forekommer i høiere eller høieste Instans. I den nye Straffelov af 22 Mai 1902, Kap. 41 findes der dog Bestemmelser, som er af betydelig Interesse for det heromhandlede Forhold.

Overenskomsten mellem Principal og Medhjælper er ikke bunden til nogen Form og indgaaes hyppigst kun mundtlig; Principalen maa være fuldmyndig (21 Aar), Medhjælperen kan ogsaa være mindreaarig (18 Aar) og bliver antagelig ogsaa bunden i endnu yngre Alder, naar han dog maa ansees for at være voxen og at have naaet til den fornødne Forstand og Modenhed til at styre sig selv i saadanne personlige Forhold³⁾. Kun for Haandværkslærlinge er det udtrykkelig bestemt (Lov af 15 Juni 1881, § 1), at Kontrakten med Mesteren skal affattes skriftlig og være medundertegnet af Lærlingens Værge, saafremt denne endnu er umyndig. Som deklatoriske Regler, der udfylder Aftalen, naar denne, som sædvanlig, tier om de forskjellige Punkter, kan med Hagerup⁴⁾ anføres: Handelsmedhjælperne er forpligtede til med saadan Omhu og Paapasselighed, som almindelige, ordentlige Folk pleier at anvende, at udføre de Forretninger, som i Overensstemmelse med deres Stilling paahviler dem. De kan gjøres ansvarlige for de Tab, som ved deres Brud paa denne Agtsomhedspligt forvoldes Principalen. Gjør de sig skyldige i grov Tilsidesættelse af sine Pligter, er Principalen berettiget til strax at afskedige dem uden Hensyn til, om de var ansat paa bestemt Tid eller med Ret til Opsigelsesfrist. Principalen pligter at behandle sit Personale sømmelig, ikke at paalægge det andet Arbejde end saadant, som almindeligvis er forbundet med vedkommende Stilling og til rette Tid at udbetale den aftalte Løn. Gjør han sig skyldig i grov Misligholdelse af disse Pligter, er Personalet berettiget til strax at forlade Tjenesten, selv om denne efter Aftalen er indgaaet paa bestemt Tid⁵⁾.

I Mangel af udtrykkelig Aftale er den gjensidige Opsigelsesfrist sædvansmæssig fastsat til 3 Maaneder⁶⁾ (regnet fra hvilkensomhelst Dag i Maaneden). Bliver Handelsmedhjælperen uden tilstrækkelig Grund strax afskediget, er han berettiget til at kræve Løn for Tiden indtil Opsigelsesfristens Udløb og desforuden, hvis han havde Bolig og Underhold i Principalens Hus, tillige Erstatning for disse Ydelser i samme Tid; men hvad han i dette Tidsrum selv fortjener, maa han billigvis lade komme til Afkortning i sin Erstatningsfordring.

Med Principals Død opløses Forholdet; Personalet er da berettiget til at opsiges sine Stillinger uden Hensyn til Aftaler med Principalen. Dennes Overdragelse af Forretningen befrier ham ikke fra hans Forpligtelser overfor Personalet, medmindre Personalet har antaget den nye Indehaver i den tidligere Sted. Personalet er paa sin Side ikke forpligtet til at fortsætte Forholdet med den nye Indehaver, endskjønt dette naturligvis er det hyppigste.

II. Straffebestemmelser.

Den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 indeholder i sit Kapitel 41 om Forseelers med Hensyn til private Tjenesteforhold, hvorunder ved Siden af

¹⁾ De her i Betragtning kommende Forhold er behandlede af Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.) S. 61—64. — ²⁾ Den mest omfattende Praxis er Christiania Byrets, som er nedlagt i de tre af Hambro og Siewers udgivne Samlinger af denne Rets Domme fra 1867—1905; se nærmere i den bibliografiske Oversigt ovenfor S. 11. — ³⁾ Se Collett, Familieret (5 Udg.), S. 330. — ⁴⁾ Sidstnævnte Værk S. 61—2. — ⁵⁾ Den nærmere Kasuistik til disse uægtelige noget almindelige Regler findes i de oven nævnte Domssamlinger.

— ⁶⁾ I Modsætning til de egentlige Arbejdsfolk, som er ansatte i Forretningen. Har disse Bolig hos Principalen, er de undergivne Tyendelovgivningen; forøvrigt har de i Regelen, naar de er fast ansatte, en gjensidig Opsigelsesfrist paa 14 Dage, ellers — som blot for den enkelte Leilighed antagne Dagarbejdere — ingen.

Fourth Part. Commercial assistants.¹⁾

I. The contractual relation.

In Norwegian law there are only very few statutory provisions concerning commercial assistants. Legal practice must be considered as the main source for the determination of the actual law in force, and especially the practice²⁾ of the inferior tribunal, since lawsuits involving questions of this kind, practically speaking, never occur in the superior or the supreme instance. In the new Criminal Law of 22nd May 1902, Chap. 41, there are, however, provisions to be found which are of considerable interest in connection with the relation here dealt with.

The agreement between the principal and his assistants is not subject to any particular form and is most frequently concluded orally; the principal must be of age (21 years), but the assistant may also be a minor (18 years), and may presumably also be bound by the contract at a still younger age when he has the appearance of being grown up and has become sufficiently reasonable and discerning to conduct himself in such personal relations³⁾. It is only with regard to apprentices of handicraftsmen that it has been expressly provided (the Act of 15th June 1881, § 1) that the contract with the master shall be drafted in writing and countersigned by the guardian of the apprentice when the apprentice is still a minor. As declaratory rules completing the agreement when, as usual, it is silent with regard to the various points, it may with *Hagerup*⁴⁾ be said: commercial assistants are bound to carry out the transactions incumbent on them in accordance with their position with such care and attention as ordinary careful people are used to show. They may be made responsible for losses incurred by their principal owing to the violation of this duty to be vigilant. If they are guilty of serious violations of their duties, the principal is entitled to dismiss them immediately, without regard to whether they have been engaged for a definite period or with a right to a certain period of notice of dismissal. It is the principal's duty to treat his personnel decently, not to impose on them other work than such as is ordinarily connected with the position in question, and in due time to pay the stipulated salary. If he gravely violates these duties, the employee is entitled to leave the service forthwith, even if according to the agreement it has been concluded for a definite time⁵⁾.

In default of express agreement the reciprocal period of notice is usually fixed at three months⁶⁾ (calculated from any day of the month). If a commercial assistant is dismissed forthwith without sufficient reason, he is entitled to claim salary for the time up to the expiration of the period of notice, and in addition, if he had lodgings and board in the principal's house, also a compensation for these advantages during the same period; but it is only fair that he should deduct from his claim for compensation what he earns during this period.

The relation ceases on the principal's death; the employees are then entitled to give notice to determine their situations without regard to their agreement with the principal. The transfer of his business by the principal does not discharge him from his obligations towards his employees, unless the employees have accepted the new proprietor in the place of his predecessor. The employees on their side are not obliged to continue the relation with the new proprietor, although this of course is the most frequent occurrence.

II. Penal provisions.

The ordinary Civil Criminal Law of 22nd May 1902 contains in Chapter 31, on offences with regard to relations of private service, under which, besides the

¹⁾ The relations which have come into consideration have been dealt with by *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (3rd edition) pp. 61—64. — ²⁾ The most comprehensive practice is that of the Town Tribunal of Christiania, which is included in the collections of the judgments of this Tribunal as rendered from 1867—1905, collections which have been edited by *Hambro* and *Siewers*; see for further particulars the bibliographical survey, above, p. 11. — ³⁾ See *Collett*, the Family Law (5th edition) p. 330. — ⁴⁾ The last-mentioned work, pp. 61—62. — ⁵⁾ The detailed jurisprudence concerning these undeniably somewhat general rules is to be found in the above-mentioned collection of judgments. — ⁶⁾ In contrast to workmen properly so-called, who are engaged in the business. If these reside with the principal, they are subject to the legislation on domestic servants; furthermore, they have, as a general rule, when permanently employed, a reciprocal period of notice of 14 days, otherwise — as for example, in the case of day labourers engaged on a special occasion — none.

de egentlige Tyendeforhold ogsaa det heromhandlede maa henføres, følgende Bestemmelser:

§ 409. Den, som uden lovlig eller antagelig Grund undlader at tiltræde eller forlader en Tjeneste, hvortil han har forpligtet sig, eller som medvirker hertil, straffes med Bøder¹⁾.

Hvis Forskud er modtaget uden at være optjent eller tilbagebetalt, eller hvis iøvrigt særdeles skjærpende Omstændigheder foreligger, kan Fængsel²⁾ indtil 3 Maaneder anvendes.

410. Den, som retsstridig negter at modtage nogen i eller afskediger nogen fra sin Tjeneste, straffes med Bøder.

411. Den, som retsstridig negter den til Tjeneste antagne Optagelse i sit Hus eller bortviser ham fra dette og derved udsætter ham for Fare eller særlig Forøghed, straffes med Bøder eller Fængsel indtil 3 Maaneder.

Var der lovlig Grund til uden Tidsfrist at ophæve Tjenesteforholdet, men Negtelsen af Optagelse eller Bortvisningen dog efter Omstændighederne maa ansees i høi Grad utidig, anvendes Bøder.

412. Misligholder den til Tjeneste antagne ved ulovlig Udeblivelse eller ved Vægring af at udføre ham paahvilende Arbeide sin Pligt, eller udviser en tjenestepligtig, der er optaget i Tjenestegiverens Husstand, iøvrigt et særlig slet Forhold, straffes han med Bøder.

Paa samme Maade straffes Tjenestegiver, der vægrer sig ved til rette Tid at betale den tjenestepligtige Løn eller andre skyldige Ydelser eller undlader at meddele ham Bevidnelse, hvorpaa han ifølge Loven har Krav, eller som iøvrigt ligeoverfor en i hans Husstand optagen tjenestepligtig gjør sig skyldig i særlig slet Forhold.

413. De i nærværende Kapitel nævnte Forseelser paatales ikke af det offentlige uden efter Begjæring af nogen fornærmet.

Straffeloven indeholder derhos i § 294,2 saadan Bestemmelse: „Med Bøder eller med Fængsel indtil 6 Maaneder straffes den, som uberettiget enten selv gjør Brug af en Forretnings- eller Driftshemmelighed vedkommende en Bedrift, hvori han er eller i Løbet af de 2 sidste Aar har været ansat, eller hvori han har eller i Løbet af de 2 sidste Aar har havt Del, eller aabenbarer en saadan i Hensigt at sætte en Anden istand til at gjøre Brug af den, eller som ved Forledelse eller Tilskyndelse medvirker dertil. Offentlig Paatale finder Sted, naar det begjæres af Fornærmede og findes paakrævet af almene Hensyn.“

Femte Afdeling. Om Handelsagenter, Mæglere og Speditører.

I. Handelsagenter.

Under Navn af Agent eller Handelsagent³⁾ gaar meget forskellige Forretningsmænd, ligesom der ogsaa under Navn af Agentur eller Handelsagentur skjuler sig meget forskellige Forretninger. Der lader sig derfor ikke lettelig opstille Fællesregler om alle „Handelsagenter“.

Som en særlig Gruppe maa udskilles de Handelsagenter med fast Forretningslokale, som repræsenterer fremmede Handelshuse, udenlandske eller idetmindste etablerede udenfor samme By, hovedsagelig for at optage Salgsordres, sjældnere for at gjøre Indkjøb for de af dem repræsenterede Huse. Omfanget af saadanne Agenter Fuldmagt kan under Hensyn til den udbredte Brug af Telegrafene og til de ofte stærkt og hurtig vexlende Priser ikke altid bestemmes med Sikkerhed. Den almindelige Opfatning inden Forretningsverdenen turde vel være den, at Agenten, uden særlig Aftale med sit Hus, ikke binder dette allerede derved, at han alene opsøger og modtager Bestillinger for Huset, hvorved man dog maa mærke den før omtalte Pligt til ufortøvet Underretning, naar den gennem Agenten til Huset indkomme Bestilling ikke bliver effektueret. Reklamationer kan derimod

¹⁾ Bøderne er i alle disse Tilfælde fastsat fra 1 til 5000 Kroner. — ²⁾ Minimum af Fængselsstraf er altid 21 Dage. — ³⁾ Se A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. II, 2 Udg., Christiania 1905, S. 130 o. flg.

relations of domestics properly so-called, the relation here dealt with also must be included, the following provisions:

§ 409. Any person who without lawful or sufficient reason omits to enter upon or quits a service to which he has engaged himself, or who co-operates with this object in view, shall be punished with fines¹⁾.

If money has been received in advance, without having been earned or returned, or if otherwise particularly aggravating circumstances exist, imprisonment²⁾ not exceeding three months may be imposed.

410. Any person who illegally refuses to accept anyone in, or dismisses anyone from, his service shall be punished with fines.

411. Any person who illegally refuses to anyone whom he has accepted for his service admittance to his house, or who turns him away therefrom and thereby exposes him to danger or particular embarrassment, shall be liable to fines or imprisonment not exceeding three months.

If there was a legal reason for breaking off the relation of service without a period of notice, but the refusal of admission, or the dismissal according to the circumstances, must be considered inopportune to a high degree, fines are to be imposed.

412. If any person accepted for service, owing to illegal absence or refusal to carry out the work incumbent on him, fails to fulfil his duty, or if any person, on whom service is incumbent, who has been accepted in the household of his employer, in other respects is guilty of particularly bad conduct, he shall be punished with fines.

In the same manner shall be punished any employer who refuses at the stipulated time to pay his employee his salary or other sums which are due, or omits to give him the attestation which he may claim according to law, or who in other respects as regards a person who has been accepted in his household and on whom a service is incumbent is guilty of particularly bad conduct.

413. The offences mentioned in this Chapter are not subject to public prosecution except at the request of some person aggrieved.

In addition, the Criminal Law in § 294, 2, contains this provision: "Any person shall be punished with fines or imprisonment not exceeding six months who either himself illegally makes use of a secret of business or exploitation bearing on an operation in which he is or in the course of the two preceding years has been engaged, or in which he has in the course of the two preceding years taken part, or divulges such a secret with a view to placing another person in a position to make use of it, or who by misleading or abetting other persons co-operates with this object in view. Public prosecution takes place when requested by the person aggrieved, and also when such proceeding is found to be required out of consideration for the interests of the public in general."

Fifth Part. Commercial agents, brokers and forwarding agents.

I. Commercial agents.

The term "agent" or "commercial agent"³⁾ includes men of business of very different kinds, in the same way as the term "agency" or "commercial agency" covers a great variety of businesses. It is therefore not easy to set up rules common to all "commercial agents".

Commercial agents having fixed business premises must be distinguished as a special branch; they represent foreign business houses or at least business houses established outside the same town, mainly in order to receive orders for sales, more rarely in order to make purchases for the house which they represent. The extent of the power of such agents, owing to the extensive use of the telegraph and the often strong and rapid fluctuations of prices, cannot always be fixed with certainty. The general notion amongst business people is that an agent, without having made a special agreement with his house, does not bind it solely by reason of the circumstance that he alone makes calls and receives orders for his house, in which connection, however, the previously mentioned obligation to give information without delay must be observed when the order sent to the house by its agent is not to be executed.

¹⁾ The fines are in all these cases fixed at from 1 to 5000 kroner. — ²⁾ The minimum imprisonment is always 21 days. — ³⁾ See *Aubert*: the special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. II, 2nd edition, Christiania 1905, p. 130 *et seq.*

i Regelen af Kjøberen gjøres til Agenten; men til at indfordre Husets Tilgodehavende er Agenten i Regelen ikke at anse som bemyndiget, medmindre Betalinger allerede før er skeet til ham og godtagne af Huset, eller han har speciel Fuldmagt til Indfordringen. Tilstilles imidlertid Fakturaen over de solgte Varer ikke Kjøberen direkte, men Agenten, og af ham præsenteres Kjøberen, vil Agenten vel i Regelen ansees bemyndiget til at modtage Kjøbesummen. Saafremt Kjøberen fragaar Handelen og stiller Varen til Disposition paa Grund af ukontraktmæssig Kvalitet eller af andre Grunde, er det ikke tilraadeligt for ham at overlade dem i Agentens Besiddelse uden Sælgerens Samtykke; han løber ellers den Fare, naar Agenten underslaar Varerne, at blive gjort ansvarlig for dem af Domstolene overfor Sælgeren.

Forøvrigt skylder Agenten den Repræsenterede at vise en ordentlig og i vedkommende Forretningsbranche kyndig Kjøbmands Omsorg og Agtsomhed. Agenten indestaaer ikke for Kjøbesummerne, medmindre han har overtaget saadant Ansvar (*del credere*), eller han uden Bemyndigelse har solgt paa Kredit, hvor han kun havde Fuldmagt til at sælge mod Kontant. Agentforholdet kan ophæves naarsomhelst og uden Opsigelsesfrist.

Den Repræsenterede har at yde sin Agent den aftalte Godtgjørelse¹⁾. Denne benævnes oftest Provision, og dens Størrelse aftales hyppig som Procenter af de gennem Agenten formidlede Forretninger. Provisionens vanlige Størrelse er 2 Procent, dog er dette selvfølgelig afhængigt af den særlige Aftale i det enkelte Tilfælde²⁾. Provisionen kan i Regelen kun regnes af de gennem Agenten formidlede Forretninger, medmindre der skulde være indrømmet ham Eneagentur for et bestemt Distrikt; i dette Tilfælde er han vel ved Usance berettiget til Provision af alle Forretninger i vedkommende Branche, som har fundet Sted indenfor hans Distrikt, ogsaa af dem, som Huset har afsluttet direkte. Provisionen beregnes ogsaa kun af Forretninger, som antages og effektueres af Huset; gjælder det Salg, maa Kjøbesummen være indgaaet til Sælgeren. I begge Retninger har der imidlertid undertiden reist sig Tvil. Huset kan ikke vilkaarlig til Skade for Agenten nægte Effektuering, ialfald naar Agenten staaer *del credere*. I Regelen forfalder Provisionen først efter Kjøbesummens Indgang og er saaledes betinget af denne. Der har dog ogsaa her i visse Tilfælde gjort sig en anden Opfatning gjældende, naar f. Ex. Forretningen har været i fuld Orden, men senere ved en direkte mellem Parterne stedfunden, Agenten ganske fremmed, Aftale er annulleret med eller uden Erstatning til den af Parterne, som har samtykket. Det samme har ogsaa været antaget, naar Forretningen gaar tilbage paa Grund af Sælgerens Kontraktsbrud, ligesom ogsaa naar Sælgeren har indrømmet Kjøberen Henstand med Betalingen eller paa anden Maade selv bærer Skylden, naar hans Tilgodehavende bliver uerholdeligt. Udenfor saadanne mere eller mindre betydelige Undtagelser maa det imidlertid i Overensstemmelse saavel med vor Retspraxis³⁾ som med den almindelige Opfatning blandt Forretningsmænd⁴⁾ staa fast som Hovedregel, at Provisionen alene kan beregnes af de Kjøbesummer, som er tilflydte Sælgeren, hvis intet andet maatte være aftalt i Agentkontrakten. Indestaaelse for Kjøbesummen (*del credere*) betinger regelmæssig en Extraprovision, ogsaa sædvanlig 2 %. Desforuden kan Repræsentanten i Regelen forlange sine Udlæg (Porto, Transportomkostninger, Lagerleie o. s. v.) erstattede af Principalen med sædvanlige Kontokurrentrenter⁵⁾.

For sin Fordring paa den Repræsenterede har Agenten Retentionsret i de denne tilhørende Gjenstande, hvorefter han gennem Forholdet er kommet i Besid-

¹⁾ De om Agenternes Provisionskrav gjældende Retssætninger og Usancer har ogsaa Anvendelse paa Handelskommissionærerne. Det nedenfor anførte om Agenternes Provision gjælder derfor ogsaa om Kommissionærerne. — ²⁾ Jfr. A u b e r t, det ovenfor anf. V., S. 154—155. — ³⁾ Jfr. A u b e r t, det ovenfor anf. V., S. 153, Note 29, hvor Retspraxis udførlig er — ⁴⁾ Jfr. Responsa, afgivne af Christiania Handelsstands Forenings Femtimandsudvalg, omtalt. udg. af H. V a l e n (Første Samling), Christiania 1904, Resp. No. 9, 14, 38, 72, 75, 109, 124 og 129. — ⁵⁾ Jfr. A u b e r t, oven anf. V., S. 151—152.

On the other hand, the purchaser may, as a general rule, always make his protests to the agent; but the agent is, as a general rule, not considered as authorised to collect the outstanding claims of his house, unless on previous occasions payments have been made to him and been approved by his house, or he has a special power to collect claims. If, however, the invoice of the goods sold is not sent direct to the purchaser, but to the agent, and is by him presented to the purchaser, the agent is as a general rule considered as authorised to receive the price. If the purchaser disavows the bargain and places the goods at the disposal of the seller, on account of their quality not being as stipulated or for other reasons, it is not advisable for him to leave them in the agent's possession without the consent of the seller; otherwise he runs the risk, in the case of the agent appropriating the goods, of being made responsible for them by the tribunals as regards the seller.

In addition, the agent is bound towards the person he represents to show the care and attention of an ordinary trader who is competent in the branch of business in question. The agent is not responsible for the amounts of sales, unless he has taken upon himself such responsibility (*del credere*), or he has without authority sold on credit when he only had power to sell for cash. The relation of agency may be cancelled at any time and without any notice.

The person who is represented must pay his agent the stipulated remuneration¹⁾. This is most frequently called commission, and its amount is often agreed as a percentage of the transactions effected through the agent. The usual amount of the commission is 2 per cent.; this is, however, of course dependent on any special agreement in the particular case²⁾. Commission, as a general rule, can only be claimed in respect of the transactions effected by means of the agent, unless the monopoly of the agency of a definite district has been granted to him; in this case he is entitled by custom to commission on all the transactions concluded in the branch in question which have taken place within his district, and also on those which have been concluded directly by his house. Further, commission can only be claimed on transactions which are accepted and effected by the house; if sales are concerned, the purchase money must have come into the seller's possession. These two cases, however, have sometimes been subject to doubt. The interested house cannot arbitrarily refuse to effect orders to the detriment of the agent, at any rate when the agent stands *del credere*. As a general rule commission does not become due for payment until after the payment of the price, and is consequently based on this. In this connection, another opinion, however, has in certain cases presented itself, when, for example, a transaction has been concluded quite regularly, but, subsequently, owing to an agreement come to directly between the parties, of which the agent has been entirely ignorant, has been annulled with or without compensation granted to one or the other of the parties who have consented to the annulment. The same principle has also been taken for granted when a transaction is cancelled on account of the breach of contract on the part of the seller, and also when the seller has granted the purchaser a delay for making payment, or in some other manner is himself to blame because the amount of his claim cannot be recovered. Outside such more or less important exceptions, it must, however, in accordance both with our legal practice³⁾ and with the general notion obtaining amongst business men⁴⁾, be considered as a general rule that commission can only be claimed on the purchase money received by the seller, where nothing to the contrary has been agreed in the contract with the agent. The guarantee of the payment of the price (*del credere*) is as a general rule based on the payment of a supplementary commission, also amounting generally to 2 per cent. Besides this, the representative can as a general rule claim that his expenses (postage, costs of transport, rent of warehouses etc.) shall be refunded by the principal, with the usual interest calculated on current accounts⁵⁾.

For his claim on the principal, the agent has a right of retention of the objects belonging to the principal which, through the relation, have come into the agent's

¹⁾ The legal rules and customs applicable to the claims for commission on the part of agents also apply to commercial commission agents. That which is said below concerning the remuneration of agents therefore also applies to commission agents. — ²⁾ Cf. *Aubert*: the work mentioned above, pp. 154—155. — ³⁾ Cf. *Aubert*, op. supra cit., p. 153, note 29, where the legal practice is dealt with in detail. — ⁴⁾ Cf. the *Responsa* made by the Committee of fifty men of the Christiania Traders' Union, edited by *H. Valen* (first collection), Christiania 1904, Resp. Nos. 9, 14, 38, 72, 75, 109, 124 and 129. — ⁵⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, pp. 151—152.

delse; i Regelen er han ogsaa berettiget til at gjøre sig betalt af de for den Repræsenterede indfordrede Penge¹⁾).

II. Mæglerne²⁾

var forhen privilegerede og edfæstede af Byernes Magistrater (Borgermesterne) og Formandskaber ansatte Mellemmænd ved Afslutningen af de forskjellige Handelsforretninger (Vare-, Vexel- og Skibsmæglerne), se Loven af 8. September 1818. (i det Væsentlige overensstemmende med den danske Forordning af 22. Decbr 1808) om Mægleres Ansættelse og om deres Pligter og Rettigheder med Tillægslov af 22 Juni 1863. Mæglerprivilegiet og tillige Nødvendigheden af deres Autorisation blev ophævet ved Loven af 5 Juni 1869 og Mæglernæringen frigivet. Loven tillader imidlertid Magistrat og Formandskab ogsaa fremtidig ved Autorisation at ansætte Mæglerne, hvis Pligter og Rettigheder forbliver de samme som efter den tidligere Lovgivning, dog uden enhver Eneberettigelse. Edfæstelsen faldt for samtliges Vedkommende bort ved Loven af 22 Mai 1875, § 4. I Christiania er der nutildags kun private, uautoriserede Mæglere³⁾, medens Autorisationen endnu er i Brug i Bergen.

Forretningsbrugen har imidlertid udviklet sig paa Grundlag af de ældre Mægleres Praxis; de om disse sidste gjældende Regler betragtes som gyldige ogsaa for de private Mæglere, naar de ikke havde sin Grund i de tidligere offentlige Stilling. Mægleren er i Regelen den ved Afslutningen af Kontrakter virksomme sagkyndige Formidler, medens selve Afslutningen ikke sker gennem ham; Mægleren repræsenterer som saadan heller ikke den ene af Parterne, men har upartisk at varetage begges Interesser⁴⁾. I Overensstemmelse hermed var det de ældre offentlig ansatte Mæglere forbudt i Loven at drive nogensomhelst Slags Handel. Denne Bestemmelse gjælder ikke umiddelbart for de private Mæglere, men man har dog ogsaa for deres Vedkommende Ret til at forudsætte, at de som upartiske og personlig uinteresserede Mellemmænd udfører sine Forretninger med en ordentlig og samvittighedsfuld Mægleres Omhyggelighed.

Det lader sig ikke mere paastaa, at Mæglerne kun formidler Kontraktsafslutninger mellem Forretningsmænd i samme By; gennem Posten, Telegrafen og Telefonen tilflyder der dem ligesaavel Ordres fra Forretningsmænd paa Landet eller i andre Byer.

De kontraherende Parters Enighed, som overfor Mægleren kan tilkjendegives saavel mundtlig som skriftlig, konstateres af ham overfor Parterne ved en almindeligvis af ham egenhændig skrevet „Slutseddel“ hvori han har indført de gennem ham aftalte Kontraktsvilkaar. Slutsedlen udstedes sædvanlig in duplo, et Exemplar for hver af Kontrahenterne; den maa uopholdelig overgives Parterne, og, er der af den ene Part sat en Frist, ihvertfald inden Udløbet af denne.

Har en af Parterne Indsigelser at gjøre mod Slutsedlens Indhold, maa disse ufortøvet meddeles Modparten eller Mægleren; Mægleren har uden Ophold at overbringe dem til den anden Part. En bestemt Frist er her neppe sædvansmæssig fastslaaet; dog vil det vel maatte antages, at Indsigelserne maa fremsættes senest samme Dag, man har modtaget Mæglerens Slutseddel; er Parterne ikke i samme By, maa Indsigelsen gjøres med første Post efter Slutsedlens Modtagelse.

Den vedtagne Slutseddel har omtrent samme Betydning og Beviskraft som en skriftlig affattet Kontrakt, men uden Parternes Godkjendelse har den private Mægleres Slutseddel ingen særskilt Beviskraft; Udstederen maa i Processen edelig vidneafhøres. Det var paalagt de ældre, offentlige Mæglere at føre Dagbog over alle sine Forretninger, deri indbefattet de af dem udstedte Slutsedler, for af denne Bog at kunne give Parterne Udskrifter. Saadan Bog føres sædvanligvis ikke af de private Mæglere⁵⁾, og deres Vidnesbyrd har ikke noget særligt Fortrin som Bevismiddel.

¹⁾ Jfr. Aubert, oven anf. V., S. 156—157. — ²⁾ Se Aubert, oven anf. V., S. 170 o. flg. — ³⁾ Jfr. dog nedenfor om de saakaldte Børsmæglerne fra den nyeste Tid. — ⁴⁾ Skibsmæglerne er dog ofte at betragte som Rederiernes Repræsentanter. — ⁵⁾ Se dog nedenfor om de saakaldte Børsmæglerne.

possession; he is, as a general rule, also entitled to pay himself out of the money collected for the principal¹⁾.

II. Brokers²⁾

were formerly privileged persons appointed to act as intermediaries at the conclusion of various commercial transactions, (goods brokers, bills of exchange brokers and shipbrokers); they were sworn in and appointed by the magistrates (burgomasters) and municipal councils; see the Act of 8th September 1818 (in the main in accordance with the Danish Ordinance of 22nd Dec. 1808) concerning the appointment of brokers and concerning their duties and rights, with the supplementary Act of 22nd June 1863. The brokers' privilege, and at the same time the necessity for their authorisation, were abrogated by the Act of 5th June 1869, and the brokers' profession was made free. The law, however, permits magistrates and municipal councils in the future also to appoint brokers with authorisation, whose duties and rights remain the same as according to the previous legislation, but without any monopoly. The swearing in was abrogated in respect of all by the Act of 22nd May 1875, § 4. In Christiania there are at present only private, unauthorised brokers³⁾, whereas the authorisation is still in use in Bergen.

Business practice has in the meantime developed itself on the basis of the practice of the ancient brokers; the rules applicable to the latter are considered applicable also to private brokers when they did not have their origin in the public position of the ancient brokers. The broker is, as a general rule, the expert intermediary acting at the conclusion of contracts, whereas the conclusion of the transaction itself is not effected through him; nor does the broker, as such, represent one of the parties more than the other, but has impartially to attend to the interests of both⁴⁾. In conformity with this conception the ancient publicly appointed brokers were by law prohibited from carrying on any kind of trade. This provision does not directly apply to private brokers, but also in regard to these the public have a right to take it for granted that, as impartial and personally uninterested intermediaries, they carry out their transactions with the care of an orderly and conscientious broker.

It cannot any longer be maintained that brokers only intervene at the conclusion of contracts between business men resident in the same town; by means of the post, telegraph and telephone, they obtain orders from business men operating both in the rural districts and in other towns.

The agreement of the contracting parties, which as regards the broker in question may be communicated either orally or in writing, is substantiated by him as regards the parties by means of a "broker's note", usually written by him in person, in which he inserts the terms and conditions of the contract concluded by his intervention. A broker's note is generally issued in duplicate, one copy for each of the contracting parties; the note must forthwith be handed over to the parties, and if one of the parties has stipulated for a period of delay, in any case before the expiration of this period.

If one of the parties has objections to make with regard to the contents of a broker's note, these must immediately be communicated to the other contracting party or the broker; the broker must forthwith communicate them to the other party. There is no definite period for making objections fixed by custom; it may, however, be presumed that objections must be presented at the latest on the same day as that on which the broker's note has been received; if the parties are not resident in the same town, the objections must be communicated by the first post after the receipt of the broker's note.

The accepted broker's note has much the same significance and probatory force as a contract reduced to writing, but without the approval of the parties the private broker's note has no special probatory force; the evidence of the broker issuing it must in a lawsuit be taken on oath. It was incumbent on the ancient public brokers to keep a day-book of all their business transactions, including the broker's notes issued by them, in order that they might be able to give the parties transcripts from this book. Such a book is not usually kept by private brokers⁵⁾,

¹⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, under 1, pp. 156—157. — ²⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, p. 170 *et seq.* — ³⁾ Cf., however, below, concerning the so-called exchange brokers of recent date. — ⁴⁾ Shipbrokers are, however, often to be considered as the shipowners' representatives. —

⁵⁾ See, however, below as to the so-called Exchange brokers.

Udstedelse af Slutseddel er efter det Anførte ingen nødvendig Form eller Bevismiddel for en Kontraktsafslutning, naar Parterne har betjent sig af Mægler.

De i Christiania med Hensyn til Mæglervæsenet efterhaanden opstaaede løse og ukontrollerbare Forhold har man i Varehandelen i 1905 søgt at faa stoppet, vistnok ikke ved at vende tilbage til den i Loven af 1869 omhandlede Autorisation af Magistrat og Formandskab, men ved Indførelse af en ny — udenfor den egentlige Mæglerlovgivning liggende — Autorisation ved Byens Børs- og Handelskomite¹⁾. De af den nævnte Komite autoriserede Mæglere, som hidtil kun er Varemæglere, kaldes Børsmæglere. De er ifølge de af Komiteen for dem udfærdigede Forskrifter (Instrux) forpligtede til at føre en af Komiteen autoriseret Dagbog, at bevare Tausched angaaende de dem betroede Forretninger og saa snart som muligt efter Afslutning af enhver Forretning at udstede Slutseddelen i to ligelydende og med deres Underskrift forsynede Exemplarer. Disse autoriserede Børsmæglere maa ikke indenfor sin Branche drive nogensomhelst Forretning for egen Regning.

Den Mæglerne tilkommende Godtgjørelse, Courtage, var lovbestemt for de ældre Mæglere; de private Mæglere beregner sig Courtage uafhængig af disse Bestemmelser. Courtagen udredes, naar intet modsat er aftalt, med en Halvdel af hver Part.

III. Speditøren,²⁾

som i eget Navn modtager og forsender fremmede Varer og afslutter de dertil fornødne Transport- og Forsikringskontrakter, er i Regelen Afsenderens Repræsentant, i Distancehandelens Sælgerens, uanseet om han i det enkelte Tilfælde er valgt efter Modtagerens Ønske. Sin Godtgjørelse, Provision, har han, naar intet andet foreligger, at kræve hos Afsenderen; dog aftales det hyppig, at Speditøren gennem Efterkrav skal indfordre sit Tilgodehavende hos Modtageren. Speditøren pligter at udvise Agtsomhed som en omhyggelig Mand; som Besidder af fremmed Gods har han samme Ansvar som en Depositar. Med Hensyn til den af ham valgte Fragtfører hefter han vel kun for et skjønnsomt Valg.

Sjette Afdeling. Om Handelskommission.³⁾

Hyppig betegnes den som Kommissionær, der afslutter Handelsforretninger for en Andens Regning, enten han har indgaaet dem i denne Andens eller i sit eget Navn. Handelskommission i egentlig Forstand foreligger imidlertid kun da, naar Kommissionæren optræder i eget Navn, omend i Henhold til et modtaget Opdrag i Virkeligheden for en Andens, Kommittentens Regning.

De almindelig anerkjendte Regler i den fælleseuropæiske Handelsret maa ogsaa som Sædvaneret ansees gjældende i Norge⁴⁾.

I Forhold til Trediemand er Kommissionæren ansvarlig, som om Forretningen var afsluttet for hans egen Regning og paa samme Maade berettiget. Ligeoverfor Trediemand er Kommissionæren altid beføiet til at gjøre de af den kommitterede Forretning flydende Rettigheder og Fordringer gjældende uden Hensyn til, at de i Kraft af Kommissionsforholdet egentlig tilkommer Kommittenten. Kommittenten har i Regelen endog ingen Søgsmålsret for disse Fordringers Vedkom-

¹⁾ Se om denne Komite Børsloven af 8 September 1818 § 9 og nedenfor under Afsnittet om Børserne. — ²⁾ Se Aubert, det ovenfor anf. V., S. 179—180. — ³⁾ Kommissionsforretningen behandles ikke nogensteds i den norske Retslitteratur sammenhængende i sin Helhed; de væsentligste Dele af Læren findes dog hos Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1 (2 Udg.), S. 50 og Bd. 2 (2 Udg.), S. 121, 125—126, 143—144, 146, 149, Note 18, 152—155 samt Bd. 3 (2 Udg.), S. 355. Se dog nu Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.), S. 68 o. flg. og hans: Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg. 1907), S. 176 o. flg. En sammenhængende og udførlig Fremstilling, som i meget ogsaa har Anvendelse paa norsk Ret, finder man hos den danske Forfatter Lassen, J.: Haandbog i Obligationsretten. Speciel Del (Kjøbenhavn 1897), S. 744 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. f. Ex. Aubert, Bd. 2, S. 143, Note 5.

and their testimony has no special value as a means of proof. The issue of a broker's note, according to what has been said, is not a formality or means of proof necessary for the conclusion of a contract, when the parties have availed themselves of a broker.

An attempt was made in 1905 to put an end to the loose and uncontrolled conditions which had gradually arisen in Christiania with regard to broker's operations in the trade in merchandise, not certainly by reintroducing the authorisation given by the magistrate and the municipal council as dealt with in the Act of 1869, but by introducing a new — outside the sphere of brokers' legislation properly so-called — authorisation granted by the Exchange and Commercial Committee of the town¹). The brokers authorised by the said Committee, who up to the present have only been goods brokers, are called *Exchange brokers*. They are, according to the regulations (instructions) made in respect of them by the Committee, compelled to keep a day-book authorised by the Committee, to keep secrecy concerning the transactions entrusted to them, and as soon as possible after the conclusion of every transaction to issue a broker's note in duplicate copies provided with their signature. These authorised Exchange brokers must not do any business whatever within their branch of commerce for their own account.

The remuneration due to brokers — brokerage — was fixed by law for the ancient brokers; the private brokers calculate their brokerage independently of these provisions. When nothing to the contrary has been stipulated, each party pays one half of the brokerage.

III. Forwarding agents²)

who in their own name receive and forward the goods of other persons, and conclude the transport and insurance contracts necessary for this purpose, are as a general rule the representatives of the sender, in the "distance" trade of the seller, whether in the particular case they have been chosen according to the desire of the consignee or not. They ought, when there is no stipulation to the contrary, to demand payment of their remuneration — their commission — from the sender; it is however frequently stipulated that forwarding agents shall, by way of recourse, obtain payment of the amount due to them from the consignee. It is incumbent on forwarding agents to show the attention of a careful man; as possessors of goods belonging to other persons, forwarding agents have the same responsibility as depositaries. With regard to the carriers chosen by them, their responsibility presumably does not extend beyond the making of a reasonable choice.

Sixth Part. Commercial commission agency.³)

Frequently a person is designated as a commission agent who concludes commercial transactions for the account of some other person, whether he contracts in the name of this other person or in his own. We have, however, commercial commission agency properly so-called before us only when the commission agent acts in his own name, although in pursuance of a mandate which he has received, he in reality operates for the account of another person, the principal.

The generally recognised rules of the common commercial law of Europe must also as customary law be considered applicable to Norway⁴).

Towards third persons the commission agent is subject to the same liabilities and invested with the same rights as if the transaction in question had been concluded for his own account. As against third persons the commission agent is always entitled to advance the rights and claims resulting from the transactions entrusted to him, the circumstance that in virtue of the relation of the commission agency they in reality belong to the principal not being taken into consideration.

¹) See concerning this committee the Exchange Act of 8th September 1818 § 9 and below, in the section on Exchanges. — ²) See *Aubert, op. supra cit.*, pp. 179—180. — ³) Transactions of commission agency are nowhere dealt with completely and continuously in the Norwegian judicial literature; the most essential parts of this subject are however to be found in *Aubert: The special part of the Norwegian Law of Obligations*, Vol. 1 (2nd edition), p. 50 and Vol. 2 (2nd edition), pp. 121, 125—126, 143—144, 146, 149, note 18, 152—155, and Vol. 3 (2nd ed.), p. 355. See now, however, *Hagerup: Outline of the Norwegian Law of Commerce* (3rd ed.), p. 68 *et seq.* and his: *Bankruptcy and Negotiations for Composition* (2nd ed. 1907), p. 176 *et seq.* A continuous and complete exposition, many points of which also apply to Norwegian law, is to be found in the Danish author *Lassen: Manual of the Law of Obligations*, Special part (Copenhagen 1897), p. 744 *et seq.* — ⁴) Cf. for example *Aubert*, Vol. 2, p. 143, note 5.

mende, naar han ikke har faaet dem overdragne af Kommissionæren. Det følger af det Anførte, at Trediemand ogsaa mod Kommittenten kan gjøre gjældende de Indsigelser, som tilkommer ham i Forholdet til Kommissionæren¹⁾. I Forhold til Kommittenten derimod er Kommissionæren alene at anse som en Fuldmægtig, der udfører Kommittentens Forretninger.

Kommissionæren pligter at udføre Kommittentens Opdrag nøiagtig og med en ordentlig Forretningsmands Omhyggelighed og at aflægge Regnskab over de for Kommittenten udførte Forretninger²⁾. Paa Kredit er Kommissionæren ikke berettiget til at sælge, medmindre det er ham tilladt af Kommittenten, eller saadant Salg er sædvanmæssigt i vedkommende Forretningsbranche. Kommissionæren er ikke ansvarlig for Kjøbernes Solvens, undtagen naar han i Strid med sin Instrux har solgt paa Kredit eller i sine Salg har ladet det mangle paa pligtmæssig Agtsomhed eller endelig, naar han har overtaget saadant Ansvar („staar *del credere*“)³⁾.

Kommissionæren har overfor Kommittenten Krav paa Godtgjørelse for sit Arbejde, Kommission eller maaske oftere kaldet Provision. Det nødvendige angaaende de herom gjældende Retssætninger og Usancer er anført ovenfor i den foregaaende Afdeling med Anvendelse paa Handelsagenterne, jfr. S. 88—89.

Man sonderer mellem Indkjøbskommissionæren og Salgskommissionæren; i sidste Tilfælde tales der ofte om Konsignation.

De Penge, som overgives Indkjøbskommissionæren til Brug ved Indkjøbene, tilhører vistnok Kommittenten, men naar Kommissionæren har blandet dem med sine egne Penge — og han er i Regelen ikke pligtig til at holde dem adskilte fra sine egne —⁴⁾, taber Kommittenten denne Eiendomsret og har kun en personlig Pengefordring mod Kommissionæren. Dette gjælder dog kun med Hensyn til Penge, ikke derimod Værdipapirer og andre Effekter, som maatte være Kommissionæren overdragne af Kommittenten⁵⁾. Den indkjøbte Vare erhverves gennem Kommissionærens Erhverv umiddelbart for Kommittenten og maa udsøndres af Kommissionærens Konkursbo til Fordel for denne. En utilsigtet Afhændelse fra Kommissionærens Side af den indkjøbte Vare kan neppe hindre Kommittenten fra at gjøre sin Eiendomsret gjældende efter de almindelige Vindikationsregler endog overfor en godtroende Kjøber, naar han ikke har udstyret Kommissionæren med en særskilt Legitimation⁶⁾. Har Kommissionæren kjøbt Varen for egne Penge, kan der opstaa Tvil, om Kjøbet er skeet til Efterkommelse af det givne Opdrag, altsaa for Kommittenten, eller om Kjøbet fandt Sted for Kommissionærens egen Regning; Spørgsmaalet maa vel afgjøres efter de særlige Omstændigheder i hvert enkelt Tilfælde.

Ved Salgskommissionen vil der hyppig kunne opkomme Tvil, om et Kommissionsforhold eller et Kjøb for egen Regning („i fast Regning“) foreligger; mellem Handlende har den Bevisbyrden, som paastaar Kjøb „i fast Regning“⁷⁾. De Salgskommissionæren af Kommittenten betroede Varer tilhører sidstnævnte, indtil de af Kommissionæren overdrages en Trediemand⁸⁾. Kommissionærens Afhændelse er bindende for Kommittenten, selv om den strider mod den givne Instrux, saa-

1) Jfr. nærmere Lassen, S. 748—750. — 2) Jfr. om Kommissionærens Ansvar for Udførelsen af Kommissionen Aubert, Bd. 2, S. 147, Note 13. — 3) Jfr. Aubert, Bd. 2, S. 146 og 149; om „*del credere*“ se ovenfor S. 88. — 4) Jfr. Aubert, anf. V., Bd. 2, S. 150. — 5) Jfr. her Konkursloven (af 6 Juni 1863) § 38: „Anvisninger, Vexler, Obligationer, Coupons og andre Aktiva, som Skyldneren har ihænde til Indfordring af Kapital eller Rente for Eierne, til Opbevaring paa hans Vegne eller til dermed for Eierne at bestride visse ved Overleverelsen bestemt betegnede Betalinger, kunne fordres udleverede til Eierne, naar de ikke før Konkursens Aabning vare betalte, men endnu vare i Skyldnerens Besiddelse eller i Nogens, der besad dem paa dennes Vegne.“ Har Betalingen fundet Sted efter Konkursens Aabning, er Kommittenten at anse som Massekreditor. Sml. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg. 1907), S. 175—7. — 6) Jfr. Lassen, anf. V., S. 747. — 7) Jfr. Aubert, Bd. 2, S. 125, Notel. — 8) Jfr. her Konkursloven (af 6 Juni 1863) § 39 første Punktum: „Varer og andre Gjenstande, som ere overdragne Skyldneren til Forhandling for Eierens Regning, kunne af Eierne fordres

The principal as a general rule is not even entitled to sue so far as these rights are concerned, unless the commission agent has transferred them to him. It results from what has been said that third persons are also entitled as against the principal to set up the defences which appertain to them in their relations with the commission agent¹). On the other hand, in his relations with the principal, the commission agent is only to be considered as a mandatory who carries out the principal's transactions.

It is the duty of a commission agent to carry out the instructions of the principal with exactitude and with the care of a competent business man, and to render an account of the transactions²) carried out on behalf of the principal. A commission agent has no authority to sell on credit, unless his principal permits him to do so, or this kind of sale is customary in the branch of business in question. A commission agent is not responsible for the solvency of the purchaser, except when he has sold on credit contrary to his instructions, or in carrying out his sales has been lacking in the attention which is incumbent on him, or, finally, when he has taken upon himself such responsibility ("stands *del credere*")³).

A commission agent has a right as against his principal to demand remuneration for his services, that is to say, commission, or perhaps more frequently called provision. The legal principles and customs applicable on this subject have been stated above in the preceding Part dealing with commercial agents; cf. pp. 88—89.

We distinguish between commission agents for purchase and commission agents for sale; in the latter case one often speaks of consignment.

The money sent to the purchasing commission agent for his use when he makes the purchases entrusted to him certainly belongs to the principal, but when the commission agent has mixed it with his own money — and as a general rule it is not incumbent on him to keep it separate from his own⁴), — the principal loses this proprietary right and has only a personal money claim against the commission agent. This, however, only applies to money, and not on the contrary to negotiable and other securities which may have been transmitted to the commission agent by his principal⁵). The goods purchased are acquired directly for the principal through the acquisition of the commission agent, and must be kept separate from the bankruptcy estate of the commission agent in favour of the principal. A non-authorised alienation of the purchased goods on the part of the commission agent will not prevent the principal from taking advantage of his proprietary right according to the ordinary rules of reclamation (*vindicatio*), even as against a *bona fide* purchaser, when the principal has not given the commission agent a special power⁶). If the commission agent has purchased the goods with his own money, doubt may arise as to whether the purchase has been effected with a view to complying with the instructions given, that is to say for the principal, or whether the purchase took place for the commission agent's own account; the question must presumably be decided according to the special circumstances of each particular case.

In the case of commissions for sale, doubt will frequently arise as to whether we have the relationship of commission agency or a purchase for one's own account ("in running account") before us; between traders the burden of proof lies on the party who maintains the existence of a purchase "in running account"⁷). The goods entrusted to a commission agent for sale by the principal belong to the latter, until they have been transmitted by the commission agent to a third person⁸).

¹) Cf. for further information, *Lassen*, pp. 748—750. — ²) Cf. concerning the responsibility of the commission agent with regard to the execution of his mandate, *Aubert*, Vol. 2, p. 147, note 13. — ³) Cf. *Aubert*, Vol. 2, pp. 146 and 149; concerning "*del credere*" see above p. 88. — ⁴) Cf. *Aubert*, op. cit., Vol. 2, p. 150. — ⁵) Cf. here the Bankruptcy Act (of 6th June 1863) § 38: "Orders for payment, bills of exchange, bonds, coupons and other negotiable securities which the debtor has in hand for the purpose of collecting their capital or interest on behalf of the owner as a deposit on his behalf, or for the purpose of making certain payments for the owner which were definitely indicated at the time of their transmission, may be reclaimed by the owner and must be delivered to him, if they had not been paid before the commencement of the bankruptcy, but were still in the debtor's possession or in that of some person who had them in possession on his behalf". If payment has been made after the commencement of the bankruptcy, the principal is to be considered as an assets-creditor (preferential creditor). Cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition (2nd edition 1907), pp. 175—7. — ⁶) Cf. *Lassen*, the work cited above, p. 747. — ⁷) Cf. *Aubert*, Vol. 2, p. 125, note 1. — ⁸) Cf. here the Bankruptcy Act (of 6th June 1863) § 39, first sentence: "The owner may claim that merchandise and other objects which have been transmitted to the debtor with a view

fremt kun Trediemand var i god Tro. Har Kommissionæren modtaget Kjøbesummen, har Kommittenten kun en personlig Fordring paa ham for denne; saafremt Varen var solgt, før der aabnedes Konkurs i Kommissionærens Bo, men Kjøbesummen derimod endnu ikke betalt, har Kommittenten Krav paa at erholde Overdragelse af Kommissionærens Fordring paa Kjøberen¹⁾, medmindre en saadan Overdragelse berøver denne en mulig Kompensationsret overfor Konkursboet²⁾. Er Kjøbesummen allerede indbetalt til Konkursboet, har Kommittenten forsaavidt et Massekrav³⁾.

Det er almindelig antaget⁴⁾, at Kommissionæren i Regelen har Adgang til ogsaa at afslutte den ham af Kommittenten overdragne Forretning med sig selv, Retten til Selvkontrahering. Kommissionæren maa dog i dette Tilfælde ikke tilsidesætte Kommittentens Interesser, f. Ex. ikke selv købe Varerne for den af Kommittenten opgivne eller forlangte Pris, naar han er bekjendt, med at Markedsprisen er højere o. dsl. Ved selv at indtræde i Kontraktsforholdet taber ikke Kommissionæren sit Provisionskrav. Hans Retsstilling overfor Kommittenten bliver forøvrigt i det Væsentlige, forsaavidt hans Selvindtræden angaar, den samme som en Kjøbers eller Sælgers; denne Virkning indtræder dog først fra den Tid, da han har underrettet Kommittenten om sin Selvindtræden.

Kommissionæren har Retentionsret i Kommissionsvarerne for sine Fordringer som Kommissionær paa Kommittenten⁵⁾. Denne Retentionsret tilkommer Kommissionæren ikke blot for de Fordringer, som staar i Forbindelse med Erhvervet af vedkommende Kommissionsvarer, men for Kommissionærens samlede Tilgodehavende hos Kommittenten uden Hensyn til de enkelte Forretninger i Forholdet⁶⁾. I Regelen kan han ogsaa tage sig betalt for sine mulige Fordringer paa Kommittenten i de for denne inkasserede Beløb. Sædvansmæssig er Salgskommissionæren berettiget til at sælge af de til ham konsignerede Varer, forsaavidt det er fornødent til hans Dækning.

Sjette Afsnit. Om Handelsselskaberne.⁷⁾

Første Afdeling. Indledning.

I. Civile Selskaber i Modsætning til Handelsselskaber.

Ikke alle Selskaber er Handelsselskaber; de, som ikke har til Formaal at drive udleverede, forsaavidt de endnu ved Konkursens Aabning vare uafhængede i Skyldnerens Besiddelse eller i Nogens, der besad dem paa dennes Vegne.“

¹⁾ Sml. her sidste Punktum af den citerede § 39 i Konkursloven: „Har Skyldneren før Konkursens Aabning solgt Varerne, men endnu ikke faaet dem betalte, da kan Eieren fordrø sig i Varernes Sted overdragne Boets Fordringer i denne Anledning, forsaavidt Boet mod Kjøberen var berettiget til en saadan Overdragelse.“ — ²⁾ Efter § 119 in fine i Konkursloven maa den Kompensationsret, som tilkommer enhver, som paa samme Tid er Fordringshaver og Skyldner overfor Konkursboet, ikke tilintetgjøres ved, at hans Gjæld (Konkursboets Fordring) overdrages til en Trediemand. — ³⁾ Jfr. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg.), S. 178. — ⁴⁾ Jfr. Aubert, anf. Værk, Bd. 2, S. 143—144 med Note 5. — ⁵⁾ Jfr. Aubert, anf. V., Bd. 2, S. 156—157. — ⁶⁾ Jfr. Aubert, anf. V., Bd. 2, S. 156, Note 34. — ⁷⁾ Se Hallager: Den norske Obligationsret, 2 Oplag ved Aubert (1879), S. 212 o. flg. Platou, O.: Det navngivne Handelsskabs Retsforhold ligeoverfor Trediemand (1875) ogsaa i „Norsk Retstidende“ for 1875, S. 33 o. flg. Den Samme: Lov om Firmaregistret af 3 Juni 1874, udgivet med forklarende Anmærkninger (1875). Den Samme: Studier over Kommanditselskabet i „Norsk Retstidende“ for 1882, S. 469 o. flg. Den Samme: Forelæsninger over norsk Selskabsret I (omhandlende det civile Selskab, det navngivne Handelsselskab, Kommanditselskabet og det stille Selskab samt Partnersederiet og det gjensidige Forsikringsselskab). Christiania 1906. Aubert: Om Betingelserne for solidarisk Ansvar i Handelsselskaber i „Norsk Retstidende“ for 1875, S. 65 o. flg. Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.), S. 72 o. flg. Sml. ogsaa de til Fremme af Lovgivningen om de forskjellige Selskabsformer foreliggende Udkast med Motiver: Udkast til Lov om Kommanditaktieselskaber, Foreninger med vexlende Kapital, Selskabsmedlemmers Ansvar, Selskaber med personligt — solidarisk eller delt — Ansvar med Motiver. Chra. 1898; Udkast til Lov om Aktieselskaber, med Motiver, Chra. 1894 (et tidligere Udkast af 1884); Udkast til Lov om

An alienation effected by the commission agent is binding on the principal even though it is contrary to the instructions given, provided only that the third person acted in good faith. If the commission agent has received the price, the principal has only a personal claim against him in respect of the price; in case of the bankruptcy of the commission agent, if the goods had been sold before the administration of the estate in bankruptcy had commenced, but, on the other hand, the price had not then been paid, the principal has a right to demand that the commission agent's claim on the purchaser¹⁾ shall be transferred to him, unless such a transfer would deprive the purchaser of a possible right of set-off as against the bankruptcy estate²⁾. If the price has already been paid to the bankruptcy estate, the principal has to that extent a preferential claim against the assets³⁾.

It is generally admitted⁴⁾ that a commission agent, as a general rule, has also the right to conclude with himself the transaction entrusted to him by the principal: the right of self-substitution. The agent must not, however, in this case neglect the principal's interests, for example, he must not purchase the goods for the price indicated or demanded by the principal when it is known to him that the market price is higher etc. By substituting himself as the contracting party the commission agent does not lose his claim for commission. His legal position as against the principal is in the main, in so far as his self-substitution is concerned, the same as that of a purchaser or a seller; this effect however does not arise until the time when he informs the principal of his self-substitution.

A commission agent has a right of lien on the commission goods for his claims as a commission agent against the principal⁵⁾. This right of lien belongs to the commission agent not only for the claims connected with the acquisition of the commission goods in question, but for all the claims of the commission agent against the principal, without regard to the particular transactions effected in pursuance of the commission⁶⁾. As a general rule he may also retain sufficient for his possible claims on the principal out of the amounts collected for him. A commission agent for sale usually has a right by custom to sell such portion of the goods consigned to him as may be necessary for his satisfaction.

Sixth Section. Trading Associations.⁷⁾

First Part. Introduction.

I. Civil associations in contrast to trading associations.

Not all associations are trading associations; those the object of which is not

to having them disposed of for the account of the owner, shall be delivered to him, provided that at the commencement of the bankruptcy they are still not disposed of and are in the debtor's possession, or in that of some other person who holds them on his behalf."

¹⁾ Cf. here the last sentence of the cited § 39 of the Bankruptcy Act: "If the debtor has sold the goods before the commencement of the bankruptcy, but has not yet obtained payment for them, the owner may demand that in lieu of the goods the claims of the estate in this connection shall be transferred to him, provided that the estate as against the purchaser is entitled to effect such a transfer." — ²⁾ According to § 119 *in fine* of the Bankruptcy Act, the right of set-off appertaining to any person who at the same time is a creditor and a debtor of the bankruptcy estate must, not be rendered unavailable owing to the circumstance that his debt (the claim of the bankruptcy estate) is transferred to a third person. — ³⁾ Cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition (2nd edition), p. 178. — ⁴⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, Vol. 2, pp. 143—144, with note 5. — ⁵⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, Vol. 2, pp. 156—157. — ⁶⁾ Cf. *Aubert*, the work cited above, Vol. 2, p. 156, note 34. — ⁷⁾ Cf. *Hallager*: The Norwegian Law of Obligations, 2nd edition by *Aubert* (1879), p. 212 *et seq.*; *Platou, O.*: The legal relations of unlimited partnerships as regards third persons (1875), also in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1875, p. 33 *et seq.* *The same*: The Act on Registers of Firms of 3rd June 1874, edited with explanatory remarks (1875). *The same*: Reflections on the Limited Partnership in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1882, p. 469 *et seq.* *The same*: Lectures on the Norwegian Law of Associations I (dealing with civil associations, unlimited trading partnerships, limited partnerships and sleeping partnerships, and also shipowning firms with shares and mutual insurance associations). Christiania 1906. *Aubert*: On the conditions of joint responsibility in trading partnerships, in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1875, p. 65 *et seq.* *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (3rd edition), p. 72 *et seq.* Cf. also the following projects with reasons for the furtherance of the legislation on the various forms of associations: Project of Laws on limited partnerships with share capital, associations with variable capital, the responsibility of the members of associations, associations with personal — joint or several — responsibility, with reasons. Christiania 1898; project of a Law on joint

Handel af nogensomhelst Slags¹⁾, kaldes civile Selskaber, f. Ex. et Selskab, som indkøber et ubebygget Terrain i en By for senere at sælge det som enkelte Byggetomter, de hyppige Associationer mellem to eller flere Sagførere, de især paa Sjøforsikringens Omraade i Norge saa praktiske gjensidige Forsikringsselskaber (Forsikringsforeninger) o. m. a. De civile Selskaber er hovedsagelig undergivne de samme Retsregler som Handelsselskaber, dog med enkelte Undtagelser: Selskabsmedlemmernes indbyrdes Repræsentation (det gjensidige Mandat, Retten til Signaturen) præsumeres ikke i de civile Selskaber. Heller ikke er de civile Selskaber angaaende Konkurs og Eksekution under de samme Regler, som nedenfor vil blive nærmere omtalte, og som sædvanmæssig har gjort sig gjældende med Hensyn til de ansvarlige Handelsselskaber; sluttelig maa det bemærkes, at det i Regelen ikke er tilladt de civile Selskaber ved Anmeldelse til Handelsregistret at undergive sig de for Handelsselskaberne deraf følgende Regler. Bestemmelsen i Lov af 17 Mai 1890, § 35 in fine²⁾ kommer kun de sammesteds særlig angivne civile Selskaber tilgode, nemlig Handværksselskaberne og de gjensidige Forsikringsselskaber³⁾; forøvrig maa alle Anmeldelser vedkommende civile Selskaber overensstemmende med Lovens § 34) afvises fra Handelsregistret. Alle Medlemmers solidariske Ansvar i det navngivne eller responsable Handelsselskab overfor Selskabskreditorerne er derimod i Norge ingen Særregel for Handelsselskaberne; Ansvaret „en for alle og alle for en“ gjælder nemlig som allerede ovenfor⁵⁾ oplyst, efter norsk Ret som Hovedregel, hvor flere Skyldnere hæfter for samme Gjæld, saaledes ogsaa i det civile Selskab, naar intet andet er aftalt mellem Medlemmerne og bragt til Trediemands Kundskab, eller et andet Ansvar efter Lov eller Sædvane gjælder, hvad der finder Sted ved de sædvanlige Rederier (paa Norsk „Partsrederier“)⁶⁾. I disse gjælder der ogsaa et personligt Ansvar for Medrederne, men hver af dem hæfter kun i Forhold til sin Skibspart (*pro rata*) og uden nogensomhelst subsidier Solidaritet.

II. Inddeling af Handelsselskaber.

Handelsselskaberne inddeles efter det forskellige Omfang, hvori Medlemmerne hæfter overfor Selskabskreditorerne i a) de navngivne eller responsable (paa Norsk ogsaa „ansvarlige“) Selskaber, hvis Medlemmer hæfter personlig, d. e. med hele sin Formue og en for alle og alle for en (solidarisk) for Selskabets Gjæld; — b) Selskaber med personligt Ansvar for samtlige Medlemmer, men ikke som Solidarskyldnere, kun *pro rata*, idet hver Deltager vistnok hæfter personlig, men kun i Forhold til hans Andel i Selskabet og uden subsidier Solidaritet, Selskaber med delt Ansvarlighed⁷⁾; — c) Selskaber med blandet Ansvar, Kommanditselskaber og Kommanditaktieselskaber tilligemed de stille Selskaber; — d) Selskaber uden personligt Ansvar for Medlemmerne, paa Norsk ofte „uansvarlige“⁸⁾ Selskaber, hvori Deltagerne kun hæfter med sine Indskud for Selskabsgjælden, hovedsagelig Aktieselskaberne. Endelig — e) Selskaber med vekslede Kapital og med vekslede Medlemsantal.

Kommanditaktieselskaber og Foreninger med vekslede Kapital, Chra. 1900; Hovedandelen i disse Arbejder skyldes Professor O. P l a t o u.

1) Se om det almindelige Handelsbegreb og Handel i egentlig og uegentlig Forstand ovenfor S. 63—64. — 2) Se ovenfor S. 80—81. — 3) Se A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. III (2 Udg.), S. 365. — 4) Se ovenfor S. 74. — 5) Sml. S. 37. — 6) Denne Medrederens Hæftelse *pro rata* er ogsaa udtalt i Sjøfartsloven af 20 Juli 1893 § 9. — 7) Partsrederiet er det bedste Exempel paa denne Selskabstype; Selskaber med delt Ansvarlighed er sjældnere at finde blandt Handelsselskaberne. — 8) Denne Benævnelse staar i Mod sætning til de navngivne eller responsable Selskaber, der, som allerede bemærket, betegnes som „ansvarlige“, sml. den ældre Fimalov af 3 Juni 1874 § 1, hvor Betegnelserne „ansvarlige“ og „uansvarlige“ Selskaber forekommer for første Gang. Den nye Fimalov (af 1890) bruger kun Udtrykket „ansvarligt“ Selskab; den tidligere Lovs „uansvarlige“ Selskaber betegner den som „Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar“.

to carry on trade of any kind¹⁾ are called civil associations, for example, an association which purchases a piece of land not built upon in a town, with a view to subsequently selling it in parcels as building sites, the frequent partnerships established between two or more lawyers (solicitors) and above all the mutual insurance associations (insurance unions) which so well serve their purpose in Norway, especially within the sphere of marine insurance, and so on. The civil associations are in the main subject to the same legal rules as trading associations, with some exceptions, however: the right of reciprocal representation of the members (the reciprocal mandate, the right of signature) is not presumed in the case of civil associations. Nor are civil associations in regard to bankruptcy and execution subject to the rules which will be dealt with below, and which as customary law have been developed in relation to unlimited trading partnerships; it must finally be observed that as a general rule civil associations are not permitted, by means of a notification in the Commercial Register, to submit themselves to the rules resulting from this notification in respect of trading associations. The provisions of the Act of 17th May 1890, § 35 *in fine*²⁾ only apply to the civil associations which are there specially indicated, namely, associations of handicraftsmen and mutual insurance associations³⁾; in addition all notifications concerning civil associations must in accordance with § 34⁴⁾ of the Act be rejected by the Commercial Registrar. The joint and several liability of all the members of an unlimited trading partnership as regards the creditors of the partnership is not, on the other hand, in Norway a special rule operating in respect of trading partnerships; the liability "one for all and all for one" in fact applies, as already mentioned above⁵⁾, according to Norwegian law, as a general rule where several debtors are liable for the same debt, consequently also in case of civil associations when nothing to the contrary has been stipulated between the members and brought to the knowledge of third parties and no other kind of liability according to law or custom applies, which for instance takes place in the case of ordinary shipowning firms (in Norwegian "*Partsrederier*"⁶⁾). A personal liability attaches to the co-proprietors also in the case of these firms, but each of the co-proprietors is liable only in proportion (*pro rata*) to his share in the ship and without any subsidiary joint liability whatever.

II. Classification of trading associations.

Trading associations are divided according to the different extent to which their members are liable towards the creditors of the association into: a) *Unlimited* (in Norway also "responsible") partnerships, the members of which are personally liable, i. e. with their whole fortune and one for all and all for one (jointly and severally) for the debts of the partnership; — b) Associations with *personal liability* as regards all their members, but not as joint debtors, only *pro rata*, each member certainly being personally liable, but only in proportion to his share in the association and without subsidiary joint liability, associations with several liability⁷⁾; — c) Partnerships with *mixed liability*, *limited partnerships* and *limited partnerships with share capital* and also *sleeping partnerships*; — d) Associations *without personal liability* on the part of their members, in Norway frequently called "irresponsible"⁸⁾ associations, in which the members are answerable only to the extent of their investments for the debts of the association, principally *joint stock companies*. Finally — e) Associations with *variable capital* and with a *variable number of members*.

stock companies with reasons, Christiania 1894 (a previous project of 1884); project of a Law on limited partnerships with share capital and associations with variable capital, Christiania 1900; the principal part of these works is attributable to Professor O. Platou.

¹⁾ See concerning the general conception of trade, and trade properly so-called and not properly so-called, above, pp. 63—64. — ²⁾ See above, pp. 80—81. — ³⁾ See *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. III (2nd ed.), p. 365. — ⁴⁾ See above, p. 74. — ⁵⁾ Cf. p. 37. —

⁶⁾ This liability *pro rata* of the co-proprietors of shipowning firms is also expressed in the Maritime Law of 20th July 1893, § 9. — ⁷⁾ The collective shipowning firm is the best example of this type of associations; associations with several liability are more rarely to be found amongst trading associations. — ⁸⁾ This designation is used by way of contradistinction from ordinary or unlimited partnerships, which, as already observed, are designated as "responsible"; cf. the ancient Firms Act of 3rd June 1874 § 1, where the designations "responsible" and "irresponsible" associations occur for the first time. The new Firms Act (of 1890) only makes use of the term "responsible" partnership; this Act designates the "irresponsible" associations mentioned in the previous Act as "joint stock companies and other associations with limited liability".

Anden Afdeling. Om de navngivne eller ansvarlige Handelsselskaber.

I. Begreb. Selskabskontrakt. Firma. Registrering.

Et navngivent eller responsabelt, „ansvarligt“ Handelsselskab foreligger, naar to eller flere Personer¹⁾ kontraktsmæssig forener sig med det Formaål under fælles Firma og med uindskrænket solidarisk Ansvar for hver af Deltagerne overfor Selskabskreditorerne at drive Handelsforretninger for egen Regning.

Selskabskontrakten er ikke bunden til nogen bestemt Form og kan saaledes ogsaa indgaaes mundtlig. Skriftlighed er dog selvfølgelig fremherskende, hvorved Brug af stemplet Papir er paabudt²⁾.

Som det fremgaar af den ovenfor gjengivne Lov af 17 Mai 1890 om Handelsregistre, Firma og Prokura, maa et ansvarligt Handelsselskabs Firma, som ikke bestaar af alle Deltagernes Navne, idetmindste indeholde et Medlems Navn med et Tillæg, som antyder et Selskabsforhold („& Co.“)³⁾. Kun fuldt ansvarlige Medlemmers Navne maa optages i Firmaet og alt udelukkes derfra, som gaar ud paa at begrænse Ansaret for Selskabets fuldt ansvarlige Medlemmer⁴⁾.

Alle ansvarlige Handelsselskaber⁵⁾ skal anmeldes til Handelsregistret i Overensstemmelse med Loven af 17 Mai 1890, § 18 og 35⁶⁾. Anmeldelsespligten paahviler samtlige Medlemmer⁷⁾. Anmeldelsens Indhold er nærmere bestemt i samme Lovs § 18⁸⁾.

II. Det indre Forhold mellem Deltagerne⁹⁾

retter sig efter den mellem dem indgaaede Selskabskontrakt. Kun hvis denne i vedkommende Punkt ingen Bestemmelse indeholder, eller saadan ikke med Sikkerhed kan udledes af Kontrakten, træder de sædvanmæssig antagne eller af Theorien uddannede (deklaratoriske) Retsregler i Virksomhed.

Det tilkommer enhver af Selskabsmedlemmerne som en Ret og som en Pligt paa egen Haand i Forretningen at udføre alt, hvad der hører til dennes daglige og ordinære Drift, saavel som at træffe alle de Foranstaltninger, som ikke uden Skade for Selskabet lader sig opsætte, saasom at sælge Varer, som hurtigt fordærvs, foretage uundgaaelige Udbedringsarbejder o. dsl. Ved vigtigere Anledninger¹⁰⁾ maa dog alles Samtykke indhentes. Ingen Foretagender maa sættes iværk mod et Medlems Protest; men det Medlem, som ved grundløse eller utidige Indsigelser forvolder Selskabet Skade, er de øvrige Medlemmer ansvarlig derfor. De pligter alle indbyrdes at vise en agtsom og forstandig Forretningsmands Omhyggelighed. Efter den almindelige Opfatning er det dem ikke tilladt at drive en med Selskabets konkurrerende Forretning.

Selskabet begrunder et i eminent Forstand personligt Forhold mellem Deltagerne; med en Forandring af Medlemmerne forandres ogsaa Selskabet. Det enkelte Medlem er derfor uberettiget til at overdrage sin Stilling i Selskabet til en anden

1) For det Tilfælde, at Antallet af Selskabsmedlemmer overstiger 20, se Loven af 17 Mai 1890 § 33c, ovenfor S. 80. — 2) Jfr. Loven af 6 August 1897 indeholdende Forandringer i Lovgivningen om stemplet Papir og Stempelmærker § 1, d. — 3) Se Lovens § 9; om et Medlems Ind- og Udtræden se § 12 og om Forretningsoverdragelse § 13. S. 76—77. — 4) F. Ex. „limit.“ o. lgn. — 5) Undtagelserne fra denne her unægtelig noget bredt udtrykte Regel har ringe praktisk Betydning, da de Handelsforretninger, som ikke er registreringspligtige, kun sjelden drives af ansvarlige Selskaber, f. Ex. Agentur, Mæglerforretning. — 6) Se ovenfor S. 77—78 og 80—81. — 7) Se Loven af 17 Mai 1890 § 8 in fine. — 8) Se ovenfor S. 77—78. — 9) Jfr. herom nærmere Platou: Selskabsret, S. 64 o. flg. Det indre Forhold mellem Selskabsmedlemmerne er i Regelen ganske undergivet deres egen Vilje, saaledes som denne er udtalt i Kontrakten eller kan udledes deraf. De af den almindelige Handelsret i Mangel af en saadan Rettesnor opstillede deklaratoriske Retsregler hidrører i temmelig stort Omfang fra den romerske Ret, medens de Regler, som gjælder med Hensyn til det ydre Forhold (overfor Trediemænd), for Størstedelen er præceptoriske og uddannede paa germansk Retsgrundlag ved en i Middelalderen udover den romerske Ret stedfunden Udvikling. Dette fælleseuropæiske Træk gjenfindes ogsaa i den norske Selskabsret. — 10) Dertil hører f. Ex. Ansættelse og Afskedigelse af en Prokurist.

Second Part. Unlimited trading partnerships.

I. Definition. Contract of partnership. Firm. Registration.

We have an unlimited ("responsible") trading partnership before us when two or more persons¹⁾ unite by contract with the object of carrying on a commercial exploitation for their own account under a common firm name and with unlimited joint and several liability on the part of each of the partners towards the creditors of the partnership.

The contract of partnership is not subject to any prescribed form and may therefore also be entered into orally. The written form is, however, of course predominant, and for this the use of stamped paper is required²⁾.

As results from the Law set forth above of 17th May 1890, concerning Commercial Registers, Names of Firms and Powers of Attorney, the firm name of an unlimited trading partnership which does not consist of the names of all the partners must at least contain the name of one member with an addition indicating the partnership relation ("& Co.")³⁾. Only the names of fully responsible members may be inserted in the firm name, and everything must be excluded therefrom which purports to limit the liability of the fully responsible members of the partnership⁴⁾.

All unlimited trading partnerships⁵⁾ must be notified in the Commercial Register in accordance with the Law of 17th May 1890, §§ 18 and 35⁶⁾. The obligation to make the notification is incumbent on all the members⁷⁾. The contents of the notification are fixed in detail by § 18 of the same Law⁸⁾.

II. The internal relations between the partners⁹⁾

are regulated by the contract of partnership agreed upon between them. It is only when this contract contains no stipulation with regard to the point in question, or when such stipulation cannot with certainty be ascertained from the contract, that the legal rules accepted by custom or established by theory (declaratory) come into operation.

It is the right and the duty of each of the members of the partnership, by virtue of his own concern in the business, to carry out all that which belongs to its current and ordinary exploitation, as well as to make all those arrangements which cannot without detriment to the partnership be postponed, as, for example, to sell goods which quickly deteriorate, carry out indispensable repairing work, etc. On more important occasions¹⁰⁾, however, the consent of all the members must be obtained. No enterprise may be carried out against the protest of any member; but the member who by unfounded or unreasonable objections causes detriment to the partnership is responsible to the other members for the damage suffered. It is incumbent on them all reciprocally to show the care of an attentive and reasonable business man. According to the general opinion they are not permitted to carry on a business competing with that of the partnership.

This partnership establishes an eminently personal relation between its members; a change in the members also entails a modification of the partnership. A member is therefore not entitled to transfer his position in the partnership to another person,

---

¹⁾ For the case where the number of the members of a partnership exceeds 20, see the Law of 17th May 1890, § 33c, above, p. 80. — ²⁾ Cf. the Act of 6th August 1897, containing modifications in the legislation concerning stamped paper and marks for stamping § 1, d. — ³⁾ See § 9 of the Act; as to a member joining and withdrawing from a partnership, cf. § 12, and as to the transfer of firms § 13, pp. 76—77. — ⁴⁾ For example "limit" and so on. — ⁵⁾ The exceptions from this rule, here undeniably somewhat broadly expressed, have little practical importance, because those commercial businesses which are not bound to register are rarely exploited by unlimited partnerships, for example, agencies, brokers' businesses. — ⁶⁾ See above, pp. 77—78 and 80—81. — ⁷⁾ See the Law of 17th May 1890, § 8 *in fine*. — ⁸⁾ See above, pp. 77—78. — ⁹⁾ Cf. with regard to this matter for further details, *Platou: The Law of Associations*, p. 64 *et seq.* The internal relations between the members of a partnership are, as a general rule, entirely subordinate to their own desire as expressed in the contract, or as they may be inferred from the contract. The declaratory legal rules established by the general commercial law in default of such expressed desire, have to a great extent been derived from the Roman law, whereas the rules applicable to the external relations (as regards third persons) are mostly of an obligatory character and have been founded on a Germanic legal basis through a development which took place in the Middle Ages outside the Roman law. This general European feature is also to be found in the Norwegian law of associations. — ¹⁰⁾ To these belong, for example, the appointment and dismissal of a proxy.

eller til at optage noget nyt Medlem i Selskabet uden de øvrige Medlemmers Indvilgelse. I begge Tilfælde er det ved Overdragelsen eller ved Optagelsen afændrede Selskab at anse som et nyt.

Fordelingen af de nødvendige Indskud og Arbejder til Selskabets Fremme vil regelmæssig være bestemt i Selskabskontrakten eller mere eller mindre tydelig fremgaa af Medlemmernes øvrige Forhandlinger eller af Omstændighederne ved deres Kontraktsafslutning; ellers vil man maatte antage, at samtlige Deltagere skal have lige Pligter i denne Henseende. Ligeledes vil ogsaa Fordelingen af Gevinst og Tab næsten altid være nærmere reguleret i Selskabskontrakten. I Mangel af Bestemmelse herom vil man neppe kunne opstille anden Regel, end at Medlemmerne maa dele Gevinst som Tab ligt¹). I samme Forhold maa Medlemmerne ansees lodtagne i Selskabsformuen og Medeier i de til Selskabsformuen hørende legemlige Ting. Det aftales hyppig i Overensstemmelse med den almindelige Skik mellem Forretningsmænd, at der skal svares Selskabsmedlemmerne sædvanlige Renter af deres Kapitalsindskud, forinden Fordelingen af Gevinst og Tab finder Sted, og at det enkelte Medlem ogsaa skal forrente de Udbetalinger, som han under Forrettningens Drift har modtaget af Selskabets Kasse. Uden saadan Aftale vil disse Renteregler dog neppe kunne ansees gjældende.

Ethvert Medlem af Selskabet har fri Adgang til dets Forretningslokaler og Ret til at kontrollere Forretningsførselen samt til at foretage den dertil fornødne Undersøgelse af Selskabets Bøger og Papirer.

Sin Andel i Selskabsformuen er Medlemmerne i Regelen kun berettigede til at fordrø sig udleveret, naar Selskabet opløses. Hvor Selskabskontrakten ikke indeholder noget modsat, og Selskabet er stiftet som varigt, hvad der selvfølgelig for Handelsselskabernes Vedkommende er Regelen, er Medlemmerne berettigede til at forlange det dem tilkommende aarlige Udbytte og Renter aarlig udbetalt i Forbindelse med det Handelsselskabet paahvilende Aarsoppgjør, hvorved Forretningsresultatet konstateres. Indgaaes et Selskab med det Formaal at udføre en enkelt eller kun ganske faa, paa Forhaand nøie bestemte Forretninger (Leiligheds-selskaber, Konsortier, a-meta Forretninger), er enhver Deltager (Enkeltmand eller Selskab) kun berettiget til at forlange sin Andel efter Afslutningen af den fælles Forretning og ved Selskabets Opløsning.

Det enkelte Medlem er kun berettiget til at forføje over sin Nettoandel i Selskabsformuen, altsaa efter Fradrag af den Del af Selskabsgjælden, som falder paa ham. Hans Særkreditorer (Privatkreditorer) er heller ikke beføiede til at forlange mere. Saalænge Selskabet endnu er i Virksomhed, er de til sin Fyldestgjørelse ikke berettiget til at forlange mere end det deres Skyldner tilkommende Udbytte og Renter²) efter Selskabets Aarsoppgjør, og efter Selskabets Opløsning kun Skyldnerens Netto-Andel i Selskabsformuen; de maa altsaa finde sig i, at Selskabsgjælden først fradrages³). Kommer Selskabet under Konkurs, antages det i Sammenhæng hermed sædvanmæssig, at Selskabskreditorerne har Ret til fortrinsvis Dækning af Sel-

¹) Der hersker Tvil herom, naar alle Deltagere kun har gjort Indskud og f. Ex. lader Forretningen bestyres af en Prokurist; det paastaaes her, at Størrelsen af de forskjellige Indskud skal afgive Maalestokken for den i Texten omhandlede Fordeling. Dette synes dog vanskelig at kunne antages, naar Medlemmerne ingen Bestemmelse har truffet om dette dog saa nærliggende Punkt. Skal der ved Siden af Enkeltes Indskud ogsaa ydes Arbejde af Andre, vil den lige Deling utvilsomt maatte antages, naar intet andet er aftalt eller forudsat. —

²) Se Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1864, S. 49 o. flg. Bliver Særkreditor ikke fyldestgjort derved, kan han ikke direkte fremtvinge Selskabets Opløsning, men indirekte er han dog istand dertil, nemlig ved at bringe sin Skyldner under Konkurs; thi et Selskabsmedlems Konkurs bevirker Selskabets Opløsning, Hallager: Norsk Obligationsret 2 Udg. ved Aubert, Bd. 2, S. 273, Note ** og Plato: Selskabsret, S. 146. — ³) Noget lignende er ogsaa antaget for de civile Selskabers Vedkommende i en Høiesteretsdom („Norske Retstidende“ for 1892, S. 712), hvad der dog ikke kan anerkjendes som almindelig Regel for den Slags Selskaber.

nor to receive any new member in the partnership without the consent of the other members. In both cases, the partnership modified by the transfer of the position or the adoption of a member, is to be considered as a new partnership.

The apportioning of the necessary investments and work for the furtherance of the partnership is as a rule determined in the contract of partnership, or more or less clearly results from other deliberations of the members or the surrounding circumstances at the conclusion of their contract; otherwise it is necessary to presume that all the partners shall have equal obligations in this respect. Similarly, the distribution of profit and loss is also nearly always fixed in detail in the contract of partnership. In default of any stipulation on this point, there can hardly be admitted any other rule than that the members must share both profit and loss equally between them¹). The members must be considered as participants in the assets of the partnership and co-proprietors of the corporeal things belonging to the assets in the same proportion. It is frequently agreed, in accordance with the general custom prevailing amongst business men, that the members of the partnership shall receive the usual interest on their investments of capital before the distribution of profit and loss takes place, and also that each member shall be charged with interest on the payments which he has received from the monies of the partnership in the course of the exploitation of the business. Without such a stipulation these rules with regard to interest can, however, hardly be considered applicable.

Every member of the partnership has free access to the business premises of the partnership, and a right to control the conduct of the business, and for this purpose to make the necessary examination of the books and papers of the partnership.

The partners are not, as a general rule, entitled to claim the withdrawal of their shares in the assets of the partnership until it is dissolved. Where the contract of partnership contains nothing to the contrary, and the partnership in question has been established for a certain time, which, of course, in so far as trading partnerships are concerned, is the general rule, the partners have a right to demand that the annual profit and interest due to them shall be paid to them annually, in accordance with the balance sheet which it is incumbent on the partnership to draw up every year, the balance sheet serving to substantiate the result of the business. If a partnership is established with the object of carrying out a single transaction or very few transactions exactly fixed beforehand (occasional partnerships, joint adventures, transactions *a-meta*), each partner (individual or association) has a right to demand his share only after the conclusion of the common enterprise and at the time of the dissolution of the partnership.

An individual partner has a right to dispose only of his net share of the assets of the partnership, consequently, only after deduction of that part of the debts of the partnership which is incumbent on him. Nor are his separate creditors (private creditors) entitled to demand more. As long as the partnership is still operating they are not entitled for their satisfaction to demand more than the profit²) and interest due to their debtor according to the annual balance sheet of the partnership, and after the dissolution of the partnership not more than the debtor's net share of the assets of the partnership; they must consequently put up with the previous deduction of the partnership debts³). If the partnership becomes bankrupt, it

¹) This point is subject to doubt when all the partners have only made investments, and, for example, let the business be managed by a proxy; it is here maintained that the amount of the various investments shall serve as the basis for the distribution dealt with in the text. This, however, seems to be difficult of admission when the members have come to no agreement concerning this point, however so near at hand. If, besides the investments of some members, work is to be performed by others, the equal distribution must undoubtedly be admitted when nothing to the contrary has been stipulated or is to be presumed. — ²) See the judgment of the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1864, p. 49 *et seq.* If a separate creditor is not satisfied by this course, he cannot directly bring about the dissolution of the partnership; he is, however, in a position to do this indirectly, viz., by causing his debtor to be subjected to bankruptcy proceedings; for the bankruptcy of a member of the partnership entails the dissolution of the partnership; *Hallager: The Norwegian Law of Obligations*, 2nd edition by *Aubert*, Vol. 2, p. 273, note ** and *Platou: The Law of Associations*, p. 146. — ³) Something similar is also admitted in respect of civil associations in a judgment of the Supreme Tribunal ("Norwegian Review of Jurisprudence" for 1892, p. 712), which, however, cannot be recognised as a general rule applicable to that kind of associations.

skabsformuen fremfor de enkelte Medlemmers Særkreditorer¹⁾. En tilsvarende Fortrinsret for Særkreditorerne i Medlemmernes Særformuer fremfor Selskabskreditorerne anerkjendes derimod ikke. En Selskabsfordring kan følgelig ikke bringes i Modregning med en Fordring mod det enkelte Medlem og omvendt det enkelte Medlems Fordring heller ikke med en Fordring mod Selskabet²⁾.

III. Det udvortes Forhold overfor Trediemand.³⁾

Medlemmerne er naturligvis ikke istand til samtlige til enhver Tid at kontrahere med Trediemand. Det har altid været antaget som tilstrækkeligt, naar et af Medlemmerne optræder handlende for Selskabet, idet dette bliver bundet derved. Denne Medlemmernes indbyrdes Repræsentation eller deres gjensidige Mandat betegnes almindeligvis som »Retten til Signaturen« eller kun som »Signaturen«. Efter norsk Handelsret maa denne Selskabsmedlemmernes indbyrdes Fuldmagt i det Væsentlige ligestilles med Prokuristens efter § 25 i Loven af 17 Mai 1890⁴⁾. De Medlemmer, som har Signaturen, undertegner simpelthen Selskabets Firmanavn uden noget Tillæg; har ikke alle Medlemmer Signaturen, men kun nogle af dem, eller kan Signaturen kun udøves af flere Medlemmer i Fællesskab (Kollektivsignature) maa dette anmeldes til Handelsregistret; andre Indskrænkninger eller Modifikationer i Brugen af Signaturen er udelukkede. Deres Anmeldelse til Registret og deres Bekjendtgørelse har ingen Betydning over for Trediemand, som ikke kjender dem; overfor den, som er vidende om dem, maa de dog betragtes som virksomme, saafremt han allerede kjendte dem ved Kontraktsafslutningen. I begge de ovennævnte specielle Tilfælde skal de Medlemmer, som har Signaturen foruden Firmanavnet ogsaa skrive sit eget, naar de undertegner for Firmaet⁵⁾.

De signaturberettigede Medlemmer forbinder Selskabet ogsaa i Retssager; de er bemyndigede til i Selskabets Navn at reise Søgmaal og at møde som Sagvolder; Selskabet stævnes gyldig ved Forkyndelse af Stevningen for en af de signaturberettigede Medlemmer, og denne Forkyndelse kan ske paa Selskabets Forretningskontor, hvorefter tillige Selskabets Værnething retter sig⁶⁾. Den Signaturberettigede er dog ligesaa lidt som Prokuristen bemyndiget til paa egen Haand at gjøre Opbud (*cessio bonorum*) paa Selskabets Vegne; dette maa ske af samtlige Medlemmer eller med deres Samtykke.

¹⁾ Se Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1868, S. 243 (= „Ugeblad for Lovkyndighed“ VIII, S. 149) og senere Dom af samme Ret i „Norsk Retstidende“ for 1889, S. 336 o. flg.

²⁾ Se Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1903, S. 35 o. flg. og for 1890, S. 813 sml. i det Hele om Kompensation i Selskabstilfælde Platou: Selskabsret, S. 106 o. flg.

— ³⁾ Jfr. Platou: Selskabsret, S. 82 o. flg. — ⁴⁾ Se ovenfor S. 79. Det maa dog her særlig bemærkes, at denne i Signaturen liggende Bemyndigelse strækker sig ligesaa langt som den lovlig anmeldte Forretnings Art, selv om denne faktisk er begrænset. — Videre maa det erindres, at efter § 18, 2 i Fimaloven (ovenfor S. 77) skal alene Forrettningens almindelige Beskaffenhed anmeldes. Fuldmagten omfatter følgelig alle de Forføjninger, Kontrakter etc., som kan træffes eller afsluttes for en saadan Forretning, sml. Hallager: Obligationsret, 2 Udg. ved Aubert II, S. 257—258 og Platou: „Norsk Retstidende“ for 1875, S. 221 og for 1877, S. 39—40, jfr. S. 44. — Det er imidlertid (af den danske Retslærde, Prof. Aagesen: Bidrag til Læren om Interessentskab, Kjøbenhavn 1877, S. 92—93) hævdet, at den af de nævnte Forfattere gjorde ubetingede Undtagelse med Hensyn til faste Eiendomme ikke skulde være antagelig og en saadan principiel Forskjel mellem Firmaets faste og bevægelige Formue ikke lade sig opstille overfor Omfanget af de signaturberettigede Medlemmers gjensidige Fuldmagt i Modsætning til Prokuristens Bemyndigelse, som i ethvertfald er undergivet en saadan Indskrænkning; sml. om Prokura ovenfor S. 84—85. — ⁵⁾ Sml. ovenfor S. 77. — ⁶⁾ Jfr. Loven af 17 Mai 1890 § 34, ovenfor S. 80; se ogsaa Lov af 4 Juni 1892 om Forkyndelser og Frister i civile Sager m. v.

is, in connection with the bankruptcy, considered that according to custom the creditors of the partnership have a preferential right to be paid out of the assets of the partnership before the separate creditors of the individual partners¹). A corresponding preferential right, to be exercised in favour of the separate creditors against the private property of the partners before the creditors of the partnership, is, on the other hand, not recognised. A claim of the partnership consequently cannot be advanced as a set-off against a claim on a particular partner, and on the other hand a claim belonging to a particular partner cannot be advanced as a set-off against a claim on the partnership²).

III. The external relations as regards third persons.³)

The partners are of course not in a position to contract all together at all times with third persons. It has always been considered sufficient when one of the partners acts as negotiator for the partnership, to the effect that the partnership is bound by the transactions concluded by him. This reciprocal representation of the partners — or their reciprocal mandate — is usually designated as the "right of signature" or merely as "the signature". According to Norwegian commercial law, this reciprocal mandate of the members of the partnership must in the main be placed on a par with that of the proxy (attorney) according to § 25 of the Law of 17th May 1890⁴). Those partners who have the signature simply sign the firm name of the partnership without any addition; if all the partners have not the signature, but some of them only, or if the signature can only be employed by several members jointly (collective signature), this circumstance must be notified in the Commercial Register; all other limitations or modifications in the use of the signature are excluded. Their notification in the Commercial Register and their publication have no importance as regards third persons who do not know of them; as against a person who has knowledge of them, they must however be considered as effective, provided that he had knowledge of them at the time of the conclusion of the contract in question. In both the above-mentioned special cases, those partners who have the signature must, in addition to the firm name, also write their own when they sign for the firm⁵).

The partners having the "right of signature" also bind the partnership in judicial proceedings; they have authority to bring actions and to present themselves as defendants in the name of the partnership; the partnership is validly summoned by giving notice of the summons to one of the partners who have the right to sign, and this notification may take place at the business office of the partnership, in accordance with which also the forum of the partnership is determined⁶). A partner having the right to sign is not, however, any more than is a proxy, authorised at his own instance to make a declaration of insolvency (*cessio bonorum*) on behalf of the partnership; this declaration must be made by all the partners together or with their consent.

¹) See the judgment of the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence for 1868, p. 343 (= "Weekly Journal for the Science of Law" VIII, p. 149) and a subsequent judgment of the same Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1889, p. 336 *et seq.* — ²) See the judgments of the Supreme Tribunal in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1903, p. 35 *et seq.* and for 1890, p. 813. See generally concerning set-off in matters relating to partnerships *Platou: The Law of Associations*, p. 106 *et seq.* — ³) Cf. *Platou: The Law of Associations*, p. 82 *et seq.* — ⁴) See above, p. 79. It must, however, here be noted in particular that this mandate which is involved in the signature is quite as wide as the scope of the business as lawfully notified, even though this is in fact limited. — It must further be remembered that according to § 18, 2 of the Firms Act (above p. 77) only the *general nature* of the business shall be notified. This mandate consequently comprises all the steps, contracts etc. which may be taken or entered into on behalf of such a business; cf. *Hallager: The Law of Obligations*, 2nd edition by *Aubert II*, pp. 257—258, and *Platou: The "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1875*, p. 221 and for 1877, pp. 39—40, cf. p. 44. — It has, however (by the Danish jurist, Prof. *Aagesen: Bidrag til Laeren om Interessentskab*, Copenhagen 1877, pp. 92—93), been maintained that the unconditional exception made by the authors mentioned with regard to immovables should not be accepted, and that such a difference of principle between the immovable and movable property of the firm cannot be set up with regard to the extent of the reciprocal mandate of the partners who have a right to sign, in contrast to the authority of a proxy, which is certainly subject to such a limitation; cf. concerning proxy (attorney), above, pp. 84—85. — ⁵) Cf. above, p. 77. — ⁶) Cf. the Law of 17th May 1890, § 34, above p. 80; see also the Law of 4th June 1892, concerning notifications and postponements in civil lawsuits etc.

Ogsaa ved sine Delikter kan de signaturberettigede Medlemmer forbinde Selskabet, f. Ex. ved mangelfuld Opfyldelse af Selskabets Forpligtelser. Dette gjælder dog kun, forsaavidt Medlemmet har optraadt i denne Egenskab, men ikke, naar Deliktet falder udenfor Selskabets Forretningsomraade¹⁾. Ved forsætlig Brandstiftelse, forøvet af det ene signaturberettigede Medlem uden de andres Vilje og Vidende, gaar vel ikke Selskabets Krav efter Forsikringspolicen tabt.

Det er med Hensyn til det ansvarlige Handelsselskab fra gammel Tid den fælleseuropæiske Regel, at alle Deltagere hefter personlig overfor Selskabskreditorerne, det vil sige med sin hele Formue (ikke blot med den Del deraf, som indestaar i Selskabsformuen), og at dette Ansvar er solidarisk, „en for alle og alle for en“. Der kan imidlertid spørges, om dette strenge Ansvar er principalt eller kun indtræder subsidiært, naar Selskabets Aktiva har vist sig utilstrækkelige. For Handelsselskaberne synes den norske Høiesterets Praxis, ialfald tidligere, at have heldet mod det blot subsidiære Ansvar²⁾. Selskabskreditor har efter denne Lære først at vende sig mod Selskabet med sit Krav. Har han opnaaet en Dom over Selskabet, saa kan han ikke gjøre sin Fordring gjældende mod de enkelte Medlemmer og søge sig fyldestgjort ved Execution i deres Særformue udenfor Selskabets Aktiva, førend han forgjæves har forsøgt at faa Dækkelse af Selskabsmidlerne. Denne de enkelte Medlemmers subsidiære Heftelse med deres Privat- eller Særformue skal (efter den i Note 1 først citerede Høiesteretsdom) undertiden kunne gaa over til principal, naar dette udtrykkelig er udtalt i Selskabskontrakten, eller naar de enkelte Medlemmer — samtlige eller nogle af dem — paa anden Maade har stillet sig som Solidarskyldnere paa lige Linje med Selskabsfirmaet, f. Ex. som Vexelskyldner eller ved Forløfte som Selvskyldner for Selskabet³⁾.

Denne Lære om det blot subsidiært solidariske Ansvar er imidlertid hidindtil kun antaget i en bestemt Anvendelse ved de (Note 2) citerede Høiesteretsdomme, nemlig naar Selskabet er kommet under Konkurs, og det nedenfor omhandlede Spørgsmaal opstaar, om de Selskabskreditorer, hvis Fordringer ved Udlodningen ikke fuldt er dækkede, kan konkurrere i de enkelte Medlemmers Konkursboer med sine oprindelige Fordringers fulde Beløb ved Siden af Konkurskyldnerens Særkreditorer, eller om de alene har Adgang til at konkurrere med den ved Selskabskonkursen udækkede Del af sin Fordring. Efter § 121 i Konkursloven (af 6 Juni 1863) er det første Regelen i det Tilfælde, at flere principale Solidarskyldnere samtidig kommer under Konkurs; det sidste gjælder f. Ex. naar Hovedskyldneren og den simple Forlover paa samme Maade kommer under Konkurs. Det gjælder imidlertid ogsaa efter § 101 in fine i Konkursloven med Hensyn til Panthaveren, som vil konkurrere i den personlige Skyldners Konkursbo for den Del af Fordringen, som ikke er dækket af Pantet.

De ovennævnte Domme kan derfor ogsaa forstaaes saaledes, at den udækkede Panthavers Stilling analogisk overføres paa Selskabskreditorernes Forhold paa den ene Side til Selskabskonkursen, i hvilken der tilkommer dem en For-

¹⁾ Sml. Platon i „Norsk Retstidende“ for 1875, S. 405—407. — ²⁾ Se Høiesteretsdomme, som har udtalt sig for denne Begrænsning af Ansvaret, i „Norsk Retstidende“ for 1869, S. 569 (tillige — og med stenografisk Gjengivelse af Voteringen — i „Ugeblad for Lovkyndighed“ IX, S. 281 o. flg.) og i „Norsk Retstidende“ for 1871, S. 156. I Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1891, S. 225 blev Spørgsmaalet betragtet som endnu uløst, og Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1905, S. 444, med de af Begrundelsen i Texten citerede Udtalelser synes snares at tale for principal Solidaritet som den almindelige Regel. — ³⁾ Sml. mod denne Lære om den i Almindelighed subsidiære Solidaritet, som skal kunne forvandles til en solidarisk, Hagerup: Konkurs og Accordforhandling (1901), S. 340—341, særlig Note 8.

The partners who have the right to sign can bind the partnership also by their delicts (wrongs), for example, by insufficient fulfilment of the obligations of the partnership. This, however, only applies in so far as the partner in question has acted in the capacity of partner, and not when the wrong is extraneous to the sphere of business of the partnership¹). The claim of the partnership to an indemnity in virtue of a policy of insurance does not become lost through a deliberate act of incendiarism on the part of one of the members having a right to sign perpetrated without the consent and knowledge of the others.

With regard to unlimited trading partnerships, the general rule of European law has for a long time prevailed that all the partners are personally liable towards the creditors of the partnership; that is to say, in respect of their whole fortune (not only in respect of that part of it which is invested in the capital of the partnership), and that this liability is a joint and several liability, "one for all and all for one". It may, however, be subject to question whether this rigorous liability is a principal one or only operates subsidiarily when the assets of the partnership have proved insufficient. In regard to trading partnerships, the practice of the Norwegian Supreme Tribunal, formerly at all events, seems to have been inclined to admit only a subsidiary liability²). A creditor of the partnership, according to this theory, must in the first instance look to the partnership for his claim. If he has obtained a judgment against the partnership, he cannot advance his claim against the individual partners and try to obtain satisfaction by means of an execution against their private property outside the assets of the partnership, until he has in vain sought for payment out of the means of the partnership. This subsidiary liability to which the individual partners are subject in respect of their private or separate property, may (according to the judgment of the Supreme Tribunal cited in the first place in note 2), sometimes be capable of becoming a primary one when this has been expressly stipulated in the contract of partnership, or in case the individual partners — all or some of them — have in some other manner as joint debtors placed themselves on a par with the partnership firm, for example, as bills of exchange debtors, or sureties undertaking primary liabilities on behalf of the partnership³).

This theory as to the merely subsidiary joint and several liability has, however, up to the present only been accepted in a definite application by the cited judgments of the Supreme Tribunal (Note 2), viz., when the partnership has been subjected to bankruptcy proceedings, and the question (dealt with below) arises whether the creditors of the partnership, whose claims have not been entirely satisfied by the distribution, can compete with the separate creditors of the individual partners in the bankruptcy estates of such partners for the full amount of their original claims, or whether they only have a right to compete for that part of their claims which has not been satisfied by the bankruptcy of the partnership. According to § 121 of the Bankruptcy Act (of 6th June 1863) the rule is that the former view prevails where several principal joint debtors become bankrupt at the same time; the latter view applies, for example, when the principal debtor and a simple surety simultaneously become bankrupt. It also applies, according to § 101 *in fine* of the Bankruptcy Act, to the pledge-holder who wishes to compete in the bankruptcy estate of the personal debtor for that part of his claim which is not covered by the pledge.

The above mentioned judgments may therefore also be understood to the effect that the position of the pledge-holder who has not been covered is, by analogy, attributed to the relation of the partnership creditors, on the one hand to the bank-

1) Cf. *Platou* in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1875, pp. 405—407. — 2) See concerning the judgments of the Supreme Tribunal which have expressed themselves in favour of this limitation of the liability, the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1869, p. 569 (also — and with stenographical reproduction of the votes — in the "Weekly Journal for the Science of Law" IX, p. 281 *et seq.*), and the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1871, p. 156. In a judgment of the Supreme Tribunal cited in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1892, p. 225, the question was considered as still unsettled, and a judgment of the Supreme Tribunal, cited in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1905, p. 444 seems, from the point of view of the foundation of the theories discussed in the text, rather in favour of a principal joint and several liability as the general rule. — 3) Cf. in contrast to this theory concerning the subsidiary joint and several liability in general, which may be converted into a principal joint and several liability, *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition (1901), pp. 340—341 especially note 8.

trinsret, og paa den anden Side til de enkelte Medlemmers Sæboer¹⁾. Med denne begrænsede Opfatning af de nævnte Præjudicater vil man kunne opgive Sætningen om Medlemmernes blot subsidiært solidariske Ansvar for Selskabsgjælden og indrømme Selskabskreditorerne Ret til at søge de enkelte Medlemmer for Selskabets Forpligtelser uden forudgaaende Retsforfølgning mod Selskabet. Denne sidste Opfatning har faaet en ikke uvæsentlig Støtte ved en Høiesteretsdom fra den sidste Tid²⁾. Retten anfører her i sin Begrundelse, at den Omstændighed, at et ansvarligt Handelsselskabs Kreditorer er fortrinsberettigede til Dækkelse af Selskabsformuen, hvorafter atter følger, at denne kan blive Gjenstand for en særskilt Konkursbehandling, ikke medfører, at Selskabet bliver at betragte som en juridisk Person, der er Skyldner for Selskabsgjælden ved Siden af de ansvarlige Deltagere. Det er disse og kun disse, der er Skyldnere for Selskabsgjælden. — Den blot subsidiært solidariske Heftelsespligt for Deltagerne sol almindelig Regel i andre Retninger er for den norske Rets Vedkommende følgelig endnu et aabend Spørgsmaal, som dog efter den anførte Dom af 1905 vel snarest synes at maate besvares benægtende. Det er imidlertid betvilet, om Dommen over Selskabet umiddelbart er exigibel ogsaa mod de enkelte ansvarlige Medlemmer. Endskjønt det ansvarlige Selskab ikke er at betragte som en juridisk Person, saa maa der dog efter Retningen i den senere Retspraxis indrømmes disse Selskaber Evnen til at optræde som selvstændig Procespart³⁾.

Som allerede ovenfor nævnt, har den norske Ret sædvanmæssig antaget den med Nutidens fælleseuropæiske Handelsret stemmende Retssætning, at Selskabskreditorerne har Krav paa at erholde sine Fordringer forlods og med Fortrængsel for de enkelte Medlemmers Særkreditorer dækkede af Selskabsmidlerne⁴⁾.

Denne Selskabskreditorernes begunstigede Stilling har været Grundlaget for den senere norske Retspraxis, hvorefter et ansvarligt Handelsselskabs Konkurs finder Sted som en særskilt Selskabskonkurs⁵⁾. I denne udgøres Aktiva af den udelte Selskabsformue og Passiva alene af Selskabsgjælden⁶⁾. I Regelen aabnes ved Siden af en Særkonkurs hos hver enkelt af Medlemmerne⁷⁾, i hvilken Aktiva blot udgøres af Skyldnerens Særformue (udenom hans Andel i Selskabet), og hvori hans Særkreditorer (Privatkreditorer) sammen med Selskabskreditorerne konkurrerer *pari passu*. I Særkonkurserne har de Selskabskreditorer, som har anmeldt sine Fordringer Stemmeret lige med Særkreditorerne, og en i Særkonkursen opnaaet Tvangsakkord er forbindende for alle Selskabskreditorer — dog kun med Hensyn til Særkonkursen og deres Dækkelse i denne — selv om ikke alle Selskabskreditorer har meldt sine Fordringer i denne Konkurs, og uanseet at de, som har gjort dette, er blevet overstemt af Særkreditorerne⁸⁾.

¹⁾ Jfr. „Norsk Retstidende“ for 1905, S. 444. — ²⁾ Jfr. Hagerup: Om Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg. 1907), S. 349, men Platou: Selskabsret, S. 133, Note 16. ³⁾ Sml. Forudsætningen i Fimaloven af 1890 § 34 (ovenfor S. 80) og Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1900, S. 795 o. flg. Se ogsaa om Exigibiliteten mod de enkelte Medlemmer Hagerup: Civilproces Bd. I (2 Udg.), S. 222, Note 11, men i modsat Retning Hagerup selv i 1ste Udg., S. 175 og Platou: Selskabsret, S. 220—221 og i „Norsk Retstidende“ for 1908, S. 694 o. flg. — ⁴⁾ Sml. Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1868, S. 243 (= „Ugeblad for Lovkyndighed“, VIII, S. 149 o. flg.) og for 1889, S. 336. — ⁵⁾ Sml. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg.), S. 347 med Note 4, hvor bl. a. de i Note 2 ovenfor citerede Præjudikater nærmere er omhandlede. Se ogsaa den ovennævnte Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1905, S. 444. — ⁶⁾ Se Chra. Konkursrets Decision i „Norsk Retstidende“ for 1901, S. 750 og Appellinstansen Chra. Byrets Dom sammesteds, S. 831. — ⁷⁾ Dette er efter norsk Ret neppe nogen Retsnødvendighed, sml. den netop citerede Høiesteretsdom i „Ugeblad for Lovkyndighed“ IX, S. 282. Det sker dog selvfølgelig meget hyppig. — ⁸⁾ Se Chra. Konkursrets Decision i „Norsk Retstidende“ for 1897, S. 783.

ruptcy of the partnership, in which they are entitled to a preferential right, and on the other hand to the separate estates¹⁾ of the individual partner. With this limited understanding of the judgments mentioned, one may abandon the principle concerning the merely subsidiary joint and several liability of the members for the debts of the partnership and concede that the creditors of the partnership have the right to sue the individual members for the liabilities of the partnership without previously taking legal proceedings against the partnership. This latter view has to a great extent been vindicated by a judgment recently given by the Supreme Tribunal²⁾. The Tribunal here states in its reasons that the circumstance that the creditors of an unlimited trading partnership have a preferential right of satisfaction out of the property of the partnership, from which again it results that this property may become the subject of a special administration in bankruptcy, does not import that the partnership is to be considered as a legal entity which is the debtor in respect of the obligations of the partnership *as well as* the responsible partners. These and only these are the debtors liable for the obligations of the partnership. — Whether the merely subsidiary joint and several liability of the partners is the general rule in other respects, is consequently, so far as Norwegian law is concerned, still an open question, which, however, according to the judgment of 1905 cited, ought presumably, it seems, to be answered in the negative. It is, however, subject to doubt whether a judgment against a partnership is immediately capable of execution also against the individual responsible members. Although an unlimited partnership is not to be considered as a legal entity, it must, in accordance with the developments of the most recent legal practice, be conceded that these partnerships have the power to act as independent parties in lawsuits³⁾.

As already mentioned above, Norwegian law has in accordance with custom admitted the legal principle, in harmony with the general commercial law of Europe of modern times, that the creditors of a partnership have a right to obtain payment of their claims out of the assets of the partnership in preference to the private creditors of the individual partners⁴⁾.

This privileged position of the creditors of the partnership has been the basis of recent Norwegian legal decisions, according to which the bankruptcy of an unlimited trading partnership takes place as the bankruptcy of a separate partnership⁵⁾. In this bankruptcy the assets are constituted by the undivided property of the partnership and the liabilities by the debts of the partnership only⁶⁾. As a general rule, besides the bankruptcy of the partnership, a separate bankruptcy for each of the partners⁷⁾ is commenced, in which the assets are composed of the separate property of the debtor (outside his share in the partnership), and in which his separate creditors (private creditors), together with the creditors of the partnership, compete, *pari passu*. In the separate bankruptcies those creditors of the partnership who have given notice of their claims have a right to vote equally with the separate creditors, and a composition obtained in the separate bankruptcy is binding on all the creditors of the partnership — only however with regard to the separate bankruptcy and their claims therein — even though all the creditors of the partnership have not given notice of their claims in this bankruptcy, and notwithstanding the circumstance that those who have done so have been outvoted by the private creditors⁸⁾.

¹⁾ Cf. *Hagerup*: On Bankruptcy and Negotiations for Composition (2nd edition 1907) p. 349, cf. *Platou*: The Law of Associations, p. 133, note 16. — ²⁾ Cf. the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1905, p. 444. — ³⁾ Cf. the provision contained in the Firms Act of 1890, § 34 (above p. 80) and the judgment rendered by the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1900, p. 795 *et seq.* See also, concerning execution against the individual partners, *Hagerup*: Civil Procedure Vol. I (2nd edition), p. 222, note 11, but concerning the reverse opinion *Hagerup* himself in the 1st edition, p. 175 and *Platou*: The Law of Associations, pp. 220—221, and in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1908, p. 694 *et seq.* — ⁴⁾ Cf. the judgment rendered by the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1868, p. 243 (= the "Weekly Journal for the Science of Law", VIII, p. 149 *et seq.*) and for 1889, p. 336. — ⁵⁾ Cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiation for Composition (2nd edition), p. 347 with note 4, where, *inter alia*, the judgments cited above in note 2 are further dealt with. See also the above-mentioned judgment rendered by the Supreme Tribunal in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1905, p. 444. — ⁶⁾ See the decision rendered by the Bankruptcy Tribunal of Christiania, inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1901, p. 750 and the judgment rendered on appeal of the Town Tribunal of Christiania, *ibidem* p. 831. — ⁷⁾ This, according to Norwegian law, is hardly legally necessary; cf. the judgment just cited, rendered by the Supreme Tribunal, in the "Weekly Journal for the Science of Law" IX p. 282. It, however, of course very frequently occurs. — ⁸⁾ See the decision rendered by the Bankruptcy Tribunal of Christiania in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1897, p. 783.

Ender Selskabskonkursen med Dækning af hele Selskabsgjælden og endnu et Overskud, saa bliver dette tildelt Særkonkursboerne i Forhold til de enkelte Medlemmers Andele. En i Selskabskonkursen med Hensyn til Selskabsgjælden opnaaet Akkord — frivillig eller Tvangsakkord — binder Selskabskreditorerne ogsaa med Hensyn til Særkonkurserne, naar intet andet er aftalt; de ved Akkorden eftergivne Procenter af Selskabsgjælden kan der følgelig ikke tages Hensyn til i Særkonkurserne¹⁾. Sluttes Selskabskonkursen derimod uden Akkord og kun med delvis Dækning for Selskabskreditorerne, er disse, som allerede bemærket, berettigede til ogsaa at konkurrere i Medlemmernes Særkonkurser for sine Fordringer paa lige Fod med Særkreditorerne, som her ikke har noget Fortrin for Selskabskreditorerne²⁾. Selskabskreditorerne kan imidlertid, som allerede ovenfor nævnt, kun anmelde den ved Selskabskonkursen udækkede Del af sine oprindelige Fordringer som sit Tilgodehavende i Særkonkurserne og som Grundlag for den dem tilkommende Dividendeberægning³⁾. Opgiver Selskabskreditorerne at deltage i Selskabskonkursen, maa det vel indrømmes dem Ret til altid at anmelde sine Fordringer i deres fulde Størrelse i samtlige Særkonkurser. Ligesom Selskabets Konkurs ikke med Retsnødvendighed trækker de enkelte Medlemmers Konkurs med sig, saaledes bevirker heller ikke det enkelte Medlems Konkurs Nødvendighed af en Selskabskonkurs. De ovenfor⁴⁾ anførte Afregningsregler finder ogsaa Anvendelse i Forholdet mellem Selskabets Konkursmasse og Særkonkursmasserne. Selskabskreditorernes Konkurreren i Særkonkursboerne findes naturligvis kun Sted, indtil deres Fordringer er dækkede. Udgjør Summen af de sammenlagte Dividender i Særkonkursboerne mere end den i Selskabskonkursboet udækkede Del af den hele Fordring, bliver det Overskydende naturligvis ikke udbetalt Selskabskreditor. Senere finder der i disse Tilfælde efter § 121 i Konkursloven (af 6 Juni 1863) en Udjævning Sted mellem Særkonkursboerne for at bringe de til Selskabskreditorerne udbetalte Dividender i Overensstemmelse med den aftalte eller forøvrigt gyldige Deling af Ansaret for Selskabsgjælden mellem Medlemmerne.

Det personlige Firma og det dermed i Sammenhæng staaende udelte (solidariske) Ansvar for Medlemmerne er overalt et Karaktertræk for det navngivne eller ansvarlige Handelsselskab, og Medlemmerne er under Fastholdelsen af et saadant Firma ikke istand til ved Selskabskontrakten eller ved dennes Indførelse i Handelsregistret at forringe sit Ansvar alene til et delt (proratarisk). Den tidtævnte Lov af 17 Mai 1890 siger i § 33 a⁵⁾ ligefrem at samtlige Deltagere i et Kommanditselskab, som ikke er Kommanditister, hefter med hele sin Formue og en for alle og alle for en for Selskabsgjælden, og denne Lovforskrift maa være virksom overalt, hvor der foreligger et navngivet Handelsselskab med det for disse karakteristiske personlige Firma.

Det er imidlertid ingenlunde forbudt Medlemmerne af et Handelsselskab at aftale sit Ansvar som et kun delt eller proratarisk. Men de er da forpligtede til at danne Selskabets Firma som et upersonligt Firma. Reglerne i § 9 i Loven af 17 Mai 1890⁶⁾ gjælder kun for saadanne navngivne Selskaber, hvis Deltagere hefter udelte (solidarisk) overfor Selskabskreditorerne. Er Selskabsfirmaet derimod, i Lighed med Firmaerne for Selskaber med begrænset Ansvar, formet efter Paragrafens Slutningsbestemmelse, altsaa indeholder et Udtryk, der betegner dets Virksomhed, uden noget Personnavn, vil det staa Medlemmerne frit med fuld Retsvirkning at aftale, at deres Ansvar alene skal være et delt (proratarisk). Det proratariske Ansvar i Rederierne er allerede forlængst sædvansmæssig anerkjendt som en sjøretlig Særregel og er ganske uafhængigt af Handelsregistret, i hvilket der ikke er nogen Plads for Rederierne som blotte almindelige Partsrederier.

¹⁾ Jfr. den oftere anførte Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1905, S. 444. —

²⁾ Jfr. ovenfor S. 96. — ³⁾ Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1869, S. 569 (= „Ugeblad for Lovkyndighed“ IX, S. 281) o. flg. se ogsaa den nyeste Fremstilling af denne Materie hos H a g e r u p: Konkurs og Akkordforhandling (2 Udg.), S. 348—350 med Note 7 og 8. — ⁴⁾ Sml. S. 96. — ⁵⁾ Se ovenfor S. 80. — ⁶⁾ Se foran S. 76.

If the bankruptcy of the partnership terminates by payment of all the debts of the partnership and there is a surplus in addition, this is distributed amongst the separate bankruptcies in proportion to the shares of the individual partners. A composition — voluntary or forced — obtained in the bankruptcy of the partnership, with regard to the debts of the partnership, binds the creditors of the partnership also with regard to the separate bankruptcies when nothing to the contrary has been stipulated; those portions of the debts of the partnership which have been remitted in the composition consequently cannot be taken into consideration in the separate bankruptcies¹). If, on the other hand, the bankruptcy of the partnership terminates without a composition and with only partial satisfaction of the creditors of the partnership, these are, as already observed, entitled to compete also in the separate bankruptcies of the partners for their claims, on the same footing as the separate creditors, who here have no preferential right as against the creditors of the partnership²). The creditors of the partnership, however, as has already been mentioned above, can only prove for that part of their original claims which has not been satisfied by the bankruptcy of the partnership, as being due to them in the separate bankruptcies, and as a basis for the calculation of their dividends³). If the creditors of the partnership renounce the right of proving in the bankruptcy of the partnership, a right must presumably always be granted to them to prove for the full amount of their claims in all the separate bankruptcies. As the bankruptcy of the partnership does not necessarily entail the bankruptcy of the individual partners, so the bankruptcy of an individual partner does not necessarily entail that of the partnership. The rules of adjustment mentioned above⁴) also apply to the relation between the bankruptcy assets of the partnership and the assets of the separate bankruptcies. The competition of the creditors of the partnership in the separate bankruptcies of course only takes place until their claims have been covered. If the amount of the total dividends in the separate bankruptcies exceeds that part of the whole of the claims which has not been satisfied in the bankruptcy of the partnership, the excess will of course not be paid to the creditors of the partnership. In these cases, according to § 121 of the Bankruptcy Act (of 6th June 1863) an adjustment takes place between the separate bankruptcies, with a view to bringing the dividends paid to the creditors of the partnership into harmony with the agreed or otherwise valid distribution of the liability for the debts of the partnership between the partners.

The personal firm name and the undivided (joint and several) responsibility of the members resulting from this kind of firm name, is everywhere a characteristic of the unlimited partnership, and the members, when maintaining such a firm name, are not able by means of the contract of the partnership or its notification in the commercial register to reduce their liability to only a partial one (*pro rata*). The frequently mentioned Act of 17th May 1890 clearly provides in § 33⁵) that all the members of a limited partnership who are not limited partners are liable with their whole property, and jointly and severally, for the debts of the partnership, and this legal provision must apply *a fortiori* where we have an unlimited partnership before us, with the personal firm name as the characteristic of this kind of partnership.

It is, however, by no means prohibited that the members of a partnership should stipulate that their liability shall be only partial or *pro rata*. But in such case they are compelled to establish the firm name of the partnership as an impersonal one. The rules contained in § 9 of the Act of 17th May 1890⁶) only apply to partnerships, the members of which are fully liable (jointly and severally) towards the creditors of the partnership. If, on the other hand, the firm name of the partnership, as in the case of the firm names of partnerships with limited liability, is formed in accordance with the closing provision of the Article, and consequently contains an indication that it operates without the name of any person, the members are at liberty with full legal effect to stipulate that their liability shall only be a partial one (*pro rata*). The *pro rata* liability in shipowning firms has long since been recognised by custom as a special rule of maritime law, and is quite independent of the commercial register, in which there is no place for shipowning firms, which are merely ordinary part-owners of ships.

1) Cf. the frequently cited judgment rendered by the Supreme Tribunal, in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1905, p. 444. — 2) Cf. above p. 96. — 3) Judgment rendered by the Supreme Tribunal, in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1869, p. 569 (= "Weekly Journal for the Science of Law" IX, p. 281) *et seq.*; see also the most recent exposition of this matter by *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiation for Composition (2nd edition), pp. 348—350, with notes 7 and 8. — 4) Cf. p. 96. — 5) See above p. 80. — 6) See above p. 76.

Et udtrædende Selskabsmedlem, hvis Udtrædelse paa behørig Maade er anmeldt til Handelsregistret, hefter overfor Selskabskreditorerne kun for den allerede ved Bekjendtgjørelsen af hans Udtræden stiftede Gjæld; for senere opstaaet Gjæld hefter han ikke. En Aftale om Eneovertagelse af samtlige Selskabspassiva af de tilbageblivende Medlemmer, befrier ikke den udtrædende fra det ham paaahvilende Ansvar, medmindre Selskabskreditorerne har tiltraadt Aftalen. En i et allerede bestaaende Selskab indtrædende ny Deltager hefter principielt kun for den Gjæld, som er stiftet efter Bekjendtgjørelsen om hans Indtræden. Har det nye Medlem imidlertid i sin Kontrakt med de Medlemmer, hvem han har associeret sig med, overtaget at være delagtig i Ansvaret for den allerede ved hans Indtræden eksisterende Selskabsgjæld, vil denne Aftale sandsynligvis blive anseet forbindende ogsaa overfor Selskabskreditorerne uden særlig Underretning til disse¹⁾. Det maa videre antages, at naar En ser sit Navn ubeføiet anvendt i et Firma eller ved dette og rolig taaler det, vil han blive anseet ansvarlig overfor godtroende Trediemand for Selskabets Forpligtelser²⁾.

IV. Det ansvarlige Handelsselskabs Ophør³⁾

finder Sted: a) Ved Aftale mellem Deltagerne eller ved Opsigelse fra en af dem. Er Selskabet indgaaet uden Tidsbegrænsning, kan ethvert Medlem forlange Opløsning efter et rimeligt Varsel (i Regelen vel sex Maaneder efter Regnskabsaarets Afslutning). Er Selskabet derimod indgaaet for en bestemt Tid, har de enkelte Medlemmer i Regelen ikke Adgang til at forlange Opløsning, før den aftalte Tid er udløbet. Opløsning vil dog ogsaa tidligere kunne kræves, saafremt et Medlem gjør sig skyldig i et grovt Kontraktsbrud mod de øvrige, eller Betingelserne for Selskabets Virksomhed har forandret sig saameget, at den ikke kan fortsættes uden sikkert og varigt Tab; — b) Ved Udløbet af den Tid, som er aftald for Selskabets Varighed. Medlemmerne har Adgang til at aftale at fortsætte Selskabet, og som en saadan stiltiende Aftale vil man hyppig anse den Omstændighed, at Forretningen fortsættes uforandret; — c) Ved et af Deltagernes Død. Dennes Arvinger er uberettigede til i hans Sted at indtræde i Selskabet, medmindre dette var forbeholdt, dem i Selskabskontrakten. Arvingerne er paa sin Side heller ikke, forsaavidt angaar deres Pligt⁴⁾ forpligtede til at indtræde i Selskabet som Arveladerens Efterfølgere. Med Hensyn til de øvrige Arvinger kan Arveladeren vistnok efter de Retslærdes almindelige Opfatning⁵⁾ gyldig føie en saadan Betingelse (eller Modus) til sin Arveindsættelse; men de øvrige Selskabsmedlemmer er, som allerede bemærket, ikke pligtige uden særlig Aftale til at fortsætte Selskabsforholdet med Arvingen som nyt Medlem og ligesaa lidt mellem sig selv indbyrdes efter den Af dødes Bortgang; — d) Ved et Medlems Konkurs. Som ovenfor bemærket, opløses Selskabet derved, men bringes ikke selv under Konkurs.

Er Selskabets Stiftelse indført i Handelsregistret, maa dets Opløsning ogsaa anmeldes til Registret og bliver ikke før Bekjendtgjørelsen virksom overfor uvidende Trediemand⁶⁾. Opløsningen af Handelsselskaber, som ikke er registrerede, maa paa sædvanlig forretningsmæssig Maade bringes til almindelig Kundskab ved Bekjendtgjørelse i Aviser og Cirkulærer til Forretningsforbindelserne.

Den efter Opløsningen indtrædende Likvidation iværksættes af samtlige Deltagere, naar intet andet er aftalt; thi det tidligere gjensidige Fuldmagtsforhold mel-

¹⁾ Dette hænger sammen med den ovenfor (S. 38) meddelte norske Retslære om den almindelige Virkning af Gjældsovertagelse. — ²⁾ Sml. Hallager: Den norske Obligationsret, Bd. 2, S. 188 og Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 3 (2 Udg.), S. 371, se ogsaa Høiesteretsdom i „Ugeblad for Lovkyndighed“ V, S. 140 o. flg. og Chra. Byrets Dom i „Norsk Retstidende“ for 1879, S. 178. — ³⁾ Jfr. Platou: Selskabsret, S. 142 o. flg. — ⁴⁾ Kun Descenderter har efter norsk Ret Krav paa Pligt⁴⁾ del, sml. ovenfor S. 41. — ⁵⁾ Sml. Platou: Forelæsninger over norsk Arveret (Chra. 1899), S. 11; Hallager: Obligationsret, 2 Udg. ved Aubert, Bd. 2, S. 283—284; Brandt: Tingsret, 3 Udg. ved Vogt (Chra. 1892), S. 109—110. — ⁶⁾ Se Loven af 17 Mai 1890 §§ 21 og 7.

A retiring member of a partnership, whose withdrawal has been duly notified in the commercial register, is liable towards the creditors of the partnership only for those debts which had already been incurred at the time of the publication of his withdrawal; he is not liable for debts subsequently incurred. An agreement concerning the sole assumption of all the debts of the partnership by the remaining partners does not discharge the retiring partner from the liability incumbent on him, unless the creditors of the partnership have acceded to the agreement. A new partner joining a partnership already existing is, in general, liable only for those debts which have been incurred after the publication of his joining the partnership. If, however, the new partner, in his contract with the partners with whom he has associated himself, has consented to share the liability for the debts of the partnership already existing at the time of his joining the partnership, this agreement must probably be considered binding also towards the creditors of the partnership without these being specially informed of the circumstance¹). It may further be assumed that when a person sees his name being unduly used in or by a firm and acquiesces without protest, he will be considered liable towards *bona fide* third persons for the liabilities of the partnership²).

IV. Dissolution of an unlimited partnership³)

takes place: a) By *agreement* between the partners or by the circumstance that one of them *gives notice*. If the partnership in question has been established without any limitation as to time, any partner may demand a dissolution after a reasonable period of notice (as a general rule, six months after the close of the financial year). If, on the other hand, the partnership has been contracted for a definite period, the individual partners as a general rule have no right to demand a dissolution until the stipulated period has expired. A dissolution may, however, be demanded before the expiration of the period, where a partner is guilty of a serious breach of contract as against the others, or the conditions of the operations of the partnership have been modified to such an extent that they cannot be continued without certain and permanent loss; — b) *At the expiration of the period* which has been stipulated for the duration of the partnership. The members have a right to agree upon the continuation of the partnership, and the circumstance that the business is continued unaltered is frequently considered as such a tacit agreement; — c) On the death of one of the partners. The deceased's heirs have no right to join the partnership in his place, unless this eventuality was reserved for them in the contract of the partnership. Nor are the heirs, in so far as their *legitima portio*⁴) is concerned, compelled to join the partnership as the deceased's successors. With regard to other heirs, the testator may, according to the general opinion⁵) of learned lawyers, validly add such a condition (or *modus*) to his testament; but the other members of the partnership, as has already been observed, are not compelled without special agreement to continue the relation of the partnership with the heir as a new member, nor as between themselves reciprocally, after the death of the deceased; — d) *Through the bankruptcy of a partner*. As it has been remarked above, a partnership is dissolved owing to this circumstance, but is not itself thereby subjected to bankruptcy.

If the establishment of a partnership has been entered in the commercial register, the dissolution of the partnership must also be notified, and does not become effective in respect of uninformed third persons before the publication⁶). The dissolution of partnerships which have not been registered, must in the usual business-like manner be brought to the knowledge of the public in general by means of publications inserted in the newspapers and circulars sent to business connections.

The liquidation subsequent on the dissolution is effected by all the partners in default of agreement to the contrary; for the previous reciprocal relations of

¹) This is connected with the Norwegian legal conception concerning the general effect of the transfer of debts, considered above (p. 38). — ²) Cf. *Hallager*: The Norwegian Law of Obligations, Vol. 2, p. 188 and *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 3 (2nd edition), p. 371; see also the judgment rendered by the Supreme Tribunal in the "Weekly Journal for the Science of Law", p. 140 *et seq.* and the judgment rendered by the Town Tribunal of Christiania in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1879, p. 178. — ³) Cf. *Platou*: The Law of Associations, p. 142 *et seq.* — ⁴) Only descendants have a right according to Norwegian law to demand a *legitima portio*; cf. above p. 41. — ⁵) Cf. *Platou*: Lectures on the Norwegian Law of Inheritance (Chra. 1899), p. 11; *Hallager*: The Law of Obligations, 2nd edition by *Aubert*, Vol. 2, pp. 283—284; *Brandt*: The Law of Things, 3rd edition by *Vogt* (Chra. 1892), pp. 109—110. — ⁶) See the Act of 17th May 1890, §§ 21 and 7.

lem Medlemmerne (Retten til Signaturen) er efter Selskabets Opløsning ophørt. Likvidationen overlades hyppigt til særlig udnævnte Likvidatorer, Administratorer¹⁾ (blandt Medlemmerne eller udenfor disse); uden Enstemmighed blandt samtlige Medlemmer kan Likvidatorer ikke gyldig vælges. Likvidationen tilsigter Afvikling af alle løbende Forretninger, Realisation af Selskabets Aktiva²⁾. Der gives i Norge ikke nogen Domstol, som beskæftiger sig med saadanne Selskabslikvidationer, naar Selskaberne ikke er komne under Konkursbehandling; de saakaldte Skifteretter har kun Jurisdiktion i Arvedelingssager og i Sager om Opløsning af Formuesfællesskabet mellem Ægtefolk eller mellem den ene af disse og den andens Arvinger, og deres Jurisdiction som Konkursretter er her udelukket.

Tredie Afdeling. Om Handelsselskaber med personligt, men delt (proratarisk) Ansvar.

Om disse Selskaber, hvis vigtigste Repræsentant, Partsrederiet³⁾, falder udenfor Handelsselskaberne, er det Fornødne bemærket ovenfor S. 37 og 93.

Fjerde Afdeling. Om Handelsselskaber med blandet Ansvar.

I. Kommanditselskaberne⁴⁾ og Kommanditaktieselskaberne.⁴⁾

Den fuldt ansvarlige Del af Medlemmerne i et Kommanditselskab bestaar af en Enkeltmand eller et ansvarligt Handelsselskab, den første eller Deltagerne i det sidste, som alle hefter personlig og solidarisk overfor Selskabskreditorerne, kaldes Komplementarer. Den anden Del af Medlemmerne, Kommanditisterne, har gjort Indskud i Komplementarens Forretning og hefter for Selskabsgjælden med Indkudsbeløbet.

De positive Lovbestemmelser om Kommanditselskabet er for Tiden kun i Loven af 17 Mai 1890 § 9 (Firmaet), § 18 (Anmeldelse til Handelsregistret) og § 33 (Legaldefinition af Kommanditselskabet)⁵⁾. Kommanditselskabet har vistnok været behandlet i den norske Retslitteratur, hovedsagelig i Overensstemmelse med den franske Lære om *sociétés en commandite*⁶⁾; det er dog at betragte som tvilsomt, om denne Selskabsform i Virkeligheden — ialfald lige til de seneste Tider — har været anvendt i den norske Forretningsverden. Det har fra meget vægtigt Hold været paastaet⁷⁾, at man derimod hjælper sig med det stille Selskab (*société en participation*), hvilket vel ogsaa nu indrømmes af de fleste Retslærde⁸⁾.

Kommanditselskabet er et virkeligt Selskab mellem Komplementarerne og Kommanditisterne, de sidste Indskud gaar op i Selskabsformuen, alt bliver en fælles Formuesmasse, tilhørende samtlige Medlemmer. Kommanditisterne maa dog ikke som Komplementarerne have Signaturen, hvis de vil forblive udenfor det

¹⁾ Om Likvidatorernes Firmategning se Loven af 17 Mai 1890 § 15. — ²⁾ Denne kan ske ved Auktion eller Underhaandssalg; offentlig Auktion er nødvendig, naar der ikke kan opnaaes Enighed om nogen anden Fremgangsmaade. — ³⁾ Jfr. Platou: Selskabsret, S. 219 o. flg. og hans: Forelæsninger over norsk Sørret (Dhra. 1900) S. 95 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. Platou: Selskabsret, S. 164 o. flg. og den nedenfor anførte Lov af 19 Juli 1910 om Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber, anden Del (Kap. X). — ⁵⁾ Denne Definition er i en særlig Retning faldet meget lidet tilfredsstillende ud. Ifølge § 33 a og b foreligger der i Lovens Øine intet Kommanditselskab, naar det ikke er anmeldt til Indførelse i Handelsregistret. Der er følgende givet Forretningsverdenen frit Valg at anmelde Kommanditselskaberne til Registret eller ikke. De ikke indførte Kommanditselskaber er ikke undergivne Forskrifterne i § 9 om Firma, og deres Firmaer kan være indrettede som Enkeltmands eller som det ansvarlige Handelsselskabs; i alle øvrige Henseender er de at behandle lige med de indførte Kommanditselskaber. Se Beichmanns Udgave af Loven af 17 Mai 1890 med forklarende Anmærkninger Note 3 ad § 33 (S. 90—91). — ⁶⁾ Hallager: Den norske Obligationsret, 2 Udg. ved Aubert (1879), Bd. 2, S. 228 o. flg. jfr. dog det i Note ** af Udgiveren anførte. — ⁷⁾ Platou: Studier over Kommanditselskabet i „Norsk Retstidende“ for 1882, S. 469 o. flg. — ⁸⁾ Se Beichmann: Udgave af Loven af 17 Mai 1890, S. 91 med Note og Hagerup: Omrids af den norske Handelsret, S. 31.

agency between the partners (the right of signature) has ceased on the dissolution of the partnership. The liquidation is frequently entrusted to specially appointed liquidators, administrators¹⁾ (from amongst the partners or outside them); liquidators cannot be validly elected unless the partners are unanimous. The liquidation has for its object the settlement of all the current transactions, and the realisation of the assets²⁾ of the partnership. There is not in Norway any tribunal dealing with such liquidations of partnerships, when the partnerships have not been subjected to bankruptcy proceedings; the so-called Distribution Tribunals have jurisdiction only in matters relating to the distribution of inheritances and in matters relating to the dissolution of the community of property between spouses or between one spouse and the heirs of the other, and their jurisdiction as bankruptcy tribunals is here excluded.

Third Part. Commercial associations with personal, but only partial (pro rata) liability.

Concerning these associations, the most important example of which, the collective ownership of ships³⁾, is not included in commercial partnerships, the necessary observations have been made above p. 37 and 93.

Fourth Part. Commercial partnerships with mixed liability.

I. Limited partnerships⁴⁾ and limited partnerships with shares.⁴⁾

The fully responsible portion of the members of a limited partnership consists either of a single person or of an unlimited partnership, the former or the members of the latter, who are all personally and jointly liable towards the creditors of the partnership, being called complementary partners. The other portion of the members, the limited partners, have made investments in the business of the complementary partners and are liable for the debts of the partnership to the extent of their investments.

The positive legal provisions concerning limited partnerships are at present only to be found in the Act of 17th May 1890 § 9 (dealing with firm names), § 18 (dealing with the notification in the commercial register) and § 33 (dealing with the legal definition of a limited partnership⁵⁾). Limited partnerships have no doubt been dealt with in the Norwegian legal literature, mainly in conformity with the French law on sociétés en commandite⁶⁾; it must however be considered doubtful whether this form of partnership in reality — at any rate up to quite recently — has been made use of by Norwegian business men. It has been maintained by very notable persons⁷⁾, on the other hand, that the public avails itself of the sleeping partnership (*société en participation*), which presumably by now is also admitted by most jurists⁸⁾.

A limited partnership is a real partnership between the complementary partners and the limited partners, the investments of the latter being mixed with the property of the partnership, and forming together property belonging to all the partners in common. The limited partners may not, however, like the complementary partners,

¹⁾ Concerning the signing of the firm name by liquidators, see the Act of 17th May 1890 § 15.

— ²⁾ This may take place by auction or private sale; a public auction is necessary when no agreement can be arrived at concerning any other mode of proceeding. — ³⁾ Cf. *Platou*: The Law of Associations, p. 219 *et seq.* and *his*: Lectures on Norwegian Maritime Law (Chra. 1900) p. 91 *et seq.* —

⁴⁾ Cf. *Platou*: The Law of Associations, p. 164 *et seq.*, and the Act of 19th July 1910, inserted below, concerning joint stock companies and limited partnerships with shares, second part (Chap. X). —

⁵⁾ This definition is from a certain point of view not very satisfactory. According to § 33 a and b, we have in the eyes of the law no limited partnership before us when it has not been notified for insertion in the commercial register. Business men are consequently at liberty either to notify limited partnerships in the register or not to do so. Limited partnerships which have not been notified are not subject to the provisions of § 9 concerning firm names, and their firm names may be formed like that of single persons or unlimited partnerships; in all other respects they are dealt with on a par with notified limited partnerships. See *Beichmann's* edition of the Act of 17th May, 1890, with explanatory remarks, note 3 on § 33 (pp. 90—91). — ⁶⁾ *Hallager*: The Norwegian Law of Obligations, 2nd edition by *Aubert* (1879), Vol. 2, p. 228 *et seq.*; cf. however what has been said in note ** by the editor. — ⁷⁾ *Platou*: Excursus on the Limited Partnership in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1882, p. 469 *et seq.* — ⁸⁾ See *Beichmann*: Edition of the Act of 17th May 1890, p. 91 with note, and *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law, p. 31.

fulde Ansvar for Selskabsgjælden; de kan imidlertid ansættes som Prokurister i Forretningen. Det ovenfor Anførte om det ansvarlige Handelsselskabs Konkurs finder formentlig ogsaa tilsvarende Anvendelse med Hensyn til Kommanditselskaberne¹⁾.

Naar Kommanditisternes Indskud ikke hidrører fra Enkeltpersoner, men er fordelt paa Aktier, kaldes Selskabet Kommanditaktieselskab, jfr. Loven af 17 Mai 1890, § 33 a. Se om dette den nedenfor anførte Lov af 19 Juli 1910 om Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber anden Del (Kap. X).

II. Det stille Selskab²⁾

er overfor Trediemand slet intet Selskab og har derfor heller ikke nogen Inflydelse paa vedkommende Forretnings Firmanavn.

Et stille Selskab³⁾ foreligger, naar Indskudet af det stille Medlem overdrages Komplementaren (Enkeltmand eller Handelsselskab, ogsaa Aktieselskab) til Eien- dom, medens det stille Medlem beholder et obligatorisk Krav paa eventuel Tilbage- givelse. Som Vederlag tilsiges der ham af Komplementaren en vis Andel (visse Procenter) af Forretningens Nettogevinst, medens den stille Deltager lover Kom- plementaren ogsaa at bære en vis Andel af Tabet. Dette er et helt indre Anliggende, som ikke kommer Publikum ved, og hvorefter heller ikke nogen Anmeldelse til Han- delsregistret er tilladt. I de gode Forretningsaar vil det stille Medlem paa denne Maade have anbragt sine Penge meget lønsomt, i de slettere faar han lidet eller intet. Komplementarens Konkurs har ingen umiddelbare Følger for den stille Del- tager; han er berettiget til som Kreditor at anmelde sit Indskud i Konkursboet; kun maa han til Fordel for Forretningskreditorerne finde sig i, at hans Fordring formindskes med den Del af Forretningsgjælden, som han har lovet Komplemen- taren at bære.

Femte Afdeling. Om Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar.

I. Lov av 19 Juli 1910 om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper.⁴⁾

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig: at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 6 Juli 1910 saalydende:

Indledende bestemmelser.

§ 1. Som aktieselskap ansees i denne lov ethvert selskap med økonomisk formaal, hvis kapital er bestemt, og hvis medlemmer deltager alene med avtalt indskud uten at ha personlig ansvar for selskapets forpligtelser.

Selskapets grundkapital (grundfond) betegnes som aktiekapital og medlem- menes avtalte indskud som aktier.

¹⁾ Jfr. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling S. 343. — ²⁾ Som oven for bemærkte (Note 5), foreligger efter Loven af 17 Mai 1890 ikke et Kommanditselskab i dennes For- stand uden Indførelse i Handelsregistret; men denne Legaldefinition har ingen Betydning for den materielle Ret udenfor Lovens Ramme. Forskjellen mellem Kommanditselskabet og det stille Selskab maa derfor ikke betragtes som en Forskjel mellem Lit. a og Lit. b i Lovens § 33, men er ganske afhængig af Aftalernes materielle Indhold. Vistnok er det alene Kommanditselskabet, som kan indføres i Handelsregistret; men ogsaa uden Indførelse er der, som bemærket, Adgang for Kontrahenterne til at indgaa Kommanditselskaber saavel- som stille Selskaber; kun disse sidste er ganske udelukkede fra Registret. — ³⁾ Det stille Selskab er egentlig intet Selskab i Ordets almindelige Forstand; der skabes ikke herved noget Formuesfællesskab; Forretningen tilhører helt Komplementaren, og det stille Medlems Indskud gaar — ligesom ved Laan af fungible Gjenstande — over i Komplementarens Eneeie. Fællesskabet bestaar kun i Gevinst og Tab, hvori det stille Medlem tager Del efter et be- stemt Forhold. Jfr. om det stille Selskab Plato: Selskabsret, S. 206 o. flg. — ⁴⁾ Den nyere norske ortografi, som siden 1908 har varet fuldstændig gennemført i "Norsk Lortidende", er ogsaa arwendt her.

have the right of signature if they wish to remain outside the unlimited liability for the debts of the partnership; but they may be appointed as proxies (attorneys) in the business. That which has been stated above concerning the bankruptcy of an unlimited partnership presumably also applies to limited partnerships in a corresponding manner¹⁾.

When the investments of the limited partners do not originate from isolated persons, but are divided into shares, the partnership is called a limited partnership with shares; cf. the Act of 17th May 1890, § 33. See with regard to this matter the Act of 19th July 1910, inserted below, concerning joint stock companies and limited partnerships with shares, Part II (Chap. X).

II. The sleeping partnership²⁾

is as regards third persons no partnership at all, and therefore does not affect the firm name of the business in question.

We have a sleeping partnership³⁾ before us when the investment of the sleeping partner is transferred to the complementary partner (single person or commercial partnership, or joint stock company) as his property, while the sleeping partner retains an obligatory claim (right *in personam*) to an eventual restitution. As a consideration the complementary partner promises him a certain part (certain percentage) of the net profits of the business, while the sleeping partner also promises the complementary partner to bear a certain part of the loss. This is quite an internal matter which does not concern the public, and concerning which no notification in the commercial register is permitted. In good business years the sleeping partner in this manner invests his money very profitably, in the case of bad ones he obtains little or no profit. The bankruptcy of the complementary partner has no immediate consequences for the sleeping partner; he has a right as a creditor to give notice in the bankruptcy of his investment; but his claim is reduced in favour of the creditors of the business by that part of the debts of the business which he has promised the complementary partner to bear.

Fifth Part. Joint stock companies and other associations with limited liability.

I. The Act of 19 July 1910 concerning joint stock companies and limited partnerships with shares.⁴⁾

We Haakon, King of Norway, make known: that the resolution of the Storting of 6 July 1910 has been submitted to Us, reading as follows:

Introductory provisions.

Art. 1. Any association is in this Act considered a joint stock company which has an economic object, a definite capital, and the members of which participate only by means of agreed investments without having any personal responsibility for the liabilities of the company.

The capital (funds) of a company is designated as share capital and the agreed investments of the members as shares.

¹⁾ Cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiation for Composition, p. 343. — ²⁾ As observed above (note 5) we have not, according to the Act of 17th May 1890, a limited partnership in the eyes of the law before us without notification having been effected in the commercial register; but this legal definition has no importance in connection with the law outside the scope of the Act. The difference between the limited partnership and the sleeping partnership must therefore not be considered as a difference between letter a and letter b of § 33 of the Act, but depends entirely on the contents of the agreements of association. No doubt it is only the limited partnership which can be notified in the commercial register; but even without notification the contracting parties have, as observed, a right to establish limited partnerships as well as sleeping partnerships; the latter only are excluded altogether from the register. — ³⁾ The sleeping partnership is in fact no partnership in the general sense of the word; no community of property is established by such a partnership; the business belongs entirely to the complementary partner, and the investment of the sleeping partner is — as in the case of loans of fungible objects — transferred to the exclusive ownership of the complementary partner. The community only consists in profit and loss, in which the sleeping partner takes part according to a definite proportion. Cf. concerning the sleeping partnership, *Platou*: The Law of Associations, p. 206 *et seq.* — ⁴⁾ The recent Norwegian orthography, which since 1908 has been exclusively used in the "Norwegian Legal Gazette", is also used here.

Som kommanditaktieselskap ansees i denne lov ethert selskap bestaaende av ett eller flere medlemmer («fuldt ansvarlige medlemmer»), som har personlig ansvar, én for alle og alle for én, for selskapets forpligtelser, og tillike av medlemmer («kommanditister»), som i selskapet har indskutt en bestemt paa aktier fordelt kapital og ikke hefter utenfor disse aktier.

Den av kommanditisterne indskutte kapital betegnes som kommanditkapital.

2. Denne lov kommer ikke til anvendelse: a) Paa Norges Bank; — b) Paa aktieselskap eller kommanditaktieselskap, hvis forretning udelukkende gaar ut paa at drive skibsfart eller paa at drive saadan virksomhet i forbindelse med ekspedition.

Paa aktieselskap, hvis forretning udelukkende gaar ut paa jernveisdrift, og i hvilket staten er økonomisk interessert, kommer loven kun til anvendelse i den utstrækning, som Kongen bestemmer.

Første del. Om aktieselskaper.

1ste kapitel. Om selskapets stiftelse.

3. Et aktieselskap kan ikke bestaa av færre end tre personer. Enhver, som deltar i stiftelsen, maa tegne mindst én aktie.

Selskapet kan ikke konstitueres, før den hele aktiekapital er tegnet.

1ste avsnit. Stiftelse uten tegningsindbydelse.

4. Hvis de, som vil danne et aktieselskap, selv overtar alle aktier, har de som stiftere at avholde konstituerende generalforsamling, i hvilken de samtlige skal møte enten personlig eller ved fuldmægtig med skriftlig fuldmagt.

I generalforsamlingen skal stifterne fremlægge i original eller bekræftet avskrift enhver kontrakt, som de maatte ha indgaat indbyrdes eller med andre vedkommende selskapets stiftelse. For at bli gyldig overfor selskapet maa kontrakten vedtages av samtlige møtende.

Om vedtagelsen av enhver kontrakt skal der ske tilførsel til generalforsamlingens protokol med angivelse av stifternes og medkontrahenternes navn samt av, hvad der fra hver av siderne skal ydes.

I protokollen maa derhos under særskilt post opføres ethvert utlæg, som stifterne maatte ha hat til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, og som de kræver godtgjort av selskapet.

5. Indholdet av den overenskomst, som træffes angaaende selskapets stiftelse, skal samlet gjengives i generalforsamlingens protokol.

Denne gjengivelse av overenskomsten maa angi: 1. Gjenstanden for selskapets virksomhet; — 2. Den kommune, hvor selskapet skal ha forretningskontor; — 3. Aktiekapitalen og de enkelte aktiers størrelse; — 4. Hvorvidt aktierne skal lyde paa ihændeher. Derhos skal i denne gjengivelse fuldstændig indtages enhver bestemmelse, som maatte træffes om: 5. At enkelt klasse av aktier skal ha særegne, større eller ringere rettigheter, navnlig vedkommende utbytte eller andel i selskapsformuen eller særlig andel i selskapets styrelse; — 6. At selskapet skal kunne tvinge aktie-eierne til at la deres aktier indløse — med angivelse av den maate, hvorpaa indløsning skal ske; — 7. At aktiernes omsættelighet er indskrænket; — 8. At der skal paahvile aktie-eierne forpligtelser utenfor pligten til at indfri aktiens paa-lydende beløp; — 9. At der paa aktie skal kunne gjøres indskud, som ikke bestaar i rede penger; — 10. At selskapet mot erlæggelse av vederlag i aktier eller paa anden maate skal til bruk eller eie overta bestaaende eller paatænkte anlæg eller andre formuesgjenstande; — 11. At enkeltmand skal ha særskilt fordel eller rettighet i selskapet; — 12. At stiftere eller andre skal ha særskilt godtgjørelse for stiftelsen; — 13. At selskapets virksomhet skal være begrenset til en viss tid, eller 14. At der for stemmeret i selskapets anliggender skal gjælde andre regler end de i § 61 tredje punktum indeholdte.

Any association is in this Act considered a limited partnership with shares, which consists of one or several members ("fully responsible members") who are personally liable, jointly and severally, for the obligations of the association, and at the same time of members ("limited partners") who have invested a definite capital in the association divided up into shares, and who are not liable beyond these shares.

The capital invested by the limited partners is designated as the limited capital (*kommanditkapital*).

2. This Act shall not apply: a) To the Bank of Norway; — b) To joint stock companies or limited partnerships with shares the operations of which exclusively consist in the carrying on of sea transport or, in connection therewith, of forwarding agency.

To joint stock companies the operations of which exclusively consist in exploiting railways, and in which the State is economically interested, the Act shall apply only to the extent determined by the King.

First Part. Joint stock companies.

Chapter I. The formation of a company.

3. A joint stock company shall not consist of less than three persons. Any person taking part in the formation must subscribe for at least one share.

A company shall not be constituted until the whole share capital has been subscribed.

Section I. Establishment without invitation for subscriptions.

4. If those who wish to establish a joint stock company themselves take all the shares, they shall as founders hold a constitutive general meeting, at which they shall all appear either in person or by representatives having written mandates.

At the general meeting the founders shall present, in the original or in a certified transcript, every contract which they have concluded reciprocally or with other persons concerning the formation of the company. In order to become valid as against the company a contract must be approved by all those who are present at the meeting.

Concerning the approval of every contract an entry shall be made in the record of the general meeting, with an indication of the names of the founders and the other contracting parties, and of that which is to be performed by each of the parties.

Furthermore, in a separate entry of the record, all expenses must be stated which the founders have incurred for juridical or technical assistance, publications etc., and which they require to be refunded by the company.

5. The contents of the agreement made concerning the establishment of the company shall be reproduced in their entirety in the record of the general meeting.

This statement of the agreement must indicate: 1. The scope of the operations of the company; — 2. The parish in which the company is intended to have its business office; — 3. The share capital and the amount of the individual shares; — 4. Whether the shares are to be issued to the bearer. In this statement there shall also be completely recorded any decision which may be come to concerning the circumstance: 5. Whether a particular class of shares shall have special, larger or smaller rights, in particular, with regard to the profits of, or the participation in the capital of, the company, or special participation in the management of the company; — 6. Whether the company is to be in a position to compel the shareholders to pay for their shares in full — with an indication of the manner in which the payment shall take place; — 7. Whether the negotiability of the shares is to be limited; — 8. Whether liabilities are to be incumbent on the shareholders besides the obligation to pay the nominal amount of the shares; — 9. Whether it will be possible to make payments for shares otherwise than in ready money; — 10. Whether the company, in consideration of a set-off consisting of shares or some other consideration, is to enter upon existing or projected establishments or other proprietary objects in usufruct or ownership; — 11. Whether particular persons are to have special advantages or privileges in the company; — 12. Whether founders or other persons are to receive special compensation for the promotion of the company; — 13. Whether the operations of the company are to be limited to a certain period, or — 14. Whether in respect of the voting on the affairs of the company other rules shall apply than those contained in the third paragraph of § 61.

Forsaavidt angaar de under 9—12 omhandlede bestemmelser, skal det nøiagtig angives, hvad der fra hver side skal ydes.

Derefter anføres i protokollen for hver stifters vedkommende, hvor mange aktier han tegner. Tegning, foregaat før denne tid, er ikke bindende for tegneren. Naar paa denne maate samtlige aktier er optat av stifterne er dermed selskapet stiftet. Naar vedtægter er besluttet og derefter valg paa tillidsmænd foretat, er selskapet konstituert. Om stemmegivning efter selskapets stiftelse gjælder de i 7de kapitel givne regler.

Protokollen underskrives av samtlige møtende.

2det avsnit. Stiftelse gjennom tegningsindbydelse.

6. Hvis de, som vil danne et aktieselskap, ikke selv overtar samtlige aktier, har de som indbydere i et antal av mindst tre at utfærdige en av dem egenhændig underskrevet indbydelse til tegning av aktier og at bekjendtgjøre den i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Ved siden herav kan der ogsaa indbydes til aktietegning gjennom kundgjørelse i andre tidender eller ved opslag, omsendte prospekter eller sirkulærer, men disse indbydelser skal alene indeholde en ordret gjengivelse av den i Kundgjørelsestidenden indrykte underskrevne indbydelse.

7. Indbydelsen skal indeholde angivelse av, hvad i § 5 nr. 1—4 er nævnt, og endvidere av: 1. Den maate, paa hvilken og den frist inden hvilken tegning av aktier skal foregaa, samt de regler, efter hvilke der skal forholdes i tilfælde av overtegning; — 2. Hvor mange aktier indbyderne paa forhaand har overtat; — 3. Den maate hvorpaa og den frist hvormed den konstituerende generalforsamling skal indkaldes.

8. Forsaavidt man vil: 1. Træffe bestemmelse om, at aktierne skal utbydes til overkurs, eller 2. Træffe nogen saadan bestemmelse som i § 5 nr. 5—14 nævnt, maa forbehold herom med angivelse av bestemmelsens indhold indtages i indbydelsen. Skal indløsning av aktier kunne fremtvinges, maa derhos være angitt den maate, hvorpaa indløsningen skal ske.

Utlæg av saadan art som i § 4 sidste led nævnt kan ikke kræves godtgjort av selskapet, dersom det ikke er forbeholdt i indbydelsen.

9. Det kan i indbydelsen bestemmes, at selskapet skal kunne stiftes, forsaavidt mindst en viss angitt sum blir tegnet, men at tegningen skal kunne fortsettes, dog ikke utover en bestemt høiere sum. Efterat selskapet er konstituert, kan aktier ikke tegnes, hvorimot yderligere forhøielse av aktiekapitalen alene kan finde sted paa den i §§ 24—26 eller § 27 foreskrevne maate.

10. Tegning av aktier skal ske skriftlig paa tegningslister, som indeholder en ordret gjengivelse av den underskrevne indbydelse.

Først fjorten dage efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende» maa der gives adgang til tegning av aktier.

Tegning, som av andre end indbydere er foretat før utløpet av denne tid eller i henhold til en tegningsindbydelse, som ikke fyldestgjør fordringene i § 7, er ugyldig.

11. Den konstituerende generalforsamling indkaldes av indbyderne og skal avholdes inden ni maaneder efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende». Avholdes den ikke inden denne tid, kan enhver aktie-eier gjennom henvendelse til en av indbyderne begjære sin tegning utslettet; dog maa saadan henvendelse ske, inden generalforsamlingen er sat.

I tilfælde av overtegning har indbyderne at fatte beslutning overensstemmende med, hvad derom i tegningsindbydelsen er bestemt, forinden de indkalder til generalforsamling.

12. I generalforsamlingen har indbyderne til protokollen at fremlægge: 1. En av dem utfærdigede tegningsindbydelse; — 2. Det nummer av «Norsk Kundgjørelsestidende», hvori indbydelsen har været offentliggjort; — 3. En av samtlige

In so far as the provisions mentioned under Nos. 9—12 are concerned, an exact indication shall be made as to the performances to be effected on either side.

Thereupon a statement shall be made in the record in respect of each founder as to how many shares he has subscribed for. A subscription made before this time is not binding on the subscriber in question. When in this manner all the shares have been subscribed for by the founders, the company is by this circumstance established. When statutes (articles of association) have been decided upon and trusted representatives have subsequently been elected, the company is constituted. With regard to the voting subsequent to the establishment of the company, the rules enacted in Chapter 7 shall apply.

The record is signed by all those present at the meeting.

Section II. Establishment by invitation for subscriptions.

6. If those who wish to establish a joint stock company do not themselves subscribe for all the shares, they shall, as promoters to a number of at least three, issue an invitation, signed by them in person, for the subscription of shares and publish the invitation in the "Norwegian Gazette for Notifications".

In addition, invitations for subscription of shares may also be effected by means of publications inserted in other papers or by means of placards, the sending of prospectuses or circulars; but these invitations shall only contain a literal reproduction of the signed invitation inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications."

7. The invitation shall contain an indication of that which has been mentioned in § 5, Nos. 1—4, and in addition of: 1. The manner in which, and the period within which, the subscription for the shares shall take place, and the rules which shall be observed in the case of an excessive subscription occurring; — 2. How many shares the promoters have subscribed for beforehand; — 3. The manner in which and the period within which the constitutive general meeting shall be convened.

8. When it is desired: 1. To come to a decision as to whether the shares shall be offered for sale above par, or 2. To come to any such decision as is mentioned in § 5 Nos. 5—14, a reservation to this effect, with an indication of the subject-matter of the decision, must be inserted in the invitation. If the payment for shares is to be capable of being enforced, the manner in which the payment shall take place must also be indicated.

Recovery from the company of expenses of the kind mentioned in the last paragraph of § 4 may not be demanded, unless a reservation to this effect has been made in the invitation.

9. It may be provided in the invitation that the company shall be capable of being established provided at least a certain sum indicated is subscribed, but that the subscription shall be capable of being continued, not however beyond a definite higher amount. After the company has been constituted, shares cannot be subscribed for, and further augmentation of the share capital can only take place in the manner prescribed in §§ 24—26 or 27.

10. A subscription for shares shall be made in writing by means of subscription lists containing a literal reproduction of the signed invitation.

There must not be given any opportunity to subscribe for shares until fourteen days have elapsed since the first publication of the invitation for subscriptions was inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications."

Any subscription by other persons than the promoters before the expiration of this period, or in accordance with an invitation for subscription not fulfilling the conditions of § 7, is invalid.

11. The constitutive general meeting is convened by the promoters, and shall be held within nine months after the first publication of the invitation for subscriptions was inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications". If it is not held within this period, any shareholder may, by means of an application made to one of the promoters, demand the cancellation of his subscription; such application must, however, be made before the commencement of the general meeting.

In the case of an excessive subscription, the promoters shall pass a resolution in conformity with what has been provided for this event in the invitation for subscription, before convening the general meeting.

12. At the general meeting the promoters shall submit for the record of the meeting: 1. An invitation for subscription issued by them; — 2. The number of the "Norwegian Gazette for Notifications" in which the invitation has been published;

indbydere underskrevet beretning om selskapets stiftelse, bilagt — i original eller i bekreftet gjenpart — med enhver kontrakt, de maatte ha indgaat indbyrdes eller med andre vedkommende stiftelsen; — 4. En av samtlige indbydere underskrevet opgave over de utlæg til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, som indbyderne maatte ha hat, og som de kræver godtgjort av selskapet; — 5. Tegningslisterne i original eller bekreftet avskrift med indbydernes skriftlige erklæring om, at den for stiftelsen nødvendige kapital er tegnet.

I generalforsamlingen kan der ikke fattes beslutning, som strider mot nogen i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 1—4 nævnt. Heller ikke kan der træffes nogen bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 5—14 nævnt, medmindre forbehold herom med angivelse av bestemmelsens indhold er indtat i tegningsindbydelsen, likesom en i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 9—12 nævnt ikke kan utvides paa selskapets bekostning.

13. I generalforsamlingen skal der først tages bestemmelse om, hvorvidt et utvalg av aktie-eiere skal nedsættes for at prøve de fremlagte aktstykker. Saafermt en tredjedel av de møtende aktie-eiere eller den eller de, som indehar aktier for en tredjedel av den i møtet repræsenterte kapital, stemmer derfor, blir saadant utvalg at nedsætte. Utvalget bestaar av tre medlemmer, hvis der ikke med almindelig stemmeflerhet fattes beslutning om et større antal. Dette utvalg, til hvilket indbyderne er pligtige at gi de fornødne oplysninger, har at avgi en skriftlig indstilling, hvorav der mindst tre dage før næste møte tilstilles hver aktie-eier med kjendt opholdssted en avskrift.

Er det besluttet, at saadant utvalg ikke skal nedsættes, avstemmes der om, hvorvidt selskapet skal stiftes. Er derimot saadant utvalg nedsat, fastsætter generalforsamlingen et nyt møte tidligst 14 dage derefter til behandling av utvalgets indstilling og avstemming om selskapets stiftelse.

Ved avstemning om det ovennævnte utvalgs nedsættelse og ved valg paa dets medlemmer medregnes ikke indbyderne eller de av dem repræsenterte aktier; det samme gjelder ved avstemning om selskapets stiftelse, naar saadant utvalg som i første led omhandlet har været nedsat.

Naar selskapet er stiftet, blir vedtægter at fastsætte og derefter valg av tillidsmænd at foreta. Hermed er selskapet konstituert.

Om aktie-eiernes stemmegivning gjelder de i 7de kapitel givne regler.

3dje avsnit. Selskapets registrering.

14. Det konstituerte selskap skal anmeldes til registrering overensstemmende med lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890.

Anmeldelsen skal, foruten hvad der er foreskrevet, tillike indeholde oplysning om enhver avtale, som indgaar under bestemmelserne i nærværende lovs § 5 nr. 5—14, jfr. § 8.

15. Med anmeldelsen skal foruten selskapets vedtægter følge som bilag: 1. Bekreftet gjenpart av den konstituerende generalforsamlings protokol samt av alt, hvad der til denne er fremlagt; — 2. Skriftlig erklæring fra selskapets styre om: a) Størrelsen av det beløp, som er indbetalt paa hver aktie, hvorfor vederlag skal ydes i penger; — b) At i tilfælde forskriftene i § 22, andet punktum er opfylldt, samt c) At den, som skal gjøre indskud i værdigjenstande, som overdrages til bruk eller eie, har overdrat dem til selskapet eller for fast eiendoms vedkommende utstedt fornødent dokument.

4de avsnit. Almindelige bestemmelser.

16. Inneholder en tegning av aktier noget forbehold, som ikke er hjemlet i en i stiftelsesoverenskomsten eller tegningsindbydelsen indtat bestemmelse av saadan art, som i § 5 nr. 5—14, jfr. § 8, nævnt, er tegningen ugyldig.

— 3. A statement signed by all the promoters concerning the establishment of the company, accompanied — in the original or in a certified copy — by every contract which they have concluded reciprocally or with other interested persons concerning the establishment of the company; — 4. A statement, signed by all the promoters, of the expenses for juridical or technical assistance, publications etc., which the promoters may have paid, and the recovery of which they demand from the company; — 5. The subscription lists, in the original or a certified transcript, with the written declaration of the promoters to the effect that the capital necessary for the establishment of the company has been subscribed.

At the general meeting no resolution may be passed which is contrary to any provision inserted in the invitation for subscription and being of such a kind as that mentioned in § 5 Nos. 1—4. Nor shall any resolution be passed which is of such a kind as that mentioned in § 5 Nos. 5—14, unless a reservation to this effect, with an indication of the contents of the resolution, has been inserted in the invitation for subscription; similarly, a provision inserted in the invitation for subscription and being of such a kind as that mentioned in § 5 Nos. 9—12, must not be extended at the expense of the company.

13. At the general meeting, a resolution shall at first be come to as to whether a committee of shareholders shall be appointed for the purpose of verifying the documents produced. Provided one third of the shareholders present at the meeting, or those who hold shares for a third of the capital represented at the meeting, vote in favour of this course, such committee shall be appointed. The committee shall consist of three members, unless by an ordinary majority of votes a resolution is passed for the appointment of a larger number. This committee, to whom the promoters are compelled to give the necessary information, shall present a report in writing, of which, at least three days before the next meeting, a copy shall be sent to each shareholder having a known address.

If it is decided that such a committee shall not be appointed, voting shall take place as to whether the company shall be established. If, on the other hand, such a committee is appointed, the general meeting shall convene another meeting, to be held at the earliest fourteen days subsequently, for the purpose of dealing with the report of the committee and voting on the establishment of the company.

At the voting on the appointment of the committee above mentioned, and at the election of its members, the promoters or the shares represented by them are not counted; the same rule applies to the voting on the establishment of the company, when such a committee as that dealt with in the first paragraph has been appointed.

When the company has been established, statutes (articles of association) shall be fixed, and after that the election of representatives is proceeded with. The company is then constituted.

The rules enacted in Chapter 7 apply to the voting of the shareholders.

Section III. Registration of the company.

14. The constituted company shall be notified for registration in accordance with the Act on commercial registers, names of firms and powers of attorney of 17th May 1890.

The notification, besides that which is prescribed, shall also contain information concerning any agreement comprised by the provisions of § 5, Nos. 5—14, of the present Act; Cf. § 8.

15. With the notification, besides the statutes (articles) of the company, there shall follow as an appendix: 1. A certified copy of the record of the constitutive general meeting and of everything submitted to this meeting; — 2. A written declaration from the board of directors of the company concerning: a) The amount which has been paid up on each share for which payment is to be made in money; — b) Whether the provisions of § 22, second sentence, have been complied with, and c) whether, in the case of a person who is to make an investment consisting in objects of value to be transferred in usufruct or ownership, he has transferred the objects to the company or, in so far as immovables are concerned, he has executed the necessary documents.

Section IV. General provisions.

16. If a subscription for shares contains any reservation not authorised by a provision inserted in the contract of association or the invitation for subscription, and being of such nature as is mentioned in § 5, Nos. 5—14 (cf. § 8), the subscription is invalid.

Tages saadant forbehold uten at komme tilsyne i aktietegningen, er denne gyldig, men forbeholdet ugyldig like overfor selskapet.

17. Først naar selskapet er registrert, kan det som saadant like overfor tredjemand erhverve rettigheter og paadra sig forpligtelser.

For forpligtelser, indgaat paa selskapets vegne før registreringen, hefter i mangel av anden avtale de, som har indgaat disse, personlig én for alle og alle for én.

18. Frivillig overdragelse av aktie i et selskap, som er stiftet overensstemmende med §§ 4 og 5, eller som er stiftet overensstemmende med §§ 6—13, men uten at tegningsindbydelsen har været utlagt til offentlig tegning, er ikke bindende for erhververen, dersom den sker inden to aar efter den første offentliggjørelse av registreringen. Dog maa i begge tilfælde erhververen ha anlagt søksmaal herom inden tre aar efter den første offentliggjørelse av registreringen.

19. Stifterne og indbyderne pligter uten hensyn til, om skade er forvoldt selskapet, én for alle og alle for én at overta, hvad der maatte mangle i den ifølge deres opgave til den konstituerende generalforsamling tegnede aktiekapital.

Lignende forpligtelser paahviler styret med hensyn til dets opgave til registerføreren om indbetalt aktiekapital.

2det kapitel. Om aktiekapitalen.

20. Aktier maa ikke tillates tegnet til underkurs.

Tegnes aktier til overkurs, skal den derved erhvervede vinding anvendes til at dække omkostningene ved selskapets stiftelse eller ved utstedelsen av nye aktier. Det muligens overskytende blir at lægge til det i § 23 omhandlede reservefond.

21. Indskud paa aktie kan ikke avgjøres med gjenstande, som selskapet ikke har bruk for i sin drift.

22. Forinden selskapet kan registreres, maa der paa hver aktie, hvorfor ifølge avtalen vederlag skal ydes i penger, være indbetalt det hele beløp, dersom aktien lyder paa ihandehaveren eller paa et mindre beløp end et hundrede kroner, og iøvrig mindst en halvdel eller for forsikrings-selskapers vedkommende mindst en fjerdedel av det paalydende beløp. Er aktierne ikke fuldt indbetalt, maa der være indkaldt et like stort beløp paa hver aktie av samme klasse.

Forsaavidt angaar andre selskaper end bank- og forsikrings-selskaper, maa aktierne være fuldt indbetalt inden to aar efter selskapets registrering.

Blir aktiekapitalen forhøiet gjennom utstedelse av nye aktier, skal der inden to aar efter beslutningen om forhøielsen paa de nye aktier, hvorfor vederlag skal ydes i penger, være indbetalt, forsaavidt angaar aktier i bank- og forsikrings-selskaper, som lyder paa navn og paa mindst et hundrede kroner, henholdsvis en halvdel og en fjerdedel av det paalydende beløp og iøvrig hele det paalydende beløp.

23. I ethvert aktieselskap skal der dannes et reservefond, som alene maa anvendes til at dække underskud, som selskapets virksomhet efter aarsopgjøret eller et i regnskapsaarets løp foretat opgjør har medført, og som ikke kan dækkes av andre i dette øiemed avsatte fond.

Til reservefondet skal der, forinden utdeling av utbytte kan finde sted, i bank- og forsikrings-selskaper avsættes mindst en femtedel av det aarlige overskud, indtil fondet har naadd en halvdel av aktiekapitalen; i andre selskaper avsættes mindst en tiendedel av overskuddet, indtil fondet har naadd en tiendedel av aktiekapitalen.

Synker reservefondet under det lovbevalte omfang, blir det atter at fylde efter samme regel.

Ved bank- og forsikrings-selskaper skal halvdelen av det lovbevalte reservefond anbringes i sikre og for bankers vedkommende tillike let realisable værdipapirer. Disse papirer maa ikke gives som sikkerhet for gjæld.

24. Forhøielese av aktiekapitalen ved utstedelse av nye aktier kan alene besluttet av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning herom utkræves, at to

If such a reservation is made without being apparent in the subscription for shares, the subscription is valid, but the reservation is invalid as against the company.

17. The company, as such, cannot acquire rights against, or assume liabilities towards, third persons until the company has been registered.

For obligations contracted on behalf of the company before the registration, the persons who have contracted them are personally and jointly and severally liable, in default of any agreement to the contrary.

18. A voluntary transfer of shares in a company established in accordance with §§ 4 and 5, or established in accordance with §§ 6—13, but without the invitation for subscription having been displayed for public subscription, is not binding on the transferee if it takes place within two years after the first publication of the registration. In both cases, however, the transferee must have brought an action to avoid the transfer within three years after the first publication of the registration.

19. The founders and the promoters are jointly and severally bound, without regard to whether the company has been prejudiced, to take upon themselves that which may be lacking in the share capital subscribed for according to their statement made to the constitutive general meeting.

Similar obligations are incumbent on the board of directors in regard to their statement made to the registrar concerning the paid up share capital.

Chapter II. The share capital.

20. Subscription for shares below par may not be allowed.

If shares are subscribed for above par, the profit thereby acquired shall be employed in discharging the expenses incurred in connection with the establishment of the company or the issue of new shares. Any possible excess shall be placed to the reserve fund dealt with in § 23.

21. Investments in shares must not be effected by means of objects which the company cannot utilize in its exploitation.

22. Before the company can be registered, the whole amount of each share for which according to the agreement payment is to be made in money, must have been paid if the share has been issued to the bearer or for an amount not exceeding one hundred kroner, and otherwise at least one half or, in so far as insurance companies are concerned, at least one fourth, of the nominal amount. If the shares have not been paid in full, there must have been called up an equally large amount on each share of the same class.

In so far as companies other than banking and insurance companies are concerned, the shares must be paid for in full within two years after the registration of the company.

If the share capital is augmented by the issue of new shares, there shall, within two years after the resolution has been passed concerning the augmentation, be paid on the new shares for which payment is to be made in money, one half or one fourth of the nominal amount, as the case may be, in so far as shares in banking and insurance companies issued nominatively and of at least one hundred kroner are concerned, and otherwise the whole nominal amount.

23. In every joint stock company a reserve fund shall be established, which may only be employed to cover deficits incurred through the operations of the company carried out after the drafting of the annual balance-sheet or through a settlement made in the course of the financial year, and which cannot be covered by other funds established for this purpose.

For the reserve fund, before the distribution of profit can take place, there shall be deposited in the case of banking and insurance companies at least one fifth of the annual surplus, until the fund has reached one half of the share capital; in the case of other companies there shall be deposited at least one tenth of the surplus, until the fund has reached one tenth of the share capital.

If the reserve fund decreases below the amount prescribed by law, it shall again be completed according to the same rule.

In the case of banking and insurance companies, one half of the reserve fund prescribed by law shall be deposited in safe, and, in so far as banks are concerned, also in easily realisable, negotiable securities. These securities must not be given as security for debts.

24. The augmentation of the share capital by the issue of new shares shall only be decided upon by the general meeting. To carry a valid resolution to this

tredjedele av de avgivne stemmer er derfor. Saadan beslutning kan derhos først fattes, efterat selskapet er registrert. I beslutningen maa angives en bestemt høieste grænse for forhøielsen. Ingen avtale, som indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 5—12, er gyldig uten samtykke av generalforsamlingen.

25. Vil de ældre aktie-eiere eller fordringshavere i selskapet eller begge i forening ikke overta samtlige nye aktier, har styret eller den eller de, som generalforsamlingen dertil maatte ha bemyndiget, at utfærdige en egenhændig underskrevet indbydelse til tegning av aktier. I denne skal opgives det paa hver ældre aktie indbetalte beløp. Forøvrig kommer ogsaa paa denne tegningsindbydelse til anvendelse de i § 6, § 7 — med undtagelse av de to sidste nummer — § 8 og § 10 givne regler. Den frist, inden hvilken tegningen av aktier skal være avsluttet, maa ikke sættes fjernere end til seks maaneder efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i «Norsk Kundtgjørelsestidende». Efter utløpet av den i indbydelsen satte frist kan aktier ikke tegnes.

Naar tegningen er avsluttet eller tegningsfristen utløpet, har styret at inndra tegningslisten og, om nødvendig, at foranstalte reduktion av overtegning i overensstemmelse med tegningsindbydelsen.

26. Inden seks maaneder efter utløpet av den i § 22, 3dje led fastsatte frist skal der ske anmeldelse til handelsregistret om den stedfundne forhøielse av aktiekapitalen, omfattende de aktier, hvorpaa er indbetalt et saa stort beløp som i § 22, 3dje led foreskrevet. Er der truffet avtale, som indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 5—12, skal opplysning derom indtages i anmeldelsen.

Med anmeldelsen skal følge som bilag: 1. Tegningslister i original eller i bekræftet gjenpart eller anden legitimation for, at samtlige aktier er overtat; — 2. Enhver avtale — i original eller i bekræftet gjenpart — av den art, at den indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 9—12; — 3. Skriftlig erklæring fra styret, indeholdende de i § 15 nr. 2 foreskrevne opplysninger samt bevidnelse om, at de for forhøielse av kapitalen i § 24 opstilte betingelser foreligger.

Saafermt der senere foregaar indbetaling i saadan utstrækning som i § 22, 3dje led foreskrevet paa flere aktier, kan der ske ny anmeldelse herom.

De i §§ 16, 18 og 19, andet led givne regler finder tilsvarende anvendelse ved forhøielse av aktiekapitalen gjennom utstedelse av nye aktier.

27. Forhøielse av aktiekapitalen gjennom tilskrivning paa aktierne skal anmeldes til handelsregistret. Med anmeldelsen skal følge skriftlig erklæring fra styret om, at den stedfundne forhøielse av aktiekapitalen virkelig har fundet sted gjennom overførelse av selskapets fond eller paa anden maate.

Reglen i § 19, andet led finder tilsvarende anvendelse.

28. Et aktieselskap kan ikke ta viljesbestemt pant i egne aktier og kan med de i § 29 nævnte undtagelser kun erhverve eller indkjøpe dem under iagttagelse av de for aktiekapitalens nedsættelse givne regler.

29. Det er et bankselskap tillatt at indkjøpe egne aktier for fremmed regning.

Det er ethvert aktieselskap tillatt at erhverve egne aktier under tvangsinddrivelse efter § 43 eller til fyldestgjørelse av egen fordring, som er sikret ved utlæg i aktierne. Disse skal snarest mulig igjen avhændes, og ved næste generalforsamling skal der gjøres særskilt indberetning om kjøpet, likesom de endnu ikke avhændede aktier uttrykkelig skal opføres i regnskapet som «egne aktier i egen besiddelse».

Likeledes er det selskapet tillatt at erhverve egne aktier til amortisation, hvis de er fuldt indbetalt. Dog kan saadan amortisation alene finde sted i henhold til en derom fattet generalforsamlings-beslutning, likesom selskapet dertil alene kan anvende sit aarlige overskud eller et av overskuddene i saadant øiemed oplagt særskilt fond. Gjennom tvungen indløsning kan amortisation alene finde sted i henhold til bestemmelse truffet ved stiftelsen (tegningsindbydelsen) eller for nye aktiers vedkommende ved beslutningen om aktiekapitalens forhøielse. Om kjøpet eller indløsningen avgir styret indberetning til representantskapet, dersom saadant

effect, it is required that two thirds of the votes cast should be in favour of it. In addition, such a resolution must not be passed until the company in question has been registered. In the resolution a definite maximum limit for the augmentation must be indicated. No agreement comprised by § 5, Nos. 5—12, of the present Act is valid without the consent of the general meeting.

25. If the existing shareholders or the creditors of the company, or both united, do not wish to take upon themselves all the new shares, the board of directors or the person or persons whom the general meeting may have authorised for this purpose, shall issue an invitation signed by themselves in person for the subscription of the shares. In this invitation the amount paid up on each older share shall be indicated. In addition the rules given in § 6, § 7 — with the exception of the two last numbers — § 8 and § 10 shall also apply to this invitation for subscription. The period within which the subscription for shares shall be completed, must not be fixed at a more remote date than six months after the first publication of the invitation for subscription in the "Norwegian Gazette for Notifications". After the expiration of the period fixed in the invitation, shares must no longer be subscribed for.

When the subscription is finished or the period for subscription has expired, the board of directors shall withdraw the subscription list and, if necessary, undertake the reduction of an excessive subscription in conformity with the invitation for subscription.

26. Within six months after the expiration of the period fixed in § 22, 3rd paragraph, a notification shall be made in the commercial register concerning the realised augmentation of the share capital, comprising those shares on which an amount as large as that prescribed in § 22, 3rd paragraph, has been paid up. If an agreement has been made which is comprised by § 5, Nos. 5—12, of the present Act, an information to this effect shall be inserted in the declaration.

With the notification shall follow as appendices: 1. The subscription lists in the original or in certified transcripts, or other proof testifying that all the shares have been taken; — 2. Any agreement — in the original or in a certified transcript — of such a kind as to be comprised by § 5, Nos. 9—12, of the present Act; — 3. A written declaration from the board of directors containing the information prescribed in § 15, No. 2, and proof of the circumstance that the conditions provided in § 24 with a view to the augmentation of the capital have been fulfilled.

Provided that payment is subsequently made to such an extent as is prescribed in § 22, 3rd paragraph, on several shares, a fresh notification may be made to this effect.

The rules given in §§ 16, 18 and 19, second paragraph, apply correspondingly to the augmentation of the share capital by the issue of new shares.

27. Any augmentation of the share capital effected through a note on the shares shall be notified in the commercial register. To the notification shall be annexed a written declaration of the board of directors certifying that the augmentation of the share capital which has taken place, has in fact taken place by a transfer of the funds of the company or in some other manner.

The rule of § 19, second paragraph, shall apply in a corresponding manner.

28. A joint stock company must not take a conventional pledge on its own shares and, subject to the exceptions mentioned in § 29, may only acquire and purchase them under observance of the rules enacted for the reduction of the share capital.

29. A banking company is allowed to purchase its own shares for the account of third persons.

All joint stock companies are permitted to acquire their own shares by way of a forced recovery according to § 43 or for the satisfaction of their own claims secured by a seizure effected on the shares. These shall, as soon as possible, again be disposed of, and at the next general meeting a special account of the purchase shall be rendered, and the shares not yet disposed of shall be expressly described in the account as "own shares in own possession".

The company is also permitted to acquire its own shares for annulment, if they are paid up in full. Such annulment can, however, only take place in accordance with a resolution passed to this effect at a general meeting, and the company for this purpose shall only employ its annual surplus, or a special fund established for this purpose out of such surplus. Annulment can only take place by means of compulsory redemption in conformity with a decision come to at the time of the establishment (the invitation for subscription), or in so far as new shares are concerned, through the resolution concerning the augmentation of the share capital. Concerning

findes, og til generalforsamlingen. De til amortisation erhvervede aktier skal straks tilintetgjøres av styret og anmeldelse derom avgives til handelsregistret.

3dje kapitel. Om aktier og deres overdragelse.

30. Samtlige aktier i et selskap skal være like store og udelelige samt lyde paa viss sum, ikke under ti kroner.

31. For aktierne skal utstedes aktiebrev, som skal være datert, underskrevet av styret og indeholde: selskapets navn og gjenstanden for dets virksomhet; registreringens datum; aktiens størrelse og, hvis den ikke lyder paa ihændehaveren, aktie-eierens navn; derhos skal det i aktiebrevet tydelig anføres, hvor meget der inden dets utlevering er indbetalt paa det. Ethvert aktiebrev skal være underskrevet av mindst tre personer. Har styret færre medlemmer, vælger generalforsamlingen blandt aktie-eierne det manglende antal til at underskrive aktiebrevene sammen med styret. Av underskriftene skal mindst én være haandskrevet; forøvrig kan navnetrækkene gjengives ad mekanisk vei.

Forsaavidt der er truffet bestemmelser, som gjør indskrænkning i aktiernes omsættelighet, paalægger aktie-eierne forpligtelser utenfor pligten til at indfri aktiens paalydende beløp eller tilsteder tvungen indløsning, skal indholdet av disse bestemmelser gjengives i aktiebrevet.

Aktierne skal være numerert; et aktiebrev kan dog omfatte flere aktier og skal da indeholde et tilsvarende antal nummer.

Aktiebrev maa først utfærdiges, efterat selskapet eller — ved utstedelse av nye aktier — den stedfundne forhøielse av aktiekapitalen er registret.

Er aktiekapitalen nedsat paa anden maate end ved kjøp eller indløsning av selskapets egne aktier, maa aktierne i overensstemmelse hermed ogsaa nedskrives og dette paaføres aktiebrevene eller nye saadanne utstedes.

32. Aktiebrev, som ikke er fuldt indbetalt, maa ikke utleveres uten mot aktie-eierens forskrivelse til selskapet for den ikke indbetalte del av aktien (grundfonds-forskrivelse).

Grundfonds-forskrivelsen kan ikke overdrages og heller ikke gives som sikkerhet eller tages i utlæg for gjæld.

33. Ved ethvert selskap, hvor ikke samtlige aktier lyder paa ihændehaveren, skal der holdes en aktiebok, hvori samtlige paa navn lydende aktier skal være indført med nøiagtig angivelse av eierens navn, stilling og bosted samt, forsaavidt grundfonds-forskrivelse er utstedt, av dennes dato og av den sikkerhet, som maatte være stillet.

34. Aktie-eiernes ret til at overdra sine aktier kan i vedtægtene nærmere begrænses.

Gaar et enkelt aktiebrev over til flere eiere, maa disse for styret utpeke en enkelt, som like overfor selskapet skal gjælde som ene eier.

Forat overgang til ny eier av aktiebrev, som lyder paa navn, skal ha gyldighet like overfor selskapet, maa anmeldelse være skedd til selskapets styre. Er det paalydende beløp ikke fuldt indbetalt, maa erhververen derhos ha utstedt sin grundfonds-forskrivelse og selskapets styre ved datert paategning paa aktiebrevet ha godkjendt erhvervelsen. Ved godkjendelsen bortfaller den tidligere eiers forpligtelse like overfor selskapet. Styret har at negte godkjendelse, saafremt erhververen ikke kan ansees vederheftig for det paa aktien endnu ikke indbetalte beløp. I motsat fald kan godkjendelse ikke negtes uten i henhold til bestemmelse i vedtægtene. Godkjendes erhvervelsen, blir anmerkning herom at indføre i aktieboken.

4de kapitel. Om aktie-eiernes rettigheter og forpligtelser.

35. Hvis ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, kan den, som paa anden maate end ved egteskap eller arv er blit eier av aktie, lydende paa navn, hverken stemme i generalforsamling eller vælges til noget av selskapets ombud eller op-

a purchase or redemption, the board of directors present a report to the council of representatives, if there is such a body, and to the general meeting. The shares acquired for annulment shall forthwith be cancelled by the board of directors, and a notification concerning the circumstance shall be made in the commercial register.

Chapter III. Shares and their transfer.

30. All the shares of a company shall be of the same value and indivisible, and be issued for a certain amount, not under ten kroner.

31. Certificates shall be issued for the shares, which shall be dated, signed by the directors, and contain: the name of the company and the scope of its operations; the date of the registration; the amount of the shares and, if they are not issued to the bearer, the names of the shareholders; in addition there shall be distinctly stated in the certificates how much has been paid up on them before their delivery. Every share certificate shall be signed by at least three persons. If the board of directors consists of fewer members, the general meeting elects from amongst the shareholders the required number for the purpose of signing the share certificates in conjunction with the directors. Amongst the signatures, at least one shall be written by hand; otherwise the signatures may be mechanically reproduced.

When resolutions have been passed limiting the negotiability of the shares, imposing on the shareholders obligations beyond that of paying up the nominal amount of the shares, or permitting compulsory redemption, the contents of these resolutions shall be reproduced in the share certificate.

The shares shall be numbered; a share certificate may, however, comprise several shares and shall then contain a corresponding series of numbers.

The share certificates must not be issued until the company, or — in the case of the issue of new shares — the authorised augmentation of the share capital, has been registered.

If the share capital has been reduced in any other manner than by the purchase or redemption of the company's own shares, the amount of the shares must also be reduced in accordance with this circumstance, and the reduction be noted on the share certificates, or new certificates be issued.

32. Certificates for shares not fully paid up must not be delivered without security being given by the shareholder to the company for that part of the shares which has not been paid up (unpaid subscription).

An unpaid subscription is not transferable and cannot be given as security or taken in the case of seizure for debt.

33. In the case of every company in which the shares are not all issued to the bearer, there shall be kept a register of shares, in which all the shares issued nominatively shall be entered, with an exact indication of the names of the owners, their position and residence, and also, where an allotment of unpaid shares has been issued, of its date and the security which may have been given.

34. The right of the shareholders to transfer their shares may be limited in detail in the statutes (articles of association).

If a single share certificate is transferred to several owners, these must indicate to the board of directors one of them who shall be considered as the sole owner as regards the company.

In order that the transfer to a new owner of a share certificate issued nominatively shall have validity as against the company, a declaration must have been made to the board of directors of the company. If the nominal amount has not been paid in full, the transferee must also have issued his promise to pay the amount unpaid, and the directors of the company, by means of a dated note on the share certificate, must have approved of the transfer. By this approval the obligation of the preceding owner as regards the company becomes void. The board of directors shall refuse to give its approval if the transferee cannot be considered good for the amount not yet paid on the shares. In the contrary case, the approval cannot be refused except in conformity with a provision of the statutes (articles of association). If the transfer is approved, a note shall be made to this effect in the register of shares.

Chapter IV. The rights and obligations of the shareholders.

35. If nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles), a person who in any other manner than by way of marriage or inheritance has become the owner of shares issued nominatively, must neither vote at a general meeting

træde som repræsentant alene i kraft av det antal aktier, hvorav han er eier, før fire uker efter overdragelsens anmeldelse for styret.

36. Dersom aktie-eier, som alene har aktier lydende paa ihænde haven, vælges til repræsentant, skal han for den tid, han tjenstgjør som saadan, nedlægge hos selskapet mindst én aktie. Det samme gjelder ved valg til styremedlem, saafremt selskapets vedtægter bestemmer, at alene aktie-eier kan være styremedlem.

37. Hvor indbetaling paa aktier sker før de foreskrevne betalingsfrister, kan der gives rente av det indbetalte beløp, dog ikke over fem pct. aarlig og ikke for længer tid end et aar. Med samme begrænsning kan der i tilfælde av aktiekapitalens forøkelse eller indbetaling paa ældre aktier tilsiges rente for den tid, i hvilken der for de nye aktier eller de nye indbetalinger ikke deltages i utbyttet.

Iøvrig kan utbytte eller rente til aktie-eierne alene utdeles av det rene overskud efter aarsoppgjøret, efterat de ved lov eller vedtægter befalte henlæggelser har fundet sted, samt av, hvad der av tidligere lignende overskud maatte være avsat i saadant øiemed.

Forsaavidt noget av den indskutte kapital er tapt, maa ingen utdeling finde sted, før tapet er optjent eller kapitalen nedsat, overensstemmende med de i § 85 angivne forskrifter.

38. En aktie-eier er ikke forpligtet til at tilbakebetale, hvad han i god tro har faat utbetalt som utbytte, medmindre utbetaling har fundet sted, uten at regnskap har været avgitt og revidert samt godkjendt av generalforsamlingen.

39. Aktie-eierens forpligtelse til at bidra til aktiekapitalen bestemmes ved hans akties paalydende sum. Denne forpligtelse er ikke gjenstand for forældelse.

En aktie-eier kan ikke fordre sit indskud tilbake, men har kun krav paa sin forholdsmæssige anpart i den lovlig besluttede aarlige utdeling og — naar selskapet oppløses — i den da gjenværende formue. Bestemmelse om, at en aktie-eier skal tilstaaes nogen sikkerhetsret i selskapets eiendele for sine indskud, er ugyldig.

Delvis tilbakebetaling av aktiekapitalen til medlemmene eller eftergivelse av disses indskudspligt kan alene ske under iagttagelse av de for aktiekapitalens nedsettelse givne regler.

40. Beslutning om indkaldelse av indskud paa aktier, som ikke er fuldt indbetalt, fattes av generalforsamlingen eller, om vedtægtene saa maatte bestemme, av repræsentantskapet.

Beslutningen skal straks anmeldes til handelsregistret.

41. Inkaldelse av indskud paa aktier sker, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, ved bekjendtgjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende» med mindst seks ukers varsel, regnet fra første bekjendtgjørelse.

Aktie-eier, som ikke i rette tid betaler indkaldt indskud, svarer, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, seks pct. aarlig rente av det manglende fra forfaldsdag, indtil betaling sker.

Fordring paa selskapet kan ikke bringes i motregning. Saalænge indkaldt indskud ikke er betalt, blir utbytte, som maatte falde paa vedkommende aktie, at avskrive paa indskuddet med rente.

42. Har en aktie-eier ikke til fastsat tid betalt indkaldt indskud paa aktie, kan selskapet, saafremt det gjelder første termin, enten saksøke ham til betaling eller slette hans tegning og overlate de av ham tegnede aktier til andre. Hvis det gjelder senere terminer, kan selskapet indtale indskuddet ved almindelig rettergang eller sette aktien til auktion eller i fornødent fald benytte begge fremgangsmaater.

43. Vil selskapet i henhold til foregaaende paragraf avholde auktion, har det at varsle vedkommende aktie-eier herom gjennom bekjendtgjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende». Samtidig har det gjennom anbefalet brev at underrette den, der i aktieboken staar som eier, hvis han bor i Norge og hans bopæl er selskapet

nor be elected for any function of the company, nor act as a representative in virtue only of the number of shares of which he is the owner, until four weeks after the declaration of the transmission of the shares has been made to the board of directors.

36. If a shareholder, having only shares issued to the bearer, is elected as a representative, he shall, during the time he serves as such, deposit at least one share with the company. The same rule applies to elections for the board of directors, if the statutes (articles) of the company provide that only shareholders shall be members of the board of directors.

37. In the case of payments being made on shares before the prescribed times for payment, interest on the paid-up amount may be allowed, not however exceeding five per cent. per annum, nor for a period exceeding one year. Subject to the same limitation, interest may be granted in the case of the augmentation of the share capital or payments on older shares, for the time during which the new shares or the new payments do not participate in the profits.

Otherwise, dividends or interest shall only be distributed amongst the shareholders out of the net surplus in accordance with the balance-sheet, after the deposits prescribed by law or the statutes (articles) have been effected, and out of that which from previous similar surpluses, may have been set aside for such purpose.

In the case of any part of the paid-up capital having been lost, no distribution may take place until the loss has been regained or the capital has been reduced in accordance with the provisions enacted in § 85.

38. A shareholder is not bound to repay that which he has received in good faith by way of dividend, unless the payment has been made without the account having been rendered and revised and also approved by the general meeting.

39. The obligation of the shareholders to contribute to the share capital is fixed by the nominal amount of their shares. This obligation is not subject to prescription.

A shareholder has no right to demand the restitution of his payment, but can only claim his proportionate part of the annual distribution as lawfully fixed and — when the company is dissolved — of the capital then remaining. Any provision to the effect that a shareholder shall be granted a security on the property of the company for his investment is invalid.

A partial repayment of the share capital to the members, or the remission of their obligation to pay for their shares, can only take place under observance of the rules enacted for the reduction of the share capital.

40. Resolutions concerning the calling-up of payments on shares which have not been paid in full, shall be passed by the general meeting, or, if the statutes (articles) should contain any provision to this effect, by the council of representatives.

Such resolutions shall immediately be notified in the commercial register.

41. The calling-up of payments to be made on shares, provided nothing to the contrary is contained in the statutes (articles), is effected by means of publications inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications", with a period of notice of at least six weeks, calculated from the first publication.

Any shareholder not making in due time payments which have been called up, is liable, when nothing to the contrary has been provided by the statutes (articles), to pay six per cent. annual interest on the amount of the call from the day for payment until payment is made.

Claims on the company cannot be advanced by way of set-off. So long as the payment of a call has not been made, any dividend accruing to the share in question shall be carried to the credit of the call with interest.

42. If a shareholder has not at the stipulated time paid a call on a share, the company may, when the first instalment is concerned, either proceed against him with a view to obtaining payment, or cancel his subscription and transfer the shares subscribed by him to others. If subsequent instalments are concerned, the company may obtain the payment by means of an ordinary lawsuit or offer the share for sale by auction, or, in case of necessity, make use of both proceedings.

43. If the company, in conformity with the preceding article, wishes to effect a sale by auction, it shall notify the shareholder in question of this circumstance by means of a publication inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications". At the same time the company shall, by means of a registered letter, notify the

bekjendt. Er det selskapet meddelt, at aktien et pantsat, tat i utlæg eller belagt med arrest, blir vedkommende rettighetshaver paa samme maate at varsle.

Indbetales ikke indskuddet inden én maaned efter bekjendtgjørelsen i «Norsk Kundgjørelsestidende», har selskapet ret til paa vedkommendes vinding eller tap at la aktien bortsælge ved offentlig tvangsauktion uten foregaaende indkaldelse til forlikskommissionen, dom eller eksekution og med fortrin fremfor tredjemand, som maatte ha erhvervet pant eller anden rettighet i aktien. Dog blir den, der i aktieboken staar som eier av aktien, mindst otte dage før auktionens avholdelse gjennom anbefalet brev at advare om denne, hvis han bor i Norge og hans bopæl er selskapet bekjendt.

Undlater aktiebrevets indehaver at utlevere det, kan selskapet paa vedkommende aktie-eiers og indehavers fælles bekostning erhverve dom til dets mortifikation. Hertil utfordres ikke kongelig bevilling. Selskapet utfærdiger derefter nyt aktiebrev, som skal indeholde uttrykkelig angivelse av, at det træder i det mortificertes sted.

5te kapitel. Om styret.

44. Selskapets forretninger ledes av et styre, bestaaende av et eller flere medlemmer. Bestaar det av flere medlemmer, vælges ett av disse til formand efter nærmere forskrifter i vedtægtene. Styrets medlemmer tjenstgjør, hvis ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, i to aar ad gangen. Et medlem forblir i sin stilling, indtil nyt medlem er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er utløpet.

Bestaar styret av flere medlemmer, kan de fordele forretningene mellem sig, hvis ikke vedtægtene anderledes bestemmer.

I saker, som efter vedtægtene skal avgjøres av det samlede styre, maa mindst halvdelen av dette delta i behandlingen. Over forhandlingene skal føres protokol, som underskrives av samtlige deltagende medlemmer.

45. Ethvert medlem av styret kan uten varsel foreløbig fjernes ved beslutning av generalforsamlingen eller av repræsentantskapet, hvor saadant findes; samtidig blir et nyt medlem midlertidig at ansætte. I ethvert tilfælde blir spørsmålet om, hvorvidt vedkommende endelig skal fjernes, uopholdelig at forelægge en ny generalforsamling — ordentlig eller overordentlig — til avgjørelse.

Saavel til midlertidig som til endelig fjernelse utfordres mindst to tredjedeles stemmeflerhet, medmindre vedtægtene anderledes bestemmer.

Styremedlem, som fjernes i henhold til reglerne i denne paragraf, har intet krav paa erstatning, hvis han har utvist svigagtig forhold eller saadan forsømmelighet, skjodesløshet eller uforstand, at der var rimelig grund til hans fjernelse. Iøvrig blir det at afgjøre efter almindelige restsregler, hvorvidt erstatning tilkommer ham.

46. Like overfor tredjemand er styret bemyndiget til at handle paa selskapets vegne i alt, hvad der hører til driften af dets forretning, derunder ogsaa til ansættelse av forretningsfører (disponent, prokurist). Enhver begrænsning i denne myndighet er uten retsvirkning like overfor godtroende tredjemand.

Like overfor selskapet er styret forpligtet til at rette sig efter vedtægtene og de bestemmelser, som generalforsamling og repræsentantskap indenfor deres myndighetsomraader har truffet. I forhold til selskapet er styret alene berettiget til at ansætte forretningsfører, saafremt der i vedtægtene eller ved beslutning av generalforsamling eller repræsentantskap uttrykkelig er tillagt det ret dertil.

47. Styret har at sørge for, at der føres et ordentlig og tilstrækkelig bokholderi.

Ved hvert regnskapsaars avslutning blir aarsregnskap og balanse at opgjøre overensstemmende med de grundsætninger, som gjelder for en ordentlig og forsigtig forretningsførsel.

person who in the register of shares is indicated as the owner, if he is resident in Norway and his residence is known to the company. If the company has been informed that the share in question has been pledged, taken by seizure, or subjected to arrest, the interested creditor shall be notified in the same manner.

If the payment is not effected within a month after the publication has been inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications", the company has a right, at the risk of the interested person, to have the share sold by a compulsory auction in public, without any preceding summons being served with a view to the summoned party appearing before the compromise committee, without judgment or execution, and with preference to third persons who may have acquired a pledge or other right on the share. The person, however, who in the register of shares is registered as the owner of the share shall, at least eight days before the auction is held, be notified of the auction by means of a registered letter, if he is resident in Norway and his residence is known to the company.

If the possessor of a share certificate refuses to deliver it, the company at the joint expense of the interested shareholder and possessor may obtain judgment for its annulment. A royal authorisation is not required for this purpose. The company may thereupon issue a new share certificate, which shall contain an express indication of the circumstance that it replaces the annulled certificate.

Chapter V. The board of directors.

44. The operations of the company are conducted by a board consisting of one or several members. If the board consists of several members, one of these is elected chairman according to special provisions in the statutes (articles). The members of the board, if nothing to the contrary is provided in the statutes, serve for two years at a time. A member remains in his functions until a new member has been lawfully elected, even though his time of service has expired.

If the board consists of several members, they may divide the business up between them, when the statutes contain nothing to the contrary.

In affairs which, according to the statutes, are to be settled by the board jointly, at least half of the members must take part in the deliberations. The deliberations shall be taken down in a record to be signed by all the members present.

45. Any members of the board may, without previous notice, be provisionally discharged by a resolution passed by the general meeting, or by the council of representatives where such a body exists; at the same time a new director shall be temporarily appointed. In any case the question whether the member in question shall be finally discharged must be submitted without delay to a new general meeting — an ordinary or an extraordinary one — for decision.

Both for the temporary and the final discharge, at least a majority of two thirds is required, unless the statutes otherwise provide.

A member of the board of directors discharged in accordance with the rules of this Article, has no claim for compensation, if he has conducted himself in a fraudulent manner or exhibited such negligence, carelessness or imprudence as amply justifies his discharge. Otherwise it must be settled according to the ordinary rules of law whether compensation is due to him.

46. With respect to third persons the board of directors is authorised to act on behalf of the company in all matters appertaining to the exploitation of its business, including also the appointment of a business manager (acting manager, proxy). Any limitation of this authority is without legal effect as against *bonâ fide* third persons.

With respect to the company, it is incumbent on the board of directors to comply with the statutes and the resolutions which the general meeting and the council of representatives have passed within the limits of their authority. With respect to the company, the board of directors is only entitled to appoint a business manager, provided that in the statutes, or according to a resolution passed by the general meeting or the council of representatives, a right to do so has been expressly granted to it.

47. The board of directors shall see that the books are kept in a regular and sufficient manner.

At the conclusion of every financial year an annual account and a balance-sheet shall be drawn up in accordance with the principles applicable to a regular and careful business management.

Forvaltningsomkostninger maa ikke opføres i balansen blandt aktiva, men skal i sin helhet føres til utgift i aarsregnskapet. Stiftelsesomkostninger skal avskrives av aarsoverskuddet, forinden utbetaling av utbytte kan finde sted. Anlæg, maskiner, skibe og andre gjenstande, som vedvarende er bestemt til forretningens drift, kan, uanset sin nuværende ringere værdi, opføres med anskaffelsesprisen, saafremt der fradrages en til deres aarlige forringelse ved alder og slitt svarende sum eller et hertil svarende beløp aarlig avsættes til et særskilt fornyelsesfond.

For forsikrings-aktieselskaper kan Kongen gi yderligere regler om regnskapsførselen.

48. I sjøforsikrings-selskaper skal aarsregnskapet være avgitt og revidert inden ni maaneder efter regnskapsaarets utgang.

I andre selskaper skal aarsregnskapet være oppgjort og revidert inden tre maaneder efter regnskapsaarets utgang, hvis vedtægtene ikke bestemmer en anden frist, som dog ikke maa overstige seks maaneder.

49. Har selskapet representantskap, skal styret straks forelægge dette det reviderte aarsregnskap. Naar derefter representantskapet har behandlet saken og truffet de avgjørelser, som vedtægtene hjemler det, blir aarsregnskapet i dets saaledes vedtagne form at utlegge i selskapets forretningslokale til eftersyn for enhver aktie-eier i mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling. Derhos blir avskrift eller avtryk av aarsregnskapet at tilstille enhver aktie-eier, som derom fremsætter forlangende.

50. Har selskapet ikke representantskap, skal styret mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling oversende revidert aarsregnskap til samtlige aktie-eiere, hvis opholdssted er kjendt.

51. Aarsregnskap og balanse blir av bankselskaper samt av selskaper, hvor samtlige aktier lyder paa ihændeleveren, umiddelbart efter avholdelsen av den ordentlige generalforsamling at indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende».

52. Vil et aktieselskap i dokumenter, fakturaer, brev, bekjendtgjørelser eller lignende nævne sin aktiekapital, skal det uttrykkelig angives, til hvilken sum den indbetalte kapital beløper sig efter sidste aarsoppgjør.

53. Tantieme kan kun beregnes av det rene overskud, aarsregnskapet maatte utvise. efterat de ved lov befalte avsætninger har fundet sted.

54. Maa det efter aarsoppgjøret eller et i regnskapsaarets løp foretat oppgjør antages, at selskapet har lidt saa store tap, at ikke alene dets samtlige oppsparte fond, men ogsaa en tredjedel av den indbetalte aktiekapital er gaatt tapt, skal styret, hvis selskapet ikke har representantskap, uopholdelig indkalde en generalforsamling med kortest mulig varsel og forelægge denne saken. Har selskapet representantskap, skal styret uopholdelig forelægge saken for dette til avgjørelse av, hvad der videre skal foretages.

55. Stevninger og retslige indkaldelser mot et aktieselskap forkyndes for styret eller for dets formand.

I saker mellem styret eller enkelte styremedlemmer paa den ene side og aktieselskapet paa den anden side sker forkyndelse til selskapet for representantskapets ordfører, og representantskapet fører saken for det. Har selskapet ikke representantskap, sammenkalder styret en generalforsamling til valg av en eller flere mænd, som har at motta varsel paa selskapets vegne og at vareta dets tarv under saken. Undlater generalforsamlingen at foreta saadant valg, kan forkyndelse ske for hvem-somhelst av aktie-eierne.

Føres der sak mellem representantskapet eller dets flertal paa den ene side og aktieselskapet paa den anden side, har styret at sammenkalde en generalforsamling til valg av en eller flere mænd, hvem det paaligger at vareta selskapets tarv under saken og at motta varsel.

56. Et medlem av styret maa ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noget anliggende, hvori han selv har fremtrædende personlig eller økonomisk særinteresse.

The costs of management must not be brought into the balance-sheet amongst the assets, but shall in their entirety be brought to debit in the annual account. The costs of establishment shall be deducted from the annual surplus before the distribution of dividends can take place. Works, machinery, vessels and other objects intended for the permanent exploitation of the business may, in spite of their present lower value, be brought in at their price of acquisition, provided that an amount corresponding to their annual deterioration through age and wear is deducted, or a similar amount is annually carried to a special renewal fund.

The King may ordain further rules concerning the book-keeping of joint stock insurance companies.

48. In the case of marine insurance companies, the annual account shall have been rendered and revised within nine months after the expiration of the financial year.

In the case of other companies, the annual account shall have been rendered and revised within three months after the expiration of the financial year, provided the statutes (articles) do not fix any other period, which however must not exceed six months.

49. If the company in question has a council of representatives, the board of directors shall immediately submit to such council the revised annual account. When, thereupon, the council of representatives has dealt with the matter and passed the resolution authorised by the statutes, the annual account in the form thus accepted shall be displayed at the company's business premises for examination by every shareholder for at least fourteen days before the ordinary general meeting is held. Furthermore, a written or printed copy of the annual account shall be sent to every shareholder who has made a request to this effect.

50. If the company in question has no council of representatives, the board of directors shall, at least fourteen days before the ordinary general meeting is held, send the revised annual account to all the shareholders whose residence is known.

51. The annual account and the balance-sheet shall, in the case of banking companies and companies all the shares of which are issued to bearer, immediately after the ordinary general meeting has been held, be inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications".

52. If a joint stock company wishes to mention its share capital in documents, invoices, letters, publications or other similar papers, it shall be expressly indicated to what sum the paid-up capital amounts according to the last annual settlement.

53. Percentage can only be calculated on the net surplus which the annual account may show, after the deductions prescribed by law have been effected.

54. If, according to the annual account, or a settlement effected in the course of the financial year, it appears that the company has suffered such heavy losses that not only its total reserve funds, but also one third of the paid-up share capital, have been lost, the board of directors, if the company has no council of representatives, shall without delay summon a general meeting with the shortest possible notice, and submit the matter to this meeting. If the company has a council of representatives, the board of directors shall forthwith submit the matter to this body for its decision as to what further course shall be taken.

55. Summonses and legal injunctions against a joint stock company shall be served on the board of directors or its chairman.

In causes pending between the board of directors, or single members of the board of directors, on the one hand, and the joint stock company on the other hand, notifications to the company shall be served on the chairman of the council of representatives, and the council of representatives shall conduct the cause on behalf of the company. If the company has no council of representatives, the board of directors shall convene a general meeting for the purpose of electing one or more persons who shall receive notifications on behalf of the company, and see that its interests are attended to while the cause is pending. If the general meeting omits to proceed to such election, notifications may be served on any of the shareholders.

If there is a lawsuit pending between the council of representatives or its majority on the one hand, and the joint stock company on the other hand, the board of directors shall convene a general meeting for the purpose of electing one or more persons on whom it shall be incumbent to attend to the interests of the company while the lawsuit is pending and to receive notifications.

56. A member of the board of directors must not take part in the deliberations or the settlement of any affair in which he has a special interest, whether preponderately personal or economic.

Et medlem av en banks eller et forsikringsselskaps styre maa ikke delta i beslutning om laan mot eller diskontering av noget papir, hvorpaa medlemmets navn findes.

6te kapitel. Om repræsentantskapet.

57. Vedtægtene kan bestemme, at selskapet skal ha et repræsentantskap. Dette skal bestaa av mindst tre medlemmer, som vælges blandt aktie-eierne, og som, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, tjenstgjør i to aar ad gangen. En repræsentant forblir i sin stilling, indtil ny repræsentant er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er utløpet.

58. Vedtægtene kan bestemme, at enhver myndig person, som eier et visst antal paa navn lydende aktier, skal være berettiget til at være repræsentant, men maa da tillike fastsætte et bestemt forholdstal mellem de valgte og de selvskrevne repræsentanter.

59. Repræsentantskapet sammenkaldes av den av og blandt dets medlemmer valgte ordfører til de i vedtægtene bestemte tider, samt ellers saa ofte ordføreren eller styret finder det fornødent.

Hvert medlem har én stemme, og hvor ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, avgjøres sakene ved simpel stemmeflerhet og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør ordførerens stemme utslaget. Forat repræsentantskapet skal være beslutningsdygtig, maa mindst halvparten avgi møte.

Protokol føres under ordførerens ansvar. Den underskrives av samtlige møtende.

60. Repræsentantskapet har at vaake over, at selskapets øiemed fremmes overensstemmende med lovgivningen, vedtægtene, generalforsamlingens og repræsentantskapets egne beslutninger.

Repræsentantskapet har i den utstrækning, det finder fornødent, og som forholdene tillater, at la sig meddele opplysning om forretningens drift og har i dette øiemed til enhver tid samlet eller ved et utvalg adgang til selskapets bøker. Mindst hvert aar, og ellers saa ofte vedtægtene foreskriver eller repræsentantskapet finder det fornødent, skal styret forelægge det utdrag og balanser av bøkene, saavel som forklaring om alt væsentlig, som er foregaat i den forløpne tid. Desuten har repræsentantskapet til ubestemte tider, mindst én gang om aaret, uten varsel at foranstalte undersøkelse av kasse og værdipapirer.

Repræsentantskapet har til generalforsamlingen at avgi sin erklæring om det aarlige regnskap og om forretningens drift og at fastsætte det høieste beløp, der kan bli at utdele som utbytte.

Vedtægtene bestemmer forøvrig dets virkekreds saavel i forhold til generalforsamlingen som til styret.

Bestemmelsen i § 56, første led kommer ogsaa til anvendelse paa repræsentanter.

7de kapitel. Om generalforsamlingen.

61. Aktie-eiernes ret til at delta i varetagelsen av selskapets anliggender utøves gjennom generalforsamlingen.

Vedtægtene eller, forsaavidt den konstituerende generalforsamling angaar, enten tegningsindbydelsen eller, om saadan ikke er utstedt, den før selskapets stiftelse truffne selskapsavtale fastsetter stemmeretsreglerne, og navnlig om indehavere av flere aktier skal ha begrænset eller gradert stemmeret, og om der skal gjælde forskjellige regler for forskjellige klasser av aktier. Er ingen saadan bestemmelse fastsat, har enhver aktie-eier uten hensyn til hans aktiers klasse saa mange stemmer, som han har aktier.

I den konstituerende generalforsamling kan dog utenfor det i § 13, 1ste led omhandlede tilfælde ingen aktie-eier avgi stemme for et antal, overstigende en femtepart av samtlige aktier eller to femtepartar av de i generalforsamlingen avgivne stemmer.

A member of the board of directors of a bank or an insurance company may not take part in any resolution concerning a loan on, or discount of, any paper on which the name of this member is to be found.

Chapter VI. The council of representatives.

57. The statutes (articles) may provide that the company shall have a council of representatives. This council shall consist of at least three members elected from amongst the shareholders, who, provided nothing to the contrary has been provided in the statutes, shall be in office for two years at a time. A representative remains in office until a new representative has been lawfully elected, even though his time for service has expired.

58. The statutes (articles) may prescribe that any person, being of age, and owning a certain number of shares issued nominatively, shall have a right to be a representative, but they must then also fix a definite proportional number of the representatives to be elected and of those entitled to be representatives as of right.

59. The council of representatives shall be convened by the chairman, chosen by and from amongst the members, at the periods fixed in the statutes (articles), and otherwise as often as the chairman or the board of directors considers it necessary.

Each member shall have one vote, and where nothing to the contrary is provided in the statutes, the matters pending shall be settled by a simple majority of votes, and so that in the case of an equality of votes, that of the chairman shall be decisive. In order that the council of representatives shall be capable of passing a resolution, at least one half of its members must be present at the meeting.

Minutes shall be kept under the responsibility of the chairman. They shall be signed by all the members present at the meeting.

60. The council of representatives shall see that the objects of the company are furthered in conformity with the law, the statutes (articles), the resolutions passed by the general meeting and those of the council of representatives itself.

The council of representatives shall, to the extent which it considers necessary and the circumstances allow, cause information to be communicated to itself concerning the exploitation of the business, and shall for this purpose at all times, either collectively or by means of a select committee, have access to the books of the company. At least once every year, and otherwise as often as the statutes (articles) prescribe or the council of representatives considers it necessary, the board of directors shall submit to it an extract of the books and the balance-sheet, as well as an explanation concerning everything essential which has occurred during the previous period. In addition, the council of representatives shall at indefinite times, at least once a year, proceed without notice to the examination of the cash and negotiable securities in hand.

The council of representatives shall make a statement to the general meeting concerning the annual account and the exploitation of the business, and fix the maximum amount which can be distributed as dividends.

The statutes (articles) prescribe further as to its sphere of operation, both in relation to the general meeting and the board of directors.

The provisions contained in § 56, first paragraph, shall also apply to representatives.

Chapter VII. The general meeting.

61. The right of the shareholders to take part in attending to the affairs of the company is exercised through the general meeting.

The statutes (articles) or, in so far as the constitutive general meeting is concerned, either the invitation for subscription or, if such an invitation has not been issued, the contract of association made before the establishment of the company, determine the rules concerning the right to vote, and in particular whether holders of several shares shall have a limited or a graduated right to vote, and whether special rules shall apply to different classes of shares. If no provision in this regard has been made, every shareholder, without regard to the class of his shares, shall have as many votes as he has shares.

At the constitutive general meeting, however, outside the case dealt with in § 13, 1st paragraph, no shareholder may vote in respect of a number exceeding one fifth of all the shares or two fifths of the votes recorded at the general meeting.

62. Er der ikke paa den i foregaaende paragraf angivne maate truffet anden bestemmelse gjælder følgende regler: 1. En aktie-eier kan møte ved fuldmægtig; — 2. De beslutninger, for hvilke nærværende lov ikke opstiller særegne forskrifter, fattes med simpel stemmerflerhet blandt de møtende aktie-eiere og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør den, der har forsættet, utslaget; — 3. Har selskapet repræsentantskap, indtar dettes ordfører forsættet i generalforsamlingen; ellers tilkommer forsættet styrets formand.

63. Den, som har og vil avgi flere end én stemme, har at fremlægge en med hans navn underskrevet erklæring, hvori angives, hvor mange stemmer han avgir.

Møter nogen som fuldmægtig for en aktie-eier, maa han fremlægge skriftlig fuldmagt. Samtlige de av en fuldmægtig avgivne stemmer blir at optælle, som om alle aktier, hvorfor han avgir stemme, var hans egne.

En aktie-eier kan ikke selv, ved fuldmægtig eller som fuldmægtig for andre delta i nogen avstemning angaaende hans egen stemmeret i generalforsamlingen eller angaaende ansvar for ham selv eller avslutning av retshandel med ham selv; dog kan enhver aktie-eier stemme paa sig selv til tillidshverv i selskapet.

Avgjørelse av tvist om stemmeret henhører under generalforsamlingen.

Over forhandlingene føres protokol under ansvar av den, som har forsættet. Protokollen oplæses før møtets slutning til vedtagelse og underskrives, foruten av den, som har forsættet, av mindst to av de tilstedeværende aktie-eiere.

64. Generalforsamlingen vælger foruten det i § 13 omhandlede utvalg tillike repræsentanter og styremedlemmer samt varamænd for disse tillidsmænd, saafremt vedtægtene foreskriver valg av saadanne. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert aar med den av § 60, tredje led flytende begrænsning beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang der skal utdeles utbytte paa aktierne.

Dog kan vedtægtene henlægge saavel den sidstnævnte beslutning som valg av styremedlemmer og deres varamænd til repræsentantskapet.

65. Til at foreta forretningsmessig revision av selskapets bokførsel vælger repræsentantskapet, hvor saadant findes, og ellers generalforsamlingen, en eller flere revisorer.

Generalforsamlingen vælger aarlig decisorer, hvor saadanne er paabudt i vedtægtene eller forøvrig ansees paakrævet.

Hverken revisorer eller decisorer maa være medlemmer av styret, indeha nogen styret underordnet stilling i selskapet eller være gift med noget medlem av styret eller beslegtet eller besvogret med noget styremedlem i ret opstigende linje eller i sidelinjen saa nær som søskende.

Revisorer maa ikke ha laan i eller antages som kautionister eller endossenter for nye laan i selskapet.

66. Forsaavidt loven eller vedtægtene ikke anderledes bestemmer, skal generalforsamlingen holdes ved selskapets hovedsæte efter indkaldelse av repræsentantskapets ordfører, men hvor repræsentantskap ikke findes, av styret, og indkaldelsen ske med mindst otte dages varsel ved brev eller budsendelse til samtlige aktie-eiere, hvis opholdssted er kjendt.

Der kan ikke fattes beslutning om andre emner end dem, som er nævnt i indkaldelsen; dog kan der kræves avstemning om, hvorvidt ny generalforsamling skal sammenkaldes til beslutning om forslag fremkommet i møtet.

Ordentlig generalforsamling skal holdes mindst én gang aarlig, for sjøforsikrings-selskapers vedkommende inden ti, og iøvrig inden syv maaneder efter regnskaps-aarets utgang. Ellers skal generalforsamlingen holdes, saa ofte repræsentantskapet eller dettes ordfører eller styret finder det fornødent.

62. If no other provision has been made in the manner indicated in the preceding Article, the following rules shall apply: 1. A shareholder may be represented at a meeting by means of a proxy; — 2. The resolutions for which the present Act does not impose special requirements shall be carried by means of a simple plurality of votes amongst the shareholders present, and so that in the case of an equality of votes the vote of the chairman shall be decisive; — 3. If the company has a council of representatives, the chairman of this body shall take the chair at the general meeting; otherwise the chairman of the board of directors shall be entitled to preside over the meeting.

63. Any person having and being desirous of giving more than one vote, shall present a declaration signed by his hand and indicating how many votes he is going to give.

If any person appears as the proxy of a shareholder, he shall present a written authority. All the votes given by a proxy shall be counted as if all the shares for which he gives a vote were his own.

A shareholder must not himself, by means of a proxy or as the proxy of other shareholders, take part in any voting concerning his own right to vote at the general meeting, or concerning his own responsibility or the conclusion of a legal transaction with himself; any shareholder may, however, vote for himself in respect of a confidential position to be held in the company.

The settlement of disputes concerning the right to vote appertains to the general meeting.

Minutes shall be kept of the deliberations under the responsibility of the person presiding over the meeting. The minutes shall be read before the meeting is closed, with a view to having them approved and signed by at least two of the shareholders present, in addition to the person who presides.

64. The general meeting shall elect, besides the committee mentioned in § 13, also representatives and members of the board of directors, and deputies for these confidential persons, provided that the statutes (articles) prescribe the election of such deputies. The general meeting shall also every year, subject to the limitation resulting from § 60, third paragraph, decide whether and to what extent dividends on the shares shall be distributed.

The statutes (articles) may, however, assign both the last-mentioned decision and the election of the members of the board of directors and their deputies to the council of representatives.

65. For the purpose of effecting a business-like audit of the company's accounts, the council of representatives, where such a body exists, and otherwise the general meeting, shall elect one or more auditors.

The general meeting shall annually elect supervisors, where such functionaries are prescribed in the statutes (articles) or for other reasons are considered necessary.

Neither auditors nor supervisors may be members of the board of directors, hold any position in the company subordinate to the board of directors, or be married to any member of the board of directors, or related by blood or marriage to any member of the board of directors in the directly ascending line or in the collateral line as near as brother or sister.

Auditors may not have loans in, nor be accepted as sureties or indorsers for new loans in, the company.

66. If the law or the statutes (articles) provide nothing to the contrary, the general meeting shall be held at the principal seat of the company, after having been convened by the chairman of the council of representatives, or if no council of representatives exists, by the board of directors, and the meeting shall be convened with a notice of eight days at least by means of a letter or the sending of a message to all the shareholders whose residence is known.

No resolution shall be passed concerning any other matters than those mentioned in the document convening the meeting; a vote may, however, be required to be taken as to whether a new general meeting shall be convened for the purpose of passing resolutions on proposals presented at the meeting.

An ordinary general meeting shall be held at least once every year, in so far as marine insurance companies are concerned within ten, and otherwise within seven, months after the expiration of the financial year. An extraordinary general meeting shall be held as often as the council of representatives or its chairman or the board of directors considers it necessary.

67. Vil en aktie-eier ved dom faa kjendt ugyldig en beslutning av general-forsamling eller repræsentantskap som stridende mot lov eller vedtægter, maa han ha anlagt sak, hvis det gjælder generalforsamlings-beslutning, inden tre maaneder, efterat denne er fattet, og hvis det gjælder repræsentantskaps-beslutning inden tre maaneder, efterat beslutningen er blit ham bekjendt, og i ethvert fald inden et aar, efterat beslutningen er fattet. Er saken begyndt med indkaldelse til forliks-kommissionen, maa den, om forlik ikke opnaaes, senest inkamneres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden sakens henvisning til retten.

Saksøkeren har ved sakens irettelse at fremlægge en ham tilhørende aktie. Denne blir av retten at overlevere selskapet, efterat den er blit forsynt med paa-tegning om, at den i sakens anledning er deponert hos selskapet. Aktien kan ikke overdrages til andre eller fordres tilbake, før endelig dom er avsagt. Naar saa er skedd, har retten paa forlangende at forsyne aktien med paa-tegning om, at depositionen er ophørt.

Fremlægges ikke aktien ved sakens irettelse, blir saken efter selskapets begjæring at avvise. Klagen ansees i saa fald for at være endelig frafalt.

Dom, gaende ut paa beslutningens ugyldighet, virker ikke alene like overfor parterne, men ogsaa like overfor de øvrige aktie-eiere. Var den angrepne beslutning anmeldt til handelsregistret, blir den avsagte dom paa bekostning av den, hvem retten maatte bestemme, og uten hensyn til paa-anke ogsaa at anmelde og registrere paa saadan maate som i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 Mai 1890 § 21 sagt.

68. Beslutning om, at undersøkelse skal anstilles i anledning av stiftelse eller forretningsførsel eller avvikling, fattes av generalforsamlingen.

Er et forslag om saadan undersøkelse forkastet av generalforsamlingen, kan mindst fem — eller om selskapets medlemsantal er under seksten, mindst to — aktie-eiere, som tilsammen eier aktier for mindst en tiendedel av aktiekapitalen, inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse og gjennom en av dem opnævnt fælles fuldmægtig hos vedkommende skifteret begjære opnævnt en eller flere mænd til at anstille saadan undersøkelse. Begjæringen skal efterkommes, saafremt det sandsynliggjøres, at der er utvist svig eller grov skjodesløshet, og saafremt der i skifteretten fremlægges aktier for en tiendedel av aktiekapitalen; om aktiernes paa-tegning og opbevaring gjælder, hvad i § 67 er sagt, saaledes at aktierne skal være deponert, indtil undersøkelsen er endt eller begjæring er endelig avslaat. Forinden skifteretten træffer sin avgjørelse, har den at gi saavel selskapet som den, hvis forhold paaklages, anledning til at uttale sig. Avgjørelsen kan inden fjorten dage, efterat den av skifteretten er blit vedkommende meddelt, indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse overensstemmende med de i lov om akkordforhandling av 6 Mai 1899 (jfr. lov av 2 Juni 1906) § 45 jfr. §§ 41—42 indeholdte forskrifter.

De av skifteretten opnævnte mænd har i fornøden utstrækning at efterse selskapets bøker, kasse, løsøre, papirer og varer og at avgi sin beretning til skifteretten. Denne underretter aktie-eiernes fuldmægtig om undersøkelsens slutning og sammenkalder en generalforsamling til avholdelse inden fire uker derefter og forelægger denne utvalgets indstilling. De opnævnte mænd har at iagtta taushet angaaende forhold eller gjenstande, som ved undersøkelsen er blit dem bekjendt, men som ligger utenfor undersøkelsens ramme; like overfor uvedkommende har de ubegrenset taushetspligt. Deres godtgjørelse fastsettes av skifteretten, som likeledes bestemmer, hvem der skal bære de ved undersøkelsen forvoldte utgifter. Skifterettens avgjørelse kan inden samme frist og efter samme regler som oven nævnt av enhver vedkommende indbringes for vedkommende regjeringsdepartement.

67. If a shareholder desires by means of a judgment to obtain the annulment of a resolution passed by the general meeting or the council of representatives, as being contrary to law or the statutes (articles), he must bring an action, if a resolution passed by the general meeting is concerned, within three months after it has been passed, and if a resolution passed by the council of representatives is concerned, within three months after the resolution has become known to him, and in any case within a year after the resolution has been passed. If the action is commenced with a summons before the Compromise Committee, it must, if no compromise is obtained, be carried before the competent Tribunal, at the latest at the next session for which a lawful summons can be served, occurring after one month has expired since the cause was referred to the tribunal.

The plaintiff shall, when the action is brought before the Tribunal, produce a share belonging to him. This share shall be handed over to the company by the Tribunal, after having been provided with a note to the effect that it has been deposited with the company by reason of the action. The share must not be transferred to other persons, nor its restitution be demanded, until final judgment has been rendered. When this has taken place, the Tribunal shall on request furnish the share with a note to the effect that the deposit has ceased.

If the share is not produced when the action is commenced before the Tribunal the action shall at the request of the company be rejected. The action is in such case considered as having been finally renounced.

A judgment pronouncing the annulment of the resolution is effective, not only as against the parties but also as against the other shareholders. If the attacked resolution had been notified in the commercial register, the judgment rendered shall, at the expense of the party which the Tribunal may designate, and without having regard to any appeal, also be notified and registered in such manner as is provided in the Act concerning commercial registers, names of firms and powers of attorney of 17 May 1890.

68. Decisions on the question whether an inquiry shall be made concerning the establishment, management or liquidation of a company shall be come to by the general meeting.

If a proposition suggesting such an inquiry has been rejected by the general meeting, at least five — or if the number of the members of the company is below sixteen, at least two — shareholders, who together own shares for at least one tenth of the share capital, may, within three months after the general meeting has been held and through a representative appointed by them in common, request the competent Distribution Tribunal to designate one or more persons for the purpose of making such an inquiry. The request shall be complied with if it appears probable that there has been fraudulent conduct or gross negligence, and shares are produced before the Distribution Tribunal representing one tenth of the share capital; that which has been said in § 67 shall apply to the annotations on and deposits of the shares, to the effect that the shares shall remain deposited until the inquiry is finished or the request has been finally rejected. Before the Distribution Tribunal renders its decision, it shall give both the company and the person whose conduct is attacked the opportunity to express an opinion. The decision may, within fourteen days after it has been communicated by the Distribution Tribunal to the interested person, be brought by way of appeal before the competent Government Department for examination in accordance with the provisions contained in the Act concerning negotiations for composition of 6 May 1899 (cf. the Act of 2 June 1906) § 45; cf. §§ 41—42.

The persons nominated by the Distribution Tribunal shall to the necessary extent examine the company's books, cash, movables, papers and goods, and make a report to the Distribution Tribunal. This Tribunal shall inform the shareholders' representative of the conclusion of the examination and convene a general meeting to be held within four weeks thereafter, and submit the committee's report to the meeting. The persons nominated shall keep silent regarding relations or matters which have become known to them through the examination, but which are outside the scope of the examination; as regards non-interested persons an unlimited obligation to keep silent is incumbent on them. Their remuneration is fixed by the Distribution Tribunal, which also decides who shall pay the expenses occasioned by the examination. The decision of the Distribution Tribunal may, within the same period and according to the same rules as those above-mentioned, be brought by any interested person before the competent Government Department.

69. Erstatning for skade voldt av stiftere, indbydere, styremedlemmer, repræsentanter, revisorer eller decisorer, likesom ogsaa selskapets ret efter § 19 indtales av selskapet. Beslutning om anlæg av saadant søksmaal fattes i generalforsamling. Beslutning om, at sak ikke skal anlægges, er befriende for vedkommende.

Dog kan aktie-eiere, som ikke har stemt for beslutningen, i saadant antal og i besiddelse av saa mange aktier som i § 68 sagt, ved en av dem opnævnt fælles fuldmægtig, inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse, eller — saafremt der efter beslutningen er fremsat begjæring om undersøkelse i henhold til § 68 — efterat undersøkelsen er endt eller begjæringen endelig avslaat, anlægge sak paa selskapets vegne og i dets navn til indtale av erstatning for skade voldt ved svig eller grov skjødesløshet. Er saken begyndt med indkaldelse til forlikskommissionen, maa den, hvis forlik ikke opnaaes, senest inkamineres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden saken henvisning til retten. Ved sakens irettførsel maa der i retten fremlægges akties for en tiendedel av aktiekapitalen; om aktiernes paategning og opbevaring og om undladelsen av betimelig at fremlægge dem, gjælder, hvad i § 67 er sagt.

Tapes saken, har vedkommende aktie-eiere selv at bære samtlige omkostninger; vindes den, har de ret til at fordre omkostningene godtgjort av selskapet, dog ikke utover den erstatning, der som følge av søksmaalet er kommet selskapet til gode.

70. Har aktie-eiere i saadant antal som i § 68 sagt, og som tilsammen eier en tiendedel, eller om vedtægtene saa maatte bestemme, en mindre brøkdel av aktiekapitalen, hos selskapets vedkommende forgjæves forlangt en generalforsamling indkaldt med høist fjorten dages varsel til behandling av bestemt angivne emner, kan de kræve, at skifteretten paa lovlig maate og paa selskapets bekostning indkalder generalforsamling. De maa i saa fald fremlægge aktier for ovennævnte brøkdel av aktiekapitalen; med hensyn til aktiernes paategning og opbevaring finder reglerne i § 67 tilsvarende anvendelse, saaledes at aktierne skal være deponert, indtil generalforsamlingen er avholdt.

Indkaldelsen av generalforsamling ansees forgjæves at være forlangt, naar selskapets vedkommende ikke inden fjorten dage, efterat forlangendet bevislig er fremsat, paa lovlig maate har utfærdiget den.

71. Forandring i selskapets vedtægter kan alene besluttes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning utfordres, at mindst to tredjedele av de avgivne stemmer er derfor.

Gaar beslutningen ut paa forandring i gjenstanden for selskapets virksomhet eller paa fortsættelse utover den bestemte tid, utkræves derhos, at de medlemmer, som har stemt for den, indehar aktier for mindst fire femtedele av aktiekapitalen. Aktier, som maatte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtages ikke ved denne beregning. De aktie-eiere, som ikke har stemt for beslutningen, kan av aktieselskapet kræve utløsning. I mangel av mindelig overenskomst fastsettes løsningssummen ved lovlig skjøn optat paa aktieselskapets bekostning. Forsaavidt aktierne ikke straks overtages av andre, skal de uopholdelig tilintetgjøres av styret og anmeldelse om indløsningen avgives til handelsregistret. Kan utløsning ikke ske, uten at aktiekapitalen angripes, finder § 85, andet og tredje led tilsvarende anvendelse. Retten til utløsning tapes, hvis den ikke er gjort gjældende inden en maaned, efterat vedkommende aktie-eier er blit vidende om beslutningen.

Hvis en foreslaat ændring i vedtægtene berører forholdet mellem de forskjellige klasser av aktier, utkræves, at den almindelige generalforsamlings beslutning tiltrædes av særskilte generalforsamlinger, dannet av indehaverne av de forskjellige klasser av aktier. Hertil utfordres, at i hver særskilt generalforsamling mindst to tredjedele av de avgivne stemmer er for tiltrædelse.

69. Compensation for damage caused by founders, promoters, members of the board of directors, representatives, auditors or supervisors, as also the right of the company according to § 19, are matters concerning which actions may be brought by the company. Resolutions concerning the bringing of such actions must be carried by the general meeting. A resolution to the effect that no action shall be brought discharges the person in question.

Shareholders, however, who have not voted for the resolution, in such number and when possessing as many shares as are mentioned in § 68, may, by means of a representative designated by them in common, within three months after the general meeting has been held, or — where after the resolution was passed a request has been presented with a view to an examination in accordance with § 68 — after the examination has been closed or the request finally rejected, bring an action on behalf of the company and in its name for the purpose of recovering compensation for damage occasioned by fraud or gross negligence. If the action has commenced with a summons before the Compromise Committee, it must, if a compromise is not obtained, be brought at the latest at the first session of the competent Tribunal for which a lawful notification can be served, after one month has elapsed since the cause was referred to the Tribunal. When the action is brought before the Tribunal shares for one tenth of the share capital must be produced in Court; in so far as the annotation on the shares and their safe keeping are concerned, and concerning the omission to present them in due time, that which is provided in § 67 shall apply.

If the cause is lost, the interested shareholders must themselves bear all the expenses; if it is won, they have a right to claim reimbursement of the expenses by the company, but not however in excess of the advantage which on account of the lawsuit has accrued to the company.

70. If shareholders in such number as is mentioned in § 68, and who together own one tenth, or if the statutes (articles) should so provide, a lesser proportion of the share capital, have in vain requested the competent persons in the company to convene a general meeting, with at the most a notice of fourteen days, for the deliberation of definitely indicated subjects, they may demand that the Distribution Tribunal shall, in a lawful manner and at the expense of the company, convene a general meeting. They must in such case produce shares for the above-mentioned proportion of the share capital; with regard to annotations on the shares and their safe keeping, the rules of § 67 find a corresponding application, to the effect that the shares shall remain deposited until the general meeting has been held.

The convening of the general meeting is considered as having been demanded in vain when the competent persons of the company have not complied with the request within fourteen days after the request is proved to have been presented in a lawful manner.

71. Modifications of the statutes (articles) of the company can only be decided upon by the general meeting. For a valid resolution it is required that at least two thirds of the votes cast shall be in favour of the modification.

If a resolution involves a modification of the scope of the company's operations or their continuation beyond the stipulated time, it is further required that those members who have voted in favour of it shall hold shares for at least four fifths of the share capital. Shares which may be excluded from the voting at the general meeting are not comprised in this calculation. Those shareholders who have not voted in favour of the resolution may demand redemption by the company. In default of agreement by compromise, the price of redemption is fixed by a legal estimate effected at the expense of the company. So far as the shares are not immediately taken up by other persons, they shall forthwith be cancelled by the board of directors, and notification concerning the redemption be made in the commercial register. If redemption cannot take place without the share capital being affected, the second and third paragraphs of § 85 shall apply in a corresponding manner. The right of requiring redemption is lost if it has not been exercised within one month after the interested shareholder has become acquainted with the resolution.

If a proposed modification of the statutes (articles) affects the relations between the various classes of shares, it is required that the resolution passed by the ordinary general meeting shall be confirmed by special general meetings composed of the holders of the various classes of shares. For this purpose it is required that at each special general meeting at least two thirds of the votes given shall be in favour of confirming the resolution passed by the ordinary general meeting.

72. Før utløpet av to aar efter selskapets registrering maa erhvervelse ved frivillig overdragelse av bestaaende eller paatænkte anlæg eller faste eiendomme eller skib for en sum, overstigende en tiendedel av aktiekapitalen, kun finde sted med generalforsamlingens samtykke.

Mindst en halvpart av den stemmegivende aktiekapital maa være repræsenteret i det møte, hvor beslutningen fattes.

Foranstaaende regler kommer ikke til anvendelse ved erhvervelse av fast eiendom, dersom selskapets forretning gaar ut paa saadan erhvervelse.

8de kapitel. Om opløsning, avvikling og aktiekapitalens nedsættelse.

73. Begjæring om konkursbehandling eller akkordforhandling kan fra selskapets side alene fremsættes av styret. Dette repræsenterer under konkursbehandlingen selskapet som konkursskyldner. Om det skal nyde godtgjørelse og i tilfælde hvilken, bestemmes av skifteretten.

74. Er antallet av medlemmer i et aktieselskap sunket ned under tre, skal selskapet inden tre maaneder enten ha avhjulpet denne mangel eller ha opløst sig. Fortsætter selskapet sin virksomhet utover de tre maaneder uten supplering eller opløsning, hefter de medlemmer, som i mindst én måned har været vidende om forholdet, én for alle og alle for én for de forpligtelser, som er paadrat selskapet efter utløpet av de ovennævnte tre maaneder.

Er to maaneder hengaaet, siden medlemmenes antal sank ned under tre, har enhver aktie-eier med én maanedes varsel til den anden aktie-eier ret til at kræve, at skifteretten opnævner en eller flere mænd til paa selskapets bekostning at foreta avvikling, saafremt antallet av aktie-eiere ikke inden varslets utløp er bragt op til mindst tre. Avviklingen foregaar overensstemmende med reglerne i § 76, andet og tredje led samt §§ 77—82, saaledes at den eller de opnævnte mænd træder i styrets og skifteretten i generalforsamlingens sted.

75. Er der, forsaavidt angaar andre selskaper end bank- og forsikringsselskaper, ikke inden seks maaneder efter utløpet av den i § 22, 2det led nævnte frist, to aar efter selskapets registrering, skedd anmeldelse til handelsregistret om, at aktierne er fuldt indbetalt, skal registerføreren forelægge selskapets bestyrelse en frist av en måned til at indkomme med saadan anmeldelse. Oversiddes denne frist, skal han gi meddelelse herom til skifteretten. Denne skal derefter erklære selskapet oppløst og opnævne en eller flere mænd til at foreta avvikling paa selskapets bekostning. Avviklingen foregaar som i foregaaende paragrafs sidste punktum bestemt.

76. Beslutning om et aktieselskaps frivillige opløsning fattes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning herom utfordres, at to tredjedele av de avgivne stemmer er derfor og at enten de medlemmer, som stemmer for den, indehar aktier for mindst to tredjedele av aktiekapitalen, eller at beslutningen gjentages med to tredjedels stemmerflerhet av en ny generalforsamling. Saafremt to tredjedele av den indbetalte aktiekapital er gaat tapt, er det og tilstrækkelig, at et antal aktie-eiere, som tilsammen eier mindst en fjerdedel av den indbetalte aktiekapital, stemmer derfor. Aktier, som maatte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtages ikke ved disse beregninger.

Den generalforsamling, som beslutter opløsningen, vælger samtidig et styre til at forestaa avviklingen. Medlemmer av det tjenstgjørende styre kan vælges, saafremt vedtægtene ikke anderledes bestemmer. Iøvrig træder det tidligere styre ut av virksomhet.

Aktieselskapets forretninger kan under avviklingen fortsættes i det omfang, som ansees hensigtsmæssig.

77. Styret har at opta fortegnelse over massen og at opgjøre selskapets status. Fortegnelsen og opgjøret blir at utlægge paa selskapets kontor til oplysning for

72. Before the expiration of two years after the company has been registered, the acquisition by voluntary transfer of existing or intended establishments or immovables or vessels for an amount exceeding one tenth of the share capital may only take place with the consent of the general meeting.

At least one half of the share capital giving the right to vote must be represented at the meeting where the resolution is carried.

The preceding rules shall not apply to the acquisition of immovables if the operations of the company involve such acquisition.

Chapter VIII. Dissolution and liquidation of the company, and reduction of the share capital.

73. A request for administration in bankruptcy or for negotiations for a composition may, on behalf of the company, only be presented by the board of directors. During the administration in bankruptcy the board represents the company as the bankruptcy debtor. The Distribution Tribunal decides whether the board shall receive any remuneration, and if so, its amount.

74. If the number of the members of a joint stock company has been reduced to less than three, the company shall within three months either remedy this defect or dissolve itself. If the company continues its operations beyond the three months without adding any new members or dissolving itself, the members who have had knowledge of the circumstances for at least one month are jointly and severally liable for the obligations incurred by the company after the expiration of the three months above mentioned.

If two months have elapsed since the number of the members was reduced to less than three, each shareholder has a right, after one month's notice given to the other shareholder, to demand that the Distribution Tribunal shall appoint one or more persons for the purpose of undertaking the liquidation at the expense of the company, provided that the number of the shareholders has not, before the expiration of the notice given, been increased to at least three. The liquidation is effected in accordance with the rules contained in § 76, second and third paragraphs, and §§ 77—82, to the effect that the appointed liquidator or liquidators takes or take the place of the board of directors and the Distribution Tribunal takes that of the general meeting.

75. If, so far as other companies than banking and insurance companies are concerned, within six months after the expiration of the period mentioned in § 22, second paragraph, namely, two years after the registration of the company, no notification has been made in the commercial register that the shares have been paid up in full, the registrar shall fix a period of one month within which the board of directors of the company shall make such a notification. If this period is passed, he shall inform the Distribution Tribunal of the circumstance. This Tribunal shall then declare the company dissolved and appoint one or more persons to proceed with the liquidation at the expense of the company. The liquidation takes place in accordance with what is provided in the last sentence of the preceding Article.

76. A decision concerning the voluntary dissolution of a joint stock company must be come to by the general meeting. For a valid resolution to this effect it is required that two thirds of the votes cast should be in favour of it, and that either those members who vote for it should hold shares representing at least two thirds of the share capital, or that the resolution should be confirmed by a majority of two thirds of the votes of a subsequent general meeting. If two thirds of the paid-up share capital has been lost, it is, however, sufficient if a number of shareholders owning together at least one fourth of the paid-up share capital vote in favour of the dissolution. Shares which do not carry a right of voting at the general meeting are not included in these calculations.

The general meeting which resolves upon the dissolution, at the same time elects a board for the purpose of carrying out the liquidation. Members of the board of directors may be elected, if the statutes (articles) provide nothing to the contrary. The board of directors, in other respects, ceases its operations.

The transactions of the joint stock company may, during the liquidation, be continued to the extent considered advisable.

77. The board (of liquidators) shall draw up an inventory of the assets and a statement of the company's position. The inventory and the statement shall

enhver aktie-eier; derhos blir avskrift eller avtryk av opgjøret at tilstille enhver aktie-eier, hvis opholdssted er kjendt.

For forsikrings- og bankselskapers vedkommende blir opgjøret snarest mulig at bekjendtgjøre i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Efterat oppløsning er besluttet, har aktieselskapet paa ethvert fra samme utgaat brev, bekjendtgjørelse eller dokument at tilføie ved sit firma ordene «under avvikling».

78. Styret har at avhænde selskapets eiendele og inddrive dets tilgodehavende samt at betale dets gjæld og opfylde dets øvrige forpligtelser. Forsaavidt det behøves til at dække gjælden, har styret at indkalde indskud paa aktierne.

79. Styret har to ganger i «Norsk Kundgjørelsestidende» at indkalde selskapets fordringshavere til at anmelde sit tilgodehavende. De fordringshavere, som kjendes, gives derhos saavidt mulig særskilt skriftlig underretning.

Kongen kan, naar skjellig grund findes at foreligge, gi styret bevilling til at indkalde selskapets fordringshavere ved præklusivt proklama under varsel og bekjendtgjørelsesmaate, som blir nærmere at angi i bevillingen. Har selskapet drevet forsikringsvirksomhet, omfatter proklamaet dog ikke de av selskapet tegnede forsikringer.

80. Er en fordringshaver ikke at finde eller vægrer han sig for at motta sit tilgodehavende, blir beløpet, hvis dets størrelse er paa det rene, av styret at indsette paa hans navn i sparebank. Er fordringen ikke rentebærende og ikke forfalden, kan den indsettes med et beløp, som med tillæg av lovlig rente til forfaldsdag vil gi fordringens hele beløp.

Er en fordrings tilværelse eller omfang uviss eller omstridt, kan der avsættes et saadant beløp, som ved overenskomst mellem selskapet og vedkommende fordringshaver maatte bli bestemt. Beløpet indsettes i saa fald i sparebank paa styrets og fordringshaverens navn i fællesskap og blir ikke at utbetale uten begge parters skriftlige samtykke eller efter endelig dom. Hvad der endelig kommer selskapet tilgode, blir av styret efterskudsviis at utlodde blandt det oppløste selskaps medlemmer.

81. Efterat selskapets eiendele er avhændet, dets fordringer inddrevet, dets gjæld betalt eller betalingen sikret som i § 80 bestemt, og alle dets øvrige forpligtelser opfyldt, blir overskuddet at fordele i rede penger mellem aktie-eierne mot indlevering av aktiebrevne.

En saadan fordeling maa dog ikke finde sted før 6 maaneder, efterat den i § 79, første punktum omhandlede indkaldelse anden gang har staaet i «Norsk Kundgjørelsestidende».

82. Efter sluttet avvikling, og efterat regnskap for samme er avlagt og vedtat i generalforsamling, anmeldes selskapets endelige oppløsning til handelsregistret.

Det styre, som har forestaaet avviklingen, har at opbevare selskapets bøker i mindst ti aar efter oppløsningen.

83. Beslutning om overdragelse av et aktieselskaps formue som helhet kan alene fattes av generalforsamlingen med saadan stemmeflerhet som i § 76, andet og fjerde punktum sagt. Beslutningen anmeldes uopholdelig til handelsregistret.

Styret sørger for, at selskapets forfaldne gjæld betales, og at dets øvrige forpligtelser opfyldes, forsaavidt vedkommende ikke samtykker i, at de gaar over paa den, til hvem overdragelsen er skedd. Iøvrig kommer bestemmelserne i § 77, første og andet led, § 78, andet punktum, § 79, første led og § 80 til anvendelse.

Overdragelsen kan ikke gjennomføres, og fordeling av overskuddet til aktie-eierne kan ikke finde sted, før selskapets kjendte gjæld er betalt eller betalingen sikret og dets øvrige kjendte forpligtelser opfyldt eller gyldig overført paa erhververen, og ikke før mindst seks maaneder er forløpet, efterat den sidste indkaldelse av fordringshaverne har været indtat i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Naar overdragelsen er gjennomført, anmeldes dette snarest mulig til handelsregistret.

be displayed at the office of the company for the information of every shareholder; in addition a written or printed copy of the statement shall be sent to every shareholder whose residence is known.

In the case of insurance and banking companies, the statement shall, as soon as possible, be published in the "Norwegian Gazette for Notifications".

After the dissolution has been decided upon, the joint stock company shall, in each letter, publication or document issued by it, add to its firm name the words "in liquidation".

78. The liquidators shall dispose of the company's property and get in what is due to it and pay its debts and perform its other obligations. In so far as it is necessary for paying the debts, the liquidators shall make calls on the shares.

79. The liquidators shall by two publications in the "Norwegian Gazette for Notifications" summon the company's creditors to present their claims. The creditors who are known shall further, in so far as it is possible, be specially notified in writing.

The King may, when there is sufficient reason for such a course, authorise the liquidators to convene the creditors of the company by means of a preclusive proclamation, under such notice and with such publicity as is indicated in detail in the authorisation. If the company has been engaged in insurance operations, the proclamation shall not, however, comprise the insurances contracted by the company.

80. If a creditor is not to be found, or if he refuses to receive that which is due to him, the amount, if it is a liquidated sum, shall be deposited by the liquidators in his name in a savings bank. If the claim does not bear any interest and is not due, an amount may be deposited which, with the addition of lawful interest up to the day for payment, will produce the whole amount of the claim.

If the existence or amount of a claim is uncertain or contested, such an amount may be deposited as may be fixed by agreement between the company and the creditor in question. The amount in such case shall be deposited in a savings bank in the joint names of the liquidators and the creditor, and shall not be paid without the written consent of both parties or after a final judgment. That which finally accrues to the company shall subsequently be distributed by the liquidators in supplementary payments amongst the members of the dissolved company.

81. After the property of the company has been disposed of, its claims collected, its debts paid or the payment thereof secured as provided in § 80, and all its other obligations performed, the surplus shall be distributed in cash between the shareholders upon the handing over of their share certificates.

Such a distribution must not however take place until six months after the summons dealt with in the first sentence of § 79 has appeared the second time in the "Norwegian Gazette for Notifications".

82. After the liquidation is closed, and after the account of the same has been presented and accepted at a general meeting, the final dissolution of the company shall be notified in the commercial register.

The board which has conducted the liquidation shall keep the company's books for at least ten years after the dissolution.

83. A resolution concerning the transfer of the assets of a joint stock company en bloc can only be carried by the general meeting with such a majority of votes as is indicated in the second and fourth sentences of § 76. Such resolution shall forthwith be notified in the commercial register.

The board of directors shall see that the company's debts which are due for payment are paid, and that its other obligations are carried out, unless the person interested consents to the obligations passing to the person to whom the transfer has been made. In general, the provisions of § 77, first and second paragraphs, § 78, second paragraph, § 79, first paragraph, and § 80, shall apply.

The transfer cannot be carried out, and the distribution of the surplus to the shareholders cannot take place, until the known debts of the company have been paid or the payment thereof secured, and its other known obligations have been carried out or validly passed on to the transferee, nor until at least six months have elapsed after the creditors were last summoned by means of an insertion in the "Norwegian Gazette for Notifications".

When the transfer has been carried out, it shall as soon as possible be notified in the commercial register.

84. Sker den i § 83 omhandlede overdragelse til et aktieselskap mot vederlag i aktier i dette, kommer reglerne i § 25 ikke til anvendelse paa den utstedelse av nye aktier, som hertil utkræves. I dette tilfælde kan det derhos i overenskomsten mellem selskapene bestemmes, at ledelsen av forretningene straks skal overgaa til det selskap, hvortil overdragelsen sker. Det andet selskaps midler blir imidlertid at forvalte særskilt, indtil overdragelsen kan gjennomføres overensstemmende med § 83, tredje led.

Styret i det selskap, hvortil overdragelsen er skedd, har i en generalforsamling, som holdes inden seks uker efter overdragelsens gjennomførelse, at avgi beretning angaaende overdragelsen og de forhold, som staaar i forbindelse med den, og at gjøre rede for enhver utgift, selskapene derved har hat. Derhos har begge selskapers styremedlemmer hver for sig at avgi en egenhändig underskrevet erklæring om, hvorvidt de selv eller nogen anden har hat nogen indtægt av overdragelsen, og i tilfælde om indtægtens art og størrelse.

85. Nedsættelse av aktiekapitalen (herunder indbefattet avskrivning paa aktierne) kan alene finde sted i henhold til generalforsamlings-beslutning, fattet med saadan stemmeflerhet som i § 76, andet og fjerde punktum bestemt. Saadan beslutning kan alene fattes, efterat begrundet erklæring er indhentet fra repræsentantskapet, hvor saadant findes, og ellers fra styret.

Den fattede beslutning, som tillike skal fastsætte reglerne for dens gjennomførelse, blir at anmelde til handelsregistret og at indrykke to ganger i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Kjendte fordringshavere skal saavidt mulig særskilt varsles om beslutningen. For fordringshaver, hvis tilgodehavende endnu ikke er forfaltent, eller hvis fordring er uviss eller omstridt, blir beløpet, naar han fremsætter begjæring derom inden den nedenfor i fjerde led nævnte frist, at avsætte overensstemmende med reglerne i § 80.

Den endelige utførelse av beslutningen kan ikke finde sted, før der fra anden gangs offentliggjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende» er hengaaet tre maaneder, dersom selskapet har kjendte fordringshavere kun i Norge, seks maaneder, dersom det har kjendte fordringshavere kun i Europa, samt et aar, dersom det har kjendte fordringshavere paa noget sted utenfor Europa.

Naar beslutningen er bragt til endelig utførelse, blir anmeldelse at avgi derom til handelsregistret. Er dette ikke skedd inden seks maaneder fra utløpet av de i fjerde led nævnte frister, taper beslutningen sin kraft.

9de kapitel. Om utenlandske selskapers adgang til at drive virksomhet her i landet.

86. Er et aktieselskap gyldig stiftet i sit hjemland, kan det med iagttagelse av efterfølgende bestemmelser drive virksomhet ogsaa her i landet gjennom en forretningsavdeling (filial, underkontor), staaende under et særskilt styre, om hvis myndighet til at forbinde selskapet like overfor tredjemand gjælder, hvad i § 46, første led er sagt.

87. Forinden en saadan forretningsavdeling som i § 86 omhandlet aapner virksomhet her i landet, har dens styre at indsende anmeldelse til handelsregistret overensstemmende med lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 Mai 1890. Anmeldelsen skal, foruten hvad der er foreskrevet i nævnte lov, tillike indeholde de i nærværende lovs § 14, andet led nævnte opplysninger — opplysninger angaaende bestemmelser av saadan art som i § 5, nr. 9—12 nævnt, dog kun, dersom selskapet er stiftet i løpet av de sidste fem aar — samt bilægges med styrets egenhändig underskrevne erklæring om: a) At der paa hver aktie, hvorfor vederlag skal ydes i penger, er indbetalt det hele beløp, eller forsaavidt angaar bank- og forsikrings-selskaper, hvis aktier ikke lyder paa ihendehaveren og ikke paa et mindre beløp end et hundrede kroner, i bankselskaper mindst en halvpart og i forsikrings-selskaper mindst en fjerdedel av dens paalydende beløp og et like stort beløp paa hver aktie av samme klasse; — b) At alle indskud i værdigjenstande er ydet.

84. If the transfer dealt with in § 83 is made to a joint stock company in consideration of shares issued by such company, the rules of § 25 shall not apply to the issue of new shares which is required for this purpose. In this case it may further be provided in the agreement between the companies that the conduct of the exploitations shall forthwith pass to the company to which the transfer is made. The assets of the other company shall, however, be separately administered until the transfer can be carried out in accordance with § 83, third paragraph.

The board of directors of the company to which the transfer has been made shall, at a general meeting to be held within six weeks after the transfer has been carried out, make a statement concerning the transfer and the circumstances connected with it, and explain every expense which the companies have incurred in connection with the transfer. In addition the members of the boards of directors of both companies shall separately present a declaration signed by themselves in person, indicating whether they themselves or any other persons have obtained any profit owing to the transfer, and, this being the case, the nature and amount of the profit.

85. A reduction of the share capital (including a reduction of the amount of the shares) shall only take place in conformity with a resolution carried at a general meeting by such a majority of votes as is fixed in § 76, second and fourth sentences. Such a resolution can only be passed after a reasoned declaration has been obtained from the council of representatives, where there is such a body, and otherwise from the board of directors.

The resolution passed, which at the same time shall fix the rules as to how it is to be carried out, shall be notified in the commercial register and inserted twice in the "Norwegian Gazette for Notifications".

The creditors who are known shall as soon as possible be informed of the resolution. In respect of those creditors whose claims are not yet due for payment, or whose claims are uncertain or contested, the amounts shall, if they make requests to this effect within the time mentioned below in the fourth paragraph, be deposited in accordance with the rules contained in § 80.

The final carrying out of the resolution cannot take place until three months have elapsed since the second publication was inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications", if the company has known creditors living only in Norway, six months if it has known creditors living only in Europe, and one year if it has known creditors living at any place outside Europe.

When the resolution has been finally carried out, a notification to this effect shall be made in the commercial register. If this has not taken place within six months from the expiration of the periods mentioned in the fourth paragraph, the resolution shall become inoperative.

Chapter IX. The right of foreign companies to carry on business in Norway.

86. If a joint stock company has been validly established in its home country, it may under observance of the following provisions carry on operations in this country by means of a branch business (affiliated branch, sub-office) managed by a special board of directors, concerning the authority of which to bind the company as against third persons that which is provided in § 46, first paragraph, shall apply.

87. Before such a branch business as is mentioned in § 86 commences its operations in this country, its board of directors shall send a notification to the commercial register in accordance with the Act concerning commercial registers, names of firms and powers of attorney, of 17 May 1980. The notification shall, besides what is prescribed in the said Act, also contain the particulars mentioned in § 14, second paragraph, of the present Act — particulars concerning decisions of such a nature as are mentioned in § 5, Nos. 9—12, only however in case the company in question has been established in the course of the last five years — and be accompanied by a declaration signed by the members of the board of directors themselves importing: a) That on each share the amount of which is to be paid in money the whole amount has been paid, or, in so far as banking and insurance companies are concerned, the shares of which are not issued to the bearer and are not for an amount less than one hundred kroner, in the case of banking companies, at least one half, and in the case of insurance companies, at least one fourth of its nominal amount, and an equally large amount on each share of the same class; — b) That all payments for shares to be made otherwise than in money have been made.

Med anmeldelsen skal derhos følge en av norsk konsul i hjemlandet bekræftet bevidnelse fra den utenlandske registerfører eller anden vedkommende myndighet om, at selskapet lovlig er kommet i stand og har sit hovedkontor i utlandet.

Undladelse av anmeldelse medfører, at ogsaa herværende styremedlemmer blir personlig og solidarisk ansvarlige.

Stedfundne forandringer, derunder ogsaa aapning av konkurs, blir paa samrø maate at anmelde.

88. Forsaavidt et utenlandsk aktieselskaps kapital ikke er fuldttegnet, kan alene den tegnede kapital anmeldes som selskapets aktiekapital.

89. Utenlandsk aktieselskaps herværende forretningsavdeling skal paa ethvert dokument, brev eller bekjendtgjørelse betegne sig med ordene «utenlandsk aktieselskap», likesom de i § 52 og § 77, sidste punktum givne forskrifter finder tilsvarende anvendelse.

90. Medlem av styret for utenlandsk aktieselskaps forretningsavdeling er like overfor tredjemand underkastet det samme ansvar for sine handlinger, som om han var medlem av et norsk aktieselskaps styre.

91. Utenlandske bankselskaper og selskaper, hvor samtlige aktier lyder paa ihæندهaveren, skal hvert aar inden otte maaneder efter regnskapsaarets utgang i «Norsk Kundgjørelsestidende» la offentliggjøre selskapets aarsregnskap og balanse tillikemed særskilt aarsregnskap for den herværende forretningsavdeling. Efterkommes ikke dette bud, har det utenlandske selskaps herværende styre umiddelbart efter fristens utløp at anmelde dette til handelsregistret og samtidig at offentliggjøre aarsregnskapet for herværende forretningsavdeling.

Anden del. Om kommanditaktieselskaper.

1ode kapitel.

92. Ved et kommanditaktieselskaps stiftelse maa samtlige fuldt ansvarlige medlemmer samt mindst tre kommanditister delta som stiftere eller som indbydere. Enhver, som ved siden av de fuldt ansvarlige medlemmer deltar i stiftelsen, maa tegne mindst én aktie.

Selskapet kan ikke konstitueres, før den hele kommanditkapital er tegnet.

93. Et fuldt ansvarlig medlem kan ikke tegne eller erhverve aktier i selskapet og heller ikke ta viljesbestemt pant i dem. Tilfalder saadanne aktier ham ved arv eller egteskap eller under tvangsinddrivelse til fyldestgjørelse av egen fordring, skal han avhænde dem snarest mulig og senest inden et aar.

94. Like overfor tredjemand kan alene de fuldt ansvarlige medlemmer handle paa selskapets vegne. I alt, hvad der hører til driften av selskapets forretning, er enhver begrænsing i denne myndighet uten retsvirkning like overfor godtroende tredjemand.

95. Denne lovs §§ 4—43, 47—55 og 57—91 finder tilsvarende anvendelse paa kommanditaktieselskaper, dog saaledes, at: a) I den i § 5 omhandlede protokol eller i tegningsindbydelsen skal angives, i hvilket forhold de fuldt ansvarlige medlemmer og kommanditkapitalen indbyrdes deltar i selskapets vinding og tap; — b) Valg av styre og repræsentantskap bortfalder; — c) De om styrets rettigheter og pligter trufne bestemmelser ansees at gjælde de fuldt ansvarlige medlemmer, forsaavidt intet motsat i nærværende kapitel er bestemt; — d) Kommanditisterne vælger aarlig et tilsynsraad, som har: 1. Åt føre kontrol med forretningen og regnskapsførelsen, men ikke har adgang til at gripe ind i den daglige drift; — 2. At iverksætte generalforsamlingens beslutninger, forsaavidt dette ikke efter vedtægtene paahviler nogen anden. Iøvrig gjælder om tilsynsraadet de om repræsentantskapet givne bestemmelser, forsaavidt intet motsat i nærværende kapitel er bestemt; — e) De fuldt ansvarlige medlemmer og tilsynsraadet eller et udvalg av dette har i fællesskap at utføre, hvad der efter denne lovs §§ 22 og 30—36 paahviler styret; — f) Hvad der er foreskrevet om aktie-eierne (medlemmene) og aktiekapitalen, blir at anvende paa kommanditisterne og kommanditkapitalen; — g) Et kommandit-

The notification shall further be accompanied by an attestation certified by the Norwegian consul resident in the company's home country, and issued by the foreign registrar or another competent authority, to the effect that the company has been lawfully established and has its chief office abroad.

Any omission to make this notification entails the consequence that the members of the board of directors resident here become personally and jointly and severally responsible.

Supervening modifications, including the commencement of bankruptcy proceedings, shall be notified in the same manner.

88. Where the capital of a foreign joint stock company has not been subscribed for in full, only the capital which has been subscribed for shall be declared as the share capital of the company.

89. The Norwegian branch business of a foreign joint stock company shall in every document, letter or publication, designate itself by the words "foreign joint stock company", and the provisions of § 52 and § 77, last sentence, shall also be applied accordingly.

90. A member of the board of directors of the branch business of a foreign joint stock company shall as regards third persons be subject to the same liability for his acts as if he were a member of the board of directors of a Norwegian joint stock company.

91. Foreign banking companies and companies where all the shares are issued to bearer shall every year, within eight months after the expiration of the financial year, publish in the "Norwegian Gazette for Notifications" their annual accounts and balance-sheets and also the special accounts of their branch businesses established here. If this provision is not complied with, the Norwegian board of directors of the foreign company shall, immediately on the expiration of the said period, notify this circumstance to the commercial registry and at the same time publish the annual accounts of the branch business established here.

Second Part. Limited partnerships with shares.

Chapter X.

92. When a limited partnership with shares is established, all the fully responsible members and at least three limited partners must take part as founders or promoters. Any person who, besides the fully responsible members, takes part in the establishment of the partnership, must subscribe for at least one share.

A limited partnership cannot be constituted until the whole of the limited share capital has been subscribed for.

93. A fully responsible member must not subscribe for nor acquire shares in the partnership, nor take any conventional pledge on the shares. If such shares pass to him by way of inheritance or marriage, or legal proceedings for the satisfaction of his own claim, he shall dispose of them as soon as possible and at the latest within a year.

94. As against third persons only the fully responsible members shall act on behalf of the partnership. In everything which belongs to the exploitation of the business of the partnership, any limitation of this authority is without legal effect as against bona fide third persons.

95. §§ 4—43, 47—55 and 57—91 of this Act apply correspondingly to limited partnerships with shares, to the effect however that: a) In the record mentioned in § 5, or in the invitation for subscription, it shall be indicated in what proportion the fully responsible members and the limited share capital are reciprocally to participate in the profit and loss of the partnership; — b) The election of a board of directors and a council of representatives do not take place; — c) The provisions made with regard to the rights and duties of the board of directors are considered as applicable to the fully responsible members, in so far as nothing to the contrary is provided in the present Chapter; — d) The limited partners annually elect a council of supervision which shall: 1. Exercise the control of the business and the book-keeping, but has no right to interfere with the daily exploitation; — 2. Carry out the resolutions passed by the general meeting, in so far as, according to the statutes (articles of association), this is not incumbent on anyone else. In addition, the provisions with regard to the council of representatives shall apply to the council of supervision, in so far as nothing to the contrary is provided in the present Chapter; — e) The fully responsible members and the council of supervision,

aktieselskaps likvidation foretages av de fuldt ansvarlige medlemmer og et utvalg av tilsynsraadet i fællesskap, forsaavidt ikke andet er bestemt i vedtægtene, og det heller ikke vedtages mellem de fuldt ansvarlige medlemmer og kommanditisternes generalforsamling, at særskilt styre hertil skal vælges. Hvis der vælges særskilt styre, har det de samme rettigheter og pligter som styret i et aktieselskap.

96. Der kan ikke træffes avtaler om, at generalforsamling eller tilsynsraad uten samtykke av de fuldt ansvarlige medlemmer skal kunne beslutte: a) Fastsættelse av aarets overskud og utbytte; — b) Ansættelse av prokurist; — c) Forandring av vedtægtene; — d) Forhøielse eller nedsættelse av kommanditkapitalen eller amortisation av aktier; — e) Fjernelse eller optagelse av ansvarlig medlem, selskapets opløsning utenfor det i § 98 nævnte tilfælde eller avhændelse av selskapets formue som helhet.

97. Et fuldt ansvarlig medlems særkreditor kan ikke ta utløg i nogen av selskapets eiendele eller nogen del av disse, men kan alene fordre sig utlagt, hvad hans skyldner selv er berettiget til at kræve av selskapet som andel i aarsoverskud, saavelsom den andel, han kan kræve sig utbetalt ved selskapets opløsning.

Har særkreditor faat endelig utløg i, hvad der maatte tilkomme skyldneren ved selskapets opløsning, kan han kræve sin skyldners andel i selskapet utløst saavidt fornødent til at dække hans krav; dog har han i saa fald at gi mindst et aars frist efter regnskapsaarets utløp. Efterkommes ikke da hans krav, kan han kræve selskapet tat under konkursbehandling.

98. Et kommanditaktieselskap, som er stiftet paa ubestemt tid eller paa det eller de fuldt ansvarlige medlemmers livstid, blir, forsaavidt intet motsat er avtalt, at oppløse efter opsigelse fra et fuldt ansvarlig medlem eller fra kommanditisternes generalforsamling. Opsigelsen maa i mangel av anden avtale gives med en frist av mindst et aar efter regnskapsaarets slutning.

Det kan dog i vedtægtene bestemmes, at om et fuldt ansvarlig medlem fra sin side opsiges kontrakten, skal det mellem den uttrædende og de tilbakeværende fuldt ansvarlige medlemmer samt kommanditisternes generalforsamling kunne vedtages, at selskapet skal fortsætte som saadant. Den uttrædendes samtykke kræves ikke, dersom selskapet for hans andel av selskapsgjelden stiller sikkerhet, hvis tilstrækkelighet i tilfælde av tvist bestemmes ved lovlig skjøn.

99. Naar skjellig grund foreligger, kan et kommanditaktieselskap ved dom oppløses, saafremt begjæring, derom fremsættes av et fuldt ansvarlig medlem eller av kommanditister, som tilsammen eier en fjerdedel av kommanditkapitalen. Kommanditisternes begjæring kan kun tages tilfølge, saafremt den forut har været undergit behandling i en generalforsamling. De har i tilfælde ved sakens iretteførsel at fremlægge i retten aktier for det angivne beløp; om aktiernes paategning og opbevaring og om undladelsen av betimelig at fremlægge dem gjælder, hvad i § 67 er sagt.

Hvis selskapet overfor et fuldt ansvarlig medlem kan kræves opløst, kan de øvrige fuldt ansvarlige medlemmer saavelsom kommanditisternes generalforsamling isteden kræve dom for hans utelukkelse uten opløsning av selskapet, dersom de er enige om fortsættelse paa saadan maate som sagt i § 98, sidste led.

Tredje del. Forksjellige bestemmelser.

11te kapitel. Om registrering og kundgjørelse.

100. Enhver anmeldelse skal være ledsaget av saadanne oplysninger, at registreringsmyndigheten derved sættes istand til at bedømme, hvorvidt nærværende lovs forskrifter saavelsom vedtægtene er iagttaa.

or a committee selected from amongst this council, shall conjointly carry out that which according to §§ 22 and 30—36 of this Act is incumbent on the board of directors; — f) That which is prescribed with regard to the shareholders (members) and the share capital shall apply to the limited partners and the limited share capital; — g) The liquidation of a limited partnership with shares shall be effected by the fully responsible members and a committee selected from the council of supervision in conjunction, in so far as nothing to the contrary is provided in the statutes (articles) and it is not stipulated between the fully responsible members and the general meeting of the limited partners that a special board of administration shall be elected for this purpose. If a special board of administration is elected, it shall have the same rights and obligations as the liquidators of a joint stock company.

96. It must not be agreed that the general meeting or the council of supervision shall, without the consent of the fully responsible members, be in a position to: a) Fix the annual surplus and profit; — b) Appoint proxies (attorneys); — c) Modify the statutes (articles); — d) Increase or reduce the share capital with limited liability or redeem shares; — e) Discharge or admit fully responsible members, dissolve the partnership outside the case mentioned in § 98, or dispose of the property of the partnership en bloc.

97. The private creditor of a fully responsible member cannot effect a seizure on any property belonging to the partnership or on any part of it, but can only demand payment of that which his debtor himself has a right to demand from the partnership as his share of the annual surplus, and of the share the payment of which he has a right to demand when the partnership is dissolved.

If a private creditor has effected a final seizure on that which may become due to the debtor when the partnership is dissolved, he may demand that his debtor's share in the partnership shall be redeemed in so far as this redemption is necessary for the satisfaction of his claim; in such case he shall, however, grant a delay of at least one year after the expiration of the financial year. If his claim is not then satisfied, he may demand that the partnership shall be administered in bankruptcy.

98. A limited partnership with shares established for a definite period or for the lifetime of the fully responsible member or members shall, provided nothing to the contrary has been stipulated, be dissolved after notice given by a fully responsible member or by the general meeting of the limited partners. The notice must, in default of any agreement to the contrary, be given subject to a delay of at least one year after the conclusion of the current financial year.

It may, however, be provided in the statutes (articles) that if a fully responsible member on his part gives notice to terminate the contract, it may be agreed between the withdrawing member and the remaining fully responsible members and the general meeting of the limited partners, that the partnership as such shall continue its operations. The consent of the withdrawing member is not required if the partnership gives security for his portion of the debts of the partnership, the sufficiency of which, in case of dispute, shall be determined by means of a legal estimation.

99. When there is sufficient reason for such a course, a limited partnership with shares may be dissolved by the Court, if a request to this effect is made by a fully responsible member, or by limited partners who together own one fourth of the limited share capital. Such a request by the limited partners shall only be complied with, when it has been submitted beforehand to the general meeting for deliberation. They shall in this case produce shares for the amount indicated, before the competent Tribunal when the cause is brought; as regards annotations on the shares and their safe-keeping and the omission to produce the shares in time, the provisions of § 67 shall apply.

If the dissolution of the partnership can be demanded as against a fully responsible member, the other fully responsible members, as well as the general meeting of the limited partners, may in lieu thereof demand judgment for his exclusion without the dissolution of the partnership, if they agree to continue its operations in accordance with the provisions of § 98, last paragraph.

Third Part. Various provisions.

Chapter XI. Registration and publication.

100. Every notification shall be accompanied by such particulars as to enable the registration authority to judge whether the provisions of the present Act and also the statutes (articles) have been observed.

Registreringsmyndigheten har omhyggelig at prøve, hvorvidt det, som begjæres registrert, er stemmende med lovens forskrifter, eller, hvor der handles om en beslutning, hvorvidt denne er tilblit overensstemmende med lov og vedtægter, og den kan kræve sig forelagt alle de oplysninger, som er fornødne til bedømmelse herav. Findes der mangler i denne henseende, blir anmeldelsen at avvise overensstemmende med reglerne i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 Mai 1890 § 3.

12te kapitel. Straffebestemmelser.

101. Den, som undlater at gjøre nogen i denne lov foreskrevet anmeldelse, eller som medvirker dertil, straffes med bøter. Paa samme maate straffes den, som bryter den i § 68 tredje led paalagte taushetspligt, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker.

Stiftere, indbydere, styremedlemmer eller repræsentanter, som iøvrig overtræder nærværende lovs bestemmelser, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker, straffes med bøter eller under særdeles skjærpende omstændigheder med fængsel indtil tre maaneder, forsaavidt handlingen ikke indgaar under nogen strengere straffebestemmelse.

102. Hvad der i foregaaende paragraf er bestemt om styremedlemmer og repræsentanter, gjælder i kommanditaktieselskaper om de fuldt ansvarlige medlemmer og om tilsynsraadets medlemmer.

13de kapitel. Overgangsbestemmelser.

103. Hvis et bestaaende aktieselskap ikke er anmeldt til handelsregistret overensstemmende med lov av 17 Mai 1890 § 19, skal saadan anmeldelse ske inden tre maaneder, efterat nærværende lov er traadt i kraft. Inden samme frist har derhos ethvert bestaaende aktieselskap at indsende til handelsregistret en tillægsanmeldelse, forsaavidt noget forhold som omhandlet i § 5 nr. 5—13 er tilstede og oplysning derom ikke findes indtatt i den tidligere anmeldelse; oplysning angaaende forhold av saadan art som i § 5 nr. 9—12 nævnt blir dog alene at medta, dersom registreringen av selskapets stiftelse har fundet sted i løpet av de sidste fem aar, før nærværende lov traadte i kraft.

Er der utstedt aktier paa ihændeheren, førend den fulde paalydende sum er indbetalt, blir tillægsanmeldelse at avgi til handelsregistret, hvori alene den indbetalte kapital opføres som selskapets aktiekapital, mens den ikke indbetalte del begjæres slettet. Herved gjøres dog ingen forandring i aktie-eiernes forpligtelse like overfor selskapet.

Styret har med hensyn til de her givne forskrifter det i § 19, sidste punktum bestemte ansvar.

104. Paa norske aktieselskaper, som er registrert før nærværende lovs ikrafttræden, eller som blir registrert ifølge forangaaende paragraf, kommer følgende bestemmelse til anvendelse, naar fem aar er forløpet efter lovens ikrafttræden:

2det kapitel, samtlige bestemmelser, dog saaledes, at §§ 20 og 22 kun kommer til anvendelse, naar nye aktier senere utstedes, og § 21 kun ved senere indbetaling paa aktier. Saafremt der paa et bank- eller forsikringsselskaps aktier er indbetalt mindre end i § 22 bestemt, kan dette forhold derhos ogsaa efter utstedelse av nye aktier opretholdes saavel for de nye som for de ældre aktier, naar aktie-eierne for mindrebeløpet stiller tilstrækkelig sikkerhet i norske stats- eller hypotekbankobligationer;

3dje kapitel, samtlige bestemmelser med undtagelse av § 30 samt av § 34, tredje led, saafremt overdragelsen ved femaarsfristens utløp allerede gyldig er skedd, og av §§ 31 og 32, første punktum, saafremt aktiebrev da allerede er utstedt;

4de—8de kapitel, samtlige bestemmelser;

11te kapitel;

12te kapitel § 101.

The registration authority shall carefully examine whether that of which registration is requested is in accordance with the provisions of the Act, or, where a resolution is concerned, whether it has been passed in conformity with the Act and the statutes (articles of association), and the authority may demand that all those particulars which are necessary for the appreciation of this circumstance shall be given to it. If there are defects existing in this respect, the notification shall be rejected in accordance with the rules contained in the Act concerning commercial registers, names of firms and powers of attorney, of 17th May 1890 § 3.

Chapter XII. Penal provisions.

101. A person omitting to make any notification prescribed by this Act, or being an accessory to such omission, shall be liable to punishment by fines. A person violating the obligation of secrecy imposed in § 68, third paragraph, or being an accessory to the perpetration of such violation, shall be liable to punishment in the same manner.

Founders, promoters, members of the board of directors or representatives who in other respects contravene the provisions of the present Act, or who are accessories to such contraventions, shall be liable to punishment by fines or, in the case of particularly aggravating circumstances, to imprisonment for not exceeding three months, in case the act does not come within any more rigorous penal provision.

102. That which is provided in the preceding Article regarding members of the board of directors and representatives, in the case of limited partnerships with shares shall apply to fully responsible members and the members of the council of supervision.

Chapter XIII. Transitory provisions.

103. If an existing joint stock company has not been notified in the commercial register in conformity with § 19 of the Act of 17th May 1890, such notification shall be made within three months after the present Act has come into force. Within the same period, any existing joint stock company shall also send to the commercial registry a supplementary notification, where any circumstance such as is mentioned in § 5, Nos. 5—13, exists and information regarding this circumstance has not been inserted in the preceding notification; information as to any circumstance of such a kind as is mentioned in § 5, Nos. 9—12, shall, however, only be included if the registration of the establishment of the company has taken place in the course of the last five years before the present Act came into force.

If shares to bearer have been issued before the full nominal amount has been paid up, a supplementary notification shall be made in the commercial register, in which only the capital paid up shall be indicated as the company's share capital, the part which has not been paid up being required to be deducted. By making this notification, however, no modification is made in the obligation of the shareholders as regards the company.

The board of directors, with regard to the provisions here enacted, has the responsibility imposed by § 19, last sentence.

104. The following provisions shall apply to Norwegian joint stock companies registered before the present Act comes into force, or registered according to the preceding Article, when five years have elapsed since the coming into force of the Act:

2nd Chapter, all the provisions, subject, however, to the modification that §§ 20 and 22 shall apply only when new shares are subsequently issued, and § 21 only in the case of subsequent payments on shares. Where, on the shares of a banking or insurance company, there has been paid up less than the amount indicated in § 22, this proportion may be maintained both with regard to the new and the older shares after the issue of new shares, when the shareholders give sufficient security in Norwegian State obligations or bonds issued by the Norwegian Mortgage (Hypothecation) Bank for the minimum amount;

3rd Chapter, all the provisions with the exception of § 30 and § 34, third paragraph, provided that the transfer has at the expiration of the period of five years already been validly effected, and of §§ 31 and 32, first sentence, provided that a share certificate has already then been issued;

Chapter 4—8, all the provisions;

11th Chapter;

12th Chapter § 101.

Vil et allerede bestaaende selskap utstede nye aktier, blir § 30 at befølge, forsaavidt de tidligere utstedte aktier fyldestgjør bestemmelseerne i denne paragraf. Lyder de ældre aktier alle paa samme sum, skal de nye aktier utstedes paa samme beløp som de oprindelige, selv om dette er mindre end i § 30 krævet. Er der tidligere utstedt aktier av forskjellig størrelse, skal de nye aktier ha samme størrelse som en av de ældre serier hel-aktier, der fyldestgjør kravet i § 30; fyldestgjør ingen av de ældre serier dette krav, skal de nye aktier ha den samme størrelse som de største av del ældre hel-aktier.

I ældre selskaper, som har utstedt aktiebrev, lydende paa navn, men hvor grundfonds-forskrivelse ikke er utstedt for den endnu ikke indbetalte del av aktiekapitalen, maa utbyttekupons ikke utleveres eller, hvor saadanne ikke benyttes, utbytte ikke utbetales paa aktie, for hvilken grundfonds-forskrivelse ikke er indlevert overensstemmende med § 32.

105. Lyder et bestaaende aktieselskaps aktier paa det i § 30 nævnte eller et mindre beløp, kan aktiernes paaalydende sum ikke yderligere formindskes.

For det tilfælde, at et aktieselskap ved nærværende lovs ikrafttræden bestaar av færre end tre medlemmer og disses antal derefter synker, skal antallet bringes op til det ved lovens ikrafttræden bestaaende eller selskapet opløses overensstemmende med de i § 74 givne regler.

106. Har utenlandsk aktieselskap oprettet forretningsavdeling i Norge for nærværende lovs ikrafttræden, blir tillægsanmeldelse at avgi efter de i § 103 givne regler. Iøvrig finder §§ 88—91 anvendelse paa saadan forretningsavdeling.

107. Forskriftene i § 103 finder tilsvarende anvendelse paa allerede bestaaende kommanditaktieselskaper, saaledes at hvad der i nævnte paragraf er bestemt om styret, aktie-eierne og aktiekapitalen ansees at gjælde henholdsvis de ansvarlige medlemmer, kommanditisterne og kommanditkapitalen.

Endvidere kommer bestemmelseerne i nærværende lovs §§ 93 og 94, § 95, jfr. §§ 104—106 samt §§ 96—102 til anvendelse paa allerede bestaaende kommanditaktieselskaper.

14de kapitel. Slutningsbestemmelser.

108. For skifterettens medvirkning efter §§ 68, 70, 74, jfr. § 95, betales til statskassen ti kroner.

Lov om betaling for offentlige forretninger av 6 August 1897 § 36 kommer i tilfælde til anvendelse.

109. Denne lov træder i kraft 1 Januar næste aar. Fra samme tidspunkt ophæves enhver bestemmelse, som strider mot den.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 19 Juli 1910.

H a a k o n.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

II. De udenlandske Aktieselskabers Retstilling.

1. Deres Skattepligt. Landsskatteloven af 15 April 1882, § 22 og 23, By-skatteloven af s. D. § 14 og 15, der er enslydende med de nævnte Paragrafer af Landsskatteloven, bestemmer følgende:

§ 22, resp. § 14: „Udlænding eller udenlandsk Selskab, som her i Riget driver Bankforretning eller Forsikringsvirksomhed¹⁾, beskattes af Formuen i og Indtægten af den her drevne Virksomhed paa det Sted, hvor denne foregaar“.

¹⁾ Disse Virksomheder knytter sig ikke til fast Eiendom eller Anlæg, jfr. i det følgende, og er derfor her særlig nævnte.

If an already existing company wishes to issue new shares, the provisions of § 30 shall apply, provided that the previously issued shares comply with the provisions of this Article. If the older shares are all issued for the same amount, the new shares shall be issued for the same amount as the original ones, even though this is smaller than is required by § 30. If shares of various amounts have been previously issued, the new shares shall be of the same amount as the whole-shares of one of the older series satisfying the requirement of § 30; if none of the older series satisfy this requirement, the new shares shall be of the same amount as the largest of the older whole-shares.

In the case of older companies having issued share certificates nominatively, but where the security for the payment of the share capital has not been given for that part thereof which has not yet been paid up, dividend coupons must not be delivered nor, where such coupons are not used, may dividends be paid on shares for which a security for the payment of the share capital has not been given in accordance with § 32.

105. If the shares of an existing joint stock company are issued for the amount mentioned in § 30 or a smaller amount, the nominal amount of the shares must not be further reduced.

In case a joint stock company, at the time when the present Act comes into force, consists of less than three members, and the number of these is subsequently reduced, the number shall be increased to that existing at the time when the Act comes into force, or the company shall be dissolved according to the rules given in § 74.

106. If a foreign joint stock company has established a branch business in Norway before the coming into force of the present Act, a supplementary notification shall be made according to the rules given in § 103. In addition §§ 88—91 shall apply to such branch business.

107. The provisions of § 103 shall apply in a corresponding manner to limited partnerships with shares already existing, to the effect that that which is provided in the said Article concerning the board of directors, shareholders and share capital shall be considered applicable to the fully responsible members, the limited partners and the limited share capital, as the case may be.

In addition the provisions of §§ 93 and 94, § 95, cf. §§ 104—106 and §§ 96—102, shall apply to limited partnerships with shares already existing.

Chapter XIV. Final provisions.

108. For the collaboration of the Distribution Tribunal in accordance with §§ 68, 70, 74, cf. § 95, ten kroner shall be paid to the Exchequer.

The Act concerning payment for official services of 6th August 1897 § 36 shall in appropriate cases apply.

109. This Act shall come into force on the 1st of January next year. From the same date every provision contrary to this Act shall be repealed.

We have consequently sanctioned and confirmed, as we herewith sanction and confirm the same as law, under Our hand and the seal of the Realm.

Given at Christiania Castle the 19th July 1910.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

II. The legal position of foreign joint stock companies.

1. *Their obligation to pay rates and taxes.* The Act concerning the payment of rates in the rural districts of 15 April 1882, §§ 22 and 23, the Act concerning the payment of rates in towns of the same date, §§ 14 and 15, which are similar to the said Articles of the Act concerning the payment of rates in the rural districts, read as follows:

§ 22, respectively § 14: "Any foreigner or foreign company engaged in banking or carrying on insurance operations¹⁾ in this realm is subject to the payment of rates on the property belonging to and the income resulting from the operations carried on in this country at the place where the operations take place."

¹⁾ These operations do not concern immovables or constructional work, cf. that which follows, and are therefore specially mentioned here.

§ 23, resp. § 15: „Fuldmægtig for Udlænding eller udenlandsk Selskab, som i nogen Kommune her i Riget driver nogen Virksomhed, som er Gjenstand for Beskatning, er personlig ansvarlig for Skatterne“.

De øvrige Bestemmelser i disse Love om Skattepligten gjælder saavel Indlændinge som Udlændinge, indenlandske saavelsom udenlandske Aktieselskaber. Hovedbestemmelserne er omtrent følgende¹⁾: Enhver, som bor eller har Eiendom eller Næringsdrift i nogen Kommune i Riget, er pligtig til at svare Skat til Kommunen af sin Formue og Indtægt (§ 15 resp. 7). Skatten erlægges til den Kommune, i hvis Distrikt den Skattepligtige bor (§ 16 resp. 8). Formue i og Indtægt af fast Eiendom eller Anlæg samt Formue i og Indtægt af Næringsdrift, som knytter sig til saadan Eiendom eller Anlæg, beskattes i det Distrikt, hvor Eiendommen eller Anlægget er beliggende. Blandt de Eiendomme og Virksomheder, paa hvilke denne Bestemmelse finder Anvendelse, er bl. a. at regne: Bergværker, Gruber, Sagbrug, Møllebrug, Fabrikker og andre industrielle Anlæg tilligemed Værksteder for Haandværksdrift og Anlæg for Handel og Omsætning (§ 17 resp. 9). Unavngivne Interessentskaber og Indretninger, der driver nogen Virksomhed, som kaster Indtægt af sig, betragtes som skattepligtige Personer; forsaavidt de ikke beskattes efter det netop anførte (§ 17 resp. 9), beskattes de paa det Sted, hvor Bestyrelsen har sit Sæde. En under særlig Bestyrelse staaende Afdeling af et af de ovenfor nævnte Interessentskaber eller Indretninger skatlægges paa det Sted, hvor Afdelingens Bestyrelse har sit Sæde, af Indtægten af den Virksomhed, som der drives. For anonyme Interessentskaber, der driver Skibsrederi, kommer disse Bestemmelser, forsaavidt deres Skibsrederi angaar, dog kun til Anvendelse paa den Del af Interessentskabskapitalen, som tilhører Kommunens Indvaanere eller Udlændinge (§ 18 resp. 10). Bestemmelsen om, at en vis Del af Indtægterne skal holdes skattefri (i Forhold til Størrelsen af den Familie, som den Skattepligtige har at forsørge) har (ifølge § 35 resp. 27) ikke Anvendelse paa Udlændinge, som er skattepligtige efter § 17 (9), 18 (10) og 22 (14).

De samme Regler gjælder ogsaa med Hensyn til den direkte Statsskat ifølge Statsskatteloven af 23 Juli 1894, § 33, som lyder: „Forsaavidt ikke anderledes ved denne Lov eller Storthingets Skattebeslutning bestemmes, skal om Statsskatten forøvrigt gjælde de i Lovgivningen angaaende Skat til Kommunerne paa Indtægt og Formue indeholte Regler, forsaavidt de paa Statsskatten er anvendelige“.

2. Deres øvrige Retsstilling. Med Hensyn til de udenlandske Aktieselskaber det bemærkes, at de ikke har Adgang til at drive saadanne Forretninger, som nævnes i Loven af 16 Juli 1907 § 1²⁾, fordi den dertil nødvendige personlige Handelsberettigelse ifølge samme Lovs § 2 alene meddeles Indvaanere af Riget. De maa efter Lovens § 8 indrette sine Filialer i Norge saaledes, at en Aktieeier, som tillige er Medlem af Aktieselskabets Bestyrelse, opfylder Lovens Bestemmelser i § 2, jfr. § 4. Hvis Filialen bruger Forretningsfører eller Disponent, maa ogsaa denne opfylde de samme Vilkaar. Udenfor de i Lovens § 1 nævnte Forretninger har de udenlandske Aktieselskaber samme Adgang til at drive Forretninger, f. Ex. Forsikrings- eller Speditionsvirksomhed som indenlandske Aktieselskaber. Begge er i lige Omfang undergivne Registreringspligt m. v. efter Loven af 17 Mai 1890.

Videre maa nævnes Bestemmelserne i § 1 i Sjøloven, hvorefter et Skib, som tilhører et Aktieselskab, kun er norsk, naar Selskabets Hovedkontor og Bestyrelsens Sæde er her i Riget og Bestyrelsen bestaar af norske Statsborgere, der er Aktieieiere, sml. ogsaa Skibsregisterloven af 4 Mai 1901, § 4, Nr. 5 og § 28.

¹⁾ Jfr. Landsskattelovens §§ 15—21, 35, Byskattelovens §§ 7—13, 27. — ²⁾ Jfr. foran S. 65.

§ 23, respectively § 15: "The representative of a foreigner or foreign company carrying on any operations subject to rates in any parish belonging to this Kingdom is personally liable for the rates."

The other provisions of these Acts concerning the obligation to pay rates are applicable both to natives and foreigners, to Norwegian as well as foreign joint stock companies. The principal provisions are substantially as follows:¹⁾ Any person resident or having property or trade in any parish of the realm is liable to pay rates to the parish on his property and income (§ 15, respectively § 7). The rate shall be paid to the parish in the district of which the person liable to pay the rate is resident (§ 16, respectively § 8). Property consisting in and income arising from immovables or works, and property consisting in and income arising from trade connected with such property or works, are subject to rates in the district where the property or the works are situated. Amongst the properties and operations to which this provision is applicable may in particular be mentioned: Mines, quarries, sawmills, corn mills, factories and other industrial establishments, also workshops for handicrafts and establishments for commerce and transactions (§ 17, respectively § 9). Joint stock companies and establishments carrying on any operation which yields income, are considered as persons liable to pay rates; if rates are not imposed on them in accordance with the rules just mentioned (§ 17 respectively § 9), they are liable to pay rates at the place where the board of directors has its seat. A branch of one of the above-mentioned companies or establishments having a special board of directors, is liable to pay rates at the place where the board of directors of the branch in question has its seat, on the income arising from the operations carried on there. With regard to joint stock companies carrying on shipowning business these provisions however, in so far as the shipowning business is concerned, only apply to that part of the capital of the company which belongs to the inhabitants of the parish or to foreigners (§ 18, respectively § 10). The provision according to which a certain part of the income is exempt from rates (in proportion to the number of the members of the family whom the person liable to pay rates has to support) does not apply (according to § 35, respectively § 27) to foreigners liable to pay rates according to §§ 17 (9), 18 (10) and 22 (14).

The same rules apply with regard to the direct tax, payable to the State, according to the Act concerning taxes payable to the State of 23 July 1894, § 33, reading: "If this Act or the resolution concerning taxes payable to the State passed by the Storting provides nothing to the contrary, the rules contained in the legislation relating to rates to be paid to the parishes on income and property shall in general apply to the taxes payable to the State, in so far as these rules are capable of application to taxes payable to the State."

2. *Their legal position in other respects.* With regard to foreign joint stock companies it must be noted that they have no right to carry on such operations as are mentioned in the Act of 16 July 1907, § 12), because the personal trading authorisation requisite for this purpose, according to § 2 of the same Act, is only granted to inhabitants of the Kingdom. According to § 8 of the Act, they must establish their branches in Norway in such a manner that a shareholder, who at the same time is a member of the board of directors of the joint stock company in question, complies with the conditions of the Act contained in § 2; cf. § 4. If the branch in question employs a manager or director this official must also comply with the same conditions. Outside the transactions mentioned in § 1 of the Act, foreign joint stock companies have the same right to carry on operations, for example those of insurance companies or forwarding agencies, as Norwegian joint stock companies. Both are to the same extent subject to the obligation to register etc. according to the Act of 17 May 1890.

It remains further to mention the provisions contained in § 1 of the Maritime Law, according to which a ship belonging to a joint stock company is Norwegian only when the principal office of the company and the seat of its board of directors are situate in this Kingdom and the board of directors consists of Norwegian state citizens who are shareholders; cf. also the Act concerning the registration of vessels of 4 May 1901, § 4, No. 5, and § 28.

¹⁾ Cf. the Act concerning the payment of rates in the rural districts, §§ 15—21, 35, the Act concerning the payment of rates in towns, §§ 7—13, 27. — ²⁾ Cf. above p. 65.

Endelig maa bemærkes Lovene af 18 September 1909 om Erhvervelse af Vandfald, Bergverk og anden fast Eiendom og om Erhvervelse af Skov, jfr. ovenfor under Tingsretten¹⁾.

Sjette Afdeling. Om Selskaber med vekslede Kapital eller med vekslede Medlemsantal.²⁾

Den vigtigste Art af disse Selskaber (kooperative Selskaber eller Foreninger) er Konsum- eller Forbrugsforeninger, ogsaa benævnt Handelsforeninger, som indkøber Varer *en gros* for senere at fordele dem mellem Medlemmerne i Smaat, i Regelen gennem Butiksalg mod Kontantbetaling; det aarlige Udbytte fordeles paa Medlemmerne efter Størrelsen af deres Indkøb. I Foreningens Butik kan i Regelen ogsaa andre, som ikke er Foreningsmedlemmer, købe Varer; men de har selvfølgelig ingen Del i Aarsudbyttet. Ogsaa Produktionsforeninger maa her nævnes, f. Ex. Fælles- eller Andelsmeierier, der forøvrigt ogsaa kan organiseres paa anden Maade, f. Ex. som Aktieselskaber. I Form af Fællesmeierier bringer disse Melken fra en Forening af Gaardbrugere, for det meste i den nærmere Omegn af en større By, til almindeligt Salg i Byen eller til Export enten uforandret eller som Smør eller Ost. Melken betales Leverandørerne (Foreningsmedlemmerne) ved Leveringen eller i maanedlige Afregninger efter en paa Forhaand af Generalforsamlingen eller ved oftere af Bestyrelsen fastsat beskeden Pris, og den aarlige Gevinst fordeles paa Medlemmerne i Forhold til det af hver i Aarets Løb leverede Kvantum Melk. Der gives ogsaa Fællesslagterier, som er indrettede og virker efter de samme Principer. Denne Associationsform~~er~~ dog i Norge paa langt nær ikke af den store landøkonomiske Betydning som f. Ex. i Danmark.

Den ovenfor nævnte Fordelingsmaade af Gevindsten afviger ganske fra den i Aktieselskaberne brugelige, idet Størrelsen af Leveringen ved de heromhandlede Selskaber er det afgørende. Medlemmernes Ansvar i disse Selskaber eller Foreninger kan være personligt og solidarisk, det kan ogsaa være fordelt efter Personer eller Andele, eller Selskabet kan være organiseret som et „uansvarligt“ Selskab. Forøvrigt er de nærmere Regler her stærkt varierende efter de forskellige Selskabers Statuter.

Det mest karakteriske for alle disse Selskaber og Foreninger er den til enhver Tid frie Adgang for Medlemmerne til at træde ind og ud. Men Forholdet mellem de ind- og udtrædende Medlemmer og Selskabskreditorerne er uden Lovforskrifter meget dunkelt og utilfredsstillende³⁾. Statutterne, som for Størstedelen eller næsten altid er forfattede af Lægfolk, giver kun meget ubehjælpssomme og hyppig slet ingen Oplysninger derom.

De for Selskaber med begrænset Ansvar gjældende Bestemmelser i Fimaloven om Anmeldelse til Handelsregistret og Dannelsen af Firmaet har efter Lovens positive Forskrift i § 33 c Anvendelse paa alle Selskaber, hvis Medlemsantal overstiger 20, eller som har vekslede Medlemsantal eller vekslede Kapital.

Blandt de her omhandlede Selskaber maa ogsaa nævnes Kredit- eller Hypothekforeninger; der er af Lovgivningen indrømmet dem en i visse Henseender privilegeret Stilling, uden at de dog hidtil har fundet nogen større Anvendelse i Norge.

Herhen hører ogsaa de gjensidige Forsikringsforeninger eller blot „Forsikringsforeninger“⁴⁾, (idet „Forsikringselskab“ kun bruges om Aktieselskaberne). De er

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 18 o. fl. — ²⁾ Sml. Udkast til Love om Kommanditaktieselskaber, Foreninger med vekslede Kapital, Selskabsmedlemmers Ansvar, Selskaber med personligt — solidarisk eller delt — Ansvar med Motiver. Afgivne af en af Justitsdepartementet nedsat Komite (Høiesterets-assessor E. Hagerup Bull og Professor Platou, Høiesteretsadvokat C. M. Hansen og Bankchef J. Andersen Aars). Christiania 1898. Jfr. ogsaa Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.) S. 102—3. — ³⁾ Det Storthinget først forelagte Lovudkast om Aktieselskaber indeholdt ogsaa Bestemmelser angaaende de her omhandlede Selskaber og Foreninger. — ⁴⁾ Nærmere om Sjøforsikringsforeninger se Platou: Norsk Sjøret, S. 531 o. flg., hvoraf det vil sees, at de samme Vanskeligheder med Hensyn til de ind- og udtrædende Medlemmers (her Skibrederes) Ansvar ogsaa for disse Foreningers Vedkommende har gjort sig mærkbare. Jfr. om gjensidige Forsikringselskaber ogsaa Platou: Selskabsret, S. 227 o. flg.

Finally, the Acts of 18 September 1909, concerning the acquisition of waterfalls, mines and other immovables, and concerning the acquisition of forests, must be mentioned; cf. above under the Law of Things¹).

Sixth Part. Associations with variable capital or with a variable number of members.²)

The most important kind of these associations (co-operative associations or societies) are the co-operative distribution societies, also called trading societies, which purchase goods in large quantities in order subsequently to retail them amongst their members, generally by sales in shops against payment in cash; the annual profit is distributed amongst the members according to the amount of their purchases. Other persons also, who are not members of the society, may generally purchase goods in the shop of the society; but they have of course no share in the annual profit. The co-operative societies for production must also here be mentioned, for example, co-operative dairies, which may also be organised in another manner; as joint stock companies for example. In the form of co-operative dairies they bring the milk from associations of farmers, mostly operating in the near surroundings of large towns, for ordinary sale in these towns or for exportation either unaltered or as butter or cheese. The purveyors (members of the association) are paid for the milk on delivery or by monthly settlements according to a reasonable price fixed beforehand by the general meeting, or, presumably more frequently, by the board of managers, and the annual profit is distributed amongst the members in proportion to the quantity of milk provided by each of them in the course of the year. There are also co-operative slaughter houses, which are organised and operate according to the same principles. This form of association is, however, not nearly so important for the economy of the rural districts in Norway as, for example, in Denmark.

The above-mentioned mode of distribution of the profit entirely differs from that applicable to joint stock companies, the extent of the contribution of milk in the case of the societies here dealt with being decisive. The liability of the members of these associations or societies may be personal and joint and several; it may also be divided according to persons or shares, or the society in question may be organised as a "no liability" society. The details of the rules vary very much in these cases according to the statutes (rules) of the different societies.

What is most characteristic of all these associations or societies is the free right of the members to join and withdraw at any time. But the relation between the incoming and withdrawing members and the creditors of the societies is, in default of legal provisions, very obscure and unsatisfactory³). The statutes (rules), which are mostly or nearly always drafted by laymen, give only very embarrassing and frequently no information at all with regard to this point.

The provisions of the Firms Act concerning the notification in the commercial register and the establishment of a firm applicable to associations with limited liability, apply, according to the positive prescription contained in § 33c of the Act, to all societies the numbers of members of which exceed 20, or which have a variable number of members or a variable capital.

Amongst the associations here dealt with, the credit or hypothecation societies must also be mentioned; the law has granted them a privileged position in certain respects, but up to the present they have not found any great application in Norway.

To this category also belong mutual insurance associations or simply "insurance societies"⁴) (as the term "insurance company" only applies to joint stock companies).

¹) Cf. above, p. 18 *et seq.* — ²) Cf. the projected laws on limited partnerships with shares, associations with a variable capital, the liability of members of associations, associations with personal — joint and several or partial — liability, with reasons. Edited by a committee appointed by the Ministry of Justice (consisting of E. Hagerup Bull, member of the Supreme Tribunal, and Professor Platou, C. M. Hansen, advocate of the Supreme Tribunal, and J. Andersen Aars, bank director). Christiania 1898. Cf. also *Hagerup Outline of the Norwegian Commercial Law* (3rd edition), pp. 102—3. — ³) The projected law on joint stock companies first submitted to the Storting also contained provisions concerning the societies and associations here dealt with. —

⁴) For further details concerning marine insurance associations, cf. *Platou: Norwegian Maritime Law*, p. 531 *et seq.*, from which it may be seen that the same difficulties with regard to the liability of the incoming and withdrawing members (here that of shipowners) have also presented themselves with regard to these associations. Cf. also, concerning mutual insurance associations, *Platou: Law of Associations*, p. 227 *et seq.*

temmelig talrige i Norge, særlig paa Sjøforsikringens Omraade. Efter Fimalovens § 35 a er de egentlig ikke Handelsselskaber; men det er dem dog tilladt at gjøre Anmeldelse til Handelsregistret; de kan, men skal ikke anmeldes.

Syvende Afsnit. De enkelte Handelsforretninger.¹⁾

Første Afdeling. Kjøb og Salg.²⁾

I. Almindelige Bemærkninger.

Fremstillingen af den norske Retslære om Handelskjøbet maa i det Væsentlige støtte sig til Fremstillingen af Læren om det borgerlige Kjøb og Salg som Grundlag³⁾ og har derhos at fremhæve de for Handelskjøbet særlige Afvigelser og Særegenheder. Fra den seneste Tid er der udkommet en Hovedlov i Materien, Lov om Kjøb af 24 Mai 1907⁴⁾, som nedenfor vil blive gjængivet i sin Helhed.

A. Kjøbekontrakten.

Denne foreligger, naar den ene Part, Sælgeren, forpligter sig til at overdrage den anden, Kjøberen, en Formuesgjenstand mod Vederlag i Penge, og den sidstnævnte lover at udrede dette Vederlag til den førstnævnte⁵⁾.

Den Egenskab ved det aftalte Vederlag, at det maa bestaa i Penge⁶⁾, udgjør Forskjellen mellem Kjøb og Bytte, ved hvilket sidste Vederlaget bestaar i en Ting eller i andre Formuesgjenstande (kun ikke Penge). Bytte er allerede forlængst i den almindelige Omsætning af meget liden Betydning i Forhold til Kjøb.

1. Forskjel mellem Kjøb og Leie. Sælgerens Hensigt at afhænde Tingen danner Forskjellen mellem Kjøb og Salg paa den ene Side og Leie eller Forpagtning paa den anden. De sidstnævnte Kontrakter tilsigter kun en Overførelse af Eiendomsudøvelsen, men ikke Eiendomsrettens definitive Afhændelse, og denne Udøvelse er i Regelen tillige indskrænket til en fastsat Tid. Er imidlertid saadanne Kontrakter indgaaede paa meget lang Tid eller endog uden nogensomhelst Tidsindskrænkning, nærmer Forholdet sig til Kjøb og Salg og er undertiden rettest at opfatte som et Kjøb. Dette ofte temmelig vanskelige Spørgsmaal⁷⁾ kommer dog vel med Hensyn til Handelskjøbet neppe frem.

¹⁾ De almindelige Retssætninger om Handelsforretninger overhovedet er i fornødent Omfang omhandlede i den første Afdeling af andet Afsnit (ovenfor S. 37 o. flg.). — ²⁾ Det nyeste Hovedværk i dennorske Retslitteratur over Kjøb og Salg er A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1, 2 Udg., ved P. R y g h, Christiania 1901, S. 42 o. flg. (cit. A u b e r t); jfr. videre H a g e r u p s Monografi: Om Kjøb og Salg, 2 Udg., Christiania 1884 (cit. H a g e r u p) og hans: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.), S. 103 o. flg. Dertil kommer fra den sidste Tid U d k a s t med Motiver til Loven om Kjøb, af 24 Mai 1907, udarbejdet af den norske Afdeling af den fællesskandinaviske Lovkommission, Christiania 1904, 4°. De fortræffelige Motiver, som i det Væsentlige er forfattede af Professor i Retsvidenskab ved Christiania Universitet F. r. S t a n g, giver trods sin Korthed en rig Fylde af Oplysninger, særlig om almindelig norsk Handels- og Forretningskik. En Samling af merkantile Pareres er R e s p o n s a, afgivet af Christiania Handelsstands Forenings Femtimandsudvalg, 1 og 2 Samling, udgivet af H. V a l e n, Christiania 1904 og 1906. — ³⁾ Sml. ovenfor S. 5—6. Forholdet er omtrent som i den nuværende tyske Ret, hvor det borgerlige Kjøb udførlig behandles i DBGB. medens DHGB. i forholdsvis faa Paragrafer omhandler de særlige Afvigelser ved Handelskjøbet. I de norske theoretiske Fremstillinger behandles Handelskjøbet som en integrerende Del af Læren, hvilket navnlig gjælder de tvende i Note 2 først nævnte Værker. Loven af 24 Mai 1907 har særlig angivet, naar dens Bestemmelser alene angaar Handelskjøbet, se §§ 6, 21, 27, 28, 32, 38, 51, 52. — ⁴⁾ Jfr. nærmere om denne foran S. 5. — ⁵⁾ Der kan efter norsk Ret, jfr. H a g e r u p, S. 142, neppe antages en almindelig Modtagelsespligt for Kjøberen, sml. derimod DBGB. §§ 433, 2 Led, og 640, 1 Led. Dette Spørgsmaal vil blive nærmere omhandlet nedenfor. — ⁶⁾ Under Penge forstaaes efter A u b e r t, S. 46 alt, hvad der i Omsætningslivet ligestilles dermed, f. Ex. Banknoter, Vexler, Checks, Anvisninger, som lyder paa Penge, Værdipapirer paa Indehaveren o. lgn. invindikable Formuesgjenstande. — ⁷⁾ Sml. derom A u b e r t, S. 43 og 147—148.

They are rather numerous in Norway, in particular in the branch of marine insurance. According to § 35a of the Firms Act, they are not, strictly speaking, commercial associations; they are, however, permitted to make a notification in the commercial register; they may, but need not, be notified.

Seventh Section. The various commercial operations.¹⁾

First Part. Purchase and sale.²⁾

I. General remarks.

The exposition of the Norwegian law concerning commercial sales must in the main be founded on the exposition of the law of civil purchases and sales as a basis³⁾, and in addition must point out the special deviations and peculiarities of commercial sales. Quite recently a principal Law on the subject has been passed, i. e. the Law on Purchase of Goods of 24 May 1907⁴⁾, which will be reproduced *in extenso* below.

A. The contract of sale.

We have a contract of sale before us when one of the parties, the seller, takes upon himself the obligation to transfer to the other, the purchaser, an object of property in consideration of the payment of an equivalent in money, and the latter promises to pay this equivalent to the former⁵⁾.

The nature of the stipulated equivalent, that is, that it must consist in money⁶⁾, constitutes the difference between sale and exchange, the equivalent in the latter case consisting in a thing or in other objects of property (but not in money). Exchanges have for a long time past in the general intercourse become of very little importance in comparison with sales.

1. *Difference between sale and hire.* The intention of the seller to dispose of the thing constitutes the difference between purchase and sale on the one hand and hiring or renting on the other. The last-mentioned contracts only have in view a transfer of the use of the thing, but not a definitive alienation of the proprietary right, and this use is as a general rule also limited to a fixed period. If, however, such contracts have been concluded for a very long period, or even without any limitation as to time at all, the situation approaches that obtaining in the case of purchase and sale, and is sometimes most justly to be considered as a sale. This question⁷⁾, often rather difficult, however, hardly ever arises in so far as commercial sales are concerned.

¹⁾ The ordinary legal principles concerning commercial transactions in general have been dealt with to a sufficient extent in the first part of the Second Section (above p. 37 *et seq.*). —

²⁾ The most recent principal work in Norwegian legal literature on purchase and sale is *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1, 2nd edition by P. Rygh, Christiania 1901, p. 42 *et seq.* (cit. *Aubert*); cf. further *Hagerup*'s monograph: On Purchase and Sale, 2nd edition, Christiania 1884 (cit. *Hagerup*) and his: Outline of Norwegian Commercial Law (3rd edition), p. 103 *et seq.* In addition should be mentioned of more recent date, the *Project*, with reasons, of the Law on Purchase of Goods of 24th May 1907, drafted by the Norwegian section of the inter-Scandinavian Law Commission, Christiania 1904, 4°. The excellent reasons, which in the main have been rendered by *Fr. Stang*, professor in jurisprudence at the University of Christiania, give, in spite of being brief, a rich abundance of information, especially concerning usages of commerce and business generally in Norway. A collection of mercantile customs is the *Responsa*, published by the committee of fifty men of the Christiania Traders' Union, 1st and 2nd collection, edited by *H. Valen*, Christiania, 1904 and 1906. — ³⁾ Cf. above, p. 5—6. The position is similar to that of the actual German law, where the civil sale is extensively dealt with in the Civil Code, whereas the Commercial Code in comparatively few Articles deals with the special deviations in the case of commercial sales. In the Norwegian theoretical expositions commercial sales are dealt with as an integral part of the law, which notably applies to the two first mentioned works in note 2. The Act of 24 May 1907 has specially indicated when its provisions are only to apply to commercial sales; cf. §§ 6, 21, 27, 28, 32, 38, 51, 52. — ⁴⁾ See for further details with regard to this Act, above, p. 5. — ⁵⁾ According to Norwegian law, cf. *Hagerup*, p. 142, a general obligation of reception on the part of the purchaser can hardly be presumed; cf. on the other hand the German Civil Code §§ 433, 2nd paragraph, and 640, 1st paragraph. This question will be further dealt with below. — ⁶⁾ Money, according to *Aubert*, p. 46, is understood to be all that which in business life is placed on an equal footing with it, for example, bank notes, bills of exchange, cheques, orders issued payable in money, negotiable securities issued to bearer, and other similar objects of value not subject to an action *in rem*. — ⁷⁾ Cf. with regard to this question, *Aubert*, pp. 43 and 147—148.

2. Forskjellen mellem Kjøb og Værksleie. Ogsaa overfor Værksleie maa Grænserne for Kjøbekontraktens Omraade fastsættes¹). Det menneskelige Arbeide som saadant er ikke nogen Gjenstand, som kan sælges; leverer Bestilleren Stoffet, er saaledes Afgjørelsen altid let; Kontrakten om Fremstilling af den bestilte Gjenstand er i disse Tilfælde undtagelsesfrit kun at betragte som Værksleie²). Anderledes forholder derimod Sagen sig, naar Værksmesteren tillægger Stoffet; her vil der kunne opstaa Tvil, om Kontrakten er en Værksleiekontrakt eller en Kjøbekontrakt (om en fremtidig Ting), især naar der ikke er aftalt nogen særlig Godtgjørelse for Stoffet, men kun fastsat en samlet Pris for den færdig fremstillede Gjenstand. Det er her indlysende, at Kontrakten maa ansees som en Kjøbekontrakt i alle de Tilfælde, hvor Værksmesteren har Valget mellem selv at fremstille Gjenstanden eller at skaffe Bestilleren den paa anden Maade, og hvor en Fremstillingspligt følgelig ikke paahviler ham. Er Gjenstanden derimod bestilt hos en bestemt Haandværker³) og efter Forudsætningen for Aftalen skal tilvirkes af denne eller hans Folk, vil vel Kontrakten oftere være at betragte som Værksleie⁴).

Denne Forskjel har forsaavidt ingen væsentlig Betydning, som ogsaa den Kjøber, der har bestilt en Gjenstand, som først skal fremstilles og senere viser sig at være beheftet med en Mangel, kan forlange Omlevering eller endog overensstemmende med Aftalen Udbedring af Feilen. Men udenfor de Tilfælde, hvor der efter det ovenfor anførte foreligger et Værksleieforhold, maa det derimod efter norsk Ret ansees som meget tvilsomt, hvorvidt omvendt Sælgeren ved Tilbud om Omlevering eller Udbedring af Feilen nogensinde er istand til at udelukke Kjøberens mulige Ret til paa Grund af Feilen at fratræde Handelen, naar Omleveringen eller Udbedringen ikke kan ske uden Overskridelse af Leveringsfristen⁵). Dette Spørgsmaal kommer dog sjelden frem, fordi Kjøberen i Regelen vil finde sin Fordel i, at Sælgeren gør et nyt Opfyldelsesforsøg eller besørger den forefundne Feil udbedret, istedetfor selv at ophæve Handelen og vende sig med sin Bestilling til en ny Sælger og Tilvirker⁶). Kravet paa Skadeserstatning paa Grund af den første feilfulde Levering har Kjøberen selvfølgelig i Behold.

3. Gjenstanden for Kjøb og Salg. Gjenstand for Kjøbekontrakten er ikke blot legemlige Ting, skjønt disse naturligvis er af overveiende Betydning, og Retssætningerne om Kjøb og Salg hovedsagelig kun tager Hensyn til disse, men ogsaa enhver anden Form af afhændelige Formuesgoder, som Fordringsrettighed, tinglig Brugsret, Arveret⁷), Patent- og Forfatterret, en hel Forretning med dens Kundekreds o. s. v.

Gjenstanden kan ogsaa være en fremtidig Ting⁸) f. Ex. en bestemt Ting, som Sælgeren skal forarbejde eller paa anden Maade forskaffe Kjøberen; er Mængden eller Størrelsen af den fremtidige Gjenstand for Kjøbet afhængig af Tilfældet, f. Ex. fremtidige Frugter af en Ager, en Fiskefangst, maa der skjælnes mellem, om Kjøbesummen er fastsat efter de forventede Gjenstandes Kvantum (*emptio rei speratae*), i hvilket Tilfælde Sælgeren intet erholder, hvis der f. Ex. ikke er nogen

¹) Jfr. Aubert, S. 43 og nærmere samme Værk, Bd. 2 (2 Udg., Christiania 1905) S. 5—6. Hovedinteressen ligger deri, at „Tanken om efterfølgende Udbedring er ligesaa naturlig for Bestilleren, som den ligger Kjøberen fjernt“, Ehrenberg i Iherings Jahrbücher, Bd. 34, S. 262. — ²) Dette er ogsaa altid Tilfældet, naar der er aftalt Opførelse af en Bygning paa Bestillerens Grund, selv om samtlige Bygningsmaterialier skal leveres af Bygmesteren, jfr. Aubert, anf. V., Bd. 2, S. 6 og Loven af 24 Mai 1907 § 2, første Led, sidste Punktum. — ³) Eller hos en bestemt Fabrik eller endog hos en Kjøbmand, hvis Forretning ogsaa omfatter Fremstilling af færdige Gjenstande, f. Ex. Herre- eller Dameklæder. — ⁴) Loven af 24 Mai 1907 har i § 2 saadan Bestemmelse: „Bestilling af Gjenstande, som først skal tilvirkes, betragtes i denne Lov som Kjøb, naar det til Tilvirkningen fornødne Stof skal ydes af Tilvirkeren“. Dette vil dog efter det i Teksten anførte ikke altid kunne gjælde, jfr. Lovens § 1. — ⁵) Jfr. Aubert, S. 108 og Hagerup, S. 100, 107 sml. S. 52. — ⁶) Jfr. i Sammenhæng med den citerede § 2 ogsaa §§ 49 og 21 andet og tredje Led. — ⁷) Salg af ventendes (d. v. s. endnu ikke falden) Arv er ligefrem ugyldigt, medens Salg af en falden (men endnu ikke udskiftet) Arv maa ske paa lovbestemt Maade, ellers bliver ogsaa dette Salg ugyldigt, jfr. Arveloven af 31 Juli 1854 §§ 73 og 74. — ⁸) Jfr. Aubert, S. 44 og Hagerup, S. 5.

2. *Difference between sale and the hire of labour.* The limits of the extent of the contract of sale must also be determined in connection with the hire of labour¹). Human labour, as such, is not an object which can be sold; if the person giving the order provides the raw material, the decision is consequently always easy; the contract concerning the production of the object ordered is in these cases, without exception, to be considered as the hire of labour²). The position on the other hand is a different one when the producer provides the material; doubt may here arise as to whether the contract is one of hire of labour or a contract of sale (concerning a future thing), in particular when no special consideration has been stipulated for the material, but a collective price alone has been fixed for the object completely made. It is here obvious that the contract must be considered as a contract of sale in all those cases in which the supplier has the choice between producing the object himself and providing the person giving the order with the object in some other manner, and where consequently no obligation to produce it is incumbent on him. If, on the other hand, the object has been ordered of a specified handicraftsman³), and in conformity with the provisions of the agreement has to be produced by this handicraftsman or his employees, the contract will presumably have to be considered more frequently as a hire of labour⁴).

This difference has no essential importance in so far as concerns the right of the purchaser who has ordered an object to be produced, which subsequently proves to suffer from a defect, to demand a fresh delivery or a reparation of the defect in conformity with the agreement. But, outside the cases where, according to that which has been stated above, we have a relation of hire of labour before us, it must, on the other hand, according to Norwegian law be considered very doubtful whether the seller reciprocally, by offering a fresh delivery or a reparation of the defect, is ever in a position to exclude the possible right of the purchaser to withdraw from the bargain on account of the defect when the fresh delivery or the reparation of the defect cannot take place without exceeding the period for delivery⁵). This question, however, rarely arises, because the purchaser as a general rule finds it more to his advantage that the seller should make a new effort of fulfilment or see that the existing defect is repaired, than that the bargain should be cancelled and his order given to a new seller and producer⁶). The demand for damages on the basis of the first defective delivery, the purchaser has, of course, in reserve.

3. *Objects of purchase and sale.* The objects of contracts of sale are not only corporeal things, although these of course are of preponderant importance, and the legal principles concerning purchase and sale have reference principally to these, but also any other kind of property which can be alienated, such as a chose in action, the usufruct of a thing, a right of succession⁷), patents and copyrights, an entire business with the goodwill, clientele etc.

Future things may also be objects of contracts of sale⁸), for example, definite things which the seller is to prepare or in some other manner procure for the purchaser; if the quantity or size of a future object of a sale is dependent on circumstances, for example, the future crop of a field, the products of fishing, a distinction must be made according to whether the price has been fixed with reference to the quantity of the expected objects (*emptio rei speratae*), in which case the seller obtains nothing

¹) Cf. *Aubert*, p. 43, and further details in the same work, Vol. 2 (2nd edition, Christiania 1905), pp. 5—6. The main interest is involved in the fact that the "idea of a subsequent amelioration is as natural for the person ordering, as it is remote from the purchaser", *Ehrenberg* in *Ihering's Annals*, Vol. 34, p. 262. — ²) This is also always the case when the erection of a building on the ground of the person ordering has been agreed upon, even though all the building materials are to be provided by the builder; cf. *Aubert*, op. cit., Vol. 2, p. 6, and the Act of 24th May 1907, § 2, first paragraph, last sentence. — ³) Or from a definite factory or even from a merchant whose business also comprises the production of objects for sale, for example, the clothing of gentlemen and ladies. — ⁴) The Act of 24 May 1907 contains in § 2 the following provision: "An order for articles that will have to be made or manufactured is considered, by the present Law, as a purchase, provided the materials required are to be found by the maker." This, however, according to that which is stated in the text, is not always applicable; cf. § 1 of the Act. — ⁵) Cf. *Aubert*, p. 108 and *Hagerup*, pp. 100, 107; cf. p. 52. — ⁶) Cf. in connection with the cited § 2, also §§ 49 and 21, second and third paragraphs. — ⁷) The sale of an expected (i. e. not yet opened) succession is absolutely void, whereas the sale of an opened (but not yet distributed) succession must be effected in the manner fixed by law, otherwise this sale also is invalid; cf. the Act of Succession of 31 July 1854, §§ 73 and 74. — ⁸) Cf. *Aubert*, p. 44, and *Hagerup*, p. 5.

Frugter eller Fisk, eller om Kjøbesummen er aftalt som rund Sum uden Hensyn til Størrelsen af det fremtidige Udbytte (*emptio spei*). I sidste Tilfælde bærer Kjøberen Risikoen og maa udrede Kjøbesummen, selv om der intet udkommer; dog maa dette selvfølgelig ikke kunne lægges Sælgeren tillast. Ogsaa Ting, der tilhører en Trediemand, kan være Gjenstand for Salg¹). Sælgeren vil da i Regelen være pligtig til at forskaffe sig Tingen fra dens Eier, forsaavidt dette kan opnaaes uden uforholdsmæssige Opofrelser; ellers vil han have at yde Kjøberen Skadeserstatning, naar denne var uvidende om, at Tingen ikke var Sælgerens.

Gjenstanden for Kjøb og Salg kan være en individuelt eller kun generisk bestemt Ting²); i sidste Tilfælde kan Tingen høre til en nærmere bestemt større Mængde, hvoraf den skal leveres, eller Sælgeren kan have Adgang til at skaffe sig den Ting, han skal levere Kjøberen, hvorsomhelst fra efter sit eget frie Valg eller endog tilvirke den selv. Handelskjøbet er i Regelen Kjøb af generisk bestemte Ting, et Genuskjøb.

4. Forskjellen mellem Handelskjøbet og det civile Kjøb. Afgrænsningen af Handelskjøbet overfor det civile Kjøb³) er nu fastsat ved Loven af 24 Mai 1907 § 4, væsentlig i Overemstemmelse med vor hidtil gjældende Ret. Gjenstandene for Handelskjøbet kaldes Varer⁴). Varebegrebet omfatter kun løs Eiendom; udenfor Begrebet ligger de faste Eiendomme saavel som ulegemlige Formuesgjenstande som Fordringer og andre selvstændige Rettigheder; heller ikke Skibe og Penge ansees i Almindelighed som Varer. Derimod har man efterhaanden bragt Omsætningen af Værdipapirer ind under Handelsbegrebet⁵). Der skjælnes mellem Handelsmand for egen Regning (Egen-, Propreforretning) og den, der afslutter Kjøb- eller Salgskontrakter for fremmed Regning, men i eget Navn (Kommissionshandel). Den første er Handelsmand i egentlig Forstand; Kommissionsforretningen regnes i Almindelighed til den „uegentlige“ Handel.

Angaaende Nødvendigheden af „Handelsret“ henvises til den forhen indtagne Lov af 16 Juli 1907 § 1⁶).

5. Salgsforbud. Der gives kun faa Salgsforbud, som er af Betydning for den egentlige Handelsomsætning. Blandt disse Loven af 16 Mai 1904 om Indførsel af Apothekervarer og Handelen med Arkana, se ogsaa Loven af 16 Juli 1907 §§ 26 og 27, som suppleres ved de kgl. Plakater af 29 August 1908 om Handelen med Gifte; se ogsaa Lovens § 28 om Handelen med brugte eller kasserede Ting (Skrabhandel). Videre Loven af 8 Marts 1902 om Kontrollen og Fabrikationen af og Handelen med Margarin og Margarinost og Loven af 17 Mai 1904 om Salg og Skænkning af Brændevin, Øl, Vin, Frugtvín og Mjød, jfr. ogsaa Loven af 13 Juni 1891 om Salg af denatureret Brændevin. Ogsaa Lovgivningen om ildsfarlige Gjenstande kan her nævnes, jfr. Hovedloven af 3 Mai 1871 med senere Tillægslove af 29 Mai 1879, 28 Mai 1881, 14 Juni 1890 og 1 Mai 1909.

Mangler Sælgeren den til Forretningsafslutningen foreskrevne Øvrighedsbevilling, eller strider Salget ellers mod et Lovforbud⁷), kan dette paadrage Sælgeren Bødestraf; men er Kontrakten fra Sælgerens Side allerede opfyldt ved Levering af den solgte Gjenstand, kan Salget ikke omgjøres. Kjøberen beholder den købte Gjenstand og pligter at udrede Kjøbesummen derfor. Er Salget derimod ikke opfyldt fra Sælgerens Side, kan en saadan Opfyldelse ikke kræves af ham, da den jo for ham vilde være forbunden med Straf. Er imidlertid Kjøberen uvidende om Sælgerens manglende Berettigelse, og dette ikke kan lægges Kjøberen tillast som en Ugatsomhed, maa han kunne forlange Erstatning hos Sælgeren for det Tab, som han lider, ved at Kjøbekontrakten ikke bliver opfyldt⁸).

¹) Aubert, S. 44 og Hagerup, S. 5 og 6. — ²) Hagerup, S. 6—7. — ³) Aubert, S. 49—54 og samme Værk, Bd. 3 (2 Udg., Christiania 1904), S. 344 o. flg. Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (Christiania 1901), S. 4—6. — ⁴) Om Varebegrebet se Aubert anf. V., Bd. 3, S. 350—351. — ⁵) Jfr. Aubert, S. 50. — ⁶) Jfr. ovenfor S. 65. — ⁷) F. Ex. i Lov om Jagt og Fangst af 20 Mai 1899, § 27 (se Lov af 14 Mai 1902) om Afhændelse af Vildt under de lovbestemte Fredningstider; undertiden er Forbudet ogsaa rettet mod Kjøberen, F. Ex. i Lov om Fredning af Hummer af 29 Juni 1894, § 1. — ⁸) Jfr. Hallager-Aubert, Obligationsrettens almindelige Del (Christiania 1887), S. 46 og Aubert, S. 52.

if, for example, there is no crop or fish, or whether the price has been agreed upon as a lump sum without regard to the quantity of the future product (*emptio spei*). In the latter case, the purchaser bears the risk, and must pay the price even though there is no product; this, however, must of course not be capable of being laid to the charge of the seller. Things belonging to third persons may also be objects of sale¹). The seller is then as a general rule bound to procure the thing from its owner, provided it can be obtained without disproportionate sacrifices; otherwise he must compensate the purchaser when the latter did not know that the thing in question was not the property of the seller.

Objects of purchase and sale may be things determined individually or only according to their species²); in the latter case the things may form part of a larger quantity specifically determined out of which it is to be delivered, or the seller may himself have the right to procure the things which he is to deliver to the purchaser from any place according to his own free choice or even produce it himself. Commercial sales are as a general rule sales of things determined according to their species; generic sales.

4. *Difference between the commercial sale and the civil sale.* The demarcation of the commercial sale in relation to the civil sale³) is now fixed by the Act of 24 May 1907, § 4, principally in accordance with the law previously in force. The objects of commercial sales are called goods⁴). The term "goods" comprises movables only; immovables and incorporeal proprietary objects such as choses in action and other independent rights are not comprised by the term; nor are vessels and money, generally speaking, considered goods. On the other hand, transactions in negotiable securities have gradually come to be included in the conception of trade⁵). A distinction is made between a trader operating for his own account (own business or business property so-called) and a trader concluding bargains or contracts of sale for the account of other persons, but in his own name (commission trade). The former is a trader in the proper sense of the term; commission transactions are generally comprised in trade "not properly so-called".

Concerning the necessity of having a "Commercial law" we refer to the Act of 16 July 1907, § 1, previously inserted⁶).

5. *Prohibitions of sale.* There are few prohibitions of sale of any importance for commercial transactions properly so-called. Amongst these the Act of 16 May 1904 concerning the importation of pharmaceutical goods and the trade in secret remedies, see also the Act of 16 July 1907, §§ 26 and 27, which is supplemented by the Royal Placard of 29 August 1908 concerning the trade in poisons; see also § 28 of the Act concerning the trade in by-products or things cast aside (the trade in refuse). Further, the Act of 8 March 1902 concerning the control and manufacture of and the trade in margarine and margarine cheese, and the Act of 17 May 1904 concerning the sale and retailing of adulterated brandy, beer, cider and mead; cf. also the Act of 13 June 1891 concerning the sale of brandy. Also the legislation on inflammable substances may be mentioned here; cf. the principal Act of 3 May 1871, with subsequent supplementary Act of 29 May 1879, 28 May 1881, 14 June 1890 and 1 May 1909.

If the seller does not possess the authorisation prescribed for the conclusion of the transaction in question, or if the sale in other respects is contrary to a legal prohibition⁷), this circumstance may make the seller liable to punishment by fine; but if the contract on the part of the seller has already been carried out by delivering the object sold, the sale cannot be annulled. The purchaser retains the object purchased, and it is incumbent on him to pay the price for it. If, on the other hand, the sale has not been fulfilled on the part of the seller, such a fulfilment cannot be demanded of him, as it would in fact subject him to punishment. If, however, the purchaser has no knowledge of the circumstance that the seller has not obtained the requisite authorisation, and this cannot be imputed to the purchaser as negligence, he is entitled to demand compensation from the seller for the loss he suffers by the fact that the contract of sale is not carried out⁸).

1) *Aubert*, p. 44 and *Hagerup*, pp. 5 and 6. — 2) *Hagerup*, pp. 6—7. — 3) *Aubert*, pp. 49—54, and the same work, Vol. 3 (2nd edition, Christiania 1904), p. 344 *et seq.* *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (Christiania 1901), pp. 4—6. — 4) Concerning the conception of "goods", see *Aubert*: the work cited, Vol. 3, pp. 350—351. — 5) Cf. *Aubert*, p. 50. — 6) See above, p. 65. — 7) For example, in the Act on hunting and fishing of 20 May 1899, § 27 (cf. the Act of 14 May 1902), concerning the sale of game during the periods protected by law; sometimes the prohibition also affects the purchaser, for example in the Act concerning the protection of lobsters of 29 June 1894, § 1. — 8) Cf. *Hallager-Aubert*, The general part of the Law of Obligations (Christiania 1887), p. 46, and *Aubert*, p. 52.

6. Kjøbekontraktens Form. Kjøbekontrakten er ikke bunden til nogen bestemt Form¹⁾ og kan saaledes ogsaa indgaaes mundtlig. Skriftlighed finder dog her altid en udstrakt Anvendelse, hvilket selvfølgelig særlig gjælder ved Distance-handelen, hvor Breve og Telegrammer er de sædvanlige Midler ved Kontraktsafslutninger uden Fuldmægtig. I Pladshandelen spiller Mæglerens Sluttedler en vigtig Rolle. Sluttedler udfærdiges forøvrigt ogsaa af de Handelsreisende over de af dem modtagne Ordres²⁾.

B. Kjøbesummen eller Prisen.³⁾

1. Almindelige Bemærkninger. Denne maa, som allerede ovenfor bemærket, være aftalt i Penge, men ikke nødvendig i Landets Myntsort. Den kan senere omsættes til andre Værdigjenstande og afgjøres ved Overdragelse af saadanne Gjenstande (*datio in solutum*). Prisen behøver ikke at være udtrykkelig fastsat; den kan gjøres afhængig af Markedsprisen paa Opfyldelsestiden eller af Trediemands Bestemmelse. Det gaar ogsaa an at overlade Prisbestemmelsen til Sælgeren eller Kjøberen, og i dette Tilfælde maa det betragtes som en Forudsætning, at denne Bestemmelse skal træffes efter Billighed⁴⁾. Ofte forbliver Prisen ganske uomtalt, idet Parterne stiltiende har forenet sig om en Pris, som er den sædvanlige for den Slags Ting, f. Ex. dens Børs- eller Markedspris, eller om den Pris, som Sælgeren i Mangel af en fast Børs- eller Markedspris bestemmer efter Billighed. Loven af 24 Mai 1907 bestemmer overensstemmende hermed i § 5: „Er Kjøb sluttet, men intet aftalt om Kjøbesummens Størrelse, har Kjøberen at betale, hvad Sælgeren forlanger, naar Forlangendet ikke kan ansees for ubilligt.“

I Tvisttilfælde vil Domstolene have at afgjøre om Sælgerens Forlangende i hvert enkelt Tilfælde kan siges at være ubilligt. Videre bestemmer Loven — ligeledes i Overensstemmelse med den tidligere gjældende Ret⁵⁾ — i § 6: „Er i Handelskøb Regning (Faktura eller Nota) tilstillet Kjøberen, og gjør han ikke, saa snart ske kan, Indsigelse mod den i Regningen anførte Pris, pligter han at betale denne, hvis det ikke oplyses, at lavere Pris er aftalt⁶⁾, eller Regningen er urimelig.“ Er derimod Parterne enige om, at en Pris er aftalt, og Tvisten kun gjælder dennes Størrelse, har Sælgeren at bevise, at den af ham paastaaede høiere Pris var aftalt⁷⁾.

Skal Kjøbesummen beregnes efter Varens Tal, Maal eller Vægt, er Mængden paa det Tidspunkt, da Risikoen for Varen gaar over paa Kjøberen, at lægge til Grund ved Beregningen⁸⁾. I Regelen vil dette Tidspunkt falde sammen med Tiden for Varens Levering⁹⁾; en senere Kvantitetsforringelse vil saaledes være uden Følge for Sælgerens Fordring. De mulige Omkostninger ved Tællingen, Veiningen eller Maalingen maa i Almindelighed bæres af Sælgeren, og naar intet andet er aftalt, bliver Opfyldesstedets Maal og Vægt at anvende¹⁰⁾.

2. Rabat. I Handelskøb angives Prisen hyppig som Bruttopris og et procentvis bestemt Fradrag — Rabaten — fastsættes ved Siden af. Dette Fradrag er ofte gjort afhængigt af Kontantbetaling eller af nøiagtig Betaling inden den aftalte Kredittid. Men er Rabaten ikke udtrykkelig gjort afhængig af Kjøbesummens prompte Betaling, er det tvilsomt, om Sælgeren, naar Kjøberen kommer i Mora,

¹⁾ Jfr. dog ovenfor S. 126, Note 7. — ²⁾ Sluttedlerne er nærmere omtalt ovenfor S. 89. — ³⁾ Jfr. Aubert, S. 46—49, Hagerup, S. 7—11, Motiver til Loven om Kjøb, S. 14. o. flg. — ⁴⁾ Jfr. Aubert, S. 47, Note 4. — ⁵⁾ Jfr. Aubert, S. 47. — ⁶⁾ Det er tvilsomt, om de forskellige i Fakturaer og Regninger af Sælgeren ensidig indskudte Klausuler, f. Ex. om Rentepligt, om Indskrænkning af Reklamationsfristen eller af Tilbagetagelse af Emballage, om Pligt til at akceptere for Kjøbesummen, uden videre bør ansees som vedtagne af Kjøberen allerede ved dennes Taushed. Strider de mod tidligere Aftaler, maa en saadan Antagelse aabenbart forkastes, og ogsaa ellers er Domstolene temmelig uvillige til at anerkende en stiltiende Vedtagelse i disse Tilfælde, jfr. Aubert, S. 95, Note 8 og de der citerede Domme af Christiania Byret. — ⁷⁾ Jfr. Schweigaard: Den norske Proces, Bd. I (5 Udg. Christiania 1891), S. 356—357. — ⁸⁾ Jfr. Lovens § 7, som indeholder denne Bestemmelse. — ⁹⁾ Foreligger der en *mora accipiendi* fra Kjøberens Side, vil Risikoen gaa over paa ham allerede før Leveringen, jfr. nærmere herom nedenfor. — ¹⁰⁾ Aubert, S. 74 med Note 3.

6. *The form of the contract of sale.* A contract of sale is not subject to any definite form¹⁾, and may consequently be concluded orally. The written form, however, is here very extensively used, and this of course in particular applies to trade at a distance, where letters and telegrams and the usual means are employed in case the contract in question is concluded without a representative. In local trade, the brokers' notes play an important part. Brokers' notes are, it should be observed, also issued by commercial travellers in respect of the orders received by them²⁾.

B. The amount of the sale or the price.³⁾

1. *General remarks.* The price must, as already remarked above, be agreed in money, but not necessarily in the currency of the country. It may subsequently be converted into other objects of value and settled by the transfer of such objects (*datio in solutum*). The price need not be fixed expressly; it may be made dependent on the market price obtaining at the time for fulfilment or on the decision of a third person. It is also permissible to leave it to the seller or the purchaser to settle the price, and in this case a condition is implied that this settlement shall be made according to what is fair⁴⁾. Often the price is not mentioned at all, the parties having tacitly agreed to a price which is the ordinary one for the kind of things in question, for example, their exchange or market price, or to a price which the seller, in default of a fixed exchange or market price, settles according to what is fair. The Act of 24 May 1907 provides in accordance with this in § 5: "When a purchase is concluded, without any stipulation in regard to the sum to be paid, the buyer must pay the price charged by the seller, provided it cannot be deemed unreasonable".

In case of dispute, the tribunals decide in each particular case whether the demand of the seller can be said to be unfair. Further the Act provides — also in conformity with the law previously in force⁵⁾ — in § 6: "If when a trade purchase is concluded, the account (invoice or bill) is presented to the buyer, and he fails to object to the prices quoted therein at the earliest possible opportunity, he shall be held liable for the amount, provided it cannot be shown that a lower price has been agreed upon⁶⁾, or that the charges are unreasonable." If, on the other hand, the parties agree that a price has been fixed, and the dispute only concerns its amount, it is incumbent on the seller to prove that the higher price maintained by him had been agreed upon⁷⁾.

If the price is to be calculated according to the number, measure or weight of the goods, the quantity existing at the time when the risk of the goods passes to the purchaser must be taken as the basis of the calculation⁸⁾. As a general rule, this time coincides with the time for the delivery of the goods⁹⁾; a subsequent reduction of the quantity consequently will not affect the claim of the seller. The possible expenses arising from counting, weighing or measuring the goods, must in general be borne by the seller, and when nothing to the contrary has been stipulated, the system of measure and weight obtaining at the place for fulfilment is applicable¹⁰⁾.

2. *Discount.* In the case of commercial sales, the price is frequently indicated as a gross price, and a reduction determined at so much per cent. — the discount — is fixed apart. This reduction is often made dependent on payment in cash, or on exact payment within the stipulated period of credit. But if the discount has not expressly been made dependent on prompt payment of the price, it is doubtful

¹⁾ See, however, above, p. 126, note 7. — ²⁾ Brokers' notes have been dealt with in detail above, p. 89. — ³⁾ Cf. *Aubert*, pp. 46—49, *Hagerup*, pp. 7—11. The reasons of the Law on Purchase of Goods, p. 14 *et seq.* — ⁴⁾ Cf. *Aubert*, p. 47, note 4. — ⁵⁾ Cf. *Aubert*, p. 47. — ⁶⁾ It is doubtful whether the various clauses unilaterally inserted by the seller in invoices and bills, for example, concerning the obligation to pay interest, the limitation of the period for making objections or for returning the packing, the obligation to give an acceptance for the price, ought without anything further to be considered as accepted by the purchaser owing to his silence. If the clauses in question are contrary to previous agreements, such an assumption must manifestly be rejected, and the tribunals are also otherwise more or less unwilling to recognise a tacit acceptance in these cases; cf. *Aubert*, p. 95, note 8, and the judgments there cited of the Town Tribunal of Christiania. — ⁷⁾ Cf. *Schweigaard: The Norwegian Procedure*, Vol. I (5th edition, Christiania 1891), pp. 356—357. — ⁸⁾ Cf. § 7 of the Act, which contains this provision. — ⁹⁾ If we have a *mora accipiendi* on the part of the purchaser before us, the risk passes to him before the delivery; see for further particulars on this point, below. — ¹⁰⁾ *Aubert*, p. 74, with note 3.

altid er berettiget til at kræve den hele Bruttopris. Ialfald er det i visse Forretningsbrancher brugeligt altid at opgive Prisen som Bruttopris med Fradrag af en Rabat istedetfor som Nettopris¹⁾. Konkursloven af 6 Juni 1863 (efter Revisionen af 6 Mai 1899) § 120 foreskriver om Rabaten følgende: „Er der for en Fordring tilsagt Rabat, bliver Udlæg alene at give for det Beløb, som den efter Fradrag af Rabaten udgjør, hvadenten de for Rabaten opstillede Betingelser er opfyldte eller ikke. Af Rabat, tilsagt for kontant Betaling, skal dog alene fradrages, hvad der maatte overstige 2 pct. af Fordringens Beløb.“

Skal Kjøbesummen beregnes efter Vegt, maa Indpakningens Vegt, Taravegten, i Regelen fratrækkes²⁾. Om den ellers brugelige „Godvegt“ og om „Refaktie“ synes der kun sjelden at være Tale.

C. Særlige Betingelser i Kjøbekontrakterne.³⁾

Der forekommer i Handelsomsætningen forskellige Kjøbekontrakter, som indeholder særlige Betingelser. Blandt disse er de vigtigste:

1. Eiendomsforbeholdet, *pactum reservati dominii*. Den købte Gjenstand bliver i disse Tilfælde overleveret Kjøberen, men med det Forbehold, at Sælgerens Eiendomsret ikke gaar over til Kjøberen, førend Kjøbesummen er betalt. Et saadant Forbehold formodes ikke simpelthen ved ethvert Kjøb paa Kredit, men det maa særlig aftales for hvert enkelt Tilfælde⁴⁾. Med Hensyn til Løsøre maa Eiendomsforbeholdet antages at være virksomt overfor Kjøberens Kreditorer og hans Konkursbo saavelsom overfor godtroende Trediemænd⁵⁾.

2. Afdragshandler. I en særlig Anvendelse er dette Forbehold meget hyppigt, nemlig i Afdrags- eller Afbetalingshandlerne, hvor det forøvrigt ofte skjules under Formen af en Leiekontrakt. Først naar Kjøberen („Leieren“⁶⁾) har erlagt samtlige Afdrag („Leieterminer“), bliver han Eier af Tingen. Forinden har Sælgeren („Udleieren“) Adgang ved Kjøberens Mora til at kræve Gjenstanden tilbageleveret og tillige at beholde de allerede modtagne Afdrag („den erlagte Leie“) uden videre Opgjør. Sædvanligvis aftales det derhos, at ved Mora med Hensyn til en Betalingstermin, skal strax samtlige være forfaldne. Det er dog antaget ved de norske Domstole, at den Kjøber, fra hvem Sælgeren paa Grund af Moraen kræver Gjenstanden tilbage, har Adgang til at undgaa Tilbageleveringen ved at tilbyde Sælgeren den resterende Kjøbesum⁶⁾. Dette er af betydelig Interesse for Kjøberen, naar den tilbagestaaende Del af Kjøbesummen er forholdsmæssig ringe, og Sælgeren følgelig ved at faa Tingen tilbage vilde lukrere mest og mest tilføie Kjøberen Tab. Det negtes ogsaa Sælgeren at forlange Gjenstanden og tillige Betaling af de tilbagestaaende „Leieterminer“ (d. v. s. den resterende Kjøbesum)⁷⁾. Om disse Retshandlers almindelige Karakteristik og deres efterhaanden tiltagende Betydning for de kapitalfattigere Befolkningssklasses Økonomi er for Norges Vedkommende omtrent det samme at berette, som allerede er bekjendt fra de øvrige nordeuropæiske Lande, navnlig Tyskland. Lignende (trykte) Kontraktsformularer som i Tyskland ved de saakaldte „Möbelleihverträge“ bliver sædvanligvis benyttede. Lovgivningen har ikke beskæftiget sig med dem⁸⁾. Vistnok har Afdragshandlerne vakt de nordiske Juristers Opmærksomhed, og de var et af Forhandlingsemnerne paa det 8de og det

1) Jfr. Aubert, S. 47. — 2) Jfr. Aubert, S. 78, Note 21 og Hagerup, S. 8; se ogsaa Lovens § 8, som udtaler dette. — 3) Jfr. Aubert, S. 57 o. flg., Hagerup, S. 13 o. flg. — 4) Den bekjendte, som det hedder, fra de tolv Tavlers Love stammende Regel i den romerske Ret om Eiendomsrettens Forbliven hos Sælgeren over den traderede Gjenstand indtil Betaling etc. af Kjøbesummen (§ 41, J. 2—1) er følgelig ikke gjældende i norsk Ret. — 5) Jfr. Aubert, S. 59 og Hagerup, S. 14, Note 4, men derimod senere i hans: Den norske Panteret, 2 Udg. Christiania 1898, S. 104—106. — 6) Christiania Byrets Dom af 10 Oktbr. 1896, se Siewers Anden Samling af Christiania Byrets Domme (1892—1900), Christiania 1903, Nr. 312. 7) Jfr. Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1893, S. 385. — 8) Jfr. derimod den tyske Rigsløv af 16 Mai 1894.

whether the seller, when the purchaser becomes subject to responsibility for delay, is always entitled to demand the whole gross price. At any rate, in certain branches of business, it is customary always to indicate the price as a gross price, subject to the deduction of a discount, instead of the net price¹). The Bankruptcy Act of 6 June 1863 (after the revision of 6 May 1899), § 120, prescribes concerning discount as follows: "If a discount has been promised in respect of a claim, a dividend shall be granted only in respect of the sum to which the claim amounts after deduction of the discount, whether the conditions stipulated for the allowance of the discount have been fulfilled or not. In respect of discount promised for payment in cash, only that portion shall be deducted, however, which may exceed 2 per cent. of the amount of the claim."

If the price is to be calculated according to weight, the weight of the packing, the tare, must as a general rule be deducted²). It is only seldom that there is any question as to the otherwise customary "overweight" and of "allowance".

C. Special provisions contained in contracts of sale.³)

Various contracts of sale containing special conditions occur in commercial transactions. Amongst these the most important are:

1. *The proprietary reservation, pactum reservati dominii.* The object purchased is in these cases delivered to the purchaser, but subject to the reservation that the proprietary right of the seller does not pass to the purchaser until the price has been paid. Such a reservation is not presumed in the case of every purchase on credit, but must be specially agreed in each particular case⁴). With regard to movables, the proprietary reservation is supposed to be effective as against the purchaser's creditors and his bankruptcy estate, as well as against *bona fide* third persons⁵).

2. *Payment by instalments. (Hire-purchase agreements.)* This reservation, in a special application, is very frequent, namely, in purchases in which the payment of the price is to be made by instalments, the transaction being frequently concealed under the form of a contract of hire. Only when the purchaser ("the hirer") has paid all the instalments ("rents"), does he become the owner of the thing in question. Until then the seller ("letter") has a right, in the case of the purchaser's default, to demand that the object shall be returned to him, and also to retain the part-payments already received ("the rent paid") without any further settlement. It is also generally agreed that in the case of delay with regard to payment of one instalment, all the instalments shall forthwith be due for payment. It is, however, considered by the Norwegian tribunals that the purchaser from whom the seller on account of delay demands the restitution of the object sold, has a right to avoid the restitution by offering the seller the remainder of the price⁶). This is of considerable importance to the purchaser, when the remainder of the price is comparatively small, and consequently the seller, by obtaining restitution of the thing, would profit most and inflict considerable loss on the purchaser. The right is also denied to the seller to demand the object and also the payment of the "rent" still due (i. e. the residue of the price)⁷). Concerning the general characteristics of these legal transactions and their successively growing importance in the economic life of those classes of the population who have but little capital, not much more can be said so far as Norway is concerned, than that which is already known from the other countries of Northern Europe, from Germany in particular. Similar (printed) forms of contract to those used in Germany in the case of the so-called "contracts for the hire of furniture" are generally employed. The legislature has not taken any notice of them⁸). Hire-purchase sales have certainly roused

¹) Cf. *Aubert*, p. 47. — ²) Cf. *Aubert*, p. 78, note 21, and *Hagerup*, p. 8; see also § 8 of the Act, which provides this. — ³) Cf. *Aubert*, p. 57 *et seq.*, *Hagerup*, p. 13 *et seq.* —

⁴) The rule well-known and, as it is said, emanating from the Laws of the Twelve Tables of the Roman Law, concerning the remaining of the proprietary right with the seller in respect of the object delivered until the payment etc. of the price has been made (§ 41, J. 2—1), consequently does not apply in Norwegian Law. — ⁵) Cf. *Aubert*, p. 59, and *Hagerup*, p. 14, note 4, but see on the other hand, subsequently in *his*: The Norwegian Law on Pledge, 2nd edition, Christiania 1898, pp. 104—106. — ⁶) Judgment of the Town Tribunal of Christiania of 10 Oct. 1896, cf. *Siewers*, Second collection of the judgments of the Town Tribunal of Christiania (1892—1900), Christiania 1903, No. 312. — ⁷) Cf. the judgment of the Supreme Tribunal in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1893, p. 385. — ⁸) Cf., on the other hand, the German Imperial Law of 16 May 1894.

9de nordiske Juristmøde¹⁾; et legislativt Resultat er dog ikke fremgaaet deraf og lader sig i en overskuelig Fremtid neppe heller vente. Ogsaa det i disse Kontrakter liggende Eiendomsforbehold anerkjendes som virksomt mod Kjøberens Kreditorer og hans Konkursbo og vel ogsaa mod godtroende Trediemand²⁾. Afhænder eller pantsætter han Gjenstanden, skjønt han efter Kontrakten endnu ikke er blevet Eier af den, gjør han sig skyldig i Underslag.

3. Kjøb paa Prøve³⁾. Kjøberen er her berettiget til at undergive Gjenstanden en Prøve og efter Udfaldet af denne at erklære, om han vil have den eller ikke. I Virkeligheden er han i dette Tilfælde slet ikke bunden ved Kjøbekontrakten; han har Adgang til at negte at beholde Gjenstanden uden nogensomhelst anden Grund end, at den ikke passer ham. Er Gjenstanden overleveret Kjøberen, maa Betingelsen opfattes som resolutiv; Kjøbet bliver strax bindende for Kjøberen og forbliver dette, saafremt han ikke inden den aftalte eller efter en overensstemmende med det Sædvanlige bestemt Frist meddeler Sælgeren, at han ikke vil beholde Gjenstanden; kan en saadan Frist ikke bestemmes enten efter Aftalen eller efter Sædvane, maa Kjøberens Beslutning, ihvertfald naar det dreier sig om et Handelskjøb, afgives saa snart som muligt. Er Gjenstanden ikke overleveret Kjøberen, maa Betingelsen i Tvilstilfælde opfattes som suspensiv med den Følge, at Sælgeren ikke er bunden ved Salget, naar Kjøberen ikke inden Fristen, jfr. ovenfor, udtrykkelig erklærer, at han godtager Handelen. Denne Forskel har ogsaa Betydning for det Tilfælde, at Sælgeren kræver Kjøbesummen; ved det suspensivt betingende Kjøb maa Sælgeren bevise, at Kjøberen har afgivet Antagelseserklæringen inden Fristens Udløb; ved den resolute Betingelse derimod maa Kjøberen selv bevise, at han ved sin Erklæring i Tide har fratraadt Handelen. Risikoen bærer Kjøberen, saalænge han har Gjenstanden til Prøve eller Besigtigelse⁴⁾.

4. Andre Betingelser. De øvrige i Kjøbekontrakterne brugelige særlige Betingelser som f. Ex. *lex commissoria*, at den kjøbte og leverede Gjenstand atter skal blive Sælgerens Eiendom, hvis Kjøbesummen ikke erlægges i ret Tid, *in diem addictio*, Sælgerens Forbehold at træde tilbage fra Handelen, ifald han finder en bedre Kjøber, Forkjøbsretten, *ius protimiseos*, Gjenkjøbsretten, *ius retractus*, har alle kun en mindre Interesse for Læren om Handelskjøbet; de kan ikke gjøres gjældende mod Kjøberens Kreditorer eller hans Konkursbo eller mod godtroende Trediemand, naar der handles om Kjøb af Løsøre.

5. Særlige Kjøbekontrakter. Blandt de forskellige Kjøbekontrakter maa særlig fremhæves:

a) Kontantkjøbet⁵⁾. Den Aftale, at Kjøbesummen skal erlægges „pr. Kontant“, betød i Sverige og tillige ogsaa i Christiania og vel overhovedet i den østlige Del af Norge ved Handelskjøb som oftest — dog vel neppe mellem Grossister indbyrdes — det samme som „Betaling inden 30 Dage efter Fakturadato“. Var Kontantbetaling ment, aftaltes sædvanligvis „pr. extra Kontant“ eller „pr. fix. Kontant“ e. dsl. I de vestlige og nordlige Landsdele turde denne temmelig besynderlige Forstaaelse af Ordet „Kontant“ have været ubekjendt. Loven har sterkt misbilliget denne for Christiania og Østlandet eiendommelige, usancemæssige Forstaaelse af Klausulen om Kontantbetaling og bestemmer i § 70: „Naar „kontant Betaling“ er aftalt, pligter Kjøberen, selv om anden Kotume findes⁶⁾, at betale samtidig med, at Salgs-gjenstanden stilles til hans Raadighed.“

¹⁾ Jfr. Afhandling af Hambro, E.: Om Afdragshandler, Bilag til Forhandlingerne paa 8de nordiske Juristmøde, 1896 (Stockholm 1897) og det 9de Juristmøde, 1899 (Christiania 1900), se ogsaa Diskussionerne, resp. S. 160—172 og S. 4—33. — ²⁾ Aubert, S. 61 med Note 12. — ³⁾ Jfr. Hagerup, S. 15—17; Aubert, S. 64. — ⁴⁾ Jfr. Loven af 24 Mai 1907 § 60. — ⁵⁾ Jfr. Aubert, S. 65 og Motiver til Loven af 1907, S. 82—83. — ⁶⁾ Dette er en karakteristisk Undtagelse fra den ellers i Loven gennemgaaende iagttagne Grundsætning, som har faaet sit Udtryk i § 1 paa saadan Maade: „Denne Lovs Bestemmelser kommer kun til Anvendelse, naar ikke andet er udtrykkelig aftalt eller maa ansees indeholdt i Aftalen eller følger af Handelsbrug eller anden Sædvane.“

the attention of Scandinavian lawyers, and they were one of the subjects of the deliberations at the 8th and the 9th congresses of Scandinavian lawyers¹); no legislative result has, however, emanated from these congresses, nor may such a result be expected in the near future. The proprietary reservation involved in these contracts is recognised as effective against the purchaser's creditors and his bankruptcy estate, and presumably also as against *bona fide* third persons²). If he disposes of or pledges the object, although according to the contract he has not yet become the owner of it, he is guilty of embezzlement.

3. *Test sales*³). The purchaser is here entitled to submit the object to a test and according to the result of this test to declare whether he wishes to keep it or not. In reality in this case he is not at all bound by the contract of sale; he has a right to refuse to keep the object for no other reason whatever than that it does not suit him. If the object has been delivered to the purchaser, the condition must be considered as resolute (condition subsequent); the sale immediately becomes binding on the purchaser, and remains binding on him, unless, within the period agreed or fixed in accordance with usage, he informs the seller that he does not wish to keep the object; if such a period is not fixed either by the agreement or by usage, the decision of the purchaser, at any rate when a commercial sale is concerned, must be given as soon as possible. If the object has not been delivered to the purchaser, the condition, in case of doubt, must be considered as suspensive (condition precedent), with the consequence that the seller is not bound by the sale, unless the purchaser within the period (cf. above) expressly declares that he maintains the bargain. This difference is also of importance in the case where the seller demands the price; where the sale is subject to a suspensive condition, the seller must prove that the purchaser has made the declaration of acceptance before the expiration of the period; on the other hand, in the case of a resolute condition, the purchaser must prove that by his declaration he has renounced the bargain in time. The purchaser bears the risk, so long as he keeps the object for test or examination⁴).

4. *Other conditions*. The other special conditions customary in contracts of sale, as, for example, the *lex commissoria*, according to which the object sold and delivered shall again become the seller's property if the price is not paid in due time, the *in diem addictio*, the reservation of a right to the seller to withdraw from the bargain in case he finds a better purchaser, the right of pre-emption, *ius protimiseos*, the right of re-purchase, *ius retractus*, are all of little interest in connection with the law of commercial sale; they cannot be advanced against the purchaser's creditors or his bankruptcy estate, nor against *bona fide* third persons, when sales of movables are concerned.

5. *Special contracts of sale*. Amongst the various kinds of contracts of sale the following may be mentioned in particular:

a) *Sales for cash*⁵). An agreement that the price shall be paid "in cash", has in Sweden, as also in Christiania and presumably in general in the Eastern parts of Norway, in the case of commercial sales, most frequently been understood — but not, it is presumed, as between wholesale dealers reciprocally — to be the same as "payment within 30 days after the date of the invoice". If actual payment in cash was intended, this was usually stipulated for by the term "prompt cash" or "ready cash", etc. In the Western and Northern parts of the country this rather peculiar interpretation of the word "cash" appears to have been unknown. The Law has strongly disapproved of this customary interpretation of the clause concerning payment in cash peculiar to Christiania and the Eastern parts of the country and provides in § 70: "When 'cash payment' has been stipulated, the buyer is bound, irrespective of any other usage⁶), to pay at the time the article of sale is placed at his disposal."

1) Cf. the treatise by *Hambro, E.*: On Hire-purchase Sales, an appendix to the deliberations of the 8th congress of Scandinavian lawyers, 1896 (Stockholm 1897), and the 9th congress of Scandinavian lawyers, 1899 (Christiania 1900). See also the debates, pp. 160 to 172 and pp. 4—33, respectively. — 2) *Aubert*, p. 61, with note 12. — 3) Cf. *Hagerup*, pp. 15—17; *Aubert*, p. 64. — 4) Cf. the Act of 24 May 1907, § 60. — 5) Cf. *Aubert*, p. 65, and the Motives of the Act of 1907, pp. 82—83. — 6) This is a characteristic exception from the fundamental principle otherwise generally observed in the Law, a principle which has found its expression in § 1 in the following manner: "The provisions of this Law shall only be applicable when nothing has been expressly agreed upon, or implied by the agreement, or when consistent with trade usages or other customs."

I Distancehandelen forekommer ikke sjelden Aftalen „Kontant mod Konnossement“ eller „Akcept mod Konnossement“²⁾. En saadan Klausul nøder efter sikker Handelsbrug Kjøberen til at betale den aftalte Kjøbesum eller akceptere Sælgerens derfor trukne Vexel, saasart han har modtaget Konnossementet, Regningen (Faktura, Nota) og — saafremt Sælgeren har at besørge Assurance — tillige Assurancepolicen, uden at kunne unddrage sig for at indløse Konnossementet af den Grund, at Varerne endnu ikke er komne, eller at han endnu ikke har havt Anledning til at undersøge dem. Sine mulige Reklamationer maa han da efter Modtagelse og Undersøgelse af Varerne gjøre gjældende paa Sælgerens Sted og i fornødent Fald bringe dem for dette Steds Domstole, Sælgerens Hjemthing. Ved denne Kontraktsklausul vil Kjøberen selvfølgelig i Regelen blive nødt til at optræde som Sagsøger for en fremmed, ofte en udenlandsk, Domstol, fordi som oftest Afskibningsdokumenterne m. v. vil naa frem til Kjøberens Sted før selve Varerne. Men hvis undtagelsesvis det Omvendte finder Sted, at Varerne allerede er ankomne, naar Betaling eller Akcept paa Sælgerens Tratte forlanges mod Konnossementet, kan det ikke negtes den Kjøber, som tilfældigvis³⁾ allerede har faaet Anledning til at undersøge Varerne⁴⁾, Ret til at negte at modtage dem paa Grund af mulige Feil og paa dette Grundlag at negte Betaling eller Akcept⁵⁾. Saadanne Tilfælde kan indtræffe, naar Vareforsendelsen ikke udkræver væsentlig længere Tid end Postforsendelsen af Skibningsdokumenterne, f. Ex. mellem Hamburg og Christiania, og disse Dokumenter som sædvanlig ovenikjøbet maa adresseres til en Repræsentant for Sælgeren for at blive overleveret Kjøberen mod Betaling eller Akcept. I disse Tilfælde bliver Sælgeren nødt til at optræde som Sagsøger, og Retsvisten vil blive afgjort ved Domstolene i Kjøberens Land. Der maa i denne Forbindelse gjøres opmærksom paa den strenge Bestemmelse i § 3, Lit. c i den norske Vexelproceslov af 17 Juni 1880. Efter denne Forskrift kan Kjøberen, der har akcepteret Sælgerens Tratte, i Vexelsager ikke mod Vexelsagsøgerens Protest fremsætte den Indsigelse mod sin Betalingspligt, at de Varer, for hvis Kjøbesum Vexelen er trukket og akcepteret, er ukontraktsmæssige. Denne Omstændighed maa han derimod gjøre gjældende under et senere Erstatningssøgsmaal, som han er nødt til at anlægge paa Sælgerens Hjemsted. At akceptere mod Konnossement er derfor efter norsk Ret i denne Retning ligesaa præjudicerende for Kjøberen som at betale, hvilket neppe overalt er Regel⁶⁾.

b) Fixforretninger. En Fixforretning⁷⁾ foreligger, naar Opfyldelsen af et Handelskjøb efter Kontrakten skal finde Sted nøiagtig paa en bestemt Tid, hvad der sædvanligvis antydes ved Ordene „fix“ eller „prompte“, usancemæssig vel ogsaa uden en saadan Kontraktsform, særlig hvor der handles om Varer, som er undergivne hyppige og betydelige Prissvingninger. Ved Fixforretninger maa Sælgeren, som ikke har overholdt Leveringstiden, ogsaa uden enhver Underretning fra Kjøberen, kunne gaa ud fra, at denne paa Grund af Moraen vil træde tilbage

1) Jfr. Aubert, S. 65, Note 24 og Motiver til Loven af 1907, S. 83—86. Se ogsaa Stang: „Norsk Retstidende“ for 1908, S. 705—729. — 3) Det er vel endnu et aabent Spørgsmaal, om det samme ogsaa gjælder, naar Kjøberen ved Underfundighed eller paa anden retsstridig Maade har tilsøgt sig Anledning til at undergive Varerne en Undersøgelse, forinden Konnossementet præsenteres ham. — 4) Dette var netop Forholdet i det ved Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1897, S. 94 o. fig. afgjorte Tilfælde, hvor denne Ret for Kjøberen til at negte sin Akcept, blev anerkjendt, naar Varerne ved den af ham anstillede Undersøgelse havde vist sig at lide af Feil. Som det synes, deles denne Opfatning, som har mødt sterk Misbilligelse i Forretningskredse, ogsaa af den tyske Reichsgericht, jfr. Entsch. des Reichsg. in Zivilsachen, Bd. 34, S. 129 og 142; se ogsaa Bd. 59, S. 24—25. — 5) Selvfølgelig kan en saadan Vægning ske paa andet Grundlag og uden nogen Undersøgelse af Varen, f. Ex. efter de i Afskibningsdokumenterne m. v. liggende Oplysninger om, at Varerne er afsendte forsent, eller at andre Varesorter er sendt end de bestilte o. m. lgn., hvilket alt lader sig se allerede af Konnossementet eller Fakturaen. — 6) Jfr. Motiverne til Loven af 1907, S. 85, hvorefter det sees, at — idetmindste i Danmark og Sverige — er Kjøberens Stilling, naar han har givet sin Akcept for Kjøbesummen, gunstigere overfor den udenlandske Sælger end i Norge. — 7) Jfr. Aubert, S. 65 og Hagerup, S. 127—129 med Note 31.

In trade at a distance the stipulation "*cash against bill of lading*" or "*acceptance against bill of lading*"¹⁾ not infrequently occurs. Such a clause, according to a prevailing commercial custom, binds the purchaser to pay the stipulated price or give his acceptance to the seller's bill of exchange drawn for the amount, as soon as he has received the bill of lading, bill (invoice, note) and — where the seller is to attend to the insurance — also the insurance policy, without having a right to refuse payment against the bill of lading on the ground that the goods have not yet arrived, or that he has not yet had the opportunity of examining them. On the receipt and examination of the goods, he must present any objections he has to make at the seller's place of business and, if necessary, bring them before the tribunals of this place, the competent jurisdiction of the seller's domicile. In consequence of this clause of the contract the purchaser is of course as a general rule compelled to act as plaintiff before a tribunal outside his domicile, frequently a foreign one, because in most cases the shipping documents etc. reach the purchaser before the goods themselves. But if, exceptionally, the reverse happens, i. e. the goods have already arrived when payment or acceptance of the seller's draft is demanded against the bill of lading, the purchaser who has accidentally²⁾ already had the opportunity of examining the goods³⁾, cannot be denied the right to reject them on the ground of possible defects, and on this ground to refuse to make payment or give his acceptance⁴⁾. Such cases may occur when the sending of the goods does not require much more time than the sending by post of the shipping documents, for example, between Hamburg and Christiania, and when, as is usual, these documents in addition have to be addressed to a representative of the seller in order to be delivered to the purchaser against payment or acceptance. In these cases the seller is compelled to act as plaintiff, and the lawsuit is determined before the tribunals of the purchaser's country. In this connection attention must be called to the rigorous provision of § 3, letter c, of the Act of 17 June 1880 concerning bills of exchange procedure. According to this provision, a purchaser who has given an acceptance to the seller's draft, cannot, in a bill of exchange action, as against a plaintiff who has protested the bill of exchange, set up as a defence against his obligation to make payment, that the goods for the price of which the bill of exchange in question has been drawn and accepted are not in accordance with the contract. He must avail himself of his remedy by reason of this circumstance in a subsequent action for damages, which he is compelled to bring at the place of the seller's domicile. To give an acceptance against a bill of lading is therefore, according to Norwegian law, from this point of view quite as prejudicial to the purchaser as to pay, which is scarcely the rule everywhere⁵⁾.

b) "*Fixed*" businesses. We have a "*fixed*" business⁶⁾ before us when the fulfilment of a commercial sale according to the contract is to take place exactly at a definite time, which is usually indicated by the words "*fixed*" or "*prompt*", frequently also without such a form of contract, in particular where goods are concerned which are subject to frequent and considerable fluctuations in the price. In the case of a "*fixed*" business, the seller who has not observed the time for delivery may, even without any notification from the purchaser, assume that the latter

¹⁾ Cf. *Aubert*, p. 65, note 24, and the Motives of the Law of 1907, pp. 83—86. See also *Stang*: "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1908, pp. 705—729. — ²⁾ It is presumably still an open question whether the same also applies when the purchaser by subterfuge or in some other illegal manner has surreptitiously obtained an opportunity to submit the goods to an examination before the bill of lading is presented to him. — ³⁾ This was precisely the position in the case decided by the judgment of the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1897, p. 94 *et seq.*, where this right of the purchaser to refuse his acceptance was recognised when the goods at the examination made by him had proved to be defective. This opinion, which has met with strong disapproval amongst business men, is, at it seems, acceded to also by the German Imperial Court; cf. the Decisions of the Imperial Court in Civil Causes, Vol. 34, pp. 129 and 142; see also Vol. 59, pp. 24—25. — ⁴⁾ Of course, such a refusal may take place on another basis and without any examination of the goods, for example, according to information contained in the shipping documents etc. showing that the goods have been sent too late, or that goods of a different kind from that ordered have been sent etc., which can be seen from the bill of lading or the invoice. — ⁵⁾ Cf. the Motives of the Law of 1907, p. 85, from which it can be seen that — at least in Denmark and Sweden — the purchaser's position, when he has given an acceptance for the price, is more favourable to the foreign seller than in Norway. — ⁶⁾ Cf. *Aubert*, p. 65 and *Hagerup*, pp. 127—129, with note 31.

fra Handelen¹⁾. Har Kjøberen imidlertid til Hensigt at fastholde Handelen og uanseet Moraen at forlange Kontrakten opfyldt, hvad der selvfølgelig ikke kan formenes ham, maa han underrette Sælgeren herom. Spørger Sælgeren ham, om han endnu forlanger Opfyldelse, saa maa han uopholdelig give ham sin Hensigt tilkjende; ogsaa uden saadan Forespørgsel maa Kjøberens Forlangende være overbragt Sælgeren inden en forholdsmæssig kort Tid, ellers ligger den Antagelse ham temmelig nær, at Kjøberen har opgivet sin Ret til at forlange Kontrakten umiddelbart opfyldt.

c) Leveringskjøb. Ved Leveringskjøb²⁾ aftales Kjøbsgjenstanden at skulle leveres til en bestemt senere Tid, medens Kjøbesummen fastsættes efter Kontrakts-tidens Priser. I Tvilstilfælde bør Leveringstiden her ansees som aftalt i begge Parter's Interesse, og Leveringen maa derfor ikke finde Sted hverken før eller efter denne Tid.

Hyppig skal ved Leveringshandler Opfyldelsen ske portionsvis. Saavel Størrelsen af de enkelte Portioner som ogsaa de særlige Varesorter eller Kvaliteter, som hver Gang skal sendes, ligesom ogsaa Tiden for deres Afsendelse og Levering (indenfor det købte Totalkvantum og det fastsatte Tidsrum) kan paa Forhaand være aftalt; Bestemmelsen kan tilkomme Sælgeren eller ogsaa være afhængig af de successive Rekvisitioner, som Kjøberen efterhaanden pligter at afgive. Er Varekvaliteten allerede paa Forhaand fastsat, og Kjøberens Rekvisitioner følgelig alene angaar Størrelsen af de Portioner, som til enhver Tid skal leveres, saa er det almindelig Forretningssskik, saafremt Kjøberen ved det aftalte Tidsrums Udløb endnu ikke har rekvireret det hele købte Kvantum, at Sælgeren uden videre kan sende ham det tilbagestaaende Varekvantum og forlange den skyldige Kjøbesum. Vil Sælgeren i disse Tilfælde reise Krav paa Skadeserstatning mod Kjøberen, maa han efter Udløbet af den aftalte Leveringstid vel i Regelen først forgjæves have opfordret ham til at afgive den manglende Rekvisition³⁾. Skal ogsaa de forskellige Varesorter specificeres i Kjøberens Rekvisitioner, foreligger der tillige et Specifikationskjøb, f. Ex. i Jernhandelen, hvor sædvanligvis kun en „Grundpris“ aftales mellem Parterne, medens der for de forskellige Former af Jern, som Kjøberen har Brug for, gjælder særlige „Overpriser“ efter Sælgerens faststaaende Tarif. Den Kjøber, som undlader at give Specifikation, kommer derved i Mora, fordi ogsaa Kjøbesummens Fastsættelse er afhængig af Specifikationens Opgaver, og Sælgeren kan overensstemmende med de almindelige Regler gjøre sine af denne Mora udspringende Rettigheder gjældende.

d) Tids- eller Terminforretninger. En eiendommelig Karakter faar imidlertid Leveringshandelen, naar Kjøbets Gjenstand med begge Parter's Vidende først efter Kontraktsafslutningen skal anskaffes af Sælgeren. Der handles i disse Tilfælde altid om generisk bestemte Ting som Kaffe, Sukker, Korn, Flesk eller Værdipapirer. Disse Handler kaldes Tids-eller Terminhandler⁴⁾ og kan undertiden have Karakteren af et blot Spil eller Væddemaal (Terminspil eller Differenshandel). Naar det aftales, at den ene Part alene skal udrede til den anden Forskjellen mellem Kontrakttidens og Opfyldelsestidens Børspris, uden at en effektiv Varelevering skal kunne kræves, foreligger der en „ren“ Termin-eller Differenshandel. En saadan Aftale træffes dog sjelden; der gives derimod i Regelen Kontrakten det udvortes Skin, som om Handelen var en sædvanlig effektiv Kjøbekontrakt. Hver Part kan vel da forlange effektiv Levering, en „blandet“ Termin-eller Differenshandel;

¹⁾ Ogsaa ved almindeligt Handelskjøb er enhver Mora fra Sælgerens Side (jfr. nærmere nedenfor) at betragte som væsentlig og giver Kjøberen Ret til udenvidere at fragaa Kontrakten, hvilket han dog uopholdelig maa meddele Sælgeren. Jfr. Hallager-Aubert: Obligationens rettes almindelige Del, S. 249 og Hagerup, S. 157—158 tilligemed det i foregaaende Note citerede Sted. — ²⁾ Aubert, S. 66 og Hagerup, S. 119; Motiver til Loven af 1907, S. 43. — ³⁾ Jfr. om Handelsbrugen i disse Tilfælde Responsa, afgivne af Christiania Handelstands Forenings Femtimandsudvalg. Første Samling udg. af Valen, H. Christiania 1904, Resp. Nr. 24, 58, 91, 102, 107 og 113; Hambro: Første Samling af Christiania Byrets Afgjørelser Nr. 505, 509, 514 og 563 samt Siewers: Anden Samling af den samme Domstols Afgjørelser Nr. 351 og 374. — ⁴⁾ Jfr. Aubert, S. 66 og Hagerup, S. 119, Note 3 og hans Udgave af den borgerlige Straffelov og dennes Indførelseslov med forklarende Anmærkninger og Henvisninger, Christiania 1903, S. 265.

owing to the delay will withdraw from the transaction¹⁾. If the purchaser, however, intends to maintain the bargain and notwithstanding the delay to demand the fulfilment of the contract, which of course cannot be refused him, he must so inform the seller. If the seller asks him whether he still demands fulfilment, he must without delay notify him of his intention; even without such inquiry the purchaser's intention must be communicated to the seller within a comparatively short space of time, otherwise the seller is entitled to assume that the purchaser has renounced his right to demand the immediate fulfilment of the contract.

c) *Sales "for delivery"*. In the case of sales "for delivery"²⁾ it is agreed that the object of the sale shall be delivered at a definite future time, whereas the price is fixed according to the prices obtaining at the time of the conclusion of the contract. In case of doubt the time for delivery ought to be considered as agreed upon in the interest of both parties, and the delivery, therefore, must not take place either before or after this time.

Frequently, in the case of "sales for delivery", the fulfilment is to take place by way of instalments. The quantities of the various instalments, and also the different kinds or qualities of goods which are to be sent each time, as well as the time for sending and delivering them (within the limits of the total quantity purchased and of the fixed period) may be agreed beforehand; the decision may appertain to the seller, as also it may be dependent on the successive requisitions which it is incumbent on the purchaser to make from time to time. If the quality of the goods has been fixed beforehand, and the purchaser's requisitions consequently only concern the quantities of the instalments to be delivered each time, it is the usual business custom, if the purchaser has not requisitioned the whole quantity purchased at the expiration of the stipulated period, that the seller may without any further formality send him the quantity of goods remaining and demand the price due. If the seller in these cases wishes to make a claim for damages against the purchaser, he must as a general rule, after the expiration of the stipulated period for delivery, have first summoned him in vain to make the necessary requisition³⁾. If the various kinds of goods are also to be specified in the purchaser's requisitions, we have at the same time a *specification sale* before us, for example, in the iron trade, where ordinarily only a "foundation price" is stipulated between the parties, while with regard to the various kinds of iron which the purchaser needs, special "over-prices" apply according to the seller's fixed tariff. A purchaser who omits to give a specification thereby incurs responsibility for delay, because the fixing of the price is also dependent on the particulars of the specification, and the seller may, according to the general rules, exercise his rights arising from this responsibility for the delay.

d) *Time or term bargains*. The "delivery" trade, however, assumes a peculiar character when the subject matter of a sale, with the knowledge of both parties, is not to be provided by the seller until after the conclusion of the contract. It is in these cases always a question of things determined only by their species, as for instance, coffee, sugar, grain, bacon or valuable securities. These bargains are called time or term bargains⁴⁾ and may sometimes have the character of a mere game or wager (term wagers and bargains in differences). When it is agreed merely that one party shall pay to the other the difference between the exchange price obtaining at the time of the conclusion of the contract and that obtaining at the time for its performance, without it being possible to demand an effective delivery of goods, we have a "pure" term or time bargain before us. Such an agreement is, however, rarely made; on the other hand, the contract as a general rule

¹⁾ Also in the case of ordinary commercial sales any delay on the part of the seller (cf. for further particulars below) is to be considered essential and gives the purchaser a right without any further formality to renounce the contract, of which he, however, must forthwith acquaint the seller. Cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 249 and *Hagerup*, pp. 157—158, together with the passage cited in the preceding note. —

²⁾ *Aubert*, p. 66 and *Hagerup*, p. 119; the Reasons of the Act of 1907, p. 43. — ³⁾ Cf. concerning the commercial usage obtaining in these cases the *Responsa* published by the Committee of fifty men of the Christiania Traders' Union. First collection edited by *Valen, H.*, Christiania 1904, Resp. Nos. 24, 58, 91, 102, 107 and 113; *Hambro*: First collection of the decisions rendered by the Town Tribunal of Christiania, Nos. 505, 509, 514 and 563 and *Siewers*: Second collection of the decisions rendered by the same tribunal, Nos. 351 and 374. — ⁴⁾ Cf. *Aubert*, p. 66 and *Hagerup*, p. 119, note 3, and his edition of the Civil Criminal Law and the Act of Introduction of the latter with explanatory remarks and references, Christiania 1903, p. 265.

men Parterne er hyppig sig imellem paa det rene med, at det i Virkeligheden kun gjælder en Prisdifferens, og paa denne Maade bliver Kontraktsforholdet ogsaa regelmæssig afviklet.

Der er her enkelte positive Lovforskrifter af væsentlig Betydning. Den borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902, § 299 lyder: „Som Lykkespil ansees alle Spil om Penge eller Penges Værd, ved hvilke paa Grund af Spillet's Art eller Indsatsernes Høide det vindesyste Øiemed fremtræder som det fremherskende.

Som Lykkespil ansees ogsaa Væddemaal og Terminspil (Differenshandel), ved hvilket det samme er Tilfældet.“ Og Indførelsesloven (af 22 Mai 1902) til den borgerlige Straffelov bestemmer i § 12, Nr. 1 følgende: „Af Spil og Væddemaal opstaar ingen Forpligtelse, og en Anerkjendelse af derved stiftet Gjæld er uforbindende¹⁾).

„Det samme gjælder Laan eller Forskud, som nogen vidende om Øiemedet har ydet til Brug ved Spil eller Væddemaal“¹⁾).

„Hvad om Spil og Væddemaal er bestemt, gjælder ogsaa med Hensyn til Terminspil (Differenshandel), som har et Spils eller Væddemaals Karakter.

„En frivillig ydet Betaling kan ikke fordres tilbage, medmindre Betalingen er ydet i Uvidenhed om Fordringens Ugyldighed eller med Formuesgjenstande istedetfor Penge.“

Loven har ved disse Forskrifter berøvet Terminforretningerne al Gyldighed, naar de har Karakteren af Spil eller Væddemaal. Dette vil kunne være Tilfældet ved de „rene“ Terminforretninger. Gaar ved de „blandede“ Terminforretninger Aftalen og Parternes dermed stemmende Hensigt ud paa et Valg mellem effektiv Levering eller Betaling af Prisdifferensen, finder de heromhandlede Forskrifter ingen Anvendelse. Er derimod efter begge Parter's Forudsætninger dette Valg udelukket, og sigter Overenskomsten i Virkeligheden kun paa eventuel Betaling af Prisdifferensen, maa Handelen med Hensyn til disse Straffelovens og Indførelseslovens Bestemmelser ganske ligestilles med de „rene“ Terminhandler. Den unegtelig noget vanskelige Opgave, som her stilles til Domstolene med Kjendemerke i Parternes forskellige Forhold og Hensigter at bedømme Terminhandlerne, om de *in concreto* har Karakteren af Spil eller Væddemaal, og i Sammenhæng dermed, om en efter det Ydre „blandet“ Terminforretning i Virkeligheden kun indeholder en skjult „ren“ Terminforretning, omhandles saaledes i Motiverne til Indførelsesloven²⁾: „Naar der sluttet Kontrakter om Levering af Varer, langt overstigende Stedets mulige Behov eller vedkommende Handlendes mulige Omsætning, eller mellem Personer, hvoraf snart kun den ene, snart kun den anden, snart ikke nogen, befatter sig med den Slags Handel eller med Handel overhovedet, eller hvoraf den ene notorisk driver Differenshandel-Agentur, da vil der vanskelig opstaa Tvil om Parternes virkelige Mening.“

Motiverne³⁾ fremhæver imidlertid, at Terminforretningerne (ogsaa de „rene“) kan tjene til og virkelig ogsaa undertiden benyttes til at neutralisere den med Effektivforretningen nødvendigvis forbundne Resiko⁴⁾. Saadanne Tilfælde maa holdes udenfor Lovens Ugyldighedsbestemmelser, som har gjort Kontraktens Virkningsløshed afhængig af, om Handelen har Karakteren af Spil eller Væddemaal; dette Kjendemerke vil netop mangle, naar Terminhandelen kun fremtræder som

¹⁾ Pantsættelse og Forløfte for saadanne Forpligtelser maa ogsaa ansees som uforbindende, jfr. H a g e r u p, Udgave af Loven (se foregaaende Note), S. 390—391 og A u b e r t : Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 2, 2 Udg. ved H a m b r o, S. 205—206. Et Gjælds-brev, som har sin „*causa*“ i en saadan Forpligtelse, er ugyldigt paa deres Haand, som kjender det virkelige Forhold; paa en godtroende Cessionars Haand derimod er Gjælds-brevet paa Grund af Forordningen af 9 Februar 1798 (jfr. ovenfor S. 38) fuldt virksomt, fordi Spilindsigelsen, naar den ikke fremgaar af Gjælds-brevet selv, er udelukket overfor ham, jfr. H a g e r u p *anf. Sted.* — ²⁾ Jfr. Udkast til Lov om den almindelige borgerlige Straffelovs Ikrafttræden med Motiver (Christiania 1898, 4°) S. 45. — ³⁾ S. 45—46. — ⁴⁾ F. Ex. som en Forsikring ved Indehavelsen af et større Effektivlager mod Virkningen af et Prisdald og omvendt ved Overtagelsen af betydelige Leveringskontrakter til senere Opfyldelse mod Virkningen af en Prisstigning. Den allerede bestaaende Resiko formindskes kun her ved en modsat.

is given an external appearance as if the bargain were an ordinary effective contract of sale. Either party may then presumably demand that delivery be effected, a "mixed" term or difference bargain; but the parties often reciprocally agree that there is in fact only a question of a difference of price, and it is in this manner that the obligations of the contract are also as a general rule settled.

There are here some positive legal provisions of great importance to be considered. The Civil Criminal Law of 22 May 1902, § 299 reads: "All games having money or money's worth in view are considered as games of hazard, when owing to the nature of the game or the amount of the stakes the greedy intention of making profit appears to be the predominant object."

All wagers and all time bargains (trading in differences) are also considered games of hazard when the same object is predominant". And the Act of Introduction (of 22 May 1902) of the Civil Criminal Law prescribes in § 12, No. 1 as follows: "No obligation results from gaming and wagering, and a recognition of debt incurred thereby is not binding¹).

"The same applies to loans or advances of money which any person, knowing of the purpose, has provided for use at gaming or wagering¹).

"That which has been provided with regard to gaming and wagering also applies to time bargains (trading in differences) having the character of a game or wager."

"The restitution of a payment made voluntarily cannot be demanded, unless the payment has been made in ignorance of the invalidity of the claim or by means of proprietary objects instead of money."

The law by these provisions has deprived time bargains of all validity when they have the character of games or wagers. This may be the case with regard to "pure" time bargains. If in the case of "mixed" time bargains, the agreement and the intention of the parties in accordance therewith give a choice between effective delivery and the payment of the difference in the price, the provisions here dealt with do not apply. If, on the other hand, this choice is excluded in accordance with the intention of both parties, and if the agreement in reality has only the eventual payment of the difference in price in view, the transaction must, having regard to these provisions of the Criminal Law and the Act of Introduction, be placed on an equal footing with "pure" time bargains. The task, undeniably somewhat difficult, which is here imposed on the tribunals, to adjudicate on time bargains on the basis of the various relations and intention of the parties, according to whether *in concreto* they have the character of games or wagers, and in connection therewith, whether a time bargain which according to its appearance is "mixed" only contains in reality a concealed "pure" time bargain, is dealt with in the following manner in the "Reasons" of the Act of Introduction²): "When contracts are concluded concerning the delivery of goods surpassing by far the possible requirements of the place or the possible transactions of the interested traders, or between persons of whom sometimes only one, sometimes only the other, sometimes neither of them, is engaged in the kind of trade in question or in trade at all, or of whom one is notoriously known to carry on an agency for bargains in differences, there will then hardly be any doubt as to the real intention of the parties."

The "Reasons"³), however, point out that time bargains (also the "pure" ones) may serve and in fact are sometimes employed to neutralize the inevitable risk connected with effective transactions⁴). Such cases must be kept outside the invalidating provisions of the Act, which have made the invalidity of the contract depend on whether the bargain in question has the character of a game or wager; precisely this distinction is wanting when a time bargain only presents

¹) The giving of pledge or security for such obligations must also be considered as not binding; cf. *Hagerup*, edition of the Act (see the preceding note), pp. 390—391, and *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 2, 2nd edition by *Hambro*, pp. 205—206. A note of hand having its "causa" in such an obligation is invalid in the hands of those who know the real circumstances; on the other hand, in the possession of a *bona fide* transferee a note of hand owing to the Ordinance of 9 February 1798 (cf. above p. 38) is entirely valid, because the defence of wagering, when it does not result from the note of hand itself, cannot be set up against him; cf. *Hagerup*, the passage cited. — ²) Cf. the projected enactment concerning the coming into force of the general Civil Criminal Law with Reasons (Christiania 1898, 4°) p. 45. — ³) Pp. 45—46. — ⁴) For example, as an insurance in the case of the possession of a considerable effective stock against the effect of a fall in the price, and conversely in the case of the assumption of considerable delivery contracts to be subsequently fulfilled against the effect of a rise in the price. The risk already existing is here diminished only by means of a contrary one.

et Led, der bærer Karakteren af Forsikring, i andre og mere omfattende Handels- og Spekulationsoperationer, som der i sig selv intet er at sige paa.

Om „rene“ Terminhandler i Fonds er der i Norge kun sjelden Tale; den vigtigste Gjenstand for Tidsforretninger i Fonds er Aktier (industrielle saavel som Bankaktier), hvis Effektivlevering paa den omforenede Dag i Regelen er forudsat og tillige finder Sted.

Det maa sluttelig bemærkes, at egentlige Terminforretninger ikke finder Sted paa de norske Børser; de børsræssige Terminoperationer afsluttes i Udlandet (saaledes Berlin, Hamburg, Magdeburg, Antwerpen, Le Håvre, Chicago) ved Kommissionærer og Agenter. De har forøvrigt sandsynligvis for Størstedelen tabt sin tidligere ikke uvæsentlige Betydning og Udbredelse i den senere Tid, selv før den nye Straffelovgivningens Ikrafttræden. Tidsforretningen i Fonds formidles hyppig gennem Mæglere.

e) Distanse-, Pladshandel. Endelig maa Distansehandelen¹⁾ adskilles fra Pladshandelen. Denne sidste foreligger, naar Kjøberen opnaar den umiddelbare Besiddelse af Varen paa samme Sted²⁾, hvor Sælgeren opgiver den, medens ved Distansehandelen disse to Handlinger finder Sted paa forskellige Steder.

I Distansehandelen gives der visse Kontraktsklausuler, som efter almindelig international Handelssædvane har temmelig fast og sikker Betydning. Loven af 24 Mai 1907 §§ 62 o. flg. har givet den nærmere Fortolkning af en Del af disse Klausuler, hvortil her henvises. Selvfølgelig har disse Bestemmelser ingen Betydning, naar Parterne i det enkelte Tilfælde — udtrykkelig eller stiltiende — har forenet sig om noget andet³⁾.

II. Loven af 24 Mai 1907 om Kjøb.

Denne Lov lyder saaledes:

Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Denne Lovs Bestemmelser kommer kun til Anvendelse, naar ikke andet er udtrykkelig aftalt eller maa ansees indeholdt i Aftalen eller følger af Handelsbrug eller anden Sedvane, jfr. dog § 70.

Loven gjælder ikke Kjøb af fast Eiendom.

2. Bestilling af Gjenstande, som først skal tilvirkes, ansees i denne Lov som Kjøb, saafremt det for Tilvirkningen fornødne Stof skal ydes af Tilvirkeren⁴⁾. Loven gjælder dog ikke Opførelse af Bygning eller andet Anlæg paa fast Eiendom.

Denne Lovs Bestemmelser om Kjøb finder tilsvarende Anvendelse paa Bytte.

3. Ved Kjøb af Gjenstande, som er bestemte efter Art, forstaaes i denne Lov ikke alene Kjøb af en vis Mængde af en bestemt Slags Gjenstande, men ogsaa Kjøb af en vis Mængde af et bestemt Lager eller andet Vareparti⁵⁾.

4. Ved Handelskøb forstaaes i denne Lov Kjøb, som sluttes mellem Handlende i eller for deres Bedrift.

Som Handlende anses enhver, som gjør sig til Bedrift at afhænde dertil indkjøbte Varer⁶⁾ at drive Veksler- eller Bankforretning, Kommissionshandel, For-

1) Jfr. Aubert, S. 66; Hagerup, S. 107, Note 1. — 2) Afgrænsningen af det enkelte Sted eller „Plads“ i merkantil Betydning af Ordet er et faktisk Spørgsmaal. Efter Forretningskik forstaaes derved et Omraade, indenfor hvilket de derboende Kjøbmænd pleier at omsende sine Varer med egne Bud og Vogne. — 3) Jfr. Loven § 1. — 4) Jfr. foran S. 126 med Note 4. — 5) Jfr. foran S. 127. — 6) En ganske overfladisk Bearbejdelse er efter norsk Retsopfatning ofte tilstrækkelig til at unddrage Salget fra den handelsmæssige Vareomsætning. Der kræves alene, at Bearbejdelsen efter den gjængse forretningsmæssige Opfatning har frembragt en ny Vare. Dette gjælder ogsaa om Salg af saadanne Gjenstande, som man selv eller ved sine Folk har frembragt (Natur- eller Urproduktion) f. Ex. ved Agerbrug, Kvægdrift, Fiskeri, Jagt, Bergdrift eller (ved Kunstproduktion) f. Ex. ved Fabrikdrift, Haandværk, Husflid, jfr. Aubert, S. 51—52. Salg af, hvad man bevislig har anskaffet til eget Brug, falder

itself as a link, bearing the character of an insurance, amongst other and more comprehensive commercial and speculative operations, which in themselves are not subject to criticism.

There is rarely any question in Norway of "pure" time bargains in securities; the most important object of time bargains in securities is shares (industrial as well as bank shares), the effective delivery of which on the agreed day is as a general rule intended and also takes place.

It must finally be observed that time bargains properly so-called do not take place at Norwegian Stock Exchanges; Stock Exchange time operations are concluded abroad (as, for example, in Berlin, Hamburg, Magdeburg, Antwerp, Havre, Chicago) by means of commission agents. They have, in addition, in recent times, probably to a great extent lost their previous not inconsiderable importance and frequent occurrence, even before the coming into force of the new criminal legislation. Time bargains in securities are frequently effected through brokers.

e) *Distant trade and local trade.* Finally, distant trade¹⁾ must be distinguished from local trade. We have the latter kind of trade before us when the purchaser immediately obtains possession of the goods sold at the same place²⁾ where the seller delivers them, whereas in the case of distant trade these two operations take place at different places.

In distant trade there are certain contract clauses employed which, according to ordinary international commercial custom, have an established and undoubted significance. The Law of 24 May 1907, §§ 62 *et seq.*, has given the detailed interpretation of some of these clauses, to which we refer. These clauses have of course no importance when in a particular case the parties — expressly or tacitly — have made an agreement to the contrary³⁾.

II. Law relating to the Purchase of Goods of May 24 1907.⁴⁾

This Law reads as follows:

General Regulations.

§ 1. The instructions contained in this Law shall only be applicable when nothing has been expressly agreed upon, or implied by the agreement, or when consistent with trade usages or other customs; see however, § 70.

The Law shall not apply to the purchase of real estate.

2. An order for articles that will have to be made or manufactured is considered, by the present Law, as a purchase, provided the materials required are to be found by the maker⁵⁾. The Law shall, however, not apply to the erection of buildings, or other works, on real property.

The instructions contained in this Law respecting purchase, shall apply, in like manner, to bartering.

3. The purchase of articles of a special description shall, for the purpose of the present Law, be understood to mean not only the purchase of a certain quantity of articles of a specific description, but also the purchase of a certain quantity from a specified store or some other stock of goods⁶⁾.

4. By "trade purchase" must be understood in this Law a purchase made between traders in connection with their business.

As a trader shall be considered any person who makes a profession of selling goods purchased for sale purposes⁷⁾, of carrying on exchange or banking business,

1) Cf. *Aubert*, p. 66; *Hagerup*, p. 107, note 1. — 2) The delimitation of a single place or a "locality" in the mercantile sense of the word is a question of fact. According to business custom a locality (place) is understood to be a district within which the traders resident there are used to send their goods round by means of their own messengers and carts. — 3) Cf. § 1 of the Law. — 4) The translation of the text of the Law is an official translation reprinted by permission of the Norwegian Government. — 5) Cf. above, p. 126 with note 4. — 6) Cf. above p. 127. — 7) Quite a superficial re-working is, according to the Norwegian legal conception, often sufficient to withdraw a sale from commercial transactions in goods. It is only required that, according to the ordinary conception obtaining in business, the re-working has produced new merchandise. This also applies to sales of such objects as a person by himself or by means of his employees has produced (natural or original production), for example, by agriculture, the breeding of cattle, fishing, hunting, the exploitation of mines,

lagsvirksomhed, Apotek, Bevertning, Haandverk, Fabrik eller Bergverk, at overtage Udførelse af Bygnings- eller Anlægsarbejder eller at befordre Personer, Gods eller Meddelelser. Dog ansees ikke som Handlende den, som uden anden Hjælp end sin Egtfælle, sine Børn og sit Tyende driver Bevertning, Haandverk, Fabrik eller Befordringsvirksomhed. Haandverker med kun én Lærling ansees heller ikke som Handlende.

Om Bestemmelse af Kjøbesummen.¹⁾

5. Er Kjøb sluttet, men intet aftalt om Kjøbesummens Størrelse, har Kjøberen at betale, hvad Sælgeren forlanger, naar Forlangendet ikke kan ansees for ubilligt.

6. Er i Handelskjøb Regning (Faktura eller Nota) tilstillet kjøberen, og gjør han ikke, saa snart ske kan, Indsigelse mod den i Regningen opførte Pris, pligter han at betale denne, hvis det ikke oplyses, at lavere Pris er aftalt, eller Regningen er urimelig.

7. Skal Kjøbesummen beregnes efter Tal, Maal eller Vegt, bliver Mængden paa det Tidspunkt, da Vaagnaden (Risikoen) for Salgsgjenstandens tilfældige Undergang gaar over paa Kjøberen²⁾, at lægge til Grund for Beregningen³⁾.

8. Skal Kjøbesummen beregnes efter Varens Vegt, bliver Indpakningens Vegt (Taravegten) at fradrage.

Om Stedet, hvor Salgsgjenstanden skal leveres (Leveringsstedet).⁴⁾

9. Sælgeren har at levere Salgsgjenstanden paa det Sted, hvor han ved Kjøbets Afslutning havde sin Bolig. Drev han paa dette Tidspunkt Forretning, og stod Salget i Forbindelse dermed, skal Levering ske paa Forretningsstedet.

Befandt Gjenstanden sig ved Kjøbets Afslutning paa et andet Sted end ovenfor nævnt, og var Parterne eller burde de være vidende derom, ansees dette som Leveringssted⁵⁾.

10.⁶⁾ Skal Gjenstanden af Sælgeren forsendes fra et Sted til et andet for der at overgives i Kjøberens Besiddelse, ansees Levering for skeet, naar Gjenstanden er overgivet til en Fragtfører⁷⁾ som har paataget sig Forsendelsen fra vedkommende Sted⁸⁾, eller den, hvis Afsendelsen sker med Skib, er bragt indenfor Skibssiden⁹⁾.

heller ikke ind under Handelsbegrebet, jfr. Aubert, anf. Sted, heller ikke, hvad man har erhvervet vederlagsfrit, f. Ex. ved Gave, Arv o. s. v.

1) Jfr. foran S. 128—129. — 2) Beregning efter „udlosset“ Vegt er afhængig af særlig Aftale. — 3) Jfr. herom Lovens § 17. — 4) Jfr. Aubert, S. 74—75 og Hagerup, S. 139. — 5) Kjøberen har selv at hente Tingen, naar intet andet derom er aftalt, og Sælgeren har følgende opfyldt sin Leveringsskyldighed, naar han til rette Tid og paa Leveringsstedet holder Varen i Beredskab for Kjøberen. — 6) Forsendelsen af Varen til Leveringsstedet paaligger Sælgeren i Egenskab af saadan og ikke som uanmodet Forretningsfører (*negotiorum gestor*) for Kjøberen. Han har derfor heller intet Krav paa Kjøbesummen, saafremt Forsendelsen til det aftalte Leveringssted ikke løber heldig af. — 7) Det er vel neppe tvilsomt, at det efter norsk Handelsret ogsaa er at betragte som tilstrækkeligt, naar Varen paa Leveringsstedet er overgivet en almindelig Speditør til Videreforsendelse, se Aubert, S. 112. Loven nævner ikke Speditøren i denne Sammenhæng, kun fordi han ikke er nærmere defineret i Lovgivningen, jfr. forøvrigt ovenfor S. 90. — 8) Det kan derimod ikke forlanges, at Fragtføreren har paataget sig hele Videreforsendelsen fra Leveringsstedet til Kjøberens Sted. Maa denne Videreforsendelse finde Sted gennem en Række af forskellige Fragtførere, er Sælgerens Leveringsskyldighed allerede opfyldt ved, at Varen er overgivet den første af disse Fragtførere; at denne ogsaa skal have udstedt Gjennemgangskonossement, er ikke nødvendigt. — 9) Har Sælgeren overtaget at besørge Varens Forsendelse til Kjøberen, medens der ingen Aftale eller anden gyldig Bestemmelse foreligger om et særligt Leveringssted, maa dette efter Regelen i § 9 være Sælgerens Sted. Ved Siden af den af Kjøbekontrakten udspringende Leveringsskyldighed har Sælgeren i disse Tilfælde overtaget en Forsendelsesforpligtelse og er med Hensyn til denne kun at betragte som Kjøberens Fuldmægtig uden Hensyn til, om Sælgeren tillige har overtaget Transportomkostningerne eller ei. Sin Leveringsskyldighed har han i begge Tilfælde opfyldt ved Overgivelse af Varen til en Fragtfører eller en Speditør eller ved at bringe den indenfor Skibssiden. Ved Forsendelsen har Sælgeren fremfor alt at rette sig efter Kjøberens Anvisninger og ellers at handle med en forstandig Fuldmægtigs Agtsomhed. Er Varen solgt „cif“ eller „c. & f.“, maa dog Sælgeren, som her bærer Transportomkostningerne, have Adgang til selv at bestemme Forsendel-

commission agency, the business of a publisher, apothecary, inn-keeper, artisan, manufacturer or miner, or who undertakes the construction of buildings or other works, or of carrying passengers, goods or communications of any kind. But no person shall be deemed to be a trader who keeps an inn, or carries on an artisan's, manufacturer's, or carrier's business with the aid only of his (or her) consort, children and domestic servants, nor is an artisan who has but one apprentice to be considered as a trader.

Concerning the Purchase-Money.¹⁾

5. When a purchase is concluded, without any stipulation in regard to the sum to be paid, the buyer must pay the price charged by the seller, provided it cannot be deemed unreasonable.

6. If, when a trade purchase is concluded, the account (invoice or bill) is presented to the buyer, and he fails to object to the prices quoted therein at the earliest possible opportunity, he shall be held liable for the amount provided it cannot be shown that a lower price had been agreed upon, or that the charges are unreasonable.

7. If the amount to be paid is to be calculated according to number, measure or weight, the calculation²⁾ shall be based on the quantity existing at the time when the risk of any possible loss of the article passes to the buyer³⁾.

8. When the purchase-money is calculated according to the weight of the goods, the weight of the covering (tare) shall be deducted.

The Place where the Article of Sale is to be delivered (Place of Delivery).⁴⁾

9. The vendor shall deliver the article of sale at the place where he had his residence when the purchase was concluded. If at that time he carried on business, and the sale took place in connection with it, the delivery shall be made at the place where the business is carried on.

If, on conclusion of the purchase, the article was at a place other than that mentioned above, and the parties were, or ought to be, aware of it, such place shall be considered as the place of delivery⁵⁾.

10.⁶⁾ When the article is transmitted by the vendor from one place to another, there to be handed over and placed in the possession of the buyer, delivery shall be deemed to be effected when the article is handed over to a carrier⁷⁾ who undertakes the transmission of it from the place concerned⁸⁾, or, if sent by ship, when it is deposited on board⁹⁾.

or (by artificial production) for example, by manufacture, handicraft, home industry; cf. *Aubert*, pp. 51—52. Nor is the sale of what a person has manifestly provided for his own use comprised in the term trade; cf. *Aubert*, the passage cited, nor does the term "trade" comprise what a person has acquired gratuitously, for example, as a gift, or by way of inheritance etc.

1) Cf. above pp. 128—129. — 2) The calculation according to the "unloaded" weight is dependent on special agreement. — 3) Cf. as to this point § 17 of the Law. — 4) Cf. *Aubert*, pp. 74—75 and *Hagerup*, p. 139. — 5) The buyer must take away the thing himself, when nothing to the contrary has been stipulated on this point, and the vendor has consequently discharged his obligation to effect delivery when, in due time and at the place of delivery, he keeps the goods at the purchaser's disposal. — 6) The transmission of the goods to the place of delivery is incumbent on the vendor in his capacity as such, and not in that of an uninvited business manager (*negotiorum gestor*) acting on behalf of the purchaser. Nor therefore has he any claim on the price if the sending to the agreed place of delivery is not carried out successfully. — 7) It is presumably not subject to doubt that, according to Norwegian commercial law it is also to be considered sufficient when the goods have been put at the place of delivery into the hands of an ordinary forwarding agent for despatch; see *Aubert*, p. 112. The Law does not mention the forwarding agent in this connection, only because a detailed definition of him has not been given in the legislation; cf. as to details in general above p. 90. — 8) On the other hand, it cannot be demanded that the carrier should take entire charge of the forwarding of the goods from the place of delivery to that of the purchaser. If this transmission of the goods is to be effected by means of a series of different carriers, the obligation to effect delivery on the part of the vendor is already fulfilled by the circumstance that the goods in question have been transmitted to the first of these carriers; that he shall also have issued a bill of lading direct to the purchaser is not necessary. — 9) If the seller has undertaken to take charge of the transmission of the goods to the buyer, while there is no agreement or other valid stipulation concerning a special place of delivery, this place, according to the rule contained in § 9, must be the place of business of the seller. Besides the obligation to effect delivery arising from the contract of sale the seller has in these cases taken at his charge an obligation to forward the goods, and is with regard to this obligation only to be considered as the purchaser's agent, without regard to whether the seller has also taken at his charge the costs of transport or not. He has in both cases fulfilled his obligation to effect delivery by trans-

11. Skal Sælgeren besørge Gjenstanden sendt til noget inden Pladsens Grænser beliggende² Sted, ansees Levering ikke for skeet, før Gjenstanden er kommet i Kjøberens Besiddelse.

Om Tiden for Aftalens Opfyldelse.¹⁾

12. Er Tid for Kjøbesummens Betaling eller Salgsgjenstandens Levering ikke bestemt, og fremgaar det ikke af Omstændighederne, at Opfyldelse skal ske snarest muligt, skal den ske ved Paakrav²⁾.

13. Er et Tidsrum fastsat for Leveringen, har Sælgeren Ret til indenfor dettes Grænser at vælge Tidspunktet, hvis det ikke fremgaar af Omstændighederne, at Spillerummet er sat i Kjøberens Interesse.

Om Retten til at kræve Ydelse mod Ydelse.

14. Er der ikke givet Henstand fra nogen af Parterne, pligter ikke Sælgeren at levere Salgsgjenstanden, uden naar Kjøbesummen samtidig betales, og ikke Kjøberen at betale Kjøbesummen, uden naar Salgsgjenstanden samtidig stilles til hans Raadighed³⁾.

15. Skal Gjenstanden forsendes fra Leveringsstedet, kan Sælgeren dog ikke i Henhold til Bestemmelsen i foregaaende Paragraf undlade at sende den, men kan hindre, at den overgives i Kjøberens Besiddelse, saalænge Kjøbesummen ikke er betalt⁴⁾.

16. Benyttes ved Gjenstandens Forsendelse fra Leveringsstedet til Bestemmelsestedet Konnossement eller Fragtbrev⁵⁾ af saadan Art, at Sælgeren efter dets Udlevering til Kjøberen ikke kan raade over Gjenstanden, pligter Kjøberen i Handelskøb at betale mod Dokumentet efter Reglerne i § 71.

Om Vaagnaden (Risikoen) for Salgsgjenstanden.

17. Indtil Levering er skeet (jfr. §§ 9—11) bærer Sælgeren Vaagnaden⁶⁾ for Salgsgjenstandens tilfældige Undergang eller Forringelse⁷⁾.

sesmaaden, naar intet andet er aftalt, og hans Optræden ikke strider mod god eller sædvanlig Kjøbmandsskik, jfr. Aubert, S. 75, Note 10. Varens forsinkede Fremkomst til Bestemmelsestedet sker paa Kjøberens Risiko, naar Sælgerens Levering og Forsendelsesforanstaltninger fandt Sted uden Forsømmelse og med tilbørlig Agtsomhed.

1) Jfr. om Leveringstiden, Aubert, S. 77, Hagerup, S. 119—124 og 156—157 —

2) Dette er naturligvis kun virksomt, naar Kjøberen er rede til at opfylde sin Betalingspligt.

— 3) I visse Forretningsbrancher kan der usansemæssig tilkomme Kjøberen Krav paa Kredit, naar saadan ved Kontrakten ikke er udelukket. Ved større Leveringer f. Ex. af Teglsten eller Kul o. dsl., som maa udføres delvis, vil der vel, naar (undtagelsesvis) derom intet er aftalt, i Regelen kunne forlanges en tilsvarende delvis Betaling. — 4) Det følger overensstemmende hermed at Sælgeren ikke, naar Varen skal forsendes videre fra Leveringsstedet, kan undlade denne Videreforsendelse, selv om han der ikke har faaet Betaling. Kjøberen er ofte hverken selv eller ved Fuldmægtig tilstede paa det aftalte Leveringssted. Sælgeren kan dog hindre, at Varen paa Bestemmelsestedet overgives i Kjøberens Varetægt, saalænge Kjøbesummen endnu ikke er betalt. Det kan imidlertid paa den anden Side ikke negtes Kjøberen i disse Tilfælde først at undersøge Varen, førend han betaler den. Men denne Undersøgelse maa dog paa Sælgerens Forlangende udføres saaledes, at Varernes Besiddelse ikke gaar over til Kjøberen. — 5) Sælgeren pligter regelmæssig samtidig med Vareforsendelsen at underrette Kjøberen derom; dette sker almindeligvis ved Hjælp af Fakturaen, ordentligvis bilagt med Konnossementet, hvis saadant er udstedt. Har Sælgeren ikke fuld Tillid til Kjøberen, bliver Konnossementet hyppig tilstillet en Kommissionær. Underretningen kan dog neppe ansees som en Betingelse for, at Risikoen skal gaa over fra Sælgeren til Kjøberen, naar Varerne paa Leveringsstedet af Sælgeren forsendes videre til Bestemmelsestedet, jfr. Aubert: S. 113, Note 29, Saadanne Fragtbreve som i § 16 forudsat benyttes for Tiden ikke, jfr. nedenfor under Føringskontrakterne. III, A. — 6) Ved væsentlige tilfældige Forringelser har Kjøberen Adgang til at ophæve Handelen; er den tilfældige Forringelse af mindre Betydning, kan han forlange Afslag i Prisen efter Skjøn. — 7) Jfr. dog i Tilfælde af *mora emptoris* Lovens § 73.

11. When the vendor undertakes the transmission of the article to a locality situated within the boundaries of the place, delivery is not considered as being effected until it has been delivered into the possession of the purchaser.

The Time for carrying out the Contract.¹⁾

12. Where no limit is fixed for payment of the purchase-money, or for delivery of the article of sale, or when it does not appear from circumstances that the contract is to be effected without delay, it shall be carried out on demand²⁾.

13. Where it is agreed that delivery is to be effected within a certain space of time, the vendor is entitled to choose the time for delivery at any period within the limit fixed, provided it does not appear from circumstances, that the margin of time agreed upon was arranged for the benefit of the buyer.

Concerning the Right to claim Quid pro Quo.

14. Where no respite is granted by either party, the vendor is not bound to hand over the article of sale, unless the purchase-money be paid on delivery; and the buyer is not bound to pay the purchase-money, until the article of sale is placed at his disposal³⁾.

15. When the article is to be transmitted from the place of delivery, the vendor is not, however, exempted by the provision of the preceding paragraph from forwarding it, but he may prevent the buyer obtaining possession, until the purchase-money is paid⁴⁾.

16.⁵⁾ If the transmission of the article from the place of delivery to the place of destination is made under a bill of lading or way bill⁶⁾, of such description that, on its being handed over to the buyer, the vendor loses his right of disposal of the article, then the buyer in trade purchases is bound to pay on receipt of the document, according to the provisions of § 71.

The Risk connected with the Article of Sale.

17. The risk⁶⁾ connected with any contingent loss or deterioration⁷⁾ of the article of sale remains with the vendor, until delivery is effected (cp. §§ 9—11).

mitting the goods to a carrier or a forwarding agent, or by depositing them on board a ship. In the sending of the goods the seller before all must comply with the buyer's instructions, and in other respects act with the care of a diligent agent. If the goods have been sold "c. i. f." or "c. & f." the seller, however, who here has the costs of transport at his charge, must have the right to decide the mode of transmission himself, when nothing to the contrary has been stipulated, and his conduct is not contrary to good or ordinary commercial usage; cf. *Aubert*, p. 75, note 10. The arrival of the goods too late at the place of destination takes place at the risk of the purchaser, when the vendor's delivery and transport arrangements have been carried out without negligence and with due care.

¹⁾ Cf. concerning the time for delivery, *Aubert*, p. 77, *Hagerup*, pp. 119—124 and 156—157. —

²⁾ This of course only applies when the purchaser is willing to fulfil his obligation to make payment.

— ³⁾ In certain branches of business the buyer may, according to custom, have a right to credit, when credit has not been excluded in the contract. In the case of delivery of large quantities, for example, of bricks or coal etc., which has to be effected by instalments, the buyer may presumably, when (exceptionally) nothing has been stipulated on this subject, as a general rule make corresponding partial payments. — ⁴⁾ In accordance herewith the consequence is that the seller, when the goods are to be re-despatched from the place of delivery, may not neglect this re-despatch of the goods, even though he has not obtained payment there. The buyer is frequently not present at the place stipulated for delivery either himself or by a representative. The seller may, however, prevent the goods at the place of destination from being transferred to the purchaser's possession, so long as the purchase-money has not been paid. On the other hand the purchaser cannot in these cases be refused the opportunity of first examining the goods before paying for them. This examination must, however, at the seller's request, be carried out in such a manner that the possession of the goods is not transferred to the purchaser. — ⁵⁾ It is incumbent on the seller simultaneously with the transmission of the goods, to notify the purchaser thereof; this is generally effected by means of the invoice, usually enclosed with the bill of lading, if such a document has been issued. If the vendor does not repose full confidence in the purchaser, the bill of lading is frequently sent to a commission agent. The information can, however, scarcely be considered as a condition subject to which the risk shall pass from the seller to the buyer, when at the place of delivery the goods are re-despatched by the seller to the place of destination; cf. *Aubert*: p. 113, note 29. Such way bills as are referred to in § 16 are not used at present; cf. below, under transport contracts, III, A. — ⁶⁾ In the case of considerable accidental deteriorations the buyer has a right to cancel the bargain; if the accidental deterioration is of minor importance, he may demand a reduction in the price based on an expert estimate. — ⁷⁾ Cf. however in the case of *mora emptoris* (delay by the buyer) § 73 of the Law.

Angaar Kjøbet en bestemt Gjenstand, som skal hentes af Kjøberen, bærer dog Kjøberen Vaagnaden, saafremt den Tid er inde, da Gjenstanden efter Aftalen kan hentes, og Sælgeren er færdig til at levere.

Om Udbytte af Salgsgjenstanden.

18. Udbytte, som vindes af Salgsgjenstanden før Leveringstiden, tilfalder Sælgeren, naar det ikke med Grund kunde paaregnes først at ville falde senere.

Udbytte, som vindes efter Leveringstiden, tilfalder Kjøberen, naar det ikke med Grund kunde paaregnes allerede at ville falde tidligere.

19. Kjøb af Aktie omfatter det Udbytte, som ikke var forfaldent, da Kjøbet sluttedes.

Er eller bliver der til Aktien knyttet Ret til at tegne ny Aktie, nyder Kjøberen godt deraf.

20. Kjøb af rentebærende Fordring omfatter de ved Kjøbet eller, hvis senere Levering skal finde Sted, de ved Leveringstiden paaløbne, men endnu ikke forfaldne Renter. Fremgaar det ikke af Omstændighederne, at Fordringen er solgt som usikker, bliver det til Renterne svarende Beløb at betale i Tillæg til Kjøbesummen og samtidig med denne.

Om Forsinkelse fra Sælgerens Side.¹⁾

21. Leveres Salgsgjenstanden ikke i rette Tid, og skyldes dette ikke Kjøberens Forhold eller en tilfældig Begivenhed, for hvilken han bærer Vaagnaden, har Kjøberen Valget mellem at forlange Gjenstanden leveret og at hæve Kjøbet.

Var Forsinkelsen eller maatte den af Sælgeren forudsættes at være af uvæsentlig Betydning for Kjøberen, kan denne dog ikke hæve Kjøbet, medmindre han har betinget sig Opfyldelse nøiagtig til bestemt Tid.

I Handelskjøb ansees enhver Forsinkelse for væsentlig, medmindre det alene er en liden Del af det solgte, som er forsinket.

22. Skal Sælgeren levere efterhaanden, og finder Forsinkelse Sted med en enkelt Levering, kan Kjøberen i Medfør af foregaaende Paragraf alene hæve Kjøbet, forsaavidt angaar denne Levering. Dog kan han ogsaa hæve Kjøbet for senere Leveringer, saafremt Gjentagelse af Forsinkelsen maa ventes, eller endog hæve Kjøbet i dets Helhed, saafremt dette er begrundet i Sammenhængen mellem Leveringerne.

23. Angaar Kjøbet en bestemt Gjenstand, og bliver denne ikke leveret i rette Tid, har Sælgeren at svare Skadeserstatning, medmindre det oplyses²⁾ at Forsinkelsen ikke kan tilregnes ham³⁾.

¹⁾ Virkningerne af Sælgerens Mora for Kjøberen er af forskjellig Art og tillige afhængige af forskjellige Betingelser. Enkelte Virkninger indtræder, uden at det kræves, at Moraen skal kunne føres tilbage til nogen Skyld hos Sælgeren, medens andre kun gjør sig gjældende, naar Moraen har sin Aarsag i Forhold fra Sælgerens Side, der kan lægges ham tillast. Endelig er ogsaa Forskjellen mellem Individualkjøb og Kjøb af generisk bestemte Gjenstande, Genuskjøb, i denne Henseende af Betydning. Kjøberens Ret til at kræve den ikke i rette Tid stedfundne Levering, eller, om han foretrækker det, at fratræde Handelen paa Grund af Sælgerens Mora (§§ 21 og 22) er kun betinget af denne Mora som en objektiv Kjendsgjerning uden nogetsomhelst Hensyn til, om den har sin Aarsag i nogen personlig Skyld hos Sælgeren. Kjøberens Ret til desforuden at kræve Erstatning hos Sælgeren for sit ved Moraen forvoldte Tab er derimod ved Individualkjøb i Regelen betinget af personlig Skyld hos Sælgeren, medens dennes Ansvar ved Genuskjøb er meget strengere (§§ 23 og 24). — ²⁾ Bevisbyrden paahviler selvfølgelig Sælgeren. — ³⁾ Denne Bestemmelse er imidlertid kun at betragte som Lærens Hovedsætning paa dette Punkt. Uagtet manglende personlig Skyld hos Sælgeren vil han ikkedestomindre oftere blive ansvarlig for Moraen ved Individualkjøb, f. Ex. naar denne kan tilregnes hans Folk, jfr. den i den norske Erstatningslære vigtige Forskrift i Landsloven af 1687, Bog. 3, Kap. 21, Art. 2: „End giver Husbond sin Tjener eller anden Fuldmægtig paa sine Vegne at forrette noget, da bør Husbonden selv at svare til, hvad derudi forseis af de, som hand Fuldmagt givet haver, og af hannem igjen søge Opretnig.“ En tilsvarende Bestemmelse, der ligesom den norske (og tillige den danske) Landslovs har sin Rod i urgamle germanske Retsforestillinger, indeholdes i den franske Code civil Art. 1384, jfr. ved Siden deraf den schweiziske Obligationsret § 61 og BGB. § 831. Det samme gjælder ogsaa, naar han har afgivet et udtrykkeligt Garantitilsagn. Ogsaa om et stiltiende Garantitilsagn eller om et af selve Kontrakten (uden særlig Aftale som en nødvendig Forudsætning gyldig flydende) Garantitilsagn kan der her blive Tale. Det antages almindelig i saa Henseende, at Sælgeren i Kraft af et saadant Garantitilsagn kan blive ansvarlig for en Mora, som foraarsages ved subjektiv

When the sale concerns a specific article, which is to be fetched by the buyer, the risk falls on the purchaser from the moment the article should, under the agreement, be fetched, provided the vendor is prepared to hand it over.

Profits derived from the Article of Sale.

18. Profits arising upon the article of sale previous to the time of delivery, shall belong to the vendor, unless such profits might, with good reason, be calculated upon first falling due at a subsequent period.

Profits gained after the time of delivery belong to the buyer, unless they might, with good reason, be calculated as having been due prior to the time of delivery.

19. The purchase of a share includes such profit as was not due at the time the purchase was made.

If the right of further subscription for shares is attached to the share, or shall subsequently be acquired, such right is transferred to the buyer.

20. The purchase of interest-bearing claims includes interest due on them at the time of the purchase, or, if subsequent delivery is to take place, at the time of delivery. If it does not appear from the circumstances that the claim has been sold as a precarious one, an amount equivalent to the interest is to be paid in addition to, and simultaneously with, the purchase-money.

Delay on the Part of the Vendor.¹⁾

21. If the article of sale is not delivered in proper time, and the delay is not due to any omission on the part of the buyer, or to accidental circumstances for which he must bear the risk, the buyer may, at his option, demand either delivery of the article, or repudiate the bargain.

If the delay was, or must be presumed by the vendor to be, of no essential importance to the purchaser, the latter may not repudiate the bargain unless he has stipulated for punctual delivery at a fixed time.

In trade purchases all delay is deemed to be of material consequence, unless such delay concerns but an inconsiderable portion of the goods sold.

22. If the vendor is to deliver the goods in successive lots, and delay should occur in respect to one particular lot, the right of repudiating the bargain accorded to the buyer by the preceding paragraph [§], will only hold good so far as that lot is concerned. He may, however, also repudiate the bargain in respect to subsequent lots, provided recurring delays may be expected, and he may even repudiate the entire bargain, provided such is based on continuity of supply.

23. Where the sale concerns a specific article, and it is not delivered at the proper time, the vendor is liable for damages, unless it be proved²⁾ that the delay cannot be laid to his charge³⁾.

¹⁾ The effects of the vendor's responsibility for the delay are, in so far as the buyer is concerned, of various kinds and also dependent on various conditions. Some effects arise without it being required that the responsibility for the delay shall be capable of being traced back to any fault on the part of the vendor, whereas other effects only arise when the responsibility for the delay arises from conduct on the part of the vendor for which he may be blamed. Finally, the difference between the sale of specific goods and the sale of articles determined by their species (a generic sale), is in this respect also of importance. The buyer's right to demand the delivery which has not taken place at the stipulated time to be effected, or, if he prefers this course, to repudiate the bargain on account of the vendor's delay (§§ 21 and 22), depends solely on the condition of the delay being an objective fact, without any regard whatever to whether it had its origin in any personal fault on the part of the vendor. The buyer's additional right to demand compensation from the vendor for the loss occasioned through the delay, is, on the other hand, in the case of a sale of specific goods, as a general rule subject to the condition that the vendor is personally in fault, whereas the vendor's responsibility in the case of a generic sale is much more rigorous (§§ 23 and 24).

— ²⁾ The burden of proof is of course incumbent on the vendor. — ³⁾ This provision is, however, only to be considered as the principal proposition of the law on this point. In spite of the absence of personal fault on the part of the vendor, he nevertheless more frequently becomes responsible for the delay in the case of sales of specific goods, for example, when the delay can be imputed to his employees; cf. the provision so important in the Norwegian law on damages contained in the National Law of 1687, Book 3, Chapter 21, Article 2: "If an employer charges his servant or other agent to carry out something on his behalf, the employer shall himself be responsible for negligence imputable to the person to whom he has entrusted his charge, and on his part have recourse against him." A corresponding provision which, similarly to that of the Norwegian (and also the Danish) National Law, has its origin in ancient Germanic legal conceptions, is contained in the French Civil Code, Art. 1384; cf. also the Swiss Law of Obligations, § 61 and

24. Ved Kjøb af Gjenstande, som er bestemte efter Art, pligter Sælgeren, selv om Forsinkelsen ikke kan tilregnes ham, at svare Skadeserstatning, medmindre han har forbeholdt sig Fritagelse derfor, eller Muligheden af at opfylde Aftalen maa ansees udelukket ved Omstændigheder, som ikke er af saadan Beskaffenhed, at Sælgeren ved Kjøbets Afslutning burde taget dem i Beregning, saasom ved tilfældig Undergang af alle Gjenstande af den Art eller det Parti, Kjøbet angaar, ved Krig, Indførselsforbud eller lignende.

25.¹⁾ Hæves et Kjøb, og skal Erstatning svares i Henhold til § 23 eller § 24, bliver denne i Mangel af Bevis for, at anden Skade er lidt, at fastsætte til det Beløb, hvormed Prisen²⁾ for Gjenstande, som er af samme Art og Godhed som de solgte, paa Leveringstiden overstiger Kjøbesummen.

26. Er Leveringstiden udløbet, og har Levering ikke fundet Sted, maa Kjøberen, om han vil fastholde Kjøbet³⁾, uden ugrundet Ophold meddele det til Sælgeren, saafremt denne spørger ham derom; ellers taber han sin Ret til at kræve Levering. Det samme gjælder, selv om Kjøberen ikke har modtaget nogen Forespørgsel, dersom han ikke inden rimelig Tid⁴⁾ meddeler, at han vil fastholde Kjøbet⁵⁾.

27.⁶⁾ Har Levering fundet Sted efter Leveringstidens Udløb, maa Kjøberen, naar det ved Gjenstandens Fremkomst eller Unterretning fra Sælgeren viser sig, at Leveringen er skeet forsent, i Handelskjøb straks og ellers uden ugrundet Ophold meddele Sælgeren, at han vil paaberaabe sig Forsinkelsen; ellers taber han Retten hertil. Vil Kjøberen hæve Kjøbet, maa han uden ugrundet Ophold meddele Sælgeren dette; ellers er Retten hertil tabt.

Umulighed, jfr. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 250 med Note 1 og S. 143—144 Note 1 samt Hagerup, S. 130 og S. 45. Derunder gaar saavel de Tilfælde, hvor Moraen er forvoldt ved en undskyldelig Uvidenhed eller Vildfarelse, som ogsaa, hvor den har sin Aarsag i Sælgerens Pengemangel eller i Vanhjemmel, idet Sælgerens Ansvar i disse Tilfælde ikke er afhængig af hans personlige Skyld, se Aubert, S. 73 og 89.

---

¹⁾ Mora-Ansvarets Omfang omhandles i denne Paragraf, Kjøberens Reklamationspligt i de to følgende. — ²⁾ I Regelen er Leveringsstedets Priser de afgjørende. Har Sælgeren for egen Regning at videreforsende Varen fra Leveringsstedet, er det klart, at Transportomkostningerne maa lægges til Leveringsstedets „Locopriser“. Er en Vare solgt i London, „cif“ Christiania, er det ikke Prisen for Varen, leveret i London, som skal lægges tilgrund, men Varens Pris i London, „cif“ Christiania. Er Varen solgt „fob.“ London, saa er Londonerprisen „frit ombord“ den afgjørende. — ³⁾ Vil han fratræde Handelen eller gøre andre Følger af Moraen gjældende, kan han forholde sig ganske rolig uden at forspilde sin Ret; kun Retten til at forlange Opfyldelse (Levering) kan han forspilde ved sin Passivitet. Ganske anderledes i det i næste Paragraf omhandlede Tilfælde, hvor Levering er skeet. — ⁴⁾ Den lovbestemte Forældelsesfrist er i disse Tilfælde 3 Aar, jfr. ovenfor S. 40; men det er indlysende, at denne Frist kun angiver et Maximum, og at Kjøberen i Regelen ikke kan vente saa længe. — ⁵⁾ Denne Meddelelse behøver ikke altid at rettes til Sælgeren selv; det er nok at underrette Sælgerens faste Repræsentant paa Kjøberens Sted. Derimod er en til Sælgerens Handelsreisende rettet Meddelelse i Regelen betydningsløs, uanset om den Handelsreisende tilfældigvis skulde være tilstede paa Kjøberens Sted, jfr. Aubert, S. 93—94, Note 5 og ovenfor S. 88. — ⁶⁾ Kjøberen har ved Fremkomsten af den forsinkede Levering eller ved Modtagelse af Sælgerens Meddelelse, hvoraf Forsinkelsen er synlig, strax at underrette Sælgeren, at han ikke uden videre vil finde sig i denne; en bestemt Meddelelse, om han vil fratræde Kontrakten eller ikke, kan paa dette Tidspunkt endnu ikke med Rimelighed forlanges. Valget maa imidlertid træffes „uden ugrundet Ophold“. Han maa, hvis han f. Ex. har solgt Varen videre, kunne gøre Forespørgsler hos sine Kjøbere, om de trods Forsinkelsen er villige til at vedstaa Handelen, eller, om han har købt Varen til eget Brug, maa han kunne undersøge, om han endnu har Brug for den. Vil han træde tilbage fra Kjøbet, saa maa han uden ugrundet Ophold meddele Sælgeren dette (stille Varen til dennes Disposition), ellers har han forspildt sin Ret dertil; men hans Ret til at kræve Skadeserstatning er naturligvis ganske uberørt deraf.

24. When articles of a special description are purchased, the vendor is liable for damages even if the delay cannot be laid to his charge, unless he has reserved to himself the right of exemption therefrom, or the possibility of fulfilling the agreement must be considered as precluded by circumstances which are not of such a nature that, when concluding the contract, the vendor did not need to take them into account, such as the accidental loss by war, prohibition of importation, or the like, of all articles of the description, or the lot, contracted for.

25.¹⁾ When a purchase is repudiated, and compensation is to be paid in accordance with the rules of § 23 or 24, the amount of damages shall, when no proof of other damage can be produced, be equivalent to the sum by which the price²⁾ of articles of a similar description and quality to those sold, exceeds the cost at the time of delivery.

26. If the time of delivery expires without delivery being made, the buyer must, if desirous of upholding the purchase³⁾, intimate his intention to the vendor, when asked by him, without unnecessary delay; otherwise he will lose his right to claim delivery. That right will also be lost, even when the buyer has not been asked, if he has not intimated, within a reasonable time⁴⁾, his intention of upholding the purchase⁵⁾.

27.⁶⁾ If delivery has been made after the expiration of the term fixed for delivery, and it is proved on the arrival of the article, or from information supplied by the vendor that delivery has been made too late, the buyer must, in the case of trade purchases instantly and in other instances without unnecessary delay, intimate to the vendor that he will avail himself of the delay, or else lose his right to do so. If the buyer wants to repudiate the bargain, he must without unnecessary delay, intimate his intention to the vendor or else lose his right to do so.

the German Civil Code, § 831. The same also applies when he has given an express warranty. There may also here be a question of an implied warranty or a warranty (validly resulting without special agreement as a necessary condition) from the contract itself. It is in this respect generally considered that the vendor, in virtue of such a warranty, may become responsible for a delay which is occasioned by subjective impossibility; cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 250 with note 1 and pp. 143—144 note 1, and *Hagerup*, p. 130 and p. 45. Not only those cases where the delay has been brought about by excusable ignorance or error, but also those where the delay has had its origin in lack of funds on the part of the vendor or in defective title, are included in this category, the vendor's responsibility in these cases not being dependent on personal fault on his part; see *Aubert*, pp. 73 and 89.

1) The extent of the responsibility for delay is dealt with in this §, the buyer's obligation to present objections in the two following ones. — 2) As a general rule the prices obtaining at the place of delivery are the deciding ones. If the vendor is at his own charge bound to re-despatch the goods from the place of delivery, it is clear that the costs of transport must be added to the "local prices" of the place of delivery. If an article has been sold in London "c. i. f." Christiania, it is not the price of the article delivered in London which serves as a basis, but the price of the article in London "c. i. f." Christiania. If an article has been sold "f. o. b." London, the London price "free on board" is the deciding one. — 3) If he wishes to repudiate the bargain or set up other consequences of the delay, he may keep silent without losing his right; it is only the right to demand fulfilment (delivery) which he may lose by being passive. The position is quite a different one in the case dealt with in the next §, where delivery has taken place. — 4) The period of prescription fixed by law is in these cases three years; cf. above p. 40; but it is obvious that this period only indicates a maximum, and that the buyer as a general rule may not wait so long. — 5) This intimation need not always be addressed to the vendor himself; it is sufficient to inform the vendor's permanent representative resident at the residence of the buyer. On the other hand, an intimation addressed to the vendor's commercial traveller is, as a general rule, without importance, in spite of the circumstance that the commercial traveller should accidentally be present at the residence of the buyer; cf. *Aubert*, pp. 93—94, note 5 and above p. 88. — 6) The buyer must, on the arrival of the article which has been delivered too late or on the receipt of information from the vendor showing that there will be a delay, immediately inform the vendor that he will not suffer the delay without taking further steps; a more definite intimation whether he wishes to repudiate the contract or not cannot at this moment reasonably be demanded. The choice must, however, be made "without unnecessary delay". He must, if for example he has re-sold the article, be in a position to inquire of his customer whether in spite of the delay he is willing to maintain the bargain, or, if he has bought the article for his own use, he must be allowed to make inquiries whether he still requires it. If he wishes to repudiate the bargain, he must without unnecessary delay inform the vendor of this circumstance (place the article at the latter's disposal), otherwise he forfeits his right to do so; but his right to claim damages is, of course, entirely unaffected by this circumstance.

Om Forsinkelse fra Kjøberens side.¹⁾

28. Betales Kjøbesummen ikke i rette Tid, eller træffer Kjøberen ikke i rette Tid Foranstaltning, hvorpaa Kjøbesummens Betaling beror²⁾, har Sælgeren Valget mellem at fastholde og at hæve Kjøbet³⁾. Er Forsinkelsen af uvæsentlig Betydning, kan han dog ikke hæve Kjøbet. I Handelskøb ansees enhver Forsinkelse for væsentlig.

Er den solgte Gjenstand allerede overgivet til Kjøberen, kan Sælgeren ikke hæve Kjøbet, medmindre han enten maa ansees for at have taget Forbehold i denne Henseende⁴⁾, eller Gjenstanden afvises af Kjøberen.

29.⁵⁾ Skal Sælgeren levere efterhaanden, og skal Betaling erlægges særskilt for hver Levering, kan Sælgeren, naar der med Hensyn til Betalingen for en enkelt Levering indtræder saadan Forsinkelse, som efter § 28, 1ste Led ansees for væsentlig, hæve Kjøbet for de følgende Leveringer, medmindre der ikke er nogen Grund til at frygte for, at Forsinkelsen vil gjentage sig. Dette gjælder, selv om Sælgeren efter § 28, 2det Led er afskaaret fra at hæve Kjøbet for den Levering, for hvis Vedkommede Kjøbesummens Betaling er blevet forsinket.

30.⁶⁾ Hæver Sælgeren i Medfør af de to foregaaende Paragrafer Kjøbet, har han Krav paa Skadeserstatning overensstemmende med, hvad der foreskrives i § 24. Erstatningen bliver i Mangel af Bevis for, at anden Skade er lidt, at fastsætte til det Beløb, hvormed Kjøbesummen overstiger Prisen for Gjenstande af samme Art og Godhed som de solgte paa den Tid, da Forsinkelsen indtraadte.

31.⁷⁾ Er Betalingstiden forløbet, men Kjøbesummen ikke betalt, eller er en saadan Foranstaltning, som omhandles i § 28, ikke truffet, og er Salgsgjenstanden ikke overgivet til Kjøberen, maa Sælgeren, saafremt han vil fastholde Kjøbet, uden ugrundet Ophold meddele Kjøberen det, hvis denne spørger ham derom; ellers taber Sælgeren sin Ret til at fastholde Kjøbet. Det samme gjælder, selv om han ikke har modtaget nogen Forespørgsel, dersom han ikke inden rimelig Tid meddeler, at han vil fastholde Kjøbet.

32.⁸⁾ Betales Kjøbesummen for sent, eller træffer Kjøberen for sent saadan Foranstaltning, som i § 28 er nævnt, maa Sælgeren, hvis han paa Grund af Forsinkelsen vil hæve Kjøbet, give Meddelelse derom i Handelskøb straks og ellers uden ugrundet Ophold. Undlader han dette, taber han sin Ret til at hæve Kjøbet.

33.⁹⁾ Undlader Kjøberen at afhente eller modtage Salgsgjenstanden i rette Tid, eller har hans Forhold iøvrigt bevirket, at den ikke i rette Tid er overgivet i

¹⁾ Retssætningerne om Kjøberens *mora solvendi* stemmer i det Væsentlige med Reglerne om Sælgerens Mora. — ²⁾ Derunder f. Ex. Undladelse af i rette Tid at akceptere Sælgerens Tratte for Kjøbesummen, naar dette i det enkelte Tilfælde er Kjøberens Pligt, eller at tilvejebringe den aftalte Rembours. Hertil hører videre Kjøberens Undladelse nærmere at bestemme Varens Kvantum eller dens Former, Farver, Mærker o. s. v., naar Kjøbesummen ikke kan beregnes før stedfunden Specifikation fra Kjøberens Side (Specifikationskjøb, jfr. ovenfor S. 132) og videre Kjøberens Undladelse ved „fob.“-Salg at sende Skib i rette Tid, saafremt Kjøbesummen skal betales mod Konnossement eller inden en bestemt Frist efter dettes Udfærdigelse. — ³⁾ Denne Ret for Sælgeren er uafhængig af personlig Skyld hos Kjøberen; Forsinkelsen maa naturligvis ikke være forårsaget ved Sælgerens Forhold. — ⁴⁾ F. Ex. ved et *pactum reservati dominii*; den blotte Kontantklausul har derimod efter norsk Ret ikke denne Virkning, jfr. ovenfor S. 128. — ⁵⁾ Jfr. § 22. — ⁶⁾ Jfr. §§ 24 og 25. Kjøberen har Ansvar for sin Mora, forsaavidt denne ikke maa tilskrives objektiv Umulighed. § 30 handler kun om det Tilfælde, at Sælgeren fratræder Handelen. Fastholder han derimod denne, indtræder Rentepligten efter § 38. Det maa dog antages, at Sælgeren ogsaa har Krav paa videre Skadesløsholdelse, saafremt han kan bevise, at hans Tab ikke er dækket ved den blotte Rentegodtgørelse, jfr. Hagerup, S. 158—160 og Hallager-Aubert, Obligationsrettens almindelige Del, S. 264—265. — ⁷⁾ Jfr. Lovens § 26. — ⁸⁾ Jfr. Lovens § 27. — ⁹⁾ Denne og de følgende 4 Paragrafer handler om Kjøberens Undladelse af at modtage Tingen (*mora accipiendi*). Kjøberen er som saadan efter Loven ikke pligtig til at overtage den købte Ting af Sælgeren, jfr. ogsaa Hagerup, S. 142. Hans Undladelse af at overtage Tingen er derfor ikke at betragte som retsstridig, og Overtagelsen kan ikke af Sælgeren fremtvinges ved Dom, ligesom den heller ikke giver Sælgeren Ret til at ophæve Handelen. Der foreligger derfor heller ikke i disse Tilfælde nogen Mora fra Kjøberens Side i dette Ords almindelige Betydning, idet der ikke paahviler Kjøberen nogen Pligt at yde Sælgeren sin Bistand ved Opfyldelsen af Kjøbekontrakten. En Undtagelse lader sig dog tænke, nemlig naar Kjøberens Bortskaffelse af det købte er af væsentlig Interesse for Sælgeren, f. Ex. Salg af en gammel Bygning til Nedrivelse og Bortførelse o. lgn. Følgerne af Kjøberens Undladelse af at modtage Tingen har alene sit Grundlag i den Betragtning, at Sæl-

Delay on the Part of the Buyer.¹⁾

28. If the purchase money is not paid in due time, or if the buyer omits in due time to adopt such measures as those on which the payment of the purchase money depends²⁾ the vendor may, at his option, uphold or repudiate the contract³⁾. But he cannot repudiate the bargain, if the delay is of no material importance. In trade purchases all delay is deemed to be of material consequence.

The vendor is not entitled to repudiate the bargain, after the article sold has been handed over to the purchaser, unless it must be assumed that he has reserved the right to do so⁴⁾, or the buyer refuses to receive the article.

29.⁵⁾ If the vendor is to deliver the goods in successive lots, and each lot is to be paid for separately, the vendor may repudiate the bargain when the payment for one separate lot is delayed so long as to constitute delay of material consequence according to § 28, 1st clause, unless there be no ground to apprehend that fresh delays of payment will occur. This holds good, even when, according to § 28, 2nd clause, the vendor is precluded from repudiating the bargain in respect to the lot for which payment has been delayed.

30.⁶⁾ When the vendor repudiates the bargain in pursuance of the two preceding paragraphs [§§], he has a claim to damages in conformity with the provisions of § 24. In the absence of any proof of other damage having been sustained, the amount of compensation shall be the amount by which the purchase price exceeds the cost of articles of a similar description and quality to those sold, at the time when the delay occurred.

31.⁷⁾ If the term of payment expires without payment of the purchase money, or without any such measures as referred to in § 28 having been taken, and the article of sale is not handed over to the buyer, the vendor, if desirous of upholding the bargain, must without unnecessary delay intimate his intention to the buyer if asked to do so by him; otherwise he loses his right to uphold the bargain. When not asked to do so, the vendor loses his right, if he fails within a reasonable period to intimate his intention of upholding the bargain.

32.⁸⁾ If the purchase money is paid too late, or if the buyer is too late in taking such measures as referred to in § 28, the vendor must, if desirous of repudiating the bargain on account of such delay, intimate his intention, when it concerns trade purchases, instantly, and in other cases without any unnecessary delay. If he fails to do so, he loses his right to repudiate the bargain.

33.⁹⁾ If the buyer fails to fetch or receive the article of sale in due time, or if owing to his conduct or transactions, the article has not been delivered into

¹⁾ The legal principles concerning the buyer's *mora solvendi* in the main coincide with the rules concerning the vendor's responsibility for delay. — ²⁾ Amongst which, for example, the omission to accept the vendor's draft for the price in due time, when this acceptance in the particular case is incumbent on the buyer, or to effect the agreed re-imbusement. This also comprises the buyer's omission to decide in detail as to the quantity of the goods or their shape, colours, marks etc., when the price cannot be calculated until the specification has been made on the part of the buyer (specification sale; cf. above p. 132), and further the buyer's omission in the case of a sale "*f. o. b.*" to provide a ship in due time, where the price is to be paid against the bill of lading or within a certain period after the bill of lading has been issued. — ³⁾ This right of the vendor is independent of any personal fault on the part of the buyer; the delay must of course not have been caused by the vendor's conduct. — ⁴⁾ For example, in the case of a *pactum reservati dominii*; on the other hand the mere clause as to payment in cash has not this effect according to Norwegian law; cf. above p. 128. — ⁵⁾ Cf. § 22. — ⁶⁾ Cf. §§ 24 and 25. The buyer is responsible for his delay, in so far as the delay is not to be attributed to a case of objective impossibility. § 30 only deals with the case where the vendor repudiates the bargain. If, on the other hand, he maintains it, the obligation to pay interest in accordance with § 38 arises. It must, however, be presumed that the vendor also has a claim for further damages, provided he can prove that his loss is not covered by the mere compensation by way of interest; cf. *Hagerup*, pp. 158—160, and *Hallager-Aubert*, *The general part of the Law of Obligations*, pp. 264—265. — ⁷⁾ Cf. § 26 of the Law. — ⁸⁾ Cf. § 27 of the Law. — ⁹⁾ This and the subsequent four §§ deal with the buyer's omission to receive the thing (*mora accipiendi*). The buyer is not, as such, according to the Law, bound to take over from the vendor the thing bought; cf. also *Hagerup*, p. 142. His omission to take possession of the thing is therefore not to be considered as contrary to law, and the taking possession of it cannot be enforced by the vendor by means of a judgment, any more than it gives the vendor the right to cancel the bargain. Nor, therefore, does there exist in these cases any responsibility in the ordinary sense of the word, for the delay on the part of the buyer, there being no obligation incumbent on him to assist the vendor in the fulfilment of the contract of sale. An exception is, however, imaginable, namely, when the buyer's removal of the article

hans Besiddelse, har Sælgeren for Kjøberens Regning at drage Omsorg for Gjenstanden, indtil Forsinkelsen ophører, eller Sælgeren benytter den Ret til at hæve Kjøbet, som han efter § 28 maatte have. Er Gjenstanden forsendt og kommet til Bestemmelsesstedet, gjælder dette dog kun, naar der her findes nogen, som paa Sælgerens Vegne kan tage den i Besiddelse, og dette kan ske uden væsentlig Omkostning eller Ulempe¹⁾.

34. Kan Sælgeren ikke uden væsentlig Omkostning eller Ulempe vedblive at sørge for Gjenstanden, eller raader Kjøberen ikke over den inden rimelig Tid, efterat han dertil er blevet opfordret, har Sælgeren Ret til at sælge den for Kjøberens Regning. Forinden Salg finder Sted, har Sælgeren saavidt muligt at give Kjøberen betimelig Varsel. Foregaar Salget ved en forsvarlig bekendtgjort og afholdt Auktion, kan Kjøberen ikke med Virkning gjøre Indsigelse mod den ved Auktionen opnaaede Pris. Kan Salg ikke finde Sted, eller er det aabenbart, at de med et Salg forbundne Omkostninger ikke vil kunne dækkes af Salgssummen, er Sælgeren berettiget til at skaffe Gjenstanden bort²⁾.

35. Er Gjenstanden udsat for hurtig Fordærvelse, eller vil dens Bevaring medføre uforholdsmæssig store Omkostninger, pligter Sælgeren med den Begrænsning, som følger af Slutningsbestemmelsen i foregaaende Paragraf, at sælge den.

36. Har Forsinkelse fra Kjøberens Side paaført Sælgeren Udgifter til Gjenstandens Bevaring eller anden forøget Omkostning, kan han kræve Erstatning og til Sikkerhed for denne holde Gjenstanden tilbage³⁾.

37. Bærer Sælgeren Vaagnaden for Salgsgjenstanden, men Kjøberens Forhold har bevirket, at den ikke bliver leveret i rette Tid, overføres Vaagnaden paa Kjøberen. Ved Kjøb af Gjenstande, som er bestemte efter Art, bærer Kjøberen dog ikke Vaagnaden, medmindre bestemte Gjenstande er udskilte for ham⁴⁾.

---

geren maa have Adgang til at befri sig for den i Forholdet liggende Byrde ved Salg paa egen Haand eller ved at skaffe Tingen bort. Disse Følger er meget forskellige fra Følgerne af Betalingsmoraen, og deres Indtræden er da ogsaa ganske uafhængig af nogen personlig Skyld hos Kjøberen. Det maa imidlertid her bemærkes, at der her kun handles om en Undladelse fra Kjøberens Side af at modtage Tingen fra Sælgeren. Ganske anderledes er Forholdet, naar der med denne Undladelse tillige er forbundet en Betalingsmora; da gjør naturligvis Reglerne om denne (§§ 28—32) sig gjældende.

1) Under Kjøberens *mora accipiendi* gaar de Tilfælde, at han negter at modtage Tingen, ikke kan findes eller paa anden Maade gjør Opfyldelsen umulig; videre de Tilfælde, hvor Kjøberen er villig til at modtage Tingen, men ikke er istand til at yde den Sælgeren efter Aftalen tilkommende Modpræstation eller til at opfylde de for Udleveringen fastsatte Betingelser. Kjøberens *mora solvendi* kan være forbundet med en *mora accipiendi*, naar f. Ex. Kontantbetaling af Kjøbesummen er sat som Betingelse for Tingens Overleverelse, og Kjøberen ikke kan eller vil betale. Naar Opfyldelsen er udelukket paa Grund af Kjøberens Forhold, maa Sælgeren midlertidig bære Omsorg for Tingen, men paa Kjøberens Vegne og Bekostning, jfr. ogsaa Hagerup, S. 143—145; undlader Sælgeren dette, bliver han erstatningspligtig, dog vel kun, naar der kan lægges ham ond Vilje eller grov Skjødesløshed tillast, jfr. Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 269—270. I Distansehandelen kan denne Forpligtelse, naar Tingen er naaet frem til Bestemmelsesstedet, paalægges Sælgeren under de i Loven udtalte Betingelser. Har f. Ex. Sælgeren en Kommissionær paa Stedet, kan det dog ikke forlanges af denne, at han skal drage Omsorg for Tingen, naar den ikke uden Erlæggelse af et større Beløb for Fragt eller Told kan udleveres; de dermed forbundne Udlæg kan ikke kræves igen hos Kjøberen. Han kan da lade Tingen ligge uden dog at tage sit Krav paa Kjøbesummen. — 2) Jfr. ogsaa Hagerup, S. 145—146 og Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 274 om denne *ius derelinquendi*. En almindelig Pligt for Kjøberen til i disse Tilfælde at deponere den købte Gjenstand i et offentligt Lagerhus kan efter norsk Handelret ikke paastaaes. Adgangen til at deponere andre Gjenstande end Penge, Pretiosa eller Værdipapirer er for Tiden meget begrænset, fordi offentlige Lagerhuse kun forekommer særdeles sparsomt. — 3) Jfr. ogsaa Hagerup, S. 153—154. Naar Kjøberen ikke alene negter at modtage Tingen, men ogsaa gjør sig skyldig i Betalingsmora, har Sælgeren et videregaaende Erstatningskrav efter Forskrifterne i § 30. — 4) Jfr. ogsaa Hagerup, S. 147—148.

his possession in due time, the vendor shall, at the cost and risk of the buyer, retain charge of the article until the delay is terminated, or the vendor avails himself of such right of repudiating the bargain as may be accorded to him. If the article has been forwarded and reached its place of destination, this rule is only applicable when there is some person at that place competent to receive it on behalf of the vendor, and that this can be done without considerable expense or inconvenience¹).

34. If the vendor cannot without considerable expense or inconvenience continue in charge of the article, or if the buyer does not take possession of it within a reasonable period after being called upon to do so, the vendor is entitled to sell it for the buyer's account. Before selling the article the vendor must, if possible, give the buyer due notice of the sale. When the sale of the article takes place by auction, duly advertised, and held in accordance with the law relative to sales by auction, a protest made by the buyer against the price obtained at the auction shall be of no effect. If no sale can be held, or if it is obvious that the costs connected with the sale would not be covered by the amount obtainable at the sale, the vendor is entitled to get rid of the article²).

35. If the article is liable to become rapidly destroyed, or if the keeping of it would entail excessive expense, the vendor is bound to sell it, subject to the restrictions mentioned in the closing clause of the preceding paragraph.

36. If through any delay on the part of the buyer the vendor has been put to any expense for the safe-keeping of the article, or any other additional outlay, the vendor is entitled to claim compensation, and may retain the article as security for compensation³).

37. Where risk connected with the article of sale rests on the vendor, but delayed delivery of the article is caused by any omission on the part of the buyer, the risk falls on the buyer. When, however, the bargain is for articles of a special description, the risk shall not pass to the buyer, unless certain specified articles have been set aside for him⁴).

bought is of essential interest to the vendor, for example in the case of the sale of an old building for demolition and removal, etc. The consequences of the buyer's omission to receive the thing have their basis solely in the consideration that the vendor must have the right to free himself from the burden inherent in the circumstances, by means of a re-sale or by removing the thing. These consequences are very different from the consequences arising from the responsibility for the delay in payment, and their occurrence is in fact also quite independent of any personal fault on the part of the buyer. It must, however, be observed that there is here only a question of an omission on the part of the buyer to receive the thing from the vendor. The position is quite a different one when, together with this omission, there is also a delay as regards payment; then, of course, the rules concerning this delay (§§ 28—32) apply.

1) The buyer's *mora accipiendi* includes the cases where he refuses to receive the article in question, cannot be found, or in some other manner makes the fulfilment impossible; also those cases where the buyer is willing to receive the thing, but is not able to furnish what is due to the vendor according to the agreement, or is not able to fulfil the conditions prescribed for the delivery. The buyer's *mora solvendi* may be connected with a *mora accipiendi*, when, for example, payment in cash of the purchase-money has been stipulated for as a condition of the delivery of the goods, and the buyer is unable or unwilling to pay. When the fulfilment is impossible owing to the buyer's conduct, the vendor must temporarily take charge of the thing sold, but on behalf and at the expense of the buyer; cf. also *Hagerup*, pp. 143—145; if the vendor omits to do so, he becomes liable to pay damages, presumably, however, only when intentional misconduct or grave carelessness can be imputed to him; cf. *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, pp. 269—270. In distant trade this obligation may be imposed on the vendor when the thing sold has reached the place of destination, subject to the conditions provided in the Law. If, for example, the vendor has a commission agent at the place, it cannot be demanded of the latter that he shall take charge of the thing sold when it cannot be delivered to him without the payment of a considerable amount for freight or customs duty; the expenses connected therewith cannot be recovered from the buyer. He may then leave the thing without forfeiting his claim for the purchase-money. — 2) Cf. also *Hagerup*, pp. 145—146 and *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 274, concerning this *jus derelinquendi*. A general obligation for the buyer in these cases to deposit the article bought in a public warehouse cannot be maintained according to Norwegian commercial law. The right to deposit other objects than money, precious articles or valuable securities is at present very limited, because public warehouses are very rare. — 3) Cf. also *Hagerup*, pp. 153—154. When the buyer, not only refuses to receive the thing, but is also guilty of culpable delay relative to payment, the vendor has a further claim for damages in accordance with the provisions contained in § 30. — 4) Cf. also *Hagerup*, pp. 147—148.

Om Rente af Kjøbesummen.¹⁾

38. I Handelskjøb har Kjøberen, naar der er fastsat en bestemt Betalingstid, og denne oversiddes, derefter at svare Rente af Kjøbesummen med 5 pct. aarlig. Er en bestemt Betalingstid ikke fastsat, har Kjøberen at svare samme Rente fra den Dag, da Levering har fundet Sted, eller, om Leveringen paa Grund af Kjøberens Forhold er blevet forsinket, fra den Dag, da Forsinkelsen indtraadte. Udenfor Handelskjøb har Kjøberen, naar han har faaet Henstand paa bestemt Tid og oversidder denne, at svare lovlig Rente²⁾ af Kjøbesummen fra Kredittidens Udløb.

Om manglende Betalingsevne hos Kjøberen.³⁾

39. Aabnes efter Kjøbets Afslutning Konkurs eller Akkordforhandling i Kjøberens Bo, har Sælgeren, skjønt han har givet Henstand med Kjøbesummen, Ret til at holde Salgsgjenstanden tilbage eller, hvis den er forsendt fra Leveringsstedet, hindre dens Overgivelse til Boet, indtil betryggende Sikkerhed stilles for Kjøbesummens Betaling til Forfaldstid. Er Tiden for Leveringen kommet, og Boet ikke paa Sælgerens Opfordring stiller saadan Sikkerhed, kan han hæve Kjøbet.

Disse Bestemmelser kommer ogsaa til Anvendelse, hvis efter Kjøbets Afslutning Kjøberen ved Eksekution er fundet at mangle Midler til at betale sin Gjæld, eller han, om han er Handlende, har indstillet sine Betalinger (jfr. Konkurslovens § 4), eller hans Formuesforhold iøvrigt viser sig at være saadanne, at det maa antages, at han vil være ude af Stand til at betale Kjøbesummen, naar den forfalder⁴⁾.

40. Aabnes Konkurs eller Akkordforhandling i Kjøberens Bo, og er hverken Tiden for Leveringen eller Kjøbesummens Betaling kommet, skal Boet uden ugrundet Ophold give Sælgeren Svar, hvis denne forespørger, om Boet vil indtræde i Kjøbet. Giver Boet ikke bekræftende Svar, kan Sælgeren hæve Kjøbet.

41.⁵⁾ Er Salgsgjenstanden, efterat Konkurs eller Akkordforhandling er aabnet, overgivet til Boet, og er Kjøbesummen ikke betalt, kan Sælgeren kræve Gjenstanden tilbage, hvis ikke Boet erklærer at ville indtræde i Kjøbet og betaler Kjøbesummen eller paa Opfordring stiller Sikkerhed for dens Betaling til Forfaldstid.

Har Boet afhændet Gjenstanden eller iøvrigt for egen Rækning forføiet saaledes over den, at den ikke kan tilbageleveres i væsentlig uforandret Stand, har Sælgeren Ret til at anse Boet som indtraadt i Kjøbet.

Om Mangel ved Salgsgjenstanden.⁶⁾

42. Angaar Kjøbet en bestemt Gjenstand, og lider denne af en Mangel, kan Kjøberen hæve Kjøbet eller kræve et forholdsmæssigt Afslag i Kjøbe-

¹⁾ Lovforslaget havde her som den tilsvarende svenske og danske Lov 6 p. Ct. ved Handelskjøb; men dette blev under Forslagets Behandling i Stortinget forandret til 5 p. Ct., en Forandring, som imidlertid paa Grund af Lovens almindelige deklatoriske Natur, se § 1 første Led, formentlig kun vil faa ringe Betydning. — ²⁾ D. v. s. 4 p. Ct.; Lovforslaget havde her 5 p. Ct. —

³⁾ Det antoges allerede før i norsk Retspraxis (jfr. Højesteretsdomme i „Norsk Retstidende“ for 1858, S. 827, for 1903, S. 385 og for 1906, S. 220), at Sælgeren, selvom der er indrømmet Udsættelse med Betalingen, dog ikke er pligtig til at levere den solgte Ting, naar Kjøberens Formuesforhold viser sig at være saadanne, at det maa antages, at han ikke vil kunne betale Kjøbesummen paa Forfaldsdag. Det samme gjælder, naar han efter Handelens Indgaaelse er kommet under Konkurs eller har aabnet offentlig Akkordforhandling, gennem Eksekution har vist sig at være insolvent eller som Kjøbmand har indstillet sine Betalinger. — ⁴⁾ Jfr. Sølvens § 166. — ⁵⁾ Jfr. Konkurslovens §§ 40 og 41. Angaaende den her omhandlede Forfølgningsret (*droit de suite*) eller Stansningsret (*stoppage in transitu*) for Sælgeren henvises til Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling (2den Udg.) S. 194—198. — ⁶⁾ Jfr. ogsaa Aubert, S. 790 flg. samt Hagerup, S. 81 o. flg. Spørgsmaalet om en solgt Gjenstand er beheftet med Feil, lader sig i Regelen ikke afgjøre efter almindelige Grundsætninger; det er afhængigt af det udtrykkelige saavel som ogsaa af det stiltiende Indhold af de enkelte Aftaler og Kontrakter. Som et almengyldigt Synspunkt (§ 44) kan det vel ansees, at

Interest payable on the Purchase-Money.¹⁾

38. In trade purchases, when a certain term of payment is agreed upon, and such term is exceeded, the buyer must, thereafter, pay interest on the purchase-money at 5 per cent. per annum. When no certain term of payment is stipulated, the buyer has to pay similar interest from and after the day on which delivery is made, or if delivery has been delayed through any omission on the part of the buyer, from the day on which the delay commenced. If, in transactions other than trade purchases, the buyer has been granted a certain term of grace for payment, and the term is exceeded, he shall pay lawful interest²⁾ on the purchase-money from the expiration of the term of grace.

Insolvency of the Buyer.³⁾

39. When proceedings in bankruptcy are instituted against the buyer, or he compounds with his creditors after conclusion of the contract, the vendor is, even if he has granted a term of grace for payment of the purchase-money, entitled to retain the article of sale, or, if it be already sent from the place of delivery, prevent its being handed over to the administrators of the estate, until sufficient security is given for the payment of the purchase-money at maturity. If the time fixed for delivery arrives without the administrators giving such security when demanded by the vendor, he may repudiate the contract.

These provisions shall also apply, when, on a writ of execution being issued against him after the closing of the bargain, the buyer is found to be incapable of paying his debts, or when he, if a tradesman, has suspended payment (see § 4 of the Bankruptcy Act), or when, otherwise, his pecuniary status proves to be of such a nature that he must be deemed incapable of paying the purchase-money when due⁴⁾.

40. When proceedings in bankruptcy are instituted against the purchaser, or he compounds with his creditors, and the time has not arrived, either for delivery or for payment of the purchase-money, the administrators shall, when asked by the vendor as to whether they are willing to take over the contract, give him an answer without unnecessary delay. If the answer of the administrators is not affirmative, the vendor may repudiate the bargain.

41.⁵⁾ If, after proceedings in bankruptcy have been instituted, or the purchaser has compounded with his creditors, the article of sale has been delivered to the administrators, but the purchase-money has not been paid, the vendor may demand the return of the article, unless the administrators declare themselves willing to take over the contract, and pay the purchase-money, or, on application, give security for its payment at maturity.

If the administrators have sold the article or otherwise dealt with it on their own account, in such a manner that it cannot be returned in a virtually unchanged condition, the vendor is entitled to consider the administrators as parties to the contract.

Defects in the Article of Sale.⁶⁾

42. If the sale concerns a particular article, and the article suffers from any defect, the buyer may repudiate the bargain, or claim a proportional reduction

¹⁾ The projected enactment had here, like the corresponding Swedish and Danish Laws, 6 per cent. in the case of trade purchases; but this percentage, during the debate on the project in the Storting was altered to 5 per cent., a modification, however, which on account of the general declaratory nature of the Law, cf. § 1 first paragraph, will apparently have but little importance. — ²⁾ I. e. 4 per cent.; the project here had 5 per cent. — ³⁾ It was already previously assumed in Norwegian legal practice (cf. the judgment of the Supreme Tribunal inserted in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1858, p. 827; for 1903, p. 385, and for 1906, p. 220) that the vendor, even though a term of credit has been granted for the payment of the purchase-money, is nevertheless not bound to deliver the thing sold when the buyer's financial position proves to be such as makes it necessary to presume that he will not be able to pay the purchase-money on the day for payment. The same rule applies when, after the conclusion of the bargain, he has been subjected to bankruptcy proceedings or has commenced public negotiations with a view to composition, or when, through a seizure, he has proved to be insolvent, or as a trader he has suspended his payments. — ⁴⁾ Cf. § 166 of the Maritime Law. —

⁵⁾ Cf. §§ 40 and 41 of the Bankruptcy Act. Concerning the right of following (*droit de suite*) here dealt with or the right of stoppage in transitu, we refer to *Hagerup: Bankruptcy and Negotiations for Composition* (2nd edition) pp. 194—198. — ⁶⁾ Cf. also *Aubert*, p. 790 *et seq.* and *Hagerup*, p. 81 *et seq.* The question whether an object sold suffers from defects cannot as a general

summen¹⁾. Maa Manglen ansees som uvæsentlig, er Kjøberen dog ikke berettiget til at hæve Kjøbet, medmindre Sælgeren har handlet svigagtig.

Savnede Gjenstanden ved Kjøbets Afslutning Egenskaber, som maa ansees tilsikrede²⁾, eller er Manglen efter Kjøbets Afslutning foraarsaget ved Sælgerens

den Tid, som bliver at lægge til Grund ved Afgjørelsen af den købte Tings Mangler, er det Tidspunkt, da Resikoen gaar over paa Kjøberen; for senere opkomne Feil har Sælgeren intet Ansvar. Ved Genuskjøb, ogsaa mellem Ikke-Kjøbmænd, gjælder det, at Sælgeren er ansvarlig for, at han leverer feilfri Vare, medmindre Kjøberen selv har udtaget Varen, eller Feilen allerede var tilstede i den Prøve, hvorefter Varen blev solgt, i sidste Tilfælde dog kun, saafremt Feilen i Prøven (og den dermed overensstemmende Vare) ikke var skjult og ikke kunde opdages ved en tilbørlig Undersøgelse. Er Feilen fælles for det hele Genus eller Parti, kan den ovennævnte Regel heller ikke være gjældende, jfr. Aubert, S. 82, Note 12 og Hagerup, S. 96—97. Regelen gjælder selvfølgelig heller ikke, naar det af Prisen er klart, at der ikke kan have været forudsat feilfri Vare. Har Gjenstanden Feil, hvorfor Sælgeren bærer Ansvar, kan der for Kjøberen opkomme Væg mellem fire Krav. Han kan fratræde Handelen, naar Manglen maa ansees som væsentlig, eller hvis Sælgeren har handlet svigagtig; han kan forlange Afslag i Prisen eller Erstatning for den lidte Skade eller endelig ved Genuskjøb fordrer Omlevering. Angaaende Kjøberens Ret til at ophæve Handelen er det imidlertid et Spørgsmaal, om han ogsaa har Adgang til delvis at fratræde Kontrakten, godtage den ene Del af Varen og afvise den anden. Dette Spørgsmaal besvares af Retsteorien bekræftende, og Retspraxis synes ogsaa at gaa i denne Retning, jfr. Aubert, S. 98 og Hambro: Første Samling af Christiania Byrets Domme, No. 452 og 557. Afgjørelsen af dette Spørgsmaal er ikke optaget i den nye Lov af 1907, og der maa vel, som i dennes Motiver antydet, ihvertfald opstilles den Begrænsning, at det ikke er Kjøberen tilladt at manipulere med Varen saaledes, at han selv sammensætter sig en ny feilfri Vare („skumme Varen“). Delvis Ophævelse kan vel kun udøves, naar dette ikke efter Varens Beskaffenhed eller andre særlige Omstændigheder viser sig skadeligt for Sælgeren, eller denne ikke paa Forhaand har taget Forbehold derimod, eller en modstaaende Sædvane ikke har uddannet sig (jfr. her den danske Forfatter Prof. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsretten. Speciel Del [Kjøbenhavn 1897] S. 76—77). Efter Lovens Motiver kan denne Ret for Kjøberen neppe bringes i Overensstemmelse med Forretningsmændenes Retsopfatning; Regelen kan dog vel efter det ovenfor anførte neppe siges overhovedet at ligge udenfor den nuværende norske Handelsret. Sælgeren kan naturligvis undgaa Kjøberens partielle Afvisning ved at levere Resten i kontraktsmæssig Stand straks eller ialfald inden Oplyldelsesfristens Udløb. At Kjøberen kan forlange et forholdsmæssigt Nedslag i Prisen for den købte, med Feil beheftede Gjenstand, har vel aldrig været negtet i den norske Retsteori, jfr. Aubert, S. 79 og Hagerup, S. 99—100 103 og 105—106. Ved Genuskjøb maa Sælgeren dog have Adgang til ved Omlevering at undgaa Prisedslaget, naar denne ikke forvolder Kjøberen forøgede Omkostninger eller anden Uleilighed. Sælgerens Ansvar for den Skade, som ved mangelfuld Levering paaføres Kjøberen, er forskjellig, eftersom der handles om Individual- eller om Genuskjøb. I første Tilfælde hefter Sælgeren for Kjøberens Skade, naar han har garanteret mod Feilen, jfr. Aubert, S. 85 o. flg., Hagerup, S. 92 o. flg. Naar en saadan Garanti for Fraværelsen af visse Mangler eller for Tilstedeværelsen af visse Fordele foreligger, og Omfanget af en saadan Garanti (Aubert, S. 80—81: en tidsbegrænset „Garanti“ vil oftere kun være at opfatte som et Tilsagn om gratis at lade Tingen, f. Ex. et Lommeuhr, i Garantitiden undergaa de nødvendige Reparationer) er imidlertid et faktisk Spørgsmaal, som maa løses i hvert enkelt Tilfælde; det gjælder her, at den sædvanlige forretningsmæssige „Reklame“ ikke maa tages paa Ordet og ligestilles med forpligtende Tilsagn („*dicta et promissa*“), jfr. Aubert, S. 86. Er Sælgeren uden Skyld i god Tro med Hensyn til Tingens Feilfrihed eller angaaende dens Fortrin, har han uden saadan Garanti principielt intet Ansvar. Hans Ansvar indtræder, saafremt Feilen er forvoldt ved hans egen Forsømmelse efter Kjøbsslutningen, og hvis der kan lægges ham Svig tillast. Ved Genuskjøb (Aubert, S. 81 og Hagerup, S. 96—97) er Sælgeren, selvom der intet kan lægges ham tillast, ansvarlig, saafremt der ikke foreligger objektiv Umulighed. Er der solgt et Kvantum af et bestemt Genus eller af et vist Parti, er Sælgeren uden Ansvar, naar det hele Genus eller vedkommende Parti er beheftet med en Mangel, hvorfor han ikke har garanteret.

¹⁾ I Mangel af Enighed mellem Parterne om Nedslagets Størrelse maa dette fastsættes enten ved Voldgift eller ved Søgmaal, jfr. ovenfor i Civilprocesafsnittet S. 53. — ²⁾ Ved Individualkjøbet bør Sælgerens Mangelsgaranti efter rigtig Forstaaelse af Aftalen i Regelen

in the price to be paid for it¹). If the defect must be considered immaterial, the buyer is not entitled to repudiate the bargain, unless the vendor has acted fraudulently.

If, on concluding the contract, the article was devoid of any quality which, it must be assumed, belonged to it²), or if any such deficiency has been caused

rule be decided according to ordinary principles; the decision is dependent on the express as well as also on the tacit contents of the particular agreements and contracts. It may presumably be considered as a point of view (§ 44) generally valid that the moment which is to be the basis when the defects of the thing purchased are decided on, is the moment when the risk passes to the buyer; the vendor is not liable for defects arising subsequently. In the case of generic sales, even between non-traders, it is admitted that the vendor is responsible for the delivery of articles free from defects, unless the buyer has selected the goods himself, or the defect was already existent in the sample on the basis of which the goods were sold, in the latter case, however, only if the defect of the sample (and the goods corresponding to it) was not concealed in such a manner that it could not be discovered by a proper examination. If the defect is common to the whole genus or parcel, the rule above mentioned cannot be applied; cf. *Aubert*, p. 82, note 12, and *Hagerup*, pp. 96—97. Nor does the rule apply when it is clear from the price that it could not have been supposed that goods free from defects should be delivered. If the object in question suffers from defects for which the vendor is responsible, the choice between four demands may arise in favour of the buyer. He may withdraw from the bargain, when the defect must be considered as essential, or if the vendor has acted fraudulently; he may demand a reduction in the price, or compensation for the damage sustained, or finally, in the case of generic bargains, he may demand fresh delivery. Concerning the buyer's right to cancel the bargain, however, it is a question whether he also has a right to withdraw in part from the contract; accept one portion of the goods and reject the other. This question according to the legal theory is answered in the affirmative, and the legal practice also seems to point in this direction; cf. *Aubert* p. 98, and *Hambro*: First collection of the judgments of the Town Tribunal of Christiania, Nos. 452 and 557. The solution of this question has not been given in the Law of 1907, and, presumably, as indicated in the Motives of the Law, the limitation must at any rate be established that the buyer is not allowed to manipulate the goods in such a manner as to be able to compose for himself a new article free from defects (to "skim the goods"). A partial cancellation can presumably only be exercised when such cancellation, according to the nature of the goods or other special circumstances, will not prove detrimental to the vendor, or when the latter has not beforehand made a reservation against such a course, and there is no custom in existence contrary to such a course (cf. here, the Danish author, Prof. *Jul. Lassen*: Manual on the Law of Obligations. Special part [Copenhagen 1897] pp. 76—77. According to the Motives of the Law, this right of the buyer can hardly be brought into harmony with the legal notions of business men; the rule can, however, according to what has been stated above, hardly be considered as not being admitted in the actual Norwegian commercial law. The vendor can, of course, avoid a partial rejection on the part of the buyer, by delivering the remainder in a condition according to contract immediately, or in any case before the expiration of the period for fulfilment. That the buyer may demand a proportional reduction in the price of the object bought and suffering from defects, has presumably never been denied in the Norwegian legal theory; cf. *Aubert*, p. 79 and *Hagerup*, p. 99—100, 103 and 105—106. In the case of a generic sale, the vendor must, however, have a right to avoid the reduction in the price by effecting a fresh delivery, when such delivery does not cause the buyer extra expenses or other trouble. The vendor's responsibility for the damage brought about to the detriment of the buyer owing to defective delivery varies according to whether we have a specific or a generic sale before us. In the former case, the vendor is liable for the buyer's damage, if he has warranted against the defect; cf. *Aubert*, p. 85 *et seq.*, *Hagerup*, p. 92 *et seq.* Whether such a warranty stipulating for the absence of certain defects or the presence of certain advantages is before us, and the extent of the warranty (*Aubert*, pp. 80—81: a "warranty" limited in regard to time is frequently only to be considered as a promise to repair the thing, for example, a watch, free of charge, during the period of warranty), are however questions of fact, which must be settled in each particular case; it is here the rule that an ordinary business-like "advertisement" must not be taken literally and placed on a level with a binding promise ("*dicta et promissa*"); cf. *Aubert*, p. 86. If the vendor without being to blame acts in good faith with regard to the absence of defects in the thing sold or concerning its advantages, he is, without such a warranty, as a general rule under no responsibility. His responsibility arises if the defect has been caused by his own negligence after the conclusion of the sale, and also if fraudulent conduct can be imputed to him. In the case of generic sales (*Aubert*, p. 81, and *Hagerup*, pp. 96—97) the vendor, even though he is in no respect to blame, is responsible, provided no objective impossibility exists. If a certain quantity of a specified genus or out of a specified parcel has been sold, the vendor is without responsibility when the whole genus or the whole parcel is suffering from a defect in respect of which he has given no warranty.

1) In default of agreement between the parties concerning the amount of the reduction, such reduction must be fixed either by arbitration or by means of a lawsuit; cf. above, in the section on Civil Procedure, p. 53. — 2) In the case of a sale of a specific thing the vendor's

Forsømmelse, eller har Sælgeren handlet svigagtig, kan Kjøberen kræve Skadeserstatning.

43. Ved Kjøb af Gjenstande, som er bestemte efter Art, kan Kjøberen, saafremt den leverede Gjenstand lider af en Mangel, hæve Kjøbet eller kræve Omlevering eller forlange forholdsmæssigt Afslag i Kjøbesummen.

Maa Manglen ansees som uvæsentlig, kan Kjøbet dog ikke hæves eller Omlevering forlanges, medmindre Sælgeren har handlet svigagtig eller har kjendt til Manglen paa saadant Tidspunkt, at han uden urimelig Opoffelse havde kunnet skaffe mangelfri Gjenstand.

Sælgeren pligter, selv om han er uden Skyld, at betale Skadeserstatning, dog saaledes, at Bestemmelsen i § 24 finder tilsvarende Anvendelse.

44. Ved Afgjørelsen af, om Salgsgjenstanden lider af en Mangel, bliver, forsaavidt Manglen ikke er hidført ved Sælgerens Forsømmelse, det Tidspunkt at lægge til Grund, da Vaagnaden gik over paa Kjøberen¹⁾.

45. Bestemmelserne i § 25 om Skadeserstatningens Beregning kommer ogsaa til Anvendelse, naar Kjøbet hæves paa Grund af Mangler ved Gjenstanden.

46. Skal Sælgeren levere efterhaanden, og er en enkelt Levering²⁾ mangelfuld, kan Kjøberen i Medfør af §§ 42 og 43 alene hæve Kjøbet, forsaavidt angaar denne Levering. Dog kan han ogsaa hæve Kjøbet for senere Leveringer, saafremt det maa ventes, at ogsaa disse vil blive mangelfulde, eller endog hæve Kjøbet i dets Helhed, saafremt dette er begrundet i Sammenhægen mellem Leveringerne.

47. Har Kjøberen før Kjøbets Afslutning undersøgt Salgsgjenstanden eller uden gyldig Grund undladt at efterkomme Sælgerens Opfordring til at undersøge den, eller er der før Kjøbets Afslutning givet Kjøberen Anledning til at undersøge en Prøve af Salgsgjenstanden³⁾, kan han ikke paaberaabe sig Mangler, som han ved Undersøgelsen burde opdaget, medmindre Sælgeren har handlet svigagtig.

48.³⁾ Sker Salg ved Auktion, kan Kjøberen ikke paaberaabe sig, at Gjenstanden lider af nogen Mangel, medmindre Gjenstanden ikke svarer til den Betegnelse, hvorunder den er solgt, eller Sælgeren har handlet svigagtig. Hvad her er foreskrevet, gjælder dog ikke, naar en Handlende sælger sine Varer ved Auktion⁴⁾.

49. Tilbyder Sælgeren at afhjælpe en Mangel eller at foretage Omlevering, maa Kjøberen dermed lade sig nøie, hvis det kan ske inden Udløbet af den Tid, da han pligter at afvente Levering (jfr. § 21), og det aabenbart ikke kan medføre Omkostning eller Ulempe for ham.

Kjøberens Ret til Erstatning berøres ikke af denne Bestemmelse⁵⁾.

50.⁶⁾ Hvad i denne Lov er bestemt om Mangler ved Salgsgjenstanden, finder tilsvarende Anvendelse, hvor den leverede Mængde er for liden, saafremt Kjøberen maa gaa ud fra, at det, som er leveret, er ment at skulle være fuldstændig Opfyldelse af Aftalen⁷⁾. Kjøberen kan i dette Tilfælde ikke i Medhold af § 43 fordre Omlevering, men kan isteden kræve Efterlevering af det manglende, hvad enten dette udgjør en større eller mindre Del af det, som skulde leveres.

51.⁸⁾ I Handelskøb har Kjøberen, naar Salgsgjenstanden er leveret, eller en aftalt Udfaldsprøve kommet ham ihænde, at foretage saadan Undersøgelse, som

henføres til Kontraktens Afslutningstid, ikke til Opfyldelsestiden; Sælgeren har isaafald ikke Ansvar for Skaden, naar Feilen er opstaaet efter Afslutningen, skjønt før Leveringen.

¹⁾ Jfr. dog ved Individualkjøb foregaaende Note. — ²⁾ Det kan ikke uden Forbehold siges, at Varen i alt skal være overensstemmende med Prøven. Der forekommer i Handelsverdenen ofte Prøver, som kun i enkelte Retninger er bestemmende for den solgte Vare, f. Ex. i Henseende til dens Farve eller Tykkelse. Jfr. forøvrigt ovenfor S. 141, Note 6, om skjulte Feil i Prøven og Varen. — ³⁾ Finder Salget Sted ved frivillig Auktion, — Paragrafen handler overhovedet ikke om Tvangsauktion — er det den almindelige Opfatning, at Gjenstandene sælges som de er og uden nogensomhelst Garanti fra Sælgerens Side. — ⁴⁾ Kjøberen maa da kunne vente sig Handelsvarer og ikke brugte Gjenstande, naar intet andet paa Forhaand er bekendtgjort. — ⁵⁾ Jfr. ogsaa Aubert, S. 108 og Hagerup, S. 100, 107 og 52. — ⁶⁾ I visse Tilfælde, som omhandles i Paragrafen, maa en Kvantitetsmangel ligestilles med en Kvalitetsmangel. — ⁷⁾ Dette vil som oftest allerede fremgaa af Fakturaen (Notaen, Regningen). — ⁸⁾ Angaaende Bevisbyrden i Tilfælde af Tvist om den købte Gjenstands Kontraktmæssighed, se nedenfor S. 145 Note 1.

after conclusion of the contract through the vendor's negligence, or if the vendor has acted fraudulently, the buyer may claim damages.

43. When purchase is made of a specific description, the buyer may, if the article delivered suffers from any defect, repudiate the purchase, or demand that it be replaced, or claim a proportional reduction in the price of the article.

If the defect must be deemed immaterial, the bargain cannot be repudiated, or replacement be required, unless the vendor has acted fraudulently or been aware of the defect at a time when he could have, without unreasonable sacrifice, been able to procure indefective articles.

The vendor is, even when not in fault, bound to pay compensation, subject, however, to the rules contained in § 24.

44. In deciding whether the article of sale suffers from any defect, provided the defect is not caused through the negligence of the vendor, regard shall be paid to the time at which the risk became transferred to the buyer¹).

45. The provisions of § 25 respecting the determination of the amount of damages shall also apply where the contract is repudiated owing to defects in the article of sale.

46. If the vendor is to deliver the goods in successive lots, and one separate lot should be defective, the buyer's right to repudiate the bargain by virtue of §§ 42 and 43, is restricted to that separate lot. He may, however, also repudiate the bargain in respect to subsequent lots, provided they, too, may be expected to be defective, or he may even repudiate the contract in its entirety, provided it was based on the continuity of the supply.

47. If, previous to the conclusion of the purchase, the buyer had examined the article, or failed, without valid reason, to comply with the vendor's request to examine it, or if, previous to concluding such purchase, the purchaser had been afforded an opportunity of examining a sample of the article of sale²), the buyer cannot protest against defects which he ought to have discovered on examination, unless the vendor has acted fraudulently.

48.³) When the sale is by auction, the buyer cannot appeal against any defects, except when the article does not correspond to the description given to it, or the vendor has acted fraudulently. This, however, does not apply, when a tradesman sells his goods by auction⁴).

49. If the vendor offers to rectify a defect, or to replace the article, the buyer must accept the offer, if it can be performed within the expiration of the time he is bound to wait for delivery (see § 21), and if, obviously, it does not put him to any expense or inconvenience.

The buyer's right to compensation is not affected by this provision⁵).

50.⁶) The provisions of this Law, respecting defects in the article of sale, shall apply in like manner to instances in which the quantity delivered is too small, provided the buyer cannot but assume that the delivered quantity is intended to fulfil the contract in its entirety⁷). In such a case the buyer cannot by virtue of § 43 demand replacement, but may, in lieu thereof, require further delivery of the remainder, no matter whether it forms a great or a small portion of the quantity contracted for.

51.⁸) In trade purchases, when the article of sale has been delivered to the buyer, or an average sample, that may have been agreed upon, has been received

warranty with regard to the absence of defects, according to a correct interpretation of the agreement, ought as a general rule to be dated from the time of the conclusion of the contract, not from the time of the fulfilment; the vendor in such case is not responsible for the damage when the defect has arisen after the conclusion of the contract, although before the delivery.

¹) Cf. however, in the case of sales of specific things, the preceding note. — ²) It cannot be said without reservation that the article of sale shall in every respect correspond to the sample. In business we frequently come across samples which are only in some respects decisive in regard to the article sold, for example, with regard to its colour or thickness. Cf. also, above, p. 141, note 6, concerning concealed defects in the sample and in the article of sale. — ³) If a sale takes place by voluntary auction, — the § does not at all deal with forced auctions — the opinion generally prevails that the objects are sold as they are and without any warranty whatever on the part of the vendor. — ⁴) The buyer is then entitled to expect commercial goods and not used objects, when nothing to the contrary has been published beforehand. — ⁵) Cf. also *Aubert*, p. 108, and *Hagerup*, pp. 100, 107 and 52. — ⁶) In certain cases dealt with in the §, a defect of quantity must be placed on a level with a defect of quality. — ⁷) This in most cases already results from the invoice (note, bill). — ⁸) Concerning the burden of proof in case of dispute with regard to whether the object bought is in accordance with the contract, see below p. 145, note 1.

ordentlig Forretningsskik kræver¹⁾. Skal Gjenstanden forsendes fra et Sted til et andet, pligter Kjøberen dog ikke at undersøge den, før den paa Bestemmelsesstedet er stillet saaledes til hans Raadighed, at han ifølge § 56 vilde pligte at drage Omsorg for den.

52. Viser det sig, at den solgte Gjenstand lider af en Mangel²⁾, har Kjøberen, saafremt han vil paaberaabe sig Manglen, at give Sælgeren Meddelelse derom³⁾, i Handelskjøb straks og ellers uden ugrundet Ophold⁴⁾. Afgiver han ikke saadan Meddelelse, uagtet han har opdaget eller burde opdaget Manglen, kan han ikke senere gjøre den gjældende⁵⁾.

Vil Kjøberen hæve Kjøbet, eller vil han kræve Efterlevering eller Omlevering, skal han uden ugrundet Ophold give Sælgeren Meddelelse derom og har ellers tabt sin Ret til at afvise Gjenstanden eller kræve Efterlevering⁵⁾.

53. De i § 52 givne Bestemmelser om Tab af Kjøberens Ret til at paaberaabe sig Mangler kommer ikke til Anvendelse, naar Sælgeren har handlet svigagtig, eller han har gjort sig skyldig i grov Uagtsomhed, og denne medfører stor Skade for Kjøberen.

54.⁶⁾ Har Kjøberen ikke inden et Aar efter Gjenstandens Overgivelse til ham meddelt Sælgeren, at han vil paaberaabe sig en Mangel, kan han ikke senere gjøre

1) Angaaende Kjøberens Undersøgelse og Reklamationsfrist se ogsaa Aubert, S. 96 og i „Tidsskrift for Retsvidenskab“, Bd. 2 (1889), S. 276 o. f. g., og i modsat Retning Hagerup, S. 110—111. Omfanget af denne Undersøgelsespligt og dens Grundighed maa bedømmes efter, hvad der i vedkommende Forretningsbranche og med Hensyn til vedkommende Varesort stemmer med ordentlig Forretnings- eller Handelsskik, som allerede ved Forretningslivets Praxis er temmelig sikkert udviklet for de forskellige Tilfælde. Ved Pladshandel maa Undersøgelsen ske umiddelbart efter stedfunden Levering. Undlader Kjøberen at modtage Gjenstanden, eller er han ikke at finde paa Leveringstiden, saa har han alligevel, hvis han senere overtager den, endnu Anledning til at undergive den en Undersøgelse. Ved Distansehandelen pligter ikke Kjøberen allerede at undersøge Varen ved Leveringen og paa Leveringsstedet, men først, naar den har naaet frem til Bestemmelsesstedet, medens imidlertid kun de Feil, som allerede var tilstede paa Leveringstiden, er af Betydning, idet Sælgeren alene er ansvarlig for disse. Undlader Kjøberen at tage Varen under sin Omsorg og Varetægt paa Bestemmelsesstedet, hvad der forøvrigt paahviler ham uden Hensyn til dens mulige Mangler, bliver dog ikke Reklamationsfristen derved forlænget. Enkelte Varer kan overhovedet ikke strax ved deres Levering eller ved deres Ankomst til Bestemmelsesstedet blive ordentlig undersøgte, f. Ex. Vin, som først maa komme til Ro. Andre lader sig ikke undersøge uden at forbruges eller beskadiges, f. Ex. hermetiske Madvarer, Tobak i Originalpakninger. Skjønt ordentlig Forretningsskik her kræver, at enkelte Æsker aabnes og undersøges allerede af Modtageren, maa det øvrige Parti selvfølgelig uden Undersøgelse sælges videre, og Reklamationen maa af den Grund først udgaa fra Forbrugerne. Har Sælgeren tilstillet Kjøberen en Udfaldsprøve, d. v. s. en Prøve af det solgte Parti eller af det Produkt, hvormed han tilsigter at opfylde Kontrakten, pligter Kjøberen at undersøge denne og kan senere ikke gjøre saadanne Feil gjældende, som han ved en med ordentlig Forretningsskik stemmende Undersøgelse havde maattet opdage; Kjøberen pligter forøvrigt senere ogsaa at undersøge Varen selv med Hensyn til dens Overensstemmelse med Prøven. 2) Dette kan undertiden fremgaa allerede af Fakturaen, Konnossementet eller Udfaldsprøven, ellers og almindeligvis, naar Varen er naaet i Kjøberens Besiddelse. Kjøberen har efter Handelsretsloven (af 16 Juli 1907, jfr. ovenfor S. 65 o. flg.) § 13, andet Led, Adgang til at undergive Spørgsmaalet om Varens Kontraktsmæssighed Handelsrettens sagkyndige Afgjørelse uden noget egentligt Sagsanlæg. — 3) Kun en „neutral“ Reklamation er endnu paakrævet. Beslutter Kjøberen sig senere til at fratræde Handelen eller at forlange Omlevering (stille Varen til Disposition for Sælgeren), maa han uden ugrundet Ophold give Meddelelse derom. Er det leverede Varekvantum for lidet, og Kjøberen vil forlange Efterlevering af det manglende, maa han ogsaa herom give Meddelelse uden ugrundet Ophold. En senere Meddelelse er derimod ikke nødvendig, naar han kun vil paastaa Skadeserstatning eller Nedslag i Prisen. Har Sælgeren en fast Repræsentant paa Kjøberens Sted, behøver Kjøberens Reklamationer ikke at være rettede mod Sælgeren; det er tilstrækkeligt at henvende dem til hans Handelsagent, jfr. ovenfor S. 88 og 138, Note 5, se ogsaa Aubert, Obligationsrettens specielle Del, Bd. 2, 2 Udg., S. 134, Note 18. — 4) Jfr. §§ 27 og 32 om Sælgers og Kjøbers Mora. — 5) Dette er kun bestemt med Hensyn til Handelskjøbet. Ved det civile Kjøb kan der ikke paastaas nogen Undersøgelsespligt for Kjøberen, jfr. Aubert, S. 99—100. Ret til at undersøge den købte Gjenstand kan imidlertid neppe negtes ham. — 6) Efter Loven af 27 Juli 1896 er den almindelige Forældelsesfrist for Fordringer, som udspringer af Kjøb og Salg, tre Aar.

by him, the buyer must make such examination thereof as is required by ordinary and proper customs of trade¹). If the article is to be transmitted from one place to another, the buyer is, however, not bound to examine it, until it be so placed at his disposal at the place of destination that, according to § 56, he is bound to take charge of it.

52. If the article sold is found to suffer from any defect²), the buyer must, if desirous of protesting against the defect, intimate his intention to the vendor³), when it concerns a trade purchase at once, and in other instances without unnecessary delay⁴). Should he fail to give such notice, although he has discovered, or ought to have discovered, the defect, he forfeits all legal right to complain of it subsequently⁵).

If desirous of repudiating the purchase, or of requiring replacement or further delivery, the buyer must, without unnecessary delay, intimate his intention to the vendor, otherwise his right to reject the article or require further delivery will be void⁵).

53. The provisions laid down in § 52, respecting the loss of the buyer's right to complain of defects, shall not apply when the vendor has acted fraudulently, or is guilty of such gross negligence as will cause great injury to the buyer.

54.⁶) If, within one year after obtaining possession of the article, the buyer has not intimated to the vendor his intention to complain of the defect, no sub-

¹) Concerning the buyer's examination and period for making objections, see also *Aubert*, p. 96, and in the "Review of Jurisprudence", Vol. 2 (1889), p. 276 *et seq.*, and with regard to the contrary point of view, see *Hagerup*, pp. 110—111. The extent of this obligation of examination and its thoroughness must be judged according to what, in the branch of business in question and with regard to the kind of goods in question, is in harmony with regular business or commercial usage, which through business practice has already been developed with considerable certainty for the various cases. In local trade the examination must take place immediately on delivery. If the buyer omits to receive the object, or he cannot be found at the time for delivery, he has nevertheless, if he subsequently takes charge of the object, still the opportunity of subjecting it to examination. In distant trade, it is not incumbent on the buyer to examine the goods on their delivery and at the place of delivery, but only when they have reached the place of destination, while, however, only those defects which already existed at the time of delivery are of importance, the vendor only being responsible for these. If the buyer omits to take the goods under his care and at his charge at the place of destination, an obligation which is incumbent on him without regard to the possible defects of the goods, the period for making objections is not thereby prolonged. Some goods cannot be properly examined immediately on their delivery or on arrival at the place of destination, for example, wine, which must first be allowed to settle. Others cannot be subjected to examination without being consumed or damaged, for example, hermetically sealed eatables, tobacco in original packings. Although regular business usage here requires that some of the articles shall be opened and examined by the receiver, the remainder of the parcel must of course be resold without examination, and objections must for this reason at first originate from the consumers. If the vendor has sent the buyer an average sample, i. e. a sample out of the parcel sold or of the produce with which he intends to fulfil the contract, it is incumbent on the buyer to examine the sample sent and he cannot subsequently take advantage of such defects as he ought to have discovered by an examination in harmony with regular business usage; it is generally also incumbent on the buyer subsequently to examine the goods themselves with regard to their conformity with the sample. —

²) This may sometimes already result from the invoice, bill of lading or average sample, or otherwise, and generally, when the article has come into the buyer's possession. The buyer, according to the Law concerning trade as a profession (of 16 July 1907, cf. above p. 65 *et seq.*) § 13, second paragraph, has a right to submit the question whether the article is in accordance with the contract to the decision of the competent Commercial Tribunal without bringing a regular action. — ³) Only a "neutral" objection is now required. If the buyer subsequently makes up his mind to withdraw from the bargain or to demand a fresh delivery (place the article at the vendor's disposal), he must without unnecessary delay give notice to this effect. If the quantity delivered is too small, and the buyer wishes to demand a supplementary delivery of the remainder he must give notice without unnecessary delay also with regard to this point. A subsequent notice, on the other hand, is not necessary, when he only desires to advance a demand for damages or a reduction in the price. If the vendor has a permanent representative at the buyer's residence, the buyer's objections need not be directed to the vendor; it is sufficient to address them to his commercial agent; cf. above pp. 88 and 138, note 5; see also *Aubert*, the special part of the Law of Obligations, Vol. 2, 2nd edition, p. 134, note 18. — ⁴) Cf. §§ 27 and 32, concerning the vendor's and buyer's responsibility for delay. — ⁵) This is enacted only with regard to trade purchases. In the case of civil purchases, an obligation for the buyer to examine the article sold cannot be maintained; cf. *Aubert*, pp. 99—100. The right to examine the object bought can, however, hardly be refused him. — ⁶) According to the Act of 27 July 1896, the general period for prescription in respect of claims arising from purchase and sale is three years.

den gjældende, medmindre Sælgeren har paataget sig at indestaa for Gjenstanden i længere Tid eller har handlet svingagtig¹⁾).

Bestemmelser for Tilfælde, hvor Gjenstanden afvises, eller Kjøbet hæves.²⁾

55. Er Kjøberen kommet i Besiddelse af Gjenstanden, og vil han afvise den, pligter han at drage Omsorg for den og kan hos Sælgeren kræve Erstatning for derved voldte Omkostninger. De i §§ 34 og 35 givne Regler finder tilsvarende Anvendelse.

56. Er i Tilfælde af Gjenstandens Forsendelse Kjøberen sat istand til paa Bestemmelsesstedet at komme i Besiddelse af Gjenstanden, og vil han afvise den, pligter han for Sælgerens Regning at tage den i sit Verge.

Dette gjælder dog ikke, hvis Sælgeren selv er tilstede paa Bestemmelsesstedet, eller hvis Ihændelever af Konnossement eller anden Person, som paa Sælgerens Vegne kan tage sig af Gjenstanden, er tilstede der, eller hvis Kjøberen ikke kan faa Gjenstanden i sit Verge uden at betale Kjøbesummen eller at paadrage sig anden væsentlig Omkostning eller Ulempe.

Naar Kjøberen har taget Gjenstanden i sit Verge, kommer Reglerne i foregaaende Paragraf til Anvendelse.

57. Hæves Kjøbet, har Sælgeren ikke Ret til at faa Gjenstanden tilbage, medmindre han tilbagegiver, hvad han har modtaget i Betaling, og Kjøberen har ikke Ret til at faa Kjøbesummen tilbage, medmindre han tilbageleverer det modtagne i væsentlig samme Stand og Mængde, hvori det var ved Leveringen³⁾.

Kjøberen har, naar han hæver Kjøbet eller kræver Omlevering, Ret til at tilbageholde Gjenstanden, indtil Sælgeren svarer skyldig Erstatning eller stiller betryggende Sikkerhed for denne⁴⁾.

58. Selv om Gjenstanden efter Leveringen er gaaet tilgrunde eller er saaledes forandret, at den ikke kan tilbagegives i væsentlig samme Stand og Mængde (§ 57), kan Kjøberen hæve Kjøbet, saafremt Undergangen⁵⁾ eller Forandringen skyldes

1) Bevisbyrden berøres ikke umiddelbart i Loven; jfr. herom nærmere Hagerup, S. 113 og den danske Forfatter Prof. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsretten. Speciel Del (Kjøbenhavn 1897) S. 98—99. Den paahviler i Regelen Sælgeren, som har at bevise, at han har opfyldt de ham efter Kjøbekontrakten paahvilende Forpligtelser og blandt disse ogsaa Leveringens Kontraktmæssighed. Dette Bevis vedbliver at paahvile Sælgeren, indtil Kjøberen har modtaget Varen. Denne Modtagelse kan forøvrigt have en endnu større Virkning, idet, som det tilstrækkeligt fremgaar af det ovenfor anførte, Kjøberen ved Undladelse af den ham paaliggende Undersøgelse eller af bestemelig Reklamation undertiden taber Retten til overhovedet at gjøre Feil gjældende. Dette har dog ingen Anvendelse med Hensyn til saadanne Feil, som ved en under de givne Omstændigheder sædvanlig og forretningsmæssig Undersøgelse ikke lod sig opdage, eller naar Sælgeren har handlet svingagtig eller med grov Ugtsomhed. Findes der senere saadanne Feil, som af Kjøberen gjøres gjældende mod Sælgeren, maa Kjøberen bevise dem, ligesom han selvfølgelig ogsaa maa bevise Sælgerens Svig eller grove Ugtsomhed. Bevisbyrden kan ogsaa gaa over paa Kjøberen, naar hans Dispositioner med Varen har vanskeliggjort Beviset for Sælgeren eller endog gjort dette umuligt for ham. Ved Individualkjøb negtes Kjøberen Ret til Reklamation ogsaa da, naar han før Kjøbet har havt Adgang til at undersøge Tingen, og Feilen ved en efter Forholdene passende Undersøgelse burde være opdaget. — 2) Leveres i Pladshandelen den kjøbte Ting for sent eller lider den af væsentlige Feil, kan Kjøberen negte at modtage den, hvorved han undgaar ethvert Ansvar for den. I Distansehandelen vil han derimod hyppig (nemlig naar Sælgeren ikke paa Bestemmelsesstedet har nogen brugelig Repræsentant, og Kjøberen kan erholde Varen udleveret uden at betale Kjøbesummen m. v.) være pligtig til at tage Tingen under sin Varetægt, skjønt han paa Forhaand ved, at han ikke har Brug for den. Vil han afvise en Ting, som allerede er kommet i hans Varetægt, enten nu dens Feil tidligere var ham ukjendt, eller fordi han var pligtig til at tage sig af Tingen, maa han stille den til Sælgerens Disposition. Han pligter imidlertid ogsaa senere for Sælgerens Regning at drage Omsorg for Tingen ligesom omvendt Sælgeren, naar Kjøberen negter at modtage Tingen, og han maa ikke uden Aftale med Sælgeren sende ham Tingen tilbage, jfr. ogsaa Aubert, S. 93—94. 3) Jfr. § 14. — 4) For de i § 55 nævnte Omkostninger har Kjøberen saaledes Retentionsret i den kjøbte Ting og tillige, naar der handles om videre Erstatning (ogsaa Krav paa Prisafslag). Afviser derimod Kjøberen Tingen og forlanger ny Levering, har han ikke nogen Retentionsret for dette Krav. — 5) Lider Tingen af væsentlige Mangler, eller er den leveret saa sent, at Kjøberen paa Grund af Moraen er berettiget til at hæve Kjøbet, bærer Sælgeren Resikoen ogsaa efter Leveringen. Resikoen gaar først over paa Kjøberen, naar han opgiver eller forspilder Retten til at hæve Kjøbet,

sequent complaint will be of any effect, unless the vendor has made himself responsible for the article for a longer period, or has acted fraudulently¹).

Regulations relating to Cases in which the Article is rejected, or the Purchase is repudiated.²)

55. If, after obtaining possession of the article, the buyer wants to reject it, he is bound to take care of it, and may claim compensation from the vendor for any expense incurred thereby. The rules laid down in §§ 34 and 35 apply in like manner.

56. When, in the event of the transmission of the article, the buyer is enabled to obtain possession of it at its place of destination, but is desirous of rejecting it, it must be taken charge of and cared for by him on the vendor's account.

This rule, however, shall not apply, if the vendor himself is present at the place of destination, or if a consignee or some other person authorised to take charge of the article on behalf of the vendor is present at that place, or if the buyer cannot take charge of the article without paying the purchase-money, or incurring other considerable expense or inconvenience.

When the buyer has taken charge of the article, the rules of the preceding paragraph [§] shall have effect.

57. When the contract is repudiated, the vendor is not entitled to have the article returned to him, except on refunding the amount he may have received in payment, and the buyer has no right to restoration of the purchase-money, unless he returns the goods received in virtually the same condition and quantity as at the time of delivery³).

When repudiating the bargain, or requiring replacement, the buyer is entitled to retain the article until the vendor pays due compensation, or gives sound security for its payment⁴).

58. Even if, after delivery, the article is lost, or so changed as to render its restitution in virtually the same condition and quantity (§ 57) impossible, the buyer may repudiate the bargain, provided the loss⁵) or alteration is owing to a) Accident;

¹) The burden of proof is not directly touched on in the Act; cf. for further details concerning this point, *Hagerup*, p. 113, and the Danish author Prof. *Jul. Lassen*: *Manual on the Law of Obligations*. Special part (Copenhagen 1897) pp. 98—99. The burden of proof is as a general rule incumbent on the vendor, who has to prove that he has fulfilled the obligations incumbent on him according to the contract of sale, and amongst these, that the delivery is in accordance with the contract. This proof remains incumbent on the vendor until the buyer has received the goods. This reception may also have a still greater effect, the buyer, as it is sufficiently obvious from what has been stated above, sometimes losing his right in general to take advantage of defects by omitting the examination incumbent on him or by omitting to present his objections in time. This, however, does not apply with regard to such defects as could not be detected by an ordinary and business-like examination under the given circumstances, or when the vendor has acted fraudulently or with gross carelessness. If such defects are subsequently found the buyer must prove their existence in order to take advantage of them against the vendor; similarly, he must of course prove the existence of fraud or gross carelessness on the part of the vendor. The burden of proof may also pass to the buyer when his arrangements with regard to the goods sold have made it difficult for the vendor to prove his case, or have made it impossible for him to do so. In the case of sales of specific goods, the buyer is also refused the right to make objections when he has had the opportunity of examining the goods before the sale, and the defect ought to have been discovered by an examination suitable to the circumstances. — ²) If in local trade the thing bought is delivered too late, or if it suffers from considerable defects, the buyer may refuse to receive it, and by doing so he avoids all responsibility therefor. In distant trade, on the other hand, it is frequently (namely, when the vendor has no permanent representative at the place of destination, and the buyer can obtain the article delivered to him without paying the price, etc.) incumbent on him to take charge of the thing, although he knows that he does not need it. If he wishes to refuse a thing which has already come into his charge, either because its defects were previously unknown to him, or because it was incumbent on him to take charge thereof, he must place it at the vendor's disposal. It is, however, also incumbent on him subsequently to take charge of the thing for the vendor's account, as, conversely, it is incumbent on the vendor, when the buyer refuses to receive the thing, and he must not without agreement with the vendor return the thing to him; cf. also *Aubert*, pp. 93—94. — ³) Cf. § 14. — ⁴) For the expenses mentioned in § 55 the buyer has consequently the right of retention of the thing bought and also when there is a question of further compensation (also a claim for reduction in the price). If, on the other hand, the buyer rejects the thing and demands a fresh delivery, he has no right of retention in respect of this demand. — ⁵) If the thing suffers from considerable defects, or if it has been delivered so late that on account of the delay the

a) En tilfældig Begivenhed; — b) Gjenstandens egen Beskaffenhed eller — c) Foranstaltninger, som udkrævedes til dens Undersøgelse¹⁾, eller som er trufne før den Mangel, som medfører Ophævelse af Kjøbet, er opdaget eller burde være opdaget²⁾.

Om Vanhjemmel.³⁾

59. Oplyses det, at Salgsgjenstanden ved Kjøbets Afslutning tilhørte en anden end Sælgeren, kan Kjøberen, selv om Sælgeren var i undskyldelig Vildfarelse om sin Adkomst, kræve Skadeserstatning hos denne. Dette gjælder dog ikke, hvis Kjøberen ved Kjøbets Afslutning ikke var i god Tro.

Om Kjøb paa Prøve.⁴⁾

60. Er en Gjenstand kjøbt paa Prøve eller paa Besigtigelse, og er den leveret, bliver Kjøberen bundet ved Kjøbet, saafremt han ikke inden aftalt Tid eller, om ingen Tid er aftalt, inden passende Frist har meddelt Sælgeren, at han ikke vil beholde Gjenstanden.

Saalænge Kjøberen har Gjenstanden til Prøve eller Besigtigelse, bærer han Vaagnaden for den.

Om Meddelelser efter denne Lov.

61. Er saadan Meddelelse fra Kjøberen, som omhandles i §§ 6, 26, 27, 52 og 54, indleveret til Befordring med Telegraf eller Post eller, hvor andet forsvarligt Befordringsmiddel bruges, afgivet til Befordring dermed, medfører det ikke Tab af Ret for Afsenderen, at Meddelelsen forsinkes eller ikke kommer frem.

Det samme gjælder de Meddelelser fra Sælgeren, som omhandles i §§ 31 og 32.

Om Betydningen af visse Salgsklausuler.

62. Er en Vare solgt „frit ombord“ (fob) paa et angivet Sted, har Kjøberen⁵⁾ at fragte Skib eller tinge Skibsrums til Varens Befordring fra dette Sted.

Sælgeren har at besørge og bekoste Varens Forsendelse til Afskibningsstedet og at træffe de Foranstaltninger med Hensyn til dens Indlastning i Skibet, som efter Lov eller Sedvane paa Stedet paahviler en Aflader⁶⁾.

Naar Varen er kommet indenfor Skibssiden, ophører Sælgeren at bære Vaagnaden for den⁷⁾.

Varens Kontraktmæssighed bedømmes efter dens Tilstand paa samme Tidspunkt, ligesom ogsaa dens Mængde paa dette Tidspunkt bliver at lægge til Grund, saafremt Kjøbesummen skal beregnes efter Maal, Vegt eller Tal.

Den Omstændighed, at Kjøberen har fragtet Skib eller tinget Skibsrums, medfører ikke Pligt for Kjøberen til at undersøge Varen før dens Fremkomst til

jfr. Hagerup, S. 100 og Hallager-Aubert: Obligationsrettens specielle Del, Bd. I (2 Udg. 1875), S. 135, Note 1.

¹⁾ Er Tingen ved de med Undersøgelsen forbundne Foranstaltninger beskadiget eller forbrugt i større Omfang end nødvendigt, pligter Kjøberen at betale det ødelagte, Aubert, S. 101, Note 28. — ²⁾ Kjøberen vil da i Regelen have forbrugt Tingen i egen Interesse. — ³⁾ Aubert, S. 73, 89; Hagerup, S. 49 o. flg.; Hallager-Aubert: Obligationsrettens almindelige Del, S. 140 o. flg. Loven har alene udtalt Vanhjemmelslærens Grundlag. Bestemmelsen omfatter analogisk ogsaa de Tilfælde, at Vanhjemmelen er partiel, idet en Trediemand har en tinglig Ret (ikke blot Eiendomsret) i den købte Gjenstand. Den er overhovedet kun af meget ringe praktisk Betydning ved Handelskjøbet. — ⁴⁾ Jfr. foran S. 130. — ⁵⁾ Befragtningen paahviler ikke Sælgeren i dette Tilfælde, naar han ikke efter Aftale med Kjøberen eller (undertiden) efter lokal Handelssedvane har overtaget at besørge den; men han er da kun at betragte som Kjøberens Kommissionær. Om „fob.“ Klausulen jfr. ogsaa Aubert, S. 77, Note 17. — ⁶⁾ Jfr. Sjølovens § 116. Sælgerens Pligt kan være forskellig efter de forskellige Varer; Stykgods behøver han ofte kun at overgive til Skibets Expeditør i Land, andre Varer har han at levere paa Dæk eller i Skibsrums, som Styrtegods. Udredelsen af Skibsafgifter og Udførselstold berøres ikke ved den heromhandlede Klausul; om de paahviler Sælger eller Kjøber maa særlig afgjøres for hver enkelt Afgifts Vedkommende. — ⁷⁾ Tidspunktet for Risikoens Overgang ved Landtransporter („frit paa Jernbane“ o. lgn.) vil være, naar Varen er modtaget af Jernbanen.

— b) The nature of the article; — or c) Measures necessarily undertaken for its examination¹⁾ or taken before the defect causing the repudiation of the bargain is or ought to have been discovered²⁾.

Defect of Title.³⁾

59. If it be shown that, on concluding the purchase, the article of sale belonged to a person other than the vendor, the buyer shall, even though the vendor was in good faith as to his title, have a claim for damages against the vendor. But this shall not apply, if the buyer was not in good faith when closing the bargain.

Purchase on Trial.⁴⁾

60. When an article is bought on trial, or for inspection, and delivery has been made, the buyer remains bound by the bargain, provided he fails within the stipulated period or, if no time is stipulated, within a reasonable time, to intimate to the vendor that he will not retain the article.

The buyer is answerable for the article during the time he has it on trial or for inspection.

Intimations made pursuant to the present Law.

61. When any such intimation from the buyer as is referred to in §§ 6, 26, 27, 52 and 54, has been handed in for transmission by telegraph, post, or some other reasonable means of transmission, the sender shall not suffer any loss of right or title in the event of the intimation being delayed, or not reaching its destination.

The same rule applies to the intimations from the vendor, referred to in §§ 31 and 32.

Interpretation of Certain Clauses relative to Sales.

62. When goods are sold "free on board" (f. o. b.) at a specified place, the buyer⁵⁾ has to charter a ship, or secure a portion of a ship, for the conveyance of the goods from that place.

The vendor shall provide for and defray the expenses of transmission of the goods to the place of shipment, and take such measures in respect to their loading as are incumbent on shippers according to law or the custom of the place⁶⁾.

The vendor's risk in respect to the goods shall cease as soon as they have been deposited on board the ship⁷⁾.

The state of the goods as stipulated by contract shall be judged according to their condition at the same time, and when the purchase-money is to be calculated according to measure, weight, or number, the calculation shall be based on the quantity of the goods at the said time of shipment.

The fact of the buyer having chartered a ship, or secured a portion of a ship, shall not render it incumbent on the buyer to examine the goods previous to their

buyer is entitled to cancel the bargain, the vendor also bears the risk after the delivery. The risk does not pass to the buyer until he renounces or forfeits his right to cancel the bargain; cf. *Hagerup*, p. 100, and *Hallager-Aubert*: The special part of the Law of Obligations, Vol. I (2nd edition 1875), p. 135, note 1.

¹⁾ If the thing, owing to the measures connected with the examination, has been damaged, or has been consumed to a greater extent than was necessary, it is incumbent on the buyer to pay for the damage or loss; *Aubert*, p. 101, note 28. — ²⁾ The buyer has then as a general rule used the thing in his own interest. — ³⁾ *Aubert*, pp. 73, 89; *Hagerup*, p. 49 *et seq.*; *Hallager-Aubert*: The general part of the Law of Obligations, p. 140 *et seq.* The Law has only expressed the general principle concerning defective title. This provision by analogy also comprises those cases where the defective title is partial, a third person having a real right (not only a proprietary right) in respect of the object bought. It is, in general, only of very little practical importance in the case of trade purchases. — ⁴⁾ Cf. above p. 130. ⁵⁾ The chartering is not incumbent on the vendor in this case, when he has not, according to agreement with the buyer or (sometimes) according to local commercial custom, undertaken to effect it; but he is only to be considered as the buyer's commission agent. Concerning the clause "f. o. b.", cf. also *Aubert*, p. 77, note 17. — ⁶⁾ Cf. § 116 of the Maritime Law. The vendor's obligation may vary according to different goods; piece goods he frequently need only deliver to the forwarding agent of the ship on land, other goods he must deliver on board or in the hold of the ship, as in the case of goods loaded in bulk. The payment of the shipping charges and export duties is not affected by the clause here dealt with; whether the charges are incumbent on the vendor or the buyer must be specially decided in respect of each particular charge. — ⁷⁾ The time for the passing of the risk in the case of transport by land ("free to railway", etc.) is when the article is received by the railway.

Bestemmelsesstedet og afskærer heller ikke Sælgeren fra at udøve de i §§ 15, 28 og 39 omhandlede Rettigheder.

Kjøberen pligter at betale mod Konnossement overensstemmende med, hvad i § 71 er bestemt, selv om udtrykkelig Aftale derom ikke er truffet.

63. Er en Vare solgt „fragtfrit“ (cost and freight, c & f, c. f.), har Sælgeren at besørge og bekoste dens Forsendelse til Bestemmelsesstedet.

Vaagnaden gaar over paa Kjøberen, saasnart Varen overensstemmende med de i § 10 givne Regler er overgivet til Fragtfører eller bragt indenfor Skibssiden.

Varens Kontraktmæssighed bedømmes efter dens Tilstand paa det Tidspunkt, da Vaagnaden gaar over paa Kjøberen, ligesom ogsaa dens Mængde paa dette Tidspunkt bliver at lægge til Grund, saafremt Kjøbesummen skal beregnes efter Maal, Vegt eller Tal¹⁾.

Kjøberen pligter at betale mod Konnossement eller Fragtbrev overensstemmende med, hvad i § 71 er bestemt, selv om udtrykkelig Aftale derom ikke er truffet.

Kjøberen har, selv om Kjøbesummen ikke er forfalden til Betaling ved Varens Fremkomst, at betale den Fragt, som ikke er erlagt af Sælgeren, mod Fradrag i Kjøbesummen og uden Godtgjørelse for Renter.

64.²⁾ Er en Vare solgt „cif“ (cost, insurance, freight) eller „caf“ (coût, assurance, fret), gjælder, hvad der i foregaaende Paragraf er bestemt.

Sælgeren har derhos for den Del af Forsendelsestiden, under hvilken han ikke bærer Vaagnaden, for Kjøberen at tegne sedvansmæssig³⁾ Forsikring. Undlader Sælgeren at tegne saadan Forsikring, uden at Kjøbet af den Grund hæves, kan Kjøberen kræve Erstatning for Skade, som maatte følge af Undladelsen, eller selv tegne Forsikring og afdrage Omkostningerne i Kjøbesummen.

65. Er en Vare solgt „leveret“ eller „frit“ (franco) paa et angivet Sted, ansees Levering ikke for skeet, før Varen er kommet frem til dette Sted⁴⁾. Sælgeren har saaledes at besørge og bekoste dens Forsendelse dertil og bærer under Forsendelsen Vaagnaden.

Varens Kontraktmæssighed bedømmes efter dens Tilstand ved Fremkomsten til Leveringsstedet, ligesom ogsaa dens Mængde paa dette Tidspunkt bliver at lægge til Grund, saafremt Kjøbesummen skal beregnes efter Maal, Vegt eller Tal.

I Sammensætning med „fragtfrit“, „c & f“, „c f“, „cif“ eller „caf“ har Benyttelsen af Ordet „leveret“ ingen Betydning for Forstaaelsen af de nævnte Klausuler.

66.⁵⁾ Er en Vare kjøbt med saadan Angivelse af dens Mængde, at der for samme er aabnet et vist Spillerum, saasom „cirka“, „fra—til“ eller lignende, tilkommer det Sælgeren at træffe Valget, medmindre det fremgaar af Forholdet, at Spillerummet er sat i Kjøberens Interesse.

Er Betegnelsen „cirka“ benyttet, er Spillerummet 10 pct. op eller ned for Ladning og ellers 5 pct.

¹⁾ Beregning efter „udlosset“ Vegt er afhængig af særskilt Aftale. — ²⁾ Om „cif“-Klausulen jfr. ogsaa Aubert, S. 76, Note 16. Om Betaling af Indførselstold uthaler Loven sig ikke. Den maa vel i Regelen udredes af Kjøberen, navnlig naar Varen er solgt „cf.“ eller „cif“ til en Søhavn, og Tolden saaledes ikke opkræves under Reisen, hvis Kostende skal bæres af Sælgeren. Sælges derimod Varen „cf.“ eller „cif.“ til en By i Indlandet, eller forfalder Tolden til Betaling under Reisen, er Spørgsmaalet meget tvilsomt, naar der intet er aftalt om Tolden, og navnlig naar denne er paalagt eller uventet forhøiet efter Kjøbsslutningen. Afgjørelsen maa vel træffes efter Omstændighederne i hvert enkelt Tilfælde, jfr. Hambro, Første Samling af Christiania Byrets Domme No. 628, Siewers, Anden Samling, No. 1131. — ³⁾ De merkantile Usanser er i denne Retning forskellige i de forskellige Forretningsbrancher. — ⁴⁾ Før Leveringen bærer Sælgeren selvfølgelig Resikoen for den solgte Gjenstand, og det følger af denne Bestemmelse om Tiden for den stedfundne Levering, at Sælgeren maa bære Resikoen under Forsendelsen til Leveringsstedet. Om „franco“-Klausul se ogsaa Aubert, S. 75, Note 8. — ⁵⁾ Om „cirka“ jfr. ogsaa Aubert, S. 77, Note 21.

arrival at the place of destination, nor shall it preclude the vendor from exercising the rights mentioned in §§ 15, 28 and 39.

On receipt of the bill of lading the buyer is bound to pay for the goods in conformity with the provisions of § 71, even if there be no express agreement to that effect.

63. When goods are sold "carriage paid" (cost and freight, c. & f., c. f.) the vendor has to provide for and defray the expenses of the transmission of the goods to the place of destination.

The risk connected with the goods passes to the buyer so soon as they are handed over to a carrier, or deposited on board the ship, in conformity with the rules laid down in § 10.

The state of the goods as guaranteed under the contract shall be judged by their condition at the time when the risk passes to the buyer, and when the purchase-money is to be calculated according to measure, weight or number, the calculation shall be based on the quantity of the goods at that time¹).

The buyer is bound to pay for the goods on receipt of the bill of lading or way bill, in accordance with the provisions of § 71, even if no express agreement is made to that effect.

The buyer must, even if the payment of the purchase-money is not due on the arrival of the goods, pay such amount of freight as is not defrayed by the vendor, and deduct the amount from the purchase-money, and without deduction for loss of interest.

64.²) When goods are sold c. i. f. (cost, insurance, freight) or c. a. f. (coût, assurance, fret), the provisions of the preceding § shall apply.

The vendor shall, moreover, effect the customary³) insurance on behalf of the buyer for that part of the transit time during which risk does not attach to the vendor. If the vendor omits to effect such insurance, the buyer may, if not desirous of repudiating the purchase on that ground, claim compensation for any loss that might be caused by such omission, or effect the insurance himself, deducting the cost thereof from the purchase money.

65. Where goods are sold "delivered" or "carriage paid" (franco) at a stated place, delivery is not deemed to be made, until the goods have arrived at that place⁴). The vendor has, therefore, to provide for and defray the expenses of their transmission to that place, and to bear the risk during the transmission.

The state of the goods as stipulated by contract shall be judged by their condition on arrival at the place of delivery, and when the purchase-money is to be calculated according to measure, weight or number the calculation shall be based on the quantity existing on arrival.

When used in conjunction with "freight paid", "c. & f.", "c. f.", "c. i. f.", or "c. a. f.", the use of the word "delivered" shall in no way affect the interpretation of the said clauses.

66.⁵) If the quantity of goods bought is stated in such a manner as to allow of a certain amount of latitude, as "circa", "from—to", or the like, any decision in respect thereto is left to the vendor's option, unless it be apparent from circumstances, that the latitude is granted for the benefit of the buyer.

When the term "circa" is used, the latitude is 10 per cent. more or less for cargoes, otherwise 5 per cent.

¹) The calculation according to the "unloaded" weight is dependent on special agreement.

— ²) As to the clause "c. i. f." cf. also *Aubert*, p. 76, note 16. The Law says nothing with regard to the payment of import duties. Import duty must presumably, as a general rule, be paid by the buyer, especially when the article is sold "c. f." or "c. i. f." to a sea port, and the duty consequently is not collected during the voyage, the cost of which must be borne by the vendor. If, on the other hand, the article is sold "c. f." or "c. i. f." to a town in the interior, or if the duty becomes due for payment during the voyage, the question is very doubtful when nothing has been stipulated with regard to duty, and especially when the duty has been imposed or unexpectedly augmented after the conclusion of the sale. The decision presumably depends on the circumstances of each particular case; cf. *Hambro*, First Collection of Judgments rendered by the Town Tribunal of Christiania, No. 628, *Siewers*, Second Collection. No. 1311. — ³) The mercantile usages in this respect vary in the different branches of business. — ⁴) Before the delivery the vendor of course bears the risk in regard to the object sold, and it results from this provision as to the time of the effected delivery, that the vendor must bear the risk during the transmission of the object sold to the place of delivery. Concerning the term "franco" see also *Aubert*, p. 75, note 8. — ⁵) Concerning "circa" cf. also *Aubert*, p. 77, note 21.

67. Er der solgt „en Ladning“, maa Sælgeren ikke sende andre Varer med samme Skib. Sker det, og kan det for Kjøberen medføre Ulempe, kan denne hæve Kjøbet; enten Kjøbet hæves eller ikke, har han Ret til Skadeserstatning.

68.¹⁾ Er det aftalt, at Varen skal leveres eller udtages „i Begyndelsen“ („primo“), „i Midten“ („medio“) eller „i Slutningen“ („ultimo“) af en Maaned, forstaaes herved den første til tiende, den ellefte til tyvende og den en og tyvende til sidste Dag i Maaneden.

Ved Kjøb af Værdipapirer betyder „primo“ Maanedens første Hverdag, „medio“ dens femtende Dag eller, hvis denne falder paa en Helligdag, den følgende Hverdag, og „ultimo“ Maanedens sidste Hverdag.

69. Har Sælgeren af en Vare forpligtet sig til at foretage „Afskibning“ (eller „Afladning“) inden en vis Frist, skal Afskibningen eller Afladningen ansees for at være tilendebragt i rette Tid, naar Varen er indlastet inden Fristens Udløb.

Er Konnossement udfærdiget, og fremgaar det ikke af dets Udvisende, at Indlastningen er skeet i rette Tid, kan Kjøberen afvise Varen.

70. Naar „kontant Betaling“ er aftalt, pligter Kjøberen, selv om anden Koutume findes, at betale samtidig med, at Salgsgjenstanden stilles til hans Raadighed (jfr. §§ 14 og 15).

71. Har Kjøberen forpligtet sig til at betale mod Konnossement („kontant mod Konnossement“ eller lignende) eller til at acceptere Veksel mod Konnossement, kan han ikke negte at indløse Konnossementet, fordi Varen endnu ikke er kommet frem, eller han ikke har havt Anledning til at undersøge den²⁾.

Konnossementet maa, naar det tilbydes Kjøberen til Indløsning, være ledsaget af Forsikringspolice, saafremt Sælgeren har paataget sig Varens Forsikring. Desuden maa Regning paa Varen være kommet Kjøberen ihænde.

Hvad her er bestemt, finder tilsvarende Anvendelse, hvis Kjøberen har forpligtet sig til at betale mod saadant Fragtbrev, som er omtalt i § 16.

Anden Afdeling. Bytte.

Bytte eller Tuskhandel er kun af liden Betydning i Handelsretten. Det maa dog fremhæves, at Tuskhandelen endnu har en vigtig Anvendelse i Rigets nordligste Dele, hvor en betydelig Vareomsætning mellem Indbyggerne og de dersteds under de store Fiskerier forsamlede norske Fiskere paa den ene Side og de russiske Handelsfartøier paa den anden endnu i Nutiden finder Sted i denne Kontraktsform. Denne Tuskhandel er tilladt i Vesteraalens Distrikt af Nordlands Amt og i Tromsø og Finmarkens Amter uden Løsning af Handelsbrev eller anden særskilt Handelsberetigelse i Tiden fra 15 Juni til 30 September³⁾ for russiske Fartøier fra Egnene om det Hvide Hav og Nordishavet. Tuskhandelen maa alene omfatte Fisk i raa (utilberedt) eller saltet Tilstand mod Fiskeredskaber, Hamp, Jern, Korn, Mel, Gryn, Seildug, Tjære, Taugværk og Trævirke.

Selvfølgelig er det tilladt frit at sælge de ovennævnte Varer i samme Omfang og under de samme Betingelser som at drive Tuskhandel dermed.

Tredie Afdeling. Boghandelen.

I. Almindelige Bemærkninger.

Om Boghandelen, ogsaa Forlagsboghandelen, gjælder de almindelige Forskrifter efter Loven af 16 Juli 1907, jfr. dennes § 14).

Boghandelen falder i to forskellige Dele, Forlagsboghandelen, Forholdet mellem Bogens Forlægger og dens Forfatter, og Sortimentsboghandelen, Forholdet mellem Forlæggeren og den almindelige Boghandler.

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 132 om Leveringshandler. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 131 om denne Klausul. —

³⁾ Denne Tid kaldes „Makketid“ (d. v. s. „Marketid“) fordi den fangne Fisk i denne paa Grund af Mark er udsat for hurtigere Bedærvelse end ellers. Jfr. nærmere Loven af 16 Juli 1907 § 29 ovenfor S. 71. — ⁴⁾ Sml. ovenfor S. 65. Kun én Undtagelse kan her nævnes. Efter Universitetsfondatsen af 28 Juli 1824 § 6 er Universitetet i Christiania, i Lighed med det tidligere ved Landsloven af 1687, 2—20—5 Københavns Universitet tillagte Privilegium, eneberettiget til at lade trykke og forhandle Almanaker og Kalendere i Riget.

67. When "a cargo" is sold, the vendor is not entitled to ship other goods in the same vessel. If he does, and his doing so causes inconvenience to the buyer, the latter may repudiate the contract. Whether the bargain is repudiated or not, he is entitled to compensation.

68.¹⁾ If it is agreed that the goods are to be delivered or taken out "in the beginning" ("primo"), "in the middle" ("medio"), or "at the end" ("ultimo") of a month, these terms shall be understood to include the first to the tenth, the eleventh to the twentieth, and the twenty-first to the last day of the month.

When negotiable documents are discounted "primo" means the first week day of the month, "medio" the fifteenth day or, if that day falls on a Sunday or holiday, the following week day, and "ultimo" the last week day of the month.

69. If the vendor of goods has bound himself to effect shipment within a specified period, the shipment shall be considered as completed when the goods are shipped within the expiration of the term.

If a bill of lading is issued, and it cannot be seen from its contents that shipment has been effected in due time, the buyer may reject the goods.

70. When "cash payment" has been stipulated, the buyer is bound, irrespective of any other usage, to pay at the time the article of sale is placed at his disposal (see §§ 14 and 15).

71. If the buyer has undertaken payment against bill of lading ("cash against bill of lading" or the like), or to accept a bill of exchange against a bill of lading, he cannot decline to honour the bill of lading, because the goods have not arrived, or he has had no opportunity of examining them²⁾.

The bill of lading, when presented to the buyer for payment, must be accompanied by a policy of insurance, provided the vendor has undertaken to insure the goods. An invoice of the goods must also have been received by the buyer.

These provisions shall apply in like manner, if the buyer has pledged himself to pay on receipt of such a way bill as is referred to in § 16.

Second Part. Barter.

Barter or trade by way of exchange is of but little importance in commercial law. It must, however, be pointed out that trade by way of exchange is still often resorted to in the most Northerly parts of the realm, where important transactions are effected in this form of contract between the inhabitants and the Norwegian fishermen gathered there during the great fisheries on the one hand, and Russian mercantile vessels on the other. During the period from 15 June to 30 September³⁾, Russian vessels from the regions round the White Sea and the Arctic Ocean are permitted to carry on this kind of exchange trade in the district of Vesteraalen of the county of Nordland and in the counties of Tromsø and Finmarken, without obtaining trade certificates or other special authorisation to trade. Such exchange trade may only comprise fish in a raw (unprepared) or salted state exchanged for fishing tackle, hemp, iron, corn, flour, groats, tarpaulin, tar, cordage and products of wood.

It is of course permitted freely to sell the above mentioned goods to the same extent and on the same conditions as it is to carry on trade by way of exchange in them.

Third Part. The book trade.

I. General remarks.

The general provisions of the Law of 16 July 1907, cf. § 14) of this Law, apply to the book trade, as also to the publishing business.

The book trade is divided into two different parts, the publishing business, the relations between the publisher of a book and its author, and the ordinary book trade, the relations between the publisher and the general bookseller.

¹⁾ Cf. above, p. 132 concerning sales "for delivery". — ²⁾ Cf. above p. 131 concerning this clause. — ³⁾ This period is called "worm time" ("makktid"), because the fish caught during the period are on account of worms liable to deteriorate more quickly than otherwise. Cf. for further details the Law of 16 July 1907 § 29 above p. 71. — ⁴⁾ Cf. above p. 65. Only one exception can be mentioned here. According to the "Foundation of the University" of 28 July, 1824, § 6, the University of Christiania, on a par with the privilege previously granted to the University of Copenhagen by the National Law of 1687, 2—20—5, has a monopoly to print and deal in almanacs and calendars in the realm.

II. Forlagskontrakten.¹⁾

Forlagskontrakten giver den ene Part, Forlæggeren, Ret til ved Trykning at offentliggjøre den anden Parts, Forfatterens Værk og at sælge det for sin — Forlæggerens — Regning²⁾, i Almindelighed mod et for hvert enkelt Tilfælde aftalt Vederlag, Honoraret. Der handles i Regelen om et litterært eller et musikalsk Værk. Denne Kontrakt bestemmes i visse Henseender nærmere ved Loven af 4 Juli 1893 om Forfatter- og Kunstnerret. Naar intet andet er aftalt, gjelder Kontrakten kun ét Oplag af Værket, og Oplagets Størrelse maa ikke overstige 1000 Exemplarer. Forlæggeren har Bevisbyrden, naar han paastaar at have Ret til at offentliggjøre mere end én Udgave af Værket eller til at gjøre Oplaget større end 1000 Exemplarer³⁾. Er intet andet aftalt, skal Reklame- og Recensionsexemplarer regnes med i de 1000. Forlæggeren har ingen Ret til at udgive eller tillade Oversættelser af det forlagte Værk; dette tilkommer kun Forfatteren. Denne har ogsaa uden at indhente sin norske Forlæggers Samtykke Adgang til i Løbet af et Aar at offentliggjøre sit Værk i forskellige Sprog, saafremt han ikke særlig har overdraget Forlæggeren Oversættelsesretten⁴⁾. Forlæggeren har heller ikke uden Forfatterens Samtykke Ret til at lade Værket bearbejde eller at udgive det med Forandringer; det maa dog staa ham aabent at lade Værket ajournere ved Sagkyndiges Hjælp, naar han har Ret til at lade en ny Udgave udkomme, og Forfatteren ikke vil eller kan udføre dette Arbejde. Forfatteren er heller ikke berettiget til at overdrage Retten til en ny Udgave, naar den tidligere endnu ikke er udsolgt (eller gaaet tilgrunde), eller naar han allerede har tilsagt Forlæggeren af første Udgave Retten til de senere Udgaver.

Forfatteren har at levere Manuskriptet til den aftalte Tid og i trykfærdig Stand. Gjør han sig skyldig i Mora, kan han vistnok dømmes til Udlevering af det allerede færdige Manuskript; men er Manuskriptet derimod endnu ikke istandbragt, har Forlæggeren efter norsk Ret kun den Udvei at hæve Kontrakten og fordrø Skadeserstatning; en umiddelbar Tvang er her ikke anvendelig⁵⁾. Forlæggeren har at sørge for Værkets Trykning, dets Udgivelse og Forhandling paa passende og forretningsmæssig Maade. Bliver hele Oplaget af et Værk kort efter dets Udgivelse af Forlæggeren uden Forfatterens Samtykke inddraget og kaldt tilbage fra Boghandelen, har Forfatteren Krav paa Erstatning for den ham derved paaførte Skade uden Hensyn til, om han allerede har erholdt det aftalte Honorar for vedkommende Oplag⁶⁾. Det er bleven paastaet, at Forlæggeren efter almindelig Forretningsbrug skulde være berettiget til uden særlig Aftale med Forfatteren at overdrage sin Ret efter Forlagskontrakten til en anden; Domstolene har ikke godtaget denne Paastand⁷⁾.

III. Sortimentsboghandelen.

Der gives her ingen Lovforskrifter, og Retspraxis har kun faa Afgjørelser at opvise⁸⁾. Der bestaar imidlertid allerede fra Aaret 1851 en norsk Boghandlerforening, som har bragt den hidtilværende Sædvaneret til Udtryk i sine Statuter. Der indrømmes de Sortimentsboghandlere, som er Foreningsmedlemmer, en vis Rabat af Forlæggerne, 20 til 25%. Bøgerne leveres enten i fast Regning eller à condition. De første har Sortimentsboghandleren endelig kjøbt, de sidste kan han derimod,

¹⁾ Sml. A u b e r t: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 2, 2 Udg. S. 54 o. flg. —

²⁾ Finder Trykningen og Offentliggjørelsen væsentlig Sted for Forfatterens Regning, er denne selv sin Forlægger; til Salget benytter han da en Boghandlerforretning, som „Kommissionsforlag“. Forfatteren har Bevisbyrden for, at Oplaget har været større end af Kommissionæren indrømmet, sml. Dom af Christiania Byret, citeret hos A u b e r t, S. 56, Note 6 *in fine*. —

³⁾ Overtrædelse heraf medfører Straf af Bøder samt Erstatningspligt; foreligger begrundet god Tro, har Forlæggeren kun at afgive den indvundne Berigelse til Forfatteren, Lovens §§ 17—20, jfr. forøvrigt A u b e r t, S. 56, Note 6. — ⁴⁾ Ved Kongens Beslutning af 13. April 1896 har Norge tiltraadt Bernerkonventionen af 9. September 1886 til Beskyttelse af litterære og kunstneriske Verker. — ⁵⁾ A u b e r t, S. 59. — ⁶⁾ Sml. den hos A u b e r t, S. 59—60, Note 17 citerede Christiania Byretsdom. — ⁷⁾ Sml. Christiania Byretsdom hos A u b e r t, S. 60, Note 18. — ⁸⁾ Sml. A u b e r t, S. 59, Note 15 og 126, Note 1 *in fine*, hvor vedkommende Domme er anførte.

II. The publishing contract.¹⁾

The publishing contract gives one party, the publisher, the right by printing to publish the work of the other party, the author, and to sell it for his — the publisher's — account²⁾, as a general rule, in consideration of a remuneration, the author's honorarium, stipulated in each particular case. Generally, it is a question of a literary or musical work. This contract in certain respects is governed in detail by the Act of 4 July, 1893, concerning the rights of authors and artists. When nothing to the contrary has been stipulated, the contract only applies to one edition of the work, and the number of an edition must not exceed 1000 copies. The burden of proof is incumbent on the publisher when he maintains that he has a right to publish more than one edition of the work or to publish an edition in excess of 1000 copies³⁾. If nothing to the contrary has been stipulated, the copies for advertisements and reviewing purposes are included in the 1000. The publisher has no right to publish or permit translations of the work published; this right belongs to the author alone. The author has also, without obtaining the consent of his Norwegian publisher, a right in the course of one year to publish his work in various languages, provided he has not specially transferred his right to make translations to the publisher⁴⁾. Nor has the publisher, without the author's consent, a right to subject the work to modifications or to publish it with modifications; he is however at liberty to have the work brought up to date by the assistance of experts, when he has a right to publish a new edition of it, and the author is unwilling or unable to do this work. Nor is the author entitled to transfer the right to publish a new edition, when the preceding one is not yet out of print (or destroyed), or when he has already promised the publisher of the first edition the right to publish the subsequent editions.

The author must deliver the manuscript at the stipulated time and in a condition ready for print. If he is guilty of delay, he may certainly be ordered to deliver manuscript which is already complete; but if, on the other hand, the manuscript has not been completed, the publisher has according to Norwegian law only the right to cancel the contract and claim damages; specific performance is here not applicable⁵⁾. The publisher has to take care of the printing of the work, its publication and distribution in a suitable and businesslike manner. If without the author's consent the whole edition of a work is cancelled and withdrawn from the book trade by the publisher shortly after its publication, the author may claim compensation for the damage thereby sustained by him, without regard to whether he has already obtained the stipulated honorarium for the edition in question⁶⁾. It has been maintained that the publisher, according to ordinary business custom, ought to be entitled, without special agreement with the author, to transfer his rights under the publishing contract to a third person; the tribunals have not accepted this contention⁷⁾.

III. The general book trade.

No legal provisions are here available and legal practice affords but few decisions in this connection⁸⁾. Since the year 1851, however, a Norwegian Booksellers' Union has been in existence, an association which in its statutes (articles) has given expression to the customary law prevailing up to the present time. Those general booksellers who are members of the union are granted a certain rebate by the publishers, 20 to 25 per cent. The books are delivered either on "firm"

¹⁾ Cf. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 2, 2nd edition, p. 54 *et seq.* — ²⁾ If the printing and publication mainly take place at the author's expense, the latter is himself his own publisher; for the sale he then uses a bookseller's business as "commission publisher". The burden of proof is incumbent on the author in respect of the edition having been larger than conceded to the commission agent; cf. judgment rendered by the Town Tribunal of Christiania, cited by *Aubert*, p. 56, note 6 *in fine*. — ³⁾ Infringement of this rule entails punishment by fines and the obligation to pay damages; if proved good faith exists, the publisher is only bound to hand over the profits gained to the author; §§ 17—20 of the Law; cf. also *Aubert*, p. 56, note 6. — ⁴⁾ By the King's Resolution of 13 April 1896, Norway has acceded to the Convention of Berne of 9 September 1886 for the protection of literary and artistic works. — ⁵⁾ *Aubert*, p. 59. — ⁶⁾ Cf. the judgment rendered by the Town Tribunal of Christiania and cited by *Aubert*, pp. 59—60, note 17. — ⁷⁾ Cf. the judgment rendered by the Town Tribunal of Christiania in *Aubert*, p. 60, note 18. — ⁸⁾ Cf. *Aubert*, p. 59, note 15 and 126, note 1 *in fine*, where the judgments in question are cited.

hvis han ikke faar solgt dem, sende tilbage til Forlæggeren. Denne har ingen Forpligtelse til at sende Sortimentsboghandlerne sine Artikler à cond., og han kan naarsomhelst fordre de hos Sortimentsboghandleren à cond. beroende Exemplarer tilbage. Forlæggeren er Eier af de Sortimentsboghandleren à cond. tilsendte Bøger og kan i Tilfælde vindicere dem fra Sortimentsboghandlerens Konkursbo. Han bærer vel ogsaa Risikoen for sine à cond. omsendte Varer; det er imidlertid i de ovennævnte Statuter paalagt Sortimentsboghandleren at forsikre Bøgerne à cond. hos ham. Regnskabsaaret falder sammen med Kalenderaaret, og i Begyndelsen af det følgende Aar skal Afregningen finde Sted. De Bøger, som er modtagne i fast Regning, og alle Bøger à cond., som ikke kan sendes tilbage i uskadt Stand, maa da betales. De større Sortimentsboghandlere har sædvanligvis sine Kommissionærer i Leipzig.

Fjerde Afdeling. Føringskontrakterne.¹⁾

I. Almindelige Bemærkninger.

Disse Kontrakter er, naar man ser bort fra Sjøretten, kun meget sparsomt omhandlede i den norske Lovgivning; de spiller tilligemed de paagjeldende Forhold overhovedet ogsaa en meget lidet paaagtet Rolle i Domstolenes Praxis, idet de forholdsvis meget sjelden giver Foranledning til retslige Afgjørelser.

Det er et fælles Træk ved mange Føringskontrakter, at de nødvendigvis maa afsluttes med store offentlige Indretninger eller Institutioner, som enten tilhører Staten og da i Regelen er udstyrede med et Monopol, eller store og kapitalstærke Selskaber, som er istand til at hævde et faktisk Eneherredømme over den paagjeldende Befordring.

Hvor et saadant Monopol er givet, hersker omvendt for den med samme begunstigede Indretning en Kontraktstvang; den maa indenfor Lovs og Ærbarheds Grænser indgaa vedkommende Føringskontrakter med alle og enhver, som ønsker det; ogsaa det blot faktiske Eneherredømme har medført noget lignende i de paagjeldende Forhold²⁾.

Den ovenfor berørte Omstændighed, den afgjorte Overlegenhed hos Fragtføreren ved mange Kontraktsafslutninger overfor hver enkelt Medkontrahent, har fremkaldt et eiendommeligt Spørgsmaal. I Jernbanernes og Dampskibsselskabernes Driftsordninger og Reglementer findes ikke sjelden Bestemmelser, som, undertiden endog betydelig, afviger fra Landets almindelige Ret og stiller Medkontrahenten i forskellige Henseender ugunstigere end efter den ellers gjeldende Ret. Disse Forandringer indeholder sædvanligvis positive Indskrænkninger i Fragtførerens Ansvar eller en for ham fordelagtig Fordeling af Bevisbyrden og meget korte Forældelsesfrister for Publikums Krav. Den Private er nødt til selv at reise eller at forsende sine Varer med vedkommende Jernbane eller Dampskibslinje; der staar ham hyppigt intet Valg aabent. Hans Vedtagelse af saadanne for ham selv ufordelagtige Bestemmelser, som af Jernbanen eller Dampskibsselskabet i Regelen i de samme Driftsordninger eller Reglementer opstilles som Kontraktsvilkaar³⁾, kan under disse Omstændigheder neppe ansees som helt frivillig. Endskjønt Trangen til saadanne Bestemmelser til Opnaaelse af en nødvendig Indskrænkning i det af den almindelige Civilret flydende ubegrænsede Ansvar for disse store og vidt forgrenede Transportindretninger til en vis Grad ikke lader sig bestride, saa har dog Domstolene undertiden negtet saadanne Bestemmelser Gyldighed, naar de maatte ansees for at være altfor ubillige mod Medkontrahenten. Det er antaget at kunne opstilles som den rette Sætning for den norske Rets Vedkommende⁴⁾, at Domstolene ikke kan betragte alle disse Bestemmelser som uforbindende, men at de dog bør gjøre den almindelige Ret gjeldende, naar der handles om Ændringer i den ellers gjeldende Ansvarspligt,

¹⁾ Jfr. Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 2 (2 Udg.), S. 27 o. flg. Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (2 Udg.), S. 129 o. flg. — ²⁾ Jfr. Aubert, S. 27—28. Denne Kontraktstvang har faaet et positivt Udtryk bl. a. i Jernbanereglementerne (sml. nedenfor) og i Postloven af 12 Mai 1888. — ³⁾ Som Exempel kan tjene § 1 i Driftsreglementet af 18 Oktober 1880 for de norske Statsbaner: „Enhver, der indfinder sig paa Jernbanens Omraade, eller som benytter Jernbanens Transportmidler eller andre Indretninger, der af denne er stilled til offentlig Afbenyttelse, ansees at have indgaaet paa de Bestemmelser, der indeholdes i Driftsreglementet.“ Jfr. Aubert, S. 30, Note 7. —

⁴⁾ Aubert, S. 30.

account or conditionally. The former are definitively bought by the booksellers; the latter, on the other hand, they may, if they have not sold them, return to the publisher. The publisher is under no obligation to send his articles to the retail booksellers conditionally, and he may at any time demand the return of copies remaining conditionally with the booksellers. The publisher is the owner of the books sent conditionally to the booksellers, and may, if occasion arises, reclaim them from the bankruptcy estate of the bookseller concerned. Presumably he also bears the risk in regard to his goods distributed conditionally; in the above mentioned statutes, however, the duty to insure the books remaining conditionally with them has been imposed on booksellers. The financial year coincides with the calendar year, and at the commencement of the subsequent year, the balance must be struck. Those books which have been received on "firm" account, and all the books conditionally delivered which cannot be returned in an undamaged state, must then be paid for. The larger booksellers usually have commission agents in Leipzig.

Fourth Part. Contracts of Carriage.¹⁾

I. General remarks.

These contracts, excepting in the Maritime Law, are very parsimoniously treated of in Norwegian legislation; they also, in conjunction with the circumstances relating to them, play a very subordinate part in the practice of the tribunals, as, comparatively speaking, they very rarely give rise to legal decisions.

It is a feature common to many contracts of carriage that they must necessarily be concluded with large public establishments or institutions which belong to the State and then, as a general rule, are in the enjoyment of a monopoly, or with large and richly capitalised companies which are in a position to maintain an actual supremacy in the branch of transport in question.

Where such a monopoly has been granted, the institution favoured with the monopoly is reciprocally under an obligation to contract; the institution must, within the limits of the law and good morals, conclude the contracts of carriage in question with all persons desiring it to do so; also the mere actual supremacy has brought about something similar in the corresponding business relations²⁾.

The circumstance referred to above, the decided supremacy of the carriers in the conclusion of many contracts as against each particular individual or number of individuals who is or are the other contracting party or parties, has given rise to a curious question. In the rules of exploitation and the regulations of the railway and steamship companies there are not infrequently provisions to be found which, sometimes even considerably, deviate from the ordinary law of the country and in various respects place the other contracting party in a more unfavourable position than according to the law otherwise obtaining. These modifications usually contain positive limitations as regards the carrier's responsibility, or a distribution of the burden of proof favourable to him, and very brief periods of prescription for the claims of the public. A particular person is compelled to travel or to send his goods by the railway or steamship line in question; frequently he has no choice. His acceptance of such stipulations unfavourable to himself as are generally provided as conditions of the contract³⁾ by the railways or steamship companies in such rules of exploitation or regulations, can, under these circumstances, hardly be considered as entirely voluntary. Although the need of such stipulations, with a view to the attainment of a necessary limitation of the unlimited responsibility resulting from the general civil law, in the case of these large and widely extended transport institutions, is to a certain degree undeniable, the tribunals notwithstanding have sometimes refused to admit the validity of such provisions, when they have been considered too unfair to the other contracting party. It is considered that the right principle to set up in Norwegian law⁴⁾, is that the tribunals

¹⁾ Cf. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 2 (2nd edition) p. 27 *et seq.* *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (2nd edition), p. 129 *et seq.* —

²⁾ Cf. *Aubert*, pp. 27—28. This obligation to contract has obtained a positive expression, in particular in the railway regulations (cf. below) and in the Post Act of 12 May 1888. — ³⁾ As an example § 1 of the Regulation of exploitation of 18 October 1880 for the Norwegian State railways may serve: "Any person coming on the premises of the railway, or using the means of carriage of the railway, or other accommodation which is placed by the railway at the disposal of the public, is considered as having agreed to the provisions contained in the Regulation of exploitation". Cf. *Aubert*, p. 30, note 7. — ⁴⁾ *Aubert*, p. 30.

hvorved den almindelige Tillid og Sikkerhed i væsentlig Grad vilde svækkes, f. Ex. ved ganske urimelige Bevisregler. I de grovere Tilfælde har de norske Domstole simpelthen sat sig udover saadanne Bestemmelser¹⁾; Lovbestemmelser som i den tyske Handelslovbog §§ 453 o. flg. haves ikke.

Føringskontrakterne deles i Kontrakter om Person- og Godsbefordring; til de sidste slutter sig Kontrakterne om Befordring af Meddelelser ved Postvæsenet, Telegrafien og Telefonen.

II. Personføring.

A. Tilsjøs. Med Hensyn til Personføring tilsjøs kan der henvises til Sjøretten, idet Sjøloven, som dersteds bemærket, ogsaa finder tilsvarende Anvendelse paa Flod- og Indsjøskibsfarten. Personføring omhandles i Sjølovens § 169—173²⁾

En ganske forskjellig Personføring (i de Dele af Landet, hvor Jernbanerne og Dampskibsruterne kun har en mindre Betydning) udføres ved „Skydsstationerne“, d. v. s. Befordringsanstalter paa Landet, ved Hjælp af Robaade eller Færger over Floder og langs de sædvanlige Vandveie over Indsjøerne eller ved Kysten. Denne omhandles i Loven af 14 Juli 1893 om Skydsvæsenet. Her kommer væsentlig Reglerne om Værksleie til Anvendelse.

B. Tillands. Jernbanerne. Den største Personføring tillands sker ved Jernbanerne. I Kontraktsforholdet mellem Jernbanerne og Publikum har Lovgivningen ikke blandet sig ind³⁾. Der gives for de norske Statsbaner et Driftsreglement af 18 Oktober 1880 og for „Hovedbanen“ (d. v. s. Linjen mellem Christiania og Eidsvold) et Driftsreglement af 22 December 1880. Disse Reglementer, som i det Væsentlige stemmer overens, er udfærdigede af det daværende Departement for det Indre i Henhold til en ved kgl. Res. af 22 Decbr. 1879 erholdt Bemyndigelse. De private Jernbaners Driftsreglement, som i det Væsentlige svarer til Statsbanernes, er approberede af Kongen.

Kontrakten indgaaes sædvanlig ved Forskudsbetaling af Fragten, og som Bevis for denne Betaling faar hver Passager en Billet, som han har at forevise Kontrollen som Legitimation. Den enkelte Person nævnes eller betegnes ikke i Billetten; de bærer derfor Indehaverpapirets Udortes og er som disse transportable, saafremt Overdragelsen ikke er forbudt af vedkommende Udsteder, f. Ex. med Hensyn til Jernbanernes Returbilletter⁴⁾. Tilbagebetaling af den elagte Fragt for det Tilfælde, at Reisen ikke bliver af, er i Regelen, naar det kun gjælder en enkelt Fremreise,

¹⁾ Jfr. A u b e r t, S. 31, Note 9 og de dersteds citerede Domme, navnlig Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1892, S. 381 (i et Tilfælde af grov Uagtsomhed blev der af Retten intet Hensyn taget til, at Dampskibsselskabet ved sit Reglement havde bestinget sig Frihed for ethvert Ansvar for Ildebrand i sine Opbevaringsrum). Jfr. ogsaa A u b e r t, S. 40—41, Note 8 og P l a t o u: Forelæsninger over norsk Søret (Christiania 1900), S. 317—321. — ²⁾ Jfr. desuden Loven af 22 Mai 1869 med Tillægslov af 5 Juni 1897 om Befordring af Udvandrere. Efter denne Lov skal Kontrakten udfærdiges skriftlig; enkelte Kontraktsvilkår er fastsatte i selve Loven, medens andre nærmere skal forklares i Kontrakten, sml. Reglement af 18 Decbr. 1899 om Kontrollen med deres Befordring, som udvandrere til fremmede Verdensdele. Aftalen om Aftjening af Fragten ved Arbejde paa Bestemmelsesstedet (i den fremmede Verdensdel) er ugyldig. Jfr. A u b e r t, S. 32 og 35. — ³⁾ Loven af 12 August 1848 indeholdende særlige Bestemmelser om Anlæg af Jernbaner til almindelig Brug (med Tillægslov om Sporveie af 23 April 1898) og Loven af 7 September 1854 indeholdende Bestemmelser om Jernbaner til almindelig Brug (med Tillægslov af 6 Juni 1884) er overveiende af politimæssig Natur (Sikkerhedsforanstaltninger, Koncessioner o. lign.) og handler desuden om den Jernbanernes tilkommende Expropriationsret. — ⁴⁾ Forbudet maa vel for at blive virksomt, være trykt paa selve Billetterne med tydelige Bogstaver. Bevisvanskeligheder lægger dog Kontrollen med Overholdelsen af disse Forskrifter store Vanskeligheder i Veien. (Ved længere Dampskibsture udstedes Billetterne sædvanlig paa den Reisendes Navn, og Transportabiliteten falder da bort.)

cannot consider all these provisions as not binding, but that they ought to apply the ordinary law, when there is a question of modifications in the obligation of responsibility otherwise applicable, whereby the general confidence and security would be weakened to a considerable degree, for example, by means of absolutely unreasonable rules of evidence. In the most serious cases, the Norwegian tribunals have simply disregarded such provisions¹⁾; legal provisions similar to those contained in §§ 453 *et seq.* of the German Commercial Code do not exist.

Contracts of carriage are divided into contracts concerning the carriage of passengers and contracts concerning the carriage of goods; contracts concerning the conveyance of communications by post, telegraph and telephone are nearly related to the latter.

II. Carriage of passengers.

A. *By water.* With regard to the carriage of passengers by sea, reference may be made to maritime law, the Maritime Law, the provisions of which in a corresponding manner also apply to navigation on rivers and lakes. The carriage of passengers is dealt with in the Maritime Law §§ 169—173²⁾.

An entirely different kind of carriage of passengers (in those parts of the country where the railways and steamship lines are only of minor importance) is effected through the "posting stations", i. e. transport establishments in the rural districts for the purpose of carrying passengers by means of rowing or ferry boats across rivers and by the ordinary waterways across the lakes or along the coast. This mode of carriage is dealt with in the Act of 14 July 1893, concerning the service of the posting stations. Here the rules concerning the hire of service principally apply.

B. *By land. Railways.* The carriage of passengers by land is mainly effected by the railways. The legislature has not interfered with the contractual relations between the railways and the public³⁾. In respect of the Norwegian State railways there is a Regulation of exploitation of 18 October 1880 and in respect of the "principal railway" (i. e. the line between Christiania and Eidsvold) a Regulation of exploitation of 22 December 1880. These Regulations, which in the main agree, were drafted by the then Department of the Interior, in accordance with an authorisation conferred by the Royal Resolution of 22 Dec. 1879. The Regulation for the exploitation of the private railways, which in the main corresponds to that of the State railways, has been approved by the King.

The contract is usually concluded by paying the fare in advance, and as a proof of this payment every passenger obtains a ticket to be shown to the guard as a document of proof. The ticket does not name or indicate a particular person; such a ticket has therefore the appearance of a note of hand issued to bearer, and like these may be transferred, provided the transfer has not been prohibited by the issuer, for example, in the case of the return tickets of the railways⁴⁾. Repayment of the fare in case the journey does not take place, is, as a general rule, when only

¹⁾ Cf. *Aubert*, p. 31, note 9, and the judgments cited there, notably the judgment of the Supreme Tribunal in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1892, p. 381 (in a case of gross negligence, the Tribunal did not take any notice of the circumstance that by its Regulation the steamship company had provided for its non-responsibility for fire in its store-rooms). Cf. also *Aubert*, pp. 40—41, note 8, and *Platou*: Lectures on Norwegian Maritime Law (Christiania 1900), pp. 317—321. — ²⁾ Cf., further, the Act of 22 May 1869, with supplementary Act of 5 June 1897, concerning the transport of emigrants. According to this Act, the contract must be made in writing; some conditions of the contract are fixed in the Act itself, whereas others must be explained in detail in the contract; cf. the Regulation of 18 Dec. 1899, concerning the control of the transport of those who emigrate to other parts of the world. Agreements for the payment of passage money by work done at the place of destination (in another part of the world) are invalid. Cf. *Aubert*, pp. 32 and 35. — ³⁾ The Act of 12 August 1848 containing special provisions concerning the building of railways for ordinary use (with supplementary Act concerning tramways of 23 April 1898), and the Act of 7 September 1854, containing provisions concerning railways for ordinary use (with supplementary Act of 6 June 1884), are in the main concerned with matters of police (arrangements with a view to security, concessions etc.), and also deal with the right of expropriation appertaining to railways. — ⁴⁾ The prohibition, in order to become valid, must presumably be printed on the tickets themselves, with distinct letters. The difficulties connected with proving the cases in point are, however, great obstacles to the control of the observance of these provision. In the case of long trips by steamer, the tickets are usually issued in the interested travellers' names, and transfer is then out of the question).

udelukket ved Driftsreglementet. Tilfældet forekommer naturligvis meget sjelden, saalænge det gjelder Billetter, som man har betalt i Lugen for umiddelbar Brug. Anderledes stiller Sagen sig med Hensyn til saadanne Billetter, som benyttes i længere Tid, saasom Rundreisebilletter, kombinerede Billetter. For disse Tilfælde gjelder angaaende Tilbagebetaling af de ikke benyttede Billetters Kostende en særlig Overenskomst mellem de skandinaviske Lande (iberegnet Finland) og med Tyskland „Vereins-Übereinkommen betreffend die Erstattung von Fahrgeld“, gyldig fra 1 Juli 1899 af. For Billetter, som forbliver ubenyttede af Grunde, som ikke vedkommer Jernbanerne, erstattes kun Forskjellen mellem den samlede Reises Kostende og Prisen paa en almindelig Enkeltbillet for den gennemreiste Strækning. Er derimod en Driftshindring Aarsagen, godtgjøres et Beløb svarende til Taxten for den ikke gennemreiste Strækning¹⁾. For Returbilletter er det Regelen, at Prisen erstattes, saafremt der sker Meddelelse til Jernbanen — vedkommende Stationsmester — indenfor Billettens Gyldighedsfrist om, at Tilbagereisen ikke har fundet Sted. Er der forudbestilt Extratog eller en Kupé, og Bestilleren udebliver, skal alene de derved forvoldte Omkostninger erstattes Jernbanen.

For de Reisendes Skade ved Forsinkelse er Jernbanerne efter sine Driftsreglementer aldrig ansvarlige; det lader sig dog betvile, om ogsaa Domstolene vil anerkjende Gyldigheden af disse Bestemmelser i alle Tilfælde, f. Ex. naar Forsinkelsen er forvoldt ved Ondskab eller grov Uagtsomhed fra Betjeningens Side²⁾.

Foruden af Jernbanerne besørger Personbefordringen med Kjøretøier (eller Robaade) af „Skydstationer“³⁾. Denne Befordring saavel som den derfor (forskudsvis) skyldige Betaling er nærmere omhandlet i Loven af 14 Juli 1893 (med en Tillægslov af 14 Marts 1905) om Skydsvæsenet og Loven af 31 Mai 1900 om Renskydsen (i det Nordligste af Landet).

III. Godsføring.⁴⁾

A. Tilsjøs. Sjøtransporten og de dermed i Forbindelse staaende Fragtkontrakter omhandles i Sjøretten. Som der bemærket, finder Sjøloven tillige tilsvarende Anvendelse paa Flod- og Indsjøfarten. Her erstattes imidlertid, ligesom overhovedet i den indenrigske Dampskibsfart, i Regelen Konnossementet med det af Afsenderen udfærdigede „Fragnet“ (ogsaa „Følgebrev“). De til Konnossementet som et negotiabelt Ordrepapir knyttede Retssætninger indtræder ikke ved Fragnetbrevene. Lovgivningen indeholder overhovedet ingen Bestemmelser om Fragnetbrevet. Praxis er omtrent følgende: Afsenderen underretter (sædvanligvis ved en Faktura) særlig Adressaten om Varernes Forsendelse, og denne modtager af Fartøiets Expeditør paa Bestemmelsesstedet en Meddelelse om Varernes Ankomst. Er Fragten forudbetalt, er dette anmærket paa Fragnetbrevet, og Adressaten kan da uden videre efter Expeditørens Anvisning hente Varerne, som under Fartøiets i Regelen korte Henliggen paa vedkommende Sted er udlosset og foreløbig taget i Forvaring af Expeditøren. Skal Fragten betales, maa Adressaten betale denne, inden han faar Varerne udleverede af Expeditøren. Saalænge der ikke foreligger nogen Kontraordre fra Afsenderen, er Expeditøren ved Fragnetbrevet bemyndiget til at udlevere Varerne til den deri nævnte Adressat, og denne giver paa Fragnetbrevet sin Kvittering for Modtagelsen. Som allerede bemærket, anvendes Fragnetbreve forøvrigt hyppig i den for Norges Vedkommende meget vigtige og udstrakte Kystdampskibsfart⁵⁾, ialfald hvor Afladeren ikke har nogen Mistanke til Adressatens Solvens.

B. Tillands. Ogsaa i Godsbefordringen tillands ved Jernbanerne anvendes saadanne Fragt-eller Følgebreve, naar det gjelder den egentlige Vareforsending og

¹⁾ Jfr. Aubert, S. 33 Note 16, sml. ogsaa S. 34, Note 17. — ²⁾ Sml. Aubert, S. 34—35 med Note 18. — ³⁾ Jfr. ovenfor S. 150. — ⁴⁾ Jfr. Aubert, S. 38 o. flg. —

⁵⁾ Kystdampskibsfarten („Cabotagen“) er efter Lov af 17 Juni 1869 om Forandringer i Toldlovgivningen § 14 fri ogsaa for fremmeda Fartøier. Dette gjelder dog ikke for svenske Fartøier, jfr. kgl. Resolution af 24 Juli 1906.

a single journey is concerned, excluded by the Regulation of the exploitation. Such a case of course very rarely occurs when tickets which have been paid for at the booking office for immediate use are concerned. The matter is different with regard to such tickets as are to be used during a certain period, as, for example, tickets for circular tours or combined tickets. A special convention between the Scandinavian countries (including Finland) and Germany ("The Union concerning the Restitution of Fares"), in force since 1 July 1899, applies to cases where the repayment of the cost of unused tickets is concerned. As regards tickets remaining unused for reasons not relating to the railways, only the difference between the cost of the whole journey and the price of an ordinary single ticket for the distance travelled is refunded. If, on the other hand, an obstacle in the exploitation is the reason, an amount is refunded corresponding to the tariff price for the distance not travelled¹). In the case of return tickets the rule is that the price is refunded, provided that the railway — the station master in question — is informed, during the period of validity of the ticket, of the fact that the return journey has not taken place. If a special train or compartment has been retained beforehand, and the person ordering it does not appear, only the expenses caused by this circumstance are to be paid to the railway.

For damage caused to travellers by delay the railways, according to their Regulations of exploitation, are not responsible; it is, however, subject to doubt whether the tribunals are willing to recognise the validity of these provisions in all cases, for example, when the delay has been caused by malevolence or gross negligence on the part of the employees²).

Apart from the railways, the carriage of passengers is effected by means of vehicles (or row boats) by the "posting stations"³). This mode of carriage, as well as the payment due for it (in advance), are dealt with in detail in the Act of 14 July 1893 (with a supplementary Act of 14 March 1905), concerning the Service of the Posting Stations, and the Act of 31 May 1900, concerning Transport effected by means of Reindeers (in the most Northerly parts of the country).

III. Carriage of goods.⁴)

A. *By sea.* Transport by sea and the contracts of affreightment connected therewith are dealt with in the maritime law. As observed there, the Maritime Law applies also in a corresponding manner to the navigation on rivers and lakes. Here, however, as in general in the steamship navigation taking place within the country, the bill of lading is as a rule superseded by the "way bill" (called also "accompanying letter") issued by the sender. The legal principles relating to the bill of lading as a negotiable document issued to order do not apply to way bills. The legislation does not contain, in general, any provisions concerning way bills. The practice is somewhat as follows: the sender specially informs (usually by means of an invoice) the consignee of the sending of the goods, and the latter receives from the forwarding agent of the vessel operating at the place of destination a notification concerning the arrival of the goods. If the freight has been paid in advance, this circumstance is noted on the way bill, and the consignee may then without any further formality, in accordance with the notification of the forwarding agent, take possession of the goods, which are unloaded during the usually brief stay of the vessel at the place in question, and provisionally taken charge of by the forwarding agent. If the freight has to be paid, the consignee must pay this before the goods are delivered to him by the forwarding agent. So long as there is no order to the contrary from the sender, the forwarding agent is authorised by the way bill to deliver the goods to the consignee mentioned therein, and the consignee gives his receipt for the goods on the way bill. As already observed, way bills are frequently used in the steamship navigation along the coast⁵), a navigation which in Norway is very important and extensive, at any rate where the consignor has no suspicion with regard to the consignee's solvency.

B. *By land.* Such way bills or accompanying letters are also employed in the transport of goods by land by means of railways, when the sending of goods

¹) Cf. *Aubert*, p. 33, note 16; cf. also p. 34, note 17. — ²) Cf. *Aubert*, pp. 34—35, with note 18. — ³) Cf. above p. 150. — ⁴) Cf. *Aubert*, p. 38 *et seq.* — ⁵) The steamship navigation along the coast ("coasting trade"), according to the Act of 17 June 1869, concerning Modifications in the Customs Legislation, § 14, is free also with regard to foreign vessels. This rule, however, does not apply to Swedish vessels; cf. the Royal Resolution of 24 July 1906.

ikke blot Forsendelse af enkelte Gjenstande som Pakker. Fragten erlægges i Regelen af Afsenderen. Jernbanerne overtager i Regelen ikke Forpligtelse til at befordre Varerne med et bestemt Tog og garanterer heller ikke deres Ankomst og Udlevering til en bestemt Tid. Bliver Forsendelsen eller Udleveringen væsentlig forsinket ved bevislig Forsømmelighed fra Jernbanens Side, maa dog Jernbanen være ansvarlig derfor. Den internationale Konvention af 14 Oktober 1890 om Jernbanernes Godstransport er endnu ikke tiltraadt af Norge.

IV. Det norske Postvæsen.¹⁾

Dette er ordnet ved Loven af 12 Mai 1888 med Tillægslove af 6 Juli 1892, 9 Juni 1903, 11 Juni 1906, 8 Mai 1907 og 23 Juli 1909. Postregalet gjelder saavel indenlands som i Forbindelsen med Udlandet med Hensyn til lukkede Forsendelser af skrevne eller med Skrift udfyldte trykte Sager og Sager, som er trykte med Kopieringsmaskine o. dsl. Portosatserne er fastsatte ved Loven. Denne udfyldes ved Postreglementet af 19 April 1905. Der gjelder her Kontraktstvang for Postvæsenet, dog med enkelte Undtagelser angaaende Befordring af Dynamit og andre farlige Gjenstande, Arkana og Gifte, toldpligtige Varer til Udlandet, Sager paa hvis Yderside der findes noget ulovligt, uanstændigt eller fornærmeligt; Afgjørelsen henligger i dette sidste Tilfælde under Poststyrelsen²⁾. Postvæsenet er pligtigt til at sende alle Forsendelser tilbage til Afsenderen paa dennes Forlangende, indtil de er udleverede til Adressaten; ogsaa Kravene paa Skadeserstatning tilkommer Afsenderen; Adressaten kan kun efter Transport fra denne gjøre dem gjeldende.

Det norske Postvæsens Ansvar er kun med Hensyn til indenrigske Forsendelser og i den indenrigske Trafik bestemt ved den positive norske Lovgivning. Overfor Udlandet gjelder de i Forbindelse med Verdenspostforeningen staaende Konventioner af 9 Oktober 1874: Hovedkonventionen om almindelige Breve o. dsl., Korsbaandsforsendelser og rekommanderede Forsendelser, den anden om Udvexling af Breve og Æsker med angiven Værdi og den tredie om Udvexling af Postpakker³⁾. Derhos er der med enkelte Lande indgaaet særskilte Aftaler angaaende andre Postsager: med Danmark Overenskomst af 27 November 1891 med Tillæg af 25 Oktober 1892, 29 April og 29 Juni 1896, 20 Jan. 1899 og 18 Septbr. 1907 samt Skrivelser fra det norske Departement for de offentlige Arbejder af 14 Jan. og 25 Mai 1908; med Sverige kongl. Resolutioner af 3 Juni 1892 samt af 23 April og 27 Juli 1896 tilligemed Skrivelser fra det norske Departement for de offentlige Arbejder af 18 Septbr. 1906 og 14 Jan. 1908; med Rusland Konvention af 16/4 Mai 1895 med Tillæg af 15/3 Febr. 1897, 2 Jan. 1899 (incl. Finland) og 15/28 Nov. 1904; med det Tyske Rige af 20/24 Jan. 1899; med Storbritannien og Irland af 12/17 Okt. 1889 med Tillæg af 27/17 Jan. 1900 og 9/28 Juni 1905 og af 8/18 Septbr 1900 (om Pakkepost); med Canada af 14 Febr./6 April 1903 med Tillæg af 23 Mai 1905; med Kapkolonien af 20 Dec. 1904; med Natal af 12 Nov. 1906; med Frankrige af 29 Oktbr. 1880 (Avisabonnement) og med De Nordamerikanske Fristater af 5 Febr. 1887 (Postanvisninger) med Tillæg af 14 Nov./3 Decbr. 1890 og af 14 Septbr. 1904 (Pakkepostkonvention).

Med Hensyn til almindelige Breve, Brevkort, Korsbaandsforsendelser og andre Tryksager er Postvæsenet overhovedet ikke ansvarligt, endog ikke for Tilbagebetaling af Porto.

Angaaende andre Forsendelser, rekommanderede Breve, Pengebreve, Postpakker, er Postvæsenet ansvarligt saavel i Tilfælde af, at Forsendelsen gaar tabt, som naar den beskades⁴⁾. I den indenrigske Posttrafik er Ansaret kun betinget af, at Skaden ikke kan tilregnes Afsenderen; ellers hefter Postvæsenet altid, selv i Til-

¹⁾ Sml. Aubert, S. 43 o. flg. — ²⁾ Herhen hører ogsaa Forskriften i Loven af 27 Juli 1895 § 3: „Alle Postforsendelser i Korsbaand, der antages at indeholde Cirkulærer eller Meddelelser fra udenlandske Lotterier eller deres Agenter, skal undersøges af Postvæsenet og, hvis Mistanken viser sig grundet, tilbagesendes. — ³⁾ Den sidste Revision af disse Konventioner fandt Sted i 1906, jfr. Verdenspostkonvention af 26 Mai 1906, ratificeret af Norge den 3 December 1906. — ⁴⁾ Dette gjelder dog ikke efter Konventionen med de forenede nordamerikanske Fristater.

properly so-called and not only the sending of particular objects as parcels is concerned. The freight is as a general rule paid by the sender. The railways, generally speaking, undertake no obligation to transport the goods by a definite train, and do not guarantee their arrival and delivery at a definite time. If the sending or delivery is considerably delayed by provable negligence on the part of the railway, the railway is, however, responsible for the delay. The international Convention of 14 October 1890, concerning the transport of goods by railway, has not yet been acceded to by Norway.

IV. The Norwegian Postal Service.¹⁾

This is regulated by the Act of 12 May 1888, with supplementary Acts of 6 July 1892, 9 June 1903, 11 June 1906, 8 May 1907 and 23 July 1909. The postal regime is applicable as well in Norway as in connection with foreign countries, with regard to closed parcels containing written matters or printed matters filled up in writing, and matters printed by copying machines, etc. The rates of postage are fixed by the Act. This is supplemented by the Postal Regulation of 19 April 1905. Here a contractual obligation on the part of the administration of the Post applies, subject however to some exceptions in regard to the transport of dynamite and other dangerous objects, secret remedies and poisons, dutiable goods to be sent abroad, and objects on the exterior of which there is something illegal, indecent or offensive to be found; the decision in these latter cases lies with the authorities of the Post²⁾. It is incumbent on the postal service to return all objects to the sender at his request, until they have been delivered to the addressee; the claims for damages also appertain to the sender; the addressee may only advance such claims after transfer from him.

The responsibility of the Norwegian postal service is regulated by the positive Norwegian legislation only with regard to objects sent in Norway and the traffic in Norway. As regards foreign countries the Conventions of 9 October 1874, which are connected with the Universal Postal Union, apply; the principal Convention concerning ordinary letters etc., things sent by book post and registered packages, the second concerning the transmission of letters and boxes with an indicated value and the third concerning the transmission of postal parcels³⁾. In addition special agreements have been concluded with some countries concerning other postal matters: with *Denmark*, Agreement of 27 November 1891, with Supplements of 25 October 1892, 29 April and 29 June 1896, 20 Jan. 1899 and 18 Sep. 1907, and Notes from the Norwegian Department for Public Works of 14 Jan. and 25 May 1908; with *Sweden*, the Royal Resolutions of 3 June 1892 and of 28 April and 27 July 1896, with Notes from the Norwegian Department for Public Works of 18 Sep. 1906 and 14 Jan. 1908; with *Russia*, the Convention of 16/4 May 1895, with Supplement of 15/3 Feb. 1897, 2 Jan. 1899 (including Finland), and 15/28 Nov. 1904; with the *German Empire*, of 20/24 Jan. 1899; with *Great Britain and Ireland*, of 12/17 Oct. 1899, with Supplement of 27/17 Jan. 1900 and 9/28 June 1905, and of 8/18 Sep. 1900 (concerning parcels post); with *Canada*, of 14 Feb./6 April 1903, with Supplement of 23 May 1905; with the *Cape Colony*, of 20 Dec. 1904; with *Natal*, of 12 Nov. 1906; with *France*, of 29 Oct. 1880 (subscriptions for newspapers), and with the *United States of North America*, of 5 Feb. 1887 (postal orders), with Supplement of 14 Nov./3 Dec. 1890 and of 14 Sep. 1904 (Convention concerning postal parcels).

With regard to ordinary letters, post cards, things sent by book post and other printed matters, the administration of the Post is in general not responsible, even for the re-payment of postage.

With regard to the sending of other things, registered letters, money letters, postal parcels, the administration of the Post is responsible, as well in the case of the objects sent being lost as when they are damaged⁴⁾. In the postal traffic going on within the country the responsibility is based only on the condition that

¹⁾ Cf. *Aubert*, p. 43 *et seq.* — ²⁾ To this category the provision in the Act of 27 July 1895, § 3, also belongs: "All parcels by book post supposed to contain circulars and communications from foreign lotteries or their agents, shall be examined by the post officials, and if the suspicion proves justified, shall be returned. — ³⁾ The last revision of these Conventions took place in 1906; cf. the Universal Postal Convention of 26 May 1906, ratified by Norway the 3rd December 1906. — ⁴⁾ This rule, however, is not applicable according to the Convention with the United States of North America.

fælde af *vis maior*. I den internationale Postudvexling bortfalder derimod Ansvarret i Tilfælde af *vis maior*; de tre nordiske Lande, Danmark, Norge og Sverige har dog gjensidig overtaget Ansvarret ogsaa i disse Tilfælde.

Ansvarrets Omfang er indskrænket derved, at Postvæsenet aldrig hefter for den blot middelbare Skade¹⁾. For rekommanderede Breve erstattes i alle Tilfælde af Tab 20 Kroner, resp. 50 Francs; ved almindelige Pakker er Beløbet 2 Kroner pr. 500 Gram, resp. 25 Francs i det Hele, kun fastsat som Maximum for Erstatningspligten. Ved Pengebreve og Værdipakker erstattes den virkelige Skade, dog altid indenfor den angivne Værdi. For Postsagernes Forsinkelse i den internationale Postudvexling er Postvæsenet ikke ansvarligt, og det maa vel antages, at dette ogsaa gjelder i den indenrigske Postrørselse, skjønt Spørgsmaalet her stiller sig mere tvilsomt²⁾.

Kravene mod Postvæsenet forældes efter Loven af 12 Mai 1888 § 34 i sex Maaneder, efter de internationale Konventioner i et Aar.

V. Det norske Telegraf- og Telefonvæsen.

Loven af 29 April 1899 giver Staten Eneret til Befordring af Meddelelser gennem Telegrafer og Telefoner.

Telegrajtjenesten er vedrørende den indenrigske Telegramvexling ordnet ved det af Departementet for de offentlige Arbejder approberede Reglement af 22 Juni 1904 og vedrørende den udenrigske Telegramvexling ved den internationale Telegrafkonvention af 22 Juli 1875, suppleret af et udførligt Reglement for den internationale Telegrafkorrespondance, som ogsaa omfatter de internationale Telefonforbindelser³⁾.

Telegrafvæsenet er efter begge Reglementer ikke ansvarlig for den Skade, som forvoldes ved, at et Telegram ikke fremkommer, forvanskes eller forsinkes⁴⁾; vedkommende Telegrafist maa imidlertid bære Ansvarret for enhver Skade, som kan tilregnes ham. Den udlagte Telegramporto kan i dette Tilfælde forlanges tilbagebetalt inden en Frist af to Maaneder. Ogsaa her er Kontraktsindgaaelsen fra Telegrafvæsenets Side tvungen med visse i den offentlige Interesse og under Hensyn til, hvad der maatte stride mod Lov og Ærbarhed, fastsatte Undtagelser. Afsenderen kan naarsomhelst forhindre Telegrammets Aflevering.

Reglementet for „den norske Rigstelefon“ (af 22 Juni 1904) er udfærdiget af Telegrafstyrelsen og indeholder tilsvarende Bestemmelser om Ansvarsfriheden.

Femte Afdeling. Kredit- og Betalingsretshandler.

Vexelen og Checken er tidligere omhandlede.

Blandt de øvrige Papirer, som tjener de forretningsmæssige Kredit- og Betalingsretshandler, maa den merkantile Anvisning eller Tratteanvisningen fremhæves⁵⁾.

Disse Anvisninger er i Regelen affattede som en trukken Vexel, kun med Ordet „Anvisning“ istedetfor „Vexel“, og udfærdiges almindeligvis ligesom Vexlerne ved Udfyldning af en trykt Blanket; de er oftest betalbar ved Sigt og udstedes som Ordrepapirer. Valutaklausulen: „Valuta modtaget“ tilføies sædvanlig af Udstederen.

¹⁾ Dette stemmer ogsaa med den tidligere norske Retspraxis, sml. en Høiesteretsdom af 27 Novbr. 1832 hos Aubert, S. 49, Note 13. — ²⁾ Jfr. Aubert, S. 51. — ³⁾ Den nu gjeldende Udgave af dette Reglement — „Lissabon-Revisionen 1908“ — er af 11 Juni 1908 og 9 Februar 1909. — ⁴⁾ Christiania Byret (jfr. den anden Samling af dennes Afgjørelser ved Siewers, No. 196) har dog fundet det paakrævet at undergive Spørgsmaalet om Telegrafvæsenets Ansvarspilgt en selvstændig og af Reglementerne uafhængig Prøvelse i et Tilfælde, hvor et Telegram blev afleveret af Telegrafbudet til en urigtig Adressat, hvad der forhindrede, at en Person blev ansat som Skipper. — ⁵⁾ Jfr. Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1, 2 Udg., S. 559 o. flg.; derhos den danske Forfatter Hekscher: Om Anvisning som Retsinstitut i Nordisk Tidsskrift for Retsvidenskab Bd. 2 (1889), S. 297 o. flg.

the damage incurred cannot be imputed to the sender; otherwise the administration of the Post is always responsible, even in cases of *force majeure*. In the international postal exchange there is, on the other hand, no responsibility in the case of *force majeure*; the three Scandinavian countries, Denmark, Norway and Sweden, have, however, reciprocally taken the responsibility at their charge also in respect of these cases.

The extent of the responsibility is limited by the fact that the administration of the Post is liable solely for the mere immediate damage¹). For registered letters the compensation in all cases of loss is 20 kroner (50 francs); in the case of ordinary parcels, the amount is fixed at 2 kroner per 500 grams, 25 francs in all, as the maximum of the obligation to pay damages. In the case of money letters and parcels of value, the actual damage is paid, however, always within the value declared. The administration of the Post is not responsible for delay in regard to the international postal exchange, and presumably this rule also applies to the operations of the Post within the country, although the question is in this case subject to more doubt²).

The claims on the administration of the Post, according to the Act of 12 May 1888, § 34, become prescribed in six months, according to the international Conventions, in one year.

V. Norwegian telegraphs and telephones.

The Act of 29 April 1899 gives the State the monopoly of transmitting communications by telegraph and telephone.

The telegraph service, in so far as the exchange of telegrams within Norway is concerned, is regulated by the Regulation of 22 June 1904, approved by the Department for Public Works, and, in so far as the exchange of telegrams with other countries is concerned, by the International Telegraph Convention of 22 July 1875, supplemented by detailed Regulations for international telegraphic correspondence, which also comprises the international telephone connections³).

The administration of the telegraph service, according to both Regulations, is not responsible for damage brought about by the fact that a telegram does not arrive at its destination, or is altered or delayed⁴); the telegraph operator in question must, however, bear the risk for any damage attributable to him. The repayment of telegram charges may in this case be demanded within a period of two months. Here also the obligation on the part of the administration of the telegraphs to contract is compulsory, subject to certain exceptions made in the interests of the public and in respect of what may be contrary to law and good morals. The sender may at any time prevent the delivery of his telegram.

The Regulations of "the Telephones of the Kingdom of Norway" (of 22 June 1904) have been issued by the Administration of the Telegraphs, and contain corresponding provisions in regard to exemption from responsibility.

Fifth Part. Credit and money transactions.

Bills of exchange and cheques are dealt with separately.

Amongst other papers serving in legal transactions which in business are concluded on credit and against payment, the *mercantile order* or *draft to order* must be noted⁵).

These orders are as a general rule issued like bills of exchange, but with the word "order" instead of "bill of exchange", and like bills of exchange are usually issued by filling up a printed form; they are most frequently issued payable at sight and as instruments to order. The value clause: "Value received", is usually added by the person issuing the instrument.

¹) This rule is also in harmony with previous Norwegian legal practice; cf. a judgment of the Supreme Tribunal of 27 Nov. 1832 in *Aubert*, p. 49, note 13. — ²) Cf. *Aubert*, p. 51. — ³) The edition of this Regulation now in force — the "revision of Lisbon of 1908" — is of 11 June 1908 and 9 February 1909. — ⁴) The Town Tribunal of Christiania (cf. the Second Collection of the Decisions of this Tribunal edited by *Siewers*, No. 196) has, however, considered it necessary to submit the question concerning the responsibility of the telegraph authorities to a special examination, independent of the Regulations, in a case where a telegram was delivered by the telegraph messenger to an incorrect address, a circumstance which prevented a person from being appointed as a shipmaster. — ⁵) Cf. *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1, 2nd edition, p. 559 *et seq.*; also the Danish author *Heksher*: Concerning the Document to Order as a legal instrument, in the Scandinavian Review of Jurisprudence, Vol. 2 (1889), p. 297 *et seq.*

Der gives ingen Lovforskrifter om de merkantile Anvisninger. Med Støtte i Sædvaneretten lader der sig dog med tilstrækkelig Sikkerhed opstille enkelte Rets-sætninger. Disse har for Størstedelen sandsynligvis ogsaa Anvendelse paa de øvrige Anvisninger, som ikke kan betragtes som merkantile; men Spørgsmaalet stiller sig dog her i forskjellige Henseender mere tvilsomt. Ved de merkantile Anvisninger maa det antages, at Udstederen er Modtageren ansvarlig for Anvisningens rigtige Betaling, naar noget modsat ikke fremgaar af Anvisningens Ord¹⁾ (f. Ex. „sine obligo“ e. lign.); ved de paa sædvanlig Maade affattede Anvisninger har ihvertfald Udstederen Bevisbyrden for, at det underliggende Forhold mellem ham og Modtageren i det enkelte Tilfælde udelukker den sidstnævntes Regres mod ham. Protest eller hvilken-somhelst anden særlig Form for Beviset for Anvisningens Ikke-Honorering er ikke nødvendig og er heller ikke brugelig uden ved udenlandske Anvisninger, som er betalbare i Norge. Det bør vel antages, at Anvisningen uden ugrundet Forhaling maa præsenteres for Assignaten, og at Udstederen i Tilfælde af Ikke-Betaling ogsaa uden ugrundet Forhaling maa underrettes derom. Ved en væsentligere Forsinkelse i disse Henseender maa Modtageren ihvertfald bevise, at hans Forhold ikke har forvoldt Udstederen nogen Skade²⁾. Anvisningerne kan overdrages ved simpelt Endossement, og det maa ogsaa antages, at den godtroende Endossatar har den samme Regres ikke blot mod Endossenten eller dennes Formand, men ogsaa umiddelbart mod Udstederen i Tilfælde af Anvisningens Ikke-Betaling, uden at Udstederen med Virkning mod ham kan reise nogen Indsigelse, støttet paa det underliggende Forhold mellem Udstederen selv og den første Modtager; Forpligtelsen er ligesom ved Gjældsbreve knyttet til Papiret³⁾. Endossabiliteten er betinget af Ordreklausulen; mangler denne, eller er Anvisningen udtrykkelig udstedt som Rektapapir („ikke til Ordre“⁴⁾), falder ogsaa Endossabiliteten og overhovedet Anvisningens Overdragelighed bort; en Overdragelse i hvilken-somhelst Form vilde da alene være at betragte som et Inkassomandat. Til Ihændeleveren kan en Anvisning efter norsk Ret ikke udstedes⁵⁾, men vel kan den endosseres in blanko. Overfor Assignaten stifter Anvisningen i og for sig ikke nogen Forpligtelse, medmindre han har tegnet sin Akcept paa Papiret, hvad der i Regelen ikke bruges⁶⁾. Han pligter imidlertid at indfri Anvisningen, saafremt dette er aftalt med Udstederen, og allerede naar han overhovedet sidder inde med Penge, som tilhører Udstederen, eller denne har en forfalden Pengefordring paa ham⁷⁾.

De øvrige under denne Overskrift i de almindelige Fremstillinger af Handelsretten omhandlede Retshandler frembyder for norsk Rets Vedkommende ingen saadanne Eiendommeligheder, som tiltrænger nærmere Omtale.

Sjette Afdeling. Forsikring.

Den positive Lovgivning i Norge har tidligere kun indeholdt Bestemmelser om Søforsikring, jfr. Sølovens 10de Kapitel. Forøvrigt havde kun en Forordning af 15 Mai 1910 om Tilsyn med private Forsørgelses-og Understøttelseskasser.

Efterat den foran meddelte Aktielov af 19 Juli 1910 er istandbragt, er der ogsaa udkommet en *Lov af 29 Juli 1911 om Forsikringsselskaber*, hvilken hidsættes⁸⁾.

Lov av 29 juli 1911 om forsikringsselskaper.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 11 juli 1911 saalydende:

¹⁾ Efter Aubert, S. 566—567 er dette Ansvar for Udstederen betinget af, at han har brugt Valutaklausulen i Anvisningen. — ²⁾ Jfr. Aubert, S. 565 med Note 18. — ³⁾ Jfr. de til Forordningen af 9 Februar 1798 knyttede Retsregler, ovenfor S. 38. — ⁴⁾ Hvad der imidlertid neppe turde forekomme ved de merkantile Anvisninger. — ⁵⁾ Jfr. Aubert, S. 566, Note 25. — ⁶⁾ Fordi Anvisningerne i Regelen udstedes betalbare ved Sigt. — ⁷⁾ Jfr. Aubert, S. 566. — ⁸⁾ I Lovteksten er bibeholdt den nyere norske Ortografi, som allerede i flere Aar har været anvendt i „Norsk Lovtidende“.

No legal provisions exist concerning mercantile orders. Certain legal principles may, however, in virtue of customary law, be laid down with sufficient certainty. Most of these principles probably also apply to the other documents to order which cannot be considered as mercantile; but the question is here in various respects subject to more doubt. In the case of the mercantile documents to order it is presumed that the person issuing them is responsible to the person receiving them for the due payment of the order, when nothing to the contrary results from the wording of the order¹⁾ (for example "*sine obligo*," etc.); in the case of documents to order issued in the ordinary manner, the burden of proof that the relation existing between the person issuing and the person receiving the same excludes the right of recourse of the latter against the former in the particular case, is in all cases incumbent on the person issuing the document. Neither protest nor any other special formality whatever is necessary as proof that the order in question has not been paid, nor is protest customary except in the case of foreign orders payable in Norway. It may presumably be taken for granted that an order must be presented to the drawee without unjustifiable delay, and that the person issuing the order, in the case of non-payment, must also without unjustifiable delay be notified to this effect. In the case of considerable delay in these respects the person receiving the order must at any rate prove that his conduct has not caused the person issuing the same any damage²⁾. Orders may be transferred by means of simple indorsements, and it may also be presumed that a *bona fide* indorsee has the same recourse, not only against the indorser in question or his predecessor, but also against the person issuing the order, in the case of the same not being paid, without the person who has issued the order being entitled to set up any defence against him on the ground of the relation existing between the person so issuing the order and the first person receiving the same; the obligation, as in the case of notes of hand, is inherent in the document³⁾. That an order may be indorsed results from a clause of the order; if this clause is wanting, or if the order in question has been expressly issued as a non-indorsable document ("not to order")⁴⁾, the possibility of the order being indorsed, and in general, of its being transferred, does not exist; a transfer in any form whatever would then only be considered as a mandate with a view to collection. According to Norwegian law an order must not be issued payable to bearer⁵⁾, but it certainly may be indorsed in blank. As regards the drawee an order in itself establishes no obligation, unless he has written his acceptance on the document, which as a rule is not customary⁶⁾. It is, however, incumbent on him to pay the order when this has been agreed upon with the person issuing the same, and when he is in fact in possession of money belonging to the person issuing it, or when the latter has a money claim against him which is due for payment⁷⁾.

The other transactions dealt with under this heading in the ordinary expositions of commercial law present, in so far as Norwegian law is concerned, no such peculiarities as require further explanation.

Sixth Part. Insurance.

The positive legislation of Norway has previously only contained provisions concerning marine insurance; see the 10th Chapter of the Maritime Law. In addition to this there existed only an Ordinance of 15 May 1810, concerning the supervision of private charitable and friendly societies.

After the enactment of the Act concerning joint stock companies of 19 July 1910, inserted above, also an *Act of 29 July 1911 concerning insurance associations* has been published, which is rendered below⁸⁾.

Act of 29 July 1911 concerning insurance associations.

We, Haakon, King of Norway, make known:

That the resolution of the Storting of 11 July 1911 has been submitted to us, reading as follows:

¹⁾ According to *Aubert*, pp. 566—567, this responsibility of the person issuing the order is based on the condition that he has used the value clause therein. — ²⁾ Cf. *Aubert*, p. 565, with note 18. — ³⁾ Cf. the provisions connected with the Ordinance of 9 February 1798, above p. 38. — ⁴⁾ Which, however, would hardly occur in the case of mercantile orders. — ⁵⁾ Cf. *Aubert*, p. 566, note 25. — ⁶⁾ Because orders as a rule are issued payable at sight. — ⁷⁾ Cf. *Aubert*, p. 566. — ⁸⁾ In the text of the Act the most modern Norwegian mode of spelling has been maintained, which has already for several years been used in the Norwegian "*Legal Gazette*".

Første del. Almindelige bestemmelser.

1. Forsikringsvirksomhet maa — foruten av anstalter, som garanteres eller styres av staten eller av norsk kommune — alene drives av aktieselskaper og av gjensidige selskaper.

Et livsforsikrings-selskap maa ikke begynde sin virksomhet, før det dertil har erhvervet Kongens eller Forsikringsraadets tilladelse overensstemmende med denne lov.

2. Et forsikringsselskap maa ikke drive anden virksomhet end forsikring.

Et selskap, som overtar livsforsikring, maa ikke drive anden forsikringsvirksomhet. Dog kan selskapet i den utstrækning, som Forsikringsraadet tillater, overta invaliditetsforsikring, som er knyttet til livsforsikring.

3. Intet forsikringsselskap, som herefter stiftes, maa i sit firma opta navnet paa et andet indenlandsk forsikringsselskap eller her alment kjendt utenlandsk forsikringsselskap, eller et navn, som let kan forveksles dermed.

4. Forbehold i et forsikringsselskaps vedtægter eller policer om, at selskapet skal kunne frigjøre sig for sit ansvar ved at overføre sine forpligtelser til et andet selskap, er uforbindende for de forsikrede.

5. Det i nærværende lov paabudte tilsyn med forsikringsselskaper skal føres av et av Kongen dertil beskikket forsikringsraad. Dette skal bestaa av mindst tre medlemmer med varamænd, hvorav det ene skal være en matematikkyndig forsikringstekniker og det andet skal ha de for dommere nødvendige egenskaper. Kongen bestemmer, hvem der skal være formand.

Intet av Forsikringsraadets medlemmer maa være ansat i eller ta del i ledelsen av noget forsikringsselskap som helt eller delvis er underkastet denne lovs bestemmelser, og maa heller ikke paa anden maate være interessert i saadant selskap.

De nærmere regler om Forsikringsraadets virksomhet gives av Kongen.

6. Enhver avgjørelse, som Forsikringsraadet i henhold til denne lov har truffet, kan av vedkommende selskap inden 14 dage, efterat det har faat meddelelse om avgjørelsen, indbringes til prøvelse av Kongen. Saafremt selskapet inden den angivne frist forlanger det, skal saken, før endelig avgjørelse træffes, av vedkommende regjeringsdepartement forelægges en nævnd til uttalelse. Denne nævnd skal bestaa av fem medlemmer, av hvilke de tre med to varamænd beskikkes av Kongen for fem aar ad gangen, mens det fjerde medlem vælges av Forsikringsraadet og det femte av vedkommende selskap. Kongen gir nærmere regler om nævndens forretningsorden. Omkostningene ved dens virksomhet utredes av statskassen; dog kan nævnden paalægge selskapet helt eller delvis at utrede omkostningene.

7. Ethvert forsikringsselskap pligter at gi Forsikringsraadet adgang til naarsomhelst i forretningstiden og paa selskapets kontor at efterse selskapets samtlige bøker og bilag. Likeledes pligter ethvert forsikringsselskap at avgi snarest mulig uttømmende skriftlig svar paa skriftlig forespørsel fra Forsikringsraadet om selskapets forretning eller stilling.

Forsikringsraadet pligter at bevare fuldstændig taushet om, hvad det under utførelsen av sit hverv har erfaret om enkeltmands personlige eller økonomiske forhold.

8. Forsikringsraadet har aarlig til Kongen at indgi en beretning om sin virksomhet i det forløpne aar, en sammenstilling av de indberetninger og regnskaper, som er mottat, samt en fortegnelse over de inden- og utenlandske selskaper, som i henhold til denne lov i det forløpne aar har drevet forsikringsvirksomhet her i landet.

Beretningen skal gjøres tilgjengelig for almenheten paa den maate og inden den tid, som Kongen bestemmer.

9. Som bidrag til bestridelsen av de ved tilsynet voldte utgifter har ethvert forsikringsselskap, som er underkastet denne lovs bestemmelser, aarlig at betale

First Part. General provisions.

§ 1. Insurance operations may — apart from institutions guaranteed or administered by the State or Norwegian parishes — only be carried on by joint stock companies and mutual societies.

A life assurance association must not commence its operations until it has obtained the authorisation of the King or the Insurance Council in accordance with this Act.

2. An insurance association must not carry on other operations than those of insurance.

An association undertaking life assurance must not carry on any other insurance operations. The association may, however, to the extent which the Insurance Council permits, undertake invalidity insurance which is connected with life assurance.

3. No insurance association which is hereafter established may in its firm name adopt the name of any other Norwegian insurance association or that of a foreign insurance association generally known here, or a name which can easily be mistaken for that of such an association.

4. A reservation in the statutes (articles) or policies of an insurance association to the effect that the association may free itself from responsibility by transferring its liabilities to another association, is not binding on the persons insured.

5. The supervision of insurance associations prescribed by the present Act shall be conducted by an Insurance Council appointed for this purpose by the King. This Council shall consist of at least three members with substitutes, of whom one shall be a mathematician, expert in insurance technicalities, and the other have the qualifications necessary for judges. The King decides who shall be the chairman.

None of the members of the Insurance Council may be engaged or take part in the administration of any insurance association which is wholly or in part subject to the provisions of this Act, and may not in any other manner be interested in such an association.

The detailed regulations concerning the operations of the Insurance Council shall be issued by the King.

6. Any decision which the Insurance Council has given in accordance with this Act may, within fourteen days after the association concerned has obtained information of the decision, be brought by it before the King for examination. If the association within the period indicated requests it, the matter shall, before a final decision is given, be submitted by the competent Government Department to a committee for consideration. This committee shall consist of five members, of whom three, with two substitutes, shall be appointed by the King for a period of five years, the fourth member shall be elected by the Insurance Council and the fifth by the association concerned. The King shall issue the detailed regulations concerning the conduct of business of the committee. The expenses of its operations shall be paid by the Exchequer; the committee may, however, impose on the association concerned an obligation to pay the expenses in whole or in part.

7. Every insurance association is bound to give the Insurance Council at any time during the hours of business and at the office of the association the opportunity to examine all its books and appendices. Similarly, every insurance association is bound as soon as possible to give an exhaustive answer in writing to written questions from the Insurance Council concerning the business or position of the association.

The Insurance Council is bound to keep complete silence as to what it has learnt during the exercise of its functions concerning the personal or economic relations of particular persons.

8. The Insurance Council shall every year present a report to the King concerning its operations during the past year, a summary of the returns and accounts which have been received, and a list of the Norwegian and foreign associations which in accordance with this Act have carried on insurance operations in this country during the past year.

The report shall be made accessible to the public in the manner and within the time fixed by the King.

9. As a contribution towards the payment of the expenses caused by the supervision, every insurance association subject to the provisions of this Act shall

et av Kongen for hvert aar fastsat beløp. Bidraget maa ikke være høiere end to pro mille av hele den præmie-indtægt, selskapet i det foregaaende aar har hat for de her i landet avsluttede forsikringer; dog skal det under enhver omstændighet utgjøre for gjensidige skadesforsikrings-selskaper mindst fem og tyve kroner og for andre selskaper mindst femti kroner. Bidraget kan inddrives ved utpantning.

De bekjendtgjørelser, som av Forsikringsraadet indsendes til «Norsk Kundgjørelsestidende», betales av vedkommende selskap.

Anden del. Om skadesforsikrings-selskaper.

Kapitel I. Om gjensidige skadesforsikrings-selskaper.

Avsnit I. Selskapets stiftelse.

10. Et gjensidig skadesforsikrings-selskap kan alene stiftes gjennom tegningsindbydelse, som skal være undertegnet av indbyderne og indeholde angivelse av: 1. Forsikringens art; — 2. Den kommune, hvor selskapet skal ha sit sæte; — 3. det antal forsikringer og den samlede forsikringssum, som skal være tegnet, forat foretagendet skal kunne sættes i gang; — 4. Den maate, hvorpaa omkostningene ved stiftelsen samt mulig underskud i et bestemt antal av de første aar tilsigtes dækket; — 5. Den maate, hvorpaa selskapets utgifter skal dækkes enten ved betaling av en paa forhaand opstillet præmie, og isaafald reglene for fordeling av overskud og underskud, eller alene ved efterskudsvis utligning paa medlemmene; — 6. Reglene for medlemmenes ansvar indbyrdes og overfor tredjemand; — 7. Den frist, inden hvilken den konstituerende generalforsamling skal være avholdt, forat tegning av forsikring skal være bindende for medlemmene; — 8. Den maate hvorpaa og den frist hvormed den konstituerende generalforsamling blir at sammenkalde; — 9. Reglene for forsikringstagernes stemmeret i den konstituerende generalforsamling.

Denne indbydelse har indbyderne at indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende». Vel siden herav kan der ogsaa indbydes til tegning av forsikring gjennom kundgjørelse i andre tidender eller ved opslag, omsendte prospekter eller cirkulærer; men disse indbydelser skal alene indeholde en ordret gjengivelse av den i «Norsk Kundgjørelsestidende» indrykkede underskrevne indbydelse.

11. Hvis foretagendet tilsigtes begrænset med hensyn til tid eller sted, maa dette uttrykkelig være nævnt i tegningsindbydelsen.

Hvis man vil træffe bestemmelse om, at enkeltmand skal ha særskilt fordel eller forrettighet i selskapet, eller at indbyderne eller andre shal ka særskilt godtgjørelse for stiftelsen, maa forbehold herom med gjengivelse av bestemmelsens indhold være indtatt i tegningsindbydelsen. Der kan intet krav gjøres paa erstatning for utlæg, som indbyderne maatte ha hat til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, dersom det ikke er forbeholdt i tegningsindbydelsen.

12. Tilsigtes selskapet stiftet med garantifond, skal dette ydes som laan av et for giemedet stiftet aktieselskap. I saa fald skal tegningsindbydelsen til stiftelse av det gjensidige selskap angi: 1. Garantifondets størrelse; — 2. Hvor stor del av det tegnede garantifond skal indbetales straks, og reglene for det garanterende selskaps forpligtelse til at gjøre yderligere indbetaling paa garantifondet; — 3. Reglene for garantifondets forrentning og for dets tilbakebetaling, forsaavidt saadan skal kunne finde sted; — 4. Om og i tilfælde i hvilken utstrækning det garanterende selskap skal ved dertil valgte mænd kunne øve indflydelse paa eller tilsyn med forsikringsselskapets ledelse.

Der kan ikke gives det garanterende selskap adgang til at øve indflydelse paa avgjørelsen av spørsmaal om, hvorledes overskud skal anvendes, eller hvorvidt hel eller delvis tilbakebetaling av garantifondet skal finde sted.

annually pay an amount fixed by the King for every year. The contribution must not be higher than two per thousand of all the premium income which the association has received during the preceding year for insurances concluded in this country; the contribution shall, however, under any circumstances, in so far as mutual indemnity insurance societies are concerned, amount to at least twenty-five Kroner, and in so far as other companies or societies are concerned, to at least fifty Kroner. The contribution may be recovered by means of a seizure in execution.

Those publications which are sent by the Insurance Council to the "Norwegian Gazette for Notifications" shall be paid for by the companies or societies concerned.

Second Part. Indemnity insurance associations.

Chapter I. Mutual indemnity insurance societies.

Section I. Establishment of the society.

10. A mutual indemnity insurance society may only be established by means of invitations for subscription, which shall be signed by the promoters and contain indications as to: 1. The kind of insurance to be undertaken; — 2. The parish where the society is to have its seat; — 3. The number of insurances and the total insurance amount which is to be subscribed before the enterprise shall be able to commence its operations; — 4. The manner in which the expenses of the establishment and the possible deficits incurred during a definite number of the first years are intended to be covered; — 5. The manner in which the society's expenses are to be covered, either by the payment of a premium stipulated beforehand, and in such case the regulations for the distribution of the surplus or deficit, or only by subsequent assessment on the members; — 6. The regulations as to the mutual liability of the members and their liability towards third persons; — 7. The period within which the constitutive general meeting is to be held in order that the effecting of insurances may be binding on the members; — 8. The manner in which and the period within which the constitutive general meeting is to be convened; — 9. The regulations concerning the right of the insurance takers to vote at the constitutive general meeting.

This invitation shall be inserted by the promoters in the "Norwegian Gazette for Notifications". Besides this invitation, invitations for the subscription of insurances may also be issued by means of publications in other newspapers or by means of placards or the distribution of prospectuses or circulars; but these invitations shall only contain a literal reproduction of the signed invitation which has been inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications".

11. If it is intended to limit the enterprise with regard to time or place, this limitation must be expressly mentioned in the invitation for subscription.

If it is intended to resolve that particular persons shall have special advantages or privileges in the society or that the promoters or other persons shall have special remuneration for the establishment thereof, a reservation to this effect, with a reproduction of the contents of the proposed resolution, must be inserted in the invitation for subscription. No claim shall be advanced with a view to compensation for expenses which the promoters may have incurred for juridical or technical assistance, publications etc., unless such claim has been reserved in the invitation for subscription.

12. If it is intended to establish the society with a guarantee fund, this fund shall be granted as a loan by a joint stock company established for this purpose. In such case the invitation for subscription with a view to the establishment of the mutual society shall indicate: 1. The amount of the guarantee fund; — 2. How large a part of the subscribed guarantee fund is to be paid up at once and the regulations as to the guaranteeing company's obligation to make further payments to the guarantee fund; — 3. The regulations as to the payment of interest on the guarantee fund and as to its repayment, where such repayment is to be capable of taking place; — 4. Whether, and in such case to what extent, the guaranteeing company, by means of men chosen for this purpose, is to be in a position to exercise influence on or supervision of the administration of the insurance society.

The guaranteeing company shall not be given the right to exercise influence in regard to the decision of the question as to how the surplus is to be employed, or whether full or partial repayment of the guarantee fund is to take place.

13. Først 14 dage efter tegningsindbydelsens første offentliggjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende» maa der gives adgang til tegning av forsikring.

Tegning, som av andre end indbyderne er foretat før utløpet av denne tid eller i henhold til en tegningsindbydelse, som ikke fyldestgjør fordringene i § 10, er uforbindende for tegneren.

14. Den konstituerende generalforsamling indkaldes av indbyderne og skal avholdes inden ni maaneder efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i «Norsk Kundgjørelsestidende». Avholdes den ikke inden denne tid, kan enhver, som har tegnet forsikring, gjennom henvendelse til en av indbyderne begjære sin tegning utslettet; dog maa saadan henvendelse ske, inden generalforsamlingen er sat.

15. I generalforsamlingen har indbyderne til protokollen at fremlægge: — 1. Den av dem utfærdigede tegningsindbydelse; — 2. Det nummer av »Norsk Kundgjørelsestidende», hvori indbydelsen har været offentliggjort; — 3. En av samtlige indbydere underskrevet beretning om selskapets stiftelse, bilagt — i original eller i bekræftet gjenpart — med enhver kontrakt, de maatte ha indgaat indbyrdes eller med andre vedkommende stiftelsen; — 4. En av samtlige indbydere underskrevet opgave over de utlæg til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, som indbyderne maatte ha hat, og som de kræver godtgjort av selskapet; — 5. Tegningslisterne i original eller bekræftet avskrift med indbydernes skriftlige erklæring om, at det for stiftelsen nødvendige antal forsikringer og den nødvendige forsikringssum er tegnet.

Der kan i denne generalforsamling ikke fattes beslutning, som strider mot nogen i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av art, som i § 10 nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 9 eller i § 12 nævnt. Heller ikke kan der træffes nogen bestemmelse av saadan art som i § 11 nævnt, medmindre forbehold derom med gjengivelse av bestemmelsens indhold er inddat i tegningsindbydelsen, likesom en i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av saadan art ikke kan utvides paa selskapets bekostning. Er der i tegningsindbydelsen tilsagt selskapets medlemmer en stemmeret av visst omfang i dets generalforsamlinger, kan der heri ikke foretages forandring uten samtykke av samtlige medlemmer.

16. I generalforsamlingen skal der først tages bestemmelse om, hvorvidt et utvalg av forsikringstagere skal nedsættes for at prøve de fremlagte aktstykker. Saafremt en tredjedel av de møtende forsikringstagere eller den eller de, som indehar forsikringer for en tredjedel av den i møtet repræsenterte forsikringssum, stemmer derfor, blir saadant utvalg at nedsætte. Utvalget bestaar av tre medlemmer, hvis der ikke med almindelig stemmeflerhet fattes beslutning om et større antal. Dette utvalg, til hvilket indbyderne er pligtige at gi de fornødne oplysninger, har at avgi en skriftlig indstilling, hvorav der mindst tre dage før næste møte tilstilles hver forsikringstager med kjendt opholdssted en avskrift.

Er det besluttet, at saadant utvalg ikke skal nedsættes, avstemmes der om, hvorvidt selskapet skal stiftes. Er derimot saadant utvalg nedsat, fastsætter generalforsamlingen et nyt møte tidligst 14 dage derefter til behandling av utvalgets indstilling og avstemning om selskapets stiftelse.

Ved avstemning om det ovennævnte utvalgs nedsættelse og ved valg paa dets medlemmer medregnes ikke indbyderne eller de av dem repræsenterte forsikringer; det samme gjelder ved avstemning om selskapets stiftelse, naar saadant utvalg som i 1 ste led omhandlet har været nedsat.

Naar selskapet er stiftet, blir vedtægter at fastsætte og derefter valg av tillidsmænd at foreta. Hermed er selskapet konstituert.

Avsnit II. Selskapets registrering.

17. Det konstituerte selskap skal anmeldes til registrering overensstemmende med lovgivningen om handelsregistre.

13. The opportunity to subscribe for insurances must not be given until fourteen days have elapsed since the invitation for subscription was first published in the "Norwegian Gazette for Notifications".

Any subscription by other persons than the promoters before the expiration of this period, or in conformity with an invitation for subscription not satisfying the provisions of § 10, shall not be binding on the person subscribing.

14. The constitutive general meeting shall be convened by the promoters and be held within nine months after the first publication of the invitation for subscription in the "Norwegian Gazette for Notifications". If the meeting is not held within this time, any person who has subscribed for insurance may, by a communication sent to one of the promoters, demand that his subscription shall be cancelled; such communication must, however, be sent before the general meeting is held.

15. At the general meeting the promoters shall place on the record: 1. The invitation for subscription issued by them; — 2. The number of the "Norwegian Gazette for Notifications" in which the invitation has been published; — 3. A statement signed by all the promoters concerning the establishment of the society, accompanied — in the original or in a certified transcript — by every contract which they have concluded reciprocally or with other persons concerning the establishment; — 4. An account signed by all the promoters of the expenses for juridical or technical assistance, publications etc., which the promoters have incurred, and of which they demand recovery from the society; — 5. The subscription lists in the original or a certified transcript, with a written declaration of the promoters that the number of insurances necessary for the establishment, and the necessary insurance amount, have been subscribed.

At this general meeting no resolution shall be passed contrary to any provision inserted in the invitation for subscription of such a nature as is mentioned in § 10, Nos. 1, 2, 3, 4, 5, 6 and 9, or in § 12. Nor shall any resolution be passed which is of such a nature as is mentioned in § 11, unless a reservation to this effect, with a reproduction of the contents of the resolution, was inserted in the invitation for subscription; similarly, a resolution of such a nature inserted in the invitation for subscription must not be extended at the expense of the society. If, in the invitation for subscription, the society's members have been promised a right to vote to a certain extent at its general meetings, there shall be made no modifications in this respect without the consent of all the members.

16. At the general meeting it shall in the first place be decided whether a committee of insurance takers shall be appointed with a view to examining the documents produced. If one third of the insurance takers present, or the member or members having insurances for one third of the insurance amount represented at the meeting, vote in favour of this motion, such a committee shall be appointed. The committee shall consist of three members if it is not decided by a general majority of votes that a larger number shall be appointed. This committee, to whom the promoters are bound to give the necessary information, shall present a statement in writing, of which, at least three days before the next meeting, a copy shall be sent to every insurance taker having a known residence.

If it is decided that such a committee shall not be appointed, voting takes place on the question whether the society shall be established. If, on the other hand, such a committee is appointed, the general meeting fixes a new meeting to be held at the earliest fourteen days later, for the purpose of dealing with the committee's statement and voting on the question of the establishment of the society.

When voting on the appointment of the above-mentioned committee, and when electing its members, the promoters and the insurances represented by them are not counted; the same rule applies to the voting as to the establishment of the society, when such a committee as is mentioned in the first paragraph has been appointed.

When the society has been established, statutes (articles of association) shall be fixed, and thereupon the election of confidential men shall take place. The society is then constituted.

Section II. Registration of the society.

17. The constituted society shall be notified for registration in accordance with the legislation on commercial registers.

Anmeldelsen skal angi: — 1. Selskapets firma; — 2. Vedtægtenes datum; — 3. Forretningens art; — 4. Indbydernes navn; — 5. De bestemmelser, som er truffet om de i § 10 nr. 1 til 7 omhandlede forhold; — 6. Enhver bestemmelse eller avtale, som gaar ind under § 11; — 7. Hvorvidt bekjendtgjørelser til medlemmene skal ske i offentlige tidender, og i saa fald i hvilke; — 8. Styremedlemmenes fulde navn og bopæl; — 9. Hvem av disse der er berettiget til at tegne selskapets firma.

18. Med anmeldelsen skal foruten selskapets vedtægter følge som bilag bekræftet gjenpart av den konstituerende generalforsamlings protokol samt av alt, hvad der til denne er fremlagt.

19. Før registreringen bestaar selskapet ikke som saadant like overfor tredjemand.

Avsnit III. Almindelige bestemmelser.

20. Det gjensidige selskaps vedtægter skal foruten at indeholde de i § 10 nr. 1, 2, 4, 5 og 6 samt i tilfælde de i § 12 nr. 1, 2, 3 og 4 nævnte bestemmelser tillike gi uttrykkelig bestemmelse om anbringelsen av selskapets formue, reglene for oplæggelse av reservefond, reglene for de forsikredes stemmeret og valgbarhet samt betingelserne og reglene for selskapets opløsning og anvendelsen av selskapets formue efter opfyldelsen av alle forpligtelser i tilfælde av avvikling. I selskaper, hvor der forskudsvis beregnes et bestemt indskud (præmie), angives enten præmie-satserne eller den maate, hvorpaa præmien blir at bestemme; skal selskapet derimot efterskudsvis utligne sine utgifter, angives de regler, hvorefter bidragene under hensyn til de forsikrede gjenstandes værdi, forsikringstid og farlighet blir at fordele over de forsikrede beløp (reglene for beregning av »bidragsværdiene»).

21. Forrentning og tilbakebetaling av garantifond kan alene ske av selskapets overskud. Tilbakebetales garantifondet helt eller delvis, overgaar et tilsvarende beløp til et eget reservefond. Disse fond kan ikke frivillig nedsættes. Har selskapet tappt nogen del av disse fond, blir dette at anmelde til handelsregistret.

22. Selskapet skal benytte et firmanavn, hvorav det fremgaar, at det er et gjensidig forsikringsselskap.

23. I selskaper, hvor der forskudsvis beregnes et bestemt indskud (præmie), blir overskud, som skal fordeles, og underskud, som skal dækkes ved utligning, at fordele paa medlemmene i forhold til deres indskud (præmier), dersom ikke anden fordelingsregel er fastsat i vedtægtene.

Dersom intet andet i vedtægtene er bestemt, blir det efterskud, som et medlem ikke kan betale, saavidt fornødent at utligne paa de øvrige medlemmer.

I intet tilfælde pligter dog et medlem, medmindre andet i vedtægtene er bestemt, at tilskytte mer end et beløp, som er likt hans forsikringssum.

24. Det kan i vedtægtene bestemmes, at det efterskud, som i regnskapsterminen kan utlignes paa det enkelte medlem, skal være begrenset; dog maa efterskuddet i selskaper, som paa forhaand opkræver en bestemt præmie, ikke begrænses til mindre end to ganger præmien, dersom efterskuddet beregnes over præmierne, eller ti mindre end ti pct. av forsikringsbeløpet, dersom efterskuddet beregnes over de forsikrede beløp.

I selskaper, som efterskudsvis utligner regnskapsterminens samtlige utgifter, kan medlemmenes bidragspligt ikke begrænses til mindre end femten pct. av regnskapsterminens samlede forsikrede værdier.

Dersom regnskapsterminens samtlige inntægter som følge av saadanne begrænsninger ikke formaar at dekke terminens samtlige utgifter, og der intet tilstrækkelig reservefond haves, blir underskuddet, hvis ikke andet i vedtægtene er bestemt, forholdsvis at fordele paa terminens samtlige skader.

The notification shall indicate: 1. The firm name of the society; — 2. The date of the statutes (articles of association); — 3. The kind of business to be done; — 4. The names of the promoters; — 5. The decisions which have been come to in regard to the matters dealt with in § 10 Nos. 1 to 7; — 6. Any decision or agreement comprised by § 11; — 7. Whether communications to be issued to the members are to be inserted in public newspapers, and if so, in what newspapers; — 8. The full names and residences of the members of the board of directors; — 9. Which of these are entitled to sign the firm name of the society.

18. With the declaration, besides the statutes (articles) of the society, shall follow as an appendix a certified transcript of the record of the constitutive general meeting, and of everything which has been submitted to this meeting.

19. A society does not exist as such, as regards third persons, until the registration has taken place.

Section III. General provisions.

20. The statutes (articles) of a mutual society, besides containing the provisions mentioned in § 10 Nos. 1, 2, 4, 5 and 6, and, as the case may be, those mentioned in § 12 Nos. 1, 2, 3 and 4, shall also contain express provisions as to the employment of the society's capital, rules concerning the setting aside of a reserve fund, rules concerning the right to vote and the eligibility of the persons insured, and the conditions and rules for the dissolution of the society, and the application of the society's capital after the fulfilment of all the liabilities in case of a liquidation. In the case of societies where a definite contribution (premium) is to be made in advance, either the premium rates must be indicated, or the mode in which the premium is to be fixed; if, on the other hand, the society is to assess its outgoings subsequently, the rules must be given according to which the contributions with reference to the value, period of insurance and risk of the objects insured, are to be assessed on the amounts insured (the rules concerning the calculation of the "amounts of contributions").

21. The payment of interest on and the repayment of the guarantee fund can only be effected out of the society's surplus. If the guarantee fund is repaid in its entirety or in part, a corresponding amount shall be set aside for a special reserve fund. These funds shall not be voluntarily reduced. If the society has lost any part of these funds, this circumstance shall be declared in the commercial register.

22. The society shall use a firm name which discloses that it is a mutual insurance society.

23. In the case of societies in which a definite contribution (premium) in advance is to be made, any surplus to be distributed and any deficit to be covered by way of assessment, shall be distributed amongst and assessed on the members in proportion to their contributions (premiums), if no other rule of distribution and assessment has been fixed in the statutes (articles).

If nothing to the contrary has been provided by the statutes (articles), any supplementary contribution which a member is unable to pay shall, if necessary, be assessed on the other members.

In no case, however, is it incumbent on a member, unless otherwise provided in the statutes (articles), to contribute more than an amount equal to his insurance amount.

24. It may be provided in the statutes (articles) that the supplementary contribution which may be assessed on a particular member in the financial period shall be limited; the supplementary contribution in the case of societies which collect a definite premium in advance, must not, however, be limited to less than twice the amount of the premium, if the supplementary contribution is calculated on the basis of the premiums, or at less than ten per cent. of the insurance amount, if the supplementary contribution is calculated on the basis of the amounts insured.

In the case of societies which assess the total amount of the expenditure of the financial period afterwards, the obligation of the members to contribute shall not be limited to less than fifteen per cent. of all the values insured during the financial period.

If all the income accrued during the financial period as a consequence of such limitations is not sufficient to cover all the expenditure of the period, and there is no sufficient reserve fund available, the deficit, if nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles), shall be distributed proportionately over all the losses of the financial period.

25. Det i en regnskapstermin opstaaede overskud eller underskud blir at fordele kun paa dem, som var medlemmer i vedkommende regnskapstermin, medmindre andet i vedtægtene er fastsat.

26. Selskapets medlemmer er kun dets forsikringstagere, og selskapet kan ikke overtage forsikring, uten at vedkommende forsikringstager blir medlem av selskapet.

Dog kan det ved gjenforsikring avtales, at det avgivende selskap skal være fritat for ansvar og ei heller delta i overskud. Men det samlede beløp av saadanne gjenforsikringer maa i saa fald ikke overstige ti pct. av det overtagende selskaps samlede forsikringssum.

Gjensidige skibsforsikrings-selskaper, som gjenforsikrer hos hinanden, kan derhos træffe avtale om, at de alene deltar i underskud eller overskud hos hinanden med den forsikringssum, hvormed det ene selskaps gjenforsikring overstiger det andet selskaps.

27. Krav mot et gjensidig selskap kan alene gjøres gjældende mot selskapet, ikke mot det enkelte medlem.

Har selskapet paadraget sig forpligtelse like overfor tredjemand, skal ethvert medlem bidra til at indfri denne i samme utstrækning og efter samme forhold, hvori han pligter at bidra til selskapets ørige utgifter.

28. De forpligtelser, der paahviler et medlem som saadant, forældes i tre aar, regnet fra dets uttræden av selskapet eller fra dets opløsning.

Afsnit IV. Om styret.

29. Selskapets forretninger ledes av et styre, bestaaende av et eller flere medlemmer. Bestaar det av flere medlemmer, vælges et av disse til formand efter nærmere forskrifter i vedtægtene. Styrets medlemmer tjenstgjør, hvis ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, i et aar ad gangen. Et medlem forblir i sin stilling, indtil nyt medlem er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er udløpet.

Bestaar styret av flere medlemmer, kan de fordele forretningene mellem sig, hvis ikke vedtægtene anderledes bestemmer.

I saker, som efter vedtægtene skal avgjøres av det samlede styre, maa mindst halvdelen av dette delta i behandlingen. Over forhandlingene skal der føres protokoll, som underskrives av samtlige deltagende medlemmer.

30. Ethvert medlem av styret kan uten varsel foreløbig fjernes ved beslutning av generalforsamlingen eller av repræsentantskapet, hvor saadant findes; samtidig blir et nyt medlem midlertidig at ansætte. I ethvert tilfælde blir spørsmålet om, hvorvidt vedkommende endelig skal fjernes, uophødelig at forelægge en ny generalforsamling — ordentlig eller overordentlig — til avgjørelse.

Saa vel til midlertidig som til endelig fjernelse utfordres mindst to tredjedels stemmeflerhet, medmindre vedtægtene anderledes bestemmer.

Styremedlem, som fjernes i henhold til reglene i denne paragraf, har intet krav paa erstatning, hvis han har utvist svingagtig forhold eller saadan forsømmelighet, skjødesløshet eller uforstand, at der var rimelig grund til hans fjernelse. Iøvrig blir det at avgjøre efter almindelige retsregler, hvorvidt erstatning tilkommer ham.

31. Like overfor tredjemand er styret bemyndiget til at handle paa selskapets vegne i alt, hvad der hører til driften av dets forretning, derunder ogsaa til ansættelse av forretningsfører (disponent, prokurist). Enhver begrænsning i denne myndighet er uten retsvirkning like overfor godtroende tredjemand.

Like overfor selskapet er styret forpligtet til at rette sig efter vedtægtene og de bestemmelser, som generalforsamling og repræsentantskap indenfor deres myndighetsomraader har truffet. I forhold til selskapet er styret alene berettiget til at ansætte forretningsfører, saafremt der i vedtægtene eller ved beslutning av generalforsamling eller repræsentantskap uttrykkelig er tillagt det ret dertil.

32. Styret har at sørge for, at der føres et ordentlig og tilstrækkelig bokholderi.

Ved hvert regnskapsaars avslutning blir aarsregnskap og balanse at opgjøre overensstemmende med de grundsætninger, som gjælder for en ordentlig og forsigtig forretningsførsel.

25. The surplus or deficit resulting during a financial period shall be distributed amongst or assessed on those only who were members during the financial period in question, unless it has been otherwise provided in the statutes (articles).

26. Only the members of a society may be its insurance takers, and the society must not take an insurance at its charge unless the assured in question becomes a member of the society.

It may, however, in the case of re-insurance be stipulated that the society effecting the re-insurance shall be exempt from liability and have no part in the profit. But the total amount of such re-insurances must not in such case exceed ten per cent. of the total insurance amount of the society undertaking the re-insurance.

Mutual marine insurance societies re-insuring with one another may also agree that they shall only share the deficit or surplus with one another to the extent of the insurance amount by which the re-insurances of one society exceed those of the other.

27. Claims on a mutual society shall only be advanced against the society, not against its individual members.

If the society in question has incurred liabilities towards third persons, every member shall contribute to the satisfaction of such liabilities to the same extent and according to the same proportion as it is incumbent on him to contribute towards the other expenditure of the society.

28. Liabilities incumbent on a member as such, are prescribed in three years, reckoned from the withdrawal of the member from the society or from its dissolution.

Section IV. The board of directors.

29. The business of the society shall be conducted by a board consisting of one or several members. If the board consists of several members, one of these shall be elected as chairman according to the detailed provisions of the statutes (articles). The members of the board, if nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles), serve for a period of one year. A member remains in his office until a new member has been lawfully elected, even though his time for service has expired.

If the board consists of several members, they may allot the business between them, provided that the statutes (articles) do not contain any contrary provision.

In matters which according to the statutes (articles) are to be decided by the whole board, at least one half of the board must take part in the deliberations. A record, which shall be signed by all the members present, shall be kept of the deliberations.

30. Any member of the board may be provisionally removed without notice by a resolution passed by the general meeting or the council of representatives, where there is such a council; at the same time a new member shall provisionally be appointed. In any case the question as to whether the member concerned is to be definitely removed, shall be submitted without delay to a new general meeting — ordinary or extraordinary — for decision.

A majority of at least two thirds is required for the provisional as well as for the definite removal, where the statutes (articles) provide nothing to the contrary.

A member of the board of directors removed in accordance with the rules of this Article has no claim for compensation if he has been guilty of fraudulent conduct or such negligence, carelessness or lack of judgment as provides sufficient ground for his removal. In general it shall be decided according to the ordinary rules of law whether compensation is due to him.

31. As regards third persons the board is authorised to act on behalf of the society in all matters appertaining to the exploitation of its business, including also the appointment of a business manager (administrator, proxy). Any limitation of this authority is without legal effect as against *bona fide* third persons.

As against the society the board is bound to comply with the statutes (articles) and those decisions which the general meeting and the council of representatives have come to within the scope of their functions. The board is only entitled to engage a business manager as against the society, where the statutes (articles) or resolutions passed by the general meeting or the council of representatives expressly authorise it to do so.

32. The board shall see that regular and sufficient books are kept.

At the close of every financial year the annual account and a balance-sheet shall be drawn up in accordance with the principles of regular and careful management.

De ved selskapets stiftelse og inden utløpet av første regnskapsaar voldte organisationsomkostninger kan efter derom i vedtægtene fattet bestemmelse opføres i balansen som aktiva under betegnelse «stiftelses- og organisationsomkostninger, at amortisere»; de blir at avskrive i løpet av høist fem aar med mindst en femtepart aarlig. Har selskapet et garantifond, maa der paa dette ikke betales mer end 5 pct. aarlig rente, før fuldstændig avskrivning av stiftelses- og organisationsomkostningene har fundet sted.

Kongen kan gi yderligere regler om regnskapsførselen.

33. I sjøforsikrings-selskaper skal aarsregnskapet være avgit og revidert inden ni maaneder efter regnskapsaarets utgang.

I andre selskaper skal aarsregnskapet være opgjort og revidert inden tre maaneder efter regnskapsaarets utgang, hvis vedtægtene ikke bestemmer en anden frist, som dog ikke maa overstige seks maaneder.

34. Har selskapet representantskap, skal styret straks forelægge dette det reviderte aarsregnskap. Naar derefter representantskapet har behandlet saken og truffet de avgjørelser, som vedtægtene hjemler det, blir aarsregnskapet i dets saaledes vedtagne form at utlægge i selskapets forretningslokale til eftersyn for ethvert medlem i mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling. Derhos blir avskrift eller avtryk av aarsregnskapet at tilstille ethvert medlem, som derom fremsætter forlangende.

35. Har selskapet ikke representantskap, skal styret mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling oversende revidert aarsregnskap til samtlige medlemmer, hvis opholdssted er kjendt.

36. Vil selskapet i dokumenter, fakturaer, brev, bekjendtgjørelser eller lignende nævne sit garantifond eller det i § 21 omhandlede reservefond, skal det uttrykkelig angives, til hvilken sum disse beløper sig efter sidste aarsoppgjør, og hvormeg et av garantifondet er indbetalt.

37. Tantieme kan kun beregnes av det rene overskud, aarsregnskapet maatte utvise, efterat de ved lov befalte avsætninger har fundet sted.

38. Stevninger og retslige indkaldelser mot selskapet forkyndes for styret eller for dets formand.

I saker mellem styret eller enkelte styremedlemmer paa den ene side og selskapet paa den anden side sker forkyndelse til selskapet for representantskapets ordfører, og representantskapet fører saken for det. Har selskapet ikke representantskap, sammenkalder styret en generalforsamling til valg av en eller flere mænd, som har at motta varsel paa selskapets vegne og at vareta dets tarv under saken. Undlater generalforsamlingen at foreta saadant valg, kan forkyndelse ske for hvemsomhelst av medlemmene.

Føres der sak mellem representantskapet eller dets flertal paa den ene side og selskapet paa den anden side, har styret at sammenkalde en generalforsamling til valg av en eller flere mænd, hvem det paaligger at vareta selskapets tarv under saken og at motta varsel.

39. Et medlem av styret maa ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noget anliggende, hvori han selv har fremtrædende personlig eller økonomisk særinteresse.

Heller ikke maa han delta i beslutning om laan mot eller diskontering av noget papir, hvorpaa hans navn findes.

Avsnit V. Om representantskapet.

40. Vedtægtene kan bestemme, at selskapet skal ha et representantskap. Dette skal bestaa av mindst tre medlemmer, som vælges blandt forsikringstagerne og som, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, tjenstgjør i ett aar ad gangen. En repræsentant forblir i sin stilling, indtil ny repræsentant er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er utløpet.

41. Repræsentantskapet sammenkalles av den av og blandt dets medlemmer valgte ordfører til de i vedtægtene bestemte tider samt ellers saa ofte ordføreren eller styret finder det fornødent.

The expenses of organisation and establishment of the society incurred before the expiration of the first financial year may, in virtue of a provision to this effect inserted in the statutes (articles) be brought into the balance-sheet as assets under the title "expenses for establishment and organisation, to be discharged"; these expenses shall be discharged in the course of not more than five years, at the rate of at least one fifth every year. If the society has a guarantee fund, there must not be paid on this fund more than five per cent. annual interest, until the expenses for establishment and organisation have been entirely discharged.

The King may make further regulations concerning book-keeping.

33. In the case of marine insurance societies the annual account shall be submitted and audited within nine months after the close of the financial year.

In other societies the annual account shall be settled and audited within three months after the close of the financial year, if the statutes (articles) do not fix some other period, which, however, must not exceed six months.

34. If the society has a council of representatives, the board shall forthwith submit to this council the audited annual account. When the council of representatives has dealt with the matter and come to the decisions within the scope of its authority under the statutes (articles), the annual account in the form thus accepted shall be displayed in the business premises of the society for examination by every member for at least fourteen days before the ordinary general meeting is held. In addition a written transcript or a printed copy of the annual account shall be sent to every member demanding such transcript or copy.

35. If the society has no council of representatives, the board shall, at least fourteen days before the ordinary general meeting is held, send the audited annual account to all the members whose residence is known.

36. If the society wishes to mention its guarantee fund or the reserve fund dealt with in § 21, in documents, invoices, letters, publications, etc., it shall be expressly indicated to what sums these funds amount according to the last annual balance-sheet, and how much of the guarantee fund has been paid up.

37. Percentage shall only be calculated on the net surplus which the annual account may show after the amounts to be set aside according to law have been set aside.

38. Citations and legal summonses against the society shall be served on the board or its chairman.

In lawsuits pending between the board or particular members of the board on the one side and the society on the other, notifications to the society shall be served on the chairman of the council of representatives, and the council of representatives shall conduct the suit on behalf of the society. If the society has no council of representatives, the board shall convene a general meeting with a view to the election of one or more persons to receive notifications on behalf of the society and attend to its interests during the suit. If the general meeting omits to proceed to such election, notifications may be served on any of the members.

If a lawsuit is pending between the council of representatives or its majority on the one side and the society on the other, the board shall convene a general meeting with a view to the election of one or more persons on whom it shall be incumbent to attend to the interests of the society during the suit and to receive notifications.

39. A member of the board must not take part in the deliberations concerning or settlement of any matter in which he himself has a preponderant personal or economic special interest.

Nor must he take part in the resolution concerning a loan against or discount of any document on which his name is to be found.

Section V. The council of representatives.

40. The statutes (articles) may provide that the society shall have a council of representatives. This council shall consist of at least three members elected from amongst the insurance takers, who, if nothing to the contrary is provided in the statutes (articles), serve for a period of one year. A representative continues in office until a new representative has been lawfully elected, even though his time for service has expired.

41. The council of representatives is convened by the chairman elected by and from amongst its members at the periods fixed in the statutes (articles), and otherwise as often as the chairman or the board considers it necessary.

Hvert medlem har en stemme, og hvor ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, avgjøres sakene ved simpel stemmeflerhet og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør ordførerens stemme utslaget. For at representantskapet skal være beslutningsdygtig, maa mindst halvparten avgi møte.

Protokol føres under ordførerens ansvar. Den underskrives av samtlige møtende.

42. Repræsentantskapet har at vaake over, at selskapets øiemed fremmes overensstemmende med lovgivningen, vedtægtene, generalforsamlingens og repræsentantskapets egne beslutninger.

Repræsentantskapet har i den utstrækning, det finder fornødent, og som forholdene tillater, at la sig meddele opplysning om forretningens drift og har i dette øiemed til enhver tid samlet eller ved et utvalg adgang til selskapets bøker. Mindst hvert aar og ellers saa ofte, vedtægtene foreskriver eller repræsentantskapet finder det fornødent, skal styret forelægge det utdrag og balanser av bøkene saavel som forklaring om alt væsentlig, som er foregaat i den forløpne tid. Desuten har repræsentantskapet til ubestemte tider mindst en gang om aaret, uten varsel at foranstalte undersøkelse av kasse og værdipapirer.

Repræsentantskapet har til generalforsamlingen at avgi sin erklæring om det aarlige regnskap og om forretningens drift.

Vedtægtene bestemmer forøvrig dets virkekreds saavel i forhold til generalforsamlingen som til styret.

Bestemmelsen i § 39 første led kommer ogsaa til anvendelse paa repræsentanter.

Avsnit VI. Om generalforsamlingen.

43. Medlemmenes ret til at delta i varetagelsen av selskapets anliggender utøves gjennom generalforsamlingen.

Hvis der ikke i vedtægtene eller, forsaavidt den konstituerende generalforsamling angaar, i tegningsindbydelsen er truffet anden bestemmelse, gjelder følgende regler: — 1. Et medlem kan møte ved fuldmægtig; — 2. De beslutninger, for hvilke nærværende lov ikke oppstiller særegne forskrifter, fattes med simpel stemmeflerhet blandt de møtende medlemmer og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør den, der har forsættet, utslaget; — 3. Har selskapet repræsentantskap, indtar dettes ordfører forsættet i generalforsamlingen; ellers tilkommer forsættet styrets formand.

44. Den, som har og vil avgi flere end en stemme, har at fremlægge en med hans navn underskrevet erklæring, hvori angives, hvor mange stemmer han avgir.

Møter nogen som fuldmægtig for et medlem, maa han fremlægge skriftlig fuldmagt. Samtlige de av en fuldmægtig avgivne stemmer blir at optælle, som om alle forsikringer, hvorfor han avgir stemme, var hans egne.

Et medlem kan ikke selv, ved fuldmægtig eller som fuldmægtig for andre, delta i nogen avstemning angaaende hans egen stemmeret i generalforsamlingen eller angaaende noget andet anliggende, hvori han selv har fremtrædende personlig eller økonomisk særinteresse; dog kan ethvert medlem stemme paa sig selv til tillidshverv i selskapet.

Avgjørelse av tvist om stemmeret henhører under generalforsamlingen.

Over forhandlingene føres protokol under ansvar av den, som har forsættet. Protokollen oplæses før møtets slutning til vedtagelse og underskrives foruten av den, som har forsættet, av mindst to av de tilstedeværende medlemmer.

45. Generalforsamlingen vælger foruten det i § 16 omhandlede utvalg tillike repræsentanter og styremedlemmer samt varamænd for disse tillidsmænd, saafremt vedtægtene foreskriver valg av saadanne.

Dog kan vedtægtene henlægge valg av styremedlemmer og deres varamænd til repræsentantskapet.

Every member has one vote, and where nothing to the contrary is provided in the statutes (articles), matters are settled by a simple majority of votes and to the effect that in cases of equality of votes the chairman has a casting vote. In order that the council of representatives may be capable of passing a resolution, at least one half of its members must be present.

Minutes shall be kept under the chairman's responsibility. They must be signed by all the members present.

42. The council of representatives shall see that the object of the society is pursued in accordance with the legislation, the statutes (articles), and the resolutions of the general meeting and of the council of representatives.

The council of representatives to the extent that it considers necessary and circumstances permit, shall gather information concerning the exploitation of the business, and for this purpose may at any time as a whole or by means of a committee have access to the books of the society. At least once every year, and otherwise as often as the statutes (articles) prescribe or the council of representatives considers it necessary, the board shall submit to it extracts from and balances of the books, as well as explanations concerning everything essential which has occurred during the previous financial period. In addition the council of representatives shall, without notice, at indefinite times at least once a year, proceed to examine the cash and negotiable securities.

The council of representatives shall submit to the general meeting its report concerning the annual account and the exploitation of the business.

The statutes (articles) in general decide the scope of its operations both in relation to the general meeting and the board.

The provision contained in the first paragraph of § 39 shall also apply to representatives.

Section VI. The general meeting.

43. The right of the members to take part in attending to the affairs of the society is exercised through the general meeting.

If nothing to the contrary has been provided in the statutes (articles), or in so far as the constitutive general meeting is concerned, in the invitation for subscription, the following rules shall apply: 1. A member may attend by means of a proxy; — 2. The resolutions for which the present Act does not make special provisions, shall be passed by a simple majority of votes amongst the members present, to the effect that in the case of equality of votes the member presiding has a casting vote; — 3. If the society has a council of representatives, the chairman of this council shall preside at the general meeting; otherwise the chairman of the board is entitled to preside.

44. Any member having and being desirous of casting more than one vote, shall present a declaration signed with his name, in which is indicated how many votes he intends to cast.

If any person attends as a proxy on behalf of a member, he must present a written mandate. All the votes cast by a proxy shall be counted as if all the insurances in respect of which he votes were his own.

A member shall not himself, by means of a proxy or as a proxy for other members, take part in any voting concerning his own right to vote at the general meeting, or concerning any other matter in which he himself has a preponderant personal or economic special interest; any member may, however, vote for himself in connection with confidential functions to be exercised on behalf of the society.

The settlement of disputes concerning the right to vote appertains to the general meeting.

A record shall be kept of the deliberations under the responsibility of the member presiding. The record shall be read before the close of the meeting, with a view to acceptance, and shall be signed by at least two of the other members present as well as by the member presiding.

45. The general meeting, in addition to the committee dealt with in § 16, also elects representatives and members of the board, and substitutes for these confidential persons, where the statutes (articles) prescribe the election of such substitutes.

The statutes (articles) may, however, refer the election of the members of the board and their substitutes to the council of representatives.

46. Til at foreta forretningsmæssig revision av selskapets bokførsel vælger repræsentantskapet, hvor saadant findes, og ellers generalforsamlingen, aarlig en eller flere revisorer.

Generalforsamlingen vælger aarlig decisorer, hvor saadanne er paabudt i vedtægtene eller forøvrig ansees paakrævet.

Hverken revisorer eller decisorer maa være medlemmer av styret, indeha nogen styret underordnet stilling i selskapet eller være gift med noget medlem av styret eller beslegtet eller besvogret med noget styremedlem i ret opstigende linje eller i sidelinjen saa nær som søskende.

Revisorer maa ikke ha laan i eller antages som kautionister eller endossenter for nye laan i selskapet.

47. Forsaaavdt loven eller vedtægtene ikke anderledes bestemmer, skal generalforsamlingen holdes ved selskapets hovedsæte efter indkaldelse av repræsentantskapets ordfører, men hvor repræsentantskap ikke findes, av styret, og indkaldelsen ske med mindst otte dages varsel ved brev eller budsendelse til samtlige medlemmer, hvis opholdssted er kjendt.

Der kan ikke fattes beslutning om andre emner end dem, som er nævnt i indkaldelsen; dog kan der kræves avstemning om, hvorvidt ny generalforsamling skal sammenkaldes til beslutning om forslag, fremkommet i møtet.

Ordentlig generalforsamling skal holdes mindst én gang aarlig, for sjøforsikrings-selskapers vedkommende inden ti og i øvrig inden syv maaneder efter regnskapsaarets utgang. Ellers skal generalforsamling holdes, saa ofte repræsentantskapet eller dettes ordfører eller styrer finder det fornødent.

48. Vil et medlem ved dom faa kjendt ugyldig en beslutning av generalforsamling eller repræsentantskap som stridende mot lov eller vedtægter, maa han ha anlagt sak, hvis det gjælder generalforsamlingsbeslutning, inden tre maaneder, efterat denne er fattet, og hvis det gjælder repræsentantskapsbeslutning, inden tre maaneder, efterat beslutningen er blit ham bekjendt, og i ethvert fald inden et aar, efterat beslutningen er fattet. Er saken begyndt med indkaldelse til forlikskommissionen, maa den, om forlik ikke opnaaes, senest inkamineres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden sakens henvisning til retten. Indtil saken er avgjort, skal klageren vedblivende ansees som medlem av selskapet.

Dom gaaende ut paa beslutningens ugyldighet virker ikke alene like overfor parterne, men ogsaa like overfor de øvrige medlemmer. Var den angrepne beslutning anmeldt til handelsregistret, blir den avsagte dom paa bekostning av den, hvem retten maatte bestemme, og uten hensyn til paa-anke, at anmelde og registrere paa saadan maate som i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890 § 21 sagt.

49. Beslutning om, at undersøkelse skal anstilles i anledning av stiftelse eller forretningsførsel eller avvikling, fattes av generalforsamlingen.

Er et forslag om saadan undersøkelse forkastet av generalforsamlingen, kan mindst femti medlemmer eller et antal av mindst ti, som tilsammen er forsikrings-tagere for mindst en halv procent av den samlede forsikringssum, inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse og gjennem en av dem opnævnt fælles fuldmægtig hos vedkommende skifteret begjære opnævnt en eller flere mænd til at anstille saadan undersøkelse. Begjæringen skal efterkommes, saafremt det sandsynliggjøres, at der er utvist svig eller grov skjødesløshet. Indtil saken er avgjort, skal klagerne vedblivende ansees som selskapets medlemmer. Forinden skifteretten træffer sin avgjørelse, har den at gi saavel selskapet som den, hvis forhold paaklages, anledning til at uttale sig. Avgjørelsen kan inden fjorten dage, efterat den av skifteretten er blit vedkommende meddelt, indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse overensstemmende med de i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899 (jfr. lov av 2 juni 1906) § 45 jfr. §§ 41—42 indeholdte forskrifter.

46. The council of representatives, where there is such a body, and otherwise the general meeting, shall every year elect one or more auditors with a view to a businesslike audit of the society's book-keeping.

The general meeting shall every year elect supervisors, where such functionaries are prescribed in the statutes (articles) or are otherwise considered necessary.

Neither auditors nor supervisors may be members of the board, occupy any position in the society subordinate to the board, or be married to any member of the board or related by blood or marriage to any member of the board in the direct ascending line or in the collateral line as near as brothers and sisters.

Auditors must not have loans in or be accepted as sureties or indorsers for new loans in the society.

47. If nothing to the contrary is provided by law or by the statutes (articles), the general meeting shall be held at the society's principal seat, after having been convened by the chairman of the council of representatives, and where there is no council of representatives, by the board, and the meeting shall be convened with at least eight days' notice by letter or the sending of a message to all the members whose residence is known.

No resolutions shall be passed on other subjects than those mentioned in the notice convening the meeting; voting may, however, be required as to whether a new general meeting shall be convened with a view to passing resolutions in respect of motions made at the meeting.

A regular general meeting shall be held at least once a year, in so far as marine insurance societies are concerned within ten, and otherwise within seven, months after the close of the financial year. Otherwise a general meeting shall be held as often as the council of representatives or its chairman or president considers it necessary.

48. If a member wishes by a judgment to obtain the invalidation of a resolution passed by the general meeting or the council of representatives, as being contrary to law or the statutes (articles), he must bring an action, if a resolution passed by the general meeting is concerned, within three months of the resolution having been passed, and if a resolution passed by the council of representatives is concerned, within three months of the resolution having been made known to him, and in any case within a year after the resolution has been passed. If the action has been commenced with a summons before the Compromise Committee, it must, if a compromise is not arrived at, be brought at the latest at the first sessions of the competent tribunal to which a lawful summons can be issued after one month has elapsed since the action was referred to the tribunal. Until the action is determined, the plaintiff shall continue to be considered a member of the society.

A judgment importing the invalidation of the resolution is effective not only as regards the parties, but also as against the other members. If the resolution attacked had been declared in the commercial register, the judgment shall, at the expense of the person the tribunal may decide upon, and without regard to appeal, be notified and registered in such manner as is provided in the Act on Commercial Registers, Firm Names and Powers of Attorney of 17 May 1890, § 21.

49. Resolutions on the question whether an examination shall be made in regard to the establishment, the management, or the liquidation, shall be passed by the general meeting.

If a motion concerning such an examination has been rejected by the general meeting, a demand by at least fifty members, or by a number of at least ten who are together insurance takers for at least one half per cent. of the total insurance amount, may be made within three months after the general meeting was held, through a representative nominated by them in common, at the competent Distribution Tribunal, for the appointment of one or more persons for the purpose of making such examination. The demand shall be conceded if it appears probable that fraud or gross negligence has been shown. Until the action is determined, the plaintiffs shall continue to be considered as members of the society. Before the Distribution Tribunal gives its decision, it shall give both the society and the member whose conduct is complained of the opportunity of being heard. The decision may, within fourteen days after it has been communicated to the interested member by the Distribution Tribunal, be brought before the competent Government Department for revision in accordance with the provisions contained in the Act concerning Negotiations for Composition of 6 May 1899 (cf. the Act of 2 June 1906) § 45, cf. §§ 41—42.

De av skifteretten opnævnte mænd har i fornøden utstrækning at efterse selskapets bøker, kasse, løsøre, papirer og varer og at avgi sin beretning til skifteretten. Denne underretter klagernes fuldmægtig om undersøkelsens slutning og sammenkalder en generalforsamling til avholdelse inden fire uker derefter og forelægger denne utvalgets indstilling. De opnævnte mænd har at iagtta taushet angaaende forhold eller gjenstande, som ved undersøkelsen er blit dem bekjendt, men som ligger utenfor undersøkelsens ramme. Like overfor uvedkommende har de ubegrænset taushetspligt. Deres godtgjørelse fastsættes av skifteretten, som likeledes bestemmer, hvem der skal bære de ved undersøkelsen forvoldte utgifter. Skifterettens avgjørelse kan inden samme frist og efter samme regler som oven nævnt av enhver vedkommende indbringes for vedkommende regjeringsdepartement.

50. Erstatning for skade, voldt av indbydere, styremedlemmer, repræsentanter, revisorer eller deciderer, indtales av selskapet. Beslutning om anlæg av saadant søksmaal fattes i generalforsamling. Beslutning om, at sak ikke skal anlægges, er befriende for vedkommende.

Dog kan medlemmer, som ikke har stemt for beslutningen, i saadant antal og med saadan interesse i selskapet som i § 49 sagt, ved en av dem opnævnt fælles fuldmægtig inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse, eller — saafremt der efter beslutningen er fremsat begjæring om undersøkelse i henhold til § 49 — efterat undersøkelsen er endt eller begjæringen endelig avslaat, anlægge sak paa selskapets vegne og i dets navn til indtale av erstatning for skade, voldt ved svig eller grov skjodesløshet. Er saken begyndt med indkaldelse til forlikskommissionen, maa den, hvis forlik ikke opnaaes, senest inkamineres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden sakens henvisning til retten. Indtil saken er avgjort, skal klagerne vedblivende ansees som selskapets medlemmer.

Tapes saken, har vedkommende medlemmer selv at bære samtlige omkostninger. Vindes den, har de ret til at fordrø omkostningene godtgjort av selskapet, dog ikke utover den erstatning, der som følge av søksmaalet er kommet selskapet til gode.

51. Har medlemmer i saadant antal og med saadan interesse i selskapet som i § 49 sagt hos selskapets vedkommende forgjæves forlangt en generalforsamling indkaldt med høist fjorten dages varsel til behandling av bestemt angivne emner, kan de kræve, at skifteretten paa lovlig maate og paa selskapets bekostning indkalder generalforsamling. Indtil saken er avgjort, skal klagerne vedblivende ansees som selskapets medlemmer.

Indkaldelsen av generalforsamling ansees forgjæves at være forlangt, naar selskapets vedkommende ikke inden fjorten dage, efterat forlangendet bevislig er fremsat, paa lovlig maate har utfærdiget den.

52. Beslutning om forandring i vedtægtene, om opløsning eller om overdragelse av selskapets formue som helhet kan alene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen maa ikke gjøre indgrep i et medlems erhvervede rettigheter.

Beslutning om, at selskapet skal forandre sin virksomhet til en anden art av forsikring, kan alene fattes med samtlige medlemmers samtykke.

Til gyldig beslutning om optagelse av andre forsikringsgrener inden samme art, om fortsættelse utover avtalt tid eller sted, om opløsning eller om overdragelse av selskapets formue som helhet kræves, at to tredjedele av de angivne stemmer er derfor, og at der enten er avgit stemme av medlemmer, som representerer to tredjedele av samtlige stemmer, eller at beslutningen gjentages med tre fjerdedels stemmeflerhet av en ny generalforsamling, indkaldt tidligst fjorten dage derefter.

Til beslutning om anden forandring i vedtægtene kræves, at to tredjedele av de i generalforsamlingen repræsenterte stemmer er derfor.

The persons appointed by the Distribution Tribunal shall to a sufficient extent examine the society's books, cash, movables, papers and goods, and make a report to the Distribution Tribunal. This Tribunal shall inform the plaintiffs' representative of the termination of the examination and convene a general meeting to be held within four weeks afterwards, and shall submit to the meeting the committee's report. The appointed persons shall keep silent concerning relations or matters which have become known to them during the examination, but which are outside the scope of the examination. As regards non-interested persons an unlimited obligation of silence is incumbent on them. Their remuneration is fixed by the Distribution Tribunal, which also decides who shall bear the expenses caused by the examination. The decision of the Distribution Tribunal may within the same period and according to the same rules as mentioned above, be brought by any interested person before the competent Government Department.

50. Compensation for damage caused by promoters, members of the board, representatives, auditors or supervisors, is recoverable by the society. Resolutions concerning the bringing of such actions shall be passed at the general meeting. A resolution that no action shall be brought discharges the member in question.

Members, however, who have not voted for the resolution, in such number and with such interests in the society as are mentioned in § 49, may by means of a representative appointed by them in common within three months after the general meeting was held, or — provided after the passing of the resolution a request has been made concerning an examination in accordance with § 49 — after the termination of the examination or the final rejection of the request, bring an action on behalf and in the name of the society with a view to the recovery of compensation for damage caused by fraud or gross negligence. If the action has commenced with a summons before the Compromise Committee, the action must, if a compromise is not arrived at, be brought at the latest at the first sessions of the competent tribunal to which a lawful summons can be issued after one month has elapsed since the action was referred to the tribunal. Until the action has been determined, the plaintiffs shall continue to be considered members of the society.

If the action is lost, the interested members shall themselves bear all the costs. If it is won, they have a right to demand that the expenses shall be refunded by the society, but not however in excess of the benefit which as a consequence of the action has accrued to the society.

51. If members in such number and with such interests in the society as are mentioned in § 49 have in vain requested of the society's competent officials that a general meeting should be convened, with a notice of at most fourteen days, for dealing with subjects definitely indicated, the members may demand that the Distribution Tribunal in lawful manner and at the expense of the society shall convene a general meeting. Until the action has been determined, the plaintiffs shall continue to be considered members of the society.

The requisition of a general meeting is considered as having been made in vain, when the society's competent officials have not, within fourteen days after it is proved that the request was made, issued a summons for a general meeting in lawful manner.

52. Resolutions concerning modifications in the statutes (articles), concerning dissolution or the transfer of the society's undertaking as a whole, can only be passed by the general meeting. Such resolutions must not encroach on the acquired rights of a member.

A resolution that the society shall transform its operations into another kind of insurance can only be passed with the consent of all the members.

For passing a valid resolution concerning the adoption of other branches of insurance of the same kind, concerning an extension beyond the stipulated time or place, concerning dissolution or the transfer of the society's undertaking as a whole, it is required that two-thirds of the votes cast should be in favour of it, and that either votes should have been cast by members who represent two-thirds of all the votes, or that the resolution should be confirmed by a three-fourths majority of votes at a new general meeting convened at the earliest fourteen days thereafter.

For passing resolutions concerning other modifications in the statutes (articles) it is required that two-thirds of the votes represented at the general meeting should be in favour of them.

Avsnit VII. Om opløsning og avvikling.

53. Begjæring om konkursbehandling eller akkordforhandling kan fra selskapets side alene fremsættes av styret. Dette representerer under konkursbehandling selskapet som konkursskyldner. Om det skal nyde godtgjørelse og i tilfælde hvilken, bestemmes av skifteretten.

Enhver forsikringstager kan reise indsigelse mot anerkjendelse av fordringer, som anmeldes i boet.

54. Synker selskapets forsikringsbestand ned under det i indbydelsen i henhold til § 10 nr. 3 opstillede minimum, har styret straks at sammenkalde en generalforsamling med høist 14 dages varsel.

Generalforsamlingen kan beslutte, at selskapet allikevel skal fortsætte sin forretning indtil videre; men dersom det ikke inden 3 maaneder er lykkedes at drive bestanden op til det nævnte minimum, maa tegning av nye og fornyelse av ældre forsikringer ophøre, og styret har til protokols at erklære selskapet opløst og at sørge for, at avvikling sker.

55. Den generalforsamling, som overensstemmende med § 52 endelig beslutter, at selskapet skal oppløses, vælger samtidig et styre til at forestaa avviklingen. Medlemmer av det tjenstgjørende styre kan vælges, saafremt vedtægtene ikke anderledes bestemmer. Iøvrig træder det tidligere styre ut av virksomhet.

Selskapets forretninger kan under avviklingen fortsættes i det omfang, som ansees hensigtsmæssig. Dog maa der ikke tegnes nye eller ske fornyelse av ældre forsikringer, efterat avvikling er besluttet.

56. Naar et selskap er erklært eller besluttet opløst, har styret at opta fortegnelse over massen og at opgjøre selskapets status. Fortegnelsen og opgjøret blir at utlægge paa selskapets kontor til oplysning for ethvert medlem; derhos blir avskrift eller avtryk av opgjøret at tilstille ethvert medlem, hvis opholdssted er kjendt.

Opgjøret blir snarest mulig at bekjendtgjøre i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Efterat opløsning er besluttet, har selskapet paa ethvert fra samme utgaat brev, bekjendtgjørelse eller dokument at tilføie ved sit firma ordene »under avvikling».

57. Styret har at avhænde selskapets eiendele og inndrive dets tilgodehavende samt at betale dets gjæld og opfylde dets øvrige forpligtelser. Forsaavidt det behøves til at dække gjælden, har styret at indkalde efterskud hos medlemmene, forsaavidt dertil er adgang efter §§ 23 og 24.

58. Styret har to ganger i »Norsk Kundgjørelsestidende» at indkalde selskapets fordringshavere til at anmelde sit tilgodehavende. De fordringshavere, som kjendes, gives derhos, saavidt mulig, særskilt skriftlig underretning.

59. Er en fordringshaver ikke at finde eller vægrer han sig for at motta sit tilgodehavende, blir beløpet, hvis dets størrelse er paa det rene, av styret at indsætte paa hans navn i sparebank. Er fordringen ikke rentebærende og ikke forfalden, kan den indsættes med et beløp, som med tillæg av lovlig rente til forfaldsdagen vil gi fordringens hele beløp.

Er en fordrings tilværelse eller omfang uviss eller omstridt, kan der avsættes et saadant beløp, som ved overenskomst mellem selskapet og vedkommende fordringshaver maatte bli bestemt. Beløpet indsættes i saa fald i sparebank paa styrets og fordringshaverens navn i fællesskap og blir ikke at utbetale uten begge parters skriftlige samtykke eller efter endelig dom. Hvad der endelig kommer selskapet tilgode, blir av styret efterskudsviis at fordele efter vedtægtenes bestemmelse.

60. Efter at selskapets eiendele er avhændet, dets fordringer inddrevet, dets gjæld betalt eller betalingen sikret som i § 59 bestemt og alle dets øvrige forpligtelser opfyldt, blir overskuddet at fordele i overensstemmelse med, hvad vedtægtene bestemmer.

En saadan fordeling maa dog ikke finde sted før 6 maaneder, efterat den i § 58, første punktum omhandlede indkaldelse anden gang har staat i »Norsk Kundgjørelsestidende».

Section VII. Dissolution and liquidation.

53. A request for administration in bankruptcy or negotiations with a view to composition may only be presented on the part of the society by the board of directors. The board during the administration in bankruptcy represents the society as the bankruptcy debtor. The Distribution Tribunal decides whether the board shall obtain any, and if so what, remuneration.

Every insurance taker may raise objections to the recognition of claims declared against the estate.

54. If the society's insurances decrease below the minimum stipulated in the invitation for subscription in accordance with § 10 No. 3, the board shall at once convene a general meeting with a notice of at most fourteen days.

The general meeting may decide that the society shall nevertheless continue its operations for a time; but if within three months it has not succeeded in bringing the insurances up to the minimum mentioned, the conclusion of new and the renewal of old insurances must cease, and the board shall in the minutes declare the society dissolved, and see that liquidation takes place.

55. The general meeting which, in accordance with § 52, finally decides that the society shall be dissolved, shall at the same time elect a board for the purpose of conducting the liquidation. Members of the acting board may be elected, where the statutes (articles) provide nothing to the contrary. In other respects the previous board ceases its functions.

The operations of the society may be continued during the liquidation, to the extent which is considered as serving the purpose thereof. After the liquidation has been decided on, new insurances must not, however, be concluded nor may renewals of older insurances take place.

56. When the dissolution of a society has been declared or decided upon, the board shall make a list of its assets and a statement of the society's position. The list and the statement shall be displayed at the society's office for the information of every member; in addition a written transcript or a printed copy of the statement shall be sent to every member whose residence is known.

The statement shall as soon as possible be published in the "Norwegian Gazette for Notifications".

After dissolution has been decided on, the society shall on every letter, publication or document issued by it add to its firm name the words "in liquidation".

57. The board shall dispose of the society's property, recover its claims, pay its debts, and fulfil its other obligations. In so far as it is needed for the satisfaction of the debts, the board shall call up supplementary contributions from the members, provided a right to do so exists according to §§ 23 and 24.

58. The board shall in the "Norwegian Gazette for Notifications" twice summon the society's creditors to give notice of their claims. The known creditors shall also, as far as possible, be specially notified in writing.

59. If a creditor cannot be found, or if he refuses to receive what is due to him, the sum shall, if its amount has been fixed, be deposited by the board in his name in a savings bank. If the claim does not yield interest and is not due for payment, an amount may be deposited which, with the addition of lawful interest to the day for payment, will yield the whole amount of the claim.

If the existence or extent of a claim is uncertain or disputed, such an amount may be set aside as may be fixed by agreement between the society and the interested creditor. The amount shall in such case be deposited in a savings bank in the joint names of the board and the creditor, and shall not be paid out without the written consent of both parties or after a final judgment. That which ultimately accrues to the society shall subsequently be distributed by the board according to the provisions of the statutes (articles).

60. After the property of the society has been disposed of, its claims have been recovered, its debts paid or the payment secured as prescribed in § 59, and all its other obligations fulfilled, the surplus shall be distributed in accordance with the provisions of the statutes (articles).

Such a distribution, however, must not take place until six months have elapsed since the summons dealt with in the first sentence of § 58 has been published for the second time in the "Norwegian Gazette for Notifications".

61. Efter sluttet avvikling og efter at regnskap for samme er avlagt og vedtat i generalforsamling, anmeldes selskapets endelige oppløsning til handelsregistret.

Det styre, som har forestaaet avviklingen, har at opbevare selskapets bøker i mindst ti aar efter oppløsningen.

62. Beslutning om overdragelse av selskapets formue som helhet anmeldes uopholdelig til handelsregistret.

Styret sørger for, at selskapets forfaldne gjæld betales, og at dets øvrige forpligtelser opfyldes, forsaavidt vedkommende ikke samtykker i, at de gaar over paa den, til hvem overdragelsen er skedd. Iøvrig kommer bestemmelserne i § 56, 1ste og 2det led, § 57 2det punktum, § 58 samt § 59 til anvendelse.

Overdragelsen kan ikke gjennomføres og fordeling av overskuddet til medlemmene kan ikke finde sted, før selskapets kjendte gjæld er betalt eller betalingen sikret og dets øvrige kjendte forpligtelser opfyldt eller gyldig overført paa erhververen, og ikke før mindst seks maaneder er forløpet, efterat den sidste indkaldelse av fordringshaverne har været indtat i »Norsk Kundgjørelsestidende».

Naar overdragelsen er gjennomført, anmeldes dette snarest mulig til handelsregistret.

Avsnit VIII. Om registrering og kundgjørelse.

63. Enhver anmeldelse skal være ledsaget av saadanne oplysninger, at registreringsmyndigheten derved sættes istand til at bedømme, hvorvidt nærværende lovs forskrifter saavel som vedtægtene er iagttat.

Registreringsmyndigheten har omhyggelig at prøve, hvorvidt det, som begjæres registrert, er stemmende med lovens forskrifter, eller, hvor der handles om en beslutning, hvorvidt denne er tilblit overensstemmende med lov og vedtægter, og den kan kræve sig forelagt alle de oplysninger, som er fornødne til bedømmelse herav. Findes der mangler i denne henseende, blir anmeldelsen at avvise overensstemmende med reglene i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890 § 3.

Kapitel II. Om tilsyn med skadesforsikrings-selskaper.

64. Aarsregnskap, som skal indeholde vindings- og tapskonto samt balanse og være bilagt med revisorernes uttalelse, indsendes inden en maaned efter den ordentlige generalforsamlings avholdelse til forsikringsraadet, som paaser, at det er avgitt overensstemmende med gjældende forskrifter, og derefter lar det indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Driver selskapet flere forskjellige forsikringsvirksomheter, skal det føre særskilt regnskap med særskilt vindings- og tapskonto for hver enkelt virksomhet og i generalbalansen opføre passiva særskilt for hver enkelt virksomhet.

65. I ethvert selskap, som for nogen del tar til indtægt i aarsregnskapet præmie for endnu ikke avløpet risiko, skal av selskapets præmie-indtægt i aaret for egen regning som uoptjent præmie i regnskapet mindst opføres: a) I transportforsikrings-selskaper: for enhver reiseforsikring den hele præmie, for enhver tidsforsikring præmien for den endnu ikke avløpne risiko uten avdrag for omkostninger; — b) I andre selskaper en tredjedel av aarets samlede præmieindtægt uten avdrag for omkostninger.

For forsikringer, tegnet paa mer end et aar, skal derhos hele præmiebeløpet for den endnu tilbakestaaende tid avsættes.

66. I forbindelse med regnskapets avgivelse skal for hver enkelt forsikringsart oppgives den ved regnskapsaarets utgang løpende samlede forsikringssum med særskilt angivelse av, hvad selskapet har latt gjenforsikre.

Tredje del. Om livsforsikrings-selskaper.

Kapitel III. Almindelige bestemmelser.

67. Størrelsen av et livsforsikrings-aktieselskaps aktiekapital skal være fastsat under hensyn til arten og omfanget av den virksomhet, som selskapet agter at drive.

61. After the termination of the liquidation, and after the account of the same has been presented to and accepted by a general meeting, the final dissolution of the society shall be declared in the commercial register.

The board which has conducted the liquidation shall keep the society's books for at least ten years after the dissolution.

62. Any resolution passed concerning the transfer of the society's undertaking as a whole shall forthwith be declared in the commercial register.

The board shall see that the society's debts which are due for payment are paid, and that its other obligations are fulfilled, unless the creditor in question consents that the obligation shall pass to the person to whom the transfer has been made. In general the provisions of § 56, 1st and 2nd paragraphs, § 57, 2nd sentence, § 58 and § 59 shall apply.

The transfer shall not be carried out, and the distribution of the surplus amongst the members shall not take place, until the society's known debts have been paid or the payment thereof secured, and the society's other known obligations have been fulfilled or validly transferred to the transferee, nor until at least six months have elapsed since the last notification to the creditors has been inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications".

When the transfer has been carried out, this fact shall as soon as possible be declared in the commercial register.

Section VIII. Registration and publication.

63. Every declaration shall be accompanied by such information as enables the registration authority to judge whether the provisions of the present Act as well as of the statutes (articles) have been complied with.

The registration authority shall carefully examine whether that which is presented to it for registration is in conformity with the provisions of the Act, or, where there is a question of a resolution, whether it has been passed in accordance with the Act and the statutes (articles), and the authority may demand that all the information required for the appreciation of this question shall be submitted to it. If defects are found to be existing in this respect, the declaration shall be rejected according to the rules contained in the Act on Commercial Registers, Firm Names and Powers of Attorney of 17 May 1890, § 3.

Chapter II. Supervision of indemnity insurance associations.

64. The annual account, which shall contain the account of profit and loss and balance, and be accompanied by a declaration of the auditors, shall be sent within a month after the ordinary general meeting has been held to the Insurance Council, which shall see that it is presented in conformity with the provisions in force, and thereupon publish it in the "Norwegian Gazette for Notifications".

If the association in question carries on various insurance operations, the association shall keep special accounts of profit and loss for each particular operation and bring debts into the general balance-sheet separately for each particular operation.

65. In every association which to any extent brings into the annual account as income, premiums for risks not yet expired, there shall, out of the premium income of the association obtained during the year for its own account, be brought into the account as non-earned premium at least: a) In the case of transport insurance associations: for every insurance for the journey the whole premium, and for every time insurance the premiums for the risk not yet expired without deduction of expenses; — b) In the case of other societies, one third of the whole premium income of the year without deduction of expenses.

In respect of insurances concluded for more than a year, the whole amount of premium for the period still running shall be set aside in addition.

66. In connection with the presentation of the account, the whole insurance amount running at the expiration of the financial year shall be indicated in respect of each particular kind of insurance together with a special indication of the amounts re-insured by the association.

Third Part. Life assurance associations.

Chapter III. General provisions.

67. The amount of the share capital of a life assurance joint stock company shall be fixed with regard to the kind and extent of the operations which the company in question has in view.

Den ved selskapets registrering indbetalte del av aktiekapitalen skal ikke være mindre end fem og tyve ganger den høieste forsikringssum, som selskapet ved begyndelsen av sin virksomhet kan overta uten gjenforsikring paa enkelt risiko. Ved livrenteforsikring skal ved denne beregning forsikringssummen regnes lik femten ganger det aarlige livrentebeløp. Den indbetalte kapital maa i intet tilfælde utgjøre et mindre beløp end et hundrede tusen kroner.

68. Et livsforsikrings-aktieselskaps vedtægter skal indeholde angivelse av: 1. Selskapets firma; — 2. Formaalet for selskapets virksomhet med særlig angivelse av, hvorvidt selskapet agter at overta uten lægeundersøkelse forsikring, forfalden ved den forsikredes død; — 3. Den kommune, hvor selskapet skal ha sit sæte; — 4. Styrets sammensætning samt reglene for omfanget og fordelingen av dets myndighet og for utøvelsen av dets virksomhet; — 5. Reglerne for revision og decision; — 6. Hvorledes indkaldelse til generalforsamlingen skal finde sted, og hvorledes andre meddelelser skal bringes til medlemmenes kundskap; — 7. Tidspunktet for avholdelse av de ordinære generalforsamlinger samt de emner, som hvert aar skal forelægges disse; — 8. Reglene for stemmeret i selskapets anliggender og for disses avgjørelse i generalforsamling; — 9. Det høieste beløp, selskapet uten gjenforsikring skal kunne overta paa enkelt risiko; — 10. Reglene for fordeling av aarsoverskuddet; — 11. Aktiekapitalens størrelse; — 12. Det beløp, hvorpaa de enkelte aktier skal lyde; — 13. Hvorvidt alle aktier skal medføre samme ret, eller i motsat fald hvor stor del av aktiekapitalen der skal medføre særlige rettigheter, og hvilke disse er; — 14. Hvor stor del av aktiernes paalydende beløp straks skal indbetales, samt regler for aktie-eiernes forpligtelse til at gjøre yderligere indbetaling paa aktierne.

69. Et gjensidig livsforsikrings-selskaps vedtægter skal indeholde angivelse av: 1. Hvad der i § 68 nr. 1 til 10 er foreskrevet for aktieselskaper; — 2. Det antal forsikringer og den samlede forsikringssum, som skal være tegnet, forat selskapet skal kunne træde i virksomhet; — 3. Reglene for medlemmers ansvar indbyrdes og overfor tredjemand. Er selskapet stiftet med garantifond, skal vedtægtene tillike indeholde angivelse av; — 4. Garantifondets størrelse; — 5. Hvor stor del av det tegnede garantifond skal indbetales straks, og reglene for det garanterende selskaps forpligtelse til at gjøre yderligere indbetaling paa garantifondet; — 6. Reglene for garantifondets forrentning og for dets tilbakebetaling, forsaavidt saadan skal kunne finde sted; — 7. Om og i tilfælde i hvilken utstrækning det garanterende selskap skal ved dertil valgte mænd kunne øve indflydelse paa eller tilsyn med forsikrings-selskapets ledelse.

Der kan ikke gives det garanterende selskap adgang til at øve indflydelse paa avgjørelsen av spørsmålet om, hvorledes overskud skal anvendes, eller hvorvidt hel eller delvis tilbakebetaling av garantifondet skal finde sted.

70. Forinden tilladelse til at drive livsforsikrings-virksomhet kan meddels et gjensidig livsforsikrings-selskap, skal der være tegnet forsikringer i et saadant antal og til et saadant beløp, som maa ansees for tilstrækkelig i forhold til arten og omfanget av selskapets tilsigtede virksomhet og, saafremt selskapet er stiftet med garantifond, ogsaa i forhold til dettes størrelse.

71. Et gjensidig livsforsikrings-selskap skal anmeldes til registret overensstemmende med lovgivningen om handelsregistre. Anmeldelsen skal indeholde oplysning om, hvad der i § 69 er nævnt.

72. De i nærværende lovs § 12, 1ste punktum, § 19, § 22, § 23, § 25, § 26, 1ste og 2det led, §§ 27—31, § 32, 1ste, 2det og 4de led, §§ 33—52, § 53, 1ste led samt §§ 55—63 givne regler finder tilsvarende anvendelse i gjensidige livsforsikrings-selskaper, dog saaledes, at: 1. Ved oppløsningen sker fordelingen i forhold til den for enhver beregnede premiereserve; dog kan vedtægtene træffe anden bestemmelse, forsaavidt angaar det overskud, som maatte bli tilovers, efterat enhver har faat

The part of the share capital paid up at the time of the registration of the company shall amount to at least twenty-five times the highest assurance amount which the company at the commencement of its operations can take at its charge on any single risk without re-insuring. In the case of assurances of life annuities, the amount of the assurance shall in this calculation be reckoned as equal to fifteen times the annual amount of the life annuity. The paid-up capital must in no case amount to less than one hundred thousand Kroner.

68. The statutes (articles of association) of a life assurance joint stock company shall contain an indication of: 1. The company's firm name; — 2. The scope of the company's operations, with a special indication as to whether the company intends to undertake assurances due for payment at the death of the persons assured without medical examination; — 3. The parish where the company is going to have its seat of business; — 4. The composition of its board of directors and the regulations relative to the scope and various branches of their powers and the exercise of their functions; — 5. The regulations relative to the audit and the settlement of the company's accounts; — 6. The manner in which the general meetings are to be convened, and how other communications are to be brought to the knowledge of the members; — 7. The time for the ordinary general meetings and the subjects which every year are to be submitted to them; — 8. The regulations as to the right of voting on the affairs of the company and as to the settlement of its affairs at the general meetings; — 9. The highest amount which the company is to be able to take at its charge on a single risk without re-insuring; — 10. The regulations relative to the distribution of the annual surplus; — 11. The amount of the share capital; — 12. The nominal amount of the single shares; — 13. Whether all the shares confer the same rights, or in the contrary case, how large a part of the share capital is to confer special rights, and what these rights are; — 14. How large a part of the nominal amount of the shares is to be paid up at once, and the regulations as to the obligation of the shareholders to make further payments on the shares.

69. The statutes (articles of association) of a mutual life assurance society shall contain an indication of: 1. The particulars prescribed in § 68 Nos. 1 to 10 for joint stock companies; — 2. The number of assurances and the total assurance amount which is to be subscribed in order that the society shall be in a position to commence its operations; — 3. The regulations regarding the mutual obligations of the members and their obligations towards third persons. If the society has been established with a guarantee fund, the statutes (articles) shall also contain an indication of: 4. The amount of the guarantee fund; — 5. How large a part of the subscribed guarantee fund is to be paid up at once, and the regulations relative to the guaranteeing company's obligation to make further payments in respect of the guarantee fund; — 6. The regulations concerning the payment of interest on the guarantee fund and concerning its repayment where such repayment is to take place; — 7. Whether, and if so, to what extent, the guaranteeing company, by means of persons appointed for this purpose, is to be able to exercise influence or supervision in respect of the conduct of the assurance society.

The guaranteeing company shall not be given a right to exercise any influence on the decision of the question as to how the surplus is to be employed, or whether whole or partial repayment of the guarantee fund shall take place.

70. Before authorisation to carry on life assurance operations can be granted to a mutual life assurance society, assurances must have been subscribed in such a number and for such an amount as may be considered sufficient having regard to the kind and extent of the society's intended operations, and where the society has been established with a guarantee fund, also having regard to the amount of this fund.

71. A mutual life assurance society shall be declared in the register in accordance with the legislation on commercial registers. The declaration shall contain information concerning the matters mentioned in § 69.

72. The regulations prescribed in § 12, 1st sentence, § 19, § 22, § 23, § 25, § 26, 1st and 2nd paragraphs, §§ 27—31, § 32, 1st, 2nd and 4th paragraphs, §§ 33—52, § 53, 1st paragraph and §§ 55—63 of this Act, shall in a corresponding manner apply to mutual life assurance societies, subject however to the following modifications: 1. In the case of dissolution the distribution shall be effected in proportion to the premium reserve calculated for each member; the statutes (articles)

den ham tilkommende præmiereserve; — 2. Ved forsikringssummens beregning (§ 26, 2det led) regnes livrentforsikringer lik femten ganger det aarlige livrentebeløp.

Tilbakebetaling av garantifond maa kun finde sted, saafremt det i § 79 foreskrevne sikkerhetsfond har naadd det høieste av de i samme paragrafs 3dje led angivne beløp.

Det kan i vedtægtene fastsettes, at der intet efterskud skal utlignes, men at selskapets forpligtelse likeoverfor hver enkelt forsikret nedsættes, dersom dets midler ikke er tilstrækkelige.

Kapitel IV. Om tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet.

73. Andragende om tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet indsendes gjennem Forsikringsraadet.

Andragendet skal være bilagt med: 1. Selskapets vedtægter; — 2. Angivelse av grundlaget og reglene for beregningen av forsikringspræmierne, saavel brutto som netto, og av præmiereserven; — 3. Angivelse av de forsikringsformer, som selskapet agter at anvende; — 4. Angivelse av de almindelige forsikringsbetingelser; — 5. Formularer til de erklæringer, som skal avgives av den undersøkende læge og av den forsikringssøkende selv om dennes helbredstilstand; — 6. Angivelse av reglene for gjenkjøp av police, for følgerne av undlatelse av præmiebetaling og for laan mot pant i selskapets egne policer; — 7. Angivelse av de regler, efter hvilke selskapet skal kunne overta gjenforsikring; — 8. Angivelse av reglene for beregning og fordeling av overskud til forsikringstagerne; — 9. Oplysning om, hvorvidt selskapet agter at drive livsforsikringsvirksomhet i utlandet, samt angivelse av de beregningsgrundlag og forsikringsbetingelser, som skal anvendes for den utenlandske forsikringsvirksomhet; — 10. Hvis selskapet agter at overta uten lægeundersøkelse forsikring, forfalden ved den forsikredes død, opplysning om, ved hvilke andre midler selskapet søker at sikre, at de overtagne forsikringer ikke medfører større risiko end forutsat i beregningsgrundlaget.

Samtlige ovennævnte bilag indsendes i to eksemplarer.

74. Forsikringsraadet har at gjennemgaa andragendet med bilag og kan herunder, om det anser det paakrævet, forlange yderligere opplysninger av selskapet. Forsikringsraadet har snarest mulig at avgi indstilling til Kongen om, hvorvidt selskapets grundlag for virksomheten er i overensstemmelse med gjældende lovgivning og antages at ville yde forsikringstagerne betryggende sikkerhet, samt om hvorvidt tilladelse bør meddeles eller negtes.

Finder Forsikringsraadet, at tilladelse bør negtes, skal det uopholdelig gi selskapet meddelelse derom, og endelig avgjørelse av andragendet maa da ikke finde sted, før der er git selskapet leilighet til yderligere at uttale sig.

Tilladelsen meddeles i tilfælde uten tidsbegrænsning. Den kan ikke negtes av den grund, at der ikke antages at være behov for selskapet. Derimot skal tilladelse altid negtes, saafremt selskapet ved nogen forsikringsform angir at ville beregne en nettopræmie, som i den første del av forsikringstiden utgjør en mindre procent av bruttopræmien end senere.

75. Beslutning om forandring i nogen av de bestemmelser, paa grundlag av hvilke selskapet har faat tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet, kan ikke træde i kraft, forinden Kongen har meddelt tilladelse dertil i overensstemmelse med de i §§ 73 og 74 givne regler. Dog kan Forsikringsraadet tilstede mindre væsentlige forandringer i de under § 73 nr. 5 nævnte formularer.

76. Forinden tilladelse er meddelt, kan selskapet ikke registreres som livsforsikrings-selskap. Heller ikke kan registrering av saadan forandring som i § 75 omhandlet finde sted, forinden tilladelse er meddelt.

may, however, provide otherwise in so far as that surplus which may be left when each member has obtained the premium reserve that is due to him, is concerned; — 2. When calculating the assurance amount (§ 26, 2nd paragraph) assurances of life annuities shall be reckoned as equal to fifteen times the annual amount of the life annuity.

The repayment of the guarantee fund may only take place provided that the security fund prescribed in § 79 has reached the highest of the amounts indicated in the 3rd paragraph of the same Article.

It may be provided by the statutes (articles) that no further contribution shall be assessed, but that the society's obligations towards each particular person assured shall be reduced if its means are insufficient.

Chapter IV. The authorisation to carry on life assurance operations.

73. Applications for authorisation to carry on life assurance operations are sent through the Insurance Council.

The applications shall be accompanied by: 1. The statutes (articles) of the association; — 2. An indication of the basis of and regulations relative to the calculation of the assurance premiums, both gross and net, and of the premium reserve; — 3. An indication of the kinds of assurance which the association intends to engage in; — 4. An indication of the general terms of assurance; — 5. Forms for those declarations which are to be made by the examining doctors and the persons seeking assurance themselves concerning their state of health; — 6. An indication of the regulations relative to the surrender of policies, the consequences of omitting to pay premiums, and loans against pledges of the policies of the association; — 7. An indication of the regulations according to which the association is to be able to undertake re-insurances; — 8. An indication of the regulations concerning the calculation and distribution of the surplus amongst the assurance takers; — 9. Information as to whether the association intends to carry on life assurance operations abroad, and an indication of the bases of calculation and terms of assurance to be applied to the foreign assurance operations; — 10. If the association intends to undertake assurances to be due for payment on the death of the persons assured without medical examination, information as to the other means by which the association seeks to secure that the assurances undertaken do not entail greater risk than that assumed in the basis of calculation.

Two copies shall be sent of all the aforesaid enclosures.

74. The Insurance Council shall examine the application and enclosures, and when doing so may, if it considers this course necessary, ask the association for further information. The Insurance Council shall as soon as possible present a report to the King as to whether the basis of the operations of the association is in accordance with the laws now in force and may be considered as likely to give the assurance takers satisfactory security, and as to whether authorisation ought to be granted or refused.

If the Insurance Council is of opinion that authorisation ought to be refused, the Council shall without delay inform the association to this effect, and a final decision regarding the application must not in such case be given, until the association has been given a further opportunity of making its observations on the matter.

The authorisation, if granted, shall be without limitation as to time. Authorisation cannot be refused on the ground that the association is not considered necessary. On the other hand, authorisation shall always be refused if the association in any kind of assurance indicates its intention of calculating a net premium which, during the first part of the assurance period, amounts to a lesser percentage of the gross premium than subsequently.

75. Decisions concerning modifications of any of the regulations on the basis of which the association has obtained authorisation to carry on life assurance operations, cannot come into force until the King has given his permission to this effect according to the rules enacted in §§ 73 and 74. The Insurance Council may, however, permit modifications of minor importance in the forms mentioned in § 73, No. 5.

76. An association shall not be registered as a life assurance association until the authorisation has been granted. Nor shall the registration of such modifications as are mentioned in § 75 take place, until authorisation has been granted.

Kapitel V. Om forsikringsfond og sikkerhetsfond.

77. Ethvert livsforsikrings-selskap skal i sin aarsbalanse under passiva særskilt opta et *forsikringsfond*, omfattende den samlede præmiereserve, som mindst skal utgjøre et beløp saa stort som forskjellen mellem kapitalværdien av selskapets i henhold til samtlige løpende livsforsikringskontrakter overtagne forpligtelser og kapitalværdien av de nettopræmier, som forsikringstagerne maatte ha at erlægge i fremtiden.

Hvis selskapet overtar krigsrisiko eller anden ekstrarisiko, hvortil der ikke er tat hensyn ved valget av beregningsgrundlag, blir særskilt præmiereserve at avsætte herfor i henhold til en av Kongen approbert plan.

Har et selskap avgit en forsikring i gjenforsikring til et andet selskap, er det ved fastsættelsen av forsikringsfondet ikke forpligtet til at medregne det gjenforsikrede beløp, saafremt det selskap, som har overtat gjenforsikringen, er indenlandsk selskap og i henhold til denne lov har faat tilladelse til at drive livsforsikring, samt selv pligter at opføre de nødvendige beløp i sit forsikringsfond. Den samme regel kommer til anvendelse ved gjenforsikring i utenlandsk selskap, naar Forsikringsraadets samtykke paa forhaand er indhentet.

Overtages en forsikring av to eller flere indenlandske selskaper, som i henhold til denne lov har faat tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhet, saaledes at de hefter én for alle og alle for én, behøver hvert enkelt selskap ved fastsættelsen av sit forsikringsfond kun at medregne den del av forsikringen, som det ifølge avtalen med de øvrige selskaper selv skal overta.

78. Ændres det for selskapet gjældende grundlag for præmiereservens beregning, saaledes at selskapet derved blir pliktig til for tidligere overtagne forsikringer at beregne en høiere præmiereserve end efter det ældre grundlag, kan forsikringsraadet indromme selskapet en frist til opfyldelse av denne pligt, saaledes at præmiereserven i en viss tid, som dog ikke maa overstige femten aar, kan opføres med et mindre beløp end efter det nye grundlag; dog skal forskjellen i saa fald avta for hvert aar overensstemmende med en av Forsikringsraadet fastsat plan. Er for de tidligere overtagne forsikrings vedkommende en ændring av grundlaget for nettopræmierne indbefattet i ændringen av præmiereservens beregningsgrundlag, maa det iagttages, at hvis nogen saaledes ændret nettopræmie overstiger niti fem procent av den tilsvarende bruttopræmie, blir i det høieste disse niti fem procent at regne som fremtidig nettopræmie.

79. Av et livsforsikrings-selskaps aarsoverskud skal der ske henlæggelse til et *sikkerhetsfond* efter nedenstaaende regler. Derimot kommer reglene i lov om aktieselskaper m. v. § 23 om pligt til at avsætte reservefond ikke til anvendelse paa livsforsikrings-aktieselskaper.

Saalænge sikkerhetsfondet ikke utgjør et beløp, som fremkommer ved til to og en halv procent av forsikringsfondet at lægge en halv procent av det samlede beløp av de forsikringer, for hvilke ifølge § 77 henlæggelse til sidstnævnte fond skal ske, livrenteforsikringer regnet lik femten ganger det aarlige livrentebeløp, skal hele aarsoverskuddet, efterat tap fra foregaaende aar er dekket, henlægges til sikkerhetsfondet; dog er selskapet berettiget til av overskuddet eller av dets rest at tildele aktie-eiere eller det garanterende selskap som utbytte og at utdele til eller godskrive forsikringstagerne som bonus tilsammen indtil fem procent av indbetalt kapital eller garantifond.

Har sikkerhetsfondet naadd det forannævnte beløp, men dog ikke det dobbelte av dette beløp, skal henlæggelsen mindst være en tiendedel av aarsoverskuddet efter fradrag fra dette av tap fra foregaaende aar og av den ovenfor nævnte rente til aktie-eiere, det garanterende selskap eller forsikringstagerne.

Har et livsforsikrings-selskap for nogen del anbragt aktiekapitalen efter reglene i § 80, er selskapet berettiget til ved anvendelsen av de ovenfor givne forskrifter at medregne saadant beløp til utfylning av sikkerhetsfondet. Det samme skal ogsaa

Chapter V. Assurance fund and guarantee fund.

77. Every life assurance association shall, in its annual balance sheet on the debit side, have a special *assurance fund* comprising the whole premium reserve, which shall amount to at least as large a sum as the difference between the capital value of the liabilities undertaken by the association in accordance with all the running life assurance contracts and the capital value of the net premiums which the assurance takers have to pay in future.

If the association undertakes war risks or other extraordinary risks which have not been taken into account in the fixing of the basis for calculation, a special premium reserve shall be set aside in respect of such risks, in conformity with a scheme approved by the King.

If an association has ceded an insurance by way of re-insurance to another association, it is not compelled to include the amount re-insured when the assurance fund is fixed, if the association which has taken the risk of the re-insurance is a Norwegian association, and has obtained permission to do life assurance business in accordance with this Act, and is itself obliged to include the necessary amounts in its assurance fund. The same rule shall apply to re-insurances with foreign companies, when the consent of the Insurance Council has been obtained beforehand.

If an assurance is undertaken by two or more Norwegian associations which have obtained permission to carry on life assurance operations in accordance with this Act, to the effect that they are jointly and severally liable, each association, when fixing its assurance fund, need only include that part of the assurance which, according to the agreement with the other associations, it shall itself take at its charge.

78. If the basis of the calculation of the premium reserve applicable to the association is modified in such a manner that the association, owing to such modification, becomes bound in respect of previously undertaken assurances to calculate a higher premium reserve than according to the basis previously in operation, the Insurance Council may grant a period of delay to the association for carrying out this obligation, to the effect that the premium reserve during a certain period, which, however, must not exceed fifteen years, may be calculated at a smaller amount than according to the new basis; the difference, however, shall in such case decrease every year in accordance with a scheme fixed by the Insurance Council. If, in respect of assurances previously undertaken, a modification of the basis of the net premiums is included in the modification of the basis of calculation of the premium reserve, it must be observed that if any net premium thus modified exceeds ninety-five per cent. of the corresponding gross premium, ninety-five per cent. at most shall be calculated as future net premium.

79. Out of the annual surplus of a life assurance association an amount shall be set aside for a *guarantee fund* according to the rules enacted below. On the other hand, the rules contained in the Act concerning joint stock companies etc., § 23, regarding the obligation to set aside reserve funds, shall not apply to life assurance joint stock companies.

So long as the guarantee fund has not reached the amount resulting when to two and a half per cent. of the assurance fund is added one half per cent. of the total amount of those assurances for which according to § 77 a transfer is to be made to the last mentioned fund, assurances of life annuities being calculated as equal to fifteen times the annual amount of the life annuity, the whole annual surplus shall, when the losses incurred in the previous years have been covered, be transferred to the guarantee fund; the association, however, out of the surplus or of the remainder of it, is entitled to pay to shareholders or the guaranteeing company as revenue, and to distribute amongst assurance takers as bonuses, an amount not exceeding in all five per cent. of the paid-up capital or guarantee fund.

If the guarantee fund has reached the above-mentioned amount, but not double this amount, the transfer shall amount to at least one tenth of the annual surplus, after the deduction of the losses incurred during previous years and of the above-mentioned interest for shareholders, the guaranteeing company or the insurance takers.

If a life assurance association has employed any of the investments appertaining to the share capital, according to the rules contained in § 80, the association, in the application of the regulations above prescribed, is entitled to include such

gjælde med hensyn til garantifond i gjensidig selskap, saafremt der i dettes vedtægter er fastsat, at fondet kun kan amortiseres av aarsoverskuddet. Forsaavidt stiftelses, organisations- eller anskaffelsesomkostninger av selskapet opføres som aktiva i aarsbalansen (kfr. § 81), kan en tilsvarende del av aktiekapitalen eller garantifondet dog ikke medregnes ved ovennævnte utfylning.

Beslutning om at formindske sikkerhetsfondet kan alene gyldig fattes med forsikringsraadets samtykke, medmindre formindskelsen er nødvendig for at dække underskud, som selskapets virksomhet efter aarsregnskapet eller et i regnskapsaarets løp foretat opgjør har medført.

80. De til dækning av forsikringsfondet og av sikkerhetsfondet inden dets lovbefalte omfang avsatte midler skal anbringes paa følgende maate: 1. I obligationer, som er utstedt av eller garantert av den Norske Stat; — 2. I obligationer utstedt av Kongeriket Norges Hypotekbank; — 3. I indlaansbeviser fra norske banker eller sparebanker; — 4. I norske kommuneobligationer utstedt overensstemmende med lov av 23 mai 1857; — 5. I laan mot pant i fast eiendom indtil tre femtedele av værdien efter offentlig takst eller — for visse arter av eiendomme efter Forsikringsraadets nærmere forskrift — indtil et beløp, som antages fuldt sikret ved pantets værdi, dog ikke utover to tredjedele av takstværdien; — 6. I egen fast eiendom inden de i nr. 5 optrukne grænser; — 7. I laan til de forsikrede mot pant i selskapets egne policer indtil disses gjenkjøpsværdi; — 8. I andre værdipapirer, som efter sin art og den sikkerhet, de byder, kan stilles i klasse med de ovenfor nævnte.

Til dækning av forsikringsfondet kan endvidere medregnes: a) De ved regnskapsaarets utgang forfaldne, men ikke indkomne præmier, som ved præmiereservens beregning er forutsat at være betalt; — b) Det i regnskapsaaret optjente, men ikke mottagne rentebeløp.

81. De ved selskapets stiftelse og inden utløpet av de to første regnskapsaar anvendte stiftelses- og organisationsomkostninger kan for et beløp av indtil halvdelen av indbetalt aktiekapital eller garantifond opføres i selskapets aarsbalanse som et særskilt aktivum; dog skal de avskrives i løpet av de ti første regnskapsaar, saaledes at ved utløpet av det sjette aar skal være avskrevet mindst en femtedel, og ved utgangen av hvert følgende aar yderligere mindst en femtedel for hvert forløpet aar.

De omkostninger, som i løpet av et regnskapsaar en gang for alle er medgaat til erhvervelse av nye forsikringer (anskaffelsesomkostninger), kan opføres i aarsbalansen som et særskilt aktivum, som dog ikke maa utgjøre mer end en og en halv procent av den i det paagjældende aar erhvervede og ved aarets utgang i kraft værende livsforsikringssum, som selskapet har beholdt for egen regning, forsikringer mot præmier en gang for alle, korttidsforsikringer og barneforsikringer samt livrenter ikke medregnet. Det saaledes opførte beløp skal avskrives i løpet av de tre følgende regnskapsaar med mindst en tredjedel aarlig. De i henhold hertil som aktiva opførte anskaffelsesomkostninger kan, uanset forskriftene i § 80, med den av § 87 sidste punktum følgende indskrænkning, opføres som dækning for en tilsvarende del av forsikringsfondet.

Forinden stiftelses-, organisations- og anskaffelsesomkostninger er fuldt avskrevet, maa der ikke noget aar tildeles aktie-eiere eller det garanterende selskap som utbytte eller utdeles til eller godskrives forsikringstagere som bonus mer end tilsammen indtil fem procent av den indbetalte del av aktiekapitalen eller garantifondet.

82. De værdipapirer, hvori forsikringsfondet er anbragt, skal av selskapet forsynes med datert paategning om, at de tilhører forsikringsfondet. Vil et selskap ha nogen del av forsikringsfondet anbragt i egen fast eiendom, overensstemmende med § 80 nr. 6, skal der tinglyses erklæring om, at eiendommen tilhører dette fond.

amount with a view to completing the guarantee fund. The same rule shall also apply with regard to guarantee funds of mutual societies, where it has been provided in the statutes (articles) of these societies that the fund may only be redeemed out of the annual surplus. If the expenses of the association for establishment, organisation or acquisition are brought into the annual balance as assets (cf. § 81), however, a corresponding part of the share capital or the guarantee fund shall not be included when the guarantee fund is completed as above-mentioned.

Resolutions concerning the diminution of the guarantee fund can only be validly passed with the consent of the Insurance Council, unless the diminution is necessary for the purpose of covering the deficit which the operations of the association have brought about according to the annual account or a settlement made in the course of the financial year.

80. The amounts put aside for the assurance fund and the guarantee fund to the extent prescribed by law shall be invested in the following manner: 1. In bonds issued or guaranteed by the Norwegian State; — 2. In bonds issued by the Mortgage (Hypothecation) Bank of the Kingdom of Norway; — 3. In deposit certificates issued by Norwegian banks or savings banks; — 4. In Norwegian municipal bonds issued in accordance with the Act of 23 May 1857; — 5. In loans against mortgages of immovables for an amount not exceeding three-fifths of the value of the property in question fixed by a public estimate, or — in the case of certain kinds of properties according to the detailed regulations of the Insurance Council — for an amount not exceeding a sum which is considered as fully secured by the value of the mortgage, but not in excess of two-thirds of the value as fixed by estimate; — 6. In the association's own immovables within the limits indicated in No. 5; — 7. In loans to the persons assured against pledges of the association's own policies for an amount not exceeding their surrender value; — 8. In other securities which according to their species and the security they offer may be placed on a par with those mentioned above.

For the purpose of completing the assurance fund there may further be included: a) The premiums due at the expiration of the financial year, but not yet received, which at the time of the calculation of the premium reserve are considered to have been paid; — b) The amount of interest earned but not received during the financial year.

81. The expenses of establishment and organisation incurred in establishing the association before the expiration of the two first financial years of its operations, may be brought into the annual balance-sheet of the association as a special asset for an amount not exceeding half the paid-up share capital or guarantee fund; they shall, however, be discharged in the course of the first ten financial years, in such a manner that at the expiration of the sixth year at least one fifth shall have been discharged, and at the expiration of each succeeding year at least one fifth for every year.

The expenses which in the course of a financial year have once for all been incurred in relation to the acquisition of fresh assurances (cost of acquisition), may be brought into the annual balance-sheet as a special asset, but must not exceed one and a half per cent. of the life assurance amount acquired in the year in question, and being in force at the expiration of the year, which the association has kept for its own account, assurances against premiums once for all, short term assurances, children's assurances and life annuities not included. The amount thus stated shall be discharged in the course of the three following financial years at the rate of at least one third per annum. The cost of acquisition included as an asset in accordance with this enactment may, in spite of the provisions of § 80, but subject to the limitation resulting from § 87, last sentence, be included as covering a corresponding part of the assurance fund.

Until the expenses of establishment, organisation and acquisition have been fully discharged, there must not in any year be paid to shareholders or the guaranteeing company as profit or distributed amongst or credited to assurance takers as bonuses, a total amount exceeding five per cent. of the paid-up part of the share capital or the guarantee fund.

82. The securities in which the assurance fund has been invested shall be provided by the association with a dated annotation that they belong to the assurance fund. If an association wishes to have any part of the assurance fund invested in its own immovables, in accordance with § 80, No. 6, a declaration shall

Naar saadan paategning eller tinglæsning er skedd, skal forsikringstagerne ha fortrinsret for sine krav efter forsikringskontrakten i vedkommende værdipapir eller eiendom, saaledes at disse ikke kan tjene til fyldestgjørelse av andre krav, før forsikringstagerens krav er dækket. Saadan fortrinsret i fast eiendom gjælder dog kun for det beløp, som av forsikringsfondet er anbragt i eiendommen.

Ved ethvert selskap, som driver livsforsikringsvirksomhet, skal der av vedkommende regjeringsdepartement beskikkes en utenfor selskapet staaende person som tillidsmand. Denne har at paase, at ethvert værdipapir, hvori forsikringsfondet efter aarsoppgjøret anbringes, blir forsynt med fornøden paategning, samt selv at medundertegne denne. Han har derhos at paase, at de paategnede værdipapirer opbevares særskilt.

Avlæsning av saadan erklæring som ovenfor omhandlet maa ikke finde sted uten Forsikringsraadets samtykke. Forsikringstagernes fortrinsret i et værdipapir bortfalder ved tillidsmandens paategning om, at det ikke lenger tilhører forsikringsfondet. Saadan paategning maa først gives, efterat Forsikringsraadet har meddelt samtykke dertil. Dog kan tillidsmanden uten Forsikringsraadets samtykke gi den nævnte paategning, naar et værdipapir ønskes ombyttet med et andet til mindst samme beløp, og det nye værdipapir først er blitt forsynt med selskapets og hans egen paategning overensstemmende med reglene i nærværende paragraf.

Tillidsmanden har uopholdelig at gjøre indberetning til Forsikringsraadet om ethvert forhold ved den ovenomhandlede paategning, tinglæsning eller opbevaring, som han anser for uriktig.

Ovenstaaende bestemmelse kommer ikke til anvendelse paa de i § 80 nr. 7 omhandlede laan mot pant i policer.

Opstaar der tvist mellem selskapet og tillidsmanden angaaende utførelsen av hans hverv, avgjøres tvisten av Forsikringsraadet.

Den godtgjørelse, tillidsmanden skal oppebære av selskapet, bestemmes av Kongen.

83. Driver selskapet livsforsikringsvirksomhet i utlandet, kan Kongen for de utenlandske forsikringer tillate saadanne avvikelser fra bestemmelsene i §§ 80 og 82, som findes nødvendige av hensyn til den utenlandske lovgivning.

84. Til utførelse av de for et livsforsikrings-selskaps virksomhet nødvendige forsikringstekniske beregninger og undersøkelser skal der ved selskapet være ansat en aktuar. Som saadan kan kun ansættes en av Forsikringsraadet godkjendt person.

Kapitel VI. Om tilsyn med livsforsikrings-selskaper.

85. Ethvert livsforsikrings-selskap har inden otte maaneder efter hvert regnskapsaars utgang at indsende til Forsikringsraadet: 1. Et av styret underskrevet aarsregnskap, som skal indeholde saavel vindings- og tapskonto for det forløpne regnskapsaar som aarsbalansen ved samme regnskapsaars utgang, samt være bilagt med revisorernes uttalelse; — 2. En av styret undertegnet fuldstændig oversigt over selskapets virksomhet i aarets løp; — 3. En beretning fra selskapets aktuar om opgjøret av præmiereserven.

Beretningene og regnskapene avgives efter skemaer, som fastsættes av Forsikringsraadet. Aarsregnskapet blir at indrykke i »Norsk Kundgjørelsestidende».

Forsikringsraadet kan kræve de yderligere oplysninger, som det i hvert enkel tilfælde maatte finde fornødne.

86. Forsikringsraadet skal mindst en gang hvert tiende aar underkaste ethvert livsforsikrings-selskap en indgaaende granskning.

87. Holder et selskap sig ikke nærværende lov eller sine vedtægter efterrettelig, eller fraviker det de for selskapet gjældende grundlag, eller findes disse grundlag eller den maate, hvorpaa de i § 82 omhandlede midler er anbragt, ikke betryggende, eller viser det sig, at de til dækning av forsikringsfondet avsatte midler ikke er

be read at the sessions to the effect that the property in question belongs to this fund. When such annotation has been made or declaration read at the sessions, the assurance takers shall have a preferential right, in respect of their claims according to the assurance contract, on the security or property in question, to the effect that the security or property cannot serve for the satisfaction of other claims until the claims of the assurance takers have been covered. Such preferential right on immovables is, however, only good for the amount which has been invested in the property out of the assurance fund.

In the case of every association carrying on life assurance operations, the competent Government Department shall appoint a person outside the association as confidential man. This person shall see that every security in which after the annual settlement the assurance fund is invested shall be provided with the necessary annotation, and shall countersign this annotation himself. He shall further see that the securities annotated are separately kept safe.

The reading of such declaration as is dealt with above must not take place without the consent of the Insurance Council. The preferential right of the assurance takers on a security becomes null and void by the annotation of the confidential man that the security in question no longer belongs to the assurance fund. Such an annotation must not be made until the Insurance Council has given its consent to this effect. The confidential man may, however, without the consent of the Insurance Council, make the annotation mentioned when it is desired to exchange one security for another for not less than the same amount, and the new security has first been provided with the association's and his own annotation in accordance with the rules of the present Article.

The confidential man shall forthwith send a report to the Insurance Council concerning every circumstance connected with the annotation, declaration at the sessions or safe-keeping above dealt with, which he considers incorrect.

The aforesaid provision shall not apply to such loans against pledges on policies as are mentioned in § 80, No. 7.

If a dispute arises between the association and its confidential man concerning the exercise of his functions, such dispute shall be settled by the Insurance Council.

The remuneration which the confidential man is to receive from the association is fixed by the King.

83. If the association in question carries on life assurance operations abroad, the King may with regard to the foreign assurances permit such departures from the provisions contained in §§ 80 and 82 as are found to be necessary by reason of foreign legislation.

84. To carry out the technical calculations and inquiries necessary for the operations of a life assurance association, an actuary shall be employed by the association. Only a person approved by the Insurance Council can be appointed as actuary.

Chapter VI. Supervision of life assurance companies and societies.

85. Every life assurance company and society shall, within eight months after the expiration of every financial year, send to the Insurance Council: 1. An annual account signed by the directors, which shall contain both an account of the profits and losses of the expired financial year and the annual balance at the expiration of the same financial year, and be accompanied by a declaration of the auditors; — 2. A complete statement signed by the directors of the operations of the company or society in the course of the year; — 3. A report from the actuary of the company or society concerning the estimate of the premium reserve.

The reports and accounts shall be rendered according to forms fixed by the Insurance Council. The annual account shall be inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications".

The Insurance Council may ask for such further information as it considers necessary in each particular case.

86. The Insurance Council shall at least once in every ten years subject every life assurance company or society to a thorough investigation.

87. If a company or society does not comply with the present Act or its own statutes (articles of association), or if it departs from the basis applicable to the operations of the company or society, or if this basis, or the manner in which the amounts dealt with in § 82 are employed, are not found to afford sufficient security,

tilstrækkelige, kan Forsikringsraadet paalægge selskapet inden en angit frist at træffe de foranstaltninger, som findes fornødne. Det samme skal ogsaa være tilfældet, forsaavidt Forsikringsraadet maatte finde, at aabenbare misbruk har indsneket sig i selskaps ledelse.

Saafernt de foreskrevne foranstaltninger ikke er truffet inden den givne frist, og undladelsen skjønnes at medføre fare for forsikringstagerne, skal selskapet sættes under administration efter nærværende lov.

Forsaavidt midlenes utilstrækkelighed skyldes særlige uheld, og der er grund til at anta, at underskuddet vil kunne oparbejdes inden en rimelig frist, kan Forsikringsraadet undtagelsesvis tillate selskapet at fortsætte sin virksomhet, saafremt der ikke mangler saa meget som tre procent av den samlede præmiereserve, tillagt en procent av den samlede livsforsikringssum, selskapet har beholt for egen regning, idet dog livrenteforsikringer kun blir at medregne for præmiereservens, men ikke for forsikringssummens vedkommende. Ved denne beregning kan anskaffelsesomkostninger, som i henhold til § 81 maatte være opført som aktivum, ikke medregnes til dækning av forsikringsfondet.

Kapitel VII. Om administration av livsforsikrings-selskaper.

88. Finder Forsikringsraadet, at et livsforsikrings-selskap i henhold til de i § 87 givne bestemmelser bør sættes under administration, har det at indgi begjæring herom til skifteretten paa det sted, hvor selskapet har sit sæte. Skifteretten berammer til snarest mulig avholdelse et møte, hvortil saavel Forsikringsraadet som selskapet blir at indkalde, og avgjør ved kjendelse, hvorvidt administration skal finde sted eller ikke, dog saaledes, at retten er bundet ved Forsikringsraadets avgjørelse av, hvorvidt der skjønnes at være fare for forsikringstagerne. Er Forsikringsraadets beslutning om at begjære administration indanket for Kongen, kan skifteretten utsætte avgjørelse av spørsmålet om administration, indtil Kongens bestemmelse er truffet. Omgjøres Forsikringsraadets beslutning om at begjære administration, efterat saadan er anordnet, har skifteretten straks at erklære administrationen hævet.

Om paa-anke av skifterettens kjendelse gjælder de samme regler som efter lov om konkurs og konkursboers behandling av 6 juni 1863 (jfr. love av 6 mai 1899 og 2 juni 1906) §§ 11, 131, 2det led, og 134.

Gaar kjendelsen ut paa, at administration skal finde sted, har Forsikringsraadet straks at la bekjendtgjørelse herom indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende». Skifteretten har uopholdelig at ta i besiddelse samtlige de værdipapirer, hvori forsikringsfondet er anbrøgt, samt at oversende disse midler til Forsikringsraadet som en særlig masse, som udelukkende skal tjene til dækning av de livsforsikredes krav.

De enkelte livsforsikrede kan ikke gjøre noget krav gjældende mot selskapet, hvorimot Forsikringsraadet paa administrationsboets vegne hos selskapet kan fordre, hvad der ifølge den i § 91 omhandlede beregning maatte mangle i forsikringsfondet samt i et sikkerhetsfond saa stort som det i § 79, 3dje led angivne høieste beløp.

I ethvert selskap, som driver livsforsikringsvirksomhet, indtræder administration overensstemmende med nærværende lov i og med, at der aapnes konkurs i selskapet. Aapnes konkurs, efterat administration er begyndt, blir dette uten indflydelse paa administrationsboet.

For skifterettens og Forsikringsraadets befatning med administrationsboet erlægges ingen betaling. Derimot blir de øvrige omkostninger ved administrationen at utrede av administrationsboet.

89. Ved administrationens indtræden bortfalder selskaps ret til at drive livsforsikringsvirksomhet.

or if it is established that the sums deposited as security for the assurance fund are not sufficient, the Insurance Council may require the company or society within a period indicated to make such arrangements as are found necessary. The same rule shall also apply where the Insurance Council is of opinion that obvious abuses have crept into the management of the company or society.

If the required arrangements are not made within the given period, and it is considered that the omission to make them will entail danger to the assurance takers, the company or society in question shall be subjected to administration in accordance with the present Act.

In case the insufficiency of the sums deposited is due to particular mishaps, and there is reason to assume that the deficit may be earned within a reasonable period, the Insurance Council may exceptionally permit the company or society concerned to continue its operations, provided the amount required does not amount to three per cent. of the whole premium reserve and in addition one per cent. of the whole life assurance amount which the company or society has kept for its own account, to the effect, however, that the assurances of life annuities shall only be included in so far as the premium reserve, but not the assurance amount, is concerned. By this calculation the cost of acquisition which in conformity with § 81 may have been included as an asset, must not be included as cover for the assurance fund.

Chapter VII. Administration of life assurance companies and societies.

88. If the Insurance Council is of opinion that a life assurance company or society ought in accordance with the provisions of § 87 to be subjected to administration, the Council shall lodge a demand to this effect with the Distribution Tribunal operating at the place where the company or society has its seat. The Distribution Tribunal shall summon a meeting to be held as soon as possible, to which both the Insurance Council and the company or society shall be convened, and shall decide whether administration shall take place or not, to the effect, however, that the Tribunal is bound by the decision of the Insurance Council as to whether there is considered to be danger for the assurance takers. If the determination of the Insurance Council to demand administration has been the subject of appeal to the King, the Distribution Tribunal may postpone the decision of the question concerning administration until the King's decision has been given. If the determination of the Insurance Council to demand administration is annulled after administration has been ordered, the Distribution Tribunal shall forthwith declare the administration closed.

The same rules shall apply concerning appeals from decisions of the Distribution Tribunal as under the Act on Bankruptcy and the Administration of Bankruptcy Estates of 6 June 1863 (cf. the Acts of 6 May 1899 and 2 June 1906), §§ 11, 131, 2nd paragraph, and 134.

If the decision is to the effect that administration shall take place, the Insurance Council shall forthwith insert a publication to this effect in the "Norwegian Gazette for Notifications". The Distribution Tribunal shall without delay take possession of all the securities in which the assurance fund has been invested, and send these securities to the Insurance Council as a special asset, which shall exclusively serve for the satisfaction of the claims of the persons whose lives are insured.

The individual persons whose lives are insured cannot advance any claim against the company or society, but the Insurance Council on behalf of the estate under administration may claim from the company or society that which according to the calculation dealt with in § 91 is deficient in the assurance fund and in a guarantee fund as large as the highest amount indicated in § 79, 3rd paragraph.

In the case of every company or society carrying on life assurance operations, administration in accordance with the present Act shall commence *ipso facto* upon the commencement of the bankruptcy of the company or society. If bankruptcy is commenced after the commencement of administration, this circumstance shall not affect the estate under administration.

No charge is made for the attendance of the Distribution Tribunal and the Insurance Council to the estate under administration. The other costs of administration shall, on the other hand, be defrayed by the estate under administration.

89. When the administration commences, the company or society in question loses its right to carry on life assurance operations.

Saalænge administrationen varer, kan gjenkjøp av eller laan paa police ikke finde sted.

90. Forsikringsraadet har at besørge forvaltningen av de fra skifteretten mottagne midler.

Forsikringer, som før administrationens begyndelse var forfaldne eller anmeldt til utbetaling, skal avgjøres efter de før nævnte tidspunkt gjældende regler. Forsikringer, som senere forfalder, blir foreløbig kun at utbetale med saa stort beløp, som Forsikringsraadet efter omstændighetene finder ubetænkelig. Ingen pligter at tilbakebetale, hvad han paa denne maate maatte ha mottat utover det beløp, som efter den endelige nedsættelse av forsikringsbeløpene vilde tilkomme ham.

91. Forsikringsraadet har uopholdelig at la foreta vurdering av de fra skifteretten mottagne midler samt at foreta en beregning av forsikringsfondets beløp til den første dag i den maaned som følger efter den, i hvilken administrationen har tat sin begyndelse. Herunder blir præmiereserven at beregne efter de for selskapet ved administrationens begyndelse gjældende beregningsgrundlag, medmindre Forsikringsraadet finder, at disse ikke er betryggende; i saa fald blir de av Forsikringsraadet valgte grundlag at anvende.

92. Forsikringsraadet har snarest mulig, efterat vurdering har fundet sted, at søke den hele forsikringsbestand overtat av et eller flere indenlandske livsforsikrings-selskaper. Indkommer der tilbud om saadan overtagelse, har Forsikringsraadet, hvis det finder tilbudet antagelig, at utarbeide en redegjørelse for stillingen og et forslag til overenskomst med vedkommende selskap. Vil overenskomsten medføre en nedsættelse av forsikringsbeløpene, skal denne nedsættelse angives.

Redegjørelsen med forslag skal offentliggjøres i «Norsk Kundgjørelsestidende» og i de andre tidender, som Forsikringsraadet for tilfælde maatte bestemme. I forbindelse hermed opfordres alle forsikringstagere til inden en av Forsikringsraadet fastsat frist at avgi uttalelse om, hvorvidt de samtykker i overdragelsen. Redegjørelsen med forslag og opfordring som nævnt skal derhos i anbefalet brev tilstilles samtlige forsikringstagere, hvis opholdssted er kjendt. Hvis der ikke inden utløpet av den anførte frist fremkommer indsigelse mot overdragelsen fra mindst en femtedel av forsikringstagerne, har Forsikringsraadet at overdra forsikringsbestanden overensstemmende med det fremsatte forslag. Herved overgaar administrationsboets forpligtelser og de overdragne aktiva til det overtagende selskap.

Er overdragelse skedd paa saadan maate, at ikke alle administrationsboets midler er medgaat, har Forsikringsraadet at avgi overskuddet til det tidligere selskap.

93. Lykkes det ikke at overdra forsikringsbestanden overensstemmende med reglene i foregaaende paragraf, har Forsikringsraadet at fastsette den endelige nedsættelse av forsikringsbeløpene i henhold til det foretagne oppgjør og at sammenkalde en generalforsamling av forsikringstagerne til stiftelse av et gjensidig selskap. Til denne generalforsamling gives to maaneders varsel. Indkaldelsen bekjentgjøres og omsendes paa den i foregaaende paragraf nævnte maate. Ved omsendelsen skal den være bilagt med en redegjørelse for stillingen og den av Forsikringsraadet beregnede nedsættelse av forsikringsbeløpene og med forslag til vedtægter og grundlag, hvorefter det nye selskap skal drive sin virksomhet.

I generalforsamlingen vedtages vedtægter med almindelig stemmeflerhet, hvorefter der vælges styre og øvrige tillidsmænd i selskapet. Styret har at indsende beretning til Kongen med andragende om, at selskapet maa tillates at træde i virksomhet. Foretar generalforsamlingen ændringer i de av Forsikringsraadet foreslaede vedtægter eller grundlag, blir tilladelse at søke paa den i §§ 73 og 74 foreskrevne maate.

Naar tilladelse er meddelt, har styret for det gjensidige selskap at indsende anmeldelse til handelsregistret. Ved registreringen gaar administrationsboets samtlige aktiva og dets forpligtelser over paa det gjensidige selskap.

As long as the administration lasts, surrenders of or loans on policies cannot be effected.

90. The Insurance Council shall take charge of the administration of the assets received from the Distribution Tribunal.

Assurances which were due or had been presented for payment before the commencement of the administration, shall be settled according to the rules which were applied before the time mentioned. Assurances becoming due subsequently shall be provisionally discharged only to the extent of such amount as the Insurance Council deems prudent according to the circumstances. No person is bound to refund what he has received in this manner in excess of the amount which, after the final reduction of the assurance amounts, would be due to him.

91. The Insurance Council shall forthwith make an estimate of the assets received from the Distribution Tribunal, and calculate the amount of the assurance fund, reckoned up to the first day of the month following that in which the administration has commenced. In this estimate the premium reserve shall be calculated according to the bases of calculation applicable at the commencement of the administration, unless the Insurance Council is of opinion that such bases do not afford sufficient security; in such case the bases chosen by the Insurance Council shall be applied.

92. The Insurance Council shall as soon as possible after the estimate has taken place, try to induce one or more Norwegian life assurance associations to take over all the assurances of the company or society. If offers are forthcoming to this effect, the Insurance Council, if it considers an offer acceptable, shall draw up a statement of the position and a project of agreement with the interested company. If the agreement proposed entails a reduction of the assurance amounts, this reduction shall be indicated.

The statement and the project shall be published in the "Norwegian Gazette for Notifications", and in those other newspapers which the Insurance Council in the particular case may point out. In connection therewith, all the assurance takers shall be asked to declare, within a period fixed by the Insurance Council, whether they consent to the proposed transfer. The statement, with the project and invitation mentioned, shall then be sent in registered letters to all the assurance takers whose residences are known. If, before the expiration of the said period, no objection against the transfer is forthcoming from at least one fifth of the assurance takers, the Insurance Council shall transfer the assurances of the company or society in conformity with the project proposed. By this transfer the liabilities of the estate under administration and the transferred assets pass to the association which is the transferee.

If the transfer has taken place without all the assets of the estate under administration having been employed, the Insurance Council shall hand over the excess to the old company or society.

93. If it does not prove feasible to transfer the assurances in accordance with the provisions of the preceding Article, the Insurance Council shall fix the final reduction of the assurance amounts according to the settlement drawn up and convene the assurance takers to a general meeting with a view to establishing a society based on mutuality. The notice convening this general meeting shall be a notice of two months. The notice shall be published and served in the manner indicated in the preceding Article. When the notice is served, it shall be accompanied by a statement of the position of the company or society, and of the reduction of the assurance amounts calculated by the Insurance Council, and by the proposed statutes (articles of association) and basis in accordance with which the new society is to carry on its operations.

At the general meeting the statutes (articles) may be adopted by an ordinary majority, whereupon the directors and other officials of the society shall be elected. The directors shall send a report to the King with an application for the authorisation of the society permitting it to commence its operations. If the general meeting alters the statutes (articles) or the basis proposed by the Insurance Council, authorisation shall be applied for in the manner prescribed in §§ 73 and 74.

When authorisation has been granted, the directors of the mutual society shall make a declaration in the commercial register. Upon the registration all the assets and liabilities of the estate under administration pass to the mutual society.

Lykkes det ikke paa den angivne maate at stifte et nyt selskap, fortsættes administrationen; under denne har Forsikringsraadet at avgjøre, hvorvidt der skal gjøres yderligere forsøk paa at overføre forsikringene enten til et nyt selskap eller til et andet selskap.

Kapitel VIII. Om overdragelse av et livsforsikrings-selskaps forsikringsbestand.

94. Vil et selskap overdra sin hele livsforsikringsbestand eller en bestemt del av denne til et andet selskap, saaledes at det første selskap derved befries for ansvar overfor forsikringstagerne, maa det erhverve Forsikringsraadets tilladelse dertil. Andragende om saadan overdragelse maa være ledsaget av utkast til den overenskomst, som agtes avsluttet mellem de to selskaper, og tillike — efter Forsikringsraadets nærmere forskrifter — av saadanne oplysninger om de to selskaper, at Forsikringsraadet paa grundlag herav kan bedømme, hvorvidt overdragelsen maa ansees forsvarlig overfor forsikringstagerne.

Finder Forsikringsraadet, at tilladelse til overdragelsen bør negtes, har det uopholdelig at gi selskapet meddelelse om negtelsen.

I motsat fald har Forsikringsraadet at la indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende» og de andre tidender, som det for tilfældet maatte bestemme, en redegjørelse angaaende de væsentlige betingelser for den paatænkte overdragelse tillikemed en opfordring til de forsikringstagere, hvis forsikringer agtes overdraget, om inden tre maaneder at avgi skriftlig meddelelse til Forsikringsraadet, saafremt de ikke ønsker overdragelsen iverksat.

Derhos har Forsikringsraadet at paase, at det selskap, hvis forsikringer ønskes overdraget, i anbefalt brev tilstiller hver enkelt av de paagjældende forsikringstagere, hvis opholdssted er kjendt, den ovenfor nævnte redegjørelse og opfordring.

Saafremt der inden utløpet av den anførte frist indkommer indsigelse mot overdragelsen fra mindst en femtedel av forsikringstagerne, kan overdragelsen ikkefinde sted.

Kapitel IX. Forskjellige bestemmelser.

95. Enhver livsforsikringskontrakt skal indeholde de for forsikringen gjældende almindelige og særlige forsikringsbetingelser.

96. Et livsforsikrings-selskap kan ikke uten samtykke av hver enkelt forsikringstager oppløse sig, medmindre det forinden har overdraget sin hele forsikringsbestand til et andet selskap overensstemmende med de i § 94 givne regler.

Fjerde del.

Kapitel X. Om utenlandske forsikrings-selskapers adgang til at drive virksomhet i Norge.

97. Utenlandsk selskap skal ha ret til her i landet at drive forsikringsvirksomhet, saafremt dette sker ved en repræsentant (hovedagent) som i denne lov foreskrevet, og iøvrig paa de i dette kapitel fastsatte vilkaar. Et og samme selskap maa for forsikringsvirksomhetens vedkommende hun ha én repræsentant, som dog kan benytte underagenter.

Mot godtgjørelse maa iøvrig ingen her i riket medvirke ved forsikringsvirksomhet, som drives av utlændig eller utenlandsk selskap. Hvis særlige grunde for nogen utlændings eller noget utenlandsk selskaps vedkommende taler derfor, kan Kongen dog for sjøforsikring gjøre undtagelse fra denne regel.

98. Repræsentanten skal være bosat her i landet, være uberygtet og ha raadighet over sit bo.

Et norsk aktieselskap kan være repræsentant, forsaavidt dets samtlige bestyrelsesmedlemmer ifølge det foranstaaende hver for sig kan være repræsentanter. Forat selskap av anden art skal kunne være repræsentant, maa samtlige dets ansvarlige medlemmer opfylde den nævnte betingelse.

If it is not feasible to establish a new society in the manner indicated, the administration shall be continued, during which the Insurance Council shall decide whether further efforts shall be made with a view to having the assurances transferred either to a new or some other company or society.

Chapter VIII. Transfer of the assurances of life assurance companies or societies.

94. If a company (society) wishes to transfer the total amount of its life assurances or a definite portion thereof to another company (society) in such a manner that the former company (society) by the transfer is discharged from its liability towards the assurance takers, such company (society) must obtain the permission of the Insurance Council to do so. The application regarding such transfer must be accompanied by a project of the agreement which it is intended to have concluded between the two companies (societies) and also — in accordance with the detailed directions of the Insurance Council — by such information regarding the two companies (societies) as to enable the Insurance Council, with the information as a basis, to judge whether the suggested transfer is justifiable in respect of the assurance takers.

If the Insurance Council is of opinion that the permission for the transfer ought to be refused, the Council shall forthwith inform the company (society) of its refusal.

In the contrary case, the Insurance Council shall insert in the "Norwegian Gazette for Notifications" and the other newspapers which the Council in the particular case may decide on, an exposition of the essential terms of the projected transfer, and an invitation to the assurance takers whose assurances it is intended to transfer, to send a declaration in writing to the Insurance Council within three months if they do not desire the transfer to be carried out.

The Insurance Council shall also see that the company (society) whose assurances it is desired to have transferred, sends in a registered letter to each of the interested assurance takers whose residences are known, the exposition and invitation above mentioned.

If before the expiration of the said period, objections to the transfer arrive from at least one fifth of the assurance takers, the transfer shall not take place.

Chapter IX. Various provisions.

95. Every life assurance contract shall contain the general and special assurance conditions applicable to the assurance in question.

96. A life assurance company (society) cannot be dissolved without the consent of every individual assurance taker, unless the company (society) has previously transferred the total amount of its assurances to another company or society in accordance with the rules given in § 94.

Fourth Part.

Chapter X. The right of foreign insurance associations to carry on operations in Norway.

97. Foreign associations shall have a right to carry on insurance operations in this country, if these operations are carried on by means of a representative (principal agent) as provided in this Act, and, generally, in accordance with the conditions prescribed in this Chapter. In so far as the insurance operations are concerned, one and the same association may have only one representative, who, however, may employ sub-agents.

No other person in this country may for remuneration co-operate in an insurance business which is carried on by a foreigner or foreign association. If there are special reasons in regard to any foreigner or foreign association in favour of such a course, the King may, however, as regards marine insurance make an exception from this rule.

98. The representative must have his domicile in this country, have a clean record, and be capable of managing his own affairs.

A Norwegian joint stock company may be a representative, provided that all its directors are separately capable of being representatives according to the foregoing provision. In order that an association of any other kind may be a representative, all its responsible members must comply with the said provision.

99. Det utenlandske selskap skal i alle retsforhold, som flyter av dets her i landet drevne forsikringsvirksomhet, være undergit norsk lov og være underkastet norsk domstols avgjørelse.

100. Forinden et utenlandsk selskap aapner skadesforsikringsvirksomhet her i landet, har det gjennom sin representant at indsende anmeldelse til handelsregistret. For gjensidige selskaper skal anmeldelsen indeholde de i nærværende lovs § 17, med undtagelse av dennes nr. 4, nævnte opplysninger; er der hengaat mere end 5 aar efter selskapets stiftelse, bortfalder dog den i § 17 nr. 6 krævede opplysning. For aktieselskapers vedkommende finder bestemmelserne i lov om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper av 19 juli 1910 § 87, 1ste og 2det led tilsvarende anvendelse.

Anmeldelsen skal indsendes gjennom Forsikringsraadet, som paaser, at den er ledsaget av: 1. Bevis for, at den valgte representant er i besiddelse av de i § 98 nævnte egenskaper; — 2. Behørig bekræftet bevidnelse om, at selskapet i sit hjemland lovlig driver den samme art av skadesforsikringsvirksomhet som den, det vil drive her i landet, og hvis det driver flere arter av skadesforsikring, fører særskilt regnskap med særskilt vindings- og tapskonto over hver enkelt virksomhet og i generalbalansen oppfører passiva særskilt for hver enkelt virksomhet; — 3. Fuldmagt, saavel i original som i behørig bekræftet oversættelse til norsk, for representanten til paa selskapets vegne at drive den paagjældende art av skadesforsikringsvirksomhet her i landet og til alle derav flytende retsforhold paa selskapets vegne at motta søksmaal for norsk domstol; — 4. Behørig bevis for, at den, som har utstedt fuldmagten, er dertil berettiget, samt at fuldmagten er utfærdiget i overensstemmelse med hjemlandets lov; — 5. En av selskapet avgitt behørig bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til, saalænge det har nogen uopfyldt forsikringsforpligtelse her i landet, bestandig at ha en her bosittende representant, samt uigjenkaldelig bemyndigelse for Forsikringsraadet til i det i § 103 omhandlede tilfælde at ansætte en mand til paa selskapets vegne at motta søksmaal og iøvrigt at representere selskapet; — 6. En av selskapet avgitt behørig bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til i alt, hvad virksomheten her i landet angaar, at underkaste sig norsk lov og norsk domstols avgjørelse; — 7. Bevis for, at selskapet i øiemed som i § 104 nævnt i Norges Bank har deponert i saadanne værdier og paa saadanne vilkaar, som Forsikringsraadet godkjender, et beløp av et hundrede tusen kroner, forsaavidt selskapet vil drive brandforsikring eller sjøforsikring, og ellers et beløp av fem og tyve tusen kroner, medmindre Kongen efter Forsikringsraadets indstilling finder, at beløpet for en enkelt art bør sættes til en anden sum, som dog ikke maa være høiere end femti tusen kroner og ikke lavere end fem tusen kroner. Vil selskapet drive flere arter av skadesforsikringsvirksomhet her i landet, maa deposition efter ovenstaaende regler ske særskilt for hver art av virksomheten.

Undladelse av anmeldelse medfører personlig ansvar for selskapets herværende representant.

Stedfundne forandringer blir paa samme maate at anmelde.

101. Et utenlandsk selskap maa ikke drive livsforsikringsvirksomhet her i landet, forinden det dertil har erhvervet Forsikringsraadets tilladelse. Begjæring om saadan tilladelse skal være ledsaget av: 1. Bevis for, at den valgte representant er i besiddelse av de i § 98 nævnte egenskaper; — 2. De i § 73 nr. 1—6, 8 og 10 foreskrevne opplysninger; — 3. Behørig bekræftet bevidnelse om, at selskapet lovlig driver livsforsikringsvirksomhet i sit hjemland, tillikemed opplysning om, hvorlænge det har drevet saadan virksomhet, og hvorvidt der i de sidste tre aar fra de derværende myndigheters side er gjort nogen bemerkning mot den maate, hvorpaa virksomheten der er utøvet, samt eksemplarer av selskapets aarsberetning for indtil ti av de sidst forløpne aar; — 4. Fuldmagt, saavel i original som i behørig bekræftet oversættelse til norsk, for representanten til paa selskapets vegne at drive livsforsikringsvirksomhet her i landet og til i alle derav flytende retsforhold paa selskapets vegne at motta søksmaal for norsk domstol; — 5. Behørig bevis for,

99. A foreign association shall, in all the legal transactions resulting from its insurance operations carried on in this country, be subject to Norwegian law and the adjudication of Norwegian tribunals.

100. Before a foreign association commences an indemnity insurance business in this country, the association shall through its representative send a declaration to the commercial register. In the case of mutual societies the declaration shall contain the information mentioned in § 17 of this Act, with the exception of No. 4; if more than five years have elapsed since the establishment of the society, the information required in § 17, No. 6, shall, however, be omitted. In so far as joint stock companies are concerned, the provisions of the Act concerning joint stock companies and limited partnerships with shares of 19 July 1910 § 87, 1st and 2nd paragraphs, shall correspondingly apply.

The declaration shall be sent through the Insurance Council, which shall see that it is accompanied by: 1. Proof that the chosen representative possesses the qualifications mentioned in § 98; — 2. A duly certified attestation to the effect that the association in question lawfully carries on in its country of origin the same kind of indemnity insurance business as that which it intends to carry on in this country, and if it carries on several kinds of indemnity business, keeps separate accounts of profits and losses for each particular business and brings assets for each particular business separately into the general balance-sheet; — 3. The power of attorney, as well in the original as in a duly confirmed Norwegian translation, given to the representative in order that he may be in a position to carry on the kind of indemnity insurance operations in question in this country on behalf of the association, and in all legal transactions resulting from such operations be sued on behalf of the association before Norwegian tribunals; — 4. Sufficient proof that the person who has issued the power of attorney was entitled to do so, and that the power has been issued in accordance with the laws of the country of origin of the association; — 5. A declaration made by the association, and duly authenticated, to the effect that the association engages itself, so long as it has any unfulfilled insurance liabilities in this country, always to have a representative resident here, and an irrevocable power for the Insurance Council in the event of the case occurring which is dealt with in § 103, to appoint a person who may be sued on behalf of the association, and in all other respects represent the association; — 6. A declaration made by the association, and duly authenticated, to the effect that it engages itself in all respects concerning its operations in this country, to submit to Norwegian laws and the adjudication of Norwegian tribunals; — 7. Proof that the association for such purposes as are mentioned in § 104, has deposited in the Bank of Norway in such securities and on such conditions as the Insurance Council approves, an amount of one hundred thousand Kroner, where the association intends to do fire or marine insurance business, and otherwise an amount of twenty-five thousand Kroner, unless the King, in pursuance of a proposition made by the Insurance Council, is of opinion that the amount for a particular kind of insurance ought to be fixed at some other sum, which, however, must not exceed fifty thousand Kroner nor be less than five thousand Kroner. If the association wishes to carry on several kinds of indemnity insurance operations in this country, a deposit must be made according to the above provisions in respect of each kind of operation.

An omission to make a declaration entails personal liability upon the representative of the association resident here.

Modifications made shall be declared in the same manner.

101. A foreign association may not carry on life assurance operations in this country until it has obtained the permission of the Insurance Council to do so. An application for such permission shall be accompanied by: 1. Proof that the chosen representative possesses the qualifications mentioned in § 98; — 2. The information prescribed in § 73, Nos. 1—6, 8 and 10; — 3. A duly certified attestation to the effect that the association lawfully carries on life assurance operations in its country of origin, together with information as to how long it has carried on such operations, and as to whether the authorities of the country of its origin have during the last three years in any way objected to the manner in which its business has been carried on there, and copies of the annual balance-sheet of the association for up to ten of the last preceding years; — 4. The power of attorney, as well in the original as in a duly certified Norwegian translation, given to the representative in order that he may be in a position to do life assurance business in this country

at den, som har utstedt fuldmagten, er dertil berettiget, samt at fuldmagten er utfærdiget i overensstemmelse med hjemlandets lov; — 6. En av selskapet behørig avgitt bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til, saalænge det har nogen livsforsikring i kraft her i landet, bestandig at ha en her bosittende representant, samt uigjenkaldelig bemyndigelse for Forsikringsraadet til i det i § 103 omhandlede tilfælde at ansætte en mand til paa selskapets vegne at motta søksmaal og iøvrigt at representere selskapet; — 7. En av selskapet avgitt behørig bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til i alt, hvad virksomheten her i landet angaar, at underkaste sig norsk lov og norsk domstols avgjørelse; — 8. Bevis for, at selskapet i øiemed som i § 104 nævnt i Norges Bank har deponert i saadanne værdier og paa saadanne vilkaar, som Forsikringsraadet godkjender, et beløp av et hundrede tusen kroner; — 9. Bevis for, at stiftelses- og organisationsomkostninger er helt avskrevet, og at anskaffelsesomkostninger ikke lenger er opført som aktivum i selskapets aarsregnskap.

Finder Forsikringsraadet, at de i foregaaende led foreskrevne vilkaar er opfyldt, meddeler det selskapet tilladelse til her i landet at drive livsforsikringsvirksomhet. Dog skal tilladelsen negtes, saafremt Forsikringsraadet finder, at det av selskapet antagne system er av saadan art, at en betryggende livsforsikring ikke derpaa kan grundes, eller at den til de forsikredes betryggelse trufne økonomiske ordning ikke tilfredsstiller de krav, som i §§ 74, 77 og 79 oppstilles i saa henseende like overfor indenlandske selskaper, uten at misforholdet opveies ved tilsvarende høiere premier, eller at selskapet stiller sine norske forsikrede ugunstigere end sine forsikrede i noget andet land, eller at selskapets virksomhet av anden aarsak vil være stridende mot almene hensyn.

Meddeles tilladelsen, lar Forsikringsraadet paa selskapets bekostning bekjendtgjøre derom tillikemed representantens fuldmagt i oversættelse til norsk indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Foretages nogen ændring i selskapets vedtægter, skal representanten inden tre maaneder derefter til Forsikringsraadet indsende ordlyden av den tagne beslutning i behørig bekræftet oversættelse til norsk.

Sker ellers nogen ændring i noget av det, som i henhold til denne paragrafs første led er oplyst, skal representanten ufortøvet derom indsende skriftlig oplysning til Forsikringsraadet.

102. Representanten for det utenlandske forsikringsselskap har i overensstemmelse med de av Forsikringsraadet fastsatte skemaer for hvert regnskapsaar at avfatte og inden otte maaneder efter dets utløp til Forsikringsraadet at insende en indberetning angaaende selskapets virksomhet her i landet i det forløpne aar, indeholdende regnskap for de her tegnede forsikringer. Derhos har han inden to maaneder efter selskapets generalforsamling at fremsende den av selskapets styre avgivne aarsberetning med aarsregnskap og revisionens uttalelser. Indberetningen angaaende selskapets virksomhet her i landet blir at indrykke i «Norsk Kundgjørelsestidende».

Er noget av de aktsstykker, som indgives til Forsikringsraadet, avfattet i et fremmed sprog, skal det være ledsaget av behørig bekræftet oversættelse til norsk.

103. Taper representanten nogen av de i § 98 foreskrevne egenskaper, eller blir han av nogen anden grund ute av stand til at utføre sit hverv, eller frasiger han sig samme, eller tilbakekaldes hans fuldmagt, uten at anden representant er ansatt og godkjendt, har Forsikringsraadet at anta en mand til paa selskapets vegne at motta søksmaal og iøvrigt lovlig at representere selskapet med hensyn til allerede indgaaede forpligtelser, indtil hindringen for representanten er ophørt, eller en anden er godkjendt som representant. Forsikringsraadet lar ufortøvet indrykke bekjendtgjørelse derom i «Norsk Kundgjørelsestidende». Indtil saadan ordning er bekjendt-

on behalf of the association, and in all legal transactions resulting from such business be sued on behalf of the association before Norwegian tribunals; — 5. Sufficient proof that the person who has issued the power of attorney was entitled to do so, and that the power has been issued in accordance with the laws of the country of origin of the association; — 6. A declaration made by the association, and duly authenticated, to the effect that it engages itself, so long as it has any life assurance in force in this country, always to have a representative resident here, and an irrevocable power for the Insurance Council in the event of the case which is dealt with in § 103 occurring, to appoint a person who may be sued on behalf of the association and in all other respects represent the association; — 7. A declaration made by the association, and duly authenticated, to the effect that it engages itself in all respects regarding its operations in this country to submit to Norwegian laws and the adjudication of Norwegian tribunals; — 8. Proof that the association for such purposes as are mentioned in § 104, has deposited in the Bank of Norway in such securities and on such conditions as the Insurance Council approves, an amount of one hundred thousand Kroner; — 9. Proof that the costs of establishment and organisation have been set aside in full, and that the costs of acquisition are no longer brought as an asset into the annual account of the association.

If the Insurance Council is of opinion that the conditions prescribed in the preceding paragraphs have been met, the Council shall authorise the association to do life assurance business in this country. Such authorisation shall, however, be refused if the Insurance Council is of opinion that the system adopted by the association is of such a nature that life assurance based on it does not give sufficient security, or that the economic arrangements made for the security of the persons assured do not satisfy the requirements set up in §§ 74, 77 and 79 in this respect as regards Norwegian associations without the disproportion being outweighed by correspondingly higher premiums, or that the association insures its Norwegian assurance takers on more unfavourable terms than those of any other country, or that the operations of the association for other reasons will be contrary to the interests of the public in general.

If the authorisation is granted, the Insurance Council shall, at the expense of the association, insert a publication to this effect, together with the representative's power of attorney in a Norwegian translation, in the "Norwegian Gazette for Notifications".

If any alteration is made in the statutes (articles of association) of the association, the representative shall, within three months of such occurrence, report to the Insurance Council, in a duly certified Norwegian translation, the text of the resolution passed to this effect.

If any other alteration is made in regard to the matters mentioned in the first paragraph of this Article, the representative shall forthwith inform the Insurance Council thereof in writing.

102. The representative of the foreign insurance association which is concerned shall, in accordance with the forms prescribed by the Insurance Council, draw up for every financial year, and within eight months after its expiration send to the Insurance Council, a report regarding the operations of the association in this country during the year, containing an account of the assurances concluded here. In addition, he shall within two months after the general meeting of the association, send the annual statement and annual account made by the directors of the association, together with the report of the auditors. The report concerning the operations of the association in this country shall be inserted in the "Norwegian Gazette for Notifications".

If any of the documents sent to the Insurance Council have been drafted in a foreign language, such documents shall be accompanied by a duly certified Norwegian translation.

103. If a representative loses any of the qualifications prescribed in § 98, or if for some other reason he is unable to carry out his duties, or if he renounces his agency, or his authority is withdrawn without any other representative having been appointed and approved, the Insurance Council shall appoint a person who may be sued on behalf of the association, and in other respects lawfully represent the association in regard to liabilities which have already been contracted, until the disqualification of the representative has ceased, or some other person has been approved as representative. The Insurance Council shall forthwith insert a publica-

gjort, skal enhver forsikringstager ha ret til at indbetale forfaldne forsikringspræmier til Forsikringsraadet.

104. Det i § 100 nr. 7 og § 101 nr. 8 omhandlede depositum skal udelukkende tjene til fyldestgjørelse av fordringer ifølge forsikringskontrakter, som det utenlandske selskap har avsluttet her i landet med norske statsborgere, eller til dækning av beløp, som selskapet pligter at utrede i henhold til denne lov. Det kan derhos ved dom inddrages i den utstrækning, som fornødiges til dækkelse av bøter, som selskapets representant maatte bli ilagt for overtrædelse av nærværende lov.

Hvis det nævnte depositum som følge av prisfald paa de deponerte værdier eller som følge av, at disse er tat til dækning av de forannævnte krav, eller av anden aarsak gaar ned under det fastsatte beløp, paahviler det selskapet at utfylde det manglende inden fire uker, efterat repræsentanten av Forsikringsraadet er anmodet derom.

Sker det ikke, har selskapet forbrutt sin ret til at drive forsikringsvirksomhet her i landet. Forsikringsraadet har i saa fald at bekjendtgjøre dette i »Norsk Kundgjørelsestidende».

105. Ophører det utenlandske selskap at drive forsikringsvirksomhet her i landet, kan det kræve tilbake det i overensstemmelse med §§ 100 og 101 deponerte beløp, naar det godtgjør, at samtlige dets i § 104 nævnte forpligtelser er opfyldt, eller at det har stillet saadan sikkerhet for opfyldelsen av disse, som Forsikringsraadet finder betryggende.

106. Holder det utenlandske selskap sig ikke nærværende lov etterrettelig, kan Forsikringsraadet frata det retten til at drive forsikringsvirksomhet her i landet; i saa fals har Forsikringsraadet at bekjendtgjøre dette i »Norsk Kundgjørelsestidende». Forsaavidt angaar utenlandsk selskap, som driver livsforsikringsvirksomhet her i landet, skal det samme gjælde, hvis der indtræder forandring i de forhold, som har været bestemmende for at meddele det tilladelse til at drive saadan virksomhet.

107. Selskapets representant skal i alle selskapet vedkommende tryksaker og henvendelser til almenheten angi saavel dets hjemland som dets egenskap av aktieselskap eller av gjensidig selskap. Angives i saadanne tryksaker eller henvendelser aktiekapitalens eller garantifondets størrelse, skal det uttrykkelig fremhæves, hvor meget der av samme er indbetalt. Selskapet maa ikke betegnes som garantert eller kontrolert av den Norske Stat.

Forskriftene i nærværende lovs §§ 1—6, 8, 9 og 95 kommer ogsaa til anvendelse paa utenlandsk forsikringselskap. Det samme gjelder forskriftene i § 7, forsaavidt angaar selskapets forretning i Norge.

Femte del. Slutningsbestemmelser.

Kapitel XI. Overgangs- og straffebestemmelser.

108. Inden tolv maaneder, efterat nærværende lov er traadt i kraft, har med de i § 116 nævnte begrænsninger ethvert allerede virkende gjensidig indenlandsk skadesforsikringsselskap at indsende til handelsregistret en anmeldelse overensstemmende med, hvad i nærværende lovs § 17 med undtagelse av sammes nr. 4 er sagt; er der hengaat mere end fem aar efter selskapets stiftelse, bortfalder dog den i § 17 nr. 6 krævede oplysning. Er selskapet før anmeldt, blir inden samme frist saadan tillægsanmeldelse at indsende, at ovenstaaende krav sker fyldest.

109. Dersom et indenlandsk skadesforsikringsselskap ikke inden fristens utløp paa lovgyldig maate har indsendt pliktig anmeldelse, har det at indstille tegning av nye forsikringer, indtil paabudet om anmeldelse er fyldestgjort.

110. Nærværende lovs §§ 1—9 samt §§ 20—66 kommer forøvrig med de i § 116 nævnte begrænsninger til anvendelse paa indenlandske gjensidige skadesforsikringselskaper, som var i virksomhet, før nærværende lov traadte i kraft.

Paa indenlandske skadesforsikrings-aktieselskaper, registrert før nærværende lov traadte i kraft, kommer likeledes §§ 1—9 samt §§ 64—66 til anvendelse.

111. Nærværende lovs §§ 1—9 samt §§ 67—96 kommer med de i § 115 nævnte begrænsninger til anvendelse ogsaa paa indenlandske selskaper, som allerede ved

tion to this effect in the "Norwegian Gazette for Notifications". Until such arrangement has been published, any insurance taker shall have a right to pay to the Insurance Council insurance premiums which are due.

104. The deposit dealt with in § 100, No. 7, and § 101, No. 8, shall serve exclusively for the satisfaction of liabilities incurred according to assurance contracts concluded by the foreign association in this country with Norwegian State-citizens, or as cover for amounts which the association is liable to pay in conformity with this Act. The amount deposited may further in pursuance of a judgment be seized to such an extent as is necessary for the satisfaction of fines which may be imposed on the representative of the association owing to infringements of the present Act.

If the said deposit, in consequence of the fall in the price of the securities deposited, or in consequence of their having been taken as cover for the aforesaid claims, or for any other reason, falls below the amount fixed, it is incumbent on the association to provide the deficit within four weeks after the representative has been invited by the Insurance Council to do so.

If such deposit is not provided, the association forfeits its right to carry on insurance operations in this country. In such case the Insurance Council shall publish the fact in the "Norwegian Gazette for Notifications".

105. If the foreign association in question ceases to do life assurance business in this country, it may demand the restitution of the amount deposited in accordance with §§ 100 and 101, when it proves that all the liabilities mentioned in § 104 have been met, or that such security has been given for their satisfaction as the Insurance Council deems satisfactory.

106. If the foreign association in question does not comply with the present Act, the Insurance Council may withdraw its authorisation to carry on insurance operations in this country; in such case the Insurance Council shall publish the fact in the "Norwegian Gazette for Notifications". The same rule shall apply to foreign associations carrying on life assurance operations in this country, if changes occur in the circumstances which led to the granting of the authorisation to carry on such operations.

107. A representative of a foreign association shall in all the association's printed matters and communications to the public indicate both its country of origin and its character as a joint stock company or mutual society. If in such printed matters or communications the amount of the share capital or guarantee fund is indicated, it shall be expressly pointed out what portion of such amount has been paid up. A foreign association must not be designated as guaranteed or controlled by the Norwegian State.

The provisions of the present Act, §§ 1—6, 8, 9 and 95 shall apply also to foreign insurance companies and societies. The same applies with regard to the provisions contained in § 7, so far as the business of the company or society in Norway is concerned.

Fifth Part. Final provisions.

Chapter XI. Transitory and penal provisions.

108. Within twelve months after the present Act has come into force, every Norwegian mutual indemnity insurance society already operating shall, subject to the limitations mentioned in § 116, send a notification to the commercial register in accordance with what has been provided in § 17 of the present Act, with the exception of No. 4 of the §; if more than five years after the establishment of the society have elapsed, however, the information required in § 17, No. 6, shall be omitted. If the society has been notified before that time, a supplementary notification shall be sent within the same period, so that the above requirement may be satisfied.

109. If a Norwegian indemnity insurance society has not, before the expiration of the period mentioned, in lawful manner sent the obligatory notification, such society shall cease to contract new insurances until the requirement of notification has been fulfilled.

110. §§ 1—9 and §§ 20—66 of the present Act shall, subject to the limitations mentioned in § 116, apply to Norwegian mutual indemnity insurance societies which were operating before the present Act came into force.

Similarly, §§ 1—9 and §§ 64—66 shall apply to Norwegian indemnity insurance joint stock companies registered before the present Act came into force.

111. §§ 1—9 and §§ 67—96 of the present Act shall, subject to the limitations mentioned in § 115, apply also to Norwegian companies or societies which

lovens ikrafttræden driver livsforsikringsvirksomhet her i landet, dog med følgende tillem্পninger: 1. Selskapet har en frist av tre maaneder fra lovens ikrafttræden til indsendelse av saadant andragende som i § 73 nævnt, samt forsaavidt Forsikringsraadet maatte kræve foretat forandringer i grundlaget for selskapets virksomhet til opfyldelse av nærværende lovs forskrifter, en frist av tre aar, regnet fra kravets fremsættelse, til foretagelse av de nødvendige forandringer; — 2. Hvis der for et gjen-sidig selskap er stillet garantifond paa anden maate end foreskrevet i § 72, jfr. § 12, 1ste punktum, har selskapet en frist av to aar fra lovens ikrafttræden til at omordne dette forhold; — 3. Selskapet kan til opfyldelse av forskriften i § 67 samt til fyldning av sikkerhetsfondet medregne de fonds, hvorav det — utenfor forsikringsfondet og bonusfondet — maatte være i besiddelse; — 4. Har et selskap før lovens ikrafttræden avgitt en forsikring i gjenforsikring til et andet selskap i saadan form, at det ikke selv beholder den fulde præmiereserve, er det ved fastsættelsen av forsikringsfondet ikke forpligtet til at medregne det gjenforsikrede beløp; — 5. Anskaffelsesomkostninger, som hitrører fra forsikringer, tegnet før lovens ikrafttræden, skal, saafremt de er opført som aktivum i selskapets aarsbalanse, uanset bestemmelsen i § 81, kunne avskrives i løpet av de fem første regnskapsaar efter lovens ikrafttræden med mindst en femtedel aarlig.

112. Hvis et utenlandsk selskap, som har aapnet skadesforsikringsvirksomhet her i landet, før denne lov traadte i kraft, ønsker at fortsætte denne virksomhet, skal dets repræsentant inden tolv maaneder efter nærværende lovs ikrafttræden etterkomme, hvad der i § 100 er sagt, under samme ansvar som i nævnte paragraf bestemt. Kongen kan dog for saadanne selskaper gjøre undtagelser fra forskriftene i § 100, nr. 2.

Utenlandsk selskap, som før denne lovs ikrafttræden har aapnet livsforsikringsvirksomhet her i landet og ønsker at fortsætte denne, skal inden tre maaneder efter lovens ikrafttræden erhverve tilladelse dertil, overensstemmende med § 101. Ved indsendelsen av begjæring om saadan tilladelse skal selskapet medsende en beretning om dets virksomhet her i landet i det sidst forløpne aar og om størrelsen av dets forsikringsbestand her i landet ved utløpet av nævnte aar.

Utenlandsk selskap, som ikke inden fristens utløp har opfyldt ovenstaaende bestemmelser, har at indstille tegning av nye forsikringer, indtil lovens krav er ffydestgjort.

Løvrig kommer nærværende lovs 10de kapitel til anvendelse paa utenlandske forsikringsselskaper, som har aapnet virksomhet her i landet, før denne lov traadte i kraft. Dog skal utenlandske selskaper, som før dette tidspunkt har aapnet livsforsikringsvirksomhet her, kunne fortsætte denne, selv om de ogsaa driver anden forsikringsvirksomhet, paa betingelse av, at de for sin livsforsikringsvirksomhet fører særskilt regnskap med særskilt vindings- og tapskonto og særskilt aarsbalanse. Istedenfor det i § 101 nr. 9 foreskrevne bevis, har disse selskaper derhos kun at føre bevis for, at stiftelses-, organisations- og erhvervelsesomkostninger ikke er opført som aktiva i større omfang end efter § 81 tillatt.

113. Den, som i strid med denne lovs forskrifter driver eller medvirker ved forsikringsvirksomhet her i riket, straffes med bøter, forsaavidt ingen strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

Stiftere, indbydere, bestyrere, medlemmer av repræsentantskap, aktuarer, revisorer eller agenter i indenlandske selskaper, saavelsom utenlandsk selskaps hovedagent eller underagenter, som overtræder nærværende lovs bestemmelser, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker, straffes med bøter eller, hvis det gjælder overtrædelse av bestemmelserne i § 1, 2det led eller § 75, med bøter eller fængsel indtil seks maaneder, forsaavidt handlingen ikke indgaar under nogen strengere straffebestemmelse.

Den, som bryter den i § 49, tredje led (jfr. § 72) paalagte taushetspliget, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker, straffes med bøter.

at the time of the coming into force of the Act are already carrying on life assurance operations in this country, but with the following modifications: 1. The company or society has a period of three months from the coming into force of the Act for sending such application as is mentioned in § 73, and where the Insurance Council demands that modifications shall be made in the basis of the company's (society's) operations with a view to complying with the provisions of the present Act, a period of three years, counted from the day on which the demand was made, for making the necessary modifications; — 2. If in respect of a mutual society a guarantee fund has been set aside in a manner other than that prescribed in § 72, cf. § 12, first sentence, the society has a period of two years from the coming into force of the Act for making the necessary alteration; — 3. The company or society may with a view to the fulfilment of the provision contained in § 67, and the completion of the guarantee fund, include those funds of which — outside the insurance fund and the bonus fund — it may be in possession; — 4. If a company or society before the coming into force of the Act has ceded an insurance in re-insurance to another company or society in such a manner that it does not itself maintain the full premium reserve, the company or society is not obliged, on fixing the insurance fund, to include the amount re-insured; — 5. The costs of acquisition of insurances contracted before the coming into force of the Act, shall, where they have been brought as an asset into the annual balance-sheet of the company or society, in spite of the provision contained in § 81, be capable of being discharged in the course of the first five financial years after the coming into force of the Act, at the rate of at least one fifth per annum.

112. If a foreign company or society which has commenced indemnity insurance operations in this country before this Act came into force, wishes to continue these operations, its representative shall within twelve months after the coming into force of the Act comply with the provisions of § 100, under the same responsibility as is fixed in the said Article. The King may, however, exempt such companies or societies from the provisions contained in § 100, No. 2.

Foreign companies or societies which, before the coming into force of the present Act, have commenced life assurance operations in this country and wish to continue these operations, shall, within three months after the coming into force of the Act, obtain permission to do so, in accordance with § 101. When sending the application for such permission, the company or society shall annex an account of its operations in this country in the course of the previous year and of the amount of its insurances in this country at the close of the said year.

A foreign company or society which has not, before the expiration of the said period, fulfilled the said requirements, shall cease to contract new insurances, until the requirements of the Act have been complied with.

Further, the 10th Chapter of the present Act shall apply to foreign insurance associations which have commenced their operations in this country before the Act came into force. Foreign associations, however, which have commenced their life assurance operations here before this time, may continue these operations, even though they also carry on other insurance operations, on condition that they keep their life assurance operations separate, with separate accounts of profits and losses and a separate annual balance-sheet. Instead of the proof prescribed in § 101, No. 9, these associations shall in addition only prove that the expenses of establishment, organisation and acquisition have not been brought in as assets to a greater extent than is permitted according to § 81.

113. Any person who, contrary to the provisions of this Act, carries on or aids in carrying on insurance operations in this realm, shall be punished with fines, where no more rigorous penal provision is applicable.

Any founders, promoters, directors, members of councils of representatives, actuaries, auditors or agents of Norwegian companies or societies, as well as chief agents or sub-agents of foreign companies or societies, infringing the provisions of the present Act, or co-operating in bringing about such infringement, shall be punished with fines or, if it is a question of infringement of the provisions contained in § 1, 2nd paragraph, or § 75, with fines or imprisonment for not exceeding six months, where the offence does not come within any more rigorous penal provision.

Any person breaking the obligation of silence imposed in § 49, third paragraph (cf. § 72), or co-operating in bringing about such infringement, shall be punished with fines.

Den, som i tryksaker eller henvendelser til almenheten gir urigtige eller villedende meddelser om et forsikringsselskap eller stiller i utsigt fremtidig bonus av nærmere angit størrelse, eller som medvirker hertil, straffes med bøter, forsaavidt handlingen ikke indgaar under nogen strengere straffebestemmelse.

Kapitel XII. Om lovens omraade og ikrafttræden.

114. Denne lovs bestemmelser kommer ikke til anvendelse paa anstalter, som garanteres eller styres av staten, undtagen forsaavidt som § 85 nr. 2, § 95 og § 113, 4de led skal være anvendelige ogsaa paa saadanne anstalter.

115. Nærværende lov kommer ikke til anvendelse paa begravelsekasser, sykekasser eller saadanne paa gjensidighet grundede livsforsikrings-selskaper, som paa enkelt liv ikke overtar nogen forsikring med utbetaling av en sum én gang for alle til høiere beløp end to hundrede og femti kroner eller nogen livrente til høiere beløp end femti kroner aarlig, idet saadanne selskaper vedblivende skal være undergit det for dem ved forordning av 15 mai 1810 paabudte tilsyn. Dog kan Kongen paa grund av særlige forhold og efter indstilling fra den ved nævnte forordning oprettede tilsynskomite træffe bestemmelse om, at ogsaa saadant selskap skal være undergit nærværende lov. Selv om dette ikke er skedd, kan Forsikringsraadet la foreta en undersøkelse av selskapets status. Viser der sig herunder at være underskud, kan Forsikringsraadet, efterat tilsynskomiteen er hørt, sette selskapet under avvikling; denne foregaar efter tilsynskomiteens anvisning. Dog kan selskapet undgaa at komme under avvikling ved at omdanne sig til gjensidig selskap overensstemmende med nærværende lovs tredje del. I saa fald skal selskapet ha en frist av to aar til saadan omdannelse.

116. Denne lov kommer ikke til anvendelse paa gjensidig husdyr-forsikrings-selskap, hvis virksomhet ikke omfatter mere end et amt eller inden flere amter ikke over 10 herreder, og som i selvstændig risiko-avdeling for egen regning ikke overtar risiko over kr. 8 000.00 for noget medlem.

Heller ikke kommer loven til anvendelse paa gjensidig selskap til forsikring av baater og mindre fartøier, fangstredskaper eller sjøfolks utrustning, naar selskapets virksomhet ikke omfatter mer end et amt eller inden flere amter ikke over 10 kommuner og det i selvstændig risiko-avdeling for egen regning ikke kan overta risiko over kr. 12 000.00 paa én kjø.

Under særlige omstændigheter kan Kongen bestemme, at loven heller ikke kommer til anvendelse paa andre gjensidige selskaper med samme formaal som nævnt i nærværende paragraf første og andet led, naar deres planer har kongelig stadfæstelse, og paa vilkaar, at vedkommende selskap aarlig inden en maaned efter generalforsamlingens avholdelse til Forsikringsraadet indsender avskrift av sit regnskap.

Loven kommer heller ikke til anvendelse paa gjensidig brandforsikringsforening, hvis plan stadfæstes av Kongen, og hvis virksomhet ikke omfatter mer end et amt eller inden flere amter ikke over 10 herreder.

Deling av herred er uten indflydelse paa et gjensidig selskap adgang til at virke inden sit tidligere omraade uten at komme ind under denne lovs bestemmelser.

117. For selskaper, som udelukkende driver gjenforsikring, kan Kongen tillate de avvikelser fra denne lov, som under hensyn til beskaffenheten av saadanne selskapers virksomhet maatte ansees beføiet.

Derhos kan Kongen bestemme, at loven ikke kommer til anvendelse paa forsikring av risikoer, som efter sin art ikke kan dækkes i noget indenlandsk selskap eller i selskap, som har repræsentant her i riket.

118. Nærværende lov træder i kraft den 1 januar næste aar, fra hvilken dag forordningen av 15 mai 1810 ikke længere kommer til anvendelse paa de selskaper, som er underkastet nærværende lovs bestemmelser.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 29 juli 1911.

Konow.

Haakon.
(L. S.)

Hesselberg.

Any person who in printed matters or communications to the public gives incorrect or misleading information regarding an insurance company or society, or who holds out the prospect of a future bonus of an amount indicated in detail, or who co-operates with such object in view, shall be punished with fines, where the offence does not come within any more rigorous penal provision.

Chapter XII. The scope and coming into force of the Act.

114. The provisions of this Act shall not apply to establishments guaranteed or managed by the State, excepting that § 85, No. 2, and § 113, 4th paragraph, shall apply also to such establishments.

115. The present Act shall not apply to burial societies, sickness societies or such life assurance societies based on mutuality as on a single life do not undertake any assurance for payment once for all of a sum exceeding two hundred and fifty Kroner or any life annuity of an amount exceeding fifty Kroner per annum, to the effect that such societies shall continue to be subject to the supervision prescribed for them by the Ordinance of 15 May 1810. The King may, however, owing to special circumstances and according to a proposition made by the Supervising Committee established by the aforesaid Ordinance, decide that such societies also shall be subjected to the present Act. Even though this has not taken place, the Insurance Council may institute an inquiry into the society's position. If in the course of this examination it is established that a deficit is existing, the Insurance Council may, after having heard the opinion of the Supervising Committee, subject the society in question to liquidation; this takes place according to the directions of the Supervising Committee. The society may, however, avoid being subjected to liquidation by transforming itself into a mutual society according to the third Part of the present Act. The society shall in such case have a period of two years for carrying out the reconstruction.

116. This Act shall not apply to mutual societies for the insurance of domestic animals, the operations of which do not comprise more than one county, or within several counties no more than ten parishes, and which in independent risk departments for their own account do not undertake risks for an amount exceeding Kr. 8,000.00 for any member.

Nor shall the Act apply to mutual societies for the insurance of boats and smaller craft, fishing implements or mariners' outfit, when the operations of the societies do not comprise more than one county, or within several counties no more than ten parishes, and when in independent risk departments they do not for their own account undertake risks for amounts exceeding Kr. 12,000.00 on one keel.

The King may under special circumstances decide that the Act shall not apply to other mutual societies with the same object in view as that mentioned in the first and second paragraphs of the present Article, when their schemes have been approved by the King, and on condition that the society in question, within one month after the general meeting has been held, annually sends a copy of its accounts to the Insurance Council.

Nor shall the Act apply to mutual fire insurance societies whose schemes are approved by the King and whose operations do not comprise more than one county, or within several counties no more than ten parishes.

The dividing up of parishes does not affect the right of a mutual society to operate within its previous district without coming within the provisions of this Act.

117. The King may authorise companies or societies exclusively carrying on re-insurance, to depart from this Act to such an extent as having regard to the nature of the operations of such companies or societies, may be considered justified.

The King may further decide that the Act shall not apply to the insurance of risks which, owing to their nature, cannot be covered by any Norwegian company or society or company or society having a representative in this Kingdom.

118. The present Act shall come into force on the 1st of January next year, from which day the Ordinance of 15 May 1810 shall no longer apply to the companies and societies which are subject to the provisions of the present Act.

We have consequently sanctioned and confirmed, as we herewith sanction and confirm, the same as law, under Our Hand and the Seal of the Realm.

Given at Christiania Castle the 29th July, 1911.

Konow.

Haakon.
(L. S.)

Hesselberg.

Syvende Afdeling. Børser og Børsforretninger. Handelskamre.¹⁾

I. Almindelige Bemærkninger.

Den lovbestemte Ordning af Børsvæsenet hviler paa Loven af 8 September 1818 om Oprettelse af en Børs i Christiania. Efter Forbillede af den ved denne Lov bestemte Ordning er der senere oprettet Børser i flere Byer: i Stiftsstæderne i Medhold af § 1 i den nævnte Børslov for Christiania ved kongelige Resolutioner (saasom i Trondhjem ved kgl. Res. af 25 Oktbr. 1819, i Bergen: Res. af 3 Marts 1837 og i Christianssand: Res. af 6 Mai 1837, jfr. Res. af 20 November 1869); i andre Byer ved egne Love, som imidlertid kun indeholder en Henviisning til Loven af 8 September 1818 (saasom i Drammen: Lov af 6 April 1839, i Stavanger: Lov af 11 April 1878, i Christianssund: Lov af 29 Juni 1894, i Skien: Lov af 10 Juni 1895 og i Aalesund: Lov af 21 Februar 1905).

II. Børsbestyrelsen.

Børsbestyrelsen udgjøres af Børs- og Handelskomiteen. Denne bestaar af fire Medlemmer, tre Handlende, som efter Forslag af Byens Borgerrepræsentanter opnævnes af vedkommende Regjeringsdepartement (nu Handels og Industridepartementet) for hvert Aar, samt Børskommissæren. Denne sidste har Opsyn med Børsforretningernes ordentlige Gang og Børsbesøget; han er tillige Børsens Politimyndighed, hvis Anordninger og Ordensforanstaltninger alle Børsbesøgende skal befølge. Børskommissæren skal være handelskyndig og ansættes af Regjeringen; hans Instrux fastsættes af vedkommende Regjeringsdepartement²⁾; hans Godtgørelse fastsættes aarlig af Komiteens øvrige Medlemmer efter hans Arbejde og Børsens Indkomster og med Approbation af Handelsdepartementet. Børs- og Handelskomiteen fører Overtilsyn med alt, hvad der angaar Børsen og dens Indkomster³⁾ og Udgifter; Regnskabet føres af Børskommissæren. Børs- og Handelskomiteen har efter § 10 i Børsloven at afgive de Erklæringer og Oplysninger om Handelsforholdene, som af Regjeringen maatte blive forlangte, en Opgave som tillader at ligestille Komiteen med de almindelige Handelskammere⁴⁾. En Børstjener ansættes af Komiteen og lønnes efter dennes Bestemmelse.

III. Kursnoteringen.

Den hovedsageligste Børsforretning, hvorom der er givet Lovforskrifter, omhandles i Børslovens § 3⁵⁾; denne § lyder: „Paa enhver Børs, som i Overensstemmelse med denne Lov oprettes, skal der af en dertil udnævnt Komite⁶⁾ to Gange om Ugen noteres Kurs paa Udlandet. Mæglerne skal paa Forlangende gaa Komiteen tilhaande med de dertil fornødne Oplysninger.“ Til Kursnoteringerne paa Valuta fremmøder Repræsentanter for Byens Banker og Bankiers sammen med Børs- og Handelskomiteens Medlemmer. Kursnoteringen finder i Christiania siden 1 Marts 1906

1) Jfr. Hagerup: Omrids af den norske Handelsret (3 Udg.) S. 167 o. flg. — 2) Instrux for Børskommissærerne i Christiania og Trondhjem er af 15 Januar 1820. Senere er der udfærdiget dermed i det Væsentlige overensstemmende Instruxer for de øvrige Børskommissærer. — 3) Børsernes nuværende Indtægter er efter Børslovens § 14: 1) en Afgift af 10 Øre pr. Kommercelæst (= 5 Øre pr. Registerton) af ethvert til Udlandet fra vedkommende Toldsted expederet Skib, 2) for hvert Handelsborgerskab, som løses, 40 Kroner og for hvert Skipperborgerskab 16 Kroner, 3) en aarlig Afgift paa 4 Kroner af de Handlende. — 4) Jfr. om Handelskammeret i Christiania nedenfor under VI. — 5) Bestemmelsen i § 2 om Auktioners Afholdelse paa Børsen af „Kjøbmandsvarer, Skibe og Skibsparter m. v.“ er ifølge Lov af 17 Marts 1866 sat udaf Kraft ved flere Børser; dette er ihvertfald skeet i Christiania, Trondhjem og Christianssand. — 6) Efter § 4 bestaar denne Komite af de ovennævnte tre Handlende, som tillige er Medlemmer af Børs- og Handelskomiteen.

Seventh Part. Exchanges and Exchange operations. Chambers of Commerce.¹⁾

I. General observations.

The legal regulation of operations on Exchanges is based on the Act of 8 September 1818, concerning the establishment of an Exchange in Christiania. On the basis of the regulations made by this Act, Exchanges have subsequently been established in several towns: in the principal towns of the dioceses, in accordance with § 1 of the aforesaid Exchange Act for Christiania, by Royal Resolutions (as, for example, in Trondheim by the Royal Resolution of 25 Oct. 1819, in Bergen: the Resolution of 3 March 1837 and in Christiansand: the Resolution of 6 May 1837; cf. the Resolution of 20 November 1869); in other towns by special Acts, which, however, only contain a reference to the Act of 8 September 1818 (as, for example, in Drammen: the Act of 6 April 1839, in Stavanger: the Act of 11 April 1878, in Christiansund: the Act of 29 June 1894, in Skien: the Act of 10 June 1895 and in Aalesund: the Act of 21 February 1905).

II. The administration of the Exchange.

The administration of the Exchange is conducted by the Exchange and Commercial Committee. This Committee consists of four members, three traders, who, on the proposal of the Municipal Council, are appointed by the competent Government Department (now the Department for Commerce and Industries) for every year, and the Exchange Commissary. The latter supervises the regular course of the business of the Exchange and the frequenting of the Exchange; he is at the same time the police authority of the Exchange, whose measures and arrangements with regard to order all the frequenters of the Exchange must comply with. The Exchange Commissary must be an expert in commerce and is appointed by the Government; his instructions are settled by the competent Government Department²⁾; his salary is fixed annually by the other members of the Committee according to his labour and the income of the Exchange, and with the approbation of the Department for Commerce. The Exchange and Commercial Committee conducts the supervision of all matters concerning the Exchange and its income³⁾ and expenses; the accounts are kept by the Exchange Commissary. The Exchange and Commercial Committee, according to § 10 of the Exchange Act, must make such declarations and reports concerning trade as the Government may demand, a duty which renders it possible to place the Committee on a par with the ordinary chambers of commerce⁴⁾. Servants of the Exchange are appointed by the Committee, and are remunerated according to its resolutions.

III. Quotations of current prices.

The principal Exchange operations concerning which legal provisions have been enacted are dealt with in § 3⁵⁾ of the Exchange Act; this Article reads: "At every Exchange established in conformity with this Act, the current rate of exchange with foreign countries shall be settled by a Committee⁶⁾ appointed for this purpose twice in every week. The brokers shall, on demand, assist the Committee by giving it the information necessary for this purpose." In order to settle the quotations of the current rates of exchange, the representatives of the banks and bankers of the city appear in conjunction with the members of the Exchange

¹⁾ Cf. *Hagerup*: Outline of the Norwegian Commercial Law (3rd edition) p. 167 *et seq.*

²⁾ The Instructions in respect of the Exchange Commissaries operating in Christiania and Trondheim are dated 15 January 1820. Instructions corresponding to these in the main have subsequently been issued in respect of the other Exchange Commissaries. — ³⁾ The present income of the Exchanges consists, according to § 14 of the Exchange Act, of: 1. a due of 10 Öre per commercial last (= 5 Ore per register ton) of every vessel sent abroad from the Customs place in question; 2. for every trading certificate obtained, 40 Kroner, and for every shipmaster's certificate, 16 Kroner; 3. an annual due of 4 Kroner on the traders. — ⁴⁾ Cf., concerning the Chamber of Commerce of Christiania, below, under VI. — ⁵⁾ The provision contained in § 2 concerning the holding of auctions at the Exchange with a view to the sale of "commercial goods, ships and shares of ships etc." has, according to the Act of 17 March 1866, been repealed at several Exchanges; this has at all events taken place in Christiania, Trondheim and Christiansand. — ⁶⁾ According to § 4 this Committee consists of the aforesaid three traders, who at the same time are members of the Exchange and Commercial Committee.

daglig Sted (ellers i Regelen kun to Gange ugentlig) og efter følgende af Børs- og Handelskomiteen fastsatte Regler¹⁾:

1. Børsens Noteringer for fremmed Valuta skal være Udtryk for de Kurser, hvortil der paa Noteringsdagene er Sælgere af Cheques eller avista Udbetalinger paa de paagjældende Steder; — 2. Forat et paa Børsen fremsat Tilbud af Valuta skal komme i Betragtning ved Kursernes Fastsættelse, bør det i Almindelighed omfatte følgende Beløb:

for London	£	10 000
„ Hamburg	Mk.	200 000
„ Paris	Frs.	100 000
„ Belgien	Frs.	50 000
„ Amsterdam	Fl.	20 000

3. I de Tilfælde, hvor det foreliggende Tilbud af en Valuta ikke strækker til for at dække Efterspørgselen, maa, forat højere Kurs skal blive noteret, Tilbud af Kjøb til denne højere Kurs fremsættes, omfattende ialfald Halvparten af de ovenfor fastsatte Minimumsbeløb; — 4. Børsens Kursnoteringer bliver at betragte som Minimumsnoteringer for Salg af fremmed Valuta fra Børsdag til Børsdag (Omsætning mellem Banker og Bankiers herfra dog undtagne).

I Børsens Kursnoteringer paa Værdipapirer, som finder Sted en Gang ugentlig, deltager, foruden Medlemmerne af Børskomiteen, Byens Aktie- og Fondsmæglere, der opgiver de Priser, til hvilke der har foregaaet Omsætning, og til hvilke der haves Kjøber eller Sælger. Reglerne om Kursnoteringerne paa Værdipapirer er i Enkelthederne følgende:

Paa Børsens Kursnoteringsliste for Værdipapirer optages:

A. Obligationer. 1. De norske Statsobligationer, Kongeriget Norges Hypothekbankobligationer og Christiania Bys Kommuneobligationer, i hvilke Omsætninger kan tænkes at finde Sted; — 2. Andre Byers og Landdistrikters Kommuneobligationer paa følgende Betingelser: a) At Kupons og udtrukne Obligationer er betalbare i Christiania eller andet Banksted; — b) At Bekjendtgjørelse om udtrukne Obligationer indrykkes i Kundgjørelsestidende²⁾; — c) At det oprindelige Beløb af det Laan, hvortil Obligationerne hører, lyder paa mindst Kr. 250 000; — d) At der foreligger Andragende om Optagelse paa Kurslisten enten fra vedkommende Kommune selv eller fra en herværende Bank, Bankier eller Mægler, bilagt med Samtykke fra vedkommende Kommune; — 3. Andre offentlige eller private Obligationer efter Komiteens nærmere Bestemmelse.

B. Aktier. 1. Aktier i Norges Bank, i norsk Hovedjernbane samt i de norske Statsbaner, i hvilke Omsætninger kan antages at finde Sted; — 2. Andre Aktier paa følgende Betingelser: a) At vedkommende Aktieselskab har bestaaet mindst et Aar og uddelt Dividende; — b) At Selskabet offentliggjør sine Regnskaber; — c) At Udbytte-Kupons er betalbare i Christiania eller andet Banksted; — d) At hver enkelt Akties paalydende Beløb, forsaavidt den er fuldt indbetalt, lyder paa mindst Kr. 100, og forsaavidt den ikke er fuldt indbetalt, lyder paa mindst Kr. 400, hvoraf 25 pct. = Kr. 100 maa være indbetalt; — e) At vedkommende Selskabs Aktiekapitel eller — om der noteres særskilt flere Serier af Aktier, vedkommende Serie — andrager til mindst Kr. 250 000; — f) At der foreligger et Andragende fra vedkommende Selskab om Optagelse paa Kurslisten eller et Andragende fra en herværende Bank, Bankier eller Mægler, bilagt med Samtykke fra vedkommende Selskab.

Komiteen har Ret til at stryge Aktier, naar vedkommende Selskab senere ikke opfylder det under Littr. b opstillede Vilkaar, samt de Obligationer, hvor Udbetaling af Kupons og Amortisation ikke har været regelmæssig effektueret.

¹⁾ Det følgende om Kursnoteringen er taget fra Aarsberetningerne angaaende Christianias Handel, Sjøfart og Industri. Beretningerne udgives ved Børs- og Handelskomiteens Foranstaltning og redigeret af den kommunale Statistiker A m n é u s (Christiania 1906). — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 6.

and Commercial Committee. The quotations, since 1 March 1906, are in Christiania settled every day (in other towns, as a rule, only twice a week), and in conformity with the following regulations fixed by the Exchange and Commercial Committee¹):

1. The quotations of the rates of exchange settled at the Exchange shall be a statement of the prices at which, on the days for settling the quotations, sellers of cheques or payments to be made at sight at the places in question are forthcoming; — 2. In order that an offer of foreign securities made at the Exchange may be considered when the current rates are settled, it should, as a rule, comprise the following amounts:

on London	L	10 000
„ Hamburg	Mk.	200 000
„ Paris	frs.	100 000
„ Belgium	frs.	50 000
„ Amsterdam	Fl.	20 000

3. In those cases in which the offer made of a security is not sufficient to supply the demand, the condition on which a higher price shall be quoted is that offers of purchase at such higher price, comprising at least the half of the aforesaid minimum amounts, shall be made; — 4. The quotations of rates of exchange settled at the Exchange shall be considered the minimum quotations for sale of foreign securities from Exchange day to Exchange day (not including, however, transactions between banks and bankers).

In settling the weekly quotations of current prices of securities at the Exchange, the share and stock brokers of the town, who indicate the prices at which transactions have been effected, and at which there are buyers and sellers available, take part, in addition to the members of the Exchange Committee. The regulations concerning the quotations of current prices of securities are in detail as follows:

In the Exchange list for quotations of current prices of securities are inserted:

A. *Bonds*. 1. The Norwegian State bonds, the bonds of the Mortgage Bank of the Kingdom of Norway, and the municipal bonds of Christiania city, in which it may be supposed that transactions take place; — 2. The municipal bonds of other towns and rural districts on the following conditions: a) That coupons and drawn bonds are payable in Christiania or at some other banking place; — b) That publications concerning drawn bonds are inserted in the "Gazette for Notifications"²; — c) That the original amount issued of the loan to which the bonds belong was at least Kr. 250 000; — d) That an application has been made for insertion in the list of current prices, either from the interested parish itself or from a bank, banker or broker operating in the realm, accompanied by the consent of the interested parish; — 3. Other public or private bonds according to the further decisions of the Committee.

B. *Shares*. 1. Shares of the Bank of Norway, the Norwegian Main Railway and the Norwegian State Railways, in which transactions may be supposed to take place; — 2. Other shares on the following conditions: a) That the joint stock company in question has existed for a year at least and has distributed dividends; — b) That the company in question publishes its accounts; — c) That dividend coupons are payable in Christiania or at some other banking place; — d) That the nominal amount of each share, supposing it to have been paid up in full, is at least Kr. 100, and in so far as it has not been paid up in full, is at least Kr. 400, of which 25 per cent. = Kr. 100 has been paid up; — e) That the share capital of the company or — if several series of shares are quoted separately, the series in question — amounts to at least Kr. 250 000; — f) That an application from the company concerning the insertion in the list of current prices, or an application from a bank, banker or broker operating here, accompanied by the consent of the company in question, has been made.

The Committee is authorised to eliminate shares when the company in question does not subsequently fulfil the condition stipulated under letter b; also those bonds, the payment of the coupons and amortisation of which has not been regularly carried out.

¹) That which follows concerning quotations of rates of exchange has been taken from the Annual Reports on the trade, shipping and industries of Christiania. These reports are published under the auspices of the Exchange and Commercial Committee, and are edited by the municipal statistician *Amnéus* (Christiania 1906). — ²) Cf. above p. 6.

Ogsaa Varenoteringer finder (engang ugentlig) Sted; Prisnoteringerne fastsættes af Udvalgene for følgende Brancheforeninger: Fedevaregrossisterne, Melgrossisterne, Kolonialgrossisterne samt Olie- og Farvehandlerne. Priserne er selvfølgelig Engrospriser.

IV. Børsens Voldgiftskontor. Børsmæglere.

Det siden 1870 i Forbindelse med Børsen bestaaende „Varearbitrationskontor“ er i 1905 omreguleret og undergivet en ny Ordning som „Børsens Voldgiftskontor“ efter følgende Regler:

§ 1. Christiania Børs opretter et Voldgiftskontor til Afgjørelse af: 1. De Tvistigheder, som maatte opstaa mellem Kjøber og Sælger om en Vares Kvalitet; — 2. Andre Tvistigheder i Handelssager.

2. Til dette Øiemed udnævner Børskomiteen hvert andet Aar inden December Maanedes Udgang et „fast Udvalg“ paa mindst 50 Medlemmer, der maa være agtede og dygtige Mænd, samt repræsenterende de forskellige Varebrancher¹⁾.

Udvalget vælges for to Aar ad Gangen, dog maa enhver paabegyndt Sag fuldføres af den Ret, som har taget den under Behandling.

3. Kontoret bestyres af Børskommissæren i Overensstemmelse med nærværende Regler.

4. Enhver Anmodning om Voldgift maa ske skriftlig til Kontoret og være ledsaget af: 1. Slutseddell for det omtvistede Parti eller anden Overenskomst, som er traadt istedetfor Slutseddelen; — 2. Forseglet Salgsprøve, hvor saadan foreligger ved Handelens Afslutning; — 3. En kortfattet Fremstilling af de Punkter, som ønskes arbitreret; — 4. Opgave over Voldgiftsmænd eller Anmodning om at lade saadanne udnævne (kfr. § 5); — 5. Erklæring fra begge Parter, at de vil anse Voldgiften som bindende og endelig; hvis dette er paaført Slutseddelen, bortfalder Erklæringen.

5. Enhver Voldgift udføres af 2 Voldgiftsmænd eller, hvis Parterne ønsker det paa Grund af Sagens Vigtighed, 4 saadanne; disse Voldgiftsmænd vælger paa Forhaand en Opmand. Hvor kun en eller ingen af Parterne har valgt Voldgiftsmænd, udnævnes disse af Børskomiteen, der ogsaa vælger Opmand, naar ikke Voldgiftsmændene kan enes om denne. Det maa da tages i Betragtning, at kun Mænd vælges, som antages at have praktisk Kjendskab til og som ikke er interesseret i den foreliggende Sag. Voldgiftsmænd og Opmand maa altid tages fra det faste Udvalg.

Ingen af Børskomiteens Medlemmer kan fungere som Voldgiftsmænd eller Opmand.

6. Naar Børskommissæren har faaet de forskellige Dokumenter angaaende Voldgiften, har han inden 5 Dage at sammenkalde Møde. Er Besigtigelse nødvendig, maa denne foretages hvis muligt inden 24 Timer.

7. Hvis nogen af Voldgiftsmændene eller Opmanden 7 Dage efter Sammenkaldelsen negter eller er ude af Stand til at fungere, skal nye Voldgiftsmænd eller Opmand vælges paa den i § 5 foreskrevne Maade.

8. Begge Parter maa skaffe de Oplysninger, som Voldgiftsmændene eller Opmanden maatte finde nødvendige for Sagens Behandling. Eventuelle Indlæg indsendes „in duplo“, og tilstilles Duplikatet Modparten; hver Part har Ret til 2 saadanne Indlæg.

Ved Bedømmelsen af en Vare eller Salgsprøve skal Hensyn tages til den Forandring, som Prøven kan være undergaaet ved at henligge eller af andre naturlige Aarsager.

9. Ved Voldgiften maa ingen af de interesserede Parter være tilstede.

10. Hvis Voldgiftsmændene, Opmanden eller nogen af Parterne ønsker at føre Vidner, skal disse forhøres under Forsikring paa „Tro og Ære“.

¹⁾ Valget foretages nu af Handelskammeret i Christiania, jfr. nedenfor under VI.

Quotations of goods also take place once a week; the quotations of current prices are fixed by the Committees of the following branch Unions: the wholesale dealers in tallow, in flour, in colonial goods, and the dealers in oil and paints. The prices are of course wholesale prices.

IV. The Arbitration Bureau of the Exchange. Exchange brokers.

The "Arbitration Bureau for Goods", which has been operating in connection with the Exchange since 1870, was in 1905 re-arranged and subjected to a new regulation as the "Arbitration Bureau of the Exchange" in accordance with the following regulations:

§ 1. The Exchange of Christiania shall establish an Arbitration Bureau for the decision of: 1. Disputes which may arise between buyer and seller regarding the quality of goods; — 2. Other disputes resulting from commercial transactions.

2. For this purpose, the Exchange Committee shall every year before the expiration of the month of December, appoint a "permanent committee", consisting of at least fifty members, who must be respected and capable men, and be representative of the various classes of merchandise¹).

The Committee is appointed on each occasion for two years; every case commenced, however, must be terminated by the tribunal before which it was originally brought.

3. The Bureau is managed by the Commissary of the Exchange in conformity with the following regulations.

4. Every application for arbitration must be made in writing to the Bureau and be accompanied by: 1. A broker's note in respect of the disputed parcel or some other agreement which has replaced the broker's note; — 2. A sealed sale sample, where such a sample is available at the conclusion of the bargain; — 3. A brief exposé of those points on which arbitration is requested; — 4. An appointment of arbitrators or a request that arbitrators shall be appointed (cf. § 5); — 5. A declaration from the two parties to the effect that they will consider the award of the arbitrators binding and final; if this has been indicated on the broker's note, the declaration is omitted.

5. Every award of arbitration is rendered by two arbitrators, or if the parties desire it, owing to the importance of the affair, by four arbitrators; these arbitrators appoint an umpire beforehand. Where only one or none of the parties has selected arbitrators, the arbitrators are appointed by the Exchange Committee, which also appoints the umpire in case the arbitrators cannot agree as to his appointment. It must then be taken into consideration that only men shall be appointed who are considered to be in possession of practical knowledge of, and who are not interested in, the matter in question. Arbitrators and umpire must always be taken from amongst the permanent committee.

None of the members of the Exchange Committee may serve as arbitrators or umpire.

6. When the Exchange Commissary has obtained the various documents relating to the matter for arbitration, he shall convene a meeting to be held within five days. If an investigation is necessary, such investigation must, if possible, take place within twenty-four hours.

7. If any of the arbitrators or the umpire refuses or is unable to render service seven days after having been summoned, new arbitrators or a new umpire shall be appointed in the manner prescribed in § 5.

8. The two parties must furnish the information which the arbitrators or the umpire may consider necessary for dealing with the dispute. Consequential requests must be sent "*in duplo*", and the duplicate must be sent to the opponent; each party is entitled to two such requests.

When goods or sale samples are estimated, the change which the sample in question may have undergone through storage or owing to other natural causes shall be considered.

9. None of the interested parties may be present when their cause is being arbitrated upon.

10. If the arbitrators, the umpire or any of the parties wish to call witnesses, such witnesses shall be examined under the assurance that they will give evidence on "good faith and in all honour".

¹) The selection is now made by the Chamber of Commerce of Christiania; cf. below under VI.

11. Voldgiftsmændene har at afgive Kjendelse senest inden 4 Uger; kan de ikke enes, overlades Sagen til Opmanden, der har at afsige Kjendelse inden 14 Dage.

12. Alle Kjendelser indføres i en hertil af Børsen indrettet Protokol. Kopi af Kjendelsen tilstilles enhver af Parterne. Kjendelserne er private og maa ikke tilstilles Pressen, uden at begge Parter herom er enige.

13. Alle Kjendelser er endelige og bindende for begge Parter, og ingen har Ret til senere at overgive Sagen til Domstolens Afgjørelse.

14. Omkostningerne ved hver Voldgift bliver følgende:

For hver Voldgiftsmand og Opmand	5—10 Kr.
Kontorafgifter	5—10 „

Børskomiteen kan dog efter Sagens Beskaffenhed og efter Indstilling af Børskommissæren tilkjende Voldgiftsmændene og Opmand et større Salær.

Enhver nedsat Ret bestemmer, hvem der skal betale Omkostningerne.

Angaaende den siden 1905 stedfundne Autorisation af Børsmæglere, jfr. ovenfor S. 90.

V. Børsbesøg. Børsforretninger. Børsusancer.

Handelsforretninger afsluttes, i det mindste i Christiania, kun i meget ringe Udstrækning paa Børsen, hvad der staaer i Forbindelse med den Omstændighed, at Børsbesøget altid har været sparsomt¹⁾. Faktisk har „ethvert anstændigt Menneske“ Adgang, men Handelsstanden i Almindelighed indfinder sig i Regelen ikke paa Børsen under den daglige Børstid. Forretningerne afsluttes enten direkte eller ved Agenter og Mæglere omkring paa Forretningskontorerne, hvorved Telefonen synes at spille en udbredt, men erfaringsmæssig vel neppe helt ufarlig Rolle.

Der forekommer af denne Grund heller ingen Bestemmelser eller Reglementer om de paa Børsen indgaaede Kontrakter, ligesom der heller ikke kan være Tale om Børsusancer. I 1905 er der dog angaaende de paa Børsen afsluttede Valutaforretninger fastsat følgende Bestemmelse: „Ved de paa Børsen afsluttede Valutatransaktioner paaligger det Kjøberen samme Dag inden Forretningstidens Udløb at afhente paagjældende Valuta hos Sælgeren“.

Termin- eller Differensforretningerne er omhandlede ovenfor i Afsnittet om Kjøb og Salg²⁾.

VI. Handelskamre.

I Christiania er der oprettet et Handelskammer, hvis Statuter er opproberede af Handelsdepartementet under 6 Februar 1908. Handelskammeret bestaar foruden af Børs- og Handelskomiteens 4 Medlemmer tillige af indtil 40 handelskyndige Medlemmer, som enten maa være Chef i et Handelsfirma i Christiania eller knyttet til saadant som Direktør, Disponent, Bestyrer eller Prokurist. De vælges for 4 Aar af Bestyrelserne for lokale Handelsforeninger samt Faggrupper med Sæde i Christiania.

Efter Statuterne har Handelskammeret: 1. At behandle Spørgsmaal af Interesse for Christiania Bys Handel, Skibsfart, Kommunikationer, Brygge- og Havneforhold, Christiania Børs og de til samme hørende Institutioner; — 2. At afgive Betænkning i Sager, der forelægges af offentlig Myndighed, Børs- og Handelskomitéen eller de i Kamret repræsenterede Foreninger og Faggrupper; — 3. At afgive Indstilling til Valg af: a) Medlemmer af Børs- og Handelskomitéen (for Formandskabet i Henhold til Børslovens § 4); — b) Doms mænd og Varamænd til Handelsretten (for Magistrat og Formandskab); — c) Sagkyndige i Handelssager (for Magistrat eller Byfoged); — 4. At vælge Medlemmer af Børsens Voldgiftskontor.

¹⁾ I Bergen har derimod Børsbesøget og Børsens Betydning altid været langt større den i Christiania. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 132—133.

11. The arbitrators shall render their award at the latest within four weeks; if they cannot agree, the dispute is left to the umpire, who shall render his award within fourteen days.

12. All awards are entered in a record instituted for this purpose by the Exchange. A copy of the award is sent to each of the parties. The awards are private and must not be communicated to the press without both parties agreeing on this point.

13. All the awards are final and binding on both parties, and neither of them has a right to subsequently bring the cause before the tribunals for decision.

14. The expenses for every award of arbitration shall be the following:

For every arbitrator and umpire . . . . . 5—10 Kr.

Office expenses . . . . . 5—10 „

The Exchange Committee may, however, according to the nature of the dispute and in conformity with the proposition of the Exchange Commissary, grant a higher fee to arbitrators and umpire.

Each Arbitration Tribunal set up decides who shall pay the expenses.

Concerning the authorisation of Exchange brokers which has taken place since 1905, cf. above, p. 90.

V. Frequenting of the Exchange. Exchange transactions. Exchange usages.

Commercial transactions are concluded, at any rate in Christiania, only to a very small extent at the Exchange, which is connected with the circumstance that the frequenting of the Exchange has always been scarce¹). In fact "every decent person" has access to the Exchange, but the trading class in general do not as a rule put in an appearance during the daily Exchange hours. The transactions are concluded either directly or by means of agents and brokers at the various business offices, whereby the telephone seems to play a considerable part, but, as experience has shown, a part which is hardly altogether without danger.

For this reason, no provisions or regulations exist with regard to contracts concluded on the Exchange, nor for the same reason can there be any question of Exchange usages. In 1905, however, the following regulation was made with regard to transactions in securities concluded on the Exchange: "When transactions in securities are concluded on the Exchange, it is incumbent on the buyer to take possession of the security in question from the seller before the expiration of the hours of business."

Time or difference bargains have been dealt with above in the Section relating to purchase and sale²).

VI. Chambers of Commerce.

In Christiania a Chamber of Commerce has been established, the statutes of which were approved by the Department of Commerce on the 6th February 1908. The Chamber of Commerce consists, in addition to the four members of the Exchange and Commercial Committee, of not exceeding forty members who are commercial experts, and who must either be chiefs of commercial firms operating in Christiania or be attached to such firms as directors, managers, administrators or proxies. They are elected for four years by the directors of local commercial unions and trading groups having their seat in Christiania.

According to the statutes the Chamber of Commerce shall: 1. Deal with questions which are of interest for the commerce, shipping, means of transport, wharves and harbour of the city of Christiania, the Exchange of Christiania and the institutions belonging to the Exchange; — 2. Render awards in matters submitted by a public authority, the Exchange and Commercial Committee, or the unions and trading groups represented in the Chamber; — 3. Present a proposition for the appointment of: a) Members of the Exchange and Commercial Committee (on behalf of the Municipal Council in accordance with the Exchange Act, § 4); — b) Judges and deputies for the Commercial Tribunal (on behalf of the Magistrate and the Municipal Council); — c) Experts in matters of commerce (on behalf of the Magistrate or Town Bailiff); — 4. Appoint members for the Arbitration Bureau of the Exchange.

¹) In Bergen, on the other hand, the frequenting and importance of the Exchange have always been far greater than in Christiania. — ²) Cf. above p. 132, 133.

Ottende Afsnit. Den norske Konsulatlovgivning.

I. Organisationen.

Det nye, ved den i 1905 stedefundne Opløsning af den tidligere Forening mellem Norge og Sverige nødvendiggjorte organisatoriske Grundlag for det nuværende norske Konsulatvæsen er fastsat ved Lov af 12 Juni 1906 om Diplomats- og Konsulatvæsenet¹⁾. Overensstemmende med denne Lov er en „almindelig Konsulsinstrux“ givet ved den kong. Res. af 24 Juli 1906. Denne Konsulsinstrux som tillige indeholder de fornødne Sportelbestemmelser, ledsages af en af Udenrigsdepartementet udarbejdet udførlig Kommentar. Den tilsvarende Instrux for Gesandtskaberne er givet ved kgl. Res. af 25 August 1906.

Som Bestemmelser i den nævnte Lov af privatretslig Interesse kan nævnes § 7: „Diplomatisk Repræsentant²⁾, Legationsraad²⁾, Legationssekretær²⁾ og Konsul³⁾ kan, forsaavidt ikke norsk Lov, Overenskomst med vedkommende fremmede Land eller dettes Lovgivning derfor er til Hinder, med Retsvirkning overfor norske Undersaatter udføre enhver Forretning, som *Notarius publicus* i Norge kan udføre. Dog skal Egteskabsstiftelse alene kunne udføres af den, som Kongen har tillagt Bemyndigelse dertil.“ De nærmere Forskrifter angaaende Egteskabsstiftelse er fastsatte ved den norske Regjerings Resolution af 30 Juni 1906.

Den i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21 April 1888 § 6, b⁴⁾ omhandlede Erklæring fra udflyttet norsk Borger, der har Indfødsret, om, at han ønsker vedblivende at være norsk Statsborger, kan med samme Virkning, som om den var afgivet for Konsulen paa Stedet, afgives for det norske Gesandtskab i Landet. For de Steders Vedkommende, hvor saavel diplomatisk Repræsentant som Konsul er ansat, bestemmer Departementet⁵⁾, for hvilken af disse Tjenestemænd Erklæringen skal afgives. Lovens § 10 forbyder den udsendte Konsul for egen eller for andres Regning at drive Handel eller anden Forretningsvirksomhed. Endelig maa nævnes Bestemmelsen i § 11, andet Led, der er saalydende: „I civile Sager ansees diplomatisk Tjenestemand, Konsul og af Staten lønnet Konsulatbetjent at have sit Værnething i Christiania, medmindre andet Værnething her i Landet eller i Udlandet kommer til Anvendelse“.

Af den ældre Lovgivning maa endnu ansees som gjældende Loven af 15 Juni 1878: § 2, at de i Sjølovens § 40 omhandlede Sjøforklaringer kan afgives for norsk Konsul eller Vicekonsul paa de Steder, hvor denne af Kongen har erholdt udtrykkelig Bemyndigelse til at modtage saadanne Forklaringer⁶⁾, samt § 7, at Mandskaber, som i Udlandet forhyres med eller afskediges fra norsk Fartøi, af dettes Fører skal fremstilles til Paa- eller Afmønstring for Konsul eller Vicekonsul, hvor saadan er ansat. Derhos er Loven af 20 December 1902 angaaende Forandring i den ovennævnte Lov af 1878 endnu i det væsentligste gjældende; denne Lov af 1902 med

1) Den tidligere Konsulatlov var af 15 Juni 1878 og udfyldtes ved den kongelige Forordning af 4 Novbr. 1886. Af den ældre Litteratur kan nævnes Hambro, C. F.: Det norske Konsulatvæsen, Christiania 1859; se ogsaa Aschehoug, T. H.: Norges nuværende Statsforfatning, 2den Udg., Bd. I, Christiania 1891, S. 168 o. flg. samt Morgenstierne, B.: Lærebog i den norske Statsforfatningsret, Christiania 1900, S. 125—126 (og samme Verk i 2den Udgave (Christiania 1909), S. 617 o. flg. derhos Aubert, L. M. B.: La Norvège devant le droit international, Bruxelles 1896 og Den samme: Norges folkeretslige Stilling, Christiania 1897.

— 2) Som ordinære diplomatiske Repræsentanter nævner Loven (§ 2) overordentlige Gesandter og befuldmægtigede Ministre, Ministerresidenter og Chargés d'affaires. Ved Gesandtskaberne kan ansættes Legationsraader, Legationssekretærer, Attachéer og andre Tjenestemænd. Efter en Udtalelse af Stortinget bør et Gesandtskab i den Udstrækning, hvori det er foreneligt med praktiske Hensyn, udføre en Generalkonsuls Embedsgjerning i det Land, hvori det er ansat. Dette er for Tiden med Hensyn til Gesandtskaberne i Berlin og Paris fuldstændig gennemført og med Hensyn til Gesandtskaberne i Stockholm og København i flere Henseender; jfr. den ovennævnte Instrux for Gesandtskaberne § 7, andet Led. — 3) Konsulerne er (§ 2) Generalkonsuler, Konsuler og Vicekonsuler og enten udsendte fra Hjemlandet (*consules missti*) eller valgte blandt de paa vedkommende Sted bosatte Personer (*consules electi*). Om den Tjenestested, som bliver at aflægge af Konsulerne, jfr. kgl. Res. af 28 September 1906. — 4) Jfr. ovenfor S. 16. — 5) D. v. s. Udenrigsdepartementet. — 6) Saadan Bemyndigelse er i 1906 og senere givet ved særskilte kongelige Resolutioner.

Eighth Section. Norwegian legislation concerning the Consular Service.

I. Organisation.

The new basis of organisation for the existing Norwegian consular service, rendered necessary by the dissolution of the previous union between Norway and Sweden which occurred in 1905, is settled by the Act of 12 June 1906 concerning the diplomatic and consular service¹). In conformity with this Act a "General Instruction concerning the Consular Service" was given by the Royal Resolution of 24 July 1906. This Instruction concerning the Consular Service, which also contains the necessary provisions as to fees, is accompanied by a detailed commentary made by the Department for Foreign Affairs. The corresponding Instruction for the Legations was given by the Royal Resolution of 25 August 1906.

As provisions contained in the aforesaid Act relating to questions of private law, § 7 may be mentioned: "Diplomatic representatives²), counsellors²) and secretaries²) of legations, and consuls³), may, provided that Norwegian law, agreement with the foreign country in question or the legislation of the country is not an obstacle to such a course, transact, with legal effect as against Norwegian subjects, any business which a public notary may transact in Norway. Celebration of marriages, however, shall only be performed by the functionary who is authorised for this purpose by the King." The detailed regulations as to the celebration of marriages are fixed by the Resolution of the Norwegian Government of 30 June 1906.

The declaration dealt with in the Act concerning the Norwegian State-citizen right, etc., of 21 April 1888, § 6, b⁴), made by emigrated Norwegian citizens who have the native's right, to the effect that they desire to remain Norwegian State-citizens, may, with the same effect as if it had been made before the consul at the place in question, be made at the Norwegian Legation of the country. In regard to those places where both a diplomatic representative and a consul are appointed, the Department⁵) decides to which of these functionaries the declaration shall be made. § 10 of the Act forbids the consuls sent abroad to trade or transact other business transactions for their own account or for that of other persons. Finally, the provision contained in § 11, second paragraph, must be mentioned, which reads as follows: "In civil matters diplomatic functionaries, consuls and consular officials paid by the State are considered as having the forum of their jurisdiction in Christiania, unless another forum in this country or abroad shall apply."

Of the older legislation, the Act of 15 June 1878 must still be considered as applicable: § 2 providing that the maritime reports dealt with in § 40 of the Maritime Law may be presented to the Norwegian consul or vice-consul at those places where this functionary has obtained from the King an express authorisation to receive such reports⁶), and § 7 providing that crews who are engaged by or discharged from Norwegian vessels abroad, shall be taken by the shipmasters of the vessels before the consul or vice-consul, where such a functionary is appointed. In addition, the Act of 20 December 1902, concerning modifications in the aforesaid

¹) The previous Act on the Consular Service was of 15 June 1878 and was completed by the Royal Ordinance of 4 November 1886. Of the older literature may be mentioned *Hambro, C. F.*: The Norwegian Consular Service, Christiania 1859; see also *Aschehoug, T. H.*: Norway's actual Constitution, 2nd edition, Vol. 1, Christiania 1891, p. 168 *et seq.* and *Morgenstierne, B.*: Manual on Norwegian Constitutional Law, Christiania 1900, pp. 125—126 (and the second edition of the same work (Christiania 1909), p. 617 *et seq.*; further *Aubert L. M. B.*: Norway as regards International Law, Brussels 1896, and by *The same*: Norway's position in International Law, Christiania 1897. — ²) As ordinary diplomatic representatives the Act (§ 2) mentions extraordinary envoys and plenipotentiary ministers, minister residents and chargés d'affaires. At the legations, counsellors of legation, secretaries of legation, attachés and other functionaries may be appointed. According to an opinion expressed by the Storting, a legation ought, to the extent to which it is compatible with the circumstances obtaining, to perform the official duties of a consul general in the country where it is instituted. This is at present, with regard to the legations of Berlin and Paris, completely carried out, and with regard to the legations of Stockholm and Copenhagen, in several respects; cf. the aforesaid Instruction for the Legations, § 7, second paragraph. — ³) The consuls are (§ 2) general consuls, consuls and vice-consuls, and have either been sent from Norway (consules missi) or been elected from amongst the persons resident at the place in question (consules electi). Concerning the oath of service which is to be taken by the consuls, cf. the Royal Resolution of 28 September 1906. — ⁴) Cf. above p. 16. — ⁵) I. e. the Department for Foreign Affairs. — ⁶) Such authorisation has in 1906 and subsequently been given by special Royal Resolutions.

Tillægslov af 7 Marts 1908 omhandler hovedsagelig Konsulatafgifterne og deres Erlæggelse.

Udenfor denne Speciallovgivning nævnes Konsulerne og deres Tjenestepligter hovedsagelig i Sjøloven og Skibsregistreringsloven, hvortil en Henvisning her er tilstrækkelig; ogsaa i Loven af 9 Juni 1903 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed er der hyppig Tale om Konsulerne.

II. Den konsulære Retspleie.

Konsularjurisdiktionen er fastsat ved følgende Traktater: I Tyrkiet, Traktat mellem Danmark-Norge og Tyrkiet af 25 Februar 1757, stadfæstet ved senere Traktater med Sverige og Norge af 31 Januar 1840 og 5 Marts/21 Februar 1862. Konsularjurisdiktionen bestaar dog for Tiden ikke i Rumænien, Bosnien og Herzegovina, heller ikke paa Cypren; i Serbien er den i Hovedsagen ophørt (Konvention af 6 Januar 1883 Art. 25) og i Ægypten efter Oprettelsen i 1876 af de blandede Domstole væsentlig indskrænket. I Tripolis, Traktat mellem Danmark-Norge og denne Stat af 28 Januar 1752; i Marokko, Traktat mellem de samme Lande og Marokko af 25 Juli 1765. I Algier og Tunis er Konsularjurisdiktionen bortfaldt. I China, Traktat mellem Sverige og Norge og China af 20 Marts 1847, i Siam Traktat af 9 November 1869, i Persien Traktat af 17 November 1857, og i Congo Traktat af 10 Februar 1885. I Japan er Konsularjurisdiktionen ophævet ved Traktat af 1 Mai 1847; ogsaa i Anam og Tonkin er den siden 1884 ude af Kraft.

Konsularjurisdiktionen finder Anvendelse i alle civile Sager mellem Fremmede; er disse af forskellig Nationalitet, er Sagvolderens den afgjørende. „Kapitulatio-nerne“ med det ottomanske Rige har imidlertid forbeholdt de indenlandske Domstole alle Sager om faste Eiendomme. I Tvistemaal, hvor den ene Part er en Indlænding, er efter de nyere asiatiske Traktater Konsulsrettens Kompetence betinget af, at Sagvolderen er Udlænding, medens efter de ældre ottomanske Traktater Sagvolderen i disse Tilfælde kun tilstaaes visse Fordele (Bevis kun ved Dokumenter, Domfældelse kun, naar Sagvolderen har været bistaaet af sit Gesandtskabs Dragoman (d. v. s. Tolk), visse Sager, som dreier sig om større Værdier, umiddelbart henviste til Sultanens Divan). Lige med Traktatmagternes Undersaatte behandles videre alle „Protégés“, hvis Hjemland ikke er repræsenteret paa vedkommende Sted. Konsularjurisdiktionen omfatter ogsaa Strafferetspleien med Hensyn til de af vedkommende Traktatmagts Undersaatte begaaede Forbrydelser samt enkelte under den frivillige Retspleie faldende Anliggender, navnlig Dødsboforvaltning¹.)

Ved Lov af 29 Marts 1906 om den konsulære Retspleie er de Former, hvorigjennem Konsularjurisdiktionen gjøres gjældende, nærmere bestemte og tillige Regler givne om Konsulardommens Indbringelse for Hjemlandets Domstole. Domsmyndigheden er henlagt enten til Konsulardommeren alene (i mindre Sager indtil 200 Kroners Værdi) eller til Konsularretten, der bestaar af Konsulardommeren som Formand og to Domsmænd, som skal være mindst 25 Aar gamle, vederhæftige og agtværdige og fortrinsvis norske Statsborgere, men i Mangel deraf Undersaatte af en anden kristen Stat. Appellen gaar lige til Høiesteret, saafremt Tvistgjenstanden naar Appelsommen (1000 Kroner), ellers gaar den til Christiania Byret; overstiger Tvistgjenstanden ikke en Værdi af 200 Kroner, er Appel udelukket. Dommen kan ikke af den høiere Ret kjendes ugyldig paa Grund af stedfunden Afvigelse fra gjældende Rettergangsregler, medmindre det findes sandsynligt, at Afvigelsen har havt væsentlig Indflydelse paa Dommens Indhold.

De nærmere Forskrifter om den konsulære Retspleie er givne af Kongen ved Resolution af 17 Januar 1907.

¹) Jfr. Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces, Bd. I (2den Udg.), S. 88—90, hvorfra de ovenstaaende Oplysninger er hentede.

Act of 1878, still in the main applies; this Act of 1902, with a supplementary Act of 7 March 1908, principally deals with consular fees and their payment.

Outside this special legislation, the consuls and their obligatory duties are principally mentioned in the Maritime Law and in the Act on the registration of vessels, to which it is here sufficient to refer; also in the Act of 9 June 1903, concerning the State control of the seaworthiness of vessels, matters relating to consuls frequently occur.

II. Consular jurisdiction.

The consular jurisdiction is regulated by the following treaties: In Turkey, by the Treaty between Denmark-Norway and Turkey of 25 February 1757, confirmed by subsequent Treaties with Sweden and Norway of 31 January 1840 and 5 March/21 February 1862. The consular jurisdiction for the time being, however, does not exist in Rumania, Bosnia and Herzegovina, nor in Cyprus; in Servia it has in the main ceased to exist (Convention of 6 January 1883, Art. 25) and in Egypt after the setting up in 1876 of the Mixed Tribunals it has been essentially limited. In Tripoli, by the Treaty between Denmark-Norway and this State of 28 January 1752; in Morocco, the Treaty between the same countries and Morocco of 25 July 1765. In Algeria and Tunis, the consular jurisdiction has ceased to exist. In China, by the Treaty between Sweden and Norway and China of 20 March 1847, in Siam by the Treaty of 9 November 1869, in Persia by the Treaty of 17 November 1857, and in the Congo by the Treaty of 10 February 1885. In Japan the consular jurisdiction has been abrogated by the Treaty of 1 May 1847; in Anam and Tonkin the consular jurisdiction has not existed since 1884.

The consular jurisdiction applies to all civil causes pending between foreigners; if these are of different nationality, that of the plaintiff is the deciding one. The "Capitulations" concluded with the Ottoman Empire have, however, reserved all causes concerning immovables for the national tribunals. In disputes where one party is a native, the competence of the consular tribunals is, according to the Asiatic treaties of recent date, subject to the condition that the defendant is a foreigner, whereas according to the older Ottoman treaties the defendant in these cases is only granted certain privileges (evidence to be given only by means of documents, judgment to be rendered only when the defendant has been assisted by the dragoman (i. e. the interpreter) of his legation, certain causes amounting to considerable sums to be referred directly to the Sultan's divan). All "protégés" whose country of origin is not represented at the place in question are further treated on an equal footing with the subjects of the contracting powers. The consular jurisdiction also comprises the criminal adjudication relative to crimes committed by the subjects of the contracting power in question, and some affairs coming within the voluntary jurisdiction, notably the administration of the estates of deceased persons¹).

By the Act of 29 March 1906 concerning the consular jurisdiction, the forms through which the consular jurisdiction is exercised have been fixed in detail and at the same time regulations have been made for appeals from consular judgments before the tribunals of the country of origin. The power of administering justice is entrusted to the consular judge alone (in lesser causes not exceeding the value of 200 Kroner), or to the consular tribunal, consisting of the consular judge as president and two assessors who are at least twenty-five years old, solvent and respectable and preferably Norwegian State-citizens, but in default thereof, subjects of some other Christian State. An appeal is brought direct before the Supreme Tribunal, provided the object of the dispute amounts to the sum of appeal (1000 Kroner), otherwise the appeal in question is brought before the Town Tribunal of Christiania; if the object of the dispute does not exceed a value of 200 Kroner, an appeal is out of the question. A judgment rendered may not be declared invalid by a higher tribunal on account of departures from the rules of procedure, unless it is considered probable that the departure in question has essentially affected the terms of the judgment.

The detailed provisions concerning the administration of justice by consuls have been given by the King by the Resolution of 17 January 1907.

¹) Cf. *Hagerup*: Lectures on Norwegian Civil Procedure, Vol. 1 (2nd edition), pp. 88—90, from which the above information has been taken.

Niende Afsnit. Handels- og Søfartstraktater med andre Lande.¹⁾

(Ordnet i alfabetisk Rækkefølge efter Landenes norske Navne.)

Argentina. Venskabs-, Handels- og Søfartstraktat af 17 Juli 1885, ratificeret 14 Januar 1896 (Norsk Lovtidende, anden Afdeling²⁾ for Aaret 1900, S. 887—902).

Belgien. Midlertidig Aftale af 7/18 Oktober 1905 om gjensidig Ordning paa Grundlag af Mestbegunstigelse.

Bremen. Handels- og Søfartstraktat af 1 Mai 1841 (Almindelig norsk Lovsamling, udg. af P. J. Paulsen, J. E. og C. S. Thomle³⁾, Bd. 1, S. 904—906).

China. Handels- og Søfartstraktat af 20 Marts 1847 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 1045—1055).

Congo. Konvention af 26 Februar 1885 ved Congokonferencen i Berlin 1885 (N. L. II for 1886, S. 1—29).

Danmark. Handels- og Søfartstraktat af 2 Novbr. 1826 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 753—755), jfr. Deklarationer af 26 April 1827 (Paulsen, A. L. Bd. 1, S. 759), af 13 Juni 1856 og af 19 Januar 1865 (Paulsen, A. L., Bd. 2, resp. S. 158—159 og S. 509).

Frankrige. Handels- og Søfartstraktater af 30 December 1881 (N. L. II for 1882, S. 137—193), jfr. Konvention af 29 Januar 1892 (N. L. II, sub hoc dato). Tunis se under T.

Grækenland. Handels- og Søfartstraktat af 27/15 Oktbr. 1852 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 68—74), jfr. Deklaration af 10/24 Marts 1894 (N. L. II for s. A., S. 694—695).

Hamburg. Handels- og Søfartstraktat af 1 Mai 1841 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 906, jfr. S. 904—906).

Hannover. Handels- og Søfartstraktat af 16 Marts 1837 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 857—859).

Hawaii. Venskabs-Handels- og Søfartstraktat af 1 Juli 1852 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 57—63).

Japan. Handels- og Søfartstraktat af 2 Mai 1896 (N. L. II, sub dato 1 Mai 1897).

Italien. Handels- og Søfartstraktat af 14 Juni 1862 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 365—370), jfr. Deklaration af 7 Juni og 4 Juli 1877 (N. L. II, for 1877, S. 374).

Liberia. Venskabs-, Handels- og Søfartstraktat af 1 September 1863 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 484—487).

Lübeck. Handels- og Søfartstraktat af 14 September 1852 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 64—66).

Marokko. Fornyet Freds- og Commercetraktat af 25 Juli 1767 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 412—414), jfr. Konvention af 5 April 1845 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 959).

Mecklenburg-Schwerin. Handels- og Søfartstraktat af 10 Oktober 1846 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 1039—1042).

Mexico. Venskabs-, Handels- og Søfartstraktat af 29 Juli/15 Dec. 1885 (N. L. II, sub dato 20 August 1886).

Nederlandene. Handels- og Søfartstraktat af 25 September 1847 med efterfølgende Deklaration af s. D. (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 1062—1064), jfr. Konvention af 10 September 1855 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 144—147).

Nordamerikanske Fristater. Venskabs- og Handelstraktat af 4 Juli 1827 med Separatartikel af s. D. (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 762—777).

Oldenburg. Deklaration angaaende Handels- og Søfartsforhold af 1 April 1843 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 944—946).

¹⁾ Jfr. Recueil des traités de la Norvège. Publié à l'usage des représentants diplomatiques et consulaires de Norvège par les soins du ministère des affaires étrangères. Christiania 1907. — Hvor ingen Kilde er anført, vil vedkommende Overenskomster m. v. — ligesom alle de øvrige — findes i denne Samling. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 6. Denne anden Afdeling af den norske Lovtidende vil i det følgende blive citeret alene ved „N. L. II“. — ³⁾ Jfr. ovenfor Bibliografien, S. 10. Denne Lovsamling vil i det følgende blive citeret ved „Paulsen, A. L.“.

Ninth Section. Commercial and Navigation Treaties concluded with other countries.¹⁾

(Arranged in the alphabetical order of sequence according to the Norwegian names of the respective countries.)

Argentina. Friendship, Commercial and Navigation Treaty of 17 July 1885, ratified 14 January 1896 (Norwegian Legal Gazette, second part²⁾ for the year of 1900, pp. 887—902).

Belgium. Provisional Agreement of 7/18 October 1905 concerning the reciprocal arrangement on the basis of the most favoured nation clause.

Bremen. Commercial and Navigation Treaty of 1 May 1841 (General Collection of Norwegian Laws, edited by P. J. Paulsen, J. E. and C. S. Thomle³⁾, Vol. 1, pp. 904—906).

China. Commercial and Navigation Treaty of 20 March 1847 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 1045—1055).

Congo. Convention of 26 February 1885, concluded at the Congo Conference of Berlin in 1885 (N. L. II for 1886, pp. 1—29).

Denmark. Commercial and Navigation Treaty of 2 Nov. 1826 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 753—755), cf. Declarations of 26 April 1827 (Paulsen, A. L., Vol. 1, p. 759), of 13 June 1856, and of 19 January 1865 (Paulsen, A. L., Vol. 2, resp. pp. 158—159 and p. 509).

France. Commercial and Navigation Treaties of 30 December 1881 (N. L. II for 1882, pp. 137—193); cf. the Convention of 29 January 1892 (N. L. II, of this date). Tunis, see under T.

Greece. Commercial and Navigation Treaty of 27/15 Oct. 1852 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 68—74); cf. the Declaration of 10/24 March 1894 (N. L. II for 1894, pp. 694—695).

Hamburg. Commercial and Navigation Treaty of 1 May 1841 (Paulsen, A. L., Vol. 1, p. 906; cf. 904—906).

Hanover. Commercial and Navigation Treaty of 16 March 1837 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 857—859).

Hawaii. Friendship, Commercial and Navigation Treaty of 1 July 1852 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 57—63).

Japan. Commercial and Navigation Treaty of 2 May 1896 (N. L. II, of the date of 1 May 1897).

Italy. Commercial and Navigation Treaty of 14 June 1862 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 365—370); cf. the Declaration of 7 June and 4 July 1877 (N. L. II, for 1877, p. 374).

Liberia. Friendship, Commercial and Navigation Treaty of 1 September 1863 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 484—487).

Lubeck. Commercial and Navigation Treaty of 14 September 1852 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 64—66).

Morocco. Renewed Peace and Commercial Treaty of 25 July 1767 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 412—414); cf. the Convention of 5 April 1845 (Paulsen, A. L., Vol. 1, p. 959).

Mecklenburg-Schwerin. Commercial and Navigation Treaty of 10 October 1846 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 1039—1042).

Mexico. Friendship, Commercial and Navigation Treaty of 29 July/15 Dec. 1885 (N. L. II, of the date of 20 August 1886).

Netherlands. Commercial and Navigation Treaty of 25 September 1847, with the subsequent Declaration of the same date (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 1062—1064); cf. the Convention of 10 September 1855 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 144—147).

United States of North America. Friendship and Commercial Treaty of 4 July 1827, with a separate Article of the same date (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 762—777).

Oldenburg. Declaration concerning commercial and maritime relations, of 1 April 1843 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 944—946).

¹⁾ Cf. a Collection of treaties concluded by Norway. Published for the use of Norwegian diplomatic and consular representatives under the auspices of the Department for Foreign Affairs. Christiania 1907. — Where no source is indicated, the conventions in question — as all the others — are to be found in this collection. — ²⁾ Cf. above p. 6. This second part of the Norwegian Legal Gazette will hereafter be indicated only by "N. L. II." — ³⁾ Cf. the Bibliography above p. 10. This collection of laws will hereafter be indicated by "Paulsen, A. L."

Persien. Venskabs- og Handelstraktat af 17 November 1857 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 220—221).

Portugal. Handels- og Søfartstraktat af 31 Dec. 1895 (N. L. II, sub dato 3 September 1896). Tillægskonvention af 11 April 1903 til ovennævnte Traktat med ministerielle Noter af 14 April og 27 Mai 1903 angaaende Anvendelsen af ovennævnte Konvention (N. L. II, sub dato 11 og 14 April samt 27 Mai 1903).

Preussen. Handels- og Søfartstraktat af 14 Marts 1827 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 756—758).

Rusland. Handels-, Søfarts- og Venskabstraktat af 8 Mai/26 April 1838 med en Tillægsartikel af s. D. (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 862—866), jfr. Deklarationer af 28/16 Mai 1845 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 959) og af 17 November 1869 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 745). Konvention om Arv af 9 April 1889 (N. L. II for 1889, S. 255—267).

Schweiz. Ved ministerielle^{*} Noter af 5, 22 og 28 Mai 1906 (N. L. II sub his datis) er Forholdet midlertidig ordnet paa Grundlag af gjensidig Mestbegunstigelse.

Siam. Venskabs-, Handels- og Søfartstraktat af 18 Mai 1868 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 623—635). Fra siamesisk Side er det ved Skrivelse af 27 Mai 1906 meddelt den norske Udenrigsminister, at den siamesiske Regjering under Benyttelse af den fastsatte Opsigelsesfrist paa 12 Maaneder agter at aabne Forhandlinger om en Revision af Traktaten, hvortil man fra norsk Side har erklæret sig beredt.

Spanien. Deklaration af 23 Juni 1887 Art. 2 om Voldgiftsavgjørelse med Hensyn til en tidligere (i 1883 indgaaet) Handels- og Søfartstraktat (N. L. II for 1887, S. 601—606). Konvention til Ordning af Handelsforholdene med to Protokoller, alt af 27 Juni 1892 (N. L. II for 1893, S. 423—440), jfr. ministerielle Noter af 9 August 1893 (N. L. II for 1893, S. 441) om den vedvarende Gyldighed af den ovennævnte Art. 2 i Deklarationen af 23 Juni 1887 med Hensyn til Konventionen af 27 Juni 1892; se derhos Tillægsprotokoller til samme Konvention af 7 Oktober 1895 (N. L. II, sub hoc dato) og af 30 Juni 1897 (N. L. II, sub hoc dato) tilligemed Deklaration af 13 Juli 1900 (N. L. II, sub hoc dato). Tillægskonvention af 25 August 1903 med Noter af s. D. Deklaration af 5 Februar 1904 og ministerielle Noter af 6 April og 10 December 1904.

Storbritannien og Irland. Handels- og Søfartstraktat af 18 Marts 1826 (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 746—750).

Sverige. Den i Aaret 1905 indtraadte Opløsning af den siden 1814 bestaaende Forening mellem Norge og Sverige har foranlediget Afslutningen af forskjellige Overenskomster mellem begge Lande. De vigtigste blandt disse, som delvis ogsaa har Betydning for Handelsomsætningen, er af 26 Oktober 1905 (N. L. II sub hoc dato).

Tripolis. Freds-, Commerce- og Navigationstraktat af 22 Januar 1752 (Paulsen, A. L. Bd. 1, S. 391—394).

Tunis. Deklaration af 11 September 1897 om Gyldigheden af de med Frankrige indgaaede Traktater og Konventioner for Tunis (N. L. II for 1897, S. 858—859).

Tyrkiet. Bestandig Venskabs-, Søfarts- og Handelstraktat af 14 Oktober 1756 (25 Februar 1757) (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 402—405). Konvention af 28 Mai 1827 om Seiladsen paa det Sorte Hov (Paulsen, A. L., Bd. 1, S. 759—760).

Østerrig-Ungarn. Handels- og Søfartstraktat af 3 November 1873 (Paulsen, A. L., Bd. 2, S. 894—897), jfr. Deklaration af 5 Juli 1893 (N. L. II, sub hoc dato).

Persia. Friendship and Commercial Treaty of 17 November 1857 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 220—221).

Portugal. Commercial and Navigation Treaty of 31 Dec. 1895 (N. L. II, of the date of 3 September 1896). Supplementary Convention to the above-mentioned Treaty of 11 April 1903, with Ministerial Notes of 14 April and 27 May 1903, concerning the application of the aforesaid Convention (N. L. II, of the dates of 11 and 14 April and 27 May 1903).

Prussia. Commercial and Navigation Treaty of 14 March 1827 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 756—758).

Russia. Commercial, Navigation and Friendship Treaty of 8 May/26 April 1838, with a supplementary Article of the same date (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 862—866); cf. the Declarations of 28/16 May 1845 (Paulsen, A. L., Vol. 1, p. 959), and of 17 November 1869 (Paulsen, A. L., Vol. 2, p. 745). Convention concerning inheritances, of 9 April 1889 (N. L. II for 1889, pp. 255—267).

Switzerland. By the Ministerial Notes of 5, 22 and 28 May 1906 (N. L. II of these dates), the intercourse has been temporarily arranged on the basis of the most favoured nation clause.

Siam. Friendship, Commercial and Navigation Treaty of 18 May 1868 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 623—635). On the part of Siam it has by the declaration of 27 May 1906 been communicated to the Norwegian Minister for Foreign Affairs that the Siamese Government, by using the period fixed for giving notice of twelve months, intends to commence negotiations concerning a revision of the Treaty, to which on the part of Norway a declaration of consent has been given.

Spain. Declaration of 23 June 1887, Art. 2, concerning an award of arbitration with regard to a previously (in 1883) concluded Commercial and Navigation Treaty (N. L. II for 1887, pp. 601—606). Convention concerning the arrangement of the commercial relations with two protocols, all of 27 June 1892 (N. L. II for 1893, pp. 423—440); cf. the Ministerial Notes of 9 August 1893 (N. L. II for 1893, p. 441) concerning the lasting validity of the aforesaid Art. 2 of the Declaration of 23 June 1887 with regard to the Convention of 17 June 1892; see also the supplementary Protocols of the same Convention of 7 October 1895 (N. L. II of this date), and of 30 June 1897 (N. L. II of this date) together with the Declaration of 13 July 1900 (N. L. II of this date). The supplementary Convention of 25 August 1903, with Notes of the same date. Declaration of 5 February 1904 and the Ministerial Notes of 6 April and 10 December 1904.

Great Britain and Ireland. Commercial and Navigation Treaty of 18 March 1826 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 746—750).

Sweden. The dissolution which occurred in the year 1905, of the Union existing between Norway and Sweden since 1814, has brought about the conclusion of various agreements between the two countries. The most important among these, which partly is also of importance for commercial intercourse, is of 26 October 1905 (N. L. II of this date).

Tripoli. Peace, Commercial and Navigation Treaty of 22 January 1752 (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 391—394).

Tunis. Declaration of 11 September 1897, concerning the validity of the treaties and conventions concluded with France on behalf of Tunis (N. L. II for 1897, pp. 858—859).

Turkey. Permanent Friendship, Navigation and Commercial Treaty of 14 October 1756 (25 February 1757) (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 402—405). Convention of 28 May 1827, concerning the navigation in the Black Sea (Paulsen, A. L., Vol. 1, pp. 759—760).

Austria-Hungary. Commercial and Navigation Treaty of 3 November 1873 (Paulsen, A. L., Vol. 2, pp. 894—897); cf. the Declaration of 5 July 1893 (N. L. II of this date).

II.

Den norske Konkursret.

Første Afsnit. Kilder og Litteratur.

Den nugældende¹⁾ norske Konkursrets Kilder er for Størstedelen at finde i Loven om Konkurs og Konkursboers Behandling af 6 Juni 1863. Denne Lov, som hovedsagelig er bygget paa den franske Fallissementslov af 1838 og den preussiske Konkurslov af 1854, blev i 1899 undergivet en indgaaende Revision, Loven af 6 Mai 1899, og under samme Dato udkom to andre Love, som staar i Forbindelse med denne Revision, nemlig Loven om Akkordforhandling (Præventivakkord) og om Overstyre for Konkursvæsenet. Den sidstnævnte, halvt administrative, halvt dømmende Instans er i den allersidste Tid ved en Lov af 2 Juni 1906 atter afskaffet og dens Funktioner overførte dels til Justitsdepartementet, dels til Høiesterets Kjøremaalsudvalg²⁾.

Ved Siden af disse Love er ogsaa den ældre Lovgivning i forskellige Henseender af Betydning, særlig Landsloven af 1687 med Hensyn til Konkursfordringernes Rangordning og Forordningen af 21 Februar 1793 om Konkursbehandlings Værnething. For enkelte Dele af Konkurslæren, f. Ex. Konkursaabningens Virkning i Henseende til Opfyldelsen af Konkurskyldnerens tosidige Kontrakter og overhovedet for store Dele af den materielle Konkursret ligesom ogsaa for den internationale Konkursret findes der ingen Kilder i den positive Lovgivning; Retspraxis og den retslærde Doktrin maa her betragtes som afgjørende.

Hovedværket i den norske Retslitteratur³⁾ er Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling (fjerde Bind af hans Civilproceslærebog), 2den Udgave, Christiania 1907 (nedenfor citeret som Hagerup), derhos det ufuldførte postume Værk: Schweigaard: Om Konkurs og om Skifte og Arvebehandling. Nittende og tyvende Afsnit af den norske Proces, Christiania 1871, senere optrykt i hans: Den norske Proces, Bd. 3, 2 Udg., Christiania 1885, S. 113 o. flg. Videre er at nævne to Monografier af den daværende Professor iuris og senere som Rigsadvokat altfor tidlig afdøde geniale B. Getz: Om Omstødelse af svigagtige Retshandler efter norsk Ret i „Norsk Retstidende“ for 1878 S. 629 o. flg. og: Kreditorernes Adgang til at omstøde sin Skyldners Retshandler i „Norsk Retstidende“ for 1881 S. 209 o. flg.⁴⁾ Den allerede forhen nævnte Fremstilling af den danske og norske Civilproces af Deuntzer og Getz omfatter tillige Konkursen⁵⁾. En god Udgave af den samlede Konkurslovgivning i dens nuværende Tilstand er besørget af Høiesteretsadvokaterne Koss og Berg (Christiania 1906).

Andet Afsnit. Materiel Konkursret. Kreditorerne og Konkursmassen.

Almindelige Bemærkninger.

Konkursloven er her, som allerede ovenfor antydnet, ikke paa langt nær udtømmende; enkelte Bestemmelser findes i fjerde Kapitel: „Om hvad der hører til Massen“,

¹⁾ Om Konkursinstituttets historiske Udvikling i norsk Ret jfr. Hagerup: Konkurs og Akkordforhandling, 2 Udg. Christiania 1907, S. 12 o. flg. — ²⁾ Loven af 6 Juni 1863 i dens ved Loven af 6 Mai 1899 afændrede Form vil nedenfor blive citeret som „Konkursloven“. — ³⁾ Der nævnes her kun de Værker, som *ex professo* beskæftiger sig med Konkurs; enkelte konkursretlige Undersøgelser forekommer selvfølgelig i de fleste Dele af Retsystemet. — ⁴⁾ Monografierne er ogsaa aftrykte blandt de af Hagerup udgivne juridiske Afhandlinger af Getz, Christiania 1903, S. 441 o. flg. — ⁵⁾ Jfr. Leske und Loewenfeld: Die Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr, Bd. 2, Berlin 1897, S. 842 o. flg. Fremstillingener følgende ældre end Revisionen af Konkurslovgivningen og Novellerne af 1899.

II.

The Norwegian Law of Bankruptcy.

First Section. Sources and Literature.

The sources of the Norwegian law of bankruptcy now in force¹⁾ are to be found for the most part in the Act on Bankruptcy and the Administration of Bankruptcy Estates of 6 June 1863. This Act, which in the main is based on the French Bankruptcy Law of 1838 and the Prussian Bankruptcy Law of 1854, was in 1899 subjected to a thorough revision by the Act of 6 May 1899, and on the same date two other Laws were enacted, which are connected with this revision, viz., the Act on Negotiations for Composition (Preventive Composition) and on the Superior Board of Administration of Bankruptcy Estates. The latter, partly an administrative, partly a judicial, body has again quite recently been abrogated by an Act of 2 June 1906, and its functions have partly been transferred to the Ministry of Justice, partly to the Appeal Committee of the Supreme Tribunal²⁾.

In addition to these Acts, older laws are also in various respects of importance, especially the National Law of 1687 with regard to the ranking of bankruptcy claims, and the Ordinance of 21 February 1793 concerning the jurisdiction relative to administration in bankruptcy. In respect of certain parts of the bankruptcy law, for example, the effect of the commencement of a bankruptcy on the fulfilment of the bilateral contracts of the bankrupt, and generally in respect of a large portion of the substantive law of bankruptcy, as also in respect of the conflict of laws in connection with bankruptcy, there are no sources to be found in positive laws; legal practice and learned doctrines must here be considered as decisive.

The principal work on this subject in the Norwegian legal literature³⁾ is by *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition (the fourth volume of his *Manual on Civil Procedure*), 2nd edition, Christiania 1907 (cited below as *Hagerup*), further the unfinished posthumous work: *Schweigaard*: On Bankruptcy and Distribution and the Administration of Inheritances. The nineteenth and twentieth section of his Norwegian Procedure, Christiania, 1871, subsequently reprinted in *his*: The Norwegian Procedure, Vol. 3, 2nd edition, Christiania 1885, p. 113 *et seq.* Further, mention must be made of two monographs by the then Professor of Law, and subsequently as Attorney General of the Realm, too early deceased, the ingenious *B. Getz*: Concerning the Annulment of Fraudulent Transactions according to Norwegian Law, in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1878 p. 629 *et seq.* and: The Right of Creditors to Annul their Debtor's Transactions, in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1881, p. 209 *et seq.*⁴⁾ The previously mentioned exposition of the Danish and Norwegian Civil Procedure by *Deuntzer* and *Getz* also comprises bankruptcy⁵⁾. A good edition of all the laws relative to bankruptcy as they are actually in force has been edited by the advocates of the Supreme Tribunal *Koss* and *Berg* (Christiania 1906).

Second Section. The Substantive Law of Bankruptcy. The Creditors and the Assets of the Bankruptcy.

General Remarks.

The Bankruptcy Act, as already indicated above, is not here by any means exhaustive; some provisions are to be found in the fourth Chapter: "Concerning

¹⁾ Concerning the historical development of the institution of bankruptcy in Norwegian law, cf. *Hagerup*: Bankruptcy and Negotiations for Composition, 2nd edition 1907, p. 12 *et seq.* — ²⁾ The Act of 6 June 1863, in its form as modified by the Act of 6 May 1899, will be cited hereafter as the "Bankruptcy Act". — ³⁾ We here mention only those works which *ex professo* deal with bankruptcy; particular inquiries relative to the law of bankruptcy are of course to be found in most parts of the legal system. — ⁴⁾ The monographs are also printed amongst the juridical treatises of *Getz*, which have been edited by *Hagerup*, Christiania 1903, p. 441 *et seq.* — ⁵⁾ Cf. *Leske* and *Loewenfeld*: Die Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr, Vol. 2, Berlin 1897, p. 842 *et seq.* This exposition is consequently older than the revision of the laws on bankruptcy and the amendments of 1899.

hvor bl. a. en Del af Omstødelsesreglerne (§ 42—49) indeholdes, andre findes i det niende Kapitel: „Om Udlodninger“, hvor Forskrifterne om Pantekreditorerne (§ 101) og om Behandlingen af uforfaldne Fordringer (§ 102) har fundet Plads; endelig findes der i det trettende Kapitel: „Forskjellige Bestemmelser“ flere herhen hørende Forskrifter, f. Ex. om Konkurskreditorenes Modregningsret (§ 119) om Renter og Rabat (§ 120) om Forholdet ved flere solidarisk forpligtede Konkursboer (§§ 121, 122 og 125), om de af Bobestyrelsen foranstaltede Tvangsauktioner over Konkursboets allerede pantsatte Gjenstande (§ 127) og de vigtige Forskrifter om de formelle Betingelser for Retsvirkningen af de fra Konkurskyldneren før Konkursaabningen hidrørende Afhændelser, Pantsættelser, Leie- og Forpagtningskontrakter (§ 128).

Konkursloven tilsigtede nemlig fra først af ikke en udtømmende Behandling af den materielle Konkursret; Nødvendigheden gjorde sig dog gjældende, ved Lovregler at fastsætte forskellige Stykker af denne i Forbindelse med Forskrifterne om den egentlige Konkursproces, og dette har været Foranledningen til denne ulige og kasuistiske Behandlingsmaade. Det anbefaler sig derfor som Indledning at give en almindelig Oversigt over de her gjældende Retssætninger, som dels støtter sig til de senere anførte Lovtekster, dels paa andre Love (f. Ex. Landsloven af 1687) og dels maa hentes fra Domstolens Praxis eller Retsdoktrinen. Stoffets Ordning forrykkes vistnok noget ved denne Fremstillingsmaade; men dette er imidlertid uundgaaligt, naar den positive Konkurslovgivning skal gjengives i sin Helhed, hvad der i Betragtning af dens Omfang og Vigtighed ikke kan undlades.

Første Afdeling. Fordringshaverne.¹⁾

A. Konkurskreditorer og Konkursfordringer.

Kun de af Konkurskyldnerens Kreditorer er Konkurskreditorer, hvis Fordringer er stiftede før Konkursaabningen; disse Konkursfordringer maa videre være obligatoriske (eller personlige) Fordringer, som skal tilfredsstilles af Konkurskyldnerens Formue²⁾. Fordringer paa personlige Handlinger af Konkurskyldneren kan der ikke tages Hensyn til i Konkursen; Erstatningskrav i Anledning af Undladelse af en saadanne Handlinger, forsaavidt de har Formuesværd, eller en Konventionalbod, som maatte være aftalt for saadan Undladelse, kan dog betragtes som Konkursfordringer og som saadanne anmeldes i Konkursboet.

Konkurskreditorenes Fordringer opfyldes samtlige ved Konkursen med Penge uden Hensyn til deres umiddelbare Indhold³⁾, og Konkurskreditorerne er berettigede til ved Udlodningerne at erholde Udlæg for sine Fordringer. Den Tvangsakkord, som Skyldneren maatte have opnaaet, er bindende for dem, naar de ingen Fortrinsret har. Konkurskreditorerne maa gjøre sine Fordringer gjældende i Skyldnerens Konkurs ved Anmeldelse til Konkursretten⁴⁾, medens Massekreditorerne, hvis Fordringer heller ikke paavirkes af Tvangsakkord, ogsaa, om de vil, kan indbringe sine Krav ved Søgmaal for de almindelige Domstole, og de af Skyldnerens Kreditorer, hvis Fordringer først er opstaaet efter Konkursens Aabning, er aldeles udelukkede fra Konkursen. De kan kun gjøre sine Krav gjældende ved Søgmaal ved de almindelige Domstole og alene søge sin Dækkelse i Skyldnerens Gods udenfor Konkursmassen, forsaavidt dette kan være Gjenstand for Udlæg.

1) Jfr. Hagerup, S. 64 o. flg. — 2) Jfr. Hagerup, S. 72—3. — 3) Hagerup, S. 84—85. Gaar Fordringen ud paa andet end Penge, maa den aftalte Ydelses Pengeværdi, beregnet efter den Tid, da Ydelsen skulde ske (Leverings- eller Opfyldelsestiden), træde istedetfor den aftalte Kontraktgjenstand. — 4) Jfr. Hagerup, S. 66 og 146—147, hvor det med meget vægtige Grunde hævdes, at Konkurskreditorerne paa den anden Side ikke har Ret til at inddrive sine Fordringer hos Skyldneren personlig ved Anlæg af almindeligt Søgmaal med Overspringen af Konkursretten. Retspraxis gaar imidlertid i den modsatte Retning, jfr. H a m b r o, Samling af Christiania Byrets Domme (Første Samling) No. 1780. Der foreligger dog for Tiden ingen Højesteretsdom om Spørgsmaalet.

that which appertains to the assets", where in particular a portion of the rules relative to annulment (§§ 42—49) is contained; others are to be found in the ninth Chapter: "On distributions", where the provisions concerning secured creditors (§ 101) and the dealing with claims which are not due for payment (§ 102) have been inserted; finally in the thirteenth Chapter: "Various provisions", several rules bearing on this matter are to be found, for example, concerning the right of set-off by the bankruptcy creditors (§ 119), concerning interest and discount (§ 120), concerning the relations existing in the case of several bankruptcy estates being jointly liable (§§ 121, 122 and 125), concerning the compulsory auctions arranged by the administrators of the estate for the sale of things belonging to the bankruptcy estate already pledged (§ 127), and the important provisions concerning the formal conditions for the validity of the alienations, mortgages, contracts of lease and tenancy agreed to by the bankrupt before the commencement of his bankruptcy (§ 128).

The Bankruptcy Act did not in fact, at first, aim at an exhaustive treatment of the substantive law of bankruptcy; the necessity to determine various points of substantive law by means of legal rules, however, arose in connection with the provisions concerning the bankruptcy procedure properly so-called, and this circumstance has been the cause of this unequal and casuistic mode of treatment. It is therefore considered advisable as an introduction to give a general survey of the principles of law in force in this regard, these being partly based on the texts of the Law subsequently quoted and partly on other Laws (for example the National Law of 1687), and being deduced also from the practice of the tribunals or legal doctrines. The order of the subject-matter will certainly be somewhat deranged owing to this mode of treatment; this, however, is unavoidable when the positive law of bankruptcy has to be reproduced in its entirety, a reproduction which, considering its scope and importance, must not be omitted.

First Part. The creditors.¹⁾

A. Bankruptcy creditors and bankruptcy claims.

Only those creditors of the bankruptcy debtor are bankruptcy creditors whose claims originated before the commencement of the bankruptcy; these bankruptcy claims must further be obligatory (or personal) claims which ought to be satisfied out of the property of the bankruptcy debtor²⁾. Claims founded on personal acts to be performed by the debtor cannot be considered in the bankruptcy; claims for compensation owing to the omission to perform one of these acts, so far as they have a pecuniary value, or where a penalty has been stipulated in respect of the omission, may, however, be considered as bankruptcy claims and as such be put forward against the bankruptcy estate.

The claims of bankruptcy creditors are all satisfied in the bankruptcy by means of money without regard to their immediate object³⁾, and the bankruptcy creditors are entitled at the distributions to obtain dividends on their claims. The composition which the debtor may have obtained is binding on the creditors, when they have no preferential rights. The bankruptcy creditors must present their claims in the bankruptcy by means of a declaration made to the Bankruptcy Tribunal⁴⁾, while the assets-creditors whose claims are not affected by a composition may also, if they choose to do so, enforce their rights by means of actions before the ordinary tribunals, and the creditors whose claims have not arisen until after the commencement of the bankruptcy are altogether excluded from the bankruptcy. They can only enforce their claims by means of actions brought before the ordinary tribunals, and only seek satisfaction out of the debtor's property which is outside the assets of the bankruptcy in so far as this property is subject to seizure.

¹⁾ Cf. *Hagerup*, p. 64 et seq. — ²⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 72—73. — ³⁾ *Hagerup*, pp. 84—85. If a claim has anything other than money in view, the monetary value of the stipulated performance, calculated according to the time when the performance ought to be effected (the time for delivery or fulfilment), must be substituted for the stipulated object of the contract. — ⁴⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 66 and 146—147, where it is maintained with very weighty reasons that the bankruptcy creditors, on the other hand, have not a right to recover their claims from the debtor personally by bringing ordinary actions, thereby ignoring the Bankruptcy Tribunal. Legal practice, however, is all in the opposite direction; cf. *Hambro*, Collection of judgments rendered by the Town Tribunal of Christiania (First Collection) No. 1780. There is not, however, at present any judgment of the Supreme Tribunal concerning the question.

B. Konkursfordringer, som er udelukkede fra Konkursen.

Enkelte Fordringer, skjønt efter sin Natur Konkursfordringer, er dog udelukkede fra Konkursen; de vigtigste er: 1. Fordringer, som støtter sig til Skyldnerens Gavetilsagn, naar den lovede Gjenstand endnu findes i Massen, jfr. Konkurslovens § 42 og 43; — 2. Fordringer paa Renter, som først forfalder efter Konkursens Aabning, jfr. Konkurslovens § 120, første Led; — 3. Erstatningskrav paa Grund af den ved Konkursen bevirkede Mora med Hensyn til Forpligtelsernes Opfyldelse, og paa Grund af, at Fordringerne, uden Hensyn til deres oprindelige Indhold eller Gjenstand, alle omsættes til Pengefordringer og opfyldes med dette afændrede Indhold og ovenikjøbet i Regelen kun delvis; en særlig Erstatning for det med Konkursen som saadan nødvendigvis forbundne Tab kan overhovedet ikke forlanges. Denne Retssætning er ved Retspraxis ganske fastslaaet¹⁾, og Forsøg, saasom ved Aftale af en betydelig Rabat, paa at undgaa eller afsvække Virkningen heraf, er gjort betydningsløse ved den ovenfor anførte²⁾ Bestemmelse i Konkurslovens § 120, andet Led.

C. Konkursfordringernes Forfaldenhed.

De uforfaldne Konkursfordringer, som ikke er rentebærende og ikke sikrede ved Pant, behandles som de forfaldne, dog med Fradrag af Diskontoen (Interusuriet eller Mellemrenten) efter Bestemmelsen i Konkurslovens § 102, andet Punktum (overensstemmende med den saakaldte Hoffmannske Regel³⁾).

D. De betingede Konkursfordringer.

De resolutivt betingede Fordringer⁴⁾ dækkes ved Udlodningerne som de ubetingede; Sikkerhedsstillelse kan ikke af Konkursbestyreren kræves, naar ikke Skyldneren selv havde Krav paa saadan. For de suspensivt betingede Fordringer kan der ikke, saalænge Betingelsen er uafgjort, kræves Dividende ved Udlodningerne; det nødvendige Beløb bliver derimod efter Konkurslovens § 103 af afsætte, og saafremt Betingelsen indtræder, at udbetale med Fradrag af Diskontoen; falder Betingelsen bort, bliver det afsatte Beløb at gjøre til Gjenstand for en senere Udlodning (Konkurslovens § 107). Den Forlover⁵⁾, som har indfriet Forløftet hos Kreditor, kan anmelde sin Regresfordring i Skyldnerens Konkursbo; er Forloverens Forpligtelse allerede stiftet ved Forløftets Indgaaelse før Konkursens Aabning, gjør det ingen Forskel, om hans Betaling til Kreditor først finder Sted efter denne. Har Forloveren ikke betalt Kreditor, medens denne sidste har anmeldt sit Krav i Skyldnerens Konkursbo, bliver der kun at give Kreditor Udlæg overensstemmende med Boets Evne, og Forloveren har ingen Regresret mod Boet, ikke engang forsaavidt han til Kreditor har maattet udrede den Del af Gjælden, som ikke dækkes ved Udlodningerne i Konkursboet.

E. De tosidige Kontraktsforhold.⁶⁾

I disse vil den ene Kontrahents Konkurs hyppig virke som en Ophørsgrund for Forholdet, fordi dette har været grundet paa Forudsetningen om begge Parters Solvens, f. Ex. i det ansvarlige Handelsselskab ved en af Deltagerens Konkurs. Ogsaa Aftaler om Laan eller Kjøb paa Kredit vil blive virkningsløse ved den vordende Skyldners Konkurs. I varige Kontraktsforhold, f. Ex. Tjenestekontrakter og Leie, giver Tjenesteherreens eller Leierens Konkurs i Regelen den Tjenestepflichtige og Udleieren Ret til at opsigse Forholdet, medmindre hele Vederlaget allerede er erlagt eller Sikkerhed stillet derfor. Har Skyldneren endnu ikke faaet den leiede Gjenstand i sin Besiddelse, har Udleieren Ret til at negte Udleveringen, saafremt den fulde Leieafgift ikke sikres ham; men kræver ikke Konkursbestyreren saadan Udlevering, har Udleieren kun en konkurrerende Fordring paa Leieafgiften. Er Skyldneren allerede

¹⁾ Jfr. Hagerup, S. 77 med Note 29 og S. 86 med Note 3, hvor vedkommende Domme er anførte. — ²⁾ Jfr. S. 129. — ³⁾ Jfr. Hagerup, S. 86—87. — ⁴⁾ Jfr. Hagerup, S. 87. — ⁵⁾ Jfr. Hagerup, S. 87—88 og 107. — ⁶⁾ Hagerup, S. 88 o. flg., 160—162.

B. Bankruptcy claims which are excluded from the bankruptcy.

Certain claims, although according to their nature they are bankruptcy claims, are nevertheless excluded from the bankruptcy; the most important of these claims are: 1. Claims based on promises of gifts on the part of the debtor, when the objects promised are still to be found amongst the assets; cf. §§ 42 and 43 of the Bankruptcy Act; — 2. Claims for interest not becoming due until after the commencement of the bankruptcy; cf. § 120, first paragraph, of the Bankruptcy Act; — 3. Claims for damages for delay caused by the bankruptcy in regard to the fulfilment of the obligations in question, by reason of the circumstance that the claims, without regard to their original nature or to their object, are all converted into money claims and fulfilled with their object thus modified, and further, as a general rule, only partially; special compensation for the loss necessarily connected with the bankruptcy as such cannot, as a general rule, be claimed. This legal principle has become firmly established in practice¹⁾, and any attempt, as, for example, by an agreement for a considerable discount, to avoid or weaken the effect of the rule, has been rendered inefficacious by the above-cited²⁾ provision of § 120, second paragraph, of the Bankruptcy Act.

C. The time when bankruptcy claims become due for payment.

Bankruptcy claims not yet due for payment, bearing no interest and not secured by a pledge, are treated on an equality with those which are due for payment, subject, however, to deduction of discount (*interusurium* or intermediate interest) according to the provision of § 102, second sentence, of the Bankruptcy Act (in conformity with the so-called rules of Hoffmann³⁾).

D. Conditional bankruptcy claims.

Claims subject to a condition subsequent (resolutive condition)⁴⁾ are admitted in the distributions as if they were unconditional; the trustee of the bankruptcy cannot demand that security shall be given unless the debtor himself has a claim to such security. For claims based on a suspensive condition (condition precedent), no dividends can be demanded at the distributions, so long as the condition has not been fulfilled; but the amount necessary must, according to § 103 of the Bankruptcy Act, be set aside, and if the condition is fulfilled, must be paid subject to deduction of the discount; if the condition fails, the amount set aside will be made the subject of a subsequent distribution (§ 107 of the Bankruptcy Act). A surety⁵⁾ who has paid the debt to a creditor may prove for his claim to indemnity in the debtor's bankruptcy; if the obligation of the surety was already incurred by his entering into the contract of suretyship before the commencement of the bankruptcy, the fact that his payment is not made to the creditor until after the commencement of the bankruptcy is immaterial. If the surety has not paid the creditor, and the latter has given notice of his claim in the principal debtor's bankruptcy, the creditor is only entitled to a dividend according to the capacity of the estate, and the surety has no claim in respect of his right of indemnity as against the estate, even when he has been compelled to pay that portion of the debt to the creditor which has not been covered by the distributions in the bankruptcy.

E. Obligations under bilateral contracts.⁶⁾

In these contracts, the bankruptcy of one of the parties frequently entails the extinction of the contractual relationship, because they are based on the condition of both parties being solvent, for example, in an unlimited commercial partnership, in case of the bankruptcy of one of the partners. Agreements concerning loans or purchases on credit also lose their effect by the bankruptcy of the future debtor. In the case of lasting contractual relations, for example, contracts of service and hire, the bankruptcy of the employer or hirer as a general rule gives the servant or letter the right to determine the relationship, unless the whole of the salary or rent has already been paid or security has been given for such payment. If the debtor has not yet taken possession of the object hired, the letter has a right to refuse delivery unless the payment of the whole of the rent is guaranteed; but

¹⁾ Cf. *Hagerup*, p. 77 with note 29 and p. 86 with note 3, where the judgments in question are cited. — ²⁾ Cf. p. 129. — ³⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 86—87. — ⁴⁾ Cf. *Hagerup*, p. 87. — ⁵⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 87—88 and 107. — ⁶⁾ *Hagerup*, p. 88 *et seq.*, 160—162.

i Besiddelse af Leiegenstanden, er Udleieren Konkurskreditor for de før Konkursens Aabning forfaldne Leietermener og for den første derefter forfaldende Termin (om det Udleieren med Hensyn til disse Terminer tilkommende Konkursprivilegium vil senere blive talt), for de følgende er han derimod at betragte som Massekreditor, fordi Konkursboet her er indtraadt i Udøvelsen af Leieretten¹⁾. Er Konkurskyldneren Udleier, og Leiekontrakten ikke sikret overfor Trediemand eller Udleierens Konkursbo (ved Overlevering, Tiltrædelse eller Kontraktens Thinglysning, jfr. Konkurslovens § 128), har Konkursbestyreren Adgang til at negte Leiekontraktens Opfyldelse fra Boets Side, og Leieren vil da have en konkurrerende Fordring for Leierettens Værdi (med Fradrag af den aftalte Leieafgift).

Forlanger Konkursbestyreren for Boets Regning, at Medkontrahenten skal opfylde Kontrakten, maa Boet ogsaa udrede det fulde Vederlag; thi Medkontrahenten er ikke pligtig til fra sin Side at opfylde Kontrakten uden mod fuldt Vederlag. Forlanger derimod Medkontrahenten overfor Konkursbestyreren, at Boet skal opfylde Kontrakten, saa maa dette vistnok indrømmes ham, men kun paa den Betingelse, at Medkontrahenten selv fra sin Side præsterer den fulde kontraktsmæssige Ydelse, medens Boet selv alene opfylder Medkontrahentens herved opstaaede Fordring med Dividende ligesom de øvrige Konkursfordringer.

Er den tosidige Kontrakt delvis opfyldt af Konkurskyldneren før Konkursens Aabning, maa ogsaa den gjenstaaende Del af den pligtige Præstation ydes Medkontrahenten, saafremt Boet forlanger Ydelsen af det denne paahvilende Vederlag; Boet kan derimod neppe kræve tilbage, hvad der af Skyldneren allerede er ydet Medkontrahenten eller dets Værdi. Er Kontrakten delvis opfyldt fra Medkontrahentens Side ved Ydelse til Skyldneren, maa Medkontrahenten tilbyde Boet den gjenstaaende Del af Ydelsen, saafremt han vil gjøre nogen Fordring gjældende mod dette; en blot og bar Tilbagefordring af det allerede erlagte tilkommer ham vel kun, saafremt han vilde havt Krav derpaa i det Tilfælde, at han helt havde opfyldt Kontrakten²⁾.

I Regelen paahviler det Konkursbestyreren at underrette Medkontrahenten om, at Kontrakten kræves opfyldt for Boets Regning³⁾; i Mangel af saadan Meddelelse vil Medkontrahenten efter nogen Tid kunne gaa ud fra, at en saadan Opfyldelse ikke vil blive forlangt; ved Fixforretninger maa Underretningen senest ske paa Leveringsdagen.

F. Modregningsretten.

Naar en Konkurskreditor tillige er blevet Boets Skyldner, har han Ret til at dække sin Gjæld med sin Fordring, saalangt Beløbene gjensidig dækker hinanden⁴⁾; han beholder paa denne Maade omvendt fuld Dækning for sin Konkursfordring, forsaavidt den dækkes af hans Gjæld, ikke blot Dækning med Procenter. Denne Modregningsret tilkommer ham dog kun, saafremt hans Gjæld til Konkursboet allerede var stiftet før Konkursens Aabning, og er ikke betinget af Anmeldelse i Boet. Modregningen er ikke, som Regelen er udenfor Konkurstilfælde, betinget af, at Hoved- og Modfordring er ligeartede og forfaldne. De nærmere Bestemmelser om denne Modregning indeholdes i Konkurslovens § 119.

¹⁾ Jfr. Høiesteretsdomme i „Norsk Retstidende“ for 1902, S. 20—22 og for 1908, S. 417—24 samt Hagerup, S. 97. — ²⁾ Jfr. Konkurslovens § 40 („*stoppage in transitu*“) eller i Tilfælde af et Eiendomsforbehold, se Hagerup, S. 94—96. — ³⁾ Jfr. Hagerup, S. 96. — ⁴⁾ Jfr. Hagerup, S. 97—106.

if the trustee in bankruptcy does not demand such delivery, the letter has only a competing claim for the payment for the rent. If the debtor is already in possession of the object hired, the letter is a bankruptcy creditor in respect of the instalments of rent due for payment before the commencement of the bankruptcy and the first instalment subsequently due for payment (the letter's preferential rights in the bankruptcy in respect of these rents are dealt with below); in respect of the subsequent rents, on the other hand, he is to be considered as an assets-creditor, because the bankruptcy estate here exercises the right of hire in the place of the bankrupt¹). If the bankruptcy debtor is the letter, and the contract of hire is not rendered valid as against third persons on the letter's bankruptcy estate (by delivery, registration of the contract at the sessions of the competent tribunal; cf. § 128 of the Bankruptcy Act), the trustee in bankruptcy has a right to refuse the fulfilment of the contract on the part of the estate, and the hirer then has a competing claim for the value of the right to the hire (after deduction of the stipulated rent).

If the trustee in bankruptcy on account of the estate demands that the other contracting party shall fulfil the contract, the estate must make payment in full; for the other contracting party is not bound on his part to fulfil the contract except on the terms of full payment. If, on the other hand, the other contracting party demands as against the trustee in bankruptcy that the estate shall fulfil the contract, this fulfilment must certainly be granted him, but only on the condition that the other contracting party himself fully performs his obligations in accordance with the contract, while the estate itself only satisfies the claim of the other contracting party so arising by means of a dividend, as in the case of the other bankruptcy claims.

If the bilateral contract in question has been partially performed by the bankrupt before the commencement of the bankruptcy, the remainder of the performance must also be yielded to the other contracting party, whenever the estate demands the fulfilment of the counter obligation incumbent on him; the estate, on the other hand, cannot claim the restitution of that which the debtor has already yielded to the other contracting party or the value of such performance. If the contract in question has already been partially fulfilled by the other contracting party in favour of the bankrupt, the other contracting party must offer the estate the remainder of the performance, if he wishes to advance any claim against the estate; the right to merely demand the restitution of that which has already been given presumably only belongs to him in cases where he would have had a claim for such restitution if he had fulfilled the contract in its entirety²).

It is as a general rule incumbent on the trustee in bankruptcy to notify the other contracting party if the fulfilment of the contract is demanded on account of the estate³); in default of such a notification the other contracting party may after a certain time assume that such fulfilment will not be demanded; in the case of transactions for prompt performance ("fixed" business) the notification must be made at the latest on the day for delivery.

F. The right of set-off.

When a bankruptcy creditor is at the same time a debtor of the estate, he has a right to set off his debt against his claim, in so far as the amounts reciprocally cover one other⁴); conversely he obtains in this manner satisfaction for his bankruptcy claim, so far as it is covered by his debt, and not merely satisfaction by way of a dividend. This right of set-off is, however, only permitted to him if his debt to the bankruptcy estate was already contracted before the commencement of the bankruptcy, and is not contingent on a notification in the bankruptcy. A set-off is not, as is the rule outside cases of bankruptcy, subject to the condition that the reciprocal claims should be of the same nature and equally due for payment. The detailed provisions concerning this kind of set-off are contained in § 119 of the Bankruptcy Act.

¹) Cf. the judgments of the Supreme Tribunal in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1902, pp. 20—22 and for 1908, pp. 417—424 and *Hagerup* p. 97. — ²) Cf. § 40 of the Bankruptcy Act ("stoppage *in transitu*") or in case of a proprietary reservation, see *Hagerup*, pp. 94—96. — ³) Cf. *Hagerup*, p. 96. — ⁴) Cf. *Hagerup*, pp. 97—106.

G. Konkurskreditors Retsstilling ved en Flerhed af Skyldnere.

Har en Konkurskreditor for sin Fordring flere solidarisk ansvarlige Skyldnere¹⁾, som er komne under Konkurs, kan han melde sin Fordring med dens hele Beløb hos samtlige; er en af Skyldnerne den principalt forpligtede, medens de øvriges Ansvar kun er subsidiært, kan Kreditor kun hos den første melde sin Fordring med dens fulde Beløb, hos de øvrige derimod alene med det ved Udlodningerne i den førstes Konkursbo udækkede Restbeløb. Har en solvent Medskyldner betalt Fordringshaveren, kan han anmelde sin Regresfordring med dens fulde Beløb i de øvriges Konkursboer.

Vilde Fordringshaveren ved disse gjentagne Anmeldelser af sin Fordring med dens fulde Beløb ved Udlodningerne i de forskjellige Konkursboer faa mere end Fordringens oprindelige Beløb, tilfalder Overskuddet det eller de Konkursboer, som er regresberettigede med Hensyn til samme. Jfr. Konkurslovens §§ 121 og 122.

H. Panthavernes Retsstilling.²⁾

Panthaverne staaar — som Separatister — principielt udenfor Konkursen³⁾. Pant-haverne har altid Adgang til at anvende Pantet til sin Dækelse overensstemmende med de almindelige derfor gjældende panteretslige Regler, hvad der i lige Grad gjælder om Haandpanthavere som Underpanthavere. Har Panthaveren ingen personlig Fordring mod Konkurskyldneren (og Konkursboet), er dette ogsaa hans eneste Vei til Dækning. Har han ved Siden af sin Panteret ogsaa en personlig Fordring, der tillige giver ham Stillingen som Konkurskreditor, og Pantet ved Konkursens Aabning ikke tilhører Konkurskyldneren, kan han anmelde sin hele Fordring i Boet og senere ved Realisation af Pantet gjøre sig betalt for det muligens udækkede Restbeløb. Tilhører Pantet paa det nævnte Tidspunkt Konkurskyldnerens Formue, kan Panthaveren i Egenskab af Konkurskreditor anmelde sin Fordring. Er fast Gods eller Skibe pantsatte, og Konkursbestyreren finder Pantesikkerheden betryggende, skal der ved de foreløbige Udlodninger gives fuldt Udlæg for Fordringen, eftersom den forfalder⁴⁾. Er derimod Spørgsmaalet om Pantets tilstrækkelige Sikkerhed ikke utvilsomt, har Konkursbestyreren⁵⁾ Adgang til at foranledige en for Pant-haverne bindende Tvangsauktion, hvorved de Fordringer, som ikke dækkes ved den opnaaede Pris, taber sin Panteret. Dette gjælder dog efter den almindelige Opfatning kun med Hensyn til de Panthavere, som ved Siden af sin Panteret ogsaa har en personlig Fordring netop mod Konkurskyldneren og derigjennem Ret til at anmelde sine Krav som Konkursfordringer i hans Bo; om de derimod faktisk har foretaget saadan Anmeldelse, er dog i denne Henseende ligegyldigt⁶⁾. Det er omtvistet, om denne Adgang efter § 127 ogsaa tilkommer Konkursbestyreren med Hensyn til Underpant i Løsøre⁷⁾; sikkert er det ihvertfald, at Bestemmelsen i § 127 ikke er anvendelig paa Haandpant. Her maa der afsættes fuldt Udlæg til Panthaveren, hvilket dog først bliver at udbetale ham, naar Pantets Tilstrækkelighed har vist sig ved en af Kreditor foranstaltet Tvangsauktion⁸⁾. Dækkes Fordringen kun delvis ved Tvangsauktionen, kan Panthaveren kun anmelde den udækkede Rest som Konkursfordring⁹⁾.

Retentionsretten¹⁰⁾ giver en Konkurskreditor kun Ret til at negte Udlevering af vedkommende Gjenstand, indtil hans Fordring er fuldt dækket; hans Stilling forøvrigt som Konkurskreditor bliver uberørt.

¹⁾ Jfr. Hagerup, S. 106—111. — ²⁾ Jfr. Hagerup, S. 111—114 og 199—200. —

³⁾ Jfr. Konkurslovens § 116. — ⁴⁾ Jfr. Konkurslovens § 102; disse Betalinger giver ikke de efterfølgende Panthavere Ret til at træde ind i den derved ledigblevne Prioritet; men Boet træder overalt selv ind. — ⁵⁾ Efter Konkurslovens § 127. — ⁶⁾ Jfr. Hagerup, S. 200.

— ⁷⁾ Denne analogiske Udvidelse af den i § 127 indeholdte Regel om fast Eiendom og Skibe til Løsøre, er antaget af Christiania Byret (jfr. Hambro, Samling af denne Rets Domme, første Samling, No. 2562), men bestrides af Hagerup, S. 200, jfr. S. 113. — ⁸⁾ Jfr. Hagerup, S. 113. — ⁹⁾ Jfr. Hagerup, S. 112 og Konkurslovens § 101, 3die Led. —

¹⁰⁾ Jfr. Hagerup, S. 114 og 200—201.

G. The legal position of bankruptcy creditors in the case of a plurality of debtors.

If a bankruptcy creditor has a claim against several debtors¹⁾ who are jointly liable and have become bankrupt, he may prove his claim for the full amount in all the bankruptcies; if one of the debtors is principally liable and the liability of the others is only a subsidiary one, the creditor can only prove for the full amount of his claim against the former, and in the bankruptcies of the others he can only prove for that which remains after the dividends paid in the former's bankruptcy. If a solvent co-debtor has paid the creditor, he may prove for the full amount of his claim by way of recourse in the bankruptcies of the other debtors.

If the creditor by means of these repeated proofs of his claim for the full amount should obtain more in the distributions of the various bankruptcy estates than the original amount of the claim, the excess thus obtained must be returned to the bankruptcy estate or estates which has or have a right of recourse in respect of such excess. Cf. §§ 121 and 122 of the Bankruptcy Act.

H. The legal position of secured creditors.²⁾

Creditors secured by pledge or mortgage are — as separatists — in the main outside the bankruptcy³⁾. They always have a right to realise their securities for their satisfaction in conformity with the ordinary rules as to pledges and mortgages, and this rule applies in the same degree both to pledge holders and mortgagees. If the secured creditor in question has no personal claim against the bankrupt (and the bankruptcy estate), this is also his only means of obtaining satisfaction. If, besides his security, he also has a personal claim, which at the same time confers on him the position of a bankruptcy creditor, and if the security at the commencement of the bankruptcy no longer belongs to the bankrupt, he may prove for his whole claim in the bankruptcy, and subsequently, by realisation of the security, obtain satisfaction for the unsatisfied portion of his claim. If at the said time the security forms part of the property of the bankrupt, the secured creditor, in his capacity as a bankruptcy creditor, may prove his claim. If the charge is on immovables or ships, and the trustee in bankruptcy estimates that the resulting security is sufficient, he may at the provisional distributions give a full dividend on the claim after it is due for payment⁴⁾. If, on the other hand, there is a doubt as to the sufficiency of the security, the trustee in bankruptcy⁵⁾ has a right to bring about a forced auction which is binding on the secured creditors, whereby those claims which are not covered by the price obtained lose their preferential right. This rule, however, according to the general opinion, only applies with regard to those secured creditors who, besides their security, also have a definite personal claim against the bankruptcy debtor, and in consequence a right to prove their claims as bankruptcy claims in his estate. Whether the creditors have in fact presented their claims in the bankruptcy is, however, immaterial⁶⁾. It is subject to doubt whether this right according to § 127 also belongs to the trustee in bankruptcy in the case of a hypothecation of movables⁷⁾; it is at all events certain that the provision contained in § 127 does not apply to a pledge. In this case there must be set aside a full dividend for the pledge-holder, which, however, is not paid out to him until the sufficiency of the pledge has been proved by way of a compulsory auction⁸⁾ brought about by the creditor. If the claim is only partially satisfied by the compulsory auction, the pledge-holder may prove for the remainder which is not satisfied, as a bankruptcy claim⁹⁾.

The right of retention¹⁰⁾ only entitles a bankruptcy creditor to refuse the delivery of the object in question until his claim has been satisfied in full; his position in other respects as a bankruptcy creditor is not affected.

¹⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 106—111. — ²⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 111—114 and 199—200. — ³⁾ Cf. § 116 of the Bankruptcy Act. — ⁴⁾ Cf. § 102 of the Bankruptcy Act; these payments do not give the subsequent secured creditor a right to be subrogated to the priority which has become vacant owing to such circumstance; it is always the estate which is itself subrogated. — ⁵⁾ According to § 127 of the Bankruptcy Act. — ⁶⁾ Cf. *Hagerup*, p. 200. — ⁷⁾ This extension, by analogy, to movables, of the rule contained in § 127 concerning immovables and ships, has been adopted by the Town Tribunal of Christiania (cf. *Hambro*, Collection of the Judgments of this Tribunal, First Collection, No. 2562), but is contested by *Hagerup*, p. 200; cf. p. 113. — ⁸⁾ Cf. *Hagerup*, p. 113. — ⁹⁾ Cf. *Hagerup*, p. 112 and § 101, 3rd paragraph, of the Bankruptcy Act. — ¹⁰⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 114 and 200—201.

I. Konkursfordringernes Rang. Konkursprivilegier.¹⁾

Den almindelige Regel er, at Konkurskreditorerne paa lige Fod konkurrerer i Skyldnerens Konkursbo; enkelte Fordringer har imidlertid ved positive Lovbestemmelser erholdt en Fortrinsret, Konkursprivilegium. Vedkommende Lovbestemmelser findes imidlertid ikke i Konkursloven, men i det Væsentlige i Landsloven af 1687, 5 Bog Kap. 13, Art. 35 og 36 og i nogle Love fra Nutiden. Konkurskreditorernes²⁾ Rangorden er efter dette følgende³⁾: 1. Statskassens⁴⁾ og offentlige Fonds Fordringer mod deres Skatteopkrævere eller Regnskabsførere; Umyndiges Fordringer mod Værgen; Kirkekassernes Fordringer mod deres Forstandere; — 2. Fordringer paa Husleie, sædvanmæssig kun for ét Aar⁵⁾; paa Jordleieafgift („Landskyld“), endog uden Tidsbegrænsning, men kun, naar der foreligger et særligt, i Regelen livsvarigt Jordleieforhold, saakaldet „Bygsel“, jfr. Landsloven af 1687, 3 Bog, Kap. 14; paa Skatter, saavel Stats- som Kommuneskatter, direkte og indirekte, naar Restancen ikke er mere end et halvt Aar gammel; paa Tjenerløn for det sidste Aar, derunder ogsaa Haandværkssvendes og Lærings Krav mod deres Mester og Sjøfolkenes Fordring paa Hyre; Apotekernes Fordringer for de to sidste Aar for Medicin o. l.

Fordringerne under hvert Nummer har lige Rang; men ingen Fordring under et følgende Nummer kan erholde Dækning, forinden samtlige i den foregaaende Klasse eller Nummer er fuldt dækket.

Enkelte andre Konkursprivilegier er uden større praktisk Interesse. Lægernes Krav for Lægetilsyn og Begravelsesomkostningerne er ikke i den positive norske Lovgivning udstyret med Konkursprivilegium.

Efterat alle privilegerede Fordringer er dækkede, kommer de almindelige Konkursfordringer, hvorom der ikke gjælder særlige Regler, og tilsidst de Konkurs-skyldneren idømte Bøder.

Anden Afdeling. Konkursmassen.⁶⁾

Almindelige Bemærkninger.

Konkursmassen udgjøres af Skyldnerens Formue ved Konkursens Aabning, forsaavidt denne kan være Gjenstand for Udlæg. Personlige Rettigheder, som efter sin Natur er uafhængelige, gaar ikke ind under Massen. De almindelige Indskrænkninger, som Lovgivningen har opstillet i Adgangen til at tage Udlæg for Gjæld, finder i Regelen tilsvarende Anvendelse under Konkurs⁷⁾. Den Konkurskyldneren tilkommende Forfatter- eller Kunstnerret kan, saafremt vedkommende Værk endnu ikke er overgivet til Offentligheden ved Udgivelse eller offentlig Opførelse, ikke uden hans Samtykke tilgodegjøres af hans Kreditorer ved Eksekution eller Inddragning i Konkursmassen⁸⁾. Konkursloven har i § 37 nogle Bestemmelser om, at ogsaa Formue, som Konkurskyldneren har erhvervet efter Konkursens Aabning, i et vist Omfang kan inddrages i Konkursmassen.

Var Konkurskyldneren ved Konkursens Aabning Indstevnt i en Proces⁹⁾, maa Sagsøgeren stevne Konkursbestyreren, forat Dommen skal blive bindende for Konkursboet; var Konkurskyldneren Sagsøger i Processen, har Konkursbestyreren Adgang til at overtage Processen for Boets Regning i den ved de stedfundne Retsforhandlinger fremkomne Stand og fortsætte den.

¹⁾ Jfr. Hagerup, S. 77—84. — ²⁾ Kun de vigtigste og hyppigste privilegerede Konkursfordringer omhandles her; ang. Enkeltheder jfr. Hagerup anf. Sted og den ovenfor nævnte Udgave af Konkurslovgivningen af Berg og Koss, S. 99—103. —

³⁾ Her er intet Hensyn taget til de Fortrinsrettigheder, som har sin Grund i et tilstrækkeligt Pant eller i Fordringens Egenskab af Massegjæld. Panthaverne og Massekreditorerne staar udenfor de blot obligatorisk berettigede Konkurskreditorers Konkurrence. — ⁴⁾ Kommunerne har derimod intet Konkursprivilegium for sine Fordringer mod sine Kæmmere eller andre Skatteopkrævere. — ⁵⁾ Jfr. ovenfor S. 191 og Note 1. — ⁶⁾ Jfr. Hagerup, S. 159 o. flg. — ⁷⁾ Jfr. Loven af 29 Marts 1890 med Tillægslov af 27 Juli 1896, som i det Væsentlige indeholder den norske Rets *beneficium competentiae*; jfr. derom i Enkelthederne Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces, Bd. 2 (2 Udg. 1905), S. 329 o. flg. Jfr. ogsaa Konkurslovens § 37. — ⁸⁾ Dette gjælder ogsaa ved senere Udgaver af et allerede udgivet Værk, jfr. nærmere Loven af 4 Juli 1893 om Forfatter- og Kunstnerret §§ 12 og 30. — ⁹⁾ Jfr. Hagerup, S. 171—173.

I. The ranking of bankruptcy claims. Preferential claims in bankruptcy.¹⁾

The general rule is that the bankruptcy creditors compete on an equal footing as regards the debtor's bankruptcy estate; certain claims, however, have by positive legal provisions obtained a preferential right, the bankruptcy privilege. The provisions in question, however, are not to be found in the Bankruptcy Act, but mainly in the National Law of 1687, 5th Book, Chap. 13, Articles 35 and 36, and in some Acts of recent date. The ranking of the bankruptcy creditors²⁾ is, according to these enactments, as follows³⁾: 1. The claims of the Exchequer⁴⁾ and Public Funds against their collectors of taxes or accountants; the claims of minors against their guardians; the claims of the church treasuries against their administrators; — 2. Claims for rent of houses, usually only for one year⁵⁾; for payment for the hire of land ("ground rent"), even without limitation of time, but only when we have before us a special kind of land tenure, as a rule lasting for life, the so-called "Bygsel"; cf. the National Law of 1687, 3rd Book, Chap. 14; for imposts payable to the State as well as to municipalities (rates), direct and indirect, when the amount owing is not more than half a year old; for servants' wages for the last year, including also the claims of journeymen, handicraftsmen and apprentices against their masters and the claims of seamen for wages; chemists' claims for the two last years' medicine etc.

The claims under each number have equal ranking; but no claim ranking under a subsequent number can obtain satisfaction, until all the claims ranking in the preceding class or number have been satisfied in full.

Certain other preferences in bankruptcy are without any great practical interest. Doctors' claims for medical attendance and funeral expenses are not according to the positive Norwegian legislation privileged in bankruptcy.

When all the privileged claims are covered, the ordinary bankruptcy claims come into consideration, to which no special rules apply, and finally the penalties imposed on the bankrupt.

Second Part. The assets of the bankruptcy.⁶⁾

General remarks.

The bankruptcy assets consist of the debtor's property existing at the time of the commencement of the bankruptcy, so far as this property is subject to seizure. Personal rights which according to their nature are inalienable are not included in the assets. The general limitations which the legislation has set up in respect of the right to effect a seizure for debt, as a general rule correspondingly apply to bankruptcy⁷⁾. An author's or artist's right belonging to the bankruptcy debtor cannot, if the work in question has not yet been made public by means of publication or public performance, be realised by his creditors without his consent, by way of execution or by the inclusion of such right in the bankruptcy assets⁸⁾. The Bankruptcy Act in § 37 contains some provisions according to which property acquired by the bankruptcy debtor after the commencement of the bankruptcy may to a certain extent be included in the bankruptcy assets.

If, at the commencement of the bankruptcy, the bankruptcy debtor has been summoned in a lawsuit⁹⁾, the plaintiff must summon the trustee in bankruptcy in order that the judgment may become binding on the bankruptcy estate; if the bankrupt was the plaintiff in the lawsuit, the trustee in bankruptcy has a right to adopt the lawsuit for the benefit of the estate in the condition in which it is found to be after the proceedings which have taken place, and to continue the suit.

¹⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 77—84. — ²⁾ Only the most important and most frequent privileged bankruptcy claims are dealt with here; concerning the details, cf. *Hagerup* loc. cit. and the above mentioned edition of bankruptcy laws published under the care of *Berg* and *Koss*, pp. 99—103. —

³⁾ Those privileged claims which, by reason of the sufficiency of the security or the nature of the claim, are regarded as assets-debts, are not here considered at all. The secured creditors and assets-creditors are outside the competition of bankruptcy creditors having merely obligatory rights. —

⁴⁾ Municipalities, on the other hand, have no preference in bankruptcy for their claims against their receivers or other collectors of rates and taxes. — ⁵⁾ Cf. above p. 191 and note 1. — ⁶⁾ Cf. *Hagerup*, p. 159 *et seq.* — ⁷⁾ Cf. the Act of 29 March 1890, with the supplementary Act of 27 July 1896, which in the main contains the *beneficium competentiae* of Norwegian law; cf. as to this point, *Hagerup*: *Lectures on Norwegian Civil Procedure*, Vol. 2 (2nd edition 1905), p. 329 *et seq.* Cf. also § 37 of the Bankruptcy Act. — ⁸⁾ This rule also applies to subsequent editions of a work which has already been published; cf. for further particulars §§ 12 and 30 of the Act of 4 July 1893 concerning the rights of authors and artists. — ⁹⁾ Cf. *Hagerup*, pp. 171—173.

Kun Gjenstande og Rettigheder, som tilhører Konkurskyldneren, er Bestanddele af Konkursmassen. Hvad der tilhører Trediemand kan kræves udsondret og kan af rette Eier vindiceres. Dette gjælder ogsaa med Hensyn til saadanne Gjenstande, som Konkurskyldneren har i sin Besiddelse som Kommissionær for Trediemand, jfr. Konkurslovens §§ 38 og 39. Denne Regel har ogsaa Anvendelse paa Indkjøbskommissionæren, som efter Fuldmagt fra Trediemand og for dennes Regning har indkjøbt Gjenstande, som han endnu ved Konkursens Aabning har i sin Besiddelse¹⁾. De Rettigheder, som ved en blot simuleret Retshandel er overdragne til Konkurskyldneren, gaar i Regelen ikke ind under Konkursmassen, naar det sande Forhold bliver tilstrækkelig oplyst²⁾.

A. Trediemands tinglige Erhverv overfor Konkursboet.

Der opstaar her Spørgsmaal om, hvad der udkræves for at sikre Trediemands tinglige Erhverv overfor Konkursboet og forskafe ham en Separationsret. Ved Retserhvervelse over Løsøre maa Overleverelse have fundet Sted, eller hvad dermed kan ligestilles; dette er dog efter en nyere Opfatning omtvistet med Hensyn til Erhvervelse af Eiendomsret, idet der paastaaes, at Parterne har Adgang til at overdrage Eiendomsret over Løsøre *nudo pacto*, hvad dog fra andet Hold benægtes³⁾. En kontraktmæssig Panteret i rørlige Ting er efter Panteloven af 12 Oktbr. 1857 § 1 kun som Haandpant gyldig overfor Trediemand og Pantsætterens Konkursbo, og med Hensyn til Leierens og Laantagerens Ret (*locatio conductio rei* og *commodatum*) kræves efter den herskende Lære en Besiddelsesovergang til Leieren eller Kommodataren⁴⁾. Retspant i Løsøre sikres enten ved Thinglysning eller ved Overleverelse til Kreditor. Thinglysningen eller Overleverelsen maa imidlertid efter Konkurslovens § 46 allerede have fundet Sted 8 Uger før Konkursens Aabning, hvilket forøvrigt ogsaa gjælder det thinglyste, resp. i Skibsregistret indførte Retspant i faste Eiendomme og i registreringspligtige Skibe, forat Retten skal være sikret overfor Skyldnerens Konkursbo. Ved Transport af Fordringer, hvorfor intet Gjældsbevis er udfærdiget, er en formløs Transporterklæring tilstrækkelig; ved Gjældsbeviser maa Transporten være fuldbyrdet enten ved Paategning paa Dokumentet, eller, hvis dette lyder paa Ihændehaveren, ved Overlevering⁵⁾. Retserhvervelse med Hensyn til faste Eiendomme maa i Regelen være thinglyst før Konkursens Aabning for at staa sig mod Afhænderens Konkursbo. Angaaende Enkelthederne se Konkurslovens § 128, hvortil endnu maa føies den Regel, at Leiekontrakten, naar Leieren ved Konkursens Aabning er i Besiddelse af den udleiede Eiendom, ogsaa uden Thinglysning er beskyttet, dog kun til nærmeste Lovens Faredag⁶⁾. For Skibes Vedkommende gjælder Bestemmelserne i Skibsregistreringsloven af 4 Mai 1901 § 24, 2—4 Led, hvorved registreringspligtige Skibe i det Væsentlige er bragt ind under de for faste Eiendomme gjældende Regler.

Som en særlig Bestemmelse maa det her nævnes⁷⁾, at efter Loven af 29 Juni 1888 om Formuesforholdet mellem Ægtefæller § 10 er Bestemmelsen i Ægtepagter, at en fast Eiendom eller en Brugsret over saadan skal tilhøre den ene af Ægtefællerne, ikke gyldig overfor den anden Ægtefælles Konkursbo, medmindre Ægtepagten er indsendt til Thinglysning senest Dagen før den Dag, da Konkursbehandlingen blev forlangt.

¹⁾ Jfr. Hagerup, S. 176 o. flg., se ogsaa ovenfor S. 91. — ²⁾ Jfr. Hagerup, S. 178—179. — ³⁾ Jfr. Hagerup, S. 183 med Note 2 og Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1 (2 Udg.), S. 116 o. flg. Den nyeste Fremstilling af Læren med særligt Hensyn til den heromhandlede Lærestrid er hos Scheel: Forelæsninger over norsk Tingsret 2 Hefte (Christiania 1905), S. 336 o. flg.; denne grundige Forfatter tiltræder i det Væsentlige den ældre og tidligere ubestridte Opfatning. — ⁴⁾ Jfr. Hagerup, S. 184. — ⁵⁾ Jfr. Hagerup, S. 184 med Note 3. — ⁶⁾ Jfr. ovenfor S. 41. — ⁷⁾ Jfr. Hagerup, S. 187—188.

Only objects and rights belonging to the bankrupt can be component parts of the bankruptcy assets. That which belongs to third persons may be required to be set aside, and may be reclaimed by the rightful owner. This rule also applies with regard to such objects as the bankrupt has in his possession as commission agent for third persons; cf. §§ 38 and 39 of the Bankruptcy Act. The same rule also applies to commission agents for purchase who, in pursuance of authority given by a third person and for the account of such third person, have bought objects which they still have in their possession at the commencement of the bankruptcy¹). Those rights which by way of a merely simulated transaction have passed to the bankrupt are not as a rule included in the bankruptcy assets when the real facts become sufficiently known²).

A. The acquisition of real rights by third persons as against the bankruptcy estate.

Here the question arises as to what is required in order to secure the acquisition of real rights by a third person as against the bankruptcy estate and to procure him a separate right. For the acquisition of a right in respect of movables, delivery, or what is equivalent to delivery, must have taken place; this, however, according to a conception of recent date, is contested as regards the acquisition of proprietary rights, it being maintained that the parties have a right to assign proprietary rights in respect of movables *nudo pacto*, a point of view, however, which is rejected by other controversialists³). A contractual pledge-right over movable things is, according to the Pledge Act of 12 Oct. 1857 § 1, valid only as a security as against third persons and the pledgor's bankruptcy estate, and as regards the hirer's and borrower's right (*locatio conductio rei* and *commodatum*), according to the prevailing opinion, a transfer of possession to the hirer or borrower is required⁴). A judicial pledge on movables is secured either by being entered in the record of the competent tribunal or by delivery to the interested creditor. The entry in the record of the tribunal or the delivery must, however, according to § 46 of the Bankruptcy Act, have taken place eight weeks before the commencement of the bankruptcy, a rule which also applies to judicial charges on immovables and ships subject to registration which have been entered in the record of the competent tribunal or the register of vessels, as the case may be, in order that they may be secured as against the creditors of the bankruptcy. In the case of assignment of claims in regard to which no note of hand has been issued, a simple declaration of assignment is sufficient; in the case of notes of hand the transfer must be effected either by means of an annotation made on the document, or, if the document is issued to bearer, by delivery⁵). The acquisition of rights as regards immovables must as a general rule have been entered in the record of the competent tribunal before the commencement of the bankruptcy, in order to be valid as against the bankruptcy estate of the alienor. For the details, see § 128 of the Bankruptcy Act, to which the rule must be added that a contract of lease, when the lessee is in possession of the property let at the commencement of the bankruptcy, is protected without entry in the record of the competent tribunal, but only up to the next quitting day as fixed by law⁶). In regard to ships the provisions of the Act concerning the Registration of Ships of 4 May 1901 § 24, paragraphs 2—4 apply, according to which vessels liable to register are subject in the main to the rules applicable to immovables.

It must here be mentioned⁷) as a special provision that, according to § 10 of the Act of 29 June 1888 concerning the proprietary relations between spouses, a provision in a contract of marriage to the effect that immovables or the usufruct of immovables shall belong to one of the spouses, is not valid as against the bankruptcy estate of the other spouse, unless the contract of marriage has been presented for entry in the record of the competent tribunal at the latest on the day before the day on which the administration in bankruptcy was demanded.

¹) Cf. *Hagerup*, p. 176 *et seq.*; see also above p. 91. — ²) Cf. *Hagerup*, pp. 178—179. — ³) Cf. *Hagerup*, p. 183 with note 2 and *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1 (2nd ed.), p. 116 *et seq.* The most recent exposition with special reference to the theoretical controversy here dealt with is to be found in *Scheel*: Lectures on the Norwegian Law of Things, 2nd Part (Christiania 1905) p. 336 *et seq.*; this profound author in the main accepts the older and previously uncontested opinion. — ⁴) Cf. *Hagerup*, p. 184. — ⁵) Cf. *Hagerup*, p. 184, with note 3. — ⁶) Cf. above p. 41. — ⁷) Cf. *Hagerup*, pp. 187—188.

Har der umiddelbart før Konkursbehandlingen fundet Sted en Akkordforhandling, er enhver Pantsættelse og Udleie af fast Eiendom, som under Akkordforhandlingen er foretaget af Skyldneren uden Akkordstyrets Samtykke, uden Gyldighed overfor Konkursboet, jfr. Akkordforhandlingslovens § 8.

B. Sælgerens Stansningsret.

Sælgerens Stansningsret¹⁾ overfor Kjøberens Konkursbo er nærmere bestemt i Konkurslovens § 40 og 41, jfr. ogsaa Sjøloven af 20 Juli 1893 § 166 og Lov om Kjøb af 24 Mai 1907 §§ 39—41.

C. Massekrav.²⁾

Dertil hører i det Væsentlige de offentlige Sportler og Afgifter, som er foranlediget ved Konkursbehandlingen³⁾ og den af Konkursretten bestemte Godtgjørelse til Konkursbestyreren og Medlemmerne af Kreditorudvalget og i Tilfælde til Revisor og Inkassator; videre de Forpligtelser overfor Trediemand og undertiden overfor ogsaa Konkurskyldneren, som ved Konkursbestyrelsens Retshandler (eller Delikter) er stiftede for det af denne repræsenterede Konkursbo; undertiden kan saadanne Massekrav ogsaa opstaa *quasi ex contractu*, ved uanmodet Forretningsførelse og ved ugrundet Berigelse. Massekreditorerne har Adgang til ogsaa at gjøre sine Krav gjældende ved de almindelige Domstole og er ikke pligtige til at afvente de enkelte Udlodninger i Konkursboet.

D. Omstødelseretten.⁴⁾

1. I Almindelighed. Konkurslovens Omstødelsesregler (jfr. § 42—49) er heller ikke udtømmende. Der opregnes enkelte særlige Tilfælde, hvori en til objektive Kjendemerker⁵⁾ knyttet Omstødelsesret er tilstede, medens det ellers overalt anerkjendte Princip, at de Retshandler er omstødelige, som Konkurskyldneren før Konkursens Aabning har indgaaet i den for Medkontrahenten kjendelige Hensigt at skade sine Kreditorer, forgjæves søges i Konkursloven. En Bestemmelse, som direkte udtaler dette Princip, savner man ogsaa i den øvrige Lovgivning. Denne indeholder imidlertid flere Bestemmelser, der har et saadant Princip som sin utvetydige Forudsætning⁶⁾ og det er i den nyere Tid fastslaaet i Retsteorien og tillige stadfæstet ved Retspraxis⁷⁾, at det i den romerske Ret gennem Reglerne om *actio Pauliana* udtalte Princip ogsaa i det Væsentlige er naaet frem til Anerkjendelse i norsk Ret. Den heromhandlede Omstødelighed er imidlertid ikke afhængig af, at

1) Jfr. om denne Hagerup, S. 194—198, Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1 (2 Udg.), S. 140—142, Platou: Forelæsninger over norsk Sørret, S. 325 og flg. og ovenfor S. 141. Hagerups Fremstilling har kunnet tage Hensyn til Lovforandringerne af 24 Mai 1907. — 2) Jfr. Hagerup, S. 203 o. flg. — 3) Og ved en umiddelbart før Konkursen stedsfunden offentlig Akkordforhandling, jfr. Akkordforhandlingslovens § 39. — 4) Jfr. Hagerup, S. 206 o. flg., Getz: Om Omstødelse af svingagtige Retshandler, Afhandling i „Norsk Retstidende“ for 1878, S. 629 o. flg. og den Samme: Kreditorernes Adgang til at omstøde sin Skyldners Retshandler, Afhandling i „Norsk Retstidende“ for 1881, S. 209 o. flg.; begge Afhandlinger tillige i den af Hagerup udgivne Samling: Getz, Juridiske Afhandlinger, Christiania 1903, resp. S. 441 og 478 o. flg. — 5) Omstødelsesretten er i Loven betinget af, at vedkommende Retshandler er indgaaet indenfor en Frist af forskjellig Længde før Konkursens Aabning uden nogetsomhelst Hensyn til Konkurskyldnerens og Medkontrahentens Tro; i Lovens Tilfælde spørges der heller ikke efter, om Konkurskyldneren var solvent paa den Tid, da Retshandelen fandt Sted. — 6) Disse Bestemmelser er Landsloven af 1687, Bog 5, Kap. 13, Art. 44 første Led og den nye Straffelov (af 22 Mai 1902) §§ 281—283, som svarer til den ældre Straffelovs Kap. 21 § 12. — 7) Jfr. den første af de to i Note 4 anførte Afhandlinger af Getz samt Hagerup, S. 209—211, se ogsaa Aubert: Den norske Obligationsrets specielle Del, Bd. 1 (2 Udg.), S. 33 o. flg. Den tidligere Opfatning, at kun de simulerede Retshandler efter Forudsætningen i den anførte Artikel af Landsloven (5—13—44, 1) skulde være omstødelige, blev bekjæmpet af Getz i hans Afhandling af 1878 (og tidligere af Schweigaard i en Fremstilling, som er ældre end Konkursloven af 1863, jfr. hans Værk: Den norske Proces, Bd. 3 (2 Udg. 1885), S. 287—288); den af Getz hævdede Mening maa ansees for senere i det Væsentlige at have trængt igjennem saavel i Theorien som i Domstolenes Praxis.

If, immediately before the proceedings in bankruptcy, negotiations for a preventive composition have taken place, any mortgage or lease of immovables which during the negotiations for composition has been effected by the debtor without the consent of the Composition Board is invalid as against the bankruptcy estate; cf. § 8 of the Act on Preventive Composition.

B. The seller's right of reclamation.

The seller's right of reclamation¹⁾ as against the bankruptcy estate of the buyer is regulated in detail in §§ 40 and 41 of the Bankruptcy Act; cf. also the Maritime Law of 20 July 1893, § 166, and the Law on the Purchase of Goods of 24 May 1907, §§ 39—41.

C. Assets-claims.²⁾

To this category in particular belong the public fees and dues which are occasioned by the proceedings of the bankruptcy³⁾, and the remuneration as fixed by the Distribution Tribunal of the trustee in bankruptcy and of the members of the committee of creditors and, as the case may be, of the auditor and receiver; further, the liabilities towards third persons and sometimes also towards the bankrupt which by reason of the transactions (or delicts) of the administration of the bankruptcy have been incurred by the bankruptcy estate as represented by the administration; sometimes such assets-claims may also arise *quasi ex contractu*, in consequence of business transacted as agent without authority and undue enrichment. The assets-creditors have also a right to enforce their claims by way of the ordinary tribunals and are not bound to wait for the various distributions of the bankruptcy estate.

D. The right of annulment.⁴⁾

1. *In general.* Nor are the rules as regards annulment (cf. §§ 42—49) of the Bankruptcy Act exhaustive. Various special cases are enumerated in which according to objective signs of recognition⁵⁾ a right of annulment exists, but the principle otherwise generally recognised, that those transactions are subject to annulment which the bankrupt has effected before the commencement of the bankruptcy with the intention, to the knowledge of the other contracting party, of prejudicing his creditors, is in vain sought for in the Bankruptcy Act. Nor is a provision directly expressing this principle to be found in other legislation. Other laws, however, contain various provisions having such a principle as their obvious basis⁶⁾, and it has of late been admitted in legal theory and confirmed by legal practice (case law)⁷⁾ that the principle expressed in the Roman law by the rules relating to the *actio Pauliana* is also in general equally applicable in Norwegian

¹⁾ Cf., concerning this right, *Hagerup*, pp. 194—198, *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1 (2nd ed.) pp. 140—142, *Platou*: Lectures on Norwegian Maritime Law, p. 325 *et seq.* and above p. 141. *Hagerup's* exposition has had regard to the legal modifications of 24 May 1907. — ²⁾ Cf. *Hagerup*, p. 203 *et seq.* — ³⁾ And by means of public negotiations for a preventive composition taking place immediately before the bankruptcy; cf. § 39 of the Act on Negotiations for Preventive Composition. — ⁴⁾ Cf. *Hagerup*, p. 206 *et seq.*, *Getz*: On annulment of fraudulent transactions, a dissertation contained in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1878, p. 629 *et seq.* and by the same: the creditors' right to annul their debtor's transactions, a dissertation contained in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1881, p. 209 *et seq.*; the two dissertations are also contained in the collection edited by *Hagerup*: *Getz*, Juridical Treatises, Christiania 1903, pp. 441 and 478 *et seq.* — ⁵⁾ The right of annulment is in the Act based on the condition that the transactions in question have been concluded within a period of variable duration before the commencement of the bankruptcy, without taking into consideration at all the good or bad faith of the bankrupt and the other contracting party; nor in the cases of the Act is it asked whether the bankrupt was solvent at the time when the transaction took place. — ⁶⁾ These provisions are those of the National Law of 1687, Book 5, Chap. 13, Art. 44, first paragraph, and the new Criminal Law (of 22 May 1902) §§ 281—283, which correspond to Chap. 21 § 12 of the older Criminal Law. — ⁷⁾ Cf. the first of the two dissertations cited in note 4 by *Getz* and *Hagerup*, pp. 209—211; see also *Aubert*: The special part of the Norwegian Law of Obligations, Vol. 1 (2nd ed.), p. 33 *et seq.* The previous opinion to the effect that only the *simulated* transactions should be subject to annulment under the conditions contained in the cited Art. of the National Law (5—13—44, 1), was attacked by *Getz* in his dissertation of 1878 (and previously by *Schweigard* in an exposition which is older than the Bankruptcy Act of 1863; cf. his work: The Norwegian Procedure, Vol. 3 (2nd ed.) 1885, pp. 287—288); the opinion maintained by *Getz* must be considered as having subsequently been accepted in the main, both in legal theory and in the practice of the tribunals.

den, som har forringet sin Formue til Skade for sine Kreditorer eller bragt den udenfor deres Rækkevidde, bringes under Konkurs. Vedkommende Retssætning hører derfor hjemme ikke blot i Konkursretten, hvad der kan tjene som Forklaring til Konkurslovens Taushed om Sætningen, men maa betragtes som en Del af den almindelige Civilret. Konkurstilfældene giver imidlertid selvfølgelig den største Foranledning til Retssætningens Anvendelse, ligesom den ogsaa maa ansees som en nødvendig Udfyldelse af Konkurslovens positive Omstødelsesregler.

Omstødelsen af Retshandlerne overfor Skyldneren selv har i den moderne Konkurs tabt sin Interesse; der spørges derimod udelukkende, under hvilke Betingelser denne Omstødelighed kan gjøres gjældende overfor Medkontrahenten¹⁾. Det maa her kræves, at denne har havt Kjendskab til, at Skyldneren ved Retshandelen vidende har tilsidesat sine Pligter paa retsstridig Maade overfor sine Kreditorer. Har Skyldneren i denne Henseende været i god Tro, er Omstødelsen ogsaa udelukket overfor Medkontrahenten ligesom ogsaa, hvis denne sidste har manglet saadant Kjendskab.

I Regelen kræves der hos Skyldneren Kjendskab til, at han paa den Tid, Retshandelen indgaaes, allerede er insolvent, og at han ved denne yderligere forringer sine Kreditors Udsigt til Dækkelse, eller at han netop paa Grund af vedkommende Retshandel gør sig insolvent²⁾. At tilføie Kreditorerne Skade behøver ikke i de ovennævnte Tilfælde at være hans finale Hensigt, hans Motiv; det er nok, at han er sig Retshandelens skadelige Følge for Kreditorerne bevidst. Undertiden vil der dog ikke være Spørgsmaal om Insolvens, nemlig naar Skyldneren har indgaaet Retshandelen i den bestemte Hensigt at unddrage vedkommende Formuesgjenstande fra Kreditorernes Beslagret for Tilfælde af en fremtidig Insolvens.

Medkontrahenten maa tillige have havt tilstrækkeligt Kjendskab til Skyldnerens ovennævnte Forhold, saaat han kan bedømme Retshandelens virkelige Beskaffenhed og sandsynlige Følger for Kreditorerne. Han har da som Medhjælper eller Delagtig gjort sig medskyldig i Skyldnerens Retsbrud mod Kreditorerne, og hans Ansvar overfor disse maa derfor betragtes som udspringende af dette Delikt³⁾.

Anvendelse af dette Princip paa Medkontrahenten i god Tro — som ved *actio Pauliana* paa Berigelsen — er efter det anførte ikke tilstedelig; der foreligger vistnok en Undtagelse herfra, som nærmere vil blive omtalt i det følgende; men denne beror paa et positivt Lovbud, som maa sidestilles med Konkurslovens positive Omstødelsestilfælde⁴⁾.

Som Retshandler, der her kan komme i Betragtning, kan nævnes Gaver, hvad der er af selvstændig Interesse ved Siden af Reglerne i Konkurslovens §§ 42 og 43, naar Gaven er skeet mere end tre Maaneder før Konkursens Aabning. Videre maa anføres Afhændelser, enten forsaavidt de paa Grund af det ringe Vederlag — helt eller delvis — maa ansees som Gaver, eller naar de ledsages af den Hensigt, at Vederlaget helt eller delvis skal undrages fra Kreditorernes Beslagret. Ogsaa den simple Gjældsstiftelse kan være en omstødelig Retshandel, saafremt Laanesummen selv eller gennem andre Formuesværdier ikke er kommet Konkursboet tilgode, og dette allerede ved Laanets Optagelse med Kreditgiverens Vidende omfattedes af den insolvente Skyldners Forsæt. Ogsaa saadanne Retshandler, hvorved den insolvente Skyldner gjør Indgreb i sine Kreditors Ligestillethed med Hensyn til Dækkelse, kan undertiden være omstødelige, saaledes Betaling af uforfalden Gjæld og Sikkerhedsstillelse (særlig Pantsettelse) for saadan. Spørgsmaalet, om ogsaa Betaling af forfalden Gjæld nogensinde skulde være omstødelig, maa vel for den norske Rets Vedkommende

¹⁾ Jfr. angaaende det følgende Hagerup, S. 211 o. flg. — ²⁾ Med positivt Kjendskab til Insolvensen maa det ligestilles, at han er vidende om, at denne er overveiende sandsynlig eller høist sandsynlig vil bevirkes ved Retshandelen, jfr. Hagerup, S. 214. — ³⁾ Jfr. Hagerup, S. 211—212. — ⁴⁾ Jfr. Landsloven af 1687, Bog 5, Kap. 13, Art. 44, andet Led.

law. The annulment here dealt with, however, is not dependent on the condition that the person who has diminished his property to the detriment of his creditors, or brought it outside their sphere of action, is subjected to bankruptcy. The legal principle in question, therefore, does not solely appertain to the law of bankruptcy, and this may serve as an explanation of the silence of the Bankruptcy Act in regard to the principle, which must be considered as part of the ordinary civil law. The cases of bankruptcy, however, of course provide the greatest opportunity for applying the principle in question, which must also be considered as a necessary complement of the positive rules as regards annulment contained in the Bankruptcy Act.

The annulment of transactions as regards the debtor himself has, in the modern bankruptcy, lost all importance; it is exclusively asked, on the other hand, under what conditions this annullability can be set up against the other contracting party¹⁾. It is here required that the latter should have had knowledge that the debtor, by the transaction in question, knowingly violated his obligations towards his creditors in a manner contrary to law. If the debtor has acted in good faith in this respect, annulment is equally out of the question as regards the other contracting party, as also in the case where the latter had no such knowledge.

It is as a general rule required that, at the time of effecting the transaction, the debtor should know that he is already insolvent, and that by the transaction he should further diminish his creditors' prospect of obtaining satisfaction, or that he should make himself insolvent by reason of the transaction in question²⁾. It is not necessary in the aforesaid cases that his final object — his motive — should be to prejudice his creditors; it is sufficient if he is conscious of the prejudicial effect as regards his creditors resulting from the transaction in question. Sometimes, however, there will be no question of insolvency, for example, when the debtor has effected the transaction with the definite object of withdrawing the particular property concerned from the right of seizure on the part of his creditors in the event of future insolvency.

The other contracting party must also have had sufficient knowledge of the debtor's aforesaid conduct, so that he may be able to judge of the real nature and probable consequences as regards the creditors of the transaction. He has then as an aider or participator made himself an accomplice of the wrong committed by the debtor against the creditors, and his responsibility towards the creditors must therefore be considered as originating from this offence³⁾.

The application of this principle to the other contracting party who has acted in good faith — as in the case of the *actio Pauliana* to undue enrichment — is according to what has been said not permissible; certainly there is an exception to this rule which will be mentioned below; but this exception is based on a positive legal enactment, which must be placed on a level with the positive cases of annulment provided for by the Bankruptcy Act⁴⁾.

Gifts may be mentioned as transactions which may here come under consideration, a circumstance which is of special interest apart from the rules of §§ 42 and 43 of the Bankruptcy Act, when the gift has been made more than three months before the commencement of the bankruptcy. Alienations must also be mentioned which, by reason of the inadequacy of the consideration, must — in whole or in part — be considered as gifts, or which are accompanied by an intention that the consideration shall be wholly or in part withdrawn from the creditors' right of seizure. Also the simple creation of a debt may be a transaction which is capable of annulment where the sum borrowed has not, either itself or by way of other effects of equivalent value, accrued to the bankruptcy estate, and where, at the time when the loan was contracted, the insolvent debtor already had this intention to the knowledge of the person giving credit. Also those transactions by which the insolvent debtor encroaches on the equality of his creditors as regards their right to obtain satisfaction, may sometimes be subject to annulment, as, for example, the payment of a debt which is not due for payment and the giving of security (especially the

1) Cf. concerning that which follows, *Hagerup*, p. 211 *et seq.* — 2) It must be considered equivalent to positive knowledge of the insolvency if he knows that the insolvency is preponderantly probable or will most likely be brought about by the transaction in question; cf. *Hagerup*, p. 214. — 3) Cf. *Hagerup*, pp. 211—212. — 4) Cf. the National Law of 1687, Book 5, Chap. 13, Art. 44, second paragraph.

ansees som tvilsomt¹⁾. Dækkelse af forfalden Gjæld ved Overdragelse af andre Formuesgjenstande, *datio in solutum*, tør derimod undertiden nok kunne være omstødelig.

Har Medkontrahenten udredet noget som Vederlag, og er dette effektivt eller som Værdiforøgelse tilstede i Konkursboet, kan han gjøre sit Krav paa Vederlaget eller dets Værdi gjældende som Massekrav, ellers kun som almindelig Konkursfordring.

Mod Medkontrahentens Efterfølger er Retshandelen ikke omstødelig, medmindre de Omstændigheder, hvorunder hans Hjemmelsmands Erhvervelse fandt Sted, var ham bekendte, og han tillige havde Kjendskab saavel til sin Hjemmelsmands som ogsaa til Konkurskyldnerens onde Tro.

Gjøres Omstødelsen gjældende mod Medkontrahentens Konkursbo, er Kravet kun virksomt som en Erstatningsfordring.

Omstødelsen vil regelmæssig udgaa fra Konkursbestyreren som Kreditorernes Repræsentant; efter Konkurslovens § 91 kan den ogsaa gjøres gjældende af en af Kreditorerne, der da er at anse som optrædende for de øvrige.

Denne Omstødesesret, som har sit Grundlag i Konkurskyldnerens *fraus* og Medkontrahentens *conscientia fraudis*, forældes efter de almindelige Regler i Loven af 27 Juli 1896 i 10 Aar.

2. Konkurslovens enkelte Omstødestilfælde²⁾ fremgaar af § 42—45, som vil findes gjengivne i det følgende, og hvortil her den blotte Henviisning er tilstrækkelig. Ved Siden af de i Loven positivt bestemte Tilfælde maa imidlertid et særskilt fremhæves, som er betegnet ved den udtrykkelige Henviisning i Konkurslovens § 43 til Landsloven af 1687 Bog 5, Kap. 13, Art. 44, andet Led. Denne Bestemmelse³⁾ indeholder, at „ingen Afhændelser, som skeet er ved Gave, Kjøb eller i andre Maader mellem Ægtefolk, Forældre, Børn eller Arvinger, skal komme Kreditorerne til Præjuditz eller Skade, naar de befindes at være skeet, efterat Debitorerne var i den Tilstand og saa hart med Gjæld beladne, at de deres Gjæld ikke kunde betale, hvilket og skal med Ed bekræftes“. Der kræves her intet Kjendskab til Afhænderens (Konkurskyldnerens) Insolvens hverken hos ham selv eller hos Medkontrahenten (Modtageren). Bevisbyrden med Hensyn til Skyldnerens Insolvens paa den Tid, da Gavetilsagnet fandt Sted, eller Kjøbekontrakten afsluttedes⁴⁾, paahviler Konkursboet, som vil gjøre Omstødeligheden gjældende; den i Lovstedets Slutning nævnte Benægtelsesed er kun af liden Betydning, netop fordi Konkurskyldnerens eller Medkontrahentens blotte Tro om den førstnævntes Solvens i disse Tilfælde ikkeer af nogen Vegt.

Tredie Afsnit. Konkursbehandlingen.

Første Afdeling. Kompetens og Værnething. International Konkursret.

A. Konkursretterne.

Jurisdiktionen i Konkursager henligger under Skifteretterne⁵⁾; Skifteretten er altid tillige Konkursret. Disse Domstole beklædes i Almindelighed af de ordinære Underdommere. Undtagelsesvis gives der egne Domstole for disse Sager i enkelte Byer (Christiania, hvor disse Domstoles Forretninger udføres af to Dommere, Drammen, Stavanger og Bergen) og i et Landdistrikt (Aker). Appellen gaar regelmæssig til Overretterne, i Christiania og Bergen til Byretten; i tredje Instans gaar Appellen til Høiesteret. De Afgjørelser af Konkursretterne, hvorved der besluttes Aabning

¹⁾ Jfr. Hagerup, S. 218. — ²⁾ Jfr. Hagerup, S. 223 o. flg. — ³⁾ Jfr. nærmere Hagerup, S. 253 o. flg. — ⁴⁾ Det kommer ikke an paa hans Insolvens paa den Tid, Tilsagnet eller Kontrakten opfyldes, naar han ikke ogsaa tidligere ved Tilsagnets Afgivelse eller Kontraktens Indgaaelse allerede var insolvent. — ⁵⁾ Jfr. om disse Domstole ovenfor S. 42 og nærmere Hagerup: Skifte og Arvebehandling (tredie Bind af hans Civilproceslærebog), 2 Udg., Christiania 1907, S. 6—12.

the giving of a pledge) for such a debt. The question whether the payment of a debt which is due for payment should also ever be liable to annulment must, in so far as Norwegian law is concerned, be considered doubtful¹). The satisfaction of a debt which is due for payment by transferring the ownership of other objects, *datio in solutum*, may, on the other hand, certainly sometimes be subject to annulment.

If the other contracting party has given anything by way of counter-performance, and if what has been given forms part of the bankruptcy estate either in fact or as an augmentation of value, he may enforce his claim against the thing so given or its value as an assets-claim, but otherwise only as an ordinary bankruptcy claim.

As against the successor in interest of the other contracting party the transaction is not subject to annulment, unless the circumstances under which the acquisition of his predecessor took place were known to him, and he also had knowledge of the bad faith both of his predecessor and of the bankrupt debtor.

If the annulment in question is put forward against the bankruptcy estate of the other contracting party, the claim is only valid as a claim for indemnity.

The annulment as a general rule is demanded by the trustee in bankruptcy as the representative of the creditors; according to § 91 of the Bankruptcy Act it may also be applied for by one of the creditors, who is then to be considered as acting on behalf of the others.

This right of annulment which has its basis in the *fraus* of the bankrupt debtor and the *conscientia fraudis* of the other contracting party, is prescribed in ten years, in accordance with the general rules of the Law of 27 July 1896.

2. *Certain cases of annulment*²) under the Bankruptcy Act result from §§ 42—45, which will be found reproduced below, and to which it is here sufficient merely to refer. In addition to the cases determined by the Act in a positive manner, a special case which in § 43 of the Bankruptcy Act is indicated by an express reference to the National Law of 1687, Book 5, Chap. 13, Art. 44, second paragraph: must, however, be pointed out. This provision³) is to the effect that "no alienation effected by way of gift, purchase or in any other manner between spouses, parents, children or heirs, shall prejudice or be detrimental to the creditors, if it is found that such alienation has been effected at a time when the debtor in question was in such a state and so heavily burdened with debts that he was unable to pay his creditors, which shall also be confirmed on oath". Here no knowledge of the insolvency of the transferor (bankruptcy debtor) is required, either on the part of himself or on that of the other contracting party (the transferee). The burden of proof with regard to the debtor's insolvency at the time when the promise of gift was made, or the contract of sale concluded⁴), lies on the bankruptcy estate which claims the right of annulment; the oath of denial mentioned at the end of the cited provision is of but little importance, simply because the mere belief of the bankrupt debtor or the other contracting party as to the former's solvency in these cases has no weight.

Third Section. The Bankruptcy Proceedings.

First Part. Competence and jurisdiction. International law of bankruptcy.

A. The bankruptcy tribunals.

The jurisdiction in bankruptcy matters appertains to the Distribution Tribunals⁵); a distribution tribunal is always at the same time a bankruptcy tribunal. These tribunals consist, in general, of the ordinary judges of the lower tribunals. There are, exceptionally, special tribunals for these matters in some towns (Christiania, where the functions of these tribunals are carried out by two judges, Drammen, Stavanger and Bergen) and in one rural district (Aker). Appeals are as a general rule brought before the superior tribunals, in Christiania and Bergen be-

¹) Cf. *Hagerup*, p. 218. — ²) Cf. *Hagerup*, p. 223 *et seq.* — ³) Cf. for further particulars *Hagerup*, p. 253 *et seq.* — ⁴) The burden of proof does not depend upon his insolvency at the time when the promise or contract is fulfilled, if he was not also already insolvent when making the promise or concluding the contract in question. — ⁵) Cf. concerning these tribunals, above p. 42, and further, *Hagerup*: Distribution and Administration of Inheritances (the third volume of his Manual on Civil Procedure), 2nd edition, Christiania 1907, pp. 6—12.

af Konkurs eller en Begjæring om saadan forkastes, indankes imidlertid altid umiddelbart og med forkortede Frister¹⁾ til Høiesteret²⁾.

Konkursretten har ikke alene judicielle Funktioner, men ogsaa administrative³⁾. Disse sidste har sit Udspring deraf, at Konkursboet fra gammel Tid af tages under Rettens Varetægt; i mindre Boer behøver der overhovedet ikke at opnævnes Konkursbestyrer, idet Retten selv besørger dennes Forretninger. Og selv hvor der antages en Bestyrer, paaligger det Retten at kontrolere ham i forskellige Retninger, og den udfolder overhovedet under hele Konkursbehandlingen en ledende og kontrollerende Virksomhed med Konkursmassens Forvaltning og Realisation. Konkursretternes administrative Afgjørelser og Beslutninger er ikke Gjenstand for Anke til høiere Domstolsinstanser⁴⁾. Mange af dem er overhovedet undtagne enhver videre Prøvelse⁵⁾. De øvrige er vistnok undergivne Prøvelse, men af en særlig Overinstans. En saadan, det saakaldte Overstyre for Konkursvæsenet, blev oprettet ved en Lov af 6 Mai 1899 med Foranledning i den dengang stedfundne Revision af Konkursloven, men er atter afskaffet ved Loven af 2 Juni 1906, idet dens Funktioner er delt mellem Justitsdepartementet⁶⁾ og Høiesterets Kjæremaalsudvalg⁷⁾, i disse Tilfælde forstærket med to handelskyndige Medlemmer. Konkursretten har i Regelen Adgang til selv senere at forandre sine administrative Afgjørelser og Beslutninger.

B. Den saglige Kompetens.

Konkursretternes saglige Kompetens er undergivet forskellige eiendommelige Indskrænkninger; under disse Domstole hører nødvendigvis kun Afgjørelserne angaaende de egentlige Konkurskreditorens Krav indbyrdes og mod Konkursboet, og selv dette gjælder kun, saafremt Retstræten ikke falder ind under en Specialdomstols Jurisdiktion, f. Ex. Sjøretssager og Handelsretssager, hvis Henvielse til Søretterne resp. Handelsretterne kan forlanges af Parterne og tillige kan foranlediges af Konkursretten selv, naar Retten efter Sagens Beskaffenhed finder dette nødvendigt⁸⁾. Er Sagen allerede før Konkursens Aabning anhängiggjort for den almindelige Underret ved Forkyndelse af Stevning, har Kreditor Valget mellem at fortsætte Processen som anlagt eller at lade den overføre til Konkursretten. Med Hensyn til de ikke konkurrerende Fordringer har Kreditor Adgang til at anhängiggjøre sit Krav for Konkursretten eller for den almindelige Underret; dette gjælder Massekravene, Separatisternes Fordringer, som Panthavernes, og Vindi-

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 46. — ²⁾ Jfr. Konkurslovens § 131, andet Led; Anførslerne hos L e s k e og L ø w e n f e l d t: Die Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr, Bd. 2, S. 844 er for Norge ikke ganske nøiagtige. — ³⁾ Jfr. H a g e r u p, S. 62 og hans Skifte og Arvebehandling, (2 Udg.) S. 26 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. nærmere § 131 i Konkursloven i dens ved Loven af 2 Juni 1906 ændrede Form. — ⁵⁾ Næmlig — efter Konkurslovens § 131 — Beslutninger og Afgjørelser efter §§ 14, 19, 21, 22, 25, 26 første Afsnit, 27, 32 første Afsnit, 35, 54, 60 fjerde Afsnit, 63, 68, 72, 73, 81, 84 andet Afsnit, 87, 106 og 112—115 saavelsom de Beslutninger, gennem hvilke Skifteretten efter § 113 handler som Bestyrer af Boet. — ⁶⁾ Loven af 2 Juni 1906 taler af statsretlige Grunde alene om „vedkommende Regjeringsdepartement“, fordi det efter Grundlovens § 12 tilkommer Kongen at bestemme Forretningernes Fordeling mellem Statsraadets Medlemmer, hvoraf hvert tillige er Chef for et Regjeringsdepartement. De Tilfælde, hvor Prøvelsen er henlagt til Justitsdepartementet, er efter Konkurslovens §§ 26 andet Afsnit, 32 fjerde Afsnit, 33, 36, og 37 samt efter Akkordforhandlingslovens §§ 7 No. 6, 9 og 38. — ⁷⁾ Om Høiesterets Kjæremaalsudvalg vil der blive talt strax nedenfor. Tilfælde af Prøvelse for denne Instans er: efter Konkurslovens §§ 60 tredje Afsnit, 66 og 75 samt efter Akkordforhandlingslovens §§ 3, 13 og 29. — ⁸⁾ Jfr. Sjøloven af 20 Juli 1893 § 312, tredje Led. Samme Bestemmelse for Handelssagernes Vedkommende indeholdes i Handelsrets loven af 20 Decbr. 1902 § 7.

fore the Town Tribunals; in the third instance appeals are brought before the Supreme Tribunal. Appeals against decisions of the bankruptcy tribunals by which the commencement of an administration in bankruptcy is ordered or a petition for the commencement thereof is rejected are, however, always brought directly, and with abbreviated periods of delay¹⁾, before the Supreme Tribunal²⁾.

A bankruptcy tribunal has not only judicial but also administrative functions³⁾. The latter functions have their origin in the circumstance that bankruptcy estates from very ancient times have been taken charge of by the tribunal; in the case of smaller estates it is not required that a trustee in bankruptcy should be appointed at all, the tribunal itself carrying out his functions. And even where a trustee in bankruptcy is appointed, it is incumbent on the tribunal to control him in various respects, and the tribunal operates in general during the whole proceedings of a bankruptcy in a guiding and controlling manner in relation to the administration and realisation of the assets. The administrative decisions and resolutions of the bankruptcy tribunals are not subject to appeal before a higher instance⁴⁾. Many of these decisions and resolutions cannot be subjected to any further examination at all⁵⁾. The others certainly are subjected to examination, but an examination carried out by a special superior instance. Such an instance, the so-called Superior Board of Administration for matters relating to bankruptcy, was set up by an Act of 6 May 1899 on the occasion of the revision of the law of bankruptcy which then took place, but this instance was abolished by the Act of 2 June 1906, its functions being divided between the Ministry of Justice⁶⁾ and the Appeal Committee of the Supreme Tribunal⁷⁾, which when adjudicating upon these cases is strengthened by two members who are trading experts. A bankruptcy tribunal, as a general rule, has the right subsequently to modify its administrative decisions and resolutions.

B. Competence as regards subject-matter.

The competence as regards subject-matter of the bankruptcy tribunals is subject to various special limitations; these tribunals only necessarily adjudicate in respect of matters relative to the reciprocal claims of the bankruptcy creditors properly so-called and relative to their claims against the bankruptcy estate, and even this rule only applies when the litigation does not appertain to the jurisdiction of a special tribunal, for example, causes involving the application of maritime or commercial law, the reference of which to the Maritime or Commercial Tribunal, as the case may be, may be demanded by the parties, or may be brought about by the Bankruptcy Tribunal itself when, owing to the nature of the cause, it considers this course necessary⁸⁾. If the cause in question has already, before the commencement of the bankruptcy, been brought before the ordinary lower tribunal of the district by the serving of the summons, the creditor may choose between two alternatives, namely, either continue the suit where it has been brought

¹⁾ Cf. above p. 46. — ²⁾ Cf. § 131, second paragraph, of the Bankruptcy Act; indications of *Leske and Loewenfeldt* in their "Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr", Vol. 2, p. 844 *et seq.*, in so far as Norway is concerned, not quite correct. — ³⁾ Cf. *Hagerup*, p. 62 and *his*: *Distribution and Administration of Inheritances* (2nd ed.) p. 26 *et seq.* — ⁴⁾ Cf. for further particulars § 131 of the Bankruptcy Act in its wording as modified by the Act of 2 June 1906. — ⁵⁾ I. e. — according to § 131 of the Bankruptcy Act — resolutions and decisions come to in accordance with §§ 14, 19, 21, 22, 25, 26, first paragraph, 27, 32, first paragraph, 35, 54, 60, fourth paragraph, 63, 68, 72, 73, 81, 84, second paragraph, 87, 106 and 112—115, as well as those resolutions through which the Distribution Tribunal in conformity with § 113 acts as trustee of the estate. — ⁶⁾ The Act of 2 June 1906, for reasons of constitutional law, only speaks of the "competent Government Department", because, according to § 12 of the Constitution, it appertains to the King to decide as to the distribution of affairs between the members of the Council of State, each of whom is at the same time the chief of a Government Department. The cases in respect of which the examination is referred to the Ministry of Justice are those which result from §§ 26, second paragraph, 32, fourth paragraph, 33, 36, 37 of the Bankruptcy Act, and from §§ 7 Nos. 6, 9 and 38 of the Act concerning negotiations for preventive composition. — ⁷⁾ The Appeal Committee of the Supreme Tribunal is dealt with below. The cases which are subjected to examination before this Committee are those which are based on §§ 60, third paragraph, 66 and 75 of the Bankruptcy Act and on §§ 3, 13 and 29 of the Act concerning negotiations for preventive composition. — ⁸⁾ Cf. § 312, third paragraph, of the Maritime Law of 20 July 1893. The same provision in respect of commercial causes is contained in the Act on Commercial Tribunals of 20 Dec. 1902, § 7.

kationerne, disse sidste dog kun, hvis de ikke falder ind under de civile Meddomsretters Jurisdiktion¹⁾.

Konkursboets egne Fordringer kan derimod ikke anhängiggjøres for Konkursretten ved selvstændigt Søgmaal; men de maa af Konkursbestyreren eller af Konkursretten, hvis ingen Bestyrer er beskikket, gjøres gjældende ved de almindelige Domstole. Som Indsigelser mod en Konkurskreditor er de dog undergivne Konkursrettens Domsmyndighed, men kun saalangt Konkursboets Fordring udkræves til Kompensation overfor Konkurskreditor. For det overskydende kan Konkursretten ikke give exigibel Dom.

C. Den stedlige Kompetens. International Konkursret.

Konkursretternes stedlige Kompetens²⁾ er fremdeles fastsat ved Forordningen af 21 Juni 1793. Konkursretten i det Underretsdistrikt, hvor Skyldneren paa den Tid, Konkursen aabnes, har sit personlige Værnething³⁾, er den kompetente Domstol. Har en Udlænding hverken i Udlandet eller her i Riget nogen fast Bopæl, er den norske Konkursret kompetent, saafremt han ved Konkursens Aabning, omend kun midlertidig, opholder sig i Norge⁴⁾. Har Skyldneren derimod sit faste Opholdssted i Udlandet, kan der ikke i Norge aabnes Konkurs, hverken som almindelig eller som Særkonkurs, med Hensyn til hans herværende Aktiva og til Fordel for hans norske Fordringshavere, og det er i dette Tilfælde uden Betydning, om han midlertidig opholder sig i Norge. En i Udlandet aabnet Konkursbehandling er ogsaa forbindelse med Hensyn til den udenlandske Konkurskyldners her i Riget værende Formue og for hans norske Konkurskreditorer⁵⁾.

Ved Siden af Konkursretterne, hvis Instansrække tilspidser sig i Høiesteret, var der, som allerede ovenfor anført, ved en Lov af 6 Mai 1899 skabt en øverste central Administrativinstans, Overstyret for Konkursvæsenet, men som igjen er sløfet ved Loven af 2 Juni 1906. Dens Funktioner blev dels overførte til Justitsdepartementet, dels til Høiesterets Kjæremaalsudvalg⁶⁾. Dette Udvalg blev allerede organiseret ved Loven af 1 Juli 1887 om Rettergangsmaaden i Straffesager. Udvalget bestaar af tre Høiesteretsdommere som skiftevis opnævnes af Justitiarius for en Maaned. Dets Funktioner tilhørte oprindelig udelukkende Strafferetspleien; i den senere Tid har imidlertid Lovgivningen henlagt enkelte Funktioner af civilretlig Natur til dette Dommerkollegium⁷⁾ og blandt disse senest en Del af det Arbejde, som før paahvilede Overstyret for Konkursvæsenet. I Konkursager tiltrædes Udvalget af to af Kongen opnævnte forretningskyndige Meddommere.

Forhandlingsmaaden for Udvalget i disse Tilfælde saavelsom ogsaa for Justitsdepartementet, naar Prøvelsen er henlagt til dette, er nærmere fastsat ved Akkordforhandlingsloven af 6 Mai 1899 i dens ved Loven af 2 Juni 1906 afændrede Form § 41—45.

Overopsynet med Rigets Konkursvæsen føres af Justitsdepartementet⁸⁾.

¹⁾ Jfr. om disse ovenfor S. 55. — ²⁾ Jfr. Hagerup, S. 58—59. — ³⁾ Jfr. nærmere herom ovenfor S. 48. — ⁴⁾ Jfr. Hagerup, S. 58, Note 2 og den dersteds citerede Høiesteretsdom angaaende en udenlandsk omreisende Cirkusdirektørs Konkurs. — ⁵⁾ Jfr. Hagerup, S. 357 o. flg. Se ogsaa nedenfor S. 200, Note 6. — ⁶⁾ Fordelingen er nærmere angivet S. 198, Note 5 og S. 198, Note 7. — ⁷⁾ Saaledes med Hensyn til Umyndiggjørelse, jfr. Loven af 28 November 1898 § 17. — ⁸⁾ Jfr. her det nedenforjengivne Afsnit III af Loven af 2 Juni 1906.

or have it transferred to the Bankruptcy Tribunal. With regard to non-competing claims, the creditor has a right to carry his claim before the Bankruptcy Tribunal or before the ordinary lower tribunal; this rule applies to assets-claims, the claims of creditors for separate satisfaction, as, for example, those of pledge-holders, and claims to reclamation, the latter, however, only if they do not fall within the jurisdiction of the civil tribunals employing assessors¹).

The claims of the bankruptcy estate cannot, on the other hand, be brought before the Bankruptcy Tribunal by way of an independent action; but must be brought before the ordinary tribunals by the trustee in bankruptcy, or by the Bankruptcy Tribunal in case no trustee has been appointed. Considered as defences against a bankruptcy creditor, they are, however, subject to the jurisdiction of the Bankruptcy Tribunal, but only in so far as the claim of the bankruptcy estate is required as a set-off against those of the bankruptcy creditor. The Bankruptcy Tribunal is not competent to render a judgment capable of execution in respect of the excess.

C. Local competence. International law of bankruptcy.

The local competence²) of the bankruptcy tribunals is still determined by the Ordinance of 21 June 1793. The Bankruptcy Tribunal in the district of the lower tribunal where the debtor at the time when the bankruptcy is commenced has his personal forum³), is the competent tribunal. If a foreigner has no fixed domicile either abroad or in this realm, the Norwegian Bankruptcy Tribunal is competent, provided that at the commencement of the bankruptcy he resides in Norway, even though only temporarily⁴). If, on the other hand, the debtor has his fixed domicile abroad, the bankruptcy cannot take place in Norway, either as a general bankruptcy, or as a special bankruptcy as regards his assets situated here and for the benefit of his Norwegian creditors, and in this case it is immaterial whether he temporarily resides in Norway or not. Bankruptcy proceedings commenced abroad are also binding with regard to the foreign bankrupt's property situated in this Kingdom, and on his Norwegian bankruptcy creditors⁵).

Besides the bankruptcy tribunals, the successive instances of which come to an end in the Supreme Tribunal, there was, as already stated, a superior central administrative instance created by the Act of 6 May 1899, the Superior Board of Administration for matters relating to bankruptcy, which, however, was abolished by the Act of 2 June 1906. The functions of this superior administrative instance were transferred partly to the Ministry of Justice, partly to the Appeal Committee of the Supreme Tribunal⁶). This Committee was already organised by the Act of 1 July 1887 concerning the procedure in criminal causes. The Committee consists of three judges of the Supreme Tribunal, who are alternately appointed for one month by the President of the Tribunal. The functions of this Committee originally belonged exclusively to the administration of justice in criminal causes; the legislation has, however, of late referred certain functions of a civil nature to this body of judges⁷), and amongst these functions, most recently, part of the work which was previously incumbent on the Superior Board of Administration for matters relating to bankruptcy. When adjudicating on bankruptcy matters, two members appointed by the King, who are experts in commercial affairs, are added to the Committee.

The procedure before the Committee in these cases, as also that before the Ministry of Justice, when a matter has been referred to it for examination, is regulated in detail by the Act concerning negotiations for composition of 6 May 1899, in its wording as modified by the Act of 2 June 1906, §§ 41—45.

The superior supervision in matters relating to bankruptcy in the Kingdom is exercised by the Ministry of Justice⁸).

¹) Cf., concerning these tribunals, above p. 55. — ²) Cf. *Hagerup*, pp. 58—59. — ³) Cf. for further particulars on this point, above, p. 48. — ⁴) Cf. *Hagerup*, p. 58, note 2 and the judgment of the Supreme Tribunal there cited concerning the bankruptcy of a foreign director of a circus on tour. — ⁵) Cf. *Hagerup*, p. 357 *et seq.* See also below p. 200, note 6. — ⁶) The division of these functions is indicated in detail on p. 198, note 5 and p. 198, note 7. — ⁷) This is the case with regard to declarations as to the incapacity of persons to manage their own affairs; cf. the Act of 28 November 1898 §17. — ⁸) Cf. here Section III of the Act of 2 June 1906 as reproduced below.

Anden Afdeling. Konkursloven af 6 Juni 1863 med senere Tillæg og Forandringer.

Kapitel 1. Om Konkursens Aabning.¹⁾

§ 1.²⁾ Enhver, der ikke ser sig istand til at fyldestgjøre sine Gjældsforpligtelser, kan fordre sit Bo taget under Skiftebehandling til Deling mellem Fordringshaverne.

2. Naar Nogen for Gjæld er undvegen eller, efter at have forladt Riget, forbliver i Udlandet i Hensigt at forhindre eller opholde sine Fordringshavers Forfølgning, skal Skifteretten³⁾, saasnart den dertil af nogen Fordringshaver opfordres, tage den Fraværendes Bo under Skiftebehandling.

3. Naar det ved Skyldnerens egen Erkjendelse eller ved Oplysninger, der er fremkomne under Indførsels-, Afsætnings-⁴⁾ eller Arrestforretning, eller ved andre foreliggende Bevisligheder godtgjøres, at hans Midler er utilstrækkelige til Betaling af hans Gjæld⁵⁾, bliver hans Bo at tage under Konkursbehandling, naar derom fremsættes Begjæring af en Fordringshaver, for hvis Tilkomme der ikke er stillet betryggende Pant, medmindre Skyldneren paaviser, at han uanseen Boets Tilstand er istand til at fyldestgjøre sine Gjældsforpligtelser⁶⁾.

4.⁷⁾ Naar nogen, der er forpligtet til at anmelde sin Forretning i Handelsregistret⁸⁾, eller som efter sidste Punktum i § 35 i Loven om Handelsregistre dertil er berettiget⁸⁾ eller for ikke længere end et Aar siden har været i saadan Stilling eller Næringsvei, har indstillet sine Betalinger, eller er i det Tilfælde, som i § 3 er nævnt, har enhver Fordringshaver, saalænge Stansningen vedvarer, Ret til at forlange hans Bo taget under Skiftebehandling.

5.⁹⁾ Ligeledes har enhver Fordringshaver, der paa den for Stevningers Forkyndelse foreskrevne Maade¹⁰⁾ har opfordret Skyldneren (naar denne er forpligtet eller berettiget til at anmelde sin Forretning i Handelsregistret¹¹⁾ eller for ikke længere end et Aar siden har været i saadan Stilling eller Næringsvei) til at betale uimodsagt eller klarlig bevist, forfalden Gjæld, for hvilken ikke er stillet betryggende Pant, Ret til at forlange Skyldnerens Bo taget under Skiftebehandling, dersom ikke denne senest paa den 15de Dag efter Opfordringen har betalt. Dog kan denne Ret ikke benyttes i længere Tid end 15 Dage efter Udløbet af den nævnte Frist.

6. Den, som efter § 1 forlanger sit Bo taget under Skiftebehandling, skal derom til Skifteretten indgive en skriftlig¹²⁾ Begjæring, der skal være ledsaget af: 1. en af ham underskreven nøiagtig Fortegnelse over hans Eiendele af alle Slags, Tilgodehavende, Kassebeholdning og Gjæld med Angivelse af Fordringshavernes Navne og Opholdssteder samt af den Sikkerhed, som maatte være stillet; — 2. En Opgave over de Bøger, som have været førte over hans Forretninger.

Er Skyldneren ikke istand til at lade en saadan Fortegnelse og Opgave følge Begjæringen, skal han i denne opgive de Omstændigheder, som hindre ham derfra, og derefter indlevere samme, saasnart ske kan. Saadan Fortegnelse og Opgave har Skyldneren ogsaa at afgive til Skifteretten, saasnart hans Bo uden hans egen Begjæring¹³⁾ er taget under Skifterettens Behandling.

1) Jfr. Hagerup, S. 27 o. flg. — 2) § 1 handler om *cessio bonorum* (norsk „Opbud“). Skyldnerens Undladelse af at foran ledige Konkurs aabnet efter § 1 er strafbar, hvis derved en Kreditor har opnaaet Betaling eller Sikkerhed paa de øvriges Bekostning, jfr. Straffeloven (af 22 Mai 1902) § 285; Straffen er Hefte eller Fængsel indtil 1 Aar. — 3) Paa det Sted, hvor han havde sit sidste personlige Værnething i Norge. — 4) Jfr. om denne ovenfor S. 59. — 5) Bevisthemaet er følgende her Underballancen i hans Formue, at hans forhaandenværende Aktiva ikke dækker hans Passiva. — 6) Skyldneren kan undgaa Konkursbehandlingen ved Bevis for sin Solvens; hans store Indtægter kan f. Ex. gjøre det muligt for ham at betale sin Gjæld, eftersom den forfalder, uanseen Underballancen. — 7) Denne § og den følgende handler om den merkantile Konkurs. — 8) Jfr. § 35 i Handelsregisterloven af 17 Mai 1890, ovenfor S. 80—81. — 9) Denne for den norske Konkurslov eiendommelige Bestemmelse synes kun at have ringe Betydning i det praktiske Liv, sml. Hagerup, S. 39, Note 13. — 10) Jfr. Loven af 4 Juni 1892, Kap. 1. — 11) Jfr. § 4. — 12) I Retspraxis ansees ogsaa en mundtlig Begjæring tilstrækkelig. — 13) Jfr. her foruden §§ 2—5 ogsaa denne Lovs § 72, 1ste Led, og Akkordforhandlingslovens §§ 7, 1ste Led, og 25.

Second Part. The Bankruptcy Act of 6 June 1863, with the subsequent additions and modifications.

Chapter 1. The commencement of bankruptcy.¹⁾

§ 1.²⁾ Any person who is unable to satisfy his liabilities may demand that his estate shall be administered in bankruptcy with a view to having the assets distributed amongst his creditors.

2. When any person has absconded owing to indebtedness, or, after having left the Kingdom, remains abroad with the intention of preventing or delaying the pursuit of his creditors, the Distribution Tribunal³⁾ shall, as soon as it is requested by any creditor to do so, subject the estate of the absent person to administration in bankruptcy.

3. When it is established by the debtor's own admission, or by information resulting from operations connected with a judicial seizure, a seizure by way of security⁴⁾ or an arrest, or by other available evidence, that his assets are insufficient for the payment of his debts⁵⁾, his estate shall be subjected to administration in bankruptcy, when a petition to this effect is presented by a creditor for whose claim no satisfactory security has been given, unless the debtor proves that, in spite of the condition of his estate, he is in a position to satisfy his liabilities⁶⁾.

4.⁷⁾ When any person who is bound to declare his business in the commercial register⁸⁾, or who, according to the last sentence of § 35 of the Act on Commercial Registers, is entitled to do so⁸⁾, or who within the last year has been engaged in such a position or trade, has suspended his payments, or is in the case which is mentioned in § 3, any creditor has, so long as the suspension lasts, a right to demand that his estate shall be subjected to administration in bankruptcy.

5.⁹⁾ Similarly, any creditor who, in the manner¹⁰⁾ prescribed for notification of summonses, has summoned the debtor (when the latter is bound or entitled to declare his business in the commercial register¹¹⁾), or within the last year has been engaged in such a position or trade, to pay a debt which is uncontested or is clearly proved to be due for payment, and for which no sufficient security has been given, has a right to demand that the debtor's estate shall be administered in bankruptcy, if the latter has not, at the latest on the fifteenth day after the summons, paid his debt. This right, however, cannot be exercised for more than fifteen days after the expiration of the said period.

6. Any person who in accordance with § 1 demands that his estate shall be administered in bankruptcy, shall present a petition in writing¹²⁾ to this effect to the competent Distribution Tribunal, a petition which shall be accompanied by: 1. An exact statement, signed by himself, of his property of all kinds, of his claims, the amount available in cash, and of his liabilities, with an indication of the names and residences of his creditors, and of the security which may have been given to them; — 2. A specification of the books which have been kept relative to his business.

If the debtor in question is not in a position to accompany his petition by such a statement and specification, he shall state in his petition the circumstances which prevent him from doing so, and subsequently send these documents to the Distribution Tribunal as soon as he is able to do so. The debtor is also bound to present such statement and specification to the Distribution Tribunal when his estate has been subjected to administration in bankruptcy without his own petition¹³⁾.

¹⁾ Cf. *Hagerup*, p. 27 *et seq.* — ²⁾ § 1 deals with *cessio bonorum* (Norwegian "opbud"). The debtor's omission to apply for an administration in bankruptcy in accordance with § 1 is punishable, if owing to such omission a creditor has obtained payment or security at the expense of the other creditors; cf. § 285 of the Criminal Law (of 22 May 1902); the punishment inflicted in such case is detention or imprisonment for a period not exceeding one year. — ³⁾ At the place where he had his last personal forum in Norway. — ⁴⁾ Cf. with regard to this point above p. 59. — ⁵⁾ The matter to be proved here is consequently the deficit of his estate, i. e. that his available assets do not cover his debts. — ⁶⁾ The debtor can avoid bankruptcy proceedings by proving his solvency; his large income may, for example, make it possible for him to pay his debts as they successively become due, in spite of the deficit. — ⁷⁾ This § and the following one deal with mercantile bankruptcy. — ⁸⁾ Cf. § 35 of the Act concerning Commercial Registers of 17 May 1890, pp. 80—81 above. — ⁹⁾ This provision, peculiar to the Norwegian Bankruptcy Act, seems to be of but little practical importance; cf. *Hagerup*, p. 39, note 13. — ¹⁰⁾ Cf. the Act of 4 June 1892, Chap. I. — ¹¹⁾ Cf. § 4. — ¹²⁾ In legal practice an oral petition is also considered sufficient. — ¹³⁾ Cf. as to this point, besides §§ 2—5, also § 72, first paragraph of this Act, and §§ 7, first paragraph, and 25 of the Act concerning negotiations for preventive composition.

7. Naar en Fordringshaver forlanger en Skyldners Bo taget under Skiftebehandling, indgiver han derom til Skifteretten skriftlig Begjæring, der bør indeholde Angivelse af de Omstændigheder, hvorpaa Forlangendet grundes. Begjæringen forsynes straks af Skifteretten med Paategning om Dagen og Timen, naar den er indløben, samt om, naar og hvor Skifteret vil blive sat til Sagens Behandling, med hvilken Paategning den straks leveres tilbage til Fordringshaveren.

8. Fordringshaveren lader derpaa Begjæringen med Paategning forkynde for Skyldneren paa den for Stevningers Forkyndelse lovbestemte Maade¹⁾ og med det for Gjæsteretssager bestemte Varsel²⁾. Dog er Varsling uforuden, hvor Forkyndelsen maatte ske paa den Maade, som omhandles i Lov af 4de Juni 1892 §§ 8 eller 9³⁾.

9. Inden 48 Timer, efterat Fordringshaverens Begjæring er modtagen, eller, om dette ikke kan ske, snarest muligt derefter, skal Skifteret sættes til Afgivelse af Beslutning om, hvorvidt den fordrede Skiftebehandling skal finde Sted eller ikke.

10. De i §§ 7—9 indeholdte Regler blive ogsaa at befølge, hvor i Henhold til Lov om Akkordforhandling §§ 7 eller 25 eller nærværende Lovs § 72 Akkordstyre eller den til at paa Akkordens Opfyldelse antagne Tilsynsmand begjærer Boet taget under Skifterettens Behandling.

11. Er Skiftebehandling besluttet af Skifteretten, bliver Udførelsen af denne Beslutning ikke opholdt ved Appel. Dog bør, naar Beslutningen om Skiftebehandling er appelleret, ikke noget Salg af Boets Eiendele, der ikke er en Følge af Gjenstandenes Beskaffenhed eller Skyldnerens Næringsvei, eller nogen Fordeling af Boets Midler finde Sted uden Skyldnerens Samtykke, forinden Høiesterets Dom er falden⁴⁾.

Det samme gjælder, hvor Skifterettens Beslutning om Nægtelse af at aabne Akkordforhandling eller stadfæste en vedtagen Akkord eller om Akkordforhandlingens Indstillen er paaanket til Høiesterets Kjæremaalsudvalg⁵⁾.

12. Konkursen er aabnet og Skyldneren uberettiget til at forpligte Boet eller forføie over de til samme hørende Gjenstande og Rettigheder fra det Øieblik af, da hans Begjæring om Skiftebehandling er indleveret til Retten, eller denne har fattet Beslutning om, at Skiftebehandling skal finde Sted⁶⁾. Efter denne Tid kan Skiftebehandlingen ikke indstilles efter ensidig Begjæring fra den eller dem, som have forlangt den.

13. Skifteretten lader straks ved Konkursens Aabning forsegle Skyldnerens rørlige Eiendele, Papirer, Bøger og Brevskaber med de Undtagelser, som Gjenstandenes Natur eller Boets Tarv tilsiger, og drager Omsorg for, at de Boet tilhørende Gjenstande, der befinde sig under nogen anden Jurisdiktion, blive forseglede af vedkommende Skifteret. Snarest muligt derefter lader den Registrering afholde.

¹⁾ Jfr. S. 200 Note 10. — ²⁾ Jfr. om Gjæsteretsprocessen ovenfor S. 45. — ³⁾ D. v. s. i de Tilfælde, hvor Stevningens Forkyndelse maa finde Sted i Udlandet, eller hvor den, som skal stevnes, ikke har bekjendt Bolig. — ⁴⁾ Høiesteret er i dette Tilfælde Konkursrettens umiddelbare Overinstans, jfr. Konkurslovens § 131, 2det Led. — ⁵⁾ Jfr. om Fremgangsmaaden i disse Appeltilfælde Akkordforhandlingslovens §§ 41—44. — ⁶⁾ En udenlandsk Konkursaabning forhindrer ikke Skyldnerens personlige Domfældelse og Dommens Fuldbyrdelse her i Riget, naar Værnethingsreglerne overhovedet aabner Adgang til Sagsanlæg mod ham. En Udlænding, som er under Konkurs i Udlandet, kan heller ikke her i Landet uden Samtykke fra Konkursboets Bestyrelse foretage retslig Inddrivelse af sine Fordringer, hvis dette ikke stod ham aabent efter hans Hjemlands Ret. Jfr. de i Koss's og Bergs Udgave af Konkurslovgivningen citerede Høiesteretsdomme i „Norsk Retstidende“ for 1885, S. 621 og for 1896, S. 465.

7. When a creditor demands that the estate of a debtor shall be administered in bankruptcy, he shall present a written petition to the Distribution Tribunal to this effect, which petition shall contain a statement of the circumstances on which it is based. The petition shall be immediately furnished by the Distribution Tribunal with a note indicating the day and hour of its presentment and when and where the Distribution Tribunal will sit and adjudicate upon the matter; and being furnished with such note the petition shall forthwith be returned to the creditor.

8. The creditor then causes the petition with the note to be served on the debtor in the manner¹⁾ provided by law for the notification of summonses and subject to the period of notice²⁾ fixed for Visitors' Court causes. A notification is, however, unnecessary where it has to be served in the manner which is dealt with in the Act of 4 June 1892 § 8 or 9³⁾.

9. Within 48 hours after the receipt of the petition of the creditor, or, if this is not possible, as soon as possible thereafter, the competent Distribution Tribunal shall sit with a view to deciding whether the administration in bankruptcy petitioned for shall take place or not.

10. The rules contained in §§ 7—9 shall also be followed in cases where, in conformity with § 7 or 25 of the Act concerning negotiations for preventive composition or § 72 of the present Act, the Composition Board, or the confidential person appointed for the purpose of supervising the fulfilment of the composition, demands that the estate shall be subjected to administration in bankruptcy.

11. If administration in bankruptcy has been decided upon by the Distribution Tribunal, the carrying out of this decision cannot be delayed by an appeal. When the decision as to the administration in bankruptcy has been subjected to appeal, however, no sale of the assets of the estate which is not made in consequence of the nature of the objects or of the trade of the debtor, nor any distribution of the assets of the estate, shall take place without the debtor's consent until the judgment of the Supreme Tribunal has been given⁴⁾.

The same rule shall apply where the decision of the Distribution Tribunal refusing the commencement of negotiations for preventive composition or confirming an accepted composition, or suspending negotiations for a preventive composition, has been appealed against before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal⁵⁾.

12. The bankruptcy is commenced, and the debtor is no longer entitled to incur liabilities on behalf of the estate or to dispose of the objects and rights belonging to the estate, from the moment when his petition for administration in bankruptcy has been presented to the Tribunal, or when the Tribunal has decided that administration in bankruptcy shall take place⁶⁾. After this time, the administration in bankruptcy cannot be suspended in consequence of a unilateral demand on the part of the person or persons who presented the petition for such administration.

13. The Distribution Tribunal, immediately after the commencement of the bankruptcy, causes the movable effects of the debtor, his papers, books and correspondence, to be placed under seal, subject to the exceptions necessitated by the nature of the objects or the benefit of the estate, and takes care that the objects belonging to the estate which are situated in any other jurisdiction shall be placed under seal by the competent Distribution Tribunal. As soon as possible thereafter the Tribunal causes an inventory of the assets to be drawn up.

¹⁾ Cf. p. 200 note 10. — ²⁾ Cf. concerning Visitors' Court Procedure, above, p. 45. —

³⁾ I. e. in those cases where the notification of the summons has to take place abroad, or where the person who is to be summoned has no known address. — ⁴⁾ The Supreme Tribunal is in this case the immediately superior instance of the Bankruptcy Tribunal; cf. § 131, 2nd paragraph, of the Bankruptcy Act. — ⁵⁾ Cf. concerning the procedure in these cases of appeal, §§ 41—44 of the Act concerning negotiations for preventive composition. — ⁶⁾ The commencement of a bankruptcy taking place abroad does not prevent the personal condemnation of the debtor and the execution of the judgment in this Kingdom, when the rules of jurisdiction in general allow an action to be brought against him. A foreigner who is subjected to administration in bankruptcy abroad cannot, even in this country, without the consent of the trustee in bankruptcy, take legal proceedings for the recovery of his claims, if this course is not open to him according to the laws of his native country. Cf. the judgments of the Supreme Tribunal cited in the edition of the Laws of Bankruptcy edited by *Koss and Berg* in the "Norwegian Review of Jurisprudence" for 1885, p. 621 and for 1896, p. 465.

Den med Registreringen forbundne Værdsættelse af Boets Eiendele skal, saavidt dertil er Anledning, foretages ved sagkyndige Personer, hvilke i fornødent Fald kunne forlanges opnævnte overensstemmende med Lov af 28de August 1854, Kap. 3¹⁾. Har under en Konkursen umiddelbart forudgaaende Akkordforhandling Gjennemgaaelse og Værdsættelse fundet Sted, behøver ny Værdsættelse ikke at foretages ved Registreringen.

14. Inden 48 Timer efter Konkursens Aabning eller, om saa ei kan ske, snarest muligt derefter skal Retten, dog med de i § 112 angivne Begrænsninger, beskikke en midlertidig Bestyrer af Boet.

Hvor Revision af Skyldnerens Regnskaber og Forretningsførelse ikke er unødvendig, fordi saadan allerede har fundet Sted under en Konkursen umiddelbart forudgaaende Akkordforhandling, og Omstændighederne findes at tilsige, at Revisionen udføres af nogen anden end Bestyreren, kan Retten samtidig beskikke en eller flere Revisorer. Ved Valget skal, forsaavidt dertil er Anledning, tages Hensyn til den særlige Sagkyndighed, som Skyldnerens Forretning gjør ønskelig.

Som Bestyrer eller Revisor maa Ingen antages eller tjenstgjøre, der er Skyldneren saa nær beslægtet som Søskendebarn eller ligesaa nær besvogret.

Vedkommende Regjeringsdepartement kan for enhver Skiftejurisdiktion opnævne et Udvalg af dertil skikkede Mænd, blandt hvilke den midlertidige Bestyrer skal beskikkes. Beskikkelsen foregaar efter Tur, hvor stedlige eller andre særegne Forhold ikke er til Hinder derfor.

15. Skifteretten har uopholdelig at lade i den offentlige Kundgjørelsestidende²⁾ samt, om Skifteretten finder Anledning dertil, ogsaa i anden Tidende indrykke og paa Retsstedet saavelsom paa Børsen, hvor en saadan findes, opslaa en Bekjendtgørelse, der skal indeholde: 1. Underretning om, at Boet er taget under Rettens Behandling som Konkursbo; — 2. Underretning om, hvem der er beskikket til midlertidig Bestyrer af Boet; — 3. Berømmelse af en Skiftesamling til en Tid ikke senere end 3 Uger fra Bekjendtgørelsens Udstedelse med Tilkjendegivende af de Gjenstande, som i Medfør af §§ 19, 21, 23, 36 og 112 eller iøvrigt der ville blive forhandlede.

16. Den midlertidige Bestyrer og Revisor bør saavidt muligt være tilstede ved Registreringerne i Boet og paase, at Intet forbigaaes. Skyldneren er pligtig paa den midlertidige Bestyrers eller Skifterettens Forlangende at være tilstede ved Forretningerne og at meddele alle fornødne Oplysninger.

17. Ligeledes sørger den midlertidige Bestyrer for, at den i § 15 omhandlede Bekjendtgørelse, forsaavidt angaar dens No. 1, snarest muligt bliver thinglæst³⁾ saavel ved Skyldnerens Værnething som ved enhver Underret, inden hvis Kreds nogen ham tilhørende fast Eiendom er beliggende.

18. Den i § 15 befalede Bekjendtgørelse har den midlertidige Bestyrer uopholdelig at tilstille samtlige paa den Tid bekjendte, saavel udenrigske som indenrigske Fordringshavere og deres bekjendte Kommissionærer paa Stedet.

Undlades, hvad i nærværende Paragraf er foreskrevet, for nogen Fordringshavers Vedkommende, kan dog ikke derpaa bygges Indsigelse mod Gyldigheden af, hvad der i Skiftesamlingen er blevet forhandlet eller besluttet. Heller ikke er Underretningen af nogen Virkning med Hensyn til den senere Prøvelse af Vedkommendes Fordring.

19. Ved Konkursens Aabning kan Skifteretten, efter at have raadført sig med den midlertidige Bestyrer, Skyldneren og, saavidt dertil er Anledning, de paa Stedet eller i Nærheden værende paa den Tid bekjendte Fordringshavere, beslutte, at Skyldnerens Forretninger enten i det Hele eller for enkelte Forretningsgrenes Vedkommende skulle fortsættes for Boets Regning inden de Grændser, som Lovgivningen tillader⁴⁾, dog kun forsaavidt det skjønnes, at pludselig Stansning af Forretningerne vilde paaføre Boet betydelig Skade⁵⁾. Besluttes midlertidig Fortsættelse af Forretningerne, overdrager Skifteretten disse, efter ogsaa derom at have raadført sig som ovenfor sagt, enten til den midlertidige Bestyrer eller

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 53. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 6. — ³⁾ Jfr. om Thinglysningen ovenfor S. 18—19. — ⁴⁾ Jfr. Lov om Handelsnæring af 16 Juli 1907 § 10 (ovenfor S. 67). — ⁵⁾ Beslutningen er inappellabel.

The valuation of the objects belonging to the estate to be annexed to the inventory shall, when there is opportunity for such a course, be made by persons who are experts, whose appointment, in case of necessity, may be demanded in conformity with the Act of 28 August 1854, Chap. 3¹). If, during the negotiations for a composition immediately preceding a bankruptcy, an inventory and a valuation have been proceeded with, a fresh valuation need not be effected when the inventory is drawn up.

14. Within 48 hours after the commencement of the bankruptcy, or, in case this time is too brief, then as soon as possible after, the Tribunal shall, subject, however, to the restrictions indicated in § 112, appoint a provisional trustee of the estate.

Where an audit of the debtor's accounts and business affairs is not rendered unnecessary because such audit has already taken place during the negotiations for composition immediately preceding a bankruptcy, and the circumstances are found to require that the audit shall be effected by some other person than the trustee, the Tribunal may at the same time appoint one or more auditors. In making this appointment, the special knowledge which is desirable for the understanding of the debtor's business shall be taken into consideration, so far as this is possible.

No person shall be appointed as a trustee or auditor or act as such, who is as nearly related to the debtor by blood or marriage as a cousin.

The competent Government Department may in respect of every distribution jurisdiction appoint a committee of suitable persons, from amongst whom the provisional trustee shall be selected. The appointment shall take place alternately, where local or other circumstances do not prevent such a course.

15. The Distribution Tribunal shall without delay insert in the public "Gazette for Notifications"²), and, if it considers it useful, also in other papers, and affix at the seat of the Tribunal as well as at the Exchange, where such an institution exists, a notice which shall contain: 1. Information that the estate has been subjected by the Tribunal to administration in bankruptcy; — 2. Information as to who has been appointed as the provisional trustee of the estate; — 3. The convening of a meeting of creditors at a time not later than three weeks after the issue of the notice, with an indication of the subjects which in conformity with §§ 19, 21, 23, 36 and 112, or otherwise, will there be submitted for deliberation.

16. The provisional trustee and auditor must, so far as is possible, be present when the inventory of the estate is proceeded with, and see that nothing is omitted. The debtor, at the request of the provisional trustee or the Distribution Tribunal, is bound to be present at the proceedings and to give all necessary information.

17. Similarly, the provisional trustee takes care that the publication dealt with in § 15, in so far as No. 1 thereof is concerned, is as soon as possible read, both at the sessions of the competent tribunal of the debtor's forum and at those of every lower tribunal within the district of which any immovable belonging to him is situated³).

18. The notice prescribed in § 15 shall be sent without delay by the provisional trustee to all the creditors, both foreign and Norwegian, who are known at the time, and also to their commission agents known at the place in question.

Although what is prescribed in the present Article is omitted in respect of any creditor, no objection to the validity of the deliberations or resolutions of the meeting of creditors can be made on this ground. Nor shall such omission affect the subsequent examination of the claim of the creditor in question.

19. At the commencement of the bankruptcy the Distribution Tribunal may, after having consulted the provisional trustee, the debtor, and, where there is any opportunity to do so, the known creditors at the place in question or in the vicinity at the time indicated, decide that the business of the debtor, either in its entirety or in respect of certain branches, shall be continued on account of the estate within the limits permitted according to law⁴), but only in so far as it appears that a sudden interruption of the operations of the business would be highly detrimental to the estate⁵). If a provisional continuation of the operations of the business is decided on, the Distribution Tribunal entrusts these operations, after

¹) Cf. above p. 49. — ²) Cf. above p. 6. — ³) Cf. concerning the entering in the record of the competent tribunal above pp. 18—19. — ⁴) Cf. the Law on Trade as a Profession of 16 July 1907 § 10 (above p. 67). — ⁵) The decision is not subject to appeal.

til én eller flere dertil skikkede Mænd under saadan Kontrol, som Retten finder fornøden.

De Beslutninger, hvorom i nærværende Paragraf er handlet, gjælde kun saalænge, indtil Fordringshaverne have foretaget de i §§ 21, 22 og 23 foreskrevne Valg.

20. Viser det sig, at et under Konkursbehandling taget Bo ikke er tilstrækkeligt til at betale Omkostningerne ved dets Behandling¹⁾, indstilles denne, medmindre der stilles Sikkerhed for de med Skiftebehandlingen forbundne Omkostninger. De tidligere paaløbne Omkostninger tilsvares af den, som har forlangt Skiftebehandlingen.

Kapitel 2. Om Boets Bestyrelse.²⁾

21. Ved den i § 15 No. 3 omhandlede Skiftesamling skal Skifteretten give de mødende Fordringshavere Adgang til at udtale sig om Opnævnelsen af Bestyrer i Boet og, om Nogen maatte ønske det, foretage Afstemning desangaaende. Foretages saadan Afstemning med det Udfald, at mindst Fjerdedelen af de efter § 85 og 86 stemmeberettigede Fordringshavere giver den samme Person sin Stemme til Bestyrer, og deres samlede Tilgodehavende udgjør over Halvdelen af disse Fordringshaveres samlede Fordringer, bør denne opnævnes til Bestyrer. Opnaar ikke Nogen ved Afstemningen saadan Flerhed af Stemmer, er Opnævnelsen af Bestyrer overladt til Skifterettens Skjøn om, hvad Boets Tarv kræver³⁾.

22. Efter Beslutning af Fordringshaverne kan der beskikkes flere Bestyrere, der sig imellen, dog under fælles Ansvar, fordele Forretningerne, saafremt ikke Fordringshaverne have bestemt Fordelingen. Fordringshaverne bestemme, hvilken af de valgte Bestyrere skal være Opmand. I saa Fald gjælder om dem, hvad denne Lov bestemmer om Boets Bestyrer.

23. I samme Skiftesamling skulle de mødende Fordringshavere blandt eller udenfor Fordringshavernes Kreds vælge et Kreditorudvalg paa 2 eller 3 Medlemmer. Valget sker ved Stemmeflerhed af de Mødende, beregnet efter Fordringernes Beløb, saaledes som i § 83 andet Afsnit bestemmes. Forsaavidt ikke andet ved Fordringshavernes Beslutning før Valget er bestemt, have de valgte Mænd Krav paa Godtgjørelse for sit Arbejde. De kunne afskediges i Skiftesamling ved Beslutning af Fordringshaverne, hvorefter nyt Valg foregaar. Ingen Fordringshaver kan undslaa sig for at modtage Valget, medmindre han samtidig fungerer i lignende Hverv. Som Medlem af Kreditorudvalget maa ikke vælges eller tjenstgjøre nogen, der er Skyldneren saa nær beslægtet som Søskendebarn eller ligesaa nær besvogret.

Hvor ikke særskilt Revisor allerede er antaget, bør Skifteretten i Skiftesamlingen videre æske Fordringshavernes Afgjørelse om, hvorvidt saa bør ske. Valget af Revisor er i alle Tilfælde forbeholdt Skifteretten.

24. Boets Bestyrer repræsenterer Fordringshaverne og Massen. Det er hans Pligt at udfinde og bevisliggjøre, hvad der hører til Boets Masse og kan forøge denne, at sikre dens Tilstedeblivelse og Bevaring og i det Hele sørge for Boets Tarv.

Han varetager Massens og alle Fordringshavernes Tarv imod de enkelte Fordringshaveres og Andres særlige Paastande.

Han har at sørge for Salget af samtlige Boets Eiendele, Afgjørelse af alle Tvistigheder mellem Boet og de enkelte Fordringshavere eller andre, Indfordringen af Boets Tilgodehavende og overhovedet Alt, hvad der er nødvendigt for, at Boets Opgjør ved Skifteretten kan foregaa. Hvert Fjerdingaar eller oftere, hvis det af Kreditorudvalget eller Skifteretten forlanges, gjør han Indberetning til denne om, hvor langt han hermed er skreden frem, og hvad der er til Hinder for Boets Opgjør. Disse Indberetninger skulle ligge til Eftersyn for alle Vedkommende paa Skifterettens Kontor saavel som hos Bestyreren.

¹⁾ De Statskassen tilkommende Sportler er angivne nedenfor i Noten til Akkordforhandlingslovens § 37, se forøvrigt nærværende Lovs §§ 33, 77 og 113. — ²⁾ Jfr. Hagerup, S. 265 o. flg. — ³⁾ Rettens Beslutning er i dette Tilfælde inappellabel.

having taken advice as above mentioned, either to the provisional trustee or to one or more persons appointed for this purpose, subject to such control as the Tribunal considers necessary.

The resolutions dealt with in the present Article are only effective up to the time when the creditors have proceeded to the elections prescribed in §§ 21, 22 and 23.

20. If it is proved that an estate subjected to administration in bankruptcy is not sufficient to pay the expenses of its administration¹⁾, the bankruptcy proceedings are suspended, unless security is given for the expenses connected with the administration. The expenses already incurred are borne by the person who requested the administration in bankruptcy.

Chapter 2. The administration of the estate.²⁾

21. At the meeting of creditors dealt with in § 15 No. 3, the Distribution Tribunal shall give the creditors present the opportunity of expressing their opinion in regard to the appointment of a trustee of the estate, and if anyone should desire such a course, have this point voted upon. If such voting is carried out with the result that at least one fourth of the creditors having a right to vote according to §§ 85 and 86 vote for the same person as trustee, and their claims together exceed one half of the total claims of these creditors, this person shall be appointed as trustee. If, at the voting, no person obtains such a plurality of votes, the appointment of the trustee shall be left to the judgment of the Distribution Tribunal, which decides the question in the interests of the estate.³⁾

22. In accordance with a resolution passed by the creditors, several trustees may be appointed, who under their joint responsibility apportion the business between them, unless the creditors have decided on such apportionment. The creditors decide as to which of the appointed trustees shall be president. In such case the rules of this Act applicable to the trustee of the estate shall apply to them.

23. At the same meeting of creditors, the creditors present shall, from amongst or outside the circle of the creditors, elect a committee of creditors consisting of two or three members. The election takes place by a plurality of votes cast by the creditors present, calculated according to the amount of the claims, as provided in § 83, second paragraph. Unless the contrary has been decided by a resolution passed by the creditors before the election, the persons elected are entitled to remuneration for their trouble. They may be discharged by a resolution passed at a meeting of creditors, whereupon a new election takes place. No creditor may refuse to accept his election as a member of the committee of creditors, unless he serves at the same time on a similar body. No person may be elected or serve as a member of the committee of creditors who is as nearly related as cousin to the debtor by blood or marriage.

Where a special auditor has not already been appointed, the Distribution Tribunal shall at the meeting of creditors invite the decision of the creditors as to whether such an appointment ought to take place. The selection of an auditor is in all cases reserved for the Distribution Tribunal.

24. The trustee of the estate represents the creditors and the assets. It is his duty to find out and to establish that which belongs to the assets of the estate and that which may augment the assets, to secure their existence and preservation, and to attend generally to the interests of the estate.

He attends to the interests of the assets and the general body of creditors as against the special demands of single creditors and other persons.

It is incumbent on him to attend to the sale of the assets of the estate, to the settlement of all disputes between the estate and particular creditors or other persons, to the recovery of the outstanding claims of the estate, and in general to all the arrangements necessary for the liquidation of the estate by the Distribution Tribunal. Every quarter of a year, or more often if such a course is demanded by the committee of creditors or the Distribution Tribunal, he shall make a report to the Tribunal as to how far he has proceeded with these operations, and as to what obstacles prevent the winding-up of the estate. These reports shall be displayed for view by all the interested persons at the office of the Distribution Tribunal, and also at the residence of the trustee.

¹⁾ The fees due to the Exchequer are indicated below in the note to § 37 of the Act on Negotiations for Preventive Composition; see also §§ 33, 37 and 113 of the present Act. — ²⁾ Cf. *Hagerup*, p. 265 *et seq.* — ³⁾ The decision of the Tribunal is in this case not subject to appeal.

Hvor ikke særskilt Revisor er antaget, paaligger det derhos Bestyreren at foretage Revision af Skyldnerens Regnskaber og Forretningsførsel, medmindre saadan efter § 14 er unødvendig. Revisionen bør være udført til den i § 30 bestemte Tid.

25. Boets Bestyrer handler under Skifterettens og Kreditorudvalgets Kontrol og under det samme Ansvar, som i Almindelighed paaligger den, der ifølge Fuldmagt varetager en Andens Anliggender. Han kan af Skyldneren fordre alle de Oplysninger og al den Hjælp, som denne er istand til at yde.

Kreditorudvalget har at føre Tilsyn med Bestyrerens Forretningsførelse og saavidt muligt at paase, at ingen Forføining træffes, som findes stridende mod Boets Tarv. Det kan naarsomhelst forlange sig Boets Bøger og Papirer forelagte og kan kræve meddelt enhver Oplysning, som det anser fornøden til forsvarlig Varetagelse af sit Hverv. Det er forpligtet til mindst én Gang hver Maaned at foretage Undersøgelse af Boets Kasse og Kassebog, at gennemgaa de enkelte Poster i denne og at paase, at Udgifterne ere behørig hjemlede, samt at Bestemmelsen i § 29 om Midlernes Anbringelse er regelmæssig befulgt. Finder det noget Væsentligt at bemærke ved Bestyrerens Forretningsførsel, skal det herom gjøre Indberetning til Skifteretten, som ogsaa iøvrigt bør føre Tilsyn med samme og navnlig fra Tid til anden foretage Undersøgelse af Bestyrerens Bøger og Kasse¹⁾.

26. Skifteretten kan med Kreditorudvalgets Samtykke afskedige Bestyreren, saafremt den finder, at han ikke behørig opfylder sine Pligter²⁾. Det samme gjælder, naar det oplyses, at der er indtraadt Omstændigheder, som medføre, at han ikke længer kan³⁾ eller bør indehave sin Stilling. Forinden Beslutning om Afskedigelse fattes, skal der være givet Bestyreren Anledning til at udtale sig. Besluttes Afskedigelse, sammenkalder Skifteretten snarest muligt en Skiftesamling til Valg af ny Bestyrer overensstemmende med Reglerne i § 21. Den Afskedigede kan gjen vælges. Findes det fornødent at opnævne nogen ny Bestyrer før denne Skiftesamlings Afholdelse, kan saa ske.

Har Skifteretten nægtet at afskedige Bestyreren i et Tilfælde, hvor derom af Kreditorudvalget, nogen af Fordringshaverne eller af Skyldneren er andraget, kan Beslutningen inden fjorten Dage efter dens Afgivelse indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse⁴⁾.

27. I alle Tilfælde af Vigtighed bør Bestyreren, forsaavidt dertil er Anledning, tilkalde Kreditorudvalgets Medlemmer til at deltage i Beslutningen. Saa bør altid ske, hvor noget af Kreditorudvalgets Medlemmer derom har fremsat Begjæring, eller hvor der handles om: 1. At fortsætte Skyldnerens Virksomhed for Boets Regning eller om at paa drage Boet Forpligtelser, eller — 2. Om for Boets Regning at vedtage eller nægte Retsgyldigheden af de Handler, som før Konkursens Aabning ere indgaaede af Skyldneren, eller — 3. Om at erkjende som Trediemand tilhørende nogen i Boets Besiddelse værende Gjenstand eller Samling af Gjenstande af højere Værdi end 100 Kroner, eller — 4. Om at indgaa Forlig, hvorved frafaldes mulige Fordringer af mere end 100 Kroners Værdi, eller — 5. Om at approbere eller nægte at approbere de ved Auktioner over faste Eiendomme, Skibe eller Aktier gjorte Bud, eller — 6. Om at sælge Boets Fordringer ved Auktion, eller — 7. Om at sælge Boets Eiendele paa anden Maade end ved offentlig Auktion, eller — 8. Om at anlægge Retssager, hvis Gjenstand ikke er Indfordring af Boets ifølge dets Bøger og Papirer udestaaende Fordringer, eller om at vedtage eller appellere i Boets Sager afsagte Decisioner⁵⁾ eller Domme.

At Bestyreren i noget saadant Anliggende paa egen Haand har fattet Beslutning, uden at Kreditorudvalgets Medlemmer have været tilkaldte, er dog uden Indflydelse paa Gyldigheden af de med Trediemand indgaaede Retshandler.

¹⁾ Konkursrettens Beslutninger og Forføininger efter denne Paragraf er inappellable. —

²⁾ Mod Beslutningen gives der intet Retsmiddel. — ³⁾ Jfr. § 14, 3die Led. — ⁴⁾ D. v. s. Justitsdepartementet; om Fremgangsmaaden se § 132. — ⁵⁾ D. v. s. Konkursrettens Domme, jfr. S. 197.

Where no special auditor has been appointed, it is also incumbent on the trustee to undertake the audit of the debtor's accounts and operations, unless such audit is superfluous in accordance with § 14. The audit must be carried out within the time fixed by § 30.

25. The trustee of the estate acts under the control of the Distribution Tribunal and the committee of creditors, and under the same responsibility as in general is incumbent on the person who, in virtue of a power of attorney, attends to the affairs of some other person. He may claim from the debtor all the information and assistance which the latter is able to afford.

The committee of creditors shall supervise the management of the trustee and, in so far as it is possible, see that no arrangement is made which is contrary to the interests of the estate. The committee may at any time demand that the books and papers of the estate shall be submitted to it, and that any information which it considers necessary for the proper carrying out of its mission shall be furnished. It is incumbent on the committee, at least once every month, to verify the amount available in cash and the cash-book of the estate, to go through the particular items of the cash-book, and to see that the expenses are duly justified, and that the provision of § 29 concerning the application of the capital is regularly followed. If the committee finds anything important to remark in regard to the management of the trustee, it shall make a report to this effect to the Distribution Tribunal, which also in other respects shall supervise his management and notably from time to time verify the books of the trustee and the amount available in cash¹).

26. The Distribution Tribunal may, with the consent of the committee of creditors, remove the trustee, if it finds that he does not duly perform his duties.²) The same rule applies when it is established that owing to circumstances which have occurred he is no longer³) able or ought not to occupy his position. Before a resolution concerning removal is passed, the trustee shall be given an opportunity of expressing his opinion. If his removal is decided upon, the Distribution Tribunal, as soon as possible, convenes a meeting of creditors with a view to electing a new trustee in conformity with the rules of § 21. The removed trustee may be re-elected. If it is found necessary to appoint a new trustee before this meeting of creditors is held, such appointment may take place.

If the Distribution Tribunal has refused to remove the trustee in a case where his removal has been applied for by the committee of creditors, or by any of the creditors, or the debtor, the resolution may, within fourteen days after it has been passed, be brought before the competent Government Department for examination⁴).

27. In all cases of importance, the trustee ought to summon the members of the committee of creditors in order that they may take part in the decision to be come to, if there is an opportunity to do so. This course shall always be followed if any of the members of the committee of creditors has presented a request to this effect, or where there is a question of: 1. Continuing the business of the debtor on behalf of the estate or imposing liabilities on the estate, or — 2. Approving or contesting on behalf of the estate the validity of transactions which have been entered into by the debtor before the commencement of the bankruptcy, or — 3. Recognising as belonging to a third person any object or collection of objects in the possession of the estate and amounting to a value exceeding 100 Kroner, or — 4. Entering into a compromise by which possible claims of a value exceeding 100 Kroner are renounced, or — 5. Approving or refusing to approve offers made at auctions for the sale of immovables, ships or shares, or — 6. Selling the choses in action of the estate by auction, or — 7. Selling the property of the estate in some other manner than by public auction, or — 8. Taking legal proceedings the object of which is not the recovery of the outstanding claims of the estate according to its books and papers, or acquiescing in or appealing against the decisions⁵) or judgments given in causes in which the estate is concerned.

The validity of the transactions entered into with third persons is not, however, affected by the circumstance that the trustee has, in any of the aforesaid cases, come to a decision alone, without the members of the committee of creditors having been summoned.

1) The resolutions passed and decisions given according to this Article are not subject to appeal. — 2) There is no appeal against this decision. — 3) Cf. § 14, 3rd paragraph. —

4) I. e. the Ministry of Justice; concerning the procedure, see § 132. — 5) I. e. the judgments of the Bankruptcy Tribunal; cf. p. 197.

Maa Beslutning fattes i et Anliggende af Beskaffenhed som ovenfor under No. 1—8 omhandlet, forinden den i § 21 ommeldte Skiftesamling er afholdt, har Bestyreren at indhente Skifterettens Bestemmelse.

28. Over Bestyrerens Forhandlinger med Kreditorudvalget føres Protokol, som ved hvert Møde underskrives saavel af Bestyreren som af Mændene. I Tilfælde af Meningsforskjel gjælde de fleste Stemmer. Ere Stemmerne lige, gjør Bestyrerens Stemme Udslaget. Bestyreren udfører de fattede Beslutninger. Finder Nogen en mod hans Protest fattet Beslutning ulovlig, kan han fordrø Skifterettens Bestemmelse.

29. Bestyreren skal føre en af Skifteretten autoriseret Kassebog, hvori Boets Indtægter og Udgifter straks indføres. Om Boets Regnskabsførsel forøvrigt fattes Beslutning af Bestyreren og Kreditorudvalget.

Boets kontante Penge skulle, eftersom de indkomme, og forsaavidt som de ikke tiltrænges til Boets løbende Udgifter, hvorom Kreditorudvalget træffer Bestemmelse, indsættes i en Bank. Forsømmes dette over tre Dage, svarer Bestyreren Rente af ethvert Beløb, som han urigtigen har siddet inde med, efter 1 — en — Procent maanedlig.

30. Saasnart Registreringen og Boets Revision er tilendebragt, og forinden det til Fordringernes Prøvelse bestemte Møde skal Boets Bestyrer i Forening med Kreditorudvalget udarbejde og til Skifteretten oversende en nøiagtig og fuldstændig Oversigt over Boets Eiendele, Tilgodehavende og Gjæld af ethvert Slags, hvorved Skyldneren og Revisor skal være behjælpelig. Den saaledes udarbejdede Oversigt skal være forsynet med Paategning saavel af Bestyreren og Udvalget som af Skyldneren og Revisor, enhver for sit Vedkommende, om at være saa fuldstændig og udtømmende, som det har været dem muligt at skaffe den, og at med deres Vidende intet Urigtigt deri findes. Den udlægges til Eftersyn paa Skifterettens Kontor og bliver ved Bestyrerens Foranstaltning tillige at tilstille hver enkelt Fordringshaver.

31. Inden den i den foregaaende Paragraf bestemte Tid har Bestyreren tillige at afgive til Skifteretten en Indberetning om de vigtigste Aarsager og Anledninger til Konkursen, om dennes Beskaffenhed, om Forretningens Gang i de sidste Aar før Konkursen og om de Omstændigheder, som iøvrigt komme i Betragtning ved Bedømmelsen af, om der antages at være Grund til at drage Skyldneren til kriminelt Ansvar¹⁾. Beretningen skal være ledsaget af Udtalelse fra Kreditorudvalget og Revisor om, hvad de maatte have fundet at bemærke, og bliver ligesom den i § 30 foreskrevne Oversigt ved Bestyrerens Foranstaltning at tilstille hver enkelt Fordringshaver.

Saafernt der efter Bestyrerens eller Udvalgets Opfatning foreligger Omstændigheder, som kunne give Anledning til Undersøgelse eller Fortølgning fra det Offentliges Side, eller Skifteretten dertil finder Føie, bliver Beretningen derhos at tilstille Paataalemyndigheden.

Naar der forud for Konkursen har fundet Akkordforhandling Sted, og Oversigt samt Beretning er afgivet overensstemmende med Lov om Akkordforhandling § 10, kan denne Oversigt og Beretning benyttes under Konkursen med de Ændringer og Tilføielser, som Bestyreren og Kreditorudvalget maatte anse fornødne.

32. Naar Boet skal sluttet eller Bestyrerens Hverv iøvrigt er tilende, har denne at aflægge Regnskab for sin Forvaltning til Skifteretten. Ogsaa ellers kan Skifteretten forlange Regnskab aflagt, om den dertil finder Grund²⁾, og i fornødent Fald forelægge Bestyreren en Frist, inden hvilken Regnskabet under en ellers paaløbende Mulkt skal være indgivet.

Regnskabet skal være bilagt med de fornødne Bevisligheder og ledsages af Kreditorudvalgets og i Tilfælde den nye Bestyrers Bevidnelse om, at Regnskabet har været dem forelagt, og af deres mulige Bemærkninger ved samme.

¹⁾ Jfr. den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902 §§ 281—289. — ²⁾ Beslutningen er inappellabel, § 131, 1ste Led.

If a decision has to be come to in regard to one of the matters mentioned above under Nos. 1—8, before the general meeting dealt with in § 21 has been held, the trustee shall obtain the decision of the Distribution Tribunal on the matter.

28. Minutes shall be kept of the consultations by the trustee with the committee of creditors, and shall be signed at every meeting both by the trustee and the creditors present. In case of disagreement, the opinion of the majority prevails. In case of an equality of votes, the vote of the trustee is decisive. The trustee carries out the resolutions passed. If anyone is of opinion that a resolution carried against his protest is illegal, he may ask for the decision of the Distribution Tribunal on this point.

29. The trustee shall keep a cash book authorised by the Distribution Tribunal, in which the receipts and disbursements of the estate shall be entered without delay. The trustee and the committee of creditors decide as to the manner in which the book-keeping of the estate shall be conducted in other respects.

The available moneys of the estate, as they come in, and in so far as they are not required for the current expenses of the estate, on which point the committee of creditors decide, shall be deposited in a bank. If this deposit is omitted to be made for a period exceeding three days, the trustee shall pay interest on the amount which he has unduly kept in his possession at the rate of 1 — one — per cent. per month.

30. As soon as the inventory and the audit of the estate have been completed, and before the meeting fixed for the verification (proof) of the claims, the trustee of the estate in concert with the committee of creditors shall draw up and send to the Distribution Tribunal an exact and complete statement of the assets of the estate and of the claims and debts of each kind, for which purpose the debtor and auditor shall render assistance. The statement thus drawn up shall be provided with an attestation signed by the trustee, the committee of creditors and the debtor and auditor, each of them on his or their own behalf, to the effect that the statement is as complete and exhaustive as it has been possible to make it, and that so far as they know there is nothing incorrect in it. The statement shall be displayed for inspection at the office of the Distribution Tribunal, and the trustee shall also take care that it is sent to each creditor.

31. Within the period fixed in the preceding Article, the trustee shall also make a report to the Distribution Tribunal as to the most important causes and circumstances which have brought about the bankruptcy, as to the nature of the bankruptcy, the course of the business during the last years preceding the bankruptcy, and the circumstances which in other respects come into consideration in deciding whether there is sufficient ground for subjecting the debtor to a prosecution before the criminal tribunals¹). The report shall be accompanied by a declaration from the committee of creditors and the auditor as to what they have discovered deserving of observation, and, as in the case of the statement prescribed in § 30, the trustee shall take care that the report is sent to each creditor.

If, according to the opinion of the trustee or the committee, there are circumstances existing which may give rise to an examination or prosecution on the part of the public authorities, or if the Distribution Tribunal considers it necessary, the report shall also be sent to the Public Prosecutor.

When negotiations for a composition have taken place prior to the bankruptcy, and both the statement and the report have been drawn up in conformity with § 10 of the Act on negotiations for preventive composition, this statement and report may be used during the bankruptcy, subject to the modifications and supplements which the trustee and the committee of creditors consider necessary.

32. When the estate is wound up, or the work of the trustee is otherwise at an end, he shall render an account of his administration to the Distribution Tribunal. The Distribution Tribunal may also, otherwise, demand that an account shall be rendered, if it is of opinion that there is sufficient ground for such a demand²), and may, if necessary, fix a period within which the trustee shall render his account, the omission to render the same making him liable to a fine.

The account shall be accompanied by the necessary documents of proof and by the attestation of the committee of creditors, and as the case may be, by that of the new trustee, to the effect that the account has been submitted to them, and also by the observations which they may have made respecting the same.

¹) Cf. the general Civil Criminal Law 22 of May 1902, §§ 281—289. — ²) The decision is not subject to appeal, § 131, first paragraph.

Regnskabets Rigtighed prøves af Skifteretten, der herunder tillige har at paase Rimeligheden af de i samme opførte Udgifter og, hvor dertil findes Grund, helt eller delvis kan nægte at godkjende samme.

Skifterettens Beslutning bliver at forelægge for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse, saafremt Begjæring derom indgives inden 14 Dage efter Beslutningens Afgivelse enten af Bestyreren eller Kreditorudvalget eller af Fordringshavere, hvis Tilgodehavende udgjør mindst $\frac{1}{5}$ — en Femtedel — af den samlede Sum af de Fordringer, som medføre Stemmeret i Boets Anliggender.

33. Den Bestyreren tilkommende Godtgjørelse bliver, saasnart hans Slutningsregnskab er aflagt og prøvet, at bestemme af Skifteretten. Har han ved Udførelsen af sit Hverv gjort sig skyldig i Uforstand, Forsømmelighed eller andet utilbørligt Forhold, skal der ved Godtgjørelsens Fastsættelse dertil tages Hensyn, saaledes at efter Omstændighederne endog al Godtgjørelse kan nægtes. Før Bestemmelsen træffes, bør foruden Vedkommende selv ogsaa Kreditorudvalget og i Tilfælde den nye Bestyrer have havt Adgang til at udtale sig.

Skifterettens Ansættelse kan indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement¹⁾ til Prøvelse overensstemmende med, hvad der i foregaaende Paragraf er bestemt.

De Regler, som ovenfor ere givne, finde tilsvarende Anvendelse ogsaa ved Fastsættelsen af den Godtgjørelse, som tilkommer Kreditorudvalgets Medlemmer og Revisor.

Før Godtgjørelsen er endelig fastsat overensstemmende med foranstaaende Regler, maa intet Forskud paa samme oppebæres uden efter Tilladelse af Skifteretten.

Kapitel 3. Om Skyldnerens Heftelse, Mødepligt og Adgang til Underholdning af Boet.

34. Skyldneren bør arresteres, dersom Skifteretten finder Anledning til at antage, at han har isinde at undvige, eller at han er i Begreb med at fravende Boet nogen af dets Eiendele eller Rettigheder, eller han, uden derfor at angive tilfredsstillende Grunde, undlader at indgive den i § 7²⁾ paabudne Fortegnelse, eller han viser sig uvillig til at gaa tilhaande med Oplysninger, uden Skifterettens Tilladelse forlader Retskredsen eller i andre Maader ikke efterkommer, hvad denne Lov paa-lægger ham. Arresten vedvarer, saalænge Skifteretten finder den tjenlig til Skifte-behandlingens Fremme.

35. Skyldneren er pligtig til, naar han ikke ved Sygdom er forhindret eller med Rettens Tilladelse har forladt Retskredsen, at møde under alle Skiftesamlinger i Boet og til at besvare de Spørgsmaal Boet vedkommende, som af Retten forelægges ham. Ved de i § 15 No. 3, § 50 og § 62 omhandlede Skiftesamlinger har saavel Boets Bestyrer, Kreditorudvalget og Revisor som enhver Fordringshaver Ret til at forlange Skyldneren forelagt Spørgsmaal til Oplysning angaaende Boets Forfatning og Konkursens Aarsager. Skifteretten bestemmer Spørgsmaalenes Form og afgjør, hvorvidt de kunne forlanges besvarede, hvis Skyldneren derimod gjør Indsigelse³⁾.

36. Dersom Skyldneren ikke ved personligt Erhverv kan skaffe sig det nødvendige til sin og sin Families Underholdning, kan der af Skifteretten ved Konkursens Aabning paa hans Begjæring tilstaaes ham et passende Underholdningsbidrag for den Tid, som هنگاار indtil den i § 15 No. 3 omhandlede Skiftesamling. I denne skal Fordringshavernes Udtalelse indhentes angaaende fortsat Underholdningsbidrag til Skyldneren. Skifteretten bestemmer derefter, hvorvidt noget og i saa Fald hvilket Underholdningsbidrag der skal udredes, og sammes Varighed. Herved skal tages Hensyn saavel til Boets Stilling som til Skyldnerens Behov.

¹⁾ D. v. s. Justitsdepartementet; om Fremgangsmaaden se § 132. — ²⁾ Feil for § 6. —

³⁾ Mod disse Afgjørelser er Anvendelsen af Retsmidler udelukket, jfr. § 131, 1ste Led. —

The correctness of the account is verified by the Distribution Tribunal, which at the same time shall see that the expenses included in it are reasonable, and, where there is found to be reason for such a course, shall decline to approve the account, either in its entirety or in part.

The decision of the Distribution Tribunal shall be submitted to the competent Government Department for examination, provided that a request to this effect is presented within fourteen days after the pronouncement of the decision, either by the trustee or the committee of creditors, or by creditors whose claims amount at least to $\frac{1}{5}$ — one fifth — of the total amount of the claims which give a right to vote in the affairs of the estate.

33. The remuneration due to the trustee shall, as soon as his final account has been rendered and verified, be fixed by the Distribution Tribunal. If, in the accomplishment of his mission, he has been guilty of imprudence, negligence or any other fault, this circumstance shall be taken into consideration when his remuneration is fixed, to the effect that according to the circumstances even any remuneration at all may be refused to him. Before this point is decided upon, not only the interested person himself, but also the committee of creditors and, as the case may be, the new trustee, ought to be given the opportunity of expressing their opinion on the matter.

The computation made by the Distribution Tribunal may be brought before the competent Government Department¹⁾ for examination in conformity with the provisions of the preceding Article.

The rules given above shall also correspondingly apply to the fixing of the remuneration which is due to the members of the committee of creditors and the auditor.

Before the remuneration has been definitely fixed in accordance with the aforesaid rules, no advance in respect of such remuneration may be obtained without the permission of the Distribution Tribunal.

Chapter 3. The arrest of the debtor, his obligation to appear at meetings and his right to claim maintenance from the estate.

34. The debtor shall be arrested if the Distribution Tribunal finds that there is ground for supposing that he intends to abscond, or that he intends to withhold from the estate some of the objects or rights belonging to it, or if, without giving sufficient reasons for the omission, he omits to present the statement prescribed by § 72), or if he proves unwilling to furnish necessary information, or without the permission of the Distribution Tribunal leaves the jurisdiction, or in some other manner fails to comply with the obligations imposed on him by this Act. The imprisonment shall last as long as the Distribution Tribunal considers it useful for the furtherance of the administration of the bankruptcy.

35. It is incumbent on the debtor, when he is not prevented by illness, and has not left the jurisdiction with the permission of the Tribunal, to appear at all the meetings of creditors of the estate, and to answer all questions concerning the estate which are submitted to him by the Tribunal. At the meetings of creditors dealt with in § 15 No. 3, § 50 and § 62, the trustee of the estate, the committee of creditors and the auditor, as well as any creditor, have a right to demand that questions shall be submitted to the debtor and that he shall give information concerning the position of the estate and the causes of the bankruptcy. The Distribution Tribunal decides as to the form of the questions and the extent to which it may be demanded that such questions shall be answered, if the debtor refuses to answer them³⁾.

36. If the debtor cannot by his personal earnings provide what is necessary for the maintenance of himself and his family, a suitable allowance for maintenance may at his request be granted to him by the Distribution Tribunal at the commencement of the bankruptcy, for the time which elapses until the meeting of creditors dealt with in § 15 No. 3 takes place. At this meeting the opinion of the creditors shall be obtained as to whether the granting of an allowance for maintenance to the debtor shall be continued. The Distribution Tribunal thereupon decides whether anything, and if so what amount, for maintenance shall be paid, and the duration

¹⁾ I. e. the Ministry of Justice; concerning the procedure, see § 132. — ²⁾ Error for § 6. —

³⁾ The right of appeal is excluded in respect of these decisions; cf. § 131, first paragraph.

ligesom det skal komme i Betragtning, i hvilken Udstrækning Skyldnerens personlige Arbeide vil paakræves under Boets Behandling. Skifterettens Bestemmelse kan under forandrede Forhold atter omgjøres. Den kan saavel af Skyldneren som af et Antal af Fordringshavere, hvis samlede Tilgodehavende udgjør mindst en Femtedel af de Fordrings Beløb, som giver Stemme i Boet, inden fjorten Dage indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement¹⁾ til Prøvelse.

Kapitel 4. Om hvad der hører til Boets Masse.²⁾

37. Til Boets Masse henhører alt det, hvoraf Skyldneren var Eier ved Konkursens Aabning, dog med de Undtagelser, som i den øvrige Lovgivning ere eller blive bestemte.³⁾ Ligeledes gaar ind under Boet Alt, hvad Skyldneren⁴⁾, medens det staar under Behandling, erhverver ved Arv, Giftermaal, Gave, forsaavidt Giveren ikke ved selve Gaven har bestemt anderledes⁵⁾, eller anden tilfældig Adkomst. Hvad han efter Konkursens Aabning erhverver ved Arbeide eller ved privat⁶⁾ Tjeneste, kan kun forsaavidt inddrages under Boets Masse, som Skifteretten efter Andragende fra nogen Vedkommende, og efter at have givet Skyldneren Adgang til at fremkomme med de fornødne Oplysninger, skjønner, at Indtægten af dette Erhverv er større, end fornødiges til hans og Families tarvelige Underhold.

38.7) Anvisninger, Vexler, Obligationer, Koupons og andre Aktiva, som Skyldneren har ihænde til Indfordring af Kapital eller Rente for Eierne, til Op-

1) D. v. s. Justitsdepartementet; om Fremgangsmaaden se § 132. — 2) Jfr. til dette Kapitel det foregaaende Afsnit om den materielle Konkursret. — 3) Jfr. Loven af 29 Marts 1890 med Tillægslov af 27 Juli 1896. Efter denne Lovs § 7 bliver følgende Gjenstande ikke inddragne i Skyldnerens Konkursbo: 1) Gjenstand, som offentlig eller kommunal Tjenestemand eller det ved Jernbane, der staar til almindelig Afbenyttelse, ansatte Personale behøver for at kunne udføre sin Tjeneste; 2) Lønning eller Tjenesteindtægt, der tilkommer de forannævnte eller andre i Statens eller en Kommunes Virksomhed anvendte Personer; 3) Pension, Vartpenge eller lignende Understøttelse, som udredes a) af Statskassen eller anden offentlig eller kommunal Kasse, eller b) af privat Selvhjælps- eller Understøttelsesforening, for hvis Vedkommende særskilt Bestemmelse i saa Henseende af Kongen er udfærdiget. — Derhos kan Skyldneren forlange følgende Formuesgjenstande undtagne: 1) De Gangklæder, Sænge og Sengklæder, Kjøkkensager og andre til Bohavet hørende Gjenstande, som efter Forholdene skjønnes uundværlige til Skyldnerens og hans Families Brug; 2) Levnetsmidler og Brændsel til fornødent Brug for Skyldneren og hans Familie i 4 Uger; 3) Efter Skyldnerens eget Valg 1 Ko eller 2 Svin eller 4 Faar eller Gjeder, forsaavidt disse Husdyr skjønnes fornødne til Skyldnerens og hans Families Underholdning, samt fornødent Foder til Dyrene for indtil 12 Uger, eller, efterat Dyrene er indsatte paa Vinterfoder, til de kan slippes paa Vaarbeite; 4) De Redskaber eller andre Hjælpepidler eller Materialier, der skjønnes fornødne til Udøvelse af den Virksomhed, hvorved Skyldneren ernærer sig, dog ikke til højere Værdi end 200 Kroner; 5) Bøger, der er bestemte til Brug for Skyldneren og hans Familie i Skole og Kirke samt til Husandagt; 6) Offentlige Ærestegn og Æresgaver. Udgjør den samlede Værdi af de efter disse Bestemmelser undtagne Gjenstande ikke 200 Kroner, kan Skyldneren ogsaa undtage andre Eiendele, dog saaledes, at det Undtages samlede Værdi ikke maa overstige 200 Kroner. — Endvidere kan undtages anden Pension eller Understøttelse end ovenfor nævnt tilligemed Livrente og Føderaad, saafremt Rettigheden er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, og det ved dens Stiftelse er bestemt eller utvetydig forudsat, at Indtægten ei skal kunne beslaglægges. Ellers bliver saadan Indlægt kun forsaavidt at undtage, som den er nødvendig til Skyldnerens og hans Families tarvelige Underholdning, samt under den Betingelse, at den enten er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, eller at Retten til samme er stiftet, førend den Gjæld, som søges fyldestgjort, er paadraget. — Retten efter den nævnte § 7 tilkommer efter Konkurskyldnerens Død ogsaa hans Enke og hans uforsørgede Børn. Jfr. derhos den ovenfor (S. 193, Note 8) nævnte Lov af 4 Juli 1893 om Forfatter- og Kunstnerret. — 4) Jfr. om Skyldnerens Hustru den ovenfor S. 17 o. flg. nævnte Lov af 29 Juni 1888 om Formuesforholdet mellem Ægtefæller § 38: „Er Fællesboet kommet under Konkurs, og Manden lever, kan Hustruen altid kræve Beslutning afgiven af Konkursretten om, at Formuesfællesskabet skal være ophævet“. — 5) Jfr. ovenfor Note 3. — 6) Om offentlig Tjeneste se ovenfor Note 3. — 7) Jfr. ovenfor S. 91, Note 5.

of the allowance. In this regard, both the position of the estate and the advantage of the debtor shall be taken into consideration; it shall likewise be considered to what extent the debtor's personal services will be required during the administration of the estate. The decision of the Distribution Tribunal may be modified if the circumstances themselves are altered. The decision may, either by the debtor or by a number of creditors whose total claims amount to at least one fifth of the total amount of the claims which give a right to vote in respect of the affairs of the estate, within fourteen days, be brought before the competent Government Department¹⁾ for examination.

Chapter 4. Concerning that which belongs to the assets of the estate.²⁾

37. Everything of which the debtor was owner at the commencement of the bankruptcy belongs to the assets of the estate, subject, however, to those exceptions which are made, or may in the future be made, in other laws³⁾. In addition, everything which the debtor⁴⁾, while his estate is being administered in bankruptcy, acquires by way of inheritance, marriage, gift, provided that the donor has not as regards the gift itself made any disposition to the contrary⁵⁾, or other accidental title belongs to the estate. That which the debtor acquires after the commencement of the bankruptcy by means of his work or private services⁶⁾, may only be included in the assets of the estate in so far as the Distribution Tribunal, in pursuance of an application made by some interested person, and after having given the debtor the opportunity of giving the necessary information, estimates that the income from such earnings is larger than that which is necessary for the modest subsistence of himself and his family.

38.⁷⁾ Drafts, bills of exchange, bonds, coupons and other effects, which the debtor has in hand for the purpose of the recovery of the capital or interest on behalf

¹⁾ I. e. the Ministry of Justice; concerning the procedure, see § 132. — ²⁾ Cf., concerning this Chapter, the preceding Section on the substantive law of bankruptcy. — ³⁾ Cf. the Act of 29 March 1890, with supplementary Act of 27 July 1896. According to § 7 of this Act the following objects are not to be included in the debtor's bankruptcy estate: 1. Any object which public or municipal functionaries, or officials of railways open for use by the public in general, require in order to be able to carry out their duties; 2. Salaries or emoluments for services rendered which are due to the aforesaid functionaries or other persons employed by the State or a municipality; 3. Pensions, emoluments, or other similar allowances paid a) by the Exchequer or some other public or municipal fund, or b) by private friendly or charitable societies, in respect of which special regulations on this point have been issued by the King. — In addition the debtor may demand that the following objects shall be excepted: 1. The clothes, beds and bedding, culinary utensils and other objects of his household, which, according to the circumstances, are considered indispensable for the use of the debtor and his family; 2. Victuals and fuel necessary for the use of the debtor and his family for a period of four weeks; 3. At the choice of the debtor, one cow or two pigs or four sheep or goats, if these animals are considered necessary for the subsistence of the debtor and his family, and the fodder necessary for the feeding of these animals for a period not exceeding twelve weeks, or, after the animals have been stabled for feeding during the winter, until they can be set at liberty on the spring pasture; 4. The implements or other auxiliaries or materials which are considered necessary for the exercise of the trade by which the debtor earns his living, not, however, for an amount exceeding 200 Kroner; 5. Books intended for the use of the debtor and of his family at school and in church, and for divine service at home; 6. Public decorations and honorary gifts. If the whole amount of the objects excepted according to these regulations does not exceed 200 Kroner, the debtor may also except other things, to the effect, however, that the total amount of the objects excepted must not exceed 200 Kroner. — Further, other pensions or allowances than those mentioned above may be excepted, together with life annuities and income for maintenance, provided that the right in question has been acquired by the debtor gratuitously, and that, when such right came into existence, it was manifestly intended that the income provided should not be subject to seizure. Otherwise, such income shall only be excepted in so far as it is necessary for the modest subsistence of the debtor and his family, and on the condition either that it should have been acquired gratuitously by the debtor, or that the right of obtaining the income should have come into existence before the debt for which satisfaction is sought was incurred. — The right based on the said § 7 belongs, after the death of the bankruptcy debtor, equally to his widow and his children who are not provided for. Cf. also the above (p. 193, note 8) mentioned Act of 4 July 1893 concerning the author's and artist's right. — ⁴⁾ Cf. concerning the debtor's wife the above (p. 17 *et seq.*) mentioned Act of 29 June 1888, concerning the proprietary relation between spouses, § 38: "If the joint estate has been subjected to administration in bankruptcy, and the husband is alive, the wife may always demand that a decision shall be rendered by the Bankruptcy Tribunal concerning the dissolution of the joint proprietorship". — ⁵⁾ Cf. above, note 3. — ⁶⁾ Concerning public service see above note 3. — ⁷⁾ Cf. above p. 91, note 5.

bevaring paa hans Vegne eller til dermed for Eieren at bestride visse ved Overleverelsen bestemt betegnede Betalinger, kunne fordres udleverede til Eieren, naar de ikke før Konkursens Aabning vare betalte, men endnu vare i Skyldnerens Besiddelse eller i Nogens, der besad dem paa dennes Vegne.

39.¹⁾ Varer og andre Gjenstande, som ere overdragne Skyldneren til Forhandling for Eierens Regning, kunne af Eieren fordres udleverede, forsaavidt de endnu ved Konkursens Aabning vare uafhængede i Skyldnerens Besiddelse eller i Nogens, der besad dem paa dennes Vegne.

Har Skyldneren før Konkursens Aabning solgt Varerne, men endnu ikke faaet dem betalte, da kan Eieren fordr sig i Varernes Sted overdragne Boets Fordringer i denne Anledning, forsaavidt Boet mod Kjøberen var berettiget til en saadan Overdragelse.

40.²⁾ Varer, der ere solgte og afsendte til Skyldneren, men ikke af denne fuldtud betalte³⁾, kan Sælgeren fordr udleverede af Boet, forsaavidt de ikke før Konkursens Aabning vare indtagne i Skyldnerens Varelager eller andet Opbevaringssted eller afleverede til en Trediemand, der efter Skyldnerens Anmodning har taget dem i Forvaring for ham, eller Varerne allerede før Konkursens Aabning og forinden deres Ankomst have været solgte efter Konnossement eller Fragtbrev til en Trediemand, eller Boet for egen Regning vedtager den med Skyldneren indgaaede Handel og paatager sig fuldtud at opfylde Skyldnerens Forpligtelse efter samme og, saafremt det forlanges, stiller Sikkerhed for dens Opfyldelse (Lov af 24 mai 1907).

41. Naar i de i § 38, 39 og 40 nævnte Tilfælde Skyldneren eller Boet har gjort Afbetalinger eller anvendt Omkostninger paa eller i Anledning af Gjenstandene, saasom til Fordringernes Inddrivelse, Varernes Transport eller Opbevaring, Forsikring mod Søgskade eller Ildsvaade eller i andre Maader, eller i saadan Anledning har paadraget sig Forpligtelser, da maa Eieren, naar han vil fordr Udleverelsen, holde Boet skadesløst.

42.⁴⁾ Har Skyldneren bortskjænket nogen af sine Eiendele, men Gjenstanden endnu fandtes i Boet, da Konkursen blev aabnet, kan Gaven ikke fordres opfyldt af Boet. Er Gaven bleven fuldbyrdet i Løbet af de 3 sidste Maaneder, forinden Skiftebehandling blev forlangt, være sig af Skyldneren selv eller af nogen Fordringshaver, eller i Mellemtiden fra Skiftebehandling blev forlangt af nogen Fordringshaver, og indtil den af Retten blev besluttet, da skal det Modtagne gives tilbage, eller dets Værdi erstattes. Er Modtageren i Anledning af den ham gjorde Gave bleven paaført nogen Udgift, bør denne erstattes ham af Boet.

43. Hvad der i § 42 er foreskrevet om Gaver, gjælder ogsaa om Salg og andre Afhændelser til Eiendom eller Brug, naar de paa Grund af Misforholdet mellem de gjensidige Ydelser skjønnes at indeholde en Gave, dog at Boet tilsvares, hvad der fra den anden Side maatte være ydet.

Bestemmelsen i Lovens 5—13—44⁵⁾ om Afhændelse mellem Ægtefolk og Beslægtede er ogsaa gjældende i Boer, der komme under Skiftebehandling i Kraft af nærværende Lov.

44. Dersom Skyldneren i Løbet af de sidste 8 Uger, før Skiftebehandlingen blev forlangt, være sig af Skyldneren selv eller af nogen Fordringshaver, eller i Mellemtiden fra Skiftebehandling blev forlangt af nogen Fordringshaver og indtil den af Retten blev besluttet: — a) Har betalt Gjæld ved at afhænde til nogen Fordringshaver fast Eiendom, Skib eller andre Gjenstande, som enten efter Skyldnerens eller Fordringshaverens Stilling vare usædvanlige Betalingsmidler, eller — b) har betalt ikke forfalden Gjæld, selv om det er skeet ved sædvanlige Betalingsmidler, da skal Fordringshaveren tilbagegive til Boet det modtagne eller dets Værdi, mod at erholde udbetalt, hvad han maatte have betalt Skyldneren mere end sin Fordring, for hvilken han konkurrerer i Boet med de øvrige Fordringshavere⁶⁾.

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 91—92, Note 8 og 1. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 141. — ³⁾ Betales der med Vexler, maa disse ogsaa være betalte; den blotte Afgivelse af Akcepter er ikke nok, Høiesteretsdom i „Norsk Retstidende“ for 1890, S. 75. — ⁴⁾ Jfr. ovenfor S. 190. — ⁵⁾ Jfr. om denne Bestemmelse ovenfor S. 197. — ⁶⁾ Denne Udbetaling af et muligt Overskud kan Kreditor kræve

of the owner, for safe-keeping on his behalf, or for the purpose of making on his behalf certain payments definitely indicated at the time of their delivery, must be restored to their owner if they have not been paid before the commencement of the bankruptcy, but are still in the possession of the debtor or in that of some other person holding them on his behalf.

39.¹⁾ Merchandise and other objects which have been entrusted to the debtor to be dealt with on account of the owner may be reclaimed by him if at the commencement of the bankruptcy they have not been alienated and are in the debtor's possession or in that of some other person holding them on his behalf.

If the debtor has sold the goods before the commencement of the bankruptcy, but not obtained payment for them, the owner may demand that in lieu of the goods the claims of the estate arising from the sale shall be transferred to him, provided that the estate is authorised as against the purchaser to effect such a transfer.

40.²⁾ Goods which have been sold and sent to the debtor, but have not been fully paid for by him³⁾, may be reclaimed by the seller from the estate, unless before the commencement of the bankruptcy they have arrived at the warehouses of the debtor or some other place of deposit, or been delivered to a third person who, at the debtor's request, has taken charge of them on his behalf, or unless the goods have already, before the commencement of the bankruptcy and before their arrival, been sold under a bill of lading or way bill to a third person, or unless the estate for its own account adopts the contract concluded with the debtor and undertakes to completely discharge the obligations of the debtor resulting from the contract, and, if it is demanded, gives security for the fulfilment of such obligations (Act of 24 May 1907).

41. When in the cases provided for in §§ 38, 39 and 40, the debtor or the estate has paid instalments or incurred expenses on or in respect of the objects mentioned, as for example, for the recovery of claims, the carriage or warehousing of the goods, insurance against risks of damage at sea or by fire etc., or has incurred liabilities in respect thereof, the owner must, if he desires to claim the restitution of the objects, indemnify the estate in respect of the expenses.

42.⁴⁾ If the debtor has given away any of his property, but the object in question still forms part of the estate at the commencement of the bankruptcy, the completion of the gift cannot be demanded against the estate. If the gift was completed in the course of the last three months before the petition for administration in bankruptcy, whether presented by the debtor himself or by any creditor, or in the interval between the petition for administration in bankruptcy by any creditor and the decision of the Tribunal, the object received shall be restored or the value thereof be reimbursed. If the person receiving the object has incurred any expense owing to the gift made to him, the expense shall be reimbursed to him by the estate.

43. The provisions of § 42 concerning gifts also apply to sales and other alienations of ownership or usufruct, when, owing to the inadequacy of the consideration, the alienations must be considered as involving a gift; the estate shall, however, answer for the value of the consideration received from the other side.

The provision of the National Law 5—13—44⁵⁾ concerning alienations between spouses and relatives also applies to estates which are subjected to administration in bankruptcy by reason of the present Act.

44. If the debtor, in the course of the last eight weeks before the petition for administration in bankruptcy, whether presented by the debtor himself or by any creditor, or in the interval between the petition for administration in bankruptcy by any creditor and the decision of the Tribunal: — a) has satisfied a debt by alienating to any creditor immovables, ships or other objects which, having regard either to the position of the debtor or that of the creditor, were an unusual means of payment, or — b) has paid any debt which was not due, even though the payment was made by usual means, the creditor shall restore to the estate the property which he has received or its value, subject to repayment of that which he may have paid to the debtor in excess of the amount of his claim, for which he must prove in the bankruptcy with the other creditors⁶⁾.

¹⁾ Cf. above pp. 91—92 notes 8 and 1. — ²⁾ Cf. above p. 141. — ³⁾ If payment is made by means of bills of exchange, the bills must also have been paid; the mere giving of acceptance is not sufficient; judgment of the Supreme Tribunal inserted in "the Norwegian Review of Jurisprudence" for 1890, p. 75. — ⁴⁾ Cf. above p. 190. — ⁵⁾ Cf. concerning this provision, above, p. 197. — ⁶⁾ The creditor may claim this payment of a possible surplus as an assets-debt; for

Fordring angaaende erlagt Betaling med sædvanlige Betalingsmidler af Vexel, der er trukket paa Skyldneren, kan dog ikke gjøres gjældende mod nogen anden end den, for hvis Regning Vexelen er trukket, eller, om dette er Skyldneren selv, mod den, der staar næst ham i Ansvarlighed¹⁾.

45. Har Skyldneren til saadan Tid, som i foregaaende § er sagt, givet Pant til Sikkerhed for Gjæld, som ikke er stiftet gennem selve Pantsættelsen, da kan Fordringshaveren ikke gjøre Panteretten gjældende mod Boet. Er Panteretten af Fordringshaveren overdragen til Trediemand, skal Fordringshaveren erstatte Boet den derved forvoldte Skade.

46. Panteret, stiftet ved Afsætnings-²⁾ eller Indførselsforretning, kan ikke gjøres gjældende overfor Boet, saafremt Forretningens Thinglysning eller i Tilfælde Besiddelsestagelse er foretaget senere end 8 Uger før den Dag, da Skifterettens Behandling blev forlangt. At Panteretten er overdraget til nogen Trediemand, er i saa Henseende uden Indflydelse. Har Salg af Pantet allerede fundet Sted, tilkommer Udbyttet Boet uden Hensyn til, om det allerede er udbetalt til Fordringshaveren, eller om denne har overdraget sit Krav til nogen Anden. De med Forretningen og dens Thinglysning samt Salget forbundne Udgifter er Boet pligtigt til i Tilfælde at erstatte Fordringshaveren.

47. Forsaavidt de i §§ 42—45 nævnte Retshandler for at stifte Ret mod Trediemand kræve Thinglysning, ansees de, hvad deres Gyldighed imod Boet angaar, som indgaaede paa den Dag, da de bleve thinglyste.

Har Akkordforhandling fundet Sted, og Konkurs derefter aabnes i Henhold til Lov om Akkordforhandling §§ 7 eller 31, skulle de i §§ 42—46 omhandlede Frister regnes fra den Tid, da Begjæring om Akkordforhandling blev indgivet til Retten. Det samme gjælder, naar Begjæring om Akkordforhandling er afslaaet, og Konkurs er aabnet inden 4 Uger derefter.

48. Har den, med hvem Skyldneren har indgaaet nogen Retshandel af saadan Beskaffenhed, som nævnt er i §§ 42—45, overdraget det Modtagne til en Anden, da har Boet ogsaa mod denne Ret til at fordre Gjenstandene eller Rettighederne tilbagegivne eller Skaden erstattet, saafremt han var vidende om, at der ved Overdragelsen til ham tilsigtedes at lægge Hindringer iveien for Boets Ret, eller om at Skyldneren, da Retshandelen af ham blev indgaaet, var i noget af de Tilfælde, i hvilke en Skyldners Bo af en eller flere Fordringshavere kan fordres taget under Behandling som Konkursbo.

Kan det ikke bevises, at han har havt saadan Kundskab, skal han fri sig ved sin Ed.

49. Forsaavidt Boet i Kraft af de i §§ 42 til 46 eller i Lov om Akkordforhandling § 8 indeholdte Regler vil søge nogen pantsat, udlagt, bortleiet eller afhændet Gjenstand tilbage eller vil have noget thinglyst Dokument, hvorved Eiendom eller anden tinglig Ret er overdragen, kjendt ugyldigt, maa dets Ret mod Vedkommende, saafremt denne kan søges ved norsk Domstol, være gjort gjældende inden 4 Uger efter den Skiftesamling, hvori Fordringernes Prøvelse har fundet Sted (§ 54). Angaar Sagen fast Eiendom eller Ret i saadan Eiendom, og den, mod hvem den af Boet anlægges, ikke her i Landet har sit personlige Værnething, kan Sagen anlægges ved den Ret, hvorunder Eiendommen er beliggende. Ved Stevningens Forkyndelse forholdes efter Reglerne i Lov af 4de Juni 1892; dog kan i det i sammes § 9 omhandlede Tilfælde Stevningens Opslag paa Retsstedet træde i Stedet for den Forkyndelse, som i nævnte Paragrafs første Afsnit bestemmes. Længste Stevnevarsel skal være 3 Maaneder.

som Massegjæld; for sin oprindelige Fordring, hvis Dækkelse falder bort ved Anvendelsen af Bestemmelserne i denne Paragraf, kan han derimod alene konkurrere i Konkursboet.

¹⁾ Jfr. om dette Led Hagerup, S. 232—233. — ²⁾ Jfr. om Afsætning ovenfor S. 59.

Claims concerning payments made by ordinary means in respect of bills of exchange drawn on the debtor, shall not however be advanced against any other person than the person for whose account the bill has been drawn, or, if this person is the debtor himself, against the person who ranks next to him in responsibility¹).

45. If the debtor, during the period mentioned in the preceding Article, has given a pledge as security for a debt which was not incurred by the same transaction in which the pledge was given, the creditor cannot exercise his pledge-right against the estate. If the pledge-right in question has been transferred by the creditor to a third person, the creditor shall indemnify the estate against the damage thereby incurred.

46. Pledge-rights based on seizures by way of security²) or seizures in execution cannot be enforced against the estate if the entry of the seizure in the record of the competent tribunal at the sessions or the taking possession, as the case may be, has been effected later than eight weeks before the day on which the petition for administration in bankruptcy was filed. The fact that the pledge-right has been transferred to a third person is in this respect of no importance. If the sale of the object pledged has already taken place, the proceeds belong to the estate without regard to whether they have already been paid to the creditor, or whether the latter has transferred his claim to some other person. The expenses connected with the seizure and its entry in the record of the competent tribunal and with the sale, if a sale has taken place, must be reimbursed to the creditor by the estate.

47. In cases where the transactions mentioned in §§ 42—45, in order to be effective against third persons, have to be entered in the record of the competent tribunal, these transactions are considered, in so far as their validity against the estate is concerned, as having been concluded on the day on which they were entered in the record of the competent tribunal.

If negotiations for a composition have taken place, and an administration in bankruptcy has subsequently been commenced in accordance with the Act on preventive composition, § 7 or 31, the periods mentioned in §§ 42—46 shall be reckoned from the time when the petition for a composition was lodged with the competent tribunal. The same rule applies when the petition for a composition has been rejected, and an administration in bankruptcy has been commenced within the following four weeks.

48. If the person with whom the debtor has effected a transaction of such a nature as is mentioned in §§ 42—45, has transferred what he has received to some other person, the estate, as against the latter person also, has a right to demand the restitution of the objects or rights, or compensation for the damage, if he knew that the object of the assignment to him was to place obstacles in the way of the exercise of the rights of the estate, or if he knew that the debtor, when the transaction was effected by him, was in any of the cases in which one or more creditors had the right to demand that his estate should be subjected to administration in bankruptcy.

If it cannot be proved that he had this knowledge he may discharge himself by his own oath.

49. In cases where the estate, in virtue of the rules contained in §§ 42 to 46, or in the Act on preventive composition, § 8, desires to obtain the restitution of any object pledged, seized, let or alienated, or to have any document which has been entered in the record of the competent tribunal, and by means of which a proprietary or other real right has been transferred, declared invalid, the right of the estate against the person interested, if the latter can be sued before Norwegian tribunals, must be exercised within four weeks after the meeting of creditors at which the verification of the claims has taken place (§ 54). If the claim concerns immovables or real rights in respect of immovables, and the person against whom the estate brings the action has not his personal forum in this country, the action may be brought before the tribunal where the property is situated. As regards the service of the summons the proceedings shall be in accordance with the rules of the Act of 4 June 1892; in the case dealt with in § 9 of the said Act, however, the posting of the summons at the office of the tribunal may take the place of the notification prescribed in the first paragraph of the said Article. The longest period of notification shall be three months.

his original claim, the satisfaction of which becomes void by the application of the provisions of this Article, he can, on the other hand, only compete in the bankruptcy estate.

³) Cf. concerning this paragraph *Hagerup*, pp. 232—233. — ⁴) See, concerning seizure by way of security, p. 59.

Kapitel 5. Om Fordringshavernes Indkaldelse og Fordringernes Prøvelse.

50. Enten i Forbindelse med Bekjendtgjørelsen om Boets Overtagelse af Skifteretten (§ 15) eller senest inden 14 Dage efter Konkursens Aabning skal Skifteretten ved Bekjendtgjørelse, der offentliggøres paa den i § 15 angivne Maade, opfordre alle og enhver, der have Fordringer at gjøre gjældende mod Boet, til inden en vis i Bekjendtgjørelsen bestemt Dag for Retten skriftlig at anmelde sine Fordringer og til derhos at fremsende de Dokumenter i Original eller Afskrift, hvortil Fordringerne støtte sig, saavel som til paa en anden bestemt Dag at afgive Møde i Skifteretten for at overvære og deltage i de anmeldte Fordrings Prøvelse.

Naar der umiddelbart forud for Konkursen har fundet Akkordforhandling Sted, ansees den da foregaaede Anmeldelse af en Fordring at gjælde ogsaa for den paafølgende Konkursbehandling, saaledes at fornyet Anmeldelse under denne er unødvendig. Herom bør i Tilfælde Skifterettens Bekjendtgjørelse indeholde Tilkjendegivende.

51. Fristen, inden hvilken Fordringshaverne opfordres til at anmelde sine Fordringer, skal ikke være under 4 Uger og ikke over 8 Uger fra Opfordringens Indrykkelse i Kundgjørelsestidenden. Tiden til Fordringernes Prøvelse i Skifteretten maa ikke ansættes til mere end 4 Uger efter Udløbet af Anmeldelsesfristen.

52. Skifteretten fører Protokol over de i Boet anmeldte Fordringer. De indløbne Anmeldelser saavel som den over dem førte Protokol ligge paa Skifterettens Kontor til Eftersyn saavel for Bestyreren som for Fordringshaverne.

53. I Mellemtiden mellem Anmeldelsesfristens Udløb og den til Fordringernes Prøvelse bestemte Skiftesamling har Bestyreren at forfatte en Oversigt over samtlige inden Fristen anmeldte Fordringer med Angivelse af deres Plads i Konkursordenen, hvilken Oversigt ligeledes bør ligge paa Skifterettens Kontor til Eftersyn for Fordringshaverne mindst 8 Dage før den til Fordringernes Prøvelse bestemte Skiftesamling.

54. Ved den til Fordringernes Prøvelse berammede Skiftesamling skal Bestyreren saavel som Skyldneren være tilstede. Ved dette Møde gennemgaaer Skifteretten samtlige Anmeldelser, der ere indkomne inden den fastsatte Anmeldelsesfrists Udløb, med Fordringshaverne og Skyldneren. Bestyreren skal ved enhver Fordring erklære, om han har eller ikke har nogen Indvending paa Boets Vegne at gjøre imod den eller den for samme fordrede Fortrinsret. Efterat Bestyreren har erklæret sig, opfordres saavel Skyldneren som de selv eller ved Fuldmægtig tilstedeværende Fordringshavere til at erklære sig over Fordringen. Forsaavidt nogen Fordring modsiges eller den for samme fordrede Plads i Konkursordenen bestrides, anstiller Retten straks den lovbefalede Forligsmægling¹⁾ mellem de Mødende. Afgiver den, hvis Fordring saaledes modsiges eller bestrides, ikke Møde, fastsætter Retten en Frist²⁾, efter hvis Forløb Spørgsmaalet bliver at optage³⁾ til Decision, saafremt der ikke forinden fra Fordringshaverens Side fremkommer yderligere Oplysninger eller Anførsler. Om den fastsatte Frist og den gjorte Indsigelse har Bestyreren snarest muligt at underrette Fordringshaveren ved anbefalet Brev eller paa anden efterviselig Maade.

55. Forsaavidt hverken Skyldneren eller nogen ved Samlingen selv eller ved Fuldmægtig tilstedeværende Fordringshaver eller Bestyreren fremsætter nogen Indsigelse mod en Fordring eller den for samme paastaaede eller af Bestyreren anviste Plads i Konkursordenen, da er Fordringen og dens Plads i Konkursordenen anerkjendt af Boet og kan ikke mere bestrides. Dog er Statens og Kommunernes Prioritet for udestaaende Skatter og Afgifter ikke betinget af, at det Offentliges Tarv er blevet varetaget i Overensstemmelse med nærværende Paragraf.

56. Enhver Fordringshaver, hvis Fordring er anerkjendt af Boet, kan, mod at indlevere en Gjenpart, forlange det originale Dokument, hvorpaa Fordringen

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 44—45. — ²⁾ Bestemmelsen er inappellabel, se § 131, 1ste Led. —

³⁾ Jfr. om dette Udtryk ovenfor S. 49 med Note 1.

Chapter 5. Concerning the creditors and verification of claims.

50. The Distribution Tribunal, either simultaneously with the publication concerning the commencement of the bankruptcy effected by the Distribution Tribunal (§ 15), or at the latest within fourteen days after the commencement of the bankruptcy, shall by means of a notification published in the manner indicated in § 15, summon all persons who have any claims against the estate, to give written notice to the Tribunal within a certain period which is fixed in the notification, and also to send in the documents, either the originals or copies thereof, on which the claims are based, and further, on another fixed day, to meet at the Distribution Tribunal in order to be present at and take part in the verification of the claims presented.

When negotiations for a composition have taken place immediately before the bankruptcy proceedings, the notification of a claim then made is considered valid in respect of the subsequent administration in bankruptcy also, to the effect that a new notification in respect of the bankruptcy administration is unnecessary. The notification of the Distribution Tribunal shall contain the necessary information on this subject.

51. The period within which the creditors are called upon to give notice of their claims shall not be less than four weeks nor more than eight weeks, counted from the insertion of the invitation in the Gazette for Notifications. The date for the verification of the claims at the Distribution Tribunal must not be fixed at more than four weeks after the expiration of the period fixed for giving notice of the claims.

52. The Distribution Tribunal keeps a record of the claims of which notice has been given in the bankruptcy. The notifications made, as well as the record kept thereof, remain at the office of the Distribution Tribunal, where they may be inspected both by the trustee in bankruptcy and the creditors.

53. In the interval between the expiration of the period fixed for the notification of claims and the meeting of creditors fixed for the verification of claims, the trustee in bankruptcy shall draw up a statement of all the claims notified during the period fixed, with an indication of their ranking in the order of the bankruptcy, which statement shall be deposited at the office of the Distribution Tribunal for inspection by the creditors at least eight days before the day fixed for the meeting of creditors for the verification of the claims.

54. At the meeting of creditors convened for the verification of claims the trustee in bankruptcy, as well as the debtor, shall be present. At this meeting the Distribution Tribunal, together with the creditors and the debtor, examines all the notifications which have arrived during the period fixed for such notifications. On the examination of each claim, the trustee, on behalf of the estate, shall declare whether or not he has any objection to make against the claim or the right of preference demanded for the same. After the trustee has declared himself, the debtor and the creditors present either in person or by proxy, shall be asked to give their opinion in regard to the claim. In the case of any claim, or the ranking demanded for the same in the order of the bankruptcy, being objected to, the Tribunal shall at once initiate the conciliation proceedings prescribed by law between the parties present¹⁾. If the person whose claim is thus denied or contested does not appear, the Tribunal fixes a period²⁾, after the expiration of which the question shall be submitted for decision³⁾, provided no further information has been given or statement made on the part of the creditor in the meantime. The trustee shall, as soon as possible, inform the creditor in question, by means of a registered letter or in some other authentic manner, of the period fixed and the objection made to the claim.

55. If neither the debtor nor any creditor present either in person or by proxy at the meeting, nor the trustee, has any objection to make against a claim or the ranking demanded for or assigned to it by the trustee in the order of the bankruptcy, the claim and its ranking in the order of the bankruptcy are considered as recognised by the estate, and can no longer be contested. The right of preference of the State and the municipalities in regard to outstanding taxes and rates, however, is not subordinated to the condition that the public interest shall be safeguarded in conformity with the present Article.

56. Every creditor whose claim has been recognised by the estate, may, upon handing in a copy, demand that the original document on which the claim is based

¹⁾ Cf. above, p. 44—45. — ²⁾ This decision is not subject to appeal; see § 131, first paragraph.

— ³⁾ Cf. concerning this expression, above, p. 49 with note 1.

grunder sig, tilbageleveret med Skifterettens Paategning om, at og for hvilket Beløb den er anerkjendt i Boet.

57. Kan Gjennemgaaelsen og Prøvelsen af de anmeldte Fordringer ikke tilendebringes i det første Møde, da bestemmer Skifteretten ved Mødets Slutning, til hvilken Tid Forhandlingerne skulle fortsættes. Anden Bekjendtgjørelse om Forhandlingernes Fortsættelse behøves ikke.

58. Anmeldes en Fordring, efterat den bestemte Anmeldelsesfrist er forløben, bliver den ikke at behandle ved den berammede Skiftesamling, men bliver først at prøve ved en senere Skiftesamling, hvortil Skifteretten indkalder samtlige Fordringshavere, der have meldt sig, enten ved Underretning til hver Enkelt eller ved offentlig Bekjendtgjørelse.

59. Naar en Fordringshaver først har anmeldt sin Fordring efter Udløbet af den bestemte Frist, har han at godtgjøre Boet alle Omkostninger, hvormed dens Prøvelse i en egen Skiftesamling er forbunden.

Kapitel 6. Om Akkord.

60. Forslag til Akkord kan af Skyldneren indgives til Skifteretten, saalænge Boet ikke er optaget til Slutning¹⁾.

Har Skyldneren tidligere under Konkursen eller under en samme umiddelbart forudgaaende Akkordforhandling fremsat Akkordforslag, der er blevet forkastet eller nægtet Stadfæstelse, eller har han, efterat Skiftesamling til Afstemning over et tidligere Akkordforslag er indkaldt, taget samme tilbage, kan nyt Akkordforslag ikke tages under Behandling uden efter Tilladelse af Skifteretten, hvilken kun bør meddeles, saafremt de Grunde, der tidligere have været til Hinder for Stadfæstelse af Akkord, ikke længer antages at være tilstede, eller der iøvrigt er indtraadt forandrede Omstændigheder, der gjør Istandbringelse af Akkord sandsynlig. Akkordforslaget kan derhos af Skifteretten nægtes behandlet, saafremt det findes klart, at det af nogen i § 70 omhandlet Grund ikke vil kunne erholde Stadfæstelse.

Før Afgjørelse træffes om, at et indgivet Akkordforslag ikke skal tages under Behandling, skal Skifteretten give saavel Skyldneren som Boets Bestyrer og Kreditorudvalget Anledning til at udtale sig. Skifterettens Afgjørelse kan paaankes²⁾ af Skyldneren inden 3 Dage, efterat den er ham meddelt.

Dersom Skyldneren anholder om, at nogen af de til Boets Afvikling fornødne Forføjninger skal udstaa i Paavente af Akkordspørgsmaalets Afgjørelse, træffer Skifteretten herom Bestemmelse³⁾ efter at have indhentet Udtalelse fra Boets Bestyrer og Kreditorudvalget.

61. Skyldnerens Akkordforslag udlægges til Eftersyn saaledes som om Anmeldelserne i § 52 bestemt. Det bliver derhos ved Bestyrerens Foranstaltning at omsende til Fordringshaverne, ledsaget af Bestyrerens og Kreditorudvalgets Udtalelse saavel om dets Antagelighed i og for sig som om den Betyggelse, der haves for, at Akkorden vil blive opfyldt fra Skyldnerens Side. Omsendelsen bør ske mindst 14 Dage, før den til Afstemningen over Akkordforslaget berammede Skiftesamling skal afholdes.

62. Til Afstemning over Akkordforslaget berammer Skifteretten en Skiftesamling afholdt snarest muligt, dog ikke, før Gjennemgaaelsen af de inden Anmeldelsesfristens Udløb anmeldte Fordringer er tilendebragt. Berammelsen bliver at bekjendtgjøre paa den i § 15 omhandlede Maade og skal være ledsaget af et Tilkjendegivende om, at mulige Indsigelser mod Akkordens Stadfæstelse maa anmeldes i Skiftesamlingen eller inden dennes Afholdelse skriftlig indgives til Skifteretten.

I Skiftesamlingen skulle foruden Skyldneren ogsaa Bestyreren og Kreditorudvalgets Medlemmer være tilstede, forsaavidt de ikke ere hindrede ved Sygdom eller have erholdt Skifterettens Tilladelse til at være fraværende.

¹⁾ Jfr. om dette Udtryk § 105. — ²⁾ Denne Paaanke sker til Høiesterets Kjøremaalsudvalg. — ³⁾ Konkursrettens Bestemmelse er inappellabel se § 131, 1ste Led.

shall be restored to him, with a note of the Distribution Tribunal stating that, and in respect of what amount, the claim has been recognised by the estate.

57. If the examination and verification of the claims which have been notified cannot be concluded at the first meeting, the Distribution Tribunal at the close of the meeting fixes the time at which the deliberations shall be continued. No other publication as to the continuation of the deliberations is needed.

58. If a claim is notified after the expiration of the period fixed for the notification of claims, it shall not be dealt with at the convened meeting of creditors, but shall be verified at a subsequent meeting, to which the Distribution Tribunal shall convene all the creditors who have given notice of their claims, either by means of a special summons to each creditor or by means of an official publication.

59. When a creditor has not given notice of his claim until after the expiration of the period fixed for notification, he shall indemnify the estate against all the expenses connected with the verification of the claim at a special meeting of creditors.

Chapter 6. Composition.

60. A proposal for composition may be presented by the debtor to the Distribution Tribunal at any time before the estate has been submitted for distribution¹⁾.

If the debtor has already, during the bankruptcy proceedings or during the negotiations for a composition immediately preceding the bankruptcy, presented a proposal for composition which has been rejected or refused confirmation, or if, after a meeting of creditors has been convened with a view to voting on a previous proposal for composition, he has withdrawn the same, a fresh proposal for composition cannot be submitted for consideration unless the permission of the Distribution Tribunal has been obtained, which permission shall only be given if the reasons which previously prevented the confirmation of the composition are no longer considered to exist, or if in other respects there is a change of circumstances which makes the realisation of the composition probable. The Distribution Tribunal may also refuse to admit a proposal for composition for deliberation, if it appears obvious that the proposal, for some reason dealt with in § 70, cannot obtain confirmation.

Before a decision is given that a proposal presented for a composition shall not be admitted for deliberation, the Distribution Tribunal shall give the debtor and the trustee in bankruptcy and the committee of creditors the opportunity of giving their opinion. The decision of the Distribution Tribunal may be appealed against by the debtor²⁾ within three days after it has been communicated to him.

If the debtor petitions that any of the measures necessary for the liquidation of the estate shall be postponed pending the decision of the question of a composition, the Distribution Tribunal gives a decision³⁾ on this point after having heard the opinion of the trustee in bankruptcy and the committee of creditors.

61. The debtor's proposal for composition is displayed for examination in the manner mentioned in § 52 concerning notifications. The proposal shall also, by direction of the trustee, be sent to the creditors, accompanied by a report of the trustee and the committee of creditors both as regards the question whether the proposal is acceptable in itself and as regards the guarantee available for the fulfilment of the composition on the part of the debtor. The sending of the proposal to the creditors must take place at least fourteen days before the meeting of creditors convened for the voting on the proposal for composition is held.

62. With a view to the voting on the proposal for a composition the Distribution Tribunal convenes a meeting of creditors to be held as soon as possible, not, however, until the examination of the claims notified within the period fixed for notification has been terminated. The notice convening the meeting shall be published in the manner indicated in § 15, and shall be accompanied by an indication that possible objections against the confirmation of the composition must be notified at the meeting of creditors, or must be notified in writing to the Distribution Tribunal before this meeting is held.

At the meeting of creditors there must be present, in addition to the debtor, also the trustee and the members of the committee of creditors, unless they are prevented by illness, or have obtained the permission of the Distribution Tribunal to be absent.

¹⁾ Cf., concerning this expression, § 105. — ²⁾ This appeal is submitted to the Appeal Committee of the Supreme Tribunal for decision. — ³⁾ The decision of the Bankruptcy Tribunal cannot be subjected to appeal; see § 131, first paragraph.

63. Dersom Skyldneren i den til Afstemningen berammede Skiftesamling ønsker at gjøre Forandringer i eller Tillæg til sit Forslag, eller en Kreditor begjærer det, kan Skifteretten udsætte Forslagets Behandling til en ny Skiftesamling¹⁾, der afholdes senest inden 3 Uger, og hvorom ny Bekjendtgjørelse udfærdiges. I denne nye Skiftesamling kan Skyldneren ikke gjøre nogen Forandring i eller noget Tillæg til sit Forslag.

64. Enhver Fordringshaver, der tiltræder Skyldnerens Akkordforslag, skal derom afgive skriftlig Erklæring. Erklæringen kan indsendes til Skifteretten inden det til Forslagets Behandling bestemte Møde eller fremleveres i dette.

Ved enhver af en Fuldmægtig afgiven Stemme skal skriftlig Fuldmagt medfølge, medmindre Prokura er anmeldt til Handelsregistret eller bevislig paa anden Maade offentliggjort.

65. Ved Afstemningen over Akkordforslaget skal enhver Fordring, hvorom Boets Vedkommende har Kundskab, medregnes, selv om Fordringen endnu ikke maatte være anmeldt i Boet.

Dog komme følgende Fordringer ikke i Betragtning: 1. Fordringer, for hvilke der haves Pant eller anden Fortrinsret, medmindre Panteretten eller Fortrinsretten udtrykkelig frafalder. Saadan Frafaldelse kan ske saavel for Fordringens hele Beløb som for en Del; — 2. Fordringer, der ere afhængige af en Betingelse, som endnu ikke er indtraadt; — 3. Fordringer, der ere overdragne til vedkommende Fordringshaver efter Konkursens Aabning, eller, om Akkordforhandling er gaaet forud, efterat denne aabnedes. Dog gjælder dette ikke Fordring, som Nogen har overtaget ifølge en ham tidligere paahvilende Forpligtelse; — 4. Fordringer, der tilhøre Skyldnerens Ægtefælle, hans Beslægtede i op- eller nedstigende Linie, eller ligesaa nær Besvogrede.

66. Hvorvidt en Fordring efter Reglerne i den foregaaende Paragraf skal komme i Betragtning ved Afstemningen og i Tilfælde med hvilket Beløb, afgjøres paa den Maade, som i § 87 er bestemt. Den trufne Afgjørelse kan i dette Tilfælde paaankes i Forbindelse med Spørgsmaalet om Akkordens Stadfæstelse²⁾.

67. Det fremsatte Akkordforslag ansees som vedtaget: 1. Hvis det gaar ud paa at betale mindst 50 pCt. af de ikke fortrinsberettigede Fordringshaveres Tilkommende, naar $\frac{2}{3}$ — to Tredjedele — af de til Stemme berettigede Fordringshavere have stemt for dets Antagelse, og deres samlede Tilgodehavende udgjør $\frac{2}{3}$ — to Tredjedele — af disse Fordringshaveres samlede Fordringer; — 2. Hvis det gaar ud paa mindre end 50 pCt., naar det er antaget af $\frac{3}{4}$ — tre Fjerdedele — af de til Stemme berettigede Fordringshavere, og deres samlede Tilgodehavende udgjør $\frac{3}{4}$ — tre Fjerdedele — af disse Fordringshaveres samlede Fordringer.

68. Hvis ved Afstemningen det til Akkordforslagets Antagelse fornødne Stemmeantal er opnaaet alene med Hensyn til Personerne eller alene med Hensyn til Fordringernes Beløb, men ikke i begge Henseender, eller hvis det paa Grund af Tvist eller Uklarhed med Hensyn til nogen Fordring ei paa Stedet kan afgjøres, hvorvidt Akkordforslaget skal ansees som antaget eller forkastet, kan Skifteretten bestemme³⁾, at ny Afstemning skal finde Sted i en ny Skiftesamling, der afholdes inden tre Uger, og hvorom Kundgjørelse sker paa den i § 15 bestemte Maade. Foraaavidd ingen modsat Meddelelse fremkommer, ansees de Fordringshavere, der have tiltraadt Akkordforslaget, at vedblive sin Stemmegivning i den nye Skiftesamling.

69. Er Akkorden antagen af Fordringshaverne, har Skifteretten ved begrundet Kjendelse at afgjøre, hvorvidt den skal stadfæstes eller ikke. Forinden Afgjørelse herom træffes, skal Skifteretten i Skiftesamlingen opfordre saavel de mødende Fordringshavere som Bestyreren og Kreditorudvalget til at udtale, hvorvidt der haves Noget at erindre mod Akkordens Stadfæstelse.

Skifteretten kan i Skiftesamlingen indhente alle de Oplysninger, som den til sin Afgjørelse maatte finde fornødne, og kan efter Omstændighederne forlange de af andre end Skyldneren afgivne Forklaringer bekræftede med Ed. Findes det

¹⁾ Beslutningen er inappellabel, jfr. § 131, 1ste Led. — ²⁾ Paaanken sker følgelig til Høiesterets Kjæremaalsudvalg, jfr. § 131, 3die og 4de Led. — ³⁾ Jfr. ovenfor, Note 1.

63. If the debtor, at the meeting convened for voting, wishes to make modifications or additions to his proposal, or a creditor makes a proposal to this effect, the Distribution Tribunal may adjourn the discussion of the proposal to a new meeting of creditors¹), to be held at the latest within three weeks, and as regards which a new publication shall be made. At this new meeting the debtor is not allowed to make any modification in or addition to his proposal.

64. Any creditor acceding to the debtor's proposal for composition shall make a declaration in writing to this effect. The declaration may be sent to the Distribution Tribunal before the meeting fixed for the discussion of the proposal or be presented at this meeting.

In the case of every vote cast by a representative the written power of attorney shall be annexed, unless a proxy has been declared in the Commercial Register, or been published in some other authentic manner.

65. At the voting on the proposal for composition every claim of which the estate has cognizance shall be included, even though the claim in question has not been notified in the bankruptcy.

The following claims, however, shall not be considered: 1. Claims secured by a pledge or other preferential right, unless the pledge-right or preferential right is expressly renounced. Such a renunciation may take place either in respect of the whole amount of the claim or of part of it; — 2. Claims which are dependent on a condition which has not yet been fulfilled; — 3. Claims assigned to the interested creditor after the commencement of the bankruptcy, or, in case negotiations for composition preceded the bankruptcy proceedings, after these negotiations were commenced. This rule, however, does not apply to claims which a person has adopted in pursuance of an obligation previously incumbent on him; — 4. Claims of the debtor's spouse, or of his relatives or those of his spouse in the ascending or descending line.

66. Whether a claim, according to the rules of the preceding Article, is to be taken into consideration at the voting, and if so, for what amount, is decided in the manner indicated in § 87. The decision given may in this case be the subject of an appeal in connection with the question of the confirmation of the composition²).

67. The proposal made with a view to composition is considered as accepted: 1. If it purports to pay at least 50 per cent. of the claims of the unsecured creditors, when $\frac{2}{3}$ — two thirds — of the creditors having a right to vote have voted for its acceptance, and their total claims amount to $\frac{2}{3}$ — two thirds — of all the claims of the creditors entitled to vote; — 2. If it purports to pay less than 50 per cent., when it is accepted by $\frac{3}{4}$ — three fourths — of the creditors having a right to vote, and their total claims amount to $\frac{3}{4}$ — three fourths — of the total claims of the creditors having a right to vote.

68. If, at the voting, the number of votes requisite for the acceptance of the proposal for composition has been obtained only in regard to the persons or only in regard to the amount of the claims, but not in both respects, or if, owing to a dispute or uncertainty with regard to any claim, it cannot be decided there and then whether the proposal for composition is to be considered as accepted or rejected, the Distribution Tribunal may decide³) that a fresh voting shall take place at a new meeting of creditors to be held within three weeks, which shall be published in the manner indicated in § 15. In the absence of a communication to the contrary, those creditors who acceded to the proposal for composition are deemed to persevere in their voting at the new meeting of creditors.

69. If the composition proposed has been accepted by the creditors, the Distribution Tribunal shall by a reasoned judgment decide whether it shall be confirmed or not. Before any judgment is rendered to this effect, the Distribution Tribunal shall, at the meeting of creditors, call upon, not only the trustee and the committee of creditors, but also the creditors present, to declare whether they have any objection to make against the confirmation of the composition.

The Distribution Tribunal may at the meeting of creditors ask for all the information it considers necessary for coming to its decision, and may, according to the circumstances, require that the explanations given by other persons than the

¹) The decision is not subject to appeal; cf. § 131, first paragraph. — ²) The appeal is consequently lodged with the Appeal Committee of the Supreme Tribunal; cf. § 131, third and fourth paragraphs. — ³) Cf. above, note 1.

fornødent at indhente Forklaring eller Vidnesbyrd af Personer, der opholde sig udenfor Jurisdiktionen, kan Skifteretten derom rette Begjæring til Stedets Skifteret, som uden Ophold har at efterkomme Begjæringen.

Vidnerne ere pligtige til at møde efter Varsel som for Gjæsteretssager bestemt¹⁾, og særskilt Varsel til Skyldneren er ufnødent, naar denne af den Skifteret, som har fremsat Begjæringen, har erholdt Meddelelse om samme. Med Hensyn til Udelukkelse fra eller Fritagelse for at afgive Forklaring eller aflægge Ed, saavel som med Hensyn til Ansvar for Udeblivelse eller Vidnesbyrds Nægtelse, gjælde samme Regler, som i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887 Kap. 15 ere bestemte. Mod Skifterettens herhenhørende Afgjørelser kunne Vidnerne anvende Kjæremaal efter de for Straffesager gjældende Regler²⁾.

Forsaavidt ikke Nødvendigheden af at indhente yderligere Oplysninger medfører Udsættelse, bliver Rettens Afgjørelse at træffe i den samme Skiftesamling, hvori Afstemningen har fundet Sted, eller senest inden 3 Dage derefter.

70. Akkorden bliver at nægte Stadfæstelse: 1. Saafremt de for Akkordforslagets Behandling eller Konkursbehandlingen iøvrigt givne Forskrifter ikke have været overholdte, medmindre Feilen antages at have været uden Indflydelse paa Akkordens Vedtagelse; — 2. Naar Akkorden ikke giver alle Fordringshavere, for hvilke den er bindende, og som ikke have samtykket i at staa tilbage, lige Ret baade med Hensyn til Betalingens Størrelse i Forhold til Fordringens Beløb og med Hensyn til Betalingstiden samt Sikkerheden; — 3. Naar Skyldneren ikke efter Akkorden skal betale sine uprioriterede Fordringshavere mindst 25 pCt. eller — om han tidligere har været under Konkurs eller erholdt tvungen eller frivillig Akkord (herfra dog undtaget Betalingsudsættelse), uden senere at have betalt sine Fordringshavere fuldt ud — mindst 50 pCt. af deres Tilgodehavende, medmindre Akkordforslaget er antaget af samtlige de kjendte Fordringshavere, som efter Skifterettens Afgjørelse skulle komme i Betragtning, eller Skyldnerens Uvederhæftighed er hidført ved ham utilregneligt Uheld; — 4. Naar Skyldneren senere end 2 Aar før Konkursen eller, om Akkordforhandling er gaaet forud, før denne blev aabnet, er domfældt for saadant straffbart Forhold, som omhandles i Straffelovens Kap. 21, § 12—16³⁾, eller Skifteretten finder det godtgjort, at han i nævnte Tidsrum har gjort sig skyldig i saadant Forhold; — 5. Naar Skyldneren uden derfor at angive tilfredsstillende Grunde har undladt at indgive den i § 6 paa-

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 45. — ²⁾ Kjæremaalet indbringes for Høiesterets Kjæremaalsudvalg. Jfr. Straffeprocessloven af 1 Juli 1887 § 7 og Kap. 29. — ³⁾ Disse Bestemmelser i den ældre Straffelov er afløste af §§ 281—288 i den almindelige borgerlige Straffelov af 22 Mai 1902. Efter disse straffes: den, som ved Forstikkelse, falske Foregivender eller Fortielse unddrager nogen ham tilhørende Formuesgjenstand fra at tjene en Fordringshaver til Fyldestgjørelse, eller som for at unddrage nogen Fordringshaver saadan Fyldestgjørelse flygter fra eller hemmelig forlader Landet (§ 281); den, som i Hensigt derved at skade sine Fordringshavere eller forskafe nogen en uberettiget Vinding til Skade for disse ved Ødelæggelse, Gave, Salg til Underpris, Forstikkelse, falske Foregivender, Fortielse eller paa anden Maade søger at unddrage nogen af sine Eiendele fra at tjene til Fyldestgjørelse for Gjæld eller i saadan Hensigt falskelig opgiver eller vedkjender sig Forpligtelser (§ 282); den, som i Hensigt at begunstige nogen af sine Fordringshavere til Skade for de øvrige, betaler eller stiller Sikkerhed for uforfalden Gjæld eller giver Adgang til at erholde Betaling eller Sikkerhed for saadan Gjæld (§ 283); den, som ved ødsel Levemaade, ved Spil, ved vovelige Foretagender, der ligger udenfor hans Forretning eller staar i Misforhold til hans Midler, eller ved anden i høi Grad letsindig Adfærd eller ved i høi Grad uordentlig Forretningsførsel forværrer sin Formuesstilling med den Følge, at hans Fordringshavere voldes Tab (§ 284); den, som, skjønt han maatte indse, at han ikke vil kunne tilfredsstille sine Fordringshavere, ved Stiftelse af ny Gjæld, ved Salg til Underpris, ved at give enkelte Fordringshavere Fyldestgjørelse eller Sikkerhed eller ved ikke at hindre, at de opnaar saadan, bevirker, at hans Formuesstilling betydelig forværres (§ 285); den, som undlader Regnskabsførsel eller Aarsopgjør, hvortil han paa Grund af sin Næring efter Loven er pligtig, eller gjør sig skyldig i grov Forsømmelse eller Uorden med Hensyn til samme (§ 286); den som medvirker til nogen i §§ 282, 283 og 284 nævnt Handling, eller som til Skyldnerens Fordel eller med hans Samtykke eller paa hans Vegne foretager nogen saadan Handling eller medvirker dertil — en Fordringshaver bliver dog i intet Tilfælde at straffe for at have krævet eller modtaget Fyldestgjørelse. Efter §§ 284, 285 og 286 straffes ogsaa den, som under Varetagelsen af andres Anliggender har forholdt sig som der nævnt (§ 288).

debtor shall be confirmed on oath. If it is found necessary to ask for the explanations or evidence of persons who reside outside the jurisdiction, the Tribunal may direct a letter of request for this purpose to the Distribution Tribunal of the place in question, which shall without delay comply with the letter of request.

The witnesses are bound to attend after having received such a notice as is required in the case of Visitors' Court causes¹⁾, and it is unnecessary to specially notify the debtor when the latter has been informed of the summons by the Tribunal which has issued the letter of request. As regards exclusion or exemption from giving evidence or taking the oath, as well as with regard to the responsibility incurred owing to absence or refusal to give evidence, the same rules apply as are established by the Act on procedure in criminal causes of 1 July 1887, Chap. 15. The witnesses may appeal against the decisions of the Distribution Tribunal on this point, in accordance with the rules²⁾ applicable to criminal causes.

In so far as the necessity for procuring further information does not cause a postponement, the decision of the Tribunal shall be rendered at the same meeting of creditors at which the voting has taken place, or at the latest within three days thereafter.

70. The confirmation of the composition shall be refused: 1. If the rules prescribed for the discussion of the proposal for composition, or for the administration in bankruptcy in other respects, have not been complied with, unless the defect in procedure is not considered as having affected the acceptance of the composition; — 2. If the composition does not give all the creditors on whom it is binding, and who have not consented to an inferior ranking of their claims, equal rights, both with regard to the amount of the payment in proportion to the amount of the claim and with regard to the time for payment and the security given; — 3. If the debtor according to the composition does not pay his unsecured creditors at least 25 per cent., or — if he has previously been subjected to administration in bankruptcy or obtained a compulsory or friendly composition (excepting, however, a simple postponement of payment), without having subsequently paid his creditors in full — at least 50 per cent. of their claims, unless the composition is accepted by all the known creditors who in accordance with the decision of the Distribution Tribunal are to be taken into consideration, or the debtor's insolvency has been brought about by circumstances not imputable to him; — 4. If the debtor, within two years before the bankruptcy or, if negotiations for a composition have preceded it, within two years before these were commenced, has been condemned for such criminal conduct as is dealt with in Chap. 21, §§ 12—16³⁾ of the Criminal Law, or if the Distribution Tribunal

¹⁾ Cf. above p. 45. — ²⁾ The appeal is brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal. Cf. the Act on Criminal Procedure of 1 July 1887, § 7, and Chap. 29. —

³⁾ These provisions of the older Criminal Law have been superseded by §§ 281—288 of the ordinary civil Criminal Law of 22 May 1902. According to these provisions are punished: any person who by concealment, false pretences or silence prevents any object belonging to him from serving a creditor as satisfaction, or who, in order to withhold such satisfaction from any creditor, flees or secretly leaves the country (§ 281); any person who, with the object of prejudicing his creditors or procuring anyone an unjustified profit to the detriment of his creditors, by destruction, gift, sale below the current prices, concealment, false pretences, silence or in any other manner, tries to prevent any of his property from serving for payment of his debts, or with such object falsely indicates or recognises obligations (§ 282); any person who, with the object of favouring some of his creditors to the detriment of the others, pays or gives a security for a debt which is not due for payment, or furnishes an opportunity of obtaining payment or security for such a debt (§ 283); any person who, by wasteful living, games, hazardous enterprises which are outside the scope of his business or out of proportion to his financial capacity, or by other conduct which is highly thoughtless, or by a method of conducting his business which is highly irregular, aggravates his financial position with the consequence that his creditors suffer loss (§ 284); any person who, although he must foresee that he will not be able to satisfy his creditors, by incurring fresh debts, by selling goods below the current prices, by giving some creditors satisfaction or security, or by not preventing them from obtaining such satisfaction or security, considerably aggravates his financial position (§ 285); any person who omits to keep accounts or draw up an annual statement when owing to his trade he is bound to do so according to law, or who is guilty of serious negligence or irregularity with regard to his book-keeping or annual statement (§ 286); any person who is an accomplice in any act mentioned in §§ 282, 283 and 284, or who, for the benefit of the debtor or with his consent or on his behalf, undertakes any such act or aids in bringing it about — a creditor shall, however, in no case be liable to punishment for having demanded or obtained satisfaction. According to §§ 284, 285 and 286 such persons are also to be punished as in attending to the affairs of other persons have conducted themselves in the manner there mentioned (§ 288).

budne Fortegnelse, eller han har vist sig uvillig til at gaa tilhaande med Oplysninger eller i andre Maader ikke har efterkommet, hvad denne Lov paalægger ham.

71. Efter Andragende fra Bestyreren, Kreditorudvalget eller nogen Fordringshaver, der ikke efter § 65 No. 1 er udelukket fra at komme i Betragtning ved Afstemningen, skal Skifteretten endvidere nægte Stadfæstelse: 1. Naar det paavises, at Akkorden er istandbragt ved Begunstigelse af nogen Fordringshaver eller ved Løfte om saadan, være sig fra Skyldnerens Side eller af nogen Trediemand¹⁾; — 2. Naar det paavises, at Akkorden ikke stemmer med Fordringshavernes fælles Interesse, saasom fordi den tilbudte Dividende staar i fremtrædende Misforhold til Skyldnerens Midler, eller fordi de opstillede Betalingsterminer medføre en Udsættelse med Betalingen, der ikke findes begrundet ved et rimeligt Hensyn til Opretholdelse af Skyldnerens Forretning, eller fordi der ikke haves antagelig Betyggelse for Akkordens Opfyldelse.

72. Efter Andragende fra Fordringshavere, hvis Tilgodehavende udgjør mindst $\frac{1}{6}$ — en Femtedel — af de Fordrings Beløb, som giver Stemme i Boet, kan Skifteretten gjøre sin Stadfæstelse afhængig af²⁾, at Skyldneren underkaster sig Tilsyn med Akkordens Opfyldelse af en dertil skikket, af Skifteretten godtagen Mand. Dette Tilsyn skal gaa ud paa, at Skyldnerens Forretningsførsel anordnes med det Formaal for Øie at gjøre de til Akkordens Opfyldelse fornødne Midler tilgængelige til rette Tid, og paa at forebygge, at nogen Fordringshaver tilfredsstilles til Forfang for de øvrige. Skyldneren skal i saa Fald være forpligtet til at give den Tilsynshavende uhindret Adgang til at øve det fornødne Tilsyn og til ikke at handle mod hans Tilhold. Efterkommer han ikke denne Forpligtelse, skal den Tilsynshavende være berettiget til at overlevere Boet til Konkursbehandling.

Den Tilsynshavende tilkommer i Mangel af anden Aftale saadan Godtgjørelse, som Skifteretten, efterat Parterne ere hørte, ved Kjendelse bestemmer. Forskrifterne i § 77 andet Punktum finde herved tilsvarende Anvendelse. Afgaar den Tilsynshavende ved Døden, eller bliver han af Skifteretten efter Andragende fritaget for sit Hverv, antager Skifteretten en anden i hans Sted.

73. Med Hensyn til bestridte Fordringer kan Skifteretten, naar derom af vedkommende Fordringshavere gjøres Paastand, ved Stadfæstelsen bestemme, at det paa Fordringen faldende Udbytte skal indsættes i en Bank.

Naar Indsættelse beslattes, bestemmer Skifteretten samtidig en Frist, inden hvilken Søgmaal af vedkommende Fordringshaver skal indbringes for Retten. Naar Dom er falden, skal Beløbet fremdeles, forblive henstaaende, indtil Ankefristen er udløbet³⁾. Anlægges Søgmaal ikke inden den fastsatte Frist, kan Beløbet udtages.

74. Skifterettens Beslutning om Akkordens Stadfæstelse kundgjøres paa den i § 15 foreskrevne Maade, hvorhos den ved Bestyrerens Foranstaltning meddeles samtlige Fordringshavere.

Er Skyldnerens Firma indført i Handelsregisteret, skal derhos Bestyreren, saasnart den i § 75 bestemte Frist er udløben eller, om Anke har fundet Sted, saasnart denne er afgjort, tilstille Føreren af Registeret til Anmærkning i samme en Meddelelse om Akkorden, bilagt med en Gjenpart af Akkordbetingelserne.

75. Skifterettens Kjendelse om Akkordens Stadfæstelse kan paaankes⁴⁾ af enhver Fordringshaver, der ikke efter § 65 No. 1 er udelukket fra at komme i Be-

¹⁾ Jfr. her den borgerlige Straffelovs § 290, som straffer den med Bøder eller med Fængsel indtil 6 Maaneder, der som Medlem af et Bos Bestyrelse for sig eller andre modtager nogen Fordel eller Løfte om saadan for at stemme eller handle i nogen bestemt Retning eller for Undladelse heraf, og § 373, som straffer den med Bøder eller Fængsel indtil 3 Maaneder, som i et Bo eller i et Foretagende, hvor Afgjørelse træffes ved Stemmemflerhed uberettiget tilsiger eller yder nogen en særskilt Fordel, eller som for sig eller andre modtager nogen saadan eller noget Løfte derom for at stemme i en bestemt Retning. — ²⁾ Jfr. S. 212, Note 1. — ³⁾ Jfr. Lov af 4 Juni 1892 § 35. — ⁴⁾ Paaanken sker til Høiesterets Kjæremaalsudvalg, jfr. § 131 Abs. 3. Om Fremgangsmaaden se Akkordforhandlingsloven §§ 41 o. flg.

considers it established that during the said period he has been guilty of such conduct; — 5. If the debtor, without giving sufficient reasons for such omission, has omitted to send in the statement prescribed in § 6, or if he has proved unwilling to give information, or in some other manner has failed to comply with the provisions of this Act.

71. On an application by the trustee, the committee of creditors, or any creditor who according to § 65 No. 1 is not excluded from the right to vote, the Distribution Tribunal shall also refuse confirmation: 1. When it is proved that the composition has been brought about by favouring any creditor or by promising such favour, whether on the part of the debtor or on that of any third person¹⁾; — 2. When it is proved that the composition is not in harmony with the common interest of the creditors, as for example because the dividend offered is in manifest disproportion to the debtor's financial capacity, or because the stipulated periods for payment involve a postponement of payment which is not found to have a reasonable basis for the maintenance of the debtor's business, or because there is no sufficient guarantee for the fulfilment of the composition.

72. On the application of creditors whose claims amount at least to $\frac{1}{5}$ — one fifth — of the total amount of the claims which give a right to vote in the estate, the Distribution Tribunal may make its confirmation dependent on²⁾ the condition that the debtor submits to the supervision of the fulfilment of the composition being exercised by a person suitable for this purpose who has been accepted by the Distribution Tribunal. The object of this supervision shall be to secure that the debtor's conduct of his business is arranged so that the amount necessary for the fulfilment of the composition is accessible at the right time, and that no creditor shall be satisfied to the detriment of other creditors. The debtor in such case shall be bound to allow the supervisor to exercise the necessary supervision, and not to act against his directions. If he does not comply with this obligation, the supervisor shall be entitled to subject the estate to administration in bankruptcy.

In default of any agreement to the contrary, the supervisor shall be entitled to such remuneration as is fixed by the Distribution Tribunal after the parties have been heard. The provisions of § 77, second sentence, correspondingly apply here. If the supervisor dies, or if, in accordance with his application, he is exempted from his functions by the Distribution Tribunal, the Distribution Tribunal appoints another in his place.

73. As regards contested claims, the Distribution Tribunal may, if requested by the interested creditors, decide, on the confirmation of the composition, that the dividend on their claims shall be deposited in a bank.

If this deposit is ordered, the Distribution Tribunal at the same time fixes a period within which an action must be brought before the competent tribunal by the interested creditor. When judgment has been rendered, the amount shall still remain deposited until the period for appeal has expired³⁾. If an action is not brought within the period fixed, the sum deposited may be withdrawn.

74. The decision of the Distribution Tribunal concerning the confirmation of the composition is published in the manner prescribed in § 15, and must also, by the direction of the trustee, be communicated to all the creditors.

If the debtor's firm is entered in the Commercial Register, the trustee shall also, as soon as the period fixed in § 75 has expired, or, if an appeal has been lodged, as soon as this appeal has been adjudicated upon, send to the Registrar for the purpose of entry in the Commercial Register a notification of the composition, accompanied by a transcript of the terms of the composition.

75. The decision of the Distribution Tribunal concerning the confirmation of the composition may be appealed against⁴⁾ by any creditor who according to

1) Cf. here § 290 of the civil Criminal Law, which punishes by fines or imprisonment not exceeding six months any person who, as a member of the administration of an estate, receives for himself or other persons any advantage or accepts a promise of any advantage, for voting or acting in a certain way or abstaining from so voting or acting, and § 373, which punishes by fines or imprisonment not exceeding three months, any person who in an estate or enterprise where a decision is given by a majority of votes, unlawfully promises or grants to any person a special advantage, or who for himself or other persons receives any such advantage or any promise thereof, in order that he may vote in a certain way. — 2) Cf. p. 212, note 1. — 3) Cf. the Act of 4 June 1892, § 35. — 4) The appeal is brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal; cf. § 131, par. 3. Concerning the procedure, see the Act on negotiations for composition, §§ 41 *et seq.*

tragtning ved Afstemningen. Erklæring om saadan Anke maa, ledsaget af fornøden Begrundelse indgives¹⁾ inden 14 Dage efter Akkordens Stadfæstelse.

Nægtes Akkordens Stadfæstelse, kan Skifterettens Kjendelse inden 3 Dage efter dens Afsigelse paaankes²⁾ af Skyldneren.

76. Den stadfæstede Akkord er bindende for alle Fordringshavere, hvis Fordringer skrive sig fra Tiden før Konkursens Aabning, dog med følgende Undtagelser: 1. Fordringer, for hvilke der haves lovbestemt Fortrinsret; — 2. Fordringer, der ere sikrede ved Pant, forsaavidt Pantet tilstrækker. Akkorden er bindende ogsaa for Forlovere og Andre, som hefte tilligemed Skyldneren, men har ingen Indflydelse paa Fordringshavernes Rettigheder overfor disse.

Er Søgmaal til Omstødelse af ugyldige Retshandler anlagt af Boets Bestyrelse uden endnu at være afsluttet, kan Søgmaalet fortsættes af Skyldneren, saafremt dette ved Akkorden udtrykkelig er betinget.

77. Boets Bestyrer aflægger Regnskab for sin Forvaltning til Skyldneren, saasnart denne efter endelig opnaaet Akkord har overtaget sit Bo. Bestyrerens og Kreditorudvalgets Tilkommende bestemmes ogsaa i dette Tilfælde af Skifteretten efter Reglerne i § 33, dog saaledes, at foruden Vedkommende selv alene Skyldneren kan indbringe Skifterettens Beslutning for vedkommende Regjeringsdepartement²⁾ til Prøvelse. Dersom ikke Regnskab er aflagt og Kassebeholdningen afleveret inden 8 Dage, efterat Meddelelse fra Skifteretten er modtaget om, at Boet skal tilbageleveres Skyldneren, taber Bestyreren sin Ret til Godtgjørelse.

78. Hvis det efter Akkordens Stadfæstelse oplyses, at 1. Akkorden er istandbragt ved Begunstigelse af nogen Fordringshaver eller ved Løfte om saadan, være sig fra Skyldnerens Side eller med hans Vidende af nogen Trediemand³⁾, eller at — 2. Akkorden iøvrigt er istandbragt ved bedragersk Forhold fra Skyldnerens Side, saasom derved, at han svingagtig har fordulgt noget af sit Gods eller opgivet sine Forpligtelser for høit⁴⁾, da er Skyldneren pligtig til at betale til alle Fordringshavere, der ikke have deltaget i Misligheden, ogsaa de ham ved Akkorden eftergivne Dele af deres Fordringer, og han taber i Forhold til de samme Fordringshavere den ham ved Akkorden indrømmede Henstand, uden at derved enten Forlovere for Akkorden løses fra de af dem overtagne Forpligtelser eller Fordringshaverne tabe nogen dem ved Akkorden indrømmet Rettighed.

Er der fra Akkordens Stadfæstelse hengaaet 3 Aar, uden at det en Fordringshaver tilkommende Krav paa de ved Akkorden eftergivne Dele af hans Fordring er erkjendt eller paatalt, kan det ikke senere gøres gjældende.

79. Hvis Skyldnerens Bo kommer under Konkursbehandling, inden Akkorden er opfyldt, skulle de Fordringshavere, der ei have erholdt sit hele Tilkommende efter Akkorden, have Ret til i Boet at erholde Udlæg, beregnet procentvis efter Fordringens hele oprindelige Beløb. Dog kunne de ei erholde mere, end der efter Akkorden tilkommer dem, hvorhos de Beløb, som maatte være afbetalte inden Konkursen, deri blive at medregne, saaledes at vedkommende Fordringshaver intet Udlæg erholder, førend der til de øvrige Fordringshavere er udloddet lige-saa mange Procenter, som det Afbetalte andrager til. Denne sidste Bestemmelse kommer ogsaa til Anvendelse med Hensyn til Fordringshavere, for hvilke Akkorden efter den foregaaende Paragraf er uforbindende, naar Konkurs aabnes, inden de have faaet sit hele Tilkommende betalt.

80. Uanseet de i nærværende Lov indeholdte Regler om Akkord bliver Boet i ethvert Tilfælde at tilbagelevere Skyldneren, naar efter Udløbet af Anmeldelsesfristen samtlige Fordringshavere, der have meldt sig i Boet, deri samtykke.

¹⁾ Paaanken sker til Høiestrets Kjæremalsudvalg, jfr. § 131 Abs. 3. Om Fremgangsmaden se Akkordforhandlingsloven §§ 41 o. flg. — ²⁾ D. v. s. Justitsdepartementet, om Fremgangsmaden se § 132. — ³⁾ Jfr. S. 214, Note 1. — ⁴⁾ Jfr. S. 213, Note 3.

§ 65 No. 1 is not excluded from voting. The declaration of appeal, accompanied by the necessary grounds for the appeal, must be presented¹⁾ within fourteen days after the confirmation of the composition.

If the confirmation of the composition is refused, the decision of the Distribution Tribunal may be appealed against by the debtor within three days²⁾.

76. A composition when confirmed is binding on all the creditors whose claims originate from the time before the commencement of the bankruptcy, subject, however, to the following exceptions: 1. Claims in respect of which a legal preferential right exists; — 2. Claims which are secured by pledge, in so far as the pledge is sufficient. The composition is also binding on sureties and other persons who are jointly liable with the debtor, but does not affect the rights of the creditors as against these persons.

If an action for the annulment of invalid legal transactions has been brought by the trustee of the estate, and has not yet been terminated, the action may be continued by the debtor, if the continuation thereof has been expressly stipulated for in the composition.

77. The trustee of the estate renders an account of his administration to the debtor as soon as the latter, after having finally obtained a composition, has taken possession of his estate. The remuneration of the trustee and the committee of the creditors is also in this case fixed by the Distribution Tribunal according to the rules of § 33, to the effect, however, that, besides the interested person himself, only the debtor can bring the decision of the Distribution Tribunal before the competent Government Department³⁾ for examination. If an account has not been rendered, and the amount of cash available delivered, within eight days after the receipt of notification from the Distribution Tribunal that the estate is to be restored to the debtor, the trustee forfeits his right to remuneration.

78. If, after the confirmation of the composition, it is established that — 1. The composition has been brought about by favouring any creditor or by promising such favour, whether on the part of the debtor or with his knowledge on the part of some third person⁴⁾, or that — 2. The composition has in other respects been brought about by fraudulent conduct on the part of the debtor, as, for example, by his fraudulently concealing some of his property or estimating his liabilities too highly³⁾, the debtor is liable to pay all his creditors who have not participated in the illegality also those parts of their claims which have been remitted by the composition, and forfeits as against the same creditors the respite granted him by the composition, without, however, either his sureties for the composition being discharged from the liabilities undertaken by them or the creditors forfeiting any of the rights granted them by the composition.

If three years have elapsed since the confirmation of the composition, without the claim due to a creditor as regards the parts of his claim remitted by the composition having been recognised or sued for, such claim cannot subsequently be taken advantage of.

79. If the debtor's estate is subjected to administration in bankruptcy before the composition has been fulfilled, those creditors who have not obtained all that which is due to them according to the composition have a right to a dividend from the estate calculated by way of percentage according to the entire original amount of the claim. They shall not, however, obtain an amount in excess of that which is due to them according to the composition, and part payments which may have been made before the bankruptcy shall be included in this amount, to the effect that the creditor in question shall not obtain any dividend until as much per cent. has been assessed in respect of the other claims as the part payments made amount to. This latter rule also applies with regard to creditors in respect of whom the composition is not binding in accordance with the preceding Article, when the bankruptcy is commenced before they have obtained all that is due to them.

80. Notwithstanding the rules contained in the present Act concerning composition, the estate shall in any case be restored to the debtor when, after the expiration of the period fixed for notification of claims, all the creditors having notified claims have given their consent to such restitution being effected.

¹⁾ The appeal is brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal; cf. § 131, par. 3. Concerning the procedure, see the Act on negotiations for composition, §§ 41 *et seq.* —

²⁾ I. e. the Ministry of Justice; concerning the procedure, see § 132. — ³⁾ Cf. p. 214, note 1. —

⁴⁾ Cf. p. 213, note 3.

Kapitel 7. Om Skiftesamlinger og Stemmeret i Boets Anliggender.

81. Naar enten Bestyreren eller noget Medlem af Kreditorudvalget finder, at Fordringshavernes Beslutning udenfor de i nærværende Lov særlig bestemte Tilfælde bør indhentes om nogen Del af Boets Forvaltning eller om Borttryddelsen af Hindringer for dets Slutning, skal Skifteretten paa Anmodning foranstalte en Skiftesamling afholdt. Det samme skal ogsaa ske, hvor Skiftesamling begjæres afholdt af Fordringshavere, hvis Tilgodehavende udgjør mindst en Femtedel af Summen af de Fordringer, der efter Reglerne i § 85 og 86 give Stemmeret i Boets Anliggender, eller hvor Skifteretten ellers enten af egen Drift eller efter Andragende fra Skyldneren eller nogen Fordringshaver dertil maatte finde Føie¹).

82. Naar Skiftesamling skal afholdes, bør Bekjendtgjørelsen saavidt muligt ske saa betimelig, at der fra sammes Indrykkelse i den offentlige Kundgjørelsestidende og indtil Skiftesamlingens Afholdelse hengaar mindst 14 Dage. Hvorvidt Berømmelsen foruden i Kundgjørelsestidenden tillige bør bekjendtgjøres paa anden Maade, beror udenfor de Tilfælde, for hvilke særlig Regel er given, paa Skifterettens Bestemmelse. Naar den for Fordringernes Anmeldelse bestemte Frist er udløben, kan offentlig Bekjendtgjørelse undlades, saafremt Skifteretten foretrækker at give samtlige anmeldte Fordringshavere særlig Underretning.

83. Udenfor det Tilfælde, som omhandles i § 64, kan Stemmeret i Skiftesamling alene udøves af Fordringshavere, der enten personlig eller ved Fuldmægtig afgive Møde i samme.

Stemme flerheden beregnes efter Fordringernes Beløb. Ere Fordringsbeløbene lige, er Antallet af Fordringshavere afgjørende.

Til gyldig Beslutning skal udenfor de Tilfælde, for hvilke særlig Regel er given, udfordres, at Flertallets samlede Tilgodehavende udgjør mindst en Femtedel af Summen af de Fordringer, der efter Reglerne i § 85 og 86 komme i Betragtning ved Afstemningen.

84. Fattes i Skiftesamling Beslutning om noget Anliggende, der vedkommer Boets Bestyrelse, er Beslutningen bindende for Boets Bestyrer og Kreditorudvalget, medmindre den af Skifteretten tilsidesættes som stridende mod de nogen Fordringshaver eller Andre tilkommende Rettigheder eller i andre Henseender ulovlig.

Kommer ingen Beslutning istand, skal det være Bestyreren og Kreditorudvalget overladt at handle saaledes, som de anser tjenligst for Boet, medmindre Skifteretten efter Omstændighederne finder Grund til at udsætte Spørgsmaalets Behandling til en ny Skiftesamling.

85. Ved Afstemninger i Boets Anliggender skal, efterat den for Fordringernes Anmeldelse bestemte Frist er forløben og udenfor det Tilfælde, som omhandles i § 65, alene komme i Betragtning de Fordringer, som inden samme ere anmeldte, eller som, skjønt de først senere ere anmeldte, allerede maatte være prøvede. Er Anmeldelsesfristen endnu ikke forløben, blive derimod, foruden de allerede anmeldte Fordringer, ogsaa de Fordringer, hvorom Boets Vedkommende paa anden Maade maatte have Kundskab, at medregne ved Afstemningen.

86. Fordringer, for hvilke der haves Pant eller Fortrinsret, komme ved Afstemningerne i Boet alene i Betragtning med det Beløb, for hvilket de ei kunne paaregnes at ville erholde fuld Dækkelse. Betingede Fordringer komme ikke i Betragtning, saalænge Betingelsen for Fordringens Virkelighed ikke er indtraadt.

Er det aabenbart, at Boet Intet vil kunne afgive til Dækkelse af de Fordringer, der ei have Fortrinsret, skulle ei heller disse, men alene de Fordringer, for hvilke nogen, men ikke fuld Dækkelse kan paaregnes, komme i Betragtning ved Afstemningen.

87. Hvorvidt en Fordring, der endnu ikke er prøvet og anerkjendt i Boet, skal komme i Betragtning ved Afstemningen og i Tilfælde med hvilket Beløb, af-

¹) Beslutningen er inappellabel, jfr. § 131, 1ste Led.

Chapter 7. Meetings of creditors and the right to vote on the affairs of the estate.

81. When the trustee in bankruptcy or any member of the committee of creditors is of opinion that the decision of the creditors ought to be taken, apart from the cases specially fixed by the present Act, in regard to any part of the administration of the estate or for the removal of obstacles preventing the closure of the bankruptcy, the Distribution Tribunal shall, on a request being presented to this effect, see that a meeting of creditors is held. A meeting of creditors shall also be held in cases where the convening of such a meeting is demanded by creditors whose claims amount to at least one fifth of the total amount of those claims which according to the rules of §§ 85 and 86 give a right to vote on the affairs of the estate, or where the Distribution Tribunal otherwise, either of its own motion or upon an application made by the debtor or any creditor, considers that a meeting of creditors ought to be held¹⁾.

82. When a meeting of creditors is to be held, the notice convening it shall, in so far as this is possible, be published at such a time that between the insertion of the notice in the public Gazette for Notifications and the holding of the meeting, at least fourteen days shall elapse. Whether the notice convening the meeting shall also be published in some other manner, as well as in the Gazette for Notifications, depends, apart from the cases in respect of which special rules have been enacted, on the decision of the Distribution Tribunal. When the period fixed for the notification of claims has expired, the official publication may be omitted, if the Distribution Tribunal prefers to specially notify all the creditors who have given notice of their claims.

83. Apart from the case which is dealt with in § 64, the right to vote at a meeting of creditors shall only be exercised by creditors who are present at the meeting either personally or by proxy.

The majority of votes is calculated according to the amount of the claims. If the amounts of the claims are equal, the number of creditors is decisive.

In order to pass a valid resolution it shall, apart from the cases for which a special rule is enacted, be necessary that the claims of the majority together should amount to at least one fifth of the total amount of those claims which, according to the rules of §§ 85 and 86, are taken into consideration at the voting.

84. If at a meeting of creditors a resolution is passed in relation to any matter which concerns the administration of the estate, the resolution is binding on the trustee of the estate and the committee of creditors, unless it is annulled by the Distribution Tribunal as violating the rights of any creditor or other persons, or as being unlawful in other respects.

If no resolution is passed, it shall be left to the trustee and the committee of creditors to act in the manner they consider most profitable to the estate, unless the Distribution Tribunal, under the circumstances, finds a reason for postponing the discussion on the matter until a new meeting of creditors is held.

85. When voting on the affairs of the estate after the period fixed for the notification of claims has expired, and apart from the case which is dealt with in § 65, only those claims shall be taken into consideration which have been notified within the said period, or which, although they have not been notified until later, have already been verified. If, on the other hand, the period for notification of claims has not yet expired, not only the claims already notified, but also those claims of which the estate may have obtained knowledge in some other manner, shall be counted for the purpose of the voting.

86. Claims in respect of which a pledge or preferential right exists are only taken into consideration in the voting on the affairs of the estate for the amount in respect of which they are not likely to be fully covered. Conditional claims are not taken into consideration so long as the condition on which the claim is based has not been fulfilled.

If it is manifest that the estate will not be able to distribute a dividend in respect of those claims which have no preferential right, these claims shall no longer be taken into consideration in the voting, but only those claims in respect of which a partial, though not a full, payment can be counted on.

87. Whether a claim which has not yet been verified and recognised by the estate is to be considered in the voting, and in that case for what amount, is decided

¹⁾ This decision is not subject to appeal; cf. § 131, 1st paragraph.

gjøres af Skifteretten i Henhold til de Oplysninger, som derom paa Forhaand kunne have. Paa samme Maade afgjøres i fornødent Fald, hvorvidt en Fordring af nogen i den foregaaende Paragraf omhandlet Grund helt eller delvis skal sættes ud af Betragtning ved Afstemningen.

Afgjørelsen er ikke bindende uden for den Afstemning, for hvilken den er truffen, og foregriber Intet med Hensyn til vedkommende Fordringshaveres virkelige Ret.

88. En Fortegnelse over de Fordringer, som efter de ovenfor givne Regler ville komme i Betragtning ved Afstemningen, blive ved Bestyrerens Foranstaltning at istandbringe til enhver Skiftesamling, i hvilken Afstemning af Fordringshaverne skal eller kan finde Sted.

Kapitel 8. Om Afgjørelsen af Fordringshavernes Paastande og deres gjensidige Tvistigheder.

89. Forsaavidt nogen anmeldt Fordring er modsagt, bliver det ved Skifterettens Decision¹⁾, paa hvilken den foreløbige Bestemmelse, der maatte have fundet Sted efter §§ 66 og 87, ingen Indflydelse faar, at afgjøre, om og for hvilket Beløb Fordringen skal komme Boet til Udgift. Paa samme Maade afgjøres Tvistigheder om Fortrinsret og alle andre Tvistigheder om, hvorledes Boet skal udloddes.

90. I alle saadanne Tvistigheder har Bestyreren selv eller ved Sagfører at varetage Boets Tarv.

91. Ville en eller flere Fordringshavere appellere en i en Tvist, hvori de ikke ere Boets Modparter, afsagt Decision¹⁾ eller Dom, som fra Boets Side er besluttet at lades upaaanket, da have de dertil Adgang, forsaavidt der ikke mellem Boet og Vedkommende er sluttet Overenskomst om Tvistens Gjenstand, og Appellen ikke udsætter Boet for Tab af Rettigheder, som ved Decisionen eller Dommen maatte være det tilkjendte. Ved Appelstevningen skal derfor Bestyreren varsles paa Boets Vegne.

92. Fordringshavere, som ved Appel af Skiftedecision¹⁾ eller Dom have forøget Boets Masse, have Ret til at fordre de paa Appellen anvendte Omkostninger erstattede af Boet, forsaavidt de ikke overstige den Forøgelse, som Boet derved vinder.

Er Boet sluttet, naar den endelige Dom falder, da tilfalder det derved Vundne den eller dem, som have appelleret, indtil deres paa Appellen anvendte Omkostninger ere dækkede. Med Overskuddet forholdes efter § 107.

93. Ingen Fordringshaver kan i Boet gjøre sin Fordring gjældende i videre Omfang, end den er anmeldt.

Til Udlæg for et større end det engang ved Anmeldelsen fordrede Beløb kan Fordringshaveren alene skaffe sig Adgang ved at anmelde Tillægsfordringen som en ny Fordring.

94. Naar Saadant af Bestyreren eller nogen i Spørgsmaalet Interesseret forlanges, og dette Forlangende af Retten skjønnes efter Sagens Omstændigheder at være beføiet, kan enhver Fordringshaver, hvis Fordring ikke er erkjendt, hvad enten han paastaar Udlæg eller Likvidation²⁾, ved Skifterettens Decision¹⁾ eller efter Omstændighederne Rettens Dom paalægges med Ed at bekræfte, at den Forklaring eller Opgave, som om Fordringen af ham eller hans Fuldmægtig er gjort, er rigtig og sandfærdig, saavel som at de Bevisligheder, hvormed den er ledsaget, ere rigtige, samt at ingen Svig eller Bedragelighed i nogen Henseende derved finder Sted.

Forsaavidt ikke Eden aflægges inden den i Decisionen eller Dommen bestemte Tid, er Fordringen eller den Del deraf, med Hensyn til hvilken Eden ikke aflægges, tabt.

Kapitel 9. Om Udlodninger.

95. Saasart alle inden den berammede Frist anmeldte Fordringer ere prøvede, skal Bestyreren gjøre Indberetning til Skifteretten om, hvilke af de erkjendte Fordringer som fortrinsberettigede bør fyldestgøres af de allerede indkomne eller først indkommende Penge. Forsaavidt Retten finder det utvivlsomt, at disse Fordringer ville blive fyldestgjorte fuldt ud, bør den straks derfor give Udlæg.

¹⁾ D. e. Konkursrettens Dom, jfr. S. 197. — ²⁾ Jfr. § 119.

by the Distribution Tribunal on the basis of the information which it has been able to obtain beforehand concerning the claim. When necessary, it is decided in the same manner whether a claim, for one of the reasons mentioned in the preceding Article, shall either wholly or in part be left out of consideration in the voting.

The decision is binding only with regard to the voting in respect of which it has been given, and does not prejudice anything concerning the actual right of the interested creditor.

88. A list of those claims which, according to the preceding rules, will be considered in the voting shall, under the direction of the trustee in bankruptcy, be drawn up for every meeting at which a voting of the creditors must or may take place.

Chapter 8. Decisions in respect of the claims of the creditors and their reciprocal disputes.

89. If any claim which has been notified is objected to, the Distribution Tribunal shall settle by a decision¹⁾, which is not affected by the provisional decision that may have been given in accordance with §§ 66 and 87, whether and for what amount the claim in question shall be at the charge of the estate. Disputes concerning preferential rights and all other disputes as to the distribution of the assets are settled in the same manner.

90. In all such disputes the trustee in bankruptcy shall, either himself or by means of a solicitor, defend the interests of the estate.

91. If one or more creditors desire to appeal against a decision¹⁾ or judgment rendered in a dispute in which they are not the opponents of the estate, against which the estate has decided not to appeal, they have a right to do so, provided that no agreement has been made between the estate and the interested creditor concerning the object of the dispute, and that the appeal does not expose the estate to a loss of rights which may have been recognised as belonging to it by the decision or judgment. The trustee in bankruptcy, therefore, shall be notified as representing the estate of the summons of appeal.

92. Creditors who, by means of an appeal from a decision¹⁾ of the Distribution Tribunal or a judgment, have augmented the assets of the estate, have a right to demand that the costs incurred by the appeal shall be refunded by the estate, in so far as such costs do not exceed the benefit thereby resulting to the estate.

If the estate is closed when the final judgment is rendered, the gain thereby obtained accrues to the creditor or creditors who lodged the appeal, until the costs incurred by them on the appeal have been covered. The excess is dealt with according to § 107.

93. No creditor can advance his claim against the estate for a sum in excess of that for which the claim has been notified.

A creditor can only acquire the right to obtain a dividend on a sum in excess of the amount claimed by the notification, by notifying this supplementary claim as a new claim.

94. When the trustee in bankruptcy or some person interested in the matter requests such a course, and the Tribunal considers that, having regard to the circumstances of the case, the request is justified, any creditor whose claim has not been recognised, whether he claims a dividend or a liquidation²⁾, may be ordered by a decision¹⁾ of the Distribution Tribunal or, according to the circumstances by the judgment of the competent Tribunal, to confirm on oath that the explanation or statement made by him or his attorney concerning the claim is accurate and truthful, and that the proofs annexed to it are correct, and finally that there is no fraud or imposition in any respect in this connection.

If the oath is not taken within the period fixed in the decision or judgment, the claim, or that part of the claim in respect of which the oath is not taken, fails.

Chapter 9. Dividends.

95. As soon as all the claims notified within the period fixed have been verified, the trustee in bankruptcy shall make a report to the Distribution Tribunal as to which of the recognised claims, as being preferential ones, ought to be satisfied out of the moneys already realised or to be received subsequently. If the Tribunal considers it beyond doubt that these claims will be satisfied in full, the Tribunal shall forthwith distribute a dividend in respect of them.

¹⁾ I. e. the judgment of the Bankruptcy Tribunal; cf. p. 197. — ²⁾ Cf. § 119.

96. Saasnat der, efterat de fortrinsberettigede Fordringer ere dækkede, og det Fornødne til Skifteomkostningerne er tilbageholdt, haves Midler, som Pant-haverne ikke have forlods Ret til, indtil et Beløb af minst 5 pCt. af den øvrige anmeldte Gjælds Kapitalbeløb, bør foreløbig Udlodning ske. Saadan Udlodning gjentages siden, saa ofte der haves 10 pCt. af Gjældens Kapitalbeløb til Uddeling. For de anmeldte Fordringer, mod hvilke der er gjort Indsigelser, som endnu ikke ere endelig afgjorte, bliver den paa samme eller paa den Del deraf, som Tvisten angaar, faldende Andel indeholdt, for, naar Tvisten endelig er afgjort, enten at udbetales til vedkommende Fordringshaver eller igjen at lægges til Massen.

97. Saasnat der er Anledning til en foreløbig Udlodning, har Bestyreren derom at gjøre Andragende til Skifteretten. Skifterettens Udkast til den første foreløbige Udlodning skal ligge til Eftersyn paa dens Kontor i 14 Dage, efterat Bekjendtgjørelse derom er offentliggjort. Bestyreren underrettes særligt. De Bemærkninger ved Udkastet, som maatte fremkomme, tager Skifteretten under Overveielse, foretager derefter snarest muligt Udlodningen og aflæser den i en tillyst Skiftesamling. Den Omstændighed, at en Fordringshaver ingen Bemærkning har gjort ved det udlagte Udkast, er ikke til Hinder for, at han paaanker Udlodningen.

98. Saasnat Tiden, inden hvilken Ankestevning maa være forkyndt, er forløben, gjør Bestyreren Indberetning til Skifteretten om, hvorvidt nogen Appel af Udlodningen har medført, at de i denne bestemte Udbetalinger tildels eller i det Hele ikke for Tiden kunne foregaa. Skifteretten fatter derefter Beslutning om, hvorledes der skal forholdes, medens Udlodningen staaer under Appel.

Saalænge Paaankningsfristen (§ 131) ikke er udløben, maa ingen Udbetaling efter Udlodningen finde Sted.

Saasnat dertil er Adgang, skal Bestyreren uden Ophold tilstille Fordringshaverne deres Tilkommende ifølge den fra Skifteretten modtagne Lodningsliste. For de Fordringshavere, hvis Opholdssted er ubekjendt, indsættes Beløbet i en autoriseret Sparebank paa Fordringshaverens Navn. Lodningslisten tilbagesendes derpaa til Skifteretten, som skal forvisse sig om, at samtlige Fordringshavere have modtaget sit Tilkommende.

99. Ved enhver Udlodning tages kun Hensyn til de Fordringer, som have været prøvede paa den Tid, da Skifteretten beslutter, at Udlodning skal foretages. De Fordringshavere, hvis Fordringer senere blive prøvede, erholde ved den paafølgende Udlodning, forsaavidt Midler dertil haves, forlods Udlæg svarende til, hvad de øvrige Fordringshavere allerede have faaet ved tidligere Udlodninger, og deltage derefter i Udlodningen som de Øvrige.

100. Enhver, som ikke har paaanket en foreløbig Udlodning, ansees at have vedtaget dens Bestemmelser ogsaa for alle følgende Udlodninger. Ingen Fordringshaver kan appellere en foreløbig Udlodning, hvori han paa Grund af sin Fordrings forsildige Anmeldelse ikke har havt Adgang til at deltage, og de senere Udlodninger, kun forsaavidt angaar Fordringer, hvis Størrelse og Fortrinsret ikke ved en tidligere er afgjort.

101. De, der have Pant i Boets endnu ikke solgte Eiendomme¹⁾ og have anmeldt sine Fordringer i Boet, have, naar Pantet erkjendes at være tilstrækkeligt, Ret til ved de foreløbige Udlodninger at fordre fuldt Udlæg for de til Betaling forfaldne Dele af sine Pantefordringer.

Saadanne Afbetalinger give ikke andre Panthavere Ret til at optræde i foregaaende Prioritetshaveres Sted, om end saadan Ret ellers enten efter Lov eller Kontrakt tilkommer de senere Panthavere, men Boet indtræder selv i enhver Pant-havers Ret, forsaavidt angaar det Beløb, som saaledes er afbetalt paa hans Fordring.

Er det uvist, om Pantet strækker til, afsættes for Panthaveren, om han har meldt sig, Udlæg som for de øvrige Fordringshavere, indtil det viser sig, hvorvidt

¹⁾ D. v. s. faste Eiendomme. Jfr. forøvrigt ovenfor S. 192.

96. As soon as, after the preferential claims are discharged and the sum necessary for the expenses of the bankruptcy proceedings has been reserved, assets are available in respect of which the secured creditors (pledgees and mortgagees) have no right of preference, up to an amount of at least five per cent. of the capital sum of the other debts notified, a provisional distribution shall take place. A similar distribution shall be made from time to time, as often as ten per cent. of the capital amount of the debts is available for distribution. As regards the notified claims against which objections have been made and have not yet been finally settled, the dividends allotted thereto or to that part thereof which the dispute concerns, shall be retained, in order that, when the dispute is finally settled, they may either be paid to the interested creditors or be returned to the assets.

97. As soon as there is occasion to effect a provisional distribution, the trustee in bankruptcy shall make an application accordingly to the Distribution Tribunal. The project of the Distribution Tribunal for the first provisional distribution shall remain for inspection at the office of the Tribunal for fourteen days after the publication of the project has taken place. The trustee in bankruptcy is specially notified of the project. The Distribution Tribunal considers the remarks on the project which may be made, and then proceeds as soon as possible with the distribution, which is announced at a meeting of creditors convened for this purpose. The fact that a creditor has made no remark concerning the project does not preclude him from lodging an appeal against the distribution.

98. As soon as the period within which the summons of appeal must be issued has expired, the trustee in bankruptcy shall make a report to the Distribution Tribunal as to whether any appeal lodged against the distribution may have the effect of preventing, in whole or in part, the payment for the time being of the dividends fixed in the project. The Distribution Tribunal thereupon decides the manner of proceeding to be followed while the proposed distribution is under appeal.

No payment in pursuance of the distribution proposed may take place until the period for appeal (§ 131) has expired.

The trustee shall, as soon as this is possible, remit to the creditors without delay the amounts due to them according to the project of distribution adopted by the Distribution Tribunal. As regards the creditors whose residence is unknown, the amounts due are deposited in an authorised savings bank in their names. The project of distribution is thereupon returned to the Distribution Tribunal, which shall ascertain whether all the creditors have received what is due to them.

99. At each distribution those claims only are considered which have been verified at the time when the Distribution Tribunal decides that a distribution shall take place. Those creditors whose claims are verified subsequently, obtain at the next distribution, in so far as there are assets available for this purpose, a dividend in advance corresponding to what the other creditors have already obtained at previous distributions, and take part in the subsequent distributions on a par with the other creditors.

100. Any person who has not appealed against a provisional distribution is considered as having accepted its provisions in respect of all subsequent distributions also. No creditor can appeal against a provisional distribution in which, owing to the late notification of his claim, he has no right to participate, or against the subsequent distributions, except in so far as concerns claims, the amounts and preferential rights of which have not been fixed at a previous distribution.

101. Persons who hold mortgages on the properties¹⁾ of the estate which have not yet been sold, and who have notified their claims to the estate, have, when the mortgage in question is recognised as being sufficient, a right at the provisional distributions to claim payment of a full dividend in respect of the parts of their secured claims which are due for payment.

These part-payments do not entitle other mortgagees to take the place of secured creditors ranking previously, even though such a right otherwise appertains, either by law or agreement, to the subsequent mortgagees, but the estate itself is subrogated to the rights of every mortgagee, in so far as concerns the amount which has thus been paid in respect of his claim.

If it is uncertain whether a mortgage is sufficient, a dividend is set aside for the mortgagee, provided he has given notice of his claim, on a par with the other creditors,

¹⁾ I. e. immovables. Cf. in other respects, above, p. 192.

Pantet strækker til. For den Del af Fordringen, som ikke fyldestgjøres af Pantet, faar han udbetalt Udlæg lige med de øvrige Fordringshaveres, og Resten af det Afsatte lægges igjen til Massen.

102. Naar undtages de Fordringer, der ere sikrede ved Pant i fast Eiendom, gives ved Udlodningerne Udlæg ligesaavel for ikke forfaldne som for forfaldne Fordringer. Dog ansættes en ved Konkursens Aabning ikke forfalden Fordring, naar den ikke er rentebærende, ved Udlodningen kun for det Beløb, som med Tillæg af lovlige Renter fra Konkursens Aabning og indtil Fordringens Forfaldstid udgjør Fordringens hele Sum.

103. Naar Udlæg er givet, men Summen paa Grund af uafgjorte Tvistigheder eller andre Omstændigheder ikke udbetales, skal den gøres frugtbringende i en Bank eller anden sikker Pengeindretning. De paa denne Maade erholdte Renter komme i sin Tid enten Udlægshaverne eller Massen tilgode.

104. Ved Udbetaling efter en Udlodning eller Ordre fra Skifteretten har Bestyreren at paase, at Lovgivningens Forskrifter om Kvittering paa Gjældsdokumenter¹⁾, forsaavidt Fordringerne støtte sig til saadanne, behørig iagttages.

Kapitel 10. Om Boets Slutning.

105. Saasnart hele Boets Masse er realiseret og alle Tvistigheder om, hvorledes den skal fordeles, afgjorte, optages Boet af Skifteretten til endelig Udlodning og Slutning²⁾. Om Boets Slutning udfærdiges Bekjendtgjørelse af Skifteretten paa den i § 15 bestemte Maade. Bestyreren meddeler uopholdelig samtlige Fordringshavere Underretning om Boets Slutning.

106. Fordringshaverne beholde sin Ret imod Skyldneren, forsaavidt angaar den Del af deres Fordringer, som de ikke faa betalte ved den endelige Udlodning. Dog kunne de, hvad enten de have meldt sig i Boet eller ei, ikke for Fordringer, der ere ældre end Konkursens Aabning, lægge Arrest paa Skyldnerens Person³⁾, saafremt Skifteretten paa Skyldnerens Andragende ved Boets Slutning har afgivet Erklæring om, at Boets Utilstrækkelighed, ifølge hvad under Behandlingen er oplyst, maa antages at være bevirket alene ved uheldige Omstændigheder, ikke tillige ved Skyldnerens Letsindighed eller Brøde. En saadan Erklæring kan ikke af Skifteretten afgives, med mindre Bestyreren og Fordringshaverne i den Skiftesamling, hvori Boet optages til Slutning, have af Skifteretten været opfordrede til at erklære sig over Spørgsmaalet.

107. Dersom efter Boets Slutning Eiendele tilfalde eller falde tilbage til Konkursmassen, blive disse at gjøre i Penge og Beløbet ved en Efterlodning at fordele mellem Fordringshaverne, uden at ny Indkaldelse af disse behøves. At Efterlodning er skeet, bekjendtgjøres af Skifteretten paa den i § 15 bestemte Maade.

Kapitel 11. Om visse Konkursboer.

108.⁴⁾ Er Arv og Gjæld fragaaet efter en Afdød, da behandles hans Bo overensstemmende med nærværende Lov, dog at Forskrifterne om Akkord bortfalde.

109. Den Ret, en Fordringshaver har til at fordre Skyldnerens Bo behandlet overensstemmende med nærværende Lov, kan han ogsaa benytte mod et Bo, der af andre Grunde end de i nærværende Lov nævnte staar under Skiftebehandling⁵⁾, saafremt enten Skyldneren eller hans Bo befinder sig i noget af de Tilfælde,

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 38 om Forordningen af 9 Februar 1798. — ²⁾ Jfr. det tilsvarende Udtryk i Civilprocessen ovenfor S. 49, Note 1. — ³⁾ Jfr. ovenfor S. 59 om Loven af 3 Juni 1874 § 2. — ⁴⁾ Dette Konkurstilfælde er ganske upraktisk. — ⁵⁾ Naar Arvingerne tiltræder Arven *sub beneficio inventarii*, jfr. om Forordningen af 8 April 1768 ovenfor S. 42. Se ogsaa Loven om Formuesforholdet mellem Ægtefæller af 29 Juni 1888 §§ 33 og 35.

until it is established whether the mortgage is sufficient. In respect of that part of the claim which is not satisfied by the mortgage, the mortgagee receives a dividend equal to that of the other creditors, and the remainder of the amount set aside is returned to the assets.

102. With the exception of the claims which are secured by mortgages on immovables, dividends are given at the distributions in respect of claims which are not due as well as those which are due for payment. A claim, however, which is not due for payment at the commencement of the bankruptcy, in case it does not bear interest, is only considered in the distribution in respect of that sum which, with the addition of lawful interest for the period from the commencement of the bankruptcy until the time for payment, amounts to the whole sum of the claim.

103. When a dividend has been declared, but owing to unsettled disputes or other circumstances the sum has not been paid, it shall be rendered productive of interest in a bank or some other financial institution which is likely to remain solvent. The interest obtained in this manner shall accrue in due time either to the creditors for whom the dividend was intended or to the assets, as the case may be.

104. When payment is made in pursuance of a distribution or in pursuance of an order of the Distribution Tribunal, the trustee shall see that the provisions of the law concerning receipts to be given on notes of hand (letters of obligation) are duly observed¹⁾, in so far as the claims in question are based on titles belonging to this category.

Chapter 10. Termination of the bankruptcy.

105. As soon as all the assets of the estate are realised and all disputes as to how they are to be distributed settled, the Distribution Tribunal proceeds to the final distribution of the estate and termination of the bankruptcy²⁾. The termination of the bankruptcy is published by the Distribution Tribunal in the manner prescribed in § 15. The trustee forthwith informs all the creditors of the termination of the bankruptcy.

106. The creditors retain their rights as against the debtor in so far as that part of their claims for which they do not obtain payment at the final distribution is concerned. They cannot, however, whether they have given notice to the estate or not, bring about the arrest of the debtor's person³⁾ in respect of claims going further back than the commencement of the bankruptcy, if the Distribution Tribunal, on the termination of the bankruptcy, has at the request of the debtor made a declaration that the insufficiency of the estate, according to what has been elicited during the proceedings, must be considered as having been brought about solely by circumstances of misfortune, and not at the same time by the heedlessness or fault of the debtor. Such a declaration cannot be made by the Distribution Tribunal unless the trustee and the creditors, at the meeting of creditors at which the termination of the bankruptcy is decided on, have been invited by the Distribution Tribunal to declare themselves on the matter.

107. If, after the termination of the bankruptcy, assets accrue or are restored to the bankruptcy estate, such assets shall be converted into ready money and the amount realised be divided at a supplementary distribution amongst the creditors without any new convening of the creditors being necessary. The Distribution Tribunal issues a publication in the manner prescribed in § 15 indicating that a supplementary distribution has taken place.

Chapter 11. Concerning certain bankruptcy estates.

108.⁴⁾ In the case of a renunciation of the inheritance and debts of a deceased person, his estate shall be administered in accordance with the present Act; the provisions concerning composition, however, do not apply.

109. The right which a creditor has to demand that the estate of a debtor shall be administered in accordance with the present Act, may also be exercised by him in relation to an estate which, for other reasons than those mentioned in the present Act, is subjected to distribution proceedings⁵⁾, whenever either the debtor

¹⁾ Cf. above, p. 38, concerning the Ordinance of 9 February 1798. — ²⁾ Cf. the corresponding expression in the civil procedure, above, p. 49, note 1. — ³⁾ Cf., above, p. 59, concerning the Act of 3 June 1874, § 2. — ⁴⁾ This case of bankruptcy is of no practical interest. — ⁵⁾ When the heirs enter upon the inheritance *sub beneficio inventarii*, cf., concerning the Ordinance of 8 April 1768, above, p. 42. See also the Act on the proprietary relations between spouses of 29 June 1888, §§ 33 and 35.

som efter nærværende Lov (§§ 2 til 5) giver Fordringshaveren Ret til at fordre Skiftebehandling. I dette Tilfælde kommer den i § 9¹⁾ givne Forskrift ikke til Anvendelse.

110. Naar i det i forrige § omhandlede Tilfælde præklusivt Proklama²⁾ ved Konkursens Aabning var bekendtgjort, men ikke udløbet, bliver det uden Virkning, og Fordringshaverne blive paanyt at indkalde overensstemmende med denne Lov. Er ved Konkursens Aabning Proklama udløbet, beholder det sin præklusive Virkning.

111. Indgaaes Akkord i et Bo, hvori Proklama er udløbet, er den ikke bindende med Hensyn til den Gjæld, Skyldneren har paadraget sig, efterat hans Bo fra først a kom under Skiftebehandling.

Kapitel 12. Forskjellige Bestemmelser.

112.³⁾ Naar Skifteretten antager, at særegne Stedforhold ere til Hinder for Ansættelse af midlertidig Bestyrer, eller at Boets Tilstand gjør denne uforuden, da kan Skifteretten undlade efter § 14 at beskikke en saadan, men derimod overlade det til Fordringshaverne ved den i § 21 omhandlede Skiftesamling at bestemme, om Bestyrer skal beskikkes eller ikke. Beslutning om, at Bestyrer ikke skal ansættes, kan under Omstændigheder som foran nævnt ogsaa fattes af Fordringshaverne, om end Skifteretten ikke deri er enig; men i dette Tilfælde maa Beslutningen for at erholde Gyldighed være fattet med saadan Stemme flerhed, som i § 21 andet Punktum er bestemt.

Beslutter man ingen Bestyrer at ansætte, bliver en Inkassator at opnævne efter de for Valget af Bestyrer givne Regler (§ 21).

113.³⁾ Naar Bestyrer ikke er beskikket, skal Alt, hvad der, bortset fra Revisionen, i nærværende Lov er fastsat at skulle paahvile samme, paahvile Skifteretten, alene med Undtagelse af Inkassation, Forvaltning og Udbetaling af Boets Penge. Denne paahviler Inkassator, der herved har at iagttage Forskrifterne i § 29, § 98 sidste Afsnit og § 104, ligesom Bestemmelserne i § 25 om Kreditorudvalgets og Skifterettens Tilsyn med Regnskabsførselen og Kassen finde tilsvarende Anvendelse overfor Inkassator. Med Hensyn til dennes Afskedigelse, Regnskabsaflæggelse og Godtgjørelse finde de for Bestyreren givne Regler⁴⁾ ligeledes tilsvarende Anvendelse.

114.³⁾ Naar Bestyrer ikke beskikkes, antager Skifteretten en særskilt Revisor; dog kan efter Skifterettens Bestemmelse al Revision undlades, naar saadan efter Omstændighederne maa antages upaakrævet eller forbunden med uforholdsmæssige Omkostninger. I saa Fald skal Skifteretten i den i § 15 No. 3 omhandlede Skiftesamling meddele Oplysning om de Grunde, som i saa Henseende have været bestemmende. Hvis Revision desuagtet forlanges af nogen Fordringshaver, skal Spørgsmaalet undergives Fordringshavernes Afgjørelse.

115.³⁾ Naar Skyldnerens Gjældsforpligtelser ikke antages at overstige et Tusend Kroner, kan, hvor ikke særlige Omstændigheder gjøre det utilraadeligt, endvidere følgende Lempninger i den foreskrevne Behandlingsmaade finde Sted⁵⁾: 1. Forsegling og den i § 13 foreskrevne Værdsættelse ved Sagkyndige kan undlades; — 2. Bekendtgjørelse om Konkursens Aabning og de andre Bekendtgjørelser, der skulle foretages paa samme Maade, behøver alene at ske i den offentlige Kundgørelsestidende. Dog maa Thinglysning altid finde Sted ved Underretten paa det Sted, hvor nogen Skyldneren tilhørende fast Eiendom er beliggende; — 3. Den i § 15 No. 3 omhandlede Skiftesamling kan undlades afholdt og de Anliggender, som til samme ere henlagte, foretages i den til Fordringernes Prøvelse berammede Skiftesamling; — 4. Opnævnelse af Kreditorudvalg kan undlades, i hvilket Fald Tilsynet med Inkassator bliver at føre af Skifteretten; — 5. Omsendelsen af den i § 30 foreskrevne Oversigt og Udarbeidelsen af den i § 31 foreskrevne Beretning

1) Feil for § 8. — 2) Jfr. om dette ovenfor S. 40. — 3) Jfr. § 131, 1ste Led. — 4) Jfr. §§ 20, 32 und 33. — 5) Flere eller færre af disse Lettelser kan komme til Anvendelse i det enkelte Tilfælde, idet de ikke staar i nogen nødvendig Sammenhæng. De „særlige Omstændigheder“ maa derfor prøves i Forhold til hver enkelt Lettelse.

or his estate is in any of the situations which, according to the present Act (§§ 2 to 5), entitle the creditor to demand an administration in bankruptcy. In these cases the provision of § 9¹⁾ does not apply.

110. When in the cases dealt with in the preceding §, a preclusive proclamation²⁾ had been published before the commencement of the bankruptcy, but had not then expired, such proclamation shall be without effect, and the creditors shall be convened anew in accordance with this Act. If, at the commencement of the bankruptcy, the period of the proclamation has expired, the proclamation shall retain its preclusive effect.

111. If a composition is concluded in respect of an estate as regards which the period of a proclamation has expired, the composition is not binding in so far as concerns debts incurred by the debtor after his estate had already been subjected to distribution proceedings.

Chapter 12. Miscellaneous provisions.

112.³⁾ If the Distribution Tribunal considers that special local circumstances are opposed to the appointment of a provisional trustee, or that the condition of the estate renders this functionary unnecessary, the Distribution Tribunal may, in accordance with § 14, dispense with his appointment, and, on the other hand, leave it to the creditors to decide at the meeting of creditors dealt with in § 21 whether a trustee shall be appointed or not. A resolution that a trustee shall not be appointed may also, under the circumstances mentioned above, be passed by the creditors, although the Distribution Tribunal does not agree with it; but in this case the resolution, in order to be valid, must be passed by such a majority of votes as is fixed in § 21, second sentence.

If it is decided that no trustee shall be appointed, a receiver shall be appointed according to the rules enacted for the election of a trustee (§ 21).

113.³⁾ When no trustee has been appointed, all the duties which, apart from the audit, have been fixed in the present Act as being incumbent on the trustee, shall be incumbent on the Distribution Tribunal, with the sole exception of the recovery, the administration and the disbursement of the moneys of the estate. These duties are incumbent on the receiver, who in performing them shall observe the provisions of § 29, § 98, last paragraph, and § 104; and the provisions of § 25 concerning the control of the committee of creditors and of the Distribution Tribunal as regards the keeping of the accounts and the cash shall also correspondingly apply to the receiver. With respect to the discharge, the rendering of accounts and the salary of this official, the rules⁴⁾ enacted with regard to the trustee likewise correspondingly apply.

114.³⁾ When no trustee is appointed, the Distribution Tribunal appoints a special auditor; all audit may, however, be omitted in pursuance of the decision of the Distribution Tribunal, when under the circumstances it is considered to be unnecessary or to entail disproportionate expenses. In such case the Distribution Tribunal shall, at the meeting of creditors dealt with in § 15 No. 3, communicate the grounds on which the decision is based. If, nevertheless, the audit is demanded by any creditor, the question shall be submitted to the decision of the creditors.

115.³⁾ When the debtor's liabilities presumably do not exceed one thousand Kroner and there are no special circumstances which render it inadvisable, the following modifications in the prescribed mode of proceeding may also be adopted⁵⁾: 1. The affixing of seals and the valuation of experts prescribed in § 13 may be omitted; — 2. The publication concerning the commencement of the bankruptcy, and the other publications which are to be made in the same manner, need only be inserted in the public Gazette for Notifications. The entering in the record of the inferior Tribunal of the place where any immovable belonging to the debtor is situated must, however, always take place; — 3. The meeting of creditors dealt with in § 15 No. 3 may be omitted, and the affairs to be submitted to this meeting be dealt with at the meeting of creditors convened for the verification of claims; — 4. The appointment of the committee of creditors may be omitted, in which case the supervision of the receiver shall be exercised by the Distribution Tribunal; — 5. The sending of

1) Error for § 8. — 2) Cf. concerning this matter, above, p. 40. — 3) Cf. § 131, first paragraph. — 4) Cf. §§ 26, 32 and 33. — 5) A larger or smaller number of these modifications may be applied in a special case, as they are not necessarily connected. The "special circumstances" must therefore be examined in respect of each particular modification.

kan undlades; — 6. Akkordforslag, der ikke er indgivet senest ved Udløbet af den for Fordringernes Anmeldelse bestemte Frist, kan nægtes behandlet; — 7. Alle foreløbige Udlodninger kunne undlades og Fordelingen af Boets Midler ske ved en eneste Udlodning i Forbindelse med Boets Slutning.

116. Skiftebehandlingen har ingen Indflydelse paa Panthaveres Ret¹⁾, forsaavidt Pantet strækker til.

117. Naar en Fordringshavers Begjæring om Skiftebehandling af en Skyldners Bo ifølge nærværende Lov ved Skifterettens Beslutning, eller, om denne paaankes, ved Høiesteretsdom ikke tages tilfølg, og Fordringshaveren befindes ved Begjæringens Indleverelse til Skifteretten ikke at have havt skjellig Grund til at antage, at Skyldneren var i noget af de Tilfælde, som efter nærværende Lov berettiger en Fordringshaver til at fordre Skifte, kan Skyldneren fordre Erstatning for den ham ved Forlangendet og de af Skifteretten ifølge samme foretagne Skridt paaførte Kreditspilde eller andet Tab.

Denne Erstatning kan Skyldneren paastaa sig tilkjendt ved den samme Decision²⁾ eller Dom, hvorved Fordringshaveren paastaar Skiftebehandlingen fremmet. Erstatningens Størrelse bestemmes ved Skjøn³⁾. Tilsvarende Regel gjælder ogsaa, naar i Henhold til Lov om Akkordforhandling § 25 eller nærværende Lovs § 72 den til at paase Akkordens Opfyldelse antagne Tilsynsmand uden skjellig Grund har begjæret Skyldnerens Bo taget under Skifterettens Behandling.

118. Skyldnerens Død, medens hans Bo staar under Behandling efter nærværende Lov, har ingen Indflydelse paa Boets Behandling og Opgjørelse. Hans Arvinger kunne i hans Sted indgaa Akkord med Fordringshaverne med samme Retsvirkning, som om den havde været indgaaet af Skyldneren selv.

119. Enhver, der skyldner Penge til et Konkursbo, kan deri afkorte, hvad han har at fordre i Boet, uden Hensyn til Fordringens og Modfordringens Beskaffenhed forøvrigt, saafremt Fordringen af ham er erhvervet⁴⁾ inden Konkursens eller, i det i § 47 andet Afsnit omhandlede Tilfælde, inden Akkordforhandlingens Aabning, og han derhos, hvis Fordringen er ham overdraget af nogen anden, ikke dengang, da Overdragelsen fandt Sted, var i Gjæld til Boet og vidende om, at Konkursen eller Akkordforhandlingen var begjæret. Havde Overdrageren saadan Kundskab, men ikke tillige Erhververen, og Modregning saaledes ikke kan nægtes denne, kan Boet fordre den Skade, det derved lider, erstattet af Overdrageren, saafremt denne tillige var vidende om Erhververens Gjæld til Boet.

For Pantefordringer, der ikke ere forfaldne, kan saadan Modregningsret ikke gjøres gjældende, hvorhos andre Fordringer i Tilfælde maa taale Nedsættelse overensstemmende med §§ 102 og 120.

Boets Fordringer maa ikke transporteres eller afhændes paa en saadan Maade, at vedkommende Skyldneres Ret til Modregning derved udelukkes, medmindre de have forsømt at anmelde sine Modkrav i Boet.

120. For Renter, der paaløbe efter Konkursens Aabning, gives ikke Udlæg i Boet, medmindre de ere sikrede ved Pant⁵⁾.

Er der for en Fordring tilsagt Rabat, bliver Udlæg alene at give for det Beløb, som den efter Fradrag af Rabatten udgjør, hvad enten de for Rabatten opstillede Betingelser ere opfyldte eller ikke. Af Rabat, tilsagt for kontant Betaling, skal dog alene fradrages, hvad der maatte overstige 2 pCt. af Fordringens Beløb⁶⁾.

¹⁾ En Undtagelse i § 127, jfr. ovenfor S. 192. — ²⁾ D. e. Konkursrettens Dom, jfr. S. 197. — ³⁾ Jfr. ovenfor S. 53 o. flg. — ⁴⁾ Forloveren, som efter Konkursens Aabning har betalt Kreditor, har Modregningsret, naar Forløftet var indgaaet før dette Tidspunkt. — ⁵⁾ Jfr. ovenfor S. 190. — ⁶⁾ Jfr. ovenfor S. 129 og 190.

the statement prescribed in § 30 and the drawing up of the report prescribed in § 31 may be omitted; — 6. The examination of a proposal for composition which has not been presented at the latest at the expiration of the period fixed for the notification of claims, may be refused; — 7. All provisional distributions may be omitted, and the distribution of the assets of the estate may take place by a single distribution in connection with the termination of the bankruptcy.

116. Proceedings in bankruptcy do not affect the rights of secured creditors¹⁾, in so far as their securities are sufficient.

117. When the petition of a creditor demanding the administration in bankruptcy of a debtor's estate in accordance with the present Act, is rejected by the decision of the Distribution Tribunal, or, in case this decision is subjected to appeal, by a judgment rendered by the Supreme Tribunal, and it is found that the creditor at the time of the presentation of the petition to the Distribution Tribunal, had no serious reason for supposing that the debtor was in any of the cases which according to the present Act entitle a creditor to demand an administration in bankruptcy, the debtor may claim damages for the injury to his credit or any other loss sustained by him owing to the petition and the steps taken by the Distribution Tribunal in consequence of the petition.

The debtor may demand that these damages shall be awarded to him by the same decision²⁾ or judgment which is given on the petition by the creditor in question for an administration in bankruptcy. The amount of the damages is fixed by estimation of experts³⁾. A corresponding rule applies when the supervisor appointed in conformity with § 25 of the Act on negotiations for a preventive composition or § 72 of the present Act to supervise the fulfilment of the composition has demanded without serious reason that the debtor's estate should be subjected to administration in bankruptcy.

118. The death of the debtor, occurring while his estate is being administered in bankruptcy in accordance with the present Act, does not affect the administration and winding up of his estate. His heirs may in his place arrange a composition with the creditors with the same legal effect as if it had been arranged by the debtor himself.

119. Any person owing money to a bankruptcy estate may deduct from his debt what is due to him from the estate, without regard to the nature of the claim and the cross-claim in other respects, provided that the claim accrued⁴⁾ before the commencement of the bankruptcy, or, in the case provided for in § 47, second paragraph, before the commencement of the negotiations for composition, and also, if the claim has been assigned to him by some other person, that being indebted to the estate, he did not, at the time when the assignment took place, know that an administration in bankruptcy or negotiations for a composition had been applied for. If the assignor had such knowledge, but not the assignee, and a set-off consequently cannot be refused to the latter, the estate may claim that the damage incurred by it owing this circumstance shall be refunded by the assignor, provided that the latter also knew of the assignee's indebtedness to the estate.

Such a right of set-off cannot be advanced in respect of claims which are secured by pledge or mortgage, and are not yet due for payment, and other claims must in appropriate cases suffer a reduction in accordance with §§ 102 and 120.

The claims of the estate must not be assigned nor alienated in such a manner as to exclude the right of set-off of interested debtors, unless the latter have omitted to give notice of their cross-claims against the estate.

120. No dividend is granted by the estate in respect of interest accruing due after the commencement of the bankruptcy, unless the interest is secured by pledge or mortgage⁵⁾.

If a discount has been promised in respect of a claim, a dividend shall be granted only in respect of the sum to which the claim amounts after the deduction of the discount, whether the conditions stipulated for the allowance of the discount have been fulfilled or not. In respect of discount promised for payment in cash, however, only that which may exceed 2 per cent. of the amount of the claim shall be deducted⁶⁾.

¹⁾ An exception from § 127; cf. above, p. 192. — ²⁾ I. e. the judgment of the Bankruptcy Tribunal; cf. p. 197. — ³⁾ Cf. above p. 53 *et seq.* — ⁴⁾ A surety who has paid the creditor after the commencement of the bankruptcy, has the right of set-off when the security had been given before this time. — ⁵⁾ Cf. above p. 190. — ⁶⁾ Cf. above pp. 129 and 190.

121.¹⁾ Ere Flere, der hefte fælles for samme Fordring, komme under Konkurs, da har Fordringshaveren Ret til i ethvert af Boerne at fordr Udlæg efter Fordringens hele paalydende Beløb, indtil han har faaet sit hele Tilgodehavende fuldstændig dækket. Udgjøre Udlæggene sammenlagte mere end den hele Fordrings Beløb, da tilfalder det Overskydende det eller de Boer, som, dersom Fordringen alene havde været gjort gjældende mod samme, vilde have havt Ret til at fordr Tilbagebetaling af de øvrige. Forøvrigt have i deslige Tilfælde de Boer, i hvilke en saadan Fordring er anmeldt, intet Krav paa hinanden indbyrdes.

122.²⁾ Er en Fordring af Medskyldner eller Forlover indfriet efter Konkursens Aabning, da har den, der har indfriet Fordringen, samme Ret baade mod Medforlovers og Skyldnerens Boer, som den oprindelige Fordringshaver vilde have havt, indtil han har faaet fuldt udbetalt, hvad han, om Skyldneren eller Medforloverne ikke havde været under Konkurs, vilde have kunnet fordr.

123 og 124 er ophævede ved Lov af 6 Mai 1899.

125. Hvad i denne Lov er foreskrevet om Skyldnerens Forhold til hans under Konkursbehandling værende Bo er ved Handelsselskaber og andre Selskaber, der ikke danne en egen fra Medlemmernes forskellig Formuesmasse, gjældende om ethvert Medlem, der har Del i Selskabets Bestyrelse.

126. Skifterettens Pligt at meddele visse Fordringshavere særlig Underretning om Skiftebehandlingen³⁾ gjælder ogsaa om den Skiftehandling, som finder Sted efter nærværende Lov.

127.⁴⁾ Forskrifterne i Lovene om tvungne Auktioner af 30te August 1842 og 6te Mai 1854 skulle ogsaa være gjældende ved Auktioner, hvorved et Konkursbos med Pant beheftede faste Eiendomme og Skibe efter Foranstaltning af Boets Vedkommende sælges, og den i Lov af 19de August 1845 om Pantevæsenet § 2 indeholdte Bestemmelse skal ogsaa gjælde, naar fast Eiendom tilhørende et Konkursbo efter Foranstaltning af Boets Vedkommende er solgt ved offentlig Auktion.

128. Pantedokumenter i fast Eiendom eller Skib samt Bygselbreve og Leiekontrakter om fast Eiendom have ingen Gyldighed mod Boet, naar de ikke thinglyses førend efter Konkursens Aabning⁵⁾. Det samme gjælder om Skjøder⁶⁾ paa fast Eiendom, som først thinglyses efter Konkursens Aabning, naar den skjødede Eiendom ved Konkursens Aabning ikke var taget i Besiddelse af Vedkommende, eller der, uagtet den skjødede Eiendom er tiltraadt før Konkursens Aabning, dog mellem Skjødets Udstedelse og dets Thinglysning er forløbet paa Landet 3 Maaneder og i By 1 Maaned efter Udstedelsen. Hvad her er bestemt for Konkursbo gjælder ogsaa om Bo, der uden at være under Konkurs viser sig at være fallit⁷⁾, saaledes at den Dag, da det blev taget under Skiftebehandling, sættes ved Siden af den Dag, da Konkursen blev aabnet. I Overensstemmelse hermed er § 6 i Lov af 12te Oktober 1857 herved forandret.

Har Akkordforhandling fundet Sted og Konkurs derefter er aabnet i Henhold til Lov om Akkordforhandling §§ 7 eller 31, skal ved Anvendelsen af foranstaaende Regler den Tid, da Akkordforhandling blev aabnet, træde i Stedet for den Tid, da Konkurs aabnedes. Er saadan Retshandel, som i denne § omhandles, under Akkordforhandlingen foretaget med Akkordstyrets Samtykke, skal dog i samme

¹⁾ Jfr. ovenfor S. 98—99 og 192. — ²⁾ Jfr. ovenfor S. 98—99 og 192. — ³⁾ De paagjældende Tilfælde, som alle tilhører Speciallovgivningen, er kun af liden praktisk Betydning. —

⁴⁾ Jfr. nærmere ovenfor S. 192. — ⁵⁾ Angaaende Gyldigheden af Ægtepakter jfr. Loven af 29 Juni 1888 § 10: Ægtepagten maa være indleveret til Thinglysning før Begjæring om Konkursens Aabning var fremsat. Om registreringspligtige Skibe jfr. Skibsregistreringsloven af 4 Mai 1901 § 24, 2det Led. — ⁶⁾ Jfr. ovenfor S. 18 og 19. — ⁷⁾ D. v. s. en afdød Skyldners insolvente Dødsbo, hvori Arvingerne ikke har overtaget Gjælden.

121.¹⁾ If the estates of several persons who are jointly liable for the same claim are subjected to administration in bankruptcy, the creditor has a right to claim a dividend from each of the estates in accordance with the entire nominal amount of the claim, until he has obtained full payment. If the dividends added together amount to more than the whole amount of the claim, the excess reverts to the estate or estates which, if the claim had only been advanced against the same, would have had a right to claim reimbursement from the others. Otherwise, in such cases, those estates in which such a claim has been notified have no recourse as against each other.

122.²⁾ If a claim has been paid by a co-debtor or surety after the commencement of the bankruptcy, the person who has paid the claim has the same right, both as against the estates of co-sureties and that of the debtor, as the original creditor would have had, until he has obtained full satisfaction in respect of what he would have been entitled to claim if the debtor or the co-sureties had not been subjected to administration in bankruptcy.

123 and 124 were repealed by the Act of 6 May 1899.

125. The provisions of this Act concerning the relations of the debtor as regards his estate which is being administered in bankruptcy apply, in the case of commercial partnerships and other associations not possessing assets distinct from those of their members, to every member participating in the administration of the association in question.

126. The obligation of the Distribution Tribunal to give special notice to certain creditors of distribution³⁾ proceedings also applies to the distribution proceedings which take place in accordance with the present Act.

127.⁴⁾ The provisions of the Acts on compulsory auctions of 30 August 1842 and 6 May 1854 shall also apply to auctions by which the immovables and ships burdened with mortgages and belonging to a bankruptcy estate are sold at the request of the administrators of the estate, and the provision contained in § 2 of the Act of 19 August 1845 concerning matters relating to pledge and mortgage shall also apply when immovables belonging to a bankruptcy estate are sold by public auction at the request of the administrators of the estate.

128. Mortgage deeds in respect of immovables or ships, and leasehold certificates and contracts of lease in respect of immovables, have no validity as against a bankruptcy estate when they are not registered in the record of the competent tribunal until after the commencement of the bankruptcy⁵⁾. The same rule applies to deeds of conveyance⁶⁾ of immovables which are not registered in the record of the competent tribunal until after the commencement of the bankruptcy, when the immovable alienated had not at the commencement of the bankruptcy been taken possession of by the alienee, or if, although possession of the alienated immovable had been taken before the commencement of the bankruptcy, three months had elapsed between the execution of the deed of conveyance and its registration in the record of the competent tribunal, in the case of rural districts, and one month in the towns. That which is here prescribed with regard to bankruptcy estates also applies to estates which, without being subjected to administration in bankruptcy, prove to be insolvent⁷⁾, in such a manner that the day on which they are subjected to distribution proceedings is to be substituted for the day on which the administration in bankruptcy is commenced. § 6 of the Act of 12 October 1857 is modified in accordance with this rule.

If negotiations for a preventive composition have taken place, and bankruptcy has subsequently been commenced in conformity with the Act on negotiations for preventive composition, § 7 or 31, the day on which the negotiations for composition were commenced shall be substituted for the day on which the administration in bankruptcy was commenced in the application of the preceding rules. If such a

1) Cf. above pp. 98—99 and 192. — 2) Cf. above, pp. 98—99 and 192. — 3) The cases in question, which all concern special Acts are of little practical importance. — 4) Cf. for further particulars above p. 192. — 5) Concerning the validity of marriage contracts, cf. the Act of 29 June 1888 § 10: marriage contracts must be presented in order to be taken down in the record of the competent tribunal before the petition for the commencement of proceedings in bankruptcy is presented. Concerning ships liable to register, cf. the Act concerning the Registration of ships of 4 May 1901, § 24, second paragraph. — 6) Cf. above pp. 18—19. — 7) I. e. a deceased debtor's insolvent estate, the debts of which the heirs have repudiated.

Tilfælde Retshandelens Gyldighed overfor Konkursboet ikke være afhængig af de ovenfor foreskrevne Betingelser.

129. Skifteretten kan i Konkursboer modtage Vidners edelige Forklaringer, dog at Lovens Forskrift i Henseende til Stevning mod Vedkommende derved iagttages. Vidner ere pligtige til at møde og afgive Forklaring for Skifteretten efter de almindelige om Vidnepligten gjældende Regler. For Vidners Afhørelse tilkommer der ikke Skifteretten Betaling.

130. De almindelige Regler om Procesomkostningers Idømmelse skulle ogsaa anvendes i de Tvistigheder, som afgjøres ved Skifterettens Decisioner i Konkursboer. Forsaavidt Omkostninger, der ere tilkjendte Boet, ikke kunne afkortes i Udlæg, fuldbyrdes Decisionerne¹⁾ som andre Underretsdomme.

131. Alle Skifterettens Beslutninger, Decisioner¹⁾ og Udlodninger, saavel foreløbige som endelige, i Konkursboer ere Gjenstand for Appel. Dog undtages herfra de Beslutninger, der kan forlanges indbragte for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse, samt de Beslutninger og Forføjninger, som af Skifteretten træffes ifølge §§ 14, 19, 21, 22, 25, 26 1ste Afsnit, 27, 32 1ste Afsnit, 35, 54, 60sidste Afsnit, 63, 68, 72, 73, 81, 84 2det Afsnit, 87, 106 og 112—115, saavel som de Beslutninger, gennem hvilke Skifteretten efter § 113 handler som Bestyrer af Boet.

De i §§ 9 og 10 omhandlede Beslutninger indankes umiddelbart til Høiesteret. Paaankningsfristen er i disse Tilfælde 4 Uger eller i Tromsø Stift 8 Uger, og Sagen skal efter Varslets Udløb være fortrinsberettiget lige med Vexelsager²⁾ til at foretages i Høiesteret³⁾.

I de i §§ 60, 66 og 75 omhandlede Tilfælde sker Paaanken til Høiesterets Kjæremaalsudvalg.

I andre Tilfælde end i denne Paragrafs 2det og 3die Led nævnt skal Paaankningsfristen saavel for Skifterettens Decisioner, Beslutninger og Udlodninger som for de efter saadanne Retshandlingers Appel afsagte Overretsdomme være 6 Uger, regnet fra den Skiftesamling, hvori Beslutningen er fattet, Decisionen afsagt, Udlodningen aflæst eller Underretning om Sagens Udfald i Overretten meddelt. Paa Boets Vegne stevnes Bestyreren, saalænge en saadan forestaar Boets Anliggender, eller i de Boer, hvor saadan ikke er beskikket, Skifteretten, og bør Appelstevningen for dem være forkyndt i Byerne inden 14 Dage og paa Landet inden 4 Uger eller, i Tromsø Stift, i Byerne inden 4 Uger og paa Landet inden 8 Uger efter Paaankningsfristens Udløb.

132. Naar nogen i de i §§ 26, 32, 33, 72 eller 77 omhandlede Tilfælde vil indbringe en af Skifteretten fattet Beslutning for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse, finder Bestemmelserne i Lov om Akkordforhandling §§ 41 og 42 tilsvarende Anvendelse.

133. Enhver, der har anmeldt sin Fordring i Boet, er pligtig til i Boets Anliggender at modtage Varsel, forkyndt for den, ved hvem hans Fordring er anmeldt, eller ved hvem han har ladet møde ved Fordringernes Prøvelse. Længste Stevnevarsel skal være 3 Maaneder. I Henseende til Stevningens Forkyndelse gjælder, hvad der i § 49 er bestemt.

134. Opreisning⁴⁾ kan ikke meddeles enten paa Skifterettens Decisioner⁵⁾, Beslutninger og Udlodninger i Konkursboer eller paa de i Anledning af dem afsagte Overretsdomme.

135. Opbuds- og Fallitboers Behandling ved Kommissarier bortfalder for Eftertiden.

¹⁾ D. e. Konkursrettens Domme, jfr. S. 197. — ²⁾ Jfr. Vexelprocesloven af 17 Juni 1880 § 8. — ³⁾ Jfr. om denne Fortrinsret ovenfor S. 47. — ⁴⁾ Med Hensyn til Ankefristerne. — ⁵⁾ D. e. Konkursretternes Domme, jfr. S. 197.

transaction as is dealt with in this § has been concluded during negotiations for a composition with the consent of the Composition Board, the validity of the transaction as against the bankruptcy estate shall not, however, in such case be dependent on the conditions above prescribed.

129. The Distribution Tribunal may in bankruptcy proceedings take the evidence of witnesses given on oath, the provisions of the Act concerning citations to be served on the interested persons, however, being observed in connection with such evidence. It is incumbent on witnesses to appear and give explanations before the Distribution Tribunal in conformity with the ordinary rules applicable to the obligation to give evidence. No fees are payable to the Distribution Tribunal for the examination of witnesses.

130. The ordinary rules concerning the condemnation to payment of the costs of proceedings shall also be applied in such disputes as are settled by the decisions of the Distribution Tribunal in bankruptcy matters. In so far as costs which have been awarded to the estate cannot be deducted from the dividends, the decisions are carried into execution in the same way as other judgments of the lower tribunals.

131. All the resolutions, decisions¹⁾ and distributions of the Distribution Tribunal, both provisional and final, are in bankruptcy matters subject to appeal. From this rule, however, are excepted the resolutions in respect of which it may be demanded that they shall be submitted to the examination of the competent Government Department, and also the decisions of and measures taken by the Distribution Tribunal in virtue of §§ 14, 19, 21, 22, 25, 26, first paragraph, 27, 32, first paragraph, 35, 54, 60, last paragraph, 63, 68, 72, 73, 81, 84, second paragraph, 87, 106 and 112—115, as well as the decisions of the Distribution Tribunal when acting, in accordance with § 113, as trustee of the estate.

Appeals against the decisions dealt with in §§ 9 and 10 are carried directly before the Supreme Tribunal. The period for appeal is in these cases four weeks, or, in the diocese of Tromsø, eight weeks, and the matter shall, after the expiration of the periods for citation, have a prior right of hearing, as in the case of bills of exchange causes²⁾, when adjudicated upon before the Supreme Tribunal³⁾.

In the cases dealt with in §§ 60, 66 and 75, the appeal is brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal.

In cases other than those mentioned in the second and third paragraphs of this Article, the period for appeal shall, both in respect of the decisions, resolutions and distributions of the Distribution Tribunal, and in respect of the judgments rendered by the Superior Tribunals on appeals brought against these decisions, resolutions and distributions, be six weeks, calculated from the meeting of creditors at which the resolution has been passed, the decision rendered, the distribution announced, or information given of the result of the appeal before the Superior Tribunal. The trustee is summoned on behalf of the estate, so long he directs the affairs of the estate, or in those estates where a trustee is not appointed, the Distribution Tribunal, and the appeal summons shall be served on them in the towns within fourteen days and in the rural districts within four weeks, or, in the diocese of Tromsø, in the towns within four weeks and in the rural districts within eight weeks, after the expiration of the period allowed for appeal.

132. If any person, in the cases dealt with in §§ 26, 32, 33, 72 or 77 wishes to bring a resolution passed by the Distribution Tribunal before the competent Government Department for examination, the provisions of the Act on preventive composition, §§ 41 and 42, shall correspondingly apply.

133. Any person who has given notice of his claim in bankruptcy is in the affairs of the estate validly served with processes if they are served on the person by whom his claim has been notified, or by means of whom he has appeared at the verification of the claims. The longest period for summonses shall be three months. The provisions of § 49 shall apply to the serving of summonses.

134. No *restitutio in integrum*⁴⁾ can be granted either in respect of the decisions⁵⁾, resolutions or distributions of the Distribution Tribunal in matters of bankruptcy or in respect of the judgments rendered by the Superior Tribunals in regard thereto.

135. The administration of surrendered and bankruptcy estates by commissaries shall not take place in future.

1) I. e. the judgment of the Bankruptcy Tribunal, cf. p. 197. — 2) Cf. the Act on the procedure in bills of exchange causes of 17 June 1880 § 8. — 3) Cf. concerning this preferential right, above, p. 47. — 4) With regard to the periods for appeal. — 5) I. e. the judgments of the Bankruptcy Tribunal; cf. p. 197.

136. Nærmere Forskrifter til Gjennemførelse af denne Lov kunne udfærdiges af Kongen eller den, han dertil bemyndiger¹⁾).

Tredie Afdeling. I. Lov af 6 Mai 1899 om Akkordforhandling med Forandringer i Lov af 2 Juni 1906.

§ 1. En Skyldner, der ønsker under Rettens Beskyttelse at forhandle med sine Fordringshavere om Akkord — derunder indbefattet Betalingsudsættelse —, kan herom indgive Andragende til Skifteretten²⁾).

Andragendet skal være ledsaget af: 1. En kortfattet Redegjørelse saavel for de Omstændigheder, der har bevirket, at Skyldneren er bleven ude af Stand til at fyldestgøre sine Gjældsforpligtelser, som for den Maade, hvorpaa disse tænkes afviklede; — 2. En Oversigt over Boets Stilling, indeholdende en Fortegnelse over Skyldnerens Eiendele af alle Slags, Tilgodehavende, Kassebeholdning og Gjæld med Angivelse af Fordringshavernes Navne og Opholdssteder saavelsom af den Sikkerhed, som maatte være stillet; — 3. En Opgave over de Bøger, som har været førte over Skyldnerens Forretninger; — 4. Et Beløb af 50 Kroner som Forskud paa de med Andragendets Behandling og Akkordforhandling forbundne Omkostninger.

Hvor Skyldneren ikke er forhindret ved gyldigt Forfald, skal han derhos snarest muligt og i ethvert Fald inden den i § 2 bestemte Frist personlig indfinde sig hos Skifteretten for i Tilfælde at meddele de nærmere Oplysninger, som Skifteretten maatte ønske.

2. Andragendet forsynes af Skifteretten med en Paategning om Dagen og Timen, da det er indleveret.

Retten har derefter inden 3 Dage eller, om dette ikke kan ske, snarest muligt derefter ved Kjendelse at afgjøre, om Akkordforhandling skal aabnes. Den kan, før Afgjørelsen træffes, forlange sig forelagt Skyldnerens Bøger og indhente de yderligere Oplysninger, som den for samme maatte finde fornødne.

Efter Omstændighederne kan den derhos kræve Sikkerhed stillet for de med Akkordforhandlingen forbundne Omkostninger, der ikke dækkes ved det i § 1 omhandlede Forskud.

Saafermt Andragendet ikke tilfredsstiller Forskrifterne i § 1, uden at Manglerne betimelig er blevene berigtigede, eller saafremt Retten efter de fremkomne Oplysninger finder det klart, at Forskrifterne i § 23 vil være til Hinder for, at en Akkord i Tilfælde vil kunne erholde Rettens Stadfæstelse, skal Andragendet afslaaes. I saa Fald skal Underretning om Afslaget og Grundene derfor uopholdelig meddeles de kjendte Kreditorer.

3. Skifterettens Kjendelse om Aabning af Akkordforhandling er ikke Gjenstand for Paaanke. Afslaaes Andragendet, kan Kjendelsen inden tre Dage efter dens Afsigelse paaankes til Høiesterets Kjæremaalsudvalg³⁾).

4. Samtidig med, at Akkordforhandling besluttet aabnet, eller snarest muligt derefter beskikker Skifteretten en Akkordkommissær samt til i Forening med ham at danne Akkordstyret to dertil skikkede og villige Mænd, der fortrinsvis bliver at tage blandt Fordringshaverne eller deres Repræsentanter. Det bør saavidt muligt haves for Øie, at den, der opnævnes til Akkordkommissær, har Betingelserne for tillige at kunne udføre den foreskrevne Revision (§ 6 Nr. 3). I mindre eller let overskuelige Boer, saavelsom hvor Skyldneren kun søger Betalings-Udsættelse, kan Skifteretten efter Omstændighederne ogsaa unnlade at beskikke noget Akkordstyre. De Hverv, som efter Loven paahviler dette, bliver i saa Fald at udføre af Akkordkommissæren alene. Til Akkordkommissær eller Medlem af Akkordstyret maa ikke beskikkes nogen, der er Skyldneren saa nær beslægtet som Sødskendebarn eller ligesaa nær besvogret.

¹⁾ Almindelige Forskrifter af denne Art foreligger ikke. — ²⁾ Akkordforhandling kan forlanges aabnet af enhver Skyldner, ikke blot af de merkantile Skyldnere. — ³⁾ Jfr. §§ 41 o. flg.

136. Further provisions with a view to the carrying out of this Act may be issued by the King or by the person authorised by him for this purpose¹⁾.

Third Part. I. The Act of 6 May 1899 on negotiations for preventive composition, with the modifications made by the Act of 2 June 1906.

§ 1. A debtor who wishes, under the protection of the competent Tribunal, to negotiate with his creditors in relation to a composition — including also extensions of time for payment — may make an application in that behalf to the Distribution Tribunal²⁾.

Such application shall be accompanied by: 1. A brief statement both of the circumstances which have placed the debtor in the position of being unable to satisfy his liabilities, and of the manner in which he proposes to liquidate them; — 2. An explanation of the position of the estate, containing a statement of the property of the debtor of all kinds, of his claims, the amount available in cash, and his debts, with an indication of the names and residences of the creditors as well as of the securities which may have been given them; — 3. A list of the books which have been kept in connection with the debtor's operations; — 4. A sum of 50 Kroner as an advance towards the expenses connected with the examination of the application and the negotiations for composition.

Where the debtor is not prevented by some valid impediment, he shall also, as soon as possible, and in any case within the period fixed in § 2, personally appear before the Distribution Tribunal in order, if required, to give such further information as the Tribunal may ask for.

2. The application is provided by the Distribution Tribunal with a note of the day and hour of its presentment.

The Tribunal shall thereupon within three days, or, if this is not possible, as soon as possible thereafter, decide by an award whether negotiations for composition shall commence. The Tribunal, before the decision is rendered, may demand that the debtor's books be submitted to it, and procure such further information as it may consider necessary for the decision.

According to the circumstances, the Tribunal may also demand that security be given for the expenses connected with the negotiations for composition, which are not covered by the money advanced in pursuance of § 1.

If the application does not fulfil the provisions of § 1, without the defects having been corrected in time, or if the Tribunal, having regard to the information obtained, considers it evident that the provisions of § 23 will be an obstacle to the confirmation of the Tribunal of any composition which may be able to be obtained, the application shall be rejected. In such case, information of the rejection and of the reasons therefor shall forthwith be given to the known creditors.

3. A decision of the Distribution Tribunal in favour of the commencement of negotiations for a composition is not subject to appeal. If the application is rejected, the decision may, within three days after having been rendered, be brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal³⁾.

4. At the same time as the commencement of negotiations for a composition is decided on, or as soon as possible thereafter, the Distribution Tribunal appoints a Composition Commissary, and two suitable persons willing to act in conjunction with him, to constitute the Composition Board; these persons shall preferably be chosen from amongst the creditors or their representatives. Care must, as far as possible, be taken that the person who is appointed as Composition Commissary also has the qualifications necessary to enable him to carry out the prescribed audit (§ 6 No. 3). In the case of estates of little importance or such as may be easily superintended, as well as where the debtor only applies for an extension of time for payment, the Distribution Tribunal may, according to the circumstances, omit the appointment of a Composition Board. The functions which, in accordance with the Act, are incumbent on this body shall in such case be carried out by the Composition Commissary alone. No person may be appointed as a Composition Commissary or member of the Composition Board who is as nearly related or allied to the debtor by blood or marriage as first cousin.

1) There are no general provisions of this kind existing. — 2) The commencement of negotiations for a composition may be demanded by any debtor, not only by debtors who are traders.

— 3) Cf. §§ 41 *et seq.*

Paa Steder, hvor dertil findes Grund, kan vedkommende Regjeringsdepartement opnævne et Udvalg af dertil skikkede Mænd, blandt hvilke Akkordkommissæren skal beskikkes.

5. Forhandlingerne saavel i Akkordstyrets Sammenkomster som i alle de Møder i Boets Anliggender, der ikke afholdes for Skifteretten, ledes af Akkordkommissæren, der lader de fattede Beslutninger og de særskilte Tilførsler, som i noget Møde forekommer, indføre i en Forhandlingsprotokol, som autoriseres af Skifteretten og for hvert Møde underskrives af Styrets Medlemmer. I Akkordstyrets Møder skal dets samtlige Medlemmer deltage, forsaavidt de ikke har lovligt Forfald. Er der kun to Medlemmer tilstede, kan ingen Beslutning fattes uden Enstemmighed.

6. Det paaaligger Akkordstyret: 1. Uden Ophold at udfærdige en Bekjendtgørelse om Akkordforhandlingens Aabning samt i Forbindelse dermed beramme et Møde til Behandling af Skyldnerens Akkordforslag, hvilket Møde skal afholdes inden sex Uger fra Akkordforhandlingens Aabning, medmindre Skifteretten efter § 12 har tilladt Mødet udsat. Samtidig opfordres Fordringshaverne til at indsende til Akkordkommissæren en specificeret Opgave over sit Tilgodehavende hos Skyldneren. Bekjendtgørelsen indrykkes i „Kundgørelsestidenden“ samt, om dertil findes Grund, i anden Tidende, hvorhos den opslaaes paa Retsstedet og paa Børsen, om saadan findes. Ligesaa sørger Akkordstyret for, at Bekjendtgørelsen om Akkordforhandlingens Aabning snarest muligt bliver thinglyst saavel ved Skyldnerens Værnething som ved enhver Underret, inden hvis Kreds nogen ham tilhørende fast Eiendom er beliggende. Saafremt Skyldnerens Firma er indført i Handelsregistret, skal tillige en Bemærkning om Akkordforhandlingens Aabning foranlediges tilført i Registret; — 2. Inden en Uge efter Beskikkelsen at tilstille samtlige kjendte Fordringshavere saadan Meddelelse og Opfordring som i Nr. 1 omhandlet. Fordringshavere, hvorom Akkordstyret først senere faar Kundskab, tilstilles uden Ophold lignende Meddelelse; — 3. At lade Skyldnerens Regnskaber og Forretningsførelse undergive Revision enten af Akkordkommissæren eller, om der findes Grund hertil, af en særlig antagen Revisor. Ved Valget af Revisor skal, forsaavidt dertil er Anledning, tages Hensyn til den særlige Sagkyndighed, som Skyldnerens Forretning gjør ønskelig; — 4. At lade Skyldnerens Eiendele gennemgaa og værdsætte. Hvor særlig Sagkyndighed udfordres, kan i fornødent Fald Mænd dertil forlanges opnævnte overensstemmende med Reglerne i Lov af 28de August 1854, Kap. 3. De opnævnte Mænds Godtgørelse bestemmes af Skifteretten. I Gjennemgaaelsen skal Akkordkommissæren eller i Tilfælde den antagne Revisor deltage; i sidste Fald bør derhos et af Akkordstyrets Medlemmer deltage i saadan Udstrækning, at han kan erhverve fuldstændigt Kjendskab til Skyldnerens Eiendele.

7. Under Akkordforhandlingen vedbliver Skyldneren at forestaa sine Anliggender og sin Forretning, men under Akkordstyrets Tilsyn. Hvad dette bestemmer, er han forpligtet til at efterkomme, og handler han imod de af Akkordstyret givne Forskrifter eller uden at indhente dets Beslutning i Anliggender, der ikke af det er overladt til hans frie Bestemmelse, er det berettiget til at overlevere Boet til Konkursbehandling.

Iøvrigt bliver med Hensyn til Boets Forvaltning følgende nærmere Regler at iagttage: 1. Forvaltningen skal fortrinsvis være rettet paa at forberede en Afvikling af Skyldnerens Forpligtelser. Forretningens Gang bør ikke afbrydes mere, end Hensynet til Fordringshavernes Tarv og Omstændighederne forørigt gjør nødvendigt; — 2. Til Stiftelse af ny Gjæld, til Pantsættelser samt til Afhændelse eller Bortleie af fast Eiendom maa Akkordstyrets Samtykke altid erhverves; — 3. Forfalden Gjæld, for hvilken der haves Fortrinsret, eller som er sikret ved Pant, kan betales; anden Gjæld, der er stiftet før Akkordforhandlingen, maa derimod ikke betales; — 4. Forfaldne Vexler og Gjældsbreve, for hvis Indfrielse Skyldneren er ansvarlig, kan fornyes, saafremt det kan ske uden Udlæg for Skyldneren. Dog bør det i saa Fald udtrykkelig anføres, at Underskriften meddeles

In localities where there are reasons for such a course, the competent Government Department may appoint a committee of suitable persons from amongst whom the Composition Commissary shall be chosen.

5. The deliberations, both at the meetings of the Composition Board and at all the meetings held in connection with the affairs of the estate which are not held before the Distribution Tribunal, are directed by the Composition Commissary, who sees that the resolutions passed and the special supplements presented at every meeting are entered in a record of the proceedings which is authorised by the Distribution Tribunal, and which, at every meeting, is signed by the members of the Board. At the meetings of the Composition Board, all its members shall take part in the deliberations, except in so far as they have a lawful excuse for absence. If only two members are present, no resolution can be passed without unanimity.

6. It is incumbent on the Composition Board: 1. To publish without delay a notification of the commencement of the negotiations for composition, and in connection with this announcement, to convene a meeting to deliberate on the proposal for composition presented by the debtor, which meeting shall be held within the six weeks following the commencement of the negotiations for composition, unless the Distribution Tribunal has authorised a postponement of the meeting in pursuance of § 12. At the same time, the creditors are summoned to send to the Composition Commissary a detailed account of their claims on the debtor. The publication is inserted in the "Gazette for Notifications", and, if there is any special reason for such a course, in some other newspaper, and it is also posted at the seat of the Tribunal and at the Exchange, if there is such an institution at the place in question. The Composition Board also sees that the publication of the commencement of the negotiations for composition is, as soon as possible, entered in the record of the competent Tribunal of the forum of the debtor, and in that of every inferior Tribunal within the jurisdiction of which any immovable belonging to him is situated. If the debtor's firm has been inscribed in the commercial register, a note shall also be made in the register recording the commencement of the negotiations for composition; — 2. Within a week after its appointment, to send to all the known creditors the notification and summons mentioned in No. 1. Creditors who are not known to the Composition Board until later, shall without delay obtain a similar communication; — 3. To submit the debtor's accounts and book-keeping to an audit, to be undertaken either by the Composition Commissary or, if there are grounds for such a course, by an auditor specially appointed. In the choice of the auditor, regard shall be had, if the circumstances permit, to the special knowledge and competence which is desirable owing to the debtor's business; — 4. To have an inventory drawn up of the debtor's assets and have them valued. Where the special knowledge of experts is required, the appointment of suitable persons for this purpose may, if necessary, be demanded in conformity with the rules of the Act of 28 August 1854, Chap. 3. The remuneration of the persons appointed is fixed by the Distribution Tribunal. The Composition Commissary or the auditor appointed, as the case may be, shall take part in drawing up the inventory; in the latter case one of the members of the Composition Board shall also take part to such an extent as to be enabled to acquire a complete knowledge of the debtor's property.

7. During the negotiations for a composition the debtor continues to manage his affairs and business, but subject to the supervision of the Composition Board. It is incumbent on him to comply with the decisions of the Composition Board, and if he acts contrary to its directions, or without asking for its decision in matters which have not been left by the Board to his free disposal, the Board has a right to subject his estate to administration in bankruptcy.

In addition, the following rules shall be observed with regard to the administration of the estate: 1. The administration shall preferably aim at the preparation of the liquidation of the debtor's liabilities. The course of the business shall not be interrupted to a greater extent than the consideration of the interests of the creditors and the other circumstances render it necessary; — 2. The consent of the Composition Board must always be obtained when there is a question of incurring fresh debts, or of mortgaging, alienating or leasing immovables; — 3. Debts due for payment which are supported by preferential rights, or which are secured by pledge or mortgage, may be paid; other debts which were incurred before the commencement of the negotiations for composition, must not, on the other hand, be paid; — 4. Bills of exchange due for payment and notes of hand for the payment

„til Fornyelse“, og denne skal ikke give vedkommende Fordringshaver eller Medforpligtede nogen fortrinligere Ret til Fyldestgjørelse end den, der tilkom ham efter det oprindelige Gjældsbevis; — 5. Akkordstyret skal paase, at alle indkomne Midler, som ikke nødvendigvis maa have i Kasse til Udgifters Bestridelse, tages under dets Varetægt og indsættes i en Bank; — 6. Akkordstyret bestemmer, hvad der kan anvendes til Skyldnerens og hans Families Underholdning; er Skyldneren misfornøiet med Akkordstyrets Bestemmelse, kan han inden 14 Dage indbringe Spørgsmaalet for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse¹⁾.

8. Gyldigheden af Skyldnerens Forføininger er i Forhold til Tredjemand ikke betinget af, at de er foretagne med Akkordstyrets Samtykke. Dog skal — forsaavidt Akkordforhandlingen afbrydes eller afsluttes med den Følge, at Skyldnerens Bo bliver taget under Konkursbehandling i Henhold til nærværende Lovs §§ 7 eller 31 — Gjæld, der af Skyldneren uden Akkordstyrets Samtykke er stiftet under Akkordforhandlingen, ikke kunne gjøres gjældende i Konkursboet. Ligesaa skal i samme Tilfælde Pantsættelser samt Afhændelse eller Bortleie af fast Eiendom, som Skyldneren uden Akkordstyrets Samtykke maatte have foretaget under Akkordforhandlingen, være uden Gyldighed overfor Konkursboet.

Skyldnerens Firmategning bør, saalænge Akkordforhandlingen varer, ske med Tillægget: „Under Akkordforhandling“.

9. Akkordkommissæren og de øvrige Medlemmer af Akkordstyret kan af Skifteretten afskediges, saafremt de ikke behørig opfylder sine Pligter. Det samme gjælder, naar det oplyses, at der er indtraadt Omstændigheder, som medfører, at de ikke længer kan eller bør indehave sin Stilling. Forinden Beslutning om Afskedigelse fattes, skal der være givet Vedkommende Anledning til at udtale sig.

Skifterettens Beslutning om Afskedigelse saavel som dens Nægtelse af at afskedige Akkordstyret eller noget af dets Medlemmer kan inden 14 Dage efter Beslutningens Afgivelse indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse, dog i første Fald ikke med opsættende Virkning.

10. Naar Boets Gjennemgaaelse er saa langt fremskreden, at de dertil fornødne Oplysninger foreligger, skal Akkordstyret udarbejde en udtømmende Oversigt over Boets Stilling samt en Beretning om Skyldnerens Forretningsførsel, ledsaget af Udtalelse fra Revisor om, hvad han maatte have fundet at bemærke. Disse Meddelelser tilstilles hver enkelt Fordringshaver ved Akkordstyrets Foranstaltning senest fjorten Dage før Afholdelsen af det til Akkordforslagets Behandling bestemte Møde. Hvis nogen Fordring helt eller delvis bestrides af Akkordstyret eller af Skyldneren eller forlanges nærmere bevisliggjort, skal dette samtidig meddeles Fordringshaveren.

Saafremt der efter Akkordstyrets eller efter Revisors Opfatning foreligger Omstændigheder, som kan give Anledning til Undersøgelse eller Forfølgning fra det Offentliges Side, skal Afskrift af disse Udtalelser snarest muligt tilstilles Paataalemyndigheden.

11. Skyldnerens Akkordforslag skal indgives til Akkordstyret saa betimelig, at det af dette kan tilstilles Fordringshaverne samtidig med de i § 10 omhandlede Meddelelser. Akkordstyret forsyner Forslaget med sin Udtalelse saavel om dets Antagelighed i og for sig som om den Betyggelse, der haves for, at Akkorden vil blive opfyldt fra Skyldnerens Side.

12. Skifteretten kan under særegne Omstændigheder efter derom af Akkordstyret gjort Forestilling tillade, at det til Akkordforslagets Behandling bestemte Møde udsættes indtil fire Uger, hvorom i saa Fald Meddelelse skal tilstilles enhver Fordringshaver i betimelig Tid.

¹⁾ Jfr. § 45.

of which the debtor is liable, may be renewed, provided that their renewal can be effected without expense to the debtor. In such case, however, it ought to be expressly stated that the signature is given "for renewal", and this signature shall not give the interested creditor or co-debtor any more privileged right of payment than that to which he is entitled according to the original instrument; — 5. The Composition Board shall see that all the moneys received which need not necessarily be available in cash for the payment of debts, are taken under its charge and deposited in a bank; — 6. The Composition Board decides how much may be expended on the maintenance of the debtor and his family; if the debtor is dissatisfied with the decision of the Composition Board, he may within fourteen days bring the matter before the competent Government Department for investigation¹).

8. The validity of the debtor's transactions is not, as regards third persons, conditional on their having been effected with the consent of the Composition Board. If, however, the negotiations for a composition are interrupted or terminated, with the consequence that the debtor's estate is subjected to administration in bankruptcy in accordance with § 7 or § 31 of the present Act, all debts which have been incurred by the debtor without the consent of the Composition Board during the negotiations for composition, are excluded from proof against the bankruptcy estate. Similarly, the mortgages, alienations and leases of immovable property which the debtor may have granted or made without the consent of the Composition Board during the negotiations for a composition, shall in the same case be without effect as against the bankruptcy estate.

The debtor's signature on behalf of his firm, so long as the negotiations for a composition last, shall be given with the addition: "Under negotiations for a composition."

9. The Composition Commissary and the other members of the Composition Board may be removed by the Distribution Tribunal if they do not properly fulfil their duties. The same rule applies when it is established that as a result of circumstances which have happened they cannot or ought not to continue to hold their positions. Before a decision on the question of removal is given, the persons interested shall be given an opportunity of explanation.

The decision of the Distribution Tribunal as to removal, as well as a refusal of the Tribunal to remove the Composition Board or any of the members thereof may, within fourteen days after the decision has been given, be brought before the competent Government Department for investigation, in the former case, however, not with suspensive effect.

10. When the inventory of the estate is so far advanced that the information necessary for this purpose is available, the Composition Board shall draw up an exhaustive exposition of the position of the estate and an account of the debtor's book-keeping, accompanied by the auditor's observations on the matter. These documents are communicated to each creditor by the direction of the Composition Board at the latest fourteen days before the meeting fixed for deliberating on the proposal for composition is held. If any claim is contested in whole or in part by the Composition Board or by the debtor, or if it is demanded that a claim shall be more clearly substantiated, the creditor shall at the same time be informed of this circumstance.

Where, in the opinion of the Composition Board or the auditor, circumstances exist which may give rise to an examination or prosecution on the part of the public authorities, a transcript of these opinions shall, as soon as possible, be sent to the Public Prosecutor.

11. The debtor's proposal for a composition shall be presented to the Composition Board at such a time as to enable the Board to send the proposal to the creditors together with the documents mentioned in § 10. The Composition Board accompanies the proposal with its opinion as to the acceptability of the proposal in itself and also as to what securities there are that the composition will be fulfilled on the part of the debtor.

12. The Distribution Tribunal may, under special circumstances, on a proposal to this effect of the Composition Board, allow the meeting fixed for deliberating on the proposal for composition to be postponed for a time not exceeding four weeks, notice of which, in such case, shall be sent to every creditor in due time.

¹) Cf. § 45.

13. Hvis Skyldneren intet Akkordforslag fremsætter, eller det fremsatte Forslags Behandling bortfalder paa Grund af dets Tilbagekaldelse eller paa Grund af Skyldnerens Død eller Udeblivelse (§ 14), gjøres herom af Akkordstyret Indberetning til Skifteretten, ledsaget af de foreliggende Oplysninger og Udtalelser. Skifteretten erklærer derpaa ved Kjendelse Akkordforhandlingen indstillet og gaar forøvrigt frem paa den i § 31 foreskrevne Maade.

Det samme kan ogsaa ske, hvis Skifteretten efter Indberetning fra Akkordstyret finder det klart, at Akkorden af nogen i § 23 omhandlet Grund ikke vil kunne erholde Stadfæstelse. Skifterettens Kjendelse om Akkordforhandlingens Indstilling er i dette Tilfælde Gjenstand for Paaanke til Høiesterets Kjæremaalsudvalg overmødestemmende med Regelen i § 31).

14. I det til Akkordforslagets Behandling bestemte Møde skal Skyldneren være tilstede. Fra Forpligtelsen hertil danner alene Sygdom Fritagelsesgrund. Saavel Akkordstyret som Revisor har Adgang til at forlange Skyldnerens Besvarelse af ethvert Spørgsmaal om hans Forretningsførsel og Forhold, om Aarsagerne til hans Formuesforfatning og om hans fremtidige Udsigter. Ligeledes kan Fordringshaveren gennem Akkordkommissæren forlange Oplysninger af Skyldneren angaaende hans Forretningsførsel og hvad forøvrigt staar i Forbindelse med Akkordforhandlingen. De afgivne Forklaringer nedtegnes i den Udstrækning, hvori det af Akkordkommissæren findes fornødent eller af Skyldneren eller vedkommende Mødende særskilt maatte blive forlangt. Det nedskrevne skal underskrives af Skyldneren efter forud at være oplæst og vedtaget. Enhver Fordringshaver har Adgang til at gjøre sig bekendt med det Optegnede ved Henvendelse til Akkordkommissæren.

15. Dersom Skyldneren i det til Akkordforslagets Behandling bestemte Møde ønsker at gjøre Forandringer i eller Tillæg til sit Akkordforslag, kan Akkordstyret, saafremt det finder at burde give samme sin Anbefaling, udsætte Forslagets Behandling til et nyt Møde, der afholdes senest inden tre Uger, og hvorom Fordringshaverne varsles paa den i § 6 Nr. 1 og 2 bestemte Maade. I dette nye Møde kan Skyldneren derimod ikke gjøre Forandringer i eller Tillæg til Akkordforslaget.

16. Ved Afstemningen over Skyldnerens Akkordforslag skal fremlægges en af Akkordkommissæren og Revisor udfærdiget Fortegnelse over samtlige Fordringer med Angivelse af deres Beskaffenhed og forsynet med Bemærkning om, hvorvidt Fordringerne bestrides af Skyldneren eller af Akkordstyret. Forsaavidt nogen Fordring bliver bestridt af nogen Fordringshaver, skal derom af Akkordkommissæren gjøres Anmærkning paa Fortegnelsen. Det samme gjælder, hvis nogen formener sig urettelig forbigaaet ved Fortegnelsens Udfærdigelse, eller hvis en Fordring formenes opført med for lidet Beløb.

17.²⁾ Enhver Fordringshaver, som tiltræder Skyldnerens Akkordforslag, skal derom afgive skriftlig Erklæring. Erklæringen kan indsendes til Akkordkommissæren inden det til Forslagets Behandling bestemte Møde eller fremleveres i dette.

Ved enhver af en Fuldmægtig afgiven Stemme skal skriftlig Fuldmagt medfølge, medmindre Prokura er anmeldt til Handelsregistret eller bevislig paa anden Maade offentliggjort.

18.³⁾ Ved Afstemningen over Akkordforslaget skal følgende Fordringer sættes ud af Betragtning: 1. Fordringer, for hvilke efter § 30 Akkorden ei vil være bindende, medmindre den Fortrinsret eller Panteret, hvorpaa dette grundtes, udtrykkelig frafalder. Saadan Frafaldelse kan ske saavel for Fordringens hele Beløb som for en Del; — 2. Fordringer, der er afhængige af en Betingelse, som endnu ikke er indtraadt; — 3. Fordringer, der er overdragne til vedkommende Fordringshaver efter Indgivelse af Andragende om Akkordforhandling. Dog gjælder dette ikke Fordring, som nogen har overtaget ifølge en ham tidligere paahvilende Forpligtelse; —

1) Jfr. § 41 o. flg. — 2) Jfr. Konkursloven § 64. — 3) Jfr. Konkurslovens § 65.

13. If the debtor presents no proposal for composition, or if the discussion of the proposal presented is omitted by reason of its withdrawal or of the death or failure to appear of the debtor (§ 14), a report shall be made by the Composition Board to the Distribution Tribunal, accompanied by the information and observation it may be able to furnish. The Distribution Tribunal thereupon declares by a decision the suspension of the negotiations for composition and in other respects proceeds in the manner prescribed in § 31.

The same procedure may also take place if the Distribution Tribunal, on having received a report from the Composition Board, considers it evident that the proposed composition, for some reason dealt with in § 23, cannot obtain confirmation. The decision of the Distribution Tribunal as to the suspension of the negotiations for composition is, in this case, subject to an appeal before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal, in accordance with the rule of § 31).

14. The debtor shall be present at the meeting fixed for considering the proposal for composition. Illness alone is a ground for exemption from this obligation. Both the Composition Board and the auditor have a right to require an answer from the debtor to any question concerning the management of his business and his conduct, the causes which have brought about his financial position, and his future prospects. The creditors may also, through the Composition Commissary, demand information from the debtor concerning the conduct of his business and such other matters as are connected with the negotiations for composition. The explanations given are taken down in writing to the extent to which it is considered necessary by the Composition Commissary or may be specially demanded by the debtor or the persons appearing at the meeting. The written record of the meeting shall, after having been previously read and approved by the debtor, be signed by him. Every creditor has a right, on applying to the Composition Commissary, to inspect the written record.

15. If the debtor, at the meeting fixed for considering the proposal for composition, wishes to make modifications in or additions to his proposal, the Composition Board may, if it is of opinion that the modification or additions ought to be recommended, postpone the consideration of the proposal to a new meeting, to be held at the latest within three weeks, and of which the creditors shall be notified in the manner provided in § 6 Nos. 1 and 2. At this new meeting the debtor cannot make any further modifications in or additions to his proposal for composition.

16. At the voting on the debtor's proposal for composition, an account of all the claims, drawn up by the Composition Commissary and the auditor, shall be presented, with an indication of the nature of the claims and provided with remarks as to whether they are contested by the debtor or the Composition Board. If any claim is contested by any creditor, this circumstance shall be noted by the Composition Commissary on the account presented. The same rule applies if any person is of opinion that he has been unjustly omitted when the account was drawn up, or if it is considered that a claim has been put down for an amount which is too small.

17.²⁾ Every creditor who accedes to the debtor's proposal for composition shall make a declaration to this effect. The declaration may be sent to the Composition Commissary before the meeting fixed for considering the proposal, or be presented at this meeting.

A written authority shall accompany every vote cast by means of an attorney, unless a proxy has been declared in the commercial register or it is proved that the authority has been published in some other manner.

18.³⁾ At the voting on the proposal for composition the following claims shall be left out of consideration: 1. Claims as regards which, according to § 30, the composition will not be binding, unless the right of preference or pledge-right on which the claim is based is expressly renounced. Such a renunciation may take place either in respect of the whole amount of the claim or in respect of part of it; — 2. Claims which are dependent on a condition which has not yet been fulfilled; — 3. Claims which have been assigned to the creditor in question after the presentation of the application for negotiations for a composition. This rule, however,

1) Cf. § 41 *et seq.* — 2) Cf. § 64 of the Bankruptcy Act. — 3) Cf. § 65 of the Bankruptcy Act.

4. Fordringer, der tilhører Skyldnerens Ægtefælle, hans Beflægtede i op- eller nedstigende Linje eller ligesaa nær besvogrede.

Renter, paaløbne efter Akkordforhandlingens Aabning, medtages ikke ved Beregningen af Fordringernes Beløb.

19.¹⁾ Det fremsatte Akkordforslag ansees som vedtaget: 1. Hvis det gaar ud paa at betale mindst 50 pCt. af de ikke fortrinsberettigede Fordringshaveres Tilkommende, naar $\frac{2}{3}$ — to Tredjedele — af de til Stemme berettigede Fordringshavere har stemt for dets Antagelse og deres samlede Tilgodehavende udgjør $\frac{2}{3}$ — to Tredjedele — af disse Fordringshaveres samlede Fordringer; — 2. Hvis det gaar ud paa mindre end 50 pCt., naar det er antaget af $\frac{3}{4}$ — tre Fjerdedele — af de til Stemme berettigede Fordringshavere og deres samlede Tilgodehavende udgjør $\frac{3}{4}$ — tre Fjerdedele — af disse Fordringshaveres samlede Fordringer.

20.²⁾ Hvis ved Afstemningen det til Akkordforslagets Antagelse fornødne Stemmetal er opnaaet alene med Hensyn til Personerne eller alene med Hensyn til Fordringernes Beløb, men ikke i begge Henseender, eller hvis det paa Grund af Tvist eller Uklarhed med Hensyn til nogen Fordring er tvilsomt, hvorvidt Akkordforslaget skal ansees som antaget eller forkastet, kan Akkordstyret i Mødet bestemme, at ny Afstemning skal finde Sted i et senere Møde, der afholdes inden tre Uger, og hvorom Fordringshaverne varsles paa den i § 6 Nr. 1 og 2 bestemte Maade. Forsaavidt ingen modsat Meddelelse fremkommer, ansees de Fordringshavere, der har tiltraadt Akkordforslaget, at vedblive sin Stemmegivning i det nye Møde.

21. Saasnart Afstemningen over Akkordforslaget er tilendebragt, skal Akkordkommissæren indsende til Skifteretten samtlige ved dets Behandling forelagte Dokumenter, den ved Mødet førte Protokol og de muligens indkomne Protester mod Akkorden, ledsaget af Akkordstyrets Udtalelse om, hvorvidt der vides noget at erindre mod Akkordens Stadfæstelse. Er det klart, at det til Akkordforslagets Antagelse fornødne Stemmetal ikke er opnaaet, forholdes der, som i § 31 er bestemt. I modsat Fald berammer Skifteretten til Afholdelse inden tre Uger et Møde til Behandling af Spørgsmaalet om, hvorvidt Akkorden skal stadfæstes eller ikke. Berammelsen bliver at bekendtgjøre paa den i § 6 Nr. 1 foreskrevne Maade og skal ledsages af en Opfordring til Fordringshaverne om skriftlig at tilstille Skifteretten sine mulige Indsigelser inden to Dage før Mødet.

22. Er der Tvist eller Uklarhed, hvorvidt en eller flere Fordringer skal medregnes ved Afstemningen, eller om det Beløb, med hvilket de skal komme i Betragtning, skal Akkordkommissæren samtidig med Akkorddokumenterne tilstille Skifteretten en særskilt Opgave over disse Fordringer, ledsaget af de Oplysninger, som derom haves. Paa Grundlag af disse Oplysninger og de Oplysninger, som efter Skifterettens Forlangende yderligere fremskaffes, træffer denne i det til Bestemmelse om Akkordens Stadfæstelse berammede Møde Afgjørelse om, hvorvidt og i saa Fald for hvilket Beløb disse Fordringer skal tages i Betragtning ved Stemmetallets Beregning. Denne Afgjørelse, der alene kan paaankes i Forbindelse med Spørgsmaalet om Akkordens Stadfæstelse, foregriber intet med Hensyn til vedkommende Fordringshaveres virkelige Ret.

23.³⁾ Akkorden skal af Skifteretten negtes Stadfæstelse: 1. Saafremt de for Akkordforhandlingen givne Forskrifter ikke har været overholdte, medmindre Feilen antages at have været uden Indflydelse paa Akkordens Vedtagelse; — 2. Naar det under Boets Gjennemgaelse efter Akkordstyrets Erklæring har vist sig umuligt at erhverve nogen paalidelig Oversigt over dets Stilling; — 3. Naar Akkorden ikke giver alle Fordringshavere, for hvilke den er bindende, og som ikke har samtykket i at staa tilbage, lige Ret baade med Hensyn til Betalingens Størrelse i Forhold til Fordringens Beløb og med Hensyn til Betalingstiden samt Sikker-

1) Jfr. Konkursloven § 67. — 2) Jfr. Konkurslovens § 68. — 3) Jfr. Konkurslovens § 70.

does not apply to claims which any person has acquired in pursuance of an obligation previously incumbent on him; — 4. Claims appertaining to the debtor's spouse, or to his ascendants or descendants or those of his spouse.

Interest accrued after the commencement of the negotiations for a composition is not included in the calculation of the amount of the claims.

19.¹⁾ The proposal for a composition which is presented is considered as accepted: 1. If it provides for the payment of at least 50 per cent. of the claims of the creditors not possessing preferential rights, when $\frac{2}{3}$ — two thirds — of the creditors having a right to vote have voted for the acceptance of the proposal, and the whole sum of their claims amounts to $\frac{2}{3}$ — two thirds — of all the claims of these creditors; — 2. If it provides for the payment of less than 50 per cent., when it is accepted by $\frac{3}{4}$ — three fourths — of the creditors having a right to vote, and the whole sum of claims amounts to $\frac{3}{4}$ — three fourths — of all the claims of these creditors.

20.²⁾ If at the voting the number of votes necessary for the acceptance of the proposal for composition has been obtained only with regard to the persons, or only with regard to the amount of the claims, but not in both respects, or if, by reason of a dispute or of uncertainty with regard to any claim, it is subject to doubt whether the proposal for composition is to be considered as accepted or rejected, the Composition Board may at the meeting decide that a fresh voting shall take place at a subsequent meeting to be held within three weeks, and concerning which the creditors shall be notified in the manner prescribed by § 6 Nos. 1 and 2. In so far as no communication to the contrary is forthcoming, those creditors who have acceded to the proposal for composition are considered as persevering in their votes at the new meeting.

21. As soon as the voting on the proposal for composition is concluded, the Composition Commissary shall send to the Distribution Tribunal all the documents presented at the deliberation on the proposal, the record taken down at the meeting, and the protests against the composition which may have been presented, accompanied by the declaration of the Composition Board as to whether the Board has any objection to make against the confirmation of the composition. If it is clear that the number of votes necessary for the acceptance of the proposal for composition has not been obtained, the procedure fixed in § 31 shall be followed. In the contrary case, the Distribution Tribunal convenes a meeting, to be held within three weeks, for considering the question as to whether the composition shall be confirmed or not. The notice convening the meeting shall be published in the manner prescribed in § 6 No. 1, and shall be accompanied by an invitation addressed to the creditors to present their possible objections to the Distribution Tribunal in writing within two days before the meeting.

22. If there is a dispute or any uncertainty as to whether one or more claims are to be included in the voting, or as to the amount in respect of which they are to be considered, the Composition Commissary shall, together with the composition documents, send to the Distribution Tribunal a special statement in regard to these claims, to be accompanied by the information available concerning them. On the basis of this information, and the further information which may be furnished at the request of the Distribution Tribunal, the Tribunal, at the meeting convened for rendering a decision as to the confirmation of the composition, decides whether and if so, for what amount, these claims are to be taken into consideration when the number of votes is counted. This decision, which can only be subjected to appeal in connection with the question of the confirmation of the composition, does not in any manner prejudice the actual rights of the interested creditors.

23.³⁾ The Distribution Tribunal shall refuse its confirmation: 1. If the provisions enacted with regard to negotiations for a composition have not been complied with, unless the error is considered not to have had any effect as regards the acceptance of the composition; — 2. If during the examination of the estate, it has proved impossible according to the declaration of the Composition Board to obtain any reliable account as to the position of the estate; — 3. When the composition does not give to all creditors on whom it is binding, and who have not consented to be prejudiced in favour of other creditors, equal rights both as regards

¹⁾ Cf. § 67 of the Bankruptcy Act. — ²⁾ Cf. § 68 of the Bankruptcy Act. — ³⁾ Cf. § 70 of the Bankruptcy Act.

heden; — 4. Naar Skyldneren ikke efter Akkorden skal betale sine uprioriterede Fordringshavere mindst 25 pCt. eller — om han tidligere har været under Konkurs eller erholdt tvungen eller frivillig Akkord (herfra dog undtaget Betalings-Udsættelse) uden senere at have betalt sine Fordringshavere fuldt ud — mindst 50 pCt. af deres Tilgodehavende, medmindre Akkordforslaget er antaget af samtlige de kjendte Fordringshavere, som efter Skifterettens Afgjørelse skal komme i Betragtning (§ 22), eller Skyldnerens Uvederhæftighed er hidført ved ham utilregneligt Uheld; — 5. Naar Skyldneren i Løbet af de sidste to Aar før Akkordforhandlingens Aabning eller under denne er domfældt for saadant strafbart Forhold, som omhandles i Straffelovens Kap. 21 §§ 12—16, jfr. nærværende Lovs § 35, eller Skifteretten finder det godtgjort, at han i nævnte Tidsrum har gjort sig skyldig i saadant Forhold; — 6. Naar Skyldneren uden gyldig Grund udebliver fra Retsmødet eller vægrer sig for at meddele Skifteretten de til Afgjørelsen fornødne Oplysninger.

24.¹⁾ Efter Andragende fra Akkordstyret eller fra nogen Fordringshaver, der ikke efter § 18 Nr. 1 er udelukket fra at komme i Betragtning ved Afstemningen, skal Skifteretten endvidere negte Stadfæstelse: 1. Naar det paavises, at Akkorden er istandbragt ved Begunstigelse af nogen Fordringshaver eller ved Løfte om saadan, være sig fra Skyldnerens Side eller af nogen Tredjemand; — 2. Naar det paavises at Akkorden ikke stemmer med Fordringshavernes fælles Interesse, saasom fordi den tilbudne Dividende staar i fremtrædende Misforhold til Skyldnerens Midler, eller fordi disse er væsentlig formindskede ved Forføjninger eller Retsstiftelser, der i Tilfælde af Konkurs vilde kunne omstødes, eller fordi de opstillede Betalings-terminer medfører en Udsættelse med Betalingen, der ikke findes begrundet ved et rimeligt Hensyn til Opretholdelse af Skyldnerens Forretning, eller fordi der ikke haves antagelig Betyggelse for Akkordens Opfyldelse.

25.²⁾ Efter Andragende af Fordringshavere, hvis Tilgodehavende udgjør mindst $\frac{1}{5}$ — en Femtedel — af Summen af de Fordringer, der ved Afstemningen kommer i Betragtning, kan Skifteretten gjøre sin Stadfæstelse afhængig af, at Skyldneren underkaster sig Tilsyn med Akkordens Opfyldelse af Akkordkommissæren eller en anden dertil skikket, af Skifteretten godtagen Mand. Dette Tilsyn skal gaa ud paa, at Skyldnerens Forretningsførsel anordnes med det Formaål for Øie at gjøre de til Akkordens Opfyldelse fornødne Midler tilgjængelige til rette Tid, og paa at forebygge, at nogen Fordringshaver tilfredsstilles til Forfang for de øvrige. Skyldneren skal i saa Fald være forpligtet til at give den Tilsynshavende uhindret Adgang til at øve det fornødne Tilsyn og til ikke at handle mod hans Tilhold. Efterkommer han ikke denne Forpligtelse, skal den Tilsynshavende være berettiget til at overlevere Boet til Konkursbehandling.

Den Tilsynshavende tilkommer i Mangel af anden Aftale saadan Godtgjørelse, som Skifteretten, efterat Parterne er hørte, ved Kjendelse bestemmer. Forskrifterne i § 38, 2det til 4de Punktum finder herved tilsvarende Anvendelse. Afgaar den Tilsynshavende ved Døden eller bliver han af Skifteretten efter Andragende fritaget for sit Hverv, antager Skifteretten en anden i hans Sted.

26.³⁾ Med Hensyn til bestridte Fordringer kan Skifteretten, naar derom af vedkommende Fordringshavere gjøres Paastand, ved Stadfæstelsen bestemme, at det paa Fordringen faldende Udbytte skal indsættes i en Bank.

Naar Indsættelse besluttes, bestemmer Skifteretten samtidig en Frist, inden hvilken Søgmaal af vedkommende Fordringshaver skal irettesføres. Naar Dom er falden, skal Beløbet fremdeles forblive henstaaende, indtil Ankefristen er udløbet. Anlægges Søgmaal ikke inden den fastsatte Frist, kan Beløbet udtages.

27.⁴⁾ I det til Behandling af Spørgsmaalet om Akkordens Stadfæstelse berammede Møde skal saavel Skyldneren som Akkordstyrets Medlemmer være tilstede, medmindre de er hindrede ved Sygdom eller har erholdt Skifterettens Tilladelse til at være fraværende.

¹⁾ Jfr. Konkurslovens § 71. — ²⁾ Jfr. Konkurslovens § 72. — ³⁾ Jfr. Konkurslovens § 73. —

⁴⁾ Jfr. Konkurslovens § 69.

the amount of the dividend in proportion to the amount of the claim and as regards the time for payment and the security given; — 4. When the debtor, according to the composition, does not pay his unsecured creditors at least 25 per cent. or — if he has previously been bankrupt or obtained a compulsory or voluntary composition (excepting, however, a mere postponement of payments) without subsequently having paid his creditors in full — at least 50 per cent. of their claims, unless the proposal for composition is accepted by all the known creditors who, according to the decision of the Distribution Tribunal, are to be taken into consideration (§ 22), or the debtor's insolvency has been brought about by mishaps for which he is not to blame; — 5. When the debtor, in the course of the last two years before the commencement of the negotiations for a composition, or during these negotiations, has been condemned for such criminal conduct as is dealt with in Chap. 21 §§ 12—16 of the Criminal Law; cf. § 35 of the present Act, or the Distribution Tribunal considers it substantiated that during the said period he has been guilty of such conduct; — 6. When without valid reason the debtor fails to appear before the Tribunal, or refuses to give the Tribunal the information necessary for its decision.

24.¹) On an application made by the Composition Board or by any creditor who according to § 18 No. 1 is not excluded from consideration at the voting, the Distribution Tribunal shall further refuse its confirmation: 1. When it is proved that the composition has been brought about by favouring any creditor or by promising such favour, whether on the part of the debtor or of any third person; — 2. When it is proved that the composition is not in harmony with the general interest of the creditors, as, for example, because the dividend offered is in obvious disproportion to the resources of the debtor, or because his assets have been considerably diminished by such arrangements or transactions as in case of bankruptcy might be annulled, or because the proposed terms of payment entail a postponement of the time for payment which is not considered to be based on reasonable considerations for the maintenance of the debtor's business, or because there is no sufficient security that the terms of the composition will be fulfilled.

25.²) On an application made by creditors whose claims amount at least to $\frac{1}{5}$ — one fifth — of the total amount of the claims which are to be taken into consideration at the voting, the Distribution Tribunal may make its confirmation dependent on the condition that the debtor submits, in so far as the fulfilment of the composition is concerned, to the supervision of the Composition Commissary or of some other suitable person designated by the Distribution Tribunal. This supervision is intended to secure that the debtor's business should be conducted with the object of making the assets necessary for the fulfilment of the composition accessible in due time, and of preventing any creditor from being satisfied to the detriment of other creditors. It shall in such case be incumbent on the debtor to give the supervisor every opportunity to exercise the necessary supervision, and not to act contrary to his instructions. If he does not comply with this obligation, the supervisor shall have a right to subject the estate to administration in bankruptcy.

The supervisor, in default of any agreement to the contrary, is entitled to such remuneration as is fixed by a decision of the Distribution Tribunal, after hearing the parties. The provisions of § 38, sentences 2 to 4, have here a corresponding application. If the supervisor dies, or if, on application, he is discharged from his functions by the Distribution Tribunal, the Distribution Tribunal appoints another in his place.

26.³) As regards contested claims, the Distribution Tribunal may, on the demand of the interested creditors, decide, on the confirmation, that the dividend in respect of such claims shall be deposited in a bank.

When this deposit is decided on, the Distribution Tribunal at the same time fixes a period within which an action shall be brought by the interested creditor. When the judgment is rendered, the amount shall remain deposited until the period for an appeal has expired. If an action is not brought within the period fixed, the amount may be withdrawn.

27.⁴) At the meeting convened for considering the question of the confirmation of the composition, the debtor as well as the members of the Composition Board shall be present, unless they are prevented by illness or have obtained the permission of the Distribution Tribunal to be absent.

¹) Cf. § 71 of the Bankruptcy Act. — ²) Cf. § 72 of the Bankruptcy Act. — ³) Cf. § 73 of the Bankruptcy Act. — ⁴) Cf. § 69 of the Bankruptcy Act.

Skifteretten kan i Mødet indhente alle de Oplysninger, som den til sin Afgjørelse maatte finde fornødne, og kan efter Omstændighederne forlange de af andre end Skyldneren afgivne Forklaringer bekræftede med Ed. Findes det fornødent at indhente Forklaring eller Vidnesbyrd af Personer, der opholder sig udenfor Jurisdiktionen, kan Skifteretten derom rette Begjæring til vedkommende Skifteret, som uden Ophold har at efterkomme Begjæringen.

Vidnerne er pligtige til at møde efter Varsel som for Gjæsteretssager bestemt, og særskilt Varsel til Skyldneren er ufnødent, naar denne af den Skifteret, som har fremsat Begjæringen, har erholdt Meddelelse om samme. Med Hensyn til Udelukkelse fra eller Fritagelse for at afgive Forklaring eller aflægge Ed, saavel som med Hensyn til Ansvar for Udeblivelse eller Vidnesbyrdets Negtelse, gjælder samme Regler, som i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887, Kap. 15 er bestemte. Mod Skifterettens herhenhørende Afgjørelser kan Vidnerne anvende Kjæremaal efter de for Straffesager gjældende Regler.

For Vidnernes Afhørelse erlægges ingen Betaling.

Forsaavidt ikke Nødvendigheden af at indhente yderligere Oplysninger medfører Udsættelse, bliver Rettens Afgjørelse at afgive i det i Henhold til § 21 berammede Retsmøde eller senest inden tre Dage derefter. Afgjørelsen afgives i Form af begrundet Kjendelse.

28.¹⁾ Skifterettens Beslutning om Akkordens Stadfæstelse kundgjøres paa den i § 6 Nr. 1 foreskrevne Maade, hvorhos den ved Akkordkommissærens Foranstaltning meddeles samtlige kjendte Fordringshavere.

Er Skyldnerens Firma indført i Handelsregistret, skal derhos Akkordkommissæren, saasnart den i § 29 bestemte Frist er udløben, eller, om Anke har fundet Sted, saasnart denne er afgjort, tilstille Føreren af Registret til Anmærkning i samme en Meddelelse om Akkorden, bilagt med en Gjenpart af Akkordbetingelserne.

29.²⁾ Skifterettens Kjendelse om Akkordens Stadfæstelse kan af enhver Fordringshaver, der ikke efter § 18 Nr. 1 er udelukket fra at komme i Betragtning ved Afstemningen, paaankes til Høiesterets Kjæremaalsudvalg til Prøvelse³⁾. Begjæring om saadan Prøvelse maa, ledsaget af fornøden Begrundelse, indgives inden tre Uger efter Akkordens Stadfæstelse.

Nægtes Akkordens Stadfæstelse, kan Skifterettens Kjendelse inden 3 Dage efter dens Afsigelse af Skyldneren paaankes til Høiesterets Kjæremaalsudvalg.

30.⁴⁾ Den stadfæstede Akkord er bindende for alle Fordringshavere, hvis Fordringer skriver sig fra Tiden før Akkordforhandlingens Aabning. Dog er Akkorden ikke bindende for: 1. Fordringer, der tilkommer lovbestemt Fortrinsret i Konkurs. Forsaavidt det til dennes Bevarelse udkræves, at der inden en vis Frist for samme er gjort Indførsel eller Anmeldelse for Skifteretten, skal Kravets Anmeldelse for Akkordstyret have samme Virkning; — 2. Fordringer, der er sikrede ved Pant, forsaavidt Pantet tilstrækker. Herfra undtages dog Pant, for hvis Vedkommende ikke Thinglysning og ved Løsøre ei heller Besiddelsestagelse har fundet Sted før efter Akkordforhandlingens Aabning, samt endvidere Retspant, stiftet ved Indførsels- eller Afsætningsforretning⁵⁾, der er thinglyst senere end fire Uger før den Dag, da Begjæringen om Akkordforhandling indkom til Skifteretten.

Med Hensyn til en Fordringshavers Ret til at afkorte sit Tilgodehavende i sin Gjæld til Skyldneren finder Bestemmelserne i Konkurslovens § 119 tilsvarende Anvendelse.

For Forlovere og andre, som hefter tilligemed Skyldneren, er Akkorden bindende; men den har ingen Indflydelse paa Fordringshavernes Rettigheder ligeoverfor disse.

¹⁾ Jfr. Konkurslovens § 74. — ²⁾ Jfr. Konkurslovens § 75. — ³⁾ Jfr. §§ 41 o. flg. — ⁴⁾ Jfr. Konkurslovens § 76. — ⁵⁾ Angaaende „Afsætning“ jfr. ovenfor S. 59.

The Distribution Tribunal may at this meeting procure all the information which it may consider necessary for the purpose of its decision, and according to the circumstances, may require that the explanations given by persons other than the debtor shall be confirmed on oath. If it is considered necessary to obtain the explanation or evidence of persons living outside the jurisdiction, the Distribution Tribunal may direct a request to this effect to the competent Tribunal, which shall without delay comply with the request.

It is incumbent on the witnesses to appear after having been summoned in the manner fixed for "visitors' court causes", and it is unnecessary to specially notify the debtor when he has been informed of the summons by the Tribunal which has presented the request. With regard to the exclusion or exemption of witnesses from giving evidence or taking oath, as well as with regard to their responsibility for absence or refusal to give evidence, the same rules shall apply as are enacted in Chap. 15 of the Act on procedure in criminal causes of 1st July 1887. The witnesses may appeal against the decisions of the Distribution Tribunal in this respect in accordance with the rules applicable to criminal causes.

No fee is payable for the examination of witnesses.

In so far as the necessity of obtaining further information does not require a postponement, the decision of the Tribunal shall be rendered at the meeting convened in accordance with § 21 or, at the latest, within three days thereafter. The decision is given in the form of a reasoned judgment.

28.¹⁾ The decision of the Distribution Tribunal in confirmation of the composition is published in the manner prescribed in § 6 No. 1, and is also, by the direction of the Composition Commissary, communicated to all the known creditors.

If the debtor's firm has been inscribed in the commercial register, the Composition Commissary shall also, as soon as the period fixed in § 29 has expired, or, if an appeal has been lodged, as soon as the appeal has been decided on, send to the Registrar a notification of the composition for entry in the register, accompanied by a transcript of the terms of the composition.

29.²⁾ The decision of the Distribution Tribunal in relation to the confirmation of the composition may be brought before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal for examination, by any creditor who is not excluded, according to § 18 No. 1, from the right to vote³⁾. The request for such examination, accompanied by sufficient grounds, must be presented within three weeks after the confirmation of the composition.

If the confirmation of the composition is refused, the decision of the Distribution Tribunal may, within three days after having been rendered, be brought by the debtor before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal.

30.⁴⁾ A composition, when confirmed, is binding on all the creditors whose claims originated before the commencement of the proceedings for composition. The composition is not, however, binding in respect of: 1. Claims in respect of which a right of preference in bankruptcy is given by law. In cases where, for the preservation of the preferential right, it is required that within a certain period a judicial seizure shall be effected or a notification made to the Distribution Tribunal, the notification of the claim to the Composition Board shall have the same effect; — 2. Claims which are secured by pledge or mortgage, provided that the security is sufficient. From this rule, however, those pledges or mortgages are excepted in respect of which no registration in the record of the competent Tribunal or, in the case of movables, no taking of possession, has taken place until after the commencement of the negotiations for composition, and further, those legal pledges which are established by means of a seizure in execution or a seizure by way of security⁵⁾, which have been registered in the record of the competent Tribunal later than four weeks before the day on which the petition for negotiations for a composition was presented to the Distribution Tribunal.

With regard to the right of a creditor to deduct his claim from a debt which he owes to the debtor, the provisions of § 119 of the Bankruptcy Act correspondingly apply.

The composition is binding on sureties and other persons who are jointly liable with the debtor; but it does not affect the rights of the creditors as against such persons.

¹⁾ Cf. § 74 of the Bankruptcy Act. — ²⁾ Cf. § 75 of the Bankruptcy Act. — ³⁾ Cf. §§ 41 *et seq.* —

⁴⁾ Cf. § 76 of the Bankruptcy Act. — ⁵⁾ Concerning "seizure by way of security" cf. above p. 59.

Om Akkordens Ugyldighed samt om Virkningen af, at Akkorden ikke bliver opfyldt, gjælder samme Regler som, hvor Skyldneren under Konkurs har erholdt Akkord¹⁾).

31. Naar en Akkordforhandling indstilles efter § 13, saavel som naar det fremsatte Akkordforslag forkastes eller en vedtagen Akkord af Skifteretten eller Høiestrets Kjæremaalsudvalg negtes Stadfæstelse, har Skifteretten, saasnart den bestemte Ankefrist er forløben, eller, om Anke er begjæret, naar denne er afgjort, at lade Akkordforhandlingens Udfald bekendtgjøre paa den i § 6 Nr. 1 bestemte Maade med Tilføiende, at forsaavidt nogen Fordringshaver vil begjære Skyldnerens Bo taget under Konkursbehandling, bør Begjæring derom være indgivet til Skifteretten inden fjorten Dage efter Bekjendtgjørelsens Indrykkelse i den offentlige Kundgjørelsestidende. Fremkommer ingen saadan Begjæring, skal Akkordkommissæren, forsaavidt Skyldnerens Firma er indført i Handelsregistret, tilstille Føreren af dette til Anmærkning i samme en Meddelelse om Akkordforhandlingens Ophør.

32. Saalænge de Frister, som efter §§ 13 og 29 gjælder med Hensyn til Paaanke af Skifterettens Kjendelse om Akkordforhandlingens Indstillen eller Akkordens Stadfæstelse eller Negtelse af saadan, ikke er forløbne, eller, hvis Anke har fundet Sted, saalænge denne ikke er afgjort, vedbliver Skyldneren at staa under Akkordstyrets Tilsyn. Det samme gjælder, saalænge den i § 31 for Indgivelse af Begjæring om Konkursbehandling bestemte Frist ikke er forløben, eller, om Begjæring er indgiven, saalænge den ikke er behandlet.

33. Fra den Tid, da Andragende om Akkordforhandling er indgivet til Skifteretten og indtil Akkordforhandlingens Slutning — den Tid, hvori Skyldneren efter § 32 vedbliver at staa under Akkordstyrets Tilsyn, heri iberegnet —, kan Indførsel eller Afsætning²⁾ ikke afholdes i Skyldnerens Gods, ligesom Tvangssalg kun maa finde Sted i Henhold til Panteret, der efter § 30 vil være uberørt af Akkorden. Afslaaes Andragendet om Akkordforhandling, gjælder dette, indtil den i § 3 bestemte Ankefrist er forløben, eller, om Anke har fundet Sted, indtil samme er afgjort.

I samme Tidsrum kan med den Undtagelse, som flyder af § 31, Skyldnerens Bo ei heller besluttes taget under Konkursbehandling efter Begjæring af nogen Fordringshaver. Hvor saadan Begjæring er indgivet, men endnu ikke afgjort paa den Tid, da Skyldnerens Andragende om Akkordforhandling indkommer til Skifteretten, bliver, uanseet Forskrifterne i Konkurslovens § 9, Behandlingen af Konkursbegjæringen at udsætte, indtil Andragendet om Akkordforhandling er afslaaet eller Akkordforhandlingen sluttet, uden at Akkord er opnaaet. Det samme gjælder Begjæring om Indførsel for Gjæld, hvorfra dog undtages Indførsel for Skatter og dermed ligestillede Fordringer, der tilkommer lovbestemt Fortrinsret. Fornøden Underretning skal af Skifteretten tilstilles Exekutionsmyndigheden paa de Steder, hvor Skyldneren efter det Oplyste har Eiendele her i Landet.

34. De Regler, som ifølge Lov om Konkurs og Konkursboers Behandling af 6te Juni 1863 §§ 40 og 41, Lov om Vexler af 7de Mai 1880 § 30 og Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893 § 166 gjælder for Tilfælde af Konkurs, skal ogsaa gjælde i Tilfælde af Akkordforhandling efter nærværende Lov.

Det samme gjælder de Regler, som for Tilfælde af Konkurs er foreskrevne om Fradragning af Kabat³⁾).

35. Bestemmelserne i Straffelovens Kapitel 21 §§ 15 og 16⁴⁾ skal ogsaa finde Anvendelse paa en Skyldner, der under Rettens Beskyttelse forhandler med sine Fordringshavere om Akkord. Med Hensyn til Paatale for de i samme Lovs Kapitel 21

¹⁾ Jfr. Konkurslovens §§ 78 og 79. — ²⁾ Angaaende „Afsætning“ jfr. ovenfor S. 59. —

³⁾ Jfr. Konkurslovens § 120 2det Led. — ⁴⁾ Den nye Straffelovs §§ 282—289, jfr. ovenfor S. 213, Note 3.

Concerning the invalidity of the composition and the consequences resulting from its non-fulfilment, the same rules apply as in cases where a debtor whose estate is being administered in bankruptcy has obtained a composition¹⁾.

31. When negotiations for a composition are suspended in accordance with § 13, as well as when the proposal for a composition is rejected, or a composition which has been accepted is refused confirmation by the Distribution Tribunal or the Appeal Committee of the Supreme Tribunal, the Distribution Tribunal shall, as soon as the period fixed for appeal has expired, or, if an appeal has been lodged, when the appeal has been determined, cause the result of the negotiations for a composition to be published in the manner fixed in § 6 No. 1, with the addition of a note to the effect that if any creditor wishes to demand that the debtor's estate be subjected to administration in bankruptcy, a petition to this effect ought to be presented to the Distribution Tribunal within fourteen days after the insertion of the publication in the public "Gazette for Notifications". If no such petition is presented, the Composition Commissary, if the debtor's firm has been inscribed in the commercial register, shall send to the Registrar for annotation in the register a notification of the termination of the negotiations for composition.

32. So long as the periods which, according to §§ 13 and 29, apply with regard to appeals against the decisions of the Distribution Tribunal concerning the suspension of the negotiations for a composition or the confirmation or refusal of confirmation of a composition, have not expired, or, if an appeal has been lodged, so long as such appeal has not been determined, the debtor continues to be subject to the supervision of the Composition Board. The same rule applies, so long as the period fixed in § 31 for the presentment of a petition for administration in bankruptcy has not expired, or, if a petition has been presented, so long as such petition has not been dealt with.

33. From the time when the petition for negotiations for a composition is presented to the Distribution Tribunal until the termination of the negotiations for composition — including the time during which the debtor according to § 32 continues to be subject to the supervision of the Composition Board — a seizure in execution or a seizure by way of security²⁾ cannot be effected on the debtor's property, and similarly, a compulsory sale may only take place in pursuance of a pledge-right which, according to § 30, is not affected by the composition. If the petition for negotiations for a composition is rejected, this rule applies until the period for appeal fixed in § 3 has expired, or, if an appeal has been lodged, until such appeal has been determined.

During the same period, with the exception resulting from § 31, the debtor's estate cannot be subjected to administration in bankruptcy at the request of any creditor. Where such a request has been presented, but is still pending at the time when the debtor's petition for negotiations for a composition is lodged with the Distribution Tribunal, the consideration of the request for an administration in bankruptcy shall, in spite of the provisions of § 9 of the Bankruptcy Act, be postponed, until the application for negotiations for a composition has been rejected or the negotiations for a composition have been terminated without a composition having been obtained. The same rule applies to demands for seizures in execution for preferential debts, with the exception, however, of seizures in respect of taxes and other similar claims. The Distribution Tribunal shall give the necessary information to the execution authorities in the places where it is established that the debtor has property in the country.

34. The rules which according to the Act on Bankruptcy and the Administration of Bankruptcy Estates of 6 June 1863, §§ 40 and 41, the Act on Bills of Exchange of 7 May 1880, § 30, and the Act on Navigation of 20 July 1893, § 166, apply in cases of bankruptcy, shall also apply in cases of negotiations for composition according to the present Act.

The rules concerning the deduction of discount in cases of bankruptcy³⁾ shall similarly apply.

35. The provisions of the Criminal Law, Chapter 21, §§ 15 and 16⁴⁾, shall also apply to a debtor who, under the protection of the competent Tribunal, negotiates with his creditors for a composition. With regard to prosecutions for the

¹⁾ Cf. §§ 78 and 79 of the Bankruptcy Act. — ²⁾ Concerning "seizure by way of security" cf. above p. 59. — ³⁾ Cf. § 120, second paragraph, of the Bankruptcy Act. — ⁴⁾ §§ 282—289 of the new Criminal Law; cf. above p. 213, note 3.

§§ 12—14 omhandlede strafbare Forhold¹⁾ skal derhos Akkordforhandling ansees som ligestillet med Konkurs.

36. Hvis Skyldneren, efterat hans Andragende om Akkordforhandling er afslaaet eller en tidligere Akkordforhandling er indstillet eller sluttet, uden at Akkord er opnaaet eller Konkurs aabnet, inden Forløbet af et Aar derefter paany andrager om Akkordforhandling, kan Andragendet alene tages tilfølg af Skifteretten, hvor de Grunde, der tidligere har været til Hinder for Stadfæstelse af Akkorden eller Aabning af Akkordforhandling, ikke længer antages at være tilstede, eller der er indtraadt forandrede Omstændigheder, der gjør Istandbringelsen af Akkord sandsynlig.

37.²⁾ For Skifterettens Befatning med Akkordforhandling erlægges ingen Betaling, saafremt Akkord ikke opnaaes, men Skyldnerens Bo i Henhold til Bestemmelserne i § 7 tages under Konkursbehandling. I andre Tilfælde erlægges følgende Betaling, der beregnes efter Værdien af Skyldnerens Eiendele, saaledes som denne af Akkordstyret er ansat: $\frac{1}{2}$ — en halv — Procent af de første Kr. 20 000,00, $\frac{1}{4}$ — en fjerdedel — Procent af de næste Kr. 80 000,00 og $\frac{1}{8}$ — en ottendedel — Procent af det overskydende Beløb. Dog betales i intet Tilfælde mindre end Kr. 25,00 eller mere end Kr. 500,00.

Afslaaes Andragende om Akkordforhandling, uden at Konkurs samtidig aabnes, betales derfor Kr. 10,00.

Betalingen tilfalder Statskassen.

38. Den Godtgjørelse, som tilkommer Akkordstyrets Medlemmer og i Tilfælde den antagne Revisor, bestemmes ved Kjendelse af Skifteretten, efterat Akkordstyret og Skyldneren derom er hørte. Har nogen af dem gjort sig skyldig i Forsømmelse eller Uforstand i Udførelsen af sine Pligter, skal der ved Godtgjørelsens Fastsættelse dertil tages Hensyn saaledes, at efter Omstændighederne endog al Godtgjørelse kan bestemmes at skulle bortfalde.

Skifterettens Ansættelse kan inden 14 Dage efter Beslutningens Afgivelse af enhver af Parterne indbringes for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse. Godtgjørelsen kan inddrives efter de for Domme gjældende Regler.

39. Omkostningerne ved en Akkordforhandling og den Gjæld, der under samme er stiftet med Akkordstyrets Samtykke, har, naar Konkurs aabnes i Henhold til nærværende Lovs §§ 7 eller 31, samme Ret til fortrinsvis Dækkelse som Skifte-Omkostningerne.

40. De i denne Lov foreskrevne Underretninger til Fordringshavere og andre skal besørges paa en saadan Maade, at deres rigtige Fremsendelse og Aflevering til Vedkommende lader sig eftergive.

41. Naar nogen i de i §§ 3, 13 eller 29 omhandlede Tilfælde vil paaanke en af Skifteretten afsagt Kjendelse til Høiesterets Kjæremaalsudvalg, maa Erklæring om Anke indgives skriftlig til Skifteretten, som forsyner den med Bevidnelse om, naar den er indkommen, og derefter snarest muligt indsender den til Kjæremaalsudvalget, ledsaget af Rettens Erklæring om Spørgsmaalet og de fornødne Dokumenter og Udskrifter. Dersom nogen for Tilfældet kan ansees som Modpart, skal Skifteretten underrette ham om Sagens Paaanke til Kjæremaalsudvalget.

¹⁾ Den nyne Straffelovs §§ 282—289, jfr. ovenfor S. 213, Note 3. — ²⁾ De med Konkursbehandling særlig forbundne Sportler er ikke fastsatte i Konkursloven, men ved en Lov af 6 August 1897 (§§ 26 o. flg.). De beregnes hovedsagelig efter Værdien af Skyldnerens Formue: 2 pCt. af de første 20 000 Kroner, 1 pCt. af de følgende 80 000 Kroner, $\frac{1}{2}$ pCt. af det overskydende Beløb. Indstilles en allerede paabegyndt Konkursbehandling, erlægges 5 Kroner, saafremt kun Forsegling eller Skiftesamling uden Registrering har fundet Sted. Er der udført Registrering, erlægges Halvdelen af de ovenfor anførte Sportler efter Værdien af de registrerede og taxerede Eiendele, dog aldrig under 5 Kroner; har der i dette Tilfælde ikke været Skiftesamling, er det høieste Beløb 20 Kroner. For en Kjendelse, hvorved et Konkursforlangende afslaaes, erlægges 10 Kroner. Jfr. iøvrigt H a g e r u p, S. 423 o. flg.

offences¹⁾ mentioned in Chapter 21, §§ 12—14, of the same Law, negotiations for a composition shall also be considered as being equivalent to bankruptcy.

36. If the debtor, after his application for negotiations for a composition has been rejected, or previous negotiations for a composition have been suspended or terminated without a composition having been obtained or proceedings in bankruptcy been commenced, applies again before the expiration of the following year for negotiations for a composition, his application can only be granted by the Distribution Tribunal where the reasons which previously prevented the confirmation of the composition, or the commencement of negotiations for a composition, are no longer considered to exist, or where altered circumstances have arisen which make it probable that the composition will be brought about.

37.²⁾ No fee is payable for the participation of the Distribution Tribunal in connection with negotiations for a composition if a composition is not obtained, but the estate of the debtor, in accordance with the provisions of § 7, is subjected to administration in bankruptcy. In other cases, the following fees, which are calculated according to the value of the debtor's property, as it has been valued by the Composition Board, are payable: $\frac{1}{2}$ — one half — per cent. of the first 20 000 Kroner, $\frac{1}{4}$ — one fourth — per cent. of the next 80 000 Kroner, and $\frac{1}{8}$ — one eighth — per cent. of the amount in excess. In no case, however, is less than 25 Kroner or more than 500 Kroner to be paid.

If the application with a view to negotiations for a composition is rejected without an administration in bankruptcy being commenced at the same time, a fee of 10 Kroner is paid.

The fees which are paid go to the Exchequer.

38. The remuneration to be paid to the members of the Composition Board, and to the auditor, if one is appointed, is fixed by a resolution of the Distribution Tribunal after hearing the opinions of the Composition Board and the debtor. If any of them have been guilty of negligence or want of intelligence in carrying out their duties, this shall be taken into consideration when the remuneration is fixed, in such a manner that, according to the circumstances, it may even be decided that no remuneration shall be granted at all.

The resolution of the Distribution Tribunal may, within fourteen days after it has been passed, be brought by either of the parties before the competent Government Department for examination. The fee may be recovered in accordance with the rules applicable to judgments.

39. The expenses incurred in respect of the negotiations for a composition, as well as the debts which have been incurred during the negotiations with the consent of the Composition Board, are, when an administration in bankruptcy is commenced in virtue of §§ 7 or 31 of the present Act, in the same position as regards preferential payment as the expenses of the bankruptcy proceedings.

40. The notifications to creditors and other persons prescribed by the present Act shall be made in such a manner that their due transmission and delivery to the interested persons can be proved.

41. When any person in the cases dealt with in §§ 3, 13 or 29 wishes to appeal against a decision of the Distribution Tribunal before the Appeal Committee of the Supreme Tribunal, the notice of appeal must be presented in writing to the Distribution Tribunal, which provides the notice with an attestation of the time of its presentment and thereupon, as soon as possible, forwards it to the Appeal Committee, accompanied by the declaration of the Tribunal on the matter and the necessary documents and transcripts. If in the case in question any person can be considered as an opposing party, the Distribution Tribunal shall inform him that the cause has been taken before the Appeal Committee.

¹⁾ §§ 282—289 of the new Criminal Law; cf. above p. 213, note 3. — ²⁾ The fees specially connected with bankruptcy proceedings are not fixed in the Bankruptcy Act, but by an Act of 6 August 1897 (§§ 26 *et seq.*) These fees are in general calculated according to the value of the debtor's property: 2 per cent. of the first 20 000 Kroner, 1 per cent. of the following 80 000 Kroner, $\frac{1}{2}$ per cent. of the amount in excess. If bankruptcy proceedings already commenced are suspended, the fee is 5 Kroner, if only the affixing of seals or a meeting of creditors, without drawing up the inventory, has taken place. If an inventory has been made, half of the aforesaid fees is paid according to the value of the property entered in the inventory and assessed for taxes, but never less than 5 Kroner; if in this case no meeting of creditors has taken place, the highest amount is 20 Kroner. For a decision by which a petition with a view to administration in bankruptcy is rejected, 10 Kroner is paid. Cf. in other respects *Hagerup*, p. 423 *et seq.*

42. Saavel den, der begjærer Afgjørelsen prøvet, som andre, for hvem den er af Betydning, kan indgive skriftlige Udtalelser om Sagen til Kjæremaalsudvalget.

43. I Ankesager af den i nærværende Lov omhandlede Art tiltrædes Kjæremaalsudvalget af 2 forretningskyndige Medlemmer, som dertil beskikkes af Kongen. Udvalget opnævner for hver Sag inden sin Midte en Ordfører, der, saasnart ske kan, anmelder Sagen til Foretagelse og foredrager den i et offentligt Retsmøde.

Saavel Ordføreren som Udvalget kan beslutte at indhente yderligere Oplysninger og kan i dette Øiemed paalægge Skifteretten at indhente beedigede Forklaringer overensstemmende med Reglerne i § 27.

44. Findes Anken at have manglet rimelig Grund, kan Kjæremaalsudvalget ilægge den Ankende en Bod samt paalægge ham at yde Erstatning til Modparten, om nogen for Tilfældet kan ansees som saadan, og det af ham begjæres, for det Tab, som maatte være denne paaført ved Sagens Indbringelse for og Behandling i Kjæremaalsudvalget.

45. Naar nogen i de i §§ 9 eller 38 omhandlede Tilfælde vil indbringe en af Skifteretten fattet Beslutning for vedkommende Regjeringsdepartement til Prøvelse, finder Bestemmelserne i §§ 41 og 42 tilsvarende Anvendelse.

II. Lov indeholdende Forandringer i Lovgivningen om Akkordforhandling og Konkurs af 2 Juni 1906.

I.¹⁾

. . . . .

II.¹⁾

. . . . .

III.

1. Tilsynet med, at Skifteretterne, Boernes Bestyrelser og Akkordstyrerne opfylder de dem efter Konkursloven og Loven om Akkordforhandling paahvilende Pligter, føres af vedkommende Regjeringsdepartement²⁾.

I dette Øiemed skal Skifteretterne ved hvert Aars Udgang eller oftere, om dette maatte blive foreskrevet, og overensstemmende med de nærmere Regler, som gives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger³⁾, til Departementet afgive Indberetning angaaende de Konkursboer og Akkordforhandlingsboer, som har været under deres Behandling. Enhver, der i Stillings Medfør har Befatning med et Konkursbo eller et Akkordforhandlingsbo, er derhos, naar det af Departementet begjæres, pligtig til at meddele samme enhver Oplysning angaaende Boet, som det maatte attraa, og til at give Departementet eller den, som dette dertil paa sine Vegne bemyndiger, Adgang til at gjøre sig bekendt med Boets Bøger og Papirer.

2. Nærværende Lov træder i Kraft fra den Tid, som Kongen bestemmer⁴⁾. Fra samme Tid ophæves Lov om et Overstyre for Konkursvæsen af 6te Mai 1899.

Hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Afgjørelsen af Spørgsmaal, som er undergivne Overstyrets Prøvelse, men endnu ikke er bleve endelig afgjorte, inden denne Lov træder i Kraft, bestemmes af Kongen⁵⁾.

¹⁾ Afsnit I og II indeholder Forandringer i de foregaaende to Love og er her ikke medtagne, fordi vedkommende Forandringer er indføjede i disse Loves Text. — ²⁾ D. v. s. efter den kongelige Resolution af 2 Juni 1906 Justitsdepartementet, jfr. ovenfor S. 198, Note 6. —

³⁾ Disse Regler har Justitsdepartementet udgivet ved en Rundskrivelse af 19 Juni 1906. —

⁴⁾ Ved kongelig Resolution af 2 Juni 1906 er Lovens Ikrafttræden fastsat til 1 Juli 1906. —

⁵⁾ Ifølge kongelig Resolution af 2 Juni 1906 skal Afgjørelsen af disse Spørgsmaal finde Sted ved den tidligere Overledelse.

42. Not only the person demanding the examination of the decision, but also all other persons who are affected thereby, may present written statements on the matter to the Appeal Committee.

43. In appeals of the nature dealt with in the present Act, the Appeal Committee is joined by two business members who are traders and are appointed for this purpose by the King. The Committee in each case appoints a president from amongst its own members who, as soon as possible, reports the case for deliberation and expounds it at a public meeting of the Committee.

Either the president or the Committee may decide to procure further information, and may with this object direct the Distribution Tribunal to obtain explanations given on oath in accordance with the rules of § 27.

44. If it is considered that the appeal is not based on reasonable grounds, the Appeal Committee may impose a fine on the appellant and also adjudicate that he shall pay compensation to his opponent, if there is any person who can, in the case in question, be considered an opponent, in respect of the loss which the latter may have incurred owing to the case having been brought before and having been dealt with by the Appeal Committee.

45. The provisions of §§ 41 and 42 correspondingly apply if any person in the cases dealt with in §§ 9 or 38 wishes to bring a resolution passed by the Distribution Tribunal before the competent Government Department for examination.

II. Act of 2 June 1906 containing modifications in the laws concerning negotiations for preventive composition and bankruptcy.

I.¹⁾

.....

II.¹⁾

.....

III.

1. The competent Government Department²⁾ shall see that Distribution Tribunals, trustees of estates and Composition Boards comply with the obligations incumbent on them according to the Bankruptcy Act and the Act on negotiations for preventive composition.

With this object in view, Distribution Tribunals shall, at the end of every year, or more frequently if this is prescribed, and in accordance with the detailed rules given by the King or the functionary he authorises for this purpose³⁾, make a report to the Department concerning those bankruptcy estates and estates subjected to negotiations for composition which the Tribunals have dealt with. It is further incumbent on any person who in virtue of his position has dealings with a bankruptcy estate or an estate subjected to negotiations for composition, when requested by the Department, to give the Department every information which it may desire concerning the estate, and to give the Department or the functionary authorised for this purpose on its behalf all facilities for the inspection of the books and papers of the estate.

2. The present Act shall come into force on the date fixed by the King⁴⁾. The Act concerning a Superior Board of Administration for estates administered in bankruptcy of 6 May 1899 is repealed from the same date.

The King will decide as to the manner of proceeding with regard to the settlement of matters submitted to the examination of the Superior Board of Administration, but not yet finally settled before this Act comes into force⁵⁾.

¹⁾ Sections I and II contain modifications in the two preceding Acts and are not here reproduced, because the modifications in question are inserted in the texts of these Acts. —

²⁾ I. e. according to the Royal Resolution of 2 June 1906 the Ministry of Justice; cf. above p. 198, note 6. — ³⁾ The Ministry of Justice has issued these rules in a Circular Letter of 19 June 1906. —

⁴⁾ By the Royal Resolution of 2 June 1906 the date of the coming into force of the Act was fixed at 1 July 1906. — ⁵⁾ According to the Royal Resolution of 2 June 1906 these matters were to be settled by the former Superior Board of Administration.

Index.

(See also *Index to Scandinavia.*)

A

ACCOUNT CURRENT, 38.

ACQUISITION:

- modes of, 18 *et seq.*
- of forests, 29—32.
- of mines, 21, 22, 24, 26.
- of waterfalls, 19, 25, 26.

ADMINISTRATION:

- of inheritances, 42.

ADMISSIONS, 52.

AGE OF MAJORITY, 14.

AGENT: *see* COMMISSION AGENT; COMMERCIAL ASSISTANTS; COMMERCIAL TRAVELLERS; MANAGER.

- broker, 89, 90.
- commercial, authority generally, 83—85, 87, 88.
- contract by, for purchase of goods, 87, 88.
- del credere*, 88.
- for foreign firm, 87, 88.
- forwarding, 90.
- lien of, 88.
- local, authority of, 83.
- power of attorney, 79, 80.
- proxy, 79, 80, 84.
- remuneration, 84, 88.
- termination of authority, 84, 85.

ALIENS, 17.

APPEALS, 57, 58.

- bankruptcy: *see* BANKRUPTCY.
- composition proceedings, 232, 233.
- decisions of compromise committee, 45.
- decisions of Insurance Council, 156.
- generally, 57, 58.

APPRENTICES, 14, 86.

ARBITRATION:

- by committees of the Exchange, 182, 183.

ARRANGEMENT: *see* BANKRUPTCY; COMPOSITION.

ARREST:

- of bankrupt, 206.
- of property, 59.
- personal, for debt, 59.

ARTISAN'S CERTIFICATE, 67, 68.

ASSIGNMENT:

- of claims, 38, 39.

ASSISTANTS, COMMERCIAL, 86, 87.

ASSOCIATIONS: *see* COMPANY; INSURANCE ASSOCIATIONS; LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.

- civil and trading, contrasted, 92, 93.
- co-operative, 124.
- different kinds of, 93.
- firm name, 75—77.
- life assurance: *see* LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS.
- trading, generally, 92, 93.

ASSURANCE: *see* LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS; INSURANCE ASSOCIATIONS.

ATTORNEY, POWER OF, 79, 80, 84.

AUCTION:

- compulsory, 58, 59.
- licence to sell by, 68.
- sales by, 68, 72, 143.

AUTHOR AND PUBLISHER, 149.

B

BALANCE SHEET:

- foreign companies, 119.

BALANCE SHEET—*continued*.

- mutual insurance societies, 160, 161.
- obligation of trader to draw up, 82, 83.
- partnership, 95.

BANKING COMPANY: *see* COMPANY.

- foreign, 119.

BANKRUPTCY, 188 *et seq.*:

- absconding debtor, 200.
- acquisitions by debtor during, 207.
- actions against the bankrupt pending, 193.
- avoidance of transactions, 195—197, 208, 209, 222.
- acts of bankruptcy, 200.
- appeal against declaration of, 198, 201.
  - decisions as to admission of claims etc., 217.
  - decision regarding composition, 201, 211, 214, 215.
  - scheme of distribution of dividends, 218.
  - decisions of Bankruptcy Court generally, 223.
- administration of the estate, 203—206.
- auditor, 202, 203, 220.
- annulment of transactions, 195—197, 208, 209.
- assets in bankruptcy, 193—197, 207—209.
- assets-claims, 195.
- arrest of debtor, 206.
- allowance to debtor for maintenance etc., 206, 207.
- assets realised after winding-up, 219.
- bankruptcy creditors, 189, 190, 210, 211.
- buyer, of, 141, 208.
- bilateral contracts, effect of, on, 190, 191.
- company, of, 116.
- commission agent, of, 91, 92, 194.
- contracts of hire, effect on, 190, 191.
- co-debtors, 192, 222.
- costs, 195, 223, 232.
- commencement of, 200—203.
- creditor's petition, 201.
- continuation of debtor's business, 202.
- committee of creditors, appointment, of, 203.
  - remuneration, 206.
- cessio bonorum*, 200.
- claims provable, 189, 190.
- conditional claims, 190.
- control of the Court, 189, 204.
- competence of Court, 198, 199.
- conflict of laws, 199.
- contested claims, how decided, 217.
  - dividends in respect of, 214, 218.
- closing proceedings owing to insufficiency of assets, 203.
- composition in, 211—215.
  - appeal against decision concerning, 201, 211, 214, 215.
  - bankruptcy of partnership, 99.
  - confirmation by Court, 212—214.
  - contested claims, 214.
  - does not affect rights against sureties and co-debtors, 215.
  - effect of, 215.
  - in what cases admissible, 211, 213, 214.
  - majority required for acceptance of, 212.
  - meeting to consider, 211, 212.
  - preferential and secured creditors, 212.
  - proposal for, 211.
  - publication of confirmation of, 214.
  - registration of, 214.
  - supervisor, 214.
  - subsequent bankruptcy, 215.
  - voting on proposal, 212.
  - who may apply for, 211.
- damages for unjustifiable petition, 221.
- debtor's petition, 200.
- declaration of, 201.
- deposit of monies received by trustee, 205.
- discount of claims not due, 190, 219, 221.

BANKRUPTCY—*continued*.

- distribution of assets when no composition takes place, 217—219.
- dividends, 217—219.
- debts no due, dividends on, 190.
- death of debtor during the proceedings, 221.
- disqualification of bankrupt to trade, 67.
- executions avoided by, 209.
- final distribution and winding up, 219.
- foreigners, 199, 201.
- fraudulent preference, 195—197.
- functions of committee of creditors, 204.
- gifts avoided by, 190, 196, 197, 208.
- husband and wife, 194, 197, 207.
- insufficiency of assets for costs, 203.
- information, duty of debtor to give, 204, 206.
- interest, 205, 221.
- inventory and estimate of assets and liabilities, 201, 202.
- insolvent estates of deceased persons, 219, 220, 222.
- joint debtors, bankruptcy of, 192, 222.
- jurisdiction, 198, 199.
- leases, 194, 195.
- limited partnership, of, 102.
- legislation on, 6, 188, 189.
- limitation of actions for avoidance of transactions, 197, 209.
- life assurance associations, 172.
- local competence, 199.
- measures following declaration of, 201, 202.
- meetings of creditors, general provisions as to, 216, 217.
  - for verification of claims, 210, 211.
  - obligation of debtor to appear at, 206.
  - to consider composition, 211, 212.
  - preliminary, 202, 203.
  - mode of summoning, 202, 211, 216.
  - voting at, 216.
- meetings of trustee and committee of creditors, 204, 205.
- measures as to debtor personally, 206.
- mutual insurance society, 165.
- new trustee, appointment of, 204.
- notification of claims, 210, 211.
- objections to claims, 210.
- oath in confirmation of claim, 217.
- order in which claims paid, 193.
- opening of the proceedings, 200—203.
- offences generally, 213, 214.
- partnership, of, 95—99.
- punishment of bankrupts, 213.
- pending actions, 193.
- pending executions, 209.
- pledgees and mortgagees, rights of, 192, 194, 216, 218, 222.
- pending contracts, 190, 191.
- pledges and mortgages avoided by, 194, 195, 209.
- payment of bill of exchange when bankruptcy imminent, 209.
- preferential claims, 193, 195, 216, 217.
- process, service of, 223.
- procedure, 197 *et seq.*
- preliminary meeting of creditors, 202, 203.
- property included in assets, 193—195, 207—209.
- publication of declaration of, 202.
- provisional trustee, 202.
- powers of trustee and committee of creditors, 204, 205.
- proof of debts, 210, 211, 217.
- publication of termination of proceedings, 219.
- receiver where no trustee appointed, 220.
- ranking of claims, 193.
- registration of, 78.
- reclamation, right of, 194, 195, 207—209.
- receipts for dividends, 219.
- right to vote at meetings of creditors, 216.
- remuneration of trustee etc., 206.
- realisation of assets, 203, 204.

BANKRUPTCY—continued.

- record of notified claims, 210.
- rights of creditors after winding up, 219.
  - where terms of composition not fulfilled, 215.
- set-off of mutual debts, 221.
- scheme of arrangement, 211—215.
- secured creditors, 192, 194, 221.
- sale of pledged objects, 222.
- sealing of assets, 201.
- service of petition, 201.
- sources and literature, 188.
- surety, claims by, 190.
- statement of claims notified, 210.
- small estates, 220, 221.
- statement of affairs, 200, 202, 205.
- summons to notify claims, 210.
- supplementary distribution, 219.
- termination of proceedings, 219.
- taking possession of the estate, 201.
- tribunals, 197, 198.
- trustee or trustees, appointment of, 203.
  - removal of, 204.
  - duties of, 203—205.
  - account of, 205, 206.
  - remuneration of, 206.
  - reports of, 203, 205.
- undue preference, 195—197, 208.
- verification of claims, 210, 211.
- who may apply for, 200, 201.
- witnesses, 213, 223.

BARTER, 125, 134, 148.**BIBLIOGRAPHY:**

- bankruptcy, 13, 188.
- bills of exchange, 12.
- collections of laws, 10, 11.
- commercial usages, 12.
- commercial jurisdiction, 13.
- companies and limited partnerships, 13.
- encyclopædias, 11.
- general views of law, 11.
- general works, 10—12.
- insurance, 13.
- journals, 11.
- law reports, 11, 12.
- legal bibliographies, 10.
- limited liability associations, 12.
- maritime law, 13.
- special works on commercial law, 12, 13.

BONDED WAREHOUSES, 65.**BONDS:**

- to bearer, right to issue, 39.

BOOK TRADE, 148—150.**BOOKS:**

- brokers', 89.
- commercial, 67, 82, 83.

BOURSE: see EXCHANGES.**BROKERS, 89, 90.**

- legislation as to, 8.

BROKERAGE, 90.**BROKER'S NOTE, 89, 128.****C****CAPACITY:**

- to contract, 14, 15.
- to trade, 64, 65.

CARRIAGE OF GOODS, 150—153.

- agents for, 90.
- legislation as to, 8.

CARRIAGE OF PASSENGERS, 151, 152.**CESSIO BONORUM, 200.**

CHAMBERS OF COMMERCE, 183.

CHEMISTS, 70, 71.

CHOSES IN ACTION:

assignment of, 38, 39.

CIVIL ASSOCIATIONS, 92, 93.

CHILDREN, 14.

CITIZENSHIP, 15—17.

CIVIL LAW:

main principles of the, 14 *et seq.*

COMMERCE: *see* TRADER.

meaning of, 63, 64.

COMMERCIAL AGENT, 83—85: *see* AGENT; COMMISSION AGENT, ETC.

COMMERCIAL ASSISTANTS, 86, 87.

COMMERCIAL ASSOCIATIONS, 92 *et seq.*: *see* COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.

COMMERCIAL AUTHORITY, 83—85.

COMMERCIAL BOOKS, 67, 82, 83.

COMMERCIAL CAUSES, 62, 63: *see* PROCEDURE.

what are, 63.

COMMERCIAL DRAFTS, 154, 155.

COMMERCIAL JUDGES, 62.

COMMERCIAL LAW:

sources of 4, 5.

table of legislation, 7—9.

COMMERCIAL PAPERS: *see* NEGOTIABLE INSTRUMENTS.

COMMERCIAL REGISTERS:

annulment of entries in, 75.

alterations in firms etc., registration of, 77, 78, 119.

bankruptcy, 78, 119.

by whom kept, 74.

branches, 77.

collection of entries in, 75.

companies and partnerships, 75—77.

duties of registration authorities, 75.

dissolution of association, registration of, 77, 78, 166.

fees, 81.

fine for omission to register, 78, 79.

firm name, 75, 76, 77.

foreign companies, 118, 119.

life assurance companies, 176.

mutual insurance associations, 158, 159, 167.

notifications for insertion in, 74, 77, 78.

obligation to register, 75, 76.

powers of attorney, 79.

proxies, registration of, 79.

publication of entries in Gazette, 75.

registration, where made, 77, 80.

rejection of notifications, 74.

COMMERCIAL TRAVELLERS:

authority, 83.

for foreign firms, 68.

COMMERCIAL TREATIES, 186, 187.

COMMERCIAL TRIBUNALS, 62, 63.

COMMISSION AGENCY, 90—92.

definition, 90.

termination of, 84, 85.

COMMISSION AGENT, 90—92.

as distinguished from purchaser, 91.

authority to sell on credit, 91.

bankruptcy of, 91, 92, 194.

commission, 91.

contracts of, rights of principal on, 91.

definition of, 90.

del credere, 91.

duties towards principal generally, 91.

for purchase, 91.

for sale, 91, 92.

indemnity, right to, 92.

lien of, 92.

negligence, liability for, 91.

COMMISSION AGENT—*continued.*

- obligations of, generally, 91.
- ownership of goods consigned to, 91.
- relations with third persons, 90, 91.
- reimbursement, right to, 92.
- remuneration, 91.
- self-substitution, 92.
- set-off, in action by principal on contract of, 91.
- termination of agency, 84, 85.

COMPANY, 103 *et seq.*: *see also* INSURANCE ASSOCIATIONS; LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS.

- actions against directors, founders etc., 11, 115.
- accounts, 110, 111.
- alterations of articles, 115.
- auditors, 113.
- balance sheet, 67, 110, 111.
- bankruptcy of, 116.
- books, 110, 111.
- calls, 109, 110.
- capital, 106—108.
- certificates of shares, 108.
- characteristics of, 102.
- council of representatives, 112.
- definition, 102.
- directors, 110—112.
- dissolution, 116—118.
  - registration of 78.
- dividends, 109.
- establishment without invitations for subscriptions, 103, 104.
  - by invitation for subscriptions, 104, 105.
- firm name, 76, 77.
- formation, 103—106.
- foreign, 118, 119, 122, 123.
- general meetings, 112—116.
- inquiry as to affairs of, 114.
- increase of capital, 106, 107.
- invitation for subscriptions, 104, 105.
- liability of shareholders, 109, 110.
  - of company for acts of directors, 110.
- liquidation, 116—118.
- management, 110.
- minutes, 113.
- obligations before registration, 106.
- ordinary general meetings, 113.
- payment for shares, 106.
- prospectus, 104.
- proxies, 113.
- powers of directors, 110.
- purchase etc. of its own shares, 107.
- rates and taxes, 122, 123.
- reduction of capital, 118.
- register of shares, 108.
- removal of directors, 110.
- registration in commercial register, 76—78, 105, 106, 121.
- reserve fund, 106.
- residence, 80.
- resolutions, 113, 114, 115.
- rights of creditors, 118.
  - of shareholders, 108, 109.
- sale of shares on non-payment of calls, 109, 110.
- service of process on, 111.
- set-off against calls, 109.
- shares, 108, 109.
- signature of, 76, 77.
- subscription of shares, 104—107.
- trader's licence, 67.
- transfer of shares, 108.
- transfer of assets *en bloc*, 117, 118.
- votes at meetings, 112, 113.
- winding up, 116—118.

COMPOSITION IN BANKRUPTCY, 211—215: *see* BANKRUPTCY.

COMPOSITION OUTSIDE BANKRUPTCY, 224 *et seq.*:

- administration of estate, 225, 226.
- application for, 224, 232.
- auditor, 225.
- alteration of proposal, 227.
- appeals, 224, 230, 232, 233.
- authority to debtor to incur debts for carrying on business, 226.
- closure of proceedings, 231.
- commencement of proceedings, 224.
- composition board, 224, 225, 226, 232.
- composition commissary, 224, 225, 226.
- contested claims, dividends on, 229.
- votes in respect of, 228.
- confirmation by Court, 83, 229, 230.
- costs and expenses, 232.
- documents to accompany application, 224.
- demand for administration in bankruptcy, 231.
- effect of, 230.
- executions etc. prohibited pending the proceedings, 231.
- failure to carry out, 231.
- interest on and discount of claims, 231.
- inventory, 225.
- meeting to consider proposal, 226, 227, 228.
- to consider confirmation, 229, 230.
- majority required for acceptance, 228.
- offences, 231, 232.
- publication of commencement of proceedings, 225.
- of confirmation or rejection of, 230, 231.
- preferential and secured creditors, rights of, 230.
- remuneration of auditor etc., 232.
- set-off, 230.
- statement of affairs, 224, 226.
- security for expenses, 224.
- summons to creditors to notify claims, 225.
- sureties and co-debtors, 230.
- suspension of proceedings, 227.
- subsequent bankruptcy of debtor, 232.
- undue preference, 228, 229.
- voting on the proposal, 227, 228.
- when confirmation to be refused, 228, 229.
- when not admissible, 228, 229.

COMPROMISE COMMITTEE, 44.

COMPUTATION OF TIME, 148.

CONCESSIONS:

- forests, 29—31.
- mines, 21—24, 27.
- waterfalls, 19—21, 25.

CONCILIATION PROCEEDINGS, 44.

CONSIGNMENT: *see* COMMISSION AGENT.

CONSULAR JURISDICTION, 185.

CONSULAR SERVICE, 184, 185.

CONTRACT:

- assignment of, 38, 39.
- capacity, 14, 15.
- error in transmission of telegram, 154.
- form, 37.
- gaming and wagering, 133.
- joint and several, 37.
- limitation of actions, 40.
- novation, 39.
- offer and acceptance, 37.
- plurality of debtors, 37.
- prescription, 40.

CONVENTIONS:

- commercial, 186, 187.
- postal service, 153, 154.
- telegraphs, 154.

CO-OPERATIVE ASSOCIATIONS, 124.

COSTS, 60.

COURTS FOR COMMERCIAL CAUSES, 62.
 CREDIT ASSOCIATIONS, 124.
 CURATORS:
   of minors, 14.

D

DAMAGES:
   defective goods on sale, 143.
   non-delivery of goods, 138.
 DEATH DUTIES, 42.
 DEL CREDERE AGENT, 88.
 DEPOSIT:
   by foreign insurance associations, 175—177.
 DIFFERENCES:
   transactions for, 133, 134.
 DISSOLUTION:
   of companies, 116—118.
   of company or partnership, registration of, 77, 78, 166.
   of life assurance companies and societies, 174.
   of limited partnership, 120.
   of mutual insurance societies, 165, 166.
   of partnership, 100, 101.
 DISTRIBUTION TRIBUNAL, 42.
 DOCUMENTARY EVIDENCE, 56.
 DRAFTS TO ORDER, 154, 155.
 DRUGS, TRADE IN, 70, 71.

E

EMIGRANTS, TRANSPORT OF, 151.
 EMPLOYEES, 86, 87.
 EVIDENCE, 51—56.
   brokers' notes as, 89.
   commercial books as, 83.
   documentary, 56.
 EXCHANGE BROKERS, 90.
 EXCHANGE OF GOODS, 125, 134, 148.
 EXCHANGES, 180—183.
   administration, 180.
   arbitrations, 182, 183.
   legislation affecting, 8, 180.
   quotations of current prices of securities and goods, 181, 182.
     rate of exchange, 180, 181.
   transactions on, 183.
   usages, 183.
 EXECUTION, 56—59.
   against share of partner for separate debt, 95, 120.
   arrest of the person, 59.
   avoidance by bankruptcy, 209.
   foreigners, 60, 61.
   mortgages, 35, 36.
   on compromise, 44.
   of foreign judgments, 61.
   on judgment against partnership, 98.
   prohibited during composition proceedings, 131.
 EXPERT EVIDENCE, 53—56.
 EXPORT TRADE, 69.

F

FACTOR: *see* COMMISSION AGENT.
 FINMARK:
   trade in, 71, 72.
 FIRE INSURANCE:
   legislation as to, 9.
 FIRM AND FIRM NAME, 75, 76, 77.
   insurance companies and societies, 156, 159.
 FOREIGN COMPANIES, 118, 119, 122, 123.
   concessions to, mines, 22—24, 26, 27.
     waterfalls, 19—21, 25—27.
   insurance, 174—178.

FOREIGN COMPANIES—*continued*.

- life assurance, 175—177.
- taxation of, 122, 123.
- right to carry on business in Norway, 118, 119, 123.
- registration, 118, 119, 122.

FOREIGN JUDGMENTS:

- execution of, 61.

FOREIGNERS, 17, 60, 61.

- acquisition of immovables by, 24, 25.
- bankruptcy of, 199.
- jurisdiction, 60, 61.

FORESTS:

- acquisition of, 29—32.
- application for concession, 31.
- concessions, 29—31.
- companies and associations for acquisition of, 30—32.
- Committee of, 30, 31.
- contracts as to felling of trees, 35.
- infringement of conditions of concession, 31.
- illegal acquisitions, 32.
- mortgages on, 32, 33.
- offences, 32—34.
- partnership, acquisition by, 33.
- pre-emption, 33—35.
- registration of title to, 31, 32.
- sale with right of re-purchase, 34, 35.
- unlawful felling of trees, 33, 34.

FORWARDING AGENT, 90.

FREE COMMERCE, 69.

G

GAMING AND WAGERING, 133.

GUARANTEE: *see* SURETYSHIP.

GUARDIANSHIP:

- of minors etc., 14, 15.

H

HAWKERS, 69, 70, 72.

HIRE-PURCHASE, 129.

HIRING CONTRACT, 40, 41, 125, 126.

HISTORY, 4, 5.

HUSBAND AND WIFE:

- community of property, 17.
- dissolution of community, 17, 18.
- gifts, 17.
- marriage contracts, 17.
- separate property, 17, 18.

HYDRAULIC POWER CONCESSIONS, 25.

HYPOTHECATION: *see* MORTGAGE.

I

IMMOVABLES:

- acquisition and transfer of, 18 *et seq.*, 194.
- by foreigners, 24, 25.

INHERITANCE, 41, 42.

INSOLVENCY: *see* BANKRUPTCY.

INSOLVENT INHERITANCE: winding-up of, 219, 220, 222.

INSURANCE: legislation as to, 9.

INSURANCE ASSOCIATIONS, 155 *et seq.*: *see also* COMPANY; LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS.

- appeals against decisions of Insurance Council, 156.
- annual report of Insurance Council, 156.
- annual account and balance-sheet, 166.
- books etc. must be open to inspection of Insurance Council, 156.
- contributions by, towards expenses of Insurance Council, 156, 157.
- declaration by, before commencing business, 175, 176.
- deposit by foreign associations, 175—177.
- foreign, 174—178.
- Insurance Council, 156, 171, 172.
- life assurance: *see* LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS.

INSURANCE ASSOCIATIONS—*continued*.

- mutual societies, 157 *et seq.*
  - articles of association, contents of, 159.
  - assessments and distributions, 159, 160.
  - annual account and balance-sheet, 160, 161.
  - audit, 161, 163.
  - actions against promoters, directors etc., 161, 164.
  - annulment of resolutions, 163.
  - alteration of articles of association, 164.
  - bankruptcy, 165.
  - board of directors, 160, 161.
  - constitutive general meeting, 158.
  - contributions, 159, 160.
  - claims against, 160.
  - council of representatives, 161, 162.
  - dissolution, 165, 166.
  - establishment of, 157, 158.
  - examination of affairs, 163, 164.
  - extraordinary general meetings, 164.
  - firm name, 159.
  - guarantee fund, 157, 159.
  - general meetings, 162—164.
  - invitations for subscription, 157.
  - inspection of books etc. by council of representatives, 162.
  - liquidation, 165, 166.
  - minutes, 162.
  - ordinary general meetings, 163.
  - only members may take insurances, 160.
  - prescription of liability of members, 160.
  - powers of directors, 160.
  - preliminary expenses, 161.
  - proxies at meetings, 162.
  - registration of, 158, 159, 167.
    - of dissolution, 166.
  - re-insurance, 160.
  - removal of directors, 160.
  - resolutions, 163, 164.
  - requisition of extraordinary general meetings, 164.
  - subscriptions, 158.
  - supplementary contributions, 159.
  - service of process, 161.
  - transfer of undertaking as a whole, 166.
  - votes at general meetings, 158, 162.
- offences and penalties, 178, 179.
- publication of annual account, 166.
- restriction as to name, 156.
- representatives of foreign associations, 175—177.
- registration of foreign associations, 175.
- scope of Act, 179.
- small and mutual societies, 179.
- State institutions, 179.
- transfer of liabilities to another association, 156.
- transitory provisions, 177, 178.
- what associations may carry on insurance business, 156.
- withdrawal of authorisation, 177.

INTEREST:

- accounts current, 38.
- for delay in performing obligation, 38.
- in bankruptcy, 205, 221.
- in case of composition, 231.
- liability to pay, generally, 38.
- loans, on, 38.
- on price, liability of buyer to pay, 141.
- rate of, 38.

INTRODUCTION, 4—9.

INVOICE, 136.

J

JOINT ADVENTURES, 95.

JOINT STOCK COMPANY: *see* COMPANY.

JUDGMENTS, 56, 57.
 JUDICIAL ORGANIZATION, 43: *see* PROCEDURE.
 JURISDICTION, 48.
     consular, 185.
     foreigners, 60, 61.
 JURY, 53—56.

L

LAND:

acquisition and transfer of property in, 18 *et seq.*

LAND REGISTER, 18, 19.

LAW GAZETTE, 6.

LEASE, 41.

LEGISLATION:

on commercial subjects, 6—9.

LICENCE:

hawker, 70.

to trade generally, 65—70.

LIEN:

agent, of, 88.

commission agent, of, 92.

unpaid seller, of, 141.

LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS, 166 *et seq.*: *see also* COMPANY; INSURANCE ASSOCIATIONS.

administration of, by the Insurance Council, 172—174.

authorisation to do life assurance business, 156, 167, 168.

articles of association, 167.

alteration of regulations, 168, 176.

assurance fund, 169—171.

assurance by two or more associations, 169.

alteration of basis of calculating premium reserve, 169.

actuary, 171.

annual balance-sheet, accounts and report, 170, 171, 176.

application of provisions relating to mutual insurance societies generally, 167, 168.

authorisation of foreign associations, 175, 176.

alteration of articles of foreign association, 176.

appeals against decisions of Insurance Council etc., 172.

bankruptcy of, 172.

capital, 166, 167.

carrying on business abroad, 171.

contract of assurance, 174.

dividends, 169, 170.

dissolution, 174.

duties of representatives of foreign association, 175—177.

deposit to be made by foreign associations, 175—177.

expenses which may be brought into balance-sheet as an asset, 170.

foreign associations, 174—178.

firm name, 156.

guarantee fund, 169, 170.

investment of assurance fund and guarantee fund, 170, 171.

joint stock companies, 167, 169: *see* COMPANY; INSURANCE ASSOCIATIONS.

kinds of associations permitted to do life assurance business, 156.

marking of securities in which assurance fund invested, 170, 171.

mutual societies, 167, 168, 179.

offences and penalties, 178, 179.

premium reserve, 169.

preferential right of assured over investments of assurance fund, 171.

publication of authorisation etc. in the case of foreign association, 176.

of annual account, 171.

restricted to life assurance, 156.

registration of, 167, 168.

re-insurance, 169.

representatives of foreign associations, 174—176.

supervision, 171, 172.

small und mutual societies, 179.

State Institutions, 179.

transitory provisions, 177, 178.

transfer of business to another association, 173, 174.

to a new mutual society, 173.

LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS—*continued*.

winding-up, 172—174.

withdrawal of authorisation, 177.

LIMITATION OF ACTIONS, 40.

LIMITED PARTNERSHIP, 101, 102: *see* PARTNERSHIP.

bankruptcy of, 102.

firm name, 76, 77.

dissolution, 120.

limited partners' position as regards third persons, 101, 102.

liquidation, 120.

registration of, 76, 77, 80.

relation between the partners, 101, 102.

with share capital, 103, 119, 120.

LITERATURE: *see* BIBLIOGRAPHY.

LOAN:

interest on, 38.

LOST INSTRUMENTS, 39.

M

MANAGER, 87, 88.

MARITIME LEGISLATION, 8.

MARRIED WOMAN:

capacity generally, 17, 18.

MEASURE OF DAMAGES:

breach of contract of sale by buyer, 138.

by seller, 139.

MERCANTILE: *see* COMMERCIAL.MERCHANT: *see* TRADER.

MINES, 21—24.

acquisition of, 21, 22, 24, 26.

application for concession, 25.

attorney of foreign concessionaire, 26.

concessions, 21—24.

experimental exploitation, 24.

fines for infringements of conditions of concession, 26.

foreign corporations, companies and associations, concessions to, 22—24, 27.

illegal acquisitions, 27.

Mines Commission, 26.

modification of conditions of concession, 26.

mortgages on, 23, 27, 28.

partnership, acquisition by, 28.

production tax, 23, 24.

registration of concession etc., 23, 26, 27.

transfer of concession, 23.

MINORS, 14.

MORTGAGE:

enforcement of, 36.

forests, 32, 33.

immovables, 35, 36.

movables, enforcement of, 36.

mines, 23, 27, 28.

power of sale, 36.

priority, 35, 36.

rights of mortgagee on bankruptcy of mortgagor, 192, 194, 216, 218, 222.

transfer, 36.

waterfalls, 21, 27, 28.

MUTUAL INSURANCE SOCIETIES: *see* INSURANCE ASSOCIATION; LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS.

N

NATIONALITY, NORWEGIAN, 15—17.

NEGOTIABLE INSTRUMENTS:

defences available against *bona fide* transferee, 38, 39, 133.

drafts, 154, 155.

loss or destruction, 39.

notes of hand, 38, 39.

prescription, 40.

set-off, 38.

what are, 38, 39.

NORTHERN DISTRICTS:

trade in, 71, 72.

NORWEGIAN NATIONALITY, 15—17.

NORDLAND:

trade in, 71, 72.

NOTE OF HAND:

assignment of, 38, 39.

NOVATION, 39.

O

OATH:

proof by the, 52.

OBLIGATIONS:

assignment of, 38, 39.

interest for delay, 38.

joint and several, 37.

limitation of actions, 40.

law of, 37 *et seq.*

novation, 39.

offer and acceptance, 37.

prescription, 40.

preclusive proclamation, 40.

transfer of, 38, 39.

OCCASIONAL PARTNERSHIP, 95.

OFFER AND ACCEPTANCE, 37.

P

PARTNERSHIP:

acquisition of forests by, 33.

mines by, 28.

waterfalls by, 28.

annual balance-sheet, 95.

actions against, 96.

bankruptcy of, 95—99.

composition in bankruptcy of, 99.

contract of, 94.

contributions to capital, 95.

definition, 94.

death of partner, 100.

distribution of profits and losses, 95.

dissolution of, 100, 101.

registration of, 78, 100.

execution against share of partner for separate debt, 95, 120.

on judgment against the firm, 98.

firm name, 76, 77, 94.

holding out, 100.

incoming partner, liability for debts, 100.

investments in consideration of share in profits, 102.

interest on capital etc., 95.

inspection of books etc. by partners, 95.

implied authority of partners, 94, 96, 97.

limited, 101, 102: *see* LIMITED PARTNERSHIP.

liability of partners for debts, 97—99.

liability for wrongs of partners, 97.

liquidation, 100, 101.

management, 94.

partner must not compete with firm, 94.

powers of attorney, 79, 80.

proxies, 79, 80.

relations of partners *inter se*, 94—95.

with third persons, 96—100.

registration in commercial register, 76, 77, 94.

residence, 80.

retiring partner, liability for debts, 100.

service of process, 80, 96.

signature, 96.

sleeping, 102.

transfer of share in, 94, 95.

PASSENGERS: CARRIAGE OF, 151, 152.

PEDDLERS, 69, 70.

PERSONS, LAW OF, 14 *et seq.*

PLEDGE:

- bankruptcy of pledgor, rights of pledgee on, 192, 194, 216, 218, 222.
- enforcement of security, 36.
- form of, 35.
- judicial, 36.
- priority, 36.
- power of sale, 36.

POISONS:

- trade in, 70, 71, 127.

POSTAL SERVICE:

- legislation etc. relating to the, 8, 153, 154.

POWER OF ATTORNEY, 79, 80, 84.

PRECLUSIVE PROCLAMATION, 40, 220.

PRESCRIPTION:

- acquisition of property by, 18, 19.
- obligations, 40.

PROCEDURE, 42 *et seq.*

- admissions, 52.
- arrest, 59.
- audience, right of, 47, 50.
- arbitration, 182, 183.
- actions against partnership, 80.
- appeals, 57, 58.
- bankruptcy: *see* BANKRUPTCY.
- bills of exchange causes, 46, 47.
- commercial books as evidence, 83.
- causes, 46, 62, 63.
- competence, 48.
- courts, 43, 61—63.
- compromise, negotiations for, 44.
- costs, 60.
- default, 51.
- division of process, 49.
- documentary evidence, 56.
- eventuality, system of, 49.
- evidence, 51—56.
- extraordinary sessions, 45, 46.
- execution, 44, 56—59.
- expert evidence, 53—56.
- fees, 60.
- foreigners, 60, 61.
- foreign judgment, execution of, 61.
- formal defences, 49.
- general principles, 48—50.
- imprisonment for debt, 59.
- interlocutory decisions, 49.
- judgments, 56, 57.
- judicial organisation, 43.
- jurisdiction, 48.
- maritime causes, 46.
- non-appearance, 51.
- notice of summons, 50.
- oath, the, 52.
- partial judgment not permitted, 49, 50.
- personnel of the tribunals, 47.
- pleadings, 50.
- proof, modes of, 52—56.
- prohibition, 59.
- rapid procedure causes, 45, 46.
- security for costs, 60.
- solicitors, 47.
- sources of law of, 42, 43.
- seat of the tribunals, 47.
- sessions of the tribunals, 45—47.
- summons, 50.
- superior tribunals, procedure before, 51.
- small debt causes, 44.
- view and estimation, 53—56.
- Visitors' Court causes, 45, 46.

PROCEDURE—*continued*.

witnesses, examination of, 50, 51.
proof by means of, 52.

PROCLAMATION, PRECLUSIVE, 40, 220.

PROOF:

commercial books as means of, 83.
modes of, 52—56.

PROMULGATION:

of laws etc., 6.

PROXY, 79, 80, 84.

PUBLICATION:

of entries in commercial registers, 75.
of laws etc., 6.
of preclusive proclamations, 40.

PUBLISHING CONTRACT, 149.

PURCHASE: *see* SALE OF GOODS.

Q

QUOTATIONS:

rate of exchange, 180, 181.
current prices of securities and goods, 181, 182.

R

RAILWAYS:

carriage of goods, 152, 153.
legislation relating to, 8, 151.
passengers, 151, 152.

RATE OF EXCHANGE:

quotations of, 181, 182.

REAL PROPERTY:

acquisition of, 18 *et seq*.

REGISTER, COMMERCIAL: *see* COMMERCIAL REGISTERS.

RETENTION: *see* LIEN.

S

SALE:

objects of, 126, 127.
of chose in action, 38, 39, 137.
of shares includes rights, 137.
of succession, 126.
thing belonging to third person, 127.

SALE OF GOODS:

agent, 87, 88.
auction, by, 68, 72, 143.
bankruptcy of buyer, 141, 208.
bill of exchange against bill of lading, 131.
brokers' notes, 89, 128.
book trade, 149, 150.
burden of proof as to defects, 145.
"carriage paid", 147.
"cash against bill of lading", 131, 148.
"circa", 147.
computation of time 148.
"c. i. f.", 136, 147.
"cost and freight" — "c. f.", 136, 147.
conditions, 130.
cancellation of contract for defects, 141—143, 145, 146.
for non-payment of price, 139, 140.
contract by agent, 87, 88.
of sale, definition of, 125.
when complete, 37, 128.
definitions of terms, 125, 134, 135.
difference between sale and hire, 125, 126.
duties of seller as to transmission of goods, 135, 136.
delivery, when considered made, 135, 136.
duty of buyer to examine goods on, 143, 144.
time for, 136.
of too small or too large a quantity, 143, 144.
and payment *prima facie* concurrent conditions, 136.

SALE OF GOODS—*continued.*

- delay on part of seller, 131, 132, 137, 138.
  - of buyer, 139, 140.
- damages for non-delivery, 138.
- duty of seller to take care of object sold, 140.
- defects in the goods, 126, 141—145.
- damages where goods defective, 143.
- declarations by post or telegraph, delay in transmission of, 146.
- discount, 128, 129.
- distant trade, 134.
- defect of title, 146.
- "delivered" at a particular place, 147.
- "difference" transactions, 132—134.
- examination of goods by buyer, 143, 144.
- "f. o. b.", 146, 147.
- "freight free", 147.
- form of contract, 128.
- future goods, 126, 127.
- "fixed" business, 131, 132.
- "for delivery", 132—134.
- "from — to", 147.
- gaming and wagering, 133.
- goods not yet manufactured, 126, 134.
- hire-purchase agreements, 129.
- import duties, 147.
- invoice, 136.
- instalments, default of buyer, 129, 132, 139.
  - of seller, 137, 143.
- impossibility, supervening, of performance, 138.
- interest on price, 141.
- insolvency of buyer, 141.
- insurance in case of "c. i. f." sale, 147.
- "immediate shipment" etc., 148.
- liability for delay, 137—140.
- lien of seller, 141.
- limitation of actions, 144.
- non-acceptance by buyer, 139, 140.
- offer and acceptance, 37.
- "payment in cash", 130, 148.
- place of delivery, 135, 136.
- price, how fixed, 128, 129, 135.
- produce of object sold, 137.
- prohibited sales, 127.
- reservation of property by seller, 129.
- risk of loss, 126, 127, 136, 137.
- rights of buyer in event of delay, 137, 138.
  - in case of defects, 142—145.
- re-sale by seller on default of buyer, 140.
- rejection of goods delivered, 145, 146.
- sale of "a cargo", 148.
  - on approval, 130, 146.
- sample, sale by, 143.
- specification sales, 132.
- time for performance, 136.
  - when essential, 131, 132, 137, 139.
- test purchases, 130, 146.
- "time bargains", 132—134.
- warranty against defects, 142, 143.
- when commercial, 127, 134, 135.

SAMPLE, SALE BY, 143.**SCHEME OF ARRANGEMENT**: *see* COMPOSITION.**SET-OFF**:

- in bankruptcy, 191, 221.
- in composition proceedings, 230.

SHARES, SALE OF, 137.**SHIPBROKER**, 89.**SIGNATURE**:

- by attorney, 79.

SLEEPING PARTNERSHIP, 102.

SOCIETY: *see* COMPANY; INSURANCE ASSOCIATIONS; LIFE ASSURANCE ASSOCIATIONS; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.

SOURCES:

of commercial law, 4, 5.

STATE CITIZENSHIP, 15—17

STOCK EXCHANGE:

time bargains, 134.

quotations, 181, 182.

SUCCESSION, 41, 42.

sale of, 126.

SURETYSHIP:

bankruptcy of principal debtor, 190.

beneficium divisionis, 37.

composition by principal debtor, 230.

liability of surety, 41.

prescription, 40.

T

TAXATION:

hydraulic power concessions, 25.

mines, 23, 24.

TELEGRAM:

error in transmission, 154.

TELEGRAPHS:

legislation as to, 8, 154.

TELEPHONES, 154.

TESTAMENTS, 41, 42.

TRADE:

meaning of, 63, 64.

Northern districts, 71, 72.

TIME BARGAINS, 133, 134.

TRADE REGISTER: *see* COMMERCIAL REGISTERS.

TRADER:

balance-sheet, obligation to draw up, 67, 82, 83

books of, 67, 82, 83.

capacity to trade, 64, 65.

firm name, 75—77.

foreigner as, special rules, 61.

free commerce, articles of, 69.

hawkers, 69, 70, 72.

legislation, 7.

licence to trade, 65—70.

meaning of, 63, 64, 80, 134, 135.

obligation to register, 74 *et seq.*

special regulations for certain trades, 70, 71

trading certificates, 65—70.

TRADING ASSOCIATIONS, 92 *et seq.*: COMPANY; LIMITED PARTNERSHIP; PARTNERSHIP.

TRADING LICENCE, 65—70.

TRANSFER:

notes of hand, 38, 39.

of liabilities, 39.

TRANSPORT, 150—153.

agents for, 90.

TRAVELLER: *see* COMMERCIAL TRAVELLERS.

TREATIES:

commercial and navigation, 186, 187.

postal service, 153, 154.

TROMSO:

trade in, 71, 72.

U

USURY, 38.

V

VIEW AND ESTIMATION, 53—56.

W

WAGERING CONTRACTS, 133.

WATERFALLS, 19—21.

- acquisition of proprietary right or usufruct, 19, 25, 26.
- application for concessions, 25.
- attorney of foreign concessionaire, 26.
- concessions, 19, 20, 21, 25.
- finer for infringement of conditions of concession, 26.
- for production of electrical energy, 20.
- foreign companies and associations, concessions to, 19—21, 25, 27.
- hydraulic power, purchase of energy produced by, 25.
- illegal acquisitions, 27.
- modification of conditions of concession, 26.
- mortgage of, 21, 27, 28.
- partnership, acquisition by, 28.
- registration of documents, 26, 27.
- tax in case of hydraulic power concessions, 25.
- transfer of concession, 21.
- watercourse commission, 25, 26.

WAY BILL, 152, 153.

WILLS, 41, 42.

WINDING-UP:

- companies generally, 116—118.
- life assurance associations, 172—174.
- mutual insurance societies, 165, 166.

WITNESSES:

- bankruptcy proceedings, 213, 223.
  - examination of, 50, 51.
  - expert, 53—56.
  - proof by means of, 52.
-

PRINTED BY SPAMERSCHE BUCHDRUCKEREI, LEIPZIG

THE COMMERCIAL LAWS OF THE WORLD

In their original languages, accompanied by an English translation.
In 35 large volumes, handsomely bound in leather. Price for the set \$ 9.— a volume.

AMERICAN EDITION

CONSULTING EDITOR:

THE HON. SIR THOMAS EDWARD SCRUTTON

JUDGE OF THE KING'S BENCH DIVISION OF THE HIGH COURT OF JUSTICE.

GENERAL EDITOR:

WILLIAM BOWSTEAD

OF THE MIDDLE TEMPLE, BARRISTER-AT-LAW.

WITH A GENERAL INTRODUCTION BY

CHARLES HENRY HUBERICH

PROFESSOR OF LAW, LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY, COUNSELLOR AT LAW, BERLIN AND PARIS.

THE ceaseless expansion of the world's trade has made it a necessity for merchants and lawyers to study the commercial, exchange, bankruptcy and maritime laws of the countries with which they or their clients have dealings. The man of business who has to deal with foreign countries soon finds himself in difficulties unless he is "au courant" with the laws of such countries. The lawyer who advises, the judge who gives decisions, are often at a loss when they come into contact with the laws of other countries. Consequently the time has come when it is necessary to collect the Commercial Laws of the World in an accessible form, to interpret them, and to place them in a reliable and exhaustive work ready to hand. Lawyers, commercial men, export merchants and trading corporations will find in this work convenient and trustworthy information as to the legal obligations arising from operations abroad. In commercial life it will remove that feeling of uncertainty in regard to points of law which has often checked the prosperous development of important international trade relations. From its pages lawyers will be in a position to obtain exhaustive information on points of law on behalf of their clients engaged in commerce with foreign countries. Governments, Consulates and Judges may feel confident of being in a position to refer in this work to a consensus of authoritative opinion on commercial law. In recognition of its significance for the trade and commerce of the world, governments of all nations have placed official material at its disposal.

THE WORK DOES NOT PRESENT A MERE REPRINT OF THE CODES OR STATUTES, BUT IN ITS NOTES AND COMMENTARIES SUMMARISES EVERYTHING NECESSARY TO A THOROUGH GRASP OF THE PRINCIPLES OF COMMERCIAL LAW.

THE COMMERCIAL LAWS OF THE WORLD

The following list of volumes will show how the laws of the different nations are distributed throughout the work:

SOUTH AMERICA.

Volume

1. Argentine Republic and Uruguay
2. Colombia
3. Venezuela, Ecuador
4. Brazil
5. Peru, Bolivia
6. Chile, Paraguay

NORTH AND CENTRAL AMERICA.

Volume

- 7 and 8. United States of America
9. Mexico, Guatemala, Cuba
10. San Salvador, Dominican Republic, Nicaragua
11. Costa Rica, Honduras, Haiti, Panama.

AFRICA AND ASIA.

Volume

12. Egypt, Morocco, Liberia, Persia, China, Japan, Siam.

NORTH AND NORTH-WEST EUROPE.

Volume

- 13 and 14. Great Britain and Ireland
15. British Dominions and Protectorates in Europe and Africa
16. " " " " in Asia
17. " " " " in America
18. " " " " in Australasia
19. Sweden, Norway
20. Denmark, Scandinavia.

CENTRAL EUROPE.

Volume

21. France, Monaco
22. Belgium, Luxemburg.
23. Netherlands and Dutch East Indies
- 24, 25 and 26. German Empire
- 27 and 28. Austria, Hungary, Bosnia, Herzegovina, Croatia and Slavonia
29. Switzerland.

EAST EUROPE.

Volume

30. Russia, Poland
31. Finland, Servia, Montenegro.

SOUTH EUROPE.

Volume

32. Spain
33. Portugal, Greece
34. Bulgaria, Turkey
35. Rumania, Italy, San Marino.

WHAT THE WORK CONTAINS.

The volumes cover the whole ground of Commercial Law, including, inter alia,

Contracts	Sale of Goods	Demurrage
Trade Usages and Customs	Banking	Average
Agency	Stock Exchanges	Lien
Companies	Guarantees	Salvage
Partnerships	Maritime Law, including	Towage
Bills of Exchange	Affreightment	Collision
Promissory Notes	Bills of Lading	Marine Insurance
Checks	Charter-Parties	Carriage by Land
Negotiable Instruments.	Bottomry	Bankruptcy and Insolvency.

CLASSIFICATION OF THE MATERIALS.

a) THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE COMMERCIAL LAWS OF ALL COUNTRIES.

A treatise on the historic development and scope of commercial legislation, together with, where requisite, an account of the economic progress of the country in question.

b) THE EXISTING LITERATURE OF THE COMMERCIAL, EXCHANGE, BANKRUPTCY AND MARITIME LAWS OF ALL COUNTRIES.

- c) **CONSTITUTION OF THE COURTS AND LEGAL PRACTICE.**
d) **LEGISLATION, CASE LAW AND TRADE USAGES AND CUSTOMS, including the Legal Provisions concerning the following:**
Commercial Dealings in General: Trading Associations (Corporations and Partnerships)—Brokers—Commission Agencies.
Sale of Goods—Exchanges.
Bills of Exchange: (Forms of Bills of Exchange, Duties of Drawers, indorsement, Presentation, Acceptance, Maturity, Payment, Surety, Protest, &c.). Checks: Promissory Notes.
Bankruptcy Proceedings: (Liquidation and Compulsory Bankruptcy), Liens, Rights of Married Persons.
Maritime Law: (Ocean Trade, Maritime Enactments, Marine Insurance Navigation and Friendly Treaties concluded between different States).
Carriage by Land and Sea.

Special attention is called to the following volumes dealing with the law of countries whose commercial relations with the United States render a knowledge of the existing law of greatest practical value.

ARGENTINE REPUBLIC by **Ernesto Quesada**, Counsellor at Law, Professor of Law in the University of Buenos Aires.

AUSTRALIA AND NEW ZEALAND by **Charles Henry Huberich**, J. U. D., D. C. L., LL. D., Counsellor at Law, Berlin and Paris.

BRAZIL by **Dr. Rodrigo Octavio Langgaard de Menezes**, Advocate, Rio de Janeiro.

CANADA by **Charles Henry Huberich**, J. U. D., D. C. L., LL. D., Counsellor at Law, Berlin and Paris.

CHILE by **Fernandez Pradel**, **Dr. Julio Philippi**, Advocates.

CUBA by **Professor Dr. del Cueto**, Dean of the Legal Faculty, Havana.

FRANCE by **Dr. G. Horn**, Avocat à la Cour, Paris.

GERMANY by **Karl Lehmann**, J. U. D., Professor of Law, University of Goettingen; **James Breit**, J. U. D., Counsellor at Law; **E. Brodmann**, Justice of the Imperial Supreme Court, Leipsic; **Georg Cohn**, Professor of Law, University of Zürich; **Professor Hans Crüger**, J. U. D.; **Carl Engel II**, J. U. D., Counsellor at Law; **Ernst Jaeger**, J. U. D., Professor of Law, University of Leipsic; **B. v. König**, late Privy Counsellor in the Imperial Foreign Office; **H. Könige**, Justice of the Imperial Supreme Court; **Carl Ritter**, J. U. D., Judge of the Court of Appeals, Hamburg; **G. Schaps**, J. U. D., Judge of the Court of Appeals, Hamburg; **Heinrich Sievers**, J. U. D., Justice of the Imperial Supreme Court.

GREAT BRITAIN, **Sir Frederick Pollock**, Bart., D. C. L., LL. D., of Lincoln's Inn, late Corpus Professor of Jurisprudence in the University of Oxford; **Thomas Baty**, D. C. L., LL. D., of the Inner Temple; **Evan Austin**, LL. D., M. A., of the Middle Temple, also of the Irish Bar; **J. W. Brodie-Innes**, B. A., LL. M., of Lincoln's Inn, also of the Scots Bar; **Aubrey J. Spencer**, M. A., of Lincoln's Inn; **Wyndham A. Bewes**, LL. B., of Lincoln's Inn; **H. W. Disney**, B. A., of Lincoln's Inn; **J. Gerald Pease**, B. A., of the Inner Temple; **F. G. Underhay**, of the Inner Temple; **Arthur B. Langridge**, B. A., of the Middle Temple; **N. W. Sibley**, B. A., LL. M., of Lincoln's Inn; **The General Editor**; **Walter J. B. Byles**, of the Inner Temple; **F. D. Mackinnon**, M. A., of the Inner Temple; **J. Bromley Eames**, B. C. L., of the Middle Temple; **A. F. Topham**, LL. M., of Lincoln's Inn.; **C. E. A. Bedwell**, Librarian to the Honourable Society of the Middle Temple.

JAPAN by **Dr. Lönholm**, Professor at the University of Tokio.

MEXICO by **Sanchez P. Suarez**, Advocate, Mexico.

VENEZUELA by **Dr. Angel Cesar Rivas**, Advocate, Caracas.

TRADE MARKS.

A companion volume, dealing with the Laws of all civilised countries relating to Trade Marks, is in preparation, and will appear immediately after the final volume of the Commercial Laws of the World. The price will probably be less than \$ 10.

THE AUTHORS AND EDITORS.

As will be seen from the following list, the work has been compiled by some of the most eminent jurists of the countries concerned, and its accuracy may be relied upon. The work has been greatly promoted by the active assistance given by many foreign governments which have thus recognized the important service it renders to the world's trade.

CONSULTING EDITOR: **The Hon. Sir THOMAS EDWARD SCRUTTON**, Judge of the King's Bench Division of the High Court of Justice.

GENERAL EDITOR: **WILLIAM BOWSTEAD**
Of the Middle Temple, Barrister-at-Law.

AMERICA, UNITED STATES OF. **Charles Henry Huberich**, J. U. D. (Heidelberg), D. C. L. (Yale), LL. D. (Melbourne), Counsellor at Law, Berlin and Paris, sometime Professor of Law in the Law School of the Leland Stanford Junior University; **Frank E. Chipman**, Attorney at Law, Boston; **Joseph Richardson Baker**, A. B., of the Solicitor's Office of the Department of State, Washington. **H. W. Ballantine**, of the San Francisco Bar, Professor of Law in the University of Montana; **Robert Thomas Devlin**, United States Attorney, Northern District of California; **Charles Andrews Huston**, Professor of Law, Stanford University, California; **Donald J. Kiser**, Counsellor at Law, Chicago; **James B. Lichtenberger**, Fellow-in-Law, University of Pennsylvania; Philadelphia; **J. W. Magrath**, Counsellor at Law, New York; **William Underhill Moore**, A. M., LL. B., Professor of Law in the University of Wisconsin (Madison); **Orrin Kip McMurray**, Professor of Law, University of California, Berkeley; **W. R. Vance**, Professor of Law, Yale University, New Haven.

ARGENTINE REPUBLIC. Professor **Dr. Ernesto Quesada**, Buenos-Aires.

AUSTRIA. **Dr. Gertscher**, President of the High Court, Trieste; **Dr. Anton Verona**, Counsellor of the Imperial Court, Vienna; **Dr. Paul Schreckenthal**, Vienna.

BELGIUM. **Léon Hennebicq**, Avocat à la Cour d'Appel, Brussels.

BOLIVIA. **Artur Fernandez Pradel**, Advocate La Paz.

BOSNIA-HERZEGOVINA. **Dr. Gertscher**, President of the High Court, Trieste.

BRAZIL. **Dr. Rodrigo Octavio Langgaard de Menezes**, Advocate, Rio de Janeiro.

BULGARIA. **Dr. M. St. Schischmanow**, first Secretary of Legation to the Agence Diplomatique de Bulgarie; **Dr. Subow**, State Counsellor, High Court of Appeal, Sofia.

CHILE. **Fernandez Pradel**, **Dr. Julio Philipp**, Advocates, Santiago.

CHINA. **Dr. Chung-Hui-Wang**, Shanghai; **Prof. Dr. Forke**, Berlin.

COLOMBIA. **Antonio José Uribe**, Advocat, Bogotá.

COSTA RICA. **Dr. Ramon Zelaya**, Advocate, San José de Costa Rica.

CROATIA AND SLAVONIA. **Prof. Dr. Cupovic**, Prof. Vrbancic, Agram.

CUBA. Professor **Frank L. Joannini**.

DENMARK. **Dr. Tybjerg**, Counsellor and Assessor of the Criminal Court, Copenhagen.

DOMINICAN REPUBLIC. **Dr. R. Kück**, Advocate, Secretary of Legation, Hamburg.

DUTCH INDIES. **Dr. F. C. Hekmeyer**, Judge-President, s'Gravenhage.

ECUADOR. **Francisco José Urrutia**, Advocate, Quito.

EGYPT. **Dr. Friedrich v. Dumreicher**, Advocate of the Mixed Court of Appeal and Legal Adviser to the Austro-Hungarian Consulate, Cairo.

FINLAND. **Hermann Klibanski**, Advocate, Berlin.

FRANCE. **Dr. G. Horn**, Avocat à la Cour, Paris.

GERMAN EMPIRE, THE. **Karl Lehmann**, Professor of Jurisprudence, Goettingen; **Dr. Helmr. Sievers**, Counsellor of the Imperial Court, Leipsig; **Dr. Carl Ritter**, Counsellor of the Imperial Court, Leipsig; **E. Brodmann**, Counsellor of the Imperial Court, Leipsig; **Dr. Georg Cohn**, Professor of Law in Ordinary, Zurich; **Dr. Ernst Jaeger**, Professor of Law in Ordinary, Leipsig; **Dr. Hans Crüger**, Professor, Counsellor of Justice, Berlin-Westend; **Dr. James Breit**, Advocate, Dresden; **H. Könige**, Counsellor of the Imperial Court, Leipsig; **E. v. König**, Privy Counsellor and Counsellor of Legation (retired), Berlin.

GREAT BRITAIN AND IRELAND. See List above.

BRITISH DOMINIONS AND PROTECTORATES. **Joseph Baptista**, Barrister-at-Law, late Professor of Jurisprudence in the Local Government Law School, Bombay; **Charles Henry Huberich**, J. U. D. (Heidel-

berg), D. C. L. (Yale), LL. D. (Melbourne), Counsellor at Law, Berlin and Paris, sometime Professor of Law in the Law School of the Leland Stanford Junior University (California); **R. W. Lee**, Professor of Roman-Dutch Law, London; **M. A. Refalo**, LL. D., Assistant Crown Advocate, Professor of Commercial Law, University of Malta, Valletta; **W. P. B. Shephard**, Barrister-at-Law, London; **W. H. Stuart**, Barrister-at-Law, Cape Colony.

GREECE. **Dr. von Streit**, Advocate, Athens; **Dr. G. Diobouniotis**, Advocate, Athens.

GUATEMALA. **José Aspuru**, Advocate and Notary, Guatemala.

HAITI. **Alexandre Poujol**, Judge of the Civil Tribunal, Haiti.

HONDURAS. **Pedro F. Bustillo**, Advoc., Tegucigalpa.

HUNGARY. **Prof. Dr. Béla-Levy**, Advoc., Budapest.

ITALY. **Dr. Alavo Angelo Sraffa**, Professor Parma University; **Count Sommati de Mombello**, Dr. jur., Berlin.

JAPAN. **Dr. Lönholm**, Prof. at the University of Tokio.

LIBERIA. **Prof. F. Mc. Cants Stewart**, Monrovia.

LUXEMBURG. **Emile Reuter**, Advocate, Luxemburg.

MEXICO. **Sanchez P. Suarez**, Advocate, Mexico.

MONACO. **Baron de Rolland**, President of the Supreme Court.

MONTENEGRO. **Mitar Djurowitsch**, Advoc., Cetinje.

MOROCCO. **Dr. Steinführer**, Dragoman, Tangiers.

NETHERLANDS, THE. **M. van Regteren Altena**, Advocate, Member of the Association for Trade and Commerce, Amsterdam.

NICARAGUA. **Dr. jur. Ramon Zelaya**, Advocate and Consul-General of Costa Rica, Genoa.

NORWAY. **E. Hambro**, Member of the Supreme Court, Christiania.

PANAMA. Professor **Frank L. Joannini**.

PARAGUAY. **A. Schuler**, Advocate, Ascuncion.

PERSIA. **James Greenfield**, Dr. rer. pol., Tabriz.

PERU. **Miguel de la Lama**, Judge of the Supreme Military Court, Lima (Peru).

POLAND. **Helmrich Klibanski**, Advocate, Berlin.

PORTUGAL. **Ed. Alves de Sá**, Advocate, Lisbon.

RUMANIA. **Dr. Flaisien**, Judge of the Court of Appeal, Bucharest.

RUSSIA. **Dr. Zavadskij**, Lecturer at Kasan; **Dr. Pergament**, Advocate, President of the Chamber of Advocates, Odessa; **H. Klibanski**, Advocate, Berlin.

SAN MARINO. Professor **Giannini**, Rome.

SAN SALVADOR. Professor **Dr. Reyes Arrieta Rossi**, Advocate, San Salvador.

SERBIA. **Andreas Georgewitsch**, K. C., formerly Professor of Jurisprudence, Belgrade; **Dr. Stanoje Michajlowitsch**, Attaché to the Serbian Embassy, Berlin.

SIAM. **L'Evesque**, Secretary of the Codification Committee of the Ministry of Justice, Bangkok.

SPAIN. **Dr. Lorenzo Benito**, Barcelona.

SWEDEN. **Adolph Aström**, Dr. jur., Lund.

SWITZERLAND. **Dr. Ludwig Rudolf von Salls**, Hon. Prof. at Zurich University; **Dr. Mamelock**, Advocate, Zurich.

TURKEY. **W. Padel**, late Consul of the German Empire and Director of the Mortgage-Bank in Cairo.

URUGUAY. **Dr. Daniel Garcia Acevedo**, Montevideo.

VENEZUELA. **Dr. Angel Cesar Rivas**, Advocate, Caracas.

TRANSLATORS:

W. R. Bisschop, LL. D., Barrister-at-Law.
Dr. Ernő Pickler, Advocate of Budapest.
Philip A. Ashworth, LL. D., Barrister-at-Law.
Harold W. Williams, Ph. D.
F. J. Collinson, Barrister-at-Law.
Wyndham A. Bewes, LL. B., Barrister-at-Law.
Edw. S. Cox-Sinclair, Barrister-at-Law.
Thomas Hynes, LL. B., Barrister-at-Law.
M. R. Emanuel, M. A., B. C. L., Barrister-at-Law.
G. Stuart Robertson, M. A., Barrister-at-Law.
J. W. Scobell Armstrong, Barrister-at-Law.
W. Butler Lloyd, M. A., Barrister-at-Law.
Horace B. Samuel, M. A., Barrister-at-Law.
L. P. Rastorgoueff, Russian Advocate, London.
John Norris Marsden, English Solicitor, Lisbon.
Sydney Leader, English Solicitor, London and Berlin.
W. A. Plunkett, English Solicitor, London and Hamburg.

The Boston Book Co., Boston, 83-91 Francis Street

